Dormiuitq; cuz
ꝑces eius.
tu n:et ait.
quia dedi ancil-
iam mean
pellaui:q; nomen
ei⁹ ysachar.
ocipiēs pepit ſe-
xtum filiū:
t me der dote bo
na. Etiā bac
erit mar meu
eoq; genue
lios. Et idcirco ap-
pellauit nomē eius Z
bulon. Post quez
pepit filiā noie Di
cordatusq; dñs
Rachelis.exaudiuit ea: et apuit vuluam
eius:que ꝛcepit et pepit filiū:di s. Ab
ſtulit deus obꝛobꝛiū meū. Et
men illius Joſeph dicēs. Ad s
altez. Nato aūt Joſeph:dix
ro ſuo. Dimitte me vt reuertar
meā ꝛ ad terrā meā. Da mihi
bezos meos ꝑ quibꝫ ſeruiui tibi.
Tu vezo noſti ſeruitutē q̄ ſeruiui tibi.
Laban. Inueniam grām in ꝛſpectu
Expimento didici:q; bñdixerit mihi
ꝓpter te. Conſtitue mercedē tuaz quā dem
tibi. At ille rñdit. Tu noſti qūo ſeruierim
tibi:et quanta in manibꝫ meis fuerit poſ
ſeſſio tua. Modicū habuiſti antez q̄ venirē
ad te.ꝛ nūc diues effectus es:bñdixitq; ti
bi deus ad introitū meum. Juſtū eſt igit:
vt aliqñ puideaz etiā domui mee. Dixitq;
Laban. Quid tibi dabo: At ille ait. Nihil
volo:ſed ſi feceris qd̄ poſtulo:itez paſcaz
et cuſtodiam pecora tua. Gira oēs gre-
ges tuos.et ſepara cunctas oues varias ꝛ
ſparſo vellere:et qdcunq; fuluū et macu-
loſum variumq; fuerit.tam in ouibꝫ q̄ in
capris. erit merces mea. Rñdebitq; mihi
cras iuſtitia mea. quādo placiti tps adue
nerit corā te:et oīa que ñ fuerint varia
ꝛ maculoſa ꝛ fulua.tam in ouibꝫ q̄ in ca-
prīs:furti me arguēt. Dixitq; Labā. Gra
tum habeo qd̄ petis. Et ſepauit in die illa
capras.ꝛ oues et hircos.ꝛ arietes.varios
et maculoſos. Cunctū aūt gregē vnicolo-
rem.id eſt albi ꝛ nigri velleris.trabidit in
manu filioꝝ ſuoꝝ:et poſuit ſpaciuz itine-
ris inter ſe et genez triū dierū:qui paſce-
bat reliquos greges eius. Tollēs q̄ Jacob
virgas populeas virides.et amigdalinas
et ex platanis:ex parte decorticauit eas.
Detractiſq; corticib⁹.in his que ſpoliata
fuerant.candor apparuit:illa vero que in-

tegra fuerunt:viribꝫ pmanſerunt.atq; in
hunc moduz color effectus ē varius. Po-
ſuitq; eas in canalibꝫ. vbi effūdebaī aq̄ vt
cū veniſſent greges ad bibendū.añ oculos
haberēt virgas:ꝛ in aſpectu eaꝝ ꝛcipent.
Factūq; ē vt in ipo calore coit⁹.oues in-
tuerent virgas:ꝛ parerēt maculoſa ꝛ va
ria.ꝛ diuerſo colore reſpſa. Diuiſitq; gre
gē Jacob:et poſuit virgas in canalibꝫ añ
oculos arietū. Erāt aūt alba ꝛ nigra queq;
Laban:cetera vero Jacob.ſeparatis inter ſe
gibꝫ. Igit̄ qñ primo tpe aſcendebantur
ponebat Jacob virgas in canalibus
ꝛ.añ oculos arietū et ouiū.vt ī eaꝝ
platōe ꝛciperēt:qñ vero ſerotina ad
a erat.ꝛ ꝛcept⁹ extrem⁹:ñ ponebat
Factaq; sūt ea q̄ erāt ſerotina Labā
ꝛ q̄ pmi tpis Jacob. Ditatusq; ē hō vlt̄ mo
dū:et habuit greges multos.ācillas ꝛ ſer-
uos.camelos ꝛ azinos. Ca.XXXI.

POſtq; aūt audiuit ver-
ba filioꝝ Laban dicentium.tulit
Jacob oīa que fuerūt pris nri.et
de illius facultate ditatus. factus ē inclī-
tus:animaduertit q; facie Laban.q; non
eſſet erga ſe ſicut heri et nudiuſterci⁹:ma
xime dicēte ſibi dño reuertere in tram pa-
trū tuoꝝ.ꝛ ad generatōem tuā ezoq; tecū:
miſit ꝛ vocauit Rachel et Lijam in agrū
vbi paſcebat greges:dixitq; eis. Video fa-
ciem pris vri:q; nō ſit erga me ſicut heri
et nudiuſtercius. Deus aūt pris mei fuit
mecum:et ipe noſtis. q; totis viribꝫ meis
ſeruierim pri vīo. Sed et pater veſter cir-
cūuen me.ꝛ mutauit mercedem meā de-
cē vicibꝫ:ettamen nō dimiſit eū deus vt
noce et mihi. Si quādo dixit varie erunt
mercedes tue. pariebant omnes oues va-
rios fetus:quando vero ecōtrario ait.al-
ba queq; accipies ꝑ mercede:oēs greges
alba pepererūt. Tulitq; deus ſubſtantiaz
patris veſtri:et dedit mihi. Poſtq; em cō-
ceptus ouium tempus aduenerat leuaui
oculos meos: et vidi in ſomnis aſcenden-
tes mares ſuper feminas. varios ꝛ macu-
loſos et diuerſorum colorum. Dixitq; an
gelus domini ad me in ſomnis Jacob. Et
ego reſpondi. Aſſum. Qui ait. Leua ocu-
los tuos.et vide vniuerſos maſculos aſcē-
dentes ſup feminas.varios maculoſos atq;
reſperſos. Vidi enim omnia que fecit tibi

1
Biblia latina
GW 4232 34
Inc. 291
1418805

ppetrauit. Dormiuitq; cuz
con ⁊ leui. Subscul[pces eius.
me Chan[illiu]tum:et ait.
erre hu[quia dedi ancil-
cum suum.

Acob

pellauitq; nomen
ōcipiēs pepit se-
re quo certe me dero dote bo
i d[crit ma]meus
[ilios. Et idcirco ap-
nomē eius Zabulon. Post quez
[e ad
diuā noīe Din[cordatusq; dñs
achelis.exaudiuit ea: et apuit vuluam
eius:que cepit et pepit filiū:di[ecos. Ab
stulit deus obprobriū meū. Et [pub]lico
men illius Joseph dicēs. Adiq; in pñtem s
altez. Nato aūt Joseph:dix[s et oues. ⁊ i
ro suo. Dimitte me vt reuertar[ad lagatōem ad
meā ⁊ ad terrā meā. Da mihi [spectu tuo.
bezos meos p quibo fuiui tibi. [dicētes. Tu
Tu vero nosti fuitutē q̄ fuiui tibi. [ce]perat
Laban. Inueniam grām in ꝓspectu t[tis r
Exprimento didici:q; bñdixerit mihi de[ds
pter te. Constitue mercedē tuaz quā dem
tibi. At ille rñdit. Tu nosti qūo seruierim
tibi:et quanta in manibo meis fuerit pos
sessio tua. Modicū habuisti anteq̄ venirē
ad te. ⁊ nūc diues effectus es:bñdixitq; ti
bi deus ad introitū meum. Justū est igit̄:
vt aliqñ puideaz etiā domui mee. Dixitq;
Laban. Quid tibi dabo? At ille ait. Nihil
volo:sed si feceris qd postulo:itez pascaz
et custodiam pecora tua. Gira omēs gre-
ges tuos.et separa cunctas oues varias ⁊
sparso vellere:et qcunq; fuluū et macu-
losum variumq; fuerit.tam in ouibo q̄ in [iat
capris. erit merces mea. Rñdebitq; mihi [e
cras iustitia mea. quādo placiti tps adue
nerit corā te:et omnia que ñ fuerint varia
⁊ maculosa ⁊ fulua.tam in ouibo q̄ in ca-
pris:furti me arguēt. Dixitq; Labā. Gra
tum habeo qd petis. Et sepauit in die illa
capras.⁊ oues et hircos.⁊ arietes.varios
⁊ maculosos. Cunctū aūt gregē vnicolo-
rem.id est albi ⁊ nigri velleris.trabidit in
manu filioz suoz:et posuit spaciuz itine-
ris inter se et genez triū dierū:qui pasce-
bat reliquos greges eius. Tollēs q̄ Jacob
virgas populeas virides.et amigdalinas
et ex platanis:ex parte decorticauit eas.
Detractisq; corticib⁹.in his que spoliata
fuerant.candor apparuit:illa vero que in-

tegra fuerunt:viridia pmanserunt. atq; in
hunc moduz color effectus ē varius. Po-
suitq; eas in canalib⁹. vbi effūdebaī aq̄ vt
cū venissent greges ad bibendū. añ oculos
haberēt virgas:⁊ in aspectu eaz ꝓcipent.
Factūq; ē vt in ipo calore coit⁹. oues in-
tuerent virgas:⁊ parerēt maculosa ⁊ va
ria. ⁊ diuerso colore respsa. Diuisitq; gre
gē Jacob:et posuit virgas in canalibo añ
oculos arietū. Erāt aūt alba ⁊ nigra queq;
Laban:cetera vero Jacob. sepatis inter se
gib⁹. Igit̄ qñ primo tpe ascendebantur
[ponebat Jacob virgas in canalibus
[z.añ oculos arietū et ouiū. vt ī eaz
[plato]e ꝓciperēt:qñ vero serotina ad
[a] erat.⁊ ꝓcept⁹ extrem⁹:ñ ponebat
Factaq; sūt ea q̄ erāt serotina Labā
⁊ q̄ primi tpis Jacob. Ditatusq; ē hō vlt̄ mo
dū:et habuit greges multos.ācillas ⁊ ser-
uos.camelos ⁊ azinos. Ca.XXXI.

Postq̄ aūt audiuit ver-
ba filioz Laban dicentium. tulit
Jacob oīa que fuerūt pris nri. et
de illius facultate ditatus. factus ē inclī-
tus:animaduertit q̄ facie Laban. q̄ non
esset erga se sicut heri et nudiustercī⁹:ma
xime dicēte sibi dño reuertere in tram pa-
trū tuoz.⁊ ad generatōem tuā et ego tecū:
misit ⁊ vocauit Rachel et Lyam in agrū
vbi pascebat greges:dixitq; eis. Video fa-
ciem pris vri:q̄ nō sit erga me sicut heri
et nudiustercius. Deus aūt pris mei fuit
mecum:et ipe nostis. q̄ totis viribo meis
seruierim pri vro. Sed et pater vester cir-
cūuen[i]t me.⁊ mutauit mercedem meā de-
c[e]m vic[ib⁹]:ettamen nō dimisit eū deus vt
noc[eret] et mihi. Si quādo dixit varie erunt
mercedes tue. pariebant omnes oues va-
rios fetus:quando vero ecōtrario ait. al-
ba queq; accipies p mercede:omēs greges
alba pepererūt. Tulitq; deus substantiaz
patris vestri:et dedit mihi. Postq̄ em cō-
ceptus ouium tempus aduenerat leuaui
oculos meos: et vidi in somnis ascenden-
tes mares super feminas. varios ⁊ macu-
losos et diuersorum colorum. Dixitq; an
gelus domini ad me in somnis Jacob. Et
ego respondi. Assum. Qui ait. Leua ocu-
los tuos.et vide vniuersos masculos asce-
dētes sup feminas. varios maculosos atq;
respersos. Vidi enim omnia que fecit tibi

1
Biblia latina
GW 4232 34
Inc. 291
1418805

…dormiuitq; cuz
…pces eius.
…tu:n:et ait.
…quia dedi ancil-
iam mean… …pellaui:q; nomen
ei⁹ ysachar. …ocipiēs pepit se-
xtum filiū:q …t me dez dote bo
na. Etiā hac …perit ma…⁹ meu…
eoq; genue… …lios. Et idcirco ap-
pellauit nomē eius Zabulon. Post quez
pepit filiā noie Din… …atusq; dñs
Rachelis. exaudiuit ea: et aperuit vuluam
eius: que cepit et pepit filiū: di… …s. Ab
stulit deus obprobriū meū. Et … …no
men illius Joseph dicēs. Ad… …s
alterū. Nato aūt Joseph: dix…
ro suo. Dimitte me vt reuertar…
meā q ad terrā meā. Da mihi …
beros meos p quibz seruiui tibi. …
Tu vero nosti seruitutē q̄ seruiui tibi.
Laban. Inueniam grām in cspectu t…
Experimento didici: q; bñdixerit mihi de…s
pter te. Constitue mercedē tuaz quā dem
tibi. At ille rñdit. Tu nosti qūo seruierim
tibi: et quanta in manibz meis fuerit pos
sessio tua. Modicū habuisti anteq; venirē
ad te. q nūc diues effectus es: bñdixitq; ti
bi deus ad introitū meum. Justū est igit̄:
vt aliqñ puideaz etiā domui mee. Dixitq;
Laban. Quid tibi dabo? At ille ait. Nihil
volo: sed si feceris qd postulo: iterū pascaz
et custodiam pecora tua. Gira oēs gre-
ges tuos. et separa cunctas oues varias q
sparso vellere: et qcunq; fuluū et macu-
losum variumq; fuerit. tam in ouibz q̄ in
capris. erit merces mea. Rñdebitq; mihi
cras iustitia mea. quādo placiti tps aduc
nerit corā te: et oīa que ñ fuerint varia
q maculosa q fulua. tam in ouibz q̄ in ca-
prīs: furti me arguēt. Dixitq; Labā. Gra
tum habeo qd petis. Et separauit in die illa
capras. q oues et hircos. q arietes. varios
et maculosos. Cunctū aūt gregē vnicolo-
rem. id est albi q nigri velleris. trabidit in
manu filioz suoz: et posuit spaciuz itine-
ris inter se et genez triū dierū: qui pasce-
bat reliquos greges eius. Tollēs q̄ Jacob
virgas populeas virides. et amigdalinas
et ex platanis: ex parte decorticauit eas.
Detractisq; corticib⁹. in his que spoliata
fuerant. candor apparuit: illa vero que in-
ta fuerunt: viridia pmanserunt. atq; in
hunc modū color effectus ē varius. Po-
suitq; eas in canalibz. vbi effūdebat aq̄ vt
cū venissent greges ad bibendū. añ oculos
haberēt virgas: q in aspectu eaz cepient.
Factūq; ē vt in ipo calore coit⁹. oues in-
tuerent virgas: q parerēt maculosa q va
ria. q diuerso colore respsa. Diuisitq; gre
gē Jacob: et posuit virgas in canalibz añ
oculos arietū. Erāt aūt alba q nigra queq;
Laban: cetera vero Jacob. sepatis inter se
…gibz. Igit̄ qñ primo tpe ascendebantur
…monebat Jacob virgas in canalibus
…z. añ oculos arietū et ouiū. vt i eaz
…platōe cciperēt: qñ vero serotina ad
…a erat. q cept⁹ extrem⁹: ñ ponebat
Factaq; sūt ea q̄ erāt serotina Labā
q q̄ pmi tpis Jacob. Ditatusq; ē hō vlt̄ mo
dū: et habuit greges multos. ācillas q seru-
uos. camelos q azinos. Ca. XXXI.

POstq; aūt audiuit ver-
ba filioz Laban dicentium. tulit
Jacob oīa que fuerūt pris nri. et
de illius facultate ditatus. factus ē inclī-
tus: animaduertit q̄z faciē Laban. q non
esset erga se sicut heri et nudiustercius:
maxime dicētē sibi dño reuertere in tram pa-
trū tuoz. q ad generatōem tuā ezoq; tecū:
misit q vocauit Rachel et Liam in agrū
vbi pascebat greges: dixitq; eis. Video fa-
ciem pris vri: q nō sit erga me sicut heri
et nudiustercius. Deus aūt pris mei fuit
mecum: et ipe nostis. q totis viribz meis
seruierim pri vro. Sed et pater vester cir-
cūuen…me. q mutauit mercedem meā de-
cem vicibz: et tamen nō dimisit eū deus vt
noce… et mihi. Si quādo dixit varie erunt
mercedes tue. pariebant omnes oues va-
rios fetus: quando vero ecōtrario ait. al-
ba queq; accipies p mercede: oēs greges
alba pepererūt. Tulitq; deus substantiaz
patris vestri: et dedit mihi. Postq; em cō-
ceptus ouium tempus aduenerat leuaui
oculos meos: et vidi in somnis ascenden-
tes mares super feminas. varios q macu-
losos et diuersorum colorum. Dixitq; an
gelus domini ad me in somnis Jacob. Et
ego respondi. Assum. Qui ait. Leua ocu-
los tuos. et vide vniuersos masculos asce-
dētes sup feminas. varios maculosos atq;
respersos. Vidi enim omnia que fecit tibi

1
Biblia latina
GW 4234 Inc. 291
1418805

Laban. Ego sũ de⁹ Bethel vbi vnxisti la-
pidẽ: et votũ vouisti mihi. Nunc g̊ surge ⁊
egredere de terra hac: reuertens in terraz
natiuitatis tue. Rñdertq̃ Rachel ⁊ Lija.
Nũquid hẽmus residui quicq̃ ĩ facultati
bus. ⁊ hereditate domus p̃ris nr̃i: Nonne
quasi alienas reputauit nos et vendidit:
ꝯmeditq̃ p̃tiuz nr̃m: Sed deus tulit opes
patris nostri: et eas tradidit nobis ac fi-
lijs nostris. Unde om̃ia que p̃cepit tibi do
minus fac. Surrexit aũt Jacob: et impo
sitis liberis ac ꝯiugibus suis sup came[illegible]
abijt: tulitq̃ oẽm substantiã suam [illegible]
ges. et quicquid in Mesopotamia ac[illegible]
erat: ꝑgens ad Jsaac p̃rem suum in[illegible]
Chanaan. Eo tp̃e ierat Laban ad [illegible]
das oues: ⁊ Rachel furata ẽ ÿdola p[illegible]
sui. Noluitq̃ Jacob cõfiteri socero suo q̃
fugeret. Cũq̃ abijsset tam ip̃e q̃ om̃ia que
iuris sui erãt: ⁊ Amne trãsmisso pergeret
ꝯtra montẽ Galaad: nũciatũ ẽ Laban die
tertio q̃ fugeret Jacob. Qui assũptis fr̃i-
bus suis. ꝑsecutus est eũ diebꝫ septẽ: ꝯpre
hẽdit eũ in mõte Galaad. Uiditq̃ in som
nis dicentẽ sibi dominum. Caue ne quicq̃
aspere loquaris cõtra Jacob. Jãq̃ Jacob
extenderat in monte tabernaculũ. Cunq̃
ille ꝯsecutus fuisset euz cum fr̃ibꝫ suis: in
eodẽ monte Galaad fixit tentoriũ. Et di-
xit ad Jacob. Quare ita egisti: vt clam me
abigeres filias meas quasi captiuas gla-
dio: Cur ignorãte me fugere voluisti nec
indicare mihi: vt proseq̃rer te cuz gaudio
et canticis. et timpanis et citharis: Nõ es
passus vt oscularer filios meos et filias.
Stulte opatus es. Et nũc quidẽ valet ma
nus mea reddere tibi malũ: sz de⁹ p̃ris tui.
heri dixit mihi. Caue ne loq̃ris ꝯtra Ja-
cob quicq̃ durius. Esto. Ad tuos ire cupi
ebas: ⁊ desiderio erat tibi domus p̃ris tui.
Cur furatus es deos meos: Respõdit Ja-
cob. Quod inscio te ꝓfectus suz: timui ne
violenter auferres filias tuas. Q̃ autem
furti me arguis: apud quẽcũq̃ inueneris
deos tuos: necetur coram fr̃ibus nostris.
Scrutare: quicquid tuoꝝ apud me inue-
neris: aufer. Hec dicẽs ignorabat q̃ Ra-
chel furata essz ÿdola. Ingressus itaq̃ La
ban tabernaculũ Jacob ⁊ Lije et vtriusq̃
famule ñ inuenit. Cũq̃ intrasset tentoriuz
rachelis: illa festinãs abscõdit ÿdola subt̃

stramẽta cameli [illegible]
om̃e tentoriũ [illegible]
scatur dñs [illegible]
queo. quia iux[illegible]
accidit mihi. Sic [illegible]
tis est. Tume[illegible] [illegible]urg
Quã ob culpa [illegible] [illegible]eccatũ
[illegible] exarsisti post [illegible] [illegible]us es
suꝑellectilem meã: Quid [illegible]nisti [illegible]
cta substantia do[illegible]s tue: Pone hic
fratribꝫ meis. et [illegible]ibꝫ tuis: ⁊ iudicet in
ter me ⁊ te. Idcirco viginti ãnis fui tecũ.
oues [illegible] et capre steriles non fuerũt. arie
te[illegible] tui nõ ꝯmedi: nec captuz a be-
st[illegible]bi. Ego damnũ om̃e reddebã
[illegible]rtĩ ꝑibat a me exigebas: die
[illegible]tu vrgebar ⁊ gelu: fugiebatq̃ sõ
[illegible]lis meis. Sicq̃ per viginti an-
[illegible]no tua seruiui tibi. quatuordecĩ
[illegible]iabꝫ: et sex pro gregibꝫ tuis. Immu-
[illegible] q̃ mercedẽ meã decem vicibꝫ. Nisi de⁹
p[illegible]is mei Abrahã et timor Jsaac affuisset
mihi: forsitan mõ nudũ me dimisisses. Af
flictõnem meã et laborẽ manuũ meaꝝ re-
spexit dñs: et arguit te heri. Rñdit ei La-
ban. Filie mee ⁊ filij: ⁊ greges tui ⁊ om̃ia
q̃ cernis: mea sunt. Quid possum facere fi
lijs ⁊ nepotibꝫ meis: Ueni g̊ ⁊ iniamus fe-
dus: vt sit testimoniũ inter me ⁊ te. Tulit
itaq̃ Jacob lapidẽ: et erexit illum in titu-
luz. Dixitq̃ fratribꝫ suis. Afferte lapides
Qui ꝯgregantes fecerunt tumulũ ꝯmede-
runtq̃ sup eũ. Quem vocauit Laban tu-
mulũ testis. et Jacob aceruuz testimonij:
vterq̃ iuxta ꝓprietatẽ lingue sue. Dixitq̃
Laban. Tumulus iste testis erit int̃ me ⁊
te hodie. Et idcirco aꝑellatũ ẽ nomẽ eius
Galaad. id ẽ tumul⁹ testis. Et adiecit La-
ban. Intueat̃ ⁊ iudicet dñs int̃ nos qñ re
cesserim⁹ a nob̃: si afflixeris filias meas: ⁊
si ĩtroduxeris alias vxores sup eas. Null⁹
ꝑmonis nr̃i testis ẽ absq̃ deo: q̃ p̃sens re-
spicit. Dixitq̃ rursus ad Jacob. En tumu
lus hic ⁊ lapis quẽ erexi: int̃ me ⁊ te testis
erit. Tumul⁹ inq̃ iste ⁊ lapis sint ĩ testimo
niũ: si aut ego t̃nsiero illũ: ꝑgẽs ad te aut
tu preterieris. malũ mihi cogitãs. Deus
Abrahã ⁊ de⁹ Nachor iudicet int̃ nos: de⁹
p̃ris eoꝝ. Jurauit g̊ Jacob ꝑ timorẽ p̃ris
sui Jsaac: ĩmolatisq̃ victimis in mõte vo-
cauit fr̃es suos vt ederent panẽ. Qui cum

ꝯ[illegible] ...rum ibi. Laban vero de no[illegible]sculatus ē filios ⁊ filias suas. e[illegible] illis. reuersusq; est ī locum suum.

Capitulum. XXXII.

Iacob aūt abijt in itinere quo ceperat: fuerūtq; ei obuiaz angeli dei. Quos cuz vidisset: ait. Castra dei sunt hec. Et appellauit nomē loci illius Manaim: id est castra. Misit autē ⁊ nūcios ante se ad Esau frēm suū in terra Seijr. in regione Edom: p̄cepitq; ei dicens. Sic loquimini dño meo Esau. Hec dicit frat̄ tuus Jacob. Apud Laban peregrinatus sum: et fui vsq; in p̄ntem diem. Habeo boues. et azinos et oues. ⁊ seruos et ancillas. mittoq; nūc legatōem ad dñm meū: vt inueniā grām in ꝯspectu tuo. Reuersiq; sunt nūcij ad Jacob dicētes. Venimus ad Esau frēm tuum: et ecce ꝓperat in occursum tuum cum quadringētis viris. Timuit Jacob valde: et ꝑ territus diuisit populū qui secum erat: greges q̄; et oues. ⁊ boues et camelos. ī duas turmas dicēs. Si venerit Esau ad vnā turmam ⁊ ꝑcusserit eā: alia turma que reliqua ē: saluabit̄. Dixitq; Jacob. Deus p̄ris mei Abraham et deus p̄ris mei Jsaac. dñe qui dixisti mihi. reuertere in terrā tuā et in locū natiuitatis tue. ⁊ bñfaciam tibi: minor sū cunctis miseratōnibꝰ tuis: ⁊ veritate tua quā explesti ꝟuo tuo. In baculo meo trāsiui iordanē istū: et nūc cū duabꝰ turmis r̄gredior. Erue me ꝺ manu fr̄is mei Esau qr valde eū timeo: ne forte veniēs ꝑcuciat mr̄em cum filijs. Tu locutus es ꝙ bñfaceres mihi: ⁊ dilatares semen meū sicut arenam maris: que p̄ multitudine numerari non pt̄. Cūq; dormisset ibi nocte illa. sepauit ꝺ his que hēbat munera Esau fr̄i suo. capras ducentas. hircos viginti. oues ducentas ⁊ arietes viginti: camelos fetas cū pullis suis triginta: vaccas quadraginta ⁊ thauros viginti. azinas vigīti: ⁊ pullos eaꝝ decē. Et misit ꝑ manus seruoꝝ suoꝝ: singl'os seorsū greges: dixitq; pueris suis. Antecedite me: et sit spaciū inter gregē et gregem. Et p̄cepit priori dicēs. Si obuiū habueris fr̄em meū Esau. et interrogauerit te. cuius es aut quo vadis aut cui⁹ sūt ista que sequeris: rñdebis. Serui tui Jacob. Munera misit domīo suo Esau: ip̄e q̄; post nos venit. Similit̄ dedit mādata secundo et tertio. et cūctis qui seq̄bant̄ greges: dicens. Hisdem vbis loq̄mini ad esau cū inueneritis eū: et addetis. Ipse q̄; ꝟuus tuus Jacob. iter nr̄m insequit̄. Dixit em̄. Placabo eū muneribꝰ q̄ p̄cedūt: ⁊ postea videbo illum. Forsitan ꝓpiciabitur mihi. Precesserūt itaq; munera ante eum: ipse vero mansit nocte illa in castris. Cūq; mature surrexisset: tulit duas vxores suas. ⁊ totidem famulas cū vndecim filijs: ⁊ trāsiuit vadū Jaboch. Trāsductisq; om̄ibꝰ que ad se ꝑtinebāt: mansit solus. ⁊ ecce vir luctabat̄ cum eo vsq; mane. Qui cū videret ꝙ eū supare nō posset: tetigit neruum femoris eius: ⁊ statim emarcuit. Dixitq; ad eū. Dimitte me. Jam em̄ ascendit aurora Rñdit. Non dimittam te: nisi benedixeris mihi. Ait ergo. Quod est nomen tibi? Respondit. Jacob. At ille: nequaq̄ inquit Jacob appellabit̄ nomen tuū: sed Jsrl'. Quoniā si ꝯtra deuz fortis fuisti: quātomagis ꝯtra homines p̄ualebis? Interrogauit eū Jacob. Dic mihi quo appellaris nomine? Rñdit. Cur queris nomen meū qꝺ est mirabile? Et bñdixit ei in eodez loco. Vocauitq; Jacob nomē loci illius Phanuel: dicens. Vidi dñm facie ad faciē: et salua facta est anima mea. Ortusq; ē ei statim sol. postq̄ transgressus ē Phanuel. Ipse vero claudicabat pede. Quaz ob causam nō comedunt neruum filij Jsrl'. qui emarcuit ī femore Jacob vsq; in p̄ntem diem. eoq; tetigerit neruum femoris eius. ⁊ obstupuerit.

Capitulum :XXXIII:

Eleuās aūt Jacob oculos. vidit veniētem Esau: et cū eo quadringentos viros. Diuisitq; filios Lije. et rachel ambarūq; famulaꝝ: et posuit vtrāq; ancillā. et liberos eaꝝ in p̄ncipio. Lijam vero et filios eius in secūdo loco Rachel aūt ⁊ Joseph nouissimos. Et ipse progrediens adorauit pronus in terram septies: donec appropinquaret frater eius. Currēs itaq; Esau obuiā fratri suo. amplexatus est euz: stringensq; collū ei⁹. ⁊ osculās fleuit: leuatisq; oculis vidit mulieres et paruulos earum: et ait. Quid sibi volunt isti: etsi ad te ꝑtineant? Respondit. Paruuli sunt: quos donauit mihi de⁹ seruo tuo. Et appropinquātes ācille ⁊ filij

2
Inc. 291

earũ incuruati sunt. Accessit q̃ Lija cuz pueris suis: et cũ similiter adorassent: extremi Joseph et Rachel adorauerunt. Dixitq; Esau. Quenam sũt iste turme quas obuiã habui? Rñdit. Ut inuenirem grãm corã dño meo. At ille ait. Habeo plurima fr̃ mi: sit tua tibi. Dixitq; Jacob. Noli ita obsecro: sed si inueni grãm in oculis tuis accipe munusculũ de manibꝫ meis. Sic eĩ vidi faciẽ tuã: quasi viderim vultum dei. Esto mihi ꝓpitius: et suscipe benedictõem quã attuli tibi: ⁊ quã donauit mihi deus: tribuẽs om̃ia. Vix fr̃e cõpellente suscipiẽs ait. Gradiamur simul. eroq; socius itineris tui. Dixitq; Jacob. Nosti dñe mi q̃ ꝑuulos habeã teneros. et oues et boues fetas mecũ. quas si plus ĩ ambulãdo fecero laborare: morient̃ vna die cuncti greges. Precedat dñs meus ante seruũ suũ: ⁊ ego sequar paulatim vestigia eiꝰ sicut videro paruulos meos posse: donec veniaz ad dominũ meũ in Seijr. Rñdit Esau. Oro te: vt de ꝓpl'o qui mecũ est (saltem socij) remaneãt vie tue. Nõ est ĩquit necesse. hoc vno tm̃ indigeo: vt inueniaz grãm in ꝯspectu tuo dñe mi. Reuersus ẽ itaq; illo die Esau itinere q̃ venerat in Seijr. Et Jacob venit in Sochot: vbi edificata domo et fixis tẽtorijs. appellauit nomẽ loci illius Sochot id ẽ tabernacula. Trãsiuitq; in Salẽ vrbẽ Sichimoꝝ. q̃ est in terra Chanaan. postq̃ reuersus est de Mesopotamia sirie. et habitauit iuxta oppidũ: emitq; ꝑtem agri in qua fixerat tabernacula. a filijs Emor patris Sichem centũ agnis: ⁊ erecto ibi altare. inuocauit sup illud fortissimum deũ Jsrahel.

Capitulum. XXXIIII.

Egressa est aũt Dina filia Lije. vt videret mulieres regionis illius. quã cum vidisset sichez filius Emor euei. p̃nceps terre illius. adamauit eaz et rapuit: et dormiuit cũ illa. vi opprimẽs virginẽ. Et ꝯglutinata ẽ anima eius cũ ea: tristẽq; deliniuit blanditijs: et ꝑgens ad Emor p̃rem suũ. accipe inq̃t mihi puellã hanc ꝯiugẽ. Qd̃ cũ audisset Jacob absentibꝫ filijs ⁊ in pastu pecoꝝ occupatis: siluit donec redirẽt. Egresso autem Emor p̃re Sichem. vt loq̃ret̃ ad Jacob. ecce filij eiꝰ veniebãt de agro. auditoq; q̃ acciderat. irati sũt valde. eoq̃ fedam rẽ opa-

tus esset in Jsrl'. et viol[illegible].rẽ illicitã ꝑpetrasset. Locu[illegible]or ad eos. Sichẽ filij mei ad[illegible]na filie vr̃e. Date eã illi vxorem: [illegible]ungamus vicissim ꝯnubia. Filias vr̃as tradite nobis. ⁊ filias nr̃as accipite: ⁊ habitate nobiscũ Terra in potestate vr̃a est: exercete. negociamini. et possidete eã. Sz et Sichem ad p̃rem et ad fr̃es eius ait. Jnueniam grãm coram vobis: ⁊ quecũq; statueritis: dabo. Augete dotem: et munera postulate: ⁊ libẽter tribuã quod pecieritis: tm̃ date mihi puellã hanc vxorem. Rñderunt filij Jacob. Sichem ⁊ patri eius in dolo: seuientes ob stupꝝ sororis. Non possumus facere quod petitis: nec dare sororem nostraz homini incircũciso: qd̃ illicitum et nephariuz est apud nos. Sed in hoc valebimus federari. Si volueritis esse similes nostri: et circũcidat̃ in vobis om̃is masculini sexus: tũc dabimus. ⁊ accipiemus mutuo filias vr̃as ac nr̃as: ⁊ habitabimꝰ vobiscũ: erimusq; vnus populus. Si aũt circũcidi nolueritis: tollemus filiam nr̃am et recedemus. Placuit oblatio eoꝝ Emor et Sichem filio eius: nec distulit adolescens q̃n statim qd̃ petebat̃: expleret. Amabat em̃ puellã valde: ⁊ erat inclitus in om̃i domo p̃ris sui. Jngressiq; portã vrbis locuti sũt ad populũ. Viri isti pacifici sunt: ⁊ volũt habitare nobiscũ. Negocientur in terra et exerceãt eaz. que spatõsa est lata cultoribꝫ indiget. Filias eoꝝ accipiemus vxores: ⁊ nr̃as illis dabimus. Vnũ est quo differtur tantũ bonuz. Si circũcidamus masculos nr̃os. ritũ gẽtis imitãtes: ⁊ substãtia eoꝝ et pecora et cũcta que possidẽt: nr̃a erũt. Tm̃ in hoc acquiescamus: vt habitãtes simul. vnuz efficiamus ꝓpl'm. Assensiq; sunt omnes. cunctis circũcisis maribꝫ. Et ecce die tertio qñ grauissimus vulnerum dolor est. arreptis duo filij Jacob. Simeon ⁊ leui fr̃es Dine gladijs. ingressi sũt vrbẽ cõfident̃. ĩterfectisq; om̃ibꝫ masculis. Emor ⁊ Sichem ꝑiter necauerũt: tollẽtes Dinã de domo Sichem sororẽ suã. Quibꝫ egressis. irruerũt sup occisos ceteri filij Jacob et depopulati sũt vrbẽ in vltõnem stupri: oues eoꝝ ⁊ armenta. ⁊ azinos. cũctaq; vastantes que in domibus et in agris erant. ꝑuulos q̃ eoꝝ ⁊ vxores duxerũt captiuas

Quibꝰ ꝑpetrati [illegible]acꝫ. Jacob dixit ad Simeon ⁊ leui. [illegible]bastis me: et odiosuꝫ fecistis me Chan[illegible]is ⁊ Pherezeis habitatoribꝰ terre hu[illegible]. Nos pauci sumus: illi ꝯgregati ꝑcucient me: et delebor ego ⁊ domus mea. Responderũt. nũquid vt scorto abuti debuere sorore nostra?

Capitulum :XXXV:

Interea locutus est deꝰ ad Jacob. Surge et ascende Bethel. et habita ibi: facqꝫ altare domino qui apparuit tibi: quando fugiebas Esau fratrem tuum. Jacob vero ꝯuocata omni domo sua ait. Abijcite deos alienos qui in medio vestri sunt. et mũdamini: ac mutate vestimẽta vestra. Surgite ⁊ ascẽdamus in Bethel. vt faciamus ibi altare domino. qui exaudiuit me in die tribulatõnis mee: ⁊ socius fuit itineris mei. Dederunt ergo ei omnes deos alienos quos habebãt: ⁊ inaures que erant in auribꝰ eoꝝ. At ille infodit eos subter therebintũ: que est post vrbem sichem. Cũqꝫ ꝓfecti essent. terror dei inuasit omnes per circuitũ ciuitates: et non sũt ausi persequi recedentes. Venit igitur Jacob Luzam. que ẽ in terra Chanaan ꝯgnomento Bethel: ipe ⁊ om̃is populus cum eo. Edificauitqꝫ ibi altare: et appellauit nomen loci illius domus dei. Ibi em̃ apparuit ei deus: cũ fugeret fratrẽ suũ. Eodem tpe mortua ẽ Delbora nutrix rebecce. ⁊ sepulta ẽ ad radices Bethel subter quercũ: vocatũqꝫ est nomen loci illius quercus fletus. Apparuit autem iteꝝ deus Jacob. postq̃ reuersus ẽ de Mesopotamia syrie. et venit in Bethel: benedixitqꝫ ei dicens. Non vocaberis vltra Jacob: sed Jsrl' erit nomen tuuꝫ. Et appellauit eum Jsrahel. Dixitqꝫ ei. Ego deus omnipotẽs. Cresce et multiplicare: gentes et populi natõnum ex te erũt. Reges ex lũbis tuis egredientur: terramqꝫ quaꝫ dedi Abraham et Jsaac. dabo tibi et semini tuo post te. Et recessit ab eo. Jlle vero erexit titulum lapideum. in loco quo locutꝰ fuerat ei deus. libans sup eũ libamina. ⁊ effundens oleũ. vocansqꝫ nomen loci illius Bethel. Egressus aũt inde. venit verno tpe ad terraꝫ que ducit Ephratam. Jn qua cum parturiret Rachel: ob difficultatem partus ꝑiclitari cepit. Dixitqꝫ ei obstetrix. Noli timere: qꝛ et hunc habebis filium. Egrediente autẽ anima p̃ dolore. ⁊ ĩminente iam morte. vocauit nomen filij sui Bennoni: id est filius doloris mei. Pater v̄o appellauit eũ Beniamin: id est filius dextere. Mortua est g̃ Rachel et sepulta ẽ in via q̃ ducit Ephratam: hec est Bethleem. Erexitqꝫ Jacob titulum super sepulcꝝ eius. Hic est titulus monumenti Rachel. vsqꝫ in p̃ntem diem. Egressus inde. fixit tabernaculũ trãs turrem gregis. Cunqꝫ habitaret in illa regione: abijt Ruben. et dormiuit cũ Bala ꝯcubina p̃ris sui. Quod illum minime latuit. Erant aũt filij Jacob duodecim. Filij Lije primogenitus Ruben. et simeon. ⁊ leui. iudas ⁊ ÿsachar. ⁊ zabulon. Filij Rachel: ioseph et beniamin. Filij Bale ancille rachelis: dan et neptalim. Filij Zelphe ancille lije: gad et aser. Hi sunt filij Jacob: q̃ nati sunt ei in Mesopotamia syrie. Venit etiaꝫ ad Jsaac p̃rem suum in Mambre ciuitatẽ arbee. hec ẽ Ebron: in qua ꝑegrinatus est Abrahã et Jsaac. Et ꝯpleti sũt dies Jsaac centumoctoginta ãnoꝝ. ꝯsumptusqꝫ etate mortuus ẽ. et appositus est ꝓpl'o suo. senex et plenus dierũ: et sepelierũt eum Esau et Jacob filij sui.

Ca. XXXVI:

He autẽ sunt generationes Esau: ipe est edom. Esau accepit vxorẽ d̄ filiabꝰ Chanaan. Ada filiam elom ethei. et oolibama filiã ane filie sebeon euei. Basehmath q̃ꝫ filiaꝫ ÿsmahel sororem Nabaioth. Pepit autem Ada Elipham. Basehmath genuit Rahuel. Oolibama genuit iehus. et ihelon et chore. Hi filij Esau: q̃ nati sũt ei in t̃ra Chanaã. Tulit aũt Esau vxores suas et filios ⁊ filias. et oẽm aĩam domus sue. et substantiaꝫ et pecora. ⁊ cuncta que h̃re poterat in t̃ra Chanaan. et abijt in alterã regionẽ: recessitqꝫ a f̃re suo Jacob. Diuites em̃ erãt valde: et simul habitare non poterãt: nec sustinebat eos terra peregrinatõnis eoꝝ pre multitudine greguꝫ. Habitauitqꝫ Esau in mõte Seÿr: ipe est Edom. He aũt sunt generatões Esau p̃ris Edom in mõte Seijr ⁊ hec noĩa filioꝝ eiꝰ. Eliphaꝫ filiꝰ ada vxoris Esau. Rahuel q̃ꝫ filiꝰ basemath vxoris eiꝰ. Fuer̃tqꝫ Eliphaꝫ filij: theman. omar. sephua. ⁊ gathan. ⁊ cenez. ⁊ chore. Erat at̃ thãna ꝯcubĩa eliphaꝫ filij esau: q̃ pepit ei

Amalech. Hi sunt filij Ada. vxoris Esau. Filij aũt Rahuel: naath ⁊ zara. semma. ⁊ meza. Hi filij Basemath. vxoris esau. Isti q̃z erãt filij Oolibama filie ane filij sebeõ: vxoris Esau. q̃s genuit ei. iehus ⁊ ihelon. et chore. Hi duces filiorũ Esau. Filij Elipham p̃mogeniti Esau: dux Theman. dux omar. dux sephua. dux cenez. dux chore. dux gathan. dux amalech. Hi filij eliphã in terra Edom: et hi filij Ade. Hi q̃z filij rahuel. filij Esau. Dux naath. dux zara. dux sẽma. dux meza. Hi aũt duces Rahuel: in t̃ra Edom. Isti filij basemath. vxoris esau Hi aũt filij Oolibama. vxoris Esau. Dux iehus. dux ihelõ. dux chore. Hi duces oolibama filie Ane vxoris Esau. Isti sũt filij Esau et hi duces eoꝝ: ipse est Edom. Isti sũt filij Seijr. horrei habitatoris terre: lothan. et sobal. et sebeon. ⁊ anan. ⁊ dison. ⁊ eser. ⁊ disan. Hi duces horrei filij Seijr in t̃ra Edom. Facti sũt aũt filij lothan: horrei et eman. Erat aũt soror lothan. thamna. Et isti filij Sobal: aluhan ⁊ maneeth. et ebal. sephi. et onan. Et hi filij Sebeon. achia et anan. Iste est Anan: qui inuenit aquas calidas in solitudine: cuz pasceret azinas Sebeon p̃ris sui. Habuitq̃z filium Disan: ⁊ filiam Oolibama. Et isti filij disan: abdaz et iesban. et iethran et charan. Hi quoq̃z filij Eser: balaannan. ⁊ zeuan. ⁊ achan. Habuit autem filios Disan: hus ⁊ aran. Hi duces horreoꝝ. Dux lothan dux sobal. dux sebeon. dux ana. dux dison. dux eser. dux disan. Isti duces horreoꝝ: q̃ imperauerũt in terra Seijr. Reges autẽ qui regnauerũt in terra Edom. anteq̃ haberẽt regem filij Isrl': fuerunt hi. Balach filius Beor: nomenq̃z vrbis eius Denaba. Mortuus est aũt Balach: et regnauit ꝑ eo Jobab filius Zare d̃ bosra. Cunq̃z mortuus esset Jobab: regnauit ꝑ eo Husan. de terra Themanoꝝ. Hoc q̃z mortuo: regnauit pro eo Adad filius Badadi: q̃ ꝑcussit Madian ĩ regione Moab: ⁊ nomẽ vrbis ei⁹ Abiuth Cũq̃z mortuus esset Adad: regnauit ꝑ eo Semla de Maserecha. Hoc q̃z mortuo: regnauit pro eo Saul de fluuio Rooboth. Cũq̃z ⁊ hic obijsset: successit in regnũ Balanan filius Achobor. Isto q̃z mortuo regnauit pro eo Agad: nomenq̃z vrbis eius Phou. Et appellabatur vxor ei⁹ Meezabel filia Matreth: filie Miz[illegible]. Hec g̃ nomina ducum Esau. in cog[illegible]nibꝫ. et locis. et vocabulis suis. Dux [illegible]mna. dux aluha. dux ietheeth. dux Oolibama. dux ela. dux phinon. dux cenez. dux [illegible]heman. dux mabsar. dux mabdihel. dux hiram. Hi duces Edom habitantes in terra imperij sui: ip̃e est esau p̃r ÿdumeorũ. Habitauit aũt Jacob in terra Chanaan. in qua pater suus peregrinatus est. et he sunt generationes eius.

Capitulum. XXXVII.

Joseph cũ sedecim esset annoꝝ. pascebat gregem cũ f̃ribꝫ suis. adhuc puer. Et erat cũ filijs Bale et Selphe vxoꝝ p̃ris sui: accusauitq̃z f̃res suos apud patrẽ. crimine pessimo. Israhel autem diligebat Joseph sup̃ omnes filios suos: eoq̃ in senectute genuisset eum. Fecitq̃z ei tunicam polimitam. Uidẽtes aũt fratres eius q̃ a patre plus cũctis filijs amaretur: oderant eum. nec poterãt ei quicq̃ pacifice loqui. Accidit q̃z vt visũ somnium referret fratribꝫ suis: que causa maioris odij seminarium fuit. Dixitq̃z Joseph fratribꝫ suis. Audite somniuz meum quod vidi. Putabam nos colligere manipulos in agro: et quasi ꝯsurgere manipulum meũ ⁊ stare: vestrosq̃z manipulos circũstantes adorare manipulũ meum. Respõderunt fratres eius. Nũquid rex noster eris: aut subijciemur ditõni tue? Hec ergo causa somnioꝝ atq̃z sermonum: inuidie et odij fomitem mĩstrauit. Aliud q̃z vidit sõnium: quod narrans fratribꝫ ait. Uidi per somniũ: quasi solem et lunã. et stellas vndecim adorare me. Qd̃ cũ patri suo et fratribꝫ retulisset: increpauit eũ pater suus. ⁊ dixit. Quid sibi vult hoc somnium quod vidisti? Num ego et mater tua et f̃res tui adorabimus te super terrã? Inuidebant ei igitur fratres sui: pater vero rem tacitus ꝯsiderabat. Cunq̃z fratres illius in pascendis gregibꝫ patris morarent̃ in Sichem: dixit ad eum Israhel. Fratres tui pascũt oues in Sichimis: veni mittam te ad eos Quo respondente presto sum: ait. Uade ⁊ vide si cũcta ꝓspera sint erga fratres tuos et pecora: ⁊ renũcia mihi quid agat̃. Missus d̃ valle Hebron: venit in Sichem. Inuenitq̃z eum vir errantem in agro: et int̃rogauit quid quereret. At ille respondit.

Fratres meos quero. Indica mihi vbi pa
scant greges. Dixitq; ei vir. Recesserũt de
loco isto. Audiui aũt eos dicẽtes. Eam⁹
in Dothaim. Perrexit itaq; Joseph post
fratres suos: et inuenit eos in Dothaim.
Qui cum vidissent eum ꝓcul: anteqū acce
deret ad eos cogitauerunt illum occidere.
et mutuo loq̃bant. Ecce somniator venit.
Venite occidamus eũ. et mittam⁹ in ciste
nã veterẽ: dicemusq; fera pessima deuora
uit eũ: et tunc apparebit q̃d illi ꝓsint som
nia sua. Audiẽs aũt hec Ruben nitebat
liberare eũ de manibꝫ eor: et dicebat. Non
interficiamus aiam eius. nec effundam⁹
sanguinẽ: sz pijcite eum i cisternã veterẽ
q̃ ẽ i solitudie: manusq; vãs seruate inno
cias. Hoc aũ dicebat volẽs eripe eũ de ma
nibꝫ eorũ: et reddere patri suo. Confesti igit̃
vt venit ad frẽs suos. nudauerũt euz tu
nica talari et polimita: miserũtq; eũ in ci
sternã veterẽ: que nõ hẽbat aquã. Et sedẽ
tes vt ꝓmederẽt panẽ. viderũt ysmahelitas
viatores venire de Galaad: et camelos eo
rũ portãtes aromata. et resinã. et stacten i
Egiptum. Dixit g̃ Judas frib⁹ suis. Quid
nobis prodest si occiderem⁹ fratrẽ nostrũ
et celauerimus sanguinẽ ipsius? Melius ẽ
vt venũdetur ysmahelitis: et man⁹ nre nõ
polluant̃. Frater em̃ et caro nostra ẽ. Ac
quieuerũt frẽs ꝓmonib⁹ illius. et ptereun
tib⁹ madianitis negociatorib⁹. extrahẽtes
eũ de cisterna vẽdiderunt euz ysmahelitis
xxx. argenteis: q̃ duxerũt eum in Egiptũ
Reuersusq; Ruben ad cisternã non inue
nit puer: et scissis vestib⁹. pgẽs ad fratres
suos: ait. Puer nõ ꝓparet: et ego quo ibo
Tulerunt autẽ tunicã eius. et in sangui
ne hedi quẽ occiderant: tinxerunt. mittẽ
tes qui ferẽt ad patrẽ et dicerent. Hanc i
uenimus: vide vtruz tunica filij tui sit an
non. Quã cum cognouisz pater: ait. Tu
nica filij mei est. Fera pessima ꝓmedit eũ
bestia deuorauit Joseph. Scissisq; vestib⁹
indutus est cilicio: lugẽs filium suuz mul
to tpe. Congregatis autez cunctis liberis
ei⁹ vt lenirent dolorem patris: noluit ꝓso
latiõem accipe: sz ait. Descendam ad filiũ
meum lugẽs i infernum. Et illo pseueran
te i fletu: madianite vendiderunt Joseph
in Egipto pbutifari eunucho Pharaõis:
magistro militum. Ca. XXXVIII.

Odez tempore descen
dẽs Judas a frib⁹ suis: diuertit
ad vir odollamiten noie hirã. vi
ditq; ibi filiã hominis chananei. vocabu
lo sue. Et accepta vxore ingressus ẽ ad eã
Que ꝓcepit et pepit filiũ: et vocauit nomẽ
eius Her. Rursumq; ꝓcepto fetu: natũ fi
lium vocauit Onan. Tercium q̃ peperit:
quẽ appellauit Sela. Quo nato: parere vl
tra cessauit. Dedit aũt Judas vxorem pri
mogenito suo Her nomie Thamar. Fuit
q̃ Her ꝑmogenit⁹ Jude. nequã i cõspectu
domini. et ideo ab eo occisus ẽ. Dixit ergo
Judas ad Onan filiũ suum. Ingredere ad
vxorem fratris tui. et sociare illi: vt susci
tes semẽ fratri tuo. Ille sciens nõ sibi na
sci filios. introiens ad vxorem fratris sui
semẽ fundebat in terram: ne liberi fratris
nomie nascerẽtur. Et idcirco ꝓcussit eum
dominus: eo q̃ rem detestabilem faceret.
Quam ob rez dixit Judas Thamar nurui
sue. Esto vidua in domo patris tui: donec
crescat Sela filius meus. Timebat enim
ne et ipse moreret̃ sicut fratres eius. Que
abijt: et habitauit in domo pris sui. Euo
lutis aũt multis ãnis: mortua ẽ sue vxor
Jude. Qui post luctũ cõsolatiõe susceptа
ascendebat ad tonsores ouiũ suarũ: ipe et
hiras opilio gregis Odollamita in thamn
nas. Nũciatumq; est Thamar. q̃ socer illi
us ascẽderet in thamnas ad tondendas o
ues. Que depositis viduitatis vestibus. as
sumpsit teristrum: et mutato habitu sedit
in biuio itineris quod ducit Thamnam:
eoq̃ creuisset Sela. et non eum accepisset
maritũ. Quam cum vidisset Judas: suspi
catus est esse meretricem. Operuerat em̃
vultum suum ne agnosceretur. Ingredi
enscq; ad eaz: ait. Dimitte me vt coeam te
cum. Nesciebat em̃ q̃ nurus sua essz. Qua
respondente. Quid dabis mihi vt fruaris
concubitu meo: dixit. Mittam tibi hedum
de gregib⁹. Rursumq; illa dicente patiar
quod vis. si dederis mihi arrabonez donec
mittas q̃d pollicẽis: ait Judas. Quid tibi
vis p arrabone dari: Respõdit anulũ tuũ.
et armillã: et baculum quez manu tenes.
Ad vnũ igitur coitũ mulier ꝓcepit et sur
gens abijt: depositoq; habitu quẽ sumpse
rat: induta ẽ viduitatis vestib⁹. Misit aũt
Judas hedũ p pastorẽ suũ odollamitẽ: vt

recipet pign⁹ quod dederat mulieri. Qui cū nō inuenisset eam: interrogauit homines loci illius. Ubi est mulier que sedebat in biuio? Respondentibꝰ cūctis nō fuit in loco isto meretrix: reuersus ē ad Judaz ⁊ dixit ei. Non inueni eam. Sed ⁊ homines loci illius dixerunt mihi: nunq̄ sedisse ibi scortū. Ait Judas. Habeat sibi. Certe mē dacij arguere nos nō potest. Ego misi hedū quem promiserā. Et tu nō inuenisti eā Ecce autem post tres menses nūciauerūt Jude dicentes. Fornicata est Thamar nurꝰ tua: ⁊ videt̄ uterꝰ illius intumescere. Dixitq̄ Judas. Producite eaz ut comburat̄ Que cū duceret̄ ad penam: misit ad socerū suū: dicens. De viro cuius hec sūt: concepi. Cognosce cuius sit anulus. et armilla et baculus. Qui agnitis muneribꝰ ait. Justior me est: quia non tradidi eam sela filio meo. Attamē ultra nō cognouit eaz Instante aūt partu. apparuerunt gemini in utero: atq̄ in ipsa effusione infantium unus protulit manuz: in qua obstetrix ligauit coccinū: dicens. Iste egredie⁹ prior Illo uo retrahente manum: egressus ē alter. Dixitq̄ mulier. Quare diuisa est ꝑ te maceria? Et ob hanc causā uocauit nomen eiꝰ Phares. Postea egressus est fraterꝰ eiꝰ. in cuius manu erat coccinū quem appellauit Zaram Ca. XXXIX.

Igitur Joseph ductus est in egiptum: emitq̄ euz Phutifar eunuchus Pharaonis. princeps exercituꝰ sui. uir egiptius de manu Ismahelitarꝰ: a quibꝰ perductꝰ erat. Fuitq̄ dominꝰ cū eo: ⁊ erat vir in cūctis prosperē agens. Habitauitq̄ ī domo dñi sui: q̄ optime nouerat dominū esse cū eo: et omnia q̄ gereret ab eo dirigi in manu illius. Inuenitq̄ Joseph gratiaz coraz dño suo: et ministrabat ei. A quo prepositꝰ omnibꝰ gubernabat creditā sibi domū: ⁊ uniuersa q̄ ei tradita fuerāt. Benedixitq̄ dñs domui egiptij ꝓpter Joseph: ⁊ multiplicauit taz in edibꝰ q̄ in agris cunctam eius substantiam. Nec q̄q̄ aliud nouerat: nisi panem quo uescebat̄. Erat aūt Joseph pulcra facie: et decorus aspectu. Post multos itaq̄ dies iniecit dña oculos suos in Joseph: et ait. Dormi mecū. Qui nequaq̄ acq̄escens operi nephario: dixit ad eam. Ecce dominus meus omnibꝰ mihi tradit̄is. ignorat quid habeat in domo sua: nec quicq̄ est q̄ non sit in mea potestate. uel nō tradiderit mihi: preter te que uxor eius es. Quomodo ergo possū hoc malū facere: et peccare in dominū meū? Quiuscemodi verbis per singulos dies loquebatur: et mulier molesta erat adolescenti: ⁊ ille recusabat stuprū. Accidit aūt quadā die ut intraret Joseph domū: et opis q̄pia absq̄ arbitris faceret: et illa apprehensa lacinia uestimenti eius diceret. Dormi mecū. Qui relicto ī manu eius pallio: fugit. ⁊ egressus est foras. Cūq̄ uidisset mulier uestem in manibus suis. ⁊ se esse cōtemptā: uocauit ad se homines domus sue: et ait ad eos. Ēn introduxit virū hebreuz ut illuderet nobis. Ingressus est ad me ut coiret mecū. Cūq̄ ego succlamassem. et audisset uocē meam reliquit pallium qd̄ tenebam: et fugit foras. In argumentum ergo fidei. retentuz palliū ostendit marito reuertēti domum: et ait. Ingressus est ad me seruus hebreꝰ quē adduxisti: ut illuderet mihi. Cūq̄ audisset me clamare: reliquit pallium quod tenebam et fugit foras. His auditis dominus. ⁊ nimiū credulus uerbis ꝓiugis: iratus est valde: tradidit q̄ Joseph in carcerē ubi uincti regis custodiebātur: ⁊ erat ibi clausus. Fuit aūt dominus cum Joseph ⁊ misertus est illius: et dedit ei gratiā in cōspectu principis carceris. Qui tradidit in manu illius uniuersos uinctos qui in custodia tenebantur: et quicquid fiebat. sub ipō erat: nec nouerat aliq̄d. cūctis ei creditis. Dominꝰ em̄ erat cuz illo: et omnia opera eius dirigebat.

Capitulum .XL.

Is itaq̄ gestis accidit ut peccarēt duo eunuchi. pincerna regis egipti ⁊ pistor. dño suo. Iratusq̄ ꝓtra eos Pharao. Naz alter pincernis ꝑerat. alter pistoribꝰ. misit eos in carcerem principis militum: in quo erat uinctꝰ ⁊ Joseph. At custos carceris tradidit eos Joseph: qui et mīstrabat eis. Aliquātulū tēporis fluxerat: ⁊ illi in custodia tenebantur. Uiderūtq̄ ambo somniū nocte una: iuxta interpretatōem congruā sibi. Ad q̄s cū itroisset Joseph mane ⁊ uidisset eos tristes: scisitatꝰ ē dicens. Cur tristior

est hodie solito? facies vestra? Qui respon-
derunt. Somnium vidimus: & nō ē qui in
terpretetur nobis. Dixitq; ad eos Joseph
Nunq̄d non dei ē interp̄tatiō. Referte mi-
hi quid videritis. Narrauit prior p̄posit?
pincernarum somniū suum. Videbā coraz
me vitem in qua erant tres propagies cre
scē paulati in gēmas. & p? flores vuas ma-
turescere: calicemq; Pharaonis in manu
mea. Tuli g̃ vuas & expressi in calicē quem
tenebaz: & tradidi poculū Pharaoni. Re-
spondit Joseph. Hec ē interp̄tatiō somnij
Tres ꝑpagines. tres adhuc dies sunt: post
quos recordabit pharao mīsterij tui. & re
stituet te in gradum pristinū: dabisq; ei ca
licē iuxta officiū tuū: sicut ante facere cō
sueueras. Tm̄ memento mei cum tibi bñ
fuerit: & facies mecū misericordiā vt sug-
geras Pharaoni vt educat me de isto car-
cere. q̄ furtim̄ sublatus sum de terra he-
breorum: & hic innocēs in lacū missus sum
Videns pistorū magister. q̄ prudenter som
niū dissoluisset: ait. Et ego vidi somniū. q̄
tria canistra farine habere sup caput me-
uz: & in vno canistro qđ erat excelsius. por
tare me putabā omnes cibos qui fiūt arte
pistoria: auesq; comedē ex eo. Rñdit Jo-
seph. Hec ē interp̄tatiō somnij. Tria cani-
stra. tres adhuc dies sunt. post quos aufe
ret Pharao caput tuū. ac suspēdet te in cru
ce: & lacerabūt volucres carnes tuas. Ex
ide dies tercius natalicius Pharaonis e-
rat. Qui faciēs grande cōuiuiū pueris su-
is. recordatus ē inter epulas magistri pi
cernaz. & pistorū p̄cipis. restituitq; alte
rū in locum suū: vt porrigeret ei poculum
altex suspēdit in patibuluz: vt coniectoris
veritas pbaret. Et tamē succedentibo pro
speris: prepositus pincernarum oblitus est
interpretis sui. Ca. XLI.

POst duos annos vidit
Pharao somniū. Putabat se sta-
re iuxta fluuiū: de quo ascēdebāt
septem boues pulcre & crasse nimis: & pa-
scebant in locis palustribo. Alie q̄q; septez
emergebāt de flumīe fede ꝑfectēq; macie:
et pascebantur in ipsa amnis ripa: in locis
uberrimis virētibo. deuorauerūtq; eas. q̄-
rū mira spēs & hītudo corporū erat. Exp-
gefactus Pharao rursū dormiuit: & vidit
alterz somniū. Septem spice pullulabāt in

culmo vno: plene atq; formose. alie q̄q; to
tidem spice tenues. & ꝑcusse vredīe oriebā-
tur: deuorātes omnē porū pulcritudinē.
Euigilans vo Pharao post quietem. & fa-
cto mane pauore pterritus misit ad om-
nes pitores Egipti: cūctosq; sapientes:
& accersitis narrauit somniū: nec erat q̄ in
terp̄taretur. Tunc demum remiscens ma-
gister pincernarū: ait. Confiteor peccatuz
meum. Iratus rex seruis suis. me & magi-
strum pistoruz retrudi iussit in carcerem
p̄ncipis militum: vbi vna nocte vterq; vi
dimus somnium: presagum futuroz. Erat
ibi puer hebreus. eiusdem ducis militū fa-
mulus: cui narrantes somnia. audiuim?
quicquid postea rei pbauit euentus. Ego
em̄ redditus sum offitio meo: & ille suspen
sus ē in cruce. Protinus ad regis iperium
eductū de carcere Joseph totonderunt: ac
veste mutata obtulerūt ei. Cui ille ait. Vi
di somnia. nec ē qui edisserat: que audiui
te sapiētissime conijcē. Respondit Joseph
Absq; me deus respondebit prospera pha-
raoni. Narrauit ergo Pharao que viderat
Putabam me stare sup ripam fluminis:
& septem boues de amne ascēdere. pulcras
nimis et obesis carnibo: que in pastu palu-
dis virecta carpebāt. Et ecce bas seqbant
alie septem boues. intātū deformes & ma-
cilēte: vt nunq̄ tales in terra Egipti vide
rī. Qui deuoratis et consumptis poribus
nullū saturitatis dedere vestigiū: sz simili
macie & squalore torpebāt. Euigilās. rur-
sus sopore depressus vidi somniū. Septē spi
ce pullulabāt in culmo vno. plene atq; pul
cerrīe. Alie quoq; septē tenues & percusse
vredine. oriebant e stipula: q̄ por pulcri-
tudinē deuorauerūt. Narraui cōiectoribo
somniū. & nemo ē qui edisserat. Rñdit Jo-
seph. Sōniū regis vnū ē. Que facturus ē
deus ostēdit Pharaōi. Septē boues pul-
cre. & septē spice plene: septē vbertatis an
ni sūt. eātēq; vim somnij ꝑhenderūt. Se-
ptē q̄q; boues tenues atq; macilēte q̄ ascen
derūt post eas. & septē spice tenues. & vēto
vrētē pcusse: septē anni vēture sūt famis.
q̄ hoc ordine ꝓplebunt. Ecce septē āni ve
niēt fertilitatis magne in vniuersa tra egi
pti: q̄s sequētur septē anni alij tante steri
litatis. vt obliuiōi tdat cūcta retro habū
dātia. Cōsūptura ē em̄ fames oēm terrā:

et vbertatis magnitudinẽ. ꝓbitura est in-
opie magnitudo. Qđ aũ vidisti secũdo. ad
eandem rẽ ptinẽs somniũ. firmitatis indi
ciũ ẽ: eoq; fiat ſmo dei. et velotius imple-
atur. Nũc g̃ puideat rex viꝝ sapientẽ ꝛ in-
dustriũ ꝛ p̃ficiat eũ terre egipti: q̃ ꝓstituat
preposit9 p cũctas regiones. ꝛ q̃ntã ptez
fructuũ. p septẽ annos fertilitatis q̃ iam
nũc futuri sũt ꝓgreget ī horrea: ꝛ oẽ fru-
mẽtũ sub Pharaonis pãte ꝓdaſ: seruek-
q; in vrbib9. ꝛ p̃pareſ future septẽ annoꝝ
fami. q̃ oppressura est egiptũ: ꝛ nõ ꝓsumeſ
terra inopia. Placuit Pharaoni ꝓsiliũ: ꝛ
cũctis ministris ei⁹. Locutusq; est ad eos.
Num inuenire poterim⁹ talẽ viꝝ qui spũ
dei plen⁹ sit: Dixit g̃ ad Joseph. Quia ostẽ
dit tibi deus omĩa q̃ locut⁹ es. nũquid sa-
pientiorẽ ꝛ consilem tui inuenire potero:
Tu eris sup domũ meã: et ad tui oris ĩpe-
rium cũctus plus obediet. Uno tm̃ regni
solio p̃cedaz te. Dixitq; rursũ Pharao ad
Joseph. Ecce ꝓstitui te sup vniuersã terrã
egipti. Tulitq; anulũ de manu sua ꝛ dedit
eũ in manu eius: vestiuitq; eũ stola biſſi-
na: et collo torquẽ aureã circũposuit. Fe-
citq; eũ ascendẽ sup curꝝ suũ secũdũ cla-
mãte p̃cone: vt oẽs corã eo genu flectereẽt
et p̃positũ esse scirẽt vniuerse terre egipti.
Dixit q̃q; rex Egipti ad Joseph. Ego sum
Pharao. Absq; tuo ĩpio non mouebit q̃s-
q̃ manũ aut pedẽ ī omĩ terra egipti. Uer
titq; nomẽ illi⁹. et vocauit eũ lingua egy-
ptiaca. saluatorẽ mũdi. Dedit q; illi vxorẽ
Asseneth filiã Phutifaris sacerdotis He-
liopoleos. Egressus ẽ itaq; Joseph ad tr̃ã
egipti. Trigĩta annoꝝ erat q̃n stetit ī cõ-
spectu regis Pharaonis. et circuiuit oẽs
regiones egipti. Uenitq; fertilitas septez
annoꝝ: ꝛ ī manipulos redacte segetes cõ
gregate sũt in horrea egipti. Omnis etiaz
frugũ habũdãtia in singulis vrbib9 ꝓdita
est. tãtaq; fuit habũdãtia tritici. vt arene
maris coequareſ: et copia mensurã exce-
deret. Natiq; sũt Joseph filij duo anteq̃ ve
niret fames: quos pepit ei Asseneth filia
Phutifaris sacerdotis Heliopoleos. Uoca
uitq; nomen primogeniti Manasses: dicẽs
Obliuisci me fecit de⁹ oĩm laboꝝ meoꝝ: et
dom⁹ p̃ris mei. Nomẽ q̃q; secũdi appellauit
Ephraim: dicẽs. Crescẽ me fecit de⁹ in tr̃a
pauptatis mee. Igiſ trãsactis septẽ vber-
tatis annis qui fuerãt in egipto: ceperunt
venire septem ãni inopie. ꝛ sicut ꝓdixerat Jo
seph: ꝛ ī vniuerso orbe fames p̃ualuit. In
cũcta etiã tra egipti. fames erat. Qua esu
riẽte: clamauit plus ad Pharaonez. ali-
mẽta petens. Quib9 ille rñdit. Ite ad Jo-
seph: ꝛ quicq̃d ipe vob dixerit: facite. Cre-
scebat aũt quotidie fames in omni terra:
aperitq; Joseph vniuersa horrea: ꝛ vẽdebat
egiptijs. Nã ꝛ illos oppresserat fames. Oẽs
q; p̃untie veniebant in egiptũ vt emerent
escas: ꝛ malũ inopie tp̃arent. Ca. XLII.

Videns autem Jacob
q̃ alimẽta vẽterẽ ī egipto: dixit
filijs suis. Quare negligitis: Au-
diui q̃ triticũ venũdeſ in egipto. Descẽdi
te: ꝛ emite nob necessaria: vt possim⁹ viuẽ
ꝛ nõ ꝓsumamur inopia. Descendẽtes igiſ
frẽs Joseph decẽ. vt emerẽt frumẽta ī egi-
pto. beniamin domi retento a Jacob: q̃ di
xerat fratrib9 ei⁹ ne forte ī itinere q̃q̃ pa
tiaſ mali: ingressi sũt terraz egipti: cũ a-
lijs q̃ pergebant ad emendũ. Erat aũt fa-
mes in terra Chanaan. ꝛ Joseph erat p̃n-
ceps ī terra egipti: atq; ad ei⁹ nutũ frumẽ
ta plus vendebanſ. Cũq; adorassẽt eũ frẽs
sui. ꝛ agnouisset eos. quasi ad alienos du-
ri⁹ loquebaſ: interrogans eos. Unde veni
stis: Qui respondẽrũt. de terra Chanaan:
vt emam⁹ victui necessaria. Et tamen fra
tres ipse ꝓgnoscens: nõ est cognit⁹ ab eis
Recordatusq; somniorũ que aliq̃n viderat
ait ad eos. Exploratores estis: vt videatis
infirmiora terre venistis. Qui dixeſt. Nõ
est ita domine: sz serui tui venerũt vt eme
rẽt cibos. Omnes filij vni⁹ viri sum⁹. Pa-
cifici venimus. nec q̃q̃ famuli tui machi
nanſ mali. Quib9 ille respondit. Aliter ẽ.
Immunita terre hui⁹ cõsiderare venistis.
At illi dixerũt. Duodecim ĩquiũt fratres
serui tui sum⁹: filij viri vni⁹ in terra Cha-
naan. Minim⁹ cũ patre nostro est. ali⁹ nõ
est sup. Hoc est ait q̃d locut⁹ sũ. Explora-
tores estis. Jam nũc experimẽtũ vestri ca
piam. Per salutem Pharaonis non egre-
diemi hinc. donec veniat frater vester mi-
nim⁹. Mittite ex vobis vnũ ꝛ adducat eũ
vos aũt eritis in vinculis. donec p̃benſ q̃
dixistis: vtr vera vel falsa sint. Alioq̃n p
salutẽ pharaonis exploratores estis. Tra
didit g̃ illos custodie trib9 diebz. Die aũt

tercio eductis de carcere ait. Facite q̄ dixi: et viuetis. Deuz em̄ timeo. Si pacifici estis frater vr̄ v[illegible]us ligetur in carcere. vos autē abite. ⁊ fer[illegible] frumēta que emistis in domos vr̄as. ⁊ fr̄[illegible]n vr̄m minimuz ad me adducite: vt possim vr̄os ꝓbare ꝑmones. ⁊ nō moriamini. Fecerūt vt dixerat: ⁊ locuti sūt adinuicem. Merito hec patimur: qꝛ peccauim⁹ in fr̄em nr̄m. vidētes āgustias aīe illius dū dep̄caret̄ nos. et non audiuimus: idcirco venit sup̄ nos ista tribulatō E quibꝫ vn⁹ Ruben ait. Nūq̄d nō dixi vobis. nolite peccare in puer̄: ⁊ non audistis me? En sanguis e⁹ exquirit̄. Nesciebāt em̄ q̄ intelligeret Joseph: eoq̄ ꝑ interp̄tez loqueret̄ ad eos. Auertitq̄ se parūper ⁊ fleuit: ⁊ reuersus locutus ē ad eos: tollensq̄ Simeon. ⁊ ligās illis p̄ntibꝫ. Jussitq̄ ministris vt implerent saccos eor̄ tritico: ⁊ reponerent pecunias singulorū ī sacculis suis: datis supra cibarijs in via. Qui fecerūt ita. At illi portantes frumēta in azinis suis ꝓfecti sūt. Apertoq̄ vn⁹ sacco vt daret iumēto pabulū in diuersorio. ꝯtemplatus pecuniā ī ore sacculi: dixit fr̄ibus suis. Reddita est mihi pecunia. En habet̄ ī sacco. Et obstupefacti turbatiq̄. mutuo dixerūt. Quidnā ē hoc qd̄ fecit nobis de⁹? Venerūtq̄ ad Jacob patrem suū in terra Chanaan: et narrauer̄t ei oīa q̄ accidissēt sibi dicētes. Locutus ē nob̄ dn̄s terre dure: ⁊ putauit nos exploratores esse ꝓuītie Cui rn̄dim⁹. Pacifici sum⁹: nec vllas molimur insidias. Duodecim fr̄es vno patre geniti sum⁹. vn⁹ nō est sup̄: minim⁹ cū p̄re nr̄o ē ī terra Chanaan. Qui ait nob̄. Sic ꝓbabo q̄ pacifici sitis. Fr̄em vr̄m vnū dimittite apud me: ⁊ cibaria domibꝫ vestris necessaria sumite. ⁊ abite. Fr̄emq̄ vestrū minimū adducite ad me. vt sciam q̄ nō sitis exploratores: ⁊ istū qui tenet̄ in vinculis recipe possitis: ac deinceps que vultis emendi habeatis licentiā. His dictis. cum frumēta effunderēt. singuli repererunt in ore saccor̄ ligatas pecunias: exterritisq̄ simul omnibꝫ. dixit p̄r Jacob. Absq̄ liberis me esse fecistis. Joseph non ē sup̄. Simeon tenet̄ in vinculis. ⁊ Beniamī auferetis. In me hec oīa mala reciderunt. Cui rn̄dit Ruben. Duos filios meos īterfice: si non reduxero illum tibi. Trade illum in manu mea: ⁊ ego eū tibi restituā. At ille: nō descendet inquit filius meus vobiscum Frater eius mortuus ē: ⁊ ip̄e sol⁹ remāsit Si quid ei aduersitatis acciderit in terra ad quā ꝑgitis: deducetis canos meos cuz dolore ad inferos. ¶ Ca. XLIII.

Interim fames omnez terrā vehemēter p̄mebat: ꝯsūptisq̄ cibis q̄s ex egipto detulerāt dixit Jacob ad filios suos. Reuertimini: et emite nob̄ pauxillū escarū. Rn̄dit Judas. Denūciauit nobis vir ille sub attestatōne iurisiurādi: dicens. Non videbitis faciem meā: nisi fratrē vestr̄ mīmuz adduxeritis vobiscū. Si g̊ vis eum mittere nobiscum ꝑgemus ꝑiter et emem⁹ tibi cibaria. si aūt non vis: non ibimus. vir em̄ (vt sepe diximꝰ) denunciauit nob̄ dicens. Non videbitis faciē meam absq̄ fratre vestro mīmo Dixit eis Jsrl̄. In meā hoc fecistis miseriam: vt indicaretis ei et alium habere vos fr̄em. At illi rn̄der̄t. Interrogauit nos hō ꝑ ordinem nostrā ꝓgeniē: si pater viueret si haberem⁹ fratrez. Et nos respondim⁹ ei consequēter: iuxta id quod fuerat sciscitatus. Nunq̄d scire poteramus q̄ dicturus esset: adducite fr̄em vestr̄ vobiscū? Judas q̄ dixit p̄ri suo. Mitte puerū mecū vt ꝓficiscamur ⁊ possem⁹ viuere: ne moriamur nos ⁊ ꝑuuli nostri. Ego suscipio puer̄: de manu mea require illum. Nisi reduxero ⁊ reddidero eum tibi: ero peccati reus in te omni tp̄e. Si non intercessisset dilatō iaz vice altera venissemus. Igitur Jsrahel p̄r eoruz dixit ad eos. Si sic necesse ē. facite qd̄ vultis. Sumite de optimis t̄re fructibꝫ ī vasis vr̄is ⁊ deferte viro munera: modicū resine et mellis. ⁊ storacis et stactes therebīti. ⁊ amigdalarum. Pecuniāq̄ duplicē ferte vobiscū: et illam quā īuenistis ī saccul̄ reportate: ne forte errore factum sit. Sz ⁊ fr̄em vestrū tollite: ⁊ ite ad virū. De⁹ aūt me⁹ oīpotēs faciat vob̄ eū placabilē: ⁊ remittat vobiscū fr̄ez vr̄m quē tenz ī vīcul̄: ⁊ hūc Beniamin. Ego at̄ q̄si orbatus. absq̄ liberis ero. Tuler̄t g̊ viri munera ⁊ pecuniā duplicē ⁊ Beniamin: descēderūtq̄ ī egiptū: ⁊ steterunt corā Joseph. q̄s cū ille vidisset ⁊ Beniamī simul: p̄cepit dispēsatori dom⁹ sue dicēs. Introduc viros domū: ⁊ occide victimas. ⁊ īstrue ꝯuiuiū:

6

quoniã hodie mecũ sunt comesturi in meridie. Fecit ille quod sibi fuerat imp̃atus et introduxit viros domum. Ibiq; exhibiti dixerũt mutuo. Propter pecuniã quã retulimus prius in saccis nr̃is. introducti sumus. vt deuoluat in nos calũniã. ⁊ violẽter subijciat seruituti: et nos et azinos nostros. Quã ob rẽ in ipsis foribus accedentes ad dispensatorẽ: locuti sũt. Oram⁹ dñe vt audias nos. Jam añ descẽdim⁹. vt emerem⁹ escas: quibꝫ emptis. cũ veniss̃em⁹ ad diuersoriũ. aperuimus saccos nr̃os. ⁊ inuenimus pecuniã in ore saccoꝝ: quã nũc eodẽ pondere reportauim⁹. Ex ⁊ aliud attulimus argentũ: vt emam⁹ q̃ nobis necessaria sũt. Nõ ẽ in nr̃a pscia: qs posuit eaz in marsupijs nr̃is: At ille rñdit. Pax vobiscũ: nolite timere. De⁹ vester et de⁹ p̃ris vr̃i dedit vobis thezauros i saccis vestris. Nam pecuniã quã dedistis mihi: pbatam ego habeo. Eduxitq; ad eos Symeon. Et introductis domũ attulit aquã: et lauerũt pedes suos: dedítq; pabulũ azinis eoꝝ. Illi vo pabant munera: donec ingrederetur Joseph meridie. Audierãt em̃ q̃ ibi pmesturi essent panẽ. Igit̃ ingressus ẽ Joseph domum suaz: obtuleruntq; ei munera. tenentes in manibꝫ suis ⁊ adorauerũt pni i terrã. At ille clement̃ resalutatis eis. int̃ rogauit eos: dicẽs. Sanusne est p̃r vr̃ senex: de q̃ dixeratis mihi: adhuc viuit: qui rñderunt. Sospes ẽ seruus tuus p̃r noster. Adhuc viuit. Et incuruati adorauer̃t eũ. Attollẽs aũt Joseph oculos: vidit Beniamin fr̃em suũ vterinũ. et ait. Iste ẽ frater vester puulus: de q̃ dixeratis mihi: Et rursũ. Deus inquit misereatur tui fili mi. Festinauitq; in domum. quia cõmota fuerãt viscera eius sup̃ fr̃e suo: ⁊ erũpebãt lacrime: ⁊ introiẽs cubiculũ fleuit. Rursũq; lota facie egressus. ptinuit se: et ait. Ponite panes. Quibꝫ appositis: seorsuz Joseph. et seorsuz fr̃ibꝫ. egiptijs q̃z q̃ vescebant̃ simul seorsũ: illicitũ est em̃ egiptijs pmedẽ cũ hebreis. et pphanũ putãt huiuscemodi cõuiuiuz: sederũt corã eo. primogenitus iuxta pmogenita sua. ⁊ minim⁹ iuxta etatẽ suã. Et mirabant̃ nimis: sũptis ptibꝫ quas ab eo acceperãt. Maiorq; pars venit Beniamin: ita vt q̃nq; ptibꝫ excederet. Liber̃tq; et inebriati sunt cum eo. Ca. XLIIII.

Recepit autez Joseph dispẽsatorẽ dom⁹ sue dicẽs. Imple saccos eorũ frumẽto q̃ntũ p̃nt capere: et pone pecuniã singuloꝝ in sũmitate sacci. Cyphũ aũt meũ argenteũ. ⁊ pciuz qđ debit tritici: pone in ore sacci iunioris Factũq; est ita. Et orto mane. dimissi sunt cũ azinis suis. Jáq; urbẽ exierãt. ⁊ pcesserãt paululũ. Tũc Joseph accersito dispensatore dom⁹ ait. Surge inquit et psequere viros: et apprehensis dicito. Quare reddidistis malũ pro bono: Cyphus quẽ furati estis: ipe est in quo bibit dominus me⁹ et in quo auguriari solet. Pessimã rem fecistis. Fecit ille vt iusserat: et apprehensis p ordinẽ locutus est. Qui rñderunt. Quare sic loquit̃ dominus noster: vt fiat tui tantum flagitij pmiserint: Pecuniã quaz inuenimus in sũmitate saccorũ. reportauimus ad te de terra Chanaan. Et quõ cõsequens est. vt furati simus de domo domini tui aur̃ vel argentum: Apud quẽcunq; fuerit inuentũ seruoꝝ tuorũ quod queris moriatur: ⁊ nos erimus serui domini nr̃i. Qui dixit eis. Fiat iuxta vr̃az sentẽtiam. Apud quẽcũq; fuerit inuẽtũ. ipse sit mi⁹ me⁹. vos aũt eritis innoxij. Itaq; festinato deponẽtes in terrã saccos: aperuer̃t singuli. Quos scrutat⁹. incipiẽs a maiore vsq; ad mimũ: inuenit cyphum in sacco Beniamin. At illi scissis vestibꝫ. oneratisq; rursũ azinis. fuersi sũt i oppidũ: pmusq; Judas cũ fr̃ibꝫ ingressus ẽ ad Joseph. Necdũ ei de hoc loco abierat. Omẽsq; añ eum pit̃r in terrã corruer̃t. Quibꝫ ille ait. Cur sic agẽ voluistis: An ignoratis q̃ ñ sit similis mei i auguriãdi scia: Cui Judas. Quid rñdebim⁹ inq̃t dño meo. vel qđ loq̃mur aut iuste poterim⁹ obtendẽ: De⁹ inuenit iniquitatez seruoꝝ tuoꝝ. En oẽs serui sum⁹ dñi mei et nos ⁊ apud quez inuẽtus ẽ cyphus: Rñdit Joseph. Absit a me: vt sic agã. Qui furatus ẽ cyphũ ipe sit seru⁹ me⁹. vos aũ abite liberi ad p̃rem vr̃m. Accedẽs aũt propius Judas: confidenter ait. Oro dñe audi me: vt loquat̃ seru⁹ tu⁹ verbũ in auribꝫ tuis: ⁊ ne irascaris famulo tuo. Tu es enim p⁹ Pharao nẽ dñs me⁹. Interrogasti pus tuos habetis p̃rem aut fr̃em: ⁊ nos rñdim⁹ tibi dño meo. Est nob̃ p̃r senex: et puer puul⁹ q̃ in senectute illi⁹ natus est. cui⁹ vterinus

frater est mortuus: ⁊ ipsum solū hēt mat̄ sua: pater v̄o tenere diligit euz. Dixistiq; seruis tuis. Adducite eū ad me: ⁊ ponam oculos meos super illū. Suggessimus tibi dño meo: nō pōt puer relinquē patrē suū. Si em̄ illū dimiserit: morieť. Et dixisti seruis tuis. Nisi venerit fr̄ vester minimus vobiscū: nō videbitis amplius faciez meā. Cū g̊ ascēdissemus ad famulū tuum pr̄em nostr̄: narrauim⁹ ei oīa q̄ locutus ē dñs meus. Et dixit pr̄ nr̄. Reuertimini: ⁊ emite nobis par̄ tritici. Cui dixim⁹. Non possumus ire. Si frater noster mīm⁹ descēderit nobiscum. proficiscemur simul: alioquin illo absente. nō audemus videre faciē viri. At ille rñdit. Vos scitis q̄ duos filios genuerit mihi vxor mea. Egress⁹ ē vn⁹ ⁊ dixistis. bestia deuorauit eū: et hucusq; non ꝯparet. Si tuleritis ⁊ istū ⁊ aliq̄d ei in via ꝯtigerit: deducetis canos meos cū merore ad inferos. Igitur si intrauero ad seruū tuum patrē nostrū ⁊ puer defuerit: cū anima illius ex huius aīa depēdeat. videritq; eum nō esse nobiscum: morietur. ⁊ deducent famuli tui canos eius cum dolore ad inferos. Ego ꝓprie seruus tuus sim: qui in meā hunc recepi fidem. ⁊ spopondi dicens. Nisi reduxero euz: peccati re⁹ ero in patrē meū om̄i tp̄e. Manebo itaq; seruus tuus ꝑ puero ī ministerio dñi mei: et puer ascēdat cū fratribꝫ suis. Nō em̄ possum redire ad patrē absente puero: ne calamitatis que oꝓpressura est patrē meum testis assistam. Ca. XLV.

Non se poterat vltra cohibere Joseph. multis corā astantibꝫ: vñ p̄cepit ut egrederēť cūcti foras: et nullus interesset alienus agnitōi mutue. Eleuauitq; vocem cū fletu: quam audierūt Egiptij om̄isq; domus Pharaonis: ⁊ dixit fratribꝫ suis. Ego sum Joseph. Adhuc pr̄ meus viuit? Non poterāt rñdere fratres: nimio t̄rore ꝑterriti. Ad quos ille clemēter. accedite inq̄t ad me. Et cum appropinquassent ꝓpe: ego sum ait Joseph frater vester: quē vēdidistis ī egipto. Nolite pauē: neq; vob̄ dur̄ esse videať q̄ vendidistis me in his regiōibꝫ. Pro salute em̄ vr̄a misit me deus añ vos in egiptū. Bienniū est em̄ q̄ cepit fames esse in terra: ⁊ adhuc q̄nq; āni restāt. quibꝫ nec arari poterit nec meti. Premisitq; me deus vt reseruemini sup̄ terrā. ⁊ escas ad viuendū hr̄e possitis. Nō vestro cōsilio sed dei voluntate huc missus sū: qui fecit me quasi patrē Pharaonis. ⁊ dñm vniuerse domus eius: ac principē ī omni terra egipti. Festinate ⁊ ascendite ad pr̄em meū: ⁊ dicetis ei. Hec mandat filius tuus Joseph. De⁹ fecit me dñm vniuerse terre Egipti. Descēde ad me ne moreris: ⁊ hītabis in terra Jessen. Eris q; iuxta me. tu ⁊ filij tui. et filij filiorū tuorum. oues tue. ⁊ armēta tua. et vniuersa q̄ possides: ibiq; te pascam. Adhuc eī quīq; anni residui sunt famis: ne ⁊ tu ꝑeas. ⁊ om̄is dom⁹ tua: ⁊ oīa q̄ possides. En oculi vr̄i. et oculi fratris mei Beniamī vidēt: q̄ os meū loquatur ad vos. Nūciate patri meo vniuersā gloriā meā: ⁊ cūcta que vidistis in egipto. Festinate: ⁊ adducite euz ad me. Cūq; amplexatus recidisset ī collū Beniamin fr̄is sui fleuit: illo q̄ꝫ silr̄ flēte super collum eius. Osculatusq; est Joseph oēs fratres suos: ⁊ plorauit sup̄ singulos Post q̄ ausi sunt loqui ad eū. Auditūq; ē ⁊ celebri sermone vulgatū in aula regis: venerunt fr̄es Joseph. Et gauisus ē Pharao: atq; om̄is familia ei⁹. Dixitq; ad Joseph: vt imperaret fr̄ibus suis dicēs. Onerantes iumēta ite in terram Chanaan. et tollite inde pr̄ez vr̄m ⁊ cognatōz. ⁊ venite ad me: ⁊ ego dabo vobis om̄ia bona Egipti. vt comedatis medullā terre. Precipe etiā vt tollāt plaustra de terra Egipti: ad subuectōem ꝑuulor̄ suor̄ ac ꝯiugū. Et dicito. Tollite pr̄ez vr̄m. ⁊ ꝓperate q̄ntotius veniētes: nec dimittatis quicq̄ d̄ suplectili vr̄a: q̄r oēs opes Egipti vr̄e erūt. Fecerūtq; filij Jsrl̄: vt eis mādatū fuerat. Quibus dedit Joseph plaustra. s̄m Pharaōis imperiū: et cibaria in itinē. Singul̄ q̄ꝫ ꝓferri iussit binas stolas. Beniamin v̄o dedit tricētos argēteos. cū q̄nq; stolis optimis: tantūdē pecunie ⁊ vestiū mittens pr̄i suo: addēs eis azīos decē. q̄ subueherēt ex oībꝫ diuitijs Egipti: et totidē azinas triticū in itinere. panesq; portātes. Dimisit g̊ fr̄es suos: ⁊ proficiscētibꝫ ait. Ne irascamī in via. Qui ascēdētes ex egipto. venerūt in terrā Chanaan ad pr̄ez suū Jacob. ⁊ nūciauerūt ei dicētes. Joseph fili⁹ tu⁹ viuit. et ip̄e dñatur ī oī terra Egipti. Quo audito

Jacob: quasi de graui somno euigilãs. tñ
nõ credebat eis: illi ecõtra referebãt oẽm
ordinez rei. Cunqꝫ vidisset plaustra ⁊ vni-
uersa que miserat: reuixit spiritus eius. ⁊
ait. Sufficit mihi si adhuc Joseph filius
meus viuit: vadam et videbo illum ante-
q̃ moriar. Ca. XLVI.

Profectusqꝫ Israhel cũ
omnibꝫ que habebat. venit ad pu-
teũ iuramenti: et mactatis ibi vi-
ctimis deo p̃ris sui Jsaac. audiuit eũ ꝑ vi-
sionem nocte vocantẽ se: et dicentem sibi.
Jacob iacob. Cui respondit. Ecce assum.
Ait illi deus. Ego suz fortissimus deꝰ p̃ris
tui. Noli timere: sed descende ĩ Egiptũ. qꝛ
in gentem magnã faciã te ibi. Ego descen
dam tecũ illuc: ⁊ ego inde adducam te re-
uertentẽ. Joseph q̃ꝫ ponet manus suas su-
per oculos tuos. Surrexit Jacob mane a
puteo iuramẽti: tuleruntqꝫ eũ filij cũ par-
uulis ⁊ vxoribꝫ suis. ĩ plaustris q̃ miserat
Pharao ad portandũ senẽ: et oĩa que pos
sederat in terra Chanaan. Venitqꝫ in Egi
ptũ cũ om̃i semine suo: filij eiꝰ ⁊ nepotes:
filie et cũcta simul ꝓgenies. Hec sũt autez
noĩa filioꝝ Jsrl̃. qui ingressi sũt in egiptũ
ip̃i cũ liberis suis. Primogenitus Ruben
Filij Ruben: enoch et phallu. et esrom. et
charmi. Filij Sÿmeõ: iemuhel. et iamin.
et zachod. et iachim. et soer. et saul filius
chananitidis. Filij Leui: gerson. ⁊ chaath
et merari. Filij iuda: her. et onan. ⁊ sela.
et phares. et zara. Mortui sunt aũt her et
onan in terra Chanaan. Natiqꝫ sunt filij
Phares: esrom ⁊ amul. Filij Jsachar: tho
la et phua. ⁊ iobab et semrom. Filij zabu
lon: sareth. ⁊ chelon. ⁊ iahelel. Hi filij Lÿe
quos genuit in Mesopotamia sÿrie: cum
Dina filia sua. Omnes aĩe filioꝝ eius ⁊ fi
liaruz trigintatres. Filij Gad: sephion. ⁊
aggi. et suphi. et esebon. et suni. et beeri. et
arodi. et areli. Filij Aser: iamne. et iesua.
et iesui. et beria. zara q̃ꝫ soror eorum. Filij
Beria: heber et melchiel. Hi filij zelphe.
quã dedit laban lÿe filie sue: ⁊ hos genuit
Jacob. sedecim aĩas. Filij Rachel vxoris
iacob: ioseph ⁊ beniamin. Natiqꝫ sunt io-
seph filij ĩ terra egipti: quos genuit ei asse
neth filia Phutifaris sacerdotis heliopo-
leos. manasses. ⁊ ephraim. Filij beniamĩ
bela. et bechor. ⁊ asbel. ⁊ gera. et naaman.
⁊ iechri. ⁊ iethros. mophim. ⁊ ofim. ⁊ ared
Hi filij Rachel quos genuit Jacob: om̃es
anime quatuordecim. Filij dan: vsim. Fi-
lij Neptalim: iasiel. ⁊ guni. ⁊ ieser. ⁊ salem.
Hi filij Bale. quã dedit laban racheli filie
sue: ⁊ hos genuit iacob: om̃es aĩe septez.
Cuncteqꝫ aĩe que ingresse sunt cuz Jacob
in egiptuz: et egresse sunt de femore illius
absqꝫ vxoribꝫ filioꝝ eius: sexagĩtasex. Fi-
lij aũt Joseph. q̃ nati sunt ei in t̃ra egipti
aĩe due. Om̃es aĩe domus Jacob. q̃ ingres-
se sunt in egiptũ: fuere septuaginta. Misit
aũt Jacob iudaz ante se ad ioseph in egi-
ptũ vt nũciaret ei: ⁊ ille occurreret in ies-
sen. Quo cũ ꝑuenisset iuncto ioseph curru
suo. ascẽdit obuiã p̃ri ad eundẽ locũ: videns
qꝫ eũ irruit sup collũ eius: et int̃ amplexꝰ
fleuit. Dixitqꝫ p̃r ad ioseph. Jam letꝰ mo
riar. qꝛ vidi faciẽ tuã: ⁊ supstitẽ te relinq̃
Et ille locutus ẽ ad f̃res suos: ⁊ ad omnẽ
do[illegible]ũ p̃ris sui. Ascendã et nũciabo. Pha-
ra[illegible]: dicãqꝫ ei. F̃res mei ⁊ domꝰ p̃ris mei
q̃[illegible]t in terra Chanaan. venerũt ad me:
et sunt viri pastores ouiũ curamqꝫ habẽt
alendoꝝ gregũ. Pecora sua. et armenta ⁊
omnia que habere poterũt. adduxerũt se-
cum. Cũqꝫ vocauerit vos. et dixerit. qd̃ ẽ
opus vestrũ: respondebitis. Viri pastores
sumus serui tui. ab infantia nostra vsqꝫ in
presens: et nos ⁊ patres nostri. Hec autez
dicetis. vt habitare possitis in terra iessen
quia detestantur egiptij omnes pastores
ouium. Ca. XLVII.

Ingressus ergo Joseph
nũciauit Pharaoni: dicẽs. Pater
meus et f̃res. oues eoꝝ ⁊ armẽta.
et cũcta que possident: venerunt de terra
Chanaan: et ecce consistũt in terra iessen.
Extremos q̃ꝫ f̃rm suoꝝ quinqꝫ viros. ꝯsti-
tuit coram rege. Quos ille interrogauit.
Quid habetis opis: R̃nderunt. Pastores
ouiũ sumꝰ serui tui: et nos ⁊ p̃res nr̃i. Ad
ꝑegrinandũ ĩ terrã tuã venimꝰ: qm̃ nõ ẽ
herba gregibꝫ seruoꝝ tuoꝝ. ingrauescẽte
fame ĩ terra Chanaan. Petimusqꝫ vt esse
nos iubeas seruos tuos ĩ t̃ra iessen. Dixit
itaqꝫ rex ad ioseph. Pater tuus ⁊ f̃res tui
venerunt ad te. Terra egipti in conspectu
tuo ẽ: in optimo loco fac eos habitare: et
trade eis terram iessen. Qd̃ si nosti ĩ eis eẽ
viros industrios: ꝯstitue illos magistros

educaz de terra illa in terrã bonã ⁊ spacio-
sã: ĩ terrã q̃ fluit lactẽ ⁊ melle. ad loca ca
nanei Ethei ⁊ amorrei. ⁊ pherezei. et euei
et iebuzei. Clamor ḡ filioꝝ isr̃l veĩt ad me
vidiq̃ afflictõz eoꝝ q̃ ab egiptijs oppimũ
tur. Ꝺz veni ⁊ mittaz te ad ꝓharaonẽ. vt
educas ꝓplm meũ filios isr̃l de egipto. Di-
xitq̃ Moyses ad deũ. Quis sũ ego. vt vadã
ad ꝓharaonẽ ⁊ educã filios isr̃l ꝺ egipto:
Qui dic ei. Ego ero tecum: ⁊ hoc hẽbis si-
gnũ q̃ miserĩ te. Cũ eduxeris ꝓplm meũ de
egipto: ĩmolabis deo sup montẽ istũ. Ait
Moyses ad deũ. Ecce ego vadã ad filios is
rael ⁊ dicaz eis. Deus patꝝ vr̃oꝝ misit me
ad vos. Si dixerĩt mihi: qꝺ ẽ nomẽ ei⁹: q̃d
dicã eis: Dixit dñs ad Moysẽ. Ego sũ q̃ sũ
Ait sic dices filijs israel. Qui est: misit me
ad vos. Dixitq̃ itez de⁹ ad Moysẽ. Hec di
ces filijs isr̃l. Dñs de⁹ patꝝ vr̃oꝝ. de⁹ Abra
haz. de⁹ ysaac ⁊ de⁹ iacob misit me ad vos.
Hoc nomẽ mihi ẽ ineternũ: ⁊ hoc memo-
riale meũ in generatõe ⁊ generatõez. Vade
⁊ ꝯgrega seniores isr̃l: ⁊ dices ad eos. Do
min⁹ deus patꝝ vr̃oꝝ apparuit mihi: deus
Abrahã. ⁊ de⁹ ysaac ⁊ de⁹ iacob: dicẽs. Vi-
sitãs visitaui vos: ⁊ vidi oĩa q̃ acciderunt
vobis ĩ egipto. et dixi. vt educã vos de af-
flictõe egipti: ĩ terram Chananei. ⁊ ethei ⁊
amorrei. ⁊ pherezei ⁊ euei ⁊ iebusei: ad ter
raz fluẽtẽ lactẽ ⁊ melle: ⁊ audiẽt vocẽ tuã
Ingredierisq̃ tu ⁊ seniores isr̃l ad regẽ e-
gipti et dices ad eum. Dñs deus hebreorũ
vocauit nos. Ibimus viaz triũ dierꝝ ĩ soli
tudinez. vt ĩmolemus dño deo nr̃o. Ꝺz ego
scio q̃ nõ dimittet vos rex egipti vt eatis
nisi ꝑ manũ validã. Extẽdãq̃ manũ meã
⁊ ꝑcutiã egiptũ. in cunctis mirabilibꝫ me-
is q̃ facturus suz in medio eorũz. post hoc
dimittet vos: daboq̃ grãz ꝓplo huic coraz
egiptijs. Et cũ egredimĩ: nõ exhibitis va-
cui: sed postulabit mulier a vicina sua et
ab hospita sua vasa argẽtea ⁊ aurea: ac ve
stes: ponetisq̃ eas sup filios ⁊ filias vr̃as
et spoliabitis egiptum. ¶ Capitu. IIII.

Espõdens Moyses ait
Nõ credẽt mihi neq̃ audiãt vocez
meã: sz dicẽt. nõ apparuit tibi dñs
Dixit ḡ ad eũ. Quid ẽ qꝺ tenes ĩ mãu tua
Rñdit. vga. Dixit dñs. Proijce eã ĩ terrã.
piecit. et versa est ĩ colubꝝ: ita vt fugeret
Moyses. Dixitq̃ dñs. Extende manũ tuã
et apprehende caudã ei⁹. Extendit ⁊ tenu
it: versaq̃ est in vgaz. Vt credant inquit
q̃ apparuerit tibi de⁹ pr̃m tuoꝝ: de⁹ abrahã
⁊ deus ysaac ⁊ deus iacob. Dixitq̃ domin⁹
Rursũ mitte manũ tuaz in sinum tuum.
Quam cũ misisset in sinum: ptulit lepro-
saz instar niuis. Rec̃he ait manum tuam
in sinum tuum. Retraxit ⁊ ptulit itez. et
erat similis carni reliq̃. Si nõ crediderĩt
inq̃t tibi: neq̃ audierint vmone signi prio
ris: credent vbo signi sequentis. Qꝛ si nec
duobꝫ quidẽ his signis crediderĩt: neq̃ au
dierint vocem tuam: sume aquam fluminis
⁊ effũde eã sup aridam. ⁊ q̃cq̃d hauseris de
fluuio: vt̃ec̃ ĩ sanguiez. Ait Moyses. Obse
cro dñe nõ sum eloquens ab heri: et nudi
usterti⁹: et exq̃ locutus es ad seruũ tuum
impeditioris ⁊ tardioris lingue suz. Dixit
dñs ad eum. Quis fecit os hominis: aut
quis fabricat⁹ est mutum ⁊ surdum. vidẽ-
tem ⁊ cecũ: Nonne ego: Perge ergo ⁊ ego
ero ĩ ore tuo: doceboq̃ te quid loq̃ris. At
ille: obsecro inq̃t dñe: mitte quez missur⁹
es. Iratus dñs in Moysen ait. Aaron fra
ter tuus leuites: scio q̃ eloquens sit. Ecce
ipse egredietur in occursum tuum: videns-
q̃ te letabit corde. Loquere ad eum ⁊ po
ne vba mea in ore ei⁹. ⁊ ego ero in ore tuo
⁊ in ore illius. et ostendam vobis quid a-
gere debeatis. ⁊ ipse loquetur pro te ad po
pulum: ⁊ erit os tuum. tu autez eris ei in
his que ad deum pertinent. Virgaz quoq̃
hanc sume in manu tua. in qua facturus
es signa. Abijt Moyses ⁊ reuersus ẽ ad Je-
tro soceruz suum. Dixitq̃ ei. Vadam ⁊ re
uertar ad fratres meos in egiptum: vt vi-
deam si adhuc viuant. Cui ait Jetro. Vade
in pace. Dixit ergo dominus ad Moysen ĩ
madian. Vade ⁊ reuertere in egiptũ: mor-
tui eniz sunt omnes qui querebant aiaz
tuam. Tulit ergo Moyses vxorez suam et
filios suos: ⁊ imposuit eos super azinum:
reuersusq̃ est in egiptuz: portans virgam
dei manu sua. Dixitq̃ dominus reuertenti
in egiptũ. Vide vt omnia ostenta que po-
sui in manu tua: facias coraz ꝓharaone
Ego indurabo cor eius: ⁊ nõ dimittet po-
pulum. Diceisq̃ ad eum. Hec dicit dominus
Fili⁹ me⁹ ꝑmogenit⁹ israbel. Dixi tibi. Di
mitte filiũ meũ. vt seruiat mihi: ⁊ noluisti
dimittere eum. Ecce ego interficiã filiũ tuũ

primogenitū. Cūq; essz in itinere in diuer
sorio: occurrit ei dñs et volebat occidere
eū. Tulit ilico Sephora acutissimā petrā
et circuncidit p̄pucium filij sui. Tetigitq;
pedes ei⁹ ⁊ ait. Spōsus sāguinum tu mihi
es. Et dimisit eū postq̄ dixerat: spōsus sā-
guinū tu mihi es, ob circuncisionē. Dixit
at̄ dñs ad Aarō. Vade in occursum Moÿsi
in desertū. Qui p̄rexit obuiā ei in montez
dei. ⁊ osculatus ē euz. Narrauitq; Moÿses
Aaron oīa v̄ba dñi: p̄ quibꝫ miserat eum
⁊ signa q̄ mādauerat. Veneruntq; simul ⁊
ꝯgregauerunt cunctos seniores filiorum
isrl': locutusq; est Aarō omnia verba que
dixerat dñs ad Moÿsen: et fecit signa co-
ram p̄pl'o ⁊ credidit p̄pl'us. Audieruntq; q̄
visitasset dominus filios israel: ⁊ q̄ respe-
xisset afflictōnem illorum: et proni adora-
uerunt. Capitulum .V.

Post hec ingressi sūt mo
ÿses ⁊ Aarō. ⁊ dixerūt Pharaoni.
Hec dīc dñs de⁹ isrl'. dimitte p̄pl'm
meum vt sacrificet mihi in deserto. At ille
rñdit. Quis ē dñs: vt audiā vocē ei⁹ et di-
mittā isrl'? Nescio dñm: ⁊ isrl' nō dimittaz
Dixerūtq;. Deus hebreorū vocauit nos:
vt eam⁹ viā triū dieꝝ in solitudinez. ⁊ sa-
crificem⁹ dño deo nr̄o. ne forte accidat no
bis pestis aut gladi⁹. Ait ad eos rex egi-
pti. Quare moÿses et aarō sollicitatis po-
pulū ab opibꝫ suis? Ite ad onera vr̄a. Di-
xitq; Pharao. Mult⁹ ē p̄pl's t̄re. Videtis q̄
t̄ba succreuerit: quantomagis si dederitis
eis requiē ab opibꝫ? Precepit g̊ in die illo
p̄fectis opum ⁊ exactoribꝫ p̄pl'i: dicens. Ne
quaq̄ vlt̄ dabitis paleas p̄pl'o ad ꝯficien-
dos lateres sic pri⁹: sz ip̄i vadāt et colligāt
stipl'as. ⁊ mēsurā lateꝝ quā pri⁹ faciebāt:
īponetis sup̄ eos nec minuetis q̄cq̄. Va-
cāt eī et idcirco vociferāt̄ dicentes. Eam⁹
⁊ sacrificem⁹ deo nr̄o. Opprimant̄ opibus.
⁊ expleāt ea: vt nō acq̄escant verbis men-
dacibus. Igr̄ egressi p̄fecti opeꝝ ⁊ exacto-
res ad p̄pl'm dixerūt. Sic dīc Pharao. Nō
do vobis paleas. Ite ⁊ colligite sicubi īue
nire poteritis: nec minuet̄ quicq̄ de ope-
re vr̄o. Dispsusq; ē p̄pl's in oēm terraz egi-
pti ad colligēdas paleas. Prefecti q̄ꝫ ope-
rum instabāt dicentes. Cōplete op⁹ vestꝝ
q̄ttidie: vt pri⁹ facere solebatis: qñ daban
tur vob̄ palee. Flagellatiq; sūt q̄ preerant
opibꝫ filioꝝ isrl': ab exactoribꝫ Pharaōis
dicentibꝫ. Quare nō īplestis mēsurā lateꝝ
sicut pri⁹: nec heri nec hodie? Veneruntq;
p̄positi filioꝝ: ⁊ vociferati sūt ad Phara-
onē dicentes. Cur ita agis ꝯ seruos tuos?
Palee ñ dāt̄ nobis: ⁊ lateres sil'r īperant̄.
En famuli tui flagellis cedimur. ⁊ iniuste
agit̄ ꝯtra p̄pl'm tuū. Qui ait. Vacatis ocio
⁊ idcirco dicitis. Eamus ⁊ sacrificem⁹ dño
Ite g̊ ⁊ opamī. Palee ñ dabunt̄ vobis: ⁊
reddetis ꝯsuetuz numeꝝ lateꝝ. Videbātq;
se p̄positi filioꝝ isrl' in malū: eoq̄ diceret̄
eis: nō minuet̄ quicq̄ opis de lateribꝫ per
singl'os dies. Occurrerūtq; Moÿsi et aarō
qui stabāt ex aduerso: egredientes a Pha
raone ⁊ dixerūt ad eos. Videat dñs ⁊ iudi
cet: qm̄ fetere fecistis odorē nr̄m corā pha
raone ⁊ s̄uis ei⁹. ⁊ p̄buistis ei gladium vt
occideret nos. Reuersusq; ē Moÿses ad do
minū ⁊ ait. Dñe: cur afflixisti p̄pl'm istum?
Quare misisti me? Ex eo em̄ quo īgressus
sum ad Pharaonez. vt loquerer ex nomīe
tuo. afflixit populum tuum et nō libera-
sti eos. Capitulum .VI.

Dixitq; domin⁹ ad mo-
ÿsen. Nūc videbis que facturus sū
Pharaōi. Per manū em̄ fortē di-
mittet eos: ⁊ in manu robusta eijciet illos
de terra sua. Locutusq; ē dñs ad Moÿsen
dicens. Ego dñs qui apparui Abrahā ÿsa
ac ⁊ iacob. in deo oīpotēte: ⁊ nomē meuz
adonaÿ ñ indicaui eis. Pepegiq; fed⁹ cum
eis. vt darē eis terram chanaan. terrā pe-
grinatōis eoruz: in qua fuerunt aduene.
Ego audiui gemitū filioꝝ israel: quo egi-
ptij oppresserūt eos et recordat⁹ sum pacti
mei. Ideo dic filijs israel. Ego dñs q̄ edu-
caz vos d̄ ergasculo egiptōꝝ: ⁊ eruā d̄ ser
uitute: ac redimā in brachio excelso. ⁊ iu
dicijs magnis: ⁊ assumaz vos mihi in po-
puluz: ⁊ ero vester deus. Et scietis q̄ ego
sum dominus deus vester q̄ eduxerim vos
de ergasculo egiptioruz: ⁊ induxerim vos
in terraz super quam leuaui manum meā
vt darez eā Abrahā. ÿsaac et iacob: dabo-
q; illā possidendam vobis ego dñs. Narra-
uit g̊ Moÿses oīa filijs isrl': qui nō acq̄eue-
rūt ei: p̄pter angustiaz spūs: ⁊ opus duris
simum. Locutusq; est dñs ad Moÿsen: di-
cēs. Ingredere ⁊ loq̄re ad Pharaonē regē
egipti. vt dimittat filios isrl' de terra sua.

Rñdit Moyſes coꝛã dño. Ecce filij iſrl̃ nõ audiũt me. Et quõ audiet Pharao: pſertĩ cũ incircũciſus ſim labijs? Locutuſq; ẽ dñs ad Moyſen ⁊ aaꝛõ: ⁊ dedit mãdatũ ad filios iſrael: et ad Pharaonem regem egipti. vt educerẽt filios iſrl̃ de tꝛa egipti. Iſti ſũt pncipes domoꝝ p familias ſuas. Filij Rubẽ pmogeniti iſrl̃. Enoch ⁊ phallu. eſrom ⁊ charmi. He cognatões Rubẽ. Filij Simeõ. Jamuel ⁊ iamin. ⁊ ſami ⁊ aod. et Jachĩ ⁊ ſoer ⁊ ſaul filiꝰ chananitidis. He pgenies Simeõ. Et hec noĩa filioꝝ Leui p ogenatões ſuas. Gerſon ⁊ caath et merari. Anni aũt vite Leui fuerũt centũtrigĩtaſeptẽ. Filij Gerſon. Lobni ⁊ ſemei p cognatões ſuas. Filij Caath. amram ⁊ yſuar ⁊ ebꝛon ⁊ oziel. Anni q; vite Caath centũ trigintatres. Filij Merari. mooli et muſi. He cognatões Leui p familias ſuas. Accepit aũt Amram vxoꝛem Jochabet patruelem ſuã: q̃ pepit ei Aaron ⁊ moyſen ⁊ mariam. Fueruntq; anni vite Amram centũ tꝛigĩtaſeptẽ. filij q; yſuar. Choꝛe ⁊ napheg et zechꝛi. Filij q; Oziel. miſael ⁊ eliſaphã ⁊ zechꝛi. Accepit aũ Aaꝛõ vxoꝛẽ Elizabeth filiã Aminadab ſoꝛoꝛẽ Naaſon: q̃ pepit ei Nadab ⁊ abiu et eleazar ⁊ ythamar. Filij q; Choꝛe. Aſer et helchana et abiaſab. He ſũt cognatões choꝛitaꝝ. Atuero Eleazar filius Aaꝛon accepit vxoꝛẽ de filiab Phatuel: q̃ peperit ei Phinees. Hi ſunt principes familiarum leuiticaꝝm p cognatões ſuas. Iſte ẽ Aaron et moyſes quibꝰ pꝛecepit dñs. vt educerẽt filios iſrael de tꝛa egipti p turmas ſuas. Hi ſunt qui loquũ ad Pharaonez regem egipti. vt educãt filios iſrl̃ de egipto. Iſte eſt moyſes et aaron. ĩ die qua locutus eſt dñs ad Moyſen in tꝛa egipti. Et locutus ẽ dñs ad moyſen dicẽs. Ego dñs loq̃re ad Pharaonẽ regem egipti oĩa q̃ loq̃r tibi. Et ait moyſes coꝛã dño. En incirc̃ũciſus labijs ſum: quõ audiet me Pharao? Capitulũ .VII.

Dixitq; dominꝰ ad moyſẽ. Ecce pſtitui te deũ Pharaõis ⁊ Aaꝛõ fr̃ tuꝰ erit pheta tuꝰ. tu loq̃ris ei oĩa q̃ mando tibi: et ille loquet ad Pharaonẽ: vt dimittat filios iſrl̃ ỏ tꝛa ſua. Ego ego indurabo coꝛ eiꝰ: ⁊ mltiplicabo ſigna ⁊ oſtẽta mea in tꝛa egipti. ⁊ nõ audiet vos. Immittãq; manũ meã ſuper egiptũ: ⁊ educã exercitũ meũ ⁊ pplm meuꝝ filios iſrl̃ de tꝛa egipti p iudicia maxia Et ſciẽt egiptij q; ego ſũ dñs: qui extenderim manũ meam ſuper egiptum: et pduxerim filios iſrael de medio eoꝛum. Fecit itaq; Moyſes et aaꝛon. ſicut pceperat eis dominus: ita egerunt. Erat autẽ Moyſes octogĩta ãnoꝝ: et Aaron octogintatriũ quando locuti ſunt ad Pharaonẽ. Dixitq; dominus ad Moyſen et aaron. Cũ dixerit vobis Pharao: oſtendite nobis ſigna dices ad Aaꝛõ. Tolle vgam tuam et pijce eam coꝛã Pharaone: ac vertaf̃ in colubꝝ Ingreſſi itaq; Moyſes et aaron ad Pharaonem: fecerunt ſicut pceperat dñs. Tulitq; Aaron virgam coꝛam Pharaone et ſeruis eius: q̃ verſa eſt ĩ colubꝝ. Vocauit aũt Pharao ſapientes et maleficos: et fecerũt etiaꝝ p incantatões egiptiacas ⁊ archana quedaꝝ ſimiliter. Proiecerũtq; ſinguli virgas ſuas: que verſe ſũt in dracões Sꝺ devoꝛauit virga Aaron virgas eoꝛũ. Indurat umq; eſt coꝛ Pharaonis et nõ audiuit eos ſicut pceꝑat dñs. Dixit aũt dñs ad Moyſen. Ingrauatũ eſt coꝛ Pharaõis et nõ vult dimittere pplm. Vade ad eũ mane. Ecce egredietur ad aq̃s: et ſtabis in occurſũ eius ſup ripã flumis. et virgaꝝ que puerſa eſt in draconez tolles in manu tua diceſq; ad eũ. Dñs deus hebꝛeoꝝ miſit me ad te: dicẽs. Dimitte pplm meũ vt ſacrificet mihi in deſerto: et vſq; ad pñs audire me noluiſti. Hec igr̃ dicit dominꝰ. In hoc ſcies q; ſim dominꝰ. Ecce pcuciam virga q̃ in manu mea eſt aquã fluminis. et vertẽ in ſanguinem. Piſces quoq; qui ſunt ĩ fluuio morientur: et computreſcent aque. et affligent egiptij bibẽtes aquã fluminis. Dixit q; dñs ad Moyſẽ. Dic ad aaꝛõ. Tolle vgã tuã: ⁊ extẽde manũ tuã ſup aq̃s egipti: ⁊ ſup fluuios eoꝝ: ⁊ riuos ⁊ paludes ⁊ oẽs lacꝰ aq̃ꝝ: vt vertanf̃ in ſanguinem. et ſit cruoꝛ in oĩ tꝛa egipti: tam in ligneis vaſis: q̃ in ſaxeis. Feceruntq; Moyſes et Aaꝛon ſicut pceꝑat dominus. Et eleuans virgaꝝ pcuſſit aquã fluminis coꝛã Pharaone et ſeruis eius: q̃ verſa eſt in ſanguinez: ⁊ piſces qui erant in flumine: mortui ſunt. Computriuitq; fluuius: et non poterãt egiptij bibere aquam fluminis. ⁊ fuit ſanguis in tota tꝛa egipti. Fecerũtq;

silr̄ malefici egiptioꝝ in incantatōnibus
suis. Et induratū est cor Pharaonis: nec
audiuit eos: sicut p̄cepat dn̄s. Auertitq;
se: ⁊ ingressus est domū suam: nec apposuit
cor etiā hac vice. Foderūt at̄ om̄es egiptij
per circulum fluminis aquā vt biberent.
Non enim poterāt bibere aquaz fluminis
Impletiq; sūt septez dies: postq̄ percussit
dn̄s fluuium. Capitulum .VI.II.

Dixit quoqz domin⁹ ad
Moysen. Ingredere ad Pharaonē
⁊ dices ad eū. Hec dic dn̄s. Dimit
te ꝑpl'm meuz vt sacrificet mihi. Si at̄ no-
lueris dimittere. Ecce ego ꝑcutiā om̄s ter
mīos tuos ranis: et ebuliet fluui⁹ ranas:
q̄ ascēdent ⁊ ingredient̄ domū tuā: ⁊ cubi
culū lectl'i tui ⁊ sup̄ stratū tuū. ⁊ ī domos
ꝟuoꝝ tuoꝝ: ⁊ ī ꝑpl'm tuū ⁊ ī furnos tuos:
⁊ in reliquias ciboꝝ tuorum ⁊ ad te: et ad
ꝑpl'm tuuz et ad om̄s ꝟuos tuos intrabūt
rane. Dixitq; dn̄s ad Moysē. Dic ad aarō
Extende manum tuā sup̄ fluuios ⁊ super
riuos ⁊ paludes. Et educ ranas sup̄ terrā
egipti. Et extēdit Aaron manum sup̄ aq̄s
egipti. ⁊ ascēderunt rane: operuerūtq; ter
raz egipti. Fecerunt at̄ et malefici ꝑ īcā-
tatōes suas silr̄: eduxerūtq; ranas sup̄ t̄-
raz egipti. Vocauit at̄ Pharao moysen et
aarō ⁊ dixit eis. Orate dn̄m vt auferat ra-
nas a me ⁊ a ꝑpl'o meo: et dimittam ꝑpl'uz
vt sacrificet dn̄o. Dixitq; Moyses ad pha
raonez. Constitue mihi qn̄ deprecer ꝑ te ⁊
ꝑ seruis tuis et ꝑ ꝑpl'o tuo. vt abigant̄ ra-
ne a te et a domo tua: et a seruis tuis et a
ꝑpl'o tuo. et tm̄ in flumīe remaneant. Qui
rn̄dit cras. At ille iuxta inquit verbū tu-
um faciā. vt scias qm̄ nō est sicut dn̄s de⁹
noster. et recedēt rane a te et a domo tua:
et a ꝟuis tuis ⁊ a populo tuo: et tm̄ in flu
mine remanebūt. Egressiq; sunt Moyses ⁊
Aaron a Pharaone. et clamauit Moyses
ad dn̄m ꝑ spōsione ranaꝝ: quam condixe-
rat Pharaoni. Fecitq; dn̄s iuxta verbum
Moysi. et mortui sunt rane de domibꝫ et de
villis ⁊ de agris. Cōgregauerūtq; eas in ī-
mēsos aggeres: et ꝯputriuit terra. Videns
at̄ Pharao q̄ data esset requies: ingraua
uit cor suū: ⁊ n̄ audiuit eos sic p̄cepat do-
min⁹. Dixitq; dn̄s ad Moysen. Loq̄re ad
Aarō. Extēde virgā tuā ⁊ ꝑcute puluerez
terre: ⁊ sint scinifes in vniuersa terra egi-
pti. Fecerūtq; ita: ⁊ extēdit Aarō manum
v̄gā tenēs ꝑcussitq; puluerē t̄re ⁊ fct̄i sūt
scinifes in hoībꝫ ⁊ iumētis. Oīs puluis ter
re versus ē in scinifes ꝑ totaz terrā egipti
Fecerūt silr̄ malefici incantatōibꝫ suis vt
educerent scinifes ⁊ nō potuerūt. Erātq;
scinifes taz in hoībꝫ q̄ in iumētis. Et dixe
runt malefici ad Pharaonē. Digit⁹ dei est
hic. Induratū ē cor Pharaonis: ⁊ nō au-
diuit eos sic p̄cepat dn̄s. Dixit q̄ꝫ dominus
ad Moysen. Cōsurge diluculo et sta coraz
Pharaōe: egredient̄ em̄ ad aq̄s. et dices ad
eū. Hec dic dn̄s. dimitte ꝑpl'm meū vt sacri
ficz mihi. Qꝛsi n̄ dimiseris eū. ecce ego mit
tam ī te ⁊ ī ꝟuos tuos ⁊ ī ꝑpl'm tuū ⁊ in do
mos tuas oē gen⁹ muscaꝝ: et implebūtur
domus egiptioꝝ muscis diuersi generis. ⁊
vniuersa terra in qua fuerint. Faciamq;
mirabilem in illa terra Jessen: in qua ꝑpl's
meus ē vt n̄ sint ibi musce. ⁊ scias qm̄ ego
dn̄s ī medio terre: ponāq; diuisionē inter
ꝑpl'm meū ⁊ ꝑpl'm tuū. Cras erit signū istd̄
fecitq; dn̄s ita. Et venit musca g̃uissima ī
domos Pharaōis et seruoꝝ ei⁹: ⁊ in om̄ez
terraz egipti. Corruptaq; ē terra ab huiu-
scemōi muscis. Vocauitq; Pharao moy-
sen ⁊ aarō. ⁊ ait eis. Ite ⁊ sacrificate deo
vr̄o in terra hac. Et ait Moyses. Non pōt
ita fieri. Abomīatōnes em̄ egiptioꝝ īmo-
labim⁹ dn̄o deo nr̄o. Qꝛsi mactauerim⁹ ea
q̄ colūt egiptij: lapidibꝫ nos obruēt. Viaz
triū dieꝝ ꝑgem⁹ in solitudinez. ⁊ sacrifica-
bim⁹ dn̄o deo nr̄o sic p̄cepat nob̄. Dixitq;
Pharao. Ego dimittā vos vt sacrificetis
dn̄o deo vr̄o ī deserto: veruntn̄ longius ne
abeatis. Rogate ꝑ me. ⁊ ait Moyses. egres
sus a te orabo dominū: ⁊ recedet musca a
Pharaone et a seruis suis et a ꝑpl'o eius
cras. Veruntn̄ noli vltra fallere. vt nō di-
mittas populum sacrificare domīo. Egres
susq; Moyses a Pharaōe: orauit dominuz
qui fecit iuxta verbum illius. et abstulit
muscas a Pharaone ⁊ a seruis suis ⁊ a po
pulo eius. Non sup̄fuit nec vna quidez. Et
ingrauatuz est cor Pharaonis: ita vt nec
hac quidē vice dimitteret populum.

Capitulum .IX.

Dixit autez domin⁹ ad
Moysen. Ingredere ad Pharaonē
⁊ loquere ad eum. Hec dicit domi-
nus deus hebreorum. Dimitte ꝑpl'm meū:

vt sacrificet mihi. Qꝛsi adhuc rēnuis ⁊ re-
tines eos: ecce manus mea erit sup̄ agros
tuos. ⁊ sup̄ eq̄s ⁊ azinos ⁊ camelos ⁊ oues
et boues: pestis valde g̃uis. Et faciet dñs
mirabile int̄ possessiōes isrl̄: ⁊ possessiōes
egiptōꝝ vt nihil oīno ꝑeat ex his q̄ ꝑtinēt
ad filios isrl̄. Cōstituitq̄ dñs tp̄s dicens.
Cras faciet dñs v̄bū istud in terra. Fecit
g̊ dñs v̄buz hoc altera die: ⁊ mortua sunt
oīa animantia egiptioꝝ. De aīalibꝰ vero
filioꝝ israel nihil omnino petijt. Et misit
Pharao ad videndū: nec erat q̄cq̄ mortu-
um de his q̄ possidebat isrl̄. Ingr̄uatūq̄ est
cor Pharaonis ⁊ ñ dimisit ꝓpl̄m. Et dixit
dñs ad Moÿsen ⁊ aarō. Tollite plenas ma
nꝰ cineris de camino: et sp̄get illuz Moÿses
in celū corā Pharaone: sitq̄ puluis super
om̄ez terrā egipti. Erūt em̄ in hoībꝰ ⁊ iu-
mētis vlcera ⁊ vesice turgētes in vniuersa
t̄ra egipti. Tulerūtq̄ cinerē de camino: et
steter̄t corā Pharaone: ⁊ sparsit illū Moÿ
ses ī celū. Factaq̄ sūt vlcera vesicaꝝ tur-
gētiū in hoībꝰ ⁊ iumentis. nec poterāt ma
lefici stare corā Moÿse: ꝓpter vulnera q̄ in
illis erāt: et in oī t̄ra egipti. Indurauitq̄
dñs cor Pharaōis: ⁊ nō audiuit eos: sicut
locutꝰ est dñs ad Moÿsen. Dixit q̄ꝫ dñs ad
moÿsen. Mane ꝯsurge ⁊ sta corā Pharaōe
et dices ad eū. Hec dīc dñs deꝰ hebreoruz.
Dimitte ꝓpl̄m meū vt sacrificet mihi: qꝛ ī
hac vice mittaz oēs plagas meas sup̄ cor
tuū ⁊ sup̄ ꝟuos tuos ⁊ sup̄ ꝓpl̄m tuū. vt sci
as q̄ ñ sit sil̄is mei in oī t̄ra. Nunc em̄ ex-
tendēs manū ꝑcuciā te ⁊ ꝓpl̄m tuuz peste:
ꝑibitisq̄ de t̄ra. Idcirco at̄ posui te vt oñ-
daz in te fortitudinē meā: ⁊ narret̄ nomē
meū in oī t̄ra. Adhuc retines ꝓpl̄m meū et
nō vis eū dimittē? En pluam cras hacip̄a
hora grādinē ml̄taz nimis: q̄lis nō fuit in
egipto a die q̄ fūdata ē vsq̄ ī p̄ñs tp̄s. Mit
te g̊ iam nūc ⁊ ꝯgrega iumēta tua ⁊ oīa q̄
habes in agro. Hoīes em̄ ⁊ iumēta ⁊ vni-
uersa q̄ inuēta fuerint foris: nec ꝯgregata
de agris: ceciderit q̄ sup̄ ea grādo: moriēt̄
Qui timuit dñm de seruis Pharaonis fe-
cit ꝯfugere ꝟuos suos ⁊ iumēta in domos
q̄ aūt neglexit sermonez dñi: dimisit ꝟuos
suos ⁊ iumēta ī agris. Et dixit dominꝰ ad
Moÿsē. Extende manū tuā in celū. vt fiat
grādo in vniuersa terra egipti: sup̄ hoīes
⁊ sup̄ iumēta: ⁊ sup̄ oēz herbā agri: ī ter-
ra egipti. Extēditq̄ Moÿses virgā in celū
et dominꝰ dedit tonitrua ⁊ grandinē: ac di
scurrētia fulgura sup̄ terrā. Pluitq̄ dñs
grandinez sup̄ terram egipti: et grando et
ignis mixta pariter ferebāt̄. Tanteq̄ fuit
magnitudīs: quāta ante nunq̄ apparuit.
in vniuersa t̄ra egipti: exq̄ gens illa ꝯdita
est. Et ꝑcussit grando in om̄i terra egipti:
cuncta q̄ fuerūt in agris: ab homine vsq̄
ad iumētū. Cunctamq̄ herbā agri ꝑcussit
grando. ⁊ omne lignum regionis ꝯfregit.
Tm̄ in t̄ra Jessen vbi erant filij isrl̄ grādo
ñ cecidit. Misitq̄ Pharao ⁊ vocauit moÿ-
sen et aaron: dicēs ad eos. Peccaui etiam
nunc. Dñs iustus: ⁊ ego et ꝓpl̄s meus im-
pij. Orate dominū vt desinant tonitrua d̄i
et grādo. vt dimittam vos: et nequaq̄ hic
vltra maneatis. Ait moÿses. Cuz egressus
fuero d̄ vrbe: extendā palmas meas ad do
minū: et cessabūt tonitrua: ⁊ grādo nō erit
vt scias qꝛ dñi est terra. Noui at̄ q̄ et tu ⁊
serui tui necdū timeatis dñm deum. Linū
g̊ et ordeum lesum est: eoq̄ ordeum essz vi-
rens: et linum iam foliculos germinaret.
Triticū at̄ et far nō sunt lesa: q̄a serotina
erāt. Egressusq̄ moÿses a Pharaone et ex
vrbe: tetēdit manꝰ ad dñm: et cessauerunt
tonitrua ⁊ grando. nec vlt̄ stillauit pluuia
sup̄ terraz. Videns at̄ Pharao q̄ cessasset
pluuia ⁊ grādo et tonitrua: auxit peccatū
et ingrauatū est cor eius nimis: nec dimi
sit israel. sicut precepat dominus per ma-
num Moÿsi. Capitulum .X.

Et dixit dominꝰ ad mo-
ÿsen. Ingredē ad Pharaonē. Ego
em̄ induraui cor eius: ⁊ seruoꝝ illi
us. vt faciā signa mea hec in eo: et narres
in auribꝰ filij tui et nepotuz tuoꝝ: q̄tiens
ꝯtriuerim egiptios et signa fecerim in eis
et sciatis qꝛ ego dominus. Introierunt er
go Moÿses ⁊ aarō ad Pharaonē: ⁊ dixer̄t
ei. Hec dicit dñs deus hebreoꝝ. Vsquequo
nō vis subijci mihi? Dimitte ꝓpl̄m meum.
vt sacrificet mihi. Sin aūt r̄sistis: ⁊ nō vis
dimittere euz: ecce ego inducaz cras locu
stam in fines tuos que operiet superficiez
terre: ne quicq̄ eius appareat: sed comeda
tur quod residuum fuit grandini. Corro-
det em̄ omnia ligna: que germinant in a-
gris ⁊ implebūt domos tuas: ⁊ seruorum
tuoꝝ. et omniuz egiptioꝝ: quantam non

10

viderũt pr̃es tui ⁊ aui: ex q̃ orti sunt super terrã vsq; in pñtẽ diẽ. Auertitq; se: ⁊ egressus ẽ a Pharaõe. Dixerũt at̃ serui pharaonis ad eum. Usqueq̃ patiemur hoc scandalũ? Dimitte hoĩes: vt sacrificẽt dño d̃o suo. Nõne vides q̃ perierit egiptus? Reuocauerũtq; Moÿsen ⁊ aarõ ad Pharaonez qui dixit eis. Ite sacrificate dño deo vr̃o. Quinam sunt qui ituri sunt? Ait moÿses. Cum puulis nr̃is et senioribus pergemus cum filijs ⁊ filiabꝫ. cum ouibꝫ ⁊ armentis Est em̃ solennitas dñi dei nostri. Et rñdit Pharao. Sic dñs sit vobiscũ. Quõ ego dimittam vos ⁊ puulos vr̃os: cui dubium ẽ q̃ pessime cogitetis? Nõ fiet ita: sz ite tm̃ viri ⁊ sacrificate dño. Hoc em̃ et ipsi petistis. Statĩ qr eiecti sũt de conspectu pharaonis. Dixit autez dominus ad Moÿsen. Extende manũ tuaz sup terram egipti ad locustam: vt descendat sup terram ⁊ deuoret omnẽ herbã: q̃ residua fuerit grandini Et extẽdit Moÿses virgã sup terrã egipti ⁊ dñs induxit vẽtum vrentẽ tota illa die ⁊ nocte. Et mane facto: vẽtus vr̃ẽs leuauit locustas: qui ascenderunt super vniuersã terram egipti. ⁊ sederunt in cunctis finibꝫ egiptiorum ĩnumerabiles: quales añ illd̃ tp̃s nõ fuerãt: nec postea future sũt. Opueruntq; vniuersaz supficiem terre: vastãtes oĩa. Deuorata ẽ igit̃ herba terre. ⁊ q̃c quid pomoꝝ in arboribꝫ fuit: q̃ grando dimiserat. Nihil q̃z omnino virẽs relictum ẽ in lignis ⁊ in herbis terre: in cũcta egipto Q̃obrem festinus pharao vocauit Moÿsẽ ⁊ Aaron: ⁊ dixit eis. Peccaui in dñm deuz vestꝝ et in vos. Sed nunc dimittite peccatum mihi etiam hac vice: et rogate dñm deum vestruz: vt auferat a me mortẽ istã Egressusq; ẽ Moÿses de conspectu Pharaonis ⁊ orauit dñm. Qui flare fecit ventuz ab occidẽte vehementissimum: ⁊ arreptaz locustam: piecit in mare rubꝝ. Nõ remãsit ne vna q̃dẽ in cũctis finibꝫ egipti. Et indurauit dñs cor Pharaõis: nec dimisit filios israel. Dixit at̃ dñs ad Moÿsen. Extẽde manum tuaz in celũ: ⁊ sint tenebre sup terram egipti: tãdense vt palpari queant. Extẽditq; moÿses manũ in celum et facte sũt tenebre horribiles in vniuersa terra egipti. Tribꝫ diebꝫ nemo vidit fr̃ez suũ nec mouit se d̃ loco in quo erat. Ubicunq; at̃ habitabant filij israel lux erat. Vocauitq; Pharao moÿsen ⁊ aarõ ⁊ dixit eis. Ite sacrificate dño. Oues tm̃ vr̃e ⁊ armẽta r̃maneãt: puuli vestri eant vobiscũ. Ait moÿses. Hostias q̃z ⁊ olocausta dabis nobis: q̃ offeram⁹ dño deo nr̃o. Cuncti greges pergent nobiscum. Non remanebit ex eis vngula que nc̃ca sunt in cultũ dñi dei nostri p̃sertim cuz ignorem⁹ q̃d debeat immolari donec ad ip̃m locuz pueniam⁹. Indurauit at̃ dñs cor Pharaonis ⁊ noluit dimittere eos. Dixitq; pharao ad moÿsen. Recede a me: ⁊ caue ne vlt̃ videas faciez meã. Quocũq; die apparueris mihi: morieris. Rñdit Moÿses: ita fiet vt locut⁹ es. Nõ videbo vltra faciem tuam. ¶ Capitulum .XI.

Et dixit domin⁹ ad moÿsẽ. Adhuc vna plaga tãgã Pharaonez et egiptũ: ⁊ p⁹ hec dimittet vos ⁊ exire ꝯpellet. Dices g̃ om̃i plebi vt postulet vir ab amico suo: ⁊ mlier a vicina sua vasa argẽtea ⁊ aurea ⁊ vestẽ. dabit at̃ dñs gratiã ꝓplo coraz egiptijs. Fuitq; Moÿses vir magn⁹ valde ĩ terra egipti coram ꝑuis Pharaonis ⁊ omni ꝓplo: et ait. Hec dicit dñs. Media nocte ĩgrediar in egiptuz. ⁊ morietur omne primogenitũ in terra egiptõꝝ: a primogenito Pharaonis qui sedet ĩ solio ei⁹: vsq; ad p̃mogenitũ ancille q̃ ẽ ad molã: ⁊ oĩa primogenita iumẽtorum. Eritq; clamor magn⁹ in vniuersa terra egipti: qualis nec ante fuit: nec postea futur⁹ est. Apud oẽs at̃ filios israhel ñ mutiet canis ab hoĩe vsq; ad pec⁹. vt sciatis quanto miraculo diuidat dñs egiptios ⁊ israel. Descendentq; oẽs serui tui isti ad me: et adorabunt me: dicentes. Egredere tu et omnis ꝓpls qui subiectus est tibi. Post hec egrediemur: ⁊ exiuit a Pharaõe iratus nimis. Dixit autẽ dñs ad Moÿsen. Non audiet vos Pharao. vt multa signa fiãt in terra egipti Moÿses aũt et aarõ fecerunt omnia signa et ostẽta que scripta sunt coram Pharaone. et indurauit dñs cor Pharaonis. nec dimisit filios israel de terra sua. ¶ Capitulum .XII.

Dixit quoq; domin⁹ ad Moÿsẽ ⁊ aarõ ĩ t̃ra egipti. Mẽsis iste vobis principiuz mẽsiũ p̃mus erit ĩ mensibꝫ anni. Loquimĩ ad vniuersũ

cetu filioꝝ ísrł: ⁊ dicite eis. Decīa die mẽ-
sis hui⁹: tollat vnuſq̃ſq; agnuz p̄ familias
⁊ domos ſuas. ꝓinaũt mĩoꝛ ẽ nũerus: vt
ſufficẽ poſſit ad eſcẽdũ agnũ: aſſumet vi
cinũ ſuum qui ꝓiunctus ẽ domui ei⁹ iuxta
numeꝝ aiaꝝ que ſufficere poſſint ad eſum
agni. Erit aũ agn⁹ abſq; macła: maſculus
ānicul⁹. Juxta quẽ ritũ tolletis ⁊ hedũ: et
ꝑuabitis euz uſq; ad ꝙrtãdecimam diẽ mẽ
ſis hui⁹. Immolabitq; euz vniuerſa mul-
titudo filioꝝ iſrael ad veſperã: ⁊ ſument de
ſanguĩe ei⁹: ac ponẽt ſup̄ vtrũq; poſtez. et
in ſuprliminaribꝰ domoꝝ in quibꝰ ꝓmedẽt
illũ. Et edẽt carnes nocte illa aſſas igni: ⁊
azimos panes cuz lactucis agreſtibꝰ. Non
ꝓmedetis ex eo crudũ q̃d nec coctuz aq̃: ſz
aſſuz tm̃ igni. Caput cũ pedibꝰ ei⁹: ⁊ inte-
ſtinis vorabitis: nec rm̃ãebit quicq̃ ex eo
uſq; mane. Si q̃d reſiduũ fuerit: igne ꝑbu
retis. Sic aũ ꝓmedetis illuz. Renes vr̃os
accĩgetis: ⁊ calciamenta hẽbitis in pedibꝰ
tenẽtes baculos in manibꝰ: ⁊ ꝓmedetis fe-
ſtinãtes. Eſt em̃ phaſe. i. tranſitus dñi: et
trãſibo p̄ terrã egipti nocte illa: ꝑcuciãq;
omne ꝑmogenitum in terra egipti: ab hoie
uſq; ad pecus: ⁊ i cũctis dijs egipti: faciam
iudicia ego dñs. Erit aũ ſanguis vobis in
ſignũ in edibꝰ ĩ q̃bꝰ eritis. ⁊ videbo ſãgui-
nẽ ac trãſibo vos: nec erit ĩ vob̃ plaga di
ſperdẽs: qñ ꝑcuſſero terrã egipti. Hẽbitis
aũ hũc diẽ in monimẽtũ ⁊ celebrabitis eã
ſolẽnez dño in generatõibꝰ vr̃is: cultu ſẽ-
piterno. Septẽ diebꝰ ꝓmedetis azima. ĩ die
ꝑmo nõ erit fermẽtũ in domibꝰ vr̃is. Qui-
cũq; ꝓmederit fermẽtũ ꝑibit aĩa illa de iſ-
rael a primo die uſq; in diez ſeptimũ. Dies
prima erit ſcła ac ſolẽnis ⁊ dies ſeptĩa ea-
dez feſtiuitate venerabił. Nihil opis facie
tis ĩ eis: exceptis his q̃ ad veſcẽdũ ꝑtinẽt
et obꝑuabitis azima. In eadez em̃ ipa die
educã exercitũ vr̃m de t̃ra egipti: ⁊ cuſto-
dietis diẽ iſtũ ĩ generatões vr̃as ritu ꝑpe-
tuo. ꝑmo mẽſe q̃rtadecima die menſis ad
veſpeꝝ. ꝓmedetis azima uſq; ad diez viceſi-
mã primã eiuſdẽ mẽſis ad veſperã. Septez
diebꝰ fermentatũ nõ inuenie t̃ in domibus
vr̃is. Qui ꝓmederit fermẽtatũ: ꝑibit ania
ei⁹ de cetu iſrł: taz de aduenis q̃ de indige-
nis terre. Omne fermentatũ nõ ꝓmedetis: ĩ
cũctis habitaculis vr̃is edetis azima. Vo-
cauit aũ Moyſes oẽs ſenioꝛes filioꝝ iſrł. ⁊

dixit ad eos. Jte tollentes aĩal p̄ familias
vr̃as: et immolate phaſe. Faſciculũq; ỹſo
pi tingite in ſanguĩe q̃ eſt in limine: ⁊ aſp
gite ex eo ſuprliminare ⁊ vtrũq; poſtẽ. Nul-
lus vr̃m egrediat oſtiũ dom⁹ ſue uſq; mane
Tranſibit em̃ dñs ꝑcutiens egiptios. Cũ-
q; viderit ſanguĩez in ſuprliminari ⁊ ĩ vtro
q; poſte tranſcendet oſtium dom⁹: ⁊ nõ ſi-
net ꝑcuſſorẽ ingredi domos vr̃as ⁊ ledere.
Cuſtodi ꝏbuz iſtud: legittimũ tibi et filijs
tuis uſq; ineternũ. Cumq; introieritis ter-
ram quaz dñs de⁹ datur⁹ eſt vobis: vt pol-
licitus eſt: obꝑuabitis ceremonias iſtas.
Et cũ dixerit vobis filij vr̃i: q̃ eſt iſta reli-
gio: dicetis eis. Victĩa trãſit⁹ dñi ẽ: qñ trã
ſiuit ſup̄ domos filioꝝ iſrł in egipto: ꝑcuti
ens egiptios ⁊ domos nr̃as liberãs. Incur
uatuſq; ꝑ̃ls adorauit. et egreſſi filij iſrł fe-
cerũt ſicut ꝑcepat dñs Moyſi et aarõ. Fa-
ctũ eſt aũ in noctis medio. ꝑcuſſit dñs om
ne primogenitũ in terra egipti. a primoge
nito Pharaõis q̃ in ſolio ei⁹ ſedebat uſq; ad
primogenituz captiue q̃ erat in carcere: ⁊
omne primogenitũ iumentoꝝ. Surrexitq;
Pharao nocte et oẽs ꝑui ei⁹: cũctaq; egi-
pt⁹ ⁊ ort⁹ ẽ clamor magn⁹ ĩ egipto. neq; em̃
erat dom⁹ in q̃ nõ iacẽt mortu⁹. Vocatiſq;
Pharao moyſe ⁊ aarõ nocte ait. Surgite
egredimini a ꝑ̃lo meo vos et filij iſrł. Jte
⁊ immolate dño ſicut dicitis. Oues vr̃as ⁊
armenta aſſumite. vt pecieratis. Et abeũ-
tes bñdicite mihi. Urgebãtq; egiptij ꝑ̃lm
de terra exire velociter dicentes. Omnes
moriemur. Tulit igit̃ populus ꝓſperſam
farinam anteq̃ fermentaretur: et ligãs in
palliis poſuit ſup̄ hũeros ſuos. Fecerũtq;
filij iſrł ſicut ꝑcepat dom⁹ Moyſi: ⁊ peci
erũt ab egiptijs vaſa argẽtea ⁊ aurea veſtẽ
q; pluzimã. Dñs aũ dedit grãm ꝑ̃lo coraz
egiptijs. vt comodarent eis. ⁊ ſpoliauerũt
egiptios. Profectiq; ſunt filij iſrael de Ra
maſſe in ſochot ſexcẽta fere milia pedituz
virorꝝ: abſq; pvulis et mulieribus. Sed et
vulgus promiſcuuz innumerabile aſcen-
dit cum eis. oues et armenta et animãtia
diuerſi generis multa nimis. Coxeruntq;
farinã: quam dudum de egipto cõſperſam
tulerant. Et fecerunt ſuccinericios panes
azimos. Neq; em̃ potuerant fermentari co-
gẽtibꝰ exire egiptijs: ⁊ nullam facere ſinẽti
bus moram. Nec pulmenti quicq̃ occur-

11

rerat ꝓpare. Habitatō aī filioꝝ ıſrl̄ q̄ mā
ſerūt ī egipto: fuit q̄dringentorūtrigınta
ānoꝝ. Quibo expletis: eadē die egreſſus ē
oīs exercit⁹ dñi: de t̄ra egipti. Nox iſta ob
ſeruabilis dñi: quādo eduxit eos de ter
ra egipti. Hāc obſeruare debēt omēs filij iſ-
rael in generatōnibo ſuis. Dixitq; dñs
ad Moyſen et Aaron. Hec ē religio phaſe
Omnis alienigena non ꝓmedet ex eo. Oīs
autē ſeruus empticius circuncidetur et
ſic ꝓmedet. Aduena et ſeruus mercēnari-
us non edent ex eo. In vna domo ꝓmedet
nec efferetis de carnibo eī⁹ foras. nec os illi
us ꝓfringetis. Oēs cetus filioꝝ iſrl̄ faci
et illō. Q; ſiq̄s pegrinoꝝ in vīam voluerit
trāſire colonīā: et facere phaſe dñi: circū-
cidetur prī⁹ omne maſculinū eī⁹. et tūc ri-
te celebrabit: eritq; ſicut īdigena t̄re. Oī
q̄s aī circūciſus ñ fuerit: nō deſcet ex eo.
Eadē lex erit indigene et colono: q̄ pegri-
nat apud vos. Fecerūtq; oēs filij iſrl̄ ſic
ꝑcepat dñs Moyſi ⁊ aaron. ⁊ eadē die edu-
xit dñs filios iſrl̄ ō t̄ra egipti. p turmas
ſuas. Capitulum .XIII.

Locutusq; eſt dominus
ad Moyſē: dicēs. Sanctifica mihi oē
ꝓmogenitū q̄d aperit vulua in filijs
iſrl̄: taz de boīb⁹ q̄ de iumētis. mea sūt em
oīa. Et ait Moyſes ad ꝑplm. Memorie diei
hui⁹ in q̄ egreſſi eſtis de egipto: ⁊ de domo
ſeruitutis: q̄m in manu forti eduxit vos do
min⁹ de loco iſto. vt nō ꝓmedatis fermen-
tatū panē. Hodie egredimī mēſe nouaruz
frugū. Cūq; introduxerit te dñs in t̄raz
chananei ⁊ ethei ⁊ amorrei ⁊ euei et iebu-
ſei: quā iurauit ꝓībo tuis. vt daret tibi t̄ra
rā fluentē lacte ⁊ melle. celebrabitis hunc
morē ſacroꝝ mēſe iſto. ſeptē diebo vescetis
azimis. ⁊ ī die ſeptima erit ſolennitas dñi
Azima ꝓmedetis septez diebo: ñ aparebit
apud te aliquid fermentatuz. nec ī cūctis
finibo tuis. Narrabiſq; filio tuo ī die illo:
dicēs. Hoc ē q̄d fecit mihi dñs q̄n egreſſus
ſum de egipto. Et erit q̄ſi ſignum in manu
tua ⁊ quaſi monimētum aī oculos tuos: ⁊
vt lex dñi ſemp ſit ī ore tuo. In māu ei fo
ti eduxit te dñs ō egipto. vt cuſtodias hu
iuſcemōi cultū ſtatuto tpe a diebo in dies.
Cūq; ītroduxerit te dñs in t̄raz chananei
ſic iurauit tibi ⁊ ꝓībo tuis: et dederit tibi
eam: ſepabis oē quod aperit vulua dño.
et quod primitiuum eſt in pecoribo tuis.
Quicq̄d habueris maſculini ſex⁹ cōſecrabis
dño. Primogenitū azini mutabis oue. Q;
ſi nō redemeris: interficies. Omē aī ꝓmo-
genitū boīs ō filijs tuis ꝑcio redimes. Cū
q; interrogauerit te fili⁹ tuus cras: dicēs.
Quid ē hoc: rñdebis ei. In māu forti edu-
xit nos dñs de t̄ra egipti: de domo ſeruitu
tis. Nā cū indurat⁹ eſſz Pharao: et nollet
nos dimittere. occidit dñs oē ꝓmogeni-
tum in t̄ra egipti: a ꝓmogenito boīs vsq;
ad ꝓmogenitū iumētoꝝ. Idcirco immolo
dño oē q̄d aperit vuluaz maſculini ſex⁹ et
oīa primogenita filioꝝ meorum redimo
Erit īgr̄ quaſi ſignū in manu tua. ⁊ quaſi
appenſū q̄d ob recordatōez añ oc̄los tuos
eoq; manu forti eduxit vos dñs ō egipto.
Igitur cū emiſiſſet Pharao ꝑplm: nō eos
duxit dñs p viaz t̄re philiſtijm: q̄ vicina
eſt: reputās ne forte penitēret eū: ſi vidiſſz
aduersū ſe bella ꝓſurgere: ⁊ reuerterēt in
egiptum: ſed circūduxit p viam deſerti q̄
eſt iuxta mare rubꝝ. Et armati aſcenderūt
filij iſrl̄ ō t̄ra egipti. Tulit q; Moyſes oſſa
Joſeph ſecū. eoq; adiuraſſz filijs iſrl̄: dicēs
Viſitabit vos de⁹. efferte oſſa mea hīc vo-
biſcuz. Profectiq; de ſochot: caſtrametati
sūt ī ethan. ī extremis finibo ſolitudīs. dñs
aī ꝓcedebat eos: ad oñendā viam p diem
in colūna nubis. et per noctē in columna
ignis. vt dux eſſet itineris vtroq; tēpoē
Nunq; defuit columna nubis per diem: ne
q; columna ignis per noctem coram po-
pulo. Capitulum .XIIII.

Locut⁹ ē autē dominus
ad Moyſē: dicēs. Loqre filijs iſrl̄.
Reuerſi caſtrametēt ē regiōe phi
airoth: q̄ ē inter magdalū ⁊ mare ꝟ beelſe-
phon. In ꝓſpectu eī⁹ caſtra ponetis ſuper
mare. Dicturuſq; ē pharao ſup filijs iſrl̄.
Coartati sūt in t̄ra: ꝓcluſit eos deſtū. Et ī
durabo cor ei⁹: ac ꝑſeq̄t vos et glorifica-
bor ī Pharaone: ⁊ in omni exercitu ei⁹ ſci-
entq; egiptij. q; ego ſum dñs. Feceūtq; ita
Et nunciatum eſt regi egiptiorum: q; fu-
giſſz ꝑplꝰ. Immutatūq; ē cor Pharaonis
et ſeruoꝝ eius ſuper populum: et dixerūt
Quid voluimus facere. vt dimitteremus
iſrahel: ne ſeruiret nobis: Junxit ergo cur-
rum: et omnem populum ſuum aſſūpſit
ſecuz. Tulitq; ſexcentos currus electos: et

quicquid in egipto curruum fuit: ⁊ duces
toci⁹ exercit⁹. Jndurauitq; dñs cor phara
onis regis egipti: ⁊ ꝑsecut⁹ ē filios israel.
At illi egressi erāt ī manu excelsa. Cūq; ꝑ-
sequerentur egiptij vestigia p̄cedentiū: re-
perūt eos in castris sup mare. Omnis eq̄
tat⁹ ⁊ currus Pharaōis et vniuersus exer
citus erāt in phiairoth ꝯ Beelsephō. Cūq;
appropinq̄sset Pharao: leuātes filij israel
ocl'os viderūt egiptios p⁹se: ⁊ timuerunt
valde. Clamauerūtq; ad dñm: ⁊ dixer̄t ad
Moysē. Forsitā ñ erāt sepulc̄ ī egipto: iō
tulisti nos vt moreremur ī solitudine. q̄d
hoc facere voluisti vt educeres nos ex egi
pto. Nōne est iste sermo quē loq̄bamur ad
te ī egipto: dicentes. recede a nobis vt ser-
uiam⁹ egiptijs? Mlto em̄ meli⁹ ē ꝟuire eis.
q̄ mori ī solitudīe. Et ait moyses ad ꝓplm.
Nolite timere. State et videte magnalia
dñi q̄ facturus est hodie. Egiptios em̄ q̄s
nunc videtis: nequaq̄ vlt̄ videbitis vsq; in
sempiternuz. Dñs pugnabit ꝑ vob: ⁊ vos
tacebitis. Dixitq; dñs ad Moysen. Quid
clamas ad me? Loq̄re filijs isrl'. vt ꝓficiscā
tur. Tu at̄ eleua virgā tuam: ⁊ extēde ma
nuz tuā sup mare ⁊ diuide illud. vt gradi-
antur filij israel in medio mari per siccuz
Ego at̄ indurabo cor egiptioꝝ vt ꝑsequā-
tur vos: et glorificabor in Pharaone ⁊ in
omni exercitu eius: ⁊ in curribus ⁊ ī equi
tibꝫ illi⁹. Et sciēt egiptij q̄r ego sū dñs: cū
glorificat⁹ fuero in Pharaone ⁊ in curri-
bus atz equitibꝫ ei⁹. Tollēsq; se angel⁹ dei
qui p̄cedebat castra isrl': abijt post eos. et
cū eo pariter colūna nubis priora dimit-
tēs: p⁹tergū stetit int̄ castra egiptioꝝ ⁊ ca
stra isrl'. Et erat nubes tenebrosa et illuī-
nās noctez: ita vt ad seinuicez toto noctis
tp̄e accedē ñ valerēt. Cūq; extēdissz Moy-
ses manū sup mare: abstulit illd̄ dñs. flan
te vēto vehemēti et vrenti tota nocte ⁊ ver
tit ī siccū. Diuisaq; ē aq̄: ⁊ ingressi sunt fi-
lij isrl' ꝑ mediū sicci maris. Erat em̄ aqua
q̄si murus a dextera eoꝝ ⁊ leua. Persequē
tesq; egiptij ingressi sūt p⁹ eos et oīs equi
tat⁹ Pharaōis: currus eius ⁊ equites per
mediū maris. Jāq; aduenerat vigilia ma
tutina: ⁊ ecce r̄spiciēs dñs sup castra egi-
ptioꝝ ꝑ colūnam ignis et nubis: int̄fecit
exercitū eoꝝ. et subuertit rotas curruum
ferebāturq; in profundum. Dixerūtq; egi

ptij. Fugiam⁹ israhelem. q̄r dñs pugnat ꝑ
eis ꝯ nos. Et ait dñs ad Moysen. Extende
manū tuā sup mare. vt reuertant̄ aque ad
egiptios: sup currus et equites eoꝝ. Cūq;
extendissz Moyses manum ꝯtra mare: re-
uersum est primo diluculo ad priorē locū
Fugientibusq; egiptijs: occurrerūt aque:
et inuoluit eos domin⁹ in medijs fluctibꝫ.
Reuerseq; sunt aque: ⁊ operuerunt curr⁹
et equites cuncti exercitus Pharaonis:
qui sequentes ingressi fuerant mare: nec
vnus quidem supfuit ex eis. Filij autez is-
rahel ꝑrexerunt ꝑ medium sicci maris: et
aque eis erant quasi ꝑ muro a dexteris et
a sinistris. liberauitq; dominus in die illa
israel de manu egiptioꝝ: ⁊ viderūt egipti-
os mortuos sup litus maris: ⁊ manū ma-
gnā quaz exercuerat dñs ꝯtra eos. Timu
itq; ꝓpl's dñm: et crediderūt dño et Moysi
seruo eius. Capitulum .XV.

Vnc cecinit Moyses ⁊
filij isrl' carmen hoc dño ⁊ dixerūt
Cātem⁹ dño. Gloriose em̄ magni-
ficat⁹ ē: equū ⁊ ascēsorem deiecit in mare.
Fortitudo mea ⁊ laus mea dñs: et factus
est mihi in salutez. Jste est de⁹ meus ⁊ glo
rificabo eū. De⁹ p̄ris mei et exaltabo eum
Dñs q̄si vir pugnator: oīpotēs nomē eius
curr⁹ Pharaonis et exercituz ei⁹ ꝓiecit in
mare. Electi p̄ncipes eius submersi sūt in
mari rubro: abissi oꝑuerūt eos: descēder̄t
in ꝓfundū q̄si lapis. Dextera tua dñe ma-
gnificata ē in fortitudine. dextera tua dñe
ꝑcussit inimicū. ⁊ ī multitudine glorie tue
deposuisti aduersarios meos. Misisti iram
tuā q̄ deuorauit eos sicut stipulā: ⁊ in spi
ritu furoris tui ꝯgregate sunt aq̄. Stetit
vnda fluēs: congregati sūt abissi in medio
mari. Dixit inimic⁹. Perseq̄r ⁊ ꝯprehēdā
diuidā spolia: īplebit̄ aīa mea. Euagīabo
gladiū meū: īterficiat eos man⁹ mea. Fla
uit spūs tu⁹ et operuit eos mare: submersi
sūt quasi plumbū in aquis vehementibus
Quis sil'is tui ī fortibꝫ dñe? Quis sil'is tui
magnific⁹ ī sāctitate. t̄ribilis atz laudabi
lis ⁊ faciēs mirabilia. Extēdisti manū tuā
⁊ deuorauit eos t̄ra? Dux fuisti ī miscd̄ia
tua ꝓpl'o quē r̄demisti. Et portasti eū ī for
titudīe tua ad hītaculū sct̄m tuū. Ascēde-
rūt ꝓpl'i ⁊ irati sūt: dolores obtinuer̄t hīta-
tores philistijm. Tūc ꝯturbati sūt p̄ncipes

edom: robustos Moab obtinuit tremor: obriguerẽt oẽs habitatores chanaã. Irruat sup eos formido ⁊ pauor: in magnitudine brachij tui. Fiãt imobiles q̃si lapis: donec ptrãseat pp̃l's tuus dñe: donec ptrãseat pp̃l's tuus iste quez possedisti. Introduces eos ⁊ plãtabis in mõte hẽditatis tue. firmissimo habitaculo tuo qđ opat⁹es dñe. Sãctuariũ tuũ dñe qđ firmauerẽt manus tue. Dñs regnabit ineternũ ⁊ vltr̃. Ingressus est em̃ eques ꝓ Pharao cũ curribꝫ ⁊ eq̃tibꝫ ei⁹ in mare: ⁊ reduxit sup eos dñs aq̃s maris. Filij aũ isrl̃ ambulauerẽt p siccũ in medio ei⁹. Sumpsit q̃ Maria ꝓphetissa soror Aaron timpanum in manu sua. egressesq̃ sunt oĩs mulieres p⁹ eã cum timpanis et chorꝫ q̃bꝫ pcinebat: dicens. Cãtem⁹ dño: gl'ose em̃ magificat⁹ ẽ. Equũ ⁊ ascẽsorẽ ei⁹ dejecit i mare. Tulit aũ Moyses isrl̃ ỏ mari rubro: ⁊ egressi sũt i desertũ sur. Ambulauerũtq̃ tribꝫ diebꝫ p solitudinẽ: ⁊ nõ inueiebãt aquã. Et venerũt i marath: nec poterant bibere aquas ỏ marath. eoq̃ essent amaẽ. Vñ ⁊ ꝯgruus loco nomẽ imposuit: vocans illum marath. i. amaritudinem. Et murmurauit pp̃l's ꝑtra Moysen dicens Quid bibem⁹? At ille clamauit ad dñm. Qui oñdit ei lignũ: qđ cũ mississet in aq̃s: i dulcedies verse sũt. Ibi ꝑstituit ei p̃cepta atq̃ iudicia: ⁊ ibi tẽptauit eũ dicẽs. Si audieris vocẽ dñi dei tui: ⁊ qđ rectũ ẽ coram eo feceris ⁊ obedieris mãdatis ei⁹: custodierisq̃ oĩa p̃cepta illius cunctum languorez quẽ posui in egipto nõ iducaz sup te. Ego em̃ sum dñs deus saluator. Venerũt autez in helim filij israel ubi erãt duodecim fontes aquaꝝ: ⁊ septuaginta palme: ⁊ castrametati sũt iuxta aquas. ¶ Capitu. XVI.

Profectiq̃z de helim venit oĩs multitudo filioꝝ isrl̃ i desertũ sin qđ est inẽ helim ⁊ sỹnai. q̃ntadecia die mẽsis scdi postq̃ egressi sũt ỏ tra egipti. Et murmurauit oĩs ꝯgregatõ filioꝝ isrl̃ ꝯ Moysen et Aarõ in solitudine. Dixerũtq̃ filij isrl̃ ad eos. Utinã mortui essem⁹ p manũ dñi in tra egipti: q̃n sedebã⁹ sup ollas carniũ: ⁊ ꝑmedebam⁹ panẽ in saturitate. Cur induxistis nos i desertũ istud vt occideretis oñez multitudinẽ fame! Dixit aũ dñs ad Moysen. Ecce ego pluaz vobis panes ỏ celo. Egrediatur pp̃l's et colligat que sufficiũt p singulos dies vt tẽptẽz euz: utrum ambulet in lege mea: an non. Die aũ sexto parẽt qđ inferãt: et sit duplũ q̃ colligẽ solebant p singulos dies. Dixerunt Moysen et aaron ad oĩs filios isrl̃. Vespere scietis q̃ dñs eduxerit vos de terra egipti: et mane videbitis gloriã domini Audiui enim murmur vestrum ꝑtra dominuz Nos ỏ quid sum⁹: quia murmurastis cõtra nos: ⁊ ait Moyses. Dabit vobis dñs vespere carnes edere: ⁊ mane panes in saturitate: eoq̃ audierit murmurationes vras: quibus murmurati estis cõtra eum. Nos em̃ quid sum⁹: Nec ꝑtra nos est murmur vestrum: sed contra dominum. Dixit q̃z Moyses ad Aarõ. Dic vniuerse ꝯgregatõni filioꝝ isrl̃. Accedite coram dño. Audiuit enim murmur vestrum. Cũq̃ loq̃ret Aarõ ad oez cetũ filioꝝ isrl̃: respexerũt ad solitudinẽz. Et ecce gl'a dñi apparuit in nube. Locut⁹ ẽ aũ dñs ad Moysen dicẽs. Audiui murmurationes filioꝝ israel. Loquere ad eos. Vespere ꝑmedetis carnes: et mane saturabimini panibꝫ. scietisq̃ q̃ ego sum dñs de⁹ vr̃. Factum est q̃ vespere. ⁊ ascendẽs coturnix cooperuit castra. mane q̃z ros iacuit p circuitum castrorum. Cunq̃ operuisset superficiem terre: apparuit in solitudie minutum. ⁊ q̃si pilo tusũ in siltudinẽ pruine sup terraz. Qđ cum vidissent filij israel: dixerunt adinuicez. Manhu! Quod significat: qđ ẽ hoc: Ignorabãt em̃ quid esset. Quibꝫ ait Moyses. Iste est panis quẽ dominus dedit vobis ad escendũ. Hic est sermo quez p̃cepit vobis dñs. Colligat unusq̃sq̃z ex eo quãtum sufficit ad escendũ: gomor p singula capita. Iuxta nũez aiaꝝ vraꝝ: que habitãt in tabernaculo sic tolletis. Fecerũtq̃z filij isrl̃ et collegerũt. ali⁹ pl⁹ ali⁹ min⁹ ⁊ mensi sũt ad mensurã gomor. Nec q̃ pl⁹ collegerat: habuit ãplius. Nec qui minus pauerat: reperit minus. sed singuli iuxta id qđ edere poterãt: ꝯgregauerũt. Dixitq̃z Moyses ad eos. Null⁹ relinq̃t ex eo i mane Qui nõ audierũt eũ: sz dimiserũt quidam ex eis usq̃z mane. ⁊ scatere cepit vermibꝫ: atq̃z computruit. Et iratus est contra eos Moyses. Colligebãt autem mane singuli quantum sufficere poterat ad escendum Cũq̃z incaluisset sol: liquefiebat. In die autem sexta: collegerunt cibos duplices: id ẽ

dno gomor: p singl'os homines. Venerūt [illegible] ncipes mltitudinis et narrauerūt [illegible] si. [illegible] ait eis. Hoc est qd locutus est dñs. [illegible] ies sabbati sctificata est domīo. Cras qdcūq; opandum ē: facite. ⁊ q̄ coquē da sūt: coq̄te. Quicq̄d at̄ reliquum fuerit reponite vsq; in mane. Fecerunt ita vt pre cep[illegible] Moyses et nō ꝯputruit: neq; vermis inuetus ē in eo. Dixitq; moyses. Comedi te illd hodie: qr sabbatuz ē dño: ñ īuenieť hodie ī agro. Sex diebꝫ colligite: die at̄ se ptimo sabbatū ē dño: iccirco nō inuenieť Venitq; septīa dies: ⁊ egressi d ꝓpl'o vt col ligerēt: et nō inuenerūt. Dixit at̄ dñs ad Moysen. Vsqueq̄ ñ vultis custodire man data mea et legez meā: Videte q dñs dede rit vobis sabbatuz. ⁊ ꝓpť hoc tribuit vobis die sexta cibos duplices. Maneat vnusq̄s q; apud semetip̄m: ⁊ null⁹ egrediat̄ d loco [illegible] die septīo: et sabbatizabit ꝓpl'us die se ptīo. Appellauitq; dom⁹ israel nomē eius Man. Qd erat q̄si semē coriandri albū. gu stusq; ei⁹ q̄si sil'e cuz melle. Dixit at̄ moy ses. Iste est ſmo quē precepit dñs. Imple gomor ex eo: et custodiat̄ ī futuras retro generatōes: vt nouerīt panē quo alui vos in solitudine: qñ educti estis de t̄ra egipti. Dixitq; moyses ad aarō. Sume vas vnuz ⁊ mitte ibi Man: quātū pť cape gomor: et repone corā dño ad ſuandū in generatō nes vr̄as sicut p̄cepat dñs moysi. Posuit q; illud Aaron in tabernacl'o reseruandū Filij at̄ israel ꝯmederunt Man q̄draginta annis: donec venirēt in terrā habitabilem Hoc cibo aliti sunt vsqueq̄ tangerēt fines terre chanaan. Gomor autem decima ps est ephi.

Capitulum .XVII.

Igitur profecta omnis multitudo filioꝝ isrl' de deſto syn p māsiōes suas iuxta sermonē do mini castrametati sūt in raphidim. vbi nō erat aqua ad bibēdū ꝓpl'o: qui iurgatus ꝯ Moysen: ait. Da nobis aquā vt bibamus Quibꝫ rñdit moyses. Quid iurgamini cō tra me: Cur tēptatis dñum: Sitiuit g̊ ibi ꝓpl's p aque penuria. et murmurauit ꝯtra Moysen: dicēs. Cur fecisti nos exire d egi pto vt occideres nos ⁊ liberos nr̄os ac iu mēta siti: Clamauit at̄ moyses ad dñm di cēs. Quid faciā populo huic. Adhuc pau luluz et lapidabit me: Et ait dñs ad Moy sen. Añcede ꝓpl'm: et sume tecum de senio ribꝫ isrl'. ⁊ virgā qua pcussisti fluuiū tolle in manu tua: ⁊ vade. En ego stabo ibi co rā te sup̄ petrā oreb: pcutiesq; petrā ⁊ ex ibit ex ea aq̄ vt bibat ꝓpl's. Fecit ita Moy ses corā senioribꝫ israel. Et vocauit nomē loci illius tēptatō: ꝓpter iurgium filioruz israel. ⁊ quia temptauerūt dñm dicentes. Est ne deus ī nobis an nō: Venit at̄ Ame lech: ⁊ pugnabat ꝯtra filios israel ī raphi dim. Dixitq; moyses ad iosue. Elige viros ⁊ egressus pugna ꝯtra Amelech cras. Ego stabo in vertice collis: hñs virgā dei ī ma nu mea. Fecit Josue vt locutus erat moy ses: ⁊ pugnauit ꝯ Amelech. Moyses aūt ⁊ Aaron ⁊ hur ascenderūt sup verticē collis Cunq; leuaret moyses manus: vincebat is rael. Sinaūt paululū remansisset: supera bat Amelech. Manus aūt moysi erāt gra ues. Sumentes igitur lapidem posuerūt subter eū in quo sedit. Aaron aūt et Hur sustentabant manus ei⁹ ex vtraq; pte. Et factum est vt manus illi⁹ nō lassarenť vsq; ad occasum solis. Fugauitq; Josue Ame lech et ꝓpl'm eius in ore gladij. Dixit autē dñs ad moysen. Scribe hoc ob monimē tum in libro: ⁊ trade auribꝫ Josue. Delebo em̄ memoriam Amelech sub celo. Edifica uitq; moyses altare: et vocauit nomē eius dñs exaltatō mea: dicens. Quia man⁹ soli us dñi: et bellum dei erit cōtra Amelech a generatōne in generatōnem.

Capitulum .XVIII.

Cunq; audisset Jethro sacerdos madian: cognat⁹ Moysi oīa q̄ fecēat dñs Moysi: ⁊ isrl' ꝓpl'o suo: ⁊ q̄ eduxisset dñs israel de egipto: tu lit Sephoram vxorez moysi: quam remi serat ⁊ duos filios eius: quoruz vnus vo cabat̄ Gerson. dicente patre. Aduena fui in terra aliena. Alter v̄o Eliezer. De⁹ em̄ ait patris mei: adiutor me⁹ et eruit me de gladio Pharaōis. Venit g̊ Jethro ꝯgnat⁹ Moysi: et filij eius ad moysen in desertum vbi erat castrametatus iuxta montē dei: ⁊ mādauit moysi: dicens. Ego Jethro ꝯgna tus tuus: venio ad te: et vxor tua: et duo filij tui cum ea. Qui egressus in occursuz cognati sui adorauit: et osculatus est eum Salutaueruntq; se mutuo verbis pacifi cis. Cūq; intrasset tabernaculū: narrauit

Capitulum .XIX.

Enſe tertio egreſſionis

Moyſes cognato ſuo cuncta q̄ fecerat dñs Pharaoni et egiptijs ꝓpter iſrl̄: vniuerſūq; laborez qui accidiſſet eis in itinere: et q̄ liberauerat eos dñs. Letatuſq; ē Jethro. ſup oībo bonis q̄ fecerat dñs iſrahel: eoq; eruiſſz eū de mānu egiptioꝝ. Et ait. Benedictus dñs q̄ liberauit vos de mānu egiptioꝝ: et de manu Pharaonis: qui eruit ꝓpl̄m ſuuz de manu egipti. Nunc ꝛgnoui q; magn⁹ dñs ſup oēs deos: eoq; ſuꝑbe egerint ꝛ eos: ob tulit ǧ Jethro ꝛgnat⁹ Moyſi olocauſta et hoſtias dño. Venerūtq; Aaron et oīs ſeniores filioꝝ iſrl̄. vt comederent panez cum eo coram dño. Altera aū die ſedit Moyſes vt iudicaret ꝓpl̄m: qui aſſiſtebat Moyſi a mane vſq; ad veſpam. Qđ cum vidiſſz cognatus ei⁹: oīa ſcz que agebat in ꝓpl̄o ait. Quid ē qđ facis in plebe? Cur ſol⁹ ſedes: et oīis ꝓpl̄s ꝑſtolaū de mane vſq; ad veſperā Cui rñdit Moyſes. Venit ad me ꝓpl̄s querens ſnīam dei. Cunq; acciderit eis aliqua diſceptatō veniunt ad me vt iudicem inter eos: et oñdam ꝑcepta dei et leges eius. At ille: nō inquit bonaz rem facis. Stulto laboze ꝑſumeris tu et ꝓpl̄us iſte qui tecū ē. Vltra vires tuas eſt negociuz. Sol⁹ illud non poteris ſuſtinere: ſed audi verba mea atq; conſilia: et erit dñs tecum. Eſto tu populo in his que ad deum ꝓtinent. vt referas q̄ dicuntur ad eum: oñdaſq; ꝓpl̄o ceremonias et ritū colendi: viamq; ꝑ quam ingredi debeāt: et op⁹ qđ facere. Prouide aū de oīi plebe viros ſapientes et timētes deum. in quibo ſit veritas et qui oderīt auariciā. et ꝓſtitue ex eis tribunos et centuriones et quīquagenarios: et decanos qui iudicent ꝓpl̄m omni tēpoze. Quicqđ aūt maiꝰ fuerit: referant ad te. et ipſi minora tantūmodo iudicent: leuiuſq; ſit tibi partito in alios onere. Si hoc feceris: ꝛ plebis impium dñi. et ꝑcepta eius poteris ſuſtentare et omnis hic ꝓpl̄s reuertēt ad loca ſua cuz pace. Quibo auditis Moyſes fecit oīa q̄ ille ſugeſſerat. Et electis viris ſtrēnuis ꝺ cūctō iſrl̄: ꝓſtituit eos ꝓncipes ꝓpl̄i: tribunos et centuriones. et quinq̄genarios. et decanos qui iudicarēt plebez dñi omni tēpoze Quicqđ aūt grauius erat: referebāt ad eū faciliora tantūmodo iudicantes. Dimiſit q̄ cognatum ſuum qui reuerſus abiit in terram ſuam.

In menſe tertio egreſſionis ſuꝛl̄ de tra egipti. ī die hac venerūt ī ſolitudinē ſynai. Nā pfecti de raphidī: et pueniētes vſq; ī deſertū ſynai: caſtra metati ſūt ī eodē loco: ibiq; iſrl̄ fixit tētoria e rḡiōe mōtis. Moyſes aū aſcēdit ī mōtē ad deū. Vocauitq; eū dñs ꝺ mōte et ait. Hec dices domui iacob. et anunciabis filijs iſrl̄. Vos ipi vidiſtis q̄ feceriz egiptijs: quō portaueri vos ſup alas aquilaꝝ et aſſumpſeri mihi. Si ǧ audieritis vocez meaz et cuſtodieritis pactū meuz: eritis mihi ī regnū ſacerdotale: et gēs ſancta. Hec ſūt verba q̄ loq̄ris ad filios iſrl̄. Venit moyſes et ꝙocatis maioribo natu ꝓpl̄i expoſuit oēs ſermones q̄s mādauerat dñs. Rñditq; oīs ꝓpl̄us ſimul. Cuncta q̄ locut⁹ eſt dñs facie mus. Cūq; retuliſſet Moyſes verba populi ad dñm ait ei dñs. Jam nūc veniam ad te in caligīe nubis. vt audiat me ꝓpl̄s loq̄ntez ad te: et credat tibi in ꝑpetuū. Nūciauit ǧ Moyſes ꝛba populi ad dñm. Qui dixit ei. Vade ad ꝓpl̄m et ſāctifica illos hodie et cras lauētq; veſtimēta ſua et ſint pati in diē tercīū. In die emī tertio deſcendet dñs coram oīi plebe ſup motem ſynai. Conſtitueſq; ēminos ꝓpl̄o ꝑ circuitū et dices ad eos. Cauete ne aſcēdatis in mōntez: nec tangatis fines illius. Oīs qui tetigerit montē: morte morieꝰ. Manus nō tanget eū: ſz lapidibo oprimeꝰ: aut ꝓfodieꝰ iaculis. Siue iumētū fuerit: ſiue homo nō viuit. cū ceperit clangere bucina: tunc aſcēdāt in mōtē Deſcenditq; Moyſes de mōte ad populum et ſāctificauit euz. Cūq; lauiſſent veſtimēta ſua: ait ad eos. Eſtote pati in diē tertiaz et ne apropinquetis vxoribo veſtris. Jamq; aduenerat tercius dies et mane inclaruerat. et ecce ceperunt audiri tonitrua ac micare fulgura: et nubes denſiſſima operire montē. Clangorq; bucine vehementis perſtrepebat. et timuit ꝓpl̄s qui erat in caſtris Cūq; eduxiſſet eos Moyſes in occurſū dei de loco caſtroꝝ: ſteterunt ad radices mōtis. Totus aūt mons ſynai fumigabat: eo q̄ deſcendiſſet dominus ſuper eum in igne et aſcenderet fumus ex eo quaſi ꝺ fornace. Eratq; omnis mons terribilis et ſonit⁹ bucine paulatim creſcebat in maius et prolixius tendebatur. Moyſes loquebaū et dñs

rñdebat ei. Descẽditq; dñs sup montẽ sỹ-
nai in ipso mõtis vertice: ⁊ vocauit Moy-
sen in cacumẽ eius. Q; cum ascendiss̃: di-
xit ad eum. Descende ⁊ ptestare pplm: ne
forte velit trãscendere terminos ad viden
dum dñm: et pereat ex eis plurima mul-
titudo. Sacerdotes q̃; qui accedũt ad do-
minum sanctificenť: ne pcutiat eos. Di-
xitq; Moyses ad dñm. Non poterit vulg⁹
ascendere in montẽ sỹnai. Tu em̃ testifica-
tus es et iussisti: dicẽs. Pone termios cir
ca mõtem: et sanctifica illũ. Cui ait dñs.
Vade descẽde: ascendesq; tu et Aaron tecũ
Sacerdotes aũ ⁊ pplus nõ transeãt termios
nec ascẽdãt ad dñm: ne forte interficiat il-
los. Descẽditq; Moyses ad pplm: et omnia
narrauit ei. ¶ Capitulum .XX.

LOcutusq; est dominus
cũctos sermones hos ego sũ domi
n⁹ de⁹ tu⁹: q̃ eduxi te de ẽra egipti
de domo seruitutis. Non hẽbis deos alienos
coꝛã me. Nõ facies tibi sculptile: neq; om-
nez similitudinẽ q̃ est in celo desup et que
in terra deorsũ: nec eoꝛ q̃ sũt in aquis sub
terra. Nõ adorabis ea neq; coles. Ego suz
dñs de⁹ tuus fortis zelotes: visitans iniq̃-
tatez pm̃ in filijs in terciã et quartaz gene-
ratõnez eoꝛ qui oderũt me: ⁊ faciẽs mi
sericordiã ĩ milia his q̃ diligũt me: ⁊ custo
diũt pcepta mea. Non assumes nomẽ dñi
dei tui ĩ vanũ. Nec ei hẽbit insontẽ dñs eũ
q̃ assũpserit nomẽ dñi dei sui frustra. Mem̃
to vt diẽ sabbati sctifices. Sex diebꝫ opa
beris ⁊ facies oĩa opa tua. Septimo autẽ
die sabbatũ dñi dei tui ẽ. ñ facies oẽ opus
ĩ eo. tu et filiꝰ tuus ⁊ filia tua. seruus tuus
⁊ ãcilla tua. iumentũ tuum ⁊ aduena qui
ẽ intra portas tuas. Sex ei diebꝫ fecit de⁹
celũ ⁊ ẽrã: ⁊ mare ⁊ oĩa q̃ in eis sũt: ⁊ req̃-
euit in die septimo. Idcirco bñdixit dñs di
ei sabbati. ⁊ sãctificauit eum. Honora pa
trẽ tuũ ⁊ mrez tuã: vt sis longeu⁹ sup terꝛ-
raz: quã dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi. Nõ occides
Nõ mechaberis. Nõ furtuz facies. Nõ lo-
q̃ris ꝓx̃ pximũ tuũ falsũ testimoniũ. Non
cupisces domũ pximi tui. Nec desiderabis
uxoꝛẽ ei⁹: nõ seruũ nõ ãcillã. ñ bouẽ non
azinũ: nec oĩa q̃ illi⁹ sũt. Cũctus aũ pplus
audiebat voces: ⁊ lãpades ⁊ sonitũ bucine
montẽq; fumãtẽ ⁊ pterritꝰ ac pauoꝛe pcus
si stetẽrũt pcul: dicentes Moysi. Loquere

tu nobis ⁊ audiem⁹. Non loq̃t nobis dñs
ne forte moriamur. Et ait Moyses ad po-
pulũ. Nolite timere. Ut em̃ pbaret vos ve
nit deus. ⁊ vt terꝛoꝛ illius esset in vobis et
nõ peccaretis. Stetitq; pplus delonge. moy
ses aũt accessit ad caliginẽ in q̃ erat deus.
Dixitq; ptꝛea dñs ad Moysen. Hec dices
filijs israel. Vos vidistis q⁹ de celo locutus
sum vobis. Nõ facietis deos argẽteos: nec
deos aureos facietis vobis. Altare de terꝛ-
ra facietis mihi. ⁊ offeretis sup eo olocau
sta et pacifica vꝛa. oues vꝛas et boues: in
oĩ loco in q̃ mẽoꝛia fuerit noĩs mei. Veiꝛ-
az ad te ⁊ bñdicã tibi. Q; si altare lapideũ
feceris mihi: non edificabis illud ꝺ sectis
lapidibꝫ. Si eniz leuaueris cultꝫ tuũ sup
eo: polluesť. Nõ ascẽdas p gradus ad alta
re meũ: ne reuelesť ẽpitudo tua. Ca. XXI.

HEc sũt iudicia que po-
pones eis. Si emeris seruũ hebreũ
sex annis seruiet tibi. et in septimo
egredietur liber gratis. Cum q̃li veste in-
trauerit: cum tali exeat. Si dñs vxoꝛem:
et vxoꝛ egredietur simul. Si dinaũt domin⁹
dederit illi vxoꝛem: et pepit filios et filias
mulier et liberi eius erũt dñi sui. ipse ꝺo
exibit cum vestitu suo. Q; si dixerit seruus
diligo dñm meum et vxoꝛẽ ac liberos. nõ
egrediar liber. offerat euz dñs dijs et appli
cabitur ad ostium et postes: perforabitq;
aurem eius subula. et erit ei seruus in se-
culum. Si quis vendiderit filiam suam et
famulã: non egredietur sicut ancille exire
ꝓsueuerunt. Si displicuerit oculis domini
sui cui tradita fuerit: dimittet eam popu
lo autem alieno vendendi nõ habebit po-
testatem: si spreuerit eã. Si aũt filio suo
despõderit eã: iuxta moꝛem filiaꝝ faciet illi
Q; si alterã ei acceperit. prouidebit puelle
nuptias ⁊ vestimẽta: ⁊ precium pudicitie
nõ negabit. Si tria ista non fecerit: egre-
dieť gratis absq; pecunia. Qui pcusserit
hominem volens occidere: morte moriať.
Qui aũ nõ est insidiat⁹: sz deus illũ tradide
rit in manus eius. ꝓstituã tibi locũ ĩ q̃ fu-
gere dẽat. Si quis p industriã occiderit p
ximũ suũ ⁊ p ĩsidias: ab altaꝛi meo euel-
les eũ. vt moriať. Qui pcusserit pꝛem suũ
aut mrem: morte moriať. Qui maledixeit
patri suo vel matri: morte moriatur. Qui
furatus fuerit hominem: et vendiderit

14

eũ.conuict⁹ nocte moztæ moziat̃. Si ixa-
ti fuerit viri ⁊ pcusserit alter primũ suuz
lapide vel pugno:⁊ ille mortu⁹ ñ fuerit: sz
iacuerit ī lectulo:si surrexerit ⁊ ābulauerit
foris sup baculũ suũ:īnocẽs erit q̃ pcusse
rit:ita tñ vt opas ei⁹ et īpẽsas in medicos
restituat. Qui pcusserit puũ suũ vel ancil-
lam ůga et mortui fuerint in manibꝫ eius
crimis re⁹ erit. Si nauĩ vno die vel duobꝫ
supuixerit:ñ subiacebit pene. qz pecuia il
lius ẽ. Si ixati fuerint viri:et pcusserit
quis mulierẽ pgnãtem:et abortiuũ quidẽ
fecerit:sz ipa vixerit: subiacebit damno:
quãtũ marit⁹ mlieris expetierit:⁊ arbitri
iudicauerit. Si aũt mors eius fuerit sub
secuta. Reddet aiaz p anima. Oculũ p ocu
lo. Dentẽ p dente. Manum pro manu pe-
dem p pede. adustõez pro adustione. vuln⁹
p vulnere. liuorem p liuore. Si pcusserit
quispiam oculũ serui sui aut ancille:⁊ lu-
scos eos fecerit: dimittet eos liberos p ocu
lo quẽ eruit. Dentẽ q̃z si excusserit puo vel
ãcille sue:silr dimittz eos liberos. Si bos
cornu pcusserit virũ aut mulierẽ. et mor-
tui fuerit: lapidibꝫ obruet̃:et nõ pmedet̃
carnes eius:dñs q̃z bouis īnocẽs erit. Qsi
bos cornupeta fuerit ab heri:et nudiuster
cius:⁊ ptestati sunt dñm eius:nec recluse
rit dñs eũ:occideritqz vir aut mulierez. et
bos lapidibꝫ obruetur:et dñm ei⁹ occident
Qsi pcium fuerit ei impositum dabit pro
anima sua:quicquid fuerit postulat⁹. Fi
liũ q̃z ⁊ filiã si cornu pcusserit: simili sne
subiacebit. Si puũ ancillãqz inuaserit:tri
gīta siclos argenti dñs dabit: bos vero la-
pidibꝫ oprimet̃. Siqs apuerit cisternã:⁊
foderit:⁊ nõ opuerit eam: cecideritqz bos
aut azinus in eã:reddet dñs cisterne pciũ
iumẽtorũ:qđ aũ mortuum est ipi⁹ erit. Si
bos alien⁹ bouẽ alteri⁹ vulnerauerit et ille
mortuus fuerit:vendẽt bouẽ viuũ.⁊ diui
dẽt pciuz: Cadauer autẽ mortui int̃ se di-
spertiẽt. Si autẽ sciebat q̃ bos cornupeta
essz ab heri ⁊ nudiusterci⁹ ⁊ nõ custodiuit
eũ dñs suus:r̃det bouẽ p boue:⁊ cadauer
integz accipiet. Capitulum .XXII.

Siquis furat⁹ fuerit bo-
uez aut ouez et occiderit vel vẽdi
derit. quinqz boues p vno boue re
stituet ⁊ q̃tuor oues p vna oue. Si effrin-
gẽs fur domũ:siue suffodiens fuerit inuẽ-
tus.⁊ accepto vulnere mortu⁹ fuerit:pcus
sor non erit re⁹ sanguis. Qsi orto sole hoc
fecẽit:homicidiũ ppetrauit.⁊ ipe morier̃.
Si ñ habuerit qđ p furto reddat:ipe venũ
dabit̃. Si inuẽtũ fuerit apud eũ qđ fura-
tus ẽ viuẽs. siue bos siue azin⁹. siue ouis
duplũ restituet. Si leserit q̃spiã agz vl vi
neã:et dimiserit iumẽtũ suuz:vt depascat̃
aliena. quicqđ optimum habuerit in agro
suo vel ī vinea: p dãni estimatõe restituet
Si egressus ignis īuenerit spicas et com-
phenderit acervos frugũ siue stãtes sege-
tes ī agris:reddet damnũ qui ignez succẽ
derit. Siqs pmẽdauerit amico pecuniam
aut vas in custodiaz.⁊ ab eo qui suscepat
furto ablata fuerint:si inuenier̃ fur:duplũ
reddet. Si latet fur:dñs domus applicabi
tur ad deos. et iurabit q̃ nõ extenderit ma
nus in rem primi sui ad ppetrandã frau
dem:tam in boue q̃ in azino et oue ac ve-
stimẽto:⁊ quicqđ dãnũ inferre pt̃. Ad de-
os vtriusqz cã pueniet:etsi illi iudicauerit
duplum restituet primo suo. Siquis com
mẽdauerit primo suo bouem.azinũ. ouez
et omne iumentũ ad custodiam.⁊ mortuuz
fuerit ac debilitatũ. vel captũ ab hostibus
nulluszqz hoc viderit. iusiurãdũ erit ī medio
q̃ ñ extẽderit manũ ad rez primi sui: susci
pietqz domin⁹ iuramentũ ⁊ ille reddere non
coget̃. Qsi furto ablatuz fuerit: restituet
dãnũ dño. Si pmestũ a bestia: deferat ad
eũ qđ occisũ ẽ ⁊ nõ rstituet. Qui a primo
suo q̃cq̃ horz mutuo postulauerit.⁊ debili
tatũ aut mortuũ fuerit dño ñ pñte:reddẽ
cõpelletur. q̃ si inpñtiaz dñs fuerit. non
restituet. marie si pductum venerat p mer
cede opis sui. Si seduxerit q̃s virginẽ nec
dũ desponsatã. dormieritqz cuz ea: dotabit
eaz.⁊ habebit eam vxorem. Si pater vir-
ginis daze noluerit:reddet pecuniã iuxta
modũ dotis quam virgines accipere con-
sueuerũt. Maleficos non patieris viuere.
Qui coierit cũ iumẽto morte moriat̃. q̃ī-
molat dijs occidet̃:pret̃ dño soli. Aduẽaz
nõ contristabis:neqz affliges eũ. Aduene
em̃ ⁊ ipi fuistis ī terra egipti. Vidue et pu-
pillo ñ nocebitis. Si leseritis eos vocifera
bunt̃ ad me:et ego audiaz clamorem eoz
et indignabitur furor meus. percuciam-
qz vos gladio et erunt vxores vestre vidue
et filij vestri pupilli. Si pecuniã mutuam

dederis populo meo paupi q̄ habitat tecū
nō vrgebis eū q̄si exactor: nec vsuris oppri
mes. Si pign⁹ a ꝓximo tuo accepis vesti-
mentū: añ solis occasū reddes ei. Ip̄m em̄
est solū quo opitur indumentū carnis ei⁹:
nec habet aliud ī quo dormiat. Si clama
uerit ad me exaudiam eum: qr misericors
sum. Dijs non detrahes. ⁊ principi ꝓpl'i tui
non maledices. Decimas et primicias tu-
as nō tardabis offerre. Primogenituz fi-
lioꝝ tuorum dabis mihi. De bobus q̄ꝫ et
ouibus similiter facies. Septē diebꝰ sit cū
mr̄e sua: die octauo reddes eum mihi. viri
sancti eritis mihi. Carnē que a bestijs fue
rit p̄gustata: nō ꝯmedetis: sed proijcietis
canibus. Capitulum .XXIII.

Non suscipies vocē mē-
dacij: nec iūges manū tuā vt ꝓ ī-
pio dicas falsū testīoniū. ñ seq̄ris
turbā ad faciendū malū. nec in iudicō plu
rimoruz acquiesces snīe: vt a vero deuies.
Paupis q̄ꝫ nō misereberis ī iudicō. Si oc
curreris boui inimici tui aut azino errāti
reduc ad eū. Si videris azinuz odientis te
iacere sub onere: nō ꝑtrāsibis: sz subleua-
bis cū eo. Non declinabis in iudiciū pau-
peris. Mendaciuz fugies. Insontem et iu-
stū ñ occides. qr aduersor impiū. Nec acci-
pies mūera: q̄ etiā execāt prudentes: ⁊ sub
uertūt verba iustoꝝ. Peregrino molestus
nō eris. Scitis em̄ aduenaꝝ aīas. qr ⁊ ip̄i
ꝑegrini fuistis ī terra egipti. Sex annis
semīabis terrā tuā ⁊ ꝯgregabis fruges ei⁹
Anno at̄ septimo dimittes eā ⁊ requiesce
re facies: vt ꝯmedāt paupes ꝓpl'i tui: ⁊ q̄c
quid reliquū fuerit: edent bestie agri. Ita
facies in vinea ⁊ ī oliueto tuo. Sex diebꝰ
opaberis: septima die cessabis. vt req̄escat
bos et azin⁹ tuus. ⁊ refrigeret̄ fili⁹ ancille
tue et aduena. Oīa q̄ dixi vobis custodite
⁊ ꝑ nomē ext̄noꝝ deoꝝ nō iurabitis. neqꝫ
audiet̄ ex ore vr̄o. Tribꝰ vicibꝰ ꝑ singl'os
ānos mihi festa celebrabitis. Solēnitatē
q̄ꝫ azimoꝝ custodies. Septē diebꝰ ꝯmede-
tis azima. sic p̄cepi tibi tp̄e mēsis nouoꝝ
qñ egressus es de egipto. Nō apparebis ī cō
spectu meo vacuus. Et solēnitatē mēs̄ p̄-
mitiuoꝝ opis tui: q̄cunqꝫ seminaueris in
agro: solēnitatē q̄ꝫ in exitu āni: qñ ꝯgre-
gaueris oēs fruges tuas d̄ agro. Ter ī an
no apparebit oē masculinū tuū coraz dño
deo tuo. Nō īmolabis sup̄ fermēto sangui
nē victime tue: nec remanebit adeps solē-
nitatis mee vsz mane. Primicias fruguz
terre tue deferes in domū dñi dei tui. Non
coq̄s hedū in lacte mr̄is sue. Ecce ego mit
to angelū meū qui precedat te ⁊ custodiat
in via: ⁊ introducat ī locū quē p̄paui. Ob
s̄ua eū ⁊ audi vocē ei⁹: nec ꝯtēnendū pu-
tes. qr ñ dimittet cū peccaueris: ⁊ ē nomē
meū in illo. Qr si audieris vocē ei⁹: et fece-
ris oīa q̄ loq̄r: inimicus ero inimicis tuis
⁊ affligā affligētes te. Precedetqꝫ te āgel⁹
me⁹: ⁊ introducet te ad Amorreū et etheū
⁊ pherezū. chananeūqꝫ ⁊ eueū et iebuseum
q̄s ego ꝯterā. Non adorabis deos eoꝝ: nec
coles eos. Nō facies opa eorū sed destrues
eos ⁊ ꝯfrīges statuas eoꝝ. Seruietisqꝫ do-
mīo deo vr̄o. vt bñdicā panibꝰ tuis ⁊ aq̄s:
⁊ auferā īfirmitatē de medio tui. Nō erit ī
fecūda nec steril' t̄ra tua. Nūeꝝ dieꝝ tuo-
rū īplebo. Terrorez meū mittā in p̄cursū
tuū. ⁊ occidā oēz ꝓpl'm ad quē ingredieris
Cūctoꝝqꝫ inimicoꝝ tuoꝝ corā te terga v̄-
taz: emittēs scrabōes pri⁹ q̄ fugabūt eueū
⁊ chananeū ⁊ etheuz: añq̄ introeas. Non
eijciaz eos a facie tua anno vno: ne t̄ra ī
solitudinē redigat̄: ⁊ crescāt ꝯtra te bestie
Paulatī expellā eos d̄ ꝯspectu tuo: donec
augearis ⁊ possideas terrā. Ponā aūt ter
minos tuos a mari rubro vsz ad mare pa
lestinoꝝ. ⁊ a deserto vsqꝫ ad fluuiū. Tradā
in manibus vestris hītatores terre: et eijci
am eos de ꝯspectu vr̄o. Non inibis cuz eis
fedus: nec cū dijs eorum. Non habitent in
terra tua: ne forte peccare te faciant in me
si seruieris dijs eorum: quod tibi certe e-
rit in scandalum.

Capitulum .XXIIII.

Moysi quoqꝫ dixit. Ascē
de ad dñm tu ⁊ Aarō. Nadab et a-
biu. et septuaginta senes ex isrl': ⁊
adorabitis ꝓcul. Solusqꝫ Moyses ascēdat
ad dñm. ⁊ illi ñ appropinquabunt: nec po
pul⁹ ascēdet cū eo. Veīt g̊ Moyses ⁊ narra-
uit plebi oīa v̄ba dñi atz iudicia. Rñditqꝫ
oīs ꝓpl's vna voce. Oīa verba dñi que locu
tus est: faciemus. Scripsit autē Moyses
vniuersos s̄mones domini. et mane ꝯsur-
gēs edificauit altaē dño ad radices mōtis
et duodecim titulos ꝑ duodecim tribꝰ isrl'.
Misitqꝫ iuuenes d̄ filijs isrl': et obtulerunt

olocausta immolauerunt q victimas pacificas dño: vitulos duodecim. Tulit itaq Moyses dimidiã ptez sanguinis ⁊ misit in cratezes: ptẽ aũt residuã fudit sup altare. Assumensq volumẽ federis: legit audiẽte pplo. Qui dixerunt: oĩa que locutus ẽ dominus faciem⁹: ⁊ erim⁹ obediẽtes. Ille do sũptũ sanguiez zespsit in pplm. Et ait. Hic ẽ sãguis federis qd pepigit dñs vobiscum sup cũctis ꝑmonibo his. Ascẽderũtq Moyses ⁊ aaron. Nadab ⁊ abiu. ⁊ septuagita de senioribo isrl: vt viderẽt deũ isrl. Sub pedibus ei⁹ q̃si op⁹ lapidis saphirini: et q̃si celũ cũ serenuz est. Nec sup eos q̃ pcul recesserãt d filijs isrl: misit manũ suã. Viderũtq deum ⁊ comederũt ac biberũt. Dixit aũt dñs ad Moysen. Ascẽde ad me in montẽ: ⁊ esto ibi: daboq tibi duas tabulas lapideas: et legẽ ac mandata q̃ scripsi. vt doceas filios isrl. Surrexerũt Moyses ⁊ iosue mister ei⁹ ascẽdẽsq Moyses ĩ mõtẽ dei: senioribo ait. Expectate hic: donec reuertamur ad vos. Habetis Aarõ ⁊ hur vobiscũ: si qd natũ fuerit q̃stõis: referetis ad eos. Cũq ascẽdissz Moyses: opuit nubes mõtẽ. ⁊ hitauit gla dñi sup synai: tegẽs illum nube sex dieb. Septio aũt die vocauit eũ dñs d medio caliginis. Erat aũt spes gle dñi quasi ignis ardẽs sup verticẽ mõtis: in ꝓspectu filioz isrl. Ingressusq moyses mediũ nebule ascẽdit in mõtẽ: ⁊ fuit ibi q̃draginta diebo et q̃ draginta noctibus. Capituluz. XXV.

Locutusq ẽ dominꝰ ad moysẽ dicẽs. Loq̃re filijs isrl vt tollãt mihi pmicias. Ab oĩ hoie q̃ offert vltroneꝰ accipietis eas. Hec sũt aũt q̃ accipe dẽtis. Aurũ et argentũ. es ⁊ iacinctũ ⁊ purpurã. coccũq bistinctũ. et bissum ⁊ pilos capraz. ⁊ pelles arietũ rubricatas pellesq iacĩctinas et ligna sethĩ: oleum et luminaria concinãda: aromata in vngentũ ⁊ thimiamata boni odoris. lapides onichinos ⁊ gemmas ad ornãdũ ephot ⁊ rationale. Faciẽtq mihi sãctuariũ: ⁊ hĩtabo in medio eoz. iuxta omnẽ similitudinẽ tabernaculi qd ostendã tibi ⁊ oĩm vasoz ĩ cultũ ei⁹. Sicq facietis illud. Archã d lignis sethin ꝓpingite: cui⁹ lõgitudo hẽat duos ⁊ semis cubitos. latitudo cubitũ et dimidiuz altitudo cubituz sil̃r ac semissz. et deaurabis eã auro mũdissimo int⁹ ⁊ foris. Faciesq supra coronã aureã p circuitũ: ⁊ q̃tuor circulos aureos q̃s pones p q̃tuor arche angulos. Duo circuli sint ĩ latere uno: et duo ĩ altero. Facies q̃ vectes de lignis sethim: ⁊ opies eos auro. Introduceq per circulos: qui sũt in arche lateribo. vt portetur in eis. Qui semp erũt ĩ circulis: nec vnq̃ exĩhenẽ ab eis. Ponesq in archa testificatõz quaz dabo tibi. Facies et ꝓpiciatorium de auro mundissimo. Duos cubitos et dimidiuz tenebit longitudo eius. et cubitũ ac semissem latitudo. Duos q̃ cherubin aureos ⁊ ꝓductiles facies ex utraq pte oraculi. Cherubin unꝰ sit ĩ latere uno. et alter in altero. Utrunq latꝰ ꝓpiciatorij tegãt expandẽtes alas: ⁊ operientes oraculum: respiciantq se mutuo versis vultibus ĩ ꝓpiciatoriũ in q̃ operiẽda est archa. ĩ qua pones testimoniũ qd dabo tibi. Inde ꝓcipiã ⁊ loq̃r ad te: supꝑ ꝓpiciatorio scilz ac medio duoz cherubin q̃ erũt sup archam testimonij. cũcta q̃ mãdabo p te filijs isrl. Facies ⁊ mẽsaz de lignis sethim: habentẽ duos cubitos lõgitudinis: ⁊ in latitudine cubitũ. ⁊ in altitudine cubitũ. ⁊ inaurabis eã auro purissimo. Faciesq illi labiũ aureũ per circuitum: ⁊ ipsi libio coronam in terrasilem altam quatuor digitis: ⁊ super illam alteraz coronam aureolaz. Quatuor circulos aureos ꝑpabis. ⁊ pones eos in quatuor angulis eiusdẽ mẽse p singlos pedes. Subter coronã erũt circuli aurei vt mittãt vectes p eos. ⁊ possit mensa portari. Ipos q̃ vectes facies de lignis sethim: et circũdabis auro ad subuehendã mensã Parabis ⁊ acetabla: ac phialas. thuribula ⁊ ciathos in quibo offerẽda sunt libamia: ex auro purissimo ⁊ pones supra mensam panes ꝓpositõnis in conspectu meo semper Facies ⁊ cãdelabrũ ductile de auro mundissimo: hastile eius ⁊ calamos. ciphos et sperulas: ac lilia ex ipso procedentia. Sex calami egrediẽtur de lateribo: tres ex uno latere: ⁊ tres ex altero. Tres ciphi quasi in nucis modũ p calamos singlos. sperulesq sil̃ ⁊ lilia: ⁊ tres sil̃r ciphi ĩstar nucis ĩ calamo altero: sperulesq simul et lilia. Hoc erit opꝰ sex calamoz qui producendi sunt de hastili. In ipso autez candelabro erunt quatuor ciphi in nucis modum. sperulesq per singlos et lilia. Et sperula sub duob

calamis ꝑtria loca qui ſit ſex fiũt ꝓcedentes de haſtili vno. Et ſperule igr̃ z calami ex ipo: erũt vniuerſa ductilia ex auro puriſſimo. ¶Facies z luceꝛnas ſeptez: z pones eas ſup cãdelabꝛuz. vt luceãt ex aduerſo. Emũctoꝛia qꝫ z vbi ea q̃ emuncta ſunt: extinguãt: fiant ỏ auro puriſſimo. Oñe põ dus cãdelabꝛi cuz vniuerſis vaſis ſuis. habebit talentum auri puriſſimi. Inſpice et fac ſm exemplaꝛ quod tibi in monte monſtratum eſt. Capitulum .XXVI.

¶Abernaculũ vero ita fa cies. Decẽ coꝛtinas de biſſo retoꝛta z iacincto ac purpura: coccoqꝫ biſtincto vaꝛiatas ope plumaꝛio facies. Lõgitudo coꝛtine vnius habebit vigĩtiocto cubitos: latitudo q̃tuoꝛ cubitoꝝ erit. Vnius mẽſure fiẽt vniuerſa tẽtoꝛia. Quiqꝫ coꝛtine ſibi iungent mutuo. z alie quinqꝫ neꝛu ſimili cohaeꝛebũt. Anſulas iacinctinas in lateꝛibo ac ſumitatibo facies coꝛtinaꝛum. vt poſſint inuicẽ copulaꝛi. Quinq̃genas anſulas coꝛtina hẽbit in vtraqꝫ ꝑte ita inſeꝛtas. vt anſa cõtra anſam veniat: et altera alteꝛi poſſit aptaꝛi. ¶Facies z quiquagĩta circulos aureos: quibo coꝛtinaꝝ vela iungenda ſunt: vt vnum tabeꝛnaculum fiat. ¶Facies z ſaga cilicina undecĩ ad opiendũ tectuz tabernaculi. Longitudo ſagi vnius habebit trigĩta cubitos. et latitudo q̃tuoꝛ eq̃ erit menſura ſagoꝝ omniuz. Ẽ quibus quinqꝫ iunges ſeoꝛſũ. z ſex ſibi mutuo copulabis: ita vt ſextũ ſagũ in fr̃õte tecti duplices. ¶Facies z quiquagĩta anſas ī oꝛa ſagi vnius: vt ꝓiungi cũ altero queat: et quinq̃gĩta anſas in oꝛa ſagi alteꝛius. vt cum altero copulet. ¶Facies et quinq̃gĩta fibulas eneas: quibo iungant anſe. vt vnũ ex omnibo opimentũ fiat. Quo at̃ ſupfuerit ī ſagis que pant̃ tecto. i. vnuz ſagum quod amplius eſt ex medietate eius opies tabernaculi poſteꝛioꝛa. et cubit⁹ ex vna ꝑte pendebit. z alteꝛ ex altera q̃ pl⁹ eſt in ſagoꝛuz lõgitudine: vtrunqꝫ lat⁹ tabernaculi protegẽs. ¶Facies z operimẽtuz aliud tecto de pellibo arietum rubꝛicatis: z ſup hoc rurſum aliud opimentum de iacinctinis pellibo. ¶Facies z tabl̃as ſtãtes tabernacli de lignis ſethim: q̃ ſingule denos cubitos ī lõgitudĩe hẽant. z in latitudĩe ſingl̃os ac ſemiſſez. In lateꝛibo tabl̃e due incaſtrature

fiẽt: qbo tabl̃a alteꝛi tabl̃e ꝓnectat̃. Atqꝫ ī hunc modũ cũcte tabule ꝓbunt̃. Quazũ vigĩti erũt in latere meridiano qỏ vergit ad auſtꝝ: qbo q̃draginta baſes argenteas fũdes: vt bine baſes ſingulis tabulis ꝑ duos angulos ſubiiciãt̃. In latere q̃ ſcỏo tabernaculi qỏ vergit ad aq̃lonẽ viginti tabule erũt: q̃draginta hñtes baſes argenteas. Bine baſes ſingulis tabulis ſupponent̃ Ad occidẽtalẽ vo plagam tabernaculi facies ſex tabulas z ruurſũ alias duas: que in angulis erigant̃ poſt tergũ tabernaculi. Erũtqꝫ ſibi ꝓiuncte a deoꝛſum uſqꝫ ad ſuꝛſũ. z vna oĩs ꝓpago r̃tinebit. Duabo q̃ tabl̃is q̃ in ãgulis ponende ſũt: ſil̃is iũctura ſuabitur. z erũt ſimul tabule octo: baſes eaꝝ aꝛgẽtee ſedecĩ: duabo baſibo ꝑ vnã tabulã ſuputatis. ¶Facies z vectes de lignis ſethim quinqꝫ ad continendas tabulas: ī vno latere tabernaculi. z q̃nqꝫ alios ī altero. et eiuſdẽ numeꝛi ad occidentalem plagã: q̃ mittet̃ ꝑ medias tabl̃as a ſũmo uſqꝫ ad ſũmũ. Ipaſqꝫ tabl̃as deaurabis. et fundes ī eis anulos aureos. ꝑ q̃s vectes tabulata ꝓtineãt: q̃s opies lamis aureis. z eriges tabnacl̃m iuxta exẽplar qỏ tibi ī mõte mõſtratũ ẽ. ¶Facies z velũ ỏ iacincto et purpura: coccoqꝫ biſtincto z biſſo r̃toꝛta ope plumaꝛio. z pulcra vaꝛietate ꝓtexũ qỏ appẽdes añ q̃tuoꝛ colũnas ỏ lignis ſethĩ q̃ ipe q̃dez deaurate erũt. z hẽbũt capita aurea z baſes aꝛgẽteas. Inſeꝛet̃ atem veluz ꝑ circl̃os: inẽ qỏ pones aꝛchã teſtimonij. et q̃ ſcẽtuaꝛiũ z ſãctuaꝛij ſãctuaꝛia diuidẽtur. Pones z ꝓpiciatoꝛiũ ſup aꝛchã teſtionij in ſcã ſcoꝝ. mẽſãqꝫ exẽ velũ: z cõtra mẽſã cãdelabꝝ in latere tabernaculi meridiano. Mẽſa em̃ ſtabit in ꝑte aq̃lonis. ¶Facies z tẽtoꝛiũ in introitu tabernaculi de iacincto et purpura coccoqꝫ biſtincto et biſſo retoꝛta ope plumaꝛio: z quiqꝫ colũnas deaurabis lignoꝝ ſethim añ q̃s ducet̃ tẽtoꝛiũ quarum erunt capita aurea et baſes enee. Capitulum .XXVII.

¶Acies z altare de lignis ſethim: qỏ hẽbit quinqꝫ cubitos in longitudine: z totidem in latitudine. id eſt quadꝝ: z tres cubitos ī altitudine. Coꝛnua autẽ per quatuoꝛ angulos ex ipo erunt: et operies illud ere. ¶Facieſqꝫ ī vſus eius lebetes ad ſuſcipiẽdos cineꝛes et

forcipes atq; fuscinulas et igniũ receptacula. Oĩa vasa ex ere fabricabis. Craticulãq; ĩ modum rethis eneam: q cui⁹ q̃tuor angelos erũt q̃tuor anuli aurei: q̃s pones subter azulaz altaris. Eritq; cratícula vsq; ad altaris mediũ. Facies et vectes altaris de lignis sethim duos: q̃s opies laminis eneis: et inducces p circlos: erũtq; ex vtroq; latere altaris ad portandũ. Non solidũ sed inane q cauũ intrinsecus facies illud: sicut tibi in mõte monstratũ est. Facies et atrium tabernaculi: in cuius australi plaga ꝓtra meridiez: erunt tentoria de bisso retorta. Cẽtum cubitos vnũ latus tenebit in longitudine. et columnas viginti cũ basibo totidez eneis: que capita cũ celaturis suis bẽbunt argentea. Sibilr et in latere aquilonis: p longuz erunt tentoria centũ cubitoꝝ: columne viginti: q bases enei eiusdem numeri: et capita earuz cũ celaturis suis argẽtea. In latitudine vero atrij qđ respicit ad occidentẽ erũt tẽtoria p quinq̃ginta cubitos: q colũne decẽ: basesq; totidez. In ea q̃ atrij latitudie q̃ respicit ad orientẽ q̃nq̃gĩta cubiti erũt. in q̃bo q̃ndecim cubitoꝝ tentoria lateri vno deputabuntur: columneq; tres et bases totidẽ. et in latere altero erũt tentoria cubitos obtinẽtia quindecim. columne tres: et bases totidem. In introitu vero atrij. fiet tentorium cubitoꝝ viginti. ex iacincto et purpura: coccoq; bistincto et bisso retorta ope plumario. Columnas habebat q̃tuor: cuz basibo totidem. Omnes colũne atrij p circuitũ. vestite erũt argenteis laminis: capitibo argenteis q basibo eneis. In longitudine occupabit atriũ cubitos centum: in latitudine quinq̃ginta. Altitudo quinq; cubitoꝝ erit: fietq; de bisso retorta. et habebit bases eneas. Cũcta vasa tabernaculi in oẽs vsus q ceremoĩas: tã pxillus ei⁹ q̃ atrij ex ere facies. Precipe filijs israbel. vt afferant tibi oleũ de arboribo oliuaꝝ purissimum: piloq; cõtusum. vt ardeat lucerna semp in tabernaculo testimonij extra velũ qđ oppãsũ est testimonio: q collocabũt eã Aaron et filijs eius. vt vsq; mane luceat coraz dño. Perpetu⁹ erit cult⁹ p successiões eoꝝ corã filijs israbel. ¶ Capit. XXVIII.

Applica quoq; ad te Aaron frez tuũ cũ filijs suis de medio filioꝝ isral. vt sacerdocõ fũgãt mihi Aaron. nadab. q abin. eleazar q ythamar. facieſq; vestẽ sanctã Aarõ frĩ tuo ĩ gl'az q de corẽ. Et loq̃ris cũctis sapiẽtibo corde q̃s repleui spũ prudentie. vt faciãt vestes Aaron frĩ tuo in gl'iaz q decorẽ: q̃bo sanctificat⁹ ministret mihi. Hec aũ erũt vestimẽta q̃ faciẽt Rationale q suphumerale: tunicã q lineam strictã. cidarim q baltheuz. Facient frĩ tuo Aaron q filijs ei⁹ vestimẽta sancta. vt sacerdocio fũgant mihi. Accipiẽtq; aur q iacinctũ q purpurã: coccũq; bistinctũ et bissuz. Faciẽt aũ suphũerale de auro et iacincto et purpura coccoq; bistincto et bisso retorta: ope polimito. Duas oras iũctas habebit ĩ vtroq; latere sũmitatũ. vt ĩ vnũ redeãt. Ipa q̃ textura q cũcta opis varietas erit ex auro et iacincto et purpura: coccoq; bistincto q bisso retorta. Sumesq; duos lapides onichinos. et sculpes in eis noĩa filioꝝ israbel sex nomina in lapide vno. et sex reliqua ĩ altero: iuxta ordinem natiuitatis eorũ. Opere sculptoris et celatura gemmarij. sculpes eos nomĩbo filioꝝ isral: ĩclusos auro atq; circũdatos: et pones in vtroq; latere suphũeralis memoriale filijs isral. Portabitq; Aaron nomina eoꝝ coraz domino: sup vtrũq; hũeꝝ ob recordatõz. Facies et uncinos ex auro. et duas catenulas auri purissimi sibinuicẽ coherentes: q̃s inseres uncinis. Rationale quoq; iudicij facies opere polimito iuxta texturam superhumeralis ex auro iacincto: purpura coccoq; bistĩcto et bisso retorta. Quadrangulũ erit et duplex. Mensuram palmi hẽbit. tam in longitudine q̃ in latitudine: ponesq; in eo quattuor ordines lapidum. In primo versu erit lapis sardius et thopasius et smaragdus. In secundo carbunculus et saphirus et iaspis. In tertio ligurius. achates et ametistus. In quarto crisolitus. onichinus et berillus. Inclusi auro erunt per ordines suos. habebuntq; nomina filioꝝ israel. Duodecĩ noĩbo celabunt singuli lapides noĩbo singulorũ p duodecim tribo. Facies ĩ rationali cathenas sibinuicẽ coherentes ex auro purissimo: q duos anulos aureos q̃s pones in vtraq; rationalis sũmitate: cathenasq; aureas iunges anulis: qui sunt in marginibus eius. et ipsaruz cathenarũ extrema duobus copulabis uncinis in vtroq; latere suphumeralis: qđ rationale respicit. Facies et duos anulos aureos: q̃s pones in summitatibus rationalis. et

in oris que e regione sūt suphumeralis.et posterioza eiꝰ aspitiūt:necnō et alios duos anulos aureos.q̄ ponēdi sūt in utroqꝫ latere suphumeralis deorsū. qđ respicit ꝯ faciē iūcture īferioris ut aptari possit cū superhumerali.et stringat rōnale anulis suis cū anulis suphumeralis vitta iacinctina.ut maneat iunctura fabrefacta et a seinuicē rōnale et suphumerale nequeāt separi.Portabitqꝫ aaron noīa filioꝝ isrl̄ ī rationali iuditij sup pectus suū.qñ īgrediet sanctuariū:memoriale coram dño inetернū. Pones aūt in rōnali iuditij.doctrinā et veritatē:que erūt ī pectore Aaron qñ ingredietꝰ corā dño: et gestabit iuditiū filioꝝ isrl̄ in pectore suo. in ꝓspectu dñi semp. Facies et tunicā suphumeralis totā iacinctinā.ī cuiꝰ medio sup̄.erit capitiū.et ora p girū eiꝰ textilis(sicut fieri solet ī extremis vestiū ptibꝰ)ne facile rumpat Deorsū vo ad pedes eiusdē tunice per circuitū quasi malapunica facies.ex iacincto et purpura.et cocco bistincto ⁊ bisso retorta:mixtis in medio tintīnabulis: ita vt tintīnabulū sit aureū et malūpunicū:rursūqꝫ tintīnabulū aliud aureū ⁊ malūpunicū.Et vestietꝰ ea aaron ī offitō misterij.vt audiatꝰ sonitꝰ qñ ingrediꝰ et egrediꝰ sāctuariū in ꝓspectu dñi:et nō moriatur. Facies et laminā de auro purissimo in q̄ sculpes ope celatoris sanctū dño. Ligabisqꝫ eā vitta iacinctina:et erit sup thiarā iminēs frōti pōtificis. Portabitqꝫ aaron iniq̄tates eoꝝ.q̄ obtulerūt et sanctificauerūt filij isrl̄ ī cūctis muneribꝰ ⁊ donarijs suis. Erit aūt lamina sp in fronte eiꝰ: vt placatꝰ sit ei dñs. Stringesqꝫ tunicā bisso:et thyarā bissinā facies et baltheum ope plumarij. Porro filijs aaron tunicas lineas pabis.et baltheos ac thyaras in gloriā et decorē:vestiesqꝫ his omnibus Aaron fratrē tuū.et filios eiꝰ cū eo ⁊ cūctoꝝ ꝓsecrabis manꝰ:sanctificabisqꝫ illos vt sacerdotio fungant̄ mihi. Facies et feminalia linea vt opiant carnē turpitudinis sue a renibꝰ usqꝫ ad femora:et vtentur eis aaron et filij eiꝰ qñ ingredient̄ tabernaculū testimonij.vl̄ qñ appropinquāt ad altare vt mīstrēt in sāctuario: ne iniq̄taris rei moriant̄. Legitimū sempiternuꝫ erit Aaron:et semini eiꝰ pꝰ eū. Ca.XXIX

Sed et hoc facies.vt mihi in sacerdotio. cōsecrent̄. Tolle vitulū de armēto.et arietes duos immaculatos panesqꝫ azimos et crustulā absqꝫ fermēto.q̄ cōsparsa sint oleo:lagena qꝫ azima.oleo lita. De simila triticea cuncta facies:et posita ī canistro offeres:vitulū aūt et duos arietes. et aaron ac filios eius applicabis ad ostiū tabernaculi testimonij.Cūqꝫ laueris pr̄em cuꝫ filijs suis aqua. indues aaron vestimētis suis.i.linea ⁊ tunica.et suphumerali.et rōnali qđ ꝓstringes baltheo:et pones thyarā ī capite eius:et laminā sanctā sup thyarā.⁊ oleū unctionis fūdes sup caput eiꝰ atqꝫ hoc ritu ꝓsecrabit̄.Filios qꝫ illiꝰ applicabis:et indues tunicis lineis:cīgesqꝫ baltheos. Aaron.ſ.et liberos eiꝰ.et ipones eis mitras erūtqꝫ sacerdotes mihi religione ꝑpetua. Postq̄ initiaueris manꝰ eoꝝ.applicabis ⁊ vitulū corā tabernaculo testimonij. Imponētqꝫ Aaron et filij eiꝰ manꝰ sup caput illiꝰ.et mactabis eū in cōspectu dñi:iuxta ostiū tabernaculi testimonij:sūptūqꝫ ꝺ sāguine vituli: pones sup cornua altaris digito tuo:reliquū aūt sanguinē fundes iuxta basim eius.Sumes et adipē totū q̄ operit intestina.et reticulū iecoris.ac duos renes.et adipē q̄ sup eos est et offeres incensū sup altare:carnes vo vituli et coriū et fimū ꝓbures foris extra castra:eoꝝ ꝑ peccato sit.Unū qꝫ arietē sumes. sup cuius caput ponēt aarō et filij eiꝰ manꝰ.quē cū mactaueris:tolles de sāguine eiꝰ et fundes circa altare:ipm aūt arietē secabis ī frusta:lotaqꝫ intestina eiꝰ ⁊ pedes pones super ꝓcisas carnes et sup caput illiꝰ:et offeres totū arietē ī incensū sup altare. Oblatio ē dño:odor suauissimꝰ victie dñi. Tolles qꝫ arietē alterꝫ:sup cuiꝰ caput Aaron ⁊ filij eiꝰ ponēt manꝰ. Quē cū īmolaueris sumes de sāguine eiꝰ:et pones sup extremū auricule dextre aaron ⁊ filioꝝ eiꝰ ⁊ super pollices manꝰ eoꝝ ac pedis dextri:fūdesqꝫ sanguinē sup altare ꝑ circuitū. Cūqꝫ tuleris de sāguine q̄ ē sup altare.⁊ de oleo unctōis:aspges aaron et vestes eiꝰ.filios et vestimēta eoꝝ. Cōsecratisqꝫ ipis ⁊ vestibus.tolles adipē ꝺ arietē.⁊ caudā et aruinā q̄ opit vitalia.ac reticulū iecoris.⁊ duos renes atqꝫ adipez.q̄ sup eos ē.armūqꝫ

dextrũ eoꝝ sit aries ꝓsecratõis wrtamqꝫ panis vnĩ⁹. crustulã ꝓspersã oleo. laganũ de canistro azimoꝝ qđ positũ ẽ in ꝓspectu dñi ponesqꝫ omnia supꝫ man⁹ aaron et filioꝝ eius: et sãctificabis eos: eleuãs corã dño. Suscipiesqꝫ vniuersa de manib⁹ eoꝝ et incẽdes supꝫ altare in olocaustũ: odorẽ suauissimũ in ꝓspectu dñi. qꝛ oblatio eius ẽ. sumes q̃ꝫ pectusculũ de arietẽ q̃ initiat⁹ ẽ aaron: sãctificabisqꝫ illud eleuatũ corã dño: et cedet i ptẽ tuã. Sãctificabisqꝫ et pectusculũ ꝓsecratũ ꝛ armũ quẽ de arietẽ sepasti. quo initiatus est aaron ꝛ filij ei⁹ cedentqꝫ in partem aaron et filiorum ei⁹ iure ꝑpetuo a filijs isrl̃. qꝛ ꝑmitiua sũt et initia ỏ victimis eoꝝ pacificis que offert dño. Uestẽ aũt sanctã q̃ vtet aaron: habe bũt filij ei⁹ p⁹ eũ. vt vngant in ea: et ꝓsecrent man⁹ eoꝝ. Septẽ diebꝫ vtet illa q̃ põtifex ꝑ eo fuerit ꝓstitut⁹ de filijs ei⁹. ꝛ q̃ ingrediet tabernaculũ testimonij vt mĩstret in sãctuario. Arietẽ aũt ꝓsecratõnis tolles: et coques carnes eius ĩ loco sãcto. q̃bus vescet aaron et filij eius. Panes q̃ꝫ q̃ sũt in canistro. in vestibulo tabernaculi testimonij ꝓmedẽt. vt sit placabile sacrifitiũ: et sãctificent offerentiũ man⁹. alienigena nõ vescet ex eis. qꝛ sãcti sũt. Qꝛsi ꝛemãserit de carnib⁹ ꝓsecratis siue de panibus vsqꝫ mane cõbures reliq̃as igni non comedent: quia sãctificata sũt. Oĩa q̃ ꝑcipio tibi facies supꝫ aaron et filijs ei⁹. Septẽ diebus ꝓsecrabis man⁹ eoꝝ: et vitulũ ꝑ peccato offeres ꝑ singulos dies ad expiandũ. Mũdabisqꝫ altare cũ immolaueris expiatõis hostiã: et vngues illud in sãctificatõꝫ. Septẽ diebus expiabis altare et sãctificabis: et erit sanctũ sanctõꝝ. Oĩs q̃ tetigerit illud: sãctificabit. Hoc ẽ qđ facies ĩ altari. Agnos anniculos duos ꝑ singulos dies iugiter vnum agnum mane et altẽꝝ vespe: decimã ptẽ simile cõsperse oleo tũso. qđ habebat mẽsurã q̃rtam ptem hyn et vinũ ad libandũ eiusdẽ mẽsure: in agno vno. Altẽꝝ đo agnũ offeres ad vesperã iuxta ritũ matutine oblatõis. et iuxta ea q̃ dixim⁹ in odorẽ suauitatis. Sacrifitiũ dño deo ẽ oblatõe ꝑpetua ĩ generatõꝫ vr̃as. ad ostiũ tabernaculi testimonij corã dño: vbi ꝓstituã vt loquar ad te Ibiqꝫ ꝑcipiã filijs isrl̃: et sãctificabit altare in gloria mea. Hãctificabo et tabernaculũ testimonij cũ altari et aaron cuꝫ filijs suis: vt sacerdotio fũgant mihi. Et habitabo in medio filioruꝫ isrl̃: eroqꝫ eis deus et sciẽt qꝛ ego dñs de⁹ eoꝝ q̃ eduxi eos de terra egipti. vt manerẽ inter illos ego dñs deus ipsorum. Capi. XXX.

Facies quoqꝫ altare ad adolendum thymiama de lignis sethim habẽs cubitũ lõgitudinis et altẽꝝ latitudinis. i. quadrãgulũ: et duos cubitos ĩ altitudine. Cornua ex ipo ꝑcedẽt: vestiesqꝫ illud auro purissimo tam craticulã ei⁹ q̃ꝫ pietes ꝑ circuitũ ꝛ cornua Faciesqꝫ coronã aureolã per gyrũ: et duos anulos aureos sub corona per singula latera: vt mittant in eos vectes et altare portet. Ipos q̃ꝫ vectes facies de lignis sethim: et inaurabis. Ponesqꝫ altare ꝟ velũ qđ antẽ archã pendet testimonij. coraꝫ ꝓpitiatorio q̃ tegit testimoniũ. ubi loquar tibi: et adolebit incẽsũ supꝫ eo aaron suaue fragrãs. Mane qñ ꝓponet lucernas incẽdet illud: et qñ collocat eas ad vespum vret thymiama sẽpiternũ corã dño ĩ generatõꝫ vr̃as. Nõ offẽtis sup eo thymiama ꝓpositõis alterĩ⁹: nec oblatõꝫ et victimaꝫ nec lĩba libabitis. Et dẽpcabit aaron supꝫ cornua ei⁹ semel ꝑ annũ. in sãguine qđ oblatũ ẽ ꝑ peccato ꝛ placabit supꝫ eo ĩ generatõnib⁹ vr̃is. Sanctũ sanctoꝝ erit dño. Locutusqꝫ ẽ dñs ad moysen dicẽs. Quãdo tuleris sũmaꝫ filioꝝ isrl̃ iuxta numeꝝ dabũt singli ptiũ ꝑ aĩab⁹ suis dño: et nõ erit plaga ĩ eis cũ fuerint recẽsiti. Hoc aũt dabit oĩs q̃ trãsit ad nomẽ: dimidiũ sicli iuxta mensurã tẽpli. Sicl⁹ vigiti obulos habꝫ. Media ps sicli offeret dño. Qui habetur in numero a vigiti annis et supꝫ dabit ptiũ. Diues nõ addet ad mediũ sicli ꝛ pauper nihil minuet. Susceptãqꝫ pecuniã q̃ collata ẽ a filijs isrl̃. trades ĩ vsus tabernacli testimonij. vt sit monimentũ eoruꝫ corã dño: et ꝓpitiet aĩab⁹ eoꝝ. Locutusqꝫ ẽ dñs ad moysẽ dicẽs. Facies et labiũ eneuꝫ cũ basi sua ad lauãdũ: ponesqꝫ illud ĩter tabernaculũ testionij ꝛ altare. Et missa aq̃ lauabũt ĩ ea aaron ꝛ filij ei⁹ manus suas ac pedes: qñ ingressuri sũt tabernaculũ testimonij. ꝛ quando accessuri sũt ad altare. vt offerant in eo thymiama domino

ne forte moriant. Legitimũ sempiternuz erit ipi et semini ei⁹ p successiones. Locutusqz ē dñs ad moysen dicens. Sume tibi aromata. pme smirne et electe quigentos siclos. et cinamomi mediũ. i. ducẽtosquinquaginta siclos. calami similiter ducentosquiquaginta siclos. cassie aũt quingẽtos siclos in põdere sactuarij. oleũ de oliuetis mensurã hin. Facieszq unctõis oleũ sanctũ ungentũ ꝓpositũ ope unguẽtarij: et ungues ex eo tabernaculũ testimonij. q archã testamẽti. mensãqz cũ uasis suis. cã delabrũ et utẽsilia ei⁹. altaria thymiamatis et holocausti. et uniuersã supellectilẽ que ad cultũ eoz ptinet: sãctificabisqz omnia: et erũt sancta sanctoz. Qui tetigerit ea sãctificabit. Aaron et filios ei⁹ unges: sanctificabisqz eos ut sacerdotio funganť mihi. Filijs q̃z isrl dices. Hoc oleum unctõis sanctũ erit mihi in generatões uestras. Caro hois nõ ungeť ex eo: et iuxta ꝓpositõz hui⁹nõ facietis alió qz sãctificatũ est: et sanctũ erit uob. Hõ quicũqz tale ꝓposuerit. et dederit ex eo alieno: exterminabiť de ꝑplo suo. Dixitqz dñs ad moysen Sume tibi aromata. stacten et onichan galbanũ boni odoris: et thus lucidissimuz equalis põderis erũt omnia. Facieszq thimiama ꝓpositũ ope unguẽtarij mixtũ diligẽter et puz: et sãctificatõe dignissimũ Cũqz i tenuissimũ puluerẽ uniuersa cõcuteris pones ex eo coz̃ tabernaculo testimonij: in q̃ loco appebo tibi. Sãctũ sanctoz erit uobis thimiama. Talẽ ꝓpositõz nõ facietis i usus uestros: qz sanctũ ē domino. Hõ quicũqz fecerit sile ut odore illius pfruať: ꝑibit de ꝑplis suis. Ca. XXXI.

LOcutusqz ē dominus ad Moysen: dicens. Ecce uocaui beseleel ex noie filiũ huri filij hur de tribu iuda: et ipleui eũ spũ dei. sapia et intelligẽtia et scia: in oi ope. ad excogitãdũ quicquid fabrefieri pt ex auro et argẽto et ere. marmore et gẽmis: et diuersitate lignoz. Deditqz ei sociũ Oholiab filium achisamech de tribu dan. Et in corde omnis eruditi posui sapiam. ut faciãt cũcta que ꝓcepi tibi: tabernaculũ federis: et archaz testimonij q̃ propiatoriũ qđ sup eã est: q cũcta uasa tabernaculi. mensãqz et uasa ei⁹ candelabrũ purissimũ cũ uasis suis: et altaria thimiamatis et holocausti. et oia uasa eoz: labiũ cũ basi sua: uestes sãctas in ministerio. Aaron et sacerdoti et filijs eius ut fũganť offitio suo i sacris. oleũ unctõis. et thimiama aromatũ in sãctuario Oia q̃ ꝓcepi tibi: faciẽt. Et locut⁹ē dñs ad moysen: dicens. Loque filijs isrl: et dices ad eos. Uerũtamen ut sabbatũ meũ custodiatis qz signũ ē iter me q uos i generatõibus ũris ut sciatis qz ego dñs q̃ sãctifico uos. Custodite sabbatũ meũ. Sanctũ em̃ ē uobis Qui polluerit illud: morte morieť. qui fecerit op⁹ i eo: ꝑibit aia illi⁹ de medio ꝑpli sui. Sex diebus facietis op⁹: i die septio sabbatũ ē requies sãcta dño. Oīs q̃ fecerit op⁹ i hac die: morietur. Custodiãt filij isrl sabbatũ: et celebrẽt illud in generatõnibus suis. Pactũ ē sempiternũ iter me q filios isrl: signũqz ꝑpetuũ. Sex ei diebus dñs fecit celũ et terrã: et in septimo ab oi opere cessauit. Ideditqz dñs moysi ꝓplẽtis hui⁹cemodi ꝑmonibus i mõte synai duas tabulas testimonij lapideas: scriptas digito dei

Capitulum .XXXII.

VIdens autem popul⁹ q̃ morã faceret moyses descendẽdi de monte: cõgregat⁹ aduersus Aaron dixit. Surge. fac nob deos q̃ nos ꝓcedant. Moysi em̃ uiro huic q̃ nos eduxit de terra egypti: ignoramus⁹ qđ acciderit dixit ad eos aaron. Tollite inaures aureas de uxoz filiorũqz et filiaz uraz auribus et afferte ad me. Fecitqz ꝑplus q̃ iusserat: deferẽs inaures ad aaron. Quas cuz ille accepisset: formauit ope fusorio: et fecit ex eis uitulũ ꝓflatilẽ. Dixerũtqz. Hi sũt dij tui isrl. q̃ te eduxerũt de terra egypti. Quod cũ uidisset aaron: edificauit altare coram eo: et ꝓconis uoce clamauit: dicẽs. Cras solẽnitas dñi ē. Surgẽteszq mane obtulerũt holocausta et hostias pacificas: et sedit ꝑplus mãducare et bibere: et surrexerũt ludere. Locut⁹ē aũt dñs ad moysen: dicẽs. Uade descẽde: peccauit ꝑplus tu⁹. quẽ eduxisti de terra egypti. Recesserunt cito de uia quã ostẽdisti eis. Fecerũtqz sibi uitulũ ꝓflatilẽ et adorauerũt: atqz ĩmolãtes ei hostias: dixerũt. Isti sunt dij tui isrl. q̃ te eduxerũt de terra egypti. Rursũqz ait dominus ad moysen. Cerno q̃ popul⁹ iste dure ceruicis sit. Dimitte me ut

irascat furor meꝰ ⁊ eos ⁊ delea eos: faciã
q̄ te in gentẽ magnã. Moyses aũt orabat
dñm deũ suũ dicẽs. Cur dñe irascit furor
tuus ⁊ pl̃m tuũ. quẽ eduxisti de terra egi
pti: ĩ fortitudine magna ⁊ ĩ manu robusta
Ne queso dicãt egyptij: callide eduxit eos
vt interficeret in mõtib⁹: et deleret e ter
ra. Quiescat ira tua: ⁊ esto placabilis sup
nequitia pl̃i tui. Recordare abrahã ⁊ ysa
ac ⁊ isr̃l seruoꝝ tuorũ. q̄bus iurasti p te
metipm dicẽs. Multiplicabo semẽ vestrũ
sicut stellas celi: et vniuersã terrã hãc ð q̄
locutꝰ sũ dabo semini vestro et possidebi
tis eã semp. Placatusq̄ ẽ dñs ne faceret
malũ qð locutus fuerat aduersus pl̃m su
um. Et reuersus ẽ moyses ð mõte: portãs
duas tabulas testimonij ĩ manu sua scri
ptas ex vtrq̄ pte: et factas ope dñi. Scri
ptura ðq̄ dei erat sculpta ĩ tabulis. Audi
ens aũt iosue tumultũ pl̃i vociferãtis: di
xit ad moysen. Ululatꝰ pugne audit ĩ ca
stris. Qui respõdit. Nõ ẽ clamor adhor
tãtiũ ad pugnã: neq̄ vociferatõ ꝓpellẽtiũ
ad fugã: sed vocẽ cantantiuꝫ. ego audio.
Cũq̄ appropinquasset ad castra vidit vitu
lũ et choros: iratusq̄ valde piecit de manũ
tabulas: ⁊ ꝓfregit eas ad radicem mõtis.
arripiẽsq̄ vitulũ quẽ fecerãt: cõbussit ⁊ ꝓ
triuit vsq̄ ad puluerẽ. quẽ sparsit ĩ aquã
et dedit ex eo potũ filijs isr̃l. Dixitq̄ moy
ses ad aarõ. Quid tibi fecit hic pl̃us vt ĩ
duceres sup eũ peccatũ maximũ: Cui ille
respõdit. Ne indigneꝫ dñs meus. Tu emꝫ
nosti pl̃m istũ q̄ pnus sit ad malũ. Dixe
rũt mihi. Fac nobis deos qui nos pcedãt
Huic emꝫ moysi q̄ nos eduxit de terra egi
pti: nescimꝰ quid acciderit. Quib⁹ ego dixi
Quis vestrũ habet auꝝ: Tulerũt ⁊ dederũt
mihi ⁊ proieci illud ĩ ignẽ: egressusq̄ ẽ hic vi
tulus. Videꝫ g̃ moyses pl̃m q̄ eẽt nuda
tus. spoliauerat emꝫ eũ aaron pter igno
miniã sordis. et inter hostes nudũ ꝓstitu
erat: ⁊ stãs ĩ porta castroꝝ ait. Si q̄s ẽ do
mini iũgatur mihi: Cõgregatiq̄ sũt ad eũ
oẽs filij leui. Quib⁹ ait. Hec dicit dñs deꝰ
isr̃l. Ponat vir gladiũ sup femur suũ. Ite
⁊ redite de porta vsq̄ ad portã p medium
castroꝝ: ⁊ occidite vnusq̄sq̄ fratrẽ suũ et
amicũ ⁊ primũ suũ. Fecerũtq̄ filij leui iu
xta sermonẽ moysi: ceciderũntq̄ ĩ die illa
q̃si viginti tria milia hoim. Et ait moyses.
cõsecrastis manꝰ vestras hodie dño vnus
quisq̄ ĩ filio et ĩ fratre suo: vt detur vobis
benedictõ. Facto aũt altero die locutus ẽ
moyses ad pl̃m. peccastis peccatũ maxi
mũ. Ascẽdã ad dñm si q̄ mõ eũ quero dep̃
cari p scelere vestro. Reuersusq̄ ad dñm:
ait. Obsecro dñe peccauit pl̃s iste pcẽm
maximũ: fecerũtq̄ sibi deos aureos. Aut
dimitte eis hãc nocã: aut si nõ vis ðle me
de libro tuo quẽ scripsisti. Cui rñdit dñs
Qui peccauerit mihi: delebo eum de libro
meo. Tu aũt vade ⁊ duc pl̃m istũ q̄ locu
tus sũ tibi. Angelꝰ aũ meꝰ pcedet te. Ego
aũt in die vltõis visitabo et hoc peccatuꝫ
eoꝝ. Percussit aũ dñs populũ p reatu vi
tuli: quem fecerat aaron. Ca. XXXIII.

LOcutusq̄ ẽ dominus
ad moysen: dicẽs. Vade et ascẽde
de loco isto. tu ⁊ pl̃s tuꝰ quẽ edu
xisti de terra egipti. ĩ terrã quaꝫ iuraui a
braham. ysaac ⁊ iacob: dicẽs. semini tuo
dabo eã: ⁊ mittã pcursorẽ tui angeluꝫ. vt
eiciã chananeũ ⁊ amorreũ ⁊ etheũ ⁊ phe
reseũ ⁊ eueũ ⁊ iebuseũ: ⁊ intres in terram
fluẽtẽ lacte et melle. Nõ emꝫ ascendã tecuꝫ
qꝛ pl̃s dure ceruicis ẽ: ne forte diserdã
te ĩ via. Audiẽsq̄ pl̃us sm̃onẽ hũc pessi
mũ luxit et nullus ex more idutꝰ est cultu
suo. Dixitq̄ dñs ad moysen. Loq̃re filijs
isr̃l. Populꝰ dure ceruicis es: semel ascen
dã in medio tui ⁊ delebo te. Jã nũc depo
ne ornatũ tuũ: vt sciã quid faciã tibi. De
posuerũt g̃ filij isr̃l ornatũ suũ a mõte o
reb. Moyses q̄ tollẽs tabernaclm: tetẽdit
extra castra procul: vocauitq̄ nomẽ eiꝰ ta
bernaculũ federis. Et ois pl̃s q̄ hẽbat ali
quã questionẽ. egrediebaꝫ ad tabernacu
lũ federis extra castra. Cũq̄ egrederetur
moyses ad tabernaculũ: surgebat vniuer
sa plebs. ⁊ stabat vnusq̄sq̄ in ostio papi
lionis sui: aspitiebantq̄ tergu⁊ moysi do
nec ingrederet tẽtoriũ. Ingresso autẽ illo
tabernaculũ federis, descẽdebat columna
nubis ⁊ stabat ad ostiũ: loq̃baꝫq̄ dñs cũ
moyse cernẽtibus vniuersis q̄ colũna nu
bis staret ad ostiũ tabernaculi. Stabãtq̄
ipi et adorabãt p fores tabernaculoꝝ su
oꝝ. Loq̃baꝫ autẽ dñs ad moysen facie ad
faciẽ (sicut solꝫ loq̄ homo ad amicũ suũ)
Cũq̄ ille reuerteretur in castra: minister
eius Josue filius Nun: puer nõ recedebat

de tabernaculo. Dixit aũt moyses ad deũ
pcipis vt educã populũ istũ.ꝛ nõ indicas
mihi quẽ missurus sis mecũ pserti cũ di-
xeris.noui te ex noie:et iueniſti gratiaz
coꝛã me. Si ergo inueni gratiã ĩ ꝓspectu
tuo.oñde mihi faciẽ tuã. vt sciam te ꝛ iue
niã gratiã ante oculos tuos. Respice po-
pulũ tuũ gẽtez hãc. Dixitqz deus. Facies
mea pcedet te:et requiez dabo tibi. Et ait
moyses. Si non tuipe pcedas:ne educas
nos de loco isto. In quo eĩ scire poterim⁹
ego et pplus tu⁹. inuenisse nos gratiam in
cõspectu tuo. nisi ambulaueris nobiscuz
vt glorificemuꝛ ab omnib⁹ pplis q̃ habitãt
sup terrã. Dixit aũt dñs ad moysen. Et ꝺ-
bũ istud qꝺ locut⁹ es:faciã. Inueniſti enĩ
grãz coꝛã me:et teipm noui ex noie. Qui
ait. Oñde mihi gloriã tuã. Rñdit. Ego o-
stendã omẽ bonũ tibi:et vocaboꝛ in noie
dñi coꝛã te:ꝛ miseꝛeboꝛ cui voluero.ꝛ cle
mẽs ero in quez mihi placuerit. Rursũqz
ait. Nõ poteris videꝰ faciẽ meã. Nõ emĩ vi
debit me homo et viuet. Et itez. Ecce iqt
ẽ loc⁹ apuꝺ me:et stabis supꝰ petrã. Cunqz
trãsibit gloria mea:ponã te ĩ foꝛamie pe
tre:et ptegã dextera mea donec transeam
Tollãqz manum meaz:ꝛ videꝭ posteꝛioꝛa
mea:faciem autem meam videre non po-
teris. Capitulum. .xxxiiii.

Et deinceps pcide ait ti
bi duas tabulas lapideas instar p
oꝛũ:et scribã supꝰ eas ꝺba q̃ habu
erũt tabule quas fregisti. Esto patus ma
ne vt ascẽdas statĩ ĩ montẽ syna:stabisqz
mecũ supꝰ verticẽ mõtis. Null⁹ ascẽdat te-
cũ:nec videaꝛ quispiã p totũ mõtẽ:boues
q̃z et oues nõ pascanꝛ ecõtra. Excidit g̃
duas tabulas lapideas. q̃les antea fuerãt
et de noctẽ ꝓsurgẽs ascẽdit ĩ montẽ syna
sicut pcepat ei dñs:poꝛtãs secuz duas ta-
bulas. Cũqz descendiſſz dñs p nubẽ:stetit
moyses cũ eo iuocãs nomẽ dñi. Quo trãs
eũte coꝛã eo:ait. Dñator dñe deus. mise
ricoꝛs et clemẽs. patiẽs et mlte miseꝛicoꝛ
die et ver⁹. qui custodis miseꝛicoꝛdiaz in
milia. qui aufers iniqtatez et scelera atqz
peccata:nulluscqz apuꝺ te p se innocẽs est
qui reddis iniqtatẽ patrũ filijs ac nepoti
bus ĩ tertiã et quaꝛtã pgeniez. Festinusqz
moyses curuat⁹ ẽ pn⁹ ĩ terrã:et adoꝛãs ait
Si iueni gratiã in ꝓspectu tuo dñe:obse

cro vt grãdiaris nobiscuz:pplus emĩ dure
ceruicis est vt auferas iniqtatez nras atqz
peccata nosqz possideas. Respondit dñs.
Ego inibo pactũ videtibꝰ cũctis:signa fa-
ciã q̃ nũq̃ visa sũt supꝰ terraz:nec in vllis
gẽtibꝰ. vt ceꝛnat pplus iste in cui⁹ es medio
op⁹ dñi terribile qꝺ factur⁹ suz. Obserua
cũcta q̃ hodie mãdaui tibi. Ego ipe eĩtiã
añ faciẽ tuã amoꝛreũ et chananeũ ꝛ ethe
uz. pherezeũ q̃z et eueũ et iebuzeuz. Caue
neunq̃ cũ habitatoꝛibꝰ terre illius iũgas
amicitias q̃ tibi sint ĩ ruinã:sz ꝛ aras eo-
rũ destrue et ꝓfrige statuas:lucosqz succi
de. Noli adoꝛare deũ alienuz. Dñs zelotes
nomen eius:deus est emulatoꝛ. Ne ineas
pactũ cũ hoibꝰ illaz regionũ. ne cũ foꝛni
cati fuerint cũ dijs suis:et adoꝛauerũt si-
mulacra eoz:vocet te quispiaz vt come-
das de ĩmolatis. Nec vxoꝛẽ de filiabꝰ eoz
accipies filijs tuis:ne postq̃ ipe fuerit for
nicate:fornicari faciãt ĩ deos suos filios
tuos. Deos pflatiles nõ facies tibi. Solẽ-
nitatẽ azimoz custodies. Septẽ diebꝰ ve-
sceris azimis:sicut pcepi tibi ĩ tpe messis
nouoz. Mẽse eĩ verni tpis egressus es de
egypto. Omne qꝺ apit vuluã generis ma
sculini:meũ erit. De cũctis aiantibꝰ. taz
de bobꝰ q̃z de ouibus:meũ erit. Primoge-
nitũ azini redimes oue. Si aũ nec ptium
p eo dederis:occideꝭ. Primogenitũ filio-
rũ tuoz redimes nec apparebis ĩ ꝓspectu
meo vacu⁹. Sex diebꝰ opaberis:die septi
mo cessabis arare et metere. Solẽnitatez
ebdomadaz facies tibi. ĩ pmitijs frugum
messis tue triticee et solẽnitatẽ: qñ redeũ
te anni tpe cũcta ꝓdunꝭ. Tribꝰ tpibꝰ ãni
apparebit omne masculinũ tuũ:ĩ ꝓspectu
omĩpotẽtis dñi dei isrl. Cũ emĩ tulero gẽ-
tes a facie tua:ꝛ dilatauero tminos tuos
nullus insidiabiꝭ terre tue:ascẽdente te.
et apparẽte ĩ ꝓspectu dñi dei tui. ter ĩ ano
Nõ immolabis supꝰ fermẽto sãguinez ho-
stie mee:neqz resideꝭ mane de victimis
solẽnitatis phase. Primitias frugũ terre
tue offeres ĩ domo domini dei tui. Nõ co-
ques hedũ in lacte matris sue. Dixitqz do
min⁹ ad moysen. Scribe tibi ꝺba hec. qꝺ
et tecũ et cũ isrl pepigi fedus. Fuit ergo
ibi cũ dño moyses quadraginta dies. ꝛ q̃-
dragĩta noctes:panẽ nõ comedit:ꝛ aquã
nõ bibit:et scripsit ĩ tabul ꝺba federis decẽ

Cũqz descẽderet moyses de mõte sỹnai: te
nebat duas tabulas lapideas testimonij
et ignorabat q cornuta eẽt facies sua: ex
psortio fmonis dñi. Videntes aũt aaron ⁊
filij isrl cornutã moysi faciẽ: timueṙt ppe
accedere. Vocatiqz ab eo reuersi sũt: tam
aaron q̃ pncipes sỹnagoge. Et postq̃ lo-
cut⁹ ẽ ad eos: venerũt ad eũ etiã oĩs filij
isrl. Quibꝫ pcepit cũcta q̃ audierat a dño
in mõte sỹnai. Impletisqz sermonibꝫ: po-
suit velamẽ sup faciẽ suã. Qꝺ ingress⁹ ad
dñm et loquẽs cũ eo: auferebat donec exi
ret: et tũc loquebaṫ ad filios isrl oĩa q̃ si-
bi fuerãt impata. Qui videbãt faciẽ egre-
diẽtis moysi eẽ cornutã: sz opiebat rurs⁹
ille faciẽ suã: siquãꝺo loq̃batur ad eos.

Capitulum .xxxv.

Congregata omni turba filioz isrl: dixit ad eos. Hec sũt q̃ iussit dñs fieri. Sex diebus facietis op⁹. Septim⁹ dies erit vobis sanct⁹: sabbatũ ⁊ reqes dñi. Qui fecerit op⁹ i eo: occideṫ. Nõ succẽdetis ignẽ i oĩbꝫ habitaculis vr̃is p diẽ sabbati. Et ait moyses ad omnẽ cateruã filioz isrl. Iste ẽ sermo quem pcepit dñs dicẽs. Sepate apud vos primitias dño. Oĩs voluntari⁹ et pno animo offerat eas dño. Aurũ et argentũ et es. iacinctuz ⁊ purpurã. coccũqz bistinctũ ⁊ bissũ. pilos capraz. pelleſqz arietuz rubricatas ⁊ iacinctinas. ligna sethim. et oleũ ad luminaria cõcinnãda. ⁊ ut pfitiatur vngentũ ⁊ thimiama suauissimũ: lapides onichinos ⁊ gẽmas ad ornatũ suphumeralis et rationalis. Quisqs vestrum sapiens ẽ: veniat ⁊ faciat qꝺ dñs imp̃auit tabernaculũ. s. et tectũ ei⁹ atqz opimentuz anulos et tabulata cũ vectibꝫ. paxillos et bases. archã ⁊ vectes. ppitiatoriũ ⁊ velum qꝺ ante illud oppandiṫ. mensã cũ vectibꝫ. ⁊ vasis ⁊ ppositionis panibꝫ: candelabrum ad luminaria sustẽtanda. vasa illius ⁊ lucernas. et oleũ ad nutrimẽta igniũ: altare thimiamatis ⁊ vectes. ⁊ oleũ vnctõnis ⁊ thimiama ex aromatibꝫ: tẽtoriũ ad ostiuz tabernaculi. altare olocausti ⁊ craticulã eius eneã cũ vectibꝫ ⁊ vasis suis: labrũ ⁊ bases ei⁹: cortinas atrij cũ colũnis ⁊ basibꝫ. tentoriuz in foribꝫ vestibuli. paxillos tabernacli ⁊ atrij cũ funiculis suis: vestimẽta q̃z vsus est i misterio sãctuarij: vestes aaron põtificis ac filioz ei⁹: vt sacerdotiõ funganṫ mihi. Egressaqz ois multitudo filioz isrl de pspectu moysi: obtulerũt mẽte pmptissima atqz deuota. primitias dño ad faciẽdũ op⁹ tabernacli testionij. Quicqꝺ ad cultũ ⁊ ad vestes sãctas necessariũ erat viri cũ mulieribꝫ pbuerũt: armillas ⁊ iaures. anulos ⁊ dextralia. Omne vas aureũ i donaria dñi sepatũ ẽ. Hiqs habebat iacinctũ et purpurã. coccũqz bistinctũ bissũ et pilos capraz. pelles arietũ rubricatas et iacinctinas. argenti et auri. eriſqz metalla obtulerũt dño: lignaqz sethim in varios vsus. Sed et mulieres doctæ q̃ venerãt: dederũt iacinctũ. purpurã et vermiculũ ac bissũ ⁊ pilos capraz: spõtæ ppria cũcta tribuẽtes. Principes vo obtulerũt lapides onichinos ⁊ gẽmas suphumerale et rationale aromataqz ⁊ oleũ ad luminaria pcinnãda: ⁊ ad pparandũ vngentũ ac thimiama odoris suauissimi cõponendũ. Omnes viri et mulieres mentæ deuota obtulerũt donaria. vt fierẽt opa q̃ iusserat dom⁹ p manũ moysi. Cũcti filij isrl. voluntaria dño dedicauerunt. Dixitqz moyses ad filios isrl. Ecce vocauit dñs ex noie beseleel filiũ huri. filij hur de tribu iuda. impleuitqz eũ spũ dei. sapia et intelligẽtia. et scia. et oĩ doctrina: ad excogitandũ ⁊ faciendũ op⁹ in auro et argẽto ⁊ ere ⁊ ferro sculpendisqz lapidibꝫ. et ope carpentarij Quicquiꝺ fabre adinueniri pt: ꝺdit i corde eius. Ooliab q̃z filiũ achisamech de tribu dan. Ambos erudiuit sapia vt faciãt opa abietarij. polimitarij ac plumarij de iacincto et purpura. coccoqz bistincto et bisso et texant omnia: ac noua queqz reperiant. Capitulum .xxxvi.

Fecit q̃ Beseleel ⁊ Ooliab. et oĩs vir sapiẽs. qꝺ dedit dñs sapiaz ⁊ intellectũ. vt scirent fabre opari q̃ in vsu sanctuarij necessaria sũt ⁊ q̃ pcepit dñs. Cũqz vocasset eos moyses ⁊ omnẽ eruditũ viz. cui dederat dñs sapiaz ⁊ qui sponte sua obtulerũt se ad faciendũ opus: tradidit eis oĩa donaria filioz isrl Qui cũ instarent opi quottidie: mane vota plus offerebat. Unde artifices venire cõpulsi: dixerũt moysi. Plus offert populus q̃ necessarium est. Jussit ergo Moyses pconis voce cãtari. Nec vir nec mlier

quicq̃ offerat vltra in ope sãctuarij. Hicq̃ cessatũ ẽ a muneribus offerẽdis. eoq̃ oblata sufficerẽt et supabũdarẽt. Fecerũtq̃ oẽs corde sapiẽtes ad explendũ op9 tabernacli cortinas decẽ. de byſſo retorta et iacincto et purpura. coccoq̃ bistincto opere vario et artẽ polimita. Quaꝝ vna habebat in lõgitudine viginticto cubitos: et ĩ latitudine quatuor. vna mẽsura erat oĩm cortinaꝝ. Cõiũxitq̃ cortinas quĩq̃ altẽrã altẽri: et alias quĩq̃ subĩuicez copulauit. Fecit et ansas iacĩctinas ĩ ora cortĩe vni9 ex vtroq̃ latẽ: et ĩ ora cortine altẽri9 silr. vt ꝫ seinuicez venirẽt anse: et mutuo iũgerentur. Vñ et q̃nq̃gĩta fudit circlos aureos. q̃ morderẽt cortinaꝝ ansas: et fieret vnũ tabernaculũ. Fecit et saga undecĩ de pilis capraꝝ: ad opiendũ tectuz tabernaculi. Vnũ sagũ ĩ longitudine habebat cubitos trigĩta: et ĩ latitudine cubitos quatuor. Uni9 mẽsure erãt oĩa saga. Quorum quĩq̃ iũxit seorsũ: et sex alia sepatim. Fecitq̃ ansas q̃nq̃ginta ĩ ora sagi vni9. 7 q̃nquagĩta ĩ ora sagi altẽri9 vt sibinuicẽ iungerentur: et fibulas eneas q̃nq̃gĩta q̃b necterẽt tectũ: vt vnũ palliuz ex oĩb9 sagis fieret. Fecit et optoriũ tabernacli de pellibus arietũ rubricatis: aliudq̃ desup velamẽ de pellib9 iacinctinis. Fecitq̃ tabulas tabernacli de lignis sethim stãtes. Decẽ cubitoꝝ erat longitudo tabule uni9 7 vnũ ac semis cubitũ latitudo retinebat. Bine incastrature erãt p singlas tabulas vt altera altẽri iũgerentur. Sic fecit ĩ oĩb9 tabernaculi tabulis. E q̃b9 vigĩti ad plagã meridianã erãt ꝫ austꝝ: cũ q̃dragĩta basib9 argẽteis. Due bases sb vna tabula ponebãt ex vtq̃ ptẽ angulorꝝ: vbi ĩcastrature laterũ ĩ angulis terminãt. Ad plagã q̃ tabernaculi q̃ respicit ad aquilonẽ fecit vigĩti tabulas cũ q̃dragĩta basib9 argẽteis: 7 duas bases p singlas tabulas. Cõt occidentẽ vo. i. ad eã ptẽ tabernaculi q̃ mare rspicit fecit sex tabulas: et duas alias p sĩgulos angulos tabernaculi retro q̃ iũctẽ erãt a deorsũ vsq̃ sursũ: et ĩ vnã cõpagẽ ptẽr ferebant. Ita fecit ex vtraq̃ ptẽ p angulos vt octo eẽnt silr tabule. et haberẽt bases argẽteas sedecĩ: binas. s. bases sub singlis tabulis. Fecit et vectes de lignis sethim q̃nq̃ ad ptinẽdas tabulas uni9 latẽris tabernaculi et quĩq̃ alios ad altẽri9 latẽris coaptãdas tabulas: 7 extra hos quĩq̃ alios vectes ad occidentalẽ plagã tabernaculi ꝫ mare. Fecit q̃b vectẽ aliũ. q̃ p medias tabulas ab angulo vsq̃ ad angulũ pueniret Ipa aũt tabulata deaurauit: fusis basib9 eaꝝ argẽteis. Et circlos eoꝝ fecit aureos p quos vectes induci possent: quos7 ipos laminis aureis opuit. Fecit et velũ de iacĩcto et purpura. vmiclo ac byſſo retorta ope polimitario variũ atq̃ distĩctũ et q̃tuor colũnas de lignis sethim. quas cũ capitib9 deaurauit: fusis basibus eoꝝ argenteis. Fecit et tentoriũ ĩ introitu tabernaculi ex iacincto. purpura. vmiculo byſſoq̃ retorta ope plumarij et colũnas quĩq̃ cũ capitib9 suis quas opuit auro: baseſq̃ earum fudit eneas: et operuit auro.

Capitulum .xxxvii.

Fecit aũt Beseleel et ar-
cha de lignis sethim. habentẽ duos semis cubitos ĩ lõgitudine 7 cubitũ ac semissez ĩ latitudine. altitudo q̃b9 uni9 cubiti fuit et dimidij. Uestiuitq̃ eã auro purissimo int9 et foris. Et fecit illi coronã aureã p gyrũ. Oflans q̃tuor anulos aureos p quatuor angulos eius: duos anulos in latere vno: 7 duos in altero. Uectes q̃b fecit d lignis sethim. q̃s vestiuit auro 7 quos misit ĩ anulos qui erãt ĩ latẽribus arche ad portandũ eã. Fecit et ꝓpitiatoriũ. i. oraculũ de auro mũdissimo duoꝝ cubitoꝝ et dimidij in lõgitudine: et cubiti ac semissis ĩ latitudine. Duos etiã cherubin ex auro ductili q̃s posuit ex vtraq̃ ptẽ ꝓpiatorij: cherub vnũ in sũmitate vnius ptis et cherub altẽr ĩ sũmitate ptis altẽri9. Duos cherubin in singulis sũmitatib9 ꝓpitiatorij: extẽdentes alas et tegẽtes ꝓpitiatoriũ: seq̃ mutuo et illud respicientes. Fecit et mẽsã de lignis sethim. in longitudine duoꝝ cubitoꝝ. et in latitudĩe vni9 cubiti. q̃ habebat in altitudine cubitũ ac semissẽ. Circũdedit q̃ eã auro mũdissimo et fecit illi labiũ aureũ p gyruz: ipiq̃ labio coronã aureã. interrasilẽ q̃tuor digitoꝝ: et sup eandẽ: altẽrã coronã aureaz Fudit et q̃tuor circlos aureos. q̃s posuit ĩ q̃tuor ãgulos p sigl9 pedes mẽse ꝫ coronã: misitq̃ in eos vectes vt possit mensa

portari: ipos q̄z vectes fecit de lignis sethī
et circūdedit eos auro. ⁊ vasa ad diuersos
vsus mēse. acetabula. phialas ⁊ sciatos et
thuribula ex auro puro: in q̄bus offerē-
da sūt libamina. Fecit et candelabrū du-
ctile de auro mūdissimo. De cui⁹ vecte ca-
lami. ciphi. sperule q̄z ac lilia pcedebāt: sex
in utroq̄z latere. Tres calami ex pte una:
et tres ex altera. Tres ciphi ī nucis mo-
dū p calamos singulos sperule q̄z simul ⁊
lilia: ⁊ tres ciphi instar nucis ī calamo al
tero. sperule q̄z simul et lilia. Equū erat o-
pus sex calamo⁹ qui pcedebant de stipite
cādelabri. In ipo aūt vecte erāt q̄tuor ci-
phi ī nucis modū. sperule q̄z p singulos ⁊
lilia: et sperule sub duob⁹ calamis p loca
tria. qui simul sex fiūt calami. pcedētes ō
vecte uno. Et sperule igit̄ ⁊ calami ex ipo
erāt: uniuersa ductilia ex auro purissimo
Fecit et lucernas septē cū emūctoriis suis
et vasa ubi ea q̄ emūcta sūt: extinguant̄.
de auro mūdissimo. Talentū auri appende
bat candelabrū cū omnib⁹ vasis suis. Fe-
cit et altare thimiamatis de lignis sethiz
p q̄drū singulos habēs cubitos ⁊ ī altitu-
dine duos e cui⁹ angulis pcedebāt cornua
vestiuitq̄z illud auro purissimo. cū crati-
cula ac parietib⁹ ⁊ cornib⁹. Fecitq̄z ei co-
ronā aureolā p gȳrū: et duos anulos au
reos sub corona p singula latera: ut mit-
tant̄ in eos vectes: et possit altare porta-
ri. Ipos aūt vectes fecit de lignis sethim:
⁊ opuit laminis aureis. Cōposuit et oleū
ad sāctificatiōis ungentū: et thimiamata
de aromatibus mūdissimis: opere pigmē
tarij. Capitulum. XXXVIII.

Fecit et altare holocausti
de lignis sethim. quīq̄z cubitorū p
quadrū. Et triū ē altitudine. cui⁹
cornua de angulis pcedebāt: opuitq̄z illud
laminis eneis. Et ī us⁹ ei⁹ pauit ex ere va-
sa diuersa. lebetes. forcipes. fuscinulas. un
cinos ⁊ igniū receptacula. Craticulāq̄z ei⁹
in modū retis fecit eneā: et subter eā ī al
taris medio arulā fusis quatuor anulis p
totidē retiaculi sūmitates: ad īmittendos ve-
ctes ad portandū. Quos et ipos fecit de li
gnis sethim et opuit lamīs eneis: īduxit-
q̄z ī circulos q̄ ī latēribus altaris eminebāt
Ipm aūt altare ñ erat solidū sz cauū ex ta
bulatis: et int⁹ vacuū. Fecit ⁊ labr̄ eneuz
cū basi sua: ō specūlis mulier̄ q̄ excubabāt
ī ostio tabernaculi. Fecit⁊ atriū. ī cui⁹ au-
strali plaga erāt tētoria ō bisso retorta cu
bitor̄ cētū: colūne enee uigīti cū basibus su
is. Capita colūnar̄ ⁊ tota opis celatura ar
gētea. Eq̄ ad septētrionalē plagaz. tētoria
colūne baseq̄z ⁊ capita colūnar̄ eiusdē mē
sure ⁊ opis ac metalli erāt. In ea ūo plaga
q̄ ad occidentē respicit fuer̄t tētoria cubi-
tor̄ quīq̄gīta. colūne decē cū basibus suis e-
nee: ⁊ capita colūnar̄: ⁊ tota opis celatu-
ra argētea. Porro ℈ orientē q̄nq̄gīta cubi
tor̄ pauit tētoria. e q̄bus q̄ndecī cubitos co-
lūnarū triū cū basibus suis unū tenebat la-
t⁹: ⁊ ī pte altera. q̄ ītez vīq̄z itroitū taber
nacli fecit. q̄ndecī eque cubitor̄ erāt tēto-
ria: colūneq̄z tres ⁊ base totidē. Cūcta a-
trij tētoria biss⁹ retorta texuerat. Base co
lūnar̄ fuere enee: capita aūt earū cū cūctis
celaturis suis argētea: sz et ipas colūnas
atrij vestiuit argēto. Et ī introitu ei⁹ ope
plumario fecit tētoriū ex iacīcto. purpura
vermiculo ac bisso retorta. q̄d habebat vi
ginti cubitos in longitudine: altitudo ūo
quīq̄z cubitor̄ erat: iuxta mēsurā quā cū-
cta atrij tentoria habebāt. Colūne aūt in
ingressu fuere quatuor cū basibus eneis: ca
pitaq̄z ear̄ et celature argētee. Paxillos
q̄z tabernaculi et atrij p gȳrū fecit eneos
Hec sūt instrumēta tabernaculi testimo-
nij q̄ enumerata sūt iuxta p̄ceptū Moysi
ī ceremoniis leuitar̄ p manū Ithamar fi
lij aaron sacerdotis. q̄ beseleel fili⁹ huri fi-
lij hur de tribu iuda dño p moysen iubēte
cōpleuerat: iūcto sibi socio ooliab filio a-
chisamech de tribu dan. q̄ et ipe artifex li
gnorū egregius fuit. et polimitarius atq̄z
plumari⁹ ex iacīcto. purpura vermiculo:
⁊ bisso. Omne aur̄ q̄d expensū ē in ope sā
ctuarij ⁊ q̄d oblatū ē in donariis uigīti et
nouē talētor̄ fuit. ⁊ septīgētor̄ trigīta si-
clor̄ ad mēsurā sāctuarij. Oblatū ē aūt ab
his q̄ trāsierūt ad numer̄. a uigīti annis
⁊ sup̄: de sexcētis tribus milibus ⁊ q̄ngētis q̄n-
quagīta armator̄. Fuerūt p̄terea centum
talenta argenti: e q̄bus conflate sunt base
sanctuarij: et introitus ubi velum pendet.
Centum base facte sunt de talentis cen-
tum: singulis talentis per bases singulas
supputatis. De mille autem septingentis

et septuagītaquīq; fecit capita colūnarū
q̄s et ip̄as vestiuit argēto. Eris q̄; oblata
sūt talēta septuagintaduo milia. et qua-
dringēti sup̄ sicli. ex q̄bus fuse sūt bases ī
introitu tabernaculi testimonij: et altare
eneū cū craticula sua. Oīaq; vasa q̄ ad v-
sū eius ꝑtinēt: et bases atrij tā ī circuitu
q̄ in ingressu eius: et pax illi tabernacu-
li atq; atrij ꝑ gyrum. Capi. XXXIX.

De iacincto vero et pur
pura. v̄miclo ac bysso fecit vestes
q̄bus induerēt aaron. qñ mīstra-
bat in sāctis. sicut p̄cepit dñs moysi. Fe-
cit igit̄ suꝑhumerale de auro. iacincto et
purpura. coccoq; bistīcto et bisso retorta:
oꝑe polimitario. Inciditq; bracteas aure
as. et extenuauit in fila vt possēt torqueri
cū p̄oꝝ coloꝝ subtegimīe: duasq; oras si-
binuicē copulatas in vtroq; latere sūmi-
tatū. et baltheū ex eisdē coloribꝫ sicut p̄ce
ꝑat dñs moysi. Parauit et duos lapides
onichinos astrictos ⁊ īclusos auro: ⁊ scul
ptos arte gēmaria noībꝫ filiorū isrl̄. Sex
nomīa in lapide vno et sex ī altero: iuxta
ordinē natiuitatis eoꝝ. Posuitq; eos ī la
teribꝫ suꝑhumeralis. in monimentū filio-
ruz isrl̄. sicut p̄ceꝑat dñs moysi. Fecit et
rōnale oꝑe polimito. iuxta op⁹ suꝑhume-
ralis ex auro. iacīcto et purpura coccoq;
bistīcto et bysso retorta. quadrāguluz du-
plex ex mēsura palmi: et posuit ī eo gem-
maꝝ ordīes q̄tuor. In p̄mo versu erat sar
di⁹. topazius. smaragd⁹. in secūdo carbū-
cul⁹. saphir⁹ iaspis. in tertio liguri⁹. acha
tes. ametistes. in quarto crisolit⁹. onichi
nus et berillus: circūdati et inclusi auro
ꝑ ordīes suos. Ip̄iq; lapides duodecī scul-
pti erāt noībꝫ duodecī tribuū isrl̄: singuli
ꝑ noīa singuloꝝ. Fecerūt in rōnali et ca
thenulas sibinuicē coherētes de auro pu-
rissimo: ⁊ duos vncinos. totidēq; anulos
aureos. Porro anulos posuerūt in vtro-
q; latere rōnalis ex q̄bꝫ penderēt due ca
thene auree. quas īseruerūt vncinis q̄ ī su
ꝑhumeralis angulis eminebāt. Hec et añ
et retro ita ꝯueniebāt sibi. vt suꝑhumera-
le et rōnale mutuo necterent̄. stricta ad
baltheū et anulis fortius copulata quos
iūgebat vitta iacinctina. ne laxa fluerēt
et a seinuicē mouerētur. sicut p̄cepit dñs
Moysi. Fecerūt q̄; tunicaz suꝑhumeralis
totaz iacinctinam. et capitium in superi-
ori ꝑte cōtra mediū. oramq; ꝑ giꝝ capitij
textilem. deorsū aūt ad pedes malapunica
ex iacīcto purpura. vermiculo ac bisso re
torta et tintinnabula de auro purissimo q̄
posuerunt inter malogranata in extre-
ma ꝑte tunice ꝑ gyrum: tintinnabulū au
tem aureū et malūpunicū: quibus orna-
tus incedebat pontifex qñ ministerio fūge
bat̄. sicut precepit dñs Moysi. Fecer̄t ⁊ tu
nicas bissinas opere textili Aarō et filijs
ei⁹ ⁊ mitras cū coronulis suis ex bisso: fe-
minalia q̄; linea bissina: cingulum v̄o de
bisso retorta. iacincto. purpura. ac vermi
culo. distinctū arte plumaria. sicut p̄cepe
rat dñs Moysi. Fecerūt ⁊ laminam sacre
veneratōis de auro purissimo: scripserūt-
q; in ea oꝑe gemmario sct̄m dñi: ⁊ strinxe
runt eam cū mitra vitta iacinctina. sic̄ p̄-
ceꝑat dñs Moysi. Perfectū est igit̄ omne
opus tabernaculi ⁊ tecti testimonij. Fece
runtq; filij isrl̄ cūcta q̄ p̄ceperat dñs Mo-
ysi: et obtulerūt tabernaculū ⁊ tectum. et
vniuersam suꝑpellectilē: anulos. tabulas
vectes. columnas ac bases. oꝑtoriū de pel-
libus arietū. rubricatis. ⁊ aliud oꝑimētū
de iacinctinis pellibꝫ. velū. archā. vectes.
ꝓpiciatoriū. mensam cū vasis suis. ⁊ ꝓposi-
tionis panibꝫ. candelabꝝ. lucernas ⁊ vtēsi
lia eaꝝ cū oleo: altare aureū ⁊ vngentum
⁊ thymiama ex aromatibus. et tentoriū ī
introitu tabernaculi. altare eneū. retiacu
lum. vectes ⁊ vasa ei⁹ oīa: labrū cum basi
sua. tētoria atrij. ⁊ colūnas cū basibꝫ suis.
tētoriū ī introitu atrij. fūniculosq; illi⁹ et
paxillos. Nihil ex vasis defuit: q̄ in mini-
steriū tabernaculi et in tectū federis iussa
sūt fieri. Vestes q̄; quibꝫ sacerdotes vtunt̄
ī sct̄uario Aaron scz et filij ei⁹. obtulerūt
filij isrl̄: sic̄ p̄ceꝑat dñs. Que p⁹ q̄ Moyses
cūcta vidit ꝯpleta: bñdixit eis. Ca. XL.

Locutusq; ē domin⁹ ad
Moysen dicens. Mense prīo p̄ma
die mensis eriges tabernaculū te-
stimonij: ⁊ pones ī eo archam. dimittesq;
añ illā velū: ⁊ illata mēsa. pones suꝑ eam
q̄ rite p̄cepta sūt. Candelabꝝ stabit cū lu-
cernis suis. ⁊ altare aureū: in quo adolet̄
incensū ꝯtra archā testimonij. Tētoriū in
introitu tabernaculi testimonij pones: et
ante illud altare olocausti. Labrum inter

altare ⁊ tabernaculū: qđ implebis aqua.
Circūdabisq; atriū tentorijs: ⁊ ingressū ei⸗
ius. Et assūptu unctōis oleo unges taber⸗
naculū cū vasis suis ut sāctificenť: altare
olocausti et oīa vasa eius: labrum cū basi
sua. Omnia unctionis oleo cōsecrabis: ut
sint sācta sāctoꝝ. Applicabisq; aaron ⁊ fi
lios eiꝰ ad fores tabernaculi testimonij: et
lotos aq̄ īdues sāctis vestib⁹. ut ministrēt
mihi: et unctio eoꝝ in sacerdotiū sēpiter⸗
nū pfitiat. Fecitq; moyses oīa q̄ pcepat
dñs. Igitur mēse primo āni secūdi. pma
die mēsis: collatū ē tabernaclm. Erexitq;
moyses illud et posuit tabulas ac bases ⁊
vectes: statuitq; colūnas: ⁊ expādit tectū
sup tabernaculū: imposito desup opimen
to: sicut dñs impauerat. Posuit ⁊ testio⸗
niū in archa. subditis īfra vectib⁹: et ora⸗
culū desup. Cūq; intulisset archā ī taber⸗
naculū testimonij: appendit ante eā velū
ut expleret dñi iussionē. Posuit et mensā
ī tabernaculo testimonij ad plagā septētri
onalē extra velū: ordinatis coram ꝓpositis
panib⁹: sicut pcepat dñs moysi. Posuit et
cantelabrū ī tabernaculo testimonij e re
gione mēse. ī pte australi: locatis p ordi⸗
nē lucernis iuxta pceptū dñi. Posuit et
altare aureū sub tecto testimonij ꝰ veluz
⁊ adoleuit sup eo incensū aromatuz sicut
iusserat dñs moysi. Posuit et tētoriū in ī⸗
troitu tabernaclī testimonij: et altare olo
causti ī vestibulo testimonij: offerēs ī eo
olocaustū et sacrifitia ut dñs impauerat
Labrū q̄q; statuit inter tabernaculū testi⸗
monij et altare implēs illud aqua. lauēt
q̄q; ī eo moyses et aaron ac filij eiꝰ manꝰ su
as: ac pedes. cū īgrederenť tectū federis. et
accederēt ad altare: sicut pcepat dñs moy
si. Erexit ⁊ atriū p gyrū tabernaculi ⁊ al⸗
taris: ductu in ītroitu eiꝰ tētorio. Postq̄
oīa pfecta sūt operuit nubes tabernacu⸗
lū testimonij: ⁊ gloria dñi impleuit illud
nec poterat moyses ingredi tectū federis
nube opiente oīa ⁊ maiestate dñi chorus⸗
cāte: qꝛ cūcta nubes opuerat. Siq̄n nu⸗
bes tabernaculū deserebat: pficiscebāť fi⸗
lij isrl p turmas suas. Si pendebat desup
manebāt in eodē loco. Nubes quippe dñm
icubabat p diē tabernaculo: et ignis ī no⸗
cte vitentib⁹ cūctis populis isrl p cūctas
māsiones suas. Explicit liber belleſmoth.

id est exodus.
id ē Leuiticus.

Incipit liber Elagetra.
Capitulum. I.

Vocauit aūt moy
sen et locutus ē ei
dñs de tabernaculo testi⸗
monij: dicens. Loquere fi
lijs israhel: ⁊ dices ad eos
Homo q̄ obtulerit ex vobis hostiā dño. de
pecoribus. i. ō bobus et ouibus offerēs vi
ctimas: si olocaustū fuerit eiꝰ oblatō ac ō
armento: masculū immaculatum offeret
ad ostiū tabernaculi testionij ad placādū
sibi dñm. Ponetq; sup caput hostie ma⸗
nus et acceptabilis erit: atq; in expiatōez
eius pfitiens. Immolabitq; vitulū coraz
dño: et offerēt filij aaron sacerdotis san⸗
guinē eius. fundentes p altaris circuitū:
quod ē ante ostiū tabernaculi. Detracta⸗
q; pelle hostie. artus ī frusta concident: et
subitient in altari ignē. strue lignoꝝ ante
ꝓposita. et mēbra q̄ sūt cesa desuper ordi⸗
nātes. caput videlicet et cūcta que adhe⸗
rēt iecori. intestinis et pedib⁹ lotis aqua:
adolebitq; ea sacerdos sup altare ī olocau
stū ⁊ suauez odorē dño. Qđ si de pecorib⁹ o⸗
blatio est: de ouibus siue ō capris olocau
stū: agnū anniculū ⁊ absq; macula offeret
īmolabitq; ad latus altaris quod respicit
ad aquilonem: coram domino. Sangui⸗
nem vo illius fūdent sup altare filij aaron
p circuitū: diuidentq; membra. caput ⁊ o⸗
mnia que adherēt iecori: ⁊ imponēt super
ligna quibus subitiendus est ignis. Intes⸗
stina vo et pedes lauabūt aqua: ⁊ oblata
omnia adolebit sacerdos super altare ī o⸗
locaustū et odorē suauissimū dño. Si aūt
de auibus olocausti oblatō fuerit dño. de
turturibus et pullis colūbe: offeret eā sa
cerdos ad altare. et frēto ad collum ei⸗ vi
te: ac rupto vulneris loco: decurrere faci
et sanguinē super crepidinem altaris: ve⸗
siculaz vo gutturis ⁊ plumas piciet ꝓpe al
tare ad orientalē plagam. in loco ī quo ci
neres effūdi solēt. Confringetq; ascellas
eius: et non secabit: neq; ferro diuidet eā
et adolebit super altare lignis igne suppo
sito. Olocaustum est: ⁊ oblatio suauissimi
odoris domino.

Capitulum. II.

ANima cū obtulerit ob-
lationez ſacrificij dño: ſimila erit
eiꝰ oblatō. Fundetqꝫ ſup eaz oleuz
et ponet thus: ac deferet ad filios Aaron
ſacerdotis. Quoꝝ vnus tollet pugillū ple-
num ſimile et olei ac totuz thus: et ponet
memoriale ſupꝫ altare. ī odorē ſuauiſſimū
dño. Qđ aūt reliquū fuerit de ſacrificō erit
Aaron et filioꝝ eiꝰ: ſcīm ſcīoꝝ de oblatō-
nibus dñi. Cū aūt obtuleris ſacrificiuz co-
ctum in clibano de ſimila. panes ſcz abſq;
fermēto conſperſos oleo. et lagana azima
oleo lita: ſi oblatō tua fuerit de ſartagine
ſimile cōſperſe oleo ⁊ abſq; fermēto: diui-
des eaz minutatim et fundes ſupꝫ eā oleuz
Sinautē de craticula fuerit ſacrificiū: eq̄
ſimila oleo cōſpgeſ: quā offerēs dño. tra-
des manib; ſacerdotis. Qui cuz obtulerit
eam. tollet memoriale de ſacrificio: ⁊ ado-
lebit ſup altare in odorez ſuauitatis dño.
Quicqđ autē reliquū eſt erit Aaron et fi-
lioꝝ eiꝰ: ſanctū ſcīoruz de oblatōnib; dñi.
Oīs oblatō q̄ offerſ dño abſq; fermēto fi-
et: nec quicq̄ fermēti ac mellis adolebiſ ī
ſacrificio dñi. Primitias tm̄ eoꝝ offeretis
ac munera: ſup altare vero nō imponēſ ī
odorē ſuauitatis. Quicqđ obtuleris ſacri-
ficij. ſale cōdies: nec auferes ſal federis dei
tui de ſacrificio tuo. In oīi oblatōe offe-
res ſal. Si aūt obtuleris munus primitiaꝝ
frugū tuaꝝ dño. deſpicis adhuc virētib;:
torrebis eas igni. ⁊ ꝓfringes in modū far
ris. et ſic offeres primitias tuas dño: fun-
dens ſupꝫ ea oleū et thus imponēs q; obla
tio dñi ē. De q̄ adolebit ſacerdos ī memo-
riam muneris. ꝑtem farris fracti. et olei:
ac totum thus. Capitulum. III.

QVod ſi hoſtia pacifico
rum fuerit eius oblatō. et de bob
voluerit offerre: marē ſiue feīam
immaculatā offeret coram dño. Ponetqꝫ
manū ſupꝫ caput victime ſue: q̄ immolabi-
tur ī introitu tabernaculi teſtimonij. Fū
dētqꝫ filij Aaron ſacerdotis. ſāguinē per
altaris circuitū: et offerent de hoſtia pa-
cificoꝝ ī oblatōez dño adipez q̄ opit vita-
lia. et quicqđ pinguedinis eſt intrinſecus
duos renes cū adipe q̄ tegūt ilia. ⁊ reticu
lū iecoris cū renūculis: adolebūtqꝫ ea ſup
altare ī olocauſtū lignis igne ſuppoſito in
oblationem ſuauiſſimi odoris dño. Si bo
de ouib; fuerit eiꝰ oblatō et pacificoꝝ ho-
ſtia: ſiue maſculū obtulerit ſiue feminam
immaculata erūt oīa. Si agnū obtulerit
coram dño. ponet manū ſuam ſupꝫ caput vi
ctime ſue: q̄ immolabiſ ī veſtibulo taber-
naculi teſtimonij. Fūdētqꝫ filij Aaron ſan
guinē eiꝰ ꝑ circuitū altaris: et offerent de
pacificoꝝ hoſtia ſacrificiū dño adipem et
caudā totā cū renib; et pinguedinē q̄ opit
ventrē atq; vniuerſa vitalia ⁊ vtrūq; renū-
culū cū adipe q̄ ē iuxta ilia. reticulūq; ie-
coris cū renūculis et adolebit ea ſacerdos
ſupꝫ altare ī pabulū ignis et oblatōis dñi.
Si capra fuerit eiꝰ oblatio. ⁊ obtulerit eā
dño: ponet manū ſuā ſup caput eius: im-
molabitqꝫ eā ī introitu tabernaculi teſtio-
nij. Et fūdent filij Aaron ſanguinē eiꝰ per
altaris circuitum: tollētqꝫ ex ea ī paſtum
ignis dñici. adipē q̄ opit ventrē. ⁊ q̄ tegit
vniuerſa vitalia. Duos renūculos cū reti-
culo qđ ē ſup eos iuxta ilia. ⁊ azuinā iecō
ris cū renūculis: adolebitqꝫ ea ſup altare
ſacerdos ī alimoniā ignis ⁊ ſuauiſſimi odo
ris. Oīs adeps dñi erit iure ꝑpetuo. in ge-
neratōib; ⁊ cūctis habitaculis vīs: nec ſā-
guinē nec adipē oīno ꝓmedetis. Ca. IIII.

LOcutuſqꝫ ē dominꝰ ad
Moyſen dicēs. Loquere filijs iſrl
Aia q̄ peccauerit ꝑ ignorātiaz. et
de vniuerſis mādatis dñi q̄ ꝓcepit vt non
fierēt quꝫpiaz fecerit: ſi ſacerdos q̄ unctꝰ
eſt peccauerit. delinquere faciēs ꝑpl'm: of-
feretꝫ pcō ſuo vitulū immaculatū dño.
Et adducet illū ad oſtiū tabernaculi teſti
monij. coraz dño: ponetqꝫ manum ſupꝫ ca-
put eiꝰ: et immolabit euz dño. Hauriet q̄ꝫ
de ſāguine vituli: inferens illū in taberna
culū teſtimonij. Cunqꝫ intinxerit digitum
in ſāguīe aſpget eū ſepties coram dño ꝑ ve-
lum ſāctuarij. Ponetqꝫ de eodez ſanguine
ſupꝫ cornua altaris thymiamatis ḡtiſſimi
dño: qđ ē in tabernacl'o teſtimonij. Omēz
aūt reliquū ſanguinē fundet ī baſim alta
ris olocauſti. in introitu tabernaculi. Et
adipem vituli offeretꝫ pcō: tam eū q̄ vi-
talia opit. q̄ oīa q̄ intrinſec'ſūt: duos re-
nunculos et reticulū qđ eſt ſupꝫ eos iuxta
ilia. ⁊ adipē iecoris cum renunculis. ſicut
offertur de vitulo hoſtie pacificoꝝ: ⁊ a-
dolebit ea ſupꝫ altare olocauſti. Pellem bo

et oñes cãrnes. cũ capite et pedibꝫ ꝫ intestinis ꝫ fimo ꝫ reliq̃ corpore offeret extra castra in locũ mũdum (vbi cineres effũdi solẽt) incendetqꝫ eaꝫ sup lignoꝝ struez: q̃ in loco effusoꝝ cinerũ cremabũt. Qꝛsi ois turba filioꝝ isrl'ignorauerit. ꝫ p ipitiã fecerit qđ ꝓtra mãdatũ dñi est. ꝫ postea ĩtellexerit pcm suũ: offeret p pcto suo vituluz. Adducetqꝫ eũ ad ostiũ tabernaculi et ponent seniores ꝓpli man⁹ sup caput ei⁹ coraz dño. Immolatoqꝫ vitulo in ꝓspectu dñi. inferet sacerdos q̃ vnctus est de sãgui ne eius in tabernaculũ testimonij: tinctꝫ digito aspgens septies ꝓtra velũ. Ponetqꝫ de eodeꝫ sanguine ĩ cornibꝫ altaris: qđ est coraz dño in tabernacl'o testimonij. Reliquũ aũ sanguinẽ fundet iuxta basim altaris olocaustoꝝ: qđ est in ostio tabernacl'i testimonij. Omnẽqꝫ ei⁹ adipẽ tollet. et adolebit sup altare sic faciens et de hoc vitl'o quõ fecit et prius: ꝫ rogãte p eis sacerdote ꝓpitius erit ei dñs. Ipm autem vitulũ offeret extra castra atqꝫ comburet sicut et priorem vitulum: qꝛ est p pcto multitudinis. Si peccauerit ꝓnceps ꝫ fecerit vnũ e pluribꝫ p ignorantiaz (qđ dñi legephibet) et postea intellexerit pcm suũ. offeret hostiam coraz dño. hircũ de capris imaculatum ponetqꝫ manũ suã sup caput eius. Cunqꝫ immolauerit euz (ĩ loco vbi solet mactari olocaustũ) coraz dño. qꝛ p pcto est: tinget sacerdos digitũ in sanguine hostie p pcto. tangens cornua altaris olocausti. et reliquũ fundẽs ad basim ei⁹: adipem vo adolebit sup (sicut in victimis pacificoꝝ fieri solet) rogabitqꝫ p eo sacerdos et pro pcto eius: et dimittet ei. Qꝛsi peccauerit anima p ignorantiã de ꝓpl'o terre vt faciat quicq̃ de his q̃ dñi lege phibentur. atqꝫ delinq̃t. ꝫ cogñuerit peccatũ suũ. offeret caprã immaculatã: ponetqꝫ manus sup caput hostie q̃p pcto ẽ: ꝫ immolabit eã in loco olocausti. Tolletqꝫ sacerdos de sanguine ĩ digito suo: ꝫ tãgens cornua altaris olocausti. reliquum fundet ad basim ei⁹. Omnẽ autez adipẽ auferẽs (sicut auferri solet de victimis pacificoꝝ) adolebit sup altare ĩ odorẽ suauitatis dño: rogabitqꝫ p eo ꝫ dimittet ei. Si naut̃ de pecoribꝫ obtulerit victimã p pcto ouem scilicz immaculatam: ponet manũ sup caput ei⁹: et ĩmolabit eã in loco (vbi solẽt cedi olocaustoꝝ hostie) Sumetqꝫ sacerdos de sanguine ei⁹ digito suo: et tangens cornua altaris olocausti. reliquũ fundet ad basim ei⁹. Omnez q̃z adipem auferens (sic auferri solet adeps arietis q̃ immolat̃ p pacificis) cremabit sup altare incensũ dñi: rogabitqꝫ p eo et p pcto ei⁹: et dimittetur ei.

Capitulum .V.

Si peccauerit anima et audierit vocẽ iurãtis testisqꝫ fuerit qđ aut ipse vidit aut ꝓscius ẽ: nisi indicauerit: portabit iniquitatẽ suaz. Aĩa q̃ tetigerit aliquid immũduz. siue qđ occisũ a bestia ẽ. aut p se mortuũ. aut qđlibet aliud reptile ꝫ oblita fuerit immundicie sue rea est ꝫ deliquit: etsi tetigerit q̃cq̃ de immundicia hoĩs iuxta oñez impunitatem (q̃ pollui solet) oblitaqꝫ cognouerit postea subiacebit delicto. Aĩa q̃ iurauerit et ptulerit labijs suis vt vel male qđ faceret vel bene et nõ fecerit et idipm iuramẽto ꝫ sermone firmauerit. oblitaqꝫ postea intellexerit delictũ suũ: agat pnãz pro pcto et offerat de gregibꝫ agnũ siue caprã: orabit qꝫ p eo sacerdos et p pctis ei⁹. Si naũt nõ potuerit offerre pec⁹. offerat duos turtures vel duos pullos colũbaꝝ dño: vnũ p pcto ꝫ alterꝝ ĩ olocaustũ: dabitqꝫ eos sacerdoti. Qui pmũ offerẽs p pcto ꝛtorq̃bit caput ei⁹ ad pennulas. ita vt collo adhereat et nõ penitus abrũpatur: ꝫ aspget de sanguine ei⁹ parietez altaris. Quicqđ aũ reliquũ fuerit: faciet distillari ad fundamentũ ei⁹: qꝛ p pcto est. Alterum vo ĩ olocaustũ adolebit (vt fieri solz) rogabitqꝫ p eo sacerdos ꝫ p pcto ei⁹: ꝫ dimittet ei. Qꝛsi nõ quiuerit manus ei⁹ duos offerre ẽtures. aut duos pullos colũbarũ: offeret p pcto suo silẽ pt̃ ephy. decimã. Nõ mittet ĩ eã oleũ nec thuris aliqđ imponet. qꝛ p pcto: tradetqꝫ eã sacerdoti: q̃ plenũ ex ea pugillum hauriẽs cremabit sup altare ĩ monimẽtũ ei⁹. q̃ obtulerit. rogãs p illo et expiãs: reliquam vo ptez ipe bẽbit ĩ munere. Locut⁹qꝫ ẽ dñs ad Moysẽ: dicẽs. Aĩa si ꝑuaricãs ceremonias p errorẽ. ĩ bis q̃ dño sũt sctificata peccauerit: offeret p delicto suo aritetez immaculatũ de gregibꝫ (q̃ emi pt̃ duobꝫ siclis iuxta pond⁹ sãctuarij) ipmqꝫ qđ intulit damni restituet ꝫ quintaz partem ponet sup tradens sacerdoti: qui rogabit

pro eo offerens arietē: et dimittet̄ ei. Aīa q̄ peccauerit ꝑ ignorātiā feceritq; vnū ex his q̄ dñi lege ꝓhibent̄. et pcti rea. intellexerit iniquitatē suā. offerat arietez immaculatū de gregibꝫ sacerdoti iuxta mēsuraz estimatōemq; pcti: qui orabit pro eo quia nesciens fecerit: ⁊ dimittet̄ ei. qꝛ ꝑ errorez deliquit in domino. Capitulū. VI.

LOcutusq; ē dominꝰ ad Moÿsen: dicēs. Aīa q̄ peccauerit: et contēpto dño negauerit ꝓximo suo depositū qd̄ fidei eiꝰ creditū fuerat. vel vi aliquid extorserit. aut calumniā fecerit siue rē ꝑditā inuenerit et inficians insuꝑ peierauerit. ⁊ qd̄libet aliud ex pluribꝫ fecerit in quibꝫ solēt peccare hoīes: ꝯuicta delicti reddet oīa q̄ ꝑ fraudē voluit obtinere integra: et quintā insuꝑ ꝑtez dño cui dānum intulerat. Pro pcto at̄ suo offēt arietem immaculatū de grege: et dabit eū sacerdoti iuxta estimatōez mēsurāq; delicti: q̄ rogabit ꝓ eo coraz dño. ⁊ dimittet̄ illi ꝓ singulis q̄ faciēdo peccauit. Locutusq; est dñs ad Moÿsen: dicēs. Precipe Aaron et filijs eiꝰ. Hec est lex olocausti. Cremabit̄ ī altari tota nocte vsq; mane. Ignis ex eodem altari erit. Vestiet̄ tunica sacerdos. et femīalibꝫ lineis tolletq; cineres q̄s vorās ignis exussit: et ponēs iuxta altare. spoliabit̄ p̄oribꝫ vestimētis: indutusq; alijs efferet eos ext̄ castra ⁊ in loco mundissimo vsq; ad fauillaz cōsumi faciet. Ignis at̄ in altari sꝑ ardebit: quē nutriet sacerdos. subijciens ligna mane. ꝑ singulos dies: ⁊ imposito olocausto desuper. adipes adolebit pacificorū. Ignis est iste ꝑpetuus: q̄ nūq̄ deficiet ī altari. Hec est lex sacrificij ⁊ libamentoꝝ q̄ offerēt filij Aaron coraz dño et corā altari. Tollet sacerdos pugillū simile q̄ ꝯspersa ē oleo. ⁊ totū thus. qd̄ suꝑ similā est: adolebitq; illud ī altari in monimētuz odoris suauissimi dño. Reliquā at̄ ꝑtez simile comedet Aaron cum filijs suis absq; fermento ⁊ comedet ī loco sct̄uarij tabnaculi. Ideo aūt nō fermētabit̄: qꝛ pars eiꝰ ī dñi offert̄ incensū. Sct̄m sct̄oꝝ erit: sicut ꝓ pcto atq; delicto. Mares tm̄ stirpis Aaron. comedēt illud. Legittimū ac sempiternū erit ī genēatōibꝫ vr̄is d̄ sacrificijs dñi. Oīs q̄ tetigerit illa sct̄ificabit̄. Locutusq; est dñs ad Moÿsē: dicēs. Hec ē oblatō Aaron et filiorū eius quā offerre debēt dño ī die vnctōis sue. Decimā ꝑtez ephij offerēt simile ī sacrificō sēpit̄no. Mediū eiꝰ mane ⁊ mediū eiꝰ vespe: q̄ in sartagine oleo conspersa frigetur. Offeret at̄ eaz calidā ī odorem suauissimū dño sacerdos qui iure pr̄i successerit: et tota cremabit̄ in altari. Oē em̄ sacrifitiū sacerdotuz igne cōsumetur: nec q̄sq̄ comedet ex eo. Locutus est autez dñs ad Moÿsē: dicēs. Loquere Aaron ⁊ filijs eius. Ista est lex hodie ꝓ pcto. In loco vbi offertur olocaustū: immolabit̄ coraz dño. Sanctum sct̄oꝝ est. Sacerdos q̄ offert: comedet eam ī loco sancto. in atrio tabernaculi. Quicq̄d tetigerit carnes eiꝰ sāctificabitur. Si de sanguine illiꝰ vestis fuerit aspersa lauabitur in loco sancto. Vas autē fictile in q̄ cocta est cōfringetur: q̄si vas eneū fuerit defricabitur: ⁊ lauabitur aqua. Oīs masculus de genere sacerdotali vescetur de carnibꝫ eiꝰ: qꝛ sanctuz sct̄oꝝ ē Hostia em̄ que ceditur pro pcto. cuiꝰ sanguis infert̄ in tabernaculū testimonij ad expiandum in sanctuario. nō comedetur: sed ꝯburetur igni. Capitulum .VII.

HEc est quoq; lex hostie ꝓ delicto. Sancta sct̄oruz est. Iccirco vbi immolabitur olocaustū mactabit̄ ⁊ victima ꝓ delicto. Sanguis eiꝰ ꝑ gÿꝝ altaris fundet̄. Offerēt ex ea caudā ⁊ adipem qui operit vitalia: duos renunculos et pinguedinem que iuxta ilia ē reticulumq; iecoris cum renunculis et adolebit ea sacerdos super altare. Incensū est domini pro delicto. Omnis masculus de sacerdotali genere in loco sancto vescet̄ his carnibꝫ: quia sanctum sanctoꝝ est. Sicut ꝓ peccato offertur hostia: ita et pro delicto. Vtriusq; hostie lex vna erit. Ad sacerdotem qui eam obtulerit: pertinebit. Sacerdos qui offert olocausti victimam: habebit pellem eius. Et omne sacrificium simile quod coquit̄ in clibano. et quicq̄d in craticula vel in sartagine preparatur eiꝰ erit sacerdotis. a quo offert̄: siue oleo conspersa siue arida fuerint. Cūctis filijs Aaron mēsura equa per singulos diuidetur: Hec est lex hostie pacificorū: que offertur domino. Si pro gratiarū actione oblatio fuerit: offerent panes absq; fermento cōspersos oleo et lagana azima. vncta oleo

coctāq; similā ⁊ collyridas. olei admixtōe
ꝑspsas: panes q̄ fermentatos cū hostia ḡ
tiaꝝ q̄ īmolaꝫ p pacificis: ex quib⁹ vn⁹ p:o
primitijs offerꝫ dño: ⁊ erit sacerdotis qui
fūdet hostie sanguiez. Cui⁹ carnes eadē co
medētur die: nec remanebit ex eis quicq̄
vsq; mane. Si votо vel sponte q̄spiaꝝ obtu
lerit hostiaꝫ: eadem silr̄ edēꝫ die. Soꝫ et
si q̄d ī crastinū remāserit: vesci licituꝫ est.
Quicq̄d aī tercio⁹ inuenerit dies ignis ab
sumet. Siq̄s de carnib⁹ victime pacificoꝝ
die tertio comederit: irrita fiet eius obla
tio nec ꝓderit offerēti: quin poci⁹ quecūq;
aīa tali se edulio contaminauerit. p̄uari
catōnis rea erit. Caro q̄ aliq̄d tetigerit in
mūdū nō comedīꝫ: sꝫ comburēꝫ igni. Qui
fuerit īmund⁹ vescēꝫ ex ea. Aīa polluta q̄
ederit ō carnib⁹ hostie pacificoꝝ q̄ oblata
est dño pibit de ꝓplis suis: ⁊ q̄ tetigerit in
mūdiciā hoīs vel iumenti siue oīs rei que
polluere pt̄. et comederit de huiuscemodi
carnib⁹: interibit de ꝓplis suis. Locutusq;
est dñs ad Moysen dicēs. Loq̄re filijs isrl̄.
Adipem ouis et bouis ⁊ capre nō comede
tis. Adipē cadaueris morticini et ei⁹ aīa
lis q̄d a bestia captū est. habebitis ī vari
os vsus. Siquis adipē q̄ offerri debꝫ ī in
cēsū dñi comederit: pibit de ꝓplo suo. San
guinez q̄; oīs aīalis nō sumetis ī cibo: tā
de ouib⁹ q̄ de pecorib⁹. Oīs aīa q̄ ederit sā
guinez: pibit de ꝓplis suis. Locutusq; ē do
minus ad Moysen dicēs. Loq̄re filijs isrl̄:
dicēs. Qui offert victimaꝫ pacificoꝝ dño
offerat silr̄ et sacrificiū ib est libamēta ei⁹.
Tenebit manib⁹ adipē hostie: et pectuscu
lum. Cūq; ambo oblata dño cōsecrauerit
tradet sacerdoti: qui adolebit adipem sup
altare: pectusculū aī erit Aaron ⁊ filioꝝ
eius. Armus q̄; dextre ō pacificoꝝ hostijs
cedet ī primitias sacerdotis. Qui obtulerit
sanguinē ⁊ adipē filioꝝ Aaron: ipe habe
bit et armū dextrū ī portōe sua. Pectuscu
lum em̄ eleuatōis et armū sepatōnis tuli a
filijs israhel de hostijs eoꝝ pacificis: ⁊ dedi
Aarō sacerdoti. et filijs ei⁹ lege ꝑpetua ab
om̄i ꝓplo isrl̄. Hec est vnctio Aaron ⁊ filio
rū ei⁹ in ceremonijs dñi. die q̄ obtulit eos
Moyses vt sacerdotō fungerenꝫ: et q̄ ꝑce
pit eis dari dñs a filijs isrl̄ religiōe perpe
tua. in generatōib⁹ suis. Ista ē lex olocau
sti ⁊ sacrificij p̄ ꝓ pcō atq; delicto: ⁊ p̄ ꝓsecra
tōe ⁊ pacificoꝝ victimis quaꝫ ꝓstituit dñs
Moysi ī mōte synai qñ mādauit filijs isrl̄
vt offerent oblatōnes suas dño in deserto
synai. Capitulum. VIII.

Locutusq; ē dom⁹ ad
Moysē dicēs. Tolle Aaron cū fi
lijs suis. vestes eoꝝ ⁊ vnctōis ole
um: vitulū p pcō. duos arietes canistrū
cū azimis: ⁊ cōgregabis oēz cetū ad ostiū
tabernaculi. Fecit Moyses vt dñs impa
rat: cōgregataq; omi cba añ fores tabna
culi ait. Iste est ꝛmo quez iussit dñs fieri.
Statimq; obtulit Aaron ⁊ filios ei⁹. Cū
q; lauisset eos. vestiuit pontificez subucla
linea: accingēs eū baltheo. ⁊ īduēs eū tu
nica iacinctina: ⁊ desup būerale imposuit
qd astringēs cingulo aptauit rōnali in q̄
erat doctrina ⁊ veritas. Cidari q̄; texit ca
put: et sup eā ꝫ frōtez posuit laminā au
reā ꝓsectaz ī sctificatōe. sic p̄cepat ei dñs.
Tulit ⁊ vnctōis oleū: q̄ linuit tabernacu
lum cū omni supellectili sua. Cūq; sctifi
cās aspsisset altare septez vicib⁹ unxit illd
et oīa vasa eius: labrūq; cū basi sua sctifi
cauit oleo. Qd fundēs sup caput Aaron:
unxit eū ⁊ ꝓsecuit. Filios q̄; eius oblatos
cōsecuit: vestiuitq; tunicis lineis ⁊ cinxit
balthei⁹: imposuitq; mitras vt iusseat do
minus. Obtulit et vitulū p pcō. Cūq; sup
caput ei⁹ posuissent Aaron et filij ei⁹ ma
nus suas. immolauit eū hauriens sangui
nez: ⁊ tincto digito tetigit cornua altaris
p gyrum. Quo expiato et sctificato: fudit
reliquū sanguinē ad fūdamēta ei⁹. Adipē
ꝯo qui erat sup vitalia ⁊ reticuluz iecoris
duosq; renūculos cū aruinulis suis adole
uit sup altare: vitulū cū pelle ⁊ carnib⁹ ⁊
fimo cremās extra castra sicut p̄cepat dñs.
Obtulit ⁊ arietez ī olocaustū. Sup cuius
caput cū imposuissent Aaron et filij eius
manus suas immolauit eū: ⁊ fudit sāgui
nē em̄ ei⁹ p circuitū altaris. Ipmq; arietē ī
frusta ꝓcidēs caput ei⁹ et artⁿ ⁊ adipē ado
leuit igni: lotis p̄us intestinis et pedibus
Totūq; silr̄ arietē incendit sup altare eoq;
esset olocaustuz suauissimi odoris dño: sic
p̄cepat ei. Obtulit ⁊ arietē scd̄m in ꝓsecra
tionem sacerdotū: posueruntq; sup caput
ei⁹ Aaron et filij ei⁹ manus suas. Quē cuz
immolasset Moyses: sumens de sanguine
tetigit extremum auricule dextre Aaron.

et pollicē man⁹ ei⁹ dextre sil'r et pedis. Obtulit et filios Aaron. Cunqꝫ de sanguīe arietis immolati tetigisset extremuꝫ auricule singl'oꝝ dextre. ⁊ pollicis manus ac dextri pedis: reliquum fudit sup altare per circuitū. Adipē vo ⁊ caudaꝫ. omnēqꝫ pinguedinē q̄ opit ītestina: reticulūqꝫ iecoris et duos renes cum adipibus suis et armo dextro sepauit. Tollens at̄ d̄ canistro azimoꝝ qd̄ erat corā dño panes absqꝫ fermēto. ⁊ colliridā aspsaꝫ oleo laganūqꝫ. posuit sup adipes et armum dextꝝ: tradēs simul oīa Aaron ⁊ filijs ei⁹. Qui postq̄ leuauer̄t ea corā dño. rursū suscepta de manibꝫ eorum adoleuit super altare olocausti: eoq̄ ꝯsecratōis essꝫ oblatō in odorē suauitatis sacrificij dñi. Tulitqꝫ pectusculum eleuās illud corā dño de ariete ꝯsecratōis in ptez suā: sic p̄cepat ei dñs. Assumēsqꝫ vngētū et sanguīez q̄ erat ī altari aspsit sup Aarō et vestimēta ei⁹: ⁊ sup filios illi⁹ ac vestes eoꝝ. Cūqꝫ sc̄tificassꝫ eos in vestitu suo: p̄cepit eis: dicēs. Coquite carnes ante fores tabernaculi: ⁊ ibi comedite eas. Panes q̄ꝫ ꝯsecratōis edite q̄ positi sūt in canistro: sicut p̄cepit mihi dñs: dicens. Aaron ⁊ filij ei⁹ comedēt eos. Quicq̄d at̄ reliquū fuerit de carne ⁊ panibꝫ. ignis assumet. De ostio q̄ꝫ tabernaculi nō exibitis septē diebꝫ: vsꝫ ad diem quo implebit̄ tp̄s ꝯsecratōnis vr̄e Septem em̄ diebꝫ finit̄ consecratō sic imp̄sentiaꝝ factū ē: vt rit⁹ sacrificij compleretur. Die ac nocte manebitis in tabernaculo: obseruātes custodias dñi ne moriamini. Sic em̄ mihi p̄ceptū est. Fecerūtqꝫ Aaron et filij eius cuncta que locutus est dominus p manum Moysi. Capi. IX.

Facto autez octauo die vocauit Moyses Aaron et filios eius ac maiores natu isr'l: dixitqꝫ ad Aaron. Tolle de armēto vitulū p peccato. et arietem in olocaustū. vtrūqꝫ immaculatū: et offer illos corā dño: et ad filios isr'l loq̄ris. Tolle hircū p pc̄to et vitulum atꝫ agnū anniculū ⁊ sine macl'a in olocaustū: bouē ⁊ arietē p pacificis. et immolate eos corā dño: ī sacrificio singuloꝝ similā ꝯspsaꝫ oleo offerētes. Hodie em̄ dñs apparebit vobis. Tulerūt g̊ cūcta que iusserat Moyses ad ostiū tabernaculi: vbi cū oīs multitudo astaret: ait Moyses. Iste ē s̄mo quez p̄cepit dñs facite et appebit vob̄ gloria ei⁹. Et dixit ad Aaron. Accede ad altare: et immola p pc̄to tuo. Offer olocaustū et dep̄care p te et p ꝓp'lo. Cūqꝫ mactaueris hostiam ꝓp'li: ora p eis: sicut precepit dñs. Statimqꝫ Aaron accedens ad altare īmolauit vitulum pro peccato suo: cui⁹ sāguinez obtulerūt ei filij sui. In q̄ tingēs digitū tetigit cornua altaris: et fudit residuū ad basim ei⁹. Adipēqꝫ ⁊ renūculos ac reticulū iecoris q̄ sūt p pc̄to adoleuit sup altare: sic p̄cepat dñs Moysi. Carnes vo ⁊ pellem ei⁹ ext̄ castra ꝯbussit igni. Immolauit et olocausti victimam. Obtulerūtqꝫ ei filij sui sanguīez ei⁹: quē fudit p altaris circuitū. Ip̄aꝫ etiā hostiaꝫ ī frusta ꝯcisā cū capite et mēbris singulis obtulerūt: q̄ oīa sup altare cremauit igni: lotis aq̄ pri⁹ intestinis et pedibꝫ. Et p pc̄to ꝓp'li offerens. mactauit hircū: expiatoqꝫ altari fecit olocaustū. addēs ī sacrificio libamēta. q̄ piter offerūt̄ ⁊ adolēs ea sup altare: absqꝫ ceremonijs olocausti matutini. Immolauit ⁊ bouē atꝫ arietē hostias pacificas populi. Obtulerūtqꝫ ei filij sui sanguīez quez fudit sup altare ī circuitu: adipem at̄ bouis. et caudā arietis renūculosqꝫ cū adipibꝫ suis ⁊ reticulū iecoris posuerunt sup pectora. Cūqꝫ cremati essēt adipes sup altare: pectora eoꝝ ⁊ armos dextros sepauit Aaron eleuās corā dño: sicut p̄cepat Moyses. Et extēdēs manū ad ꝓp'lm̄ bñdixit ei: sicqꝫ cōpletis hostijs p pc̄to et olocaustis ⁊ pacificis. descendit. Ingressi at̄ Moyses ⁊ Aaron in tabernaculū testimonij et deinceps egressi: bñdixerūt ꝓp'lo. Apparuitqꝫ gloria dñi oī multitudini: et ecce egressus ignis a dño deuorauit olocaustū et adipes: qui erāt sup altare. Qd̄ cū vidissēt t̄be: laudauer̄t dñm ruētes ī facies suas. Ca. X.

Arreptisqꝫ Nadab ⁊ Abiu filij Aarō thuribulis suis īposuerūt ignē ⁊ incensū desup offerētes corā dño ignē alienū: qd̄ eis p̄ceptū ñ erat. Egressusqꝫ ignis a dño d̄uorauit eos ⁊ mortui sūt corā dño. Dixitqꝫ Moyses ad Aarō. Hoc ē qd̄ locut⁹ ē dñs. Sc̄tificabor in his q̄ appropinq̄nt mihi: ⁊ in conspectu omnis populi glorificabor. Quod audiēs tacuit Aaron. Vocatis aūt Moyses Misahele ⁊ Elisaphan filijs Oziel patrui Aarō

ait ad eos. Ite et tollite fr̄es vr̄os de ꝯspe-
ctu sc̄tuarij: ⁊ asportate ext̄ castra. Confe
stiq̄ ꝑgentes tulerūt eos sicut iacebāt ve-
stitos lineis tunicis: ⁊ eiecerunt foras vt si
bi fuerat imꝑatum. Locutusq̄ est Moÿses
ad Aaron et ad Eleazar ⁊ Ithamar filios
eius. Capita vr̄a nolite nudare. et vestim̄-
ta nolite cidere. ne forte moriamini: ⁊ su-
per om̄em cetū oriat̄ indignatio. Fratres
vr̄i et oīs dom⁹ isrl̄ plangāt incēdiū quod
dn̄s suscitauit: vos at̄ nō egrediemini fo-
res tabernaculi: alioq̄n ꝑibitis. Oleū q̄ꝓpe
sc̄te vnctōnis est sup̄ vos. Qui fecerūt oīa
iuxta p̄ceptuz Moÿsi. Dixitq̄ dn̄s ad Aa-
ron. Vinum ⁊ omne qd̄ inebriari pt̄ nō bi
betis tu et filij tui qn̄ intrabitis in taber-
naculum testimonij ne moriamini qr̄ p̄ce-
ptum sempiternū est ī generatōes vr̄as et
vt habeatis sciaz discernēdi. inter sc̄tm et
ꝓphanū. inter pollutū et mūdū: doceatisq̄
filios isrl̄ oīa legittima mea q̄ locut⁹ ē dn̄s
ad eos ꝑ manū Moÿsi. Locutusq̄ ē Moÿ-
ses ad Aaron: ⁊ ad Eleazar ⁊ Ithamar fi
lios eius q̄ erāt residui. Tollite sacrificiū
qd̄ remāsit de oblatōe dn̄i et comedite illd̄
absq̄ fermento iuxta altare: qr̄ sanctū san
ctoꝝ ē. Comedetis at̄ in loco sancto qd̄ da-
tum est tibi ⁊ filijs tuis. de oblatōnib⁹ dn̄i:
sicut p̄ceptū est mihi. Pectusculū q̄ꝫ quod
oblatū est. ⁊ armū q̄ sepatus ē edetis in lo
co mūdissimo tu ⁊ filij tui: et filie tue tecū
Tibi enim ac liberis tuis reposita sunt de
hostijs salutarib⁹ filioꝝ isrl̄: eo q̄ armum
et pect⁹ et adipes q̄ cremāt̄ ī altari. eleua-
uerūt corā dn̄o: ⁊ ꝑtineāt ad te. et ad fili-
os tuos. lege ꝑpetua: sic p̄cepit dn̄s. Int̄
hec hircū q̄ oblat⁹ fuerat ꝑ pc̄to cū q̄reret
Moÿses exustuz repit iratusq̄ ꝯt̄ Eleazar
⁊ Ithamar filios Aarō q̄ remāserant: ait.
Cur nō comedistis hostiaz ꝑ pc̄to in loco
sc̄to q̄ sc̄ta sc̄toꝝ est: et data vobis vt por-
tetis iniquitatē multitudinis et rogetis ꝑ
ea in ꝯspectu dn̄i: p̄sertim cuz de sanguine
illi⁹ nō sit allatū intra sc̄ta. ⁊ comedere de-
bueratis eā ī sc̄tuario sic p̄ceptū est mihi.
Rn̄dit Aaron. Oblata ē hodie victima ꝑ
pc̄to et olocaustū corā dn̄o: mihi at̄ acci-
dit qd̄ vides. Quō potui comedere eā: aut
placere dn̄o ī ceremonijs mente lugubri?
Quod cum audisset Moÿses: recepit satis-
factōnem. ¶ Capitulum .XI.

Locutusq̄ ē domin⁹ ad
Moÿsen ⁊ Aaron: dicēs. Dicite fi-
lijs isrl̄. Custodite omnia q̄ scripsi
vobis: vt sim deus vr̄. Hec sunt aīalia que
comedere debetis de cūctis aīantib⁹ terre.
Om̄e qd̄ habet diuisā vngulā ⁊ ruminat ī
pecorib⁹ comedetis. Quicquid at̄ rumīat
et ht̄ vngulam sed nō diuidit eā. sicut ca-
melus ⁊c̄. nō comedetis illud: et inter in-
mūda reputabitis. Cirogrillus q̄ ruminat
vngulāq̄ non diuidit inmūdus est: lep⁹ q̄ꝫ
nam ⁊ ip̄e ruminat sed vngulā nō diuidit
et sus q̄ cū vngulā diuidat non ruminat:
hoꝝ carnib⁹ non vescemini. Nec cadauera
ꝯtingetis qr̄ inmūda sūt vobis. Hec etiam
sunt que gignūt̄ ī aquis: ⁊ vesci licitū est
Om̄e quod habet pennulas ⁊ squamas tā
in mari q̄ꝫ in flumīb⁹ ⁊ stagnis comedetis
Quicq̄d at̄ pennulas ⁊ squamas nō habz
eoꝝ q̄ in aquis mouēt̄ et viuūt abhomīa-
bile vobis execrādūq̄ erit. Carnes eoꝝ nō
comedetis: et morticina vitabitis. Cūcta
q̄ nō habēt pennulas et squamas in aq̄s
polluta erūt. Hec sūt q̄ de auib⁹ comedere
nō debetis: et vitāda sūt vobis. Aquilaz ⁊
griphum et alietem et miluū. ac vulturez
iuxta genus suū: et om̄e coruini generis. ī
sil̄itudinem suā: structōz et noctuā et laꝝ
et accipitrem iuxta genus suum: bubonez
et merguluz et ibÿn et cignū et onocrota-
lum et porphirionē. herodionem. et cara-
drionē iuxta genus suū: vpupā q̄ꝫ ⁊ vesp̄-
tilionem. Omne de volucrib⁹ qd̄ g̃dit̄ sup̄
q̄tuor pedes abhomīabile erit vob̄. Quic
q̄d at̄ ambulat q̄dem sup̄ q̄tuor pedes sz hz
longiora retro crura ꝑ q̄ salit sup̄ t̄rā. co-
medere debetis vt ē brucus ī genere suo. et
atthac⁹ atq̄ ophiomach⁹ atq̄ locusta: sin-
gula iuxta genus suū. Quicq̄d at̄ ex volu
crib⁹. q̄tuor tm̄ hēt pedes exec̄bile erit vo-
bis ⁊ q̄cūq̄ morticina eoꝝ tetigēit: pollue
tur ⁊ erit inmūd⁹ vsq̄ ad vesp̄am etsi nc̄c̄e
fuēit vt portz q̄ꝓpiā hoꝝ mortuū lauabit
vestimēta sua ⁊ inmūd⁹ erit vsz ad occasū
sol̄. Oē aīal qd̄ hz q̄dez vngulā sz nō diui-
dit eā. nec rumīat inmūdū erit: ⁊ q̄cq̄d te
tigēit illd̄ ꝯtamīabit̄. Qd̄ ābulat sup̄ ma-
nus ex cūctis aīantib⁹ q̄ incedūt q̄drupe-
dia īmundū erit. Qui tetigerit morticina
eoꝝ polluet̄ vsq̄ ad vesperū: et q̄ portaue-
rit huiuscemōi cadauēa lauabit vestim̄ta

sua.et immūd⁹ erit vsq; ad vespe: q; oīa hec īmūda sūt vob. Hec q; int polluta re-
putabūt de his q mouet in tra mustela et
mus et cocodrillus.singula iuxta genus
suū:migale.cameleon ⁊ stellio ⁊ lacerta ⁊
talpa:oīa hec immda sunt. Qui tetigerit
morticina eo; immdus erit vsq; ad vespe
rū:et sup que ceciderit q̄cq̄ de morticinis
eo; polluet. Tā vas ligneū ⁊ vestimētuz.
q̄ pelles.et cilicia.⁊ in q̄cūq; fit op⁹ tingē-
tur aq̄.⁊ polluta erūt vsz ad vespe: ⁊ sic
postea mdabunt. Vas aut fictile ī qd hoz
quicq̄ intro ceciderit:polluet.et ideo frā-
gendū e. Oīs cib que comedetis si fusa
fuerit sup eum aqua īmdus erit:⁊ oīe li-
que qd bibit de vniuerso vase immūdum
erit. Et q̄cq̄d ꝺ morticinis huiuscemōi ce
ciderit sup illud īmundū erit:sive clibani.
sive citropedes destruet.⁊ īmundi ert. Fō
tes vo et cisterne.⁊ oīs aquaz congregatō
munda erit. Qui morticinū eo; tetigerit
polluet. Si ceciderit sup semētē ñ polluēt
ea:sinaūt q̄spiā aq̄ sementē pfuderit.⁊ p⁹-
ea morticinis tacta fuerit:ilico polluetur
Si mortuū fuerit aīal qd licz vobis come
dere:qui cadauer ei⁹ tetigerit immdus erit
vsq; ad vespe. Et q comederit ex eo q̄pi-
am sive portauerit.lauabit vestimēta sua
⁊ immundus erit vsq; ad vespe. Oīe qd
reptat sup terrā abhoīabile erit: nec assu-
met ī cibū. Quicqd sup pect⁹ q̄drupes gr-
dit.et multos hz pedes sive p humum tra-
hit nō comedetis.q; abhoīabile est. Noli-
te ꝓtaminare aīas vras:nec tangatis q̄c
q̄ eo; ne īmūdi sitis. Ego sū dns deus vr.
Sancti estote:q; ego scs sum.ne polluatis
aīas vras in oī reptili qd mouet sup terrā
Ego enī sū dns q̄ eduxi vos de tra egipti:
vt essem vob ī deū. Sancti eritis:q; ego scs
sū. Ista e lex aiantiū ac volucz et oīs aīe
viuētis q̄ mouet in aq̄ et reptat in tra: vt
dīas noueritis mdi ⁊ īmūdi:et vt sciatis
qd comedē ⁊ respuere debeatis. Ca. XII.

LOcutusq; ē dom⁹ ad
Moysen dicēs. Loq;re filijs isrl:⁊ di
ces ad eos. Mulier si suscepto semīe
pepit masculū īmda erit septē diebz iuxta
dies sepatōnis menstrue:⁊ die octauo cir-
cuncidet infantul⁹:ipa vo triginta tribus
diebz manebit ī sanguīe purificatōis sue.
Oīe sctm nō tanget:nec ingrediet ī san-
ctuariū donec īpleāt dies purgatōis sue.
Si nautē femam pepit immūda erit duab
ebdomadibz iuxta ritū fluxus mēstrui:et
sexaginta sex diebz manebit ī sāguīe puri
ficatōis sue. Cūq; expleti fuerint dies pu-
rificatōnis sue p filio sive p filia deferet a-
gnū anniculū ī olocaustū ⁊ pullū colūbe.
sive ture p pcto ad ostiū tabernaculi te
stionij et tradet sacerdoti:q̄ offeret illa co-
ra dño.⁊ orabit p ea:⁊ sic mūdabit a pro
fluuio sanguis sui. Ista est lex pturientis
masculū ⁊ femam. Si ñ inuenerit manus
ei⁹ nec potuerit offerre agnū:sumet duos
turtures vl duos pullos colūbaz:vnū in
olocaustum et altez p pcto. Orabitq; p ea
sacerdos ⁊ sic mūdabit. Capitulū. XIII.

LOcutusq; ē dom⁹ ad
Moysen et Aaron:dicēs. Homo ī
cui⁹ cute ⁊ carne ort⁹ fuerit diver-
sus color sive pustula.aut lucēs quippiaz
id ē plaga lepre:adducet ad Aaron sacer-
dotē vel ad vnūquēlibet filioz ei⁹. Qui cū
viderit leprā in cute.et pilos ī albū muta-
tos colorē.ipamq; spēz lepre humiliorē cute
et carne reliq̄:plaga lepre ē.⁊ ad arbitriū
ei⁹ sepabit. Si naūt lucēs candor fuerit in
cute.nec humilior carne reliq̄:⁊ pili colo-
ris pstini:recludet eū sacerdos septē diebz
et ꝓsiderabit die septimo. Etsi quidē lepra
vlt nō creuerit.nec trāsierit in cute pores
terminos:rursū recludet eū septē diebus
alijs:et die septimo ꝓtēplabit. Si obscur
or fuerit lepra et nō creuerit ī cute mun-
dabit eā q; scabies est:lauabitq; hō vesti-
menta sua.et mūdus erit. Si postq̄ a sa
cerdote visus ē ⁊ reddit⁹ mundicie itez lep
creuerit:adducet ad eu ⁊ immūdicie cō-
demnabit. Plaga lepre si fuerit ī hoīe ad-
ducet ad sacerdotē:et videbit eū. Cūq; co-
lor albus ī cute fuerit.et capillorū muta-
uerit aspectū.ipa q; caro viua apparuerit
lepra vetustissima iudicabit. atq; inolita
cuti. Contamīabit itaq; eū sacerdos.⁊ nō
recludet:q; perspicue immūdicie est. Sin
aūt effloruerit discurrens lepra in cute.⁊
operuerit oīem carnē a capite vsq; ad pe-
des.quicqd sub aspectu oculoz cadit:con-
siderabit eū sacerdos.⁊ teneri lepra mūdis
sima iudicabit.eoq; oīs ī candorez versa
sit:⁊ iccirco homo mūd⁹ erit. Cū vo caro
viues ī eo apparuerit.tūc sacerdotis iudi-

cio polluet: ⁊ inter imundos reputabitur
Caro em viua si lep aspgitur: inmunda ē
Qsi rursū versa fuerit in albore et totum
boiez operuerit: psiderabit eū sacerdos. et
mundu3 esse decernet. Caro aī et cutis i q̄
vlcus natu3 ē et sanatū. et in loco vlceris
cicatrix alba apparuerit siue subrufa: ad-
ducetur homo ad sacerdotem. Qui cu3 vi-
derit locū lepre huiliore carne reliq̄. et pi-
los vsos in candorez: contaminabit eum.
Plaga em lepre orta est in vlcere. Qsi pi
lus coloris est pstini ⁊ cicatrix subobscura
et vicina carne nō est huilior: recludet eū
septē diebꝫ. Et siq̄dez creuerit: adiudicabit
eū lepre. sinautē steterit in loco suo, vlcēis
est cicatrix: ⁊ hō mundus erit. Caro aī et
cutis quaz ignis exusserit ⁊ sanata albam
siue rufam habuerit cicatricē: psiderabit
eum sacerdos. Et ecce vsa est in alborez. ⁊
locus ei⁹ reliq̄ cutē est huilior: ptaminabit
eū: qz plaga lepre in cicatrice orta est. Qsi
pilo⁹ color nō fuerit immutatus. nec hu-
milior plaga carne reliq̄. et ipsa lepre spe-
cies fuerit subobscura: recludet eū septez
diebꝫ: ⁊ die septimo ptemplabit. Si creue
rit in cutē lep ptamīabit euz: sinaūt i lo-
co suo cādor steterit nō satis clarus. pla-
ga pbustōnis est ⁊ idcirco mūdabit qz ci-
catrix ē pbusture. Vir siue mulier in cui⁹
capite vel barba germinauerit lep: videbit
eos sacerdos. Etsi quidez huilior fuerit lo
cus carne reliq̄. ⁊ capillus flauus. solitoq̄
subtilior: ptaminabit eos: qa lep capitis
ac barbe est. Sinaūt viderit locu3 macule
eq̄lē carni. ⁊ capilluz nigr: recludet eos se
ptez diebꝫ: et die septimo intuebit. Si nō
creuerit macula. et capill⁹ sui coloris ē. et
locus plage carni reliq̄ eq̄lis radet hō abs
loco macule: et recludet septem diebꝫ alijs
Si die septimo visa fuerit stetisse plaga in
loco suo. nec humilior carne reliq̄. munda
bit eu3: lotisq̄ vestibꝫ suis mūd⁹ erit. Si in
aī p⁹ emundatōz. rursus creuerit macla i
cutē nō q̄ret ampli⁹ vtr capillus in flauū
colorē sit pmutatus: qz aptē inmund⁹ est.
Porro si stetерit macla. ⁊ capilli nigri fu
erint: nouerit hoiez sanatū esse. ⁊ pfitēbez
eū pnunciet mōm. Vir siue mulier in cui⁹
cutē candor apparuerit: intuebit eos sacer
dos. Si depbēderit subobscur albore lucē
in cutē: sciat ñ ee lepra. sz macla3 coloris
candidi: et hominē mōm. Vir de cuius ca-
pite capilli fluūt. calu⁹ ⁊ mundus ē. Etsi a
frōte ceciderint pili: recaluaster ⁊ mōs ē.
Sinaūt i caluitō siue in recaluatōne albꝫ
vl rufus color fuerit exort⁹. ⁊ hoc sacerdos
viderit: pdēnabit eū haut dubie lep: q̄ orta
ē i caluitō. Quicūq̄ g̃ macla⁹ fuerit lep. ⁊
sepat⁹ ē ad arbitriū sacerdotis: bēbit vesti
mēta dissuta caput nudu3. os veste contē-
ctū: ptamīatū ac sordidu3 se clamabit. Oī
tpe q̄ leprosus ē et imūdus: sol⁹ habitabit ext̄
castra. Vestis lanea siue linea. q̄ leprā ha-
buerit in stamine atz subtegmine aut cer-
te pell vl q̄cq̄d ex pelle pfectū ē: si alba vl
rufa macula fuerit infecta. lep ꝛputabit.
ondet q̄z sacerdoti. Qui psideratam reclu-
det septē diebꝫ: et die septio rursus aspiti-
ens. si depbēderit creuisse. lep pseuerās ē:
pollutū iudicabit vestimētū. ⁊ oē i q̄ fuerit
inuēta: ⁊ idcirco pburet flāmis. Qsi eam
viderit nō creuisse. pcipiet ⁊ lauabūt id in
q̄ lep ē. recludetq̄ illō septez diebꝫ alijs. Et
cū viderit facie q̄dez pristinā ñ reuersā nec
tñ creuisse leprā: imundu3 iudicabit ⁊ igne
pburet: eoq̄ infusa sit i supficie vestimēti
vel p totu3 lep. Sinautez obscurior fuerit
loc⁹ lepre postq̄ vestis est lota abrūpet eū
et a solio diuidet. Qsi vltra apparuerit in
his locis q̄ pus immacla⁹ erāt: lep vola-
tilis ⁊ vaga debz igne pburi. Si cessauerit
lauabit aq̄ ea q̄ pura sunt scdo: ⁊ mūda e-
rūt. Ista ē lex lepre vestimēti lanei ⁊ linei
staminis atq̄ subtegmis. oisq̄ supellectil
pellicie: quō mōdari debeat vel ptaminari.

Capitulum .XIIII.

Locutusq̄ ē dom⁹ ad
Moysē: dicēs. Hic ē rit⁹ leprosi qñ
mōnd⁹ē. Adducet ad sacerdotē.
Qui egressus de castris. cū inuenerit leprā
esse mōdatam pcipiet ei q̄ purificet. vt of-
ferat duos passeres viuos p se q̄s vesci lici
tū ē: ⁊ lignū cedrinū vmiculūq̄ et ysopu3
Et vnum ex passeribꝫ immolari iubebit in
vase fictili sup aq̄s viuētes: aliū aī viuu3
cū ligno cedrino ⁊ cocco et ysopo tinget i
sanguie passeris īmolati. q̄ aspget illu3 q̄
mōnd⁹ē septies. vt iure purget: ⁊ dimit-
tet passerē viuū vt i agr auolz. Cūq̄ laue
rit hō vestimēta sua. radz oēs pilos corpis
⁊ lauabit aq̄. purificatusq̄ ingredietur ca-
stra: ita dūtaxat vt maneat ext̄ tabnacl'm

ſuũ ſeptẽz dieb⁹:et die ſeptima radet capil
los capitis.barbamq; et ſupcilia. ac toci⁹
corpis pilos.et lotis rurſũ veſtib⁹ ꝛ corpe
die octauo aſſumet duos agnos immacu-
latos.et ouẽ anniculã abſq; macꝛa:ꝛ tres
decimas ſimile ī ſacrificiũ q̃ ꝑſpſa ſit oleo
ꝛ ſeoꝛſũ olei ſextariũ. Cũq; ſacerdos puꝛifi
cãs hoĩez ſtatuerit eũ et hec oĩa coꝛã dño
ī oſtio tabeꝛnaculi teſtimonij:tollet agnũ
ꝛ offeret euꝛꝑ delictũ oleiq; ſextarium. Et
oblatis añ dñm omnib⁹.immolabit agnuz
(vbi ſolet immolaꝛi hoſtia) ꝑ pcõ et olo-
cauſtũ:ib ẽ in loco ſcõ. Sicut em̃ ꝑ pcõ
ita et ꝑ delictũ.ad ſacerdotem pertinet ho
ſtia. Sancta ſcõꝛũ eſt. Aſſumẽſq; ſacerdos
de ſanguine hoſtie q̃ īmolata eſt ꝑ delictũ
ponet ſup extremuz auricule dextre ei⁹ q̃
mũdab̃.ꝛ ſup pollices manus dextre et pe
dis et de oleo ſextario mittet in manũ ſuã
ſiniſtrã tingetq; digitũ dextꝝ in eo.ꝛ aſp-
get coꝛã dño ſepties. Qd̃ aũ reliquũ ẽ olei
in leua manu.fundet ſup extremũ auricu
le dextre ei⁹ q̃ mũdab̃.et ſup pollices ma-
nus ac pedis dextꝛi:et ſuꝑ ſanguinẽ qui ef
fuſus eſt ꝑ delictũ:et ſup caput ei⁹. Roga-
bitq; ꝑ eo coꝛã dño:et faciet ſacrificium ꝑ
pcõ. Tũc īmolabit olocauſtũ:ꝛ ponet
illud ī altari cũ libamẽtis ſuis: et hõ ritꝛ
mũdabit̃. Qꝛſi pauꝑ eſt.et nõ pt̃ man⁹ei⁹
inuenire q̃ dicta ſũt: ꝑ delictũ ſumet agnũ
ad oblatõnez. vt roget ꝑ eo ſacerdos. deci-
mamq; ptẽ ſimile. ꝑſpſe oleo ī ſacrificium
et olei ſextariuz. duoſq; turt̃es ſiue duos
pullos columbe:q̃ꝑ vnus ſit ꝑ pcõ.et al-
ter ī olocauſtũ offẽtq; ea die octauo puri-
ficatõnis ſue ſacerdoti ad oſtiũ tabeꝛnacu
li teſtionij coꝛã dño. Qui ſuſcipiẽs agnuz
ꝓ delicto.et ſextariũ olei.leuabit ſimul:
immolatoq; agno.de ſãguie ei⁹ ponet ſup
extremũ auricꝛe dextre ei⁹ q̃ mũdab̃:ꝛ ſup
pollices manus eius ac pedis dextri. Olei
vero ptẽ mittet ī manũ ſuã ſiniſtrã:ī quo
tingẽs digitũ dextre man⁹ aſpget ſepties
coꝛã dño tangetq; extremũ dextre auricu
le illius q̃ mundab̃. et pollices manus ac
pedis dextri:ī loco ſãguinis q̃ effuſus ẽ ꝑ
delictũ. Reliquã aũ ptẽ olei q̃ eſt ī ſiniſtra
manu.mittet ſup caput purificati vt pla-
cet ꝑ eo dñm:et turturẽ ſiue pullũ colũbe
offeret: vnũ ꝑ delicto.et altꝛꝝ ī olocauſtũ
cũ libamẽtis ſuis. Hoc ẽ ſacꝛificiũ lepꝛoſi.

q̃ hꝛe ñ pt̃ oĩa ī emũdatõez ſui. Locutuſq;
eſt dñs ad Moyſen et Aaꝛon:dicẽs. Cunq;
ingreſſi fueritis teꝛrã chanaan.quaz ego
dabo vobis in poſſeſſionẽ:ſi fuerit plaga
lepꝛe ī edib⁹.ibit cui⁹ eſt domus nũciãs ſa
cerdoti.ꝛ dicet. Quaſi plaga lepꝛe videtuꝛ
mihi eſſe ī domo mea. At ille p̃cipiet vt ef
ferãt vniuerſa de domo pꝛiuſq; ingꝛediat
eã.et videat vtꝝ lepꝛoſa ſit:ne immũda fi-
ant oĩa q̃ in domo ſũt. Ingr̃bitq; poſtea vt
ꝑſideret leprã domus:ꝛ cũ viderit in pari
tib⁹ illi⁹q̃ſi vallículas palloꝛe ſiue ſꝛuboꝛe
deforꝛmes.et huilioꝛes ſupficie reliq̃:egꝛe-
dier̃ oſtiũ domus ꝛ ſtatim claudet illaz ſe-
ptẽz dieb⁹:reuerſuſq; die ſeptimo ꝑſidera-
bit eã. Si inuenerit creuiſſe leprã iubebit
erui lapides ī quib⁹ lepra eſt:et pijciet eos
extr̃ ciuitatẽ ī locũ immũdũ domũ aũ ipaz
radi intrinſec⁹ꝑ circuitũ.ꝛ ſpergi pulue-
rem raſure extr̃ vrbẽ in locũ īmunduz: la-
pideſq; alios reponi ꝑ bis q̃ ablati fuerãt
ꝛ luto alio liniri domum. Si nauteꝫ poſtq̃
eruti ſunt lapides.ꝛ puluis elatus.et alia
terra lita.ingreſſus ſacerdos viderit ſuꝛ-
ſam leprã.et parietes reſperſos maculis:
lepra eſt pſeuerãs.et immũda domus. Qꝛ-
ſtatim deſtruẽt:et lapides ei⁹ ac ligna atq;
vniuerſuz puluerẽ pijcient extr̃ oppiduz in
locũ ſuum immũdum. Qui intrauerit do
mũ qñ clauſa ẽ immũd⁹erit vſq; ad veſpe
rum et q̃ dormierit ī ea et comederit in ea
quippiã lauabit veſtimẽta ſua. Qꝛſi intro-
iens ſacerdos viderit leprã non creuiſſe in
domo poſtq̃ denuo lita fuerit:purificabit
eã reddita ſanitatꝛ. Et in puꝛificatõe eius
ſumet duos paſſeres lignumq; cedꝛinũ et
vermiculũ atq; ỹſopum:et immolato vno
paſſere in vaſe fictili ſup aq̃s viuas.tollet
lignum cedꝛinum.et ỹſopum ꝛ coccum.ꝛ
paſſerem viuum.et tinget omnia in ſãgui-
ne paſſeris immolati atq; in aq̃s viuẽtib⁹
et aſpget domũ ſepties:purificabitq; eaz
taz ī ſãguie paſſeris q̃ꝑ ī aq̃s viuẽtib⁹:et ī
paſſeꝛe viuo.lignoq; cedꝛino ꝛ ỹſopo.atq;
vermiculo. Cũq; dimiſerit paſſeꝛẽ auolaꝛe
in agꝝ libere:oꝛabit ꝑ domo et iure mun-
dabitur. Iſta ẽ lex omnis lepꝛe et percuſ-
ſure lepꝛe veſtium et domoꝛum.cicatricis
et erumpentium papularum:lucẽtis ma-
cule et in varias ſpecies coloꝛibus immu
tatis:vt poſſit ſciri quo tempoꝛe munduz

quid vel immundum sit. Capitu. XV.

Locutusq; ē domin⁹ ad Moÿsen ⁊ Aaron dicēs. Loq̄mini filijs isrl̄: et dicite eis. Vir q̄ patit̄ fluxū seminis inmūdus erit: ⁊ tūc iudicabitur huic vitio subiacē: cū ꝑ singula momēta adheserit carni ei⁹. atq; ꝯcreuēit fed⁹ humor. Om̄e stratū ī q̄ dormierit īmundū erit: ⁊ vbicūq; sederit. Siq̄s hoīm tetigēit lectū ei⁹ lauabit vestimenta sua: ⁊ ip̄e lot⁹ aqua īmundus erit vsq; ad vesper. Si sederit vbi ille sederat: ⁊ ip̄e lauabit vestimēta sua: et lotus aqua īmūdus erit vsq; ad vesper. Qui tetigerit carnē ei⁹ lauabit vestimenta sua: et ipse lotus aqua īmundus erit vsq; ad vesper. Si saliuā huiuscemōi hō iecerit sup euz q̄ mūdus est lauabit vestimenta sua: et lotus aqua īmundus erit vsq; ad vesper. Sagina sup qd̄ sederit inmundū erit. ⁊ quicq̄d sub eo fuēit q̄ fluxū seminis patit̄ pollutū erit vsq; ad vesper. Qui portauerit hor aliq̄d lauabit vestim̄ta sua: ⁊ ip̄e lotus aqua īmūd⁹ erit vsz ad vesper. Oīs quē tetigerit qui talis est nō lotis añ manib⁹. lauabit vestimenta sua: ⁊ lotus aqua īmund⁹ erit vsq; ad vesperuz. Vas fictile qd̄ tetigerit: ꝯfringet̄. vas at̄ ligneū lauabit̄ aq̄. Si sanatus fuerit qui huiuscemodi sustinet passionē numerabit septē dies post emūdatōem sui: ⁊ lotis vestibus: et toto corpe in aquis viuētib⁹ erit mundus. Die at̄ octauo sumet duos turtures aut duos pullos colūbe: et veniet in ꝯspectu dñi ad ostiū tabernaculi testimonij: dabitq; eos sacerdoti. Qui faciet vnuz ꝑ pct̄o. et alter ī olocaustuz: rogabitq; ꝑ eo corā dño vt emūdetur a fluxu seminis sui. Vir de q̄ egredit̄ semen coit⁹. lauabit aq̄ om̄e corpus suuz: et īmundus erit vsq; ad vesper. Vestē ⁊ pellē quaz habuerit lauabit aqua: et īmunda erit vsq; ad vesperuz. Mulier cū q̄ coierit: lauabit̄ aqua. et īmunda erit vsz ad vesper. Mulier que redeūti mēse patit̄ fluxū sanguīs: septez diebus sepabit̄. Oīs qui tetigerit eaz īmundus erit vsq; ad vesperū. et locus in q̄ dormierit vl̄ sederit dieb⁹ sepatōis sue. polluetur. Qui tetigerit lectū suū: lauabit vestimēta sua: et ipse lotus aqua īmūd⁹ erit vsz ad vesper. Om̄e vas sup qd̄ illa sederit quisq̄s attigerit: lauabit vestimēta sua. et ipse lotus aq̄ pollut⁹ erit vsq; ad vesperū. Si coierit cū ea vir tpe sanguīs menstrualis īmūdus erit septē dieb⁹: ⁊ om̄e stratū ī q̄ dormierit polluet̄. Mlier q̄ patit̄ multis dieb⁹ fluxū sanguīs nō ī tpe mēstruali vel q̄ post mēstruū sanguīez fluere non cessat: q̄diu subiacet huic passioni īmūda erit: q̄si sit ī tpe mēstruo. Om̄e stratū ī quo dormierit: ⁊ vas in q̄ sederit. pollutū erit. Quicūq; tetigerit eam lauabit vestimēta sua: et ipse lotus aq̄ īmundus erit vsq; ad vesper. Si steterit sanguis ⁊ fluere cessauerit. nūerabit septem dies purificatōnis sue: ⁊ die octauo offeret ꝑ se sacerdoti duos turtures aut duos pullos colūbarum ad ostiū tabernaculi testimonij: q̄ vnū faciat ꝑ pct̄o. et alter in olocaustū rogabitq; ꝑ ea corā dño: ⁊ ꝑ fluxu immūdicie ei⁹. Docebitis g̊ filios isrl̄ vt caueāt īmundicias et nō moriātur ī sordib⁹ suis cū polluerīt tabernaculū meuz: qd̄ est inter eos. Ista ē lex eius q̄ patit̄ fluxū seminis. ⁊ q̄ polluit̄ coitu: et q̄ menstruis tpib⁹ sepat̄ vel que iugi fluit sanguine: ⁊ hominis qui dormierit cum ea. Capitulum .XVI.

Locutusq; ē domin⁹ ad Moÿsen p⁹ mortē duor filior Aaron: qñ offerētes ignē alienū int̄fecti sūt. Et p̄cepit ei dicēs. Loq̄re ad Aaron fr̄em tuum. ne om̄i tpe ingrediat̄ sanctuariū. qd̄ ē intra velū corā ꝓpiciatorio q̄ tegit̄ archa. vt nō moriat̄. qr ī nube apparebo sup oraculuz: nisi hec añ fecerit. Vitulū ꝑ pct̄o offeret: et arietē ī olocaustuz. Tunica linea vestiet̄: femīalib⁹ lineis verenda celabit. Accinget̄ zona linea: cidarim lineam imponet capiti. Hec em̄ vestimenta sūt sct̄a: quib⁹ cūctis cū lotus fuēit induetur. Suscipietq; ab vniuersa multitudine filior israel duos hircos ꝑ pct̄o: et vnū arietē ī olocaustū. Cūq; obtulerit vituluz et orauerit ꝑ se et ꝑ domo sua: duos hircos stare faciet corā dño in ostio tabernaculi testimonij: mittēsq; sup vtrunq; sortez. vnā dño. et alterā capro emissario. c⁹ exierit sors dño offeret illū ꝑ pct̄o: cui⁹ aūt in capr emissarium statuet eū viuuz corā dño. vt fūdat p̄ces sup eū: ⁊ emittat euz in solitu dīez. His rite celebratis. offerz vitulū ⁊ rogās ꝑ se et pro domo sua immolabit eū. Assumptoq; thuribulo quod de prunis

altaris ipleuerit. et hauriens manu com
positū thymiama ī incensū: vltra velū in
trabit in sācta. vt positis sup ignē aroma
tibo nebula eor. ⁊ vapor opiat oraculū qđ
ē sup testionuz ⁊ nō moriat. Tollet q̄z de
sanguīe vituli: ⁊ aspget digito septies cō
tra ppiciatoriū ad orientē. Cūq̄z mactaue
rit hircū p pcto pli. inferet sāguinē ei⁹ ī
tra velū sicut pceptū ē de sanguīe vituli:
vt aspgat e regione oraculi ⁊ expiet san
ctuariū ab īmūditijs filioz isrl. et a pua
tonibo eor. cūctisq̄z pctis. Juxta hūc ritū
faciet ī tabernaculo testionij qđ fixū ē in
ter eos: in medio sortiū habitatonis eor.
Nullus hoīm sit ī tabernacl'o: qñ pōtifex
sanctuariū ingredit. vt roget p se ⁊ p do
mo sua. ⁊ p vniuerso cetu isrl': donec egre
diet tabnaculū. Cū aūt exierit ad altare
qđ corā dño ē orat p se. ⁊ sūptū sanguinē
vituli atz hirci fūdat sup cornua ei⁹ p gy
rū. aspgēsq̄z digito septies. expiet ⁊ sctifi
cet illđ ab īmūditijs filioz isrl. Postq̄z e
mūdauerit sāctuariū ⁊ tabernacl'm et al
tare. tūc offerat hircū viuētē: ⁊ posita vt
q̄z manū sup caput ei⁹ pfitebit oēs iiq̄tates
filioz isrl. ⁊ vniuersa delicta atq̄z pcta eo
rū: q̄ ipcans capiti ei⁹ emittet illū p hoiez
patū ī desertū. Cūq̄z portauerit hirc⁹ oēs
iniq̄tates eor ī terrā solitariā. ⁊ dimissus
fuit ī deserto. reuertet aarō ī tabnaculuz
testionij. ⁊ depositis vestibo qbo pri⁹ indu
tus erat cū itrauet sāctuariū. relictisq̄z ibi
lauabit carnē suā ī loco sācto. īduetq̄z ve
stibo suis. Et postq̄z egress⁹ obtulerit olo
caustū suū ac plebis rogabit taz p se q̄z p
pl'o. et adipem q̄ oblat⁹ ē p pctis adolebit
sup altare. Ille đo qui dimiserit caprū e
missariū lauabit vestimēta sua ⁊ corp⁹ aq̄
⁊ sic ingredietur ī castra. Vitulū aūt ⁊ hir
cū q̄ p pcto fuerāt īmolati ⁊ quor sāguis
illat⁹ ē in sāctuariuz vt expiatio ꝑpleret.
asportabūt foras castra ⁊ ꝑburēt igni taz
pelles q̄z carnes eor ac fimū. ⁊ q̄cunq̄z cō
busserit ea: lauabit vestimēta sua. ⁊ carnē
aqua: et sic ingredietur castra. Eritq̄z vobis
hoc legittimū sēpiternū. Mēse aūt septīo
decīa die mens affligetis aīas vras: nullū
q̄z op⁹ facietis siue indigena siue aduena.
q̄ pegrināt inter vos. In hac die expiatō
erit vr̄i atq̄z mundatō: ab oīb pctis vr̄is
corā dño mūdabimī. Sabbatū ei requiē-

nis ē. ⁊ affligetis aīas vras religione ppe
tua. Expiabit aar sacerdos q̄ unct⁹ fuerit.
⁊ cui⁹ man⁹ iniciatur sūt vt sacerdotio fū
gat p pre suo. Jnduet q̄z stola linea ⁊ ve
stibo sctis ⁊ expiabit sāctuariū ⁊ taberna
culū testionij atq̄z altare: sacerdotes q̄z et
vniuersū pl'm. Exitq̄z hoc vob legittimuz
sēpiternū vt oretis p filijs isrl'. ⁊ p cunctis
pctis eor semel ī āno. Fecit igit sicut p
ceperat dñs Moysi. Ca. XVII.

ALocut⁹ est domin⁹ ad
Moysen dicēs. Loqre aarō ⁊ filijs
ei⁹ ⁊ cūctis filijs isrl' dicēs ad eos.
Jste ē ꝑmo quē mādauit dñs dicēs. Dō q̄
libz de domo isrl' si occiderit bouē aut ouē
siue caprā ī castris vl' extra castra. ⁊ nō ob
tulerit ad ostiū tabernaculi oblatōez dño
sāguis re⁹erit. Quasi si sanguinē fuderit.
sic pibit de medio pli sui. Jō sacerdoti of
ferre dñt filij isrl' hostias suas q̄s occidūt
in agro vt sanctificent dño añ ostiū tab
naculi testionij. ⁊ īmolent eas hostias pa
cificas dño. Fūdetq̄z sacerdos sanguinez
sup altare dñi ad ostiū tabernaculi testi
monij: ⁊ adolebit adipē ī odorē suauitatis
dño. ⁊ nequaq̄z vltra īmolabūt hostias su
as demonibo cū qbo fornicati sūt. Legitti
mū sempiternū erit illis ⁊ posteris eorū.
Et ad ipos dices. Hō de filijs isrl' ⁊ ꝺ adue
nis q̄ pegrinant apud vos: qui obtulerit
olocaustū siue victimā ⁊ ad ostiū taber
naculi testionij nō adduxerit eā vt offera
tur dño: interibit de pl'o suo. hō q̄libet ꝺ
domo isrl'. ⁊ ꝺ aduenis q̄ pegrinant inter
vos. si comederit sanguinē: obfirmabo fa
ciem meā ꝰ aīam illi⁹. ⁊ dispdā eā de pl'o
suo: qr aīa carnis ī sanguīe ē. ⁊ ego dedi il
lū vobis. vt sup altare ī eo expietis p aīa
bus vr̄is. ⁊ sāguis p aīe piaculo sit. Jdcir
co dixi filijs isrl'. Oīs aīa ex vobis nō co
medet sāguinē. nec ex aduenis q̄ pegrinā
apud vos. hō quicūq̄z de filijs isrl'. ⁊ de ad
uenis q̄ pegrinant apud vos si venatōne
atq̄z aucupio ceperit ferā vel auem quib
vesci licitū ē: fundat sanguinē ei⁹: ⁊ ope
riat illū terra. Aīma em̄ oīs carnis in sā
guine est. Vñ dixi filijs isrl'. Sanguinem
vniuerse carnis nō comedetis: qr aīa car
nis ī sanguine ē: ⁊ q̄cūq̄z comederit illū in
teribit. Aīa q̄ comederit morticinū vl' ca
ptū a bestia: tā de indigenis q̄z de aduenis

lauabit vestimẽta sua et semetipsũ aqua. ⁊ ꝓtaminat⁹ erit vsq; ad vesperũ. ⁊ hoc oꝛ dine mundus fiet. Qꝛsi non lauerit vesti mẽsta sua vel coꝛpus. portabit iniquita tem suam. Capitulum. XVIII.

LOcutusq; ẽ dom⁹ ad Moysẽ dicẽs. Loq̃re filijs isrl' ⁊ di ces ad eos. Ego sũ dñs de⁹ vr̃. iux ta ꝓsuetudinẽ terre egipti i q̃ hitastis nõ facietis. ⁊ iuxta moꝛẽ regiõis chanaã ad quã ego introductuꝛ⁹ sũ vos. non agetis: nec i legittimis eoꝝ ãbulabitis. Facietis iudicia mea ⁊ ꝑcepta mea ꝟuabitis. ⁊ am bulabitis i eis. Ego dñs de⁹ vr̃. Custodite leges meas atq; iudicia: q̃ faciẽs hõ viuet i eis. Ego dñs de⁹ vr̃. Oĩs hõ ad ꝓximũ sã guinis sui nõ accedet vt reuelet turpitudi nem ei⁹. Ego dñs. Turpitudinẽ pr̃is tui ⁊ turpitudinẽ mr̃is tue ñ discoopies. Ma ter tua ẽ nõ reuelabis turpitudinez eius. Turpitudinẽ vxoꝛis pr̃is tui nõ discoopi es. turpitudo em̃ pr̃is tui ẽ. Turpitudinẽ soꝛoris tue ex pr̃e siue ex mr̃e q̃ domi vel foꝛis genita ẽ nõ reuelabis. Tuꝛpitudinẽ filie filij tui vel neptis ex filia nõ reuelab qꝛ turpitudo ẽ tua. Tuꝛpitudinẽ filie vxo ris pr̃is tui quã pepit pr̃i tuo: ⁊ est soꝛoꝛ tua. non reuelabis. Turpitudinẽ soꝛoris pr̃is tui nõ discoopies: qꝛ caro ẽ pr̃is tui Turpitudinẽ soꝛoris mr̃is tue nõ reuela bis: eoq; caro sit mr̃is tue. Turpitudinẽ patruꝛi tui nõ reuelab: nec accedes ad vxo rem ei⁹: q̃ tibi affinitate ꝓiungit. Turpi tudinẽ nurus tue nõ reuelabis. qꝛ vxoꝛ fi lij tui ẽ: nec discoopies ignominiã ei⁹. Et vxoꝛẽ fratris sui null⁹ accipiat. turpitudi nem vxoꝛis fr̃is tui nõ reuelabis. qꝛ tuꝛpi tudo fratris tui ẽ. turpitudinẽ vxoꝛis tue ⁊ filie ei⁹ nõ reuelabis. Filiã filij ei⁹ ⁊ filiã filie illi⁹ nõ sumes vt reueles ignominiaz ei⁹. qꝛ caro illi⁹ sũt. ⁊ talis coitus incestus ẽ. Soꝛoꝛẽ vxoꝛis tue in pelicatũ illius nõ accipies. nec reuelabis turpitudinẽ ei⁹ ad huc illa viuentẽ. Ad mulierẽ q̃ patit̃ mẽ strua nõ accedes: nec reuelabis feditatez ei⁹. Cũ vxoꝛe ꝓximi tui nõ coibis: nec se minis ꝓmixtõne maculaberis. De semine tuo non dabis vt ꝓsecret̃ ydolo moloch: nec pollues nomen dei tui. Ego dñs. Cum masculo ne ꝓmiscearis coitu femineo: qꝛ abhomĩatio ẽ. Cũ oĩ pecoꝛe nõ coibis. nec maculaberis cũ eo. Mulier ñ succũbet iu mento nec miscebit̃ ei. qꝛ scelus ẽ. Nec pol luamini i oĩbus his quib⁹ ꝓtaminate sũt vniuerse gẽtes: quas ego eijtiã añ cõspe ctuz vr̃m: ⁊ quib⁹ polluta ẽ terra cui⁹ ego scelera visitabo. vt euomet hĩtatoꝛes suos Custodite legittia mea atq; iudicia. vt nõ faciatis ex oĩb⁹ abhomĩatõnib⁹ istis tã i digena q̃ colon⁹ q̃ pegrinant̃ apud vos. Oẽs em̃ execratõnes istas fecerunt accole terre qui fuerunt añ vos ⁊ polluerũt eã. cauete ergo ne ⁊ vos sil'r euomat cuz pa ria feceritis: sicut euomuit gentez q̃ fuit añ vos. Oĩs aĩa q̃ fecerit de abhomĩatõni bus his quippiam pibit de medio ꝑpli sui. Custodite mãdata mea. Nolite facere que fecerũt hi qui fuerũt añ vos: ⁊ ne pollua mini i eis. Ego dñs de⁹ vr̃. Ca. XIX.

LOcutus ẽ dominus ad Moysen dicẽs. Loq̃re ad oẽz cetũ filioꝝ isrl' et dices ad eos. Sancti estote. qꝛ ego sc̃tus sũ dñs de⁹ vr̃. Unusq̃sq; pr̃ez suũ ⁊ matrẽ suã timeat. Sabbata mea custodite. Ego dñs de⁹ vr̃. Nolite cõ uerti ad ydola: nec deos ꝓflatiles facietis vobis. Ego dñs deus vr̃. Si ĩmolaueritis hostiã pacificoꝛũ dño vt sit placabilis. eo die quo fuerit immolata comedetis eaz ⁊ die altero. Quicquid aũt residuuz fuerit in diem tertiũ: igne ꝓburetis. Si quis p⁹ biduum comederit ex eo profanus erit: ⁊ impietatis reus. portabitq; iniquitatem suam. qꝛ sanctũ dñi polluit: ⁊ pibit aĩa illi⁹ de ꝓpl'o suo. Cũq; messueris segetes ter re tue: nõ tõdeberis vsq; ad solũ supficiem terre. nec remanẽtes spicas colliges. neq; ĩ vinea tua racemos ⁊ grana decidẽtia cõ gregabis: sz pauplb⁹ et pegrinis carpẽda dimittes. Ego dñs de⁹ vr̃. Nõ facietis fur tum nec mẽtiemini: nec decipiet vnusq̃sq; ꝓximũ suum. Nõ ꝓiurabis in nomĩe meo nec pollues nomẽ dei tui. Ego dñs. Nõ fa cies calumniaz ꝓxio tuo. nec vi oppримes eum. Nõ morabit̃ opus mercennarij tui apud te vsq; mane. Nõ maledices surdo. nec coram ceco pones offendiculũ: sed ti mebis dñm deũ tuũ: qꝛ ego sũ dñs. Nõ fa cies quod iniquũ est. nec ĩiuste iudicabis. Non cõsideres ꝑsonam pauperis. Nec ho noꝛes vultũ potẽtis. Juste ꝓximo tuo iu dica. Nec eris criminator. Nec susurro in

populis. Nõ stabis contra sãguinẽ ꝓximi
tui. Ego dñs. Nõ oderis fratrẽ tuũ in cor-
de tuo: sꝫ publice argue eũ. ne habeas su-
ꝑ illo pctm̃. Nõ queras vltõnem: nec me-
mor eris iniurie ciuiũ tuoꝝ. Diliges ami
cum tuũ sicut teip̃m. Ego dñs. leges me-
as custodite. Jumentũ tuũ nõ facies coi
re cũ alteri⁹ generis aĩantibus. Agrũ tu-
um nõ seres diuerso semine. Veste que ex
duobꝫ texta est nõ indueris. Homo si dor
mierit cũ muliere coitu semĩs que sit an-
cilla etiã nobilis. ⁊ tamẽ pretio nõ redem
pta nec libertate donata: vapulabũt am-
bo et nõ morient̃: qꝛ non fuit libera. Pro
delicto aũt suo offeret dño ad ostiũ taber
naculi testimonij arietẽ: orabitqꝫ ꝓ eo sa-
cerdos ⁊ ꝓ peccato ei⁹ corã dño et repropi
ciabit̃ ei: dimitteturqꝫ pctm̃. Qñ cõgressi
fueritis terrã ⁊ plantaueritis in ea ligna
pomifera. auferetis preputia eoꝝ. Poma
q̃ germinãt ĩmunda erũt vobis: nec ede-
tis ex eis. Quarto aũt anno oĩs fructus
eoꝝ sanctificabit̃: laudabilis dño. Quĩto
aũt anno comedetis fruct⁹: cõgregantes
poma que ꝓferunt. Ego dñs deus vr̃. Non
comedetis carnẽ cũ sanguine. Nõ auguri
abimini: nec obseruabitis somnia. Neqꝫ ĩ
rotũdũ attõdebitis comã: nec radetis bar-
bam. Et suꝑ mortuo nõ incidetis carnes
vr̃as. nec figuras aliq̃s aut stigmata fa-
cietis vobis. Ego dñs. Ne ꝓstituas filiam
tuã: ne cõtaminet̃ terra ⁊ impleat̃ piacu-
lo. Sabbata mea custodite: ⁊ sanctuariũ
meũ metuite. Ego dñs. Non declinetis ad
magos: nec ab ariolis aliquid sciscitemĩ:
vt polluamini ꝑ eos. Ego dominus deus
vester. Corã cano capite cõsurge: ⁊ hono
ra ꝑsonã senis. ⁊ time dominũ deũ tuum.
Ego sum dñs. Si hĩtauerit aduena ĩ ter
ra vr̃a. ⁊ moratus fuerit inter vos. nõ ex-
probretis ei: sed sit inter vos q̃si indigena
⁊ diligetis eũ quasi vosmetipsos. Fuistis
enim et vos aduene in terra egipti. Ego
dominus de⁹ vester. Nolite facere iniquuꝫ
aliquid in iuditio. in regula. in pondere.
ĩ mensura. Statera iusta: et equa sint põ
dera. iustus modius. equusqꝫ sextarius.
Ego dominus deus vester. qui eduxi vos
d̃ terra egipti. Custodite omnia precepta
mea et vniuersa iuditia: et facite ea. Ego
dominus. Capitulum. XX.

Locutusqꝫ ẽ domin⁹ ad
Moysen dicẽs. hec loq̃ris filijs is-
rahel. hõ de filijs isrl̃ ⁊ d̃ ad uenis
q̃ hĩtant in isrl̃. siq̃s dederit de semine suo
ydolo moloch: morte moriat̃. Popul⁹ ter
re lapidabit eũ: et ego ponam faciẽ meaꝫ
contra illũ. succidãqꝫ illũ de medio populi
sui. eo ꝙ dederit de semine suo moloch. et
ꝯtaminauerit sanctuariũ meũ: ac pollue
rit nomẽ sanctũ meuꝫ. qd̃ si negligẽs ꝓpl̃s
terre. ⁊ quasi ꝑuipendens imperiũ meuꝫ:
dimiserit hominem qui dedit de semĩe suo
moloch: nec voluerit eũ occidere. ponam
faciẽ meã suꝑ hominẽ illũ ⁊ cognatõnem
eius: succidãqꝫ ⁊ ip̃m et omnes qui cõsen-
serũt ei. vt fornicaret̃ cũ moloch d̃ medio
populi sui. Aĩma q̃ declĩauerit ad magos
⁊ ariolos. et fornicata fuerit cũ eis. ponã
faciẽ meã cõtra eã. et interfitiam illaꝫ de
medio populi sui. Sanctificamini ⁊ esto-
te sãcti: qꝛ ego sanctus sum dñs deus vr̃.
Custodite precepta mea: et facite ea. Ego
dñs qꝛ sãctifico vos. Qui maledixerit pa
tri suo aut matri morte moriat̃. Pr̃i ma-
triqꝫ q̃ maledixerit: sanguis ei⁹ sit suꝑ eũ
Si mechatus q̃s fuerit cũ vxore alteri⁹:
et adulteriũ ꝑpetrauerit cũ cõiuge ꝓximi
sui: morte morient̃ ⁊ mechus ⁊ adultera.
Qui dormierit cũ nouerca sua et reuela-
uerit ignominiã pr̃is sui: morte moriant̃
ambo. Sanguis eorũ sit super eos. Siq̃s
dormierit cum nuru sua vterqꝫ moriatur
qꝛ scelus operati sũt. Sanguis eorum sit
suꝑ eos. Qui dormierit cum masculo coi-
tu femineo: vterqꝫ oꝑatus ẽ nephas: mor
te moriãt̃. Sit sanguis eoꝝ suꝑ eos. Qui
supra vxorem filiã duxerit matrem eius
scelus oꝑatus est. Viuus ardebit cuꝫ eis.
nec ꝑmanebit tantũ nephas ĩ medio vr̃i.
Qui cum iumento et pecore coierit morte
moriatur. pecus quoqꝫ occidite. mulier q̃
succubuerit cuilibet iumẽto simul interfi
ciet̃ cũ eo. sãguis eoꝝ sit suꝑ eos. Qui ac-
ceperit sororẽ suã filiã pr̃is sui vel filiam
mr̃is sue ⁊ viderit turpitudinẽ eius. illaqꝫ
ꝯspexerit fr̃is ignomĩaꝫ: nefariã rẽ oꝑati
sũt: occidẽt̃ ĩ ꝯspectu ꝓpl̃i. eo ꝙ turpitudi-
nẽ suã mutuo reuelauerĩt: ⁊ portabũt ĩi-
q̃tatẽ suã. Qui coierit cũ muliere ĩ fluxu
mẽstruo ⁊ reuelauerit turpitudinẽ ei⁹ ip̃a
qꝫ aꝑuerit fontẽꝫ sanguĩs ei⁹ interficient̃

25

ambo de medio ꝓpl'i sui: turpitudinē ma-
tertere ⁊ amite tue nō discooperies. Qui
hoc fecerit: ignominiaꝫ carnis sue nuda-
uit. portabūt ambo iniq̄tatē suā. Qui coi
erit cū vxore patrui vel auūculi sui. ⁊ re-
uelauerit ignominiā cognatōis sue. por-
tabūt ambo peccatum suuꝫ. Absq̄ liberis
morient̄. Qui duxerit vxoreꝫ fratris sui.
rem facit illicitā. turpitudinē fratris sui
r̄uelauit: absq̄ filijs erit. Custodite leges
meas atq̄ iuditia. et facite ea. ne et vos
euomat terra quā ītraturi estis ⁊ habita-
turi. Nolite ābulare ī legittimis natōnuꝫ
quas ego expulsur⁹ sū añ vos. Omnia em̄
hec fecerunt. ⁊ abhominat⁹ sū eas. Vobis
aūt loquor. Possidete terrā eoꝝ quā dabo
vobis in hereditatē: terrā fluentē lacte ⁊
melle. Ego dñs deus vr̄. qui separaui vos
a ceteris populis. Sepate ergo ⁊ vos iu-
mentū mundū ab īmūdo. et auē mūdā ab
īmūda. Ne polluatis aīas vestras ī peco-
re ⁊ auibꝰ ⁊ cūctis que mouent̄ ī terra: et
q̄ vobis oñdi esse polluta. Eritis sācti mi-
hi: qꝛ sanct⁹ ego suꝫ dñs ⁊ sepaui vos a ce
teris ꝓpl'is vt essetis mei. Vir ⁊ mulier in
quibꝰ phitonic⁹ diuinatōis fuerit spiritus
morte moriāt̄. lapidibus obruēt eos. Sā-
guis eoꝝ sit sup illos. Ca. XXI.

Dixitq̄ domin⁹ ad mo-
ysen. Loq̄re ad sacerdotes filios a
arō ⁊ dices ad eos. Nec ꝯtaminet̄
sacerdos ī mortibꝰ ciuiū suoꝝ nisi tm̄ ī cō
sanguineis ac ꝓpinq̄s. i. sup p̄reꝫ ⁊ mr̄eꝫ ⁊
filiū ⁊ filiā. fratrē q̄ꝫ ⁊ sororē virginē q̄ nō
ē nupta viro. sꝫ nec ī prīcipe ꝓpl'i sui cōta-
minabit̄. nec radēt caput nec barbā nec ī
carnibꝰ suis faciēt incissuras. Sācti erūt
deo suo. ⁊ nō polluēt nomen ei⁹. Incensū
em̄ dñi ⁊ panes dei sui offerūt. ⁊ iō sancti
erūt. Scortū ⁊ vile ꝓstibulū nō ducet vxo
rem. nec eā q̄ repudiata ē a marito. qꝛ cō
secrat⁹ ē deo suo. ⁊ panes ꝓpositōnis offert
Sit g̊ sanct⁹. qꝛ ⁊ ego sanct⁹ sū dñs q̄ san-
ctifico vos. Sacerdotis filia si dep̄hēsa fu
erit ī stupro. ⁊ violauerit nomē p̄ris sui.
flāmis exuret̄. Pōtifex. i. sacerdos maxi-
mus inter frēs suos: sup cui⁹ caput fusuꝫ
ē vnctōnis oleū. ⁊ cui⁹ man⁹ in sacerdotio
cōsecrate sūt. Vestitusq̄ ē sanctis vestibꝰ.
caput suū nō discoopiet. vestimēta nō sci
dēt: ⁊ ad omnē mortuum nō ingredit̄ om-
nino. Sup patre quoq̄ suo ⁊ matre non
contaminabit̄: nec egredieť de sanctis ne
polluat sāctuariū dñi. qꝛ oleū sancte vn-
ctōnis dei sui sup eū ē. Ego dñs. Virginē
ducit vxorē. Viduā aūt ⁊ repudiatā ⁊ sor
didam atq̄ meretricē nō accipiet: sꝫ puel
lam de ꝓpl'o suo: nec cōmisceat stirpem ge
neris sui vulgo gentis sue: qꝛ ego dñs. qui
sanctifico eū. Locutusq̄ ē dñs ad Moysē
dicēs. Loquere ad Aaron. Homo de semi
ne tuo ꝑ familias qui habuerit maculaꝫ
non offeret panes deo suo: nec accedet ad
ministerium ei⁹. Si cec⁹ fuerit. si claud⁹
si vel paruo vel grandi ⁊ torto naso: si fra
cto pede. si manu. si gibbus. si lippus. si al-
buginem habens ī oculo. si iugem scabiē
si impetiginem in corpore. vel herniosus
omīs qui habuerit maculā de semine Aa-
ron sacerdotis. nō accedat offerre hostias
domino. nec panes deo suo. vescet̄ tamen
panibus qui offerunt̄ in sanctuario. ita
dūtaxat vt intra velum nō ingrediatur:
nec accedat ad altare qui maculaꝫ habet
⁊ cōtaminare nō debet sanctuariū meuꝫ.
Ego dñs qui sanctifico eos. Locutus est
ergo Moyses ad Aaron ⁊ ad filios eius et
ad omnem israhel: cuncta que sibi fuerāt
imperata. Capitulum. XXII.

Locutus quoq̄ est do-
min⁹ ad Moysē dicēs. Loq̄re ad A
arō ⁊ ad filios ei⁹: vt caueant ab
his q̄ ꝯsecrata sūt filioꝝ isrl': ⁊ nō ꝯtami-
nent nomē sanctificatoꝝ mihi. q̄ ip̄i offe-
runt. Ego dñs. Dic ad eos: ⁊ ad posteros
eorū. Oīs homo q̄ accesserit de stirpe vr̄a
ad ea que cōsecrata sūt. ⁊ q̄ obtulerūt filij
isrl' dño in quo est immūditia ꝑibit coraꝫ
dño. Ego suꝫ dominus. Hō de semīe Aarō
qui fuerit leprosus aut paciēs fluxū semi
nis. nō vescet̄ de his que sāctificata sunt
mihi: donec sanet̄. Qui tetigerit īmundū
sup mortuo. ⁊ ex quo egredit̄ semē quasi
coit⁹. ⁊ q̄ tangit reptile ⁊ q̄dlibet īmundū
cui⁹ tact⁹ est sordidus: īmund⁹ erit vsq̄ ad
vesperū. ⁊ nō vescet̄ his q̄ sāctificata sunt
sꝫ cū lauerit carnem suā aq̄ ⁊ occubuerit
sol. tūc mūdat⁹ vescet̄ de sāctificatis: qꝛ ci
bus illi⁹ ē. Morticinū ⁊ captū a bestia nō
comedēt: nec polluent̄ in eis. Ego sū dñs.
Custodiant precepta mea. vt nō subiace-
ant peccato: ⁊ moriant̄ in sanctuario cū

polluerīt illud. Ego dñs qui sāctifico eos
Omis alienigena nō comedet de sāctifica
tis. Inquilin⁹ sacerdotis et mercēnari⁹ nō
vescent ex eis. Quē aūt sacerdos emerit ⁊
qui vernacul⁹ dom⁹ ei⁹ fuerit. hi comedent
ex eis. Si filia sacerdotis cuilibet ex ꝑlo
nupta fuerit. de his q̄ sanctificata sūt ⁊ de
primitijs nō vescet. Sinautē vidua vl̄ re
pudiata et absq; liberis reuersa fuerit ad
domū pr̄is sui (sicut puella ꝓsueuerat) a
letur cibis pr̄is sui. Omis alienigena come
dendi ex eis nō hz pr̄atez. Qui comederit
de sc̄tificatis ꝑ ignorātiā. addet quintā p
tem cū eo qđ comedit: ⁊ dabit sacerdoti in
sāctuariū. nec ꝓtamīabūt sāctificata fili
orū isrl̄ q̄ offerūt dño. ne forte sustineant
iniq̄tatē delicti sui. cū sāctificata comede
rint. Ego dñs: q̄ sāctifico eos. Locutusq;
ē dñs ad Moysē dicēs. Loqre ad Aaron et
filios ei⁹ ⁊ ad oēs filios israhel diceſq; ad
eos. Hō de domo isrl̄ ⁊ de aduenis q̄ habi
tāt apud vos. qui obtulerit oblatōem suā
vel vota soluēs vel sponte offerēs: quicqđ
illud obtulerit ī olocaustū dñi vt offerat
ꝑ vos: mascul⁹ īmaculat⁹ erit ex bob⁹. ex
ouib⁹ ⁊ ex capris. Si maculā habuerit ñ
offeretis: neq; erit acceptabile. Hō q̄ obtu
lerit victimā pacifico ꝑ dño: vel vota sol
uens vel spōte offerēs tā de bob⁹ q̄ de ovi
bus: īmaculatū offeret vt acceptabile sit
Omis macula nō erit ī eo. Si cecū fuerit
si fractū. si cicatricez hñs. si papulas aut
scabiē. aut īpetiginē nō offeretis ea dño.
nec adolebitis ex eis sup altare dñi. Bouē
⁊ ouē aure ⁊ cauda amputatis volūtarie
offerre potes. votū aūt ex his solui nō po
test. Omē aīal qđ vel cōtritis vel tōsis vel
sectis ablatisq; testiculis est. nō offeretis
dño. ⁊ ī terra vr̄a hoc omīno ne faciatis.
De manu alienigene nō offeretis panes d̄o
vr̄o. ⁊ quicqđ aliud dare voluerīt: q; cor
rupta ⁊ maculata sūt oīa. nō suscipietis
ea. Locutusq; ē dñs ad Moysē dicēs. Bos
ouis ⁊ capra: cū genita fuerīt: septē diebꝫ
erūt sub vbere matris sue. die aūt octauo
⁊ deinceps offerre potērūt dño. Sive ille
bos sive ouis nō īmolabūt vna die cū ve
tib⁹ suis. Si īmolaueritis hostiā ꝑ grāz̄ū
actōne dño vt possit esse placabil̄. eodē die
comedetis eā. Nō remanebit q̄cq̄ ī mane
alter⁹ diei. Ego dñs. Custodite mandata
mea: ⁊ facite ea. Ego dom⁹. Ne polluatis
ea nomē meū sanctū: vt sāctificer in me
dio filioꝝ isrl̄. Ego dñs q̄ sanctifico vos:
et eduxi de terra egipti. vt essem vobis in
deum. Ego dñs. Ca. XXIII.

Locutusq; ē dom⁹ ad
Moysē dicēs. Loqre filijs isrl̄: ⁊ di
ces ad eos. he sūt ferie dñi: q̄s vo
cabitis sāctas. Sex diebꝫ facietis op⁹: di
es septim⁹ q; sabbati requies ē: vocabit̄ san
ctus. Omē op⁹ nō facietis ī eo. Sabbatuz
dñi ē in cūctis habitatōnib⁹ vr̄is. he sunt
ergo ferie dñi sancte: q̄s celebrare debetis
tp̄ib⁹ suis. Mense primo quartadecīa die
mensis ad vesperū phase dñi ē. ⁊ quintade
cima die mensis hui⁹ solennitas azimorū
dñi ē. Septē diebus azima comedetis di
es prim⁹ erit vobis celeberrim⁹ sāctusq;.
Oē opus seruile nō facietis ī eo: sz offere
tis sacrifitiū ī igne dño. septē diebꝫ. Dies
aūt septim⁹ erit celebrioz et sanctioz. nul
lūq; seruile op⁹ facietis in eo. Locutusq; ē
dñs ad Moysen dicens. Loqre filijs isrl̄: ⁊
dices ad eos. Cū ingressi fueritis terram
quam ego dabo vobis ⁊ messueritis sege
tez: feretis manipulos spicarū primitias
messis vr̄e ad sacerdotē. Qui eleuabit fas
ciculū coram dño. vt acceptabile sit ꝑ vo
bis altera die sabbati. ⁊ sanctificabit illū
Atq; in eodem die quo manipulus cōse
crab̄: cedet̄ agnus īmaculatus anniculus
in olocaustū domini: et libamēta offerē
tur cū eo due decime simile cōsperse oleo ī
incensū dñi odorēq; suauissimū. liba quo
q; vini: quarta ps hin. Panem ⁊ polentā
⁊ pultes nō comedetis ex segete: vsq; ad di
em qua offeratis ex ea deo vr̄o. Preceptū
ē sempiternū ī generatōib⁹: cūctisq; habi
taculis vr̄is. Numerabitis ꝙ ab altera die
sabbati ī q̄ obtulistis manipulū p̄mitiaꝝ
septez ebdomadas plenas vsq; ad alteram
diē expletōnis ebdomade septime. id ē quī
quaginta dies: et sic offeretis sacrifitiuz
nouū domino ex omīb⁹ habitaculis vr̄is.
panes primitiarū duos de duab⁹ decimis
sil̄e fermentate: q̄s coquetis in primitias
dñi. Offeretisq; cū panib⁹ septē agnos im
maculatos anniculos: ⁊ vitulū de armen
to vnū. ⁊ arietes duos. et erūt ī olocaustū
cum libamentis suis: in odorem suauissi
mū domino. Facietis ⁊ hircum ꝑ peccato

duosq; agnos anniculos hostias pacifico
rũ. Cũq; eleuauerit eos sacerdos cũ pani
bus p̃mitiaꝝ corã dño. cedent ĩ visũ eius.
Et vocabitis hũc diẽ celeberrimũ atq; sã
ctissimũ. Om̃e opus seruile nõ facietis in
eo. Legittimũ sempiternũ erit in cunctis
habitacul' ⁊ generatõnibꝫ vr̃is. Postq̃ at̃
messueritis segetẽ terre vr̃e non secabitis
eã vsq; ad soluz: nec remanẽtes spicas col
ligetis: sz pauꝑibus ⁊ ꝑegrinis dimittetis
eas. Ego sũ dñs deus vr̃. Locutusq; ẽ dñs
ad Moÿsen dicẽs. Loq̃re filijs isrl' mẽse se-
ptimo p̃ma die mẽsis erit vobis sabbatuz
memoriale clangentibꝫ tubis: et vocabit̃
sanctũ. Om̃e opus seruile nõ facietis ĩ eo
⁊ offeretis olocaustũ dño. Locutusq; ẽ do
min⁹ ad moÿsẽ dicẽs. Decĩo die mẽsis h⁹
septimi dies expiatõnuz: erit celeberrim⁹
⁊ vocabit̃ sanctus: affligetisq; aĩas vr̃as
in eo. ⁊ offeretis olocaustũ dño. Om̃e op⁹
seruile nõ facietis in tp̃e diei hui⁹: q̃ dies
ꝓpiciatõnis ẽ: vt ꝓpicieť vobis dñs de⁹ vr̃.
Om̃is anima q̃ afflicta nõ fuerit die hac.
ꝑibit de ꝓpl'is suis. ⁊ que opis quiꝓpiam fe
cerit: delebo eã de ꝓpl'o suo. nihil g̃ opis fa
cietis in eo. Legittimũ sempiternum erit
vobis in cunctis generatõnibꝫ ⁊ habitatõ
nibus vr̃is. Sabbatuz requietõnis est: et
affligetis aĩas vr̃as. Die nono mẽsis se-
ptimi a vespero vsq; ad vesperũ celebrabi
tis sabbata vr̃a. Et locut⁹ ẽ dñs ad moÿ-
sen dicẽs. Loq̃re filijs isrl'. A quĩtodecimo
die mẽsis hui⁹ septimi erũt ferie taberna
culoꝝ septẽ diebꝫ dño. Dies prim⁹ vocabi
tur celeberrim⁹ atq; sanctissim⁹. Oẽ opus
seruile nõ facietis ĩ eo. ⁊ septẽ diebꝫ offere
tis olocausta dño. Dies q̃ꝫ octau⁹ erit ce-
leberrim⁹ atq; sanctissim⁹. ⁊ offeretis olo
caustum dño. Est em̃ cetus atq; collecte.
Omne op⁹ seruile nõ facietis ĩ eo. He sunt
ferie dñi quas vocabitis celeberrimas at
q; sanctissimas offeretisq; in eis oblatões
dño. olocausta et libamenta iuxta ritum
vniuscuiusq; diei: exceptis sabbatis domĩ
donisq; vr̃is. et que offertis ex voto vel q̃
sponte tribuitis dño. A quindecimo ergo
die mensis septimi qñ ꝯgregaueritis oẽs
fructus terre vr̃e celebrabitis ferias dñi
septem diebꝫ. Die primo ⁊ die octauo erit
sabbatuz. i. requies. Sumetisq; vobis die
primo fructus arboris pulcerrime spatu
lasq; palmarum ⁊ ramos ligni densarum
frondiũ. ⁊ salices de torrente: ⁊ letabimini
corã dño deo vr̃o. celebrabitisq; solennita
tem eius septem diebꝫ ꝑ annum. legitti-
mum sempiternuz erit in generatõnibus
vestris. Mense septimo festa celebrabitis
et habitabitis in vmbraculis septem die-
bus. omnis qui de genere est israhel ma-
nebit in tabernaculis: vt discant posteri
vestri q̃ ĩ tabernaculis habitare fecerim
filios israhel cum educerem eos de terra
egipti. Ego dominus deus vester. locutus
q; ẽ Moÿses sup solẽnitatibꝫ domĩ ad fili-
os israhel. Capitulum. XXIIII.

Et locut⁹ est domin⁹ ad
Moÿsẽ dicẽs. Precipe filijs israel
vt afferãt tibi oleũ de oliuis puris
simũ ac lucidũ ad ꝯcinandas lucernas iu
giter extra velũ testĩonij: in tabernaculo
federis. Ponetq; eas aarõ a vespe vsq; in
mane corã dño: cultu rituq; perpetuo in
generatõnibꝫ vr̃is. Sup candelabrũ mũ-
dissimũ ponent̃ semp in ꝯspectu dñi. Ac-
cipies quoq; similã. ⁊ coques ex ea duode
cim panes: q̃ singuli habebũt duas deci-
mas. Quoꝝ senos altrinsecus sup mensaz
purissimaz corã dño statues. ⁊ pones sup
eos thus lucidissimũ: vt sit panis in moni
mentum oblatõnis dño. Per singula sab
bata mutabunt̃ coram dño. suscepti a fi-
lijs israhel federe sempiterno: erũtq; aarõ
⁊ filioꝝ ei⁹. vt comedãt eos ĩ loco sc̃to: q̃
sanctũ sc̃toꝝ ẽ de sacrifitijs dñi iure ꝑpe-
tuo. Ecce aũt egressus filius mulieris is-
rahelitidis quẽ peꝑat de viro egiptio ĩter
filios israhel: iurgatus ẽ in castris cũ vi-
ro israelite. Cũq; blasphemasset nomẽ do
mĩ. ⁊ maledixisset ei: adduct⁹ ẽ ad moÿsen
Vocabat̃ aũt mater ei⁹ salumith filia da-
bri de tribu dan. Miserũtq; eum in carce-
rez: donec nossent q̃d iuberet dñs. Qui lo
cutus ẽ ad Moÿsen: dicẽs. Educ blasphe-
mũ extra castra. ⁊ ponant oẽs q̃ audierũt
man⁹ suas sup caput ei⁹. ⁊ lapidet eũ ꝓpl's
vniuersus. ⁊ ad filios israel loq̃ris. homo
q̃ maledixerit deo suo portabit peccatum
suũ. ⁊ q̃ blasphemauerit nomẽ dñi: morte
moriatur. lapidibus oꝓprimet euz omnis
ml'titudo ꝓpl'i. Siue ille ciuis seu ꝑegrin⁹
fuerit. q̃ blasphemauerit nomẽ dñi: mor-
te moriat̃. Qui ꝑcusserit ⁊ occiderit hoĩez

morte moriat̃. Qui ꝑcusserit aĩal reddat vicariũ. i. aĩaz ꝑ aĩa. Qui irrigauerit maculã cuilibz ciuiũ suoꝝ: sic̃ fecit. sic fiet ei Fracturã ꝑ fractura. oclm ꝑ oclo. dentẽ ꝑ dente restituet. q̃lem ĩflixerit maculã talẽ sustinẽ coget̃. Qui ꝑcusserit iumẽtũ reddat aliđ. Qui ꝑcusserit hoĩez puĩet̃. Equũ iuditiũ sit ĩter vos. siue ꝑegrin⁹ siue ciuis peccauerit. qꝛ ego sum dñs deus vr̃. Locutusqꝫ ẽ Moÿses ad filios isrl̃. ⁊ eduxerũt eũ q̃ blasphemauerat extra castra. ac lapidibus oꝓpresserũt. Feceruntqꝫ filij isrl̃ sicut p̃ceperat dñs Moÿsi. Ca. XXV.

Locutusqꝫ ẽ domin⁹ ad Moÿsen ĩ monte sÿnai dicẽs. Loquere filijs isrl̃ ⁊ dices ad eos. Qñ ingressi fueritis terrã quaz ego dabo vobis: sabbatizate sabbatũ dño. Sex annis seres agrũ tuũ. ⁊ sex annis putabis vineã tuã: colligesqꝫ fructus ei⁹. Septimo aũt anno sabbatũ erit terre requietõnis dñi. Agrũ nõ seres ⁊ vineã non putabis. Que sponte gignet hum⁹ nõ metes. ⁊ vuas primitiaꝝ tuaꝝ nõ colliges quasi vindemiã Annus em̃ req̃etionis terre ẽ. Sz erunt vobis ĩ cibũ. tibi ⁊ ꝟuo tuo. ancille ⁊ mercẽnario tuo ⁊ aduene q̃ ꝑegrinãt̃ apđ te. Iumẽtis tuis ⁊ pecoribꝫ omĩa q̃ nascunt̃ p̃bebunt cibum. Numerabis q̃ꝫ tibi septez ebdomadas annorũ. i. septies septẽ. que simul faciũt quadragintanouez: ⁊ clanges bucina mense septimo decima die mẽsis ꝓpiciatõnis tꝑe in vniuersa terra vr̃a. Sãctificabisqꝫ annũ quinquagesimuz: et vocabis remissionẽ cunctis habitatoribꝫ terre tue. Ipse est em̃ iubileus. Reuertet̃ hõ ad possessionẽ suam: et vnusquisqꝫ rediet ad familiã pristinã: qꝛ iubileus ẽ. ⁊ quinquagesimus ann⁹. Nõ seretis atqꝫ metetis sponte ĩ agro nascentia. ⁊ p̃mitias vindemie nõ colligetis ob sãctificatõez iubilei. sz statim ablata comedetis. Anno iubilei redient omnes ad possessiones suas. Qñ vendes quiꝓpiam ciui tuo. vel emes ab eo ne contristes fratrẽ tuũ. sed iuxta numerũ annoꝝ iubilei emes ab eo. ⁊ iuxta supputatõez frugũ vẽdet tibi. Quãto pl⁹ ãni remanserint p⁹ iubileum. tanto crescet et pretiũ: quantomin⁹ tꝑis numeraueris tãtomĩoris ⁊ emptio ꝯstabit. Tp̃s em̃ frugũ vẽdet tibi. Nolite affligere ꝯtribules vr̃os sz timeat vnusq̃sqꝫ deũ suũ: qꝛ ego domĩ⁹ deus vr̃. Facite p̃cepta mea. ⁊ iuditia custodite ⁊ ĩplete ea. vt hĩtare possitis ĩ terra absqꝫ vllo pauore. et gignat vob̃ hum⁹ fructus suos quibꝫ vescimini vsqꝫ ad saturitatez. nulli⁹ impetũ formidãtes. Qꝛ si dixeritis quid comedem⁹ anno septĩo: si nõ seuerim⁹ neqꝫ colligerim⁹ fruges nr̃as: dabo bñdictõem meã vobis ãno sexto. ⁊ faciet fructus triũ annoꝝ. seretisqꝫ anno octauo ⁊ comedetis veteres fruges vsqꝫ ad nonũ annũ. Donec noua nascant̃ edetis vetera. Terra q̃ꝫ nõ vendet̃ imꝑpetuũ: qꝛ mea est. ⁊ vos aduene ⁊ coloni mei estis. Vñ cũcta regio possessiõis vr̃e sub redemptõnis ꝯditõne vendet̃. Si attenuat⁹ frater tuus vẽdiderit possessiunculã suam: ⁊ voluerit ꝓpinquus ei⁹ potest redimere qđ ille vendiderat. Sinautem non habuerit ꝓximũ. ⁊ ipse pretiũ ad redimendũ potuerit inuenire. computabũt̃ fructus ex eo tꝑe quo vẽdidit. ⁊ qđ reliquũ ẽ reddat emptori. sicqꝫ recipiet possessionẽ suã. Qđ si nõ inuenerit man⁹ eius vt reddat p̃tium habebit emptor qđ emerat vsqꝫ ad annuz iubileũ. In ip̃o em̃ oĩs venditio redit ad dñm. ⁊ ad possessorẽ pristinũ. Qui vẽdiderit domũ ĩtra vrbis muros: habebit lnĩaz redimendi donec vnus impleat̃ ann⁹. Si nõ redemerit et anni circulus fuerit euolut⁹. emptor possidebit eã. ⁊ posteri ei⁹ imperpetuũ. ⁊ redemi nõ poterit. etiã ĩ iubileo. Sinautẽ in villa fuerit dom⁹ que muros nõ hz: agroꝝ iure vendet̃. Si añ redẽpta nõ fuerit. in iubileo reuertet̃ ad dominũ. Edes leuitaꝝ (qm̃ ĩ vrbibꝫ sũt) semper possent redemi. Si redempte nõ fuerĩt in iubileo reuertent̃ ad dños: qꝛ dom⁹ vrbiũ leuitaꝝ ꝑ possessionibꝫ sũt inter filios isrl̃. Suburbana aũt eoꝝ non venient: qꝛ possessio sẽpiterna ẽ. Si attenuat⁹ fuerit frater tu⁹ ⁊ infirm⁹ manu. ⁊ suscepis eum q̃si aduenã ⁊ ꝑegrinũ ⁊ vixerit tecũ. ne accipias vsuras ab eo: nec ampli⁹ q̃ꝫ dedisti. Time deũ tuũ. vt viuere possit frater tu⁹ apud te. Pecuniã tuã nõ dabis ei ad vsuram. et frugum superhabundantiam nõ exiges. Ego domin⁹ deus vester qui eduxi vos de terra egigti: vt darem vobis terrã chanaan. ⁊ essez vester deus. Si pauꝑtate compulsus vendiderit se tibi frater tu⁹

nō eū oppꝛimes seruitutē famulorū: sꝫ q̄si
mercēnari⁹ q colon⁹ erit. Vsq; ad annum
iubileū opabit apud te. q postea egredietꝫ
cū liberis suis. et reuertetꝫ ad cognatōem
q ad possessionē pr̄m suoꝝ. Mei em̄ serui
sūt: q ego eduxi eos de terra egipti. Nō ve
nient conditōne seruoꝝ. Ne affligas eū p
potentiam: sꝫ metuito deū tuum. Seru⁹
q ancilla sint vobis de natōnib⁹ q̄ i circui-
tu vr̄o sūt: q de aduenis q̄ pegrinantꝫ apd
vos. vel qui ex his nati fuerīt i terra vr̄a
Hos habebitis famulos. q hereditario iu-
re trās̄mittetis ad posteros. ac possidebi-
tis ineternum. fratres aūt vr̄os filios is-
rahel ne opprimatis p potentiā. Si inua
luerit apud vos man⁹ aduene atq; pegri-
ni. q attenuat⁹ frater tu⁹ vendiderit se ei,
aut cuiq; de stirpe ei⁹: p⁹ venditōem p̄t re-
dimi. Qui voluerit ex frib⁹ suis redimet
eū. q patru⁹ q patruelis q ꝯsanguineus q
affinis. Sinautez q ipe potuerit: redimet
se. supputatis dūtaxat annis a tpe vēditō-
nis sue usq; in annū iubileum. q pecunia
qua venditus fuerat iuxta annoꝝ nume
rum. et ratōne mercēnarij supputata. Si
plures fuerint anni qui remanēt usq; ad
iubileū. s̄m hos reddet q pretiuz. si pauci
ponet ratōem cū eo iuxta annoꝝ numeꝝ
q reddet emptori qd̄ reliquū est. annoꝝ q̄
bus añ seruiuit mercedib⁹ imputatis. Nō
affliget eū violenter in ꝯspectu tuo. Qꝛsi
p hec redimi non potuerit: anno iubileo
egredietꝫ cū liberis suis. mei em̄ sūt serui
filij isrl̄: q̄s eduxi ꝺ terra egipti. Ego dn̄s
deus vester. Ca. XXVI:

On facietis vobis ydo

lū q sculptile: nec titulos erigetis
nec insignē lapidē ponetis i terra
vr̄a vt adoretis eū. Ego em̄ sū dn̄s de⁹ vr̄.
Custodite sabbata mea et pauete ad san-
ctuariū meū. Ego dominus. Si in p̄ce-
ptis meis ābulaueritis q mādata mea cu
stodieritis q feceritis ea: dabo vobis plu
uias tpibus suis. Et terra gignet germē
suū. q pomis arboꝛes replebunt. Apprehē
det messiū tritura vindemiam. q vindemia
occupabit sementē: q comedetis panē ve-
strū in saturitate. et absq; pauoꝛe habita-
bitis i terra vr̄a. Dabo pacē in finib⁹ ve-
stris: dormietis. q nō erit q̄ exterreat. Au
feram malas bestias: et gladi⁹ nō trāsibit
terminos vr̄os. Persequmini inimicos ve-
stros. q corꝛuent corā vobis. Persequant
quinq; de vr̄is: centū alienos q centum de
vobis decē milia. Cadent inimici vr̄i gla-
dio in cōspectu vr̄o. Respitiaz vos q cre-
scere faciā: multiplicabimi q firmabo pa
ctum meū vobiscū. Comedetis vetustissi-
ma veterū. et vetera nouis supueniētib⁹
p̄ꝛcietis. Ponā tabernaculū meū in me-
dio vr̄i. q nō abiiciet vos aīa mea. Ambu
labo inē vos. q ero vester de⁹. vosq; eritis
p̄ꝛs me⁹. Ego dn̄s deus vr̄. q eduxi vos de
terra egiptioꝝ ne seruiretis eis q q̄ cōfre-
gi cathenas ceruicū vr̄arū vt incederetis
erecti. Qꝛsi nō audieritis me nec feceritis
oīa mādata mea: sꝫ spreueritis leges me-
as: q iudicia mea cōtempseritis vt nō fa-
ciatis ea q̄ a me ꝯstituta sunt. q ad irritū
p̄ducatis pactū meū: ego q̄q; hec faciā vo-
bis. Visitabo vos velocit̄r in egestate et
ardoꝛe: q̄ ꝯficiat oc̄los vr̄os q ꝯsumat ani
mas vr̄as. Frustra seretis sementez: q̄ ab
hostib⁹ deuorabit̄. Ponam faciem meam
contra vos: q corꝛuetis corā hostib⁹ vr̄is
q subiiciemini his q̄ oderūt vos. Fugietis
nemine p̄sequēte. Sinautē nec sic obedie-
ritis mihi: addā correptōnes vr̄as septu-
plum p̄pter pc̄a vr̄a: et cōterā supbiā du-
ritie vr̄e. Daboq; vobis celuz desup sicut
ferrū. et terrā eneā. Consumet in cassum
laboꝛ vr̄. nō p̄feret terra germē nec arbo
res poma p̄bebunt. Si ambulaueritis ex
aduerso mihi. nec volueritis audire me:
addā plagas vr̄as usq; in septuplu z p̄pter
pc̄a vr̄a. Emittāq; in vos bestias agri q̄
ꝯsumāt vos q pecora vr̄a q ad paucitatē
cūcta redigant: deserteq; fient vie vestre.
Qꝛsi nec sic volueritis recipe disciplinam
sꝫ ambulaueritis ex aduerso mihi. ego q̄q;
contra vos aduersus incedam q p̄cutiam
vos septies p̄pter pc̄a vr̄a. inducāq; super
vos gladiū vltoꝛem federis mei. Cūq; ꝯfu
+ geritis i vrbes: mittā pestilentiā i medio
vr̄i: q trademini i manib⁹ hostiū postq̄ cō
fregero baculū panis vr̄i. ita vt decē mu-
lieres in uno clibano coquāt panes. q red
dant eos ad pond⁹: q comedetis q nō satu
rabimi. Sinautē nec p̄ hec audieritis me.
sꝫ ambulaueritis cōtra me: q ego incedaz
aduersus vos in furoꝛe contrario q corri-
piam vos septez plagis p̄pter peccata vr̄a

ita vt comedatis carnes filioꝝ vꝛoꝝ ⁊ filiarũ vꝛaꝝ. Destruã excelsa vꝛa ⁊ simulacra ꝓfringã. Cadetis ĩter ruinas ydolorũ vꝛoꝝ. ⁊ abominabit vos aĩa mea. ĩ tantũ vt vrbes vꝛas redigã ĩ solitudinẽ. ⁊ deserta faciã sanctuaria vꝛa. nec recipiaz vlt odorẽ suauissimũ. dispdãq; tꝛrã vꝛam. et stupebũt sup ea ĩimici vꝛi cũ habitatores illi⁹ fuerint. Vos aũt dispgã in gentes. et euaginabo p⁹ vos gladiũ: eritq; tꝛra vꝛa deserta. ⁊ ciuitates dirute. Tũc placebunt tꝛre sabbata sua cũctis diebꝫ solitudinis sue. qñ fueritis in tꝛra hostili. Sabbatizabit ⁊ requiescet ĩ sabbatis solitudis sue eo ꝙ nõ requieuerit in sabbatis vꝛis. qñ habitabatis ĩ ea. Et q̃ ꝺ vobis remãserint dabo pauorẽ in cordibꝫ eorũ in regionibꝫ hostiũ. Terrebit eos sonit⁹ folij volãtis: ⁊ ita fugiẽt quasi gladiũ. Cadẽt nullo seqñte. et corruent singuli sup frẽs suos quasi bella fugiẽtes. Nemo vꝛm inimicis audebit resistere. Peribitis inter gentes: ⁊ hostilis vos tꝛra ꝓsumet. Qꝛsi ⁊ de his aliq̃ remanserit. tabescent in iniq̃tatibꝫ suis. in tꝛra inimicoꝝ suoꝝ. ⁊ ꝓpter pcã pꝛm suoꝝ ⁊ sua affligent donec ꝓfiteant iniq̃tates suas ⁊ malo⁹ suoꝝ recordent quibꝫ ꝓuaricati sũt in me. ⁊ ambulauerũt ex aduerso mihi. ambulabo igit ⁊ ego ꝓtra eos ⁊ inducã illos in tꝛrã hostilẽ donec erubescat incircũcisa mẽs eorũ. Tũc orabũt p impietatibꝫ eorũ. et recordabor federis mei. qꝺ pepigi cũ iacob. ysaac et Abrahã. tꝛre q̃z memor ero. q̃ cũ relicta fuerit ab eis ꝓplacebit sibi in sabbatis suis: patiẽs solitudinẽ ꝓpter illos. Ipi ꝺo rogabũt pro pcis suis. eoꝝ abiecerint iudicia mea et leges meas despexerit. Attñ etiã cũ eẽnt in tꝛra hostili: nõ penit⁹ abieci eos. neq; sic despexi vt cõsumerent ⁊ irritũ facerez pactũ meũ cũ eis. Ego em̃ sũ dñs deus eorũ. et recordabor federis mei pristini. qñ eduxi eos de tꝛra egipti ĩ ꝓspectu gentiũ vt essem de⁹ eorũ. Ego dñs deus. Hec sunt iudicia atq; pcepta. ⁊ leges q̃s dedit dñs ĩter se ⁊ inter filios isrl̃ in monte sy̓nai. p manum Moy̓si. Ca. XXVII:

LOcutus q̃z ẽ dom⁹ ad Moy̓sẽ dicẽs. Loq̃re filijs isrl̃ ⁊ dices ad eos. hõ q̃ votũ fecerit ⁊ spopõderit deo aĩam suã. sub estimatõne data bit ptiũ. Si fuerit masculꝰ a vicesimo anno vsq; ad sexagesimũ annũ dabit quinq̃ginta siclos argenti ad mensurã sãctuarij si mulier: trigĩta. A quĩto aũt ãno vsq; ad vicesimũ masculus dabit viginti siclos. femina decem. Ab vno mense vsq; ad annũ quintũ p masculo dabunt quĩq; sicli. p femina tres. Sexagenari⁹ et vltra masculꝰ dabit quĩdecim siclos: femĩa decẽ. Si pauper fuerit ⁊ estimatõez reddere nõ valebit stabit corã sacerdote: ⁊ quãtũ ille estiauerit ⁊ viderit eũ posse reddere: tantũ dabit. Animal aũt qꝺ ĩmolari potest dño si q̃s vouerit sanctũ erit ⁊ mutari nõ poterit. id ẽ nec meli⁹ malo nec peius bono. Qꝺsi mutauerit. ⁊ ipm qꝺ mutatũ ẽ. ⁊ illud p q̃ mutatũ ẽ cõsecratum erit dño. Animal ĩ mundũ qꝺ immolari dño non potest q̃s vouerit: adducet añ sacerdotẽ. qui diiudicans vtrũ bonũ vel malũ sit: statuet ptiũ Quod si dare voluerit is qui offert: addet supra estimatõem quintaz ptem. homo si vouerit domũ suã ⁊ sãctificauerit dño cõsiderabit eã sacerdos vtruz bona an mala sit. ⁊ iuxta ptium qꝺ ab eo fuerit cõstitutum venũdabit. Sinautẽz ille q̃ vouerat voluerit redimere eã: dabit quintã ptem estimatõis sup̃. ⁊ habebit domũ. Qꝛsi agrũ possessiõis sue vouerit et ꝓsecrauerit dño iuxta mensurã sementis estimabit ptium Si triginta modijs ordei serit tꝛra: quinquaginta siclis venundet argenti. Si statim ab ãno incipiẽtis iubilei vouerit agꝝ quãto valere pt tanto estiabit. Sinautẽz p⁹ aliquantũ tpis: supputabit sacerdos pecuniã iuxta annoꝝ q̃ reliqui sũt numerũ vsq; ad iubileũ. ⁊ ꝺtrahet ex pcio. Qꝛsi voluerit redimere agrũ ille q̃ vouerat: addet quintã ptẽ estimate pecunie: ⁊ possidebit eã. Sinautẽ voluerit redimere: sed alteri cuilibet fuerit venũdat⁹. vltra eũ q̃ vouerat redimẽ nõ poterit: qꝛ cũ iubilei venerit dies sctificat⁹ erit dño. ⁊ possessio ꝓsecrata ad ius ptiet sacerdotũ. Si ager emptus ẽ ⁊ nõ de possessiõe maioꝝ sctificat⁹ fuerit dño: supputabit sacerdos iuxta annoꝝ nũerũ vsq; ad iubileũ ptiũ. ⁊ dabit ille q̃ vouerat eũ dño. In iubileo aũt reuertet ad prioꝛẽ dñm q̃ venditerat euz. ⁊ habuerit ĩ sortẽ possessionis sue. Oĩs estimatio sicli sãctuarij ponderabit. Siclus vi-

98 BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA Poznań

ginti obulos habet. Primogenita que ad deum ꝑtinēt nemo sanctificare poterit et vouere. Siue bos siue ouis fuerit: dñi sūt Qꝛsi īmūdū est aīmal: redimet qui obtulit iuxta estimatōem suā. et addet quintā partē pretij. Si redimere noluerit vendet̄ alteri: quātocūqꝫ fuerit añ estimatū. Oē qd̄ dño cōsecrat̄ siue hō fuerit siue aīal. siue ager non vendet̄: nec redemi poterit quicq̄d semel fuerit cōsecratū. Sanctū sāctoꝝ erit dño. Et omīs ꝯsecratio q̄ offert̄ ab hoīe nō redimet̄: sꝫ morte morieť. Oēs decime terre siue de pomis arborū siue de frugibꝫ dñi sūt: ⁊ illi sanctificāt̄. Siq̄s at̄ voluerit redimere decimas suas: addet q̄ntam partem eaꝝ oīm decimaꝝ. Boues et oues ⁊ capre q̄ sub pastoris virga trāseūt quicquid decimū venerit sanctificabit̄ domino. nō eliget̄ nec bonū nec malum nec altero cōmutabit̄. Si quis mutauerit: et qd̄ mutatū est: ⁊ ꝑ quo mutatū est sanctificabit̄ dño. et nō redimet̄. hec sūt p̄cepta q̄ mādauit dñs Moÿsi ad filios isrl̄ ī monte sÿnai. ¶ Explicit liber Leuiticus.

¶ Incipit liber Uaiedaber quem nos Numeri dicim⁹. ¶ Capitulū primū.

Locutusqꝫ est dominꝰ ad Moÿsen ī deserto sÿnai ī tabernaculo federis: prīa die mensis secūdi āno altero egressionis eoꝝ ex egipto: dicens. Tolle sūmaꝫ vniuerse congregatōnis filiorū israhel ꝑ cognatōnes et domos suas: ⁊ nomina singulorū. quicquid sexus est masculini a vicesimo anno ⁊ sup̄. omniū viroꝝ fortium ex israhel: et numerabitis eas ꝑ turmas suas tu et Aaron. Erūtqꝫ vobiscuꝫ principes tribuum. ac domoꝝ in cognatōnibus suis: quorum ista sunt nomina. De tribu Ruben. elÿsur filius sedeur. De tribu Sÿmeon. salamihel fili⁹ surisaddai. De tribu Juda. naason filius amminadab. De tribu ÿsachar. nathanael filius suar. De tribu zabulon. eliab filius henon. Filioruꝫ aūt Joseph de tribu ephraim. elisama filius ammiud. De tribu manasse. gamalihel fili⁹ phadassur. De tribu beniamī. abidan fili⁹ gedeonis. De tribu Dan. abiezer fili⁹ amisaddaÿ. De tribu aser. phegiel filius ochran. De tribu Gad. eliasaph fili⁹ duel. De tribu neptalim. ahira fili⁹ enan. hi nobilissimi principes multitudinis per tribus ⁊ cognatōnes suas: et capita exercitus israhel quos tulerūt Moÿses ⁊ Aaron cū omni vulgi multitudine. ⁊ ꝯgregauerūt primo die mēsis secūdi recensētes eos ꝑ cognatōnes ⁊ domos ac familias ⁊ capita ⁊ noīa singuloꝝ a vicesimo anno ⁊ sup̄. sicut p̄cepat dñs Moÿsi. Nūeratiqꝫ sūt in deserto sÿnai de ruben primogenito israhelis ꝑ generatōes ⁊ familias ac domos suas ⁊ noīa capitū singuloꝝ omē qd̄ sex⁹ ē masculini a vicesimo anno ⁊ sup̄ ꝓcedētiū ad bellū quadragintasex milia q̄ngēti. De filijs sÿmeon ꝑ generatōes ⁊ familias ac domos cognatōnū suaꝝ recēsiti sūt ꝑ noīa ⁊ capita singuloꝝ. omē qd̄ sexus ē masculini a vicesimo anno ⁊ sup̄. ꝓcedentiū ad bellū. quinq̄gintanouē milia trecēti. De filijs Gad ꝑ generatōes ⁊ familias ac domos cognatōnū suaꝝ. recensiti sūt ꝑ noīa singuloꝝ a vigīti annis ⁊ sup̄ oēs q̄ ad bella ꝓcederēt. quadragītaquīqꝫ milia sexcenti quinq̄ginta. De filijs Juda. ꝑ generatōnes ⁊ familias ac domos cognatōnū suaꝝ ꝑ noīa singuloꝝ a vicesimo āno ⁊ sup̄. oēs q̄ poterāt ad bella ꝓcedere recēsiti sūt. septuagītaq̄tuor milia sexcēti. De filijs ÿsachar ꝑ generatōes ⁊ familias ac domos cognatōnū suaꝝ ꝑ noīa singuloꝝ a vicesimo āno et sup̄ oēs q̄ ad bella ꝓcederēt recensiti sūt: quinq̄gītaquatuor milia quadringēti. De filijs zabulon ꝑ generatōnes ⁊ familias ac domos cognatōnuꝫ suaꝝ recensiti sūt ꝑ noīa singuloꝝ a vicesimo āno ⁊ supra. om̄s q̄ poterāt ad bella ꝓcedere: quinquagintaseptē milia quadrīgenti. De filijs Joseph filiorū ephraim ꝑ generatōes ⁊ familias ac domos cognatōnū suaꝝ recēsiti sūt ꝑ noīa singuloꝝ a vicesimo anno ⁊ supra. om̄s q̄ poterant ad bella ꝓcedere: quadraginta milia quingēti. Porro filiorū manasse ꝑ generatōnes ⁊ familias ac domos cognatōnū suaꝝ recensiti sūt ꝑ noīa singuloꝝ a vigiti ānis ⁊ supra. om̄s qui poterāt ad bella ꝓcedere: trigintaduo milia ducēti. De filijs beniamin ꝑ generatōnes et familias ac domos

cognatõnum suaꝝ recensiti sũt nomibus singulorꝝ a vicesimo anno ꝛ supra. oẽs q̃ poterãt ad bella ꝓcedere. trigintaquinqꝫ milia quadringẽti. De filijs dan ꝑ generatõnes et familias ac domos cognatõnũ suaꝝ recensiti sũt noĩbꝰ singulorꝝ a vicesimo ãno ꝛ supra. oẽs q̃ poterãt ad bella ꝓcedere: sexagintaduo milia septingenti. De filijs aser ꝑ generatões et familias ac domos cognatõnũ suaꝝ recẽsiti sũt ꝑ nomĩa singulorꝝ a vicesimo ãno ꝛ supꝫ. oẽs q̃ poterãt ad bella ꝓcedere: q̃draginta milia ꝛ mille q̃ngenti. De filijs neptalĩ ꝑ generatões ꝛ familias ac domos cognatõnum suaꝝ recẽsiti sũt noĩbꝰ singulorꝝ a vicesimo ãno ꝛ supra. oẽs q̃ poterãt ad bella ꝓcedere quinq̃gintatria milia q̃dringenti hi sũt q̃s numerauerũt Moyses ꝛ aarõ et duodecĩ p̃ncipes ysrl̃. singlos ꝑ domos cognatõnũ suaꝝ. Fuitqꝫ oĩs numer⁹ filiorũ ysrl̃ ꝑ domos et familias suas a vicesimo ãno ꝛ supra q̃ poterãt ad bella ꝓcedere. sexcentatria milia virorꝝ quĩgentiquinq̃gin ta. Leuitæ aũt ĩ tribubꝰ familiaꝝ suaꝝ ñ sũt numerati cuꝫ eis. Locutusqꝫ ẽ dñs ad moysen dicẽs. Tribuꝫ leui noli nũerare: neqꝫ pones sũmã eorꝝ cũ filijs ysrl̃: sꝫ ꝓsti tues eos supꝫ tabernaculũ tẽstionij. Cũcta vasa eius ꝛ quicq̃d ad ceremonias ꝑtinet ipi portabũt. tabernaculũ ꝛ oĩa vtẽnsilia ei⁹: ꝛ erũt ĩ mĩsterio ac ꝑ girũ tabernaculi metabũt castra. Cũ ꝓficiscenduꝫ fuerit ẽponũt leuitæ tabernaculũ cũ castrametanda erigent. Quisq̃s exterꝝ accesserit: occidẽt. Metabunt aũt castra filij ysrabel vnusquisqꝫ ꝑ turmas et cuneos atqꝫ exercitũ suũ. porro leuitæ ꝑ giruꝫ tabernaculi figent tẽtoria ne fiat indignatio supꝫ multitudinẽ filiorꝝ ysrl̃: ꝛ excubabũt in custodijs tabernaculi tẽstimonij. Fecerũt ergo filij ysrl̃ iuxta oĩa que p̃cepat dominus Moysi. Capitulum. II.

Locutusqꝫ ẽ dominus ad Moysen ꝛ Aaron: dicens. Singuli ꝑ turmas. signa atqꝫ vexilla et domos cognatõnũ suaꝝ castrametabũtur filiorꝝ ysrl̃. ꝑ gyrum tabernaculi fœderis. Ab orientẽ Judas figet tẽtoria ꝑ turmas exercitus sui. Eritqꝫ princeps filiorꝝ ei⁹ naason fili⁹ amminadab. ꝛ omis de stirpe ei⁹ sũma pugnantiũ septuagintaq̃tuor milia sexcentorꝝ. Juxta euꝫ castrametati sunt de tribu ysachar quorũ p̃ceps fuit nathanael fili⁹ suar et omis numerus pugnatoruꝫ quinquagintaquatuor milia q̃dringenti. In tribu zabulon p̃ceps fuit heliab fili⁹ helon. omisqꝫ de stirpe ei⁹ exercitus pugnatorũ quinquagintaseptẽ milia quadringenti. Uniuersi qui in castris Jude adnumerati sũt. fuerunt centũoctogintasex milia quadringenti. ꝛ ꝑ turmas suas primi egredient. In castris filiorũ Ruben ad meridianã plagã erit p̃ceps elisur fili⁹ sedeur. ꝛ cunct⁹ exercit⁹ pugnatorũ ei⁹ qui numerati sũt q̃draginta sex milia quingenti. Juxta eũ castrametati sũt de tribu symeon. quorũ p̃ceps fuit salamihel fili⁹ surisaddaÿ. ꝛ cunct⁹ exercitus ei⁹ pugnatoruꝫ qui numerati sũt quinquaginta nouẽ milia trecenti. In tribu Gad p̃ceps fuit eliasaph fili⁹ duel: et cũctus exercitus pugnatorꝝ ei⁹ qui numerati sũt quadragintaquinqꝫ milia sexcentiquinq̃ginta. Oĩes qui recensiti sunt in castris Ruben. centũquinquaginta milia ꝛ mille quadringẽtiquinq̃ginta: ꝑ turmas suas in scõo loco ꝓficiscẽt. Leuabit aũt tabernaculũ tẽstimonij ꝑ officia leuitarꝝ ꝛ turmas eorꝝ. Quomõ erigẽt: ita ꝛ ẽponẽt. Singuli ꝑ loca ꝛ ordines suos ꝓficiscent. Ad occidẽtalem plagaꝫ erunt castra filiorũ ephraim. quorũ p̃ceps fuit heliasama filius ammiud. Cũctus exercitus pugnatorũ eius q̃ numerati sũt. quadragĩta milia quingenti. Et cũ eis tribus filiorũ manasse. quorũ princeps fuit gamaliel fili⁹ phadassur. cunctusqꝫ exercit⁹ pugnatorũ ei⁹ qui numerati sũt. trigĩtaduo milia ducenti. In tribu filiorꝝ beniamĩ p̃ceps fuit abidan fili⁹ gedeonis. ꝛ cunctus exercitus pugnatorũ eius qui recensiti sũt triginta quinqꝫ milia quadringẽti. Oẽs qui numerati sũt in castris ephraim centum octo milia centũ: ꝑ turmas suas tertij ꝓficiscent. Ad aquilonis ꝑtem castrametati sũt filij dan. quorꝝ p̃ceps fuit ahieser fili⁹ amisaddaij. Cunctus exercit⁹ pugnatorũ ei⁹ qui numerati sũt sexagĩtaduo milia septingenti. Juxta eũ figere tẽtoria de tribu aser. q̃rũ p̃ceps fuit phegiel fili⁹ ochran. cunct⁹ exercitus pugnatorum eius qui numerati sunt: q̃draginta

milia ⁊ mille quingenti. De tribu filiorũ neptalim princeps fuit abira filius enan. Cunct⁹ exercit⁹ pugnatorũ ei⁹ qui quaginta tria milia quadringenti. Omnes qui numerati sũt in castris dan. fuerũt centum quinquaginta septem milia. sexcẽti. ⁊ nouissimi pficiscent. Hic numer⁹ filiorũ isrl̃ p domos cognatõnũ suarũ et turmas diuisi exercit⁹. sexcẽta tria milia q̃ngẽti q̃nquaginta. Leuitæ aũt nõ sunt numerati ĩter filios isrl̃. Sic em̃ pcepat dñs moysi. Fecerũtq; filij isrl̃ iuxta omnia que mandauerat dñs. Castrametati sũt p turmas suas. et profecti p familias ac domos patrum suorum. Capitulum. III.

HE sũt generationes Aaron et Moysi ĩ die q̃ locut⁹ ẽ dñs ad Moysen ĩ mõte sỹnai. ⁊ hec nomina filiorũ aarõ. Primogenit⁹ ei⁹ nadab deinde abiu et eleazar et ythamar. Hec nomina filiorũ Aaron sacerdotũ q̃ uncti sũt. ⁊ quorũ repletæ et ꝯsecratæ sũt man⁹ ut sacerdotio fungerẽt. Mortui sũt em̃ nadab et abiu cum offerrent ignem alienũ in cõspectu dñi ĩ deserto sỹnai absq; liberis: fũctiq; sunt sacerdotio eleazar et ythamar coram Aaron patre suo. Locutusq; ẽ dñs ad Moysen dicẽs. Applica tribum leui. et fac stare ĩ conspectu Aaron sacerdotis ut mĩstrent ei et excubent ⁊ obseruẽt quicq̃d ad cultũ ptinet multitudĩs corã tabernaculo testimonij. ⁊ custodiãt vasa tabernaculi seruiẽtes in ministerio eius. Dabisq; dono leuitas Aaron ⁊ filijs ei⁹ quibus traditi sũt a filijs isrl̃. aaron autẽ ⁊ filios eius constitues sup cultum sacerdotij. Extern⁹ qui ad ministrandũ accesserit morietur. Locutusq; est dñs ad moysen dicẽs. Ego tuli leuitas israhel p omni primogenito: qui aperit vuluã in filijs israhel. erũtq; leuitæ mei. Meum est enim omne primogenitũ. Ex quo pcussi priogenitos in terra egipti sanctificaui mihi quicquid primũ nascit in israhel. Ab hoie usq; ad pecus mei sunt Ego. dñs. Locutusq; ẽ dñs ad Moysẽ in deserto sỹnai dicens. Numera filios leui per dom⁹ pr̃m suos ⁊ familias: oẽm masculũ ab vno mẽse ⁊ supra. Numerauit Moyses vt pceperat dñs. ⁊ inuẽti sũt filij leui p nomina sua Gerson et caath. ⁊ merari. Filij Gerson lebni ⁊ semei. Filij caath amrã et iessaar. hebron et oziel. Filij merari mooli ⁊ musi. De gerson fuere familie due: lebnitica et semeitica. quarũ numerat⁹ ẽ popul⁹ sex⁹ masculini ab vno mense ⁊ sup̃. septẽ milia quingẽtorũ. Hi p⁹ tabernaculũ castrametabunt ad occidentẽ sub pricipe eliasaph filio lael: ⁊ habebũt excubias in tabernaculo federis. ipm tabernaculũ et opimentũ eius. tẽtorium qđ trahit ante fores tecti federis ⁊ cortinas atrij. tẽtoriũ quoq; quod appendit in introitu atrij tabernaculi. et quicquid ad ritũ altaris pti net: funes tabernaculi et omnia utensilia ei⁹. Cognatio caath habebit pl̃os. amramitas ⁊ iessaaritas ⁊ hebronitas et ozielitas. he sunt familie caahitarũ: recensiti p nomina sua. omẽs generis masculini ab vno mense et supra. octo milia sexcẽti. habebũt excubias sanctuarij. et castrametabunt ad meridianã plagam. Princeps q; eorũ erit elizaphan fili⁹ oziel: et custodiẽt archam mensamq; et candelabrũ. altaria ⁊ vasa sãctuarij in quibus ministrant ⁊ velũ cunctãq; huiusce modi suppellectilẽ. Princeps aũt principũ leuitarũ eleazar filius Aarõ sacerdotis erit sup excubitores custodie sanctuarij. Attuero de merari erũt pl̃i moolitæ ⁊ musitæ recensiti p noĩa sua omnes generis masculini ab vno mense ⁊ supra. sex milia ducenti. Princeps eorũ suriel filius abiael: in plaga septẽtrionali castrametabũt. Erũt sub custodia eor̃ tabule tabernaculi: et vectes et colũne ac bases ear̃. et omnia que ad cultũ huiusce modi ptinent. colũneq; atrij p circuitum cũ basibus suis: et paxilli cũ funibus. Castrametabunt añ tabernaculũ federis. id ẽ ad orientalem plagam: moyses et aaron cum filijs suis: hñtes custodiam sanctuarij in medio filior̃ israhel. Quisq; alien⁹ accesserit: morietur. Omnes leuitæ quos numerauerunt Moyses et Aaron iuxta pceptum domini p familias suas in genere masculino a mẽse vno et supra: fuerunt viginti duo milia. Et ait dom̃in⁹ ad Moysen. Numera primogenitos sex⁹ masculini ỏ filijs israhel ab vno mense ⁊ sup̃. ⁊ habebis summã eorũ. tolleq; leuitas mihi: p omni primogenito filior̃ israhel. Ego sũ dominus et pecora eorũ p vniuersis primogenitis pecorũ filiorũ israhel. Recensuit Moyses

sicut ꝓcepat dñs prīogenitis filioꝝ ysrl'.et fuer ūt masculi ꝑ noīa sua a mense vno ꝛ sup̄ vigintiduo milia ducētiseptuaginta tres.Locutusq; est dñs ad Moysen.Tolle leuitas ꝑ prīogenitis filioꝝ ysrl'et pecora leuitaꝝ ꝑ pecoribꝫ eoꝝ.erūtq; leuitæ mei. Ego sum dñs. Jn ꝓtio autē ducentoꝝ septuagintatriū qui excedūt numerū leuitarū.de primogenitis filioꝝ ysrl' accipies quīq; siclos ꝑ singula capita:ad mensurā sanctuarij.Siclus hz viginti obulos. dabisq; pecuniaz aaron ꝛ filijs ei⁹. ꝓtiumq; eoꝝ ꝙ supra sūt. Tulit igit̄ Moyses pecuniam eoꝝ qui fuerāt ampli⁹.ꝛ quos redemerat a leuitis ꝑ primogenitis filiorū israbel mille trecentoꝝūseptuagintaquinq; siclorum iuxta pond⁹ sanctuarij:ꝛ dedit eā Aaron ꝛ filijs eius iuxta verbum qđ ꝓceperat sibi dominus. Ca.IIII.

LOcutusq; ē domin⁹ ad moysē ꝛ aaron dicēs. Tolle sūmā filioꝝ caath de medio leuitarū ꝑ domos ꝛ familias suas a tricesimo āno ꝛ sup̄ usq; ad quinq̄gesimū annū: omniū ꝙ ingrediunt̄ vt stent ꝛ ministrent ī tabernaculo federis. Hic est cult⁹ filiorū caath Tabernaculū federis ꝛ sanctū sanctoꝝ īgredient̄ aaron ꝛ filij ei⁹ qñ mouenda sūt castra:ꝛ deponēt velum qđ pendet añ fores.inuoluētq; eo archā testimonij.ꝛ operient rursum velamine iacinctinaꝝ pellium.extendentq; desup pallium totū iacinctinū:ꝛ inducēt vectes.mensā quoq; ꝓpositōnis inuoluent iacinctino pallio:ꝛ ponēt cū ea thuribula ꝛ mortariola.ciathos ꝛ cratheras ad liba fūdenda.Panes semp in ea erūt.Extendentq; desup palliū coccinum qđ rursum opient velamento iacinctinarū pelliū ꝛ inducēt vectes.Sumēt ꝛ palliū iacinctinū quo opient candelabrū cū lucernis ꝛ forcipibus suis.ꝛ emūctoriis ꝛ cūctis vasis olei que ad cōcinnandas lucernas necessaria sūt.ꝛ sup̄ oīa ponēt operimentū iacinctinaꝝ pelliū ꝛ inducēt vectes.Necnō ꝛ altare aureū inuoluēt iacinctino vestimēto:ꝛ extendēt desup opimentum iacinctinaꝝ pelliū:inducētq; vectes. Omnia vasa quibꝫ ministrant̄ ī sanctuario inuoluēt iacinctino pallio.ꝛ extendēt desup opimentū iacinctinaꝝ pelliū:inducētq; vectes. Hz ꝛ altare mūdabunt cinere.

ꝛ inuoluēt illud purpureo vestimento.ponentq; cū eo oīa vasa quibꝫ in ministerio eius utunt̄.i.igniū receptacula fuscinulas ac tridentes uncios et batilla. Cūcta vasa altaris opient simul velamīe iacinctinarū pelliū:ꝛ inducēt vectes. Cūq; inuoluerint aaron ꝛ filij ei⁹ sanctuariū ꝛ omīa vasa ei⁹ ī cōmotōne castroꝝ:tūc intrabūt filij caath vt portāt īuoluta:et nō tangāt vasa sāctuarij ne morianť. Jsta sūt onera filiorū caath in tabernaculo federis super qbꝫ erit eleazar fili⁹ Aaron sacerdotis. ad cui⁹ ptinet curā oleū ad cōcinnandas lucernas ꝛ cōpositōnis incensū et sacrificiū qđ semp offert̄ ꝛ oleuz unctōnis ꝛ quicqđ ad cultū tabernaculi ptinet. oīmq; vasoꝝ q̄ in sanctuario sūt. Locutusq; est dñs ad Moysen ꝛ aaron dicēs. Nolite ꝑdere ꝑ̄m caath de medio leuitaꝝ: sed hoc facite eis vt viuant:et nō morianť si tetigerīt sancta sanctoꝝ. Aaron et filij ei⁹ intrabunt. ipiq; disponēt opa singuloꝝ:ꝛ diuidēt qđ portare quis debeat. Alij nulla curiositate videant q̄ sūt ī sāctuario priusq̄ inuoluant̄:alioquin morient̄. Locutusq; ē dñs ad Moysen dicēs. Tolle sūmā etiā filiorum gerson ꝑ domos ac familias ꝛ cognatōes suas a trigīta annis et sup̄ usq; ad ānos quinquaginta. Numera omēs q̄ ingrediū tur et mīstrāt ī tabernaculo federis. Hoc est officiū familie gersonitaꝝ:vt portent cortinas tabernaculi et tectū federis opimētum aliud. et sup̄ oīa velamē iacinctinū:tentoriumq; qđ pendet ī introitu tabernaculi federis. cortinas atrij et velū ī introitu qđ ē añ tabernaculū. Oīa q̄ ad altare ptinēt funiculos et vasa mīsterij iubēte aaron et filijs ei⁹ portabūt filij gersō et sciēt singuli cui debeāt opi mancipari. hic ē cult⁹ familie gersonitaꝝ ī tabernaculo federis. Erūtq; sub manu ythamar filij aaron sacerdotis. Filios q̄ merari ꝑ familias et domos pr̄m suoꝝ recēsebis a trigīta annis et sup̄ usq; ad annos quinq̄ginta:omēs q̄ ingrediunt̄ ad officiū mīsterij sui et cultū federis testionij. hec sūt onera eoꝝ. Portabūt tabulas tabernaculi.et vectes ei⁹ colūnas et bases eaꝝ: colūnas q̄ atrij ꝑ circuituz cū basibus et paxillis et funibꝫ suis. Omnia vasa et supellectilē ad numerū accipiēt:sicq; portabunt.hoc

est offitium familie merarita⁊ ꝙ ministeriũ ī tabernaculo federis.erũtq⁊ sub maũ ythamar filij aarõ sacerdotis.Recẽsuert igit̃ Moyses ꝙ aaron ꝙ ꝓncipes synagoge filios caath p cognatões ꝙ domos patrũ suo⁊ a triginta ānis et supra usq⁊ ad annum quinq̃gesimũ. oẽs qui ingrediũt̃ ad misteriũ tabernaculi federis. ꝙ inuẽti sũt duo milia septingenti quinquaginta. Hic est numerus ꝓlī caath.q̃ intrãt taberna culũ federis.hos numerauit Moyses ꝙ Aaron iuxta sermonẽ dñi p manu⁊ Moysi. Numerati sũt ꝙ filij Gerson p cognatões ꝙ domos patrũ suo⁊ a trigīta annis ꝙ sup usq⁊ ad quinquagesimũ annũ omnes qui ingrediunt̃ ut ministrẽt ī tabernaculo fe deris.ꝙ inuẽti sũt duo milia sexcenti trigī ta.hic est populus gersonitarũ:quos nu merauert Moyses ꝙ aaron iuxta ꝏbũ dñi Numerati sũt ꝙ filij merari p cognatões ꝙ domos patrũ suo⁊ a trigīta annis ꝙ sup usq⁊ ad annũ quinquagesimũ omnes qui ingrediunt̃ ad explendos ritus taberna culi federis ꝙ inuẽti sũt tria milia ducẽti hic est numerus filio⁊ merari.quos recẽ suerũt Moyses ꝙ aaron iuxta impiu⁊ dñi p manũ Moysi.Omnes qui recensiti sunt de leuitis ꝙ quos fecit ad nomẽ Moyses et aaron ꝙ prīcipes isrl̄ p cognatões et do mos patrũ suo⁊ a triginta annis ꝙ supra usq⁊ ad annũ quinq̃gesimum ingrediẽtes ad ministeriũ tabernaculi ꝙ onera portã da:fuerũt simul octo milia quingẽtioctо ginta.iuxta verbũ dñi recensuit eos Moy ses vnumquenq⁊ iuxta offitium et onera sua.sicut p̄cepat dominus. // Ca.V.

LOcutusq⁊ est domin⁹ ad Moysen dicẽs. Precipe filijs is rahel ut eiciãt de castris oẽm le prosũ ꝙ q̃ semīe fluit pollutusq⁊ ẽ sup mor tuo. Tam masculũ q̃ feminã eicite de ca stris.ne ꝓtaminẽt ea cu⁊ habitauerīt vo biscum. Fecerũtq⁊ ita filij isrl̄:ꝙ eiecerũt eos extra castra sicut locutus erat domī⁹ moysi.Locutusq⁊ ẽ dñs ad moysen dicẽs. Loquere ad filios israel. Vir siue mulier cũ fecerint ex omnib⁊ peccatis(que solẽt hominib⁊ accidere)ꝙ p negligentiã trans gressi fuerint mandatum domini atq⁊ de liq̃rint:cõfitebunt̃ peccatũ suũ.ꝙ reddent ipsum caput quintamq⁊ partẽ desup ei in quẽ peccauerīt. Si nautem nõ fuerit qui recipiat:dabunt dño et erit sacerdotis.ex cepto arietẽ qui offert̃ p expiatione vt sit placabilis hostia. omẽs q̃ primitie quas offerent filij israbel ad sacerdotẽ pertinẽt et quicq̃d in sanctuarium offert̃ a singu lis.ꝙ tradit̃ manib⁊ sacerdotis ipsius erit Locutus est dñs ad Moysen dicẽs.Loq̃re ad filios israbel:et dices ad eos.Vir cui⁹ uxor errauerit maritumq⁊ cõtemnẽs.dor mierit cum altero viro.ꝙ hoc mazit⁹ tẽp bendere nõ quiuerit sed latet adultẽrium ꝙ testib⁊ argui nõ potest.q⁊ nõ est inuẽta in stupro.si spũs zelotipie cõcitauerit vi rum contra uxorẽ suã que vel polluta est vel falsa suspitõne appetit̃.adducit eã ad sacerdotẽ.ꝙ offeret oblatõez p illa decimã ptem sati farine ordeacee.Nõ fũdet super eã oleum nec imponẽt thus.q⁊ sacrifitiuz zelotipie est.et oblatio inuestigãs adulte rium:offeret igit̃ eaz sacerdos.et statuet coram dño:assumetq⁊ aquam sanctam in vase fictili et pauxillũ terre de pauimẽto tabernaculi mittet ī eã.Cũq⁊ stetерit mu lier ī ꝓspectu dñi discooperiet caput ei⁹. et ponet sup man⁹ illi⁹ sacrifitiũ recorda tõnis et oblatõez zelotipie. Ipe aũt tene bit aq̃s amarissimas ī quas cũ execratõne maledicta ꝓgessit: adiurabitq⁊ eaz ꝙ dicet Si nõ dormiuit vir alienus tecum etsi nõ polluta es deserto mariti thoro:nõ te no cebũt aque iste amarissime.in quas male dicta ꝓgessi. Si nautem declinasti a viro tuo atq⁊ polluta es.ꝙ ꝓcubuisti cũ altero.his maledictõib⁊ subiacebis. Det te dñs ī ma ledictõem exemplumq⁊ cũct⁊ ī ꝓlo suo. Putrescere faciat femur tuum.ꝙ tumens uterus dirũpat̃. Ingrediant̃ aque male dicte in ventrem tuũ.ꝙ utero tumescente putrescat femur. Et rñdebit mulier. Amẽ amen. scribetq⁊ sacerdos ī libello ista ma ledicta.ꝙ delebit ea aquis amarissimis in quas maledicta cõgessit.ꝙ dabit ei bibere Quas cum exhauserit: tollet sacerdos de manu ei⁹ sacrifitiuz zelotipie.et eleuabit illõ corã dño: īponitq⁊ illõ sup altare:ita dũtaxat ut pri⁹ pugillũ sacrifitij tollat de eo qõ offert̃ ꝙ incẽdat sup altare.ꝙ sic po tũ det mulieri aq̃s amarissimas. Quas cũ biberit. si polluta ẽ ꝙ ꝓtempto viro adul terij rea.p̄trãsibũt eã aq̃ maledictõnis.ꝙ

inflato ventre computrescet femur. eritq; mulier in maledictōem ⁊ in exemplū omī ꝓpl'o. Qꝛsi polluta nō fuerit erit innoxia. ⁊ faciet liberos. Ista est lex zelotipie. Si declinauerit mulier a viro suo. etsi polluta fuerit: maritusq; zelotipie spū ꝯcitat⁹ adduxerit eā in conspectu dñi. ⁊ fecerit ei sacerdos iuxta omīa que scripta sūt. maritus absq; culpa erit. ⁊ illa recipiet iniq̄tatem suam. ¶ Capitulum. VI.

Locutus ē dominus ad moysen dicēs. loq̄re ad filios isrl'. ⁊ dices ad eos. Vir siue mulier cū fecerīt votum vt sāctificent̄. ⁊ se voluerīt dño ꝯsecrare. a vino ⁊ oē qd̄ inebriare p̄t: abstinebunt: Acetum ex vino ⁊ ex q̄libet alia potōne: ⁊ quicq̄d de vua exprimit̄. nō bibēt: vuas recentes siccasq; nō comedēt cūctis diebus quibꝫ ex voto dño cōsecrantur. quicquid ex vinea esse potest: ab vua passa vsq; ad acinum nō comedent. omni tp̄e sep̄atōnis sue nouacula nō transibit ꝑ caput eius. vsq; ad completum diē quo dño cōsecrat̄ sanct⁹ erit. crescente cesarie capitis ei⁹. omni tp̄e cōsecratōnis sue sup̄ mortuū nō ingrediet̄. nec sup̄ p̄ris quidez ⁊ matris ⁊ fratris. sororisq; funere ꝯtaminabit̄. qꝛ ꝯsecratio dei sui sup̄ caput ei⁹ ē. omībꝫ diebꝫ sep̄atōnis sue: sanctus erit domino. Sinautē mortuus fuerit subito q̄spiam corā eo. polluet̄ caput ꝯsecratōnis ei⁹: qd̄ radet ilico ⁊ in eadem die purgatōnis sue. ⁊ rursuz septima. In octauo aūt die offeret duos turtures vel duos pullos colūbe sacerdoti in introitu federis testimonij: facietq; sacerdos vnū ꝑ pc̄to. ⁊ alterū in olocaustū. ⁊ dep̄cabit̄ ꝑ eo qꝛ peccauit sup̄ mortuo: sāctificabitq; caput ei⁹ in die illo. ⁊ cōsecrabit dño dies sep̄atōnis illi⁹. offerens agnum anniculum ꝑ peccato: ita tamen vt dies priores irriti fiant: qm̄ polluta est sanctificatio eius. Ista est lex ꝯsecratōnis. Cū dies quos ex voto decreuerat: ꝯplebunt̄. adducet eū ad ostiuz tabernaculi federis: vt offeret oblatōem eius. domino agnū anniculuz immaculatum in olocaustum. ⁊ ouem anniculam īmaculatam ꝑ pc̄to. et arietē immaculatū hostiā pacificam. canistrū quoq; panum azimoꝝ q̄ ꝯspersi sūt oleo. ⁊ lagana absq; fermento vncta oleo ac libamīa singulo-

ruz que offeret sacerdos corā dño ⁊ faciet tam ꝑ peccato q̄ in olocaustum. Arietem vo immolabit hostiam pacificaz domino offerens simul canistrum azimoꝝ et libamenta que ex more debent̄. Tunc radetur nazareus ante ostiuz tabernaculi federis cesarie cōsecratōnis sue: tolletq; capillos ei⁹ ⁊ ponet sup̄ ignem qui ē suppositus sacrifitio pacificoꝝ. ⁊ armum coctum arietis. ⁊ tortamq; absq; fermento vnaz de canistro. ⁊ laganū azimoꝝ vnū: et tradet in manibus nazarei postq̄ rasum fuerit caput ei⁹. susceptaq; rursum ab eo eleuabit in cōspectu domī. ⁊ sāctificata sacerdotis erūt. sicut pectusculū qd̄ sep̄ari iussuz est ⁊ femur. Post hec p̄t bibere nazareus vinum. Ista est lex nazarei cū vouerit oblatōem suam dño tp̄e ꝯsecratōnis sue. exceptis his que inuenerit man⁹ eius. Iuxta quod mente deuouerat: ita faciet ad perfectōem sāctificatōnis sue. Locutus ē dominus ad Moysen dicens. Loquere aaron ⁊ filijs eius. Sic benedicetis filijs israel. ⁊ dicetis eis. Benedicat tibi dominus: ⁊ custodiat te. ostendat domin⁹ faciez suā tibi ⁊ misereat̄ tui. Conuertat dñs vultū suū ad te: et det tibi pacem. Inuocabūt nomē meum super filios israhel: et ego benedicam eis. ¶ Capitulum. VII.

Factuz est autem in die q̄ cōpleuit Moyses tabernaculū et erexit illd̄. vnxitq; et sāctificauit cū oībꝫ vasis suis altare sil'r ⁊ omīa vasa ei⁹ obtulerūt prīceps isrl' ⁊ capita familiarū q̄ erant ꝑ singulas tribus p̄fecti eorū q̄ nūerati fuerāt mūera corā dño: sex plaustra tecta cum duodecim bobus. Vnum plaustrum obtulere duo duces: et vnum bouem singuli: obtuleruntq; ea in conspectu tabernaculi. Ait autem dominus ad Moysen. Suscipe ab eis vt seruiāt in ministerio tabernaculi. et trades ea leuitis iuxta ordinem ministerij sui. Itaq; cū suscepisset moyses plaustra et boues: tradidit eos leuitis. Duo plaustra et quatuor boues dedit filijs gerson. iuxta id qd̄ habebant necessariū: quatuor alia plaustra ⁊ octo boues dedit filijs merari ꝟm offitia et cultū suuz sub manu ythamar filij aaron sacerdotis. Filijs aūt caath nō dedit plaustra et boues: qꝛ in sāctuario seruiūt

q onera ꝑ ꝓis portant humeris. Igit obtulerũt duces ī dedicatõnem altaris. die q̃ unctũ est oblatõem suã añ altare. Dixitq; dñs ad Moysen. Singuli duces p singlos dies offerãt munera in dedicatõem altaris. Prio die obtulit oblatõem suã Naasson filiꝰ āminadab de tribu Juda. fuezũtq; in ea acetabulũ argenteum. pondo centũtrigīta siclorꝫ. fiala argẽtea hñs septuaginta siclos iuxta pondꝰ sãctuarij. utrũq; plenũ simila cõspsa oleo ī sacrifitium: mortariolũ ex decẽ siclis aureis plenũ incẽso bouẽ de armẽto q arietẽ et agnũ āniculũ in olocaustũ hircũq; p pcõ. q ī sacrifitio pacificorꝫ boues duos: arietes q̃nq; hircos quĩq;. agnos āniculos quĩq;. hec ẽ oblatio Naasson filij āminadab. Sc̃o die obtulit Nathanael filiꝰ suar dux de tribu ysachar. acetabulũ argenteũ appẽdens cẽtũtriginta siclos. fialã argenteã hñtẽ septuaginta siclos iuxta pondus sanctuarij utrũq; plenũ simila ꝯspsa oleo ī sacrifitiũ mortariolũ aureũ hñs decez siclos plenũ incenso: bouẽ de armẽto et arietẽ et agnũ āniculũ in olocaustũ hircũq; p pcõ: et in sacrifitiũ pacificorũ boues duos. arietes quĩq;. hircos quĩq;. agnos āniculos q̃nq; hec fuit oblatõ Nathanael filij suar. Tertio die prĩceps filiorꝫ zabulõ heliab filius helon obtulit acetabulũ argenteũ appendens centũtriginta siclos. fialã argenteã hñtem septuaginta siclos ad pondus sanctuarij. utrũq; plenũ simila ꝯspersa oleo ī sacrifitiũ: mortariolũ aureũ appẽdens decem siclos plenũ incenso. bouẽ de armẽto q arietẽ et agnũ anniculũ: in olocaustum hircũq; p pcõ q in sacrifitio pacificorꝫ boues duos. arietes quinq;. hircos quĩq; agnos anniculos quĩq;. hec ẽ oblatõ heliab filij helon. Die q̃rto princeps filiorꝫ ruben elisur filiꝰ sedeur. obtulit acetabulꝫ argẽteũ appẽdens centũtrigīta siclos. fialã argenteã hñtẽ septuagīta siclos ad põdus sãctuarij. utrũq; plenũ simila ꝯspersa oleo ī sacrifitiũ: mortariolũ aureũ appendens decem siclos plenũ incenso: bouem q arietẽ q agnũ anniculũ ī olocaustũ. hircũq; p pcõ q in sacrifitio pacificorũ boues duos. arietes quinq;. hircos quĩq;. agnos anniculos quĩq;. hec fuit oblatio helisur filij sedeur. Die quĩto prĩceps filiorũ Symeon salamihel filius surisaddaÿ obtulit acetabulũ argenteũ appendens centũtriginta siclos. fialam argenteã habentẽ septuagīta siclos ad pondus sãctuarij. utrũq; plenum simila consperſa oleo in sacrifitium. mortariolum aureum appendens decem siclos plenum incenso. bouẽ de armento et arietem et agnum anniculum ī olocaustum. hircumq; p peccato et in hostias pacificorꝫ boues duos. arietes quĩq;. hircos quinq;. agnos āniculos quinq; Hec fuit oblatio salamiel filij surisaddaÿ Die sexto prĩceps filiorũ gad heliasaph filius duel: obtulit acetabulꝫ argenteum appendens centumtriginta siclos. fialã argenteam habentꝫ septuaginta siclos ad pondus sanctuarij. utrumq; plenum simila consperſa oleo in sacrifitiuꝫ: mortariolum aureum appendens decem siclos plenum incenso: bouem de armento q arietẽ et agnum anniculũ in olocaustũ. hircũq; pro peccato: et in hostias pacificorũ boues duos. arietes quinq;. hircos quinq;. agnos anniculos quinq;. Hec fuit oblatõ heliasaph. filij duel. Die septimo prĩceps ephraim. elisama filiꝰ ammiud obtulit acetabulũ argenteũ appendens centumtriginta siclos. fialam argenteam habentꝫ septuaginta siclos ad pondus sanctuarij utrũq; plenũ simila consperſa oleo in sacrifitium: mortariolus aureũ appendens decem siclos plenum incenso. bouẽ de armento. et arietem. q agnum anniculuꝫ in olocaustũ. hircumq; pro peccato: q in hostias pacificorũ boues duos. arietes q̃nq;. hircos quinq; agnos anniculos quĩq;. hec fuit oblatõ elisama. filij ammiud. Die octauo prĩceps filiorum manasse gamaliel filius phadassur: obtulit acetabulum argenteuꝫ. appendens centumtriginta siclos. fialam argenteam habentꝫ septuaginta siclos ad pondus sanctuarij. utrũq; plenum simila consperſa oleo in sacrificiũ: mortariolum aureum appendens decem siclos plenum incenso: bouem de armento. et arietem. et agnum anniculum ī olocaustum. hircumq; pro peccato: et in hostias pacificorum boues duos. arietes quinq;. hircos quinq;: agnos anniculos quinq;. hec fuit oblatõ gamaliel filij phadassur. Die nono prĩceps filiorꝫ beniamī

abidan filiꝰ gedeonis. obtulit acetabuluꝫ argenteũ appendens centũtriginta siclos fialã argenteã hñtẽ siclos ad pondus sanctuarij. vtrũqꝫ plenũ simila cõspsa oleo ĩ sacrifitiũ: mortariolũ aureũ appẽdens decem siclos plenũ incenso: bouẽ de armẽto ⁊ arietẽ ⁊ agnũ anniculũ ĩ olocaustũ: hircumqꝫ ꝑ pcto ⁊ ĩ hostias pacificoꝝ boues duos. arietes quinqꝫ. hircos quĩqꝫ. agnos anniculos quinqꝫ. Hec fuit oblatio abidã filij gedeonis. Die decimo prĩceps filiorũ dan abiezer filiꝰ amisaddaÿ obtulit acetabulũ argenteũ appẽdens centũtriginta siclos. fialã argẽteã hñtẽ septuagĩta siclos ad pondꝰ sãctuarij. vtrũqꝫ plenũ simila cõspersa oleo in sacrifitiũ. mortarioluꝫ aureũ appendens decem siclos plenũ incenso bouem de armento ⁊ arietẽ et agnũ anniculũ in olocaustũ hircũqꝫ ꝑ peccato. ⁊ ĩ hostias pacificoꝝ boues duos. arietes quĩqꝫ hircos quĩqꝫ. agnos anniculos quĩqꝫ. hec fuit oblatio abiezer filij amisaddaÿ. Die vndecĩo prĩceps filioꝝ aser phagaihel filiꝰ ochran obtulit acetabulũ argenteũ appendẽs centũtrigĩta siclos. fialam argenteam hñtẽ septuagĩta siclos ad pondꝰ sanctuarij. vtrũqꝫ plenũ simila cõspsa oleo ĩ sacrifitiũ. mortariolũ aureũ appẽdens decem siclos plenũ incẽso. bouẽ de armẽto. ⁊ arietẽ ⁊ agnũ anniculũ ĩ olocaustu hircũqꝫ ꝑ pcto: ⁊ in hostias pacificoꝝ boues duos. arietes quĩqꝫ. hircos quĩqꝫ. agnos anniculos quĩqꝫ. hec fuit oblatõ phagaihel filij ochran. Die duodecĩo prĩceps filioꝝ neptalĩ ahira filiꝰ henan obtulit acetabulũ argenteũ appẽdens centũtrigĩta siclos. fialam argenteã hñteꝫ septuaginta siclos ad pondꝰ sanctuarij. vtrũqꝫ plenuꝫ simila ꝯspsa oleo ĩ sacrifitiũ. mortariolũ aureũ appẽdens decẽ siclos plenũ incenso. bouem de armento ⁊ arietẽ ⁊ agnũ ãniculum in olocaustũ hircũqꝫ ꝑ pcto. ⁊ in hostias pacificoꝝ boues duos. arietes quĩqꝫ hircos quinqꝫ. agnos ãniculos quĩqꝫ. hec fuit oblatõ ahira filij henan. hec ĩ dedicatõne altaris oblata sũt a prĩcipibꝰ isrl' in die q̃ ꝯsecratũ ẽ. acetabula argẽtea duodecim. fiale agẽtee duodecĩ: ita vt centũtrigĩta argẽti siclos hr̃et vnũ acetabulum. ⁊ septuaginta siclos vna fiala. i. in cõmune vasorũ omniũ ex argento. sicli duo milia quadringenti pondere sanctuarij: mortariola aurea duodeciꝫ plena incẽso. denos siclos appendentia pondere sanctuarij. i. simul auri sicli centumuigĩti. boues de armento in olocaustũ duodecĩ. arietes duodecim. agni anniculi duodecim. ⁊ libamẽta eorũ. hirci duodecim ꝑ peccato. ĩ hostias pacificoꝝ boues vigintiquatuor. arietes sexaginta. hirci sexagĩta. agni ãniculi sexagĩta. hec oblata sũt ĩ dedicatõne altaris quando vnctuꝫ est. Cũqꝫ ingrederetur Moÿses tabernaculũ federis vt cõsuleret oraculum: audiebat vocẽ loquentis ad sede ꝓpiciatorio. quod erat super archam testimonij. inter duos cherubin. vnde et loquebatur ei.

Capitulum. VIII.

Locutus est dominꝰ ad Moÿsen: dicẽs. Loq̃re Aaron ⁊ dices ad eũ. Cũ posueris septẽ lucernas candelabrũ ĩ australi ꝑte erigat̃. hoc igit̃ p̃cipe vt lucerne cõtra boreã e regione ꝯspiciant ad mensã panuꝫ ꝓpositõnis. contra eã ꝑtem quã candelabruꝫ respicit lucere debebũt. Fecitqꝫ Aarõ ⁊ imposuit lucernas sup candelabruꝫ ut p̃cepat dñs Moÿsi. hec aũt erat factura candelabri. ex auro ductili tam mediꝰ stipes q̃ cuncta q̃ ex vtroqꝫ calamoꝝ latere nascebãt̃. Juxta exemplũ qd̃ oñdit dñs Moÿsi. ita opatus est candelabrum. Et locutꝰ est dñs ad Moÿsen dicẽs. tolle leuitas ex medio filiorũ isrl' ⁊ purificabis eos iuxta hũc ritum Aspgant̃ aqua lustratõnis: et radãt om̃s pilos carnis sue. Cũqꝫ lauerĩt vestimẽta sua ⁊ mũdati fuerĩt: tollant bouem de armentis ⁊ libamentũ eius. similã oleo conspsa. bouẽ aut alterũ de armẽto tu accipies ꝑ pcto. ⁊ applicabis leuitas corã taberculo federis. ꝯuocato omni multitudĩe filioꝝ isrl'. Cũqꝫ leuite fuerĩt coraꝫ dño ponent filij isrl' manꝰ suas sup eos: ⁊ offeret aarõ leuitas munꝰ ĩ ꝯspectu dñi a filijs israhel: vt seruiãt in mĩsterio eiꝰ. Leuite q̃ꝫ ponẽt manꝰ suas sup capita boũ: e quibꝰ vnũ faciẽs ꝑ pcto. ⁊ alterũ in olocaustuꝫ dñi vt dep̃ceris ꝑ eis. Statuesqꝫ leuitas ĩ ꝯspectu aaron ⁊ filioꝝ eius ⁊ cõsecrabis oblatos dño: ac sepabis de medio filiorũ isrl' vt sint mei: et postea ingrediant̃ tabernaculũ federis: vt seruiãt mihi. Sicqꝫ purificabis ⁊ cõsecrabis eos in oblatõem

dñi: qñ dona donati sũt mihi a filijs isrl̃.
Pro primogenitis q̃ aperiũt oẽm vuluaz in israhel accepi eos. mea sũt eñ oĩa primogenita filioz israel: tam ex hoĩbꝫ q̃ ex iumẽtis. Ex die q̃ pcussi omne prĩogenitũ ĩ tra egipti. sãctificaui vos mihi ꝛ tuli leuitas p cũctis prĩogenitis filioz isrl̃. tradiditqꝫ eos dono aarõ ꝛ filijs ei⁹. ỏ medio ppli. vt seruiãt mihi p isrl̃ ĩ tabernaculo federis: ꝛ orẽt p eis ne sit in ppo plaga: si ausi fuerit accedere ad sãctuariũ. Fecerũtqꝫ Moyses ꝛ Aarõ ꝛ oĩs multitudo filioz israel sup leuitis q̃ pcepat dñs Moysi. purificatiqꝫ sũt et lauerũt vestimenta sua. Eleuauitqꝫ eos Aaron ĩ ꝓspectu dñi et orauit p eis: vt purificati ingrederẽtur ad offitia sua in tabernaculũ federis coram Aarõ ꝛ filijs ei⁹. sicut pcepat dñs Moysi de leuitis: ita factũ est. Locutus est dominus ad moysen dicens. hec est lex leuitarũ. A vigintiquinqꝫ ãnis ꝛ supra ingredient: vt mĩstrent ĩ tabernaculo federis. Cũqꝫ quinquagesimũ annũ etatis impleuerint: fuire cessabũt. erũtqꝫ mĩstri fratruz suoz in tabernaculo federis. vt custodiãt que sibi fuerit ꝓmendata. opa autẽm ipsa nõ faciant. sic dispones leuitas in custodys suis.

Capitulum. IX.

LOcutus est domin⁹ ad Moysen ĩ deserto sỹnai. ãno scdo postq̃ egressi sũt de tra egipti mẽse prio: dicẽs. Faciãt filij isrl̃ phase ĩ tpe suo: q̃rtadecia die mẽsis hui⁹ ad vesperaz: iuxta oẽs ceremonias ꝛ iustificatões ei⁹. Precepitqꝫ Moyses filijs isrl̃: vt facerent phase. Qui fecerũt tpe suo q̃rtadecia die mẽsis ad vespam ĩ monte sỹnai iuxta oĩa q̃ mãdauerat dñs Moysi fecerũt filij isrl̃. Ecce aũt q̃dam ĩmũdi sup aĩa hoĩs: q̃ nõ potẽrãt facẽ phase ĩ die illo: accedẽtes ad Moysen ꝛ Aaron. dixerũt eis. Immundi sum⁹ sup aĩa homĩs. quare fraudamur vt nõ valeam⁹ offerre oblatõnem dño in tpe suo inter filios isrl̃? Quibꝫ rñdit Moyses. state vt ꝓsulã quid pcipiat dñs de vobis. Locutusqꝫ ẽ dñs ad Moysen dicẽs. Loq̃re filijs israhel. hõ qui fuerit ĩmund⁹ sup aĩa siue in via pcul in gente vra. faciat phase dño in mense secũdo quartadecia die mẽsis ad vespam. cũ azimis ꝛ lactucis agrestibꝫ comedẽt illud. Nõ relinquẽt ex eo q̃piam vsqꝫ mane ꝛ os eius nõ confringent oẽz ritũ phase obseruabũt. siq̃s aũt ꝛ mũdus ẽ ꝛ ĩ itinere nõ fuit. ꝛ tñ nõ fecit phase. exterminabit̃ aia illa de ppliis suis. qz sacrifitiũ dño nõ obtulit tpe suo. Peccatuz suũ ipe portabit. Peregrin⁹ q̃qꝫ ꝛ aduena si fuerit apud vos: facient phase dño iuxta ceremonias ꝛ iustificatões suas. Preceptũ idem erat apud vos tam aduene q̃ indigene. Igit̃ die q̃ erectũ est tabernaculũ operuit illud nubes. A vespera aũt sup tentoriũ erat quasi spẽs ignis vsqꝫ ad mane. Sic fiebat iugiter. Per diez operiebat illud nubes. ꝛ per noctẽ q̃si spẽs ignis. Cũqꝫ ablata fuisset nubes q̃ tabernaculũ ptegebat. tũc pficiscebant̃ filij isrl̃. et ĩ loco vbi stetisset nubes ibi castrametabãt̃. ad imperiũ dñi pficiscebant̃. ꝛ ad impiuz illi⁹ figebãt tabernaculũ. Cũctis diebꝫ q̃bus stabat nubes sup tabernaculũ manebãt ĩ eodez loco. etsi euenisset vt mltꝫ tpe maneret sup illud. erãt filij isrl̃ ĩ excubijs domi. ꝛ nõ pficiscebant̃ quotq̃t diebꝫ fuisset nubes sup tabernaculũ. ad impiũ dñi erigebãt tentoria. ꝛ ad imperiũ illi⁹ deponebãt. Si fuisset nubes a vespere vsqꝫ ad mane. ꝛ statim diluculo tabernaculũ reliquisset: pficiscebant̃. etsi p⁹ die ꝛ noctẽ recessisset: dissipabãt tentoria. Si vo biduo aut vno mense vel longiori tpe fuisset sup tabernaculũ: manebãt filij isrl̃ in eodẽ loco: ꝛ nõ pficiscebant̃. statim aũt vt recessisset: mouebãt castra. Per verbũ dñi figebãt tentoria. ꝛ p verbũ illi⁹ pficiscebantur: erantqꝫ in excubijs dñi iuxta imperium ei⁹ per manũ Moysi.

Ca. X.

LOcut⁹ est dominus ad Moysen: dicẽs. Fac tibi duas tubas argẽteas ductiles q̃bꝫ ꝓuocaẽ possis mltitudinẽ q̃n mouẽda sũt castra. Cũqꝫ increpueris tubis: congregabit̃ ad te oĩs turba ad ostiũ tabernacli federis. Si semel clanxeris: venient ad te prĩcipes ꝛ capita multitudinis israhel. Si aũt plixior atqꝫ consciſus clangor increpuerit: mouebunt castra primi qui sunt ad orientalez plagã. In scdo aũt sonitu ꝛ pari vlulatu tube leuabãt tentoria qui habitãt ad meridiẽ: ꝛ iuxta hunc modũ reliqui faciant vlulãtibus tubis in pfectõne. Quãdo aũt congregandus ẽ populus: simplex tubaz

clangor erit. ⁊ nõ concise vlulabunt. Filij aũt Aarõ sacerdotis clangẽt tubis. eritq; hoc legittimũ sempiternũ ĩ generatõnibꝫ vr̃is. Si exierit̃is ad bellũ de terra vr̃a cõ tra hostes q̃ dimicãt aduersũ vos. clange tis vlulantibꝫ tubis. ⁊ erit recordatio vr̃i corã dño deo vr̃o. vt eruami de manibꝫ in imicorꝫ vr̃orꝫ. Si qñ hẽbitis epulũ ⁊ dies vr̃os ⁊ kalẽdas. canetis tubis sup olocau stis ⁊ pacificis victimis. vt sint vobis ĩ re cordatõem dei vr̃i. Ego dñs deus vr̃. Anno scõo mẽse scõo vicesima die mẽsis ele uata ẽ nubes ꝺ tabernaculo federis. Pro fectiq; sũt filij isrl̃ p turmas suas de deser to sy̓nai: ⁊ recubuit nubes ĩ solitudĩe pha ran. Mouerũtq; castra p̃mi iuxta impiuz dñi ĩ manu Moy̓si. filij iuda p turmas su as. q̃rũ p̃ceps erat Naason fili⁹ ammina dab. In tribu filiorꝫ y̓sachar fuit p̃ceps nathanael fili⁹ suar. in tribu zabulõ erat p̃ceps eliap fili⁹ elon. Depositũq; ẽ taber naculũ. qꝺ portantes egressi sũt filij ger son ⁊ merari. Profectiq; sũt ⁊ filij ruben p turmas ⁊ ordinẽ suũ. quorꝫ princeps erat elisur fili⁹ sedeur. In tribu aũt filiorꝫ sy̓me on p̃ceps fuit salamiel fili⁹ surisaddaÿ. porro ĩ tribu gad erat p̃ceps eliasaph fi lius duel. Profectiq; sũt ⁊ caathite. por tantes sãctuariũ. tamdiu tabernaculum portabaẽ: donec venirẽt ad erectõis locũ Mouerũt castra ⁊ filij ephraim p turmas suas. ĩ q̃ꝝ exercitu p̃ceps erat elisama fi li⁹ ammiud. In tribu aũt filiorꝫ manasse p̃ceps fuit Gamaliel fili⁹ phadassur. ⁊ ĩ tribu beniamĩ erat dux abidan fili⁹ gedeo nis. Nouissimi castrorꝫ oĩm pfecti sũt filij dan p turmas suas: ĩ quorꝫ exercitu p̃ceps fuit abiezer fili⁹ ammisaddaÿ. In tribu aũt filiorũ aser erat p̃ceps phagaiel filius achran. ⁊ ĩ tribu filiorꝫ neptalĩ p̃ceps fuit abira fili⁹ henan. Hec sũt castra ⁊ pfectõnes filiorũ isrl̃ p turmas suas q̃ egrediebanẽ. Dixitq; Moy̓ses Hobab filio raguelis madianiti cognato suo. pficiscimur ad locũ q̃ dñs datur⁹ est nobis. ve ni nobiscũ vt bñfaciamus tibi. q̃ dñs bo na pmisit israheli. Cui ille rñdit. Nõ vadã tecũ: sꝫ reuertar ĩ terram meã ĩ qua nat⁹ sum. Et ille. noli inquit nos reliquere: tu em̃ nosti ĩ quibꝫ locis p desertũ castra po nere debeam⁹: et eris ductor noster. Cũq;

nobiscũ veneris: quicqꝺ optimũ fuerit ex opibus quas nobis traditur⁹ ẽ dñs dabi mus tibi. Profectiq; sũt ergo de mõte do mini viaꝫ triũ dierũ: archaq; federis dñi p̃cedebat eos p dies tres. puidens castro rũ locũ. Nubes q̃ꝫ dñi sup eos erat p diem cũ ĩcederent. Cũq; eleuaret̃ archa dicebat Moy̓ses. Surge dñe ⁊ dissipent̃ ĩimici tui ⁊ fugiãt q̃ oderũt te a facie tua. Cũ autez deponeret̃: aiebat. Reuertere dñe ad mꝝ titudinẽ exercitus isrl̃. Ca. XI.

Nterea ortũ ẽ murmur pl̃i: q̃si dolentiuz p labore contra dñm. Qꝺ cũ audisset iratus ẽ ⁊ ac census ĩ eos ignis dñi deuorauit extremã castrorꝫ p̃tẽ. Cũq; clamasset pl̃s ad moy̓ sen: orauit Moy̓ses ad dñm et absorpt⁹ est ignis. Vocauitq; nomẽ loci illi⁹ incensio. eoq; succensus fuisset contra eos ignis do mini. Vulgus q̃ppe p̃miscuũ qꝺ ascẽderat cũ eis. flagrauit desiderio carniũ sedens et flens. iũctis sibi pariter filijs israel: ⁊ ait. Quis dabit nobis ad vescendum carnes? Recordamur piscium q̃s comedebam⁹ in egipto gratis ĩ monte nobis veniũt cucu meres ⁊ pepones. porriq; et cepe et allia. Aia nostra ariꝺa ẽ. nihil aliud respitiũt oculi nostri nisi man. Erat autẽ man q̃si semẽ coriãdri. coloris bedellij. Circuibat q; pl̃us. et colligẽs illud frangebat mola siue terebat ĩ mortario. coquens ĩ olla et faciẽs ex eo tortulas saporis quasi panis oleati. Cũq; descẽderet nocte supra castra ros. descendebat pariter et man. Audiuit ergo ⁊ Moy̓ses flentẽ pl̃m p familias: sin gulos p ostia tẽtorij sui. Iratusq; ẽ furor dñi valde: sed ⁊ moy̓si ĩtolleranda res visa est. ⁊ ait ad dominum. Cur afflixisti seruũ tuum? Quare nõ inuenio grãm coram te? Et cur imposuisti pondus vniuersi popu li huius super me? Nunquiꝺ ego concepi omnẽ hanc multitudinem vel genui eaz: vt dicas mihi. porta eos ĩ sy̓nu tuo (sicut portare solet nutrix infantulum) et defer ĩ terram p qua iurasti patribus eorũ. Vnde mihi carnes: vt dez tante multitudi. Flẽt cõtra me dicẽtes. Da nobis carnes vt co medam⁹. Nõ possũ solus sustinere omnẽ hũc pl̃m: q̃ grauis⁹ mihi est. Sin aliter ti bi videt̃: obsecro vt interfitias me et in ueniam graciam in oculis tuis. ne tantis

afficiar malis. Et dixit dominꝰ ad Moyſen. Cõgrega mihi ſeptuagĩta viros de ſenibꝫ iſrl'. qs tu noſti q ſenes ꝓpli ſint ac mgri: ⁊ duces eos ad oſtiũ tabernaculi fœderis. faciesqꝫ ibi ſtare tecũ vt deſcendaz. et loqr tibi: ⁊ auferã de ſpũ tuo tradamqꝫ eis: vt ſuſtentẽt tecũ onꝰ ꝓpli. ⁊ nõ tu ſolꝰ gueris. Populo qꝫ dices. Sãctificamini. Cras comedetis carnes. Ego emĩ audiui vos dicere. Quis dabit nobis eſcas carniũ: Bene nobis erat ĩ egipto. Ut det vobis dñs carnes ⁊ comedatis. nõ vno die nec duobꝫ vl' quinqꝫ aut decem: nec viginti qdem: ſz vſqꝫ ad menſẽ dierũ: donec exeat ꝑ nares veſtras ⁊ vertãt in nauſeã: eo q repuleritis dñm q ĩ medio vr̃i eſt. ⁊ fleueritis coraz eo dicẽtes. quare egreſſi ſumꝰ ex egipto vt perirem⁹ in ſolitudine. Et ait moyſes ad dñm. Sexcenta milia peditũ hui⁹ ꝓpli ſũt Et tu dicis. dabo eis eſum carniuz menſe integro. Nũquid ouiũ ⁊ boũ multitudo cedet: vt poſſit ſufficere ad cibũ. vel oẽs piſces maris in vnũ cõgregabunt vt eos ſaciant. Cui rñdit dñs. Nũquid manꝰ dñi ĩualida eſt. Jam nũc videbis: vtrũ meꝰ ſermo ope ꝓpleat. Venit igit Moyſes ⁊ narrauit ꝓpło vba dñi: ꝙgregãs ſeptuaginta viros de senibꝫ iſrl': qs ſtare fecit circa tabernaculũ. Deſcenditqꝫ dñs ꝑ nubez: ⁊ locutus ẽ ad eũ. auferẽs de ſpũ q erat ĩ Moyſe: ⁊ dans ſeptuaginta viris. Cũqꝫ requieuiſſet ĩ eis ſpũs ꝓphetauerũt: nec vltra ceſſauerũt. Remãſerãt aũt ĩ caſtris duo viri quorũ vnus vocabat Heldad ⁊ alter Medad. ſupꝫ qs requieuit ſpũs: nã ⁊ ipi deſcripti fuerãt: ⁊ nõ exierant ad tabernaculũ. Cũqꝫ ꝓphetarẽt in caſtris: cucurrit puer ⁊ nũciauit Moyſi dicens. heldad ⁊ medad ꝓphetant in caſtris. Statim Joſue filius nun miſter Moyſi: ⁊ electꝰ e pluribus ait. Dñe mi Moyſes phibe eos. at ille quid inquit emularis ꝑ me: Quis tribuat vt oĩs ꝓpłus ꝓphetet. ⁊ det eis dñs ſpm̃ ſuuz: Reuerſuſqꝫ ẽ Moyſes ⁊ maiores natu iſrl' in caſtra. Ventus aũt egrediẽs a dño: arreptas trãs maze coturnices detulit ⁊ dimiſit in caſtra. itinere quantũ vno die cõfici potest ex omni pte caſtrorũ ꝑ circuituz: volabãtqꝫ in aere duobꝫ cubitis altitudie ſup terrã. Surgẽs ergo ꝓpłs totꝫ die illo ⁊ nocte ac die altero. ꝙgregauerũt coturnicũ. qui parũ decem chorꝫos: ⁊ ſiccauerũt eas ꝑ gyruz caſtrorũ. Adhuc carnes erãt in dentibꝫ eoꝝ. nec defecerat huiuſcemodi cibꝫ: ⁊ ecce furor dñi ꝙcitatus in ꝓplm percuſſit eũ plaga magna nimis. Vocatuſqꝫ ẽ ille locꝰ ſepulchra ꝙcupie. ibi emĩ ſepelierũt ꝓplm qui ꝺſiderauerat carnes. Egreſſi aũt de ſepulchris cõcupie venerũt ĩ aſſeroth: ⁊ manſerũt ibi. Ca. XII.

LOcutaqꝫ ẽ Maria ⁊ Aaron ꝛ Moyſen ꝓpter vxorez eius ethiopiſſã: ⁊ dixerũt. Num ꝑ ſolũ Moyſen locutꝰ eſt dñs. Nõne et nobis ſil'r eſt locutꝰ. Quod cũ audiſſet dñs iratꝰ eſt. Erat emĩ Moyſes vir mitiſſimꝰ ſup omnes hoies q morabanꝫ in terra. Statim locutus eſt ad eũ ⁊ Aaron ⁊ Mariã. Egredimĩ vos tres ad tabernaculũ fœderis. Cũqꝫ fuiſſent egreſſi: deſcendit dñs in columna nubis. ⁊ ſtetit in introitu tabernaculi vocans Aaron ⁊ Mariã. Qui cũ eſſent: dixit ad eos. Audite ſermones meos. Si quis fuerit inter vos ꝓpheta dñi ĩ viſione appa rebo ei: vel ꝑ ſomniũ loqr ad illũ. Et ait. At nõ talis ſeruꝰ meus Moyſes: q in omĩ domo mea fideliſſimꝰ ẽ. Ore enim ad os loquar ei. Palam et nõ ꝑ enigmata ⁊ figuras dñm videt. Quare ergo nõ timuiſtis detrahere ſeruo meo Moyſi. Iratuſqꝫ contra eos abiit. nubes qꝫ receſſit que erat ſuper tabernaculũ. Et ecce Maria apparuit candens lepra q̃ſi niꝛ. Cũqꝫ reſpexiſſet eã Aaron ⁊ vidiſſet pfuſã lepra ait ad Moyſen. Obſecro dñe mi. ne ĩponas nobis hoc pcm̃ qꝺ ſtulte cõmiſimus: ne fiat hec q̃ſi mortua. ⁊ vt abortiuuz qꝺ ꝓtcit de vulua matris ſue. Ecce iam mediũ carnis eiꝰ devoratum eſt a lepra. Clamauitqꝫ Moyſes ad dñm dicẽs. Deus obſecro ſana eã. Cui rñdit dñs. Si pater eiꝰ ſpuiſſet in faciem illiꝰ. nõne debuerat ſaltim septẽ diebꝫ rubore ſuffundi. Separet ſeptẽ diebꝫ extra caſtra: ⁊ poſtea reuocabit. Excluſa ẽ itaqꝫ Maria extra caſtra septẽ diebꝫ: ⁊ populus nõ eſt motus de loco illo: donec reuocata eſt Maria. Ca. XIII.

PRofectuſqꝫ ẽ populus de aſſeroth fixis tentoꝛijs ĩ deſerto pharã. Jbiqꝫ locutus ẽ dominꝰ ad Moyſen dicẽs. mitte viros qui cõſiderent

tꝛam chanaan quã datur? ſum filijs iſꝛl. ſingulos de ſingulis tribubꝫ ex ꝓncipibus. Fecit moyſes qđ dñs imperarat: ꝺ deſerto Pharan mittẽs ꝓncipes vizos: quozũ iſta ſũt nomina. De tribu rubẽ. ſemmua filiuz Zechur: de tribu ſymeon. Saphat filium uri: de tribu iuda Caleph filiũ iephone: de tribu Iſachar igal filium Joſeph: de tribu Ephraim oſee filiũ nũ: de tribu Beniamin phalti filiũ raphu: de tribu Zabulõ. geddibel filiũ ſodi: de tribu Joſeph ceptri manaſſe gaddi filiũ ſuſi: de tribu Dan amibel filiũ Gemalli: de tribu Azer ſechoz filium michael: ꝺ tribu Neptalim naabi filiũ bapſi: ꝺ tribu Gad gubel filiũ machi. Hec ſũt nomina vizoꝝ. quos miſit Moyſes ad conſiderandã tꝛam: vocauitqꝫ oſee filiũ nun Joſue. Miſit g̃ eos Moyſes ad ꝓſiderandã tꝛam chanaan: et dixit ad eos. Aſcẽdite per meridianã plagam. Cũqꝫ veneritis ad montes. ꝓſiderate tꝛam qualis ſit: et populũ qui habitatoz eſt eius. vtruz fortis ſit an ĩfirmus: pauci numeꝛo an plures: ipa tꝛa bona an mala: vrbes quales. murate an abſqꝫ muris: huius pĩguis an ſterilis. nemoꝛoſa an abſqꝫ arboꝛibꝫ. Cõfoꝛtamini et affertε nobis de fructibꝫ tꝛe. Erat autem tempus quando iam ꝓcoque vue veſci poſſunt. Cunqꝫ aſcendiſſent explorauerũt tꝛam a deſerto ſyn. vſqꝫ ad roob intrantibus emath. Aſcenderũtqꝫ ad meridiẽ ꝙ venerũt in Hebꝛon. vbi erant achimã ꝙ ſiſai ꝙ tolmai. filij Enach: nam hebꝛõ ſeptẽ annis ante Thanim vrbem egipti cõdita eſt. Pergenteſqꝫ vſqꝫ ad toꝛrẽtem botri abſciderunt palmitem cum vua ſua quem portauerunt in vecte duo viri. De malis quoqꝫ granatis ꝙ de ficis loci illius tulerunt ꝙ appellatus eſt Nebeleſcol id eſt toꝛrens botri eoqꝫ botrum poꝛtaſſent inde filij iſrabel Reverſiſqꝫ exploratoꝛes tꝛe poſt quadraginta dies omni regione circuita venerũt ad Moyſen ꝙ aaꝛon ꝙ ad omnẽ cetũ filioꝝ iſrl̃ in deſertũ Pharan qđ eſt in cades. Locutiqꝫ eis et omni multitudini oſtenderũt fructus tꝛe ꝙ narrauerũt: dicẽtes. Veni-mus in tꝛrã ad quã miſiſtis nos. que reuera fluit lacte ꝙ melle. vt ex his fructibus ꝓgnoſci poteſt: ſꝫ cultoꝛes foꝛtiſſimos habet et vrbes grãdes atqꝫ muratas. Stirpẽ enach vidim? ibi. Amalech habitat in meridie. Etheus et Jebuſeus et amorreus in mõtanis. Cananeus ꝺo moꝛat iuxta maꝛe. et circa fluenta iozdanis. Inẽ hec Caleph ꝓpeſcẽs murmur populi qui oꝛiebat ꝓtra Moyſen: ait. Aſcẽdamus et poſſideamus tꝛrã quoniã poterimus obtinere eã Alij ꝺo qui fuerant cum eo: dicebant. Nequaqꝫ ad hunc populum valemus aſcendere: quia foꝛtioꝛ eſt nobis. Detraxeruntqꝫ tꝛre quaz inſpexerãt apud filios iſrabel: dicentes. Terra quã luſtrauimus deuorat habitatoꝛes ſuos. Populus quẽ aſperim? procere ſtature eſt. Ibi vidimus monſtra quedã filiorũ Enach de genere gigantꝛo: quibus ꝓpati quaſi locuſte videbamur.

Capitulum .XIIII.

IBitur vociferans omnis turba fleuit nocte illa: ꝙ murmurati ſunt contra Moyſen ꝙ Aaron cũcti filij iſrabel: dicẽtes. Utinã mortui eſſemus in egypto et non in hac vaſta ſolitudine. Utinã pereamus. et nõ indicat nos dominus in tꝛram iſtam: ne cadam? gladio. ꝙ vꝛoꝛes ac liberi noſtri ducantur captiui. Nõne melius ẽ reuerti in egiptũ: Dixerũtqꝫ alter ad alterũ. Conſtituamus nobis ducẽ. ꝙ reuertamur in egiptũ. Quo audito Moyſes ꝙ aaron ceciderunt ꝓni in tꝛram coram omni multitudine filioꝛum iſrabel. Atueꝛo Joſue filiꝰ nun. et Caleph filius Jephone. qui et ipſi luſtrauerãt tꝛram. ſciderunt veſtimẽta ſua. ꝙ ad omnem multitudinem filiorum iſrabel locuti ſũt. Terra quaz circuiuimus valde bona ẽ. Si ꝓpicius fuerit dominus inducet nos in eã ꝙ tradat humũ lacte ꝙ melle manantẽ. Nolite rebelles eſſe cõtra dñm. neqꝫ timeatis populũ tꝛre huius. qꝛ ſicut panez ita eos poſſumus deuorare. Receſſit ab eis omne ꝓſidium: dñs vobiſcum ẽ. nolite metuere. Cunqꝫ clamaret omnis multitudo ꝙ lapidibus eos vellet oppꝛimere. apparuit gloꝛia domini ſuper tectum federis. cunctis videntibꝫ filijs iſrabel. Et dixit dñs ad Moyſen. Uſqꝫquo ꝺtrahet mihi populus iſte. Quouſqꝫ non credent mihi in omnibꝫ ſignis que feci coram eis. Feriam igitur eos peſtilẽtia. atqꝫ cõſumam. tε aũt faciam ꝓncipem ſup gentẽ magnam et foꝛtioꝛem ꝙ hec eſt. Et ait Moyſes ad dñm. Ut audiãt egiptij de quoꝝ medio eduxiſti populum iſtum. ꝙ

6 tus

34

habitatores terre huius qui audierunt qd̄ tu dñe in ꝓpl'o isto sis. et facie videaris ad faciē ⁊ nubes tua ꝓtegat illos: ⁊ in colūna nubis p̄cedas eos ꝑ diē. et in colūna ignis ꝑ noctē. q̄ occideris tantā multitudinē q̄si vnū hoīem. et dicāt. Nō poterat introducē ꝓpl'm in terrā ꝓ qua iurauerat: idcirco occidit eos in solitudīe. Magnificet̄ g̊ fortitudo dñi sicut iurasti: dicens. Dñs paciēs et multe misericordie. ⁊ auferens iniquitatē et scelera. nullūq̄ innoxiū derelinq̄ns: qui visitas peccata p̄m in filios in tertiā et quartam generatōnem: dimitte obsecro peccatū ꝓpl'i tui huius ſm magnitudinem misericordie tue: sicut ꝓpitius fuisti egrediētib̄ de egipto vsq̄ ad locū istū. Dixitq̄ dñs. Dimisi iuxta verbū tuū viuo ego: et implebit̄ gl'ia dñi vniuersa terra. Attamē om̄es homīes qui viderūt maiestatē meā et signa que feci in egipto et in solitudine. et tēptauerunt me iā per decem vices nec obedierūt voci mee. nō videbunt terrā pro qua iuraui patrib̄ eoꝝ nec quisq̄ ex illis q̄ detraxit mihi intuebit̄ eam. Seruū meuz Caleph qui plenus alio spū secutus est me inducā in terrā hanc quā circuiuit. ⁊ semē eius possidebit eā: qm̄ amalechites ⁊ chananeus habitant in vallib̄. Cras mouete castra: et reuertimini in solitudinē ꝑ viaz maris rubri. Locutusq̄ ē dñs ad Moysen ⁊ aaron: dicēs. Vsq̄quo multitudo hec pessima murmurat ꝯtra me: Querelas filioꝝ israhel audiui. Dic ergo eis. Viuo ego ait dñs: sicut locuti estis audiēte me. sic faciā vobis. In solitudine hac iacebunt cadauera vestra. Omnes qui numerati estis a viginti annis et supra. et murmurastis ꝯtra me. non intrabitis terram sup̄ quam leuaui manū meam vt habitare vos facerem: p̄ter Caleph filium iephone. et iosue filiū nun. Paruulos autem vestros de quib̄ dixistis qd̄ prede hostib̄ forent introducam: vt videant terraz que vobis displicuit: vr̄a cadauera iacebūt in solitudine. Filij vestri erūt vagi in deserto ānis q̄draginta: ⁊ portabūt fornicatōem vr̄am. donec cōsument̄ cadauera p̄m in deserto: iuxta numerum quadraginta dieꝝ quib̄ ꝯsiderastis terrā. Annus pro die imputabitur. Et quadraginta annis recipietis iniquitates vr̄as: et scietis vltionem meā. Quoniam sicut locutus sū. ita faciā omni multitudini huic pessime. que ꝯsurrexit aduersum me: in solitudine hac deficiet et morietur. Igit̄ oēs viri quos miserat Moyses ad ꝯtemplandā terraz. et qui reuersi murmurare fecerant ꝯtra eum omnem multitudinē. Detrahentes terre q̄ esset mala: mortui sunt atq̄ ꝑcussiq̄ in ꝯspectu domini. Josue aūt filius Nun et Caleph filius iephone vixerunt ex omnib̄ qui ꝑrexerant ad ꝯsiderandā terram. Locutusq̄ est Moyses vniuersa verba hec ad om̄es filios israhel. et luxit ꝓpl's nimis. Et ecce mane p̄mo surgentes ascenderunt verticē montis atq̄ dixerunt. Parati sumus ascendere ad locū de quo dñs locutus est: q̄ peccauimus. Quib̄ Moyses. Cur inquit trāsgredimini verbū dñi. quod vobis nō cedet in ꝓspeꝝ: Nolite ascendere. non em̄ est dñs vobiscū: ne corruatis corā inimicis vr̄is. Amalechites ⁊ chananeus ante vos sunt quoꝝ gladio corruetis: eoq̄ nolueritis acquiescē dño: nec erit dñs vobiscū. At illi ꝯtenebrati. ascenderūt in verticem montis. Archa aūt testamenti dñi et Moyses non recesserunt de castris. Descenditq̄ Amalechites et chananeus q̄ habitant in monte: et ꝑcutiens eos atq̄ ꝯcidens. persecutus est eos vsq̄ horma.

Capitulum .XV.

Locutus est dominus ad Moysen: dicens. Loquere ad filios israhel. et dices ad eos. Cū ingressi fueritis terraz habitatōnis vr̄e quā ego dabo vobis. et feceritis oblatōnem domino in olocaustum. aut victimam pacificam vota soluentes. vel sponte offerentes munera. aut in solennitatib̄ vestris adolētes odorem suauitatis domino: de bobus siue de ouib̄ offeret quicunq̄ immolauerit victimam: sacrifitium simile decimam ꝑtem ephi ꝯspersam oleo. quod mēsuram habebit quartā ꝑtem hyn: et vinū ad libafundenda eiusdem mēsure dabit in olocaustum siue in victimā. Per agnos singulos et arietes erit sacrificiū simile duaꝝ decimaꝝ. que ꝯspersa sit oleo tertie ꝑtis hyn: et vinū ad libamentuz tertie ꝑtis eiusdem mēsure offeret in odorem suauitatis dño. Quando v̄o de bobus feceris olocaustum aut hostiā vt impleas votuz vel pacificas victimas: dab̄ ꝑ singl'os boues simile tres

decimas ꝓsperse oleo. quod habeat mediũ mensure hyn: et vinum ad liba fundenda eiusdem mensure in oblatõnem suauissimi odoris domino. Sic facietis per singulos boues et arietes et agnos et hedos: taz indigene q̃ peregrini eodem ritu offerẽt sacrificia. Unuz ꝑceptum erit atq; iuditium tam vobis q̃ aduenis terre. Locutus ẽ dominus ad Moysen: dicens. Loquere filijs israhel et dices ad eos. Cũ veneritis in terram quã dabo vobis. et ꝓmederitis de panibz regionis illius: separabitis primitias domino de cibis vestris. Sicut de areis primitias separabitis: ita ꝛ de pulmentis dabitis primitias dño. Qsi p ignorantiã ꝑterieritis quicq̃ horũ que locutus est dñs ad Moysen. ꝛ mandauit p eũ ad vos. a die qua cepit iubere et vltra. oblitaq; fuerit facere multitudo: offeret vitulũ de armento olocaustum in odorem suauissimum domino et sacrificiũ eius ac liba vt ceremonie postulãt. hircumq; pro peccato: ꝛ rogabit sacerdos pro omni multitudine filioz israel ꝛ dimittetur eis. quoniam nõ sponte peccauerunt nihilominus offerentes incensum domino pro se et p peccato atq; erzore suo. et dimittetur vniuerse plebi filioz israhel. et aduenis qui peregrinantur inter vos: Quoniam culpa est omnis populi p ignorantiam. Qsi anima vna nesciens peccauerit. offeret caprã anniculã pro peccato suo: et deprecabitur pro ea sacerdos quod insscia peccauerit coram domino: impetrabitq; ei veniam. ꝛ dimittetur illi. Tam indigenis q̃ aduenis vna lex erit omniũ qui peccauerint ignorantes. Anima vo que p superbiam aliquid commiserit. sive civis sit ille sive peregrinus quoniam aduersus dominum rebellis fuit: peribit de populo suo. Verbum enim domini ꝓtempsit. et ꝑceptum illius fecit irritũ: idcirco delebitur ꝛ portabit iniquitatẽ suam. Factum est aũt cũ essent filij isral'in solitudie. et inuenissẽt hoiem colligentẽ ligna in die sabbati: obtulerunt eum Moysi et Aaron et vniuerse multitudini. Qui reclusserũt eũ in carcere nesciẽtes q̃d sup eo facere deberẽt. Dixitq; dñs ad Moysen. Morte moriat hõ iste: obruat eũ lapidibz omis turba extra castra. Cũq; eduxissent eũ foras obruerũt eum lapidibz. et mortuus ẽ sicut preceperat dñs.

Dixit quoq; dñs ad Moysen. loquere filijs israhel et dices ad eos. Ut faciant sibi fimbrias per angulos palliozz. ponẽtes in eis vittas iacinctinas. Quas cũ viderint: recordentur oim mãdatoz dñi. nec sequant cogitatõnes suas et oculos per res vanas fornicãtes: sz magis memores ꝑceptorum dñi: faciãt ea: sintq; sancti deo suo. Ego dominus deus vester. qui eduxi vos de terra egypti: vt essem de9 vester. Ca. XVI.

Ece autez Chore filius yssaar filij caath. filij leui ꝛ dathan atq; abiran filij eliab. Hon q̃z filio pheleth de filijs ruben surrexerũt contra Moysen: alijq; filioz israhel ducentiquinq̃ginta viri proceres synagoge. et qui tpe concilij per nomina vocabantur. Cũq; stetissent aduersũ Moysen et aaron: dixerũt. Sufficiat vobis quia omis multitudo sanctoz est. et in ipis est dominus. Cur eleuamini super populum domini: Quod cũ audisset Moyses cecidit pronus in faciem. locutusq; ad Chore ꝛ ad omnẽ multitudinẽ. Mane iquit notum faciet dominus qui ad se pertineãt. et sanctos applicabit sibi: ꝛ q̃s elegerit: approinquabũt ei. Hoc igit̃ facite. Tollat vnusquisq; thuribula sua tu chore et omne cõcilium tuum. et hausto cras igne ponite desuper thimiama corã domino: et quẽcunq; elegerit. ipe erit sanctus. Multũ erigimini filij Leui. Dixitq; rursũ ad Chore. Audite filij Leui. Num paz vobis est q̃ separauit vos deus israhel ab omni populo: ꝛ iunxit sibi vt fruiretis ei in cultu tabernaculi: ꝛ staretis coram frequentia populi et ministraretis ei. Idcirco ad se fecit accedere te et omes frres tuos filios Leui. vt vobis etiam sacerdotiũ vendicetis. et omnis globus tuus stet ꝓtra dominuz. Quid est enim Aaron vt murmuretis cõtra eũ: Misit ergo Moyses vt vocaret Dathan et abiran filios eliab. Qui respondere runt. Non venimus. Nunquid parum est tibi q̃ eduxisti nos de terra egypti que lacte et melle manabat vt occideres in deserto: nisi ꝛ dominatus fueris nostri. Reuera induxisti nos in terram que fluit riuis lactis et mellis: et dedisti nobis possessiones agrorum et vinearum. An et oculos nzos vis eruere: Non venimus. Iratusq; Moy-

ses valde. Ait ad dominũ. Ne respicias sacrificia eorum. Tu scis q̃ nec asellu3 quidem vnq̃ acceperim ab eis. nec afflixerim quẽpiam eoꝝ. Dixitq3 ad chore. Tu ⁊ omnis ꝯgregatio tua state seorsum coram domino et Aaron die crastino sepatim. Tollite singuli thuribula vestra. et ponite sup ea incensũ offerentes dño ducentaquinq̃ginta thuribula. Aaron q̃3 teneat thuribulum suũ. Qd̃ cum fecissent stantib3 Moÿse et Aaron. et coaceruassent aduersum eos omnez multitudinẽ ad ostiũ tabernaculi: apparuit cũctis gloria dñi. Locutusq3 dñs ad Moÿsen ⁊ aaron: ait. Sepamini de medio ꝯgregatõnis huius: vt eos repente disperdaz. Qui ceciderũt pni in faciem. atq3 dixerũt. Fortissime deus spirituũ vniuerse carnis. num vno peccante ꝯtra omnes tua ira deseuiet? Et ait dñs ad Moÿsen. p̃cipe vniuerso populo vt sepetur a tabernaculis Chore et dathan ⁊ abiran. Surrexitq3 Moÿses ⁊ abyt ad dathan ⁊ abiran. ⁊ sequẽtib3 eũ senioribꝫ isrl̃ dixit ad turbã. Recedite a tabernaculis impioꝝ: et nolite tãgere que ad eos ꝑtinent. ne ĩuoluamini in peccatis eoꝝ. Cunq3 r̃cessissent a tentorijs eoꝝ per circuitũ. Dathan ⁊ abiran egressi stabant in introitu papilionuz suaꝝ. cum vxorib3 ⁊ liberis. om̃iq3 frequentia. Et ait Moÿses. In hoc scietis q̃ dominus miserit me: vt facerem vniuersa que cernitis. ⁊ nõ ex ꝓprio ea corde protulerim. Si ꝯsueta hominum morte interierĩt. ⁊ visitauerit eos plaga qua ⁊ ceteri visitari solent: nõ misit me dominus. Sinautem nouam rem fecerit dominus. vt aperiẽs terra os suum degluciat eos et om̃ia que ad illos pertinẽt descenderintq3 viuentes in infernum. scietis q̃ blasphemauerint dominũ. Cõfestim igitur vt cessauit loqui dirupta ẽ terra sub pedib3 eorum: et aperiens os suum deuorauit illos cũ tabernaculis suis. ⁊ vniuersa substantia eoꝝ. Descenderuntq3 viui in infernum operti humo: ⁊ perierũt de medio mltitudinis. Atuero om̃is israhel qui stabat per girum fugit a clamore pereuntiũ: dicẽs. Ne forte et nos terra degluciat. Sed et ignis egressus a domino interfecit ducẽtosquinquaginta viros qui offerebãt incensum.

Capitulum .XVII.

Locutusq3 est dominus ad Moÿsen: dicẽs. Precipe eleazaro filio Aaron sacerdoti vt tollat thuribula que iacent in incẽdio. et ignem huc illucq3 dispergat: qm̃ sanctificata sunt in mortib3 peccatorum: producatq3 ea in laminas. et affigat altari. eoq̃ oblatuz sit in eis ĩcensum domino ⁊ sanctificata sint: vt cernant ea pro signo ⁊ monimento filij israhel. Tulit ergo Eleazar sacerdos thuribula enea. in quib3 obtulerãt hi quos incendium deuorauit. et ꝓduxit ea in laminas affigens altari. vt haberẽt postea filij israhel quibus ꝯmonerẽtur: ne quis accedat alienigena et qui nõ est de semine Aaron. ad offerendum incensum dño: ne paciatur sicut passus est Chore. et om̃is ꝯgregatio eius loquente domino ad Moÿsen. Murmurauit autem omnis multitudo filioꝝ israhel sequenti die contra Moÿsen et Aaron: dicens. Vos interfecistis populũ domini. Cunq3 oriretur seditõ ⁊ tumultus incresceret. Moÿses et Aaron fugerũt ad tabernaculũ federis. Qd̃ postq̃ ĩgressi sũt operuit nubes: et apparuit gloria dñi. Dixitq3 dominus ad Moÿsen. Recedite d̃ medio huius multitudinis: etiam nũc delebo eos. Cunq3 iacerent in terra dixit Moÿses ad Aaron. Tolle thuribulũ. ⁊ hausto igne de altari mitte incensum desuper. pergens cito ad populũ: vt roges pro eis. Jam em̃ egressa est ira a domino. et plaga deseuit. Qd̃ cũ fecisset aaron. ⁊ cucurrisset ad mediam multitudinẽ quam iam vastabat incẽdiũ obtulit thimiama. ⁊ stãs inter mortuos ac viuentes pro populo deprecatus ẽ et plaga cessauit. Fuerunt autem qui percussi sũt quatuordecim milia hominum et septingenti: absq3 his qui perierant in seditione chore. Reuersusq3 ẽ Aaron ad Moÿsen ad ostiũ tabernaculi federis. postq̃ q̃euit interitus. Et locutus est dominus ad Moÿsen: dicens. Loquere ad filios isrl̃. et accipe ab eis virgas singulas ꝑ cognatões suas a cunctis principib3 tribuum virgas duodecim: et vniuscuiusq3 nomẽ superscribes virge sue. Nomẽ autem Aaron erit in tribu Leui: et vna virga cunctas eoꝝ familias cõtinebit: ponesq3 eas in tabernaculo federis coram testimonio vbi loquar

ad te. Quez ex his elegero germinabit v̄ga eius: ⁊ cohibebo a me querimonias filiorꝝ israhel. quibus contra vos murmurāt. Locutusqꝫ est Moÿses ad filios israhel. ⁊ dederunt ei omnes principes virgas per singulas tribus. Fuerūtqꝫ virge duodecim absqꝫ virga Aaron. Quas cū posuisset Moÿses corā domino in tabernaculo testimonij sequenti die regressus inueīt germīasse virgam Aaron in domo Leui. ⁊ turgentibus gemmis eruperāt flores: qui folijs dilatatis in amigdalas deformati sūt. Protulit ergo Moÿses omnes virgas de ꝯspectu dñi ad cunctos filios israhel: viderunt-qꝫ ⁊ receperūt singuli virgas suas. Dixitqꝫ dñs ad Moÿsen. Refer virgam Aaron in tabernaculū testimonij. vt seruet̄ ibi in signum rebellium filiorum israhel. ⁊ quiescant querele eorum a me ne moriant̄. Fecitqꝫ Moÿses sicut preceperat dñs. Dixerūtqꝫ autem filij israhel ad Moÿsen. Ecce ꝯsumpti sumus: om̄es peribimus. Quicūqꝫ accedit ad tabernaculuz domini: morit̄ Num vsqꝫ ad internitōnem cuncti delendi sumus.

Capitulum .XVIII.

Dixitqꝫ dominus ad Aaron. Tu et filij tui et domus p̄ris tui tecū portabitis iniquitatē sāctuarij et tu et filij tui simul sustīebitis peccata sacerdotij vestri. Sed et fr̄es tuos de tribu Leui ⁊ sceptro patris tui sume tecū. prestoqꝫ sint et ministrent tibi. Tu autē et filij tui ministrabitis in tabernaculo testimonij. Excubabuntqꝫ leuite ad precepta tua. et ad cuncta opa tabernaculi: ita dūtaxat vt ad vasa sanctuarij et altare non accedant ne et illi moriant̄. et vos ꝑeatis simul. Sint aūt tecum et excubent in custodijs tabernaculi. et ī om̄ibꝫ ceremonijs eius alienigena non miscebit̄ vobis. Excubate in custodia sanctuarij. et in mīsterio altaris: ne oriatur indignatō super filios isrl̄. Ego dedi vobis fratres vestros leuitas de medio filiorum israhel: et tradidi domū domino. vt seruiant in ministerijs tabernaculi eius. Tu autem et filij tui custodite sacerdotium vestrum: et omnia que ad cultum altaris pertinent. et intra veluz sunt ꝑ sacerdotes āmīstrabunt̄. Si quis externus accesserit: occidetur. Locutus est dñs ad Aaron. Ecce dedi tibi custodiam primitiaꝝ mearū. Omnia que sanctificantur a filijs israhel tibi tradidi ⁊ filijs tuis. ꝑ officio sacerdotali legittima sempiterna. Hec ergo accipies d̄ his que sanctificant̄ ⁊ oblata sunt domino. Omnis oblatō et sacrificium. et quicquid pro peccato atqꝫ delicto redditur mihi. et cedet in sancta sanctorū tuum erit et filiorum tuorū. In sanctuario comedes illud. Mares tm̄ edent ex eo: quia ꝯsecratum est tibi. Primitias autem quas vouerint et obtulerint filij israhel: tibi dedi et filijs tuis ac filiabꝫ tuis iure ꝑpetuo. Qui mūdus est in domo tua: vescetur eis. Omnē medullā olei et vini ac frumenti. quicquid offerunt primitiaꝝ domino: tibi dedi. Uniuersa frugum initia que gignit humus et domino d̄portātur: cedēt in vsus tuos. Qui mūdus est in domo tua vescet̄ eis. Omne quod ex voto reddiderint filij israhel: tuum erit. Quicquid primuz erumpit e vulua cuncte carnis quam offerūt domino. siue ex hominibꝫ siue de pecoribꝫ fuerit: tui iuris erit. ita dumtaxat vt pro hominis primogenito pretiū accipies ⁊ omne animal quod īmundum est redimi facias: cuius redemptio erit post vnū mēsem: siclis argēti quinqꝫ pondere sanctuarij. Siclus viginti obulos habet. Primogenitū aūt bouis ⁊ ouis ⁊ capre nō facies redimi quia sanctificate sunt domino. Sāguinez tm̄ eoꝝ fundes super altare: ⁊ adipes adolebis in suauissimum odorem dño. Carnes v̄o in vsum tuum cedent: sicut pectusculum ꝯsecratum et armus dexter tua erunt. Omnes primitias sanctuarij quas offerunt filij israhel dño: tibi dedi et filijs ac filiabꝫ tuis iure ꝑpetuo. Pactuz salis ē sempiternū corā dño tibi ac filijs tuis. Dixitqꝫ dñs ad Aaron. In terra eorum nihil possidebitis: nec hēbitis partem inter eos. Ego ꝑs ⁊ hereditas tua in medio filiorum isrl̄. Filijs autez Leui dedi om̄es decimas israhelis in possessionē. pro ministerio quo ꝑuiūt mihi in tabernaculo federis: vt nō accedāt vltra filij isrl̄ ad tabernaculū nec ꝯmittant peccatū mortifeꝝ: solis filijs Leui mihi in tabernaculo seruientibꝫ et portantibꝫ peccata populi: legittimū sempiternū erit in generatōnibꝫ v̄ris. Nihil aliđ possidebūt decimaꝝ oblatione cōtenti: q̄s

de decimis

in vsus eorum et necessaria sepaui. Locutusq; est dñs ad Moysen: dicens. Precipe leuitis atq; denũcia. Cum acceperitis a filijs israbel decimas quas dedi vob: primitias eaq; offerte dño. id est decimã partem decime: vt reputẽ vobis in oblatõem primitiuoq;: tam de areis q̃ de torcularibo et vniuersis quoq; accipitis primitias offerte domino. et date ea Aaron sacerdoti. Omnia q̃ offeretis ex decimis. et in donaria dñi separabitis: optima et electa erunt. Diceisq; ad eos. Si preclara et meliora queq; obtuleritis ex decimis. reputabit̃ vobis q̃si de area et torculari dederitis primitias: et ꝓmedetis eas in omnibo locis vestris. tam vos q̃ familie vestre: qz precium est pro ministerio q̃ seruitis in tabernaculo testimonij: et nõ peccabitis sup hoc. egregia vobis et pinguia reseruantes: ne polluatis oblatõnes filiorum israbel. et moriamini.

Capitulum .XIX.

Locutusq; est dominus ad Moysen et aaron: dicẽs. Ista ẽ religio victime quam ꝓstituit dñs Precipe filijs israbel. vt adducãt ad te vaccã rufam etatis integre in q̃ nulla sit macula. nec portauerit iugũ: tradetisq; eã eleazaro sacerdoti. Qui eductaq; extra castra immolabit in ꝓspectu omnium: et tinguẽs digitum in sanguine eius. asperget cõtra fores tabernaculi septem vicibo: ꝓburetq; eam cunctis videntibo: tam pelle et carnibus q̃ sanguine et fimo flamme trabitis. Lignum quoq; cedrinũ et ysopum coccũq; bistinctum sacerdos mittet in flammaq; que vaccam vorat. Et tũc demum lotis vestibo et corpore suo. ingredietur in castra ꝓmaculatusq; erit vsq; ad vesperam. Sozet ille qui ꝓbusserit eam lauabit vestimenta sua et corpus. et immundus erit vsq; ad vesperam. Colliget autem vir mundus cineres vacce et effundet eos extra castra in loco puriſſimo: vt sint multitudini filiorum israbel in custodiam et in aquam asperſionis: quia pro peccato vacca combusta est. Cũq; lauerit qui vacce portauerat cineres vestimenta sua: immundus erit vsq; ad vesperum. Habebũt hoc filij israbel et aduene qui habitant inter eos sanctũ iure perpetuo. Qui tetigerit cadauer hoĩs et ꝓpter hoc septem diebo fuerit immũdus. asperget ex hac aqua die tertio et septimo: et sic mundabitur. Si die tertio asperſus nõ fuerit septimo non poterit emũdari. Omnis qui tetigerit humane anime mortici-num et asperſus ex hac ꝓmixtõne nõ fuerit: polluet tabernaculum domini. et peribit ex israbel. Quia aqua expiatõnis nõ ẽ asperſus immundus erit: et manebit spurcitia eius super eum. Ista est lex hominis qui moritur in tabernaculo. Omnes qui ingrediũtur tentorium illius et vniuersa vasa que ibi sunt polluta erunt septem diebo. Vas quod nõ habuerit operculum nec ligaturam ꝺsuper immundum erit. Si quis in agro tetigerit cadauer occisi homĩs. aut per se mortui. siue os illius vel sepulcruz: immũdus erit septem diebo. Tollent de cineribo ꝓbustionis atq; peccati. et mittent aquas viuas super eos in vas: in quibo cũ homo mundus tinxerit ysopum. asperget ex eo omne tentorium et cunctam supellectilem. et homines huiuscemodi ꝓtagione pollutos: atq; hoc modo mũdus luſtrabit imundum tertio et septimo die. expiatusq; die septimo lauabit et se et vestimẽta sua et immundus erit vsq; ad vesperam. Si qs hoc ritu non fuerit expiatus. peribit aĩa illius de medio ecclesie: qz sanctuarium domini pollut: et non est aqua luſtrationis asperſus. Erit hoc preceptũ legittimũ sempiternum. Ipe quoq; qui aspergit aquas. lauabit vestimenta sua. Omnis qui tetigerit aquas expiationis: immũdus erit vsq; ad vesperam. Quicquid tetigerit imũdus immundum faciet: et anima que hoc quippiam tetigerit. imunda erit vsq; ad vesperam.

Capitulum .XX.

Cenerunt̃q; filij israbel et omnis multitudo in desertũ sin mense primo et mansit populus in cades. Mortuaq; ẽ ibi maria. et sepulta in eodem loco. Cũq; indigeret aqua populus ꝓuenerũt aduersum Moysen et aaron: et versi in seditõem: dixerũt. Vtinam periſſemus inter fratres nostros coram domino. Cur eduxistis ecclesiã domini in solitudinem: vt et nos et nostra iumẽta moriamur. Quare nos fecistis ascẽdere ꝺegipto. et adduxistis ad locũ istum pessimũ qui seri nõ potest: qui nec ficũ gignit. nec vineas nec

malogranata: insup et aquā nō habet ad bibendū. Ingressusq; Moyses et aaron dimissa multitudine in tabernaculū federis corruerūt proni in terrā: clamauerūtq; ad dñm atq; dixerūt. Domine deus audi clamorem populi huius. ⁊ aperi eis thesaurꝝ tuū fontē aque viue: vt saciati cesset murmuratō eorꝝ. Et apparuit gloria dñi super eos. Locutusq; est dñs ad Moysen: dicēs. Tolle virgā et ꝯgrega ꝑplm tu ⁊ Aaron frꝫ tuus. et loquimini ad petraz coram eis: et illa dabit aquas. Cunq; eduxeris aquā de petra. bibet omis multitudo ⁊ iumta eiꝰ. Tulit igit Moyses virgā qui erat in ꝯspectu dñi sicut preceperat ei. ꝯgregata multitudine ante petram: dixitq; eis. Audite rebelles ⁊ increduli. Num de petra hac vobis aquā poterimus eijcere. Cūq; eleuassz Moyses manum percutiens virga bis silicem. egresse sūt aque largissime: ita vt populus biberet et iumenta. Dixitq; dñs ad Moysen ⁊ aaron. Quia nō credidistis mihi vt sāctificaretis me coram filijs isrl nō introducetis hos populos in terram quaz dabo eis. Hec est aqua ꝯtradictionis. vbi iurgati sunt filij israhel ꝯtra dominum: et sanctificatus est in eis. Misit interea nuncios Moyses de cades ad regē edom qui dicerent. Hec mādat frater tuus israhel. Nosti omnē laborē qui apprehendit nos. quomodo descēderint patres nostri in egiptū. et hītauerimus ibi multo tpe. afflixerintq; nos egiptij ⁊ patres nostros. ⁊ qūo clamauerimus ad dominū et exaudierit nos miseritq; angelum qui eduxerit nos ꝺ egipto. Ecce in vrbe cades que est in extremis finibꝰ tuis positi: obsecramus vt nob trāsire liceat per tuam terrā. Non ibimus per agros nec ꝑ vineas: non bibemus aquas ꝺ puteis tuis: sed gradiemur via publica. nec ad dexteram nec ad sinistram declinātes: donec trāseamus terminos tuos. Cui rñdit Edom. Non trāsibis ꝑ me. Alioquin armatus occurrā tibi. Dixerūtq; filij isrl. Per tritam gradiemur viam: etsi biberimus aquas tuas nos et pecora nostra. dabimus qꝺ iustum est. Nulla erit in precio difficultas tm̄ velocit transeamus. At ille rñdit. Non transibitis. Statimq; egressus est obuius cū infinita multitudine ⁊ manu forti: nec voluit acquiescē depcanti. vt ꝯcederet transitum ꝑ fines suos. Quobrem diuertit ab eo isrl. Cūq; castra mouissent de cades. venerūt in montē or. qui ē in finibus terre edom. vbi locutꝰ est dñs ad Moysen: dicēs. Pergat inquit aaron ad populos suos. Non em̄ intrabit terrā quaz dedi filijs israhel: eoq; īcredulus fuerit ori meo ad aq̄s ꝯtradictōnis. Tolle aaron et filiuz eius cū eo: et duces eos in montē or. Cūq; nudaueris pr̄em veste sua. indues ea eleazarꝝ filiū eius: et aaron colliget. ⁊ moriet ibi. Fecit Moyses vt p̄ceperat dñs: et ascēderūt in montem or. coram omni multitudine. Cūq; aaron spoliasset vestibꝰ suis. induit eis Eleazarꝝ filium eius. Illo mortuo in montis supcilio: descendit cū Eleazaro Omnis autē multitudo videns occubuisse Aaron: fleuit super eo triginta diebꝰ per cunctas familias suas.

Capitulum .XXI.

Quod cuz audisset Chananeꝰ rex arad. qui habitabat ad meridiē. venisse scilicet israhel per exploratorꝝ viam. pugnauit ꝯtra illum: ⁊ victor existens. duxit ex eo predam. At isrl voto se domino obligās: ait. Si tradideris populum istum in manu mea: delebo vrbes eius. Exaudiuitq; dñs preces israhel. ⁊ tradidit chananeū: quē ille interfecit subuersis vrbibus eius: ⁊ vocauit nomen loci illius orma. id est anathema. Profecti sūt autem et de monte or. per viā que ducit ad mare rubrum: vt circuirent terraz edom. Et tedere cepit populum itineris ac laboris: Locutusq; cōtra dñm et Moysen: ait. Cur eduxisti nos de egipto: vt moriemur in solitudine: Deest panis: nō sunt aque: anima nostra iam nauseat super cibo isto leuissimo. Quobrem misit dñs in populum ignitos serpentes: ad quorꝝ plagas ⁊ mortes plurimorum venerūt ad Moysen atq; dixerunt. Peccauimus: quia locuti sumꝰ contra dominū et te. Ora vt tollat a nobis serpentes. Orauit Moyses pro populo. Et locutus est dominus ad eum. Fac serpentem eneum: ⁊ pone eum pro signo. Qui ꝑcussus aspexerit euz: viuet. Fecit ḡ Moyses serpentem eneum: et posuit eum pro signo. Quem cum percussi aspicerent: sanabant. Profectiq; filij israhel: castrametati sūt in oboth. Uñ egressi fixere tētoria

in ieabarim in solitudine q̃ respicit mabo: ꝓtra orientalem plagam: et inde mouẽtes venerũt ad torrentẽ zareth. Quẽ relinquẽtes castrametati sunt ꝓtra arnon. q̃ est in deserto. et prominet in finib⁹ amorrei. Siquidẽ arnon terminus ẽ Moab: diuidens moabitas ⁊ amorreos. Unde dicitur in libro bellor dñi. Sicut fecit in mari rubro sic faciet in torrentib⁹ arnon. Declinauit torrentiũ inclinati sunt vt requiescerent in arnon et recũberent in finib⁹ moabitar. Ex eo loco apparuit puteus. sup quo locutus est dñs ad Moysen. Congrega ꝑplm: ⁊ dabo ei aquã. Tunc cecinit isrl carmen istud Ascendat puteus ꝓcinebant: puteus quez foderunt ꝓncipes: ⁊ parauerũt duces multitudinis. in datore legis ⁊ in baculis suis ꝑfectiq; sũt. De solitudine: mathana. De mathana: nabaliel. De nabaliel. in bamoth. Bamoth vallis ẽ in regione Moab in vertice fasga: ⁊ qđ respicit ꝓtra deserti Misit aũt israel nũcios ad Seon regem amorreor: dicens. Obsecro vt trãsire mihi liceat per terram tuã. Non declinabimus in agros et vineas: nõ bibemus aquas ex puteis. Via regia egrediamur: donec transeamus terminos tuos. Qui concedere noluit vt trãsiret israel per fines suos: quin potius exercitu ꝯgregato egressus ẽ obuiã in desertũ et venit in Jasa pugnauitq; cõtra euz. A quo percussus est in ore gladij: et possessa est terra eius ab arnon vsq; Jebot. et filios Ammon: quia forti presidio tenebanr̃ termini ãmonitarũ. Tulit ergo israbel omẽs ciuitates eius: et habitauit in vrbib⁹ amorrei: in esebon scilicet ⁊ viculis eius. Urbs esebon fuit r̃gis seon amorrei. qui pugnauit ꝓtra regẽ Moab: et tulit omnẽ terraz que ditionis illius fuerat vsq; arnon. Docirco dicitur in puerbio. Venite in esebõ: edificetur et ꝓstruatur ciuitas seon. Ignis egressus est ò esebon. flamma de oppido seon: et deuorabit armoabitarũ. et bitatores excelsor arnon. Ue tibi moob peristi populе chamos. Dedit filios eius in fugã: ⁊ filias in captiuitatẽ regi amorreorũ seon. Jugum ipsor disperijt ab esebon vsq; dibon: lassi peruenerunt in iophe vsq; medaba. Habitauit itaq; israel in terra amorrei. Misitq; Moyses qui explorarẽt Jazer: cuius ceperunt viculos. et possederunt habitatores. Uerteruntq; se ⁊ ascenderunt per viam basan: ⁊ occurrit eis Og rex basan cum oñi populo suo pugnaturus in Edrai. Dixitq; dñs ad Moysen. Ne timeas eum: quia in manu tua tradidi illum et omnem populũ ac terram eius: faciesq; illi sicut feciſti Seon regi amorreorum habitatori esebon. Percusserunt igitr̃ et hunc cum filijs suis. vniuersumq; populum eius vsq; ad internitionem: et possederunt terram illius. Profectiq; castrametati sunt in campestribus Moab: vbi trãsior danen biericho sita est.

Capitulum .XXII.

Videns autem Balach filius Sephor omnia que fecerat israbel amorreo ⁊ q̃ pertimuissent eum moabitæ. et impetum eius ferre non possẽt: dixit ad maiores natu madiã. Jta delebit hic populos omnes qui in nostris finib⁹ ꝓmorantur: quomodo solet bos herbas vsq; ad radices carpere. Ipe erat eo tẽpore rex in moab. Misit g̃ nuncios ad Balaam filium Beor ariolum. qui habitabat super flumen terre filior Ammon: vt vocarẽt eum et dicerent. Ecce egressus ẽ populus ex egipto qui operuit superficiẽ terre sedens cõtra me. Veni igitur et maledic populo huic quia fortior me est: si quomõ possim ꝓcutere ⁊ eijcere eum de terra mea. Noui enim q̃ benedictus sit cui benedixeris: ⁊ maledictus in quem maledicta congesseris. Perrexerunt seniores Moab et maiores natu madian: habentes diuinatõnis precium in manibus. Cumq; venissent ad Balaam et narrassẽt ei omia vba Balac: ille respondit. Manete hic nocte: ⁊ respondebo quicquid mihi dixerit dominus Manẽtib⁹ illis apud Balaam: venit deus et ait ad eũ. Quid sibi volunt homines isti apud te? Rñdit. Balach filius sephor rex moabitar misit ad me: dicens. Ecce ꝑplus qui egressus est de egipto operuit supficiẽ terre: veni et maledic ei: si quomodo possim pugnãs abigere eum. Dixitq; deus ad Balaam. Noli ire cum eis neq; maledicas populo. q̃ benedictus est. Qui mane ꝓsurgẽs: dixit ad principes. ite in terrã vr̃am: quia prohibuit me deus venire vobiscum

Reuersi principes dixerunt ad Balac. Noluit balaam venire nobiscū. Rursum ille multoplures et nobiliores q̄ ātē miserat: misit. Qui cum venissent ad Balaam: dixerunt. Sic dicit Balac filius Sephor. Ne cunctēris venire ad me. Paratus sum honorare te et quicquid volueris dare. Veni et maledic populo isto. Rñdit balaam. Si dederit mihi Balac plenam domum suam argenti et auri. nō potero immutare verbum dñi dei mei: vt vel plus vel minus loquar. Obsecro vt hic maneatis etiam hac nocte: et scire queam quid mihi rursū respondeat dñs. Venit ergo deus ad balaam nocte: et ait ei. Si vocare te venerunt homines isti. surge et vade cū eis: ita dumtaxat. quod precepero tibi facias. Surrexit balaam mane: et strata azina p̄fectus est cū eis: q̄ iratus est deus. Stetitq; angelus dñi in via p̄tra balaam qui sedebat azine q̄ duos pueros habebat secū. Cernēs azina angelus stantem in via euaginato gladio auertit se de itinere. et ibat per agr̄. Quā cum verberaret Balaam q̄ vellet ad semitam reducere: stetit angelus in angustijs duar̄ macerarum quib⁹ vinee cingebantur. Quē videns azina iunxit se parieti: q̄ attriuit sedentis pedem. At ille iter̄ verberabat: et nihilominus angelus ad locum angustum transiēs. vbi nec ad dexterā nec ad sinistrā poterat deuiari: obuius stetit. Cunq; vidisset azina stātem angelum: cōcidit sub pedibus sedentis. Qui iratus vehementius cedebat fuste latera eius. Aperuitq; dominꝰ os azine. q̄ locuta est. Quid feci tibi? Cur percutis me ecce iam tercio. Respondit Balaam. Quia p̄meruisti: q̄ illusisti mihi. Utinam haberem gladium vt te percuterem. Dixit azina. Nōne animal tuum sum. cui semper sedere p̄sueuisti: vsq; in presentem diem. Dic quid simile vnq̄ fecerim tibi. At ille ait. Nunq̄. Protinꝰ aperuit dominus oculos Balaam: et vidit angelum stantem in via euaginato gladio: adorauitq; eu⁹ pronus in terram. Cui angelus. Cur inquit tercio verberas azinam tuam: Ego veni vt aduersarer tibi: q̄ peruersa est via tua: mihiq; cōtraria. Et nisi azina declinasset de via dans locum resistēti: te occidissem et illa viueret. Dixitq; balaam. Peccaui. nesciens q̄ tu stares cōtra me. Et nunc si displicet tibi vt vadam: reuertar. Ait angelus. Vade cū istis: q̄ caue ne aliud q̄ p̄cepero tibi loquaris. Iuit igitur cum principib⁹. Quod cū audisset Balac: egressus est in occursum eius in oppido moabitarū quod situm est in extremis finib⁹ arnō. Dixitq; ad Balaam. Misi nūcios vt vocarent te. Cur non statim venisti ad me. an quia mercedem aduentui tuo reddere nequeo: Cui ille respōdit. Ecce assum. Nūquid loqui potero aliud nisi q̄ deꝰ posuerit in ore meo. Perrexerūt g̃ simul et venerunt in vrbem que in extremis regni eius finib⁹ erat. Cunq; occidisset Balac boues et oues: misit ad Balaam et p̃ncipes qui cum eo erant munera. Mane autem facto. duxit eū ad excelsa Baal: et intuitus est extremam partem populi.

Capitulum .XXIII.

Dixitq; Balaam ad balac. Edifica mihi hic septem aras: q̄ para totidem vitulos: eiusdemq; numeri arietes. Cūq; fecisset iuxta sermonem Balaam: imposuerunt simul vitulū et arietem super aram. Dixitq; Balaam ad Balac. Sta paulisper iuxta olocaustū tuum donec vadam. si forte occurrat mihi dominus et quodcunq; ip̄erauerit: loquar tibi. Cunq; abisset velociter occurrit illi deꝰ. Locutusq; ad eu⁹ Balaam. septem inquit aras erexi: et imposui vitulum et arietem desuper. Dominus autem posuit verbum in ore eius et ait. Reuertere ad Balac: et hec loqueris. Reuersus inuenit stantē balac iuxta olocaustum suum et omnes p̃ncipes moabitarum: assumptaq; parabola sua: dixit. De aran adduxit me Balac rex moabitarum. de montib⁹ orientis. Veni inquit et maledic Jacob: propera q̄ detestare Jsrahel. Quomodo maledicā: cui nō maledixit deus. Qua ratione detester: quem dominus non detestatur. De summis silicibus videbo eum. et de collibus considerabo illum. Populus solus habitabit: et inter gentes nō reputabitur. Quis dinumerare possit puluerem Jacob. q̄ nosse numerum stirpis israhel. Moriatur anima mea morte iustor̄: et fiant nouissima mea hor̄ similia. Dixitq; Balac ad balaam. Quid ē hoc q̄ agis. vt maledíceres inimicis meis vocaui te. et tu econtrario benedicis eis.

Asina locuta

34

Cui ille rñdit. Num aliud possũ loqui: nisi quod iusserit dñs: Dixit ergo Balach. Ue ni mecũ in alterũ locuz. unde ptem israhel videas. et totũ videre nõ possis: inde maledicito ei. Cũqz duxisset eũ in locũ sublimẽ sup verticẽ mõtis phasga. edificauit Balaam septem aras: et impositis sup. vitulo atqz arietẽ: dixit ad balach. Sta hic iuxta olocaustũ tuũ: donec ego obuius pgam. Cui cũ dñs occurrisset: posuissetqz verbuz in ore ei?: ait. Reuertẽ ad balach: et hec lo qris ei. Reuersus inuenit eũ stantem iuxta olocaustũ suũ: et pncipes moabitarũ cum eo. Ad quẽ balach. Quid inqt locutus est dñs: At ille assumpta pabola sua: ait. Sta balach et ausculta: audi fili sephor. Nõ est deus qi homo ut menciat: nec ut fili? hoĩs ut mutet. Dixit g̃ et nõ faciet: locutus est ꝛ ñ implebit: Ad bñdicendũ adductus sũ: bñdictiõem phibere nõ valeo. Nõ est ydolũ in Jacob: nec videt simulacrũ in isrl. Dñs deus eius cũ eo est: et clangor victorie regis in illo. Deus eduxit illũ ỏ egipto: cui? fortitudo similis est rinocerotis. Nõ est augurium in Jacob: nec diuinatiõ in israhel. Temporibus suis dicetur Jacob et isrl. qd operatus sit deus. Ecce populus ut leena psurget: ꝛ qi leo erigetur. Non accubabit donec deuoret predã: ꝛ occisoꝝ sanguinem bibat. Dixitqz balach ad Balaã. Nec maledicas ei nec benedicas. Et ille. Nõne ait dixi tibi: q quicquid deus mihi imperaret hoc facerem: Et ait Balach ad eũ. Ueni et ducã te ad aliũ locum: si forte placeat deo ut inde maledicas eis. Cũqz duxisset eũ sup verticem mõtis phogor qui respicit solitudinem: dixit ei Balaam. Edifica mihi hic septem aras: et para totidẽ vitulos eiusdẽqz numeri arietes. Fecit balach ut Balaã dixerat: imposuitqz vitulos et arietes per singulas aras. ¶ Capitulum .XXIIII.

QUnqz vidisset Balaaz q placeret domino ut benediceret israheli. neqq̃ abijt ut ante preterat ut augurium quereret. sed dirigens cõtra desertũ vultum suũ. et eleuans oculos vidit israhel in tentorijs pmorantẽ per tribus suas: et irruẽte in se spiritu dei. assũpta parabola: ait. Dixit Balaã filiꝰ beor: dixit homo cui obturatus ẽ oculus dixit auditor sermonem dei qui visionẽ oĩpotẽtis videt: qui cadens aptos habet oculos. Uidebo eũ sed nonmodo: intuebor illũ: sed non pe. Orietur stella ex Jacob. et psurget vga de isrl: ꝛ percutiet duces Moab vastabitqz omnes filios Seth: ꝛ erit ydumea possessio ei?. Hereditas seir cedet inimicis suis: israhel vo fortiter aget. De Jacob erit qui dominetur: et perdat reliquias ciuitatis. Cũqz vidisset Amalech: assumẽs parabolam: ait. Principium gentiũ Amalech: cuius extrema perdẽt. Uidit quoqz cineum: et assumpta parabola: ait. Robustum quidem est habitaculũ tuum: sed si in petra posueris nidum tuum. et fueris electus de stirpe cin quãdiu poteris permanere. Assur eĩ capiet te. Assũptaqz pabola: iterũ locutus est. Heu quis victurus ẽ quando ista faciet deus: Ueniẽt in trieribꝰ de ytalia. superabunt assirios. vastabuntqz hebreos: ꝛ ad extremũ etiam ipi peribũt.

Oriet⁹ stella ex Jacob

tentis intuitus ẽ: qui cadit. ꝛ sic apiuntur oculi eius. Qpulcra tabernacula tua Jacob et tẽtoria tua isrl: ut valles nemorose. ut orti iuxta fluuios irrigui: ut tabernacula q fixit dñs: qi cedri prope aqs. Fluet aqua de situla ei?: et semẽ illius erit in aqs multas. Tollet pter Agag rex eius: ꝛ auferet regnũ illius. Deus eduxit illũ de egipto: cui? fortitudo sicut rinocerotis. Deuorabũt gentes hostes illius: ossaqz eorũ pfringẽt: et pforabũt sagittis. Accubans dormiuit ut leo et qi leena quam suscitare nullus audebit. qui bñdixerit tibi erit ipse bñdictus: qui maledixerit in maledictiõe reputabit. Iratusqz balach ỹ balaam: cõplosis manibꝰ: ait. Ad maledicendũ inimicis meis vocaui te. quibꝰ eẽrio tertiõ bñdixisti. Reuertere ad locũ tuũ. Decreueram quidẽ magnifice honorare te: sed dñs puauit te honore dispositio. Rñdit balaã ad balach. Nonne nuncios tuos qs misisti ad me dixi. si dederit mihi Balach plenã domum suã argenti et auri. nõ potero pterire sermonẽ dñi dei mei. ut vel boni qd vl mali pferã ex corde meo: sed qcquid dñs dixerit. hoc loqr. Uerũtn pgens ad pplm meũ. dabo psiliũ: quid pplus tuus huic pplo faciet extremo tpe. Sũpta igitur pabola. rursũ ait. Dixit Balaã filius beor: dixit hõ cui? obturatus ẽ oculus: dixit auditor ꝛmonũ dei. qui nouit doctrinã altissimi. et visiões oĩpotẽtis videt: qui cadens aptos habet oculos. Uidebo eũ sed nonmodo: intuebor illũ: sed non pe. Orietur stella ex Jacob. et psurget vga de isrl: ꝛ percutiet duces Moab vastabitqz omnes filios Seth: ꝛ erit ydumea possessio ei?. Hereditas seir cedet inimicis suis: israhel vo fortiter aget. De Jacob erit qui dominetur: et perdat reliquias ciuitatis. Cũqz vidisset Amalech: assumẽs parabolam: ait. Principium gentiũ Amalech: cuius extrema perdẽt. Uidit quoqz cineum: et assumpta parabola: ait. Robustum quidem est habitaculũ tuum: sed si in petra posueris nidum tuum. et fueris electus de stirpe cin quãdiu poteris permanere. Assur eĩ capiet te. Assũptaqz pabola: iterũ locutus est. Heu quis victurus ẽ quando ista faciet deus: Ueniẽt in trieribꝰ de ytalia. superabunt assirios. vastabuntqz hebreos: ꝛ ad extremũ etiam ipi peribũt.

Surrexitq balaā ꝛ reuersꝰ ē in locū suū. balach ꝙ via q̄ venerat: rediit. Ca. XXV

Morabatur aūt eo tēpore isrl in sethī ꝛ fornicatus ē pl̄s cū filiabꝫ Moab. q̄ vocauerūt eos ad sacrificia sua. At illi comedert. ꝛ adorauerūt deos earū. Initiatusq ē isrl beelfegor. Et iratꝰ dñs ait ad Moysen. Tolle cūctos pncipes pl̄i. ꝛ suspende eos ꝰ solē ī patibul ut auertat furor meꝰ ab isrl. Dixitq moyses ad iudices isrl. Occidat unusq̄sq pr̄os suos q̄ iniciati sūt beelfegor. Et ecce vnꝰ de filijs isrl intrauit corā frib suis ad scortū madianiten. videte moysē ꝛ omī turba filioꝝ isrl q̄ flebāt añ fores tabnaculi. Qd cū vidisset phinees filiꝰ eleazari filij aarō sacerdotis. surrexit de medio mlt̄itudīs: ꝛ arepto pugione ingressꝰ ē pꝰ virū isrlīten ī lupanar: et pfodit ambos sil virū scilicz ꝛ mulierē in locis genitalibꝫ. Cessauitq plaga a filijs israel: ꝛ occisi sūt viginti quatuor milia hoim. Dixitq dñs ad Moysen Finees filiꝰ eleazari filij aarō sacerdotis auertit iram meā a filijs israel quia zelo meo cōmotus est contra eos. vt nō ipe delerem filios israhel in zelo meo. Quocirco loquere ad eū. Ecce do ei pacē federis mei et erit tam ipsi q̄ semini eiꝰ pactum sacerdotij sempitern̄ū: qꝛ celatus est ꝑ deo suo. et expiauit scelus filioꝝ israhel Erat aūt nomē viri israhelite qui occisus est cum madianitide zambri filius Salu dux de cognatōne et tribu sym̄eonis. Porro mulier madianitis que pariter interfecta est vocabat cozbi. filia sur principis nobilissimi madianitarū. Locutusq ē dominus ad Moysen dicens. Hostes vos sentiant madianite ꝛ pcutite eos: qꝛ ꝛ ipi hostiliter egerūt ꝓtra vos. ꝛ decepere īsidijs ꝑ ydolū phogor. ꝛ cozbi filiā ducis madiā sororē suam: que pcussa est in die plage ꝑ sacrilegio phogor. Ca. XXVI.

Postq̄ noxios sanguis effusꝰ ē: dixit dñs ad moysen ꝛ eleazarū filiū Aaron sacerdotē. Numerate oēm sūmā filioꝝ isrl a viginti annis ꝛ sup ꝑ domos ꝛ cognatōnes suas: cūctos q̄ possūt ad bella pcedere. Locuti sūt itaq Moyses ꝛ Eleazar sacerdos in cāpestribꝫ Moab sup iordanē cōtra hiericho ad eos q̄ erant a viginti ānis ꝛ sup̄ sicut dñs imperarat: q̄ꝝ ē iste numerꝰ. Rubē. primogenitꝰ isrl. Hui filiꝰ Enoch. a q̄ familia enochitaꝝ. ꝛ Phallu: a q̄ familia phalluitaꝝ ꝛ Esrom. a q̄ familia esromitaꝝ. ꝛ Charmi. a q̄ familia charmitaꝝ. Hec sūt familie de stirpe Rubē: q̄ꝝ numerꝰ inuētꝰ est q̄ dragintatria milia ꝛ septingēti triginta. Filius Phallu eliab. huiꝰ filij Namubel ꝛ dathan ꝛ abirō. Isti sūt dathā ꝛ abirō. pncipes pl̄i q̄ surrexerūt ꝰ Moysen ꝛ Aaron ī seditōne Chore: qñ aduersꝰ dñm rebellauerūt: ꝛ apiens terra os suū deuorauit Chore morientibꝫ plurimis. qñ cōbussit ignis ducentosquinq̄ginta viros. Et factū ē grā de miraculū. vt Chore peunte filij illiꝰ nō pirēt. Filij sym̄eon ꝑ cognatōes suas. Namubel ab hoc familia namubelitaruz. Jamin ab hoc familia iaminitaruz. Jachin. ab hoc familia iachinitaꝝ. Zare. ab hoc familia zareitaꝝ. Saul: ab hoc filia saulitarū. Hec sūt familie de stirpe sym̄eon. q̄ꝝ oīs numerꝰ fuit viginti duū miliū ducentoꝝ. Filij Gad ꝑ cognatōes suas. Sephō ab hoc familia sephonitaꝝ. Aggi. ab hoc familia aggitaꝝ. Suni. ab hoc familia sunitaꝝ. Ozni. ab hoc familia oznitaꝝ. Her ab hoc familia heritaꝝ. Arod. a q̄ familia aroditaꝝ. Aribel. ab hoc familia aribelitaꝝ. Iste sūt familie Gad q̄ꝝ oīs numerꝰ fuit q̄draginta milia quīgentoꝝ. Filij iuda. her ꝛ onan. q̄ ambo mortui sūt in terra chanaan. Fueruntq filij iuda ꝑ cognatōes suas. Sela. a q̄ familia selaitaꝝ. Phares. a q̄ familia pharesitaꝝ. Zare. a q̄ familia zareitaꝝ. Porro filij phares. esrom. a q̄ familia esromitarū. ꝛ amul. a q̄ familia amulitaꝝ. Iste sūt familie Juda: q̄ruz oīs numerꝰ fuit septuagitasex milia quīgentoꝝ. Filij issachar ꝑ cognatōes suas Thola. a q̄ familia tholaitaꝝ. Phua. a q̄ familia phuaitaꝝ. Jasub. a q̄ filia iasubitaꝝ. Semran. a q̄ familia semranitaꝝ. Hec sūt cognatōes issachar: q̄rū numerus fuit sexagintaq̄tuor milia trecentoꝝ. Filij zabulō ꝑ cognatōnes suas. Sared: a q̄ familia sareditaꝝ. Helō. a q̄ filia helonitaꝝ. Jalel. a q̄ familia ialelitarū. Hec sunt cognatōes zabulon: q̄rū numerꝰ fuit sexaginta milia quingentorū. Filij Joseph ꝑ cognationes suas manasses et Ephraim

de manasse ortus ē Machir. a quo familia machiritarū. Machir genuit galaad: a q̄ familia galaaditarū. Galaad hūit filios Iezer. a quo familia iezeritaꝫ: ⁊ Elech. a quo familia elechitarū. ⁊ Asrihel. a q̄ familia asrihelitaꝫ: ⁊ Sechem. a q̄ familia sechemitarū: ⁊ Semida. a quo familia semidaitaꝫ: ⁊ Epher. a quo familia epheritarus. Fuit aūt Epher pr̄ salphaad: q̄ filios nō habebat ſz tm̄ filias quaꝫ ista sūt nomīa. Maala. ⁊ noa. ⁊ egla. ⁊ melcha. et thersa. Hę sūt familie manasse: ⁊ numer⁹ earū quinquagintaduo milia septingētorus. Filij aūt Ephraim p cognatōes suas fuerūt hi. Suthala. a q̄ familia suthalaitarū. Becher. a quo familia becheritaꝫ. Tehē. a q̄ familia tħenitarū. Porro fili⁹ suthala fuit Herā. a q̄ familia heranitaꝫ Hę sūt cognatōes filioꝫ ephraim: q̄rū numer⁹ fuit trigintaduo milia quingentoꝫ. Isti sūt filij Joseph p familias suas. Filij Beniamin ī cognatōnibus suis. Bale. a q̄ familia baleitarū. Azbel. a q̄ familia azbelitarū. Achirā. a q̄ familia achiramitarū. Suphā. a quo familia suphamitarū. Uphā. a q̄ familia uphanitaꝫ. Filij bale Hered ⁊ noeman. Hę hered familia hereditaꝫ: hę Noeman familia noemanitarū Hi sūt filij Beniamin p cognatōnes suas quorū numer⁹ q̄dragintaquinq; milia sexcentorū. Filij dan p cognatōnes suas Suhan. a quo familia suhanitaꝫ. Hę cognatōnes dan p familias suas. Omēs fuere suhanitę: quorū numer⁹ erat sexagintaq̄tuor milia q̄dringentoꝫ. Filij aser p cognatōnes suas. Iemna. a quo familia iemnaitaꝫ. Iessui. a quo familia iessuitaꝫ. Brie a quo familia brieitaꝫ. Filij brie haber. a quo familia haberitarū: et Melchibel. a quo familia melchibelitaꝫ. Nomē aūt filie Aser fuit sara. Hę cognatōes filioꝫ Aser: ⁊ numer⁹ eorū quinquagintatria milia. q̄dringētoꝫ. Filij neptalim p cognatōnes suas. Iessihel. a quo familia iessihelitaꝫ. Guni. a q̄ familia gunitarū. Jaser. a quo familia iaseritaꝫ. Sellē. a quo familia sellemitaꝫ. Hę sunt cognatōnes filioꝫ Neptalim p familias suas. quorū numer⁹ quadragintaquinq; milia. quadringētorū Ista est sūma filiorū israhel qui recensiti sūt. sexcenta milia: ⁊ mille septingentitriginta. Locutusq; ē dn̄s ad Moysen dicēs. Istis diuidet̄ terra iuxta numerū vocabulorū ī possessiones suas. Pluribus maiorem ptem dabis. ⁊ pautioribus minorē: singulis sicut nūc recensiti sūt tradet̄ possessio. ita dūtaxat. ut sors terrā tribubus diuidat et familijs. Quicquid sortę cōtigerit. hoc vl̄ plures accipiāt vel pautiores. Hic q̄ est numer⁹ filioꝫ Leui p familias suas Gersō. a quo familia gersonitaꝫ. Caath. a quo familia caathitarū. Merari. a quo familia meraritaꝫ. Hę sunt familie Leui. familia lobni. familia hebrōi. familia mooli. familia musi. familia chori. Atūo caath. genuit Amrā: q̄ habuit uxorē iochabeth filiā Leui. q̄ nata ē ei in egipto. Hec genuit viro suo Amrā filios Aarō ⁊ Moysen. ⁊ Mariā sororē eorū. De Aaron orti sūt Nadab ⁊ abiu ⁊ eleazar ⁊ ythamar: q̄rū Nadab ⁊ abiu mortui sūt. cuz obtulissent ignē alienū corā dn̄o. Fuerūtq; omēs qui murmurati sūt vigintitria milia generis masculini ab vno mense ⁊ sup̄. qui nō sūt recensiti inter filios isrl̄. nec eis cū ceteris data possessio ē. Hic est numer⁹ filiorū israhel. qui descripti sūt a Moyse ⁊ eleazaro sacerdote ī campestribus Moab supra iordanen cōtra hiericho. inter quos nullus fuit eorū q̄ añ murmurati sūt a Moyse ⁊ Aaron ī deserto synai. Predixerat em̄ dominus q; omēs morerent̄ in solitudine Nullusq; remansit ex eis. nisi Caleph fili⁹ Jephone. et Josue filius Nun.

Capitulum. XXVII.

Accesserunt autem filij Salphaad. filij epher. filij galaad filij Machir. filij manasse. q̄ fuit fili⁹ Joseph. q̄z sūt noīa. Maala ⁊ noa. ⁊ egla. ⁊ Melcha. et thersa: steterūtq; coram Moyse ⁊ eleazaro sacerdote ⁊ cūctis principibus pl̄i ad ostiū tabernaculi federis. atq; dixerunt. Pater noster mortuus est in deserto: nec fuit in seditione que concitata est contra dominū sub chore: ſz in peccato suo mortuus ē. Hic nō habuit mares filios. Cur tollit̄ nomē illi⁹ de familia sua q; nō habet filium. Date nobis possessionē inter cognatos pr̄is nostri. Retulitq; Moyses causam eaꝫ ad iuditiū dn̄i. Qui dixit ad eū. Justā rez postulant filie Salphaad: da eis possessionē inter cognatos

pr̄is sui. ⁊ ei in hereditatē succedant. Ad filios aūt isrl̄ loq̄ris hec. Homo cuz mortuus fuerit absq; filio. ad filiā ei⁹ trāsibit hereditas. si filiā ñ habuerit: habebit successores frēs suos. Qꝛsi ⁊ frēs nō fuerint: dabitis hereditatē frībꝫ pr̄is ei⁹. Sinaūt nec patruos habuerit: dabit̄ hēditas his q̄ ei ꝓximi sūt. Eritq; hoc filijs isrl̄ sanctū lege ꝑpetua: sicut p̄cepit dñs Moysi. Dixit q̄ꝫ dñs ad Moysen. Ascēde ī montē istū abarim: ⁊ ꝯtēplare inde terrā quā datur⁹ sū filijs isrl̄. Cunq; videris eā. ibis ⁊ tu ad ꝓpl̄m tuū sicut iuit frater tu⁹ Aarō: qꝛ offendistis me ī deserto syn ī ꝯdictōne multitudīs: nec sāctificare me voluistis corā ea sup aq̄s. He sūt aq̄ ꝯdictōnis ī cades deserti sijn. Cui rñdit Moyses. Prouideat domin⁹ de⁹ spirituū omīs carnis hoīem q̄ sit sup multitudinē hāc: ⁊ possit exire ⁊ ītrare añ eos ⁊ educere eos vel introducē: ne sit ꝓpl̄s dñi sic oues absq; pastore. Dixitq; dñs ad eū. Tolle Josue filiū Nū virū in q̄ ē spūs dei. ⁊ pone manū tuā sup euz. Qui stabit corā Eleazaro sacerdote ⁊ oī multitudīe ⁊ dabis ei p̄cepta cūctis videntibꝫ. ⁊ ꝑtem gl̄ie tue. vt audiat eū oīs sijnagoga filioꝝ isrl̄. Pro hoc si q̄d agēdū erit. Eleazar sacerdos ꝯsulet dñm. Ad verbuz eius egredieť ⁊ ingredieť. ipse ⁊ omnes filij israhel cū eo. ⁊ cetera mlt̄itudo. Fecit Moyses vt p̄ceperat dñs. Cunq; tulisset Josue. statuit eū corā Eleazaro sacerdote ⁊ omī frequentia ꝓpl̄i: ⁊ impositis capiti ei⁹ manibus. cūcta replicauit que mandauerat dominus.

Capitulum. XXVIII.

Dixit quoq; dominus ad Moysen. Precipe filijs isrl̄: ⁊ dices ad eos. Oblatōez meā ⁊ panes ⁊ incensū odoris suauissimi offerte ꝑ tpa sua. Hec sunt sacrifitia q̄ offerre debetis. Agnos āniculos īmaculatos duos quottidie in olocaustū sempiternū. vnū offeretis mane. ⁊ alterū ad vesperū: decimaz ꝑtem ephi simile. que ꝯspersa sit oleo purissimo. ⁊ habeat quartā ꝑtem hijn. Olocaustum iuge ē q̄d obtulistis in monte sijnai in odorē suauissimū incensi dñi. Et libabitis vini quartā ꝑtem hijn ꝑ agnos singulos in sanctuario dñi: alterūq; agnū sil̄r offeretis ad vesperā iuxta omnē ritum sacrifitij matutini ⁊ libamentoꝝ eius oblationez suauissimi odoris dño. Die aūt sabbati offeretis duos agnos anniculos immaculatos: ⁊ duas decimas simile oleo cōsperse in sacrifitio: ⁊ liba que rite fundūtur ꝑ singula sabbata in olocausto sempiterno. In kalendis aūt id est in mensium exordijs offeretis olocaustū domino. vitulos de armento duos. arietem vnū. agnos anniculos septez immaculatos: ⁊ tres decimas simile oleo consperse in sacrifitio ꝑ singulos vitulos. et duas decimas simile oleo consperse ꝑ singulos arietes: et decimam decime simile ex oleo in sacrifitio ꝑ agnos singulos. Olocaustum suauissimi odoris atq; incensi est domino. Libamēta autē vini que ꝑ singulas fundenda sūt victimas. ista erūt. Media ꝑs hijn ꝑ singulos vitulos. tertia ꝑ arietē. q̄rta ꝑ agnum Hoc erit olocaustū ꝑ omnes menses. qui sibi anno vertente succedūt. Hircus quoq; offereť dño ꝓ peccatis in olocaustum sempiternū cū libamētis suis. Mense aūt prīo. q̄rtadecima die mēsis phase dñi erit ⁊ quintadecīa die solēnitas. Septez diebꝫ vescenť azimis: q̄rū dies prima venerabilis ⁊ sācta erit. Oē opus seruile nō facietis ī ea. Offeretisq; ī incensū olocaustū domino vitulos de armēto duos. arietē vnū agnos āniculos īmaculatos septē. ⁊ sacrifitia singuloꝝ ex simila q̄ ꝯspersa sit oleo tres decimas ꝑ singulos vitulos. et duas decīas ꝑ arietē. et decimā decime ꝑ agnos singulos. id est per septē agnos: ⁊ hircum ꝓ peccato vnum vt expietur ꝓ vobis. preter olocaustum matutinū q̄d semper offeretis: ita facietis per singulos dies septē dierū. in fomitē ignis ⁊ in odorē suauissimū dño: qui surget d̄ olocausto ⁊ de libatōnibꝫ singuloꝝ. Dies q̄ꝫ septim⁹ celeberrimus et sanct⁹ erit vobis. Oē opus seruile nō facietis ī eo. Dies etiā p̄mitiuorū qñ offeretis nouas fruges dño expletis ebdomatibus: venerabilis ⁊ sancta erit. Omne opus seruile nō facietis in ea. Offeretisq; olocaustū in odorem suauissimuz domīo. vitulos de armento duos. arietem vnum. agnos āniculos immaculatos septē: atq; in sacrifitijs eoꝝ simile oleo cōsperse tres decīas ꝑ singulos vitulos. ꝑ arietes duas per agnos decimam decime qui simul sūt agni septem: hircum quoq; qui mactatur

p expiatõne pter olocaustũ sempiternuz et liba eiꝰ. Immaculata offeretis oia cuz libatõnibus suis. Ca.XXIX.

Mensis etiã septimi pri/ma dies venerabilis ⁊ sancta erit vobis. Oẽ opꝰ seruile nõ facietis ĩ ea: qz dies clangoris est et tubarũ. Offere tisq olocaustũ in odorem suauissimũ dño vitulum de armento vnum et arietẽ vnũ et agnos anniculos ĩmaculatos septem: et ĩ sacrifitijs eoꝝ simile oleo ꝑsperse tres decimas p singulos vitulos. duas decias p arietẽ. vnã decimã p agnũ qui simꝫ sũt agni septẽ. ⁊ hircũ p peccato qui offerẽ in expiatõem pꝛi pter olocaustũ kalendaꝝ cũ sacrifitijs suis. et olocaustuz sempiternũ cũ libatõnibꝫ solitis. Misdẽ ceremonijs offeretis in odorẽ suauissimũ incensuz domino. Decima quoq dies mensis huiꝰ septimi erit vobis sancta atq venerabilis: et affligetis aĩmas vr̃as. Omne opus seruile nõ facietis ĩ ea. Offeretisq olocaustũ dño in odorẽ suauissimũ. vitulũ de armento vnũ. arietẽ vnũ. agnos anniculos ĩmaculatos septem: et in sacrifitijs eoꝝ simile oleo ꝑsperse tres decimas p singꝫos vitulos. duas decimas p arietẽ. decimã decime p agnos singulos q̃ sũt simul septẽ agni. ⁊ hircũ p peccato. absq his q̃ offerri p delictꝫ solent in expiatõem et in olocaustuz sempiternũ in sacrifitio et libaminibꝫ eorũ. Quintadecima vo die mensis septimi q̃ vobis sancta erit atq venerabilis. omne opus seruile nõ facietis in ea: sz celebrabi tis solennitatẽ dño septem diebus. Offere tisq olocaustum in odorẽ suauissimũ domino. vitulos ỏ armẽto tredecim. arietes duos. agnos anniculos ĩmaculatos quatuordecim: et in libamentis eoruz simile oleo cõsperse. tres decimas p vitulos singulos qui sũt simꝫ vituli tredecim. ⁊ duas decias arieti vno. ỏ ẽ simul arietibꝫ duobus et decimã decime agnis singulis qui sũt simul agni quatuordecim: et hircuz p peccato absq olocausto sempiterno. ⁊ sacrifitio ⁊ libamine eiꝰ. In die altero offe res vitulos de armento duodecim. arietes duos. agnos anniculos ĩmaculatos quatuordecim: sacrifitiaq ⁊ libamĩa singulo rũq p vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos ritꝫ cele brabis. ⁊ hircũ p peccato absq olocausto sempiterno sacrifitioq eius et libamine. Die tertio offeres vitulos undecim. arietes duos. agnos anniculos ĩmaculatos qua/tuordecim. sacrifitiaq ⁊ libamina singꝫo rũ p vitulos et arietes et agnos ritꝫ cele/bratis. et hircũ p peccato absq olocausto sempiterno. sacrifitioq eiꝰ ⁊ libamine. Die quarto offeres vitulos decẽ. arietes duos agnos anniculos ĩmaculatos q̃tuordecim sacrifitiaq ⁊ libamĩa singuloꝝ p vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos ritꝫ celebrabis: ⁊ hircũ p peccato absq olocausto sẽpiterno sacri fitioq eiꝰ ⁊ libamĩe. Die quĩto offeres vi/tulos nouẽ. arietes duos. agnos annicu/los ĩmaculatos quatuordecim. sacrifitia/q et libamina singulorũ p vitulos ⁊ arie tes et agnos ritꝫ celebrabis: et hircum p peccato absq olocausto sempiterno sacri fitioq eiꝰ et libamine. Die sexto offeres vi tulos octo. arietes duos. agnos ãniculos ĩmaculatos quatuordecim: sacrifitiaq et libamina singulorum per vitulos et arie tes et agnos ritꝫ celebrabis: et hircuz pro peccato absq olocausto sempiterno sacri fitioq eius ⁊ libamine. Die septimo offe/res vitulos septem et arietes duos agnos anniculos ĩmaculatos quatuordecim: sa/crifitiaq et libamina singulorum p vitu/los et arietes et agnos ritꝫ celebrabis: et hircũ p peccato absq olocausto sempiter no sacrifitioq eiꝰ ⁊ libamine. Die octaua q̃ est celeberrimꝰ omne opus seruile nõ fa/cietis offerentes olocaustũ in odorẽ sua/uissimũ dño vitulũ vnũ. arietez vnum. a/gnos anniculos ĩmaculatos septẽ. sacrifi/tiaq ⁊ libamĩa singuloꝝ p vitulos ⁊ arie tes et agnos ritꝫ celebrabis. et hircũ pro peccato absq olocausto sempiterno sacri/fitioq eiꝰ et libamine. Hec offeretis dño ĩ solennitatibus vestris. preter vota ⁊ obla tiones spontaneas in olocausto. in sacri/fitio. in libamine ⁊ in hostijs pacificis.

Capitulum. XXX.

Arrauitq; Moyses fi/lijs israhel omĩa que ei dñs impe/rarat. et locutus est ad principes tribuũ filioruz israhel. Iste est sermo quẽ ꝑcepit dominus. Si quis virorum votuz domĩo vouerit. aut se ꝑstrinxerit iuramẽ/to: nõ faciet irritum verbũ suuz: sz omne qõ promisit: implebit. Mulier si quippiaz

vouerit ⁊ se ꝑstrinxerit iuramẽto que ẽ in domo ꝑris sui. et ĩ etate adhuc puellari. si cognouerit ꝑ̃ votũ, qđ pollicita ẽ. ⁊ iuramentũ q̃ obligauit aĩam suã ⁊ tacuerit voti rea erit. Quicq̃d pollicita est ⁊ iurauit. ope ꝓplebit. Sinautẽ statim vt audierit ꝯdixerit ꝑ̃. ⁊ vota ⁊ iuramẽta ei⁹ irrita erũt: nec obnoxia tenebit sponsiõi eo q̃ ꝯdixerit ꝑ̃. Si maritũ habuerit ⁊ vouerit aliq̃d ⁊ semel de ore ei⁹ ꝓcessit. aĩam ei⁹ obligauerit iuramẽto: q̃ die audierit vir ⁊ nõ ꝯdixerit. voti rea erit. reddetq; q̃cunq; ꝑmiserat. Sinautẽ audiens statim ꝯdixerit ⁊ irritas fecerit pollicitationes ei⁹. verbaq; quibꝫ obstrinxerat aĩaz suã: ꝓpitius erit ei dñs. Vidua ⁊ repudiata q̃cquid vouerit: reddet. Uxor in domo viri cũ se voto cõstrinxerit ⁊ iuramẽto: si audierit vir ⁊ tacuerit nec ꝯdixerit sponsioni: reddet q̃cunq; ꝑmiserat. Sinautẽ exemplo cõtradixerit: nõ tenebit ꝑmissionis rea q; marit⁹ cõtradixit: et dñs ei ꝓpitius erit. Si vouerit ⁊ iuramẽto se ꝑstrinxerit vt ꝑ ieiuniũ vel ceterarũ rerũ abstinentiam affligat animã suã ĩ arbitrio viri erit si faciat siue nõ faciat. Qđ si audiens vir tacuerit ⁊ in alterã diẽ distulerit sententiaz: quicq̃d vouerat atq; ꝑmiserat reddet. q; statim vt audiuit: tacuit. Sinautẽ contradixerit postq̃ resciuit: portabit ipse iniquitatẽ eius. Iste sũt leges q̃s ꝓstituit dom⁹ Moysi inter virum ⁊ uxorem: inter patrẽ et filiam que in puellari adhuc etate est: vel que manet in parentis domo. ℣ Capitulum. XXXI.

LOcutusq; est dom⁹ ad Moysen dicens. Ulciscere pri⁹ filius isrł de madianitis: ⁊ sic colligeris ad ꝑ̃m tuũ. Statimq; Moyses armate inq̃t ex vobis viros ad pugnã: qui possint vltoꝛ dñi expetere de madianitis Mille viri de singulis tribubꝫ eligant̃ ex isrł: q̃ mittant̃ ad bellum. Dederũtq; mille nos de singulis tribubꝫ id est duodecim milia expeditoꝝ ad pugnã: q̃s misit Moyses cũ phinees filio Eleazari sacerdotis: vasaq; sancta ⁊ tubas ad clangendum tradidit ei. Cũq; pugnassent cõtra madianitas atq; vicissent. omnes mares occiderũt ⁊ reges eoꝝ Eui ⁊ recen. et sur. et vr. et Rebe quinq; principes gẽtis. Balaam q̃ filium Beoꝛ interfecerũt gladio: ceperũtq; mulieres eoꝝ ⁊ puulos omiaq; pecora ⁊ cũctaz supellectilẽ. Quicq̃d habere potuerãt depopulati sunt. tam vrbes q̃ viculos. et castella flamma cõsumpsit. Et tulerũt ꝑdam ⁊ vniuersa que ceperant tam ex hominibus q̃ ex iumentis. et cõduxerũt ad Moysen ⁊ Eleazarũ sacerdotẽ et ad omnẽ multitudinẽ filiorum isrł. Reliqua autẽ vtensilia portauerũt ad castra ĩ cãpestribus Moab: iuxta iordanen ꝓtra hiericho Egressi sũt aũt Moyses ⁊ eleazar sacerdos ⁊ omes principes synagoge in occursum eoꝝ extra castra. Iratusq; Moyses principibus exercit⁹ tribunis et centurionibꝫ q̃ venerant de bello ait. Cur feminas reseruastis: Nõne iste sũt que deceperũt filios isrł ad suggestionem Balaam. et ꝑuaricari fecerunt vos in domino super peccato phogoꝛ unde et ꝑcussus ẽ populus: Ergo cunctas interficite. Quicquid est generis masculini etiam in puulis. et mulieres q̃ nouerũt viros in coitu iugulate: puellas aũt ⁊ oẽs feminas. virgines reseruate vobis: ⁊ manete extra castra septem diebꝫ. Qui occiderit hominẽ. vel occisũ tetigerit: lustrabit die tertio ⁊ septimo. Et de omi ꝑda siue vestimentũ fuerit siue vas ⁊ aliq̃d in vtensilia ꝑparatum de caprarũ pellibꝫ et pilis et ligno expiabitur. Eleazar quoq; sacerdos ad viros exercit⁹ qui pugnauerant sic locutus est. Hoc preceptum legis: quod mãdauit deus Moysi. Aurum ⁊ argentum ⁊ es ⁊ ferrum et plumbũ ⁊ stãnum ⁊ omẽ qđ potest transire ꝑ flammas igne purgabit̃: quicquid aũt ignẽ nõ potest sustinere. aqua expiatõnis sanctificabitur: et lauabitis vestimenta vestra die septimo. ⁊ purificati postea castra ĩtrabitis. Dixit q̃ dñs ad Moysen. Tollite summã eoꝝ que capta sunt ab homĩe usq; ad pecus tu ⁊ Eleazar sacerdos. ⁊ principes vulgi: diuidesq; ex equo ꝑdam inter eos q̃ pugnauerũt ⁊ egressi sũt ad bellũ ⁊ inter omnẽ reliquã multitudinẽ: ⁊ separabis ptẽ dño ab his qui pugnauerũt et fuerunt in bello vnam animam de quingentis taz ex hominibus q̃ ex bobus et azinis et ouibꝫ et dabis eam Eleazaro sacerdoti: quia primitie domini sunt. Ex media quoq; parte filioꝝ israhel accipies quinquagesimũ

caput hoim et boum ⁊ azinoꝝ ⁊ ouiũ cũctorũq; aiantiũ: ⁊ dabis ea leuitis q excubant in custodijs tabernacli dñi. Fecerũt q; moyses ⁊ eleazar sicut pcepat dñs. Fuit aũt pda quã exercit⁹ cepat. ouiũ sexcẽtaseptuagintaquinq; milia. boum septuagintaduo milia. azinoꝝ sexagĩta milia ⁊ mille aie hoim sex⁹ femineĩ q nõ cognouerãt viros. trigĩtaduo milia. Dataq; ẽ media ps his q in plio fuerãt. ouiũ trecentatrigintaseptẽ milia quĩgentꝫ. e quibꝫ ĩ ptẽ dñi supputatꝫ sũt oues sexcẽtꝫseptuagĩta quinq;. ⁊ de bobꝫ trigintasex milibꝫ boues septuagĩta ⁊ duo. de azinis trigĩta milibꝫ quingẽtis. azini sexagintaun⁹. De aiabꝫ hoim sedecĩ milibꝫ. cesserũt ĩ ptẽ dñi trigĩtadue aie. Tradiditq; moyses numerũ pmitia⁹ dñi Eleazaro sacerdoti sicuti fuerat ei impatũ ex media ptẽ filioꝝ isrl. quã seperauerat his qui in plio fuerãt. ⁊ media vo ptẽ que cõtigerat relique multitudini id ẽ de ouibꝫ trecẽtistrigĩtaseptẽ milibꝫ qn gentis. ⁊ de bobꝫ trigĩtasex milibꝫ. ⁊ de azinis triginta milibꝫ quĩgentis. et de hoibꝫ sedecĩ milibꝫ. tulit moyses quinq̃gesimuz caput. ⁊ dedit leuitis q excubabãt ĩ tabernaculo dñi. sicut pcepat dñs. Cũq; accessissent prĩcipes exercit⁹ ad moysen et tribuni cẽturionesq; dixerũt. Nos fui tui recensuim⁹ numerũ pugnatoꝝ q̃s habuim⁹ sub manu nra. ⁊ ne vn⁹ quidez defuit. Ob hãc causã offerim⁹ ĩ donarijs dñi singli qd in pda auri potuim⁹ ĩuenire periscelides ⁊ armillas anulos ⁊ dextralia ac murenulas. vt depceris p nobis dñm. Suscepert; q moyses ⁊ eleazar sacerdos oẽ aurũ ĩ diuersis spẽbus pondo sedecĩ milia septingẽtosquinq̃ginta siclos. a tribunis ⁊ cẽturionibus. Unusq;sq; em qd in pda rapuerat: suuz erat. Et susceptũ intulerũt in tabernaculũ testimonij. in monimentũ filiorũ israbel coram dño. Ca. XXXII.

Filij aũt Ruben ⁊ gad habebãt pecora mlta. et erat illis in iumẽtis infinita substãtia. Cũq; vidissent iazer et galaad aptas aĩalibꝫ alẽdis terras: venert ad moysen ⁊ ad eleazarũ sacerdotẽ. ⁊ prĩcipes multitudĩs atq; dixerũt. Astharoth et dibon ⁊ iazer et Nemra esebon ⁊ eleale ⁊ saban et nebo et beon terra quã pcussit dñs ĩ ꝓspectu filiorũ israbel. regionis vberrime ẽ ad pastũ aĩalium. ⁊ nos serui tui habem⁹ iumẽta pluria: pcamurq; si inuenim⁹ grãz corã te vt des nobis famulis tuis eã in possessionez nec facies nos trãsire iordanẽ q̃bus rndit Moyses. Nunq̃d frẽs vri ibũt ad pugnaz et vos hic sedebitis? Cur subuertitis mẽtes filioꝝ isrl: ne trãsire audeãt ĩ locũ quẽ eis datur⁹ ẽ dñs? Nõne ita egerũt pres vri qñ misi ĩ cadesbarne ad explorandã trã? Cũq; venissent ad vallẽ botri lustrata oi regione subuertert̃ cor filioꝝ isrl vt nõ intrarẽt fines q̃s ei dñs dedit: q irat⁹ iurauit dicẽs. Si videbũt hoies isti q ascẽderũt ex egipto a viginti annis ⁊ sup̃ terrã quã sub iuramẽto pollicit⁹ sũ Abrahã. ysaac ⁊ iacob. ⁊ noluerũt sequi me pter Caleph filiũ Jephone cenezeũ ⁊ iosue filiũ nũ. Iste ĩpleuerũt volũtatẽ meã. Iratusq; dñs adversũ isrl circũduxit eũ p desertũ q̃dragĩta ãnis: donec ꝓsumeret vniversa generatio q fecerat malũ ĩ ꝓspectu ei⁹. Et ecce in qt vos surrexistis p pribꝫ vris incremẽta ⁊ alũni hoim pcoꝝ: vt augeretis furorẽ dñi cõtra isrl. Si noluerit is sequi eũ in solitudine plm derelinquet. et vos causa eritis necis oim. At illi ppe accedẽtes dixerũt. Caulas ouiũ fabricabimus ⁊ stabula iumẽtoꝝ. puulisq; q̃ nris vrbes munitas nos aũt ipi armati ⁊ accincti pgemus ad plium añ filios isrl: donec introducamus eos ad loca sua. Paruuli nri ⁊ quicq̃d habere possum⁹ erũt ĩ vrbibꝫ muratis pter habitatorũ insidias. Nõ revertemur ĩ domos nras vsq; dũ possideãt filij isrl hereditatẽ suã: nec quicq̃ querim⁹ trãsiordanen qz iã hẽmus possessionẽ nram in orientali ei⁹ plaga. Quibꝫ moyses ait. Si facitis qd pmittitis expediti pgite coraz dño ad pugnã. ⁊ ois vir bellatoꝝ armat⁹ iordanẽ trãseat. donec subuertat dñs ĩimicos suos ⁊ subiciat ei ois terra. tũc eritis inculpabiles apud deuz ⁊ apud isrl. ⁊ obtinebitis regiones q̃s vultis corã dño. Sinaũt qd dicitis nõ feceritis: nulli dubiũ ẽ quĩ peccetis in deũ. ⁊ scitote qm̃ peccatũ vrm apprehendet vos. Edificate g̃ vrbes puulis vris ⁊ caulas ⁊ stabula ouibꝫ ac iumẽtis. et quod polliciti estis implete. Dixerũtq; filij Gad ⁊ ruben ad moysẽ. Serui tui sum⁹. Faciem⁹ qd iubet dñs nr. Paruulos

nr̄os ꝙ mulieres ꝙ pecora ac iumēta relin
q̄mus ī urbib⁹ Galaad:nos aūt famuli tui
oēs expediti pgem⁹ ad belluz sicut tu dñe
loq̄ris. Precepit ḡ Moyses eleazaro sacer
doti ꝙ Josue filio nū ꝙ prīcipib⁹ familiarū
trib⁹ isrl̄:et dixit ad eos. Si trāsierīt filij
Gad ꝙ filij Rubē vobiscū iordanē oēs ar
mati ad bellū corā dño ꝙ vobis fuerit ꝯra
subiecta:date eis galaad in possessionez.
Sinaūt noluerīt trāsire vobiscū ī ꝯrā cha
naan:ītēr vos hītandi accipiāt loca. Rñ
derūt q̄ filij gad ꝙ filij Rubē. Sic locut⁹ ē
dñs ꝯuis suis ita faciem⁹. Jp̄i armati pg-
gem⁹ corā dño ī tērrā chanaā:ꝙ possessio-
nē iā suscepisse nos p̄fitemur trāsiordanē
Dedit itaq̄ Moyses filijs gad ꝙ rubē ꝙ di-
midie ꝯbui manasse filij Joseph regnū se-
on regis amorrei ꝙ regnū Og regis basā.
ꝙ tērrā eor̄ cū urbib⁹ suis p circuitū. Jgr̄
extruxerūt filij gad dibon ꝙ astaroth ꝙ a-
roer ꝙ roth ꝙ Sophā ꝙ iazer iecbaa ꝙ be-
thēra ꝙ bethara urbes munitas:et caulas
pecorib⁹ suis. Filij vo Rubē edificauerūt
esebon ꝙ eleale ꝙ cariathaim ꝙ nabo ꝙ ba-
almeon vsis noīb⁹: sabama q̄z. ī ponentes
vocabula urbib⁹ q̄s extruxerāt. Porro fi
lij Machir. filij manasse preierūt ī galaad
ꝙ vastauerūt eā interfecto amorreo habi
tatore eius. Dedit ḡ Moyses terrā galaad
Machir filio manasse: q̄ habitauit in ea.
Jair aūt filius manasse abijt et occupauit
vicos eius: q̄s appellauit Auothiair id ē vil
las iair. Nobe quoq̄ prexit ꝙ apprehendit
canath cū viculis suis: vocauitq̄ eam ex
nomine suo Nobe. Ca.XXXIII.

HE sūt mansiones filioz
isrl̄ qui egressi sūt de egipto p tur-
mas suas ī manu moysi ꝙ Aaron
q̄s descripsit Moyses iuxta castroz loca q̄
dñi iussione mutabāt. Profecti igit̄ de ra
messe mense prio quintadecima die men-
sis primi: fecerūt altera die phase filij isrl̄
in manu excelsa videntib⁹ cūctis egiptijs.
et sepelientib⁹ primogenitos q̄s pcusserat
dñs. Nā ꝙ in dijs eorū exercuerat vlcīem.
Castrametati sūt ī soccoth: de soccoth ve-
nerūt in Etham q̄ ē in extremis finib⁹ so
litudis. Jnde egressi venerūt cōtra Phiai
roth q̄ respicit Beelsephon: et castrame-
tati sūt añ magdalū. Profectiq̄ de phiai-
roth transierūt p mediū mare in solitudi
nem: ꝙ ambulantes trib⁹ diebus p desertuz
Etham castrametati sūt ī mara. Profecti
q̄ de mara venerūt ī helim ubi erāt duode
cim fontes aquarū ꝙ palme septuaginta
ibiq̄ castrametati sūt. Inde ꝙ inde egressi. fi-
xerūt tētoria sup mare rubr̄. Profectiq̄
de mari rubro castrametati sūt in deserto
syn: uñ egressi venerūt ī depheca. Profecti
q̄ de depheca castrametati sūt ī haluis e-
gressiq̄ de haluis. Raphidim fixere tēto-
ria. ubi ꝑ̄ defuit aq̄ ad bibēdū. Profecti
q̄ de raphidim: castrametati sūt ī deserto
synai. Inde ꝙ de solitudie syna egressi vene
rūt ad sepulchra cupiscētie: pfectiq̄ inde se
pulchris cōcupiscētie castrametati sūt in
Asseroth: ꝙ de asseroth venerūt ī rethma
Profectiq̄ de rethma castrametati sūt in
remonphares: uñ egressi venerūt in lebna
De lebna castrametati sūt in Ressa: egres
siq̄ de ressa venerūt in Ceelatha. Inde pfecti
castrametati sūt ī mōte Sepher: egressi-
q̄ de mōte sepher venerūt ī Arada. Inde
pficiscētes castrametati sūt ī Maceloth:
pfectiq̄ de maceloth. venerūt ī Taath. de
thaath castrametati sūt ī Thare: uñ egres
si fixere tētoria in Metcha. ꝙ de metcha ca
strametati sūt ī Esmona: pfectiq̄ inde esmo
na venerūt ī Moseroth. Et de moseroth:
castrametati sūt ī baneiachan: pfectiq̄ de
baneiachan venerūt in mōte galaad. Inde
pfectiq̄ castrametati sūt in iethebatha. ꝙ
de iethebatha venerūt ī ebrona. Egressiq̄
de ebrona castrametati sūt in asiongaber
inde pfecti venerūt in desertū syn. Hec est
cades. Egressiq̄ de cades castrametati sūt
in monte or. in extremis finib⁹ terre edō
Ascenditq̄ Aaron sacerdos in montem
or iubente domino: et ibi mortuus est an
no quadragesimo egressionis filiorum is-
rahel ex egipto mense quīto primo die mē
sis cū esset annoz centūuigintitriū. Audi
uitq̄ chanane⁹ rex Arad. q̄ habitabat ad
meridiē: ī tērrā chanaan venisse filios isrl̄
Et pfecti de mōte or castrametati sūt ī sal
mona: uñ egressi venerūt in phinon. pfecti
q̄ de phinō castrametati sūt ī oboth: ꝙ de
oboth venerūt ī ieabarim q̄ ē in finib⁹ moa
bitarū. pfectiq̄ de ieabarim fixere tento-
ria ī Dibongad: uñ egressi castrametati
sūt in Elmon deblathaim. Egressiq̄ de el-
mon deblathaim venerūt ad mōtes abarī

ꝑtra Nabo: ꝓfectiq; ō mōtib⁹ abarim trā
sierūt ad campestria Moab sup iordanē ꝫ moab cir
hiericho. Ibiq; castrametati sūt de Beth ca iuxta
simon vsq; ad Belsathi ī planioribꝫ locis ꝯ
moabitaꝝ: vbi locutus ē dñs ad Moysen
Precipe filijs isrl̄. ⁊ dic ad eos. Cū trāsie circa Jor
ritis iordanē intrātes terrā chanaan dis- dan ⁊
perdite cūctos habitatores terre illius: cō- terra
fringite vitulos ⁊ statuas ꝓminuite atq; maan ꝯ
omia excelsa vastate: mūdantes terrā et
habitātes in ea. Ego em̄ dedi vobis illaꝫ
ī possessionē quam diuidetis vobis sorte.
Pluribꝫ dabitis latiorē: ⁊ pautioribꝫ an-
gustiorē. Singlis vt sors ceciderit: ita ē-
buet hereditas. Per tribꝫ ⁊ familias pos
sessio diuidet. Sinautē noluerit⁹ interfi
cere habitatores terre: q̄ remāserint. erūt laccc
vobis quasi claui ī oculis et lācee ī latera
bus ⁊ aduersabūt vobis ī terra habitatō-
nis vre: ⁊ quicq̄d illis cogitauerā facere:
vobis faciam. Ca. XXXIIII.

LOcutusq; ē dominus
ad Moysen: dicens. Precipe filijs
isrl̄. ⁊ dices ad eos. Cū īgressi fue
ritis trā chanaan ⁊ ī possessionē vob sor- Moab
te ceciderit: his finibꝫ terminabit. Pars
meridiana ticipiet a solitudie syn q̄ ē iux-
ta edō. ⁊ hēbit termios ꝫ orientē mare sal
sissimū: q̄ circuibūt australē plagā p ascē
sum scorpionis. ita vt trāseāt ī semia ⁊ p-
ueniāt ad meridiē vsq; ad cadesbarne: vñ
egrediet ꝓfinia ad villā noie Adar ⁊ tēdet Adar
vsq; asemana. Ibiq; p gyr̄ termin⁹ ab ase
mana vsq; ad torrētē egipti: ⁊ magni ma
ris litore finiet. Plaga aūt occidētalis a
mari magno ticipiet: ⁊ ipo fine claudetur.
Porro ad septētrionalē plagā a mari ma
gno termī ticipiet pueniētes vsq; ad mōtē
altissimū: a q̄ veniet in emath vsq; ad ter-
mios sedada: ibuntq; ꝓfinia vsq; ad ebro-
na ⁊ villā benā. Hi erūt termi ī pte aq̄lo-
nis. Inde metabūt fines cōtra orientaleꝫ
plagā de villa henan vsq; sephama: ⁊ ō se-
phama descēdent termi ī reblatha ꝫ fontē
daphnim. Inde pueniet contra orientē ad
mare cenereth ⁊ tēdent vsq; iordanē: ⁊ ad
vltimū salsissimo claudent mari. Hāc ha
bebitis terrā p fines suos ī circuitu. Pre
cepitq; Moyses filijs israel: dicēs. Hec erit
terra quā possidebitis sorte: ⁊ quam iussit
dñs dari nouē tribub⁹ ⁊ dimidie tribui

Tribus em̄ filioꝝ ruben p familias suas
⁊ tribus filioꝝ Gad iuxta cognatōnū nu-
merū. media quoq; trib⁹ manasse id ē due
semis trib⁹ acceperūt ptem suā trāsiordā
nen contra hiericho ad orientalē plagā.
Et ait dñs ad Moysen. Hec sūt noīa virorū
q̄ terrā diuidet vobis. Eleazar sacerdos ⁊
Josue filius nun. ⁊ singli prīcipes de tribu
bus singlis q̄ꝝ ista sūt vocabula. De tri-
buda: caleph filius iephone. De tribu symē-
on. Samuhel filius amiud. De tribu benia
min: helidad filius chaselon. De tribu filio
rū dan. bocci filius iogli. Filiorū Joseph
ꝫ tribu manasse: hanniel filius ephot. De
tribu ephraim. camuel filius septhan. De
tribu zabulon. heliſaphan filius pharnath
De tribu ysachar. dux phalthiel filius Ozā
De tribu Aser: ahiud filius salomi. De tri-
bu neptalim. phedahel filius Amiud. Hi
sunt quibus preceperat dominus vt diui
derent filijs israhel terram chanaan.

Capitulum. XXXV.

HEc quoq; locut⁹ est do-
min⁹ ad Moysen in cāpestribꝫ mo
ab sup̄ iordanē ꝫ hiericho. Preci
pe filijs isrl̄ vt dent leuitis de possessiōibꝫ
suis vrbes ad hītandū ⁊ suburbana earū
p circuitū. vt ipi ī oppidis maneāt. ⁊ sub-
urbana sint pecoribꝫ ac iumētis: q̄ a mu-
ris ciuitatū forinsec⁹ p circuitū mille pas
suū spatio tēdent. Cōtra orientē. duo mi-
lia erūt cubiti. ⁊ cōtra meridiē silr erunt
duo milia. Ad mare q̄ꝫ q̄ꝫ respicit occidē-
tem eadē mēsura erit. ⁊ septētrionalis pla
ga eq̄li termīo finiet. Erūtq; vrbes ī me-
dio: ⁊ foris suburbana. De ipis aūt oppi-
dis q̄ leuitis dabitis. sex erūt in fugitiuo
rum auxilia sepata. vt fugiat ad ea q̄ fu
derit sanguinē: ⁊ exceptis his alia q̄draginta duo oppida: id est simul q̄dragintaocto
cū suburbanis suis. Ipeq; vrbes que da-
bunt de possessionibꝫ filioꝝ israhel ab his
qui plus habent plures auferentur. ⁊ qui
minus: pautiores. Singuli iuxta mēsurā
hereditatis sue dabūt oppida leuitis. Ait
dominus ad Moysen. Loquere filijs isra-
hel. et dices ad eos. Cū transgressi fueri-
tis iordanen in terrā chanaan. decernite
que vrbes esse debeant ī psidia fugitiuoꝝ
qui nolētes sanguinē fuderint: ī quibꝫ cū
fuerit pfugus cognat⁹ occisi euꝫ occidere

nō poterit: donec stet in cōspectu multitu dinis. q causa illi⁹ iudicet. De ipis aūt vr bib q ad fugitiuorū subsidia seperāt tres erūt trāsiordanē et tres ī terra chanaan. tam filijs isrl q̄ aduenis atq pegrinis vt cōfugiat ad eas. qui nolens sanguinē fu derit. Si q̄s ferro pcusserit q mortu⁹ fue rit qui pcussus ē. re⁹ erit homicidij: et ipe morie. Si lapidem iecerit q ict⁹ occubue rit similiter punie. Si ligno pcussus in terierit pcussoris sanguie vindicabit. Pro pinqu⁹ occisi homicidā interficiet: statim vt apprehēderit eū pcutiet. Si p odiuz q̄s hoiem impulerit vel iecerit q̄ppiam ī eum p insidias aut cū esset inimic⁹ manu pcus serit q ille mortu⁹ fuerit: pcussor homici dij reus erit. Cognatos occisi statim vt ī uenerit eū iugulabit. Q̄si fortuitu et absq odio et inimicis quicq̄ horū fecerit. et hoc audiente pl'o fuerit pprobatū atq in ter pcussorem q ppinquuz sanguis questio vētilata: liberabit innocēs de vltoris ma nu. q reducet p sententiā in vrbē ad quā pfugerat maebitq ibi donec sacerdos ma gnus q̄ oleo sancto vnct⁹ē: moriat. Si in terfector extra fines vrbiū que exulib⁹ de putate sunt fuerit inuentus q pcussus ab eo qui vltor est sanguinis. absq noxa erit q̄ eum occiderit. Debuerat em̄ pfugus usq ad mortē pōtificis in vrbe residere. P⁹ q̄ aūt ille obierit: homicida reuertetur ī terram suā. Hec sempiterna erūt q legitti ma. in cunctis habitatōnib⁹ vestris. Ho micida sub testibus puniet. Ad vnius te stimonium nullus condemnabit. Nō acci pietis pretium ab eo qui reus est sangui nis statim q ipe moriet. Exules et profu gi ante mortem pōtificis nullomodo ī vr bes suas reuerti potērūt ne polluatis ter ram habitatōis vestre que insontiū cruo re maculat: nec aliter expiari potest nisi p eius sanguinē qui alterius sanguinē fu derit ita emūdabitur vestra possessio me commorāte vobiscum. Ego enim sum do minus qui habito inter filios israhel.

Capitulum. XXXVI.

Accesserūt autem q̄ prin cipes familiaruz Galaad filij ma chir filij manasse de stirpe filioruz Joseph locutiq sūt Moysi corā pricipib⁹ israhel atq dixerūt. Tibi domino nostro pcepit dn̄s vt terram sorte diuideres filijs isrl. q vt filiab⁹ Salphaad frīs nr̄i dares possessionē debitā pri. quas si alteri⁹ trib⁹ hoies voluerit acceperit sequetur possessio sua q trāslata ad aliā tribū de nr̄a heredi tate minuet. atq ita fiet vt cuz iubileus id ē quinq̄gesimus ann⁹ remissionis adue nerit cōfundat sortiū distributio q alioq possessio ad alios trāseat. Rndit Moyses filijs isrl: q dn̄o pcipiente: ait. Recte trib⁹ filiorū Joseph locuta est: et hec lex sup fi liab⁹ Salphaad a dn̄o promulgata est. Nu bant quib⁹ volūt tm̄ vt sue trib⁹ homīb⁹ ne cōmisceat possessio filioq israhel de tri bu in tribū. Omnes em̄ viri ducent vxores de tribu q cognatōne sua. q cūcte femīe de eadem tribu maritos accipiēt: vt heredi tas pmaneat ī familijs nec sibi misceant trib⁹: sz ita maneāt vt a dn̄o sepate sunt. Fecerūtq filie Salphaad vt sibi fuerat ī patum. q nupserūt Malaa q thersa q egla q Melcha q Noa filijs patruī sui de familia manasse q̄ fuit filius Joseph: q possessio q̄ illis fuerat attributa māsit ī tribu q fami lia pr̄is eaq. Hec sūt māndata atq iudicia q̄ mandauit dn̄s p manū Moysi ad filios israel ī campestri trib⁹ Moab sup iordanē cō tra iericho. Explicit liber Numeri.

Incipit liber Helleadabarim q̄ Deutro nomius pnotatur. Capitulum .I.

Hec sūt verba que locut⁹ est moyses ad omnem israhel trāsior danen in solitudīe campe stri. contra mare rubruz: inter pharan q thophel q laba q aseroth. Vbi auri est plurimū. undecim diebus de o reb: p viam montis seir usq cadesbarne. Quadragesimo anno undecimo mēse pri ma die mensis locut⁹ est Moyses ad filios isrl'oīa que pceperat illi dominus. vt dice ret eis. postq̄ pcussit seon regē amorreo rum. qui habitauit in esebon: q Og regez basan qui māsit in aseroth q medrai trāsi ordanen in terra Moab. Cepitq Moyses explanare legez q dicere. Dn̄s deus nr̄ lo cutus est ad nos in oreb: dicens. Sufficit vobis q̄ ī hoc monte māsistis. Reuertimī q venite ad montē amorreoq et ad cetera

q̄ ei ꝓxima sūt cāpestria atq; montana q̄ humiliora loca ꝫ meridiē q̄ iuxta lit⁹ maris: terrā chananeoꝝ q̄ libani vsq; ad flumen magnū eufratē. En inq̄t tradidi vobis. Ingredimī q̄ possidete eā: sup q̄ iurauit dñs ꝓribꝫ vr̄is Abrahā. ysaac q̄ iacob vt daret illā eis q̄ semī eoꝝ p⁹ eos. Dixitq; vobis illo ī tpe. Nō possū sol⁹ sustinere vos q; dñs de⁹ nr̄ mltiplicauit vos. q̄ estis hodie sicut stelle celi plurimi. Dñs de⁹ patrū vr̄oꝝ addat ad hūc numerū mlta milia: q̄ bñdicat vobis sicut locut⁹ ē. Nō valeo sol⁹ negotia vr̄a sustinē q̄ pond⁹ q̄ iurgia. Date ex vobis viros sapiētes q̄ gnaros q̄ ꝓuersatio sit ꝓbata in tribubꝫ vestris: vt ponā eos vob̄ principes. Tūc rñdistis mihi. Bona res ē quā vis facē. Tuliq; de tribubꝫ vr̄is viros sapiētes q̄ nobiles q̄ ꝛstitui eos principes. tribunos q̄ centuriones et quinq̄genarios ac decanos q̄ docerēt vos singla: ꝑcepiq; eis dicēs. Audite illos. et qđ iustū ē: iudicate. Siue ciuis sit ille siue pegrin⁹: nulla erit distātia ꝓsonaꝝ. Ita puū audietis vt magnū: nec accipietis cuiusq; ꝓsonā: q; dei iuditiū ē. Q; si difficile vobis visū aliq̄d fuerit referte ad me. q̄ ego audiā. ꝓrecepiq; oīa q̄ facere debētis. ꝓfectiq; de oreb trāsiuim⁹ p heremū terribilē q̄ maximā solitudinē quā vidistis p viā mōtis amorrei: sicut ꝑcepat dñs de⁹ nr̄ nobis. Cūq; venissem⁹ in cadesbarne: dixi vobis. Venistis ad mōtē amorrei. quē dñs de⁹ nr̄ dat⁹ ē vob. Ide terrā quā dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi. Ascēde q̄ possidē eā: sicut locut⁹ ē dñs de⁹ nr̄ ꝓribꝫ tuis. Noli timē nec quicq̄ paueas. q̄ accessistis ad me oēs atq; dixistis. Mittam⁹ viros q; ꝓsiderēt terrā. q̄ renūtient p qđ iter debeam⁹ ascēdere: q̄ ad q̄s pgere ciuitates Cūq; mihi sermo placuisset: misi ex vobis duodecī viros singl̄os de tribubꝫ suis. qui cū preyissent q̄ ascēdissent ī mōtana. venerūt vsq; ad vallē botri: et ꝓsiderata terra. sumētes de fructibꝫ ei⁹ vt oñderēt vbertatē attulerūt ad nos: atq; dixerunt. Bona ē terra quā dñs de⁹ nr̄ dat⁹ ē nobis. Et noluistis ascēdere: sz increduli ad ꝼmonē dei nr̄i murmurastis ī tabernaclis vr̄is: atq; dixistis. Odit nos dñs: et idcirco eduxit nos de ̄ra egipti vt tradēt nos ī manu amorrei atq; deleret. Quo ascēdem⁹. Nūcij terruerūt cor nr̄m dicētes. Maxia mlt̄itudo ē. q̄ nob̄ statura ꝓcior. Urbes magne q̄ ad celū vsq; mūite. Filios Enachī vidim⁹ ibi. Et dixi vobis nolite metuere: nec timeatis eos. Dñs de⁹ q̄ ductor ē nr̄. p vobis ipe pugnabit: sicut fecit ī egipto cūctis videntibꝫ q̄ ī solitudīe ipi vidistis. Portauit te dñs de⁹ tu⁹ (vt solz hō gestare puulū filiū suū) ī oī via p quā ābulasti: donec veniretis ad locū istū. Et nec sic q̄dez credidistis dño deo vr̄o q̄ precessit vos in via q̄ metat⁹ ē locū in q̄ tentoria figere debētis nocte oñdēs vobis iter p ignē: q̄ die p colūnā nubis. Cūq; audisset dñs vocē ꝼmonū vr̄oꝝ: iratus⁹ iurauit q̄ ait. Nō videbit q̄s piaz ō hoīb generatōis hui⁹ pessime terrā bonā quā sub iuramēto pollicit⁹ sū pribꝫ vr̄is. ꝑter Caleph filiuz Jephone. Ipe em̄ videbit eā: q̄ ipi dabo terrā quā calcauit q̄ filijs ei⁹: qr̄ secut⁹ ē dñm. Nec mirāda idignatio ī ꝓpl̄m: cū mihi q̄q; iratus de⁹ ꝓter vos dixerit. Nec tu ingredieris illuc. sz Josue fili⁹ nun mīster tuus ipe intrabit p te Hūc exhortare q̄ robora q̄ ipe sortē terrā diuidet isrl̄i. Paruuli vr̄i ō q̄b dixistis q̄ captiui ducerent. q̄ filij qui hodie boni ac mali ignorant distantiā ipi ingredient q̄ ipis dabo terrā q̄ possidebūt eā: vos aut̄ reuertimī q̄ abite ī solitudinē p viā maris rubri. q̄ rñdistis mihi. Peccauimus dño. Ascendem⁹ q̄ pugnabim⁹ sicut ꝑcepit dñs de⁹ nr̄. Cūq; īstructi armis pgeretis ī mōtē: ait mihi dñs. Dic ad eos. Nolite ascēdere neq; pugnetis. Nō em̄ sū vobiscū: ne cadatis corā īimicis vr̄is. Locut⁹ sū q̄ nō audistis: sz aduersātes impio dñi q̄ tumētes superbia ascēdistis ī mōtē. Itaq; egressus amorre⁹ q̄ habitabat ī montibꝫ q̄ obuiā veniēs psecut⁹ ē vos (sicut solēt apes psequi) q̄ cecidit de seir vsq; horma. Cūq; reuersi ploraretis corā dño nō audiuit vos nec voci vr̄e voluit acq̄escere. Sedistis q̄ in cadesbarne multo tpe.

Ca. II.

Profectiq; inde veni⁹ m⁹ in solitudinē q̄ ducit ad mare rubꝝ. sicut mihi dixerat dñs. q̄ circuiuim⁹ montē seir lōgo tpe. Dixitq; dñs ad me. Sufficit vobis circuire mōtē istū ite ꝓtra aquilonē q̄ populo ꝑcipe dicens. Trāsibitis p tēminos fratrū vr̄oꝝ filioꝝ Esau qui habitant in seir: et timebūt vos

Esau in seir

videte ḡ diligẽter ne moueami ꝑ eos. Ne
q̄ em̃ dabo vobis de terra eor quãtuz pẽ
vnius pedis calcare vestigiũ. qz ĩ possessi-
onẽ Esau dedi mõtẽ seir. Cibos emetis ab
eis pecuĩa q̄ ꝑmedetis: aquã emptã hauri
etis q̄ bibetis. Dñs de⁹ tuus bñdixit tibi in
omni tpe manuũ tuar. Nouit iter tuum
quõ trãsieris solitudinez hãc magnã: p q̃
draginta ãnos habitans tecũ dñs de⁹ tu⁹
q̄ nihil tibi defuit. Cũq̄ trãsissem⁹ frẽs no-
stros filios Esau: q̃ hĩtabãt in seir p viam
cãpestrẽ de helath et de asiõgaber: venim⁹
ad iter qõ ducit in desertũ moab. Dixitq̄
dñs ad me. Nõ pugnes ĩ moabitas nec in
eas aduersos eos ꝓliuz. Non em̃ dabo tibi
quicq̃ de ẽra eor: qz filijs Loth tradidi ar
in possessionẽ. Emim ꝓmi fuerunt habita
tores ei⁹: ꝓple magn⁹ q̄ validus q̄ taz excel
sus. vt ꝏ Enachim stirpe q̃si gigãtes crede
renẽ: et essent sile⁹ filiorz Enachim. De
niq̄ moabite appellãt eos Emim. In seir
aũ pri⁹ habitauerunt horim: quib⁹ expul⁹
atq̄ deletis hĩtauerũt filij Esau. sicut fecit
israel in ẽra possessionis sue quã dedit illi
dñs. Surgẽtes ḡ vt trãsirem⁹ torrẽtẽ za-
reth: venim⁹ ad eũ. Ꝑs aũt quo ãbulaui-
m⁹ de cadesbarne vsq̄ ad transitum zareth:
trigĩta q̄ octo ãnor fuit: donec ꝓsumeret
ois ꝓgregatõ hominũ bellatoꝝ ꝺ castris: si
cut iurauerat dñs: cui⁹ man⁹ fuit aduers⁹
eos vt ĩterirẽt ꝺ castror medio. postq̃ aũ
vniuersi ceciderũt pugnatores. Locut⁹ ẽ dñs
ad me: dicẽs. Tu transibis hodie ẽmines
moab vrbẽ noie ar: q̄ accedes ĩ vicinia fi-
liorz Ammõ. Caue ne pugnes ꝑ eos: nec
mouearis ad ꝓlium. Non em̃ dabo tibi de
terra filiorz Ammõ. qz filijs Loth dedi eã
in possessiõez. Terra gigãtũ reputata ẽ: q̄
in ipa olim habitauerũt gigãtes: q̃s Am-
monite vocãt zozomim ꝓple magn⁹ q̄ mul
tus: q̄ ꝓcere lõgitudis. sic Enachim q̃s dele
uit dñs a facie eor. q̄ fecit illos hĩtare pro
eis. sic fecerat filijs Esau: q̃ habitãt in seir
delẽs horreos q̄ terram eor illis tradens:
quã possidẽt vsq̄ in pñs. Eneos q̃s q̃ hĩtant
in aserim vsq̄ gazaz capadoces expulerũt
eos: q̃ egressi de capadocia delerũt eos: et
habitauerunt ꝓ illis. Surgite q̄ trãsite tor
rẽtẽ arnon. Ecce tradidi ĩ mãu tua Seon
regẽ esebon amorreuz q̄ terram ei⁹: incipe
possidẽ: q̄ ꝓmitte aduersus eũ ꝓliũ. Hodie
incipiã mittere terroreꝝ atq̄ formidinem
tuã in ꝓple⁹ qui habitant sub omni celo:
vt audito noie tuo paueãt: q̄ in more par
turiẽtium ꝓtremiscãt: et dolere teneãtur.
Misi ergo nuncios de solitudine cademoth
ad Seõ regẽ esebõ verbis pacificis: dicẽs
Trãsibim⁹ ꝑ ẽraz tuã: publica gradiemur
via. Nõ declinabim⁹ neq̄ ad dexterã neq̄ ad
sinistraz. alimenta ꝑcio vẽde nob⁹ vt vesca
mur: aquaz pecuĩa tribue et sic bibemus.
Tantũ ẽ vt nobis ꝓcedas trãsitũ: sicut fe-
cerũt filij Esau qui habitãt in seir. et mo-
abite q̃ hĩtant in ar: donec veniam⁹ ad ior
danẽ q̄ trãseam⁹ ad ẽraz quã dñs de⁹ nr̃ da
turꝰ ẽ nobis. Noluitq̄ Seõ rex esebõ dare
nobis trãsituz. qz indurauerat dñs de⁹ tu-
us spũm ei⁹: q̄ obfirmauerat cor illi⁹ ita vt
traderetur in man⁹ tuas: sicut nunc vides
Dixitq̄ dñs ad me. ecce cepi tibi ẽdere Se
on q̄ terrã ei⁹: incipe possidere eã. Egressus-
q̄ ẽ Seõ obuiã nob cũ oi ꝓple suo ad ꝓliũ
ĩ iasa. q̄ tradidit eũ dñs de⁹ nr̃ nobis.
ꝑcussimusq̄ eũ cũ filijs suis et omni ꝓplo
suo: cũctasq̄ vrbes in tpe illo cepimus in
terfectis habitatoribꝰ earuz viris ac muli
eribꝰ et puulis. Nõ relinq̃m⁹ in eis quicq̃:
absq̄ iumẽtis: q̃ in ptem venere ꝑdantuz
q̄ spolijs vrbiuz quas cepim⁹ ab aroer: q̃ ẽ
sup ripam torrẽtis arnõ oppido: qꝺ ĩ val-
le sitũ ẽ vsq̄ galaad. Nõ fuit vic⁹ q̄ ciuitas
q̃ nr̃as effugeret man⁹. Oĩs tradidit dñs
deus nr̃ nobis: absq̄ terra filiorz Ammon
ad quã nõ accessim⁹. q̄ cunctis q̃ adiacent
torrenti ieboth: q̄ vrbibus montanis vni-
uersisq̄ locis a quib⁹ nos ꝓhibuit dñs de⁹
noster. Capitulum .III.

Taq̄z ꝓuersi ascẽdim⁹
p iter basã. Egressusq̄ ẽ Og rex ba
san. in occursũ nobis cuz ꝓplo suo
ad bellandum in edrai. Dixitq̄ dñs ad me
Ne timeas eũ. qz ĩ mãu tua tradit⁹ ẽ cũ oi
ꝓplo ac terra sua: faciesq̄ sicut feciſti Seõ
regi amorreorũ q̃ hĩtauit in esebon. Tra-
ditq̄ ḡ dñs deus nr̃ ĩ manib⁹ nr̃is etiam
Og regẽ basan: q̄ vniuersum ꝓplm ei⁹: per-
cussimusq̄ eos vsq̄ ad interniciõz: vastãtes
cũctas citatas illi⁹ vno tpe. Nõ fuit oppidũ
qꝺ nos effugeret. sexagĩta vrbes: oẽz regi
onẽ argob rgni Og in basã. Cũctaq̄ vrbes
erãt muĩte muris altissimis: portisq̄ vecti
bus absq̄ oppidis innumeris: q̃ nõ hẽbant

muros. Et deleuim⁹ eos sic feceram⁹ Seon rḡi esebō disptētes oēz ciuitatē: vizosqꝫ ac mlieres ⁊ puulos: iumēta aūt ⁊ spolia vrbiuz diripuimus. Tulimusqꝫ illo in tpe terrā de manu duoꝝ regū amozreozum: q̄ erāt transiozdanē: a worrētē arnon vsqꝫ ad montē hermō: quē sydonij sarion vocant ⁊ amozrei sanir. oēs ciuitates q̄ sitē sūt in planicie. et vniuersaz terrā galaad ⁊ basā vsqꝫ ad selcha: et edrai ciuitates regni Og in basan. Solus q̄ppe Og rex basan restiterat de stirpe gigantium. Monstrat lect⁹ ei⁹ ferze⁹ q̄ est in rabath filioꝝ Ammō. nouez cubitos bñs lōgitudīs: ⁊ q̄tuoz latitudīs: ad mēsurā cubiti virilis man⁹. terrāqꝫ possedim⁹ tpe illo ab aroer q̄ ē sup ripā worrentis arnon: vsz ad mediā ptem montis galaad. Et ciuitates illi⁹ dedi Ruben ⁊ gad. reliquaz aī ptem galaad ⁊ omnē basā regni Og tradidi medie tribui Manasse oēz regionez argob. Cuncta basan vocat terra gigantium. Jair fili⁹ Manasse possedit omnez regionem argob vsqꝫ ad termi nos messuri ⁊ machati. Vocauitqꝫ ex noīe suo basā anothiair. i. villas iair vsz in pñ tez diē. Machir q̄ꝫ dedi galaad ⁊ tribubus Ruben ⁊ gad dedi de terra galaad: vsqꝫ ad worrentē arnō mediū worrētis: ⁊ finiū vsqꝫ ad worrētē ieboch q̄ est termin⁹ filioꝝ Ammon. ⁊ planiciē solitudīs atqꝫ iozdanen et terminos cenezeth: vsqꝫ ad mare deserti qđ est salsissimū ad radices mōtis phasga ꝑ orientē. Precepiqꝫ vobis ī tpe illo: dicēs. Dñs de⁹ vr̄ dat vob̄ terrā hāc in hēditatez expediti pcedite frēs vīos filios isrl̄ oīs viri robusti absz vxoribo ⁊ puulis atz iumētis. Noui em̄ q̄ plura hēatis pecora et in vrbibo remanere debebūt q̄s tradidi vobis: donec requiez tribuat dñs frīb vīs: sicut vobis tribuit et possideāt etiam ipsi terraz quā datur⁹ est eis transiozdanē tūc reuertetur vnusq̄sqꝫ in possessionem suaz quaz dedi vobis. Josue q̄ꝫ in tpe illo pcepi dicens. Oculi tui viderunt q̄ fecit dñs de⁹ nr̄ duobus his regibus: sic faciat oīb⁹ regnis ad q̄ trāsitur⁹ es. Ne tīeas eos. dñs eī de⁹ vr̄ pugnabit p vobis. Precatusqꝫ sū dñm ī tpe illo: dicēs. Dñe de⁹ tu cepisti oñdere puo tuo magnitudinē tuā: manūqꝫ fortissimaz. Neqꝫ em̄ est ali⁹ de⁹ vel in celo vel in terra qui possit facere opa tua. et cōparī fortitudini tue. Trāsibo igr̄ et videbo terraz hac optimā trāsiozdanē: ⁊ montē istū egregiū et libanuz. Iratusqꝫ est dñs mihi ꝓter vos: nec exaudiuit me: sz dixit mihi Sufficit tibi: nequaq̄ vltra loq̄ris de hac re ad me. Ascēde cacumē phasge: et oculos tuos circūfer ad occidentē: ⁊ ad aquilonē. austrumqꝫ ⁊ oriētē ⁊ aspice. Nec em̄ trāsibis. iozdanē istū. Precipe Josue et corrobora eum atz ꝓforta. q⁹ ipe pcedet ꝓpl'm istuz: ⁊ diuidet eis terraz quā visurus es. Mansimusqꝫ ī valle ꝛ phanū phogor. ¶ Ca. IIII.

Et nunc israhel audi p̄ cepta et iudicia q̄ ego doceo te. vt faciēs ea viuas. ⁊ ingrediēs possideas terrā quā dñs de⁹ pr̄m vīoꝝ datur⁹ ē vob̄. Non addetis ad ūbū qđ vob̄ loq̄r: nec auferetis ex eo. Custodite mādata dñi dei vr̄i q̄ ego p̄cipio vob̄. Oculi vr̄i viderūt oīa q̄ fecit dñs ꝛ Beelphegor. quō cōtriuerit oīnes cultores ei⁹ de medio vr̄i. Vos aūt q̄ adhēretis dño deo vr̄o. viuitis vniuersi vsqꝫ in p̄ntez diē. Scitis q⁹ docuerim vos p̄cepta atz iusticias. sicut mādauit mihi dñs de⁹ meus. sic facietis ea ī terra quā possessuri estis. ⁊ obseruabitis ⁊ implebitis ope. Hec est enim vestra sapientia ⁊ intellect⁹ coraz populis. vt audientes vniuersi precepta hec dicāt. En ꝓpl's sapiēs et intelligēs gens magna! Nec est alia natio tamgrandis que habeat deos appropinquātes sibi. sicut de⁹ nr̄ adest cūctis obsecratōib⁹ nr̄is Que est eniz alia gens sic inclita. vt habeat ceremonias iustaqꝫ iudicia. et vniuersaz legē quā ego proponā hodie ante oculos vestros: Custodi igit̄ temetipsum et aīam tuā solicite: ne obliuiscaris ūboꝝ q̄ viderūt oculi tui. Et ne excidant de corde tuo cunctis diebo vite tue. Docebis ea filios ac nepotes tuos: diem in quo stetisti corā dño deo tuo ī oreb: quando dominus locutus est mihi: dicēs. Congrega ad me ꝓpl'm. vt audiāt ꝓmones meos: et discāt timere me omni tpe quo viuūt in terra: doceāt q̄ filios suos. Et accessistis ad radices mōtis q̄ ardebat vsqꝫ ad celū: erantqꝫ in eo tenebre ⁊ nubes et caligo. Locutusqꝫ ē dñs ad vos de medio ignis: vocē verboꝝ eius audistis ⁊ formā penit⁹ nō vidistis. Et oñdit vobis pactum suuz qđ p̄cepit vt faceretis. ⁊ decē verba que scripsit in duabo tablīs lapideis

Mihiq̄ mādauit in illo tpe. vt docerē vos ceremonias ⁊ iudicia q̄ facē deberetis ī tra ra quam possessuri estis. Custodite g̃ solicite aīas vr̄as. Non vidistis aliquā similitudinē in die q̄ locut⁹ē vobis dñs ī oreb ō medio ignis: ne forte decepti: faciatis vob sculptā silitudinē aut imaginem masculi vel femine silitudinez omniuz iumentoz̄ q̄ sunt sup terrā vel auiū sub celo volātiū atq̄ reptiliū q̄ mouenē in terra. siue pisciū q̄ sub ēra morant̄ in aq̄s. ne forte oculis eleuatis in celū: videas solē ⁊ lunam et oīa astra celi: ⁊ errore decept⁹ adores ea et colas q̄ creauit dñs de⁹ tu⁹ in mīsteriū cūctis gentib⁹ q̄ sub celo sunt. Vos aūt tulit dñs et eduxit de fornace ferrea egipti. vt hēret pp̄l'm hēditariū sīc ē in pñti die. Iratusq̄ ē dñs ꝯ me ꝓpter ſmones vr̄os: et iurauit vt ñ trāsirē iordanē: nec īgrederer ēra optimā quā datur⁹ē vob. Ecce morior ī hac humo: ñ trāsibo iordanē: vos transibitis ⁊ possidebitis terrā egregiā. Caue ne q̄n obliuiscaris pacti dñi dei tui q̄ pepigit tecū: ⁊ facias tibi sculptā silitudiez eoruz q̄ fieri dñs phibuit. Quia dñs de⁹ tuus ignis ꝯsumēs ē: de⁹ emulator. Si genueritis filios ac nepotes: ⁊ morati fueritis in terra. deceptiq̄ feceritis vobis aliquā silitudinē patrātes malū coram dño do vr̄o. vt eū ad iracūdiā puocetis. testes inuoco hodie celū ⁊ terrā: cito pituros vos eē de ēra quā trāsito iordane possessuri estis. Nō habitabitis ī ea lōgo tpe: sz delebit vos dñs atq̄ dispget ī oēs gētes. ⁊ rmanebitis pauci ī natōib⁹ ad q̄s vos ductur⁹ē dñs. Ibiq̄ seruietis dijs q̄bo hoīm manu fabricati sūt ligno ⁊ lapidi q̄ ñ vidēt nec audiūt. ñ ꝯmedūt nō odorāt. Cūq̄ q̄sieris ibi dñm deuz tuū inuenies eū: si tñ toto corde q̄sieris. ⁊ tota tribl'atōe aīe tue. postq̄ te inuenerit oīa q̄ pdicta sūt. Nouissimo aī tpe reuertēris ad dñm deū tuū. ⁊ audies vocē ei⁹: qr de⁹ misericors dñs de⁹ tu⁹ ē. Nō dimittz te nec oīno delebit: neq̄ obliuiscet̄ pacti in q̄ iurauit pr̄ib⁹ tuis. Interroga de diebus ātiq̄s qui fuer̄t añ te. Ex die q̄ creauit de⁹ hoīez sup terrā a sūmo celi vsq̄ ad sūmū ei⁹: si facta ē aliq̄n huiuscemōi res. aut vnq̄ ꝯgnituz ē vt audiret pp̄l's vocē dñi loquētis de medio ignis. sīc tu audisti ⁊ vidisti: si fecit de⁹ vt īgrederet̄: ⁊ tolleret sibi gētez de medio natōnuz p̄ tēptatōes. signa atq̄ portēta p pugnā ⁊ robustā manū: extentūq̄ brachium ⁊ horribiles visiōes. iuxta oīa q̄ fecit p nob dñs de⁹ nr̄ in egipto vidētib⁹ oculis tuis. vt scires qm̄ dñs ipe ē de⁹: ⁊ ñ ē ali⁹ p̄ter vnū. De celo te fecit audire vocē suā vt doceret te: ⁊ in tra ostēdit tibi ignē suū maximū. ⁊ audisti verba illius de medio ignis. qr dilexit pr̄es tuos ⁊ elegit semē eoz̄ post eos. Eduxitq̄ te p̄cedēs in vtute sua magna ex egipto. vt deleret natōnes maximas ⁊ fortissimas te in introitu tuo. et introduceret te daretq̄ tibi terrā eaz̄ in possessionē: sicut cernis in pñti die. Scito g̃ hodie et cogitato in corde tuo. q̄ dñs ipe est de⁹ in celo sursum ⁊ in terra deorsū: ⁊ nō sit ali⁹. Custodi p̄cepta ei⁹ atq̄ mādata q̄ ego p̄cipio tibi ⁊ bene sit tibi ⁊ filijs tuis p⁹ te. ⁊ pmaneas mlt̄o tpe sup terrā quā dñs de⁹ tu⁹ datur⁹ tibi. Tūc sepauit Moyses tres ciuitates trāsiordanē ad orientalez plagā. vt ꝓfugiat ad eas qui occiderit nolens primū suum nec fuerit sibi inimic⁹ añ vnum ⁊ alterum diez ⁊ ad hanc aliquā vrbium possit euadere: bosor in solitudine que sita est in terra campestri de tribu Rubē. et ramoth ī galaad: q̄ ē in tribu Gad. ⁊ golaz in basā: q̄ ē in tribu Manasse. Ista ē lex quam ꝓposuit Moyses coram filijs isrl'. ⁊ hec testimonia et ceremonie atq̄ iudicia q̄ locut⁹ē ad filios isrl': qñ egressi sūt de egipto trāsiordanē in valle circa phanū phogor ī terra Seō regis amorrei: q̄ habitauit ī esebō quē p̄cussit Moyses. Filij q̄z israel egressi ex egipto possederūt terrā ei⁹: ⁊ trā Og regis basā: duoz regū amorreoz̄: q̄ erat trāsiordanē ad solis ortū ab aroer q̄ sita ē sup ripā torrētis arnō vsq̄ ad montē seon: qui ē ī hermō omnez planiciē transiordanē ad orientalē plagā. vsq̄ ad mare solitudīs: ⁊ vsq̄ ad radices mōtis phasga. Capitulum. V.

Vocauitq̄ Moyses oēz israelē ⁊ dixit ad eū. Audi israel ceremonias atq̄ iudicia q̄ ego loq̄r ī auribus vr̄is hodie. Discite ea ⁊ opere ꝓplete. Dñs de⁹ nr̄ pepigit nobiscū fedus in oreb. Nō cū pr̄ibus nr̄is iniit pactū: sed nobiscum qui in p̄nti aī sumus ⁊ vivimus. Facie ad faciez locutus est nobis in mōte de medio ignis. Ego sequester ⁊ medi⁹ fui inter dñm ⁊ vos in tempe illo. vt annunciarez vobis

verba eī. Timuistis eñ ignē: ⁊ nō ascēdistis ī montē. ⁊ ait. Ego dñs de⁹ tu⁹ q̄ eduxi te de terra egipti ỏ domo seruitutis. Nō hēb deos aliēos in ꝓspectu meo. Nō facies tibi sculptile nec silitudinez oīm q̄ in celo sŧ de sup: ⁊ q̄ in terra deorsū. et q̄ ỏsank in aquis sub terra. Nō adorab ea ⁊ ñ coles. Ego eñ sū dñs de⁹ tu⁹: de⁹ emlator ꝛddēs iniq̄tatē pm̄ sup filios: in ŧcia ⁊ q̄rtā generatōem bis q̄ oderūt me: et faciēs miscỏiam in mlta milia diligētibo me: ⁊ custodientibo ꝓcepta mea. Nō vsurpab nomē dñi ỏi tui frustra. q⁹ ñ erit ipunit⁹ q̄ sup re vana nomē ei⁹ assūpserit. Obserua diē sabbati vt sāctifices eum. sicut ꝓcepit tibi dñs deus tuus. Sex diebo opaberis ⁊ facies oīa opa tua. Septi⁹ dies sabbati ē. i. reqes dñi dei tui. Nō facies ī eo quicq̄ opis tu ⁊ fili⁹ tu⁹ ⁊ filia. fu⁹ ⁊ ācilla. bos ⁊ azin⁹ et oñe iumētū tuū. et pegrin⁹ q̄ est intr̄ portas tuas. vt requescat fu⁹ et ancilla tua sicut ⁊ tu. Memēto q⁹ ⁊ ipe fuieris in egipto: et eduxerit te inde dñs de⁹ tu⁹ in māu forti et brachio extēto. Idcirco ꝓcepit vt tibi obseruares diē sabbati. Honora pīez tuū et mr̄em sic ꝓcepit tibi dñs de⁹ tu⁹. vt lōgo viuas tpe ⁊ bñ sit tibi sup terrā quā dñs de⁹ tu⁹ datur⁹ ē tibi. Nō occides: neq̄ mechaberis. furtū nō facies: nec loq̄ris ꝯ ꝓximū tuū falsū testimoniū. Nō ꝓcupisces vxorez ꝓximi tui: ñ domū: ñ agꝝ. ñ fundū ñ ancillā. ñ bouē ñ azinū et vniuersa q̄ illi⁹ sunt. Hec ỏba locut⁹ ē dñs ad oēz mltitudiez vāz ī mōte ỏ medio ignis ⁊ nub et caliginis: voce magn nihil addēs āpli⁹. et scripsit ea ī duabo tabulis lapideis q̄s trabidit mihi. Vos aī p⁹ q̄ audistis vocē de medio tenebraꝝ. ⁊ montē ardere vidistis: accessistis ad me oēs ꝓncipes tribuū ⁊ maiores natu atq̄ dixistis. Ecce oñdit nob dñs de⁹ nr̄ maiestatē ⁊ magnitudinē suā. Vocē eī ei⁹ audiuim⁹ de medio ignis: ⁊ ꝓbauim⁹ hodie q⁹ loq̄nte deo cū homīe: vixerit hō. Cur g̊ moriemur ⁊ deuorabit nos ignis ḥ maxim⁹? Si eī audierim⁹ vlt̄ vocē dñi ỏi nr̄i moriemur. Quid ē oīs caro vt audiat vocē ỏi audiētis q̄ ỏ medio ignis loq̄t̄ sicut nos audiuimus: et possit viuere? Tu magis accede ⁊ audi cūcta q̄ dixerit dñs de⁹ nr̄ tibi: loq̄risq̄ ad nos ⁊ nos audiētes: faciem⁹ ea. Qỏ cuz audisset dñs ait ad me. Audiui vocē verboꝝ ꝑpli huius q̄ locuti sūt tibi. Bñ oīa sūt locuti. Quis det tlez eos hr̄e mentē vt timeant me ⁊ custodiāt vniuersa mādata mea in oñi tpe vt bñ sit eis ⁊ filijs eoꝝ in sempiternū: Vade ⁊ dic eis. Reuertimini in tentoria vra. Tu vo h̄ sta mecū. ⁊ loquar tibi oīa māda ta mea ⁊ ceremonias atq̄ iudicia: q̄ docebo eos vt faciāt ea in terra quā dabo illis in possessionez. Custodite igr̄ et facite q̄ ꝓcepit dñs de⁹ vob̄is. Nō declinabitis neq̄ ad dextraz neq̄ ad sinistraz: sz p viā quā ꝓcepit dñs de⁹ vr̄ ambl̄abitis. vt viuatis ⁊ bene sit vobis. et ꝓlenk dies vr̄i ī terra possessionis vestre. Capitulum .VI.

Hec sūt ꝓcepta ⁊ ceremonie atz iudicia q̄ mādauit domin⁹ de⁹ vr̄. vt docerē vos vt faciatis ea ī tra ad quā trāsgredimī possidēdā. vt tieas dñm deū tuū: et custodias oīa mādata ⁊ ꝓcepta ei⁹ q̄ ego ꝓcipio tibi ⁊ filijs ac nepotib tuis cūctis diebo vite tue vt plōgentur dies tui. Audi isrl̄ et obꝛua vt facias q̄ ꝓcepit tibi dñs ⁊ bñ sit tibi et mltiplicēris āpli⁹. sic pollicit⁹ ē dñs de⁹ patꝝ tuoꝝ tibi terrā lactē et melle manantem. Audi isrl̄. Dñs de⁹ nr̄ deus vnus ē. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo: ⁊ ex tota anima tua: ⁊ ex tota fortitudīe tua. Erūtq̄ verba hec q̄ ego ꝓcipio tibi hodie in corde tuo. ⁊ narrabis ea filijs tuis: ⁊ meditaberis sedēs in domo tua: et ābulās in itinere dormiēs atq̄ consurgens: et ligab ea q̄si signuz in manu tua: erūtq̄ et mouebunt int̄ ocl̄os tuos: scribesq̄ ea in limine ⁊ hostijs dom⁹ tue. Cūq̄ itroduxerit te dñs de⁹ tu⁹ in terram ꝓ q̄ iurauit pr̄ibo tuis Abraham. ysaac ⁊ iacob. ⁊ dederit tibi ciuitates magnas ⁊ optimas q̄s nō edificasti. domos plenas cunctaꝝ opuz q̄s ñ extruxisti. cisternas q̄s nō efodisti. vineta ⁊ oliueta q̄ non plantasti. et comederis et saturatus fueris: caue diligēter ne obliuiscaris dñi q̄ eduxit te ỏ terra egipti. de domo seruitutis. Dñm deū tuū timebis ⁊ illi soli seruies: ac ꝓ nomen illi⁹ ñ iurabis. Nō ibitis p⁹ deos aliēos cūctaꝝ gētiū q̄ ī circuitu vr̄o sŧ: qm̄ de⁹ emulator dñs de⁹ tu⁹ ī medio tui: neq̄ ñ irascat furor dñi ỏi tui ꝯ te ⁊ auferat te de superficie tre. ñ tēptab dñz deū tuū. sic tēptasti ī loco tēptatōis. custodi ꝓcepta dñi dei tui ac testimonia ⁊ cerēonias q̄s ꝓcepit tibi. ⁊ fac qỏ

Ceremo.

placitū est et bonū in ꝯspectu dñi vt bene sit tibi.⁊ ingressus possideas terram optimaz.de q̄ iurauit dñs pribꝫ tuis vt deleret oēs inimicos tuos coꝛā te sic locut⁹ē. Cū interrogauerit te filius tuus cras:dicēs. q̄d sibi volūt testimonia hec:⁊ ceremonie atq; iudicia:q̄ ꝓcepit dñs de⁹ nr̄ nobis:dices ei Serui eram⁹ Pharaonis in egipto:⁊ eduxit nos dñs de egipto in manu forti:fecitq; signa atz ꝓdigia magna ⁊ pessima ī egipto ꝛ Pharaonez ⁊ oēm domū illi⁹ ī ꝯspectu nr̄o:⁊ eduxit nos inde.vt introductis daret terraz sup q̄ iurauit pribus nostris Precepitq; nobis dñs. vt faciam⁹ omīa legittima hec.et timeam⁹ dñm deuz nr̄m vt bñ sit nobis cūctis diebꝫ vite nr̄e.sicut est hodie. Eritq; nr̄i misericors:si custodierim⁹ ⁊ fecerim⁹ oīa ꝓcepta ei⁹ coꝛaz dño deo nr̄o sicut mādauit nobis.

Capitu. VII.

CUm vero introduxerit te dñs de⁹ tu⁹ in trā quaz possessur⁹ ingredieris.⁊ deleuerit gētes multas coꝛā te. Etheū ⁊ gergezeū.⁊ amoꝛreuz chananeū ⁊ pheꝛeseū ⁊ eueū ⁊ iebuseuz.septē gentes multomaioꝛis numeri q̄ tu es ⁊ robustioꝛes te:tradideritq; eas dñs deus tu⁹ tibi:percuties eas vsq; ad īternitōz. Nō inibis cū eis fed⁹ nec miseꝛebeꝛis eaꝝ:neq; sociabis cū eis ꝓiugia. Filiā tuam nō dabis filio ei⁹:nec filiaz illius accipies filio tuo q̄ seducet filiū tuū ne sequat̄ me.⁊ vt magis ꝑuiat diis alienis. Iraſcet̄q; furoꝛ dñi:⁊ delebit te cito. Quinpoti⁹ hec facietis eis. Aras eoꝝ subuerteꝛe:⁊ ꝓfrīgite statuas:lucosq; succidite.⁊ sculptilia ꝓburite q̄ ꝑ⁹ scē es dño deo tuo. Te elegit dñs de⁹ tu⁹:vt sis ei ꝑ⁹ pecliaris ꝺ cūctis populis q̄ sūt sup terrā. Non q̄ cunctas gentes nūero vincebatis vobis iūct⁹ est dñs ⁊ eliget vos cū oīb⁹ sitis ꝑ⁹ pautioꝛes: sz q̄ dilexit vos dñs:⁊ custodiuit iuramētū qd̄ iurauit pribꝫ vris. Eduxitq; vos ī manu forti:⁊ redemit ꝺ domo ꝑuitutis ꝺ manu Pharaōis regis egipti:et scies q̄ dñs de⁹ tu⁹:ipe ē deus fortis et fidelis:custodiens pactū ⁊ miscoꝛdiam diligētibꝫ se:⁊ bis q̄ custodiūt ꝓcepta ei⁹ in mille generatōnes. et reddēs odientibꝫ se statim:ita vt disperdat eos et vlt̄ nō differat ꝑtinus eis restituēs qd̄ merent̄. Custodi g̃ ꝓcepta et ceremonias atz iudicia:q̄ ego mādabo tibi hodie vt facias:si postq; audieris hec iudicia custodieris ea ⁊ feceris.custodiet ⁊ dñs deus tu⁹ tibi pactū et miseꝛicoꝛdiā quā iurauit pribꝫ tuis:⁊ diliget te ⁊ multiplicabit bñdicetq; fructui vētris tui:⁊ fructui terre tue.frumēto tuo atq; vindemie. oleo et armētis.gregibꝫ ouium tuaꝝ sup terram. ꝑ q̄ iurauit pribꝫ tuis vt darz eā tibi. Bñdict⁹ eris inter oīs ꝑ⁹os. Non erit apud te sterilis vtriusq; sex⁹: tā in hoīb⁹ q̄ in gregibꝫ tuis. Auferet dñs a te oēz languoꝛez ⁊ infirmitates egipti pessimas q̄s nouisti nō infert tibi:sed cunctis hostibꝫ tuis. Deuoꝛabis oīs ꝑ⁹os quos dñs de⁹ tu⁹ daturus est tibi. Non ꝑcet eis oc̄lus tuus: nec seruies diis eoꝝz:ne sint in ruinā tui. Si dixeris in coꝛde tuo pluꝛes sunt gētes iste q̄ ego.quō potero delere eas:noli metuere:sz recoꝛdare q̄ fecerit dñs de⁹ tu⁹ Pharaoni ⁊ cunctis egiptijs plagas maximas quas viderūt oculi tui.et signa atz portēta manūq; robustam et extentū brachiuz vt educ̄t te dñs de⁹ tu⁹. Sic faciet cūctis populis quos metuis. Insup ⁊ scrabꝛones mittet dñs de⁹ tuus ī eos donec deleat oēs atq; dispdat q̄ te fugerīt ⁊ latere poteꝛint. Nō timebis eos:q; dñs de⁹ tu⁹ ī medio tui ē de⁹ magn⁹ ⁊ terribilis. Ipe ꝯsumet natōnes has ī ꝯspectu tuo paulati atz ꝑ ptes Nō poteris eas delere ꝑcipiter:ne forte multiplicent̄ ꝑtra te bestie terre. Dabitq; eos dñs de⁹ tu⁹ ī conspectu tuo:⁊ interficiet illos donec penit⁹ deleantuꝛ. Tradetq; reges eoꝝz in manus tuas:⁊ disp̄des noīa eoꝝ sub celo. Nullus poterit resistere tibi: donec conteras eos. Sculptilia eorum igne combures. Nō ꝯcupisces argentū ⁊ auruz de quib⁹ facta sunt. neq; assumes ex eis tibi quicq̄:ne offēdas. ꝓpterea q̄ abominatio ē dñi dei tui:nec inferes quippiā ex idolo in domū tuaz:ne fias anathema. sicut et illud ē. Quasi spoꝛcitiā detestaberis: et velut inquinamentum ac soꝛdes abominationi habebis.quia anathema est.

Capitulum .VIII.

OMne mādatum quod ego ꝑcipio tibi hodie caue diligēt̄ vt facias:vt possitis viuē et multiplicemī.ingressiq; possideatis terraz ꝑ q̄ iurauit domin⁹ pribꝫ vestris. Et recoꝛdaberis cuncti itineꝛis per quod adduxit te:

dñs de⁹tuus q̄draginta annis p̄ deſertū vt
affligeret te atz tēptaret: ⁊ nota fierēt q̄ in
tuo anio verſabanť: vtr̄ cuſtodires man
data illi⁹an nō. Afflixit te penuria ⁊ dedit
tibi cibū manna quē ignorabas tu et patres
tui vt oñderet tibi q̄ nō in ſolo pane viuit
homo: ſz in omni verbo qđ egredit de ore
dñi. Neſtimētū tuum quo opiebaris neq̄
q̄ vetuſtate defecit. ⁊ pes tu⁹ nō ē ſubtrit⁹
En q̄drageſim⁹ānus eſt. vt r̄cogites ī cor
de tuo: qr̄ ſicut erudit filiū ſuū hō: ſic dñs
de⁹tu⁹ erudiuit te: vt cuſtodias mandata
dñi dei tui: et ambules in vijs eius ⁊ time
as eū. Dñs em̄ de⁹tu⁹ introducet te in ter
ram bonā: terram riuor̄ aquarūq̄ et fon
tium. ī cuius cāpis ⁊ mōtibo erūpunt flu
uior̄ abiſſi: terram frumēti ordei ac vine
ar̄. in q̄ fic⁹ ⁊ malogñata et oliueta naſcū
tur. terraz olei ac mellis. vbi abſq̄ vlla pe
nuria ꝓmedes panem tuū: et rer̄ oīm abū
dantia p̄frueris: cuius lapides ferr̄ ſūt ⁊
de montibo ei⁹ eris metalla fodiunť. vt cum
ꝓmederis ⁊ ſaciat⁹ fueris: bñdicas dño do
tuo p̄ terra optima quaz dedit tibi. Obſua
et caue neq̄ obliuiſcaris dñi dei tui: ⁊ ne
gligas mādata ei⁹ atq̄ iudicia et ceremo
nias q̄s ego p̄cipio tibi hodie: ne poſtq̄ co
mederis ⁊ ſaciat⁹ fueris: domos pulcras e
dificaueris et habitaueris ī eis: habuēiſq̄
armenta et ouiuz greges. argenti et auri
cūctarumq̄ rerum copiam. eleuet cor tu
um et non remiſcaris dñi dei tui: qui edu
xit te de terra egipti de domo ſeruitutis: et
ductor tu⁹ fuit ī ſolitudine magna atz terri
bili in q̄ erat ſerpes flatu adurens. ⁊ ſcor
pio ac dipſas et nulle oīno aq̄: q̄ eduxit ri
uos de pet duriſſima: et cibauit te manna
in ſolitudine qđ neſcierūt p̄res tui. Et p⁹
q̄ afflixit ac probauit: ad extremū miſeretus
ē tui. ne diceres ī corde tuo fortitudo mea
et robur man⁹ mee: hec mihi oīa p̄ſtitert
ſz recorderis dñi dei tui. q̄ ipe vires tibi p̄
buerit. vt impleret pactū ſuū ſup quo iu
rauit p̄rib⁹ tuis: ſicut p̄ſens iudicat dies.
Sinat oblit⁹ dñi dei tui ſecutus fueris de
os alienos: coluerisq̄ illos ⁊ adoraueris.
Ecce nunc predico tibi q̄ oīno diſpereas.
ſicut gentes quas deleuit dñs in introitu
tuo: ita et vos pibitis: ſi inobedientes fue
ritis voci domin dei veſtri.

Capitulum .IX.

Audi iſrael. Tu trāſgre
dieris hodie iordanē. vt poſſideas
natōs maximas ⁊ fortiores te cīta
tes ingētes. et ab celū vſq̄ muratas p̄lix
magnū atz ſublimē. Filios Enachi quos
ipe vidiſti ⁊ audiſti: q̄bo null⁹ pt̄ ex aduer
ſo r̄ſiſtē. Scies g̃ hodie q̄ dñs de⁹tu⁹ ipe
trāſibit añ te ignis deuorans atz ꝓſumens
q̄ ꝓterat eos ⁊ deleat atz diſpdat añ faciē
tuā velociter: ſicut locutus eſt tibi. Ne di
cas ī corde tuo cuz deleuerit eos dñs deus
tuus ī ꝓſpectu tuo. p̄pter iuſticiam meam
introduxit me dñs vt terrā hāc poſſideres
cū p̄pter ipietates ſuas iſte delete ſūt natō
nes. Neq̄ em̄ p̄pter iuſticias tuas ⁊ equita
tez cordis tui ingredieris vt poſſideas ter
ras eaq̄. Sz qr̄ ille egerunt impie introeū
te te delete ſūt. et vt compleret verbū ſuū
dñs qđ ſub iuramēto pollicit⁹ ē p̄rib⁹ tuis
Abrahaz. ỹſaac ⁊ iacob. Scito ergo q̄ nō
p̄pter iuſticias tuas: dñs deus tuus dederit
tibi terraz hanc optimam in poſſeſſionē:
cum duriſſime ceruicis ſis popul⁹. Memē
to ⁊ ne obliuiſcaris quomodo ad iracūdi
am p̄uocaueris dominum deum tuum in
ſolitudīe. ⁊ ex eo die quo egreſſus es ex egi
pto vſq̄ ad locū iſtū: ſemp aduerſū dñm cō
tēdiſti. Nā ⁊ ī oreb p̄uocaſti eū: et irat⁹ de
lere te voluit: q̄n aſcēdi in montē: vt acci
perez duas tabulas lapideas pacti: qđ pe
pigit vobiſcuz deus. Et p̄ſeueraui in mon
te q̄draginta diebo ac noctibo: panem non
ꝓmedēs ⁊ aquā nō bibēs. Deditq̄ mihi do
minus duas tabl̄as lapideas ſcriptas di
gito dei. et ꝓtinētes omnia verba que vo
bis locutus ē in monte ꝺ medio ignis: q̄n
contio populi cōgregata eſt. Cunq̄ tran
ſiſſent q̄draginta dies et totidez noctes de
dit mihi dñs duas tabl̄as lapidas: tabl̄as
federis: dixitq̄ mihi. Surge et deſcēde binc
cito. qr̄ populus tuus quē eduxiſti de egi
pto deſeruerūt velociter viā quā demōſtra
ſti eis: feceruntq̄ ſibi conflatile. Rurſumq̄
ait dñs ad me. Cerno q̄ p̄pl⁹ iſte dure cer
uicis ſit. Dimitte me vt ꝓteraz eum: et de
leaz nomē ei⁹ ſub celo: et conſtituā te ſup
gentē q̄ hac maior ⁊ fortior ſit. Cūq̄ ꝺ mō
te ardēte deſcenderez: ⁊ duas tabulas fede
ris vtraq̄ tenerē manu: vidiſſēq̄ peccaſſe
vos dño deo vr̄o et feciſſe vobis vitulum
conflatilez. ac deſeruiſſe velocit̄ viaz eius

quã vobis oñterat. pieci tabulas de maibo meis: ꝓfregiq eas in cõſpectu vr̃o. Et pcidi añ dñm ſicut prius q̃draginta diebo & noctibo panez nõ ꝓmedens et aquam non bibẽs: ꝓter omnia peccata vr̃a q̃ geſſiſtis ꝓtra dñm: & eũ ad iracũdiã puocaſtis. Timui eñ indignatõz & irã illi⁹: q̃ aduerſum vos concitatus delere vos voluit. Et exaudiuit me dñs etiam hac vice. Aduerſũ Aaron q̃z vehementer iratus voluit eum conterere: & p illo ſimiliter depcat⁹ ſuz. Pctm aũt vr̃m q̃ feceratis. i. vitulum arripiens igne ꝓbuſſi: & in frusta ꝓminuens: oĩnoq in puluerẽ redigens pieci in torrẽtez qui ỏ monte deſcẽdit. In incẽdio q̃z & tẽptatõne & ſepulcris ꝓcupiẽ puocaſtis dñm. & qñ miſit vos ỏ cadeſbarne: dicẽs. aſcendite & poſſidete terrã quã dedi vobis. et ꝓtempſiſtis impium dñi dei vr̃i: & ñ credidiſtis ei: neq vocẽ ei⁹ audire voluiſtis: ſed ſemp fuiſtis r̃belles a die q̃ noſſe vos cepi. Et iacui corã dño q̃draginta diebo ac noctibo: q̃bo eũ ſupplicit depcabar ne deleret vos: vt fuꝫat ꝓminatus et orans dixi. Dñe de⁹ ne diſperdas pꝑm tuuz: & hẽditatem tuam quã redemiſti in magnitudie tua. q̃s eduxiſti de egipto ĩ mãu forti. Recordare ſuoꝫ tuoꝫ Abrahã. ỹſaac & iacob. Ne aſpicias duriciez pꝑi hui⁹: & impietatẽ atq peccatum. ne forte dicãt habitatores terre de q̃ eduxiſti nos: non poterat dñs introducere eos in terrã quaz pollicit⁹ ẽ eis. et oderat illos idcirco eduxit vt interficeret illos: in ſolitudine: qui ſunt pꝑs tuus et hẽditas tua q̃s eduxiſti in fortitudie tua mag̃. et ĩ brachio tuo extento. Capitulum .X.

IN tẽpore illo dixit dñs ad me. dola tibi duas tabulas lapideas ſicut ꝓres fuerũt: & aſcẽde ad me ĩ montẽ. faciesq archã ligneaz & ſcribã in tabulis verba q̃ fuerũt in his q̃s añ ꝓfregiſti: ponesq eas ĩ archa. Feci igitur archã de lignis ſethim. Cũq dolaſſem duas tabulas lapideas inſtar prioꝫ: aſcẽdi ĩ montẽ hñs eas in manibo. Scripſitq in tabul' iuxta id q̃ prim⁹ ſcripſerat ẽba decẽ q̃ locut⁹ eſt dñs ad vos in monte de medio ignis. qñ pꝑs ꝓgregat⁹ ẽ: & dedit eas mihi Reuerſuſq ỏ mõte deſcẽdi. & poſui tabl'as ĩ archã quã feceram: q̃ bucuſq ibi ſũt ſicut mihi pcepit dñs. Filij aũ iſr̃l caſtra moue rũt ex beroth filioꝫ Jachan ĩ moſura vbi Aarõ mortu⁹ & ſepult⁹ ẽ: p q̃ ſacerdotõ fũctꝰ ẽ filius ei⁹ Eleazar. Inde veneũt ĩ gadgad de q̃ loco pfecti: caſtrametati ſũt in iethabatha ĩ terra aq̃ꝫ atz torrentiũ. Eo tpe ſepaui tribũ Leui. vt portarz archã federis dñi. & ſtaret corã eo in miſterio. ac bñdiceret ĩ noĩe illi⁹ vſz in pñtẽ diẽ. Quobrẽ ñ habuit leui pt̃e neq poſſeſſiõz cũ fratribo ſuis. q̃a ipe dñs poſſeſſio ei⁹ ẽ. ſicut pmiſit ei dñs de⁹ tu⁹. Ego aũ ſteti ĩ mõte ſicut prius q̃draginta diebo ac noctibo. Exaudiuitq me dñs etiã hac vice: & te pdere noluit. Dixitq mihi. Vade & pcede pꝑm. vt ingrediaũ & poſſideat terrã quaz iurauí pribo eoꝫ: vt tradere eis. Et nũc iſr̃l. q̃d dñs de⁹ tu⁹ petit a te. niſi vt timeas dñm deuz tuũ. & ambules ĩ vijs ei⁹: & diligas eum: ac ſuias dño deo tuo ĩ toto corde tuo. et in tota aĩa tua cuſtodiaſq mãdata dñi & cerimonias ei⁹ q̃s ego hodie pcipio tibi: vt bñ ſit tibi! Ecce dñi dei tui celũ ẽ. & celũ celi terra & oĩa q̃ in ea ſũt. & tñ pribo tuis ꝓglutinat⁹ eſt dñs et amauit eos: elegitq ſemẽ eoꝫ p⁹ eos. ĩ dẽ vos de cũctis gẽtibo ſicut hodie ꝓbat. Circũcidite igr̃ ꝑpuciũ cordis vr̃i. & cerui cez vr̃am non indurabis ampli⁹. q⁹ dñs deus vr̃: ipe ẽ de⁹ deoꝫ & dñs dñantiuz: deus magn⁹ & potẽs et terribilis. quia pꝑonam nõ accipit nec munera. Faciet iudicium pupillo & vidue. amat peregrinum: et dat ei victum atz veſtituz. Et vos q̃ amate peregrinos. q⁹ & ipi fuiſtis aduene ĩ terra egipti. Dñm deũ tuum timebis et ei ſoli ſeruies. Ipi adherebis: iurabiſq in noĩe illi⁹. Ipſe eſt laus tua et deus tuus: qui fecit tibi hec magnalia et terribilia q̃ viderũt oculi tui. In ſeptuaginta aiabo deſcenderũt pres tui in egiptum. Et ecce nũc multipli cauit te dñs deus tuus ſicut aſtra celi.

Capitulum .XI.

ITaq diligis dominũ deũ tuũ. et obſerua pcepta ei⁹ & ceremonias iudicia atz mãdata omni tpe. Cognoſcite hodie que ignorãt filij veſtri. qui nõ viderunt diſciplinam dñi dei veſtri magnalia ei⁹ & robuſtaz manũ: extentũq brachiũ. ſigna & opa q̃ fecit ĩ medio egipti Pharaoni regi & vniuerse terre eius. oĩq exercitui egiptioꝫ: & equis ac curribo quõ operuerit eos aque maris rubri: cum vos

pſeqrenť:ꝙ deleuerit eos dñs vſz in pñtez
diez:vobiſqꝫ q̃ fecerit ĩ ſolitudĩe donec ve-
niretis ad hũc locũ:ꝙ Dathã atqꝫ Abiron
filiꝰ eliab q̃ fuit filiꝰ Ruben:qs apto ore ſuo
terra abſorbuit cũ domibꝫ ꝙ tabernaclis.ꝙ
vniuerſa ſubſtãtia eoꝝ quã hẽbant in me
dio iſrl.oculi vĩ videꝛt oĩa opa dñi magꝝ q̃
fecit.vt cuſtodiatis vniuerſa mãdata illiꝰ
q̃ ego hodie p̃cipio vobis ꝙ poſſitis ĩtroire
et poſſidere terrã ad quã ingredimĩ:mlto
qꝫ in ea viuatis tpe:quã ſub iuramẽto pol
licitꝰ ẽ dñs p̃ribꝫ vr̃is ꝙ ſemini eoꝝ lacte ꝙ
melle manãtez. Terra ať quã ingredieris
poſſidẽdã:nõ eſt ſicut terra egipti de q̃ exi
ſti.vbi iacto ſemĩe in ortoꝝ more aq̃ ducũ
tur irriguę:ſed mõtuoſa eſt ꝙ cãpeſtris de
celo expectãs pluuias: quaz dñs deus tuꝰ
ſemp ĩuiſit:et oculi illius in ea ſunt a p̃n-
cipio ãni vſz ad finẽ eiꝰ. Si gť obedieritis
mãdatis meis:q̃ ego hodie p̃cipio vob vt
diligatis dñm deũ vr̃m.et ſeruiatis ei ĩ toto
corde vr̃o et ĩ tota aĩa vr̃a:dabit pluuiam
terre vr̃e tpaneaz et ſerotinã vt colligatis
frumẽtũ et vinũ et oleũ.fenũ ex agris:ad
paſcẽda iumẽta.vt ꝙ ipi ꝓmedatis ac ſatu
remini. Caueť ne forte decipiať cor vr̃m.
ꝙ recedatis a dño:ſeruiatiſqꝫ dijs alienis.et
adoretis eos:iratuſqꝫ dñs claudat celuz:ꝙ
pluuie nõ deſcẽdãt:nec tra dat germẽ ſuũ
peatiſqꝫ velociter de tra optĩa quam dñs
daturꝰ ẽ vob. Ponite hec ẽba mea ĩ cordibꝫ
ꝙ ĩ aĩs vr̃is:ꝙ ſuſpẽdite ea ꝙ ſigno ĩ manibꝫ
ꝙ inter oculos vr̃os collocate. Docete filios
vr̃os vt illa meditent. Cñ ſederis in domo
tua et ambulaueris ĩ via ꝙ accubueris atqꝫ
ſurrexeris ſcribes ea ſup poſtes et ianuas
domꝰ tue.vt multiplicent dies tui ꝙ filioꝝ
tuoꝝ in terra:quã iurauit dñs p̃ribꝫ tuis
vt daret eis q̃diu ĩminet celũ tre. Si ei cu
ſtodieritis mãdata q̃ ego p̃cipio vob:ꝙ fe
ceretis ea vt diligatis dñm deũ vr̃m ꝙ am-
buletis in oĩbꝫ vijs eiꝰ adherẽtes ei.diſper
det dñs oñes gentes iſtas ante faciem ve
ſtraz:ꝙ poſſidebitis eas q̃ maiores ꝙ fortõ-
res vob sũt. Oĩs locꝰ quẽ calcauerit pes vr̃
vr̃ erit. A deſto ꝙ libano ꝙ flumĩe magno
eufrate vſz ad mare occidẽtale erũt tmini
vr̃i. Nullꝰ ſtabit ꝓť vos. Terrorem vr̃m et
formidinẽ dabit dñs deꝰ vr̃ ſup oẽm terrã
quã calcaturi eſtis. ſicut locutus ẽ vobis
En ꝓpono in ꝓſpectu vr̃o hodie bñdictõez
et maledictõez. bñdictõnem:ſi obedieritis
mãdatis dñi dĩ vr̃i q̃ ego hodie p̃cipio vob
maledictõz:ſi nõ obedieritis mãdatis dñi
dei vr̃i:ſz ſi receſſeritis ď via quã ego nũc
oñdo vobis:et ambulaueritis pꝰ deos alie
nos q̃s ignoratis. Cũ introduxerit te dñs deꝰ
tuꝰ ĩ tra ad quã pgis hĩtandã. pones bñ-
dictõnem ſup montẽ garizim.maledictõz
ſup mõtez hebal q̃ ſũt trãſiordanẽ pꝰ viaz
q̃ pgit ad ſolis occubitũ in terra chananei
qui habitat in cãpeſtribꝫ ꝟ galgalaz:q̃ eſt
iuxta vallẽ tẽdentẽ et intrantez pcul. Vos
ať trãſibitis iordanẽ vt poſſideatis terraz
quã dñs deꝰ vr̃ daturꝰ ẽ vobis.ꝙ hẽatis ac
poſſideatis illaz. Videte ģ vt impleatis ce
remonias atqꝫ iudicia:q̃ ego hodie ponaz
in conſpectu veſtro. Capitulum XII.

Hec ſũt p̃cepta atz iudi-
cia q̃ facere debetis in terra quam
dñs deꝰ p̃m tuoꝝ daturꝰ ẽ tibi vt
poſſideas eã cũctis diebꝫ q̃bꝫ ſup humũ ģ
dieris. Subuertite oĩa loca ĩ q̃bꝫ coluerũt
gẽtes q̃s poſſeſſuri eſtis deos ſuos:ſup mõ
tes excelſos ꝙ colles:ꝙ ſubť omne lignum
frõdoſũ. Diſſipate aras eoꝝ ꝙ p̃frĩgite ſta-
tuas:lucos igne p̃burite:et idola ꝓminui-
te diſpdite nomina eaꝝ ď locis illis. Nõ fa
cietis ita dño deo vr̃o:ſz ad locũ quẽ elege
rit dñs deus vr̃ de cunctis tribubꝫ vr̃is.vt
ponet nomẽ ſuuz ibi ꝙ habitet in eo: veni
etis ꝙ offeretis in illo loco holocauſta ꝙ vi-
ctimas vr̃as.decimas ꝙ p̃micias manuuz
vr̃aꝝ.ꝙ vota atz donaria.p̃mogenita boum
ꝙ ouium:ꝙ ꝓmedetis ibi in ꝓſpectu dñi dei
vr̃i.ac letabimini in cũctis ad q̃ miſeretis
manuz vos ꝙ domus vr̃e in quibꝫ bñdixit
vobis dñs deꝰ vr̃. Non facietis ibi q̃ nos h̃
facimus hodie: ſinguli qď ſibi rectuz vide
tur. Neqꝫ enĩ vſq in p̃ſens tp̃us veniſtis ad
requiez et poſſeſſionem quã dñs deꝰ veſter
daturus ẽ vobis. Tranſibitis iordanen et
habitabitis ĩ terra quã dñs deus vr̃ datu-
rus eſt vobis.vt requieſcatis a cũctis ho
ſtibꝫ p circuituz.ꝙ abſqꝫ vllo timore habi-
tetis in loco quez elegerit dñs deus veſter
vt ſit nomẽ eiꝰ in eo. Illuc omnia que p̃ci
pio cõferetis:holocauſta et hoſtias ac decĩ-
mas ꝙ p̃micias manuũ vr̃aꝝ.ꝙ quicqd p̃-
cipuũ eſt in muneribꝫ q̃ vouiſtis dño. Ibi
epulabimini coram dño deo vr̃o vos et filij
ꝙ filie vr̃e.famli et famle:atqꝫ leuites:qui

in vr̃is vrbib⁹ ꝓmoran̄t. Neq; ei⁹ hz aliā p-
tē ⁊ possessiōz inter vos. Caue ne offeras
olocausta tua ī omni loco quē videris: sz
in eo quē elegerit dn̄s ī vna tribuz tua⁹
offeres hostias ⁊ facies q̄cūq; ꝓcipio tibi.
Si nasūt ꝓmedē volueris: ⁊ te esus carniū
delectauerit. occide ⁊ ꝓmede iuxta bñdictō
nez dn̄i dei tui: quaz dedit tibi in vrbibus
tuis. siue īmundū fuerit hoc ē maculatuz
et debile. siue mōum hoc est integr et sine
macula: qđ offerri licet. sicut capream et
ceruuz ꝓmedes. absz esu dūtaxat sanguīs
quē sup̄ t̄rā q̄si aquā effūdes. Non poteris
ꝓmedere in oppidis tuis: decimaz frumēti
⁊ vini ⁊ olei tui: p̄mogenita armēto⁹ ⁊ pe-
co⁹ ⁊ oīa q̄ vouer̄is ⁊ spōte offerre volue-
ris ⁊ p̄micias manuum tua⁹: sz cor̄ dn̄o
deo tuo ꝓmedes ea ī loco quē elegerit dn̄s
de⁹ tu⁹. tu ⁊ fili⁹ tu⁹. ⁊ filia ⁊ seru⁹ et fami-
lia atz leuites q̄ manēt ī vrbib⁹ tuis. ⁊ leta
beris ⁊ reficieris cor̄ dn̄o deo tuo in cun-
ctis ad q̄ extēderis manū tuā. Caue ne de-
relinq̄s leuitē ī oī tpe q̄ ꝺsaberis ī t̄ra. qñ
dilitauerit dn̄s de⁹ tu⁹ t̄rminos tuos sicut
locut⁹ ē tibi. ⁊ volueris vesci carnib⁹ q̄s de
sīderat aīa tua. loc⁹ aī quē elegerit dn̄s de⁹
tu⁹ vt sit nomē ei⁹ ibi si ꝑcul fuerit: occides
de armētis ⁊ pecoribꝫ q̄ habuēis sicut p̄ce-
pit tibi. ⁊ ꝓmedes ī oppidis tuis vt tibi pla
cet. sic ꝓmedit capr̄ea et ceru⁹ita vesceris
eis. et mōs et īmōs ī ꝓmune vescētur hoc
solū caue ne sāguīem ꝓmedas. Sanguis
ei⁹ eo⁹ p aīa ē: ⁊ idcirco ñ debes aīaz ꝓme-
dere cū carnib⁹: sed sup̄ t̄rā fūdes q̄si aquā
vt bñ sit tibi ⁊ filijs tuis p⁹ te: cū feceris qđ
placz ī ꝓspectu dn̄i. Que aī sāctificaueris
⁊ voueris dn̄o. tolles ⁊ venies ad locū quē
elegerit dn̄s: ⁊ offeres oblatōs tuas carnē
et sanguīez sup̄ altare dn̄i dei tui. Sāgui
nē hostia⁹ fūdes ī altari: carnib⁹ aī ipe ve
sceris. Obs̄ua ⁊ audi oīa q̄ ego p̄cipio tibi
vt bñ sit tibi ⁊ filijs tuis p⁹ te in sempit̄nū
cū feceris qđ bonū ē et placitū in ꝓspectu
dn̄i dei tui. Qñ dispdidēit dn̄s de⁹ tu⁹ añ fa
cie tuā gētes ad q̄s ingredieris possidēdas
⁊ possederis eas: atz habitaueris in t̄ra
ea⁹. caue ne imit̄ris eas post q̄ te fuer̄int
introeūte subuerse et req̄ras ceremonias
earuz: dicens. Sicut coluerunt gētes iste
deos suos: ita ⁊ ego colā. Nō facies sil'iter
dn̄o deo tuo. Q̄es ei⁹ abominatōes q̄s aduer

sa⁹ dn̄s fecer̄t dijs suis offerētes filios ⁊ fi offerent
lias et ꝓburētes eas igni: quod p̄cipio tibi
hoc tm̄ facito dnō nec addas quicq̄ nec nec addas
minuas. Capitulum .xiij.

Si surrexerit in medio
tui ꝓphet̄es. aut q̄ sōniū se vidisse
dicat ⁊ p̄dixēit signū atz portētū. ⁊ euenēit
qđ locut⁹ ē ⁊ dixerit tibi. eam⁹ ⁊ seq̄mur de
os alienos q̄s ignoras ⁊ ꝑuiam⁹ eis: nō au- Sónia
dies vba ꝓphet̄e illi⁹ aut sōniatoris. qr tē-
ptat vos dn̄s de⁹ vr̄. vt palā fiat vtrū dili-
gatis eū an nō ī toto corde et ī tota aīa ve
stra. Dn̄m deū vr̄m sequmī ⁊ ipm timete: ⁊
mādata illi⁹ custodite. ⁊ audite vocē eius.
Ipi ꝑuietis: ⁊ ipi adhēbitis. Propheta aī Sónio⁹
ille aut victo⁹ sōniorum interficietur. quia
locut⁹ est vt vos auerter̄et a dn̄o deo vestro
q̄ eduxit vos de t̄ra egipti: et redemit vos
de domo ꝑuitutis. vt errare te faceret ꝺ via
quā tibi p̄cepit dn̄s deus tuus. et ꝑauferes
malu⁹ de medio tui. Si tibi voluerit ꝑsua
dere fr̄ tu⁹. filius mr̄is tue aut fili⁹ tuus.
vel filia tua siue vxor q̄ est in sinu tuo: aut
amicus quē diligis vt aīmam tuam: clam
dicens. eamus ⁊ seruiamus dijs alienis q̄s
ignoras tu et pr̄es tui cunctarum in cir-
cuitu gentiu⁹ q̄ iuxta vel ꝑcul sunt ab ini- nō acquiescas ei
tio vsq; ad finem t̄re: non acquiescas ei:
nec audias nec ꝑcat ei oc'lus tuus. vt mise-
rearis ⁊ occ'tes eū: sed statim interficies.
Sit p̄mū man⁹ tua sup̄ eū. et p⁹ te oīs po-
pul⁹ mittat manū. Lapidibꝫ obrutus neca
bitur. quia voluit te abstrahere a dn̄o deo
tuo: qui eduxit te de t̄ra egipti: de domo
ꝑuitutis. vt et oīs isr̄l audiēs timeat. ⁊ ne-
quaq̄ vltra faciat quippiā h⁹ rei simile. Si
audieris ī vna vrbium tua⁹ q̄s dn̄s deus
tuus dabit tibi ad habitādū dicentes ali- filij belial
quos. Egressi sūt filij belial de medio tui.
⁊ auert̄r̄t habitatores vrbis tue: atz dixe
rūt. eam⁹ et seruiam⁹ dijs alienis q̄s igno-
ratis. q̄re solicite: et diligēter rei vitate p
specta: si īuenerīs certū eē qđ dī. et aboīa-
bōez hāc ope ꝑpetratā. statī ꝑcuties hīta-
tores vrbis illi⁹ in ore gladij: ⁊ delebis eam
oīaq; q̄ in illa sūt vsq; ad pecora. Quicqđ
etiaz supellectilis fuerit: congregabis in me
dio platea⁹ ei⁹. et cū ipa ciuitate succēdes
ita vt vniuersa cōsumas dn̄o deo tuo.
⁊ sit tumulus sempit̄rnus. Nō edificabit̄
amplius. ⁊ nō adhēbit de illo anathemate

quicq̃ in mãu tua. vt auertat dñs ab ira furoris sui ⁊ miserear tui. mltiplicetq; te sicut iurauit pribo tuis qñ audieris vocẽ dñi dei tui: custodies oia pcepta eiꝰ q̃ ego pcipito tibi hodie. vt facias qđ placitũ ẽ i cõspectu dñi dei tui.

Capitulum. XIIII.

Filij estote domini dei uri. Nõ vos icidetis: nec facietis calueiũ sup mortuo: qm̃ pls sanctꝰ es dño deo tuo. et te elegit vt sis ei i pl'm peculiarẽ de cũctis gẽtibo q̃ sũt sup terraz Ne pmedaris q̃ immũda sunt: hoc est aial qđ pmedere debetis bouẽ ⁊ ouẽ ⁊ caprã ceruum et capreaz. bubalum tragelaphũ pygargum. origẽ cameleon pardalum. Omne aial qđ i duas ptes findit vngulam et ruminat: pmedemini. De his aũ q̃ ruminãt et vngulam nõ findũt hec pmedere non debetis. cameluz leporẽ cirogrillũ. qz ruminãt et ñ diuidũt vngulam. immũda erũt vob. Sus Sus qm̃ diuidit vngulã ⁊ nõ ruminat imũda erit. Carnibo eorum nõ vescimi: et cadauera nõ tãgetis. Hec pmedetis ex oibus q̃ morãtur in aq̃s. que hñt pẽnulas ⁊ Pisces squamas pmedite. q̃ absq; pẽnulis ⁊ squamis sũt: ne comedatis. qz immunda sunt. Omnes aues mũdas comedite. immũdas Aues ne pmedatis. aquilã. s. ⁊ griphẽ et alietũ. ixon et vulturẽ ac miluũ iuxta genꝰ suuz. et omẽ coruini generis. et strutiõem ac nocturam. ⁊ laq; atq; accipitrẽ iuxta genꝰ suum: herodiũ ac cignum et ibim ac mergulum purphirionez et nocticoracẽ onocrotalũ et caradriũ singula i genere suo. vpupam q̃q; ⁊ vespertilionez ⁊ omne qđ reptat ⁊ pẽnulas hz immundũ erit ⁊ nõ pmedetur. Omne qđ mundũ ẽ: pmedite. Quicqđ aũt morticinũ est: ne vescami ex eo. pegrino q̃ ĩtra portas tuas est da vt pmedat aut vẽde ei. qz tu pl's sãctus dñi dei tui es. Non coques hedũ in lacte matris sue. Decimã ptem sepabis de cunctis fructibus tuis q̃ nascũtur in terra p annos singulos. et comedes in cõspectu dñi dei tui in loco quez elegerit. vt in eo nomẽ illiꝰ inuocetur. De cimaz frumenti tui et vini et olei. ⁊ pmogenita de armẽtis et ouibo tuis. vt discas timere dñm deuz tuum omni tempe. Cuz autẽ longior fuerit via. ⁊ locꝰ quẽ elegerit dñs deꝰ tuꝰ. tibiq; benedixit nec potẽis ad eũ hec cũcta portare. vẽdes oia ⁊ i pciũ rediges. portabisq; mãu tua ⁊ pficiscẽris ad locũ quẽ elegerit dñs deꝰ tuꝰ. ⁊ emes ex ea dez pecuia quicqđ tibi placuerit. siue ex armẽtis siue ex ouibo. Vinũ q̃q; ⁊ sicerã ⁊ omne quod desiderat anima tua: ⁊ pmedes coraz dño deo tuo. et epulaberis tu et domꝰ tua et leuita qui intꝝ portas tuas ẽ. Caue ne derelinq̃s eũ. qz ñ hz aliaz ptem in possessione tua. Anno tertõ sepabis aliam decimaz ex omnibo q̃ nascunt tibi eo tempe et repones intꝝ ianuas tuas: veietq; leuites q̃ aliã ñ hz ptẽ nec possessiõz tecũ ⁊ pegrinꝰ ac pupillꝰ et vidua qui intra portas tuas sũt: et comedent et saturabuntur. vt bñdicat tibi dñs deus tuꝰ in cũctis opibus manuum tuaꝝ q̃ feceris.

Capitulũ. XV.

Septimo anno facies remissionez que hoc ordine celebrabit. Cui debet aliqđ ab amico vel pximo ac fratre suo repetẽ ñ poterit: qz annꝰ remissiõis est dñi. A pegrino ⁊ aduena exiges: ciuẽ et vinquum repetendi nõ habes potestatẽ. Et omnino indigens ⁊ mendicus nõ erit inter vos. vt benedicat tibi dñs deꝰ tuus in terra quam traditurus est tibi in possessionez. si tñ audieris vocẽ domini dei tui. et custodieris vniuersa q̃ iussit. et que ego hodie precipio tibi: bñdicet tibi vt pollicitꝰ est. Fenerabis gentibo multis. ⁊ ipe a nullo accipies mutuum. Dñaberis natõibus plurimis: ⁊ tui nemo dñabitur. Si vnus ỏ fratribo tuis: qui morãtur inter portas ciuitatis tue i terra quaz dñs deꝰ tuus daturus est tibi ad pupta-tez deuenerit: ñ obdurab cor tuũ. nec pctrahes manũ: sz apies eam pauperi: ⁊ dabis mutuũ quo euz indigere pspexeris. Caue ne forte subrepat tibi impia cogitatõ: ⁊ dicas i corde tuo: appropinquat septimꝰ annꝰ remissionis: et auertas oc'los a paupe fratre tuo. nolens ei qđ postulat mutuum cõmodare. ne clamet ad te ad dñm ⁊ fiat tibi in peccatũ: sz dab ei. Nec ages q̃piq; calide in eiꝰ necessitatibo subleuãdis. vt bñdicat tibi dñs deꝰ tuꝰ i oi tpe: et in cũctis ad q̃ manũ miseris. Nõ deerũt paupes in terra habitatõis tue: idcirco ego pcipio tibi vt apies manũ fratri tuo egeno et paupi qui tecuz versatur in terra. Cũ tibi venditus fuerit frater tuꝰ hebreꝰ aut hebrea ⁊ seruierit tibi. i septimo ãno dimittes

eus liber.et quẽ libertate donaueris:neq; quẽq; vacuũ abire patieris:sz dabis viaticuz de gregibꝫ:ꝛ de area ꝛ torculari tuo: quibꝫ dñs de⁹tu⁹ bñdixerit tibi. Memẽto q; et ipe fueris in ẽra egipti:et liberauerit te dñs de⁹tu⁹.ꝛ iccirco ego nũc ꝓcipio tibi. Siaũ dixerit nolo egredi.eoq; diligat te ꝛ domũ tuã.ꝛ bñ sibi apud te esse sentiat: assumes subulã ꝛ pforabis aurẽ ei⁹ĩ ianua domus tue.ꝛ fuiet tibi vsz in eternũ. Ancille q; similiť facies:nõ auertes ab eis oculos tuos qñ dimiseris eos libẽos:qm̃ iuxta mercedẽ mercẽnarij p sex annos seruiuit tibi vt bñdicat tibi dñs de⁹tu⁹in cũctis opibꝫ q agis. De ꝓmogenitis q̃ nascunť ĩ armẽtis ꝛ ouibꝫ tuis quicq; ẽ sex⁹ masculini sanctificabis dño deo tuo. Nõ operaberis in primogenito bouis:et ñ tondebis ꝓmogenita ouiũ. In ꝓspectu dñi dei tui comedes ea p ãnos singl'os ĩ loco quẽ elegerit dñs tu et dom⁹tua. Sinať habuerit macľam et vel claudũ fuerit vl' cecũ. aut in aliq; pte deformẽ vel debile:ñ ĩmolabiť dño deo tuo:sed inť portas vrbis tue ꝓmedas illud. Tam mõus q; immund⁹similiter vescenť eis q̃si caprea ꝛ ceruo. Hoc solũ obſuabis vt sanguinẽ eoꝝ ñ ꝓmedas:sz effundes in terraz quasi aquam. Capitulum .XVI.

OBserua mensẽ nouarũ frugũ et verni ꝓmũ tpis. vt facias phase dño deo tuo:qm̃ ĩ isto mẽse eduxit te dñs de⁹tu⁹ ẽ egipto nocte. Immolabisq; phase dño deo tuo ẽ ouibꝫ et de bobꝫ in loco quez elegerit dñs de⁹tuus. vt habitet nomẽ ei⁹ibi. Nõ ꝓmedes in eo panẽ fermẽtatuz. Septẽ diebꝫ comedes absq; fermẽto afflictõis panẽ:qm̃ ĩ pauoẽ egressus es ẽ egipto. vt memineris diei egressionis tue ẽ egipto oĩbꝫ diebus vite tue. Non apparebit fermẽtatũ in oĩbꝫ terminis tuis septẽ diebꝫ. et nõ remanebit de carnibꝫ ei⁹ qẽ ĩmolatum est vespe.in die ꝓmo mane. Nõ poteris immolare phase in q̃libet vrbiũ tuaꝝ q̃s dñs de⁹tu⁹ datur⁹ẽ tibi: sz in loco quez elegerit dñs de⁹tu⁹. vt habitet nomẽ ei⁹ibi. Immolabis phase vespe ad sol' occasũ:qñ egressus es de egipto.et coques ꝛ ꝓmedes in loco quẽ elegerit dñs de⁹tu⁹. manecq; ꝓsurgẽs vades in tabernacula tua Sex diebꝫ ꝓmedes azima.et ĩ die septia q̃a collecta ẽ dñi dei tui ñ facies op⁹. Septez ebdomadas numerabis tibi ab ea die:qua falcez in segetem miseris.ꝛ celebrabis diẽ festum ebdomadaruz domino deo tuo.oblatõnez spontaneam manus tue:quaz offeres iuxta benedictõnez domini dei tui:ꝛ epulaberis coram dño deo tuo tu ac filius tuus ꝛ filia tua.et seruus tuus et ancilla tua.ꝛ leuites q̃ est inter portas tuas.ꝛ aduena ac pupillus ꝛ vidua: qui morãť vobiscuz in loco quẽ elegerit domin⁹de⁹tu⁹. vt habitet nomẽ ei⁹ibi:ꝛ recordaberis.q̃ niaz fu⁹fueris in egipto:custodiesq; ac facies q̃ precepta sũt. Solennitatẽ q; tabernaculoruz celebrabis p septez dies.quãdo collegeris de area ꝛ torculari fruges tuas et epulaberis in festiuitate tua tu et fili⁹ tuus ꝛ filia.ꝛ seru⁹tuus et ancilla:leuites quoq; et aduena.ꝛ pupillus et vidua: qui intra portas tuas sũt. Septem diebꝫ dño deo tuo festa celebrabis in loco quẽ elegerit dñs:bñdicetq; tibi dñs deus tuus ĩ cũctis frugibꝫ tuis.et in omni tpe manuum tuarum:eriscq; in letitia. Tribꝫ vicibꝫ per ãnum apparebit omne masculinum tuũ in cõspectu dñi dei tui in loco quẽ elegerit.ĩ solẽnitatẽ azimoꝝ et in solennitate ebdomadarum.ꝛ in solẽnitate tabernaculoruz. Nõ apparebit añ dñm vacu⁹:sz offet vnus quisq; sm qꝫ habuerit iuxta bñdictõz dñi dei sui quam dederit ei. Judices et mgros cõstitues in omnibꝫ portis tuis quas dñs de⁹tu⁹dederit tibi p singulas tribꝫ tuas.vt iudicent populum iusto iudicio:nec in alterã pte declinent.Nõ accipies psonã nec munera.q; munera excecãt oculos sapiẽtũ et mutãt verba iustoꝝ. Juste q; iustum ẽ psequeris.vt viuas ꝛ possideas terrã quaz dñs de⁹tu⁹dederit tibi. Nõ plãtabis luctũ et omnem arborẽ iuxta altare dñi dei tui: nec facies tibi atz cõstitues statuam:quẽ odit dñs deus tuus. Capitulũ.XVII.

NOn immolabis domino deo tuo bouez et ouez ĩ q̃ ẽ macla aut q̃piaz vicij q; aboĩnatõ ẽ dño deo tuo. Cũq; reptí fuerĩt apd te inť vnaz portaꝝ tuaꝝ:q̃s dñs de⁹tu⁹dabit tibi:vir aut mulier q̃ faciãt malũ ĩ ꝓspectu dñi dei tui.ꝛ trãsgrediank pactũ illi⁹.vt vadãt et seruiãt dijs alienis et adorent eos.solez et lunaz et oẽm miliciam celi q̃ nõ precepi.ꝛ hoc tibi fuerit nũciatũ. audiẽsq; inq̃sieris

diligẽter ⁊ vex esse reperis. et abomiatio facta ẽ in isrł. educes vix ac mulierẽ q̃ rez sceleratissimã ꝑpetrarunt ad portas ciuitatis tue. et lapidibꝫ obruẽtur. ℑn ore duꝝ aut triũ testiuꝫ ꝓbit q̃ interficiet̃. Nemo occidat̃ vno dicẽte ꝓtra se testimoniũ Manus testiũ prima interficiet eũ: ⁊ manus reliq̃ ꝑpli extrema mittet̃. vt auferas malꝫ de medio tui. Si difficile ⁊ ambiguum apud te iudiciũ eẽ ꝑspexeris inter sãguinez et sanguinem. cãm et cãm. lepram et nõ lepram. ⁊ iudicium intra portas tuas videris ꝟba variari. surge ⁊ ascende ad locuꝫ quẽ elegerit dñs de⁹ tu⁹. venieſqꝫ ad sacerdotes leuitici generis et ad iudicẽ qui fuerit illo tpe: quereſqꝫ ab eis: q̃ iudicabt̃ tibi iudicij veritatẽ. et facies qcũqꝫ dixerint q̃ ꝑsunt loco quẽ elegerit dñs: ⁊ docuerit te iuxta legẽ ei⁹: seq̃risqꝫ sniaꝫ eoꝝ nec declinabis ad dexteram neqꝫ ad siniſtram Qui autez superbierit nolens obedire sacerdotis impio: qui eo tpe ministrat dño deo tuo ex decreto iudicis morietur hõ ille. et auferes malũ de isrł: cũctusqꝫ popul⁹ audiẽs: timebit. vt nullus deinceps intumescat superbia. Cũ ingressus fueris terrã quaꝫ dñs de⁹ tuus dabit tibi et possederis eam. habitaueriſqꝫ ĩ illa et dixeris. Constituaꝫ sup me regẽ. sicut habẽt omnes ꝑ circuitum natiões: eum cõstitues quem dominꝰ deus tuus elegerit de nũero fratꝝ tuoꝝ. Nõ poteris alterĩ⁹ gẽtis hoiez regẽ facẽ qui non sit frat̃ tuus. Cũqꝫ fuerit ꝓstitutus. ñ multiplicabit sibi equos: neqꝫ reducet populũ in egiptuꝫ equitatus numero sublevatus ꝑsertĩ cũ dñs ꝑcepit vobis. vt nequaq̃ amplius ꝑ eandẽ viã reuertamĩ. Nõ hẽbit vxores pluzimas: q̃ illiciant animum eius. neqꝫ argẽti et auri immensa pondera. Postq̃ autez sederit in solio regni sui: describꝫ sibi deutronomiũ legis huius in volumĩe accipiens exemplar a sacerdotibus leuitice tribus: et habebit secum: legetqꝫ illud omnibus diebus vite sue. vt discat timere dominum deum suum. et custodire verba ⁊ ceremonias ei⁹: que in lege ꝑcepta sunt. Nec eleuetur cor eius in superbiam sup fratres suos: neqꝫ declinet in partem dextraꝫ vel siniſtrã. vt longo tempore regnet ipse et filius eius super israhel.

Capitulum .XVIII.

Non hẽbũt sacerdotes ⁊ leuite ⁊ oẽs q̃ de eadẽ tribu sũt ptẽ ⁊ hẽditatez cũ reliquo ꝑplo isrł. qz sacrificia dñi ⁊ oblatões eius cometẽt. Et nihil aliud accipiẽt de possessione fratruꝫ suoꝝ. Dñs eĩ ipe est hẽditas eoꝝ: sicut locut⁹ ẽ illis. Hoc erit iudicium sacerdotum a ꝑplo ⁊ ab his q̃ offert victimas. siue ouẽ siue bouẽ immolauerint: dabũt sacerdoti armuꝫ ac vẽtriculum: ꝑmitias frumenti. vini ⁊ olei ⁊ lanaꝝ ptem ex ouiũ tonsiõe. ℑpm enim elegit dñs deus tuus de cũctis tribubus tuis. vt stet ⁊ ministret nomini domini dei tui: ipse ⁊ filij ei⁹ in sempit̃nuꝫ si exierint leuites ex vna vrbiũ tuaꝝ ex oĩ isrł in q̃ hĩtat et voluerit venire desiderãs locũ quẽ elegerit dñs. ministrabit in noie dñi dei sui. sicut omnes frẽs eius leuite: qui stabũt eo tempe corã dño. ꝑtem ciboꝝ eandẽ accipiet quam et ceteri: excepto eo q̃ in vrbe sua ex paterna ei successione debet̃. Cũ egressus fueris terrã quã dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi: caue ne imitari velis abominatões illaꝝ gentiuꝫ: nec inueniat̃ in te q̃ lustret filiũ suum: aut filiaꝫ ducẽs ꝑ ignez aut q̃ ariolos sciscitet̃ aut obꝑuet somnia atꝫ auguria ne sit malefic⁹: ne incantator ne phitones ꝑsulat nec dinos. et querat a mortuis vitatẽ. Omnia enim hec abominat̃ dñs: ⁊ ꝓpter istiusmõi scelera delebit eos in introitu tuo. Perfect⁹ eris et absq̃ macula cũ dño deo tuo. Gẽtes iste q̃ruꝫ possidebis ẽrã augures ⁊ dinos audiũt: tu aũt a dño deo tuo aliter ĩstitut⁹ es. Prophã d gẽte tua ⁊ de frib⁹ tuis sicut me suscitabit tibi dñs de⁹ tuus: ipm audies vt petisti a dño deo tuo ĩ oreb q̃n ꝓtio congregata ẽ atꝫ dixisti. Ultr̃ nõ audiã vocẽ dñi dei mei: ⁊ ignẽ hũc maximũ amplius nõ videbo ne morier Et ait dñs mihi. Bene omnia sunt locuti. Prophetaꝫ suscitabo eis de medio fratrũ suoꝝ similẽ tui: ⁊ ponã verba mea in ore ei⁹: loquet̃qꝫ ad eos oĩa que precepo illi. Qui aũt vba ei⁹ q̃ loquet̃ ĩ noie meo audire noluerit ego vltor existã. Prophã aũt q̃ arrogãtia deprauat⁹ voluerit loq̃ in noie meo q̃ ego non ꝑcepi illi vt diceret. aut ex noie alienoꝝ deoꝝ: interficiet̃. Qđ si tacita cogitatõe rñderis: quõ possum intelligere verbũ qđ dñs ñ ẽ locut⁹: hoc hẽbis signuꝫ Quod ĩ nomine dñi ꝓpheta ille predixerit

q nō euenerit. hec dñs nō ē locut⁹: sz p tu-
morez animi sui pphēta pfinxit: et idcirco
nō timebis eum. Capitulum .XIX.

Cum dispezdiderit dñs
n⁹ de⁹ tu⁹ gētes q̄z tibi ēditur⁹ ē t-
ra q possedezis eā: hītaueriscz ī ur
bibz ei⁹ q ī edibz. tres ciuitates sepab tibi ī
medio terre quaz dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi in
possessionez sternēs diligent viā. q ī tres
eq̄liter ptes totā terre tue puinciam diui-
des: vt hēat e vicino q̄ pter homicidiū p-
fug⁹ ē q̄ possit euadere. Hec erit lex homi-
cide fugiētis. c⁹ vita ꝓuanda est. Qui pcus-
serit pximum suū nesciēs: et q̄ heri et nu-
diusterci⁹ nullū ꝫ eū odiuz habuisse ꝓbaī:
sz abisse cuz eo simplr in siluā ad lig̃
cedēda: et in successione ligno⁹ secur⁹ fue-
rit mānu ferrūcz lapsū de manubrio amicū
ei⁹ pcusserit q occiderit: h ad vnam supdi-
ctaz vrbiuz pfugiet q viuet: ne forsan pxi
m⁹ ei⁹ cui⁹ effusus ē sanguis dolore stimu-
lat⁹ pseq̄tur q apphendat eū si lōgioz via
fuerit. q pcutiat aiaz ei⁹ q̄ non est re⁹ moz-
tis. qz nullū ꝫ euz qui occisus est odiuz p-
us habuisse mōstraī. Idcirco p̄cipio tibi
vt tres cītates eq̄lis int̄ se spacij diuidas.
Cū aī dilatauerit dñs deus tu⁹ terminos
tuos sic iurauit patribz tuis: q dederit ti-
bi cunctam terrā quā eis pollicit⁹ est. si tñ
custodieris mādata eius q fecezis q̄ hodie
p̄cipio tibi: vt diligas dñm deū tuū q am-
bulas in vijs ei⁹ omni tpe. addes tibi tres
alias cītates et supdictaz triū vrbiū nūe-
rum duplicabis. vt nō effundaī sāguis in
noxi⁹ in medio terre quā dñs deus tu⁹ da-
bit tibi possidendā: ne sis sanguinis reus
Siq̄s aī odio dñs pximuz. insidiat⁹ fuerit
vite ei⁹ surgēsq̄z pcusserit illū q mortu⁹ fue
rit: fugeritcz ad vnā de supdictis vrbibus
mittēt seniozes ciuitatis illi⁹ q arripiēt eū
de loco effugij: tradentcz in manu pximi:
cui⁹ sāguis effusus est: q morieī. Nō mise-
rebēis ei⁹ q auferes noxiū sanguīez de isrl'
vt bñ sit tibi. Nō assumes et trāsferes ter-
mios pximi tui q̄s fixer̄t pozes in possessi
one tua quā dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi in terra
quā accepis possidēdā. Nō stabit testis vn⁹
ꝫ aliquē quicqd illō peccati q facinoris fu
erit: sz in ore duoz aut triū testium stabit
oīe verbum. Si steterit testis mendax ꝫ
hominē accusās eū puaricatōis: stabūt ā-
bo q̄z cā ē añ dñm in pspectu sacerdotum
et iudiciū q fuerīt in diebz illis. Cūcz dili-
gētissime pscrutātes inuenerīt falsū testez
dixisse ꝫ frem suū mēdacium: reddent ei si
cut frī suo facē cogitauit: et auferes ma-
luz de medio tui. vt audientes ceteri timo-
rem habeāt. et nequaq̄ talia audeāt face-
re. Nō miserebezis ei⁹: sz aīam p aīa. ocu-
lū p oculo. dentē p dētē. manū p manu. pe-
dem p pedē: exiges. Capitulum .XX.

Si exieris ad bellū ꝺra
hostes tuos q videris eq̄tat⁹ q cur-
rus q maiorē q̄ tu hēas aduersarij
exercit⁹ mlt̄itudiez: ñ timeb eos qz dñs de⁹
tu⁹ tecuz ē: q eduxit te de terra egipti. Ap-
propinquāte aī ia plio: stabit sacerdos añ
aciē q sic loq̄ī ad pplm. Audi isrl'. Clos ho
die ꝫ inimicos vros pugnā pmittitis: nō
ptimescat cor vrm. Nolite metuere. nolite
cedē nec formidetis eos. qz dñs de⁹ vr ī me
dio vrī ē: et p vobis ꝫ aduersarios dimica
bit. vt eruat vos de piculo. Duces q̄z p sin
gulas turmas audientē exercitu pclama
būt. Quis ē homo q̄ edificat domū nouaz
et non dedicauit eaz: Cladat q reuertaī ī
domū suā: ne forte moriaī in bello: et ali⁹
dedicz eā. Quis ē homo q̄ plātauit vineā
q necdū fecit eā esse pmunē de q̄ vesci oīb⁹
liceat: Cladat et reuertaī ī domū suam: ne
forte moriaī in bello: q ali⁹ hō ei⁹ fungaī
officō. Quis ē hō q̄ despōdit vxorē q nō ac
cepit eā: Cladat q reuertaī ī domū suam
ne forte moriaī in bello: q ali⁹ hō accipiet
eā. His dictis addēt reliq̄: q loquentur ad
pplm. Quis ē hō formidolosus q cordis pa
uido: Cladat q reuertaī ī domū suā. ne pa
uere faciat corda frm suoz. sic ipse timo-
re ptexit⁹ est. Cūcz siluerīt duces exercit⁹
q finē loquēdi fecerīt: vnusq̄sq̄z suos ad bel
luz cuneos ppabit. Siq̄n accesseris ad ex-
pugnādā cītatē: offeres ei pmū pacē. Si
recepit q apuerit tibi portas: cūct⁹ pplus q̄
in ea ē: saluabīt. et fuiet tibi sub tributo.
Si naūt fedus inire noluerit et ceperit ꝑ
te bellū: oppugbis eā. Cūcz tradiderit dñs
deus tuus illā in manu tua: pcuties oīe
qd ī ea generis masculini est in ore gladij
absq̄z mulieribz q īfātibz. iumētis q cetezis
q̄ in ciuitate sūt. Omnem predaz exercitui
diuides. et ꝫmedes de spolijs hostiū tuoz:
q̄ue dñs deus tuus dederit tibi. Sic facies

cūctis ciuitatibꝫ q̄ a te procul valde sūt. q nō
sūt de his urbibꝫ q̄s in possessionē acceptu
r⁹es. De his aūt ciuitatibꝫ q̄ dabunt tibi
nullū oīno pmittes uiuē: sed interficies i
ore gladij. Ethеū videlz q amorreū et cha
naneū pherezeū q eueū q iebuseū. sic pcepit
tibi dñs de⁹ tu⁹: ne forte doceant vos face
re cūctas abominatiōes q̄s ipsi opati sunt
dijs suis. q peccetis in dñm deuz vīm. Cū
obsederis ciuitatē multo tpe. q munitiōibꝫ
circūdederis vt expugnes eā. Nō succides
arbores de quibꝫ vesci pt: nec securibus p
circuitum debes vastare regionem. qm̄ li
gnum est q non homo: nec pōt bellantiuz
ptra te augere numerꝫ. Siqua aūt ligna n̄
sūt pomifera: sz agrestia. et i ceteros apta
usus: succide q extrue machinas donec capi
as ciuitatē que ꝺ te dimicat. Capi. XXI.

Quando inuentū fuerit
in terra quā dñs de⁹ tu⁹ datur⁹ ē ti
bi bois cadauer occisi. q ignorabi
tur cedis re⁹: egrediēt maiores natu q iu
dices tui. q metiēt a loco cadaueris: singu
lax p circuitū spacia ciuitatū. q quā vici
niorē ceteris eē pspexerit seniores citatis
illius tollēt vitulam de armēto q̄ non tra
xit iugū: nec terrā scidit vomere: et ducēt
eā ad vallē aspaz atq saxosam que nunq̄
arata ē. nec sementē recepit: q cedent in ea
ceruices vitule. Accedētq sacerdotes filij
Leui q̄s elegerit dñs de⁹ tu⁹. vt ministrent ei
et bñdicant i nole ei⁹. q ad ꝺbum eoꝝ om
ne negociū pēdet: q quicqꝺ mundū vel im
mundū ē: iudicet. q venient maiores natu
ciuitatis illi⁹ ad interfectū: lauabūtq manus suas supꝝ vitulā q̄ i valle pcussa ē: q di
cēt. Man⁹ nr̄e nō effuderūt sanguinez hūc
nec oculi viderūt. Propici⁹ esto pplo tuo is
rael quē redemisti dñe: q nō r̄putes sāgui
nē innocētē i medio pli tui isrl. Et aufe
ret ab eis reat⁹ sāguis: tu aūt alien⁹ eris q
ab innocētis cruore q̄ fusus est cū feceris
qꝺ pcepit dñs. Si egress⁹ fueris ad pugnā
ptra inimicos tuos: q tradiderit eos dñs de
us tu⁹ i mānu tua captiuosq duxeris. et in
nūero captiuoꝝ mulierē pulcrā. q adama
ueris eā: volueris q hr̄e uxorē: introduces
eā i domū tuā. Que radet cesariez q circū
cidit ungues: et deponet vestez in qua ca
pta ē. sedensq in domo tua: flebit p̄rem et
mr̄ez suaz uno mense. q postea itrabis ad
eā. dormieisq cuz illa et erit uxor tua. Si
aūt postea noluerit aīo tuo: dimittis eaz li
berā. nec vendē poteris pecuīa nec oppri
mere p potentiā. qz humiliasti eā. Si habu
erit homo uxores duas unā dilectam. q al
teram odiosaz: genueritq ex eis liberos:
q fuerit fili⁹ odiose pmogenit⁹: volueritq
substātiā int̄ filios suos diuidere: n̄ potēit
filiuz dilecte facere primogenitū: q pferre
filio odio: sed filiū odiose agnoscet primo
genitū. dabitq ei de bis q̄ habuerit cūcta
duplicia. Iste ē enim principiū liberoꝝ ei⁹
q huic debent̄ pmogenita. Si genuerit hō
filiū ptumacē q pteruū q̄ nō audierit p̄is
ac matris impiuz. q cohercit⁹ obedire con
tēpserit: apphēdent eū q ducēt eū ad senio
res citatis illi⁹. q ad portā iudicij: dicētq
ad eos. Fili⁹ nr̄ iste pteru⁹ et ptumax est:
monita nr̄a audire pternit. pmessatiōibꝫ
vacat q luxurie atz ꝓiuijs: lapidibꝫ eum
obruet pplus citatis et morietē vt auferatis
malū ꝺ medio vr̄i: q vniuersus isrl audiēs
ptimescat. Cū peccauerit hō qꝺ morte ple
ctēdū: q adiudicat⁹ morti apphēs⁹ fuerit i
patibulo: nō pmanebit cadauer ei⁹ i ligno:
sz in eadē die sepelietē. q̄a maledict⁹ a deo ē
qui pēdit in ligno. q nequaq̄ pcaminabis
terrā tuā quā dñs de⁹ tu⁹ dederit tibi i pos
sessionem. Capitulum XXII.

Non videbis bouē tuū
frīs tui errātez q pteribis: sz redu
ces frī tuo: etiāsi nō est ꝓpinqu⁹ fr̄
tuus nec nosti eū. Duces i domū tuam: et
erūt apꝺ te q̄diu q̄rat ea fr̄ tu⁹ q recipiat.
Similiter facies de azino q de vestimēto q
de omi re frīs tui q̄ perierit: si inueneris eā
ne negliges quasi alienā. Si videris azinū
fratris tui aut bouez cecidisse in via: n̄ de
spicias: sz subleuabis cū eo. Nō induetur
mulier veste uirili: neq vir uter veste fe
mīnea. Abominabilis em̄ apud deuz est q fa
cit hoc. Si ambulās p viā i arbore vel in
terra. niduz auis inueneris et mr̄em pullis
vel ouis desup incubātē: n̄ tenebis eā cū fi
lijs: sz abire patieris captos tenēs filios:
vt bñ sit tibi et longo uiuas tpe. Cū edifi
caueris domū nouā: facies mur̄ tecti p cir
cuitū: ne effūdat̄ sāguis i domo tua: et sis
re⁹labēte alio. q i pces ruēte. Nō seres vi
neā tuā altero semīe: ne et semētis quā se
uisti: q q̄ nascūt̄ ex vinea pit̄ sctificēt̄. Nō

arabis ī boue simł ꝛ azino. Nō iūgeris ve
stimētō qō ex lana linoq; ꝓtextū ē. Funi-
culos ī fimbrijs facies p q̄tuor angłos pal
lij tui q̄ opiris. Si duxerit vir vxorē ꝛ p⁹
ea odio habuerit eā: q̄sieritq; occasiōes q̄-
bo dimittat eā obijciens ei nomē pessimū
ꝛ dixerit vxorē hāc accepi. ꝛ ingressus ad
eā ñ inuenī virginē: tollēt eā pr̄ ꝛ mr̄ eius
et ferēt secū signa ūginitatis ei⁹ ad senio-
res vrbis q̄ in porta sūt: et dicet pr̄. Filiaz
meā dedi huic vxorē: quā q; odit. impoīt
ei nomē pessimū. vt dicat: ñ inuenī filiā tu
am ūginē: et ecce hec sūt sig̃ ūginitatis fi-
lie mee. Expandēt vestimentū coꝛā senioꝛ
bus ciuitatis: appēhendētq; senes vrbis il-
lius vir̄ et ūberabūt illuz. ꝓdēnātes insup
cētuz siclis argēti q̄s dabit pr̄i puelle: qm̄
diffamauit nomē pessimū sup ūginē israel
hēbitq; eaz vxorez. ꝛ nō poterit eā dimittē
re oīb⁹ diebo vitē sue. Si ver̄ ē qō obicit
et nō ē in puella inuēta ūgitas: ejciēt eaz
ext̄ dom⁹ pr̄is sui: ꝛ lapidibo obruēt viꝛ ci-
uitatis illi⁹ ꝛ morieť: qm̄ fecit nephas ī is-
rael vt fornicareť in domo pr̄is sui. et au-
feres malū de medio tui. Si dormierit vir
cū vxore alter̄i⁹: vt̄q; morieť. i. adulter et
adultera: ꝛ auferes malū de isr̄l. Si puellā
ūginē despōderit vir et ꝛuenerit eā aliq̄s ī
ciuitate et ꝓcubuerit cū ea: educes vtrūq;
ad portā ciuitatis illi⁹: ꝛ lapidibo obruēť
puella qꝛ ñ clamauit cuz esset in ciuitate:
vir qꝛ huīliauit vxorez proximi sui. et aufe-
res malū de medio tui. Si naūt in agꝛo re
perit vir puellā q̄ desponsata est. et appre-
hēdēs ꝓcubuerit cū ea: ipe morieť sol⁹. pu
ella nihil patieť: nec ē rea mortis: qm̄ sic
latro ꝓsurgit ꝛ frem suū et occidit animā
ei⁹: ita ꝛ puella ꝑpessa ē. Sola erat ī agꝛo
clamauit ꝛ null⁹ affuit q̄ liberaꝛet eā. Si ī
uenēit vir puellā ūginē q̄ ñ hz spōsū: ꝛ ap
hēdentēs ꝓcubuerit cū illa. ꝛres ad iudiciū
venerit: dabit q̄ dormiuit cū ea pr̄i puelle
centū quinq̄ginta siclos argēti. ꝛ hēbit eaz
vxorē qꝛ huīliauit illā. ñ poterit dimittere
eā cunctis diebo vitē sue. Capi. XXIII.

NOn accipiet hō vxorez
pr̄is sui: nec ꝛuelabit opimentum
ei⁹. Nō intrabit eunuch⁹ attritis vel
amputatis testiculis et abscisō veretro ec-
clesiaz dñi. Nō ingrediet māser. hoc est de
scorto nat⁹ ī ecclesiā dñi vsq; ad decimam
generatōz. Ammonītes et moabītes etiam
p⁹ decimaz generatōz nō intrabunt eccl̄iam
dñi meťnū. qꝛ noluerť vobis occurrere cū
pane ꝛ aq̄ in via q̄ egressi estis de egipto
et qꝛ ꝓduxerūt ꝛ te Balaam filiū Beoꝛ de
mesopothamia syrie vt malediceret tibi: ꝛ
noluit dñs de⁹ tu⁹ audire Balaaz: vertitq;
maledictōz ei⁹ in bñdictōz tuam: eoq; dilu-
geret te. Nō facies cū eis pacē: nec queras
eis bona cūctis diebo vitē tue in sempit̄nū
Nō abomīaberis ÿdumeuz. qꝛ fr̄ tu⁹ ē: nec
egiptiū. qꝛ aduena fuisti in terra ei⁹. Qui
nati fuerīt ex eis ꝛcia generatō intrābūt in
eccl̄iaz dñi. q̄ñ egressus fueris aduersus ho
stes tuos ī pugnā: custodies te ab oī re
mala. Si fuerit int̄ vos hō qui in noctur-
no sit pollut⁹ sōnio egredieť extra castra:
et nō reuertetur priusq; ad vesperaz laueť
aqua. et p⁹ solis occasum regredieť in ca-
stra. Habebis locū extr̄ castra ad quē egre
diaris ad req̄sita nature gerēs paxillū in
baltheo. Cūq; sederis fodies p circuitum
ꝛ egesta humo opies quo r̄leuat⁹ es. Dñs
em̄ de⁹ tu⁹ ābulat ī medio castroꝛ. vt eru-
at te ꝛ t̄dat tibi inimicos tuos. vt sint ca-
stra tua sācta et nihil appareat in eis fedi-
tatis ne derelinq̄t te. Nō trades ꝛuum dño
suo q̄ ad te ꝓfugerit. hītabit tecū in loco q̄
ei placuerit: et ī vna vrbium tuarum req̄
escet ne ꝓtristes eū. Nō erit meretrix de fi
liabo isr̄l. nec scoꝛtatoꝛ de filijs isr̄l. Nō of-
feres mercedē pstibuli: nec precium canis
ī domo dñi dei tui: q̄cq̄d illō ē qō vouerīt.
qꝛ abomīatō ē vtrūq; apud dñm deū tuuz.
Nō fenerab⁹ fr̄i tuo ad vsurā pecuniā: nec
fruges nec quālibet aliaz rem: sed alieno.
Fratri autē tuo absq; vsura. id qō indigz
ꝓmodabis: vt benedicat tibi dñs de⁹ tu⁹ in
oī tpe tuo ī terra ad quam ingredieris
possidendaz. Cū votū vouerīs dño deo tuo
nō tardabis reddere. quia req̄ret illud dñs
deus tuus: etsi morat⁹ fueris: reputabituꝛ
tibi in pcm. Si nolueris polliceri: absq;
pcō eris. Qō aī semel egressuz ē de labijs
tuis obseruabis ꝛ facies sicut ꝓmisisti dño
deo tuo: ꝛ ꝓpria voluīatē ꝛ oꝛe tuo locut⁹
es. Ingressus vineaz proximi tui comede
uuas quātū tibi placuerit: foras autez ne
efferas tecum. Si intraueris segetez ami-
ci tui franges spicas et manu cōteres: fal-
ce autē nō metes. Capitulū .XXIIII.

Si acceperit hō uxorē ⁊ habuerit eā. ⁊ ñ inuenerit grāz añ oc̄los ei⁹ ꝑ aliquā fœditatē: scribet libellū r̄pudij: ⁊ dabit ī māu illi⁹. ⁊ dimittet eā ō domo sua. Cūq; egressa alterū maritū duxerit: ⁊ ille q̄; oderit eā. deserit; q; ei libellū repudij. ⁊ dimiserit ō domo sua: vel certe mortu⁹ fuerit: ñ poterit p̄or marit⁹ recipe eā ī uxorē. q; polluta ē ⁊ abominabilis facta cor̄ dño. Ne peccare facias t̄rā tuā: quā dñs de⁹ tu⁹ ḡdiderit tibi possidēdā. Cum accepit homo nup uxorē: ñ procedet ad bellū. nec ei q̄piaz necessitatis iniūgēt publice: sed vacabit absq; culpa domui sue. ut uno āno letet cum uxore sua. Nō accipies loco pignoris inferiorē et superiorē molā. quia aīam suam apposuit tibi. Si deprehēsus fuerit homo solicitās fratrē suuz de filijs isr̄l. et vēdito eo accepit p̄ciū interficiet: et auferes malū de medio tui. Obs̄ua diligent̄ ne incurras plagā lepre: sz facies q̄cūq; docuerint te sacerdotes leuitici generis: iuxta id q̄ p̄cepi eis ⁊ ipse solicite. Memētote q̄ fecerit dñs de⁹ u⁹ Marie ī via cū egrederemī ō egipto. Cū repetes aprimo tuo rē aliquā quā debz tibi. nō ingredieris domū ei⁹ ut pign⁹ auferas: sz stabis foris ⁊ ille ibi pferet q̄ habuerit. Si autē pauper ē: nō pnoctabit apd te pign⁹: sz statim r̄dbas ei añ solis occasū. ut dormiēs in vestimēto suo bñdicat tibi. ⁊ habeas iusticiaz cor̄ dño deo tuo. Nō negabis mercedez indigētis ⁊ paupis fr̄is tui. siue aduene qui tecum morat̄ in t̄ra ⁊ int̄ portas tuas est: sz eadē die reddas ei p̄ciū laboris sui añ solis occasuz. quia pauper ē: et ex eo sustētat animam suam: ne clamet ꝯ te ad dñm: ⁊ r̄putet̄ tibi in pc̄m. Nō occident̄ pres p filijs: nec filij p p̄ribus: sed unusq̄sq; p peccato suo morietur. Non peruertes iudiciū aduene ⁊ pupilli: nec auferes pignoris loco uidue vestimētum. Memēto q; seruieris ī egipto: ⁊ eruerit te dñs de⁹ tu⁹ inde. Idcirco p̄cipio tibi ut facias hāc rem. Qñ messueris segetē ī agro tuo: ⁊ oblitus manipulū relinq̄ris: ñ reuertēris ut tollas illū sz aduenā ⁊ pupillū ⁊ uiduā auferre patieris: ut bñdicat tibi dñs de⁹ tu⁹ in oī opere manuū tuaꝝ. Si fruges collegeris oliuarū quicq̄d remanserit in arboribus: ñ reuertēris ut colligas: sz relīques aduene pupillo ac uidue. Si uindemiaueris uineaz tuā: non colliges remanentes racemos. sed cedent in usus aduene. pupilli ac uidue. Memento q; et tu fueris in egipto: ⁊ idcirco p̄cipio tibi ut facias hāc rē. Ca. XXV.

Si fuerit causa inter aliq̄s ⁊ int̄pellauerit iudices quez iustū eē ꝓsperet: illi iusticie palmā dabūt quē ipiū: ꝓdēnabūt ipietatis. Si inat eū q; peccauit dignū uiderint plagis: prosternet ⁊ cor̄ se faciāt ūberari. Pro mēsura pcī erit ⁊ plagaꝝ modus: ita būtapat ut q̄dragenariū numerꝰ ñ excedāt: ne fedelacerat⁹ añ oc̄los tuos abeat fr̄ tu⁹. Nō ligabis os bouis terētis ī area fruges tuas Qñ hītauerit fr̄es simul: ⁊ un⁹ ex eis absq; liberis mortu⁹ fuerit: uxor defūcti ñ nubz alteri: sz accipiet eaz fr̄ ei⁹: ⁊ suscitabit semē fr̄is sui ⁊ p̄mogenitū ex ea filiū noīe illi⁹ appellabit. ut ñ deleat nomē ex isr̄l. Si at noluerit accipe uxorē fr̄is sui q̄ ex lege debet̄: pget mlier ad portā ciuitatis: ⁊ int̄pellabit maiores natu: dicetq;. Nō vult fr̄ viri mei suscitare semē fr̄is sui in isr̄l: nec me ī p̄iugiū sumere. Statimq; accersiri eū facient ⁊ interrogabunt. Si r̄nderit nolo eā uxorē accipe: accedet mlier ad eū coraz senioribus ⁊ tollet calciamētū de pede eius: spuetq; in faciē ei⁹ et dicet. Sic fiet hōi. q̄ ñ edificat domū fr̄is sui. Et vocabit̄ nomē illi⁹ in isr̄l dom⁹ discalciati. Si habuerit iter se iurgiū viri duo. et un⁹ p̄tra alterum rixari cepit: volēsq; uxor alteri⁹ eruere viru suuz de manu fortioris. miseritq; manū ⁊ apprehēderit verēda ei⁹: abscides manuz illi⁹. ne flecteris sup eā ulla miseria. Non hēbis in sacculo diuersa pōdera mai⁹ ⁊ min⁹: nec erit ī domo tua modi⁹ maior ⁊ minor. Pōd⁹ hēbis iustū ⁊ ver⁹: ⁊ modi⁹ eqlis ⁊ ver⁹ erit tibi. ut mlti uiuas tpe sup t̄raz quā dñs de⁹ tu⁹ dederit tibi. Abominat̄ eī dñs eū qui facit hec ⁊ aduersat̄ oēm iniusticiā. Memento que fecerit tibi Amalech in uia quāto egrediebaris ex egipto. quoniaz occurrerit tibi ⁊ extremos agminis tui qui lassi residebāt ceciderit: quāto tu eras fame ⁊ labore confectus: et non timuerit deum. Cuz ergo dominus deus tuus dederit tibi requiem: et subiecerit cunctas per circuitū nationes in t̄ra quam tibi pollicitus est: delebis nomē eius sub celo. Ca-

ue ne obliuiscaris. Capitulum.XXVI.

Cvnqz intraueris terrã quã dñs de⁹ tu⁹ tibi datur⁹ ẽ possi dẽdã ⁊ obtinueris eã atqz hĩtaueris ĩ illa: tolles de cũctis frugib⁹ tuis primicias: ⁊ pones ĩ cartallo ꝓgesqz ad locuz quẽ dñs de⁹ tu⁹ elegerit. vt ibi ĩuocet nom̃ ei⁹: accedesqz ad sacerdotẽ q̃ fuerit in diebꝫ illis ⁊ dices ad eũ. Profitẽor hodie coram dño deo tuo: q̃ ingressus sum in terraz ꝑ q̃ iurauit ꝓib⁹ nr̃is vt daret eã nob. Suscipiẽsqz sacerdos cartallum de manu tua ponet añ altare dñi dei tui. et loq̃ris in ꝯspectu dñi dei tui. Syrus ꝓsecbat pr̃em meũ: qui descendebat in egiptum et ibi ꝓgrinatus ẽ in paucissimo numero: creuitqz ĩ gẽtẽ magnã ac robustã ⁊ infinitæ mlt̃itudĩs Afflixerũtqz nos egiptij et ꝓsecuti sũt imponẽtes onẽa gr̃uissima: et clamauim⁹ ad dñm deũ pr̃m nr̃oz qui exaudiuit nos: ⁊ respexit humilitatem nr̃am et laborem atqz angustiaz. et eduxit nos de egipto in mãu forti et brachio extẽto. in ingenti pauore. in signis atqz portẽtis. ⁊ introduxit ad locũ istũ. ⁊ tradidit nobis terram lactis ⁊ melle manantẽ. Et iccirco nũc offero pmicias fruguz terre: q̃s dñs de⁹ dedit mihi. Et dimittes eas ĩ ꝯspectu dñi dei tui: et adorato dño deo tuo epulaberis in oĩb⁹ bonis q̃ dñs de⁹ tu⁹ dederit tibi ⁊ domui tue: tu ⁊ leuites ⁊ aduena q̃ tecũ ẽ. Cũ ꝯpleueris decimã cũctaz frugũ tuaz: anno decimarũ tercõ dabis leuitæ et aduene: et pupillo et vidue vt ꝯmedãt intra portas tuas ⁊ saturent̃: loq̃risqz ĩ ꝯspectu dñi dei tui. Attuli qd̃ sãctificatum est de domo mea. et dedi illud leuitæ et aduene. et pupillo ac vidue sicut iussisti mihi. Nõ ꝓteriui mãdata tua nec suz oblit⁹ imperij. Nõ ꝯmedi ex eis in luctu meo. nec sepaui ea in q̃libet ĩmundicia: nec expẽdi ex his quicq̃ in re funebri Obediui voci dñi dei mei: ⁊ feci oĩa sicut ꝓcepisti mihi. Respice de sc̃tuario tuo: ⁊ de excelso celoz habitaculo: ⁊ bñdic ꝑplo tuo isrl̃. ⁊ terre quã dedisti nobis. sicut iurasti ꝓib⁹ nr̃is: terre lactis ⁊ melle manãti. Hodie dñs de⁹ tu⁹ precepit tibi. vt facias mãdata hec atz iudicia. vt custodias ⁊ ĩpleas ex toto corde tuo ⁊ ex tota anima tua. Dominũ elegisti hodie vt sit tibi de⁹ ⁊ ãbules ĩ vijs ei⁹. vt custodias ceremonias illi⁹ et mãdata atz iudicia: et obedias ei⁹ impio. En dñs elegit te hodie vt sis ei ꝑ̃plus peculiaris. sic locut⁹ ẽ tibi: et custodias oĩa ꝓcepta illi⁹. ⁊ faciet te excelsiorẽ cũctis gẽtib⁹ q̃s creauit in laudẽ ⁊ nomẽ ⁊ gl̃iaz suã. vt sis ꝑplus scs̃ dñi dei tui sicut locutus est.

Capitulum .XXVII.

Precepit aũt Moyses ⁊ senioẽs ꝑplo isrl̃ dicẽtes. Custodite omne mãdatũ qd̃ ꝓcipio vobis hodie. Cũqz trãsieritis iordanẽ in terrã quã dñs de⁹ tuus dabit tibi: eriges ingẽtes lapides ⁊ calce leuigabis eos. vt possis ĩ eis scribere oĩa verba legis hui⁹ iordane trãsmisso. vt introeas terrã quã dñs de⁹ tuus dabit tibi: terraz lactis ⁊ melle manantem sicut iurauit patrib⁹ tuis. Cũ ergo trãsieritis iordanen erigite lapides q̃s ego hodie ꝓcipio vobis ĩ monte hebal: et leuigabis eos calce. ⁊ edificab̃ ibi altare dño deo tuo de lapidib⁹ quos ferr̃ũ nõ tetigit: ⁊ de saxis informib⁹ et impolitis: et offeres su ꝑ eo holocausta dño deo tuo: et imolab̃ hostias pacificas: ꝯmedesqz ibi ⁊ epulaberis coraz dño deo tuo. Et scribes sup lapides oĩa verba legis hui⁹ plane et lucide. Dixerũtqz Moyses et sacerdotes leuitici generis ad omnẽ israhelẽ. Attendi ⁊ audi isrl̃ hodie factus ẽ popul⁹ domini dei tui. Audies vocẽ ei⁹ et facies mandata atz iustitias quas ego ꝓcipio tibi. Precepitqz Moyses ꝑplo tuo ĩ die illo: dicẽs. Hi stabunt ad bñdicẽdũ dño sup montẽ garizim iordane trãsmisso. Symeõ. leui iudas yssachar ioseph et beniamin. Et e regione isti stabũt ad maledicendum in montæ hebal. Ruben gad ⁊ aser. zabulõ dan et neptalim. Et ꝓnũciabunt leuitæ: dicentqz ad oẽs viros israel excelsa voce. Maledict⁹ hõ q̃ facit sculptile ⁊ ꝯflatile abominatõz dñi op⁹ manum artificũ: ponetqz illud in abscondito. Et rñdebit oĩs ꝑplus et dicet amen. Maledictus q̃ nõ honorat pr̃em suũ et mr̃em. Et dicet omnis ꝑplus amen. Maledict⁹ q̃ transfert terminos ꝓximi sui. Et dicz oĩs ꝑplus amẽ. Maledict⁹ q̃ errare facit ceꝯ ĩ itinere Et dicz oĩs ꝑplus amẽ. Maledict⁹ q̃ ꝑuertit iudiciuz aduene. pupilli ⁊ vidue. Et dicet oĩs populus amen. Maledictus qui dormit cuz vxore patris sui. et reuelat operimẽtum lectuli ei⁹. et dicet oĩs ꝑplus amen.

Maledict⁹ qui dormit cū omni iumēto. Et dicet oīs ꝓp̄l's amē. Maledict⁹ q̄ dormit cuz sorore sua filia p̄ris sui vel matris sue. Et dicet oīs ꝓp̄l's amē. Maledict⁹ q̄ dormit cuz socru sua. Et dicz oīs ꝓp̄l's amē. Maledict⁹ q̄ dormit cū vxore primi sui. Et dicz oīs ꝓp̄l's amē. Maledict⁹ q̄ clā ꝑcusserit primū suū. Et dicet oīs ꝓp̄l's amen. Maledict⁹ qui accipit munera vt ꝑcutiat aīam sanguis innocētis. Et dicet omnis ꝓp̄l's amen. Maledictus q̄ nō ꝑmanet in sermonib⁹ legis hui⁹: nec eos ope perficit. Et dicet omnis ꝓp̄lus amen. Capitulum .XXVIII.

Si audieris vocem dñi dei tui. vt facias atz custodias oīa mādata ei⁹ q̄ ego p̄cipio tibi hodie: faciet te dñs de⁹ tu⁹ excelsiorē cūctis gētib⁹ q̄ vsq̄ in ēra. Venientq̄ sup te vniuerse bñdict̄os iste & apphēdēt te si tñ p̄cepta ei⁹ audieris. Bñdict⁹ tu in citate: & bñdict⁹ in agro. Bñdict⁹ fruct⁹ vētris tui & fructꝰ ēre tue: fructusq̄ iumentoꝝ tuoꝝ: greges armētoꝝ tuoꝝ: & caule ouiū tuarum. Bñdicta horrea tua: & bñdicte reliq̄e tue Bñdict⁹ eris ingrediēs et egrediēs. Dabit dñs inimicos tuos q̄ ꝓsurgēt aduersuz te: corruētes in ꝓspectu tuo. Per viam vnaz venient ꝯ te: et p̄ septē fugiant a facie tua. Emittet dñs bñdictōz sup cellaria tua: et sup oīa opa manuū tuaꝝ bñdicetq̄ tibi in ēra quā accepis. Suscitabit te dñs sibi in ꝓp̄m sc̄m sicut iurauit tibi. si custodieris mādata dñi dei tui. & ambulaueris in vijs ei⁹. Videbūtq̄ oēs terraꝝ ꝓp̄li. q̄ nomē domī inuocatū sit sup te: & timebūt te. Abūdare te faciet dñs oīb⁹ bonis: fructu vteri tui & fructu iumētoꝝ tuoꝝ. fructu ēre tue quaz iurauit dñs p̄rib⁹ tuis vt daret tibi. Apiet dñs thezauꝝ suū optimū celuz: vt tribuat pluuiā ēre tue in tpe suo. Bñdicet q̄ cūctis opib⁹ manuuz tuaꝝ: & fenerabis gētib⁹ mlt̄is. & ipe a nll̄o fen⁹ accipies. Cō stituet te dñs de⁹ tu⁹ in caput & ñ in caudaz et eris semp sup̄ et nō subt̄: si tñ audieris mādata dñi dei tui q̄ ego p̄cipio tibi hodie & custodieris & feceris: ac nō declinaueris ab eis nec ad dexterā nec ad siniſtraz: nec secut⁹ fueris deos alienos. neq̄ coluēris eos Si audire noluēris vocē dñi dei tui. vt custodias & facias oīa mādata ei⁹ & ceremonias q̄s ego p̄cipio tibi hodie: venient sup te oīs maledictōes iste: & apphendent te Maledict⁹ eris in ciuitate: maledict⁹ in agro Maledictū horreum tuū: & maledicte reliquie tue. Maledict⁹ fruct⁹ vētris tui & fructus ēre tue. Armēta boū tuoꝝ: & greges ouium tuaꝝ. Maledict⁹ eris ingrediens & maledictus egrediens. Mittet dñs super te famem & esuriem & increpatōz in oīa opa tua q̄ tu facies: donec ꝓtēat te & pdat velociter adinuentōes tuas pessimas in quib⁹ reliquisti me. Adiūgat tibi dñs pestilentiaz: donec ꝓsumat te de terra ad quā ingredieris possidendā. Percutiet te dñs egestate & febri et frigore. ardore et estu. et aere corrupto ac rubigine. & pseqūtur donec pereas. Sit celū qđ sup̄ te ē eneū & terra quam calcas ferrea. Det dñs imbrē terre tue pulueꝛē. & de celo descendat sup te cinis donec cōteraris. Tradet te dñs corruentē añ hostes tuos: & p vnā viā egredieris ꝯ eos. et p septē fugias: & dispgaris p oīa regna ēre Eritq̄ cadauer tuū in escā cūctis volatilib⁹ celi et bestijs terre. & nō sit qui abigat. Percutiat te dñs vlcē egipti: et ptem corporis p quā stercora digeruntur: scabie q̄ & prurigine: ita vt curare nequeas. Percutiat te dñs amētia & cecitate: ac furoꝛ mētis. & palpes in meridie sicut palpare solz cec⁹ in tenebris. et ñ dirigas vias tuas. Oīq̄ tpe calūniā sustineas: & opprimaris violētia: nec habeas q̄ liberet te. Uxorem accipias & ali⁹ dormiet cū ea. Domū edifices & ñ habites in ea. Plantes vineā & ñ vindemies eā. Bos tu⁹ imolet coꝛā te & ñ ꝓmedes ex eo. Azin⁹ tu⁹ rapiat in ꝓspectu tuo et nō reddat tibi. Oues tue dent inimicis tuis: et nō sit q̄ te adiuuet. Filij tui & filie tue tradāt alteri ꝓp̄lo videntib⁹ oculis tuis et deficientib⁹ ad ꝓspectum eoruz tota die. & nō sit fortitudo in manu tua. Fruct⁹ terre tue et oīes labores tuos ꝓmedat ꝓp̄ls quē ignoras: et sis semp calūniā sustinēs. et oppressus cūctis diebꝫ. & stupens ad terrorem eoꝝ q̄ videbūt oculi tui. Percutiat te dñs vlcere pessimo in genib⁹ et in suris: sanariq̄ ñ possis a plāta pedis vsq̄ ad verticē tuū. Ducetq̄ dñs et regez tuuz quem ꝓstitues sup te in gentez quā ignoras tu et pres tui. et fuies ibi dijs alienis ligno & lapidi: & eris pditus in puerbiuz ac fabulaz omnib⁹ populis ad quos te introduxerit

dñs. Semẽtẽ multã iacies in terrã: et mo-
dicum congregabis. qz locuste devorabũt om
nia. Olineã plãtabis ⁊ fodies ⁊ vinũ nõ bi
bes. nec colliges ex ea quippiã: qm̃ vasta-
bit ẽ omnib⁹. Oluas hẽbis in oĩb⁹ t̃mis tuis
⁊ ñ vngeris oleo. qz defluẽt ⁊ depibẽt. Fili
os generab⁹ ⁊ filias: ⁊ ñ fruẽis eis: qm̃ du-
cẽt ĩ captiuitatẽ. Oẽs arbores tuas ⁊ fru
ges t̃re tue rubigo ꝯsumet. Aduena q̃ ter-
cũ vsq; in terra ascẽdat sup te: eritq; sub-
limior tu ad descendes et eris inferior. Ipe
fenerabit tibi. ⁊ tu ñ fenerabis ei. Ipe erit
ĩ caput: ⁊ tu eris in caudaz. Et veniẽt sup
te om̃s meledictiones iste: ⁊ psequẽtes app̃-
hendẽt te: donec ĩtereas. qz ñ audisti vocez
dñi di tui: nec fuasti mãdata ei⁹ ⁊ ceremo
nias q̃s p̃cepit tibi. Et erũt ĩ te signa atq;
pdigia ⁊ in semĩe tuo vsq; in sempiternuz:
eoq; ñ fuieris dño deo tuo ĩ gaudio cordis
q; letitia ꝑ̃ rep̃ oĩm abũdantiã. Seruies
inimico tuo quẽ ĩmittet tibi dñs. in fame.
in siti ⁊ nuditate. et ĩ oĩ penuria. et ponet
iugũ ferreũ sup ceruicẽ tuã: donec te ꝑdẽat
Adducet dñs sup te gẽtẽ d̃ lõginq̃: ⁊ de ex
tremis t̃re finib⁹ in silitudinẽ aq̃le volan
tis cũ ĩpetu cui⁹ liguaz intelligẽ nõ possis
gẽtẽ ꝓcacissimaz q̃ nõ deferat senẽ: nec mi-
sereat̃ puuli. ⁊ deforet fructũ iumẽtoꝝ tu
oꝝ ac fruges t̃re tue donec intereas: et nõ
relinq̃t tibi triticũ. vinũ ⁊ oleũ. armẽta bo
uz ⁊ greges ouiũ: donec te dispdat ⁊ ꝑdẽat
in cũctis vrbib⁹ tuis. et destruãt̃ muri tui
firmi atq; sublimes. ĩ q̃b⁹ hẽbas fiducia in
om̃i terra tua. Obsideberis int̃ portas tu-
as in oĩ t̃ra tua quã dabit tibi dñs de⁹ tu⁹
⁊ ꝯmedes fructũ vteri tui: ⁊ carnẽ filiorũz
tuoꝝ ⁊ filiaꝝ tuaꝝ: q̃s dederit tibi dñs de⁹
tu⁹: in angustia ⁊ vastitate q̃ oꝑimet te
hostis tu⁹. Dõ delicat⁹ in te et luxuriosus
valde ĩuidebit fr̃i suo et vxori: q̃ cubat ĩ si-
nu suo. ne det eis de carnibus filioꝝ suoꝝ:
q̃s ꝯmedet: eoq; nihil aliud hẽat ĩ obsidio-
ne. ⁊ penuria q̃ vastauerit te inimici tui ĩ
t̃ra oẽs portas tuas. Tenera mlier ⁊ deli-
cata q̃ sup̃ t̃raz ingredi nõ valebat: nec pe
dis vestigiũ figẽ ꝑter mollicie ⁊ teneritu-
diez nimiam. inuidebit viro suo q̃ cubat ĩ
sinu ei⁹ super filij et filie carnib⁹ et illuuie
scõinarũ q̃ egrediunt̃ de medio feminũ ei⁹
et sup liberis q̃ eatẽ bora nati sũt. Come-
dẽt em̃ eos clã ꝑ̃ rep̃ oĩm penuriaz. ĩ ob
sidione ⁊ vastitate q̃ oꝑimet te inimicus
tuus int̃ portas tuas. Nisi custodieris ⁊ fe
ceris oĩa v̄ba legis h⁹ q̃ pscripta sũt in hoc
volumĩe. et timueris nomen ei⁹ gloriosum
⁊ terribile: hoc est dñm deũ tuum. augebit
dñs plagas tuas et plagas semĩs tui. pla-
gas magnas ⁊ pseuerãtes ifirmitates pes
simas ⁊ ꝑpetuas. ⁊ ꝯuertet te ĩ oẽs afflictiõ
nes egipti: q̃s timuistis et adherebũt tibi.
Insup ⁊ vniuersos lãguores ⁊ plagas: q̃ ñ
sũt scripte in volumĩe legis h⁹ inducet do-
min⁹ sup te: donec te ꝑterat. ⁊ ẽmanebitis
pauci nũero q̃ prius eratis sicut astra celi
p̃ multitudine. qm̃ nõ audisti vocẽ dñi dei
tui. Et sic añ letat⁹ ẽ dñs sup vos bñ vob
faciens vosq; multiplicans sic letabit̃ di-
spdens vos atq; subuertens. vt auferami-
ni de terra ad quaz ingredieris possidẽdaz
Dispget te dñs ĩ om̃s ꝑ̃los a sũmitate t̃re
vsq; ad terminos ei⁹. ⁊ fuies ibi dijs alienis:
q̃s ⁊ tu ignoras ⁊ pres tui lignis et lapidib⁹.
In gẽtib⁹ q̃b⁹ illis ñ q̃esces. neq; erit ẽquies
vestigio pedis tui. Dabit ei tibi dñs ibi cor
pauidũ et deficientes oculos. ⁊ aiam ꝯsum
ptam meroꝛe: et erit vita tua q̃si pendens
añ te. Timebis noctẽ et die: et ñ credes vi
te tue. Mane dices quis det mihi vespe: ⁊
vespe q̃s mihi det mane: ꝑter cordis tui
formidinẽ q̃ terreberis. et ꝑ̃ ea q̃ tuis vi-
debis oc̃lis. Reducet te dñs classib⁹ ĩ egi-
ptũ p viã de q̃ dixit tibi vt eã ãpli⁹ nõ vide
res. Ibi vẽderis inimicis tuis ĩ fuos ⁊ an
cillas ⁊ nõ erit qui emat. Capi. XXIX.

Hec sunt verba federis q̃ pcepit dñs Moysi vt feriret cũ filijs isr̃l ĩ t̃ra Moab ꝑter illud fed⁹ q̃ cũ eis pepigit ĩ oreb. Vocauitq; Moyses oẽm isr̃l et dixit ad eos. Vos vidistis vni-
uersa q̃ fecit dñs coram vob⁹ ĩ t̃ra egipti pha
raõi. ⁊ oĩb⁹ fuis ei⁹: vniuersoq; t̃re illi⁹. te
pt atones magnas q̃s viderũt oculi tui: signa illa
portentaq; ingẽtia: et nõ dedit vob⁹ dñs cor
intelligẽs et oc̃los videntes: et aures q̃ pos-
sint audire vsq; ĩ pñtẽ diez. Adduxit vos
q̃dragĩta ãnis p deserta nõ sunt attriti ve
stimẽta vestra: nec calciamẽta pedum vr̃orũ
vetustate ꝯsumpta sũt. Panem non come-
distis: vinuz et sicerã non bibistis. vt scire
tis qz ipe est dñs de⁹ vr̃. Et venistis ad hũc
locũ: egressusq; ẽ Seon rex esebon: et Og
rex basã occurrentes nobis ad pugnã: et p

cussim⁹ eos et tulim⁹ terrã eorũ ac trabidi
m⁹ possitẽdã Rubẽ ⁊ gad ⁊ dimidie tribui
Manasse. Custodite ḡ ꝺba pacti hui⁹ ⁊ im
plete ea. vt ītelligatis vniuersa q̃ facietis.
Vos statis hodie cũcti corã dño deo vr̃o.
ꝓncipes vr̃i et trib⁹ ac maiores natu atq; ꝺc
tores oĩs ꝑs isrl liberi ⁊ vxores vr̃e et
aduene q̃ tecũ morant̃ in castris: exceptis
lignoꝝ cesoribꝰ ⁊ his q̃ ꝓportãt aq̃s. vt trã
seas ī federe dñi dei tui. ⁊ in iureiurãdo qꝺ
hodie dñs de⁹ tuus ꝑcutit tecum. vt suscí
tet te sibi ī ꝑm. et ipse sit dñs deus tuus.
sicut locut⁹ est tibi. et sicut iurauit pr̃ibus
tuis Abrahã. ysaac ⁊ iacob. Nec vobis so
lis ego hoc fed⁹ ferio: ⁊ hec iuramenta con
firmo: sꝫ cunctis pr̃sentibꝰ ⁊ absentibꝰ. Vos
em̃ nostis quõ habitauerim⁹ in terra egi
pti: ⁊ quõ trãsierim⁹ ꝑ mediuꝫ natõnum:
q̃s trãseũtes vidistis abominatões et sordes
i. idola eorꝝ lignũ ⁊ lapideꝫ. argentũ et au
rũ q̃ colebãt. Ne forte sit inter vos vir aut
mulier. familia aut trib⁹: cui⁹ cor auersuꝫ
ẽ hodie a dño deo vr̃o. vt vadat et seruiat
dijs illaꝝ gẽtium. ⁊ sit inter vos radix ger
minãs fel ⁊ amaritudinẽ. Cunq; audierit
verba iuramenti hui⁹ bñdicat sibi in corde
suo: dicẽs. Pax erit mihi: et ãbulabo in p̃
uitate cordis mei. ⁊ assumet ebria sicientẽ
⁊ dñs nõ ignoscat ei: sed tũc q̃m maxime fu
ror ei⁹ fumet ⁊ zel⁹ ꝺ hominẽ illũ. et sedeãt
sup eum oĩa maledicta q̃ scripta sunt in
hoc volumĩe: ⁊ deleat dñs nomẽ ei⁹ sub ce
lo: ⁊ ꝓsumat eũ in ꝑditõne ex oĩb⁹ tribꝰ
isrl: iuxta maledictões q̃ in libro legis hu
ius ac federis ꝓtinẽt. Dicetq; sequẽs gene
ratõ: ⁊ filij q̃ nascent̃ deiceps: et pegrini q̃
delõge venerint videntes plagas terre illi
us ⁊ infirmitates q̃b⁹ eaꝝ afflixerit dñs sul
phure et solis ardore ꝓburẽs: ita vt vlt̃ nõ
serat̃: nec virẽs quippiaꝝ germinet in exẽ
plũ subuersiõis sodome ⁊ gomorre. adame
⁊ seboim: q̃s subuertit dñs ī ira ⁊ in furoꝛ
suo. et dicent oĩs gentes: Quare sic fecit
dñs tr̃e huic: Que est hec ira furoris eius
immẽsa: Et rñdebũt. Quia dereliq̃rũt pa
ctũ dñi: qꝺ pepigit cũ pr̃ibꝰ eorꝝ qñ eduxit
eos de tr̃a egipti: et seruierũt dijs alienis.
⁊ adorauer̃t eos q̃s nesciebãt ⁊ q̃b⁹ ñ fuer̃t
attributi. Iccirco irat⁹ ẽ furor dñi ꝺ tr̃az
istã. vt ĩduceret sup eã oĩa maledicta q̃ in
hoc volumĩe scripta sũt. ⁊ eiecit eos ꝺ tra
sua ī ira ⁊ ī furore. ⁊ ī indiḡõe maxia: p
iecitq; in tr̃az aliẽnã sicut hodie ꝓbat̃.
Abscõdita a dño deo nr̃o q̃ manifesta sũt
nobis ⁊ filijs nr̃is vsq; in sempiternum. vt
faciam⁹ vniuersa legis hui⁹. Ca. XXX.

Cum ḡ venerint super
te oẽs ꝑmões isti bñdictõ siue ma
ledictõ quã ꝓposui in ꝓspectu tuo:
et duct⁹ penitudine cordis tui in vniuersis
gẽtibꝰ. ī q̃s disperserit dñs de⁹ tu⁹. et reuer
sus fueris ad eum: et obedieris ei⁹ imperijs
sicut ego hodie ꝑcipio tibi cum filijs tuis
in toto corde tuo: ⁊ in tota anima tua. ꝺu
cet te domin⁹ deus tuus ꝺ captiuitate tua
ac miserebit̃ tui. ⁊ rursum ꝓgregabit te de
cũctis ꝑplis in q̃s te añ dispsit. Si ad car
dines celi fueris dissipat⁹: inde te r̃trabet
dñs de⁹ tuus. ⁊ assumet atq; introducet in
terram quã possederũt patres tui: et obti
nebis eam: ⁊ benedicens tibi. maioris nu
meri te esse faciet q̃ fuerunt pr̃es tui. Cir
cũcidet dñs deus tu⁹ cor tuuꝫ et cor semĩs
tui. vt diligas dñm deuꝫ tuum ex toto cor
de tuo: et in tota anima tua. vt possis viue
re. Omnes autem maledictões has con
uertet sup inimicos tuos: ⁊ eos q̃ oder̃unt
te et psequũt̃. Tu aũt reuertẽris et audies
vocem dñi dei tui: faciesq; vniuersa man
data q̃ ego ꝑcipio tibi hodie: ⁊ abũdare te
faciet dominꝰ deus tu⁹ in cũctis opib⁹ ma
nuum tuarũ. in sobole vteri tui: et in fru
ctu iumẽtoꝝ tuoꝝ in vbertate terre tue et
in rerum omnium largitate. Reuertetur
em̃ domin⁹ vt gaudeat sup te ī oĩb⁹ bonis
sicut gauisus ẽ in pr̃ib⁹ tuis. si tñ audieris
vocem dñi dei tui: et custodieris precepta
eius. ⁊ ceremonias q̃ in hac lege cõscripta
sunt. ⁊ reuertaris ad dominum deuꝫ tuuꝫ
in toto corde tuo et in tota anĩa tua. Man
datũ hoc qꝺ ego ꝑcipio tibi hodie nõ sup
te est neq; procul positũ nec in celo situm vt
possis dicere q̃s nr̃m valet ad celuꝫ ascẽdẽ
vt deferet illꝺ ad nos vt audiam⁹ atq; ope
ꝓpleam⁹: neq; trãs mare positũ vt causẽ
ris ⁊ dicas: q̃s e nob⁹ potẽit mare trãsfreta
re ⁊ illꝺ ad nos vsꝫ ꝺferre. vt possim⁹ audi
re ⁊ facẽ qꝺ ꝑceptũ ẽ: sꝫ iuxta te ẽ ꝑmo val
de ī ore tuo ⁊ ī corde tuo vt facias illũ. Cõ
sidera qꝺ hodie ꝓposuerĩ ī ꝓspectu tuo vitã
⁊ bonũ: ⁊ eꝓrio mortem ⁊ malũ. vt diligas
dñm deũ tuũ ⁊ ãbles ī vijs ei⁹ et custodias

mãdata illius et ceremonias atq; iudicia q viuas: atq; multiplicz te bñdicatq; tibi in terra ad quaz ingredieris possidendã. Si aũt auersum fuerit coz tuuz q audire nolueris atq; errorẽ deceptus adoraueris deos alienos q seruieris eis: ꝓdico tibi hodie q pereas q paruo tẽpore moreris ĩ terra ad quaz iordane transmisso ĩgredieris possidendã. Testes iuoco hodie celũ q terrã q ꝓposuerim vobis vitã et bonũ: bñdictiõem q maledictiõem. Elige g̃ vitã vt q tu viuas q semẽ tuũ: diligas dñm deũ tuũ atq; obedias voci eius: et illi adhereas. Ipe est eñ vita tua q longitudo dierz tuorz: vt habites in terra ꝙ qua iurauit dñs patribus tuis Abrahã. ysaac q Jacob vt daret eam illis. Capitulum .XXXI.

Ibýt quoq; Moyses et locut⁹ ẽ oĩa verba hec ad vniuersũ isrl'et dixit ad eos. Cẽtumuiginti ãnorz sũ hodie: nõ possũ vltr egredi q ĩgredi: ꝑsertim cũ q dñs dixerit mihi nõ trãsibis iordanẽ istũ. Dñs g̃ de⁹ tu⁹ trãsibit añte. Ipe delebit oẽs gẽtes has ĩ ꝓspectu tuo et possidebis eas. Et Josue iste trãsibit añte: sicut locut⁹ ẽ dñs. Facietq; dñs eis sic fecit Seon q Og regibz amorreorz q terre eorz: delebitq; eos. Cũ g̃ q hos ẽdiderit vobis sm̃r: facietis eis sicut ꝓcepi vobis. Eẽ rilit̃ agite: et ꝙfortamĩ. Nolite timere: ne paueatis ad ꝙspectũ eorz q⁹ dñs de⁹ tu⁹ ipe ẽ ductor tu⁹. q nõ dimittet nec derelinqt te. Elocauitq; Moyses Josue: q dixit ei coraz omni isrl'. Cõfortare q esto robustus. Tu eñ introduces pplm istũ in terrã quã dabit ꝑ se ꝑibz eorz iurauit dñs: q tu eã diuides sorte. Et dñs qui ductor est vñ ipe erit tecũ: nõ dimittet nec derelinqt te. Noli timere nec paueas. Scripsit itaq; Moyses legẽ hãc q ẽdidit eã sacerdotibz filijs leui: q portabant archã federis dñi q cũctis seniorib⁹ isrl'. Precepitq; eis dicẽs. Post septẽ annos remissionis ĩ solẽnitate tabnaculorz ꝙueniẽtibz cũctis ex isrl' vt appareant in ꝙspectu dñi dei tui ĩ loco quẽ elegerit dñs. leges ẽba legis hui⁹ corã omñi isrl'. audiẽtibz eis q in vnũ omñi ꝑplo ꝙgregatos tam viris ꝙ mulieribz ꝑuulis et aduenis qui sũt intra portas tuas: vt audientes discãt et timeãt dñm deũ vr̃m: et custodiãt impleãtq; oẽs ẽmones legis hui⁹. Filij q

eorz qui nunc ignorant: vt audire possint q timeant dñm deum suũ cũctis diebz q̃bz versant̃ in terra: ad quã vos iordane trãsmisso ꝑgitis obtinẽdã. Et ait dñs ad moy sen. Ecce ꝑpe sũt dies mortis tue. Voca Josue: q state in tabernaculo testionij vt ꝑcipiã ei. Abierũt g̃ Moyses q iosue q stetert ĩ tabernaculo testionij: apparuitq; dñs ibi in colũna nubis q̃ stetit in ĩtroitu tabnaculi: dixitq; dñs ad Moysen. Ecce tu dormies cũ ꝓribz tuis: q ꝑplus iste ꝙsurgẽs fornicabit̃ ꝓ deos alienos ĩ terra ad quã ingrediet̃ q habitabit ĩ ea: ibi derelinquet me q irritũ faciet fedus q̃d pepigi cum eo. Et irascet̃ furor meus ĩ eũ in die illo: et derelinquam eũ q absondã faciẽ meam ab eo: et erit ĩ deuoratiõem. Inueniẽt eũ oĩa mala et afflictiões: ita vt dicat in illa die. Vere q nõ ẽ deus mecũ ĩuenerũt me hec mala. Ego aũt absc̃dã q celabo faciẽ meã ĩ die illo ꝑpter oĩa mala q̃ fecit: q⁹ secut⁹ ẽ deos alienos. Nũc itaq; scribite vobis cãticũ illud q docete filios isrl' vt memoriẽ teneãt q ore decantẽt: q sit mihi carmẽ istud ꝑ testimonio ĩter filios isrl'. Introducã eñ eũ in terram ꝑ q̃ iurauí ꝓribz eius lacte q melle manantẽ. Cũq; ꝙmederit et saturati crassiq; fuerint auertẽt̃ ad deos alienos q fuient eis: detrhentq; mihi q irritũ faciẽt pactũ meũ: postq̃ inuenerit eũ mala multa q afflictiões: rñdebit ei canticũ illud ꝑ testionio: q̃d nulla delebit oblivio ex ore semis tui. Scio eñ cogitatiões eius: q̃ facturus sit. hodie anteq̃ introducã eũ ĩ terrã quã ei pollicit⁹ sum. scpsit q̃z Moyses canticum: q docuit filios isrl'. Precepitq; dñs iosue filio nun: q ait. Cõfortare et esto robust⁹. Tu eñ introduces filios isrl' in terrã quã pollicit⁹ sum q ego ero tecũ. Postq̃ g̃ scpsit moyses ẽba legis hui⁹ ĩ volumie atq; ꝙpleuit: ꝓcepit leuitis q portabant archã federis dñi dicẽs. Tollite librũ istũ et ponite eũ ĩ latere arche federis dñi dei vestri: vt sit ibi ꝓ te ĩ testioniuz. Ego eñ scio ꝓtiõem tuã q ceruicẽ tuã durissimã. Adhuc viuẽte me q ĩgrediẽte vobiscũ sp ꝓtentiose egistis ꝓ dñm q̃ntomagis cuz mortu⁹ fuero. Cõgregate ad me oẽs maiores natu ꝑ tribz vr̃as atq; doctores: q loq̃r audiẽtibz eis ẽmones istos: q ĩuocabo ꝓ eos celũ q terrã. Noui eñ q̃ post mortem meam

ĩque ãgetis.⁊ declinabitis cito ꝺ via:quã ꝓcepi vobis:et occurrẽt vobis mala in extremo tpe qñ feceritis malũ ĩ ꝓspectu ꝺñi vt irritetis eũ ꝑ opa manuũ vr̃aꝝ. Locutus ẽ ergo moyses audiẽtẽ vniuerso cetu isr̃l verba carminis hui⁹:et ad finem vsqꝫ compleuit. ¶ Capitulum .XXXII.

Audite celi que loquor.

audiat terra verba oris mei. Concrescat ĩ pluuia doctrĩa mea: fluat vt ros eloquiũ meũ. Quasi ymber supꝫ herbã et q̃si stille sup gmina:qꝛ nomẽ ꝺñi ĩuocabo. Date magnificẽtiã deo nr̃o: dei pfecta sũt opa:⁊ oẽs vie ei⁹ iudicia. Deꝰ fidelis ⁊ absqꝫ vlla iniq̃tate:iust⁹ et rectus. Peccauerũt ei:nõ filij ei⁹ ĩ sordibꝫ. Generatio p̃ua atqꝫ puersa:heccine reddis ꝺño pꝓlo stulte ⁊ ĩsipiẽs:Nũq̃ nõ ipe ẽ pr̃ tu⁹ q̃ possidet te: et fecit ⁊ creauit te: Memẽto diey antiquoꝝ.cogita generatões sĩgulas Interroga pr̃em tuũ ⁊ annunciabit tibi: maiores tuos ⁊ dicent tibi. Qñ diuidebat altissimus gẽtes.qñ sepabat filios Adaz. Constituit termios pꝓloꝝ iuxta numeruz filiorũ isr̃l. Pars aũt ꝺñi pꝓlus ei⁹:iacob funicul⁹ hereditatis eius. Inuenit euz in terra deserta:ĩ loco horroris ⁊ vaste solitudinis. Circũduxit eũ ⁊ docuit ⁊ custodiuit q̃si pupillã oculi sui. Sicut aq̃la puocans ad volãdũ pullos suos:⁊ sup eos volitãs. Expãdit alas suas ⁊ assũpsit eũ:atqꝫ portauit ĩ hũeris suis. Ꝺñs sol⁹ dux eius fuit ⁊ nõ erat cũ eo deus alien⁹. Cõstituit eum sup excelsã terrã:vt ꝓmederet fruct⁹ agroꝝ rũ. Vt sugeret mel de petra oleũqꝫ de saxo durissimo. Butirũ de armẽto ⁊ lac de ouibus:cũ adipe agnoꝝ ⁊ arietũ filioꝝ basã. Et hircos cũ medulla tritici:⁊ sanguinez vue biberẽt meracissimũ. Incrassat⁹ ẽ dilectus ⁊ recalcitr̃auit:ĩcrassat⁹.impinguat⁹. dilatat⁹.dereliq̃t deũ factorẽ suũ ⁊ recessit a deo saluatori suo. Prouocauerũt eũ in dijs alienis:⁊ in abhomiatõnibꝫ ad iracũ diã ꝓcitauerũt. Immolauer̃t demonijs et nõ deo:dijs q̃s ignorabãt. Noui recẽtesqꝫ venerũt:q̃s nõ coluerũt pr̃es eoꝝ. Deũ q̃ te genuit dereliq̃sti:⁊ oblit⁹es ꝺñi creatoris tui. Vidit ꝺñs ⁊ ad iracũdiã ꝓcitat⁹ ẽ: qꝛ puocauerũt eũ filij sui ⁊ filie. Et ait. abscondam faciem meaz ab eis:⁊ ꝓsiderabo nouissima eoꝝ. Generatio eñ puersa est ⁊ infideles filij. Ipi me puocauerũt in eo q̃ nõ erat deus:⁊ irritauerũt ĩ vanitatibus suis. Et ego prouocabo eos in eo qui non est pꝓlus et in gente stulta irritabo illos. Ignis succẽsus ẽ in furore meo:⁊ ardebit vsqꝫ ad inferni nouissima. Deuorabitqꝫ terram cũ germĩe suo:⁊ montiũ fũdamenta ꝓburet. Cõgregabo sup eos mala:⁊ sagittas meas cõplebo in eis. Cõsumẽt fame ⁊ deuorabũt eos aues morsu amarissimo. Dẽtes bestiaꝝ ĩmittã ĩ eos:cũ furore trahentiũ sup terrã atqꝫ serpentiũ. Foris vastabit eos gladi⁹ ⁊ int⁹ pauor:iuuenez sir̃ ac virginẽ lactantẽ cũ hoĩe sene. Et dixi: vbi nam sũt:cessare faciã ex hoĩbꝫ memoriã eoꝝ. Sz pter irã inimicoꝝ distuli:ne forte supbirẽt hostes eoꝝ. Et dicerẽt. Manus nr̃a excelsa: ⁊ nõ ꝺñs fecit hec oñia. Gens absqꝫ ꝓsilio ẽ ⁊ sine prudẽtia. vtinã sapent ⁊ intelligerẽt:ac nouissima puiderent. Quõ psequebat̃ vnus mille ⁊ duo fugauerũt decẽ milia:Nõne ideo qꝛ de⁹ suus vẽdidit eos ⁊ ꝺñs pclusit illos:Nõ em̃ est deus nr̃ vt de⁹ eoꝝ et inimici nr̃i sũt iudices. De vinea sodomoꝝ vinea eoꝝ ⁊ ꝺ sub urbanis gomorre. Vua eoꝝ vua fel⁹ ⁊ botrus amarissim⁹. Fel draconũ vinũ eoꝝ ⁊ venenũ aspidũ insanabile. Nõne hec condita sũt apꝺ me ⁊ sigĩta ĩ thesauris meis: Mea ẽ vltio ⁊ ego retribuã eis ĩ tpe:vt labat̃ pes eoꝝ. Juxta ẽ dies pditõis ⁊ adesse festinãt tpa. Judicabit ꝺñs pꝓlm suũ ⁊ seruis suis miserebit̃. Videbit q̃ infirmata sit man⁹:et clausi q̃z defecerũt reliquiq̃z consũpti sũt. Et dicẽt vbi sũt dij eoꝝ ĩ q̃bꝫ habebãt fiduciã. De q̃ꝝ victimis comedebãt adipes et bibebãt vinũ libaminũ. Surgãt ⁊ opitulent̃ vob et ĩ nccitate vos ptegãt. Videte q̃ ego sim sol⁹ et nõ sit ali⁹ de⁹ pter me. Ego occidã ⁊ ego viuere faciã.pcutiã ⁊ ego sanabo ⁊ nõ ẽ q̃ de manu mea possit eruere. Leuabo ad celũ manũ meã:⁊ dicã viuo ego ieternũ:si acuero vt vulgoꝝ gladiũ meũ et arripuerit iudiciũ man⁹ mea. Reddam vltionem hostibꝫ meis ⁊ bis qui oderunt me retribuam. Inebriabo sagittas meas sanguine:⁊ gladius meus deuorabit carnes. De cruore occisorũ ⁊ de captiuitate nudati inimicorũ capitis. Laudate gentes pꝓlm eius:qꝛ sanguinẽ seruorũ suorũ vlciscetur. Et vindictam retribuet

in hostes eoꝝ: et ꝓpitius erit terre populi sui. Venit ḡ Moyses ⁊ locutus ē oīa verba cantici hui⁹ in auribꝫ ꝑlī: ipe ⁊ Josue filī⁹ nun. Cōpleuitqꝫ oēs ꝑmones istos. loqñs ad vniuersum isrl̄: ⁊ dixit ad eos. Ponite corda vra ī oīa verba mea q̄ ego testificor vobis hodie: vt mandetis ea filijs vris custodire ⁊ facere ⁊ īplere vniuersa q̄ scripta sūt ī voluīe legis hui⁹: qꝛ nō incassuꝫ ꝓcepta sūt vobis: sꝫ vt singuli in eis viuerēt: q̄ faciētes longo tpe ꝑseueretis ī terra ad quā iordane trāsmisso ingredimī possidendā. Locutusqꝫ ē dñs ad Moysen ī eadē die dicens. Ascende in montē istū abarim id est trāsitū. in montē nebo q̄ est in terra moab ꝙ hiericho et vide terram chanaan quā ego tradam filijs isrl̄ obtinendam et morere in monte. Quē conscēdēs iūgeris ꝑlīs tuis. sicut mortu⁹ ē Aaron frī tuus in monte hor et apposit⁹ ꝑlīs suis: qꝛ ꝓuaricati estis cōtra me in medio filioꝝ isrl̄ ad aquas ꝯdictōis ī cades deserti syn: ⁊ nō sctī ficastis me ītēr filios isrl̄. Ecōtra videbis eā ⁊ nō ingredieris in eam quā ego dabo filijs israhel. ¶ Capitulum .XXXIII.

Hec ē benedictō qua benedixit moyses homo dei filios israhel añ mortē suam. Et ait. Dñs de syna venit et de seir ort⁹ ē nobis. Apparuit de monte pharā et cū eo sctoꝝ milia. In dextera ei⁹ ignea lex: dilexit populos. Oēs sancti in manu illi⁹ sūt ⁊ q̄ approp in quant pedibꝫ eius. Accipiēt de doctrina illius. Legē ꝓcepit nobis moyses: hereditatē multitudinis Jacob. Erit apud rectissimū rex ꝙgregatis pricipibꝫ ꝑlī cū tribubus isrl̄. Viuat ruben ⁊ nō moriat⁹ ⁊ sit pauus ī numero. Hec ē Jude bñdictio. Audi dñe vocē Jude ⁊ ad ꝑlm suū introduc eū. Man⁹ ei⁹ pugnabūt ꝓ eo: ⁊ adiutor illi⁹ cōtra aduersarios ei⁹ erit. Leui q̄ dixit. Perfectio tua et doctrīa tua a viro sctō tuo quē ꝓbasti in tēptatōe et iudicasti ad aq̄s ꝯdictōis. Qui dixit pr̄i suo et mr̄i sue nescio vos ⁊ frēs suis ignorauerūt illos ⁊ nescierūt filios suos. Hi custodierūt eloquiū tuū ⁊ pactū tuū ꝙuauerūt: iuditia tua o Jacob ⁊ legē tuā o isrl̄. Ponēt thimiama ī furore tuo. ⁊ olocausta sup altare tuū. Benedic dñe fortitudini ei⁹ ⁊ opera manuū illius suscipe. Percutite dorsa inimicoꝝ ei⁹: et q̄ oderūt eū nō ꝙsurgant. Et beniamin dixit. Amātissim⁹ dñi habitabit ꝓfidēter: in eo q̄si ī thalamo tota die morabit̄ ⁊ inter hūeros illi⁹ requiescet. Joseph q̄ dixit. De benedictōe dñi terra ei⁹: de pomis celi ⁊ rore atqꝫ abisso subiacēte. De pomis fructuū solis ac lune: de vertice antiquoꝝ mōtiū: de pomis colliū et noꝝ ⁊ de frugibꝫ terre ⁊ de plenitudīe eius. Benedictō illi⁹ q̄ dixit apparuit ī rubo veniat sup caput Joseph: ⁊ sup vticē nazarei ītēr frēs suos. Quasi ꝑmogeniti thauri pulcritudo ei⁹ cornua rinocerotis cornua illius. In ipis vētilabit gētes vsqꝫ ad extremos terre. Hec sūt multitudines effraim. et hec milia manasse. Et zabulō dixit. Letare zabulō ī exitu tuo ⁊ yssachar ī tabnaculis tuis: populos vocabūt ad montē: ibi īmolabūt victimas iustitie. Qui inundabūtꝫ maris q̄si lac sugēt ⁊ thesauros absconditos arenaꝝ. Et gad dixit. Benedict⁹ ī latitudīe gad. quasi leo requieuit: cepitqꝫ brachiuꝫ et vticē. Et vidit principatū suū q̄ ī pte sua doctor erat repositus⁹ q̄ fuit cū pricipibꝫ ꝑlī ⁊ fecit iustitias dñi ⁊ iuditū suū cū isrl̄. Dan q̄ dixit. Dan catul⁹ leonis: fluet largiter de basan. Et neptalim dixit. Neptali habūdantia ꝓfruet̄ ⁊ plen⁹ erit bñdictōibꝫ dñi. mare ⁊ meridiē possidebit. Aser q̄ dixit. Benedict⁹ ī filijs aser Sit placēs frībꝫ suis: ⁊ intinguat ī oleo pedem suū. Ferrū ⁊ es calciamētū ei⁹. Sicut dies iuuētutis tue ita ⁊ senect⁹ tua. Nō est de⁹ ali⁹ vt de⁹ rectissim⁹. Ascēsor celi auxiliator tu⁹. Magnificētia ei⁹ discurrūt nubes: habitaculū ei⁹ sursū ⁊ subt̄ brachia sempiterna. Eiciet a facie tua inimicū dicetqꝫ cōtere. Habitabitqꝫ isrl̄ ꝓfidēter ⁊ sol⁹. Oculus iacob in terra frumēti et vini: celiqꝫ caligabūt rore. beatus tu isrl̄. Quis similis tui. ꝑle q̄ saluaris ī dño: Scutū auxilij tui ⁊ gladius glie tue. Negabūt te inimici tui et tu eorū colla calcabis. ¶ Capitulum. XXXIIII.

Ascendit ḡ Moyses de campestribꝫ moab sup montē nebo in vertice phasga cōtra hiericho. ostenditqꝫ ei dñs oēm terrā galaad vsqꝫ dan ⁊ vniuersam neptalī terrāqꝫ ephraim ⁊ manasse ⁊ oēm terrā vsqꝫ ad mare nouissimū ⁊ australē partē ⁊ latitudinem campi hiericho ciuitatis palinaꝝ vsqꝫ segor. Dixitqꝫ dñs ad eū. Hec ē terra ꝓ q̄ iurauī Abrahā. ysaac ⁊ iacob dicēs. Semini tuo dabo

eã. Uidisti eã oculis tuis ⁊ nõ trãsibis ad illaz. Mortuusqꝫ ẽ ibi moyses ꝑuus dñi in ẽra moab iubẽte dño: ⁊ sepeliuit eũ i valle terre moab ꝟ phegor: ⁊ nõ cognouit hõ sepulchrũ ei⁹ vsqꝫ in pñtẽ diẽ. Moyses centum ⁊ viginti ãnoꝝ erat qñ mortu⁹ ẽ. Non caligauit ocul⁹ ei⁹: nec dẽtes illi⁹ moti sũt Fleuerũtqꝫ eũ filij isr'l in cãpestribꝰ moab triginta diebꝰ ⁊ cõpleti sũt dies planctus lugentiũ moysen. Josue ꝺo fili⁹ nun repletus ẽ spũ sapiẽtie qꝛ moyses posuit supꝝ eũ man⁹ suas. Et obedierũt ei filij isr'l: feceũt qꝫ sicut precepat dñs moysi. et nõ surrexit ꝓpha vlt̃ in isr'l sicut moyses quem nosset dñs facie ad faciẽ in oĩbꝰ signis atqꝫ portẽtis q̃ ꝑ eum misit ⁊ faceret i terra egipti Pharaoni ⁊ oĩbꝰ ꝺuis eius vniuersoqꝫ terre illi⁹: ⁊ cunctã manũ robustã magnaqꝫ mirabilia q̃ fecit moyses corã vniuerso israhel. Explicit deutronomium.

Incipit prologus beati Hieronimi p̃sbitẽri in librum Josue.

Gnãdẽ finito pentha
teuco moysi velut grãdi fenore liberati. ad iĩm filiuz naue manũ mittim⁹: quẽ hebrei Josue bennũ. id ẽ iosue filiũ nun vocãt: ⁊ ad iudicũ libꝛũ quẽ sophtĩ appellãt: ad Ruth q̃ꝫ ⁊ hester q̃s istẽ noĩbꝰ efferũt. Monem⁹qꝫ lectorẽ vt siluã hebraicoꝝ noĩm ⁊ distinctiõnes ꝑ mẽbra diuisas diligẽs scriptura ꝑseruet: ne nr̃ labor et illi⁹ studiũ pereat. Et vt i primis qꝺ sepe testat⁹ sũ sciat me ñ i reprehensionẽ veterũ noua cudere sicut amici me criminant̃: sꝫ ꝑ vili portiõne offerre lingue mee hoĩbꝰ q̃s tñ nr̃a delectãt: vt ꝑ grecoꝝ exploꝛis q̃ ⁊ sũptu ⁊ labore maximo indigẽt: editiõem nr̃am habeãt. Et si cubi in antiquoꝝ voluminũ lectiõne dubitarint: hec illis ꝓferentes inueniãt qꝺ requirũt. Marie cũ apꝺ latinos tot sint exẽplaria q̃t codices: ⁊ vnusquisqꝫ ꝑ arbitrio suo vel addiderit vel subtraxerit qꝺ ei visũ ẽ: ⁊ vtiqꝫ nõ possit verum esse qꝺ dissonat. Unde cesset arcuatꝰ vulnere ꝟ nos ĩsurgere scorpius. et sanctũ op⁹ venenata carpe lingua desistat: vel suscipiens si placet vel ꝓtemnẽs si displicet: memineritqꝫ illoruz versuũ. Os tuũ habũdauit malitia. et lingua tua ꝓcinnabat dolos. Sedẽs aduers⁹ frẽm tuũ loq̃baris: ⁊ aduers⁹ filiũ matris tue ponebas scandalũ: hec fecisti et tacui. Existimasti inique qꝛ ero tui silis. arguã te ⁊ statuã illa ꝟ faciẽ tuã. Que em̃ audiẽtis vel legẽtis vtilitas ẽ: nos laborãꝺo sudare ⁊ alios detrabẽꝺo laborare. doleze iudeos q̃ calũniandi eis et irridẽꝺi ꝓpianos sit oblata occasio: et eccl'ie hoĩes iꝺ despicere ymmo lacerare vñ aduersarij torquent̃. Qꝛsi vetus eis tm̃ placet interꝓtatio que ⁊ mihi nõ displicet. ⁊ nihil ex̃t recipiẽꝺum putant: cur ea q̃ sub astericis et obel' vel addita sũt vel ãputata: legũt et negligunt: Quare Danielẽ iuxta theoꝺotionis trãslatiõem ecclesie susceperũt: Cur Origenem mirãt̃ ⁊ Eusebiũ pãphili: cũctas ediciones sil'r deserentes: Aut q̃ fuit stultitia. postq̃ vera dixerit ꝓferre q̃ falsa sũt: Cñ aũt in nouo testamẽto ꝓbare potuerũt assumpta testimonia que i libris veteribus nõ habent̃: Hec dicimus ne omĩno calũniantibꝰ tacere videamur. Ceterũ p⁹ sãcte paule dormitiõem cui⁹ vita virtutis exemplum ẽ ⁊ hos libros quos eustochio virgini xpi negare nõ potui. decreuimus dum spiritus hos regit artus ꝓpha ꝛ explanatiõni incumbere: ⁊ omissum iamꝺiu opus qꝺam post liminio repetere: pertim cum ⁊ ãmirabilis sanctusqꝫ vir Pammachi⁹ hoc idem litteris flagitet: ⁊ nos ad patriaz festinantes: mortiferos sirenaꝝ cant⁹ surda debeamus aure trãsire. Explicit prolog⁹.

Incipit liber Josue. Capitulum. I.

Factũ ẽ p⁹ mortem Moysi sermo
dñi: vt loq̃ret̃ dñs ad Josue filiũ nun mĩstrũ moysi: ⁊ diceret ei. Moyses seruus meus mortuus ẽ. Surge ⁊ transi iordanẽ istũ tu ⁊ oĩs ꝑ̃ls tecũ i terrã quã ego dabo filijs isr'l. Omnẽ locũ quẽ calcauerit vestigiũ pedis vr̃i vobis tradam sicut locut⁹ sum moysi. a deserto ⁊ libano vsqꝫ ad fluuium magnum eufraten: omnis terra ethei ꝝ vsqꝫ ad mare magnum cõtra solis occasũ erit termin⁹ vr̃. Null⁹ poterit vobis resistere cũctis diebꝰ vite vr̃e. Sicẽ fuit cũ

Moyſe ero ⁊ tecū: nō dimittam nec derelī quā te. Confortare ⁊ esto robust⁹. Tu em̄ sorte diuides ꝓplo huic terram: p q̄ iurau ꝑrib⁹ tuis vt trader̄ eaz illis. Confortare igit̄ ⁊ esto robust⁹ valde: vt custodias ⁊ facias omnē legē quā ꝑcepit tibi moyses ꝑuus meus. Ne declines ab ea ad dexteram vel ad siniſtrā: vt intelliges cūcta q̄ agis. Nō recedat volumē legis hui⁹ ab ore tuo: sz meditaberis ī ea die⁹ ac nocti⁹ vt custodias et facias omīa q̄ scripta sūt in eo. Tunc diriges viā tuam ⁊ intelliges eam Ecce ꝑcipio tibi: ꝓfortare ⁊ esto robust⁹. Noli metuere ⁊ noli timere: qm̄ tecum est dñs de⁹ tuus in oī⁹ ad quecūq⁹ pregreris Precepitq⁹ iosue ꝓcipi⁹ ꝓplo ⁊ dicēs. Trā site p medīū castroz ⁊ īpate ꝓplo ⁊ dicite Prepate vobis cibaria: qm̄ p⁹ die tertiuz trāsibitis iordanē: ⁊ ītrabitis ad possidendam terrā quā dñs de⁹ nr̄ dat⁹ ē vobis. Rubenitis q̄z et gaddītis ⁊ dimidie tribu manasse ait. Memētote ꝑmōis quē ꝑcepit vobis moyses famul⁹ dñi dicēs. Dñs de⁹ vr̄ dedit vobis requiē ⁊ oēm terrā. Uxores vr̄e ⁊ filij ac iumēta manebūt ī terra quā tradidit vobis moyses transiordanē. Vos aī trāsite armati añ frēs vr̄os oēs fortes manu ⁊ pugnate p eis donec det requiē dñs frib⁹ vr̄is sic ⁊ vobis dedit: ⁊ possideāt ipi q̄z terrā quā dñs de⁹ vr̄ daturus ē eis. ⁊ sic reuertimī in terrā possessionis vr̄e ⁊ habitabitis ī ea quā vob⁹ dedit moyses famul⁹ dñi trāsiordanē ☞ solis ortuz. Rñderuntq⁹ ad Iosue atq⁹ dixerūt. Oīa q̄ ꝑcepisti nob faciem⁹. ⁊ q̄cūq⁹ miseris ibim⁹. Sicut obediuim⁹ ī cūctis moysi ita obediem⁹ ⁊ tibi. tantū sit dñs de⁹ tecū sicut fuit cū moyse. Qui ☞ dixerit ori tuo ⁊ nō obedierit cūctis ꝓmonib⁹ q̄s ꝑcepis ei: morat̄. Tu tm̄ cōfortare ⁊ viriliter age. ¶ Capitulum .II.

Misit igitur Iosue filī nun ☽ sethim duos viros explora tores absc̄ōdite: ⁊ dixit eis. Ite et ꝓsidērate terrā vrbēq⁹ hiericho. Qui ꝓgen tes īgressi sūt domū mlieris mētricis noīe raab: ⁊ q̄euerūt apud eā. Nūciatūq⁹ ē regi hierich⁹ ⁊ dictū. Ecce viri ingressi sūt huc p noctē de filijs israhel: vt explorarent terram. Misitq⁹ rex hierich⁹ ad Raab meretricez dicens. Educ viros qui venerūt ad te ⁊ ingressi sunt domū tuā. Exploratores

quippe sūt: et omnē terrā ꝓsiderare venerūt Tollēsq⁹ mulier viros absc̄ōdit ⁊ ait. Fateor venerūt ad me: sz nesciebā vñ essent. Cūq⁹ porta clauderet̄ in tenebris ⁊ illi pariter exierūt: nescio q̄ abierūt. Persequmī citꝰ ⁊ ꝓpḧendetis eos. Ipa aūt fecit ascendere viros in solariū dom⁹ sue: opuitq⁹ eos stipula lini que ibi erat. Illi aūt q̄ missi fuerant secuti sūt eos p viā q̄ ducit ad vaduz iordanis: illisq⁹ egressis statim porta clausa est. Necdū obdormierāt q̄ latebāt: et ecce mulier ascēdit ad eos: ⁊ ait. Noui q⁹ dom⁹ tradiderit vobis terraz etenī irruit ī nos terror vr̄ ⁊ elāguerūt oēs habitatores tre. Audiuim⁹q⁹ siccauerit dñs aq̄s maris rubri ad vr̄m introituz q̄n egressi estis ex egipto: ⁊ q̄ feceritis duob⁹ amorreoz regibus q̄ erāt transiordanē Seon ⁊ Og q̄s interfecistis. Et hec audiētes ptimuim⁹ ⁊ elāguit cor nr̄m: nec remānsit ī nobis ſpūs ad introituz vr̄m. Dñs em̄ de⁹ vr̄ ipe ē de⁹ in celo sursū: et in terra deorsū. Nūc ☞ iurate mihi p dñm. vt quō ego miscōiam feci vobiscū ita ⁊ vos faciatis cū domo ꝑris mei. detisq⁹ mihi verum signū vt saluetis ꝑrem meū et matrē. frēs et sorores meas: et oīa q̄ illoz sūt: et eruatis aīas nr̄as a morte. Qui rñderunt ei. Aīma nr̄a sit p vobis in morte si tñ nō ꝓdideris nos. Cūq⁹ tradiderit nobis dñs trā faciem⁹ in te miscōiaz et veritatē. Dimisit ☞ eos p funē de fenestra Domus em̄ ei⁹ herebat muro. Dixitq⁹ ad eos. Ad montana cōscendite ne forte occurrant vobis reuertentes: ibiq⁹ latitate trib⁹ die⁹ donec redeāt: ⁊ sic ibitis p viaz vr̄am. Qui dixerūt ad eaz. Innoxij erim⁹ a iuramento hoc q̄ adiurasti nos si īgredientib⁹ nobis trā signū fuerit funicul⁹ iste coccineus et ligaueris eū ī fenestra p quā dimisisti nos: ⁊ prēm tuū ac mr̄em: frēsq⁹ ⁊ omnē cognatōem tuā congregaueris ī domuz tuā. Qui ostium domus tue egressus fuerit: re⁹ sibi erit. Sāguis ipius ī caput ei⁹: ⁊ nos erimus alieni. Cunctoz aūt sanguis q̄ tecū in domo fuerint: redūdabit in caput nr̄m si eos aliq̄s tetigerit. Qsi nos ꝓdere volueris ⁊ ꝓmonē istuz ꝑferre ī medīū: erimus mūdi ab hoc iuramēto q̄ adiurasti nos. Et illa rñdit. Sicut locuti estis ita fiat. Dimittēsq⁹ eos vt pgerēt: appēdit funiculum coccineū in fenestra. Illi vero

ambulantes puenerũt ad mõtana ⁊ man serũt ibi tres dies donec reuerterẽt q̃ fue rãt pſecuti. Querẽtes eñ p oẽm viam nõ reperũt eos. Quibꝰ vrbẽ ingreſſis reuerſi ſũt ⁊ deſcẽderũt exploratores de mõte ⁊ trãſ miſſo iordane venerũt ad ioſue filiũ nun. narrauerũtq; ei oñia q̃ acciderãt ſibi: atq; dixerũt. Tradidit dñs oẽm t̃rã hãc i ma nus nr̃as: ⁊ timore pſtrati ſũt cũcti habi tatores eius. Capitulum .III.

EBitur Joſue de nocte ꝓſurgens mouit caſtra: egredien teſq; ꝺ ſethim venerũt ad iordanẽ ipe ⁊ oñes filij iſrl̃ ⁊ morati ſũt ibi p tres dies. Quibus euolutis trãſierũt pcones p caſtrorũ mediũ et clamare ceperũt. Cñ videritis archam federis dñi dei vr̃i et ſa cerdotes ſtirpis leuitice portãtes ea: vos quoq; conſurgite ⁊ ſequimi p̃cedentes: ſit q; int̃ vos ⁊ archã ſpatiũ cubitorꝫ duũ mi liũ vt pcul videre poſſitis ⁊ noſſe p quam viã ingrediamini qꝛ pri⁹nõ ãbulaſtis per eã: et cauete ne appropinq̃tis ad archam. Dixitq; Joſue ad pl̃m. Sctificamĩ: cras ei faciet dñs int̃ vos mirabilia. Et ait ad ſacerdotes. Tollite archã federis: ⁊ p̃cedi te pl̃m. Qui iuſſa cõplentes tulerũt ⁊ am bulauerũt añ eos. Dixitq; dñs ad Joſue. Hodie incipiã exaltare te coraꝫ oñi iſrl̃: vt ſciãt q; ſicut cũ moyſe fui: ita et tecum ſim. tu autẽ p̃cipe ſacerdotibꝰ q̃ portãt ar cham federis: et dic eis. Cũ ingreſſi fueri tis ptem aque iordanis ſtate in ea: dixitq; ioſue ad filios iſrl̃. Accedite huc et audite ꝺbũ dñi dei vr̃i. Et rurſum in hoc inquit. ſcietis q; dñs de⁹ viuens in medio vr̃i eſt: ⁊ diſpdet i ꝓſpectu vr̃o Chananeũ ⁊ ethẽũ ephẽũ ⁊ phereſeũ. gergeſeũ q̃ ⁊ iebuſeũ et amorreũ. Ecce archa federis dñi oĩs terre añcedet vos p iordanez. Parate. xij. vi ros de. xp̃. tribꝰ iſrl̃ ſingulos p ſingulas trib⁹. Et cũ poſuerĩt veſtigia pedum ſuorꝫ ſacerdotes q̃ portãt archaz federis dñi dei vniuerſe in aquis iordanis. aque q̃ ifferio res ſũt decurrẽt atq; deficiẽt: q̃ autẽ deſup veniũt in vna mole cõſiſtẽt. Igit̃ egreſſ⁹ ẽ pl̃s de tabernaclis ſuis vt trãſiret iorda nẽ: ⁊ ſacerdotes q̃ portabãt archã federis pgebãt añ eũ. Ingreſſiſq; eis iordanẽ: et pedibꝰ eorꝫ in pte aq̃ tinctis: iordanis aũt ripas aluei ſui tpe meſſis ipleuerat: ſtete rũt aque deſcẽdentes in loco vno et inſtar mõtis intumeſcẽtes apparebãt pcul ab vr be q̃ vocat̃ edõ vſq; ad locũ ſarthan: q̃ aũt inferiores erãt i mare ſolitudinis qꝺ nũc vocat̃ mortuum deſcenderũt vſq; quo oĩno deficerent. pl̃s aũt incidebat ꝺ iordanẽ et ſacerdotes q̃ portabant archã federis dñi ſtabant ſup ſiccam humũ in medio iorda nis accincti: oñiſq; pl̃us p arentẽ alueũ tranſibat. Capitulum .IIII.

Dibꝰ trãſgreſſis. dixit dñs ad ioſue. Elige. xij. viros ſin gl̃os p ſingl̃as trib⁹ ⁊ p̃cipe eis vt tollãt de medio iordanis alueo vbi ſteterũt pedes ſacerdotuz. xij. duriſſimos lapides: q̃s poẽtis i loco caſtrorꝫ vbi fixeritis hac nocte tentoria. Vocauitq; ioſue. xij. viros q̃s elegerat de filijs iſrl̃ ſingl̃os de ſingulis tribub⁹: ⁊ ait ad eos. Ite añ archã dñi dei vr̃i ad iordanis mediũ: ⁊ portate ide ſingli ſingl̃os lapides i hũeris vr̃is iuxta nũerũ filiorꝫ iſrl̃ vt ſit ſignũ int̃ vos. Et q̃n iter rogauerĩt vos filij vr̃i cras dicẽtes: q̃d ſibi volũt lapides iſti: rñdebitis eis. Defeceꝛt aq̃ iordanis añ archã federis dñi cũ trãſi ret eũ: idcirco poſiti ſũt lapides iſti i moĩ mentũ filiorꝫ iſrl̃ vſq; ĩeternũ. Feceꝛt g̃ fi lij iſrl̃ ſic̃ p̃cepit eis ioſue portãtes de me dio iordanis alueo. xij. lapides vt dñs ei im parat iuxta nũerũ filiorꝫ iſrl̃ vſq; i locũ i q̃ caſtrametati ſũt: ibiq; poſuerũt eos. Ali os q̃q; duodecĩ lapides poſuit ioſue i medio iordanis alueo vbi ſteterũt ſacerdotes q̃ por tabãt archã federis dñi: ⁊ ſũt ibi vſq; i pñ tẽ diẽ. Sacerdotes aũt q̃ portabãt archaz ſtabãt i iordanis medio donec oĩa ꝑplerẽ tur q̃ ioſue vt loq̃reꝫ ad pl̃m p̃cepat dñs vt dixerat ei moyſes. Feſtinauitq; pl̃s et trãſiuit. Cũq; trãſiſſẽt oẽs trãſiuit ⁊ archa dñi: ſacerdotes q̃q; pgebãt añ pl̃um. Filij q̃q; ruben ⁊ gad ⁊ dimidia t̃b⁹ manaſſe p̃ce debãt frẽs ſuos filios iſrl̃ ſicut eis p̃cepat moyſes ⁊ q̃dragĩta pugnatorꝫ milia p tur mas ⁊ cuneos incedebãt p plana atz cãpe ſtria vrb̃ hiericho. In illo die magnifica uit dñs ioſue corã oĩ iſrl̃: vt timerẽt eũ ſi cut timuerant moyſen dũ adhuc viueret. Dixitq; ad eũ: p̃cipe ſacerdotibꝰ q̃ portãt archã federis: vt aſcendãt ꝺ iordane. Qui p̃cepit eis dicẽs. Aſcẽdite de iordane. Cun q; aſcendiſſent portantes archam federis

domini ⁊ siccam humũ calcare cepissent:
reuerse sũt aque in alueũ suũ et fluebant
sicut añ ꝓsueuerãt. ꝓpul⁹ autẽ ascẽdit de
iordane decimo die mens pmi: ⁊ castrame
tati sũt in galgal ꝯ orientalem plagã vrbis
hiericho. Duodecĩ q̃ lapides q̃s de iorda-
nis alueo sũpserãt: posuit Josue ĩ galgal.
⁊ dixit ad filios isrl. Q̃ ñ interrogauerint
filij vr̃i cras pres suos ⁊ dixerĩt eis quid
sibi volunt lapides isti: docebitis eos atq;
dicetis. Per arentẽ alueũ trãsiuit isrl ior-
danẽ istũ siccãte dño deo nr̃o aq̃s ei⁹ ĩ cõ-
spectu nr̃o donec trãsirem⁹ sicut fecerat p̃
us ĩ mari rubro q̃ siccauit donec trãsire-
m⁹ vt discãt oẽs terre ꝑ̃ fortissimã ma
nũ dñi: vt ⁊ vos timeatis dñm deũ vestrũ
omni tempore. Capitulum .V.

POstq̃ ꝙ audierunt oẽs
reges amorreor q̃ habitabant trãs-
iordanẽ ad occidẽtalẽ plagã ⁊ cũ-
cti reges chanaan q̃ ꝑpinq̃ possidebãt ma
gni maris loca. q̃ siccasset dñs fluẽta ior-
danis corã filijs isrl donec trãsirẽt. dissolu
tũ ẽ cor eor ⁊ nõ remãsit ĩ eis spũs: timẽ
tiũ introitũ filior isrl. Eo tpe ait dñs ad
Josue. Fac tibi cultros lapideos ⁊ circũci
de scdo filios isrl. Fecit q̃ q̃ iussit dñs: ⁊
circũcidit filios isrl in colle ꝑputior. Hec
aũt causa ẽ scde circũcisionis. Oĩs ꝑs q̃
egress⁹ ẽ de egipto generis masculini vni-
uersi bellatores viri mortui sũt ĩ deserto p
lõgissimos vie circuit⁹ q̃ oẽs circũcisi erãt
ꝑs aũt q̃ nat⁹ ẽ ĩ deserto p q̃dragita ãnos
itineris latissime solitudinis incircũcisus
fuit donec ꝓsumerẽt q̃ nõ audierũt vocem
dñi: ⁊ q̃bus añ iurauerat vt oñderet eis ter-
rã lacte ⁊ melle manantẽ. Hor filij ĩ locũ
successerũt pr̃m: et circũcisi sũt a Josue q̃
sicut nati fuerãt in ꝑputio erant: nec eos
in via aliq̃s circũciderat. Postq̃ aũt oĩs
circũcisi sũt: mãserũt ĩ eodẽ castror loco.
donec sanarẽt. Dixitq̃ dñs ad iosue. Ho-
die abstuli obprobriũ egipti a vob. Vocq;
tũq̃ ẽ nomẽ loci illi⁹ galgala vsq̃ in p̃ntẽ
diẽ. Mãserũtq̃ filij isrl ĩ galgal: ⁊ fecerũt
phase q̃rtadecĩa die mensis ad vesper ĩ cã
pestribus hiericho: ⁊ ꝓmederũt de frugibus
terre die altero azimos panes et polentã
eiusdẽ ãni. Defecitq̃ mãna postq̃ ꝓmede-
rũt de frugibus terre: nec vsi sũt vltra ci-
bo illo filij isrl: sz ꝓmederũt de frugibus p̃ntis

ãni t̃re chanaan. Cũ aũt esset Josue ĩ agro
vrbis hiericho leuauit oculos ⁊ vidit virũ
stantẽ ꝯ se euaginatũ tenentẽ gladiũ: pre
xitq̃ ad eũ: ⁊ ait. Nr̃r es an aduersariorũ:
Qui rñdit. Nequaq̃: sz sũ ꝑnceps exercit⁹
dñi: ⁊ nũc venio. Cecidit Josue pn⁹ ĩ terrã
⁊ adorãs ait. Quid dñs me⁹ loquit ad seruũ
suũ: Solue inq̃t calciamẽtũ tuũ ꝺ pedib⁹
tuis. Locus em ĩ quo stas scs ẽ. Fecitq̃
Josue vt sibi fuerat ipatũ. Ca. VI.

Hiericho autem clausa
erat atq̃ munita filior isrl: ⁊ nul-
lus audebat vrbẽ ingredi vel egre
di. Dixitq̃ dñs ad Josue. Ecce dedi in ma
nus tuas hiericho ⁊ regem ei⁹: oẽsq̃ for-
tes viros. Circuite vrbẽ cuncti bellatores
semel ꝑ diẽ. Sic facietis sex diebꝫ. Septi-
mo aũt die sacerdotes tollent septem buci
nas quarũ vsus ẽ in iubileo ⁊ ꝑcedent ar-
cham federis. Septiesq̃ circuibitis ciui-
tatẽ: ⁊ sacerdotes clangẽt bucinis. Cũq̃ ĩ
sonuerit vox tube lõgior atq̃ cõcisior et ĩ
auribꝫ vr̃is increpuerit cõclamabit omis
ꝑlus vociferatõne maxia: ⁊ muri fundit⁹
corruẽt ciuitatis: ingrediẽt̃q̃ singuli ꝑ
locũ cõtra quẽ steterint. Vocauit g̃ Josue
fili⁹ nun sacerdotes: ⁊ dixit ad eos. Tolli-
te archã federis. Et septẽ alij sacerdotes
tollẽt septem iubileor bucinas: ⁊ incedãt
añ archã dñi. Ad ꝑlm q̃ ait. Ite: ⁊ circui
te ciuitatẽ armati ꝓcedẽtes archã dñi. Cũ
q̃ Josue verba finisset ⁊ septẽ sacerdotes
septẽ bucinis clangerẽt añ archaz federis
dñi: oĩsq̃ ꝑlus ꝓcederet armati exercitus
reliquũ vulgus archam sequebat ac buci
nis oia cõcrepabant. Precepat aũt iosue
ꝑlo: dicens. Nõ clamabitis: nec audietur
vox vr̃a neq̃ vll⁹ fmo ex ore vr̃o egrediet̃
donec veniat dies ĩ quo dicam vobis. Cla
mate ⁊ vociferamĩ. Circuiuit g̃ archa dñi
semel per diem ⁊ reuersa in castra mansit
ibi. Igitur Josue de nocte ꝓsurgente tule-
rũt sacerdotes archã dñi: ⁊ septẽ ex eis et
septẽ bucinas quarũ in iubileo vsus est: ꝓ
cedebãtq̃ archã dñi ambulantes atq̃ clã
gentes ⁊ armatus ꝑs ibat añ eos: vulg⁹
autẽ reliquũ sequebat archam: ⁊ bucinis
personabat. Circuierũtq̃ ciuitatem secun
do die semel: et reuersi sunt in castra. Sic
fecerũt sex diebꝫ. Die aũt septimo diluculo
ꝓsurgẽtes: circuierũt vrbẽ sicut dispositus

erat septies. Cunqꝫ septimo circuitu clangerent bucinis sacerdotes: dixit Josue ad oēz isrl. Clociferami. Tradidit eī vob dñs ciuitatem. Sitqꝫ ciuitas hec anathema ⁊ oīa q̄ in ea sūt dño. Sola raab mēt̄rix viuat: cū vniuersis q̄ cū ea ī domo sunt. Ab scōdit em̄ nūcios q̄s direxim⁹. Clos autez cauete ne de bis q̄ p̄cepta sūt vobis q̄ppiaz ptingatis ⁊ sitis p̄uaricatōis rei: ⁊ oīa castra isrl sub pacto sint atqꝫ turbēt. Quicqd aūt auri ⁊ argēti fuerit ⁊ vasoꝝ eneoꝝ ac ferri dño p̄secret: repositū ī thesauris ei⁹. Igit oī ꝑplo vociferāte ⁊ clangētibo tubis postq̄ ī aures multitudīs vox sonitusqꝫ icrepuit muri ilico corruert: et ascēdit vnusq̄sqꝫ p locū q̄ ꝺ se erat ceperūtqꝫ ciuitatē: ⁊ interfecerūt oīa q̄ erāt in ea a viro vsqꝫ ad mulierē. ab infante vsqꝫ ad senē. Boues q̄ꝫ ⁊ oues ⁊ azinos ī ore gladij p̄cusserūt. Duobo aūt viris q̄ exploratores missi fuerāt dixit iosue. Ingredimī domū mlieris meretricis ⁊ p̄ducite eā ⁊ oīa q̄ illi⁹ sūt sicut illi iuramento firmastis. Ingressiqꝫ iuuenes eduxerūt raab et parentes eius. frēs q̄ꝫ ⁊ cunctaz suppellectilē ac cogt̄oem illi⁹ ⁊ extra castra isrl manere fecerūt. Clrbē aūt ⁊ oīa q̄ inuēta sūt ī ea succenderūt absq̄ auro ⁊ argento ⁊ vasis eneis ac ferro: q̄ in erariū dñi ꝑsecrarūt. Raab vero meretricē ⁊ domū patris ei⁹ ⁊ oīa q̄ habebat fecit iosue viuere: ⁊ habitauerūt ī medio isrl vsqꝫ in p̄ntem diē eoq̄ absconderit nūtios q̄s miserat vt explorarēt hiericho. Jn tpe illo imp̄catus ē iosue dicēs. Maledict⁹ vir corā dño q̄ suscitauerit ⁊ edificauerit ciuitatem hiericho. Jn primogenito suo fundamenta illi⁹ iaciat: ⁊ in nouissimo libero rū ponat portas ei⁹. Fuit g̃ dñs cū iosue. ⁊ nomē eius vulgatum est in omni terra.

Capitulum .VII.

Filij aūt isrl preuaricati sūt mandatū ⁊ vsurpauerūt de anathemate. Nā achā fili⁹ charmi filij zabdi filij zare de ẽbu iuda tulit aliqd ꝺ anathemate. Jratusqꝫ est dñs ꝓ filios israhel. Cūqꝫ mittēt iosue de hiericho viros ꝓ hay que ē iuxta bethauē ad orientalem plagā oppidi bethel: dixit eis. Ascendite et explorate terrā. Qui p̄cepta cōplentes exploraueṙt hay. Et reuersi dixerūt ei. Non ascēdat oīs ꝑplus: ſz duo vl tria milia virorū ꝑgant ⁊ deleant ciuitatē. Quare omīs ꝑplus frustra vexabit ꝓtra hostes paucissimos: Ascēderūt g̃ tria milia pugtoꝝ. Qui statim terga vertētes p̄cussi sūt a viris vrbis hay ⁊ corruerunt ex eis triginta et sex boies. Persecuti sūt eos aduersarij ꝺ porta vsqꝫ ad sabarim ⁊ ceciderūt p prona fugientes. Pertimuitqꝫ cor populi: ⁊ instar aque liq̄factuz est. Josue vero scidit vestimenta sua: ⁊ pnus cecidit in terraz coram archa dñi vsqꝫ ad vesperā: tam ipe q̄ oīs senes isrl. Miserūtqꝫ puluerem sup capita sua: ⁊ dixit iosue. Heu dñe deus. Quid voluisti traducē ꝑplm istū iordanē fluuiū. vt traderes nos ī man⁹ amorrei et perderes: Utinā vt cepim⁹: mansissem⁹ trāsiordanē. Mi dñe deus (q̄ꝺ dicā) vidēs isrlez hostibo suis terga vtentē: Audiāt chananei ⁊ oēs habitatores terre ⁊ pariṫ ꝓglobati circūdabūt nos: atqꝫ delebūt nomē nr̄m ꝺ tra. Et q̄ꝺ facies magno nomini tuo: Dixitqꝫ dñs ad iosue. Surge: cur iaces pronus in terra: Peccauit isrl ⁊ p̄uaricat⁹ est pactū meū: tulerūtqꝫ de anathemate ⁊ furati sūt atqꝫ mētiti ⁊ abscōderūt inē vasa sua. Nec poterit isrl stare añ hostes suos: eosqꝫ fugiet q⁊ pollut⁹ ē anathēate. Nō ero vlt vob̄ discū donec cōteratis eū q̄ hui⁹ sceleris re⁹ ē. Surge sc̄ifica ꝑplm ⁊ dic eis. Sc̄tificamī in crastinū. Hec em̄ dicit dñs deus isrl Anathema ī medio tui est isrl. Non poteris stare corā hostibo tuis: donec deleatur ex te q̄ ꝓtamīat⁹ ē hoc scelere. Accedetisqꝫ mane singli p tribo vras ⁊ quācūqꝫ tribū sors inuenerit: accedet p cogt̄oes suas ⁊ cogtio p domos domusqꝫ p viros ⁊ q̄cūqꝫ ille in hoc facinore fuerit dep̄hensus: ꝺburet igni cū oī sbstātia sua: qm̄ p̄uaricat⁹ ē pactū dñi ⁊ fecit nephas ī isrl. Surgēs itaqꝫ iosue mane. Applicauit isrl p tribo suas. ⁊ inuēta ē tribo iuda. Que cū iuxta familias suas eēt oblata: inuēta ē familia zare. Illaz q̄ꝫ p domos offerēs repit zabdi: cui⁹ domū ī singlos diuidēs viros inuenit achor filiū charmi filij zabdi filij zare ꝺ tribu iuda. Et ait iosue ad achā. fili mi da gliaz dño deo isrl ⁊ ꝓfitere: atqꝫ indica mihi q̄ꝺ feceris: ne abscōdas. Rñditqꝫ achor iosue et dixit. Vere ego peccaui dño deo isrl: et sic ⁊ sic feci. Vidi em̄ inē spolia palliū coccineū valde bonū ⁊ ducentos siclos argēti

regulâqz aureã quinqginta siclox et pcupiscẽs abstuli ⁊ abscõdi ĩ tẽra ꝫ mediũ tabernacli mei: argentumqz fossã hõ opui. Misit g̃ iosue mĩstros q̃ currentes ad tabnaculũ illi⁹ repezũt cũcta abscõdita ĩ eodẽ loco: ⁊ argentũ sil'. Auferẽtesqz de tẽtorio tulezũt ea ad iosue ⁊ ad oẽs filios isr'l: piecerũtqz añ dñm. Tollẽs itaqz iosue achan filiũ zare. argẽtũqz ⁊ palliũ ⁊ aureã regulã. filios q̃z ⁊ filias ei⁹. boues et azinos et oues ipmqz tabnaculũ ⁊ cũctã supellectilem et oĩs isr'l cũ eo: duxerũt eos ad vallẽ achor. vbi dixit iosue. Quia turbasti nos exturbet te dñs ĩ die hac. Lapidauitqz eũ oĩs isr'l et cũcta q̃ illi⁹ erãt igne pfũpta sũt Cõgregauerũtqz sup eũ aceruũ magnũ lapidũ q̃ pmanet vsqz ĩ pñtẽ diez. Et auers⁹ ẽ furor dñi ab eis. Elocatũqz ẽ nomẽ loci illi⁹ vall' achor vsqz hodie. Ca. VIII.

Dixit aũt dominꝰ ad iosue. Ne timeas neqz formides. Tolle tecũ oẽm mr'titudinẽ pugnatoꝝ ⁊ psurgẽs ascẽde ĩ oppidũ hay. Ecce tradidi ĩ manũ tuã regẽ ei⁹ ⁊ pplm vrbẽqz ⁊ terrã Faciesqz vrbi hay ⁊ r̃gi ei⁹ sicut fecisti hiericho ⁊ regi illi⁹. Predã vero et oĩa aiantia diripietis vobis. Pone ĩsidias vrbi p⁹ eam. Surrexitqz iosue ⁊ oĩs exercit⁹ bellatorũ cũ eo: vt ascẽderent in hay. Et electa triginta milia virox fortiũ misit noctẽ: pcepitqz eis dicens. Ponite ĩsidias p⁹ ciuitatẽ. Nec longi⁹ recedatis ⁊ eritis oẽs pati. Ego aũt ⁊ reliqua multitudo q̃ mecũ ẽ ascendem⁹ ex aduerso ꝫ vrbẽ. Cũqz exierit ꝫ nos sicut añ fecim⁹: fugiem⁹ ⁊ terga vertem⁹ donec psequẽtes ab vrbe ptrahanť lõgius. Putabũt em̃ nos fugere sicut pri⁹. Nobis g̃ fugientibꝰ ⁊ illis pseqñtibꝰ. psurgetis ꝺ ĩsidijs ⁊ vastabitis ciuitatẽ: tradet q̃z eã dñs de⁹ vr̃ in man⁹ vr̃as. Cũqz ceperitis succendite eã ⁊ sic oĩa facietis vt iussi. Dimisitqz eos ⁊ prexerũt ad locũ ĩsidiax. sederũtqz ĩter bethel ⁊ hay ad occidentalẽ plagã vrbis hay. Josue aũ noctẽ illa ĩ medio mãsit pplm. Surgẽsqz diluculo recẽsuit socios ⁊ ascẽdit cũ seniorib ĩ frontẽ exercit⁹: vallat⁹ auxilio pugnatorũ. Cũqz venissent ⁊ ascẽdissent ex aduerso ciuitatis steterũt ad septẽtrionalẽ vrbis plagã: inter quã ⁊ eos vallis erat media. Quĩqz aũ milia viros elegerat ⁊ posuerat ĩ insidijs inť

bethauen et hay ex occidẽtali pte eiusdem ciuitatis: omĩs vero reliqu⁹ exercit⁹ ad aquilonẽ aciem dirigebat: ita vt nouissimi multitudĩs occidẽtalẽ plagã vrbis attingerẽt. Abijt g̃ iosue noctẽ illa ⁊ stetit ĩ vallis medio. Qꝺ cũ vidisset rex hay festinauit mane: ⁊ egress⁹ ẽ cũ oĩ exercitu ciuitatis direxitqz aciez cõtra desertũ: ignans q̃ p⁹ tergũ latẽrẽt insidie. Josue ꝺo ⁊ oĩs israhel cesserũt loco: simulãtes metũ ⁊ fugientes p solitudinis viã. At illi vociferantes pariť ⁊ se mutuo cohortantes: psecuti sunt eos. Cũqz recessissent a ciuitate et nec vn⁹ quidẽ ĩ vrbe hay et bethel remãsisset q̃ nõ psequereť isr'l sicut erupant apta oppida relinquẽtes: dixit dñs ad iosue. Leua clipeũ q̃ ĩ manu tua ẽ ꝫ vrbẽ hay: qm̃ tibi tradam eam. Cũqz eleuasset clipeum ex ad uerso ciuitatis insidie q̃ latebãt: surrexerũt cõfestim ⁊ pgentes ad ciuitatẽ ceperũt et succenderũt eam. Eliri aũt ciuitatis q̃ prosequebanť iosue retrospiciẽtes ⁊ vidẽtes fumũ vrbis ad celũ vsqz pdescẽdere nõ potuerũt vlť huc illucqz diffugere: pzertim q̃ simulauerãt fugã ⁊ tẽdebãt ad solitudinẽ. cõtra psequẽtes fortissime restitissent. Eli tẽnsqz iosue ⁊ oĩs isr'l q̃z capta esset ciuitas et fum⁹ vrbis ascẽderet: reuers⁹ pcussit viros hay. Siquidẽ ⁊ illi q̃ ceperant ⁊ succenderãt ciuitatẽ. egressi ex vrbe contra suos medios hostiũ feriri ceperũt. Cũ g̃ ex vtrãqz pte aduersarij cederenť ita vt nullus ꝺ tãta multitudine saluareť: regez q̃z vrbis hay apprehẽdere viuentẽ ⁊ obtuleŕt iosue. Igiť omĩbꝰ interfectis q̃ israhelẽ ad dextra tẽdentẽ fuerãt psecuti ⁊ in eodem loco gladio corruẽtibꝰ: reuersi filij isr'l pcusserũt ciuitatẽ. Erãt aũt q̃ ĩ eodem die pciderant a viro vsqz ad mulierẽ: duodecĩ milia hominũ oẽs vrbis hay. Josue ꝺo nõ ptraxit manũ quã in sublime porrexerat tenẽs clipeũ: donec interficerenť omnes hĩtatores hay. Sumẽta aũt ⁊ pdam ciuitatis diuiserunt sibi filij isr'l: sicut pcepat dñs iosue. Qui succendit vrbẽ ⁊ fecit eã tumulũ sempiternũ. Regẽ q̃z eius suspẽdit ĩ patibulo vsqz ad vespaz ⁊ sol' occasũ pcepitqz iosue ⁊ deposuerũt cadauer ei⁹ de cruce: pieceŕt q̃z in ipo ĩtroitu ciuitatis cõgesto sup eum magñ aceruo lapidũ q̃ pmanet vsqz ĩ pñtẽ diem. Tũc edificauit iosue altare domino

regem suspendit in patibu

deo iſrl̃i mõte hebal: ſicut p̃cepat moyſes famul⁹ dñi filijs iſrl̃ et ſcriptũ ẽ i volumie legis moyſi. altare ð lapidibus impolitis q̃s ferrũ ñ tetigit ⁊ obtulit ſup eo olocaustũ dño: ĩmolauitq; pacificas victimas et ſcripſit ioſue ſup lapides deutronomiũ legis moyſi: qð ille digeſſerat corã filijs iſrl̃ Oĩs aũt ꝓpl̃s ⁊ oẽs maiores natu. duceſq; ac iudices ſtabãt ex vtrq; pte arche i conſpectu ſacerdotũ q̃ portabãt archã federis dñi: vt aduena ita ⁊ ĩdigena. Media pars eor iuxta montẽ garizim ⁊ media iuxta montẽ hebal: ſicut p̃cepat moyſes famulus dñi. Et p̃mũ quidẽ bñdixit ꝓpl̃o iſrl̃ p⁹ hec legit oia verba bñdictõis ⁊ maledictõnis ⁊ cũcta q̃ ſcripta fuerãt i legis voluie. Nihil ex his q̃ moyſes iuſſerat reliq̃t intactũ: ſz vniuerſa replicauit corã oi mlt̃itudine iſrl̃ mulieribo ac puulis et aduenis q̃ inł eos morabanł. Capitulum. .IX.

Dib⁹ auditis cuncti reges trãſiordanẽ q̃ vſabanł i mõtanis ⁊ cãpeſtribo ⁊ maritimis ac littore magni maris bi q̃z q̃ bitabãt iuxta libanũ Ethe⁹ ⁊ amorre⁹. chanane⁹. pherese⁹ ⁊ eueus ⁊ iebuſeus ꝓgregati ſũt parit̃: vt pugnarẽt ꝯ ioſue ⁊ iſrl̃ vno aĩo eadẽq; sententia. At hi q̃ bitabant i gabaon. audiẽtes cũcta q̃ fecerat ioſue hierícho et hay: callide cogitãtes tulerũt ſibi cibaria. saccos veteres azinis imponẽtes et vtres vinarios ſciſſos atq; ꝓſutos calciamẽtaq; pantiq̃ q̃ ad iuditiũ vetuſtatis pitacijs ꝓſuta erãt: induti veteribo veſtimẽtis: panes q̃z q̃s portabant ob viaticũ duri erãt ⁊ in fruſta ꝓminuti. Perrexeruntq; ad Joſue. q̃ tũc morabał in caſtris galgale ⁊ dixeł ei atq; ſil̃ oi iſrl̃i. De terra longinqua venim⁹ pacẽ vobiſcũ facere cupiẽtes. Rñderũtq; viri iſrl̃ ad eos: atq; dixerũt. Ne forte i terra q̃ nobis ſorte debeł habitetis: et nõ poſſim⁹ fedus inire vobiſcũ. At illi ad ioſue: ſerui inquiũt tui ſum⁹. Quibo ioſue ait. Qui nam eſtis vos: aut vnde venistis? Rñderũt de terra longinq̃ valde venerunt ſerui tui: in nomie dñi dei tui. Audiuim⁹ eĩ famam potentie ei⁹: cuncta q̃ fecit in egipto ⁊ duobo regibo amorreorũ q̃ fuerũt trãſiordanen Seon regi eſebon ⁊ Og regi baſan q̃ erãt in aſtaroth: dixerũtq; nobis seniores ⁊ oẽs habitatores terre nr̃e. Tollite ĩ manibo cibaria ob longiſſimã viã et occurrite eis ⁊ dicite. Serui vr̃i ſum⁹: fedus inite nobiſcũ. Ecce panes q̃n egreſſi ſum⁹ de domibo nr̃is. vt veĩrem⁹ ad vos calidos ſũpſim⁹: nũc ſicci facti ſũt ⁊ vetuſtate nimia ꝓminuti. Eltres vini nouos ĩpleuim⁹: nũc rupti ſũt ⁊ ſoluti. Eleſtes ⁊ calcia mẽta q̃bo ĩduimur ⁊ q̃ habem⁹ ĩ pedibo ob lõgitudinẽ lõgioris vie trita ſũt ⁊ pene cõſũpta. Suſcepeł igit̃ de cibarijs eor ⁊ os dñi nõ interrogaueł. Fecitq; ioſue cũ eis pacẽ: ⁊ inito federe pollicit⁹ ẽ vt nõ occidere rẽt̃. Principes q̃z mlt̃itudis iurauerũt eis. Poſt dies aũt tres initi federis audieł q̃ ĩ vicino bitarẽt ⁊ inł eos futuri eẽnt. Moverũtq; caſtra filij iſrl̃ ⁊ veneł ĩ ciuitates eor die tertio q̃r hec vocabula ſũt. gabaon ⁊ caphaira ⁊ berozth ⁊ cariathiarĩ. Et ñ percuſſeł eos: eoq; iuraſſẽt eis principes mlt̃itudis ĩ noĩe dñi dei iſrl̃. murmurauit ita q̃ omĩe vulg⁹ ꝯ principes iſrl̃. Qui rñderũt eis. Jurauim⁹ eis in noĩe dñi dei iſrl̃ et idcirco nõ poſſum⁹ eos ꝓtingere: ſz hoc fecimus eis. Reſeruẽł quidẽ ⁊ viuãt ne ꝯ nos ira dñi cõcitet̃ ſi piurauerim⁹: ſz ſic viuãt vt in vſus vniuerſe mlt̃itudis ligna cedãt aq̃ſq; ꝓportet̃. Quibo hec loq̃ntibo vocauit gabaonitas Joſue: ⁊ dixit eis. Cur nos decipe fraude voluiſtis: vt diceretis: procul valde bitamus a vobis cuz ĩ medio nr̃i ſitis: Itaq; ſub maledictõe eritis: ⁊ nõ deficiet de ſtirpe vr̃a ligna cedẽs aq̃ſq; cõportãs ĩ domo dei mei. Qui rñderũt. Nũciatũ ẽ nobis fuis tuis q̃r p̃miſiſſet dñs de⁹ tu⁹ moyſi ſuo ſuo: vt ł deret vobis oẽm trã: ⁊ diſperet cũctos bitatores ei⁹. Timuim⁹ g̃ valde ⁊ puidim⁹ aĩabo nr̃is vr̃o terrore cõpulſi: ⁊ hoc cõſiliũ iniuim⁹. Nũc aũt ĩ manu tua ſum⁹ qð tibi bonũ ⁊ rectũ videł hoc fac nobis. Fecit g̃ ioſue vt dixerat et liberauit eos de manibo filioz iſrl̃: vt ñ occiderenł. Decreuitq; ĩ illo die eos eſſe ĩ miſterio cũcti p̃pli ⁊ altaris dñi cedẽtes et ligna aq̃s portãtes vſq; ĩ p̃ns tẽpus ĩ loco quẽ dñs elegiſſet. Capitulum. .X.

Dde cũ audiſſz adonisedech rex hieruſalem q̃ ſcz cepiſſet Joſue hay et ſubuertiſſet eã: ſicut eĩ fecerat hierícho ⁊ regi ei⁹ ſic fecit hay ⁊ regi illi⁹: et q̃ trãſfugiſſẽt gabaonite ad iſrahel ⁊ eſſent federati eor: timuit valde.

Urbs em̃ magna erat gabaō ꝙ vna ciuitatū regaliū ꝙ maior oppido haÿ: omnesq; bellatores eius fortissimi. Misit igit̃ adonisedech rex hierl'm ad ocham regē hebronō ꝙ ad pharan regē hierimoth: ad iaphie q̃z r̃gē lachis ꝙ ad gabir regē eglon dicēs. Ad me ascēdite ꝙ ferte p̃sidiū vt expugnem⁹ gabaon: q̃re trāsfugerit ad iosue ꝙ ad filios israhel. Cōgregati igit̃ ascēderūt quiq; r̃ges amorreoꝝ. rex hierl'm. rex hebronō. rex hierimoth. rex lachis. rex eglon sil' cuꝫ exercitibo suis. et castrametati sūt circa gabaon oppugnātes eā. Habitatores aūt gabaon urbis obsesse: miserūt ad iosue qui tūc morabat̃ i castris apud galgalā: et dixerūt ei. Ne retrahas man⁹ tuas ab auxilio puoꝝ tuoꝝ. Ascēde cito ꝙ libera nos ferq; p̃sidiuꝫ Cōueneūt eī aduersū nos oēs r̃ges amorreorū qui hītāt i mōtanis. Ascēdit Iosue ō galgalis ꝙ oīs exercit⁹ bellatoꝝ cū eo viri fortissimi. Dixitq; dñs ad Iosue. Ne timeas eos. In man⁹ em̃ tuas tradidi illos Null⁹ em̃ ex eis tibi resistē poterit. Irruit itaq; iosue sup eos repentē. Tota nocte ascēdēs de galgal'. Et cōturbauit eos dñs a facie isrl': ptriuitq; plaga magna gabaon ac p̃secut⁹ ē eos p viā ascēsus bethoronō ꝙ p cussit vsq; azecha et macheda. Cūq; fugerēt filios isrl' ꝙ essēt i descēsu bethoronō: dñs misit sup eos lapides magnos ō celo vsq; ad azecha. Et mortui sūt multoplures lapidibo grādinis q̃ qs gladio pcusserāt filij isrl'. Tūc locut⁹ ē iosue dño in die q̃ tradidit amorreū i ꝓspectu filiorū isrl': dixitq; corā eis. Sol pt̃ gabaō ne mouearis ꝙ luna pt̃ vallē hailō. Stetēruntq; sol ꝙ luna donec vlcisceretur se gēs de inimicis suis. Nōne scriptum ē hoc i libro iustoꝝ: stetit itaq; sol i medio celi ꝙ ñ festinauit occūbere spacio vni⁹ diei. Nō fuit añ ꝙ postea tā longa dies obediēte dño voci hominis ꝙ pugnāte p israhel. Reuersusq; ē iosue cuꝫ oī israhel i castra galgale. Fugerāt eī quiq; reges: ꝙ se abscōderāt i spelūca urbis maceda. Nūciatūq; ē iosue q̃ inuēti essēt quiq; reges: latētes i spelunca urbis maceda. Qui p̃cepit socijs ꝙ ait. Voluite saxa igētia ad os spelunce: ꝙ ponite viros idustrios qui clausos custodiāt. Vos aut̃ nolite stare: sz persequimini hostes ꝙ extremos q̃sq; fugientiuꝫ cedite. Ne dimittatis eos urbiū suaꝝ ītrare p̃sidia: q̃s tradidit dñs deus i man⁹ vr̃as. Cesis q̃ aduersarijs plaga magna ꝙ vsq; ad internitōem pene cōsūptis: hi qui isrl' effugere potuerūt ingressi sūt ciuitates munitas. Reuersusq; ē oīs exercit⁹ ad iosue i maceda(vbi tūc erāt castra)sani ꝙ itegro numero. Nullusq; pt̃ filios israhel mutire ausus ē. Precepitq; iosue dicēs. Aperite os spelunce ꝙ pducite ad me quiq; r̃ges qui i ea latitāt. Fecerūtq; mīstri vt sibi fuerat ipatū ꝙ adduxerūt ad eū quiq; r̃ges de spelūca. regē hierl'm. regē hebronō. regē hierimoth. regem lachis. regē eglon. Cūq; educti eēnt ad euꝫ vocauit oēs viros isrl': ꝙ ait ad principes exercit⁹ qui secū erant. Ite ꝙ ponite pedes sup colla regū istoꝝ. Qui cū prexissent et subiectoꝝ colla pedibo calcarēt: rursū ait ad eos. Nolite timere nec paueatis: ꝙ fortamiꝫ ꝙ estote robusti. Sic em̃ faciet dñs cūctis hostibo vr̃is: aduersū quos dimicabitis. Percussitq; iosue ꝙ ītерfecit eos. atq; suspēdit sup quiq; stipites: fuerūtq; suspēsi vsq; ad vesp̃m. Cunq; occumbēt sol: p̃cepit socijs vt deponerēt eos de patibul' qui depositos piecerēt in spelunca i qua latuerūt: ꝙ posuerunt sup os eius saxa igētia q̃ pmanent vsq; in p̃s. Eodez die macedam q̃z cepit iosue ꝙ pcussit i ore gladij regēq; illi⁹ interfecit ꝙ oēs hītatores eius. Nō dimisit i ea saltē puas reliquias. Fecitq; regi maceda: sicut fecerat r̃gi hiericho. Trāsiuitq; cū oī isrl' de maceda i lebna ꝙ pugbat p̃ eā quā tradidit dñs cuꝫ rege suo i man⁹ isrl'. Percusseruntq; urbem in ore gladij ꝙ omnes habitatores ei⁹. Nō dimisert i ea vllas reliquias: feceritq; r̃gi lebna: sicut fecerant regi hiericho. Inde lebna trāsiuit i lachis cū oī isrl' et exercitu p gir̃ disposito oppugnabat eā. tradiditq; dñs lachis i man⁹ filioꝝ israhel ꝙ cepit eā die altera: atq; pcussit i ore gladij oēmq; aiaz q̃ fuerat in ea sicut fecerat lebna. Eo tpe ascēdit irā rex gazer: vt auxiliaret̃ lachis. quē pcussit iosue cū omni pplo e⁹ vsq; ad internitōnem. Transiuitq; de lachis i eglō ꝙ circūdedit atq; expugnauit eā i eade die: pcussitq; in ore gladij oēs anias que erāt i ea iuxta oīa q̃ fecerat lachis. Ascēdit q̃z cū oī isrl' de eglō in ebron. et pugnauit contra eam: cepitq; ꝙ percussit in ore

gladij: regez qz eius et omnia oppida regi
onis illius. vniuersasqz animas que in ea
fuerāt ꝓmoratæ. Nō reliqt ī ea vllas reliq
as. Sicut fecerat eglon. sic fecit et hebron
cūcta que ī ea repit ꝓsumens gladio. In
de ꝝuersus ī dabir cepit eā atqz vastauit.
regez qz eiꝰ atqz oīa p ccuitū oppida pcus
sit ī ore gladij. Nō dimisit in ea vllas reli
quas. Sicut fecerat hebrō et lebna et ꝝgibo
eaꝝ: sic fecit dabir et regi illiꝰ. Percussit
itaqz Josue oēm terrā mōtanā ꝛ meridi
anā atqz cāpestrez et asedoth cū regibo su
is. Nō dimisit ī ea vllas reliquas: sz oēm qđ
spirare potat: interfecit. sic̄ pcepat ei dñs
deꝰ isrl: a cadesbarne vsqz ad basan. Oēm
ꝝrā gosen vsqz ad gabaan. vniersosqz re
ges et ꝝgiones eorū vno īpetu cepit atqz
vastauit. Dñs em̄ deꝰ isrl pugnauit p eo. Re
uersusqz est cum omni israbel ad locū ca
strorum in galgala. Ca. XI.

Qui cuz audisset iabin
rex asor misit ad iobab regē madō
et ad regē Semerō: atqz ad regē
acsaph: ad reges qz aquilonis q bītabant in
mōtāis et ī planicie ꝓ meridiē cenezoth
ī cāpestribo qz et ꝝgionibo dor iuxta mare
chananeū qz ab oriētæ et occidētē et amor
reū atqz etheum ac pherezeū et iebuseum
in mōtanis: eueuz quoqz q bītabat ad ra
dices hermō ī tærra masphe. Egressiqz sūt
oēs cū turmis suis: ꝑplꝰ multꝰ nimis sicut
harēa que ē ī litore maris: equi quoqz et
curruꝰ imēse multitudīs. Cōuenerūtqz oēs
reges isti ī vnum ad aqs merō: vt pugnārēt
ꝓ isrl. Dixitqz dñs ad Josue. Ne timeas
eos. Cras ei hac eadē hora ego tradā oēs
istos vulnerātos ī ꝓspectu isrl. Eqs eorū
subneruabis et curruꝰ igne cōbures. Venit
qz Josue et oīs exercitus eiꝰ cū eo aduer
sus illos ad aqs merō subito: et irruerunt
sup eos: tradidītqz illos dñs ī manꝰ isrl.
Qui percusserūt eos et psecuti sūt vsqz ad si
donē magnā et aqs masserephot: cāpūqz
masphe q ē ad oriētalē illiꝰ ptem. Itaqz p
cussit oēs: vt nullas dimittēt ex eis reliq
as. Fecitqz sic̄ pcepat ei dñs. Equos eorū
subneruauit: currusqz ꝓbussit igni. Reuer
susqz statī cepit asor et regē eiꝰ pcussit gla
dio. Asor em̄ antiquꝰ inter oīa regna hec
prīcipatū tenebat. pcussitqz oēs aīas que
ibitē morabanꝝ. Nō dimisit ī ea vllas re
liquas: sz vsqz ad internitiōz vniuersa vasta
uit: ipsamqz vrbē pemit incēdio et oēs p
circuitū ciuitatis. Reges qz eaꝝ cepit: p
cussit atqz deleuit: sicut pcepat ei moyses
famulꝰ dñi. Absqz vrbibo q erāt ī collibo ꝛ
ī cumulis sitæ cetæras succēdit isrl: vnam
tm̄ asor munitissimā flāma ꝓsūpsit. Oēm
qz pdam istaꝝ vrbiū ac tumēta diuiserūt
sibi filij isrl: cūctis homībo intersectis. Si
cut pcepat dñs Moysi suo suo: ita pcepit
Moyses iosue ꝛ ille vniuersa ꝓpleuit. Non
pterijt de vniuersis mādatis: nec vnū qui
dem ōbuz quod iusserat dñs Moysi. Cepit
itaqz iosue oēm terrā mōtanā et meridia
nā: terrāqz iosen et planiciē et occidētalē
plagā: montēqz isrl et cāpestria eiꝰ et ptez
mōtis q ascēdit seir vsqz ad baalgath per
planiciē libāi subē mōtē hermō. oēs ꝝges
eoꝝ cepit. pcussit et occidit. Mlto tpe pu
gnauit iosue ꝓtra ꝝges istos. Nō fuit ciui
tas q se nō tradēt filijs isrl: ptēr Eueuz q
bītabat in gabaon. Oēs em̄ bellando ce
pit. Dñi em̄ sētentia fuerat: vt indurarēt
corda eoꝝ et pugnarēt ꝓ isrl: et caderēt
et nō mererēt vllā clementiā: ac pirēt si
cut pcepat dñs Moysi. In tpe illo venit io
sue et iterfecit enachim de mōtanis hebrō
et dabir et anab et de oī mōtæ iuda et isrl
vrbesqz eoꝝ deleuit. Nō reliqt vllū de stir
pe enachim ī tærra filioꝝ isrl: absqz ciui
tatibo gaza et geth et azoto ī qbo solū ꝝli
cti sūt. Cepit g̃ Josue oēm terrā: sicut lo
cutꝰ est dñs ad moysen et dedit eā possessi
ōz filijs isrl ꝛm ptes et tribo suas: qeuit
qz tærra a plijs. Hi sūt ꝝges qs pcusserūt fi
lij isrl ꝛ possederūt terrā eoꝝ trāsiordanen
ad solis ortū. a torrente arnō vsqz ad mōtē
hermō et oēm orientalez plagā q ꝝspicit
solitudinez. Deō rex amorreoꝝ q bītauit
ī esebō dñatꝰ est ab aroer q sita est sup ri
pā torrentis arnō et medie ptis ī valle di
midieqz galaad vsqz ad torrētē ieboch q ē
tærmiꝰ filioꝝ āmō ꝛ a solitudīe vsqz ad ma
re ceneroth ꝓ oriētē ꝛ vsqz ad mare dep
ti qđ ē mare salsissimū: ad orientalē plagā
p viā q ducit bethsimoth et ab australi p
tē q subiacz asedoth vsqz phasga tērminꝰ
Og ꝝgis basan de ꝝliquijs raphaim q bīta
uit ī astaroth ꝛ ī edrai ꝛ dñatꝰ ē in monte
hermō ꝛ ī salecha atqz ī vniuersa basā vs
qz ad ꝝmios gessuri ꝛ machati et dimidie

patris galaad tẽmios seon regis esebon. Moyses famulus dñi 7 filij isrl' pcusserũt eos: tradiditqz tẽrrã eoꝝ Moyses ĩ possessionẽ rubenitis et gaditis et dimidie tribui manasse. Ca.XII.

HIsũt reges terre quos pcussit Josue. 7 filij isrl' trãsiordanẽ ad occidẽtalẽ plagã abaalgad ĩ cãpo libani vsqz ad mõtez libani cuius ps ascẽdit ĩ seir. Tradiditqz eã Josue ĩ possessionẽ tribubꝰ isrl' singul' pt̃es suas: tam ĩ mõtanis q̃ ĩ planis atqz cãpestribꝰ. In aseroth et ĩ solitudĩe ac ĩ meridie ethe⁹ fuit et amorre⁹. chanane⁹. pherese⁹. eue⁹. et iebuse⁹. Rex hiericho vn⁹. Rex hay q̃ est ex latẽ bethel vn⁹. Rex hirl'm vnus. Rex ebron vnus. Rex hierimoth vn⁹. Rex lachis vnus. Rex eglon vn⁹. Rex gazer vn⁹ Rex dabir vnus. Rex gader vn⁹. Rex herma vnus. Rex hereth vnus. Rex lebna vnus. Rex odollaz vnus. Rex maceda vn⁹ Rex bethel vnus. Rex taphua vnus. Rex afer vnus. Rex affec vnus. Rex saron vn⁹. Rex madã vnus. Rex asor vnus. Rex sameron vn⁹. Rex acsaph vnus. Rex thenach vn⁹. Rex mageddo vnus. Rex cedes vn⁹. Rex iachanẽ carmeli vn⁹. Rex dor et puĩtie dor vn⁹. Rex gẽtium galgal vnus. Rex thersa vn⁹. Oms reges trigĩtaunus.

Capitulum .XIII.

IOsue vero senex proue ctæqz etatis erat. Et dixit dñs ad eũ. Senuisti et lõgeu⁹ es ẽraqz latissima dẽlicta ẽ q̃ necdũ sortẽ diuisa ẽ et oĩs videlicz galilea philistĩm et vniuersa gessuri a fluuio turbido q̃ irrigat egiptũ. vsqz ad ẽmios accarõ pt̃ aqlonẽ. ẽra chanaan q̃ ĩ qnqz regulos philistĩm diuidit gazeos et azotios. ascalonitas. getheos et accaronitas. Ad meridiẽ vo sũt ephei oĩs ẽra chanaã et maara sidonioꝝ vsqz afeca et ẽmios amorrei eiusqz pfinia: libã q̃z regio pt̃ orientẽ abaalgad sub mõte hermon donec ĩgrediaris emath. omnium q̃ habitabãt ĩ mõte a libano vsqz ad aquas maserephot vniuersiqz sidonij: ego suz q̃ delebo eos a facie filioꝝ isrl'. Dematur g̃ ĩ ptem hẽditatis isrl' sicut p̃cepi tibi. Et nũc diui de tẽrrã ĩ possessionẽ nouẽ tribubꝰ et dimidie tribui manasse: cũ q̃ ruben et gad possederũt tẽrrã quaz tradidit eis Moyses famul⁹ dñi trãs fluenta iordanis ad orientalem plagã ab aroer q̃ sita ẽ ĩ ripa torrentis arnon et ĩ vall' medio: vniuersaqz cãpestria medaba vsqz dibon: et cũctas ciuitates Seon regis amorrei q̃ regnauit ĩ esebon vsqz ad terminos filiorum ammon. et galaad ad t̃minũ gessuri et machati et omnẽ montẽ hermõ et vniuersam basan: vsqz salecha omne regnũ Og ĩ basan q̃ regnauit ĩ ascaroth et edray ipe fuit de reliquijs raphaiz: pcussitqz eos Moyses atqz deleuit. Noluerũtqz dispdere filij isrl' gessuri et machati. 7 hĩtauerũt in medio isrl' vsqz ĩ pñtem diez. Tribui aũ leui nõ dedit possessionẽ: sz sacrificia et victĩe domi dei isrl' ipa ẽ e⁹ hereditas: sicut locutus ẽ illi. Dedit q̃z Moyses possessionẽ tribui filiorũ ruben iuxta cogt̃ones suas. Fuitqz termi nus eoꝝ ab aroer que sita est ĩ ripa torrẽ tis arnon: et ĩ valle eiusdẽ torrẽtis media vniuersã planiciẽ q̃ ducit medaba 7 esebõ cũctosqz viculos eaꝝ q̃ sũt ĩ cãpestribꝰ. dibõ q̃z et abamothbaal et oppidũ baalmaõ 7 gessa 7 cedimoth 7 mephet et cariathaĩ et sabama 7 sarathasar: ĩ mõte pual' beth fogor et asedothphasga et bethasimoth: oẽs vrbes cãpestres. vniuersaqz regna seõ fgis amorrei q̃ regnauit ĩ esebõ quẽ pcussit moyses cũ pncipibꝰ suis madiã. eueũ et fẽ et sur et vr et rebee duces seõ hĩtatores ẽre et balaã filiũ beor ariolũ occiderũt filij isrl' gladio cũ ceteris ĩterfectis: factusqz ẽ ẽmin⁹ filioꝝ rubẽ iordanis fluui⁹. hec ẽ possessio rubeĩtarum p cogt̃ones suas vr biũ et vicl'oꝝ. deditqz Moyses ẽbui gad et filijs e⁹ p cogt̃ones suas possessiones: c⁹ hec diuisio ẽ. Termi⁹ gazer et oms ciuitates galaad et dimidiã pt̃ terre filioꝝ ãmõ vsqz ad aroer q̃ ẽ pt̃ rabba. et ab esebõ vsqz ad ramoth. masphe et bethanĩ et amanaĩ vsqz ad ẽmios dabir. In valle q̃z bethara et bethnẽra et soccoth et saphon reliquaz pt̃ regni seõ regis esebõ. Hui⁹ q̃z finis iordanis est vsqz ad extremã pt̃ maris cheneret trãsiordanẽ ad orientalẽ plagã. Hec ẽ possessio filioꝝ gad p familias suas et ciuitates et ville earũ. Deditqz dimidie tribui manasse filijsqz e⁹ iuxta cognatones suas possessiões cui⁹ hoc pncipiũ ẽ. Amana im vniuersã basã et cũcta regna Og fgis

basan. oēsq; vicos iabir qui sunt in basan
sexaginta oppida ⁊ dimidiā partē galaad
⁊ ascaroth ⁊ edray vrbes regni. Og in ba-
san. filijs machir filij manasse dimidie pti
filiorū machir iuxta cognōes suas. Hanc
possessionē diuisit Moyses in cāpestribus
moab trāsiordanē ꝟ hiericho ad orientalē
plagā. Tribui aūt Leui nō dedit possessi-
onez: qm̄ dns dei isrl ipe ē possessio ei: vt
locutus ē illi. Ca. XIIII.

Hoc est quod possederūt
filij isrl in terra chanaan quā dede
rūt eis Eleazar sacdos ⁊ Josue fi-
lius nun: ⁊ pncipes familiaꝝ p tribꝰ Isrl.
sorte omnia diuidentes sicut pcepat dns in
manu Moysi. nouē tribubus ⁊ dimidie tri
bui. Duabus ei tribꝰ ⁊ dimidie dederat
Moyses trāsiordanē possessionez absq; le-
uitis qui nihil terre acceperūt inter frēs
suos: sed in eoꝝ successerant locū filij Jo-
seph. in duas diuisi tribꝰ Manasse ⁊ ephra-
im. Nec acceperūt leuite aliā in terra ptē
nisi vrbes ad habitandū ⁊ suburbana eaꝝ
ad alēda iumenta ⁊ pecora sua. Sicut pre
ceperat dns Moysi. ita fecerūt filij isrl ⁊ di
uiserunt terrā. Accesserunt itaq; filij Juda
ad iosue in galgala: locutusq; ē ad eum Ca
leph filius iephone Ceneseus. Nosti quid
locutus sit dns ad Moysen hoiez dei ꝺ me
⁊ te in cadesbarne. Quadraginta annorum
eram qn̄ misit Moyses famulus dn̄i me de
cadesbarne vt cōsiderarem terrā: nūciaui
q; ei qꝺ mihi vez videbaī. Fratres autez
mei q̄ ascēderant mecū dissoluerūt cor po-
puli: ⁊ nihilomin⁹ ego secut⁹ suz dn̄m deū
meū. Jurauitq; Moyses in die illo dicens.
Terra quaz calcauit pes tu⁹ erit possessio
tua ⁊ filioꝝ tuoꝝ inetернū: qr secut⁹ es do
minū deū tuū. Cōcessit ḡ dns vitā mihi si
cut pollicit⁹ ē vsq; in pntez diē. Quadra-
ginta ⁊ quīq; āni sūt exq̄ locut⁹ ē dns ver
bū istud ad Moysen qn̄ ambulabat Isrl p
solitudinē: hodie octogītaquīq; annoꝝ sū
sic valēs vt eo valebā tpe. qn̄ ad explorā-
dū missus sū: illi⁹ in me tpis fortitudo vs-
q; hodie pseuerat tam ad bellandum q̄ ad
gradiendū. Da ḡ mihi montē istum quez
pollicit⁹ ē dns te q; audiēte: i quo enachī
sunt et vrbes magne atq; munite: si forte
sit domin⁹ mecum ⁊ potuero delere eos si-
cut pmisit mihi. Cūdixit ei Josue ⁊ tradi-
dit ei Hebron in possessionē: atq; ex eo fu-
it hebrō Caleph filio iephone cenezeo vs-
q; i pntē diē: qr secut⁹ ē dn̄m deuz isrl. No-
mē hebrō ātea vocabaī cariatharbe. Adā
maxim⁹ ibi inter enachim situs ē: ⁊ terra
cessauit a pliis. Ca. XV.

Itur sors filiorū iude
p cognatōnes suas ista fuit: a ter
mino edom vsq; ad desertū syn cō
tra meridiē: ⁊ vsq; ad extremā ptē austra
lis plage. Initium eius a sūmitate maris
salsissimi ⁊ a lingua eius que respicit me-
ridiē: egrediq; ptra ascēsū scorpionis et
ptransit in sina. ascenditq; in cadesbarne
et pueniт i esrō ascēdens abdarā et circui-
ens cariathaa atq; inde ptrāsiens i asemo
na et pueniens ad torrentē egipti: erūtq;
termi ei⁹ mare magnū. Hic erit finis meri
diane plage. Ab orientē vo erit initium ma-
re salsissimum vsq; ad extrema iordanis.
et ea q̄ respiciūt ad aq̄lonez līgua maris
vsq; ad eūdē iordanis fluuiū: ascēditq; ē-
mi⁹ i bethagla: et trānsit ab aq̄lone i betha
raba. ascēdens ad lapidē boem filij ruben
tēdēs vsq; ad ēmios debera de valle achor
cōtra aquilonē respiciēs galgala q̄ ē ex ad
uerso ascensionis adomim ab australi pte
torrētis. trāsitq; aq̄s q̄ vocant fōs sol: et
erūt exit⁹ ei⁹ ad fontē rogel: ascēditq; per
ꝓuallē filij ennon ex latere iebusei ad me-
ridiē. hec ē hirl'm et inde se erigēs ad vticē
mōtis q̄ ē ꝓt iebēnō ad occidētē. in sūmita
te vall' raphaī ꝓt aq̄lonē: ptrāsitq; a ver-
tice mōtis vsq; ad fontē aq̄ nephtoa et p-
uenit vsq; ad vicos montis ephrō: incli-
nat⁹q; in bala q̄ ē cariathiarī. id est vrbs
siluaꝝ. et circuit de bala cōtra occidentez
vsq; ad montē seir: trāsitq; iuxta lat⁹ mō
tis iarim ad aquilonē in chesiō et descēdit
i bethsames: trāsitq; in thamna et pueniт
ꝓt aq̄lonē ptis accaron ex latere: inclina
turq; secrona et trāsit mōtē baala. puēit
q; i gebneel et magni maris ꝓt occidētē fi
ne ꝓcludit. Hi sūt termi filioꝝ iuda p cir
cuitū i ꝓgnatōibꝰ suis. Caleph vo filio ie-
phone dedit ptē i medio filioꝝ iuda sicut
pceperat ei dns. cariatharbe pris enach
ipa ē ebrō: deleuitq; ex ea Caleph tres fi-
lios enach. sesai. athimā et tholmai ꝺ stir
pe enach: atq; inde ꝓdescēdes veit ad hītato-
res dabir q̄ pri⁹ vocabaī cariathsepher. i.

ciuitas litteraꝝ. Dixitq; caleph. qui pcus
serit cariathsepher ⁊ ceperit eam: dabo ei
axam filiam meã vxorẽ. Cepitq; eã otho
nihel filiꝰ cenem frꝫ Caleph iunioꝛ: deditq;
ei axam filiam suã vxorẽ. Qui cũ pgerẽt
sit suasit ei vir eiꝰ vt petẽt a pre suo agꝛũ.
Suspiraꝫitq; vt sedebat in azino. Cui ca
leph. quid hẽs inquit: At illa rspõdit. Da
mihi bñdictõꝫ. Terram australẽ ⁊ arẽtem
dediſti mihi. iunge ⁊ irriguam. Dedit ita
q; ei Caleph irriguũ supiꝰ ⁊ iferiꝰ. Hec ẽ
possessio tribus filiorũ iuda p cognatões
suas: erãtq; ciuitates ab extremis ptib; fi
liorũ iuda. iuxta ẽminos edom a meridie
cabseel ⁊ eder ⁊ iagur ⁊ cina ⁊ dimona ⁊ a
dada ⁊ cedes ⁊ asor ⁊ iethan zif ⁊ telẽ ⁊ ba
loth asor noba mada ⁊ carioth esrõ hec ẽ
asoromã same ⁊ molada ⁊ aser gadda ⁊ a
semoth ⁊ bethfeleth ⁊ aꝑsual ⁊ bsabee ⁊ ba
ziothia ⁊ baala ⁊ hum esẽ ⁊ betholad ⁊ ex
ul ⁊ zarma ⁊ siceleth ⁊ medemena ⁊ sẽsen
na ⁊ lebaoth ⁊ selĩ ⁊ abẽ rẽmon: omñs ciui
tates vigintinouẽ ⁊ ville eaꝝ. In cãpestri
bus vo estaol ⁊ saraa ⁊ asena ⁊ azonoe et
aengãnim ⁊ taphua ⁊ enaim ⁊ hierimoth
⁊ adulãsocho ⁊ asecha ⁊ sariz ⁊ adithaim
⁊ gedera ⁊ gederothaim: vrbes q̃tuordecim
⁊ ville eaꝝ. Sanan ⁊ adasa ⁊ magdalgad
deleaz ⁊ masepha ⁊ iectel lachis ⁊ baschat
⁊ eglã tebbon ⁊ leemas ⁊ cetis ⁊ giderothi
⁊ bethdagõ ⁊ neama ⁊ maceda: ciuitates
sedecim ⁊ ville earum. Labana ⁊ ether et
asan iepta ⁊ esna ⁊ nesib ⁊ ceÿla et achzib
⁊ maresa: ciuitates nouẽ ⁊ ville earũ. Ac
caron cũ vicis ⁊ villulis suis. Accaron vs
q; ad mare. oĩa q̃ vergũt ad azotõ ⁊ vicu
los eiꝰ. Azotꝰ cũ vicis ⁊ villulis suis. gasa
cũ vicis ⁊ villulis suis vsq; ad torrẽtẽ egi
pti ⁊ mare magnũ termin⁹ eiꝰ ⁊ ĩ mõte sa
mir ⁊ iecther ⁊ socchoth ⁊ edẽna cariath
sẽna hec est dabir. anab et besthemo ⁊ a
nym gosẽ ⁊ olon et gÿlo: ciuitates vndecĩ
⁊ ville eaꝝ. Arab ⁊ roma ⁊ esaã et ianũ et
bethafua ⁊ afeca atmatha ⁊ cariatharbe.
hec ẽ ebrõ ⁊ sioꝛ: ciuitates nouẽ ⁊ ville ea
rum. Maon ⁊ chermel ⁊ ziph ⁊ iothe chore
el ⁊ iucadã ⁊ zanoe accaim habaa. ⁊ thamna: ciuitates decẽ et ville earum. Alul et
bethsor et ihedor mareth et bethanoth et
heltheceẽ: ciuitates sex ⁊ ville eaꝝ. Cariath
baal hec ẽ cariathiarim vrbs siluarũ ⁊
arebba: ciuitates due ⁊ ville eaꝝ. In deser
to betharaba meddin ⁊ sacha ⁊ nebsan ci
uitates salis ⁊ engaddi ciuitates sex ⁊ vil
le eaꝝ. Fiunt simul cẽtum quindecim. Je
buseum aũt habitatoꝛẽ hierlm non potue
runt filij iuda dele: habitauitq; iebuseus
cum filijs iuda in hierusalẽ vsq; in presen
tem diem. Ca. XVI.

Cecidit quoq; sors filio
rũ Joseph ab iordane ꝟ hiericho:
⁊ aq̃s eiꝰ ab oriẽte solitudo q̃ ascẽ
dit de hiericho ad mõtẽ bethel: et egrediꝫ
ꝺ bethel luzã. ẽnsitq; ẽminũ archiataroth
⁊ descẽdit ad occidentẽ iuxta ẽminũ iefle
ti. vsq; ad termios betheroũ iferioꝛis ⁊ ga
zer. finiũturq; regiones eiꝰ mari magno:
possedeꝛitq; filij Joseph manasse ⁊ ephraĩ.
Et factꝰ ẽ termiꝰ filioꝛũ ephraĩ p cogna
tões suas: ⁊ possessio eoꝝ cõtra oriẽtem
atharoth addar vsq; bethoroũ supioꝛẽ: egre
diunq; ꝓfinia in mare. Machmetath vo
aquilonẽ respicit. ⁊ circuit termios ꝟ oriẽ
tem in thanathselo ⁊ ptransit a toꝛrẽte ia
noe. descẽditq; de ianoe in atharoth ⁊ no
aratha ⁊ quenit in hiericho: egrediq; ad
iordanẽ de taphua ptransitq; cõtra mare
in vallẽ haruũdineti: sũtq; egressus eius in
mare salsissimũ. Hec ẽ possessio tribus fi
lioꝝ ephraim p familias suas: vrbesq; se
patẽ sũt filijs ephraĩ ĩ medio possessionis
filioꝝ manasse ⁊ ville eaꝝ. Et ñ ĩterfeceꝛt
filij ephraĩ chananeũ q̃ hĩtabat in gazar:
hĩtauitq; chananeꝰ ĩ medio ephraĩ vsq; in
diẽ hanc tributarius. Ca. XVII.

Cecidit autẽ sors tribui
manasse. Ipe emñ ẽ ꝓmogenitꝰ Jo
seph. machir ꝓmogenito manasse
patri galaad q̃ fuit vir pugnatoꝛ: habuit
q; possessionẽ galaad ⁊ basan ⁊ reliquis fi
lioruz manasse iuxta familias suas. filijs
abÿezer ⁊ filijs helech ⁊ filijs hesriel ⁊ fi
lijs sichẽ ⁊ filijs epher ⁊ filijs semida. Isti
sunt filij manasse. Filij Joseph mares p co
gnationes suas. Salphaat vo filio epheꝛ
filij galaad filij machir filij manasse non
erant filij sed sole filie: quarum ista sunt
nomina. mahala ⁊ noba et egla et melcha
et thersa. Cleneꝛũtq; in cõspectu Eleazari
sacerdotis ⁊ iosue filij nun ⁊ principũ di
cẽtes: dominus ꝓcepit p manum moÿsi:

vt daret̃ nobis possessio in medio fratrum nostrorum: deditq; iuxta imperiũ dñi possessionẽ ĩ medio fratrum patris earum. ⁊ ceciderũt funiculi Manasse decem absq; terra galaad et basan trãsiordanẽ. Filij em̃ Manasse possederũt hereditatẽ ĩ medio filiorum ei⁹ Terra aũt galaad cecidit ĩ sortem filiorũ Manasse qui reliqui erant. Fuit termin⁹ Manasse ab aser machimat qui respicit sichẽ et egredit̃ ad dexterã iuxta hĩtatores fõtis taphue. Etem̃ ĩ sorte manasse ceciderat terra taphue que ẽ iuxta termĩos manasse filiorum ephraim. Descenditq; terminus vallis harũdineti in meridiẽ torrẽtis ciuitatũ ephraim que ĩ medio sunt vrbiũ manasse. Terminus manasse ab aquilone torrentis ⁊ exitus eius ꝑgit ad mare: ita vt possessio ephraim sit ab austro et ab aquilone manasse: et vtrãq; claudat mare et ꝯiũgãt̃ sibi ĩ tribu. Aser ab aquilone ⁊ ĩ tribu ÿsachar ab oriẽte. Fuitq; hereditas manasse ĩ ÿsachar et in aser. bersan et viculi ei⁹ et iebblaã cũ vicul' suis. et habitatores dor cum oꝓpidis suis. hĩtatores q̃ endor cũ vicul' suis: sil'rq; habitatores thenath cũ viculis suis et hĩtatores mageddo cuz vicul' suis. et tercia pars vrbis nophet. Nec potuerũt filij manasse has ciuitates subuertere: sed cepit chanane⁹ habitare in terra sua. Postq̃ aũt cõualuerunt filij isrl' subiecerũt chananeos et fecerunt sibi tributarios: nec interfecerũt eos. Locutiq; sunt filij ioseph ad Josue et dixerũt. Quare dedisti mihi terrã in possessionem sortis et funiculi vni⁹: cũ sim tãte mlt'itudĩs: et bñdixit mihi dñs: Ad q̃s Josue ait Si ꝓpl's mult⁹ es ascẽde in siluã et succide tibi spacia ĩ terra pherezei et raphaim qꝛ ãgusta est tibi possessio montis ephraim. Cui rñderũt filij ioseph. Non poterim⁹ ad mõtana ꝯscẽdere cũ ferreis curribꝫ vtant̃ chananei qui hĩtant ĩ terra cãpestri ĩ q̃ siti sũt bersan cũ vicul' suis et iesrl' mediam possidẽs vallẽ. Dixitq; iosue ad domũ Joseph et ephraim et manasse. Popul⁹ multus es et magne fortitudinis: nõ habebis sortẽ vnã: sz trãsibis ad mõtez: et succides tibi atq; purgabis ad habitãdũ spacia: et poteris vltra ꝓcedere cuz subuerteris chananeum quẽ dicis ferreos habẽ curr⁹ et esse fortissimum. Ca. XVIII.

Congregatiq; sunt oẽs filij isrl' in sÿlo: ibiq; fixerũt tabnaculũ testĩonij: et fuit eis t̃ra subiecta. Remãserãt at̃ filiorum isrl' septẽ tribꝫ q̃ necdũ accepãt possessiões suas. Ad q̃s iosue ait. Vsq; q̃ marcetis ignauia et ñ ĩtratis ad possidendã terrã quã dñs de⁹ patrum vr̃orum dedit vob̃: Eligite de singul' tribubꝫ ternos viros: vt mittã eos et ꝑgant atq; circueãt terrã et describãt eã iuxta nũerum vniuscuiusq; mlt'itudĩs: referãtq; ad me qd̃ descripserĩt. Diuidite vob̃ terrã ĩ septẽ partes: iudas sit ĩ termĩs suis ab australi plaga. et dom⁹ ioseph ab aq̃lone: mediã inter hos terrã ĩ septẽ ꝑtes describite: ⁊ huc venietis ad me: vt corã dño deo vr̃o mittã vob̃ h̃ sortẽ: qꝛ ñ ẽ ĩter vos ꝑs leuitarum. sz sacerdotiũ dñi ẽ eorum hẽditas. Gad aũt et ruben et dimidia tribꝫ manasse iã accepant possessiones suas trãsiordanẽ ad oriẽtalẽ plagã q̃s dedit eis Moÿses famul⁹ dñi. Cũq; surrexissẽt viri vt ꝑgerẽt ad describendã terrã precepit eis Josue dicens Circuite terrã et describite eã. ac reuertimĩ ad me vt h̃ corã dño deo vr̃o ĩ sÿlo mittã vobis sortẽ. Itaq; ꝑrexerunt et lustrãtes eã ĩ septẽ ꝑtes diuiserũt scribẽtes ĩ volumĩe: reuersiq; sũt ad iosue ĩ castra sÿlo Qui misit sortes coram dño ĩ sÿlo: diuisitq; terrã filijs isrl' ĩ septez ꝑtes. Et ascẽdit sors p̃ma filiorum beniamĩ ꝑ familias suas: vt possiderẽt terrã inter filios iuda et filios ioseph. Fuitq; termin⁹ eorum ꝯtra aq̃lonẽ. a iordane ꝑgens iuxta latus hiericho septẽtrional' plage: et inde contra occidẽtẽ ad mõtana ꝯscendẽs ⁊ ꝑueniẽs ad solitudinẽ bethauen. atq; ꝑtrãsiẽs iuxta lusã ad meridiẽ ip̃a est bethel: descenditq; ĩ atharoth ad dar ĩ montẽ qui ẽ ad meridiẽ bethoron ĩferioris et inclinat̃ circuiẽs cõtra mare ad meridiẽ montis q̃ respicit betherõ ꝯtra affricũ. Sũtq; exit⁹ ei⁹ in cariathbaal q̃ vocat̃ cariathiarĩ vrbẽ filiorum iuda. Hec ẽ plaga cõtra mare ad occidentẽ. A meridie at̃ ex ꝑte cariathiarĩ egreditur termin⁹ ꝯt̃ mare ⁊ ꝑuẽit vsq; ad fõtez aq̃rum nepthoa. Descẽditq; ĩ ꝑtẽ mõtis qui respicit vallẽ filiorum ennõ. et ẽ ꝯt̃ septẽtrionalẽ plagã in extrema ꝑte vall' raphaim: descẽditq; ĩ iehẽnon. id ẽ vall' ennõ. iuxta lat⁹ iebusei ad austrũ: et ꝑuenit ad fontez

rogel trāsiens ad aquilonē: ⁊ egredīēs ad
ensemes. id ē fontem solis: et ptransit vsq;
ad tumulos q̄ sūt e regione ascensus adō-
min: descēditq; ad benhcen. id est lapidez
boem filij ruben: ⁊ ptrāsit ex latere aqui-
lonis ad cāpestria: descēditq; ī planiciem
⁊ pretergredīt ꝫ aquilonē betagla: suntq;
exit⁹ ei⁹ ꝫ linguā maris salsissimi ab aqui-
lone in fine iordanis. ad australē plagā q̄
ē terminus illi⁹ ab oriēte. Hec ē possessio
filioꝝ beniamin p terminos suos ī circui
tu ⁊ familias suas. Fuerūtq; ciuitates ei⁹
hiericho et bethagla ⁊ vall' casis betharа-
ba ⁊ samariaim ⁊ bethel ⁊ auim ⁊ affara ⁊
osra villa hemona ⁊ offni ⁊ gabee: ciuita-
tes duodecī ⁊ ville eaꝝ. Gabaō et rama et
beroth ⁊ mesphe caphora ⁊ amosa ⁊ recez
iarephel ⁊ tharela ⁊ sela heleph et iebꝰ q̄ ē
hirlm. gabaad ⁊ cariath ciuitates q̄tuor-
decī ⁊ ville eaꝝ. Fiūt oēs ciuitates vigīti-
sex. Hec ē possessio filioꝝ beniamin iuxta
familias suas. Ca. XIX.

EGressa ē sors secūda
filioꝝ Symeon p cognatōes suas
fuitq; hereditas eoꝝ ī medio pos-
sessiōis filioꝝ iuda. bersabee ⁊ sabee ⁊ mo
lada ⁊ asersua ⁊ baala et asen et betholad
bethularma et siceleg et beth et marcha-
both ⁊ asersua ⁊ bethlepaboth ⁊ sarohē: ci
uitates tredecī ⁊ ville eaꝝ. Ayn ⁊ rēmō et
athar ⁊ asan: ciuitates q̄tuor ⁊ ville earuz
Oēs viculi p circuitū vsbiū istaꝝ vsq; ad
balaad bercameth ꝓ australē plagā. Fu-
erūtq; oēs ciuitates decē ⁊ septē. Hec ē he
reditas filioꝝ Symeon iuxta possessiones
suas ī possessione ⁊ funiculo filiorū iuda:
q̄ maior erat. ⁊ idcirco filij Symeō posse-
derūt in medio hereditatis eius. Cecidītq;
sors tercia filioꝝ zabulō p cogt̄ōnes suas
⁊ fact⁹ ē termin⁹ possessionis filioꝝ zabu-
lon vsq; sarith. Ascēditq; de mari ⁊ meda-
laa: ⁊ pueit in debblaseth vsq; ad torrentē
q̄ ē ꝓ iecōnan: ⁊ reuertit de sarith ꝓ ori
ētē ī finē ceseleth thabor ⁊ egreditur dabe-
reth: ascēditq; ꝓ iasie: ⁊ inde ptrāsit vsq;
ad orietalē plagā gethefer ⁊ tachasin. ⁊ e-
gredīt in rēmon amthar ⁊ noa. ⁊ circuit
ad aquilonē ⁊ nathō. Egūtq; egressus eius
vallis ieptahel ⁊ cathethet et baal et sem-
rom ⁊ iedaba ⁊ bethleē: ciuitates duodecī
⁊ ville eaꝝ. Hec est hereditas tribus filio-
rū zabulon p cognatōes suas: vrbes ⁊ vi-
culi earum. Issachar egressa ē sors quar-
ta p cognatōes suas: fuitq; eius hēditas
iesrahel et casaloth ⁊ sunē et effraim et se-
non et anaarath et rabboth et cesiō et ha
emes et rameth et hengāni et benadda et
bethfeses et puenit termin⁹ ei⁹ vsq; thabor
et seesima et bethsemes: erātq; exitus ei⁹
iordanis ciuitates sedecim et ville earum
Hec ē possessio filiorūz ysachar p cogna-
tōnes suas: vrbes et viculi earuz. Cecidit
q̄ sors quinta tribui filioꝝ aser p cogna-
tōnes suas: fuitq; terminus eorūz alchat
et cali et bethen et axab et elmeleth et a-
maad et messal: et puenit vsq; ad carme-
lū maris et sior et labanath: ac reuertit
ꝓt orietē bethabon: et ptransit vsq; zabu
lō et vallem ieptael ꝓtra aquilonē ī bethe
meth et ieuel: egreditq; ad leuaz cabul et
acran et roboth et amō et chana vsq; ad
sidonē magnā: reuertitq; ī orma vsq; ad
ciuitatē munitissimā tyrū et vsq; osā: ert
q; exitus eius in mare de funiculo aczība
et amma et afeg et roob: ciuitates vigīti
due et ville eaꝝ. Hec ē possessio filioꝝ aser
p cogt̄ōes suas: vrbesq; et viculi eaꝝ. Fi-
lioꝝ neptalim sexta pars cecidit p famili
as suas: et cepit termin⁹ ō beleth et helon
sannanim et adami que est neceb et iebna
hel: vsq; lecon et egress⁹ eoꝝ vsq; ad ior-
danen: reuertitq; terminus cōtra occidē
tem et azauoth thabor. atq; inde egreditꝰ
in voca et ptransit ī zabulō ꝓtra meridiē
et ī aser cōtra occidentē: et in iuda ad ior-
danē ꝓt solis ortū ciuitates munitissime:
assedī ser et ammad et rechat et cenerz et
edema et arama asor et cedes et ebraȳ na
sor et ierō et magdihel horen et bethanat
betsemes: ciuitates decē et novē et ville e-
arum. Hec ē possessio tribus filioꝝ nepta
lī p cogt̄ōes suas: et vrbes et viculi earū.
Tribui filioꝝ Dan p familias suas egres
sa est sors septima: et fuit termin⁹ possessi-
onis ei⁹ saraa et hestaol et bair semes. id
ē ciuitas solis: selebin et ahialon et iethe
la helon et themna et achron helchetz ie
pthon et baalad iud et bane et barath. et
iechrenmon atq; hiercon et arcchō. cum
termino qui respicit ioppen et ipō fine cō
cluditur. Ascenderuntq; filij Dan: et pu-
gnauerūt cōtra Lesem: ceperuntq; eam.

q̄ pcusserũt eam in ore gladij. q̄ possederũt q̄ habitauerũt in ea: vocantes nomẽ eius Lesendan ex nomie Dan pr̃is sui. Hec est possessio tribꝰ filioꝝ dan p cogt̃ones suas vrbes q̄ viculi eaꝝ. Cũq̄ ꝯplesꝫ sortẽ ḳraz diuidẽ singul' p tribꝰ suas. dederũt filij israhel possessionem Josue filio nun in medio sui iuxta p̃ceptũ dñi. vrbẽ quã postulauit tãnathsaraa ī monte ephraim. Et edificauit ciuitatẽ. hĩtauitq̄ ī ea. Hę sunt possessiones quas sortẽ diuiserũt eleazar sacerdos q̄ iosue filiꝰ nun q̄ pr̃icipes familiarũ: ac tribuum filioꝝ Israhel ī silo corã dño ad ostium tabernaculi testimonij: partitiq̄ sunt terram. ¶ Ca. XX.

Et locutꝰ est dominꝰ ad Josue dicẽs. Loq̄re filijs israh' q̄ dic eis. Separate vrbes fugitiuoꝝ: ꝺ quibꝰ locutꝰ suꝫ ad vos p manũ moysi: vt ꝯfugiat ad eas q̄cũq̄ animã p̃cusserit nescius: q̄ posset euadere irã p̃imi qui vltor est sanguis. cũ ad vnã haꝝ ꝯfugerit ciuitatũ: stabitq̄ añ portã ciuitatis q̄ loq̄t̃ senioribꝰ vrbis illiꝰ ea q̄ se cõprobẽt innocẽtem: sicq̄ suscipient eũ q̄ dabũt ei locũ ad habitandũ. Cunq̄ vltor sanguis eũ fuerit psecutꝰ nõ tradẽt in manꝰ eius: q̄ ignǫ̃ans pcussit p̃imũ eiꝰ: nec añ biduũ triduũue eiꝰ pbat̃ inimicꝰ. Et hĩtabit ī ciuitate illa donec stet añ iudiciũ causaz reddens facti sui: q̄ moriat̃ sacerdos magnus q̄ fuerit ī illo tpe. Tũc reuertet̃ homicida q̄ ingrediet̃ ciuitatem q̄ domum suã de q̄ fugerat Decreuerũtq̄ cedes in galilea montis neptalī q̄ sichen ī mõte ephraī q̄ cariathsarbe ipa ẽ ebron in monte iuda. q̄ trãs iordanẽ cõtra orientalẽ plagã hiericho statuerũt bo sor q̄ sita ẽ in campestri solitudie de tribu rubẽ q̄ ramoth ī galaad de ṫbu gad q̄ gaulon in basan de tribu manasse. Hę ciuitates ꝯstitute sũt cũctis filijs israh' q̄ aduenis q̄ hĩtabant ĩter eos vt fugeret ad eas qui animã nesciꝰ pcussissz q̄ nõ moreret̃ in manu p̃imi: effusũ sanguinẽ vĩdicare cupiẽtis donec staret ante ꝯpl'm expositurꝰ causam suam. Ca. XXI.

Accesserũtq̄ principes familiarꝫ leui ad eleazarꝫ sacerdotem. q̄ Josue filiũ nun: q̄ ad duces cognatõnũ p singl'as ṫbu filioꝝ israh': locutiq̄ sũt ad eos ī silo terre chanaan atq̄ dixer̃t. Dñs p̃cepit p manũ Moysi vt darẽt nobis vrbes ad habitandũ q̄ suburbana earũ ad alẽda iumẽta. Dederũtq̄ filij israh' de possessionibꝰ suis iuxta impiũ dñi ciuitates q̄ suburbana eaꝝ. Egressaq̄ ẽ sors ī familiã caath filioꝝ Aaron sacerdotis de tribu iuda. q̄ Symeõ q̄ beniamī ciuitates tredecī: q̄ rliquis filioꝝ caath: ꝺ ẽ leuitis q̄ supfuerãt. de tribubꝰ ephraim q̄ dan q̄ dimidie tribꝰ manasse ciuitates decẽ. Porro filijs gersõ egressa ẽ sors vt accipent ꝺ ṫbubꝰ ysachar q̄ aser q̄ neptalī: dimidiaq̄ tribu manasse ī basan ciuitates nũerotre decī. Et filijs merari p cogt̃ones suas de tribubꝰ ruben q̄ gad q̄ zabulon vrbes duodecim. Dederũtq̄ filij israh' leuitis ciuitates q̄ suburbana eaꝝ. sicut p̃cepit dñs p manũ Moysi: singulis sortẽ tribuẽtes. de tribubꝰ filioꝝ iuda. q̄ Symeon dedit iosue ciuitates q̄ꝝ ista sũt noia. filijs Aaron p familias caath leuitici generis. p̃ma eī sors illis egressa ẽ: cariathsarbe p̃is enach q̄ vocat̃ ebron in mõte iuda q̄ suburbana eiꝰ p circuitũ. Agros ꝺo et villas eius dederat caleph filio iephone ad possidendũ. Dedit q̄ filijs Aaron sacerdotis ebron ꝯfugij ciuitatẽ ac suburbana eiꝰ q̄ lobnã cũ suburbanis suis q̄ iether q̄ istimõ q̄ helõ q̄ dabir et ain et iethã q̄ bethsames cũ suburbãis suis ciuitates nouẽ. de ṫbubꝰ vt dictũ ẽ duabꝰ. De ṫbu aut filioꝝ beniamī gabaõ q̄ gabae et anathot et almõ cũ suburbãis suis ciuitates q̄tuor. oẽs sil' ciuitates filioꝝ aarõ sacꝯdotis tredecī cuz suburbanis suis. Reliq̄s ꝺo p familias filioꝝ caath leuitici generis hec ẽ data possessio. De ṫbu ephraim vrbes ꝯfugij sichen cũ suburbãis suis ī mõte ephraī et gazer q̄ iebsã et bethoron cũ suburbãis suis ciuitates q̄tuor. De tribu q̄ꝫ Dan heltheco et gabathõ et haiolõ q̄ gethremon cũ suburbãis suis ciuitates q̄ tuor. Porro ꝺ dimidia tribu manasse thanach et gethremon cũ suburbanis suis ciuitates due. oẽs ciuitates decẽ et suburbana eaꝝ date sũt filijs caath īferioris gd̃ꝰ Filijs q̄ꝫ gersõ leuitici generis dedit de dimidia ṫbu manasse ꝯfugij ciuitates. gaulõ ī basã et bosrã cũ suburbãis suis ciuitates duas. Porro ꝺ tribu ysachar cesiõ. et dabreth et garamoth q̄ engannim cum

suburbanis suis ciuitatꝫ q̃tuor. De tribu aũ aser masã et abdõ et elrath et roob cũ suburbãis suis ciuitatꝫ q̃tuor. De tribu q̃z neptalĩ ciuitatꝫ ꝓfugij cedes ĩ galilea et amothdor et carthari cũ suburbanis suis ciuitatꝫ tres. Oms vrbes fãiliarũ gersõ tredecĩ cũ suburbãis suis. Filijs aũ merari leuitis ifezioris gd̃ꝑ fãilias suas. data ẽ de tribu zabulõ iethnan et cartha et dãna et naalol ciuitatꝫ q̃tuor cuz suburbãis suis. De tribu gad ciuitatꝫ cõ fugij zomoth ĩ galaad et manaĩ et esebon et iaser ciuitatꝫ q̃tuor cũ suburbãis suis De tribu ruben vltra iordanẽ ꝟ hiericho ciuitatꝫ refugij. bosor ĩ solitudine misor ⁊ iasez et ietson et mespha ciuitatꝫ q̃tuor cũ suburbãis suis. Oms vrbes filiorꝫ merari ꝑ familias et cogt̃oes suas duodecim Itaqz ciuitatꝫ vniuerse leuitarꝫ ĩ medio possessionis filiorꝫ isrl̃ fuerũt q̃dragintaocto cũ suburbãis suis singule p familias distributꝫ. Deditqz dns de⁹ isrl̃i oem terrã quã tradituꝝ se ꝓbus eorꝫ iurauerat. et possederũt illã atqz bitauerũt ĩ ea. Data qz ẽ ab eo parꝫ ĩ oes p circuitũ natões. nl̃ luſqz eis hostiuz resistẽ ausꝰ ẽ: sz cuncti in eorꝫ ditionẽ redacti sũt. Ne vnũ quidẽ verbũ qd̃ ill̃ ꝓstituꝝ se esse ꝓmiserat irritũ fuit: sz rebus expleta sũt oia. Ca. XXII.

Odẽ tẽpore vocauit Iosue rubeitas. et gaddites. et dimidiã tribũ manasse: dixitqz ad eos Fecistis oia q̃ ꝓcepit vobis Moyses famulus dñi: mihi q̃z ĩ omĩb⁹ obedistis. nec reliqstis fres vros longo tpe vsqz ĩ pñtẽ diẽ custodientes impium domini dei vr̃i. Quia igit̃ dedit dns de⁹ vr̃ frib⁹ vris quietꝫ et pacẽ sic̃ pollicit⁹ẽ: reuertimini et ite in tabernacla vrã et ĩ terrã possessiõis: quã tradidit vob⁹ Moyses famul⁹ dñi trãsiordanẽ: ita dũtaxat. vt custodiatis attẽte et opẽ cõpleatis mãdatũ et legẽ quã ꝓcepit vob⁹ moyses famul⁹ dñi: vt diligatis dñm deuz vestꝝ et ãbuletis ĩ oibus vijs ei⁹ et obꝑuetis mãdata illi⁹. Adhẽatisqz ei ac ꝑuiatis ĩ oi corde ac ĩ oi aĩa vra. Benedixitqz eis Iosue et dimisit eos. Qui reuersi sũt ĩ tabnacla sua. Dimidie aut̃ tribui Manasse possessionẽ Moyses dederat ĩ basan: et idcirco medie q̃ supfuit dedit Iosue sort̃ ĩter cetteros frẽs suos trãsiordanẽ ad occidentalẽ

eius plagaz. cunqz dimittẽt eos in tabernacula sua et bñdixisset eis: dixit ad eos. In multa substantia atqz diuitijs reuertimĩ ad sedes vras. cũ argẽto et auro. ere ac ferro et veste multiplici. Diuidite ꝑdam hostiũ cũ frib⁹ vris. Reuersiqz sũt et abierunt filij ruben et filij gad et dimidia trib⁹ manasse a filijs isrl̃. d̃ silo q̃ sita ẽ ĩ chanaan: vt inirẽt galaad terrã possessiõis sue quã obtinuerãt iuxta impriũ dñi in manu Moysi. cunqꝫ venissẽt ad tumulos iordanis in terra chanaan: edificauerũt iuxta iordanẽ altare ifinite magnitudinis. Qd̃ cum audissẽt filij isrl̃ et ad eos certi nũcij detulissẽt edificasse filios ruben et gad et dimidie trib⁹ Manasse altare ĩ terra chanaã supꝫ iordãis tumulos ꝟ filios isrl̃: cõuenerunt oes ĩ silo: vt ascẽderẽt et dimicarẽt ꝑ eos. Et ĩterĩ miserũt ad illos ĩ terrã galaad Phinees filiũ eleazari sacdotẽ et decẽ pncipes cũ eo singl̃os de singul̃ tribub⁹. Qui venerũt ad filios ruben et gad et dimidie trib⁹ manasse ĩ terrã galaad dixerũtqz ad eos. Hec mãdat oĩs pl̃us domini Que ẽ ista transgressio: cur reliqstis dñm deũ isrl̃ edificãtes altare sacrilegũ et a cultu illi⁹ recedentes: An parꝫ vob̃ ẽ q̃ peccastis ĩ beelphegor et vsqz ĩ pñtẽ diẽ mackabui⁹ sceleris ĩ nob̃ ꝑmanet. multiqz d̃ ppl̃o corruerũt: Et vos hodie reliqstis dñm: et cras ĩ vniuersũ isrl̃ ira e⁹ deseuiet. Qz si putatis imundã eẽ terrã possessiõis vestre: Ensitte ad erã ĩ q̃ tab̃nacl̃m dñi ẽ: et hitate ĩter nos: tm̃ vt a dño et a nostro cõsortio ñ recedatis. edificato altari ꝑter altare dñi dei nostri. Nõne achor filij zare ꝑte rijt mãdatũ dñi et sup oẽz ppl̃m isrl̃ ira e⁹ icubuit: Et ille erat vn⁹ hõ: atqz vtinã sol⁹ perisset in scelẽ suo. Rñdẽrũtqz filij ruben et gad et dimidie tribus Manasse principibus legationis isrl̃. Fortissim⁹ de⁹ dñs ipe nouit et isrl̃ simul ĩtelliget: si prevaricationis animo hoc altare ꝓstruximus nõ custodiat nos sed puniat nos in pñti. Et si ea mẽte fecim⁹ vt holocausta et sacrificiuz et pacificas victimas super eo imponeremus. ipse querat et iudicet: et non ea magis cogitatõe atqz tractatu: vt dicerem⁹ cras dicent filij vestri filijs nostris. Quid vobis et dño deo israhel: Terminum posuit domin⁹ ĩter nos et vos o filij ruben et

filij gad iordanen fluuiũ et idcirco partẽz non habetis in dño: ⁊ ꝓ hanc occasionem auertẽt filij vri filios nros a timore dñi. Putauim⁹ itaqz meli⁹ ⁊ dixim⁹. Extruamus nobis altare nõ ĩ olocausta neqz ad victimas offerẽdas. sz in testimoniũ inter nos ⁊ vos: ⁊ sobolem nostrã vestrãqz pgenie vt seruiamus dño: ⁊ iuxis nri sit offerre ⁊ olocausta ⁊ victimas et pacificas hostias: et nequaq̃ dicant cras filij vri filijs nris: nõ ẽ vobis ps ĩ dño. Qz si voluerit dicere. Rñdebunt eis. Ecce altare dñi quod fecerũt pres nri. non ĩ olocausta neqz in sacrificiũ: sz in testioniũ nostr ac vr̃m. Absit a nob hoc scel⁹ vt recedam⁹ a dño: ⁊ e⁹ vestigia relinquamus. extructo altari ad olocausta ⁊ sacrificia ⁊ victimas offerendas: pter altare dñi dei nri qd extructuz ẽ añ tabernaculũ ei⁹. Quib auditis Phinees sacerdos ⁊ prĩcipes legatõis isrl̃ q̃ erãt cũ eo placati sunt: ⁊ verba filior Ruben ⁊ gad ⁊ dimidie trib Manasse libẽtissime susceperũt. Dixitqz Phinees fili⁹ eleazari sacerdos ad eos. Nũc scim⁹ q̃ vobiscuz sit dñs. quoniã alieni estis a p̃uaricatõe hac ⁊ liberastis filios Isrl̃ de manu dñi. Reuersusqz est cuz prĩcipib a filijs ruben ⁊ gad de terra galaad finium chanaan ad filios isrl̃: et retulit eis. Placuitqz sermo cunctis audientibus. Et laudauerũt deũ filij Isrl̃ et nequaq̃ vltra dixerunt vt ascenderent contra eos atqz pugnarent: ⁊ delerent terraz possessionis eor. Elocauerũtqz filij ruben ⁊ filij gad altare quod extruxerant testimoniũ nostr. q̃ dominus ipse sit deus.

Capitulum .XXIII.

Voluto aũt multo tempore postq̃ pacẽ dederat dñs Isrl̃i subiectis ĩ gyro natõnib vniuersis: ⁊ Iosue iã longeuo ⁊ plenil̃ etatis: vocauitqz iosue oẽz isrl̃ez. maiores qz natu et p̃ncipes ac duces ⁊ mgr̃os: dixitqz ad eos Ego senui ⁊ pgressionis etatis sum: vosqz cernitis oĩa q̃ fecerit dñs de⁹ vr̃ cũctis per circuitũ natõnib. quõp vobis ipe pugnauerit. Et nũc qz vobis sortẽ diuisit oẽz terrã ab orientali pte iordanis vsqz ad mare magnũ. mltisqz adhuc supsũt natões: dñs de⁹ vr̃ dispdet eas ⁊ auferet a facie vra: ⁊ possidebitis ter̃ã sicut vobis pollicit⁹ ẽ. tm̃ cõfortamĩ ⁊ estote soliciti vt custodiatis cũcta q̃ scpta sũt ĩ voluĩe legis moysi. ⁊ ñ declinetis ab eis nec ad dexterã neqz ad sinistrã: ne postq̃ intraueritis ad gẽtes q̃ int vos future sũt. iuretis ĩ noĩe deor eaz et seruiatis eis. ⁊ adoretis illos. sz adhereatis dño deo vro qd fecistis vsqz ĩ diẽ hanc. Et tũc auferet dñs de⁹ ĩ ꝓspectu vro gẽtes magnas ⁊ robustissimas: ⁊ null⁹ vobis resistẽ poterit. Un⁹ e vobis psequet hostiũ mille viros: qz dñs de⁹ vr̃ ꝓ vobis ipe pugnabit sicut pollicit⁹ ẽ: hoc tm̃ diligẽtissime p̃cauete. vt diligatis dñm deũ vr̃m. q̃si volueritis gẽtiũ haz q̃ inter vos hĩtant errorib adherere: ⁊ cũ eis miscẽ ꝓnubia atqz amicitias copulare: iã tũc sciote q̃ dñs de⁹ vr̃ nõ eas deleat añ faciẽ vrãz: sz sint vobis ĩ foueã ac laqueũ ⁊ offẽdiculũ ex latere vestro. ⁊ sudes in ocul̃ vris donec vos auferat atqz dispdat de terra hac optia quã ẽ dedit vob. En ego hodie ĩgrediar viã vniuerse terre ⁊ toto aĩo ꝓgnoscetis q̃ de oĩbo ob̃is q̃ se dñs p̃stitur vob eẽ pollicit⁹ ẽ: vnũ nõ p̃terierit incassuz. Sicut q̃ ĩpleuit ope qd pmisit ⁊ pspera cũcta venerũt: sic adducz sup vos quicqd malor ꝓminat⁹ est: donec vos auferat atqz dispdat de ter̃a hac optia quã tradidit vobis: eoq̃ p̃terieritis pactũ dñi dei vr̃i qd pepigit vobiscũ ⁊ seruieritis dijs alienis et adoraueritis eos. Cito atqz velociter ꝓsurget ĩ vos furor dñi: ⁊ auferimini ab hac terra optima quã tradidit vobis.

Ca. XXIIII.

Congregauitqz Iosue oẽs trib isrl̃ in sichen. et vocauit maiores natu ac principes ⁊ iudices ⁊ mgr̃os. stetẽrtqz ĩ ꝓspectu dñi: et adpl̃m sic locut⁹ ẽ. Hec diẽ dñs de⁹ isrl̃. transfluuiũ hĩtauerũt pres vri ab initio. thare pr̃ abrahã ⁊ nachor: seruieruntqz dijs alienis. tuli ego pr̃ez vr̃m Abrahaz de mesopotamie finib. ⁊ adduxi eũ in terrã Chanaan mltiplicauiqz semẽ ei⁹ ⁊ dedi ei ysaac. illiqz rursuz dedi Jacob ⁊ Esau. e qb Esau dedi montẽ seir ad possidẽduz. Jacob vo ⁊ filij ei⁹ descẽderũt ĩ egiptũ. Misitqz Moysẽ ⁊ aarõ ⁊ percussi egiptũ mltis signis atqz portẽtis eduxitqz vos et pres vros de egipto ⁊ venistis ad mare: psecutiqz sunt egiptij patres vros cũ curribo ⁊ eqtatu vsqz ad mare ruby. Clamauerũt aũ ad dñm filij isrl̃ q̃ posuit tenebras ĩter vos ⁊ egiptios et adduxit

sup eos mare et oppuit eos. Viderũt oculi vĩ cũcta que in egipto fecerim. ⁊ habitastis ĩ solitudine multo tpe: ⁊ ĩtroduxi vos in tĕrrã amorreoꝝ q̃ habitabat trãs iordanẽ. Cũq; pugnarẽt ꝯ vos: tradidi eos ĩ manus vĩas: et possedistis tĕrrã eorũ atq; interfecistis eos. Surrexit aũt balach filius Sephor rex moab et pugnauit ꝯ israhelẽ Misitq; ⁊ vocauit balaam filium beor vt malediceꝛ vob. ⁊ ego nolui audire eũ. ſz e cõtrario pillũ benedixi vobis: et liberaui vos ỏ mauũ eius. Trãsistisq; iordanẽ ⁊ venistis ad hiericho: pugnauerũtq; ꝯ vos vĩri ciuitatis eius. Amorreus et pherezeus et chananeus et etheus ⁊ gergeseus ⁊ eueus ⁊ iebuseus: ⁊ tradidi illos ĩ manꝰ vĩas misiq; ante vos scabrones ⁊ eieci eos de locis suis. duos reges amorreoꝝ. nõ in gladio ⁊ ĩ arcu tuo: dediq; vobis tĕrrã in qua nõ laborastis. ⁊ vrbes quas non edificastis. vt habitaretis in eis: vineas et oliueta q̃ nõ plãtastis. Nũc g̃ timete dñm ⁊ ſuite ei pfecto corde atq; verissimo: ⁊ auferte deos q̃bus seruierũt pres vĩ ĩ mesopotamia ⁊ ĩ egipto ac ſuite dño. Si naũt malũ vobis videt vt dño seruiatis: optio vobis datur Eligite hodie qỏ placet. cui seruire potissimũ debeatis. vtrũ dijs q̃bus seruierũt patres vestri ĩ mesopotamia. an dijs amorreoꝝ in quoꝝ tĕrra habitatis. Ego aũt et domꝰ mea seruiemꝰ dño. Rñditq; populus et ait. Absit a nobis vt relinquamꝰ dñm: ⁊ seruiamus dijs alienis. Dñs deus nr̃ ipe eduxit nos ⁊ patres nostros de tĕrra egipti ⁊ de domo seruitutis: fecitq; videntibꝰ nobis signa ingẽtia: ⁊ custodiuit nos ĩ omni via p quã ambulauimꝰ. ⁊ ĩ cũctis populis p quos trãsiuimus: ⁊ eiecit vniuersas gẽtes amorreũ habitatorẽ tĕrre quaz nos ĩtrauimus. Seruiemꝰ igit̃ dño: quia ipe ẽ deꝰ nr̃. Dixitq; iosue ad pplm. Nõ poteritis seruire dño: deus em̃ sanctus ⁊ fortis emulator ẽ: nec ignoscet scelerib vr̃is atq; peccatis. Si dimiseritis dñm et ſuieritis dijs alienis: conuertet se ⁊ affliget vos atq; subuertet: postq̃ vobis pstiterit bona. Dixitq; pplus ad iosue neq̃q̃ ita vt loq̃ris erit: sz dño ſuiemꝰ. Et iosue ad populũ. testes iãt vos estis. qz ipi elegeritis vob dñm vt ſuiatis ei. Rñderũtq; testes. Nũc g̃ ait. auferte deos alienos de medio vr̃i ⁊ inclinate corda vr̃a ad dñm deũ isrl̃. Dixitq; populꝰ ad iosue. Dño deo nr̃o seruiemꝰ ⁊ obediẽtes erimꝰ pceptis eiꝰ. Percussit g̃ iosue in die illo fedꝰ: ⁊ ꝓposuit pplo pcepta atq; iudicia ĩ sichẽ. Scripsit q̃z oĩa ỏba hec ĩ volumie legis dñi: ⁊ tulit lapidẽ ꝓgrandẽ. posuitq; eũ subtus quercũ q̃ erat in sanctuario dñi: et dixit ad omnez pplm. En lapis iste erit vobis ĩ testimoniũ q̃ audieritis omnia ỏba dñi q̃ locutꝰ ẽ vobis: ne forte postea negare velitis ⁊ mẽtiri domino deo vr̃o. Dimisitq; pplm singulos in sĩ possessionẽ suã. Et pter hec mortuus est iosue pius nun ſuus dñi centũdecẽ annoꝝ: sepelierũtq; eum ĩ finib possessionis sue in thanatsare: q̃ sita ẽ ĩ mõte ephraĩ. a septentrionali pte mõtis Gaas. Seruiuitq; isrl̃ dño cũctis diebꝰ iosue et seniorũ. q̃ longo vixerãt tẽpore post iosue: ⁊ q̃ nouerãt oĩa opa dñi q̃ fecerat in isrl̃. Ossa q̃z ioseph q̃ tulerãt filij isrl̃ de egipto: sepelierũt in sichem ĩ pte agri quez emerat iacob a filijs emmor patris sichẽ centũ nouellis ouibꝰ et fuit in possessionẽ filioꝝ ioseph. Eleazar q̃z filiꝰ aaron mortuus ẽ: et sepelierũt eũ in gabaath phinees filij eius: que data est ei in monte ephraim. Explicit Josue.

Incipit liber Sopthim quez nos iudicũ appellamus. Capitulum pmũ.

Post mortẽ Josue consuluerunt filij isrl̃ dñm dicẽtes. Quis ascendet ante nos ꝯ chananeum: ⁊ erit dux belli: dixitq; dñs. Judas ascendet. Ecce ded̃i terram in manꝰ eiꝰ. Et ait iudas simeoni fratri suo. Ascende mecũ in sortẽ mea. et pugna ꝯ chananeũ: vt ⁊ ego pergã tecũ ĩ sortẽ tua. Et abijt cũ eo symeon. Ascenditq; iudas et tradidit dominus chananeuz ac pherezeum in manꝰ eoꝝ: et pcusserũt ĩ bezech decem milia virorum. Inueneruntq; Adonibezech: et in bezech: ⁊ pugnauerũt ꝯ eum ac percusserũt chananeũ ⁊ pherezeum. Fugit aũt Adonibezech quez psecuti ꝓprehenderũt: cesis sũmitatibus manuũ eiꝰ ac pedum. Dixitq; Adonibezeth. Septuaginta reges amputatis manuum ac

pedū sūmitatibꝫ colligebāt sub mēsa mea ciboꝝ reliquias: sicut feci ita reddidit mihi dē. Adduxēitqꝫ eū ī hierlim: ꝙ ibi mortuꝰ ē. Oppugnātes ǧ filij iuda hierl'm ceperūt eā: ꝙ pcusserūt in ore gladij: ꝫ dētes cūctā īcēdio ciuitatē. Et postea descēdentes pugnauerūt ꝫ chananeū q̄ habitabat in mōtanis et ad meridiē ī cāpestribꝫ. Pergēsqꝫ iudas ꝫ chānaneū q̄ habitabat in hebrō. cuiꝰ nomē fuit ātiq̄tus cariatharbe. pcussit sȳsai et haȳmam et tholmai: atqꝫ inde pfectꝰ abijt ad habitatores dabir. cuiꝰ nomē vetꝰ erat cariathsepher. i. ciuitas litteraꝝ. Dixitqꝫ caleph. q̄ pcusserit cariathsepher. et vastauerit eā: dabo ei axā filiā meā vxorē. Cūqꝫ cepisset eā othoniel filiꝰ cenē frater caleph minor: dedit ei axā filiam suā ꝓiugē. Quā pgentē ī itinere monuit vir suus vt peteret a pē suo agrū. q̄ cū suspirassꝫ sedens ī azino dixit ei caleph Quid habes? At illa rñdit. Da mihi benedictionē: q̄ terrā arentē dedisti mihi. da ꝙ irriguā aq̄s. Dedit ǧ ei caleph irriguum supius et irriguū inferi. Filij autē cinei cognati moȳsi ascenderūt de ciuitate palmarū cū filijs iuda in desertū sortis eius qđ ē ad meridiē arath: et habitauerūt cū eo. Abijt aūt iudas cū simeone frē suo: et pcusserūt simul chananeū q̄ habitabat in sephat: et interfecerūt eū. vocatūqꝫ ē nomē vrbis horma. i. anathema. Cepitqꝫ iudas gazā cū finibus suis: ꝙ aschalonē atꝫ accaron cū terminis suis. Fuitqꝫ dñs cū iuda et montana possedit. Nec potuit delere habitatores vallis. q̄ falcatis curribus habūdabāt. Dederūtqꝫ caleph hebrō sicut dixerat moȳses. qui ꝺleuit ex ea tres filios enach. Jebuseū aūt habitatorē hierusalē nō deleuerūt filij beniamin: habitauitqꝫ iebuseus cū filijs beniamī in hierl'm vsqꝫ in pñtez diē. Domus q̄ ioseph ascendit in bethel: fuitqꝫ dñs cū eis nā cū obsiderēt vrbē q̄ prius luza vocabaī. viderūt hominē egredientē de ciuitate: dixeruntqꝫ ad eū. Oñde nobis introitū ciuitatis: ꝙ faciemꝰ tecū misericordiā. Qui cū ostēdisset eis pcusserūt vrbē ī ore gladij: hominē aūt illū et omnē cognationē eiꝰ: dimiseīt Qui dimissus abijt ī terrā ethim: et edificauit ibi ciuitatē. Vocauitqꝫ eā lusaz. que ita appellatur vsqꝫ ī pſentē diē. Manasses q̄ nō deleuit bethsan ꝙ chanath cū viculis suis et habitatores dor. ꝙ ieblaaz ꝙ magedo cū viculis suis: cepitqꝫ chananeꝰ habitare cū eis. Postq̄ aūt ꝓfortatꝰ est isrl' fecit eos tributarios: et delere noluit. Ephraī etiā nō interfecit chananeū q̄ habitabat ī gazer: sz habitauit cū eo. Zabulon ñ deleuit habitatores tethrō ꝙ naalon: sz habitauit chananeꝰ ī medio eiꝰ: factusqꝫ ē ei tributariꝰ. Aser q̄ nō deleuit habitatores accho ꝙ sydonis alab et azaris et amma ꝙ aphech ꝙ rob: habitauitqꝫ ī medio chananei habitatoris illiꝰ terre: nec interfecit eū. Neptalī q̄ ñ deleuit habitatores bethsemes ꝙ bethanath: et habitauit iter chananeū habitatorē ē re: fuerūt qꝫ ei bethsemite ꝙ bethanite tributarij. accepitqꝫ amoreꝰ filios dan ī mōte. nec dedit eis locū vt ad planiora descēderēt. habitauitqꝫ ī mōte hares. qđ īꝑtat testatō in hailō ꝙ salabī. ꝙ aggūata ē manꝰ domꝰ ioseph: factusqꝫ ē ei tributarius. Fuit autē terminus amorei ab ascensu scorpionis petra et superiora loca. Capitulum. II.

Ascēditqꝫ angelus domini de galgala ad locū flētium ꝙ ait. Eduxi vos ꝺ egipto: ꝙ ītroduxi ī trām ꝙ q̄ iurauī pribꝫ vrīs: ꝙ pollicitꝰ sū vt ñ facerē irritū pactū meū vobiscū ī sēpiternū: ita dūtaxat vt ñ feriretis fedꝰ cuz habitatoribꝫ tre hui: ꝙ aras eoꝝ dꝫuertētis ꝙ noluistis audire vocē meā. Cur hoc fecistis. Quobrē nolui delē eos a facie vra: vt hēatis hostes ꝙ dij eoꝝ sit vob ī ruinā. Cū qꝫ loq̄rē āgelꝰ dñi hec ꝺba ad oēs filios isrl': eleuauerītqꝫ vocē suā ꝙ fleuerūt. Et vocatū ē nomē loci illiꝰ flētū siue lacrimaꝝ īmolauerūtqꝫ ibi hostias dño. Dimisit ǧ iosue pꝓl'm ꝙ abierūt filij isrl' vnusq̄sqꝫ ī possessionē suā. vt obtinerēt eā: Fuierūtqꝫ dño cūctis diebꝰ eiꝰ ꝙ senioꝝ. q̄ lōgo pꝰ eū vixerūt tpe. ꝙ nouerāt oīa opa dñi q̄ fecḗat cū isrl' Mortuꝰ ē aī iosue filiꝰ nū famulꝰ dñi cētū ꝙ decē ānoꝝ: ꝙ sepelierūt eū ī finibꝰ possessionis sue ī thānathsare ī mōte ephraī. a septētrionali plaga mōtis gaas. Oīsqꝫ illa generatō ꝓgregata ē ad pres suos: ꝙ surrexerūt alij q̄ nō nouerūt dñm ꝙ opa q̄ fecerat cū isrl'. Feceītqꝫ filij isrl' malū ī ꝓspectu domini: ꝙ fuierūt baalī: ac dimiserunt dñm deū pm suoꝝ. Qui eduxerat eos de terra egipti: et secuti sunt deos alienos. deos q̄

ꝑꝛox qui habitabāt ī circuitu eoꝝ. ⁊ adora-
uerūt eos: ⁊ ad iracundiā cōcitauerūt dñm
dimittētes eum ⁊ seruiētes baal ⁊ astaroth.
Iratusq; dñs ꝛ isrł tradidit eos in manꝰ di-
ripientiū. ⁊ ceperūt eos ⁊ vēdiderūt hostib⁹
⁊ habitabāt ꝑ gyrū: nec potuerūt resistē ad-
uersarijs suis: ꝛ quocūq; ꝑgere voluissent:
manꝰ dñi sup eos erat sicut locutꝰ ē ⁊ iura-
uit eis: et vehemēter afflicti sūt. Suscitauit
q; dominꝰ iudices ⁊ liberarēt eos de vastātiū
maib⁹: ꝛ nec eos audire voluerūt: fornicā-
tes cū dijs alienis ⁊ adorātes eos. Cito ꝺeser-
uerunt viaꝝ ꝑ quā ingressi fuerāt patres eo-
rū: ⁊ audiētes mādata dñi: omnia fecere ꝛ-
ria. Cūq; dñs iudices suscitaret: in diebꝫ eo-
rū flectebatur miserico⁹dia: ⁊ audiebat af-
flictoꝝ gemitꝰ: et liberabat eos ꝺ cede vastā
tiū. ꝓstq; aūt mortuus eēt iudex: reuerte-
bant̄ et multo faciebāt maiora q; fecerāt pa
tres eorū: sequētes deos alienos: seruientes
eis et adorātes illos. Nō dimiserūt adinuē-
tiones suas: ⁊ viā durissimā ꝑ quā ambu-
lare ꝓsueuerāt. Iratusq; est furor dñi in isrł
et ait. Quia irritū fecit gens ista pactū me-
um q ꝺ pepigerā cū patrib⁹ eoꝝ: ⁊ vocē meā
audire cōtempsit: ⁊ ego nō delebo gētes q̄s
dimisit Iosue et mortuus ē: vt in ipis expiar
isrł vtrū custodiāt viā dñi: et ambulēt ī ea.
sicut custodierūt patres eoꝝ an nō. Dimi-
sit ergo dominꝰ has omnes natiōnes: et cito
subuertere noluit. nec tradidit ī manib⁹ Io-
sue. Capitulum .III.

HĒ sunt gentes quas do-
minus dereliquit vt erudiret in eis
israhelē. et oēs qui nō nouerāt bella
chananeoꝝ: et postea discerēt filij eorū cer-
tare cū hostib⁹ ⁊ habē ꝓsuetudinē pliādi q̄n-
q; satrapas philistiiꝝ omnēq; chananeum
et sidoniū atq; eueū. q̄ habitabat in mōte li
bano de mōte baalhermon vsq; ad introitu
emath. Dimisitq; eos vt ī ipis expiret isra
helē: vtrū audirēt mādata dñi q̄ ꝑcepat pa
tribus eoꝝ ꝑ manū moysi an nō. Itaq; filij
isrł habitauerūt in medio chananei ⁊ ethei
⁊ amorrei ⁊ pherezei ⁊ euei ⁊ iebuzei: ⁊ duxe
rūt uxores filias eoꝝ: ipiq; filias suas filijs
eoꝝ tradiderūt et fuierūt dijs eorū. Fecerūt
q; malum in ꝓspectu dñi: ⁊ obliti sūt dei sui
seruiētes baali et astaroth. Iratusq; ē dñs ꝛ
isrł tradidit eos ī manꝰ chusā rasathaim re
gis mesopotamie: seruieruntq; ei octo ānis

Et clamauerunt ad dñm. q̄ suscitauit eis
saluatorē ⁊ liberauit eos othoniel videlicꝫ
filiū cenem fratrē caleph minorē: fuitq; ī
eo spiritus dñi ⁊ iudicauit isrł. Egressusq;
est ad pugnā: et tradidit dñs ī manꝰ eius
chusam rasathaim regē syrie: et oppressit
eū. Quieuitq; terra quadragīta annis: et
mortuus ē othoniel filius cenem. Addide
rūt aūt filij isrł facē malū in ꝓspectu dñi
qui ꝓfortauit aduersū eos Eglon regē mo
ab. quia fecerūt malū ī ꝓspectu eiꝰ. Et co
pulauit ei filios ammon ⁊ amelech: abijt
q; ⁊ ꝑcussit isrł: atq; possedit vrbē palma
rū. Seruierūtq; filij isrł Eglon regi mo-
ab decē et octo annis: ⁊ postea clamauerūt
ad dñm. qui suscitauit eis saluatorē voca
bulo aoth inclitū filiū Gera filij iemmini
q̄ vtraq; manu ꝑ dextra vtebat̄. Miserūtq;
filij isrł ꝑ illuꝝ munera eglon regi moab.
Qui fecit sibi gladiū ancipitē habentē ꝛ in
medio capulum longitudinis palme ma-
nus: et accinctus est eo subter sagum in
dextro femore. Obtulitq; munera eglon re
gi moab. Erat autē ꝛ eglon crassus nimis.
Cūq; obtulisset ei munera ꝑsecutus est so
cios qui cum eo venerant: et reuersus de
galgalis vbi erāt idola dixit ad regē. Uer-
bū secretū habeo ad te o rex. Et ille imp-
auit silētiū. Egressisq; oīb⁹ q̄ circa eū erāt
ingressus est aoth ad eū. Sedebat aūt in
estiuo cenaculo solus. Dixitq; verbū dei
habeo ad te. Qui statī surrexit de throno
Extendituq; aoth sinistrā manuꝫ ⁊ tulit si-
cā de dextro femore suo: infixitq; ī ventrē
eius tamualide vt capulus sequereꝰ fer-
rū in vulnere: ac pinguissimo adipe strin
geretur. Nec eduxit gladiū sed ita vt pcus
serat: reliquit in corpe: statimq; ꝑ secreta
nature alui stercora pruperūt. Aoth aūt
clausis diligētissime ostijs cenacli et obfir
matis: ꝑ posticā egressus ē. Seruiq; regis
ingressi viderūt clausas fores cenacli atꝫ
dixerūt. Forsitan purgat aluū ī estiuo cu
biculo. Expectātesq; diu donec erubesce-
rēt et videntes q̄ nullus aperet: tulerunt
clauē: et apientes inuenerūt dñm suuꝫ in
terra iacentē mortuum. Aoth aūt dū illi
turbarentur: effugit ⁊ ptrāsijt locū idolo
rū vñ reuersus fuerat. Uenitq; in seyrath
et statī insonuit bucina in mōte ephraim
descenderūtq; cuꝫ eo filij israel ipo ī frōte

52

gradiẽte. Qui dixit ad eos. Seq̃mini me.
Tradidit eĩ dñs ĩimicos nr̃os moabitas
ĩ man⁹ nr̃as. Descẽderũtq; post eũ ⁊ occu
pauerũt vada iordanis q̃ trãsmittũt ĩ mo-
ab: et nõ dimiserũt trãsire quẽq̃: sed ꝑcus-
serũt moabitas ĩ tp̃e illo circiter decẽ mi-
lia oẽs robustos ⁊ fortes viros. Null⁹ eoꝝ
euadẽ potuit. Hũiliatusq; ẽ moab ĩ die il-
lo sub manu isrl̃: et q̃euit terra octoginta
ãnis a p̃lijs. Post hũc fuit sãgar filius a-
nath. q̃ ꝑcussit d̃ philistijm sexcẽtos viros
vomẽ. Et ip̃e q̃z defẽdit isrl̃. Capi. IIII.

Addideruntq; filij isra-
hel facẽ malũ in ꝯspectu dñi post
mortẽ aoth: et tradidit illos dñs ĩ
man⁹ iabin regis chanaan q̃ reg̃uit ĩ asor
hũitq; ducẽ exercit⁹ sui noĩe sisarã. Ip̃e at̃
habitabat ĩ arozeth gẽtiũ. Clamauerũt-
q; filij isrl̃ ad dñm. Nongẽtos em̃ habebat
falcatos currus: ⁊ ꝑ viginti annos vehe-
mẽter opp̃sserat eos. Erat at̃ delbora ꝓphe
tes vxor lapidoth q̃ iudicabat ꝓpl̃m in illo
tp̃e: et sedebat sub palma q̃ noĩe illi⁹ voca-
batur. ĩter rama et bethel ĩ mõte ephraiz
ascendebãtq; ad eã filij isrl̃ ĩ omne iuditiũ
Que misit ⁊ vocauit barach filiũ abinoẽ d̃
cedes neptalim: dixitq; ad eũ Precepit ti-
bi dñs de⁹ isrl̃. Vade descẽde: et duc exerci-
tũ in montẽ thabor: tollesq; tecũ decem mi
lia pugnatorũ de filijs neptalim et de filijs
zabulon. Ego aũt adducã ad te ĩ loco tor
rẽtis cÿson sisarã principẽ exercit⁹ iabin ⁊
currus eius atq; omnẽ multitudinẽ: et t̃-
dam eos ĩ maũ tua. Dixitq; ad eã barach
Si venis mecuz vadã: si nolueris venire
mecũ non pergã. Que dixit ad eũ. Ibo q̃-
dem tecum: sed in hac vice victoria nõ re-
putabitur tibi. quia in manu mulieris t̃-
detur sisara. Surrexit itaq; delbora et ꝑ-
rexit cũ barach ĩ cedes. Qui accitis zabu-
lon et neptalim ascendit cũ decẽ milibꝫ pu
gnatoruz. Habẽs delborã ĩ comitatu suo.
Aber aũt cineus recesserat quondaz a ce
teris cineis fratribus suis filijs obab co-
gnati moÿsi et tetenderat tabernacula vs
q; ad vallem q̃ vocat̃ sennim: et erat iu-
xta cedes. Nũtiatũq; est sisare q̃ ascendis-
set barach filius abinoen ĩ mõte thabor.
Et congregauit nõgentos falcatos curr⁹.
et omnẽ exercitũ de aroseth gentiũ ad tor
rentez cÿson. Dixitq; delbora ad barach.
Surge. hec est em̃ dies in qua tradidit dñs
sisaram in manus tuas. En ip̃e ductor ẽ tu⁹
Descendit itaq; barach de monte thabor: et
decem milia pugnatorũ cũ eo. Perterruitq;
dñs sisarã et omnes currus eius vniuersãq;
multitudinẽ in ore gladij ad cõspectum ba-
rach. intantũ vt sisara de curru desiliens pe-
dibus fugeret: ⁊ barach ꝑsequeretur fugiẽ
tes currus et exercitũ vsq; ad aroseth gẽtiũ
et omnis hostiũ multitudo vsq; ad interni-
tionẽ caderet. Sisara aũt fugiẽs ꝑuenit ad
tentoriũ Jahel vxoris aber cÿnei. erat autẽ
pax inter iabin regẽ asor et domuz aber cÿ-
nei. Egressa igit̃ iahel ĩ occursũ sisare dixit
ad eũ. Intra ad me dñe mi. ne timeas. Qui
ingressus tabernaculũ eius et optus ab ea
pallio: dixit ad eam. Da mihi obsecro pau-
lulũ aque. quia sitio valde. Que apperuit v-
trez lactis et dedit ei bibere: et operuit illũ.
Dixitq; sisara ad eã. Sta ante hostiũ taber
naculi: et cũ venerit aliquis interrogãs te.
et dicẽs. nũquid hic est aliquis? respõdebis.
Nullus ẽ. Tulit itaq; iahel vxor aber clauũ
tabernaculi assumẽs pariter ⁊ malleũ: ⁊ in-
gressa abscondite et cũ silẽtio posuit super
timpus capitis eius clauũ ꝑcussumq; mal-
leo defixit in cerebrũ vsq; ad terrã. qui sopo
rem morti socians defecit ⁊ mortuus est. Et
ecce barach sequẽs sisaram veniebat: egres-
saq; iahel in occursuz eius dixit ei. Veni: et
ostendã tibi virũ quem queris. Qui cũ in-
trasset ad eam: vidit sisarã iacentẽ mortuuz
⁊ clauũ infixũ in timpore eius. Hũiliauit g̃
de⁹ in die illo iabin regẽ chanaan corã filijs
isrl̃. qui crescebãt quottidie ⁊ forti maũ op
primebãt iabin regẽ chanaã donec delerent
eum. Capitulum. .V.

Cecineruntq; Delbora et
barach fili⁹ abinoen ĩ die illo: dicen
tes. qui sponte obtulistis d̃ isrl̃ aĩas
vr̃as ad ꝑiculũ: benedicite dño. Audite re-
ges auribus ꝑcipite principes. Ego sũ q̃ do-
mino canã: psallã dño deo isrl̃. Dñe cũ exi-
res de seir. et trãsires ꝑ regiones edõ: terra
mota est: celiq; ac nubes distillauerũt aquis
Mõtes fluxerũt a facie dñi: et sÿnai a facie
dñi dei isrl̃. In diebꝫ sãgar filij anath ĩ diebꝫ
iahel quieuerũt semite: et q̃ ingrediebantur
ꝑ eas ambulauerũt ꝑ calles deuios. Cessaue
runt fortes in israhel: et quieuerunt donec
surgeret delbora. surgeret mater in israhel

noua bella elegit dñs: ꝙ portas hostiū ipe subuertit. Clipe⁹ ꝙ basta ſi apparuerūt ī q̄dragīta milibꝫ iſrl̄. Cor meū diligit p̄ncipes iſrael. Qui ꝓpria voluntate obtuliſtis vos diſcrimini benedicite dño. q̄ aſcēditis ſup nitentes azinas. et ſedetis ſup iuditiuz. ꝙ ābulatis ī via loquimī. Ubi colliſi ſ̄t currus et hostiū ſuffocat⁹ ē exercitus: ibi narrent iuſtitie dñi: clemētie fortis iſrl̄. Tūc deſcendit ꝑplus dñi ad portas: ꝙ obtinuit p̄ncipatū. Surge ſurge delbora ſurge loquere cāticū. Surge barach et appre hēde captiuos tuos filij abinoem. Saluate ſūt reliquie ꝑpli. Dñs ī fortibꝫ dimicauit: ex ephraim deleuit eos ī amelech: ꝙ p⁹ eū ex beniamī ī ꝑplos tuos o amelech. De machir p̄ncipes deſcēderūt: ꝙ de zabulon qui exercitū ducerēt ad bellandū. Duces iſachar fuere cū delbora: barach veſtigia ſūt ſecuti: q̄ quaſi in p̄ceps ac baratruz ſe diſcrimini dedit. Diuiſo ℨ ſe ruben: magnimoꝝ repta cōtētio eſt. Quare habitas inter duos t̄minos: vt audias ſibilos gregū: Diuiſo ℨ ſe ruben: magn animoꝝ reperta p̄tētio eſt. Galaad trāſi ordanē quieſcebat: ꝙ dan vacabat nauibꝫ. Aſer habitabat in littore maris: ꝙ ī portibꝫ morabatur. zabulon vo ꝙ neptalī obtulerāt aīas ſuas morti in regione moreme. Venerūt reges et pugnauerūt: pugnauerūt reges chanaan in thanae iuxta aquas mageddon: ꝙ tñ nihil tulere p̄dātes. De celo dimicatū eſt ℨ eos: ſtelle manētes ī ordine ꝙ curſu ſuo aduerſus ſiſaraz pugnauerūt. Torrēs tiſon traxit cadauera eoꝝ: torrēs cadumim torrens ciſon. Cōculta aīa mea robuſtos. Ungule equoꝝ cecidērūt: fugientibus ipetu: ꝙ perp̄ceps ruētibꝫ fortiſſimis hoſtiū. Maledicite terre meroth dixit angel⁹ dñi: maledicite habitatoribꝫ ei⁹. quia nō venerūt ad auxiliū dñi ꝙ adiutoriū fortiſſimoꝝ eius. Benedicta inter mulieres ꝟabel vxor Aber cinei: ꝙ benedicat in tabernaculo. Aquā petēti lac dedit: ꝙ ī phiala p̄ncipū obtulit butyꝝ. Siniſtrā manū miſit ad clauū: ꝙ dexterā ad fabroꝝ malleū: pcuſſitq̄ ſiſaram querēs ī capite vulneri locuz: ꝙ timpus valide pforās. Inter pedes eius ruit: defecit ꝙ mortu⁹ eſt. volebatur ante pedes ei⁹ ꝙ iacebat exanimis ꝙ miſerabilis. Per feneſtrā reſpitiēs vlulabat mr ei⁹ ꝙ ꝺ cenacl̄o loqbat. Cur morat regredi curr⁹ ei⁹ q̄re tardauerūt pedes q̄drigaꝝ illi⁹? Una ſapiētior ceteris vxoribus ei⁹. hec ſocrui ꝺba rñdit. Forſitā nūc diuidit ſpolia ꝙ pulcherrima feiaꝝ eligit ei. Veſtes diuerſoꝝ coloꝝ. Siſare tradūt ī p̄dā: ꝙ ſuppellex varia ad ornanda colla cōgerit. Sic pereāt oēs īmici tui dñe: q̄ aūt diligūt te ſicut ſol ī ortu ſuo ſplēdet ita rutilēt. Quieuitq̄ tra p.xl. ānos. Ca. VI.

Fecerūt autē filij iſrael malū in ꝓſpectu dñi q̄ tradidit illos in manū Madian ſeptē annis: ꝙ oppreſſi ſunt valde ab eis. Fecerūtq̄ ſibi antra et ſpelūcas ī mōtibꝫ: ꝙ munitiſſima ad repugnandū loca. Cūq̄ ſeniſſet iſrl̄: aſcēdebat madian ꝙ amelech ꝙ ceteri orientaliū nationū: ꝙ apud eos figētes tētoria. ſicut erāt in herbis cūcta vaſtabant vſq̄ ad introitū gaze: nihilq̄ omnino ad vitā p̄tinēs relinquebāt ī iſrl̄: nō oues nō boues nō azinos. Ipe em̄ ꝙ vniuerſi greges eoꝝ veniebāt cū tabernaculis ſuis: ꝙ inſtar locuſtaꝝ vniuerſa ꝓplebāt. innumera multitudo hoīm et cameloꝝ. q̄cquid tetigerāt deuaſtātes. Humiliatuſq̄ ē iſrl̄ valde ī cōſpectu madian. Et clamauit ad dñm poſtulās auxiliū ℨ madiaītas. Qui miſit ad eos virū ꝓphetam: ꝙ locut⁹ ē. Hec dicit dñs deus iſrl̄. Ego feci vos cōdeſcēdere de egipto ꝙ eduxi vos ꝺ domo ſeruitutis: ꝙ liberaui de manu egiptioꝝ ꝙ omniū īimicoꝝ qui affligebāt vos. Eieciq̄ eos ad introitum vr̄m: ꝙ tradidi vobis terrā eoꝝ: ꝙ dixi. Ego dñs de⁹ vr̄. Ne timeatis deos amorreoruz in quoꝝ terra habitatis. Et noluiſtis audire vocē meā. Venit aūt angelus dñi ꝙ ſedit ſub quercu q̄ erat ī efra: ꝙ ptinebat ad ioas p̄ez familie Ezri. Cūq̄ gedeon filius ei⁹ excuteret atq̄ purgaret frumēta ī torcular vt fugēt madian: apparuit ei angelus dñi ꝙ ait. Dñs tecū viroꝝ fortiſſime. Dixitq̄ ei gedeon. Obſecro dñe mi ſi dñs nobiſcū ē. cur ergo apprehenderūt nos hec omnia? Ubi ſunt mirabilia eius que narrauerūt patres noſtri: atq̄ dixerūt. de egipto eduxit nos dñs? Nūc aūt dereliq̄t nos dñs: ꝙ tradidit ī manū madian. Reſpexitq̄ ad eū dñs: ꝙ ait. Vade ī hac fortitudie tua et liberabis iſrael de manu madian. Scio q̄ miſerim te. Qui et reſpondens: ait.

Obsecro dñe mi ī q̄ liberabo isr̄l: Ecce fa-
milia mea īfima ē ī manasse: et ego mīm⁹
in domo patris mei. Dixitq; ei dñs. Ego e-
ro tecū et pcuties madian q̄si vnū virum
Et ille si inueni inqt grāz cozā te da mihi
signū q̄ tu sis q̄ loq̄ris ad me: nec recedas
hīc donec reuertar ad te portās sacrifitiū
et offerēs tibi. Qui rñdit. Ego p̄stolabor
aduentū tuū. Ingressus ē itaq; gedeon et
coxit hedū et de farine modio azimos pa
nes carnesq; ponēs ī canistro et ius car-
niū in ollā. tulit omnia sub quercu: et ob-
tulit ei. Cui dixit angel⁹ dñi. Tolle carnes
et azimos panes et pone sup petrā illā: et
ius desup fūde. Cūq; feciss̄ ita: extēdit an
gel⁹ dñi sūmitatē virge quā tenebat ī ma
nu ⁊ tetigit carnes et azimos panes: ascē-
ditq; ignis de petra et carnes azimosq; pa
nes p̄sūpsit: angel⁹ aī dñi euanuit ex ocu-
lis ei⁹. Vidensq; gedeon q̄ esset angel⁹ dñi
ait. Heu mihi dñe de⁹. qz vidi angelū dñi
facie ad faciē. Dixitq; ei dñs. Pax tecum.
Ne timeas: nō morieris. Edificauit q̄ ibi
gedeon altare dño: vocauitq; illō dñi pax
vsq; in p̄nt̄z diē. Cūq; adhuc eēt ī efra q̄ ē
familie Ezri: nocte illa dixit dñs ad eum.
Tolle thaurū patris tui et altex thaurū
annox septē. destrueq; aram baal q̄ ē pa-
tris tui. et nem⁹ qō circa arā ē: succide. ⁊ e-
dificabis altare dño ō̄o tuo ī sūmitate pe
tre hui⁹ sup quā añ sacrifitiū posuisti: tol-
leq; thaurū secundū ⁊ offeres olocaustu
sup struez lignox q̄ de nemore succideris.
Assūptis q̄ gedeon decē viris ō̄ seruis suis
fecit sicut p̄cepat ei dñs. Timēs aī domū
patris sui et hoīes illi⁹ ciuitatis p diē no
luit facere: sz oīa nocte cōpleuit. Cūq; sur
rexissēt viri oppidi ei⁹ mane: videī destru
ctā arā baal lucūq; succisū et thaurū alte
rū īpositū sup altare. qō tūc edificatū erat
dixerūtq; adīuicē. Quis hoc fecit? Cūq; p-
quirerēt auctorē facti: dictū ē. Gedeon fi-
lius ioas fecit hec oīa. Et dixerūt ad ioas
Produc filiū tuū huc vt moriaī: qz ō̄strux
rit arā baal: ⁊ succidit nem⁹. q̄bus ille re
spondit. Nūquid vltores estis baal. vt pu-
gnetis p eo? qui aduersarius ē ei⁹: moriaī
antēq; lux crastina veniat. Si deus ē: vin
dicet se de eo q̄ suffodit arā ei⁹. Ex illo die
vocat⁹ ē gedeon hierobaal. eoq; dixisset io
as vlciscatur se de eo baal. q̄ suffodit alta-
re eius. Ergo omnis madian et amelech ⁊
orientales populi ꝯgregati sūt simul: ⁊ trās
eūtes iordanē castrametate sī ī valle iesr̄l
spūs aūt dñi īduit gedeon. q̄ clāgēs bucī-
na ꝯuocauit domū abiezer vt seq̄retur se.
Misitq; nūtios in vniuersū manasse. qui ⁊
ipe secut⁹ ē eum. Et alios nūtios in azer et
zabulon et neptalim. q̄ occurrerūt ei. Di
xitq; gedeon ad dñm. Si saluū facis p ma
nū meā pl̄m isr̄l sicut locut⁹ es. ponā hoc
vellus lane in aera. Si ros in solo vellere
fuerit et in omni terra siccitas. sciā q̄ per
manū meā sicut locut⁹ es liberabis isr̄l: fa
ctūq; ē ita. Et ō̄ nocte ꝯsurgēs: expsso vel-
lere concham roris īpleuit. Dixitq; rurs⁹ ad
dñm. Ne irascat furor tu⁹ cōt me: si adhuc
semel tēptauero signum querēs in vellere.
oro vt solū vellus siccū sit: ⁊ oīs terra ro-
re madēs. Fecitq; dñs nocte illa vt postu
lauerat: ⁊ fuit siccitas ī solo vellere: ⁊ ros
in omni terra.

Capitulū. VII.

Igitur hierobaal qui ē
et gedeon ō̄ nocte ꝯsurgēs ⁊ omīs
pl̄us cū eo venit ad fontē q̄ voca
tur arad. Erāt aī castra madiā ī valle ad
septētrionalē plagā collis excelsi. Dixitq;
dñs ad gedeon. Multus tecū ē pl̄s: nec tē-
det madiā ī man⁹ ei⁹: ne glorietur cōtra me isr̄l
et dicat. meis viribus liberat⁹ sū. Loquē ad
pl̄m: et cūctis audiētibus p̄dica. Qui for
midolosus et timid⁹ est: reuertat. Recesse
rūtq; de mōte galaad: et reuersi sūt ex po
pulo vigintiduo milia virox: ⁊ tm̄ decem
milia remanserūt. Dixitq; dñs ad gedeon
Adhuc pl̄us mult⁹ ē. Duc eos ad aquas
et ibi pbabo illos. et de q̄ dixero tibi vt te-
cū vadat ipe pgat quē ire phibuero reuer
tat. Cūq; descēdisset pl̄s ad aquas: dixit
dñs ad gedeon. qui manu et lingua lābu-
erit aq̄s (sicut solent canes lābere) sepab
eos seorsū. qui aī curuatis genibus bibezit
ī altera pte erūt. Fuit itaq; numer⁹ eox q̄
manu ad os p̄tiēte lābuer̄t aq̄s trecēti vi-
ri: oīs aī reliq̄ mlt̄itudo. flexo poblice bi-
berat. ⁊ ait dñs ad gedeon. In trecētis vi-
ris q̄ lābuer̄t aq̄s libabo vos: ⁊ trādā ī manū
tua madiā: oīs aī rel̄iq̄ mlt̄itudo ībertat ī
locū suū. Sūptis itaq; p nūero cibarijs ⁊
tubis: oēz reliquā mlt̄itudinē abire p̄cepit
ad tabernacla sua: ⁊ ipe cū trecētis viris
se certamini dedit. Castra aūt madiā erāt

ſubter in valle.eadē nocte dixit dñs ad eū Surge et deſcēde ī caſtra:q; tradidi eos ī manū tua. Sinaūt ſolus ire formidas :deſcēdat tecū phara puer tu⁹.et cū audieris q̄d loquant tūc p̄fortabūtur man⁹tue:et ſecurior ad hoſtiū caſtra deſcēdes. Deſcendit ergo ipe ⁊ phara puer ei⁹ī ptē caſtrorū:vbi erāt armatorū vigilie. Madian aī ⁊ amelech ⁊ oēs orientales p̄li fuſi iacebāt in valle vt locuſta;multitudo. cameli aī innumerabiles erāt ſicut arena q̄ iacet ī lītore maris. Cūq; veniſſet gedeon narrabat aliq̄s ſomniū p̄imo ſuo:⁊ in hūc modu; referebat q̄d viderat. Eſtibi ſomniū ⁊ videbaī mihi q̄ſi ſubcineritius panis ex ordeo volui:⁊ in caſtra madian deſcendere. Cūq; pueniſſet ad tabernaculū p̄cuſſit illud atq; ſubuertit:⁊ terre fūdit⁹ coequauit. Rñdit is cui loq̄baī. Nō ē hoc aliud:niſi gladius gedeonis filij ioas viri iſrl̄ite. Tradidit eī dñs ī man⁹ei⁹ madian ⁊ oīa caſtra eius. Cūq; audiſſet gedeon ſomniū ⁊ īterp̄tationē eius:adorauit ⁊ reuerſus ē ad caſtra iſrl̄ ⁊ ait. Surgite:tradidit eī dñs ī man⁹ nr̄as caſtra madian. Diuiſitq; trecētos viros ī tres p̄tes ⁊ dedit tubas ī manibo eor̄: lagenaſq; vacuas ac lāpades in medio lagenaru;. Et dixit ad eos. Quod me facē vidēritis:hec facite. Ingrediar p̄tē caſtror̄.et q̄d fecero:ſectamini. Cū p̄ſonuerit tuba ī manū mea:vos q̄; p caſtrorū cūcuitū clāgite:⁊ p̄clamate dño et gedeoni. Ingreſſuſq; ē gedeon⁊trecēti viri qui erāt cū eo ī ptē caſtror̄ īcipiētibo vigilijs noctis medie:⁊ cuſtodibo ſuſcitatis cepēt bucinis clāgē:⁊ cōplodere īter ſe lagenas Cūq; p gȳrū caſtror̄ ī tribo p̄ſonarent locis ⁊ ȳdrias p̄fregiſſent:tenuerūt ſiniſtris maībus lāpades.⁊ dextris ſonātes tubas clamauerūtq;.gladi⁹ dñi et gedeonis:ſtantes ſinguli ī loco ſuo p̄ circuitū caſtrorū; hoſtiliū. Oīa itaq; caſtra turbata ſūt⁊ vociferātes vlulātesq; fugerūt. Et nihilominus īſiſtebāt trecēti viri bucinis p̄ſonātes Immiſitq; dñs gladiū ī omnibo caſtris et mutua ſe cede trūcabāt fugiētes vſq; ad bethſa ⁊ p̄ crepidinē ab elmeula ī tebbath Cōclamātes aūt viri iſrl̄ de neptali ⁊ aſer ⁊ oī manaſſe.p̄ſeq̄bant madian. Et dedit dñs victoriā p̄li iſrl̄ī die illa. Miſitq; gedeon nūtios ī omnē montē ephraim dicēs. Deſcēdite in occurſū madian:⁊ occupate aquas vſq; bethbera atq; iordanem. Clamauitq; oīs ephraim ⁊ p̄occupauit aquas atq; iordanē vſq; bethbera.apprehenſoſq; duos viros madian.oreb⁊ zeb.īterfecit oreb ī petra oreb:zeb vo in torculari zeb. Et p̄ſecuti ſūt madian capita oreb et zeb portātes ad gedeon trās fluēta iordanis. Capitulum. VIII.

Ixerūtq; ad eum viri ephraim. Quid ē hoc q̄d facē voluiſti:vt nō nos vocares cum ad pugnā p̄geres ꝰ madian! Jurgātes fortiter:et p̄pe vim inferētes. Quibo ille rñdit. Quid eī tale facē potui:q̄le vos feciſtis: Nonne melior eſt racem⁹ ephraim vindemijs abiezer: In man⁹ vr̄as dñs tradidit p̄ncipes madian.oreb ⁊ zeb. Quid tale facē potui:quale vos feciſtis:Quod cū locutus eſſet:requieuit ſpūs eor̄ q̄ tumebāt ꝰ eū. Cūq; veniſſet gedeon ad iordanē trāſiuit eū cū trecētis viris q̄ ſecū erant:⁊ prelaſſitudine fugiētes p̄ſequi nō poterāt. Dixitq; ad viros ſoccoth. Date obſecro panes p̄lo qui mecū ē q⁊ valde defecerūt:vt poſſim⁹ p̄ſeq̄ zebee ⁊ ſalmana reges madian. Rñdert p̄ncipes ſoccoth. Forſitā palme manuū zebee ⁊ ſalmana ī manū tua ſūt ⁊ iccirco poſtulas vt demus exercitui tuo panes. Quibo ille ait. Cuz ergo tradiderit dñs zebee ⁊ ſalmana ī man⁹ meas:p̄teram carnes veſtras cū ſpinis tribuliſq; deſerti Et inde aſcēdens venit ī phanuel:locutuſq; ē ad viros loci illi⁹ ſimilia. Cui et illi reſponderūt ſicut rñderāt viri ſoccoth. Dixit itaq; eis. Cū reuerſus fuero victor ī pace deſtruā turrim hāc. Zebee aī ⁊ ſalmana req̄eſcebant cū oī exercitu ſuo.q̄ de cim eī milia viri remāſerāt ex oībus turmis orientaliū p̄lor̄:ceſis centūuigīti milibus bellator̄ ⁊ educentiū gladiū. Aſcendenſq; gedeon p̄ viā eor̄ qui ī tabernaclis morabanī ad orientalē ptē nobe⁊ iechaa p̄cuſſit caſtra hoſtiū q̄ ſecuri erant ⁊ nihil aduerſi ſuſpicabanī:fugerūtq; zebee⁊ ſalmana.q̄s p̄ſequēs gedeon p̄phēditē bato oī exercitu eor̄.Reuertēſq; de bello añ ſolis ortū apprehēdit puer̄ de viris ſoccoth īterrogauitq; eū noīa p̄ncipū et ſenioru; ſoccoth:⁊ deſcripſit ſeptuagīta ſeptē; viros. veītq; ad ſoccoth:⁊ dixit eis.en zebee

ꝛ ſalmana ſup q̄bus exprobraſtis mihi di
cētes forſitan manꝰ zebee ꝛ ſalmana ī ma
nibus tuis ſūt: ꝛ iccirco poſtulas vt detꝰ
viris q̄ laſſi ſūt et defecerūt panes. Tulit
g̈ ſenioꝛes ciuitatis et ſpinas deſerti ac tri
bulos: et ꝓtriuit cū eis atq̄ cōminuit vi
ros ſoccoth. Turrim q̄q̄ phanuel ſubuer
tit: occiſis habitatoꝛibus ciuitatis. Dixit
q̄q̄ ad zebee et ſalmana. Quales fuerūt vi
ri q̄s occidiſtis ī thabor? Qui rn̄dert. Si
miles tui: et vnꝰ ex eis q̄ſi filiꝰ regis. Qui
bus ille rn̄dit. Frēs mei fuerūt: filij mēis
mee. Viuit dn̄s. q̄ ſi ſuaſſetis eos nō vos
occiderē. Dixitq̄ iether primogenito ſuo.
Surge ꝛ īterfice eos. Qui nō eduxit gla
diū. Timebat em̄. quia adhuc puer erat.
Dixerūtq̄ zebee et ſalmana. Tu ſurge et
irrue ī nos: q̄ iuxta etatē robuſ ē homīs
Surrexit gedeon ꝛ īterfecit zebee ꝛ ſalma
na: ꝛ tulit oꝛnamēta ac bullas q̄bus colla
regaliū camelorꝫ decoꝛari ſolēt. Dixerūtq̄
oēs viri iſrl̄ ad gedeon. Dn̄are nr̄i tu ꝛ fi
liꝰ tuꝰ ꝛ filiꝰ filij tui. q̄ liberaſti nos ꝺ ma
nu madiā q̄ꝺ ille ait. Nō dn̄abor vr̄i: nec
dn̄abit ī vos filiꝰ meꝰ: ſꝫ dn̄abit dn̄s. Di
xitq̄ ad eos. Vnā petitōꝫ poſtulo a vobis
Date mihi īaures ex p̄da vr̄a. Inaures ei
aureas iſmahelitē habē ꝓſueuerāt. Qui re
ſpōderūt. Libentiſſime dabimꝰ. Expandē
teſq̄ ſup terrā palliū piecerūt ī eo īaures
de p̄da. et fuit pondꝰ poſtulatarꝫ īaurium
mille ſeptīgēti auri ſicli. abſq̄ oꝛnamētis
et monilibꝫ ꝛ veſte purpurea (q̄bus reges
madian uti ſoliti erāt) ꝛ p̄ter toꝛques au
reas camelorꝫ. Fecitq̄ gedeō ex eo ephod
ꝛ poſuit illō ī ciuitate ſua ephra. Fornica
tuſq̄ ē oīs iſrl̄ ī eo ꝛ factū ē gedeoni et oī
domui eiꝰ ī ruinā. Humiliatꝰ ē aūt madian
coꝛā filijs iſrl̄ nec potuerūt vltra ceruices
eleuare ſꝫ q̄euit terra p q̄draginta ānos q̄
bus gedeō p̄fuit. Abijt itaq̄ hieꝛobaal filiꝰ
ioas ꝛ hītauit ī domo ſua: hūtq̄ ſeptuagī
ta filios q̄ egreſſi ſē de femoꝛe eiꝰ: eoq̄ plu
res hēret vxoꝛes. Cōcubina aūt illiꝰ quā ha
bebat ī ſichē genuit ei filiū nomīe abime
lech. Moꝛtuuſq̄ ē gedeon filiꝰ ioas ī ſene
ctute bona: et ſepultꝰ ē in ſepulchro ioas
p̄ris ſui ī ephra de familia ezri. Poſtq̄ aūt
moꝛtuꝰ ē gedeon auerſi ſūt filij iſrl̄: ꝛ forni
cati ſūt ī baalī. Percuſſerūtq̄ cū baal fedꝰ
vt eēt eis ī deū: nec recoꝛdati ſunt dn̄i dei
ſui q̄ eruit eos ꝺ manibꝫ īimicoꝝ ſuoꝝ oīm
p circuitū: nec fecerūt miſericoꝛdiā cū do
mo hierobaal gedeō iuxta oīa bona q̄ fe
cerat iſraheli. Capitulum. IX.

Abyt aūt Abimelech fi
liꝰ hierobaal ī ſichē ad frēs mātris
ſue: et locutꝰ ē ad eos ꝛ ad oēm co
gnatōꝫ domꝰ p̄ris mr̄iſq̄ ſue dicēs. Loq̄mi
ad oēs viros ſichē. Quod vob eſt melius
vt dn̄ent vōi ſeptuaginta viri omnes viri
hierobaal an vt dn̄et vobis vnꝰ vir? Si
mulq̄ ꝓſiderate: quia os veſtrū ꝛ caro ve
ſtra ſū. Locutiq̄ ſūt frēs matris eiꝰ de eo
ad oēs viros ſichē vniuerſos ſermones i
ſtos: et īclinauerūt coꝛ eoꝝ pꝰ abimelech:
dicētes. Frater noſter ē. Dederūtq̄ illi ſe
ptuagīta p̄cera argēti de phano baalbe
rith. Qui conduxit ſibi ex ea viros īopes et
vagos: ſecutiq̄ ſūt eū. Et venit ī domū pa
tris ſui ephra: et occidit frēs ſuos filios
hierobaal ſeptuagīta viros ſup lapidem
vnū. Remāſitq̄ ioathan filiꝰ ierobaal mi
nimꝰ: et abſconditus ē. Cōgregati ſūt aūt
oēs viri ſichē et vniuerſe familie vrbis
mello: abierūtq̄ et ꝓſtituerūt regē abime
lech iuxta querc̄ū q̄ ſtabat in ſichē. Quod
cū nūtiatum eſſet ioathan iuit et ſtetit in
vertice mōtis garizim: eleuataq̄ voce cla
mauit et dixit. Audite me viri ſichen: ita
vt audiat vos dn̄s. Fert ligna vt vngerēt
ſup ſe regē. Dixerūt oliue. Impera nobis
q̄ rn̄dit. Nūquid poſſū deſerere pinguedi
nē meā q̄ et dij vtunt̄ et homines: ꝛ venire
vt inter ligna p̄mouear? Dixerūtq̄ ligna
ad arboꝛē ficū. Veni: et ſuper nos regnū
accipe. Que reſpōdit eis. Nūquid poſſum
deſerere dulcedinē meā fructuſq̄ ſuauiſſi
mos: et ire vt inter cetera ligna p̄moueaꝛ
Locutaq̄ ſūt ligna ad vitē. Veni et impa
nobis. Que reſpondit eis. Nūquid poſſum
deſerere vinum meum quod letificat deum
et homines: et inter ligna cetera p̄moueri
Dixeruntq̄ omnia ligna ad ramum. Veni
ꝛ impa ſuper nos. Que reſpondit eis. Si
vere me regē vobis ꝓſtituitis venite ꝛ ſub
vmbra mea requieſcite. ſi aūt non vultis:
egrediatur ignis de ramno et deuoꝛet ce
dros libani. Nūc igit̄ ſi recte et abſq̄ pec
cato ꝓſtituiſtis ſuper vos regē abimelech ꝛ
bene egiſtis cū hierobaal ꝛ cū domo eius

et reddidistis vicē benefitijs ei⁹ q̄ pugnauit p̄ vobis ⁊ aīaz suā dedit p̄icul. vt eruaret vos ꝺ̄ manū madian. q̄ nūc surrexistis ꝯ domū patris mei ⁊ īterfecistis filios ei⁹ septuagīta viros sup̄ vnū lapidē: ⁊ p̄stituistis rḡē abimelech filiū ancille ei⁹ sup̄ habitatores sichem eo q̄ frater vr̄ sit: si g̃ recte et absq; vitio egistis cū ierobaal ⁊ domo eius. hodie letemini in abimelech ⁊ ille letet̄ in vobis. Sinaūt puerse: egrediatur ignis ex eo ⁊ cōsumat habitatores sichem ⁊ oppidū mello: egrediaturq; ignis ꝺ̄ viris sichē ⁊ de oppido mello ⁊ deuoret abimelech. Que cū dixisset: fugit et abijt ī bera: habitauitq; ibi ob metū abimelech frīs sui. Regnauit itaq; abimelech sup̄ isrl̄ tribus ānis. Misitq; dn̄s sp̄m pessimū inter abimelech ⁊ habitatores sichē: q̄ cepert eū detestari: et scel⁹ interfectōis septuagīta filioꝝ ierobaal ⁊ effusionē sāguinis eoꝝ cō ferre ī abimelech frēz suū: ⁊ ī ceteros sichimoꝝ p̄ncipes q̄ eū adiuuerāt. Posuerūtq; īsidias aduersū eum ī sūmitate montiū: et dū illi⁹ p̄stolabant aduētum: exercebāt latrocinia: agētes p̄das de p̄tereūtibus. Nūtiatūq; ē abimelech. Venit gaal filius obed cū fratribus suis: ⁊ trāsiuit ī sichimā. Ad cui⁹ aduētū erecti habitatores sichē egressi sūt ī agros vastātes vineas vuasq; calcātes. et factis cantantiū choris: ingressi sūt phanū dei sui: et inter epulas et pocla maledicebāt abimelech clamantes gaal filio obed. Quis ē iste abimelech ⁊ q̄ ē sichē vt seruiam⁹ ei: Nūquid nō ē filius ierobaal Et p̄stituit princip̄ē zebul seruū suū super viros emoꝝ p̄ris sichē. Cur g̃ seruiem⁹ ei: Vtinā daret alīqs p̄l'm istū sub manū mea vt auferrē ꝺ̄ medio abimelech. Dictūq; ē abimelech. Congrega exercitus multitudinē et veni. zebul eī p̄nceps ciuitatis audītis sermonib⁹ gaal filij obed irat⁹ ē valde: ⁊ misit clā ad abimelech nūtios: dicēs. ecce gaal filius obed venit in sichimā cū frīb⁹ suis: ⁊ oppugnat aduersū te ciuitatē. Surge itaq; nocte cū p̄l'o qui tecū ē ⁊ latita in agro: et primo mane orīente sole irrue sup̄ ciuitatē. Illo aūt egrediēte aduersū te cū p̄l'o suo: fac ei quod potueris. Surrexit itaq; abimelech cū omni exercitu suo nocte et tetēdit insidias iuxta sichimā in q̄tuoꝝ locis. Egressusq; est gaal filiꝰ obed ⁊ stetit in ītroitu portē ciuitatis. Surrexit aūt abimelech et omnis exercit⁹ cū eo ꝺ̄ īsidijs p̄ loco. Cūq; vidisset p̄l'm gaal: dixit ad zebul. Ecce de mōtib⁹ multitudo descendit. Cui ille respondit. vmbras montium vides quasi capita hominū: et hoc errore decipieris. Rursūq; gaal ait. Ecce p̄l's de vmbilico terre descēdit: et vn⁹ cune⁹ venit p̄ viā q̄ respicit quercum. Cui dixit zebul Vbi ē nūc os tuū quo loq̄baris quis ē abimelech vt spuiam⁹ ei: Nōne hic ē p̄l's quez despitiebas: Egredere ⁊ pugna cōtra eū. Abijt ergo gaal expectātes sichimoꝝ p̄l'o et pugnauit cōtra abimelech: qui p̄secut⁹ ē eum fugiētez et in vrbē p̄pulit. Ceciderūtq; ex p̄te ei⁹ plurimi vsq; ad portā ciuitatis: ⁊ abimelech sedit in ruina. zebul aūt gaal et socios ei⁹ expulit de vrbe: nec in ea passus est cōmorari. Sequēti g̃ die egressus est p̄l's ī campū. quod cū nūtiatū esset abimelech tulit exercitū suū et diuisit in tres turmas: tēdens insidias ī agris. Vidensq; q̄ egrederet̄ p̄l's de ciuitate surrexit ⁊ irruit in eo cū cuneo suo oppugnās et obsidens ciuitatē. due aūt turme palātes p̄ cāpū aduersarios p̄sequebantur. Porro abimelech omni die illo oppugnabat vrbem. quā cepit interfectis habitatoribus ei⁹: ipsāq; destructa ita vt sal ī ea dispergeret. Qꝺ cū audisset q̄ habitabāt in turre sichimoꝝ: ingressi sūt phanū dei sui berith vbi fedus cū eo pepigerant et ex eo loc⁹ nomen acceperat: qui erat munit⁹ valde. Abimelech q̄q; audiēs viros turris sichimoꝝ pariter ꝯglobatos ascendit in montē selmon cū omni populo suo: et arrepta securi p̄cidit arboris ramū impositūq; ferēs humero dixit ad socios. Quod me vidistis facē cito facite. Igitur certatim ramos de arboribus p̄cidentes sequebantur ducem. Qui circūdantes p̄sidiū succenderunt: atq; ita factū est vt fumo ⁊ igne mille hominū necarentur viri pariter ⁊ mulieres habitatorū turris sichem. Abimelech aūt inde proficiscēs venit ad oppidū thebes quod circūdans obsidebat exercitu. Erat aūt turris excelsa in media ciuitate. ad quam cōfugerant simul viri ac mulieres ⁊ omnes principes ciuitatis clausa firmissime ianua: et super turris tectum stantes p̄ pugnacula. Accedēsq; abimelech. iuxta turrī

pugnabat fortiter: et appropinquās ostio ignē supponere nitebatur. Et ecce vna mulier fragmē mole desup iaciēs illisit capiti abimelech: et ꝯfregit cerebruz ei⁹. Qui vocauit cito armigerū suū: et ait ad eum. Euagina gladiū tuū ⁊ pcute me: ne forte dicat̄ q̄ a feīa interfect⁹ sim. Qui iussa pfitiēs: interfecit eū. Illoqz mortuo oēs qui cū eo erant de isrl̄. reuersi sūt ī sedes suas: et reddidit de⁹ malū qd̄ fecerat abimelech ꝯ patrē suū interfectis septuagīta fr̄ibus suis. Sichimitis q̄z qd̄ opati erāt: retributuz est: et venit super eos maledictio ioathan filij hierobaal.

Capitulum .X.

Post Abimelech surrexit dux in isrl̄ thola fili⁹ phua patrui abimelech vir de isachar qui habitauit in sanir mōtis ephraim: et iudicauit isrl̄ vigīti et tribꝰ annis: mortuusqz est ac sepultus in sanir. Huic successit iair galaadites q̄ iudicauit isrl̄ p viginti et duos annos: habēs trigīta filios sedētes sup trigīta pullos azinaꝝ et principes trigīta ciuitatū. q̄ ex nomīe ei⁹ sūt appellata anothiair. id ē oppida iair vsqz in pn̄tez diē in terra galaad. Mortuusqz ē iair ac sepultus in loco cui est vocabulū camon. Filij aūt isrl̄ peccatis veteribꝰ iūgētes noua fecerūt malū in ꝯspectu dn̄i et ꝑuierūt idolis baalim et astaroth et dijs sirie ac sidonis et moab et filioꝝ ammō et philistijm dimiserūtqz dn̄m et nō coluerūt eū. Contra quos iratus tradidit eos in man⁹ philistijm et filioꝝ ammon: afflictiqz sūt ⁊ vehementer opp̄ssi p annos decē et octo oēs qui habitabāt trāsiordanē ī terra amorrei q̄ ē ī galaad, intantū vt filij āmon iordane trāsmisso vastarēt iudā et beniamī ⁊ ephraim. Afflictusqz ē isrl̄ nimis. Et clamātes ad dn̄m: dixerūt. Peccauimus tibi qꝛ dereliquimus dn̄m deū nr̄m et seruiuimus baalim. Quibꝰ locut⁹ ē dn̄s. Nūquid nō egiptij et amorrei filijqz āmon et philistijm sidonij q̄z et amelech et chanaan opp̄sserūt vos. et clamastis ad me ⁊ erui vos de maū eoꝝ. Ettamē reliquistis me: et coluistis deos alienos. Iccirco nō addā vt vltra vos liberez. Ite et inuocate deos q̄s elegistis. Ip̄i vos liberēt ī tpe āgustie. Dixerūtqz filij isrl̄ ad dn̄m. Peccauim⁹: redde tu nobis quicquid placz tibi: tm̄ nunc libera nos. Que dicētes oīa de finibꝰ suis alienoꝝ deoꝝ idola ꝓiecerūt: et ꝑuierūt domino deo: q̄ doluit sup miserijs eoꝝ. Itaqz filij āmon ꝯclamātes in galaad fixē tētoria ꝯ q̄s ꝯgregati filij isrl̄: in maspha castrametati sūt. Dixerūtqz p̄ncipes galaad singuli ad ꝓximos suos. Qui p̄mus ex nobis ꝯt̄ filios āmon ceperit dimicare: erit dux populi galaad.

Capi. XI.

Fuit itaqz illo in tēpore iepte galaadites vir fortissim⁹ atz pugnator fili⁹ mulieris meretricis qui natus ē de galaad. Habuit aūt galaad vxorē de qua suscepit filios. q̄ postq̄ creuerāt: eiecerūt Iepte: dicētes. Heres in domo patris nr̄i esse nō poteris. qꝛ de adultera mr̄e nat⁹ es. Quos ille fugiēs atqz deuitās: habitauit in terra thob. Cōgregatiqz sūt ad eū viri inopes et latrocinātes: ⁊ q̄si principē seq̄bant̄. In illis diebus pug̃bāt filij āmon ꝯ isrl̄. q̄bus acriter īstantibus: prexerūt maiores natu de galaad vt tollerēt ī auxiliuz sui iepte de terra thob. Dixerūtqz ad eū. Veni et esto p̄nceps noster: et pugna ꝯ filios āmon. Quibꝰ ille respōdit. Nōne vos estis q̄ odistis me ⁊ eiecistis de domo pr̄is mei: et nunc venistis ad me necessitate cōpulsi? Dixerūtqz p̄ncipes galaad ad iepte. Ob hāc igit̄ causā nunc ad te venim⁹ vt ꝓficiscaris nobiscū et pugnes ꝯ filios ammon: sisqz dux oīm q̄ habitāt in galaad. Iepte q̄z dixit eis. Si vere venistis ad me vt pugnē ꝓ vobis ꝯ filios ammon. tradideritqz eos dn̄s ī manus meas: ego ero vester princeps? Qui respōderūt ei. Dn̄s qui hec audit ip̄e mediator ac testis est: q̄ nostra ꝓmissa faciam⁹. Abijt itaqz iepte cū p̄ncipibꝰ galaad: fecitqz eū oīs ꝓplus principē sui. Locutusqz est iepte omnes ꝑmones suos corā dn̄o ī maspha. Et misit nūtios ad regē filioꝝ āmon qui ex ꝑsona sua dicerēt. Quid mihi et tibi est. quia venisti ꝯ me vt vastares terraz meā? Quibꝰ ille respondit. Quia tulit isrl̄ terrā meā qn̄ ascēdit de egipto: a finibꝰ arnon vsqz iaboc atqz iordanen. Nūc g̊ cum pace redde mihi eā. Per quos rursum mādauit iepte: et imperauit eis vt dicerent regi ammon. Hec dicit Iepte. Non tulit israel terram moab nec terrā filiorum am-

mon:ſz qñ de egipto aſcendẽſt ambulauit
p ſolitudinez vſq; ad mare rubꝝ:et venit
i cades. Miſitq; nũcios ad regem Edõ di-
cẽs. Dimitte me vt trãſeã terraz tuã. Qui
noluit acquieſcẽ pcibꝰ eiꝰ. Miſit q̃z ad rgẽ
moab:q̃ et ipe trãſitũ pbere aſſit. Mã-
ſit itaq; in cades:ꝙ circuiuit ex latere ter-
ram edõ ꝙ terrã moab. Elenitq; ad orienta
lem plagaz terre moab ꝙ caſtrametatꝰeſt
trans arnon nec voluit intrare terminos
moab. Arnon quippe ꝓfiniũ eſt terre mo-
ab. Miſit itaq; iſrl'nũcios ad Seon regez
amorreoꝝ q̃ habitabat i eſebõ:ꝙ dixerunt
ei. Dimitte vt trãſeam p terrã tuã vſq; ad
fluuiũ. Qui et ipe iſrl' ũba deſpiciẽs nõ di-
miſit eũ trãſire p terminos ſuos:ſz ĩfinita
multitudine congregata egreſſus eſt ꝓtra
eũ in gaza:et fortiter reſiſtebat. Tradidit
q; eũ dñs in mãu iſrl'cũ omi exercitu ſuo
ꝙ pcuſſit eũ:et poſſedit omnẽ terrã amor
rei habitatoris regionis illiꝰ et vniuerſos
fines eiꝰ de arnon vſq; iaboc:ꝙ ỏ ſolitudi-
ne vſq; ad iordanẽ. Dñs g̃ deus iſrl' ſubue
tit amorreũ pugnãte cõtra illum pplo ſuo
iſrl'. Et tu nunc vis poſſidere terram eius:
Nonne ea q̃ poſſedit chamos deus tuꝰ tibi
iure debẽtur:Que autez dñs deꝰ nr victor
obtinuit:ĩ noſtrã cedẽt poſſeſſionem. Niſi
forte melior es Balach filio Sephor rege
moab. aut docẽ potes q̃ iurgatus ſit ꝫ iſrl'
et pugnauerit ꝓtra eũ qñ habitauit ĩ eſe-
bon et viculis eiꝰ ꝙ ĩ aroer ꝙ villis illiꝰ:vl'
in cũctis citatibꝰ iuxta iordanẽ p trecen-
tos annos:Quare tanto tpe nihil ſup hac
repetitione tẽptaſtis:Igiť nõ ego pecco ĩ
te:ſz tu ꝫ me male agis. indicẽs mihi bel-
la non iuſta. Judicet dñs arbiter huiꝰ diei
inter iſrl' et inter filios ammon. Noluitq;
acquieſcẽ rex filiorũ ammon ỏbis Jepte q̃
p nuncios mãdauerat. Factus eſt g̃ ſuper
Jepte ſpũs dñi:ꝙ circuiens galaad ꝙ ma-
naſſe maſpha q̃z galaad:ꝙ inde trãſiens ad
filios ammon votũ vouit dño dicens. Si
tradideris filios ammon ĩ manꝰ meas:qui
cũq; pmus fuerit egreſſus de foribꝰ domꝰ
mee. mihiq; occurrerit reuertenti cũ pace
a filijs ammon: eũ olocauſtũ offerã dño.
Trãſiuitq; Jepte ad filios ammon vt pu-
gnaret ꝫ eos: q̃s tradidit dñs ĩ manꝰ eius
pcuſſitq; ab aroer vſq;dum venias in men
nith vigiti ciuitates:ꝙ vſq; ad abel que eſt
vineis cõſita plaga magna nimis:huiliati-
q; ſũt filij ammon a filijs iſrl'. Reuertẽte
aũ Jepte ĩ maſpha domũ ſuam occurrit ei
vnigenita filia cũ tympanis ꝙ choris. Nõ
eñ habebat alios filios liberos. Qua viſa
ſcidit veſtimẽta ſua ꝙ ait. Heu me filia mi
decepiſti me.ꝙ ipa decepta es. Aperui eñ
os meũ ad dñm:ꝙ aliud facẽ non potero.
Cui illa rñdit. Pater mi. ſi apuiſti os tuũ
ad dñm. fac mihi q̃cũq; pollicitus es:cõ
ceſſa tibi vltõne atz victoria de hoſtibꝰ tu-
is. Dixitq; ad pẽz. Hoc ſolũ mihi pſta q̃d
depcor. Dimitte me vt duobꝰ mẽſibꝰ circu
eam mõtes:ꝙ plangã ỏginitatẽ meã cum
ſodalibꝰ meis. Cui ille rñdit. Vade. Et di-
miſit eã duobꝰ mẽſibꝰ. Cũq; abiſſet cuz ſo-
tijs ac ſodalibus ſuis:flebat virginitatem
ſuã ĩ mõtibus. Expletiſq; duobꝰ mẽſibꝰ re
uerſa ẽ ad patrẽ ſuũ:et fecit ei ſicut foue-
rat. Que ignorabat vir. Exinde mos ĩcre
uit in iſrael et ꝓſuetudo ſeruata ẽ:vt poſt
anni circulum ꝓueniant in vnuz filie iſrl'
et plangãt filiã Jepte galaadite diebus q̃-
tuor. Capitulum .XII.

Ece autem in ephraim
orta eſt ſeditõ. Nã trãſeũtes ꝫ aq̃-
lonez. dixerũt ad Jepte. Quare va-
dens ad pugnam ꝓ filios ammon vocare
nos noluiſti:vt pgeremꝰ tecũ. Igr̃ incẽde
mus domũ tuam:Quibꝰ ille rñdit. Diſce-
ptatio erat mihi et pplo meo ꝫ filios ãmõ
vehemens voſq; vocaui vt pbẽtis mihi au
xiliũ:et facere noluiſtis. Qỏ cernẽs poſui
aĩam meã ĩ manibꝰ meis:trãſiuiq; ad fili-
os ãmon: tradidit eos dñs ĩ manꝰ meas.
Quid cõmerui: vt aduerſũ me ꝓſurgatis
ĩ pliuz:Vocatis itaq; ad ſe cũctis viris de
galaad pugnabat ꝫ ephraim. Percuſſerũtq;
viri galaad viri ephraim:qz dixerat fu
gitiuus ẽ galaad de ephraim et habitat in
medio ephraim et manaſſe. Occupauerũt
galaadite vada iordanis p q̃ ephraim re-
uerſurꝰ erat. Cũq; veniſſet ad ea de ephraĩ
numero fugiens. atq; dixiſſet: obſecro vt
me trãſire pmittas: dicebãt ei galaadite.
Nũquid ephrateꝰ es:Quo dicẽte nõ ſuz:in
terrogabãt euz. Dic g̃ ſeboleth:qỏ interpẽ-
tatur ſpica:Qui rñdebat thebboleth eadẽ
littera ſpicam exprimere non valens:ſta-
timq; apprehenſum iugulabãt in ipſo ior-
danis tranſitu. Et ceciderũt in illo tẽpe de

ephraim quadragintaduo milia. Judicauit itaqꝫ Jepthe galaadites ifrl' ſex annis ⁊ mortuus eſt ac ſepult⁹ ī ciuitate ſua galaad. P⁹ hūc iudicauit ifrl' Abeſſan de bethleem: q̄ habuit triginta filios et totidē filias. Quas emittēs foras maritis dedit: et eiuſdē numeri filijs ſuis accepit uxores introducēs ī domū ſuā. Qui ſeptem annis iudicauit ifrl' mortuuſqꝫ ē ac ſepult⁹ in bethleem. Cui ſucceſſit Abiaon zabolonites et iudicauit ifrl' decē ānis: mortuuſqꝫ ē ac ſepult⁹ ī zabulon. Poſt hūc iudicauit ifrl' Abdon fili⁹ Delles pharatonites q̄ habuit q̄draginta filios ⁊ triginta ex eis nepotes aſcēdētes ſup ſeptuaginta pullos azinaꝝ: ⁊ iudicauit ifrl' octo annis: mortuuſqꝫ eſt ac ſepult⁹ ī pharaton terre ephraim ī mōte amelech. Capitulum .XIII.

Rurſūqꝫ filij ifrahel fecerūt malū ī ꝓſpectu dñi: q̄ tradidit eos ī man⁹ philiſtinoꝝ q̄draginta annis. Erat aūt q̄daꝫ vir de ſaraa et de ſtirpe Dan noīe Manue habēs uxorē ſterilez cui appuit angel⁹ dñi: ⁊ dixit ad eā. Sterilis es et abſqꝫ liberis: ſz ꝯcipies et paries filiuꝫ. Caue g̃ ne bibas uinū ac ſiceram nec īmundū quicq̄ ꝯmedas: qꝫ ꝯcipies et paries filiū: cui⁹ nō tanget caput nouacula. Erit enim nazare⁹ dei ab infantia ſua ⁊ ex mr̄is utero: ⁊ ipſe incipiet liberare ifrl' de manu philiſtinoꝝ. Que cuꝫ veniſſet ad maritū ſuuꝫ: dixit ei. Vir dei venit ad me habens vultū angelicuꝫ. terribilis nimis. Quē cū interrogaſſeꝫ q̄s eſſꝫ ⁊ vñ veniſſet ⁊ q̄ noīe vocarer̄ noluit mihi dicē: ſed hoc reſpōdit. Ecce ꝯcipies et paries filiū. Caue ne uinū bibas nec ſicerā: et ne aliq̄ veſcaris immundo. Erit em̄ puer nazare⁹ ab infantia ſua et ex utero mr̄is ſue: uſqꝫ ad diem mortis ſue. Orauit itaqꝫ Manue dom̄inum et ait. Obſecro dñe ut vir dei quē miſiſti veniat iterum: ⁊ doceat nos quid nos debeamus facē de puero q̄ naſcitur⁹ ē. Et audiuitqꝫ dñs deꝑcantē Manue: et appuit rurſū angel⁹ dñi uxori ei⁹ ſedenti in agro. Manue aūt marit⁹ ei⁹ ñ erat cū ea. Que cū vidiſſꝫ angelum feſtinauit et cucurrit ad virū ſuum: nūciauitqꝫ ei: dicēs. Ecce apparuit mihi vir quē añ videraꝫ. Qui ſurrexit et ſecutus eſt uxorē ſuā: venienſqꝫ ad virū dixit ei. Tu es qui locutus es mulieri? Et ille rñdit. Ego ſū. Cui Manue. Cū inḡr̄ ſermo tuus fuerit expletus: quid vis ut faciat puer aut a q̄ ſe obſuare debebit? Dixitqꝫ angelus dñi ad Manue. Ab oībus q̄ locutus ſuꝫ uxori tue abſtineat ſe et quicq̄d ex uinea naſcit̄ nō comedat: uinum ⁊ ſiceram nō bibat: nullo veſcat immūdo. et q̄d ei p̄cepi impleat atꝫ cuſtodiat. Dixit itaqꝫ Manue ad angelū dñi. Obſecro te ut acq̄eſcas p̄cibꝰ meis: et faciamus tibi hedū de capris. Cui rñdit angelus. Si me cogis ñ comedā panes tuos: ſi aūt vis olocauſtū facē: offer illud dño. Et neſciebat Manue q̄ angelus dñi eſſꝫ. Dixitqꝫ ad eū. Q̄d eſt tibi nomē: ut ſi ſermo tuus fuerit explet⁹ honorem⁹ te? Cui ille rñdit. Cur q̄ris nomen meū q̄d eſt mirabile? Tulit itaqꝫ Manue hedum de capris ⁊ libamēta: ⁊ poſuit ſup petrā offerens dño q̄ facit mirabilia: ipſe aūt ⁊ uxor ei⁹ intuebant̄. Cūqꝫ aſcēderet flamma altaris ī celū: angel⁹ dñi paruit̄ in flāma aſcendit. Quod cum vidiſſet Manue ⁊ uxor ei⁹. pni ceciderūt in terraꝫ ⁊ ultra eis nō apparuit angelus dñi. Statimqꝫ intellexit Manue angelum dñi eſſe: et dixit ad uxorē ſuaꝫ. Morte moriemur: quia vidimus dñm. Cui reſpōdit mulier. Si dñs nos uellet occidere de manibꝰ nr̄is olocauſtuꝫ et libamenta nō ſuſcepiſſꝫ: nec oſtēdiſſꝫ nobis hec oīa: neqꝫ ea q̄ ſunt ventura dixiſſet. Pepit itaqꝫ filiū et vocauit nomē ei⁹ Sāſon. Creuitqꝫ puer ⁊ bñdixit ei dñs: cepitqꝫ ſpūs dñi eſſe cū eo ī caſtris Dan ī t̄ra ſaraa ⁊ eſthaol. Ca. XIIII.

Deſcendit q̄ Samſon in thamnatha videſqꝫ ibi mulierē de filiabus philiſtijm aſcendit et nūciauit p̄ri ſuo ⁊ mr̄i ſue: dicēs. Vidi mulierē in thānatha de filiabꝰ philiſtinoꝝ quā q̄ſo ut mihi accipiatis uxorē. Cui dixer̄t p̄r et mat̄r ſua. Nūquid nō eſt mulier ī filiabꝰ fratꝝ tuorum ⁊ ī oñi ꝑplo tuo: qꝫ vis accipere uxorē ō philiſtijm q̄ incircūciſi ſūt? Dixitqꝫ Sāſon ad p̄rem ſuū. Hāc mihi accipe qꝫ placuit oculis meis. Parēres autē ei⁹ neſciebāt q̄d res a dño fieret: et q̄reret occaſionē ꝺ philiſtijm. Eo ei tpe dñabāt philiſtijm iſrabeli. Deſcendit itaqꝫ Samſon cum p̄re ſuo et matre in thamnatha. Cumqꝫ veniſſet ad vineas oppidi apparuit catulus leonis ſeuus et rugiēs ⁊ occurrit

ei. Irruit aũt ſpũs dñi in Samſõ: et dila-
cerauit leonẽ q̃ſi hedũ in fruſta decerpere-
nihil omnino habens ĩ manu: ꝙ hoc patri
et mr̃i noluit indicare. Deſcẽdítq; ꝙ locu
tus eſt mulieri q̃ placuerat oculis ei⁹. Et
poſt aliq̃t dies reuertẽs vt accipet eã: de-
clinauit vt videret cadauer leonis. et ecce
examẽ apũ ĩ ore leonis erat: ac fau⁹ mell'.
Quẽ cũ ſumpſiſſ; ĩ manib⁹ comedebat in
via: veniẽſq; ad pr̃es ſuũ et mr̃es dedit eis
ꝑtem qui ꝙ ipſi ꝓmederũt: nec tñ eis voluit
indicare q̃ mel ò corpe leonis aſſũpſerat.
Deſcendit itaq; pr̃ ei⁹ ad mulierez: et fecit
filio ſuo Samſõ ꝓuiuiũ. Sic em̃ iuuenes
facẽ cõſueuerãt. Cũ q̃ ciues loci illi⁹ vidiſ-
ſent eu; dederũt ei ſodales triginta q̃ eſſẽt
cum eo. Quib⁹ locut⁹ ẽ Samſon. Propo-
nam vobis q̃ſtionis ꝑbleuma: qò ſi ſolue-
ritis mihi intra ſeptem dies cõuiuij dabo
vobis triginta ſindones ꝙ totidẽ tunicas
Sinaĩ nõ potueritis ſoluere: vos dabitis
mihi triginta ſindones ꝙ eiuſdez nũeri tu-
nicas. Qui rñderũt ei. Propone ꝑbleuma
vt audiam⁹. Dixitq; eis. De comedẽte exi
uit cib⁹: et de forti egreſſa eſt dulcedo. Nec
potuer̃t ꝑ tres dies ꝓpoſitõez ſoluere. Cũq;
adeſſet dies ſeptim⁹: dixerunt ad vxorem
Samſõ. Blandire viro tuo: et ſuade ei vt
indicet tibi qò ſignificet ꝑbleuma. Quod
ſi facẽ nolueris: incẽdemus te ꝙ domuz pa-
tris tui. An iccirco vocaſtis nos ad nupti
as vt ſpoliaretis. Que fundebat apud Sã
ſon lacrimas: et querebatur: dicens. Odi-
ſti me ꝙ nõ diligis: idcirco probleuma qò
ꝓpoſuiſti filijs populi mei nõ vis mihi ex-
ponere. At ille reſpõdit. Patri meo et ma
tri nolui dicẽ: ꝙ tibi indicare potero? Se-
ptẽ igr̃ diebz cõuiuij flebat ante eũ: tãdẽq;
die ſeptimo cum ei eſſet moleſta expoſuit.
Que ſtatim indicauit ciuibus ſuis. Et illi
dixerunt ei die ſeptimo ante ſolis occubi-
tum. Quid dulcius melle: et quid fortius
leone? Qui ait ad eos. Si nõ arauiſſetis in
vitula mea: non inueniſſetis ꝓpoſitionem
meaz. Irruit itaq; ĩ eũ ſpiritus dñi deſcẽ-
ditq; aſcalonẽ et ꝑcuſſit ibi triginta viros
quorum ablatas veſtes dedit his qui pro-
bleuma ſoluerant. Iratuſq; nimis aſcẽdit
in domum patris ſui: vxor autez eius ac-
cepit maritũ vnum de amicis eius et pro
nubis. Capitulum .xv.

POſt aliquãtũ autẽ tem
poris cũ dies triticee meſſis iſta-
rent veĩt Samſon inuiſere volẽs
vxorẽ ſuã: ꝙ attulit ei hedũ de capris. Cũ-
q; cubiculum ei⁹ ſolito vellet intrare: ꝓhi
buit illũ pr̃ illi⁹ dicens. Putaui q; odiſſes
eã: et ideo tradidi illã amico tuo. Sed hz
ſororẽ q̃ iunior ꝙ pulchrior illa ẽ: ſit tibi ꝓ
ea vxor. Cui Samſon rñdit ab hac die nõ
erit culpa ĩ me ꝓr̃ philiſteos. Faciam em̃
vobis mala. Perrexitq; et cepit trecentas
vulpes: caudaſq; earz vinxit ad caudas et
faces ligauit ĩ medio: q̃s igne ſuccendens
dimiſit vt huc illucq; diſcurrerẽt. Que ſta
tim preterũt ĩ ſegetes philiſtinoz. Quib⁹
ſuccẽſis ꝙ ꝓportatæ iã fruges et adhuc ſtã
tes ĩ ſtipula ꝓcrematæ ſũt: intãtũ vt vine
as q̃z ꝙ oliueta flãma ꝓſumẽt. Dixeruntq;
philiſtijm. q̃s fecit hãc rez? Quib⁹ dictũ ẽ.
Sãſon gener Thãnathei: qr tulit vxorez
ei⁹ ꝙ alteri ẽdidit hec opat⁹ eſt. Aſcenderũt
q; philiſtijm: ꝙ combuſſerũt taz mulierez q̃
pr̃em eius. Quib⁹ ait Samſon. Licet hec
feceritis tñ adhuc ex vobis expetam vltõ-
nem ꝙ tunc quieſcã. Percuſſitq; eos ingẽ-
ti plaga: ita vt ſtupẽtes ſurã femori impo
nerẽt. Et deſcẽdẽs habitauit in ſpelũca pe
tre etham. Igiĩ aſcẽdẽtes philiſtijm in ter
ram iuda caſtrametati ſũt ĩ loco q̃ poſtea
vocatus eſt lethi ĩ ẽ maxilla: vbi eoz fu-
ſus eſt exercit⁹. Dixerũtq; ad eos ò tribu
iuda. Cur aſcẽdiſtis aduerſũ nos: Qui re-
ſpondẽrũt. Ut ligemus Samſon venim⁹: et
reddam⁹ ei q̃ in nos opatus eſt. Deſcẽderũt
g̃ tria milia viroruz de iuda ad ſpecuz ſili
cis etham. Dixeruntq; ad Samſõ. Neſcis
q; philiſtijm imperẽt nobis. Quare hoc fa
cere voluiſti. Quib⁹ ille ait. Sicut fecerũt
mihi: ſic feci eis. Ligare inquiũt te veni-
mus ꝙ tradere ĩ manus philiſtinoz. Qui-
bus Samſon iurate ait ꝙ ſpõdete mihi: q;
occidatis me. Dixerũt. Nõ te occidemus:
ſz vinctũ tradem⁹. Ligaueritq; eu; duobus
nouis funib⁹: ꝙ tulerũt eu; de petra ethã.
Qui cũ veniſſet ad locum maxille ꝙ phili-
ſtijm vociferãtes occurriſſẽt ei irruit ſpũs
dñi ĩ eũ: ꝙ ſic ſolẽt ad ardorẽ ignis liĝ con
ſumi. ita vincula q̃b⁹ ligat⁹ erat diſſipata
ſũt ꝙ ſoluta. Inuẽtãq; maxillã. i. mãdibulã
azini q̃ iacebat arripiẽs: interfecit ĩ ea mille
viros ꝙ ait. In maxilla azini. i. mãdibula

pulli azinaꝝ ꝛeleuí eos:et ꝓcuſſí mille vi
ros.Cũqꝫ hec ỏba canẽs compleſſz:ꝓiecit
mãdibulã ꝛe manu:et vocauit nomẽ loci
illíus ramathlechi:qỏ intꝛptaf eleuatio
maxille.Sitiẽſqꝫ valꝛe. clamauit ad dñm
et ait.Tu ꝛedíſti ĩ manũ ſeruí tui ſalutem
hanc maxímã atqꝫ victoꝛíã:ꝛ en ſíti mozí
oꝛ:incidazqꝫ in manus circũcíſoꝝ.Aperu
it itaqꝫ dñs molaꝛẽ ꝛentẽ ĩ maxilla azini:
et egreſſe ſunt ex eo aq̃. Quibꝫ hauſtis re
uocíllauit ſpũm:et vires recepit. Jdcirco
apellatum eſt nomen loci illi⁹ ínuocãtis
fons ꝛe maxílla:vſqꝫ in pñtez díẽ. Judica-
uitqꝫ ıſrael in díebus philiſtíjm vigínti an
nis. Capítulum. XVI.

Ibít quoqꝫ in gazam ꝛ
vídit ibi mulierẽ meretricẽ:ĩgꝛeſ-
ſuſqꝫ eſt ad eam. Qỏ cũ audíſſent
philiſtíjm ꝛ pcꝛebuiſſet apud eos.intraſſe
vꝛbem Samſon:circũꝛedeꝛũt eũ poſitis in
poꝛta ciuitatis cuſtodíbꝫ:et ibi tota noctꝛ
cũ ſilẽtío ꝓſtolantes vt facto mane exeũtẽ
occíderent.Dozmíuit aũ Samſon vſqꝫ ad
mediũ noctis:ꝛ inde ꝓſurgens apꝑhendit
ambas poꝛtꝛ foꝛes cũ poſtibꝫ ſuís et ſera:
impoſitaſqꝫ humeꝛis ſuís poꝛtauit ad vti-
cem mõtis q̃ reſpicit hebꝛon. ꝑ⁹hec ama
uit mulieꝛez q̃ habitauit in valle ſoꝛeth:et
vocabaf Dalíla.Uenerũtqꝫ ad eã princi-
pes philiſtinoꝝ atz díxeꝛũt. Decipe eũ ꝛ di
ſce ab íllo ĩ quo hẽat tãtaz foꝛtitudinẽ:et
quõ eũ ſupare valeam⁹ꝛ vinctũ afflígere.
Qỏ ſi feceꝛ́is:dabum⁹ tibi ſinguli mille ar-
gentꝛeos.Locuta eſt g̃ Dalíla ad Sãſon.
Dic mibi obſecro ĩ quo ſit tua maxía foꝛ-
titudo:et q̃d ſit q̃ ligat⁹ erũpeꝛe nequeas.
Cui ñdit Sãſon.Si ſeptẽ neꝛuiceis funi
bus necdũ ſiccis et adhuc humẽtibꝫ ligat⁹
fuero:ínfirmus ero vt ceteri hoíes.Attu
leꝛũtqꝫ ad eã ſatrape philiſtinoꝝ ſeptẽ fu
nes vt díxeꝛat:quibꝫ vinxit euz latẽtibus
apỏ ſe inſidíjs:et ĩ cubículo finẽ rei expe-
ctãtibꝫ.Clamauitqꝫ ad eũ. Philiſtíjm ſupꝛ
tꝛ Sãſon.Qui rupit vincla quõ ſi rũpat
q̃s filũ ꝛeſtuppa toꝛtũ ſputamĩe cũ ardo-
rem ígnis accepit:ꝛ nõ eſt ꝓgnitũ ĩ q̃ eſſz
foꝛtitudo eí⁹.Díxitqꝫ ad euz Dalíla.Ecce
illuſiſti mibi:et falſũ locut⁹es.Saltẽ nũc
índica mibi q̃ ligaꝛí ꝛebeas.Cui ílle ñdit
Si ligat⁹ fuero nouis funibꝫ q̃ nũq̃ fueꝛt
ĩ ope:ínfirm⁹eꝛo ꝛ alioꝝ hoĩm ſíĺis.Quibꝫ
ruꝛſũ Dalíla vínxit euz:ꝛ clamauit philí-
ſtíjm ſupꝛ tꝛ Sãſon:ĩ cubículo inſidíjs ꝓpa-
ratís.Qui ita rupit vincula: q̃ fíla ꝛelaxꝝ
Dixitqꝫ Dalíla ruꝛſũ ad eũ.Uſqueq̃ ꝛeci-
pís me ꝛ falſũ loq̃ꝛís:Oñꝛe ꝛe q̃ vinciꝛí ꝛe-
beas.Cui ñdit Sãſon.Si inquit ſeptem
crines capitis mei cũ litõ plexueꝛis et cla
uum bis circũ ligatuz tꝛre fixeꝛis:ínfir-
mus eꝛo.Qỏ cum feciſſz Dalíla: dixit ad
eũ.Philiſtíjm ſupꝛ tꝛ Sãſon.q̃ ꝓſurgẽs ꝛe
ſõno exꝛ́xit clauũ cũ crinibꝫ ꝛ litõ. Dixit-
qꝫ ad eũ Dalíla.Quõ dícis q̃ amas me cũ
anim⁹ tu⁹ nõ ſit mecũ:Per tres vices mẽ-
títus es mibí:ꝛ noluiſti díceꝛ ĩ q̃ ſit maxía
foꝛtitudo tua.Cũqꝫ moleſta ei eẽt ꝛ ꝑ ml̃-
tos díes iugíť adheꝛẽt ſpaciũ ad q̃ꝛtez nõ
tribuẽs:ꝛefecit aĩa ei⁹ꝛ ad moꝛtẽ vſqꝫ laſ-
ſata eſt.Tũc aperiẽs veritatẽ rei dixit ad
eã.Ferꝛũ nũq̃ aſcẽdit ſupꝛ caput meũ:q̃a
nazare⁹ ib ẽ ꝓſectus dño ſũ ꝛe vtꝛo mꝛis
mee.Si raſuz fueꝛit caput meũ recedat a
me foꝛtitudo mea et ꝛeficiã eꝛoqꝫ ſic ceteꝛi
hoíes.Elitẽſqꝫ illa q̃ ꝓfeſſus ei eſſet omẽm
aĩm ſuuz:miſit ad p̃ncipes philiſtinoꝝ ac
mãdauit.Aſcendite adhuc ſemel:q̃ nunc
mibi apuit coꝛ ſuũ.Qui aſcẽdeꝛũt: aſſũpta
pecuía quã ꝑmiſeꝛãt. At illa doꝛmíre euz
fecit ſupꝛ genua ſua.ꝛ ín ſinu ſuo reclinaꝛe
caput.Uocauitqꝫ tõſoꝛẽ et raſit ſeptꝛez crí-
nes ei⁹:et cepit abigeꝛe eũ et a ſe repellere
Statím eí ꝛe eo foꝛtitudo diſceſſit. Dixit-
qꝫ philiſtíjm ſupꝛ tꝛ Sãſon.Qui ꝛe ſomno
ꝓſurgens dixit ĩ aío ſuo.Egꝛediar ſic añ
feci ꝛ me excutiã:neſciẽs q̃ ꝛceſſiſſz ab eo
dñs.Quẽ cũ apꝑhẽdiſſẽt philiſtíjm ſtatim
eruefť ocĺos ei⁹.ꝛ duxeꝛũt gazã vinctũ ca
thenís:ꝛ clauſũ ĩ carcẽ mollere feceꝛũt. Jã
qꝫ capilli ei⁹ꝛ renaſci ceperant:ꝛ príncipes
philiſtinoꝝ ꝓueneꝛũt ĩ vnũ vt immolaꝛent
hoſtias magnificas Dagõ ꝛeo ſuo et epu-
laꝛẽf ꝛicẽtes:ꝛdidit ꝛe⁹ nr̃ inimícũ noſtrũ
Sãſon ĩ man⁹ nr̃as. Qỏ etiam ꝑpĺs vidẽs
laudabat ꝛeũ ſuũ:eaꝛẽq̃ ꝛicebat.tradidit
ꝛe⁹ nr̃ aduerſaꝛiũ nr̃m ĩ man⁹ nr̃as:q̃ ꝛele-
uit ꝛrã nr̃am:et occidit pĺmos.Letãtesqꝫ
ꝓ ꝓuiuia sũptis iã epulis p̃cepeꝛũt vt voca
reꝛ Sãſon ꝛ añ eos ludeꝛ.Qui adduct⁹ỏ
carcẽ ludebat añ eos: feceꝛũtqꝫ eũ ſtare inꝛ
duas columnas.Qui dixit puero regenti
greſſus ſuos.Dimittꝛ me vt tangaz colũ-
nas q̃ỏ oĩs imminet dom⁹.ꝛ recliner ſupꝛ

eas et paululũ requieſcã. Domus aũ erat plena viroꝝ ac mulieꝝ: ⁊ erãt ibi oẽs ꝓncipes philiſtinoꝝ: et de tecto ac ſolario circiter tria milia vtriuſq; ſexꝰ ſpectabãt ludẽtez Samſõ. At ille inuocato dño ait. Dñe deus meꝰ memẽto mei: et redde mihi nũc fortitudinẽ priſtinã deus meꝰ vt vlciſcar me de hoſtibꝫ meis et ꝓ amiſſione duoꝝũ luminũ vnã vlcionẽ recipiã. Et appẽhendẽs ambas colũnas qbꝫ innitebaũ domus: altẽrãq; eaꝝ dextra. et altẽram leua tenẽs ait. Moriaũ aĩa mea cuꝫ philiſtĩm. Cõcuſſiſq; fortiter colũnis cecidit domus ſup oẽs ꝓncipes ⁊ cetẽrã multitudinẽ que ibi erat. Multoq; plures interfecit moriẽs q̃ añ viuus occiderat. Deſcendẽtes aũ fratres eiꝰ ⁊ vniuerſa cognatõ tulerũt corꝓꝰ eiꝰ: et ſepelierũt inũ ſaraa ⁊ eſtahol ĩ ſepulchro patris ſui Manue: iudicauitq; iſrael viginti annis. Capitulum .XVII.

EXitq; eo tempore vir qdã de monte ephraim noĩe Michas: qui dixit mẽri ſue. Mille cẽtũ argẽteos qs ſepauẽas et ſup qbꝫ me audiente iurauẽas ecce ego habeo: ⁊ apud me ſũt. Cui illa rñdit. Benedictus filiꝰ meus domino. Reddidit g̃ eos mẽri ſue: que dixẽat ei. Cõſecraui et voui hoc argentuꝫ dño. vt de manu mea ſuſcipiat filiꝰ meus et faciat ſculptile atꝫ ꝓflatile: ⁊ nũc trado illõ tibi. Reddidit igituꝫ eos mẽri ſue. Que tulit ducentos argẽteos et dedit eos argẽtario: vt faceret ex eis ſculptile atꝫ ꝓflatile qđ fuit ĩ domo Miche. Qui ediculã q̃ in ea deo ſeparauit: et fecit ephod et theraphim id eſt veſtẽ ſacerdotalẽ ⁊ idola. Impleuitq; vniꝰ filioꝝ ſuoꝝ manũ: et factꝰ eſt ei ſacerdos. In diebꝫ illis nõ erat rex ĩ iſrl: ſꝫ vnuſq;ſq; qđ ſibi rectum videbaũ hoc faciebat. Fuit q̃ ĩ tpe illo adoleſcẽs de bethleẽ iuda ex cog̃tõe eiꝰ eratq; ipe Leuites ⁊ habitabat ibi. Egreſſuſq; de ciuitate bethleem pegrinari voluit vbicũq; ſibi comoduꝫ reperiſſet. Cũq; veniſſꝫ ĩ mõtẽ ephraim iter faciẽs ⁊ declinaſſet parũp ĩ domo Miche: interrogatꝰ eſt ab eo vñ veniſſet. Qui reſpondit. Leuita ſũ de bethleem iuda: ⁊ vado vt habitem vbi potuero ⁊ vtile mihi eẽ proſperero. Mane apud me inquit et eſto mihi parẽs ac ſacerdos: daboq; tibi ꝑ annos ſingulos decẽ argẽteos ac veſtẽ duplicem: et q̃ ad victũ ſunt neceſſaria. Acquieuit et mãſit apũd hoſtez: fuitq; illi q̃ſi vnꝰ de filijs. Impleuitq; Micha manũ eiꝰ: ⁊ hũit puerꝰ ſacerdotẽ apud ſe: nũc ſcio dicens q̃ bñfaciat mihi deꝰ. habẽti leuitici generis ſacerdotem. Capitulum .XVIII.

IN diebus illis nonerat rex ĩ iſrl: ⁊ tribꝰ Dan q̃rebat poſſeſſionem ſibi vt habitaret in ea. Vſq; ad illũ eñ diẽ inter ceteras tribꝰ ſortem nõ acceperat. Miſerũt g̃ filij Dan ſtirpis ⁊ familie ſue q̃nq; viros fortiſſimos de ſaraa ⁊ eſtahol: vt explorarẽt terraꝫ et diligẽter inſpicerẽt. Dixerũtq; eis. Ite et conſiderate terrã. Qui cũ ꝓgentes veniſſent in mõtẽ ephraim et intraſſent domũ Miche: requieuerũt ibi. Et agnoſcentes vocẽ adoleſcẽtis Leuite. vtentesq; illiꝰ diuerſorio: dixerũt ad eũ. Quis te huc adduxit: Quid h̃ agis: Qua ob cauſaꝫ huc venire voluiſti: Qui rñdit eis. Hec et hec ꝑſtitit mihi Michas: et me mercede conduxit vt ſim ei ſacerdos. Rogauerũtq; eũ vt ꝓſuleret dñm et ſcire poſſent an proſpero itinẽ ꝓgerẽt: et res hñret effectũ. Qui rñdit eis. Ite cũ pace. Dñs reſpicit viã vrã: et iter q̃ ꝓgitis. Euntes igitũ quinq; viri venerũt Lais: viderũtq; ꝓplm habitãtes in ea abſq; vllo timore iuxta ꝓſuetudinẽ ſidoniorꝫ: ſecuꝫ et quietũ nullo eis penitꝰ reſiſtẽte magnarũq; opũ: et procul a ſidone atq; a cũctis hoĩbꝫ ſepatũ. Reuerſiq; ad frẽs ſuos in ſaraa et eſtahol: ⁊ qđ egiſſẽt ſciſcitãtibꝫ reſpõderũt. Surgite aſcẽdã ad eos. vidimꝰ enĩ trã valde opulẽtã ⁊ uberẽ. Nolite negligẽ: nolite ceſſare. Eamꝰ et poſſideamꝰ eã: nullus erit laborꝫ. Inũbimꝰ ad ſecuros ĩ regionẽ latiſſimaꝫ: tradetq; nob dñs locũ ĩ q̃ nulliꝰ rei eſt penuria eoꝝ q̃ gignũt ĩ terra. Profecti igitũ ſũt de cognatõe Dan id eſt de ſaraa et eſtahol ſexcẽti viri accincti armis bellicis: aſcẽdẽteſq; mãſerũt in cariathiarim iude: q̃ loc갰 ex eo tpe caſtroꝝ Dan nomẽ accepit ⁊ ẽ pꝰtergũ cariathiarim. Inde trãſierũt in mõtẽ ephraim. Cũq; veniſſẽt ad domũ Miche: dixerũt q̃nq; viri q̃ pri갰 miſſi fuerãt ad ꝓſiderandã trã Lais ceteris fribꝰ ſuis. Noſtis q̃ ĩ domibꝫ iſtis ſit ephod ⁊ theraphiꝫ ⁊ ſculptile atꝫ ꝓflatile: Videte qđ vob placeat. Et cũ paululum declinaſſent ingreſſi ſũt domũ adoleſcẽtis Leuite q̃ erat ĩ domo

Miche: salutauerũtq; eũ ũbis pacificis: sex-
cẽti aũ viri ita ut erãt armati stabãt ante
ostiũ. At illi q̃ ingressi fuerãt domũ iuue-
nis. sculptile ꝙ Ephod ꝙ theraphim atq; cõ
flatile tollẽ nitebãt: et sacerdos stabat añ
ostiũ: sexcẽtis viris fortissimis haud pcul
expectãtibꝰ. Tulerũt igiũ q̃ intrauerãt scul-
ptile ephod ꝙ idola atq; ꝓflatile. Quibꝰ di
xit sacerdos. Quid facitis: Cui rñderũt. Ta
ce ꝙ pone digitũ sup os tuũ: veniq; nobiscũ
ut habeam⁹ te pr̃ez ac sacerdotẽ. Quid tibi
melius est ut sis sacerdos ī domo uni⁹ viri
an ī una tribu ꝙ familia ī isrl̃: Qꝺ cũ au-
diss; acq̃euit sermonibꝰ eoꝝ ꝙ tulit ephod
et idola ac sculptile et pfect⁹ẽ cuz eis. Qui
cũ pgerẽt ꝙ añ se ire feciss̃ẽt puulos ac iu-
mẽta ꝙ omñe qꝺ erat p̃cios̃ũ iamq; a domo
Miche essent pcul: viri q̃ habitabãt in edi-
bus Miche ꝯclamantes secuti sũt: ꝙ p⁹ter-
gum clamare cepers̃t. Qui cũ respexiss̃ent
dixerũt ad Michã. Quid tibi vis: Cur cla-
mas: Qui rñdit. Deos meos q̃s mihi feci
tulistis ꝙ sacerdotẽ ꝙ oĩa q̃ habeo: ꝙ dicitis
q̃d tibi est: Dixerũtq; ei filij Dan. Caue ne
vlr̃ loq̃ris ad nos: et veniãt ad te viri aĩo
ꝯcitati: et ipe cũ omñi domo tua perias. et
sic cepto itinere prexerũt. Videꝫs aũ Micha
q̃ fortiores se essent: reuersus est ī domuz
suã. Exercenti aũ viri tulerũt sacerdotem et
q̃ supd̃ixim⁹ veneruntq; ī Lais ad pl̃m quie
scentez atq; secuz ꝙ pcusserũt eos ī ore gla
dij. vrbẽq; incẽdio tradiderũt nullo penit⁹
ferente p̃sidiũ: eoq; pcul habitarẽt a sido-
ne ꝙ cũ nllo hoĩm hr̃ent quicq̃ societatis
ac negocij. Erat aũ ciuitas sita in regione
Roob quã rursũ extruẽtes habitauerũt in
ea vocato noĩe ciuitatis Dan iuxta voca-
bulũ p̃ris sui quẽ genuerat isrl̃ q̃ p̃us La-
is dicebaũ. Posuerũtq; sibi sculptile: et Jo-
nathan filiũ Gersã filij Moysi ac filios ei⁹
sacerdotes ī tribu Dan: vsq; ad diẽ capti-
uitatis sue. Mansitq; apud eos idoluz Mi-
che omñi tpe q̃ fuit dom⁹ dei ī silo. In diebꝰ
illis nõ erat rex in israel. Capi. XIX.

Exit quidã vir Leutes
habitãs ī latere mõtis ephraim. q̃
accepit uxorẽ de bethleem iuda. q̃
reliquit eum ꝙ reuersa est ī domũ p̃ris sui
bethleez: mãsitq; apud eum q̃tuor mẽsibꝰ
Secutusq; est eaz vir suus volensq; recon
ciliari ei atz blãdiri et secum reducẽ: ha-
bẽs ī comitatu puer ꝙ duos azinos. Que
suscepit eũ: ꝙ introduxit ī domũ p̃is sui.
Qꝺ cũ audiss; socer ei⁹ eũq; vidiss; occur-
rit ei let⁹: ꝙ ãplexat⁹ẽ hoiem. Mãsitq; gene-
ner ī domo soceri tribꝰ diebꝰ comedẽs cuz
eo et bibens familiariter: die aũ q̃rto ꝺ no
cte cõsurgens pficisci voluit. Quez tenuit
socer: ꝙ ait ad eũ. Gusta prius pusillũ pa-
nis ꝙ cõforta stomachũ: et sic pficiscer̃is.
Sederũtq; simul: ac comederunt ꝙ biberũt.
Dixitq; p̃ puelle ad genex suum. Queso
te: vt hodie ħ maneas pariterq; letemur.
At ille ꝓsurgens cepit velle pficisci. Et ni-
hilomin⁹ obnixe eũ socer tenuit: ꝙ apud se
fecit manẽ. Mane aũ facto parabat Leui-
tes iter. Cui socer ruzsuz. Obsecro inq̃t ut
paululũ cibi capias: et assumptis viribus
donec ĩclescat dies. postea pficiscaris. Co-
medẽrũt ℊ simul: surrexitq; adolescẽs ut pge-
ret cum uxore sua ꝙ puero. Cui rursum
locut⁹ est socer. Cõsidera q̃ dies ad occasũ
declinioꝛ sit: et ꝓpinquat ad vesperꝝ. Mane
apud me etiã hodie ꝙ duc letũ diez: ꝙ cras
pficiscer̃is vt vadas ī domũ tuam. Noluit
gener acquiescẽ sermonibꝰ eius: sed statim
prexit ꝙ venit ꝓtra iebꝰ que altero nomĩe
vocaũ hierusalem: ducẽs secum duos azi-
nos onustos ꝙ cõcubinaz. Jamq; aderant
iuxta iebꝰ ꝙ dies mutabaũ ī noctẽ. Dixitq;
puer ad dñm suũ. Veni obsecro declinem⁹
ad vrbẽ iebuseoꝝ: ꝙ maneam⁹ ī ea. Cui re
spondit dñs. Nõ ingrediar oppiduz gentis
aliene q̃ nõ est de filijs isrl̃: sz transibo vsq;
gabaa et cũ illuc puenero: manebim⁹ ī ea:
aut certe ī vrbe rama. Transierũt ℊ iebꝰ ꝙ
ceptũ carpebãt iter: occubuitq; eis sol iu
xta gabaa q̃ est ī tribu beniamin: diuerte
runtq; ad eaz vt manerẽt ibi. Quo cuz in
trassent sedebãt ī platea ciuitatis: ꝙ null⁹
eos recipe voluit hospitio. Et ecce appuit
hõ senex reuertẽs de agro ꝙ de ope suo ve-
speri: q̃ et ipe erat de mõte ephraim: ꝙ pe-
grinus habitabat in gabaa. Hoĩes aũ re-
giõis illi⁹ erãt filij Jemini. Eleuatisq; ocu-
lis vidit senex sedentẽ hoĩem cũ sarcinulis
suis ī platea ciuitatis: ꝙ dixit ad eũ. Unde
venis: ꝙ quo vadis: Qui rñdit ei. Profecti
sumus de bethleem iuda: ꝙ pergim⁹ ad lo-
cum nostꝝ qui est ī latere mõtis ephraim
unde ieramus bethleem. Et nũc vadim⁹ ad
domũ dei: nulluq; sub tectũ suũ nos vult

recipe.habẽtes paleas ꝙ fenũ ĩ azinoꝝ pabulũ:et panẽ ac vinũ ĩ meos ꝙ ancille tue vſus et pueri q̃ mecũ eſt. Nulla re indigemus niſi hoſpitẽ.Cui rñdit ſenex. Pax tẽ cum ſit.Ego ꝓbeo oĩa q̃ neceſſaria ſũt:tm̃ q̃ſo ne ĩ platea maneas. Introduxitq; eũ in domũ ſuã:et pabulum azinis ꝓbuit:ac poſtq̃ lauerũt pedes ſuos recepit eos ĩ cõuiuiũ. Illis epulãtibꝰ et ꝑlaborẽ itineris cibo et potu reficiẽtibꝰ corpa:venerũt viri ciuitatis illi⁹ filij belial id eſt abſq; iugo:ꝙ circũdãtes domũ ſenis fores pulſare cepe runt clamãtes ad dñm dom⁹ atq; dicẽtes Educ virũ qui ingreſſus eſt domuꝫ tuã:vt abutamur eo.Egreſſuſq; eſt ad eos ſenex et ait.Nolite frẽs nolite facẽ malum hoc: qꝛ ingreſſus eſt hõ hoſpitiũ meũ:ꝙ ceſſate ab hac ſtultitia.Habeo filiã virgines.ꝙ h̃ hõ hꝫ ꝓcubinã:educã eas ad vos vt huĩlietis eas et vãꝫ libidinẽ cõpleatis:tm̃ ob ſecro ne ſcelus hoc ꝫ naturã opemini ĩ virum.Nolebant acquieſcẽ ſermonibꝰ illius Qõ cernẽs homo adduxit ad eos cõcubinam ſuã:ꝙ eis tradidit illudẽdaꝫ.Qua cũ tota nocte abuſi eſſent:dimiſerũt eã mane. At mulier recedentibus tenebꝛis venit ad oſtiũ domus vbi manebat dñs ſuus:ꝙ ibi corruit. Mane facto ſurrexit hõ et apuit oſtiũ vt ceptã explerẽt viã:et ecce ꝓcubia eius iacebat añ oſtiũ ſpargis ĩ limine manibꝰ.Cui ille putãs eaꝫ quieſcẽ loquebat. Surge vt ambulem⁹.Qua nihil reſpõdẽte intelligẽs q̃ erat mortua.tulit eã ꝙ impoſuit azino:reuerſuſq; eſt in domũ ſuaꝫ. Quã cũ eſſet ingreſſus arripuit gladiũ:ꝙ cadauer vxoris cuꝫ oſſibꝰ ſuis ĩ duodecim ptes ac fruſta cõcidẽs miſit ĩ oẽs tẽrmiꝰ iſrl̃.Qõ cũ vidiſſent ſinguli cõclamabant Nũq̃ res talis facta ẽ in iſrl̃ ex eo die quo aſcẽderũt pr̃es nr̃i de egipto vſq; ĩ pr̃s tps. Ferte ſententiam:et in communi deceꝛni te quid facto opus ſit. Capitulũ .XX.

Egreſſi itaq; ſũt oẽs filij iſrael et pariter ꝓgregati quaſi vir vnus de Dan vſq; berſabee et terra galaad ad dominũ in maſpha:omẽs q̃ angeli pl̃oꝝ et cunctę tribus iſrahel in eccleſiam populi dei cõuenerunt quadraginta milia peditum pugnatoꝛum.Nec latuit filios beniamin:q̃ aſcendiſſent filij iſrahel in maſpha. Interrogatuſq; Leuita maritus mulieris interfectę quõ tantum ſcelus ꝑpetratum eſſet:rñdit.Veni in gabaa beniamin cũ vxore mea:illucq; diuerti.Et ecce hoĩes ciuitatis illi⁹ circũdederũt nocte domum in q̃ manebam volentes me occidere:et vxorẽ meã incredibili furore libidinis verãtes:deniq; mortua eſt.Quã arreptã ĩ fruſta concidi:miſiq; ptes ĩ oẽs terminos poſſeſſiõis vr̃e:qꝛ nũq̃ tãtũ nephas et tãgrãde piaculũ factũ eſt in iſrael Adeſtis oẽs filij iſrl̃ decernite quid facere debeatis.Stãſq; omis ꝑl̃s ꝙ q̃ſi vni⁹ hoĩs ſermone rñdit. Nõ recedem⁹ ĩ tabernacla nr̃a:nec ſuã quiſq; intrabit domũ:ſz hoc ꝑ gabaa ĩ ꝓmũe faciem⁹.Decẽ viri eligãt e cẽtũ ex oĩbꝰ tribubꝰ iſrl̃ ꝙ centũ de mille ꝙ mille de decẽ milibꝰ vt conportẽt exercitui cibaria:ꝙ poſſim⁹ pugnare ꝫ gabaa bẽiamin:et reddere eip ſcelere qđ meruit.Conuenitq; vniuerſus iſrl̃ ad ciuitatẽꝫ q̃ſi hõ vn⁹ eadẽꝫ mẽte vnoq; ꝓſilio:et miſerũt nuncios ad oẽm tribũ bẽiamin q̃ dicerẽt.Cur tantũ nephas in vobis ꝛeptũ eſt:Tradite hoĩes de gabaa q̃ hoc flagitiũ ꝑpetrarũt vt moꝛiantur:et auferat malꝫ de iſrl̃. Qui noluerũt fratꝝ ſuoꝝ filiorum iſrl̃ audire mãdatũ:ſed ex cunctis vrbibꝰ q̃ ſortis ſue erãt ꝓuenerũt in gabaa vt illis ferrent auxilium:et ꝫ vniuerſũ ꝑl̃m iſrl̃ dimicarẽt. Inuentiq; ſũt vigintiquinq; milia de bẽiamin educẽtiũ gladiũ ꝓter hĩtatoꝛes gabaa q̃ ſeptingẽti erãt viri fortiſſimi ita ſiniſtra vt dextra ꝓliantes:ꝙ ſic fundis lapides ad certũ iaciẽtes vt capillũ q̃ poſſẽt ꝓcutere ꝙ neq̃q̃ ĩ altera ꝑte ictus lapidis deferret. Virorũ q̃ iſrl̃ abſq; filijs bẽiamin inuẽta ſunt q̃draginta milia educentiũ gladios ꝙ patroꝛũ ad pugnã:q̃ ſurgentes venerũt ad domũ dei hoc ẽ in ſilo: ꝓſulueꝛtq; dñm atꝫ dixerũt.Quis erit ĩ exercitu nr̃o princeps certamis ꝫ filios beniamin:Quibꝰ rñdit dñs. Judas ſit dux vr̃. Statimq; filij iſrl̃ ſurgentes mane caſtrametati ſũt iuxta gabaa:ꝙ inde ꝓcedẽtes ad pugnã ꝫ bẽiamin. vrbẽ oppugnare ceperũt.Egreſſiq; filij beniamin de gabaa:occiderũt de filijs iſrahel die illo vigintiduo milia viroꝝ.Rurſum filij iſrl̃ et fortitudine ꝙ numero ꝓfidẽtes ĩ eo deꝫ loco ĩ quo ꝑus certauerũt aciẽ direxerũt ita tm̃ vt ꝑus aſcenderent ꝙ flerent coram dño vſq; ad noctẽ:ꝓſulerẽtq; eũ ꝙ dicerẽt.

Debeo vltra pcedere ad dimicādū ꝯ filios beniamin frēs meos an nō? Quibꝫ ille respondit. Ascendite ad eos: ⁊ inite certamē Cunqꝫ filij isrl altera die cōtra filios beniamin ad plius pcessissent. eruperūt filij bē iamin de portis gabaa: et occurrentes eis tāta ī illos cede bachati sūt. vt decē et octo milia virorꝫ educentiū gladiū psternerēt. Quorem oēs filij isrl venerūt ī domū dei: et sedētes flebāt coraz dño. Jeiunauerūtqꝫ die aī illo usqꝫ ad vespam: et obtulerūt ei olocausta atz pacificas victimas: et super statu suo interrogauerūt. Eo tpe ibi erat archa federis dñi: ⁊ Phinees filiꝰ Eleazari filij Aaron ppositꝰ domus. Consuluerūt igit dñm atz dixerūt. Exire vltra debemꝰ ad pugnā pr filios bēiamin frēs nr̄os an quiescē? Quibꝫ ait dñs. Ascēdite. Cras em̄ tradaz eos ī manus vr̄as. Posuerūtqꝫ filij isrl insidias p circuitū vrb̄ gabaa: et tercia vice sicut semel ⁊ bis ꝯ beniamin exercitū pduxerūt. Qz et filij beniamin auda cter eruperūt de ciuitate: et fugientes aduersarios longiꝰ psecuti sūt: ita vt vulnerarent ex eis sicut p̄mo die ⁊ secūdo: et cederēt p duas semitas vertentes terga q̄rū vna ferebat ī bethel ⁊ altera ī gabaa: atqꝫ pternerēt triginta circiter viros. Putaueūt em̄ solitꝫ eos more cedere. Qui fugā arte simulātes inierūt psiliū vt abstraherent eos de ciuitate: et q̄si fugientes ad su pradictas semitas pduceret. Oēs itaqꝫ filij isrl surgentes de sedibꝫ suis tetēderūt aciem ī loco q̄ vocat baalthamar: insidie aūt q̄ que circa vrbē erāt paulatim se apire ceperūt ⁊ ab occidentali vrbis pte pcedere. Sed et alia decē milia virorꝫ de vniuerso isrl. habitatores vrbis ad certamina puocabant ingrauatūqꝫ ē bellū ꝯ filios beniamin: ⁊ ñ intellexerūt q ex omī pte illis instaret interitus. Percussitqꝫ eos dñs in pspectu filiorꝫ isrl: et interfecerūt ex illis in illo die vigintiquinqꝫ milia et centū viros omēs bellatores ⁊ educētes gladiū. Filij aūt beniamin cū se īferiores esse vidissent ceperūt fugē. Qđ cernētes filij isrl dederūt eis ad fugiendū locuz: vt ad p̄patas insidias deuenirent q̄s iuxta vrbē posuerāt. Qui cū repēte de latibulis surrexissent et beniamin terga cedētibꝫ daret: ingressi sūt ciuitatez et pcusserūt eam ī ore gladij. Signuz aūt dederāt filij isrl bis q̄s ī insidijs collocauerāt: et postq̄ vrbē cepissent ignē accēderēt vt ascēdente in altū fumo captaz vrbez demonstrarēt. Qđ cum cernerēt filij isrl in ipso certamīe positi. putauerūt em̄ filij bē iamin eos fugere ⁊ instāti pseq̄bāt. cesis de exercitu eorꝫ triginta viris: ⁊ viderūt q̄si colūnam fumi de ciuitate pscendere: bēiamin q̄ respitiens retro cū captā cernerēt ciuitatē ⁊ flāmas in sublime ferri: q̄ prius simulauerāt fugaz. versa facie forci resistebāt. Qđ cū vidissent filij beniamin ī fugā versi sūt: ⁊ ad viā dextri ire ceperūt: illuc q̄ eos aduersarijs pseq̄ntibꝫ. Sz ⁊ hi q̄ vrbem succēderāt occurrerūt eis: atqꝫ ita factū est vt ex vtraqꝫ pte ab hostibꝫ cederent nec erat vlla requies moriētiū. Ceciderūt atz pstrati sūt ad orientalē plagā vrb̄ gabaa. Fuerūt aūt q̄ in eodem loco interfecti sūt decē ⁊ octo milia virorꝫ: oēs robustissimi pugnatores. Qđ cū vidissent q̄ remanserāt de beniamin fugerūt ī solitudinē: ⁊ pgebāt ad petrā cuiꝰ vocabulū est remmō. Jn illa q̄ fuga palantes ⁊ in diuersa tēdētes occiderūt quinqꝫ milia viros. Et cum vltra tēderēt psecuti sūt eos: ⁊ interfecerūt etiā alia duo milia. Et sic factū est vt oēs qui ceciderāt de beniamin ī diuersis locis essent vigintiquinqꝫ milia pugnatores ad bella pmptissimi. Remāserūt itaqꝫ de omī nūero beniamin q̄ euadē potuerūt ⁊ fugere ī solitudinē sexcēti viri: sederūtqꝫ ī pet remmon mēsibꝫ q̄tuor. Regressi aūt filij isrl omēs reliq̄as ciuitatis a viris usqꝫ ad iumēta gladio pcusserūt: cūctasqꝫ vrbes et vitulos beniamin vorax flamma cōsumpsit.

Capitulum .XXI.

Jurauerant quoqz filij isrl ī maspha: et dixerūt. Nullus nr̄m dabit filijs beniamin de filiabus suis vxorē. Venerūtqꝫ omēs ad domū dei ī silo: ⁊ in pspectu eiꝰ sedētes usqꝫ ad vesperā leuauerūt vocē: ⁊ magꝫ vlulatu ceperūt flere dicētes. Quare dñe deꝰ isrl factuz ē hoc maluz ī pplo tuo: vt hodie vna tribꝰ auferet ex nob? Altera aūt die diluculo cōsurgētes extruxerūt altare: obtuleruntqꝫ ibi olocausta ⁊ pacificas victimas: ⁊ dixerūt Quis nō ascēdit ī exercitū dñi de vniuersis tribubꝫ isrl? Grādi em̄ iuramēto se constrinxerāt cū esset ī maspha. interfici eos q̄

defuissent: ductiq; pnīa filij isrl' sup fratre suo bēiamin ceperunt dicē. Ablata ē tribꝰ vna de isrl'. Vñ vxores accipiēt: Oēs em̄ in ꝯmūe iurauim⁹ nō daturos nos his filias nr̄as. Idcirco dixer̄t. Quis est de vniuers̄ tribubꝰ isrl'. qui nō ascendit ad dominuz in maspha: Et ecce inuenti sunt habitatores iabis galaad ī illo exercitu non fuisse. Eo q̄ tpe cum essent ī silo null⁹ ex eis ibi reptus est. Miserūt itaq; decē milia viros robustissimos: ⁊ p̄ceperūt eis. Ite et ꝑcutite habitatores iabis galaad ī ore gladij. tam vxores q̄ ꝑuulos eoꝝ: et hoc erit qd̄ obseruare debebitis. Om̄e generis masculini et mulieres q̄ cog̊uerūt viros interficite: virgines reseruate. Inuente sunt de iabis galaad q̄dringente v̄gines q̄ nescierunt viri thorū: et adduxerāt eas ad castra ī silo in terrā chanaan. Miseruntq; nuncios ad filios bēiamin q̄ erāt in pet̄ remmon: ⁊ p̄ceperunt eis vt eos susciperēt ī pace. Venerūtq; filij beniamin in illo tpe: ⁊ date sunt eis vxores d̄ filiabꝰ iabis galaad: alias at̄ non reꝑpererunt q̄s simili modo traderent Vniuersusq; isrl' valde doluit. ⁊ egit pnīaz sup interfectōe vni⁹ tribꝰ ex isrl': dixerūtq; maiores natu. Quid faciemus reliquis q̄ nō acceperūt vxores: Om̄s ī beniamin femine cōciderunt: et magna nobis cura ingētiq; studio ꝓuidendum ē: ne vna tribꝰ deleat̄ ex isrl'. Filias eniz nr̄as eis dare non possumus cōstricti iuramēto ⁊ maledictōe q̄ diximus: maledictus q̄ dederit de filiabꝰ suis vxorem bēiamin. Ceperuntq; cōsiliuz atz dixer̄t. Ecce solēnitas dñi est ī silo anniuersaria. q̄ sita est ad septētrionez vrbis bethel: ad oriētalē plagam vie q̄ de bethel tēdit ad sicimā ⁊ ad meridiē oꝑpidi lebbona. Preceperūtq; filijs bēiamin atz dixerunt. Ite: et latitate ī vineis. Cunq; videritis filias silo adducēdos choros ex more ꝓcedere: exite repente de vineis et rapite ex eis singuli vxores singulas: et pergite ī terraz beniamin. Cūq; venerint p̄res eaꝝ ac fratres et aduersum vos queri ceperīt atq; iurgari: dicemus eis. Miseremini eorum. Nō em̄ rapuer̄t eas iure bellātiū atz victoꝝ: sed rogātibꝰ vt acciperēt non dedistis: ⁊ a vr̄a parte peccatum est. Fecerūtq; filij bēiamin vt sibi fuerat imperatū: et iuxta numeꝝ suoꝝ rapuerunt sibi de his q̄ ducebāt choros vxores singulas: abier̄tq; in possessionē suaz edificantes vrbes ⁊ habitātes in eis. Filij q̄ isrl' reuersi sunt per tribꝰ et familias ī tabernacula sua. In diebus illis nō erat rex in israhel: sed vnusquisq; quod sibi rectū videbat̄: hoc faciebat. Explicit liber Sopthim id ē Judicū.

Incipit liber Ruth. Capi. I.

In diebus vni⁹ iudicis quādo iudices p̄erāt: facta est fames in terra. Abijt g̊ homo de bethleem iuda vt ꝑegrinaretur ī regione moabitide: cum vxore sua ac duobꝰ liberis. Ipse vocabat̄ Elimelech et vxor eius Noemi. et duo filij alter Maalon et alter Chelion. Effratei de bethleem iuda. Ingressiq; regionē moabitidē morabātur ibi. Et mortu⁹ ē Elimelech maritus Noemi: remāsitq; ipsa cuz filijs. Qui acceper̄t vxores moabitidas: q̄ꝝ vna vocabatur. Orpha: alteraq; Ruth. Manser̄tq; ibi decē annis: et ambo mortui sūt Maalō videlicet et Chelion: remāsitq; mulier orbata duobꝰ liberis ac marito. Et surrexit vt ī patriā ꝑgeret cū vt̄q; nuru sua de regione moabitide. Audierat eniz q̄ respexisset dñs ꝓpl'm suuz et dedisset eis escas. Egressa est itaq; de loco ꝑegrinatōis sue cū vtraq; nuru: et iaz ī via reuertēdi posita ī terram iuda: dixit ad eas. Ite ī domū mr̄is vestre Faciat vobiscū dñs misericordiā: sicut fecistis cū mortuis et mecū. Det vobis inuenire requiem ī domibꝰ viroꝝ q̄s sortiture estis. Et osculata ē eas. Que eleuata voce flere ceper̄t et dicē. Tecū ꝑgimus ad ꝓpl'uz tuū. Quibus illa rn̄dit. Reuertimini filie mi. Cur venitis mecū: Nū vltra habeo filios in vtero meo: vt viros ex me sperare possitis. Reuertimini filie mi et abite. Jā em̄ senectute cōfecta sū: nec apta vinculo cōiugali. Etiāsi possez hac nocte cōcipere et parere filios: si eos expectare velitis donec crescāt et ānos pub̄tatis impleāt: añ eritis vetule q̄ nubatis. Nolite queso filie mi: qr vr̄a āgustia magis me p̄mit ⁊ egressa est man⁹ dñi ꝯ me. Eleuata igitur voce rursū flē ceper̄t. Orpha osculata ē socꝝ ac

reuersa: Ruth adhesit socrui sue. Cui dixit Noemi. En reuersa est cognata tua ad pplm suū et ad deos suos: vade cū ea. Que rñdit. Ne aduersaris mihi: vt relinquā te et abeam. Quocūqz profueris pergā: q vbi morata fueris et ego pitēr morabor. Populus tuus pls me⁹: et deus tuus de⁹ me⁹ Que te terra susceperit morientem in ea moriar: ibiqz locū accipiaz sepulture. Hec mihi faciat deus et hec addat si non sola mors me et te sepauerit. Videns g Noemi q obstinato Ruth aīo decreuisset secū pgere aduersari noluit: nec ad suos vltra reditū psuadere. Profectiqz sūt simul et venerūt in bethleem. Quibo vrbem ingressis velox apud cunctos fama percrebuit: dicebātqz mulieres. Hec est illa Noemi. Quibus ait. Ne vocetis me Noemi id est pulcrā. sz vocate me mara id est amaram: q amaritudine valde repleuit me omīpotēs. Egressa sum plena: et vacuā reduxit me dñs. Cur g vocatis me Noemi quā dñs humiliauit: q afflixit omīpotēs: Igenit ergo Noemi cuz Ruth Moabitide nuru sua de terra pegrinatōis sue: ac reuersa est in bethleez q̄ndo primū ordea metabant. Capitulum. II.

Erat aūt vir Elimelech cōsanguine⁹. hō potēs et magnarū opū noīe Booz. Dixitqz Ruth Moabitis ad socrū suā. Si iubes vadā in agz et colligam spicas q̄ fugerint manus metētiū: vbicūqz clementis ī me pīssfamilias reperero gratiā. Cui illa rñdit. Vade filia mi. Abijt itaqz q colligebat spicas p⁹ terga metētiū. Accidit aūt vt ager ille haberet dñm noīe Booz: q erat de cognatōe Elimelech. Et ecce ipe veniebat de bethleē dixitqz messoribo. Dñs vobiscū. Qui respō dert ei. Benedicat tibi dñs. Dixitqz Booz iuueni q messoribo perat. Cui⁹ est hec puella: Qui rñdit. Hec est Moabitis q venit cū Noemi de regione moabitide: et rogauit vt spicas colligeret remanētes. sequēs messorū vestigia. Et de mane vsqznūc stat in agro: q nec ad momētū q̄dem domuz reuersa est. Et ait Booz ad Ruth. Audi filia. Ne vadas in alterz agrū ad colligendū nec recedas ab hoc loco: sz iūgere puellis meis: et vbi messuerint seqre. Mādaui em̄ pueris meis vt nemo molestus sit tibi: sed etiamsi sitieris vade ad sarcinulas et bibe aqs ō quibo q pueri mei bibūt. Que cadēs in faciem suā et adorās sup terrā dixit ad eū. Vñ hoc mihi vt inuenirē grāz añ oculos tuos: et nosse me dignaris pegrinam mulierē: Cui ille rñdit. Nūciata sūt mihi oīa que feceris socrui tue post mortē viri tui: et q reliqris parētes tuos q terraz in q̄ nata es: et veneris ad pplm quem antea nesciebas. Reddat tibi dñs pro ope tuo: q plenam mercedē recipias a dño deo israel ad quē venisti: et sub cui⁹ confugisti alas. Que ait. Inuem grām apud oculos tuos dñe mi: q consolatus es me et locut⁹ es ad cor antille tue: q̄ nō sū similis vni⁹ puellarum tuaz. Dixitqz ad eā Booz. Vñ hora vescendi fuerit veni huc et comede panē: et intinge bucellā tuā ī acetu. Sedit itaqz ad messorū lat⁹ et cōgessit polentā sibi cōmeditqz et saturata est: et tulit reliquias. Atqz inde surrexit: vt spicas ex more colligeret. Precepit aī Booz puēis suis: dicēs Etiāsi vobiscū metere voluerit ne phibeatis eā: q de vris q̄z manipulis pīcite de industria et remanere pmittite vt absqz rubore colligat: et colligētez nemo corripiat Collegit g ín agro vsz ad vespaz: q q̄ collegerat virga cedēs et excutiēs inuenit ordei q̄i ephi mēsurā id est tres modios: qs portās reuersa est in ciuitatem q oñdit socrui sue. Insup ptulit et dedit ei de reliquijs cibi sui quo saturata fuēat. Dixitqz ei socr⁹ sua. Vbi hodie collegisti: q vbi feciſti op⁹: Sit bñdictus q̄ misert⁹ tē tui. Indicauitqz ei apud quē essz opata: et nomē dixit viri q Booz vocaret. Cui respondit Noemi. Bñdict⁹ sit a dño qm̄ eandem gratiā quā pbuerat viuis seruauit et mortuis. Rursū qz ait. Propinquus nr̄ ē hō. Et Ruth hoc qz inquit pcepit mihi: vt tādiu messoribus eius iūgerer donec oīs segetes meterent Cui dixit socrus. Meli⁹ est filia mi vt cum puellis ei⁹ exeas ad metēdum: ne ī alieno agro quispiā resistat tibi. Iūcta est itaqz puellis Booz: q tādiu cum eis messuit donec ordea q triticum in horreis conderentur. Capitulum .III.

Postq̄ autem reuersa est ad socrum suaz: audiuit ab ea. Filia mi queram tibi requiem: q prouidebo vt bene sit tibi. Booz iste cui⁹ puellis in agro iuncta es propinquus

noster ē: ⁊ hac nocte areaz ordei ventilat
Lauare igit ⁊ ungere: ⁊ induere cultioribꝫ
vestimentis. ⁊ descende in areaz. nō te vi-
deat hō: donec esū potūqꝫ finierit. Qñ aūt
ierit ad dormiendū: nota locū in quo dor-
miat. Ueniesqꝫ ⁊ discoopies pallium quo
opit a ptē pedū. ⁊ pjcies te: ⁊ ibi iacebis.
Jpe aūt dicet tibi q̄d agē debeas. Que rñ
dit. Quicq̄d p̄cepis: faciā. Descenditqꝫ in
areā. ⁊ fecit oīa q̄ sibi impauerat socrus.
Cūqꝫ comedisset booz ⁊ bibisset. ⁊ facta es
set hilarior. issetqꝫ ad dormiendū iuxta a-
ceruū manipuloꝝ: venit absconditē et di
scoopto a pedibꝫ ei⁹ pallio se piecit. Et ecce
nocte iam media expauit hō: ⁊ ꝓturbat⁹
est. viditqꝫ mulierē iacentē ad pedes suos
⁊ ait illi. Que es: Illaqꝫ respōdit. Ego sum
Ruth ancilla tua. Expāde palliū tuū sup
famulā tuā: q̄ ꝓpinquus es. Et ille. Bñdi
cta inq̄t es a dño filia: ⁊ priorē miscōiam
posteriori supasti. q̄ ñ es secuta iuuenes
paupes siue diuites. Noli g̃ metuere: sed
quicq̄d dixeris mihi faciam tibi. Scit em̄
oīs ꝑ̄s qui habitat intra portas urbis mee
mulierē te esse virtutis. Nec abnuo me p̄-
pinquū: s̄z est alius me ꝓpinquior. quiesce
hac nocte: ⁊ facto mane si te voluerit ꝓpin
q̄tatis iure retinere bñ res acta ē. sinautē
ille noluerit: ego te absqꝫ vlla dubitatōe
suscipiam. viuit dñs. Dormi usqꝫ mane.
Dormiuit itaqꝫ ad pedes eius usqꝫ ad no-
ctis abscessuz. Surrexit itaqꝫ añq̄ hoies
se cognoscerēt mutuo. ⁊ dixit booz. Caue
ne quis nouerit q̄ huc veneris. Et rursuz
Expande inquit palliū tuū quo opiris et
tene utraqꝫ manu. Qua extēdente ⁊ tenē-
te: mens⁹ est sex modios ordei: ⁊ posuit su-
per eam. Que portans ingressa ē ciuitatē
⁊ venit ad socrū suaz. Que dixit ei. Quid
egisti filia: Narrauitqꝫ ei omīa que sibi fe
cisz homo. Et ait. Ecce sex modios ordei
dedit mihi: ⁊ ait. nolo vacuam te reuerti
ad socrum tuaz. Dixitqꝫ noemi. Expecta
filia donec videam⁹ quē res exitū habeat.
Neqꝫ em̄ cessabit homo: nisi compleuerit
quod locutus est. Ca. IIII.

ASCENDIT ergo booz ad
portā: ⁊ sedit ibi. Cūqꝫ vidisset ꝓpi-
quū p̄terire de q̄ pri⁹ sermo habitus
ē: dixit ad eū. Declina paulisp et sede hic
vocās eū nomīe suo. Qui diuertit ⁊ sedit.

Tollens aūt booz decē viros de seniorib
ciuitatis dixit ad eos. Sedete hic. Quib
residentibus: locut⁹ est ad ꝓpinquū. Pars
agri fratris nostri elimelech vēdit noemi
q̄ reuersa est de regione moabitide: qd̄ au
dire te volui ⁊ tibi dicere coram cūctis se-
dentibus ⁊ maioribꝫ natu de ꝓplo meo. Si
vis possidere iure ꝓpinq̄tatis. eme ⁊ possi-
de. si aūt displicet tibi: hocip̄m indica mihi
ut sciam q̄d facere debeam. Nullus em̄ est
ꝓpinqu⁹ excepto te q̄ prior es: ⁊ me q̄ scds
sum. At ille rñdit. Ego agrū emā. Cui di
xit booz. Qñ emeris agrū de manu mu-
lieris. ruth q̄z moabitidem que uxor de fūc-
ti fuit debes accipe: ut suscites nomē ꝓ̄
qui tui ī hereditate sua. q̄ rñdit. Cedo iure
ꝓpinq̄tatis. Neqꝫ em̄ posteritatez familie
mee delere debeo. Tu meo utere ꝑuilegio
quo me libēter carere pfitēor. Hic aūt erat
mos antiquit⁹ī isrl̄ int̄ ꝓpinq̄s: ut si qñ al
ter alteri suo iure cedebat: ut esset firma
concessio soluebat hō calciamentū suū. ⁊
dabat ꝓpinquo suo. Hoc erat testimoniuz
cessionis in isrl̄. Dixit g̃ ꝓp̄quo suo booz
Tolle calciamentū. Qd̄ statī soluit ꝺ pede
suo. At ille maioribꝫ natu ⁊ uniuerso po-
pulo. testes vos inq̄t estis hodie q̄ possede
rī oīa q̄ fuerūt elimelech ⁊ theleō ⁊ maalō
tradēte noemi: ⁊ ruth moabitidē uxorem
maalō ī ꝓiugiū sūpserim ut suscitē nomē
defūcti in hereditate sua: ne vocabulū ei⁹
de familia sua ac frīb⁹ ⁊ ꝓplo deleat. Uos
inquā h⁹ rei testes estis. Rñdit oīs ꝓp̄lus
q̄ erat ī porta et maiores natu. Nos testes
sum⁹. Faciet dñs hāc mulierē q̄ ingredit
domū tuā sicut rachel ⁊ lī̄am. q̄ edificaue
rūt domū isrl̄. ut sit exemplū virtutis ī ef-
frata: ⁊ habeat celebre nomen in bethleē.
Fiatqꝫ domus tua sicut dom⁹ phares quē
thamar pepit iude: ꝺ semīe qd̄ tibi dederit
dñs ex hac puella. Tulit itaqꝫ booz ruth.
⁊ accepit uxorē: ingressusqꝫ ē ad eaz: dedit
illi dñs ut ꝯcipet ⁊ parēt filiū. Dixerūtqꝫ
mulieres ad noemi. bñdict⁹ dñs q̄ non est
passus ut deficeret successor familie tue. ⁊
vocaret̄ nomē ei⁹ in isrl̄. ⁊ habeas q̄ cōso-
letur aīam tuā ⁊ enutriet senectutez. De
nuru em̄ tua natus ē qui te diliget. ⁊ mul
to tibi melior est: q̄ si septē haberes filios
Susceptūqꝫ noemi puerū: posuit in sinu
suo: ⁊ nutricis ac gerule fūgebat offitio.

58

Alicine aũ mlieres ꝓgtulãtes ei. ⁊ dicẽtes
nat⁹ẽ fili⁹ noemi: vocauerũt nomẽ ei⁹ obed
hic est pater ỹsai patris dauid. he sunt ge
neratiões phares. ꝓhares genuit esrom
Esrom genuit aram. Araz genuit amina
dab. Aminadab genuit naason. Naasõ ge
nuit salomon. Salomõ genuit booz. Bo
oz genuit obed. Obed genuit ỹsai. ỹsai ge
nuit dauid. Explicit liber Ruth.

Incipit prologus sancti Hiero
nimi in libros Regum.

Galeatũ duas lit
teras eẽ apũd hebreos siro
rũ q̃z lĩgua ⁊ chaldeoꝝ te
statũ: q̃ hebree magna ex ꝑ
te ꝓfinis ẽ. nã ⁊ ipi vigĩti
duo elemẽta hñt: eotẽ so
no sz diuerꝫ caractẽribꝫ. Samaritaĩ etiã
pẽthateucũ Moỹsi totidẽ lr̃is scptitãt: fi
guris tm̃ ⁊ apicibꝫ discrepãtes. Certũq̃z ẽ
hesdrã scribã. legisq̃z doctrẽ p⁹captã hie
rosolimã. ⁊ ĩstauratõz tẽpli sub zorobabel
alias lr̃as cepisse q̃bꝫ nũc vtimur: cũ ad il
lud vsq̃z tps idẽ samaritãoꝝ ⁊ hebreoꝝ ca
ractẽres fuerĩt. In libro q̃z numerorꝝ hec
eadẽ supputatõ. sub leuitaꝝ ac sacerdotuz
cẽsu mistice oñdit. ⁊ nomẽ dñi tet̃grama
tõ ĩ q̃busdã grecis volumĩbꝫ vsq̃z hodie ã
tiq̃s exp̃ssũ lr̃is ĩuenim⁹. Soz ⁊ psalmi. tri
cesimussext⁹ ⁊ cẽtesimusdecim⁹ ⁊ cẽtesimus
undecim⁹ ⁊ cẽtesimusdecimusoctau⁹ ⁊ cẽtesi
musq̃dragesimusq̃rt⁹: q̃ꝫ q̃ dr̃so scribãt me
tro: tñ eiusdẽ nũeri texunt alphabetꝫ. Et
hieremie lamẽtatões et ozo ei⁹. salomõis
q̃z ĩ fine puerbia. abeo loco ĩ q̃ ait. Mulie
rẽ fortẽ q̃s ĩueniet eisdẽ alphabetis vel ĩci
sionibꝫ supputãt. Porro q̃nq̃z lr̃e duplices
apũd hebreos sũt. caph. nez. nun. phe. sade.
Alit ei scribũt ꝑ has: principia medieta
tesq̃z vbox: alit fines. Vñ ⁊ q̃nq̃z a pleris
q̃z libri duplices estimant. samuel. mala
chim. dabreỹami. esdras. hieremias cũ cỹ
noth. i. lamẽtatõnibꝫ suis. Quo igit vigĩ
tiduo elemñta sũt ꝑ q̃ scribim⁹ hebraice oẽ
qđ loq̃mur. ⁊ eoꝝ initijs vox hũana ꝓphẽ
dit. ita vigintiduo voluĩa supputant q̃bꝫ
q̃si lr̃is ⁊ exordijs ĩ dei doctrina tenera ad
huc et lactẽs viri iusti erudit⁹ infantia.
Prim⁹ apud eos liber vocat bresith: quẽ
nos genesim dicim⁹. Scđus elleſmotb q̃
exodus appellat. Tertius vagetra. i. leui
tic⁹. Quart⁹ vagedaber quẽ numerũ vo
cam⁹. Quint⁹ elleaddabezim. q̃ deutrono
miũ prenotat. hi sũt q̃nq̃z libri moỹsi: q̃s
ꝑie thorath. i. legẽ appellãt. Scđm ꝓpha
rũ ordinẽ faciũt: ⁊ ĩcipiũt a ihesu filio na
phe: q̃ apud illos iosue bẽnun dr̃. Deinde
subtexũt sopthim. i. Judicũ librũ. ⁊ ĩ eun
dem ꝓpingũt Ruth. qz in diebꝫ iudicũ. fa
cta ei⁹ narrat hỹstoria. Tert⁹ sequit Sa
muel. quẽ nos regnoꝝ primũ ⁊ secũdũ di
cimus. Quartus malachim. i. regũ q̃ ter
tio ⁊ quarto regnoꝝ volumie ꝓtinet. Me
liusq̃z est multo malachim. i. regũ q̃ ma
lacoth. i. regnorũ dicere. Nõ em̃ multarũ
gentiũ describit regna: sz vni⁹ isrl̃itici po
puli: qui tribubꝫ duodecim cõtinet. Qui
tus est esaias. Sextus hieremias. Septi
mus ezechiel. Octau⁹ liber duodecim ꝓphaꝝ
qui apud illos vocat thareasra. Terti⁹ or
do: agiographa possidet. Et primus liber
incipit a iob. Scđus a dauid: quẽ q̃nq̃z i
cisionibꝫ. ⁊ vno psalmoꝝ volumie cõpre
hendũt. Tertius est Salomõ: tres libros
hñs. puerbia: que illi ꝓpabolas. i. masloth
appellant. Quartus ecclesiasten. i. coeleth
Quint⁹ est canticum canticoꝝ. quẽ titulo
sỹrasỹrim ꝓnotant. Sext⁹ est daniel. Se
ptim⁹ dabreỹamĩ. i. verba dieꝝ qđ signifi
cãtius cronicon tot⁹ diuine hỹstorie pos
sum⁹ appellare: q̃ liber apũd nos ꝓpome
non prim⁹ ⁊ scđs ĩscribit. Octau⁹ hesdras
q̃ ⁊ ipe sil̃r apud grecos et latinos ĩ duos
libros diuisus est. Nonus hester. Atq̃z ita
fiũt pariter veteris legis libri vigintiduo
id est Moỹsi quinq̃z et ꝓphetaꝝ octo: agio
graphoꝝ nouẽ. Quanq̃ nõnulli Ruth. et
cỹnoth inter agiographa scriptitẽt. ⁊ hos
libros ĩ suo putent numero supputãdos.
ac ꝑ hoc eẽ prisce legis librox vigĩtiq̃tuor
quos sub numero vigintiquatuor senioꝝ
apocalipsis ioh̃is ĩducit adorãtes agnuz.
et coronas suas prostratis vultibus offe
rẽtes stantibꝫ corã q̃tuor aialibꝫ oculatis
ante ⁊ retro. i. in ꝑteritũ ⁊ in futuꝝ respi
cientibꝫ. ⁊ indefessa voce clamãtibꝫ. Scs̃
sanct⁹ sãctus dñs de⁹ omipotẽs q̃ erat. ⁊ q̃
est. ⁊ qui ventur⁹ est. hic ꝓlogus scriptura
rũ quasi galeatũ principiũ. omnibꝫ libris
quos de hebreo vertimus ĩ latinũ ꝓueni
re põt: vt scire valeam⁹ quicq̃d extra hos

est. inter apocripha esse ponenduz. Igit̃ sapientia que vulgo salomonis inscribit̃ ⁊ iesu filij sirach liber. et iudith ⁊ thobias ⁊ pastor nõ sũt in canone. Machabeoꝝ p̃mũ librũ. hebraicũ repi. Secund⁹ grec⁹ ẽ. qd̃ ex ip̃a phrasim ꝓbari p̃t. Que cuz ita se habeant: obsecro te lector ne laborẽ meũ reprehensionem estimes antiquoruz. In templo dei offert vnusquisq; quod potest. Alij aurũ ⁊ argentum ⁊ lapides p̃ciosos. Alij bissum ⁊ purpurã ⁊ coccuz offerũt ⁊ iacinctum. Nobiscũ bene agit̃: si obtulerimus pelles ⁊ capraꝝ pilos. Et tñ apl's cõtẽptibiliora nostra magis necessaria iudicat. Vñ ⁊ tota illa tabernaculi pulcritudo ⁊ per singulas spẽs ecclesie p̃ñtis futureq; distinctio pellibus tegitur ⁊ cilitijs: ardoremq; solis. ⁊ iniuriã imbriũ. ea q̃ viliora sũt: prohibent. Lege ergo primũ samuel ⁊ malachim meum. Meũ inquam meum. Quicq̃d em̃ crebri⁹ vertendo ⁊ emendãdo soliciti⁹ ⁊ didicim⁹ ⁊ tenem⁹: nr̃m ẽ. Et cũ intellexeris qd̃ antea nesciebas. vel interp̃tem me estĩato si grat⁹ es. vel parafrastẽ si ingrat⁹. quanq̃ mihi oĩno ꝯsci⁹ nõ sim. mutasse me quippiaz de hebraica veritate Certe si ĩcredul⁹ es. lege grecos codices et latinos. ⁊ confer cũ his opusculis que nuper emendauim⁹. ⁊ vbicũq; discrepare int̃ se videris. ĩterroga quẽlibet hebreoꝝ. cui magis accomodare debeas fidẽ. ⁊ si nr̃a firmauerit. puto q̃ eũ nõ estimes coniectorem. vt in eodem loco mecum similiter diuinarit. Sz ⁊ vos famulas xp̃i rogo que dñi discũbentis preciosissima fidei mirra vngitis caput. q̃ nequaq̃ saluatorẽ queritis in sepulchro quib⁹ iam ad patrez xp̃c ascendit. vt contra latrãtes canes: que aduersum me rabido ore d̃seuiũt. et circuiũt ciuitatez. atq; in eo se doctos arbitrant̃ si alijs detrahant: or̃onũ vr̃aꝝ clipeos opponatis. Ego sciens humilitatẽ meam. illi⁹ semper sententie recordabor. Dixi custodiam vias meas: vt nõ delinquã in lĩgua mea. Posui ori meo custodiam: cum consisteret peccator aduersũ me. Obmutui et humiliatus sum: ⁊ silui a bonis. Explicit p̃fatio sancti Hieronimi in libro Reguz.

Incipit primus liber Regum.
Capitulum primum.

Erit vir vn⁹ de ramathaiz sophim de mõte ephraĩ ⁊ nomẽ ei⁹ helchana. fili⁹ hieroboam filij heliud. filij thau. filij suph eufrate⁹ ⁊ habuit duas vxores nomẽ vni anna. et nomẽ scd̃e phenẽna. Fuer̃tq; phenẽne filij. Anne aũt nõ erãt liberi. Et ascẽdebat vir ille de ciuitate sua statutis diebꝫ vt adoraret ⁊ sacrificaret dño exercituũ in sylo. Erant aũt ibi duo filij heli. ofni ⁊ finees sacerdotes dñi. Venit g̊ dies ⁊ ĩmolauit helchana. d̃ditq; phenẽne vxori sue. ⁊ cũctis filijs ei⁹ ⁊ filiabꝫ ꝑtes. Anne aũt dedit ꝑtem vnã tristis: qr annã diligebat. Domin⁹ aũt concluserat vuluam eius. Affligebat quoq; eaz emula eius. ⁊ vehemẽter angebat: intantũ vt exprobraret q̃ dñs conclusisset vuluaz eius. Sicq; faciebat ꝑ singulos annos. cunq; redeunte tempore ascenderent ad templuz dñi ⁊ sic prouocabat eã. Porro illa flebat. ⁊ nõ capiebat cibũ. Dixit ergo ei helchana vir suus. Anna cur fles. ⁊ quare nõ comedis ⁊ q̃obrem affligitur cor tuũ? Nũquid nõ ego melior tibi sum q̃ decem filij? Surrexit aũt Anna postq̃ comederat et biberat in sylo. Et heli sedente sacerdote super sellam ante postes domus domini. cum esset anna amaro animo: orauit ad dñm flens largiter: et votuz vouit: dicens. Domine exercituũ si respiciens videris afflictõem famule tue: et recordatus mei fueris. nec oblit⁹ ancille tue. dederisq; serue tue sexũ virilem: dabo eum domino omnibus diebus vite eius. ⁊ nouacula nõ ascendet super caput eius. Factum est autem cuz illa multiplicaret preces coraz domino. vt heli obseruaret os eius. Porro anna loq̃batur in corde suo. tantumq; labia illius mouebantur. et vox penitus nõ audiebatur. Estimauit ergo eam heli temulentaz dixitq; ei. Vsq; quo ebria eris? digere paulisper vinũ quo mades. Respondẽs anna Nequaq̃ inquit domine mi. nã mulier infelix nimis ego sum. vinumq; et omne qd̃ inebriare potest nõ bibi: sz effudi animã meã in ꝯspectu domini. Ne reputes ancillam tuam quasi vnã de filiabus belial. qr ex multitudine doloris et meroris mei lo-

cuta sum vsq; in pñs. Tūc heli ait ei. Vade in pace. et de⁹ isrl' det tibi petitōem tuā quam rogasti eū: At illa dixit. vtinā īueniat ancilla tua grāz in oculis tuis. Et abijt mulier in viā suā ⁊ comedit. vultusq; illi⁹ nō sūt amplius in diuersa mutati. Et surrexerūt mane ⁊ adorauerūt corā dño: reuersiq; sūt ⁊ venerūt in domū suā ramatha. Cognouit aūt helchana annā vxorē suā. ⁊ recordat⁹ est ei⁹ dñs. Et factū est p⁹ circulū dierꝫ ꝯcepit anna ⁊ pepit filiū. vocauitq; nomē ei⁹ Samuel. eo q̄ a dño postulasset eū. Ascēdit aūt vir ei⁹ helchana. ⁊ oīs dom⁹ ei⁹. vt īmolaret dño hostiā solēnem ⁊ votū suū: et anna nō ascēdit: dixit em̄ viro suo. Nō vadā donec ablactet̄ infans. ⁊ ducā eū: vt appareat añ cōspectuz dñi. ⁊ maneat ibi iugiter. Et ait ei helchana vir su⁹. Fac qd̄ bonū tibi videt̄ ⁊ māe donec ablactes eū. p̄corq; vt impleat dñs verbū suū. Māsit g̊ mulier ⁊ lactauit filium suū: donec amoueret eū a lacte. Et adduxit eū secū postq̄ ablactauerat in vitul' tribꝫ ⁊ tribꝫ modijs farine ⁊ amphora vini. et adduxit eū ad domuz domini in sylo Puer aūt erat adhuc infantulus. Et immolauerunt vitulum: ⁊ obtulerunt puerum heli. Et ait Anna. Obsecro mi domine. viuit anima tua domine. Ego suz illa mulier que steti coraz te hic orans dominū pro puero isto. Oraui ⁊ dedit mihi domin⁹ petitōem meā qua postulaui eū. Idcirco ⁊ ego comodaui eū dño cūctis diebꝫ q̄bꝫ fuerit acomodat⁹ dño. Et adorauerūt ibi dñm. Et adorauit āna ⁊ ait. Ca. II.

Exultauit cor meum in dño: et exaltatū ē cor meū in deo meo. Dilatatū ē os meū sup īimicos meos: qr letata sū ī salutari tuo. Nō ē sc̄tus vt ē dñs: neq; eī ē ali⁹ extra te: ⁊ nō ē fortis sic de⁹ nr̄. Nolite multiplicare loq̄ sublimia: gl'iantes. Recedāt vetera de ore vr̄o. qr de⁹ scientiaꝝ dñs ē: et ip̄i prepant̄ cogitatōnes. Arcus fortiū supat⁹ ē: ⁊ īfirmi accincti sūt robore. Repleti pri⁹ p panibꝫ se locauerūt. ⁊ famelici saturati sunt. Donec sterilis pepit pl'imos: et q̄ multos habebat filios infirmata ē. Dñs mortificat ⁊ viuificat. deducit ad inferos ⁊ reducit. Dñs paupem facit ⁊ ditat: humiliat ⁊ subleuat. Suscitat de puluere egenū: ⁊ de stercore eleuat pauperē. Vt sedeat cū prīcipibꝫ. ⁊ soliū glorie teneat. Dñi eī sūt cardines terre: ⁊ posuit sup eos orbē. Pedes sanctorū suoꝝ seruabit. ⁊ impij ī tenebris contitescent: qr nō in fortitudine sua roborabit̄ vir. Dñm formidabūt aduersarij eius: ⁊ sup ip̄os in celis tonabit. Dñs iudicabit fines t̄re: ⁊ dabit impiū regi suo: ⁊ sublīabit cornu xp̄i sui. Et abijt helchana in ramatha in domū suā. Puer autem erat mīster in cōspectu dñi. ante faciē heli sacerdotis. Porro filij heli filij belial nescientes dñm. neq; offitiū sacerdotū ad ꝓpl'm sz q̄cunq; īmolasset victimā veniebat puer sacerdotis dū coq̄rent̄ carnes. ⁊ hēbat fuscinulā tridentē ī manu sua. ⁊ mittebat eā in lebetē vel in caldariā: aut in ollā siue in cacabū. ⁊ omne qd̄ leuabat fuscinula: tollebat sacerdos sibi. Sic faciebāt vniuerso isrl'i venientiū ī sylo. Etiā añq̄ adolerēt adipē: veniebat puer sacerdotis. ⁊ dicebat īmolanti. Da mihi carnē. vt coquā sacerdoti. Nō em̄ accipiā a te carnē coctā sz crudam. Dicebatq; illi immolans. Incendat̄ primū iuxta morē hodie adeps. et tolle tibi quātūcunq; desiderat aīma tua. Qui rñdēs aiebat ei. Nequaq̄. Nūc em̄ dabis: alioq̄n tollā vi. Erat g̊ peccatū puerorū grāde nimis corā dño. qr det̄hebāt homīes sacrifitio dñi. Samuel autē mīstrabat añ faciē dñi puer accinct⁹ ephot lineo Et tunicā ꝑuā faciebat ei mr̄ sua quā offerebat statutis diebꝫ ascēdens cū viro suo. vt īmolaret hostiā solennē ⁊ votū suū. Et bñdixit heli helchane ⁊ vxori ei⁹ dixitq; ei Reddat tibi dñs semē de muliere hac p fenore qd̄ comodasti dño. ⁊ abierūt in locū suū. Visitauit g̊ dñs annā ⁊ ꝯcepit. ⁊ peperit tres filios ⁊ duas filias. Et magnificatus ē puer samuel apd̄ dñm. Heli at̄ erat senex valde ⁊ audiuit om̄ia q̄ faciebāt filij sui vniuerso isrl'i. ⁊ qūo dormiebāt cū mulieribꝫ q̄ obꝑuabāt ad ostiū tabernaculi ⁊ dixit eis. Quare facitis res huiuscemodi. q̄s ego audio res pessimas ab omni ꝓpl'o? Nolite filij mei. Nō em̄ ē bona fama quaz ego audio: vt trāsgredi faciatis ꝓpl'm dñi. Si peccauerit vir in virum. placari ei p̄t deus. si aūt ī dño peccauerit vir q̄s orabit p eo? Et nō audierunt vocem patris sui. qr voluit dñs occidē eos. Puer at̄ samuel

pficiebat atqꝫ crescebat: et placebat tam deo ꝙ hominib⁹. Venit aũt vir dei ad heli. ⁊ ait ad eũ. Hec dicit dñs. Nũqd nõ apte revelatus sum domui pris tui cũ esset ĩ egipto in domo pharaonis. ⁊ elegi eũ ex oĩb⁹ tribub⁹ isrł mihi in sacerdotẽ. vt ascẽderet ad altare meũ. ⁊ adoleret mihi incensum. et portaret ephot coraꝫ me. et dedi domui pris tui oĩa de sacrificijs filioꝝ isrł. quare calce abiecistis victimã meam. et munera mea. q̃ pcepi vt offerent in tẽplo: ⁊ magis honorasti filios tuos ꝙ me. vt cõmederetis pmitias oĩs sacrifitij isrł ꝓpli mei. propterea ait dñs de⁹ isrł. Loquẽs locut⁹ sum vt dom⁹ tua et dom⁹ pris tui mĩstraret in conspectu meo: vsqꝫ in sempiternũ. Nunc aũt dicit dñs. Absit hoc a me. Sed q̃cunqꝫ honorificaverit me glorificabo eũ. qui aũt contemnũt me: erunt ignobiles. Ecce dies veniũt. ⁊ pscidã brachiũ tuũ ⁊ brachiũ dom⁹ pris tui. vt nõ sit senex ĩ domo tua. Et videbis emulũ tuũ in templo ĩ vniuersis psperis isrł. ⁊ nõ erit senex ĩ domo tua omnib⁹ diebꝫ. verũtñ nõ auferã virũ de⁹ tus ex te ab altari meo. sed vt deficiãt oculi tui. et tabescat aia tua. ⁊ ps magna domus tue morient cũ ad virilẽ etatẽ venerit Hoc aũt erit tibi signũ qđ ventuꝝ ẽ duob⁹ filijs tuis ofni ⁊ finees. In die vno moriẽtur ambo. Et suscitabo mihi sacerdotẽ fidelem qui iuxta cor meum ⁊ animã meã faciet. ⁊ edificabo ei domuꝫ fidelem: ⁊ ambulabit coram xpo meo cũctis diebꝫ. Futurũ est aũt. vt quicunqꝫ remãserit in domo tua veniat vt oretur pro eo. et offerat nummum argenteum et tortam panis. dicatqꝫ. Dimitte me obsecro ad vnam partem sacerdotalem: vt comedam buccellaꝫ panis. Capitulum. III.

PVer autẽ samuel ministrabat dño corã heli. ⁊ sermo dñi erit pciosꝰ. In diebꝫ illꝭ nõ erit visio manifesta. Factũ ẽ ꝙ in die q̃dam heli iacebat ĩ lectulo suo: ⁊ oculi eiꝰ caligaverãt nec poterat videre lucernã dei añq̃ extingueret. Samuel aũt dormiebat ĩ templo dñi vbi erat archa dei. Et vocavit dñs samuel. Qui rñdens ait. Ecce ego. Et cucurrit ad heli: ⁊ dixit. Ecce ego. vocasti eĩ me Qui dixit. Nõ vocavi te fili. Revertere et dormi. Et abijt ⁊ dormivit. Et adiecit dñs

rursũ vocare samuel. Cõsurgẽsqꝫ samuel abijt ad heli: ⁊ dixit. Ecce ego: quia vocasti me. Qui rñdit. Non vocavi te fili mi. Revertere ⁊ dormi. Porro samuel necdũ sciebat dñm: neqꝫ revelat⁹ fuerat ei ꝓmo dñi. ⁊ adiecit dñs: ⁊ vocavit adhuc samuel tertio. Qui ꝓsurgẽs abijt ad heli: ⁊ ait. Ecce ego: quia vocasti me. Intellexit ꝙ heli quia dom⁹ vocaret puerũ: ⁊ ait ad samuel. vade et dormi. etsi deinceps vocaverit te dices. Loqre dñe quia audit seru⁹ tu⁹. Abijt ꝙ Samuel et dormivit ĩ loco suo. Et venit dñs ⁊ stetit. ⁊ vocavit sic vocaverat scdo. Samuel samuel. Et ait samuel. Loqre dñe. quia audit ꝓ⁹ tu⁹. Et dixit dñs ad samuel. Ecce ego facio verbũ ĩ isrł: qđ q̃cunqꝫ audierit: tinniẽt ambe aures eiꝰ. In die illa suscitabo adversũ heli oĩa q̃ locutus sũ sup domũ eiꝰ. Incipiã ⁊ ꝓplebo. Predixi eĩ ei ꝙ iudicatur⁹ esseꝫ domũ eiꝰ inetternũ ꝓpter iniquitatẽ. eo ꝙ noverat indigne agere filios suos. ⁊ nõ corripuerit eos. idcirco iuravi domui heli. ꝙ nõ expiet iniq̃tas dom⁹ eiꝰ victimis et muneribꝫ vsqꝫ in eternum. Dormivit aũt samuel vsqꝫ mane. aperuitqꝫ hostia dom⁹ dñi. Et samuel timebat ĩdicare visionẽ heli. vocavit ꝙ heli samuelez et dixit. Samuel fili mi. Qui respõdens ait. Presto sũ. Et interrogavit eũ. Quis ẽ sermo quẽ locut⁹ est dñs ad te: Ora te: ne celaveris me. hec faciat tibi de⁹ ⁊ hec addat si absconderis a me ꝓmonẽ ex oĩb⁹ verbis q̃ dicta sũt tibi. Indicavit itaqꝫ ei samuel vniversos sermones: ⁊ nõ abscõdit ab eo Et ille rñdit. Dñs est. Qđ bonũ ẽ in oculꝭ suis faciat. Crevit aũt samuel et dñs erat cum eo: ⁊ nõ cecidit ex oĩb⁹ verbis eius in terraꝫ. Et cognovit vniversꝰ isrł a dan vsqꝫ bersabee: ꝙ fidelis samuel ꝓpheta esset dñi. Et addidit dñs vt appareret ĩ sylo qm̃ revelatus fuerat dominus samueli ĩ sylo iuxta verbum dñi. ⁊ evenit sermo samuelis vniverso israhel. Ca. IIII.

ET factũ est in diebꝰ illis Pveneꝛt philistijm ĩ pugnã. Egressus est nãqꝫ israel obviã philistijm ĩ preliũ: et castrametat⁹ est iuxta lapidem adiutorij. Porro philistijm venerũt in asech: et instruxerunt aciem contra israel. Initꝫ aũt certamĩe terga vertit isrł philisteis: ⁊ cesa sunt in illo certamĩe passim

p agros quasi quatuor milia viroꝝ. Et reuersus est ꝑ̄lus ad castra. Dixerūtq; maiores natu ī isr̄l. Quare ꝓcussit nos dñs hodie corā philistijm: Afferam⁹ ad nos de sylo archā fœderis dñi. et veniet ī mediū nr̄i vt saluet nos de manu īimicoꝝ nr̄oꝝ. Mittit g̈ ꝑ̄lus ī sylo: ⁊ tulerūt inde archā fœderis dñi exercituuz sedentis sup̄ cherubin. Erātq; duo filij heli cuz archa fœderis dñi ophni ⁊ phinees. Cūq; veniss̄z archa fœderis dñi ī castra. vociferat⁹ē oīs isr̄l clamore grādi ⁊ ꝑsonuit t̄ra. Et audierūt philistijm vocē clāoris. dixerūtq;. Quenā hec ē vox clāoris magni ī castris hebreoꝝ: Et cognouerūt q̄ archa dñi venisset ī castra. Timuerūtq; philistijm dicētes. venit de⁹ ī castra. Et īgemuerūt dicētes. Ue nob. Nō fuit em̄ tāta exaltatō heri ⁊ nudiusterti⁹ Ue nobis. Quis nos saluabit de manu deorū sublimiū istoꝝ: hi sūt dij q̄ ꝓcusserūt egiptū oī plaga ī deserto. Cōfortamini ⁊ estote viri philistijm: ne seruiatis hebreis sicut ⁊ illi seruierūt nobis. Cōfortamī et bellate. Pugnauerūt g̈ philistijm ⁊ cesus ē isr̄l. et fugit vnusq̄sq; ī tabernacl'm suū. Et facta ē plaga magna nimis. ⁊ cecidērūt de isr̄l triginta milia peditū. ⁊ archa dei capta ē. duo q̄; filij heli mortui sunt ophni et phinees. Currēs aū vir de bēiamī ex acie venit ī sylo ī die illa: scissa veste. ⁊ ꝑsus puluē caput. Cūq; ille veniss̄z heli sedebat sup̄ sellā ꝑ viā expectās. Erat aū cor ei⁹ pauēs p archa dñi. Vir aūt ille postq̄ īgressus ē nūciauit vrbi. et vlulauit oīs ciuitas. Et audiuit heli sonitū clamoris. dixitq;. Quis ē hic sonit⁹ tumultus hui⁹: At ille festinauit ⁊ veīt: ⁊ nūciauit heli. Heli aū erat nonaginta ⁊ octo annoꝝ. et oculi ei⁹ caligauerāt ⁊ videre nō poterat. Et dixit ad heli Ego sū qui veni de ꝓlio. ⁊ ego q̄ de acie fugi hodie. Cui ille ait. Quid actū ē fili mi: Rñdens autē ille q̄ nūciabat. fugit inquit israhel corā philistijm: ⁊ ruina magna facta est ī ꝑ̄lo. Insup̄ ⁊ duo filij tui mortui sūt ophni ⁊ phinees: et archa dei capta ē. Cunq; ille nominasset archā dei cecidit de sella retrorsū iuxta ostū: ⁊ fractis cerui-cibꝰ mortu⁹ē. Senex ei erat vir ⁊ grādeu⁹ et ipe iudicauit isr̄l quadraginta annis. Nur⁹ aūt ei⁹ uxor phinees pregnans erat. vicinaq; partui. Et audito nūcio q̄ capta esset archa dei: et mortu⁹ esset socer suus. et vir suus. incuruauit se ⁊ peperit. Irruerant enim in eā dolores subiti. In ipo autem momento mortis eius: dixerunt ei q̄ stabant circa eam. Ne timeas. quia filiuz peperisti. Que nō respōdit eis: neq; animaduertit. Et vocauit puerum ichabod dicens. Translata ē gloria dei de israhel. q̄ capta ē archa dei. Et pro socero suo et pro viro suo ait. Trāslata ē gloria dei ab isr̄l. eo q̄ capta esset archa dei.

Ca. V.

Philistijm aūt tulerunt archā dei. et asportauerūt eā a lapide adiutorij in azotū. Tulerūtq; philistijm archā dei. ⁊ ītulerūt eā ī tēpluz dagon. et statuerūt eā iuxta dagon. Cūq; surrexissēt diluculo azotij altera die. ecce dagon iacebat pron⁹ in terra ante archaz dñi. Et tulerūt dagon: ⁊ restituerūt eū in locū suū. Rursumq; mane die altera ꝓsurgentes inuenerūt dagon iacentē sup̄ faciē suā in terra corā archa dñi. Caput autez dagon ⁊ due palme manuū ei⁹ abscise erāt sup̄ limen. Porro dagon solus truncus remanserat in loco suo. Propter hāc causā nō calcant sacerdotes dagon ⁊ omnes qui ingrediunt templū ei⁹ sup̄ limen dagon ī azoto: vsq; in hodiernū diē. aggrauata est aūt man⁹ dñi sup̄ azotos. et demolitus est eos. Et ꝓcussit in secretiore ptē natiū azotum ⁊ fines ei⁹. ⁊ ebulierūt ville ⁊ agri in medio regionis illi⁹ et nati sunt mures. et facta ē ꝓfusio mortis magne in ciuitate. videntes aūt viri azotij huiuscemodi plagam dixerūt. Nō maneat archa dei israhel apud nos: qm̄ dura ē man⁹ eius sup̄ nos. ⁊ sup̄ dagon deū nr̄m. Et mittentes cōgregauerūt oēs satrapas philistinoꝝ ad se. ⁊ dixerūt. Quid faciem⁹ de archa dei israel. Rñderūtq; gethei. Circūducat archa dei isr̄l. Et circūduxerūt archaz dei isr̄l. Illis aūt circūducentibꝰ eam. fiebat manus domini dei ꝑ singulas ciuitates interfectōis magne nimis. et ꝓcuciebat viros vniuscuiusq; vrbis a puo vsq; ad maiorē: ⁊ computrescebāt ꝓminentes extales eoꝝ. Inierūt q̄; gethei ꝓsiliū. ⁊ fecerūt sibi sedes pellicias. Miserūt g̈ archā dñi ī accharon. Cūq; veniss̄et archa dñi dei in accharō: exclamauerūt accharonite dicētes. adduxerūt ad nos archā dei isr̄l vt interficiat nos ⁊ ꝑ̄lm

nr̃m. Miserũt itaq; : ꝙ congregauerũt omẽs satrapas philistinorũ. Qui dixerunt. Dimittite archam dei israhel: ꝙ reuertatur ī locum suum: vt nõ interficiat nos cũ populo nostro. Fiebat em̃ pauor mortis in singulis vrbibus: et grauissima manꝰ domini dei. Eliri quoq; qui mortui non fuerant percutiebantur in secretiori parte natiuꝫ. et ascendebat vlulatus vniuscuiusq; ciuitatis in celum. Ca. VI.

Cit ergo archa domini in regione philistinorꝫ septẽ mẽsibus. Et pʾ hec vocauerunt philistijm sacerdotes ꝙ diuinos dicẽtes. Quid faciemꝰ de archa dei: Indicate nobis. qũo remittamꝰ eã ī locũ suũ. Qui dixerũt. Si remittitis archã dei israhel nolite dimittere eã vacuã. sꝫ qđ debetis eis: reddite p pcõ. et tũc curabimi: ꝙ scietis q̃re nõ recedat manus eiꝰ a vobis. Qui dixerũt. Quid ẽ qđ p delictũ reddere debeamꝰ eis: Rñderũtq; illi Iuxta numerũ puintiarꝫ philistinorꝫ quiq; anos aureos faciatis. ꝙ quinq; mures aureos. qꝛ plaga vna fuit oĩb vobis ꝙ satrapis vr̃is. Facietisq; silitudines anorũ vr̃orꝫ. ꝙ similitudines muriũ qui demoliti sũt terrã. ꝙ dabitis deo israhel gloriam. si forte r̃leuet manũ suã a vobis: ꝙ a dijs vestris ꝙ a terra vr̃a. Quare grauatis corda vr̃a sic aggrauauit egiptus ꝙ Pharao corꝛ suũ: Nõne postq̃ pcussus est: tunc dimisit eos ꝙ abierunt: Nunc ergo arripite ꝙ facite plaustrũ nouũ vnuꝫ. ꝙ duas vaccas fetas quib nõ est impositũ iugũ: iungite ī plaustro. ꝙ recludite vitulos earuꝫ domi. Tolletisq; archam dñi. ꝙ ponetis in plaustro. ꝙ vasa aurea q̃ exoluistis ei p delictũ ponetis ad capsellaꝫ ad latꝰ eiꝰ. ꝙ dimittite eam vt vadat. ꝙ aspicietis. Et siquidem p viam finiũ suorꝫ ascenderit ꝓtra bethsames ipse fecit nos hoc malũ grãde. sinaũt minime: sciemꝰ qꝛ nequaq̃ manꝰ eiꝰ tetigit nos. sed casu accidit. Fecerunt g̃ illi hoc mõ et tollentes duas vaccas que lactabãt vitulos iũxerũt ad plaustrꝫ: vitulosq; earũ cõcluserunt domi. Et posuerũt archaꝫ dei sup plaustrũ: ꝙ capsellaꝫ que habebat mures aureos ꝙ similitudinẽ anorꝫ. Ibãt aũt idirectũ vacce p viã que ducit bethsames. et itinere vno gradiebanꝫ pgentes ꝙ mugientes: ꝙ nõ declinabãt. neq; ad dexteram neq; ad sinistram. Sꝫ ꝙ satrape philistinorꝫ sequebanꝫ vsq; ad tẽmios bethsames. Porro bethsamite metebant triticũ ī valle. Et eleuãtes oculos suos viderũt archã. ꝙ gauisi sunt cũ vidissent. Et plaustrũ venit in agrũ iosue bethsamite ꝙ stetit ibi. Erat aũ ibi lapis magnꝰ. Et pciderũt ligna plaustri: vaccasq; iposuerũt sup ea holocaustũ dño. Leuite aũ deposuerũt archã dei. ꝙ capsellã que erat iuxta eã ī qua erant vasa aurea: ꝙ posuerũt sup lapidẽ grandẽ. Eliri aũ bethsamite obtulerũt holocausta: ꝙ īmolauerũt victimas in die illa dño. Et quiq; satrape philistinorꝫ viderũt et reuersi sunt in accharon in die illa. hi sũt aũt ani aurei quos reddiderunt philistijm pro delicto dño. Azotus vnum. gaza vnum. ascalon vnũ. geth vnũ. accharon vnum. ꝙ mures aureos ꝟm numerũ vrbiũ philistijm quiq; puintiarꝫ. ab vrbe munita vsq; ad villã que erat absq; muro. et vsq; ad abel magnũ. sup quem posuerũt archam dñi: que erat vsq; in illa die in agro iosue bethsamitis. percussit aũt dñs ō viris bethsamitib eo q̃ vidissent archã domini et percussit de populo septuaginta viros et q̃nquaginta plebis. Luxitq; plꝰ eoq; dñs percussisset plebẽ plaga magna. Et dixerũt viri bethsamite. Quis poterit stare in cõspectu dñi dei sancti hui⁹: Et ad quẽ ascẽdet a nobis. Miserũtq; nuncios ad habitatores cariathiarim: dicentes. Reduxerũt philistijm archam domini: descẽdite ꝙ reducite eam ad vos. Ca. VII.

Enerũt ergo viri cariathiarim ꝙ reduxerũt archã dñi: ꝙ intulerũt eã ī domũ aminadab ī gabaa. Eleazar aũt filiũ eiꝰ sanctificauerunt vt custodiret archam dñi. Et factũ est. ex qua die mansit archa dñi in cariathiarim multiplicati sunt dies. Erat q̃pe iã annꝰ viceſimus. Et requieuit omis domꝰ israhelꝰ dñm. Ait aũt Samuel ad vniuersã domũ israhel dicens. Si ī toto corde vr̃o reuertimi ad dñm auferte deos alienos de medio vestrũ baalī ꝙ astaroth: et pparate corda vr̃a dño. ꝙ seruite ei soli: ꝙ eruet vos de manu philistijm. Abstulerunt ergo filij israhel baalim ꝙ astaroth: et seruierunt domino soli Dixit autem samuel. Cõgregate vniuersum israhel in maspbat: vt orez p vobis dñm

Et conuenerũt ĩ maſphat. hauſerũtq; aquaz:et effuderũt in conſpectu domini.et ieiunauerunt in die illa:ꝙ dixerunt.Tibi peccauimus domine. Judicauitq; ſamuel filios iſrael in maſphat.Et audierũt philiſtijm q; cõgzegati eſſent filij iſrael ĩ maſphat:et aſcenderunt ſatrape philiſtinorũ ad iſrael.Quod cum audiſſent filij iſrael: timuerunt a facie philiſtinoz.Dixeruntq; ad ſamuelez. Ne ceſſes p nobis clamare ad dominuz deum noſtrũ vt ſaluet nos de manu philiſtinoz. Tulit aũt ſamuel agnũ lactantẽ vnũ.et obtulit illum olocauſtuz integzũ dño. Et clamauit ſamuel ad dñm p iſrael:et exaudiuit eũ dominus. Factũ eſt autẽ cum ſamuel offerret olocauſtum philiſteos inire bellum cõtra iſrael. Intonuit autẽ dominus fragore magno in die illa ſuper philiſtijm ꝙ exterruit eos:ꝙ ceſi ſũt a filijs iſrl'.Egreſſiq; filij iſrael de maſphat perſecuti ſunt philiſteos: et percuſſerunt eos vſq; ad locũ qui erat ſubter bethachar. Tulit autem ſamuel lapidẽ vnũ et poſuit eum inter maſphat et inter ſen. ꝙ vocauit nomen loci illius lapis adiutorij. Dixitq;:hucuſq; auxiliatus eſt nobis dominus. Et humiliati ſunt philiſtijm:nec apposuerũt vltra: vt venirẽt in terminos iſrael. Facta ẽ itaq; manus dñi ſup philiſteos cunctis diebꝫ ſamuel'.ꝙ reddite ſunt vrbes quas tulerant philiſtijm ab iſrl' iſraheli ab accharon vſq; geth ꝙ terminos ſuos.Liberauitq; iſrael de manu philiſtinorum.eratq; pax inter iſrael et amorreum Judicabat quoq; ſamuel iſrael cũctis diebus vite ſue.et ibat p ſingulos annos circuiens bethel et galgala et maſphat.ꝙ iudicabat iſrahelẽ in ſupradictis locis. Reuertebatq; in ramatha.ibi enim erat dom' eius.ꝙ ibi iudicabat iſraelem.Edificabat etiam ibi altare domino. Ca. VIII.

Factũ ẽ aũt cũ ſenuiſſet ſamuel poſuit filios ſuos iudices iſrael. Fuitq; nomẽ filij eius p̃mogeniti ioel.et nomen ſecundi abya iudicum in berſabee. Et non ambulauerũt filij illius in vijs eius:ſed declinauerũt poſt auaritiã:acceperũt munera et peruerterũt iudiciũ. Congregati ergo vniuerſi maiores natu iſrl' venerũt ad ſamuelez ĩ ramatha.dixerũtq; ei. Ecce tu ſenuiſti.et filij tui nõ ambulant ĩ vijs tuis. Conſtitue nobis regem vt iudicet nos ſicut ꝙ vniuerſe hñt nationes.Diſplicuitq; ſermo in oculis ſamuelis.eo q; dixiſſent:da nobis regem vt iudicet nos.Et orauit ſamuel ad dominũ Dixit autem dñs ad ſamuelem. Audi vocem pli in omnibꝫ que loquunt tibi.Non enim abiecerunt te ſed me.ne regnem ſup eos. Juxta omnia opera ſua que fecerunt a die qua eduxi eos de egypto vſq; ad diez hanc ſicut dereliquerunt me:et ſeruierũt dijs alienis.ſic faciũt etiam tibi.Nunc ergo vocem eoz audi.Verũtamen cõteſtare eos:ꝙ predic eis ius regis qui regnaturus eſt ſuper eos.Dixit itaq; ſamuel omnia verba domini ad populum qui petierat a ſe regez:et ait.Hoc erit ius regis:q imperaturus eſt vobis.Filios vr̃os tollet et ponet in curribus ſuis.Facietq; ſibi equites ꝙ precurſozes quadrigarum ſuarũ ꝙ conſtituet ſibi tribunos ꝙ centuriones. ꝙ aratores agrorum ſuozum. et meſſores ſegetũ ꝙ fabros armozum ꝙ curruũ ſuoz. Filias quoq; veſtras faciet ſibi vnguentarias ꝙ focazias ꝙ panificas.Agros quoq; veſtros ꝙ vineas et oliueta optima tollet: ꝙ dabit ſeruis ſuis. Sed ꝙ ſegetes veſtras ꝙ vineaz redditus addecimabit vt det eunuchis ꝙ famulis ſuis.Seruos etiã vr̃os ꝙ ancillas ꝙ iuuenes optimos ꝙ azinos auferet:ꝙ ponet in opere ſuo.Greges quoq; veſtros addecimabit. voſq; eritis ei ſerui. Et clamabitis in die illa a facie regis veſtri quem elegiſtis vobis.et non exaudiet vos domin' in die illa.q; petiſtis vobis regẽ. Noluit aũt popul' audire vocẽ ſamuelis:ſz dixerũt. Nequaq;. Rex em̃ erit ſup nos et erimus nos quoq; ſicut omnes gẽtes:ꝙ iudicabit nos rex noſter.ꝙ egredietur ante nos:et pugnabit bella noſtra pro nobis.Et audiuit ſamuel om̃ia verba populi:et locutus eſt ea in auribus domini.Dixit aũt dominus ad ſamuelem. Audi vocem eorum:ꝙ conſtitue ſuper eos regem. Et ait Samuel ad viros iſrahel. Vadat vnuſquiſq; in ciuitatem ſuam.

Capitulum. IX.

Erat vir de beniamin noie cis:filij abiel.filij ſeoz.filij bechoz.filij ſazet.filij aphia.filij viri iemĩ foztis roboꝛ ꝙ erat ei filius vocabulo ſaul electꝰ ꝙ

bonus: ⁊ nō erat vir de filijs israel melior illo. Ab humero ad sursū. ⁊ eminebat sup oēm ꝓplm. Perierāt aūt azine Cis patris saul. Et dixit Cis ad saul filiū suuz. Tolle tecum vnū de pueris. ⁊ cōsurgens vade et q̄re azinas. q̄ cū trāsissent p montē ephra im et p terram salisa ⁊ nō inuenissent trā sierūt etiā p terrā salim ⁊ nō erāt sz ⁊ per terrā iemini: ⁊ minime repererūt. Cū aūt venissent in terrā suph: dixit saul ad pue rū q̄ erat cū eo. veni ⁊ reuertamur. ne forte dimiserit pr̄ meus azinas. et solicit⁹ sit p nobis. Qui ait ei. Ecce vir dei est in ci uitate hac vir nobilis. oē qđ loquit̄. absq; ambiguitate venit. Nūc g̃ eam⁹ illuc: si forte īdicet nobis de via nr̄a ꝓpter quā ve nim⁹. Dixitq; saul ad puerū suū. Ecce ibi mus. Quid feremus ad virū dei: Panis defi cit in sistarijs nr̄is. ⁊ sportulā nō habem⁹ vt demus homī dei: nec quicq̄ aliud. Rur sum puer rndit sauli ⁊ ait. Et inuenta est in manu mea quarta ps stateris argenti. demus homini dei. vt indicet nobis viam nr̄am. Olim in isral̄ sic loq̄bat̄ vnusquisq;. vadens consulere deum. Venite et eamus ad videndū. Qui em̄ ꝓpha dicit̄ hodie: vo cabat̄ olim videns. Et dixit saul ad puer suū. Optim⁹ sermo tu⁹. veni eam⁹. ⁊ ierūt in ciuitatē. in q̄ erat vir dei. Cūq; ascende rēt cliuū ciuitatis īuenerūt puellas egre dientes ad hauriendam aquā: ⁊ dixerunt eis. Nū hic est videns: Que rndentes dixe runt illis. Hic est. Ecce añ te. Festina nūc Hodie em̄ venit ī ciuitatē. q̄ sacrifitiū est hodie ꝓpl̄i in excelso. Ingredientes vrbez statim inuenietis eū: anteq̄ ascendat ex celsum ad vescendū. Neq; em̄ comessurus est ꝓpl̄us donec ille veniat: q̄ ipse bñdicet hostie: ⁊ deinceps comedēt qui vocati sūt. Nūc ergo conscendite: q̄ hodie reperietis eum. Et ascēderūt ī ciuitatē. Cūq; ambu larent in medio vrbis: apparuit Samuel egrediēs obuiā eis: vt ascenderet in excel sum. Dñs autē reuelauerat auriculam sa muelis: añ vnā diē q̄ veniret saul dicens. Hacipsa hora q̄ nūc est. cras mittā viruz ad te de terra beniamin: ⁊ vnges eū ducē sup ꝓpl̄m meū isral̄. Et saluabit ꝓpl̄m meuz de manu philistinoꝝ. q̄ respexi ꝓpl̄m meū Venit em̄ clamor eorū ad me. Cūq; aspe rissет samuel saulez: dñs dixit ei. Ecce vir quez dixeram tibi. Iste dñabit̄ ꝓpl̄o meo. Accessit aūt saul ad Samuelez in medio portę ⁊ ait. Indica oro mihi: vbi ē domus videtis: Et rndit samuel sauli: dicēs. Ego sum videns. Ascende ante me in excelsum vt comedas mecum hodie. et dimittam te mane: ⁊ oīa que sunt in corde tuo indica bo tibi. ⁊ de azinis quas nudiusterti⁹ pdi disti. ne solicit⁹ sis: q̄ inuente sūt. Et cui⁹ erunt optima queq; isral̄: Nōne tibi ⁊ omī domui pr̄is tui: Rndens aūt saul ait. Nū quid nō fili⁹ iemini ego sū de mīma tribu isral̄. ⁊ cognatio mea nouissīma inter cēs familias de tribu beniamī: Quare ergo lo cut⁹ es mihi sermonē istū: assumens itaq; samuel saulē ⁊ puerū ei⁹ introduxit eos ī triclinīū: et dedit eis locū in capite eorū q̄ fuerāt inuitati. Erāt quasi triginta viri. Dixitq; samuel coco. Da ptem quaz dedi tibi: ⁊ p̄cepi vt reponeres seorsum apud te Leuauit autē cocus armum: ⁊ posuit añ Saul. Dixitq; Samuel. Ecce quod remā sit: pone ante te ⁊ comede. q̄ de industria seruatū est tibi quādo populū vocaui. Et comedit saul cū samuele in die illa. Et de scenderūt de excelso in oppidū. ⁊ locutus ē cum saule in solario. strauitq; saul ī sola rio ⁊ dormiuit. Cunq; mane surrexissent: ⁊ iam dies lucesceret: vocauit samuel sau lem in solario dicens. Surge ⁊ dimittam te. Et surrexit saul. Egressiq; sunt ambo ipe videlicet ⁊ samuel. Cūq; descēderent in extrēa ptē ciuitatis: samuel dixit ad saul. Dic puero: vt antecedat nos et transeat. Tu aūt subsiste paulisper: vt indicem tibi verbum domini. Capitulum. X.

Tulit aūt samuel lēticu lā olei: ⁊ effudit sup caput ei⁹: ⁊ de osculat⁹ est eū. ⁊ ait. Ecce vnxit te dñs sup hēditatē suā ī pncipē: ⁊ liberabis ꝓpl̄m suū de manu inimicoꝝ ei⁹ q̄ ī circuitu ei⁹ sūt. Et hoc tibi signū: q̄ vnxit te de⁹ in pncipē. Cūq; abieris hodie a me: īuenies duos viros iuxta sepulcrū rachel ī finib⁹ beniamin ī meridie. saliētesq; magnas fo ueas: dicentq; tibi. Inuente sunt azine ad quas ieras pquirendas: ⁊ intermissis pa ter tu⁹ azinis solicitus est p vobis. ⁊ dicit. Quid faciā de filio meo: Cunq; abieris in de: ⁊ vltra transieris: et veneris ad quer cū thabor: inueniēt te tres viri ascēdentes

ad deum in bethel: vn⁹ portans tres hedos et ali⁹ tres tortas panis. ⁊ ali⁹ portans lagenaz vini. Cūq; te salutauerint: dabunt tibi duos panes: ⁊ accipies de manu eorū Post hec venies in collē dñi: vbi est statō philistinoz. Et cū ingressus fueris ibi vrbem obuium habebis gregē pphetaz descēdentiū de excelso: et ante eos psalteriuz et timpanuz ⁊ tibiam ⁊ citharā: ipsosq; pphetantes. ⁊ insiliet ī te spūs dñi ⁊ pphetabis cū eis. ⁊ mutaberis in virū aliū. Cū ergo euenerint signa hec omia tibi: fac quecūq; inuenerit manus tua. q⁹ dñs est tecum Et descendes ante me in galgala. Ego q̄pe descendā ad te vt offeras oblatōem ⁊ īmoles victimas pacificas. Septez diebus expectabis donec veniā ad te: et ostendaz tibi que facias. Itaq; cū auertisset humerū suū vt abiret a samuele īmutauit ei deus cor aliud. ⁊ venerūt omia signa hec in die illa. Venerūtq; ad p̄dictum collem. et ecce cune⁹ pphetaz obui⁹ ei. Et insiluit super eū spūs dñi ⁊ pphetauit ī medio eorū. Videntes aūt omnes q̄ nouerāt eū heri et nudiustertiq; q̄ esset cū pphetis et pphetaret dixerunt adinuicem. Quenam res accidit filio Cis: Nū et saul inter pphetas: Cessauit aūt pphare. ⁊ venit ad excelsū. Dixitq; patru⁹ saul ad eū ⁊ ad puerum ei⁹. Quo abistis: Qui rñderūt. Querere azinas. Quas cū nō repissemus: venim⁹ ad samuelē. Et dixit ei patruus su⁹ Indica mihi. q̄d dixerit tibi Samuel: Et ait saul ad patruū suuz. Indicauit nobis q⁹ inuētē eēnt azine. De ꝓmone aūt regni nō indicauit ei quē locut⁹ fuerat ei samuel Et cōuocauit samuel pl̄m ad dñm ī maspha: ⁊ ait ad filios isrl̄. Hec dicit dñs de⁹ isrl̄. Ego eduxi isrl̄ de egipto. ⁊ erui vos ꝺ manu egiptioz et de manu oīm regū qui affligebāt vos. Vos aūt hodie piecistis deminū deum vestrū q̄ solus saluauit vos de vniuersis malis ⁊ tribulatōnib⁹ vestris. ⁊ dixistis. Nequaq̄. sz regē ꝓstitue sup nos. Nūc ergo state corā dño p tribus vr̄as. et p familias. Et applicauit samuel oēs tribꝰ israel: et cecidit sors sup tribū beniamin. Et applicauit tribū beniamī ⁊ ꝓgregatōes eius. ⁊ cecidit sup ꝓgregatōem metri. ⁊ p-

uenit vsq; ad saul filiū Cis. Quesierūt ꝺ eum et nō est niuent⁹ illic. Et cōsuluerūt post hec dñm. vtrū nā ventur⁹ esset illuc. Rñditq; dñs. Ecce abscōditus ē domi. Cucurrerūt itaq; ⁊ tulerūt eū inde: stetitq; ī medio pl̄i. et altior fuit vniuerso pl̄o ab humero ⁊ sursū. Et ait samuel ad omnez pl̄m. Certe videtis quē elegit dñs. qm̄ nō sit similis illi in omī populo. Et clamauit oīs pl̄us ⁊ ait. Viuat rex. Locut⁹ est aūt samuel legem regni ad pl̄m: et scripsit in libro. ⁊ reposuit corā dño. Et dimisit Samuel omnē populū singulos in domū suā Sz ⁊ saul abijt in domum suam gabaath. Et abijt cū eo ps exercit⁹ quorū tetigerat deus corda. Filij ꝺo belial dixerunt. Num saluare nos poterit iste: Et despexerūt eū et nō attulerunt ei munera. Ille ꝺo dissimulabat se audire. Ca. XI.

Hfactuz est quasi post mēsē ascēdit naas amonites. ⁊ pugnare cepit aduersū iabes galaad dixerūtq; oīs viri ỹabes ad naas. Habeto nos federatos ⁊ fuiemus tibi. Et rñdit ad eos naas amonites. In hoc feriā vobiscuz fed⁹: vt eruā oīm vr̄m oculos dextros. ponāq; vos obprobriū ī vniuerso isrl̄. Et dixerūt ad eū seniores ỹabes. Cōcede nobis septez dies vt mittam⁹ nūcios ad vniuersos termios isrl̄: etsi nō fuerit q̄ defendat nos egrediemur ad te. Venerūt ergo nūtij in gabaath saulis. ⁊ locuti sunt verba hec audiēte pl̄o. Et leuauit oīs pl̄us vocem suaz ⁊ fleuit. Et ecce saul veniebat sequēs boues de agro et ait. Quid habet popul⁹ q̄ plorat: Et narrauerūt ei verba virorū ỹabes. Et insiluit spūs dñi in saul cuz audisset hec verba: et iratus ē furor eius nimis. Et assumēs vtrūq; bouē ꝯcidit ī frusta: misitq; in omēs termios isrl̄ p manū nūcioz dicēs. Quicūq; nō exierit et secutus fuerit saul ⁊ samuel: sic fiet bobus ei⁹ Inuasit ergo timor dñi populū. et egressi sūt quasi vir vn⁹ ⁊ recensuit eos in bezech Fuerūtq; filioz isrl̄ trecēta milia: viroz aī iuda trigīta milia. Et dixerūt nūtijs q̄ venerāt. Sic dicetis vizis q̄ sunt in ỹabes galaad. Cras erit vobis salus cū īcaluerit sol. venerūt ergo nūcij ⁊ nūciauerūt viris ỹabes. Qui letati sūt ⁊ dixer̄t. Māe exibim⁹ ad vos ⁊ facietis nobis oē qd̄ placuerit

vobis. Et factū ē cū dies crastin⁹ veniſſet ꝓſtituit ſaul populū ī tres ptes. Et ingreſſus ē media caſtra ī vigilia matutina. ⁊ ꝑcuſſit āmon vſq; dū incaleſceret dies. Reliq; autē diſpſi ſūt: ita vt nō relinq̄rent in eis duo pariter. Et ait popul⁹ ad ſamuelē Quis ē iſte q̄ dixit. Saul nō regnabit ſup nos: Date viros et interficiemus eos. Et ait Saul. Non occidetur quiſq̄ in die hac q̄ hodie fecit dñs ſalutē in iſrahel. Dixit autez ſamuel ad populū. venite ⁊ eam⁹ in galgala: ⁊ innouem⁹ ibi regnuz. Et perrexit omnis popul⁹ in galgala. ⁊ fecerūt ibi regē Saul. coram dño in galgala. Et immolauerunt ibi victimas pacificas coraz domino. Et letatus eſt ibi Saul et cuncti viri iſrahel nimis. Ca. XII.

DIxit ãt ſamuel ad vniuerſū iſrael. Ecce audiui vocē veſtrã iuxta oĩa q̄ locuti eſtis ad me ⁊ cōſtitui ſup vos regē. Et nūc rex gradit añ vos. Ego autē ſenui ⁊ incanui. Porro filij mei vobiſcū ſunt. Itaq; ꝓuerſat⁹ corã vobis ab adoleſcētia mea vſq; ad hanc diē ecce preſto ſū. Loq̄mini de me corã dño ⁊ coraz xp̄o ei⁹: vtrum bouem cuiuſq̄ tulerim aut azinū. ſi quenq̄ calumniat⁹ ſum. ſi oppreſſi aliquē. ſi de manu cuiuſq̄ mun⁹ accepi. ⁊ ꝓtemnã illō hodie reſtituã q̄z vobis: ⁊ dixerūt. Nō es calumniat⁹ nos. neq; oppreſſiſti. neq; tuliſti de manu alicui⁹ quippiam. Dixitq; ad eos. Teſtis ē dñs aduerſum vos ⁊ teſtis xp̄c ei⁹ in die hac. q̄ nō inueneritis in manu mea quippiã: ⁊ dixerūt Teſtis. et ait ſamuel ad populū. Domin⁹ q̄ fecit Moyſen ⁊ Aaron. ⁊ eduxit pr̄es noſtros de terra egipti adeſt. Nūc g̃ ſtate ī iudicio ꝓtendã aduerſū vos coram dño: de omnib⁹ miſericordijs dñi q̄s fecit vobiſcū ⁊ cum patrib⁹ veſtris: quō iacob ingreſſ⁹ eſt in egiptū. et clamauerūt patres veſtri ad dñm. ⁊ miſit dñs Moyſen ⁊ Aaron. ⁊ eduxit pr̄es veſtros de egipto. et collocauit eos ī loco hoc. Qui oblitī ſunt dñi dei ſui. et tradidit eos ī manu ſiſare mgr̄i militie aſor ⁊ in manu philiſtinoz ⁊ in manu regis moab: ⁊ pugnauerūt aduerſū eos. poſtea autē clamauerūt ad dñm: ⁊ dixerunt Peccauim⁹ q̄ dereliquim⁹ dñm ⁊ ſeruiim⁹ baalim et aſtaroth. Nunc ergo erue nos de manu inimicoz noſtroz: ⁊ ſeruiemus

tibi. et miſit hieroboal ⁊ badaz et ſamſon ⁊ barach ⁊ iepte ⁊ Samuel. ⁊ eruit vos de manu inimicoz veſtroz p circuitū: et habitaſtis cōfidenter. videntes aūt q̄ naas rex filioz āmon veniſſet aduerſū vos. dixiſtis mihi. nequaq̄: ſz rex imperabit nobis. cū dñs deus veſter regnaret ī vobis. Nūc g̃ preſto ē rex veſter quē elegiſtis et petiſtis. ecce dedit dñs vobis regez. Si timueritis dñm: ⁊ ſeruieritis ei et audieritis vocē ei⁹. et nō exaſperaueritis os dñi: eritis ⁊ vos ⁊ rex q̄ imperat vobis ſequentes dñm deuz nr̄m. Si autē nō audieritis vocem dñi: ſz exaſperaueritis ſmones eius. erit man⁹ dñi ſup vos ⁊ ſup patres vr̄os. Sz et nūc ſtate et videte rem iſtã grādem quã factur⁹ eſt dñs in ꝓſpectu vr̄o. Nūq̄d nō meſſis tritici ē hodie? Inuocabo dñm ⁊ dabit voces et pluuias: et ſcietis et videbitis q̄z grande feceritis vobis malū in cōſpectu domini petentes ſup vos regem. et clamauit ſamuel ad dñm. ⁊ dedit dñs voces et pluuias in illa die. ⁊ timuit oĩs popul⁹ nimis dñm et Samuelē. et dixit vniuerſus popul⁹ ad ſamuelem. Ora p ſeruis tuis ad dñm deum tuū: vt nō moriamur. Addidim⁹ em̃ vniuerſis peccatis malū. vt peterem⁹ nobis regē. Dixit aūt ſamuel ad populū. Nolite timere vos feciſtis vniuerſum malum hoc. verūtñ nolite recedere a tergo dñi: ſz ſuite dño in omni corde veſtro. et nolite declinare p⁹ vana q̄ nō prodeſſunt vobis. neq; eruent vos. q̄z vana ſūt ⁊ nō derelinquet dñs populum ſuum ꝓpter nomen ſuū magnum. q̄z iurauit dominus facere vos ſibi populū. Abſit autem a me hoc peccatum in domino: vt ceſſem orare pro vobis: ⁊ docebo vos viam rectā et bonam. Tgit timete dominuz et ſeruite ei in veritate ⁊ ex toto corde veſtro. vidiſtis em̃ magnifica q̄ in vobis geſſerit domin⁹. Q̄z ſi pſeueraueritis in malitia: et vos et rex veſter pariter peribitis. Ca. XIII.

FIlius vnius anni erat saul: cuz regnare cepiſſet. duobus aūtē annis regnauit ſuper iſrael: ⁊ elegit ſibi ſaul tria milia de iſrael. ⁊ erāt cū ſaul duo milia in machmas ⁊ ī monte bethel. mille aūtē cū ionatha ī gabaa beniamin. porro ceterū populū remiſit vnuſquēq; ī tabnacula ſua. ⁊ ꝑcuſſit ionathas

statōem philistinoꝝ que erat ī gabaa. Qđ cū audissent philistīm: saul cecinit bucīa in oī tērra: dicēs. Audiāt hebrei. Et vniuersus israhel audiuit huiuscemodi famā pcussit saul statōez philistinoꝝ. ⁊ erexit se isrl̄ aduersus philistym. Clamauit g̊ pl̄s p⁹ Saul in galgala. ⁊ philistīm cōgregati sūt ad pliandū cōtra isrl̄. trigīta milia curruū. ⁊ sex milia eq̄tū. ⁊ reliquū vulgus sicut harena q̄ est in littore maris pluria Et ascēdentes castrametati sūt in machinas: ad orientē bethauē. Qđ cū vidissent viri isrl̄ se in arto positos: afflict⁹ em̄ erat pl̄us. ⁊ abscōderūt se in spelūcis ⁊ in abditis. in petris q̄ ⁊ in antris et in cisternis hebrei aūt trāsierūt iordanen. ī tērra gad ⁊ galaad. Cūq; adhuc esset saul ī galgala. vniuers⁹ pl̄s pterrit⁹ est q̄ sequebaī eum. ⁊ expectauit iuxta placitū samuelis septē dieb⁹. ⁊ nō venit samuel in galgala. Dilapsusq; ē pl̄s ab eo. Ait ergo saul. Afferte mihi olocaustū ⁊ pacifica. Et obtulit olocaustū. Cūq; cōplesset offerēs olocaustū. ecce samuel veniebat. ⁊ egress⁹ ē saul obuiam ei vt salutaret eū. Locutusq; ē ad eū samuel. Quid feciſti: Rñdit saul. Quia vidi q̄ pl̄s dilaberet̄ a me. ⁊ tu nō veneras iuxta placitos dies. porro philistīm ꝯgregati fuerāt in machmas dixi. Nūc descendent philistīm ad me in galgala. ⁊ faciē dñi nō placaui. Necessitate ꝯpuls⁹. obtuli olocaustū dño. Dixitq; samuel ad Saul. Stulte egisti. nec custodisti mandata dñi dei tui q̄ precepit tibi. Qꝛ si nō fecisses: iam nūc prepasset dñs regnū tuū sup̄ israel in sempiternū. Sꝫ nequaq̄ regnū tuū vltra ꝯsurget. Quesiuit dñs sibi virū iuxta cor suū. ⁊ p̄cepit ei dñs. vt esset dux sup̄ pl̄m suū. eoq; non fuaueris q̄ p̄cepit dñs. Samuel aūt surrexit: ⁊ ascendit de galgalis. ī gabaa beniamī. ⁊ reliqui pl̄i ascenderūt post saul obuiā pl̄o qui expugnabāt eos. venientes de galgala in gabaa ī colle beniamin. ⁊ recensuit saul pl̄m q̄ inuēti fuerant cū eo. q̄si sexcentos viros. ⁊ saul ⁊ ionathas fili⁹ ei⁹. pl̄usq; qui inuent⁹ fuerat cū eis. erat ī gabaa beniamī. Porro philistīm ꝯscenderāt ī machmas. et egressi sūt ad pliandū de castris philistinoꝝ tres cunei. Un⁹ cune⁹ pgebat contra viā ephraim ad tērrā saul. Porro ali⁹ igrediebaī p̄ viā bethoron. Tertius aūt verterat se ad ītermini in tērra sabaa. imminentis vallis seboim ꝓtra desertū. Porro faber ferrari⁹ nō inueniebaī ī oī tērra isrl̄. Cauerāt em̄ philistīm. ne forte facerent hebrei gladiū aut lanceā. Descēdebat ergo omnis israel ad philistym vt acueret vnusquisq; vomerē suū ⁊ ligonē ⁊ securim ⁊ tridentē et sarculū. Ketūse itaq; erant acies vomerū et ligonū ⁊ tridentiū ⁊ securiū. vsq; ad stimulū corrigendus. Cūq; venisset dies pl̄ij. nō est inuent⁹ ensis ⁊ lancea in manu totius pl̄i qui erat cuꝫ Saul et ionatha excepto saul ⁊ ionatha filio eius. egressa est autē statio philistīm: vt trāscenderet ī machmas. Capitulum. XIIII.

Et accidit in quadā die vt diceret ionathas fili⁹ saul ad adolescētē armigerꝫ suū. Veni ⁊ trāseam⁹ ad statōez philistinoꝝ q̄ ē trās locū illū. Pr̄i aī suo hocip̄m nō idicaui. Porro saul morabaī in extrēa pte gabaa sub malogranato q̄ erat ī agro gabaa. et erat pl̄s cū eo q̄si sexcentoꝝ virorū. et achias fili⁹ achitob frīs ichabod filij phinees qui ort⁹ fuerat ex heli sacerdote dñi ī sylo portabat ephot. Sꝫ ⁊ pl̄us ignorabat q̄ isset ionathas. erant aūt inter ascēsus: p quos nitebaī ionathas trāsire ad statōnes philistinoꝝ: eminētes petre ex vtrq; pte. et q̄si in modū dentiū. scopuli hincinde prerupti Nomen vni boses. et nomen alteri senes. Unus scopul⁹ prominens ad aquilonē ex aduerso machmas. ⁊ alter ad meridiē cōtra gabaa. Dixit aut̄ ionathas ad adolescentem armigerū suuꝫ: veni transeamus ad statōem incircūcisoꝝ horū. si forte faciat dñs p nobis. qr nō ē dño difficile saluare vel in multis vel in paucis. Dixitq; ei armiger su⁹. Fac oīa que placēt aīo tuo. Perge q̄ cupis: ⁊ ero tecū vbicūq; volueris. et ait ionathas. ecce nos trāsimus ad viros istos. cūq; apparuerim⁹ eis si taliter locuti fuerīt ad nos. manete donec veniamus ad vos: stem⁹ in loco nr̄o. nec ascēdamus ad eos. Si aūt dixerīt. ascendite ad nos. ascēdam⁹ ad eos: qr tradidit eos dñs in manib⁹ nostris. Hoc erit nobis signuꝫ Apparuit igit̄ vterq; statōni philistinoꝝ. Dixer̄tq; philistīm. en hebrei egrediūt̄ de cauernis. in q̄b⁹ abscōditi fuerāt. ⁊ locuti

sũt viri de statõne ad ionathan ꝙ ad armigerũ ei⁹: dixerũtq;. Ascẽdite ad nos. ꝙ oñ dem⁹ vobis rem. Et ait ionathas ad armigerũ suũ: ascẽdamus. Seqre me. tradidit eĩ dñs eos in man⁹ isrl'. Ascẽdit aĩ ionathas manibꝫ ꝙ pedibus reptãs ꝙ armiger ei⁹ p⁹ eũ. Itaq; cũ vidissent faciẽ Jonathe alij cadebant añ ionathan. alios armiger ei⁹ interficiebat seqñs eũ. Et facta est plaga ꝑma quã pcussit ionathas ꝙ armiger ei⁹ q̃si vigĩti viroꝝ. ĩ media pte iugeris quã par boũ in die arare ꝓsueuit. Et factũ est miraculũ in castris ꝙ p agros. Sꝫ ꝙ omñis ꝓpl'us statõnis eoꝝ q̃ ierãt ad ꝑdandũ obstupuit: ꝙ ꝓturbata sũt castra. Et accidit q̃si miraculũ a deo. Et respexerũt speculatores saul q̃ erant in gabaa beniamĩ. Et ecce multitudo pstrata. ꝙ huc illucq; diffugiẽs. Et ait saul ꝓpl'o q̃ erat cũ eo. Requirite ꝙ videte q̃s abierit ex nobis. Cunq; req̃sissent. repertũ ẽ nõ adesse ionathan et armigerũ eius. Et ait saul ad achiam. applica archã dñi. Erat eĩ ibi archa dñi ĩ die illa cũ filijs isrl'. Cũq; loq̃retr saul ad sacerdotẽ. tumult⁹ magn⁹ exort⁹ ẽ ĩ castris philistinorũ. Crescebatq; paulatĩ ꝙ clari⁹ resonabat Et ait saul ad sacerdotẽ. Contrahe manũ tuã. Cõclamauit g̃ saul ꝙ omis ꝓpl'us qui erat cũ eo: ꝙ venerũt vsq; ad locũ certamis Et ecce versus fuerat gladi⁹ vniuscuiusq; ad ꝓximũ suũ. ꝙ cedes magna nimis. Sꝫ ꝙ hebrei q̃ fuerant cũ philistijm heri et nudiustert⁹. ascenderãtq; cũ eis in castris. ꝙ reuersi sũt vt eẽnt cũ isrl' ꝙ his q̃ erant cũ saul ꝙ ionatha. Oẽs q̃; isrl'ite qui se abscõderãt in mõte ephraim audientes q̃ fugissent philistei sociauerũt se cũ suis ĩ ꝓlio. Et erant cũ saul q̃si decẽ milia viroꝝ. ꝙ saluauit dñs de⁹ isrl' in illa die. Pugna aĩ puenit vsq; ad bethaphen. Et viri isrl' sociati sũt sibi in die illa. adiurauit aũt saul ꝓpl'm dicẽs. maledict⁹ vir q̃ comederit panẽ vsq; ad vespaz: donec vlciscar de ĩimicis meis Et nõ manducauit vniuersus ꝓpl'us panẽ Omnisq; terre vulg⁹ venit in saltũ. in quo erat mel sup faciẽ agri. Ingressus est itaq; ꝓpl'us satũ et apparuit fluens mel. nullusq; applicuit manũ ad os suũ. Timebat eĩ ꝓpl'us iuramentũ. Porro ionathas nõ audierat cũ adiuraret pr̃ ei⁹ ꝓpl'm. Extẽdit q; sũmitatẽ virgule quã habebat ĩ manu.

ꝙ intinxit in fauũ mellis. Et cõuertit manũ suam ad os suũ. et illumĩati sunt oculi ei⁹. Rñdensq; vnus de ꝓpl'o ait. Jureiurãdo ꝓstrinxit pater tuus ꝓpl'm dicẽs. maledict⁹ vir q̃ comederit panẽ hodie. Defecerat aũt ꝓpl's. Dixitq; ionathas. Turbauit pater me⁹ terrã. Videtis ipsi q; illumĩati sunt oculi mei: eo q̃ gustauerĩ paululũ de melle isto. Quãtomagis si comedisset popul⁹ de ꝑda inimicoꝝ suoꝝũ quam reperit Nõne maior plaga facta fuisset philistijm? Percusserũt g̃ in die illa philisteos a machinis vsq; in hailon. Defatigat⁹ est autẽ ꝓpl's nimis ꝙ versus ad ꝑdam: tulit oues ꝙ boues ꝙ vitulos. ꝙ mactauerũt ĩ terra. Comeditq; ꝓpl'us cũ sanguiẽ. Nũciauerũt aũt sauli dicentes q̃ popul⁹ peccasset dño comedens cũ sanguine. Qui ait. prevaricati estis. Voluite ad me iam nũc saxũ grãde. Et dixit saul. Dispgamini in vulg⁹ ꝙ dicite eis: vt adducat ad me vnusquisq; bouẽ suum ꝙ arietẽ: ꝙ occidite sup istud ꝙ vescimini ꝙ nõ peccabitis dño comedentes cũ sanguine. adduxit itaq; oĩs popul⁹ vnusquisq; bouẽ in manu sua vsq; ad noctẽ ꝙ occiderũt ibi. Edificauit aũt saul altare dño. Tũcq; primũ cepit edificare altare dño. Et dixit saul. Irruam⁹ sup philisteos nocte: ꝙ vastem⁹ eos vsq; dũ illucescat mane. nec relinquam⁹ ex eis virũ. Dixitq; populus. Omne quod bonũ tibi videt̃ in oculis tuis fac. Et ait sacerdos. accedam⁹ huc ad deum. et consuluit saul dñm dicens. Nũ p seq̃r philistijm si trades eos in manũ isrl'? Et nõ rñdit ei in die illa. Dixitq; saul. applicate huc vniuersos angulos ꝓpl'i ꝙ scitote ꝙ videte p quẽ acciderit hoc peccatũ hodie. Viuit dñs saluator israel. q; si p ionathan filiũ meum factũ est. absq; retractatõne morietr. ad q̃ nullus cõtradixit ei de oĩ populo. Et ait ad vniuersũ israel. Sepamini vos in partẽ vnã: et ego cũ ionatha filio meo ero ĩ pte altera. Rñditq; popul⁹ ad saul. Q̃ bonũ tibi videt̃ in oculis tuis fac. Et dixit ad dñm deum isrl'. Dñe de⁹ isrl' da iuditiũ: q̃d est q̃ nõ rñderis seruo tuo hodie? Si in me aut in ionatha filio meo ẽ iniq̃tas hec: da oñsionem. aut si hec iniquitas ẽ in populo tuo da sctitatẽ Et deprehensus ẽ ionathas ꝙ saul. populus autem exiuit. Et ait saul: mittite sortem

inter me ⁊ inter ionathan filiũ meum. Et captus est ionathas. Dixit aũt saul ad ionathan. Indica mihi quid feceris. Et indicauit ei ionathas. ⁊ ait. Gustãs gustaui ĩ sũmitate virge q̃ erat ĩ maũ mea paululũ mell'. ⁊ ecce ego morior. Et ait saul. hec faciat mihi deus ⁊ hec addat. qꝛ morte morieris ionatha. Dixitqꝫ ꝓpl'us ad saul. Ergo ne ionathas morieť. qui fecit salutẽ hanc magnã in israel. hoc nephas est. viuit dominꝰ. si ceciderit capillꝰ de capite eiꝰ ĩ terrã. qꝛ cũ deo opatus ẽ hodie. Liberauit g̊ ꝓpl'us ionathan. vt non moreret̃. Recessitqꝫ saul nec ꝑsecutus est philistijm. Porro plilistijm abierũt in loca sua. Et saul confirmato regno sup israel. pugnabat ꝑ circuitum aduersum om̃es inimicos eiꝰ. cõtra moab ⁊ filios amon. et edom. et reges soba ⁊ philisteos. ⁊ quocunqꝫ se verterat: superabat. Congregatoqꝫ exercitu ꝑcussit amalech. et eruit israhel de manu vastatorum eius. Fuerunt autez filij Saul. ionathas et iesui et melchisua. et nomĩa duaꝝ filiarum eius. nomẽ primogenite Merob et nomen minoris Michol. et nomen vxoris saul achinoem. filia achimaas. Et nomen principis militie eius abner filiꝰ ner patruel' Saul. Porro Cis fuit pater saul et ner pater abner filius abiel. Erat autẽ bellum potens aduersum philisteos omnibus diebus saul. Nam quemcunqꝫ viderat saul virum fortem ⁊ aptum ad preliuz sociabat eum sibi.

Capitulum. XV.

Et dixit samuel ad saul Me misit dñs vt vngerẽ te ĩ regez sup ꝓpl'm meũ isrl'. Nũc ergo audi vocẽ dñi. hec dicit dñs exercituũ. Recẽsui quecunqꝫ fecit amalech israeli. Qũo restitit ei ĩ via cũ ascenderet de egipto. Nũc ergo vade ⁊ ꝑcute amalech. ⁊ demolire vniuersa eiꝰ. Nõ parcas ei. ⁊ nõ ꝯcupiscas ex rebꝫ ipsius aliquid. sꝫ interfice a viro vsqꝫ ad mulierem: ⁊ paruulũ atqꝫ lactantẽ bouem et ouem. camelũ et azinuz. Precepit itaqꝫ saul populo. ⁊ recensuit eos quasi agnos. ducenta milia peditum. ⁊ decem milia viroꝝ iuda. Cũqꝫ venisset saul vsqꝫ ad ciuitatem amalech. tetendit insidias ĩ torrente. Dixitqꝫ saul cÿneo. Abite. recedite atqꝫ discedite ab amalech. ne forte ĩuoluãte cũ eo. Tu em̃ fecisti miscdiaz cũ omibꝫ filijs isrl': cũ ascenderent de egÿpto. Et recessit cÿneus d̃ medio amalech. Percussitqꝫ saul amalech ab eiula: donec veniat ad sur. q̃ ẽ e regione egipti. Et apprehẽdit agag regem amalech viuũ. Om̃e aũt vulgꝰ interfecit in ore gladij. Et pepercit Saul ⁊ ꝓpl'us agag. et optimis gregibꝫ ouiuz et armẽtoꝝ. ⁊ vestibꝫ. ⁊ arietibꝫ. et vniuersis que pulcra erãt: nec voluerũt dispdere ea Quicquid g̊ vile fuerit ⁊ reprobũ. hoc demoliti sũt. Factũ est aũt verbũ dñi ad samuel dicens. Penitet me q̃ ꝯstituerĩ saul regem. qꝛ dereliquit me. ⁊ verba mea ope nõ impleuit. Contristatusqꝫ est samuel. et clamauit ad dñm tota nocte. Cũqꝫ de nocte surrexissꝫ samuel vt iret ad saul mane nũciatuz est samueli: eo q̃ venisset saul in carmelũ. et erexisset sibi fornicem triunphalẽ. et reuersus transisset. descendissetqꝫ in galgala. Venit ergo samuel ad saul. et saul offerebat olocaustũ dño. de initijs p̃darũ q̃ attulerat ex amalech. ⁊ cũ venissꝫ samuel ad saul. dixit ei saul. Bñdictus tu dño. Impleui verbũ dñi. Dixitqꝫ samuel. ⁊ que ẽ hec vox gregum que resonat ĩ auribus meis. et armentoꝝ quam ego audio ⁊ ait saul. De amalech adduxerũt ea. Pepcit em̃ ꝓpl'us melioribꝫ ouibus ⁊ armẽtis vt ĩmolarent̃ dño deo tuo. reliqua v̊o occidimꝰ. Ait aũt samuel ad saul. Sine me. et indicabo tibi q̃ locutꝰ sit dñs ad me nocte. Dixitqꝫ ei. Loq̃re: ⁊ ait samuel. Nõne cũ ꝑuulus esses ĩ oculis tuis: caput ĩ tribubꝫ isrl' factus es? Unxitqꝫ te dñs ĩ regẽ sup isrl': ⁊ misit te dominꝰ ĩ viã et ait. Vade ⁊ interfice pctores amalech. et pugnabis ꝯ eos vsqꝫ ad internitõem eoꝝ. Quare g̊ nõ audisti vocẽ dñi? sꝫ versus ad p̃dam es: ⁊ fecisti maluz in oculis domini. et ait saul ad samuelẽ. Immo audiui vocẽ domi et ambulaui in via ꝑ quaz misit me dominus. ⁊ adduxi agag regem amalech. et amalech interfeci. Tulit aũt de preda ꝓpl's oues et boues: p̃mitias eoꝝ que cesa sunt. vt ĩmolet dño deo suo ĩ galgalis. et ait samuel. Nũquid vult dñs olocausta aut victimas. ⁊ nõ potius vt obediat̃ voci dñi. Melior ẽ em̃ obedientia q̃ victima. et auscultare magis q̃ offerre adipem arietuz qm̃ q̃si pctm ariolandi ẽ repugnare. ⁊ q̃si scelus ÿdolatrie. nolle acquiescere. Pro eo

ergo q̄ abiecisti sermonem dñi. abiecit te
dñs: ne sis rex. Dixitq̄ saul ad samuelem
Peccaui. q̄ p̄uaricat⁹ sū ꝟmonē dñi. ⁊ ver
ba tua. timēs ꝑplm ⁊ obediens voci eorū.
Sz nūc porta q̄so pc̄m meuz. ⁊ reuertere
mecū vt adorē dominuz. Et ait samuel ad
saul. Nō reuertar tecū. q̄ piecisti sermonē
dñi. ⁊ piecit te dñs ne sis rex sup israel. Et
p̄uersus ē samuel vt abiret. Ille aūt appre
hēdit sūmitatē pallij eius q̄ ⁊ scissa est. Et
ait samuel ad eū. Scidit dñs regnuz isrl'a
te hodie. ⁊ tradidit illud p̄ximo tuo melio
ri te. Porro triūphatoꝛ in isrl' non parcet
⁊ penitudine nō flectet̄. Neq̄ em̄ homo ē
vt agat penitentiaz. At ille ait. peccaui.
Sz nūc honora me coram seniorib⁹ po-
puli mei ⁊ corā isrl'. ⁊ reuertere mecum vt
adorē dominū deū tuū. Reuersus ergo sa-
muel secutus est saulez. Et adorauit saul
dominū. Dixitq̄ samuel. Adducite ad me
agag regē amalech. Et oblatus ē ei agag
pinguissimus tremēs. Et dixit agag. Sic-
cine sepat amara moꝛs. Et ait samuel. Si
cut fecit absq̄ liberis mulieres gladi⁹ tu⁹
sic absq̄ liberis erit inē mulieres mr̄ tua
Et in frusta cōscidit eū samuel coraz dño
in galgalis. Abiit aūt samuel ī ramatha.
saul vo ascendit in domū suam in gabaa.
Et nō vidit samuel vltra saul vsq̄ ad diez
moꝛtis sue. verūtn̄ lugebat samuel Saul
qm̄ dominū penitebat q̄ pstituisset regem
Saul super israhel. Ca. XVI.

DIxitq̄ dominus ad sa
muelem. vsq̄quo tu luges saul. cū
ego piecerim eum: ne regnet sup
isrl'. Imple cornu tuū oleo. ⁊ veni vt mit-
tam te ad ỹsai bethleemitem. Prouidi em̄
in filijs ei⁹ mihi regē. Et ait samuel. Quo-
modo vadā: Audiat em̄ saul ⁊ interficiat
me. Et ait domin⁹. vituluz de armento tol
les in manu tua: ⁊ dices. Ad īmolandū do
mino veni. Et vocabis ỹsai ad victimaz.
Et ego oñdā tibi q̄d facias. et vnges quē-
cunq̄ mōstrauero tibi. Fecit ergo samuel
sicut locut⁹ ē ei dñs: venitq̄ in bethleem.
Et admirati sūt seniores ciuitatis occur-
rētes ei. Dixerūtq̄. Pacific⁹ ne ē ingress⁹
tu⁹: ⁊ ait pacific⁹. Ad īmolandū dño veni
Sāctificami ⁊ venite mecū vt īmolez. Sā
ctificauit q̄ ỹsai ⁊ filios ei⁹ et vocauit eos
ad sacrifitiū. Cūq̄ ingressi essent. vidit he

liab ⁊ ait. Nū coraz dño est xp̄c ei⁹: Dixit
dñs ad samuelem. Ne respicias vultū ei⁹.
neq̄ altitudinem statute ei⁹ qm̄ abieci eū
nec iuxta intuitū hoīs ego iudico. Homo
em̄ videt ea q̄ parēt ī facie. dñs aūt intue
tur coꝛ. Et vocauit ỹsai aminadab. ⁊ ad-
duxit eū corā samuel. Qui dixit. Nec hūc
elegit dñs. adduxit autē ỹsai samma. de q̄
ait. etiā hūc nō elegit dñs. Adduxit itaq̄
ỹsai septē filios suos corā samuel. ⁊ ait sa
muel ad ỹsai. Nō elegit dñs ex istis. Dixit
q̄ samuel ad ỹsai. nūq̄d iā ꝓpleti sūt filij:
Qui rn̄dit. Adhuc reliquus ē puul⁹ ⁊ pa-
scit oues. ⁊ ait samuel ad ỹsai. Mitte ⁊ ad
duc eū. Nec em̄ discūbem⁹ priusq̄ huc ille
veīat. Misit q̄ ⁊ adduxit eū: erat aūt ruff⁹
⁊ pulcer aspectu: decoraq̄ facie. ⁊ ait dñs
Surge ⁊ vnge eū ipe est em̄. Tulit q̄ Sa-
muel coꝛnu olei. et vnxit eū in medio frm
ei⁹. ⁊ direct⁹ ē spūs dñi a die illa in dz ⁊ de
inceps. Surgēsq̄ samuel abiit ī ramatha.
Spūs aūt dñi rcessit a saul. ⁊ exagitabat
eū spūs nequā a dño. Dixer̄tq̄ serui saul
ad eū. ecce spūs dñi mal⁹ exagitat te. Ju-
beat dñs nr̄ rex ⁊ serui tui q̄ corā te sūt: q̄-
rent hoīem scientē psallere cithara vt qn
arripuerit te spūs dñi mal⁹: psallat man⁹
sua ⁊ leui⁹ feras. et ait saul ad ꝟuos suos.
Prouidete q̄ mihi aliquē bene psallentez:
⁊ adducite eū ad me. ⁊ rn̄dens vn⁹ de pue-
ris ait. ecce vidi filiū ỹsai bethleemitē sci-
entem psallere ⁊ fortissimū roboꝛe: ⁊ virū
bellicosū. ⁊ prudentem in verbis. ⁊ pulcrū
vir: ⁊ dñs ē cū eo. Misit q̄ saul nūcios ad
ỹsai. dicens. Mitte ad me dauid filiū tuū.
q̄ est in pascuis. Tulit itaq̄ ỹsai azinū ple
nū panib⁹ ⁊ lagenā vini: et hedū de caprīs
vnū. ⁊ misit p manū dd̄ filij sui sauli. ⁊ ve
nit dd̄ ad saul ⁊ stetit corā eo. At ille dile-
xit eum nimis. et factus est eius armiger
misitq̄ saul ad ỹsai: dicens. Stet dauid ī
conspectu meo. inuenit em̄ graciā in ocu
lis meis. Igitur qñcunq̄ spūs domini ma
lus arripiebat saul. dd̄ tollebat citharā et
pcutiebat manu sua: ⁊ reuocillabat̄ saul. ⁊
leuius habebat. Recedebat em̄ ab eo spūs
malus. Capitulum. XVII.

QVngregantes autem
philistijm agmina sua in prelium
cōuenerunt in socbot Jude et ca-
strametati sunt inter socbot et azecba in

finibꝫ dñi. Porro saul ⁊ viri isrl̃ congregati venerũt in valle therebinti. ⁊ direxerũt aciẽ ad pugnandum ꝯ philistijm. Et philistijm. stabãt supꝫ montẽ ex ptẽ hac. ⁊ isrl̃ stabat supra montẽ ex altera ptẽ. vallisqꝫ erat inᷣ eos. Et egressus ẽ vir spuriꝰ de castris philistinoꝝ. noie Goliath de geth. altitudĩs sex cubitoꝝ ⁊ palmo et cassis erea supꝫ caput eiꝰ. ⁊ lorica hamata induebatᷣ Porro pondꝰ loricę eiꝰ qnqꝫ milia siclorũ eris erat. ⁊ ocreas ereas hẽbat ĩ cruribꝫ. ⁊ clipeꝰ ereꝰ tegebat hũeros eiꝰ. Hastile aũt hastę eiꝰ erat q̃si liciatoriũ texentiũ. ipsum aũt ferrũ hastę eiꝰ sexcẽtos siclos habebat ferri. Et armiger eiꝰ ãncedebat eũ. Stãsqꝫ clamabat aduersũ phalangas isrl̃. ⁊ dicebat eis. Quare venistis pati ad pliũ: Nũqd ego nõ sũ philisteꝰ ⁊ vos fui saul: Eligite ex vobis virꝫ. ⁊ descẽdat ad singulare certamẽ. Si q̃erit pugrę mecũ ⁊ pcusserit me erimꝰ vobis fui. Si aᷣ ego pualuero ⁊ pcussero eũ vos fui eritis ⁊ seruietis nobis. Et aiebat philisteꝰ. ego exprobraui agmĩbꝫ isrl̃ hodie. date mihi virꝫ ⁊ ineat sĩgulare certamẽ mecũ. Audiẽs aũt saul et oẽs isrl̃ ista sermones philistei huiuscemodi stupebant ⁊ metuebãt nimis. Dauid aũt erat filiꝰ viri ephratei. de q̃ supra dictũ ẽ. de bethleem iuda cui nomẽ erat ysai. q̃ habebat octo filios. ⁊ erat vir ĩ diebꝫ saul senex ⁊ grãdeuꝰ inᷣ viros. Abierãt aᷣ tres filij eiꝰ maiores pꝰ saul in pliũ. ⁊ nomina trium filiorꝫ eiꝰ q̃ prexerãt ad bellũ heliab primogenitꝰ. ⁊ secũs aminadab. tertiꝰ quoqꝫ sãma. Dauid aũt erat mĩmꝰ. Tribꝫ q̃ maioribꝫ secutis saulẽ. abiit dom ⁊ reuersus ẽ a saul. vt pasceret gregẽ pris sui in bethleẽ. Procedebat vo philisteꝰ mane ⁊ vespe ⁊ stabat q̃draginta diebꝫ. Dixit aᷣ ysai ad dom filiũ suũ. Accipe fribꝫ tuis ephi polẽtę. ⁊ decem panes istos. et curre in castra ad fratres tuos. ⁊ decem formellas casei. has deferes ad tribunũ. Et frẽs tuos visitabis si recte agant. ⁊ cũ quibꝫ ordinati sũt disce. Saul aũt ⁊ illi ⁊ oẽs filij isrl̃ in valle therebinti pugnabant aduersũ philistijm. Surrexit itaqꝫ dauid mane ⁊ ꝓmendauit gregẽ custodi. ⁊ onustus abiit sic pcepat ei ysai. et venit ad locũ magdala ⁊ ad exercitũ qui egressꝰ ad pugnã vociferatꝰ erat ĩ certamine. Direxerat enim aciẽ isrl̃. sed ⁊ philistijm ex aduerso fuerãt pparati. Derelinquens g̃ dauid vasa q̃ attulerat sub manu custodis ad sarcinas. cucurrit ad locũ certaminis. ⁊ interrogabat si omia recte agerent erga fratres suos. Cũqꝫ adhuc ille loqueret eis. apparuit vir ille spuriꝰ ascendens Goliath nomĩe. philisteꝰ ỏ geth de castris philistinoꝝ. et loquente eo hec eadem verba. audiuit dauid. Omnes autem israhelite cũ vidissent virũ fugerũt a facie eius. timentes eũ valde. et dixit vnusquisq̃ ad proximum de israhel. Num vidisti virũ hũc qui ascendit: Ad exprobrandũ enim israhel ascendit Virũ ergo q̃ pcusserit eũ ditabit rex diuitijs magnis. ⁊ filiã suam dabit ei. ⁊ domũ patris eiꝰ faciet absqꝫ tributo in isrl̃. ⁊ ait dom ad viros qui stabant secũ: dicẽs. Quid dabitᷣ viro qui pcusserit philisteũ hũc et tulerit obprobriũ de isrl̃: Quis est enim hic philisteꝰ incircũcisus. q̃ exprobrauit aciem dei viuẽtis: Referebat aũt ei pplus eũdem sermonẽ: dicens. Hec dabunt viro q̃ pcusserit eũ. Qd cũ audisset heliab frꝰ eiꝰ maior loquẽte eo cũ aliis. iratꝰ est ptra dom et ait. Quare venisti: ⁊ q̃re dereliq̃sti paucula oues illas ĩ deserto. ego noui superbiam tuã ⁊ neq̃tiã cordis tui. q̃ vt videres pliũ descendisti. ⁊ dixit Dauid. q̃d feci: Nũquid nõ verbũ ẽ: et declinauit paululum ab eo ad alium. Dixitqꝫ eundem sermonẽ. ⁊ rñdit ei pplus verbũ sicut prius. audita sũt aũt verba q̃ locutꝰ ẽ dauid. et annũciata ĩ cõspectu saul. ad quẽ cũ fuissetᷣ adductꝰ locutꝰ ẽ ei. Nõ concidat cor cuiusq̃ ĩ eo. ego seruꝰ tuus vadã ⁊ pugnabo aduersus philisteũ. ⁊ ait saul ad dauid. Non vales resistere philisteo isti. Nec pugnare aduersus eum. q̃ puer es. hic aũt vir bellator ẽ ab adolescẽtia sua. Dixitqꝫ dauid ad saul. Pascebat seruꝰ tuus pris sui gregẽ. et veniebat leo vel ursus. et tollebat arietem de medio gregis. et psequebar eos ⁊ percutiebã. eruebãq̃ de ore eoꝝ. ⁊ illi ꝓsurgebãt aduersũ me et apprehẽdebam mentũ eoꝝ. et suffocabã interficiebamqꝫ eos. Nã et leonẽ et ursum interfeci ego seruus tuus. erit igitᷣ et philisteꝰ hic incircũcisꝰ q̃si vnus ex eis. Nunc vadam et auferam obprobriũ pplꝰ. Quis enim q̃s ẽ iste philisteus incircũcisus: qui ausus ẽ maledicere exercitui dei viuẽtis: et ait dauid. Dñs q̃ eripuit me de manu leonis: et

de manu vrsi. ip̄e me liberabit de maū phi
listei hui⁹. Dixit aūt saul ad dauid. Vade
⁊ dn̄s tecū sit. Et induit saul dauid vesti-
mentis suis. ⁊ imposuit galeam ereaz sup̄
caput ei⁹. ⁊ vestiuit eū lorica. Accinctus
ergo dauid gladio ei⁹ sup̄ vestem suam. ce
pit tēptare si armatus posset īcedere. Nō
em̄ habebat cōsuetudinem. Dixitq; dauid
ad saul. Nō possuz sic incedere. qr nec vsū
habeo. ⁊ deposuit ea. Et tulit baculū suuz
quē semp̄ habebat in manib⁹. et elegit sibi
quinq; limpidissimos lapides de torrente.
⁊ misit eos in perā pastoralē quā habebat
secū. ⁊ fundam manu tulit. ⁊ p̄cessit aduer
sum philisteū. Ibat aūt philiste⁹ incedens
⁊ appropinquās aduersū dauid. ⁊ armiger
ei⁹ ante eū. Cūq; inspexisset eū philisteus
⁊ vidisset dauid despexit eū. Erat em̄ ado-
lescens ruffus et pulcer aspectu. Et dixit
philiste⁹ ad dd̄. Nūquid ego canis sū. q̄ tu
venis ad me cū baculo? ⁊ maledixit phili-
ste⁹ dauid ī dijs suis. dixitq; ad dauid. Ve
ni ad me. ⁊ dabo carnes tuas volatilibus
celi ⁊ bestijs terre. Dixit at̄ dauid ad phi-
listeū. Tu venis ad me cū gladio. ⁊ hasta ⁊
clipeo. ego at̄ venio ad te ī noīe dn̄i exer-
cituū dei agminū israel. quib⁹ exprobrasti
hodie. ⁊ dabit te dn̄s in manu mea. ⁊ p̄cu-
tiam te. ⁊ auferā caput tuum a te: ⁊ dabo
cadauera castroꝝ philistijm hodie volati-
lib⁹ celi ⁊ bestijs terre vt sciat oīs terra qr
est dn̄s deus in isrl̄ ⁊ nouerit vniuersa ec-
clesia hec: qr nō in gladio nec in hasta sal-
uat dn̄s. Ip̄i em̄ est bellū. et tradet vos in
man⁹ nr̄as. Cū ergo surrexisset philisteus
⁊ veniret. ⁊ appropinq̄ret ꝯ dauid festina-
uit dauid ⁊ occurrit ad pugnā ex aduerso
philistei. ⁊ misit manū suam in peram. tu
litq; vnū lapidē ⁊ fūda iecit. et circūducēs
p̄cussit philisteū in fronte. ⁊ infix⁹ ē lapis
in fronte ei⁹. ⁊ cecidit in faciē suā sup̄ ter
raz. Preualuitq; dauid aduersū philisteū
in funda ⁊ lapide. p̄cussumq; philisteū in-
terfecit. Cunq; gladiū nō hr̄et ī manu da
uid. cucurrit ⁊ stetit sup̄ philisteū. et tulit
gladiū ei⁹ ⁊ eduxit eū de vagina sua ⁊ īter-
fecit eū. p̄ciditq; caput ei⁹. vidētes at̄ phi-
listijm q̄ mortu⁹ esset fortissim⁹ eoꝝ fugie
rūt. Et ꝯsurgētes viri isrl̄ ⁊ iuda vocifera
ti sūt. ⁊ p̄secuti sūt philisteos: vsq; dū veni
rent in vallez ⁊ vsq; ad portas accharon.

Ceciderūtq; vulnerati de philistijm in via
sarim et vsq; ad geth. et vsq; ad accharon
et reuertentes filij isrl̄. postq̄ p̄secuti sunt
philisteos. Inuaserunt castra eorū. Assu
mēs aūt dauid caput philistei attulit illd̄
in hierl̄m. arma v̄o eius posuit in taber-
naculo suo. eo aūt tp̄e quo viderat Saul
dauid egredientez contra philisteū: ait ad
abner principē militie sue. De qua stirpe
descēdit hic adolescens? Dixitq; abner. vi-
uit aīma tua rex si noui. ⁊ ait rex. Inter-
roga tu cui⁹ filius sit iste puer. Cunq; re-
gressus esset dauid percusso philisteo tulit
eum abner: ⁊ introduxit coram saule ca-
put philistei habentem in manu. et ait ad
eum saul. De qua p̄genie es o adolescens?
Dixitq; dauid. filius serui tui ÿsai bethle
emite ego sum. Ca. XVIII.

Et factum est cum com
plesset loqui ad saul. anima iona-
the conglutinata ē anime Dauid
⁊ dilexit eum ionathas quasi animā suā.
Tulitq; eum Saul in die illa: et nō cōces-
sit ei: vt reuerteretur in domū patris sui
Inierunt autem Dauid et Ionathas fed⁹
Diligebat enim eum quasi animam suaz
Nam expoliauit se ionathas tunica: qua
erat indutus. et dedit eam Dauid. et reliq̄
vestimenta sua: vsq; ad gladium et arcum
suum. et vsq; ad baltheum. Egrediebatur
quoq; Dauid ad omnia quecunq; misisset
eū saul ⁊ prudēter se agebat. Posuitq; eū
saul sup̄ viros belli. ⁊ accept⁹ erat ī oculis
vniuersi p̄pl̄i. maximeq; in ꝯspectu famu-
lorū saul. Porro cū reuerteret̄ p̄cusso phi
listeo dauid. et ferret caput ei⁹ in hierl̄m.
egresse sūt mulieres de vniuersis vrbibus
isrl̄. cantantes. chorosq; ducētes in occur
sum saul regis. in timpanis letitie ⁊ in si-
stris. ⁊ p̄cinnebāt mulieres: ludentes atq;
dicētes. Percussit saul mille. et dauid decē
milia. Irat⁹ ē aūt saul nimis. et displicuit
ī oculis ei⁹ iste s̄mo. Dixitq;. dederūt Da-
uid decē milia. ⁊ mihi mille dederūt. Quid
ei sup̄est nisi soluz regnū? Nō ergo rectis
ocul̄ saul aspiciebat dauid a die illa et de-
inceps. Post diē aūt alterā īuasit sp̄ūs dei
malus saul. et p̄phetabat in medio domus
sue. Dauid autem psallebat manu sua si-
cut p̄ singl̄os dies. Tenebatq; saul lanceā
et misit eā: putās q̄ cōfigere posset dauid

cũ parietẽ. Et ꝺclinauit dauid a facie eiꝰ
ſcꝺo. Et timuit ſaul dauid. eo ꝙ eſſet dñs
cũ eo. ⁊ a ſe receſſiſſet. Amouit ergo eum
Saul a ſe. ⁊ fecit eũ tribunũ ſup mille vi-
ros. Et egꝛediebaꝫ. ⁊ inꝫbat ĩ ꝓſpectu ꝓpli
In omib⁹ quoq; vijs ſuis dauid prudẽter
agebat. ⁊ dñs erat cũ eo. vidit itaq; Saul
ꝙ prudẽs eſſet nimis: ⁊ cepit cauere eum.
Omis aũt iſrahel ⁊ iuda diligebat Dauid
Ipe aũt ĩgrediebaꝫ ⁊ egrediebaꝫ añ eos.
Dixitq; ſaul ad dauid. Ecce filia mea mai
or Merob ipam dabo tibi in vꝛoꝛem. tm̃-
modo eſto vir fortis. et preliare bella dñi.
Saul aũt reputabat: dicens. Non ſit ma
nus mea in eo: ſz ſit ſup eũ manꝰ philiſti
noꝝ. Ait aũt dauid ad ſaul. Quis ego ſũ
aut q̃ eſt vita mea aut cognatõ pr̃is mei ĩ
iſrahel. vt fiam gener regis? Factũ eſt au
tem tempus cum ꝺebeꝛet ꝺari Merob filia
ſaul dauid. data ẽ hadriel molathite vꝛoꝛ
Dilexit aũt dauid Michol filiam ſaul al-
terã. Et nũciatum eſt Saul. ⁊ placuit ei.
Dixitq; ſaul. dabo eã illi: vt fiat ei ĩ ſcan-
dalum. et ſit ſup eum manus philiſtinoꝝ
Dixitq; ſaul ad dauid. In duab⁹ reb⁹ ge-
ner meꝰ eris hodie. Et mãdauit ſaul ſuis
ſuis. Loquimini ad dauid clam me: dicẽ-
tes. Ecce places regi: ⁊ omẽs ſerui eiꝰ dili
gunt te. Nũc ergo eſto gener regis. Et lo-
cuti ſũt ſerui ſaul in auribus dauid omia
verba hec. Et ait dauid. Nũ parum vidꝫ
vobis: generũ eſſe regis? Ego aũt ſum vir
paup ⁊ tenuis. Et renũciauerũt ſui ſaul
dicẽtes. huiuſcemõi verba locutus eſt da
uid. Dixit autẽ ſaul. Sic loq̃mini ad da-
uid. Nõ habz rex ſpõſalia neceſſe: niſi tm̃
centum pꝛeputia philiſtinoꝝ: vt fiat vltio
de inimicis regis. Porro Saul cogitabat
dauid tradere ĩ manꝰ philiſtinoꝝ. Cũq; re
nũciaſſent ſerui eius dauid verba que di-
xerat ſaul: placuit ſermo in oculis dauid
vt fieꝛet gener regis. Et poſt paucos dies
ſurgens dauid: abijt in accharon cum vi-
ris qui ſub eo erãt. et pcuſſit ex philiſtijm
ducentos viros: ⁊ attulit eorum ꝓputia.
et annumerauit ea regi. vt eſſet gener eiꝰ
Dedit itaq; ſaul ei Michol filiam ſuã vꝛo
rem. Et vidit ſaul ⁊ intellexit ꝙ dominus
eſſet cum dauid. Michol autẽ filia Saul.
diligebat eum. Et ſaul magis cepit timeꝛe
dauid. Factuſq; eſt ſaul inimicus dauid:
cunctis diebus. Et egreſſi ſunt principes
philiſtinoꝝ. A principio autem egreſ-
ſionis eorũ prudentius ſe gerebat dauid
ꝙ omnes viri ſaul. et celebre factum ẽ no
men eius nimis. Ca. XIX.

Locutꝰ ẽ aũt ſaul ad io-
nathan filiũ ſuũ. et ad omnes ſer-
uos ſuos. vt occiderẽt dauid. Por
ro ionathas filiꝰ ſaul diligebat dauid val
de. Et idicauit ionathas dõ: dicẽs. Querit
Saul pater meꝰ occidere te. Quapropter
obſerua te queſo mane. ⁊ manebis clam ⁊
abſconderis. ego aũt egrediens ſtabo iux
ta patrem meum in agro vbicunq; fuerit
⁊ ego loquoꝝ de te ad patrem meũ. et qd̃-
cunq; videro: nunciabo tibi. Locutus eſt
ergo ionathas de dauid bona: ad ſaul pa
trem ſuum. Dixitq; ad eum. Ne pecces rex
in ſeruum tuum dauid. quia non peccauit
tibi: et opera eius bona ſunt tibi valde. et
poſuit animam ſuam in manu tua. ⁊ per-
cuſſit philiſteum. ⁊ fecit dominus ſalutem
magnam vniuerſo iſraeli. vidiſti: et letatꝰ
es. Quare ergo peccas in ſanguine inno-
cio. interficiẽs dauid qui eſt abſq; culpa.
Quod cũ audiſſet ſaul. placatus voce io-
nathe iurauit. Eliuit dominus. quia non
occidetur. vocauit itaq; ionathas dauid
et indicauit ei omnia verba hec. ⁊ intro-
duxit ionathas dauid ad ſaul. ⁊ fuit ante
eum: ſicut fuerat heri et nudiuſtertius.
Motum eſt autem rurſum belluz. ⁊ egreſ-
ſus dauid pugnauit aduerſum philiſtijm
percuſſitq; eos plaga magna. et fugerunt
a facie eius. et factus eſt ſpiritus domini
malus ĩ ſaul. Sedebat autem ĩ domo ſua
et tenebat lanceam. Porro dauid pſalle-
bat in manu ſua. niſuſq; eſt ſaul cõfigere
dauid lancea in parietẽ. et declinauit da-
uid a facie ſaul. Lancea autem caſſo vul
nere plata eſt in parietẽ. et ipſe dauid fu-
git: et ſaluatus eſt nocte illa. Miſit ergo
ſaul ſatellites ſuos nocte in domuz dauid
vt cuſtodirent eum. et interficeretur ma-
ne. Quod cum annũciaſſet dauid Michol
vxoꝛ ſua dicens. niſi ſaluaueris te nocte
hac cras morieris. deposuit eum per fene-
ſtram. Porro ille abijt ⁊ aufugit atq; ſal
uatus eſt. Tulit autez Michol ſtatuam. ⁊
poſuit eam ſuper lectum. ⁊ pellem piloſã
capraꝝ poſuit ad caput eiꝰ: ⁊ operuit eã

vestimentis. Misit autez saul apparitores qui raperent dauid. ⁊ responsũ est ꝙ egro taret. Rursumq; misit Saul nũcios vt viderent Dauid dicens. Afferte eum ad me in lecto vt occidat̃. Cunq; venissent nũcij inuentum est simulacrum super lectum ⁊ pelles capraꝝ ad caput eius. Dixitq; saul ad Michol. Quare sic illusisti mihi: et dimisisti inimicum meuz vt fugeret. Et respondit Michol ad Saul. Quia ip̃e locutus est mihi: dicens. Dimitte me: alioquĩ interficiã te. Dauid aũt fugiens saluatus est. Et venit ad Samuel ĩ ramatha: ⁊ nũciauit ei omnia que fecerat sibi Saul. Et abierũt ip̃e et Samuel. et morati sunt in naioth. Nuntiatũ est autẽ Sauli a dicentibus. Ecce Dauid in naioth in ramatha Misit ergo Saul lictores vt raperẽt Dauid. Qui cũ vidissent cuneum prophetaꝝ vaticinantiũ. ⁊ Samuel stantẽ super eos factus est etiam spiritus domini in illis. et prophetare ceperũt etiã ipsi. Quod cũ nunciatũ esset Sauli. misit ⁊ alios nuncios. Prophetauerũt autẽ et illi. Et rursuz misit Saul tercios nuncios: qui ⁊ ip̃i prophetauerũt. Et iratus iracundia Saul abijt etiaz ipse in ramatha: et venit vsq; ad cisternam magnam que est in sochot. Et interrogauit ⁊ dixit. In quo loco sũt Samuel ⁊ Dauid? Dictũq; est ei. Ecce in naioth sunt in ramatha. Et abijt in naioth ĩ ramatha. Et factus est etiaz super eũ spiritus domini. et ambulauit ingrediens: ⁊ prophetabat vsq;dum veniret in naioth ĩ ramatha. Et expoliauit etiã ipse se vestimentis suis. ⁊ prophetauit cũ ceteris corã Samuel: et cecinit nudus tota die illa ⁊ nocte. Unde ⁊ exiuit prouerbiũ. Num et Saul inter prophetas. Ca. XX.

Fugit autem dauid de naioth: que est in ramatha: veniensq; locutus est coram Jonatha. Quid feci? Que est iniquitas mea? ⁊ quod peccatum meũ in patrem tuũ: quia querit animã meam? Qui dixit ei. Absit a te nõ morieris. Neq; enim faciat pater me⁹ quicq̃ grande vel paruum. nisi prius indicauerit mihi. hũc ergo celauit a me pater meus sermonem tantũmodo. Nequaq̃ enim erit istud. Et iurauit rursum Dauid. Et ille ait. Scit profecto pater tuus: ꝙ inueni graciam in oculis tuis: et dicet. Nesciat hoc ionathas: ne forte tristet̃. q̃nĩmo viuit dñs. ⁊ viuit aĩa tua: qꝛ vno tm̃ (vt ita dicã) g̃du ego morsq; diuidimur. Et ait ionathas ad dauid. Qd̃cunq; dixerit mihi anima tua faciã tibi. Dixit autẽ dauid ad ionathan. Ecce kalende sũt crastino. ⁊ ego ex more sedere soleo iuxta regẽ ad vescendũ. Dimitte ergo me vt abscõdar in agro: vsq; ad vespaz diei tertie. Si respiciẽs requisierit me pater tu⁹ rñdebis ei. Rogauit me dd̃ vt iret celeriter ĩ bethleem ciuitatem suam: quia victime solennes ibi sũt vniuersis cõtribulib⁹ suis. Si dixerit bñ: pax erit seruo tuo. Si aũt fuerit irat⁹: scio qꝛ ꝯpleta ẽ malitia ei⁹. Fac ergo miscd̃iam in seruũ tuũ: qꝛ fedus dñi me famulũ tuũ tecũ inire fecisti. Si autẽ est iniq̃tas aliqua in me. tu me interfice. ⁊ ad patrem tuũ ne introducas me. Et ait ionathas. Absit hoc a me. Neq; eniz fieri p̃t: vt si certe cognouero ꝯpletã esse p̃ris mei malitiã contra te: nõ annũciem tibi. Rñditq; dauid ad ionathan. Quis renũciabit mihi. si quid forte rñderit tibi pater tuus dure de me? Et ait ionathas ad dauid. Veni ⁊ egrediamur foras ĩ agrũ. Cũq; exissent ambo in agrũ: ait ionathas ad dauid. Dñe de⁹ isrl̃ si inuestigauero sniaz patris mei crastino vel perendie et aliq̃d boni fuerit sup̃ dauid. ⁊ nõ statim misero ad te et notum tibi fecero: hec faciet deus Jonathe et hec augeat. Si autẽ p̃seuerauerit patris mei malitia aduersũ te: reuelabo aurem tuã. ⁊ dimittã te vt vadas in pace: ⁊ sit dñs tecum sicut fuit cuz patre meo. etsi vixero: facias mihi misericordias domini: si v̄o mortuus fuero. nõ auferes misericordiã tuã a domo mea vsq; in sempiternũ. aut si nõ fecero: quãdo eradicauerit dominus inimicos dauid vnũquẽq; de terra. auferet ionathan de domo sua ⁊ requirat domin⁹ de manu inimicorũ dauid. Pepigit ergo ionathas fedus cuz domo dauid. ⁊ requisiuit domin⁹ de manu ĩimicorũ Dauid. ⁊ addidit ionathas deierare Dauid. eo ꝙ diligeret illum. Sicut enim animam suam: ita diligebat eũ. Dixitq; ad eum Jonathas. Cras kalende sũt et requireris. Requiretur enim sessio tua vsq; perendie. Descendes ergo festinus

et venies in locum vbi celandus es. in die
qñ opari licet. ⁊ sedebis iuxta lapidez. cui
nomẽ est ezel. Et ego tres sagittas mittã
iuxta euz. ⁊ iaciam q̃si exercens me ad si
gnũ. Mittã q̃z et puerũ: dicens ei. vade et
affer mihi sagittas. Si dixero puero. ecce
sagittæ inẽ tę sũt tolle eas. tu veni ad me.
q⁹ pax tibi est et nihil est mali: viuit dñs.
Si aũt sic locut⁹ fuero puero. ecce sagittæ
vltra tę sũt: vade in pace. q⁹ dimisit te dñs
De verbo aũt q̃ locuti fuim⁹ ego ⁊ tu sit
dñs inter me ⁊ te vsq̃z ī sempiternũ. Ab
scondit⁹ est ergo dauid in agro. ⁊ venerũt
kalendæ. et sedit rex ad comedendũ panez
Cũq̃z sedisset rex sup cathedram suaz ſm
consuetudinẽ que erat iuxta parietẽ: sur
rexit ionathas. ⁊ sedit abner ex latẽ saul.
vacuusq̃z apparuit loc⁹ dauid. ⁊ nõ est lo
cut⁹ saul quicq̃ in die illa. Cogitabat em̃
q̃ fortæ euenisset ei: vt nõ esset mũd⁹ nec
purificatus. Cũq̃z illuxisset dies secunda
post kalendas rurs⁹ apparuit vacu⁹ locus
Dauid. Dixitq̃z saul ad ionathan filium
suũ. Cur nõ venit filius ysai nec heri nec
hodie ad escẽdũ: Rñditq̃z ionathas sau
li. Rogauit me obnixe vt iret ī bethleem
et ait. Dimittę me quoniã sacrificiũ solẽ
ne est in ciuitate mea. vnus de frib⁹ meis
accersiuit me. Nũc ergo si inueni grãm ī
oculis tuis: vadã cito ⁊ videbo frẽs meos
Ob hanc causã nõ venit ad mensã regis.
Iratus aũt Saul aduersus ionathan: di
xit ei. Filius mulieris virũ vltro rapien
tis: nũquid ignoro q⁹ diligis filium ysai ī
confusionem tuã. ⁊ in confusionẽ ignomi
nioſe matris tue. Omnib⁹ em̃ diebꝫ quib⁹
fili⁹ ysai vixerit sup terram. nõ stabilieris
tu neq̃z regnuz tuum. itaq̃z iam nũc mitte
⁊ adduc euz ad me. q⁹ fili⁹ mortis est. Rñ
dens aũt ionathas sauli patri suo ait. q̃re
morietur? Quid fecit? Et arripuit Saul
lanceam vt percuteret eum. Et intellexit
ionathas: q̃ diffinitũ esset a patre suo. vt
interficeret dauid. Surrexit g̃ ionathas
a mensa in ira furoris: et non comedit in
die kalendarũ secũda panẽ. Contristat⁹ ẽ
em̃ sup dauid: eoq̃ ꝓfudisset eũ pater su⁹
Cũq̃z illuxiss̃ mane veit ionathas ī agrũ
iuxta placitum Dauid: et puer puul⁹ cũ
eo. Et ait ad puerum suum. Vade et affer
mihi sagittas: q̃s ego iacio. Cũq̃z puer cu
curriſſet: iecit aliã sagittam trans puerũ
Venit itaq̃z puer ad locũ iaculi: q̃ miſe
rat ionathas. Et clamauit ionathas post
tergũ pueri: et ait. Ecce ibi ẽ sagitta. po
ro vltra te. Clamauitq̃z itez ionathas p⁹
tergũ pueri dicens. Festina velociter: ne
steteris. Collegit aũt puer ionathe sagit
tas. et attulit ad dñm suũ. et quid ageret.
penit⁹ ignorabat. Tantũmodo em̃ iona
thas ⁊ Dauid rem nouerant. Dedit ergo
ionathas arma sua puero: et dixit ei. Vla
de et defer in ciuitatez. Cũq̃z abisset puer
surrexit Dauid de loco q̃ versebat ad au
strum. et cadens pnus ī terram: adorauit
tertio. Et osculantes se alterutrũ. fleuerũt
pariter. dauid aũt amplius. dixit ergo io
nathas ad dauid. vade in pace. Quecunq̃z
iurauimus ambo in nomine dñi dicentes
dñs sit inter me et te. et inter semen tuuz
et semen meuz vsq̃z in sempiternũ. Et sur
rexit dauid ⁊ abijt: sed ⁊ ionathas ingres
sus est ciuitatem. Ca. XXI.

VEnit aũt Dauid in no
be ad achimelech sacerdotem. Et
obstupuit achimelech: eoq̃ venis
set dauid. ⁊ dixit ei. Quare tu sol⁹. ⁊ null⁹
ẽ tecũ: Et ait dauid ad achimelech sacer
dotẽ. rex p̃cepit mihi sermonẽ. ⁊ dixit. Ne
mo sciat rem ꝑpter quam missus es a me.
⁊ cuiusmodi p̃cepta tibi dederiz. Nã ⁊ pue
ris meis cõdixi: in illũ ⁊ illum locũ. Nũc
ergo si q̃d habes ad manũ. vl̃ q̃nq̃z panes
da mihi. aut quicq̃d inueneris. Et rñdens
sacerdos ad dd̃: ait illi. Non habeo laycos
panes ad manũ: sz tm̃ panẽ sctm. Si mũ
di sunt pueri. maxime a mulieribꝫ: mãdu
cent. Et rñdit dd̃ sacerdoti: ⁊ dixit ei. Et q̃
dem si de mulieribꝫ agit̃. ꝓtinuim⁹ nos ab
heri ⁊ nudiustertius qñ egrediebamur. et
fuerũt vasa puerorꝫ sctã. porro via hec pol
luta ẽ. sz ⁊ ipa hodie sãctificabit̃ in vasis.
dedit g̃ ei sacerdos sctificatũ panẽ. neq̃z eĩ
erat ibi panis. nisi tm̃ panes ꝓpositõnis: q̃
sublati fuerãt a facie dñi: vt ponerẽt̃ pa
nes calidi. Erat aũt ibi vir q̃daz de seruis
saul. in die illa int⁹ in tabernaculo dñi: et
nomẽ ei⁹ doech ydume⁹ potentissimus pa
storuz saul. hic pascebat mulas saul. dixit
aũ dauid ad achimelech. Si habes hic ad
manum hastam aut gladiũ da mihi. quia
gladium meum ⁊ arma mea nõ tuli mecũ

sermo eñ regis vrgebat. Et dixit sacerdos. Ecce hic gladi⁹ goliath philistei. quem pcussisti in valle therebinthi. est ꝟuolutus pallio post ephot. Si istū vis tollere: tolle. Neqꝫ eñ hic ē alius absqꝫ eo. Et ait dauid. Nō est huic alter silis. Da mihi eū. Surrexit itaqꝫ dō. et fugit in die illa a facie saul. et venit ad achis regē geth. Dixerūtqꝫ ꝟui achis: cū vidissent dauid. Nūquid nō iste ē Dauid rex terre: Nonne huic cantabant p choros: dicētes. pcussit saul mille. et dauid decē milia: Posuit aūt dauid ꝟmones istos in corde suo: ⁊ extimuit valde a facie achis regis geth. Et mutauit os suū coraꝫ achis et collabebaꝫ inē manus eoꝝ: ⁊ ꝟpingebat in ostia portę: defluebantqꝫ saliue eius in barbam. Et ait achis ad seruos suos. Vidistis hoiem insanū: quare adduxistis eū ad me: An ōsint nob furiosi: qꝫ introduxistis istū vt fureret me pñte: Dimittite illū hinc ne ingrediaꝫ domum meā. ¶ Ca. XXII.

Byt ergo dauid inde et fugit in spelunca odollā. Qō cum audissent frēs eius ⁊ oīs domus pris eius: descēderūt ad eū illuc. Et ꝟuenerūt ad eum oēs qui erāt in angustia ꝟstituti. et oppressi ere alieno et amaro animo: et factus est eoꝝ pnceps. Fuerūtqꝫ cū eo qsi qdringenti viri. Et pfectus est dauid inde in maspha: q̄ est moab. Et dixit ad regem moab. Maneat oro pr̄ meus et mr̄ mea vobiscū: donec sciam quid faciat mihi de⁹. Et reliquit eos ante faciē regis moab. Manserunt qꝫ apud eū: cunctis diebꝫ quibꝫ dauid fuit in pr̄sidio. Dixitqꝫ Gad ꝓpha ad dauid. Noli manere in pr̄sidio. Proficiscere et vade in terram iuda. Et pfectus est Dauid: et venit in saltum areth. Et audiuit Saul q̄ apparuisset Dauid: et viri qui erant cū eo. Saul aūt cū maneret in gabaa et esset in nemore quod ē in rama. hastam manu tenens. cūctiqꝫ serui eius circūstarent eū: ait ad seruos suos q̄ assistebant ei. Audite me nunc filij iemini. Nūquid oīmb vobis dabit filius ysai agros et vineas et vniuersos vos faciet tribunos ⁊ cēturiones: quoniā ꝟiurastis omnes aduersū me. et non est qui mihi renūciet maxime cū et filius meus fedus inierit cū filio ysai: Nō est q̄ vicē meā doleat ex vobis. nec q̄ annūciet mihi: eo q̄ suscitauerit filiꝰ meus seruū meū aduersū

me insidiantē mihi vsqꝫ hodie. Rñdens aūt doech ydumeus qui assistebat. ⁊ erat ꝑmus inter ꝟuos saul: vidi inqt filiuꝫ ysai in nobe. apud achimelech filiū achitob sacerdotem. Qui ꝑsuluit ꝑ eo dñm: ⁊ cibaria dedit ei. Sed et gladiū goliath philistei dedit illi. Misit ergo rex ad accersiendū achimelech sacerdotem filiū achitob: et omnez domum pris eius sacerdotuz qui erāt in nobe. Qui vniuersi venerūt ad regem. Et ait saul ad achimelech. Audi fili achitob. Qui rñdit. Presto sum dñe. Dixitqꝫ ad eū Saul. Quare ꝓiurastis aduersum me tu et filius ysai: et dedisti ei panes et gladiū et cōsuluisti ꝑ eo dñm: vt ꝓsurgeret aduersū me insidiator vsqꝫ hodie ꝑmanēs: Rñdensqꝫ Achimelech regi: ait. Et quis in oīmb seruis tuis sicut dauid fidelis et gener regis et pgens ad imperiū tuū: ⁊ gloriosus in domo tua: Nū hodie cepi ꝓsulere ꝑ eo dñm: Absit hoc a me. Ne suspiceaꝫ rex aduersum seruū suū rem huiuscemōi: in vniuersa domo patris mei. Non eñ sciuit ꝟuus tuus quicq̄ ꝟuper hoc negotiō: vel modicū vel grande. Dixitqꝫ rex. Morte morieris achimelech: tu et oīs domus pris tui. Et ait rex emissarijs q̄ circūstabant eū. Conuertimī: ⁊ interficite sacerdotes dñi. Nā manus eoꝝ cū dauid est: sciētes q̄ fugisset ⁊ non indicauerūt mihi. Noluerūt aūt ꝟui regis extēdere manꝰ suas in sacerdotes dñi. Et ait rex ad doech. Conuertere tu: ⁊ irrue in sacerdotes dñi. Conuersusqꝫ doech ydumeꝰ irruit in sacerdotes: et trucidauit in die illa octogintaq̄nqꝫ viros vestitos ephot lineo. Nobe aūt ciuitatem sacerdotū pcussit in ore gladij: viros ⁊ mulieres ⁊ ꝑuulos ⁊ lactātes. bouēqꝫ ⁊ azinū et ouē in ore gladij. Euadēs autē vnus. filius Achimelech filij achitob cuiꝰ nomen erat abiathar. fugit ad dauid: et annūciauit ei q̄ occidisset saul sacerdotes dñi. Et ait dauid ad abiathar. Sciebā eī ī die illa: qō cū ibi eēt doech ydumeꝰ. pculdubio annūciaret sauli. Ego sum reus oim aīaꝝ patris tui. Mane mecū: ne timeas. Qui q̄s q̄sierit aīam meā queret et aīam tuā: mecūqꝫ seruaberis. Capitulum. XXIII.

civitates sacerdotum

Tānūciauerūt dauid. dicētes. Ecce philistym oppugnāt ceilam: et diripiūt areas. Cōsuluit q̄ Dauid dñm: dicēs. Nū vadam et pcutiam

philisteos istos. Et ait dñs ad dauid. Vade et pcuties philisteos: ꝙ saluabis ceilam. Et dixerũt viri qui erãt cũ dauid ad eũ. Ecce nos hic in iudea ꝑsistentes timemus: ꝙntomagis si ierimus in ceilã aduersũ agmina philistinoꝝ. Kursum ꝯ dauid ꝑsuluit dñm Qui rñdens ait ei. Surge ꝙ vade in ceilaz. Ego enim tradam philisteos in manu tua Abijt ꝯ dauid ꝙ viri ei⁹ in ceila: et pugnauit aduersũ philisteos. Et abegit iumenta eoꝝ: et pcussit eos plaga magna: et saluauit dõ habitatores ceile. Porro eo tpe quo fugiebat abiathar fili⁹ achimelech ad dõ i ceilã: ephot secũ hñs descenderat. Nũciatũ est aũt saul: ꝙ venisset dõ in ceilam. Et ait saul. Tradidit eũ dñs in manus meas. cõcluso⁹q ẽ introgressus vrbem: in qua porte ꝙ sere sũt. Et ꝑcepit saul omi populo: vt ad pugnam descenderet in ceilam. et obsidere dõ et viros eius. Qd cuz rescisset dauid qz prepazet ei saul clam malũ: dixit ad abiathar sacerdotẽ. Applica ephot. Et ait dõ. Dñe deus isrl audiuit famã tuus tu⁹ ꝙ disponat saul venire ad ceilam: vt euertat vrbem ꝓpter me. Si tradẽt me viri ceile in manus ei⁹: etsi descẽdet saul sicut audiuit seruus tu⁹: dñe de⁹ isrl indica tuo tuo: Et ait dñs. Descendet. Dixitq; rursum dauid. Si tradent me viri ceile. et viros qui sũt mecũ in man⁹ saul: Et dixit dñs. Tradent. Surrexit ꝯ dõ et viri eius q̃i sexcenti: ꝙ egressi de ceila huc atq; illuc vagabantur incerti. Nũciatũq; ẽ saul ꝙ fugisset dauid de ceila ꝙ saluatus essz: q̃obrem dissimulauit exire Morabaꝯ aũt dauid in deserto in locis firmissimis: mãsitq; in mõte solitudinis ziph in monte opaco. Querebat eũ tñ saul cunctis diebz: et non tradidit eũ dñs in manus eius. Et vidit dauid ꝙ egressus esset Saul vt q̃reret aiam eius. Porro Dauid erat in deserto ziph in silua. Et surrexit ionathas filius saul et abijt ad dauid in siluã: et cõfortauit man⁹ eius in deo. dixitq; ei. Ne timeas. Neq; em̃ inueniet te manus saul patris mei. Et tu regnabis super isrl: et ego ero tibi secundus. Sed et saul pater meus scit hoc. Percussit ꝯ vterq; fedus corã dño Mansitq; dauid in silua: ionathas aũt reuersus est in domum suam. Ascenderũt aũ ziphei ad saul in gabaa: dicentes. Nonne ecce dõ latitat apud nos in locis tutissimis silue in colle achille. que est ad dextram deserti: Nunc ergo sicut desiderauit aĩma tua vt descẽderes: descẽde. nr̃m aũt erit vt ẽdamus eũ in man⁹ regis. Dixitq; saul. Benedicti vos a dño: quia doluistis vicem meam. Abite ꝯ oro et diligentius prepate. ꝙ curiosius agite: ꝙ ꝑsiderate locũ vbi sit pes ei⁹. vel quis viderit eũ ibi vbi dixistis: Recogitat em̃ de me: ꝙ callide insidier ei. Considerate ꝙ videte omnia latibula ei⁹ in quibz abscondit: et reuertimini ad me ad rẽ certã. vt vadam vobiscũ. Qsi etiam in terram se obstruxerit: pscrutabor eũ in cunctis milibz iuda. At illi surgẽtes abierunt in ziph ante saul. Dauid aũt ꝙ viri eius erãt in deserto maon in campestribz. ad dextram iesimuth. Iuit ꝯ saul ꝙ socij eius ad q̃renduz eum. Et nũciatũ est Dauid: statimq; descẽdit ad petram et versabaꝯ in deserto maon. Qd cũ audisset saul: psecutus ẽ dõ in deserto maon. Et ibat saul ꝙ viri ei⁹ ad latus montis ex parte vna: dauid aũt et viri ei⁹ erãt in latere mõtis ex parte altera. Porro dõ despabat se posse euadere a facie saul. Itaq; saul et viri eius in modum corone cingebant dauid et viri eius: vt caperent eos. Et nuncius venit ad saul: dicẽs. Festina ꝙ veni: qm̃ insoderunt se philistijm sup terram Reuersus est ꝯ saul desistens psequi dauid et prexit in occursũ philistinoꝝ. Propter hoc vocauerunt locum illum petram diuidentem.

Capitulũ. XXIIII.

Ascendit ergo dauid inde: et habitauit in locis tutissimis engaddi. Cunq; reuersus esset saul postq̃ ꝑsecutus est philisteos: nũciauerunt ei: dicẽtes. Ecce dõ in deserto ẽ engaddi. Assumens ꝯ saul tria milia electoꝝ virorũ ex omi israel. prexit ad inuestigandũ dõ et viros eius: etiam super abruptissimas petras que solis ibicibz puie sunt. Et venit ad caulas ouiũ que se offerebant vianti. eratq; ibi spelunca: quam ingressus est saul vt purgaret ventrẽ. Porro dõ et viri eius in interiori pte spelunce latebant. Et dixerũt pui dauid ad eũ. Ecce dies de qua locutus ẽ dñs ad te: ego tradam tibi inimicũ tuum vt facias ei sicut placuerit tibi i oc̃lis tuis Surrexit ꝯ dauid: ꝙ presicibit oraz clamidis saul silenter. Post hec percussit cor suũ dauid: eo ꝙ abscidisset oraz clamidis saul.

Dixitq; ad viros suos. Propitius sit mihi
dñs ne faciam hanc rem dño meo xpo dñi
vt mittam manũ meã in eũ: qr xpc dñi est.
Eliuit dñs: quia nisi dñs pcusserit euz. aut
dies eius venerit vt moriat. aut descendẽs
in pliuz pierit. ꝓpitius sit mihi dñs vt non
mittã manũ meaz in xpm dñi. Et ꝯfregit
dauid viros suos ſmonibꝫ istis: et ñ pmisit
eos vt ꝯsurgerẽt i saul. Porro saul expurgẽs
de spelũca: pgebat cepto itinere. Surrexit
aũt Dauid post eũ: et egressus de spelunca
clamauit post tergũ saul: dicens. Dñe mi
rex. Et respexit saul post se: et inclinans se
dauid pnus in terrã adorauit. Dixitq; ad
Saul. Quare audis verba hoim loquẽtiũ.
Dauid q̃rit malũ aduersum te. Ecce hodie
viderũt oculi tui. q̃ tradiderit te dñs i manu
mea in spelũca: et cogitaui vt occiderẽ te:
sed pepcit tibi oculus meus. Dixi eñ. Non
extẽdam manũ meam in dñm meũ: qr xpc
dñi est. Quin potius pr̃ mi vide et ꝯgnosce
oram clamidis tue in manu mea: qũo cum
pciderem summitatem clamidis tue. nolui
extẽdere manum meã in te. Animaduerte
et vide: qm̃ non est in manu mea malũ ne-
q; iniquitas: neq; peccaui in te. Tu aũt in-
sidiaris anime mee: vt auferas eã. Judicet
dñs inter me et te et vlciscat̃ me dñs ex te:
manus aũt mea nõ sit in te sicut dr̃ in pver-
bio antiquo. Ab impijs egredietur ipietas.
Manus q̃ mea nõ sit in te. Quez psequeris
rex isrl quẽ psequeris: Canem mortuũ pse
queris: et pulicẽ vnũ. Sit dñs iudex et iu-
dicet inter me et te: r videat et iudicet cãm
meã: r eruat me de manu tua. Cũ aũt com
plesset Dauid loquẽs ſmones hususcemõi
ad saul: dixit Saul. Nunquid vox hec tua
est fili mi dauid: Et leuauit saul vocẽ suã:
et fleuit: dixitq; ad Dauid. Justior tu es q̃
ego. Tu eĩ tribuisti mihi bona: ego aũt red-
didi tibi mala. Et tu indicasti mihi hodie q̃
feceris mihi bona: qũo tradiderit me dñs
in manu tua: r non occideris me. Quis eñ
cũ inuenerit inimicũ suum dimittet eũ in
via bona: Dz dñs reddat tibi vicissitudinẽ
hanc: pro eo qd hodie es opatus in me. Et
nunc qr scio q̃ certissime regnaturus sis et
habiturus in manu tua regnũ israhel. iu-
ra mihi in dño ne deleas semen meum post
me: neq; auferas nomẽ meũ de domo pr̃is
mei. Et iurauit dauid sauli. Abijt q̃ saul in
domum suã: et Dauid et viri eius ascende-
runt ad tutiora loca. Ca.XXV.

Mortuus est aũt samuel.
r ꝯgregatus ẽ vniuersus isrl r plã
xerũt eũ nimis: et sepelierũt eũ in
domo sua in ramatha. Cõsurgensq; dd: de-
scẽdit in desertũ pharan. Erat aũt vir qui-
spiã i solitudie maon. et possessio ei⁹ in car
melo: r dd ille magn⁹ nimis: erãtq; ei oues
tria milia et mille capre. Et accidit vt tõde
ret̃ grex ei⁹ in carmelo. Nomẽ aũt viri illi⁹
erat Nabal: et nomẽ vxoris eius Abigail.
Eratq; mulier illa prudẽtissima r speciosa.
Porro vir ei⁹ durus et pessimus: r malitõ-
sus. Erat aũt de genẽ Caleph. Cũ aũt audis
set dd in deserto q̃ tõderet Nabal gregẽ suũ
misit decẽ iuuenes et dixit eis. Ascẽdite in
carmelũ: r venietis ad nabal r salutabitis
euz ex noie meo pacifice: et sic dicetis. Sit
frib⁹ meis pax et tibi pax r domui tue pax
r omnib⁹ q̃cunq; habes sit pax. Audiui q̃
tõderent pastores tui greges tuos qui erãt
nobiscũ in ds̃erto. Nunq̃ eis molesti fuim⁹
nec aliq̃ defuit eis quic q̃ de grege omi tpe
q̃ fuerunt nobiscũ in carmelo. Interroga
puezos tuos: et indicabũt tibi. Nũc q̃ inue
niãt pueri tui gr̃am in oculis tuis. In die
eñ bona venimus ad te. Quodcunq; inue-
nerit manus tua da ſuis tuis: et filio tuo
Dauid. Cũq; venissent pueri dauid. locuti
sunt ad Nabal omia verba hec ex noie da-
uid et siluerunt. Rñdens aũt Nabal pueris
dauid: ait. Quis est Dauid et q̃s est filius
ỹsai: Hodie increuer̃t serui: q̃ fugiũt dños
suos. Tollam q̃ panes meos et aq̃s meas r
carnes pecoz que occidi tonsoribꝫ meis: et
dabo viris quos nescio vnde sint: Regressi
sunt aũt pueri dauid p viam suã: r reuersi
venerũt. r annũciauerũt ei omnia verba q̃
dixerat Nabal. Tũc ait dauid pueris suis.
Accingat̃ vnusquisq; gladio suo. Et accin
cti sunt singuli gladijs suis. Accinctusq; ẽ
et dauid ense suo: r secuti sunt dauid quasi
quadringenti viri. Porro ducenti remãse-
rũt ad sarcinas. Abigail aũt vxori Nabal.
nũciauit vnus ꝺ pueris suis: dicens. Ecce
Dauid misit nuncios de deserto vt bñdice-
rent dño nr̃o: et auersatus est eos. Hoies
isti boni satis fuerũt nobis r non molesti:
nec quic q̃ aliq̃ perijt omni tpe q̃ fuimus
ꝯuersati cũ eis in deserto. pro muro erant

nobis tam in noctẽ q̃ in die omnib⁹ dieb⁹ quib⁹ pauimus apud eos greges. ℣obꝛez ꝑsidera et recogita quid facias: qm̃ ꝑpleta est malitia aduersũ viꝝ tuum ⁊ aduersum domũ tuam: et ipe filius ē belial. ita vt nemo possit ei loqui. Festinauit igit abigail ⁊ tulit ducentos panes. ⁊ duos vtres vini ⁊ q̃nq; arietes coctos ⁊ q̃nq; sata polentæ: et cẽtũ ligaturas vuepasse. ⁊ ducẽtas massas caricaꝝ. et posuit sup azinos: dixitq; pueris suis. ℙrecedite me: et ecce ego post tergũ seq̃r vos. Viro aũt suo nabal nõ indicauit. Cũ ergo ascendisset azinũ et descenderet ad radicem montis: dauid et viri eius descẽdebant in occursuz eius. Quib⁹ et illa occurrit. Et ait dñs. vere frustra ꝥuaui oĩa q̃ hui⁹ erant in deꝥto: et nõ perijt quicq̃ de cũctis que ad eũ ptinebãt: et reddidit mihi malũ ꝓ bono. Hec faciat dñs inimicis dñi. et hec addat: si reliq̃o de omnib⁹ q̃ ad ipm ptinent vsq; mane mingentem ad parietẽ. Cũ aũt vidisset abigail dauid festinauit et descendit de azino: et pcidit coram dñ sup faciem suã et adorauit sup terra: et cecidit ad pedes eius ⁊ dixit. In me sit dñe mi hec iniq̃tas. Loquat obsecro ancilla tua in auribus tuis: ⁊ audi ꝟba famule tue. Ne ponat oro dñs me⁹ rex cor suũ sup viꝝ istum iniquũ nabal. quoniã ꝥm nomen suũ stultus est: et ē stulticia cũ eo. Ego aũt ancilla tua nõ vidi pueros tuos dñe mi: quos misisti. Nunc g̃ dñe mi viuit dñs et viuit aĩa tua q̃ ꝓhibuit te ne venires in sanguinẽ: ⁊ saluauit manũ tuam tibi. Et nũc fiant sicut nabal inimici tui: ⁊ qui querũt dño meo malũ. Quapꝛopt̃ suscipe bñdictiõem hanc quã attulit ancilla tua tibi dño meo: ⁊ da pueris q̃ sequunt̃ te dñm meũ. Aufer iniq̃tatẽ famule tue. Faciens em̃ faciet dñs tibi dño meo domũ fidelẽ: qꝛ prelia dñi dñe mi tu ꝑliaris. Malitia g̃ nõ inueniatur in te: oĩb⁹ diebꝫ vite tue. Si em̃ surrexerit aliq̃s tibi ꝑsequens te vel q̃rens aĩam tuam: erit aĩa dñi mei custodita q̃ in fasciculo viuẽtiũ apud dñm deũ tuum. ℙorꝛo inimicorũ tuoꝝ aĩa rotabit̃. q̃si in impetu et circulo funde. Cum ergo fecerit tibi dñs dño meo oĩa hec q̃ locut⁹ est bona de te. et ꝓstituerit te ducẽ sup isrl̃: nõ erit tibi hoc in singultũ et in scrupulũ cordis dño meo q̃ effuderis sanguinez innoxiũ: aut ipe te vltus fueris

Et cũ benefecerit dñs dño meo. recoꝛdaberis ancille tue: et tu bñfacies ei. Et ait dñ ad abigail. Bñdictus dñs deus isrl̃ qui misit te hodie in occursum meũ: et bñdictum eloquiũ tuũ: ⁊ benedicta tu q̃ ꝓhibuisti me hodie ne irem ad sanguinẽ et vlciscerer me manu mea. Alioq̃n viuit dñs deus isrl̃. qui ꝓhibuit me ne malũ facerem tibi: nisi cito venisses in occursuz mihi. non remansisset nabal vsq; ad lucẽ matutinam mingens ad pietem. Suscepit g̃ dauid de manu ei⁹. oĩa q̃ attulerat ei: dixitq; ei. Vade pacifice ĩ domum tuã. Ecce audiui vocẽ tuã: ⁊ honorai faciẽ tuam. Venit aũt abigail ad nabal Et ecce erat ei ꝓuiuiũ in domo ei⁹ q̃si ꝓuiuiũ regis: ⁊ cor nabal iocundum. Erat em̃ ebri⁹ nimis: ⁊ nõ indicauit ei ꝟbum pusillũ aut g̃nde vsq; mane. Diluculo aũt cũ digessisset vinuz nabal: ĩdicauit ei vxor sua ꝟba hec. Et emoꝛtuũ ē cor eius intrinsec⁹ et factus ē q̃si lapis. Cunq; ptransissent decem dies: pcussit dñs nabal et moꝛtuus est. Qñ cum audisset dauid moꝛtuũ esse nabal: ait. Bñdictus dñs q̃ iudicauit cãm obꝛobrij mei de manu nabal: ⁊ ꝥuum suũ custodiuit a malo: et malitiam nabal reddidit dñs in caput eius. Misit g̃ dauid et locutus est ad abigail: vt sumeret eã sibi in vxorẽ. Et venerunt pueri dauid ad abigail in caꝛmelũ: et locuti sunt ad eaz: dicentes. Dauid misit nos ad te: vt accipiat te sibi in vxoꝛẽ. Que cõsurgens adorauit ꝓna in terram: et ait. Ecce famula tua sit in ancillã: vt lauet pedes seruoꝝ dñi mei. Et festinauit et surrexit abigail et ascendit sup azinũ: et quinq; puelle ierũt cum ea pedisseque eius. Et secuta est nũcios dauid: ⁊ facta est illa vxoꝛ. Soꝛ et achinoen accepit dauid de ieſrael: et fuit vtraq; vxoꝛ eius. Saul autẽ dedit michol filiam suaz vxoꝛẽ dauid. phalchi filio lais: quia erat de gallim.

Capitulum .XXVI.

Et venerunt Ziphei ad saul in gabaa: dicẽtes. Ecce dñ absconditus ē in colle achille: q̃ est ex aduerso solitudis. Et surrexit saul ⁊ descẽdit in deꝥtũ ziph. ⁊ cũ ea tria milia viꝛoꝝ ꝺ electis isrl̃: vt q̃reret dñ in deserto ziph. Et castrametat⁹ ē saul in gabaa achille: q̃ erat ex aduerso solitudis in via. Dauid autem habitabat in deꝥto. Videns aũt̃ q̃ venisset

saul post se in desertū: misit exploratores ⁊ didicit q̄ illuc venisset certissime. Et surrexit Dauid clam: et venit ad locuz vbi erat saul. Cūq̄z vidisset locū in q̄ dormiebat saul ⁊ abner filius ner p̄nceps militie ei⁹: ⁊ saul̄ dormientē in tētorio ⁊ reliquū vulgus p circuitū ei⁹: ait dō ad achimelech hetheū et abisai filiū saruie fr̄em ioab: dicens. Quis descendet mecum ad saul in castra: Dixitq̄z abisai. Ego descendā tecū. Venerūt ḡ dauid et abisai ad pl̄m noctē: ⁊ inuenerunt saul iacentē ⁊ dormientē in tētorio. ⁊ hastā fixā in terra ad caput eius: abner aūt et pl̄um dormientes in circuitu ei⁹. Dixitq̄z abisai ad dauid. Cōclusit deus inimicū tuū hodie in manus tuas. Nūc ḡ p̄fodiam eū lancea in terra semel: et secūdo opus n̄ erit. Et dixit dō ad abisai. Ne interficias eū. Quis em̄ extēdet manū suā in x̄pm dn̄i: ⁊ innocēs erit: Et dixit dō. Viuit dn̄s: q̄ nisi dn̄s p̄cusserit eū aūt dies eius venerit vt moriat̄. aut in p̄liū descendēs pierit: p̄piti⁹ mihi sit dn̄s ne extēdam manū meaz in x̄pm dn̄i. Nunc igit̄ tolle hastā q̄ est ad caput eius ⁊ ciphū aq̄: et abeam⁹. Tulit igit̄ dō hastā: ⁊ ciphū aque qui erat ad caput ei⁹: ⁊ abierūt. Et n̄ erat quisq̄ qui videret et intelligeret ⁊ euigilaret: sed omnes dormiebant: q̄ sopor dn̄i irruerat sup eos. Cūq̄z transisset dauid ex aduerso. ⁊ stetisset in vertice mōtis delonge et esset grāde interuallū int̄ eos: clamauit dauid ad p̄l̄m et ad abner filiū ner: dicēs. Nōne r̄ndebis abner: Et r̄ndens abner: ait Quis es tu q̄ clamas: et inq̄etas regez. Et ait dauid ad abner. Nūquid non vir tu es: Et quis alius sicut tu in isr̄l: Quare ḡ nō custodisti dn̄m tuū regem: Ingressus ē em̄ vnus de turba vt interficeret regē dn̄m tuū. Non est bonū hoc q̄d fecisti: Viuit dn̄s q̄m filij mortis estis vos: q̄ n̄ custodistis dn̄m vr̄m x̄pm dn̄i. Nunc ḡ vide vbi sit hasta regis ⁊ vbi sit ciphus aque qui erat ad caput ei⁹. Cognouit aūt saul vocē dauid: ⁊ dixit. Nunquid vox hec tua fili mi dauid: Et ait dauid. Vox mea dn̄e mi rex. Et ait. Quam ob causā dn̄s meus p̄sequit̄ seruū suū: Quid feci: aut q̄d est malū in manu mea: Nūc ḡ audi oro dn̄e mi rex ꝟba serui tui. Si dn̄s incitat te aduersū me: odoret̄ sacrificium. Si aūt filij hominū: maledicti sunt in cōspectu dn̄i qui eiecerūt me hodie vt nō habitem in hereditate dn̄i: dicētes. vade serui dijs alienis. Et nūc non effundat̄ sanguis meus in terra corā dn̄o: q̄z egressus est rex israbel vt quereret pulicē vnū sicut p̄sequitur perdix in mōtibꝫ. Et ait saul. Peccaui. Reuertere fili mi dauid. Nequaq̄ em̄ vltra tibi malefaciā. eoq̄ p̄ciosa fuerit anima mea in oculis tuis hodie. Apparet enim q̄ stulte egerim: et ignorauerī multa nimis. Et r̄ndens dō: ait. Ecce hasta regis: transeat vnus de pueris regis et tollat eā. Dn̄s aūt retribuet vnicuiq̄: ꝟm iusticiam suaz et fidē. Tradidit em̄ te dn̄s hodie in manū meam: et nolui extendere manuz meam in x̄pm dn̄i. Et sicut magnificata est aīa tua hodie in oculis meis: sic magnificet̄ anima mea in oculis dn̄i et liberet me de oī angustia. Ait ḡ saul ad Dauid. Benedictus tu fili mi dauid. Et quidem faciens: facies. et potens: poteris.

Ca. XXVII.

Dixit aūt dauid in viam suā: ⁊ saul reuersus est in locū suū. Et ait dauid in corde suo. Aliquā dō incidam vna die in manus saul. Nonne melius ē vt fugiā. et saluer in terra philistinorū: vt desperet saul. cessetq̄z me q̄rere in cūctis finibꝫ isr̄l. Fugiā ḡ manus eius. Et surrexit dauid: et abijt ip̄e et sexcēti viri cū eo ad achis filiū maoch regem geth. Et hītauit dauid cū achis in geth: ip̄e ⁊ viri eius: ⁊ dom⁹ eius ⁊ due vxores ei⁹. achinoez Jesrahelites et abigail vxor nabal carmeli. Et nūciatū ē saul q̄ fugisset dauid in geth et nō addidit vltra querē eū. Dixit aūt dauid ad achis. Si inueni grām in oculis tuis det̄ mihi locus in vna vrbiū regionis huius vt habitem ibi. Cum eī manet seruus tuus in ciuitate regia tecum: Dedit ita ei achis in die illa siclech. Propter quā causam facta est siclech regū iuda: vsq̄z in diē hanc. Fuit aūt numerus dierū quibꝫ hītauit Dauid in regione philistinoz quatuor mensiū. Et ascendit Dauid et viri eius: et agebant predas de gesuri. et de gezre. et de amalechitis. Hi enim vagi habebantur in terra antiq̄tus. euntibꝫ sur vsq̄z ad terram egipti. Et p̄cutiebat dauid omnem terram illoz nec relinq̄bat viuentem vir̄ q̄ mulierem: tollensq̄z oues et boues et azinos ⁊ camelos et vestes: reuertebatur. et veniebat ad achis. Dicebat autem ei achis. In quē

irruisti hodie. Rñdebat dauid. Contra meridiem iude et contra meridiem hieramel: et ꝑtra meridiem ceni. Cirum et mulierez non viuificabat dō: nec adducebat in geth dicens: ne forte loquant̃ aduersū nos. Hec fecit dauid: et hoc erat decretū illi omnib⁹ diebꝫ quibꝫ habitauit in regione philistino rum. Credidit g̃ achis dauid: dicēs. Multa mala opatus est ꝑtra ꝑplm suum isrl̃. Erit igitur mihi seruus sempiternus.

Capitulum .XXVIII.

Factū est aūt in diebus illis: ꝯgregauerūt philistijm agmina sua vt preparent̃ ad bellū ꝑtra isrl̃. Dixitqꝫ achis ad dō. Sciens nūc scitꝫ qm̃ mecum egredieris in castris. tu et viri tui. Dixitqꝫ dō ad achis. Nūc scies q̃ facturus est ꝯuus tu⁹. Et ait achis ad dauid. Et ego custodē capitis mei ponam te cunctis diebꝫ. Samuel aūt mortuus ē plāxitqꝫ eū omis isrl̃: ⁊ sepelierūt eū in ramatha vrbe sua. Et Saul abstulit magos ⁊ ariolos de terra: ⁊ interfecit eos qui phitones hēbant in ventre. Congregatiqꝫ sunt philistijm et venerūt et castrametati sunt in sunaz. Cōgregauit aūt ⁊ saul vniuersū isrl̃. ⁊ venit in gelboe. Et vidit saul castra philistijm et timuit: ⁊ expauit cor eius nimis. Cōsuluitqꝫ dñm: et non rñdit ei neqꝫ ꝑ somnia neqꝫ ꝑ sacerdotes neqꝫ per ꝓphas. Dixitqꝫ saul seruis suis. Querite mihi mulierē bñtem phitonem: et vadā ad eā et sciscitabor ꝑ illam. Et dixerūt ꝯui eius ad eū. Est mulier phitonem bñs in endor. Mutauit g̃ habitū suū vestituſqꝫ est alijs vestimētis: ⁊ abijt ipe et duo viri cū eo: veneruntqꝫ ad mulierē nocte: ⁊ ait illi. Diuina mihi in phitone: ⁊ suscita mihi quē dixero tibi. Et ait mulier ad eū. Ecce tu nosti q̃nta fecerit saul: et quō erasserit magos et ariolos de tra. Quare g̃ insidiaris aīe mee vt occidar? Et iurauit ei saul in dño: dicēs. Viuit dñs: q̃ nō eueniet tibi quicq̃ mali ꝓpt̃ hanc rē. Dixitqꝫ ei mulier. Quē suscitabo tibi? Qui ait. Samuelē suscita mihi. Cū aūt vidisset mulier samuelē: exclamauit voce mag̃: et dixit ad saul. Quare ꝫposuisti mihi? Tu es em̃ saul. Dixitqꝫ ei rex. Noli timē. Quid vidisti? Et ait mulier ad saul. Deos vidi ascēdentes ō terra. Dixitqꝫ ei. Qualis est forma eius? Que ait. Vir senex ascēdit: et ipe amictus ē pallio. Et intellexit saul q̃ samuel esset: ⁊ inclinauit se sup faciē suā in terra: et adorauit Dixit aūt samuel ad saul. Quare inq̃etasti me vt suscitarer? Et ait Saul. Coartor nimis. Philistijm pugnāt aduersum me. et deus recessit a me: ⁊ exaudire me noluit neqꝫ in manu ꝓphetaꝝ neqꝫ ꝑ somnia. Vocaui ergo te: vt oñderes mihi q̃d facā. Et ait samuel. Quid int̃rogas me cum dñs recesserit a te. ⁊ transierit ad emulū tuum? Faciet em̃ tibi dñs. sicut locutus ē in manu mea: et scindet regnū tuū de manu tua. et dabit illud ꝓximo tuo dauid: q̃ nō obedisti voci dñi. neqꝫ fecisti iraz furoris eius in amelech. Idcirco quod patueris: fecit tibi dñs hodie: et dabit dñs etiā israbel tecū in manu philistijm. Cras aūt tu et filij tui mecū eritis: sed ⁊ castra israbel tradat dñs in manus philistijm. Statimqꝫ saul cecidit porrectus in terram. Extimuerat em̃ verba samuelis et robur non erat in eo: quia nō ꝯmederat panem tota die illa. Ingressa est itaqꝫ mulier illa ad saul. Conturbatus em̃ erat valde. Dixitqꝫ ad eum. Ecce obediuit ancilla tua voci tue. ⁊ posui animā meam in manu mea: et audiui sermones tuos q̃s locutus es ad me. Nunc igitur audi ⁊ tu vocem ancille tue: et ponam coram te buccellam panis vt comedens conualescas. ⁊ possis iter agere. Qui renuit et ait. Non comedam. Coegerunt autem eum serui sui ⁊ mulier: ⁊ tandem audita voce eoꝝ surrexit de terra: et sedit super lectum. Mulier aūt illa habebat vitulum pascualem in domo: et festinauit ⁊ occidit eum. Tollensqꝫ farinam miscuit eam et coxit azima: et posuit ante saul et ante seruos eius. Qui cum comedissent surrexerunt et ambulauerunt ꝑ totam noctem illam.

Capitulum .XXIX.

Congregata sunt ergo philistijm vniuersa agmina in aphech. Syz ⁊ isrl̃ castrametat⁹ē sup fontē q̃ erat in iesrahel. Et satrape quidem philistijm īcedebāt in centuryis et milib⁹: dō aūt ⁊ viri eius erant in nouissimo agmine cū achis. Dixerūtqꝫ ꝓncipes philistijm ad achis. Quid sibi volūt hebrei isti? Et ait achis ad ꝓncipes philistijm. Nūquid ignoratis dauid q̃ fuit seruus saul regis isrl̃ et est apud me multis diebus vel annis? Et non

inueni in eo quicq̃ ex die qua trãsfugit ad me: vsq; in diẽ hanc. Irati sunt aũt aduersus eũ p̃ncipes philistijm: ⁊ dixerũt ei. Reuertat̃ vir ⁊ sedeat in loco suo in q̃ ꝯstituisti eũ: et non descẽdat nobiscũ in p̃lium: et ñ sit ꝯsiliarius nr̃: ne fiat nob̃ aduersari⁹ cũ p̃liari ceperimus. Qũo em̃ alit̃ poterit placare dñm suũ: nisi ĩ capitib̃ nr̃is? Nõne iste ẽ dõ cui cantabãt in choris: dicẽtes ꝑcussit saul in milib̃ suis: ⁊ dõ in decẽ milib̃ suis? Vocauit g̊ achis dõ: et ait ei. Viuit dñs qꝛ rect⁹es et bon⁹ in ꝯspectu meo: ⁊ exit⁹ tu⁹ ⁊ introit⁹ tuus mecũ ẽ in castris Et nõ inueni in te quicq̃ mali. ex die q̃ venisti ad me vsq; in diẽ hãc: sꝫ sat̃pis ñ places. Reuertẽ g̊ et vade in pace: et ñ offendas oculos sat̃parũ philistijm. Dixitq; dõ ad achis. Quid em̃ feci: ⁊ q̃d ĩuenisti in me ꝑuo tuo a die q̃ fui in ꝯspectu tuo vsq; ĩ diẽ hãc. vt nõ veniã ⁊ pugnem ꝯ inimicos dñi mei regis? Rñdens aũt achis. locut⁹ est ad dauid. Scio qꝛ bon⁹es tu in ocl'is meis sicut angel⁹ dei: sꝫ p̃ncipes philistĩoꝝ dixer̃t Nõ ascendet nobiscũ in preliũ. Igit̃ ꝯsurge mane tu et serui dñi tui qui venerũt tecuꝫ: et cũ de nocte surrexeritis et cepit dilucescere: ꝑgite. Surrexit itaq; de nocte dauid ip̃e et viri eius: vt ꝓficiscerent̃ mane et reuerterent̃ ad terraꝫ philistijm. Philistijm aũt ascenderũt in iesrl'. ¶ Ca. XXX.

Cunq; venissent Dauid ⁊ viri ei⁹ in sicelech die tertia: amalechite ĩpetũ fecerãt ex ꝑte australi in sicelech: et ꝑcusserãt sicelech ⁊ incenderãt eã igni. Et captiuas duxer̃t mlieres ex ea a minimo vsq; ad magnũ: et ñ int̃fecer̃t quenq̃: sed secũ duxerũt et ꝑgebant itinere suo. Cũ ergo venisset dauid et viri ei⁹ ad ciuitatẽ ⁊ inuenissent eã succensam igni ⁊ vxores suas et filios suos et filias ductas esse captiuas: leuauerũt dõ et ꝓpl'us q̃ erat cũ eo voces suas: ⁊ planxerũt donec deficerent in eis lacrime. Siq̃dem et due vxores dauid captiue ducte fuerãt: achinoeꝫ iesrahelites. et abigail vxor Nabal carmeli. Et ꝯtristatus est dauid valde. Volebat em̃ eũ ꝓpl'us lapidare: qꝛ amara erat aĩma vniuscuiusq; viri sup̃ filijs suis et filiab̃. Cõfortat⁹ ẽ aũt dõ in dño deo suo: ⁊ ait ad abiathar sacerdotem filiũ achimelech. Applica ad me ephot. Et applicauit abiathar ephot ad dauid: et consuluit dauid dñm: dicens. Persequar latrũculos hos et ꝯprehẽdam eos an nõ? Dixitq; ei dñs. Perseq̃re: absq; dubio em̃ ꝯprehendes eos: ⁊ excuties p̃dã. Abijt g̊ dauid. ipse et sexcenti viri q̃ erant cũ eo et venerunt vsq; ad torrentẽ besor: et lassi quidã substiter̃t. Persecutus ẽ aũt dõ ipse et quadringẽti viri cuꝫ eo: substiterãt em̃ ducẽti: qui lassi transire non poterant torrentẽ besor. Et inuenerunt viꝝ egiptiũ in agro: et adduxerunt eũ ad dauid. Dederuntq; ei panẽ vt ꝯmederet ⁊ biberet aquã sed ⁊ fragmẽ masse caricarum et duas ligaturas vuepasse. Qui cum ꝯmedisset reuersus ẽ spiritus eius: ⁊ reuocillatus est. Non em̃ ꝯmederat panem neq; biberat aquam trib̃ dieb̃ et trib̃ noctibus. Dixit itaq; ei dauid. Cui⁹es tu vel vnde: ⁊ quo ꝑgis? Qui ait. Puer egipti⁹ ego sum: ꝑuus viri amalechite. Dereliquit aũt me dñs meus: quia egrotare cepi nudiustercius. Siquidẽ nos erupim⁹ ad australẽ plagam cerethi: et ꝯt̃ iudam et ad meridiẽ caleph: ⁊ sicelech succendim⁹ igni. Dixitq; ei dauid. Potes me ducere ad istuꝫ cuneũ? Qui ait. Iura mihi ꝑ deum: q̃ non occidas me: et non tradas me in man⁹ dñi mei: et ego ducaꝫ te ad cuneum istũ. Et iurauit ei dauid. Qui cũ duxisset eum: ecce illi discũbebant sup̃ faciez vniuerse terre: ꝯmedentes ⁊ bibẽtes ⁊ quasi festũ celebrantes diem. pro cuncta preda ⁊ spolijs que ceꝑant de terra philistijm: ⁊ de t̃ra iuda. Et ꝑcussit eos dõ a vespa vsq; ad vesperam alterius diei: ⁊ non euasit ex eis quisq̃ nisi tm̃ quadringenti viri adolescentes q̃ ascẽderant camelos et fugerãt. Eruit g̊ dauid omnia que tulerant amalechite: ⁊ duas vxores suas eruit nec defuit quisq̃ a ꝑuo vsq; ad magnũ tam de filijs q̃ d̃ filiab̃ et de spolijs: et q̃cunq; rapuerant om̃ia reduxit dauid: ⁊ tulit vniuersos greges et armenta et minauit ante faciẽ suam. Dixeruntq;. Hec est preda dauid. Venit autem dauid ad ducẽtos viros q̃ lassi substiterant nec sequi poterant dõ: ⁊ residere eos iusserat in torrente Besor. Qui egressi sunt obuiam dauid: ⁊ ꝓpl'o qui erat cũ eo. Accedẽs autem dauid ad ꝓpl'm: salutauit eos pacifice. Rñdensq; vn⁹ vir pessimus ⁊ iniquus de viris qui erant cum dauid: dixit. Quia nõ venerunt nobiscũ non dabimus eis quicq̃

de preda quã eruimus: ſz ſufficiat vnicuiq; vxor ſua et filij: quos cũ acceperint: recedãt. Dixit aũt dauid. Non ſic facietis fratres mei ō his que tradidit nobis dñs ꝙ cuſtodiuit nos: et dedit latrunculos qui eruperant aduerſum nos in manus nr̃as: nec audiet vos quiſq; ſup ſermone hoc. Equa em̃ pars erit deſcendentis ad prelium et remanẽtis ad ſarcinas: et ſimiliter diuident. Et factũ eſt hoc ex die illa et deinceps conſtitutũ et prefinitũ et quaſi lex in iſrl̃: vſq; in diẽ hanc. Venit ḡ dauid in ſicelech ꝙ miſit dona de preda ſenioribꝫ iuda proximis ſuis: dicens. Accipite bñdictiõnem ō preda hoſtium dñi. His qui erant in bethel. ꝙ qui in ramoth ad meridiẽ: et qui in gether. ꝙ q̃ in aroer. et q̃ in ſephamoht. ꝙ q̃ in eſthama ꝙ qui in rachal. et qui in vrbibꝫ hierameli. et qui in vrbibꝫ ceni. et q̃ in rama. et qui in lacu aſan. et q̃ in athach. ꝙ q̃ in ebron: ꝙ reliquis q̃ erãt in his locis in quibꝫ ꝓmorat⁹ fuerat dō et viri eius. Ca. XXXI.

Philiſtijm autez pugnabãt aduerſũ iſrahel. Et fugerũt viri iſrl̃ ante faciẽ philiſtijm: et ceciderũt interfecti in monte gelboe. Irrueñtq; philiſtijm in ſaul ꝙ in filios ei⁹: ꝙ ꝑcuſſerũt ionathan. et aminadab. et melchiſue filios ſaul: totũq; pondus prelij verſũ eſt in ſaul Et ꝓſecuti ſunt eũ viri ſagittarij: et vulneratus eſt vehementer a ſagittarijs. Dixitq; ſaul ad armigez ſuum. Euagina gladium tuũ et interfice me: ne forte veniant incircũciſi iſti ꝙ interficiãt me illudentes mihi. Et noluit armiger ei⁹: fuerat enim nimio terrore ꝑterritus. Arripuit itaq; ſaul gladiũ ſuum: et irruit ſup eũ. Quod cũ vidiſſz armiger ei⁹ videlicet q̃ mortuus eſſet ſaul: irruit etiam ipe ſup gladium ſuum ꝙ mortuus eſt cum eo. Mortuus eſt ḡ ſaul ꝙ tres filij eius et armiger illius: et vniuerſi viri eius in die illa pariter. Videntes autẽ filij iſrahel: qui erant trans vallem ꝙ trans iordanen q̃ fugiſſent viri iſrahelite. et q̃ mortuus eſſet ſaul et tres filij eius: reliquerũt ciuitates ſuas et fugerunt. Venerũtq; philiſtijm: et habitauerũt ibi. Facta autez die altera venerunt philiſtijm vt expoliarent interfectos: et inuenerũt ſaul et tres filios eius iacentes in monte gelboe. Et precideruntcaput ſaul et expoliauerunt eum armis: ꝙ miſerunt in terram philiſtinoꝝ per circuitum: vt annũciaretur in templo idolorꝫ et in populis. Et poſuerunt arma eius in templo aſtaroth: corpus vō eius ſuſpẽderũt in muro bethſan. Quod cũ vidiſſent habitatores iabes galaad quecũq; fecerãt philiſtijm ſaul: ſurrexerunt oñes viri fortiſſimi et ambulauerũt tota nocte et tulerunt cadauera ſaul ꝙ cadauera filiorꝫ eius de muro bethſan. Venerũtq; viri iabes galaad: et ꝯbuſſerunt ea igni ꝙ tulerunt oſſa eorꝝ et ſepelierunt in nemore iabes et ieiunauerunt ſeptem diebus. Explicit liber Regũ ꝑmus.

Incipit liber Regum ſecũdus. Ca. j.

Factum eſt autem poſtq̃ mortuus ẽ ſaul vt dauid ꝝuerteretur a cede amalech: ꝙ maneret ĩ ſicelech duos dies. In die autem tertio apparuit homo veniẽs de caſtris ſaul veſte conciſſa: et puluere cõſperſus caput. Et vt venit ad dauid cecidit ſuper faciem ſuam: et adorauit. Dixit ad eũ Dauid. Vnde venis? Qui ait ad eũ. De caſtris iſrahel fugi. Et dixit ad eũ dō. Quod eſt verbum quod factum eſt? Indica mihi Qui ait. Fugit populus ex prelio: et multi corruẽtes ex ꝑplo mortui ſunt: ſed ꝙ ſaul et Jonathas filius eius interierunt. Dixitq; dauid ad adoleſcentẽ qui nunciabat ei. Vñ ſcis quia mortuus eſt ſaul ꝙ ionathas filiꝰ eius? Ait adoleſcens qui nunciabat ei. Casu veni in montem gelboe. et ſaul incumbebat ſuper haſtam ſuã: porro currus ꝙ equites appropinquabant ei: ꝙ conuerſus poſt tergum ſuum. Videnſq; me vocauit. Cui cũ reſpondiſſem aſſum: dixit mihi. Quis naz es tu. Et aio ad eum. Amalechites ego ſũ. Et locutus ẽ mihi. Sta ſuper me et interfice me quoniam tenent me anguſtie: ꝙ adhuc tota anima mea in me eſt. Stanſq; ſuper eum occidi illum. Sciebam enim q̃ viuere non poterat poſt ruinam. Et tuli dyadema quod erat in capite eius: ꝙ armillam ō brachio illi⁹: ꝙ attuli ad te dñm meũ huc Apprehẽdẽs aũt dō veſtimẽta ſua ſcidit. oẽſq; viri q̃ erant cũ eo: ꝙ plãxerũt et fleuerũt

et ieunauerunt vsq; ad vesperam sup saul et sup ionathan filiũ eius et sup pl'm dñi q sup domũ isrl': eoq; corruissent gladio. Dixitq; dauid ad iuuenẽ q nũciauerat ei. Ũñ es tu: Qui rñdit. Filius hois aduene amalechite ego sũ. Et ait ad eũ dauid. Quare non timuisti mittere manum tuã. vt occideres xp̃m dñi: Clocansq; dõ vnũ de pueris suis: ait. accedens irrue in eũ. Qui pcussit illũ: q mortuus ẽ. Et ait ad eũ dauid. Sãguis tu⁹ sup caput tuũ. Os em̃ tuũ locutũ est aduersuz te dicẽs: ego interfeci xp̃m dñi. Planxit aũ dauid planctũ huiuscemõi sup saul et sup ionathan filiũ ei⁹: et pcepit vt docerẽt filios iuda plãctũ sicut et scriptũ ẽ in libro iustoꝝ. Et ait. Considera isrl' p bis qui mortui sũt: sup excelsa tua vulnerati. Inclite isrl' sup montes tuos interfecti sũt Quõ ceciderũt fortes. Nolite annũciare in geth neq; ãnũcietis in cõpitis ascalõis: ne forte letẽt filie philistijm: ne exultẽt filie incircumcisoꝝ. Mõtes gelboe nec ros nec pluuia veniant sup vos. Neq; sint agri primitiaꝝ: qz ibi abiectus ẽ clipe⁹ fortiuz: clipeus saul q̃i non esset vnct⁹ oleo a sanguine interfectoꝝ ab adipe fortiũ. Sagitta Jonathe nunq̃ redyt retrorsũ: q gladi⁹ saul ñ ẽ reuersus inanis. Saul q Jonathas amabiles et decori valde in vita sua. in morte q̃ nõ sũt diuisi. Aq̃lis velotõres: leonibo fortiores. Filie isrl' sup saul flete qui vestiebat vos coccinio in delitijs: q̃ pbebat ornamẽta aurea cultui vr̃o. Quõ ceciderũt fortes ĩ plio! Jonathas in excelsis tuis occisus est. Doleo sup te ff̃ mi ionatha decore nimis: q amabilis sup amorẽ mulieꝝ. Sicut mat̃ vnicũ amat filiũ suũ: ita ego te diligebaz. Quomodo deciderunt robusti: q perierunt arma bellica. Ca. II.

Igitur post hec ꝛsuluit dõ dñm: dicẽs. Nũ ascendã in vnã ꝛ ciuitatibo iuda: Et ait dñs ad eũ Ascende. Dixitq; dõ. Quo ascẽdam: Et rñdit ei. Jn hebron. Ascendit g̃ dauid et due vxores ei⁹ achinoez iezrlites q abigail vxor nabal carmeli: sed et viros qui erãt cum eo duxit dauid singulos cũ domo sua: et mãserũt in oppidis hebron. Clenerũtq; viri iuda q vnxerũt ibi dõ: vt regnaret sup domũ iuda. Et nũciatum est dauid: q̃ viri Jabes galaad sepelissent saul. Misit g̃ dauid nunc̃ios ad viros iabes galaad: dixitq; ad eos Bñdicti vos a dño q̃ fecistis misericordiaz hanc cũ dño vestro saul: et sepelistis eum. Et nũc retribuet quidẽ vobis dñs miscdiaz et veritatẽ: et ego reddam gr̃am eoq; fecistis verbũ istud. Confortentur man⁹ vr̃e: q estote filij fortitudinis: licz em̃ mortuus sit dñs vr̃ saul: tñ me vnxit dom⁹ iuda in regẽ sibi. Abner aũt fili⁹ ner p̃nceps exercitus saul tulit hisboseth filiũ saul. et circũduxit eũ p castra: regemq; ꝓstituit sup galaad et sup iessuri et sup iezrahel et sup ephraim et sup beniamin et sup isrl' vniuersũ. Quadraginta annoꝝ erat hisboseth fili⁹ saul cũ regnare cepisset sup isrl': q duobo annis regnauit. Sola autẽ domus iuda seq̃bat dauid Et fuit numer⁹ dieꝝ q̃s ꝓmoratus ẽ dauid imperans in hebron sup domũ iuda: septẽ annoꝝ et sex mensiũ. Egressusq; est abner filius ner q pueri hisboseth filij saul de castris in gabaon: porro ioab filius saruie q pueri dauid egressi sunt. et occurrerũt eis iuxta piscinã gabaon. Et cum in vnũ ꝓuenissent: e regione sederunt hi in vna parte piscine: et illi ex altera. Dixitq; abner ad ioab. Surgant pueri: q ludant coram nobis. Et rñdit ioab. Surgant. Surrexerũt ergo et trãsierũt numero duodecim de beniamin ex pte hisboseth filij saul: et duodecim de pueris dauid. Apprehensoq; vnusquisq; capite comparis sui defixit gladiũ in lat⁹ ꝓtrarij: et ceciderũt simul. Clocatumq; est nom̃ loci illi⁹. ager robustoꝝ in gabaon. Et ortũ est bellum durꝝ satis in die illa: fugatusq; ẽ abner et viri isrl' a pueris dauid. Erant aũ ibi tres filie saruie: ioab q abisai et asahel. Porro asahel cursor velocissimus fuit: quasi vn⁹ ex capreis que morantur in siluis. Persequebat aũ asahel abner: q nõ declinauit ad dextraz siue ad sinistrã. omittens persequi abner. Respexit itaq; abner post tergũ suũ et ait. Tu ne es asahel: Qui rñdit ego sum. Dixitq; ei Abner. Vade ad dextram siue ad sinistram q apprehẽde vnũ de adolescentibo: et tolle tibi spolia eius. Noluit aũt asahel omittere: quin vrgeret eũ. Rursũq; locut⁹ ẽ abner ad asahel. Recede q noli me sequi: ne forte compellar cõfodere te in terram: et leuare non potero faciem meam ad ioab fratrem meum. Qui audire cõtempsit: et noluit declinare. Percussit g̃

eum abner auersa hasta in inguine. ⁊ trās-
fodit: et mortuus ē in eodē loco. Omnesq;
q̄ transibant p̄ locū illum in quo ceciderat
asahel et mortu⁹ erat subsistebāt. Persequ-
tus aūt ioab ⁊ abisai fugientem abner. sol
occubuit. Et venerūt usq; ad collē aq̄duct⁹
q̄ est ex aduerso vallis et itineris deserti in
gabaon. Congregatiq; sunt filij beniamin
ad abner: et ꝯglobati in vnū cuneū stetērt
i sūmitate tumuli vni⁹. Et exclamauit ab-
ner ad ioab et ait. Nū usq; ad internitōem
tu⁹ mucro deseuiet: An ignoras q̄ piculo-
sa sit desperatio: Elsq;quo non dicis pl̄o ut
omittat psequi frēs suos: Et ait ioab. Eli-
uit dn̄s. Si locut⁹ fuisses mane: recessisset
pl̄us psequens frem suū. Insonuit g̈ ioab
bucina et stetit oīs exercit⁹: nec secuti sūt
ultra isrl̄: neq; inere certamē. Abner aūt ⁊
viri ei⁹ abierūt p̄ cāpestria moab tota no-
ctē illa ⁊ trāsierūt iordanen: ⁊ lustrata oī
bethoron venerunt ad castra. Porro ioab
reuers⁹ omisso abner ꝯgregauit oēm pl̄m
et defuerūt de pueris dauid: decem et nouē
viri excepto asahele. Serui aūt dauid per-
cusserunt de beniamin ⁊ de viris qui erant
cū abner: trecentosseptuaginta. qui ⁊ mortui
sunt. Tuleruntq; asahel: et sepelierūt eum
in sepulcro patris sui i bethleem. Et ambu
lauerunt tota nocte ioab ⁊ viri qui erāt cū
eo. ⁊ in ipo crepusculo peruenerunt in he-
bron.

Capitulum .III.

Facta ē g̈ lōga ꝯcertatō
inē domū dō et inter domū saulis:
dō p̄ficiēs et semp̄ seipo robustior
dom⁹ aūt saul decrescēs q̄tidie. Natiq; sunt
filij dō in hebron. Fuitq; primogenit⁹ eius
amon de achinoen iesrahelitē: et post eum
Cheleab de abigail uxore nabal carmeli.
porro tertⁱ⁹ absalon filⁱ⁹ maacha filie tho-
lomai regis gessur. Quart⁹ aūt adonias fi-
li⁹ agith. et q̄ntus saphacias filius abithal
Sextus q̄; hietraam de egla uxore dō. Hi
nati sūt in hebron. Cū g̈ esset preliū inē do
mū saul ⁊ domū dō: abner filⁱ⁹ ner regebat
domū saul. Fuerat aūt sauli ꝯcubina noīe
respha filia achia: īgressusq; ē ad eā abner
Dixitq; hisboseth ad abner. Quare ingres-
sus es ad ꝯcubinā patris mei: Qui iratus
nimis p̄ter verba hisboseth: ait. Nunquid
caput canis ego sum aduersum iudam ho-
die: q̄ fecerim misericordiā sup̄ domū saul
patris mei: et sup̄ frēs et p̄rimos eius: et
non tradidi te in manu dauid. et tu requi-
sisti in me q̄ argueres pro muliere hodie.
Hec faciat deus abner: et hec addat ei: nisi
quō iurauit dn̄s dauid sic faciā cum eo ut
transferet regnū de domo saul. et eleuetur
thronus dō sup̄ israhel ⁊ sup̄ iudam a dan
usq; bersabee. Et nō potuit rndere ei q̄q̄:
quia metuebat illū. Misit ergo abner nun-
cios ad dō in hebron pro se: dicēs. Cuius
est terra: Et ut loquerētur. Fac mecū ami-
citias et erit manus mea tecum: et reducā
ad te vniuersum israhel. Qui ait. optime.
Ego faciā tecum amicitias. sed vnam rem
peto a te: dicens. Nō videbis faciem meam
antēq; adduxeris mihi michol filiam saul.
et sic venies et videbis me. Misit aūt dauid
nuncios ad hisboseth filium saul: dicens.
Redde uxorem meā michol quam despondi
mihi centum preputijs philistijm. Misit g̈
hisboseth: ⁊ tulit eam a viro suo phaltiel
filio lais. Sequebaturq; eaz vir suus plo-
rans usq; baurim: et dixit ad eū abner. Ua
de et reuertere. Qui reuersus ē. Sermonē
q̄; intulit abner ad seniores israhel: dicens.
Tam heri q̄; nudiustertius querebatis dō
ut regnaret sup̄ vos. Nunc g̈ facite q̄m dn̄s
locutus est ad dauid: dicens. In manu ser
ui mei dauid saluabo pl̄um meum israhel
de manu philistijm ⁊ omniū inimicoz eⁱ⁹.
Locutus est aūt abner etiā ad beniamin.
Et abijt ut loqueretur ad dauid in hebron
omnia que placuerāt israeli ⁊ vniuerso bē-
iamin: venitq; ad dauid in hebron cū vigi-
ti viris. Et fecit dauid abner et viris eius
qui venerant cū eo ꝯuiuiū. Et dixit abner
ad dauid. Surgam ut ꝯgregem ad te dn̄m
meū regē omnē israhel ⁊ ineam tecū fedus
et imperes omnib⁹ sicut desiderat aīa tua.
Cum g̈ deduxisset dauid abner. et ille isset
in pace: statim pueri dō et ioab venerunt
cesis latronib⁹ cum p̄da magna nimis. Ab
ner aūt non erat cū dauid in hebron q̄; ia
dimiserat eū et p̄fect⁹ fuerat in pace ⁊ ioab
⁊ oīs exercitus q̄ erant cū eo: postea ve-
nerant. Nūciatū est itaq; ioab a narrātib⁹
Uenit abner filius ner ad regez. ⁊ dimisit
eū ⁊ abijt in pace. Et ingressus ē ioab ad re
gem et ait. Quid fecisti: Ecce venit abner
ad te. Quare dimisisti eum et abijt et reces-
sit: Ignoras abner filium ner q̄m ad hoc

venit ad te vt deciperet te: ⁊ sciret exitum tuū ⁊ introitū tuū. ⁊ nosset oīa que agis. Egressus itaq; ioab ad dō misit nūcios p⁹ abner: ⁊ reduxit eū a cisterna sira ignorā te dō. Cūq; redisset abner ī hebron seorsū abduxit eū ioab ad mediū porte. vt loq̄ret̄ ei in dolo: ꝑcussit illū ibi ī inguine ⁊ mortuus ē: in vltōem sanguīs asahel frīs eius Qd cū audisset dō rem iaz gestā: ait. Mūdus ego sū et regnū meū apud deū vsq; in sempiternuz a sanguine abner filij ner. et veniat sup caput ioab ⁊ sup oēm domum pr̄is ei⁹. nec deficiat d̄ domo ioab fluxū semīs sustinēs ⁊ leprosus. ⁊ tenēs fusū: ⁊ cadens gladio ⁊ indigens pane. Igit̄ ioab ⁊ abisai fr̄ ei⁹ int̄fecerūt abner: eo q̄ occidisset asahel frēz eoꝝ ī gabaon ī p̄lio. Dixit aūt dō ad ioab: ⁊ ad oēz populū q̄ erat cū eo. Scīdite vestimēta vr̄a ⁊ accīgimī saccis ⁊ plāgite añ exeq̄as abner. Porro rex dō seq̄bat̄ feretrū. Cūq; sepelissent abner ī hebrō leuauit rex dō vocē suā ⁊ fleuit super tumulū abner. Fleuit at̄ ⁊ oīs ꝓpl̄us. Plāgensq; rex ⁊ lugēs abner ait. Nequaq̄ (vt mori solent ignaui) mortu⁹es abner. man⁹tue ligate nō sūt. et pedes tui nō sūt ꝯpedibꝫ aggrauati: sz sicut solēt cadere corā filijs iniq̄tatis sic corruisti. Cōgeminās q; oīs ꝓpl̄s: fleuit sup eū. Cūq; venisset vniuersa multitudo cibū cape cū dō clara adhuc die. iurauit dō: dicēs. Hec faciet mihi de⁹ ⁊ hec addat: si añ occasū solis gustauero panē vel aliud quicq̄. Oīsq; ꝓpl̄us audiuit: et placuerūt eis cūcta q̄ fecit rex in ꝯspectu oīs ꝓpl̄i. Et cognouit omē vulg⁹ ⁊ vniuers⁹ isrl̄ in die illa: qm̄ nō actū fuisset a rege vt occideret̄ abner fili⁹ ner. Dixit q̄ rex ad ꝑuos suos. Nū ignoratis qm̄ prīceps et maxim⁹ cecidit hodie in israel: Ego aūt adhuc delicat⁹ ⁊ vnctus rex. Porro viri isti filij saruie duri mihi sunt. Retribuat dominus facienti malū iuxta malitiam suam. Capitulum. IIII.

Audiuit āt hisboseth fili⁹ saul q̄ cecidisset abner ī hebrō. et dissolute sūt man⁹ ei⁹: oīsq; isrl̄ ꝑturbat⁹ ē. Duo aūt viri principes latronū erāt filio saul: nom̄ vni baana ⁊ nomē alteri rechab filij rēmō berothite de filijs beniamin. Siquidē et beroth reputata ē ī beniamī. Et fugerūt berothite ī gethaim fuerūtq; ibi aduene vsq; ad tempus istud Erat aūt ionathe filio saul fili⁹ debil̄ pedibus. Quinquēnis em̄ fuit qñ venit nūci⁹ de saul ⁊ ionatha ex isrl̄. Tollēsq; itaq; eū nutrix sua fugit. Cūq; festinaret vt fugeret: cecidit. ⁊ claudus effect⁹ est: habuitq; vocabulū miphiboseth. Venientes igit̄ filij remmon berothite rechab et banaa īgressi sunt feruente die domū hisboseth: q̄ dormiebat sup stratū suū meridie. ⁊ hostiaria dom⁹ purgans triticū obdormiuit. Ingressi sūt aūt domū latēter assumētes spicas tritici. ⁊ ꝑcusser̄t eū ī inguine rechab ⁊ banaa frater eius: ⁊ fugerunt. Cū autez ingressi fuissent domū ille dormiebat sup lectum suum in conclaui: ⁊ ꝑcucientes interfecerunt eum. Sublatoq; capite eius: abierūt ꝑ viam deserti tota nocte: ⁊ attulerunt caput hisboseth ad dauid in hebrō Dixeruntq; ad regem. Ecce caput hisboseth filij saul īimici tui q̄ querebat animā tuā: ⁊ dedit dñs dño nr̄o regi vltōem hodie de saul ⁊ de semine eius. Rñdens autē dauid rechab ⁊ banaa fratri eius filijs rēmō berothite: dixit ad eos. Viuit dñs qui eruit animā meam de omni angustia: qm̄ eum q̄ annūciauerat mihi ⁊ dixerat mortuus ē saul q̄ putabat se prospera nūciare tenui ⁊ occidi eum in sicelech. cui oportebat me mercedem dare ꝑ nūcio. Quanto magis nūc cum homines impij interfecerunt virū innoxiū in domo sua sup lectuz suum nō queram sanguinē eius de manu vestra: et auferam vos de terra: Precepit itaq; dauid pueris suis: ⁊ interfecer̄t eos p̄cidentesq; man⁹ ⁊ pedes eoꝝ suspenderūt eos sup piscinam in hebron. Caput autē hisboseth tulerūt: et sepelierunt in sepulchro abner in hebron. Ca. V.

Et venerunt vniuerse tribus israel ad dauid in hebron dicentes. Ecce nos os tuum ⁊ caro tua sumus. Sz ⁊ heri ⁊ nudiustertius cum esset saul rex sup nos: tu eris educēs et reducens israhel. Dixit autem domin⁹ ad te. Tu pasces ꝓpl̄m meum israhel: ⁊ tu eris dux sup israel. Venerūt q̄ ⁊ seniores israel ad regē ī hebrō. ⁊ ꝑcussit cū eis rex dō fedus in hebron corā dño: vnxeruntq; dauid in regem sup israel. Filius triginta annoꝝ erat dauid cuz regnare cepisset. et

quadraginta ānis regnauit. In hebrō regnauit sup iudam septē annis. ⁊ sex mēsibus. in hierl'm aūt regnauit trigintatribꝰ annis sup omnē isrl' ⁊ iudaz. Et abijt rex ⁊ oēs viri q̄ erant cū eo ī hierl'm ad iebuseū hītatorē terre. Dictūq; ē dd̄ ab eis. Nō īgredieris huc nisi abstuleris cecos ⁊ claudos dicētes. Nō ingrediet̄ dauid huc. Cepit aūt dauid arcē syon. hec ē ciuitas dd̄. Proposuerat em̄ dauid in die illa p̄miū q̄ ꝑcussisset iebuseū ⁊ tetigisset domatū fistulas: ⁊ abstulisset cecos ⁊ claudos odientes aīam dd̄. Idcirco dr̄ in ꝓuerbio. Cecus et claudus nō intrabūt in tēplū. Hītauit aūt dauid ī arce syon ⁊ vocauit eam ciuitatē dauid. ⁊ edificauit ꝑ gyꝝ amello ⁊ intrinsecꝰ. Et egrediebat̄ ꝓficiēs atq; succrescēs ⁊ dn̄s deus exercituū erat cuz eo. Misit q̄ꝫ hiram rex thiri nūcios ad Dauid ⁊ ligna cedrina. et artifices lignoꝝ. artificesq; lapidū ad parietes: ⁊ edificauerūt domū dd̄ Et cognouit dauid qm̄ cōfirmasset eū dominꝰ regē sup isrl': ⁊ qm̄ exaltasset regnuz eius sup ꝓpl'm suū israel. Accepit ergo dauid adhuc concubinas ⁊ vxores de hierl'm postq̄ venerat de hebron. Natiq; sūt dd̄ et alij filij ⁊ filie: ⁊ hec noīa eoꝝ q̄ nati sūt ei in hierl'm. Samna ⁊ sobab ⁊ nathan ⁊ salomon ⁊ iabaar et helisua ⁊ nepheg et iaphia ⁊ helisama ⁊ heliada et helipheleth. Audier̄t g̊ philistijm q̄ vnxissent dd̄ ī regē sup isrl': ⁊ ascenderūt vniuersi vt quererēt dauid. Qd̄ cū audisset dauid descendit in p̄sidiū. Philistijm autez venientes: diffusi sunt in valle raphaim. Et cōsuluit dauid dn̄m dicens. Si ascendā ad philistijm. ⁊ si dabis eos in manu mea: Et dixit dn̄s ad dauid. Ascēde. qꝛ tradēs dabo philistijm ī manu tua. Venit ergo dd̄ ī baalpharasim ⁊ ꝑcussit eos ibi et dixit. Diuisit dominus inimicos meos coram me: sicut diuidunt̄ aque. Propterea vocatū est nomē loci illiꝰ baalpharasiz. Et reliq̄rūt ibi sculptilia sua: q̄ tulit dauid et viri eiꝰ. Et addiderūt adhuc philistijm vt ascenderent: et diffusi sūt in valle raphaim. Cōsuluit aūt dauid dn̄m. Si ascendā contra philisteos: ⁊ tradas eos in manꝰ meas: Qui respōdit. Nō ascēdas ꝯtra eos: sz gira pꝰ tergū eorū. et venies ad eos ex aduerso piroꝝ. Et cū audieris sonitū gradiētis ī cacumine piroꝝ tūc inibis prelium: qꝛ tunc egrediet̄ dn̄s ante faciem tuam vt ꝑcutiat castra philistijm. Fecit itaq; dauid sicut p̄cepat ei dominus. ⁊ ꝑcussit philistijm de gabaa vsq; dum venias gazer. Ca. VI.

Congregauit aūt rursū dd̄ oēs electos ex isrl' triginta milia. Surrexitq; dd̄ ⁊ abijt ⁊ vniuersus ꝓpl's q̄ erat cū eo de viris iuda vt adducerent archam dei. sup quam inuocatū ē nomen dn̄i exercituū sedentis ī cherubin sup eam. Et imposuerūt archā dei super plaustꝝ nouū. Tulerūtq; eā de domo aminadab: q̄ erat ī gabaa. Oza at̄ et haio filij aminadab minabāt plaustrū nouū. Cūq; tulissent eaz de domo aminadab q̄ erat in gabaa: custodiens archaz dei: haio p̄cedebat archā dei. dauid aūt ⁊ omnis isrl' ludebant corā dn̄o: ī omībꝰ lignis fabrefactis ⁊ citharis ⁊ liris ⁊ timpanis ⁊ sistris ⁊ cībalis. Postq̄ aūt venerūt ad areā nachor extendit oza manū ad archā dei ⁊ tenuit eā: quoniā calcitrabāt boues ⁊ declinauerunt eā. iratusq; ē indignatōne dn̄s cōtra ozā: ⁊ ꝑcussit eū sup temeritate: qui mortuꝰ est ibi. iuxta archaz dei. Cōtristatꝰ est at̄ dauid eo q̄ ꝑcussisset dn̄s ozaz. ⁊ vocatum est nomē loci illius ꝑcussio oza vsq; ī diez hanc. Et extimuit dauid dn̄m in die illa dicens. Qūo ingredietur ad me archa dn̄i: Et noluit diuertere ad se archam dn̄i in ciuitatē dauid: sz diuertit eā in domuz obededon gethei. Et habitauit archa dn̄i ī domo obededon gethei tribꝰ mēsibꝰ. et bn̄dixit dn̄s obededon: ⁊ omnē domum eius. Nūciatūq; est regi dauid. q̄ bn̄dixissz dn̄s obededon ⁊ oīa eiꝰ ꝓpter archā dei. Dixitq; dauid. ibo ⁊ reducā archā cum benedictōne in domū meaz. Abijt ergo dauid. et adduxit archam dei de domo obededon in ciuitatem dauid cū gaudio: ⁊ erant cū dd̄ septem chori: ⁊ victima vituli. Cunq; trāscendissent q̄ portabāt archā dn̄i sex passus immolabāt bouē ⁊ ouē et arietem: et Dauid ꝑcutiebat in organis armigatis: et saltabat totis viribꝰ añ dn̄m. Porro dd̄ erat accinctꝰ ephot lineo: ⁊ dauid ⁊ omīs domꝰ isrl' ducebant archā testamenti dn̄i in iubilo ⁊ in clangore bucine. Cūq; ītrasset archa dn̄i ī ciuitatē dauid. michol filia saul ꝓspiciens ꝑ fenestrā vidit regē dauid

ſubſilientẽ atq; ſaltantẽ corã dño: ⁊ deſpexit eũ ĩ corde ſuo. Et introduxerũt archã dñi. ⁊ impoſuerũt eã in loco ſuo in medio tabernacli qđ tetẽderat ei dd. ⁊ obtulit dd olocauſta corã dño ⁊ pacifica. Cunq; cõpleſſet offerens olocauſta ⁊ pacifica. bñdixit ꝓplo in noĩe dñi exercituũ. Et ptit⁹ eſt multitudini vniuerſe iſrael tã viro q̃ mulieri ſingulis collyridã panis vnã: ⁊ aſſaturã bubale carnis vnã. ⁊ ſimilam frixaz oleo. Et abiit omnis popul⁹ vnuſquiſq; in domũ ſuaz. Reverſuſq; ẽ dauid vt bñdiceret domui ſue: et egreſſa Michol filia ſaul ĩ occurſum dauid ait. Q̃glorioſus fuit hodie rex iſrl' diſcooperiẽs ſe añ ancillas ſeruoꝝ ſuoꝝ. ⁊ nudat⁹ ẽ quaſi ſi nudet vnus ꝺ ſceleris. Dixitq; dauid ad Michol. Viuit dñs: qz ludã añ dñm q̃ elegit me potiuſq̃ patrẽ tuũ ⁊ q̃ omnẽ domũ ei⁹. ⁊ ꝑcepit mihi vt eſſem dux ſup populũ dñi in iſrahel. Et ludam: ⁊ vilior fiam pluſq̃ factus ſuz. ⁊ ero humilis in oculis meis. ⁊ cuz ancill' de quibus locuta es glorioſior apparebo. Igit̃ Michol filie ſaul nõ eſt natus filius vſq; in diem mortis ſue. Ca. VII.

Factũ ẽ aũt cuz ſediſſet rex ĩ domo ſua ⁊ dñs dediſſz ei requem vndiq; ab vniuerſ ĩimicis ſuis: dixit ad nathan ꝓphetaz. videſne q̃ ego habitẽ ĩ domo cedrĩa. ⁊ archa dei poſita ſit ĩ medio pelliũ. Dixitq; nathan ad regem. Omne qđ eſt in corde tuo vade fac: qz dñs tecũ eſt. Factũ ẽ autẽ in illa nocte: ⁊ ecce ſermo dñi ad nathan dicens. Vade ⁊ loq̃re ad ſeruum meũ dauid. Hec dicit dñs. Nũq̃d tu edificabis mihi domũ ad habitandum neq; eñ habitaui ĩ domo ex die illa q̃ eduxi iſrael de terra egipti vſq; in diẽ hanc: ſz ambulabã in tabernaculo ⁊ in tentorio ꝑ cũcta loca q̃ tranſiui cũ oĩbo filijs iſrahel Nũquid loquẽs locut⁹ ſum ad vnã de tribubus iſrael: cui ꝑcepi vt paſceret ꝓplm meũ iſrl' dicẽs. Quare nõ edificaſti mihi domũ cedrinã? Et nũc hec dices ſuo meo dd. hec dicit dñs exercituũ. Ego tuli te ꝺ paſcuis ſequentẽ greges: vt eſſes dux ſup populũ meũ iſrl'. ⁊ fui tecũ in oĩbo vbicũq; ambulaſti. ⁊ interfeci vniuerſos ĩimicos tuos a facie tua: feciq; tibi nomẽ grãde. iuxta nomẽ magnoꝝ q̃ ſũt ĩ terra. Et ponã locuz ꝓplo meo iſrael. ⁊ plantabo eũ et habitabo

cum eo. ⁊ nõ turbabit̃ ampli⁹: nec addent filij iniq̃tatis vt affligant eũ ſicut pri⁹ ex die q̃ ꝓſtitui iudices ſup ꝓplm meũ iſrael. Et requiez dabo tibi ab oĩbo ĩimicis tuis. ꝓdicetq; tibi dñs q̃ faciat tibi dñs domuz Cũq; ꝛpleti fuerĩt dies tui ⁊ dormieris cũ ꝑribo tuis. ſuſcitabo ſemẽ tuũ p⁹te qđ egre dietur ꝺ vtero tuo ⁊ firmabo regnũ ei⁹. Ipe edificabit domũ nomi meo ⁊ ſtabiliã thronuz regni ei⁹ vſq; in ſempiternũ. Ego ero ei in patrẽ. et ipe erit mihi in filiũ. Qui ſi inique aliq̃d geſſerit: arguã eum in virga virorꝝ: ⁊ in plagis filiorꝝ hominũ. Miſericordiã autẽ meã nõ auferã ab eo. ſicut abſtuli a ſaul: quẽ amoui a facie mea. Et fidelis erit domus tua et regnũ tuũ vſq; in eternũ añ faciẽ meã: ⁊ thron⁹ tu⁹ erit firmus iugit̃. Scdm oĩa verba hec et iuxta vniuerſaz viſionẽ iſtã: ſic locut⁹ ẽ nathan ad dd. ingreſſus eſt autẽ rex dauid ⁊ ſedit corã dño ⁊ dixit. Quis ego ſũ dñe deus et que domus mea qz adduxiſti me hucuſq;: Sz ⁊ hoc paruz viſum ẽ ĩ ꝓſpectu tuo dñe de⁹ meus niſi loq̃reris etiaz de domo ſerui tui ĩ longinquũ. ita ẽ eñ lex ab adam dñe deus. Quid g̃ addere poterit adhuc dd: vt loquat̃ ad te: Tu eñ ſcis ſeruũ tuum dñe deus. ꝓpter verbũ tuũ ⁊ ſm cor tuũ feciſti oĩa magnalia hec. ita vt notũ faceres ſeruo tuo. ideirco magnificatus es dñe deus qz nõ ẽ ſil'is tui: neq; ẽ de⁹ extra te ĩ oĩbo q̃ audiuim⁹ auribo nr̃is. Que ẽ aũt vt populus tu⁹ iſrl' gẽs ĩ terra ꝓpter quã iuit de⁹ vt redimeret eã ſibi ĩ populuz ⁊ poneret ſibi nomẽ faceretq; eis magnalia ⁊ honorabilia ſup terraz. a facie ꝓpli tui dñe quẽ redemiſti tibi ex egipto gẽtẽ ⁊ deũ ei⁹: Firmaſti eñ tibi ꝓplm tuũ iſrl' ĩ populũ ſempiternũ. et tu dñe de⁹ fact⁹ es eis in deuz. Nũc g̃ dñe deus verbũ qđ locut⁹ es ſup ſeruum tuũ ⁊ ſup domũ ei⁹ ſuſcita in ſempiternũ: ⁊ fac ſicut locut⁹ es vt magnificet̃ nomẽ tuũ vſq; in ſempiternũ. atq; dicat̃. Dñe de⁹ exercituũ de⁹ ſup iſrael. ⁊ dom⁹ ſerui tui dauid erit ſtabilita corã dño: qz tu dñe exercituũ de⁹ iſrahel reuelaſti aurẽ ſerui tui dicens. domuz edificabo tibi. ꝓterea ĩuenit ſeruus tu⁹ corſuuz vt oraret te oõne hac. Nũc ergo domine de⁹ tu es deus. ⁊ verba tua erunt vera. Locutus es eñ ad ſeruũ tuũ bona hec incipe ergo ⁊ bñdic domui ſerui tui vt ſit in

sempiternũ corã te. qꝛ tu dñe deꝰ locutꝰ es
ꝛ benedictione tua bñdicet̃ domꝰ serui tui
in sempiternum. Ca. VIII.

Factuꝫ ẽ aũt pꝰ hec per-
cussit dauid philistijm ꝛ huĩliauit
eos: ꝛ tulit dd̃ frenũ tributi d̃ ma
nu philistijm: ꝛ ꝑcussit moab ꝛ mẽsus est
eos funiculo coequãs terre. Mẽsus ẽ aũt
duos funiculos. vnũ ad occidendũ. ꝛ vnũ
ad viuificanduꝫ. Factusqꝫ ẽ moab dd̃ ser-
uiẽs sub tributo. ꝛ ꝑcussit dd̃ adadezer fi-
liũ roob regẽ soba. qñ ꝓfectus ẽ vt dñare
tur sup̃ flumẽ eufraten. ꝛ captis dauid ex
ꝑte eiꝰ milleseptingentis equitibꝫ ꝛ vigĩti
milibꝫ peditũ: subneruauit om̃es iugales
curruũ. Dereliq̃t aũt ex eis centũ currꝰ.
venit quoqꝫ siria damasci. vt p̃sidiũ ferret
adadezer regi soba. ꝛ ꝑcussit dd̃ d̃ siria vi-
gintiduo milia viroꝝ: ꝛ posuit dauid p̃si-
diũ in siria damasci. factaqꝫ ẽ siria dauid
ꝟuiẽs sub tributo. Seruauitqꝫ dñs dauid
in omnibꝫ ad quecũqꝫ ꝓfectꝰ est. ꝛ tulit dd̃
arma aurea ꝛ torques q̃ habebãt ꝟui ada
dezer: ꝛ detulit ea ĩ hierl̃m. ꝛ de bethe et de
beroth ciuitatibꝫ adadezer tulit rex dauid
es multũ nimis. de quo fecit salomon oĩa
vasa erea in templo. ꝛ mare eneũ ꝛ colũ-
nas et altare. Audiuit at̃ thou rex emath
q̃ ꝑcussisset dauid omne robur adadezer.
ꝛ misit thou ioram filiũ suũ ad regem dd̃
vt salutaret eũ congratulans: ꝛ grãs age-
ret eoq̃ expugnasset adadezer ꝛ ꝑcussissꝫ
eũ. Hostis quippe erat thou adadezer. ꝛ in
manu eiꝰ erãt vasa aurea ꝛ vasa argentea
ꝛ vasa erea: q̃ ꝛ ip̃e sct̃ificauit rex dauid
dño cũ argento ꝛ auro: q̃ sanctificauerat
de vniuersis gentibꝫ q̃s subegerat de siria
ꝛ moab ꝛ filijs ammõ ꝛ philistijm et ama-
lech: ꝛ de manubijs adadezer filij roob re
gis soba. Fecit q̃ꝫ sibi dauid nomen cũ re-
uerteret̃ capta siria ĩ valle salinarũ cesis
decem ꝛ octo milibꝫ: ꝛ in gebelẽ ad viginti
tria milia: et posuit in ÿdumea custodes
statuitqꝫ p̃sidiũ: ꝛ facta est vniuersa ÿdu-
mea ꝟuiens dauid. ꝛ ꝟuauit dñs dauid in
omnibꝫ ad quecũqꝫ ꝓfectꝰ est: et regnauit
dauid sup̃ omnez israel: faciebat q̃ꝫ dauid
iuditiũ ꝛ iustitiã omĩ ꝓpl̃o suo. Joab aũt
filiꝰ saruie erat sup̃ exercitũ. Porro iosa-
phat filiꝰ achilud erat a cõmẽtarijs: et sa-
doch filius achitob ꝛ abimelech filiꝰ abia-
thar erãt sacerdotes. ꝛ saraias scriba. ba-
naias at̃ filiꝰ ioiade sup̃ cherethi ꝛ felethi
Filij autẽ dauid sacerdotes erant. et dixit
dauid. Putasne est aliquis qui remãserit
de domo saul vt faciam cũ eo misericordiã
ꝓpter ionathan. Capitulum. IX.

Erat autẽ dauid de do-
mo saul ꝟuꝰ noĩe siba. Quẽ cũ vo-
cassꝫ rex ad se dixit ei. Tu ne es si-
ba? ꝛ ille rñdit. ego sũ ꝟuꝰ tuꝰ ꝛ ait rex. nũ
q̃d sup̃est aliq̃s de domo saul: vt faciã cuꝫ
eo miscd̃iam? Dixitqꝫ siba regi. Sup̃est fi
liꝰ ionathe debil̃ pedibꝫ. vbi ĩq̃t ẽ? ꝛ siba ad
regẽ. ecce ait ĩ domo ẽ machir filij amihel
ĩ lodabar. Cũ at̃ venisset miphiboseth fili
us ionathe filij saul ad dd̃. corruit ĩ faciẽ
suã ꝛ adorauit. Dixitqꝫ dd̃ miphiboseth. q̃
rñdit. Assũ ꝟuꝰ tuꝰ. ꝛ ait ei dd̃. Ne timeas
qꝛ faciẽs faciã in te miscd̃iam ꝓpter iona-
than p̃rem tuũ: ꝛ restituã tibi oẽs agros
saul p̃ris tui. ꝛ tu comedes panẽ in mensa
mea semp̃. Qui adorãs eũ dixit. Quis ego
sũ seruꝰ tuus. qm̃ respexisti sup̃ canẽ mor
tuũ similem mei? vocauit itaqꝫ rex sibam
puerũ saul. et dixit ei. Om̃ia quecũqꝫ fue-
runt saul ꝛ vniuersã domũ eiꝰ dedi filio do
mini tui. Opare igit̃ ei terrã tu et filij tui
ꝛ serui tui: ꝛ inferes filio dñi tui cibos vt
alat̃. miphiboseth autez filius dñi tui co-
medet semp̃ panẽ sup̃ mensã meã. erãt au
tem sibe q̃ndecim filij ꝛ viginti ꝟui. Dixit
qꝫ siba ad regẽ. Sic iussisti dñe mi rex ser
uo tuo: sic faciet ꝟuꝰ tuus: ꝛ miphiboseth
comedet sup̃ mensã meã quasi vnꝰ de filijs
regis. Habebat aũt miphiboseth filiuꝫ ꝑ-
uulum nomine micha. Omnis v̄o cogna-
tio domꝰ sibe ꝟuiebat miphiboseth. porro
miphiboseth habitabat in hierusalẽ. quia
de mensa regis iugiter vescebatur: et erat
claudus vtroqꝫ pede. Ca. X.

Factũ est autẽ post hec
vt moreret̃ Naas rex filioꝝ ãmõ
ꝛ regnauit anon filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Di-
xitqꝫ dauid. Faciã miscd̃iam cũ anõ filio
naas: sicut fecit p̃r eiꝰ mecũ miscd̃iam. mi
sit g̃ dauid cõsolans eũ ꝑ seruos suos sup̃
patris interitu. Cum autẽ venissent serui
dauid in terram filioꝝ ammon: dixerunt
prĩcipes filioꝝ ammon ad anon dominũ
suũ. Putas q̃ ꝓpt̃ honorẽ p̃ris tui miserit

dō ad te consolatores: ⁊ nō ideo vt te inue
stigaret ⁊ exploraret ciuitatē: ⁊ euerteret
eā. misit dō seruos suos ad te. Tulit itaq;
āmon ꝓuos dauid. rasitq; dimidiā partē
barbe eoꝝ. ⁊ p̄cidit vestes eoꝝ medias vs-
q; ad natēa. ⁊ dimisit eos. Qd̄ cū nūciatū
eēt dō: misit in occursū eoꝝ. Erant em̄ vi
ri cōfusi turpiter valde. Et mandauit eis
dō. Manete ī hierīcho donec crescat barba
vr̄a: ⁊ tunc reuertimī. Videntes autē filij
āmon q̄ iniuriā fecissent dō: miserūt ⁊ cō
duxerūt mercede sirū roob. ⁊ sirū soba vi
ginti milia peditū. ⁊ a rege maacha mille
viros. ⁊ ab histob decē milia virorꝝ. Quod
cū audisset dō: misit ioab ⁊ oēm exercitū
bellatorꝝ. Egressi sūt g̃ filij āmon. ⁊ direxe
rūt aciē añ ipsū introitū portē. Sir⁹ autē
soba ⁊ roob ⁊ histob ⁊ maacha. seorsū erāt
in cāpo. Videns g̃ ioab q̄ prepatū eēt ad-
uersū se p̄liū. ⁊ ex aduerso ⁊ post tergū ele
git sibi ex oīb electis isr̄l ⁊ instruxit aciē
ꝓtra sirū. reliquā aūt ptē pp̄li tradidit abi
sai fr̄i suo. q̄ direxerit aciē aduersū filios
āmon. Et ait ioab. Si p̄ualuerīt aduersū
me siri: eris mihi ī adiutoriū. si aūt filij ā-
mō p̄ualuerīt aduersū te: auxiliabor tibi.
Esto vir fortis. ⁊ pugnem⁹ p pp̄lo nr̄o ⁊ ci
uitate dei nr̄i. Dñs aūt faciet qd̄ bonū est
ī ꝓspectu suo. Iniit itaq; ioab ⁊ pp̄s q̄ erat
cū eo certamē cōtra siros. q̄ statī fugerūt
a facie ei⁹. Filij aī āmon videntes q̄ fugis
sent siri. fugerī ⁊ ipi a facie abisai. ⁊ īgres
si sūt ciuitatē. Reuersusq; ē ioab a filijs ā
mon ⁊ venit hierl'm. Videntes igit filij āmō
qm̄ sir⁹ expauit et q̄ corruissent corā isr̄l.
cōgregati sūt pariter. Misitq; adadezer ⁊ e-
duxit siros q̄ erāt trans fluuiū. et adduxit
eoꝝ exercitū. Sobach aī mgr̄ militie ada
dezer erat princeps eoꝝ. Qd̄ cū nūciatū eēt
dō ꝓtraxit oēm isr̄lez ⁊ trāsiuit iordanen
venitq; in helā. Et direxerūt acies siri ex
aduerso dauid: et pugnauerūt ꝭ isr̄l. Fu-
gerītq; siri a facie isr̄l: ⁊ occidit dō de siris
septingētos currus ⁊ q̄draginta milia eq̄-
tum. ⁊ sobach principē militie percussit. q̄
statim mortu⁹ ē. Videntes aūt vniuersi re
ges q̄ erant ī p̄sidio adadezer se victos ab
isr̄l expauerūt ⁊ fugerūt q̄nq̄ginta ⁊ octo
milia coram israel. Et fecerūt pacē cū isr̄l
et seruierunt eis. timuerūtq; siri auxiliū
prebere filijs ammon.

Capitulum. XI.

Factū est aūt vertēte an
no (eo tēpore quo solent reges ad
bella ꝓcedē) misit dauid ioab ⁊ ꝑ-
uos suos cū eo. ⁊ vniuersū israel: ⁊ vasta-
uerūt filios āmon ⁊ obsederūt rabba. Da
uid aūt remānsit in hierl'm. Dū hec agerē-
tur accidit quadā die vt surgeret dauid ꝺ
stratu suo post meridiē: ⁊ deābularet ī so-
lario dom⁹ regie. vidit q; mulierē se lauā-
tē ex aduerso sup solariū suū. Erat autē
mulier pulcra valde. Misit ergo rex: ⁊ re-
quisiuit q̄ esset mulier. Nūciatūq; ē ei: q̄
ipa eēt bersabee filia heliā vxor vrie ethei
Missis itaq; dauid nūcijs tulit eā. Que cū
ingressa esset ad illū. dormiuit cū ea. Sta
timq; sanctificata est ab īmunditia sua. ⁊
reuersa est domū suā concepto fetu. Mit-
tēsq; nunciauit dauid: ⁊ ait. Concepi. mi
sit aūt dauid ad ioab: dicēs. Mitte ad me
vriā ethеū. misitq; ioab vriā ad dauid. Et
veīt vrias ad dauid. Quesiuitq; dauid q̄-
rectē ageret ioab ⁊ populus. ⁊ quō admī-
strarē bellū. Et dixit dauid ad vriā. vade
in domuz tuā: ⁊ laua pedes tuos. Et egres
sus est vrias de domo regis. secutusq; ē eū
cibus regi⁹. Dormiuit autē vrias añ por
tā domus regie cum alijs seruis dñi sui. ⁊
nō descēdit ad domum suā. Nunciatumq;
est dauid a dicentibus. Nō iuit vrias ī do
mum suā. Et ait dauid ad vriā. Nunquid
non de via longinqua venisti: Quare nō
descendisti in domum tuam: Et ait vrias
ad dauid. Archa dei ⁊ isr̄l et iuda habitāt
in papilionibus. ⁊ dñs meus ioab et serui
dñi mei super faciem terre manent. ⁊ ego
ingrediar domuz meā vt comedā et bibaz
et dormiam cum vxore mea. Per salutem
tuā et per salutē aīme tue non faciaz rem
hanc. Ait ergo dauid ad vriam. mane hic
etiaz hodie ⁊ cras: et dimittam te. mansit
vrias ī hierusalē in die illa et altera. et vo
cauit eū dauid: vt comederet corā se ⁊ bi-
beret: ⁊ inebriauit euz. Qui egress⁹ vespe:
dormiuit in stratu suo cū ꝑuis dñi sui: et ī
domū suā ñ descēdit. Factū ē g̃ mane ⁊ scri
psit dauid epl'az ad ioab: misitq; p manuz
vrie scribēs ī epl'a. Ponite vriā ex aduer-
so belli vbi fortissimū ē p̄liū. et derelinq̄te
eū vt ꝓcussus intereat. Igit cū ioab obsi-
deret vrbē: posuit vriā ī loco: vbi sciebat

viros esse fortissimos. egressiq; viri de ciui
tate bellabant aduersũ ioab. ꝙ ceciderũt ꝺ
ꝑplo suoꝝ dauid. ꝙ mortuꝰ est etiã Vrias
etheus. Misit itaq; ioab ꝙ nũciauit dauid
oĩa verba ꝓlij. ꝑcepitq; nũcio: dicens. Cũ
ꝑpleueris vniuersos sermones belli ad re
gẽ. si eũ videris ĩdignari ꝙ dixerit: q̃re ac
cessistis ad muꝝ vt ꝓliaremĩ. an ignoraba
tis q̃ mlta desup ex muro tela mittãt. q̃s
ꝑcussit abimelech filiũ hieroboal. Nonne
mulier misit sup eũ fragmẽ mole de muro
ꝙ ĩterfecit eũ ĩ thebes: q̃re iuxta muꝝ ac
cessistis: dices. Etiã seruꝰ tuꝰ vrias ethe⁹ ac
cubuit. Abijt g̃ nũtiꝰ. et venit ꝙ narrauit
dauid oĩa q̃ ei ꝑcepat ioab. ꝙ dixit nũtius
ad dauid. Preualuerũt aduersũ nos viri
ꝙ egressi sũt ad nos ĩ agrũ. Nos aũt facto
ĩpetu ꝑsecuti eos sumꝰ vsq; ad portã ciui
tatis. ꝙ direxerũt iacula sagittarij ad ser
uos tuos ex muro desup. Mortuiq; sũt de
seruis regis. Quietiã seruꝰ tuꝰ vrias ethеus
mortuꝰ est. Et dixit ꝺ̃ ad nũciũ. hec dices
ioab. Nõ te frangat ista res. Varieꝰ em̃ euẽ
tus ẽ belli. ꝙ nũc hũc ꝙ nũc illũ ꝓsumit gla
diꝰ. Cõforta bellatores tuos aduersus vr
bem vt destruas eã: ꝙ exhortare eos. Au
diuit aũt vxor vrie q̃ mortuꝰ eẽt vrias vir
suus: ꝙ planxit eũ. Transactoq; luctu mi
sit dauid ꝙ introduxit eam in domũ suam
ꝙ facta est ei vxor: peperitq; ei filiũ. Et di
splicuit verbũ hoc. qꝺ fecerat dauid corã
domino. Capitulum. XII.

Misit q̃ dominꝰ nathan
ad ꝺ̃. q̃ cũ venisset ad eũ: dixit ei
Iudex quidã habuit duos viros. vnus diues
habebat oues ꝙ boues plimos valde. pauper
aũt nihil hẽbat oĩno ꝓter ouẽ vnã puulã:
quã emerat ꝙ nutrierat. ꝙ q̃ creuerat apꝺ
eũ cũ filijs eiꝰ sil̃ de pane illiꝰ comedens. et
de calice eiꝰ bibens: ꝙ in sinu illiꝰ dormiẽs
eratq; illi sicut filia. Cũ aũt pegrinꝰ quidã
venisset ad diuitẽ: ꝓcens illi sumere ꝺ̃ oui
bus ꝙ bobꝫ suis vt exhiberet ꝓuisiũ pegri
no illi q̃ venerat ad se: tulit ouẽ viri pau
peris et ꝓparauit cibos hoĩ q̃ venerat ad
se. Irat⁹ aũt indignatõe dauid aduersꝰ ho
minẽ illum nimis. dixit ad nathan. Viuit
dñs: qm̃ filiꝰ mortis ẽ vir q̃ fecit hoc. Ouẽ
reddet in q̃druplũ: eo q̃ fecerit verbũ istꝺ̃
ꝙ nõ pepercerit. Dixit aũt nathan ad dauid
Tu es ille vir qui fecisti hanc rem. Hec di
cit dñs deus isrl̃. ego vnxi te in regez sup
isrl̃. ꝙ ego erui te de manu saul. ꝙ dedi tibi
domũ dñi tui ꝙ vxores dñi tui in sinu tuo
dediq; tibi domũ isrl̃ ꝙ iuda. etsi pua sunt
ista: adijciaz tibi multo maiora. Quare g̃
ꝓtempsisti verbũ dñi vt faceres malũ in
conspectu meo: Vriaz ethеũ ꝑcussisti gla
dio. ꝙ vxorem illiꝰ accepisti ĩ vxorẽ tibi et
interfecisti euz gladio filioꝝ ammõ. Qꝺ
brez nõ recedet a te gladius de domo tua
vsq; in sempiternũ. eo q̃ despexeris me. et
tuleris vxorem vrie ethei vt eẽt vxor tua
Itaq; hec dicit dñs. ecce ego suscitabo su
per te malũ de domo tua. ꝙ tollam vxores
tuas in oculis tuis ꝙ dabo ꝓximo tuo: et
dormiet cũ vxoribꝫ tuis ĩ oculis solis hui⁹
Tu em̃ fecisti absc̃ditę: ego aũt faciã ver
bũ istud in ꝓspectu omĩs isrl̃. ꝙ in ꝓspectu
solis hui⁹: ꝙ dixit ꝺ̃ ad nathan. Peccaui
dño. Dixitq; nathã ad dauid. Dñs q̃ trã
stulit peccatũ tuum. Nõ morieris. verũtñ
qm̃ blasphemare fecisti inimicos nomen
dñi ꝓpter ꝺ̃bũ hoc: filiꝰ q̃ natꝰ ẽ tibi mor
te morieẽ. ꝙ reuersus est nathan in domum
suam. Percussitq; dñs puulũ quẽ pepezit
vxor vrie dauid. ꝙ deseratꝰ ẽ. Deꝑcatusq;
ẽ dauid dñm pro puulo: ꝙ ieiunauit ꝺ̃ ie
iunio. ꝙ ingressus seorsum iacuit sup ter
ram. venerũt aũt seniores domꝰ eiꝰ: cogẽ
tes eũ vt surgeret de ter̃a. Qui noluit: nec
comedit cũ eis cibũ. Accidit aũt die septia
vt morerer̃ infans: timuerũtq; serui dauid
nũciare ei q̃ mortuꝰ esset puulus. Dixer̃t
em̃: ecce cũ puulus adhuc viueret loq̃ba
mur ad eũ: ꝙ nõ audiebat vocẽ nr̃az: quã
tomagis si dixerimꝰ. mortuꝰ est puer se af
fliget: Cũ ergo dauid audisset seruos suos
musitãtes. intellexit q̃ mortuꝰ esset infã
tulus. Dixitq; ad seruos suos. Nũq̃d mor
tuꝰ ẽ puer: Qui rñdeꝝ ei. Mortuꝰ ẽ. Sur
rexit ergo dauid de terra: et lotꝰ vnctusq;
est. Cũq; mutasset vestem ingressus ẽ do
mũ dñi ꝙ adorauit: et venit in domũ suaz
petiuitq; vt ponerent ei panez et comedit
Dixerũt aũt ei serui sui. Quis ẽ sermo quẽ
fecisti ꝓter infantẽ: cũ adhuc viueret ieiu
nasti ꝙ flebas. mortuo aũ puero surrexisti
ꝙ comedisti panẽ. Qui ait. Propter infã
tem dum adhuc viueret ieiunaui et fleui.
Dicebã em̃. Quis enim scit si forte donet

eũ mihi dñs: ⁊ viuat infãs. Nũc aũt quia mortuus ẽ. q̃re ieiuno: Nũqd potero reuocare eũ ampli⁹? ego vadã magis ad eũ: ille vo nõ reuertet ad me. Et ꝓsolatus ẽ dõ bersabee vxorẽ suã. ingressusq; ad eã. dormiuit cũ ea. Que genuit filium. ⁊ vocauit nomẽ ei⁹ salomon. ⁊ dñs dilexit eũ. Misitq; eũ in manu nathan ꝓphe: ⁊ vocauit nomẽ ei⁹ amabilis dño. eo q; diligeret eũ dñs Igit pugnabat ioab ꝯ rabbath filioꝝ ammõ. ⁊ expugnabat vrbẽ regiã. Misitq; ioab nũcios ad dõ dicens. Dimicaui aduersũ rabba: ⁊ capienda est vrbs aquaꝝ. Nũc igit ꝯgrega reliquã ptẽ ꝑpli ⁊ obside ciuitatẽ ⁊ cape eã. ne cum a me vastata fuerit vrbs nomini meo ascribat victoria. Congregauit itaq; dõ oẽm ꝑplm et ꝑfectus est aduersũ rabba. Cũq; dimicasset: cepit eã. ⁊ tulit dyadema melchon de capite ei⁹ põdo auri talentũ habẽs gẽmas ꝑciosissimas ⁊ imposituꝫ est sup caput dauid. Sꝫ ⁊ ꝑdam ciuitatis asportauit multã valde. populũ q̃; ei⁹ adducens serrauit: ⁊ circũegit sup eos ferrata carpẽta. Diuisitq; cultris ⁊ trãsduxit ĩ tipo latẽrũ. sic fecit vniuersis ciuitatibꝫ filioꝝ ãmon. ⁊ reuersus ẽ dauid ⁊ ois exercit⁹ in hierusalẽ. Ca. XIII.

Actũ ẽ aũt p⁹ hec vt absalõ filij dõ sororẽ speciosissimãꝫ vocabo thamar adamaret ãmon filí⁹ dõ. ⁊ dexiret ĩ eã valde. ita vt ꝑpt̃ amorẽ ei⁹ egrotaret: qꝛ cuꝫ eẽt virgo difficile ei videbat: vt quippiã ĩhoneste ageret cũ ea erat aũt ãmon amic⁹ noie ionadab filius semmaa frĩs dõ. vir prudẽs valde. Qui dixit ad eũ. Quare sic attenuaris macie filí regis p̃ singlos dies: Cur nõ idicas mihi: Dixitq; ei ammõ. Thamar sororẽ fratris mei absalõ amo. Cui rñdit ionadab. Cuba sup lectũ tuũ et languorẽ simula: cũq; venerit pr̃ tu⁹ vt visitet te: dic ei. Veniat oro thamar soror mea vt det mihi cibũ. ⁊ faciat pulmẽtũ vt comedã de manu ei⁹. Accubuit itaq; ammõ. ⁊ q̃si egrotare cepit. cũq; venisset rex ad visitandũ eũ ait ãmõ ad regẽ. Veniat obsecro thamar soror mea vt faciat ĩ oculis meis duas sorbiciũculas: et cibũ patũ capiaꝫ de manu ei⁹. Misit g̃ dõ ad thamar domũ dicẽs. Veni ĩ domũ ammon frĩs tui: et fac ei pulmentũ. Venitq; thamar ĩ domũ ãmõ frĩs sui. ille aũt iacebat. Que tollẽs farinã ꝯmiscuit ⁊ liquefaciẽs ĩ oculi ei⁹ coxit sorbiciũculas: tollẽsq; qd coxerat effudit. ⁊ posuit corã eo. ⁊ noluit comedere. Dixitq; ãmõ. eijcite vniuersos a me. Cũq; eiecissent oẽs: dixit ãmon ad thamar. Infer cibũ ĩ ꝯclaui vt vescar de manu tua. Tulit g̃ thamar sorbiciũculas q̃s fecerat ⁊ ĩtulit ad ãmon frẽm suũ ĩ ꝯclaui. Cũq; obtulisset ei cibũ: apprehendit eã et ait. Veni cuba mecũ soror mea. Que rñdit ei. Noli fr̃ mi. noli oppmẽre me. Neq; hoc phas ẽ ĩ isrl̃. Noli facere stulticiã hãc ego em̃ ferre nõ potero obprobriũ meũ. ⁊ tu eris q̃si vn⁹ de insipientibꝫ ĩ isrl̃. q̃nposti⁹ loq̃re ad regẽ: ⁊ nõ negabit me tibi. Noluit aũt ãmon acq̃escere ꝓcibꝫ ei⁹: sꝫ pualẽs viribꝫ oppressit eã: ⁊ cubauit cũ ea. ⁊ exosam eã habuit odio magno nimis. ita vt maior⁹ eẽt odiũ q̃ oderat eã amore q̃ añ dilexerat. Dixitq; ei ammon. Surge ⁊ vade. Que rñdit. Maior⁹ ẽ hoc malũ qd nũc agis aduersũ me q̃ qd añ fecisti expellẽs me. ⁊ noluit audire eũ. sꝫ vocato puero q̃ ministrabat ei dixit. eijce hãc a me foras. et claude ostiũ p⁹ eaꝫ. Que induta erat talari tunica. huiuscemõi ei filie regis vgines vestibꝫ vtebãt. eiecit itaq; eã minister illi⁹ foras clausitq; fores p⁹ eã. Que aspgens cinerẽ capiti suo scissa talari tunica. impositisq; manibꝫ sup caput suũ: ibat ingrediens et clamãs. Dixit aũ ei absalõ fr̃ su⁹. Nũqd ãmõ fr̃ tu⁹ ꝯcubuit tecũ: Sꝫ nũc soror tace fr̃ tu⁹ ẽ. Neq; affliges cor tuũ p hac re. mã sit itaq; thamar ꝯtabescẽs. ĩ domo absalõ frĩs sui. Cũ aũ audisꝫ rex dõ vba hec ꝯtristat⁹ ẽ valde. ⁊ noluit ꝯtristari spũm ãmõ filij sui: qm̃ diligebat eũ: qꝛ pr̃ogenit⁹ erat ei. Porro nõ ẽ locut⁹ absalõ ad ammõ nec malũ nec bonũ. Oderat em̃ absalõ ammõ eo q; violasset thamar sororẽ suã. Factũ ẽ aũt p⁹ tps biennij vt tonderent̃ oues absalon ĩ balasor q̃ est iuxta ephraim. ⁊ vocauit absalon omẽs filios regis: venitq; ad regem. et ait ad eũ. ecce tondent̃ oues ꝯpui tui. veniat oro rex cuꝫ seruis suis ad seruum suũ. Dixitq; rex ad absalon. Noli fili mi: noli rogare vt veniam⁹ oẽs ⁊ graue m⁹te. Cũ aũt cogeret eum ⁊ noluisset ire bñdixit ei: ⁊ ait absalon ad dauid. Si nõ vis venire: veniat obsecro nobiscum saltẽ ammõ fr̃ meus. Dixitq; ad eũ rex. Nõ est

neceſſe vt vadat tecũ. Coegit itaq; abſalõ eũ: ⁊ dimiſit cũ eo ammon. ⁊ vniuerſos filios regis. Feceratq; abſalon cõuiuiũ. q̃ſi ꝓuiuiũ regis. Precepat aũt abſalõ pueris ſuis: dicẽs. Obſeruate cũ temulent⁹ fuerit ãmon vino: ⁊ dixero vob̃. percutite eũ ⁊ interficite. nolite timere. Ego eñ ſum q̃ ꝑcipio vobis. Roborami ⁊ eſtote viri fortes. Fecerũt ḡ pueri abſalõ aduerſũ ãmon ſicut ꝑcepat eis abſalõ. Surgẽtesq; oẽs filij regis: aſcẽderũt ſingli mulas ſuas ⁊ fugerũt. Cũq; adhuc ꝓgerẽt in itinere: fama puenit ad dauid dicẽs. Percuſſit abſalõ oẽs filios regis. ⁊ nõ remãſit ex eis ſaltez vnus. Surrexit itaq; rex dauid. ⁊ ſcidit veſtimẽta ſua ⁊ cecidit ſup ter̃ã. ⁊ oẽs ſui illi⁹q; aſſiſtebãt ei ſciderũt veſtimẽta ſua. Rñdẽs aũt ionadab fili⁹ ſẽmaa fris dauid dixit. Neeſtimet dñs me⁹ rex q̃ oẽs pueri regis occiſi ſint. Ammon ſol⁹ mortu⁹ ẽ. q̃m in odio Abſalon erat poſit⁹ ex die q̃ oppreſſit thamar ſororẽ ei⁹. Nunc ḡ ne ponat dñs me⁹ rex ſup cor ſuũ verbũ iſtud: dicẽs. oẽs filij regis occiſi ſũt: q̃m ãmon ſolus mortuus ẽ. Fugit aũt abſalõ. Et eleuauit puer ſpeculato⁹ oculos ſuos ⁊ aſpexit. et ecce ꝑplis mult⁹ veniebat ꝑ iter deuiũ ex latere mõtis. Dixit aũ ionadab ad regẽ. Ecce filij r̃gis aſſũt iuxta ꝛbũ ſui tui ſic factũ ẽ. Cũq; ceſſaſſz loq; apparuerũt ⁊ filij r̃gis. Et itrãtes leuauerũt vocẽ ſuã ⁊ fleuerũt. Quz et rex ⁊ oẽs ſui ei⁹ fleuerũt ploratu magno nimis. Porro abſalõ fugiẽs abiit ad tholomai filiũ ãmiur regẽ geſſur. Luxit ḡ dõ filiũ ſuũ ãmõ mltis diebꝫ. Abſalõ aũt cũ fugiſſz ⁊ veniſſz in geſſur fuit ibi tribꝫ ãnis ceſſauitq; rex dõ ꝓſeq; abſalõ: eo q̃ ꝓſolat⁹ eſſet ſup ãmon interitu. Ca. XIIII.

Intelligẽs aũt ioab fili⁹ ſaruie q̃ cor regis verſũ eẽt ad abſalon: miſit thecuã ⁊ tulit inde mulierẽ ſapientẽ. dixitq; ad eã. Lugere te ſimula. ⁊ induere veſte lugubri: ⁊ ne vngaris oleo vt ſis q̃ſi mulier iã pluꝛio tpe lugens mortuũ. Et ingredieris ad regẽ. ⁊ loq̃ris ad eũ ſm̃oẽs huiuſcemõi. Poſuit aũ ioab ꝛbã in ore ei⁹. Itaq; cũ ingreſſa fuiſſet mulier thecuites ad regẽ cecidit coram eo ſup ter̃ã. ⁊ adorauit ⁊ dixit. Hua me rex ⁊ ait ad eã rex. Quid cauſe habes: Que rñdit. Heu mlier vidua ego ſũ. Mortu⁹ ẽ eñ vir meus. ⁊ ancille tue erãt duo filij: q̃ rixati ſũt aduerſũ ſe in agro. nulluſq; erat q̃ eos ꝓhibere poſſet: ⁊ ꝑcuſſit alter alterꝫ ⁊ interfecit eũ. ⁊ ecce ꝓſurgẽs vniuerſa cogtio aduerſũ ancillã tuaz dicit. Trade eũ q̃ ꝑcuſſit frẽm ſuũ vt occidam⁹ eũ ꝓ aĩa frĩs ſui quẽ interfecit ⁊ deleam⁹ heredem. ⁊ q̃rũt extĩguere ſcintillã meã q̃ relicta ẽ: vt nõ ſuꝑſit viro meo nomẽ ⁊ reliq̃e ſup ter̃ã. Et ait rex ad mulierẽ. vade in domũ tuã ⁊ ego iubebo ꝓ te. Dixitq; mulier thecuites ad regẽ. In me dñe mi rex ſit iniq̃tas ⁊ in domo pr̃is mei. rex aũt ⁊ thron⁹ ei⁹ ſit innocens Et ait rex. Qui ꝓdixerit tibi adduc eũ ad me. ⁊ vltra nõ addet vt tangat te. Que ait Recordet̃ rex dñi dei ſui vt nõ multiplicẽtur ꝓximi ſanguis ad vlciſcendum. ⁊ neq̃q̃ interficiant filiũ meũ. Qui ait. viuit dñs q̃ non cadet de capillis filij tui ſup ter̃ã. Dixit ḡ mlier. Loquat̃ ancilla tua ad dominũ meũ regẽ ꝛbũ. ⁊ ait. Loq̃re. Dixitq; mulier. Quare cogitaſti huiuſcemõi rem cõtra ꝓpl'm dei. ⁊ locut⁹ eſt rex verbũ iſtud vt peccet. ⁊ ñ reducat eiectũ ſuũ: Oẽs morimur: ⁊ q̃ſi aq̃ dilabimur in ter̃ã q̃ nõ reuertunt̃. Nec vult de⁹ pire aĩam: ſz retractat cogitãs ne penit⁹ ꝑeat q̃ abiectus ẽ. Nũc igit̃ veni vt loq̃r ad dñm meũ regem ꝛbuz hoc pñte ꝓplo. Et dixit. Ancilla tua Loq̃r ad regẽ: ſi q̃ mõ faciat rex verbũ ancille ſue. Et audiuit rex ꝛba vt liberaret ancillã ſuã de manu oĩm q̃ volebãt de hereditate dñi delere me: me ⁊ filiũ meũ ſil'. Dicat ḡ ancilla tua vt fiat ꝛbũ dñi mei regis ſicut ſacrifitiũ. Sicut eñ angel⁹ dñi ſic ẽ dñs me⁹ rex: vt nec bñdictõe nec maledictõe moueat̃. Uñ ⁊ dñs de⁹ tu⁹ eſt tecũ. Et rñdens rex dixit ad mulierẽ. Ne abſcõdas a me verbũ qd̃ te ĩterrogo. Dixitq; ei mulier. Loq̃re dñe mi rex. Et ait rex. Nunq̃d man⁹ ioab tecũ ẽ in oĩbꝫ illis: Rñdit mulier ⁊ ait. Per ſalutez aĩe mee dñe mi rex: nec ad ſiniſtrã nec ad dexterã eſt ex oĩbꝫ his. q̃ locut⁹ eſt dñs me⁹ rex. Seru⁹ eñ tu⁹ ioab ipe ꝓcepit mihi: ⁊ ipe poſuit in os ancille tue omnia verba hec: vt verterem figurã ſermonis hui⁹. Seruus eñ tuus ioab ꝓcepit iſtud. Tu aũt dñe mi rex ſapiẽs es. ſicut habet ſapientiam angelus dei: vt intelligas oĩa ſup ter̃ã. Et ait rex ad ioab Ecce placatus feci verbũ tuuz. vade ergo

ꝙ reuoca puerꝝ absalõ. Cadensqꝫ ioab sup faciẽ suã in terrã adorauit.ꝙ bñdixit regi Et dixit ioab. Hodie itellexit seruus tuus quꝫ iuenì grãm in oculis tuis dñe mi rex. Feci sti eñ sermonẽ dñe mi rex sui tui. Surrexit ḡ ioab ꝙ abijt ī gessur:ꝙ adduxit absalon ī hierlm. Dixit aũt rex. Reuertat ī domũ suã:ꝙ faciẽ meã nõ videat. Reuersꝰ ẽ itaqꝫ absalõ ī domũ suã:ꝙ faciẽ regis nõ vidit. porro sic absalõ vir nõ erat pulcer ī oi isrl ꝙ decorꝰ nimis. A vestigio pedis usqꝫ ad vticẽ nõ erat ī eo vlla macla.ꝙ q̃ntomagis tõdebat capillos tãtomagis crescebãt. semel aũt ī ãno tõdebat. quꝫ grauabat eũ cesaries. põderabat capillos capitis sui ducẽtis siclis põdẽ publico. Nati sũt aũ absalõ filij tres ꝙ filia vna noie thamar elegãtis forme. Mãsitqꝫ absalõ ī hierlm duobus ãnis.ꝙ faciẽ regis nõ vidit. Misit itaqꝫ ad ioab: vt mitteꝫ eũ ad regẽ. Qui noluit venire ad eũ. Cũqꝫ scõo misissꝫ.ꝙ ille noluissꝫ venire ad eu: dixit fuis suis. Scitis agꝝ ioab iuxta agꝝ meũ hñtẽ messem ordei. itꝫ igiẽ ꝙ succẽdite eũ igni. Succenderũt ḡ fui absalõ segetẽ igni. Et veniẽtes fui ioab scissis vestibꝫ suis dixerũt. Succẽderũt fui absalõ ptẽ agri igni. Surrexitqꝫ ioab ꝙ venit ad absalõ ī domũ eiꝰ.ꝙ dixit. Quare succẽderũt fui tui segetẽ meã igni. Et rñdit absalon ad ioab. Misi ad te obsecrãs vt venires ad me ꝙ mittꝫẽ te ad regẽ:ꝙ dicẽs ei. Quare veni de gessur: melioꝰ mihi erat ibi eẽ. Obsecro ḡ vt videã faciẽ regis. Qꝫsi meoꝛ est iniqtatis mee interficiet me. īgressꝰ itaqꝫ ioab ad regẽ: nũciauit ei oĩa. Vocatusqꝫ ẽ absalõ ꝙ ītrauit ad regẽ:ꝙ adorauit sup faciẽ terre coraꝫ eo. Osculatusqꝫ ẽ rex absalon.

Ca.XV.

Bitur post hec fecit sibi absalõ curruꝰ ꝙ equites ꝙ q̃nq̃gita viros q̃ pcederent eũ. Et mane ꝓsurgẽs absalõ stabat iuxta ītroitũ portꝫ in via.ꝙ oẽꝫ virꝝ q̃ hẽbat negotiũ vt veniret ad regis iuditiũ vocabat absalõ ad se. et dicebat. De q̃ ciuitatꝫ es tu. Qui rñdens aiebat. Ex vna tribu isrl ego sũ fuus tuꝰ. Rñdebatqꝫ ei Absalon. Videꝫ mihi fmones tui boni ꝙ iusti: sꝫ nõ ẽ q̃ te audiat ꝓstituꝰ a rege. Dicebatqꝫ absalõ. Quis me ꝓstituat iudicẽ sup terrã vt ad me veniãt oẽs q̃ hñt negotiũ ꝙ iuste iudicẽ. Et

cũ accederet ad eũ hõ vt salutaret illũ. extẽdebat manũ suã ꝙ apprehẽdens osculabatur eũ. Faciebatqꝫ hoc omi isrl. venienti ad iuditiũ vt audireꝫ a rege.ꝙ solicitabat corda virorꝫ isrl. Qꝰ q̃tuor aũt ãnos dixit absalon ad regẽ dõ. Vadã ꝙ reddam vota mea que voui dño in hebron. Vouens eñ vouit seruꝰ tuꝰ cũ eẽt in gessur syrie dicẽs Si rẽduxerit me dñs ī hierlm. sacrificabo dño. Dixitqꝫ ei rex dõ. Vade ī pace. Et surrexit ꝙ abijt in hebrõ. misit aũt absalõ exploratores in vniuersas trib israel dicẽs Statim vt audieritis clãgorẽ bucie dicite. Regnabit absalõ ī hebrõ. Porro cũ absalon ierẽt ducẽti viri õ hierlm vocati. eũtes simplici corde:ꝙ cãꝫ penitꝰ ignorãtes. Accersiuit q̃ absalõ achitophel giloniteꝫ consiliariũ dõ de ciuitate sua gilo. Cũqꝫ ĩmolaret victimas facta ẽ ꝓiuratõ valida: populusqꝫ ꝓcurrẽs augebaꝫ cũ absalõ. Veniꝫ igiẽ nũtius ad dõ dicens. Toto corde uniuersus isrl sequiẽ absalon. Et ait dõ suis suis q̃ erant cũ eo in hierlm. Surgite. Fugiam⁹: neqꝫ eñ erit nobis effugiũ a facie absalon. Festinate egredi: ne forte veniẽs occupet nos. et impleat sup nos ruinã: et pcutiat ciuitatẽ ī ore gladij. Direxitqꝫ sui regis ad eũ. Oĩa q̃cũqꝫ ꝑcepit dñs nr rex. libẽter exeq̃mur sui tui. Egressus ẽ ḡ rex et vniuersa domꝰ eiꝰ pedibꝫ suis. Et reliqt decẽ mulieres cõcubinas ad custodiendã domũ. Egressusqꝫ rex ꝙ oĩs isrl pedibꝫ suis stetit pcul a domo:ꝙ vniuersi serui eiꝰ ambulabãt iuxta eũ:ꝙ legiões cerethi ꝙ phelethi et oẽs gethei pugnatores validi sequẽti viri q̃ secuti eũ fuerãt de geth pedites ꝑcedebãt regẽ. Dixit aũt rex ad ethai getheũ Cur venis nobiscũ. Reuertere ꝙ habita cuꝫ rege. quꝫ pegrinꝰ es.ꝙ egressꝰ es de loco tuo heri veisti.ꝙ hodie ꝓpelleris nobiscũ egredi. Ego aũt vadã q̃ iturꝰ suꝫ. Reuertere.ꝙ reduc tecũ frẽs tuos:ꝙ dñs faciet tecũ misericordiam et veritatẽ. quꝫ oñdisti grãm ꝙ fidẽ. Et rñdit ethai regi dicens. viuit dñs ꝙ viuit dñs meꝰ rex: qm̃ ī quocũqꝫ loco fueris dñe mi rex siue ī morte siue ī vita: ibi erit seruꝰ tuus. Et ait dõ ethai. veni et transi. Et trãsiuit ethai getheꝰ ꝙ rex et oẽs viri q̃ cũ eo erãt ꝙ reliq̃ multitudo. Omẽsqꝫ flebant voce magna: et vniuersus populus trãsibat. Rex q̃ trãsgrediebaꝫ torrentem

cedron: ⁊ cunctus ꝓplus incedebat contra
uiã oliue q̃ respicit ad desertũ. Uenit aũt
⁊ sadoch sacerdos et uniuersi leuite cũ eo.
portãtes archã federis dei. ⁊ deposuerũt ar
cham federis dei. Et ascẽdit abiathar: do-
nec explet⁹ eẽt ois ꝓplus q̃ egressus fuerat
de ciuitate. Et dixit rex ad sadoch. Repor-
ta archã dei ĩ urbẽ. Si iuenero grãz ĩ ocu
lis dñi reducet me ⁊ ostendet mihi eã. et tab-
naculũ suũ: si aũt dixerit mihi: nõ places
ꝑsto sũ: faciat qd̃ bonũ ẽ corã se. Et dixit
rex ad sadoch sacerdotẽ. O vidẽs reuertẽ
ĩ ciuitatẽ ĩ pace ⁊ achimaas fili⁹ tuus ⁊ io
nathã fili⁹ abiathar duo filij vr̃i sit vobis
cũ. Ecce ego abscõdar ĩ cãpestribꝰ deserti do
nec veiat ꝓmo a vobis indicãs mihi. Rep
tauerũt g̃ sadoch ⁊ abiathar archaz dei in
hierl'm: ⁊ mãserũt ibi. Porro dñ ascẽdebat
cliuũ oliuaz. scãdẽs ⁊ flẽs nudis pedibꝰ ĩ-
cedẽs: ⁊ opto capite. Sz ⁊ ois ꝓplus q̃ erat
cũ eo. opto capite ascẽdebat plorãs. Nũcia
tũ ẽ aũ dñ ꝙ achitophel eẽt ĩ coniuratõe cuz
absalõ: dixitq̃ dñ. Infatua q̃so dñe ꝙsiliũ
achitophel. Cũq̃ ascẽdẽt dñ sũmitatẽ mõ
tis ĩ q̃ adoraturꝰ erat dñm: ecce occurrit ei
chusi arachites scissa veste ⁊ t̃ra pleno ca
pite. Et dixit ei dñ. Si venezis mecũ eris
mihi oneri. si aũt in ciuitatẽ reuertaris ⁊
dixeris absalõ. Puus tuꝰ sũ rex patẽ me vi
uere sic fui ꝓ patris tui sic ero ꝓ tuus:
dissipabis ꝙsiliũ achitofel. Habes aũ tecũ
sadoch ⁊ abiathar sacerdotes ⁊ oẽ ꝓbũ qd̃
cunq̃ audieris ĩ domo regis. Idicabis sa-
doch ⁊ abiathar sacerdotibꝰ. Sũt emi cuz
eis duo filij eorũ achimaas fili⁹ sadoch et
ionathã fili⁹ abiathar. ⁊ mittetis ꝑ eos ad
me oẽ ꝓbuz qd̃ audieritis. Uenitẽ g̃ chu-
sai amico dñ ĩ ciuitatẽ. Absalõ q̃q̃ ĩgress⁹
ẽ hierl'm ⁊ achitophel cũ eo. Ca. XVI.

QUnq̃ Dauid trãsisset
paululũ montis verticẽ: apparuit
siba puer miphiboseth in occursũ
ei⁹ cũ duobꝰ azinis: q̃ onerati erãt ducẽtis
panibꝰ: ⁊ centũ alligaturis vuepasse. ⁊ cẽ-
tum massis palataz: ⁊ duobꝰ utribꝰ vini.
Et dixit rex sibe. Quid sibi volunt hec:
Rñditq̃ siba. Dñe mi rex. Azini domesti-
ci regis ut sedeant: ⁊ panes ⁊ palate ad ue
scendũ pueris tuis: vinũ aũ. ut bibat si q̃s
defecerit ĩ deserto. Et ait rex. Ubi ẽ filius
dñi tui: Rñditq̃ siba regi. Remansit ĩ hie-
rusalẽ: dicens. Hodie restituet mihi dom⁹
isrl' regnũ pris mei. Et ait rex sibe. tua sit
oia q̃ fuerũt miphiboseth: dixitq̃ siba. Oro
ut inueniã grãm corã te dñe mi rex. Uesit
g̃ rex dñ usq̃ bahurim. Et ecce egrediebа
tur ide vir. de cog̃tõe dom⁹ saul noie semei
fili⁹ gera: ꝓcedebatq̃ egrediẽs. ⁊ maledice
bat mittebatq̃ lapides ꝫ Dauid. ⁊ ꝫ uni-
uersos puos regis dñ. Ois aũt ꝓplus ⁊ uni-
uersi bellatores. a dextero ⁊ a sinistro late
regis incedebãt. Ita aũ loq̃baũ semei cuz
malediceret regi. Egredere. egredere vir
sanguinũ: ⁊ vir belial. Reddidit tibi dñs
uniuersũ sãguinẽ dom⁹ saul: qm̃ inuasisti
regnũ ꝓ eo: ⁊ tedit dñs regnũ ĩ manu Ab-
salõ filij tui: et ecce ꝓmũt te mala tua qm̃
vir sãguinũ es. Dixit aũ abisai fili⁹ saruie
regi. Quare maledicit canis hic moritur⁹
dño meo regi. Uadã ⁊ ãputabo caput ei⁹
Et ait rex. Quid mihi ⁊ vob̃ ẽ filij saruie:
Dimitte eũ ut maledicat. Dñs em̃ ꝓcepit
ei ut malediceret dñ. Et q̃s ẽ q̃ audeat di-
cere. q̃re sic fecerit: Et ait rex abisai ⁊ uni
uersis puis suis. Ecce fili⁹ me⁹ q̃ egress⁹ est
de utero meo. q̃rit aiaz meã. q̃ntomagis ꝟ
fili⁹ gemi maledixit mihi. Dimittite eũ ut
maledicat iuxta ꝓceptũ dñi: si forte respi
ciat dñs afflictõz meã: ⁊ reddat mihi dñs
bonũ ꝓ maledictõe hac die hodierna. Am
bulabat itaq̃ Dauid ⁊ socij ei⁹ ꝑ uiam cũ
eo: semei aũ ꝑ iugũ mõtis ex latere ꝫ illũ
g̃diebaũ maledicens: ⁊ mittẽs lapides ad
uersũ eũ. terrãq̃ spgens. Uenit itaq̃ rex.
Dauid ⁊ uniuers⁹ ꝓplus cũ eo lassus: ⁊ re-
uocillati sũt ibi. Absalõ aũt ⁊ ois ꝓplus ei⁹
ingressi sũt ihrl'm. sz ⁊ achitophel cũ eo. Cũ
aũ venissẽt chusai arachites amic⁹ Dauid
ad Absalon: locutus ẽ ad eũ. Salue rex:
salue rex. Ad quẽ Absalon. Hec est inquit
grã tua ad amicũ tuum: Quare nõ uisti
cũ amico tuo: Rñditq̃ chusai ad Absalõ
Nequaq̃: qz illius ero quem elegit dñs et
omis hic ꝓplus. ⁊ vniuersus israel: ⁊ cũ eo
manebo. Sz ut et hoc inferã: cui ego fui
turus sum: Nõne filio regis: Sicut pazui
pri tuo: ita pazebo ⁊ tibi. Dixit aũ absalõ
ad achitofel. Inite ꝙsiliũ: qd̃ agere debea-
m⁹. Et ait achitofel ad Absalõ. Ingredere
ad cõcubinas patris tui: quas dimisit ad
custodiendam domũ. ut cũ audierit omis
israhel: qd̃ fedaueris patrẽ tuũ: roborent

tecũ manꝰ eoꝝ. Tetẽderunt ꝯ Absalon tabernaclm in solario: ingressusq; ẽ ad pcubinas pris sui. coram vniuerso isrl. Cõsiliuz aũ Achithofel. qđ dabat i diebꝫ illis: quasi siquis psuleret dnm. Sic erat omne psiliũ Achithofel: et cũ essz cuz Dauid ꝙ cũ esset cum Absalon. ¶ Capitulum .XVII.

Dixit ergo Achitofel ad Absalon. Eligaz mihi duodecī milia virorꝝ. et psurgẽs pseqr Dauid hac nocte: ꝙ irruẽs supꝫ euz quipe qui lassus ẽ ꝙ solutis manibꝫ: pcutiaz eum. Cũqz fugerit oĩs ꝓplus ꝙ cũ eo ẽ pcutiã regẽ desolatũ: ꝙ reducã vniuersũ ꝓplm. quõ vnus hõ reuerti solet: Unum em̃ virꝫ tu qris: et oĩs ꝓplus erit in pace. Placuitq; ꝛmo eius Absalon: et cũctis maioribꝫ natu israhel. Ait aũ Absalõ. Vocate chusai arachitẽ: ꝙ audiamus qđ etiã ipe dicat. Cũqz venisset Chusai ad Absalon. ait Absalõ ad euz Huiuscemodi ꝛmonez locutꝰ ẽ Achithofel Facere debemꝰ an nõ: Qđ das psiliuz: Et dixit Chusai ad Absalon. Non est bonum hoc psiliũ: qđ dedit Achithofel hac vice. et rursũ intulit Chusai. Tu nosti pez tuũ ꝙ viros q̃ cũ eo sũt esse fortissimos ꝙ amaro aĩo: veluti si vrsa raptis catul in saltu seuiat. Sz et pr̃ tuus vir bellatoꝛ ẽ: nec morabit cũ ꝓplo. Forsitaz nũc latitat i foueis aut in vno q̃ voluerit loco. et cuz cecidezit vnꝰ qlibz in ꝓncipio: audiet qcunqz audierit. et dicet. Facta ẽ plaga i ꝓplo: q̃ seqbat Absalon. Et fortissimus ipe. cuiꝰ coꝛ ẽ q̃si leonis: pauoꝛe soluet. Scit em̃ omis ꝓplus israhel fortem esse pr̃em tuũ: et robustos oẽs qui cũ eo sũt. Sz hoc mihi videt rectũ esse psiliuz. Cõgregeꝫ ad te vniuersus ꝓplus israhel a Dan usqz Bersabee. quasi arena maris inumerabilis ꝙ tu eris in medio eoꝝ: ꝙ irruemꝰ supꝫ eũ in qcunqz loco inuẽtus fuerit ꝙ opiemꝰ eũ (sicut cadit solz ros supꝫ terram) et ñ relinqmꝰ de viris q̃ cũ eo sũt. nec vnũ quidẽ. Quꝛ si vrbez aliquã fuerit ingressus: circũdabit oĩs israhel. ciuitati illi funes. ꝙ trahemꝰ eã in torrentẽ: vt ñ reperiat nec calculus quidẽ ex ea. Dixitq; Absalon ꝙ cẽs viri israhel. Melioꝛ ẽ psiliuz Chusai arachitꝫ psilio Achithofel. Dñi aũt nutu dissipatũ est psiliũ Achithofel utile: vt ĩduceret dns̃ Absalõ malũ. Et ait Chusai sadoch ꝙ abiathar sacerdotibꝫ. Hoc et hoc modo psiliũ dedit Achithofel absalõ et seniorib⁹ israh. et ego tale et tale dedi psiliũ. Nunc ꝯ mittite cito: et nũciate Dauid dicentes. Ne morieris nocte hac in cãpestribꝫ deserti: sz absz dilatõne trãsgredere: ne forte absorbeatur rex: et omis ꝓplus qui cuz eo est. Jonathas aũ et Achimaas stabãt iuxta fontẽ rogel. Abijt ancilla et nunciauit eis et illi pfecti sũt. vt referrẽt ad regẽ Dauid nũciuz. Nõ em̃ poterant videri: aut introire ciuitatẽ. Vidit aũ eos quidã puer: et indicauit Absalon. Illi ꝺo ꝓcito ꝯdu ingressi sũt domũ cuiusdã viri in baburim: q̃ habebat puteũ i vestibulo suo: et descẽderũt in eũ. Tulit aũ mulier et expãdit velamẽ supꝫ os putei. q̃si siccans tipsanas: et sic latuit res. Cũqz venissent serui Absalon in domũ ad mulierẽ dixerũt. Ubi ẽ Achimaas ꝙ Jonathas: Et rñdit eis mulier. Trãsierũt festinanter: gustata paululũ aqua. At hi qui q̃rebãt: cuz nõ repissent reuersi sunt in hierlm. Cũqz abissent ascẽderũt illi de puteo: ꝙ pgẽtes nũciauerũt regi Dauid ꝙ dixerunt. Surgite ꝙ transite cito fluuiũ: qm̃ huiuscemõi dedit psiliũ ꝑtra vos Achitofel. Surrexit ꝯ Dauid ꝙ omis ꝓplus qui cũ eo erat: ꝙ trãsierũt iordanen donec diluceſceret añq; denudaret ꝺbũ: et nec vnꝰ quidẽ residuus fuit q̃ ñ trãsieret fluuiũ. Porro Achitofel videꝫ q̃ ñ fuissz factũ psiliũ suũ: strauit azinũ suũ surrexitq; et abijt in domũ suã ꝙ in ciuitatem suam: et disposita domo sua suspẽdio interijt ꝙ sepultꝰ ẽ in sepulcro pris sui. Dauid aũt venit in castra: ꝙ Absalon transijt iordanẽ: ipe ꝙ oẽs viri israh cũ eo. Amasaz vero pstituit Absalõ ꝑ Joab sup exercitũ. Amasa aũ erat filiꝰ viri q̃ vocabat Jethra de ihesraeli: q̃ ingressus ẽ ad Abigail filiaz Naas sororẽ Saruie que fuit mr̃ Joab. Et castrametatus est israh cũ Absalon in terra Galaad. Cũqz venissz Dauid in castra sobi filius Naas de Rabbath filioꝝ ammon ꝙ Machir filiꝰ Ammihel de lodabar ꝙ berzellai galaaditꝫ de rogelim. obtulerũt ei stratoria ꝙ tapecia et vasa fictilia: frumẽtũ ꝙ ordeum et farinã et polentã ꝙ fabam ꝙ lentez ꝙ frixum cicer et mel et butirum. oues et pingues vitulos: dederũtq; Dauid et populo qui cũ eo erat ad vescendũ. Suspicati em̃ sunt ꝓplum fame et siti fatigari in deserto. ¶ Capitulum .XVIII.

Fitus ꝯsiderato dauid
ꝑlo suo. ꝓstituit sup eos tribunos
⁊ cẽturiões: ⁊ dedit ꝑli tertiã ptẽ
sub manu Joab ⁊ tertiã ptẽ sub manu abi
sai filij saruie fris Joab. ⁊ tertiã ptem sub
manu ethei: q̃ erat de geth. Dixitq; rex ad
ꝑlm. Egrediar ⁊ ego vobiscũ. ⁊ rñdit ꝑls
nõ exibis. Siue eñ fugerim⁹ ñ magnope
ad eos de nob ptinebit: siue media ps ceci
derit e nob ñ satis curabũt: qr tu vn⁹ sol⁹
p decẽ milibꝫ ꝓputaris. Melio⁹ẽ igit vt sis
nob in vrbe ꝑsidio. ad q̃s rex ait. Qđ vob
videt rectuz hoc faciã. Stetit q̃ rex iuxta
portã. Egrediebatuzq; ꝑls p turmas suas
cẽteni et milleni. Et ꝓcepit rex ioab ⁊ abi=
sai. ⁊ ethai: dicẽs. Seruate mihi puer ab=
salon. Et ois ꝑls audiebat ꝓcipientẽ regẽ
cũctis ꝓncipibꝫ p absalon. Itaq; egressus ẽ
ꝑls in cãpuz ꝟ isrl. ⁊ factũ ẽ ꝑliũ in saltu
ephraim. Et cesus ẽ ibi ꝑls isrl ab exerci=
tu dđ: factaq; ẽ plaga mag̃ in die illa vigi
ti miliũ. Fuit at ibi ꝑliũ dispsuz sup faciẽ
ois terre: ⁊ multꝫplures erãt q̃s saltus cõ
sũpserat de ꝑlo q̃ hi q̃s vorauerat gladi⁹
in die illa. Accidit at vt occurreret absalõ
suis dđ: sedẽs mulo. Cũq; ingressus fuisz
mul⁹ subt ꝯdensã quercũ ⁊ magnã adhesit
caput ei⁹ quercui: ⁊ illo suspẽso int celũ ⁊
terrã: mul⁹ cui ĩsedẽat: ptrãsiuit. Vidit at
hoc quispiaz: ⁊ nũciauit ioab: dicẽs. Vidi
absalon pendẽ de quercu. Et ait ioab viro
q̃ nũciauerat ei. Si vidisti q̃re nõ ꝓfodisti
eũ cũ terra: ⁊ ego dedissem tibi decẽ argẽti
siclos et vnũ baltheum? Qui dixit ad ioab
Si appẽderes in manibꝫ meis mille argen
teos: nequaq̃ mitterẽ manũ meũ in filiuz
regis. Audietibꝫ eñ nob ꝓcepit rex tibi ⁊
abisai ⁊ ethai: dicẽs. Custodite mihi puer
absalon. Sz ⁊si fecissem ꝟ aĩam meaz au=
dacter nequaq̃ hoc regez late potuisset: et
tu stares ex aduerso. Et ait ioab. Nõ sicut
tu vis. Sed aggrediar eũ corã te. Tulit q̃
Joab tres lanceas in manu sua. et infixit
eas in corde absalon. Cũq; adhuc palpita
ret berẽs in quercu: cucurrerũt decẽ iuue
nes armigeri ioab: ⁊ ꝑcutiẽtes interfecerũt
eũ. Cecinit at ioab bucina et ftinuit ꝑlm
ne ꝑsequerer fugientẽ isrl: volens parcere
multitudini. Et tulert absalon et ꝑiecerũt
eũ in saltu in foueã grãdẽ: et ꝯportauerũt
sup eũ aceruum lapidez magnum nimis.
Oms at isrl fugit in tabernacla sua. Por=
ro absalon erexerat sibi cũ adhuc viueret
titulũ: q̃ est in valle regis. Dixerat eñ. Nõ
habeo filiũ: et hoc erit monimẽtum nois
mei. Vocauitq; titulũ noie suo: ⁊ appellat
man⁹ absalon vsq; in hanc diẽ. Achimaas
at filius sadoch ait. Curra ⁊ nũciabo regi
qr iudicium fecerit ei de⁹ de manu inimico
ruz ei⁹. Ad quẽ ioab dixit. Nõ eris nũci⁹
in hac die: sz nũciab in alia. Hodie nolo te
nũciare: Fili⁹ eñ regis ẽ mortuus. Et ait
Joab chusi. Vade: ⁊ nuncia regi q̃ vidisti.
Adorauit chusi ioab: ⁊ cucurrit. Rursus
at Achimaas filius sadoch dixit ad Joab.
Quid ĩpedit si etiã ego curro post Chusi:
Dixitq; ei ioab. Quid vis currere fili mi:
Vel huc nõ eris boni nuncij baiulus. Qui
rñdit. Quid ei si curreo: Et ait ei. Curre.
Currẽs q̃ Achimaas p viã ꝯpendij transi=
uit chusi. Dauid at sedebat intez duas por
tas. Speculatoz vo q̃ erat in fastigio por=
te: sup murz eleuãs oculos vidit hoiez cur
rentẽ solũ: ⁊ exclamãs indicauit regi. Di=
xitq; rex. Si sol⁹ẽ: bon⁹ est nũcius in ore
ei⁹. Properãte aũt illo ⁊ accedẽte ꝑius. vi
dit speculatoz hoim altez currentẽ: et vo=
ciferãs in culmie ait. Apparet mihi alt hõ
currẽs solus. Dixitq; rex. Et iste bon⁹ est
nũcius. Speculatoz aũt ꝓpẽploz ait. Cur=
sũ ponis: q̃i cursũ Achimaas. filij Sadoch
Et ait rex. Vir bon⁹ẽ. et nũciũ portãs bo
nũ veit. Clamãs autẽ Achimaas dixit ad
regẽ. Salue rex. Et adorans regẽ corã eo
ꝑnus in terra ait. Bñdict⁹ dñs deus tu⁹: q̃
ꝯclusit hoies q̃ leuauerit man⁹ suas ꝟ dñm
meũ regẽ. Et ait rex. Est ne pax puero ab
salon: Dixitq; Achimaas. Vidi tumulum
magnũ cũ mittẽt ioab seruus tu⁹o rex me
suũ tuuz: nescio aliud. Ad quẽ rex: transi
ait ⁊ sta ꝟ. Cũq; ille ẽnsisset ⁊ staret: apa=
ruit chusi. Et veniẽs ait. Bonũ apporto nũ
ciũ dñe mi rex. Judicauit eñ p te dñs ho
die: de manu oĩm q̃ surrexerũt ꝟ te. Dixit
at rex ad chusi. Est ne pax puero absalõ:
Cui rñdens chusi: fiãt inq̃t sic puer inimi
ci dñi mei regis: ⁊ oniuersi q̃ ꝯsurgunt ad
uersus eũ ĩ malũ. Cõtristat⁹ itaq; rex ascẽ
dit cenaculũ portæ ⁊ fleuit: ⁊ sic loq̃bat va
dẽs. Fili mi Absalon: absalõ fili mi. Quis
mihi ꝯbuat vt ego moriar p te: absalõ fili
mi: fili mi Absalon. Capitulum. XIX.

Nūciatū est aūt Joab q̄ rex fleret et lugeret filiū suū. et versa ē victoria in luctū ī die illa oīm ꝑplo. Audiuit em̄ ꝑplūs in die illa dici: dolet rex sup filio suo. Et declinauit ꝑplus in die illa ingredi ciuitatē: quō declinare solet ꝑplus uersus et fugiēs de prelio. Porro rex opuit caput suū: et clamabat uoce magna. Fili mi Absalon: absalon fili mi. Ingressus g̃ Joab ad regē in domū dixit. Confudisti hodie ultus oīm seruoꝝ tuoꝝ qui saluā fecerunt aīam tuā ⁊ aīam filiorum tuoꝝ et filiaꝝ tuaꝝ. et aīam uxorum tuaꝝ et aīam ꝓcubinaꝝ tuarum. Diligis odientes te: et odio habes diligentes te. Et ostēdisti hodie. qz nō curas de ducibꝫ tuis et de fuis tuis. et uere ꝓgnoui modo. qz si Absalon uiueret et oīes nos occubuisse mus: tūc placeret tibi. Nunc igit surge et ꝓcede: et alloquens satisfac fuis tuis. Juro em̄ tibi p dñm: q si nō exieris nec unus quidem remansurus sit tecū nocte hac: et peius erit hoc tibi q̄ oīa mala q̄ uenerit sup te. ab adolescētia tua usq; in pñs. Surrexit g̃ rex: et sedit in porta. Et omni ꝑplo nunciatū ē: q rex sederet in porta. Ueritq; uniuersa multitudo coraz rege: isrl aūt fugit in tabernacula sua. Omīs q̄q ꝑplus certabat in cūctis tribubꝫ isrl dicens. Rex liberauit nos de manu inimicoꝝ nr̄oꝝ: ipse saluauit nos de manu philistinoꝝ: ⁊ nunc fugit de terra ꝓpter absalon. Absalon aūt (quē unxim⁹ sup nos) mortuus ē in bello usqueq̄ siletis: ⁊ nō reducitis regē? Et consiliū tocius isrl uenit ad regem. Rex uero Dauid misit ad Sadoch ⁊ Abiathar sacer dotes dicēs. Loquimini ad maiores natu iuda: dicētes. Cur uenitis nouissimi ad reducendū regē in domū suam: Sermo aūt oīs isrl ꝓuenerat ad regē in domo eius: qz dixerat rex. Hec dicetis ad ꝑplum fres mei uos: os meū et caro mea uos. Quare nouissimi reducitis regem: Et amase dicite. Nonne os meū es et caro mea: Hec faciat mihi de⁹ et hoc addat: si nō mgr̃ milicie fueris coram me oī tpe p Joab. Et inclinauit cor oīm uiroꝝ iuda q̃si uiri uni⁹. Miserūtq; ad regē dicētes. Reuertē tu: et oēs fui tui Et reuersus ē rex. Et uenit usq; iordanen Et oīs iuda ueīt usq; in galgala ut occurreret regi: et trāsduceret eū iordanen. Festinauit aūt Semei filius Gera filij gemini de Baburim: ⁊ descēdit cū uiris iuda in occursū r̃gis Dauid cū mille uiris ⁊ bēiamin: ⁊ Siba puer de domo saul ⁊ q̄ndecim filij ei⁹ ac uigīti fui erāt cū eo. Et irrupē tes iordanē añ r̃gē trnsierūt uada: ut trnsducerēt domū regis. ⁊ facerēt iuxta iussionē ei⁹. Semei aūt fili⁹ Gera ꝓstratus coram r̃ge cū iā trāsisset iordanen: dixit ad eū. Ne reputes mihi dñe mi iniq̄tatē: neq; memineris iniuriaꝝ fui tui in die q̄ egress⁹ es dñe mi rex de hierlm: neq; ponas rex in corde tuo. Agnosco ei fuus tu⁹ pcm̄ meū: ⁊ idcirco hodie ꝑm⁹ ueni de oīi domo Joseph: descēdiq; in occursū dñi mei r̃gis. Respōdēs uo Abisai fili⁹ Saruie dixit. Nūq̄d p his ꝓbris n occidet Semei. qz maledixit xp̄o dñi: et ait dauid. q̄d mihi ⁊ uob filij Saruie: Cur efficiemī mihi hodie ī Sathā: Ergo ne hodie interficiet uir in isrl: An ignoro hodie me factū regē sup isrl: Et ait rex Semei. Nō moriēis Jurauitq; ei. Miphiboseth q̄q fili⁹ Saul. descēdit in occursū regis illotis pedibꝫ et intonsa barba: uestesq; suas n lauerat a die q̄ egressus fuerat rex. usq; ad diē reuersionis eius in pace. Cūq; occurrisset regi: dixit ei rex. Quare nō uenisti mecuz Miphiboseth: Et rndens ait. dñe mi rex: fuus me⁹ ꝓtēpsit me. Dixiq; ei ego famul⁹ tuus ut sterneret mihi azinū: et descēdens abirē cū rege. Claudus em̄ sū fuus tuus. Insup ⁊ accusauit me fuū tuū. ad te dñm meū regē. Tu aūt dñe mi rex sicut angelus dei es. fac q̄d placituz est tibi. Neq; em̄ fuit domus p̃ris mei. nisi morti obnoxia dño meo regi: tu aūt posuisti me fuum tuū. inter ꝓuiuas mēse tue. Quid g̃ habeo iuste q̄rele. aut q̄d possū ultr̃ uociferari ad regē: ait g̃ ei rex. q̄d ultr̃ loq̄ris: Fix ū ē q̄d locut⁹ sū Tu ⁊ Siba diuidite possessiones. Rndītq; Miphiboseth regi. Etiā cuncta accipiat: postq̄ reuersus est dñs me⁹ rex pacifice ī domū suam. Berzellai q̄q galaadites senex ualde descēdēs de rogeli trāsduxit regē iordanen: patus etiā ultr̃ fluuiū ꝑseq̄ eū. Erat aūt Berzellai galaadites senex ualde id est octogenari⁹: et ipe ꝓbuit alimēta regi. cū morareť in castris. Fuit q̄q; uir diues nimis. Dixit itaq; rex ad bzellai. Veni mecū ut requescas secur⁹ ī ihrlm. Et ait berzellai ad regez: quot sunt dies annoꝝ uite mee.

vt ascendā cū rege in ihrl'm. Octogenari⁹
sū hodie: Nūq̄d vigēt sensus mei. ad discer
nēduz suaue aut amaꝝ: aut delectare pōt
ſuū tuū cibꝰ aut pot⁹ aut audiē possū vlt̄
vocē cātoꝝ atq̄ cātatricū: Quare ſu⁹tu⁹
fit oneri dño meo regi: Paululū ꝓcedā fa
mul⁹tu⁹ ab iordane tecum. Nō īdigeo hac
vicissitudīe: sz obsecro vt reuertat̄ ſu⁹tu⁹
et moriar in ciuitate mea. ⁊ sepeliar iuxta
sepulcꝝ p̄ris mei ⁊ mr̄is mee. Est at̄ ſuus
tu⁹ chamaā ip̄e vadat tecuz dñe mi rex: ⁊
fac ei quicq̄d tibi bonuz videt̄. Dixit itaq̄
ei rex. Mecū t̄nseat chamaā: ⁊ ego faciam
ei q̄cq̄d tibi placuerit: ⁊ om̄e qd̄ petieris a
me: īpet̄bis. Cūq̄ t̄nsisset vniuersus ꝓpl's ⁊
rex iordanē restitit: ⁊ osculat⁹ ē rex b̄zellai
et bñdixit ei. ⁊ ille reuersus ē ī locuz suuz.
Trāsiuit g̊ rex in galgala: ⁊ chamaā cū eo
Oīs at̄ ꝓpl's iuda trāsduxerat regē: et me-
dia tm̄ ꝑs affuerat de ꝓpl'o isrl'. Itaq̄ oēs
viri isrl' ꝯcurrētes ad regē: dixer̄t ei. Qua
re te furati st̄ fr̄es nr̄i viri iuda. ⁊ t̄nsduxe
rūt regē ⁊ domuz e⁹ iordanē oēsq̄ viros dd̄
cuz eo: Et rñdit oīs vir iuda ad viros isrl'.
qꝛ mihi ꝓpior est rex. Cur irascēis sup hac
re: Nūq̄d ꝯmedim⁹ aliq̄d ex rege: aut mūe
ra nob̄ data st̄: Et rñdit vir isrl' ad viros
iuda: ⁊ ait. Decē ꝑtibꝰ maior ego sū apud
r̄gē: magisq̄ ad me ꝑtinz dd̄ q̄ ad te. Cur
fecisti mihi iniuriā: ⁊ nō mihi nunciatum
ē priori vt reducerē regē meum: Duri⁹ at̄
rñder̄t viri iuda viris isrl'. ¶ Capi. XX.

Accidit quoq̄z vt ibi essz
vir Belial noīe Siba fili⁹ bochri.
vir iemine⁹: ⁊ cecinit bucina ⁊ ait
nō ē nob̄ ꝑs in dd̄: neq̄ hēditas ī filio ÿsai
Reuertē ī tabernacl'a tua vir isrl'. Et sepa
tus ē oīs isrl' a dd̄. secutusq̄ ē siba filiū bo
chri: viri autem iuda adheser̄t regi suo a
iordane vsq̄ ihrl'm. Cūq̄ veīsset rex in do
mū suā ī ihrl'm tulit decē ml'ieres ꝯcubīas
q̄s dereliq̄rat ad custodiendā domū: ⁊ t̄di
dit eas in custodiā: alim̄ta eis p̄bēs. Et nō
ē īgressus ad eas: sz erāt clause vsq̄ ad diē
mortis sue in viduitate viuētes. Dixit at̄
rex Amase. Cōuoca mihi om̄es viros iuda
in diē t̄cium: ⁊ tu adesto p̄ñs. Abijt g̊ ama
sa vt ꝯuocarz iudā: ⁊ morat⁹ ē ext̄ palatiū
qd̄ ei ꝯstituerat rex. Ait at̄ dd̄ ad Abisai.
Nūc magis afflictur⁹ ē nos Siba fili⁹ bo-
chri q̄ Absalō. Tolle g̊ ſuos dñi tui ⁊ ꝑse-

decem concu-
binas

quere eū: ne forte inueīat ciuitates muni
tas ⁊ effugiat nos. Egressi st̄ g̊ cuz eo viri
Joab cerethi q̄z et felethi. et om̄es robusti
exier̄t de ihrl'm. ad ꝑseq̄nduz Siba filium
Bochri. Cūq̄ illi essent iuxta lapidē grādē
q̄ ē in gabaon: amasa veniēs occurrit eis.
Porro ioab vestitus erat tuīca stricta ad
mensurā hītus sui: ⁊ desup accinct⁹ gladio
dependēte vsq̄ ad ilia in vagīa q̄ fabricat⁹
leui motu egredi poterat ⁊ ꝑcutere. Dixit
itaq̄ ioab ad Amasaz. Salue mi fr̄. Et te-
nuit māu dextra mētuz Amase: q̄i osculās
eū. Porro amasa ñ obſuauit gladiū: quē
hēbat ioab. Qui ꝑcussit eū ī latere: ⁊ effu-
dit intestina ei⁹ in terrā. ⁊ mortuus ē: nec
ſm vulnus apposuit. Joab at̄ et Abisai fr̄
ei⁹ ꝑsecuti st̄ Siba filiuz Bochri. Interea
quidā viri de pueris dd̄ cū stetissent iuxta
cadauer Amase de socijs ioab dixer̄t. Ecce
q̄ eē voluit ꝓ Joab comes dd̄. Amasa aūt
ꝯspersus sāguīe. iacebat in media via. Vi-
dit hoc quidā vir q̄ subsistēt oīs ꝓpl's ad vi
dēduz eū: ⁊ amouit Amasā de via in agꝝ:
oꝑuitq̄ eū vestim̄to. ne subsisterēt t̄nseun
tes ꝓpt̄ eū. Amoto g̊ illo de via t̄nsibat oīs
vir seq̄ns Joab ad ꝑseq̄ndum Siba filiuz
bochri. Porro ille t̄nsierat ꝑ om̄s tribꝰ isrl'
vsq̄ in abelā ⁊ in bethmacha: om̄esq̄ viri
electi ꝯgregati fuerāt ad euz. Venerīt itaq̄
⁊ oppug̃bāt eū ī abela ⁊ ī bethmacha: ⁊ cir
cundeder̄t munitōibꝰ ciuitatē: ⁊ obsessa est
vrbs. Oīs at̄ turba q̄ erat cuz ioab: molie-
bat̄ destruē muros. Et exclamauit mulier
sapiens de ciuitate. Audite audite: dicite
ioab: appropīqua huc et loq̄r tecū. Qui cū
accessisset ad eā: ait illi. Tu es Joab. Et il-
le rñdit. Ego sū. Ad quē sic locuta ē. Audi
ſmones ācille tue. Qui rñdit. Audio. Rur
sūq̄ illa: ſmo inq̄t dicebat̄ in veteri ꝓuer-
bio. Qui int̄rogāt interrogēt in Abela: et
sic ꝓficiebāt. Nōne ego sū q̄ rñdeo veritatē
in isrl': ⁊ tu q̄ris subuertē ciuitatē: ⁊ euer-
tere mr̄em in isrl': Quare p̄cipitas hēdita
tē dñi: Rñdensq̄ ioab ait. Absit. absit hoc
a me: nō p̄cipito. neq̄ demolior. Non se sic
habet res. Sz homo de mōte ephraim Si
ba filius bochri ꝯgnomine: leuauit manū
suam ꝯtra regem Dauid. Tradite illū so-
lū: ⁊ recedem⁹ a ciuitate. Et ait mulier ad
Joab. Ecce caput ei⁹ mittet̄ ad te ꝑ muꝝ.
Ingressa est g̊ ad oēm ꝓpl'm: ⁊ locuta ē eis

sapiẽter. Qui abscisũ caput Sibe filij bochri piecerẽt ad Joab. Ec ille cecinit tuba. et recesserẽt ab vrbe vnusq̃sq; in tabnacula sua. Joab aũ reuersus ẽ hierl'm ad regem. Fuit g̃ Joab sup oẽm exercitũ isrl'. Banaias aũ filiꝰ Joiade sup ceretheos ⁊ felethe os: adurã vo sup tributa: porro Josaphat filiꝰ ahilud. a pmentarijs. siba aũt scriba: sadoch vo et abiathar sacerdotes: hira aũ ithanites erat sacerdos dauid. Ca. XXI.

EActa est quoq; fames ī diebꝫ Dauid tribꝫ ãnis iugiṫ. Et ꝓsuluit dauid oraculũ dñi: dixitq; dñs. ꝑpt̃ Saul ⁊ domũ eiꝰ ⁊ sanguinẽ qꝛ occidit Gabaonitas. Uocatis g̃ Gabaonitis rex: dixit ad eos. Porro gabaonite nõ sũt de filijs isrl': sz reliq̃e amorreoꝝ. Filij q̃ppe isrl' iurauerãt eis: ne pimerẽt illos ⁊ voluit Saul pcutere eos zelo q̃p filijs isrl' ⁊ iuda. Dixit g̃ Dauid ad Gabaonitas. Quid faciã vob: et qꝺ erit vr̃m piaculũ vt bñdicatis hereditati dñi? Dixerũtq; ei gabaonite. nõ ẽ nobis sup argẽto ⁊ auro q̃stõ: sz ꝺ Saul ⁊ ꝺtra domũ eiꝰ: neq; volumus vt interficiaṫ hõ de isrl'. ad q̃s rex ait. Quid g̃ vultis vt faciã vob? Qui dixerẽt regi. Uirꝝ q̃ attriuit nos et oppressit inique ita delere debemus: vt nec vnus quidẽ residuus sit ꝺ stirpe eiꝰ in cunctis finibꝫ isrl' dent nobis septẽ viri de filijs eiꝰ: vt crucifigamus eos dño in gabaa saul q̃ndam electi dñi et ait rex. Ego dabo. Pepercitq; rex miphiboseth filio Jonathe filij Saul. ꝑpt̃ iusiurãdũ qꝺ fuerat inṫ Dauid et ionathan filiũ Saul Tulit itaq; rex duos filios Respha filie aia q̃s pepit saul armõ: ⁊ Miphiboseth et q̃nq; filios Michol filie Saul q̃s genuẽat Hadrihieli filio Berzellai q̃ fuit de molathi et dedit eos in manus gabaonitarũ: qui crucifixerũt eos in monte coram dño. Et ceciderũt hi septẽ simul occisi in diebꝫ messis p̃me: incipiẽte messione ordei. Tollens aũ Respha filia Aia cilicium substrauit sibi sup̃ petrã ab initio messis. donec stillaret aqua sup eos ꝺ celo: ⁊ nõ dimisit aues lacerare eos p diem neq; bestias p noctẽ. Et nũciata sũt Dauid que fecerat respha filia Aia ꝓcubina saul. Et abijt dauid ⁊ tulit ossa Saul. ⁊ ossa Jonathe filij eius a viris Jabes galaad qui furati fuerãt ea de platea Bethsan. in q̃ suspenderãt eos philistijm cũ interfecissent Saul in gelboe: et asportauit inde ossa Saul. ⁊ ossa ionathe filij eiꝰ: ⁊ colligentes ossa eoꝝ q̃ affixi fuerãt. sepelierẽt ea cũ ossibꝫ Saul et ionathe filij eiꝰ. in terra beniamin in latere sepulcri Cis p̃is saul. Fecerũtq; oĩa q̃ p̃ceperat rex: ⁊ reꝛopiciatꝰ ẽ deꝰ terre post hec. Factũ ẽ aũt rursũ pliũ philistinoꝝ aduersus isrl': ⁊ descẽdit dꝺ ⁊ fugi eiꝰ cũ eo: ⁊ pugnãt ꝺ philistijm. Defeciẽte aũ Dauid. Jesbi de nob. q̃ fuit de genere arafa cuiꝰ ferzũ haste trecẽtas vncias appẽdebat ⁊ accinctꝰ erat ense nouo nisus ẽ pcutere Dauid. p̃sidioq; ei fuit Abisai filius Saruie et pcussum philisteũ interfecit. Tũc iurauerũt viri dauid: dicẽtes. Jaz nõ egredieris nobiscũ in bellũ ne extinguas lucernã isrl'. Secundũ q̃ fuit bellũ ī Gob ꝑt̃ philisteos. tũc pcussit Sobochai de vsathi. zaph ꝺ stirpe arafa de genere gigantũ. Terciũ q̃ fuit bellũ in Gob ꝑt̃ philisteos ī q̃ pcussit adeodatꝰ filiꝰ saltus polimitariꝰ bethleemites goleath getheũ. cuiꝰ hastile haste erat q̃si licia texentiũ. Quartũ bellũ fuit ī geth: ī quo vir fuit excelsus q̃ senos ī manibꝫ pedibusq; hẽbat digitos. i. viginti ⁊ q̃tuor. et erat ꝺ origie arafa. ⁊ blasphemauit isrl'. pcussit aũt eũ ionathas filius sãma fris dꝺ. Hi q̃tuor nati sũt ꝺ arafa ī geth. ⁊ ceciderẽt ī manu dauid ⁊ seruoꝝ eiꝰ. Ca. XXII.

LOcutꝰ ẽ aũt Dauid dño mino ꝺba carmis huiꝰ: in die qua liberauit eũ dñs de manu oĩm inimicoꝝ suoꝝ: ⁊ de mãu Saul. Et ait. Dñs petr̃ mea. et robor meũ. et saluator meus. Deus dñs fortis meus: sperabo ī eũ. Scutũ meũ ⁊ cornu salutis mee: eleuatoꝛ meꝰ ⁊ refugiũ meũ. saluator meꝰ: de iniq̃tate liberab me. Laudabilez inuocabo dñm: ⁊ ab inimicis meis saluꝰ ero. Quia circũdederẽt me ꝓtritões mortis torrẽtes belial terruerũt me. Funes inferi circũdederẽt me: p̃uenerũt me laquei mortis. In tribulatõe mea inuocabo dñm ⁊ ad deũ meũ clamabo. Et exaudiet de tẽplo sc̃to suo vocẽ meã: ⁊ clamor meꝰ veniet ad aures eiꝰ. Cõmota est et ꝓtremuit terra: fundam̃ta montiũ ꝓcussa sũt ⁊ ꝓquassata: qũo iratus est eis. Ascendit fumꝰ de narib eiꝰ et ignis de ore eiꝰ vorauit: carbones succẽsi sũt ab eo. Et inclinauit celos ⁊ descẽdit: ⁊ caligo sub pedib

eius. Et ascẽdit sup cherubin ⁊ volauit: et lapsus ẽ sup pennas venti. Et posuit tene bras in circuitu suo latibulũ: cribrãs aq̃s ꝺ nubiꝺ celoꝝ. Pre fulgore in ꝓspectu eiꝰ nubes succẽse sũt carbões ignis. Tonabit de celo dñs: ⁊ excelsus dabit vocẽ suã. Mi sit sagittas suas et dissipauit eos: fulgura et ꝓsũpsit eos. Et apparuerũt effusiões maris: ⁊ revelata sũt fundamẽta orb. et ab increpatõe dñi: ab inspiratõne spũs furoris eius. Misit de celo et assũpsit me: et traxit me de aq̃s multis. Liberauit me ab inimico meo potẽtissimo: ⁊ ab his q̃ oderãt me quõ robustiores me erãt. Preueĩt me ĩ die afflictõnis mee: ⁊ factꝰ ẽ dñs firmamẽtum meũ. Et eduxit me in latitudinẽ: liberauit me qꝝ ꝓplacui ei. Retribuet mihi dñs ꝟm iustitiã meã: ⁊ ꝟm mũditiã manuũ mearꝝ reddet mihi. Quia custodiui vias dñi: et ñ egi ĩpie a deo meo. Quia emñ iuditia eius in ꝓspectu meo: et ꝓcepta eiꝰ ñ amoui a me. Et ero pfectꝰ corã eo: et custodiam me ab iniq̃tate mea. Et rẽstituet mihi dñs ꝟm iustitiã meã: ⁊ ꝟm mũditiã manuũ mearꝝ ĩ ꝓspectu oculoꝝ suoꝝ. Cũ scto sctus eris. et cũ robusto pfectꝰ. Cũ electo electus eris: ⁊ cum puerso subuerteris. Et plm paupem saluũ facies: oculisq̃ tuis excelsos humiliabis. Quia tu lucerna mea dñe: ⁊ tu dñe illuminabis tenebras meas. In te eĩ currã accinctus: in deo meo trnsiliã murũ. Deꝰ ĩmaculata via eiꝰ: eloquiũ dñi igne examinatuꝫ scutũ ẽ oĩm sperantiũ in se. Quis ẽ deꝰ pter dñm: ⁊ q̃s deꝰ fortis pter dñm nrm: Deus q̃ accinxit me fortitudine: ⁊ ꝓplanauit pfectam viã meã. Coeq̃ns pedes meos cervis ⁊ sup excelsa mea statuẽs me. Docẽs manus meas ad plĩũ: ⁊ ꝓponẽs q̃si arcũ ereũ brachia mea. Dedisti mihi clipeuꝫ salutis tue: ⁊ mãsuetudo mea mltiplicauit me. Dilatabꝫ gressus meos subtus me: ⁊ ñ defecierũt tali mei. Persequr inimicos meos ⁊ ꝓterã. ⁊ ñ quertar donec ꝓsumã eos. Cõsumã eos ⁊ ꝓfringã vt ñ ꝓsurgãt: cadent sub pediꝫ meis. Accinxisti me fortitudine ad plĩuꝫ: incuruasti resistẽtes mihi subtus me. Inimicos meos dedisti mihi dorsum: odiẽtes me: ⁊ dispdã eos. Clamabũt ⁊ ñ erit q̃ saluet ad dñm: ⁊ ñ exaudiuit eos. delebo eos vt puluerẽ terre: q̃i lutũ platearꝝ ꝓminuã eos atq̃ ꝓpingã. Saluabꝫ me a ꝯdictõniꝫ pli mei: custodies me ĩ caput gentiũ. Populus quẽ ignoro fuiet mihi: filij alieni resistent mihi: auditu auris obedient mihi. Filij alieni defluxerũt: ⁊ ꝓtrahent in angustijs suis. Viuit dñs et bñdictus deꝰ meus. et exaltabit deꝰ fortis salutis mee. Deus q̃ das vindictã mihi: ⁊ deijcis pplos sub me. Qui educis me ab inimicis meis: ⁊ a resistentiꝫ mihi eleuas me: a viro iniq̃ liberabis me. Propterea ꝓfitebor tibi dñe in gẽtiꝫ ⁊ noĩ tuo cãtabo. Magnificãs salutẽ rgis sui: ⁊ faciẽs misericordiã xpo suo Dauid et semĩ eius in sempiternũ. Ca. XXIII.

Hec aũt sũt verba nouissima: q̃ dixit dꝰ filiꝰ ysai. Dixit vir cui ꝓstitutuꝫ est de xpo dei iacob: egregius psaltes isrl. Spũs dñi locutꝰ est p me: ⁊ ꝟmo eiꝰ p liguã meã. Dixit. Deus isrl mihi locutꝰ ẽ: fortis isrl. Dñator hoĩm iustꝰ: et dñator ĩ timore dei. Sicut lux aurore oriẽte sole mane absq̃ nubiꝫ rutilat et sicut pluuijs germĩat herba de tra. Nec tãta ẽ domus mea apud deũ: ⁊ pactũ eternũ iniret mecũ. firmũ in omñiꝫ atq̃ munitum. Cũcta eĩ salꝰ mea ⁊ oĩs voluntas: nec ẽ q̃cq̃ ex ea qꝺ ñ germĩet. Preuaricatores aũt q̃si spine euellent vniuersi: q̃ nõ tollũt manibꝫ. Et siq̃s tangẽ voluerit eas. armabit ferro et ligno lãceaꝫ: igneq̃ succense burẽt vsq̃ ad nihilũ. Hec noĩa fortiũ dꝰ Dauid sedẽs in cathedra: sapiẽtissimꝰ prĩceps inẽ tres. Ipe ẽ q̃si tenerrimus ligni ꝺmiculꝰ: q̃ octigentos interfecit ĩpetu vno. Post hunc eleazar filiꝰ patrui eiꝰ. Abhoi inẽ tres fortes q̃ erãt cũ dꝰ: qñ exprobraverunt philistijm et ꝓgregati sũt illuc in prelium. Cũq̃ ascẽdissent filij isrl. ipe stetit et pcussit philisteos: donec deficeret manus eiꝰ. ⁊ obrigesceret cuꝫ gladio. Fecitq̃ dñs salutẽ magnã in die illa: et plꝰ q̃ fugerat reuersus ẽ ad cesoꝝ spolia detrahenda. Et post hũc Semaa filiꝰ Aggee de arari. Et congregati sũt philistijm in statione. Erat q̃pe ibi ager lentẽ plenus. Cunq̃ fugisset plꝰ a facie philistijm stetit ille in medio agri ⁊ tuitus ẽ eũ. Percussitq̃ philisteos: et fecit dñs salutẽ magnã. Necnõ et añ descenderãt tres qui erãt pncipes inẽ triginta: et venerãt tpe messis ad Dauid in speluncã odollam. Castra aũt philistinorum erant posita in valle gigantũ: ⁊ dꝰ erat in

p̄sidio: porro statio philistinoꝝ tūc erat ī bethleē: ꝺsiderauit ḡ aquā ⁊ ait. O siqs mihi daret potū aq̄ de cisterna: q̄ ē in bethleē iuxta portā. Irruperunt ḡ tres fortes castra philistiīoꝝ: ⁊ hauserūt aquā de cisterna bethleē: q̄ erat iuxta portaz. et attulerūt ad ꝺ̄o. At ille noluit bibē: sz libauit illā ꝺño dicēs. Propitiꝰ sit mihi ꝺn̄s ne faciaz hoc. Nū sāguez hoīm istoꝝ q̄ pfecti sunt. ⁊ aia rū piculuz bibā: Noluit ḡ bibē. Hec fecerūt tres robustissimi abisai ꝺ̄z fr̄ Joab filiꝰ saruie. p̄nceps erat de trib⁹. Ipe est q̄ leuauit hastā suā ꝫ trecētos q̄s int̄fecit. noiatꝰ in trib⁹. ⁊ int̄ tres nobiliores: eratq̄ eoꝝ p̄nceps: sz usq̄ ad tres p̄mos ñ puenerat. Et banaias filiꝰ ioiade viri fortissimi magnorū opm de Capseel. Ipse pcussit duos leones moab: ⁊ ipe descendit et pcussit leonez in media cisterna ī diebꝫ niuis. Ipe q̄ int̄ fecit virū egiptium: virū dignū spectaculo: hñtez ī mānu hastā. Itaq̄ cū descēdisset ad eū in ūga vi extorsit hastaz de mānu egiptij ⁊ int̄fecit euz hasta sua. Hec fecit banaias filiꝰ Joiade. Et ipse noiatus int̄ tres robustos: q̄ erāt int̄ triginta nobiliores. verūtñ usq̄ ad tres nō puenerat. Fecitq̄ eum sibi ꝺ̄o auricularū a secreto. Asahel fr̄ Joab: int̄ triginta. Eleanan filiꝰ patrui eiꝰ de bethleem. Sēma de arari. Elicha de arodi. Helas de phelti. Hira filiꝰ Aches ò thecua Abiezer de anathot. Mobonnai de usathi. Selmō aboites. Macharai netophatites Eleph filius Baana: ⁊ ipse netophatites. Itai filiꝰ rabai: de gebeeth filioꝝ beniamī Banai affrathoites. Heddai de torrētē gaas. Albiabon arbathites. Azmauet ò berromi. Eliaba de saboni. Filij assen. Jonathā ⁊ naran sēma de ororodi. haiā filiꝰ sarar arochites. elifeleth filiꝰ saasbai. filij maachati heliaz filiꝰ achitophel gelonites. Esrai de carmelo. Farai ò arbi. Igaal filius nathan. de Soba. Bonni de gaddi. Silech de āmoni. Naarai berothites armiger Joab filij saruie. Hira ithrites. garab ⁊ ipe ithrites. Urias ethеus. Omnes triginta septem. Capitulum .XXIIII.

Et addidit furor domini ni irasci ptra isrl̄: ꝓmouitq̄ ꝺ̄o in eis dicētem ad Joab. Vade numera isrl̄ et iudā. dixitq̄ rex ad Joab p̄ncipē exercitꝰ sui. Perambla omnes trib⁹ isrl̄. a Dan usz ad bersabee. ⁊ numerate pl̄m: ut sciā numerꝰ eoꝝ. Dixit ioab regi. Adaugeat ꝺn̄s ꝺeus tuꝰ ad pl̄m tuū q̄ntꝰ nunc est: itez̄ūq̄ centuplicet in ꝓspectu ꝺn̄i mei regis. Sz q̄d sibi ꝺn̄s rex meꝰ vult in re huiuscemodi: Obtinuit aūt sm̄o regis verba ioab: ⁊ p̄ncipū exercitꝰ. Egressusq̄ ē ioab et p̄ncipes militū a facie r̄gis: ut numerarēt pl̄m isrl̄. Cūq̄ ptrāsissent iordanē. venerūt in aroer ad dextrā urb̄ q̄ est in valle gad: ⁊ plazer trāsierūt in galaad. ⁊ in terrā īferiorē hodsi: ⁊ venerūt in dan siluestria Circueuntesq̄ iuxta sidonē trāsierunt pl̄e menia tyri. et oēm terrā euei ⁊ chananei: venerūtq̄ ad meridiē iuda in bersabee: ⁊ lustrata vniuersa terra affuerūt post nouem mēses ⁊ viginti dies ī ihrl̄m. Dedit ḡ ioab numerū descriptōis pl̄i regi. Et inuēta sūt de isrl̄. octingēta milia virorū fortiū q̄ educerēt gladiū. ⁊ de iuda q̄ngenta milia pugnatorū. Percussit aūt cor ꝺ̄o euz postq̄ nūeratus est pl̄s. Et dixit ꝺ̄o ad ꝺn̄m. Peccaui valde ī hoc facto: sed p̄cor ꝺn̄e ut ānsferas iniq̄tatez fui tui q: stulte egi nimis. Surrexit itaq̄ ꝺ̄o mane: et sm̄o ꝺn̄i factꝰ ē ad gad pphām et videntē ꝺ̄o: dicēs. Vade et loq̄re ad ꝺ̄o. Hec dicit ꝺn̄s . Triū tibi datur optō: elige vnuz q̄ volueris ex his: ut faciā tibi. Cūq̄ veisz gad ad ꝺ̄o: nūciauit ei dicēs. Aut septē ānis veniet tibi fames in terra tua: aut trib⁹ mēsibꝫ fugies aduersarios tuos ⁊ illi te pseq̄nt̄: aut certe tribus diebꝫ erit pestilentia in terra tua. Nunc ḡ delibera: ⁊ vide quē rñdeā ei q̄ me misit sermonē. Dixit aūt ꝺ̄o ad gad. Coarctor undiq̄ nimis: sz melius ē vt incidaz in manꝰ ꝺn̄i: multe em̄ miseric̄die eiꝰ sūt: q̄ in manibꝫ hoīm Immisitq̄ ꝺn̄s pestilentiā in isrl̄ de mane usq̄ ad tps ꝓstitutū: et mortui sūt ex pl̄o a dan usq̄ bersabee septuagīta milia virorū. Cūq̄ extēdisset manum suā āgelus ò sup ihrl̄m: ut dispderet eaz: mist⁹ ē ꝺn̄s sup afflictōe: ⁊ ait angelo pcucienti pl̄m Sufficit nūc: ꝓtine manū tuā. Erat aūt angelꝰ ꝺn̄i iuxta areā haueuna ibebusei. Dixitq̄ ꝺ̄o ad ꝺn̄m: cū vidisset angelū cedētē pl̄m. Ego sū q̄ peccaui et ego iniq̄ egi. isti q̄ oues sūt q̄d fecerūt: Uertat̄ obsecro manus tua ꝫ me: ⁊ ꝓtra domū p̄ris mei. Venit aūt gad pphēta ad Dauid in die illa: et dixit ei. Ascende et cōstitue altare ꝺn̄o: in

Altare domino

area areuna ibebusei. Et ascẽdit dõ iuxta ꝓmonẽ Gad: quẽ ꝑcepat ei dñs. Conspiciensqꝫ hareuna aiaduertit regem et seruos eius trãsire ad se: ꝙ egressus adorauit regẽ ꝓno vultu in terrã et ait. Quõ causę ẽ vt veniat dñs meus rex ad ꝓuum suũ: Cui Dauid ait. Et emã a te areaz: ꝙ edificẽ altaꝛ dño: ꝙ cesset infectõ q̃ crassaꝛ in ꝑplo. Et ait Hareuna ad Dauid. Accipiat et offerat dñs meꝰ rex: sicut placet ei. Habes boues in olocaustũ: ꝙ plaustꝛa ꝙ iuga boũ in vsũ lignoꝝ. Oĩa dedit areuna regi. Dixitqꝫ Areuna ad regẽ. Dñs deus tuꝰ suscipiat votũ tuuz. Cui rñdens rex ait. Nequaq̃ vt vis sz emam ꝑcio a te: ꝙ nõ offerã dño deo meo olocausta gr̃tuita. Emit g̃ dauid areã et boues argẽti siclis q̃nquaginta et edificauit ibi Dauid altare dño. et obtulit olocausta et pacifica. Et repropiciatus ẽ dñs terre. et cohibita est plaga ab israbel.

Incipit liber Regum tertius. Capi. I.

Rex Dauid senuerat. habebatqꝫ etatis plũmos dies. Cunqꝫ opiretuꝛ vestibꝫ nõ calefiebat. Dixerunt g̃ ei serui sui. Queramus dño nostro regi adolescentulam virginẽ: et stet coꝛã rege. et foueat eũ dormiatqꝫ in sinu suo: ꝙ calefaciat dñz nr̃m regem. Quesierũt igitur adolescentulam speciosam in oĩbꝫ finibꝫ isrl̃: ꝙ inuenerunt Abisag sunamitẽ. et adduxeꝛt eaz ad regem. Erat aũt puella pulcra nimis: dormiebatqꝫ cum rege. et ministrabat ei: rex vo non ꝓgnouit eam. Adonias aũt filius Agith eleuabaꝫ: dicẽs. Ego regnabo Fecitqꝫ sibi curꝛus et eq̃tes et q̃nquagĩta viros qui curreꝛent antẽ eũ. Nec coꝛripuit eũ pater suus aliq̃n dicens. Quare hoc feciſti: Erat aũt et ipe pulcher valde: scõus natu post Absalon. Et ꝓmo eius cuz ioab filio Saruie. et cũ Abiathar sacerdote: q̃ adiuuabãt ptes Adonie. Sadoch vo sacerdos. ꝙ Banaias filius ioiade ꝙ nathã ꝓpha et semei et ceretbi ꝙ feleth. ꝙ omne robur exercitus Dauid nõ erat cũ Adonia. Immolatis ergo Adonias arietibꝫ ꝙ vitulis ꝙ vnuersis pinguibꝫ iuxta lapidẽ Zoeleth qui erat vicinus fonti Rogel: vocauit vniuersos fratres suos filios regis. ꝙ omñs viros iuda ꝓuos regis. Nathan autẽ ꝓphã et Banaiã ꝙ robustos quosqꝫ. et Salomonem ffrem suum non vocauit. Dixit itaqꝫ Nathan ad Bersabee mr̃em Salomonis. Nũ audisti q̃ regnerit Adonias filiꝰ agith et dñs noster Dauid hoc ignoꝛat. Nunc g̃ veni accipe cõsiliũ a me: et salua aĩam tuã filijqꝫ tui Salomonis. Elade et ingredẽ ad regẽ Dauid: et dic ei. Nõne tu dñe mi rex iurasti mihi ancille tue: dicens. q̃ salomõ filius tuus regnabit post me. ꝙ ipe sedebit ĩ solio meo: Quare g̃ regnat Adonias: Et adhuc ibi te loquente cũ rege ego veniaz post te: et cõplebo ꝓmones tuos. Ingressa ẽ itaqꝫ Bersabee ad regẽ in cubiculo. Rex autẽ senuerat nimis: et Abisag sunamitis mĩstrabat ei. Inclinauit se bersabee: ꝙ adorauit regẽ. Ad quaz rex. qd tibi inq̃t vis: Que rñdens ait. Dñe mi tu iurasti ꝑ dñm deum tuũ ancille tue Salomõ filius tuus regẽbit post me et ipe sedebit in solio meo et ecce nũc Adonias regnat: te dñe mi rex ignoꝛãte. Mactauit boues ꝙ pĩguia queqꝫ et arietes plurimos: et vocauit omnes filios regis. Abiathar cõꝫ sacerdotez ꝙ Joab pncipẽ militie. Salomonẽ aũt ꝓuz tuuz nõ vocauit. Verũtñ dñe mi rex in te ocl̃i respiciũt totius isrl̃: vt iudices eis q̃s sedere debeat ĩ solio tuo dñe mi rex pꝰte. Erit qꝫ cũ dormierit dñs meꝰ rex cũ pribꝫ suis: erimus ego et filius meꝰ Salomon peccatores. Adhuc illa loquẽte cũ rege Nathan ꝓpha venit. Et nũcia uerunt regi dicentes Adest nathan ꝓpha. Cũqꝫ introisset in conspectu regis et adoraſſet eũ ꝓnus in terrã: dixit Nathan. Dñe mi rex tu dixisti Adonias regnet post me. et ipe sedeat sup thronuz meũ: Quia descendit hodie: ꝙ immolauit boues et pinguia et arietes pluzimos: et vocauit vniuersos filios regis et principes. Abiathar cõꝫ sacerdotez illisqꝫ vescentibus ꝙ bibẽtibꝫ coꝛã eo. ꝙ dicẽtibꝫ viuat rex Adonias: me ꝓuũ tuũ. ꝙ Sadoch sacerdotẽ ꝙ Banaiã filiũ Joiade ꝙ filiũ tuũ Salomonẽ ñ vocauit. Nũquid a dño meo rege exiuit hoc verbũ: et mihi nõ indicasti ꝓuo tuo q̃s sessuꝰ eẽt sup thronũ dñi mei r̃gis pꝰeuz: Et rñdit rex dauid: dicẽs. Vocate ad me Bersabee. Que cũ fuisset ĩgressa coram rege. ꝙ stetisset añ eũ: iurauit rex ꝙ ait.

Eliuit dñs qui eruit aiaz ꝺ omi angustia: qz sicut iuraui tibi p dñm deuz isrl: dicēs. Salomō filius tuꝰ regbit post me. ⁊ ipe sedebit sup soliū meū p me: sic faciam hodie Sūmissoqz bersabee in terra vultu: adora uit regē dicēs. Eliuit dñs meus rex dꝺ ine ternum. Dixitqz rex Dauid. Vocate mihi Sadoch sacerdotē. ⁊ Nathan pphām. ⁊ Ba naiā filiū Joiade. Qui cuz ingressi fuissent corā rege: dixit ad eos. Tollite vobiscum ꝟuos dñi vr̄i: ⁊ ipoite salomonē filiū meū sup mulā meaz. et ducite eū in Gion. ⁊ un guat eum sibi Sadoch sacerdos ⁊ nathan pphā in regem sup isrl. Et canetis bucina atqz dicetis. Eliuat rex salomō. Et ascēde tis pꝰ eū ⁊ venietis in ihrlm: ⁊ sedebit sup soliū meū: ⁊ ipe regbit p me: illiqz p̄cipiaz vt sit dux sup isrl ⁊ sup iudā. et rñdit Ba naias filius ioiade regi: dicēs. Amē. Sic loqt̄ dñs deꝰ dñi mei regis. Quō fuit dñs cū dño meo r̄ge. sic sit cū salomone: ⁊ sub limiꝰ faciat soliū eius. a solio dñi mei r̄gis ꝺꝺ. Descendit g̃ sadoch sacerdos et nathā pphā et banaias filiꝰ Joiade. et Cerethi et Felethi et iposuerūt salomonē sup mulaz regis ꝺꝺ: ⁊ adduxert eū i Gion. Sūpsitqz sadoch sacerdos cornu olei de tabernaclo et unxit salomonē: ⁊ cecinerūt bucina: et dixit oīs ppl̄s. Eliuat rex salomō. Et ascen dit uniuersa mlt̄itudo pꝰ eū. ⁊ ppl̄s canētiū tibijs ⁊ letātiuz gaudio magno: ⁊ īsonuit tra a clamore eoꝝ. Audiuit aūt adonias ⁊ oēs q̄ inuitati fuerāt ab eo. Jāqz ꝯiuiū finitū erat. Soz et Joab audita voce tube: ait. Quid sibi vult clamor ciuitatis tumlt̄: tuātis: Adhuc illo loquēte: ionathan filiꝰ Abiathar sacerdotis venit. Cui dixit Ado nias. Ingredē qr vir fortis es: ⁊ bona nū cians. Rñditqz ionathan adonie. Nequaq̃ Dñs emī nr̄ rex ꝺꝺ regē ꝯstituit Salomo nē: misitqz cū eo sadoch sacerdotē ⁊ nathā pphām. ⁊ banaiā filiū ioiade. et cerethi et felethi. ⁊ imposuert eū sup mulā r̄gis. Un xerūtqz eū sadoch sacerdos. et nathā pphā regē in Gion: ⁊ ascēdert inde letātes: ⁊ in sonuit cīuitas. Hec ē vox quā audistis. Soz et salomō sedet sup soliuz regni: ⁊ ingressi sui regis bñdixert dño nr̄o regi ꝺꝺ: dicen tes. Amplificet deꝰ nomē Salomonis sup nomē tuū: ⁊ magnificet thronuz eius sup thronū tuū. Et adorauit rex ꝺꝺ in lectulo suo: insup et hec locutꝰ ē. Rñdictꝰ dñs deꝰ isrl: q̄ dedit hodie sedentē in solio meo vi dentibꝫ oculis meis. Uenerūt g̃ ⁊ surrexert oēs q̄ inuitati fuerāt ab adonia: ⁊ iuit unus quisqz in uiā suā. Adonias aūt timens Sa lomonē surrexit ⁊ abijt in tabernaclm dñi tenuitqz cornu altaris. Et nūtiauert Sa lomōi: dicētes. Ecce adonias timēs regem Salomonē tenz cornu altaris: dicēs. Ju ret mihi rex salomō hodie: q̄ nō interficiat ꝟuū suum gladio. Dixitqz salomō. Si fue rit uir bonꝰ ñ cadet ne unꝰ q̄dē capillꝰ eius in trā: sinaūt malū inuētū fuerit i eo: mo riet̄. Misit g̃ rex salomō. ⁊ eduxit eū ab al tarī: ⁊ ingressꝰ adorauit regē salomonē. Di xitqz ei salomō. Uade in domū tuā. Ca. II.

Propinquauerūt aūt dies ꝺꝺ ut moreret̄: p̄cepitqz salo moni filio suo: dicēs. Ecce ego in gredior uiā uniuerse trē. Cōfortare ⁊ esto vir fortis: ⁊ obꝛua ut custodias mandata dñi dei tui. ut ābules i vijs eꝰ. ⁊ custodias ceremonias eꝰ ⁊ p̄cepta eiꝰ ⁊ iudicia ⁊ testīo nia (sic scriptū ē in lege Moysi) ut intelli gas uniuersa q̄ facis. et q̄cūqz te vterīs: ut pfirmet dñs ꝟmōes suos: q̄s locutꝰ ē dñs ꝺ me dicēs. Sic custodierīt filij tui vias me as. ⁊ ābulauerīt corā me in vitate in oī corde suo. et i oī aīa sua: ñ auferet̄ tibi vir de solio isrl. Tu q̄z nosti q̄ fecerit mihi ioab filiꝰ Saruie. q̄ fecerit duobꝫ p̄ncipibꝫ exer citꝰ isrl. abner filio ner ⁊ amasa filio iether q̄s occidit ⁊ effudit sāguīez belli i pace: et posuit cruorē plij i baltheo suo q̄ erat cir ca lūbos eꝰ: et in calciamēto suo qꝺ erat i pedibꝫ eꝰ. Facies g̃ iuxta sapīam tuā: ⁊ ñ deduces canicīē eꝰ pacifice ad inferos. Soz ⁊ filijs Bzellai galaaditis fꝺes grāz: eritqz p̄medētes in mēsa tua. Occurrert ei mihi: qñ fugiebaz a facie absalō frīs tui. Habes q̄z apud te Semei filiū gera filij gemini. ꝺ bauri: q̄ maledixit mihi maledictōe pessīa qñ ibā ad castra. Soz qr descēdit mihi i oc cursū cū ēnsirez iordanē ⁊ iuraui ei p dñm dicēs ñ te interficiā gladio: tu noli pati eū ee innoxiū. Uir aūt sapiēs es et scias q̄ faci es ei: deducesqz canos eiꝰ cū sāguīe ad īfe ros. Dormiuit igr̃ ꝺꝺ cuz pribꝫ suis: et sepultꝰ ē in ciuitate ꝺꝺ. Dies aūt q̄bꝫ regna uit ꝺꝺ sup isrl. q̄dragīta āni sunt. Jn he bron regnauit septē annis: in bierusalem

trigitatribꝰ.salomõ aũt sedit sup thronuꝫ
dõ pr̃is sui:ꝙ firmatũ ẽ regnuꝫ eiꝰ nimis.
Et ingressꝰ ẽ Adonias filiꝰ agith ad Bersa-
bee.mr̃em salomõis.Que dixit ei.Pacifi-
cus ne ẽ ingressus tuꝰ:Qui rñdit.Pacifi-
cus.Addiditq;. Sermo mihi ẽ ad tẽ.Cui
ait.Loq̃re.Et ille:tu inq̃t nosti q̃a meum
erat regnuꝫ et me ꝓposuerat oĩs isr̃l sibi in
regẽ:sꝫ ẽnslatũ ẽ regnũ ꝙ factũ ẽ fr̃is mei.
A dño em̃ ꝓstitutũ ẽ ei.Nũc g̃ petitionem
vnã p̃coꝛ a tẽ:ne ꝓfũdas faciẽ meã. Que
dixit ad euꝫ.Loq̃re.Et ille ait. Precoꝛ vt
dicas salomõi r̃gi:neq; em̃ negaꝛe tibi q̃c-
q̃ pt̃:vt det mihi Abisag sunamitẽ vxoꝛẽ.
Et ait bersabee.Bñ ego loq̃r ꝓ tẽ ꝛegi.Ve
nit g̃ Bersabee ad regẽ Salomonẽ:vt lo-
queꝛet ei ꝓ Adonia.Et surrexit rex in oc-
cursũ eiꝰ adoꝛauitq; eã:ꝙ sedit sup thronũ
suuꝫ.Posituſq; ẽ thronꝰ mr̃i regis:q̃ sedit
ad dexteꝛã eiꝰ:dixitq;.Petitõeꝫ vnã puu-
lã ego deꝑcoꝛ a tẽ:ne ꝓfũdas faciẽ meam.
Et dixit ei rex.Pete mr̃ mea.Neq; em̃ fas
ẽ:vt auertã faciẽ tuã.Que ait.Det Abi-
sag sunamitis Adonie fr̃i tuo vxoꝛ.Respõ
ditq; rex Salomõ:ꝙ dixit mr̃i sue.Quare
postulas Abisag sunamitẽ Adonie:Postu
la ei et regnũ. Ipe ẽ ei fr̃ meꝰ maioꝛ me:et
hꝫ Abiathar sacerdotẽ.ꝙ Joab filiũ Sar-
uie. Jurauit itaq; rex Salomõ ꝑ dñm di-
cẽs.Hec faciat mihi deꝰ ꝙ hec addat: qꝛ ꝓt
aĩam suã locutꝰ ẽ Adonias hoc verbũ.Et
nũc viuit dñs q̃ firmauit me et collocauit
me sup soliũ dõ pr̃is mei:ꝙ q̃ fecit mihi do
mũ sicut locutꝰ ẽ:qꝛ hodie occidet Adoni-
as. Misitq; rex salomõ ꝑ manũ Banaie fi
lij Joiade:q̃ inꝑfecit eũ et moꝛtuꝰ ẽ. Abia-
thaꝛ q̃q; sacerdoti dixit rex.Vade ĩ anathot
ad agꝛ tuũ.Et q̃dẽ vir moꝛtis es:sꝫ hodie
te nõ inꝑficiã:qꝛ poꝛtasti archã dñi dei co
rã dõ pr̃e meo:et sustinuisti laboꝛẽ in oĩbꝰ
in q̃bꝰ laboꝛauit pr̃ meus. Eiecit g̃ Salo-
mõ Abiathar vt ñ eẽt sacerdos dñi:vt im
pleret ꝛmo dñi:quez locutꝰ ẽ sup domum
Heli in silo. Venit aũt nũciꝰ ad salomonez
q̃ Joab declĩasset pꝰ Adoniã:ꝙ pꝰ salomo-
nẽ ñ declĩasꝫ. Fugit g̃ Joab ĩ tabeꝛnaclm
dñi ꝙ apꝛehẽdit coꝛnu altaris. Nũciatũq;
ẽ regi Salomõi q̃ fugisset ioab ĩ taberna
culũ dñi.ꝙ eẽt iuxta altare. Misitq; Salo
mõ Banaiã filiuꝫ Joiade:dicẽs.Vade in-
terfice eũ.Et veĩt Banaias ad tabꝛnaclm
dñi:ꝙ dixit ei.Hec dicit rex.Egredẽ. Qui
ait.Nõ egꝛediaꝛ:sꝫ ĥ moꝛiaꝛ.Renunciauit
Banaias regi sermõez:dicẽs. Hec locutꝰ ẽ
Joab:ꝙ hec locutꝰ est mihi.Dixitq; ei rex.
Fac sic locutꝰ ẽ:ꝙ inꝑfice eũ ꝙ sepeli ꝙ ãmo
ueꝫ sanguiez innocẽtẽ q̃ effusus ẽ a Joab
a me ꝙ a domo pr̃is mei: ꝙ rñdat dñs san-
guiez eiꝰ sup caput eiꝰ:qꝛ inꝑfecit duos vi
ros iustos melioꝛesq; se:ꝙ occidit eos gla-
dio p̃e meo dõ ignoꝛãte abner filiuꝫ Ner
ꝓncipẽ milicie isr̃l:ꝙ amasã filium gether
ꝓncipẽ exeꝛcitꝰ iuda.Et fueꝛtẽ sãguis il
loꝝ ĩ caput ioab ꝙ ĩ caput semis eꝰ ĩ sẽpiẽ-
nuꝫ dõ aũ et semĩ eius ꝙ domui ꝙ throno il
lius sit pax vsq; ineteꝛnum a dño. Ascẽdit
itaq; Banaias filiꝰ ioiade ꝙ aggressus euꝫ
inꝑfecit:sepultusq; ẽ in domo sua in deſto
Et ꝓstituit rex Banaiã filiuꝫ Joiade ꝑ eo
sup exercitũ:ꝙ Sadoch sacerdotez posuit
ꝑ Abiathar. Misit q̃q; rex ꝙ vocauit semei
dixitq; ei.Edifica tibi domũ ĩ ihr̃lm:ꝙ ha-
bita ibi.ꝙ ñ egredieꝛis inde huc atq; illuc.
Quacũq; aũ die egressus fueris ꝙ ẽnsieris
toꝛrentẽ cedꝛõ:scito te ineficienduꝫ.San-
guis tuꝰ eꝛit sup caput tuuꝫ.Dixitq; Se-
mei regi.Bonꝰ ꝛmo regis. sicut locutus ẽ
dñs meꝰ rex: sic faciet ꝛuꝰ tuꝰ. Habitauit
itaq; Semei ĩ ihr̃lm diebꝰ mltis. Fctm ẽ
aũ pꝰ ãnos tres:vt fugeꝛent ꝛui Semei ad
Achis filiũ Maacha r̃gẽ geth. Nũciatũq;
ẽ Semei q̃ ꝛui eiꝰ issent in geth. Et suꝛꝛe-
xit Semei ꝙ strauit azinũ suuꝫ:iuitq; ad
Achis in geth ad requirẽdũ ꝛuos suos:et
adduxit eos de geth. Nunciatuꝫ ẽ aũt regi
Salomõi q̃ isset Semei ĩ geth de ihr̃lm:ꝙ
redisset. Et mittẽs vocauit euꝫ:dixitq; illi
Nõne testificatꝰ sũ tibi ꝑ dñm.ꝙ pdixi tibi
q̃cũq; die egressus fueris huc ꝙ illuc. scito
te eẽ moꝛituꝝ:Et rñdisti mihi.Bonꝰ ꝛmo
quẽ audiui. Quare g̃ ñ custodisti iusiuran
dũ dñi.et ꝑceptũ qd̃ ꝑceperã tibi:Dixitq;
rex ad Semei. Tu nosti oẽ malũ cuiꝰ tibi
ꝓsciũ ẽ coꝛ tuũ:qd̃ fecisti dõ pr̃i meo. Red
didit dñs maliciã tuã in caput tuuꝫ:ꝙ rex
Salomõ bñdictꝰ:ꝙ thꝛonꝰ dõ erit stabilis
coꝛaꝫ dño vsq; in sempiternũ. Jussit itaq;
rex Banaie filio Joiade qui agressus per-
cussit eum et moꝛtuus est. ¶ Capitu. III.

QOnfirmatuꝫ est igitur
regnũ in manu Salomõis:ꝙ affi
nitate ꝓiũctus est Pharaoni regi
egipti. Accepit nãq; filiã eiꝰ:ꝙ adduxit ĩ
ciuitatem Dauid. donec ꝓpleret edificans

domũ suã. ⁊ domũ dñi ⁊ murꝰ ihrl'm ꝓ circuitũ. Attamẽ ꝑplus ĩmolabat in excelsis nõ eñ edificatũ erat tẽpluꝫ noĩ dñi: vsqꝫ ĩ diẽ illũ. Dilexit aũ salomõ dñm ãbulans ĩ ꝑceptis dõ ꝑris sui: excepto ꝙ in excelsis immolabat: ⁊ accẽdebat thimiama. Abijt itaqꝫ ĩ gabaõ: vt ĩmolaret ibi. Illud q̃pe erat excelsũ maxĩmũ. Mille hostias in olocaustũ obtulit salomõ sup altare illud in gabaõ. Apparuit aũ dñs salomõi ꝓ sõniũ nocte: dicẽs. Postl'a qõ vis. vt dẽ tibi. Et ait salomõ. Tu feciſti cuꝫ ꝟuo tuo dõ ꝑre meo miſcõiam magnã: ſicut ambulauit in ꝓſpectu tuo in veritate et iuſtitia et recto corde tecũ. Cuſtodiſti ei miſcõiaꝫ tuã grãdẽ: ⁊ dediſti ei filiũ ſedẽtẽ sup thronũ ſicut ẽ hodie. Et nunc dñe deꝰ tu regnare feciſti ꝟuũ tuũ: ꝓ dõ ꝑre meo. Ego aũ sũ puer pꝰuul' ⁊ ignorãs egreſſũ ⁊ itroitũ meũ et ſeruꝰ tuꝰ ĩ medio ẽ ꝑpl'i quẽ elegiſti: ꝑpl'i infiniti q̃ enũerari ⁊ ſuꝑputari nõ ꝑt ꝓ multitudĩe. Dabꝭ g̃ ꝟuo tuo cor docile vt ꝑpl'm tuũ iudicare poſſit: ⁊ diſcernere inter bonũ et malũ. Quis eĩ poterit iudicare ꝑpl'm iſtũ: ꝑpl'm tuũ hũc ml'tũ: Placuit g̃ ꝟmo coraꝫ dño: ꝙ salomõ poſtulaſſet huiuſcemõi rẽ Et dixit dñs salomõi. Quia poſtulaſti verbũ hoc. ⁊ nõ petiſti tibi dies ml'tos. nec diuitias aut aĩas inimicoꝝ tuoꝝ: ſz poſtl'aſti tibi ſapiaꝫ ad diſcernendũ iudiciũ: ecce feci tibi ꝟm ꝟmones tuos. Et dedi tibi cor ſapiẽs ⁊ intelligẽs: itãtũ vt null' añ te ſil'is tui fuerit: nec pꝰte ſurrecturus ſit. Sed et hec q̃ nõ poſtulaſti dedi tibi diuitias ſcz et gl'iaꝫ: vt nemo fuerit ſil'is tui ĩ regibꝰ cũctis retro diebꝰ. Si aũ ãbulaueris in vijs meis. ⁊ cuſtodieris ꝑcepta mea. ⁊ mãdata mea. ſicut ãbulauit pr̃ tuꝰ: longos faciaꝫ dies tuos. Igit̃ euigilauit salomõ: ⁊ intellexit qõ eſſet sõniũ. Cunqꝫ veniſſet ihrl'm: ſtetit coraã archa fedꝰis dñi: ⁊ obtulit holocauſta. ⁊ fecit victias pacificas: et grande ꝓuiuiũ. vniuerſ famul' ſuis. Tũc venerũt due mulieres mẽtrices ad regẽ. ſteterũtqꝫ coraꝫ eo. Quaꝝ vna ait. Obſecro mi dñe: ego ⁊ ml'ier hec hãitabam' in domo vna: et peperi apud eã ĩ cubiculo. Tertia aũ die poſtq̃ ego pepi: pepit ⁊ hec ⁊ eram' ſimul nulluſqꝫ alius nobiſcuꝫ in domo. exceptis nobꝭ duabꝭ. Mortuꝰ ẽ aũ filꝰ ml'ieris huiꝰ noctẽ. Dormiẽs q̃pe oppꝫſſit eũ. Et cõſurgẽs in tẽpeſtate noctis ſilẽtio. tulit filium meũ de latere meo ãcille tue dormientis. ⁊ collocauit ĩ ſinu ſuo: ſuũ aũt filium q̃ erat mortuꝰ poſuit ĩ ſinu meo. Cunqꝫ ſurrexiſſem mane vt darez lac filio meo: apparuit mortuꝰ. Quem diligẽtiꝰ intuẽs clara luce: deꝑhẽdi nõ eẽ meũ quẽ genuerã. Rñditqꝫ altera mulier. Nõ ẽ ita vt dicis: ſz filiꝰ tuꝰ mortuꝰ ẽ. meꝰ aũ viuit. Ecõtrario illa dicebat. Mẽtiris. Filiꝰ q̃pe meꝰ viuit: et filiꝰ tuꝰ mortuꝰ ẽ. Atqꝫ ĩ hũc modu coram cõtẽdebãt coraã rege. Tũc rex ait. Afferte mihi gladiũ. Cũqꝫ attuliſſent gladiũ coraã rege: diuidite inq̃t ĩfantẽ viuũ ĩ duas ptes: ⁊ date dimidiã ptẽ vni. et dimidiaꝫ ptẽ altẽri. Dixit aũ ml'ier cuiꝰ filiꝰ erat viuꝰ ad regez cõmota ſunt q̃pe viſcera eiꝰ ſup filio ſuo. Obſecro dñe date illi infantẽ viuũ: ⁊ nolite interficere eũ. Econtrario illa dicebat. Nec mihi nec tibi ſit: ſz diuidatur. Rñdit rex ⁊ ait. Date huic ĩfantẽ viuũ: ⁊ nõ occidatur. Hec ẽ eñ mr̃ eiꝰ. Audiuit itaqꝫ oĩs iſrl' iudiciũ qõ iudicaſſet rex: ⁊ timuerunt regẽ videntes ſapiaꝫ dei eſſe in eo ad faciendum iudicium. Capitulum .IIII.

Hec aũt rex Salomõ regnãs ſup oẽz iſrl': ⁊ hi principes qs hẽbat Azarias filiꝰ ſadoch ſacerdotis: helioreph et ahia filij ſiſa ſcribe. Josaphat filius abilud a cõmentarijs. Banaias filius ioiade ſup exercitũ. Sadoch aũt et abiathar ſacerdotes: azarias filiꝰ nathã ſup eos q̃ aſſiſtebant regi. Sabud filiꝰ nathan ſacerdos: amicꝰ regis. ⁊ abiaſar ꝓpoſitus domus: et adonirã filiꝰ abda ſup tributa. Habebat aũ salomõ duodecĩ ꝓfectos ſup oẽm iſrl': q̃ ꝓbebãt ãnonam regi ⁊ domui eiꝰ. Per ſingl'os eñ mẽſes in ãno ſinguli neceſſaria mĩſtrabãt. Et hec nomina eoꝝ. Benhur ĩ monte effraim. Benedecar ĩ macces. ⁊ ĩ ſalebĩ. ⁊ ĩ bethſames. ⁊ ĩ helõ ⁊ ĩ bethanan. Beneſed in araboth. Ipius eñ erat ſocho: et omĩs tra epher. Benabi nadab. cuiꝰ oĩs nephatoꝛ: thaphet filiam salomõis hẽbat vxorem. Baana filiꝰ abilud regebat thanech. et magedo et vniuerſam bethſan. que eſt iuxta ſarthana ſubtꝛ ieſrahel: a betſan vſqꝫ abelmeula e regione ſelmaan. Bengaber ĩ ramoth galaad. habebat anothiaꝛ filij Manaſſe in Galaad. Ipe ꝑerat ĩ omĩ regione argob. que eſt in

basan: septuaginta ciuitatibus magnis atq; muratis q̃ habebant seras ereas: Abinadab filiꝰ addo p̃erat ī manaim. Achimaas in neptalī. Sz et ipe hēbat basemath filiā Salomonis in ꝓiugio. Baana filiꝰ husi in azer et ī baloth. Iosaphat filiꝰ pharuet. ī ysachar. Semei filiꝰ hela. ī beniamin. Gaber filiꝰ suri in tra galaad. et in ̄ra seon regis amorrei et Og regis basan. sup oīa q̃ erāt ī illa tra. Iuda et israel īnumerabiles sicut arena maris ī mltitudine. ꝓmetētes ꝫ bibētes atq; letātes. Salomon aī erat ī ditōe sua bñs oīa regna secū a fluīe tre phīlistīm usz ad terminū egipti: offerētiū sibi mūera ꝫ seruientiū ei cūctis diebus vite eiꝰ. Erat aī cibꝰ Salomōis p dies singlos trigīta chori sile ꝫ septuagīta chori farine: decē boues pingues ꝫ viginti boues pascuales. ꝫ centū arietes: excepta venatōne ceruoꝝ. capreaꝝ. atq; bubaloꝝ. et auiū altiliū. Ipe em̄ obtinebat oēm regionē q̃ erat trans flumē q̃sī a thapsa usq; ad gazam. ꝫ cūctos reges illaꝝ regionū: ꝫ habebat pacez ex oī pte in circuitu. Habitabatq; iuda ꝫ israel absq; timore vllo vnusq̃sq; sub vite sua ꝫ sub ficu sua. a dan usz bersabee: cūctis diebꝰ Salomōis. Et hēbat salomō q̃draginta milia p̃sepia eq̃ꝝ curiliū ꝫ duodecī milia eq̃strīū: nutriebantq; eos supdicti regis p̃fecti: sz ꝫ necessaria mense regis Salomōis cū ingēti cura p̃bebāt in tpe suo. Ordeū q̃z ꝫ paleas eq̃ꝝ ꝫ iumētoꝝ deferebant in locuz ubi erat rex: iuxta cōstitutum sibi. Dedit q̃z deus sapīam Salomoni ꝫ prudentiā multā nimis ꝫ latitudinē cordis q̃sī arenā q̃ ē ī litore maris: ꝫ p̃cedebat sapīa Salomōis sapīam oīm oriētaliū ꝫ egiptiōꝝ: ꝫ erat sapētior cūctis hominib. Sapientior ethan ezraite. ꝫ heman. ꝫ calchal. ꝫ dorda. filijs maol. ꝫ erat noīatus in vniuersis gentibus per circuitum. Locutus est quoq; Salomō tria milia parabolas: ꝫ fuerūt carmīa eius q̃nq; milia Et disputauit sup lignis ꝫ cedro q̃ ē ī libano usq; ad ysopum que egreditur de pariete: ꝫ disseruit de iumentis ꝫ de volucribus et reptilibus et piscib. ꝫ veniebant de cūctis populis ad audiendaz sapientiā Salomonis: ꝫ ab vniuersis regibus terre: qui audiebant sapientiam eius.

Capitulum ——— quintum.

Misit quoq; hyrā rex tyri suos ad Salomonē. Audiuit em̄ q̃ ip̃m unxissēt regē sup israel. p p̃e eiꝰ: qz amicꝰ fuerat hirā dō oī tpe. Misit aī Salomō ad hirā: dicēs. Tu scis volūtatē dō p̃ris mei: ꝫ qz nō poterat edificare domū noī dñi dei sui. ꝓpter bella īminētia p̃ circuitū: donec daret dñs eos sub vestigio pedū eiꝰ. Nūc aī requiē dedit deꝰ meus p̃ circuituz: ꝫ nō ē sathā neq; occursꝰ malꝰ: q̃obrē cogito edificare tēpluz noī dñi dei mei sicut locutꝰ est dō p̃i meo dicēs. Filiꝰ tuꝰ quē dabo p̃ te sup soliū tuū ipe edificabit domū noī meo. Precipe igr̃ ut p̃cidāt mihi lui tui cedros de libano. et lui mei sit cū luis tuis. mercedē aī seruorū tuoꝝ dabo tibi quācunq; petieris. scis ei quō n̄ ē ī ꝑlo meo vir: q̃ nouerit lig̃ cedere sicut sydonij. Cū g̃ audisz hirā ̄ba salomōis. letatꝰ est valde. et ait. Benedictꝰ dñs deus hodie: q̃ dedit dō filiū sapiētissimum sup ꝑlm hūc plurimū. Et misit hirā ad salomōz: dicēs. Audiui q̃cūq; mādasti mihi Ego faciā oēm voluntatē tuā: ī lignis cedrinis et abiegnis. Serui mei deponēt ea de libano ad mare. ꝫ ego ꝓponā ea in ratibus ī mari. usq; ad locū quē significabēis mihi. ꝫ applicabo ea ibi: ꝫ tu tolles ea. Prebebisq; nc̃ia mihi: ut det cibꝰ domui mee. Itaq; hirā dabat Salomōi lig̃ cedrīa. ꝫ lignа abiegna: iuxta oēm volūtatē eiꝰ. Salomon aī p̃bebat hirā vigīti milia choros tritici ī cibū domui eiꝰ: ꝫ vigīti chorос purissimi olei. Hec tribuebat salomō hirā p̃ singlos ānos. Dedit q̃z dñs sapientiā salomoni sicut locutꝰ ē ei: ꝫ erat pax īt̃ hiraz ꝫ Salomonez. et pcusserunt ambo fedus. Elegitq; rex Salomō operarios de omni israel: ꝫ erat indictio triginta milia virorum. Mittebatq; eos in libanum. decē milia p̃ menses singulos vicissim: ita ut duobus mensibus essent ī domibus suis. Et adoniram erat super huiuscemōi indictionem. Fuerūt itaq; Salomoni septuagīta milia eoꝝ qui onera portabant: ꝫ octogīnta milia latomoꝝ in mōte absq; p̃positis q̃ p̃erāt singlis opib. nūero triū miliū ꝫ trecentoꝝ p̃cipientiū ꝑlo ꝫ bis qui faciebāt opus. Precepitq; rex ut tollerent lapides grādes lapides p̃cioſos ī fundamētuz tēpli ꝫ q̃drarent eos: q̃s dolauerunt cementarij

Salomõis ⁊ cemẽtarij birã. Porro biblij prepauerunt ligna et lapides. ad edificandam domum. ¶ Capitulum .VI.

Factũ est ꝯ quadrigentesimo ⁊ octogesimo ãno egressionis filiorũ isrl̃ de tra egipti in ãno q̃rto mense ẽcio ipe ẽ mẽsis scdus regni salomõis sup isrl̃: edificare cepit domũ dño dom⁹ aũ quaz edificabat rex salomõ dño hẽbat sexaginta cubitos ĩ lõgitudĩe: ⁊ vigĩti cubitos ĩ latitudĩe: et trigĩta cubitos in altitudĩe. Et portic⁹ erat añ tẽplũ vigĩti cubitoꝝ longitudĩs iuxta mensurã latitudĩs tẽpli et hẽbat decẽ cubitos latitudĩs añ faciẽ tẽpli: fecitq; ĩ templo fenestras obliq̃s. Et edificauit sup pietẽ tẽpli tabulata p gir in parietibo dom⁹ p circuitũ tẽpli et oraculi: ⁊ fecit latera ĩ circuitu. Tabulatũ qõ subter erat q̃nq; cubitos hẽbat latitudĩs: ⁊ mediũ tabulatũ. sex cubitoꝝ latitudĩs: ⁊ ẽcium tabulatũ septẽ hñs cubitos latitudĩs. Trabes aũ posuit ĩ domo p circuitũ forinsec⁹: vt hererẽt muris tẽpli. Dom⁹ aũ cuz edificarẽt. ọ̃ lapidibo dolatis atq; pfectis edificata ẽ: ⁊ malleus et securis ⁊ oẽ ferramẽtũ nõ sũt audita in domo cũ edificarẽt. Ostiũ lateris medij ĩ parietẽ erat dom⁹ dextre: ⁊ p cocleam ascẽdebãt ĩ mediũ cenaculũ: ⁊ a medio ĩ tertiuz Et edificauit domũ: ⁊ ꝑfumauit eã. Texit q̃z domũ laq̃aribo cedrinis: ⁊ edificauit tabulatũ sup oẽm domũ q̃nq; cubitis altitudinis: ⁊ opuit domũ lignis cedrinis. Et factus ẽ ẽmo dñi ad salomõz: dicẽs. Dom⁹ hec quam edificas si ãbulaueris ĩ pceptis meis. ⁊ iudicia mea feceris: et custodieris oĩa mãdata mea gdiens p ea: firmabo sermonẽ meũ tibi quẽ locut⁹ sũ ad dõ patrez tuũ. ⁊ habitabo ĩ medio filioꝝ isrl̃: ⁊ nõ derelinquã pplm meũ isrl̃. Igr̃ edificauit salomõ domũ: ⁊ ꝑfumauit eã. Et edificauit parietes dom⁹ intrisec⁹ tabulatis cedrinis a pauimento dom⁹ vsq; ad sũmitatẽ parietũ. ⁊ vsq; ad laq̃aria: ⁊ opuit lignis cedrinis intrinsec⁹: ⁊ texit pauimẽtũ dom⁹ tabulis abiegnis. Edificauitq; vigĩti cubitorũ ad posteriorẽ ptẽ tẽpli: tabulata cedria a pauimẽto vsq; ad supiora: ⁊ fecit ĩteriorez domũ oraculi in scm̃ sanctoꝝ. Porro quadraginta cubitoꝝ erat ipm tẽplũ p foribo oracli: ⁊ cedro oĩs dom⁹ ĩtrinsec⁹ vestiebatur bñs tornaturas ⁊ iũcturas suas fabre factas: ⁊ celaturas eminentes. Oĩa cedrinis tabulis vestiebanẽ: nec oĩno lapis apparere poterat in parietẽ. Oraculuz aũ in medio dom⁹ in interiori pte fecerat: vt poneret ibi archã federis dñi. Porro oraculũ habebat viginti cubitos lõgitudinis et viginti cubitos latitudĩs et vigĩti cubitos altitudinis: ⁊ opuit illud atq; vestiuit auro purissimo. Sz ⁊ altare vestiuit cedro. Domũ q̃z añ oraculum opuit auro purissimo. ⁊ affixit laminas clauis aureis. Nihilq; erat in templo: qõ non auro tegerẽ. Sz ⁊ totũ altare oraculi texit auro. Et fecit ĩ oraclo duo cherubin de ligno oliuaꝝ decem cubitoꝝ altitudinis. Quiq; cubitorũ ala cherub una. ⁊ q̃nq; cubitoꝝ ala cherub altera: ita ẽ decẽ cubitos hñtes a sũmitate ale. vsq; ad ale alteri⁹ sũmitatẽ. Decẽ q̃z cubitoꝝ erat cherub scdus ĩ mẽsura pari: et op⁹ vnum erat in duobo cherubin. i. altitudinẽ habebat vn⁹ cherub decẽ cubitoꝝ et similiẽ cherub scdus. Posuitq; cherubin ĩ medio tẽpli ĩteriorĩs. Extẽdebant aũ alas suas cherubin: ⁊ tãgebat ala una parietẽ ⁊ alia cherub secũdi tangebat parietẽ alterũ: ale aũt alterẽ in media parte tẽpli seinuicẽ cõtingebãt. Texit q̃z cherubin auro. Et oms parietes tẽpli p circuituz sculpsit varijs celaturis ⁊ torno. Et fecit ĩ eis cherubĩ ⁊ palmas ⁊ picturas varias: quasi pminentes de parietẽ et egredientes. Sed ⁊ pauimentũ domus texit auro. intrinsecus et extrinsecus. Et in ingressu oraculi fecit duo ostiola de lignis oliuarum. postesq; angelorum quinq;: et duo ostia de lignis oliuarum. Et sculpsit in eis picturam cherubin et palmarum species. et anaglifa valde prominentia et texit ea auro. et operuit tã cherubin q̃ palmas et cetera auro. Fecitq; ĩ introitu tẽpli postes de lignis oliuarum. quadrangulatos. ⁊ duo ostia de lignis abiegnis altrinsecus et vtrunq; ostium duplex erat: ⁊ seinuicez tenens aperiebatur. Et sculpsit cherubin et palmas et celaturas valde eminentes: operuitq; omnia laminis aureis. ope quadro ad regulam. Et edificauit atrium interius. tribus ordinibus lapidum politorum: et vno ordine lignorum cedri.

¶ Capitulum .VII.

Anno quarto fūdata est dom⁹ dñi ī mēse ciio: ⁊ ī āno vnde cimo mēse ebul. ipse ē mēsis octa uus. pfecta ē dom⁹ ī oī ope suo. ⁊ ī vniuer sis vēsilib⁹: edificauitq; eā ānis septē. do muz aī suā edificauit Salomō tredecī an nis. ⁊ ad pfectū vsq; pduxit. Edificauit q̄; domū salt⁹ libani centū cubitoz lōgitudīs ⁊ q̄nq̄ginta cubitoz latitudinis: et trigīta cubitoz um altitudinis: ⁊ quatuoz deambu latoria inter colūnas cedrinas. Ligna q̄p pe cedrina exciderat ī colūnas. ⁊ tabl'atis cedrinis vestiuit totā camerā: q̄ q̄dragīta q̄nq; colūnis sustētabaī. Un⁹ aūt ordo ha bebat colūnas q̄ndecī ꝯ seinuicē positas. ⁊ e regione se respicientes eq̄li spatō int̄ colū nas: ⁊ sup colūnas q̄drāgulata lig̃ in cun ctis eq̄lia. Et porticū colūnaz fecit q̄nq̄gī ta cubitoz longitudīs. ⁊ triginta cubitoz ū latitudīs. ⁊ alterā porticū ī facie maioris portic⁹. et colūnas ⁊ epistilia sup colūnas fecit. Porticū q̄; solij ī q̄ tribunal ē fecit: ⁊ texit lignis cedrinis a pauimento vsq; ad sūmitatē. ⁊ domūcula in q̄ sedebaī ad iudi cādū. erat ī media porticu sili ope. Domū q̄; fecit filie pharaonis quā vxorē duxerat Salomō: tali ope q̄li ⁊ hāc porticū. Oīa lapidib⁹ pcōsis. q̄ ad normā q̄ndā atz mē surā taz intrīsec⁹ q̄ extrīsec⁹ serrati erāt: a fūdamēto vsq; ad sūmitatē pietū. ⁊ itrīsec⁹ vsq; ad atriū mai⁹. Fūdamīta aī de lapidi bus pcios lapidib⁹ magnis. decē siue octo cubitoz: ⁊ desup lapides pcīosi eq̄l' mēsure sectī erāt: sil'rq; de cedro. Et atriuz maius rotundū triū ordinum de lapidib⁹ sectis: ⁊ vnius ordinis. de dolata cedro: necnō ⁊ in atrio dom⁹ dñi ītēriozi et in porticu dom⁹. Misitq; rex Salomō. ⁊ tulit hiraz de tyro filiū mulieris vidue ꝺ tribu neptalim pa tre tyrio artificē erariū: et plenū sapiētia intelligētia ⁊ doctrina. ad faciendū omne opus ex ere. Qui cū veniss̄et ad regē salo monē fecit oē opus ei⁹: ⁊ finxit duas colū nas ereas decē ⁊ octo cubitoz altitudinis colūnā vnā. ⁊ linea duodecī cubitoz ābie bat colūnaz vtrāq;. Duo q̄; capitella fecit q̄ ponerenī sup capita colūnaz fusilia ex ere: quinq; cubitoz altitudinis capitelluz vnū. ⁊ quinq; cubitoz altitudīs capitelluz altez: ⁊ q̄i ī modū retis ⁊ catbenaz sibin uicē miro ope cōtextaz. Utrūq; capitellū colūnaz fusile erat. Septēa versuū. retia cula ī capitello vno: et septena retiacula ī capitello altero. Et pfecit colūnas ⁊ duos ordīes p circuitū retiaculoz singuloz: vt tegerēt capitella q̄ erāt sup sūmitatez ma logranatoz. Eodez mō fecit ⁊ capitello se cūdo. Capitella aī q̄ erant sup capita colū naz q̄si ope lilij fabricata erāt in porticu q̄tuoz cubitoz: ⁊ rursū alia capitella ī sū mitate colūnaz desup iuxta mēsurā colū ne ꝺ rētiacula. Malogranatoz aī ducenti ordines erāt: in circuitu capitelli scōi. Et statuit duas colūnas ī porticu tēpli. Cūq; statuiss̄et colūnā dextrā: vocauit eaz noīe iachim. Sil'r erexit colūnā scōam: ⁊ voca uit nomen eius booz. Et sup capita colū naz op⁹ ī modū lilij posuit: pfectūq; ē op⁹ colūnaz. Fecit q̄; mare fusile decē cubito rū a labio vsq; ad labiū: rotundū ī circui tu. Quinq; cubitoz altitudo ei⁹: ⁊ restricu la triginta cubitoz cīgebat illud p circui tū: ⁊ sculptura subter labiū circuibat illō decē cubitis ābiēs mare. Duo ordīes scul pturaz histriataz erāt fusiles: ⁊ stabāt su p duodecī boues. E q̄b tres respiciebant ad aq̄lonē ⁊ tres ad occidentem. ⁊ tres ad meridiē ⁊ tres ad orientē: et mare sup eos desup erat: q̄z posteriora vniuersa intrin sec⁹ latitabāt. Grossitudo aī luteris triuz vnciaz erat: labiūq; ei⁹ q̄si labiū calicis et foliū repandi lilij. Duo milia batos capie bat: et tria milia metretas. Et fecit bases decem eneas: quatuoz cubitoz longitudi nis. bases singulas: ⁊ quatuoz cubitoz la titudinis et trium cubitoz altitudinis: et ipm opus basiū ītērrasile erat. Et sculptu ra inter iūcturas ⁊ inter coronulas ⁊ ple ctas. leones ⁊ boues: ⁊ cherubin: ⁊ in iun cturis sil'r desup. Et subter leones ⁊ boues q̄si lora ex ere dependētia: ⁊ q̄tuoz rote per bases singl'as ⁊ axes erei ⁊ p q̄tuoz ptes q̄ si hūeruli subē luterē fusiles. ꝺ seinuicē re spectātes. Os q̄z luteris intrinsec⁹ erat ī ca pitis sūmitate: ⁊ qꝺ forisec⁹ apparebat vni us cubiti erat totū rotūduz: pitez; hēbat vnū cubitū ⁊ dimidiū. ī āgulis aī colūna rū varie celature erāt ⁊ media int̄ colūna q̄drata nō rotunda: q̄tuoz q̄z rote q̄ p quatuoz angulos basis erant: coherebant sibi subter basim. Una rota habebat altitudi nis cubitum et semis. Tales autem rote

erãt: q̃les solẽt ī curru fieri. Et axes eaꝝ ꝙ radij. et canti ꝙ modioli. oĩa fusilia. Nã et hũeruli illi q̃tuoꝝ. p singl'os angl'os basis vni⁹: ex ipa basi fusiles et cõiũcti erãt. In sũmitate aũ bas erat q̃dã rotũditas vni⁹ ꝙ dimidij cubiti. ita fabrefacta vt lutꝛ desuper possꝫ ponī: hñs celaturas suas variasq̃ sculpturas ex semetipa. Sculpsit q̃z in tabl'atis illis q̃ erãt exere ꝙ in ãgul'. cherubĩ ꝙ leões. et palmas q̃ in sil'itudinẽ homĩs stãtis: vt nõ celata sꝫ apposita p circuitũ viderenẽ. In hũc modũ fecit decem bases: fusura vna et mẽsura. sculpturaq̃ ꝑsimili. Fecit q̃z decẽ lutꝛes eneos. Quadragĩta batos capiebat lueẽ vn⁹. Eratq̃ q̃tuoꝝ cubitoꝝ. Singulosq̃ lutꝛes p singulas id est decẽ bases posuit: et ꝓstituit decem bases. quĩq̃ ad dexterã ptꝫ tẽpli et quĩq̃ ad sinistrã: mare aũ posuit ad dexterã ptẽ tẽpli ꝟ orientẽ ad meridiem. Fecit q̃ hirã lebetꝛes et scutras et amulas: et pfecit omne op⁹ regis Salomõis ī tẽplo dñi: colũnas duas. ꝙ funicl'os capitellox sup capita colũnaꝝ et malogn̄ata q̃dringẽta in duob⁹ retiacl'is. duos versus malogn̄atoꝝ in retiaculis singl'is ad opiendos funiculos capitellox q̃ erãt sup capita colũnaꝝ: et bases decẽ et lutꝛes decez sup bases: et mare vnũ. et boues duodecim subter mare: ꝙ lebetꝛes et scutras et amulas. Oĩa vasa q̃ fecit hirã regi Salomõi in domo dñi: de auricalco erãt. In cãpestri regiõe iordanis fudit ea rex ī argillosa terra: inter sochot et sarthan. Et posuit Salomõ omĩa vasa ī domo dñi. Propter multitudinez aũt nimiã non erat pondus eris. Fecitq̃ Salomon omĩa vasa ī domo dñi: altare aureuz et mensã sup quam ponerenẽ panes ꝓpositõnis auream: et candelabra aurea quĩq̃ ad dexterã et quinq̃ ad sinistrã. cõtra oraculum ex auro puro: et quasi lilij flores. ꝙ lucernas desup aureas: et forticipes aureos. et ỹdrias. et fuscinulas. ꝙ fialas. ꝙ mortariola. et thuribula de auro purissimo: ꝙ cardines ostiorum domus interioris sãcti sanctoꝝ. ꝙ ostioruz domus templi ex auro erant. Et perfecit omne opus quod faciebat Salomõ in domo dñi: ꝙ intulit que sanctificauerat Dauid pr̃ suus argentum et aurum et vasa: reposuitq̃ in thesauris domus domini. ¶ Capitulum ——— .VIII.

Tunc cõgregati sũt oẽs maiores natu isrl' cũ pncipibꝰ tribuũ et duces familiarũ filioꝝ isrl' ad regẽ salomonẽ ī ihrl'm: vt deferent archaz federis dñi de ciuitate dd. i. de syon. Cõuenitq̃ ad regẽ salomonẽ vniuers⁹ isrl' ī mẽse bethanim ī solẽni die: ipse ẽ mensis septim⁹. Venerũtq̃ cũcti senes de israbel: ꝙ tulerũt archã sacerdotes: et portauerũt archã dñi et tabernaculũ federis et oĩa vasa sãctuarij q̃ erãt ī tabernaculo. et ferebant ea sacerdotes et leuite. Rex aũt Salomõ et oĩs multitudo isrl' q̃ ꝓuenerat ad eũ gradiebaẽ cũ illo añ archã: et ĩmolabãt oues et boues absq̃ estimatõe et nũero. Et ĩtulerũt sacerdotes archã federis dñi in locũ suũ ī oraculũ tẽpli ī sanctũ sãctoꝝ: subter alas cherubĩ. Si quidẽ cherubin expandebãt alas sup locum arche: et ptegebãt archã: et vectes eiꝰ desup. Cũq̃ emineret vectes et apparerẽt sũmitates eoꝝ foris sanctuariũ añ oraculũ: nõ apparebãt vltra extrinsec⁹: q̃ et fuerũt ibi vsq̃ in pñtez diez In archa aũt ñ erat aliud nisi due tabule lapidee q̃s posuerat in ea moyses in oreb: qñ pepigit dñs fed⁹ cũ filijs israel. cũ egrederenẽ de tra egipti. Factũ ẽ aũt cuz exissent sacerdotes de sãctuario. nebula ĩpleuit domũ dñi: et ñ poterant sacerdotes stare et mistrare ꝓpt̃ nebulã. Impleuerat emĩ gloria dñi domũ dñi. Tũc ait salomõ. Dominꝰ dixit vt hĩtaret in nebula. Edificans edificaui domũ et habitaculũ tuũ firmissimũ soliũ tuũ ī sẽpiternũ. Conuertitq̃ rex faciẽ suã: et bñdixit oĩ ecclie israel. Omĩs emĩ ecclia israel stabat. Et ait Salomon. Bñdict⁹ dñs de⁹ israel: q̃ locut⁹ est ore suo ad dd̃ pr̃em meũ: et ī manibꝰ eiꝰ pfecit dicẽs. A die q̃ eduxi ꝓplm meũ israel de egipto. ñ elegi ciuitatez de vniuersis ẽbub⁹ israbel vt edificareẽ domus. et esset nomen meũ ibi: sꝫ elegi dd̃. vt esset sup populum meũ israbel. Voluitq̃ dauid pr̃ me⁹ edificare domũ nomĩ dñi dei israbel: et ait dñs ad Dauid pr̃em meũ. Qd̃ cogitasti in corde tuo edificare domũ nomĩ meo bñfeciſti hoc ipm mente tractãs. Verũtñ tu nõ edificabis mihi domũ: sꝫ filiꝰ tuus q̃ egredieẽ de renibꝰ tuis: ipe edificabit domuz nomĩ meo. Cõfirmauit dñs ꝓmonẽ suũ quez locut⁹ ẽ: stetitq̃ ꝑ dauid pr̃e meo. et sedi sup

thronuz ıſrl̃ ſicut locut⁹ ẽ dñs: et edificaui
domũ nõi dñi dei ıſrl̃ ⁊ ꝓſtituit ibi locũ ar
che in q̃ fed⁹ dñi ẽ. qd̃ pcuſſit cũ pr̃ibꝫ nr̃is
qñ egreſſi ſũt de t̃ra egipti. Stetit aũ Sa-
lomon añ altare dñi ĩ ꝓſpectu eccl̃ie ıſrl̃:
⁊ expandit man⁹ ſuas ĩ celũ ⁊ ait. Dñe de⁹
ıſrahel nõ ẽ ſil̃is tui de⁹ ĩ celo deſup. et ſup
t̃rã deor ſũ: q̃ cuſtodis pactũ ⁊ miſcordiam
ſuis tuis q̃ ambulãt coraꝫ te in toto corde
ſuo: q̃ cuſtodiſti ſuo tuo dauid pr̃i meo q̃
locutus es ei. Ore locutus es ⁊ manibꝫ pfe
ciſti: vt hec dies ꝓbat. Nũc igr̃ dñe de⁹ ıſrl̃.
ꝓſerua famulo tuo dauid pr̃i meo q̃ locu-
tus es ei dicẽs. Nõ auferet de te vir coraꝫ
me q̃ ſedeat ſup thronũ ıſrahel: ita tñ ſi cu
ſtodierint filij tui viã tuã. vt ambulẽt co
raꝫ me. ſic tu ambulaſti ĩ ꝓſpectu meo. Et
nũc dñe de⁹ ıſrl̃ firmet̃ ꝰba tua: q̃ locut⁹
es ſuo tuo dꝰ pr̃i meo. Ergo ne putãduꝫ
eſt qd̃ vere de⁹ habitet ſup t̃rã: Si em̃ ce
luꝫ et celi celoꝝ te capere nõ pñt: q̃ntoma
gis dom⁹ hec quaꝫ edificaui. Sz r̃ſpice ad
or̃ones ſui tui. ⁊ ad pr̃ces ei⁹ dñe de⁹ meus
Audi hymnũ ⁊ or̃oem quã ſuus tu⁹ orat
cor̃ã te hodie: vt ſint oculi tui apti ſup do-
mũ hanc nocte ac die: ſup domũ de q̃ dixi
ſti erit nom̃ meũ ibi: vt exaudiat or̃ones
quã orat ĩ loco iſto ad te ſu⁹ tu⁹. vt exau-
dias dꝰpcatoꝝ ſui tui ⁊ ꝓpli tui ıſrl̃. qd̃cũq
orauerit ĩ loco iſto: ⁊ exaudies ĩ loco hĩta
culi tui in celo: ⁊ cũ exaudieris ꝓpici⁹ eris
Si peccauerit hõ in ꝓximũ ſuũ ⁊ habuẽit
aliqd̃ iuramentũ q̃ teneat̃ aſtrictus. ⁊ ve-
nerit ꝓpter iuramentuꝫ cor̃ã altari tuo in
domũ tuã: tu exaudies ĩ celo ⁊ facies. ⁊ iu
dicabis ſuos tuos. ꝓdemnãs impiũ. ⁊ red
dens viã ſuã ſup caput ei⁹: iuſtificãſq iu
ſtũ. et retribuẽs ei ſm iuſticiã ſuã. Si fu-
gerit ꝓpls tu⁹ ıſrl̃ inimicos ſuos qr pecca-
tur⁹ ẽ tibi: ⁊ agentes pnĩam ⁊ ꝓfitẽtes no
mi tuo. venerĩt ⁊ adorauerint ⁊ depcati te
fuerĩt ĩ domo hac exaudi ĩ celo. et dimitte
pcm̃ ꝓpli tui ıſrl̃: ⁊ reduces eos ĩ t̃rã quã
dediſti pr̃ibꝫ eoꝝ. Si clauſũ fuerit celuꝫ et
nõ pluerit ꝓpter pcta eoꝝ. et or̃ãtes ĩ loco
iſto pnĩaꝫ egerĩt noi tuo ⁊ a pcts ſuis cõ
uerſi fuerint ꝓpter afflictõnem ſuã exaudi
eos in celo ⁊ dimitte pcta ſeruoꝝ tuoꝝ et
ꝓpli tui ıſrl̃. ⁊ oñde eis viã bonã p quã am
bulent. ⁊ da pluuiã ſup t̃raꝫ: quã dediſti
ꝓpl̃o tuo in poſſeſſionez. Fames ſi oborta
fuerit ĩ t̃ra aut peſtilentia aut corrupt⁹
aer. aut erugo. aut locuſta vel rubigo. et
afflixerit eũ inimic⁹ eius portas obſidens
omis plaga vniuerſa ĩfirmitas. cũcta de-
u or̃atio et inpcatio q̃ acciderit oi homĩ de
ꝓpl̃o tuo ıſrl̃: ſiqs cogñuerit plagam cor̃dis
ſui. et expãderit man⁹ ſuas ĩ domo hac. tu
exaudies ĩ celo ĩ loco habitatõis tue. ⁊ re-
propitiaberis: ⁊ facies vt des vnicuiqꝫ ſm
omes vias ſuas. ſicut videris cor̃ ei⁹: qr tu
noſti ſol⁹ cor̃ oĩm filioꝝ hoĩm: vt timeant
te cũctis diebꝫ quibꝫ viuũt ſup faciẽ t̃re
quã dediſti pr̃ibꝫ nr̃is. Inſup ⁊ alienigena
q̃ nõ ẽ de ꝓpl̃o tuo ıſrl̃ cuꝫ venerit de t̃ra
longiñq ꝓpter nom̃ tuũ: audiet̃ em̃ nom̃
tuũ magnũ ⁊ man⁹ tua fortis. ⁊ brachium
tuũ extentũ vbiqꝫ. cũ venerit ḡ ⁊ orauerit
ĩ hoc loco. tu exaudies ĩ celo ĩ firmamẽto
habitaculi tui: ⁊ facies oĩa p q̃bꝫ iudicaue
rit te alienigena vt diſcãt vniuerſi ꝓpl̃i t̃r
raꝝ nom̃ tuũ timere ſicut ꝓpl̃s tu⁹ ıſrl̃: et
ꝓbent qr nom̃ tuũ inuocatuꝫ ẽ ſup domũ
hanc quã edificaui. Si egreſſus fuẽit ꝓpl̃s
tu⁹ ad bellũ ꝛ inimicos ſuos p viaꝫ q̃cũq
miſeris eos: orabũt te cõtra viaꝫ ciuitatis
quã elegiſti: ⁊ ꝛ domũ quaꝫ edificaui noĩ
tuo: ⁊ exaudies ĩ celo or̃ones eoꝝ et pr̃ces
eoꝝ. ⁊ facies iudiciũ eoꝝ. Qr̃ſi peccauerint
tibi: nõ ẽ em̃ hõ q̃ nõ peccet: ⁊ irat⁹ tradi-
deris eos inimicis ſuis. ⁊ captiui ducti fue
rint ĩ t̃rã inimicoꝝ longe vel ꝓpe: et ege-
rĩt pnĩaꝫ in corde ſuo. ĩ loco captiuitatis
⁊ ꝓuerſi depcati te fuerĩt ĩ captiuitate ſua
dicentes peccauim⁹. iniq egim⁹ ĩpie geſſi-
mus reuerſi fuerint ad te ĩ vniuerſo corde
ſuo. et tota aĩa ſua ĩ t̃rra inimicoꝝ ſuor̃
ad quã captiui ducti fuerint ⁊ orauerĩt te
ꝛ viã t̃re ſue quã dediſti pr̃ibꝫ eoꝝ. et ci-
uitatis quã elegiſti et t̃mpli qd̃ edificaui
noĩ tuo. exaudies ĩ celo in firmamẽto ſolij
tui or̃ones eoꝝ ⁊ pr̃ces eoꝝ ⁊ facies iudiciũ
eoꝝ ⁊ ꝓpitiaberis ꝓpl̃o tuo q̃ peccauit tibi.
et oĩbꝫ iniquitatibꝫ cor̃ũ q̃bꝫ ꝓuaricati ſũt
in te: ⁊ dabis miſeriam cor̃ã eis q̃ eos ca-
ptiuos habuerĩt vt miſereant̃ eis: ꝓpls em̃
tu⁹ ẽ. et hereditas tua q̃s eduxiſti de t̃rra
egipti de medio fornacis ferree: vt ſint ocl̃i
tui apti ad depcatõem ſui tui ⁊ ꝓpl̃i tui ıſ-
rahel ⁊ exaudies eos ĩ vniuerſis p q̃bꝫ in-
uocauerĩt te. Tu em̃ ſepaſti eos tibi ĩ here
ditatez de vniuerſ ꝓpl̃is t̃re ſicut locut⁹ es

p moysen ꝺuū tuū: qñ eduxisti pres nros
de egipto dñe deus. Factū ē aī cum ꝓplesset Salomō orās dñm oēm oronez et dep
catōem hāc: surrexit de ꝓspectu altaris do
mi. Et trūqz eī genu ī terrā fixerat: ⁊ manꝰ
expanderat ad celū. Stetit g̃ et bñdixit oī
ecclesie isrl̃. voce magna: dicēs. Bñdictus
dñs q̃ dedit requiē ꝑplo suo isrl̃: iuxta oīa
q̃ locutꝰ ē. Nō cecidit ne vnꝰ quidem ꝺmo.
ex oīb bonis q̃ locutꝰ ē p moysē ꝺuū suū.
Sit dñs deꝰ nr̃ nobiscū sicut fuit cuz pribꝫ
nr̃is. nō derelinquēs nos neqz piciens: sed
iclinet corda nr̃a ad se. vt ambulemꝰ ī vni
uersis vijs eiꝰ. ⁊ custodiamꝰ mandata eiꝰ
⁊ ceremonias ⁊ iudicia quecūqz mādauit
pribꝫ nr̃is: ⁊ sint ꝺmones mei isti q̃bꝫ dep
catꝰ suz corā dño appropinq̃ntes corā dño
deo nr̃o. die ac nocte: vt faciat iudiciū ser
uo suo ⁊ ꝑplo suo isrl̃. p singlos dies ⁊ sciāt
oēs ꝑpli terre qꝛ dñs ipe ē deus. et nō ē vlt̃
absqz eo: sit q̃z corꝛ nr̃m pfectuz cū dño deo
nr̃o: vt ambulemꝰ ī decretis eiꝰ ⁊ custodia
mus mandata eiꝰ. sicut et hodie. Igit̃ rex
⁊ oīs isrl̃ cū eo īmolabāt victimas coram
dño. Mactauitqz Salomō hostias pacifi-
cas quas īmolauit dño: boum vigintiduo
milia ⁊ ouiū centū uigīti milia. Et dedica-
uer̃t tēplum dñi rex ⁊ filij isrl̃. In die illa
sāctificauit rex mediuz atrij: qꝺ erat ante
domū dñi. Fecit q̃ꝑe olocaustuz ibi et sa
crificiū ⁊ adipē pacificorꝫ: quoniaz altare
ereū qꝺ erat corā dño minꝰ erat: et capere
nō poterat olocaustū. ⁊ sacrificiū ⁊ adipē
pacificorꝫ. Fecit g̃ salomō ī tpe illo festiui
tatez celebrē. ⁊ oīs isrl̃ cum eo multitudo
magna ab introitu emath vsqz ad riuum
egipti corā dño deo nr̃o septē diebꝫ ⁊ septē
diebꝫ. id est q̃tuordecī diebꝫ: ⁊ ī die octauo
dimisit ꝑplos. Qui bñdicentes regi pfecti
sūt ī tabernacula sua: letantes et alacriqz
corde sup oīb bonis q̃ fecerat dñs dꝺ ꝺuo
suo ⁊ isrl̃ ꝑplo suo. Capitulum .IX.

Factū ē aūt cūperfecisset Salomō edifitiū domꝰ dñi ⁊ edifi
tiuz r̃gis. ⁊ omne qꝺ optauerat et
voluerat facere: apparuit ei dñs scꝺo sicut
apparuerat ei in gabaon. Dixitqz dñs ad
eū. Exaudiui oronem tuaz ⁊ deprcationem
tuā: quā deprcatus es coraz me. Sanctifi-
caui domū hanc quā edificasti. vt ponerē
nomē meuz ibi in sempiternū: ⁊ erūt ocu-

li mei ⁊ cor meuz ibi cunctis diebꝫ. Tu q̃ꝫ
si ābulaueris corā me sicut ambulauit pr̃
tuus ī simplicitate cordis. ⁊ in eq̃tate ⁊ fe-
ceris oīa q̃ ꝑcepi tibi ⁊ iudicia mea serua-
ueris ⁊ legittima mea: ponā thronū regni
tui sup isrl̃ in sempiternū sicut locutꝰ sum
ꝺꝺ pr̃i suo dicēs: nō auferet̃ vir de genere
tuo de solio isrl̃. Si aut̃ auersione auersi
fueritis vos ⁊ filij vr̃i nō sequētes me: nec
custodientes mādata mea. et ceremonias
q̃s ꝓposui vobis: sed abieritis et colueritis
deos alienos ⁊ adorueritis eos. auferam
isrl̃ de superficie terre quā dedi eis: ⁊ tēplum
qꝺ sctificaui noī meo picia a ꝓspectu meo
eritqz isrl̃ ī puerbiū et ī fabulā cunctis po
pulis: et domꝰ hec erit ī exēplū. Oīs q̃ trā-
sierit p eā stupebit: ⁊ sibilabit ⁊ dicz. Qua
re fecit dñs sic ter huic et domui huic? Et
rñdebūt. Quia dereliq̃runt dñm deū suum
q̃ eduxit pres eoꝝ de terra egipti: ⁊ secuti
sūt deos alienos ⁊ colueruūt eos ⁊ adorauer
ūt eos: idcirco induxit dñs sup eos oēm
malū hoc. Expletis aūt ānis vigīti postq̃
edificauerat salomō duas domos id est do
mū dñi ⁊ domū regis. hyrā rege tyri ꝑben
te salomōi ligna cedrina ⁊ abiegna ⁊ aurū
iuxta oē qꝺ opꝰ habuerat: tūc dedit Salo
mon hirā vigīti opida in terra galilee. Et
egressus est hirā de tyro. vt videret opida
q̃ dederat ei salomō: ⁊ nō placuer̃t ei: ⁊ ait
Deccine sunt ciuitates q̃s dedisti mihi fr̃?
Et appellauit eas terrā chabul vsqz in diez
hāc. Misit g̃ hirā ad regē Salomōz cētum
vigīti talēta auri. Hec ē sūma expensaruz
quā obtulit salomō rex ad edificanduz do
mū dñi ⁊ domū suā ⁊ mello. et murū ihrl̃m
⁊ eser ⁊ mageddo et gazer. pharao rex egi-
pti ascēdit. ⁊ cepit gazer succēditqz eā igni
⁊ chananeū qui habitabat ī ciuitate interfe-
cit: ⁊ dedit eam in dotē filie sue uxori sa-
lomonis. Edificauit g̃ salomō gazer. ⁊ be
thoron īferiorē. ⁊ balaath. ⁊ palmirā in ter-
ra solitudinis: et oēs vicos q̃ ad se ptine-
bāt (⁊ erāt absqz muro) muniuit: ⁊ ciui-
tates curruū. ⁊ cītates equitū ⁊ qꝺcūqz ei
placuit. vt edificaret ī ihrl̃m ⁊ ī libano et
oī terra potestatis sue. Uniuersū ꝑplm q̃
remānserat de amorreis ⁊ de etheis ⁊ phere
seis. ⁊ eueis ⁊ iebuseis. qui nō sunt ꝺ filijs
israhel: horum filios qui remanserant in
terra quos scilicet nō potuerāt filij israhel

extermīare. fecit salomō tributarios. vsq; in diē hāc. De filijs aūt isrl' nō ꝯstituit salomon ſuire quēq̄: sz erāt viri bellatores et mīstri ei⁹. ⁊ p̄ncipes ac duces ⁊ p̄fecti curruū et eq̄ꝝ. Erant aūt p̄ncipes sup oīa opa salomōis p̄positi q̄ngentiq̄nq̄ginta: q̄ habebāt subiectū ꝓpl'm: et statutis opibꝫ īpabāt. Filia aūt Pharaōis ascēdit de ciuitate dauid in domū suā: quā edificauerat ei salomō. Tūc edificauit mello. Offerebat q̄ꝫ Salomō tribꝫ vicibꝫ ꝑ ānos singl'os olocausta et pacificas victimas sup altare qd̄ edificauerat dño: vt adolebat thimiama corā dño. Perfectūq; ē tēpluz. Classem q̄ꝫ fecit rex Salomō ī Asiongaber q̄ ē iuxta ahylaz in litore maris rubri: in terra ydumea. Misitq; hiraz in classe illa ſuos suos viros nauticos. gnaros maris cū ſuis salomōis q̄ cū venissēt ī ophir sūptū īde auruz q̄dringētorūuigīti talentoꝝ detulerūt ad regē Salomonem. ¶ Capitulum. X.

Sed ⁊ regina saba audita fama Salomōis ī noīe dñi: venit tēptare eū ī enigmatibꝫ. Et ingressa ihrl'm multo cum comitatu ⁊ diuitijs. camelis portātibꝫ aromata ⁊ auꝝ infinitū nimis et gēmas p̄ciosas venit ad regem Salomonē: et locuta ē ei vniuersa q̄ habebat ī corde suo. Et docuit eaz salomō oīa v̄ba q̄ ꝓposuit. Nō fuit ſmo q̄ regē posset latere: ⁊ nō rñderet ei. Uidēs aūt regina saba oēm sapīam Salomōis ⁊ domū quaz edificauerat ⁊ cibos mēse ei⁹. et habitacl'a ſuoꝝ ⁊ ordīes mīstrātiū vestesq; eoꝝ ⁊ pīcernas: ⁊ olocausta q̄ offerebat ī domo domini nō hēbat vltra spm̄: dixitq; ad regē. Uer⁹ ē sermo quē audiui in terra mea sup ſmonibꝫ tuis ⁊ sup sapīa tua: ⁊ nō credebaz narrātibꝫ mihi. donec ipsa veni et vidi oculis meis: ⁊ ꝓbaui qd̄ media ꝑs mihi nūciata nō fuerit. Maior ē sapiētia et opera tua. q̄ꝫ rumor quez audiui. Beati viri tui ⁊ beati ſui tui hi q̄ stant coram te semp: ⁊ audiūt sapientiam tuā. Sit dñs deus tu⁹ benedictus cui cōplacuisti: ⁊ posuit te sup thronū israhel eo q̄ dilexerit domin⁹ isrl' ī sempiternum. ⁊ constituit te regē vt faceres iudicium ⁊ iusticiā. Dedit g̊ regi centūuiginti talenta auri: ⁊ aromata multa nimis et gēmas p̄ciosas. Nō sūt allata vlt̄ aromata tāmulta: q̄ꝫ ea q̄ dedit regina saba regi Salomōi. Sz ⁊ classis hirā q̄ portabat auruz de ophir. attulit ex ophir lig̃ thyna multa nimis: ⁊ gēmas p̄ciosas. Fecitq; rex de lignis thynis pulcra dom⁹ dñi et dom⁹ regie: et citharas lirasq; cātoribꝫ. Nō sūt allata huiuscemōi ligna thyna: neq; visa vsq; in p̄ñtē diē. Rex aūt Salomon dedit regīe saba oīa q̄ voluit ⁊ petiuit ab eo: exceptis his q̄ vltro obtulerat ei munere regio. Que reuersa ē: et abijt in t̄rā suā cū ſuis suis. Erat aūt pondus auri qd̄ offerebat̄ Salomoni ꝑ ānos singulos. sexcentorūsexagītasex talentoꝝ auri: excepto eo qd̄ offerebāt viri qui sup vectigalia erant et negotiatores. vniuersiq; scuta vendētes et oēs reges arabie ducesq; terre. Fecit q̄ꝫ rex Salomō ducēta scuta de auro purissimo. Sexcētos auri siclos dedit ī laminas scuti vni⁹: et trecētas peltas ex auro ꝓbato. Trecēteq; mne auri: vnā peltā vestiebant. Posuitq; eas rex ī domo salt⁹ libani Fecit etiam rex Salomō thronū de ebore grandē: et vestiuit eū auro fuluo nimis: q̄ hēbat sex grad⁹. Et sūmitas throni rotūda erat in ꝑte posteriori. et due man⁹ hinc atq; inde tenētes sedile: et duo leones stabāt iuxta man⁹ singl'as: et duodecī leūculi stantes sup sex grad⁹ hinc atz inde. Nō ē factū tale op⁹ ī vniuersis r̄gnis. Sz et oīa vasa de q̄bꝫ potabat rex Salomō erāt aurea: et vniuersa suꝑpellex dom⁹ salt⁹ libani de auro purissimo. Nō erat argentum nec alicui⁹ p̄cij putabat̄ ī diebꝫ Salomōis: qꝛ classis regis ꝑ mare cū classe hirā semel ꝑ tres ānos ibat ī tharſ: deferēs īde aurū et argentū: ⁊ dētes elephātoꝝ ⁊ simias et pauos. Magnificat⁹ ē g̊ rex salomō sup om̄s reges t̄re diuitijs et sapīa: et vniuersa t̄ra desiderabat vultū Salomonis. vt audiret sapīam ei⁹ quā dederat de⁹ ī corde ei⁹: ⁊ singuli deferebāt ei munera. vasa argentea ⁊ aurea. vestes et arma bellica aromata q̄ꝫ et eq̄s et mulos ꝑ ānos singulos. Congregauitq; Salomō curr⁹ et eq̄tes ⁊ facti sūt ei milleq̄dringēti curr⁹ ⁊ duodecī milia eq̄tum: ⁊ disposuit eos ꝑ ciuitates mūitas ⁊ cū rege ī ihrl'm. Fecitq; vt tāta essz habūdantia argēti ī ihrl'm q̄nta ⁊ lapidū: ⁊ cedroꝝ p̄buit mlt̄itudinem: q̄si sicomoros q̄ nascūt̄ ī cāpestribꝫ. Et educebant̄ eq̄ Salomoni de egipto et de choa. Negotiatores

em̃ regis emebãt de choar statuto p̃cio p̃ducebãt. Egrediebat aũt q̃driga ex egipto sexcẽtis siclis argẽti: et equ⁹ centũ q̃nq̃ginta. Atq; in hũc modũ cũcti reges etheoꝝ et syrie equos venũdabãt.

Capitulũ. XI.

Rex aũt salomõ amauit mulieres alienigenas m̃tas. filiã q̃ pharaõis: et moabitidas et ãmonitidas. ydumeas et sydonias. et cetheas: ō gentibus sup quibo dixit dñs filijs isr̃l. Nõ ingredimini ad eas: neq; de illis ingrediẽt ad vãs. Certissime em̃ auertẽt cordа vãa vt seq̃mini deos eaꝝ. His itaq; copulat⁹ ẽ Salomõ ardẽtissimo amore. Fuerũtq; ei vxores q̃i regine septingẽte: et p̃cubine trecẽte. Et auertẽrt m̃lieres cor ei⁹. Cũq; iam essẽt senex deprauatũ ẽ cor ei⁹ p̃ m̃lieres vt seq̃rẽt deos aliẽos: nec erat cor ei⁹ pfectus cũ dño deo suo sicut cor dauid p̃tris ei⁹: sed colebat Salomõ asthartben deam sydoniorum et achamos deũ moabitarum et moloch ydolũ ãmonitarum. Fecitq; salomõ qđ nõ placuerat corã dño: et ñ adimpleuit vt seq̃rẽt dominũ sicut dauid p̃ pr̃ ei⁹. Tũc edificauit Salomon fanũ chamos ydolo moab in monte q̃ ẽ ante ierl̃m: et moloch ydolo filiorum ammon. Atq; in hũc modum fecit vniuersis vxoribus suis alienigenis: q̃ adolebãt thura et ĩmolabãt dijs suis. Igr̃ irat⁹ ẽ dñs Salomõi. q̃ auersa essẽt mens eius a dño deo isr̃l qui apparuerat ei secũdo: et p̃cepat de vbo hoc ne seq̃rẽt deos aliẽos: et nõ custodiuit q̃ mandauit ei dñs. Dixit itaq; dñs Salomoni. Quia habuisti hoc apud te et non custodisti pactũ meũ et p̃cepta mea q̃ mãdaui tibi diſrũpens scindã regnũ tuũ. et dabo illud seruo tuo: verũtñ in diebus tuis nõ faciã p̃pter Dauid p̃rem tuũ. De manu filij tui scindã illud: nec totũ regnũ auferã sed tribũ vnã dabo filio tuo: p̃pter dauid seruũ meũ et ierl̃m quã elegi. Suscitauit aũt dominus aduersariũ salomoni adad ydumeũ de semine regio: q̃ erat in edom. Cũ em̃ esset Dauid in ydumea et ascendisset ioab p̃ceps militie ad sepeliendũ eos q̃ fuerãt int̃fecti. et occidisset oẽ masculinũ in ydumea: sex em̃ mensibus ibi morat⁹ ẽ ioab. et oĩs isr̃l donec interimeret et oẽ masculinũ in ydumea: fugit adad ipe et viri ydumei de seruis p̃ris ei⁹ cũ eo vt ingrederet egiptum. Erat autem Adad puer puul⁹. Cũq; surrexissent de madian:

venerũt in pharan. Tulerũtq; secũ viros de pharan: et introierũt egiptũ. ad pharaonem rẽ egipti. Qui dedit ei domũ: et cibos p̃stituit: et terrã delegauit. Et inuenit adad gratiã corã pharaõe valde: intãtũ vt daret ei vxorẽ sororẽ vxoris sue germanam tafnes regine. Genuitq; ei soror tafnes genebath filiũ: et nutriuit eũ tafnes in domo pharaonis. Eratq; genebath habitãs apud pharaonẽ cũ filijs ei⁹. Cũq; audisset adad in egipto dormisse dauid cũ p̃ribus suis: et mortuum esse ioab p̃cipẽ militie: dixit Pharaoni. Dimitte me: vt vadã in terrã meã. Dixitq; ei pharao. Qua em̃ re apud me indiges: vt q̃ras ire ad terrã tuã? At ille rñdit Nulla. Sed obsecro te: vt dimittas me. Suscitauit q̃ ei deus aduersarium razõ filiuz eliadan q̃ fugerat adadezer regẽ soba dñm suũ: et congregauit sũ eũ viros et factus ẽ p̃ceps latronũ cũ interficeret eos dauid: abierũtq; damascũ et habitauerũt ibi: et p̃stituerũt eum regẽ in damasco: eratq; aduersari⁹ isr̃l cũctis diebus salomõis. Et hoc ẽ malũ adad et odiũ cõtra isr̃l: regnauitq; in syria Hiroboã q̃ fili⁹ nabath ephratẽ⁹ de sareda. Fu⁹ salomõis cui⁹ mr̃ erat noĩe Fua mulier vidua: leuauit manum ad regem. Et hec causa rebellionis aduersus eũ: qr̃ salomõ edificauit mello: et coeq̃uit voraginẽ ciuitatis dñi patris sui. Erat aũt hieroboã vir fortis et potẽs. Videnſq; salomon adolescẽtem bone indolis et industriũ p̃stituerat eũ p̃fectũ sup tributa vniuerse domꝰ Joseph Factũ ẽ igit̃ in tpe illo vt hieroboã egrediẽtur de ierl̃m: et inueniret eũ ahias silonites p̃pha in via opert⁹ pallio nouo. Erãt autem duo tm̃ in agro. Apprehẽdensq; ahias palliũ suũ nouũ q̃ coopt⁹ erat: scidit in duodecim p̃tes: et ait ad hieroboã. Tolle tibi decem scissuras. Hec em̃ dicit dñs deus israel. Ego scindã regnũ de manu salomonis. et dabo tibi decem tribus. Porro vna tribus remanebit ei p̃pter seruũ tuũ dauid. et ierl̃m ciuitatem quã elegi ex omnibus tribubus isr̃l: eoq; dereliq̃rit me. et adorauerit asthartben deã sydoniorum et chamos deum moab. et moloch deũ filiorum ãmon: et nõ ambulauerit in vijs meis vt faceret iustitiã corã me. et p̃cepta mea et iudicia sicut dauid pater eius. Nec auferã omne regnũ de manu eius: sed ducẽ ponã eũ cũctis diebus vite sue p̃pter Dauid

78

seruũ meũ quẽ elegi: q̃ custodiuit mãdata
mea et p̃cepta mea. Auferã aũt regnũ de
mãu filij ei⁹ ꝛ dabo tibi decẽ tribꝰ: filio aũ
ei⁹ dabo tribũ vnã: vt remaneat lucerna
dauid ꝓuo meo cũctis diebꝰ coꝛã me ī hie
rusalez ciuitate quã elegi: vt esset nomen
meũ ibi. Te aũ assumam: et regnabis sup
oĩa que desiderat aĩma tua: eriscꝫ rex sup
isrl̃. Si igiꝫ audieris oĩa q̃ p̃cepeꝛo tibi ꝛ
ambulaueris in vijs meis. ꝛ feceris qꝺ re-
ctũ est coꝛã me custodiẽs mandata mea et
p̃cepta mea. sicut fecit Dauid seru⁹ meus
ero tecũ: et edificabo tibi domum fidelem
quõ edificaui Dauid domum et tradã tibi
isrl̃. ꝛ affligã semẽ dauid sup hoc: veruntñ
nõ cũctis diebꝰ. Voluit g̃ Salomõ interfi
cere hieroboam. Qui surꝛexit ꝛ affugit in
egiptũ ad susac regẽ egipti: ꝛ fuit ī egipto
vsq ad mortẽ salomõis. Reliquũ aũ ꝺboꝝ
Salomõis ꝛ oĩa q̃ fecit ꝛ sapiẽtia ei⁹: ecce
vniuersa scripta sũt ī libꝛo ꝺboꝝ diez sa-
lomõis. Dies aũ q̃s regnauit Salomõ in
hierusalẽ sup oẽm isrl̃: q̃draginta ãni sũt.
Dormiuitꝫ Salomon cũ p̃ribꝰ suis: ꝛ se-
pult⁹ est ī ciuitate dauid p̃ris sui: reg̃uitꝫ
roboam fili⁹ eius ꝓ eo. Capitulũ. XII.

Venit aũt Roboaz in si-
chem. Illuc em̃ ꝓgregat⁹ erat oĩs
ꝑplus isrl̃ ad ꝓstituendum eũ regez.
Atuero hieroboam fili⁹ nabath cũ adhuc
esset ī egipto ꝓfugus a facie Salomõis re
gis: audita morte ei⁹ reuersus ẽ de egipto
Miserꝫ ꝛ vocauerũ eum. Venit g̃ hieroboo
am ꝛ oĩs mlt̃itudo isrl̃: ꝛ locuti sũt ad ro-
boam dicẽtes. Pater tu⁹ durissimũ iugum
ĩposuit nobis: tu itaqꝫ nũc ĩminue paulu
lũ de imperio p̃ris tui durissimo ꝛ de iugo
g̃uissimo qꝺ ĩposuit nob: et seruiem⁹ tibi.
Qui ait eis. Ite usq ad tertiũ diẽ: ꝛ reuer-
timi ad me. Cũqꝫ abijsset ꝑplus: inijt ꝓsiliũ
rex roboam cũ senioribꝰ: q̃ assistebãt coꝛã
salomõe p̃re ei⁹ cũ adhuc viuẽt: et ait. Qꝺ
datis ꝓsiliũ vt rñdeã ꝑplo: Qui dixerũt ei.
Si hodie obedieris ꝑplo huic. ꝛ fueris et
petitioni eoꝝ cesseris. locutusqꝫ fueris ad
eos ꝺba lenia: erũt tibi ꝑui cũctis diebꝰ. q̃
dereliqt ꝓsiliũ senũ qꝺ dederant ei: ꝛ adhi-
buit adolescẽtes q̃ nutriti fuerant cũ eo. et
assistebãt illi: dixitqꝫ ad eos. Qꝺ mihi da-
tis ꝓsiliuz vt rñdeã ꝑplo huic: q̃ dixerũt mi-
bi. leui⁹ fac iugũ qꝺ ĩposuit p̃ tu⁹ sup nos

Et dixerũt ei iuuenes q̃ nutriti fuerant cuz
eo. Sic loq̃re ꝑplo huic: q̃ locuti sũt ad te
dicẽtes. P̃r tu⁹ aggrauauit iugũ nr̃m: tu re
leua nos. Sic loq̃ris ad eos. Minim⁹ digi
t⁹ me⁹ grossior ẽ dorso p̃ris mei. Et nũc p̃r
me⁹ posuit sup vos iugũ g̃ue: ego aũ ad-
dã sup iugum vr̃m. P̃r me⁹ cecidit vos fla
gellis. ego aũ cedaz vos scorpionibꝰ. Videt
g̃ hieroboam. et oĩs ꝑplus ad roboam. die
tertia: sicut locut⁹ fuerat rex: dicẽs. reuer
timini ad me die tertia. Rñditqꝫ rex ꝑplo
dura. derelicto ꝓsilio seniorꝫ qꝺ ei dederãt:
ꝛ locut⁹ ẽ eis ꝟm ꝓsiliũ iuuenũ: dicẽs. P̃r
meus aggrauauit iugũ vr̃m: ego aũ addam
iugo vr̃o. P̃r meus cecidit vos flagellis:
ego aũ cedam vos scorpionibꝰ. Et non ac-
q̃euit rex ꝑplo quõ auersat⁹ fuerat eũ dñs
vt suscitaret ꝺbũ suũ qꝺ locut⁹ fuẽat ī ma
nu ahie ſylonite ad hieroboã filiũ nabath
Videẽs itaqꝫ ꝑplus q̃ noluisset eos audire rex
rñdit ei dicens. Que nobis ps ī dauid. vel
q̃ hereditas ī filio ysai: Vade ī tabernacu-
la tua isrl̃. Nunc vide domũ tuã dauid. Et
abijt isrl̃ ī tabernacla sua. Sup filios aũ
isrl̃. quicũqꝫ hĩtabant ī ciuitatibꝰ iuda: re
gnauit roboã. Misit g̃ rex roboã aduraz q̃
erat sup tributa: ꝛ lapidauit eũ oĩs isrl̃
ꝛ mortu⁹ ẽ. Porro rex roboã festin⁹ ascen
dit currũ ꝛ fugit in hierusalẽ: recessitqꝫ is-
rael a domo dauid usqꝫ ī p̃ntẽ diẽ. Factuz
est aũ cũ audisset oĩs isrl̃ qꝺ ꝛuersus eẽt
hieroboã miserũ ꝛ vocauerũ euz ꝓgregato
cetu: ꝛ ꝓstituerũ eũ regẽ sup oẽm isrl̃: nec
secut⁹ est quisq̃ domũ dauid ꝑter tribũ iu
da solã. Venit aũ roboaz hierusalẽ ꝛ ꝓgre
gauit vniuersã domũ iuda et tribũ benia-
min centũoctogĩta milia electoꝝ viroꝝ et
bellatoꝝ. vt pugnarẽt ꝺ domũ isrl̃: ꝛ rebu-
cerẽt regnũ roboã filio Salomonis. Fa-
ctus ẽ aũ ꝟmo dñi ad semeiã virꝫ dei dicẽs
Loq̃re ad roboã filiũ salomõis regẽ iuda
ꝛ ad oẽm domũ iuda ꝛ beniamin et reliq̃s
de ꝑplo dicẽs. Hec dicit dñs. Nõ ascẽdetis
nec bellabitis ꝺ fratres vr̃os filios isrl̃. Re
uertat̃ vir ī domũ suã. A me em̃ factũ est
ꝺbũ hoc. Audierũt ꝟmonez dñi: ꝛ reuersi
sũt de itinere sicut eis p̃cepat dñs. Edifica
uit aũ hieroboã sychẽ ī mõte effraī ꝛ hĩta-
uit ibi. Et egressus ĩde edificauit phanuel
Dixitqꝫ hieroboã ī corde suo. Nũc fuerterẽ
regnũ ad domũ dꝺ. si ascenderit ꝑplus iste

Jeroboam filius Nabath

vt faciat sacrificia in domo dñi ī hirl'm. ⁊ quērtē cor ꝓli hui⁹ ad dñm suū roboā re gē iuda: inēficientqꝫ me ⁊ reuertēt ad eū. Et excogitato consilio fecit duos vitulos aureos: et dixit eis. Nolite vltra ascēdere hierl'm. Ecce dij tui isrl': qui te eduxerūt de ra egipti. Posuitqꝫ vnū ī bethel. ⁊ alterū ī dan: ⁊ fcm ē ꝛbū hoc ī pcm. Ibat enim ꝓl'us ad adorādū vitulū vsqꝫ in dan. Et fecit phana in excelsis: ⁊ sacerdotes de extremis ꝓli qui ñ erāt ex filijs leui. Cōstituitqꝫ diez solēnē in mēse octauo. quīta decīa die mēsis: ī sil'itudinē solēnitatis q̄ celebrat ī iuda. Et ascēdēs altare sil'iter fecit ī bethel vt īmolaret vitul' q̄s fabricat⁹ fuerat. Constituitqꝫ ī bethel sacerdotes excelsorū q̄ fecerat ⁊ ascēdit sup altare qđ extruxerat ī bethel: quīta decīa die mēsis octaui quē fīxerat de corde suo. Et fecit solēnitatē filijs isrl': ⁊ ascēdit sup altare vt adoleret incensum.

Capitulus .XIII.

Ecce vir dei venit de iuda ī ꝼmone dñi ī bethel hieroboam stāte sup altare: ⁊ thus iacīēte Et exclamauit ꝯ altare in ꝼmōe dñi. ⁊ ait. Altare altare: hec dīc dñs. Ecce fili⁹ nascet domui dauid iosias nomīe: et īmolabit sup te sac̄dotes excelsor̄ q̄ nūc ī te thura succēdūt ⁊ ossa hoīm sup te īcēdet. Dedit qꝫ ī illa die signū dicēs. Hoc erit signū qđ locut⁹ ē dñs. Ecce altare scindet: ⁊ effundet cinis q̄ in eo ē. Cūqꝫ audisset rex ꝼmonē hominis dei quē īclamauerat ꝯ altare ī bethel extēdit manū suā de altari dicēs. Appĥē dite eū. Et exaruit man⁹ ei⁹ quā extēderat ꝑ eū: nec valuit retrahere eā ad se. Altare qꝫ scissū ē ⁊ effusus est cinis ex altari: iuxta signū qđ ꝑdixerat vir dei in ꝼmōe dñi Et ait rex ad vir dei. Deprecare faciē dñi dei tui ⁊ ora ꝓ me: vt restituat man⁹ mea mihi. Orauit vir dei faciē dñi: ⁊ reuersa ē man⁹ regis ad eū: ⁊ facta ē sicut p⁹ fuerat. Locut⁹ ē aūt rex ad vir dei. Veni mecū domū vt prādeas: ⁊ dabo tibi munera. Respōdit qꝫ vir dei ad regez. Si dederis mihi mediā ptē domus tue nō veniā tecū: nec comedā panē neqꝫ bibā aq̄m ī loco isto. Sic enim mādatū ē mihi ī ꝼmōe dñi pcipiētis. Nō ꝯmedes panē neqꝫ bibes aq̄m: nec reuertēris p viā q̄ venisti. Abijt ḡ p aliā viā: ⁊ nō ē reuersus p itez q̄ venerat ī bethel. ꝓphetes aī quidā senex habitabat in bethel: ad quem venerūt filij sui. ⁊ narrauerūt ei oīa opa q̄ fecerat vir dei illa die ī bethel. Et verba q̄ locut⁹ fuerat ad regē narrauerūt pri suo Et dixit eis pr̄ eor. Per quā viam abijt? Ostenderūt ei filij sui viā p quā abierat vir dei q̄ venerat ex iuda. et ait filijs suis. Sternite mihi azinū. Qui cum strauissent: ascēdit et abijt post vir dei. et inuenit eū sedentez subt⁹ therebintū. Et ait illi tu ne es vir dei qui venisti de iuda? Rñdit ille. Ego sum. Dixitqꝫ ad eū. Veni mecū domuz: vt comedas panē. Qui ait. Non possuz reuerti neqꝫ venire tecū: nec comedaz panē nec bibā aquā in loco isto: qz locut⁹ ē dñs ad me in ꝼmōe dñi dicēs. Nō comedes panez et nō bibes aquā ibi: nec reuertēris p viā q̄ ieris. Qui ait illi ⁊ ego ꝓpha sum similis tui: ⁊ angelus locut⁹ ē mihi ī ꝼmōe dñi dicēs. Reduc eū tecū in domū tuā: vt comedat panē ⁊ bibat aquā. Fefellit eū. ⁊ reduxit secū. Comedit ḡ panē in domo ei⁹. ⁊ bibit aquam. Cūqꝫ sederent ad mensā: fact⁹ est ꝼmo dñi ad ꝓphaz qui reduxerat eū. Et exclamauit ad vir dei qui venerat ex iuda dicēs. Hec dicit dñs. Quia nō obediēs fuisti ori dñi. et nō custodisti mādatū qđ ꝑcepit tibi dñs deus tuus ⁊ reuersus es ⁊ ꝯmedisti panē ⁊ bibisti aquā. ī loco ī quo ꝑcepit tibi. neqꝫ comederes panē neqꝫ biberes aquā: nō inferet cadauer tuū ī sepulchrū patrū tuorum. Dūqꝫ comedisset ⁊ bibisset strauit azinū suū ꝓpha quē ꝑduxerat. Qui cū abisset īuenit eum leo in via. et occidit ⁊ erat cadauer ei⁹ prostratū ī itinere. Azin⁹ aūt stabat iuxta illū. ⁊ leo stabat iuxta cadauer. Et ecce viri trāseuntes vidērūt cadauer prostratū in via: et leonē stantē iuxta cadauer. Et venerunt ⁊ diuulgauerunt in ciuitatē: in q̄ ꝓphetes ille senex habitabat. Qđ cū audisset ꝓpha ille qui reduxerat eum de via ait. Vir dei est qui inobediēs fuit ori dñi: et tradidit eū dñs leoni. ⁊ ꝯfregit eū ⁊ occidit iuxta ꝛbū dñi qđ locut⁹ ē ei. Dixit qꝫ ad filios suos. Sternite mihi azinum Qui cū strauissēt ⁊ ille abisset: īuenit cadauer ei⁹ prostratū ī via: ⁊ azinū ⁊ leonē stantes iuxta cadauer. Nō comedit leo de cadavere: nec lesit azinuz. Tulit ḡ ꝓphetes cadauer viri dei ⁊ posuit illud super azinum. et reuersus intulit in ciuitatem ꝓphete senis

manus

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA Poznań

vt plangerẽt eũ: et posuit cadauer ei⁹ in sepulcro suo. Et plãxerũt eũ: heu heu mi frater. Cũq; plãxissẽt eũ; dixit ad filios suos Cũ mortu⁹ fuero sepelite me in sepulcro in q̃ vir dei sepult⁹ ẽ: iuxta ossa ei⁹ ponite ossa mea. Profecto em̃ veniet ſmo quẽ p̃dixit in ſmone dñi ꝓtra altare qđ ẽ in bethel: & cõt oĩa phana excelsoꝝ q̃ sũt in vrbib⁹ samarie. Post hẽc hec nõ ẽ reuersus hieroboã de via sua pessima: ſz ecõtrario fecit & nouissimis pl̃is sacerdotes excelsoꝝ. Quicũq; volebat: ĩplebat manũ suaz. & fiebat sacerdos excelsoꝝ. Et ꝓpter hãc causã peccauit dom⁹ hieroboaz. et euersa ẽ: & deleta de supficie terre.

Capitulum .XIIII.

IN tẽpore illo egrotauit abia fili⁹ hieroboã. Dixitq; hieroboã vxori sue. Surge & ꝓmuta habituz ne ꝓgnoscaris q̃ ſis vxor hieroboã et vade in ſylo vbi ẽ ahias ꝓpha q̃ locut⁹ est mihi q̃ regnatur⁹ eẽm sup pl̃m hũc. Tolle q̃z ĩ manũ tua decẽ panes et crustulam & vas mellis: et vade ad illũ. Ipe em̃ indicabit tibi qđ euenturũ sit puero huic. Fecit vt dixerat vxor hieroboã. et ꝓsurgẽs abiit in ſylo: & venit in domũ ahie. At ille nõ poterat videre: q̃z caligauerunt oculi ei⁹ p̃ senectutẽ. Dixit aũt dñs ad ahiã. Ecce vxor hieroboã ĩgredit̃ vt ꝓsulat te sup filio suo q̃z egrotat. Hec & hec loq̃ris ei. Cũ g̃ illa intraret et dissimularet se eẽ q̃ erat: audiuit ahias sonitũ pedũ ei⁹ ĩtroeũtis p ostiũ et ait. Ingredere vxor hieroboã. Quare aliã te esse simulas: Ego aũt missus sũ ad te durus nũtius. Vade et dic hieroboã. Hec dicit dñs de⁹ isrl̃. Quia exaltaui te de medio pl̃i et dedi te ducẽ sup pl̃m meũ isrl̃. & scidi regnũ dom⁹ Dauid et dedi illud tibi. & ñ fuisti sicut ſuus me⁹ Dauid q̃ custodiuit mãdata mea. et secut⁹ ẽ me in toto corde suo faciẽs qđ placitũ eẽt in cõſpectu meo: ſz opatus es male sup oẽs q̃ fuerũt añ te. & fecisti tibi deos alienos & ꝓflatiles. vt me ad iracundiã puocares: me aũt piecisti p⁹ tergũ tuũ: iccirco ecce ego inducã mala sup domũ hieroboã. & pcutiã ♂ hieroboã. mingẽtẽ ad parietẽ & clausũ & nouissimũ in isrl̃ & mũdabo reliq̃as domus hieroboã (sicut mũdari solz fim⁹) vsq; ad puer. Qui mortui fuerit de hieroboã in ciuitate comedẽt eos canes: qui aũt mortui fuerint in agro vorabũt eos aues celi: q̃z dñs locut⁹ ẽ. Tu igit̃ surge et vade in domũ tuã: & in ipo introitu pedũ tuoꝝ in vrbẽ morieẽ puer: et plãget eũ oĩs isrl̃ & sepeliet. Iste em̃ sol⁹ intereẽ de hieroboã in sepulcrũ: q̃z inuent⁹ est sup eo sermo bon⁹ a dño deo isrl̃ in domo hieroboã. Cõstituet aũt sibi dñs regẽ sup isrl̃: qui pcutiet domũ hieroboaz in hac die & in hoc tpe: & pcutiet dñs de⁹ isrl̃: sicut moueri solet harũdo in aqua. Et euellet isrl̃ de terra bona hac quã dedit pribꝰ eoꝝ: et vẽtilabit eos trãsflumẽ: q̃z fecerũt sibi lucos vt irritarẽt dñm. Et tradet dñs de⁹ isrl̃ ꝓpter peccata hieroboã: qui peccauit & peccare fecit isrl̃. Surrexit itaq; vxor hieroboã. et abiit: et venit in thersa. Cũq; illa ingrederet̃ limẽ dom⁹. puer mortu⁹ est: et sepelierũt eũ et plãxit eũ oĩs isrl̃. iuxta sermonẽ dñi quez locut⁹ ẽ in manu ſui sui abie pphete. Reliqua aũt verboꝝ hieroboam q̃ mõ pugnauerit. et quõ regnuerit. ecce scripta sũt in libro verboꝝ dieꝝ regũ isrl̃. dies aũt q̃bus regnauit hieroboã: vigintiduo anni sũt. Et dormiuit hieroboã cũ patribꝰ suis: regnauitq; nadab fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. Roboã fili⁹ Salomonis regnauit in iuda. Quadragĩta & vni⁹ anni erat roboã cũ regnare cepisset: decẽ et septẽ ãnis regnuit in hierl̃m ciuitate quã elegit dñs vt poneret nomẽ suũ ibi ex oĩbus tribubꝰ isrl̃. Nomen autẽ matris eius naama amanites. Et fecit iudas malũ corã dño: et irritauerũt eũ sup oĩbus que fecerant pres eoꝝ in peccatis suis q̃ peccauerũt. Edificauerũt em̃ et ipi sibi aras et statuas et lucos sup omnez collẽ excelsũ & subter oẽm arborem frondosã. ſz et effeminati fuerũt in tra: fecerũtq; oẽs abhominatões gentiũ: q̃s attriuit dñs ante faciẽ filioꝝ isrl̃. In quĩto aũt anno regni roboã ascendit sesach rex egipti in hierl̃m: et tulit thesauros dom⁹ dñi et thesauros regios et vniuersa diripuit: scuta q̃z aurea q̃ fecerat salomõ ꝓ q̃bꝰ fecit rex roboaz scuta erea: & dedit ea in manu ducũ scutarioꝝ. et eoꝝ q̃ excubabãt añ ostiũ dom⁹ regis. Cũq; ingrederet̃ rex in domũ dñi portabãt ea qui ꝑeundi habebãt offitiũ: et postea reportabãt ad armamentarium scutarioꝝ. Reliqua aũt sermonum roboam et oĩa que fecit: ecce scripta sũt in libro ſmonũ dieꝝ regũ iuda. Fuitq;

bellū inter roboā et hieroboā cūctis die-
bus dormiuitq; roboā cū pribus suis. ⁊ se
pultus ē cū eis i ciuitate Dauid. Nomen
aūt matris ei⁹ naama amanites. Et regē-
uit Abia filius eius p eo. ¶ Capi. XV.

ITur in octauodeci-
mo anno regni hieroboaz filij na
bath. regnauit abia sup iudā. Tri
bus ānis regnuit i hierl'm. Nomē mris ei⁹
maacha filia abessalō: ambulauitq; i om
nib⁹ peccatis pris sui q̄ fecerat añ eū: nec
erat cor ei⁹ pfectū cū dño deo suo sicut cor
Dauid pris ei⁹. Sed ꝓpter Dauid dedit ei
dñs de⁹ su⁹ lucernā in hierl'm vt suscitaret
filiū ei⁹ post eū. et statueret hierl'm eoq; fe
cisset Dauid rectuz in oculis dñi: ⁊ nō de-
clinasset ab oīb⁹ q̄ p̄ceꝑat ei cūctis diebus
vite sue: excepto ſmone vrie ethei. attam̄
bellū fuit inter abiā et hieroboā oīm tpe
vite eius. Reliq̄ aūt ſmonū abie et oīa q̄
fecit: nōne hec scripta sūt in libro verbo-
rū dieꝝ regū iuda? Fuitq; plius inter abiā et
inter hieroboam. Et dormiuit abia cū pa
tribus suis: et sepelierūt eū in ciuitate Da-
uid: regnauitq; asa filius ei⁹ p eo. In āno q̄
vicesimo hieroboā rḡis isrl': regnauit asa
rex iuda: et quadragīta ⁊ vno āno regna
uit in hierl'm. Nomen mris ei⁹ maacha. fi-
lia abessalō. ⁊ fecit Asa rectū ante conspe
ctū dñi sicut Dauid pater ei⁹: et abstulit
effeminatos de terra: purgauitq; vniuer-
sas sordes ydoloꝝ. q̄ fecerāt pres ei⁹. Insu
per et maachā mrez suā amouit ne eēt pn
ceps i sacris priapi et i luco ei⁹ quē cōsecra-
uerat: subuertitq; specū e⁹. ⁊ cōfregit simu
lacrū turpissimū: et cōbussit in torrēte ce-
dron. Excelsa aūt nō abstulit. Verūtamē
cor asa pfectū erat cū dño deo suo cunctis
diebus suis: et ītulit ea q̄ sāctificauerat pa-
su⁹ et vouerat in domū dñi: argentū et au
rū et vasa. Bellū aūt erat inter asa ⁊ baa-
sa regez isrl': cūctis diebus eoꝝ. Ascendit q̄
baasa rex isrl' in iudā. et edificauit rama:
vt nō posset quispiā egredi vel ingredi de
pte asa regis iude. Tollēs itaq; asa oē ar-
gentū et aurū qđ remanserat in thesauris
dom⁹ dñi et ī thesauris domus regie dedit
illud in manus seruorum suorū: et misit ad
benadab filiū tabremmō filij eziō regē si-
rie qui habitabat ī damasco: dicēs. Fed⁹
ē inter me et te ⁊ inter prem meū et prem

tuū: ideo misi tibi munera argentū ⁊ auꝝ
et peto vt venias. et irrituz facias fed⁹ qđ
habes cū baasa rege isrl'. et recedat a me.
Acquiescēs benadab regi Asa misit pnci-
pes exercit⁹ sui ī ciuitates isrl': et pcusserūt
abion et dan ⁊ abel domū maacha. et vni
uersā cēneroth. oēz scz terrā neptaliz. Qđ
cū audisset baasa ītermisit edificare rama
et reuersus ē in tersa. Rex aūt asa nūtiū
misit in oēz iudā dicēs. Nemo sit excusat⁹
Et tulerūt lapides de rama et ligna ei⁹ đ q̄-
bus edificauerat baasa: et extruxit de eis
rex asa. gabaa. beniamin ⁊ maspha. Reli-
q̄ aūt ſmonū asa et vniuerse fortitudi
nes ei⁹ ⁊ cūcta q̄ fecit ⁊ cītates q̄s extruxit
nōne hec scripta sūt ī libro ɒborꝝ dieꝝ re-
gū iuda? Verūtamē in tpe senectutis sue.
doluit pedes et dormiuit cū prib⁹ suis ⁊ se-
pult⁹ ē cū eis ī ciuitate Dauid pris sui: re-
gnauitq; iosaphat filius ei⁹ p eo. Nadab ɒo
filius hieroboā regnuit sup isrl' āno secundo
asa regis iuda: regnuitq; sup isrl' duobus an
nis ⁊ fecit qđ malū ē in ꝯspectu dñi: ⁊ am
bulauit ī vijs pris sui et ī peccatis ei⁹. q̄b⁹
peccare fecit isrl'. Insidiat⁹ ē aūt ei baasa fi
lius abie de domo ysachar: ⁊ percussit eū ī geb
bethō q̄ ē vrbs philistinoꝝ. Siquidem na
dab et oīs isrl' obsidebāt gebbethō. Interfe
cit q̄ illū baasa ī āno tercio asa rḡis iuda
et regnauit p eo. Cūq; regnasset: percussit
oēz domū hieroboā. Nō dimisit nec vnam
q̄dez aīaz ꝺ semine ei⁹ donec delēt eū. iuxta
verbū dñi qđ locut⁹ fuerat ī manu ſui sui
abie silonitis. ꝓpt̄ peccata hieroboā q̄ pec
cauerat ⁊ q̄bus peccare fecerat isrl': ⁊ ꝓpter
delictū q̄ irritauerat dñm deum isrl'. Reliq̄
aūt ſmonū nadab ⁊ oīa q̄ opat⁹ ē: nonne
hec scripta sūt in libro verborꝝ dieꝝ regū
isrl'? Fuitq; bellū inter asa et baasa regez
isrl': cūctis diebus eoꝝ. Anno tertō asa re-
gis iuda regnauit baasa filius abie sup oēz
isrl' in thersa vigīti q̄tuor ānis: ⁊ fecit ma
lū corā dño: ambulauitq; in vijs hierobo-
am et in peccatis eius quibus peccare fe-
cit israhel. ¶ Capitulum .XVI.

FActus ē aūt sermo do-
mini ad iehu filiuz anani ꝫ baasa
dicēs. Proeo q̄ exaltaui te de pul
uere ⁊ posui te ducē sup populū meū isra-
hel. tu aūt ābulasti ī via hieroboā. et pec-
care fecisti ꝓpl'm meū isrl' vt me irritares ī

pcīis eoꝝ:ecce ego demetā posteriora ba
asa et posteriora dom⁹ei⁹:⁊ faciā domum
tuā sicut domū hieroboā filij nabath. qui
mortu⁹fuerit ō baasa in ciuitate ꝓmedent
eū canes:et q̄ mortu⁹ fuerit ex eo ī regiōe
comedēt eū volucres celi. Reliq̄ aūt ſmo=
nū baasa.⁊ q̄cūq; fecit⁊ plia ei⁹:nōne hec
scripta sūt ī libro verboꝝ diey regū isrl':
Dormiuit ꝙ baasa cū patribo suis sepul=
tusq; ē ī therſa:et regnauit hela fili⁹ei⁹ ꝑ
eo. Cū aūt ī mau iehu filij anani ꝓphe ver
bū dñi factū eēt ꝓtra baasa:et ꝺ domū ei⁹
et ꝺ omne malū qđ fecerat corā dño ad ir
ritandū eū ī opibus manuuꝝ suaꝝ.vt fiēt
sicut dom⁹hieroboā:ob hāc causā occidit
eū.hoc ē iehu filiū anani ꝓphaꝝ. Anno vi
cesimoſexto asa regis iuda regnauit hela
fili⁹ baasa sup isrl' in therſa duobo ānis:⁊
rebellauit ꝺ eum ſu⁹ſu⁹ zambri dux medie
ptis equitū. Erat aūt hela in therſa bibēs
et temulēt⁹:ī domo arſa pfecti therſa. Ir=
ruēs ꝙ zambri pcussit⁊ occidit eū anno vi
cesimoſeptimo asa regis iuda:⁊ regnauit
ꝑ eo. Cūq; regnasset et sedisset sup solium
ei⁹pcussit oēm domū baasa⁊ nō dereliquit
ex ea mīgentē ad parietem:et ꝓpinquos et
amicos eius. Deleuitq; zambri oēm domū
baasa iuxta ŏbum dñi qđ locut⁹fuerat ad
baasa in manu iehu ꝓphete ꝓter vniuersa
peccata baasa. ⁊ peccata hela filij ei⁹:qui
peccauerūt.⁊ peccare fecerūt isrl'. puocā=
tes dñm deū isrl' in vanitatibo suis. Reliq̄
aūt sermonū hela.et oia q̄ fecit: nōne hec
scripta sūt in libro verboꝝ diey regū isrl'
Anno vicesimoseptimo.asa regis iuda re
gnauit zambri septē diebo in therſa. Por=
ro exercitus obsidebat gebbethon vrbem
philistinoꝝ. Cūq; audisset rebellasse zam=
bri et occidisse regē: fecit sibi regē oīs isrl'
amri q̄ erat ꝓnceps milicie sup isrl' in die
illa in castris. Ascendit ꝙ amri et oīs isrl'
cum eo de gebbethon: et obsidebāt therſa.
Videns aūt zambri q̄ expugnanda esset ci
uitas ingressus est pallatiū⁊ succendit se
cum domo regia:et mortu⁹est in peccatis
suis que peccauerat faciens malū corā do
mino:et ambulās in via hieroboā et ī pec
cato eius q̄ fecit peccare isrl'. Reliq̄ autez
ſmonū zambri et insidiaꝝ ei⁹⁊ tyrannidis
nōne hec scripta sūt in libro verboꝝ diey
regū isrl'? Tūc diuisus ē ꝓplus isrl' ī duas

ptes. Media ps ꝓpli sequebaf thebni filiū
gineth vt cōstitueret eū regē:et media ps
amri. Preualuit aūt populus qui erat cū
amri populo qui sequebaf thebni filiū gi
neth: mortuusq; ē thebni et regnauit am=
ri. Anno tricesimoprimo asa regis iuda
regnauit amri sup isrl' duodecī annis. In
therſa regnauit sex ānis: emitq; montem
samarie a somer duobus talentis argenti
et edificauit eum: et vocauit nomē ciuita
tis quam extruxerat nomine somer:id est
montē dñi vel montē samarie. Fecit autē
amri malū in ꝓspectu domini:et opat⁹est
neq̄ter sup omnes q̄ fuer̄t añ eū. Ambu=
lauitq; in oī via hieroboā filij nabath⁊ in
peccatis ei⁹.q̄bo peccare fecerat isrl': vt ir=
ritaret dñm deū isrl' ī vanitatibo suis. Re=
liq̄ aī ſmonū amri.et plia ei⁹q̄ gessit:nō=
ne hec scripta sūt ī libro ŏboꝝ diey regū
isrl':Dormiuitq; amri cuꝝ ꝑtribo suis:⁊ se=
pultus ē ī samaria:regnauitq; achab fi=
lius ei⁹ ꝑ eo. Achab vero fili⁹amri regnit
sup isrl'. āno tricesimooctauo asa regis iu
da. Et regnauit achab fili⁹amri sup isrl' ī
samaria. viginti et duobus annis. Et fecit
achab fili⁹amri malū in cōspectu dñi: sup
oēs q̄ fuerūt añ eū. Nec suffecit ei vt ābu=
laret in peccatis hieroboā filij nabath:ī
sup duxit vxorē iezabel filiaꝝ methaal re=
gis sidonioꝝ. Et abijt et seruiuit baal.⁊ ado
rauit eū: et posuit araꝝ baal in tēplo baal
qđ edificauerat in samaria:⁊ plātauit lu=
cuꝝ. Et addidit achab in ope suo irritans
dñm deū isrl': sup oēs reges isrl' qui fuerūt
añ eū. In diebo ei⁹: edificauit abiel de be=
thel hiericho. In abirā primitiuo suo fun
dauit eā:et in segub nouissimo suo posuit
portas eius:iuxta verbū dñi qđ locut⁹fu=
erat ī manu iosue filij nun. ⁊ Capi. XVII.

Et dixit helias thesbi=
tes de hītatoribo galaad ad achab
Viuit dñs de⁹isrl' ī cuius ꝓspectu
sto:si erit annis his ros et pluuia nisi iu=
xta oris mei verba. Et factū ē verbuꝝ dñi
ad eū dicēs. Recede hinc et vade ꝓtra oriē
tem: et absc̄dere in torrēte carith qui est
ꝓtra iordanē et ibi de torrēte bibes:coruis
q; ꝑcepi vt pascāt te ibi. Abijt ergo: et fe=
cit iuxta verbū dñi. Cūq; abisset: sedit in
torrēte carith.q̄ ē ꝺ iordanē. Corui q; de=
ferebant ei panem⁊ carnes mane:similiter

panē et carnes vesperi: ⁊ bibebat de torrē-
te. Post dies aũ aliquãtos siccat⁹ ē torrēs:
nō eñ pluerat sup terrã. Fact⁹ ē ḡ sermo
dñi ad eũ dicēs. Surge et vade in sarepta
sidoniox: ⁊ manebis ibi. Precepiq; eñ ibi
mlierī vidue vt pascat te. Surrexit ⁊ abi-
it ī sarepta sidoniox. Cũq; venisset ad por
tã ciuitatis apparuit ei mulier vidua colli
gens ligna: et vocauit eam: dixitq; ei. Da
mihi paululũ aq̃ in vase vt bibã. Cũq; illa
pgeret vt afferret: clamauit post tergũ ei⁹
dicēs. Affer mihi obsecro ⁊ buccellã pais
ī maũ tua. Que rñdit. Viuit dñs de⁹ tuus.
qr nō habeo panē nisi quãtũ pugill⁹ cape
pt farine ī ydria: ⁊ paululũ olei ī lechito.
En colligo duo ligna: vt ingrediar et faciã
illd mihi et filio meo: vt comedam⁹ et mo-
riamur. Ad quã helias ait. Noli timē: sed
vade et fac sicut dixisti. Verũtñ mihi pri-
mũ fac de ipa farinula subcinericiũ panē
puulũ. et affer ad me: tibi aũt et filio tuo
facies postea. Hec aũt dicit dñs deus isrl'.
ydria farine ñ deficiet: nec lechit⁹ olei mi-
nuet. vsq; ī diē ī q̃ dñs datu⁹ ē pluuiã sup
faciē terre. Que abijt: ⁊ fecit iuxta vbũ he
lie. Et comedit ipe et illa et dom⁹ ei⁹: et ex
illa die ydria farine ñ defecit ⁊ lechit⁹ olei
nō ē iminut⁹. iuxta vbũ dñi qd locut⁹ fue
rat ī maũ helie. Factũ ē aũt post vba hec
egrotauit filius mulieris mãisfamilias. et
erat lãguor fortissim⁹ ita vt ñ remaneret ī
eo alit⁹. Dixit ḡ ad heliã. Quid mihi et ti
bi vir dei: Ingressus es ad me vt rememo
rarent iniquitates mee: et interficeres fi-
liũ meũ. Et ait ad eã helias. Da mihi fili
um tuũ. Tulitq; eũ de sinu ei⁹ et portauit
in cenaculũ vbi ipe manebat: et posuit su
per lectulũ suũ: et clamauit ad dñm et di
xit. Domine deus me⁹. etiã ne viduaz apd
quã ego vtcũq; sustẽtor afflixisti: interfice
res filiũ ei⁹: Et expãdit se atq; mẽsus ē su
per puerũ tribo vicibo: et clamauit ad do-
minũ et ait. Dñe de⁹ me⁹. reuertatur obse
cro aĩa pueri huius ī viscera ei⁹. Et exau
diuit dñs vocẽ helie: ⁊ reuersa ē aĩa pueri
intra eũ: et reuixit. Tulitq; helias puez ⁊
deposuit eũ de cenaculo ī inferioꝛẽ domũ:
et trabidit matri sue: ⁊ ait illi. En viuit fi
lius tuus. Dixitq; mulier ad heliã. Nũc ī
isto cognoui quoniã vir dei es tu: et vbuz
dñi ī oꝛe tuo verꝫ ē. ¶ Capitulũ. XVIII.

Post dies multos factũ
ē verbũ dñi ad heliã. ī ãno tercio
dicēs. Vade ⁊ ondẽ te achab: vt dẽ
pluuiã sup faciẽ terre. Iuit ḡ helias vt oñ
deret se achab. Erat aũt fames vehemens
in samaria. Vocauitq; achab abdiã dispẽ
satorẽ dom⁹ sue. Abdias aũt timebat dñm
deũ valde. Nã cũ interficeret iezabel pphe-
tas dñi tulit ille cẽtũ pphas ⁊ abscõdit eos
q̃nq̃gẽos ⁊ q̃nq̃gẽos ī spelũcis. ⁊ pauit eos
pane et aqua. Dixit ḡ achab ad abdiã. va
de in terrã ad vniuersos fontes aquaz ⁊ ī
cũctas valles: si forte possimus inuenire
herbã et saluare equos et mulos: et nō pe
nitus iumẽta intereant. Diuiserunt q; sibi
regiones: vt circuirent eas. Achab ibat p
viã vnã: et abdias p viam alterã seorsuz.
Cunq; esset abdias in via: helias occurrit
ei. Qui cũ cognouisset eũ cecidit sup faciẽ
suã et ait. Num tu es dñe mi Helias: Cui
ille rñdit. Ego. Et dixit. Vade et dic dño
tuo. Adest helias. Et ille: quid peccaui in
quit quoniã trades me seruum tuũ. ī ma-
nu achab vt interficiat me: Viuit dñs de⁹
tuus: qr nõ ē gens aut regnũ in quo non
miserit domin⁹ me⁹ te requirẽs. Et respon
dentibo cũctis nõ est hic: adiurauit regna
singula et gentes: eoq; minime repireris.
Et nũc dicis mihi: vade ⁊ dic domino tuo
adest helias: Cũq; recessero a te spũs dñi
asportabit te in locũ quẽ ego ignoro: et ī-
gressus nũtiabo achab: et nõ inueniẽs te
interficiet me. Seruus aũ tu⁹ timet dñm
ab infantia sua. Nũquid non indicatũ est
tibi dño meo quid fecerim cũ interficeret
iezabel pphas dñi: q; abscõderim de pphetis
dñi centũ viros quinquagenos et quĩqua
genos in spelũcis et pauerĩ eos pane ⁊ aq̃
Et nũc tu dicis: vade et dic dño tuo adest
helias: vt interficiat me: Et dixit helias.
Viuit dñs exercituũ ante cui⁹ vultuz sto:
qr hodie apparebo ei. Abijt ḡ abdias ī oc-
cursũ achab: idicauitq; ei. Venitq; achab
ī occursũ helie: et cũ vidisset eũ ait. Tu ne
es ille q̃ pturbas isrl'; Et ille ait. Non ego
turbaui isrl' sz tu et dom⁹ pris tui: q̃ dere-
liquistis mãdata dñi et secuti estis baalĩ.
Verũtamẽ nunc mitte et cõgrega ad me
vniuersũ isrl' in mõte carmeli: et pphas ba
al quadringẽtos quinquaginta. prophetas-
q; lucoruz quadringentos: qui comedunt

de mẽsa iezabel. Misit achab ad oẽs filios
isrl̃: et ꝓgregauit ꝓphas in mõte carmeli.
Accedens aũt helias ad oẽz ꝓpl̃m isrl̃ ait.
Usqꝙquo claudicatis ĩ duas ptes: Si dñs
est de⁹ sequimini eũ: si aũt baal: sequimini
illum. Et nõ respondit ei ꝓpl̃us verbũ. Et
ait rursus helias ad populũ. Ego remãsi
ꝓpha dñi solus: ꝓphetæ aũt baal ꝯdringen-
ti et quĩquagĩta. ꝓphetæqꝙ lucoz ꝯdringẽti
viri sunt. Dentur nobis duo boues: et illi
eligant sibi bouẽ vnũ ⁊ in frusta cedentes
ponãt sup ligna: ignẽ aũ nõ supponãt. Et
ego faciã bouẽ altez et ĩponã sup ligna:
ignẽ aũt nõ supponã. Inuocate noĩa deo-
rũ vẽoz: et ego inuocabo nomen dei mei.
et deus q̃ exaudierit p ignẽ ipe sit de⁹. Re-
spondẽs omnis ꝓpl̃s: ait. Optima ꝓpositio
q̃ locutus ẽ helias. Dixit g̃ helias ꝓphetis
baal. Eligite vobis bouẽ vnũ et facite pri
mi qz vos plures estis: et inuocate noĩa de-
oz vestroz ignẽqꝙ nõ supponatis. Qui cuz
tulissent bouẽ quẽ dederat eis fecerũt: et ĩ
uocabãt nomẽ baal de mane usqꝙ ad meri-
diẽ: dicẽtes. Baal exaudi nos. Et nõ erat
voz: neqꝙ q̃ rñderet. Trãsiliebantqꝙ altare
qð fecerãt. Cũqꝙ essꝫ iã meridies: illudebat
illis helias dicens. Clamate voce maioze.
Deus em̃ vĩ ẽ: et forsitan loquit̃. aut ĩ di-
uersorio ẽ. aut in itinere: aut certe dormit
vt excitetur. Clamabãt ergo voce magna
et incidebãt se iuxta ritũ suũ cultris et lã
ceolis donec pfunderent̃ sanguine. Postq̃
aũt transijt meridies. ⁊ illis ꝓphetantibus
venerat tẽpus quo sacrifitiũ offerri solet
nec audiebat̃ vox nec aliquis respõdebat
nec attendebat orantes. dixit helias omni
populo. venite ad me. Et accedẽte ad se po
pulo curauit altare dñi quod destructum
fuerat: ⁊ tulit duodecim lapides iuxta nu
merꝙ tribuũ filiorꝙ Jacob ad quẽ factus ẽ
ſmo dñi dicens. israhel erit nomen tuũ: et
edificauit de lapidibus altare ĩ nomine do
mĩ. Fecitqꝙ aqueductũ quasi p duas ara-
tiũculas in circuitu altaris: et ꝯposuit li-
gna. Diuisitqꝙ p mẽbra bouẽ et posuit su-
p ligna et ait. Impletæ quatuoz ydrias aq̃
et fũdite sup olocaustũ et sup ligna. Rur-
sũqꝙ dixit. Etiã secũdo hoc facite. Qui cuz
fecissẽt secũdo ait. Etiã tertio idipm facite.
Fecerũtqꝙ tertio: et currebãt aque circuz
altare: ⁊ fossa aqueductus repleta ẽ. Cũqꝙ
iam tempus eẽt vt offerez̃ olocaustũ: acce
dens helias ꝓpheta ait. Dñe deus Abrahã
et ysaac et isrl̃. ostende hodie. qz tu es de⁹
isrl̃ et ego ſuus tuus: et iuxta ꝓceptũ tu-
uz feci oĩa vba hec. Exaudi me dñe exau-
di me: vt discat ꝓpl̃us iste. qz tu es dñs de⁹
et tu ꝯuertisti coz eoꝝ itez. Cecidit autem
ignis dñi et vorauit olocaustũ et ligna et
lapides: puluerẽ q̃z et aquã q̃ erat in aq̃du
ctu lambẽs. Quod cũ vidisset omnis ꝓpl̃s
cecidit in faciẽ suã: et ait. Dominus ipe ẽ
deus: dñs ipe ẽ de⁹. Dixitqꝙ helias ad eos
apprehẽdite ꝓphetas baal: et ne vn⁹ quidez
effugiat ex eis. Quos cũ apprehendissent:
duxit eos helias ad torrentẽz cyson: et in-
terfecit eos ibi. Et ait helias ad achab. A-
scende comede et bibe: qz sonus multe plu-
uie est. Ascendit achab. vt comederet ⁊ bi
beret: helias aũt ascendit ĩ verticẽ carme-
li et ꝓnus in terrã posuit faciẽ suã ĩter ge
nua sua: et dixit ad puez suũ. Ascende: et
pspice ꝓtra mare. Qui cũ ascendisset et cõ
tẽplatus esset: ait. Nõ est quicq̃. Et rursũ
ait illi. Reuertere septẽ vicibꝫ. In septima
aũt vice ecce nubecula pua quasi vestigiũ
hominis ascendebat de mari. Qui ait. A-
scende et dic achab iunge currum tuũ ⁊ de
scẽde: ne occupet te pluuia. Cũqꝙ se verte-
ret huc atqꝙ illuc: ecce celi ꝓtenebrati sunt
et nubes ⁊ vẽtus: et facta ẽ pluuia grãdis
Ascẽdẽs itaqꝙ achab abijt ĩ iesrahel: et ma
nus dñi facta ẽ sup heliam: accinctisqꝙ lũ-
bis currebat ante achab donec veniret in
iesrahel. ℭ Capitulũ .XIX.

Nntiauit aũt achab ie-
zabel omnia que fecerat helias: et
quomõ occidisset vniuersos ꝓphas
baal gladio. Misitqꝙ iezabel nuntiũ ad he
liã dicens. Hec mihi faciant dij. et hec ad-
dãt: nisi hac hora cras posuero aiaz tuaz
sicut aiam̃ vnius ex illis. Timuit g̃ heli-
as et surgẽs abijt quocũqꝙ eũ ferebat vo-
luntas: venitqꝙ in bersabee iuda. et dimi-
sit ibi puez suũ: et prexit in desertum viã
vnius diei. Cunqꝙ venisset ⁊ sederet subter
vnam iunipezum: petiuit aĩe sue vt mozez
ret̃. Et ait: sufficit mihi domine: tolle ani-
mam meam. Neqꝙ em̃ melioz sum quaz pa
tres mei. Proiecitqꝙ se: et obdormiuit in
vmbra iuniperi. Et ecce angelus dñi tetĩ-
git eũ: ⁊ dixit illi. surge ꝓmede. Respexit:

et ecce ad caput suū subcineriti⁹ panis et vas aq̄. Comedit g̊ ⁊ bibit: et rursū obdormiuit. Reuersusq; est angel⁹ dñi scōdo ⁊ tetigit eū: dixitq; illi. Surge comede. Gran dis em̄ tibi restat via. Qui cum surrexisset comedit et bibit: ⁊ ambulauit in fortitudine cibi illius q̄draginta diebꝫ et q̄draginta noctibꝫ usq; ad mōtē dei oreb. Cūq; venisset illuc: māsit ī spelūca. Et ecce ꝼmo dñi ad eū: dixitq; illi. Quid h̄ agis Helia: At ille rñdit. zelo zelat⁹ sū p dño deo exercituū q⁹ dereliq̄runt pactū dñi filij isrl̄. Altaria tua destruxerūt: ⁊ pp̄has tuos occiderunt gladio: ⁊ derelict⁹ sū ego solus: ⁊ q̄rūt aiaz meā. vt auferant eā. Et ait ei. Egredere: ⁊ sta in mōte corā dño. Et ecce dñs trāsijt. ⁊ spūs grādis ⁊ fortis. subuertēs montes: et p̄terēs petras añ dñm. Nō in spū dñs. Et post spm̄ cōmotio. Nō in cōmotōne dñs. et post cōmotōnez ignis. Nō in igne dñs. Et post ignem sibulus aure tenuis. Qd̄ cum audisset Helias operuit vultū suū pallio: et egressus stetit ī ostio spelūce: ⁊ ecce vox ad eū dicēs. Quid h̄ agis Helia: Et ille respondit. zelo zelat⁹ sū p dño deo exercituū q⁹ dereliquerūt pactuz tuū filij isrl̄. Altaria tua destruxerūt et pp̄has tuos occiderūt gladio: et derelictus sū ego solus: ⁊ q̄runt aiaz meā vt auferāt eam. Et ait dñs ad eū. Elade et reuertere ī viā tuā. p deserтum ī damascū. Cunq; pueneris illuc unges Asahel rḡē sup syriā: ⁊ Jehu filiū Nāsi unges regem sup israhel. Heliseū autem filiū Saphat qui est de abelmeula unges pp̄hetam p te. Et erit quicūq; fugerit gladium Asahel occidet euz Jehu: ⁊ quicūq; fugerit gladiū Jehu interficiet eum Heliseus. Et derelinquā mihi ī isrl̄ septē milia virox quox genua nō sūt incuruata ante baal et oē os q̄ nō adorauerit eū osculans manuz. Profect⁹ g̊ inde Helias repit Heliseū filiū Saphat arātez in duodecim iugis boū: et ipse ī duodecim iugis boum arātibꝫ un⁹ erat. Cunq; venisset Helias ad eū misit palliū suū sup eū. Qui statim relictis bobꝫ cucurrit post Heliam. Et ait. Oscular oro te patrē meū et matrē meā: ⁊ sic sequar te. Dixitq; ei. Elade et reuertere q̄ em̄ meū erat feci tibi. Reuersus autez ab eo tulit par boū et mactauit illud: ⁊ in aratro boū coxit carnes: ⁊ dedit pplo ⁊ co

medерūt. Cōsurgēsq; abijt ⁊ secut⁹ ē Heliā et ministrabat ei. ¶ Capitulum .XX.

PRro Benadab rex si‖rie ꝯgregauit oēz exercitū suū. et trigintaduos reges secū. et eqs et currus: ⁊ ascēdēs pugnabat ꝯtra samariam ⁊ obsidebat eā. Mittensq; nūcios ad Achab regez israhel ī ciuitatē ait. Hec dicit Benadab. Argētū tuū ⁊ auꝝ tuū meū est ⁊ uxores tue ⁊ filij tui optimi mei sunt Respondit⁹q; rex isrl̄. Juxta verbū tuū domine mi rex: tuus sum ego ⁊ oīa mea. Reuertēteq; nūcij dixer̄t. Hec dicit benadab qui misit nos ad te. Argentū tuū et aurū tuū et uxores tuas ⁊ filios tuos dabis mihi. Eras igit̄ hac eadē hora mittam seruos meos ad te: et scrutabūt̄ domū tuam ⁊ domum seruoꝝ tuoꝝ: ⁊ omne qd̄ eis placuerit: ponent ī manibꝫ suis et auferent. Elocauit aū rex isrl̄ oēs seniores terre: ⁊ ait Animaduertite ⁊ videte: quoniaz insidiet̄ nobis. Misit em̄ ad me p uxoribꝫ meis ⁊ filijs ⁊ p argētō ⁊ auro: ⁊ nō abnui. Dixerūtq; oēs maiores natu et uniuersus pop⁹ ad eū. Nō audias: neq; acquiescas illi. Respondit⁹q; nūcijs Benadab. Dicite dño meo regi. Omnia pter que misisti ad me seruū tuū in initio faciā. hanc rem facere nō possum. Reuersiq; nūcij retulerūt ei. Qui remisit ⁊ ait. Hec faciāt mihi dij ⁊ hec addāt: si suffecerit puluis samarie pugillis oīs pplī qui sequit̄ me. Et respōdens rex isrl̄ ait. Dicite ei. Ne gloriet̄ accinctus. eque vt discinctus. Factū est aūt cū audisset Benadab verbū istud bibebat ipe et reges in umbraculis: et ait seruis suis. Circūdate ciuitatez. Et circūdederūt eaz. Et ecce pp̄heta un⁹ accedens ad Achab regē israhel ait ei. Hec dicit dñs. Certe vidisti omnē multitudinem hanc nimiā. Ecce ego tradaz eā ī manū tuā hodie: vt scias q⁹ ego sū dñs. Et ait Achab. Per quē: Dixit ei. Hec dicit dñs. Per pdissequos pncipum puinciarum. Et ait. Quis incipiet preliari: Et ille dixit. Tu. Recensuit ergo pueros pncipū puinciaꝝ: ⁊ reperit numerū ducētorūtrigintaduoꝝ. Et recensuit p⁹ eos pplm oēs filios isrl̄ septem milia. et egressi sūt meridie. Benadab aūt bibebat temulentus ī umbraculo suo: ⁊ reges trigintaduo cuz eo q̄ ad auxiliū ei⁹ venerāt.

Egressi sunt autē pueri principū puincia
rum ī prima frontē. Misit itaq; Benadab
qui nuntiauerūt ei dicētes. Viri egressi sūt
de samaria. At ille ait. Siue p pace veni-
unt apphendite eos viuos: siue vt plienē
viuos eos capite. Egressi sunt ergo pueri
puinciaꝝ: ac reliquus exercit⁹ sequebat̄.
Et pcussit vnusquisq; vir q̄ ptra se veni
ebat: fugerūtq; siri: et psecutus ē eos isrl̄.
Fugit q̄q; Benadab rex sirie ī equo cū eq̄ti
bus suis. Necnon egressus rex isrl̄ pcussit
equos ⁊ currus: et pcussit siriā plaga ma-
gna nimis. Accedens autē pphēta ad regē
isrl̄ dixit ei. Vade et confortare: et scito. et
vide quid facias. Sequēti em̄ anno. rex si
rie ascendet cōtra te. Serui vō regis sirie
dixerunt ei. Dij mōtium sunt dij eoꝝ: ideo
supauerunt nos. Sed melio⁹ est vt pugne-
mus ptra eos ī campestribo: ⁊ obtinebim⁹
eos. Tu ergo verbū hoc fac. Amoue rḡes
singulos ab exercitu tuo: ⁊ pone prīcipes
p eis: ⁊ instaura numeꝝ militū qui cecide
runt de tuis ⁊ equos ꝑm equos pristinos.
et currus ꝑm currus quos ante habuisti.
et pugnabimus ꝯ eos ī campestribo: et vi-
debis q̄ obtinebimus eos. Credidit cōsilio
eoꝝ: et fecit ita. Igit̄ post q̄ ann⁹ trāsierat
recensuit Benadab siros ⁊ ascēdit ī affec:
vt pugnaret cōtra isrl̄. Porro filij israhel
recēsiti sunt ⁊ acceptis cibarijs pfecti ex
aduerso: castraq; metati sunt ptra eos q̄si
duo parui greges capraꝝ: siri aut̄ reple-
uerūt terrā. Et accedēs vnus vir dei dixit
ad regez isrl̄. Hec dicit dñs. Quia dixerūt
siri deus montium est dñs. et non est deus
valliuz: dabo oñez multitudinē hāc grā-
dem ī manu tua: ⁊ scietis quia ego sū dñs
Dirigebātq; septē diebo exaduerso bi atq;
illi acies: septima autē die commissum est
bellum. Percusserūtq; filij isrl̄ de siris cē-
tum milia pditum in die vna. Fugerunt
autē siri qui remanserūt in affec ī ciuita-
tem et cecidit murus sup vigintiseptē mi-
lia hominū qui remāserant. Porro Bena
dab fugiens ingressus est ciuitatez ī cubi
culum quod erat intra cubiculū: dixer̄tq;
ei serui sui. Ecce audimus q̄ reges domus
isrl̄ clemētes sint. Ponam⁹ itaq; saccos in
lumbis nr̄is et funiculos ī capitibo nr̄is:
⁊ egrediamur ad regē isrl̄: forsitan salua
bit aīas nr̄as. Accinxerūt saccis lumbos
suos et posuer̄t funiculos in capitibo suis
veneršq; ad regē isrl̄ ⁊ dixerūt ei. Seru⁹
tuus Benadab dicit. Viuat oro te anima
mea. et ille ait. Si adhuc viuit frater me⁹
est. Qđ acceperūt viri p omine: ⁊ festinan
tes rapuerūt verbū ex ore ei⁹: atq; dixer̄t.
Frater tuus Benadab viuit. Et dixit eis.
Ite et adducite eū ad me. Egressus ē ḡ ad
eum Benadab: ⁊ leuauit eū ī currū suum
Qui dixit ei. Ciuitates q̄s tulit pr̄ meus a
pre tuo reddaz: et plateas fac tibi ī dama
sco sicut fecit pr̄ me⁹ ī samaria: ⁊ ego fede-
ratus recedam a te. Pepigit ḡ fed⁹: et di-
misit eum. Tunc vir q̄dam de filijs pphaꝝ.
dixit ad socium suum ī sermone dñi. Per-
cute me. At ille noluit pcutere. Cui ait q̄
noluisti audire vocē dñi: ecce ſcedes a me
⁊ pcutiet te leo. Cunq; paululum recessissz
ab eo: inuenit euz leo atq; pcussit. Sed et
alter inueniēs vir: dixit ad euz. Percute
me. Qui pcussit eum: et vulnerauit. Abijt
ḡ pphēta et occurrit regi ī via: ⁊ mutauit
aspsione pulueris os. ⁊ oculos suos. Cūq;
rex trāsissz: clamauit ad regē ⁊ ait. Seru⁹
tuus egressus est ad pliāduz comin⁹ cūq;
fugisset vir vn⁹. adduxit eū q̄dam ad me:
et ait. Custodi vir istuz. Qui si lapsus fu-
erit: erit aīa tua p aīa eius. aut talentuz
argenti appendes. Dum aūt ego turbatus
huc illucq; me vertere: subito nō comput
Et ait rex isrl̄ ad euz. Hoc est iudiciū tuū
quod ipe decreuisti. At ille statim abster-
sit puluerem de facie sua: ⁊ cognouit eum
rex isrl̄ q̄ essz de pphetis. Qui ait ad eum.
Hec dicit dñs. Quia dimisisti vir dignuz
morte de manu tua. ⁊ erit aīa tua pro aīa
eius: et pl's tuus p pl'o ei⁹. Reuersus est
igit̄ rex isrl̄ in domum suā. audire cōtem
nens: et furibund⁹ venit in samariam.

Capitulum XXI.

Post verba aūt hec tem-
pore illo vinea erat Naboth iesra-
helite q̄ erat ī iesrahel: iuxta pala
ciū Achab regis samarie. Locut⁹ est ergo
Achab ad Naboth dicens. Da mihi vineā
tuā vt faciā mihi hortū olerū: quia vicīa
est ⁊ ape domū meaz. Daboq; tibi p ea vi-
neā meliorē: aut si comodi⁹ tibi putas ar-
genti pciū q̄tum digna est. Cui rñdit Na-
both. Propiti⁹ mihi sit dñs: ne dem here-
ditatem patꝝ meoꝝ tibi. Venit ḡ Achab

in domũ suã. indignãs et frendẽs sup verbo qđ locut⁹ fuerat ad eũ Naboth iesrahelites dicẽs: nõ dabo tibi hereditatẽ patrũ meorũ. Et pjciens se ĩ lectulũ suũ auertit faciẽ suã ad parietẽ: et nõ comedit panẽ. Jngressa est aũ ad eũ Jezabel uxor sua dixitq; ei. Quid est hoc vñ aĩa tua cõtristata est. et quare nõ comedis panẽ? Qui rñdit ei. Locut⁹ sũ Naboth iesrahelites ⁊ dixi ei. Da mihi vineam tuã accepta pecunia aut si tibi placet dabo tibi vineã meliorẽ p ea. Et ille ait. Nõ dabo tibi vineã meã. Dixit ergo ad eũ Jezabel uxor eius. Grãdis auctoritatis es: ⁊ bene regis regnũ isr̃l Surge ⁊ comede panẽ: ⁊ equo aĩmo esto. Ego dabo tibi vineaz Naboth iesrahelites. Scripsit itaq; litteras ex nomĩe Achab. et signauit eas anulo eius: ⁊ misit ad maiores natu. ⁊ optimates q̃ erãt in ciuitate eius: ⁊ habitabant cum Naboth. Litteraz autẽ hec erat sententia. Predicate ieiuniũ et sedere facite Naboth inter p̃mos populi: ⁊ submittite duos viros filios Belial ꝫ eum. et falsum testimonium dicant dicẽs Naboth deum et regem ⁊ educite eũ ⁊ lapidate. sicq; moriatur. Fecerunt g̃ ciues eius maiores natu et optimates q̃ habitabant cum eo ĩ urbe sicut p̃ceperat eis Jezabel: ⁊ sicut scriptum erat ĩ litteris q̃s miserat ad eos. Predicauerunt ieiuniũ: ⁊ sedere fecerunt Naboth inter primos ꝑpl̃i et adductis duobus viris filijs dy̆aboli fecerunt eos sedere contra eum. At illi scilz ut viri dy̆abolici. dixerunt contra eũ testimoniũ coraz multitudine. Benedixit Naboth deum et regem. Quo rem eduxerunt eum extra ciuitatem: et lapidibus interfecerunt. Miseritq; ad Jezabel dicentes. Lapidatus ẽ Naboth: ⁊ mortuus est. Factuz est autem cum audisset Jezabel lapidatum Naboth ⁊ mortuum locuta est ad Achab. Surge posside vineã Naboth iesrahelite: qui noluit tibi acquiescere ⁊ dare eam accepta pecunia. Non em̃ viuit Naboth: sed mortuus est. Qđ cum audisset Achab mortuum videlicet Naboth surrexit et descendebat ĩ vineam Naboth iesrahelite ut possideret eaz. Factus est igitur sermo domini ad Heliam thesbiten dicens. Surge descende in occursum Achab regis israhel. q̃ est in samaria. Ecce ad vineaz Naboth descendit: ut possideat eã. Et loqueris ad eũ dicens. Hec dicit dominus deus. Occidisti insup et possedisti. Et post hec addes. Hec dicit dominus. In loco hoc in quo linxerũt canes sanguinez Naboth: lambent quoq; sanguinez tuum. Et ait Achab ad Heliã. Num inuenisti me inimicum tibi? Qui dixit. Inueni. eo q̃ venundatus sis ut facere malum in conspectu domini. Hec dicit dominus. Ecce ego inducam super te malum. ⁊ demetam posteriora tua: et interficiam de Achab mingentem ad parietẽ: et clausũ et vltimũ in israhel. Et dabo domũ tuam sicut domũ hieroboam filij Nabath et sicut domũ Baasa filij Achia: quia egisti vt me ad iracundiam p̃uocares: ⁊ peccare fecisti israhel. Sed de Jezabel locut⁹ est domin⁹ dicens. Canes comedẽt Jezabel in agro iesrahel. Si mortu⁹ fuerit Achab in ciuitate comedent eum canes: si autem mortuus fuerit in agro: comedẽt eum volucres celi. Igitur non fuit alter talis sicut Achab qui venũdat⁹ ẽ vt faceret malum in conspectu domini. Cõcitauit enim eum Jezabel uxor sua: et abhominabilis factus est. intãtũ vt ꝑsequeretur idola que fecerãt amorrei: quos consumpsit dominus a facie filiorum israhel. Itaq; cum audisset Achab sermones istos scidit vestimenta sua et operuit cilicio carnem suam: ieiunauitq; ⁊ dormiuit ĩ sacco: ⁊ ambulauit demisso capite. Et factus est sermo dñi ad Heliam thesbiten: dicens. Nõne vidisti humiliatum Achab coram me: quia igit̃ humiliatus est mei causa. non inducam malum in diebus eius: sed in diebus filij sui inferam malum domui eius.

Capitulum .XXII.

Transierunt igitur tres anni absq; bello inter siriam ⁊ israhel. In anno autem tercio descẽdit Josaphat rex iuda ad regẽ israhel. Dixitq; rex israhel ad seruos suos. Ignoratis q̃ nostra sit ramoth galaad. ⁊ negligimus tollere eã de manu regis sirie: Et ait ad Josaphat. Veniesne mecum ad preliandum in ramoth galaad: Dixitq; Josaphat ad regem israhel. Sicut ego sum: ita ⁊ tu Popul⁹ meus et populus tuus vnum sũt. et equites mei equites tui. Dixitq; Josaphat ad regẽ Jsrahel. Quere oro te hodie

sermonem dñi. Congregauit g̃ rex israhel
prophetas.quadringẽtos cir′citer viros:⁊
ait ad eos. Ire debeo ī ramoth galaad ad
bellandum an acquiescere? Qui respon-
rũt. Ascẽde:et dabit eã dñs ī manu regis.
Dixit aũ Josaphat. Nõ est hic ꝓpheta dñi
q̃spiam:vt interrogem⁹ per eũ? Et ait rex
israhel ad Josaphat. Remãsit vir vnus p
quez possumus interrogare dñm:sed ego
odi eũ.qr nõ ꝓphetat mihi bonũ sed malũ.
Micheas fili⁹ Jemla. Cui iosaphat ait. Ne
loquaris ita rex. Vocauit g̃ rex israhel eu
nuchum quẽdaz:⁊ dixit ei. Festina addu
cere Micheã filiũ Jemla. Rex aũt isr′l⁊ Jo
saphat rex iuda sedebãt. vnusq̃sq; in solio
suo vestiti cultu regio in area iuxta ostiũ
portę samarie: et vniuersi ꝓphetę ꝓpheta-
bãt in ꝓspectu eoꝝ. Fecit q̃; sibi Sedechi-
as fili⁹ Chanaan cornua ferrea ⁊ ait. Hec
dicit dñs. His vẽtilabis siriaz: donec dele-
as eam. Omnesq; ꝓphetę similiter ꝓpheta-
bãt dicentes. Ascende ī ramoth galaad et
vade ꝓspere:⁊ tradet dñs in manus regis
inimicos tuos. Nuncius vo q̃ ierat vt vo-
caret Micheã:locut⁹ est ad eũ dicẽs. Ecce
sermones ꝓphetaꝝ ore vno regi bona ꝑdi
cant. Sit g̃ sermo tuus similis eoꝝ:et lo-
quere bona. Cui Micheas ait. Viuit dñs:
quia quodcũq; dixerit mihi dominus hoc
loquar. Venit itaq; ad regẽ:⁊ ait illi rex.
Micheа:ire debem⁹ ī ramoth galaad ad ꝑ
liandum an cessare? Cui ille rñdit. Ascen
de et vade ꝓspere:⁊ tradet eã domin⁹ ī ma-
nu regis. Dixit autem rex ad eum. Ꝯterũ
atq; itez adiuro te:vt non loquaris mihi
nisi quod vez est ī noie domini. Et ille ait
Vidi cunctum israhel dispersum in mõti-
bus:quasi oues nõ habentes pastorez. Et
ait dñs. Nõ habent isti dominũ: reuertat
vnusquisq; ī domũ suã ī pace. Dixit g̃ rex
israhel ad Josaphat. Nunquid nõ dixi tibi
quia non ꝓphetat mihi bonum: sed ꝑ ma
lũ? Ille vero addens ait. Propter hoc au-
di sermonez domini. Vidi dominũ sedentẽ
sup̃ soliũ suũ:et omnẽ exercitũ celi assistẽ
tez ei a dextris ⁊ a sinistris. Et ait domin⁹
Quis decipiet Achab regẽ israhel vt ascẽ
dat:et cadat ī ramoth galaad? et dixit vn⁹
verba huiuscemodi:et alius aliter. Egres-
sus est autẽ spiritus: et stetit corã domi̊o:
et ait. Ego decipiam illum. Cui locut⁹ est
dominus. Jn quo? Et ille ait. Egrediar:et
ero spiritus mendax in ore omniũ ꝓpheta
rum eius. Et dixit dñs. Decipies et ꝓuale
bis: egredere. et fac ita. Nunc igitur ecce
dedit dñs spiritũ mendacij in ore omnium
ꝓphetaꝝ tuoꝝ qui hic sũt:et dñs locut⁹ est
ꝑtra te malũ. Accessit autez Sedechias fi
lius Chanaan:⁊ ꝑcussit Micheam ī maxil
lam:et dixit. Me ne ergo dimisit spũs dñi
⁊ locutus est tibi? Et ait Micheas. Videbis
tu⁹ es in die illa: quãdo ingredieris cubiculũ
intra cubiculũ vt abscondaris. Et ait rex
isr′l. Tollite Micheã et maneat apud am-
mon ꝓncipem ciuitatis.et apo Joas filiũ
Amalech ⁊ dicite eis. Hec dicit rex. Mitti
te vir istum ī carcerẽ:⁊ sustentate eũ pa-
ne tribulatõis et aqua angustie: donec re
uertar ī pace. Dixitq; Micheas. Si reuer-
sus fueris in pace:nõ est locut⁹ ī me dñs.
Et ait. Audite populi oẽs. Ascendit itaq;
rex isr′l⁊ Josaphat rex iuda.ī ramoth ga-
laad. Dixit itaq; rex israhel ad Josaphat.
Sume arma et ingredere prelium: et indu-
ere vestibus tuis. Porro rex isr′l mutauit
habitum suũ:et ingressus est belluz. Rex
autez sirie preceperat principibo curruum
triginta duobo:dicens. Non pugnabitis ꝯ
minorem et maiorem quẽq̃: nisi contra re
gem israhel solum. Cum ergo vidissẽt ꝓn-
cipes curruũ Josaphat suspicati sunt qo
ipse eẽt rex israhel:et impetu facto pugna
bant contra eũ. Et exclamauit Josaphat.
Intellexeruntq; principes curruuz quod
non esset rex israhel: ⁊ cessauerunt ab eo.
Vnus autem quidam tetendit arcum in
incertum sagittam dirigens: et casu per-
cussit regem israhel inter pulmonẽ et sto-
machũ. At ille dixit aurige suo. Verte ma
num tuam.et eijce me de exercitu. qr gra-
uiter vulnerat⁹ sum. Commissum est ergo
prelioz in die illa. Et rex israhel stabat in
curru suo.contra siros:⁊ mortuus est ve-
spere. Fluebat autez sanguis plage ī sinũ
currus:⁊ preco insonuit in vniuerso exer-
citu antẽq̃ sol occumberet:dicens. Vnus-
quisq; reuertatur ī ciuitatem et in terram
suam. Mortuus est autẽ rex:et platus est
in samariã. Sepelieruntq; regez in sama-
ria:⁊ lauerũt currũ ei⁹ in piscina samarie
et linxerũt canes sanguinem eius:et habe
nas lauerũt iuxta verbũ dñi quod locut⁹

Quasi oues
nõ habẽtes
pastorem

fuerat. Reliqua autem sermonuz Achab
⁊ vniuersa que fecit. ⁊ domus eburnea quā
edificauit. cunctarumqꝫ vrbium quas ex-
truxit: nonne hec scripta sunt in libro ver
borum dierum regum israhel? Dormiuit
ergo Achab cum patribus suis: ⁊ regna-
uit Ochozias filius ei⁹ ꝑ eo. Josaphat v̄o
filius Asa regnare ceperat sup iudaz: an-
no quarto Achab regis isrl'. Tringintaq̄n
qꝫ annoruz erat cum regnare cepisset: ⁊ vi
gintiquinqꝫ annis regnauit in hierusalez
Nomen mr̄is eius Asuba: filia Salai. Et
ambulauit in omni via Asa patris sui: et
nō declinauit ex ea. Fecitqꝫ quod rectum
est in conspectu domini: veruntamē excel
sa non abstulit. Adhuc em̄ populus sacri-
ficabat ⁊ adolebat incensū in excelsis. Pa
cemqꝫ habuit Josaphat cum rege israhel.
Reliqua autem verborum Josaphat. et o-
pera eius que gessit ⁊ p̄lia: nonne hec scri
pta sunt in libro verborum dierum reguz
iuda? Sed ⁊ reliquias effeminatorum qui
remāserant in diebus Asa patris ei⁹ ab-
stulit de terra. Nec erat tunc rex constitu-
tus ī Edom. Rex v̄o Josaphat fecerat clas
ses in mari. que nauigarent in ophir pro-
pter aurum: ⁊ ire non poterant: quia con
fracte sūt in asyongaber. Tunc ait Ocho-
zias filius Achab ad Josaphat. Uadāt ꝑ-
ui mei cum seruis tuis in nauibus. Et no
luit Josaphat. Dormiuit Josaphat cuz pa
tribus suis: et sepultus est cum eis in ciui-
tate Dauid patris sui: regnauitqꝫ Joram
filius eius pro eo. Ochozias autem filius
Achab regnare ceperat sup israhel in sa-
maria anno septimodecimo Josaphat re-
gis iuda: regnauitqꝫ super Israhel duob⁹
annis. Et fecit malum in conspectu domī
⁊ ambulauit in via patris sui. et mr̄is sue
et in via Hieroboā filij Nabath qui pecca
re fecit israhel. Seruiuit quoqꝫ Baal ⁊ a-
dorauit eum: et irritauit dominum deuz is
rahel iuxta omnia que fecerat pater eius.
Explicit liber Regum tercius.

Incipit liber Regum quartus. Ca. I.

Preuaricat⁹ ē aūt
Moab in israhel.
postq̄ mortuus ē Achab.
Ceciditqꝫ Ochozias ꝑ cā-
cellos cenaculi sui. qd̄ ha-
bebat ī samaria ⁊ egrotauit: misitqꝫ nun-
cios: dicens ad eos. Ite ꝯsulite beelzebub
deum Accharō: vtꝝ viuere queā de infir-
mitate mea hac. Angelus autē domini lo
cutus est ad Heliā thesbiten dicens. Sur
ge et descende ī occursum nunciorū regis
samarie: ⁊ dices ad eos. nunquid non est
deus in israhel. vt eatis ad consulendū be-
elzebub deum Accharō? Quobrem hec di-
cit dominus. De lectulo sup quez ascendi-
sti non descendes: sed morte morieris. Et
abijt Helias: reuersiqꝫ sunt nūcij ad Ocho
ziā. Qui dixit eis. Quare reuersi estis? At
illi responderunt ei. Uir occurrit nobis: ⁊
dixit ad nos. Ite reuertimini ad regez qui
misit vos: et dicetis ei. Hec dicit domin⁹.
nunquid quia non erat deus ī israhel mit-
tis vt consulatur Beelzebub deus Accha
ron? Idcirco de lectulo super quem ascen-
disti nō descēdes: sed morte morieris. Qui
dixit eis. Cuius figure et habitus est vir il
le qui occurrit vobis: ⁊ locutus est verba
hec? At illi dixerunt. Uir pilosus: et zona
pellicea accinctus renibus. Qui ait. Heli-
as thesbites est. Misitqꝫ ad euz quīquage
narium principem: ⁊ quinquagīta qui e-
rāt sub eo. Qui ascendit ad eum: sedentiqꝫ
in vertice montis ait. Homo dei: rex pre-
cepit vt descendas. Respondensqꝫ Helias
dixit quinquagenario. Si homo dei sum.
descendat ignis de celo et deuoret te et quī
quaginta tuos. Descendit ergo ignis de
celo. et deuorauit eum: et quinquaginta
qui erant cum eo. Rursumqꝫ misit ad euz
principem quinquagenarium alterum: ⁊
quinquaginta cū eo. Qui locutus est illi.
Homo dei. Hec dicit rex. Festina. descen-
de. Respondens Helias ait. Si homo dei
ego sum: descendat ignis de celo: et deuo-
ret te: et quinquaginta tuos. Descēdit er
go ignis de celo: et deuorauit illū. et quin
quaginta eius. Iterum misit principem
quinquagenarium tercium: et quinqua-
ginta qui erant cum eo. Qui cum venisset

curuauit genua contra Heliã: ꝙ ꝓcatus ẽ eum ꝙ ait. Homo dei: noli despicẽ animaz meã. ꝙ anias fuorum tuorum qui mecum sũt. Ecce descendit ignis de celo: ꝙ deuora uit duos principes quinquagenarios pri mos: ꝙ quinq̃genos qui cuz eis erant. Sz nũc obsecro vt miserearis anime mee. Locut⁹ ẽ autem ãgelus domi ad Heliã dicẽs. Descẽde cum eo. Ne timeas. Surrexit igi tur ꝙ descẽdit cum eo ad regẽ: et locutus ẽ ei. Hec dicit dominus. Quia misisti nunci os ad consulẽduz beelzebub deũ accharon quasi nõ essz deus in israhel a quo posses interrogare sermonẽ: ideo ỏ lectulo super quẽ ascẽdisti non descendes: sz morte mo rieris. Mortuus ẽ autez iuxta sermonẽ do mi quẽ locutus ẽ Helias: et regnauit Jo ram frater eius pro eo: anno secundo Jo ram filij Josaphat regis iude. Non em̃ ha bebat filium. Reliq̃ autem ỏborum Ocho zie q̃ opatus ẽ. nonne hec scripta sunt ĩ li bro sermonum dierum regum Jsrahel:

Capitulum .II.

Factũ est autẽ cuz leua re vellet dominus Heliã ꝑ turbi nẽ ĩ celũ: ibãt Helias ꝙ heliseus de galgalis. Dixitq̃ Helias ad heliseũ. Sede hic: quia domin⁹ misit me vsq̃ in bethel. Cui ait heliseus. Viuit dñs ꝙ viuit anima tua: qz nõ delinquã te. Cunq̃ descẽdissent bethel: egressi sũt filij ꝓphaꝝ qui erãt in be thel ad heliseum: ꝙ dixerũt ei. Nunq̃d no sti qz hodie domin⁹ tollet dominũ tuum a te: Qui respõdit. Et ego noui. Silete. Di xit autẽ helias ad heliseũ. Sede hic: qz do min⁹ misit me ĩ hiericho. Et ille ait. Viuit dñs ꝙ viuit anima tua: qz non delinquã te Cunq̃ venissent hiericho: accesserunt fi lij ꝓphãrum qui erant ĩ hiericho ad helise um: ꝙ dixerũt ei. Nunquid nosti: qz domi nus hodie tollet dominũ tuuz a te: Et ait Et ego noui. Silete. Dixit autẽ ei helias. Sede hic: qz domin⁹ misit me vsq̃ ad ior danẽ. Qui ait. Viuit dominus. ꝙ viuit aĩa tua: qz non derelinquaz te. Jerunt igitur ambo pariter: ꝙ quinquaginta viri de fili is ꝓphetarum secuti sunt eos. Qui ꝙ stete rũt ecõtra lõge. Jlli aũt ambo stabãt sup iordanen. Tulitq̃ helias pallium suum ꝙ inuoluit illud: ꝙ ꝑcussit aquas que diuise sunt in vtranq̃ partem ꝙ transierunt am bo p siccum. Cunq̃ transissent: helias di xit ad heliseum. Postula quod vis: vt fa ciam tibi anteqũ tollar a te. Dixitq̃ Heli seus. Obsecro vt fiat in me duplex spirit⁹ tuus. Qui respondit. Rẽ difficilẽ postula sti. Attamẽ si videris me quando tollar a te erit quod petisti. Si aũt nõ videris. nõ erit. Cũq̃ pgerẽt ꝙ incedentes sermocina rẽtur: ecce currus igneus ꝙ equi ignei di uiserunt vtrunq̃. Et ascendit Helias per turbinẽ in celum. heliseus autem videbat ꝙ clamabat. Pater mi pater mi: curr⁹ is rahel ꝙ auriga eius. Et non vidit eum am plius. Apprehẽditq̃ vestimẽta sua: ꝙ scidit illa in duas partes. Et leuauit palliuz he lie quod ceciderat ei. Reuersusq̃ stetit su per ripã iordanis: ꝙ pallio helie quod ce ciderat ei: ꝑcussit aq̃s: et non sunt diuise. Et dixit. vbi deus helie etiã nunc: Percus sit q̃ aq̃s: ꝙ diuise sũt huc atq̃ illuc: ꝙ trã sijt heliseus. Videntes aũt filij prophaꝝ qui erãt in hiericho decõtra dixerũt. Re quieuit spũs helie sup heliseum. Et venẽ tes in occursum eius adorauerũt euz ꝓni in terram: dixerũtq̃ illi. Ecce cum seruis tuis sũt quinq̃ginta viri fortes qui possũt ire. ꝙ querẽ dominũ tuum: ne forte tulerit eum spiritus dñi ꝙ proiecerit eũ in vnum montium aut ĩ vnã vallium. Qui ait. No lite mittẽ. Cogerunt q̃ eum: donec acqui escẽt ꝙ dicẽt. Mittite. Et miserunt quinq̃ ginta viros. Qui cum q̃sissẽt tribus diebꝫ non inuenerunt. Et ꝝuersi sunt ad eũ. At ille hĩtabat in hiericho: ꝙ dixit eis. Nũq̃d nõ dixi vobis: nolite mittẽ: Dixerũt q̃ vi ri ciuitatis ad heliseum. Ecce hĩtatio ciui tatis huius optima ẽ sicut tuipe domie ꝑ spicis: sz aque pessime sunt: ꝙ terra steri lis. At ille ait. Afferte mihi vas nouum: ꝙ mittite in illud sal. Quod cum attulis sẽt egressus ad fontem aquarum misit in illuz sal: ꝙ ait. hec dicit dñs. Sanaui aq̃s has: ꝙ nõ erit vltra ĩ eis moꝛs neq̃ steri litas. Sanate sunt ℊ aq̃ vsq̃ in diẽ hãc: iu xta verbum heliseꝫ quod locutus ẽ. Ascẽ dit autem inde heliseus in Bethel. Cunq̃ ascenderet per viam: pueri parui egressi sunt de ciuitate: et illudebant ei dicentes. Ascende calue: ascẽde calue. Qui cum re spexissz: vidit eos: ꝙ maledixit eis ĩ nomi ne domi. Egressiq̃ sunt duo vrsi de saltu:

et lacerauerũt ex eis q̃dragintaduos pueros. Abijt autem inde in montem carmeli: ⁊ inde reuersus est in samariam.

Capitulum .III.

Orã vero filius Achab regnauit super israhel in samaria ãno decĩooctauo Josaphat regis iude. Regnauitq; duodecim annis: ⁊ fecit malum coram domino: sed non sicut pater suus et mater. Tulit enim statuas baal quas fecerat pater eius: veruntamen ĩ peccatis hieroboam filij Nabath qui peccare fecit israhel adhesit: nec recessit ab eis. Porro Mesa rex Moab nutriebat pecora multa: et soluebat regi israhel centuz milia agnorum. et centum milia arietum cum velleribus suis. Cunq; mortuus fuisset Achab: preuaricat⁹ est fed⁹ qd̃ habebat cum rege isrl̃. Egressus est igit̃ rex Joraz in die illa de samaria: et recẽsuit vniuersũ isrl̃: misitq; ad Josaphat regẽ iuda dicẽs. Rex Moab recessit a me: veni mecũ cõtra eum ad prelium. Qui rñdit. Ascẽdã. Qui me⁹ est tu⁹ est: ꝓplus me⁹ ꝓplus tuus: et eq̃ mei equi tui. Dixitq;. Per quã viã ascendemus? At ille rñdit. Per desertum ÿdumee. Perrexerẽt igit̃ rex israhel ⁊ rex iuda et rex Edom. et circuierũt per viã septem dieꝝ: nec erat aqua exercitui et iumẽtis q̃ sequebãtur eos. Dixitq; rex isrl̃. heu heu heu. Congregauit nos dñs tres reges: vt traderet in manu Moab. Et ait Josaphat. Est ne hic ꝓpha dñi: vt depcemur dominũ ꝑ eũ? Et rñdit vnus de seruis regis israhel Est hic heliseus filius Saphat: qui fundebat aquam super manus helie. Et ait Josaphat. Est apud eum sermo domini? Descenditq; ad eũ rex Israhel ⁊ Josaphat rex iuda: et rex edom. Dixit autẽ heliseus ad regem israhel. Quid mihi et tibi est? Vade ad ꝓphetas pr̃is tui et matris tue. Et ait illi rex israhel. Quare cõgregauit dñs tres reges hos vt traderet eos ĩ manus Moab Dixitq; ad eum helise⁹. Viuit dñs exercituum in cui⁹ conspectu sto: q̃ si nõ vultuz Josaphat regis iude erubescerẽ: non attẽdissem quidem te nec respexissez. Nũc aũt adducite mihi psalten. Cũq; caneret psaltes: facta est super eum manus domini. ⁊ ait. Hec dicit dominus. Facite alueũ torrentis huius fossas et fossas. hec enim dicit dominus. Non videbitis ventum neq; pluuiam: et alueus iste replebitur aquis et bibetis vos et familie vestre ⁊ iumenta vestra. Parumq; est hoc ĩ cõspectu domini: insuper tradet etiam Moab in man⁹ vestras. Et percutietis omnem ciuitatẽ munitã et omnem vrbem electam: et vniuersum lignum fructiferuz succidetis: cũctosq; fontes aquarũ obturabitis: et omnem agrum egregium operietis lapidibꝰ. Factum est igitur mane quando sacrificiuz offerri solet: et ecce aque veniebãt ꝑ viam edom. Et repleta est terra aquis. Vniuersi autem moabite audientes q̃ descendissent tres reges: vt pugnarent aduersus eos: conuocauerũt omnes q̃ accincti erãt baltheo desuper: et steterunt in terminis primoq; mane surgentes. et orto iam sole ex aduerso aquarũ: viderũt moabite ecõtra aquas rubras quasi sanguinem: dixeruntq;. Sanguis gladij est. Pugnauerũt reges contra se: et cesi sunt mutuo. Nunc perge ad predam Moab. Perrexeruntq; in castra israhel. Porro cõsurgens israhel ꝑcussit Moab: et illi fugerũt coram eis. Venerunt igitur qui vicerant: ⁊ percusserũt Moab. et ciuitates destruxerũt: et omnez agrum optimũ mittentes singuli lapides repleuerunt: et vniuersos fontes aquarũ obturauerunt: et omnia ligna fructifera succiderunt: ita vt muri tm̃ fictiles remanerent. Et circundata est ciuitas a fundibularijs: et magna ex parte percussa. Qd̃ cuz vidisset rex Moab: preualuisse scilicz hostes tulit secum septingẽtos viros educentes gladios vt irrũperẽt ad regẽ edom et nõ potuerũt. Arripiẽsq; filiũ suum primogenitũ qui regnaturus erat pro eo obtulit olocaustum super murum: et facta est indignatio magna in Israhel. Statimq; recesserunt ab eo: et reuersi sunt in terram suam.

Moab
Oblatio filij sup murum

Capitulum .IIII.

Mulier autem quedã de vxoribus ꝓphetarũ. clamabat ad heliseum: dicẽs. Seruus tuus vir meus mortuus est: et tu nosti quia seruus tuus fuit timens deũ. Et ecce creditor venit: vt tollat duos filios meos ad seruiendum sibi. Cui dixit Heliseus. Quid vis vt faciam tibi? Dic mihi. Quid habes in

domo tua: At illa rñdit. nō habeo ancilla tua quicq̄ in domo mea nisi paꝛ olei quo vngar. Cui ait. Vade. pete mutuo ab oīb vicinis tuis vasa vacua nō pauca: q̄ ingre- dere q̄ claude ostiū tuū cuꝫ intrīsec⁹ fueris tu et filij tui. et mitte inde in oīa vasa hec. et cū plena fuerint tolles. Juit itaqꝫ muli er: et clausit ostiū sup se et sup filios suos Illi offerebāt vasa: et illa īfūdebat. Cūqꝫ plena fuissent vasa: dixit ad filiū suū. Af- fer mihi adhuc vas. Et ille rñdit. Non ha beo. Stetitqꝫ oleum. Venit aī illa et īdi- cauit hoī dei. Et ille. Vade inq̄t vēde oleuꝫ et redde creditoꝛi tuo: tu aūt et filij tui vi uite de reliquo. Facta ē aūt quedaꝫ dies: et trāsibat heliseꝰ p̄ suna ciuitatē. Erat aī ibi mulier magna: q̄ tenuit eū vt comedēt panē. Cūqꝫ frequēter inde trāsiꝛet: diuer- tebat ad eā vt comederet panē. Que dixit ad virum suū. Animaduerto q̄ vir dei sc̄⁹ ē iste qui trāsit p nos frequēter. Faciam⁹ q̄ ei cenaculū puū et ponam⁹ ei ī eo lectulū et mēsā et sellā et cādelabꝛ: vt cū venerit ad nos maneat ibi. Facta est q̄ dies q̄daꝫ et veniēs diuertit ī cenaculū: et requieuit ibi. Dixitqꝫ ad Giezi puerꝛ suuꝫ. Voca su namitē istā. Qui cum vocasset eā. q̄ illa stetisset coꝛā eo: dixit ad puerū suū. Loq̄- re ad eā. Ecce sedule ī oībus mīstrasti no- bis quid vis vt faciā tibi: Nunq̄d hēs ne- gotium: et vis vt loquar regi siue prīcipi militie: Que rñdit. In medio ꝓpli mei ha- bito. Et ait. Quid q̄ vult vt faciam ei: Di xitqꝫ Giezi. Ne queras. Filium enim non habet: et vir eius senex ē. Precepit itaqꝫ vt vocaret eam. Que cuꝫ vocata fuissꝫ et stetisset ante ostium: dixit ad eam. In tpe isto in hac eadem hora (si vita comes fue- rit) habebis ī vteꝛo filium. Noli queso do- mīe mi vir dei. noli mētiri ancille tue. Et concepit mulier: et pepit filium in tempo re: et in hora eadem qua dixerat heliseus Creuit aī puer: et cū eēt q̄dā dies et egre- sus isset ad p̄em suū ad messores: ait p̄i suo. Caput meū doleo. At ille dixit puꝛo Tolle: et duc eū ad mr̄em suā. Qui cū tu lissꝫ et duxisset eū ad mr̄em suā: posuit eū illa sup genua sua vsq̄ ad meridiē et moꝛ tuus est. Ascendit autem et collocauit eū super lectum homis dei: et clausit ostium Et egressa vocauit viꝝ suū. Et ait. Mitte mecuꝫ obsecro vnū de pueris et azinā: vt excurrā vsq̄ ad hominē dei. et reuertar. Qui ait illi. Quā ob causam vadis ad eū: hodie nō sunt kalende neq̄ sabbatū. Que respondit. Vade. Strauitqꝫ azinā: et pre cepit puero. Mina et ꝓpera: ne mihi mo- rā facias ī eundo: et hoc age quod p̄cipio ti- bi. Profecta ē igitur: et venit ad virū dei ī montem carmeli. Cunqꝫ vidisset eaꝫ vir dei decontra: ait ad Giezi puerū suū. Ecce sunamitis illa. Vade ergo ī occursum ei⁹ et dic ei. Recte ne agit̄ circa te et circa vi rū tuū: et circa filium tuū. Que respōdit. Recte. Cunqꝫ venisset ad viꝝ dei ī montē apꝛehēdit pedes eius: et accessit Giezi vt amoueret eam. Et ait homo dei. Dimitte illam. Aīa eⁱ ī amaritudīe est: et domi- nus celauit a me. et non indicauit mihi. Que dixit illi. Nunq̄d petiui filiuꝫ a dño meo: Nunq̄d n on dixi tibi: ne illudas me Et ille ait ad Giezi. Accīge lumbos tuos. et tolle baculum meū ī manu tua et vade. Si occurꝛerit tibi homo nō salutes eum: etsi salutauerit te quispiam nō respōdeas illi. Et pones baculū meum sup faciē pue ri. Porro mr̄ pueri ait. Viuit dñs q̄ viuit aīa tua: non dimittā te. Surꝛexit q̄: et se- cutus est eā. Giezi autē p̄cesserat ante eos et posuerat baculuꝫ sup faciē pueri: et nō erat voꝝ neq̄ sensus. Reuersusq̄ est ī oc- cursuꝫ eius: et nūciauit ei dicēs. Nō surꝛe- xit puer. Ingressus ē q̄ heliseus domuꝫ et ecce puer moꝛtuus iacebat ī lectulo eius. Ingressusq̄ clausit ostiū sup se et sup pu- erum: et orauit ad dominū. Et ascēdit et īcubuit sup puerum: posuitq̄ os suū sup os eius et oculos suos supeꝛ oculos eius. et manus suas sup manus eius et īcurua uit se super eum: et calefacta ē caro pue- ri. At ille reuersus. deambulabat ī domo semel huc atq̄ illuc: et ascēdit et īcubuit super eum. Et oscitauit puer septies. ape- ruitqꝫ oculos. Et ille vocauit Giezi: et di- xit ei. Voca sunamitē hāc. Que vocata ī gressa est ad eum. Qui ait. Tolle filiū tuū Venit illa et coꝛruit ad pedes eiꝰ: et ado- rauit sup terrā. Tulitqꝫ filiū suū. et egres- sa est: et heliseus reuersus est in galgala. Erat autem fames in terra: et filij ꝓphe- taꝝm habitabāt coram eo. dixitqꝫ vni de pueris suis. Pone ollā grandem: et coque

pulmentum filijs prophetarum. Et egressus est vnus in agrum: vt colligeret herbas agrestes. Inuenitq; quasi vitez silue strem: q collegit ex ea coloquintidas agri q impleuit pallium suum: q reuersus conscidit in ollam pulmenti. Nesciebat enim quid esset: infuderunt igitur sociis vt comederent. Cunq; gustassent de coctõe: exclamauerũt dicẽtes. Mors in olla vir dei. Et non potuerunt comedere. At ille. Afferte inquit farinã. Cunq; attulissent: misit in ollam: q ait. Infunde turbe vt comedãt. Et non fuit amplius quicq; amaritudinis in olla. Vir autẽ quidã venit de balsalisa deferens viro dei panes primitiarũ. q viginti panes ordeaceos: q frumẽtũ nouum in pera sua. At ille dixit. Da populo vt comedat. Respondit q ei minister eius Quãtum est hoc vt apponam coram cẽtũ viris? Rursuz ille: da ait populo vt comedat. Dec em̃ dicit dom̃n̄. Comedent: q superit. Posuit itaq; coram eis. Qui comederunt: q supfuit iuxta verbum domini.

Capitulum .V.

Naaman princeps militie regis sirie erat vir magn? apud dominum suuz: q honoratus. Per illum enim dedit dñs salutez sirie. Erat aũ vir fortis q diues: sed leprosus. Porro ꝺ siria egressi fuerãt latrunculi: q captiuã duxerãt de terra israel puellã puulã: q̃ erat in obsequio vxoris Naaman. Que ait ad dominã suã. Vtinam fuisset dominus meus ad prophetã qui est in samaria: profecto curasset euz a lepra quã habz. Ingressus est itaq; Naaman ad dñm suum: q nũciauit ei dicens. Sic q sic locuta est puella de terra israel. Dixitq; ei rex sirie. Vade: q mittã litteras ad regez isrl'. Qui cũ profectus esset q tulisset secum decẽ talẽta argenti q sex milia aureos. q decẽ mutatorias vestimentorũ: detulit litteras ad regẽ isrl' in hec verba. Cum acceperis epistolã hanc: scito q̃ miserim ad te Naaman seruũ meũ vt cures euz a lepra sua. Cunq; legisset rex israel litteras: scidit vestimẽta: q ait. Nũquid deus ego sum vt occidere possim q viuificare: quia iste misit ad me vt curẽ hominem a lepra sua? Aniaduertite et videte: q̃ occasiones querat aduersuz me. Qꝺ cũ audisset Heliseus vir dei. scidisse videlicet regem israel vestimenta sua: misit ad eũ: dicens. Quare scidisti vestimẽta tua. Veniat ad me: q sciat esse prophetam in israbel. Venit ergo Naaman cũ eqs q curribus. q stetit ad ostium domus Helisei. Misitq; ad eũ Helise? nunciũ dicẽs. Vade q lauare septies in iordane: q recipiet sanitatem caro tua atq; mundaberis. Irat? Naaman. recedebat dicens. Putabã q̃ egredere retur ad me. et stans inuocaret nomẽ dñi dei sui: q tangeret manu sua locum lepre: q curaret me. Nũqꝺ nõ meliores sunt abana et pharphar fluuij damasci oĩbus aqs isrl'. vt lauer ĩ eis q mũder? Cum ergo vtiss̃et se q abiret ĩdignãs: accesserunt ad euz serui sui. q locuti sũt ei. Pater: q si rẽ grãdem dixisset tibi ꝓpheta: certe facẽ debueras. Quãtomagis quia nunc dixit tibi. lauare q mundaberis? Descendit q lauit septies ĩ iordane iuxta sermonem viri dei. q restituta est caro eius sicut caro pueri puuli: q mundatus est. Reuersusq; ad virũ dei cum vniuerso comitatu suo: venit q stetit coram eo: et ait. Vere scio q̃ nõ sit aliꝰ deus ĩ vniuersa terra: nisi tm̃ ĩ israbel. Obsecro itaq; vt accipias benedictõnem a seruo tuo. At ille rñdit. Viuit dñs ante quez sto: q̃ nõ accipiã. Cũq; vim faceret: penitus nõ acq̃euit. Dixitq; Naaman. Vt vis. Sed obsecro ꝓcede mihi seruo tuo: vt tollam onus duoꝝ burdonum de terra. Nõ ei faciet vltra seruus tuus olocaustũ aut victimaz dijs alienis: nisi dño. Hoc autẽ solum est de quo deprecetis dominũ ꝑ seruo tuo: quando ingredietur dñs meus tẽplũ remmõ vt adoret. q illo innitente sup manum meam. si adorauero ĩ templo rẽmon adorante eo in eodez loco: vt ignoscat mihi dñs Duo tuo ꝑ hac re. Qui dixit ei. Vade ĩ pace. abijt ergo ab eo: electo tempore terre. Dixitq; giezi puer viri dei. Pepcit dominus meus Naaman sirο isti: vt nõ accipet ab eo que attulit. Viuit dominus q̃ curram post eum: q accipiã ab eo aliquid Et secut? ẽ giezi post tergũ Naamã. Quẽ cum vidisset ille currentem ad se: desilijt ꝺ curru ĩ occursum e? q ait. Recte ne sũt oĩa Et ille ait. Recte. Dñs me? misit me ad te dicẽs. mõ venerũt ad me duo adolescẽtes ꝺ mõte effraĩ ex filijs ꝓphaꝝ. da eis talẽtũ argẽti: q vestes mutatorias duplices. dixitq;

naaman. Melius ẽ vt accipias duo talẽta Et coegit eum: ligauitq; duo talẽta argẽti ĩ duobus saccis. ⁊ duplicia vestimẽta: et imposuit duob⁹ pueris suis: q̃ ⁊ portauerũt coram eo. Cũq; venissz iaz vespi. tulit de manu eoruz. ⁊ r̃posuit in domo. dimisitq; viros ⁊ abierũt: ipe autem ingress⁹ stetit corã domĩo suo. Et dixit heliseꝰ. Unde venis giezi: Qui r̃spondit. Nõ iuit ꝑ⁹ tuus quoq;. At ille ait. Nonne cor meum in pñti erat: quando reuersus ẽ homo de curru suo ĩ occursũ tui: Nũc igit̃ accepisti argẽtũ ⁊ accepisti vestes: vt emas oliueta: ⁊ vineas. ⁊ oues. ⁊ boues. ⁊ ꝑuos. ⁊ ancillas Sz ⁊ lepra naaman adhẽbit tibi ⁊ semini tuo vsq; in sẽpiternum. Et egressus ẽ quasi nix ab eo leprosus. Ca. VI.

Dixerũt aũt filij prophetarum ad heliseum. Ecce locus in quo habitam⁹ coraz te: angustus ẽ nobis. Eamus vsq; ad iordanẽ ⁊ tollant singuli de silua materias singulas: vt edificem⁹ nobis ibi locuz ad habitandũ. Qui dixit. Ite. Et ait vnus ex illis. Veni ergo ⁊ tu cum ꝑuis tuis. Respondit. Ego veniam. Et abijt cũ eis. Cumq; venissẽt ad iordanẽ cedebãt ligna. Accidit autem: vt cũ vnus materiam succidissz. cadẽt ferruz securis in aquam. Exclamauitq; ille: ⁊ ait. heu heu heu domĩe mi: ⁊ hoc ipsũ mutuo acceparz. Dixit autẽ homo dei. Ubi cecidit At ille monstrauit ei locũ. ꝓscidit ꝯ lignum: ⁊ misit illuc. Natauitq; ferruz. Et ait. Tolle. Qui extẽdit manũ: ⁊ tulit illud Rex aũt syrie pugnauit contra isrl̃: cõsiliumq; iniit cum ꝑuis suis dicẽs. In loco illo et illo. ponam⁹ insidias. Misit itaq; vir dei ad regẽ isrl̃: dicẽs. Caue ne transeas in locum illum: quia ibi syri in insidijs sunt. Misit itaq; rex israhel ad locum quẽ dixerat ei vir dei: ⁊ prꝛeoccupauit eum. ⁊ obserꝛuauit se ibi non semel neq; bis. Conturbatumq; ẽ coꝛ regis syrie pꝛo hac re: ⁊ cõuocatis ꝑuis suis: ait. Quare non indicatis mihi quis proditoꝛ mei sit apud regẽ isrl̃: Dixitq; vnus ꝑuoꝝ eius. Nequaq̃ domine mi rex: sz heliseus ꝓpheta qui ẽ in isrl̃: idicat regi isrl̃ oĩa ꝟba q̃cunq; locutus fueris in conclaui tuo. Dixitq; eis. Ite ⁊ videte vbi sit: vt mittam ⁊ capiam eum. Annunciauerunt ei dicẽtes. Ecce in dothaim

Misit ergo illuc equos ⁊ currus: ⁊ robur exercitus. Qui cum venissẽt nocte: circũdederunt ciuitatem. Consurgẽs autem diluculo minister viri dei egressus est: vidit q; exercituz in circuitu ciuitatis ⁊ equos ⁊ currus. Nunciauitq; ei dicens. heu heu heu domine mi: quid faciemus: At ille respondit. Noli timẽ. Plures enim nobiscũ sunt ꝙ cum illis. Cumq; oꝛasz heliseus ait. Domine: api oculos hui⁹ vt videat. Et apuit dominus oculos pueri. ⁊ vidit: ⁊ ecce mõs plenus equoꝛum ⁊ curruuz igneoꝛum in cirꝛcuitu heliseꝰ. Hostes vo descẽderunt ad eũ. Poꝛro heliseus oꝛauit ad dominũ: dicẽs. Percute obsecro gẽtem hanc cecitate. Percussitq; eos dominus ne videꝛẽt: iuxta ꝟbum heliseꝰ. Dixit autez ad eos heliseus. Non ẽ hec via: nec ista ẽ ciuitas. Sequimini me: ⁊ ostẽdam vobis virꝙ quẽ q̃ritis. Duxit ergo eos in samariam. Cumq; ingressi fuissẽt in samariam: dixit heliseus. Domine: api oculos istoꝛuz vt videant. Apuitq; dominus oculos eoꝛum ⁊ viderunt se esse in medio samarie. Dixit q; rex Isrl̃ ad heliseum: cum vidissẽt eos. Nunquid percutiam eos pater mi: Et ille ait. Non percuties. Neq; enim cepisti eos gladio ⁊ arcu tuo: vt percutias. Sed pone panẽ ⁊ aquam coꝛam eis. vt comedant ⁊ bibant: ⁊ vadant ad dominum suũ. Appositaq; est eis ciborum magna pꝛeparatõ. Et comederunt ⁊ biberunt: ⁊ dimisit eos: abieruntq; ad dominum suum. Et vltra non venerunt latrones syrie in terraz israhel. Factum ẽ autem post hec congꝛegauit Benadab rex syrie vniuersum exercitum suũ: ⁊ ascẽdit ⁊ obsidebat samariaz Factaq; ẽ fames magna in samaria: ⁊ tã diu obsessa ẽ donec venũdaretur caput azini octoginta argẽteis: ⁊ quarta paꝛs cabi stercoꝛis columbarum quinq; argẽteis Cumq; rex israhel transiret ꝑ muꝛuz: mulier q̃dam exclamauit ad eum: dicẽs. Salua me domine mi rex. Qui ait. Nõ te saluet dominus. Unde te possuz saluare: De area vl̃ de torculari: Dixitq; ad eam rex. Quid tibi vis: Que r̃ndit. Mulier ista dixit mihi. Da filiũ tuũ vt comedam⁹ eũ hodie: et filium meũ comedemus cras. Coxi⁹ ꝯ filium meũ: ⁊ comedim⁹: dixiq; ei die altera. Da filiũ tuuz vt comedam⁹ eũ

Que abscondit filium suum. Quod cū audisset rex scidit vestimēta sua: et transiebat p murum. Clamitq; oīs populus cilicium q̄ vestitus erat ad carnē intrinsecus. Et ait rex. Hec mihi faciat de⁹. et hec addat: si steterit caput Helisei filij saphat sup ipsū hodie. Helisseus aūt sedebat in domo sua: et seniores sedebant cum eo. Premisit itaq; virū q̄ antēq̄ veniret nūci⁹: ille dixit ad senes. Nūquid scitis q̄ miserit fili⁹ homicide huc vt prescidatur caput meum? Videte ergo: cum venerit nuncius. claudite ostium: et non sinatis eum introire. Ecce em̄ sonit⁹ pedū domī eius post eum ē. Adhuc illo loquēte eis: apparuit nuncius qui veniebat ad eum: et ait. Ecce tantū malum a domino ē: Quid amplius expectabo a domīo.

Capitulum .VII.

Dixit autem Helisseus. Audite verbū domī. Hec dicit domin⁹. In tempore hoc cras. modius silē vno statē erit: et duo modij ordei stabunt vno i porta samarie. Respōdens vn⁹ de ducibus super cuius manum rex incūbebat homī dei ait. Si domin⁹ fecerit etiā catharactas i celo apiri: nunquid poterit esse quod loq̄ris? Qui ait. Videb oculis tuis: et inde nō ꝓmedes. Quatuor q̄ viri erāt leprosi iuxta introitū portē: q̄ dixerūt ad inuicē. Quid hic eē voluim⁹ donec moriamur? Siue ingredi voluerim⁹ ciuitatē fame moriemur siue mānserim⁹ h moriēdum nob ē. Venite q̄ et transfugiam⁹ ad castra syrie. Si pepcerit nob viuem⁹: si autem occidere voluerint: nihilominus moriemur. Surrexerūt ergo vesperi: vt venirent ad castra syrie. Cumq; venissēt ad principiū castrorum syrie: nullum ibidem reperierunt. Siq̄dez domin⁹ sonitū audiri fecerat i castris syrie curruum et equorum: et exercit⁹ plurimi. Dixerunt adinuicem. Ecce mercede conduxit aduersus nos rex israhel reges getheor et egiptiorum: et venerunt sup nos. Surrexerūt q̄ et fugerūt in tenebris et dereliquerunt tentoria sua et equos et azinos i castris: fugerūtq; animas tm̄ suas saluare cupientes. Igit cū venissent leprosi illi ad principium castrorū ingressi sunt vnū tabernaculū: et ꝓmedert et biberūt. Tulerūtq; inde argētum et aur et vestes: et abierūt et abscōderunt. Et rursus reuersi sūt

ad aliud tabernaculū: et ite silr auferētes absconderunt. Dixeruntq; adinuicē. Non recte facimus. Hec enim dies boni nuncij est. Si tacuerimus et noluerimus nūciare vsq; mane: sceleris arguemur. Venite eam⁹ et nunciemus in aula regis. Cumq; venissēt ad portaz ciuitatis: narrauerūt eis dicētes. Iuim⁹ ad castra syrie. et nullū ibidem reperim⁹ hominem: nisi equos et azinos alligatos: et fixa tentoria. Ierūt ergo portarij: et nunciauerunt in palacio regis intrinsec⁹. Qui surrexit nocte: et ait ad seruos suos. Dico vobis q̄d fecerit nobis syri. Sciūt quia fame laboramus: et ideirco egressi sūt de castris: et latitāt i agris dicētes. Cuz egressi fuerit de ciuitate capiem⁹ eos viuos: et tūc ciuitatē ingredi poterim⁹. Respondit aūt vn⁹ seruoz eius. Tollam⁹ quinq; eq̄s q̄ remāserunt i vrbe: q̄ ipi tm̄ sūt in vniuersa multitudīe israhel. alij enī cōsumpti sūt: et mittētes explorare poterim⁹. Adduxeruntq; g̃ duos equos: misitq; rex in castra syriorum: dicēs. Ite et videte Qui abierūt post eos vsq; ad iordanē. Ecce aī omnis via plena erat vestibus et vasis q̄ piecerāt syri cum turbarēt. Reuersiq; nuncij indicauerunt regi. Et egress⁹ populus diripuit castra syrie: factusq; ē modius simile statē vno. et duo modij ordei statere vno: iuxta verbum domī. Porro rex ducem illum in cui⁹ manu incubuerat cōstituit ad portam: quē conculcauit turba i introitu portē et mortu⁹ est: iuxta quod locut⁹ fuerat vir dei q̄ndo descenderat rex ad eū. Factumq; ē scd̄m sermonē viri dei quem dixerat regi q̄ndo ait. duo modij ordei statere vno erunt: et modius simile statere vno hoc eodez tempore cras in porta samarie: quādo respondērat dux ille viro dei et dixerat: etiamsi dominus fecerit catharactas in celo nūquid poterit fieri q̄d loqueris: et dixit ei. videbis oculis tuis: et inde nō ꝓmedes. Euenit ergo ei sicut predictum erat: et conculcauit eum populus in porta: et mortuus est.

Capitulum .VIII.

Heliseus autez locutus est ad mulierem: cui⁹ viuē fecerat filiū: dicēs. Surge: vade tu et domus tua: et pegrīare vbicūq; ꝑueris. Vocabit ei dñs famē: et veniet sup terrā septez

annis. Que surrexit et fecit iuxta verbum hominis dei: et vadens cum domo sua: peregrinata est in terra philistijm diebus multis. Cunqz finiti essent anni septem: reuersa est mulier de terra philistijm. Et ingressa est: vt interpellaret regem pro domo sua et pro agris suis. Rex autem loquebatur cum Giezi puero viri dei: dicens. Narra mihi omnia magnalia que fecit Heliseus. Cumqz ille narraret regi quomodo mortuum suscitasset: apparuit mulier cui? viuificauerat filium clamans ad regem p domo sua et p agris suis. Dixitqz Giezi. Domine mi rex: hec e mulier: et hic e filius ei? que suscitauit Heliseus. Et interrogauit rex mulierem Que narrauit ei. Deditqz ei rex eunuchum vnum dicens. Restitue ei oia q sua sut: et vniuersos reddit? agros a die qua reliqt terraz vsqz ad pns. Venit quoqz Heliseus damascum et Benadab rex sirie egrotabat. Nunciaueruntqz ei: dicentes. Venit vir dei huc. Et ait rex ad Azahel. Tolle tecum munera. et vade i occursum viri dei: et consule dominum p eum: dices. Si euadere potero de infirmitate mea hac? Iuit igit Azahel i occursum eius habens secum munera et omnia bona damasci onera quadraginta camelorum. Cumqz stetisset coram eo: ait. Filius tus Benadab rex sirie misit me ad te dicens Si sanari potero de infirmitate mea hac Dixitqz ei Heliseus. Vade dic ei. Sanaberis. Porro ostendit mihi dominus: qz morte morietur. Stetitqz cum eo. et turbat? e vsqz ad suffusionem vultus. Fleuitqz vir dei. Cui Azahel ait. Quare domin? me? flet At ille dixit. Quia scio que facturus sis filijs israhel mala. Ciuitates eoz munitas igne succendes: et iuuenes eorum interficies gladio. et paruulos eorum elides. et pregnantes diuides. Dixitqz Azahel. Quid em sum seru? tu? canis: vt faciam rem istam magnam? Et ait Heliseus. Ostendit mihi dominus te regem sirie fore. Qui cum recessisset ab heliseo venit ad dominum suum. Qui ait ei Quid tibi dixit Helise? ? At ille respondit Dixit mihi: recipies sanitatem. Cumqz venisset dies altera. tulit stragulum et infudit aquam: et expandit sup faciem ei?. Quo mortuo: regnauit Azahel p eo. Anno qnto ioram filij Achab regis israhel regnauit ioram filius Josaphat rex iuda. Trigintaduorum annorum erat cum regnare cepisset: et octo annis regnauit in hierusalem. Ambulauitqz i vijs reguz israhel: sicut ambulauerat domus Achab. Filia em Achab erat vxor eius. Et fecit quod malum est in conspectu domini. Noluit autem dominus disperdere iudam propter Dauid seruum suum: sicut promiserat ei vt daret illi lucernaz: et filijs eius cunctis diebus. In diebus eius recessit Edom ne esset sub iuda: et constituit sibi regem. Venitqz Joram seira: et omnis exercit? cum eo. Et surrexit nocte: percussitqz idumeos qui eum circumdederant. et principes curruum. Popul? autem fugit i tabernacula sua. Recessit ergo Edom ne esset sub iuda vsqz ad diem hanc. Tunc recessit et lobna i tempore illo. Reliqua autem sermonum Joraz et vniuersa que fecit: nonne hec scripta sunt i libro verborum dierum regum iuda? Et dormiuit Joram cum patribus suis: sepultusqz est cuz eis in ciuitate Dauid: et regnauit Ochozias filius ei? pro eo. Anno duodecimo Joram filij achab regis israhel: regnauit Ochozias filius Joram regis iude Viginti duorum annorum erat Ochozias cuz regnare cepisset: et vno anno regnauit i hierusalem. nome matris eius Atalia filia Amri regis israhel: et ambulauit in vijs dom? achab. et fecit qd malum est coram dño sicut dom? Achab. Gener em dom? achab fuit. Abijt quoqz cuz Joram filio Achab ad prliandum ptra Asahel regem sirie i ramoth galaad: et vulnerauerunt siri Joram. Qui reuersus est vt curaretur i iesrahel: quia vulnerauerunt eum siri in ramoth prliante pt Asahel regem sirie. Porro Ochozias filius Joram rex iuda descendit inuisere Joram filiuz Achab i iesrahel: quia egrotabat ibi.

Capitulum .IX.

Heliseus autem prophetes vocauit vnum de filijs pphetarum et ait illi. Accinge lumbos tuos: et tolle lenticulam olei hanc i manu tua: et vade in ramoth galaad. Cumqz veneris illuc videbis Jehu filium iosaphat filij namsi. Et ingressus suscitabis eum de medio fratruz suorum. et introduces i interius cubiculum tenensqz lenticulam olei fundes sup caput e? et dices. Hec dicit dns. vnxi te rem sup israh' Apiesqz ostium et fugies: et n ibi subsistes Abijt g adolescens puer pphete in Ramoth

galaad: ⁊ ingressus ẽ illuc. Ecce aũt prīci
pes exercitus sedebãt. Et ait. Verbũ mihi
ad te o p̃nceps. dixitq; Jehu. Ad quẽ ex oĩ
bus nobis? At ille dixit. Ad te o princeps
Et surrexit: ⁊ ingressus ẽ cubiculũ. At ille
fudit oleum sup caput ei⁹. Et ait. Hec dicit
dñs deus Isrl. Unxi te regẽ sup populũ do
mĩ Israbel: ⁊ pcuties domum Achab do-
mini tui. Et ulciscar sãguinẽ seruorũ me-
orũ pphetar̃. ⁊ sãguinẽ omniũ seruorũ do-
mĩ de manu Jezabel. pdamq; omnẽ domũ
achab. Et interficiã de domo Achab min-
gẽtẽ ad pietem: ⁊ clausũ ⁊ nouissimũ ĩ isrl
Et dabo domũ Achab sicut domũ hiero-
boã filij Nabath: ⁊ sic domũ baasa filij A-
chia. Jezabel q̃z comedẽt canes ĩ agro ies-
rabel. nec erit q̃ sepeliat eã. apuitq; ostiuz
⁊ fugit. Jehu aũt ingressus ẽ ad suos do-
mĩ sui. Qui dixerũt ei. Recte ne sũt omĩa.
Quid venit insanus iste ad te? Qui ait eis
Nostis hominẽ: ⁊ quid locutus sit? At illi
rñderunt falsum ẽ: sz magis narra nobis
Qui ait eis. Hec ⁊ hec locut⁹ ẽ mihi. Et a-
it. Hec dicit dominus. Unxi te regẽ sup is
rabel. Festinauerunt itaq; ⁊ unusq̃sq; tol
lẽs pallium suũ posuerũt sub pedibꝰ ei⁹ in
similitudinem tribunalis: ⁊ cecinerunt tu
ba atq; dixerũt. Regnauit Jehu. Cõiura-
uit ergo Jehu filius Josaphat filij nãsi cõ-
tra Jorã. Porro Joram obsederat ramoth
galaad. ipe ⁊ omnis Israbel contra Asabel
regẽ syrie: ⁊ reuersus fuerat ut curaretur ĩ
iesrabel ꝓter vulnera: q; pcusserant eum si
ri pliãtem contra Asabel regem syrie. Di
xitq; iehu. Si placz vobis nemo egredia-
tur pfug⁹ de ciuitate: ne vadat ⁊ nũciet in
iesrabel. Et ascẽdit: ⁊ profectus ẽ in iesra-
bel. Joram enĩ egrotabat ibi: ⁊ Ochozias
rex Juda descenderat ad visitãdum Joram
Igitur speculator qui stabat sup turrĩ ies
rabel: vidit globum Jehu venientis. Et ait
Video ego globum. Dixitq; Joraz. Tolle
currum: ⁊ mitte in occursum eoꝝ: et dicat
vadẽs. Recte ne sũt omĩa? Abijt ergo qui
ascẽderat currum in occursum eius. Et a-
it. Hec dicit rex. Pacata sũt omĩa. Dixit
q; Jehu. Quid tibi et paci? Trãsi et seque-
re me. Nũciauit q̃z speculator: dicẽs. Veĩt
nũcius ad eos: et nõ reuertit. Misit etiaz
currum equorum scõm: venitq; ad eos: et
ait. Hec dicit rex. Nũquid pax ẽ? Et ait ie
hu. Quid tibi et paci? Transi et sequé me.
Nũciauit autem speculatori dicẽs. Veĩt ꝯ
q; ad eos: et nõ reuertit. Est autẽ icessus
quasi incessus Jehu filij namsi. Precepsei
graditur. Et ait Jorã. Jũgite curru. Jũxe
rũtq; currũ eius. Et egressus ẽ Joraz rex
isrl: et Ochozias rex iuda: singuli ĩ curri-
bus suis. Egressiq; sunt ĩ occursum Jehu.
et iuenerũt euz ĩ agro Naboth iesrahelite
Cũq; vidisset Joram iehu: dixit. Pax ẽ Je-
hu? At ille rñdit. Que pax? Adhuc forni-
catões Jezabel matris tue: et veneficia e⁹
multa vigẽt. Cõuertit aũt Joram manum
suã: et fugiens ait ad Ochoziã. Insidie O-
chozia. Porro Jehu tetẽdit arcũ manu: et
pcussit Joram inter scapulas. Et egressa ẽ
sagitta p cor eius: statimq; corruit in cur
ru suo. Dixitq; iehu ad Badacher ducem
Tolle: pjce eum ĩ agro naboth iesrahelí-
te. Memĩ emĩ quãdo ego et tu sedẽtes ĩ cur
ru seq̃bamur Achab patrẽ hui⁹: q; domi-
n⁹ on⁹ hoc leuauerit sup euz dicẽs. Si nõ
pro sãguine Naboth. et pro sãguine filio-
rum eius quẽ vidi heri ait dominus: red-
dã tibi ĩ agro isto dicit dñs. Nũc ergo tol
le: et pjce eum ĩ agro: iuxta ũbũ domini.
Ochozias autẽ rex iuda videns hoc fugit p
viã dom⁹ orti: psecutusq; ẽ eũ Jehu: et ait
Etiã hunc pcutite ĩ curru suo. Et pcusse-
runt eũ in ascẽsu gabez: qui ẽ iuxta ieblaã
Qui fugit ĩ mageddo: et mortuus est ibi.
Et imposuerũt eũ pui ei⁹ sup currũ suũ et
tulerũt ĩ hierusalẽ: sepelieruntq; in sepul
cro cum patribus suis in ciuitate Dauid
Anno undecimo ioraz filij Achab regis is
rahel regnauit Ochozias sup iudaz: venit
q; Jehu ĩ Jesrahel. Porro iezabel ĩtroitu
eius audito depinxit oculos suos stibio. et
ornauit caput suuz: et respexit p fenestrã
ingredientem iehu p portam: et ait. Nun-
quid pax potest esse zamri. qui interfecit
dominum suũ? Leuauitq; iehu faciem su-
am ad fenestram et ait. Que est ista? Et ĩ-
clinauerũt se ad eũ duo vel tres eunuchi
et dixerũt. Hec ẽ illa Jezabel. At ille dixit
eis. Precipitate eam deorsũ. Et precipita-
uerunt eam. Aspersusq; est sãguine pari-
es et equorum ungule conculcauerũt eaz
Cunq; introgressus essz ut comederet bi-
bẽtq; ait. Ite et videte maledictam illam
et sepelite eaz: quia filia regis est. Cunq;

issēt vt sepelirēt eam non inuenerunt nisi caluariā ⁊ pedes ⁊ summas man⁹. Reuersiqz nūciauerunt ei. Et ait ihehu. Sermo dñi ē: quē locut⁹ ē ꝑ ꝟuū suū heliā thesbitē dicēs. In agro iesrahel ꝯmedent canes carnes iezabel. Et erunt carnes iezabel sicut sterc⁹ sup faciē terre in agro iesrahel ita vt ꝑteuntes dicant. Heccine ē illa iezabel.

Ca. X.

ERāt aūt Achab septuaginta filij in samaria. Scripsit ergo ihehu litteras. ⁊ misit in samariā ad optimates ciuitatis ⁊ ad maiores natu ⁊ ad nutricios achab dicēs. Statim vt accepitis litteras has: qui hētis filios dñi vr̄i ⁊ curr⁹ ⁊ equos ⁊ ciuitates firmas ⁊ arma: eligite meliorē ⁊ eum qui vob̄ placuerit de filijs domini vr̄i. ⁊ eū ponite sup solium patris sui: ⁊ pugnate pro domo domini vr̄i. Timuerunt illi vehemēter: ⁊ dixerunt. Ecce duo reges non potuerūt stare coraz eo: ⁊ quomodo nos valebimus r̄sistē? Miserunt ergo ꝑpositi domus ⁊ ꝑfecti ciuitatis ⁊ maiores natu ⁊ nutricij ad iehu dicētes. Serui tui sumus: quecunqz iusseris: faciemus. nec constituemus nob̄ regē. Quecūqz tibi placēt: fac. Rescripsit autem eis litteras secundo: dicēs. Si mei estis et obeditis mihi: tollite capita filiorum domini vr̄i. ⁊ venite ad me hac eadem hora cras in iesrahel. Porro filij regis septuaginta viri apud optimates ciuitatis nutriebantur. Cūqz venissēt littere ad eos: tulerūt filios regis ⁊ occiderūt septuaginta viros ⁊ posuerunt capita eorum in chophinis ⁊ miserūt ad eū in iesrael. Venit autē nuncius ad eum: ⁊ indicauit ei dicēs. Attulerūt capita filioꝝ regis. Qui rn̄dit. Ponite ea ad duos aceruos iuxta introitū porte vsqz mane. Cunqz diluxisset egressus ē ⁊ stans dixit ad omnē populū. Iusti estis. Si ego coniuraui cōtra dñm meū ⁊ interfeci euz: quis ꝑcussit oēs hos? Videte ḡ nūc quoniā nō cecidit de ꝟmonibus dñi in terra q̄s locutus ē domin⁹ sup domum achab. ⁊ dominus fecit quod locut⁹ ē in manu serui sui helie. Percussit igitur iehu omnes qui reliqui erant de domo achab in iesrahel. ⁊ vniuersos optimates ei⁹ ⁊ notos ⁊ sacerdotes: donec nō remanerēt ex eo reliquie. Et surrexit: ⁊ venit ī samariam. Cunqz venissz ad camerā pastorum ī via. īuenit fratres ochozie regis iuda. dixitqz ad eos. Qui nā estis vos? Qui responderunt. Fratres ochozie sumus: et descēdim⁹ ad salutandos filios regis. ⁊ filios regīe. Qui ait. Comꝑhēdite eos viuos Quos cuz comꝑhēdissēt viuos: iugulauerunt eos ī cisterna iuxta cameram q̄dragītaduos viros: ⁊ non reliquit ex eis quēq̄. Cunqz abissz inde īuenit ionadab filiū rechab ī occursum sibi: ⁊ bn̄dixit ei. Et ait iehu ad eum. Nunq̄d ē cor tuum rectuz cum corde meo sicut cor meum cum corde tuo? Et ait ionadab. Est. Si ē inq̄t: da manum tuam. Qui dedit ei manum suam At ille leuauit eū ad se ī currū: dixitqz ad eum. Veni mecum: ⁊ vide zelum meuz pro dño. Et īpositū ī curru suo duxit ī samariam. Et ꝑcussit omnes qui reliq̄ fuerant de achab ī samaria vsqz ad vnum: iuxta verbum domini quod locutus ē ꝑ heliaz. Congregauit ḡ iehu omnē populū: ⁊ dixit ad eos. Achab coluit baal parum: ego autez colam eum amplius. Nunc igit̄ om̄s ꝓphetas baal: ⁊ vniuersos seruos ei⁹ ⁊ cunctos sacerdotes ip̄ius vocate ad me. nullus sit q̄ non veniat. Sacrificium em̄ grande ē mihi baal. Quicunqz defuerit non viuet. Porro iehu faciebat hoc īsidiose: vt disꝑderet cultores baal. Et dixit. Sanctificate diez solēnē baal. Vocauitqz ⁊ misit ī vniuersos termīos israel: ⁊ venerūt cuncti serui baal. Nō fuit residuus ne vnus quidem: qui nō veniret. Et īgressi sunt tēplū baal. Et repleta ē dom⁹ baal: a summo vsqz ad summū. Dixitqz his q̄ preerant sup vestes. Proferte vestimenta vniuersis seruis baal. Et protulerūt eis vestes. Ingressusqz iehu ⁊ ionadab filius rechab tēpluz baal: ait cultoribus baal. Perq̄rite ⁊ videte: ne q̄s forte vobiscum sit de seruis domī sed vt sint serui baal soli. Ingressi sūt igitur vt facerent victimas ⁊ olocausta: iehu autem preparauerat sibi foris octoginta viros et dixerat eis. Quicunqz fugerit de hominibus his quos ego adduxero ī man⁹ vr̄as aīa ei⁹ erit pro anima illi⁹. Factū est autem cū ꝯpletuz esset olocaustū: ꝑcepit ihehu militibus et ducib̄ suis. Ingredimini et ꝑcutite eos. Null⁹ euadat. ꝑcusseruntqz eos in ore gladij et proiecerunt.

milites ⁊ duces. Et ierũt in ciuitates templi Baal ⁊ protulerunt statuas de phano Baal: ⁊ combusserunt et comminuerunt eam. Destruxerunt quoq; hedem Baal: ⁊ fecerunt pro ea latrinas usq; in diẽ hãc. Deleuit itaq; Jehu baal de Jsrł: verumtamẽ a peccatis hieroboam filij nabath qui peccare fecit Jsrł non recessit: nec dereliquit vitulos aureos qui erant in Bethel ⁊ in dan. Dixit autem dominꝰ ad Jehu. Quia studiose egisti quod rectus erat ⁊ placebat in oculis meis: ⁊ omnia que erant in corde meo fecisti contra domus Achab: filij tui usq; ad quartam generatiõem sedebũt sup tronum Jsrahel. Porro Jehu non custodiuit vt ambularet in lege domi dei Jsrahel. in toto corde suo. Non emi recessit a peccatis hieroboam: qui peccare fecerat Jsrł. In diebꝰ illis cepit dominꝰ tedere sup Jsrł Percussitq; eos Azahel in vniuersis finibus Jsrahel: a iordane contra orientalẽ plagã. omnẽ terram Galaad. ⁊ gad ⁊ rubẽ. ⁊ manasse. ab aroer q̃ ẽ sup torrẽtem arnõ ⁊ galaad et basan. Reliqua autem verborum Jehu ⁊ vniuersa que fecit ⁊ fortitudo eius: nonne hec scripta sunt in libro verborum dierũ regũ Jsrł: Et dormiuit Jehu cũ pribꝰ suis: sepelieruntq; eum in Samaria: ⁊ regnauit Joachaz filius eius pro eo. Dies autem quos regnauit Jehu sup Jsrł viginti ⁊ octo anni sunt in Samaria.

Capitulum .XI.

Talia vero materꝛ ochozie videns mortuũ filium suũ: surrexit ⁊ interfecit omne semẽ regium. Tollens autem Josaba filia regis Joram. sororꝛ Ochozie ioas filiuꝫ ochozie. furata ẽ eum de medio filiorum regis qui interficiebanꝫ. ⁊ nutricẽ eius de triclinio et abscondit eum a facie Atalie: vt non interficeretur: eratq; cum ea sex annis clam in domo domini. Porro Atalia regnauit super terram septem annis. Anno autem septimo misit Joiada: ⁊ assumẽs centuriones ⁊ milites introduxit ad se in templum domini: pepigitq; cũ eis fedus. Et adiurãs eos in domo domi ostẽdit eis filium regis: ⁊ pcepit illis: dicẽs. Jste ẽ ꝓmo quẽ facere debetis. Tercia pars vr̃m introeat sabbato: et obſſuet excubias domꝰ regis. Tercia autem pars sit ad portam Sehyr. et tercia pars sit ad portam que ẽ post habitaculũ scutariorum: et custodietis excubias domꝰ messa. Due vo partes e vobis oẽs egrediẽtes sabbato custodiãt excubias domꝰ domini circa regem: et vallabitis eum habentes arma in manibꝰ vestris. Si qs autem ingressus fuerit septũ templi: interficiaꝫ. Eritisq; cũ rege introeunte et egrediẽte. Et fecerũt centuriones iuxta omnia que precepat eis Joiada sacerdos. Et assumẽtes singuli viros suos qui ingrediebãtur sabbatũ cum his qui egrediebantur e sabbato: venerunt ad Joiadam sacerdotẽ. Qui dedit eis hastas et arma regis Dauid que erant in domo domini. Et stetерũt singuli habentes arma in manu sua a parte templi dextra usq; ad partem sinistraꝫ altaris et edis. circum regẽ. Produxitq; filiũ regis: et posuit sup eum dyadema et testimoniũ. feceruntq; eum regem et vnxerunt: et plaudentes manu dixerũt. Viuat rex. Audiuit Atalia vocẽ populi currentis: et ingressa ad turbas in templũ domini: vidit regẽ stantem sup tribunal iuxta morẽ. et cantores et turmas prope eũ. omnemq; pl̃m terre letantem. et canẽtem tubis: et scidit vestimenta sua: clamauitq;. Coniuratõ. cõiuratõ. Precepit autẽ Joiada centurionibꝰ qui erant sup exercitũ: et ait eis. Educite eam extra septa templi. et quicũq; eam secutꝰ fuerit: ferеatur gladio Dixerat emi sacerdos: nõ occidaꝫ in templo domini. Imposueruntq; ei manus et impegerunt eam p viam introitꝰ equorum iuxta palacium: et interfecta ẽ ibi. Pepigit ergo Joiada fedus inter deum et regẽ et inter populum. vt essꝫ populus domini et inter regẽ et populum. Ingressusq; est omnis populus terre templũ Baal. et destruxerũt aras eius: et ymagines contriuerunt valide: mathã quoq; sacerdotẽ baal occiderunt coram altari. Et posuit sacerdos custodias in domo domi: tulitq; centuriones et chereti et pheleti legiones: et omnẽ populum terre: deduxeritqꝫ regẽ de domo domini. Et veneit p viam porte scutariorum i palacium: et sedit sup thronum regum. Letatusq; ẽ omis pl̃s terre: et ciuitas conquieuit. Atalia autem occisa ẽ gladio i domo r̃gis: septemq; annoꝝ erat Joas cum regnare cepisset. Ca. XII.

Anno septimo Jehu regnauit Joas. Quadragīta ānis regnauit in hierlm: nomē mris eius Sebia de bersabee. Fecitqz ioas rectū corā dño cūctis diebz qbus docuit eū. ioiada sacerdos: verūtamen excelsa nō abstulit. Adhuc em populus immolabat et adolebat in excelsis incensū. Dixitqz ioas ad sacerdotes. Omnē pecuniā sanctoz que illata fuerit in templū domini a ptereūtibus que offert ptio anime et quā sponte et arbitrio cordis sui inferūt in templū domini accipiāt illā sacerdotes iuxta ordinē suuz et instaurēt sartatecta domus siquid necessariū viderint instauratōe. Igitur vsqz ad vicesimūtertiū annū regis ioas: nō instauraverūt sacerdotes sartatecta templi Vocauitqz rex ioas ioiadā pōtificem 7 sacerdotes: dicēs eis. Quare sartatecta non instauratis tēpli: Nolite g amplius accipere pecuniā iuxta ordinē vestrū: sz ad instauratōz tēpli reddite eā. Prohibitiqz sūt sacerdotes vltra accipe pecuniā a plo: et instaurare sartatecta dom. Et tulit ioiada pontifex gazophilatiū vnū: aperuitqz foramen desup: 7 posuit illud iuxta altare ad dextrā ingredientiū domū domini: mittebātqz in eo sacerdotes qui custodiebant ostia omnē pecuniā que deferebat ad tēplū dñi. Cūqz viderēt nimiā pecuniā esse in gazophilatio: ascendebat scriba regis et pontifex: effundebantqz et numerabāt pecuniā q inueniebatur in domo dñi: et dabant eā iuxta numerū atqz mensurā in manu eoz qui perant cementarijs domus domini. Qui impendebāt eā in fabris lignorū et in cementarijs bis qui opabant in domo dñi: et sartatecta faciebāt 7 in bis q cedebāt saxa. et vt emerent ligna et lapides qui excidebant: ita vt implerēt instauratō dom dñi in vniuersis que idigebāt expēsa ad muniendā domū. Verūtamen nō fiebant ex eatē pecunia ydrie templi dñi et fuscinule et thuribula 7 tube et oē vas aureū et argenteū: de pecunia q inferebatur in templū dñi. Dis em qui faciebāt opus dabat. vt īstaurarēt tēplū dñi. Et nō fiebat ratio bis hominibus q accipiebant pecuniā vt distribuerēt eā artificib: sz in fide tractabāt eā. Pecuniam vo p delictoz pecuniā p peccatis nō inferebāt in tēplū domini. quia sacerdotū erat. Tūc ascendit asahel rex sirie et pugnabat ō geth: cepitqz eā. Et direxit faciē suā vt ascenderet in hierlm. Qobrē tulit ioas rex iuda omnia sanctificata que ptecrauerat iosaphat et ioram et ochozias patres eius reges iuda et que ipe obtulerat. et vniuersū argentū quod inueniri potuit in thesauris tēpli domini. in palatio regis: misitqz asaheli regi sirie et recessit ab hierlm. Reliqua aūt sermonū ioas 7 vniuersa que fecit. nonne hec scripta sūt in libro verboz regū iuda? Surrexerūt aūt serui eius et coniuraverūt inter se: percusseruntqz ioas in domo mello in descensu sela. Jozachar nāqz filius semath et iozabath filius somer serui eius percusserūt eum et mortuus est. Et sepelierūt eum cum patribus suis in ciuitate dauid: regnauitqz amasias filius eius p eo. Capitulum .XIII.

Anno vicesimotertō Joas filij ochozie regis iude. regnauit ioachaz filij iehu sup isral in samaria decē et septē annis et fecit malū corā dño. Secutusqz ē peccata hieroboā filij nabath qui peccare fecit isral: et nō declinauit ab eis. Iratusqz ē furor dñi ō isral et tradidit eos in manu benedab filij asahel cūctis diebz Deprecatus est aūt ioachā faciem domini: et audiuit eū dominus. Vidit em angustiā isral. qz attriuerat eos rex sirie. Et dedit dominus saluatorē israheli et liberati ē de manu ēgis sirie: habitauerūtqz filij isral in tabernaculis suis. sicut heri et nudiustertius. Verūtamē nō recesserūt a peccatis domus hieroboā qui peccare fecit isral sed in ipis ambulauerūt. Siquidē 7 lucus pmansit in samaria: et nō sūt derelicti ioachā de populo nisi quinquagīta equites et decē currus et decē milia peditū: interfecerat em eos rex sirie: et redegerat quasi puluerē ī tritura aree. Reliqua aūt sermonū ioacham et vniuersa que fecit 7 fortitudo eius. Nonne hec scripta sūt in libro sermonum dierum regum isral? Dormiuitqz ioacham cum patribus suis. et sepelierunt eum in Samaria: regnauitqz Joas filius eius pro eo. Anno tricesimoseptimo Joas regis iuda regnauit Joas filius Joacham super israbel in Samaria sedecim

annis: et fecit quod malum ē ī conſpectu dñi. Nō declinauit ab oīb⁹ peccatis. Hie roboam filij Nabath q̄ peccare fecit Iſrl̄: ſz in ipſis ambulauit. Reliqua autē ſmonum Joas ⁊ vniuerſa que fecit: ⁊ fortitudo eius quō pugnauerit ꝓtra Amaſiaz regem iuda. nonne hec ſcripta ſunt in libro ſmonum dierū regū Iſrahel: Et dormiuit Joas cū patrib⁹ ſuis. Hieroboā aūt ſedit ſuper ſolium eius. Porro Joas ſepultus ē in Samaria cuz regib⁹ Iſrahel. Heliſeus aūt egrotabat infirmitate qua ⁊ mortu⁹ eſt. Deſcenditq̄ ad eum Joas rex Iſrahel. ⁊ flebat coram eo: dicebatq̄. pater mi. pater mi. currus Iſrl̄ ⁊ auriga ei⁹. Et ait illi Heliſeus. Affer arcum ⁊ ſagittas. Cumq̄ attuliſſz ad eū arcū ⁊ ſagittas: dixit ad regē Iſrahel. Pone manum tuam ſup arcum. Et cū poſuiſſz ille manū ſuam: ſuppoſuit Heliſeus man⁹ ſuas manib⁹ regis. et ait. Aperi feneſtram orientalem. Cūq̄ apuiſſet. dixit Heliſe⁹. Jace ſagittam. Et iecit. Et ait Heliſeus. Sagitta ſalutis dñi: ⁊ ſagitta ſalutis ꝓtra Syriam. Percutieſq̄ Syriam ī aphec: donec cōſumes eaz Et ait. Tolle ſagittas. Qui cum tuliſſet. Rurſum dixit ei. Percute iaculo terram Et cū pcuſſiſſet trib⁹ vicib⁹ ⁊ ſtetiſſet: iratus ē vir dei contra eū: ⁊ ait. Si pcuſſiſſes quīquies aut ſexies ſiue ſepties. pcuſſiſſes Syriam vſq̄ ad conſumatōz. Nūc autē tribus vicib⁹ pcuties eam. Mortuus ē g̃ Heliſeus ⁊ ſepelierūt eū. Latrūculi autem de Moab venerūt ī terram in ipo āno. Quidam autem ſepeliētes hominē viderūt latrunculos: ⁊ proiecerūt cadauer in ſepulcro Heliſei. Quod cū tetigiſſz oſſa heliſei reuixit homo ⁊ ſtetit ſup pedes ſuos. Igitur Aſahel rex Syrie afflixit iſrl̄: cunctis diebus Joachaz. Et miſert⁹ ē domin⁹ eoz: ⁊ reuerſus ē ad eos propter pactū ſuū qd habebat cū Abraham ⁊ Iſaac ⁊ Jacob: et noluit diſperdere eos neq̄ proijcere penitus vſq̄ in p̄ſens tempus. Mortuus eſt autez Aſahel rex Syrie: ⁊ regnauit benadab filius eius pro eo. Porro Joas filius Joachaz tulit vrbes de manu benadab filij aſahel quas tulerat de manu Joacham patris ſui: iure p̄lij. Tribus vicibus percuſſit euz Joas: ⁊ reddidit ciuitates Iſrahel.

Capitulum .XIIII.

Anno ſecundo Joas filij Joachaz regis Iſrl̄: regnauit Amaſias filius Joas regis iuda. vigintiquīq̄ annoz⁹ erat cum regnare ceperet: vigiti autē ⁊ nouem ānis regnauit in Hieruſalē. Nomen matris eius Joaden de hieruſalē. Et fecit rectū coram dño: verūtamē nō vt Dauid pater e⁹. Juxta omnia que fecit Joas pater ſu⁹ fecit: niſi hoc tm̄ q̄ excelſa nō abſtulit. Adhuc eī populus adolebat ⁊ īmolabat incenſum ī excelſis. Cūq̄ obtinuiſſz regnū pcuſſit ſuos ſuos qui īterfecerāt regē patrē ſuum: filios aūt eoz⁹ qui occiderāt non occidit: iuxta quod ſcriptū ē ī libro legis Moyſi ſicut p̄cepit dñs: dicēs. Nō morient̄ patres pro filijs neq̄ filij pro p̄ribus: ſed vnuſquiſq̄ in peccato ſuo morie⁊. Ipſe pcuſſit Edom in valle ſalinaꝝ decē milia. ⁊ apprehendit petram in prelio: vocauitq̄ nomē eius Jezechel vſq̄ ī p̄ſtem diē. Tūc miſit Amaſias nūcios ad Joas filiū ioachaz filij iehu regis Iſrl̄: dicens. Veni ⁊ videam⁹ nos. Remiſitq̄ Joas rex iſrl̄ ad Amaſiā regez iuda: dicēs. Carduus libani miſit ad cedꝝ q̄ ē ī libano: dicēs. Da filiā tuaz filio meo vxorē. Tranſierūtq̄ beſtie ſalt⁹ que ſunt ī libano: ⁊ cōculcauer⁊ carduū. pcutiēs iua luiſti ſup Edom: ⁊ ſubleuauit te cor tuum Cōtentus eſto hodie gloria: ⁊ ſede ī domo tua. Quare prouocas malū: vt cadas tu ⁊ iudas tecū! Et ñ acq̄euit Amaſias. Aſcēdit q̄ Joas rex iſrl̄ ⁊ viderūt ſe ipe ⁊ Amaſias rex iuda ī bethſames oppido iude. Percuſſuſq̄ ē iuda coram iſrl̄: ⁊ fugerūt vnuſq̄ſq̄ in tabernacula ſua. Amaſiam vo regē iuda filium Joas filij Ozochie cepit Joas rex iſrl̄ ī bethſames: ⁊ adduxit eū ī Hieruſalē. Et interrupit murū hieruſalez a porta Ephraim vſq̄ ad portā anguli. quadrīgentis cubitis. Tulitq̄ omne aur⁹ ⁊ argētum ⁊ vniuerſa vaſa que inuenta ſunt in domo domī ⁊ ī theuzauris regis ⁊ obſides ⁊ reuerſus ē in Samariam. Reliqua aūt vborum Joas que fecit ⁊ fortitudo ei⁹ qua pugnauit ꝓtra Amaſiam regē iuda: nonne hec ſcripta ſūt in libro ſermonum dierum regum iſrahel! Dormiuitq̄ ioas cuz p̄ribus ſuis ⁊ ſepult⁹ eſt in Samaria cū regib⁹ iſrahel: ⁊ regnauit hieroboā filiꝰ ei⁹ p eo. Dixit aī amaſias filiꝰ ioas rex iuda

Postq̃ mortuus ē ioas filius ioachaz regis isrl'. vigintiquinq; annis. Reliqua aūt sermonū amasie. nōne hec scripta sūt ī libro sermonū dieꝝ regū iuda: Factaq; ē ꝯ eū ꝯiuratio in hierl'm. at ille fugit in lachis. Miserūtq; post eū in lachis et interfecerūt eum ibi et asportauerūt in equis sepultusq; ē in hierl'm cū patribus suis in cītate dauid. Tulit aūt vniuersus populus iude azariam annos na'ū sedecim: ⁊ ꝯstituerūt eum regē pro patre eius amasia Ip̄e edificauit ahilā: et restituit eam iude postq̃ dormiuit rex cuz patribꝫ suis. Anno quītodecimo amasie filij ioas regis iuda regnauit hieroboā filius ioas regis israhel in samaria quadraginta et vno anno: et fecit quod malū est coram domino Non recessit ab omnibus peccatis hieroboā filij nabath qui peccare fecit isrl'. Ip̄e restituit terminos isrl' ab introitu emath vsq; ad mare solitudinis: iuxta sermonez dñi dei isrl' quē locutus ē ꝑ seruū suum ionam filiū amathi ꝓphetā. qui erat de geth que ē in ophir. Vidit em̄ dñs afflictōez israhel amaram nimis: et q̄ ꝯsūpti eēnt vsq; ad clausos carceris et extremos et non eēt qui auxiliaret̄ isrl'. Nec locutus ē dñs vt deleret nomen isrl' de subcelo: sz saluauit eos in maū hieroboā filij ioas. Reliq̄ autem sermonū hieroboam et vniuersa q̄ fecit: ⁊ fortitudo eius qua p̄liatus ē ⁊ quō restituit damascum et emath iude in isrl': nonne hec scripta sunt in libro sermonū dierū regū isrl': Dormiuitq; hieroboā cuz patribus suis regibus israel: et regnauit zacharias filius eius pro eo. Ca. XV.

Anno vicesimoseptimo hieroboam regis isrl' regnauit azarias filius amasie regis iuda. Sedecim annoꝝ erat cū regnare cepisset: et quīquagītaduobꝫ annis regnauit ī hierusalē. Nomē matris ei' iecelia de hierl'm Fecitq; qd̄ erat placitū coram dño: iuxta omnia que fecit amasias pater eius: veꝝtamē excelsa nō est demolit'. Adhuc ꝓpl's sacrificabat et adolebat incensū in excelsis. Percussit aūt dñs regē: et fuit leprosꝰ vsq; in diē mortis sue ⁊ hītabat in domo libera seorsū. Joathan v̄o fili' regis gubernabat palatiū ⁊ iudicabat ꝓpl'm terre. Reliqua aūt sermonū azarie ⁊ vniuersa que fecit. nonne hec scripta sūt ī libro verboꝝ dieꝝ regū iuda: Et dormiuit azarias cuz patribus suis: sepelierūtq; eū cū maioribꝫ suis in ciuitate dauid: et regnauit ioathā filius ei' pro eo. Anno tricesimooctauo azarie regis iude r̄gnauit zacharias fili' hieroboaz sup̄ isrl' in samaria sex mensibꝫ et fecit qd̄ malū ē corā domino: sicut fecerant patres ei'. Nō recessit a peccatis hieroboaz filij nabath. qui peccare fecit isrl'. Cōiurauit aūt ꝯ eū Sellū filius iabes: ꝑcussitq; eū palā ⁊ interfecit: regnauitq; ꝑ eo. Reliqua aūt verboꝝ zacharie. nonne hec scripta sūt in libro sermonū dieꝝ regū isrl': Iste ē sermo dñi quē locut' ē ad iehu dicēs. Filij tui vsq; ad quartā generationē. sedebūt decē sup̄ thronū isrl'. Factūq; est ita. Sellū filius iabes regnauit tricesimonono anno azarie regis iude. Reg̃uit aūt vno mense in samaria. Et ascēdit manahen filius gaddi de thersa: venitq; samariā. et ꝑcussit sellum filiū iabes ī samaria et interfecit eū: regnauitq; ꝑ eo. Reliqua aūt verboꝝ sellū et ꝯiuratio ei' ꝑ quā tetēdit insidias nonne hec scripta sūt ī libro sermonū dieꝝ regū isrl': Tūc ꝑcussit manahen thapsaz et oēs qui erant in ea: ⁊ terminos eius de thersa. Noluerāt ei aperire ei. Et interfecit omnes pregnātes ei' et scidit eas. Anno tricesimonono azarie regis iude regnauit manahen filius gaddi super isrl' decē annis in samaria: fecitq; quod erat malū corā dño. Nō r̄cessit a peccatis. Hieroboaz filij nabath qui peccare fecit isrl' cūctis diebꝫ eius. Veniebat phul rex assirioꝝ in thersa: et dabat manahen phul mille talēta argēti: vt eēt ei in auxilium et firmaret regnuz eius. Induxitq; manahen argentū sup̄ isrl' cūctis potentibus et diuitibus vt daret regi assiriorum quīquagīta siclos argēti ꝑ singulos ānos Reuersusq; ē rex assirioꝝ et nō est moratus in thersa. Reliqua aūt sermonuz manahen et vniuersa que fecit. nōne hec scripta sūt in libro sermonū dieꝝ regū israel Et dormiuit manahen cū p̄ribꝫ suis. r̄gnauitq; phaceia fili' ei' ꝑ eo. Anno q̄nq̄gesimo azarie regis iude reg̃uit phaceia fili' manahen sup̄ isrl' ī samaria biennio ⁊ fecit qd̄ erat malū corā dño. n̄ recessit a peccatis hieroboaz filij nabath q̄ peccare fec̄

israbel. Coniurauit autem aduersus eum phacee filiꝰ Romelie dux eius: et percussit eũ in samaria in turre domus regie iuxta argob ⁊ iuxta ariph. ⁊ cũ eo quinquaginta viros de filijs galaaditarum ⁊ interfecit eũ regnauitq; pro eo. Reliqua autem ſmonum Phaceie ⁊ vniuersa que fecit: nonne hec scripta sunt in libro ſmonum dierum regum Israhel: Anno quinquagesimo secũdo Azarie regis iude regnauit Phacee filius Romelie sup Israhel in Samaria viginti annis: ⁊ fecit quod erat malum coram domino. Non recessit a peccatis Hieroboam filij Nabath qui peccare fecit Israhel. In diebꝰ Phacee regis Israhel venit Theglathphalasar rex assur. ⁊ cepit abion: ⁊ abel domũ Maacha ⁊ ianoe ⁊ cedes ⁊ asor ⁊ galaad ⁊ galileam ⁊ vniuersam terram Neptalim: ⁊ transtulit eos in Assirios. Coniurauit autem ⁊ extendit insidias Osee filius hela cõtra Phacee filium romelie: ⁊ percussit eum ⁊ interfecit. regnauitq; pro eo vicesimo anno ioatham filij ozie. Reliqua autem sermonum Phacee ⁊ vniuersa q̃ fecit. nonne hec scripta sunt in libro ſmonum dierũ regum Israhel: Anno secũdo Phacee filij romelie regis Israhel: regnauit ioathaz filius Ozie regis iuda. Eligitiquinq; annorũ erat cũ regnare cepisset: ⁊ sedecim annis regnauit in Hierusalẽ. Nomẽ matris eius Hierusa: filia Zadoch. Fecitq; quod placitũ erat coraz domino. Iuxta omnia que fecit Ozias pater suus operatus ẽ. Verũtamẽ excelsa non abstulit. Adhuc populus immolabat ⁊ adolebat incẽsuz in excelsis. Ipe edificauit portam domus domi sublimissimam. Reliqua autem sermonum ioathã ⁊ vniuersa que fecit: nonne hec scpta sũt in libro verborum dierum reguz iuda: In diebus illis cepit dominus mittere in iudam rasin regẽ sirie: ⁊ Phacee filium romelie. Et dormiuit Joathã cum patribus suis: sepultusq; ẽ cum eis in ciuitate Dauid patris sui: ⁊ regnauit Achas filius eius pro eo. Ca. XVI.

Anno decimoseptimo

Phacee filij Romelie regnauit achã filius Joathã regis iuda. Eligitimo annoꝝ erat Achã cum regnare cepisset. ⁊ sedecim annis regnauit in Hierusalem Non fecit quod erat placitum in conspectu domini dei sui sicut Dauid pater eius: sz ambulauit in via regum israhel. Insup ⁊ filium suum consecrauit transferẽs p ignem ſm ydola gẽtiũ: que dissipauit dominꝰ coram filijs Israhel. Immolabat q̃z victias ⁊ adolebat incẽsum in excelsis et in collibꝰ ⁊ sub omni ligno frondoso. Tũc ascẽdit rasin rex sirie: ⁊ Phacee filius Romelie rex israhel ad pliãdum in hierusalẽ. Cunq; obsiderẽt achã: nõ valuerũt supare eum. In tempore illo restituit rasin rex sirie haylan sirie ⁊ eiecit iudeos de hayla. Et ydumei ⁊ siri venerũt in haylã ⁊ habitauerũt ibi vsq; in diez hãc. Misit autem Achã nuncios ad Theglathphalasar regẽ assiriozuz: dicẽs. Seruus tuus ⁊ filius tuus ego sum. Ascẽde ⁊ saluũ me fac de mãu regis sirie ⁊ de manu regis israhel q̃ consurrexerũt aduersũ me: et cũ collegissz argẽtũ ⁊ auz quod inueniri potuit in domo dñi ⁊ in thezauris regis misit regi assiriozũ munera qui ⁊ acqeuit volũtati eiꝰ. Ascẽdit aũt rex assirioz in Damascũ. ⁊ vastauit eã. ⁊ trãstulit habitatores eiꝰ cyrenen. rasin autem interfecit. Perzexitq; rex Achã in occursũ Theglathphalasar regi assirioz in damascũ. Cunq; vidissz altare damasci: misit rex Achã ad uriã sacerdotẽ exemplar eiꝰ et similitudinẽ iuxta omne opus eius. Extruxitq; urias sacerdos altare. Iuxta omnia que pceperat rex Achã de damasco: ita fecit sacerdos urias donec veniret rex Achã de damasco. Cunq; venissz rex de damasco vidit altare ⁊ venerat ẽ illud: ascẽditq; ⁊ imolauit holocausta ⁊ sacrificium suũ: ⁊ libauit libamia et fudit sãguinẽ pacificoꝝ q̃ obtulerat sup altare. Porro altare ereum quod erat coraz dño trãstulit de facie templi ⁊ de loco altaris et de loco templi dñi: posuitq; illo ex latẽ altaris ad aquilonẽ. Precepit quoq; rex Achã urie sacerdoti dicẽs. Sup altare maiꝰ offer holocaustũ matutinũ ⁊ sacrificiũ vesptinũ ⁊ holocaustũ regis ⁊ sacrificiũ eiꝰ ⁊ holocaustum vniuersi pli terre et sacrificia eoꝝ ⁊ libamia eorum: ⁊ omnez sãguinẽ holocausti ⁊ vniuersum sanguinez victie sup illud effundes. Altare vo ereũ erit paratũ ad voluntatẽ meã. Fecit igit urias sacdos iuxta oia q̃ pcepat rex achã Tulit aũ rex Acham celatas bases ⁊ luterem q̃ erat desup et mare deposuit de bobo

ereis qui sustentabāt illud ⁊ posuit super pauimētum stratū lapide. Musach q̄ꝫ sabbati qd̄ edificauerat in tēplo et ingressum regis exterius ꝯuertit in templū dñi ꝓpter regē assirioꝝ. Reliqua aūt verborū achā et omnia q̄ fecit. nonne hec scripta sūt in libro sermonū dierum regū iuda: Dormiuitqꝫ achā cū patribꝫ suis et sepultus est cum eis in ciuitate dauid. et regnauit Ezechias filius eius pro eo.

Capitulum .XVII.

Anno duodecimo achā regis iuda regnauit Ozee filiꝰ hela in samaria sup̄ isrl̄ nouē annis fecitqꝫ malū corā dño: sꝫ nō sicut reges israhel qui ante eū fuerunt. Contra hūc ascendit salmanasar rex assirioꝝ et factus est ei osee seruus: reddebatqꝫ illi tributa. Cūqꝫ deprehendisset rex assiriorum osee q̄ rebellare nitēs misisset nuntios ad sua regem egipti. ne p̄staret tributa regi assiriorū: sicut singulis annis solitus erat: obsedit eum et vinctū misit in carcerē: peruagatusqꝫ est omnē terrā: et ascendens samariam obsedit eam tribus annis. Anno at̄ nono osee cepit rex assirioꝝ samariam: ⁊ trāstulit israhel in assirios: posuitqꝫ eos ī haÿlā et in abor iuxta fluuiū gozan in ciuitatibus medorum. Factum est em̄ cum peccassent filij isrl̄ domino deo suo: qui eduxerat eos de terra egipti de manu pharaonis regis egipti: coluerūtqꝫ deos alienos: et ambulauerūt iuxta ritū genciū q̄s ꝯsūpserat dñs in ꝯspectu filioꝝ isrl̄. et regū isrl̄. qꝛ similiter fecerant. Et irritauer̄t filij isrl̄ verbis nō rectis dñm deū suū: ⁊ edificauerūt sibi excelsa in cūctis vrbibus suis a turre custodū vsqꝫ ad ciuitatē munitā. Fecerūtqꝫ sibi statuas ⁊ lucos ī om̄i colle sublimi: et subter omne lignū nemorosū: ⁊ adolebāt ibi incensū sup̄ aras ī morē gentiū quas trāstulerat dñs a facie eorū. Fecerūtqꝫ verba pessima irritātes dominū: et coluerūt īmūditias de q̄bus p̄cepit eis dñs ne facerēt verbū hoc. Et testificatus est dñs ī isrl̄ et in iuda p̄ manū omniū ꝓphetaꝝ et videntiū: dicēs. Reuertimī a vijs vestris pessimis: et custodite p̄cepta mea ⁊ ceremonias: iuxta omnē legē quaꝫ p̄cepi p̄ribus vestris: et sicut misi ad vos ī manu seruoꝝ meoꝝ ꝓphaꝝ. Qui nō audierūt: sꝫ indurauerūt ceruicē suam iuxta ceruicē patrū suoꝝ q̄ noluerūt obedire domino deo suo. Et abiecerūt legitima eiꝰ: et pactū qd̄ pepigit cū patribꝫ eoꝝ et testificatōes q̄bus ꝯtestatꝰ ē eos. secutiqꝫ sūt vanitates et vane egerūt: ⁊ secuti sunt gētes que erāt p̄ circuitū eoꝝ sup̄ q̄bus p̄cepat dñs eis: vt nō facerēt sicut ⁊ ille faciebāt. Et dereliquerūt omnia p̄cepta domini dei sui: fecerūtqꝫ sibi cōflatiles duos vitulos et lucos: ⁊ adorauerūt vniuersaꝫ militiā celi. Seruierūtqꝫ Baal ⁊ ꝯsecrauerūt filios suos ⁊ filias suas p̄ ignē. Et diuinatōi inseruiebāt ⁊ augurijs: ⁊ tradiderūt se vt facerēt malū corā dño ⁊ irritarēt eū. Iratusqꝫ ē dñs vehementer isrl̄i: ⁊ abstulit eos a ꝯspectu suo: ⁊ nō remāsit nisi tribus iuda tantūmodo. Sꝫ nec ip̄e iuda custodiuit mādata dñi dei sui: verūtamē ambulauit ī erroribꝫ israel quos op̄atus fuerat. Proiecitqꝫ dñs oē semē isrl̄ ⁊ afflixit eos ⁊ tradidit eos ī maū diripientium: donec p̄ijceret eos a facie sua: ex eo iā tp̄e quo scissꝰ ē isrl̄ a domo dauid: et ꝯstituer̄t sibi regē hieroboam filiū nabath. Sep̄auit em̄ hieroboā israel a domino ⁊ peccare eos fecit pct̄m magnū. Et ambulauer̄t filij israhel ī vniuersis peccatis hieroboaꝫ q̄ fecerat: ⁊ nō recesserūt ab eis vsqꝫq̄ dñs auferret israel a facie sua: sicut locutꝰ fuerat ī maū oīm ꝑuoꝝ suoꝝ ꝓphaꝝ. Trāslatusqꝫ ē israhel de terra sua in assirios vsqꝫ in diē hāc. Adduxit at̄ rex assirioꝝ de babilone ⁊ de cutha ⁊ de haith ⁊ de emath ⁊ d̄ sepharuaim: et collocauit eos ī ciuitatibꝫ samarie p̄ filijs isrl̄. Qui possederūt samariā et habitauerūt ī vrbibꝫ eius. Cūqꝫ ibi habitare cepissēt nō timebāt dñm ⁊ īmisit eis dominus leones qui interficiebāt eos Nūtiatūqꝫ ē regi assirioꝝ ⁊ dictū gētes [illegible]s trāstulisti et habitare fecisti ī ciuitatib[illegible] samarie ignorāt legitima dei terre: ⁊ īmisit in eos dñs leones ⁊ ecce interficiūt eos eoq̄ ignorēt ritū dei terre. Precepit autēꝫ rex assirioꝝ: dicēs. Ducite illuc vnū de sacerdotibꝫ q̄s inde captiuos adduxistis: vt vadat ⁊ hītet cū eis ⁊ doceat eos legitima dei terre. Igr̄ cū venisset vnꝰ de sacerdotibꝫ his q̄ captiui ducti fuerāt de samaria hītauit ī bethel et docebat eos quō colerēt dñm. Et vnaq̄qꝫ gēs fabricata ē deū suuꝫ.

Posueruntq; eos in phanis excelsis q̃ fecerant Samaritæ gens ⁊ gens in vrbibus suis: in quibus hītabant. viri em̃ Babilonij fecerũt Sochoth benoth. viri aũt Cutheni fecerunt Nergel. ⁊ viri de Emath fecerũt Asuna. Porro Euei fecerũt Nebaaz ⁊ Tarchã: hi autẽ qui erant de Sefaruaim cõburebãt filios suos igni ad Ramelech ⁊ anamelech dijs sefaruaim. ⁊ nihilominus colebãt dominũ. Fecerunt aũt sibi de nouissimis sacerdotes excelsoꝝ ⁊ ponebãt eos ī phanis sublimibꝫ. Et cũ dñm colerẽt: dijs q̃ suis seruiebãt iuxta consuetudinẽ gẽtium ỽ quibus translati fuerant Samariã. Usq; ī p̃sentem diẽ morẽ sequuntur ãtiquũ. Non timẽt dominũ: neq; custodiunt cẽmonias eius atq; iudicia ⁊ legẽ ⁊ mãdatum qỽ p̃cepat dñs filijs Jacob quẽ cognomiauit isrl' ⁊ pcusserat cũ eis pactũ ⁊ mãdauerat eis dicẽs. nolite timẽ deos alienos. ⁊ non adoretis eos neq; colatis eos ⁊ nõ immoletis eis: sz dominũ deum vr̃m qui eduxit vos de terra Egipti ī fortitudine magna ⁊ ī brachio extento: ipm timete ⁊ illum adorate: ⁊ ipi immolate. Cẽmonias q̃ ⁊ iudicia ⁊ legẽ ⁊ mãdatũ quod scripsit vobis custodite vt faciatis cunctis diebꝫ ⁊ nõ timeatis deos alienos. Et pactuz quod pcussit vobiscũ nolite obliuiscj: nec colatis deos alienos sz dñm deum vr̃m timete: ⁊ ipe eruet vos de manu oim inimicorum vr̃orum. Illi ỽo nõ audierũt: sz iuxta psuetudinẽ suã pristinã ppetrabãt. Fuerunt igitur gẽtes iste timẽtes quidẽ dominuz. sz nihilominus ⁊ ydolis suis seruientes. Nã filij eorum ⁊ nepotes sicut fecerũt patres sui ita faciunt vsq; in p̃sentem diẽ.

Capitulum .XVIII.

In̄o tercio osee filij hela regis isrl' regnauit Ezechias filius Achaz regis iuda. Uiginti quinq; annorum erat cum regẽre cepisset ⁊ viginti nouẽ annis regnauit in Hirl'm. Nomen mr̃is ei? Abisa filia zacharie. Fecitq; qỽ erat bonum coram domiõ. iuxta omnia q̃ fecerat Dauid pr̃ eius. Ipse dissipauit excelsa ⁊ contriuit statuas. ⁊ succidit lucos cõfregitq; serpẽtem ereũ quẽ fecerat Moyses. Siquidez vsq; ad illud tps filij isrl' adolebãt ei incẽsũ. Uocauitq; nomẽ ei? Nohestan. Et ī domino deo Isrl' spauit. Itaq; post eũ non fuit similis eius de cunctis regibꝫ iuda: sz neq; ī his q̃ antẽ eũ fuerunt: ⁊ adhesit dño: ⁊ non recessit a vestigijs eius: fecitq; mãdata eius q̃ p̃cepat dominꝰ Moysi vnde ⁊ erat dñs cũ eo: ⁊ in cunctis ad q̃ procedebat sapiẽter se agebat. Rebellauit qz contra regẽ assiriorum ⁊ non fuit ei. Ipse pcussit Philisteos vsq; ad Gazã: ⁊ oms̃ terminos eorum: a turre custodium vsq; ad ciuitatem munitã. Anno ãr to regis Ezechie qui erat ãnus septimꝰ Ozee filij hela regis Isrl': ascẽdit Salmanasar rex Assiriorum samariã ⁊ oppugnauit eã: ⁊ cepit. Nã post ãnos tres anno sexto Ezechie. id est nono anno Osee regis Israhel capta ẽ Samaria: ⁊ transtulit rex Assiriorum Isrl'ī Assirios. collocauitq; eos in Hayla ⁊ in Abor. fluuij Gozan in ciuitatibus medoꝝ: qz nõ audierũt vocẽ domi dei sui. sz ptergressi sunt pactum eiꝰ. Omnia q̃ p̃cepat Moyses puus domini nõ audierunt neq; fecerunt. Anno quartodecimo r̃gis Ezechie ascẽdit Sẽnacherib rex Assiriorum ad vniuersas ciuitates iuda munitas ⁊ cepit eas. Tũc misit Ezechias rex iuda nũcios ad regẽ Assiriorũ in Lachis: dicẽs. Peccaui. Recede a me: ⁊ oms̃ quod imposueris mihi feram. Indixit itaq; rex Assiriorꝰ Ezechie regi iude trecẽta talẽta argẽti ⁊ triginta talẽta auri. Dedit q; Ezechias omne argẽtũ qỽ reptum fuerat in domo dñi et in thezauris regis. In tpe illo pfregit Ezechias valuas tẽpli domi: ⁊ lamias auri q̃s ipe affixerat ⁊ dedit eas regi Assiriorꝰ. Misit aũ rex Assiriorũ Thartan ⁊ rapsaris ⁊ rapsacẽ de Lachis ad regẽ Ezechiã cum manu valida hirl'm Qui cum ascẽdissẽt venerunt hierusalẽ: ⁊ stetẽrunt iuxta aq̃ductum piscine superioris q̃ ẽ in via agri fullonis: vocaueruntq; regez. Egressus ẽ autem ad eos Eliachim filius Elchie prepositus domus ⁊ Sobna scriba ⁊ Joache filius Asaph a commẽtarijs. Dixitq; ad eos rapsaces. Loquimini Ezechie. Hec dirit rex magnus: rex Assiriorũ. Que ẽ ista fiducia q̃ nitẽris? Forsitan inisti consilium: vt p̃pares te ad p̃liũ In quo confidis: vt audeas r̃bellare? An speres in baculo arundineo atq; confracto egipto: Sup quẽ si incubuerit homo: comminutus ingredietur manum eius: ⁊

88

perforabit eã. Sic ẽ pharao rex egipti omnibus qui ꝓfidũt ĩ se. Quod si dixeritis mihi in dño deo nr̃o habem⁹ fiduciã. nõne iste ẽ cuius abstulit ezechias excelsa ⁊ altaria: et ꝑcepit iude ⁊ hierl'm. ante altare hoc adorabitis in hierl'm: Nũc igit̃ trãsite ad dñm meũ regẽ assiriox: ⁊ dabo vobis duo milia equox: et videte an habere valeatis ascensores eox. Et quõ potestis resistere ante vnũ satrapã de seruis dñi mei minimis: An fiduciã habes ĩ egipto ꝓpter currus ⁊ equites: Nũquid sine dñi voluntate ascendi ad locũ istũ: vt demolirer eum Dominꝰ dixit mihi. Ascende in terrã hãc ⁊ demolire eã. Dixerũt aũt eliachim f..ꝰ elche⁊ sobna scriba ⁊ ioache rapsaci. Precamur vt loq̃ris nobis seruis tuis siriace siquidẽ intelligim⁹ hãc linguã ⁊ nõ loq̃ris nobis iudaice audiẽte ꝑplo qui ẽ sup murũ Respondit̃q eis rapsaces: dicẽs. Nũquid ad dñm tuũ et ad te misit me dñs meꝰ. vt loquerer ſmões hos: ⁊ nõ potiꝰ ad viros qui sedent sup murũ vt comedãt stercora sua: ⁊ bibant urinã suã vobiscum: Stetit itaq̃ rapsaces et exclamauit voce magna iudaice ⁊ ait. Audite verba regis magni regis assiriox. Hec dicit rex. Nõ vos seducat ezechias. Nõ em̃ poterit eruere vos de manu mea: neq̃ fiduciã vobis tribuat super dñm: dicẽs. Eruẽs liberabit nos dñs: ⁊ nõ tradet̃ ciuitas hec in manũ regis assiriox. Nolite audire ezechiã. Hec eĩ dicit rex assiriox. Facite mecũ qđ vobis ẽ vtile et egredimini ad me. Et comedet vnusq̃sq̃ de vinea sua: ⁊ de ficu sua ⁊ bibetis aquas de cisternis vr̃is: donec veniã et trãsferam vos ĩ terrã que similis ẽ terre vestre. ĩ terrã fructiferã et fertilẽ vini. terrã panis et vineax. terrã oliuax et olei ac mellis: ⁊ viuetis et nõ moriemini. Nolite audire ezechiã qui vos decipit dicens. dñs liberabit nos. Nũquid liberauerũt dij gentiũ terrã suã de manu regis assiriox: Vbi ẽ deus Emath et arphat: Vbi ẽ deus sepharuaim ana ⁊ aua: Nũquid liberauerũt samariaꝫ de manu mea: Qui nã illi sunt in vniuersis dijs terrax qui eruerũt regionẽ suã ỏ manu mea: vt possit eruere dominus hierl'm de manu mea: Tacuit itaq̃ ꝑplus ⁊ nõ rñdit ei quicq̃. Siquidẽ ꝑceptũ regis acceperant vt nõ responderẽt ei. Venitq̃ eliachĩ filiꝰ helchie prepositus domus et sobna scriba et ioache filius asaph a cõmentarijs ad ezechiam scissis vestibus: et nuntiauerunt ei verba rapsacis.

Capitulum .XIX.

Decũ audisset ezechias rex scidit vestimẽta sua: et optus ẽ sacco: ingressusq̃ ẽ domũ domĩ et misit eliachim prepositũ domꝰ ⁊ sobnaꝫ scribã: et senes de sacerdotib⁹ optos saccis ad ysaiam ꝓphetã filiũ amos. qui dixerũt Hec dicit ezechias. Dies tribulatõis⁊ increpationis ⁊ blasphemie dies iste. Venerũt filij usq̃ ad partũ: et vires nõ habet puriens. Si forte audiat dñs deus tuꝰ vniuersa verba rapsacis quẽ misit rex assirioꝝ dñs suus: vt exprobraꝫ deũ viuentẽ ⁊ argueret verbis que audiuit dñs deꝰ tuus ⁊ fac orationẽ ꝓ reliquijs que repert̃ sũt Venerũt ergo serui regis ezechie ad ysaiaꝫ. Dixitq̃ eis ysaias. Hec dicetis dño vestro. Hec dicit dñs. Noli timere a facie sermonũ quos audisti: quib⁹ blasphemauer̃t pueri r̃gis assiriox me. Ecce ego immittã ei spiritũ et audiet nũtiũ ⁊ reuertetur in terrã suam: et deijciã eum gladio in terra sua. Reuersus ẽ ergo rapsaces et inuenit regẽ assiriox expugnantẽ lobnã. Audierat em̃ q̃ recessisset de lachis. Cũq̃ audisset de tharacha rege ethiopie: dicentes. Ecce egressus ẽ vt pugnet aduersũ te⁊ iret ꝓtra eũ: misit nũtios ad ezechiã: dicẽs. Hec dicite ezechie regi iuda. Non te seducat deꝰ tuus ĩ quo habes fiduciaꝫ: neq̃ dicas. Nõ tradetur hierl'm in manus regis assirioꝝ Tu em̃ ipe audisti q̃ fecerũt reges assirioꝝ vniuersis terris: quõ vastauerũt eas. Nũ g̃ solus poteris liberari: Nũquid liberauerũt dij gentiũ singulos quos vastauerũt pr̃es mei gozan videlicet et aran: ⁊ reseph ⁊ filios eden: q̃ erãt in thelassar: Vbi ẽ rex emath ⁊ rex arphat et rex ciuitatis sepharfaim. anaꝫ aua: Itaq̃ cũ accepissꝫ ezechias litteras de manu nuntioꝝ ⁊ legisset eas: ascendit in domũ domini. et expãdit eas coraꝫ domino: et orauit in ꝓspectu eius dicens. Domine deus isrl' q̃ sedes super cherubin tu es deus solus regum omnium terre: tu fecisti celuꝫ et terram. Inclina aurem tuam et audi. Aperi domine oculos tuos et vide: et audi omnia verba

Sẽnacherib: q̃ misit vt exprobraret nob deum viuẽtem. Uere dñe dissipauerunt reges Assiriox gẽtes q terras oim: q miserũt deos eox i ignẽ. Non em̃ erant dij. sed opa manuũ hoim ex ligno q lapide: q pdiderũt eos. Nũc igit dñe deus nr̃ saluos nos fac de manu eorũ. vt sciãt oia regna terre q tu es dñs deus solus. Misit autẽ Isaias filius Amos ad Ezechiam: dicẽs. Hec dicit dñs deus isrl̃. Que dep̃catus es me sup sẽnacherib rege Assiriox: audiui. Iste ẽ sermo quẽ locutus ẽ dominus de eo. Spreuit te q subsãnauit te ṽgo filia Syon post tergum tuum. caput mouit filia hierl̃m. Cui exprobrasti q quẽ blasphemasti. Cont̃ quẽ exaltasti vocẽ tuã: q eleuasti in excelsũ oculos tuos: Contra sãctum Isrl̃. Per manum seruox tuox exprobrasti dño. q dixisti. In multitudine curruũ meorũ ascẽdi excelsa montiũ i summitate libani: q succidi sublimes cedros eius: q electas abietes illius. Et ingressus sum vsq ad terminos eius: q saltuz carmeli eius ego succidi. Et bibi aquas alienas. et siccaui vestigijs pedus meox oẽs aquas clausas. Nũquid nõ audisti quid ab initio fecerim: Ex diebus antiquis plasmaui illud: et nunc adduxi. Erũtq i ruinã colliũ cõpugnãtium ciuitates munitæ. et qui sedent in eis humiles manu. Contremuerũt q confusi sũt: facti sũt velut fenũ agri q virẽs herba tectox q̃ arefacta ẽ antq̃ veniret ad maturitatez Habitaculuz tuum q egressum tuum q introitũ tuũ q viam tuã ego p̃sciui. q furor rẽ tuum ꝓtra me q insanisti in me q superbia tua ascẽdit in aures meas. Ponã itaq circulũ i nazibus tuis. q chamũ i labijs tuis: q reducã te i viã p quam venisti. Tibi autẽ Ezechia hoc erit signum. Comede hoc ãno q̃ reppereris: in secũdo vo anno q̃ spõte nascunt̃. Porro in ãno tercio seminate q metite: plãtate vineas: q comedite fructũ eax. Et qcunq reliquũ fuerit de domo iuda mittet radicẽ deorsum: q faciet fructũ sursum. De hierusalẽ quippe egredietur reliquie: q quod saluetur de monte Syon. Zelus dñi exercituum faciet hoc. Qrobrẽ hec dicit dñs de rege Assiriorum. Nõ ingredietur vrbẽ hãc: nec mittet in eam sagittã: nec occupabit eã clipeus: nec circũdabit eã munitio. Per viam qua venit reuertet̃. q ciuitatẽ hãc non ingredietur dicit dñs: protegamq vrbẽ hãc q saluabo eã. propter me q propter Dauid seruũ meum. Factũ ẽ igitur in nocte illa: venit ãgelus dñi: q pcussit i castris Assiriorũ cẽ tumoctogintaquinq milia. Cũq diluculo surrexisz: vidit omnia corpora mortuox q recedens abijt: q reuersus est Sennacherib rex Assiriorum: et mansit in Niniue. Cũq adoraret in templo Nesrach deũ suũ Atramelech q Sarasar filius eius pcusserunt eum gladio: fugeruntq in terrã Armenioz: q regnauit Asaraddon filius eiꝰ pro eo.

Ca. XX.

In dieb⁹ illis egrotauit Ezechias vsq ad mortez: q venit ad eũ Isaias filius Amos ꝓphetes dixitq ei. Hec dicit dñs deus. Dispone domui tue. Morieris em̃ tu: q nõ viues. Qui ꝓuertit faciẽ suã ad parietem: q adorauit dñm dicẽs. Obsecro domĩe memẽto queso quõ ambulaueri coram te i veritate q in corde pfecto: q quod placitum ẽ coram te fecerim. Fleuit itaq Ezechias fletu magno q antq̃ egrederetur Isaias mediã p tem atrij factus ẽ sermo domini ad eũ: dicẽs. Reuertere: q dic Ezechie duci populi mei. Hec dicit dñs deus Dauid p̃is tui. Audiui oratõem tuã: vidi lacrimã tuam q ecce sanaui te. Die tercio ascendes templum dñi: q addã diebus tuis quindecim ãnos. Sz q de manu regis Assiriorum libe rabo te q ciuitatem hãc: q ptegã vrbẽ istã ꝓpter me q ꝓpter Dauid seruũ meũ. Dixit q̃ Isaias. Afferte massã ficorum. Quã cũ attulissent q posuissent sup vlcus eius: curatus ẽ. Dixerat autẽ Ezechias ad Isaiaz Quod erit signuz qz domin⁹ me sanabit: q qz ascẽsurus sum die tercia templum dñi Cui ait Isaias. Hoc erit signũ a dño: q̃ facturus sit domin⁹ sermonẽ quẽ locutus ẽ. Utis vt ascendit vmbra decẽ lineis: aut reuertat̃ totidem gradibꝰ: Et ait Ezechias. Facile ẽ vmbram crescẽ decem lineis. Nec hoc volo vt fiat: sz vt reuertatur retrorsũ decẽ gradibꝰ. Inuocauit itaq Isaias ꝓpha dñm. q reduxit vmbram p lineas quibꝰ iã descẽderat in horologio Achaz retrorsum decẽ gradibus. In tempore illo misit Merodach baladã filius baladã rex Babylonioz lrãs q munera ad Ezechiã. Audierat

em̄ q̄ egrotasset ezechias. Letat⁹ ē aūt in
aduētu eorū ezechias ⁊ oñdit eis domū a-
romatū et aur̄ et argentū ⁊ pigmēta va-
ria vngēta q̄ꝫ et domū vasor̄ suor̄ ⁊ oīa q̄
habere poterat in thesauris suis. Nō fuit
qd̄ non monstrasset eis ezechias in domo
sua: ⁊ in omni p̄tate sua. Venit at̄ isaias
ꝓpha ad regē ezechiā. Dixitqꝫ ei. Quid di
xerūt viri isti: aut vnde venerūt ad te? Cui
ait ezechias. De terra longinqua venerūt
ad me: de babilone. At ille rñdit. Quid vi
derūt in domo tua? Ait ezechias. Omnia
quecūqꝫ sūt in domo mea viderūt. Nihil ē
em̄ quod ñ monstraueri eis in thesauris
meis. Dixit itaqꝫ isaias ezechie. Audi ser
monē dñi. Ecce dies veniēt et auferent̄ o-
mnia que sūt in domo tua et que ꝯdiderūt
p̄res tui vsqꝫ in diē hāc in babilonē. Nō re
manebit quicq̄ ait dñs. Sꝫ ⁊ de filijs tu-
is q̄ egredient̄ ex te quos generabis tollē-
tur: et erūt eunuchi ī palatio regis babi-
lonis. Dixit ezechias ad ysaiā. Bon⁹ ser-
mo dñi quē locut⁹ ē. Sit tm̄ pax ⁊ veritas
in diebus meis. Reliqua aūt sermonū eze
chie ⁊ omnis fortitudo ei⁹ ⁊ quō fecerit pi
scinā et aqueductū ⁊ introduxerit aquas
in ciuitatē. nonne hec scripta sūt in libro
sermonū dier̄ regū iuda? Dormiuitqꝫ eze-
chias cū patribꝫ suis et regnauit manas-
ses filius eius pro eo. Ca. XXI.

Duodecim annorū erat
manasses cuꝫ regnare cepisset: et
quīquagītaquīqꝫ annis r̄gnauit
ī hierl'm. Nomē matris ei⁹ aphsiba. Fecit-
qꝫ malū in ꝯspectu domini: iuxta idola gē
tiū q̄s deleuit dñs a facie filior̄ isrl'. Con-
uersusqꝫ ē ⁊ edificauit excelsa q̄ dissipaue-
rat ezechias pater ei⁹: et erexit alas baal.
et fecit lucos sicut fecerat achab rex isrl':
et adorauit omnē militiā celi et coluit eā
Extruxitqꝫ aras in domo dñi. de q̄ dixit do
min⁹ in hierusalē ponaꝫ nomē meū: et ex-
truxit altaria vniuerse militie celi. ī duo-
bus atrijs tēpli dñi. Et traduxit filiū suuꝫ
p̄ ignē: ⁊ ariolat⁹ ē ⁊ obꝑuauit auguria ⁊
fecit phitones: et aruspices multiplicauit
vt faceret malū corā dño ⁊ irritaret euꝫ.
Posuitqꝫ ydolū luci quē fecerat in templo
dñi: sup̄ q̄ locut⁹ ē dñs ad dd̄ ⁊ ad salomo
nē filiū eius. In templo hoc et in hierl'm
quā elegi de cūctis tribubus isrl' ponā no
mē meū in sempiternū: ⁊ vltra nō faciam
ꝯmoueri pedem isrl' de terra quā dedi pa-
tribus eor̄ si custodierint ope omnia que
p̄cepi eis: et vniuersam legem quam mā-
dauit eis seruus meus moyses. Illi vo nō
audierūt: sꝫ seducti sūt a manasse. vt face-
rēt malū sup̄ gētes quas ꝯtriuit dominus
a facie filior̄ isrl'. Locutusqꝫ ē dñs in maū
ꝑuor̄ suor̄ ꝓphetar̄ dicēs. Quia fecit ma-
nasses rex iuda abhominatōes istas pessi
mas sup̄ omnia que fecerūt amorrei ante
eū et peccare fecit etiā iudā ī immūditijs
suis: ꝓpterea hec dicit dñs de⁹ isrl'. Ecce e-
go inducam mala super hierusalē ⁊ iudā
vt quicūqꝫ audierit tinniant ambe aures
eius. Et extendam sup̄ hierl'm funiculum
et samarie pondus domus achab: et dele-
bo hierl'm sicut deleri solēt tabule. Delēs
vertā et ducam crebrius stilū super faciē
eius. Dimittam vo reliquias hereditatis
mee et tradam eas in man⁹ inimicor̄ ei⁹
erūtqꝫ in vastitatē et in rapinam cunctis
aduersarijs suis eoq̄ fecerint malū coraꝫ
me: et p̄seuerauerūt irritantes me ex die
qua egressi sūt patres eor̄ ex egipto vsqꝫ
ad hanc diē. Insuper et sanguinē innoxi
um fudit manasses multū nimis donec ī-
pleretur hierl'm vsqꝫ ad os: absqꝫ peccatis
suis q̄bus peccare fecit iudam: vt faceret
malū corā domino. Reliqua aūt sermonū
manasse ⁊ vniuersa que fecit ⁊ peccatū ei⁹
quod peccauit. nonne hec scripta sūt in li
bro sermonū dier̄ regū iuda? Dormiuitqꝫ
manasses cū patribꝫ suis: et sepult⁹ ē ī or-
to domus sue. in orto ozam. ⁊ regnauit a-
mon filius ei⁹ p̄ eo. Vigītiduor̄ annoruꝫ
erat amon cum regnare cepisset: duobꝫ q̄ꝫ
annis regnauit in hierl'm. Nomē matris
eius messallemeth filia aarus de ietheba.
Fecitqꝫ malū in ꝯspectu domini sicut fece
rat manasses p̄r eius: et ambulauit ī om̄i
via p̄ quam ambulauerat pater eius. Ser
uiuitqꝫ īmunditijs quibus ꝑuiebat pater
eius et adorauit eas: ⁊ dereliquit dñm deū
patrū suor̄ et nō ambulauit in via domī.
Tetenderūtqꝫ ei insidias serui sui: ⁊ inter-
fecerūt regē in domo sua. Percussit autēꝫ
populus terre omnes qui ꝯiurauerant cō
tra regem amon: et ꝯstituerūt sibi regem
iosiam filiū ei⁹ p̄ eo. Reliqua aūt sermo-
nū amon q̄ fecit. nonne hec scripta sūt in

libro sermonū dierum regū iuda: Sepe-
lierūtq; eū in sepulcro suo in orto ozam.
et regnauit iosias filius eius pro eo.

Capitulum .XXII.

Octo annoꝝ erat Iosias
cū regnare cepisset: et trigintau-
no anno r̄gnauit ī hierl'm. Nomē
mr̄is eius ÿdida filia phadaia d̄ besechat
Fecitq; qd̄ placitū erat corā dño: ⁊ ambu
lauit ꝑ omnes vias dauid patris sui. Non
declinauit ad dexterā siue ad sinistrā. An-
no at̄ octauodecimo regis iosie misit rex
saphan filiū aslia filij mesullā scribā tem
pli dñi: dicēs ei. Vade ad helchiam sacer-
dotē magnū vt ꝯfletur pecunia que illata
ē in templū dñi quaꝫ collegerūt ianitores
tēpli a ꝓpl'o: deturq; fabris ꝑ p̄positos do-
mus dñi. Qui et distribuāt eā his q̄ opā-
tur in tēplo dñi ad instaurāda sartatecta
tēpli. tignarijs videlicet et cemētarijs. et
his q̄ īterrupta ꝯponūt: ⁊ vt emāt̄ ligna
et lapides de lapicidinis ad instauranduꝫ
templū dñi. Verūtamē nō suꝓputet̄ eis ar
gentū qd̄ accipiūt: sꝫ in potestate habeāt
et in fide. Dixit aūt helchias pontifex ad
saphan scribā. Librū legis repi in domo
dñi. Deditq; helchias volumē saphan scri
be qui et legit illud. Venit q̄ꝫ saphan scri-
ba ad regē et renūtiauit ei qd̄ p̄cepat ⁊ ait
Cōflauerūt serui tui pecuniā que repta ē
in domo dñi: et dederūt vt distribueret̄ fa
bris ac p̄fectis operū tēpli domini. Narra
uit q̄ꝫ saphan scriba regi: dicēs. Librū de-
dit mihi helchias sacerdos. Quē cū legis-
set saphan corā rege: ⁊ audisset rex verba
libri legis dñi scidit vestimēta sua: ⁊ p̄ce-
pit helchie sacerdoti ⁊ ahichā filio saphan
et achobor filio micha et saphan scribe. ⁊
asaie ꝟuo regis: dicēs. Ite et ꝯsulite dñm
sup me ⁊ sup ꝓpl'o et sup omni iuda de ver
bis voluminis isti⁹ quod inuentū est. Ma
gna eī ira dñi succensa ē ꝯ nos. qꝛ ñ audie
rūt patres nostri verba libri huius vt fa-
cerēt omne qd̄ scriptū ē nobis. Ierūt ita-
q; helchias sacerdos ⁊ ahicham ⁊ achobor
et saphan et asaia ad oldam ꝓpheten vxo-
rē sellū filij thecue filij aras custodis vesti
um que habitabat in hierusalē in secūda
locutiq; sūt ad eā. Et illa r̄ndit eis. Hec di
cit dñs de⁹ isrl'. dicite viro q̄ misit vos ad
me. Hec dicit dñs. Ecce ego adducā mala
super locum istū ⁊ super habitatores eius
omnia verba legis que legit rex iuda. q̄a
dereliquerūt me et sacrificauerūt dijs ali
enis irritantes me in cūctis opibus ma-
nuuꝫ suarum. Et succendetur indignatio
mea in loco hoc et nō extinguetur. Regi
aūt iuda qui misit vos vt ꝯsuleretis dñm
sic dicetis. Hec dicit domin⁹ deus isrl'. Pro
eo q̄ audistis verba voluminis ⁊ ꝑterri-
tū ē cor tuū ⁊ humiliatus es corā dño. au
ditis sermonibꝫ ꝯ locū istū et habitatores
eius quod videlicet fierēt in stuporē et in
maledictū et scidisti vestimēta tua: et fle-
uisti corā me ⁊ ego audiui ait dñs: iccirco
colligā te ad patres tuos: et colligeris ad
sepulchrū tuū in pace: vt nō videant ocu-
li tui omnia mala que introducturus suꝫ
super locū istum.

Capitulum. XXIII.

Et renunciauerūt regi
qd̄ dixerat. Qui misit: ⁊ ꝯgregati
sūt ad om̄es senes iuda ⁊ hierl'm.
Ascenditq; rex templū domini: et omnes
viri iuda vniuersiq; qui habitabāt in hie
rusalē cū eo sacerdotes et ꝓphete et omnis
populus a ꝑuo vsq; ad magnū: legitq; cū-
ctis audientibus oīa verba libri federis q̄
inuentus est ī domo domini. Stetitq; rex
sup gradū ⁊ fedus ꝑcussit corā domino: vt
ambularēt post dñm et custodirēt p̄cepta
eius ⁊ testimonia et ceremonias in omni
corde et in tota anima: et suscitarēt ver-
ba federis huius que scripta erāt in libro
illo. Acquieuitq; populus pacto. Et p̄ce-
pit rex helchie pontifici et sacerdotibꝫ se-
cūdi ordinis ⁊ ianitoribus vt ꝓijcerēt de tē
plo dñi om̄ia vasa q̄ facta fuerāt baal ⁊ ī
luco ⁊ vniuerse militie celi et ꝯbussit ea fo
ris hierl'm in ꝯualle cedron: ⁊ tulit pulue
rē eoꝝ in bethel. Et d̄leuit auruspices q̄s
posuerāt reges iuda ad sacrificandū ī ex-
celsis per ciuitates iuda ⁊ in circuitu hie
rusalem: et eos qui adolebant incensū ba-
al et soli et lune et duodecī signis et omni
militie celi. Et efferri fecit lucum de domo
domini foras hierusalem in conualle ce-
dron et combussit eum ibi et redegit ī pul
uerem: et proiecit super sepulchra vulgi.
Destruxit quoq; ediculas effeminatorum
que erant in domo domini: pro quibus
mulieres texebant quasi domunculas lu-
ci. Congregauitq; omnes sacerdotes de

ciuitatibꝫ iuda ⁊ cõtaminauit excelsa. vbi
sacrificabãt sacerdotes. de gabaa vsqꝫ bsa-
bee. ⁊ destruxit aras portarum ī introitu
ostij ioſie pncipis ciuitatis: quod erat ad
siniſtrã portæ ciuitatis. verũtamẽ nõ ascẽ
debãt sacerdotes excelsorũ ad altare domī
in hierusalem: sed tm̃ comedebant azima
ī medio fratrum suoꝝ. Contamīauit quo
qꝫ tophet qđ ẽ in ꝓualle filij ennon: vt nẽo
ꝓsecret filiũ suũ aut filiã ꝑ ignez Moloch
Abstulit q̃ꝫ eq̃s q̃s dederãt reges iude soli
ī ītroitu tẽpli dñi iuxta exedrã nathame-
lech eunuchi: qui erat in pharurim. curr?
aũt solis cõbussit igni. Altaria quoqꝫ que
erãt sup tecta cenaculi Achaz q̃ fecerant
rges iuda. ⁊ altaria que fecerat Manasses
ī duobꝫ atrijs tẽpli dñi destruxit rex: ⁊ cu
currit inde ⁊ dispsit cinerẽ eoꝝ ī torrẽtem
cedron. excelsa quoqꝫ que erant ī hieruſa-
lẽ ad dexteram partẽ montis offẽsionis: q̃
edificauerat salomõ rex isrl̃ astaroth ydo
lo sydoniorum ⁊ chamos offẽsioni Moab
⁊ Melchõ abomīatõni filioꝝ ãmon pollu-
it rex ⁊ ꝓtriuit statuas ⁊ succidit lucos. re
pleuitqꝫ loca eoꝝ ossibꝫ mortuoꝝ. insuper
⁊ altare qđ erat ī bethel. ⁊ excelsũ qđ fece-
rat hieroboã filiꝰ nabath qui peccare fe-
cit isrl̃. ⁊ altare illđ excelsũ destruxit atqꝫ
ꝓbussit ⁊ ꝓminuit in puluerẽ: succenditqꝫ
etiã lucũ. ⁊ ꝓuersus ioſias vidit ibi sepul-
cra que erãt ī mõte: misitqꝫ et tulit ossa de
sepulcris ⁊ ꝓbussit ea sup altare. ⁊ polluit
illđ iuxta ꝝbum dñi qđ locutꝰ ẽ vir dei. qui
pdixerat verba hec. ⁊ ait. Quis est titulus
ille quẽ vidẽo: Respõderũtqꝫ ciues vrbis
illius. Sepulcrum ẽ homis dei qui venit de
iuda: ⁊ pdixit verba hec q̃ feciſti sup alta-
re bethel: ⁊ ait. Dimittẽ eũ. Nemo ꝓmoue
at ossa eius. ⁊ intacta mãserũt ossa illius
cũ ossibꝫ ꝓphẽ qui venerat de samaria. īsu
per ⁊ oia vana excelsoꝝ q̃ erãt ī ciuitatibꝫ
samarie que fecerãt reges isrl̃ ad irritãdũ
dominũ abstulit ioſias: et fecit eis ſm oĩa
q̃ fecerat in bethel. ⁊ occidit vniuersos sa-
cerdotes excelsoꝝ q̃ erãt ibi sup altaria. et
ꝓbussit ossa hũana sup ea. Reuersusqꝫ est
hierusalẽ: ⁊ ꝑcepit oĩ populo: dicẽs. Fa
cite phase domĩo deo vestro ſm q̃ scriptũ
ẽ ī libro federis hui?. Nec enim factum est
phase tale a diebus iudicum qui iudicaue
rũt isrl̃ ⁊ oĩm dieꝝ regũ isrl̃ ⁊ regum iuda

ſicut ī octauodecĩo anno regis ioſie factũ
ẽ phase istud domĩo in hierusalem. Sed et
phitones ⁊ ariolos ⁊ figuras ydolorũ ⁊ ī-
mundicias ⁊ abominatõnes que fecerunt
in terra iuda ⁊ hierusalẽ abstulit ioſias vt
statueret verba legis que scripta sũt in li-
bro quẽ inuenit helchias sacerdos in tem
plo domī. Silis illi nõ fuit ante eũ rex: q̃
reuerteret ad dñm in omni corde suo: ⁊ in
tota aĩa sua ⁊ vniuersa virtute sua iuxta
omnẽ legẽ Moysi: neqꝫ post eũ surrexit si-
milis illi. verũtamẽ nõ ẽ auersus domin?
ab ira furoris sui magni. quo iratus est fu
ror eiꝰ cõtra iudã ꝓpter irritatõnes: quib
ꝓuocauerat eũ Manasses. Dixit itaqꝫ dñs
etiã iudã auferã a facie mea. sicut abstuli
isrl̃. ⁊ pcĩã ciuitatẽ hãc quã elegi Hieru-
salẽ. ⁊ domũ de q̃ dixi. Erit nomẽ meũ ibi.
Reliq̃ aũt ſmonũ ioſie ⁊ vniuersa que fecit
nõne hec scripta sũt ī libro verborũ dierũ
regũ iuda? In diebꝫ eꝰ ascẽdit ꝑharao ne
chao rex egipti ꝓtra regẽ Assirioꝝ ad flu-
mẽ eufratẽ. ⁊ abijt ioſias rex in occursum
eius: ⁊ occisus est in Mageddo: cum vidis
set eũ. ⁊ portauerũt eũ serui sui mortuum
de mageddo. ⁊ ptulerunt ī hierusalem. ⁊ se
pelierunt eũ ī sepulcro suo. Tulitqꝫ popu
lus terre ioachã filiũ ioſie: ⁊ unxerũt eum
⁊ pstituerũt eũ regẽ ꝓ patre suo. vigĩtitrí
um annoꝝ erat ioachã cũ regnare cepisset
⁊ tbo mẽsibꝫ regnauit ī hierusalẽ. Nomen
mris eiꝰ amithal: filia hieremie de lobna.
⁊ fecit malũ corã dño iuxta omnia que fe
cerãt pres eꝰ. fixitqꝫ eũ ꝑharao nechao ī
reblatha que ẽ ī tra emath: ne regnaret ī
hierusalẽ. ⁊ īposuit mulctã terre cẽtũ ta-
lẽtis argẽti: ⁊ talẽto auri. Regemqꝫ cõsti-
tuit ꝑharao nechao heliachim filiũ ioſie
ꝓ ioſia patre eius. vertitqꝫ nomẽ eius ioa
chim. Porro ioachaz tulit ⁊ duxit in egi-
ptum. Argẽtũ ⁊ aurũ dedit Joachī ꝑha-
raoni cum indixiſſz terre per singulos vt
conferretur iuxta preceptum ꝑharaonis
⁊ vnũquẽqꝫ iuxta vires suas exegit tã ar-
gentũ q̃ꝫ auꝝ de ꝓlo terre: vt daret ꝑha-
raoni nechao. vigintiquinqꝫ annoꝝ erat
ioachim cum regnare cepisset. et vndecim
annis regnauit in hierusalez. Nomẽ ma-
tris eius zebeda filia phadaia de ruma: et
fecit malum coram domino: iuxta omnia
que fecerant pres eius. ℭa. XXIIII.

In diebus eius ascēdit Nabuchodonosor rex babilonis: ⁊ factus ē ei ioachim ꝑuus tribus annis: et rursū rebellauit ꝯ eū. Immisitq; ei dñs latrūculos chaldeoꝝ et latrūculos siri et latrūculos moab et latrūculos filioꝝ āmon: et immisit eos ī iudaz vt disperderēt eā iuxta verbū dñi qđ locut⁹ fuerat ꝑ seruos suos ꝓphas. Factuz ē aūt hoc ꝑ v̄bū dñi ꝯ iudā vt auferret eū corā se: ꝓpter peccata manasse vniuersa q̄ fecit ⁊ ꝓpter sanguinē īnoxiū quē effudit et impleuit hierl'm cruore innocentiū: ⁊ ob hāc rē noluit dñs ꝓpitiari. Reliqua autē sermonū ioachim ⁊ vniuersa q̄ fecit. nonne hec scripta sūt in libro ꝑmonū dierū regū iuda: Et dormiuit ioachim cū patribus suis ⁊ regnauit ioachin fili⁹ ei⁹ ꝑ eo. Et vltra ñ addidit rex egipti vt egrederetur de terra sua. Tulerat em̄ rex babilonis a riuo egipti vsq; ad fluuiū eufraten oīa q̄ fuerant regis egipti. Decē ⁊ octo annoꝝ erat ioachin cū regnare cepisset: ⁊ tribꝫ mēsibꝫ regnauit in hierl'm. Nomē matris ei⁹ noescha filia helnathan đ hierl'm. Et fecit malū corā dño: iuxta omnia que fecerat pat̄ eius. In tp̄e illo ascenderūt ꝑui nabuchodonosor regis babilonis ī hierl'm: ⁊ circū data ē vrbs munitōibꝫ. Venitq; nabuchodonosor rex babilonis ad ciuitatē cū ꝑuis suis vt oꝓpugn̄rēt eā. Egressusq; ē ioachin rex iuda ad regē babilonis ip̄e ⁊ mater eius ⁊ serui eius et principes ei⁹ ⁊ eunuchi eius: ⁊ suscepit euz rex babilonis anno octauo regni sui. Et ꝓtulit inde omnes thesauros dom⁹ dñi ⁊ thesauros domus r̄gie et ꝯcidit vniuersa vasa aurea q̄ fecerat salomon rex isrl' in tēplo domini iuxta v̄bū dñi et trāstulit omnē hierl'm: ⁊ vniuersos p̄ncipes ⁊ omnes fortes exercit⁹ decē milia in captiuitatē ⁊ omnē artificē ⁊ inclusorē nihilq; relictū ē exceptis paupibus populi terre. Trāstulit q̄ꝫ ioachin ī babilonē: ⁊ matrē eius ⁊ vxores regis et eunuchos regis ⁊ iudices terre duxit in captiuitatē de hierl'm in babilonē: ⁊ oēs viros robustos septē milia: ⁊ artifices et inclusores mille oēs viros fortes et bellatores: duxitq; eos rex babilonis captiuos in babilonē. Et ꝯstituit mathathiā patruū eius ꝑ eo: īposuitq; nomē ei sedechiam. Vicesimū ⁊ primū annū etatis habebat sedechias cuz regnare cepisset: ⁊ vndecim annis regnauit in hierl'm. Nomē matris ei⁹ erat amithal filia hieremie de lobna. Et fecit malū corā dño: iuxta oīa q̄ fecerat ioachin. Irascebatur em̄ domin⁹ contra hierusalē et ꝯtra iudaz: donec proiceret eos a facie sua. Recessitq; sedechias a rege babilonis.

Capitulum. .XXV.

Actū est aūt āno nono regni eius mēse decimo decima die mēsis venit nabuchodonosor rex babilonis ip̄e et omnis exercitus eius in hierusalem et circūdederunt eam: ⁊ extruxerūt in circuitu eius munitōes. Et clausa est ciuitas atq; vallata: vsq; ad vndecimū annū regis sedechie nona die mēsis. Preualuitq; fames ī ciuitate: nec erat panis ꝓpl'o terre. Et interrupta ē ciuitas: et omnes viri bellatores nocte fugerūt ꝑ viaz porte que est inter duplicē murū ad ortū regis. Porro chaldei obsidebāt in circuitu ciuitatez. Fugit itaq; sedechias per viam que ducit ad campestria solitudinis Et ꝑsecutus ē exercitus chaldeoꝝ regē: cōprehēditq; eum in planitie hiericho: ⁊ oēs bellatores q̄ erāt cū eo dispersi sūt ⁊ dereliquer̄t eū. Apprehensū g̊ regē duxerūt ad regē babilonis in reblatha: qui locut⁹ est cū eo iuditiū. Filios aūt sedechie occidit corā eo: et oculos eius effodit: vinxitq; eum cathenis ⁊ adduxit in babilonē. Mense quīto septima die mēsis (ip̄e est ann⁹ nonusdecimus regis babilonis) venit nabuzardan prīceps exercitus seruus regis babilonis in hierl'm ⁊ succendit domū dñi et domum regis et domos hierusalē: omnemq; domū cōbussit igni: ⁊ muros hierl'm in circuitu destruxit om̄is exercit⁹ chaldeorū qui erat cū principe militū. Reliquam aūt populi ꝑtem q̄ remanserat ī ciuitate et ꝑ fugas qui trāsfugerant ad regē babilonis et reliquū vulgus trāstulit nabuzardan princeps militie: et de paupibus terre reliquit vinitores et agricolas. Columnas aūt ereas q̄ erāt ī tēplo dñi ⁊ bases et mare ereū quod erat in domo dñi ꝯfregerūt chaldei: et trāstulerūt es omne ī babilonē. Ollas quoq; ereas ⁊ trullas et tridētes et ciphos et mortariola: et omnia vasa erea: in quibus ministrabant: tulerūt.

necnō ⁊ thuribula ⁊ phialas. Que aurea aurea: ⁊ q̄ argētea argētea. tulit princeps militie. id ē columnas duas. mare vnum: ⁊ bases. q̄s fecerat rex Salomon ī templo dñi. Nō erat pondus eris omnium vasoꝝ Decē ⁊ octo cubitos altitudinis hēbat columna vna. ⁊ capitellum ereum sup̄ se altitudīs trium cubitorū ⁊ retiaculū ⁊ malogranata sup̄ capitellū colūne oīa erea. Similē ⁊ colūna scd̄a hēbat ornatuz. Tulit q̄ꝫ prīceps militie saraiā sacerdotem p̄mū ⁊ sophoniā sacerdotem scd̄m: ⁊ tres ianitores: ⁊ d̄ ciuitate eunuchū vnū qui erat p̄fect⁹ sup̄ bellatores viros. ⁊ quīqꝫ viros de his qui steterant coram rege quos repp̄it in ciuitate: ⁊ sopher prīcipē exercitus qui probabat tyrones de ꝓpl'o terre. et sex viros e vulgo qui inuēti fuerant in ciuitate. Quos tollēs Nabuzardan prīceps militū duxit ad regē babilonis in reblatha. p̄cussitqꝫ eos rex babylonis ⁊ interfecit eos ī reblatha ī terra Emath. Et trāslatus ē iuda de terra sua. Populo autem q̄ relict⁹ erat in terra iuda quē diuiserat Nabuchodonosor rex babilonis p̄fecit Godoliā filiū Aichā filij saphā. Quod cū audissēt om̄s duces militū ip̄i ⁊ viri q̄ erant cū eis videlicz q̄ ꝯstituissꝫ rex babilonis Godoliā. venerūt ad Godoliā ī maspha ismahel. fili⁹ Nathanie ⁊ Johānā fili⁹ charee ⁊ saraia filius thanamet netophatites ⁊ iezonias fili⁹ Machati ip̄i ⁊ socij eoꝝ. Jurauitqꝫ godolias ipsis ⁊ socijs eorum: dicēs. Nolite timē ꝑuire chaldeis. Manete in terra: ⁊ ꝑuite regi babilonis: ⁊ bñ erit vobis. Factum ē autem ī mēse septimo venit ysmahel filius Nathanie filij elisama de semine regio: ⁊ decē viri cum eo. p̄cusseruntqꝫ godoliā qui ⁊ mortuus ē. sꝫ ⁊ iudeos ⁊ chaldeos qui erant cum eo in Maspha. Consurgēsqꝫ omnis populus a paruo vsqꝫ ad magnuz: ⁊ principes militum venerunt in egyptum: timentes chaldeos. Factum est v̄o in anno tricesimoseptimo transmigrationis Joachin regis iude mense duodecimo vicesima ⁊ septima die mēsis. subleuauit Euilmerodach rex Babilonis. anno q̄ regnare cep̄at caput Joachī regis iuda de carcē. ⁊ locut⁹ ē ei benigne. Et posuit tronum eius sup̄ tronum reguz q̄ erant cū eo ī babilone. ⁊ mutauit vestes eius quas habuerat in carcē: ⁊ comedebat panē sp̄ ī cōspectu eius cunctis diebus vite sue. annonā quoqꝫ ꝯstituit ei sine intermissione. q̄ ⁊ dabat̄ ei a rege p̄ singulos dies oībus diebus vite sue. Explicit Malachim scd̄us. id ē Regum liber quartus.

Incipit prefatio bt̄i Hieronimi presbiteri in libro Dabreiamin qui ē Paralipomenon. quod nos dicere possumus verba dierum.

Si septuaginta interp̄tum pura. ⁊ vt ab eis in grecū v̄sa ē editio: p̄maneret. sup̄flue me michromati episcoporuz sāctissime atqꝫ doctissime impelleres: vt hebrea volumīa latīo ꝑmone transferrē. Qd̄ eī semel aures hoīm occupauerat ⁊ nascētis eccl'ie roborauerat fidē. iustū erit etiā nr̄o silētio ꝯprobari. Nūc v̄o cū p̄ varietate regionū dr̄sa ferāt̄ exēplaria ⁊ germana illa ātiq̄qꝫ t̄nslatō corrupta sit atqꝫ violata: nr̄i arbitrij putas. aut e pl'ibꝫ iudicare q̄d veꝝ sit. aut nouū op⁹ ī veteri ope cudē. illudentibusqꝫ iudeis. cornicuz (vt dicit̄) ocl'os ꝯfigē. Alexādria ⁊ egipt⁹ in septuagīta suis Esichiū laudat auctorē: cōstātinopol' vsqꝫ Antiochiā luciani martiris exēplaria p̄bat. Medie inter has p̄uintie palestinos codices legūt: q̄s ab Origene elaboratos Eusebi⁹ ⁊ pāphil⁹ vulgauerūt. Totusqꝫ orbis hac int̄ se t̄faria varietate ꝯpug̃t. Et certe Origenes nōsolū exēpla ꝯposuit q̄tuor editōnū e r̄gione singula v̄ba describēs vt vnus dissētiēs statī ceteris inter se ꝯsētiētibus arguat̄. sꝫ quod maioris audacie ē ī editōe septuagīta theodotōnis editionem miscuit: astericis designās que minus fuerint. et virgulis q̄ ex sup̄fluo videbantur apposita. Si igitur alijs licuit nō tenē quod semel susceperāt. ⁊ post septuaginta cellulas. q̄ vulgo sine auctore iactātur singulas cellulas aperuere Hocqꝫ ī ecclesijs legitur q̄ septuagīta nescierūt: cur me non suscipiāt latini mei: q̄ inuiolata editōne veteri ita nouam condidi vt laborē meū hebreis ⁊ quod his maius ē apostolis auctoribus cōprobē. Scripsi nup̄ librū de optimo genē interpretandi: oñdēs illa de euāgelio. Ex egipto vocaui filiū meū. ⁊ quoniā nazareus vocabit̄ ⁊ videbūt ī quē ꝯpūxerūt: ⁊ illud apostoli

quod oculus nō vidit nec auris audiuit ⁊ in cor hominis nō ascēdit que preparauit deus diligētibus se. ceteraqz his similia in hebreoz libris inueniri. Certe apostoli ⁊ euāgeliste. septuagīta interpres nouerant et vnde eis hec dicere que in septuaginta non habentur. Xpc dominus noster vtriusqz testamenti conditor in euangelio ꝑm iohannez qui credit inquit in me (sicut dicit scriptura flumina de ventre eius fluēt aque viue. Vtiqz scriptū ē: qō saluator scriptum esse testatur. Vbi scriptum est: Septuaginta non habent: apocripha nesci ecclesia. Ad hebreos igitur reuertendum est: vnde et dominus loquitur et discipuli exempla presumunt. Hec pace veteruz loquor: et obtrectatoribus meis tm̄ respondeo qui canino dente me rodūt: in publico detrahentes et legentes in angulis. id ē accusatores ⁊ defensores: cum in alijs pbēt quod in me reprobant: quasi virtus et vitium non in rebus sit: sz cum auctore mutetur. Ceterum nemini editionem septuaginta translatorum olim de greco emēdatam tribuisse me nostris: nec inimicū debere estimari eorum quos ī conuentu fratrum semper edisscro. Et quod nunc dabreiamin. id est verba dierum interpretatus sum iccirco feci: vt inextricabiles moras et siluam nominū que scriptorum confusa sunt vitio. sensuumqz barbariem aptius et per versuum cola dirigerem: mihimetipi ⁊ meis. iuxta ismenium canens. si aures surde sunt ceterorum. Explicit prologus.

¶ Incipit liber Paralipomenon primus Capitulum Primum.

Adam. seth. enos. caÿnā. malalebel iareb. enoch. matusale. lamech. noe. sem. cham ⁊ iafet. Filij iafet: gomer. magog. madai et iauan. thubal. mosoch. thiras. Porro filij gomer. aseenē et riphat ⁊ thogorma. Filij aūt iauan. elisa et tharsis cethim et dodanim. Filij cham. chus ⁊ mesraim. phut et chanaan. Filij aū chus. saba et euila. sabatha ⁊ regina ⁊ sabathaca. Porro filij regina. saba et dadan. Chꝰ aūt genuit nemroth. Iste cepit eē potēs ī terra. Mesraim vo genuit ludim ⁊ anamiz ⁊ laabim ⁊ nepthoim. phetrusim qz ⁊ chasluim ỏ qbꝫ egressi sūt philistijm ⁊ capthurim. Chanaan vo genuit sydonē ꝑmogeītū suū. etheū qz ⁊ iebuseū ⁊ amoreū ⁊ gergeseū. eueūqz et aracheū ⁊ asineū. aradiuz qz et samareū ⁊ ematheū. Filij sem. elam ⁊ assur. Et arfaxat ⁊ lud ⁊ aram. Filij aram hus et hul ⁊ gothor et mosoch. Arfaxat autem genuit sale qui et ipe genuit heber Porro heber nati sūt duo filij: nomen vni phalech: quia in diebus eius diuisa est terra: et nomen fratris eiꝰ iectan. Iectan aū genuit elmodad ⁊ salech et azelmoth: ⁊ iare. aduram qz et vsal ⁊ decla. ebal ⁊ etiā abimael et saba: necnon et ophir ⁊ euila ⁊ iobab. Omnes isti filij iectan. sem arfaxat. sale. heber. phalech. ragau. seruch. nachor thare. abram: iste est abraham. Filij autē abraham ÿsaac ⁊ ismahel. Et he generationes eoruz. Primogenitꝰ ismahelis nabaioth et cedar ⁊ abdeel ⁊ mabsam ⁊ masma ⁊ duma. massa adad ⁊ thema. iachur naphis cedma. Hi sunt filij ismahelis. Filij aūt cethure concubine abraham quos genuit zamram. iecsan. madan. iesboc ⁊ sue. Porro filij iecsan. saba et dadan. Filij autem dadan. asurim et lathusim et loomim. Filij autem madian. epha ⁊ epher ⁊ enoch et abida ⁊ eldaa. Omnes hi filij cethure. Genera uit autem abraham ÿsaac: cuius fuerūt filij esau ⁊ israhel. Filij esau eliphaz. rahuel. seÿr iehus. ielon. chore. Filij eliphaz. themā omar. zephi. gothā cenez. thāna. amelech. Filij rahuel. naab gazara samma. maza. Filij seir. lothan. sobal sebeon. ana. diso. eser. disan. Filij lothan. horri. ahobiman. Soror autē lothā fuit thāna. Filij sobal. olian. ⁊ manaath. et ebal et sephi. onan. Filij sebeon. oÿ. et ana. Filij ana. dison. Filij dison. hamaran et esebā et iethran et charrā. Filij eser balaan et laban ⁊ iacham. Filij dison. vs ⁊ aran. Isti sunt reges qui imperauerunt in terra edom: antequā eēt rex sup filios israhel. Bale filius beor: ⁊ nomen ciuitatis eius denaba. Mortuus est autem bale ⁊ regnauit pro eo iobab filius sare de bosra. Cūqz et iobab fuisset mortuus: regnauit pro eo husan de terra thēanorum. Obijt qz

⁊ husan. et regnauit ꝑ eo adad fili⁹ badad qui ꝑcussit madian ĩ terra Moab ⁊ nomẽ ciuitatis ei⁹ abiuth. Cunq; ⁊ adad fuisset mortu⁹. regnauit ꝑ eo semla de masreca. sed ⁊ semla mortu⁹ ẽ. ⁊ reg̃uit ꝑ eo saul de rooboth q̃ iuxta amnez sita ẽ. Mortuo q̊; saul regnauit pro eo balaana filius acho bor. Sed ⁊ hic mortuus ẽ: ⁊ regnauit pro eo adad cui⁹ vrbis nomẽ fuit phou. et appellata ẽ vxor ei⁹ mehetabel filia matred filie Mezaab. Adad autẽ mortuo. duces ꝑ regibus ĩ edom esse ceperunt. Dux thãna dux alia. dux ietheth. dux oolibama. dux hela. dux phinon. dux cenez. dux theman dux mapsar. dux magdihel. dux hiraz. Hi duces Edom. Ca. II.

Filij aũt israhel Rubẽ simeõ. leui. iuda. ÿsachar ⁊ zabulon. dan. ioseph. beniamĩ. neptalĩ gad ⁊ azer. Filij iuda Her aunan et sela. Hi tres nati sunt ei de filia sue chananitidis. Fuit autem her primogenitus iuda: malus coram domĩo: ⁊ occidit eum. Thamar aũt nur⁹ eius pepit ei phares ⁊ zara. Oẽs g̃ filij iuda quĩq;. Filij autẽ Phares esrõ ⁊ amul. Filij q̊; zare: zamri ⁊ ethan ⁊ eman. chalcal q̊; ⁊ darda: sil̃ quinq;. Filij charmi: achar q̃ turbauit isrl̃. ⁊ peccauit ĩ furto anathẽatis. Filij Ethan: azarias. Filij autẽ Esrom q̃ nati sũt ei: ieramehel et ram ⁊ calubi: hic ẽ Caleph. Porro ram genuit Aminadab. aminadab autẽ genuit Naasõ prĩcipẽ filioꝝ iuda. Naasõ q̊; genuit salmõ: de quo ortus ẽ booz. Booz v̊o genuit Obed q̃ ⁊ ip̃e genuit ÿsai. ÿsai aũt genuit p̃mogẽitũ heliad. scd̃m aminadab t̃ciũ sãmaha. q̃rtũ nathanael. q̃ntum saddai. sextũ asõ. septimũ dauid: q̊ꝝ sorores fuerũt saruia ⁊ abigail. Filij sarphie. abisai ioab ⁊ asahel tres. Abigail aũt genuit amasa: cui⁹ pr̃ fuit gether ismahelites. Caleph v̊o fili⁹ Esrom accepit vxorẽ nomine azuba. de q̃ genuit ierioth: fuer̃tq; filij e⁹ iaser ⁊ sobab ⁊ ardõ. Cũq; mortua fuisset azuba accepit vxorẽ caleph ephrata q̃ pepit ei hur. Porro hur genuit vri. ⁊ vri genuit beselehel. Post hec ĩgressus ẽ esrõ ad filiã Machir filij pr̃is galaad ⁊ accepit eã cũ eẽt ãnoꝝ sexagĩta. Que pepit ei segub. sed ⁊ segub genuit iair: ⁊ possedit vigintitres ciuitates ĩ terra galaad. Cepitq; gessur ⁊ aran oppida iair ⁊ canath ⁊ viculos eius sexaginta ciuitatum. Omnes isti filij Machir pr̃is galaad. Cum autem mortu⁹ eẽt Esrom: ingressus est caleb ad ephrata Habuit quoq; esrom vxorez abia: q̃ pepit ei Assur patrẽ thecue. Nati sunt autem filij ieramehel. primogeniti esrom. ram primogenitus eius ⁊ huma ⁊ arã ⁊ ason ⁊ achia. Duxit quoq; vxorẽ alteraz hieramehel noĩe atthara que fuit mater onã. Sz ⁊ filij ram primogeniti hieramehel fuerũt moos ioanim et athar. Onã autẽ habuit filios semei ⁊ iuda. Filij autem semei: nadab ⁊ abÿsur. Nomen v̊o vxoris abÿsur et abigail: que peperit aahobbam et molid: Filij autẽ nadab: fuerunt saled ⁊ apphaĩ. Mortuus ẽ aũt saled absq; liberis. Filius v̊o apphaim iesi: qui iesi genuit sesan. Porro sesan genuit ahalai. Filij aũt iuda fratris semei iether ⁊ ionathan. Sz et iether mortuus ẽ absq; liberis. Porro ionathan genuit phalech ⁊ ziza. Isti fuerũt filij hieramehel primogeniti esrom. Sesan autez non habuit filios sed filias: ⁊ seruum egiptium nomine ieraa. Deditq; ei filiã suaz vxorẽ que pepit ei ethei. Ethei autem genuit nathan: ⁊ nathan genuit zadab. zadab quoq; genuit ophial: ⁊ ophial genuit obed. Obed genuit iehu. Iehu genuit azariam. Azarias genuit helles. ⁊ helles genuit helasa. helasa genuit sÿsamoÿ. Sÿsamoÿ genuit sellum. Sellum genuit ithamian. Ithamia autem genuit elisama. filij autem caleph fratris hieramehel. mosã primogenitus eius: ipse est pater ziph. filij maresa patris hebron. Porro filij hebron chore ⁊ thaphu ⁊ recez et sãma. Sãma autem genuit rahaz patrem ierthaaz ⁊ recem genuit semmei: filius semmei maon. ⁊ maon pater betsur. Epha aũt cõcubina caleph pepit aran et musa et thezez. Porro arã genuit gezez: filij iahaddai regoz ⁊ ioathan ⁊ gesan ⁊ phalech ⁊ epha ⁊ saaph. Concubina Caleph maacha peperit saber ⁊ tharana. Genuit autem saaph pater madmena sue patrem machbena ⁊ patrem gabaa. filia v̊o Caleph fuit achsa Hi erant filij Caleph filij Ur primogeniti ephrata: sobal pater cariathiarĩ. salma pater betleem: ariph pater bethgader. fuerunt aũt filij sobal patris cariathiarim.

qui diuidebat dimidiũ requietionũ: et de cognatione cariathiarim. iethrei et aputhei et semathei et maserei. Ex his egressi sũt saraite et esthaholite. Filij salma pr̃is bethleem: et netophati corone domus ioab ⁊ dimidiũ requietõis sarai. Cognatões q̃ scribarum habitantiũ in iabes canentes atq; resonãtes et in tabernaculis commorãtes. Hi sũt cinei qui venerũt de calore patris domus rechab. Ca. III.

DAuid vero hos habuit filios qui ei nati sũt in hebrõ. Primogenituz ammon. ex achinoen israelitide. secundũ daniel de abigail carmelitide. tertiũ absalon filiũ maacha filie tholomei regis iessur. quartum adoniam filium agith. quintũ saphaciam ex abital sextum iethrahaz de egla vxore sua. Sex ergo nati sunt ei in hebron. vbi regnauit septẽ annis et sex mensibus. Trigĩta autẽ et tribus annis regnauit in hierl'm. Porro ĩ hierl'm nati sũt ei filij. samaa ⁊ sobab et nathan et salomon quatuor d̃ bersabee filia amihel. Jabaar q̃ ⁊ helisama ⁊ eliphalech ⁊ noge ⁊ napheg ⁊ iaphie necnõ elisama ⁊ eliade ⁊ eliphaleg nouem. Omnes hi filij dauid absq; filijs ꝯcubinarum: habuerũtq; sororem thamar. Filius aũt salomonis roboaz. cuius abia filius genuit asa. De hoc q̃ natus est iosaphat pater ioram. qui ioram genuit ochoziam. ex quo ortus est ioas. et huius amasias filius genuit azariam. Porro azarie fili⁹ ioatham procreauit acham patrem ezechie de quo natus est manasses: sed et manasses genuit ammon patrẽ iosie. Filij aũt iosie fuer̃t primogenitus iohannan. secũdus ioachĩ tertius sedechias. quartus sellum. De ioachim natus est iechonias ⁊ sedechias. Filij iechonie fuerũt asir. qui salathiel. melchira. phadaia. sennasar et iethzenia. sama et nadabia. De phadaia orti sũt zorobabel et semmei. zorobabel genuit mosollam. ananiam et salomith. sororẽ eoꝝ. asabaz q̃ et iochol ⁊ barachiã ⁊ azadiã. iosabeseth quinq;. Filius at̃ ananie phaltias pater hieseie. cuius filius raphaia. hui⁹ q̃ filius arnõ de quo natus ẽ abdia: cuius filius fuit sechenias. Filius sechenie semeia: cuius filij archtus ⁊ iegaal ⁊ baaria ⁊ naaria et saphat ⁊ sesa sex numero. Fili⁹ naarie: elioenai ⁊ ezechias ⁊ ezricaz tres Filij elioenai oduia ⁊ heliasub et pheleia. et accub et iohannan. et dalaia ⁊ anan septem. Capitulum .IIII.

FIlij iuda. phares. esrõ ⁊ charmi ⁊ hur ⁊ subal. Rahia v̄o filius subal genuit geth. de q̃ nati sũt achumai ⁊ laad. He cognatões sarathi Jsta q̃ stirps etham. iesrahel ⁊ iesema ⁊ iedebos. Nomen q̃ sororis eoꝝ asalelphuni Phuniel aũt pater gedor ⁊ eser pater osa Jsti sunt filij hur. primogeniti ephrata patris bethleez. Assur v̄o patris thecue erãt due vxores. alaa et naara. Pepit autẽ ei naara oozaz et epher et themani et aastari. Jsti sunt filij naara. Porro filij aala. sereth. ÿasaar ⁊ ethnam. Chus autem genuit anob et soboba et cognatõez aharel filij arim. Fuit autem iabes inclitus pre fratribus suis. ⁊ mater eius vocauit nomen illius iabes: dicẽs. quia peperi eum in dolore. Jnuocauit ergo iabes deum isrl': dicens. Si benedicens benedixeris mihi: et dilataueris terminos meos: et fuerit manus tua mecum. et feceris me a malitia ñ opprimi. Et p̃stitit ei deus q̃ p̃catus ẽ. Caleph aũt frater sua genuit machir qui fuit pater esthõ. Porro esthon genuit betharapha ⁊ phesse ⁊ thena patrẽ vrbis naas. hi sũt viri recha. Filij aũt cenez othoniel et saraia. Porro filij othoniel. athat ⁊ maonathi. Maonathi genuit ophra. Saraias aũt genuit ioab patrẽ vallis artificuz Jbi quippe artifices erãt. Filij v̄o caleph filij iephone: hir et hela ⁊ nahẽ. Filij q̃ hela cenez. filij q̃ ialelelliphet ziphathiria ⁊ asrahel. Et filij ezra: iether et mereth ⁊ opher et iahalon. Genuitq; mariã et sammai et iesba patrẽ esthamo. Vxor q̃ eius indaia pepit iareth patrem gedor ⁊ heber patrem socho et ichutiel patrez ianon. Hi autem filij bithie filie pharaonis quã accepit mered. et filij vxoris odaite sororis nathan patris ceila. garmi et esthamo q̃ fuit de machati. Filij q̃ sÿmon: ammon ⁊ rimma filius anan et thilon. ⁊ filij iesi zoeth et benzoeth. Filij sela filij iude: her pater lecha: ⁊ laÿada pr̃ maressa: ⁊ cognatõnes dom⁹ eius opantiũ bissũ in domo iuramẽti. Etiam qui stare fecit solem. Viriq;

mendacij ⁊ securus ⁊ incedens: qui prin-
cipes fuerũt in Moab: et que reuerse sunt
in Lebẽ. hec aũt verba vetera. Hi sũt figu-
li habitantes in plantatoĩbo et in sepibus
apud regẽ in opibo ei⁹: ꝓmoratiq; sũt ibi.
Filij ſymeon Namuel ⁊ iamin iarib. zara
saul. Sellũ filius ei⁹: mapsã fili⁹ ei⁹. mas-
ma filius ei⁹. Filij Masma Amubel filius
eius: zachur filius ei⁹. sẽmei filius e⁹. Fi-
lij semmei sedecim: ⁊ filie sex. Frẽs aũt ei⁹
nõ habuerũt filios multos: ⁊ vniuersa co
gnatõ nõ potuit adeq̃re sũmam filioꝝ iu
da. habitauerũt aũt ĩ bersabee ⁊ molada
⁊ hasarsual ⁊ in ballaa. ⁊ in asom ⁊ ĩ tho-
lad et in bathuel et in orma et in siceleg
et in betmarchaboth et in asarsasusim ⁊ ĩ
bethberai ⁊ in saarim. he ciuitates eoruz
vsq; ad regẽ dauid: villeq; earũ etham ⁊
aen rẽmõ ⁊ thocen ⁊ asan ciuitates quin
q;: ⁊ vniuersi viculi eoꝝ ꝑ circuitũ ciuita
tũ istaꝝ vsq; ad baal. hec ẽ habitatõ eorũ:
⁊ sediũ distributõ. Moab quoq; ⁊ iemlech
et iosa fili⁹ amasie ⁊ iobel ⁊ iehu filius io-
sabie filij saraie filij asibel. elioenai ⁊ iaco-
ba et suaia et asaia ⁊ adibel et isimibel et
banaia ziza q̃ filius sephei. filij allõ. filij
idaia. filij semri. filij samaia. Isti sũt noia-
ti pricipes ĩ cognatõnibus suis et ĩ domo
affinitatũ suaꝝ mltiplicati sũt vehemẽt.
Et ꝑfecti sũt vt ingrederẽt in gador vsq;
in orietez vallis: ⁊ vt quererẽt pascua gre
gibo suis. Inuenerũtq; pascuas vberes et
valde bonas ⁊ terrã latissimã ⁊ quietam ⁊
fertilẽ in q̃ añ habitauerant de stirpe chã. hi
g̃ venerũt q̃s supra descripsim⁹ noiatim ĩ
dieb ezechie regis iuda: ⁊ ꝑcusserẽt taber
nacula eoꝝ ⁊ habitatores qui ĩuenti fuerãt
ibi. ⁊ deleuerũt eos vsq; ad pñtem diẽ: ha-
bitauerũtq; ꝑ eis qm̃ vberrimas pascuas
ibidẽ reperer̃t. De filijs q̃ simeõ abierũt ĩ
montẽ seir viri q̃ngenti. habẽtes pncipes
phaltiã ⁊ naariã ⁊ raphaiã ⁊ ozibel filius
iesi: ⁊ ꝑcusserũt reliq̃as q̃ euadere nõ po-
terãt amelechitaꝝ: ⁊ habitauerunt ibi ꝑ eis
vsq; ad diem hanc. Ca. V.

Filij quoq; Ruben pri
mogeniti isr̃l: ipe quippe fuit ꝑmo
genitus eius: sz cũ violasz thorũ
pris sui data sũt ꝑmogeita ei⁹ filijs ioseph
filij isr̃l: ⁊ nõ ẽ ille reputatus in ꝑmogeni
tum. Porro iudas qui erat fortissim⁹ ĩter
frẽs suos: de stirpe eius ꝑncipes germina
ti sũt. prĩogenita aũt reputata sũt ioseph
Filij g̃ Rubẽ prĩogeniti isr̃l: enoch. phal
lu esrom ⁊ carmi. Filij iobel Samaia fi-
lius eius: gog filius eius. semei filius eius
micha filius eius. reebia filius eius. baal
fili⁹ eius. beera filius ei⁹: quẽ captiuũ du-
xit tæglath phalasar rex assiriorũ. et fuit
princeps in tribu ruben. Fratres aũt ei⁹
⁊ vniuersa cognatõ ei⁹. qñ numerabãtur
ꝑ familias suas habuerunt pncipes ie-
hibel ⁊ zacharias. Porro bala filius azaz
filij samma filij iobel: ipe bitauit in aroer
vsq; ad nebo ⁊ beelmeon. Contra orienta-
lem q̃ plagam habitauit vsq; ad introitũ
heremi ⁊ fluuium eufraten. Multũ quippe
iumẽtorũ numerũ possidebant ĩ terra g-
laad. In diebo aũt Saul preliati sũt ꝓtra
agarenos ⁊ interfecerunt illos: habitaue-
runtq; pro eis ĩ tabernaculis eorũ in oñi
plaga q̃ respicit ad orientem galaad. Filij
vo Gad e regione eoruz habitauerunt in
terra besan vsq; selcha: iobel in capite. vt
saphan secundus. ianai. autem ⁊ saphat ĩ
basan. Fratres vo eorum ſm dom⁹ cogna
tõnũ suarũ: michael ⁊ mosollam et sebe et
iore ⁊ iachã ⁊ zie et heber septem. Hi filij
abiahil: filij vri filij iaro filij galaad. filij
michael. filij iesei. filij geddo. filij buz. Fra
tres q̃z filij abdibel filij guni pncipes do-
m⁹ ĩ fãilijs suis: ⁊ bitauerũt ĩ galaad et in
basan et in viculis eius: et in cunctis sub-
urbanis saron vsq; ad terminos. Oñs hi
numerati sunt ĩ diebus ioatham regis iu-
da ⁊ in diebus hieroboã regis israhel. filij
ruben et gad et dimidie tribus Manasse:
viri bellatores scuta portantes ⁊ gladios
⁊ tendẽtes arcum eruditiq; ad prelia qua
dragintaq̃tuor milia et septingenti ex agĩ
ta procedẽtes ad pugnã. Dimicauerũt cõ
tra agarenos. ithurei vo et naphei et no-
dab ꝑbuerũt eis auxilium. Traditiq; sũt ĩ
manus eoꝝ agareni ⁊ vniuersi qui fuerãt
cũ eis: q̃ deũ inuocauerũt cuz ꝓliarẽt et
exaudiuit eos eoq; credidissent ĩ eũ. Cepe
rũtq; oñia q̃ possederãt camelorꝝ q̃nqua-
ginta milia: ⁊ ouiũ ducẽtaq̃nquagĩta mi-
lia. azinos duo milia. ⁊ aĩas hoĩm centuz
milia. Vulnerati aũ multi corruerũt. Fuit
eñ bellũ dñi. habitauerũtq; ꝑ eis vsq; ad
trãsmigratõem. Filij quoq; dimidie trib

manasse possederũt terram a finibꝫ bason
vsqꝫ baal hermon et sanir et montez her-
mon. Ingẽs quippe numerꝰ erat. Et hi fu-
erãt pncipes domꝰ cognatõnũ eoꝝ: efer ie
si ⁊ helibel. esribel ⁊ hieremia ⁊ odoia ⁊ ie
dihel viri fortissimi ⁊ potẽtes. ⁊ nominati
duces in familijs suis. Reliquerũt aũt deũ
patrũ suoꝝ ⁊ fornicati sũt pꝰ deos pplorũ
terre qs abstulit dns corã eis. ⁊ suscitauit
dns israꝫ spiritũ phul regis assirioꝝ ⁊ spm
teglathphalasar regis assur ⁊ trãstulit ru
ben ⁊ gad ⁊ dimidiã tribũ manasse: ⁊ ad-
duxit eos ĩ ale ⁊ ĩ abor ⁊ aam: ⁊ fluuiũ go
za vsqꝫ ad diem hãc. Capitulum. VI.

Filij leui gersõ caath et
merari. Filij caath amrã ysaar he
bron et ozihel. Filij amram aarõ
moyses ⁊ maria. Filij aarõ nadab ⁊ abiu
eleazar et ythamar. Eleazar gẽuit fines
⁊ fines genuit abisue. Abisue vo genuit
bocci et bocci genuit ozi. ozi genuit zara-
iã: ⁊ zaraias genuit meraioth. Porro me-
raioth genuit amariã: ⁊ amarias genuit
achitob. Achitob genuit sadoch. ⁊ sadoch
genuit achimaas. achimaas genuit azari
az. azarias genuit iohãnan. iohãnan ge-
nuit azariaz. Ipe ẽ q̃ sacerdotio fũctꝰ ẽ in
domo quaz edificauit salomon in hierlm
Genuit aũ azarias amariã. ⁊ amarias ge
nuit achitob. Achitob genuit sadoch et sa
doch genuit sellũ. Sellũ genuit helchiam
⁊ helchias genuit azariaz. Azarias genu
it azariã. azarias genuit iosedech. Porro
iosedech egressus ẽ qñ trãstulit dns iudaz
⁊ hierlm p manꝰ nabuchodonosor. Filij g̃
leui gerson caath ⁊ merari. Et hec noĩa fi
lioꝝ gersõ lobni semei. Filij caath amraz
⁊ ysaar ⁊ hebrõ et ozihel. Filij merari. mo
oli ⁊ musi. Hec aũ cognatões leui sm fami
lias eoꝝ. Gerson lobni filiꝰ eiꝰ. iaath filiꝰ
eiꝰ. zãma filius eiꝰ. ioaa filiꝰ eiꝰ. addo fili-
us eius. zara filiꝰ eius: iethrã filiꝰ eiꝰ. Fi
lij caath amminadab filiꝰ eius. chore filiꝰ
eiꝰ. asir filiꝰ eiꝰ. helchana filiꝰ eius. abia-
saph filius eiꝰ. asir filiꝰ eiꝰ. caath filiꝰ eius
vriel filiꝰ eius. ozas filius eiꝰ. saul filiꝰ eiꝰ.
Filij helchana. amasai ⁊ achimoth ⁊ hel-
cana. Filij helchana. sophai filiꝰ eius. na-
ath filiꝰ eiꝰ. heliab filius eiꝰ. hieroboaz fi
liꝰ eiꝰ. helcana filiꝰ eiꝰ. Filij samuel pmo-
genitꝰ vassem ⁊ abia. Filij aũt merari mo

oli. lobni filiꝰ eiꝰ. semei filiꝰ eius. oza filiꝰ
eius. samaa filius eius. aggia filius eius.
asaia filius eiꝰ. Isti sũt qs pstituit dauid
sup cãtores domꝰ dñi ex q̃ collocata est ar
cha. et ministrabãt corã tabernaculo testi
monij canẽtes donec edificaret salomõ do
mũ dñi in hierlm. Stabãt aũt iuxta ordi
nẽ suũ ĩ mĩsterio. Hi vo sũt q̃ assistebant
cũ filijs suis de filijs caath. hemã cãtor fi
liꝰ iobel filij samuel. filij helcana. filij hie-
roaz. filij helibel. filij thou. filij suph. filij
helcana. filij iobel. filij maath. filij amasai
filij helcana. filij iobel. filij azarie. filij so-
phonie. filij thaath. filij asir. filij abiasaph
filij core. filij ysaar filij caath filij leui filij
israꝫ ⁊ frẽ eiꝰ asaph. q̃ stabat a dextris eiꝰ. a-
saph filiꝰ barachie filij samaa filij micha-
hel. filij basaie. filij melchie: filij athai. filij
zara. filij adaia. filij ethan filij samma fi-
lij semei: filij ieth. filij gerson filij leui. Fi-
lij aũ merari frẽs eoꝝ ad sinistrã: ethan fi-
lij chusi: filij abdi filij maloth filij asabie fi
lij amasie: filij helchie filij amasai filij bõ-
ni filij somer filij mooli. filij musi. filij me
rari. filij leui. Frẽs q̃z eoꝝ leuite q̃ ordĩati
sũt ĩ cũctũ mĩsteriũ tabernacli domꝰ dñi.
Aarõ vo ⁊ filij eiꝰ adolebãt incensũ sup al
tare olocausti ⁊ sup altare thimiamati s ĩ
oẽ opꝰ sãcti sãctoꝝ: ⁊ vt pcarent̃ p israꝫ iu-
xta oĩa q̃ pcepat moyses servꝰ dei. Hi aũ sũt
filij aarõ. Eleazar filiꝰ eius. finees filius
eiꝰ. abisue filiꝰ eiꝰ. bocci filiꝰ eius. ozi filiꝰ
eiꝰ zaraia filiꝰ eiꝰ. meraioth filiꝰ eiꝰ. ama-
ria filiꝰ eiꝰ. achitob filiꝰ eiꝰ. sadoch filiꝰ eiꝰ
achimaas filiꝰ eiꝰ. et hec hĩtacula eoꝝ per
vicos atq̃ pfinia filioꝝ. s. aarõ iuxta cog̃
tões caathitaꝝ. Ipis ei sorte ptigerãt: de-
derũt igit̃ eis hebrõ ĩ terra iuda ⁊ suburbana eiꝰ p circuitũ: agros aũ cĩtatis et vil
las caleph filij iephone. Porro filijs aarõ
dederũt ciuitates ad pfugiendũ hebron ⁊
lobna et suburbana eius. yether q̃z ⁊ esthe
mo cum suburbanis suis. sed et helon ⁊ da
bir cũ suburbanis suis: asan q̃z et bethse-
mes et suburbana eoꝝ. De tribu aũt ben
iamin gabee et suburbania eiꝰ. et almath
cũ suburbanis suis: anathot q̃z cũ subur-
banis suis. Oẽs ciuitates tredecim cũ sb-
urbanis suis per cognatõnes suas. Filijs
aũt caath residuis de cognatõne sua dede-
rũt ex dimidia tribu manasse ĩ possessiões

vrbes decē. Porro filijs Gerſon p ꝯgnatōnes ſuas de tribu Iſachar ⁊ de tribu Aſer et de tribu Neptalim ⁊ de tribu Manaſſe ī baſan vrbes q̄tuordecim. Filijs aūt Merari p ꝯgnatōes ſuas de tribu Rubē ⁊ de tribu Gad et de tribu Zabulō. dederūt ſortē ciuitates duodecim. Dederūt q̄z filij Iſrl leuiticis ciuitates ⁊ ſuburbana eaꝝ. dederūtq̄z p ſortē ex tribu filioꝝ Iuda. ⁊ ex tribu filioꝝ Symeon. ⁊ ex tribu filioꝝ Beiamī vrbes has q̄s vocauerūt noīb ſuis: ⁊ his q̄ erant ex ꝯgnatōe filioꝝ Caath. Fecerūt q̄z ciuitates ī tērmis eoꝝ de tribu Ephraī Dederūt ḡ eis vrbes ad cōfugiēdū Sichē cū ſuburbanis ſuis ī montē Ephraī ⁊ Gazer cū ſuburbāis ſuis. Hiemaā q̄z cū ſuburbanis ſuis. ⁊ Bethoro ſil'r: necnō de tribu Dan elezethegebethor ⁊ heylon ⁊ helō cū ſuburbanis ſuis ⁊ gethrēmon ī eundē modū. Porro ex dimidia tribu Manaſſe aner ⁊ ſuburbana eius. balaā ⁊ ſuburbana ei⁹: his vtelicz q̄ de cognatōne filioꝝ Caath relīq̄ erāt. Filijs aūt Gerſō de ꝯgnatōe dimidie tribus Manaſſe gaulon ī baſā ⁊ ſuburbana eius: ⁊ Aſtaroth cum ſuburbanis ſuis. De tribu ysachar. Cedes cū ſuburbanis ſuis. ⁊ Daberith cuꝫ ſuburbanis ſuis. Ramoth q̄z ⁊ ſuburbana eius. ⁊ Anē cū ſuburbanis ſuis. De tribu vo Aſer maſal cū ſuburbanis ſuis. ⁊ Abdon ſimilit⁊ Aſach quoq̄z ⁊ ſuburbana eius. Roob cuꝫ ſuburbanis ſuis. Porro de tribu Neptalī cedes ī galilea ⁊ ſuburbana eius. Ammō cū ſuburbanis ſuis: ⁊ Cariathiarī et ſuburbana ei⁹. Filijs aūt Merari reſiduis. de tribu zabulō. Rēmono ⁊ ſuburbana eius ⁊ Thabor cum ſuburbanis ſuis. Tranſior danē q̄z ex aduerſo hiericho p̄ oriētē iordanis de tribu Rubē boſor in ſolitudinem cū ſuburbanis ſuis: ⁊ Jaſſa cū ſuburbanis ſuis. Cademoth q̄z ⁊ ſuburbana eius: ⁊ mphaat cū ſuburbanis ſuis. Necnō ⁊ de tribu Gad. Ramoth in galaad ⁊ ſuburbana eius: ⁊ manaim cum ſuburbanis ſuis: ſed ⁊ Eſebon cū ſuburbanis ſuis. ⁊ Jezer cum ſuburbanis ſuis.

Ca. VII.

Porro filij ysachar. thola ⁊ phua. iaſub ⁊ ſameron q̄tuor Filij thola ozi ⁊ raphaia ⁊ iezibel ⁊ iemai ⁊ iepſez ⁊ ſamuel prīcipes p dom⁹ ꝯgnatōnū ſuaꝝ. De ſtirpe Thola viri fortiſſimi numerati ſūt ī diebꝫ Dauid: vigīti duo milia ſexcēti. Filij ozi Jeſraia de q̄ nati ſūt michael ⁊ obadia ⁊ iohel ⁊ ioſia q̄nq̄z oēs p̄ncipes cū eis p familias ⁊ ꝑ'os ſuos accincti ad plīū viri fortiſſimi: trigītaſex milia. Multas em̄ habuerāt vxores ⁊ filios Frēs q̄z eoꝝ p oēm ꝯgnatōem Iſachar robuſtiſſimi ad pugndū: octogītaſeptē milia nūerati ſūt. Filij bēiamī bale ⁊ bochor ⁊ iadihel tres. Filij bale Eſbon ⁊ ozi ⁊ ozihel ⁊ ierimoth ⁊ vrai q̄nq̄z: prīcipes familiaꝝ ⁊ ad pugndū robuſtiſſimi. numerus aūt eoꝝ vigītiduo milia ⁊ ḡgītaq̄tuor. Porro filij Bochor zamira ⁊ ioas et eliezer et helioenai. ⁊ amri ⁊ ierimoth ⁊ abia ⁊ anathot. ⁊ almathā. Oēs hi filij bechor. nūerati ſūt aūt p familias ſuas prīcipes ꝯgnatōnū ſuaꝝ ad bella fortiſſimi vigīti milia et ducēti. Porro filij iadihel balā. Filij aūtē balā: iehꝫ ⁊ bēiamin ⁊ ahoth ⁊ chanana. ⁊ iothā ⁊ tharſ ⁊ thaiſaar. oēs hi filij iadihel prīcipes ꝯgtōnū ſuaꝝ viri fortiſſimi: decē ⁊ septē milia ⁊ ducēti ad plīū pcedentes: ſephā q̄z ⁊ hapharz filij hir et aſim filij aſer. Filij aūt neptalī iaſihel ⁊ guni ⁊ aſer ⁊ ſellū filij bale. Porro filij Manaſſe eſrihel: ꝯcubīaq̄z e⁹ſira pepit Machir prēz galaad Machir aūt accepit vxorē filijs ſuis happhī ⁊ ſephā: ⁊ hūit ſororē noīe Maacha. nomē aūt ſcdi filij ſalphaath. natiq̄z ſūt ſalphaath filie ⁊ pepit Maacha vxor Machir filiū vocauitq̄z nomē ei⁹ Phares. Porro nomē frīs e⁹ſares: ⁊ filij e⁹ vlā ⁊ rehē. Filij⁹ aūtē vlā baldā. Hi ſūt filij galaad filij Machir: filij Manaſſe. Soror aūt e⁹ regīa pepit virꝫ decoꝝ ⁊ abiezer ⁊ moola. erāt aūt filij ſemida abī ⁊ ſichē ⁊ liei ⁊ amaz. Filij aūt ephraim ſuthala. bareth filij⁹ ei⁹. thaath filij⁹ e⁹ elada filius ei⁹. thaath filij⁹ ei⁹ et hui⁹ filij⁹ zadab. ⁊ hui⁹ filij⁹ ſuthala ⁊ huius filij⁹ ezer ⁊ elad. Occidērt aūt eos viri geth īdigne: q̄r deſcēderāt vt inuaderēt poſſeſſiōes eoꝝ Luxit igit ephraī pr̄ eoꝝ m'tis diebꝫ. ⁊ venerūt frēs e⁹ vt ꝯſolarēt eum. Ingreſſuſq̄z ē ad vxorē ſuā: q̄ ꝯcepit ⁊ pepit filiū ⁊ vocauit nomē e⁹ berzeia: eoq̄ ī malis domus e⁹ ort⁹ eēt. filia aūtē ei⁹ fuit ſara q̄ edificauit bethoro īferiorē ⁊ ſuperiorē ⁊ ozēzara. Porro filij⁹ e⁹ rapha ⁊ reſep ⁊ thale: ō q̄ natus ē thaā q̄ genuit laadā. Huius q̄z filij⁹ āmiud q̄ genuit Eliſama de quo ort⁹ ē nun. q

habuit filiũ iosue. Possessio aũt eoꝝ ⁊ habitatõ bethel cũ filiabꝫ suis: ⁊ ꝯ orientẽ norã ad occidentalẽ plagã gazer et filie eius sichẽ q̃ꝫ cũ filiabꝫ suis: atqꝫ asa cuꝫ filiabꝫ eiꝰ. iuxta filios q̃ꝫ manasse betsan ⁊ filias eius. thanat et filias eiꝰ mageddo et filias eiꝰ dor et filias eiꝰ. In his habitauerũt filij ioseph filij isrl'. Filij aser: iomna et iesua et iesui. et baria et sara soror eoꝝ. Filij aũt baria heb̃ et melchiel: ip̃e ẽ pr̃ barsaith. Heber aũt genuit iephiat et somer et iothã ⁊ suaa sororez eoꝝ. Filij iephiat sophech et chamaal ⁊ asoph. Hi filij iephiat. Porro filij somer: ahi et roaga ⁊ iaba et arã. Filij aũt helẽ fr̃is eiꝰ: supha ⁊ iemna et selles et amal. Filij supha: siue arua phed. et sual et beri et iãra bosor et odor ⁊ sãma et salusa et iethran et bera. Filij iether: iephone et phaspha et ara. Filij aũt ollaa: areth et amihel ⁊ resia. Om̃s hi filij aser: p̃ncipes cognationũ electi atꝫ fortissĩ duces ducũ. Numerꝰ aũt eoꝝ etatis q̃ apta eẽt ad bellũ. xxvj. miliũ. Ca. VIII.

Beniamin autez genuit bale p̃mogenitũ suũ: asbal secundũ. ochara tertiũ. noaha quartũ ⁊ rapha quintũ. fuerũtqꝫ filij bale addoar et gera. et abiud abisue q̃ꝫ et nemã et ahoesꝫ et gera. et sephu. phã et vraz. Hi sũt filij ahod p̃ncipes cognationũ habitantiũ in gabaa. q̃ trãslati sũt ĩ manath. Naamã at̃ et achia et gera ip̃e trãstulit eos et genuit oza ec abiud. Porro sarahim genuit in regione moab. postq̃ dimisit vsim. et bara vxores suas. Genuit aũt de edes vxore sua iobab et sebia et mosa ⁊ molchon iehꝰ q̃ꝫ ⁊ sethia et marmach. Hi sũt filij eiꝰ p̃ncipes ĩ familijs suis. Mehusim v̄o genuit achitob et elphaal. Porro filij elphaal: heber et misaã et samaad. Hic edificauit ono et lod et filias eiꝰ. Bara at̃ et sãma p̃ncipes cognationũ habitantiũ ĩ ahialõ. Hi fugauerũt habitatores geth. Et halo et sesac ⁊ ierimoth et zabadia et aroth et heder. michael q̃ꝫ et iespha et ioaa: filij baria. Et zabadia et mosollã et ezechi et heber et iesamari. et iezlia et iobab: filij elphaal. Et iacim et zechri. et zabdi. et helioenai. ⁊ selethai et heliel. et adaia et baraia. et samarath: filij semei. Et iesphan et heber ⁊ helihel et abdon et zechri et hanan. ⁊ anania et ailã et anthothia et iephadaia ⁊ phanuel filij sesac. Et samsari. ⁊ sooria et otholia et ierzia. helia et zechri: filij ieroã. Hi patriarche et cognationũ p̃ncipes qui habitauerũt in hierl'm. In gabaon aũt habitauerũt abigabaon et noimen vxoris eiꝰ maacha: filiusqꝫ eiꝰ p̃mogenitꝰ abdon ⁊ sur et cis et baal et ner ⁊ naab: gedur q̃ꝫ ⁊ haio et zacher ⁊ macelloth. Et macelloth genuit samaa. Habitaueruntqꝫ ex aduerso fratrũ suoꝝ in hierl'm cũ fratribus suis. Ner aũt genuit cis. ⁊ cis genuit saul. Porro saul genuit ionathã et melchisue et abinidab et hesbaal. Filiꝰ aũt ionathã meribbaal: et meribbaal genuit micham. Filij micha phitõ et melech ⁊ thara ahaz. et ahaz genuit ioada: et ioada genuit almoth et asmoth ⁊ zãri. Porro zamri genuit moosa: et moosa genuit baana: cuiꝰ filiꝰ fuit raphaia de q̃ ortus ẽ elasa. qui genuit azel. Porro asel sex filij fuerũt his noĩbus ezricã. bochru. ismahel. saraia. abadia anan. Om̃s hi filij azel. Filij aũt aza fr̃is eius. vlã p̃mogenitus: et hus secũdus: ⁊ heliphaleth tertiꝰ. Fuerũtqꝫ filij vlã viri robustissimi. et magno robore tendẽtes arcũ et multos habẽtes filios ac nepotes: vsqꝫ ad cẽtumquinquaginta milia. Om̃es hi filij beniamin.

Capitulum. IX.

Vniuersus ergo israhel dinumeratus est ⁊ sũma eoꝝ scripta ẽ in libro regũ isrl' et iuda. t̃nslatiqꝫ sũt in babilonẽ ꝓpter delictũ suum. Qui aũt habitauerũt primi ĩ possessionibus et in vrbibꝫ suis isrl'. ⁊ sacerdotes ⁊ leuite et nathinnei: cõmorati sũt ĩ hierl'm d̃ filijs iuda et de filijs beniamin. De filijs q̃ꝫ ephraim et manasse othei filiꝰ ãmiud filij semri filij omrai filij bõni. De filijs phares filij iuda. et de silo nÿsia p̃mogenitus et filij eiꝰ. De filijs aũt zara: iehuhel ⁊ fratres eoꝝ sexcẽti nonagĩta. Porro de filijs beniamĩ: salo filiꝰ mosollaz filij odoia filij azaria. et iobama filiꝰ ieroã ⁊ helã filiꝰ ozim filij mochori et mosollã filiꝰ saphacie filij rahuel. filij iebanie ⁊ fr̃es eoꝝ ꝑ familias suas nongẽtiquinquagĩta sex. Om̃es hi principes cognationuz suaꝝ. ꝑ domos pr̃m suoꝝ. De sacerdotibꝫ aũt ioiada ioarib et iachim. azarias q̃ꝫ filiꝰ helchie filij mosollam filij sadoch filij meraioth filij a-

chitob põtifex dom⁹ dei. Porro abaias fi-
li⁹ ieroā filij phasor filij melchia ⁊ masaia
fili⁹ adibel filij iezra filij mosollā. filij mo-
sollamoth filij emmer: fres q̄s eor p̄ncipes
p familias suas milleseptingētiseraginta
fortissimi robore ad faciendū op⁹ mīsterij
ī domo dei. De leuitis aī semeia fili⁹ assub
et filij ezricam fili⁹ asebui de filijs merari.
Bachabar q̄s carpētari⁹ ⁊ galabet ⁊ am-
thania fili⁹ micha filij zechri filij azaph ⁊
obdia fili⁹ semeie. filij galal. filij ÿdithuz:
et barachia fili⁹ asa filij belcana q̄ hītauit
ī atrijs netophati. Janitores aī sellū ⁊ a-
chub ⁊ thelmō. ⁊ ahimā: ⁊ fr̄ eor sellū p̄n
ceps: vsq; ad illud tp̄us ī porta regis ad o-
rientē obꝛuabāt p vices suas de filijs leui
sellū vo fili⁹ chore filij abusaph filij chore
cū frib⁹ suis: ⁊ ī domo p̄is sui. Hi sūt cho-
rite sup opa mīsterij: custodes vestibulor
tabernaculi ⁊ familie eor p vices castror
dñi: custodietes ītroitū. Finees aūt fili⁹
eleazar erat dux eor corā dño. Porro za-
charias fili⁹ mosollā ianitor portē taberna
culi testimonij. Oēs hi electi ī ostiarios p
portas ducētiduodecī ⁊ descripti ī villis p-
prijs: q̄s pstituerūt dauid ⁊ samuel vidēs
in fide sua tā ipos q̄ filios eor ī ostijs do-
m⁹ dñi ⁊ ī tabernaculo vicib⁹ suis. Per q̄-
tuor vētos erāt ostiarij. i. ad orientē et ad
occidentē ⁊ ad aq̄lonē et ad austr. fratres
aūt eor ī viculis morabanī ⁊ veniebāt in
sabbatis suis ꝺ tpe vsq; ad tps. His quatu
or leuitis credit⁹ erat omnis numer⁹ iani-
tor ⁊ erāt sup exedras et thesauros dom⁹
dñi. Per girū q̄s templi dñi morabāī ī cu
stodijs suis: vt cū tp̄us fuisset ip̄i mane a-
perirēt fores. De hor grege erāt et sup va
sa ministerij. Ad numerū em̄ et īferebāī
vasa ⁊ efferebanī de ip̄is. De ip̄is ⁊ q̄ cre
dita habebant vtēsilia sāctuarij p̄erāt si-
mile ⁊ vino ⁊ oleo ⁊ thuri ⁊ aromatib⁹. Fi
lij aūt sacerdotū vngēta ex aromatib⁹ con
fitiebāt: ⁊ mathatias leuites p̄mogenit⁹
sellū chorite p̄fect⁹ eor. q̄ ī sartagine frige
banī. Porro de filijs caath frib⁹ eorū sup
panes erāt ꝓpositōis: vt semp nouos p sin-
gula sabbata p̄pararēt. Hi sūt principes
cantor p familias leuitar q̄ ī exedris mo
rabanī: ita vt die ac nocte iugiter suo mī
sterio deseruirēt. Capita leuitar p famili
as suas p̄ncipes mansert ī hierlm. Jn ga-
baon aūt cōmorati sūt p̄ gabaon. iabibel
⁊ nomē vxor⁹ eius maacha. Fili⁹ primo-
genitus eius abdon ⁊ sur ⁊ cis ⁊ baal ⁊ ner
et nadab gedor q̄ et ahio et zacharias ⁊
macelloth. Porro macelloth genuit sēma
an. Jsti habitauerūt e regione fratrū su-
or in hierlm cū fratrib⁹ suis. Ner aūt ge-
nuit cis: et cis genuit saul. Et saul genuit
ionathā. ⁊ melchisuer aminadab. ⁊ isbaal
Filius aūt ionathā meribbaal: ⁊ merib-
baal gēuit micha. Porro filij micha: phi
tō et melech ⁊ thara ⁊ ahā. Ahā aūt genu
it iara: et iara genuit alamath ⁊ azmoth ⁊
zamri. zamri aūt genuit moesa: moesa vo
genuit baana cui⁹ fili⁹ raphaia genuit ela
sa. ꝺ quo ortus est besel. Porro besel ser fi
lios habuit his nominib⁹: ezricā bochru
ismabel saraia obdia anan. hi filij besel.

Capitulum .X.

Philistijm autē pugna-
bāt ꝫ isrl': fugierūtq; viri isrl' pa-
lestinos et ceciderūt vulnerati in
mōte gelboe. Cūq; appropinquasset philis-
thei psequētes saul ⁊ filios ei⁹: pcusserunt
ionathā. et aminadab et melchisue filios
saul. Et aggrauatū ē plīū ꝫ saul: inuene-
rūtq; eū sagitarij et vulnerauerūt iaculis
Et dixit saul ad armigerū suuz. Euagina
gladiū tuū et interfice me: ne forte veni-
ant īcircūcisi isti ⁊ illudāt mihi. Noluit aī
armiger ei⁹ hoc facē: timore pterrit⁹. Ar
ripuit ergo saul ensē: et irruit ī eū. Qꝺ cū
vidisset armiger ei⁹. videlicet mortuū esse
saul irruit etiā ip̄e in gladiū suū ⁊ mortu-
us ē. Jnterijt g̃ saul et tres filij ei⁹: ⁊ omis
dom⁹ illi⁹ piter pcidit. Quod cū vidisset fi-
lij isrl' q̄ hītabāt ī cāpestrib⁹: fugerūt. ⁊ saul
et filijs ei⁹ mortuis: dereliq̄rūt vrbes suas
⁊ huc illucq; dispsi sūt. veneītq; philistijm
⁊ hītauerūt ī eis. Die igiī altero detrahē
tes philistijm spolia cesor: īuenerūt saul
⁊ filios ei⁹ iacētes ī mōte gelboe. Cūq; spo
liassēt eū ⁊ āputassēt caput. armisq; nudas
sēt: miserūt ī terrā suā. vt circūferreī ⁊ o
stēderetur ÿdolor tēplis et populis. Ar-
ma aūt eius pfecrauerūt in fano dei sui et
corpus affixerūt ī tēplo dagon. Hoc cum
audissent viri iabes galaad oīa. s. q̄ phili-
stijm fecerāt sup saul: psurrexerūt singli
viror fortiū. et tulerūt cadauera saul ⁊ fi
liorum suorum: attuleruntq; ea ī iabes ⁊

sepelierũt ossa eoꝝ subt̃ quercũ q̃ erat ī iabes et ieiunauerũt septẽ diebꝫ. Mortuꝰ ẽ ḡ saul ꝓpt̃ iniq̃tates suas: eoq; ꝑuaricatꝰ sit mãdatũ dñi qđ ꝑcepat ⁊ nõ custodierit illud: sꝫ insuꝑ etiã phitonissã cõsuluerit nec spauerit ī dño ꝓptẽr qđ ⁊ interfecit eũ: ⁊ trãstulit regnũ eiꝰ ad dđ filiuꝫ ysai. Ca. XI.

QOngregatus est igitur omis isrl̃ ad dauid ī hebrõ dicẽs. Os tuũ sumꝰ ⁊ caro tua. Heri q̃ꝫ ⁊ nudiustertiꝰ cũ adhuc regnaret saul tu eras q̃ educebas ⁊ introducebas isrl̃. Tibi eĩ dixit dñs deꝰ tuꝰ. Tu pasces ꝓpl̃m meũ isrl̃ ⁊ tu eris ꝓnceps supꝑ eũ. venerũt ḡ oẽs maiores natu isrl̃ ad regẽ ī hebrõ. ⁊ iniit dauid cũ eis fedꝰ coꝝã dño. Unxerũtq; eũ regẽ supꝑ isrl̃: iuxta ꝓmonẽ dñi quẽ locutus ẽ ī manũ samuel. Abiit q̃ꝫ dauid et omis isrl̃ ī hierl̃m. Hec ẽ ieb: ubi erãt iebusei habitatores terre. Dixerũtq; q̃ habitabãt ī iebus ad dauid. nõ ingredieris huc. Porro dđ cepit arcez syon. q̃ ẽ citas dđ. Dixitq; omis q̃ pcusserit iebuseũ ī ꝓmis: erit princeps et dux. Ascẽdit igitur ꝑmꝰ ioab filiꝰ saruie ⁊ factꝰ ẽ ꝓnceps. Hĩtauit aũt dđ ī arce: et iccirco appellata ẽ ciuitas dđ. Edificauitq; urbẽ ī circuitu a mello usq; ad girũ. Joab aũt reliq̃ urbis extruxit. Proficiebatq; dauid vadẽs et crescẽs: et dñs exercituũ erat cũ eo. Hi ꝓncipes viroꝝ fortiũ dđ q̃ adiuuerũt eũ ut rex fieret supꝑ omnẽ isrl̃. iuxta ũbũ dñi qđ locutꝰ ẽ ad isrl̃ ⁊ iste numerꝰ robustoꝝ dđ. Jesbaã filiꝰ ahamõ ꝓnceps inter triginta. Jste leuauit hastã suã supꝑ trecẽtos vulneratos vna vice. Et pꝰ eũ eleazar filiꝰ patrui eiꝰ aboites q̃ erat inter tres potẽtes. Jste fuit cũ dđ ī aphes dñi: qñ philistiim cõgregati sũt ad locũ illũ in ꝑliũ. Et erat ager regionis illius plenꝰ ordeo: fugeratq; ꝓpl̃s a facie philistinoꝝ hic stetit ī medio agri: et defẽdit eum. Cũq; percussisset philisteos: dedit dominꝰ salutẽ magnã ꝓpl̃o suo. Descẽderunt aũt tres de triginta ꝓncipibꝫ ad petrã ī quam erat dđ ad spelũcã odollã: qñ philistiiz fuerãt castrametati ī valle raphaim. Porro dđ erat ī ꝑsidio: ⁊ statõ philistinoꝝ ī bethleez. Desiderauit igr̃ dauid aquã: et dixit. O siq̃s daret mihi aquã de cisterna bethleẽ q̃ ẽ ī porta. Tres ḡ isti ꝑ media castra philistinoꝝ prerexerũt: et hauserũt aquam de cisterna bethleẽ q̃ erat ī porta: et attulerũt ad dđ vt biberet. Qui noluit sꝫ magis libauit illã dño dicẽs. Absit vt in ꝑspectu dei mei hoc faciã et sãguinẽ viroꝝ istorũ bibã qr̃ ī piculo animaꝝ suaꝝ attulerunt mihi aquã. Et ob hãc causã noluit bibere Hec fecerunt tres robustissimi. Abisai q̃ꝫ frr̃ iacob ipe erat ꝓnceps triũ: et ipe leuauit hastã suã ꝑ trecẽtos vulneratos: ⁊ ipe erat inter tres nominatissimꝰ: inter tres secũdꝰ: inclitꝰ et ꝓnceps eoꝝ. Verũtamen usq; ad tres ꝑmos nõ puenerat. Banaias filiꝰ ioiade viri robustissimi q̃ multa opa ꝑpetrarat de capsebel ipe pcussit duos ariel moab. Et ipe descẽdit et interfecit leonẽ ī media cisterna tpe niuis: ⁊ ipe pcussit viꝝ egiptiũ. cuiꝰ statura erat q̃nq; cubitoꝝ: ⁊ habebat lãceã vt liciatoriũ texẽtiũ Descẽdit igit̃ ad eũ cũ virga et rapuit hastã quã tenebat manũ: et interfecit eũ hasta sua. Hec fecit banaia filiꝰ ioiade. q̃ erat inter tres robustos nominatissimꝰ: inter trigita ꝑmꝰ. Verũtñ ad tres usq; nõ puenerat. Posuit aũt eũ dđ ad auriculã suã Porro fortissimi viri ī exercitu. asahel frr̃ ioab. et eleanã filiꝰ patrui eiꝰ de bethleez: semmoth arodites. helles phallõites iras filiꝰ acces thecuites. abiezer anathothites. sobochai sochites ilai ahothites marai netophatites. heleb filiꝰ baana netophatites ethai filiꝰ rebai de gabaath filioꝝ beniamĩ. banaia pharathoites. hurai ꝺ torrẽte gaaz: abiel arabathites. azimoth bauranites eliaba salabonites. filij asom gezonites. ionathã filiꝰ saga araritbes achiaz filiꝰ achar araritbes. eliphal filiꝰ ur. apher meberathites. ahia phellonites. asrai carmelites. naarai filiꝰ azbi. iobel frr̃ nathan. mabaar filiꝰ agarai. selech ãmonites. noarari berothites armiger ioab filij saruie iras iethreꝰ. gareb iethreꝰ urias hetheus. zabad filiꝰ oolí. adyna filiꝰ seghar rubenites ꝓnceps rubenitaꝝ. et cũ eo trigita haanan filiꝰ maachar ⁊ iosaphat mathanites ozias astharothites. semma et iahihel filij bothã araerites. iedihel filiꝰ zamri ⁊ ioha frr̃ eiꝰ thosaites. helibel mahamites ⁊ ieribai et iosoia filij elnaen. et iethma moabites. elibel et obed ⁊ iasibel de masobia.

Capitulum. XII.

Hquoqz venerunt ad dauid in siceleg cū adhuc fugeret saul filiū cis. q̄ erāt fortissī ⁊ egregij pugnatores: tendētes arcū ⁊ vtroq; manū fundis saxa iaciētes ⁊ dirigentes sagittas. De frib⁹ saul ex tribu beniamin. Princeps ahiezer et ioas filij samaa. gabathites. et iasihel ⁊ phalleth filij azmoth ⁊ barachia et iehu anathotites. samaias q̄z gabaonites fortissimus inter triginta et sup triginta: hieremias ⁊ ihezihel ⁊ iohānan. et zebab gaderothites. et iuzai ⁊ ierimuth ⁊ baaria et samria ⁊ saphacia. araphites. helcana ⁊ iesia ⁊ azrahel ⁊ ioezer et iesraā decrē. ioelā q̄z ⁊ zabadia filij ieroā de gedor. Ⅎz ⁊ de gaddi trāsfugerūt ad dñ̄ cū latēt ī deserto. viri robustissimi ⁊ pugnatores optimi: tenētes clipeū ⁊ hastā. Facies eor q̄si facies leonis: ⁊ veloces q̄si capree ī montibus. Ezer princeps: obdias secūdus. eliab tertius. masmana q̄rtus. hieremias quintus. ethei sextus. heliel septimus. iohānan octauus. helzebad nonus. hieremias decimus. bacchani vndecimus. hi ꝺ filijs gad: princeps exercitus. Nouissimus cētū militib⁹ erat: ⁊ maximus mille. Isti sūt q̄ trāsierūt iordanen mēse primo qñ mūdare ꝓsueuit super ripas suas: et oēs fugauerūt q̄ morabāt ī vallib⁹ ad orientalē plagā ⁊ occidentalē. Veneūt aū ⁊ de beniamī ⁊ de iuda ad psidiū ī q̄ morabat dñ̄. Egressusq; ē dñ̄ obuiam eis: ⁊ ait. Si pacifice veīstis ad me vt auxiliemī mihi: cor meū iūgat vob⁹. Si aūt īsidiamī mihi p aduersarijs meis. cū ego iniq̄tatē ī manib⁹ nō habeā: videat de⁹ pr̄m nr̄os ⁊ iudicet. Sps ꝺo dñi īduit abisai pncipē inter triginta ⁊ ait. Tui sum⁹ o dauid: ⁊ tecū filij ysai. Pax pax tibi: ⁊ pax adiutoribus tuis. Te eī adiuuat de⁹ tu⁹. Suscepit g̃ eos dñ̄ ⁊ ꝓstituit pncipes turme. Porro ꝺ manasse trāsfugerūt ad dñ̄ qñ veiebat cū philistijs aduersus saul vt pugnaret ⁊ nō dimicauit cū eis. q̄ inito ꝓsilio remiserūt eū pncipes philistinor dicētes. Periculo capitis nr̄i reuertet ad dñm suū saul. Qñ igit reuersus ē ī siceleg trāsfugerūt ad eū de manasse ednas ⁊ iozabad ⁊ iedihel ⁊ michael ⁊ ednas ⁊ iosabath ⁊ heliu ⁊ salathi. principes militū in manasse. Hi pbuerūt auxiliū dauid aduersus latrūculos. Omnes em̄ erant viri fortissimi: et facti sūt pncipes in exercitu. Ⅎz ⁊ p̄ singulos dies veniebant ad dñ̄ ad auxiliandū ei: vsq; dū fieret grādis numer⁹ q̄si exercitus dei. Iste q̄z ē numer⁹ pncipū exercitus qui venerūt ad dauid cum esset ī hebron: vt trāsferrēt regnū saul ad eū iuxta ꝺm dñi. Filij iuda portātes clipeū ⁊ hastā: sex milia octīgēti expediti ad pliū. De filijs ſymeon: viror fortissimor ad pugnandū septē milia centū. De filijs leui quatuor milia sexcēti. Ioiada q̄z pnceps de stirpe aaron: ⁊ cū eo tria milia septingēti. Sadoch etiā puer egregie indol ⁊ dom⁹ pr̄is ei⁹ pncipes vigintiduo. de filijs aū beniamī frib⁹ saul: tria milia. Magna em̄ ps eor adhuc seqbat domū saul. Porro de filijs ephraim viginti milia octingēti: fortissimi robore. viri nominati ī cognatōib⁹ suis. Et ex dimidia tribu manasse decē et octo milia: singuli p noīa sua venerūt ⁊ ꝓstituerūt regē dauid. De filijs q̄z ysachar viri eruditi q̄ nouerāt singl'a tpa ad pcipiendū quid facere deberet isrl' principes ducēti. Quis aūt reliqua trib⁹ eor cōciliū seqbat. Porro de zabulon q̄ egrediebant ad pliū ⁊ stabāt ī acie īstructi armis bellicis quīquagīta milia venerūt ī auxiliū: nō ī corde duplici. Et de neptalī pncipes mille: et cū eis īstructi clipeo et hasta trigīta et octo milia. De dan etiā ppati ad pliū vigīti octo milia septīgēti. Et de azer egredientes ad pugnā ⁊ ī acie puocātes: q̄dragīta milia. Trāsiordanē aūt de filijs rubē ⁊ de gad. ⁊ dimidia pte trib⁹ manasse: instructi armis bellicis. centū vigīti milia. Omnes isti viri bellatores expediti ad pugnandū corde pfecto. venerūt ī hebrō vt ꝓstituerēt r̄gē dñ̄ sup vniuersū isrl'. Ⅎz ⁊ oēs relīq; ex isrl' vno corde erāt vt rex fieret dñ̄ sup vniuersū isrl': fuerūtq; ibi apud dñ̄ trib⁹ diebus cometētes ⁊ bibētes. Preparauerāt em̄ eis frēs sui. Ⅎz ⁊ q̄ iuxta eos erāt vsq; ad ysachar ⁊ zabulō ⁊ neptalī: asferebāt panes ī azinis ⁊ camelis ⁊ mul'et bobus ad escendū farinā. palatas. uuampassā. vinū. oleū. boues. arietes ad oēs cibos. gaudiū q̄pe erat ī isrl'. Ca. XIII.

Hit aūt cōsiliū Dauid cum tribunis ⁊ centurionib⁹ ⁊ vniuersis pncipib⁹: et ait ad omnē cetum israhel. Si placet vobis. et a domino deo nostro egredietur sermo quē loquor:

mittam⁹ ad fratres nr̃os reliq̃s in vniuer
sas regiones isr̃l.et ad sacerdotes et leui
tas q̃ habitãt ī suburbanis vrbiũ.vt congre
gent ad nos et reducam⁹ archã dei nr̃i ad
nos.Nõ em̃ requisiuim⁹ eã ī diebꝫ saul.Et
rñdit vniuersa mltitudo vt ita fieret.Pla
cuerat em̃ ōmo oī ꝓplo.Cõgregauit g̃ da
uid cũctũ isr̃l a sĥor egipti.vsq; dũ egredi
aris emath:vt adduceret archã dei de ca
riathiarī.Et ascẽdit dauid et oĩs vir isr̃l
ad collẽ cariathiarī q̃ ẽ ī iuda:vt afferret
ĩde archã dñi dei sedẽtis sup cherubin vbi
īuocatũ ẽ nomẽ ei⁹.Imposuerũtq; archã
dei sup plaustrũ nouũ ꝺ domo aminadab
Oza aũt et frẽs ei⁹ minabãt plaustr̃.Por
ro dauid et vniuersus isr̃l ludebãt coram
deo oī ꝟtutẽ.ī cãticis et ī citharis et psal
teriis et tĩpanis et cĩbalis et tubis.Cũ aũt
peruenissẽt ad areaz chidon:tetendit oza
manũ suã vt sustẽtaret archã:bos quippe
lasciuiẽs paululũ īclinauerat eã.Irat⁹ est
itaq; dñs ꝰ ozã.et percussit eũ eoq; tetigisse
archã et mortu⁹ ẽ ibi coram dño.Cõtristat⁹
q; ẽ dauid eoq; diuisisset dñs ozã:vocauit
q; locũ illũ diuisio oze vsq; in p̃ntẽz diem
Et timuit deũ tũc tpis dicẽs.Quõ possuz
ad me introducẽ archã dei:Et ob hãc cau
sã nõ adduxit eã ad se:hoc ẽ ī cĩtatem da
uid:sz auertit ī domũ obededõ gethei.Mã
sit g̃ archa dei ī domo obededom tribꝰ mẽ
sibus:et benedixit dñs domui ei⁹:et oĩbꝰ
que habebat. Capitulum.XIIII.

Misit quoq; hiraz rex
tyri nũtios ad dm̃.et ligna cedria
et artifices parietũ lignoꝝq;:vt e
dificarẽt ei domũ.Cognouitq; dm̃ q; ꝓfir
massет eũ dñs ī regẽ sup isr̃l:et subleuatũ
ẽ rgnũ suũ sup ꝑplm ei⁹ isr̃l.Accepit q; dm̃
alias vxores ī hierl̃m:genuitq; filios ⁊ fi
lias.Et hec noĩa eoꝝ q̃ nati sũt ei ī hierl̃m
Sãma et sobab.nathã et salomõ.ieber et
elisu et eliphalech.noga q; et napheg ⁊ ia
phie elisama et baliada et eliphet.audien
tes aũt philistĩm eoq; vnct⁹ esset dm̃ in re
gẽ sup vniuersũ isr̃l:ascenderũt oẽs vt q̃
rerẽt eũ.Quod cũ audisset dm̃:egressus ẽ
obuiã eis.Porro philistĩm vẽiẽtes diffu
si sũt ī valle raphaim.Cõsuluitq; dm̃ dñm
dicẽs.Si ascẽdã ad philisteos:etsi trades
eos ī maũ mea:Et dixit ei dñs.Ascẽde et
tradã eos ī maũ tua.Cũq; illi ascẽdissẽt in
baalpharasim:percussit eos ibi dauid et di
xit.Diuisit de⁹ ĩimicos meos ꝑ manũ me
ã sicut diuidũt aq̃:⁊ iccirco vocatũ ẽ no
mẽ loci illi⁹ baalpharasi.Dereliquerũtq;
ibi deos suos q̃s dauid iussit exuri.Alia
etiã vice philistĩm irruerũt:et diffusi sũt
in valle.Cõsuluitq; rursũ dm̃ deũ:et dixit
ei deus.Nõ ascẽdas p⁹ eos:recede ab eis et
venies ꝰ illos ex aduerso pirozꝝ.Cũq; au
dieris sonitũ gradiẽtis ī cacumine pirozꝝ
tũc egredieris ad bellũ.Egressus ẽ ei de⁹
añ te vt percutiat castra philistĩm.Fecit
g̃ dm̃ sicut pcepat ei deus:et percussit castra
philistinoꝝ ꝺ gabaon vsq; gazera.Diuul
gatũq; ẽ nomẽ dm̃ ī vniersis regionibꝰ ⁊
dñs ꝺdit pauorẽ ei⁹ sup oẽs gẽtes.C.XV

Fecit quoq; sibi domos
ī ciuitate dm̃:et edificauit locũ ar
che dei:tetẽditq; ei tabnacl̃m.Tũc
dixit dauid.Illicitũ ẽ vt a quocũq; portetur archa dei:nisi a leuitis q̃s elegit dñs
ad portandũ eã:et ad ministrandũ sibi vs
q; in eternũ.Cõgregauitq; vniersũ isr̃l ī
hierl̃m.vt afferret archa dei ī locũ suũ quẽ
pparauerat ei:necnõ et filios aaron et le
uitas.de filiis caath vrihel pnceps fuit ⁊
fratres ei⁹ centũ vigĩti.De filiis merari.a
saia pnceps et frẽs ei⁹.ccxx.de filiis ger
son iohel pnceps et frẽs ei⁹ centũ trigĩta.
De filiis elisaphan semeias pnceps ⁊ frẽs
ei⁹ ducẽti.De filiis hebron.eliel pnceps
et frẽs ei⁹ octoginta.De filiis ozihel amĩa
dab pnceps ⁊ frẽs ei⁹ centũ duodecĩ.Eloca
uitq; dauid sadoch ⁊ abiathar sacerdotes
et leuitas.vrihel.asaiã.iohel.semeiã.eli
hel et aminadab:et dixit ad eos.Vos qui
estis pncipes familiarꝝ leuiticarꝝ:sãctifi
camini cũ frãibus vestris:⁊ afferte archaz
dñi dei isr̃l ad locuz q̃ ei pparat⁹ ẽ.ne vt a
pncipio qz nõ eratis p̃ntes percussit nos do
min⁹:sic et nũc fiat illicitũ q̃d nobis agẽ
tibꝰ.Sãctificati sũt g̃ sacerdotes et leuite
vt portarẽt archã dñi dei isr̃l.Et tulerũt fi
lij leui archaz dei sicut pcepat moyses iu
xta verbũ dñi humeris suis ī vectibꝰ.Di
xitq; dauid pncipibꝰ leuitarꝝ.vt ꝓstituerẽt
de fratribus suis cãtores ī organis musi
corꝝ.nablis videlicz et liris et cimbalis vt
resonaret in excelsis sonitus letitie.Con
stituerũtq; leuitas hemã filiũ iohel.et de
frãibꝰ ei⁹ asaph filium barachie:de filiis ꝺo

merari fr̃ib⁹ eo⁹.ethã filiũ chasaie ⁊ cum eis fr̃es eo⁹.in secũdo ordine: zachariã et beniamī ⁊ iezihel ⁊ semiramoth.⁊ iahel.et anes. heliab ⁊ banaiã ⁊ maasiã ⁊ mathathiã.et eliphalu ⁊ maceniã⁊ obededom et iehihel ianitores. Porro cãtores hemã.asaph⁊ ethã ī cibalis eneis ꝓcrepãtes. Zacharias aũ ⁊ iozihel ⁊ semiramoth.⁊ iathihel ⁊ ani eliab ⁊ maasias ⁊ baanias.ī nablis archana cãtabãt. Porro mathathias ⁊ eliphalu ⁊ macenias et obededõ ⁊ iehiel ⁊ ozaziu ī citharis ꝓ octaua canebãt.epinichiõ. Chonenias aũ ꝑnceps leuitar ꝓphecie ꝑerat:et ad ꝑcinẽdã melodiã.Erat q̃ꝑ valde sapiẽs.Et barachias ⁊ helcana ianitores arche. Porro sebenias⁊ iosaphat ⁊ nathanael ⁊ amasai ⁊ zacharias ⁊ banaias ⁊ eliezer sacerdotes clãgebãt tub⁹ coꝝ archa dei ⁊ obededõ ⁊ abias erãt ianitores arche. Igiť dõ ⁊ oẽs maiores natu ísrl̃ et tribuni ierũt ad deportãdã federis archã dñi de domo obededõ cũ letitia.Cũq⁹ adiuuisset de⁹ leuitas q̃ portabãt archã federis dñi:īmolabanť septẽ thauri et septẽ arietes. Porro dauid erat īdut⁹ stola bissina: ⁊ vniuersi leuite q̃ portabãt archã federis cãtoresq⁹ ⁊ chonenias ꝑnceps ꝓphecie inter cãtores. Dauid aũ induť erat ephot lineo Vniuersusq⁹ isrl̃ deducebãt archã federis dñi:ī iubilo ⁊ sonitu bucine ⁊ tub ⁊ cibal̃ ⁊ nablis ⁊ citharis ꝓcrepãtes. Cũq⁹ pueniſſet archa federis dñi vsq⁹ ad ciuitatem dõ:michol filia saul ꝓspitiẽs ꝑ fenestrã vidit regẽ dõ saltantẽ atq⁹ ludentẽ ⁊ despexit eu⁹ in corde suo. Capitulum.XVI.

Atulerũt igitur archã dei ⁊ ꝓstituerũt eã ī medio tabernaculi qõ tetẽderat ei dõ:⁊ obtulerũt olocaustaꝝ pacifica coꝝã deo.Cũq⁹ cõpleſſet dõ offerẽs olocausta ⁊ pacifica benedixit ꝓplo ī noĩe dñi:⁊ diuisit vniuersis ꝑ singulos a viro vsq⁹ ad mulierẽ tortã panis:⁊ ptẽ asse carnis bubale:⁊ frixã oleo similã.Cõstituitq⁹ coꝝã archa dñi de leuitis q̃ mīstrarẽt et recordarenť opuz ei⁹ et glorificarẽt atq⁹ laudarẽt dñm deuz isrl̃: asaph ꝑncipẽ ⁊ scõm ei⁹ zachariã. Porro iabihel ⁊ semiramoth ⁊ iehihel.et mathathiã ⁊ eliab ⁊ banaiã ⁊ obededom. iehihel super organa psalterij ⁊ liras:asaph autẽ vt ī cibalis ꝓsonaꝝ:banaiã ꝓo ⁊ azihel sacerdotes canẽ tuba iugiť coꝝã archa federis dñi. In illo die fecit dõ ꝑncipẽ ad ꝓfitẽdũ dño asaph ⁊ frẽs ei⁹. Cõfitemī dño et īuocate nomẽ ei⁹:notas facite ī ꝓplis adī uẽtões ei⁹. Cãtate ei ⁊ psallite ei.⁊ narrate oĩa mirabilia ei⁹: laudate nomẽ sãctuz ei⁹ letet̃ coꝝ querentiũ dñm. Querite dñm ⁊ vtutẽ ei⁹:q̃rite faciẽ ei⁹ sp. Recordamini mirabiliũ ei⁹ q̃ fecit signoꝝ illi⁹ ⁊ iudicioꝝũ oris ei⁹. Semẽ isrl̃ fui ei⁹:filij iacob electi ei⁹. ipe dñs de⁹ nr̃:ī vniuersa terra iudicia eius. Recordamī ī sẽpiternũ pacti ei⁹:sermonis quẽ ꝑcepit ī mille generatões.quẽ pepigit cũ abrahã⁊ iuramẽti illi⁹ cũ ysaac Et ꝓstituit illud iacob ī ꝑceptũ: isrl̃ ī pactũ sẽpiternũ:dicẽs.Tibi dabo terrã chanaan.funiculũ hereditatis vr̃e.Cuz essent pauci numero.pui ⁊ coloni ei⁹.Et trãsierũt de gẽte ī gẽtẽ:⁊ ꝺ regno ad ꝓplm altez Nõ dimisit quẽq⁹ calũniari eos:sz īcrepauit ꝑ eis reges.Nolite tangere xp̃os meos:⁊ ī ꝓphis meis nolite malignari. Cãtate dño oĩs terra:annũtiate ex die ī diẽ salutare ei⁹. Narrate ī gẽtib⁹ gl̃iaz ei⁹:⁊ ī cũctis ꝓplis mirabilia ei⁹.Quia magn⁹ dñs⁊ laudabil̃ nimis:⁊ horribil̃ sup oñs deos. Oẽs ei dij ꝓplox idola:dñs aũt celos fecit Cõfessio et magnificẽtia coꝝã eo:fortitudo et gaudiũ ī loco ei⁹. Affertе dño familie ꝓplox:afferte dño gl̃iaz ⁊ imperiũ:date dño gl̃iaz nomī ei⁹. Leuate sacrifitiũ ⁊ venite ī ꝓspectu ei⁹⁊ adorate dñm ī decore sancto.Cõmoueat̃ a facie ei⁹ oĩs ẽra:ipe eñ fũdauit orbẽ īmobilẽ. Letent̃ celi et exultet terra:et dicẽt ī natõnib⁹ dñs regnauit. Tonet mare et plenitudo ei⁹:exultẽt agri ⁊ oĩa q̃ ī eis sũt. Tũc laudabũt ligna salt⁹ coꝝã dño:qz venit iudicare terrã. Cõfitemī dño qm̃ bon⁹:qm̃ ieternũ miscordia ei⁹ Et dicite salua nos de⁹ saluator nr̃:⁊ ꝓgrega nos ⁊ erue de gẽtib⁹:vt ꝓfiteamur noī scõ tuo ⁊ exultem⁹ ī carmīb⁹ tuis. Benedict⁹ dñs de⁹ isrl̃ ab eẽno vsq⁹ ieternũ:⁊ dicat oĩs ꝓplis amẽ ⁊ hymnũ do. Deliq̃t itaq⁹ ibi coraz archa federis dñi asaph ⁊ frẽs ei⁹. vt mīstrarẽt ī ꝓspectu archе iugiť ꝑ singulos dies ⁊ vices suas. Porro obededõ ⁊ frẽs ei⁹ sexagintaocto ⁊ obededõ filiũ ydithũ et oza. ꝓstituit ianitores. Sadoch aũt sacerdotez et fratres eius sacerdotes coꝝã tabernaculo domini ī excelso quod erat in

gabaõ: vt offerẽt olocausta dño sup altare olocaustomatis iugiter mane et vespe iuxta oĩa q̃ scripta sũt ĩ lege dñi quã pcepit israheli. Et post eũ hemã ⁊ ydithũ ⁊ reliquos electos. vnũquẽq; vocabl'o suo ad pfitẽndũ dño qm̃ ĩeternũ misericordia eius. Hemã q̃; et ydithũ canẽtes tuba ⁊ q̃tiẽtes cimbala. et omnia musicor̃ organa ad canendum domino. Filios aũt ydithũ fecit esse portarios. Reuersusq; est omnis populus in domũ suã: et dauid vt benediceret etiã domui sue. Ca. XVII.

Cum autẽ habitaret dauid in domo sua: dixit ad nathan pphaz. Ecce ego hĩto ĩ domo cedrina: archa aũt federis dñi sub pellibo ẽ. Et ait nathã ad dõ. Oĩa q̃ ĩ corde tuo sũt: fac. dñs em̃ tecũ ẽ. Igit̃ nocte illa fact̃ ẽ sermo dñi ad nathan: dicẽs. Vade ⁊ loq̃re dauid famulo meo. Hec dicit dñs. Nõ edificabis tu mihi domũ ad habitandũ. Neq; em̃ mansi ĩ domo. ex eo tpe q̃ eduxi israł de terra egipti usq; ad hãc diẽ: sz fui semp mutãs loca tabernaculi et in tẽtorio manens cũ oĩ israł. Nũq̃d locut⁹ sũ saltẽ uni iudicũ israł q̃bus pcepam vt pascerẽt pplm meũ. et dixi quare nõ edificasti mihi domũ cedrinam: Nũc itaq; loq̃ris sic ad famuz meũ dõ. Hec dicit dñs exercituũ. Ego tuli te cũ ĩ pascuis seq̃reris gregẽ vt eẽs dux ppli israł: ⁊ fui tecũ quocũq; prexisti: et interfeci omnes inimicos tuos coram te: feciq; tibi nomẽ grande q̃si uni⁹ magnorũ q̃ celebrantur ĩ terra Et dedi locũ pplo meo israł. Plãtabit̃ et habitabit ĩ eo. et ultra nõ cõmouebit̃: nec filij iniq̃tatis atterẽt eos sicut a pncipio. ex diebo q̃bus õdi iudices pplo meo israł: ⁊ humiliaui uniuersos inimicos tuos. Annuntio q̃ tibi. q̃ edificatur⁹ sit tibi dñs domũ. Cũq; ipleueris dies tuos vt vadas ad patres tuos: suscitabo semẽ tuũ p⁹ te qđ erit de filijs tuis: et stabiliã regnũ ei⁹. Ipe edificabit mihi domũ ⁊ firmabo soliũ ei⁹ usq; in eternũ. Ego ero ei ĩ pr̃em: et ipe erit mihi ĩ filiũ: et misericordiã meã nõ auferam ab eo sicut abstuli ab eo q̃ ante te fuit. Et statuã eũ ĩ domo mea. et in regno meo usq; ĩ sempiternũ ⁊ thron⁹ ei⁹ erit firmissim⁹ imppetuũ. Iuxta oĩa ỏba hec. et iuxta vniuersã visionẽ istã: sic locut⁹ ẽ nathã ad dõ. Cũq; venisset rex dõ ⁊ stetisset coram do

mino: dixit. Quis ego sũ dñe de⁹ ⁊ q̃ domus mea. vt pstares mihi talia: Sz et hoc parũ visũ ẽ ĩ pspectu tuo. Ideoq; locut⁹ es sup domũ fui tui etiã ĩ futuz ⁊ fecisti me spectabilẽ sup oẽs hoies. Dñe de⁹ me⁹ q̃d vlt̃ addere pt̃ dõ cuz ita glorificaueris fuum tuũ et cognoueris eũ: Dñe ppter famulũ tuũ iuxta cor tuũ fecisti omnẽ magnificentiam hãc: et nota voluisti eẽ vniuersa magnalia. dñe nõ ẽ similis tui: ⁊ nõ ẽ ali⁹ de⁹ absq; te ex oĩbo q̃s audiuim⁹ auribo nostris. Quis em̃ ẽ ali⁹ vt ppl's tu⁹ israł. gẽs vna ĩ terra ad quã prexit de⁹ vt liberaret et faceret pplm sibi: et magnitudine sua atq; terroribo eiceret natões a facie ei⁹ quẽ de egipto liberarat: Et posuisti pplm tuũ israł tibi in pplm usq; ineternũ et tu dñe factus es de⁹ ei⁹. Nũc igit̃ dñe sermo quez locut⁹ es famulo tuo et sup domũ ei⁹ pfirmetur ĩ ppetuũ: et fac sicut locut⁹ es: p maneatq; et magnificet̃ nomẽ tuũ usq; in sẽpiternũ et dicat̃ dñs exercituũ de⁹ israł. et dom⁹ dauid fui eius pmanẽs coram eo. Tu em̃ dñe de⁹ me⁹ reuelasti auriculã fui tui. vt edificares ei domũ: et iccirco inuenit fu⁹ tu⁹ fiducia vt oret coram te. Nũc g̃ dñe tu es deus et locut⁹ es ad fuũ tuũ tãta beneficia: ⁊ cepisti benedicere domui fui tui vt sit semp coraz te. Te em̃ dñe benedicẽte. benedicta erit imppetuum. Capi. XVIII.

Factuz est aũt post hec vt pcuteret dõ philistĩm ⁊ humiliaret eos et tolleret geth et filias ei⁹ de manu philistĩm: pcuteretq; moab ⁊ fierẽt moabite fui dõ: offerẽtes ei munera. Eo tpe pcussit dõ etiã adadezer regẽ soba regionis emath q̃n prexit vt dilataret imperiũ suũ usq; ad flumẽ eufraten. Cepit g̃ dõ mille q̃drigas ei⁹ et septẽ milia eq̃tũ ac vigĩti milia pedĩtũ. Subneruauitq; oms eq̃s curruũ exceptis centũ q̃drigis quas reseruauit sibi. Supuenit autẽ et sir⁹ damascen⁹: vt auxiliũ pberet adadezer regi soba. Sz et hui⁹ pcussit dauid vigintiduo milia viroz. Et posuit milites ĩ damasco vt siria q̃z seruiret sibi et offerret munera. Audiuitq; dñs eũ ĩ cũctis ad q̃ preperat. Tulit q̃z dõ pharetras aureas q̃s habuerant fui adadezer. ⁊ attulit eas ĩ hierl'm: necnõ ỏ thebath ⁊ chũ. urbib adadezer erisplurimũ ỏ q̃ fecit salomõ mare eneum

ꝙ colūnas et vasa enea. Quod cū audisset thou rex emath. ꝓcussisse vidēlz dauid oīmnē exercituz adadezer regis soba: misit adurā filiū suū ad regē dō. vt postularet ab eo pacē: ꝙ ꝯgratularet ei eoꝙ ꝓcussisset et expugnasset adadezer. Aduersarī⁹ quippe erat thou adadezer. Sz ꝙ oīa vasa aurea et argētea ꝙ enea ꝓsecrauit dō rex dño. cū argēto ꝙ auro qđ tulerat ex vniuersis gētibꝫ: tā de ydumea ꝙ moab et filijs āmon. ꝙ de philistijm et amelech. abisai vō fili⁹ saruie pcussit edō ī valle salinaꝝ decē ꝙ nouē milia: ꝙ ꝓstituit ī edō p̄sidiū: vt fuiret ydumea dō. Saluauitqꝫ dns dō ī cūctis ad qđ prexerat. Regnuit ḡ dō sup vniuersū isrl: ꝙ faciebat iuditiū atqꝫ iustitiaz cūcto pl̄o suo. Porro ioab fili⁹ saruie erat sup exercitū ꝙ iosaphat fili⁹ abiluth a cōmētarijs. Sadoch aī fili⁹ achitob. ꝙ achimelech filius abiathar sacerdotes ꝙ susa scriba. Banaias qꝫ fili⁹ ioiade sup legiōes cerethi et felethi. Porro filij dauid primi ad manuz regis.

Capitulum. XIX.

Accidit autē vt morere tur naas rex filiorū āmon. ꝙ regnaret anō fili⁹ ei⁹ p eo. Dixitqꝫ dō. Faciā misericordiaz cū anō filio naas. Prestitit ei mihi pz ei⁹ grām. Misitqꝫ dō nūtios ad cōsolādū eū sup mortē pris sui. Qui cū puenissēt ī terrā filioꝝ āmon. vt cōsolarēt anon: dixerūt pncipes filiorū āmon ad anon. Tu forsitan putas ꝙ dō honoris causa ī pz tuū miserit q̄ cōsolarēt te: nec aīaduertis qđ vt explorēt ꝙ inuestigēt ꝙ scrutēt terrā tuā venerīt ad te serui ei⁹. Igitur anō pueros dō ocaluauit ꝙ rasit: ꝙ pscidit tunicas eoꝝ a natibꝫ vsqꝫ ad pedes ꝙ dimisit eos. Qui cū abissēt ꝙ hoc mādassēt dō: misit ī occursū eoꝝ. Grandē em̄ ꝯtumeliā sustinuerūt: ꝙ pcepit vt manerēt in hiericho: donec crescēt barba eoꝝ: ꝙ tūc reuertērent. Videntes aūt filij āmon ꝙ iniuriā fecissēt dō tā anō qꝫ reliqu⁹ pl̄s: miserūt mille talēta argēti. vt cōducerēt sibi ō mesopotamia ꝙ ō syria moacha ꝙ de sobba curr⁹ ꝙ eqtes. Cōduxerūtqꝫ triginta duo milia curruū: ꝙ regē maacha cū pl̄o ei⁹. Qui cū venissēt: castrametati sūt e regione medaba Filij qꝫ āmon cōgregati de vrbibꝫ suis: venerūt ad bellū. Quod cū audisset dō: misit ioab ꝙ oēz exercitū viroꝝ fortiū. Egressiqꝫ filij āmon: direxerūt aciē iuxta portaz ciuitatis. Reges aī q̄ ad auxiliū ei⁹ venerāt sepati ī agro stetērūt. Igī ioab intelligēs bellū ex aduerso ꝙ p⁹ tergu ꝯ se fieri: elegit viros fortissimos de vniuerso isrl ꝙ p̄rexit cōtra syrū. Reliquā aūt ptez pl̄i dedit fr̄i maū abisai fr̄is sui: ꝙ preparūt cōtra filios āmon. Dixitqꝫ. Si vicerit me syrus auxilio eris mihi: si aūt superauerīt te filij āmon ero tibi in p̄sidiū. Confortare ꝙ agamus viriliter p populo nr̄o: ꝙ p vrbibꝫ dei nr̄i. Dominus aūt qđ ī cōspectu suo bonū ē: faciat Perrexit ḡ ioab ꝙ pl̄s q̄ cum eo erat contra syrū ad p̄liū: et fugauit eos. Porro filij āmon videntes qꝫ fugissent syrus: ipi qꝫ fugerūt abisai fr̄em ei⁹: ꝙ īgressi sūt ciuitatē. Reuertens quoqꝫ ē etiā ioab in hierl̄m. Videns aūt syr⁹ qꝫ cecidissent coram isrl: misit nūtios ꝙ adduxit syrū qui erat trāsfluuiuz. Sophat aūt pnceps militie adadezer erat dux eorum. Quod cū annūtiatū eēt dō: congregauit vniuersū isrl ꝙ trānsiuit iordanē: irruitqꝫ in eos et direxit ex aduerso aciez: illis ꝓpugnantibꝫ. Fugit aūt syrus isrl. Et interfecit dauid ō syris. septē milia curruūm ꝙ quadragīta milia peditū: ꝙ sophat exercit⁹ pncipē. Videntes aūt serui adadezer se ab isrl esse superatos: trānsfugerūt ad dō et seruierūt ei. Noluitqꝫ vltra syria auxiliū pbere filijs ammon.

Capitulum. XX.

Actū est autē post āni circulum (eo tpe quo solent reges ad bella procedere) congregauit ioab exercitum et robur militie: et vastauit terraz filioꝝ āmon. Perrexitqꝫ et obsedit rabbath. Porro dauid manebat in hierusalē quando ioab pcussit rabbath et destruxit eam. Tulit aūt dauid coronā melchō de capite ei⁹ ꝙ inuenit in ea auri pondo talentū et pciosissimas gēmas: fecitqꝫ sibi ī de diadema. Manubias qꝫ vrbis plurimas tulit. pl̄m autē qui erat ī ea eduxit ꝙ fecit sup eos tribulas ꝙ trabas ꝙ ferrata carpēta trānsire: ita vt dissecarent ꝙ cōterērēt. Sic fecit dauid cūctis vrbibꝫ filioꝝ ammon: et reuersus est cū omni populo suo ī hierusalē. Post hec initū ē bellū in gazer aduersū philisteos: ī quo percussit sobochai vsathites saphaide genere raphaim et humiliauit eos. Aliud quoqꝫ bellū gestum ē aduersus philisteos: ī quo percussit adeo-

dat⁹ filiꝰ ſaltus bethleemites ſlem goliath gethei: cuiꝰ haſte lignū erat q̄ſi luciatoꝛiuꝫ tꝛecentiū. Sꝫ et aliud bellū accidit ī geth ī quo fuit hō lōgiſſimꝰ ſenos habēs digitos i. ſimul vigītiquatuoꝛ: q̄ et ipe de raphaiꝫ fuerat ſtirpe generatꝰ. Hic blaſphemauit iſrl̄: et pcuſſit eū ionathan filiꝰ ſamaa fratris dauid. Hi ſūt filij rapha ī geth q̄ ceciderūt in manū dō et ſeruoꝝ eiꝰ. Ca. XXI.

QOnſurꝛexit aūt ſathan ꝛ iſrl̄: et incitauit dauid vt numeraret iſrl̄. Dixitq; dauid ad ioab et ad pꝛincipes populi. Ite et numeratē iſrahel a berſabee vſq; dan et affeꝛte mihi numerum vt ſciaꝫ. Rñditq; ioab. Augeat dñs pl̄m ſuū cētuplū q̄ ſūt. Nōne dñe mi rex: omnes ſui tui ſūt: Quare hoc q̄rit dominꝰ meus qđ in peccatū reputet iſrahel Sed ſmo regis magis p̄ualuit. Egreſſuſq; ē ioab et circuiuit vniuerſū iſrl̄ et reuerſus ē hierl̄m. Deditq; dauid numeꝝ eoꝝū q̄s circuierat: et inuentꝰ ē oīs numerꝰ iſrl̄ mille milia et centū milia viroꝝ educētiū gladiū. De iuda aūt trecēta ſeptuaginta milia bellatoꝝ. Nā leui et beniamī nō numerauit. eoq; īuitus exequeret regis imperiū. Diſplicuit aūt deo qđ iuſſū erat et pcuſſit iſrl̄. Dixitq; dauid ad dēū. Peccaui nimis vt hoc facerē. Obſecro aufer iniq̄tatē ſerui tui: qꝛ inſipiēter egi. Et locutꝰ ē dñs ad gad videntē dauid dicēs. Vade et loquere ad dauid: et dic ei. Hec dicit dñs. Triū tibi optō ꝫ do: vnū qđ volueris elige vt faciā tibi. Cūq; veniſſet gad ad dauid: dixit dñs. hec dicit dñs. Elige qđ volueris Aut tribꝰ annis peſtilentiā. aut tribꝰ mēſibꝰ fugere te hoſtes tuos et gladiū eoꝝ nō poſſe euadere: aut tribꝰ diebꝰ gladium dñi et moꝛtē verſari ī tꝛra et angelū dñi īterficē ī vniuerſis finibꝰ iſrl̄. Nūc igitur vide quid reſpōdeā ei q̄ miſit me. Et dixit dauid ad gad. Ex oīi pte me anguſtie p̄mūt. Sꝫ meliꝰ mihi eſt vt incidā ī manus dñi qꝛ multe ſūt miſeratōes eiꝰ: q̄ ī manꝰ hominū. Miſit q; dñs peſtilentiā in iſrl̄: ꝛ ceciderūt de iſrl̄ ſeptuagīta milia viroꝝ. Miſit q; angelū ī hierl̄m: vt pcuꝛeret eam Cūq; pcuꝛeret vidit dñs et miſertꝰ ē ſup magnitudinē mali: ꝛ impauit angelo qui pcutiebat: ſufficit iā: ceſſet manꝰ tua. Poꝛro angelꝰ dñi ſtabat iuxta aꝛeā oꝛnan iebuſei: leuanſq; dō oculos ſuos vidit angelū dñi ſtantē inter celū et tꝛrā et euaginatū gladiū in manū eiꝰ. et verſū ꝫ hierl̄m: et ceciderūt tam ipe q; maioꝛes natu veſtiti cilitijs pni in tꝛrā. Dixitq; dauid ad dēū Nonne ego ſū q̄ iuſſi vt numeraꝛet̄ pl̄us Ego ſū q̄ peccaui: ego ſū q̄ inique egi: ego ſum qui malū feci. Iſte grex quid pmeruit. Domine deus meus. vertatur obſecro manus tua in meꝝ in domum patris mei populus aūt tuus nō pcutiat̄. Angelus aūt domini pꝛecepit gad vt diceret dauid vt aſcenderet extrueretq; altare dño deo in area oꝛnan iebuſei. Aſcendit ergo dauid iuxta ſermonem gad. quem locutus ei fuerat ex nomīe domini. Poꝛro oꝛnan cū ſuſpexiſſet et vidiſſet angelū quatuoꝛq; filij eiꝰ cū eo: abſconderunt ſe. Nam eo tēpe tꝛebāt in area triticū. Igit̄ cum veniret dauid ad oꝛnan pſpexit eū oꝛnā: et pceſſit ei obuiā de area et adoꝛauit eū pnus ī tꝛrā. Dixitq; ei dauid. Da mihi locum aree tue. vt edificem ī ea altare domino ita vt quantum valꝫ argēti accipias. ꝛ ceſſet plaga a populo. Dixit aut̄ oꝛnan ad Dauid Tolle ꝛ faciat dominus meus rex quodcū q̄ ei placet. Sed et boues do in olocauſtū et tribulas in ligna et triticū in ſacrifitiū oīa libens pꝛebeo. Dixitq; ei rex dauid. Nequaq̄ ita fiet: ſed argentū dabo quantū valet. Neq; eī tibi auferre debeo: et ſic offeꝛre domino olocauſta gratuita. Dedit ergo dauid oꝛnan pꝛo loco ſiclos auri iuſtiſſimi ponderis ſexcentos ꝛ edificauit ibi altare domino. obtulitq; olocauſta et pacifica: et inuocauit dēū et exaudiuit eum in igne ꝺ celo ſuper altare olocauſti. Pꝛecepitq; dñs angelo et ꝓuertit gladiū ſuuꝫ ī vaginā. Protinus ergo dauid videns q̄ exaudiſſet eū dominus ī area oꝛnan iebuſei: imolauit ibi victimas. Tabernaculuꝫ aūt domini quod fecerat moyſes in deſerto. et altare olocauſtoꝝum ea tempeſtate erat in excelſo gabaon: et non p̄ualuit dauid ire ad altare vt ibi obſecraret dēū. Nimio eī fuerat timoꝛe pertꝛꝛitus: videns gladium angeli domini. Capi. XXII.

Dixitq; dauid. hec eſt dom⁹ dei et hoc altare ī olocauſtū iſrl̄. Et pcepit vt ꝓgregaꝛet̄ oēs pſeliti de tꝛa iſrl̄: ꝛ ꝓſtituit ex eis latomos

ad cedẽdos lapides et poliendos. vt edifica
ret dom⁹ dei. Ferrũ q̃ plurimũ ad clauos
ianuaꝝ. ꝙ ad ꝯmissuras atq; iũcturas p̃
parauit dõ: ꝙ eris pond⁹ inumerabile. Li
gna q̃ cedrina nõ poterãt estimari: q̃ sỹdo
nij et tirij deportauerũt ad dõ. Et dixit dõ
Salomõ filio me⁹ puer puul⁹ẽ ꝙ delicatus
Dom⁹ aũt quã edificare volo dño tal'esse
debet: vt in cũctis regiõibꝫ nominet̃. Pre
parabo g̃ ei necessaria. Et ob hãc causam
añ morte suã oẽs p̃parauit ipẽsas. Vocauitq; salomonẽ filiũ suũ: ꝙ p̃cepit vt ei edi
ficaret domũ dño deo isrl'. Dixitq; dõ ad
salomonẽ. Filij mi: volũtatis mee fuit vt
edificarẽ domũ noi dñi õi mei: sz fact⁹ est
sermo dñi ad me dicẽs. Multũ sanguinem
effudisti ꝙ plurima bella bellasti: nõ pote
ris edificare domũ noi meo: tanto effuso
sãguine coꝝ me. Filius q̃ nasceꝫ tibi: erit
vir q̃etissim⁹. Faciã em̃ eũ req̃escẽ ab oĩ
bus ĩimicis suis p̃ circuitũ: et ob hãc cau
sã pacificus vocabit̃: ꝙ pacẽ ꝙ otiũ dabo ĩ
isrl'cũctis diebꝫ eius. Ipe edificabit domũ
noi meo. ꝙ ipe erit mihi ĩ filiũ ꝙ ego ero il
li in p̃ez: firmaboq; soliũ regni ei⁹ sup israbel ĩeternũ. Nũc g̃ fili mi sit dñs tecum
ꝙ psperare ꝙ edifica domũ dño deo tuo: si
cut locut⁹ est õ te. Detq; tibi dñs prudẽ
tiã ꝙ sẽsũ vt regẽ possis isrl': ꝙ custodire le
gẽ dñi õi tui. Tũc ei pficẽ poteris: si custo
dieris mãdata ꝙ iuditia q̃ p̃cepit domin⁹
moysi vt docẽt isrl'. Cõfortare ꝙ virilit̃r a
ge: ne timeas neq; paueas. Ecce ego ĩ pau
ptate mea p̃parauí ipensas dom⁹ dñi auri
talẽta centũ milia: ꝙ argẽti mille milia ta
lentoꝝ: eris vo⁹ ferri nõ ẽ põd⁹: vincit̃ eĩ
numer⁹ magnitudĩe. Ligna ꝙ lapides p̃pa
raui ad vniuersa impẽdia. Habes q̃ plu
mos artifices. latomos. ꝙ cemẽtarios. arti
ficesq; lignoꝝ ꝙ oĩm artiũ. ad faciendũ op⁹
prudẽtissios. ĩ auroꝝ argẽto. ereꝝ ferro cu
ius nõ ẽ numer⁹. Surge igit̃ ꝙ fac: ꝙ erit
dñs tecũ. Precepit q̃ dõ cunctis p̃ncipibꝫ
isrl'. vt adiuuarẽt salomonẽ filiũ suũ cer
nitis inquiẽs q̃ dñs deus vr̃ vobiscũ sit. et
dederit vobis requiẽ p̃ circuitũ. ꝙ tradide
rit oẽs ĩimicos vr̃os ĩ man⁹ vr̃as: ꝙ subie
cta sit terra coꝝ dño ꝙ coꝝ pplo ei⁹. Pre
bete igr̃ cordꝫ vr̃a ꝙ aias vr̃as ꝙ q̃ratis do
minũ deũ vr̃m: ꝙ psurgite ꝙ edificate san
ctuariũ dño deo vr̃o: vt ĩtroducat̃ archa
federis dñi ꝙ vasa dño ꝑsecrata in domum
que edificat̃ nomĩ dñi. ¶ Ca. XXIII.

Igitur David senex et
plen⁹ dieꝝ regẽ ꝑstituit salomonẽ
filiũ suuꝫ sup isrl': ꝙ ꝯgregauit o
mnes p̃ncipes isrl' et sacerdotes atq; leui
tas. Numeratiq; sũt leuite a vigĩti ãnis ꝙ
sup̃. ꝙ iuẽta sũt trigĩtaocto milia virorũ.
ex his electi sũt ꝙ distributi ĩ mĩsteriũ do
mus dñi vigĩtiquatuor milia: p̃positoꝝ at̃
ꝙ iudicuꝫ sex milia. Porro quatuor milia
ianitores ꝙ totidẽ psaltes canẽtes dño ĩ or
ganis. q̃ fecerat ad canẽduꝫ: ꝙ distribuit e
os dõ p vices filioꝝ leui gerson videlz ꝙ ca
ath ꝙ merari. Filij gerson. leedan ꝙ semei
Filij leedan p̃ncipes. iehihel ꝙ zethan ꝙ io
hel tres. Filij semei. salomith ꝙ ozihel ꝙ a
ran tres. Isti p̃ncipes familiaruꝫ leedan.
porro filij semei. leeth ꝙ ziza ꝙ ÿaus ꝙ ba
ria. Isti filij semei quatuor. Erat at̃ leeth
por ziza secũd⁹. Porro ÿaus ꝙ baria ñ ha
buerũt plurimos filios: ꝙ iccirco ĩ vna fa
milia vnaq; domo ꝯputati sũt. Filij caath
amrã. aaron ꝙ moyses. Sepatusq; ẽ aarõ
vt mĩstraret in sãcta sãctoꝝ. ipeꝫ filij eius
ĩ sempiternũ ꝙ adoleret incensũ dño ym ri
tũ suũ: ac benedicẽt nomĩ ei⁹ in ppetuuꝫ.
Moysi q̃ hois dei filij ãnumerati sũt ĩ tri
bu leui. Filij moysi. gerson ꝙ eliezer. Filij
gerson. sububel p̃mus. Fuerũt aũt filij eli
ezer roboia prim⁹: ꝙ nõ erãt eliezer filij a
lij. Porro filij roboia multiplicati sũt ni
mis. Filij ysaar salomith p̃mus. Filij he
bron ieriahu p̃mus. amarias secũdus. ia
zihel tertí⁹. ihecmaan quart⁹. Filij ozihel
micha prim⁹. iesia secũdus. Filij merari.
mooli et musi. Filij molij. eleazar et cis.
Mortuus ẽ aũt eleazar. ꝙ nõ habuit filios
sz filias: acceperũtq; eas filij cis fres eaꝝ
Filij musi. mooli ꝙ eder et ierimuth tres.
Hi filij leui in cognatiõibꝫ ꝙ familijs suis:
principes p vices ꝙ numeꝝ capitũ singu
loꝝ. q̃ faciebãt opa ministerij dom⁹ dñi a
vigĩnti annis ꝙ supra. Dixit em̃ dauid. Re
quiẽ dedit dominus de⁹ isrl' populo suo. et
habitatiõnẽ hierl'm vsq; in eternũ: nec erit
offitij leuitaꝝ vt vltra portet̃ tabernacu
lũ et omnia vasa eius ad ministrandum.
iuxta p̃cepta q̃ dauid nouissima supputa
bit̃ nũer⁹ filioꝝ leui. a vigĩti ãnis ꝙ sup̃: ꝙ

erãt ſub manu filioꝝ aarõ.i cultũ domus dñi in veſtibul'q in exedris.et i loco puri-
ficatõis q i ſãctuario q i vniuerſis opibus miſterij tẽpli dñi. Sacerdotes aũt ſup pa-
nes ꝓpoſitõis q ad ſimile ſacrificiũ.ad laga na q azima.q ſartaginẽ.q ad torrenduz: et ſup omne pond⁹ atqꝫ menſurã. Leuite vo vt ſtẽt mane ad cõfitendũ q canendũ dño: ſimiliterqꝫ ad veſpaz tã i oblatõz olocauſto rũ dñi q̃ i ſabbatis q kalẽdis q ſolẽnitati-
bus reliqs.iuxta numeruz et ceremonias vniuſcuiuſqꝫ rei iugit coꝝã dño:q cuſtodi ant obſeruatões tabnacli federis.q ritũ ſan ctuarij.q obſeruatõz filioꝝ aaron fr̃m ſuo-
rũ vt miſtrẽt i domo dñi. Ca.XXIIII.

Porro filijs Aaron he ptitões erãt. Filij aaron nadab et abiu et eleazar et ythamar. Mor-
tui ſũt aũt nadab et abiu antꝫ patrẽ ſuũ abſqꝫ liberis:ſacerdotioqꝫ functus eſt elea zar et ythamar. Et diuiſit eos dd.id eſt ſa doch de filijs eleazari q abimelech de filijs ythamar ſm vices ſuas et miniſteriuz.in-
uentiqꝫ ſũt mlti plures filij eleazar i pnci-
pibus viris.q̃ filij ythamar. Diuiſit autez eis hoc eſt filijs Eleazar principes per fa-
milias ſedecim:q filijs ythamar per fami-
lias et domos ſuas octo. Porro diuiſit vt ſqꝫ inter ſe et familias ſortibo. Erant enim principes ſãctuarij q principes domus dei tã d filijs eleazar q̃ de filijs ythamar. De-
ſcripſit eos ſemeias fili⁹ nathanahel ſcri-
ba leuites.coꝝã rege q principibo q ſadoch ſacerdote q abimelech filio abiathar:pnci
pibo qꝫ familiaꝝ ſacerdotaliũ et leuitica
vnã domũ q̃ ceteris perat eleazar.et alte-
rã domũ q̃ ſub ſe habebat ceteros ytamar Exiuit aũ ſors prima ioiarib.ſecũda iedeie tertia harim.q̃rta ſeorim.quita melchia. ſexta mãmaz.ſeptĩa accbos. octaua abia nona iheuſu.decima ſechenia.vndecĩa eli-
aſib.duodecima iacim.tredecima hoppba. decimaq̃rta iſbaal. decimaq̃nta belga.de-
cimaſexta emmer. decimaſeptima ezir.de-
cimaoctaua ahepſes. decimanona phece-
ia. viceſima iechezel. viceſimaꝑma iachin viceſimaſecũda gamul. viceſimatertia da laiam. viceſimaquarta mazian. Hi vices eoꝝ ſm miſteria ſua vt ingrediant̃ domũ dei.et iuxta ritũ ſuuz ſub manu aarõ pr̃is eoꝝ:ſicut pcepat dñs de⁹ iſrl'. Porro filio-

rũ leui q̃ reliq̃ fuerãt d filijs amram.erat ſubahel:q de filijs ſubahel iedeia. De filijs qꝫ roboie princeps ieſias. Iſaazis vo filius ſalemoth:filiuſqꝫ ſalemoth ianadiath fili-
uſqꝫ ei⁹ ierimau ꝑm⁹. amazias ſecũdus.ia-
zibel tertiꝰ.iechmoã q̃rt⁹. Filiꝰ oziel mi-
cha: fili⁹ micha ſam̃r. fr̃ miche ieſia: fili-
uſqꝫ ieſie zacharias. Filij merari mooli.q muſi. fili⁹ ioſiau. bemion filios qꝫ merari oziau:q ſeom q zachur q hebri. Porro mo oli fili⁹ eleazar:q̃ nõ habebat liberos. filius vero Cis iheromhel. Filij muſi mooli. eder et iherimoth. Iſti filij leui ſm domos familiarum ſuaꝝ. Miſerunteqꝫ q ipſi ſortes ꝫ fres ſuos.filios aarõ coꝝã dd r̃ge.et ſa-
doch q abimelech q pncipibo familiaꝝ ſacer dotaliũ q leuiticaꝝ:taz maiores q̃ mĩores oẽs ſors eq̃liter diuidebat. Capi.XXV.

Eitur Dauid et magi ſtratus exercit⁹ ſegregauerũt i mi niſteriuz filios aſaph. et hemã.et ydithun:q̃ꝓphetarẽt in citharis.et pſalte
riis et cimbalis. ſm numerũ ſuũ dedicato ſibi offitio fuiẽtes. De filijs aſaph zachur q ioſeph et nathania et aſarela:filij aſaph ſub manu aſaph ꝓphetantes iuxta regem: Porro ydithun.godolias ſori ieſeias et ſa baias q mathathias.ſex ſub manu patris ſui ydithun:q̃ i cithara ꝓphetabat ſup con fitẽtes et laudantes dñm. Hemã quoqꝫ fi-
lij hemã bocciau.mathãia. oziel.ſubuel q ierimoth.anania.anani.eliatha. gadel-
thi q romethiezer.q ieſbaccaſi.mellothi.o-
thir.mazioth. Omnes iſti filij heman vidẽ tes regis in ſermonibo dei vt exaltaret cor nu. Dedit qꝫ deus hemã filios quatuordecĩ et filias tres. Vniuerſi ſub manu pr̃is ſui ad cantandũ in templo dñi diſtributi erãt in cimbalis q pſalteriijs q citharis. i mini-
ſteria domus dñi iuxta regem:aſaph vide licet et ydithũ et heman. Fuit aũt nume-
rus eoꝝ cũ fratribus ſuis qui erudiebant canticum dñi cuncti doctores ducẽti octo-
gĩtaocto. Miſerũtqꝫ ſortes p vices ſuas.ex equo tã maior q̃ minor:doct⁹ piter et ĩdo ctus. Egreſſaqꝫ ẽ ſors prima ioſeph q erat de aſaph:ſecunda godolie.ipi q filijs eius et fratribo ei⁹ duodeciz. tertia zachur filijs et fratribus eius duodecim:quarta yſari. filijs et fratribus eius duodecĩ:quita:na-
thanie filijs eius et fr̃ibo ei⁹ duodecĩ:ſexta

boccicau filijs ⁊ frib⁹ ei⁹ duodecī: septima israbela filijs et frib⁹ eius duodecī: octaua ysaie filijs ⁊ frib⁹ eius duodecī: nona mathanie filijs ⁊ fratrib⁹ ei⁹ duodecī: decima semeie filijs et fratrib⁹ ei⁹ duodecī: undecima esrahel filijs et fratrib⁹ eius duodecī: duodecima asabie filijs et fratrib⁹ ei⁹ duodecī: tertiadecia subahel filijs et fratribus eius duodecī: quartadecia mathacie filijs et frib⁹ ei⁹ duodecī: qntadecia hieremoth filijs et frib⁹ ei⁹ duodecī: sextadecima ananie filijs et fratrib⁹ eius duodecim: septia decima iesbocase filijs et fratribus ei⁹ duodecim: octauadecima annani filijs et frib⁹ ei⁹ duodecī: nonadecia mellothi filijs ⁊ fribus ei⁹ duodeciz: vicesima eliatha filijs et frib⁹ ei⁹ duodecī: vicesimaꝑma othir filijs et frib⁹ eius duodecī: vicesimasc̄a goddolathi filijs et frib⁹ ei⁹ duodecim: vicesimatercia maziuth filijs et fratrib⁹ ei⁹ duodecim: vicesimaquarta romana thiezer filijs et fratrib⁹ eius duodecim. ¶ Ca. XXVI.

Visiones aũt ianitoꝝ de choritis meselleia fili⁹ chore: de filijs asaph filij meselleмie. zacharias ꝑmogenit⁹ edibel sc̄us. zabadias tertⁱ⁹. nathanael q̄rt⁹. abilā qnt⁹. iohannan sextus. helioenai septim⁹. Filij aũt obededō. semeias ꝑmogenit⁹. iozabab sc̄us. Joaha tertⁱ⁹. sachar q̄rt⁹. nathanael quītus amihel sext⁹. ysachar septimus. phollathi octauus: qꝝ bñdixit illi dñs. Semeie autē filio ei⁹ nati sũt filij ꝑfecti familiaꝝ suaꝝ erāt em̄ viri fortissī. Filij g̃ semeie othni ⁊ raphabel. et obediel zabad et frēs eius viri fortissimi: heliu qꝫ et samathias. Oēs hi de filijs obededom ipi et filij ⁊ frēs eoꝝ fortissimi ad mīstrāduz seragitaduo de obededom. Porro meselleмie filij ⁊ frēs eorū robustissimi decē et octo. De hosa aũt id ē de filijs merari semri ꝑnceps. Non em̄ habuerat ꝑmogenitū: ⁊ iccirco posuerat euz pr̄ ei⁹ in principez. Melchias sc̄us. tabelias tertⁱ⁹. zacharias q̄rt⁹. Oēs hi filij ⁊ fratres hosa tredecī. Hi diuisi sũt in ianitoēs vt semp ꝑncipes custodiaruz sicut et frēs eoꝝ mīstrarēt in domo domini. Misse sunt g̃ sortes ex eq̄. et paruis ⁊ magnis p familias suas in vnāquāqꝫ portaꝝ. Cecidit ergo sors orientalis selemie. Porro zacharie filio ei⁹ viro prudētissimo et erudito. sortiꝫ obtigit plaga septētrionalis. Obededom vero ⁊ filijs eius ad austꝝ in q̃ ꝑte domus erat seniorum ꝓciliuz: sephphima et hosa ad occidentem iuxta portam que ducit ad viā ascensionis: custodia ꝓtra custodiam. Ad orientē vero leuitē sex et ad aquilonē quatuor p diem. atqꝫ ad meridiē similit̄er in die quatuor. et vbi erat ꝓciliū bini ⁊ bini. In cellulis q̃ ianitoꝝ. ad occidentez q̃tuor in via: biniqꝫ p cellulas. Hec sunt diuisiones ianitoꝝ filioꝝ chore et merari. porro achias erat sup thesauros domus dñi. ⁊ vasa sc̄oꝝ. Filij q̃ leedan filij gersonni. De leedan ꝑncipes familiarum. leedan et gersonni iehieli: filij iehiheli zathā ⁊ iohel fratres ei⁹ sup thesauros domus dñi amramitis et ysaaritis et hebronitis et iezibelitis. Subahel autē fili⁹ Gerson. filij moysi ꝓpositus thesauris: frater q̃ ei⁹ eliezer cuius filius raabia. ⁊ hui⁹ fili⁹ ysaias. ⁊ hui⁹ fili⁹ iorā. h⁹ q̃ fili⁹ zechri. ⁊ h⁹ fili⁹ selemith Ipe selemith et fratres ei⁹ sup thesauros sanctoꝝ. q̃ sanctificauit Dauid rex et pr̄icipes familiaꝝ ⁊ tribuni et cēturiones et duces exercit⁹. de bellis et manubijs plioꝝ. q̃ ꝓsecrauerāt ad īstauratōz. et supelle ctilē tēpli dñi. Hec aũt vniuersa sanctificauit Samuel vidēs ⁊ saul fili⁹ Cis. ⁊ abner fili⁹ ner. et ioab fili⁹ saruie: omnesqꝫ sanctificauerant ea p manū salemith et fratrez eius. ysaaritis vero ꝑat chonemias et filij ei⁹ ad opa forinsec⁹ sup israꝫ. ad docēduz ⁊ iudicādū eos. Porro de hebronitis asabias ⁊ fratres ei⁹ viri fortissimi milleseptī gēti ꝑant israheli. trāsiordanē ꝫ occidentez in cūctis opibus dñi. et in ministeriuz regis. Hebronitaꝝ aũt princeps fuit herias ꝑm familias et cognatōnes eoꝝ. Quadragesimo anno regni Dauid recēsiti sũt et inuenti sunt viri fortissimi in gazer galaad: fratresqꝫ eius robustioris etatis duo milia septingēti principes familiaꝝ. Prepposuit aī eos Dauid rex rubenitis ⁊ gaditis. et dimidie tribui manasse: in oē ministerium dei et regis. ¶ Capi. XXVII.

Filij aũt israhel ꝑm numerum suū ꝑncipes familiaꝝ. ⁊ tribuni ⁊ cēturiões ⁊ ꝑfectī q̃ mīstrabāt regi iuxta t̄mas suas. ingrediētes ⁊ egrediētes p singl'os mēses ī āno. xxiiij. milibꝫ singli ꝑerāt. ꝑme t̄me ī ꝑmo mēse isboā ꝑerat

fili⁹ zabdibel: et sub eo vigintiq̃tuor milia
De filijs phares: pnceps cũctor pncipũ i
exercitu mẽse pmo. Secõi mensis habebat
turmã dux acboites q p⁹se alt noie mach-
celloth: q̃ regebat ptez exercit⁹ vigintiqua-
tuor miliũ. Dux q̃z turme ctie i mẽse ter-
tio erat banaias fili⁹ ioiade sacerdos: q in
diuisiõe sua vigintiq̃tuor milia. ipe ẽ banai
as fortissimus iter trigita: et sup triginta
Preerat at turme ipius amizabach filius
eius. Quart⁹ mẽse quarto asahel fr̃ ioab q
zabedias fili⁹ ei⁹ post eum: et i turma eius
vigintiquatuor milia. Quit⁹ mẽse qnto pn̄
ceps samaoth iezeritꝫ et i turma ei⁹ vigi
tiq̃tuor milia. Sext⁹ mẽse sexto hiraz fili⁹
acces thecuites: et i turma ei⁹ vigintiq̃tuor
milia. Septim⁹ mẽse septimo belles phal-
lonites de filijs ephraim: et i turma ei⁹ vi-
gintiq̃tuor milia. Octau⁹ mẽse octauo sobo
chai iasathites ō stirpe zarai: et i ẽma ei⁹
vigintiquatuor milia. Non⁹ mẽse nono abi
ezer anathotites de stirpe iemmi: q i ẽma
ei⁹ vigintiq̃tuor milia. Decim⁹ mẽse decimo
marai et ipe nethophatites ō stirpe zarai
q i ẽma ei⁹ vigintiq̃tuor milia. Undecimus
mẽse undecio banaas pharathonites de fi
lijs ephraī: et i ẽma ei⁹ vigintiq̃tuor milia.
Duodecim⁹ mẽse duodecio hoaldai. netho
phatites de stirpe gothoniel: q i ẽma eius
vigintiq̃tuor milia. Porro tribub ꝑerat in
isrl. rubenitis. dux eliezer filius zechri: sy
meonitis: dux saphacias fili⁹ macha. Leui-
tis: asabias filius chamiel. aaronitis. sa-
doch. Judaitis. heliu frat dō. ysacharitis
amri fili⁹ michael: zabulonitis. ieſmaias fi
li⁹ abdie: neptalitibo. hierimoth fili⁹ oziel
filij ephraiz osee fili⁹ ozaziu. Dimidie tri-
bui manasse. iobel fili⁹ phadaie. Et dimi-
die tribui manasse i galaad iaddo fili⁹ za-
charie: beniamī at iasihel fili⁹ abner: dan
bo ezribel fili⁹ ieroaz. Hi pncipes filiorũz
isrl. Noluit at Dauid numerare eos a vi-
gīti annis inferius: qz dixerat dñs vt mul
tiplicaret isrl q̃si stellas celi. Joab fili⁹ saz-
uie cepat numerare nec ꝑpleuit qz sup hoc
ira dei irruerat in isrl: et iccirco numerus
eoꝝ qui fuerant recensiti non ẽ relatus in
fastos regis dauid. Sup thesauros autez
regis fuit azimoth fili⁹ adihel: his autem
thesaurꝭ qui erant in vrbibo et i vicis q in
turribo psidebat ionathā fili⁹ ozie. Operi

aũt rustico q agricolis qui exercebant ter
rã ꝑerat ezri fili⁹ chelub: vinearũq̃ cultor-
ibo semeias romathites: cellr at vinarijs
zabdias aphonites. Nã sup olineta et fi-
ceta que erãt in cãpestribo balanan gede-
rites: sup apothecas at olei ioas. Porro
armẽtis que pascebant in sarona ꝑposit⁹
fuit serbrai saronites: et sup boues in val
libo saphat fili⁹ addi. sup camelos ōo obil
ismahelites: et sup azinos iudas merona-
tites: sup oues q̃z iaziz agarен⁹. Omnes hi
pncipes substãtie regis Dauid. Jonathã
patruus dō psiliarius vir potẽs et prudẽs
et litteratus: ipe et iahihel fili⁹ achamoni
erant cũ filijs regis. Achitophel etiã psili
arius regis: q chusi arathites amic⁹ regis
Post achitophel fuit Joiada fili⁹ banarie
et abiathar. Pncipes at exercitus regis
erat Joab. Capitulum .XXVIII.

Onuocauit igitur Da-
uid oẽs pncipes isrl. duces tribu-
uz et ꝑpositos turmaꝝ. q ministra
bãt regi: tribunos q̃z q cẽturiones q q̃ pre
erãt substãtie et possessionibo r̃gis filiosq̃
suos cum eunuchis et potẽtes et robustis-
simos q̃sq̃ i exercitu ihrlm. Cũq̃ surrexis
set rex et stetisset: ait. Audite me fratres
mei q ꝑ⁹s me⁹. Cogitaui vt edificarẽ do-
mũ i q̃ reqescẽt archa federis dñi q scabel-
lũ pedũ dñi dei nr̃i: q ad edificandũ oĩa p̃
parauī. Deꝰ aũt dixit mihi. Nõ edificabis
domũ nomī meo. eo q̃ sis vir bellator q sã-
guinẽ fuderis: sz et elegit dñs de⁹ isrl me ō
vniuersa domo pr̃is mei: vt essẽ rex super
isrl i sempiternũ. De iuda em̃ elegit pnci-
pes. Porro ō domo iuda domũ pr̃is mei q
de filijs pr̃is mei placuit ei vt me eligeret
regẽ sup cũctũ isrl: sz et de filijs meis: fili-
os em̃ mihi multos dedit dñs: elegit Salo
monẽ filiũ meuz vt sederet i throno regni
dñi sup isrl: dixitq̃ mihi. Salomõ fili⁹ tu
us edificabit domũ meã q atria mea. ipm
em̃ elegi mihi i filiũ. et ego ero ei in pr̃em
et firmabo regnũ ei⁹ vsq̃ ietternũ: si ꝑseue
rauerit facere pcepta mea et iudicia sicut
et hodie. Nunc g̃ coram vniuerso cetu isrl
audiente deo nostro custodite et perquiri-
te cuncta mãdata domini dei nostri vt pos
sideatis terrã bonã: et relinquatis eam fi-
lijs vr̃is post vos vsq̃ i sẽpiternũ. Tu aũt
Salomon fili mi scito deum patris tui: et

de dauit et sanguinem fuderis

fui ei corde pfecto et aīo voluntario. Oīa
eī corda scrutat dñs: et vniuersas mētiuz
cogitatões intelligit. Si quesieris eū iue-
nies. si at derelīqris euz piciet te inetернū
Nūc g̃ qz elegit te dñs vt edificares domū
sāctuarij: pforta re q pfice. Dedit aūt Da-
uid salomoni filio suo descriptōz porticus
et tēpli et cellarioz et cenaculi et cubicu-
loz ī abditis et dom⁹ ppiciatōis. necnon et
oīm q̄ cogitauerat atrioz et exedraz per
circuitū ī thesauros dom⁹ dñi q in thesau-
ros sanctoz: diuisionūqz sacerdotaliū q le
uiticaz oīa opa dom⁹ dñi et ī vniuersa va
sa ministerij tēpli dñi: auz in pondere per
singula vasa ministerij: argēti q̄z pond⁹ p
vasoz et opuz diuersitate sz et ad candela
bra aurea et ad lucernas eoz. auz p men-
sura vniuscuiusqz cādelabri et lucernaruz
similiter et in cādelabris argenteis et ī lu-
cernis eoz p diuersitate mensure. pondus
argēti tradidit. Auz q̄z dedit ī mensā ppo-
sitōis p diuersitate mēsure: similiť q argen
tū ī alias mēsas argēteas. Ad fuscinulas
q̄z q fialas et thuribula ex auro purissimo
et leūculos aureos p q̄litate mēsure pōd⁹
distribuit. in leūculū et leuncl'm sil'r q ī le
ones argēteos diuersū argēti pond⁹ sepa-
rauit. Altari aī in quo adolebaī incensuz
auz purissimū dedit: et vt ex ipo fieret si-
militudo q̄drige cherubin extēdentiū alas
et velātiuz archā federis dñi. Oīa inqt ve
nerūt scripta māu dñi ad me: vt intellige
rē vniuersa opa exēplaris. Dixit q̄z dauid
salomoni filio suo. Viriliter age q pforta-
re et fac: ne timeas et ne paueas. Dñs em̄
de⁹ me⁹ tecū erit: et nō dimittet te nec dere
linquet donec pficias oīe op⁹ mīsterij do
mus dñi. Ecce diuisiones sacerdotuz et le-
uitaz ī oē mīsteriū dom⁹ dñi assistunt tibi
et pati sūt: et nouerūt tā pncipes q̄z pl'us
facere oīa pcepta tua. Capi. XXIX.

LOcutusqz ē Dauid rex
ad oēz eccl'iaz. Salomonē filium
meū vnū elegit dñs adhuc puerū
et tenellū. Op⁹ ei grāde ē: neqz em̄ hoī ppa
raī hītatio: sz deo. Ego ei totis viribz me-
is pparaui impēsas dom⁹ dñi dei mei: auz
ad vasa aurea et argentuz ī argētea. es in
enea. ferrū ī ferrea. ligna ad lignea. lapi-
des onichinos et q̄si stibinos et diuersoruz
coloz oēmqz pciosū lapidē q marmor pa-
riū habundātissime: et sup hec q̄ obtuli in
domū dei mei. de peculio meo auz q argen
tū do ī tēplū dei mei: exceptis his q̄ ppa-
ui ī edē sāctā tria milia talēta auri de au-
ro ophir: et septē milia talēt̄oz argenti p-
batissi ad deaurādas pites tēpli: et vbicun
qz op⁹ ē auz ō auro: q vbicūqz op⁹ ē argen-
tū ō argēto. Opa fiēt p man⁹ artificuz q si
q̄s spōte offert ipleat manū suā hodie: et
offerat qō voluerit dño. Pollicitiť sī itaqz
pncipes familiaz et pceres tribuum isr'l.
tribuni q̄z q cēturiones et pncipes pncipū
possessionū regis: dederūtqz ī opa dom⁹ dñi
auri talenta q̄nqz milia et solidos decē mi-
lia argēti talēta decē milia et eris talenta
decē et octo milia: ferri q̄z cētuz milia ta-
lēt̄oz: et apō quēcūqz inuēti sūt lapides de
derūt ī thesauros dom⁹ dñi p manū iehibel
gersonitis. Letatusqz ē ppl's cuz vota spon
te pmittēret: qz corde toto offerebāt ea do
mino. Vnde q dō rex letat⁹ ē gaudio magō: et
bñdixit dño coram vniuersa multitudine et
ait. Bñdict⁹ es dñe de⁹ isr'l pr̄is nr̄i ab eter-
no in etернū. Tua ē dñe magnificētia q po
tētia q gl'ia atqz victoria: q tibi laus. Cun-
cta ei q̄ in celo sī q ī terra: tua sūt. Tuum
dñe regnuz: et tu es sup oēs pncipes. Tue
diuitie: q tua est gl'ia: tu dñaberis oīm. in
mānu tua vt⁹ q potētia: ī manu tua magni
tudo et impiū oīm. Nūc igiť de⁹ nr̄ cōfite-
mur tibi: q laudam⁹ nomē tuum inclitum
Quis ego et q̄s ppl's me⁹: vt possim⁹ hec ti
bi vniuersa pmittē: Tua sunt oīa: q q̄ de
mānu tua accepim⁹: dedim⁹ tibi. Peregrini
em̄ sum⁹ coraz te q aduene: sicut oēs pres
nr̄i. Dies nr̄i q̄si vmbra sup terrā et nulla
ē mora. Dñe de⁹ nr̄ oīs hec copia quā pa-
rauim⁹ vt edificarеť domū noī sācto tuo de
mānu tua ē: et tua sunt oīa. Scio de⁹ me⁹ q
pbes corda et simplicitatē diligas. vnde et
ego in simplicitate cordis mei letus obtuli
vniuersa hec: et ppl'm tuū q̄ hic repert⁹ est
vidi cū ingēti gaudio tibi offerre donaria
Dñe de⁹ abrahā q ysaac et isr'l pr̄m nr̄orū
custodi inetернū hāc volūtatē cordis eoz
et semp in veneratōez tui mēs ista pmane
at. Salomoni q̄z filio meo da cor pfectum
vt custodiat mādata tua q testimoīa tua
et ceremonias tuas et faciat vniuersa: et
edificet edez cuius impensas parauī. Pre-
cepit aī dauid vniuerse eccl'ie. Benedicite

domino deo nostro. Et benedixit oīs eccle
sia domīo deo patrū suoꝝ: et inclinauerūt
se et adorauerūt deum: ⁊ deinde regez. Im
molauerūtq; victimas domino: et obtule
rūt olocausta die sequenti thauros mille.
arietes mille. agnos mille cū libaminibus
suis. et vniuerso ritu abūdantissime ī oēz
isrl'. Et comederunt ⁊ biberunt coram dño
in die illo cum grandi leticia: et vnxerunt
secūdo Salomonem filium Dauid. Vnxe
rūt aūt euz domino in principē: et sadoch
in pontificē. Seditq; Salomō super soliū
domini in regē pro Dauid patre suo ⁊ cū-
ctis placuit: et paruit illi omnis isrl'. Sed
et vniuersi principes et potentes et cūcti
filij regis Dauid dederūt manū: et subiecti
fuerunt Salomoni regi. Magnificauit g̊
dominus Salomonem super omnem isrl'
et dedit illi gloriam regni qualem nullus
habuit ante eum rex isrl'. Igit̄ Dauid fili
us ÿsai regnauit super vniuersuz israel: ⁊
dies quibus regnauit super isrl' fuerunt q̄-
draginta anni. In hebron regnauit septē
annis et in ihrl'm annis trigintatribus: ⁊
mortuus est in senectute bona plenus die
rum. et diuitijs et gloria: et regnauit Sa-
lomon filius eius pro eo. Gesta autem re
gis priora et nouissima scripta sūt in libro
samuhelis videntis et in libro nathan ꝓphe
atq; in volumine gad videntis: vniuersiq;
regni eius et fortitudinis et temporū que
trāsierūt sub eo siue in israel. siue ī cūctis
regnis t̄raꝝ. Explicit liber ꝑalippo. p̄m⁹.

Incipit liber Paralippomenō secund⁹.

Capitulum primum.

Confortatus est g̊
Salomon filius
Dauid in regno suo: et do
minus erat cum eo et ma-
gnificauit eum in excelsuz
Precepitq; Salomō vniuersi israheli tri-
bunis et centurionibus et ducibus et iu-
dicibus omnis isrl' ⁊ principibus familia-
rum: et abijt cum vniuersa multitudine ī
excelsum gabaon. vbi erat tabernaculum
federis domini: quod fecit Moÿses famul⁹
dei in solitudine. Archam aūt dei adduxe-
rat Dauid de cariathiarim in locum quez
preparauerat ei: et vbi fixerat illi taber-
naculum: hoc est in ihrl'm. Altare q̄z ene-
um quod fabricatus fuerat beselehel fili⁹
vri filij vr ibi erat corā tabernacl'o dñi qd̄
⁊ req̄siuit Salomō et oīs ecclesia. Ascen-
ditq; Salomō ad altare eneū corā taber-
nacl'o federis dñi et obtulit in eo mille ho
stias. Ecce at̄ in ipsa nocte apparuit ei de⁹
dicēs. Postula qd̄ vis: vt dem tibi. Dixit-
q; Salomō deo. Tu fecisti cuz dd̄ p̄ri meo
misericordiaz magnā: ⁊ ꝯstituisti me regē
ꝑ eo. Nūc g̊ dñe de⁹. impleat̄ s̄mo tu⁹ quē
pollicit⁹es Dauid p̄ri meo. Tu em̄ me fe-
cisti r̄gē sup ꝓpl'm tuū multū: q̄ tāinnūera
bilis est q̄ puluis terre. Da mihi sapiētiā
et intelligentiaz: vt ingrediar et egrediar
corā populo tuo. Quis em̄ pt̄ hunc ꝓpl'm
tuū digne (q̄ tāgrandis ē) iudicare? Dixit
aūt de⁹ ad Salomonem. Quia hoc magis
placuit cordi tuo. ⁊ nō postulasti diuitias
⁊ substantiaz et gloriā: neq; aīas eoꝝ q̄ te
oderāt sed nec dies vite plurimos: petisti
aūt sapientiā: et scientiaz: vt iudicare pos
sis populū meū sup quē ꝯstitui te regē: sa-
piētia ⁊ sciētia data sūt tibi. Diuitias aūt
et substātiā et gloriā dabo tibi: ita vt nul
lus in regibus nec ante te nec post te fue-
rit similis tui. Venit g̊ Salomon ab excel
so gabaon in Hierusalē corā tabernaculo
federis: et regnauit sup isrl'. Cōgregauit-
q; sibi curr⁹ et eq̄tes: et facti sunt ei mille-
quadringenti currus et duodecī milia equi
tum: et cū fecit eos esse in vrbibus q̄drigā-
rū ⁊ cū rege in hierusalem. Prebuitq; rex
argentum et auꝝ in hierusalē quasi lapi-
des: et cedros quasi sicomoros q̄ nascunt̄
in campestribus multitudine magna. Ad
ducebant̄ autē ei equi de egipto de choa a
negociatoribꝫ regis: q̄ ibāt et emebāt pre-
cio quadrigā equoꝝ sexcentis argenteis ⁊
equū centumquinquaginta. Similiter de
vniuersis regnis cetheorū et a regibus si-
rie emptio celebrabatur. Capitulū. II.

Decreuit aūt Salomon
edificare domū nomini dñi: ⁊ pa-
latium sibi. Et numerauit septua-
ginta milia viroꝝ portantiuz humeris: ⁊
octogīta milia qui cederent lapides in mō-
tibus: prepositosq; eorum tria milia sexcē
tos. Misit q̄z ad hirā regem tÿri: dicēs. Si
cut egisti cum Dauid p̄re meo. ⁊ misisti ei
ligna cedrina vt edificaret sibi domū ī q̄ et

habitauit: sic fac mecū vt edificez domum
noī dñi dei mei ⁊ ꝓsecrē eā: ad adolēduz ī-
cēsuz corā illo et fumiganda aromata. et
ad ꝓpositōz panū sēpiternā. et ad olocau-
stomata mane et vespe. sabbatis q̄z et neo-
meniis. et solēnitatibꝫ dñi dei nr̄i in sempi
ternuz q̄ mādata sūt israheli. Dom⁹ eī quā
edificare cupio: magna ē. Magn⁹ ē eī dñs
de⁹ nr̄: sup oēs deos. Quis ergo poterit p-
ualē vt edificet ei dignā domū: Si eī celū
et celi celoꝝ cape eū nequeūt: q̄nt⁹ ego suz
vt possim edificare ei domum: Sz ad hoc
tm̄: vt adoleat incēsū corā illo. Mitte igit̄
mihi vir erudītū q̄ nouerit opari in auro
⁊ argēto. ere et ferro. purpura. coccino et
iacincto. ⁊ q̄ sciat sculpere celaturas: cum
his artificibus q̄s mecū habeo ī iudea et ī
ihrl̄m q̄s ꝓparauit dauid pr̄ me⁹. Sz ⁊ li
gna cedrina mitte mihi et arcēthina ⁊ pi
nea de libano. Scio em̄ q̄ tui nouerīt
cedē ligna de libano. Et erūt tui mei cū ser
uis tuis: vt parēt mihi ligna pluria. Do-
m⁹ em̄ quā cupio edificare: magna est ni-
mis ⁊ īclita. Preterea opariis q̄ cesuri sūt
ligna tuis tuis dabo ī cibaria tritici cho-
ros viginti milia: et ordei choros totidem
olei q̄z lata viginti milia. Dixit autē hyrā
rex tyri ꝑ litteras q̄s miserat salomōi. q̄a
dilexit dñs ꝑplm̄ suū: iccirco te regnare fe
cit sup eū. Et addidit dicēs. Benedict⁹ do-
min⁹ de⁹ isrl̄ q̄ fecit celū et terraz: qui dedit
Dauid regi filiū sapientē ⁊ eruditū ⁊ sēsa
tuz atz prudentē: vt edificaret domū dño.
et palaciū sibi. Misi q̄ tibi vir prudentē ⁊
scientissimū hirā pr̄ez meū filiuz mulieris
de filiabꝫ dan cui⁹ pr̄ fuit tyri⁹: q̄ nouerit
opari ī auro et argēto. ere et ferro et mar
more et lignis: ī purpura q̄z ⁊ iacīcto ⁊ bis
sino ⁊ coccino: ⁊ q̄ sciat celare oēz sculptu
rā et adinuenire prudēter q̄cūq̄z ī ope ne
cessariū ē: cum artificibꝫ tuis et cum arti-
ficibꝫ dñi mei Dauid pr̄is tui. Triticū q̄ ⁊
ordeū et oleū et vinū q̄ pollicit⁹ es dñe mi
mitte fuis tuis. Nos aūt cedem⁹ ligna de li-
bano q̄ necessaria habueris: ⁊ applicabi-
mus ea ratibꝫ ꝑ mare ī ioppe: tuuz aūt erit
transferre ea in ihrl̄m. Numerauit igit̄ sa
lomō omīs viros proselitos q̄ erāt in terra
isrl̄ p⁹ dinumeratōz quā dinumerauit pa-
ter ei⁹ et inuēti sunt cētum q̄nquagīta mi-
lia et tria milia sexcenti. Fecitq̄z ex eis se-

ptuagīta milia qui humeris onera porta-
rēt: et octogīta milia qui lapides de mon-
tibus cederēt: tria aūt milia ⁊ sexcentos p-
positos operi populi. Capitulum. III.

Et cepit salomon edifi-
care domū dñi ī ihrl̄m ī mōte mo
ria q̄ demōstrat⁹ fuerat dauid pa-
tri ei⁹ ī loco quē parauerat Dauid in area
ornan iebusei. Cepit aūt edificare mense se
cundo: āno quarto regni sui. Et hec sūt fū-
damīta q̄ iecit salomō vt edificaret domuz
dei. lōgitudīs. cubitos ī mēsura pma sexa-
gīta: latitudīs cubitos vigīti. Porticū vo
añ frontē q̄ extēdebat̄ ī longum. iuxta mē
surā latitudīs dom⁹: cubitoꝝ vigīti. Por-
ro altitudo cētum vigīti cubitoꝝ erat. Et
deaurauit eā intrinsec⁹ auro mundissimo
Domū q̄z maiorē texit tabulis ligneis abi
egnis: et laminas auri obrizi affixit ꝑ to-
tū. Sculpsitq̄z ī ea palmas: et q̄si cathenu
las seinuicē ꝯplectentes. Strauit q̄z pauī
mētum templi pciosissimo marmore deco
re multo. Porro aur erat ꝓbatissimuz. de
cuius laminis texit domū ⁊ trabes eius et
postes et parietes et ostia: et celauit cheru
bin in parietibꝫ. Fecit q̄z domuz sācti san
ctoꝝ: lōgitudinē iuxta latitudinē dom⁹ cu
bitoꝝ vigīti: et latitudinē similiter vigīnti
cubitoꝝ. Et laminis aureis texit eā q̄si ta-
lētis sexcētis: sz ⁊ clauos fecit aureos: ita
vt singli claui sicli q̄nquagenos appēde-
rēt. Cenacula q̄z texit auro. Fecit etiaz in
domo sācti sāctoꝝ cherubin duos ope sta
tuario: et texit eos auro. Ale cherubin vi
gīti cubitis extēdebant̄: ita vt una ala ha
beret cubitos q̄nq̄z ⁊ tāgeret parietē dom⁹
⁊ altera q̄nq̄z cubitos habēs: alā tangeret
alteri⁹ cherub. Similiter cherub alterius
ala. q̄nq̄z habebat cubitos: et tangebat pa
rietez: et ala ei⁹ altera q̄nq̄z cubitoꝝ alam
cherub alterius ꝓtingebat. Igit̄ ale utri-
usq̄z cherub expāse erāt: et extendebant̄ ꝑ
cubitos vigīti. Ipi aūt stabāt erectis pedi-
bus: et facies eoꝝ erant verse ad exterio-
rē domū. Fecit q̄z velū ex iacīcto. purpura
cocco et bisso: et intexuit ei cherubī. Añ
fores etiam templi duas colūnas: q̄ trigī
ta et quinq̄z cubitos habebāt altitudinis:
Porro capita eaꝝ quinq̄z cubitoꝝ: necnō
⁊ quasi cathenulas ī oracło: et superposu-
it eas capitibꝫ colūnaꝝ. Malogꝫnata etiaz

centũ: q̃ cathenul' interposuit. Ipsas q̃ꝫ colũnas posuit ĩ vestibulo templi: vnã a dextris ⁊ alterã a sinistris. Eam q̃ a dextris erat: vocauit iachin. et que ad leuã vocauit booꝫ. hoc est in robore. Capi. IIII.

Fecit quoqꝫ altare eneũ vigĩti cubitoꝝ lõgitudĩs ⁊ vigĩti cubitoꝝ latitudĩs ⁊ decẽ cubitorũ altitudĩs. Mare etiã eneũ fusile decẽ cubitoꝝ a labio vsꝫ ad labiũ: rotũdũ ꝑ circuitũ. Quĩqꝫ cubitos hẽbat altitudĩs: ⁊ funiculus trigĩta cubitoꝝ ãbiebat giꝝ ei⁹. Similitudo q̃ꝫ boũ erat subter illud. Et decez cubitis q̃daꝫ extrinsec⁹ celature: q̃si duobꝫ versibꝫ labiũ maris circuibãt. Boues at̃ erãt fusiles: et ip̃m mare sup̃ duodecim boues impositũ erat: quoꝝ tres respiciebãt ad aquilonẽ et alij tres ad occidentẽ. Porro alij tres ad meridiẽ: et tres q̃ reliq̃ erãt orientẽ: habẽtes mare suppositũ. Posteriora at̃ boum erant intrinsecus sub mari. Porro vastitas ei⁹ habebat mẽsuram palmi: ⁊ labiũ illi⁹ erat q̃si labiũ calicis vel repãdi lilij: capiebatqꝫ tria milia metretas Fecit q̃ꝫ conchas decẽ et posuit q̃nqꝫ a dextris et q̃nqꝫ a sinistris: vt lauarent in eis oĩa q̃ ĩ olocaustũ oblaturi erãt. Porro in mari sacerdotes lauabant̃. fecit at̃ et candelabra aurea decẽ ꝑm spẽm quaꝫ iusserat fieri: et posuit ea ĩ tẽplo q̃nqꝫ a dextris et q̃nqꝫ a sinistris. Necnõ et mẽsas decẽ ⁊ posuit eas ĩ tẽplo q̃nqꝫ a dextris et q̃nqꝫ a sinistris. Fialas q̃ꝫ aureas centũ. Fecit etiaꝫ atriũ sacerdotuꝫ et basilicã grandem: et ostia ĩ basilica q̃ texit ere. Porro mare posuit in latere dextro ꝯtra orientẽ ad meridiẽ. Fecit at̃ hiraꝫ lebetas ⁊ creagras ⁊ fialas. et ꝯpleuit oẽ opus regis ĩ domo dei. Hoc ẽ colũnas duas et epistilia. et capita et q̃si quedã reciacula: q̃ capita tegerẽt super epistilia. Malog̃nata q̃ꝫ q̃dragĩta ⁊ reciacula duo: ita vt bini ordĩes malog̃natoꝝ singulis reciaculis iũgerent̃. q̃ ꝓtegerẽt epistilia et capita colũnaꝝ. Bases etiaꝫ fecit. ⁊ cõchas q̃s supposuit basibꝫ: mare vnũ. boues q̃ꝫ duodecĩ sub mari et lebetas et creagras et fialas. Omnia vasa fecit salomoni hiraꝫ pater eius in domo dñi ex ere mũdissimo. In regione iordanis fudit ea rex in argillosa terra: inter sochot et saredatha. Erat at̃ multitudo vasoꝝ innumerabilis ita vt ignoraret̃ pond⁹ eris. Fecitqꝫ Salomõ om̃ia vasa domus dei: et altare aureum ⁊ mensas: ⁊ sup̃ eas panes ꝓpositõis. Candelabra q̃ꝫ cuꝫ lucernis suis vt lucerent ante oraculũ iuxta ritũ ex auro purissimo. et florentia quedã et lucernas. et forcipes aureos. Oĩa de auro mundissimo fcta st̃. Thimiamatheria q̃ꝫ ⁊ thuribula ⁊ phialas ⁊ mortariola. ex auro purissimo. Et ostia celauit tẽpli in tentorijs. id ẽ ĩ scta sanctoꝝ: et ostia templi forinsecus aurea. Sicqꝫ ꝯpletũ est om̃e opus qd̃ fecit Salomon in domo dñi. Capi. V.

Intulit igitur Salomõ oĩa q̃ vouerat dd̃ pr̃ su⁹. argentuꝫ et auꝝ: et vniuersa vasa posuit in thesauris dom⁹ dñi. P⁹ q̃ ꝯgregauit maiores natu isrl' et cũctos p̃ncipes tribuuꝫ. ⁊ capita familiaꝝ de filijs isrl' in hierl'm: vt adducerẽt archã federis dñi de ciuitate dd̃ q̃ e syon. Venert̃ itaqꝫ ad r̃gẽ oẽs viri isrl' ĩ die solẽni mẽsis septimi. Cunqꝫ venissent cũcti senioꝝ isrl'. portauerũt leuite archaꝫ ⁊ ĩtulert̃ eã. ⁊ oẽm paraturã tabernaculi. Porro vasa sct̃uarij q̃ erãt in tabernaculo portauert̃ sacerdotes cum leuitis. Rex at̃ Salomõ et vniuersus cet⁹ isrl'. ⁊ oẽs q̃ fuerũt ꝯgregati: añ archã ĩmolabãt arietes et boues absqꝫ vllo numero. Tãta eĩ erat ml'titudo victimaꝝ. Et ĩtulert̃ sacerdotes archã federis dñi ĩ locũ suũ. i. ad oracu ũ tẽpli in sct̃a sct̃orũ subter alas cherubin: ita vt cherubin expãderẽt alas suas super locũ ĩ q̃ posita erat archa: ⁊ ip̃aꝫ archam tegerẽt cũ vectibꝫ suis. Vectiũ at̃ q̃bꝫ portabat̃ archa. qꝛ paululũ lõgiores erãt capita parebãt añ oraculũ. Si v̄o q̃s paululum fuisset extrinsecus: eos videre nõ poterat. Fuit itaqꝫ archa ibi vsqꝫ ĩ p̃ntez diẽ Nihilqꝫ erat aliud ĩ archa nisi due tabule q̃s posuerat Moyses ĩ oreb: qñ legem dedit dñs filijs isrl' egrediẽtibꝫ ex egipto. Egressis at̃ sacerdotibꝫ de sãctuario. omẽs eĩ sacerdotes q̃ ibi potuerãt ĩueniri sãctificati sunt: nec adhuc in illo tempe vices ⁊ ministerioꝝ ordo inter eos diuisus erat. Tã leuite q̃ꝫ cãtores. id ẽ ⁊ q̃ sub asaph erãt: et q̃ sub hemã: et q̃ sub ydithũ. filij fr̃es eorum vestiti bissinis cimbalis et psalterijs et citharis. concrepabant stantes ad orientalem plagaꝫ altaris: et cum eis sacerdotes

centũuigintı canẽtes tub. Igr̃ cũctis pi
ꝙ tub ꝙ voce et cibalis ꝙ organis. ꝙ diuersi
generis musicoꝝ ꝓcinẽtibꝫ. ꝙ vocẽ i sublı
me tollẽtibꝫ. longe sonit⁹ audiebat: ita vt
cũ dn̄m laudare cepisset ꝙ dicẽ. ꝓfitemi do
mino qm̃ bonus: qm̃ inetternum miscordia
ei⁹ implere dom⁹ di nube: ne possẽt sacer
dotes stare ꝙ mı̃strare ꝑpẽ caliginẽ. Cõple
uerat em̃ gl̃ia dn̄i domum dei. Capi. VI.

TVnc salomon ait Do
mın⁹ pollicit⁹ẽ vt hı̃taret ı̃ calıgi
ne: ego aũ edificaui domũ noı̃ ei⁹.
vt hı̃taret ibi ı̃ ꝑpetuũ. Et ꝙuertit rex fa
cıẽ suã: ꝙ benedixit vniuerse mltitudı̃ ısrl̃
Nã oıs ẽba stabat ı̃tẽta ꝙ ait. Bñdict⁹ dn̄s
de⁹ ısrl̃: q̃ qd̃ locut⁹ẽ dd̃ pr̃ı meo. ope ꝙple
uit dicẽs. A die q̃ eduxi ꝑplm meũ de terra
egipti. ñ elegi cıtatẽ d̃ cũctis ẽbubꝫ ısrl̃ vt
edificaret ẽ in ea dom⁹ nomı̃ meo neqꝫ elegi
quẽq̃ alıũ vir̃ vt eẽt dux in ꝑplo meo ısrl̃:
ſz elegi ihrlm vt sit nomẽ meũ ın ea ꝙ ele
gı dauid vt ꝓstituerẽ euz sup ꝑplm meum
ısrl̃. Cũqꝫ fuisset volũtatis dd̃ pr̃ıs mei vt
edificaret domũ noı̃ dn̄ı dei ısrl̃: dixit dn̄s
ad eũ. Quia hec fuit volũtas tua vt edifi
cares domũ noı̃ meo: bñ q̃dẽ feciſti huius
cemõi habẽ volũtatẽ: ſz ñ tu edificab mihi
domuz. Sed rũtñ fili⁹ tu⁹ q̃ egredıe de lum
bis tuis: ipe edificabit domũ noı̃ meo. Cõ
pleuit g̃ dn̄s ꝟmonẽ suũ quẽ locut⁹ fuerat
ꝙ ego surrexi ꝑ dd̃ pr̃e meo ꝙ sedi sup thro
nũ ısrl̃ sic locut⁹ẽ dn̄s: et edificaui domuz
noı̃ dn̄ı dei ısrl̃. ꝙ posui ı̃ ea archã ı̃ q̃ ẽ pa
ctuz dn̄ı qd̃ pepigit cũ filıjs ısrl̃. Stetit g̃
corã altare dn̄ı ex aduerso vniuerse mltı
tudinis ısrl̃: ꝙ extendit man⁹ suas. Dixꝫdez
fecerat salomõ basim eneã ꝙ posuerat eã ı̃
medio basılice: bñtezꝫ q̃nqꝫ cubitos lõgitu
dıs ꝙ q̃nqꝫ latitudı̃s ꝙ tres cubitos altitu
dıs. Stetitqꝫ sup eã: ꝙ deinceps flexis ge
nubꝫ ꝫ vniuersã mltitudinẽ ısrl̃ et palmis
ı̃ celũ leuatis ait. Dn̄e de⁹ ısrl̃ nõ ẽ sılis tui
de⁹ ı̃ celo ꝙ ı̃ tra. q̃ custodis pactũ ꝙ mıserı
cordıã cuz ꝟuis tuis. q̃ ambulãt corã te in
toto corde suo: q̃ ꝑstitisti ꝟuo tuo dd̃ patrı
meo quecunqꝫ locut⁹ fueras ei: et q̃ ore p
miseras: ope ꝙplesti. sicut ꝙ pn̄s tempus p
bat. Nũc g̃ dn̄e de⁹ ısrl̃ imple ꝟuo tuo pr̃ı
meo Dauid quecũqꝫ locut⁹ es dicẽs. Nõ de
ficiet ex te vir coram me q̃ sedeat sup thro
nũ ısrl̃ ꝙ ita tñ si custodierit filij tui vias
meas. ꝙ ãbulauerint ı̃ lege mea: sicut et tu
ambulasti corã me. Et nũc dn̄e de⁹ ısrl̃ fir
metꝫ ꝟmo tu⁹: quẽ locut⁹ es seruo tuo dd̃.
Ergo ne credıbile ẽ vt hı̃tet de⁹ cum hoıbꝫ
sup terrã? Si celũ ꝙ celı celoꝝ nõ te capi
unt: q̃ntomagis dom⁹ ista quaz edificaui?
Sz ad hoc tm̃ facta ẽ. vt ꝛespicias oꝛoem
ꝟui tui. ꝙ obsecratõez ei⁹ dn̄e de⁹ me⁹: audi
as ꝙ ꝑces q̃s fũdit famul⁹ tu⁹ coram te: vt
apias oc̃los tuos sup domũ ıstam diebꝫ ac
noctibꝫ. sup locuz in q̃ pollicit⁹ es vt ınuo
carẽt nomẽ tuũ ꝙ exaudires oꝛatõnẽ quã
ꝟuus tu⁹ oꝛat ı̃ eo: ꝙ exaudias ꝑces famulı
tui et ꝑplı tui ısrl̃. Quicũqꝫ oꝛauerit in lo
co ısto: exaudi de habıtaculo tuo. ı. de cel̃.
ꝙ ꝓpiciare. Si peccauerit q̃spiã ın ꝓximum
suum ꝙ iurare ꝫ eũ ꝑat⁹ venerit. seqꝫ male
dictõ ꝓstrinxerit coraz altarı ın domo ısta
tu audies de celo. ꝙ facies ıudiciũ ꝟuoꝝ tu
oꝝ: ita vt reddas ınıq̃ vıã suã ı̃ caput ꝓ
prıũ: ꝙ vlciscaris ıustũ retribuẽs ei ꝟm ıu
stıciã suã. Si supat⁹ fuerit ꝑplus tuus ısrl̃
ab ınimicis. peccabũt eı̃ tibi. et ꝙuersi ege
rint penitentiaz. ꝙ obsecrauerit nomẽ tu
um. et fuerint dep̃cati ı̃ loco ısto tu exau
dies de celo et ꝓpiciare peccatꝫ ꝑplı tui ısrl̃
et reduc eos ın terrã quã dedisti eis et pr̃ı
bus eoꝝ. Sic clauso celo pluuia nõ fluxe
rit ꝓpter peccata ꝑplı tui. ꝙ deprecati te fue
rit ı̃ loco ısto et cõfessi noı̃ tuo. et ꝙuersi a
peccatis suis cum eos afflixeris exaudi de
celo dn̄e. et dimittꝫ pc̃a seruis tuis. ꝙ ꝑplı
tui ısrl̃: et doce eos vıã bonã. ꝑ quã ingre
diant: et da pluuiam tre quã dedisti ꝑplo
tuo ad possidendũ. Fames si orta fuerit ı̃
tra. ꝙ pestilentia. erugo ꝙ aurugo et locu
sta ꝙ bruc⁹. ꝙ hostes vastatis fgionibꝫ por
tas obsederit cıtatis. oıſqꝫ plaga ꝙ ı̃firmi
tas ꝑsserit: siqs de ꝑplo tuo ısrl̃ fuerit dep̃
cat⁹. ꝓgnoscẽs plagã et infirmitatẽ suã et
expãderit man⁹ suas ı̃ domo hac: tu exau
dies d̃ celo de sublımi scz habitaculo tuo ꝙ
ꝓpiciare: et redde vnicuiqꝫ ꝟm vias suas:
q̃s nosti eũ habere ı̃ corde suo. Tu em̃ sol⁹
nosti corda filioꝝ hoım: vt timeãt te ꝙ am
bulent ı̃ vijs tuis cũctis diebꝫ q̃bꝫ vıuunt
sup faciẽ terre quã dedisti pr̃ibꝫ nr̃is. Ex
tremuz q̃qꝫ q̃ nõ ẽ de ꝑplo tuo ısrl̃ si venerit
de tra lõginq̃ ꝑ nomẽ tuũ magnũ ꝙ ꝓter
manũ tuã robustã. et brachiũ tuũ extẽ
tuz, et adorauerit ın loco ısto: tu exaudies

de celo firmissimo habitaculo tuo.et faci-
es cūctaꝑ qbꝫ inuocauerit te ille ꝓegrin⁹
vt sciāt oēs ꝑpli terre nomē tuū.ꝙ timeāt
te sicut ꝑpls tuus isrl:ꝙ ꝓgnoscāt qꝝ nomē
tuū inuocatū ē sup domū hāc quaꝫ edifica
ui noi tuo. Si egressus fuēit ꝑpls tuus ad
bellū ꝯ aduersarios suos.ꝑ viaꝫ q̄ miseris
eos:adorabūt te ꝯ viam i qua ciuitas hec
ē quā elegisti.ꝙ dom⁹ quaꝫ edificaui nomi
tuo:vt exaudias de celo ꝓces eoꝝ et obse-
cratoꝫ et vlciscaris. Si aūt peccauerit ti-
bi.neqꝫ em̄ ē homo q̄ ñ peccet.et irat⁹ fue-
ris eis.et tradideris hostibꝫ.et captiuos du-
xerit eos i terrā lōgiquā vel certe q̄ iuxta
ē:ꝙ uersi i corde suo i ꝫra ad quam capti-
ui ducti fuerāt:egerit penitētiā.et deꝓcati
te fuerit i terra captiuitatis sue: dicētes.
peccauim⁹.iniq̄ fecimus.inuste egim⁹:et
reuersi fuerint ad te i toto corde suo.ꝙ tota
aīa sua i terra captiuitatis sue.ad quaꝫ du
cti sūt:adorabūt te ꝯ viā terre sue quaꝫ de
disti ꝓtribꝫ eoꝝ et urbis quā elegisti.ꝙ dom⁹
quā edificaui noi tuo:vt exaudias de celo
hoc ē de firmo habitaculo tuo ꝓces eoꝝ:et
facias iudicium.ꝙ dimittas ꝑplo tuo q̄ꝫ
peccatoꝝ. Tu es em̄ deus me⁹. Aperiant̄
q̄so oculi tui:et aures tue intēte sint ad oꝛo
nē q̄ fit i loco isto. Nūc igr̄ ꝓsurge dñe de⁹
i requiē tuā:tu et archa fortitudinis tue.
Sacerdotes tui dñe de⁹ induant̄ salutē:et
sancti tui letent̄ i bonis. Dñe de⁹ meus ne
auertaris faciē xpi tui. Memēto miserico
diaꝝ dō fui tui. Cūqꝫ ꝓplesset salomon fū
dēs ꝓces: ignis descēdit de celo et deuora-
uit olocausta et victimas.ꝙ maiestas dñi
ipleuit domū:nec poterāt sacerdotes igre
di tēplū dñi eo q̄ ipleret maiestas dñi tē
plū dñi:ꝫ et oēs filij isrl uidebāt descendē-
tē ignē.et gliam dñi sup domū:ꝙ corruen-
tes pni i terrā sup pauimentū stratū lapi-
de adorauerūt et laudauerūt dñm qm̄ bonus
qm̄ i seculū misericordia ei⁹. Rex aūt ꝙ oīs ꝑplꝫ
imolabāt victimas coꝝ dño. Ca. VII.

Actauit igitur rex salo
mō hostias.boū vigitiduo milia:
arietū centūuigīti milia. Et dedi-
cauit domū dei rex ꝙ vniuersus ꝑplus. Sa
cerdotes aūt stabāt i officijs suis.et leuite
i organis carminum dñi.q̄ fecit dauid rex
ad laudandum dñm.qm̄ in seculū miseri-
cordia ei⁹.hymnos Dauid canētes ꝑ ma-
nus suas. Porro sacerdotes canebant tub
añ eos cūctusqꝫ isrl stabat. Sanctificauit
qꝫ Salomō mediū atrij añ tēplū domini.
Obtulerat ei ibi olocausta ꝙ adipes pacifi
coꝝ:qꝛ altare eneū qō fecerat nō poterat
sustinē olocausta ꝙ sacrificia ꝙ adipes. Fe
cit g̃ Salomō solēnitatē i tpe illo septē di
ebꝫ ꝙ oīs isrl cū eo.ecclesia magna valde:
ab itroitu emath vsqꝫ ad torrentē egipti.
Fecitqꝫ die octauo collectā. eoq̄ dedicassꝫ
altare septem diebꝫ.et solēnitatē celebrassꝫ
diebus septem. Igit̄ in die vicesimatertia
mensis septimi dimisit ꝑplos ad taberna-
cula sua:letātes atqꝫ gaudentes sup bono
qō fecerat dñs Dauid et Salomoni ꝙ isrl
ꝑplo suo. Cōpleuitqꝫ salomō domū dñi:et
domū regis.ꝙ oīa q̄ disposuerat i corde suo
vt faceret i domo dñi ꝙ i domo sua.et pro-
sperat⁹ē. Apparuit aūt ei dñs nocte ꝙ ait.
Audiui oratoꝫ tuā:et elegi locū istū mihi i
domū sacrificij. Si clausero celū ꝙ pluuia
nō fluxerit.et mādauero et ꝓcepo locuste
vt deuoret terram.et misero pestilentiā in
ꝑplm meū:uersus aūt ꝑplus me⁹ sup quos
inuocatū ē nomē meū deꝓcat⁹ me fuēit.et
exquisierit faciē meā.ꝙ egerit penitentiaꝫ
a uijs suis pessimis:ꝙ ego exaudiā de celo
et ꝑpiti⁹ero peccatis eoꝝ.et sanabo terraꝫ
eoꝝ. Oculi qꝫ mei erunt apti:et aures mee
erecte:ad orationē ei⁹ q̄ i loco isto oraue-
rit. Elegi em̄ et sāctificaui locū istū: vt sit
nomē meū ibi in sempiternū.ꝙ ꝑmaneant
oculi mei et cor meū ibi cūctis diebus. Tu
qꝫ si ambulaueris coraꝫ me sicut ambula-
uit dō p̄ tu⁹. et feceris iuxta oīa q̄ ꝓcepi
tibi.ꝙ iustitias meas iudiciaqꝫ ꝟuaueris:
suscitabo thronū regni tui. sicut pollicit⁹
sū dō p̄ri tuo:dicēs. Nō auferet̄ de stirpe
tua vir.q̄ sit ꝓnceps i isrl. Si aūt auersi fu
eritis et dereliq̄ritis iustitias meas et ꝓce
pta mea que ꝑposui vob:ꝙ abeūtes ꝟuieri-
tis dijs alienis ꝙ adoraueritis eos:euellaꝫ
vos de terra mea quā dedi vob.et domum
hāc quā edificaui noi meo ꝓiciam a facie
mea:ꝙ tradā eā i ꝓbolā ꝙ i exēplū cūctis
ꝑplis.ꝙ dom⁹ ista erit i ꝓuerbium vniuersis
ꝑntibꝫ:ꝙ dicēt stupētes. Quaē fecit dñs
sic ꝫre huic ꝙ domui huic:Rñdebūtqꝫ. Qꝛ
dereliquerūt dñm deuꝫ patrū suoꝝ.q̄ edu-
xit eos de terra egipti:ꝙ apꝓhenderunt de-
os alienos,et adorauerūt eos ꝙ coluerūt:

iccirco venerit sup eos oniuersa hec mala.

Capitulum .VIII.

Expletis aũt viginti annis postq̃ edificauit Salomõ domũ dñi et domũ suã: ciuitates q̃s dederat hiraz salomoni edificauit. ⁊ habitare ibi fecit filios isrl'. Abijt q̃z in emath suba. et obtinuit eã et edificauit palmiraz in deserto: et alias ciuitates munitissimas edificauit in emath. Extruxitq̃z bethorõ superiorẽ. et bethoron inferiorem. ciuitates muratas hñtes portas et vectes et seras. Balaath etiã ⁊ oñs vrbes firmissimas q̃ fuerãt salomonis: cũctasq̃z vrbes q̃drigaz ⁊ vrbes eq̃tũ. Omia q̃cũq̃z voluit fecit rex salomõ atq̃z disposuit. edificauit ĩ hierlim ⁊ ĩ libano. ⁊ ĩ vniuersa tra potestatis sue. Oẽz pl'm q̃ derelict⁹ fuerat de betheis et amorreis. ⁊ pherezeis. ⁊ eueis. et iebuseis. q̃ nõ erãt de stirpe isrl'. de filijs eoz ⁊ ỏ. poste ris q̃s nõ ĩterfecerãt filij isrl': subiugauit Salomõ ĩ tributarios vsq̃z ĩ diẽ hãc. Porro de filijs isrl' ñ posuit vt seruirẽt opibo regis. Ipi em̃ erãt viri bellatores ⁊ duces p̃mi. ⁊ p̃ncipes q̃drigaz ⁊ eq̃tũ e⁹. Oẽs aũt p̃cipes exercit⁹ regis salomonis. fuerunt ducẽ tiquĩquagĩta. q̃ erudiebãt pl'm. Filiaz ỏo pharaõis ẽnstulit ỏ ciuitate dauid: ĩ domũ quã edificauerat ei. Dixit em̃ rex. Nõ habitabit vxor mea ĩ domo dauid regis isrl'. eoq̃ sãctificata sit: q̃ ĩgressa ẽ in eã archa dñi. Tũc obtulit salomõ olocausta dño sup altare dñi qỏ extruxerat ante porticũ: vt p singulos dies offerẽt in eo iuxta p̃ceptũ Moysi ĩ sabbatis. ⁊ ĩ kalẽdis ⁊ ĩ festis diebo ter p ãnũ. i. ĩ solennitate azimoz ⁊ solẽnitate ebdomadaz ⁊ ĩ solẽnitate tabnaculoz. Et p̃stituit iuxta dispositõz dauid p̃is sui officia sacerdotũ in mĩsteriis suis. ⁊ leuitas ĩ ordie suo: vt laudarẽt ⁊ mĩstrarent corã sacerdotibo iuxta ritũ vniuscuiusq̃z diei: ⁊ ianitores in diuisionibo suis p portã. ⁊ portã. Sic em̃ p̃cepat dỏ hõ dei. Nec p̃tergressi sunt de mãdatis regis tã sacerdotes q̃ leuite: ex oĩbo q̃ p̃cepat. ⁊ ĩ custodijs thesauroz oñs ĩpensas p̃paratas habuit salomõ: ex eo die q̃ fundauit domũ dñi usq̃z ĩ diẽ q̃ p̃fecit eã. Tũc abijt Salomon ĩ asiongaber. ⁊ ĩ hailath. ad horã maris rubri q̃ ẽ ĩ tra edom. Misit g̃ ei hirã p man⁹ suoz suoꝝ naues ⁊ nautas gnaros maris: et abierũt cũ suis Salomonis ĩ ophir. Tulerũtq̃z inde quadrigẽtaquĩquagĩta talẽta auri: ⁊ attulerunt ad regẽ Salomonem.

Ca.IX.

Regina quoq̃z Saba cuz audisset famam Salomonis. venit vt tẽptaret eũ ĩ enigmatibo in hirlim: cuz magnis opibus ⁊ camelis q̃ portabãt aromata. ⁊ auri plurimũ gemmasq̃z p̃ciosas. Cũq̃z venisset ad salomonẽ locuta ẽ ei quecũq̃z erãt ĩ corde suo. Et exposuit ei salomõ oĩa q̃ p̃posuerat: nec q̃q̃ fuit qỏ ñ p̃spicuũ ei fecerit. Que postq̃ vidit sapiaz scz salomonis: ⁊ domũ quã edificauerat. necnõ ⁊ cibaria mẽse ei⁹ ⁊ habitacula suoz ⁊ officia mĩstrorũ ei⁹ ⁊ vestimẽtoz eoz. pincernas q̃z ⁊ vestes eoz: ⁊ victimas q̃s ĩmolabat in domo dñi. nõ erat p̃ stupore vlt̃ in ea spũs. Dixitq̃z ad regẽ. Ver⁹ ẽ sm̃o quẽ audierã ĩ tra mea: de vtutibo ⁊ sapia tua. Nõ credebã narrãtibo: donec ipa venisse et vidisset oculi mei. et p basse: vix medietatẽ sapie tue mihi fuisse narratã. Auxisti famã vtutibo tuis. Beati viri tui et beati serui tui: hi q̃ assistũt coraz te oĩ tpe. et audiũt sapiaz tuã. Sit dñs deus tu⁹ bñdict⁹ q̃ voluit te ordiare sup thronũ suuz regẽ dñi dei tui. Quia em̃ diligit de⁹ isrl'. et vult suare eũ ĩetnũ: iccirco posuit te sup euz regẽ. vt facias iudicia atq̃z iustitiã. Dedit aũt regi cẽtumuiginti talẽta auri. et aromata multa nimis: et gemmas p̃ciosissimas. Nõ fuerũt aromata talia: vt hec q̃ dedit regina Saba regi Salomõi. Soz et serui hirã cũ suis salomonis attulerũt auz de ophir: et ligna thyna. et gẽmas p̃ciosissimas. De qbo fecit rex de lignis scz thynis gradus ĩ domo dñi. et in domo regia: citharas q̃z et psalteria cantoribus. Nũq̃ visa sũt ĩ tra iuda ligna talia Rex aũt salomõ dedit regine saba cuncta q̃ voluit. et q̃ postulauit: et mlt̃oplura q̃ attulerat ad eũ. Que reuersa abijt ĩ tram suã cũ seruis suis. Erat aũ pond⁹ auri qỏ affebaũ salomoni p singulos ãnos sexcẽtasexagĩtasex talenta auri: excepta ea sũma quã legati diuersaz gentiũ et negociatores afferre p̃sueuerãt. omñsq̃z reges arabie et satrape terraz: q̃ cõportabãt auz et argetũ salomoni. Fecit igiũ rex salomõ ducentas hastas aureas. de sũma sexcentorũ

aureoꝝ:q̄ in singulis hastis expēdebāt Trecenta q̄ scuta aurea trecētoꝝ aureoꝝ quib⁹ tegebāt singula scuta. Posuitq; ea rex ī armamētario qđ erat ꝓsitū nemore Fecit q̄ rex soliū eburneū grāde:et vestiuit illud auro mūdissimo. Sex q̄ grad⁹q; bus ascēdebat ad soliū:ꝙ scabellū aureuꝫ ꝙ brachiola duo altrīsecus et duos leones stātes iuxta brachiola:ꝫ et alios duodecī leūculos stātes sup sex grad⁹ ex vtrāq; pte. Nō fuit tale soliū ī vniuersis regnis:Oia q̄ vasa ꝓtuiuſ regis erāt aurea.et vasa domus salt⁹libani ex auro purissimo.Argē tum eñ in diebꝫ illis ꝑ nihilo reputabat. Siquidē naues regis ibant in tharsis.cū suis Hirā semel in tribꝫ ānis.ꝙ deferebāt inde aurū ꝙ argentū ꝙ ebur.ꝙ simias ꝙ pauos. Magnificatus ē igit Salomon sup oēs reges terre:ꝑ diuitijs ꝙ glia.oēsq; reges terraꝝ desiderabāt videre faciē Salomonis.vt audirēt sapientiaꝫ quā dederat de⁹ in corde ei⁹.Et deferebāt ei munera vasa argētea ꝙ aurea ꝙ vestes ꝙ arma ꝙ aromata.eq̄s ꝙ mulos ꝑ singl̄os ānos.Habuit q̄ salomō q̄draginta milia eq̄ꝝ ī stabulis:ꝙ curruū eq̄tūq; duodecim milia.Constituitq; eos in vrbib⁹ q̄drigaꝝ.ꝙ vbi erat rex in hierl̄m.Exercuit etiā pt̄atē sup cūctos reges a fluīe eufratēn: vsq; ad terraꝫ philistinoꝝ.ꝙ vsq; ad termios egipti.Tātamq; copiā ꝓbuit argenti in hierl̄m. q̄si lapidū:ꝙ cedroꝝ tantā multitudinē velut siccomoꝝ q̄ gignunt in cāpestribꝫ.Adducebant aūt ei equi de egipto:cunctisq; regionib⁹.Reliq̄ aūt opm Salomōis prioꝝ ꝙ nouissimoꝝ scripta sūt in ꝛbis Nathan ꝓphē.ꝙ in libris Ahie silonitis:ī visiōe q̄ adꝺo videntis ꝯ hieroboā filiū nabath.Regnauit aūt salomō ī hierl̄m sup oēm isrl̄ q̄draginta ānis.Dormiuitq; cū pribꝫ suis. ꝙ sepelierūt eū in ciuitate dauid.Regnauitq; Roboā filius eius ꝑ eo. Ca.X.

ROfect⁹ ē aūt Roboaꝫ ī sichē:illuc eñ cūctus isrl̄ ꝙuenerat vt ꝓstituerent eū regē. Qđ cū audisset hieroboā fili⁹ nabath q̄ erat ī egꝫpto:fugerat q̄ppe illuc añ Salomonē:statim reuers⁹ est.Vocauerūtq; eū ꝙ venit cū vniuerso isrl̄.ꝙ locuti sūt ad Roboā dicētes.Pater tu⁹ durissimo iugo nos pressit: tu leuiora impa pre tuo: q̄ nobis ꝓposuit grauē seruitutē.ꝙ paululū de onere subleua vt seruiam⁹ tibi.Qui ait.Post tres dies reuertimī ad me.Cūq; abiss ꝑ⁹:iniit ꝓsiliū cū senib⁹:q̄ steterant corā patre ei⁹ Salomone dūadhuc viueret dicēs.Quid datis cōsiliꝫ vt rñdeamus populo: Qui dixerūt ei.Si placueris ꝑ⁹ huic ꝙ lenieris eos verbis clementib⁹: seruiēt tibi omī tēpore.At ille reliquit consiliū senū.ꝙ cum iuuenib⁹ tractare cepit. qui cū eo nutriti fuerant.ꝙ erant in comitatu illi⁹. Dixitq; ad eos. Quid vobis videt̄.vel respondere q̄d debeo ꝑ⁹ huic qui dixit mihi.subleua iugū qđ imposuit nobis pater tu⁹: At illi rñderūt vt iuuenes ꝙ nutriti cū eo ī delitijs atq; dixerūt.Sic loq̄ris populo qui dixit tibi.pater tuus aggrauauit iugū nostrū.tu subleua.ꝙ rñdebis ei.Minim⁹ digitus me⁹ grossior est lūbis patris mei.Pater meus imposuit vobis graue iugum.ꝙ ego mai⁹ pondus apponā.Pater meus cecidit vos flagellis:ego vo cedaꝫ vos scorpionibus.Venit g̈ Hieroboam ꝙ vniuers⁹ popul⁹ ad Roboam die tertio sicut ꝑcepe rat eis.Responditq; rex dura.derelicto cōsilio seniorumꝫ: locutusq; est iuxta iuuenū voluntatemꝫ.Pater meus graue vobis imposuit iugum:quod ego grauius faciam. Pater meus cecidit vos flagellis: ego vo cedā vos scorpionibus.Et nō acq̄euit populi ꝑcibus.Erat enī volūtatis dei. vt cōpleret̄ sermo ei⁹ quē locut⁹ fuerat ꝑ manū Ahie silonitis ad Hieroboā filiū Nabath Populus aūt vniuersus rege duriora dicentes:sic locutus ē ad eum. Nō est nobis ꝑs in Dauid: neq; hereditas in filio ꝙsai. Reuertere ī tabernacula tua isrl̄.Tu aūt pasce domū tuaꝫ dauid.Et abijt isrl̄ in tabernacula sua.Sup filios autē isrl̄:q̄ habitabāt in ciuitatib⁹ iuda. regnauit Roboam.Misitq; rex Roboā aduraꝫ q̄ ꝑerat tributis.et lapidauerūt eum filij israel. et mortuus ē.Porro rex Roboā curruū festinauit ascēdere.ꝙ fugit in hierl̄m.Recessit q̄ israel a domo dauid:vsq; ad diemꝫ hanc. Factum est aūt cū audisset omis israel q̄ reuersus esset Hieroboam:miserunt ꝙ vocauerunt eum.congregato cetu: et cōstituerunt eū regemꝫ sup omnē israhel: nec secutus est quispiam domuꝫ Dauid:preter tribum iuda solam. Capitulum.XI.

VEnit aũt roboã in hie-
rusalẽ: ⁊ cõuocauit vniuersã do-
mũ iuda ⁊ beniamĩ centũoctogĩta
milia electoꝝ atq; bellãtiũ. vt dimicarẽ ꝯ
isrł. et ꝙuertẽt ad se regnũ suũ. ℱactusq; ẽ
ℱmo dñi ad semeiaz hoĩez dei dicẽs. Loq;re
ad roboã filiũ Salomõis regẽ iuda ⁊ ad
vniuersũ isrł q̃ ẽ ĩ iuda ⁊ beniamĩ. Hec di
cit dñs. Nõ ascẽdetis neq; pugnabitis ꝯ frẽs
vr̃os. reuertat̃ vnusq̃sq; ĩ domũ suã. quia
mea hoc gestũ ẽ volũtate. Qui cuz audis-
sent ℱmonẽ dñi: reuersi sũt. nec prexerũt ꝯ
hieroboã. Habitauit aũt Roboã ĩ hierłm
⁊ edificauit ciuitates muratas ĩ iuda: ex-
truxitq; bethleem ⁊ etham ⁊ thecue. beth-
sur q̃q; ⁊ soccoth ⁊ odollam. necnõ ⁊ geth ⁊
maresa ⁊ ziph. sz ⁊ aduraz ⁊ lachis ⁊ aze-
cha. saraa q̃q; ⁊ ahialõ ⁊ hebrõ q̃ erãt in iu-
da ⁊ beniamĩ. ciuitates mũitissimas. Cũq;
clausisset eas muris. posuit ĩ eis prĩcipes
ciboꝝq; horrea: hoc ẽ olei ⁊ vini. Sz et in
singulis vrbibꝫ fecit armamẽtaria scutoꝝ
⁊ hastaꝝ: firmauitq; eas sũma diligẽtia. ⁊
ĩpauit sup iudam ⁊ beniamĩ. Sacerdotes
aũt ⁊ leuite q̃ erãt ĩ vniuerso isrł venerũt ad
eũ de cũctis sedibꝫ suis: relinqñtes subur-
bana ⁊ possessiões suas: ⁊ trãseũtes ad iu-
dã ⁊ hierłm: eoq; abiecisset eos hieroboaz
⁊ posteri ei⁹ ne sacerdotio dñi fũgerent̃: q̃
ꝙstituit sibi sacerdotes excelsoꝝ ⁊ demoni-
oꝝ vituloꝝq; q̃s fecerat. Sz ⁊ ꝺ cũctis tri
bubꝫ isrł: q̃cũq; dederãt cor suũ vt q̃rerent
dñm deũ isrł. venerũt ĩ hierłm ad ĩmolãdũ
victimas suas corã dño deo pr̃m suoꝝ: et
roborauerũt regnũ iuda ⁊ ꝙfirmauerunt
Roboã filiũ Salomõis ꝑ tres ãnos. Am
bulauerũt em̃ ĩ vijs dꝺ ⁊ Salomõis ãnis
tm̃ tribꝫ. Duxit aũt Roboam uxorẽ Maa-
lath filiã iherimuth filij dꝺ abigail q̃q; fili-
am heliab filij ysai: q̃ pepit ei filios iehꝰ et
sõmoriã ⁊ zeom. Post hãc q̃q; accepit Maa
chã filiã Absalõ: q̃ pepit ei abia ⁊ thabi ⁊
ziza ⁊ salomith. Amauit aũt Roboã Maa-
thã filiã absalõ: sup oẽs uxores suas ⁊ cõ-
cubinas: naz uxores decẽ ⁊ octo duxerat:
cõcubinas aũt sexagĩta. et genuit viginti
octo filios ⁊ sexaginta filias. Cõstituit ꝺo
in capite Abiam filiũ maacha ducem sup
oẽs frẽs suos: ipm em̃ regẽ facere cogita
bat: qz sapiẽtioz fuit ⁊ potẽtioz sup omñes
filios ei⁹ ⁊ in cunctis finibꝫ iuda et benia-
mĩn ⁊ ĩ vniuersis ciuitatibus muratis. ꝑ-
buitq; eis escas plurimas: et multas peti
uit uxores. Capitulum. XII.

QVnqz roborat̃ fuisset
regnũ Roboã ⁊ ꝙfortatũ: dereliq̃t
legẽ dñi ⁊ oĩs isrł cũ eo. Anno aũt
quinto regni roboam ascẽdit Sesach rex
egipti ĩ hierłm (qz peccauerãt dño) cũ mil
leducẽtis curribꝫ. et sexagĩta milibꝫ eq̃tũ.
Nec erat numer⁹ vulgi qꝺ venerat cũ eo ex
egipto: libies scilz ⁊ trogodite ⁊ ethiopes.
cepitq; ciuitates munitissimas in iuda. et
venit usq; in hierłm. Semeias aũt ꝓpheta
ingressus ẽ ad Roboã et principes iuda q̃
cõgregati fuerãt in hierłm fugiẽtes Se-
sach: dixitq; ad eos. Hec dicit dñs. vos re
liq̃stis me: et ego reliqui vos ĩ manu Se-
sach. Consternatiq; prĩcipes isrł ⁊ rex di-
xerũt. Justus ẽ dñs. Cunq; vidisset dñs q̃
humiliati essent fact⁹ est ℱmo dñi ad semeiã
dicẽs. Quia humiliati sũt: nõ dispdam eos.
daboq; eis pauxillum auxilij. ⁊ nõ stillabit
furor me⁹ sup hierłm ꝑ manũ sesach. Verũ
tamẽ seruiẽt ei. vt sciãt distantiã seruitu-
tis mee ⁊ ℱututis regni terrar ũ. Recessit
itaq; Sesach rex egipti ab hierłm sublatis
thesauris dom⁹ dñi ⁊ dom⁹ regis: omniaq;
secũ tulit. ⁊ clipeos aureos q̃s fecerat sa-
lomon. ꝑ quibꝫ fecit rex eneos. et tradidit
illos prĩcipibꝫ scutariorꝝ qui custodiebãt
vestibulũ palacij. Cunq; introiret rex do-
mũ dei. veniebãt scutarij et tollebant eos:
iterũq; referebãt eos ad armamẽtarium
suũ. Verumtñ qz humiliati sũt auersa ẽ ab
eis ira dñi: nec deleti sũt penit⁹. Siq̃dem
⁊ in iuda inuẽta sũt opa bona. Cõfortat⁹
est g̃ rex Roboã in hierłm atq; regnauit
Quadragĩta aũt ⁊ vnius ãni erat cũ regẽ-
re cepisset. ⁊ decẽ ⁊ septẽ annis regnauit ĩ
hierusalẽ urbe quã elegit dñs: vt ꝙfirma
ret nomẽ suũ ibi. de cũctis tribubꝫ israbel
Nomen aũt matris ei⁹ Naama ãmanites.
Fecitq; malũ ⁊ nõ prepauit cor suũ vt q̃-
reret dominuz. Opera ꝺo Roboam prima
⁊ nouissima scripta sũt ĩ libris Semeie ꝑ
phete ⁊ addo videntis. ⁊ diligẽter exposita
Pugnauerũtq; aduersũ se Roboã et hie-
roboam cũctis diebꝫ. Et dormiuit Roboã
cum patribus suis: sepultusq; est in ciui-
tate Dauid: et regnauit Abia filius eius
pro eo. Capitulum. XIII.

Anno octauodecimo re
gis hieroboā regnauit Abia sup iu-
dā. tribꝫ ānis regnauit in hirl'm. No
mē mr̄is ei⁹ Michaia. filia uriel ō gabaa
ꝛ erat bellū inter Abia ꝛ hieroboā. Cumq;
iniſſet Abia certamē ꝛ hr̄et bellicoſiſſimos
uiros. ꝛ electoꝝ q̄dragīta milia. Hieroboam
ꝓſtruxit econtra aciē octoginta milia
uiroꝝ: q̄ ꝛ ipi electi erant ꝛ ad bella fortiſ-
ſimi. Stetit g̃ Abia sup montē semeron q̄
erat ī ephraim ꝛ ait. Audi hieroboā ꝛ oīs
isr̄l. Nū ignoratis q̄ dn̄s de⁹ isr̄l dederit re
gnū Dauid sup isr̄l in sempiternū: ipi ꝛ fi-
lij⁹ ei⁹ in pactū salis. Et surrexit hierobo
am filius Nabath ſeru⁹ Salomōis filij dō
ꝛ rebellauit ℨ dn̄m suū. Congregatiq; sūt
ad eū uiri uaniſſimi ꝛ filij belial. ꝛ p̄ualue
rūt ℨ Roboā filiū Salomōis. Porro Ro
boaz erat rudis ꝛ corde pauido nec potuit
reſiſtere eis. Nūc g̃ uos dicitis: q̄ reſiſtere
poſſitis regno dn̄i q̄ poſſidet p filios da-
uid: habetiſq; grantē p̄plī multitudinē at-
q; uitulos aureos q̄s fecit uobis hieroboa
m ī deos. Et eieciſtis ſacerdotes dn̄i filios
Aaron atq; leuitas. ꝛ feciſtis uobis ſacer-
dotes ſicut oēs p̄plī terraꝝ. Quicūq; vene
rit ꝛ iniciauerit manū ſuā ī thauro. ī bob
ꝛ ī arietib⁹ septē. fit ſacerdos eoꝝ q̄ nō sūt
dij. Nr̄ aī dn̄s de⁹ ē quē nō relinq̄m⁹. Sa-
cerdotes q̄ mīſtrāt dn̄o de filijs aarō ꝛ leui
te sūt ī ordīe suo. olocauſta q̄; offerūt dn̄o
p ſingl'os dies mane ꝛ veſpe: ꝛ thimiama
iuxta legis p̄cepta ꝓfectū. ꝛ p̄ponūt panes
in menſa mūdiſſima. Eſtq; apud nos cāde
labrū aureū ꝛ lucerna ei⁹: vt accēdāt sēp
ad veſpam. Nos quipe cuſtodim⁹ p̄cepta
dn̄i dei nr̄i quē uos reliq̄ſtis. Ergo ī exer-
citu nr̄o dux de⁹ ē: et ſacerdotes ei⁹ q̄ clan-
gūt tubis: ꝛ reſonāt ℨ uos. Filij isr̄l. Noli
te pugnare ℨ dn̄m deū p̄rm ur̄oꝝ. qz ñ uobis
expedit. Dec illo loquēte: hieroboā retro
moliebat īſidias. Cūq; ex aduerſo hoſtiū
ſtaret: iḡrantē iudā ſuo ābiebat exercitu
Reſpicienſq; Judas: vidit inſtare bellū ex
aduerſo ꝛ p⁹tergū: ꝛ clamauit ad dn̄m ac
ſacerdotes tubis canē ceperūt. omēsq; viri
iuda vociferati sūt. Et ecce ill' clamantib⁹
p̄terruit de⁹ hieroboaz ꝛ oēm isr̄l q̄ ſtabat
ex aduerſo Abia et iuda: fugerūtq; filij isr̄l
Judā: ꝛ tradidit eos de⁹ ī manū eoꝝ. Percuſ-
ſitq; eos Abia ꝛ p̄plūs ei⁹ plaga magna ꝛ cor-
ruerunt vulnerati ex isr̄l q̄ngēta milia
uiroꝝ fortiū. humiliatiq; sūt filij isr̄l in tpe
illo. ꝛ vehemētiſſime ꝓfortati filij iuda eo
q̄ ſperaſſent in dn̄o deo p̄rm suoꝝ. Perſe-
cutus ē aūt Abia fugientē hieroboā ꝛ ce-
pit ciuitates ei⁹ bethel ꝛ filias ei⁹. ꝛ ihesa-
na cū filiabꝫ suis. ephron q̄; ꝛ filias eius.
Nec valuit vltr̄ reſiſtere hieroboā in diebꝫ
Abia: quē p̄cuſſit dn̄s ꝛ mortu⁹ ē. Igit Abia
ꝓfortatꝫ impio suo: accepit uxores q̄tuor
decī: procreauitq; viginti duos filios et
ſedecim filias. Reliqua aūt ſermonū Abia
viarūq; et opm ei⁹: ſcripta sūt diligētiſſi-
me in libro Addo p̄phē. Ca. XIIII.

Dormiuit aūt Abia cum
p̄ribꝫ suis ꝛ ſepelierūt eū ī ciuitate
dauid. Regnauitq; Aſa fili⁹ ei⁹ p eo.
In cui⁹ diebꝫ q̄euit t̄ra ānis decē. Fecit g̃
Aſa qđ bonū et placitū erat ī ꝓſpectu dei
ſui. ꝛ ſubuertit altaria pegrini cult⁹: ꝛ ex-
celſa. ꝛ ꝓfregit ſtatuas: lucoſq; ſuccidit: ꝛ
p̄cepit iude vt q̄reret dn̄m deū p̄rm suoꝝ.
ꝛ faceret legem ꝛ vniuerſa mādata. Et ob
tulit de cūctis urbib⁹ iuda aras et fana et
regnauit in pace. Edificauit q̄; urbes mu-
nitas in iuda. qz q̄etus erat: et nulla tpib⁹
ei⁹ bella ſurrexerāt: pacē dn̄o largiēte. Di
xit aūt iude. Edificemus ciuitates iſtas ꝛ
vallem⁹ muris ꝛ roborem⁹ turribꝫ ꝛ portis
ꝛ ſeris: donec a bellis q̄eta sūt oīa: eoq; q̄-
ſierim⁹ dn̄m deū p̄rm nr̄oꝝ. ꝛ dederit nob
pacē p gyꝝ. Edificaueř igr̄. ꝛ nullū in ex-
truēdo īpedimentū fuit. habuit aūt Aſa ī
exercitu suo portātiū ſcuta ꝛ haſtas de iu
da trecēta milia. de beniamīn ꝺo ſcutario
rū ꝛ ſagittariorꝝ ducēta ſeptuagīta milia
oēsq; iſti viri fortiſſimi. Egreſſ⁹ ē aūt ℨ eos
zara ethiops cū exercitu suo decies cētena
milia: ꝛ curribꝫ trecētis. ꝛ venit uſq; mare
ſa. Porro Aſa prexit obuiā ei. ꝛ inſtruxit
aciē ad bellū in valle ſophata: q̄ eſt iuxta
mareſa. ꝛ inuocauit dn̄m deū ꝛ ait. Dn̄e ñ
eſt apud te vllā diſtātia. utrū ī paucis au-
xilieris aut ī pluribꝫ. adiuua nos dn̄e de⁹
nr̄. In te em̄ ꝛ ī tuo noīe hñtes fiduciā ve
nim⁹ ℨ hanc multitudinē. Dn̄e de⁹ nr̄ tu es
nō p̄ualet ℨ te hō. Exterruit itaq; dom⁹
ethiopes corā Aſa ꝛ iuda. fugieřtq; ethio-
pes ꝛ p̄ſecut⁹ ē eos Aſa ꝛ p̄plūs q̄ cū eo erat
uſq; gerare. Et ruerūt ethiopes uſq; ad in-
terniōem. qz dn̄o cedente contriti sunt et

exercitu illi⁹ ꝑliantę. Tulerũt ꝯ ſpolia mł ta: ⁊ ꝓcuſſerũt ciuitatęs oẽs ꝑ circuitum gerare: grãdis ąꝑe cũctos tęrroꝛ inuaſerat. ⁊ diripuerſt vrbes. ⁊ multã ꝑdã aſpoꝛtauerũt: ſʒ et caulas ouiũ deſtruẽtes. tulerũt pecoꝝ infinitã multitudinẽ. ⁊ cameloꝝ: reuerſiq̃ ſũt in hierłm. Ca. XV.

AZarias aũt filiꝰ Obed facto ī ſe ſpũ dei. egreſſ⁹ ẽ in occurſũ aſa: ⁊ dixit. Audite me Aſa: et oĩs iuda ⁊ beniamī. Dñs vobiſcuʒ: ꝙ fuiſtis cũ eo. Si q̃ſieritis eũ: īueĩetis. Si aũ dęlinq̃ritis: dereliq̃t vos. Trãſibũt aũ mł ti dies ī iſrł abſq̃ deo vero ⁊ abſq̃ ſacerdote abſq̃ doctoꝛe q̃ ⁊ abſq̃ lege. Cũq̃ reuerſi fuerīt ī ãguſtia ſua ad dñm deũ iſrł: et q̃ſierint eũ: repient eũ. In tpe illo nõ erit paꝝ egrediẽti ⁊ īgrediẽti: ſʒ terroꝛes vndiq̃ ī cũctis hĩtatoꝛibꝫ terraꝝ. Pugĝbit eñ gens ꝓ gentẽ: ⁊ ciuitas ꝓ ciuitatęʒ. ꝙ dñs ꝓturbabit eos ī oĩ anguſtia. Vos ĝ ꝓfoꝛtamī. ⁊ non diſſoluant̃ manꝰ vr̃e: erit em̃ merces opi vr̃o. Qũ cũ audiſſʒ Aſa ẏba. ſ. ⁊ ꝓphetiã azarie filij Obethꝓphe ꝓfortat⁹ ẽ ⁊ abſtulit ẏdola de oĩ tęra iuda ⁊ de beniamin. ⁊ ex vrbibꝫ q̃s cepat mõtis ephraim ⁊ dedicauit altare dñi: qđ erat añ porticũ dom⁹ dñi: ꝙgregauitq̃ vniuerſũ iudã ⁊ bẽiamin: ⁊ aduenas cũ eis de ephraim ⁊ manaſſe ⁊ de ſymeon (Plures em̃ ad eũ ꝓfugerãt ex iſrael: videntes ꝙ dñs deꝰ illiꝰ eſſet cũ eo) Cũq̃ veniſſent ī hierłm mẽſe tęrtio. ãno decimo q̃nto regni aſa: immolauerũt dño ī die illa ⁊ de manubijs ⁊ ꝑda quã adduxerãt. boues ſeptĩgẽtos. ⁊ arietes ſeptẽ milia: ⁊ īntrauit ex more ad coꝛroborãdũ fed⁹: vt q̃rerẽt dñm deũ pr̃m ſuoꝝ in toto corde ⁊ in tota aĩa ſua. Siq̃s aũ inq̃t nõ q̃ſierit dñm deũ iſrł: moriaũ a mĩmo vſq̃ ad maxĩmũ a viro vſq̃ ad mulierẽ. Juraueruntq̃ dño voce magna ī iubilo. ⁊ ī clangoꝛe tube et ī ſonitu buccinaꝝ: oẽs q̃ erãt iuda cũ execratiõne. In oĩ em̃ coꝛde ſuo iurauerũt ⁊ in tota volũtate q̃ſierũt eũ: ⁊ inuenerũt. Preſtititq̃ eis dñs req̃em ꝑ circuitũ. Sed ⁊ maacha mr̃em Aſa regis ex auguſto depoſuit impio: eoq̃ feciſſet ī luco ſimulacrũ priapi qđ oẽ ꝓtriuit ⁊ ī fruſta ꝓminuẽs ꝓbuſſit ī toꝛrentę cedrõ. Excelſa aũt dereliçta ſũt in iſrł. Attñ coꝛ Aſa erat ꝑfectũ cũctis diebꝫ eiꝰ. Ea q̃ voue-

rat patęr ſuꝰ ⁊ ipe intulit in domũ dñi: argentum ⁊ aurũ vaſoꝛũq̃ diuerſam ſuppellectilem. Bellum đo nõ fuit vſq̃ ad triceſimũ annũ regni Aſa. Ca. XVI.

HAno ãtriceſimoſexto regni eiꝰ. aſcendit Baaſa rex iſrł in iudã ⁊ muro circũdabat rama. vt nullꝰ tute poſſit egredi et ingredi de regno Aſa. Protulit aũ aſa argentũ et aurũ de theſauris domꝰ dñi ⁊ đ theſauris regijs miſitq̃ ad Benadab regẽ ſirie q̃ hĩtabat ī damaſco dicens. Fedꝰ inter me ⁊ te ẽ. Patęr q̃ meꝰ ⁊ patęr tuꝰ habuere ꝓcoꝛdiã: q̃ obrez miſi tibi argentũ ⁊ aurũ: vt rupto fedęre qđ habes cũ Baaſa rege iſrłfacias eũ a me recedẽ. Quo ꝓpto Benadab miſit principes exercituũ ſuoꝝ ad vrbes iſrł: q̃ ꝓcuſſerũt ahion ⁊ dan ⁊ abelmaim ⁊ vniuerſas vrbes muratas. Qđ cũ audiſſet baaſa deſinit edificare rama: ⁊ ītermiſit opꝰ ſuũ. Porro Aſa rex aſſũpſit vniuerſuʒ iudã ⁊ tulerũt lapides de rama ⁊ ligna q̃ edificatõni prepauerat Baaſa: edificauitq̃ ex eis gabaa et maſpha. In tpe illo venit anani ꝓpha ad aſam regẽ iuda: et dixit ei. Quia hũiſti fidutiã ī rege ſirie ⁊ nõ ī dño deo tuo. idcirco euaſit ſirie regis exercitꝰ de manu tua. Nõne ethiopes ⁊ libies multoplures erãt q̃drigis et eq̃tibꝫ ⁊ multitudine nimia: q̃s cuʒ in dño credidiſſes: tradidit ī manu tua: Oculi em̃ dñi ꝓcẽplanꝫ vniuerſã tęrrã: et ꝑbent fortitudinẽ his q̃ corde ꝑfecto credũt in eũ. Stulte igit̃ egiſti: ⁊ ąꝑter hoc etiã pñti tpe aduerſũ te bella ꝓſurgent. Iratuſq̃ Aſa aduerſus videntem iuſſit eũ mitti in neruuʒ. Valde ąꝑe ſup hoc fuerat dñs indignatꝰ et interfecit de ꝑplo in tpe illo plurimos. Opa aũt Aſa prima ⁊ nouiſſima ſcripta ſũt in libro regum iuda ⁊ iſrł. Egroꝛtauit etiã Aſa anno triceſimonono regni ſui doloꝛe pedũ vehementiſſimo: ⁊ nec ī infirmitate ſua q̃ſiuit dñm: ſʒ magis in medicoꝝ arte ꝓfiſus eſt Dormiuitq̃ cũ patribꝫ ſuis ⁊ mortuus eſt ãno q̃drageſimoprimo regni ſui. ⁊ ſepelierũt eum in ſepulchro ſuo qđ foderat ſibi ī ciuitate Dauid. Poſuerũtq̃ eũ ſup lectulum ſuum plenum aromatibus et vngentis meretricijs q̃ erant pigmentariꝝ arte cõfecta: ⁊ combuſſerunt ſup eum ambitione nimia. Capitulum. XVII.

Regnauit aũt ioſaphat fili⁹ ei⁹ ꝓ eo: ⁊ iualuit ꝑ iſrl̃. Conſtituitq; milituꝫ nũeros ĩ cũctis vrbib⁹ iuda q̃ erãt vallatæ muris: preſidiaq; diſpoſuit ĩ tẽra iuda. ⁊ ĩ ciuitatib⁹ ephraĩ q̃s ceperat Aſa pr̃ ei⁹. Et fuit dñs cũ Joſaphat. qꝛ ãbulauit ĩ vijs dⁱ pr̃is ſui ꝓmis. ⁊ nõ ſpauit ĩ Baalĩ: ſꝫ ĩ deo pr̃is ſui. et ꝓcepit ĩ ꝓceptis illi⁹. ⁊ nõ iuxta pcã iſrael Cõfirmauitq; dñs regnũ ĩ manu ei⁹: ⁊ dedit oĩs iuda munera Joſaphat. factæq; ſũt ei infinitæ diuitie ⁊ multa gloria. Cũq; ſũ pſiſſet cor ei⁹ audatiã ꝓpter vias dñi: etiã excelſa et lucos de Juda abſtulit. Tertio aũt anno regni ſui miſit de pricipib⁹ ſuis Benail ⁊ Obdiam ⁊ zachariã ⁊ nathanael et micheam. vt docerẽt in ciuitatib⁹ iuda. et cũ eis leuitas Semeiam. et nathaniã ⁊ zabadiam. Azahel q̃ ⁊ ſemiramoth et ionathã adoniãq; et thobiam ⁊ thobadomã leuitas. ⁊ cũ eis Eliſama ⁊ ioram ſacerdotes. Docebãtq; ꝓpl̃m in iuda hñtes libruꝫ legis dñi. et circuibãt cũctas vrbes iuda atq; erudiebãt ꝓpl̃m. Itaq; fact⁹ ẽ pauor dñi ſup oĩa regna terraꝝ: q̃ erãt ꝑ gyrum iuda. nec audebãt bellare cũ Joſaphat. Sꝫ ⁊ philiſtei Joſaphat munera deferebãt: et vectigal argenti. arabes q̃ adducebãt pecora arietũ ſeptẽ milia ſeptingẽtos. ⁊ hircos totidẽ. Creuit g̃ Joſaphat: ⁊ magnificat⁹ ẽ vſq; in ſublime: atq; edificauit ĩ iuda domos inſtar turriũ. vrbeſq; muratas ⁊ multa opa parauit in vrbib⁹ iuda. Viri q̃ bellatores ⁊ robuſti erãt in hierl̃m: q̃ꝝ iſte numer⁹ ꝑ domos atq; familias ſingulorum. Jn iuda princeps exercit⁹ Ednas dux. et cum eo robuſtiſſimi viri trecenta milia. Poſt hũc Johannan pr̃iceps. et cũ eo ducẽta octoginta milia. Poſt illũ q̃ amaſias fili⁹ zechri ꝓſecratus dño: et cũ eo ducenta milia viroꝝ fortiũ: hũc ſeq̃batur robuſtus ad pl̃ia Eliada. ⁊ cũ eo tenentiũ arcum et clipeũ ducẽta milia. Poſt iſtum etiã Joſaphat. et cum eo centũoctoginta milia expeditorum militũ. Hi omnes erãt ad manũ regis: exceptis alijs q̃s poſuerat in vrbib⁹ muratis et in vniuerſa Juda.

Capitulum. XVIII.

Habuit ergo Joſaphat diuitias et inclitus militũ: ⁊ affinitate coniunctus ẽ Achab: deſcẽditq; poſt ãnos ad eũ in ſamariam. Ad cui⁹ aduentũ mactauit Achab arietes et boues plurimos ipſi ⁊ ꝓpl̃o q̃ venerat cũ eo. Perſuaſitq; illi vt aſcẽderet in ramoth galaad. Dixitq; achab rex iſrl̃ ad Joſaphat regẽ Juda. Veni mecũ in ramoth galaad. cui ille rñdit. Et ego ⁊ tu. ſicut ꝓpl̃s tuus: ſic ⁊ ꝓpl̃s me⁹ tecũq; erim⁹ ĩ bello. Dixit Joſaphat ad regem iſrl̃. Cõſule obſecro inpñtiaꝝ ſermonẽ dñi. Cõgregauit igit̃ rex iſrael ꝓphãrũ quadringẽtos viros et dixit ad eos. Jn ramoth galaad ad bellandũ ire debem⁹: an quieſcere: At illi: aſcẽde inquiũt. ⁊ tradet deus ĩ manu regis. Dixitq; Joſaphat. Nũ quid nõ eſt hic ꝓphetes dñi. vt ab illo etiã requiram⁹: Et ait rex iſrael ad Joſaphat Eſt vir vnus a quo poſſum⁹ querere dñi voluntatẽ: ſꝫ ego odi eũ. qꝛ nõ ꝓphetat mihi bonũ: ſꝫ malũ omni tpe. Eſt aũt micheas fili⁹ Jemla. Dixitq; ioſaphat. ne loq̃ris rex hoc mõ. Vocauit ergo rex iſrael vnũ de eunuchis: ⁊ dixit ei. Voca cito Micheã filiũ Jemla. Porro rex iſrl̃ ⁊ Joſaphat rex iuda vterq; ſedebãt ĩ ſolio ſuo. veſtiti cultu regio. Sedebãt aũt ĩ area iuxta portã ſamarie: omneſq; ꝓphetæ vaticinabanꝫ coram eis. Sedechias vo fili⁹ chanane fecit ſibi cornua ferrea: ⁊ ait. Hec dicit dom⁹ His ventilabis ſiriam: donec ꝑteras eam Omneſq; ꝓphetæ ſimiliter ꝓphetabãt atq; dicebant. Aſcende in ramoth galaad: ⁊ ꝓſpere raberis: et tradet eos dñs in manu regis. Nuncius aũt qui ierat ad vocandũ Micheam ait illi. Ecce verba omniũ ꝓphetarũ vno ore bona regi annunciant. Queſo ergo te vt ⁊ ſermo tu⁹ ab eis nõ diſſentiat: loq̃riſq; proſpera. Cui rñdit Micheas. Viuit dom⁹. qꝛ quodcũq; dixerit mihi de⁹ meus: hoc loquar. Venit ergo ad regez. Cui rex ait. Michea: ire debem⁹ in ramoth galaad ad bellandũ: an quieſcere: Cui ille rñdit. Aſcẽdite: cũcta eñ ꝓſpera eueniẽt: ⁊ tradẽtur hoſtes in manus veſtras. Dixitq; rex. Jterũ atq; iterũ te adiuro. vt mihi nõ loq̃ris: niſi qd̃ verũ eſt in nomine dñi. At ille ait. Vidi vniuerſũ iſrael diſpſum in mõtibus ſicut oues abſq; paſtore. Et dixit dñs nõ hñt iſti dños. reuertatur vnuſquiſq; ĩ domũ ſuã in pace. Et ait rex iſrael ad Joſaphat. Nõne dixi tibi q̃ nõ ꝓphetaret iſte

oues

mihi quicq̃ boni: sz ea q̃ mala sũt: At ille
idcirco ait. Audite verbuz dñi. Elidi dñm
sedentẽ in solio suo. ꝛ oẽm exercitũ celi as
sistentez ei a dextris ꝛ a sinistris. Et dixit
dñs. Quis decipiet achab regez isrl': vt a-
scẽdat ꝛ corruat ī ramoth galaath: Cunq;
diceret vn⁹ hoc mõ ꝛ alter alio: pcessit spi
ritus et stetit corã dño ꝛ ait. Ego decipiã
eũ. Cui dñs. In quo inq̃t decipies: At ille
rñdit. egrediar: et ego spũs mẽdax in ore
oĩm ꝓphetarũ eius. Dixitq; dñs. Decipies
ꝛ ꝓualebis: egredere ꝛ fac ita. Nũc igit ec-
ce dñs dedit spm̃ mendatij in ore oĩm ꝓphe
tarũ tuoꝝ: ꝛ dñs locut⁹ est de te mala. Ac
cessit aũt sedechias fili⁹ chanane: ꝛ pcussit
michee maxillã. ꝛ ait. Per quã viam trãsi
uit spũs dñi a me vt loq̃ret tibi. Dixitq;
micheas. Tuipe videbis ī die illo: qñ īgres
sus fueris cubiculũ de cubiculo. vt abscõ-
daris. Precepit aũt rex israel dicẽs. Tol-
lite micheã ꝛ ducite eũ ad ãmon principẽ
ciuitatis ꝛ ad ioas filiũ amalech: ꝛ dicetis
Hec dicit rex. Mittite hunc in carcerem: ꝛ
date ei panis modicũ. ꝛ aque pauxillum.
donec reuertar in pace: Dixitq; micheas.
Si reuersus fueris in pace: nõ est dñs lo
cutus in me. Et ait. Audite omẽs populi
Igit ascẽderunt rex israel ꝛ iosaphat rex
iuda ī ramoth galaad. dixitq; rex israhel
ad Josaphat. Mutabo habitũ. ꝛ sic ad pu-
gnam vadam. tu aũt induere vestibz tuis
Mutatoq; rex israel habitu venit ad bellũ
Rex aũt sirie ꝓceperat ducibz equitat⁹ sui
dicens. Ne pugnetis contra minimuz aut
contra maximũ nisi contra solũ regem is-
rael. itaq; cũ audissent principes eq̃tatus
iosaphat: dixerũt. Rex isrl' est iste: et cir-
cũdederũt eũ dimicãtes. At ille clamauit
ad dñm. ꝛ auxiliatus ẽ ei: atq; auertit eos
ab illo. Cũ em̃ vidissent duces eq̃tatus q̃
nõ esset rex israel: reliq̃runt eum. Accidit
aũt vt vn⁹ ꝑ ꝓ̃lo sagittam in incertũ iace-
ret: ꝛ pcuteret regem israel inter ceruicẽ
ꝛ scapulas. At ille aurige suo ait. Cõuer-
te manũ tuam ꝛ educ me de acie: q̃ vulne
ratus sum. Et finita est pugna in die illo.
Porro rex israel stabat in curru suo con-
tra siros vsq; ad vespam: ꝛ mortuus ẽ oc-
cidente sole. ¶ Capitulum. XIX.

Sagittaz

Reuersus est autez iosa-
phat rex iuda ī domũ suã pacifice
in hirl'm. Cui occurrit iehu fili⁹ anani vi-
dens et ait ad eũ. Impio ꝓbens auxilium
ꝛ his qui oderũt dñm amicitia iungeris: ꝛ
idcirco irã quidem domini merebaris: sed
bona opa inuenta sunt in te: eo q̃ abstule
ris lucos de terra iuda. preparaueris cor
tuũ vt requireres dñm deum pr̃m tuorũ.
Habitauit q̃ iosaphat in hierl'm. Rursuz
q̃ egress⁹ est ad populũ de bersabee vsq; ad
montem ephraim: ꝛ reuocauit eos ad do-
minũ deũ pr̃m suoꝝ: constituitq; iudices
terre in cũctis ciuitatibz iuda munitis ꝑ
singula loca: et ꝑcipiens iudicibus videte
ait q̃d faciatis. Nõ em̃ hominis exercetis
iuditiũ sed dñi: ꝛ q̃cunq; iudicaueritis ī
vos redũdabit. Sit timor dñi vobiscum:
ꝛ cum diligentia cuncta facite. Non ẽ em̃
apud dñm deuz nr̃m iniquitas nec ꝑsona
rũ acceptio: nec cupido munerũ. In hie-
rusalẽ q̃q; ꝓstituit iosaphat leuitas ꝛ sacer-
dotes ꝛ prĩcipes familiarũ ex isrl' vt iudi-
tiũ dñi ꝛ causã iudicarẽt habitatoribz ei⁹.
ꝑcepit eis dicẽs. Sic agetis in timore dñi
fideliter ꝛ corde ꝑfecto. Oẽm causã q̃ vene
rit ad vos fr̃m vr̃oꝝ q̃ habitãt in vrbibus
suis inter cognatoem ꝛ cognatoem vbicũ-
q; q̃stio ẽ de lege. de mandato. de ceremo-
nijs. de iustificatoibz oñdite eis. vt nõ pec
cent in dñm: ꝛ ne veniat ira sup vos ꝛ sup
patres vr̃os. Sic ergo agentes nõ pecca-
bitis. Amarias aũt sacerdos ꝛ põtifex vr̃
in his q̃ ad deum ptinent: ꝑsidebit. Porro
zabadias fili⁹ ismahel qui ẽ dux ī domo iu
da: sup ea opera erit q̃ ad regis offitium
ptinent. Habetisq; magistros leuitas co-
ram vobis. cõfortamĩ ꝛ agite diligẽter: et
erit dñs vobiscũ in bonis. ¶ Ca. XX.

Post hec congregati sũt fi-
lij moab ꝛ filij ãmõ ꝛ cũ eis ō am-
monitis ad iosaphat: vt pugnrent
ctra eũ. Venerũtq; nũtij: ꝛ idicauerũt iosa
phat: dicẽtes. Venit ꝫ te mlt'itudo magna
de his locis que transmare sũt et de siria:
ꝛ ecce consistunt in asasonthamar que est
engaddi. Josaphat autem timore ꝑterri-
tus: totum se contulit ad rogandũ domi-
nũ. ꝛ ꝓdicauit ieiuniũ vniuerso iuda. Cõ-
gregatusq; ẽ iuda ad depcandũ dñm: sed ꝛ
oĩes de vrbibz suis venerũt ad obsecran
dum eũ. Cunq; stetisset iosaphat in medio
cetu iude ꝛ hierusalẽ ī domo dñi añ atriũ

nouũ ait. Dñe de⁹ pr̃m nr̃oꝝ tu es de⁹ ī ce lo: ⁊ dñaris cũctis regnis gentiũ. Jn ma nu tua ẽ fortitudo et potẽtia: nec tibi qsq̃ ꝑt resistere. Nõne tu de⁹ nr̃ ītерfeciſti oẽs hĩatores terre hui⁹ corã ꝓpl'o tuo isrl'. ⁊ de disti ea semĩ abrahã amici tui ī sempiter nũ: Habitauerũtq; ī ea: ⁊ extruxer̃t ī illa sanctuariũ nomī tuo dicẽtes. Si irruerit sup nos mala. gladi⁹ iudicij. pestilẽtia ⁊ fa mes: stabim⁹ corã domo hac ī ꝓspectu tuo in q̃ inuocatũ ẽ nomẽ tuũ. ⁊ clamabimus ad te ī tribulatõnib⁹ nr̃is et exaudies: sal uosq; facies. Nũc igr̃ ecce filij ãmõ ⁊ mo ab ⁊ mõs seir: ꝑ qs nõ ꝓcessisti isrl' vt trã sirẽt: qñ egrediebant̃ de egipto: sz declina uerũt ab eis ⁊ nõ interfecerũt illos: eꝫrio agunt. ⁊ enitunt̃ eicere nos de possessione quã ẽdidisti nobis de⁹ nr̃. Ergo ñ iudicab eos: Jn nobis q̃dẽ nõ est tãta fortitudo. vt possim⁹ huic mlt'itudini resistere: q̃ irruit sup nos: sz cũ ignremus q̃d agere debeam⁹ hoc solũ habem⁹ residui. vt oc'los nr̃os di rigam⁹ ad te. Oĩs vo iuda stabat corã dño cũ puul' ⁊ uxoribꝫ ⁊ liberis suis. Erat aũt iaziel fili⁹ zacharie filij banaie filij ihebi bel filij mathanie leuites de filijs asaph. su p quẽ fact⁹ ẽ spũs dñi ī medio turbe et ait Attẽdite oĩs iuda: ⁊ q̃ hĩatis ī hierl'm. ⁊ tu rex Josaphat. Hec dicit dñs vobis. No lite timere nec paueatis hãc multitudinẽ Nõ ẽ em̃ vr̃a pugna: sz dei. Cras ascẽdetis ꝫ eos. Ascensuri em̃ sũt p cliuũ noie sey̓s ⁊ inuenietis illos ī ſũmitate torr̃ẽtis: q̃ est ꝫ solitudinẽ iheruhel. Nõ em̃ eritis vos q̃ dimicabitis: sz tm̃moto ꝓfitẽter state: et videbitis auxilium dñi sup vos. O iuda et hierl'm. nolite timere nec paueatis: cras egrediemi ꝫ eos: ⁊ dñs erit vobiscũ. Josa phat g̃ ⁊ iuda et oẽs hĩatores hirl'm ceci derũt pni in terrã corã dño et adorauerũt eũ. Porro leuite de filijs Caath et de filijs Chore laudabãt dñm deũ isrl' voce magꝫ ī excelsũ. Cũq; mane surrexissẽt: egressi sũt p deſtũ thecue pfectisq; eis stãs Josaphat ī medio eor̃ dixit. Audite me viri iuda: ⁊ oẽs hĩatores hierl'm. Credite in dño deo vr̃o ⁊ securi eritis: credite pphis ei⁹. et cũ cta eueniẽt pspera. Deditq; cõsiliũ ꝓpl'o et statuit cãtores dñi vt laudarẽt eum ī tur mis suis. ⁊ añcederẽt exercitũ: ac voce cõ sona dicerẽt. Cõfitemi dño: qm̃ ineternũ

misc'dia ei⁹. Cũq; cepissent laudes canere. vertit dñs insidias eor̃ ī semetipos filior̃ scz Ammõ ⁊ moab. ⁊ montis seir q̃ egressi fuerãt vt pugnarẽt ꝫ iudam: ⁊ pcussi sũt. Nãq; filij Ammon ⁊ moab ꝓsurrexerũt ad uersũ hĩatores mõtis seir: vt interficerẽt ⁊ delerẽt eos. Cunq; hoc ope ꝓpetrassent. etiã in semetipsos versi mutuisq; cõcidere vulneribꝫ. Porro iudas cũ venisset ad spe luncã q̃ respicit solitudinẽ vidit pcul oẽm late regionẽ plenã cadaueribus nec supes se quenq̃: q̃ necẽ potuisset euadere. Venit g̃ Josaphat ⁊ oĩs popul⁹ cũ eo ad detrahẽ da spolia mortuor̃: inuenerũtq; inter ca dauera variã supellectilẽ: vestes q̃s ⁊ vasa pciosissima. et diripuerũt: ita vt oĩa por tare nõ possent. nec ꝑ tres dies spolia au ferre: ꝑ prede magnitudine. Die aũt q̃rto congregati sũt in valle bñdictõnis. Etem̃ qm̃ ibi bñdixerũt dño: vocauerunt locuꝫ illũ vallis bñdictõnis vsq; in pr̃ez diem. Reuersusq; ẽ oĩs vir iuda ⁊ hĩatores hie rusalẽ. ⁊ Josaphat añ eos in hierl'm cũ le ticia magna: eo q; dedisset eis dñs gaudiũ de inimicis suis. Jngressiq; sũt in hieru sa lem: cũ psalterijs et citharis et tubis ī do mũ dñi. Jrruit aũt pauor dñi sup vniuer sa regna terrar̃: cũ audissent q; pugnasset dñs ꝫ inimicos isrl'. qeuitq; regnum Josa phat: ⁊ ꝑbuit ei pacẽ dñs ꝑ circuituꝫ. Re gnauit igit̃ Josaphat sup iudaꝫ: ⁊ erat tri gintaquinq; annor̃ cuꝫ regnare cepisset. Viginti aũt ⁊ q̃nq; annis regnauit in hie rusalẽ. ⁊ nomẽ matris ei⁹ azuba filia sela chi. ⁊ ambulauit in via pr̃is sui Asa nec de clinauit ab ea: faciens q̃ placita erãt corã dño. Veruntamẽ excelsa nõ abstulit. ⁊ ad huc popul⁹ non direxerat cor̃ suũ ad dñm deum pr̃m suor̃. Reliqua aũt gestorũ Jo saphat prior̃ et nouissimor̃ scripta sunt in verbis iehu filij anani: q̃ digessit in li bro regũ isrl'. Post hec inijt amicitiam io saphat rex iuda cum Ochozia rege israel cui⁹ opa fuerunt impijssima ⁊ ꝑticeps fuit vt faceret naues q̃ irent in tharsis: feceř tq; classem in asiongaber. Prophetauit au tem Eliezer fili⁹ Dodau de maresa ad Jo saphat: dicens. Quia habuisti fedus cum Ochozia: ꝓcussit dominus opera tua: con triteq; sunt naues. nec potuerunt ire in tharsis. Capitulum. XXI.

100

Dormiuit aũt iosaphat cũ pribꝫ suis. ⁊ sepult⁹ ẽ cũ eis ī ci uitate dd. regũitqꝫ ioraz filí⁹ ei⁹ p eo. Qui hũit frẽs filios iosaphat azariã ⁊ iahihel ⁊ zachariã ⁊ azariã ⁊ michabel et saphatiã. Oẽs hi filij iosaphat regis iuda Dedítqꝫ eis pr̃ su⁹ multa mũera ⁊ auri. ar gẽti et pẽsatões cũ ciuitatibꝫ mũitissimis ī iuda: regnũ aũt ẽdidit ioraz eoꝝ essz ꝓmogenit⁹. Surrexit aũ ioram supꝫ regnũ pr̃is sui. Cũqꝫ se ꝓfirmassz: occidit oẽs frẽs suos gladio: ⁊ q̃sdã de prĩcipibꝫ iuda. Tri gĩtaduoꝝ ãnoꝝ erat iorã cuz reg̃re cepis set: ⁊ octo ãnis reg̃uit ī hirl̃m. ãbulauitqꝫ ī vijs regũ isrl̃ sic egerat dom⁹ achab. fi lia q̃pe achab erat vxor ei⁹. Et fecit malũ ī ꝓspectu dn̄i. Noluit aũ dn̄s dispdẽ domũ dd̃ ꝑ pactũ qđ ĩierat cũ eo: ⁊ qꝝ ꝓmiserat vt daret ei lucernã ⁊ filijs ei⁹ in oĩ tpe. In diebꝫ illis rebellauit edom ne eẽt subditus iudę: et ꝓstituit sibi regẽ. Cũqꝫ trãsiret io ram cũ prĩcipibꝫ suis ⁊ cũcto eq̃tatu q̃ erat secũ: surrexit noctu ⁊ ꝑcussit edom q̃ se cir cũdederat. et oẽs duces eq̃tatus ei⁹. Attn̄ rebellauit edoz ne eẽt sub ditõe iuda: vsqꝫ ad hãc diẽ. Eo tpe ⁊ lobna recessit: ne eẽt sub manu illi⁹. Dereliq̃rat em̃ dn̄m deũ pa trũ suoꝝ: insupꝫ ⁊ excelsa fabricat⁹ ẽ in vr bibꝫ iuda: ⁊ fornicari fecit hĩtatões hirl̃m ⁊ ꝑuaricari iudã. Allatę sũt aũt ei lr̃e ab helia ꝓpha: ī q̃bꝫ scꝑtuz erat. Hec dicit dn̄s de⁹ dd̃ pr̃is tui. Quã nõ ãbulasti ī vijs io saphat pr̃is tui. ⁊ ī vijs asa regis iuda: sed incessisti ꝑ itęr regũ isrl̃. ⁊ fornicari fecisti iudã ⁊ hĩtatões hirl̃m. imitat⁹ fornicatõz dom⁹ achab: insupꝫ ⁊ frẽs tuos domũ pr̃is tui meliores te occidisti: ecce dn̄s ꝑcutiet te plaga magn̄ cũ ꝓplo tuo. ⁊ vxoribꝫ ⁊ filiis tuis: vniuersaqꝫ substãtia tua. Tu aũt egrotabis pessimo languoꝛe vętri: donec egrediant̃ vitalia tua paulatī ꝑ singulos dies. Suscitauit g̃ dn̄s ꝫ ioraz spm̃ phili stinoꝝ ⁊ arabũ. q̃ cõfines sũt ethiopibꝫ et ascẽderũt ī tęrrã iuda ⁊ vastauer̃t eã. Di ripuer̃tqꝫ cũctã substantiã q̃ inuẽta ẽ ī do mo regis: insupꝫ ⁊ filios ei⁹ et vxores. nec remãsit ei fili⁹ nisi ioachan: q̃ mĩm⁹ natu erat. Et supꝫ hec oĩa ꝑcussit eũ dn̄s alui lã guoꝛe insanabili. Cũqꝫ diei succederet dies ⁊ tpm spatia voluerent̃. duoꝝ annoꝝ ex pletus ẽ circul⁹: ⁊ sic longa ꝓsũptus ẽ ta be. ita vt egereret etiã viscera sua: lãguo re pitęr ⁊ vita caruit. Moꝛtuusqꝫ ẽ in ĩfir mitatę pessima. ⁊ nõ fecit ei ꝑ̃s ꝑ̃m moꝛẽ ꝓbustionis ereq̃as: sicut fecerat maioꝛibꝫ ei⁹. trigintaduoꝝ ãnoꝝ fuit cũ reg̃re ce pisset ⁊ octo ãnis regnauit in hirl̃m. Am bulauitqꝫ nõ rectę: ⁊ sepelierũt eum in ci uitatę Dauid: verumtamen non in sepul chro regum. Capitulum. XXII.

Constituerũt aũt habita tores hirl̃m ochosiã filiũ ei⁹ mĩmũ regẽ ꝑ eo. Oẽs eĩ maioꝛes natu q̃ añ eũ fuerãt int̃fecerãt latrões arabũ q̃ ir ruerãt ī castra. Reg̃uitqꝫ ochozias fili⁹ io raz regis iuda: q̃dragĩtaduoꝝ ãnoꝛũ erat ochozias cũ reg̃re cepisset: ⁊ vno ãno re gnauit ī hirl̃m. ⁊ nomẽ mr̃is ei⁹ athalia fi lia amri. Sz ⁊ ipe ingress⁹ ẽ ꝑ vias dom⁹ achab. Matęr em̃ ei⁹ impulit eũ. vt impie ageret. Fecit igit̃ malũ ī ꝓspectu dn̄i sic dom⁹ achab. ipi em̃ fuerũt ei ꝓsiliarij post moꝛtẽ pr̃is sui ī intęritũ ei⁹. ãbulauitqꝫ in ꝓsilijs eoꝝ. Et prexit cũ ioraz filio achab rege isrl̃ in bellũ ꝫ asahel regẽ syrie in ra moth galaad: vulnerauer̃tqꝫ syri ioraz: qui regress⁹ est vt curaret̃ ī iesrahel. mltas eĩ plagas accepat ī supd̃icto certamie. Igit̃ ochozias fili⁹ ioram rex iuda descẽdit vt ĩui seret ioram filiũ achab ī iesrahel egrotantẽ ꝯolũtatis q̃pe fuit dei aduers⁹ ochoziam vt veniret ad ioraz. Et cũ veniss̃et ⁊ egre deret̃ cũ eo aduersũ iehu filiũ nãsi. quem vnxit dn̄s vt delẽt domũ achab: cũ g̃ euer teret iehu domũ achab ĩuenit prĩcipes iu da ⁊ filios frm̃ ochozie q̃ mĩstrabãt ei. ⁊ ĩ terfecit illos. Ipm̃ qꝫ pquirẽs ochoziã cõ ꝓhendit latitãtẽ ī samaria adductũqꝫ ad se occidit: et sepelier̃t eũ eoꝝ eẽt fili⁹ iosa phat q̃ q̃sierat dn̄m in toto corde suo. Nec erat vltra spes aliq̃: vt de stirpe q̃s reg̃ret ochozie. Siq̃dez mr̃ eius athalia vidẽs q̃ moꝛtu⁹ eẽt fili⁹ su⁹: surrexit ⁊ int̃fecit oẽm stirpẽ regiã dom⁹ ioraz. Porro iosabeth fi lia regis tulit ioas filiũ ochozie. et furata ẽ eũ de medio filioꝝ regis cũ interficerẽt̃ abscõditqꝫ eũ cũ nutrice sua ī cubiculo le ctuloꝝ. iosabeth aũt q̃ abscõderat eũ. erat filia regis ioraz. vxor ioiade pontificis so roꝛ Ochozie ⁊ idcirco Athalia non inter fecit eum. Fuit ergo cum eis in domo dei absconditus sex annis: quibus regnauit

athalia sup̄ terram. Ca. XXIII.

IN anno aũt septimo ꝯfortatꝰ ioiada assũpsit cẽturiones azariã vilz filiũ hieroboã. & ysmael filiũ iohānan. Azariã q̄z filiũ obed & maasiã filiũ adaie. & elizaphat filiũ zechri. Et iniit cũ eis ꝓfiliũ & fedꝰ. Qui circũeuntes iudã congregauerũt leuitas de cũctis vrbibus iuda. & pr̄icipes familiarũ isrl: veneruntq̄ in hierlm. Iniit g̃ oīs multitudo pactũ in domo dei cũ rege. Dixitq̄ ad eos Ioiada Ecce filiꝰ regis regnabit sic locutꝰ ē dñs sup filios dauid. Iste ē ordo quez facietis. Tertia pars vr̃m q̄ veniũt ad sabbatũ sacerdotũ et leuitarũ & ianitorũ erit in portis. ttia vo pars ad domũ regis. & tertia ad portã. q̄ appellatur fũdamẽti. Oẽ vo reliquũ vulgꝰ sit in atrijs domꝰ dñi. nec q̄spiã aliꝰ ingrediat domũ dñi nisi sacerdotes & q̄ ministrãt de leuitis. Ingr̃i tm̃mõ ingrediant: qz sc̃tificati sũt & oẽ reliquus vulgꝰ obs̃uet custodias dñi. Leuitæ aũt circũdẽt regẽ hñtes singli arma sua. & siq̄s aliꝰ ingressꝰ fuerit tẽplũ. interficiat. sintq̄ cũ rege & intrãtes & egredientes. Fecerũt g̃ leuitæ & vniuersꝰ iuda iuxta oīa q̄ ꝑcepat Ioiada põtifex. Et assũpserũt singuli viros q̄ sub se erãt. et veniebãt p iordanẽ sabbati cũ his q̄ ipleuerãt sabbatũ & egressi erãt. Dimisitq̄z Ioiada põtifex nõ dimiserat abire turmas: q̄ sibi p sigl̃as ebdomadas succedẽ ꝓsueuerãt. Tradiditq̄ ioiada sacerdos cẽturionibꝰ lanceas clipeosq̄ et peltas r̃gis dauid q̄s ꝓsecrauerat in domo dñi Cõstituitq̄ oẽm pl̃m tenẽtiũ pugiones a pte tẽpli dextra vsq̄ ad pt̃em tẽpli sinistrã corã altari & tẽplo p circuitũ regis: & eduxerũt filiũ regis & iposuerũt ei diadema. & dederũtq̄ in manũ eiꝰ tenendã legẽ: & ꝓstituerũt eũ regẽ. Unxitq̄ illũ Ioiada põtifex. et filij eiꝰ: iprecati sũt q̄z ei atq̄ dixerũt. Eliuat rex. Qd̃ cũ audisset Athalia vocẽ. s. currẽtiũ atq̄ laudãtiũ regẽ: ingressa ē ad pl̃m in tẽplũ dñi. Cũq̄ vidisset regẽ stãtẽ sup gradum in introitu: & pr̄icipes turmasq̄ circa eũ: oẽmq̄ pl̃m terre gaudẽtẽ atq̄ clãgentẽ tubis. et diuersi generis organis ꝓcinentẽ: vocẽq̄ laudantiũ: scidit vestimẽta sua et ait. Insidie. insidie. Egressꝰ aũt Ioiada põtifex ad cẽturiones & pr̄icipes exercitꝰ dixit eis. Educite illã extra sepa tẽpli et interficiatur foris gladio. Precepitq̄ sacer

dos ne occideret in domo dñi. & iposuerũt cerucibꝰ eiꝰ manꝰ. cũq̄ intrassz portã eqũ domꝰ regis. interfecerũt eã ibi. Pepigit aũt ioiada fedꝰ inter se vniuersũq̄ pl̃m et regẽ. vt eẽt pl̃s dñi. Intraq̄ ingressꝰ ẽ oīs pl̃s domũ Baal. & destruxerũt eã & altaria et simulacra illiꝰ confregerũt. Mathã q̄z sacerdotẽ baal interfecerũt añ aras. Cõstituit aũt Ioiada ꝓpositos in domo dñi. vt sub manibꝰ sacerdotũ & leuitarũ: q̄s distribuit dꝫ in domo dñi: offerrẽt holocausta dño sicut scriptũ ẽ in lege Moysi in gaudio et cãticis iuxta dispositiõnẽ dꝫ. Cõstituit q̄z ianitores in portis domꝰ dñi. vt nõ ingrederet eã imũdus in oī re. assũpsitq̄ cẽturiones et fortissimos viros: ac pr̄icipes pl̃i et oẽ vulgꝰ terre & fecerũt descẽdere regẽ de domo dñi: & itroire p mediũ portæ superioris in domo regis. & collocauerũt eũ in solio regali. Letatusq̄ ẽ oīs populꝰ terre: & vrbs q̄euit. Porro Athalia in terfecta est gladio. Ca. XXIIII.

SEptẽz ãnoꝝ erat Ioas cũ regnare cepisset: & q̄draginta ãnis regnauit in hierlm. Nomẽ mr̃is eiꝰ sebia. de bersabee. Fecitq̄ qꝺ bonũ erat corã dño cũctis diebꝰ ioiadæ sacerdotis. Accepit aũt & Ioas vxores duas: e q̄bꝰ genuit filios & filias. Post q̄ placuit Ioas vt instauraret domũ dñi: congregauitq̄ sacerdotes & leuitas & dixit eis. Egredimi ad ciuitates iuda. & colligite de vniuerso isrl pecuniã ad sartatecta tẽpli dei nr̃i p singulos ãnos: festinatoq̄ hoc facite. Porro leuitæ egẽ negligẽti. Vocauitq̄ rex ioiadã pr̄icipẽ & dixit ei. Quare tibi nõ fuit cure vt cogẽs leuitas inferre de iuda & de hierlm pecuniã: q̄ ꝓstituta ẽ a Moyse famulo dñi. vt inferret eã oīs multitudo israel in tabernaculũ testimonij: Athalia enim impissima & filij eiꝰ destruxerũt domũ dei: & de vniuersis que sc̃tificata fuerãt in templo dñi ornauerũt phanũ baalim. Precepit g̃ rex & fecerũt archã: posuerũtq̄ eã iuxta portã dñi foris secus. Et ꝓdicatũ ẽ in iuda & hierlm vt deferrẽt singuli ptiũ dño qꝺ ꝓstituit Moyses famulus dei sup oẽm israhel in deserto. Letatiq̄ sũt cũcti pr̄icipes & oīs populꝰ. et ingressi ꝓtulerũt in archã dñi atq̄ miserũt: ita vt implerent. Cumq̄ tps esset vt deferrent archã corã rege p manꝰ leuitarũ: videbãt ei multã pecuniã. ingrediebat scriba regis & quẽ

prim⁹ sacerdos ꝓstituerat: effũdebãtq; pecuniã q̃ erat ī archa. Porro archã reportabãt ad locũ suũ sicq; faciebãt p singl'os dies. Et ꝯgregata ẽ īfinita pecunia quaꝫ dederũt rex ⁊ ioiada bis q̃ perãt opibꝰ dom⁹ dñi. At illi ꝓducebãt ex ea cesores lapidũ ⁊ artifices opm singl'oꝝ: vt īstaurarẽt domũ dñi: fabros q̃ ferri ⁊ eris. vt qđ cadẽ cepat fulcirẽt. Egerũtq; hi q̃ opabãt īdustrie. ⁊ obducebat pietũ cicatrix p manꝰ eoꝝ: ac suscitaueřt domũ dñi i statũ pstinũ. ⁊ firmitẽ eã stare feceřt. Cũq; ꝓplesent oĩa opa detuleřt corã rge ⁊ ioiade reliquã ptẽ pecuĩe: de q̃ facta sũt vasa tẽpli in misteriũ ad olocausta. fiale q̃ ⁊ cetera vasa aurea ⁊ argẽtea. Et offẽbant olocausta ī domo dñi iugit cũctis diebꝰ ioiade: senuit aũt ioiada plenꝰ diebꝰ ⁊ mortuꝰ est cũ centũtriginta eẽt ãnoꝝ: sepelieřtq; eũ ī ciuitate dd cũ regibꝰ. eo q̃ fecisset bonũ cuꝫ isrl' ⁊ cũ domo eiꝰ. Postq̃ aũ obijt ioiada: ingressi sũt pncipes iuda: ⁊ adorauerũt regẽ Qui dlinitꝰ obsequis eoꝝ acq̃euit eis. Et deliq̃rũt tẽplũ dñi dei pr̃m suoꝝ fuieruntq; lucis ⁊ sculptilibꝰ: ⁊ facta ẽ ira ꝰ iudam ⁊ hirl'm ꝓpt̃ hoc pcm. mittebatq; eis pphas vt reuertereř ad dñm: q̃s ptestãtes illi audire nolebãt. Spũs itaq; dei īduit zacharĩã filiũ ioiade sacerdotis. ⁊ stetit ī ꝓspcu ppli ⁊ dixit eis. Dec dic deꝰ. Quare trãsgredimĩ pceptũ dñi qđ vob nõ pderit: ⁊ dereliq̃stis dñm vt dereliq̃ret vos: Qui ꝯgregati aduersꝰ eũ miserũt lapides iuxta regis īpiũ: ī atrio domꝰ dñi. Et nõ ẽ recordatꝰ ioas rex misdie quã fecerat ioiada pr̃ illiꝰ secũ: sꝫ ītersecit filiũ eiꝰ. Qui cũ moreret ait. Videat dñs ⁊ req̃rat. Cũq; euolutꝰ eẽt ãnꝰ ascẽdit ꝰ eũ exercitꝰ sirie: venitq; ī iudã ⁊ hirl'm ⁊ ītersecit cũctos pncipes ppli atq; vniuersã pdã miserũt regi ī damascũ. Et certe cũ pmodicꝰ venissꝫ numerꝰ siroꝝ tradidit dñs manibꝰ eoꝝ īfinitã mltitudinẽ: eoq; deliq̃ssent dñm deũ pr̃m suoꝝ. In ioas q̃ ignominiosa exercuere iuditia. ⁊ abeũtes dimiserũt eũ ī lãguoribꝰ magnis. Surrexerũt aũ ꝰ eũ fui sui ī vltõꝫ sãguis zacharie filij ioiade sacerdotis. ⁊ occiderũt eũ ī lectulo suo ⁊ mortuꝰ ẽ: sepelieřtq; illũ ī ciuitate dd: sꝫ nõ ī sepulchris regũ. Insidiati do sũt ei zabad filiꝰ semath amanitidis: ⁊ iozabath filiꝰ semarith moabitidis. Por-

ro filij eiꝰ ac sũma pecunie q̃ aduñata fuerat sub eo. ⁊ īstauratio domus dei scripta sũt diligẽtius ī libro regũ. Regnauit aũt amasias filiꝰ eius p eo. Ca. XXV.

Vigintiquinqꝫ annorũ erat amasias cũ regre cepisꝫ. ⁊ vigĩtinouẽ ãnis regnuit ī hirl'm. Nomẽ mr̃is eiꝰ ioiadẽ de hirl'm. Fecitq; bonũ ī ꝓspcu dñi: verũtñ nõ ī corde pfcto. Cũq; roboratũ sibi vidẽt īpiũ iugulauit suos q̃ occiderãt regẽ pr̃ez suũ: sꝫ filios eoꝝ nõ īt̃ fecit: sic scptũ ẽ ī libro legis moysi: vbi pcepit dñs dicẽs. Nõ occidẽt pres p filijs neq; filij p pribꝰ suis: sꝫ vnusq̃sq; ī suo pcto morieř. Cõgregauit igr̃ amasias iudã. et ꝓstituit eos p familias. ẽbunosq; ⁊ cẽturiones ī vniuerso iuda ⁊ beniamĩ: ⁊ recẽsuit a vigĩti ãnis sursũ: ĩuenitq; trigĩta milia iuuenũ q̃ egredereř ad pugnã ⁊ tenereř hastã ⁊ clipeũ. Mercede q̃ ꝯduxit ꝺ isrl' cẽtũ milia robustoꝝ centũ talẽtis argẽti. Veĩt aũt hõ dei ad illũ. ⁊ ait. O rex ne egrediat tecũ exercitꝰ isrl'. Nõ ẽ ei dñs cũ isrl': ⁊ cunctis filijs ephraĩ. Quĩ putes ī robore exercitꝰ bella ꝓsistere: suparı te faciat deꝰ ab hostibꝰ. Dei q̃ppe ẽ te adiuuare: ⁊ ī fugã ꝯuertere. Dixitq; amasias ad hoĩem dei. Quid q̃ fiet de centuꝫ talẽtis q̃ dedi militibꝰ isrl'? Et rñdit ei hõ dei. Dabet dñs vñ tibi dare possit multo his plura. Sepauit itaq; Amasias exercitũ q̃ venerat ad eũ ex ephraim vt reuertereř ī locũ suũ. At illi ꝰ iudã vehemẽter irati: reuersi sũt ī regionẽ suã Porro amasias ꝓfidẽter eduxit ppl'm suuꝫ. ⁊ abijt ī vallẽ salinaꝝ: pcussitq; filios seir decẽ milia. Et alia decẽ milia viroꝝ ceperũt filij iuda: et adduxeř ad pruptũ cuiusdã petre: pcipitaueřtq; eos ꝺ sũmo inpceps q̃ vniuersi crepuerũt. At ille exercitꝰ quẽ remiserat amasias ne secũ ret ad pliũ: diffusꝰ ẽ ī ciuitatẽ iuda. a samaria vsq; ad bethorõ ⁊ ītersectis tribꝰ milibꝰ diripuit pdã magnã. Amasias q̃ pcedem ydumeoꝝ ⁊ allatos deos filioꝝ seir statuit illos ī deos sibi. ⁊ adorabat eos: ⁊ illis adolebat incensuꝫ. Qđobrem iratꝰ dñs ꝰ amasiã misit ad illuꝫ pphã q̃ diceret ei. Cur adorasti deos q̃ nõ liberauerũt ppl'm suuꝫ de manu tua: Cũq; hoc ille loq̃reř. rñdit ei. Nũ ꝓsiliarisꝰ regis es: Quiesce ne ītersiciã te. Discedens, q̃ ppheta: scio inq̃t qđ cogitauerit domiꝰ

occidē tē q̄ fecisti hoc maluz: ꝛ insup nō
acq̄euisti ꝓsilio meo. Igit amasias rex iu
da inito pessimo ꝓsilio, misit ad ioas filiū
ioachan. filij ihehu regem isrl dicēs. Veni
videam⁹ nos mutuo. At ille remisit nūcios
os dicēs. Carduꝰ q̄ ē in libano misit ad ce
drū libani dicēs. Da filiā tuam filio meo
uxorē. Et ecce bestie q̄ erāt in silua libani
trāsierūt ꝛ conculcauerūt carduū. Dixisti p
cussi edon: ꝛ idcirco erigit cor tuū i supbi
am. Sede i domo tua. Cur malū aduersū
tē puocas: vt cadas ꝛ tu ꝛ iudas tecū. Nolu
it audire amasias. eoq̄ dñi eēt volūtas.
vt traderet i manꝰ hostiū ꝓpter deos edon.
Ascēdit igit ioas rex isrl ꝛ mutuos sibi p
buere ꝓspectꝰ. Amasias aūt rex iuda erat i
bethsames iude. Corruitq̄ iudas corā isrl
ꝛ fugit i tabernacula sua. Porro amasiaz
regē iuda filiū ioas filij ioachas. cepit io
as rex isrl i bethsames ꝛ adduxit i hierlm
destruxitq̄ murꝯ ei⁹. a porta ephraim usq̄
ad portā anguli q̄dringētis cubitis. Omē
q̄ aurū ꝛ argentū. ꝛ vniuersa vasa q̄ repe
rat i domo dei. ꝛ apud obededom. i thesau
ris etiā dom⁹ regie. necnō ꝛ filios obsidū.
reduxit in samariā. Dixit aūt amasias fi
liꝰ ioas rex iuda postq̄ mortuꝰ ē ioas filiꝰ
ioachas rex isrl quīdecī ānis. Reliq̄ aūt ꝓ
monū amasie priorꝯ ꝛ nouissimorꝯ scripta
sūt in libro regū iuda ꝛ israel. Qui postq̄
recessit a dño: cōtēserūt ei īsidias i hierlm
Cūq̄ fugisset lachis misert ꝛ interfecert eū
ibi: reportātesq̄ sup eq̄s sepelierūt eū cuz
pribꝰ suis i ciuitate dd. ℣ Ca. XXVI.

Omnis aūt populus iu
da: filiū eiꝰ oziā annoꝯ sedecim cō
stituit regē p amasia pre suo. Ipse
edificauit abilath ꝛ restituit eā ditōni iu
de. postq̄ dormiuit rex cū pribꝰ suis. Sede
cim annoꝯ erat ozias cū regre cepisset: ꝛ
q̄nq̄gintaduobꝰ ānis regnauit i hierlm. No
mē mris eiꝰ iechelia de hierlm. Fecitq̄ qđ
erat rectū i oculis dñi iuxta oīa q̄ fecerat
amasias pr eiꝰ ꝛ exq̄siuit dñm in diebꝰ za
charie intelligētis ꝛ videtis deū. Cūq̄ req
reret dñm: direxit eū i oībꝰ. Deniq̄ egres
sus ē ꝛ pugnauit ꝛ philistijm: et destruxit
murꝯ geth. ꝛ murū iānie murūq̄ azoti. Ed
dificauit q̄q̄ opida i azato ꝛ philistijm ꝛ ad
iuuit eū deꝰ ꝛ philistijm ꝛ ꝛ arabas q̄ habi
tabāt i gurbaal: ꝛ ꝛ āmonitas. Dederūt

bātq̄ amonite munera ozie: ꝛ diuulgatuz
ē nomē eiꝰ usq̄ ad introitū egipti q̄ cre
bras victorias. Edificauit q̄q̄ ozias turres
i hierlm sup portā anguli. ꝛ sup portā vall
ꝛ reliq̄s i eodē muri latere: firmauitq̄ eas
Extruxitq̄ turres in solitudine: ꝛ effodit
cisternas plurias eoq̄ hret multa pecora
tā in cāpestribꝰ q̄ in heremi vastitate. Vi
neas q̄q̄ habuit ꝛ vinitores i mōtibꝰ. ꝛ i car
melo. Erat q̄q̄ bō agriculture debit⁹. Fu
it aūt exercitꝰ bellatorꝯ ei⁹ q̄ pcedebant ad
plia sub manu iehiel scribe. maasieq̄ do
ctoris: ꝛ sub manu ananie q̄ erat de ducibꝰ
regis. Oisq̄ numer⁹ principū p familias vi
rorꝯ fortiū duorꝯ miliū sexcentoruz: ꝛ sub
eis vniuers⁹ exercit⁹ trecentorꝯ ꝛ septē mi
liū quīgentorꝯ q̄ erāt apti ad bella. ꝛ p re
ge ꝛ aduersarios dimicabāt. Preparauit
q̄q̄ eis ozias. i. cūcto exercitui clipeos ꝛ ha
stas ꝛ galeas ꝛ loricas. arcusq̄ et fundas
ad iaciēdos lapides: ꝛ fecit in hierusalē di
uersi generis machinas q̄s i turribꝰ collo
cauit ꝛ i āgulis murorꝯ. vt mitterēt sagit
tas ꝛ saxa grādia. Egressusq̄ ē nomē eiꝰ p
cul: eoq̄ auxiliaret ei dñs ꝛ corroborassꝫ
illū. Cꝫ cū roboratꝰ eēt eleuatū ē cor eiꝰ i
interitū suū ꝛ neglexit dñm deū suū. ingres
susq̄ templū dñi adolere voluit incensū sup
altare thimiamatis. Statimq̄ ingressꝰ pꝰ
eū azarias sacerdos. et cum eo sacerdotes
dñi octogīta viri fortissimi. restitert regi.
atq̄ dixerūt. Nō est tui offitij ozia. vt ado
leas incensū dño: sꝫ sacerdotū hoc ē filiorꝯ
aaron qui ꝓsecrati sūt ad huiuscemōi mi
steriū. Egredere de sctuario. ne ꝓtēpseris
q̄ nō reputabit tibi in gloria hoc a dño
deo. Iratusq̄ ozias ꝛ tenēs i manu thuri
bulū vt adoleret incensū: mīabat sacerdo
tibꝰ. Statimq̄ orta ē lepra i fronte eiꝰ co
ram sacerdotibꝰ i domo dñi sup altare thi
miamatis. Cūq̄ respexisꝫ eū azarias pō
tifex. ꝛ oēs reliq̄ sacerdotes. viderūt leprā i
frōte eiꝰ: ꝛ festinatꝰ expulerūt eū. Imꝫ ꝛ ipe
pterritꝰ accelerauit egredi: eoq̄ sensissꝫ ili
co plagā dñi. Fuit igit ozias rex leprosꝰ
usq̄ ad diē mortis sue: et hītauit in domo
separata. plenꝰ lepra ob quā eiectꝰ fuerat de
domo dñi. Porro ioathan filiꝰ eius rexit
domū regis: ꝛ iudicauit populū terre. Re
liqua aūt sermonuz ozie priorꝯ ꝛ nouissi
morū scripsit ysaias filius Amos pphēta.

Non est tui officij ozia vt adoleas incensū dño sed sacerdotis

lepra

dormiuitq; Ozias cũ patribꝫ suis: et sepe
lierunt eũ in agro regaliũ sepulchroꝝ. eo
q; esset leprosus. regnauitq; Joathan filius e ius pro eo. Capitulum. XXVII.

Viginticinq; annorũ erat Joathã cũ regre cepisset. et se
decim ãnis regnauit i hierlm. Nomẽ
mris ei⁹ Jherusa filia sadoch. Fecitq; qđ
rectũ erat corã dño: iuxta omia q̃ fecerat
Ozias pr̃ su⁹. excepto q; nõ ẽ igress⁹ tẽplũ
dñi. et adhuc ꝑplis delinquebat. Ipe edificauit
portã dom⁹ dñi excelsã: et i muro ophel mlta ꝓstruxit. Urbes q; edificauit i mõtibꝫ
iuda et i saltibꝫ castella et turres. Ipe pugnauit ꝫ regẽ filioꝝ Ammõ: et vicit eũ. Dederũtq; ei filij ãmon i tpe illo centũ talenta
argẽti. et decem milia choros tritici: ac totidem choros ordei. Hec ei pbuerũt filij ãmon in ãno. ij. et. iij. Corroboratusq; ẽ Joathan eo q; direxisset vias suas coram dño
deo suo. Reliq; aũt sermonũ Joathã et oẽs
pugne ei⁹ et opa scripta sũt i libro regũ israel et iuda. Viginti q̃nq; annoꝝ erat cum
regre cepisset. et. xvj. ãnis regnauit i hierusalẽ. Dormiuitq; Joathã cũ pribꝫ suis et sepelierũt eũ in ciuitate dd. et regnauit Acham filius eius p eo. Ca. XXVIII.

Viginti ãnoꝝ erat achã
cũ regre cepisset: et sedecim ãnis regnauit i hierlm. Nõ fecit rectũ i ꝓspectu dñi. sic dd pr̃ ei⁹: sz ãbulauit i vijs regum israel. insup et statuas fudit Baalim. Ipe
ẽ q; adoleuit icensũ i valle bẽnon. et lustrauit filios suos i igne. iuxta ritũ gentiũ q̃s
interfecit dñs in aduẽtu filioꝝ israel. Sacrificabat q; et thimiama succẽdebat i excelsis et i collibꝫ: et sub oi ligno frondoso.
Tradiditq; eũ dñs de⁹ ei⁹ in manu regis sirie: q; percussit eum. magnãq; pdam cepit de
ei⁹ impio: et adduxit in damascũ. Manibꝫ
q; regis israel tradit⁹ est: et percussus plaga
grãdi. Occiditq; phacee filius romelie de iuda centũ viginti milia i die vno oẽs viros
bellatores: eoq; reliq̃ssent dñm deum pr̃m
suoꝝ. Eodẽ tpe occidit zechri vir potens
ex ephraim Maasiã filiũ regis et ezricã ducem dom⁹ ei⁹: helchanã q; scd̃m a rege. Ceperũtq; filij israel de frib⁹ suis ducẽta milia
mulierũ. pueroꝝ et puellaꝝ et infinitã pdã.
ptuleruntq; eã i samariaz. Ea tẽpestate erat
ibi ꝓpha dñi nose obed: q; egress⁹ obuiã exercitui veniẽti in samariã: dixit eis. Ecce
irat⁹ dñs de⁹ pr̃m vroꝝ ꝫ iudaz tradidit eos
manibꝫ vris: et occidistis eos atrociter ita vt
ad celũ ptingẽt vra crudelitas. Insup filios iuda et hirlm vultis vobꝫ subijcere i seruos et ancillas: qđ neq; q; factu op⁹ ẽ. Peccastis ei sup hoc dño deo nro. Sz audite me
liũ meũ et reducite captiuos. q̃s adduxistis
de fribꝫ vris. qr magn⁹ furor dñi iminet vobis. Steterũt itaq; viri de principibꝫ filioꝝ ephraim. Azarias filius iohanã. Barachias
filius mosollamoth. Ezechias filius sellũ: et amasias filius badali. ꝫ eos q; veniebãt de ꝓlio: et dixerũt eis. Nõ introducetis huc captiuos: ne peccem⁹ dño. Quare vultis adijcere
sup pcã nra et vetera cumulare delicta: grã
de q̃ppe pcm ẽ. et ira furoris dñi iminet su
p isral. Dimiserũtq; viri isral bellatores pdã
et vniuersa q̃ cepant corã principibꝫ et oi multitudie: steteruntq; viri q̃s sup meorauim⁹
et apprehẽdentes captiuos: omẽsq; q; nudi
erat vestierũt de spolijs. Cũq; vestissẽt eos et
calciassent. et refecissẽt cibo ac potu. unxissentq; ꝑpẽ laborẽ. et adhibuissent eis curã:
q̃cũq; ãbulare nõ potuerãt et erãt ibecillo
corpe. iposuerũt eos iumẽtis: et adduxerũt
hiericho ciuitatẽ palmaꝝ ad frẽs eoꝝ ipi
q; reuersi sũt i samariã. Tpe illo misit rex
achaz ad regẽ assirioꝝ: postulãs auxiliũ.
Venerũtq; ydumei et percusserũt mltos ex iuda et ceperũt pdã magnã. Philistijm q; diffusi sũt p urbes cãpestres et ad meridiẽ iuda ceperũtq; bethsames et ahilõ et gadiroth
sochot q; et thãnam et zamro cũ vicul⁹ suis et hitauerũt i eis. Quia uerat ei dñs iudam ꝑpẽ Achaz regẽ iuda. eoq; nudasz eũ
auxilio: et ꝓtemptui habuisz dñm: adduxit
q; ꝫ eũ tiglatphalasar regẽ assirioꝝ: q; et
afflixit eũ: et nullo resistẽte vastauit. Igr̃
achaz spoliata domo dñi et domo regũ ac
principũ. dedit regi assirioꝝ munera: et tñ
nihil ei pfuit. Insup et in tpe angustie sue
auxit ꝓtemptũ i dñm. Ipe pse rex Achaz
immolauit dijs damasci victimas percussoribus suis et dixit. Dij regũ sirie auxiliantur eis q̃s ego placabo hostijs. et adiuuent
mihi: cũ econtrario ipi fuerint ruine ei et
vniuerso israel. Direptis itaq; Achaz omnibus vasis dom⁹ dei atq; cõfractis clausit
ianuas tẽpli dei: et fecit sibi altaria in

vniuersis angulis hirl'm. In oīb⁹ q̄z vrbibus iuda extruxit aras ad cremandū th⁹ atz ad iracūdiā puocauit dn̄m deū p̄m suū. Reliq̄ aūt ſmonū ei⁹. q oīm opm suoꝝ prioꝝ q nouissimoꝝ scripta sūt ī libro regū iuda q isrl'. Dormiuitqz achā cū p̄ribꝫ suis: et sepelier eū ī ciuitate hirl'm. Nec eñ recepant eū ī sepulcra regū isrl'. Regnauitqz ezechias fili⁹ ei⁹ p eo. Ca. XXIX.

Igitur ezechias regnare cepit cū vigitiq̄nqz eēt ānoꝝ: q vigintinouē ānis regnauitqz ī hirl'm. Nomē mr̄is ei⁹ abia filia zacharie. Fecitqz qđ erat placitū ī ꝓspectu dn̄i: iuxta oīa q̄ fecerat dāu⁹ p̄r ei⁹. Ipo anno q mēse prio regni sui apuit valuas dom⁹ dn̄i q īstaurauit eas: adduxitqz sacerdotes atq leuitas q ꝯgregauit eos ī platea orientalē dixitqz ad eos. Audite me leuite. q sc̄tificamini. mūdate domū dn̄i dei p̄r̄m nr̄oꝝ: q auferte oēm īmūditiā de sāctuario. Peccauer pr̄es nr̄i: q fecer malū in ꝓspectu dn̄i dei nr̄i: derelinquētes eū. auerter facies suas a tabernaculo dn̄i dei nr̄i. q p̄buerūt dorsū. clauser ostia q̄ erāt ī porticu q extinxerūt lucernas: incensumqz nō adoleuer: q holocausta nō obtulerūt in sanctuario dei isrl'. Cōcitatus ē itaqz furor dn̄i sup iudā q hirl'm: tradiditqz eos ī ꝯmotōem. q ī ītritū q ī sibilū. sicut ipi cernitis oc̄lis vr̄is En corruer pr̄es nr̄i gladijs: filij nr̄i q filie nr̄e. q ꝯiuges captiue ducte sūt p̄p̄ hoc scel⁹. Nūc ḡ placet mihi vt ineam⁹ fed⁹ cū dño deo isrl' q auertat a nobis furorez ire sue. Filij mei nolite negligere. Vos elegit dn̄s vt stetis corā eo. q mīstretis illi: colatisqz eū et cremetis ei incensū. Surrexer ḡ leuite: maath fili⁹ amasie: q iobel fili⁹ azarie de filijs caath. Porro de filijs merari Cis fili⁹ abdai q azarias fili⁹ ialalehel. De filijs aūt gerson: ioha fili⁹ semna. q eden fili⁹ ioaha. Atuero de filijs elisaphan: sāri q iahihel. De filijs q̄z asaph: zacharias et mathanias necnō de filijs hēnā: iahihel q semai. Oz q de filijs ydithū. semeias q ozihel. Cōgregaueq̄tqz frēs suos et sc̄tificati sūt: et īgressi sūt iuxta mandatū regis et impiū dn̄i: vt expiarēt domū dei. Sacerdotes q̄z īgressi tēplū dn̄i vt sāctificarēt illud extulerūt oēm īmūditiaz quā intro repererāt ī vestibulo dom⁹ dn̄i: quaz tulerunt leuite q asportauerunt ad torrentem cedron foras. Ceperūt aūt prima die mēsis primi mūdare et in die octaua eiusdez mēsis. ingressi sūt porticū dom⁹ tēpli dn̄i: expiauerūtqz templū diebꝫ octo: q ī die sextadecima mēsis eiusdem, qđ cepant: īpleuerūt. Ingressi q̄z sunt ad ezechiā regē: q dixerūt ei. Sanctificauim⁹ oēm domū domini. et altare olocausti. vasaqz ei⁹ necnō q mensā ꝓpositōis cū omīb⁹ vasis suis: cūctāqz tēpli supellectilē quā polluerat rex acham ī regno suo postq̄ p̄uaricat⁹ est: q ecce exposita sūt oīa corā altari dn̄i. Consurgēsqz diluculo ezechias rex. adunauit oēs p̄rīcipes ciuitatis q ascendit in domū dn̄i. obtulerūtqz siſ thauros septez q arietes septē. agnos septē. q hircos septem. p pcō. p regno. p sāctuario. p iuda. Dixitqz sacerdotib⁹ filijs aaron: vt offerrēt sup altare dn̄i. Mactauerūt igit̄ thauros: et suscepер sāguinē sacerdotes: fuderūt illuz sup altare. Mactauerūt etiā arietes. q illoꝝ sanguinē sup altare fuderūt. Immolauerūt agnos: q fuderūt sup altare sanguinē. Applicuerūt hircos p pcō corā rege q vniuersa multitudīe. Imposuer ma nus suas sup eos: q īmolauerūt illos sacerdotes: q aspserūt sanguinē eoꝝ corā altari p piaculo vniuersi isrl'is. Pro omī q̄ppe israel p̄cepat rex vt olocaustū fieret p'pec cato. Cōstituit q̄z leuitas ī domo dn̄i. cum cimbalis q psalterijs q citharis ſm dispositōez dauid regis q gad vidētis q nathā ꝓphetē. Siquidē dn̄i p̄ceptum fuit. p manū ꝓphetaꝝ ei⁹. Steterunt q̄z leuite tenentes organa dauid q sacerdotes tubas: q iussit ezechias rex vt offerrent olocausta super altare. Cunqz offerrētur olocausta ceperunt laudes canere dño: q clangere tubis, atqz in diuersis organis q̄ Dauid rex isrl' reperat cōcrepare. omī autē turba adorāte. cantores q hi q̄ tenebāt tubas erāt in offitio suo: donec cōplerē olocaustuz. Cūqz finita esset oblatio incuruat⁹ ē rex q oēs qui erāt cū eo: q adorauer. Precepit q̄z ezechias q p̄rīcipes leuitis vt laudarēt dn̄m ſmonib⁹ dauid q asaph vidētis. qui laudauer deū magna letitia: et incuruato genu adorauerunt. Ezechias autem etiam hoc addidit. Implestis manus vestras domīo: accedite q offerte victimas.

et laudes in domo dñi. Obtulit g̃ vniuersa mlt̃itudo hostias ⁊ laudes. ⁊ olocausta mẽte deuota. Porro numer⁹ olocaustor̃ q̃ obtulit mlt̃itudo hic fuit. Thauros septuagĩta. arietes centũ. agnos ducẽtos. sãctifi cauerũtq; dño boues sexcẽtos. ⁊ oues tria milia. Sacerdotes vo pauci erãt: nec poterãt sufficere. vt pelles olocaustor̃ deglherẽt. Vñ ⁊ leuite frẽs eor̃ adiuuerũt eos: donec impleret op⁹ et sãctificarent̃ antistites. Leuite q̃pe faciliori ritu sãctificant̃ q̃ sacerdotes. Fuerũt g̃ olocausta pluria adipes pacificor̃ ⁊ libamina olocaustor̃ et complet⁹ est cultus domus dñi. letatusq; ẽ Ezechias ⁊ oĩs popul⁹: eoq; ministeriuz dñi esset expletum. De repente quipe hoc fieri placuerat. Capitulum. XXX.

Misitq; ezechias ad oẽz isrl̃ ⁊ iudã: scp̃sitq; epl̃as ad ephraim et Manasseñ. vt venirẽt ad domũ dñi ĩ hirl̃m. ⁊ facerẽt phase dño deo israel. Inito g̃ ꝓsilio regis ⁊ prĩcipũ. ⁊ vniuersi cet⁹ hirl̃m: decreuerũt vt facerẽt phase mẽse scdo. Nõ ei occurrerat facere ĩ tpe suo. qz sacerdotes q̃ possent sufficẽ sãctificati ñ fuerãt. ⁊ pꝑs nõdũ ꝯgregat⁹ fuerat in hirl̃m. Placuit ꝑmo regi ⁊ oĩ multitudini. ⁊ decreuerũt vt mitterẽt nũcios ĩ vniuersũ isrl̃ de bersabee vsq; dan. vt venirẽt ⁊ facerẽt phase dño deo isrl̃ ĩ hirl̃m. Multi ei nõ fecerãt sicut lege scriptũ ẽ. Perrexerũtq; cursores cũ epl̃is ex regis impio ⁊ prĩcipũ ei⁹ ĩ vniuersũ isrl̃ ⁊ iudã: iuxta id qd̃ rex iusserat pdicãtes. Filij israel reuertimĩ ad dñm deũ Abrahã et ysaac et israel ⁊ reuertẽt ad reliq̃as q̃ effugerũt man⁹ regis assirior̃. Nolite fieri sicut pres vr̃i et frẽs. q̃ recesserunt a dño deo pr̃m suor̃. ⁊ trabidit eos ĩ interitũ vt ipi cernitis. Nolite ĩdurare ceruices vr̃as. sicut pres vr̃i. Tradite man⁹ dño ⁊ venite ad sãctuariuz ei⁹ qd̃ sctificauit in eternũ. Seruite dño deo pr̃m vr̃or̃: et auertẽt a vobis ira furoris ei⁹. Si ei reuersi fueritis ad dñm. frẽs vestri et filij bẽbũt miscdiam corã dñis suis. q̃ illos duxerũt captiuos. et reuertent̃ in terrã hãc. Pi⁹eñ ⁊ clemẽs ẽ dñs de⁹ vr̃: ⁊ ñ auertet faciẽ suã a vobis si reuersi fueritis ad eũ. Igit̃ cursores pgebãt velocit̃ de ciuitate ĩ ciuitatẽ p terrã ephraĩ et manasses vsq; ad zabulon: illis irridentibo et subsannantibo eos. Attñ q̃dã viri ex aser et manasse et zabulon acq̃escentes cõsilio venerũt hirl̃m. In iuda vo facta ẽ manus dñi vt daret eis cor vnũ: et facerẽt iuxta pceptũ regis ⁊ prĩcipũ verbũ dñi. Cõgregatiq; sunt in hirl̃m pꝑs multi. vt facerẽt solẽnitatem azimor̃ in mẽse scdo. Et surgẽtes destruxerũt altaria q̃ erãt in hirl̃m atq; vniuersa ĩ q̃bo ydolis adolebat̃ ĩcensũ subuertẽtes. piecerũt in torrentẽ cedro. Immolauerũt aũt phase q̃rtadecima die mens scdi. Sacerdotesq; atq; leuite tantẽ sctificati obtulerũt olocausta ĩ domo dñi. stetere rũtq; ĩ ordine suo iuxta dispositõez ⁊ legẽ Moysi hominis dei. Sacerdotes vo suscipiebãt effũdendũ sanguinẽ de manibo leuitarũ: eo q̃ multa turba sãctificata nõ eẽt. ⁊ idcirco ĩmolarẽt leuite phase his q̃ nõ occurrerãt sãctificari dño. Magna etiaz pꝑs pꝑl̃i de ephraim ⁊ manasse et ysachar ⁊ zabulon: q̃ sctificata nõ fuerat ꝯmedit phase: nõ iuxta qd̃ scriptũ ẽ: ⁊ orauit p eis ezechias dicẽs. Dñs bon⁹ pꝑiciabit̃ cunctis q̃ in toto corde requirũt dñm deũ pr̃m suor̃ ⁊ nõ iputabit eis q̃ min⁹ sãctificati sunt. Quẽ exaudiuit dñs et placatus ẽ pꝑlo. Fecerũtq; filij isrl̃ q̃ inuẽti sunt in hierusalẽ solẽnitatẽ azimor̃ septẽ diebo ĩ letitia magna. laudãtes dñm p singulos dies. leuite q̃z ⁊ sacerdotes p organa: q̃ suo offitio cõgruebãt. Et locut⁹ ẽ Ezechias ad cor oĩm leuitar̃: q̃ bẽbant intelligentiã bonã sup dño: ⁊ ꝯmederũt septẽ diebo solẽnitatis ĩmolãtes victimas pacificor̃. ⁊ laudantes dñm deum pr̃m suor̃. Placuitq; vniuerse multitudini vt celebrarẽt etiam alios dies septem: quod ⁊ fecerũt cum ingẽti gaudio. Ezechias autẽ rex iuda pbuerat multitudini mille thauros. ⁊ septẽ milia ouiũ Prĩcipes vo dederãt pꝑlo thauros mille. ⁊ oues decẽ milia. Sãctificata g̃ est sacerdotum plurima multitudo: et hilaritate pfusa omis turba iuda: tam sacerdotũ et leuitar̃ q̃ vniuerse frequẽtie q̃ venerat ex isrl̃ pselitor̃ q̃z de terra isrl̃ et habitantiũ in iuda. Factaq; ẽ grãdis celebritas in hierl̃m q̃lis a diebo Salomõis filij dd̃ regis israel ĩ ea vrbe nõ fuerat. Surrexerũt aũt sacerdotes atq; leuite bñdicẽtes populo: et exaudita est vox eor̃: puenitq; oro in habitaculũ sanctum celi. Ca. XXXI.

Vnqz hec fuissent rite celebrata: egress⁹ ē oīs isrl'q inuē-tus fuerat ī vrbib⁹ iuda. ⁊ fregerī simulacr̄ succiderītqz lucos: demoliti sūt excelsa. ⁊ altaria destruxerī. nō solū ō vniuerso iuda ⁊ beniamī: sz ⁊ de ephraī q̄z ⁊ manasse: donec penit⁹ fuerterē. Reuersiqz sūt oēs filij isrl'. ī possessiōes ⁊ ciuitates suas. Ezechias aūt ꝓstituit turmas sacerdotales ⁊ leuiticas p̄ diuisiōes suas vnūquēqz in offitio ꝓprio. tā sacerdotū videlz q̄ leuitaꝝ ad olocausta et pacifica: vt mīstrarēt ⁊ ꝓfitērent. canerentqz ī portis castrorū dñi. Pars autē regis erat vt de ꝓpa ei⁹ substātia offerret olocaustoꝝ mane sp et vespere: sabbatis q̄z et kalēdis ⁊ solēnitatib⁹ ceteris sicut scriptū ē in lege Moysi. Precepat aūt pl'o hītantiū hirl'm. vt darēt partes sacerdotib⁹ ⁊ leuitis: vt possent vacare legi dñi. Qō cū p̄crebuisset in auribus mlti tudis plurimas obtulere primitias filij israel frumēti. vini ⁊ olei. mellis q̄z ⁊ oīm q̄ gignit bum⁹ decimas obtulerūt. Sz ⁊ filij israel ⁊ iuda q̄ hītabant ī vrbib⁹ iuda obtulerūt decimas boū ⁊ ouiū decimasqz sanctoꝝ q̄ vouerāt dño deo suo: atz vniuersa portantes fecerī aceruos plurīos. Mense tertio ceperī aceruoꝝ iacere fūdamēta. ⁊ mēse septimo ꝓpleuerī eos. Cūqz ingressi fuissēt ezechias ⁊ p̄rīcipes ei⁹. viderī aceruos: et bñdixerūt dño. ac pl'o isrl'. Interrogauitqz ezechias sacerdotes et leuitas: cur ita iacerēt aceruī: Rñdit illi azarias sacerdos prim⁹. de stirpe sadoch dicēs. Ex q̄ ceperūt offerri primitie ī domo dñi. comedim⁹ ⁊ saturati sum⁹ ⁊ remāserī plurīa eoq̄ bñdixerit dñs pl'o suo. Reliquiaꝝ aūt ē copia ista quā cernis. Precepit igit̄ ezechias: vt preparent horrea in domo dñi. Qō cū fecissent intulerūt taz primitias q̄ decimas: et q̄cunqz vouerāt fidelit̄er. Fuit autē p̄fect⁹ eoꝝ chonenias leuita: ⁊ semei frater ei⁹ scdus: p⁹ quē iehibel ⁊ azarias et naad ⁊ asahel et hierimoth: iozabat q̄z et elibel et iesmachias ⁊ maath ⁊ banaias. p̄ positi sub manib⁹ chonenie et semeie fratris ei⁹ ex impio Ezechie regis. ⁊ Azarie pōtificis domus dñi: ad q̄s oīa ptinebāt. Chore vo filī⁹ iemna leuites. ⁊ ianitor orientalis portē preposit⁹ erat bis q̄ sponte offerebant dño. p̄mitijsqz ⁊ ꝓsecratis in sancta sanctoꝝ: ⁊ sub cura ei⁹ eden. ⁊ beniamī iehesue et semeias. amarias q̄z ⁊ sechenias in ciuitatib⁹ sacerdotū vt fidelit̄er distribuerēt fratrib⁹ suis p̄tes. minoribus atqz maioribus. exceptis maribus ab ānis tribus ⁊ supcūctis q̄ ingrediebant templū dñi. Et q̄cq̄d p singulos dies cōducebat̄ ī mīsterio. atqz obseruatōnib⁹ iuxta diuisiōes suas. sacerdotib⁹ p familias et leuitis. a vicesimo ano ⁊ sup̄ p ordines et turmas suas. vniuersoq̄z multitudini taz vxoribus q̄ liberis eoꝝ vtriusq̄z sex⁹: fidelit̄ cibi de his q̄ sctificata fuerāt p̄bebant̄. Sz ⁊ filioꝝ aaron p agros ⁊ suburbana vrbiū singulaꝝ dispositi erant viri q̄ p̄tes distribuerēt vniuerso sexui masculīo: de sacerdotib⁹ ⁊ leuitis. Fecitqz ezechias vniuersa q̄ diximus. ī omī iuda: opatusqz ē bonū ⁊ rectū ⁊ verū corā dño deo suo. in vniuersa cultura ministerij dom⁹ dñi iuxta legē ⁊ ceremonias volēs req̄rere deū suū in toto corde suo: fecitqz et psperatus est.

Ca. XXXII.

Post que ⁊ huiuscemodi vitatē venit sēnacherib rex assirio rū et ingress⁹ iudā obsedit ciuitates mūitas. volēs eas capere. Qō cū vidisset ezechias venisse. s. sēnacherib ⁊ totū belli ī petū verti ꝫ hirl'm: inito cū p̄rīcipib⁹ ꝓsilio virisqz fortissimis vt obturarēt capita fōtiū q̄ erāt extra vrbē: et hoc oīm decernentes sīa ꝓgregauit plurimā multitudinē: ⁊ obturauerī cūctos fōtes ⁊ riuū q̄ fluebat ī medio terre dicētes. Ne veniāt reges assirioꝝ. et iueniāt aq̄ abūdantiā. Edificauit q̄z agēs īdustrie oēm murū q̄ fuerat dissipat⁹ ⁊ extruxit turres desup. ⁊ forinsec⁹ altū murū. Instaurauitqz mello ī ciuitate dō. et fecit vniuersi generis armaturaz et clipeos. Cōstituitqz p̄rīcipes bellatorū in exercitu: et ꝓuocauit vniuersos in platea portē ciuitatis: ac locut⁹ ē ad cor eorū dicēs. Viriliter agite et cōfortamī nolite timere: nec paueatis regē assiriorū et vniuersā multitudinē q̄ ē cū eo. Multo ei plures nobiscū sūt q̄ cū illo. Cuz illo ei ē brachiū carneū: nobiscū dñs deus nr̄ q̄ auxilietur ē nr̄: pugnatqz p nobis. Cōfortatusqz est p̄l's huiuscemōi vbis ezechie regis iuda. Que postq̄ gesta sūt: misit sēnacherib rex assiriorū suos suos hirl'm ipe ei cū vniuerso exercitu obsidebat lachis: ad Ezechiam

legem iuda. et ad oēm ꝓplm q̄ erat in vrbe
dicens. Hec dicit sēnacherib rex assiriox
In q̄ hñtes fidutiā: sedetis obsessi i hierlm
Nū Ezechias decepit vos, vt tradat morti
i fame q̄ siti. affirmās q̄ dñs de⁹ vr̄ liberet
vos ꝺ manu regis assiriox: Nūq̄d nō iste
est Ezechias q̄ destruxit excelsa illi⁹ q̄ alta
ria: q̄ ꝓcepit iude q̄ hierlm dicēs Corā al-
tari vno adorabitis. q̄ i ipo ꝓburetis incē
sū: An igratis q̄ ego fecerim et pres mei
cūctis terraꝝ ꝓplis: Nūquid ꝓualuerūt dij
gentiū oimq̄ terraꝝ liberare regionē suā
de manu mea: Quis ē de vniuersis dijs gē
tiū q̄s vastauer̄t pres mei: q̄ potuerit eru
ere ꝓplm suū de manu mea: vt possit etiaꝝ
de⁹ vr̄ eruere vos de hac manu: Nō vos q̄
decipiat Ezechias. nec vana psuasiōe de-
ludat: neq̄ credatis ei. Sp̄i ei null⁹ potuit
de⁹ cūctaꝝ gētiū atq̄ regionū liberare po
pulū suū de manu mea. q̄ ꝺ manu pr̄m meoꝝ
ꝓseq̄ter nec de⁹ vr̄ poterit eruere vos de
hac manu. Hz q̄ alia multa locuti sūt ser
ui ei⁹ ꝺ dñm deū. q̄ ꝺ ezechiā fuū ei⁹. Epi-
stolas q̄q̄ scp̄sit plenas blasphemie in dñm
deū isrl: q̄ locut⁹ ē aduersū eū. Dic dij gen
tiū ceteraꝝ ñ potuer̄t liberare ꝓplm suū ꝺ
manu mea: sic q̄ de⁹ ezechie eruere nō po-
tuerit ꝓplm suū de manu ista. Insup q̄ cla-
more magno lingua iudaica ꝺ ꝓplm q̄ sede-
bat i muris hierlm psonabat: vt terret eos
q̄ capet ciuitatē. Locutusq̄ ē ꝺ deū isrl: sic
aduersū deos ꝓlox ere opa manuū hoim
Orauer̄t igit̄ ezechias rex q̄ ysaias filⁱ a-
mos ꝓphes aduersū hāc blasphemiā: ac vo
ciferati sūt vsq̄ i celū. Et misit dñs āgelū
suū: q̄ pcussit oēm virū robustū q̄ bellato-
rē. q̄ pr̄cipē exercit⁹ regis assiriox: reuer
susq̄ ē cū ignamia i terrā suā. Cūq̄ igres-
sus eēt domū dei sui. filij q̄ egressi fuerāt ꝺ
utero ei⁹ interfeceer̄t eū gladio. Saluauit-
q̄ dñs ezechiā q̄ hītatores hierlm de manu
sennacherib regis assiriox. q̄ de maū oim
q̄ ꝓtitit ei q̄etē p circuitū. Multi etiā defe
rebant hostias q̄ sacrifitia dño in hierlm.
q̄ munera ezechie regi iuda. Qui exaltat⁹
ē p⁹ hec corā cūctis gentibo. In diebo illis
egrotauit Ezechias vsq̄ ad mortē. q̄ ora-
uit dñm. Et audiuitq̄ eū q̄ dedit ei signū:
sz nō iuxta bñfitia q̄ accepat retribuit. qr
eleuatū ē cor eius. Et facta ē ꝺ eū ira: q̄ ꝺ
iudā et hierlm. Humiliatusq̄ ē postea eo q̄
exaltatū fuisset cor ei⁹: tam ipe q̄ hītato-
res hierlm. q̄ ideirco nō venit sup eos ira
dñi i diebo ezechie: fuit aūt ezechias diues
q̄ inclit⁹ valde: q̄ thesauros sibi plurimos
congregauit argenti q̄ auri. q̄ lapidis pcios
aromatū et armoꝝ vniuersi generis q̄ va
sorū magni pcij: apothecas q̄q̄ frumēti. vi
ni q̄ olei. et psepia oim iumētoꝝ. caulasq̄
pecorib. q̄ vrbes sex edificauit. Habebat
q̄pe greges ouiū. et armētoꝝ inumerabi-
les. eoq̄ dedisset ei dñs substantiā multaꝝ
nimis. Ipe ē Ezechias q̄ obturauit supio
rē fontē aq̄ꝝ gyon: et auertit eas subt̄ ad
occidentē vrbis dd. in oib opib suis fecit
pspere q̄ voluit. Attn̄ in legatōe pr̄cipū
babilonis q̄ missi fuerāt ad eū. vt interro-
garēt ꝺ portēto qd̄ acciderat sup terrā. de-
reliquit eū dñs. vt temtaret̄ q̄ nota fierēt
oīa: q̄ erāt i corde ei⁹. Reliq̄ aūt sermonū
Ezechie q̄ miscdiarū ei⁹ scp̄ta sūt i visione
Isaie filij Amos ꝓphe: q̄ i libro regū iuda
q̄ isrl. Dormiuitq̄ Ezechias cū pribo suis
et sepelierūt eū sup sepulchra filioꝝ Da-
uid. Et celebrauit ei⁹ exeq̄as vniuersus iu
da et oēs hītatores hierlm. Regnitq̄ Ma-
nasses fili⁹ eius ꝓ eo. Ca. XXXIII.

Duodecim annorū erat
Manasses cū regre cepisz. q̄ q̄nq̄
gintaq̄nq̄ ānis regnit i hierlm. Fe
cit aūt malū corā dño iuxt̄ aboīatōes gen
tiū q̄s subuertit dñs corā filijs isrl. q̄ puer
sus īstaurauit excelsa q̄ demolit⁹ fuerat e-
zechias pr̄ ei⁹: pstruxitq̄ aras Baalim. q̄
fecit lucos. et adorauit oēm milit̄iā celi et
coluit eā. Edificauit q̄q̄ altaria i domo do
mi: de q̄ dixerat dñs. In hierlm erit nomē
meū ī eternū. Edificauit aūt ea cūcto exer-
citui celi. i duob atriis dom⁹ dñi. trāsireq̄
fecit filios suos ꝓ ignē in valle behēnon.
Observabat sōnia. sectabat̄ auguria. ma
leficis artib inseruiebat. Habebat secum
magos q̄ incātatores: multaq̄ mala opa-
tus ē corā dño vt irritaret eū. Sculptile
q̄q̄ q̄ pflatile signū posuit i domo dñi: de q̄
locut⁹ ē dñs ad dd q̄ ad salomonē filiū ei⁹
dicēs. In domo hac q̄ i hierlm quā elegi de
cūctis tribub israel ponā nomē meū i sē-
piternū: q̄ mouere nō faciā pedē israel de
terra quā tradidi pribo eoꝝ: ita dūtaxat si
custodierīt facere q̄ pcepi eis: cūctāq̄ le-
gē et ceremonias atq̄ iudicia q̄ mādaui ꝓ

manũ Moysi. Igit̃ manasses seduxit iudã
⁊ hĩtatores hierl'm: vt facerẽt malũ super
oẽs gentes q̃s subuerterat dñs a facie fili
orũ israel. Locutusq; ẽ dñs ad eũ ⁊ ad po
pulũ illi⁹: et attendere noluerũt. Idcirco
supinduxit eis prĩcipes exercit⁹ regis as-
sirioꝝ: ceperũtq; manassen: ⁊ vinctũ ca-
thenis atq; ꝯpedibꝫ duxerũt in babilonẽ
Qui postq̃ coangustatus est: orauit dñm
deũ suũ. ⁊ egit penitentiã valde coraꝫ deo
patrũ suoꝝ. Depcatusq; ẽ eũ ⁊ obsecrauit
intente. ⁊ exaudiuit or̃onem ei⁹: reduxit-
q; eum hierusalẽ in regnũ suuꝫ: ⁊ cogno-
uit Manasses q̃ dñs ipse esset deus. Post
hec edificauit murũ extra ciuitatẽ dauid
ad occidentẽ gyon in cõualle ab introitu
porte pisciũ ꝑ circuitũ vsq; ad ophel: ⁊ ex
altauit illũ vehemẽter. Cõstituitq; princi
pes exercit⁹ in cũctis ciuitatibꝫ iuda mu-
nitis. ⁊ abstulit deos alienos ⁊ simulacrũ
de domo dñi: aras q̃ quas fecerat in mõte
dom⁹ dñi ⁊ in hierusalẽ. et ꝓiecit oĩa extra
vrbẽ. Porro instaurauit altare dñi: ⁊ ĩmo
lauit sup illud victimas ⁊ pacifica ⁊ lau-
dem: ꝓcepitq; iude vt seruiret dño deo isrl'
Attamẽ adhuc ꝓpl'us ĩmolabat ĩ excelsis
dño deo suo. Reliq̃ aũt gestoꝝ manasse. ⁊
obsecratio ei⁹ ad deũ suũ: verba q̃ viden-
tiũ q̃ loq̃bant̃ ad eũ in noĩe dñi dei israel:
ꝯtinent̃ in sermonibꝫ regũ isrl'. Oratio q̃
eius ⁊ exauditio ⁊ cũcta pcta atq; ꝯtem-
ptus: loca etiã in q̃bꝫ edificauit excelsa et
fecit lucos ⁊ statuas añq̃ ageret pnĩam:
scripta sũt in sermonibꝫ Ozai. Dormiuit
g̃ manasses cũ patribꝫ suis: ⁊ sepelierunt
eũ in domo sua: regnauitq; ꝑ eo fili⁹ eius
Ammõ. Viginti duoꝝ annoꝝ erat ãmon
cũ reg̃re cepisset. ⁊ duobꝫ ãnis regnauit ĩ
hierl'm. Fecitq; malũ in ꝯspectu dñi sicut
fecerat Manasses pater ei⁹: et cũctis ydo-
lis q̃ Manasses fuerat fabricat⁹ ĩmolauit
atq; seruiuit: ⁊ nõ est reueritus faciẽ dñi
sicut reuerit⁹ est Manasses pr̃ ei⁹: et mul-
to maiora deliq̃t. Cũq; cõiurassent aduer-
sus eum serui sui interfecerũt eũ in domo
sua: porro reliqua ꝓpl'i ml'titudo cesis his
qui Ammon ꝑcusserãt: cõstituit regeꝫ Jo-
siam filiũ ei⁹ ꝑ eo. Ca. XXXIIII.

Octo annoꝝ erat iosias
cũ reg̃re cepisset. ⁊ triginta ⁊ vno
ãno regnauit ĩ hierusalẽ. Fecitq;

qd̃ erat rectũ ĩ ꝯspectu dñi: et ambulauit
in vijs dauid patris sui: nõ declinauit ne-
q; ad dextrã neq; ad sinistrã. Octauo autẽ
anno regni sui cuꝫ adhuc esset puer. cepit
q̃rere deũ pr̃is sui dd̃: et duodecimo anno
postq̃ cepat: mũdauit iudã ⁊ hierusalẽ ab
excelsis ⁊ lucis simulacrisq; ⁊ sculptilibꝫ.
Destruxerũtq; coram eo aras baalim: ⁊ si
mulacra q̃ supposita fuerãt demoliti sunt.
Lucos etiã ⁊ sculptilia succidit atq; ꝯmi-
nuit: ⁊ sup tumulos eoꝝ qui eis ĩmolare
cõsueuerant fragmenta dispsit. Ossa pre-
terea sacerdotũ cõbussit in altaribꝫ ydolo-
rũ: mũdauitq; iudã ⁊ hierusalẽ. Sꝫ ⁊ ĩ vr
bibus manasse ⁊ ephraim ⁊ symeõ vsq; ne
ptalim cuncta subuertit. Cũq; altaria dis
sipasset ⁊ lucos et sculptilia cõtriuisset in
frusta. cunctaq; delubra demolitus esset d̃
vniuersa terra isrl': reuersus ẽ hirl'm. Igr̃
anno octauodecimo regni sui mũdata iã
terra ⁊ tẽplo dñi: misit saphan filiũ elchie
⁊ maasiam principẽ ciuitatis: ⁊ ioha filiũ
ioachan a conmentarijs: vt instaurarent
domũ dñi dei sui. Qui venerũt ad helchiã
sacerdotẽ magnũ: acceptaq; ab eo pecu-
nia q̃ illata fuerat in domũ dñi. ⁊ quã con
gregauerãt leuite et ianitores de manasse
⁊ ephraim et de vniuersis reliquijs isrl'. ab
omĩ q̃ iuda ⁊ beniamĩ ⁊ habitatoribꝫ hie-
rusalẽ: tradiderũt in manibꝫ eorũ q̃ ꝑerãt
oparijs in domo dñi: vt instaurarẽt tẽplũ
⁊ infirma queq; sartirent. At illi dederũt
eã artificibꝫ ⁊ cementarijs: vt emerẽt la-
pides de lapicidinis ⁊ ligna ad ꝯmissuras
edifitij. ⁊ ad cõtignatõem domoꝝ quas de
struxerant reges iuda. Qui fideliter cun
cta faciebãt. Erãt aũt prepositi opantiũ
iabath ⁊ abdias d̃ filijs merari. zacharias
⁊ mosollã de filijs caath. q̃ vrgebant op⁹.
om̃s leuite scientes organis canere. Sup
eos v̄o qui ad diuersos vsus onera porta
bant: erãt scribe et magistri de leuitis ia-
nitores. Cũq; efferrent pecuniam q̃ illata
fuerat in templũ dñi. repit helchias sacer
dos librũ legis dñi ꝑ manum Moysi: ⁊ ait
ad saphã scribã. Librũ legis inueni in do
mo dñi: et tradidit ei. At ille intulit volu-
men ad regem ⁊ nũciauit ei dicens. Omĩa
que dedisti in manu seruoꝝ tuoꝝ: ecce cõ
plent̃. Argentũ qd̃ reptũ est in domo dñi
conflauerũt: datumq; est ꝑfectis artificũ.

ꝙ diuersa opa fabricātiū. ꝓterea tradidit mihi helchias sacerdos hūc librū. Quē cū rege pñtē recitassz: audissetqz ille verba legis. scidit vestimēta sua ꝙ ꝓcepit Helchie ꝙ Aichan filio Saphon. et abdon filio Micha. Saphā q̄z scribe ꝙ asaie suo regis dicēs. Ite ꝙ oratē dñm ꝑ me: ꝙ ꝑ reliq̄s isrl̄ ꝙ iuda: sup vniuersis ꝟmonibꝰ libri isti⁹. q̄ repti⁹ est. Magn⁹ em̄ furor dñi stillauit sup nos eoꝝ nō custodierīt ꝑres nr̄i ꝟba dñi. vt facerēt oīa q̄ scꝑta sūt in isto volumīe. Abijt ḡ helchias. et hi qui sil̄ a rege missi fuerāt ad Oldā ꝓphetē vxorē sellū filij thecuath filij Asra. custodis vestiū: q̄ habitabat in hierl̄m in scḋa. ꝙ locuti sūt ei ꝟba q̄ sup narrauim⁹. At illa rñdit eis. hec dic dñs de⁹ isrl̄. Dicite viro q̄ misit vos ad me. hec dicit dñs. Ecce ego inducā mala sup locū istū ꝙ sup habitatores ei⁹: cūctaqz maledicta q̄ sūt scripta in libro hoc quē legerūt corā rege iuda. qz dereliq̄rūt me ꝙ sacrificauerūt dijs alienis. vt me ad iracūdiā ꝓuocarēt in cūctis opibꝰ manuū suaꝝ. Idcirco stillabit furor me⁹ sup locū istū: ꝙ ñ extinguet. Ad regē aūt iuda q̄ misit vos ꝓ dño depcandꝰ: sic loq̄mī. Hec dicit dñs de⁹ isrl̄. Qm̄ audisti ꝟba voluīs: atqz emollitū est cor tuū et humiliat⁹ es ī ꝓspectu dñi sup his q̄ dicta sūt ꝫ locū hūc ꝙ habitatores hierl̄m: ꝙ fuerit⁹qz facie meā: scidisti vestimēta tua ꝙ fleuisti corā me. ego q̄z exaudiui te dicit dñs. Ja em̄ colligā te ad ꝑres tuos. ꝙ inferēris ī sepulchrū tuū in pace. nec videbūt oculi tui malū q̄ ego īducturꝰ sū sup locū istū ꝙ sup habitatores ei⁹. Retuleꝝt itaqz regi cūcta q̄ dixerat. At ille cōuocatis vniuersis maioribꝰ natu iuda ꝙ hierl̄m ascēdit ī domū dñi. vnaqz oēs viri iuda ꝙ habitatores hierl̄m sacerdotes ꝙ leuite ꝙ cūctus ꝓpl̄s a mīmo vsqz ad maximū: q̄bꝰ audiētibus ī domo dñi legit rex oīa ꝟba voluīs ꝙ stās ī tribunali suo ꝓcussit fed⁹ corā dño. vt ābularet p⁹ eū. ꝙ custodiret ꝓcepta ꝙ testīonia et iustificatōes ei⁹ ī toto corde suo. ꝙ ī tota aīa sua. facētqz q̄ scꝑta sūt ī voluīe illo q̄ legerat. Adiurauit sup hoc oīs q̄ repti fuerāt ī hierl̄m et beniamī. et fecerūt habitatores hierl̄m iuxta pactū dñi dei ꝑm suoꝝ. Abstulit ḡ Josias cūctas abhominatōes de vniuerꝛ regionibꝰ filioꝝ isrl̄: et fecit oēs q̄ residui erāt in israel seruire dño deo suo. Cūctis diebꝰ eius nō recesserūt a dño deo ꝑm suoꝝ.

Ca. XXXV.

Fecit aūt Josias in hierusalē phase dño: q̄ḋ īmolatū ē q̄z tadecima die mēsis ꝑmi. Et ꝓstituit sacerdotes ī offitijs: hortatusqz ē eos vt mīstrarēt ī domo dñi. Leuitis q̄z ad q̄ꝝ erudītōem oīs isrl̄ sctificabaī dño: locut⁹ ē. poīte archā ī sāctuario tēpli q̄ḋ edificauit Salomō fili⁹ dā rex isrl̄. Neq̄q̄ ei eā vltra portabitis. Nūc ḡ mīstrate dño deo vestro ꝙ ꝓpl̄o ei⁹ isrl̄. et ꝑpate vos ꝑ domos ꝙ cognatōes vr̄as ī diuisionibꝰ singuloꝝ sic ꝓcepit dā rex isrl̄. et descripsit Salomō fili⁹ ei⁹: et mīstrate in sāctuario ꝑ familias turmasqz leuiticas: et sanctificate īmolate phase. Fres etiaz vr̄os vt possīnt iuxta verba q̄ locut⁹ ē dñs ī manu Moysi facere prepate. Dedit ꝓterea Josias oī ꝓpl̄o q̄ ibi fuerat inuent⁹ in solēnitate phase agnos ꝙ hedos ā gregibꝰ et reliq̄ pecoris trigīta milia: boūqz tria milia: hec de regis vniuersa substātia. Duces q̄z ei⁹ spōte q̄ḋ vouerāt obtulerūt: taz ꝓpl̄o q̄ sacerdotibꝰ ꝙ leuitis Porro helchias et zacharias et iehibel prīcipes dom⁹ dñi dederunt sacerdotibꝰ ad faciendū phase pecora cōmixtī duo milia sexcēta ꝙ boues trecētos. Chonenias aī ꝙ semeias etiā et nathanael frēs ei⁹: necnō Asabias ꝙ iahibel ꝙ iozabad prīcipes leuitarū. dederūt ceteris leuitis ad celebrandū phase. quīqz milia pecoꝝ: et boues q̄ngentos. Prepatūqz ē mīsteriū: et stetērūt sacerdotes ī offitio suo: leuite q̄z ī turmis iuxta regis impiū. et īmolatū ē phase. Aspserūt sacerdotes man⁹ suas sanguīe: et leuite detraxerūt pelles olocaustoꝝ: et sepauerūt ea: vt darēt ꝑ domos et familias singuloꝝ. et offerent dño sicut scriptū ē ī libro Moysi. De bobꝰ fecerūt q̄z sil̄. et assauerūt phase sup ignē: iuxta q̄ḋ ī lege scriptū ē. Pacificas vo hostias coxerūt ī lebetis et cacabis et ollis: et festīanter distribuerūt vniuerse plebi: sibi aūt et sacerdotibꝰ postea pauerūt. Nā ī oblatōne olocaustorū et adipum vsqz ad noctē sacerdotes fuerūt occupati: vñ leuite et sibi et sacerdotibus filijs Aarō ꝓauerūt nouissimis. Porro cantores filij Asaph stabant in ordine suo iuxta ꝓceptuz Dauid et asaph et emā et ꝟditum ꝓphetarū regis. Janitores vo ꝑ

portas singl'as obſuabāt: ita vt ne pūcto
q̄dem discederēt a mīsterio. Qrobrez ꝛ frēs
eoꝝ leuitæ pauerūt eis cibos. Dīs igiſ cul
tura dñi ritæ ꝓpleta ē in die illa. vt facerēt
phase ꝛ offerrēt olocausta sup altare dñi
iuxta p̄ceptum regis Josie. ſFecerūtq; filij
isrl' q̄ repti fuerāt ibi phase in tpe illo ꝛ so
lēnitatē azimoꝝ septē dieb. Nō fuit pha
se silē huic ī israel: a diebꝫ Samuelis ꝑphē
ſz nec quisq̄ de cūctis regib isrl' fecit pha
se sicut Josias sacerdotib ꝛ leuitis ꝛ oī iu
de ꝛ isrl' q̄ reptus fuerat ꝛ hītātib ī hirl'm
Octauodecimo āno regni Josie: hoc pha
se celebratū ē. ſPostq̄ instaurauerat Iosias
templū. ascēdit Nechao rex egipti ad pu
gnādū. in chartamis iuxta euphratē: ꝛ p
cessit in occursū ei' Josias. At ille missis
ad eum nūtijs ait. Quid mihi ꝛ tibi rex iu
da: Nō aduersū te hodie venio: ſz ꝺ alias
pugno domū. ad quā me deus ire festina
to p̄cepit. Desine aduersū deū facere q̄ me
cum ē: ne interficiat te. Noluit Josias re
uerti: ſz prepauit ꝺ eum bellū: nec acq̄euit
ſmonitis Nechao ex ore dei: verū prexit vt
dimicaret in cāpo magedd. Ibiq; vulne
ratus a sagittarijs: dixit pueris suis. edu
cite me de plio. qz optio vulnerat' sū. Qui
trāstulerūt eū de curru ī alterū: q̄ seq̄bat
eū more regio. ꝛ asportauerūt eū ī hierl'm.
Mortuusq; ē ꝛ sepult' ī mausoleo pr̄m suo
rū. ꝛ vniuers' iuda ꝛ hirl'm luxerūt eū: hie
remias maxīe: c' oēs cātores atq; cātatri
ces usq; ī p̄sētē diē lamētatōes sup Josiam
replicāt. ꝛ q̄si lex obtinuit ī isrl'. Ecce scri
ptū ferē ī lamētatōib. Reliq̄ aūt ſmonū
iosie. ꝛ misc̄dia ei' q̄ lege p̄cepta sūt dñi:
opa q̄ illi' prīa ꝛ nouissima scripta sūt in
libro regū iuda ꝛ israel. Ca. XXXVI.

VOlit q̄ popul' terre ioa
than filiū Josie. ꝛ ꝓstituit regem p
pr̄e suo in hierl'm. Eligītitriū an
noꝝ erat Joathan cū regnare cepisset: et
trib mensib regnauit ī hirl'm. Amouit aē
eū rex egipti cū venisset ī hirl'm: ꝛ ꝓdēna
uit tērrā centū talētis argēti: ꝛ talēto au
ri. Cōstituitq; p eo regez Eliachī frēm ei'
sup iudā ꝛ hirl'm: et vertit nomē ei' Joa
chim ipm ꝺo ioathā tulit secū: ꝛ adduxit
ī egiptū. Eligintiq̄nq; annoꝝ erat Joachī
cū regre cepisset: ꝛ vndecī annis regnauit
in hirl'm fecitq; malū corā deo suo. Cōtra
hūc ascēdit Nabuchodonosor rex chaldeo
rū. ꝛ vinctū cathenis duxit ī babilonē. ad
quā ꝛ vasa dñi trāstulit: ꝛ posuit ea ī tem
plo suo. Reliq̄ aūt verboꝝ Joachim ꝛ ab
homīatōnū ei' q̄s opatus ē: ꝛ q̄ inuēta sūt
in eo. ꝓtinent' in libro regū iuda ꝛ israel
Regnauit aūt Joachim fili' ei' ꝓ eo. Octo
annoꝝ erat Joachim cū regnare cepisset:
ꝛ tribꝫ mēsib ac decē diebꝫ regnauit ī hie
rusalē: fecitq; malū in ꝓspectu dñi. Cunq;
anni circul' voluēt: misit Nabuchodono
sor rex nūcios: qui adduxerūt eū ī babilo
nē: asportatis simul p̄ciosissimis vasis do
m' dñi. Regē ꝺo ꝓstituit Sedechiā patru
um ei' sup iudā ꝛ hirl'm. Eligīti ꝛ vni' āni
erat Sedechias cū regnare cepisset. ꝛ vn
decī ānis regnauit ī hirl'm. ſFecitq; malz
ī ocul' dñi dei sui: nec erubuit faciē hiere
mie ꝑphē loquētis ad se ex ore dñi. A re
ge q̄ꝫ Nabuchodonosor recessit: q̄ adiura
uerat eū p deū ꝛ induravit ceruicē suam ꝛ
cor vt nō reuertēt̄ur ad dñm deum isrl'. Sꝫ
ꝛ vniuersi p̄cipes sacerdotū ꝛ pl's p̄uari
cati sūt iniq̄ iuxta vniuersas abomīatōes
gentiū. ꝛ polluerūt domū dñi quā sanctifi
cauerat sibi ī hirl'm. Mittebat aūt dñs de'
p̄m suoꝝ ad illos p manū nūcioꝝ suoꝝ ꝺ
nocte ꝓsurgēs ꝛ q̄ttidie ꝓmouēs. eoq; pce
ret pl'o ꝛ habitaculo suo. At illi subsāna
bāt nūcios dei. ꝛ puipendebāt ſmones ei'
illudebāt̄q; ꝑphis donec ascēderet furor dñi
in pl'm ei': et eēt nulla curatio. Adduxit
em̄ sup eos regē chaldeoꝝ: ꝛ interfecit iu
uenes eoꝝ gladio in domo sanctuarij: nō
est miser' adolescentis ꝛ virginis ꝛ senis.
nec decrepiti quidē: ſz oēs tradidit ī manī
bus ei': vniuersaq; vasa dom' dñi tā maio
ra q̄ꝫ minora. ꝛ thesauros templi ꝛ regis
ꝛ p̄cipū trāstulit in babilonē. Incende
runt hostes domū dei: destruxeruntq; mu
rum hierusalem. Vniuersas turres com
busserunt. et quicquid p̄ciosum fuerat de
moliti sunt. Siquis euaserat gladium: du
ctus in babilonem: seruiuit regi et filijs
eius: donec imperaret rex persarum. Et
compleretur sermo domini ex ore ꝺhiere
mie: ꝛ celebraret t̄ra sabbata sua. Cūctis
em̄ diebꝫ desolatōnis egit sabbatū usq; ꝺuz
ꝓplerent' septuagīta ānī. Anno aūt prīo
Cyri regis psarum ad explendū sermonē

domini quē locutus fuerat p os Hieremie
suscitauit dominus spiritū Ciri regis pſa
rū: qui iussit p̄dicari ī vniuerso regno suo
etiaz p scripturā: dicens. Hec dicit Cirus
rex pſaruz. Omia regna terre dedit mihi
dñs de⁹ celi. et ipse p̄cepit mihi vt edifica-
rem ei domū in hierusalē. que est in iudea
Quis ex vobis ē in omī populo eī⁹: Sit
dñs deus suus cū eo ⁊ ascēdat. Explicit li-
ber Paralipomenon secundus.

Oratio Manasses regis iuda: cuz capt⁹
teneretur in babilone.

O Dñe de⁹ omnipotēs
patrū nostroꝝ Abrahaz. ysaac ⁊
iacob ⁊ semini eoꝝ iusto: q̄ fecisti
celū ⁊ terrā cū omī ornatu eoꝝ. q̄ signasti
mare verbo p̄cepti tui: q̄ cōclusisti abissū
et signasti terribili ⁊ laudabili nomī tuo:
q̄ oēs pauent ⁊ tremūt a vultu vtutis tue
et insustentabilis ira sup pc̄ores p̄mina-
cōnis tue. Immēsa vo ⁊ inuestigabilis mi
sericordia p̄missiōis tue: qm̄ tu es dñs al-
tissim⁹ sup oēm terrā lōganimis ⁊ multuz
misericors. ⁊ penitēs sup malitias hoīm.
tu aūt dñe scm bonitatē tuā p̄misisti peni-
tentiā remissiōis pc̄oꝝ: ⁊ tu de⁹ iustoꝝ: ñ
posuisti pnīaz iustis Abrahā. ysaac et ia-
cob. his q̄ tibi nō peccauerūt: qm̄ peccaui
sup numerū arene maris. mltiplicate sūt
iniq̄tates mee: icuruat⁹ sū multo vinculo
ferri. ⁊ nō ē respiratō mihi. q̄z excitaui ira
cundiā tuā ⁊ malū corā te feci: statuēs ab
homīatōes et multiplicans offensiōes. Et
nūc flecto genua cordis mei: p̄cans ad te
bonitatē dñe. Peccaui dñe peccaui ⁊ iniq̄
tatē meā agnosco. Peto rogās te dñe re-
mitte mihi remitte mihi: ne simł p̄das me
cū iniquitatibo meis: neq̄ inetернū reser-
ues mala mihi. q̄z ignū saluabis me scm
magnā miscōiam tuā. ⁊ laudabo te semp
oībo diebo vite mee: qm̄ te laudat oīs vir-
tus celoꝝ: ⁊ tibi ē gl̄ia in secula seculoruz
amen. Explicit oō Manasses regis iuda.

Incipit p̄fatio beati Hieronimi presbi
teri in librum Esdre.

Q Uū difficile⁹ sit face
re q̄d poscitis an negare: nec-
dū statui. Naz neq̄ vob aliq̄d
ip̄antibo abnuere sñe ē. ⁊ ma-
gnitudo oneris ī positi ita ceruices p̄mit.
vt añ sub fasce ruendū sit: q̄ leuandū. Ac
cedūt ad hoc inuidoꝝ studia: q̄ oē q̄d scri
bimus reprehendendū putāt. Et interdū cō
tra se scientia repugnante publice lace-
rant q̄ occulte legūt: intantū vt clamare
cōpellar ⁊ dicere. Dñe libera animā meā
a labijs iniquis: ⁊ a lingua dolosa. Terti⁹
ann⁹ est q̄ semp scribitis atq̄ rescribitis.
vt Esdre librum ⁊ hester vobis de hebreo
transferā: quasi nō habeatis greca ⁊ lati-
na volumina. aut quicq̄d illud est q̄d a vo
bis vertit: nō statim ab omibo cōspuendū
sit. Frustra aūt (vt ait quidē) niti neq̄ a-
liud fatigādo: nisi odiū q̄reze: extreme de-
mētie ē. Itaq̄ obsecro vos mitomnion et
rogatiane carissimi. vt p̄uata lectōe p̄ten
ti libros nō efferatis in publicū. nec fasti-
diosis cibos ingeratis: vitetisq̄ eoꝝ supci-
lium: qui iudicare tm̄ de alijs ⁊ ipi facere
nihil nouerūt. Si q̄ aūt frm sūt: quibo no
stra nō displicēt. his tribuatis exemplar:
admonentes vt hebrea noīa quoꝝ grādis
ī hoc volumīe copia ē: distincte ⁊ p̄ inter-
ualla transcribant. Nihil em̄ p̄derit emen-
dasse libros nisi emēdatio librariorū dili-
gentia p̄seruet. Nec quē q̄ moueat q̄ vn⁹
a nobis edit⁹ liber ē: nec apocriphoꝝ. ij. ⁊
iiij. libri sōnijs delectet: q̄z ⁊ apō hebreos
Esdre neemieq̄ scmones in vnū volumen
coartant. ⁊ q̄ nō hñt apud illos. nec de vi
gintiq̄tuoꝝ senibo sūt p̄cul abiciēda. Siq̄s
aūt septuagīta vobis oppposuerit ītерp̄tes
quoꝝ exemplaria varietas ipa lacerata ⁊
euersa demōstrat. nec potest vtiq̄ verū as-
seri quod diuersū est: mittite eū ad euāge
lia in quibo multa ponūt q̄si de veteri te-
stamēto: q̄ apud septuaginta ītерp̄tes ñ
hñtur. velut illud. qm̄ nazareus vocabit.
⁊ ex egipto vocaui filiū meū. ⁊ videbūt in
quem p̄punxerūt. multaq̄ alia que latio-
ri opi reseruam⁹: ⁊ quezite ab eo vbi scri-
pta sūt. Cūq̄ p̄ferre nō potuerit: vos legi
te d̄ his exēplaribo: que nup a nobis edita
maledictoꝝ q̄ttidie linguis p̄fodiunt. Sz
vt ad cōpendiū veniā: certe quod illatuz⁹
suz equissimū est. Edidi aliquid q̄d nō ha
betur in greco. aut aliter habetur q̄ a me
versū est: quid interp̄tem laniāt: Interro
gēt hebreos: et ipis auctoribo translatio-
nis mee: vel arrogent vel derogent fidem.

Porro aliud ē si clausis (qđ dr̄) oculis mihi volūt maledicere et nō imitant̄ grecorū studiū et beniuolentiā: q̄ post septuaginta trāslatores iam xp̄i euāgelio choruscante iudeos et hebionitas legis veteris interp̄tes. Aquilā videlicet ⁊ sÿmachū et theodotionē curiose legūt. et ꝑ origenis laborē in exaplois eccl̄ijs dedicarūt: q̄ntomagis latini g̃ti esse deberent: q̄ exultantē cernerent greciā a se aliquid mutuari? Primū eī magnorū sumptuū est et infinite difficultatis exēplaria posse hr̄e oīa: deinde etiā qui habuerint ⁊ hebrei ſmonis ignari sūt magis errabunt: ignorātes q̄s e multis veri⁹ dixerit. Qđ etiam sapientissimo cuidā nuꝑ apđ grecos accidit: vt interdū scripture sensuz relinquēs. vniuscuiuslibet interp̄tis seq̄ret̄ errorē. Nos aūt q̄ hebree līgue saltē paruā habem⁹ sciam: ⁊ latinus nobis vtcūq̄ sermo nō deest: et de alijs magis possumus iudicare: et ea que ip̄i intelligimus in nostra lingua ꝓmere. Itaq̄ licet exedra sibilet. victorq̄ Simon incendia iactet: nunq̄ meuz (iuuāte xp̄o) silebit eloquiū. etiā p̄cisa lingua balbuciet. Legant qui volūt: q̄ nolunt abiciāt. Euētilent apices: lr̄as calūniētur Magis vr̄a caritate ꝓuocabor ad studiū q̄ illoꝝ detractōne ⁊ odio deterrebor. Explicit prologus.

Incipit liber Esdre p̄mus. Capitulum. I.

In āno primo Cÿri regis persaꝝ vt cōpleretur verbū dn̄i ex ore hieremie. suscitauit dn̄s spiritū Cÿri regis persaꝝ: et trāsduxit vocē omni regno suo. etiā ꝑ scripturā: dicēs. Hec dicit Cÿrus rex ꝑsaruz. Om̄ia regna terre dedit mihi dn̄s deus celi et ip̄e p̄cepit mihi vt edificarem ei domū in hirl̄m: que ē in iudea. Quis est in vobis de vniuerso ꝓpl̄o eius? Sit dn̄s illius cum eo. Ascendat in hirl̄m que ē in iudea ⁊ edificet domum dei isrl̄: ip̄e est deus qui ē in hirl̄m. Et om̄es reliq̄ in cūctis locis vbicūq̄ habitāt adiuuēt eū viri de loco suo argento ⁊ auro et substātia ⁊ pecoribo: excepto quod volūtarie offerūt tēplo dei qđ est in hirl̄m. Et surrexerunt principes patrū de iuda et beniamin ⁊ sacerdotes et leuite: oīs cuius suscitauit deus spiritū: vt ascēderet ad edificandum templū dn̄i quod erat in hierl̄m. Uniuersiq̄ qui erant in circuitu adiuuer̄t manus eoꝝ in vasis argenteis ⁊ aureis. in substantia ⁊ in iumētis. in suꝑpelectili: exceptis his que sponte obtulerāt. Rex q̄ Cÿrus ꝓtulerat vasa tēpli domini que tulerat Nabuchodonosor de hierusalez: ⁊ posuerat ea in templo dei sui. Protulit autem ea Cÿrus rex persaꝝ per manum mitridatis filij Gazabar: et annumerauit ea sasabasar principi iude: et hic est numerus eorum. Phiale auree triginta. phiale argētee mille. cultri vigintinouem. ciphi aurei triginta. ciphi argentei secundi quadringentidecem. vasa alia mille. Om̄ia vasa aurea ⁊ argentea: quinq̄ milia quadringēta. Uniuersa tulit. Sasabasar: cuz his qui ascendebāt de transmigratōne babilonis in hierusalē.

Capitulum .II.

Hi aūt filij sūt prouintie qui ascenderunt đ captiuitate quā transtulerat Nabuchodonosor rex babilonis ī babilonē ⁊ reuersi sūt in hirl̄m et iudeā: vnusquisq̄ in ciuitatez suam: qui venerunt cū Zorobabel et ihesua. neemia Saraia. rahelaia. mardochain. belsa. mesphar. belguai. reum. baana. Numerus virorū ꝓpl̄i isrl̄. Filij phares: duo milia. cētūseptuagintaquinq̄. Filij gersephatia. trecēti septuagintaquinq̄. Filij sephecia trecentiseptuagintaduo. Filij area. septingētiseptuagintaquinq̄. Filij arethi. septingētiseptuagītaquinq̄. Filij phet moab filioꝝ iosue ⁊ ioab. duo milia nongentiduodecī. Filij helaz. milleducētiquinq̄gintaquatuor. Filij zethua. nongētiq̄dragintaquinq̄. Filij zachai. septingentisexaginta. Filij bani sexcentiq̄dragintaduo. Filij bebai. sexcētiuigintitres. Filij azgad. milleducētiuigintiduo. Filij adonicam. sexcētisexagītasex. Filij beguai. duo milia quinq̄gintasex. Filij adin. q̄dringētiquinq̄gintaquatuor. Filij ather q̄ erāt ex ezechia. nongētiocto. Filij besai. trecētiuigintitres. Filij iorā. centūduodecī. Filij asom. ducētiuigītitres. Filij gabbar. nonagītaq̄nq̄. Filij bethleē cētūuigītitres. Uiri methupha q̄nq̄gintasex Uiri anathot. cētūuigintiocto. Filij asmaphet. q̄dragintaduo. Filij cariathiarim. cephira ⁊ beroth. septingentiq̄dragintatres. Filij arama et gabaa. sexcētiuigintiunus.

Viri machmas cẽtumuigintiduo. Viri be-
thel et chai: ducẽtiuigintitres. Filij nebo:
quinquagintaduo. Filij megbis: cẽtũqnq̃-
gintasex. Filij belã alteri⁹: milleducẽtiqn-
q̃gintaq̃tuor. Filij arim: trecẽtiuiginti. Fi
lij iozadin ⁊ ono: septingẽtiuigintiquinq;.
filij biericho: trecẽtiq̃dragintaqnq;. filij sa-
naa: tria miliasexcẽtitriginta. Sacerdotes
filij idaia in domo iesue: nõgẽtiseptuagĩta-
tres. filij emmer: milleqnquagintaduo. filij
phessur: milleducẽtiquadragĩtaseptez. filij
arim: milledecẽ et septẽ. Leuite. filij iesue ⁊
cedmibel filioz odime: septuagintaq̃tuor.
Cãtores. filij asaph: centũuigĩtioctw. Filij
ianitoz. filij sellũ. filij apher. filij telmõ. fi-
lij accub. filij aritha. filij sobai: vniuersi cẽ
tũtrigĩtanouẽ. Nathinnei. filij osai. filij asu
pha. filij thebbaoth. filij ceros. filij sisaia. fi
lij phadõ. filij lebana. filij agaba. filij accub
filij agab. filij selmai. filij anã. filij gadei. fi-
lij gazer. filij rabaia filij rasin. filij nechoda
filij gasez. filij arã. filij phasee. filij besee. fi-
lij asẽnaa. filij munĩ. filij nethusim. filij be-
theut. filij acupha. filij assur. filij beslut. fi-
lij meida. filij arsa. filij berzos. filij sisara. fi
lij thema. filij nasia. filij athupha. filij ꝓuo
rũ salomõis. filij sophei. filij sopheret. filij
pharuda. filij iala. filij derzõ. filij geddel. fi
lij saphatia. filij athil. filij phoceret. ⁊ erãt
de asebaiz: filij amim. Oẽs nathinnei ⁊ filij
ꝓuoz salomõis: trecẽtinonagintaduo. Et
hi ⁊ ascẽderũt ꝺ thelmela athelersa. cherub ⁊
don ⁊ mer: ⁊ ñ potuerũt indicare domũ pr̃m
suoz ⁊ semẽ suũ: vtz ex isr̃l eẽnt. filij dala-
ia. filij thobia. filij nechoda. sexcẽtiq̃nq̃gin
taduo. Et de filijs sacerdotuz. filij obia. filij
accos. filij berzallai ⁊ accepit ꝺ filiabꝰ ber
zallai galaditidis vroz̃: et vocat⁹ ẽ nomĩe
eoz. Hi q̃sierũt scripturã genealogie sue ⁊ ñ
inuenerũt et eiecti sũt de sacerdotõ. Et dixit
athersata eis vt ñ ꝓmederẽt de sc̃o sc̃oz:
donec surgẽt sacerdos doctus atq; pfectus.
Oĩs mlt̃itudo q̃i vn⁹ q̃dragĩtaduomiliatre-
cẽtisexagĩta: exceptis ꝓuis eoz et ancillis
⁊ erãt septẽ milia trecẽtitrigĩtaseptẽ: et in
ipis cãtores atq; cãtatrices ducẽti. Ⅎ eoz
sexcẽtitrigĩtasex: muli eoz ducẽtiq̃dragin
taq̃nq;. cameli eoz q̃dringẽtitrigĩtaq̃nq;.
azini eoz sex milia septingẽtiuigĩti. Et de
pncipibꝰ pr̃m cũ ingrederenꝯ tẽplũ dñi ⁊ ẽ
in hirl̃m spõte obtulerũt in domũ dei ad ex-
truendam eã in loco suo. ſm vires suas de-
derũt ipensas opis. auri solidos q̃draginta
milia ⁊ mille: argenti mnas q̃nq; milia: et
vestes sacerdotales cẽtũ. Habitauerũt ⁊ sacer-
dotes ⁊ leuite ⁊ de pp̃lo ⁊ cantores ⁊ ianito-
res ⁊ nathinnei in vrbibꝰ suis: vniuersusq;
isr̃l in ciuitatibꝰ suis. Capitulum. III.

Amq; venerat mensis
septimus ⁊ erãt filij isr̃l in ciuitati
bus suis. Congregatus ẽ ⁊ pp̃lus q̃i
vir vnus in hirl̃m: ⁊ surrexit iosue fili⁹ Jo
sedech et frẽs eius sacerdotes et zorobabel
filius salathiel ⁊ fratres eius: et edificaue-
rũt altare dei isr̃l vt offerrẽt ĩ eo olocausto
mata: sicut scriptũ est in lege moysi viri ꝺi
Collocauerũt aũt altare dei sup bases suas
de terrẽtibꝰ eos ꝑ circuitu; pp̃lis terraz: et
obtulerũt sup illꝺ olocaustũ dño mane ⁊ ve
spere. Fecerũtq; solẽnitatẽ tabnaculoz sicut
scriptũ est: ⁊ olocaustũ diebꝰ singulis ꝑ or-
dinem ſm ꝑceptum opus diei in die suo et
p⁹hoc olocaustũ iuge taz in klis q̃ in vni-
uerꝑ solẽnitatibꝰ dñi que erãt ꝯsecrate ⁊ in
omĩbꝰ in quibꝰ vltro offerebaꝯ mun⁹ dño.
A pmo die menꝑ septimi: ceperũtq; offerre
olocaustũ dño: porro tẽplum dei nõdũ fũ-
datũ erat. Dederũt aũ pecũias latomis ⁊ ce-
mẽtarijs: cibũ q̃z ⁊ potũ et oleũ sydonys ty
risq;: vt deferrẽt ligna cedria de libano ad
mare ioppẽ: iuxta qꝺ ꝑcepat cyr⁹ rex psaz
eis. Anno aũ secũdo aduẽtus eoz ad tẽplũ
dei in hirl̃m mẽse secũdo ceperũt zorobabel
fili⁹ salathiel ⁊ iosue fili⁹ iosedech ⁊ reliq ꝺ
fratribꝰ eoz sacerdotes ⁊ leuite ⁊ omĩs qui
venerãt ꝺ captiuitate in hirl̃m: ⁊ ꝯstituerũt
leuitas a viginti ãnis ⁊ sup vt vrgerẽt op⁹
dñi. Stetitq; iosue et filij eius et frẽs eius
cedmibel et filij ei⁹ ⁊ filij iuda q̃si vir vnus
vt instarẽt sup eos qui faciebãt opus in tẽ
plo dei. filij henad et filij eoz ⁊ fratres eoz
leuite. Fũdato ꝯ a cemẽtarijs tẽplo dñi ste
terũt sacerdotes ĩ ornatu suo cũ tubis ⁊ le
uite filij asaph in cibal̃: vt laudarẽt deuz ꝑ
man⁹ ꝺꝺ regis isr̃l. Et ꝯcinebãt ĩ hymnis ⁊
ꝯfessiõe dño qm̃ bon⁹: qm̃ ieternũ miscꝺia
ei⁹ sup isr̃l. Oĩs q̃z pp̃lus vociferabaꝯ clamo
re magꝯ ĩ laudãꝺo dñm: eoq; fundatũ esset
tẽplũ dñi. Plurimi etiã de sacerdotibꝰ ⁊ le-
uitis ⁊ pncipes pr̃m ⁊ seniores qui viderãt
tẽplũ pri⁹cũ fundatũ esset: ⁊ hoc templũ in
oculis eorũ flebant voce magna: et multi

vociferantes in letitia eleuabãt vocẽ: nec poterat quisq; agnoscẽ vocẽ clamoris letã tium et vocẽ fletus ꝑpli. Cõmixtim enĩ popul⁹ vociferabaf clamore magno ⁊ vox audiebatur ꝑcul. Audierũt aũ hostes iude et beniamin qz filij captiuitatis edificarẽt tẽ plum dño deo isrl': ⁊ accedẽtes ad Zorobabel ⁊ ad ꝓncipes ꝑm: dixerũt eis. Edificemus vobiscũ: qz ita vt vos qzim⁹ deũ vrm. Ecce nos ĩmolamus victimas a diebꝫ Asoraddan regis Assur q̃ adduxit nos huc. Et dixit eis zorobabel ⁊ Iosue ⁊ reliqui ꝓncipes ꝑm isrl'. Non ẽ nobis ⁊ vobis vt edificemus domũ deo nr̃o: sz nosipi soli edificabimus deo nr̃o: sicut ꝑcepit nobis cyr⁹ rex persaz. Factũ est igiť vt ꝑplus terre ipediret manus ꝑpli iude: ⁊ turbaret eos in edificãdo. Cõduxerũt aũt aduersus eos ꝓsiliatores: vt destruerẽt ꝓsilium eoz. omĩbꝫ diebus Cyri regis persaz: ⁊ vsqꝫ ad regnũ darij regis persaz. Capitulum. IIII.

IN regno autem assueri (ipe ẽ Artarxerses) in ꝓncipio regni ei⁹ scripserũt accusatõnem aduersus hĩtatores iude ⁊ hierl'm. Et in diebꝫ Artarxersis scripsit besellam mitridates ⁊ thabeel: ⁊ reliq̃ q̃ erãt ĩ ꝓsilio eoz ad artarxersen regẽ ꝑsaz. Epl'a aũt accusatõis scripta erat syriace: et legebatur ꝑmone syro. Reum beeltheez et sansia scriba scripserũt epl'am vnam de hirl'm artarxersi regi huiuscemodi. Reum beeltheẽ et sansia scriba ⁊ reliqui ꝓsiliatores eoz dyñei et arphasathei. therphalei. arphasei. herchuei. babilonij. susannachei. dyei. et elamite ⁊ ceteri de gentibꝫ quas trãstulit assennaphar magn⁹ et glorioſus ⁊ habitare eas fecit in ciuitatibus samarie ⁊ in reliquis regionibꝫ transflumẽ in pace. Hoc est exẽplar epl'e quã miserunt ad eũ. Artarxersi regi ſui tui viri qui sunt transfluuiũ: salutẽ dicũt. Notum sit regi: qz iudei q̃ ascenderunt a te ad nos venerũt in hirl'm ciuitatẽ rebellem ⁊ pessimã quã edificant extruẽtes muros eius ⁊ pietes ꝓponẽtes. Nũc igitur notũ sit regi: qz si ciuitas illa edificata fuerit et muri ei⁹ instaurati: tributũ ⁊ vectigal ⁊ annos reditus nõ dabunt et vsqꝫ ad reges hec nocꝫa pueniet. Nos g̃ memores salis qđ in palatio ꝓmedim⁹: qz lesiões r̃gis videre nephas ducimus: idcirco misimus et nũciauimus regi: vt recẽseas in libris historiaz patruz tuoz ⁊ ĩuenies scriptũ in ꝓmẽtariis ⁊ scies qm̃ vrbs illa vrbs rebell'ẽ ⁊ nocẽs regibꝫ ⁊ puĩtijs: ⁊ bella ꝑcitanť in ea ex diebꝫ ãtiq̃s q̃obrẽ ⁊ ciuitas illa ꝺstructa ẽ. Nũciauim⁹ nos regi: qm̃ si ciuitas illa edificata fuerit et muri ipius instaurati: possessionẽ transfluuiũ nõ hẽbis. Uerbũ misit rex ad Reuz beeltheẽ ⁊ sansiam scribã ⁊ ad reliq̃s q̃ erãt ĩ ꝓsilio eoz hĩtatores samarie ⁊ ceteris ẽnsfluuiũ: salutẽ dicẽs et pacẽ. Accusatõ quã misistis ad nos maifeste lecta ẽ corã me: et a me ꝓceptũ ẽ ⁊ recẽsuerũt: inuenerťqꝫ qm̃ ciuitas illa a diebꝫ ãtiq̃s aduersũ r̃ges rebellat. ⁊ seditões ⁊ ꝑlia ꝑcitanť in ea. Nam ⁊ reges fortissimi erãt in hierl'm q̃ et dñati sũt oĩ regioni q̃ trãsfluuiũ ẽ. Tributũ q̃z et vectigal ⁊ reddit⁹ accipiebãt. Nũc g̃ audite ſniaz vt phibeatis viros illos: ⁊ vrbs illa ñ edificeť: donec si forte a me iussum fuerit. Uidete ne negligẽter hoc ĩpleatis ⁊ paulatim crescat malũ ꝺ reges. Itaqꝫ exẽplũ edicti Artarxerx regis lectũ ẽ coraz reũ beeltheẽ ⁊ sansia scriba ⁊ cõsiliarijs eoz: ⁊ abierũt festini in hirl'm ad iudeos et phibuerũt eos in brachio ⁊ robore. Tũc intermissũ ẽ opus dom⁹ dñi in hirl'm ⁊ ñ fiebat vsqꝫ ad ãnũ secũdũ regni darij regis ꝑsaz. Ca. V.

PRophauerũt aũt Agge us ꝓpha ⁊ zacharias fili⁹ addo: ꝓphetãtes ad iudeos q̃ erãt in iudea ⁊ hirl'm ĩ noie dei isrl'. Tũc surrexit zorobabel fili⁹ salathiel ⁊ iosue filius iosedech ⁊ cepeřt edificare templũ dñi ĩ hirl'm: ⁊ cuz eis ꝓphe dei adiuuãtes eos. In ipo aũ tpe veit ad eos Thatannei q̃ erat dux transflumẽ ⁊ starbuzãnei ⁊ ꝓsiliarij eoz sicqꝫ dixeřt eis Quis dedit vob ꝓsiliũ vt domũ hãc edificaretis ⁊ muros ei⁹ instauraretis? Ad qđ rñdim⁹ eis: q̃ eẽnt noia hoĩm auctoz edificatõnis illi⁹. Oc'lus aũ dei eoz fact⁹ ẽ sup senes iudeoz: ⁊ ñ potueřt inhibẽ eos. Placuitqꝫ vt res ad dariũ referreť et tũc satisfacerẽt aduersus accusatõem illã. Exemplar epl'e quã misit Thatãnei dux regionis trãs flumẽ ⁊ starbuzãnei ⁊ ꝓsiliatores ei⁹ Apharsathei q̃ erant transflumẽ: ad Darium regẽ. Sermonẽ quẽ miserãt ei sic scriptus erat. Dario regi pax oĩs. Notuz sit regi isse nos ad iudeã prouintiã ad domũ dei magni q̃ edificať lapide impolito et ligna ponũť in

Tributũ

parietibꝫ:opuſqꝫ illud diligẽter extruitur et creſcit in manibꝫ eoꝝ. Interrogauimus ḡ ſenes illos:ꝙ ita dixerimus eis. Quis dedit vobis pꝛatem vt domũ hanc edificaretis. ꝙ muros hos ĩſtauraretis: Hz ꝙ noĩa eoꝝ q̃ſiuimus ab eis vt nũciarem⁹ tibi:ſcripſimuſqꝫ noĩa eoꝝ virorꝝ qui ſũt ꝓncipes in eis. Huiuſcemodi aũt ſmonẽ rñderũt nob dicẽtes. Nos ſumus ſui dei celi ꝙ terre ꝙ edificam⁹ templũ qd erat extructuz ante hos ãnos multos. qdqꝫ rex iſrl magnus edificauerat ꝙ extruxerat. Poſtq̃ aũt ad iracundiã puocauerũt pres nri deuz celi tradidit eos in manus nabuchodonoſoꝛ regis babilonis chaldei:domũ q̃ bãc deſtruxit:ꝙ ꝓplm ei⁹ trãſtulit in babilonẽ. Anno aũ ꝓmo Cyri regis babilonis cyrus rex ꝓpoſuit edictũ vt dom⁹ dei edificaret. Nam ꝙ vaſa tẽpli dei aurea et argẽtea q̃ Nabuchodonoſoꝛ tulerat de tẽplo qd erat ĩ hirlm ꝙ aſportauerat ea in tẽpluz babilonis ptulit Cyrus rex de templo babilonis:ꝙ data ſũt ſaſabaſar vocabulo quẽ et principez ꝓſtituit:dixitqꝫ ei. Hec vaſa tolle et vade:ꝙ pone ea in templo qd eſt in hirlm:ꝙ dom⁹ dei edificet in loco ſuo. Tũc itaqꝫ ſaſabaſar ille venit ꝙ poſuit fũdamenta templi dei in hirlm:ꝙ ex eo tpe vſqꝫnunc edificat et necdum ꝓpletũ ẽ. Nũc ergo ſi videt regi bonũ recẽſeat in bibliotheca regis q̃ eſt in babilone:vtꝫ nã a Cyro rege iuſſum fuerit vt edificaret domus dei in hirlm:et voluntatem regis ſup hac re mittat ad nos. Ca. VI.

Vnc darius rex ꝓcepit

ꝙ recẽſuerũt in bibliotheca librorꝝ qui erãt repoſiti in babilone:ꝙ inuentũ eſt in ecbathanis qd eſt caſtꝝ in medena puintia volumẽ vnũ taliſqꝫ ſcriptus erat in eo ꝓmẽtarius. Anno ꝓmo Cyri regis. Cyrus rex decreuit vt dom⁹ dei edificaret que eſt in hirlm in loco vbi ĩmolãt hoſtias:ꝙ vt ponãt fundamẽta ſuppoꝛtantia altitudinẽ cubitoꝝ ſexaginta ꝙ latitudinẽ cubitoꝝ ſexaginta:ordines de lapidibꝫ impolitis tres:ꝙ ſic ordines de lignis nouis. Sũptus aũt de domo regis dabũtur. Sed et vaſa tẽpli dei aurea et argẽtea q̃ Nabuchodonoſoꝛ tulerat de templo hirlm et attulerat ea in babilonẽ reddant ꝙ referant in templũ hirlm in locũ ſuũ:que et poſita ſũt in tẽplo di. Nũc ḡ thatanai dux regionis que ẽ tranſflumẽ et ſtarbuzanai et ꝓſiliarij vri arpharſatbei q eſtis trãſflumẽ pcul recedite ab illis ꝙ dimittite fieri tẽpluz dei illud a duce iudeoꝝ ꝙ a ſenioꝛibꝫ eoꝝ:et domus dei illa edificet in loco ſuo. Hz et a me ꝓceptũ eſt qd oporteat fieri a ꝑſbꝛis iudeoꝝ illis vt edificet dom⁹ dei: ſcz vt de archa regis id ẽ de tributis q̃ dant de rgione trãſflumẽ ſtudioſe ſũptus dent viris illis: ne forte ĩpediat op⁹. Qd ſi neceſſe fuerit et vitulos ꝙ agnos ꝙ hedos ĩ olocauſtũ deo celi. frumtũ. ſal. vinũ ꝙ oleũ ſm ritũ ſacerdotum q ſũt in hirlm det eis ꝑ ſingulos dies. ne ſit in aliq̃ ꝙrimonia:et offerãt oblatões deo celi:oꝛẽtqꝫ p vita regis ꝙ filioꝝ eius. A me ḡ poſitũ ẽ decretũ:vt oĩs hõ q hãc mutauerit iuſſionẽ tollat lignũ de domo ipius et erigat ꝙ ꝓfigat in eo. domo aũ ei⁹ publicet. Deus aũt q hĩtare fecit nomẽ ſuũ ibi: diſſipet oĩa regna:et ꝓplm q extẽderit manũ ſuã vt repugnet:ꝙ diſſipet domũ dei illã q eſt in hirlm. Ego dari⁹ ſtatui decretũ:qd ſtudioſe impleri volo. Igit thatannei dux regionis trãſflumẽ ꝙ ſtarbuzanai:ꝙ ꝓſiliarij ei⁹ ſm qd ꝓcepat rex cyr⁹ ſic diligent executi ſũt. Senioꝛes aũt iudeoꝝ edificabãt ꝙ ꝓſpabant iuxta ꝓphiam aggei ꝓphe et zacharie filij addo. Et edificauerũt ꝙ ꝓſtruxerũt iubẽte deo iſrl:ꝙ iubente Cyro ꝙ dario et Artarxerſe regibꝫ ꝑſaꝝ:et ꝓpleuerũt domũ dei iſtã:vſqꝫ ad diẽ tertiũ menſ adar q ẽ annus ſextus regni darij regis. Fecerũt aũ filij iſrl ſacerdotes ꝙ leuite:ꝙ reliq̃ filioꝝ trãſmigtõnis:dedicatõez dom⁹ dei ĩ gaudio ꝙ obtuleũt in dedicatõe dom⁹ dei vitulos cẽtũ. arietes ducẽtos. agnos q̃drigẽtos. hircos capaꝝ ꝑ pcto toti⁹ iſrl duodecim iuxta numeꝝ tribuũ iſrl. Et ſtatuerũt ſacerdotes ĩ ordinibꝫ ſuis ꝙ leuitas ĩ vicibꝫ ſuis ſup opa dei in hirlm:ſicut ſcriptũ ẽ in libꝛo moyſi. Fecerũt aũ filij trãſmigtionis paſca q̃rtadecima die mẽſ ꝑmi. Purificati em̃ fuerãt ſacerdotes ꝙ leuite q̃i vn⁹:oĩes mũdi ad ĩmolandũ paſca vniuerſis filijs trãſmigtionis et frib⁹ ſuis ſacerdotibꝫ ꝙ ſibi. Et ꝓmederũt filij iſrl q̃ reuerſi fuerãt de trãſmigtione et oĩes q ſe ſepauerãt a coinq̃natõe gẽtiũ terre ad eos:vt q̃rerẽt dñm deũ iſrl. Et fecerũt ſolennitatẽ azimoꝝ ſeptem diebꝫ in leticia qm̃ letificauerat eos dñs:ꝙ ꝓuerterat cor regis aſſur ad eos:vt adiuuaret man⁹ eoꝝ

in opere domus dñi dei isrł. Ca. VII.

POst hec aũt verba in regno artarxerxĕ regis pſarx: esdras filiꝰ Saraie. filij azarie. filij helchie filij sellũ. filij sadoch. filij achitob. filij amarie. filij azarie. filij maraioth. filij zaraie. filij ozi. filij bocci. filij abisue. filij finees. filij eleazar. filij aarõ sacerdotis ab initio: ipse Esdras ascẽdit de babilone: et ipe scriba velox in lege Moysi quaz dñs deus dedit isrł. Et dedit ei rex ꝓm manum dñi dei eius bonam sup eum: oẽm petitõem eius. Et ascẽderũt de filys isrł. ⁊ de filijs sacerdotũ. ⁊ ỏ filijs leuitarx. ⁊ de cãtoribo. ⁊ de ianitoribo. ⁊ ỏ nathinneis. in hierł̃m anno septimo Artarxersis regis: et venerũt in hierł̃m mẽse qnto ipe ẽ annus septimꝰ rgis. Quia in ꝓmo die mensꝭ ꝓmi: cepit ascẽdere de babilone: ⁊ in ꝓmo die mensꝭ quinti venit in hierł̃m: iuxta manũ dei sui bonã sup se. Esdras aũ parauit corꝫ suũ: vt inuestigaret legẽ dñi: ⁊ faceret et doceret in isrł̃ ꝓceptũ et iudiciũ. Hoc est aũ exẽplar epłe edicti: qỏ dedit rex artarxerses esdre sacerdoti: scribe erudito in ꝓmonibus ⁊ ꝓceptis dñi: ⁊ ceremonijs eius in isrł̃. Artarxerses rex regũ: esdre sacerdoti scribe legis dei celi doctissimo: salutẽ. A me ỏcretũ est: vt cuicũqꝫ placuerit in rgno meo ỏ ꝓpło israhel ⁊ de sacerdotibo eius ⁊ de leuitis ire in hierł̃m: tecũ vadat. A facie eiñ regis: et septem ꝓsiliatorꝫ eius missus es vt visites iudeã et hierł̃m in lege dei tui que ẽ in manu tua: ⁊ vt feras argentum et aurꝫ qỏ rex ⁊ ꝓsiliatores eius sponte obtulerũt deo isrł̃: cuius in hierł̃m tabernaculũ ẽ. Et omẽ argentũ et aurꝫ: qỏcunqꝫ inueneris in vniuersa puitia babilõis: et ꝓpłs offerre voluerit: ⁊ de sacerdotibo qui spõte obtulerit domui dei sui q̃ est ī hierł̃m libere accipe: ⁊ studiose eme de hac pecunia vitulos. arietes. agnos ⁊ sacrificia ⁊ libamia eorꝫ. ⁊ offer ea sup altare tẽpli dei vr̃i qỏ ẽ in hierł̃m. Sed ⁊ siqỏ tibi ⁊ fr̃ibo tuis placuerit de reliq̃ argento ⁊ auro vt faciatis iuxta voluntatez dei vr̃i facite. Vasa qꝫ q̃ dant tibi in mĩsteriũ domꝰ dei tui: tu de in ꝓspectu dei in hierł̃m Dez ⁊ cetera qbo opꝰ fuerit in domo dei tui: q̃ntũcunqꝫ necesse ẽ vt expendas: dabis de thesauro ⁊ de fisco regis: ⁊ a me. Ego artarxerses rex statui atqꝫ decreui oĩbo custodibo arche publice qui sũt trãsflumẽ: vt qỏcunqꝫ petierit a vob̃ esdras sacerdos scriba legis dei celi. absqꝫ mora detis. vsqꝫ ad argẽti talẽta centũ. ⁊ vsqꝫ ad frumti choros cẽtum. ⁊ vsqꝫ ad vini bathos centũ. ⁊ vsqꝫ ad bathos olei cẽtũ: sal vo absqꝫ mẽsura. Omne qỏ ad ritũ dei celi ptinet: tribuat diligẽter in domo dei celi: ne forte iracat ɔ regnum regis ⁊ filiorꝫ eiꝰ. Vobis qꝫ notũ facimꝰ de vniuersis sacerdotibo ⁊ leuitis. cantoribo. ⁊ ianitoribo. nathinneis ⁊ ministris domꝰ dei hui: vt vectigal ⁊ tributũ ⁊ annonas. non hẽatis pſatem ĩponẽdi sup eos. Tu autem esdra ꝑm sapiam dei tui q̃ est in manu tua ꝓstitue iudices ⁊ ꝓsides: vt iudicẽt oĩ ꝓpło q̃ ẽ trãsflumẽ. his videlz q̃ noueꝛt legẽ dei tui sz ⁊ impitos docete libẽ. Et oĩs q̃ nõ fecerit legẽ dei tui ⁊ legẽ regis diligẽter: iuditium erit de eo sive in morte sive in exiliũ sive in ꝓdemnatõez substãtie eiꝰ: vel certe ī carcere. Benedictꝰ dñs deꝰ pr̃m nr̃oꝫ q̃ dedit hoc in corde regis: vt glificaret domũ dñi q̃ est in hierł̃m et in me iclinauit misericordiam suã coram rege ⁊ ꝓsiliatoribo eiꝰ ⁊ vniuerꝭ ꝓncipibo regis potẽtibo. Et ego ꝓfortatꝰ manu dñi dei mei q̃ erat in me: ꝓgregaui de isrł̃ ꝓncipes q̃ ascẽderũt mecũ. Capitulum. VIII.

HIsũt ỏ ꝓncipes familiarꝫ ⁊ genealogia eorꝫ q̃ ascẽderũt mecũ in regno artarxerxĕ regis de babilone. De filijs finees: gerson. De filijs ythamar: daniel. De filijs dỏ: achꝰ. De filijs sechenie ⁊ de filijs pharos zacharias: ⁊ cũ eo nũerati sũt viri cẽtũq̃nq̃ginta. De filijs phetmoab. helioenai filiꝰ azarie ⁊ cũ eo ducẽti viri. De filijs sechenie filiꝰ ezechiel ⁊ cũ eo trecenti viri. De filijs addan. Nabeth filiꝰ ionathan: ⁊ cũ eo q̃nq̃ginta viri. De filijs phalẽ: ysaias filiꝰ athalie ⁊ cũ eo septuagĩta viri. De filijs saphacie. zebedia filiꝰ michael: ⁊ cũ eo octogĩta viri. De filijs ioab. obedia filiꝰ Iheibel. ⁊ cũ eo ducentidecẽ ⁊ octo viri. De filijs selomith. filiꝰ Iosphie ⁊ cũ eo cẽtũsexaginta viri. De filijs belbai zacharias filiꝰ belbai: et cũ eo vigintioctoviri. De filijs ezeab. iohãnan filiꝰ ezethan: ⁊ cũ eo centũdecẽ viri. De filijs Adonicam q̃ erãt nouissimi: ⁊ hec noia eorꝫ. Deliphełet ⁊ heibel ⁊ samaias. ⁊ cũ eis sexagĩta viri. De filijs beggoi: vthai ⁊ zachur. ⁊ cũ eis septuaginta viri. Congregauit aũt eos ad fluuiũ qui decurrit ad hauua. ⁊ mansimus

ibi trib⁹ die⁹. Quesiuiqꝫ in ꝓp̄ho ⁊ in sacer-
dotib⁹ de filijs Leui: ⁊ nō inueni ibi. Itaqꝫ
misi Eliezer ⁊ ariel ⁊ semeaz ⁊ helnathā et
arib et altꝛꝫ helnathā ⁊ nathā ⁊ zachariā
et mosollā. p̄ncipes ⁊ ioarib ⁊ helnathā sa
piētes: ⁊ misi eos ad heldo q̄ est p̄m⁹ in ca-
sphie loco. Et posui in oꝛe eoꝝ ⁹ba q̄ loq̄-
renť ad addō ⁊ ad fr̄es ei⁹ nathīneos in lo
co casphie: vt adducerēt nobis ministꝛos
dom⁹ dei nr̄i. Et adduxerūt nobis ꝑ manū
dei nr̄i bonā sup nos viꝝ doctissimū: de fi-
lijs mooli. filij leui. filij isr̄l: et sarabiā ⁊ fi-
lios ei⁹ viginti ⁊ fr̄es ei⁹ decē ⁊ octo: et asa-
biaz ⁊ cū eo ysaiā ⁹ filijs merari: fr̄esqꝫ ei⁹
⁊ filios ei⁹ viginti. Et de nathīneis: q̄s de-
derat dō et p̄ncipes ad mīsteria leuitarū:
nathīneos ducētos uigīti. Oēs hi suis noib⁹
vocabanť. ⁊ p̄dicaui ibi ieiuniū iuxta flu-
uium hauua: vt affligeremur coram dño
deo nr̄o: ⁊ peterem⁹ ab eo viā rectā nobis
⁊ filijs nr̄is: vniuersoqꝫ substātie nr̄e. Eru-
bui em̄ petere regē. auxiliū ⁊ eq̄tes qui de-
fenderēt nos ab inimico in via: q̄ dixera-
mus regi. Manus dei nr̄i est sup oēs q̄ q̄rūt
eū in bonitate: ⁊ imperiū eius. ⁊ fortitudo
ei⁹. ⁊ furoꝛ sup oēs qui derelinquūt eū. Je-
iunauim⁹ aūt ⁊ rogauim⁹ deū nr̄m ꝑ hoc:
⁊ euenit nobis ꝓspere. Et sepaui de p̄ncipi-
bus sacerdotū duodecī. sarabiā ⁊ asabiaz:
⁊ cū eis ⁹ fr̄ib⁹ eoꝝ decē. Appēdiqꝫ eis argē
tū ⁊ auꝝ et vasa ꝓsecta dom⁹ dei nr̄i: q̄ ob-
tulerat rex ⁊ ꝓsiliatoꝛes ei⁹ et p̄ncipes ei⁹:
vniuersusqꝫ isr̄l eoꝝ qui inuenti fuerāt. Et
appēdi in manib⁹ eoꝝ argēti talēta sexcen
taq̄nq̄ginta: ⁊ vasa argētea cētū: auri cen-
tū talēta: ⁊ cratꝛes aureos viginti q̄ ha-
bebāt solidos millenos: ⁊ vasa eris fulgen
tis optimi duo pulc̄: vt aurū. Et dixi eis.
Vos sācti dñi ⁊ vasa scā: ⁊ argētū ⁊ aurū
q̄ō spōte oblatū ē dño deo p̄m nr̄oꝛū. Vi-
gilate ⁊ custodite: donec appēdatis corā p̄n
cipib⁹ sacerdotū ⁊ leuitaꝝ: ⁊ ducib⁹ familia
rū isr̄l in hierl̄m: in thesauꝝ dom⁹ dñi. Su-
scepeꝛt aūt sacerdotes ⁊ leuite pōdus argē
ti ⁊ auri ⁊ vasoꝝ: vt deferrēt hierl̄m in do-
mū dei nr̄i. Promouim⁹ g̃ a flumīe hauua
xij. die mēs p̄mi: vt pgerem⁹ hierl̄m. Et ma
nus dei nr̄i fuit sup nos: ⁊ liberauit nos ⁹
manu inimici ⁊ insidiatoꝛis in via. Et veni
mus hierl̄m: ⁊ mansim⁹ ibi die⁹ trib⁹. Die
aūt q̄rta appēsū est argētū ⁊ auꝝ et vasa in

domo dei nr̄i ꝑ manū remoth filij urie sa-
cerdotis ⁊ cū eo eleazar fili⁹ phinees: cūqꝫ
eis iosabed fili⁹ iosue et noadaia fili⁹ bēnoi
leuite iuxta numeꝝ ⁊ pōd⁹ oīm. Descriptū
qꝫ ē oē pond⁹ in tpe illo. Filij ⁊ q̄ venerāt de
captiuitate filij trāsmigꝛationis obtulerunt
olocaustomata deo isr̄l vitulos. xij. ꝑ oīm
ꝓp̄ho isr̄l: arietes. xcvj. agnos. lxxvij. hircos
ꝑ pcō. xij. omnia in olocaustū dño. Dede-
rūt aūt edicta regis satꝛpis q̄ erāt de ꝓspe-
ctu regis ⁊ ducib⁹ trāsflumē: ⁊ eleuauerūt
ꝓp̄lm et domum dei. Capi. IX.

Postq̄ autez hec ꝛpleta
sūt accesserūt ad me p̄ncipes: dicen-
tes. Non ē sepatus ꝓp̄ls isr̄l ⁊ sacer
dotes ⁊ leuite a ꝓp̄lis trāꝝ: ⁊ de abominatō
nib⁹ eoꝝ: chananei videlz ⁊ ethei. pherese
⁊ iebusei: ⁊ āmonitaꝝ ⁊ moabitaꝝ ⁊ egipti
oꝝ ⁊ amoꝛreoꝝ. Tulerūt em̄ de filiab⁹ eoꝝ
sibi ⁊ filijs suis vxoꝛes: et ꝓmiscuerūt semen
scē̄m cū ꝓp̄lis trāꝝ. Man⁹ etiā p̄ncipū ⁊ ma
gistratuū fuit ī trāsgressiōe hac p̄ma. Cūqꝫ
audissez sm̄onē istū. scidi palliū meū ⁊ tu-
nicā ⁊ euelli capillos capitis mei et barbe
⁊ sedi merēs. Cōuenerūt aūt ad me oēs q̄ ti-
mebāt verbū dei isr̄l: ꝑ trāsgressione eoꝝ q̄
⁹ captiuitate venerāt ⁊ ego sedi tristis usq̄
ad sacrificiū vesptinū. Et in sacrificiō vesp
tino surrexi ⁹ afflictōe mea: ⁊ scisso pallio
⁊ tunica curuaui genua mea ⁊ expādi ma
n⁹ meas ad dñm deū meū: ⁊ dixi. De⁹ me⁹
ꝓfūdoꝛ et erubesco leuare faciē meā ad te:
q̄m iniq̄tates nr̄e multiplicate sūt sup ca-
put nr̄m: ⁊ delicta nr̄a creuerūt usq̄ ad celū
a die⁹ p̄m nr̄oꝝ. Ex ⁊ nosipi peccauim⁹
gꝛuiter usq̄ ad diē hāc: ⁊ in iniq̄tatib⁹ nr̄is
trāditi sum⁹ ipi ⁊ reges nr̄i ⁊ sacerdotes nr̄i ī
manib⁹ regū terraꝝ: ⁊ in gladiū ⁊ in capti
uitatē et in rapinā ⁊ in ꝓfusionē vultus si-
cut ⁊ die hac. Et nūc q̄i parum ⁊ ad momē
tum facta ē deprecatō nr̄a apud dñm deuz
nr̄m: vt dimitterenť nobis reliq̄e et dareť
paꝝ illius in loco sācto eius: et illuminarz
oculos nr̄os deus nr̄: et daret nobis vitaz
modicā in ꝑuitute nostra quia ꝑui sumus
⁊ in ꝑuitute nostra nō dereliquit nos deus
nr̄: et inclinauit sup nos misc̄iam coram
rege ꝑsaꝝ: vt darz nob⁹ vitā ⁊ sublīaret do
mū dei nr̄i: ⁊ extruet solitudīes eius: et da-
ret nob⁹ spez in iuda ⁊ hierl̄m. Et nūc q̄d dice
m⁹ dñe de⁹ nr̄ ꝑ hec: Quꝛ dereliq̄m⁹ mādata

tua que precepisti in manu seruoꝝ tuoruꝫ ꝓphetaꝝ: dicens. Terra ad quã vos ingredimini vt possideatis eã terra immunda ẽ iuxta ĩmunditiã ꝑplorꝫ cetterarũq; terrarũ abhomĩationibꝫ eoꝝ q̃ repleuerũt eã ab ore vsq; ad os in coinq̃natõne sua. Nũc g̃ filias vr̃as ne detis filijs eorũ ꝙ filias eoꝝ ne accipiatis filijs vr̃is: ꝙ nõ q̃ratis pacẽ eoꝝ et ꝑspitatẽ eoꝝ vsq; inetternũ: vt ꝙfortemĩ et ꝙmedatis q̃ bona sunt terre: ꝙ hereꝺes habeatis filios vr̃os vsq; in scl'm. Et post oĩa q̃ venerũt sup nos in opibꝫ nr̃is pessimis et in delicto nr̃o magno: qꝛ tu deus nr̃ libera sti nos de iniquitate nr̃a ꝙ dediſti nobis salutẽ sicut ẽ hodie: vt ñ reuertemur ꝙ irrita facerem⁹ mãdata tua. neq; mr̃imonia iũgerem⁹ cũ ꝑplis abominationũ istaꝝ. Nunq̃d iratus es nobis vsq; ad ꝙsumatõem: ne dimittꝛes nob reliq̃as ad salutẽ? Dñe deus isr'l iustus es tu: qm̃ derelicti sumus q̃ salvaremur sicut die hac. Ecce corã te sumus in delicto nr̃o. Non em̃ stari pñt coram te sup hoc. Capitulum .X.

Sic g̃ orãte Esdra et imꝑplorãte deũ ꝙ flente ꝙ iacẽte añ tẽplũ dei: collect⁹ ẽ ad deũ de isr'l cet⁹ g̃ndis nimis. virorꝫ. mulierꝫ. et puerorꝫ. Et fleuit ꝑplis mlto fletu. Et rñdit Sechenias filiꝰ ihebiel de filijs belã: ꝙ dixit esdre. Nos ꝓuaricati sum⁹ ĩ deũ nr̃m: ꝙ duxim⁹ vxores alienigenas de ꝑplis tre. Et nũc si ẽ pñia in isr'l sup hoc: pcutiamus fedus cũ dño deo nr̃o: vt piciamus vniuersas vxores ꝙ eos q̃ de his nati sũt. Juxta voluntatẽ dñi ꝙ eoꝝ q̃ timent ꝓceptum dñi dei nr̃i: ꝑm legẽ fiat Surge: tuũ est discernẽ: nosq; erim⁹ tecũ. Cõfortare ꝙ fac. Surrexit g̃ Esdras et adiurauit ꝓncipes sacerdotũ ꝙ leuitaꝝ ꝙ oẽm isr'l: vt facerẽt ꝑm verbũ hoc. ꝙ iurauerũt. Et surrexit Esdras añ domũ dei ꝙ abijt ad cubiculũ iohãnaꝫ filij eliazib: ꝙ ingressus ẽ illuc. Panẽ ñ ꝙmedit: et aquã ñ bibit. Lugebat ei trãsgressionẽ eoꝝ q̃ venerãt de captiuitate. ꝙ missa ẽ vox in iuda ꝙ in hir'lm oĩbꝫ filijs trãsmigtionis: vt ꝙgregarenẽ in hir'lm: ꝙ oĩs qui ñ venerit in tribꝫ diebꝫ iuxta ꝙsiliũ ꝓncipum ꝙ seniorꝫ: auferet vniuersa substãtia eius: et ipe abijciet de cetu trãsmigratõis. Cõuenerũt igit oẽs viri iuda et beniamin in hir'lm tribꝫ diebꝫ. ipe est menſ non⁹: vicesima die menſ: ꝙ sedit oĩs

ꝑplus in platea domus dei tremẽtes ꝓ pcto ꝙ pluuijs: ꝙ surrexit Esdras sacerdos et dixit ad eos. Vos transgressi estis ꝙ duxistis vxores alienigenas: vt adderetis sup delictũ israhel. Et nũc date cꝓfessionẽ dño deo pr̃m vr̃orũ et facite placitũ eius: et segamini a ꝑplis tre: ꝙ ab vxoribꝫ alienigenis. Et rñdit vniuersa multitudo: dixitq; voce magna. Juxta verbũ tuũ ad nos: sic fiat. Verũtñ qꝛ ꝑplus multus ẽ: et tps pluuie: ꝙ nõ sustinemus stare foris: ꝙ opus non ẽ diei vnius vel duoꝝ: vehemẽter q̃ꝑ peccauim⁹ in sermone isto: ꝓstituant ꝓncipes in vniuersa multitudie: ꝙ oẽs in ciuitatibꝫ nr̃is q̃ duxerũt vxores alienigenas veniãt in tpibꝫ statutis: ꝙ cũ his seniores ꝓ ciuitatẽ in ciuitatẽ et iudices eiꝰ: donec auertat ira dei nr̃i a nobis sup peccato hoc. Jgit jonathã filiꝰ asahel ꝙ iaasia filiꝰ thecue: stetert sup hoc ꝙ mosollã ꝙ sebethai leuitꝛ adiuuerũt eos. Fecerũtq; sic filij trãsmigratõis. Et abiit Esdras sacerdos et viri ꝓncipes familiarũ in domos pr̃m suoꝝ: ꝙ oẽs ꝓ noĩa sua: ꝙ sederũt in die ꝑmo menſ decimi: vt quererẽt rem. Et ꝙsumati sũt oẽs viri qui duxerũt vxores alienigenas: vsq; ad diẽ ꝑmã menſ primi. Et inuenti sunt de filijs sacerdotũ q̃ duxerũt vxores alienigenas: de filijs iosue filij iosedech ꝙ frꝛes eius Maasia ꝙ eliezer et iarib ꝙ godolia. Et dederũt manus suas: vt ejicerẽt vxores suas: ꝙ ꝓ delicto suo arietez de ouibꝫ offerrẽt. Et de filijs ẽmer. ãnani et zebedia. Et de filijs arim. maasia ꝙ helia et semeia. iehibel ꝙ ozias. Et de filijs phessur. helioenai. maasia. ỹsmabel. nathanael Josabeth et heleſa. Et de filijs leuitarũ: iosabeth ꝙ semei ꝙ celaia. ipe ẽ calithaphathia iuda ꝙ eliezer. Et de cãtoribꝫ eliasub. Et de ianitoribꝫ: sellũ ꝙ thelem et viri. Et ex israhel de filijs phazes: reemia ꝙ ezia ꝙ melchia et miamim et eliezer et melchia et banaea. Et de filijs elam: mathania. azarias ꝙ iehibel et abdi et ierimoth et helia. Et de filijs zethua: helioenai. eliazub. nathania ꝙ iherimuth ꝙ abeth ꝙ aziza. Et de filijs Bebai: iohannan. anania. zebbai. athalia. Et de filijs beni: mosollam et melluth et abia. iasub et saal ꝙ ramoth. Et de filijs Phetmoab: Edna et chalaal. banaias et Maazias. Mathanias. beselehel Bennui ꝙ Manasse. Et de filijs Erez: Eliezer. iesue Melchias.

semeias. sÿmeon. beniamin. moloth. samarias. Et de filijs Asam. mathanai. mathathet. azabeth. elipheleth. ieremai. manasses semei. De filijs Bani. maadi. amrā. ꝙ buzel baneas. ꝙ badaias. cheliau. bannia. marimuth. et heliasib. mathanias. mathanai. et iasi. ꝙ sarrai. et bani. et bennui. semei. ꝙ salmias. ꝙ nathan. et adaias. mechne. dabai. sÿsai. sarai. ꝙ ezrel. ꝙ selemau. ꝙ semeria. sellum. amaria. ioseph. De filijs Nebui. abiehel. mathatias. zabeth. zabīa. ieddu. iobel et banaÿa. Oēs hi accepant uxores alienigenas: et fuerūt ex eis mulieres q̄ peperāt filios. Explicit liber primus Esdre.

Incipit liber Neemie q̄ est Esdre secūdus.

Capitu. I.

Verba Neemie filij helchie. Et factū ē in mēse casleu: ānо uicesimo: et ego erā in susis castro. Et uenit ad me anani unus ō frīb meis: ipe ꝙ uiri iuda: ꝙ interrogaui eos de iudeis: qui remāserāt ꝙ superāt de captiuitate ꝙ de hierlm. Et dixerunt mihi. Qui remāserūt ꝙ derelicti sunt de captiuitate ibi in puīcia. in afflictōe magna sūt ꝙ in obprobrio: et mur⁹ hierlm dissipat⁹ ē: ꝙ portæ ei⁹ ɔbuste sūt igni. Cumq; audissē uerba huiuscemōi. sedi ꝙ fleui: ꝙ luxi diebꝫ multis: et ieunabā et orabā ante faciē dei celi: ꝙ dixi. Queso dñe deus celi fortis magne atq; terribilis: q̄ custodis pactū et misericordiā cum his qui te diligunt ꝙ custodiūt mandata tua: fiant aures tue auscultantes: ꝙ oculi tui apti: ut audias oratōez serui tui quā ego oro coraꝫ te hodie nocte et die: p filijs isrl̄ seruis tuis: ꝙ confitebor pro peccatis filioꝝ israel quibꝫ peccauerūt tibi. Et ego ꝙ domus p̄ris mei peccauimus uanitate seducti sumus: et nō custodiuim⁹ mandatum et ceremonias ꝙ iuditia: q̄ precepisti Moÿsi famulo tuo. Memento uerbi qō mandasti Moÿsi seruo tuo: dicēs. Cum transgressi fueritis ego dispersam uos in populos: ꝙsi reuertamini ad me ꝙ custodiatis p̄cepta mea ꝙ faciatis ea: etiāsi abducti fueritis ad extrema celi inde ɔgregabo uos: et reducam in locum quē elegi: ut habitaret nomē meum ibi. Et ipi serui tui et

de Jeiunio

de confessione

ꝑs tuus q̄s redemisti in fortitudine tua magna: ꝙ in manu tua ualida. Obsecro domine: sit auris tua attendens ad oratōnem serui tui et ad oratōnem seruoꝝ tuoꝝ q̄ uolūt timere nomē tuū: et dirige seruum tuum hodie et da ei misericordiā ante uirū hūc. Ego em̄ eram pincerna regis.

Capitulum .II.

Factū est aūt in mēse Nisan: anno uicesimo Artarxerÿ regis: ꝙ uinū erat ante eū. Et leuaui uinū ꝙ dedi regi: ꝙ erā q̄si languid⁹ añ faciē ei⁹. Dixitq; mihi rex. Quare uultus tuus tristis ē: cū te egrotum nō uideā: Non ē hoc frustra: sꝫ malum nescio qō in corde tuo ē. Et timui ualde ac nimis: et dixi regi. Rex ineternū uiue. Quare non mereat uultus meus q̄ ciuitas dom⁹ sepulcroꝝ pris mei deserta ē: ꝙ portæ eius ɔbuste sunt igni: Et ait mihi rex. Pro qua re postulas: Et orani deū celi: ꝙ dixi ad regem. Si uidetur regi bonū: etsi placet seruus tuus añ faciē tuam: ut mittas me in iudeā obsecro ad ciuitatem sepulcri p̄ris mei: et edificabo eā. Dixitq; mihi rex: ꝙ regina q̄ sedebat iuxta eū. Usq; ad qō tps erit iter tuum: ꝙ qñ reuertēris: Et placuit ante ultū regis: ꝙ misit me. Et cōstitui ei tps: et dixi regi. Si regi uidetur bonū. epl̄as det mihi ad duces regiōis trāsflumē: ut traducāt me donec ueniā in iudeā: et epl̄am ad asaph custodē salt⁹ regis: ut det mihi ligna: ut tegē possim portas tē pli turres. dom⁹ ꝙ muros ciuitatis: ꝙ domū quā ingressus fuero. Et dedit mihi rex iuxta manū dei mei bonaꝫ mecū. Et ueni ad duces regiōis trāsflumē: deditq; eis epl̄as regis. Miserat aūt rex mecū p̄ncipes militū et eqtes. Et audierūt sanaballath. oronites ꝙ tobias seruus amanites ꝙ ɔtristati sunt afflictōe magna: q̄ uenisset hō q̄ q̄reret pspitatē filioꝝ isrl̄. Et ueni hierlm: et erā ibi tribꝫ diebus. Et surrexi nocte ego et uiri pauci mecū: ꝙ nō indicaui cuiq̄ qd dns dedisset in corde meo ut facerē in hierlm: ꝙ iumētū nō erat mecū nisi aīal cui sedebaꝫ. Et egressus sū p portā uall̄ nocte ꝙ añ fontē draconis ꝙ ad portā stercoris: ꝙ ɔsiderabā murꝫ hierlm dissipatū: ꝙ portas ei⁹ ɔsūptas igni. Et trāsiui ad portā fontis ꝙ ad aq̄ductū rḡis: ꝙ nō erat loc⁹ iumēto cui sedebā: ut transiret. Et ascendi p torrentē nocte: ꝙ ɔsiderabā murꝫ

et reuersus veni ad portam vallis et redij. Mgratus aũt nesciebant q̃ abissem: aut q̃d ego facerẽ. Sed et iudeis et sacerdotibus ⁊ optimatibꝫ et mgratibꝫ et reliq̃s qui faciebãt opus: vsq̃ ad id loci nihil indicauerã. Et dixi eis. Vos nostis afflictiõz in q̃ sum⁹ quia hierlm deserta est: et portæ eius ꝯsũptæ sunt igni. Venite ⁊ edificemus muros hierusalẽ et nõ simus vltr obprobriũ. Et indicaui eis manũ dei mei q̃ esset bona mecũ: ⁊ vba regis q̃ locutus est mihi: ⁊ aio. Surgamus: et edificem⁹. Et ꝯfortatæ sũt man⁹ eoꝝ in bono. Audierũt aũt sanaballath oronites et thobias ꝑuus amanites et Gosen. arabs: ⁊ subsannauerũt nos et despexerũt dixerũtq̃. Que ẽ hec res quã fecistis: Nunq̃d ꝯ regẽ vos rebellatis: Et reddidi eis sermonẽ dixiq̃ ad eos. Deꝰ celi ipe nos iuuat ⁊ nos ꝑui eius sumus. Surgamus: ⁊ edificemus. Vobis aũt nõ est pars ⁊ iusticia et memoria in hierlm. Capitulum. III.

Et surrexit eliasib sacerdos magnus: et fres eiꝰ sacerdotes ⁊ edificauerũt portam gregis. Ipi sanctificauerũt eam. ⁊ statuerunt valuas eius: ⁊ vsq̃ ad turrim centum cubitoꝝ sanctificauerũt eã: vsq̃ ad turrim Ananebel. Et iuxta eũ edificauerunt viri hiericho: ⁊ iuxta eos edificauit zachur filiꝰ amri. Portam aũt pisciũ edificauerũt filij asanaa ipi texerũt eã ⁊ statuerũt valuas eiꝰ ⁊ seras et vectes. Et iuxta eos edificauit marimuth filius vrie. filij accus. Et iuxta eũ edificauit mosollaz filius barachie filiꝰ mesezebel Et iuxta eũ edificauit sadoch filius baana Et iuxta eũ edificauerunt thecueni. Optimates aũt eoꝝ nõ suꝑposuerũt colla sua: in ope dñi dei sui. Et portã veterẽ edificauerũt Joiada filius phasea et mosollam filiꝰ besodia: ipi texerũt eã et statuerunt valuas eius ⁊ seras ⁊ vectes. Et iuxta eos edificauerũt melchias. gabaonites et iaddon meronathites. viri de gabaon ⁊ maspha: ꝑ duce qui erat in regione transflumẽ. Et iuxta eum edificauit oziel filius azaria: aurifex Et iuxta eum edificauit ananias filius pigmentarij: et diuiserũt hierlm vsq̃ ad murꝝ platee latioris. Et iuxta eum edificauit raphia filiꝰ abur princeps vici hierlm. Et iuxta eum edificauit ieiada filiꝰ azromath: cõtra domũ suaz. Et iuxta eum edificauit ac-

chus filiꝰ asebonie. Mediã ptẽ vici edificauit melchias filiꝰ herẽ ⁊ asub filiꝰ phetmoab et turrim furnoꝝ. Et iuxta eos edificauit sellũ filiꝰ aloes: ꝓnceps medie ptis vici hierlm: ipe ⁊ filiꝰ eius. Et portã vallis edificauit ãnun ⁊ hitatores zanoe: ipsi edificauerũt eã: ⁊ statuerũt valuas eiꝰ ⁊ seras ⁊ vectes: ⁊ mille cubitos ī muro vsq̃ portã sterq̃linij. Et portã sterq̃linij edificauit melchias filiꝰ rechab ꝓnceps vici betacharẽ. Ipe edificauit eã: ⁊ statuit valuas eius ⁊ seras ⁊ vectes. Et portã fontis edificauit sellũ filiꝰ colozai: ꝓnceps pagi maspha. Ipe edificauit eã ⁊ texit ⁊ statuit valuas. seras ⁊ vectes et muros piscine syloe in ortũ regis et vsq̃ ad gradus q̃ descendũt de ciuitate dð. Post eũ edificauit neemias filius Azboth ꝓnceps dimidie ptis vici bethsuri vsq̃ ꝯ sepulcꝝ dð: ⁊ vsq̃ ad piscinã q̃ grãdi ope cõstructa ẽ: ⁊ vsq̃ ad domũ fortiũ. Post eum edificauerũt leuite: ⁊ post eos reum filius benni. Post eos edificauit ezebias ꝓnceps dimidie ptis vici ceile: ī suo vico. Post euz edificauerũt fres eoꝝ: bechui filius enedab ꝓnceps dimidie ptis ceile. Et edificauit iuxta eũ azer filiꝰ Josue ꝓnceps maspha mẽsurã secundã: ꝯ ascensũ firmissimi anguli. Post eũ in mõte edificauit: baruch filius zachai mẽsurã secũdã: ab ãgl'o vsq̃ ad portã domꝰ eliazib sacerdotis magni. Post euz edificauit marimuth filiꝰ vrie filie Achur mẽsurã secũdã a porta domꝰ eliazib: donec extẽderet⁹ domꝰ eliasiph. Pꝰ eũ edificauerũt sacerdotes vri ð cãpestribꝫ iordãis. Pꝰ eos edificauit bẽiamin ⁊ azub: ꝯ domũ suã. Pꝰ eos edificauit azarias filiꝰ maasie filij ananie ꝯ domũ suã. Pꝰ eũ edificauit bẽnui filiꝰ sennadad mẽsurã secũdã a domo azarie vsq̃ ad flexurã ⁊ vsq̃ ad ãgulũ. Pꝰ eũ edificauit phalel filiꝰ ozi: ꝯ flexuraz ⁊ turrim q̃ eminet de domo rgis excelsa id ẽ ī atrio carceris. Pꝰ eũ phadaia filiꝰ feros. Nathinnei aũt hitabãt in opfel: vsq̃ ꝯ portã aq̃rũ ad orientẽ ⁊ turrim q̃ pminebat. Pꝰ eos edificauerũt thecueni mẽsurã secũdã e rgione a turre magn̄ ⁊ eminẽti vsq̃ ad murum tẽpli. Sursũ aũt ad portã eq̃ꝝ edificauerũt sacerdotes: vnusq̃sq̃ ꝯ domũ suã. Pꝰ eos edificauit seddo filiꝰ ẽmer: ꝯ domũ suã. Post eum edificauit semeia filiꝰ sechenie custos portæ orientalis. Post eũ edificauerũt anania fi-

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA Poznań

lius selemie ⁊ anon filius selo sextus: mensurā secūdā. ꝓ⁹ eū edificauit mosollaz filiꝰ barachie ꝓtra gazophilatiū suū. ꝓ⁹ eū edificauit melchias filius auzificis: vsq; ad domū nathīneoꝝ ⁊ scuta vētentiū: ꝓtra portā iudicialē: ⁊ vsq; ad cenaculū anguli. Et inter cenaculū āguli in porta gregis edificaueſt artifices ⁊ negociatores. Ca. IIII.

Actū est aūt cū audisset sanaballath q̄ edificaremus muꝝ iratus ē valde. ⁊ motꝰ nimis. subsānauit iudeos. Et dixit corā frib⁹ suis ⁊ frequntia samaritanoꝝ. Quid iudei faciūt ibecilles: Num dimittēt eos gētes: Num sacrificabūt: et ꝓplebūt in vna die: Nunq̄d edificare potērūt lapides ꝺ aceruis puluezis: qui ꝓbusti sūt: Soz et tobias amonites primus eiꝰ ait. Edificēt. Si ascēderit vulpes: trāsiliet muꝝ eoꝝ lapideū. Audi deꝰ noster q̄ facti sumꝰ despectui. Cōuerte obprobriū sup caput eoꝝ: ⁊ da eos in despectōz in terra captiuitatis. Ne opias iniq̄tatē eoꝝ: et pcām eoꝝ corā facie tua nō deleat: q̄ irritauerūt edificātes. Itaq; edificauimus muꝝ ⁊ cōiunximꝰ totum vsq; ad ptē dimidiā: et puocatū est coꝛ ꝑli ad opandū. Factū ē aūt cū audisset sanaballath ⁊ tobias et arabes ⁊ amanite ⁊ azotij q̄ obducta eēt cicatrix murī hierm. ⁊ q̄ cepissēt infrupta ꝓcludi: irati sūt nimis. Et ꝓgregati sūt oēs ꝑiter vt venirēt et pugnarēt ꝯ hierm: et molirētur insidias. Et orauimꝰ deū nr̄m: ⁊ posuimus custodes sup muꝝ die ac nocte ꝯ eos. Dixit aūt iudas. Debilitata est fortitudo portātis: et humꝰ nimia est: ⁊ nos ñ potērimus edificare muꝝ. Et dixerūt hostes nr̄i. Nesciāt et ignorēt donec veniamꝰ in medīū eoꝝ: ⁊ interficiamꝰ eos: ⁊ cessare faciamus opus. Factū est autē veniētib⁹ iudeis q̄ habitabāt iuxta eos et dicētib⁹ nobis ꝑ decē vices exoīb⁹ locis q̄b⁹ venerāt ad nos: statui in loco pꝰ muꝝ ꝑ circuitū ꝑlm in ordinē cuz gladijs suis et lāceis ⁊ arcub⁹. Et pspexi atq; surrexi ⁊ aio ad optimates ⁊ magistratꝰ ⁊ ad rliquā ptē vulgi. Nolite timere a facie eoꝝ. Dñi magni ⁊ terribilis memētote: ⁊ pugnate ꝑ frib⁹ vr̄is ⁊ filiab⁹ vestris et uxoribus vr̄is et domib⁹ vr̄is. Factū est aūt cū audissent inimici nr̄i nūciatū esse nobis: dissipauit deꝰ ꝓsiliū eoꝝ. Et reuersi sumꝰ oēs ad muros: vnusq̄sq; ad opꝰ suū.

Et factū ē a die illa media ps iuuenū eorū faciebat opꝰ: et media pata erat ad bellū: ⁊ lancee ⁊ scuta ⁊ arcꝰ ⁊ loꝛice: ⁊ principes ꝑ eos in oī domo iuda edificantiū muros ⁊ portātiū onera et īponentiū. Una manu sua faciebat opus: ⁊ altera tenebat gladiū Edificantiū em̄ vnusquisq; gladio erat accinctus renes. Et edificabāt ⁊ clangebant bucina iuxta me. Et dixi ad optimates et ad mgr̄atus ⁊ ad rliquā ptem vulgi. Opus gnde ē ⁊ latū: et nos sepati sumꝰ īmuro ꝑcul alt ab altero. In loco q̄cūq; audieritis clāgoꝛē tube: illuc ꝓcurrite ad nos. Deus nr̄ pugnabit ꝑ nob: ⁊ nosipi faciamꝰ opus. Et media ps nr̄m teneat lāceas. ab ascēsu aurore donec egrediant astra. In tpe q̄ illo. dixi ꝑlo. Unusq̄sq; cū puero suo maneat īmedio hierm: ⁊ sint vobis vices ꝑ noctē et die ad opandū. Ego aūt et frēs mei ⁊ pueri mei et custodes qui erāt post me: nō deponabamus vestimenta nr̄a. Unusquisq; tm̄ nudabat ad baptismum. Ca. V.

Et factꝰ ē clamoꝛ populi et uxoꝝ eiꝰ magnus aduersus frēs suos iudeos. Et erāt q̄ dicerēt. Filij nr̄i ⁊ filie nr̄e multe sūt nimis. Accipiamꝰ ꝑ pcio eoꝝ frumētū: ⁊ ꝓmedamꝰ ⁊ viuamꝰ. Et erāt q̄ dicerēt. Agꝛos nr̄os ⁊ vineas ⁊ domos nr̄as opponamꝰ: ⁊ accipiamꝰ frumētuz in fame. Et alij dicebāt. Mutuo sumamꝰ pecunias in tributa r̄gis. Demusq; agꝛos nr̄os ⁊ vineas. Et nunc sicut carnes frm̄ nr̄oꝝ sic carnes nr̄e sūt: ⁊ sic filij eorū ita ⁊ filij nr̄i. Ecce nos subiugamꝰ filios nostros ⁊ filias nr̄as in seruitutē: ⁊ de filiabus nr̄is sūt famule: nec hēmus vñ possint redimi. et agros nr̄os ⁊ vineas nr̄as possident alij. Et iratꝰ sū nimis: cū audissē clamoꝛez eoꝝ ꝓm̄ ꝛba hec. Cogitauitq; coꝛ meū: ⁊ increpaui optimates ⁊ mgr̄atꝰ: ⁊ dixi eis. Usuras ne singli a frib⁹ vr̄is exigatis: Et ꝓgregauī aduersū eos ꝓtentōez magnā: et dixi eis. Nos (vt scitis) redemimꝰ frēs nr̄os iudeos q̄ vēditi fuerāt gētib⁹ ꝓm̄ possibilitatē nr̄am. Et vos q̄ vēditis frēs vr̄os: ⁊ redimemꝰ eos: Et siluerūt: nec inuenerūt q̄d respōderēt. Dixitq; ad eos. Nō est bona res quā facitis. Quare nō in timoꝛe dei nostri ambulatis: ne exprobret nobis a gentib⁹ inimicis nostris: Et ego ⁊ fratres mei ⁊ pueri mei comodauimus plurimis pecuniaz. Et

frumentū. nō repetam⁹ in ꝑmune istud. Es alienū ꝑcedam⁹: qđ debet nobis. Red dite eis hodie agros suos: et vineas suas ⁊ oliueta sua ⁊ domos suas. Quīpotius ⁊ centesimam pecunie.frumēti. vini et olei quā exigere soletis ab eis:datę ꝑ illis. Et dixerūt. Reddem⁹ et ab eis nihil q̄remus: sicq; faciem⁹ vt loqueris. Et vocaui sacer dotes:et adiuraui eos vt facerēt iuxta qđ dixerā. Insup excussi sinū meum: et dixi. Sic excutiat deus oēm virū qui nō ꝑpleuerit verbū istud.de domo sua ⁊ de laboribus suis. Sic excuciat et vacuus fiat. Et dixit vniuersa mlt̄itudo amē. Et laudaue rūt deū. ℣ecit q̄ ꝑplus sicut erat dictū. A die aūt illa q̄ ꝑcepat rex mihi: vt eēm dux in terra iuda ab āno vicesimo vsq; ad annum tricesimū scd̄m Artarxersis regis ꝑ annos duodecī: ego ⁊ frēs mei annonas q̄ ducibꝫ debebant nō ꝑmedim⁹. Duces aūt primi q̄ fuerāt ante me grauauerūt ꝑlm ⁊ acceperūt ab eis in pane ⁊ vino ⁊ pecunia quotidie siclos q̄draginta. Ꝫ et ministri eoꝝ depssērāt ꝑl'm. Ego aūt nō feci ita ꝑter timorē dei. Quinpoti⁹ in ope muri edificaui:⁊ agrū nō emi:⁊ omēs pueri mei ꝑgregati ad op⁹erant. Judei q̄; ⁊ magistrat⁹.centū q̄nq̄gīta viri erāt:⁊ q̄ veniebāt ad nos de gentibꝫ q̄ i circuitu nr̄o sūt in mēsa mea erāt. Parabat aūt mihi p di es singulos bos vn⁹.arietes sex electi.exceptis volatilibꝫ:⁊ inter dies decē vina di uersa:⁊ alia multa tribuebā. Insup ⁊ annonas ducat⁹ mei nō q̄siui. Ualde eēm erat attenuat⁹ ꝑpl's. Memēto mei de⁹ me⁹ in bono:ſm oīa q̄ feci ꝑplo huic. Ca. VI.

Factū est aūt cū audisset sanaballath ⁊ tobias ⁊ gosē arabs et ceteri inimici nr̄i q; edificassem ego murū.⁊ nō esset i ipo residua interruptio: vsq; ad tps aūt illud valuas nō posueram i portis.miserat sanaballath et Gosē arabs ad me:dicētes. Veni ⁊ ꝑcutiam⁹ fedus pariter i viculis i cāpo ono. Ipi aūt cogitabāt vt facerent mihi malū. Misi q̄ ad eos nūcios:dicens. Op⁹ grāde ego facio ⁊ nō possū descēdere: ne forte negligat cuꝝ venero ⁊ descēdero ad vos. Miserūt autez ad me ſm verbū hoc p q̄tuor vices:⁊ rn̄di eis iuxta ſmonē porē. Et misit ad me sanaballath iuxta verbū prius q̄nta vice

puerū suū:⁊ epl'a bēbat i manu sua scripta hoc mō. In gentibꝫ auditū ē: ⁊ gosen dixit.q; tu ⁊ iudei cogitatis rebellare:⁊ ꝓpterea edifices murū:⁊ leuare te velis sup eos regē: ꝓpter quā causā ⁊ ꝓphas posueris q̄ ꝑdicēt de te in hirl'm:dicētes. Rex i iudea ē. Auditur⁹ ē rex ꝛba hec. Idcirco nūc veni:vt ineam⁹ cōsiliū pariter. Et misi ad eos:dicēs. Nō ē factum ſm verba hec. q̄ tu loqueris. De corde eēm tuo tu ꝓponis hec. Oēs eēm bi terrebāt nos.cogitātes q; cessarent man⁹ nr̄e ab ope ⁊ quiescerem⁹. Quā ob causā magis cōfortaui man⁹ meas. Et ingress⁹ sū domū samaie filij dalaie filij methabebel secreto. Qui ait tractem⁹ nobiscū i domo dei i medio tēpli:⁊ claudamus portas edis: q; vēturi sūt vt interficiāt te:⁊ nocte vēturi sūt ad occidendū te Et dixi. Nuꝝ q̄sq; sil'is mei fugit: Et q̄s vt ego ingrediet tēplū ⁊ viuet:Nō ingrediar Et intellexi q; de⁹ nō misisset eū: sꝫ q̄si vaticinās locut⁹ esset ad me:⁊ tobias ⁊ sanaballath mercede cōduxissent eū. Accepat eēm ptiū vt territ⁹ facerē ⁊ peccarē ⁊ bṙent malū qđ exprobrarēt mihi. Memēto mei dñe ꝑ tobia ⁊ sanaballath:iuxta opa eorū talia:sꝫ ⁊ noadie ꝓphe ⁊ ceteroꝝ ꝓpharū q̄ terrebāt me. Complet⁹ ē aūt murus.xxv. die mēsis elul.q̄nq̄gintaduobꝫ diebꝫ. Factū est q; cū audissent oēs inimici nr̄i vt timerēt vniuerse gētes q̄ erāt in circuitu nr̄o:⁊ ꝓcidерēt intra semetipos: ⁊ scirent q; a dño factū esset op⁹ hoc. Ꝫ ⁊ i diebꝫ illis multe optimatū iudeoꝝ epl'e mittebāt ad thobiā ⁊ a thobia veniebāt ad eos. Mlt̄i eēm erāt in iudea hñtes iuramentū ei⁹: q; gener erat sechenie filij iorei:⁊ iohānā filij⁹ eius accepat filiaꝫ mosollā filij barachie. Ꝫ ⁊ laudabant eū corā me.⁊ verba mea nunciabant ei. Et thobias mittebat epl'as vt terreret me. Ca. VII.

Postq; aūt edificat⁹ est murus:⁊ posui valuas et recēsui ianitores.cantores ⁊ leuitas: ꝑcepi aneni fratri meo et ananie principi dom⁹ de hirl'm: ipe eēm quasi vir verax ⁊ timens deum plus ceteris videbat:et dixi eis. Nō apiant portę hirl'm vsq; ad calorē sol'. Cū q; adhuc assisterēt:clause sūt porte ⁊ opilate. Et posui custodes de habitatoribꝫ hierusalē singl'os ꝑ vices suas ⁊ vnūquēq; ꝫ

domũ suã. Ciuitas aũ erat lata nimis ⁊ gn dis ⁊ ꝑl's pu⁹ in medio ei⁹. ⁊ nõ erãt dom⁹ edificatæ. De⁹ aũt dedit ĩ corde meo ⁊ congregaui optimates ⁊ mgr̃atus ⁊ vulg⁹ vt recenserẽ eos. Et inueni librũ cens⁹ eor̃ qui ascenderãt primũ ⁊ inuentũ ẽ scriptũ ĩ eo Isti filij puĩtie q̃ ascẽderũt de captiuitate migrãtiũ q̃s trãstulerat Nabuchodonosor rex babilõis ⁊ reuersi sũt in hirl'm ⁊ in iudeã: vnusq̃sq; in ciuitatẽ suã q̃ venerãt cũ zorobabel. iosue. neemias. azarias. raamias. naami. mardoche⁹. betsar. mespharat Beggoai. naaũ. baana. Numer⁹ vnor̃ pl̃i isrl'. Filij phares. duo milia centũseptuagĩta duo. Filij saphaie: trecẽtiseptuagĩta duo. Filij area: sexcẽtiq̃nq̃gintaduo. Filij phetmoab filior̃ Iosue ⁊ ioab. duo milia octingẽtidecẽ ⁊ octo. Filij belã. milleoctingẽtiq̃nq̃gintaq̃tuor. Filij zethua. octingẽtiq̃dragĩtaq̃nq;. Filij zachai: septingẽtiseragĩta. Filij bãnui: sexcẽtiq̃dragintaocto Filij bebai: sexcẽtiuigĩtiocto. Filij azgad duo milia trecẽtiuigintiduo. Filij adonicbã: sexcẽtiseragĩtasptẽ. Filij bagoami: duo milia seragĩtasptẽ. Filij adin: sexcẽtiq̃nq̃gĩtaq̃nq;. Filij ather filij ezechie. nonagintaocto. Filij asẽ: trecẽtiuigintiocto Filij betsai: trecentiuigintiq̃tuor. Filij areph: centũduodecĩ. Filij gabaõ: nonagĩtaquinq;. Filij bethleez ⁊ netupha: centũoctogĩtaocto. Ciriri anathot: centũuiginti octo. Ciriri bethamoth. q̃dragĩtaduo. Ciriri cariathiarĩ. cephira ⁊ beroth septĩgentiq̃ dragĩtatres. Ciriri rama. ⁊ gaboa: sexcentiuigintiun⁹. Ciriri machmas: centũuiginti duo. Ciriri bethel ⁊ hai. cẽtũuigĩtitres. Ciriri nebo alteri⁹: q̃nq̃gintaduo. Ciriri belaz alteri⁹: milleducẽtiquinq̃gintaq̃tuor. Filij orem: trecẽtiuigĩti. Filij hiericho. trecẽtiq̃dragĩtaq̃nq;. Filij iodadid ⁊ onõ: septingẽtiuigĩtiun⁹. Filij senaa: tria milia nongẽtitrigĩnta. Sacerdotes. Filij idaia. ĩ domo iosua. nongẽtiseragintatres. Filij emmer: milleq̃nq̃gintaduo. Filij phessur milleducẽtiq̃dragĩtasptẽ. Filij arem: milledecẽ et octo. Leuite. Filij iosue ⁊ iadmihel. filior̃ odaie: septuagĩtaq̃tuor. Cantores. Filij asaph: centũq̃dragintasptẽ. Janitores. Filij sellũ. filij ather. filij epher. filij telmõ. filij accub. filij athita. filij sobai. centũtrigĩtaocto. Nathinnei. Filij soa. filij aspha. filij thebaoth. filij ceros. filij siaa. filij fadon. filij lebana. filij Agaba. filij Selmõ. filij anan. filij geddel. filij gaar. filij raabia. filij rasin. filij nechoda. filij iezẽ filij aga. filij phazea. filij besai. filij munĩ. Filij Nephusim. filij bechue. filij acupha. filij Azur. filij besloth. filij maida. filij arsa. Filij berchos. filij sizara. filij thema. filij nesia. filij athipha. filij seruor̃ salomonis. filij sothai. filij sopheret. filij pherida filij iachala. filij dercõ. filij geldel. filij saphatia. filij achil. filij phocereth q̃ erat ortus ex abaim filio ãmon. Oẽs nathinnei. ⁊ filij seruor̃ salomõis: tricẽtinonaginta duo. Hi sũt aũt q̃ ascẽderũt de thelmalach thelarsa. cherub. addon ⁊ emmer ⁊ nõ potuerũt indicare domũ pr̃m suor̃ et semen suũ: vtrum ex isrl' essent. Filij dalaia. filij thobia. filij nechoda: sexcentiq̃dragintaduo. Et d̃ sacerdotib⁹. filij abia. filij accos filij Bersellai q̃ accepit d̃ filiab⁹ bersellai galaaditidis vxorẽ: ⁊ vocatus ẽ noĩe eor̃ Hi quesierũt scripturã suã in censu ⁊ non inuenerũt ⁊ eiecti sũt de sacerdotio. Dixit q; athersata eis. vt nõ manducarẽt de sãctis sanctoruz donec staret sacerdos doct⁹ et eruditus. Omnis multitudo q̃si vir vn⁹ quadragintaduo milia sexcentisexaginta absq; seruis et ancillis eorum qui erãt septem milia trecentitrigintaseptem: ⁊ inter eos cãtores et cantatrices: ducẽtiquadragintaquinq;. Equi eor̃ sexcentitrigĩtaseptem: muli eorũ ducẽtiquadragintaquinq;: cameli q̃dringentitrigĩtaq̃nq;: azini sex milia septingentitriginta. Ducusq; referr̃ quid in ꝓmentario scriptũ fuerit: exinde neemie hystoria texit. Nõnulli aũ de principib⁹ familiarũ dederũt impẽsas ĩ opus dei. Athersata dedit in thesaurũ. auri dragmas mille. phialas quinquaginta. tunicas sacerdotales quingentastriginta. Et de principibus familiarũz dederunt in thesaurũ operis auri dragmas viginti milia. et argenti mnas duo milia ducentas. Et quod dedit reliquus populus auri dragmas viginti milia et argenti mnas duo milia. et tunicas sacerdotales seragintaseptem. Habitauerũt autem sacerdotes ⁊ leuite ⁊ ianitores ⁊ cantores ⁊ reliquũ vulgus et nathinnei ⁊ omnis israel in ciuitatibus suis. Capitulum. VIII.

Tvenerat mēsis septi-
mus scenophegie sub esdra ⁊ nee-
mia. Filij aūt isrl erāt ī ciuitatib⁹
suis. Cōgregatusq; ois pl's q̄si vir vn⁹ ad
platēā q̄ ē añ portā aq̄: et dixerūt Esdre
scribe: vt afferret librū legis Moysi: quā
p̄cepat dñs isrl'i. Attulit g̃ Esdras sacer-
dos legē corā mlt'itudīe viroꝝ et mulieꝝ:
cūctisq; q̄ poterāt intelligē ī die p̄ria mēs
septimi. Et legit ī eo aptē ī platēa q̄ erat
añ portā aq̄: ⁊ mane usq; ad mediā diē ī
ꝓspectu viroꝝ ⁊ mulieꝝ ⁊ sapiētiū. Et au-
res ois pl'i erāt erectē ad librū. Stetit aūt
esdras scriba sup gradū ligneū quē fecerat
ad loq̄ndū. ⁊ stetērūt iuxta eū. mathathia.
⁊ Senia ⁊ ania ⁊ uria ⁊ elchia et Maasia.
ad dexterā ei⁹. ⁊ ad sinistrā. phadaia. misa
hel ⁊ melchia ⁊ asum ⁊ aseph. dana. zacha
ria ⁊ mosollā. Et apuit esdras librū corā
ois pl'o. Sup vniuersuz q̄pe pl'm emine-
bat. Et cū apuisset eū: stetit omis pl's. Et
bñdixit esdras dño deo voce magn̄. ⁊ rñdit
ois pl'us. amē. amē. eleuās man⁹ suas. Et
incuruati sūt ⁊ adorauerūt dñm pni ī terrā
Porro iosue ⁊ baani et serabia. ẏamī. ac-
cub. sephai. odia. maasia. celita. azarias.
iosabeth. anani. phalaia leuitē. silentiū fa
ciebāt in pl'o. ad audiendā legē. Popul⁹
aūt stabat ī gradu suo. Et legerūt ī libro
legis dei distinctē ⁊ aptē ad intelligendū:
⁊ intellexerūt cuz legerēt. Dixit aūt Nee-
mias. ipe ē atherſata. et esdra sacerdos et
scriba. ⁊ leuitē interp̄tātes vniuerso pl'o.
Dies sc̄tificat⁹ ē dño deo nr̄o. Nolite lugē
⁊ nolite flere. Flebat em̄ ois pl's: cū audi
ret verba legis. Et dixit eis. Ite ꝓmedite
pīguia ⁊ bibite mulsū: ⁊ mittite p̄tes eis q̄
nō p̄parauerūt sibi: q̄ sc̄s dies dñi ē: ⁊ no-
lite ꝓtristari. Gaudiū etēm dñi ē fortitu-
do nr̄a. Leuitē aūt silentiū faciebāt ī omī
pl'o dicētes. Tacete: q̄ dies sanct⁹ ē: ⁊ no
lite dolere. Abijt itaq; ois popul⁹ vt ꝓme
deret et biberet ⁊ mitteret p̄tes: et faceret
letitiā magnā: q̄ intellexerāt verba q̄ do-
cuerat eos. Et in die sc̄o ꝓgregati sūt p̄ī
cipes familiaꝝ vniuersi pl'i sacerdotes et
leuitē ad Esdrā scribā: vt interp̄taret eis
verba legis. Et inuenerūt scriptū in lege.
p̄cepisse dñm in manu Moysi: vt habitent
filij isrl'in tabernaculis in die solēni men
sis septimi: ⁊ vt p̄dicent ⁊ diuulgēt vocem

in vniuersis urbib⁹ suis: ⁊ ī hirl'm. dicētes
Egredimī in montē ⁊ afferte frōdes oliue
⁊ frondes ligni pulcerrimi. frondes mirti
⁊ ramos palmaꝝ: ⁊ frōdes ligni nemoro-
si: vt fiant tabernacula sicut scriptū ē. Et
egressus ē popul⁹ ⁊ attulerūt. Fecerūtq; si-
bi tabernacula vnusq̄q; in domatē suo ⁊ ī
atrijs suis: ⁊ in atrijs dom⁹ dei ⁊ in platēa
portē aquaꝝ. et in platēa portē ephraim.
Fecit g̃ vniuersa ecclesia eoꝝ que rd̄ierāt
de captiuitate tabernacula: ⁊ habitauerūt
in tabernaculis. Nō em̄ fecerāt a diebus io-
sue filij Nun taliter filij israel: usq; ad diē
illum. Et fuit letitia magna nimis. Legit
aūt in libro legis dei p̄ dies singulos a die
primo usq; ad diē nouissimū: ⁊ fecerūt so
lennitatem septem diebus: et in die octauo
collectam iuxta ritum. Ca. IX.

In die āt vicesimoquar-
to mensis hui⁹ ꝓuenerūt filij israel
in ieiunio: ⁊ in saccis. et hum⁹ sup
eos. Et sepatum ē semē filioꝝ israel ab oī
filio alienigena: ⁊ stetērūt ⁊ cōfitebantur
peccata sua ⁊ iniq̄tates p̄m suoꝝ. Et cō
surrexerūt ad stādum. ⁊ legerūt ī volumi
ne legis dñi dei sui: quater in die ⁊ quater
in noctē ꝓfitebant̄ et adorabant dñm deū
suum. Surrexerunt autē sup gradū leui-
tarū. iosue. ⁊ bani. ⁊ cedmibel. remni. seb-
nia. abani. sarebias. bani. thanani. ⁊ cla-
mauerūt magna voce ad dñm deū suum.
Et dixerūt leuitē iosue ⁊ cedmibel. bonni.
asebia. serebia. azebia. odaia. sebna. fataia
Surgite: bñdicite dño deo nr̄o. ab eterno
usq; ineternū. Et bñdicant nomini glorie
tue excelso in oī benedictōne et laudē. Et
dixit Esdras. Tuipe dñe sol⁹: tu fecisti ce-
lum ⁊ celū celoꝝ. ⁊ omnē exercitum eorū.
terram ⁊ vniuersa que in ea sunt: maria ⁊
omīa que in eis sūt. Et tu viuificas omīa
hec: ⁊ exercitus celi te adorat. Tuipse do-
mine deus qui elegisti abraz ⁊ eduxisti eū
de igne chaldeoruz et posuisti nomen eius
Abraham: et inuenisti cor eius fidele co-
ram te: et percussisti cum eo fedus vt da-
res ei terram chananei. ethei. euei. et am-
morrei ⁊ pherezei ⁊ iebusei et gergesei. vt
dares semī ei⁹. Et implesti verba tua qm̄
iustus es. Et vidisti afflictōem patrū no-
strorum in egipto. clamoremq; eoruz au-
disti super mare rubrum: et dedisti signa

ꝛ poꝛtẽta in ꝓharaõe ꝛ in vniuerſis ſuis
eiꝰ et ĩ oĩ ꝓꝛ̃o tẽrre illiꝰ. Cognouiſti eĩ qꝝ
ſupbe egerãt ꝺ eos: et feciſti tibi nomẽ ſic
et in hac die. Et mare diuiſiſti añ eos. et
trãſierũt ꝑ mediũ maris ĩ ſicco. Perſecu-
toꝛes aũt eoꝝ pieciſti ĩ pfundũ q̃ſi lapidẽ in
aq̃s validas: ꝛ ĩ colũna nubis ductoꝛ eoꝝ
fuiſti ꝑ diẽ et in colũna ignis ꝑ noctez: vt
appareret eis via ꝑ quã ĩgrediebanꝫ. Ad
montẽ q̃ꝫ ſÿnai ꝺſcẽdiſti: ꝛ locutꝰes cũ eis
de celo: ꝛ dediſti eis iuditia recta ꝛ legẽ ve
ritatis: ceremõias ꝛ p̃cepta bona. Et ſab-
batũ ſc̃ificatũ tuũ oñdiſti eis: et mãdata
et ceremonias et legẽ p̃cepiſti eis ĩ manu
Moÿſi ſui tui. Panẽ q̃ꝫ de celo dediſti eis ĩ
fame eoꝝ. et aquã de pet̃ eduxiſti eis ſiciẽ
tibꝰ. Et dixiſti eis vt ingrederẽt et poſſide
rẽt tꝛrã: ſupꝝ quã leuaſti manũ tuã vt tra
deres eis. Ipi vo ꝛ pꝛes nr̃i ſupbe egerũt.
et ĩdurauerũt ceruices ſuas: et nõ audie-
rũt mãdata tua. ꝛ noluerũt audire: et nõ
ſũt r̃coꝛdati mirabiliũ tuoꝝ q̃ feceras eis
Et ĩdurauerũt ceruices ſuas ꝛ dederũt ca-
put vt ꝓuertereñ ad ſuitutẽ ſuã q̃ſi ꝑ cõ
tentõem. Tu aũt deꝰ ꝓpitiꝰ clemẽs et miſe-
ricoꝛs. lõganimis et multe miſeratõis: nõ
dereliq̃ſti eos. Et q̃ꝺ cũ feciſſent ſibi vitu
lũ ꝓflatilẽ et dixiſſent: iſte ẽ deꝰ tuꝰ q̃ edu-
xit te de egipto. feceꝛũtq̃ blaſphemias ma
gnas: tu aũt ĩ miſcoÿs tuis mꝫtis nõ dimi-
ſiſti eos in deſto. Colũna nubis ñ receſſit
ab eis ꝑ diẽ. vt duceret eos in viã: et colũ
na ignis ꝑ noctez: vt oñderet eis iter ꝑ qꝺ
ĩgrederenꝫ. Et ſpm̃ tuũ bonũ dediſti eis q̃
doceret eos: ꝛ manna tuũ nõ ꝓhibuiſti ab
oꝛe eoꝝ. ꝛ aquã dediſti eis ĩ ſiti. Quadragĩ
ta ãnis pauiſti eos ĩ deſto: nihilq̃ eis de-
fuit. Veſtimẽta eoꝝ nõ inueterauerũt: et
pedes eoꝝ nõ ſũt attriti. Et dediſti eis re
gna ꝛ ꝓꝛ̃os: et ꝑtitꝰes eis ſoꝛtes. Et poſſe
derũt tꝛrã ſeon. et tꝛrã regis eſebõ et ter
rã Og regis baſan. Et mꝫtiplicaſti filios
eoꝝ ſic ſtellas celi: et adduxiſti eos ad ter
rã de q̃ dixeras p̃ribꝰ eoꝝ vt ĩgrederenꝫ et
poſſederũt. Et veneꝛt filij et poſſederũt t̃-
rã. Et huĩliaſti coꝛã eis hĩtatoꝛes t̃re cha-
naneos: et dediſti eos ĩ manũ eoꝝ: et reges
eoꝝ et ꝓꝛ̃os tꝛre: vt faceꝛẽt eis ſic place-
bat illꝫ. Ceperũtq̃ itaq̃ vrbes mũitas ꝛ hu
mũ pinguẽ: ꝛ poſſederũt domos plenas cũ-
ctis bonis. ciſternas ab alijs fabricatas.

vineas ꝛ olivꝫeta. ꝛ ligna pomifera multa.
Et ꝓmederũt ꝛ ſaturati ſũt ꝛ ĩpinguati ſũt
ꝛ habũdauerũt delitijs ĩ bonitate tua magꝝ
Prouocauerũt aũt te ad iracũdiã ꝛ receſſe
rũt a te. ꝛ piecerũt legẽ tuã pꝰterga ſua. ꝛ
ꝓphas tuos occiderũt q̃ ꝓteſtabanꝫ eos vt
reuerterẽꝫ ad te: feceꝛũtq̃ blaſphemias grã-
des. Et dediſti eos in manũ hoſtiũ ſuoꝝ: ꝛ
afflixeꝛũt eos. Et ĩ tpe tribulatõis ſue cla
mauerunt ad te: ꝛ tu de celo audiſti: ꝛ ſm
miſeratões tuas mꝫtas. Dediſti eis ſalua-
toꝛes q̃ ſaluarẽt eos de manũ hoſtiũ ſuoꝝ.
Cũq̃ requieſſẽt reuerſi ſũt vt facerẽt ma-
lũ ĩ ꝓſpectu tuo: ꝛ dereliq̃ſti eos ĩ manũ ĩi-
micoꝝ ſuoꝛũ: ꝛ poſſederũt eos. Cõuerſiq̃
ſũt ꝛ clamauerũt ad te. Tu aũt de celo ex-
audiſti ꝛ liberaſti eos ĩ miſcoÿs tuis mul-
tis tꝑibꝰ: ꝛ ꝓteſtatꝰes eos vt reuertereñ
ad legẽ tuã. Ipi vo ſupbe egerũt ꝛ nõ au-
dieꝛũt mãdata tua: ꝛ ĩ iuditijs tuis pecca
uerũt q̃ faciet hõ ꝛ viuet ĩ eis. Et dederũt
humerũ recedẽte ꝛ ceruicẽ ſuã ĩdurauerũt.
nec audierũt. Et ptraxiſti ſupꝝ eos ãnos mꝫ
tos: ꝛ ꝓteſtatꝰes eos in ſpũ tuo ꝑ manũ ꝓ
phetarꝝ tuoꝝ ꝛ nõ audierũt: ꝛ t̃dediſti eos
ĩ manũ ꝓꝛ̃oꝝ tꝛraꝝ. In miſcoÿs aũt tuis
plurimis nõ feciſti eos ĩ ꝓſũptõez: nec de-
reliq̃ſti eos: qm̃ deꝰ miſeratõnũ ꝛ clemens
es tu. Nũc itaq̃ deꝰ nr̃. magne. fortis ꝛ ter
ribilis: cuſtodiẽs pactũ ꝛ miſcoÿam ne a-
uertas a facie tua omẽm laborẽ q̃ ĩuenit
nos. reges nr̃os. pr̃icipes nr̃os: ꝛ ſacerdo-
tes nr̃os ꝛ ꝓphas nr̃os ꝛ pꝛes nr̃os et oẽm
ꝓꝛ̃m tuũ: a diebꝰ regis aſſur vſq̃ ĩ diẽ hãc
Et tu iuſtꝰes in oĩbꝰ q̃ venerũt ſupꝝ nos: qꝝ
veritatẽ feciſti: nos aũt ĩpie egim̃. Reges
nr̃i. pr̃icipes nr̃i. ſacerdotes nr̃i ꝛ pꝛes no
ſtri: nõ feceꝛũt legẽ tuã. ꝛ nõ attẽderũt mã
data tua ꝛ teſtimonia tua q̃ teſtificatꝰes
ĩ eis. Et ipi in regnis ſuis bonis: ꝛ in bo-
nitate tua multa quã dederas eis: ꝛ ĩ tꝛ-
ra latiſſima ꝛ pingui quã tradideras in cõ
ſpectu eoꝝ: nõ ſeruierũt tibi: nec reuerſi
ſũt a ſtudijs ſuis peſſimis. Ecce noſipi ho
die ſui ſumꝰ: ꝛ tꝛa quã dediſti pꝛ̃ibꝰ nr̃is
vt comederẽt panẽ eiꝰ ꝛ q̃ bona ſũt eius et
noſipi ſui ſumꝰ ĩ ea. Et fruges eiꝰ mꝫtipli
cãt regibꝰ q̃s poſuiſti ſupꝝ nos ꝓter pcã
nr̃a ꝛ corpibꝰ nr̃is dñanꝫ et iumẽtis nr̃is
ſm voluntatẽ ſuaz: et in tribulatõne ma-
gna ſumus. Supꝝ omnibꝰ ergo his noſipi

virtutum

4. Sacerdotes

pcutim⁹ fed⁹ q scribim⁹: q signāt pricipes
nr̄i: leuitæ nr̄i q sacerdotes nr̄i. Ca. X.

SIgnatores aūt fuerūt
neemias. athersata. filiꝰ achelai q se
rechias. saraias. azarias. hieremi
as. phassur. amaria. melchias. accꝰ. sebe-
nia. melluch. arē. merimuth. obdias dani-
el. genthō. baruch. mosollā. abia. miamī.
mazia. belga. semeia. hi sacerdotes. Por-
ro leuitæ. iosue filiꝰ azarie. bennui de filijs
Enadab. cedmibel q frēs eoꝝ: sechenia. o-
dæuia. celita. phalaia. anā. micha. roob. a-
sebia. zachur. serebia. sabania. odia. bani.
bānu. Capita pplī phetos phetmoab. elaz.
zethu. bani. bomi. azgad. bebai. donai. a-
goai. adin. ather. ezechia. azur. odæuia. a-
sū. besai. areph. anathot. nebai. mechphia
mosollaz. azir. mezizabel. sadoch. reddua.
felthia. an. ama. osee. anania. asub. aloes
phaleā. sobech. reū. asebina. madsia. etha-
ia. banan. an animelluch. arē. baana. q re-
liq̄ de pplo. Sacerdotes. leuitæ. ianitores q
cātores nathīnei q oēs q̄ se sepauerūt de po
pul'terraꝝ ad legē dei. uxores eoꝝ. filij eo-
rū q filie eoꝝ. oēs q̄ potērāt sape sponden
tes p fribus suis. optimates eoꝝ q q̄ venie-
bāt ad pollicendū q iurandū: ut ābularēt
in lege dñi quā dederat ī manu Moysi fui
sui: ut facerēt q custodirēt uniuersa man
data dñi dei nr̄i q iudicia eiꝰ q ceremo-
nias eiꝰ: q ut nō daremus filias nr̄as pplo
terre: q filias eoꝝ nō accipemus filijs no-
stris. Populi q̄ terre q̄ īportāt venalia q
oīa ad usū p die sabbati ut vēdant: nō ac-
cipiemꝰ ab eis ī sabbato et ī die sctificato.
Et dimittemꝰ annū septimū q exactōnem
uniuerse manꝰ. Et statuemꝰ sup nos p̄ce-
pta: ut demꝰ tertiā partem sicli p annum ad
opꝰ domꝰ dei nr̄i: q ad panes propositōis q ad
sacrifitiū sempiternū q in olocaustū sem-
piternū in sabbatis. ī kalēdis. ī solēnitati
bus q ī sctificatis q p pcō: ut exorem p is-
rahel: q in oēm usū domꝰ dei nr̄i. Sortes q̄
misimꝰ sup oblatōez lignoꝝ inter sacerdo
tes q leuitas q pplm: ut inferrent ī domuz
dei nr̄i p domos pr̄m nr̄oꝝ p tēpora a tē-
porib⁹ āni usq̄ ad annū: ut ardeāt sup al
tare dñi dei nr̄i: sicut scriptū ē ī lege moy
si. Et ut auferemꝰ primogenita terre nr̄e
et primitiua uniuersi fructꝰ oīs ligni. ab
anno ī annū in domo dñi: q primitiua fi-

liorꝝ nr̄oꝝ: q pecorꝝ nr̄oꝝ. sic scriptū est ī
lege. q primitiua boū nr̄oꝝ q ouiū nostra-
rū ut offerrent ī domo dei nr̄i sacerdotib⁹
q̄ mīstrāt in domo dei nr̄i. Et primitias ci
borū nr̄oꝝ q libaminū nostrorū et poma
oīs ligni. vindemie q̄ q olei afferemꝰ sacer
dotib⁹ ad gazophilatiū dei nostri q decimā
partem terre nostre leuitis. Ipi leuitæ deci-
mas accipiēt ex oīb⁹ ciuitatib⁹ opm nr̄o-
rū. Erit aūt sacerdos filiꝰ aaron cuz leui-
tis in decimis leuitaꝝ: q leuitæ offerēt de-
cimā partem decime sue in domo dei nr̄i ad
gazophilatiū in domo thesauri. Ad gazo-
philatiū em̄ deportabūt filij isrl': q filij le-
ui primitias frumti. vini q olei: q ibi erūt
vasa dñi sanctificata: q sacerdotes q can-
tores q ianitores q ministri: q nō dimitte-
mus domū dei nostri. Ca. XI.

HAbitauerūt aūt princi
pes pplī ī hierlm optimates absq̄ sor
te ī medio pplī habitabant. Reliq̄ uo
plebs misit sortē ut tollerēt unā partē ō decē
q̄ habituri eēnt ī hierlm ciuitate sca. De-
cima ps pplī eligit̄ ut habitet in hierlm: qz
urbs vacua erat: nouē uo partes ī ciuitatib⁹
Benedixit aūt pplo oīb⁹ viris q̄ se spōte ob-
tulerāt ut habitarēt ī hierlm. Hi sūt itaq̄ pn-
cipes partis quintie qui habitauerūt in hierlm q in
ciuitatib⁹ iuda. Habitauit autē unusq̄sq̄ ī
possessione sua in urbib⁹ suis israel. sacer-
dotes. leuitæ. nathīnei. et filij seruoꝝ salo-
monis. Et ī hierlm habitauerūt de filijs iuda
q de filijs beniamī. De filijs iuda. athaias
filiꝰ azīā. filij zacharie. filij amarie. filij sa
phatie. filij malalebel. De filijs Phares:
amasia. filiꝰ baruch. filiꝰ colozai. filiꝰ aza-
ia. filius addaia. filius ioiarib. filiꝰ zacha-
rie. filius silonites. Omēs filij phares qui
habitauerūt in hierlm: q̄dringētiseraginta
octo viri fortes. Hi sūt aūt filij beniamī.
Sellū filiꝰ mosollā. filiꝰ iobel. filiꝰ zadaia.
filij colaia. filiꝰ masia. filiꝰ ethel. filiꝰ sasa-
ia. Et pꝰ eū gebbai sellai: nongētiuiginti
octo. Et iobel filiꝰ zechri ppositꝰ eoꝝ. q iu-
das filius sennua sup ciuitatē scōus. Et ō
sacerdotib⁹ idaia filiꝰ ioiarib. iachin. sara
ia. filiꝰ helchie. filiꝰ mosollā. filius sadoch
filius meraioth. filius achitob. pricipes
domus dei q fratres eorū facientes opera
tēpli. octingentiuiginti duo. Et adaia fi-
liꝰ ieroam. filius phaleia. filius amsi. filiꝰ

zacharie.filiꝰ phessur.filiꝰ melchie et frēs eiꝰ prīcipes pr̄m: ducētiq̄dragīta duo. Et amasai filiꝰ azrihel.filiꝰ azi.filiꝰ Mosollamoth. filiꝰ Emmer.ꝙ frēs eoꝝ potētes nimis.centūuigintioctw. Et p̄positꝰ eoꝝ zebdihel filiꝰ potentū. Et de leuitis. Sebenia filiꝰ asob.filiꝰ azaricā.filiꝰ asabia.filiꝰ bōni ꝙ sathai ꝙ iosabeth sup oīa opa q̄ erāt forinsecus ī domo dei a principib leuitaꝝ. Et mathania filiꝰ micha.filiꝰ zebedei.filiꝰ Asaph p̄ceps ad laudandū ꝙ ad ꝓfitēdū ī oꝛone.ꝙ bechecias scḋus de frīb eiꝰ ꝙ abdia filiꝰ Samuha.filiꝰ galal.filiꝰ ÿdithun Oēs leuitæ in ciuitate sācta.ducētioctwgī taq̄tuoꝛ. Et ianitoꝛes: accub.telmō.ꝙ frēs eoꝝ q̄ custodiebāt ostia. centūseptuagīta duo. Et reliq̄ ex isrl̄ sacerdotes ꝙ leuitæ in vniuerꝛ ciuitatib iuda: vnusq̄sq̄ ī possessione sua.et Nathinnei q̄ habitabāt ī Ophel ꝙ siaha ꝙ gaspha. De nathinneis ꝙ epīs leuitaꝝ ī hierl̄m. Azzi filiꝰ banni. filiꝰ Asabie.filiꝰ mathanie.filiꝰ miche. De filijs Asaph.cātoꝛes in mīsterio domꝰ dei. Preceptū q̄pe regis sup eos erat: ꝙ oꝛdo ī cātoꝛibus p dies singl̄os: ꝙ aphaia filiꝰ mosezebel. De filijs zara. filij iuda ī manu regis iuxta oē ꝛbū ꝓpl̄i ꝙ ī domib p oēs regiōes eoꝝ. De filijs iuda hītauerūt ī cariathbarbe ꝙ in filiab eiꝰ ꝙ in dibon ꝙ ī filiab eiꝰ ꝙ in capseel ꝙ ī vicul̄s eiꝰ ꝙ ī Jesue ꝙ ī Molada et in bethafaleth ꝙ in asersual ꝙ in bersabee ꝙ in filiab eiꝰ ꝙ ī sicelech ꝙ ī mochona et in filiab eiꝰ: et in remmon et ī zara ꝙ ī hierimuth.zanoa.odollā ꝙ ī vicul̄ eaꝝ lachis ꝙ ī regionib eiꝰ: azecha ꝙ in filiab eiꝰ. Et manserūt ī bersabee vsq̄ ad vallez ennō. Filij aūt beniamī.ageba.megmas. et aza ꝙ bethel.et filiab eiꝰ anathot.Nob. Ananía.azoꝛ.rama.zethaim.madid.sebo im.nebollaloth ꝙ onan valle artificū.ꝙ de leuitis.poꝛtōes iude ꝙ beniamī. Ca.XII.

HIsūt aūt sacerdotes ꝙ leuitæ q̄ ascēderūt cū Zoꝛobabel filio salathiel ꝙ iosue Saraía.hieremias.Esdras.amaria.melluch.accꝰ.sechenias.reum.merimuth.addo. genthon abÿa.miamin.madia.belga.semeia.ꝙ iarib.ꝙ ÿdaia.sellum.amoch. elceia.adaia. Isti p̄cipes sacerdotū et frēs eoꝝ ī diebꝫ iosue. Porro leuitæ.iesua.bennui.cedmibel.sarabia.iuda.mathānias.sup hymnos ipi ꝙ frēs eorū in diebꝫ Josue.et becbecia. atq̄ thanni ꝙ frēs eoꝝ vnusquisq̄ ī offitio suo. Josue aūt genuit Joachim.et Joachī genuit eliasib.et Eliasib genuit ioiada.et Joiada genuit Jonathan.ꝙ Jonathan genuit ieddua. In diebꝫ aūt Joachim erant sacerdotes ꝙ principes familiaꝝ Saraie. amarie.hieremie.ananie.esdre.mosollam amarie.iohannan.milico.ionathan.sebenie.ioseph.aarim.edna.maraioth elchi.adaie Zacharie.genthon.mosollam.abie zecheri.miamī.ꝙ moadie.felti.belge.sammua.semaie.ionathan. ioarib Mathanai Joiada Azÿ.sellaie Celaia.mochebor.elchie.esebie.idaie Nathanael. Leuitæ ī diebus Eliasib.ꝙ ioiada ꝙ ionā et ieddoa.scripti p̄cipes familiaꝝ et sacerdotes in regno Darij pse. Filij leui p̄cipes familiarū scripti ī libꝛo ꝛbоꝝ dieꝝ ꝙ vsq̄ ad dies ionathā filij eliasib. Et p̄cipes leuitarū. asebia. serebia ꝙ Josue filiꝰ cedmibel ꝙ fratres eoꝝ p vices suas: vt laudarēt ꝙ ꝓfitērenť iuxta p̄ceptū dꝰ viri dei ꝙ obseruarēt eq̄ p ordinē. Mathania et becbecia ꝙ obedia mosollā. thelmō. accub custodes portaꝝ ꝙ vestibuloꝝ añ portas. Hi ī diebꝫ ioachim filij iosue. filij iosedech ꝙ in diebꝫ Neemie ducis et Esdre sacerdotis scribeq̄. In dedicatōe aūt muri hierl̄m. req̄sierť leuitas de oīb locis suis vt adducerēt eos ī hierusalē ꝙ facerēt dedicatōem ꝙ leticiā ī actōne grāꝝ ꝙ cātico ꝙ ī cimbal̄.psalt̄rijs ꝙ citharis. Cōgregati sūt aūt filij cātoꝝ ꝙ de cāpestribꝫ circa hierl̄m ꝙ de villis nethophati ꝙ de domo galgal et de regionib geba ꝙ azmaueth: qm̄ villas edificauerūt sibi cātoꝛes ī circuitu hierl̄m. Et mūdati sūt sacerdotes ꝙ leuitæ ꝙ mūdauerūt ꝓpl̄m ꝙ poꝛtas ꝙ murū. Ascēdere aūt feci principes iuda sup muruꝫ ꝙ statui duos magnos choros laudantiū. Et ierūt ad dextrā sup muruꝫ ad portā sterq̄linij. Et iuit pꝰ eos Osias et media ps p̄cipū iuda ꝙ azarias Esdras et mosollā. iuda ꝙ beniamī et semeia ꝙ hieremia. Et de filijs sacerdotū ī tubis.zacharias filiꝰ Jonathā.filiꝰ semeie.filiꝰ mathanie.filiꝰ michaie.filiꝰ zachur. filius asaph et frēs eiꝰ semeia et azarel.malalai. galalai.maai. nathanael et iuda et Anani.in vasis cātici Dauid viri dei ꝙ Esdras scriba antæ eos in porta fontis. Et cōtra eos

ascẽderunt in gradibꝫ ciuitatis dauid. in
ascensu muri sup domũ dñ: ꝙ vsqꝫ ad por-
tam aquaꝝ ad orientẽ. Et chorus secũd⁹
grãs referentiũ ibat ex aduerso: ꝙ ego p⁹
eũ: ꝙ media ps ꝓpl̃i sup murũ: ꝙ sup turrĩ
furnoꝝ. ꝙ vsqꝫ ad murũ latissimũ: ꝙ super
portã ephraim: ꝙ sup portã antiquã. ꝙ su-
per portã piscium ꝙ turrim ananihel ꝙ tur-
rim emath. ꝙ vsqꝫ ad portã gregis: ꝙ stetẽrt
in porta custodie. Stetẽrtqꝫ duo chori lau
dantiũ in domo dei. ꝙ ego ꝙ dimidia ps ma-
gistratuũ mecũ. Et sacerdotes. eliachim.
maasia. miamĩ. michea. elionai. zacharia
ꝙ anania in tubis: ꝙ maasia ꝙ semeia ꝙ elea
zar ꝙ azi. ꝙ iohannan ꝙ melchia ꝙ elam et
ezer. Et clare cecinerũt cãtores et iezaria
ꝑpositꝰ. Et imolauerũt in die illa victimas
magnas ꝙ letati sũt. Deus em̃ letificaue-
rat eos letitia magna. Ꝯz ꝙ vxores eoꝝ ꝙ
liberi gauisi sũt: ꝙ audita est letitia hierl̃m
ꝓcul. Recẽsuerunt q̃ꝫ in die illa viros sup
gazophilatia thesauri ad libamina: et ad
primitias et ad decimas: vt introferrẽt ꝑ
eos prĩcipes ciuitatis in decore grãrũ actõ
nes sacerdotes ꝙ leuites: qꝛ letificatꝰ est iu
da in sacerdotibꝫ ꝙ leuitis astantibꝫ. Et cu
stodierũt obsecratõem dei sui ꝙ obsecratõ-
nẽ expiatõis: ꝙ cãtores et ianitores: iuxta
ꝓceptũ dñ ꝙ salomonis filij ei⁹: qꝛ in diebꝫ
dñ ꝙ asaph ab exordio erãt prĩcipes cõsti-
tuti cantuꝝ in carmĩe laudantiũ ꝙ confitẽtiũ
deo. Et ois isrl̃ in diebꝫ zorobabel ꝙ in diebꝫ
neemie dabãt ptes cãtoribꝫ ꝙ ianitoribꝫ ꝑ
dies singl̃os ꝙ sctificabãt leuitas et leuitæ
sanctificabãt filios aaron. Ca. XIII.

IN die aũt illo lectuꝝ est
in volumĩe Moysi: audientẽ popu
lo. Et inuentũ est scriptũ in eo: q̃
nõ debeãt introire amonites ꝙ moabites
in ecclesiã dei vsqꝫ in eternũ: eo q̃ nõ occur
rerint filijs israel cum pane ꝙ aqua: ꝙ cõ-
duxerãt aduersũ eos balaã ad maledicẽdũ
eis: ꝙ quertit deꝰ nr̃ maledictõem in bñdi-
ctõem. Factũ est aũt cũ audissent legẽ: se
pauerũt oẽm alienigenã ab israel. Et sup
hoc erat eliasib sacerdos q̃ fuerat ꝑpositꝰ
in gazophilatio domꝰ dei nostri: et prim⁹
thobie. Fecit g̃ sibi gazophilatiũ grande:
et ibi erant añ eum reponẽtes munera et
thus: et vasa et decimam frumenti. vini
ꝙ olei: partes leuitaꝝ ꝙ cantuꝝ ꝙ ianitorũ

ꝙ primitias sacerdotales. In omibꝫ autẽ
his nõ fui in hierl̃m: qꝛ in anno tricesimo
secdo Artarxersis regis babilonis veni ad
regẽ. Et in fine dieꝝ rogaui regẽ: ꝙ veni in
hierl̃m. Et intellexi malũ qđ fecerat eliasib
thobie: vt faceret ei thesaurũ in vestibul̃ do
mus dei: ꝙ malũ mihi visũ ẽ valde. Et ꝓie-
ci vasa domꝰ thobie foras de gazophilatõ.
ꝑcepitqꝫ et emũdauerũt gazophilatiũ. Et
retuli ibi vasa domꝰ dei: sacrifitiũ ꝙ thus.
Et cognoui q̃ ptes leuitaꝝ nõ fuissent da
te ꝙ fugisset vnusq̃sqꝫ in regionẽ suã de leui
tis ꝙ cantoribꝫ ꝙ de his q̃ mĩstrabãt: et egi
causã aduersũ mgr̃atus: ꝙ dixi. Quare de-
reliquimꝰ domũ dei: Et congregaui eos et
feci stare in statõnibꝫ suis. Et omnis iuda
apportabat decimas frumẽti. vini et olei in
horrea. Et ꝓstituimꝰ sup horrea selemiam
sacerdotẽ ꝙ sadoch scribã ꝙ fadaiã de leui-
tis: ꝙ iuxta eos anan filium zachur. filiũ
mathanie: qm̃ fideles ꝓbati sũt: ꝙ ipis
creditæ sũt ptes fratrũ suoꝝ. Memẽto mei
deus meus ꝑ hoc: ꝙ ne deleas miseratõnes
meas quas feci in domo dei mei et in cere-
monijs ei⁹. In diebꝫ illis vidi in iuda cal-
cantes torcularia in sabbato: portãtes a-
ceruos ꝙ onerãtes sup azinos vinũ ꝙ uuas
ꝙ vicus ꝙ omne onus. ꝙ inferẽtes in hierl̃m
die sabbati. Et cõtestatꝰ sum vt in die qua
venderẽ liceret: venderẽt. Et tirij hĩtaue-
rũt in ea: inferẽtes pisces ꝙ omĩa venalia
Et vendebãt in sabbatis filijs iuda ꝙ hierl̃m
Et obiurgaui optimates iuda: ꝙ dixi eis.
Que ẽ hec res mala quã vos facitis ꝙ pro
phanatis diẽ sabbati. Nũqđ nõ hec fecerũt
pres nr̃i: ꝙ adduxit deꝰ nr̃ sup nos oẽ ma-
lũ hoc ꝙ sup ciuitatem hanc: Et vos addi-
tis iracũdiã sup isrl̃. violãdo sabbatũ. Fa
ctũ ẽ aũ cũ q̃uissent portæ hierl̃m die sabba
ti dixi. claudite ianuas: ꝙ clauserũt ianuas
ꝙ ꝑcepi vt nõ aperirent eas vsqꝫ ꝑ sabbatũ
Et de pueris meis cõstitui sup portas: vt
nullꝰ inferret onꝰ die sabbati. Et mãserũt
negotiatores ꝙ vẽdentes vniuersa venalia
foris hierl̃m sel̃ ꝙ bis. ꝙ ꝓtestatꝰ sum eos: et
dixi eis. Quare manetis ex aduerso muri
Si secdo hoc feceritis: manũ mittã in vos.
Itaqꝫ ex tpe illo nõ venerũt in sabbato. Di
xitqꝫ leuitis vt mũdarent̃ ꝙ venirẽt ad cu
stodiẽdas portas: ꝙ sanctificandã diẽ sab-
bati. Et ꝑ hoc g̃ memẽto mei deus: ꝙ parce

mihi ſm multitudinē miſerationū tuarū.
Ezr ⁊ ī diebꝫ illis vidi iudeos ducētes vxo-
res azotidas. āmonitidas ⁊ moabitidas.
Et filij eoꝝ ex media parte loquebāt azo
tice.et neſciebant loqui iudaice:et loqban
tur iuxta linguā populi ⁊ populi. Et ob-
iurgaui eos:et maledixi. Et cecidi ex eis
viros ⁊ cōcalcaui eos ⁊ adiuraui ī deo vt ñ
darēt filias ſuas filijs eoꝝ et nō acciperēt
de filiabꝫ eoꝝ filijs ſuis et ſibimetipſis di-
cens. Nūquid nō in huiuſcemodi re pecca
uit Salomō rex iſrael: Et certe in gētibꝫ
multis nō erat rex ſimilis ei.et dilect⁹ deo
ſuo erat:⁊ poſuit eū de⁹ regē ſup oēm iſra
el. Et ipm ergo duxerūt ad peccatū muli
eres alienigene. Nūquid et nos inobediē-
tes faciem⁹ omne malū grande hoc:vt pre-
uaricemur in deo nro. et ducam⁹ vxores
pegrinas: De filijs aūt Joiada filij eliaſib
ſacerdotis magni:gener erat ſanaballath
oronitis:quē fugaui a me. Recordare dñe
deus me⁹ aduerſū eos qui polluūt ſacerdo
tium:iuſqꝫ ſacerdotale ⁊ leuiticū. Igit mū
daui eos ab oīb alienigeīs:⁊ ꝓſtitui ordi
nes ſacerdotū ⁊ leuitaꝝ vnūquenqꝫ ī mi-
niſterio ſuo.⁊ in oblatōne lignoꝝ in tpibꝫ
ꝓſtitutis et ī ꝓmitijs. Memētō mei de⁹ me-
us in bonū Amen. Explicit liber Neemie.

Incipit liber Eſdre tertius.
Capitulum primum.

ET fecit ioſias pa-
ſcha in hieroſoli-
mis dño:⁊ īmolauit pha-
se q̄rtadecima luna primi
mēſis:ſtatuēs ſacerdotes
p vices dierū ſtolis amictos in tēplo dñi.
Et dixit leuitis ſacris ſeruis iſrael:vt ſan
ctificarent ſe dño in poſitōne ſācte arche
dñi ī domo quā edificauit Salomō filius
Dauid rex. Nō erit vobis tollere ſup hūe-
ros eā. Et nūc deſeruite dño vro et curaz
agite gentibꝫ illi⁹ iſrael ex pte ſm pagos ⁊
tribꝫ vras ſm ſcripturā dō regis iſrael:⁊
ſm magnificentiā Salomōis filij ei⁹. oēs
in tēplo et ſm pticulā pricipat⁹ paternaz
vram:eoꝝ q̄ ſtant ī ꝓſpectu fratrū filioꝝ
iſrael. Immolate paſcha:⁊ ſacrificia pate
fratribꝫ vris et facite ſm ꝑceptuz dñi qđ
datū ē Moyſi. Et donauit Joſias ī plebe q̄
inuēta eſt ouiū.agnoꝝ ⁊ hedoꝝ ⁊ caprarꝝ
triginta milia.vitulos tria milia. Hec de
regalibꝫ data ſūt ſm ꝓmiſſionē ꝓphe et ſa-
cerdotibꝫ ī paſcha:oues nūero duo milia.
ac vituli centū. Et iechonias ⁊ ſemeias ⁊
nathanael frēs.et Aſabias ⁊ ozihel et co-
roba in phaſe.oues quinqꝫ milia.vitulos
q̄ngentos. Et hec cū fierēt elegāter:ſtete-
rūt ſacerdotes et leuite hītes azima p tri
bus. Et ſm ptes principatus pfm ī cōſpe-
ctu populi offerebāt dño:ſm ea q̄ ī libro
Moyſi ſcripta ſūt. Et aſſauerūt phaſe igni
put oportebat.et hoſtias coxerunt ī emo
lis et in ollis cū beniuolentia. Et attulerūt
omibꝫ qui erāt ex plebe:et p⁹ hec pauerūt
ſibi et ſacerdotibꝫ. Sacerdotes em̄ offere
bant adipes uſqꝫdū finita eſſet hora et le-
uite pauerunt ſibi ⁊ fratribꝫ ſuis filijs Aa
ron. Et ſacrificatores filias offerebāt:ſm
ordinē.ſm p̄ceptū dauid et aſaph ⁊ zacha
rias et ieddinus q̄ erat a rege.et hoſtiarij
p ſingulas ianuas:ita vt nō preuaricaret
vnuſquiſqꝫ ſuam. Fratres em̄ eorū para-
uerūt illis. Et conſumata ſunt q̄ ptinebant
ad ſacrificiū dñi. In illa die egerūt phaſe
et offerebāt hoſtias ſup dñi ſacrificiū ſm
p̄ceptum regis Joſie. Et egerūt filij iſrael
qui inuenti ſunt in tempore illo phaſe et
diem feſti azimoꝝ p dies ſeptez. Et nō eſt
celebratum phaſe tale in iſrael a tempori
bus Samuel ꝓphete et oēs reges iſrl' non
celebrauerūt tale paſcha quale egit Joſias
et ſacerdotes et leuite ⁊ iudei ⁊ omis iſra-
hel q̄ inuēti ſūt in ꝓmoratōe hieroſolimis
Octauodecimo anno regnante Joſia cele-
bratū eſt phaſe. Et directa ſūt opa Joſie ī
ꝓſpectu domini ſui in corde pleno metuē-
tis:et que circa illum quidem ꝓſcripta ſūt
in priſtinis temporibꝫ de eis qui peccaue-
runt quiqꝫ irreligioſi fuerūt in dñm pre oī
gentē:⁊ qui nō queſierūt verba dñi ſuper
iſrael. Et p⁹ oēm actū hunc Joſie aſcendit
Pharao rex egipti veniēs ī carchamis a-
bicere ſup eufraten et exijt ī obuiā illi Jo
ſias. Et miſit rex egipti ad Joſiā:dicens.
Quid mihi ⁊ tibi eſt rex iude: Nō ſum miſ
ſus a domīo. Sup eufraten em̄ bellū meū
eſt. Feſtinās deſcende. Et nō ē reuerſ⁹ Jo
ſias ſup currum:ſz expugnare eū cōnaba
tur:nō attēdens verbū ꝓphete ex ore dñi:
ſz cōſtituit ad eum bellū ī cāpo magedđo
Et deſcenderūt principes ad regē Joſiam.

Et dixit rex pueris suis. Amouete me a p
lio. Infirmat⁹ sū em valde. Et statim amo
uerūt eū pueri ipsi⁹ de acie. Et ascēdit sup
currū scdarīū suū: ⁊ puenīēs hierosolimā
vita funct⁹ ē: ⁊ sepult⁹ ē in pr̄no sepulcro
Et ī tota iudea lugebāt iosiā ⁊ q̄ p̄sidebāt
cū uxoribꝫ lamentabāt eū usq; in hūc diē.
Et datū ē hoc fieri semp in oē genus isrl̄.
Hec aūt p̄scripta sūt ī libro hystoriar̄ re
gū iude: ⁊ singula gesta. act⁹ Josie et eius
gl̄ia ⁊ intellect⁹ ei⁹ ī lege dñi. q̄ ea q̄ gesta
sūt ab eo ⁊ q̄ nō: scripta sūt in libro regū
israel ⁊ iude. Et assumētes q̄ erāt ex gente
iechoniā filiū ioſie p̄stituerūt regē p ioſia
p̄re suo: cū esset annor̄ triginta trīū: ⁊ re
gnauit sup isrl̄ mensibꝫ trib⁹. Et amouit
eū rex egipti ne regnaret ī hierosolimis:
⁊ mulctauit gentē argenti talēta centū. ⁊
auri talentū unū. Et cōstituit rex egipti
regē ioachim frēm ipsi⁹ regē iude ⁊ hirl̄m
⁊ alligauit mgr̄atus ioachim zaracelē fra
trē suū: ⁊ apprehēdens reduxit egiptū. An
nor̄ erat ioachim vigintiq̄nq; cū regnare
cepisset in terra iuda ⁊ hirl̄m: ⁊ fecit ma
lū in p̄spectu dñi. P⁹ hūc aūt ascēdit Na
buchodonosor rex babilonis ⁊ alligās eū
in aureo vinculo p̄duxit ī babiloniā: ⁊ sa
cra vasa dñi accepit Nabuchodonosor. et
tulit: p̄secrauit ī tēplo suo ī babilonia. Nā
de īmunditia illi⁹: ⁊ religiositatē scriptuz
ē in libro tēpor̄ regū. Et regnauit ioachī
filī⁹ eius p eo. Cū aūt p̄stitut⁹ est erat ānoꝝ
rū octo. Regnauit autē mēses tres ⁊ dies
decē in hierusalē: ⁊ fecit malū in cōspectu
dñi. Et post annū mittēs Nabuchodonoſor trāsmigrauit eū in babiloniā sil̄cū sa
cris vasis dñi ⁊ p̄stituit sedechiā regē iu
da ⁊ hirl̄m. cum esset annor̄ vigintiuni⁹.
Regnauit aūt ānis undecim. Et fecit ma
lum in p̄spectu dñi: ⁊ nō ē verit⁹ a verbis
q̄ dicta sunt ab hieremia p̄pha ex ore dñi.
Et adiurat⁹ a rege Nabuchodonoſor piu
rans discessit: ⁊ indurata ceruice sua ⁊ cor
de suo: trāsgress⁹ est legittima dñi dei israel
Et duces p̄pli dñi multa inique gesserūt et
impie egerūt sup omnes immūditias gen
tiū: ⁊ polluerunt tēplū dñi: qđ sanctuz
erat in hierosolimis. Et misit de⁹ p̄r̄m suo
rū p angelū suum reuocare eos: p̄pter qđ
p̄ceret illis ⁊ tabernaculo suo. Ipi vo sub
sannabāt in angelis suis. ⁊ q̄ die locut⁹ est

dñs erāt illudētes p̄phetis ei⁹. Qui usq; ad
iracundiā cōcitat⁹ est: sup gentē suā p̄pter
irreligiositatē suā: ⁊ p̄cepit ascēdere reges
chaldeor̄. Hi occiderūt iuuenes eor̄ ī gla
dio ī circuitu scti tēpli eor̄ ⁊ nō pepercerūt
iuueni ⁊ seni ⁊ virgini ⁊ adolescēti: sz omīs
tradidit sūt ī man⁹ ipor̄ ⁊ oīa sacra vasa dñi
⁊ regales apothecas resumētes tulerūt in
babiloniā: ⁊ incēderūt domū dñi ⁊ demoli
erūt muros hirl̄m. ⁊ turres ei⁹ incēderūt ī
igne. Et p̄sumauerūt oīa honorifica ei⁹. et
ad nihilū redegerūt. ⁊ reliq̄s a gladio duxe
rūt ī babilonē: et erāt hui illi⁹ usq; dū reg̃
rent pse: ī repletōne ūbi dñi ī ore hieremie
q̄usq; benigne agēt terra sabbata sua. Oī
tpe discretōnis sue sabbatizauit ī applica
tōne annor̄ septuaginta. Ca. II.

Egnāte cyro rege per
sarū in p̄sumatōne verbi dñi ī ore
hieremie suscitauit dñs spm̄ Cyri
regis p̄sarū: ⁊ p̄dicauit ī toto regno suo si
mul p scriptūrā dicens. Hec dic cyrus rex
p̄sar̄. Me p̄stituit regē orbi t̄rar̄ dñs isrl̄
dñs excelsus: ⁊ significauit mihi edificare
domū sibi ī hirl̄m que ē in iudea. Siq̄s est
ex genere vr̄o: dñs ipsi⁹ ascēdat cum eo in
hierl̄m. Quotq̄t q̄ circa loca hītant adiu
uēt eos q̄ sūt in loco ipso ī auro ⁊ argēto
in datōnibꝫ cuz eq̄s ⁊ iumētis: cūq; alijs q̄
sm̄ vota apponunt̄ in edem dñi q̄ est ī hie
rusalē. Et stantes p̄rīcipes tribunū paga
noꝝ ⁊ iudee ex tribu beniamin ⁊ sacerdo
tes ⁊ leuite: q̄s excitauit dñs ascendere et
edificare domū dñi que ē ī hirl̄m: ⁊ q̄ erāt
in circuitu eor̄ adiuuerūt in omī auro ⁊
argento eius ⁊ iumētis ⁊ votis q̄ pluribꝫ:
multi quor̄ sensus excitatus ē. Et Cyrus
rex p̄tulit vasa sacra dñi q̄ transtulit Na
buchodonoſor rex babilōis ex hirl̄m: ⁊ cō
secrauit ea ydolo suo. Et p̄ferens ea cyrus
rex p̄sar̄ tradidit mitridato: qui erat sup
thesauros ipsi⁹. Per hūc aūt tradita sunt
salmanasaro p̄sidi iudee. Hoc aūt hic nu
mer⁹. Libatoria argētea: duo milia q̄dri
genta. athische argentee triginta. phiale
auree triginta. Item argentee duo milia
q̄dringentē: ⁊ alia vasa mille. Oīa aūt va
sa aurea ⁊ argētea q̄nq; milia octingenta
sexaginta. Et enumerata sunt salmanasa
ro simul cū his qui ex captiuitate babilo
nie venerāt in hierosolimā. In artarxerx

De edificatione Templi Nota bene

Auro et argento

aũt regis psarũ tpibus scripserũt ei de bis
q̃ inhitabãt iudeã ꝙ hierl'm balsam⁹ ꝙ nu-
tridat⁹ et sabelli⁹ et rathimus. balthemus
samelius scriba ꝙ reliq̃ inhabitãtes in sa-
maria ꝙ ceteris locis subiectã epl'am regi
Artarxersi. Dñe pueri tui rathim⁹ ab ac-
cedentibꝫ. ꝙ sabelli⁹ scriba: et reliqui curie
tue iudices ī celeusiriã et phenicẽ. Et nũc
notũ sit dño regi: qm̃ iudei q̃ ascenderunt
a vobis ad nos venientes in hierusalẽ ci-
uitatẽ refugã ꝙ pessimã: edificant furnos
ei⁹ ꝙ statuũt muros ꝙ templũ suscitãt. Q̃d
si ciuitas ista ꝙ muri ꝑsumati fuerit nõ tm̃
tributa nõ sustinebũt pẽdere: sz etiã regi-
bus resistẽt. Et qr id agit̃ circa tẽplũ: re-
cte hr̃i arbitrati sum⁹ nõ ꝺspicere hocip̃m
sz notũ facere dño regi vt si videbit̃ rex q̃
rat̃ in libris p̃m tuoꝝ et inuenies ī ãmo
nitiõnibꝫ scꝑta de bis: scies qm̃ ciuitas ista
fuit refuga ꝙ reges et ciuitates ꝓcutiẽs et
iudei refuge et pl̃ia ꝓmittẽtes ī ea ab etẽr
no ob quã causã ciuitas ista deꝑta ẽ. Nũc
g̃ notuz facim⁹ dñe rex: qm̃ si ciuitas hec
edificata fuerit. et hui⁹ muri erecti fuerit
descensus tibi nõ erit ī celeusiriã. ꝙ pheni-
cez. Tũc rescripsit rex rathimo qui scribe
bat accedentia ꝙ Belthimo et sabellio scri
be et ceteris ꝓstitutis ꝙ inhabitantibꝫ ī si-
ria et phenice: ea q̃ subiecta sũt. Legi epi-
stolã quã misisti⁹ mihi. ꝓrecepi g̃ inq̃ri ꝙ
inuentũ ẽ: qm̃ ciuitas illa ẽ ab euo regibꝫ
resistẽs ꝙ hoies refuge: et pl̃ia ī ea efficiẽ-
tes ꝙ reges fortissimi erãt ī hierl'm dñantes
et tributa exigẽtes a celeusiria ꝙ phenice.
Nũc g̃ ꝑcepi ꝓhibere hoies illos edificare
ciuitatẽ: ꝙ phibere ne q̃d vltra hec fiãt sed
nec ꝓcedãt in pluzimũ ex q̃ sũt malitie ita
vt regibꝫ molestia ĩportet̃. ¶ Ca. III.

Dnc recitatis bis que
a rege Artarxerse scripta fuerant
Rathim⁹ ꝙ sabelli⁹ scriba et q̃ cum
bis ꝓstituti erãt iũgentes festinãter vene
rũt ī hierl'm. cũ eq̃tatu ꝙ turba et agmie:
ceperũtq̃ edificãtes phibẽ. Et vacabãt ab
edificatõne tẽpli ī hirl'm: vsq̃ scdo ãno re
gni Darij regis ꝑsarũ. Rex dari⁹ fecit ce-
nam magnã omibꝫ vernaculis suis: ꝙ oi-
bus mgr̃atibꝫ medie ꝙ pfidis ꝙ omibꝫ pur
puratis ꝙ ꝑtzibꝫ ꝙ consulibꝫ et ꝑfectis sub
illo ab india vsq̃ ethiopiã: centũ viginti se
ptem puintijs. Et cũ mãducassent ꝙ bibis-
sent et saciati reuertẽrent. tũc Darí⁹ rex
ascendit in cubiculo suo. et dormiuit ꝙ ex-
pergefactus ẽ. Tũc illi tres iuuenes cor-
poris custodes. qui custodiebant corp⁹ re-
gis: dixerũt alter alteri. Dicam⁹ vnusquis
q̃ ꝓmonẽ q̃ ꝑcellat et cuiuscũq̃ apparuerit
sermo sapiẽtior alteri⁹: dabit illi Darius
rex dona magna. purpura coopiri ꝙ ī au-
ro bibere et sup̃ aurũ dormire et currum
aureũ freno ꝙ cỹdarim bissinam ꝙ torquẽ
circa collũ et scdo loco sedebit a Dario p-
pter sapientiã suã ꝙ cognatus Darij vo-
cabit̃. Tũc scribẽtes singuli suũ ꝺbũ signa
uerũt. ꝙ posuerũt iuxta ceruical Darij re
gis. ꝙ dixerũt. Cũq̃ surrexerit rex dabim⁹
ei scripta nr̃a ꝙ qdcunq̃ indicauerit rex e
tribꝫ ꝙ mgr̃atus pfidis: qm̃ verbũ ei⁹ sapiẽ
tius ẽ: ip̃i dabit̃ victoria sicut scriptũ est.
Vnus scripsit. Fortẽ est vinũ. Alius scri-
psit. Fortior ẽ rex. Terti⁹ scripsit. Fortio
res sũt mulieres: sup̃ omĩa aũt vicit veri-
tas. Et cũ surrexisset rex accepet̃ scripta
et dederũt illi: ꝙ legit. Et mittens vocauit
oñes mgr̃atus ꝑsarũ et medos ꝙ purpu-
ratos ꝙ ꝑtzes et ꝑfectos et sederũt in ꝓci-
lio: et lecta sũt scripta coraz ip̃is. Et dixit
Vocate adolescentes et ip̃i indicabũt ver-
ba sua. Et vocati sũt: et introierũt. Et di-
xit illis. Indicate nobis de bis q̃ scꝑta sũt
Et cepit prior q̃ dixerat de fortitudie vini
et dixit. Viri q̃ ꝑualet vinũ omibꝫ hoibꝫ.
q̃ bibũt illud. Seducit mentẽ. Itẽq̃ regis
ꝙ orphani facit mentez vanã. Itẽ serui ac
liberi paupis ac diuitis ꝙ oẽm mentẽ con
uertit in securitatẽ ꝙ iocũditatẽ. et nõ me-
minit oẽm tristitiã ꝙ debitũ ꝙ omĩa ꝑcor-
dia facit honesta. et nõ meminit regẽ nec
magistratũ et oĩa ꝑ talenta loq̃ facit. Et
nõ memineruũ cũ biberit amicitiã nec fra
ternitatez: sed post nõ multũ sumunt gla
dios et cum a vino merserint ꝙ surrexerit
nõ meminerũt que gesserunt. O viri num
ꝑcellit vinuz: Quis sic cogitat facere: Et
tacuit hoc dictꝫ. ¶ Capitulum. IIII.

Tinchoauit sequẽs di-
cere qui dixit de fortitudine regis
O viri: num ꝑcellunt homies qui
terram et mare obtinẽt et omĩa que in eis
sunt: Rex aũt sup̃ oĩa precellit et dñatur
eorũ et omne quodcunq̃ dixerit illis: faci
unt. Etsi miserit illos ad bellatores: vadũt

et demoliunt montes et muros et turres. Jugulant ꝙ iugulant: et regis verbū nō ꝓtereūt. Naz si vicerīt, afferūt regi oīa ꝙcunqz ꝓdati fuerunt. Similiꝫ ꝙ alij oīes ꝙ ꝙtquot nō militāt, nec pugnāt sed colūt terrā: ruꝛsū cū fuerint metētes afferūt tributa regi. Et ipe vn⁹ solus ꝙ si dixerit occidite: occidūt. dixerit ꝛmittite: remittūt dixerit ꝓcutite: percutiunt. dixerit, exterminate: exterminat. dixerit edificate: edificant. dixerit excidite: excidunt. dixerit plantate: plantant. et omnis plebs et virtutes eū obaudiunt. et sup hec ipse recumbit ꝙ bibit ꝙ dormit. Oi aī custodiunt ī circuitu eū: ꝙ nō pñt ire singuli ꝙ facē opera sua: sed in dicto obaudiētes sunt ei. Viri: quō nō precellet rex ꝙ sic diffamaī? Et tacuit. Tertiꝰ ꝙ dixerat de mulieribo ꝙ veritate. H ē zorobabel. cepit loq. Viri. ñ magnꝰ rex. ꝙ multi hoīes nec vinū ꝓcellit. Quis est ḡ qui dñatuꝛ eoꝝ? Nōne mlieres genuerūt regē et oēz ꝓlm ꝙ dñaī mari ꝙ terre ꝙ ex illis nati sūt. et ipe educauerūt eos qui plantauerūt vineas ex qbo vinū fit? Et ipse faciūt stolas oīm hoīm. et ipe faciūt glīaz hoībo: et nō pñt hoīes separi a mulieribo. Si ꝙgregauerint auꝝ ꝙ argentuz. et oēm rem speciosā ꝙ viderint mulierē vnā bono habitu: ꝙ bōa specie. oīa hec relinquētes ī eā intēdunt. et apto ore ꝙspiciunt. ꝙ eā allicīūt magisqꝫ auꝝ ꝙ argentū. et oēm rem ꝓciosā. H ō suū pꝛem relinquit: q̄ enutrijt illū et suā regionē: et ad mulierē se coniūgit. Et cū muliere remittit animā. et neqꝫ patrē memīt: neqꝫ mrem. neqꝫ regionē. Et hīc oportet vos scire: qm̄ mulieres dñantur vī. Nōne voletis? Et accipit hō gladiū suū et vadit ī viā facere furta ꝙ hoīcidia ꝙ mare nauigare et flumina: ꝙ leonem videt et in tenebris ingredit: ꝙ cum furtū fecerit ꝙ fraudes ꝙ rapinas. amabili sue affert Et itꝝ diligit hō uxorē suā magis qꝫ patrē ꝙ mrez. Et multi demētes facti sūt ꝓpter uxores suas. ꝙ sui facti sūt ꝓpter illas et multi pierūt ꝙ iugulati sūt: et peccauerūt ꝓpter mulieres. Et nūc (credite mihi) q̄ magnꝰ est rex in pātate sua. qm̄ oēs regiones verent tangere eū. videbā tamē apemen filiā bezacis. mirifici concubinaz regis. sedentē iuxta regē ad dextrā. et auferē tē dyadema de capite eiꝰ. et īponentez sibi et palmis cedebat regez de sinistra manu. Et sup hec aperto ore intuebat eam: et si arriserit ei: ridet. nā si indignata ei fuerit blādit: donec recōcilieī ī grāz. O viri cur nō sūt fortiores mlieres? Magna ē terra. ꝙ excelsū ē celuz. Que ista agunt? Et tunc rex et purpurati ītuebāt ī altez utꝝ. Et īchoauit loqui de veritate. O viri: nōne fortes sunt mulieres. Magna ē terra: ꝙ excelsum ē celum: ꝙ velox cursus solis cōuertit in giro celū in locū suuz in vna die. Nōne magnificus est q̄ hec facit. Et veritas magna ꝙ fortioꝛ ꝓ omnibo. Omnis terra veritatē inuocat: celum etiā ipsam bñdicit. et omnia opa mouent et tremūt eā. ꝙ nō est cū ea quicqꝫ iniquū. Vinū iniquū. iniquus rex. iniq̄ mlieres. Iniqui oēs filij hominū ꝙ iniq̄ illoꝝ omnia opa. et nō ē ī ipsis veritas. Et ī sua iniq̄tate pibūt: ꝙ veritas manet ꝙ inualescit ineternū: et viuit. et obtinet in secula seculoꝝ. Nec est apud eaz accipe psonas neqꝫ drās: sed q̄ iusta sunt facit omnibo. iniustis ac malignis. ꝙ omnes benignant in opibo eius. Et nō est in iudicio eiꝰ iniquū. sed fortitudo ꝙ fgnū ꝙ potestas ꝙ maiestas oīm euoꝝ. Bñdictus deus veritatis. Et desijt loquēdo. Et oēs ꝓpli clamauerūt. et dixerunt. Magna est veritas: ꝙ ꝓualet. Tunc rex ait illi. Petē si quid vis amplius q̄ que scripta sūt. ꝙ dabo tibi fm q̄ inuentꝰ es sapientioꝛ: et pximꝰ mihi sedebis: et cognatꝰ meus vocaberis. Tunc ait regi. Meoꝛ esto voti tui qđ vouisti edifica re ihrlm ī die q̄ regnuz accepisti: ꝙ oīa vasa que accepta sūt ex ihrlm remittere. que sepauit cyꝛus quādo mactauit babiloniā. et voluit remittere ea ibi. Et tu vouisti edificare templum qđ incēderunt ydumei. qm̄ extermīata est iudea a chaldis. Et nūc hoc est qđ postulo dñe ꝙ qđ peto: hoc ē maiestas a te qđ postulo vt facias votū quod vouisti regi celi ex ore tuo. Tunc surgens darius rex osculatꝰ est illuz. ꝙ scripsit epistolam ad omnes dispensatoꝛes et ꝑfectos et purpuratos: vt educerēt eū. ꝙ eos q̄ cuz illo erant. oēs ascendentes edificare ihrlm Et omnibo ꝑfectis qui erāt in siria ꝙ phēice ꝙ libano scripsit epistolas: vt traherent ligna cedrina a libano in hierusalem: vt edificarent cum eis ciuitatem. Et scripsit omnibus iudeis qui ascēdebāt a regno in

iudeam pro libertate: omnem̄ potentem: et magistratum et prefectum non supuenire ad ianuas ipsorum: et omnem regionem quam obtinuerant esse immunez eis et ydumei relinquent castella que optinēt iudeorum: et in structuram templi dare p singulos annos talenta vinginti: vsqz duz peredificaretur: et super sacraziū olocaustomata ostilare quottidie: sicut habent preceptum: alia talenta decem offerre per singulos annos. et omnibus qui procedūt a babilonia condere ciuitatem: vt esset libertas tam ipsis q̄ filijs eorum. et omnibus sacerdotibus qui procedūt. Scripsit autem et quantitatem: et sacram stolam iussit dari in qua deseruirēt: q leuitis scripsit dare precepta. vsqz in diem qua cōsumabitur domus et hierusalem extruetur: et omnibus custodientibus ciuitatem scripsit dare eis sortes et stipendia. Et dimisit omnia vasa que separauerat Cyrus a babilonia: et omnia quecunqz dixit Cyrus: ipse precepit fieri: et mitti in hierusalem. Et cum processisset ille adolescens: eleuās faciem in hierusalem: benedixit regem celi. q dixit. Abs te est victoria. et abs te est sapientia et claritas. Et ego seruus tuus sum. Benedictus es: qui dedisti mihi sapientiam: et tibi confitebor domie deus patrum nostrorum. Et accepit epistolas: et profectus est in babiloniā. Et venit: q nūciauit fratribus suis omnibus qui fuerūt in babilonia. et benedixerunt deum patrū suorum. quoniam dedit illis remissionem et refrigerium vt ascenderent et edificarēt hierusalem et templum vbi nominatū est nomen eius in ipso: et exultauerunt cum musicis et leticia diebus septem.

Capitulum .V.

POst hec aūt electi sunt vt ascenderent principes pagoruz per domos. per tribus suas. q vxores illorum. et filij. et filie eorum: et serui et ancille ipsorum. et pecora illorum. Et darius rex misit vna cum eis equites mille: donec deducerent eos in hierusalem cū pace et cum musicis: et cum timpanis et tibijs: et omnes fratres erant ludentes. et fecit eos ascendere simul cum eis. Et hec sunt nomina virorū qui ascenderunt per pagos suos in tribus et in partem principatus ipsorum. Sacerdotes. filij phinees filij aaron. ihesus filius iosedech. ioachim filius zorobabel. filij salathiel de domo dauid: ex progenie phares tribu autez iuda qui locutus est sub dario rege persarū sermones mirificos in secundo anno regni ipi⁹ mense nisan primo. Sunt autē hi qui ascenderunt ex iudea de captiuitate transmigratōis: quos transmigrauit nabuchodonosor rex babilonie in babilonem. et reuersus est in hierusalez. Et requisiuit partem iudee vnusquisqz ciuitatem suam. qui venerunt cum zorobabel. et ihesu. neemias. azeorez. elimeo. emmanio. mardocheo beelsuro. mechpsatochor. olioro. emonia. vnus de principibus eorum: et numerus ab gentibus eorum ex prepositis eorum. Filij phares duo miliacentumseptuagintaduo. Filij ares tria milia q̄nq̄gītaseptē Filij phemo: centumquadragintaduo. In filijs ihesu. et iabes. milletrecentiduo. Filij demu: duo milia quadringentiseptuaginta. Filij chorzaba: ducentiquinqz. Filij banica: centumseptuagītaocto. Filij bebeth quadringentitres. Filij archad: quadringentiuigintiseptē. Filij chan: trigintaseptem. Filij zoroar. duo milia septuagintaseptem. Filij admu: quadringētiseptuaginta unus. Filij adazectie: centumocto. Filij cifaso et zelas. centumseptem. Filij azorocb quadringentitrigintanouem. Filij iedarbone: centūtrigintaduo. Filij ananie. centūtriginta. Filij asoni. Filij marsar. q̄drīgentiuigintiduo. Filij iabarus: nonagīta quīqz. Filij sepolemon: centumuigītitres Filij nepopas. q̄nquagītaq̄nqz. Filij bechbanat⁹: centūq̄nquagintaocto. Filij cebethamus: centūtrigintaduo. Filij occarta pratos: q̄ enocadies et modie: q̄dringētiui gintiduo. Qui ex gmas q gabea. centūuigintiun⁹. Qui ex besselon. et ceagge: sexagintaq̄nqz. Qui ex bastaro: centūuigintiduo. Qui ex bethenobes quīq̄gintaq̄nqz. Filij liptis. centūquinquagintaquīqz. Filij labonni: trecentiq̄nquagintaseptē. Filij sichē. trecētiseptuaginta. Filij sandā et cliom⁹: trecētiseptuagītaocto. Filij eric⁹. duo milia cētūq̄dragītaq̄nqz. Filij anaas. trecētiseptuaginta sacerdotes. Filij iedd⁹ filij eutber. filij eliasib. trecētiseptuaginta.

Filij ẽmerus ducentiquiquagĩtaduo. Filij asurij:trecentiquinq̃gĩtaseptẽ. Filij caree ducentiuigĩtiseptẽ Leuitæ. Filij ihesu. in cadubel et bamis et serebias et edias septuagintaquatuor. Oĩs numerus:a duodecimo anno:triginta milia quadringẽtiseptuagintaduo. Filij et filie ꝛ vxores. oĩs computatõ quadragĩta milia ducẽtiq̃dragintaduo. Filij sacerdotum q̃ psallebant ĩ templo.filij asaph:centũuigintioctõ. Ostiarij vero esmenni.filij azer.filij amon.filij accuba topa.filij thobi:oĩes centũtrigintanouẽ. Sacerdotes seruientes in templo.filij sel.filij gasipa.filij tabloth.filij accarie.filij su.filij bellu.filij labana.filij armatha.filij accub.filij vtha.filij cetha.filij aggab.filij obai.filij anan.filij canna.filij geddu.filij an.filij radin.filij desanun.filij nechoba.filij caseba.filij gaze.filij ozni.filij sinoe.filij attre.filij bastem.filij asiana filij manei.filij nasisiz.filij acuphu.filij agista.filij arui.filij fauon.filij phasalõ.filij meedda.filij fusa.filij careth.filij barcꝰ filij saree.filij coesi.filij nasith. filij agisti. filij pedõ.salomõ filij eius.filij asophot.filij pharida.filij celi.filij deton.filij gaddabel.filij sephegi.filij aggia.filij sachareth. filij sabathan.filij aroneth.filij malsith.filij ame.filij zaphai.filij addus.filij suba.filij eura. filij rabotis. filij saphat. filij malmon. Omnes sacro seruientes:et pueri salomonis:quadringentioctogintaduo. Hi sunt filij qui ascenderunt a chermel ꝛ thersas.principes eorꝝ.carmellam ꝛ careth:et non poterant edicere ciuitates suas.et pgenies:quemadmodum sint ex israel: filij dalarij.filij tubaz.filij mechobaici ꝛ ex sacerdotibus qui fũgebanꝫ sacerdotio et nõ sunt inuẽti:filij obia.filij achisos.filij addin:qui accepit vxorẽ ex filiabus phargeleu vocati sunt nomine eius. Et horũ quesita est generis scripta impedatura ꝛ non est inuenta.et prohibiti sunt sacerdotio fũgi. Et dixit illis neemias et astharas:ne pticipentur sancta: donec surgat pontifex doctus in ostensionem et veritatem. oĩs autem israel erant duodecĩ milia:exceptis seruis ꝛ ancillis quadragĩtaduo milia trecentiseptuaginta. Serui horum et ancille septem milia trecentitrigintaseptem: cantores et cantatrices ducentiseptuagintaquinq̃. Cameli quadringentitrigintaquinq̃. equi septem milia trigintasex:muli ducẽta milia quadragintaquĩq̃:subiugalia q̃n q̃ milia vigintiquinq̃. Et de pposĩtis ipis per agros:dum venirent in templum domini quod erat in hierusalem:innouare ꝛ suscitare templum in loco suo ꝓm suaz virtutem:et dari in templum thesaurum opum sacrum. auri mnas duodecim milia et stolas sacerdotales centum. Et inhabitauerunt sacerdotes et leuitæ:et qui exigerant de plebe in hierusalem et in regione: et cantores et ostiarij:et omnis israel ĩ regionibus suis. Instante autem septĩo mẽse:cunq̃ essent filij israel vnusquisq̃ ĩ suis rebus:conuenerunt vnanimes in atrium quod erat ante ianuam orientalez. Et stãtes ihesus filius iosedech:et fratres eiꝰ sacerdotes:et zorobabel filiꝰ salathiel.et huius fratres parauerunt altare:vt offerrẽt super illud olocaustomata secundum que in libro Moysi hominis dei prescripta sũt Et conuenerunt sibi ex alijs natõnibus ẽre:et erexerunt sacrarium in loco suo omnes gentes terre:et offerebant hostias et olocaustomata domino matutina. Et egerunt cenophegia:et diem solennem: sicut preceptum est in lege: et sacrificia quotidie sicut oportebat.et post hec oblatõnes institutas:et hostias sabbatorum:et neomeniarum:et dierum solennium omniuz sanctificatorum. Et quotquot vouebant domĩo a neomenia septimi mensis ceperũt hostias offerre deo:et templum domĩ non dum erat edificatum. Et dederunt pecuniam lapidarijs et fabris:et potum et pabula cum gaudio. Et dederunt carra sidonijs et tirijs vt transueherent illis de libano ẽbes cedrinas et facerent ratas in ioppe portum: scõm decretum quod scriptum erat eis a Cyro rege persarum. Et in secundo anno venientes in templum dei in hierusalem.mense secundo ĩchoauit zorobabel filius salathiel et ihesus filius iosedech:et fratres ipsorum et sacerdotes et leuitæ: et omnes qui aduenerãt de captiuitate ĩ hierusalem:et fundauerunt templum dei.no uilunio secundi mensis secundi anni:cum veniissent in iudeam et hierusalem. Et statuerunt leuitas a viginti annis super opera domini. Et stetit ihesus et filius eius:

et fratres.omnes leuitæ.conſpirãtes.ꝙ executores legis.et facientes opera in domo domini.Et ſteterunt ſacerdotes:habẽtes ſtolas cum tubis.Et leuitæ filij aſaph habentes cimbala:collaudantes dominum: et benedicentes ſcõm dauid regem iſrael. Et cantabant canticum domino: quoniam dulcedo eius et honor in ſecula ſuper omnem iſrael.Et omnis populus tuba ceciderunt:et proclamauerũt voce magna collaudantes dominum in ſuſcitatõne domus domini.Et venerunt ex ſacerdotib' et leuitis:et preſidentibus ſecundum pagos:ſeniorib⁹ qui viderant priſtinaꝫ domum:et ad huius edificationem cum clamore et planctu magno.et multi cum tubis et gaudio magno.intantum vt populus non audiret tubas propter planctum populi.Turba enim erat tubis canẽs magnifice:ita vt longe audiretur.Et audierunt inimici tribus iude et beniamin: et venerunt ſcire.que eſſet vox tubarum.Et cognouerunt:quoniam qui erãt ex captiuitate edificant templum domino deo iſrael.Et accedentes ad zorobabel:ꝙ ihesũ: et prepoſitus pagorum dixerunt eis.Edificabimus vna vobiſcum.Similiter enim audiuimus dominum noſtrum:et ipſi paritꝛ incedim⁹ a diebus aſbaſareth regis aſſiriorum:qui tranſmigrauit hinc.Et dixit illis zorobabel. et ihesus.et principes pagorum iſrael.Non eſt nobis et vobis edificare domum dei noſtri. Nos enim ſoli edificabimus domino iſrahel:ſecundum ea que precepit nobis Cirus rex perſarum Gentes autem terre incubantes: his qui ſunt in iudea:et leuantes opus edificationis:ꝙ inſidias ꝙ populos adducentes:prohibebant eos edificare:et aggreſſuras exercentes impedierũt: ne conſumeretur edificium omni tempore vite Cyri regis:ꝙ protraxerunt ſtructuram per biennium: vſq; ad darij regnum.

Capitulum .VI.

IN ſecũdo autem anno regni Darij:prophetauit aggeus et zacharias filius addin prophete apud iudeam et hieruſalem:in nomine dei iſrahel ſuper eos. Tunc ſtans zorobabel filius ſalathiel:ꝙ ihesus filius ioſedech inchoauerunt edificare domum domini.q̃ eſt in hieruſalem.cum adeſſent eis prophete domini:et adiuuarent eos. In ipſo tempore venit ad illos ſyſennes ſubregulus Syrie:et phenicis:et ſatrabozanes:ꝙ ſodales eius.et dixerunt eis.Quo precipiẽte vobis domum hanc edificatis:ꝙ tectum iſtud.et alia omnia perficitis:Et qui ſunt ſtructores qui hec edificant:Et habuerũt gratiam viſitatione facta ſuper eos qui erant ex captiuitate a domino ſeniores iudeorum:et non ſunt impediti edificare donec ſignificaretur dario de omnibus iſtis et reſponſum acciperetur.Exemplum epiſtole:quam miſerunt dario.ſyſennes ſubregulus ſyrie et phenicis:ꝙ ſatrabozanes et ſodales eius: in ſiria et phenice preſides:regi dario ſalutem. Omnia nota ſint domino regi: ꝙ cum adueniſſemus in regionem iudee.et introiſſemus in hieruſalem:inuenimus edificantes domũ dei magnam:et templum ex lapidibus politis et magnis.et pretioſis materijs in parietibo et opera illa inſtanter fieri. et ſuffragare et proſperare in manibus eorum.ꝙ in omni gloria q̃diligentiſſime perfici.Tunc interrogauimus ſeniores:dicentes.Quo pmittente vobis edificatis domum iſtam. et opera hec fundatis. Ideo autem interrogauimus:vt notum faceremus tibi homines et prepoſitos.et nominum ſcripturam prepoſitorum poſtulauimus illos. At illi reſponderunt nobis:dicentes.Nos ſumus ſerui domini qui fecit celum et terram. et edificabatur hec domus ante annos iſtos mltos a rege iſrael magno ꝙ fortiſſimo:ꝙ cõſumata eſt.Et qm̃ patres noſtri exacerbantes erant et peccauerũt ĩ deũ iſrl':tradidit eos ĩ manus nabuchodonoſor regis babilonie.regis chaldeorũ.ꝙ domũ iſtaꝫ demolientes incenderunt.ꝙ pplm captiuuꝫ duxerunt in babiloniã. In pmo anno regnante Cyro rege babilonie:ſcripſit Cyr⁹ rex domũ hãc edificare.ꝙ illa ſacra vaſa aurea ꝙ argentea q̃ extulerat nabuchodonoſor de domo q̃ eſt in hieruſalez ꝙ cõſecrauerat ea in ſuo tẽplo:rurſus ptulit ea Cyr⁹ rex de templo qđ erat in babilonia.ꝙ ꝫdita ſũt zorobabel et ſalmanaſaro ſubregulo.Et preceptũ eſt eis vt offerrẽt hec vaſa.ꝙ reponerent in templo qđ erat ĩ hieruſalez.ꝙ ipſum templum dei edificare

in loco suo. Tunc salmanasar⁹ subiecit fũ
damenta domus domini. que est in hieru-
salem. et exinde vsqꝫ nunc edificatur: ⁊ nõ
accepit ꝯsumationem. Nunc ergo si iudi-
catur a te O rex: perquirat̃ in regalibꝰ. bi
bliothecis Cyri regis q̃ sũt in babilonia. ⁊
si inuentũ fuerit ꝯsilio Cyri regis ceptaꝫ
esse structurã domus domini que est ĩ hie-
rusalem. ⁊ iudicat̃ a domino rege nostro:
scribat de his nobis. Tunc rex darius pre-
cepit inquiri ĩ bibliothecis. ⁊ ĩuẽtus ẽ in
egbathanis oꝑpido quod est in media regi
one locus vnus in quo scripta erant ista.
Anno p̃mo regnante Cyro rex Cyr⁹ pre
cepit domum domini que est in hierusaleꝫ
edificare: vbi incendebãt igni assiduo. cu
ius altitudo sit cubitorum decem et latitu
do cubitorum sexaginta quadratum lapi-
dibus politis tribus. et meniano ligno e-
iusdem regionis. et meniano vno nouo: ⁊
impendia dari de domo Cyri regis: et sa-
cra vasa domus domini taꝫ aurea q̃ argẽ-
tea que extulit Nabuchodonosor in domũ
dñi que est in hierusalem vbi erant posita
vt ponantur illic. Et precepit curaꝫ agere
sysennem subregulum syrie et phenicis: ⁊
zatrabuzannam et sodales eius: et q̃ ordi
nati erãt in siria ⁊ phenice presides. vt ab-
stinerent se ab eodem loco. Et ego quoqꝫ
precepi in totũ edificare: et prospexi vt ad
iuuent eos q̃ sunt ex captiuitate iudeoruꝫ
donec cousumetur templum edis dñi: et a
vexatione tributorum syrie cheles et phe-
nice. diligenter quantitatem dari his ho-
minibus ad sarrificium domini. zorobabel
p̃fecto ad thauros et arietes et agnos: si-
militer autem et frumentum et sal et vi-
num et oleum instanter per singulos an-
nos: prout sacerdotes qui sunt in hierusa
lem dictauerunt consumi quotidie sine vl
la dilatione: vt offerantur libatõnes sum-
mo deo: pro rege et pueris ei⁹. et orẽt pro
ipsorum vita. Et denuncietur: vt quicun-
qꝫ transgressi fuerint aliq̃d ex his que scri-
pta sunt: aut spreuerĩt: accipiatur lignuꝫ
de suis proprijs. et suspendantur: et bona
ipsorum regi ascribantur. Propterea et
dominus: cuius nomen inuocatum est ibi
exterminet omnem regem et gentem. qui
manum suam extenderit prohibere: aut
male tractare domum domini illam: q̃ est

p rege et pueris suis

in hierusalem. Ego darius rex decreui q̃-
diligentissime ꝑm hec fieri.

Capitulum .VII.

Vnc sysennes subregu
lus celeusyrie ⁊ phenicis ⁊ sat̃bu-
zãnes ⁊ sodales: obsecuti his q̃ a
dario rege erant decreta: instabant sacro
sanctis operibus diligentissime cooperã-
tes cum senioribus iudeorum principibus
syrie: et prosperata sunt sacrosancta ope-
ra: prophetantibus aggeo ⁊ zacharia pro
phetis. Et consumauerunt omnia per pre
ceptuꝫ domini dei israel: et ex consilio Cy-
ri et Darij et artarxersis regis persarum.
Et consumata est domus nostra vsqꝫ ad t̃-
ciam et vicesimam diem mensis adar. sex-
to anno darij regis. Et fecerunt filij israel
et sacerdotes ⁊ leuite et ceteri qui erant ex
captiuitate qui appositi sũt ꝑm ea que scri
pta sunt in libro Moysi. Et obtulerunt in
dedicatõnem templi domini thauros cen-
tum. arietes ducentos: agnos trecentos. ⁊
hedos pro peccatis vniuersi israhel duode
cim scd̃m numerum tribuum israhel. Et
steterũt sacerdotes et leuite amicti stolis
per tribus super opera domini dei israel:
secundũ librum Moysi et ostiarij per sin-
gulas ianuas. Et egerunt filij israhel cum
his: qui erant ex captiuitate illud phase:
quartadecima luna mensis primi: quando
sanctificati sũt sacerdotes et leuite. Et om
nes filij captiuitatis non sunt simul sancti
ficati. quia leuite omnes simul sanctifica
ti sunt. Et immolauerunt phase vniuersi
filij captiuitatis: et fratribus suis sacer-
dotibus et sibimetip̃is. Et manducauerũt
filij israel qui erant ex captiuitate omnes
qui remanserant ab omnibus execratõni-
bus gentium terre: querentes dominum:
et celebrauerunt diem festum azimorum
septem diebus epulantes in conspectu do
mini. quoniam conuertit consilium regis
assiriorum in eos: confortare manus eo-
rum ad opera domĩ dei israel. Et post hũc
regnante artarxerse persarum rege: acces
sit esdras filius azarie. filij helchie. filij sa-
lome. filij sadoch. filij achitob. filij ameri.
filij azahei. filij bocci. filij abisae. filij phi-
nees. filij eleazari. filij aaron primi sacer-
dotis: hic esdras ascendit de babilonia: cũ
esset scriba ⁊ ingeniosus in lege moysi que

data est a domino israel: docere et facere.
Et dedit ei rex glorias: q̄ inuenisset grati
am in omni dignitate et desiderio: in con-
spectu eius. Et ascenderunt. simul cū ipso
ex filijs israbel: et sacerdotibus et leuitis.
et sacris cantoribus templi: et hostiarijs.
et seruis templi in hierusalem. Anno se-
ptio regnante artarxerse in quinto mēse.
hic annus septimus est regni: exeuntes de
babilonia: nouilunio quinti mensis vene
runt hierosolimam: iuxta preceptum illi
us: scōm prosperitatem itineris a domi-
no ipsorum datam eis. In his enim esdras
magnam disciplinam obtinebat: ne pre-
termitteret quicq̄ eorum que essent ex le-
ge domini et preceptis: et docendo vniuer-
sum israbel omnem iusticiam et iudicium
Accedentes autem qui scribebant scripta
Artarxersis regis. tradiderunt scriptum
quod obuenerat ab artarxerse rege. ad es-
dram sacerdotem et lectorem legis domini
cuius exemplum subiectum est.

Capitulum .VIII.

Ex artarxerses. esdre sa
cerdoti et lectori legis domini sa-
lutem. Humanior ego indicans ī
bñficijs: precepi eis qui descēderant ex gē-
te iudeorum sua sponte. et ex sacerdotibus
et leuitis qui sunt in regno meo: comitari
tecum in hierusalem. Si qui ergo cupiūt
ire tecum conueniant et proficiscantur si-
cut placuit mihi. et septem amicis meis
consiliarijs: vt visitent ea que aguntur se-
cundum iudeam et hierusalem obseruan-
ter sicut habes in lege domini: et ferāt mu
nera domino israbel: que voui ego q̄ ami-
ci hierusalem: et omne aurum et argentū
quod inuentum fuerit in regione babilo-
nie: domino in hierusalem cum illo quod
est donatum pro ipsa gente in templum do
mini eorum quod est in hierusalem: vt col
ligatur hoc aurum et argentum ad thau-
ros et arietes. q̄ agnos et hedos. q̄ que his
sunt congruentia: vt offerant hostias do-
mino super altare domini ipsorum quod
est in hierusalem. Et omnia quecunq̄ vo
lueris cum fratribus tuis facere: auro et
argento perfice pro voluntate tua scōm
preceptum domini dei tui: et sacrosancta
vasa: que data sunt tibi ad opera domus
domini dei tui que est in hierusalem: et ce-
tera quecunq̄ tibi subuenerint ad opera
templi dei tui dabis de regali gazophila-
tio: cum volueris cum fratribus tuis fa-
cere auro et argento perfice scōm volūta
tem domini. Et ego quidem rex artarxer-
ses precepi custodibus thesaurorum syrie
et phenicis: vt quecunq̄ scripserit Esdras
sacerdos: et lector legis domini diligenter
detur ei vsq̄ ad argenti talenta centum si
militer et auri: et vsq̄ ad frumenti modi-
os centum. et vini amphoras centum. q̄ a-
lia quecunq̄ habundant sine taxatione.
Omnia scōm legem dei fiant deo altissimo
ne forte exurgat ira in regno regis: et filij
et filiorum eius. Vobis autem dicitur: vt
omnibus sacerdotibus et leuitis et sacris
cantoribus et seruis templi et scribis tem
pli huius nullum tributum neq̄ vlla alia
indictio irrogetur: nec habeat quisq̄ po-
testatem obijcere eis quicq̄. Tu autem es-
dras scōm sapientiam dei constitue iudi-
ces et arbitros in tota syria et phenice: q̄
omnes qui legem dei tui non nouerūt do-
ce: vt quotquot transgressi fuerint legem
diligenter plectantur: siue morte. siue cru
ciatu: siue etiam pecunie mulctatione: vel
abductione. Et dixit esdras scriba. Bene-
dictus dominus deus patrum nostrorum
qui dedit hanc voluntatem ī cor regis cla
rificare domum suam que est in hierusalē
et me honorificauit in conspectu regis: et
consiliariorum q̄ amicorum eius. q̄ pur-pu
ratorū eius: et ego constans animo factus
sum scōm oppitulationem domini dei mei.
Et congregaui ex israbel viros: vt simul
ascenderent mecum. Et hi sunt prepositi
fm suas patrias et principatus portiona
les eorum qui mecum ascenderunt ō babi
lonia in regno artarxersis. Ex filijs pha-
res. gersonī. Ex filijs fiemaruth: amenī.
Filiorū dauid: atcus filiī secelie. Ex filijs
phares: zacharias. q̄ cū eo reuersi sunt vi
ri centūquinq̄ginta. Ex filijs ductoris mo
abilonis zaraei: q̄ cū ipso viri ducentiquī-
q̄ginta. Ex filijs zacues iechonias zechee-
li. q̄ cū ipso viri ducentiquinquaginta. Ex
filijs sala maasias gotholie: q̄ cū ipso viri
septuaginta. Ex filijs saphacie: zarias mi
chaeli q̄ cū ipo vizi octogīta. Ex filijs ioab
dias iezeli q̄ cū ipo viri ducētiduodecī. Ex

filij banie salimoth filius iosaphie: et cuz ipso viri centumseptuaginta. Ex filijs beer. zacharias bebei: et cum ipso viri ducenti octo. Ex filijs azazio channes Achatie: et cum ipso viri centumdecem. Ex filijs adonicham ipis postremis: et hec sunt nomina eorum eliaphalam filius gebel et semeias. et cum ipso viri septuaginta. Et congregaui eos ad fluuium: qui dicitur thŷa et methati: illic fuimus triduo. ⁊ recognoui eos. Et ex filijs sacerdotum ⁊ leuitaruz non inueni illic. Et misi ad eleazarum: et eccelom et masman. et malobon. et enaathan. et sameia. et ioribuz nathā. enuagā zachariam. et mosollamum. ipsos ductores et peritos. Et dixi eis: vt venirent ad luddeum qui erat apud locum gazophilacij. Et mandaui eis: vt dicerent luddeo. et fratribus eius et illis qui erant ī gazophilacio: vt mitterent nobis eos qui sacerdotio fungerenť in domo domini dei nostri. Et adduxerunt nobis secundum manum validam domini dei nostri viros peritos. Ex filijs mooli. filij leui. filij israel. sebebiam. et filios et fratres: qui erant decem et octo. asbiam et ammin. ex filijs filioꝝ channei: et filij eorum viri viginti. Et ex his qui in templo seruiebant: quos dedit Dauid: et ipsi principes ad operationem leuitis templo seruientium: ducentiuiginti Omnia nomina significata sunt ī scripturis. Et voui illic ieiunium iuuenibus in conspectu domini: vt quererent ab eo bonum iter nobis ⁊ qui nobiscū erant ex filijs et pecoribus propter insidias. Erubui enim petere a rege pedites ⁊ equites in comitatu tutele gratia: contra aduersarios nostros. Dixi mus em̄ regi: quoniā virtus domī erit cū eis qui inquirunt eum ī omni affectu. Et iterū deprecati sumus dominum deū nostrum ſm hec: quem ⁊ propicium habuimus: ⁊ compotes facti sumus deo nostro. Et separaui ex plebis prepositis et sacerdotibus templi viros duodeciz ⁊ sedebian. et asannan: et cum eis ex fratribus eoruz viros decem. Et appendi eis aurum ⁊ argentū. et vasa sacerdotalia dom' dei nostri: que donauerat rex. et consiliarij eius: et principes et omnis israbel. Et cum appendissem: trabidi argenti talenta centumquinquaginta. et vasa argētea talentoꝝ centum. et auri talenta centum. ⁊ vasoꝝ aureoꝝ septies viginti: et vasa erea de bono eramento splendentia duo decim: auri speciē redditia. Et dixi eis. Et vos sācti estis domīo et vasa sunt sancta: ⁊ aurum et argentum votuz est dño deo patrum nostroꝝ. Vigilate ⁊ custodite donec tradatis ex plebis prepositis. et sacerdotibus et leuitis. ⁊ p̄ncipibus ciuitatum israel in ierl'm. in pastophorio domus dei nostri. Et hi q̄ susceperūt sacerdotes et leuite auꝝ et argentuz et vasa que erāt in hierusalē itulerūt in templuz domī. Et promouimus a fluuio thia die duodecima mēsis primi. vsqzquo introiuimus in hierusalez Et cum factus fuisset tertius dies: q̄rta aī die ponderatum aurum et argentū traditum est in domo dñi dei nostri: marimoth filio iori sacerdoti. Et cum ipso erat Eleazar filius phinees. ⁊ erant cuz ipsis iosabdus filius iheſu. et medias. et banni. filius leuite: ad numerum et ad pondus vniuersa. Et scriptum est pondus ipsoꝝ eadez hora. Qui autē venerūt ex captiuitate obtulerūt sacrificium dño israel thauros duodecī p omni israel. arietes octogintaex. agnos septuagītaduos. hircos p pcto duodecim. ⁊ pro salute vaccas duodecim: omnia in sacrificiū domī. Et elegerunt precepta regis regalibus dispensatoribo: ⁊ subregulis celeusirie ⁊ phenicis. ⁊ honorificauerūt gentē ⁊ templum domini. Et consumatis his accesserunt ad me prepositi: dicentes. Non segregauerunt genus israel ⁊ principes et sacerdotes et leuite: et alieni gene gentes et nationes terre immundicias suas: et a chananeis et etheis: et pherezeis. et hiebuseis: et moabitis. atq; egiptiis: et ydumeis. Coniuncti enim sunt filiabus eoruz ⁊ ipsi ⁊ filij eoruz. ⁊ cōmixtuz est semen sanctum alienigenis gentibo terre: ⁊ participes erāt prepositi ⁊ magistratus iniquitatis huiusmodi ab initio ipsi' regni. Et mox vt audiui ista conscidi vestimēta ⁊ sacram tunicam ⁊ lacerans capillos capitis. et barbam: sedi dolens et mestus. Et conuenerūt quotquot tunc mouebanť in verbo domini dei israel ad me lugentem super iniquitatez istam: ⁊ sedebā tristis vsz ad vesptinū sacrificium. Et surgēs a ieiunio cōscissa habens vestimēta. ⁊

ſacram tunicam: ingeniculans et extẽ-
dens manus ad dominum: dicebam. Do-
mine confuſus ſum. et reueritus ſum an-
te faciẽ tuam. ꝓccata enim noſtra mlti-
plicata ſunt ſuper capita noſtra: ⁊ iniqui
tates noſtre exaltate ſunt uſq; ad celum:
quoniam a temporibus patrum noſtrorũ
ſumus in magno peccato uſq; ad diẽ hũc.
Et propter peccata noſtra et patrum no-
ſtrorum: ſumus traditi cum fratribus no
ſtris: et cum ſacerdotibus noſtris. et regi-
bus terre in gladium et captiuitatem: et
deprecationez cum confuſione. uſq; in ho
diernum diem. Et nunc quantuz eſt q̃ cõ
tigit nobis miſericordia abs te domine de
us: et derelinque nobis radicem. ⁊ nomen
in locum ſanctificationis tue: detegere lu
minare noſtrũ in domo domini dei noſtri:
dare nobis cibum in omni tempore ſeruí-
tutis noſtre. Et cum ſeruiremus non fui-
mus derelicti a domino deo noſtro: ſed cõ-
ſtituit nos in gratia: ponens nobis reges
perſarum dare cibum. et clarificare tem-
plum domini dei noſtri: et edificare deſer-
ta ſyon. dare nobis ſtabilitatem in iudea.
et hieruſalem. Et nunc quid dicimus do-
mine habentes hec? Tranſgreſſi enim ſu-
mus precepta tua: que dediſti in manꝰ pu
erorum tuorum prophetarũ: dicens. Quo
niam terra in quaz introiſtis poſſidere he
reditatem eius. terra polluta eſt coinqui-
natõnibus alienigenarum terre. et immũ-
ditie illorum repleuerũt eam tota immũ-
dicia ſua. Et nunc filias veſtras non con
iungetis filijs eorum. et filias earum non
accipietis filijs veſtris: et non inquiretis
pacem habere cum illis omni tempore: ut
inualeſcentes manducetis optima terre:
et hereditatẽ diſtribuatis filijs veſtris uſ-
q; in euum. Et que contingunt nobis om-
nia fiunt propter opera noſtra maligna:
et magna peccata noſtra. Et dediſti nobis
talem radicem: et rurſum reuerſi ſumus
tranſgredi legittima tua: uti commiſcere-
mur immundicie alienigenarum gentiuz
terre huius. Nonne iraſceris nobis perde
re nos. quoaduſq; non relinquatur radix
et nomen noſtrum. Domine deus iſrahel
verax es. Derelicta eſt enim radix uſq; in
hodiernum diem. Ecce nunc ſumus in cõ
ſpectu tuo in iniquitatibus noſtris. Non ẽ
enim adhuc ſtare ante te in his. Et cuz a-
dorando confiteretur Eſdras flens humi
proſtratus ante templum. congregati ſũt
ante eum ex hieruſalem turba magna val
de viri et mulieres. ⁊ iuuenes ⁊ iuuencle.
Fletus eniz erat magnus in ipſa multitu
dine. Et cuz clamaſſet iechonias iehelí ex
filijs iſrahel. dixit eſdre. Nos in dominum
peccauimus: q̃ collocauimus nobis ĩ ma
trimonium mulieres alienigenas ex gen-
tibus terre. Et nunc es ſuper omnem iſra
hel. Jn his ergo ſit iuſiurandum a domĩo
expellere omnes uxores noſtras que ex a-
lienigenis ſunt cum filijs earuz. Sicut ti-
bi decretum eſt a maioribus ſcõm legẽ do
mini exurgens explica. ad te enim ſpectat
negocium. et nos tecum ſumus. Viriliter
fac. Et exurgens eſdras adiurauit princi-
pes ſacerdotum. et leuitas ⁊ omnem iſrael
facere ſm hec: et iurauerunt.

Capitulum .IX.

Exurgens Eſdras an
te atrium templi abiit in paſto-
forium ionathe filij naſabi. et ho-
ſpitatus illic nõ guſtauit panẽ nec aquã
bibit ſuper iniquitatem multitudinis. Et
facta eſt predicatio ĩ omni iudea ⁊ ĩ hieru
ſalem omnibus qui erant ex captiuitate ĩ
hieruſalez congregati: ut quicunq; nõ oc-
curreret biduo vel triduo diei ſcõm iudici
um aſſidentium ſeniorum. tollerentur fa-
cultates ſue. et ipſe alienus iudicaretur a
multitudine ciuitatis. Et congregati ſũt
omnes qui erant ex tribu iuda ⁊ beniamĩ ĩ
trib̃ diebꝫ in hieruſalẽ. Hic menſis eſt no
nus. dies menſis viceſimus. Et ſedit omis
multitudo ĩ area tẽpli trementes propter
hiemẽ preſentez. Et exurgens eſdras dixit
illis. Vos inique feciſtis collocãdo vobis
ĩ matrimoniũ uxores alienigenas. ut ad-
deretis ad pcta iſrael. Et nunc date cõfeſ-
ſionẽ ⁊ magnificentiã dño deo patruz no-
ſtroꝝ: ⁊ perficite volũtatẽ ipſiꝰ. ⁊ diſcedi-
te a gentib̃ terre et ab uxoribꝫ alienigeis
Et clamauit oĩs multitudo: ⁊ dixerũt vo-
ce magna. Sicut dixiſti: faciemꝰ. Sz qm̃
multitudo magna eſt. ⁊ tempus hyberni.
et non poſſumus inſubſidiati ſtare. ⁊ hoc
opꝰ non ẽ nobis vniꝰ diei: neq; biduí. mul-
tuz eñ in his peccauimus: ſtent prepoſiti
multitudinis. ⁊ oẽs q̃ nobiſcũ inhabitant

et quotquot habēt vxores apud se alieni-
genas: et assistāt accepto tempore ex om-
in loco presbiteri et iudices: vsqꝫquo sol-
uant iram domini negocij huius. Jona-
thas autē filius ezeli. ⁊ ozias techaz susce
perunt scd̄m hec: et bozoramus: et leuis:
et sabatheus: simul cooperati sunt cum il
lis. Et steterunt secundū hec nomina om-
nia vniuersi: qui erant ex captiuitate. Et
elegit sibi viros esdras sacerdos principes
magnos de patribus eorum secundum no
mina. et consederunt nouilunio mensis de
cimi examinare negocium istud. Et deter
minatum est de viris: qui habebant vxo-
res alienigenas: vsqꝫ ad neomenia primi
mensis: et inuenti sunt ex sacerdotibꝫ per-
mixti qui habebant alienigenas vxores.
Ex filijs ihesu filij iosedech et fratribꝫ eius
maseas et elieserus. et ioribus: ⁊ ioadeus.
⁊ iniecerunt manus vt expellerent vxores
suas ad litandum in exorationem arietez
pro ignorantia sua. Et ex filijs semmeri:
maseas et esses ⁊ ieelech azarias. Et ex fi-
lijs phozore: liomasias. hismaems. et Na-
thanae. iussio iedd⁹ et talsas. Et ex leuitis
iozabd⁹ ⁊ semeis ⁊ colnis ⁊ calithas et fa-
cteas et coluas et elionas. Et ex sacris cā
toribus: eliasub. zaccarus. Et ex ostiarijs
sallumus ⁊ tolbanes. Et ex israhel: ex fili-
is foro osi. ⁊ remias ⁊ geddias ⁊ melchias
⁊ michelus et eleazarus. ⁊ iēmebias ⁊ ban
nas. Et ex filijs iolamaz. chamas ⁊ zacha
rias ierselis. ⁊ iobdius. et hierimoth. ⁊ he-
lias. Et ex filijs zathoim: eliadas ⁊ eliasu-
mus et ochias et larimoth et zabdis ⁊ the
bedias. Et ex filijs bebe. iohannes. ⁊ ama-
nias ⁊ zabdias et emetis. Et ex filijs ban-
ni: olamus et malluchus et ieddeus: et ia-
sub. et asabus. et ierimoth: Et ex filijs ad-
din: naathus et moosias et caleurus ⁊ ra
anas. baseas. mathathias ⁊ beseel ⁊ bōn⁹
et manasses. Et ex filijs nuae: noneas: et
apheas. et melchias. et sameas. et sÿmon.
beniamin. et malchus et marras. Et ex fi-
lijs asam. carianeus. mathathias. ⁊ bān⁹.
et eliphalach. et manasses. et semei. Et ex
filijs banni: hieremias. et moodias. et ab-
ramus et iohel. ⁊ baneas ⁊ pelias ⁊ ionas
et marimoth. et eliasib. et mathaneus. et
eliasis. et orisas. et dielus. et semedius. et
sambris. iosephus. Et ex filijs nobei: ÿde-
lus. et mathathias. et sabadus. et zecheda
sedmi et iessei. baneas. Omnes isti coniun
xerunt sibi vxores alienigenas. ⁊ dimise-
runt eas cum filijs. Et inhabitauerunt sa
cerdotes et leuite. ⁊ q̄ erant ex israel in hie
rusalē ⁊ in tota vna regiōe: nouilunio mē
sis septimi. Et erant filij israel in cōmora-
tionibus suis. Et congregata est oīs mul-
titudo simul ī aream que est ab oriēte por
te sacre. Et dixerunt esdre pontifici: et ele
ctori: vt afferret legem moÿsi: que tradita
est a domino deo isrl̄. Et attulit esdras pō
tifex legem omni multitudini eorum a vi
ro vsqꝫ ad mulierem ⁊ omnibus sacerdoti-
bus: audire legez nouilunio mensis septi
mi. Et legebat in area que est ante sacram
portam templi. a prima luce vsqꝫ ad vespe
ram corā viris ⁊ mulieribꝫ. Et dederūt oēs
sensū ad legē. Et stetit esdras sacerdos ⁊ le
ctor legis super ligneū tribunal: qd̄ fabri-
catū erat. Et statuerūt ad eū matathias
⁊ samus. ananias. azarias. vrias. ezechias
⁊ balsamus ad dexterā: ⁊ ad sinistrā phal-
de⁹ misael. malachias. abustas. sabus. na-
badias. et zacharias. Et assūpsit esdras li-
brum corā omni multitudīe. presidebat e-
nim in gloria in ꝯspectu omniū. Et cū ab
soluissꝫ legē omnes recti steterūt. et bene-
dixit esdras dn̄m deuz altissimū: deū saba
oth omnipotentez. Et respondit om̄is po
polus amen. Et eleuatis sursum manibꝫ:
procidentes in terram adorauerunt domi-
num. ihesus. et banaeus. ⁊ sarabias. et ia-
dinus. et accubus. ⁊ sabatheus. ⁊ calithes
et azarias et ioradus. et ananias: et filias
leuite: qui docebant legem domini. ⁊ ī mul
titudine legebant legem domī: et prefere-
bant singuli eos qui intelligebant lectōez
Et dixit adtharates esdre pōtifici ⁊ lecto
ri: ⁊ leuitis qui docebant multitudinez di
cens. Dies hic sanctus est domino. Et om
nes flebant cū audissent legē. Digressi er-
go manducate pinguissima queqꝫ ⁊ bibite
dulcissima queqꝫ: et mittite munera his q̄
non habent. Sanctus em̄ est hic dies dn̄i
⁊ nolite mesti esse. Domī⁹ em̄ clarificabit
vos. Et leuite denunciabāt ī publico om̄i
bus: dicentes. Dies hic sanct⁹ ē. Nolite me
sti esse. Et abierūt oēs māducare ⁊ bibere
⁊ epulari: ⁊ dare munera his q̄ nō hēbant
vt epulent̄. Magnifice eī sūt exaltati vbis

quibus edocti sunt. Et congregati sũt uniuersi in hierusalem celebrare leticiã scõm testamentum domini dei israhel. Explicit liber Esdre tercius.

Incipit Esdre quartus. Ca. I.

Liber Esdre prophete secundus filij sarei. filij azarei. filij elchie. filij sadame. filij Sadoch. filij Achitob. filij achie. filij phinees. filij heli. filij amerie. filij asiei. filij mazimoth. filij azna. filij ozie. filij bozith. filij abissei. filij phinees. filij eleazar. filij aarõ ex tribu leui: q̃ fuit captiuus in regione medorũ ĩ regno artarxersis regis persarũ. Et factum est verbuz domini ad me: dicens. Vade ꝛ nuncia populo meo facinora ipsorum: et filijs eorũ iniquitates quas in me admiserunt: vt nũcient filijs filiorum quia peccata parentũ ipsorum in illis creuerunt. Obliti em̃ mei sacrificauerunt dijs alienis. Nonne ego eduxi eos de terra egipti: de domo seruitutis? Ipsi autem irritauerunt me: et consilia mea spreuerunt. Tu autem excute comã capitis tui: et proijce omnia mala super illos: quoniã non obedierũt legi mee Populus autem est indisciplinatus. Vsq̃ quo eos sustinebo: quibo tanta beneficia contuli? Reges multos propter eos subuerti. Pharaonem cum pueris suis ꝛ omnem exercitum eius percussi. Omnes gentes a facie eorum perdidi: et in oriente puintiarum duarum populos Tyri et sidonis dissipaui: et omnes aduersarios eorũ interfeci. Tu vero loquere ad eos: dicens Hec dicit dominus. Nempe ergo vos per mare transmeaui: et plateas vobis initio munitas exhibui. Ducẽ vobis dedi moysẽ et aaron sacerdotem. lucem vobis per columnam ignis prestiti. et magna mirabilia feci in vobis. Vos autẽ mei obliti estis dicit dominus. Hec dicit dominus omnipotens. Cotumix vobis in signo fuit. Castra vobis ad tutelam dedi. ꝛ illic murmurastis: et non triumphastis in nomĩe meo de perditione inimicorum vestrorum: sed adhuc nuncusq̃ murmuraſtis. Vbi sũt beneficia que prestiti vobis? Nonne in deserto cum esuiretis proclamastis ad me: dicentes. vt quid nos in desertum istud adduxisti interficere nos? Melius nobis fuerat seruire egiptijs: q̃ mori in deserto hoc Ego dolui gemitus vestros: et dedi vobis manna in escam. Panem angelorum maducastis. Nonne cum sitiretis petram excidi. et fluxerunt aque in saturitatẽ? Propter estus folijs arborum vos texi. Diuisi vobis terras pingues chananeos ꝛ pherescos ꝛ philistinos a facie vestra proieci Quid faciam vobis adhuc dicit dominus Hec dicit dominus omnipotens. In deserto cum essetis in flumine amorreo sitientes et blasphemantes nomen meum: non ignem vobis pro blasphemijs dedi: ꝛ mittens lignum in aquam dulce feci flumen Quid tibi faciam iacob? Noluisti obedire iuda. Trãsferam me ad alias gentes: ꝛ dabo eis nomen meum: vt custodiant legitima mea. Quoniaz me dereliquistis. ꝛ ego vos derelinquam. Petentibus vobis a me misericordiam non miserebor: quando invocabitis me ego non exaudiaz vos. Maculastis enim manus vestras sanguine: ꝛ pedes vestri impigri sunt ad cõmittenda homicidia. Nõ quasi me dereliquistis: sed vosipos dicit dominus. Hec dicit domin? omnipotens. Nonne ego vos rogaui vt pater filios. ꝛ vt mater filias: et vt nutrix puulos suos. vt essetis mihi in populum: ꝛ ego vobis in deum. et vos mihi in filios. ꝛ ege vobis in patrem. Ita vos collegi: vt gallina pullos suos sub alas suas. Modo autem quid faciam vobis? Proijciam vos a facie mea. Oblationem cum mihi attuleritis auertam faciem meaz a vobis. Dies enim festos vestros et neomenia et circũcisiones repudiaui. Ego misi pueros meos prophetas ad vos: quos acceptos interfecistis: et laniastis corpora eorz: quorum sanguinez exquiram dicit dominus. Hec dicit dominus omnipotens. Domus vestra deserta est. Proijciaz vos sicut ventus stipulam: et filij procreationem non facient: quoniam mandatum meuz neglexerunt: et quod malum est coram me fecerunt. Tradam domus vestras populo venienti qui me non audientes credunt: quibus signa non ostendi facient que precepi

Prophetas non viderunt.et memorabũtur iniquitatum eorum.Testor populi venientis gratiam: cuius paruuli exultant cum letitia me non videntes oculis carnalibꝰ:sed spiritu credentes que dixi.Et nũc frater aspice que gloria:et vide populum venientem ab oriente:quibus dabo ducatum:abraham.ysaac et iacob et osee et amos et michee et ioel et abdie et ione: et naum habacuc.sophonie.aggei.zacharie et malachim:qui et angelus domini vocatus est. Capi.II.

Hec dicit dominꝰ.Ego eduxi populum istum de seruitute: quibus mandata dedi per pueros meos prophetas:quos audire noluerunt:sed irrita fecerunt mea cõsilia.mater que eos generauit:dicit illis. Ite filij. quia ego vidua sum:et derelicta.Educaui vos cum letitia:et amisi vos cuꝫ luctu et tristitia.Quoniam peccastis coram domino deo vestro:et quod malum est corã eo fecistis.modo autez quid faciaꝫ vobis: Ego vidua sum et derelicta. Ite filij:et petite a domino misericordiam. Ego autem te pater testem inuoco super matrem filiorum:qui noluerunt testamentum meum seruare:vt des eis confusionem et matrez eorum in direptionem:ne generatio eorũ fiat.Dispergantur in gentes nomina eorum.Deleantur a terra:quoniam spreuerunt sacramentum meum. Ue tibi assur: qui abscondis iniquos penes te. Oẽs mala memorare quid fecerim zodome et gomorre:quorum terra iacet ĩ piceis glebis et aggeribus cinerum. Sic dabo eos.qui me non audierunt: dicit dominus omnipotens.Hec dicit dominus ad esdraz.Nũcia populo meo:quoniaz dabo eis regnũ hierusalem:quod daturus eram israel.Et sumam mihi gloriam illorum: et dabo eis tabernacula eterna.que preparaueram illis.Lignum vite erit illis in odore vngenti:et non laborabunt neqꝫ fatigabuntur. Ite:et accipietis.Rogate vobis dies paucos:vt immorentur. Jam paratum est vobis regnum.Vigilate.Testare celum et terram.Contriui enim malum:et creaui bonum:quia viuo ego dicit dominus.mater amplectere filios tuos:educ illos cuꝫ letitia.Sicut columba confirma pedes eorũ quoniam te elegi dicit dominus. Et resuscitabo mortuos de locis suis:et de monumentis educam illos: quoniam cognoui nomen meum in israhel.Noli timere mater filiorum:quoniam te elegi dicit dominus.mittam tibi adiutoriuꝫ pueros meos Jsaiam et Hieremiam: ad quorum consilium sanctificaui et paraui tibi arbores duodecim:grauatas variis fructibꝰ.et totidem fontes fluentes lac et mel. et mõtes immensos septem habentes rosam et lilium:ĩ quibus gaudio implebo filios tuos viduaz iustifica:pupillo iudica: egẽti da. orphanum tuere:nudum vesti: infractum et debilem cura:claudum irridere noli. tutare mancum:et cecuz ad visionẽ claritatis mee admitte.Senẽ et iuuenem inẽ muros tuos serua:mortuos vbi inueneris signans nomẽda sepulcro.et dabo tibi pmaz cessionẽ ĩ resurrectõe mea.Pausa et qẽsce pl's meus:quia veniet reqes tua.Nutrix bona nutri filios tuos:confirma pedes eoꝝ Seruos quos tibi dedi:nemo ex eis interi et.Ego enim eos requiram de numero tuo Noli fatigari.Cuꝫ enĩ venerit dies pssure et angustie alij plorabũt et tristes erunt.tu aũt hilaris et copiosa eris.zelabũt gentes et nil aduersus te poterũt:dicit dominus manꝰmee tegent te:ne filij tui gehennam videant. Jocũdare mater cum filijs tuis: qꝛ ego te eripiam:dicit dominꝰ. Filios tuos dormientes memoraẽ. quoniã ego eos educam de lateribꝰ terre: et misericordiaz cum illis faciã:qm̃ misericors sũ:dicit dominꝰ omnipotens.Amplectere natos tuos vsqꝫdũ venio et prestem illis misericordiã:qm̃ exuberãt fõtes mei:et gratia mea nõ deficiet.Ego Esdras preceptũ accepi a domino in monte oreb:vt irem ad israhel Ad quos cũ venirẽ reprobauerunt me:et respuerũt mandatũ dñi. Ideoqꝫ vobis dico gẽtes:q̃ auditis et ĩtelligitis.Expectate pastorẽ vestrũ:requiẽ eternitatis dabit vobis:quoniã in proximo est ille qui in fine seculi aduenier.Parati estote ad pmia regni. quia lux perpetua lucebit vobis. per eternitatẽ temporis.Fugite vmbrã seculi huiꝰ. Accipite iocũditatẽ glorie vre. Ego testor palã saluatorem meũ.cõmendatum

bonum accipite et iocundamini: gratias agentes ei qui vos ad celestia regna vocauit. Surgite et state.et videte numerum signatorum in conuiuio domini. Qui se de umbra seculi transtulerunt:splendidas tunicas a domino acceperunt. Recipe syon numerum tuum. et conclude candidatos tuos qui legem domini compleuerunt. Filiorum tuorum quos optabas plenus est numerus. Roga imperium domini:vt sanctificetur populus tuus qui vocatus ē ab initio. Ego esdras vidi in monte syon turbam magnam:quam numerare nō potui et omnes canticis collaudabant dominū. Et in medio eorū erat iuuenis statura celsus.eminentior omnibus illis.et singulis capitibus eorum imponebat coronas: et magis exaltabatur. Ego autem miraculo tenebar. Tunc interrogaui angelum q dixi. Qui sunt hi domine: Qui respondēs dixit mihi. Hi sunt qui mortalem tunicā deposuerunt:et immortalem sumpserunt:et confessi sunt nomen dei. Modo coronātur et accipiunt palmas. Et dixi angelo. Ille iuuenis quis est qui eis coronas imponit et palmas in manus tradit: Et respondēs dixit mihi. Ipse est filius dei quez in seculo confessi sunt. Ego autem magnificare eos cepi:qui fortiter pro nomine domini steterunt. Tunc dixit mihi angelus. Vade ānūcia populo meo:qualia et quanta mirabilia domini dei vidisti.

Capitulum .III.

Anno tricesimo ruine

ciuitatis eram in babilone:et cōturbatus sū super cubiculo meo recumbens. Et cogitationes mee ascendebant super cor meum:quoniam vidi desertionem syon:et abundantiam eorum qui habitabāt in babilone. Et vētilatus ē spiritus meus valde. Et cepi loqui ad altissimum verba timorata:et dixi. O dominator domine.tu dixisti ab initio quādo plātasti terram et hoc solus:et imperasti populo et dedisti adam corpus mortuum: sed et ipsum figmentum manuum tuarum erat:q insufflasti in eum spiritum vite. q factus est viuens corā te:q induxisti eum in paradiso quē plantauerat dextera tua añq terra aduentaret. Et huic mādasti dilige viam tuā.et preteriuit eaz:et statim instituisti in eum mortez et in natōnibus eius:et nate sunt gentes q tribus q populi q cognatōnes quaruz non est numerus q ambulauit vnaqueq gens in voluntate sua.et mira agebāt coram te.et spernebāt precepta tua. Iterum autem in tempore induxisti diluuium super inhabitantes seculum:q perdidisti eos.q factuz est ī vnoquoq eorū sicut ade mori.sic his diluuiuz Dereliquisti autez vnū ex his noe cuz domo sua:et ex eo iusti omnes.et factum est cuz cepissent multiplicari:qui habitabāt sup terrā.et multiplicauerunt filios q populos q gentes multas:et ceperunt iterato impietatē facē plusq priores. et factuz est cum iniquitatē facerent coram te: elegisti tibi virū ex his cui nomē erat Abraham.et dilexisti eū.et demonstrasti ei soli voluntatem tuā:et disposuisti ei testamētū eternū.q dixisti ei vt nonnumq derelinqueres semen eius.q dedisti ei ysaac.ysaac dedisti iacob q esau.q segregasti tibi iacob Esau autez separasti.et factus est iacob ī multitudine magna.et factum est cū educeres semen eius ex egipto: adduxisti sup montem syna.et inclinasti celos:et statuisti terram: et commouisti orbem: et tremere fecisti abissos.q conturbasti seculuz q transiit gloria tua portas quatuor ignis q terremotus.q spiritus. et gelu. vt dares semini iacob legez:q generatōni israhel diligentiam.et non abstulisti ab eis cor malignum:vt faceret lex tua in eis fructum. Cor em̄ malignuz baiulans primus adaz transgressus et victus est.sed q omnes qui de eo nati sunt.et facta est permanens infirmitas q lex cū corde pplī cuz malignitate radicis:q discessit quod bonū est.q mānsit malignū.et transierunt tempora et finiti sunt anni.q suscitasti tibi seruū noīe Dauid.q dixisti ei edificare ciuitatē nominis tui.q offerre ibi ī eadē thus q oblatōes et factuz ē hoc annis multis:et dereliq̄rūt q̄ habitabāt ciuitatē in oīb faciētes sicut fecit adā q omēs generatōnes ei?. Elevabantur em̄ et ipsi corde maligno. et tradidisti ciuitatē tuā in manib inimicorū tuoruz. Nunquid meliora faciunt q̄ habitāt babilonem:et propter hoc dominabitur syon.

Factum est cum venissem huc et vidissem impietates: quarum non est numerus: et delinquētes multos: vidit anima mea hoc tricesimo anno et excessit cor meum. quoniam vidi quomodo sustines eos peccantes: et pepercisti impie agentibus: et perdidisti populum tuum: et conseruasti inimicos tuos. et non significasti. Nihil memini quomodo debeat derelinqui via hec. Nunquid meliora facit babylon q̄ syon: aut alia gens cognouit te preter israhel. Aut que tribus crediderunt testamentis tuis sicut iacob: Quarum merces nō cōparauit: neq; labor fructificauit. Pertrā siens enim pertransiui ī gentibus. et vidi habundantes eas: et nō mēorantes mandatorum tuorum. Nunc ergo ponder a in statera nostras iniquitates: et eorum qui habitant in seculo: et non inuenietur nomen tuum nisi in israhel. Aut quando non peccauerunt in conspectu tuo qui habitāt terram. Aut que gens sic obseruauit mādata tua: Hos quidem per nomina inueies seruasse mandata tua. gentes autez nō inuenies.

Capitulum .IIII.

ET respondit ad me angelus qui missus est ad me. cui nomē buriel. et dixit mihi. Excedes excessit cor tuum in seculo hoc. et comprehendere cogitas viam altissimi. Et dixit. Ita domine meus. Et respondit mihi ⁊ dixit. Tres vias missus sum ostendere tibi: et tres similitudines proponere coraz te. De quibus mihi si renunciaueris vnaz ex his. et ego tibi demōstrabo viaz quaz desideras videre: et docebo te vnde sit cor malignum. Et dixi. Loquere domine meus. Et dixit ad me. Vade ponder a mihi ignis pondus: aut mensura mihi flatum venti: aut reuoca mihi diez que preteriit. Et respondi et dixi. Quis natorum poterit facere: vt me interroges de his: Et dixit ad me. Si essem interrogans te: dicēs. Quāte habitationes sunt in corde maris. Aut quante vene sunt in principio abissi: aut quante vene sunt super firmamentuz. aut qui sunt exitus paradisi: diceres mihi forsitassis. in abissum non descendi. neq; in infernum adhuc: neq; in celum vnq̄ ascēdi. Nunc autez nō interrogaui te nisi de igne et vento: et die per quez transisti: et a quibus separari nō potes: et non respondisti mihi de eis. Et dixit mihi. Tu que tua sunt: tecum coadolescentia non potes cognoscere. Et quomodo poterit vas tuū capere altissimi viam: et iaz exterius corrupto seculo intelligere corruptionez euidētem in facie mea: Et dixi illi. melius erat nos non esse: q̄ adhuc viuentes viuere in ipietatibus et pati: et nō intelligere de quare. Et respōdit ad me et dixit. Proficiscēs profectus sum ad siluā lignorum campi: et cogitauerunt cogitationem: et dixerunt. venite et eamus et faciamus ad mare bellū: vt recedat corā nobis. et faciamus nobis alias siluas. Et similiter fluct⁹ maris ⁊ ipi cogitauerūt cogitatōz ⁊ dixer̄t. venite ascēdētes debellem⁹ siluas cāpi. vt ⁊ ibi consumem⁹ nobismetipsis aliaz regionē: ⁊ factus est cogitatus silue in vanū. venit em̄ ignis et consumpsit eam. Similiter ⁊ cogitat⁹ fluctuū maris. Stetit em̄ arena. et prohibuit eos. Si em̄ esses iudex horuz quez inciperes iustificare. aut quē cōdemnare: et respōdi et dixi. vtiq; vanā cogitationē cogitauerūt. Terra em̄ data est silue. et mari locus portare fluctus suos. et rn̄dit ad me. et dixit. Bene tu iudicasti. et quare nō iudicasti tibimetipsi. Quēadmodū em̄ terra silue data est. et mare fluctibus suis: sic qui super terram inhabitant que sūt super terraz intelligere solūmodo possūt: et qui super celos que super altitudinē celor̄. et respondi et dixi. Deprecor te domine vt mihi det sensus intelligendi. Non em̄ volui interrogare de superioribus tuis sed de his q̄ ptranseūt p nos q̄ttidie. Apter q̄d israel dat⁹ in obprobriū gentibus quē dilexisti populū: datus est tribubus impijs et lex patrū nostrorū in interitū deducta est. et dispositiōnes scripte nusq̄ sūt: ⁊ pertransiuu⁹ de seculo vt locuste: et vita nr̄a stupor et pauor. ⁊ nec digni sum⁹ miserōiaz conseq̄. Sed q̄d faciet nomini suo quod īuocatū est super nos: ⁊ de his interrogaui et respondit ad me et dixit. Si fueris plurimū scrutat⁹: freq̄nter miraberis. Quīm festinans festinat seculū ptransire: ⁊ nō capit portare q̄ in futuris tēporibus iustis repromissa sunt: quoniā plenuz iniusticia ē

seculum hoc ⁊ infirmitatibus. De quibus autem interrogas dicam. Semiatum est enim malum: et necdum venit destructio ipsius. Si ergo nō inuersum fuerit quod seminatum est: et discesserit locus vbi seminatum est malum: non veniet vbi seminatum est bonum. Quoniam gramen seminis mali seminatum est in corde adam ab initio: et quantum impietatis generauit vsq; nunc: et generat vsq; cum veniat area. Estima autem apud te gramen mali seminis: quantum fructum impietatis generauit: quādo secate fuerint spice: quarum non est numerus: q̄ magnam aream incipient facere. Et respōdi: et dixi. Quo et quando hec: Quare modici et mali anni nostri: Et respōdit ad me et dixit mihi Non festines tu super altissimum. Tu em̄ festinas inaniter esse super ipsū. Nam excessus tuus multus. Nonne de his interrogauerunt anime iustorum in promptuarijs suis dicentes. Usq; quo spero sic ⁊ quādo veniat fructus aree mercedis nostre: Et respondit ad ea hieremiel archangel⁹ et dixit. Quando impletus fuerit nūerus seminum in vobis: quoniaz in statera pōderauit seculum. et mensura mēsurauit tēpora: et numero numerauit tempora: et non commouit nec excitauit vsq; dum impleatur predicta mensura. Et respondi et dixi. O dominator domine: sed et nos omnes pleni sumus impietate. Et ne forte p̄pter nos non impleantur iustorum aree: propter peccata inhabitantium super terram. Et respondit ad me et dixit. Elade et interroga pregnantem: si quando impleuerit nouem menses suos: adhuc poterit matrix eius retinere partum in semetipa Et dixi. Non potest domīe. Et dixit ad me In inferno promptuaria animarum matrici assimilata sunt. Quemadmodum em̄ illa festinat que parit effugere necessitatē partus: sic et hec festinat reddere ea que commendata sunt. Ab initio tibi demonstrabitur de his que concupiscis videre. Et respondi et dixi. Si inueni gratiam ante oculos tuos: et si possibile est: et si ȳ idoneus sum: demonstra mihi si postq̄ preteritum sit: habet venire. aut plura pertransierūt supra q̄ futurum est. Quid pertransiuit: scio. quid autem futuruz sit: ignoro.

Et dixit ad me. Sta super dexteram partem: et demonstrabo tibi interpretationez similitudinis. Et steti et vidi. Et ecce fornax ardens transijt coram me. Et factum est cum transiret flamma: vidi et ecce superauit fumus. Post hec transijt corā me nubes plena aque: et immisit pluuiaz impetu multam. Et cuz transisset impet⁹ pluuie: superauerunt in ea gutte. Et dixit ad me. Cogita tibi. Sicut crescit pluuia ampliusq̄ gutte et ignis q̄ fumus: sic superabundauit que transiuit mēsura. Superauerunt autem gutte et fumus. Et oraui ⁊ dixi. Putas viuo vsq; in diebus illis. Vel quid erit in diebus illis: Respōdit ad me et dixit. De signis de quibus me interrogas ex parte possum tibi dicere. De vita autem tua. nō sum missus dicere tibi. sed nescio. Ca. V.

Et signis aūt. Ecce dies veniēt in quib⁹ apprehēdentur qui inhabitant terrā ī censu multo. et abscondetur veritatis via: et sterilis erit a fide regio: et multiplicabit̄ iiusticia super hanc quam ipse tu vides et super quaz audisti olim: et erit imposito vestigio quam nunc vides regnare regionem: et videbunt eam desertam. Si autem tibi dederit altissim⁹ viuere videbis post tercia tubā. et reluceset subito sol noctu. ⁊ luna ter in die. et de ligno sanguis stillabit. et lapis dabit vocē suam. et ppli cōmouebūt̄. ⁊ regnabit quē nō sperant qui inhabitāt super terraz ⁊ volatilia p̄migratōez facient: ⁊ mare sodomiticū pisces reijciet: et dabit vocez noctu. quam nō nouerant mlti. Omnes autez audient vocem eius. Et chaos fiet per loca multa. et ignis frequenter remittet̄. et bestie agreste trāsmigrabūt: et mulieres menstruate parient monstra. et in dulcib⁹ aquis salse inuenient̄: et amici omnes semetipsos expugnabunt: et abscōdet̄ tunc sensus et intellect⁹. sepabit̄ in p̄mptuariū suū: ⁊ quere t̄ a multis et non inuenie t̄. et mltiplicabit̄ iniusticia ⁊ incōtinentia sup̄ terrā. Et interrogabit regio p̄mā suam et dicet. Nūquid per te transijt iusticia iustum faciens: ⁊ hoc negabit. Et erit in illo tempore: ⁊ sperabunt homines ⁊ nō impetrabūt: laborabūt ⁊ nō dirigētur vie eorū Hec signa dicere tibi p̄missuz est mihi. Et

si oraueris iterꝝ ⁊ ploraueris sicut ⁊ nunc
⁊ ieiunaueris septem diebus: audies itera
to horũ maiora. Et euigilaui: ⁊ corp⁹ meũ
horruit valde: et anima mea laborauit vt
deficeret. Et tenuit me qui venit angelus
qui loquebat̃ ĩ me: ⁊ confortauit me ⁊ sta
tuit me super pedes. Et factum ẽ in nocte
secũda. ⁊ venit ad me salathiel dux popu-
li. et dixit mihi. Vbi eras? Et quare vult⁹
tuus tristis? Aut nescis: qm̃ tibi credit⁹ ẽ
israel in regione transmigratõnis eorum?
Exurge ergo et gusta panem: et non dere
linquas nos sicut pastor gregẽ suũ in ma-
nibus luporꝝ malignorũ. Et dixi ei. Vade
a me: et non appropies ad me. Et audiuit
vt dixi. ⁊ recessit a me. Et ego ieiunaui di-
ebus septem vlulans ⁊ plorans sicut mihi
mandauit vriel angelus. Et factũ est post
dies septẽ. ⁊ iterũ cogitatõnes cordis mei
moleste erant mihi valde. Et resumpsit a-
nima mea spm̃ intellect⁹. ⁊ iterꝝ cepi loqui
coram altissimo ꝑmones. Et dixi. Dñator
domine ex omni silua terre et ex omĩbus
arboribus eius elegisti vineam vnicam. ⁊
ex omni terra orbis elegisti tibi foueam
vnaꝫ: ⁊ ex omnibus floribus orbis elegisti
tibi lilium vnũ: ⁊ ex omnibus abissis ma-
ris replesti tibi riuum vnum. ⁊ ex omnibꝫ
edificatis ciuitatibꝫ sanctificasti tibimet
ipsi syon: ⁊ ex omnibus creatis volatilibꝫ
nominasti tibi columbam vnam: ⁊ ex om
nibus plasmatis pecoribus prouidisti tibi
ouem vnam. et ex omnibus multiplicatis
ꝓpl'is acq̃siuisti tibi populũ vnũ. ⁊ ab om-
nibꝫ probatam legẽ donasti huic quem de
siderasti ꝓpl'o. Et nunc domine vt quid tra
didisti vnum pluribus? Et preparasti sup
vnam radicem alias. ⁊ disperdisti vnicum
tuum in multis. Et conculcauer̃t euꝫ qui
ꝯtradicebant sponsionibꝫ tuis. q̃qꝫ tuis te
stamẽtis non credebãt. Et si odiens odisti
ꝓpl'm tuũ: tuis manibꝫ debet castigari. Et
factum ẽ cũ locut⁹ essez ꝑmones: et missus
ẽ angelus ad me q̃ ante venerat ad me p̃te
rita nocte: ⁊ dixit mihi. Audi me ⁊ instru
am te: ⁊ ĩtẽde mihi ⁊ adijciã corã te. Et di-
xi. Loq̃re dñe meus. Et dixit ad me. Val-
de tu in excessu mẽtis factus es ꝓ isrl'. An
plus dilexisti eũ q̃ꝫ qui eũ fecit? Et dixi ad
euꝫ. Non dñe: sed dolens locut⁹ sum. Tor-
quẽt em̃ me renes mei per omnem horaꝫ
querentem apprehendere semitaꝫ altissimi
⁊ inuestigare partem iudicij eius. Et dixit
ad me. Non potes. Et dixi. Quare domĩe?
Ad q̃d nascebar: aut quare nõ fiebat ma-
trix matris mee mihi sepulcrum: vt non
viderẽ laborem iacob. ⁊ defatigatõnem ge
neris israel? Et dixit ad me. Numera mihi
que necdum venerant. ⁊ collige mihi disp
sas guttas. Et reuirida mihi aridos floẽs
⁊ aperi mihi clausa promptuaria: et pro-
duc mihi inclusos ĩ eis flatus. Demõstra
mihi vocis ymaginem: et tũc ostendã tibi
laborem quem rogas videre. Et dixi. Do-
minator domine: quis em̃ ẽ qui potest hec
scire nisi qui cũ homĩbꝫ habitationem nõ
habet? Ego autem insipiens: et quomodo
potero dicere de his quibꝫ me interrogasti
et dixit ad me. Quomodo non potes face-
re vnum de his que dicta sunt. sic non po-
teris inuenire iudicium meum: aut ĩ fine
charitatem quam populo promisi. et dixi
Sed ecce domine: tu prope es his qui ĩ fi
nem sunt. et quid facient qui ante me fue
runt. aut nos aut hi qui post nos? et dixit
ad me. Corone assimilabo iudicium meuꝫ
Sicut non nouissimoruꝫ tarditas. sic nec
priorum velocitas. et respondi ⁊ dixi. nec
poteras facere eos qui facti sunt ⁊ qui sũt
⁊ qui futuri sunt in vnum: vt celerius iu-
dicium tuum ostendas. Et respondit ad
me: et dixit. Nõ potest festinare creatura
super creatorem. nec sustinere seculũ eos
qui in eo creandi sunt ĩ vnũ. et dixi. Quo-
modo dixisti seruo tuo quoniaꝫ viuificãs
viuificasti a te creataꝫ creaturam in vnũ
et sustinebat creatura: poterit et nũc por-
tare presentes ĩ vnum. et dixit ad me. In
terroga matricem mulieris. ⁊ dices ad eã
et si paris. q̃re ꝑ tẽpus? Roga ergo eaꝫ vt
det decẽ in vnũ. et dixi. Non vtiqꝫ poterit.
sed ꝑm tempus. et dixit ad me. et ego dedi
matricem terre his qui seminati sunt sup
eam ꝑ temp⁹. Quẽadmodũ em̃ infans nõ
parit ea q̃ senũ sunt: sic ego disposui a me
creatũ seculũ. et interrogaui ⁊ dixi. cũ iaꝫ
dederis mihi viã: loquar corã te. Nam mr̃
nr̃a de qua dixisti mihi: adhuc iuuenis est
iam senectuti appropinq̃t. et respondit ad
me et dixit. Int̃roga eaꝫ que parit: ⁊ dicet
tibi. Dices em̃ ei. Quare quos pepisti nũc
non sunt similes his qui ante: si minores

statura: Et dicet tibi et ipsa. Alij sunt qui in iuuentute virtutis nati sunt. et alij qui sub tempe senectutis deficiēte matrice sūt nati. Cōsidera ergo et tu qm̄ mīori statura estis pre bis q̄ añ vos: et qui post vos minori q̄ vos: quasi iā senescētes creatuē et fortitudinem iuuētutis pretereūtes. Et dixi. Rogo domīe si inueni gratiam añ oculos tuos: demonstra mihi tuo per quem visites creaturam tuam. Capitu. VI.

ET dixit ad me. Initio terreni orbis et antēq̄ starēt exitus seculi: et antēq̄ spirarent conuētiones ventorum. et antēq̄ sonarēt voces tonitruum: et antēq̄ splēderent nitores chorusca tionum. et antēq̄ cōfirmarētur fundamenta paradisi. antēq̄ viderentur decori flores. et antēq̄ confirmarētur mote virtutes. antēq̄ colligerentur innumerabiles militie angelor̄. et añq̄ extolle rētur altitudines aeris: et antēq̄ nomīarē tur mensure firmamētorum. q antēq̄ estuarētur camini in sion. et antēq̄ īuestigarētur presentes anni. et antēq̄ abalienarē tur eorum qui nūc peccāt adinuentōes et cōsignati essent qui fidez thesaurisauerūt tunc cogitaui et facta sūt per me solum q nō p aliū. q finis p me q nō p aliū. Et rñdi q dixi. Que erat sepatō tpm: Aut qñ prioris finis q sequētis initiū: Et dixit ad me Ab abrahā vsq̄ ad ysaac qñ nati sunt ab eo iacob et esau: manus iacob tenebat ab initio calcaneū esau. Finis em̄ hui⁹ seculi esau. et p̄ncipiū sequētis iacob. Noīs manus iter calcaneum q manū. Aliud noli q̄rere esdra. Et rñdi q dixi. O dñator dñe. si inuei gratiā añ oculos tuos: oro vt demōstres tuo tuo finem signor̄ tuor̄. quor̄ p quez mihi demōstrasti noctē p̄cedētē. Et rñdit: et dixit ad me. Surge sup̄ pedes tuos. q audi vocē plenissimā sonit⁹. Et erit sicut p̄motō: nec p̄mouebit loc⁹ in quo stes sup̄ eū. Ideo cū loquit tu nō expaueas: qm̄ de fine verbū. et fūdamentum terre īelligit qm̄ de ipsis sermo tremiscit q cōmouebit. Scit em̄ qm̄ finem eor̄ oportet cōmutari Et factum est cū audissem surrexi sup̄ pedes meos. et audiui. et ecce vox loquēs. et sonus eius sicut sonus aquar̄ multar̄. Et dixit. Ecce dies veniūt: et erit q̄ndo appropinquare incipiam vt visitem habitantes in terra. et quādo inquirere incipiam ab eis qui iniuste nocuerunt iiusticia sua. et quando supleta fuerit humilitas syon. et cū supersignabitur seculum qđ īcipiat p̄trāsire. hec signa faciam. Libri aperiētur ante faciem firmamenti. et omēs videbūt simul. et āniculi īfātes loquētur vocibus suis. et pregnātes immaturos parient infātes trium q quatuor mēsium. et viuēt q suscitabūtur. Et subito apparebūt semina ta loca non seminata. et plena promptuaria subito īueniētur vacua. et tuba canet cum sono: quam cum omēs audierīt subito expauescēt. Et erit ī illo tempore debellabūt amici amicos vt inimici. et expauescet terra cuz bis. Et vene fōtium stabūt. et nō decurrēt in horis tribo. Et erit omīs qui derelictus fuēit ex omībus istis quibo predixi tibi. ipe saluabit et videbit salutare meum et finem seculi vestri. Et videbūt q recepti sūt hoīes q̄ morte nō gustauer̄t a natiuitate sua. q mutabit cor inhabitātiū: et puertet in sēsum aliuz. Delebit em̄ malū: et extiguet dolus. Florebit aī fides q vincetur corruptela: q oñdetur veritas q̄ sine fructu fuit diebo tantis. Et factuz est cū loqueretur mihi: q ecce paulatim ītuebar sup̄ eum añ quem stabam. et dixit ad me hec. Veni tibi oñdere tempus venture noctis. Si ergo iter̄ rogaueris q iter̄ ieiunaueris septē diebo. iter̄ tibi renūciabo hor̄ maior̄a p̄ die q̄ audiui. Audita ē em̄ vox tua apō altissimū. vidit em̄ fortis dilectōz tuā. q puidit pudicitiā quā a iuuētute tua habuisti. q p̄pt̄ hoc misit me demīare tibi hec oīa q dicē tibi. Cōfide q noli timere q noli festīare cū p̄oribo tpibo cogitare vana vt ñ p̄peres a nouissimis tpibo. Et factū ē p⁹ hec fleui iter̄ q sīl̄iter ieiunaui septem diebo: vt supleaz tres ebdomadas q̄ dicte sunt mihi. Et factū est in octaua nocte q cor meū turbabat iterato ī me: et cepi loq̄ coram altissimo. Inflammabat em̄ spūs me⁹ valde. q anīa mea anpiabat q dixi. O dñe loq̄ns locut⁹es ab initio creature ī p̄mo die: dicēs. Fiat celū q̄ tra: q tuuz verbū opus pfectū. Et erat tunc spūs. q tenebre circumferebant et silentium. sonus vocis hominis nōdum erat abs te. Tūc dixisti de thesauris eius p̄ferri lumen lumīosum: quo appareret opus tuuz. Et die scdo

creasti spm̃ firmamenti.et imperasti ei.vt diuideret ꝙ diuisionẽ faceret inter aquas. vt ps q̃daz sursum fr̃ederet ps vero deorsum maneret. Et tertia die impasti aquis congregari in septia pte terre.sex vero ptes siccasti ꝙ seruasti.vt ex his sint coraz te mistrãtia semiata a deo ꝙ culta. Verbũ ei tuũ pcessit.ꝙ opus statiz fiebat. Processit em̃ subito fruct⁹ multitudis imensus:ꝙ cõcupie gustus multiformes.ꝙ flores colore imutabili ꝙ odores odoramẽti inuestigabiles. Et die tertio hec facta sũt. Quarta aũ die impasti fieri sol splendorẽ:lune lumen stellaꝝ dispositõz.et impasti eis.vt fruirẽt futuro plasmato homi. Quito aũ die dixisti septie pti vbi erat aq̃ congregata vt prearz aialia ꝙ volatilia ꝙ pisces:ꝙ ita fiebat. Aqua multa.ꝙ sine aĩa q̃ dei nutu iubebãtur animalia faciebat vt ex hoc mirabilia tua natões enarrẽt. Et tũc pseruasti duas aĩas.nomẽ vni vocasti enoch ꝙ nomẽ scde vocasti leuiathan.ꝙ separasti ea ab alĩutro. Non ei poterat septima ps vbi erat aqua congregata cape ea. Et dedisti enoch vnã partẽ q̃ siccata ẽ tertia die vt habitet ĩ ea vbi sunt mõtes mille. Leuiathan aũ dedisti septimã partẽ humidã.ꝙ seruasti eã:vt fiat in deuoratõez q̃bo vis ꝙ qñ vis. Sexto aũ die impasti terre vt crearet coraz te iumenta ꝙ bestias ꝙ reptilia ꝙ sup his adaz. quẽ pstituisti ducẽ sup oĩbo factis q̃ fecisti ꝙ ex eo educimur nos omes quẽq̃ elegisti pl̃m.hec aũ oĩa dixi coraz te dñe qr pt̃ nos creasti scl̃m. Residuas aũ gẽtes ab adã natas dixisti eas nil eẽ:et qm̃ saliue assil̃atæ sũt.ꝙ q̃i stillicidiũ de vase sil̃asti habũdãtiaz eoz. Et nũc dñe ecce iste gẽtes q̃ ĩ nihilũ deputate sũt cepert dñari nr̃i ꝙ deuorare.nos aũ pl̃s tu⁹ quẽ vouisti pmogenitũ vnigenitũ emulatorẽ tuũ.traditi sumus ĩ manib eoz. Et si pter nos creatũ ẽ seculũ:q̃re non hereditatẽ possidemus cũ seculo. Vsq̃quo hec. ¶ Capitulum .VII.

ET factũ est cũ finisset loqui verba hec.missus ẽ ad me angelus qui missus fuerat pmis noctibus.et dixit ad me. Surge esdra.ꝙ audi sermões quos veni loqui ad te.ꝙ dixi. Loquere de⁹ meus. Et dixit ad me. Mare positum est in spacioso loco vt esset altum et immensuz.erit autẽ ei itroitus ĩ angusto loco positus:vt esset silis fluminib. Quis em̃ volens voluerit ingredi mare ꝙ videre eũ vel dominari eius:si non transierit angustũ ĩ latitudinẽ. venire quomõ potezit: Jteꝝ aliud. Ciuitas ẽ edificata.ꝙ posita ĩ loco campestri.ẽ aũt plena omniũ bonoꝝ introitus eius angustus ꝙ ĩ pcipiti posit⁹ vt essz a dextris quidẽ ignis.a sinistris aq̃ alta.semita autẽ ẽ vna sola inẽ eos posita hoc ẽ inter ignem ꝙ aquaz:vt non capiat semita nisi solũmodo vestigiuz homis. Si aũ dabit̃ ciuitas homini in hereditatez:si nunq̃ antepositũ piculuz ptransierit.quõ accipiat hereditatẽ suam. Et dixi.sic dñe. Et dixit ad me. Sic ẽ ꝙ israel ps. Propter eos ei feci seculũ:ꝙ qñ transgressus ẽ adã constitutões meas:iudicatũ ẽ qd factuz ẽ. Et facti sunt introitus huius seculi angusti ꝙ dolentes ꝙ laborios̃i. pauci aũ ꝙ mali ꝙ piculoꝝ pleni.ꝙ labore magnope fulti:nã maioris seculi introit⁹ spacios̃i et securi.ꝙ faciẽtes imortalitatis fructũ. Si g̃ ingredientes nõ ingressi fuerunt q̃ viuunt angusta et vana hec:nõ poterunt recipe q̃ sũt r̃posita. Nũc ergo q̃re pturbaris cuz sis corruptibilis.ꝙ qd moueris tu cum sis mortalis! Et q̃re non accepisti ĩ corde tuo qd futuꝝ:sed qd ĩ pñti! Rñdi ꝙ dixi. Dña tor dñe:ecce dispositi lege tua: qm̃ iusti hereditabũt hec.impij aũt pibũt, iusti aũ fezent angusta sperantes spacios̃a. Qui ei impie gesserũt:ꝙ angusta passi sunt.ꝙ spacios̃a non videbũt. Et dixit ad me. Nõ est iudex sup deũ:neq̃ intelligẽs sup altissimũ Pereunt em̃ multi pñtes: qr negligit̃ que antepositа est dei lex. Mãdans em̃ mãdauit de⁹ venientib.qñ venerũt.qd faciẽtes viuezent ꝙ qd obꝺuantes nõ punirẽt. Qui aũt nõ sunt psuasi ꝙ ptradixert ei:ꝙ cõstituezt sibi cogitamẽ vanitatis.et posuerũt sibi circũuentões delictoꝝ:et supdixerũt altissimo non esse.ꝙ vias ei⁹ non cognouerunt:ꝙ legẽ ei⁹ spreuerũt.ꝙ sponsiones ei⁹ abnegauerũt:ꝙ in legittimis ei⁹ fidem nõ habuert.ꝙ opa ei⁹ non pfecerũt. Propter hoc esdra vacua vacuis.ꝙ plẽa plenis. Ecce temp⁹ veniet:et erit qñ venient signa q̃ predixi tibi. Et apparebit sponsa.et apparescens oñdetur q̃ nũc subducit̃ terra.et omnis qui liberatus est de predictis mal̃:ipe videbit mirabilia mea. Reuelabitur enim

filius meus ihesus cū his qui cū eo sunt:
⁊ iocūdabunt q̄ relicti sunt in annis q̄dri-
gētis. Et erit post ānos hos ⁊ morietur fili⁹
me⁹ xp̄c. ⁊ omnes q̄ spiramentū hñt hoies
et quiescet seculū in antiquū silentiū diebꝰ
septē sicut ī p̄oribꝰ iudicijs: ita vt nemo de
relinquat et erit p⁹ dies septē: ⁊ excitabit
qꝺ nondū vigilat seculū: et morietur corru
ptū. Et terra reddet q̄ ī ea dormiūt: ⁊ pul-
uis q̄ in eo silentio habitāt: et pmptuaria
reddent q̄ eis p̄mendata sūt aīe. Et revela
bit altissimus sup sedem iudicij: ⁊ ptransi-
būt miserie: et longanimitas cōgregabit
Judiciū at solū remāebit: veritas stabit:
⁊ fides p̄valescz. Et op⁹ subseq̄t. et merces
oñdet. ⁊ iusticie vigilabunt: ⁊ īiusticie nō
dñabunt. Et dixi. Prim⁹ abrahā ꝓpter so
domitas orauit: ⁊ moyses p p̄ribꝰ q̄ ī deser
to peccauerūt: et q̄ post eū p israel in diebꝰ
achaz et samuelis et dauid p ꝓfractōne: et
salomon p eis q̄ venerūt ī sanctōem. ⁊ he-
lias p his q̄ pluuiam acceperūt et pro mor-
tuo vt viueret: et ezechias p ꝓp̄ō in diebꝰ
sennacherib: et multi pro multis. Si ergo
modo qñ corruptibile īcreuit. ⁊ iniusticia
multiplicata est: ⁊ orauerūt iusti p impijs q̄
re ⁊ nūc sic nō erit. Et rñdit ad me ⁊ dixit
Oñs seculū nō est finis: gl'a in eo frequēs
manet: ꝓpt̄ hoc orauerūt pro inualidis. Di
es em̄ iudicij erit finis tp̄is hui⁹: ⁊ initiuz
tp̄is future immortalitatis: in q̄ ptrāsiuit
corrupt̄la soluta est intēperantia: absciſa
est incredulitas: creuit at iusticia: orta ē
veritas. Tūc em̄ nemo potuerit saluare eū
q̄ periit: neq; demergere q̄ vicit. Et rñdi et
dixi. hic sermo me⁹ p̄m⁹ ⁊ nouissim⁹: quo-
niā meli⁹ erat ñ dare terrā adā. vel cum iā
dedisset coercere eum: vt ñ peccaret. Quid
em̄ p̄dest oīb⁹ in p̄nti viuere in tristitia: ⁊
mortuos sperare punitōem: o tu q̄d feciſti
adaz. Si eniz tu peccasti nō ē factus soli⁹
tu⁹ casus. sed ⁊ nr̄ q̄ ex te aduenim⁹. Quid
em̄ p̄dest nobis si p̄missum ē nobis immor
tale tp̄s: nos at mortalia opa egim⁹: Et
quoniā p̄dicta ē nobis p̄nis spes. nos ve-
ro pessime vani facti sum⁹. Et quoniā re-
posita sūt nob hītacl'a sanitatis ⁊ securita
tis nos vero male conversati sum⁹. Et quo
niā r̄posita gl'a altissimi ptegere eos q̄ tar
de conversati sūt. nos at pessimis vijs ambu
lauim⁹. Et qm̄ oñdet padisus cui⁹ fruct⁹
incorrupt⁹ pseverat in quo est securitas ⁊
medela: nos vero nō ingrediemur. Ingra
tis em̄ locis conversati sum⁹. Et quoniaz
sup stellas fulgebūt facies eoꝝ q̄ abstinēti
am habuerūt: nūc at facies sup tenebras
nigre. Non em̄ cogitauim⁹ viuentes qm̄ ī-
iq̄tatē faciebam⁹. q̄ incipiem⁹ p⁹ mortem
pati. Et rñdit et dixit. hoc est cogitamētuz
certaminis qꝺ certabit q̄ sup terrā nat⁹ ē
hō: vt si vict⁹ fuerit: patiat qꝺ dixisti. Si
at vicerit recipiet qꝺ dico quoniaz hec est
via quā moyses dixit cū viueret ad pl'um
dicēs. Elige tibi vitā vt viuas. Nō credi-
rūt at ei: sz nec p⁹ eū ꝓphetis. Sz nec mihi
qui locut⁹ sū ad eos: quoniā nō eēt tristitia
in p̄ditōnez eoꝝ sicut futuꝝ ē gaudiū sup
eos quibꝰ p̄suasa est salus. Et rñdi et dixi.
Scio dñe quoniā vocat⁹ ē altissim⁹ miseri
cors ī eo misereat his q̄ nondū seculo ad-
uenerunt: ⁊ q̄ miseret illis q̄ conversionē
faciūt ī lege eius. ⁊ lōganimis ē: quoniaz
lōganimitatē p̄stat his qui peccauerūt q̄si
suis op̄ibꝰ. ⁊ munific⁹ ē quoniā quib⁹ dōa-
re vult p exigentijs: ⁊ multe misericordie.
quoniam multiplicat magis miserōias his
qui p̄ntes sūt ⁊ qui p̄terierūt: et qui futuri
sūt. Si em̄ nō multiplicauerit misericordi
as suas non viuificabit seculum cum his
qui inheredita bāt in eo. Et donat. quoni-
am si non donauerit de bonitate sua vt al
leuent hi qui iniquitatē fecerūt de suis ini
quitatibꝰ: non poterit decies millesima ps
viuificari hoīm. Et iudex si non ignoraue
rit his qui curati sūt verbo eius: et ōleuit
multitudinem contemptōnum: nō fortaſ-
sis derelinquerentur innumerabili multi
tudine nisi pauci valde. Capitu. VIII.

Et respondit ad me ⁊ di
xit hoc seculum fecit altissimus p-
pter multos. futurum autem pro
pter paucos. Dicam autem coram te si-
militudinem esdra. Quomodo autē interro-
gabis terrā et dicet tibi. quoniā dabit ēraz
multā magis vnde fiat fictile. paruū autē
puluerē vnde aux fit. sic et act⁹ p̄ntis secu
li. Multi quidē creati sunt: pauci at salua
būtur. Et respondi et dixi. Absorbe ergo
anima sensum: et devora quod sapis. Con
veniſti enim obaudire: et ꝓphetare voles.
Nec em̄ tibi est datū spaciū nisi solummō
viuere. O dñe: si nō p̄mittes seruo tuo vt

oremus coram te. q des nobis semen cordi q sensui culturam vñ fructus fiat: vnde vi uere possit ois corrupt⁹ q portabit locum hois. Vol⁹ em̃ es. q vna plasmatõ nos sumus manuũ tuarũ sicut locut⁹ es. Et quõ nũc in matrice plasmatus est corpus et p̃stas membra ꝓtuat̃ ī igne q aqua tua creatõ: q nouẽ mẽsibꝫ patit̃ tua plasmatõ tuam creaturã q ī ea creata ẽ. ipsus autẽ qđ seruat q qđ seruat̃ vtraq seruabũt̃: sepultaq qñq itẽꝝ reddit matrix q in ea creue rũt. Impasti em̃ ex ipsis membris hoc est mamillis p̃bere lac fructui mamillarũ: et vt nutriat̃ id qđ plasmatus est vsq in tps aliqđ: q postea disponas eum tue misericordie. Enutriuisti eũ tua iustitia. q erudisti eũ ī lege tua: q corripuisti eũ tuo intellectu: et mortificabis eũ vt tuã creaturã. q viuificabis eum vt tuũ opus. Si ergo ꝑditeris eũ q tantis laboribꝫ plasmat⁹ est: tuo iussu facile ẽ ordinari: vt q id qđ fiebat. seruaretur Et nũc dñe dicam: de omni hoie tu magis scis: de ꝓp̃lo aũ tuo ob quẽ doleo q de hereditate tua ꝓpter quã lugeo. q ꝓp̃ isrl̃ ꝓpter quẽ tristis sũ. q ꝺ iacob ꝓp̃ quẽ doleo. ideo incipio orare coram te ꝓ me q ꝓ eis. qm̃ video lapsus nr̃os q inhabitam⁹ terrã. Sed audiui celeritatẽ iudicis q futur⁹ ẽ. Ideo audi vocẽ meã. et intellige ꝛmonẽ meũ: et loquar coram te. Initiũ verboꝝ esdre. ꝑusq assumeret̃. Et dixi. Dñe q inhabitas sclm et cui⁹ oculi eleuati in supna q aere: q cui⁹ thron⁹ inestimabilis q gloria incõprehensibilis cui astat exercit⁹ angelorꝝ cũ tremore. q̃ꝝ seruatõ in vento q igni ꝓuertit̃: cui⁹ ꝺbuz verꝝ q dicta pseuerãtia: cui⁹ iussio fortis et dispositõ t̃ribilis. cui⁹ aspectus arefacit abissos q indignatio tabescere facit montes. et veritas testificat̃. Exaudi orationem serui tui q auribus ꝓcipe precatõnem figmenti tui. Dum ei viuo: loq̃r. q dum sapio: rñdebo. Ne r̃spicias ꝓp̃li tui delicta: sed qui tibi in veritate seruiũt. Nec intẽdas impia gẽtium studia: sed qui tua testimonia cũ doloribꝫ custodierũt. Nec cogites q in ꝓspectu tuo false ꝓuersati sunt. sed memorare q ex volũtate tua timorem ꝓgnouerũt. Neq̃ volueris ꝑdere q pecudũ mores habuerũt. sz respicias eos q legẽ tuam splendide docuerũt. Nec indigneris eis q̃ bestijs peiores iudicati sũt: sed diligas eos qui semꝑ in tua iusticia cõfidunt et gloria. Qm̃ nos q patres nostri talibꝫ morbis lãguem⁹. tu aũt ꝓp̃ nos peccatores misericors vocaberis. Si em̃ desideraueris vt nr̃i misereaꝛis. tũc misericors vocaberis: nobis at̃ nõ hñtibꝫ opa iusticie. Justi em̃ qbꝫ sunt opa multa reposita. ex ꝓprijs opibꝫ recipiẽt mercedẽ. Quid est em̃ hõ vt ei indigneris añ genus corruptibile. vt ita amarus sis de ipso. In veritate em̃ nemo de genitis est q nõ ipie gessit. q de ꝓfidentibꝫ q nõ deliquit. In hoc enim anũciabit̃ iusticia tua et bonitas tua dñe cũ misert⁹ fueris eis q nõ hñt substantiaz bonorꝝ operꝝ. Et rñdit ad me: q dixit Recte locut⁹ es aliqua. et iuxta sermões tuos sic q fiet. Qm̃ nõ vere cogitabo super plasma eorꝝ qui peccauerunt antẽ mortẽz antẽ iudicium. antẽ perditõnem: sz iocundabor sup iustorꝝ figmẽtũ: et memorabor peregrinatõnis q̃z q saluatõnis q mercedis redemptõnis. Quomodo ergo locutus suz sic q est. Sicut em̃ agricola serit super terram semina multa q plantatões mltitudinis plantat: sz non in tpe omnia q̃ semi nata sunt: saluant̃. sz hec omnia q̃ plãtata sũt: radicabũt. sic q q̃ in sclo semiati sũt ñ omnes saluabunt̃. Et rñdi q dixi. Si inueni gratiaz: loquar. Quõ semen agricole si non ascenderit aut nõ accepit pluuiã tuã ī tpe. aut si corruptũ fuerit mltitudie pluuie: sic perit q sil̃iter hõ q mãibꝫ tuis plasmat⁹ est: et tu ei ymago noiat⁹: qm̃ sil̃at⁹ es ei ꝓpter quẽ oĩa plasmasti: q similasti semi agricole. Non irascaris sup nos sz pce ꝓp̃lo tuo. q miserere hereditati tue. Tu at̃ creature tue misereris. Et rñdit ad me. et dixit. Que sũt p̃ntia p̃ntibꝫ. et que futura futuris. Multũ em̃ tibi restat vt possis diligere meam creaturam super me. tibi at̃ frequẽter et ipsi proximaui. iniustis autẽ nunq̃. Sed q in hoc mirabilis es coraz altissimo: qm̃ humiliasti te sicut decet te: et nõ iudicasti te vt int̃ iustos plurimũ glorificeris. Propt̃ qđ miserie mlte q misera biles efficient̃ eis q habitant seculũ in nouissimis: qz in multa sup̃bia ambulauerũt Tu autem pro te intellige. q de similibꝫ tuis inquire gloriam. Ecce enim apertus est paradisus. plãtata ẽ arbor vite. prepatum est futurꝝ temp⁹. prepata est habũdantia. edificata est ciuitas. ꝑbata ẽ reqes. ꝑfecta

est bonitas.et ꝓfecta sapiẽtia.Radix mali signata est a vobis: infirmitas et tinea a vobis absconsa ẽ:et in infernũ fugit corruptõ in obliuione.Transierũt dolores.et oñsus est ĩ fine thesauꝛ ĩmortalitatis. Noli ergo adijcẽ inq̃rendo de multitudie eoꝝ q̃ peunt.Nã ipsi accipiẽtes libertatẽ spreuerũt altissimũ.et legẽ eiꝰ ꝑtẽpserũt.et vias eiꝰ dereliq̃rũt.Adhuc aũt iustos eꝰ ꝓcul cauerũt ⁊ dixerũt ĩ corde suo ñ eẽ deũ:⁊ q̃ dez sciẽtes qm̃ morituꝝ.Sic em̃ vos suscipiẽt que ꝓdicta sũt.sic eos sitis ⁊ cruciatꝰ que ꝓparata sꝯ.Nõ eĩ voluit hoiez dispdi. Sed et ipsi qui creati sũt coinquinauerũt nomẽ eiꝰq̃ fecit eos.⁊ ingti fuerꝯ ei qui ꝓpauit eis vitã.Quapropter iudiciũ meũ mõ appropinq̃t.que nõ oĩb demõstraui ni si tibi.et tibi silibꝫ paucis.Et rñdi et dixi. Ecce nũc domie demõstrasti mihi multitudinẽ signoꝝ que icipies facẽ ĩ nouissimis: sz nõ demonstrasti mihi quo tpe. Ca.IX.

ET respõdit ad me et dixit. Metiens metire tempus in semetipso.et erit cum videris quando transierit pars quedaz signoꝝ que predicta sunt.tunc intelliges quoniam ipsũ ẽ tps in quo incipiet altissimꝰ visitare seculũ qꝺ ab eo factũ ẽ.Et quãdo videbiꝯ in seculo motio locoꝝ ⁊ ꝓꝓloꝝ turbatõ tũc ĩtelliges qm̃ de his erat altissimꝰ locutꝰ.a diebꝫ q̃ fuerꝯ añ te ab initio.Sicut em̃ omne qꝺ factũ ẽ ĩ seculo initiũ hẽt pariẽ ⁊ cõsumatõez.et ꝓsumatõ est manifesta:sic et altissimi tpa.initia hñt maifesta ĩ pdigijs ⁊ virtutibꝫ et ꝓsumatões in actu et ĩ signis. Et erit oĩs q̃ salusꝰ factꝰ fuerit et qui poterit effugere ꝑ oĩa sua et ꝑ fidẽ ĩ qua credidistis:relinqueꝯ de ꝓdictis piculis.et videbit salutare meũ in terra mea.et ĩ finibus meis qm̃ sãctificaui me a scꝫo. Et tũc mirabunꝯ qui nũc abusi sũt vias meas.et in tormentis ꝓmorabũꝯ hi q̃ eas piecerũt in ꝓpẽptu.Qui em̃ nõ cognouerũt me viuentes bñficia ꝓsecuti.et qui fastidierũt legez meã cũ adhuc erãt bñtes libertatẽ.et cum adhuc esset eis aptꝰ penitentie locꝰ nõ ĩtellexerꝯ sz spreuerũt.hos oportz post mortẽ in cruciamẽtꝫ cognoscẽ. Tu ergo noli adhuc curiosus esse quõ ipij cruciabũꝯ.sz in q̃re quõ iusti saluabunꝯ.⁊ quoꝝ seclm ⁊ ꝑ pter quos seculũ et quãdo.Et rñdi ⁊ dixi.

Olim locutꝰ sum ⁊ nunc dico et postea dicam:qm̃ plures sunt qui peunt qui saluabunꝯ.sicut multiplicabunꝯ fluctꝰ super guttam.Et rñdit ad me et dixit. q̃lis agertalia ⁊ semĩa:et q̃les flores tales ⁊ tincture.et q̃lis opatoꝝ talis et creatõ.et qualis agricola talis cultura:qm̃ tempus erat seculi.Et nunc cum essẽ parans eis his qui nunc sunt antẽq̃ fieret seculũ in quo hĩtarent.et nemo cõtradixit mihi.tũc em̃ q̃sq; et nunc creatoꝝ in mũdo ꝫ patꝫ et mẽse in deficiẽti et lege inuestigabili:corrupti sũt mores eoꝝ.Et ꝓsideraui sc̃m: et ecce erat piculũ ꝓpter cogitatões q̃ ĩ eo aduenerunt Et vidi ⁊ pepci ei valde:⁊ suaui mihi acinũ de botro.et plantatõez de tribu multa. Pereat ergo mltitudo que sine causa nata est.⁊ sueꝯ acinꝰ ⁊ plantatõ mea.quia cuz multo laboꝝe ꝑfeci.Tu aũt si adhuc intromittas septẽ dies alios sz nõ ieiunabis in eis ibis in campũ floꝝ vbi domus non est edificata:et manducabis solũmodo de floribꝫ campi.et carnez non gustabis ⁊ vinũ non bibes:sed solũmodo flores. Deꝑcare altissimũ sine intermissione.et veniã et loquar tecũ.Et ꝑfectꝰ sum sicut dixit mihi in campũ q̃ vocaꝯ ardath:et sedi ibi ĩ floribꝫ Et de herbis agri manducaui:et facta est esca eaꝝ mihi in saturitatẽ. Et factũ ẽ pꝰ dies septẽ et ego discumbebam supꝑ fenum et coꝝ meũ itꝫ turbabaꝯ sicut et ante. Et apertũ est os meum:et inchoaui dicere coram altissimo.et dixi.O dñe te nobis ostẽdens ofusus es patribꝫ nostris in deserto:qñ erant exeuntes de egipto:quod nõ calcaꝯ et ifructuoso.⁊ dicẽs dixisti.Tu israel audi me:et semẽ iacob intẽde ꝛmonibꝫ meis Ecce em̃ ego semino in vobis legem meaz et faciet in vobis fructuz.et glorificabimĩ in eo ꝑ seculũ.Naz pres nostri accipiẽtes legẽ nõ seruauerũt.et legittima mea non custodierunt. et factus est fructꝰ legis nõ parens.nec em̃ poterat.quoniam tuꝰ erat nã q̃ acceperũt:pierũt.nõ custodiẽtes qꝺ in eis semĩatum fuerat. Et ecce consuetudo est.vt cũ accepit terra semen.vel nauẽ mare.vel vas aliquod escam vel potuz.cũ fuerit exterminatum id in quo seminatuz est vel in quod missum ẽ:simul id qꝺ seminatũ vel missũ ẽ vl̃que suscepta sũt extĩminanꝯ:et suscepta iam ñ manent apꝺ nos.

Sed nobis sic nō factū est. Nos q̄tēz q̄ legem accepim⁹ peccātes piuimus ⁊ cor nostrū q̄ suscepit eā: nam lex nō perijt: sz p mansit ī suo labore. Et cū loq̄rer hec ī cor de meo respexi oculis meis et vidi mlierē in dextera pte. Et ecce hec lugebat ⁊ plorabat cū voce magna ⁊ aīo dolebat valde: et vestimēta ei⁹ discissa ⁊ cinis sup caput ei⁹ Et dimisi cogitat⁹ ī quibo erā cogitans: et p̄uersus sū ad eam: ⁊ dixi ei. Ut q̄d fles: et q̄d doles aīo: Et dixit ad me. Dimitte me dñe meus vt defleam me: ⁊ adijciā dolorē qm̄ valde amara sū aīo: et hūiliata sū valde. Et dixi ei. Quid passa es: Dic mihi. Et dixit ad me. Sterilis fui ego famula tua et nō peperi: hns maritū annis triginta. Ego eīm p singulas horas ⁊ p singulos dies ⁊ annos triginta hos. deꝑcor altissimū nocte ac die. Et factum est pt⁹ triginta annos exaudiuit me deus ancillā tuaz et vidit hūilitatez meā et attendit tribulatōni mee: et dedit mihi filiuz. Et iocūdata sum sup eū valde ego ⁊ vir meus ⁊ oēs ciues mei et honorificabam⁹ valde fortē. Et nutriui eū cū labore multo: et factū ē cū crescisset et venisset accipere vxorem: feci diem epuli. Capitulum .X.

AT factū est cū introisset filiꝰ meus ī thalamo suo: cecidit ⁊ mortuus est: et euertim⁹ oēs lumina. Et surrexerūt oēs ciues mei ad cōsolandū me: ⁊ quieui vsq; ad aliū diē. vsq; nocte. Et factū est cū oēs quieuissent vt me p̄solarēt vt quiescerē: ⁊ surrexi nocte et fugi et veni (sic vides) in hoc campo: ⁊ cogito iaz nō reuerti ī ciuitatē. sed ꝟ cōsistere: et neq; māducare neq; bibere: sed sm̄ intermissione lugē et ieiunare vsq; dū moriar. Et dereliq̄ sermones ī quibo erā: ⁊ respondi cū iracundia ad eā: et dixi. Stulta sup oēs mulieres: nō vides luctū nostr̄ et que nobis p̄tigūt: Qm̄ sy̆on mr̄ nr̄a oīm tristicia cōtristat ⁊ humilitate hūiliata ē et lugēt validissime: ⁊ nūc qm̄ oēs lugem⁹ et tristes sumus. qm̄ oēs p̄tristati sumus: tu aī cōtristaris ī vno filio. Interroga eī terram et dicet tibi qm̄ hec est q̄ debeat lugere casū tātor sup eā germinātiū. Et ex ipa ab initio oēs nati ⁊ alij venient: et ecce pene oēs ī p̄ditōnez ambulāt. Et extermiū fit multitudo eor. Et q̄s g̃ debz lugere magis. nisi hec q̄ tāmagnaz multitudinem p̄didit: q̄ tu q̄ p vno doles: Dic aūt dicis mihi qm̄ nō est planct⁹ meus silis tre: qm̄ fructū vētris mei p̄didi: quē cū meroribo pepi et cū doloribo genui: terra aī fm̄ viaz terre. abijtq; ī ea multitudo p̄ns: quō euenit: ⁊ ego tibi dico. Sicut tu cum labore pepisti: sic et tra dat fructū suū. hōi ab initio ei q̄ fecit eaz. Nūc g̃ retine apud temetipsā dolorē tuū: ⁊ fortiter fer q̄ tibi cōtigerit casus. Si eīm iustificaueris terminū dei et p̄siliū suū. recipies ī tpe: ⁊ in talibus collaudaberis. Ingredere g̃ ī ciuitatē ad vir̄ tuū. Et dixit ad me. Nō faciā neq; ingrediar ciuitatē: sed ꝟ moriar. Et apposui adhuc loq̄ ad eā: ⁊ dixi. Noli facē hūc sermonē: sz p̄senti p̄suadēti. Quot eīm cal⁹ syon: Cōsolare ꝓpt̄ dolorē hierl'm. Videres ei qm̄ sctificatio nr̄a deserta effecta est. ⁊ altare nr̄m demolitū ē. ⁊ tēplū nostr̄ destructum est: ⁊ psalteriū nr̄m humiliatū est. ⁊ hym⁹ cōticuit: ⁊ exaltatō nr̄a dissoluta ē et lumē cāde labi nr̄i extinctū est: ⁊ archa testamēti nr̄i direpta ē. ⁊ scta nr̄a p̄taminata sūt: ⁊ nomē q̄d inuocatū est sup nos pene ꝓphanatū est. et liberi nr̄i p̄tumeliaz passi sūt. ⁊ sacerdotes nr̄i succēsi sūt et leuite nr̄i ī captiuitatē abierūt: ⁊ v̄gines nr̄e coinquinate sūt. ⁊ mulieres nr̄e vim passe sūt ⁊ iusti nr̄i rapti sunt. ⁊ puuli nr̄i p̄diti sūt. ⁊ iuuenes nr̄i seruierūt: ⁊ fortes nr̄i īualidi facti sūt. Et q̄d oīm mai⁹ signaculū syon: qm̄ resignata ē de gl'a sua. Nā ⁊ tradita est ī manibo eorū q̄ nos oderūt. Tu g̃ excute tuā tristiciā multā: et depone abs te multitudinez doloꝝ vt tibi reꝓpitiet fortis: et requiē faciet tibi altissim⁹. reqē tionē labor̄. Et factū est cū loq̄bar ad eaz facies ei⁹ fulgebat lībitō: ⁊ spēs chorusc⁹ fiebat visus ei⁹: vt essē pauēs valde ad eā et cogitarē q̄d esset hoc. Et ecce subito emisit sonitū vocis magnū timore plenuz: vt cō moueret terra a mulieris sono. Et vidi. ⁊ ecce ampli⁹ mulier nō compebat mihi: sz ciuitas edificabat ⁊ loc⁹ ōmōstrabat ō fūdamētis magnis: ⁊ timui ⁊ clamaui voce magna: et dixi. Vbi est Vriel angel⁹ qui a principio venit ad me: Quoniā ipe me fecit venire in multitudine in excessu mētis huius. Et fact⁹ est finis meus ī corruptōnem: ⁊ oratio mea in p̄teriū: et cum essem

loquens ego hec: ecce venit ad me et vidit me. Et ecce erã posit⁹ vt mortuus: ⁊ intellectus meus alienat⁹ erat. Et tenuit dexteram meã ⁊ ꝓfortauit me: ⁊ statuit me sup pedes meos. Et dixit mihi. Quid tibi est ⁊ q̃re cõfurbatus ẽ intellect⁹ tuus ⁊ sẽsus cordis tui: ⁊ q̃re ꝓturbaris: Et dixi. Dñe dereliquisti me. Et ego quidem feci ſm sermones tuos. ⁊ exiui in cãpũ: ⁊ ecce vidi ⁊ video qđ nõ possũ enarrare. Et dixit ad me sta vt vir: et cõmouebo te. Et dixi. Loq̃re dñe meus tu ĩ me. Noli me derelinquere: vt nõ frustra moriar: qm̃ vidi q̃ nõ sciebã. et audio q̃ nõ scio. Aut nũquid sẽsus me⁹ fallit̃: ⁊ aĩa mea suppinat: Nũc g̃ dep̃cor te vt demõstres seruo tuo de excessu hoc. Et rñdit ad me: ⁊ dixit. Audi me. ⁊ doceã te: et dicam tibi de quibꝰ times: qm̃ altissim⁹ reuelauit tibi misteria multa. Vidit rectã viaz tuã: qm̃ sine intermissione ꝓtristabaris ꝓ ꝓp̃ło tuo: ⁊ valde lugebas ꝓpter syon Hic g̃ intellect⁹ visionis q̃ tibi apparuit añ paululũ. Quã vidisti lugẽtẽ inchoasti cõsolari eam: nũc aũt ⁊ iã spẽm mulieris nõ vides. sed apparuit tibi ciuitas edificari: et quoniaz enarrabat tibi de casu filij sui. Hec absolutio est. Hec mulier quã vidisti hec est syon: ⁊ qm̃ dixit tibi quã ⁊ nũc conspicies. vt ciuitatez edificatã. Et qm̃ dixit tibi qz sterilis fuit ãnis triginta: ꝓpter qđ erãt ãni scz triginta qñ nõ erat ĩ ea adhuc oblatio ablata. Et factũ est pt⁹ annos trigĩta edificauit Salomon ciuitatẽ ⁊ obtulit oblatõnes: tũc fuit qñ pepit sterilis filium. Et q̃ tibi dixit quoniã nutriuit euz labore hoc erat habitatio in irl̃m. Et quoniam dixit tibi q̃ fili⁹ meus veniẽs in suo thalamo mortuus essz et contigisset ei casus: hoc erat q̃ facta ẽ ruina irl̃m. Et ecce vidisti silitudinẽ ei⁹ ⁊ quoniã filiũ lugeret inchoasti cõsolari eã: ⁊ de his q̃ cõtigerũt hec erãt tibi aperiẽda. Et nũc videt altissimus qm̃ ex aĩo cõtristat⁹es: et qm̃ ex toto corde pateris ꝓ ea: oñdit tibi claritatẽ gl̃e eius: ⁊ pulchritudinem decoris eius. Propterea em̃ dixi tibi: vt maneres in campo vbi domus nõ est edificata. Sciebã enim ego qm̃ altissimus incipiebat tibi ostendẽ hec: ꝓpterea dixi tibi vt venires ĩ agꝝ vbi nõ est fundamẽtũ edificij. Nec em̃ poterat opus edificij bois sustineri ĩ loco vbi incipiebat altissimi ciuitas ostẽdi. Tu g̃ noli timere neq̃ expaueſcat cor tuũ: sed ingredere ⁊ vide splẽdorez et magnit[illegible]inẽ edificij. q̃tũ capax est tibi visu oculoꝝ videre: ⁊ post hec audies q̃tũ capit auditus auriũ tuaꝝ audire. Tu enim beatus es p̃ mł̃tis et vocat⁹es apud altissimũ. sicut ⁊ pauci. Noctẽ aũt q̃ in crastinũ futura est maneb̃: ⁊ ostendet tibi altissim⁹ eas visiones supmoꝝ q̃ faciet altissim⁹ his q̃ habitãt sup terrã a nouissimis diebꝰ. Et dormiui illam noctẽ ⁊ aliã: sicut dixerat mihi.

Capitulum .XI.

HEt vidi somniuz et ecce ascendebat ỏ mari aquila cui erãt duodecim ale pẽnaꝝ: ⁊ capita tria Et vidi: ⁊ ecce expãdebat alas suas ĩ oẽm terrã: et oñes venti celi insufflabãt ĩ eaz ⁊ colligebãt̃. Et vidi: ⁊ de pẽnis ei⁹ nascebant̃ ꝓtrarie penne: ⁊ ipe fiebãt ĩ pẽnaculis minutis et modicis. Nã capita ei⁹ erãt quiescẽtia ⁊ dimidiũ caput erat mai⁹ aliorum capituz: sed ipa quiescebat cũ eis. Et vidi: et ecce aquila volauit ĩ pennis suis: et regnauit sup terrã ⁊ sup eos q̃ habitant in ea. Et vidi qm̃ subiecta erant ei oĩa sub celo: ⁊ nemo illi ꝓtradicebat: neq̃ vnus de creatura q̃ ẽ sup terrã. Et vidi et ecce surrexit aquila sup vngues suos: ⁊ misit vocem pennis suis: dicens. Nolite oẽs simul vigilare: dormite vnuſq̃sq̃ ĩ loco suo: et ꝑ tp̃us vigilate. Capita aũ in nouissimo seruentur. Et vidi: et ecce vox non exibat de capitibus eius: sed de medietate corporis eius. Et numeraui contrarias pẽnas ei⁹: et ecce ipse erãt octo. Et vidi: et ecce a dextera parte surrexit vna pẽna: et regnauit sup oñez terrã. Et factũ est cũ regnaret. venit ei finis: ⁊ non apparuit locus eius: et sequẽs exurrexit ⁊ regnabat. Ipa multum tenuit tempus. Et factum est cum regnaret: ⁊ veniebat finis ei⁹ vt nõ apperet sicut p̃or: ⁊ ecce vox emissa est illi dicens. Audi tu q̃ tãto tpe tenuisti terrã. hec annũcio tibi añq̃ incipias nõ apparere. Nemo p⁹te tenebit tẽpus tuũ: sed nec dimidium ei⁹. Et leuauit tercia: ⁊ tenuit pncipatum sicut ⁊ priores: et non apparuit et ipa. Et sic contingebat omnibus alijs singulatim pncipatũ gerere: ⁊ iterum nusq̃ comparere. Et vidi: et ecce in tempore.

seqntes pene erigebãt a dextera pte vt tenerẽt ⁊ ipe pncipatũ: et ex his erant q̃ tenebãt:sed tñ statim nõ ꝓpatescebãt:nã et aliq̃ ex eis erigebãt:sed nõ tenebãt pncipatũ. Et vidi ꝑ hec. ⁊ ecce nõ compuerũt duodecim pene ⁊ duo pẽnacula ⁊ nihil superat ĩ corpe aqle nisi duo capita q̃escẽtia et sex pẽnacula. Et vidi:⁊ ecce sex pẽnaculis diuise sũt due: et mãsert sub capite qđ est ad dextrã ptez. Nã q̃tuor mãsert in loco suo. Et vidi:⁊ ecce hec subalares cogitabãt se erigẽ:⁊ tenere pricipat⁹. Et vidi: et vna erecta est:sz statim nõ comparuit. Et scde velotiusq̃ pores nõ ꝓparuert. Et vidi:⁊ ecce due que supauerũt apđ semetipas cogitabãt et ipe regnare:⁊ ĩ eo cũ regnarẽt.ecce vnũ quiescẽtiũ capitũ qđ erat mediũ euigilabat.Hoc eĩ erat duoꝝ capitũ mai⁹. Et vidi:qm̃ ꝓpleta sũt duo capita secũ:⁊ ecce cõuersum est caput cũ his q̃ cũ eo erãt:et ꝓmedit duas subalares q̃ cogitabãt regre. Hoc aũt caput pcõterruit oẽz frã:⁊ dñabat ĩ ea his q̃ habitãt terrã cũ labore mlto:⁊ potẽtatũ tenuit orb terraꝝ sup oẽs alas q̃ fuerũt. Et vidi ꝑ hec: ⁊ ecce mediũ caput subito nõ compuit: et hoc sicut ale. Supauerũt aũ duo capita: q̃ ⁊ ipa silr regnauert sup terrã:⁊ sup eos q̃ habitãt ĩ ea. Et vidi:⁊ ecce deuorauit caput a dextẽa pte illud qđ a leua. Et audiui vocẽ dicẽtez mihi. Cõspice ꝺ te:⁊ considera qđ vides. Et vidi:et ecce sicut leo concitat⁹ de silua rugiẽs:⁊ vidi qm̃ emittebat vocẽ bois ad aquilã. Et dixit dicẽs. Audi tu. et loquar ad te:⁊ dicit altissimus tibi. Nõne tu es q̃ supasti de q̃tuor aĩalibꝫ que fecerã regnare ĩ seculo meo: ⁊ vt ꝑ eos veniret finis tẽpoꝝ eoꝝ:Et q̃rtus veniẽs devicit oĩa aĩalia q̃ trãsierũt.⁊ potẽtatu tenuit scl'm cũ tremore mlto.et oẽz orbez cũ labore pessimo:⁊ inhabitauit tot tpibꝫ orbẽ terraꝝ cũ dolo. Et iudicasti terrã nõ cũ veritate. Tribulasti eñ mãsuetos ⁊ lesisti quiescẽtes:⁊ dilexisti mendaces ⁊ destruxisti habitatões eoꝝ q̃ fructificabãt:⁊ hũili asti muros eoꝝ q̃ te nõ nocuerũt. Et ascẽdit ꝓtumelia tua ad altissimũ:⁊ superbia tua ad fortem. Et respexit altissimus supba tempora: et ecce finita sunt:et scelera eius completa sũt. Proptrea nõ appareas tu aquila ⁊ ale tue horribiles ⁊ pennacula tua pessima ⁊ capita tua maligna. et vngues tui pessimi.et omne corpus tuum vanum:vt refrigeretur oĩs terra ⁊ reuertatur liberata de tua vi: et speret iudiciũ et misericordiam eius qui fecit eam.

Capitulum .XII.

Et factus est dus loquens ad me et dixit. Surge leo verba hec ad aquilam:⁊ vidi et ecce q̃ supauerat caput et nõ comparuert q̃tuor ale ille que ad eum trãsierunt ⁊ erecte sũt vt regnarẽt:et erat regnũ eoꝝ exile.et tumultu plenũ. Et vidi:et ecce ipa nõ apparebant:⁊ oñe corp⁹ aquile incẽdebatur:et expauescebat terra valde. Et ego a tumultu ⁊ excessu mentis et a magno timore euigilaui:⁊ dixi spiritui meo. Ecce tu pstitisti mihi hoc: ĩ eo q̃ scrutaris vias altissimi. Ecce adhuc fatigatus sũ animo.et spiritu meo inualidus sum valde:⁊ nec modica est ĩ me virtus a mlto timore quã expaui nocte hac. Nũc g̃ orabo altissimũ: vt me cõfortet vsq̃ in finem. Et dixi. Dñator dñe si inueni gratiã ante oculos tuos etsi iustificatus sũ apud te pre multis.etsi certe ascendit deprecatõ mea añ faciem tuaz:cõforta me ⁊ ostende seruo tuo mihi interptatõez et distinctõez visus horribilis huius: vt plenissime cõsoleris aĩam meaz. Dignũ eñ me habuisti: ostendere mihi tẽpoꝝ nouissima. Et dixit ad me. Hec est interptatio visionis huius Aquilam quã vidisti ascendentẽ de mari: hoc est regnũ quod visũ est. in visione Daniel fratri tuo. Sed non est illi interptatum:qm̃ ego nũc tibi interptor. Ecce dies veniunt ⁊ exurget regnum super terraz:⁊ erit timor acrior omnium regnorum que fuerunt ante eum. Regnabunt autez ĩ ea reges duodecim: vnus post vnum. Nam sed cũbus incipiet regnare:⁊ ipe tenebit amplius tempus ꝑ duodecim. Hec est interptatio duodecim alarum q̃s vidisti. Et quã audiuisti vocem que locuta est non de capitibus eius exeuntem: sed de medio corpore eius:hec est interpretatio. Quoniam post tempus regni illius nascentur contẽtiones nõ modice: et periclitabitur vt cadat ⁊ non cadet tunc:sed iterum constituetur in suũ initium. Et quoniaz vidisti sẽ alares octo coherẽtes alis ei⁹:hec ẽ interptatio. Exurgẽt ĩ ipo octo reges quorum

erũt tpa leuia ꝙ anni citati: ꝙ duo q̃dez ex ipis periẽt. Appropinquãte aũ tpe medio q̃tuor seruabũr ĩ tpe: cũ incipiet appropiq̃re tps ei⁹ vt finiaũ. Due vero in finẽ seruabũr. Et qm̃ vidisti tria capita quiescẽtia: hec est interp̃tatio. In nouissimis ei⁹ suscitabit altissim⁹ tria regna: ꝙ ꝟnouabit ĩ ea multa ꝙ dñabũtur terrã ꝙ q̃ habitãt ĩ ea: cũ labore multo sup oẽs q̃ fuerũt ante hos. Propter hoc ipi vocati sũt capita aq̃ le. Isti em̃ ert q̃ recapitulabũt impietates ei⁹ ꝙ q̃ pficiẽt nouissima ei⁹. Et qm̃ vidisti caput mai⁹ nõ apparẽs: hec est interp̃tatõ ei⁹. Qm̃ vnus ex eis sup lectũ suũ morieẽ et tamẽ cũ tormẽtis. Nã duo q̃ pseuerauerint: gladi⁹ eos comedet. Vni⁹ em̃ gladius comedet q̃ cũ eo: sed tñ ꝟ gladi⁹ ĩ nouissimis cadet. Et quoniã vidisti duas subalares trajciẽtes super caput qđ est ĩ dextera pte: hec est interp̃tatio. Hi sũt q̃s ꝓseruauit altissim⁹ ĩ finẽ suũ: hoc est regnũ exile ꝙ turbatõnis plenũ. Sicut vidisti ꝙ leonẽ quez vidisti de silua euigilãtem et rugientem et loquẽtem ad aquilam ꝙ arguentem eã. ꝙ iniusticias ipi⁹ p oẽs sermones ei⁹ sicut audisti: ꝟ est vẽtus quẽ seruauit altissimus ĩ finez ad eos ꝙ impietates ipor: et arguet illos ꝙ incutiet corã ipis scerp̃tões eor. Statuet em̃ eos ĩ iudicium viuos: ꝙ erit cũ arguẽit eos: tũc correpiet eos. Nã residuũ pplm meũ liberabit cuz miseria: q̃ saluati sũt super fines meos: ꝙ iocũdabit eos quoadusq̃ veniet finis dies iudicij de quo locut⁹ sũ tibi ab initio. Hoc somniuz quod vidisti: et he interp̃tatões. Tu g̃ solus dign⁹ fuisti scire altissimi secretũ hoc. Scribe g̃ omia ista in libro que vidisti: ꝙ pone ea ĩ loco abscõdito: et docebis ea sapientes de populo tuo: quorum corda scis posse capere ꝙ seruare secreta hec. Tu aũt adhuc sustine ꝟ alios dies septem: vt tibi ostendaũ quicqđ visũ fuerit altissimo ostẽdere tibi. Et pfectus est a me. Et factũ est cũ audisset oĩs pplis qm̃ ptransierũt septem dies et ego nõ fuissem reuersus ĩ ciuitatẽ et cõgregauit se omnis a minimo vsq̃ ad maximũ et veit ad me: ꝙ dixerũt mihi dicẽtes. Quid peccauim⁹ tibi: ꝙ quid iniuste egimus ĩ te qm̃ derelinquẽs nos. sedisti in loco hoc: Tu em̃ nobis sup es solus ex oĩbus populis sicut botrus de vinea: ꝙ sicut lucerna ĩ loco obscuro ꝙ sicut port⁹ et nauis saluata a tempestate. Aut nõ sufficiunt nobis mala. q̃ cõtingũt: Si g̃ tu nos dereliq̃ris: q̃to nobis erat meli⁹ si essemus succensi ꝙ nos cũ incẽdio syon: Nec ei nos meliores sumus eorũ qui ibi mortui sunt Et plorauerũt voce magna. Et respondi ad eos ꝙ dixi. Confide isrl: et noli tristari tu domus iacob. Est em̃ memoria vĩ corã altissimo: ꝙ fortis nõ est oblit⁹ nostri ĩ tẽptatõne. Ego enim nõ dereliqui vos neq̃ excessi a vobis: sed veni ĩ hũc locuz vt depcarer p desolatõe syon vt querezẽ miseicordiam p humilitate sanctificatõis vre. Et nũc ite vnusquisq̃ vr̃m ĩ domum suaz ꝙ ego veniã ad vos post dies istos. Et pfectus est pplus sicut dixi ei ĩ ciuitatem. Ego autez sedi in campo septẽ diebo sicut mihi mãdauit: ꝙ manducabã de floribo solũmodo agri: de herbis facta est esca mihi ĩ diebus illis.

Capitulum .XIII.

Et factum est post dies septez: et somniaui somniũ nocte Et ecce de mari vent⁹ exurgebat: vt conturbaret omnes fluctus ei⁹. Et vidi: et ecce conualescebat ille homo cũ milibo celi: et vbi vultum suũ vertebat vt cõsideraret: tremebãt omia que sub eo videbantur: et vbicunq̃ exibat vox de ore ei⁹ ardescebant oẽs qui audiebãt voces ei⁹ sicut quiescit terra quãdo sẽserit ignẽ. Et vidi post hec: et ecce cõgregabatur multitudo hominũ quorum nõ erat numer⁹ de quatuor ventis celi: vt debellarent hoĩem qui ascenderat de mari. Et vidi: et ecce sibimetipi sculpserat montez magnũ: et volauit super eum. Ego autem quesiui videre regionem vel locum vnde sculptus essz mons: ꝙ nõ potui. Et post hec vidi: et ecce oẽs qui ꝓgregati sunt ad eũ vt expugnarẽt eũ timebãt valde: tñ audebãt pugre: ꝙ ecce vt vidit impetũ mltitudinis venientis nõ leuauit manũ suã neq̃ frameã tenebat neq̃ aliqđ vas bellicosũ: nisi solũmodo vt vidi. qm̃ emisit de ore suo sicut flatũ ignis et de labijs ei⁹ spũs flãme. ꝙ de lingua eius emittebat scintillas ꝙ tẽpestates: ꝙ ꝓmixta sũt oĩa simul ꝟ flat⁹ ignis ꝙ spũs flãme: et multitudo tempestatis: ꝙ cõcidit sup multitudinem ĩ impetu que parata erat pugre ꝙ succẽdit oẽs: vt subito nihil videreẽ

de innūerabili multitudine. nisi solūmodo puluis ⁊ fumi odor. Et vidi: ⁊ extimui. Et post hec vidi ipm hoiez descendētez de mō te et vocantē ad se multitudinē aliā pacificaz ⁊ accedebat ad eū vult⁹ hoīm ml'tor q̄rūdā gaudētiū. q̄rundā tristātiū: aliqui vero alligati: aliq̄ adducētes ex eis q̄ offerebanť. Et egrotaui a multitudine pauoris: ⁊ exp̄gefact⁹ sū: ⁊ dixi. Tu ab initō demōstrasti ꝓuo tuo mirabilia hec: ⁊ dignū me habuisti vt suscipes dep̄catōez meā: et nūc demōstra mihi adhuc inter̄p̄tatōez sōnij hui⁹. Sic em̄ existimo ī sensu meo: ve q̄ derelicti fuer̄t ī diebo illis. Et multoplus ve his q̄ nō sť derelicti. Qui ei nō sūt delicti tristes erāt. Intelligo nūc q̄ sunt reposita ī nouissimis diebo: ⁊ occurrēt eis: sz ⁊ his q̄ derelicti sūt. Propter hoc veneť ei ī pericula magna. ⁊ necessitates multas: sicut oñdūt sōnia hec. Attamen facili⁹ est piclitāteż veīre ī hūc q̄ ꝓtrāsire sic nubez a sc'o: ⁊ nūc videre q̄ ꝓtingūt ī nouissimo Et rn̄dit ad me ⁊ dixit. Et visionis inter̄p̄tatōez dicā tibi: ⁊ de quibo locut⁹ es adaperiam tibi. Qm̄ de his dixisti qui derelicti sūt hec est inter̄p̄tatō. Qui aufert piculuz illo tpe: ꝟ se custodiuit. Qui ī piculo inciderūt: hi sūt qui hn̄t opa et fideż ad fortissimū. Scito g̑: qm̄ magis beatificati sunt qui derelicti: sup eos q̄ mortui sūt. De inter̄p̄tatōes visionis. Quia vidisti vir ascēdentem de corde maris. ipe est quē ꝓseruat altissimus multis tpibus: qui per semetipm liberabit creaturam suā: et ipe disponet qui derelicti sūt. Et quoniaz vidisti de ore ei⁹ exire vt spiritū et ignez ⁊ tempestatem: ⁊ qm̄ non tenebat frameam neq; vas bellicosum: corrupit impetus ei⁹ multitudinem que venerat expugnare eū: hec ē inter̄p̄tatio. Ecce dies veniūt q̄ndo incipiet altissimus liberare eos q̄ sup terraz sunt ⁊ veniet in excessu mentis sup eos q̄ inhabitant terrā. Et alij alios cogitabunt debellare: ciuitas ciuitatem ⁊ loc⁹ locū et gens aduersus gentē: ⁊ regnū aduersus regnū. Et erit cū fient hec: et ꝓtingent signa que ante ostendi tibi: et tūc reuelabiť filiꝰ meus: quem vidisti vt vir ascēdētem. Et erit q̄n audierint oēs gentes vocem ei⁹: ⁊ derelinquet vnusq̄sq; in regione sua bellum suū q̄ habent ad alterutrū. et colligeť in vnū multitudo innūerabilis sicut volētes venire et expugnare eū. Ipse autez stabit sup cacumē mōtis syon. Syon aū veniet ⁊ ostendeť oīb parata ⁊ edificata sicut vidisti montē sculpi sn̄ manib. Ipse aū filiꝰ meus arguet que adinuenerūt gentes impietates eor̄ has: que tēpestati appropinq̄uerūt ꝓter mala cogitamēta eor̄ ⁊ cruciamēta quib incipiēt cruciari q̄ assimulate sunt flāme: ⁊ ꝓdat eos sn̄ labore: p legem que igni assimulata est. Et qm̄ vidisti eū colligētē ad se aliā multitudinē pacificam: he sūt decē trib q̄ captiue facte sunt de tra sua ī diebo Josie regis quē captiuuz duxit Salmanasar rex assirior̄. ⁊ trāstulit eos trās flumen: ⁊ trāslati sūt ī terram aliā. Ipi aū sibi dederūt ꝓsiliū hoc vt derelinquerēt multitudinē gētiū: ⁊ ꝓficiscerētur ī vltēriorez regionē vbi nūq̄ habitauit gen⁹ humanū vl' ibi obseruare legittima sua q̄ nō fuerūt seruātes ī regione sua Per introitus aū angustos flumis eufratēn introierūt. Fecit em̄ eis tūc altissim⁹ signa: et statuit venas fluminis vsq;quo trāsirēt. Per eā em̄ regionē erat via multa itineris anni vni⁹ et dimidij: naz regio illa vocať arsareth. Tunc inhabitauerūt ibi vsq; ī nouissimo tpe: ⁊ nūc iter̄ cū cepe rint venire. iterum altissim⁹ statuet venas flumis vt possint trāsire: ꝓter hec vidisti multitudinē cū pace. Sed ⁊ q̄ derelicti sūt de ꝓp̄lo tuo. sc̄i sūt q̄ inueniūť intra termi nū meū. Factum erit g̑ qn̄ incipiet ꝓdere multitudinē eaz q̄ collecte sūt gentes: p̄teget eos q̄ supauerūt ꝓp̄lm: ⁊ tūc ostendet eis multapulra portēta. Et dixi ego. Dominator dn̄e hoc mihi oñde: ꝓter qđ vidi virū ascendentez de corde maris. Et dixit mihi. Sicut nō pt̄ hec vel scrutari vel scire que sūt ī pfundo maris: sic nō poterit quisq; sup terraz videre filium meum. vel eos qui cū eo sūt: nisi ī tpe diei. Hec est interp̄tatio somnij qđ vidisti: et ꝓter qđ illuminat⁹ es ꝟ solus. Dereliquisti em̄ tuā ⁊ circa meā vocasti legē ⁊ q̄sisti. Vitaz em̄ tuam disposuisti in sapientia: et sensū tuū vocasti matrem. Et ꝓter hoc ostendi tibi merces apud altissimū. Erit em̄. post alios tres dies ad te alia loquar: et exponā tibi grauia ⁊ mirabilia. Et pfectus sum ⁊ trāsij ī campū: multū glorificās ⁊ laudās

altissimũ ō mirabilibꝫ q̄ p tp̄us faciebat: ꝙ
qm̄ gubernat ip̄m ꝙ q̄ sũt ī tp̄ibꝫ illata. Et
sedi ibi tribꝫ diebꝫ. ℣ Capitulũ .XIIII.

ET factũ est tercia die et
ego sedebā sup̄ quercu. ꝙ ecce vox
exiuit ℥ me de rubo ꝙ dixit. Esdra
Esdra. Et dixi. Ecce ego dn̄e. Et surrexi sr̄
pedes meos. Et dixit ad me. Reuelans re-
uelatus sum sup̄ rubũ. et locutus sũ Moy̆
si q̄n̄ populus me⁹ seruiebat in egipto. Et
misi eum et eduxi p̄plm̄ meum de egipto. et
adduxi eũ sup̄ montē sy̆na: ꝙ detinebā eũ
apud me diebꝫ multis: ꝙ enarraui ei mira
bilia multa. et ostendi ei tēpoꝛ secreta et
finē: ꝙ p̄cepi ei dicēs. Hec ī palā facies ver
ba: et hec abscōdes. Et nūc tibi dico signa
q̄ demōstraui. et somnia que vidisti et int̄
p̄tationes q̄s tu vidisti in corde tuo: repo
ne ea. Tu em̄ recipieris ab oībꝫ conuerte
ris residuus cũ cōsilio meo ꝙ cũ similibus
tuis vsq̄quo finiant̄ tp̄a. Quoniā seculuꝫ
p̄didit iuuētutē suā: et tp̄a appropinquāt
senescere. Duodecim em̄ p̄tibꝫ diuisum est
seculum: ꝙ transierũt ei⁹ decima ꝙ dimidiũ
decime p̄tis: supersunt autē eius post me
diũ decime partis. Nunc ergo dispone do
mum tuam. et corripe populũ tuum ꝙ cō-
solare humiles eoꝛum: ꝙ renũcia iam coꝛ-
ruptele et dimitte abs te mortales cogita
tiones: et pijce abs te pondera humana ꝙ
exue te iam infirmam naturam: ꝙ repone
in vnā p̄tem molestissima tibi cogitamen
ta: ꝙ festina transmigraꝛe a tēpoꝛibꝫ his
Que enim vidisti nunc p̄tigisse mala: itēr̄
boꝛũ deteriora facient. Quātũ em̄ inuali-
dum fiet seculum a senectute: tantũ mul-
tiplicabũt̄ sup̄ inhabitātes mala. Prolō-
gauit enim se magis veritas: et appropin-
quauit mendaciũ. Jaz em̄ festinat venire
quam vidisti visionē. Et respondi: et dixi
coram te domine. Ecce enim ego abibo si-
cut precepisti mihi: ꝙ coꝛripiam presentē
populum. Qui autem iterum nati fuerint
quis commouebit: Positũ est ergo seculũ
in tenebris: ꝙ qui inhabitant in eo sine lu
mine. Quoniam lex tua incensa est. Pro-
pter quod nemo scit que a te facta sũt vel
que incipient opera. Si enim inueni in te
gratiam: immitte ī me spiritũsanctum: et
scribam omne quod factum est ī seculo ab
initio que erant ī lege tua scripta. vt pos-
sint homines inuenire semitam: et qui vo
luerint viuere ī nouissimis viuant. Et re-
spondit ad me: et dixit. Vadens congrega
populum. et dices ad eos: vt non querant
te diebus quadraginta. Tu autem prepa-
ra tibi buxos mlt̄os: ꝙ accipe tecũ Sareã
Dabriam Selemiã Echanũ ꝙ Asiel. q̄nq̄
hos qui parati sunt ad scribēdũ velocit̄er
Et venies huc ꝙ ego accendaz in coꝛde tuo
lucernã intellectus: que non extinguetur
quoadusq̄ finiantur q̄ incipies scribere. ꝙ
tunc p̄fectis quedaz palam facies: quedã
sapientibꝫ abscōse trades. In crastinũ em̄
hac hora incipies scribere. Et p̄fectus sũ
sicut mihi p̄cepit: ꝙ ꝯgregaui omnē p̄plm̄:
et dixi. Audi isrl̄ verba hec. Peregrinati
sũt p̄res nr̄i ab initio ī egipto. ꝙ liberati sũt
inde: ꝙ acceperũt legē vite quā nō custodi
erũt. quā ꝙ vos post eos trāsgressi estis et
data est vobis terra ī sortē ꝙ terra sy̆on: ꝙ
p̄res vr̄i ꝙ vos iniquitatez fecistis. ꝙ nō p-
uastis vias quas p̄cepit vobis altissim⁹: ꝙ
iustus iudex cuz sit. abstulit a vobis ī tp̄e
quod donauerat. Et nunc vos hic estis: et
fratres vestri introrsũ vr̄m sunt. Si g̾ im-
peraueritis sēsui vr̄o et erudieritis coꝛ ve-
strum. viui ꝑseruati eritis: ꝙ post moꝛtem
misericoꝛdiã cōsequimini. Judiciũ em̄ p⁹
moꝛtē veniet. q̄n̄ itēr̄ reuiuiscemus: ꝙ tūc
iustoꝛ noīa parebũt: ꝙ impioꝛ facta ostē
dētur. Ad me igit̄ nemo accedat nūc neq̄
requirat me vsq̄ dies quadraginta. Et ac
cepi quinq̄ viros sicut mādauit mihi: et
p̄fecti sumus in campũ: et mansimus ibi
Et factus sum ī crastinũ. et ecce vox voca
uit me dicens. Esdra aperi os tuum ꝙ bibe
quo te potauero. Et aperui os meũ: et ec
ce calix plen⁹ porrigebatur mihi. Hoc erat
plenũ sicut aqua: coloꝛ autē eius vt ignis
similis. Et accepi et bibi: ꝙ ī eo cum bibis
sem coꝛ meum cruciabatur intellectu: ꝙ ī
pectus meum increscebat sapientia. Nam
spiritus meus conseruabatur memoꝛia. ꝙ
apertum est os meũ: ꝙ nō est clausum am
plius. Altissimus dedit intellectũ quinq̄
viris et scripserũt que dicebantur excessi-
ones noctis: quas nō sciebāt. Nocte autez
mādducabant panem ego aūt p̄ diem loque
bar: ꝙ per noctem non tacebam. Scripti
sũt aūt p̄ quadraginta dies libri ducētiq̄-
tuoꝛ. Et factũ est cũ ꝯpleuissent q̄dragīta

dies: locutus est altissim⁹ dicēs. Priora q̄ scripsisti ī palā pone. ⁊ legāt digni ⁊ indigni: nouissimos at̄ septuaginta ꝯseruab̄: vt tradas eos sapiētib⁹ de ꝓpl'o tuo. In his em̄ est vena intellectus ⁊ sapientie fons: et scie flumen. Et feci sic. Capi. XV.

Ecce loquere in aures pleb̄ mee s̄mones ꝓphetie q̄s īmisero ī os tuū dicit dn̄s: ⁊ fac vt in carta scribāt̄: qm̄ fideles ⁊ veri sūt. Ne timeas a cogitatōib⁹ aduersū te: nec turbāt te incredulitates dicētiū: qm̄ oīs incredulus ī incredulitate sua morieť. Ecce ego īduco dicit dn̄s sup orbē t̄raꝝ mala. gladiū et famē et mortē et interitū: ꝓpter qd̄ suppolluit iniquitas omnē terrā: et adimpleta sunt opa nociua illoꝝ. Propterea dicit dn̄s. Jam non silebo d̄ impietatib⁹ eoꝝ q̄ irreligiose agūt: nec sustinebo ī his q̄ inique exercent. Ecce sāguis innoxius et iustus clamat ad me: ⁊ aīe iustoꝝ clamāt ꝑseuerāter. Vindicās vindicabo illos dicit dn̄s: ⁊ accipiā omnē sanguinē innoxium ex illis ad me. Ecce ꝓpl's me⁹ q̄i grex ad occisionez ducit̄: iā nō patiar illū habitare ī terra egipti: sed educā eū ī manu potēti et brachio excelso. Et ꝑcutiaz plaga sicut prius: et corrūpam omnē terrā ei⁹. Lugebit egipt⁹ ⁊ fūdamēta ei⁹: plaga verberata et castigatōne q̄s inducet ei de⁹. Lugebunt cultores opantes terrā: qm̄ deficient semina eoꝝ ab vredine ⁊ grādine ⁊ a sidere terribili. Ve seculo et q̄ habitāt ī eo: qꝛ appropinq̄bit gladi⁹ ⁊ cōtritio eoꝝ: ⁊ exurget gēs sup gentē ad pugnā et rumphea ī manib⁹ eoꝝ. Erit em̄ incōstabilitio hoīb⁹: et alij alijs inualescētes nō curabūt regez suū ⁊ principes: vie gestoꝝ suoꝝ ī potētia sua. Cōcupiscet em̄ hō in ciuitatē ire: ⁊ nō poterit. Propter supbiam em̄ eoꝝ ciuitates turbabunt̄: domus exterēt̄: hoīes metuent. Non miserebit̄ homo ꝓximū suum ad irritū faciendū domus eoꝝ in gladiū: ad diripiendas substātias eoꝝ ꝓpter famē panis. ⁊ tribulatōnem multam. Ecce ego cōuoco dicit de⁹ oēs reges terre ad me verēdū qui sunt ab oriēte ⁊ ab austro ab euro ⁊ a libano ad cōuertendos ī se: et reddēque dederunt illis. sicut faciunt vsq̄ hodie electis meis: sic faciam et reddam in sinu eorum. Hec dicit domin⁹ deus. Non parcet dextera mea super peccatores: nec cessabit rumphea super effundentes sanguinem innocuum sup terrā. Exijt ignis ab ira eius et deuorauit fundamēta terre: et peccatores q̄i stramen incēsū. Ve eis qui peccāt: ⁊ non obseruant mandata mea: dicit dominus. Non parcā illis. Discedite filij a potestate: nolite cōtaminare sanctificatōem meam: quoniā nouit dn̄s om̄es qui delinquūt ī illū. Propterea tradidit eos ī mortem et in occisionem. Jaz em̄ venerūt sup orbē terraꝝ mala: ⁊ manebitis in illis. Nō em̄ liberabit vos de⁹: ꝓpter qd̄ peccastis in eū. Ecce visio horribilis: ⁊ facies illius ab oriēte. Et exiēt natōnes draconuz arabū ī curribꝰ multis: et sicut flatus eorū nūer⁹ fertur sup terrā vt iaz timeāt ⁊ trepident om̄es qui illos audient carmonij insaniētes ī ira: et exient vt apri de silua. ⁊ aduenient ī virtute magna: et cōstabūt in pugnam cum illis ⁊ vastabūt portōnez terre assirioꝝ. Et pt⁹ hec supualescēt dracones. natiuitatis sue memores: ⁊ ꝯuertēt se cōspirantes ī virtute magna ad ꝑsequēdos eos. Isti turbabūt̄ et silebūt ī v̄tute illorū ⁊ ꝯuertēt pedes suos ī fugā: ⁊ a territorio assirioꝝ subsessor obsidebit eos et ꝯsumet vnū ex illis: ⁊ erit timor ⁊ tremor ī exercitu illoꝝ. et cōtentō ī reges ipsoꝝ. Ecce nubes ab oriente ⁊ a septētrione vsq̄ meridianū: et facies eaꝝ horrida valde plena ire ⁊ procelle. Et collident seinuicem: et collident sȳdus copiosum super terram et sȳd⁹ illoꝝ. Et erit sanguis a gladio vsq̄ ad vētrem: ⁊ fimus hominis vsq̄ ad substramē cameli. Et erit timor et tremor mult⁹ sup terram: ⁊ horrebunt qui videbunt irā illā. et tremor apprehendet illos. Et p⁹ hec mouebūtur nimbi copiosi a meridiano et septentrione: ⁊ portio alia ab occidente. Et superinualescent venti ab oriente ⁊ recludent eam: et nubem quaz suscitauit in ira et sȳdus ad faciendam exterritatōem ad orientalem ventum ⁊ occidentē: violabit̄ Et exaltabunt̄ nubes magne ⁊ valide plene ire ⁊ sȳdus. vt exterreāt omnē terraz ⁊ inhabitantes eam: et infundent sup om̄ez locum altum et eminētem: sȳdus terribile. ignez ⁊ grādinem et rumpheas volātes ⁊ aq̄s multas: vt etiaz impleantur omnes campi et om̄es riui plenitudine aquarum

multaꝝ. Et demolient̃ ciuitates ⁊ muros
⁊ mõtes ⁊ colles et ligna siluaꝝ: et fenum
pratoꝝ ⁊ frumenta eoꝝ. Et trãsibũt cõstã
tes vsq; babilonem ⁊ exterrẽt eam: conue
niẽt ad ip̃am et circuibunt eaꝫ: ⁊ effundẽt
sÿdus ⁊ om̃eꝫ irã sup eaꝫ. Et sõbibit puluis
et fumus vsq; ĩ celũ: ⁊ om̃es ĩ circuitu lu-
gebũt eã: ⁊ q̃ sub ea remãserint: ꝟuiẽt his
qui exterruer̃t. Et tu asia ꝯcors ĩ speꝫ ba-
bilonis. et gl'a ꝑsone ei⁹: ve tibi misera. ꝓ-
pter qd̃ assimilasti ei ⁊ ornasti filias tuas
ĩ fornicatõe ad placẽdũ ⁊ gloriãdũ ĩ ama-
toribꝫ tuis qui tecuꝫ cupierũt sp̃ fornicari
Odibile imitata es ĩ oĩbꝫ opibꝫ ei⁹ et adin
uentõnibꝫ ei⁹. ꝓpterea dicit de⁹. Immittã
tibi mala: viduitateꝫ. pauꝑtatem. et famẽ
⁊ gladiũ ⁊ pestem ad deuastandas domos
tuas a violatõne ⁊ morte et gloria v̄tutis
tue. Sicut flos siccabitur cuꝫ exurget ar-
dor qui emissus est sup̃ te: infirmaberis vt
pauꝑcula plagata et castigata a mulieri-
bus vt ñ possint te suscipe potẽtes ⁊ ama-
tores. Nunq̃d ego sic zelabo te dicit domi-
nus. nisi occidisses electos meos ĩ om̃i tp̃e
exaltãs ꝑcussionẽ manuũ. ⁊ dicẽs sup̃ mor
tem eoꝝ cũ inebriata esses. exorna speciez
vultus tui: Merces fornicatõnis tue ĩ sinu
tuo: ⁊ ꝓpter hoc redditõeꝫ accipies. Sicut
facis electis meis: dicit dñs. sic faciet tibi
deus: ⁊ tradet te in malũ. Et nati tui fame
interient: ⁊ tu rumphea cades ⁊ ciuitates
tue cõterẽtur: ⁊ om̃es tui ĩ campo gladio
cadent. Et qui sũt in montibꝫ fame ꝑibũt
et mãducabũt carnes suas ⁊ sanguinẽ bi
bent a fame panis ⁊ siti aque. Infelix per
maria venies: et rursũ accipies mala. Et
in trãsitu allident ciuitateꝫ ociosam. ⁊ ex
terrent aliquã portõnem terre tue. ⁊ ꝑteꝫ
glorie tue exterminabũt: rursum reuertẽ
tes conuersaꝫ. Et demolita eris illis ꝓ sti-
pula et ip̃i erũt tibi ignis: ⁊ deuorabũt te
et ciuitates tuas. terrã tuam. ⁊ mõtes tu-
os: oẽs siluas tuas ⁊ lignũ fructifeꝝ igni
ꝯburẽt. Filios tuos captiuos ducẽt: ⁊ cẽ-
sum tuũ ĩ p̃dam habebũt ⁊ gl'aꝫ faciei tue
extermĩabunt. Capitulũ .XVI.

Sicut facies electis meis

VE tibi Babilon et Asia
ve tibi egipte et siria. Precingite
vos saccis ⁊ cilitijs. ⁊ plãgite fili-
os vr̃os ⁊ dolete: qm̃ appropinq̃uit contri-
tio vestra. Immissus est vobis gladius: et
quis est qui auertat illum: Immissus est ĩ
vobis ignis: et quis est q̃ extinguat illuꝫ:
Immissa sunt vobis mala. Et quis est qui
repellat ea: Nunquid repellit aliq̃s leonẽ
esurientem in silua: aut extinguet ignem
in stipula. mox qñ ceperit ardere: Nunq̃d
repellat aliquis sagittã a sagittario forti
missam: Dominus fortis immittit mala:
et quis est q̃ repellet ea: Exijt ignis ex ira
cundia ei⁹. Et quis est qui extinguat euꝫ:
Choruscabit: ⁊ quis nõ timebit: Tonabit:
⁊ quis nõ pauebit: Dñs commiabit̃ et q̃s
nõ fundit⁹ cõteret̃ a facie ip̃i⁹: Terra tre-
muit ⁊ fundamenta ei⁹: mare fluctuat de
ꝓfundo. ⁊ fluctus eius disturbabũt̃. et pi-
sces eius a facie dñi ⁊ a gloria virtutis e⁹
qm̃ fortis dextera eius que arcũ tẽdit: sa-
gitte ei⁹ acute que ab ip̃o mittũt̃: nõ defi-
ciẽt cũ ceperint mitti ĩ fines t̃re. Ecce mit
tuntur mala ⁊ nõ reuertẽt̃. donec veniant
sup̃ terraꝫ. Ignis succenditur: ⁊ nõ extin-
guetur donec cõsumat fundamẽta terre.
Quẽadmodũ nõ redit sagitta missa a va-
lido sagittario sic̃ nõ reuertẽtur mala que
missa fuerint in terraꝫ. Ve mihi. ve mihi.
Quis me liberabit in illis diebꝫ: Initiũ do-
lorum et multi gemitus: initium famis et
multi interitus: initium bellorum et for-
midabũt potestates: initiũ maloꝝ ⁊ trepi
dabũt omnes. In his quid faciaꝫ cũ vene
rint mala: Ecce fames ⁊ plaga et tribula-
tio ⁊ angustia missa sunt flagella ĩ emen-
datõne ⁊ ĩ his om̃ibꝫ se nõ cõuertẽt ab ini
q̃tatibꝫ suis: neq; flagelloꝝ memores erũt
semp̃. Ecce erit annone vilitas sup̃ t̃rã: sic
vt putẽt sibi eẽ directã pacẽ: ⁊ tũc germi-
nabũt mala sup̃ terrã gladi⁹. fames ⁊ ma
gna confusio. A fame em̃ plurimi qui in-
habitant terrã interient: et gladi⁹ ꝑdet ce-
teros qui supauerint a fame: ⁊ mortui si-
cut stercora ꝓijciẽt̃ ⁊ non erit q̃ consolet̃
eos. Derelinquet̃ enim terra deserta: ⁊ ci-
uitates ei⁹ deijcientur. Nõ derelinquet̃ qui
colat terram: ⁊ qui seminet eã. Ligna da-
bunt fructus: et q̃s vindemiabit illa: Vua
matura fiet: ⁊ quis calcabit illam: Erit eĩ
locis magna desertio. Cupiet enim homo
hominem videre: vel vocem eius audire.
Relinquentur enim de ciuitate decem et
duo de agro qui abscõderint se ĩ densis ne-
moribꝫ ⁊ scissuris petrarũ: quẽadmodum

derelinquũtur in oliueto ⁊ singulis arbo ribꝰ tres aut q̃tuor oliue: aut sicut ī vinea vindemiata racemi relinquũt ab his q̃ dili gẽter vineã scrutant: sic relinquẽt in die- bus illis tres aut q̃tuor scrutãtibꝰ domos eoꝝ ī rũphea. Et relinquet terra deserta: et agri eiꝰ inueterabũt: ⁊ vie eiꝰ ⁊ oñes se- mite eiꝰ germinabũt spinas eoꝝ nõ trãsi- ent hoies p eã. Lugebũt ogines nõ hñtes spõsos: lugebũt mulieres nõ hñtes viros. lugebunt filie eaꝝ nõ habentes adiutoriũ spõsi eaꝝ. In bello cõsument: ⁊ viri eaꝝ ī fame exterẽt. Audite vero ista: ⁊ cognscite ea serui dñi. Ecce obũ dñi excipite illꝰ ne dijs credatis de quibꝰ dic̃ dñs. Ecce appro- pinquãt mala ⁊ nõ tardãt. Quẽadmoduꝫ pgnãs cũ parit in nono mẽse filiũ suũ: ap propinquãte hora partus eiꝰ ante horas duas vel tres dolores circueunt vẽtrẽ eiꝰ ⁊ pdeunte infante ꝺ vẽtre nõ tardabũt vno pũcto: sic nõ morabũtur mala ad pdeũdũ sup terrã: et sclm gemet. ⁊ dolores circũte- nebũt illꝰ. Audite obũ plebs mea. Para- te vos ī pugnã: et ī malis sic estote q̃i ad- uene terre. Qui vẽdit q̃i q̃ fugiat. ⁊ q̃ emit q̃si q̃ pditur⁹. qui mercat q̃si q̃ fructũ nõ capiat ⁊ qui edificat q̃si nõ habitur⁹. Qui semiat q̃i q̃ nõ metet: sic et q̃ vineaꝫ putat q̃si ñ vindemiatur⁹. Qui nubũt sic q̃i filios nõ factuꝝ: ⁊ q̃ nõ nubũt sic q̃i vidui: ꝓpter qꝺ q̃ laborãt sñ causa laborãt. Fruct⁹ em illoꝝ alienigene metẽt: ⁊ sbaꝫ illoꝝ rapiẽt ⁊ domos euertẽt: ⁊ filios eoꝝ captiuabũt qꝝ ī captiuitate et fame generãt natos su- os. Et q̃ negotiant ī rapina q̃tũdiu exor- nãt ciuitates ⁊ domos suas ⁊ possessiones et psonas suas: tãtomagis adzelabor eos sup pcta sua dicit dñs. Quõ zelatur fornī caria mulierez ꝑdoneã ⁊ bonam valde: sic zelabitur iusticia iniquitatem cũ exornat se ⁊ accusat eã ī facie cum venerit qui de- fendat exquirẽtez oñe pcm sup terram. Propterea nolite similari ei nec opibꝰ eiꝰ q̃m adhuc pusillum ⁊ tollet iniq̃tas a ter- ra: ⁊ iusticia regnabit ī vos. Nõ dicat pec- catoꝝ se nõ peccasse: q̃m carbões ignis cõ buret sup caput eiꝰ q̃ dicit nõ peccaui co- ram deo ⁊ gloria ipsi⁹. Ecce dñs cognoscet oñia opera hominũ: ⁊ adinuẽtones illoꝝ et cogitationes illorum: ⁊ corda illorum. Dixit enim fiet terra ⁊ facta ẽ. fiat celũ ⁊ factũ est. Et ī obo illiꝰ stelle fundate sũt et nouit numeꝝ stellaꝝ. Qui scrutat abyssũ ⁊ thesauros illaꝝ: qui mẽsus ẽ mare. ⁊ cõ ceptũ eiꝰ. Qui ꝯclusit mare ī medio aq̃ꝝ: et suspẽdit terrã sup aq̃s obo suo. Qui ex- tẽdit celum q̃si camerã: sup aq̃s fundauit eũ. Qui posuit ī deserto fontes aq̃rũ: et su per verticẽ mõtium lacꝰ ad emittẽdũ flu- mina ab eminẽti petra: vt potaret terrã. Qui finxit hoiez et posuit coꝝ suũ ī medio corporis: ⁊ misit ei spiritũ. vitaꝫ ⁊ intelle ctum ⁊ spiramẽ dei omipotẽtis q̃ fecit oia ⁊ scrutinat oia absconsa ī abscõsis terre. Dic nouit adinuẽtõnẽ vĩaꝫ: et q̃ cogitatis ī cordibꝰ vr̃is peccãtes et volẽtes occulta- re pc̃ta vr̃a. Propter qꝺ dñs scrutinando scrutinauit oia opa vr̃a. et traducet vos oẽs. ⁊ vos cõfusi eritis cũ ꝓcesserint pc̃ta vr̃a corã hoibꝰ: et iniquitates erũt q̃ accu satores stabunt in die illo. Quid facietis: aut qũo abscõdetis pc̃ta vr̃a corã deo ⁊ ã- gelis eiꝰ? Ecce iudex deus: timete eũ. Desi nite a pc̃tis vr̃is: et obliuiscamini iniq̃ta- tes vr̃as iaꝫ agẽ eas ī sempiterno: et deus educet vos et liberabit de oñi tribulatõe. Ecce eĩ incẽdit̃ ardor sup vos turbe copi- ose: ⁊ rapiẽt quosdaꝫ ex vobis ⁊ cibabunt idolis occisos: ⁊ q̃ ꝓsenserint eis erũt illis in derisũ ⁊ ī improperiũ ⁊ in cõculcatõez. Erit enim locis locꝰ: ⁊ ī vicinas ciuitates exurrectio multa sup timẽtes dominum. Erunt q̃i insani nemini parcẽtes. ad di- ripiẽdum ⁊ deuastãdũ adhuc timẽtes dñm: qꝝ deuastabũt ⁊ diripiẽt sbas: ⁊ de domibꝰ suis eos eijciẽt. Tũc parebit pbatõ electo- rum meoꝝ: vt auꝝ qꝺ pbat̃ ab igne. Au- dite dilecti mei dicit dñs. Ecce assunt dies tribulatõnis: ⁊ de his liberabo vos. Ne ti- meatis nec hesitetis: q̃m deꝰ duꝝ vester est Et qui seruat mãdata ⁊ pcepta mea dicit dñs deus: ne ꝓponderent vos pc̃ta vr̃a: ne supereleuẽt se iniquitates vestre. Ele q̃ cõ- stringunt̃ a pc̃tis suis ⁊ obtegũt̃ ab iniq̃- tatibꝰ suis: quẽadmodum ager cõstrin- gitur a silua et spinis tegitur semita eius per quã non transit homo: ⁊ excluditur ⁊ mittit̃ ad deuoratõnem ignis. Explicit li- ber quartus Estre.

Incipit prologus beati Hieronimi in li brum Thobie.

Tromatio et helio-
doro epis. Hieronim⁹ pbr̃ in
dño salutẽ. Mirari non desino
exactõis vẽ instãtiã. Exigitis
em̃ vt librũ chaldeo sermone cõscriptũ ad
latinũ stilũ trahaz: libz vtiqz Tobie: quẽ
hebrei de cathalogo diuinaz scripturarũ
secãtes. his q̃ agẏogp̃pha memorãt manci-
parũt. Feci satis desiderio vño: nõ tñ meo
studio. Arguũt em̃ nos hebreoz studia: ⁊
imputãt nobis p̃t suũ canonẽ latinis au-
ribz ista transferre. Sed melius esse iudi-
cans phariseorũ displicere iudicio. et epi-
scoporũ iussionibz deseruire: institi vt po-
tui. Et q̃ vicina est chaldeoz lingua ẽmo
ni hebraico: vtriusqz lingue peritissimum
loquacẽ reperiẽs. vni⁹ diei laborẽ arripui
⁊ quicqd ille mihi hebraicis verbis exp̃sit
hoc ego accito notario. sermonibz latinis
exposui. Oratõnibz vestris mercedez hui⁹
operis recompẽsabo: cũ gratum vobis di
dicero me quod iubere estis dignati com-
plesse. Explicit prologus.

Incipit liber Tobie.

Capitulum .I.

Obias ex tribu et
ciuitate neptalim
que est ĩ superiorib gali-
lee sup̃ naason. post viã q̃
ducit ad occidentez. ĩ sini
stro habens ciuitatez sephet: cum captus
esset in diebz Salmanasar regis assiriorz.
ĩ captiuitate tñ positus viaz veritatis nõ
deseruit: ita vt oĩa que hãe poterat quoti-
die concaptiuis fratribz qui erant ex eius
genere impartiret. Cunqz esset iunior om
nibus in tribu neptalim: nihil tamen pu-
erile gessit ĩ opere. Deniqz cum irent oẽs
ad vitulos aureos quos Hieroboam fece-
rat rex israhel. hic solus fugiebat ꝓsortia
omniũ: ⁊ pergebat ad hierusalem ad tem-
plum domini. ⁊ ibi adorabat dominũ deuz
israel: omĩa primitiua sua ⁊ decimas suas
fideliter offerens ita vt ĩ tercio anno ꝓse-
litis et aduenis ministraret omnẽ decima
tionem. Hec et his similia ẽm legẽ dei pu-
erulus obseruabat. Cum vero factus fu-
isset vir accepit vxorẽ Annã de tribu sua:
et genuit ex ea filium nomen suum impo
nens ei: quez ab infantia timere deum do-
cuit et abstinere ab omni peccato. Igitur
dum per captiuitatem deuenisset cuz vxo
re sua et filio ĩ ciuitatem Niniuen cũ omĩ
tribu sua. ⁊ cum omẽs ederent ex cibis gẽ
tilium: iste custodiuit animaz suã: et nũq̃
contaminatus in escis eoz. Et q̃m memor
fuit dñi in toto corde suo. et dedit illi deus
gratiam in conspectu Salmanasar regis
et dedit illi potestatem quocũqz vellet ire
habens libertatem quecũqz facere voluis-
set. Peregebat ergo p omẽs qui erant ĩ ca-
ptiuitate: et monita salutis dabat eis. Cũ
autez venisset in rages ciuitatem medoz.
et ex his quibz honorat⁹ fuerat a rege ha-
buisset decem talẽta argenti: ⁊ cum ĩ mul
ta turba generis sui Gabelũ egentez vide
ret qui erat ex tribu eius: sub cirographo
dedit illi memoratũ pondus argenti. Pt⁹
multũ vero tẽporis mortuo Salmanasar
rege. cũ regnaret Sennacherib filius ei⁹
p eo. et filios isrl̃ exosos haberet ĩ conspe
ctu suo Tobias pgebat p omẽz cognatõez
suã. et consolabatur eos: diuidebatqz vni
cuiqz put poterat de facultatibz suis. Esu
rientes alebat: nudisqz vestimẽta pbebat
et mortuis atqz occisis sepulturã solicitus
exhibebat. Deniqz cũ reuers⁹ esset rex Sẽ-
nacherib fugiens a iudea plagã. quã circa
eum fecerat deus ꝓpter blasphemiã suam:
et iratus multos occideret ex filijs isrl̃ To
bias sepeliebat corpora eoruz. At vbi nũ-
ciatum est regi iussit eũ occidi: ⁊ tulit oẽz
substantiam eius. Tobias vero cum filio
suo et cum vxore fugiens nudus latuit q̃
multi diligebant eũ. Post dies vero qua-
dragintaquinqz occiderunt regẽ filij ipi⁹.
Et reuersus est Tobias ad domum suam:
omnisqz facultas eius. restituta est ei.

Capitulum .II.

Post hec vero cum esset
dies festus domini et factum esset
prandium bonum in domo Tobie
dixit filio suo. vade ⁊ adduc aliquos ex tri
bu nostra timentes deum: vt epulẽtur no
biscum. Cunqz abisset: reuersus nunciauit
ei vnum ex filijs israhel iugulatũ iacere ĩ
platea. Statimqz exiliens ex accubitu suo
relinquens prandium ieiunus puenit ad
corpus: tollensqz illud. portauit ad domuz
suam occulte: vt dum sol occubuisset cau-
te sepeliret eum. Cunqz occultasset corp⁹

mãducauit panẽ cũ luctu ⁊ trẽore: mẽorãs illũ sermonẽ quẽ dixit domi⁹ p Amos prophetam. Dies festi vestri conuertẽtur ĩ lamentatõez ⁊ luctũ. Cũ vo sol occubuisset: abijt ⁊ sepeliuit eum. Arguebant aũt eũ omnes proximi eius: dicentes. Jaz huius rei causa interfici iussus es. ⁊ vix effugisti mortis imperiuz: ⁊ iterũ sepelis mortuos! Sed Tobias plus timens deuz ꝙ regez. rapiebat corpora occisoruz ⁊ occultabat in domo sua: ⁊ medijs noctib⁹ sepeliebat ea. Contigit autem vt quadaz die fatigatus a sepultura veniẽs domũ iactasset se iuxta pietez ⁊ obdormisset: ⁊ ex nido hirũdinũ dormienti illi calida stercora inciderent sup oculos eius: fieretq; cec⁹. Hãc autem temptatõnem ideo pmisit domin⁹ euenire illi: vt posteris daretur exemplũ patientie eius: sicut ⁊ sancti Job. Nam cũ ab infantia sua semper deũ timuerit. ⁊ mãdata eius custodierit. non est contristat⁹ cõtra dominũ ꝙ plaga cecitatis euenerit ei: sz immobilis ĩ dei timore pmãsit: agẽs gratias deo omnibus diebus vite sue. Nã sicut beato Job ĩsultabãt reges: ita isti parentes ⁊ cognati eius irridebãt vitam ei⁹ dicẽtes. Vbi est spes tua pro qua elemosinas ⁊ sepulturas faciebas! tobias vo icrepabat eos dicens. Nolite ita loqui: quoniam filij sanctorum sumus. ⁊ vitaz illaz expectamus: quam deus dabit⁹ est his q̃ fidez suã nũq̃ mutãt ab eo. Anna vo uxor ei⁹ ibat ad opus textrinũ quotidie: ⁊ de labore manuũ suarũ victũ quẽ consequi potuissz: defẽbat. Vñ factũ ẽ vt hedũ caprarũ accipiẽs: detulisset domi. Cui⁹ cũ vocẽ balãtis vir e⁹ audisset: dixit. Videte ne forte furtiu⁹ sit. Reddite eũ dominis suis. qz ñ licet nobis aut edere ex furto aliq̃d aut cõtigẽ. Ad hec uxor eius irata respõdit. Manifeste vana facta ẽ spes tua: ⁊ elemosine tue mõ paruerunt. Atq; his ⁊ alijs hmõi vbis exprobrabat ei. Ca. III.

Tunc tobias ingemuit ⁊ cepit orare cuz lacrimis: dicens Just⁹ es domie ⁊ oĩa iudicia tua vera sũt: ⁊ omĩs vie tue miscdia ⁊ veritas ⁊ iudiciuz. Et nũc dñe memor esto mei: et ne vindictam sumas de pcctis meis: neq; remiscaris delicta mea vl̃ parẽtũ meorum. Qm̃ nõ obediuim⁹ pceptis tuis: ideo tradi

ti sum⁹ ĩ direptõz ⁊ captiuitatem ⁊ mortez ⁊ ĩ fabulã: ⁊ ĩ improperium omĩbus natõib⁹ ĩ qbo dispsisti nos. Et nunc domie magna iudicia tua quia nõ egim⁹ sm̃ pcepta tua: ⁊ nõ ambulauim⁹ sincerit̃ corã te. Et nũc dñe sm̃ voluntatẽ tuã fac mecũ: ⁊ pcipe ĩ pace recipi spũm meũ. Expedit ei mihi mori magisq̃ viuẽ. Eadẽ itaq; die contigit vt Sara filia Raguelis ĩ rages ciuitatẽ medorũ. et ipsa audiret improperium ab vna ex ancillis patris sui: qm̃ tradita fuerat septẽ viris: et demoniũ noie Asmodeꝰ occiderat eos. mox vt ingressi fuissẽt ad eam. ergo cũ pro culpa sua increparet puellam: respondit ei: dicẽs. Amplius ex te non videamus filiũ aut filiã sup terraz: interfectrix virorũ tuorũ. Nũquid et occidere me vis sicut etiam occidisti septem viros. Ad hãc vocẽ preriit ĩ supi⁹ cubiculm̃ domus sue: et tribus diebz et trib⁹ noctibz non mãducauit neq; bibit: sed ĩ orõne psistẽs cũ lacrimis depcabat̃ deũ vt ab isto ĩproperio liberaret eã. Factũ ẽ aũt die tercia dũ complet oratõnẽ: bñdicẽs dominũ dixit. Bñdictum est nomẽ tuũ de⁹ patr̃ nr̃oz: q̃ cũ iratus fueris miscdiam facies: et ĩ tempore tribulatõnis pcta dimittis his qui iuocant te. Ad te dñe faciẽ meã cõuerto: ad te oculos meos erigo. Peto dñe vt de vinculo improperij hui⁹ absoluas me: aut certe desup terraz eripias me. Tu scis dñe. quia nũq̃ cõcupiui virũ: et mũdã seruaui aiaz meam ab omĩ pcupiscentia. Nũq̃ cũ ludẽtibz miscui me: neq; cũ his qui in leuitate ambulant participem me prebui. Virum autem cũ timore tuo non cũ libidine mea cõsensi suscipe. Et aut ego ĩdigna fui illis aut illi forsitã mihi nõ fuerit digni: q̃ forsitan viro alij pduasti me. Nõ em̃ ẽ mihi ĩ hois pt̃ate cõsiliũ tuũ. Hoc aũt pcerto hẽt ois q̃ colit te: qz vita ei⁹ si ĩ pbatõne fuerit coronabit̃. si aũ ĩ tribulatõe fuerit: liberabit̃. etsi ĩ correptõe fuerit: ad miscdiã tuã pueníre licebit. Nõ em̃ delectaris ĩ pditõnibus nr̃is: quia post tẽpestatem trãquillum facis: et post lacrimatõez et fletũ exultatõnez infũdis. Sit nomẽ tuum deus isr̃l benedictũ ĩ secla. In illo tẽpore erauditẽ sũt pces amborum ĩ conspectu glorie summi dei: et missus est angel⁹ dñi sanct⁹ Raphael vt curaret eos ãbos q̃z vno tpe

sūt oratōnes in conspectu dom̄i recitate

Capitulum .IIII.

Itur cuz Tobias pu-
taret oz̄oem suā exaudiri vt mori
potuissz: vocauit ad se Tobiā filiū suuz: dixitq; ei. Audi fili mi ꝺba oris mei: ⁊ ea i corde q̄i fundamētū ꝓstrue. Cū accepit de⁹ aiaz meā. corp⁹ meum sepeli: ⁊ honorē habeb mr̄i tue. oīb⁹ diebꝫ vite ei⁹. Memor em̄ esse debes. q̄ ⁊ q̄nta picta passa sit ꝓ te i vtero suo. Cū aūt ipa cōpleuerit tps vite sue: sepelias eam circa me. Oīb⁹ aūt diebꝫ vite tue in mēte habeto deum: ⁊ caue ne aliq̄n pct̄o ꝓsētias: ⁊ pretermittas p̄cepta dei nr̄i. Ex sb̄stātia tua fac elemosinaz. ⁊ noli auerte faciē tuā ab vllo paupe. Ita em̄ fiet: vt nec a te auertaē facies dn̄i. Quō potueris: ita esto misericors. Si multū tibi fuerit habūdāter tribue: si exiguū tibi fuerit etiā exiguū libēter impartiri stude. Premiū em̄ bonū tibi thezaurisas i die necessitatis: qm̄ elemosina ab om̄i pct̄o ⁊ a morte liberat: ⁊ nō patiet animā ire in tenebras. Fiducia magē erit corā summo deo elemosinā om̄ib⁹ facientib⁹ eaz. Attende tibi fili mi ab omni fornicatōe: ⁊ p̄ter uxorē tuaz nunq̄ patiaris crimen scire. Superbiaz nūq̄ in tuo sensu: aut in tuo ūbo dominari ꝑmittas. In ipa em̄ initiū sumpsit oīs pditō. Quicunq; tibi aliq̄d opat⁹ fuerit. statim ei mercedē restitue: ⁊ merces mercēnarij tui apud te omnino nō remaneat. Quod ab alio oderis fieri tibi: vide ne tu aliquādo alteri facias. Panē tuum cum esurientib⁹ ⁊ egentibus ꝑmede. ⁊ de vestimentis tuis nudos tege. Panē tuū ⁊ vinum tuū sup̄ sepulturā iusti ꝓstitue: ⁊ noli ex eo māducare ⁊ bibē cum pct̄oꝛib⁹. Consilium sp̄a sapiente require. Om̄i tpe benedic deuz: ⁊ pete ab eo vt vias tuas dirigat: ⁊ oīa ꝓsilia tua i ipo ꝑmaneant. Indico etiā tibi fili mi dedisse me decē talēta argēti dum infantul⁹ esses Gabelo i rages ciuitate medoꝝ: ⁊ cirographuz e⁹ apud me habeo. Et iō pquire quō ad euz pueniaz: ⁊ recipias ab eo sup̄ mēoratuz pōd⁹ argenti: ⁊ restituas ei cirographū suuz. Noli timere fili mi: paupez q̄dē vita gerim⁹: sz multa bona habebim⁹ si timuerimus deum. ⁊ recesserim⁹ ab om̄i peccato: ⁊ fecerimus bene. Ca. V.

de elemosina

Tunc respōdit Tobias pr̄i suo et dixit. Oīa quecunq; p̄cepisti mihi. faciaz pater. Quō aūt pecuniā hāc inquiraz: ignoro. Ille me ne scit: ⁊ ego eum ignoro. Qd̄ signū dabo ei sed neq; viā p quaz pgatur illuc. aliq̄ndo cognoui. Tunc pater suus rn̄dit illi. ⁊ dixit. Cirographuz quidē illius apud me habeo. qd̄ dum illi ostēderis statim restituet Sed pge nunc ⁊ inq̄re tibi aliquē fidelem virū qui eat tecuz (salua mercede sua) dū adhuc viuo: vt recipias eaz. Tunc egress⁹ Tobias. inuenit iuuenē stātez splendidū p̄cinctuz: ⁊ q̄i patū ad ābulandum. Et ig̃rans q; angelus dei essz: salutauit euz: ⁊ dixit. Un̄ te habem⁹ bōe iuuenis? At ille rn̄dit. Ex filijs isr̄l. Et tobias dixit ei. Nosti viaz q̄ ducit in regionē medoꝝ? Cui rn̄dit Noui: ⁊ oīa itinera eius frequēter ambulaui: ⁊ mansi apud Gabeluz fratrē nostꝝ qui moratur i rages ciuitate medorū que posita est in monte egbathanis. Cui tobias ait. Sustine me obsecro donec hec ipa nunciē pr̄i meo. Tunc ingressus Tobias. indicauit vniuersa hec pr̄i suo. Sup̄ que āmirat⁹ pater: rogauit vt introiret ad eū Ingressus itaq; salutauit euz ⁊ dixit. gaudiuz tibi sit sp̄. Et Tobias ait. Quale gaudiuz mihi erit: q̄ in tenebris sedeo. ⁊ lumē celi non video? Cui ait iuuenis. Forti aio esto: i ꝓximo est vt a deo cureris. Dixit itaq; illi tobias. Nunq̄d poteris perducere filium meum ad Gabelū in rages ciuitatē medoꝝ? Et cuz redieris. restituā tibi mercedē tuam. Et dixit ei angel⁹. Ego ducam ⁊ reducam eum ad te. Cui Tobias respondit. Rogo te: indica mihi. De qua domo: aut de q̄ tribu es tu? Cui Raphael angel⁹ dixit. Genus queris mercēnarij. an ipsuz mercēnarium qui cū filio tuo eat? Sz ne forte solicitū te reddaz: ego sum Azarias Ananie magni fili⁹. Et Tobias rn̄dit. Ex magno genere es tu. Sed peto ne irascaris: q; voluerim cognoscē gen⁹ tuū. Dixit autē illi angel⁹. Ego sanuz ducā: ⁊ sanuz tibi reducā filium tuum. Respondēs autē tobias ait. Bene ambuletis: ⁊ sit dn̄s in itinere vr̄o: ⁊ angel⁹ ei⁹ comitet vobiscum. tunc paratis omīb⁹ q̄ erāt in via portāda fecit tobias vale patri suo. ⁊ matri sue: et ambulauerunt ambo simul. Cunq; pfecti

essēt: cepit mr̄ ei⁹ flere ꝙ dicē. Baculuz se-
nectutis nr̄e tulisti: ꝙ trāsmisisti a nobis.
Nūq̄ fuissz ipa pecūia: p qua misisti euz.
Sufficiebat nobis pauptas nr̄a: ꝙ diuiti
as ꝓputarem⁹ hoc. q̄ videbam⁹ filiū nr̄m.
Dixitq̄ ei Tobias. Noli flere. Saluus p-
ueniet fili⁹ nr̄: et salu⁹ reuertet̄ ad nos: et
oculi tui videbūt illū. Credo em̄ q̄ angel⁹
dei bonus comitet̄ ei: ꝙ bñ disponet omia
que circa eū gerunt̄: ita vt cū gaudio re
uertat̄ ad nos. Ad hanc vocē cessauit mr̄
eius flere: ꝙ tacuit. Ca. VI.

PRofectus est aūt Tobi
as: ꝙ canis secut⁹ ē eū: ꝙ māsit pri
ma māliōe iuxta fluuiū tigris: et
exiuit vt lauaret pedes suos: ꝙ ecce piscis
immanis exiuit ad deuorādū eū. Quē ex
pauescēs tobias: clamauit voce magn̄: di-
cēs. Domīe: inuadit me. Et dixit ei ange-
lus. Apprehende brāchiam ei⁹: ꝙ trahe eū
ad te. Quod cū fecissz attraxit eū ī siccū
ꝙ palpitare cepit añ pedes ei⁹. Tunc dixit
ei angelus. Exenterа hūc piscē: ꝙ cor eius
ꝙ fel ꝙ iecur repone tibi. Sunt em̄ hec ne-
cessaria ad medicamēta vtiliter. Aō cum
fecissz assauit carnes ei⁹. ꝙ secū sustulerūt
in via: cetera salierūt q̄ sufficerēt eis: quo
usq̄ puenirēt in rages ciuitatem medoꝝ.
Tūc interrogauit Tobias angelū: ꝙ dixit
ei. Obsecro te Azaria fr̄: vt dicas mihi qō
remediū habebūt ista q̄ de pisce ſuare iuſ
sisti. Et rñdēs angel⁹ dixit ei. Cordis ei⁹ p-
ticulam si sup carbones ponas: fum⁹ eius
extricat omne gen⁹ demonioꝝ siue a viro
siue a muliere: ita vt vltra nō accedat ad
eos: ꝙ fel valet ad vngendos oculos ī q̄bus
fuerit albugo ꝙ sanabūt̄. Et dixit ei Tobi
as. Vbi vis vt maneam⁹: Rñdēsq̄ angel⁹
ait. Est h̄ Raguel noīe vir ꝓpinquus de tri
bu tua: ꝙ h̄ hēt filiā hoīe Sarā. ſz neq̄ ma
sculū neq̄ feminam vllā hēt aliā p̄ter eaz
Tibi debet̄ oīs substātia ei⁹: ꝙ oportet eaz
te accipe ꝓiugē: petē g̃ eā a p̄re ei⁹ ꝙ dabit
tibi eaz vxorē. Tūc rñdit Tobias: ꝙ dixit.
Audio q̄ tradita ē septē viris. ꝙ mortui
sunt. sed ꝙ hoc audiui. q̄ demoniū occidit
illos. timeo g̃ ne forte ꝙ mihi hec eueniāt
ꝙ cum sim vnicus parentibus meis: deponā
senectutem illorum cum tristicia ad infe-
ros. tūc angelus Raphael dixit ei. Audi
me ꝙ ostēdam tibi. q̄ sunt quibꝫ ꝑualē pōt

Angelus de pisce

demoniū. Di nāq̄ q̄ cōiugiū ita suscipiūt
vt deū a se ꝙ a sua mēte excludāt: ꝙ sue li-
bidini ita vacēt sicut equus ꝙ mul⁹ q̄bꝫ nō
ē intellect⁹. habz p̄tez demoniū sup eos
tu aūt cum accepis eaz. ingressus cubicu
lū p tres dies continens esto ab ea. ꝙ nihil
aliud nisi oratōibus vacabis cum ea. Ipa
aūt nocte incenso iecore piscis fugabitur
demoniū. Secunda vo nocte in copulatōe
sanctoꝝ p̄riarchārū admitteris. tercia vo
nocte bñdictōnē cōsequeris: vt filij ex vo
bis ꝓcreētur incolumes. transacta autem
tercia nocte accipies virginē cum timore
domī. amore filiorū magisq̄ libidīs duct⁹
vt in semine Abrahe bñdictōem ī filijs cō-
sequaris. Ca. VII.

INgressi sūt aūt ad Ra
guelē: ꝙ suscepit eos Raguel cum
gaudio. Intuēsq̄ tobiaz Raguel:
dixit Anne vxori sue. Quā similis ē iuuēis iste
consobrino meo. Et cū hec dixissz: ait. Vñ
estis iuuenes frēs nr̄i: At illi dixerūt. Ex
tribu neptalim sum⁹ ex captiuitate Nini-
ue. Dixitq̄ illis Raguel. Nostis tobiā fra
trē meum: Qui dixerunt. Nouim⁹. Cunq̄
multa bona loqueret̄ de eo: dixit angelus
ad Raguelē. tobias de quo interrogas pa-
ter istius ē. Et misit se Raguel. ꝙ cū lacri
mis osculatus ē eū: ꝙ plorans supra collū
ei⁹ dixit. Bñdictio sit tibi fili mi. quia bo-
ni ꝙ optimi viri fili⁹ es. Et Anna vxor ei⁹
ꝙ Sara ipoꝝ filia lacrimate sunt. Postq̄
aūt locuti sūt: ꝑcepit Raguel occidi arietē
ꝙ pari cōuuiū. Cunq̄ hortaret̄ eos discū
bē ad prandium: tobias dixit. Dic ego ho-
die nō manducabo neq̄ bibaz: nisi prius
petitōez meam cōfirmes: ꝙ ꝓmittas mihi
dare Sarā filiā tuā. Quo audito vbo Ra
guel expauit: sciens quid euenerit illis se-
ptem viris. qui ingressi sūt ad eā: ꝙ time-
re cepit: ne forte ꝙ huic sil⁹ ꝓtingēt. ꝙ cum
nutaret. ꝙ nō daret vllum petēti respōsuz
dixit ei angelus. Noli timere dare eaz isti
quoniā huic timēti deum debetur coniūx
filia tua. Propterea alius non potuit ha
bere illam. tunc dixit Raguel. Non dubi-
to q̄ deus preces ꝙ lacrimas meas in con
spectu suo admiserit. Et credo qm̄ ideo fe-
cit vos venire ad me: vt ꝙ ista coniungere
tur cognatōi sue scōm legē Moysi. Et nūc
noli dubium gerere: q̄ tibi eam tradam.

Et apprehendēs dextrā filie sue: dextre To-
bie tradidit dicens. Deus Abrahā et deus
ysaac ⁊ deus iacob vobiscū sit: ⁊ ipe cōiū-
gat vos: impleatq; benedictōz suā ī vobis
Et accepta carta. fecerūt ꝯscriptōem con
iugij. Et p⁹ hec epulati sūt bñdicētes deuz
Vocauitq; Raguel ad se annā vxorē suā
⁊ p̄cepit ei vt p̄pararet alteꝝ cubicl'm. Et
introduxit illuc Saram filiaz suā: ⁊ lacri
mata est. Dixitq; ei. Forti animo esto fi-
lia mea. Dominus celi det tibi gaudiuz ꝓ
tedio quod ꝑpessa es. Ca. VIII.

Postq̄ vero cenauerūt
introduxerūt iuuenē ad eā. Recor-
dat⁹ itaq; Tobias sermonū angeli
ꝓtulit ꝺ cassidili suo ꝑtē iecoris. posuitq;
eā sup carbones viuos. Tūc Raphael an-
gelus app̄hēdit demoniū ⁊ religauit eū in
desertū supioris egipti. Tūc hortat⁹ ē vir-
ginē Tobias: dixitq; ei. Sara exurge ⁊ de-
p̄cemur deuz hodie ⁊ cras ⁊ scd̄m cras: qꝛ
his tribꝰ noctib⁹ deo iūgimur: tercia autē
trāsacta nocte. in nr̄o erim⁹ cōiugio. Filij
quippe sctōꝝ sumus: et non possumus ita
ꝯiungi sicut ⁊ gentes que ignorant deuz.
Surgētes autez pariter instāter orabant
ambo simul vt sanitas daret̄ eis. Dixitq;
tobias. Dñe deus patꝝ nostroꝝ bñdicant
te celi terre mareq; ⁊ fontes ⁊ flumina et
omēs creature tue q̄ in eis sunt. tu fecisti
Adam de limo terre: dedistiq; ei adiutoriū
Euam. Et nunc dñe tu scis qꝛ non luxurie
causa accipio sororē meam ꝯiugē. sed sola
posteritatis dilectōne ī qua benedicat̄ no
men tuū ī secula scl'oꝝ. Dixit itaq; Sara
Miserere nobis dñe. miserere nob̄: ⁊ cōse-
nescamus ambo pariter sani. Et factum ē
circa pulloꝝ cantum. accersiri iussit Ra-
guel seruos suos et abierunt cum eo ꝑiter
vt foderent sepulchrū. Dicebat em̄: ne sil'i
modo euenerit ei. qd̄ et ceteris alijs septē
viris qui sūt ingressi ad eā. Cunq; parassz
fossam: reuersus Raguel ad vxorē suam
dixit ei. Mitte vnaz ex ancillis tuis. et vi-
deat si mortuus est: vt sepeliā eū anteq̄ il-
lucescat. At illa misit vnā ex ancillis suis
Que īgressa cubiculuz reperit eos saluos
et incolumes: secū pariter dormientes. Et
reuersa nūciauit bonū nuncium. Et bñdi
xerunt dñm raguel videlicz ⁊ Anna vxor
eius: et dixerūt. Bñdicim⁹ te dñe de⁹ isrl': qꝛ
nō contigit nobis quemadmodum puta-
bam⁹. Fecisti em̄ nobiscuz misericordiam
tuā: ⁊ exclusisti a nobis inimicū ꝑsequen-
tem nos. Misertus es autez duobꝰ vnicis.
Fac eos dñe mi plenius benedicē te: ⁊ sa-
crificium laudis tue ⁊ sue sanitatis offer
re: vt cognoscat vniuersitas gētiuz. qꝛ tu
es deus solus ī vniuersa terra. Statimq;
p̄cepit seruis suis Raguel vt replerēt ter-
ra fossam quaz fecerāt: priusq̄ illucesceret
Vxori autē sue dixit vt instrueret ꝯuiuiū
⁊ p̄pararet oīa que in cibos erāt iter agē
tibꝰ necessaria. Duas q̄ꝫ pingues vaccas.
et quatuor arietes occidi fecit: ⁊ ꝑari epu
las omībus vicinis suis. cūctisq; amicis.
Et adiurauit Raguel tobiam: vt duas eb
domadas moraret̄ apud eum. De om̄ib⁹
autez q̄ possidebat Raguel dimidiā ꝑtem
dedit tobie: ⁊ fecit hanc scripturā: vt pars
dimidia que supererat: post obituz eoruz
tobie dominio deueniret. Ca. IX.

Vnc vocauit Tobias
angelū ad se quē q̄dez hominē exi
stimabat: dixitq; ei. Azaria fr̄ pe
to vt auscultes v̄ba mea. Si meip̄m tradā
tibi seruū: nō ero cōdignus ꝓuidētie tue.
Tñ obsecro te vt assumas tibi anīalia siue
seruitia et vades ad Gabeluz ī rages ciui-
tatem medoꝝ reddasq; ei cirographū suū
⁊ recipias ab eo pecuniaz: ⁊ roges euz ve
nire ad nuptias meas. Scis eī ip̄e qm̄ nu
merat pr̄ me⁹ dies: ⁊ si tardauero vna die
plus cōtristat̄ aīa ei⁹. Et certe vides quō
adiurauit me Raguel: cui⁹ adiuramētum
spernē non possuz. Tūc Raphael assumēs
quatuor ex seruis Raguelis ⁊ duos came
los. ī rages ciuitatē medoꝝ perrexit: et in
ueniēs Gabelū dedit ei cirographū suū: ⁊
recepit oēm pecuniā. Indicauitq; ei de to-
bia filio tobie oīa q̄ gesta sunt: fecitq; eum
secum vēire ad nuptias. Cūq; ingress⁹ eēt
domū Raguelis inuenit tobiā discūbētem
⁊ exiliēs osculati sunt seinuicez. Et fleuit
Gabelus: bñdixitq; deū et dixit. Bñdicat
te deus isrl': qꝛ fili⁹ es optimi viri ⁊ iusti. ⁊
timētis deū. et elemosinas faciētis. Et di-
cat̄ bñdictio super vxorem tuaz: ⁊ sup pa
rētes vestros: ⁊ videatis filios vr̄os et fili-
os filioꝝ vestroꝝ vsq; ī terciā et quartaz
generationē: ⁊ sit semen vestrū bñdictum
a deo israhel qui regnat ī secula seculorū.

Cunqz oñs dixissent amen: accesserũt ad cõuiuiũ. Sz cũ timore dñi nuptiaz cõui uiũ exercebant. Ca. X.

Cum vero moras face/ret Tobias causa nuptiaz: solici/tus erat pat̃ ei⁹ Tobias: dicens Putas quare morat̃ fili⁹ me⁹: aut quare detent⁹ est ibi: Putasne Gabelus mortu⁹ est: ꝛ nemo reddet illi pecuniã. Cepit autẽ cõtristari nimis ipe ꝛ Anna uxoꝛ e⁹ cũ eo ꝛ ceperunt ambo simul flere: eo q̃ die sta tuto minime reuerteret̃ fili⁹ eorũ ad eos. Flebat igr̃ mr̃ eius irremediabilibo lacri/mis: atqz dicebat. Deu me fili mi vt q̃d te misimus peregrinari. lumẽ oculoz nr̃oz baculũ senectutis nr̃e: solaciũ vite nostre spem posteritatis nr̃e: Oĩa simul in te uno habẽtes: te nõ debuim⁹ dimittere a nobis Cui dicebat Tobias. Tace ꝛ noli turbari sanus est filius nr̃: satis fidelis est vir ille cũ quo misim⁹ eũ. Illa autem nullo modo cõsolari poterat sz quotidie exiliẽs circũ/spiciebat. ꝛ circuibat vias oñs p q̃s spes remeãdi videbat̃: vt procul videret eũ (si fieri possz) veniẽtem. At vo Raguel dice/bat ad genez suũ. Mane hic: ꝛ ego mittaz nũcium salutis de te ad Tobiam patrem tuũ. Cui tobias ait. Ego noui qz pr̃ me⁹ et mater mea modo dies cõputãt: ꝛ crucia/tur spũs eorũ ĩ ipis. Cunqz verbis multis rogaret Raguel tobiam: ꝛ ille eum nulla ratõne vellet audire: tradidit ei Saram ꝛ dimidiã ptez oĩs substantie sue. in pueris in puellis. ĩ pecudibo. ĩ camelis et ĩ vaccis et pecunia multa: ꝛ saluũ atqz gaudentez dimisit eum a se: dicens. Angel⁹ dñi sc̃us sit in itinere vestro: pducatqz vos incolu mes ꝛ inueniatis oĩa recte circa parentes vr̃os et videant oculi mei filios vr̃os pri/usq̃ moriar. Et apprehendentes parẽtes fi liam suam. osculati sũt eam. ꝛ dimiserunt ire: monẽtes eaz honorare soceros. dilige re maritum. regere familiam. gubernare domũ: ꝛ seipsã irrepr̃hensibilem exhibere.

Capitulum .XI.

Qunqz reuertentẽtur pez/uenerũt ad charraz q̃ est ĩ medio itinere cõtra Niniuen vndecio die Dixitqz angelus. Tobia fr̃ scis quẽadmo dũ reliquisti pr̃ez tuũ. Si placz itaqz tibi

p̃cedam⁹: et lẽto gradu insequãt̃ iter nr̃m fa[illegible]ie simul cũ cõiuge tua. ꝛ cũ aĩalibo. Cũ qz hoc placuisz vt iret̃: dixit Raphael ad tobiam. tolle tecũ ex felle piscis. erit enim necessarium. Tulit itaqz tobias ex felle il/lo: ꝛ abiert̃. Anna aũt sedebat sec⁹ viaz q̃/tidie ĩ supcilio mõtis: vñ respicere pot̃at de longinquo. Et dũ ex eode loco specula/retur aduẽtũ eius: vidit alõge et ilico co/gnouit veniẽtem filiũ suum: curr̃ẽsqz nũ/ciauit viro suo: dicẽs. Ecce venit fili⁹ tu⁹. Dixit itaqz Raphael ad tobiaz. At vbi in troieris domũ tuam. statĩ adora dñm deũ tuũ: ꝛ gratias agens ei. accede ad patrem tuũ: ꝛ osculare eũ. Statimqz linl sup ocu los ei⁹ ex felle isto piscis. q̃d portas tecum Scias eñ qm̃ aperiẽtur mox oculi ei⁹: et videbit pr̃ tuus lumẽ celi: ꝛ ĩ aspectu tuo gaudebit. Tũc p̃cucurrit canis q̃ simul fu erat ĩ via: ꝛ q̃si nũcius adueniẽs blãdimẽ/to sue caude gaudebat. Et expurgẽs cec⁹ pr̃ cepit offẽdẽs pedibo curr̃ere: ꝛ data manu puero. occurrit obuiam filio suo. Et susci piens osculat⁹ est eũ cum vxoꝛe sua: et ce/pet̃ flere p̃ gaudio. Cũqz adorasset̃ deum. et grãs egissent: cõsedert̃ ũt. Tũc sumẽs to/bias de felle piscis: liniuit oculos pr̃i suo. Et sustinuit q̃i dimidiã fere horaz: ꝛ cepit albugo ex oculis ei⁹ quasi mẽbranum oui egredi. Quã appr̃hẽdens Tobias traxit ab oculis eius: statimqz visũ recepit. Et glo/rificabãt deũ ipe videlicet ꝛ vxor ei⁹ ꝛ oẽs qui sciebãt eũ. Dicebatqz Tobias. Benedi co te dñe deus isrl̃ quia tu castigasti me. ꝛ tu saluasti me. Et ecce ego video Tobiã filiũ meũ. Ingressa est etiaz post septẽ di es Sara vxoꝛ filij ei⁹ ꝛ oĩs familia ꝛ peco ra sana: et cameli. ꝛ pecunia mlta vxoris sed et illa pecunia quaz recepat a Gabelo Et narrauit parẽtibo suis oĩa bñficia dei q̃ fecisset circa eũ p̃ hoĩez qui eũ duxerat. Generũtqz Achioꝛ ꝛ Nabath cõsobrini to bie. gaudentes ad tobiã et congratulãtes ei de oñibo bonis que circa illũ ostẽderat deus. Et p̃ septẽ dies epulãtes oẽs cũ gau dio magno gauisi sunt. Ca. XII.

Vnc vocauit ad se To/bias filiũ suũ dixitqz ei. q̃d possu/m⁹ dare viro isti sc̃o q̃ venit tecum rñtẽs tobias dixit pr̃i suo. pr̃ quã mercedẽ dabi⁹ ei: aut q̃d dignuz poterit eẽ bñficijs

eius: Me duxit ⁊ reduxit sanũ: pecuniã a Gabelo ipe recepit: uxorem ipe me hre fecit: ⁊ demoniũ ab ea ipe compescuit: gaudiũ parẽtib⁹ ei⁹ fecit: meipm a deuoratõe piscis eripuit: te q3 videre fecit lumen celi ⁊ bonis oĩb⁹ p eũ repleti sumus. Quid illi ad hec poterimus dignũ dare: Roz peto te pr̃ mi: ut roges eũ. si forte dignabit̃ medietatẽ de oĩb⁹ que allata sunt sibi assumere Et vocãtes eũ pr̃ scz ⁊ filius. tuleit euz in ptez: ⁊ rogare cepeit ut dignaret̃ dimidiã ptem oĩm q̃ attulerãt acceptaz habe. Tũc dixit eis occulte. Bñdicite deũ celi: ⁊ corã oñib⁹ viuẽtib⁹ pfitemini ei qz fecit vobiscum misericordiã suã. Etem̃ sacramẽtuz regis abscondere bonum ẽ. opa autẽ dei re uelare ⁊ cõfitẽri honorificum ẽ. Bona est oratõ cũ ieiunio ⁊ elemosina. magisq̃ thesauros auri recõdere: quoniaz elemosina a morte liberat. ⁊ ipsa est que purgat peccata: et facit inuenire vitã eternam. Qui autẽ faciũt peccatũ ⁊ iniquitatem: hostes sunt aie sue. Manifesto g̃ vobis veritatez ⁊ non abscondam a vobis occultũ sermonem. Quãdo orabas cũ lacrimis: ⁊ sepeliebas mortuos: ⁊ derelinq̃bas prãdiũ tuuz ⁊ mortuos abscõdebas p diẽ ĩ domo tua ⁊ nocte sepeliebas eos: ego obtuli oratõem tuaz dño. Et qz acceptus eras deo: necesse fuit ut temptatõ pbaret te. Et nunc misit me dñs ut curarẽ te ⁊ Sarã uxorẽ filij tui a demonio liberarẽ. Ego em̃ sum Raphael angelus: vn⁹ ex septem qui astamus añ dominũ. Cunq3 hec audissent turbati sunt ⁊ tremẽtes cecidерũt sup terrã ĩ faciẽ suã. Dixitq3 eis angel⁹. Pax vobis. Nolite timere. Etem̃ cum essẽ vobiscum p voluntatem dei. ipm benedicite ⁊ cantate illi: videbar quidem vobiscũ manducare. ⁊ bibere. sed ego cibo inuisibili ⁊ potu qui ab hoĩb⁹ videri nõ potest utr. Tempus est g̃ ut reuertar ad eum qui me misit: vos autẽ bñdicite deũ: et enarrate oñia mirabilia e⁹ Et cũ hec dixisset: ab aspectu eorum ablatus ẽ et vltra eũ videre nõ potuerũt. Tũc pstrati p horas tres ĩ faciẽ bñdixerunt deum. Et exurgentes: narrauerunt omnia mirabilia eius. Ca. XIII.

De oratione

APeriẽs autẽ Thobias seĩor os suũ: bñdixit dñm ⁊ dixit Magnus es dñe inetẽrnũ ⁊ in oĩa scl̃a regnũ tuũ: qm̃ tu flagellas ⁊ saluas. deducis ad inferos ⁊ reducis: ⁊ nõ est qui effugiat manũ tuaz. Cõfitem̃i tomio filij isrl̃. ⁊ in ꝓspectu gẽtium laudate eum: qm̃ ideo dispsit vos inter gẽtes q̃ ignorãt euz ut vos enarretis mirabilia eius ⁊ faciatis scire eos qz nõ ẽ ali⁹ de⁹ omipotẽs pter eũ Ipse castigauit nos ppter iniquitates nostras: ⁊ ipe saluabit nos ppter miscdiã suam. Aspicite g̃ q̃ fecit vobiscũ: ⁊ cũ timore ⁊ tremore cõfitemini illi: regẽq3 secl̃oz exaltate ĩ opib⁹ vr̃is. Ego aũt in terra captiuitatis mee ꝓfitebor illi. qm̃ oñdit maiestatem suã in gentẽ peccatricẽ. Conuertimini itaq3 peccatores. ⁊ facite iusticiam corã dño credẽtes q̃ faciat vobiscũ miseri cordiã suã. Ego autẽ ⁊ aĩa mea in eo letabimur. Benedicite dño omẽs electi ei⁹: et agite dies leticie: ⁊ confitemini illi Hieru salem ciuitas dei. Castigauit te dñs ĩ opibus manuũ tuaz. Cõfitere dño in bonis tuis: et benedic deũ seculoz: ut reedificet ĩ te tabernaculũ suuz. ⁊ reuocet ad te oẽs captiuos: ⁊ gaudeas ĩ oñia scl̃a seculorũ Luce splendida fulgebis ⁊ oẽs fines terre adorabunt te. Nationes ex longinquo ad te veniẽt: ⁊ munera deferẽtes adorabũt ĩ te dñm: ⁊ terrã tuã in sãctificatõne habebũt. Nomen em̃ magnum inuocabũt ĩ te. Maledicti erũt q̃ cõtempserint te: et cõdẽnati eŕt oẽs q̃ blasphemauerĩt te: benedicti3 erunt qui edificauerĩt te. Tu autẽ le taberis ĩ filijs tuis: qm̃ omẽs benedicẽt̃ et cõgregabunt̃ ad dñm. Beati omẽs q̃ diligunt te: et qui gaudet sup pace tua. Aĩa mea bñdic dñm: qm̃ liberauit Hierusalez ciuitatem suã. Beatus ero: si fuerint reli quie seminis mei ad videndam claritatez hirl̃m. Porte Hierl̃m ex saphiro ⁊ smaragdo edificabũt̃: ⁊ ex lapide pcioso oĩs circuit⁹ muroz e⁹. Ex lapide cãdido ⁊ mũdo oñs platee ei⁹ sternẽt̃: et p vicos eius alleluia cantabit̃. Benedictus dñs qui exaltauit eam: ut sit regnũ ei⁹ in secl̃a seculoz sup eam Amen. Ca. XIIII.

CConsumati sunt sermones Tobie. Et postq̃ illuminatus est Tobias: vixit annis quadragintaduobus: et vidit filios nepotum suorum. Completis itaq3 annis centumduobus. sepultus est honorifice in Niniue.

Quinquaginta nãq; ⁊ sex annorum lumẽ oculorũ amisit: sexagenarius v̄o recepit. Reliquuz v̄o vite sue in gaudio fuit: ⁊ cũ bono ꝓfectu timoris dei ꝑrexit ĩ pace. In hora at̃ mortis sue vocauit ad se Tobiã filium suum: ⁊ septẽ iuuenes filios suos nepotes dixitq; eis. Prope erit interitus Niniue. Nõ eĩ excidit v̄bũ dñi: et fratres nr̃i q̃ dispsi sunt a terra isrl̃ reuertent̃ ad eaz Om̃is at̃ terra ei⁹ deserta replebit̃: ⁊ dom⁹ dei que ĩ ea incẽsa ẽ iterꝝ reedificabit̃: ibiq; reuertẽt̃ oẽs timẽtes deum. Et reliquẽt gẽtes ÿdola sua: ⁊ veniẽt in hirl̃m. ⁊ inhĩtabunt ĩ ea: ⁊ gaudebũt ĩ ea oẽs reges terre: adorãtes regẽ israhel. Audite ergo filij mei patrẽ vestꝝ. Seruite dño in timore ⁊ in v̄itate. ⁊ inquirite vt faciatis q̃ placita sũt illi. Et filijs vestris mãdate vt faciãt iusticias ⁊ elemosinas: vt sint memores dei: ⁊ bñdicãt eum in omni tpe in veritate ⁊ ĩ tota virtute sua. Nunc g̊ filij audite me: ⁊ nolite manere hic. Sz quacũq; die sepelieritis matrẽ vrãm. circa me ĩ vno sepulchro: ex eo dirigite gressus vr̃os vt exeatis hinc. Video eĩ: qꝛ iniq̃tas eius finẽ dabit ei. Factuz ẽ aũt post obitũ matris sue Tobias abscessit ex Niniue cũ vxore sua ⁊ filijs ⁊ filioꝝ filijs: ⁊ reuersus est ad soceros suos. Inueĩtq; eos incolumes in senectute bona: ⁊ curam eorum gessit. Et ip̃e clausit oculos eorum: ⁊ omnẽ hereditatem domus Raguelis ipse ꝑcepit: viditq; quintã generatõz filios filioꝝ suoꝝ ⁊ cõpletis annis nonaginta ⁊ nouem ĩ timore dñi: cum gaudio sepelier̃t eum. Oĩs at̃ cognatõ ei⁹ ⁊ omnis generatõ ei⁹ in bona vita ⁊ in sãcta cõuersatõne ꝑmãsit. ita vt accepti essent tam deo q̃ hominibus: et cunctis habitantibus terram. Explicit liber Thobie.

Incipit prologus beati Hieronimi ĩ librum Judith.

Apud hebreos liber Judith inter agÿographa legitur: cui⁹ autoritas ad roboranda illa q̃ ĩ ꝯtẽtõz veniũt minus idonea iudicatur. Chaldeo tñ sermone cõscriptus: inter historias computat̃. Sed quia hunc librum sinodus Nicena in numero sanctarum scripturaꝝ legitur computasse. acquieui postulatõni vestre: im-

mo exactõni: et sepositis occupationibus quibus vehemẽter artabar. huic vnam lucubraciunculã dedi: magis sensuz e sensu q̃ ex verbo verbuz transferẽs. Multorum codicum varietatem viciosissimaz amputaui. sola ea que intelligentia integra ĩ v̄bis chaldeis inuenire potui latinis exp̃ssi Accipite Judith viduam castitatis exemplum: ⁊ triumphali laude ꝑpetuis eam p̃conijs declarate. Hanc enim nõsolũ femĩs sz et viris imitabilem dedit. qui castitatis eius remunerator virtutem talem tribuit vt inuictuz omnibꝫ hominibꝫ vinceret et insuꝑabilez suꝑaret. Finit prologus.

Incipit liber Judith.
Capitulum .I.

Arphaxat itaqz rex medorũ subiugauerat multas gẽtes ĩpio suo: ⁊ ip̃e edificauit ciuitatẽ potẽtissimã quã appellauit Egbatanis. Ex lapidibus quadratis et sectis fecit muros eius: ĩ altitudine cubitorum septuaginta: et ĩ latitudine cubitorum triginta: turres v̄o eius posuit in altitudine cubitorum centum. Per quadrum v̄o earum. latus vtrunq; vicenorum pedum spacio tendebatur: posuitq; portas ei⁹ ĩ altitudine turrium. Et gloriabatur quasi potens in potentia exercitus sui: et in gloria quadrigarum suarum Anno igit̃ duodecimo regni sui nabuchodonosor rex assiriorum qui regnabat ĩ Niniue ciuitate magna pugnauit cõtra Arphaxat: et obtinuit euz in campo magno qui appellatur ragau. circa eufraten et tÿgrim. et iosadon ĩ campo erioth regis elicorum. Tunc exaltatum est regnum Nabuchodonosor: et cor eius eleuatũ est. Et misit ad omnes qui habitabant in cilicia. et damasco. et libano. et ad gẽtes que sũt in carmelo et cedar. et inhabitantes galileaz. in campo magno esdrelon: et ad oẽs q̃ erãt ĩ samaria. et trãsflumen iordanen vsq; hirl̃m. et oẽz terrã ÿesse. quousq; ꝑueniat̃ ad montes ethiopie. Ad hos omnes misit nuncios Nabuchodo. rex Assiriorũ qui oẽs vno animo ꝯtradixerunt et remiser̃t eos vacuos: ac sine honore abiecerũt.

Tunc indignat⁹ Nabuchodonosor rex ad omnem terram illam: iurauit per regnū ⁊ thronum suum ꝙ defenderet se de omnibus his. Ca.II.

Anno terciodecimo Nabuchodonosor r̄gis. vicesima ⁊ secūda die mēsis primi. factū est verbum ī domo Nabuchodonosor regis assiriorꝝ: vt defenderet se. Vocauitqꝫ om̄s maiores omnesqꝫ duces bellatores suos: ⁊ habuit cum eis misteriū consilij sui. Dixitqꝫ cogitatōem suaꝫ ī eo esse: vt omnē terram suo subiugaret imperio. Quod dictū cum placuisset oībus: vocauit Nabuchodonosor rex Holofernē principeꝫ militie sue: ⁊ dixit ei. Egredere aduersū omne regnum occidentis: ⁊ ꝯtra eos precipue qui contēpserunt impium meum. Non parcet oculus tuus vlli regno: omnēqꝫ vrbem munitam subiugabis mihi. Tūc holofernes vocauit duces ⁊ magistratus virtutis assiriorum ⁊ dinumerauit viros in expeditōne sicut precepit ei rex. centumuiginti milia peditum pugnatorꝝ. ⁊ equites sagittarios duodecim milia. Omnēqꝫ expeditōeꝫ suaꝫ fecit preire ī multitudine innumerabiliū camelorum. cū his que exercitibus sufficerent copiose: boum quoqꝫ armēta. gregesqꝫ ouiū. quorum non erat numerus. Frumentum ex omni siria in transitu suo parari constituit. Aurum v̄o et argentuꝫ de domo regis assumpsit multum nimis. Et profectus ē ipse ⁊ omnis exercitus cum q̄drigis ⁊ equitibus et sagittarijs: qui cooperuerunt faciem terre sicut locuste. Cūqꝫ ꝑtransissꝫ fines assiriorum venit ad magnos montes ange qui sunt a sinistro cilicie: ascēditqꝫ omnia castella eorum: et obtinuit omnē munitōnem. Effregit autem ciuitatem opinatissimam melothi p̄dauitqꝫ omnes filios tharsis. ⁊ filios israhel qui erāt contra faciē deserti. ⁊ ad austrū terre celeon. Et trāsiuit eufraten. ⁊ venit ī Mesopotamiam: ⁊ fregit omēs ciuitates excelsas que erāt ibi a torrēte mambre vsqꝫ q̄ ꝑueniatur ad mare: ⁊ occupauit terminos eius a cilicia vsqꝫ ad fines iaphet qui sūt ad austꝝ. Adduxitqꝫ omēs filios madian. et p̄dauit omnē locupletatōem eorꝝ omēsqꝫ resistentes sibi occidit ī ore gladij. Et post hec descēdit ī campos damasci in diebus messis ⁊ succendit oīa sata: omnesqꝫ arbores ⁊ vineas fecit īcidi: et cecidit timor illius sup̄ oēs inhabitantes terraꝫ.

Capitulum .III.

Vnc miserunt legatos suos vniuersaꝝ vrbium ac prouītiarū reges ac prīcipes sirie. scilicet et mesopotamie. et sirie sobal. ⁊ libie atqꝫ cilicie: qui venientes ad Holofernez dixerūt. Desinat indignatio tua circa nos. Melius est em̄ vt viuētes seruiam⁹ Nabuchodonosor regi magno: et subditi simus tibi: q̄ moriētes cū īteritu nr̄o ipsi seruitutis nr̄e damna patiamur. Omnis ciuitas nr̄a omīsqꝫ possessio. oēs colles ⁊ montes. ⁊ campi. ⁊ armēta boū. gregesqꝫ ouiū ⁊ capraꝝ equorūqꝫ. camelorum ⁊ vniuerse facultates nr̄e atqꝫ familie ī cōspectu tuo sunt. Sint oīa sub lege tua. Nos etiam ⁊ filij nostri serui tui sumus. Veni nobis pacificus dn̄s: ⁊ vtere seruitio nr̄o sicut placuerit tibi. Tūc descēdit de mōtib⁹ cum eq̄tibus ī virtute magna: et obtinuit omneꝫ ciuitatem. et omnē īhabitantē terraꝫ. De vniuersis aūt vrbib⁹ assumpsit sibi auxiliarios viros fortes et electos ad bellū. Tātusqꝫ metus ꝓuintijs illis incubuit: vt vniuersarum vrbium hītatores prīcipes ⁊ honorati simul cū popul' exirent obuiam venienti. excipientes eum cū coronis et lampadib⁹: ducētes choros in tympanis et tibijs. Nec ista tamen faciētes: ferocitatem eius pectoris mitigare potuerūt. Nā et ciuitates eorꝝ destruxit: et lucos eorū succidit. Preceperat em̄ illi Nabuchodonosor rex. vt omnes deos terre extermīaret: videlicet vt ipse solus diceretur deus ab his nationibus que potuissent holofernis potentia subiugari. Pertransiens autem syriam sobal et omnem appamiam: omnēqꝫ mesopotamiam: venit ad ydumeos in terra gabaa: accepitqꝫ ciuitates eorum et sedit ibi per triginta dies: in quibus diebus adunari precepit vniuersum exercitū virtutis sue. Ca.IIII.

Vnc audiētes hec filij isrl' q̄ hītabāt t̄raꝫ iudee: timuer̄t valde a facie ei⁹. Tremor etiam et horror īuasit sēs⁹ eorꝝ: ne hoc facēt hirl'm et tēplo dn̄i. qd̄ fecerat cet'is ciuitatib⁹ et

tēplis eaꝝ. Et miserūt ī oñez samariā per circuitum vsqꝫ iericho: ⁊ ꝓoccupauerunt oñes vertices montiū. Et muris circūdederūt vicos suos: ⁊ cōgregauerūt frumenta ī ꝓparatōz pugne. Sacerdos etiā Elia chim scripsit ad vniuersos q̄ erāt ꝑ esdrelon: q̄ ẽ ꝓxima faciē cāpi magni iuxta tota im: ⁊ vniuerꝰ ꝑ q̄s vie trāsit⁹ esse poterat. vt obtinerēt ascensus mōtiū ꝑ q̄s via essz ad irl'm ⁊ illic custodirēt vbi angustū iter esse poterat inter mōtes. Et fecerūt filij israbel: ꝓm q̄ cōstituerat eis sacerdos dñi Eliachiz. Et clamauit oīs popul⁹ ad dñm instantia magna: et hūiliauerūt aīas suas ī ieiunijs. ipi ⁊ mulieres eoꝝ. Et induerūt se sacerdotes cilicijs: ⁊ infātes ꝓstrauerūt ꝑ faciē tēpli dñi: ⁊ altare dño operuerūt cilicio. Et clamauerūt ad dñm deū israbel vnanimiter. ne darēt ī ꝓdā infātes eorū. ⁊ vxores eoꝝ in diuisionē. ⁊ ciuitates eorū in exterminiū. ⁊ sācta eoꝝ ī pollutōem ⁊ fierēt in obꝓbriū gētibꝫ. Tūc Eliachī sacerdos dñi magn⁹ circuiuit oēz israbel. allocutusq̄ ẽ eos: dicēs. Scitote q̄m exaudiuit dñs ꝓces vestras: si manētes ꝑmāseritis ī ieiunijs ⁊ orōnibus ī ꝓspectu domī Memores estote Moysi serui dñi: q̄ Amalech ꝓfitētē in vtute sua ⁊ in potētia sua: ⁊ ī exercitu suo. ⁊ in clipeis suis. ⁊ in curribꝫ suis ⁊ ī eq̄tibꝫ suis nō ferro pugnādo sz ꝓcib⁹ sāctis orādo dereiecit. Sic erunt vniuersi hostes isr'l: si ꝑseuerauēritis ī hoc opere q̄ cepistis. Ad hanc igit̄ exhortatōez ei⁹ dep̄cantes dominū: ꝑmanebūt in ꝓspectu dñi: ita vt etiam hi qui offerebāt domīo olocausta. ꝑcincti cilicijs offerrent sacrificia dño: ⁊ erat cinis sup capita eoruz. Et ex toto corde suo oñes orabant deū: vt visitaret populum suū israbel. Ca. V.

VNciatumq̄z est holoferni principi militie assirioꝝ q̄ filij israbel ꝓparāt se ad resistendum ac mōtium itinera conclusissent: ⁊ furore nimio exarsit in iracundia magna. Et vocatisq̄ oēs principes Moab et duces Ammō et dixit eis. Dicite mihi q̄s sit popul⁹ iste q̄ mōtana obsidet: aut q̄ et quales et q̄ntæ sint ciuitates eoꝝ: que etiā sit virtus eoꝝ aut q̄ sit multitudo eoꝝ. vel quis rex militie illoꝝ. Quare ꝑ omnibꝫ qui habitāt in oriente isti cōtempserūt me: ⁊ nō exierunt

in obuiam nobis: vt susciperent nos cum pace? Tūc Achior dux oīm filioꝝ ammō respōdens ait. Si digneris audire dñe. dicā veritatē in cōspectu tuo de populo isto q̄ ī mōtanis habitat: et ñ egredietꝰ vbū falsū ex ore meo. Populus iste exꝓgenie chaldeorum ẽ. Hic primū in Mesopotamia hītauit. qm̄ noluerūt seq̄ deos patꝝ suoꝝ qui erāt ī terra chaldeoꝝ. Deserētes itaq̄ ceremonias patꝝ suoꝝ q̄ in multitudine deorū erāt vnū deum celi coluerūt: q̄ ⁊ ꝑcepit eis vt exirēt inde: ⁊ habitarēt ī carrā. Cūq̄ operuisset omnē terrā fames. descēderūt ī egiptuz: illicq̄ ꝑ q̄dr̄igētos āños sic multiplicati sunt: vt dinumerari eoꝝ ñ posset exercit⁹. Cunq̄ ḡuaret eos rex egipti. atz in edificatōib⁹ vrbiū suaꝝ in luto et latere subiugassz eos: clamauerūt ad dñm suuz et percussit totā terram egipti: plagis varijs. Cunq̄ eiecissēt eos egiptij a se: et cessasset plaga ab eis. et itēꝝ eos vellēt capere: et ad suuz fugitiuz reuocare. fugientib⁹ his de⁹ celi mare aperuit: ita vt hincinde aque q̄si murꝰ solidarēt: et isti pede sicco fundum maris ꝓambulando trāsirēt. In q̄ loco dū īnumerabilis exercit⁹ egiptioꝝ eos ꝑsequē tur. ita aquis coopt⁹ ẽ: vt nō remanēt vel vnus qui factuz posteris nunciaēt. Egressis etiā mare rubꝝ deserta sÿna mōtis occurrerēt: in q̄b⁹ nunq̄ hō habitare potuit. vel filiꝰ hois req̄euit. Illic fōtes amari obdulcati sunt eis ad bibēduz: et ꝑ annos q̄draginta ānonā de celo ꝓsecuti sunt. Ubicunq̄ ingressi sunt: sine arcu et sagitta et absq̄ scuto et gladio: de⁹ eorū pugnauit ꝑ eis et vicit. Et ñ fuit q̄ insultaret ꝑꝰ isti nisi q̄n recessit a cultu dñi dei sui. Quotiēscūq̄ aī ꝓter ipm deū suuz altercoluerūt dati sunt in ꝓdā et in gladiuz et in obꝓbriū. Quotiēscūq̄ aūt penituerūt se ꝛcessisse a cultura dei sui: dedit eis de⁹ celi vtutē resistēdi. Denicq̄ Chananeū regē et hiebuseū. et Pherezeū et eueū et etheū et amorreuz et oēs potētes in esebō ꝓstrauerunt. et terras eoꝝ et ciuitates eoꝝ ipi possederunt: et vsqꝫdū ñ peccarēt in cōspectu dei sui erant cum illis bona. Deus enim illorum odit iniquitatem. Nā et antē hos annos cum recessissēt a via quā dederat illis deus vt ambularēt in ea. exterminati sūt prelijs a multis natōnib⁹: et plurimi eoꝝ

captiui abducti sūt ī t̄rā nō suaz. Nup at̄
reuersi ad dn̄m deū suū ex dispsione q̄ di-
spersi fuerāt adunati sūt: ⁊ ascēderūt mō-
tana hec oīa: ⁊ iterꝝ possidēt hirl'm vbi sūt
sc̄ta sāctoꝝ. Nūc g̊ mi dn̄e ꝑquire si ē aliq̄
iniquitas eoꝝ ī cōspectu dei eoꝝ ascenda-
mus ad illos. qm̄ tradēs tradet illos de⁹ eo
rum tibi: ⁊ sb̄iugati erūt sub iugo potētie
tue. Si v̄o nō ē offensio ꝓpl'i huius coram
deo suo nō poterim⁹ resistere illis: qm̄ de⁹
eoꝝ defendet illos: ⁊ erimus ī obprobriuz
vniuerse terre. Et factū est cū cessassz loq̄
Achior v̄ba hec: irati sūt om̄es magnates
holofernis: ⁊ cogitabāt interficē eū dicē-
tes ad alterutꝝ. Quis est iste q̄ filios isrl'
posse dicat resistere regi nabuchodonosor
⁊ exercitib⁹ e⁹: homīes inermes ⁊ sine v̄tu
te. ⁊ sine peritia artis pugne: Ut g̊ agno-
scat Achior qm̄ fallit nos. ascēdem⁹ ī mō-
tana: ⁊ cū capti fuerīt potentes eoꝝ. tunc
cū eisdem gladio transuerberabit̄: vt sciāt
om̄es gētes qm̄ nabuchodonosor de⁹ terre
est. ⁊ p̄ter ip̄m alius nō est. Ca. VI.

Factū ē aūt cuz cessassēt
loqui: indignat⁹ Holofernes vehe
mēter dixit ad Achior. Quō pro
phetasti nob̄ dicēs q̄ gēs isrl' defēdatur a
deo suo: vt on̄dam tibi qm̄ nō est deus nisi
nabuch. cū ꝑcusserim⁹ eos om̄es sic̄ hoīez
vnū. tūc ⁊ ip̄e cū illis assirioꝝ gladio inte
ribis ⁊ oīs isrl' tecū ꝑditōe disperiet: ⁊ pro
babis qm̄ nabuch. domin⁹ sit vniuerse t̄re
Tūcq̄ gladi⁹ militie mee trāsiet ꝑ latera
tua ⁊ confixus cades īter vulneratos isra-
hel: ⁊ nō respirabis vltra donec extermīe-
ris cum illis. Porro aūt si ꝓphetiam tuaz
verā existimas nō cōcidat vultus tuus: ⁊
pallor q̄ faciē tuā obtinet abscedat a te: si
v̄ba mea hec putas impleri nō posse. vt at̄
noueris qꝛ siml' cū illis hec expieris: ecce
ex hac hora illoꝝ ꝓpl'o sociaberis: vt dum
dignas mei gladij penas acceperīt: ipse si
mul vltōni subiaceas. Tūc holofernes p̄-
cepit seruis suis: vt cōp̄henderent Achior
et ducerēt eū ī bethuliam: et traderēt eū ī
manus filioꝝ israhel. et accipiētes eū ꝟui
holofernis. profecti sūt ꝑ cāpestria: sz cuz
appropinq̄ssent ad mōtana. exier̄t ꝯt̄ eos
fūdibularij. Illi autem diuertentes a la-
tere montis. ligauerunt Achior ad arbo-
rem manibus ⁊ pedibus: et sic vinctuz de
testibus dimiserunt eum: ⁊ reuersi sūt ad
dominū suum. Porro filij israhel descēdē-
tes de bethulia: venerūt ad eum. Quē sol
uentes duxerūt ad bethuliaz: atq̄ in me-
dium populi illum statuentes percūctati
sunt. quid reꝝ essz q̄ illū vinctū assirij re-
liquissēt. In dieb⁹ illis erāt illic principes
Ozias fili⁹ Micha de tribu simeon ⁊ Char-
mi qui et Gothoniel. In medio itaq̄ seni-
orum et in cōspectu oīm Achior dixit oīa
que locutus fuerat ab holoferne interro-
gatus: et qualiter popul⁹ holofernis vo-
luisset propt̄ hoc verbū interficere eum: ⁊
quēadmoduz ip̄e holofernes iratus iusse-
rit eū israhelitis hac de causa tradi: vt dū
vīceret filios israhel. tūc ⁊ ip̄m Achior di
uersis iubeat supplicijs interire: propt̄ hoc
q̄ dixisset. deus celi defensor eoꝝ est. Cūq̄
Achior vniuersa hec exposuisset: oīs ꝓpl's
cecidit ī faciē adorātes dn̄m: ⁊ cōmuni la
mentatōe et fletu vnanimes p̄ces suas do-
mīo effuderūt: dicētes. Domine deus celi ⁊
terre intuere supbiā eorū: ⁊ respice ad no-
stram humilitatem. ⁊ faciē sāctoꝝ tuoruz
attende: et ostēde qm̄ nō derelinquis presu
mētes de te: et presumētes de se ⁊ de sua v̄-
tute gloriantes humilias. Finito itaq̄ fle
tu: ⁊ ꝑ totum diē oratōe populoꝝ comple
ta: consolati sunt Achior dicētes. De⁹ pa
tꝝ nostroꝝ cui⁹ tu virtutem p̄dicasti. ip̄e
tibi hāc dabit vicissitudinem: vt eorū ma-
gis tu interitū videas. Cum v̄o domin⁹ de-
us nr̄ dederit hāc libertatē seruis suis: sit
⁊ tecum deus in medio nr̄i: vt sicut placue
rit tibi ita cū tuis oīb⁹ ꝯuerseris nobiscū.
Tūc Ozias finito cōcilio suscepit eū ī do-
mū suam: ⁊ fecit cenā magnā. Et vocatis
oībus p̄sbiteris simul expleto ieiunio refe
cerunt. Postea v̄o conuocatus ē oīs ꝓpl's
⁊ ꝑ totā noctē intra ecclesiam orauerunt.
petētes auxiliū a deo israhel. Ca. VII.

Holofernes autē altera
die p̄cepit exercitib⁹ suis: vt ascen
derent ꝯtra bethuliam. Erāt autē
pedites bellatorum cētumuiginti milia et
equites vigintiduo milia: preter p̄paratō
nes virorū illorum quos occupauerat ca-
ptiuitas: ⁊ adducti fuerāt d̄ prouītijs ⁊ vr
bib⁹ vniuerse iuuētutis. Oēs parauerunt
se pariter ad pugnā ꝯt̄ filios isrl': et vene-
rūt ꝑ crepidinē mōtis vsq̄ ad apicez qui

respicit sup bothaim a loco q̄ dicit̄ belma
vsq; ad chelmon qui ẽ ꝫ esdrelon. Filij aũ
isrl̄ vt viderũt multitudinẽ illoꝝ pstrauerũt se sup terrã mittẽtes cinerẽ sup capita
sua: vnanimes orãtes vt deus isrl̄ misericordiã suã ostenderet sup populũ suuz. Et
assumẽtes arma sua bellica: sederũt p loca que angusti itineris tramitẽ dirigũt ĩter mõtuosa: et erãt custodiẽtes ea tota die
et nocte. Porro holofernes dũ circuit per
gyrũ: repit q̄ fons qui influebat aq̄ductũ
illoꝝ a pte australi extra ciuitatẽ dirigẽt.
et incidi p̄cepit aq̄ductũ illoꝝ. Erãt tamẽ
nõ longe fõtes a muris ex q̄bus furtim vi
debãt haurire aquã: ad reuocillandũ potiusq̄ ad potandũ. Ꝯz filij ãmon et moab
accesserũt ad holofernẽ dicẽtes: filij isrl̄ ñ
in lancea nec in sagitta ꝓfidũt: sz montes
defendũt illos: et muniũt illos colles ĩ p̄cipitio ꝓstituti. Vlt q̄ sine ꝓgressione pugne
possis supare eos pone custodes fontium
vt nõ hauriãt ex eis: et sine gladio interfi
ties ecs: vel certe fatigati tradent ciuitatem suam: quam putãt in montibus posita supari nõ posse. Et placuerũt ỏba hec
corã holoferne et corã satellitibo eiꝰ: et ꝓsti
tuit p gyrũ cẽtenarios p singulos fõtes.
Cũq; ista custodia p dies vigili fuisset expleta: defecerũt cisterne et collectões aq̄rũ
oĩbo inhabitantibo bethuliã: ita vt nõ esset intra ciuitatẽ vñ faciarent̄ vel vna die
qm̃ ad mensurã dabat̄ p̄sonis aqua quotidie. Tũc ad oziam ꝓgregati omnes viri femineq; iuuenes et puuli. oẽs simul vna voce dixerũt. Judicet deus ĩter nos et te: qm̃
feciſti ĩ nos mala. nolẽs loqui pacifice cũ
assirijs: et ꝓpter hoc vẽdidit nos deus ĩ manibo eoꝝ. Et iõ nõ ẽ qui adiuuet: cũ pternamur ante oculos eoꝝ in siti et in pditõe
magna. Et nũc cõgregate vniuersos q̄ in
citate sũt: vt sponte tradamus nos oñes
populo holofernis. Melius ẽ em̃ vt captiui benedicam⁹ dñm viuẽtes: q̄ moriamur
et sim⁹ obprobriũ oĩ carni: cũ videam⁹ uxores nr̃as et infãtes nr̃os mori añ oc̃los
nr̃os. Cõtestamur hodie celũ et terrã et deũ
p̄m nr̃oꝝ q̄ vlciscit̄ nos ꝟm peccata nr̃a
vt iã tradatis ciuitatẽ ĩ manũ militie holofernis: vt sit finis nr̃ breuis ĩ ore gladij
q̄ lõgior efficit̄ ĩ ariditate sitis. Et cũ hec
dixissẽt factus ẽ flet⁹ et vlulat⁹ magn⁹ ĩ ecclesia oĩbo: et p multas horas vna voce clamauerũt ad deũ dicẽtes. Peccauim⁹ cũ patribo nr̃is: iniuste egim⁹: iniquitatẽ fecim⁹
Tu q; pius es miserere nostri et in tuo flagello vindica inimicates nr̃as: et noli tradere ꝓfitẽtes te populo q̄ ignorat te vt nõ
dicãt inter gẽtes vbi ẽ de⁹ eoꝝ. Et cũ fatigatibis clamoribo et bis fletibo lassati silu
isset exurgens ozias infusus lacrimis dixit. Equo animo estote frẽs: et hos quinq;
dies expectemus a dño misericordiã. Forsitan eĩ ĩdignatiõz suã abscidet: et dat gloriam nomini suo. Si aũt trãsactis quinq; di
ebus nõ venerit adiutoriũ: faciemus hec
verba que locuti estis. Ca. VIII.

Et factũ est cũ audisset
hec ỏba iudith vidua. q̄ erat filia
merari. filij idoꝝ. filij ioseph. filij ozie. filij elai. filij iãnoz. filij gedeõ. filij raphoĩ. filij achitob. filij melchie. filij emã. filij natbanie. filij salathiel. filij simeon. filij
ruben: et vir eius fuit manasses qui mortuus ẽ in diebus messis ordeacee: instabat
em̃ sup alligãtes manipulos ĩ campo et venit estus sup caput eiꝰ: et mortuus ẽ ĩ bethulia ciuitate sua et sepultꝰ ẽ illic cũ pribo suis. Erat aũt iudith relicta eiꝰ vidua iã
annis tribus et mẽsibo sex. Et in supioribo
dom⁹ sue fecit sibi secretũ cubiculũ ĩ quo
cũ puellis suis clausa morabatur et habẽs
sup lũbos suos cilitiũ. ieunabat oñibus
diebus vite sue p̄ter sabbata et neomenias
et festa domus isrl̄. Erat aũt elegãti aspectu nimis: cui vir suus reliquerat diuitias
multas et familiã copiosam: ac possessiones armentis bouz et gregibo ouium plenas. Et erat hec in omnibus famosissima
qm̃ timebat dominũ valde: nec erat q̄ loq;
ret̄ de illa verbum malũ. hec itaq; cuz audisset qm̃ ozias promisisset q̄ trãsacto quito
die traderet ciuitatẽ: misit ad presbiteros
ebambri et charmi. Et venerũt ad illã: et
dixit illis. Quod est hoc verbum in quo ꝓ
fẽsit ozias. vt tradat ciuitatẽ assirijs: si intra quiq; dies nõ venerit vobis adiutoriũ
Et qui estis vos qui tẽptatis dominũ? Nõ
ẽ iste homo qui misericordiam puocet: sz
potiꝰ q̄ irã excitet. et furorẽ accendat. Posuistis vos tps miseratõis dñi: et ĩ arbitrium vẽm diẽ cõstituistis ei. Sz q; patiens
dñs ẽ. ĩ hocipo penitea⁹: et ĩdulgẽtiã eiꝰ

lacrimis postulem⁹. Nō em̄ quasi hō dc⁹ sic ꝓminabit̄: neq; sicut fili⁹ hominis ad iracundiā inflāmabitur. Et iō būiliemus illi aīas nr̄as ⁊ in spiritu ꝓstituti humiliatio: ꝺuiētes illi dicam⁹ flentes dño. vt fm volūtatē suā sic faciat nobiscū cito misericordiā suā: vt sicut ꝓturbatū ē cor nostrū in supbia eoꝝ ita etiā de nostra būilitate gloriemur: qm̄ nō sum⁹ secuti peccata patrū nostroꝝ q̄ dereliq̄rūt deū suū: ⁊ adorauerūt deos alienos: ꝓ q̄ scelere dati sūt in gladiū ⁊ in rapinā. ⁊ ī ꝓfusionē īimicis suis. Nos aūt altꝝ deū nescim⁹ preter ipm: expectem⁹ būiles ꝓsolationē ei⁹. et exq̄ret sanguinē nr̄m de afflictōibꝫ inimicoꝝ nostroꝝ: ⁊ būiliabit oēs gētes q̄cūq; īsurgūt ꝰ nos: ⁊ faciet illas sine honore dñs deus nr̄. Et nūc fr̄es qm̄ vos q̄ estis p̄sbiteri in ꝓplo dei et ex vobis pēdet aīa illoꝝ ad eloquiū vr̄m corda eorū erigite: vt memores sint q⁹ tēptati sūt patres nostri: vt ꝓbar̄ētur si vere colerēt deū suū. Memores esse debēt quō pat⁹ noster abrahā tēptatus ē et ꝓ multas tribulatōes ꝓbat⁹: ꝺi amicus effectus ē. Sic ysaac. sic iacob. sic moyses et oēs q̄ placuerūt deo: ꝓ multas tribulatōes trāsierūt fideles. Illi aūt q̄ tēptatōes nō susceperūt cuꝝ timore dñi et inpatientiam suam ⁊ īproperiū murmuratōis sue ꝰ dñm ꝓtulerūt: exterminati sūt ab exterminatore: ⁊ a serpētibus perierūt. Et nos q̄ nō vlciscamur nos ꝓ his que patimur: sꝫ r̄putātes peccatis nr̄is hec ip̄a supplitia minora eē flagella dñi q̄si serui q̄ corripimur ad emendationē ⁊ nō ad p̄ditionē nostrā euenisse credam⁹. Et dixerūt illi ozias et p̄sbiteri. Ꝺia q̄ locuta es vera sūt: et nō est in sermonibus tuis vlla repbensio. Nūc g̃ ora ꝓ nobis: qm̄ mulier sācta es. et times deū. Et dixit illis iudith. Sicut q̄ potui loqui dei eē cognoscitis: ita q̄ facē disposui ꝓbatē si ex deo ē: ⁊ orate vt firmū faciat de⁹ ꝓsiliuꝫ meum. Stabitis vos ad portā nocte ista: et ego exeā cū abra mea et orate vt sicut dixistis ī diebꝫ quīq; īspiciat dñs populū suū isrl̄. Vos autēꝫ nolo scrutemini actū meū: et vsq; ꝺū renūtiem vobis. nil aliud fiat nisi oro ꝓ me ad dñm deū nr̄m. Et dixit ad eā ozias p̄nceps iude Vade ī pace: ⁊ dñs sit tecū ī vltōꝫ īimicorū nr̄oꝝ. Et reuertētes abierūt. Ca. IX.

Ꝺibus ascendētibus

iudith ingressa ē oratoriū suū: et induēs se cilitio posuit cinerē sup caput suū: et ꝓsternens se dño clamabat ad dñm: dicens. Ꝺomine deus patris mei simeon. qui dedisti illi gladium in defensionem alienigenarū qui violatores extitere rūt in coinquinatione sua: et denudauerūt femur virginis in confusionem: et dedisti mulieres illoꝝ in predā: ⁊ filias illorum in captiuitatem. ⁊ oñem predam in diuisionē seruis tuis qui zelauerūt zelum tuum: subueni queso te domine deus me⁹ mihi vidue. Tu em̄ fecisti priora: ⁊ illa ꝓ illa cogitasti: et hoc factum est quod ip̄e voluisti. Oñes em̄ vie tue parate sunt: et tua iuditia in tua ꝓuidentia posuisti. Respice castra assiriorum nūc: sicut tūc castra egiptiorum videre dignatus es: q̄ñ post seruos tuos armati currebāt. cōfidentes ī q̄drigis et in equitatu suo et ī multitudine bellatoꝝ. Sed asperisti sup castra eorum. ⁊ tenebre fatigauerūt eos. Tenuit pedes eoꝝ abissus ⁊ aque operuerūt eos. Sic fiant et isti domine: qui ꝓfidunt in multitudine sua: et in curribus suis. et ī cōtis ⁊ in sagittis suis. et in lanceis gloriant̄ et nesciūt quia tuip̄e es deus noster q̄ conteris bella ab initio: ⁊ dñs nomen ē tibi. Erige brachiū tuuꝫ sicut ab initio: ⁊ allide virtutē eoꝝ in virtute tua. Cadat virt⁹ eoꝝ in iracundia tua. q̄ ꝓmittunt se violare sancta tua: et polluere tabernaculum nominis tui: ⁊ deicere gladio suo cornu altaris tui. Fac dñe: vt gladio ꝓprio ei⁹ superbia amputet̄. Capiat̄ laqo oculoꝝ suoꝝ ī me et ꝓcuties euꝝ ex labijs caritatis mee. Da mihi in aīo ꝓstantiā vt ꝓtēnam illum: et virtutē vt euertā illū. Erit em̄ hoc memoriale noīs tui: cuꝝ man⁹ feie deiecerīt eū. Nō ei ī multitudīe ē virt⁹ tua dñe: neq; ī equoꝝ viribꝫ volūtas tua. Nec supbi ab initio placuerūt tibi: sꝫ humiliū ⁊ māsuetoꝝ semp tibi placuit dēpcatio. De⁹ celoꝝ creator aquarū. et dñs tocī⁹ creature: exaudi me miseram dēpcantem: et de tua misericordia ꝓsumentē. Memēto domine testamēti tui. ⁊ da verbum in ore meo et ī corde meo ꝓsiliū corrobora: vt domus tua in sanctificatione permaneat: et omnes gentes agnoscāt q⁹ tu es de⁹ ⁊ nō ē ali⁹ ꝓter te

Capitulum .X.

Factũ est aũt cũ cessasset clamare ad dñm: surrexit de loco in q̃ iacuerat ꝓstrata ad dñm. Vocauitq; abrã suã: ⁊ descendẽs in domũ suã abstulit a se cilitiũ: et exuit se vestimentis viduitatis sue. Et lauit corpus suũ. ⁊ vnxit se mirro optimo ⁊ discriminauit crinẽ capitis sui. ⁊ imposuit mitrã sup caput suuz. ⁊ induit se vestimẽtis iocũditatis sue. Et induit sandalia pedibꝫ suis. assũpsitq; dextraliola et lilia. ⁊ ĩaures ⁊ anulos: ⁊ omnibꝫ ornamẽtis suis ornauit se. Cui etiaz dñs ꝯtulit splendorẽ: qm̃ oĩs ista ꝯpositio nõ ex libidine: sed ex virtute pẽdebat. Et ideo dñs hãc in illã pulcritudinẽ ãpliauit: vt ĩcompabili decore oĩm oculꝰ appareret. Imposuit itaq; abre sue ascopaz vini ⁊ vas olei ⁊ polentã ⁊ lapates ⁊ panes ⁊ caseũ: ⁊ ꝓfecta ẽ. Cũq; veĩsset ad portas ciuitatis: inuenerũt expectantẽ oziã ⁊ p̃sbiteros ciuitatis. Qui cũ vidissẽt eã stupẽtes mirati sũt nimis pulcritudinẽ eius Nihil tamẽ ĩterrogãtes eã: dimiserũt t̃nsire: dicẽtes. Deꝰ p̃m nostroꝝ det tibi grãz ⁊ oẽ ꝯsiliũ tui cordis sua v̄tute corroboret ⁊ glorieť sup te hierl̃m et sit nomẽ tuũ in numero sanctorũ et iustoꝝ. Et dixerunt hi qui illic erãt: omnes vna voce. fiat fiat. Iudith v̄o orãs dñm: trãsiuit per portas ip̃a et abra eiꝰ. Factũ ẽ aũt cũ descẽderet montẽ circa ortũ diei: occurreŕt ei exploratores assirioꝝ: et tenuerũt eã dicẽtes. Vñ venis aut quo vadis? Que rñdit. Filia sũ hebreoꝝ. Iõ ego fugi a facie eorũ: qm̃ futurũ agnoui q̃ denť vobis ĩ dep̃dationẽ. ꝓeo q̃ ꝯtemnẽtes vos noluerũt vltro tradere seip̃os: vt inuenirẽt misericordiã in ꝯspectu v̄ro. Hac de causa cogitaui mecũ dicẽs. Vadã ad faciem p̃ncipis holofernis vt indicẽ illi secreta illoꝝ: et ostendã illi q̃ aditu possit obtinere eos: ita vt ñ cadat vir vnꝰ de exercitu eiꝰ. Et cũ aũdissent viri illi verba eius ꝯsiderabãt faciem eius: et erat ĩ oculis eoꝝ stupor: qm̃ pulcritudinẽ eius mirabanť nimis. Et dixeŕt ad eã. Cõseruasti animã tuã: eoq̃ tale repisti ꝯsiliũ vt descẽderes ad dñm nostrum. Hoc ať scias qm̃ cũ steteris ĩ ꝯspectu eiꝰ: bene tibi faciet: ⁊ eris gratissima in corde eiꝰ. Duxeŕtq; illã ad tabernaculũ holofernis: nũtiantes eã. Cũq; intrasset añ faciẽ eiꝰ: statĩ captꝰ ẽ in suis oculis holofernes. Dixerũtq; ad eũ satellites eiꝰ. Quis ꝯtẽnat populũ hebreoꝝ q̃ tãdecoras mlieres habent: vt nõ ꝓ his merito pugnare ꝯ eos debeamꝰ? Videns itaq; iudith holofernez sedentẽ in canopeo qd̃ erat ex purpura et auro ⁊ smaragdo ⁊ lapibꝫ p̃tiosis intextũ ⁊ cũ in faciẽ eius intẽdisset: adorauit eum ꝓsternẽs se sup terrã: ⁊ eleuaueŕt eã serui holofernis iubente dño suo.

Capi. XI.

Vnc holofernes dixit ei. Equo animo esto ⁊ noli pauere in corde tuo: quoniam ego nunq̃ nocui viruz qui voluit seruire nabuchodonosor regi. Populus autẽ tuus si non cõtẽpsisset me nõ alleuassem lanceaz meã super euz. Nunc autez dic mihi qua ex causa recessisti ab illis: ⁊ placuit tibi vt venires ad nos. Et dixit illi iudith. Sume verba ancille tue. qm̃ si secutus fueris verba ancille tue: ꝑfectam rem faciet dominus tecũ. Viuit eĩ nabuchodonosor rex terre. et viuit virtus eius que est in te ad correptõez omniuz animarũ errantiũ: quoniã nonsolũ homines seruient illi per te: sed ⁊ bestie agri obtemperant illi. Nuntiať eĩ animi tui industria vniuersis gẽtibus: et indicatũ est omni seculo qm̃ tu solus bonus et potens es in omni regno eiꝰ: et disciplina tua omnibus prouintijs p̃dicatur Nec hoc latet quod locutus est achior nec illud ignoratur q̃ ei iusseris euenire. Constat em̃ deum nostrũ sic peccatis offensuz vt mãdauerit ꝑꝓphetas suos ad populuz q̃ tradat eũ pro peccatis suis. Et qm̃ sciunt se offendisse deũ suũ filij isrl̃: tremor tuus sup ip̃os est. Insup etiã fames inuasit eos: ⁊ ab ariditate aque iam inter mortuos ꝯputanť. Deniq; hoc ordinãt. vt ĩterfitiant pecora sua ⁊ bibãt sãguinẽ eoꝝ et sancta domini sui que p̃cepit deus nõ cõtingi. in frumẽto. vino et oleo. Hec cogitauerũt impendere: et volunt ꝯsumere. que nec manibus deberẽt contĩgere. Ergo qm̃ hec faciũt certum est q̃ in perditionẽ dabuntur. Quod ego ancilla tua cognoscẽs fugi ab illis: et misit me dominus hecip̃a nũtiare tibi. Ego enim ancilla tua deum colo etiam nunc apud te et exiet ancilla tua. et adorabo deum: et dicet mihi qñ eis

bestie agri

ꝑ peccatis

contra luterianos

reddat peccatū suum. et veniens nūtiabo tibi: ita vt ego adducā te ꝑ mediā hierl'm et habebis omnē ꝓpl'm isrl' sicut oues q̄bꝫ nō est pastor. et nō latrabit vel vn⁹ ꝯ te: qm̄ hec mihi dicta sūt ꝑ ꝓuidentiaꝫ dei. Et qm̄ irat⁹ ē illis de⁹: hec ip̄a missa sūt nūtiare tibi. Placuerūt aūt oīa v̄ba hec coraꝫ holoferne et corā pueris ei⁹. ⁊ mirabant̄ ad sapientiā eius. et dicebāt alter ad alterū. Nō ē talis mulier sup terrā in aspectu in pulcritudine ⁊ in sēsu verboꝝ. Et dixit ad illā holofernes. Bene fecit de⁹ qui misit te ante populū: vt des illū tu ī maībꝫ nr̄is Et qm̄ bona ē ꝓmissio tua: si fecerit mihi hoc de⁹ tu⁹: erit et meus de⁹. ⁊ tu in domo nabuchodonosor magna eris ⁊ nomē tuū nominabitur ī vniuersa terra. Ca. XII.

Vnc iussit eaꝫ introire vbi repositi erāt thesauri eius. et iussit illic manere eā ⁊ ꝯstituit q̄d daret̄ illi de ꝯuiuio suo. Cui rn̄dit iudith et dixit. Nūc nō potero māducare ex his que mihi p̄cipis tribui: ne veniat sup me offēsio. Ex his aūt q̄ mecū v̄tuli māducabo. Cui holofernes ait. Si defecerint tibi ista que tecuꝫ detulisti. quid faciem⁹ tibi? Et dixit iudith. Viuit anima tua dn̄e me⁹ qm̄ nō expēdet omnia hec ancilla tua: donec faciat de⁹ in maū mea hec que cogitaui. Et induxerūt illā serui eius in tabernaculū. quo p̄cepat: et petijt dū introiret vt daret̄ ei copia nocte. et añ lucē egredi foras ad orationē: et dep̄candi dominum. Et precepit cubicularijs suis vt sicut placeret illi exiret et introiret ad adoranduꝫ deū suū ꝑ triduuꝫ. Et exibat noctibꝫ ī vallē bethulie. et baptizabat se in fonte aque Et vt ascendebat: orabat dn̄m deū isrl' vt dirigeret viam eius ad liberationē populi sui. Et introiēs mūda manebat in tabernaculo vsqꝫdū accipet escā suā in vesperꝝ. Et factū ē. quarta die. holofernes fecit cenā seruis suis: et dixit ad vagao eunuchū Vade et suade hebreā illā vt sponte ꝯsentiat habitare mecū. Fedū est em̄ apud assirios si femina irrideat virū agendo vt īmunis ab eo trāseat. Tunc introiuit vagao ad iudith et dixit. Nō vereatur bona puella introire ad dominū meū vt honorificetur añ faciē eius: vt manducet cuꝫ eo et bibat vinum in iocunditate. Cui iudith respondit. Que ego sū vt ꝯdicā domino meo? Omne quod erit ante oculos ei⁹ bonū et optimū: faciam. Quicquid autēꝫ illi placuerit hoc mihi erit optimū om̄ibꝫ diebus vite mee. Et surrexit et ornauit se vestimēto suo: et ingressa stetit ante faciē eius. Cor aūt holofernis ꝯcussuꝫ est: erat em̄ ardens in ꝯcupiscentia eius. Et dixit ad eam holofernes. Bibe nunc et accūbe in iocunditate: qm̄ inuenisti grām coram me. Et dixit iudith. Bibam domine: quoniam magnificata est anima mea hodie p̄ omnibus diebus meis. Et accepit et māducauit et bibit coraꝫ ip̄o ea que parauerat illi ancilla eius. Et iocūdus factus est holofernes ad eam: bibitqꝫ vinum multū nimis quantū nunq̄ biberat in vita sua.

Capitulum. XIII.

Vt autē sero factum est festinauerūt serui illius ad hospitia sua: et ꝯclusit vagao ostia cubiculi et abijt. Erāt aūt omnes fatigati a vino. Eratqꝫ iudith sola ī cubiculo. Porro holofernes iacebat in lecto nimia ebrietate sopit⁹. Dixitqꝫ iudith puelle sue: vt staret foris ante cubiculū et obseruaret. Stetitqꝫ iudith añ lectū. orans cuꝫ lacrimis et labioꝝ motu in silentio dicens. Cōfirma me dn̄e de⁹ isrl'. et respice in hac hora ad opa manuū meaꝝ: vt sicut ꝓmisisti hierl'm ciuitatē tuam erigas: et hoc quod credens ꝑ te posse fieri cogitaui ꝑfitiam. Et cū hec dixisset: accessit ad colūnaꝫ que erat ad caput lectuli eius: et pugionē ei⁹ q̄ in ea ligatus pēdebat exoluit. Cūqꝫ euaginasset illū: apprehendit comā capitis eius et ait. Cōfirma me dn̄e de⁹ ī hac hora. Et ꝑcussit bis in ceruicē ei⁹: et abscidit caput eius. ⁊ abstulit canopeū ei⁹ a colūnis. ⁊ euoluit corpus eius truncū. Et p⁹ pusillū exiuit et tradidit caput holofernis ancille sue: ⁊ iussit vt mitteret illud ī peram suā. Et exierūt due s̄m ꝯsuetudinē suā q̄i ad orōeꝫ. ⁊ trāsierūt castra: ⁊ girātes vallē venert̄ ad portā cītatis. Et dixit iudith alōge custodibꝫ muroꝝ. apite portas qm̄ nobiscū ē de⁹: q̄ fec̄ v̄tutez ī isrl'. Et fct̄m ē cū audissēt viri vocē ei⁹: vocauerūt p̄sbiteros cītatis. Et occurrert̄ ad eā oēs a mīmo vsqꝫ ad maximū: qm̄ spauert̄ eā iā nō eē vēturā. ⁊ accēdētes luīaria ꝯgirauerūt

circa eā vniuersi. Illa aūt ascendēs ī emi
nentiorē locū: iussit fieri silentiū. Cūq; o-
mnes tacuissēt: dixit iudith. Laudate do-
minū deū nr̄m qui nō deseruit sperātes ī se
et in me ancillā suā adimpleuit misericor
diā suā quā ꝓmisit domui isrl̄: et interfe-
cit in maū mea hostē ꝓpl̄i sui in hac nocte
Et ꝓferēs de pera caput holofernis: osten
dit illis dicēs. Ecce caput holofernis p̄n-
cipis militie assirioꝝ. Et ecce canopeū il-
lius in quo recūbebat ī ebrietate sua: vbi
et ꝑ manū femine ꝑcussit illū dn̄s deꝰ no-
ster. Viuit aūt ī p̄e dn̄s qm̄ custodiuit me
angelus eius et hinc euntē et ibi commo-
rantē et inde huc reuertentē: ⁊ nō ꝑmisit
me dn̄s ancillā suā coīquinari: sz sine pol
lutōe peccati reuocauit me vobis gauden
tē in victoria sua ī euasione mea: in libera
tōne vestra. Confitemini illi om̄es qm̄ bo
nꝰ: qm̄ in seculū misericordia eiꝰ. Vniuer
si aūt adorātes dn̄m dixerūt ad eā. Bene-
dixit te dn̄s in virtute sua: q̄ ꝑ te ad nihi-
lū redegit inimicos nr̄os. Porro ozias p̄n
ceps populi isrl̄ dixit ad eā. Benedicta es
tu filia a dn̄o deo excelso. p̄ oībus mlieri-
bus sup terrā. Benedictꝰ dn̄s qui creauit
celū et terrā. q̄ te direxit ī vulnera capitis
p̄ncipis īimicoꝝ nr̄oꝝ. qꝛ hodie nomē tuū
ita magnificauit. vt n̄ recedat laus tua de
ore hoīm. qui memores fuerīt virtutis do
mini ineternū: ꝑ q̄bus nō pepcisti aīe tue
ꝓpter angustias et tribulatōz generis tui
sz subuenisti ruine an̄ ꝯspectū dei nr̄i. Et
dixit oīs populus. fiat. fiat. Porro achior
vocatꝰ venit. Et dixit ei. Deus isrl̄ cui tu
testimoniū dedisti q̄ vlciscat̄ se d̄ inimicis
suis: ip̄e caput omniū incredulorꝝ incidit
in hac nocte in manu mea. Et vt ꝓbes qꝛ
ita ē. ecce caput holofernis qui in ꝯtēptu
supbie sue deū isrl̄ ꝯtēpsit. et tibi īteritu
minabat̄: dicēs. cū captus fuerit ꝓpl̄s isrl̄
gladio ꝑforari p̄cipiā latera tua. Videns
aūt achior caput holofernis angustiatus
p̄ pauore cecidit in faciē suā sup terrā: et
estuauit aīa eiꝰ. Postea v̄o q̄ resūpto spū
recreatus ē: procidit ad pedes eiꝰ. et ado-
rauit eā et dixit. Benedicta tu a deo tuo ī
om̄i tabernaculo iacob: qm̄ in omni gen-
te que audierit nomen tuū magnificabit̄
sup te deus isrl̄. Capi. XIIII.

Dixit autez Iudith ad
omnem populū. Audite me fr̄es.
Suspēdite caput hoc sup muros
nr̄os: et erit cū exierit sol. accipiat vnus-
quisq; arma sua ⁊ exite cum impetu: nō vt
descendatis deorsū: sz quasi impetū facien
tes. Tūc exploratores necesse erit vt fugi-
ant ad principē suū excitandū ad pugnā
Cūq; duces eoꝝ ꝯcurrerīt ad tabernacu-
lū holofernis. et īuenerīt eū trūcuz in suo
sāguine volutatū: decidet sup eos timor.
Cunq; cognoueritis fugere eos ite post il-
los securi: qm̄ dominus ꝯteret eos sub pe
dibus vestris. Tūc achior videns virtutez
quā fecit deus isrl̄ relicto gentilitatis ritu
credidit deo: et circūcidit carnez preputij
sui: et appositus ē ad populū isrl̄: et om̄is
successio generis eius. vsq; ī hodiernū diē
Mox autez vt ortus est dies. suspenderūt
super muros caput holofernis: accepitq;
vnusquisq; vir arma sua et egressi sūt cuz
grandi strepitu et vlulatu. Quod vidētes
exploratores ad tabernaculū cucurrerūt.
Porro hi in tabernaculo erāt veniētes et
ante ingressū cubiculi ꝑstrepētes. excitā-
di grā inquietudinē arte moliebant̄: vt n̄
ab excitātibꝰ sed a sonantibus holofernes
euigilaret. Nullus em̄ audebat cubiculuz
virtutis assirioruz pulsando aut intrando
apire. Sed cū venissent eius duces ac tri-
buni ⁊ vniuersi maiores exercitus assirio
rū: dixerūt cubicularijs. Intrate et excita
te illū: qm̄ egressi mures de cauernis suis
ausi sūt ꝓuocare nos ad p̄liū. Tūc ingres
sus vagao cubiculū eiꝰ stetit an̄ cortinā: ⁊
plausū fecit maībꝰ suis: suspicabat̄ eī illū
cū iudith dormire. Sz cū nullū motū ia-
cētis sēsu auriū capet. accessit ꝓximās ad
cortinā: et eleuans eā vidit cadauer absq;
capite holofernis ī suo sanguine tabefa-
ctū iacere sup terrā. exclamauit voce ma-
gna cū fletu. ⁊ scidit vestimēta sua. Et in-
gressus tabernaculū iudith nō īuenit eaz.
Et exiliuit foras ad ꝓpl̄m ⁊ dixit. Vna mu
lier hebrea fecit ꝯfusionē ī domo r̄gis Na-
buchodonosor. Ecce em̄ holofernes iacz ī
t̄ra: ⁊ caput eiꝰ n̄ ē ī illo. Qd̄ dū audissent
p̄ncipes v̄tutis assirioꝝ: scidert̄ oēs vesti-
mēta sua: ⁊ ītollerabilis timor ⁊ tremor ce
cidit sup eos: ⁊ turbati sūt aīmi eoꝝ valde
Et factꝰ ē clamor incompabilis in medio

castrorum eorum. Capitulum. XV.

Vnq3 omnis exercit9 decollatũ holofernez audisset: fugit mẽs et ꝓsiliũ ab eis:ꝙ solo tremore et metu agitati fuge p̃sidiũ sumũt. ita vt nullus loq̃reť cũ primo suo:sz inclinato capite relictis oĩbꝫ euadere festĩabãt hebreos: q̃s armatos sup se venire audierãt:fugiẽtes p vias cãpoꝝ et semitas colliũ. Videtes itaq3 filij isrl' fugiẽtes secuti sũt illos. descenderuntq3 clãgẽtes tubis et vlulãtes p9 ipos. Et qm̃ assirij nõ aduanati ĩ fugã ibãt p̃cipites:filij aũt isrl' vno agmine ꝓsequẽtes.debilitabãt oẽs q̃s inuenire potuisset. Misitq3 ozias nũtios p omnes ciuitates et regiones isrl'. Quis itaq3 regio.omĩsq3 vrbs electã iuuentutẽ armatã misit p9 eos:ꝙ ꝓsecuti sũt eos ĩ ore gladij q̃usq3 pueniret ad extremitatẽ finiũ suoꝝ. Reliqui aũt q̃ erãt ĩ bethulia. ingressi sũt castra assirioꝝ:ꝙ p̃dã quã fugiẽtes assirij reliquerãt:abstulerũt.ꝙ onustati sũt valde. Qui vo qui victores reuersi sũt ad bethuliã.omĩa que erãt illoꝝ abstulerũt secũ:ita vt nõ eet numer9 in pecoribꝫ. in iumẽtis ꝙ vniuersis mobilibꝫ eoꝝ:vt a minimo vsq3 ad magnũ oẽs diuites fierẽt de p̃dationibus eoꝝ. Joachim aũt sũm9 pontifex de hierusalẽ venit ĩ bethuliã cũ vniuersis presbiteris suis:vt videret iudith. Que cũ exisset ad illũ: benedixerũt illam oẽs vna voce:dicẽtes. Tu gloria hierl'm tu letitia isrl'.tu honorificẽtia ꝓpli nr̃i. q̃ fecisti viriliter ꝙ ꝓfortatũ est cor tuũ eoq3 castitatẽ amaueris.ꝙ p9 viꝝ tuũ alterum nescieris:ideo et man9 dñi ꝓfortauit te.et ideo eris benedicta inetternũ. Et dixit oĩs populus fiat.fiat. Per dies aũt triginta vix collecta sunt spolia assirioꝝ a populo isrl'. Porro aũt vniuersa q̃ holofernis peculiaria fuisse ꝓbata sũt dederũt iudith in auro et argẽto et vestibꝫ et gẽmis et oĩ suppellectili:et tradita sũt omnia illi a populo. Et omnes populi gaudebant cũ mulieribus et virginibus et iuuenibus ĩ organis et citharis. Capi. XVI.

Vnc cantauit canticũ hoc dño iudith dicẽs. Incipite domino in tympanis. cantate dño ĩ cymbalis;modulamini illi psalmũ nouũ exultate ꝙ iuocate nomẽ ei9. Dñs ꝓterẽs bella.dñs nomẽ ẽ illi:q̃ posuit castra sua ĩ medio ꝓpli sui:vt eripet nos ꝺ manu oĩm inimicoꝝ nr̃oꝝ. Venit assur ex mõtibꝫ ab aq̃lone ĩ multitudine fortitudinis sue:cuius multitudo obturauit torrẽtes ꝙ eq̃ eoꝝ cooperuerũt valles. Dixit se ĩcensurũ fines meos.ꝙ iuuenes meos occisurũ gladio:infãtes meos dare in p̃dã:ꝙ virgines in captiuitatẽ. Dñs aũt omnipotens nocuit eũ.et tradidit eus ĩ manus femine:ꝙ ꝓfudit eũ. Nõ em̃ cecidit potẽs eoꝝ a iuuenibus:nec filij tytan p̃cusserũt eus nec excelsi gigãtes imposuerunt se illi:sed iudith filia merari in specie faciei sue dissoluit eus. Exuit em̃ se vestimẽto viduitatis ꝙ induit se vestimẽtis letitie in exultatõne filioꝝ isrl'. Unxit faciẽ suã vngento:colligauit cincinnos suos mitra ad decipiendũ illus. Sandalia eius rapuerũt oculos ei9:pulcritudo ei9 captiuã fecit aĩam ei9 amputauit pugione ceruicẽ eius. Horruerunt pse ꝓstãtiã ei9:ꝙ medi audatiã ei9. Tunc vlulauerť castra assirioꝝ qñ apparuerť humiles mei:arescẽtes in siti. Filij puellaꝝ ꝓpũxerť eos.ꝙ sicut pueros fugiẽtes occiderť eos.pierunt ĩ p̃lio a facie dñi dei mei. Hymnus cãtem9 dño:hymnũ nouus cãtemus deo nr̃o. Adonai dñe magnus es tu ꝙ p̃clar9 in vtute:ꝙ quẽ supare nemo pt̃. Tibi seruiat oĩs creatura tua. qr dixisti ꝙ facta sunt.misisti spiritus tuus ꝙ creata sũt:ꝙ nõ ẽ q̃ resistat voci tue. Mõtes a fundamẽtis mouebunť cus aq̃s petre sicut cera liquescent antẽ faciẽ tuas Qui autẽ timẽt te: magni erunt apud te p omnia. Ve genti insurgẽti sup gen9 meum. Dominus em̃ omnipotẽs vindicabit in eis:in die iudicij visitabit illos. Dabit em̃ ignem et vermes in carnes eorum: vt vrãtur ꝙ sentiant vsq3 in sempiternus. Et factum est post hec.omnis populus post victoriam venit in hierusalem adorare dominum:et mox vt purificati sunt obtulerunt omnes olocausta ꝙ vota ꝙ repromissiones suas. Porro iudith vniuersa vasa bellica holofernis q̃ dedit illi populus.et canopeum quod ipa sustulerat posuit in anathema obliuionis. Erat aũt populus iocund9 fm faciẽ sãctorum:ꝙ p tres mẽses gaudiũ hui9 victorie celebratũ ẽ cũ iudith

Post dies aũt illos vnusquisq; redijt ĩ sua ⁊ iudith magnificata ẽ in bethulia: ⁊ p̃clarior erat vniuerse terre isrl'. Erat etiã v̄tuti castitatis adiuncta: ita vt nõ cognosceret virũ omnibus diebus vite sue. ex quo defũct⁹ ẽ manasses vir ei⁹. Erat aũt diebo festis ꝓcedens cũ magna gloria. Mansit at̃ ĩ domo viri sui annos centũquinq; et dimisit abrã suam liberam: et defũcta est ac sepulta cum viro suo in bethulia: luxitq; illam omnis populus diebus septem. In omni aũt spacio vite eius non fuit qui ꝑturbaret isrl': et post mortem eius annis multis. Dies aũt victorie huius festiuitatis. ab hebreis in numero sanctoꝝ dieruz accipit̃: et colitur a iudeis ex illo tempore vsq; in p̃ntez diez. Finit liber Judith.

Incipit ꝓlogus in librũ Hester.

Libruz hester varijs trãslatoribus ꝯstat eẽ vitiatũ quẽ ego de archiuis hebreorũ reuelãs: verbũ e verbo exp̃ssius transtuli. Quẽ librũ editio vulgata laciniosis hincinde verborũ funibus trahit addens ea que ex tempore dici poterant. ⁊ audiri: sicut solituz ẽ scolaribus disciplinis sumpto themate excogitare: quibo verbis vti potuit q́ iniuriã passus ẽ. vel ille q́ iniuriã fecit. Vos aũt o paula ⁊ eustochium qm̃ et bibliotecas hebreorũ studuistis intrare. et interpretũ certamina cõprobastis. tenẽtes hester hebraicũ librũ ꝑ singula verba nostrã trãslationem aspicite: vt possitis agnoscere me nihil etiã augmentasse addendo: sz fideli testimonio simpliciter sicut in hebreo habetur. historiã hebraicã latine lingue t̃didisse. Nec affectamus laudes hominũ nec vituꝑatõnes expauescimus: deo em̃ placere curantes minas hominũ penitus nõ timem⁹: qm̃ de⁹ dissipat ossa eorũ qui hominibus placere desiderant: et ſm apl'm qui eiusmodi sunt serui xp̃i esse nõ possũt. Rursũ in libro hester alphabetũ ex minio vsq; ad thetã litterã fecimus. diuersis in locis: volẽtes. s. septuaginta interpretũ ordinez per hec ĩsinuare studioso lectori. Nos eĩ iuxta morẽ hebraicũ ordinẽ ꝓsequi etiã in septuaginta editõne maluimus. Explicit ꝓlog⁹.

Incipit liber Hester. Capitulũ p̃mũ.

In diebus Assueri qui regnauit ab india vsq; ethiopiã sup cẽtum uigintiseptẽ ꝓuintias quando sedit ĩ solio regni sui. susa ciuitas regni eius exordium fuit. Tertio igitur anno ĩperij sui fecerat grãde conuiuiũ cunctis principibus et pueris suis fortissimis persarum et medorum ĩclitis et prefectis prouintiaruz coram se: vt ostenderet diuitias glorie regni sui ac magnitudinem. atq; iactantiaz potentie sue multo tempore: centum videlicet et octoginta diebus. Cũq; implerentur dies conuiuij: inuitauit omnem populum qui inuentus est in susis a maximo vsq; ad minimũ: et iussit septem diebus conuiuium preparari ĩ vestibulo orti et nemoris quod regio cultu et manu consitum erat. Et pẽdebant ex omni parte tentoria aerei coloris et carbasini ac iacinctini. sustentata funibus bissinis atq; purpureis: qui eburneis circulis inserti erant et colũnis marmoreis fulciebantur. Lectuli q̊ aurei ⁊ argentei. super pauimentum smaragdino ⁊ pario stratũ lapide depositi erant quod mira varietate pictura decorabat. Bibebant qui inuitati erant aureis poculis: ⁊ alijs atq; alijs vasis cibi inferebantur. Vinum quoq; et magnificẽtia regia dignum erat habundans et precipuuz ponebatur: nec erat qui nolentes cogeret ad bibendum: sed sic rex statuerat preponens mensis singulos de principibo suis. vt sumeret vnusquisq; quod vellet. Vasti quoq; regina fecit conuiuium feminarum in palatio vbi rex assuerus manere consueuerat. Itaq; die septimo cum rex esset hilarior et post nimiam potionem incaluisset mero: p̃cepit naumã et bazatha ⁊ arbona et gabatha et abgatha ⁊ zarath et carchas septez eunuchis qui in conspectu eius ministrabant. vt introducerẽt vasti reginam corã rege: posito super caput eius dÿademate: vt ostenderet cunctis populis et principibus eius pulcritudinem. Erat enim pulcra valde. Que rennuit et ad regis imperium quod per eunuchos mandauerat veĩre contẽpsit. Unde iratus rex et nimio furore succensus. interrogauit sapientes q́

ex more regio semper ei adherebāt ⁊ illoꝝ faciebat cuncta consilio. scientium leges ac iura maiorū: erant autem primi et pri mi charsena et zethar et admatha et thar sis et mares et marsana et mamucha sep tem duces psaꝝ atqꝫ medoꝝ. q̄ videbant faciem regis ⁊ primi post eū residere soli ti erāt: cui sentētie vasthi regina subiace ret q̄ assueri regis impiuꝫ qđ p eunuchos mādauerat: facere noluisset. Respondit qꝫ mamucha audiente rege atqꝫ principib⁹. Nōsolū regē lesit regina vasthi: sꝫ oēs po pulos ⁊ principes q̄ sūt in cūctis puintijs regis assueri. Egredietᵉ em̄ ꝑmo regine ad oīs mulieres vt ꝓtēnant viros suos ⁊ di cāt. Rex assuer⁹ iussit vt regina vasti ītra ret ad euꝫ. ⁊ illa noluit: atqꝫ hoc exemplo oīes principū ꝓiuges psarū atqꝫ medorū paruipēdent imperia maritorū. Cūm regis iusta ē indignatio. Si tibi placet egredia tur edictuꝫ a facie tua. ⁊ scribaᵗ iuxta le gem psaꝝ atqꝫ medoꝝ quā ptēriri illicitū ē: vt neq̄q̄ vltra vasthi īgrediaᵗ ad regez: sꝫ regnū illi⁹ altera q̄ melior est illa: acci piat. Et hoc in oīe qđ latissimū est puin tiaꝝ tuaꝝ diuulgeᵗ impiū: ⁊ cunctē vxo res taꝫ maioꝝ q̄ minoꝝ deferant maritis suis honorē. Placuit ꝓsiliū ei⁹ regi ⁊ prin cipib⁹: fecitqꝫ iuxta ꝓsiliū mamucha ⁊ mi sit epl'as ad vniuersas puintias regni sui vt queqꝫ gens audire et legere poterat di uersis linguis ⁊ lr̄is. esse viros p̄cipes ac maiores in domib⁹ suis. ⁊ hoc p cūctos po pulos diuulgari. Capitulum .II.

Hijs itaqꝫ gestis postq̄ regis Assueri īdignatio deferbue rat. recordata est vasthi q̄ fecisset vel q̄ passa esset: dixerūtqꝫ pueri regis ac ministri ei⁹. Querant̄ regi puelle. virgies ac speciose. ⁊ mittāᵗ q̄ cōsiderēt p vniuer sas puintias puellas speciosas ⁊ virgies: ⁊ adducāt eas ad ciuitatē susan. et trabāt ī domū femīarū sub manu egei eunuchi q̄ ē ꝓpositus ⁊ custos mulieꝝ regiaꝝ: ⁊ acci piāt mūduꝫ muliebrē ⁊ cetera ad vsus ne cessaria. Et q̄cunqꝫ inter oēs oculis regis placuerit: ipa regnet p vasthi. Placuit ꝑmo regi: ⁊ ita vt suggesserant: iussit fieri. Erat vir iudeus ī susis ciuitatē vocabulo Mardoche⁹ filiꝰ iair filij semei. filij Cis. de stirpe iemini. q̄ trāslatus fuerat ꝺ hierlm eo tpe q̄ iechonīā regez iuda Nabuchodo noso⁹ rex babilonis trāstulerat: q̄ fuit nu trici⁹ filie frīs sui edisse (q̄ altero noīe vo cabaᵗ hester) ⁊ vtrūqꝫ pentē amiserat. pul cra nimis. ⁊ decora facie. Mortuisqꝫ pr̄e e⁹ ac matre Mardoche⁹ sibi eaꝫ adoptauit in filiā. Cūqꝫ puenisset regis impiū. ⁊ iuxta mandatū illius multe pulcre virgies ad ducerenᵗ susan ⁊ egeo traderēᵗ eunucho: hester q̄ꝫ inter ceteras puellas ei tradita ē vt seruaretur in numero feminaꝝ. Que placuit ei et inuenit grām ī ꝓspectu illi⁹. Et p̄cepit eunucho vt acceleraret mundū muliebrem ⁊ traderet ei p̄tes suas. ⁊ septē puellas speciosissimas de domo regis: ⁊ tā ipam q̄ꝫ pedissequas ei⁹ ornaret atqꝫ exco leret. Que noluit indicare ei populū ⁊ pa triā suaꝫ. Mardocheus em̄ p̄cepat ei vt de hac re oīno reticeret. q̄ deābulabat quot tidie añ vestibulū dom⁹ī qua electe virgi nes seruabanᵗ: curā agens salutis hester ⁊ scire volēs quid ei accideret. Cū autē ve nisset tps singulaꝝ p ordinem puellaꝝ vt intrarent ad regem. expletis omnib⁹ q̄ ad cultum muliebrem ptinebant mēsis duo decim⁹ ver tebaᵗ. ita dumtaxat vt sex men ses oleo ungerenᵗ mirtino. et alijs sex qui busdam pigmētis ⁊ aromatibus vterenᵗ. Ingredientesqꝫ ad regem. quicquid postu lassent ad ornatū ptinens accipiebant et vt eis placuerat cōpositē de triclinio femi naꝝ ad regis cubiculū transiebāt. Et q̄ in trauerat vespe egrediebaᵗ mane: atqꝫ inde in secundas edes deducebanᵗ que sub ma nu safagazi eunuchi erant. qui cōcubinis regis presidebat: nec habebat potestatem ad regem vltra redeundi nisi voluisset rex ⁊ eam venire iussisset ex nomine. Euoluto autem tempore per ordinem: instabat di es quo hester filia abiahel fratris Mardo chei. quam sibi adoptauerat in filiā. deberet intrare ad regē. Que nō quesiuit mu liebrē cultū: sꝫ quecunqꝫ voluit egeus eu nuch⁹ custos virginū. hec ei ad ornatū de dit. Erat eī formosa valde ⁊ īcredibili pul critudine: oīm oculis gratiosa ⁊ amabilis videbaᵗ. Ducta est itaqꝫ ad cubiculum re gis Assueri mēse decimo q̄ vocaᵗ thebeth. septimo āno regni eius: ⁊ adamauit eam rex plusq̄ oēs mulieres: habuitqꝫ grām et misericordiā coram eo supꝫ oēs mulieres.

et posuit dyadema regni in capite ei⁹: fe
citq; eā regnare in loco vasti. Et iussit cō
uiuiū p̄parari ꝑmagnificū cūctis princi-
pibus ⁊ seruis suis. ꝓ ꝯiūctōne et nuptijs
hester. Et dedit requiē vniuersis ꝓuintijs
ac dona largitus est iuxta magnificentiā
principalem. Cūq; et secūdo quererentur
virgines et ꝯgregarent̄. Mardoche⁹ ma-
nebat ad ianuā regis: necdū ꝓdiderat he-
ster patriā et populū suū. iuxta mandatū
eius. Quicquid em̄ ille p̄cipiebat obserua
bat hester et ita cūcta faciebat vt eo tpe
solita erat quo eam ꝑuulaꝫ nutriebat. Eo
igitur tempore quo mardocheus ad regis
ianuā morabat̄. irati sūt bagathan ⁊ tha
res duo eunuchi regis qui ianitores erant
et in primo palatij limine residebāt: volu-
erūtq; insurgē in regē et occidere eū. Qd̄
mardocheū non latuit. Statimq; nūtia-
uit regine hester: ⁊ illa regi ex noīe mar-
dochei q̄ ad se rem attulerat. Quesitū ē et
inuentū: et appensus est vterq; eoꝝ in pa
tibulo. Et iussit rex vt in libro memoria-
li scriberetur: vt ꝓ vita sua aliquid r̄pēsa-
ret ei. Mandatūq; est hystorijs et annali-
libus traditum coram rege. ¶ Capi. III.

Post hec rex assuer⁹ ex-
altauit aman filiū amadathi qui
erat de stirpe agag. et posuit soliū
eius sup omnes p̄ncipes q̄s habebat. Cū-
ctiq; serui r̄gis q̄ ī foribꝰ palatij versabā-
tur flectebāt genua: ⁊ adorabāt amā. Sic
em̄ p̄cepat eis impator. Solus mardoche
us nō flectebat genu: neq; adorabat euꝫ.
Cui dixerūt pueri regis qui ad fores pala
tij residebāt. Cur p̄ter ceteros nō obs̄uas
mādata regis? Cūq; hoc crebrius dicerēt
et ille nollet audire: nūtiauerūt amā sci-
re cupiētes vtrū ꝑseueraret ī sententia. di
xerat em̄ eis se esse iudeū. Quod cū audis
set aman. et experimento ꝓbasset q̄ mar-
docheus nō sibi flecteret genu nec se ado-
raret irat⁹ ē valde: et ꝓ nihilo duxit ī vnū
mardocheū mittere manus suas: audie-
rat em̄ q̄ eēt gētis iudee: magisq; voluit o-
mnē iudeoꝝ q̄ erāt in regno assueri ꝑdere
nationem. Mense p̄mo cuius vocabulum
est nisan: anno duodecimo regni assueri
missa est sors in vrnā: que hebraice dicit̄
phur coram aman quo die ⁊ quo mēse gēs
iudeoruꝫ deberet interfici: et exiuit mēsis
duodecim⁹ qui vocat̄ adar. Dixitq; aman
regi assuero. Est populus ꝑ oēs ꝓuintias
regni tui dispersus ⁊ a se mutuo sepatus.
nouis vtēs legibus et ceremonijs insuper
et regis scita ꝯtemnēs: et optime nosti q̄
non expediat regno tuo vt insolescat ꝑ li-
centiam. Si tibi placet decerne vt ꝑeat: ⁊
decē milia talentoꝝ appendā archarijs ga
ze tue. Tulit ergo rex anulū q̄ vtebat̄ de
manu sua: et dedit eū aman filio amada-
thi d̄ ꝓgenie agag hosti iudeoꝝ: dixitq; ad
eū. Argentū qd̄ tu polliceris tuū sit: d̄ po
pulo age qd̄ tibi placet. Vocatiq; sūt scri
be regis mense primo nisan tertiadecima
die eiusdem mensis: et scriptū ē vt iusserat
aman ad omnes satrapas regis ⁊ iudices
ꝓuintiaꝝ diuersarūq; gentium. vt queq;
gēs legere poterat et audire. ꝓ varietate
linguarū ex nomine regis assueri: ⁊ lr̄e si-
gnate ip̄ius anulo misse sūt ꝑ cursores re-
gis ad vniuersas ꝓuintias. vt occiderēt at-
q; delerēt om̄s iudeos a puero vsq; ad se-
nem ꝑuulos et mulieres. vno die hoc est
tertiodecimo mēsis duodecimi q̄ vocatur
adar: ⁊ bona eoꝝ diripent. Sūma autem
epl̄aꝝ hec fuit: vt oēs ꝓuītie scirēt ⁊ ꝑarēt
se ad p̄dictā diē. Festinabāt cursores qui
missi erāt regis impiuꝫ explere. Statim-
q; in susis pepēdit edictū: rege et aman ce
lebrante ꝯuiuiū. et cūctis iudeis qui erāt
in vrbe flentibus. ¶ Capitu. IIII.

Que cū audisset mardo
cheus scidit vestimēta sua: ⁊ indu
tus est sacco. spargēs cinerē capi
ti: ⁊ ī platea medie ciuitatis voce magna
clamabat ostendens amaritudinē animi
sui: ⁊ hoc eiulatu vsq; ad fores palatij gra
diēs. Nō em̄ erat licitū indutum sacco au-
lam regis intrare. In omnibus q̄ꝫ ꝓuin-
tijs oppidis ac locis ad q̄ credule regis do
gma ꝑuenerat. planctus ingens erat apd̄
iudeos. ieiuniū. vlulatus ⁊ fletus: sacco ⁊
cinere multis ꝓ stratu vtētibus. Ingressi
autem sunt puelle hester ⁊ eunuchi: nūtia
uerūtq; ei. Quod audiens ꝯsternata est: ⁊
vestem misit vt ablato sacco indueret eā
Quam accipere noluit. Accitoq; athach
eunucho quem rex ministrum ei dederat:
p̄cepit vt iret ad mardocheū et disceret ab
eo cur hec faceret? Egressusq; Athach i-
uit ad mardocheuꝫ: ⁊ inuenit eū stantē in

platea ciuitatis ante ostium palatij. Qui indicauit ei om̄ia q̄ acciderāt. quō aman ꝓmisisset vt in thesauros regis ꝓ iudeorū nece inferret argentū. exemplarq; edicti. qd̄ pēdebat in susis dedit ei vt regine oñderet: et moneret eā vt intraret ad regez. et dep̄caret̄ eū ꝓ populo suo. Regress⁹ athach nūtiauit hester oīa q̄ mardoche⁹ dixerat. Que rñdit ei: et iussit vt dicēt mardocheo. Oēs serui regis ⁊ cūcte q̄ sub ditōe ei⁹ sūt norūt ꝓuītie. q̄ siue vir siue mulier nō vocatus interius atriū regis ītrauerit. absq; vlla cūctatōe statim interfitiat̄. nisi forte rex aureā virgā ad eū tetēderit ꝓ signo clemētie. atq; ita possit viuere. Ego igitur quō ad regē intrare potero: q̄ trigīta iam diebus nō sū vocata ad eū: Qd̄ cū audissz mardoche⁹ rursū mādauit hester dicens. Ne putes q̄ aīam tuā tm̄ liberes: qr ī domo regis es p̄ cūctis iudeis. Si em̄ nunc sic silueris ꝑ aliam occasionē liberabunt̄ iudei: ⁊ tu ⁊ domus p̄ris tui ꝑibitis. Et q̄s nouerit vtrū iccirco ad regnū veneris: vt in tali tp̄e ꝑareris: Rursumq; hester hec mardocheo verba mādauit. Vade et ꝯgrega omnes iudeos q̄s in susis repereris: et orate ꝓ me. Nō comedetis et ñ bibatis tribus diebus et tribus noctibus. et ego cū ancillis meis similiter ieiunabo: ⁊ tūc ingrediar ad regē ꝑ legē faciēs non vocata tradensq; me morti et periculo. Iuit itaq; mardocheus et fecit omnia que hester p̄ceperat.

Capitulum. V.

Die aūt tertio induta ē hester regalibus vestimētis. ⁊ stetit ī atrio dom⁹ regie qd̄ erat īterius ꝯ basilicam regis. Et ille sedebat super soliū suū in ꝯsistorio palatij ꝯ ostiū dom⁹ Cūq; vidisset hester reginā stantē placuit oculis eius: et extēdit ꝯ eā virgā auream quā tenebat maū. Que accedens osculata ē sūmitatē virge eius: dixitq; ad eaz rex. Quid vis hester regīa: Que ē petitio tua Etiamsi dimidiā ꝑtē regni petieris dabit̄ tibi. At illa respondit. Si r̄gi placet obsecro vt venias ad me hodie et aman tecū ad ꝯuiuiū qd̄ ꝑaui. Statīq; rex. vocate īquit cito aman vt hester obediat volūtati Venerūt itaq; rex et aman ad ꝯuiuiuz qd̄ eis regina ꝑauerat. Dixitq; ei rex postq̄ vinū biberat habūdanter. Quid petis vt detur tibi et ꝓ qua re postulas: Etiamsi dimidiā partē regni mei petieris: impetrab̄ Cui respondit hester. Petitio mea ⁊ p̄ces sūt iste. Si inueni in ꝯspectu regis grām etsi regi placz vt det mihi qd̄ postulo ⁊ meaz impleat petitōz: veniat rex et aman ad ꝯuiuiū qd̄ paraui eis: et cras aperiā regi. voluntatē meā. Egressus est itaq; illo die aman letus ⁊ alacer. Cūq; vidissz mardocheū sedentē ante fores palatij: ⁊ nonsoluz nō assurrexisse sibi sz nec motū quidē d̄ loco sessionis sue. indignatus est valde: ⁊ dissimulata ira reuersus in domū suā ꝯuocauit ad se amicos suos ⁊ zares vxorē suaz: et exposuit illis magnitudinez diuitiaꝝ suaꝝ filiorūq; turbā: et quāta eū gloria super oēs p̄ncipes ⁊ seruos suos rex eleuasset. Et post hec ait. Regina q̄; hester nullū aliū vocauit ad ꝯuiuiū cū rege p̄ter me: apud quā etiā cras cū r̄ge pransurus sum. Et cū hec om̄ia habeā nihil me habē puto quādiu videro mardocheū iudeuz sedentē ante fores regias. Responderūtq; ei zares vxor eius: et ceteri amici. Iube parari excelsam trabez habentez altitudinis quinquagīta cubitos: et dic mane regi vt appendatur sup̄ eā mardocheus: ⁊ sic ibis cuz rege letus ad ꝯuiuiū. Placuit ei consilium: et iussit excelsā preparari crucem.

Capitulum .VI.

Noctē illaz duxit rex insomnē: iussitq; sibi afferri historias ⁊ ānales prioꝝ tp̄m. Que cum illo p̄ñte legerēt̄: ventū ē ad illū locū vbi scriptuz erat quō nuntiasset mardocheus insidias bagathan et thaures eunuchorū. regē assuerū iugulare cupientiū. Qd̄ cum audisset rex ait. Quid ꝓ hac fide honoris ac p̄mij mardocheus ꝯsecutus est: Dixerūt ei ꝑui illius ac mīstri. Nihil omnino mercedis accepit. Statimq; rex. quis ē īquit in atrio: Aman quippe interius atriuz domus regie ītrauerat. vt suggereret regi ⁊ iuberet mardocheuz affigi patibulo qd̄ ei fuerat p̄ ꝑatū. Rñderūt pueri. Aman stat ī atrio. Dixitq; rex. Ingrediat̄. Cūq; esset ingressus ait illi. Quid debz fieri viro quē rex honorare desiderat: Cogitās at̄ ī corde suo aman ⁊ reputās q̄ nullū aliū rex nisi se vellz honorare. rñdit hō quē rex honorare cupit dz īdui vestibꝫ r̄gijs ⁊ īponi sup̄

equum qui de regis sella ē. et accipe regiū
dyadema sup caput suū: et prim⁹ de regijs
principibus ac tyrānis teneat equum ei⁹.
⁊ p plateā ciuitatis incedens clamet et di
cat. Sic honorabit̄ quēcunq; rex voluerit
honorare. Dixitq; ei rex. festina ⁊ sumpta
stola ⁊ equo fac vt locutus es Mardocheo
iudeo qui sedet ante fores palatij. Caue ne
quicq̄ de his que locutus es: p̄termittas.
Tulit itaq; aman stolā ⁊ equuz: indutūq;
mardocheū in platea ciuitatis ⁊ impositū
equo p̄cedebat atq; clamabat. Hoc honoē
ꝯdignus ē quēcūq; rex voluerit honorare
Reuersusq; est Mardoche⁹ ad ianuam pa-
latij: ⁊ aman festinauit ire ī domū suā lu-
gēs. ⁊ opto capite: narrauitq; zares vxori
sue ⁊ amicis om̄ia que euenissent sibi. Cui
rn̄derūt sapientes quos habebat ī ꝯsilio ⁊
vxor ei⁹. Si de semīe iudeoꝝ ē Mardoche⁹
ante quez cadere cepisti. non ei poteris re
sistere: sed cades in cōspectu eius. Adhuc
illis loquentibꝰ venerunt eunuchi regis: ⁊
cito eū ad ꝯuiuiū quod regina ꝑauerat ꝑ
gere ꝯpulerūt. Capitulum .VII.

Intrauit itaq; rex et A
man vt biberent cum regina. Di-
xitq; ei rex etiaz secunda die post
q̄ vino incaluerat. Que ē petitio tua He-
ster vt detur tibi: ⁊ quid vis fieri? Etiamsi
dimidiā ꝑtem regni mei petieris: impetra
bis. Ad quē illa rn̄dit. Si inueni gratiam
in oculis tuis O rex etsi tibi placet: dona
mihi aīam meā ꝑ qua rogo. ⁊ ꝓpl'm meum
ꝑ quo obsecro. Traditi eī sum⁹ ego ⁊ ꝓpl's
meus vt cōteramur. iugulemur et ꝑeam⁹.
Atq; vtinā ī seruos et faml'as vēderemur
esset tolerabile malum et gemens tacerez:
nūc aūt hostis noster est cuius crudelitas
redundat in regē. Rn̄densq; rex Assuerus
ait. Quis ē iste et cuius potētie. vt hec au-
deat facere? Dixitq; hester. hostis ⁊ inimi-
cus noster pessim⁹ iste ē aman. Qd̄ ille au
diēs ilico obstupuit: vultū regis ⁊ regine
ferre nō sustinēs. Rex aūt surrexit iratus
et de loco conuiuij intrauit ī ortū arbori-
bus consitū. Aman q̄ꝫ surrexit vt rogaret
Hester reginā ꝑ aīa sua: intellexit enim a
rege ꝑatū sibi maluz. Qui cū reuersus eēt
de orto nemoribꝰ cōsito. et intrasset ꝯuiuij
locum reꝑit aman sup lectum corruisse in
quo iacebat hester: ⁊ ait. Etiam reginam
vult opprimere me p̄nte ī domo mea. Nec-
dū verbū de ore regis exierat: ⁊ statim ope
ruerūt faciez eius. Dixitq; arbona vn⁹ de
eunuchis qui stabant in ministerio regis.
En lignū qd̄ ꝑauerat mardocheo q̄ locut⁹
est ꝑ rege stat in domo aman habēs altitu
dinis quinquagīta cubitos. Cui dixit rex.
Appēdite eū in eo. Suspēsus ē itaq; aman
in patibl'o qd̄ parauerat mardocheo: ⁊ re-
gis ira requieuit. Capitulum .VIII.

Se illo dedit rex Assue
rus Hester regine domum Aman
aduersarij iudeorū: et Mardoche⁹
ingressus est ante faciem regis. Confessa ē
em̄ ei Hester. q̄ esset patruus suus. Tulit-
q; rex anulū quē ab Aman recipi iusserat
et tradidit mardocheo. Hester autez cōsti
tuit Mardocheū sup domuz suam. Nec his
contenta ꝓcidit ad pedes regis: fleuitq; et
locuta ad eum orauit vt malitiam Aman
agagite et machinatōes eius pessimas q̄s
excogitauerat contra iudeos. iuberet irri-
tas fieri. At ille ex more sceptrum aureū
p̄tendit manu: quo signuz clementie mon
strabat̄. Illaq; ꝯsurgens stetit ante eū: et
ait. Si placet regi etsi inueni gratiā ī ocu
lis eius ⁊ dep̄catio mea nō ei videt̄ esse con
traria: obsecro vt nouis epistolis: veteres
Aman lr̄e insidiatoris ⁊ hostis iudeoꝝ: q̄-
bus eos in cūctis regis ꝓuintijs ꝑire p̄ce-
perat: corrigant̄. Quō em̄ potero sustine-
re necē ⁊ interfectōem ꝓpl'i mei? Respōdit-
q; rex Assuer⁹ hester regine et Mardocheo
iudeo. Domū aman ꝯcessi hester et ipsum
iussi affigi cruci: qꝛ ausus ē manū mittere
ī iudeos. Scribite ergo iudeis sicut vobis
placet ex regis nomīe: signātes lr̄as anl'o
meo. Hec em̄ cōsuetudo erat: vt epistolis q̄
ex regis nomīe mittebant̄ et illius anulo
signate erant nemo auderet contradicere.
Accitisq; scribis et librarijs regis. erat at̄
tp̄us tertij mensis q̄ appellat̄ siban: vicesi-
ma ⁊ tertia illius die scripte sunt epistole
vt mardoche⁹ voluerat ad iudeos ⁊ ad prī
cipes. ꝓcuratoresq; ⁊ iudices. q̄ centūuigī
tiseptem ꝓuintijs ab india vsq; ethiopiaz
p̄sidebant: ꝓuintie atq; ꝓuintie. ꝓpl'o ⁊ po-
pulo. iuxta līguas ⁊ litteras suas. ⁊ iudeis
ꝓut legere poterant et audire. Ip̄eq; epl'e
que ex regis nomīe mittebant̄ anulo illi⁹
obsignate sūt et misse per veredarios: qui

p oñes puintias discurrẽtes: veteres lrãs nouis nuntijs p̃uenirent. Quib⁹ impauit rex. vt p̃uenirent iudeos p singl'as ciuitates. ⁊ in vnũ p̃cipent ꝑgregari. vt starent p aĩab⁹ suis: ⁊ oñs inimicos suos cũ ꝑuulgib⁹ ac liberis: ⁊ vniuersis domib⁹ interficerent atq; delerent. Et ꝑstituta ẽ p oñes puintias vna vltõnis dies. id est tertiadecima die mẽsis duodecimi adar. Sũmaq; epistole fuit hec vt in oĩb⁹ terris ac pl'is q̃ regis assueri subiacebant impio: notuz fieret paros esse iudeos ad capiendã vindictã de hostib⁹ suis. Egressiq; sũt velocia rij celeres nuncios ꝓferentes: ⁊ edictũ regis pependit in susis. Mardocheus aũt de palatio ⁊ de ꝑspectu regis egrediẽs fulgebat vestib⁹ regijs iacĩctinis videlicz ⁊ aerinis coronam aureã portãs capite et amictus serico pallio atq; purpureo. Oñisq; ciuitas exultauit atq; letata ẽ. Judeis aũt noua lux oriri visa ẽ: gaudiũ. honor ⁊ tripudiũ. Apud oñes pl'os vrbes atq; puincias q̃cunq; regis p̃cepta veniebant. mira exultatio epule atq; ꝓuiuia et festus dies: intãtũ vt plures alteri⁹ gẽtis et secte eorũ religioni et ceremonijs iungerent. Grandis em̃ cunctos iudaici nominis terror inuaserat.

Capitulum .IX.

Igitur duodecimi mẽsis quẽ adar vocari añ iã dixim⁹. tertiadecima die q̃ cũctis iudeis interfectio parab' ⁊ hostes eoꝝ inhiabãt sanguini. versa vice iudei superiores esse ceperũt ⁊ se de aduersarijs vindicare. Cõgregatiq; sũt p singl'as ciuitates. ⁊ oppida ⁊ loca. vt extẽderent manũ ꝰ inimicos ⁊ p̃secutores suos. Nulluſq; ausus est resistere eoq; oñs populos magnitudinis eorũ formido penetraret. Nam ⁊ puintiaꝝ iudices duces ⁊ p̃curatores. oñisq; dignitas q̃ singulis locis ⁊ opib⁹ p̃erat. extollebãt iudeos timoꝛ Mardochei: quẽ p̃ncipẽ eẽ palatij ⁊ plurimũ posse cognouerãt. Fama q̃z nois eius crescebat quottidie: ⁊ p cũctoꝝ ora volitabat. Itaq; p̃cusserũt iudei ĩimicos suos plaga magna ⁊ occiderũt eos. reddentes eis qđ sibi pauerãt facere: intãtuz vt etiã ĩ susis q̃ngentos viros interficerẽt. extra decẽ filios Aman agagite hostis iudeoꝝ. Quorũ ista sũt noĩa: pharsandatha et delphon et esphata et phorata et adalia et aridatha et ephermescha. arisai ⁊ aridai ⁊ vaisatha Quos cum occidissent p̃das de substantijs eoꝝ tãgere noluerũt. Statimq; numerus eoꝝ qui occisi erant in susis ad regez relatus est. Qui dixit regine. In vrbe susis interfecerunt iudei quingẽtos viros ⁊ alios decem filios aman: quantã putas eos exercere cedem in vniuersis puintijs. Quid vltra postulas: ⁊ quid vis vt fieri iubeaz: Cui illa respondit. Si regi placet det̃ potestas iudeis. vt sicut fecerũt hodie ĩ susis sic ⁊ cras faciant: ⁊ decem filij aman ĩ patibulis suspendantur. Precepit rex vt ita fieret. Statimq; in susis pependit edictũ. ⁊ decem filij aman suspensi sunt. Congregatis iudeis quartadecima die mẽsis adar interfecti sũt in susis trecenti viri: nec eorum ab illis direpta substantia est: sed et p oñs puintias q̃ditõni regis subiacebãt pro aĩab⁹ suis steterunt iudei. ĩterfectis hostib⁹ ac p̃secutoribus suis. ĩtãtũ vt septuagĩtaquinq; milia occisoꝝ implerẽt̃ ⁊ nullus de substãtijs eoꝝ quicq̃ ꝓtingeret. Dies aũt tertiusdecim⁹ mẽsis adar vn⁹ apud oẽs interfectoꝛis fuit: ⁊ q̃rtadecia die cedere desierũt quẽ ꝑstituerunt eẽ solennẽ: vt ĩ eo oñi tpe deinceps vacarent epulis gaudio atq; conuiuijs. At hi q̃ in vrbe susis cedem exercuerant tertiodecimo ⁊ q̃rtadecima die eiusdem mensis in cede versati sunt decimoq̃nto aũ die p̃cuterẽ dẽsierũt. Et iccirco eũdez diẽ ꝑstituerũt solennẽ epulaꝝ atq; letitie. Di vero iudei qui ĩ oppidis nõ muratis ac villis morabant̃: q̃rtũdecimũ diez mensis adar ꝓuiuioꝝ ⁊ gaudij decreuerũt ita vt exultãt in eo ⁊ mittãt sibi mutuo p tes epulaꝝ ⁊ ciboꝝ. Scripsit itaq; Mardocheus oĩa hec. ⁊ lr̃is ꝓphensa misit ad iudeos qui in oñib⁹ regis puintijs morabãtur: tã in vicino positis q̃ pcul. vt q̃rtãdecimã ⁊ quintãdecimã diez mensis adar p festis suscipent. ⁊ reuertẽtes semp anno solenni honore celebrarẽt: q̃ in ip̃is diebꝰ se vlti sunt iudei de inimicis suis et luct⁹ atq; tristicia ĩ hilaritatẽ gaudiũq; cõuersi sũt. essentq; dies isti epularũ atq; letitie. ⁊ mittẽt sibinuicẽ ciboꝝ ptes: et pauperibus munuscula largirẽt̃. Suscepervtq; iudei ĩ solennez ritũ cũcta que eo tpe facere ceperãt: ⁊ q̃ mardoche⁹ lr̃is faciẽda mandauerat. Aman em̃ fili⁹ amadathi stirpis agag

hostis ⁊ aduersarius iudeoꝝ cogitauit cō
tra eos maluꝫ. vt occideret illos atqꝫ dele-
ret: et misit phur (qđ nostra lingua verti-
tur ī sortē) et postea ingressa ē hester ad
regem obsecrans vt conatus eius lr̄is re-
gis irriti fierēt: ⁊ malū quod ꝓtra iudeos
cogitauerat: reuertereť ī caput eiꝰ. Deni-
qꝫ ⁊ ipsum et filios eiꝰ afflixerūt cruci: at
qꝫ ex illo tēpore dies isti appellati sūt phu-
rim id est sortiū: eoꝝ phur id est sors ī vr-
nam missa fuerit. Et cuncta que gesta sūt
epistole id est libri huius volumīe ꝓtinen
tur: queqꝫ sustinuerīt ⁊ q̄ deinceps īmuta-
ta sint. susceperūt iudei sup se et semē suū.
⁊ sup cūctos q̄ religioni eaꝝ voluerint co-
pulari: vt nulli liceat duos hos dies absq
solennitate trāsigere quos scriptura testa
tur: ⁊ cetera expetunt tempora annis sibi
iugiter succedentibꝰ. Isti sūt dies q̄s nul-
la vnq̄ deleuit obliuio. et ꝑ singulas gene
ratōnes cūcte in toto orbe puincie celebra
bunt: nec est vlla ciuitas in qua dies phu
rim id ē sortiū nō obseruenť a iudeis ⁊ ab
eoꝝ ꝓgenie q̄ his ceremonijs obligata est.
Scripserūtqꝫ hester regina filia abiabel ⁊
Mardocheus iudeus etiā scđam epistolā:
vt omī studio dies ista solēnis sanctireť ī
posterū. Et miserunt ad omēs iudeos qui
in centumuigintiseptē ꝓuincijs regis Aſ-
sueri versabanť. vt haberent pacē et susci
perēt veritatē. obseruantes dies sortium:
⁊ suo tpe cū gaudio celebrarēt: sicut ꝓsti-
tuerat Mardocheus et hester. Et illi obser-
uanda susceperunt a se et a semine suo ie-
iunia. atqꝫ clamores et sortiuꝫ dies: et oīa
que libri huius qui vocať hester hȳstoria
continetur. Capitulum .X.

EX vero Assuerꝰ omnē
terram et cunctas maris insulas
fecit tributarias: cuius fortitudo
et imperiuꝫ et dignitas atqꝫ sublimitas q̄
exaltauit Mardocheum scripta sunt in li-
bris medorum atqꝫ persaꝝ: ⁊ quomō Mar
docheus iudaici generis scōs a rege assue
ro fuerit et magnus apud iudeos. et acce-
ptabilis plebi fratrū suoꝝ: querens bona
populo suo et loquēs ea que ad pacem se-
minis sui pertinerēt. Que habentur ī he-
breo plena fide expressi: hec aūt q̄ sequun-
tur scripta repti in editōne vulgata q̄ gre-
corum lingua ⁊ lr̄is continenť: et interim

post finem libri hoc capitulum ferebatur
qđ iuxta consuetudinem nostraꝫ obelo id
est veru ꝓnotauimus. Dixitqꝫ Mardoche?
A deo facta sunt ista. Recordatus sū som
nij quod videram hec eadeꝫ significantis:
nec eoꝝ quicq̄ irritum fuit. Paruus fōs
qui creuit in fluuium et in lucem solemqꝫ
conuersus est et in aquas plurimas redū
dauit Hester est: quam rex accepit vxorē
et voluit esse reginaꝫ. Duo autem draco-
nes: ego sum et aman. Gentes que conue
nerant hi sunt: qui conati sūt delere nomē
iudeorum. Gens autēꝫ mea israhel est que
clamauit ad dominum: et saluum fecit do
minus populum suuꝫ. liberauitqꝫ nos ab
omnibus malis et fecit signa magna atqꝫ
portenta inter gentes: et duas sortes esse
precepit. vnam populi dei et alteram cun-
ctarū gentium. Venitqꝫ vtraqꝫ sors in sta
tutum ex illo iam tempore coram deo vni
uersis gentibus et recordatus est domin?
populi sui: ac miserꝰ hereditatis sue. Et
obseruabuntur dies isti in mense adar q̄r
tadecima et quintadecima die eiusdeꝫ men
sis: cum omni studio et gaudio in vnum
cetuꝫ populi congregati in cunctas dein-
ceps generatōnes ꝑli isrl̄. Capitu .XI.

ANno quarto regnanti
bus Ptolomeo et cleopatra attu
lerunt dositheus qui se sacerdotē ⁊
leuitici generis ferebat. ⁊ Ptolomeꝰ filius
eiꝰ hanc epistolā phurim: quā dixerūt in-
terꝑtatum esse lisimachū Ptolomei filiū
in hierusalē. Hoc quoqꝫ principium erat ī
editione vulgata: quod nec in hebreo nec
apud vllum fertur interpretuꝫ. Anno se-
cundo regnante Artarxerse maximo. pri
ma die mensis nisan: vidit somnium Mar-
docheus filius iaberi filij semei. filij Cis ō
tribu beniamin. homo iudeus qui habita
bat in vrbe susis: vir magnus ⁊ inter pri-
mos aule regie. Erat autem de eo numero
captiuorū q̄s transtulerat Nabuchodono
sor rex babilonis de hierusalem cum ieco
nia rege iuda ⁊ hoc eius somniū fuit. Ap
paruerūt voces ⁊ tumultꝰ tonitrua et ter-
remotus et cōturbatio sup terraꝫ: et ecce
duo dracones magni paratiqꝫ cōtra se in
ꝓliuꝫ: ad quorū clamorē cuncte concitate
sūt natōnes. vt pugnarent contra gentē
iustorum. Fuitqꝫ dies illa tenebrarum et

discriminis. tribulatõis ⁊ ãgustie. ⁊ inges formido sup terrã. Cõturbataq̃ ẽ gẽs iustoꝝ timentiũ mala sua ⁊ ꝑparata ad moꝛtẽ. Clamaueꝛtq̃ ad deũ: ⁊ illis vociferãtibus fõs puus creuit ĩ fluuiũ maximũ. et ĩ aq̃s plurias redundauit. Lux ⁊ sol oꝛtꝰ ẽ ⁊ humiles exaltati sũt. ⁊ deuoꝛauerũt inclitos. Qd̃ cũ vidisset Mardocheus ⁊ surrexisset de stratu. cogitabat. q̃d deꝰ facere velleꝫ ⁊ fixum habebat in aĩmo scire cupiens: q̃d significaret somniũ. ¶ Capitulum. XII.

¶ Oꝛabatur aũt eo tẽpore ĩ aula regis. cũ bagatha ⁊ thara eunuchis ꝛgis q̃ ianitoꝛes erãt palatij. Cunq̃ intellexisset cogitatões eorũ et curas diligentius preuidisset didicit qd̃ conarent̃ in regem artaxerxen manꝰ mittere: ⁊ nunciauit super eo regi. Qui de vtroq̃ habita questione. cõfessos iussit duci ad moꝛtem. Rex autẽ quod gestuꝫ erat: scripsit in cõmentaꝛijs. Soꝛ ⁊ Maꝛdocheus rei memoꝛiã litteris tradidit. Precepitq̃ ei rex vt in aula palatij moꝛaꝛet̃. datis ei pro delatõne muneꝛibꝫ. Aman vero filiꝰ amadathi bugeus erat glorioſissimus coram rege: et voluit nocere Mardocheo et populo eius pro duobus eunuchis regis qui fuerant interfecti. Ducuſq̃ ꝓbemium. Que sequũt̃ ĩ eo loco posita erãt vbi scriptum est ĩ volumĩe ⁊ diripuerũt bona vel substantias eoꝝ. Que in sola vulgata editõne reperimꝰ. Epistole autẽ hoc exẽplar fuit. ¶ Capitulum .XIII.

¶ Ex maximus artaxerxes ab india vsq̃ ad ethiopiã centumuigintiseptẽ pꝛouintiaꝝ pꝛincipibꝫ et ducibus. q̃ eius imperio subiecti sũt salutẽ cũ plurimis gentibꝫ imperaꝛem ⁊ vniuersũ oꝛbeꝫ mee ditõni subiugassem: volui nequaq̃ abuti potẽtie magnitudĩe sꝫ clemẽtia et lenitate gubnare subiectos: vt absq̃ vllo teꝛꝛoꝛe vitã silentio trãsigentes: optata cũctis moꝛtalibꝫ pace fruꝛentur. Querente aũt me a ꝓsiliarijs meis q̃ modo posset hoc impleri: vnus q̃ sapiẽtia ⁊ fide ceteꝛos p̃cellebat. ⁊ erat pꝰ regem secundꝰ aman nomĩe. indicauit mihi ĩ toto oꝛbe teꝛraꝝ ꝓꝑlum esse dispsum qui nouis vteret̃ legibꝫ: ⁊ contra omniũ gentiũ consuetudinẽ faciẽs. regũ iussa ꝓtemneret: et vniuersarum concoꝛdiã natõnũ sua dissensione violaret. Quod cum didicissemꝰ videntes vnam gentem rebellem aduerſ⁹ omne hominum genus puersis vti legibꝫ nr̃isq̃ iussionibus contraire. ⁊ turbare subiectarum nobis prouintiarum pacem atq̃ cõcoꝛdiaꝫ: iussimus vt quoscũq̃ Aman qui omnibus prouintijs p̃positus ẽ ⁊ secundꝰ a rege. ⁊ quẽ patris loco colimus mõstraueꝛit. cũ coniugibꝫ ac liberis deleant̃ ab inimicis suis nulluſq̃ eoꝝ misereatur quartadecima die duodecimi mẽsis adaꝛ ãni pꝛesentis: vt nepharij homĩes vno die ad inferos descendentes: reddant impio nostro pacem quam turbauerant. Ducuſq̃ exemplar eplẽ. Que sequunt̃ pꝰ eũ locũ scripta reꝑeri vbi legit̃. ꝓgenſq̃ Maꝛdocheꝰ fecit omnia que ei mãdauerat hester: nec tamen habent̃ ĩ hebraico ⁊ apud nullũ penitꝰ ferunt̃ interꝑtum. Maꝛdocheus autẽ deprecatus ẽ dñm: memoꝛ oĩm operum eius et dixit. Domine dñe rex omnipotens. ĩ ditõne emĩ tua cũcta sunt posita: et nõ est qui possit tue resistere voluntati. si decreueꝛis saluare isrl̃. Tu fecisti celũ ⁊ terrã ⁊ quicquid celi ambitu continet̃ dominꝰ omniuꝫ es: nec ẽ qui resistat maiestati tue. Cuncta nosti ⁊ scis quia ñ ꝑ superbia ⁊ ꝓtumelia et aliqua glie cupiditate fecerim hoc. vt nõ adoꝛaꝛẽ Aman superbissimuꝫ: libenter emĩ ꝑ salute isrl̃ etiã vestigia pedũ eiꝰ deoscularí paratus essem: sꝫ timui ne honoꝛem dei mei transferrem ad hominẽ: ⁊ ne quẽq̃ adoraꝛẽ excepto deo meo. Et nunc dñe rex deꝰ abrahã miseꝛere ꝓpli tui: q̃ volunt nos inimici nr̃i ꝓdere ⁊ hereditatẽ tuaꝫ delere. Ne despicias ꝓtẽ tuã quã redemisti de egipto. Exaudi depcatõeꝫ meam et ꝓpicius esto sorti et funiculo tuo: ⁊ cõuerte luctũ nr̃m in gaudiũ vt viuẽtes laudemꝰ nomẽ tuum dñe: ⁊ ne claudas oꝛa te canentiũ. Omnis quoq̃ israel parí mente ⁊ obsecratõne clamauit ad dominum: eoq̃ eis certa moꝛs ĩpenderet. ¶ Capitulum .XIIII.

¶ Hester quoqꝫ regina cõfugit ad dñm pauens ꝓiculum qd̃ imminebat. Cunq̃ deposuisset vestes regias. fletibus ⁊ luctu apta indumẽta suscepit: ⁊ pro vngentis varijs cineꝛe. stercore impleuit caput. et coꝛpus suum humiliauit ieiunijs: omniaq̃ loca ĩ q̃bꝫ añ

letari consueuerat criniũ laceratõne ꝯple
uit. Et depcabatur dñm deum israhel: di-
cens. Domĩe mi qui rex noster es solus ad
iuua me solitariã: ⁊ cui⁹ pter te null⁹ auxi
liator est alius. Periculũ meuz in manibꝰ
meis est. Audiui a patre meo ꝙ tu domi-
ne tulisses isrl' de cunctis gentibus et pres
nostros ex omnibꝰ retro maioribꝰ suis. vt
possideres hereditatẽ sempiternã: fecistiqꝫ
eis sicut locutus es. Peccauim⁹ in conspe
ctu tuo: ⁊ iccirco tradidisti nos ĩ man⁹ ini
micoꝝ nostroꝝ. Coluimus em̃ deos eoꝝ.
Justus es domĩe. Et nũc nõ eis sufficit ꝙ
durissima nos opprimũt seruitute: sed ro-
bur manuũ suaꝝ ydoloꝝ potẽtie deputan
tes volunt tua mutare promissa. et delere
hereditatẽ tuam: et claudere ora laudan-
tiũ te. atqꝫ extinguere gloriã tẽpli et alta-
ris tui: vt aperiãt ora gentiũ ⁊ laudẽt ydo
lorũ fortitudinẽ: ⁊ pdicent carnalẽ regem
ĩ sẽpiternũ. Ne tradas dñe sceptrum tuuz
his q̃ nõ sũt. ne rideant ad ruinã nr̃az: sz
ꝯuerte ꝯsiliũ eoꝝ sup eos: ⁊ eũ q̃ in nos ce
pit seuire: dispde. Memento dñe et oñde te
nobis in tẽpore tribulatõis nr̃e: ⁊ da mihi
fidutiã dñe rex deoꝝ ⁊ vniuerse potestatis
tribue sermonẽ cõpositũ in ore meo ĩ con
spectu leonis. ⁊ trãsfer cor illi⁹ ĩ odium ho
stis nostri: vt ⁊ ipe peat ⁊ ceteri q̃ ei ꝯsen-
tiũt. Nos aũt libera in manu tua: et adiu-
ua me nullũ aliũ auxiliũ hñtẽ nisi te domi
ne. q̃ habes oĩm scientiã. ⁊ nosti qꝛ oderim
gloriã iniquoꝝ: et detester cubile ĩcircũci-
soꝝ ⁊ om̃is alienigene. Tu scis infirmita
tez ⁊ necessitatẽ meã ꝙ abhominer signũ
supbie ⁊ glorie mee qd̃ ẽ sup caput meũ in
diebꝰ ostẽtatõis mee: ⁊ detester illud quasi
pannũ menstruate ⁊ nõ portẽ ĩ diebꝰ silẽtij
mei. ⁊ ꝙ nõ ꝯmederĩ ĩ mẽsa aman. nec mi-
hi placuerit ꝯuiuiũ r̃gis. ⁊ nõ biberĩ vinũ
libaminũ ⁊ nũq̃ locuta sit ãcilla tua exq̃
huc translata sũ vsqꝫ in pñtez diẽ. nisi ĩ te
dñe de⁹ abrahã. De⁹ fortis sup oẽs exaudi
vocẽ eoꝝ q̃ nullã aliã spem habẽt ⁊ libera
nos de manu iniquoꝝ: ⁊ erue me a timore
meo. Hec quoqꝫ addita reperi in editione
vulgata. Capitulum .XV.

Et mãdauit ei haud du
biũ q̃n hester Mardoche⁹. vt ingre
deret̃ ad regẽ ⁊ rogaret p ꝓplo suo
⁊ p patria sua. Memorare inq̃t dieꝝ hũili
tatis tue. quõ nutrita sis ĩ manu mea: qꝛ
aman scdus a rege locut⁹ ẽ ꝯ nos ĩ mortẽ
⁊ tu inuoca dñm ⁊ loq̃re regi p nobis. ⁊ li-
bera nos de morte. Necnõ ⁊ ista q̃ subdita
sũt in editõne vulgata reperi. Die at̃ ter-
tio deposuit vestimenta ornat⁹ sui: ⁊ circũ
data ẽ gloria sua. Cũqꝫ regio fulgeret ha-
bitu ⁊ inuocasset oĩm rectorẽ ⁊ saluatorez
deũ: assumpsit duas famulas. ⁊ sup vnã q̃
dem innitebat̃ q̃si p delitijs. ⁊ nimia teneri
tudine corpus suuz ferre nõ sustinẽs: alte
ra aũt famularũ sequebat̃ dominã defluẽ-
tia in humũ indumenta sustentans. Ipsa
autẽ roseo colore vultũ pfusa. ⁊ gratis ac
nitẽtibꝰ oculis tristez celabat aĩmũ: et ni-
mio timore ꝯtractuz. Ingressa igit̃ cũcta
p ordinem ostia stetit ꝯtra regem vbi ille
residebat sup soliũ regni sui. indut⁹ vestibꝰ
regijs auroqꝫ fulgẽs et pciosis lapidibus:
eratqꝫ terribilis aspectu. Cunqꝫ eleuasset
faciẽ et ardentibꝰ oculis furorẽ pectoris ĩ-
dicasset: regina corruit ⁊ in pallorẽ colore
mutato. lassuz sup ancillulã reclinauit ca
put. Conuertitqꝫ deus spiritũ regis ĩ man
suetudinem: et festinus ac metuens exili-
uit de solio et sustentãs eam vlnis suis do
nec rediret ad se. his verbis blandiebatur
Quid habes hester? Ego sũ frater tu⁹: no
li timere. Nõ morieris. Nõ em̃ pro te sed p
omnibꝰ hec lex cõstituta ẽ. Accede igitur
et tange sceptruz. Cũqꝫ illa reticeret: tulit
auream virgã et posuit sup collum ei⁹: et
osculatus est eã ⁊ ait. Cur mihi nõ loque-
ris? Que rñdit. Vidi te dñe quasi angeluz
dei: et cõturbatum ẽ cor meuz pre timore
glorie tue. Valde enim mirabilis es dñe: ⁊
facies tua plena est grãruz. Cunqꝫ loq̃ret̃
rursus corruit ⁊ pene exanimata est. Rex
aũt turbabat̃ ⁊ omnes ministri ei⁹ cõsola
bant̃ eũ. Exemplar epistole regis Artar-
xersis quã p iudeis ad totas regni sui puĩ-
tias misit: qd̃ ⁊ ipm in hebraico volumine
nõ habetur. Capitulum .XVI.

Rex magnus Artarxer-
ses ab india vsqꝫ ethiopiam centũ
uigintiseptez puintiarũ ducibꝰ ac
principibus. qui nostre iussioni obediũt:
salutem dicit. Multi bonitate principum
et honore qui in eos collatus est abusi sũt
in supbiam: ⁊ nonsolum subiectos regibꝰ
nitunt̃ opprimere: sz datam sibi gloriã nõ

ferentes in ipos qui dederunt moliunt insidias. Nec ꝯtenti sūt gratias nō agere beneficijs. ⁊ humanitatis ī se iura violare: sz dei q̄z cūcta cernētis arbitrant se posse fugere snīam. Et intantuz vesanie ꝓruperūt vt eos q̄ credita sibi offitia diligēter obseruant. ⁊ ita cūcta agunt vt omniū laude digni sint. mēdatiorū cuniculis conent subuertere: dum aures principuz simplices ex sua natura alios estimātes callida fraude decipiūt. Que res ⁊ ex veteribus ꝓbat historijs. ⁊ ex his q̄ gerunt quottidie: quomō malis quorūdam suggestionibꝫ reguz studia deprauent. Vñ ꝓuidendū est paci oīm ꝓuinciarum. Nec putare debetis si diuersa iubeamus ex animi nr̄i venire leuitate sed ꝓ qualitate et necessitate tp̄m. vt reipublice possit vtilitatis ferre snīaz. Et vt manifestius qd̄ dicim⁹ intelligatis. Amā filius amadathi et aīo ⁊ gēte macedo alienusq̄z a ꝑsarum sanguine. ⁊ pietatē nr̄am sua crudelitate cōmaculans. ꝑegrin⁹ a nobis susceptus est: et tantā in se exp̄tus hūanitatez vt pater noster vocaret et adoraret ab om̄ibꝫ p⁹ regez secund⁹: q̄ ī tantū arrogantie tumorem sublatus ē vt regno priuare nos niteret ⁊ spiritu. Nā mardocheū cui⁹ fide ⁊ beneficijs viuim⁹ ⁊ ꝯsortē regni nostri hester. cū omni gente sua nouis quibusdam atq̄z īauditis machinis expetiuit in mortē hoc cogitās vt illis interfectis īsidiaret nostre solitudini: ⁊ regnū persaꝝ transferret ī macedonas. Nos autē a pessimo mortaliū iudeos neci destinatos. ī nulla penitus culpa reperimus: sz ecōtrario iustis vtētes legibꝫ ⁊ filios altissimi ⁊ maximi semperq̄z viuētis dei. cuius benefitio ⁊ pr̄ibus nostris. ⁊ nobis regnū ē traditū et vsq̄z hodie custodit. Vñ eas litteras q̄s sub noīe nr̄o ille direxerat: sciatis esse irritas. Pro quo scelere añ portas hui⁹ id est susis. ⁊ ip̄e qui machinatus ē et om̄is cognatio ei⁹ pendet in patibulis: nō nobis sz deo reddente ei qd̄ meruit. Hoc aūt edictū qd̄ nūc mittim⁹ in cūctis vrbibꝫ ꝓponatur vt liceat iudeis vti legibꝫ suis: quibꝫ debetis eē āminiculo vt eos qui se ad necē eoꝝ ꝑauerant possint interficere. terciadecima die mensis duodecimi qui vocatur adar. Hanc em̄ diē deus om̄ipotens meroris et luctus eis vertit in gaudiū. Vñ ⁊ vos īter ceteros festos dies. Hāc habitote dic̄. ⁊ celebrate eā cū om̄i leticia: vt ⁊ imposteruz cognoscant om̄s q̄ fideliter ꝑsis obediunt dignaz ꝓ fide recipe mercedem: q̄ aūt insidiant regno eorū perire ꝓ scelere. Omnis autem prouintia et ciuitas q̄ noluerit solennitatis huius esse particeps gladio et igne pereat: ⁊ sic deleatur vt nōsolum hominibus: sed etiaz inuia bestijs sit in sempiternum: pro exemplo contemptus ⁊ inobedientie. ¶ Explicit liber Hester.

Incipit prologus primus in librum Job ꝑm translationem septuaginta.

Rogor per singulos scripture diuine libros aduersariorū rn̄dere maledictis: qui interp̄tatōem meaz rep̄hensionem septuagīta interpretū criminantur: quasi nō ⁊ apud grecos aquila simmach⁹ ⁊ theodocion. vel verbum e verbo vel sensum e sensu vel ex vtroq̄z cōmixtuz et medie tp̄atum. genus trāslatōnis expresserīt et om̄ia veteris instrumenti volumīa origenes obel̄ astericisq̄z distinxerint: q̄s vel additos vel de theodotōe sūptos trāslatōi antique inseruit: ꝓbās defuisse qd̄ additū est. Discant igit obtrectatores mei recipe in toto qd̄ in ꝑtibꝫ susceperūt: aut interp̄tatōem meam cū astericis suis radere. Neq̄z em̄ fieri pt̄ vt quos plura ītermisisse susceperint: nō eosdem etiā in quibusdā errasse fateant. p̄cipue in Job: cui si ea que sub astericis addita sūt subtraxeris pars maxima volumīs detrūcabit: ⁊ hoc dumtaxat apud grecos. Ceterū ⁊ apud latīos añ eaz traslatōem quā sub astericis ⁊ obelis nup̄ edidim⁹. septingēti ferme aut octīgenti versus desunt: vt decurtat⁹ et laceratus corrosusq̄z liber feditatem sui publice legentibꝫ p̄beat. Hec autē translatio nullū de veteribꝫ sequit interp̄tē: sz ex ip̄o hebraico arabicoq̄z sermone et interdū siro. nūc verba nūc sēsus. nūc simul vtrūq̄z resonabit. Obliquus em̄ apud hebreos tot⁹ liber fert ⁊ lubric⁹: ⁊ q̄ greci rethores vocāt scematis menos. dūq̄z aliud loq̄t aliđ agit. Vt si velis āguillā vl̄ murenulā strictis tenere manibꝫ q̄ntoforti⁹ p̄sseris tātocitī⁹ elabit. Memini me ob ītelligentiā h⁹

voluminis lidꝺeum quenꝺã ꝑceptozẽ: qui apuꝺ hebreos primꝰ hẽri putabaꝯ: nõ ꝓ uis reꝺemiſſe nũmis: cuiꝰ ꝺoctrina an aliquiꝺ ꝓfecerim: neſcio. Hoc vnum ſcio non potuiſſe me intерꝑtari: niſi qꝺ añ intelleꝛeram. A principio itaqꝫ voluminis uſqꝫ aꝺ verba Job. apuꝺ hebꝛeos ꝓſa oꝛatio ẽ. Poꝛro a verbis Job ĩ quibꝫ ait. ꝑeat ꝺies in qua natus ſũ: ꝙ noꝛ ĩ qua ꝺictum ẽ cõceptus eſt homo. uſqꝫ aꝺ illũ locuꝫ ubi añ finẽ voluminis ſcriptũ eſt. iꝺcirco ipe me repꝛehenꝺo ꝙ ago penitẽtiã in fauilla ꝙ cinere. exametri verſus ſunt. ꝺactilo ſponꝺeo qꝫ curꝛentes ꝙ ꝑter ligue ÿꝺeoma crebro recipientes et alios peꝺes. nõ eaꝛũꝺem ſillabaꝫ: ſꝫ eoꝛũꝺeꝫ tꝑm. Intерꝺũ qꝫ richm? ipſe ꝺulcis et tumulus ferẽ numeris lege ſolutis quoꝺ metrici magiſq; ſiꝑleꝛ lectoꝛ intelligunt. A ſupraꝺicto autẽ verſu uſqꝫ aꝺ finem libri. puũ coma qꝺ remanet ꝓſa oꝛatõne cõtexiẽ. Qꝛſi cui viꝺeẽ increꝺuluꝫ metra ſcilicet eſſe apuꝺ hebreos. ꝙ in moꝛẽ noſtri flacci gracciq; pĩꝺari ꝙ alchei ꝙ ſapho vel pſalteriũ vel lamentatõnes hieꝛemie vel omĩa feꝛme ſcripturaꝫ cantica cõpꝛehẽꝺi: legat philonẽ Joſephũ oꝛigeneꝫ. ceſarienſem. euſebium: ꝙ eoꝛũ teſtimonio me veꝛũ ꝺicere ꝓꝛobabit. Auꝺiant quapropteꝛ canes mei iꝺcirco me in hoc volumine laboꝛaſſe. ut nõ intерꝑtatõem antiquã repꝛehẽꝺeꝛeꝫ: ſꝫ ut ea q̃ in illa aut obſcura ſũt aut omiſſa. aut certe ſcriptoꝛuꝫ vitio ꝺepuata. aut maĩfeſtioꝛa nr̃a ĩterꝑtatõne fieꝛẽt: qui et hebꝛeum ſeꝛmonẽ ex pte ꝺiꝺicim?. ꝙ ĩ latino pene ab ipis cunabulis inẽ gramaticos ꝙ rẽthoꝛes ꝙ pꝓos ꝺetriti ſumus. Qꝛſi apuꝺ gꝛecos poſt ſeptuaginta eꝺitionem iam xp̃i euangelio choꝛuſcante iuꝺe?. aquila ꝙ ſimmachus ac theoꝺotion iuꝺaizantes heretici ſunt recepti. qui multa miſteria ſaluatoꝛis ſubꝺola interpretatione celaruꝫ: et tamen in exaplois habentur apuꝺ eccleſias. ꝙ explanãtur ab eccleſiaſticis viris: q̃ntomagis ego xp̃ianus et ꝺe parentibus xp̃ianis natus. ꝙ vexillum cruciſ in mea fronte poꝛtans cuius ſtuꝺium fuit omiſſa repetere. ꝺepꝛauata coꝛrigere. ꝙ ſacramenta eccleſie paro ꝙ fiꝺeli aperire ſermone: vel a faſtiꝺioſis vel a malignis lectoꝛiꝺꝰ ñ ꝺebeo repꝛobari. Habeant qui volunt veteres libros

vel in membranis purpureis. auro argentoq; ꝺeſcriptos: vel vncialibus (ut vulgo aiunt) litteris onera magis exarata q̃ coꝺices: ꝺũmoꝺo mihi meiſq; ꝓmittant pauperes habere ſcẽꝺulas: ꝙ nõ tam pulchꝛos coꝺices q̃ emenꝺatos. Ultraq; autem eꝺitio ꝙ ſeptuaginta iuxta gꝛecos ꝙ mea iuxta hebꝛeos. in latinum meo laboꝛe tranſlata eſt. Eligat vnuſquiſq; quoꝺ vult: et ſtuꝺioſum me magiſq; maliuolum pꝛobꝫ.

Pꝛologus ſecunꝺus.

Si aũt fiſcellã iuncoꝛum texerem aut palmaꝫ folia cõplicaꝛẽ aut in ſutoꝛe vultꝰ mei comeꝺeꝛẽ panẽ. et ventris opꝰ ſolicita mente ꝓtractaꝛẽ: nullus moꝛꝺeret nemo repꝛehẽꝺeꝛet. Nũc autẽ qꝛ iuxta ſententiam ſaluatoꝛis volo operari cibũ qui nõ perit et antiquaꝫ ꝺiuinoꝛ voluminuꝫ viam ſentibus virgultiſq; purgare: error mihi geminꝰ ifigituꝛ. coꝛrectoꝛ vitioꝛ falſaꝛius vocoꝛ: et erroꝛes nõ auferꝛe ſꝫ ſeꝛere. Tãta ẽ emĩ vetuſtatis ꝓſuetuꝺo ut etiã confeſſa pleriſq; vitia placeãt: ꝺuꝫ magis pulcꝛos volũt habeꝛe coꝺices q̃ emenꝺatos. Quapꝛopteꝛ o fr̃es ꝺilectiſſimi vnicũ nobilitatis ꝙ humilitatis exemplar ꝙ pro flabello calatis ſpoꝛtelluſq; munuſcul' monachoꝛũ. ſpiritualia hec et manſura ꝺona ſuſcipite: ac beatum Job qui aꝺhuc apuꝺ latinos iacebat in ſtercoꝛe et veꝛmibꝰ ſcateꝺat erroꝛꝫ. integruꝫ ꝙ ĩmaculatũq; gauꝺete. Quõ eĩ pꝰ ꝓbationem atq; victoꝛiam ꝺuplicia ſũt ei vniuerſa reꝺꝺita: ita ego ĩ linguã nr̃am (ut auꝺacter loq̃r) feci eum haꝺeꝛe q̃ amiſerat. Jgit̃ ꝙ vos et vnũquẽq; lectoꝛẽ ſolita ꝑſatõne ꝓmoneo ꝙ in principijs libroꝫ eaꝺem ſemꝑ ãnectens rogo: ut ꝺicũq; ſemꝑ ꝑcetẽtes virgulas viꝺeritis: ſciatis ea que ſubiecta ſũt ĩ hebꝛaicis volumiꝺꝰ nõ haꝺeꝛi. Poꝛro ꝺi ſtelle ĩmago ꝑfulſeꝛit. ex hebꝛeo ĩ ſeꝛmone nr̃o aꝺꝺita ſũt. Necnõ ꝙ illa q̃ haꝺeꝛi viꝺebãt. ꝙ ita coꝛrupta erãt ut ſenſuꝫ legentiꝺꝰ tolleꝛent oꝛãtiꝺꝰ voꝺ magno laboꝛe coꝛꝛeꝛi: magis utile q̃ꝺ ex oꝺio meo eccl̃ijs xp̃i vẽtuꝫ ratus q̃ ex alioꝫ negotio. Explicit̃ plogi.

Incipit liber Job. Capitulum Primũ.

Vir erat in terra hus nomine Job

Et erat vir ille ſiplex ⁊ rectus ac timēs deū: et recedens a malo. Natiq; ſūt ei ſeptē filij. et tres filie. Et fuit poſſeſſio ei⁹ ſeptem milia ouium. et tria milia camelo rū: quingenta q̄; iuga boum et quingente azine: ac familia multa nimis. Eratq; vir ille magnus inter oīs orientales. Et ibāt filij eius et faciebant cōuiuium p domos vnuſquiſq; in die ſuo. Et mittentes vocabāt tres ſorores ſuas: ut comederent et biberent cum eis. Cunq; ī orbem tranſiſſent dies conuiuij mittebat ad eos Job et ſanctificauit illos: conſurgenſq; diluculo offerebat olocauſta p ſingulos. Dicebat em̄ Ne forte peccauerint filij mei: ⁊ benedixerint deo in cordibo ſuis. Sic faciebat Job cunctis diebo. Quadā aūt die cū veniſſent filij dei: vt aſſiſterent coraz domino: affuit inter eos etiā ſathan. Cui dixit dominus. Unde venis? Qui rñdēs ait. Circuiui terrā et pambulaui eam. Dixitq; domin⁹ ad eū. Nūquid p̄ſideraſti ſeruuz meum Job ꝙ nō ſit ei ſimilis ī terra: homo ſimplex et rect⁹ et timens deū ac recedens a malo? Cui rñdens ſathan ait. Nunq̄d fruſtra timet Job deum? Nonne tu vallaſti eū ac domū eius vniuerſamq; ſubſtantiam per circuitum? Operibo manuū eius benedixiſti: ⁊ poſſeſſio eius creuit in terra. Sed extende paululū manū tuam et tange cuncta que poſſidet: niſi in faciez bñdixerit tibi. Dixit ḡ dominus ad ſathan. Ecce vniuerſa que habet in manu tua ſunt: tm̄ in eo ne extendas manum tuaz. Egreſſuſq; eſt ſathan a facie domini. Cum autez quadam die filij ⁊ filie eius comederent et biberent vinum in domo fratris ſui primogeniti: nuntius venit ad Job qui diceret. Boues arabāt et azine paſcebanť iuxta eos: ⁊ irruerūt ſabei tuleruntq; omnia et pueros p̄cuſſerūt gladio: ⁊ euaſi ego ſolus vt nūciarez tibi. Cūq; adhuc ille loquereť: venit alter ⁊ dixit. Ignis dei cecidit e celo: ⁊ tactas oues puerosq; conſumpſit: et effugi ego ſol⁹ vt nūciarem tibi. Sed ⁊ adhuc illo loquente venit alius et dixit. Chaldei fecerunt tres turmas ⁊ inuaſerunt camelos et tulerunt eos: necnon ⁊ pueros percuſſerūt gladio: ⁊ ego fugi ſolus vt nūciarem tibi. Adhuc loquebatur ille: ⁊ ecce alius intrauit ⁊ dixit. Filijs tuis ⁊ filiabus veſcentibus ⁊ bibentibus vinum in domo fratris ſui primogeniti. repente ventus vehemēs irruit a regione deſerti et concuſſit quatuor angulos domus: que corruens oppreſſit liberos tuos. et mortui ſunt: et effugi ego ſolus vt nūciarem tibi. Tūc ſurrexit Job. et ſcidit veſtimēta ſua: ⁊ tonſo capite corruens in terram adorauit et dixit. Nudus egreſſus ſum de vtero matris mee: et nud⁹ reuertar illuc. Dominus dedit domin⁹ abſtulit: ſicut domino placuit ita factuz eſt: ſit nomen domini benedictuz. In oīb⁹ his nō peccauit Job labijs ſuis: neq; ſtultum quid contra deum locutus eſt.

¶ Capitulum .II.

Actū eſt aūt cū quadā die veniſſent filij dei et ſtarent coram domino. veniſſet quoq; Sathan inter eos ⁊ ſtaret in conſpectu eius: vt diceret dominus ad Sathan. Unde venis? Qui reſpondens ait. Circuiui terram ⁊ perambulaui eam. Et dixit dominus ad Sathan. Nūquid conſideraſti ſeruū meuz Job ꝙ nō ſit ei ſimilis ī terra. vir ſimplex ⁊ rectus ⁊ timens deum ac recedens a malo: ⁊ adhuc retinens innocentiam? Tu autem cōmouiſti me aduerſus eum: vt affligerem eū fruſtra. Cui rñdens Sathā ait. Pellē p pelle: ⁊ cūcta q̄ habet homo dabit p aīa ſua. Alioq̄n mitte manū tuā ⁊ tange oſ ei⁹. ⁊ carnem: ⁊ tūc videbis q̄ō in faciem bñdicat tibi. Dixit ḡ dñs ad Sathā Ecce in manu tua eſt: verūtn aīmā illius ſerua. Egreſſus igit Sathā a facie dñi p cuſſit Job vlcere peſſimo: a planta pedis vſq; ad verticem ei⁹. Qui teſta ſanie radebat: ſedēs in ſterq̄linio. Dixit aūt illi vxor ſua. Adhuc tu p̄manes ī ſimplicitate tua Bñdic deo ⁊ morere. Qui ait ad illā. Quaſi vna de ſtultis mulieribus locuta es. Si bona ſuſcepim⁹ de manu dñi: mala q̄re ñ ſuſtineam⁹. In oīb⁹ his ñ peccauit Job labijs ſuis. Igit audientes tres amici Job oīe malū q̄ō accidiſſet ei venerūt ſingli de loco ſuo. Eliphā themanites ⁊ Baldad ſuites ⁊ Sophar naamathites. Condixerāt ei ſibi: vt p̄ter veniētes viſitarēt eū ⁊

consolarentur. Cunqꝫ eleuassent ꝓcul oculos suos: nō cognouerunt eum. Et exclamantes plorauerūt: scissisqꝫ vestibꝰ sparserunt puluerem sup caput suum in celum. Et sederunt cum eo in terra septē diebꝰ et septē noctibꝰ: ⁊ nemo loquebaꝫ ei verbum Videbant enim dolorem esse vehementē.

Capitulum .III.

POst hec aperuit iob os suum: ⁊ maledixit diei suo: ⁊ locutus est. Pereat dies in qua natus sum: ⁊ nox in qua dictum est cōceptus est homo. Dies illa vertaꝫ in tenebras. Non requirat eum deus desup ⁊ nō sit in recordatiōne nec illustreꝫ lumīe. Obscurent eum tenebre ⁊ vmbra mortis. Occupet eum caligo ⁊ inuoluatur amaritudine. Noctē illā tenebrosus turbo possideat. Nō cōputetur in diebꝰ anni nec numeretur in mensibus Sit nox illa solitaria: nec laude digna. Maledicant ei qui maledicant diei: q̄ pati sūt suscitare leuiathan. Obtenebrenꝫ stelle caligine eius. Expectet lucem ⁊ non videat: nec ortum surgentis aurore. Quia ñ conclusit ostia ventris qui portauit me: nec abstulit mala ab oculis meis. Quare nō in vulua mortuus fuz: egressus ex vtero nō statim perij? Quare exceptus genibus: cur lactatus vberibus? Nūc eniz dormiens silerē. ⁊ somno meo requiescerē cuz regibus et consulibus terre: qui edificāt sibi solitudines: aut cum principibꝰ q̄ possident aurū: et replent domos suas argēto. Aut sicut abortiuuz absconditū nō subsisterē: vel q̄ cōcepti nō viderūt lucem. Ibi impij cessauerūt a tumultu: et ibi requeuerūt fessi robore: ⁊ quōdam vincti piter sine molestia. Nō exaudierūt vocez exactoris. Paruus et magnus ibi sūt: ⁊ seruus ⁊ liber a domino suo. Quare misero data ē lux. et vita his qui in amaritudine anime sunt? Qui expectant mortē ⁊ nō venit: q̄si effodiētes thesaurum: gaudentqꝫ vehemēter cum inuenerint sepulcrum. Viro cui? abscondita est via: et circūdedit eum deus tenebris. Antēq̄ comedam: suspiro. et q̄si inundantes aque sic rugitus meus: quia timor quem timebaz: euenit mihi. ⁊ quod verebar: accidit. Nōne dissimulaui? Nōne silui? Nonne quieui? Et venit super me indignatio.

Capitulum .IIII.

REspondens autez heliphas themanites dixit. Si cepero mꝰ loq̄ tibi: forsitan moleste accipies. Sz ꝓceptū sermonez q̄s tenere poterit. Ecce docuisti plurīos: ⁊ manus lassas roborasti. Vacillātes cōfirmauerūt ſmones tui: ⁊ genua tremētia cōfortasti. Nūc autē venit sup te plaga et defeciſti: tetigit te ⁊ cōturbatꝰ es. Vbi timor tuꝰ. fortitudo tua. et pacientia tua: ⁊ pfectio viaꝝ tuaꝝ. Recordare obsecro te. q̄s vnq̄ ĩnocēs periit: aut quādo recti deleti sūt? Quinpotiꝰ vidi eos qui opaꝫ iniquitatez et seminānt dolores ⁊ metunt eos flante deo perisse: et spū ire eius esse cōsumptos. Rugitus leonis et vox leene. ⁊ dentes catulorꝫ leonuz cōtriti sūt. Tigris periit eoq̄ non haberet p̄dam: ⁊ catuli leonis dissipati sūt. Porro ad me dictū ē verbū absconditum: et quasi furtiue suscepit auris mea venas susurrij eius. In horrore visionis nocturne q̄n solet sopor occupare homines pauor tenuit me et tremor: et omnia ossa mea pterrita sūt. Et cū spūs me p̄ñte trāsiret: inhorruerūt pili carnis mee. Stetit quidā cuiꝰ nō agnoscebā vultū: imago coraꝫ oculis meis et vocez q̄si aure lenis audiui. Nūquid hō deo cōpatōne iustificabiꝫ: aut factore suo purior erit vir? Ecce qui seruiūt ei nō sūt stabiles: et in angelis suis reperit p̄uitatē Quātomagis hi q̄ habitant domos luteas q̄ terrenū hñt fundamētum ꝙsumenꝫ velut a tinea: de mane vsqꝫ ad vespā succidēꝫ: et quia nullus ĩtelligit ineternū p̄ibūt. Qui aūt reliqui fuerīt: auferenꝫ ex eis. morieꝫ et nō in sapientia.

Capitulum .V.

VOca ergo si est qui respondeat: et ad aliquē sanctorꝫ conuertere. Virū stultū interficit ira cūdia: et puuluz occidit inuidia. Ego vidi stultū firma radice: et maledixi pulchritudini eiꝰ statim. Lōge fiant filij eiꝰ a salute: et ꝓterenꝫ ĩ porta: ⁊ nō erit q̄ eruat. Cuiꝰ messē famelicus ꝓmedet: et ipsū rapiet armatus: et bibēt siciētes diuitias eiꝰ. Nihil in terra sine causa fit: ⁊ de humo nō orieꝫ dolor. Homo ad laborez nascitꝫ: et auis ad volandum. Porro ego deprecabor dñm: et ad deum ponam eloquium meum. Qui facit magna et inscrutabilia: et mirabilia

absq; numero. Qui dat pluuiã sup faciem
terre: ⁊ irrigat aquis vniuersa. Qui põit
humiles in sublime: ⁊ merentes erigit so-
spitate. Qui dissipat cogitatões maligno-
ruz: ne possint implere man⁹ eoꝝ qđ cepe-
rant. Qui apprehẽdit sapientes in astutia
eoꝝ: ⁊ consiliũ prauoꝝ dissipat. Per diez in-
currẽt tenebras: ⁊ q̃i i nocte sic palpabũt
i meridie. Porro saluũ faciet egenũ a gla
dio oris eoꝝ: et de manu violẽti paupem.
Et erit egeno spes: iniq̃tas aũt contrahet
os suũ. Beat⁹ homo q̃ corripit̃ a dño. In-
crepatõnem ergo dñi ne reprobes: qr ipse
vulnerat et medet̃: percutit et manus ei⁹ sa
nabunt. In sex tribulatõnibo liberabit te
⁊ in septima nõ tanget te maluz. In fame
eruet te de morte: ⁊ in bello de manu gla-
dij. A flagello lingue abscõderis: et nõ ti-
mebis calamitatẽ cũ venerit. In vastita-
te ⁊ fame ridebis: ⁊ bestias terre nõ formida
bis. Sz cũ lapidibo regionũ pactũ tuũ: et
bestie terre pacifice erunt tibi. Et scies q̃
pacem habeat tabernaculũ tuũ: et visitãs
spẽm tuam nõ peccabis. Scies q̃z qm̃ mul
tiplex erit semen tuũ: ⁊ pgenies tua quasi
herba terre. Ingredieris in habũdantia
sepulchruz sicut inferẽt aceruus tritici: in
tpe suo. Ecce hoc vt inuestigauimus ita ẽ:
audituꝰ mẽte ptracta. ¶ Capitulum .VI.

REspondens aũt Job di
xit. Vtinã appenderent̃ pcta mea.
quibo irã merui: ⁊ calamitas quã
pacior i stetera: q̃ arena maris hec gra-
uior apparet. Vñ ⁊ verba mea dolore sunt
plena: qr sagitte dñi i me sũt. q̃z indigna-
tio ebibit spiritũ meũ: ⁊ terrores dñi mili-
tant cõtra me. Nunquid rugiet onager cũ Dilucesc.
habuerit herbã: aut mugiet bos cum ante
psepe plenũ stetterit? Aut poterit pmedi i
sulsũ: qđ nõ est sale cõditũ? Aut põt aliq̃s
gustare: qđ gustatũ affert mortez? Anime
eñ esurietu etiaz amara dulcia eẽ vident̃.
Que prius nolebat tangere aĩa mea: nũc
pre angustia cibi mei sũt. Quis det vt ve-
niat petitio mea. ⁊ qđ expecto tribuat mi
bi de⁹: ⁊ qui cepit ipe me cõterat? Soluat
manuz suam ⁊ succidat me: ⁊ hec mihi sit
psolatõ vt affligẽs me dolore nõ pcat: nec
abdicam sermonibo sancti. Que ẽ eñ fortis
tudo mea vt sustineaz: aut quis finis me⁹
vt patienter agam? Nec fortitudo lapiduz
fortitudo mea: nec caro mea enea ẽ. Ecce
nõ ẽ auxiliuz mihi i me ⁊ necessarij q̃z mei
recesserunt a me. Qui tollit ab amico suo
miscordiam: timorez dñi derelinquit. Fratres
mei ptransierũt me: sicut torrens q̃ raptim
transit i vallibo. Qui timẽt pruinam: ir-
ruet sup eos nix. Tpe quo fuerit dissipati
pibũt: ⁊ vt icaluerint soluent̃ de loco suo.
Inuolute sũt semite gressuũ eoꝝ: ambla-
bũt i vacuuz et pibũt. Cõsiderate semitas
theman itinera saba: ⁊ expectate paulis-
per. Cõfusi sũt: qr speraui. Venerũt q̃z vs-
q̃z ad me: ⁊ pudore coopti sũt. Nũc veristis:
⁊ modo videntes plagã meaz timetis: Nun-
quid dixi afferte mihi. ⁊ de substãtia vestra
donate mihi: vel liberate me de manu ho-
stis ⁊ de manu robustoꝝ eruite me? Doce
te me ⁊ ego tacebo: etsi qđ forte ignorani
instruite me. Quare detraxistis ẏmonibo
veritatis: cum e vobis null⁹ sit q̃ possit ar
guere me? Ad increpãdum tñ eloquia cõ
cinatis: et i vẽtum verba pferetis. Sup pu
pillũ irruitis: et subuertere nitimi amicuz
vr̃m. Verũtñ qđ cepistis expletε. Prebete
aurẽ: ⁊ videte an mẽtiar. Rñdete obsecro
absq; cõtentõne: et loq̃ntes id qđ iustũ est
iudicate. Et nõ inuenietis i lingua mea ini
quitatẽ: nec i faucibus meis stultitia per-
sonabit. ¶ Capitulum .VII.

MIlitia est vita hominis
sup terraz: ⁊ sicut dies mercenarij
dies ei⁹. Sicut ẏuus desiderat um
brã ⁊ sicut mercenarij⁹ pstolat̃ finem opis
sui: sic ⁊ ego habui menses vacuos: et no-
ctes laboriosas enumerauí mihi. Si dor-
miero: dicã q̃n psurgã. ⁊ rursũ expectabo
vespam. et replebor doloribo vsq; ad tene-
bras. Induta ẽ caro mea putredine ⁊ sor-
dibo pulueris: cutis mea arruit ⁊ ptracta ẽ
Dies mei velociꝰ trãsierũt q̃ a texẽte tela
succidit̃: ⁊ psũpti sũt absq; vlla spe. Memẽ
to qr vẽtus ẽ vita mea: et nõ reuertet̃ ocu
lus meus vt videat bona: nec aspiciet me
visus homis. Oculi tui i me: ⁊ nõ subsistã
Sicut cõsumitur nubes ⁊ ptransit. sic qui
descẽderit ad iferos ñ ascẽdet: nec ẽuertet̃
vltra i domũ suã: neq; cogscet eũ amplius
locus ei⁹. Quapropter ⁊ ego nõ pcam ori
meo: loq̃r i tribulatõe spũs mei: cõfabula
bor cũ amaritudine aĩe mee. Nũq̃d mare
ego sũ aut cet⁹: qr circũdedisti me carcere

Si dixero ꝓsolabit̃ me lectulus me⁹ 7 rele uabo⁹ loquẽs mecuꝫ in stratu meo: terreb̃ me ꝑ somnia: 7 ꝑ visiões ho⁹rore ꝓcuties ꝙobrẽ elegit suspendiũ aĩa mea: 7 mo⁹tẽ ossa mea. Despaui. Nequaq̃ vltra iam viuã. Parce mihi dñe nihil enim sũt dies mei. Quid ẽ hõ qꝛ magnificas eu⁹: aut q̃d app̃ois erga eũ co⁹ tuũ: Visitas eũ diluculo 7 subito ꝓbas illũ. Usqꝙquo nõ ꝑcis mihi: nec dimittis me vt glutiã saliuã meaz: Peccaui. Quid faciã tibi o custos hoĩm: Quare posuisti me ꝛriũ tibi: et fact⁹ sum mihimetipi grauis: Cur nõ tollis peccatũ meũ: 7 quare nõ aufers iniq̃tatẽ meã: Ecce nũc in puluere do⁹miã. etsi mane me q̃sieris nõ subsistam. Capi. VIII.

REspondens autẽ balaa dath suites dixit. Usqꝙq̃ loqueris talia: 7 spũs mltiplex ꝓmõis o⁹is tui: Nũq̃d de⁹ supplãtat iudiciũ: aut oĩpotẽs subuertit qd̃ iustũ ẽ: Etiãsi filij tui pec cauerũt ei 7 dimisit eos ĩ manu iniq̃tatis sue tu tñ si diluculo ꝓsurrexeris ad deũ 7 oĩpotentẽ fueris deꝑcat⁹. si mũdus 7 rectus incesseris statĩ euigilabit ad te: 7 pacatu⁹ reddet habitaculũ iustitie tue: intantũ vt si p̃o⁹a tua fuerit p̃ua: 7 nouissima tua mltiplicenť nimis. Interroga eĩ generatio⁹ ꝑstinã 7 diligẽter inuestiga patrũ memori am hesterni q̃ppe sum⁹ 7 ignoram⁹: qm̃ sicut vmbra dies nr̃i sũt sup̃ terrã: et ipi docebũt te. Loquẽť tibi: et de co⁹de suo ꝓferẽt eloq̃a. Nũq̃d virere pt̃ scirp⁹ absq̃ humo⁹e aut crescere carectũ sine aqua: Cuꝫ adhuc sit in flo⁹e nec carpať manu añ omñs herbas arescit: sic vie omniũ q̃ obliuiscunť deũ: 7 spes ÿpocrite pibit. Nõ ei placebit vecordia sua 7 sicut tela aranearũ fiducia ei⁹. Innitẽť sup̃ domũ suã 7 nõ stabit: fulciet eã 7 nõ ꝓsurget. Humect⁹ videť antẽq̃ veniat sol: 7 in o⁹tu suo germẽ ei⁹ egredieť. Sup̃ aceruũ petraꝫ radices ei⁹ dẽsabuntur: 7 inter lapides ꝓmo⁹abit̃. Si absorbuerit eũ de loco suo: negabit eũ et dicet. Nõ noui te. Hec ẽ em̃ leticia vie ei⁹ vt rursũ de terra alij germinenť. Deus non proiitiet simplicem: nec porriget malũ manlignis: donec impleať risu os tuũ: 7 labia tua iubilo. Qui oderũt te induentur cõfusione: et tabernaculum impio⁹u⁹ nõ subsistet. Capitulum. IX.

TRespondẽs Job ait. Uere scio q̃ ita sit: et q̃ nõ iustificeť hõ ꝓpos⁹it⁹ deo. Si voluerit cõtendẽ cũ eo: nõ potuerit ei respondẽ vnu⁹ p̃ mille. Sapiẽs co⁹de ẽ: et fortis robo⁹e. Quis restitit ei: 7 pacẽ habuit: Qui trãstulit mõtes: et nescierũt hi quos subuertit ĩ furo⁹e suo. Qui cõmouet terrã ꝺ loco suo et colũne eius ꝓcutientur. Qui ꝑcipit soli et nõ o⁹it̃: et stellas claudit quasi sub sig̃culo. Qui extendit celos solus: 7 gradit⁹ sup̃ fluctus maris. Qui facit arctu⁹ 7 o⁹iones et hijadas: et interiora austri. Qui facit magna 7 inscrutabilia: et mirabilia quoꝫ nõ ẽ numer⁹. Si venerit ad me non videbo eũ: si abierit nõ intelligã. Si repẽte interroget: q̃s respõdebit ei: vel quis dicere pt̃ cur facis: De⁹ cui⁹ire nemo resistẽ potest et sub quo curuanť q̃ portãt o⁹bẽ. Quãtus ergo sũ ego vt respondeã ei: 7 loquar verbis meis cũ eo: Qui etiamsi habuero quippiam iustũ nõ ⁹espondebo: sz meũ iudicẽ deprecabo⁹: et nõ inuocantem me exaudierit: nõ credo q̃ exaudierit vocem meã. In turbine em̃ ꝓteret mee: et multiplicabit vulnera mea etiã sine causa. non ꝓcedit requiescere spiritu⁹ meũ: 7 implet me amaritudinib⁹. Si fortitudo queritur robustissim⁹ ẽ. Si equitas iudicij: nemo audiet p̃ me testimoniũ dicẽ. Si iustificare me voluero: os meũ ꝓdemnabit me. Si ĩnocentẽ ostẽdero: prauu⁹ me comproba⁹bit. etiãsi simplex fuero: hoc ipm̃ ignora⁹bit anima mea: et tedebit me vite mee. Unũ est q̃d locutus sũ: et innocentẽ et impiu⁹ ipe ꝓsumit. Si flagellat: occidat semel et nõ de penis innocentũ rideat. Terra data ẽ in manus impij: vultũ iudicũ ei⁹ opit o⁹si nõ ille ẽ. q̃s g̃ ẽ: Dies mei velotio⁹es fuerũt curso⁹e: fugerũt et non viderũt bonũ. Pertrãsierũt quasi naues poma por⁹tãtes: sicut aquila volans ad escam. Cum dixero nequaq̃ ita loquar. ꝓmuto faciem meã: et dolo⁹e torqueo⁹. Uerebar oĩa opa mea: sciẽs q̃ nõ parce⁹es ꝺlinquẽti. Si aũ et sic impius fuꝫ: quare frustra labo⁹aui: Si lotus fuero quasi aquis niuis. et fulserint velut mũdissime man⁹ mee tñ sordibus intingues me: et abominabuntur me vestimẽta mea. Neq̃ em̃ viro qui sicis mei est: respõdebo: nec q̃ mecũ ĩ iuditio ex eq̃

possit exaudiri. Non ē q̄ vtrūq; valeat ar
guere: et ponere manū suā ī ambobꝫ. Au
ferat a me virgā suā: et pauor eiꝰ me non
terreat. Loquar et nō timebo eū. Neq; eī
possū metuēs respondere. Capi. X.

Vedet animā meaꝫ vite
mee: dimittā aduersū me eloquiū
meū. Loquar in amaritudine aīe
mee: dicam deo noli me ꝯdemnare. Indi-
ca mihi: cur me ita iudices? Nūquid bonū
tibi videt̄ si calūnieris me et oꝑprimas me
opꝰ manuū tuaꝝ: et ꝯsiliū impioꝝ adiu-
ues? Nūquid ocl̄i carnei tibi sūt: aut sicut
videt homo et tu videbis? Nūquid sicut di
es hominis dies tui. ⁊ anni tui sicut hūa
na sūt tp̄a: vt queras iniq̄tatē meā et pec
catū meū scruteris? Et scias q̄r nihil impi
uꝫ fecerim. cū sit nemo q̄ de maū tua pos-
sit eruere. Manꝰ tue fecerūt me et blasma
uerūt me totū in circuitu: ⁊ sic repēte p̄ci
pitas me. Memēto queso q̄ sicut lutū fece
ris me: ⁊ in puluerē reduces me. Nōne si-
cut lac mulsisti me: et sicut caseū me coa-
gulasti? Pelle et carnibꝫ vestisti me: ossibꝫ
et neruis ꝯpegisti me. Vitā ⁊ misericordi
am tribuisti mihi: et visitatio tua custodi
uit spiritū meū. Licꝫ hec celes ī corde tuo
tñ scio q̄a vniuersoꝝ memineris. Si pec-
caui et ad horā pep̄ cisti mihi: cur ab iniq̄
tate mea mundū me eē nō pateris? Etsi ī-
pius fuero ve mihi est. etsi iustꝰ nō leuabo
caput. saturatus afflictōne et miseria. Et
ꝓpter sup̄biam quasi leenā capies me: re-
uersusq; mirabiliter me crucias. Instau-
ras testes tuos ꝯ̄ me: et multiplicas iram
tuā aduersum me: et pene militant in me.
Quare de vulua eduxisti me? Qui vtinā ꝯ
sūptus essem ne oculus me videret. Fuis-
sem quasi q̄ nō eēm: de vtero trāslatus ad
tumulū. Nūquid nō paucitas dierū meo-
rū finietur breui? Dimitte ḡ me vt plan-
gam paululū dolorē meū añq̄ vadam ⁊ ñ
reuertar ad terrā tenebrosā et op̄tā mor-
tis caligine: terrā miserie et tenebraruꝫ:
vbi vmbra mortis et nullus ordo: sꝫ sem-
piternus horror inhabitans. Ca. XI.

Respondēs aūt sophar
naamathites dixit. Nūquid q̄ ml̄
ta loquit̄ nō audiet: aut vir v̄bo-
sus iustificabitur? Tibi soli tacebūt hoīes
et cū ceteros irriseris a nullo ꝯfutaberis
Dixisti eī. Purꝰ ē sermo meus: ⁊ mundus
sū ī ꝯspc̄tu tuo. Atq; vtinā deꝰ loq̄ret̄ te-
cuꝫ ⁊ ap̄iret labia sua tibi. vt oñdēt tibi se-
creta sapīe ⁊ q̄ ml̄tiplex eēt lex eiꝰ: ⁊ ītelli
geres q̄ ml̄tomīora exigaris ab eo q̄ me-
ret̄ iniq̄tas tua. Forsitan vestigia dei ꝯp̄-
hendes: ⁊ vsq; ad p̄fectū oīpotentē rep̄ies
Excelsior celo ē. Et q̄d facies? Profūdior
īferno: ⁊ vñ cognosces: lōgior terra mēsu-
ra eiꝰ: ⁊ latior mari. Si subuerterit oīa vl̄
ī vnū coartauerit. q̄s ꝯdicet ei: vl̄ q̄s dicē
ei pt̄. cur ita facis? Ip̄e eī nouit hoīm vaī
tatē: ⁊ vidēs īiq̄tatē. nōne ꝯsiderat? Vir va
nꝰ ī sup̄biā erigit̄. et tāq̄ pullū onagri se li
berū natū putat. Tu at̄ firmasti cor tuuꝫ
⁊ expādisti ad eū manꝰ tuas. Si īiq̄tatē q̄
ē ī maū tua abstuleris a te ⁊ ñ māserit in
tabernaculo tuo īiustitia: tūc leuare pote
ris faciē tuā absq; macl̄a: ⁊ eris stabilis ⁊
nō timebis. Miserie q̄ꝫ obliuisceris: ⁊ qua-
si aquaꝝ q̄ p̄terierūt ñ recordaberis: ⁊ q̄si
meridianꝰ fulgor ꝯsurget tibi ad vesp̄am
Et cū te ꝯsūptū putaueris orieris vt luci-
fer: ⁊ hēbis fidutiā ꝓposita tibi spe: ⁊ defos
sus securꝰ dormies. Req̄esces ⁊ nō erit q̄ te
exterreat: ⁊ dep̄cabunt̄ faciē tuā plurimi
Ocl̄i at̄ īpioꝝ defitiēt: ⁊ effugiuꝫ p̄ibit ab
eis: ⁊ spes illoꝝ abhominatō aīe. Ca. XII

Respondēs aūt Job di-
xit. Ergo vos estis soli hoīes: ⁊ vo
biscū orieť sapiētia? Et mihi ē cor
sicut et vobis: nec inferior vestri sū. Quis
em̄ hec q̄ nostis ignorat? Qui deridet̄ ab a
mico suo sicut ego: īuocabit deū ⁊ exaudi-
et eū. Deridet̄ eī iusti simplicitas: lāpas
ꝯtēpta apud cogitatōes diuituꝫ p̄ata ad
tēpus statutū. Abūdant tabernacula p̄-
donū: et audacter ꝓuocāt deū: cū ip̄e dede-
rit omnia in manꝰ eoꝝ. Nimiꝝ interroga
iumēta et docebūt te: ⁊ volatilia celi et īdi
cabūt tibi. Loquere terre et respondebit
tibi: et narrabunt ea pisces maris. Quis
ignorat q̄ omnia hec manus dñi fecit. In
cuius maū aīa om̄is viuentis: ⁊ spiritus
vniuerse carnis hoīs. Nonne auris verba
dijudicat: et fauces comedētis saporeꝫ? In
antiquis ē sapiētia: ⁊ ī multo tp̄e pruden-
tia. apud ip̄m est sapientia et fortitudo: et
ip̄e habet ꝯsiliū et intelligentiam. Si de-
struxerit nemo est qui edificet. si īcluserit

hoiez nullus ẽ q̃ apiat. Si ꝓtinuerit aq̃s oia siccabũtur: si emiserit eas subuertent tẽrã apꝫ ipm ẽ fortitudo ꝛ sapia. Ipe nouit et decipientẽ: ꝛ eũ q̃ decipit. adducit ꝓ siliarios ĩ stultũ finẽ: et iudices ĩ stupoꝛez Baltheũ regũ dissoluit: ꝛ ꝑcingit fune renes eoꝝ. Ducit sacerdotes ĩglorios: ꝛ optimates subplãtat. Cõmutãs labiũ veratiũ ꝛ doctrinã senũ auferẽs. Effũdit despectõz sup ꝑncipes: ꝛ eos q̃ oppressi fuerãt rleuãs Qui releuat pfũda ỏ tenebris: ꝛ producit in lucẽ vmbrã mortis. Qui multiplicat gẽtes ꝛ pdit eas: et subuersas in integrũ restituit. Qui ĩmutat coꝛ ꝑncipũ populi terre: et decipit eos vt frustra incedãt per ĩuium. Palpabũt quasi in tenebris ꝛ non in luce: et errare eos faciet quasi ebrios.

Capitulum .XIII.

Ece omnia hec vidit oculus meus et audiuit auris mea ꝛ intellexi singula. Sm sciam vĩaz ꝛ ego noui: nec inferioꝛ vestri sum. Sz tñ ad oipotẽtẽ loq̃r: ꝛ disputare cũ deo cupio prius vos ostendẽs fabricatoꝛes mendatij et cultoꝛes puersoꝝ dogmatũ. Atq; vtinã taceretis: vt putaremini sapiẽtes eẽ. Audite ergo coꝛreptões meas: et iuditiũ labioꝝ meoꝝ attẽdite. Nũq̃d deus indiget vestro mẽdatio: vt pro illo loquamini dolos Nunq̃d faciẽ eius accipitis: et ꝑ deo iudicare nitimini? Aut placebit ei quẽ celare nihil potest: aut decipietur vt homo vĩs fraudulẽtijs? Ipe vos arguet: qm̃ ĩ abscõdito faciẽ ei⁹ accipitis. Ꝺtatĩ vt se cõmouerit: turbabit vos ꝛ terꝛoꝛ eius irruet super vos. Memoria vestra ꝓpabitur cineri ꝛ redigentur in lutũ ceruices vestre. Tacete paulisper. vt loquar quodcũq; mihi mẽs sugesserit. Quare lacero carnes meas dẽtibus meis: et animã meam ponꝛo in maĩbus meis? Etiamsi occiderit me: in ipo sperabo. Verũtamen vias meas in cõspectu eius arguã: ꝛ ipe erit saluatoꝛ me⁹ Nõ em̃ veniet in ꝓspectu ei⁹ oĩs ypocrita. Audite sermonẽ meũ: ꝛ enigmata ꝓcipite auribꝰ vĩs. Si fuero iudicatus: scio q̃ iustus ĩueniar. Quis ẽ q̃ iudicet̃ mecum: Veniat. Quare tacens cõsumoꝛ? Duo tm̃ ne facias mihi: et tũc a facie tua non abscondar. Manũ tuã longe fac a me: ꝛ foꝛmidꝰ tua nõ me terreat. Voca me ꝛ respõdebo tibi: aut certe loquar: ꝛ tu respondebis mihi. Quantas habeo iniquitates et peccata. scelera mea et delicta ostende mihi. Cur faciem tuam abscondis: ꝛ arbitraris me inimicũ tuũ? Cõtra foliũ quod vento rapit̃ ostendis potentiam tuã: et stipulã siccam ꝓsequeris. Scribis em̃ ꝺ me amaritudines: ꝛ ꝓsumere me vis peccatis adolescẽtie mee. Posuisti in neruo pedẽ meũ: et obseruasti omnes semitas meas: et vestigia pedũ meoꝝ ꝓsiderasti. Qui quasi putredo ꝓsumẽdus sũ: ꝛ quasi vestimentũ qꝺ comedit̃ a tinea. Homo nat⁹ de muliere: breui viuẽs tpe: repletur multis miseriis. Qui quasi flos egredit̃ ꝛ ꝓterit̃: ꝛ fugit velut vmbra: ꝛ nũq̃ in eodem statu ꝑmanet Et dignũ ducis sup huiuscemõi apire oculos tuos: et adducere eũ tecũ in iuditium? Quis pt̃ facẽ mũdũ de ĩmũdo ꝓceptũ semine? Nonne tu q̃ solus es. Ca. XIIII.

Breues dies hominis sũt: numer⁹ mensiũ eius apud te ẽ Cõstituisti terminos eius q̃ ꝑterire nõ potẽrũt. Recede paululũ ab eo vt q̃escat: donec optata veniãt sicut mercẽnarij dies eius. Lignũ habet spem. Si ꝑscisũ fuerit rursum viresciꝰ: et rami eius pullulãt. Si senuerit in terra radix eius. et ĩ puluere emoꝛtu⁹ fuerit trũcus illius: ad odoꝛem aque germinabit: ꝛ faciet comaz quasi cũ primũ plantatũ est. Homo ỏ cũ moꝛtuus fuerit ꝛ nudatus atqꝫ ꝓsũptus: vbi queso est: Quõ si recedãt aq̃ de mari ꝛ fluuius vacuus factus arescat: sic homo cũ doꝛmierit: non resurget. Donec atterat celum nõ euigilabit: nec consurget de somno suo. Quis mihi hoc tribuat vt ĩ inferno ptegas me et abscondas me donec ptranseat furoꝛ tuus: ꝛ ꝓstituas mihi tẽpus in quo recoꝛderis mei? Putasne mortu⁹ homo rursum viuet? Cũctis diebꝰ qꝺbꝰ nũc militoꝛ: expectoꝛ donec veniat ĩmutatõ mea. Vocabis me et ego respondebo tibi. Operi manuũ tuarũ poꝛriges dexteram. Tu quidem gressus meos dinumerasti: sz parce peccatis meis. Signasti quasi ĩ sacculo delicta mea: sed curasti iniquitatem meam. Mons cadens defluit: et saxũ trãsfertur de loco suo. Lapides excauãt aque et alluuione paulatim terra ꝓsumit̃ ꝛ homines ꝯsiliter ptes. Roboꝛasti eũ paululũ

vt in ꝑpetuũ trãsiret. Immutabis faciem eius et emittes eũ. Siue nobiles fuerint filij ei⁹ siue ignobiles: nõ intelliget. Atta mẽ caro eius dũ viuet: dolebit. ⁊ aĩa illius sup semetipo lugebit. Capi. XV.

Respondit aũt elipham themanites dixit. Nũquid sapiẽs rñdebit q̃si in ventũ loquẽs: ⁊ implebit ardore stomachũ suũ: Arguis v̄bis eũ q̃ nõ ẽ eq̃lis tibi et loq̃ris qd̄ tibi nõ expedit. Quantũ in te ẽ euacuasti timorẽ: ⁊ tulisti p̄ces coram deo. Docuit em̃ iniq̃tas tua os tuũ: ⁊ imitaris linguã blasphemãtiũ. Condemnabit te os tuũ ⁊ nõ ego: ⁊ labia tua rñdebũt tibi. Nũq̃d primus homo tu natus es: et ante colles formatus? Nũquid ꝯsiliũ dei audisti: ⁊ inferior te erit eius sapĩa? Quid nosti qd̄ ignorem⁹: quid intelligis quod nesciamus? Et senes ⁊ antiqui q̃ sũt in nob̄: multouetustiores q̃ patres tui. Nũquid grãde ẽ vt ꝯsoletur te deus? Sed verba tua praua hoc prohibent Quid te eleuat cor tuũ: ⁊ quasi magna cogitãs attonitos habes oculos? Quid tumꝫ ꝯ deuꝫ spiritus tuus: vt ꝓferas de ore tuo huiuscemõi sermones? Quid est homo vt ĩmaculatus sit: ⁊ vt iustus appareat nat⁹ d̄ muliere? Ecce inter sãctos eius nemo ĩmutabilis. et celi nõ sũt mũdi in cõspectu eius: quãtomagis abhominabilis et inutilis homo q̃ bibit quasi aquã iniq̃tatem. Ostendã tibi audi me: qd̄ vidi narrabo tibi. Sapiẽtes ꝯfitent̃: et nõ abscondũt patres suos. Quib⁹ solis data ẽ terra: et non trãsiuit alienus ꝑ eã. Cũctis diebus suis impius supbit: et numer⁹ annoꝝ incert⁹ ẽ tijrãnidis eius. Sonit⁹ terroris semp ĩ auribus illius: et cũ pax sit ille semper insidias suspicatur. Nõ credit q̃ reuerti possit de tenebris ad lucẽ circũspectãs vndiq̃ gladiũ: cũ se mouerit ad querendũ panẽ. Nouit q̃ ꝑatus sit ĩ maũ eius tenebrarũ dies. Terrebit eũ tribulatõ: ⁊ angustia vallabit eũ sicut regẽ q̃ p̄parat̃ ad p̄lium. Tetendit aduersus deũ manũ suã: et ꝯtra omnipotentẽ roboratus est. Cucurrit aduersus euꝫ erecto collo: et pingui ceruice armatus est. Operuit faciẽ eius crassitudo: et de lateribus eius aruina dependet. Habitauit in ciuitatibus desolatis: ⁊ ĩ domibus desertis que ĩ tumulos sũt redacte Non ditabitur nec perseuerabit substãtia eius: nec mittet in terrã radicem suã. Nõ recedet d̄ tenebris. Ramos eius arefaciet flamma: et auferetur spiritu oris ei⁹. Nõ credet frustra errore deceptus: q̃ aliquo p̄tio redimendus sit. Anteq̃ dies eius ĩpleantur: peribit. et manus eius arescẽt. Ledetur quasi vinea in primo flore botr⁹ ei⁹ et quasi oliua ꝓitiens florem suum. Congregatio em̃ ypocrite sterilis: ⁊ ignis deuorabit tabernacula eorũ qui munera libenter accipiunt. Concepit dolorem ⁊ peperit iniquitatem: et vterus eius preparat dolus. Capitu. XVI.

Respondens aũt iob dixit. Audiui frequẽter talia. Consolatores onerosi om̃s vos estis. Nũquid habebũt finẽ v̄ba vẽtosa? Aut aliquid tibi molestũ ẽ si loquaris? Poterã et ego similia vestri loqui. Atq̃ vtinã esset aĩa vestra ꝓ anĩa mea. Consolarer et ego vos ſmonibus et mouerẽ caput meũ sup vos. Roborarẽ vos ore meo: et mouerem labia mea quasi parcẽs vobis. Sed quid agam. Si locutus fuero: nõ quiescit dolor me⁹. etsi tacuero: nõ recedet a me. Nũc aũt oppressit me dolor meus: et in nihiluꝫ redacti sũt omnes artus mei. Ruge mee testimoniũ dicũt ꝯtra me: ⁊ suscitat̃ falsiloquus aduersus faciem meam ꝯdicẽs mihi. Collegit furorẽ suũ in me: et cõminãs mihi infremuit ꝯ me dentib⁹ suis. Hostis meus terribilibus oculis me intuitus est Aperuerũt sup me ora sua: et exprobrantes ꝑcusserũt maxillã meã. saciati sũt penis meis. Cõclusit me deus apud iniquuꝫ et manibus impioꝝ me tradidit. Ego ille quondã opulẽtus repente ꝯtritus sũ: tenuit ceruicẽ meam. Confregit me: ⁊ posuit sibi quasi in signum. Circũdedit me lanceis suis: ꝯuulnerauit lũbos meos. Non pepercit: et effudit in terra viscera mea. Cõscidit me vulnere sup vulnus: irruit ĩ me q̃si gigas. Saccũ ꝯsui sup cutẽ meã: ⁊ opui cinere carnẽ meã. Facies mea intumuit fletu: et palpebre mee caligauerũt. Hec passus suꝫ absq̃ iniq̃tate man⁹ mee: cũ haberẽ mũdas ad deuꝫ p̄ces. Terra ne operias sanguinem meum: neq̃ inueniat in te locum latendi clamor meus. Ecce eĩ in celo testis meus: et conscius meus in

excelsis. Verbosi amici mei: ad deū stillat oculus meus. Atq; utinā sic iudicaretur vir cum deo: quō iudicat filius hois cum collega suo. Ecce eī breues ānī trāsiēt: et semitā p quā ñ reuertar: ābulabo. XVII.

SPiritus me⁹ attenuabitur: dies mei breuiabuntur: ⁊ solū mihi supest sepulcrū. Non peccaui et in amaritudinibus morat oculus meus. Libera me ⁊ pone me iuxta te: ⁊ cuius vis man⁹ pugnat ꝰ me. Cor eoꝝ lōge fecisti a disciplina: ꝓterea nō exaltabuntur. Predā pollicet socijs: ⁊ oculi filiorū eius defitiēt. Posuit me quasi in puerbiū vulgi: et exemplū sū coram eis. Caligauit ab indignationē oculus meus: ⁊ membra mea quasi in nihilū redacta sūt. Stupebāt iusti sup hoc: et innocēs ꝰ ypocritam suscitabit. Et tenebit iust⁹ viā suā: ⁊ mūdis manibus addet fortitudinē. Igit omēs vos quertimī ⁊ venite: ⁊ nō inuenia ī vobis vllū sapientē. Dies mei trāsierūt: cogitatōes mee dissipate sē torquētes cor meū Noctē vertērūt in diē: ⁊ rursū post tenebras spero lucē. Si sustinuero infern⁹ domus mea ē: ⁊ ī tenebris strauī lectulū meū. Putredini dixī pater me⁹ es tu: mater mea et soror mea vermibꝰ. Vbi est ergo ꝓstolatio mea: et pacientiā meā quis cōsiderat: In pfundissimū ifernū descendēt omnia mea. Putasne saltē ibi erit requies mihi: Ca. XVIII.

REspondēs aūt baldath suites dixit. Vsq; ad quē finē verba iactabis: Intellige prius: ⁊ sic loquamur. Quare reputati sum⁹ vt iumēta: et sorduimus coram te: Quid pdis aiam tuā in furore tuo: Nunq̄d ꝓter te derelinquet terra et trāsferent rupes de loco suo Nonne lux impij extinguet: nec splēdebit flāma ignis eius: Lux obtenebrescet ī tabernaculo illius: ⁊ lucerna que sup eū est extinguetur. Artabunt gress⁹ virtutis eius: ⁊ pcipitabit eū ꝯsiliū suū. Immisit eī ī rethe pedes suos: et ī maculis ei⁹ ābulat Tenebit plāta illi⁹ laqueo: et exardescet ꝰ eū sitis. Abscondita ē ī terra pedica ei⁹: et decipula illius sup semitā. Undiq; terrebūt eū formidines: et inuoluēt pedes ei⁹. Attenuetur fame robur eius: et inedia īuadat costas illius. Deuoret pulcritudinem cutis eius: et ꝯsumat brachia illi⁹ pmogenita mors. Auellat de tabernaculo suo fiducia eius: ⁊ calcet sup eū quasi rex interitus. Habitēt in tabernaculo illius. socij eius q̄ nō est: aspergat in tabernaculo eius sulphur. Deorsū radices eius siccētur: sursū aūt atterat messis eius. Memoria illius pereat de terra: et nō celebretur nomē eius ī plateis. Expellet eū de luce ī tenebras: et de orbe trāsferet eū. Nō erit semē eius neq; pgenies in populo suo nec vlle reliquie in regiōibꝰ eius. In die eius stupebūt nouissimi: ⁊ primus inuadet horror. Hec sūt ergo tabernacula īiqui: ⁊ iste locus eius qui ignorat deū. Ca. XIX.

REspondēs aūt Iob dixit. Vsq; quo affligitis aīaz meaz: et atteritis me ſmonibꝰ: En deces ꝓfūditis me: et nō erubescitis oppримē me. Nempe etsi ignorauī: mecū erit ig̃ rātia mea. At vos ꝰ me erigimini: ⁊ arguitis me obprobrijs meis. Saltē nūc intelligite quia deus nō equo iudicio afflixerit me: et flagellis suis me circuierit. Ecce clamabo vim patiēs et nemo audiet: vociferabo: ⁊ nō ē qui iudicet. Semitā circūsepsit ⁊ trāsire nō possū: et in calle meo tenebras posuit. Spoliauit me gloria mea et abstulit coronā de capite meo. Destruxit me vndiq; et pereo: ⁊ quasi auulse arbori abstulit spē meā. Iratus ē ꝰ me furor eius: et sic me habuit quasi hostez suum. Simul venerūt latrones eius: et fecerūt sibi viam p me: et obsederūt in gyro tabernaculū meū. Fratres meos longe fecit a me: et noti mei quasi alieni recesserunt a me. Dereliquerūt me ꝓpinqui mei: et qui me nouerāt obliti sunt mei. Inquilini domus mee et ancille mee sicut alienū habuerunt me: et quasi pegrinus fui in oculis eorū. Seruū meū vocaui et nō respondit mihi: ore ꝓprio deprecabar illū. Halitū meum exhorruit vxor mea: ⁊ orabam filios vteri mei. Stulti q̄q; despitiebāt me: et cū ab eis recessissē: detrahebāt mihi. Abominati sūt me quondā ꝯsiliarij mei: et quē maxime diligebā: auersat⁹ ē a me. Pelli mee ꝯsumptis carnibus adhesit os meū: et derelicta sūt tm̄modo labia circa dentes meos. Miseremini mei miseremini mei saltem vos

amici mei: quia manꝰ dñi tetigit me. Quare pſequimini me ſicut deꝰ: et carnibus meis ſaturamini? Quis mihi tribuat vt ſcribantꝫ ꝓmones mei? Quis mihi det vt exarentꝫ in libro ſtilo ferreo aut plũbi lamina: vel celtę ſculpantꝫ in ſilice? Scio eĩ qꝫ redemptor meꝰ viuit et in nouiſſimo de terra ſurrectꝝrꝰ ſũ. Et rurſũ circũdabor pelle mea: et in carne mea videbo deum ſaluatorẽ meũ. Quẽ viſurus ſum egoipe: et oculi mei ꝓſpecturi ſũt: et nõ alius. Repoſita ẽ hec ſpes mea ĩ ſinu meo. Quare g̃ nũc dicitis pſeq̃mur eũ: et radicẽ ũbi ĩueniamus ꝫ eũ? Fugite ergo a facie gladij: qm̃ vltor iniq̃tatũ gladiꝰ ẽ: et ſcitote eẽ iuditiũ. XX.

Reſpondẽs aũt ſophar naamathites dixit. Iccirco cogitatões mee varie ſuccedũt ſibi: et mẽs in diuerſa rapit̃. doctrinã qua me arguis audiã: et ſpiritus intelligẽtie mee reſpondebit mihi. Hoc ſcio a principio ex q̃ ẽ poſitꝰ hõ ſup terrã: qꝫ laus impiorꝝ breuis ſit: et gaudiũ ỹpocrite inſtar pũcti. Si aſcenderit vſq ad celũ ſuꝑbia eius. et caput eius nubes tetigerit: q̃ſi ſterquiliniũ in fine ꝓdet̃: et qui eũ viderãt: dicẽt. Vbi ẽ? Velut ſomniũ auolans nõ inueniet̃: ẽt fiet ſicut viſio nocturna. Oculus qui eum viderat nõ videbit: neqꝫ vltra intuebit̃ eũ locus ſuus. Filij eius attẽrentur egeſtate et manꝰ illiꝰ reddẽt ei dolorẽ ſuũ. Oſſa eiꝰ ĩplebũt vitijs adoleſcẽtie eiꝰ: et cũ eo ĩ puluere dormiẽt. Cũ em̃ dulce fuerit ĩ ore eiꝰ malũ: abſcõdit illud ſub lingua ſua. Parcet illi et nõ derelinquet illud: et celabit in gutture ſuo. Panis eius in vtero illiꝰ vertẽt̃ in fel aſpidũ ĩtrinſecus. Diuitias quas deuorauit: euomet: et ɔ̃ vẽtre illius extrahet eas deus. Caput aſpidũ ſurget: et occidet eum lingua vipere. Nõ videat riuulos fluminis torrẽtis. mellis et butiri. Luet q̃ fecit oĩa: nec tñ ꝓſumet̃. Juxta mlt̃itudinẽ adinuentionũ ſuaruꝫ ſic et ſuſtinebit: qm̃ ꝓfringẽs nudauit paupis domũ rapuit et nõ edificauit eã nec eſt ſaciatus venter eiꝰ. Et cũ habuerit que ꝓcupierat: poſſidere nõ poterit. Nõ remãſit de cibo eius et ꝓterea nihil ꝑmanebit de bonis eius. Cũ ſaciatus fuerit artabitur: eſtuabit. et omnis dolor irruet ſup eũ. Vtinã implea tur venter eius: vt emittat in eũ iram furoris ſui: et pluat ſup illũ bellũ ſuũ. Fugiet arma ferrea et irruet in arcũ ereum eductus et egrediens de vagina ſua: et vulgurãs in amaritudine ſua. Vadent et veniẽt ſuper eum horribiles: omnes tenebre abſcondite ſũt in occultis eiꝰ. Deuorabit eũ ignis qui non ſuccenditur: affligetur relictus in tabernaculo ſuo. Reuelabunt celi iniquitatẽ eius: et terra conſurget aduerſus eũ. Apertũ erit germẽ domꝰ illius detrahetur in die furoris dei. Hec ẽ pars hominis impij a deo: et hereditas verboꝝ eius a domino. Capi. XXI.

Reſpondẽs aũt Job dixit. Audite q̃ſo ꝓmones meos: et agetis penitẽtiam. Suſtinete me vt et ego loquar: et poſt mea (ſi videbiẽ) verba ridete. Nũq̃d ꝫ hoĩez diſputatõ mea ẽ: vt merito nõ debeã ꝓtriſtari? Attendite me et obſtupeſcite: et ſupponite digitũ ori veſtro. Et ego qm̃ recordatꝰ fuero ꝓtimeſco: et ꝓcutit carnẽ meã tremor. Quare ergo impij viuũt ſublevati ſũt: ꝓfortatiq̃ diuitijs? Semẽ eoꝝ ꝑmanet coram eis ꝑpinquoꝝ turba et nepotũ in ꝓſpectu eorũ. Domus eoꝝ ſecure ſũt et pacate: et nõ eſt virga dei ſup illos. Bos eoꝝ ꝓcepit et nõ aborciuit: vacca pepit et nõ ẽ ꝑuata fetu ſuo. Egrediũtur quaſi greges puuli eoꝝ: et infãtes eoꝝ exultãt luſibꝰ. Tenent tijmpanum et citharam: et gaudent ad ſonitum organi. Ducũt in bonis dies ſuos et in pũcto ad infernũ deſcendũt. Qui dixerũt deo recede a nobis: et ſcientiã viaꝝ tuarum nolumus. Quis eſt omnipotens vt ſeruiamus ei? Et quid nobis prodeſt ſi orauerimus illum? Verũtamen quia non ſunt in manu eorum bona ſua: conſilium impiorum longe ſit a me. Quotiens lucerna impiorum extinguetur: et ſuperueniet eis inundatio: et dolores diuidet furoris ſui. Erunt ſicut palee ante faciem vẽti: et ſicut fauilla quam turbo diſpergit. Deus ſeruabit filijs illius dolorẽ patris et cum reddiderit tunc ſciet. Videbunt oculi eius interfectionem ſuam: et de furore omnipotentis bibet. Quid enim ad eũ pertinet de domo ſua poſt ſe: Etſi numerꝰ menſium eius dimidietur? Nunquid deum docebit quiſpiam ſcientiam qui excelſos iudicat? Iſte morcitur robuſtus et ſanus.

diues ⁊ felix: viscera eius plena sũt adipe et medullis ossa illius irrigant. Alius vo moriẽ in amaritudine anime sue absq; vllis opibus: et tamẽ simul ĩ puluere dormient: et vermes operiẽt eos. Certe noui cogitationes vestras: et sentẽtias ꝯ me iniquas. Dicitis enim. Vbi est domus principis: et vbi tabernacula impioꝝ: Interroga te quemlibet de viatoribus: et hec eadẽ illũ intelligere cognoscetis. Quia in diem ꝓditionis seruatur malus: et ad diem furoris ducetur. Quis arguet coram eo vias eius: ⁊ que fecit quis reddet illi: Ipe ad sepulcra ducetur: et in ꝓgerie mortuoꝝ vigilabit. Dulcis fuit glareis cocytti et ꝓ se omnẽ hominẽ trahet: et ante se innumerabiles. Quomodo igitur cõsolamini me frustra: cum responsio vestra repugnare ostensa sit veritati.

Capi. XXII.

Respondẽs aũt eliphat themanites dixit. Nũquid deo põt ꝓparari homo: etiã cũ pfecte fuerit sciẽtie: Quid prodest deo si iustus fueris: aut quid ei ꝓfers si immaculata fuerit vita tua: Nũquid timens arguet te: et veniet tecũ in iuditiũ: et nõ ꝓpter malitiã tuã plurimam et infinitas iniqtates tuas: Abstulisti enim pignus fratrũ tuoꝝ sine causa: et nudos spoliasti vestibus. Aquaꝫ lasso non dedisti: et esurienti subtraxisti panem. In fortitudĩe brachij tui possidebas terrã: ⁊ potentissimus obtinebas eam. Vidue dimisisti vacuas: et lacertos pupillorꝝ ꝓminuisti. Propterea circũdatus es laqueis: et cõturbat te formido subita. Et putabas te tenebras non visurum: et impetu aquarꝝ inundantiũ nõ oppressuꝫ iri. An cogitas qꝝ deus excelsior celo sit: ⁊ sup stellarꝝ vertice sublimetur: Et dicis. Quid enim nouit deus: Et quasi per caliginẽ iudicat. Nubes latibulũ eius nec nostra considerat: et circa cardines celi perambulat. Nũquid semitam seculorum custodire cupis quã calcauerũt viri iniqui qui sublati sũt ante tempus suum: et fluuius subuertit fundamentũ eoꝝ: Qui dicebãt deo recede a nobis: et quasi nihil possit facere omnipotens estimabãt eũ: cuꝫ ille implesset domos eoꝝ bonis. Quoꝝ sentẽtia pcul sit a me. Videbũt iusti et letabunt: et innocẽs subsannabit eos. Nonne succisa est ex-

ctio eorum: et reliquias eorum deuorauit ignis: Acquiesce igitur ei et habebis pacẽ et per hec habebis fructus optimos. Suscipe ex ore illius legem: et pone sermões eius in corde tuo. Si reuersus fueris ad omnipotentẽ edificaberis: ⁊ longe faciet iniquitatem a tabernaculo tuo. Dabit ꝓ terra silicem: et ꝓ silice torrentes aureos. Eritqꝫ omnipotẽs ꝓtra hostes tuos: et argentũ coaceruabitur tibi. Tũc super omnipotentẽ delitijs affluens: et eleuabis ad deũ faciem tuam. Rogabis eum et exaudiet te: et vota tua reddes. Decernes rem ⁊ veniet tibi: et in vijs tuis splendebit lumen. Qui emm humiliatus fuerit: erit in gloria. et qui inclinauerit oculos: ipe saluabitur Saluabitur innocẽs: saluabitur aũt mũditia manuum suarum.

Capitulum .XXIII.

Respondens autez Iob ait. Nũc qꝫ ĩ amaritudine ẽ sermo meus: et manus plage mee aggrauata ẽ super gemitum meum. Quis mihi tribuat vt cognoscã et inueniam illum: ⁊ veniam vsq; ad solium eius: ꝓponam coram me iuditiũ: et os meum implebo increpationibus: vt sciam verba que mihi respondeat: et intelligã quid loquatur mihi. Nolo mlta fortitudine ꝓtẽdat mecũ: nec magnitudinis sue mole me ꝑmat. Proponat equitatẽ contra me: et pueniet ad victoriam iuditiũ meũ. Si ad orientez iero: non apparet. si ad occidentẽ: nõ intelligã euz. Si ad sinistrã. quid agã: Nõ apprehendaz eum. Si me vertam ad dexterã: nõ videbo illũ. Ipe vo scit viã meaz: et probabit me quasi aurum quod ꝓ ignem transit. Vestigia eius secutus est pes meus: viam eius custodiui: et nõ declinaui ex ea. A mandatis labioruz eius nõ recessi: et in sinu meo abscondi verba oris eius. Ipse emm solus ẽ et nemo auertere potest cogitationẽ eius et anima eius quodcũqꝫ voluit: hoc fecit Cũqꝫ expleuerit in me voluntatẽ suam: ⁊ alia multa similia ꝑsto sũt ei. Et iccirco a facie eius turbatus sum: et considerans eum timore solicitor. Deus molliuit cor meũ: et omnipotens conturbauit me. Nõ enim perij propter imminentes tenebras nec faciem meam operuit caligo.

Capitulum .XXIIII.

A Bomnipotente nõ sũt abscondita tpa: qui aũt nouerũt eũ: ignorãt dies illius. Alij tẽrmi nos trãstulerũt: diripuerũt greges: et pauerũt eos. Azinũ pupillop abegerunt: et abstulerũt p pignore bouez vidue. Sbuertẽrũt paupũ viã: et oppressẽrt pariter mã suetos tẽrre. Alij quasi onagri in deserto egrediuntur ad opus suũ: vigilãtesq; ad p̃dam preparãt panem liberis. Agrum nõ suũ demetũt: et vineã eius quẽ vi oppresserunt: vindemiant. Nudos dimittũt boies indumenta tollentes: quibus non est operimentũ in frigore: quos ỹmbres montiũ rigant: et non habentes velamen amplexantur lapides. Elim fecerũt depredãtes pupillos: et vulgum paupem spoliauerẽt. Nudis et incedentibus absq; vestitu ꝛ esurientibus tulerũt spicas. Inter aceruos eorũz meridiati sũt: q̃ calcatis torcularibo sitiũt. De ciuitate fecerũt viros gemere: et aĩa vulneratop clamauit. et de⁹ inultuz abire nõ patitur. Ipi fuerũt rebelles lumini. Nescierũt vias eius: nec reuersi sũt p semitas illius. Mane primo psurgit homicida: interficit egenũ et paupem: p noctem vo erit quasi fur. Ocul⁹ adulteri obseruat caliginẽ dicẽs. nõ me videbit ocul⁹ et opiet vultuz suũ. Perfodit in tenebris domos sicut in die pdixerãt sibi et ignorauerũt lucem. Si subito apparuerit aurora arbitrãtur vmbrã mortis: et sic ĩ tenebris quasi in luce ambulabãt. Leuis est sup faciem aque. Maledicta sit pars eius ĩ terrã nec ambulet p viam vinearũ. Ad nimiuz calorem transiet ab aquis niuium: et vsq; ad inferos peccatũ illius. Obliuiscatur eius misericordia. Dulcedo illius vermes. Non sit in recordatõe: sed cõteratur sicut lignum infructuosum. Pauit em̃ sterilem ꝛ que nõ parit: ꝛ vidue bene nõ fecit. Detraxit fortes in fortitudine sua: et cũ stetẽrit nõ credet vite sue. Debit ei deus locum penitẽtie: et ille abutitur eo in supbia. Oculi autem eius sunt in via illius. Eleuati sunt ad modicum et non subsistent: et bumiliabuntur sicut omnia et auferentur: et sicut summitates spicarum conterenť. Quod si nõ est ita: quis me potest arguere esse mentitum: et ponere ante deum verba mea.

Capitulum vigesimumquintum.

R Espondens autez baldath suites dixit. Potestas et terror apud eũ est: qui facit pcordiaz in sublimibus suis. Nũquid est numer⁹ militum eius: et super quẽ nõ surget lumen illius: Nũquid iustificari potest homo cõparatus deo: aut apparere mũdus natus de muliere: Ecce luna etiam nõ splendet: et stelle non sũt mũde in conspectu eius. quantomagis homo putredo et filius hominis vermis: Ca. XXVI.

R Espondens autez Iob dixit. Cui⁹ adiutor es: Nũquid inbecillis: ꝛ sustẽtas brachiũ eius q̃ non est fortis: Cui dedisti consilium: Forsitan illi qui non habet sapientiã: et prudentiã tuam ostendisti plurimam: Quem docere voluisti: Nonne eum qui fecit spiramentum: Ecce gigantes gemunt sub aquis: et qui habitant cum eis. Nudus ẽ infernus coram illo: et nullum est operimẽtum perditioni. Qui extendit aquilonem super vacuum: et appendit terrã super nihilum. Qui ligat aquas in nubibus suis: vt non erũpant pariter deorsũ. Qui tenet vultũ solij sui: et expandit super illud nebulam suã. Terminum circũdedit aquis: vsq; dũ finiãtur lux et tenebre. Colũne celi ptremiscunt: et pauent ad nutum eius. In fortitudine illius repente maria pgregata sũt: et prudẽtia eius pcussit supbum Spiritus eius ornauit celos: et obstetricãte manu eius eductus est coluber tortuosus. Ecce hec expte dicta sũt viarum ei⁹ Et cũ vix paruam stillam sermonis eius audierimus: quis poterit tonitruum magnitudinis illius intueri: Ca. XXVII.

M Odidit quoq; Iob assumẽs parabolã suã et dixit. Viuit deus q̃ abstulit iuditiũ meũ et omnipotens q̃ ad amaritudinem adduxit animam meam. quia donec supereſt alit⁹ in me et spiritus domini in naribus meis non loquentur labia mea iniquitatez: nec lingua mea meditabitur mendatiuz. Absit a me vt iustos esse vos iudicez. Donec defitiam non recedam ab innocentia mea Justificationẽ meã quã cepi tenere non deseram. Neq; em̃ repbendit me cor meũ ĩ

omni vita mea. Sicut impius ĩimic⁹ me⁹ et aduersarius meus q̃si iniquus. Que est em̃ spes ÿpocrite si auare rapiat: et nõ liberet deus aĩaz ei⁹? Nunquid deus audiet clamorẽ eius cũ venerit sup eũ angustia? aut poterit in omnipotẽte delectari et inuocare deũ omni tpe? Docebo vos p manũ dei que omnipotẽs habeat: nec abscondã. Ecce omnes vos nostis: ⁊ quid sine cãvana loquimini? Hec ẽ pars hominis impij apud deũ: et hereditas violentoꝝ quaz ab omnipotẽte suscipiẽt. Si multiplicati fuerint filij eius in gladio erũt ⁊ nepotes eius nõ saturabunt̃ pane. Qui reliqui fuerint ex eo sepelientur in interitu: et vidue illius nõ plorabũt. Si ꝯportauerit q̃si terrã argentũ et sicut lutũ p̃parauerit vestimẽta: prepabit quidẽ sz iustus vestietur illis: et argentũ innocẽs diuidet. Edificauit sicut tinea domũ suam: et sicut custos fecit vmbraculũ. Diues cũ dormierit nihil secũ auferet: apiet oclos suos ⁊ nihil ĩueniet. Apprehẽdet eũ quasi aqua inopia nocte opprimet eũ tẽpestas. Tollet eũ vẽtus vrẽs et auferet: et velut turbo rapiet eũ de loco suo. Et mittet sup eũ et nõ parcet: de maũ eius fugiens fugiet. Stringet sup eũ man⁹ suas: et sibilabit sup illũ intuens locũ eius. Ca. XXVIII.

Habet argentum venarum suarũ principia: et auro locus est in quo ꝯflatur. Ferruz de terra tollitur: et lapis solutus calore ĩ es vertit̃. Tempus posuit tenebris: ⁊ vniuersoꝝ finẽ ipe ꝯsiderat. Lapidẽ q̃z caliginis et vmbrã mortis diuidet torrẽs a populo pegrinãte: eos quos oblitus ẽ pes egẽtis hominis et inuios. Terra de qua oriebat̃ panis: in loco suo igne subuersa ẽ. locus saphiri lapides eius: et glebe illius aurũ. Semitã ignorauit auis: nec intuitus est oculus vulturis. Non calcauerũt eam filij institoꝝ: nec ptransiuit per eam leena. Ad salicem extendit manũ suam: subuertit a radicibus mõtes. In petris riuos excidit et omne p̃tiosum vidit oculus eius. Profũda q̃z fluuioꝝ scrutatus est ⁊ abscõdita pduxit in lucẽ. Sapientia v̄o vbi ĩuenitur: et quis est locus intelligẽtie? Nescit homo p̃tiuz ei⁹: nec inuenit̃ in terra suauiter viuentium. Abissus dicit. non est ĩ me: et mare loquitur non est mecum. Nõ dabitur aurum obrisum pro ea: nec appendetur argentũ in cõmutatione eius. Non conferetur tinctis ĩdie coloribus: nec lapidi sardonico preciosissimo vel saphiro. Non adequabitur ei aurum vel vitrum: nec cõmutabuntur vasa pro ea auri excelsa ⁊ eminentia: non cõmemorabuntur cõpatione eius. Trahitur autẽ sapientia de occultis. Non adequabitur ei topasion de ethiopia: nec tincture mũdissime cõponẽtur. Unde ergo sapiẽtia venit: et quis est locus intelligentie? Abscondita est ab oculis omniuz viuentium: volucres q̃z celi latet. Perditio ⁊ mors dixerũt: auribꝰ nostris audiuimus famam eius. Deus ĩtelligit viam eius: et ipe nouit locum illius. Ipe em̃ fines mundi intuetur: ⁊ omnia q̃ sub celo sunt: respicit. Qui fecit ventis põdus: et aquas appendit mensura. Quãdo ponebat pluuijs legem et viam pcellis sonãtibus: tũc vidit illã et enarrauit ⁊ preparauit et inuestigauit. et dixit homini. Ecce timor domini ipa ẽ sapiẽtia: ⁊ recedẽ a malo intelligẽtia. Ca. XXIX.

Addidit quoqz Job assumẽs pabolã suã et dixit. Quis mihi tribuat vt sim iuxta menses pristinos: ꝟm dies q̃bus deus custodiebat me? Quãdo splẽdebat lucerna eius sup caput meũ: et ad lumẽ eius ambulabã ĩ tenebris. Sicut fui in diebꝰ adolescẽtie mee q̃n deus secreto erat in tabernaculo meo. Q̃n erat oĩpotẽs mecũ: et in circuitu meo pueri mei. Quãdo lauabã pedes meos butiro: et petra fũdebat mihi riuos olei. Q̃n pcedebã ad portaz ciuitatis: et in platea parabãt cathedrã mihi. Uidebãt me iuuenes et abscõdebant̃: et senes stabãt assurgẽtes. Principes cessabãt loq̃: ⁊ digitũ superponebãt ori suo. Uocẽ suaz cohibebãt duces: et lingua eoꝝ gutturi suo adherebat. Auris audiẽs beatificabat me: ⁊ oculus videns testimoniũ reddebat mihi: eoq̃ liberassem paupem vociferantẽ: ⁊ pupillũ cui non esset adiutor. Benedictio perituri sup me veniebat: ⁊ cor vidue ꝯsolat⁹ sum. Iustitia indutus sum: et vestiui me sicut vestimẽto et dijademate iuditio meo Oculus fui ceco: et pes claudo. Pater erã pauperum: et causam quam nesciebã di-

ligentissime inuestigabaz. Contrebã molas iniqui: et de dentibus illius auferebã predam. Dicebamqz. In nidulo meo moriar: ⁊ sicut palma mltiplicabo dies. Radix mea aperta est secus aquas: ⁊ ros morabitur in messione mea. Gloria mea semper innouabitur: et arcus meus in mañ mea instaurabitur. Qui me audiebãt expectabãt sententiã: et intenti tacebant ad psilium meum. Verbis meis addere nihil audebant: et super illos stillabat eloquiũ meum. Expectabant me sicut pluuiam et os suum aperiebant quasi ad ỹmbrem serotinum. Si quando ridebam ad eos non credebant: et lux vultus mei non cadebat in terrã. Si voluissem ire ad eos sedebaz primus. Cunqz sederem quasi rex circumstante exercitu: eram tamen merentiuz cõsolator. Ca. XXX.

Vnc autem derident me iuniores tempore: quorum nõ dignabar patres ponere cum canibus gregis mei. Quoruz virtus manuũ mihi erat p nihilo: et vita ipa putabantur indigni. Egestate et fame steriles: qui rodebant in solitudine squalẽtes calamitate et miseria. Et mandebãt herbas ⁊ arborum cortices: et radix iuniperorum erat cibus eor. Qui de conuallibus ista rapientes: cum singula reperissẽt. ad ea cum clamore currebãt. In desertis habitabãt torrentium: et in cauernis terre. vel super glaream. Qui inter huiuscemodi letabantur: et eẽ sub sentibo delitias pputabant. Filij stultor et ignobilium: et in terra penitus non parẽtes. Nunc in eorum canticum versus sum: et factus sum eis in prouerbium. Abhominantur me et longe fugiũt a me: et faciem meã pspuere nõ verẽtur. Pharetrã em̃ suam aperuit et afflixit me: et frenũ posuit in os meũ. Ad dexterã orientis calamitatis mee ilico surrexerunt. Pedes meos subuertrũt oppresserũt quasi fluctibus semitis suis. Dissipauerũt itinera mea: insidiati sũt mihi et pualuerunt: et non fuit qui ferret auxiliũ Quasi rupto muro et aperta ianua irruerũt super me: et ad meas miserias deuoluti sunt. Redactus sũ in nihilũ. Abstulisti quasi ventus desiderium meum: ⁊ velut nubes pertransijt salus mea. Nunc autem in memetipo marcescit anima mea: ⁊ possident me dies afflictõnis. Nocte os meuz perforatur doloribus: et qui comedũt me non dormiunt. In multitudine eorum cõsumit vestimẽtũ meũ: et quasi capitio tunice sic cinxerunt me. Cõpatus sum luto et assimilatus sũ fauille et cineri. Clamabo ad te et non exaudies me: sto et nõ respicies me. Mutatus es mihi in crudelem et in duritia manus tue aduersaris mihi Eleuasti me: et quasi super ventũ ponẽs elisisti me valide. Scio quia morti tradas me: vbi constituta est domus omni viuẽti Verũtamen nõ ad consumptionem eoruz emittis manum tuam: et si corruerit ipe saluabis. Flebam quondam super eo qui afflictus erat et compatiebatur aia mea pauperi. Expectabam bona et venerunt mihi mala: prestolabar lucem et erupert tenebre. Interiora mea efferbuerũt absq vlla requie: preuenerunt me dies afflictõnis. Merẽs incedebam: sine furore consurgens. ĩ turba clamaui. Frater fui draconum: et socius strutionum. Cutis mea denigrata est super me: et ossa mea aruerũt pre caumate. Versa est in luctum cythara mea: et organum meum in vocem flentium. Capitulum. XXXI.

Epigi fedus cũ oculis meis: vt ne cogitarez quidẽ de virgine. Quam em̃ partem haberet ĩ me deus desuper: ⁊ hereditate omnipotẽs de excelsis. Nunquid non perditio est iniquo: et alienatio opantibus iniustitiam: Nonne ipe considerat vias meas: ⁊ cũctos gressus meos dinumerat: Si ambulaui ĩ vanitate et festinauit in dolo pes me⁹: appendat me in statera iusta: ⁊ sciat deus simplicitatem meam. Si declinauit gressus meus de via. etsi secutus est oculus meus cor meuz. etsi in manibo meis adhesit macula: seram. et alius comedat: et progenies mea eradicetur. Si deceptum est cor meum super muliere: etsi ad ostium amici mei insidiatus sum: scortuz alterius sit vxor mea: et super illaz incuruentur alij Hoc enim nephas est et iniquitas maxima. ignis est vsq ad perditionem deuorans et omnia eradicans genimina. Si contempsi subire iuditium cum seruo meo et cuz ancilla mea: cum disceptarent

aduersum me. Quid em̄ faciā cū surrexe-
rit ad iudicādū deus: et cū quesierit quid
respondebo illi? Nūquid nō in vtero fecit
me qui et illū opatus est. et formauit me ī
vulua vnus? Si negaui qđ volebā paupi-
bus: et ocl'os vidue expectare feci. Si co
medi buccellā meam solus: et nō comedit
pupillus ex ea. Quia ab infantia mea cre
uit mecū miseratio: ⁊ đ vtero matris mee
egressa ē mecū. Si despexi p̄tereuntē eoꝝ
nō habuerit indumentū: ⁊ absq; operimē
to paupē. Si nō benedixerūt mihi latera
eius: et velleribus ouiū meaꝝ calefactus
est. Si leuaui sup pupillū manū meā etiā
cum viderē me in porta superiorez: hume
rus meus a iūctura sua cadat: et brachiū
meū cū suis ossibus ꝯfringat̄. Semp em̄
q̄si tumētes sup me fluctus timui deuz: et
pond⁹ ei⁹ ferre nō potui. Si putaui aurū
robur meū: ⁊ obrizo dixi fidutia mea. Si
letatus sū sup multis diuitijs meis: et q̄a
plurima reperit manus mea. Si vidi so-
lē cū fulgeret et lunā incedentē clare. ⁊ le-
tatū ē in abscondito cor meū: et oscultat⁹
sū manū meā ore meo. q̄ ē iniq̄tas maxīa
et negatio ꝯ deū altissimū. Si gauisus suz
ad ruinā eius q̄ me oderat: et exultaui ꝙ
inuenisset eū malū. Non eī dedi ad peccā-
dū guttur meū: vt expeterē maledicēs a-
nimā eius. Si nō dixerūt viri tabernacu
li mei: quis det de carnibus eius vt sature
mur. Foris non māsit pegrin⁹: ostiū meū
viatori patuit. Si abscondi q̄si hō pecca-
tū meū et celaui in sinu meo iniq̄tatē me-
az. Si expaui ad multitudinē nimiā: ⁊ đ-
spectō ꝓpinquoꝝ terruit me: ⁊ ñ magis ta
cui nec egress⁹ sū ostiū. Quis mihi tribuat
adiutorē vt desideriū meū audiat oīpotēs
⁊ libꝝ scribat ipe q̄ iudicat vt ī hūero meo
portē illuz ⁊ circūdē illā q̄si coronā mihi?
Per singl'os g̃d⁹ meos ꝓnūtiabo illū: ⁊ q̄i
p̄ncipi offerez eū. Si aduersū me t̄ra mea
clamat: ⁊ cū ip̄a sulci ei⁹ deflēt. Si fruct⁹
ei⁹ ꝯmedi absq; pecunia: et aīaz agricola-
rū ei⁹ afflixi ꝓ frumēto: oriat̄ mihi tribu-
lus. et ꝓ ordeo spina. Ca. XXXII.

Miserūt autē tres viri
isti respondere iob: eo ꝙ iust⁹ sibi
videretur. Et iratus indignatus-
q; ē heliu filius barachel buzites đ cogna
tōe ram. Iratus ē aūt aduersū iob eoꝝ iu
stū se esse diceret coram deo. Porro aduer
sum amicos eius indignatus est eoꝝ non
inuenissent responsionem rationabilē: sed
tantūmodo ꝯdemnassent iob. Igitur heliu
expectauit iob loquentez: eoꝝ seniores es-
sent qui loquebant̄. Cū at̄ vidisset ꝙ tres
respondere nō potuissent: iratus est vehe-
mēter. Respondēsq; heliu filius barachel
buzites dixit. Junior sum tēpore: vos at̄
antiquiores. Iccirco dimisso capite veri-
tus sū vobis indicare meā sentētiā. Spe-
rabam em̄ ꝙ etas ꝓlixior loqueret̄: et an-
noꝝ multitudo doceret sapientiā. Sed vt
video spiritus est in hominibus: et inspi-
ratō omnipotētis dat intelligentiā. Non
sūt longeui sapiētes: nec senes intelligūt
iuditiuz. Ideo dicā audite me: ostendam
vobis etiā ego meā scientiā. Expectaui eī
ꝑmones vestros audiui prudentiā vestrā
Donec disceptaremini sermonibus vr̄is:
et donec putabā vos aliquid dicere ꝯside-
rabā. Sed vt video nō ē qui possit argue-
re iob ⁊ respondere ex vobis ꝑmonibꝰ ei⁹
Ne forte dicatis inuenim⁹ sapientiā: deus
ꝓiecit eū non homo. Nihil locutus ē mihi
et ego nō ꝑm sermones vr̄os respondebo
illi. Extimuerūt: nec responderunt vltra:
abstulerūtq; a se eloquiū. Qm̄ igit̄ expe-
ctaui et nō sūt locuti. steterūt nec respon
derūt vltra: respondebo et ego partē meā
et ostendā scientiā meā. Plenus sū em̄ ser
moībus: et coartat me spiritus vteri mei
En venter meus q̄si mustū absq; spiracu-
lo: qđ lagunculas nouas dirūpit. Loquar
et respirabo paululū: apiam labia mea ⁊
respondebo. Non accipiā personā viri: et
deuz homini nō equabo. Nescio em̄ q̄diu
subsistam: etsi post modicuz tollat me fa
ctor meus. Ca. XXXIII.

Audi igitur iob eloquia
mea: et omnes sermōes meos au
sculta. Ecce apperui os meum: lo-
quatur lingua mea in faucibus meis. Sī
plici corde meo sermones mei: et sententi-
am labia mea puram loquentur. Spiri-
tus dei fecit me: et spiraculū omnipotētis
viuificauit me. Si potes responde mihi.
et aduersus faciem meā ꝯsiste. Ecce et me
sicut et te fecit deus: et de eodem luto ego
quoq; formatus sum. Verūtamen miracu
lum meum non te terreat: et eloquentia

mea non sit tibi grauis. Dixisti ꝯ ī auribꝰ meis: et vocē ꝺbox̄ tuox̄ audiui. Mundꝰ sū ego et absq; delictꝺ: īmaculatus. et nō est iniquitas in me. Quia querelas in me repit ideo arbitratus ē me inimicum sibi. Posuit in neruo pedes meos: custodiuit omnes semitas meas. Hoc est ergo ī quo nō es iustificatus. Respondebo tibi: quia maior sit deus hoīe. Aduersus eū ꝓtendis q̄ nō ad oīa verba respōderit tibi. Semel loquitur deus et secūdo idipm nō repetit. Per somnium in visione nocturna: qñ irruit sopor sup hoīes: et dormiūt in lectulo Tūc apit aures virorū et erudiēs eos instruit disciplina: vt auertat hoīez ab his que fecit. et liberet eū de supbia: eruēs animā eius a corruptōe. et vitā illius vt ñ trāseat in gladiū. Increpat q̄z p dolorē in lectulo: et omnia ossa eius marcescere facit. Abhominabilis ei fit ī vita sua panis et aīe illi⁹ cibus ante desiderabilis. Tabescet caro eius: et ossa q̄ tecta fuerāt nuda bunt̄. Appropinq̄bit corruptōi aīa ei⁹ q vita illius mortiferis. Si fuerit p eo angelus loquēs vnū de similibus vt annūtiet hominis equitatē: miserebit̄ eius et dicet Libera eū vt nō descēdat in corruptōnez. Inueni in q̄ eiꝓpitier. Cōsūpta ē caro ei⁹ a supplitijs: reuertatur ad dies adolescētie sue. Deprecabit̄ deū et placabilis ei erit: et videbit faciē eius in iubilo: q reddet homini iustitiā suā. Respitiet homines q dicet. Peccaui et vere deliqui: q vt eraz dignus nō recepi. Liberauit aīaz suā ne pgeret in interitū: sz viuēs lucē videret. Ecce hec oīa opat̄ de⁹ tribus vicibꝰ p singulos: vt reuocet aīas eox̄ a corruptōe: et illuminet luce viuentiū. Attende iob et audi me: et tace dū ego loquor. Si aūt habes q̄d loquaris responde mihi. Volo enīz te apparere iustū. Quod si nō habes audi me tace q docebo te sapientiā. Ca. XXXIIII

Pꝛonūtians itaq; he-
liu etiā hec locut⁹ ē. Audite sapiētes verba mea: et eruditi auscultate me. Auris enī verba pbat: et guttur escas gustu dīsudicat. Iudiciū eligam⁹ nobis: et inter nos videam⁹ quid sit melius Quia dixit iob iust⁹ suz: et deus subuertit iudiciū meū. In iudicādo enī me mendaciū ē: violēta ē sagitta mea absq; vllo peccato. Quis ē vir vt est iob qui bibit subsānatiōnē quasi aquā. qui gradit̄ cū opantibus iniq̄tatē et ambulat cuz viris ipīs Dixit enī. nō placebit vir deo: etiāsi cucurrerit cuz eo. Ideo viri cordati audite me. absit a deo impietas: et ab oīpotēte iniq̄tas. Opus enī hoīs reddet ei: q iuxta vias singulox̄ restituet eis. Vere enī deus non ꝓdemnabit frustra: nec oīpotēs subuertet iuditiū. Quē ꝓstituit aliū sup terram: aut quē posuit sup orbē quē fabricatus ē Si direxerit ad eū cor suū: spiritū illius et flatū ad se trahet. Defitiet oīs caro simul: et homo in cinerē reuertetur. Si habes ergo intellectū audi q̄d dicit̄: q ausculta vocē eloquij mei. Nūquid qui nō amat iuditiū sanari potest: Et quō tu eū qui iustus est intantū ꝓdemnas: Qui dicit regi apostata: qui vocat duces impios. Qui ñ accipit personas principū: nec cognouit tyrannū cū disceptaret ꝺ pauperz. Op⁹ enī manuū eius sūt vniuersi. Subito morientur: q in media nocte turbabunt̄ populi et ptrāsibūt et auferēt violentū absq; manu. Oculi enī eius super vias hominū: et oēs gressus eox̄ ꝓsiderat. Nō sūt tenebre et nō est vmbra mortis: vt abscondantur ibi qui opant̄ iniq̄tatē. Neq; enī vltra in hoīs potestate est vt veniat ad deū in iuditiū. Cōteret multos q innumerabiles: q istare faciet alios p eis. Nouit enī opa eoruz et iccirco inducet noctē q ꝓterētur. Quasi impios pcussit eos ī loco videntiū. Qui quasi de industria recesserūt ab eo. q oīs vias eius intelligere noluerūt vt puenire facerēt ad deum clamorē egeni: q audiret vocē paupū. Ipe enī ꝓcedente pacē. quis est qui ꝓdemnet: Et quo absconderit vultū: q̄s est qui ꝓtempletur eū: Et sup gentes q sup oēs homines. Qui regnare facit hoīez ypocritā ꝓpter peccata ꝑpli. Quia ꝯ ego locutus sū ad deū: te q̄z non phibebo. Si erraui tu doce me. Si iniq̄tatē locut⁹ sū: et vltra nō addā. Nūquid a te deus expetit eam: qz displicuit tibi: Tu enī cepisti loqui et nō ego. Quod siquid nosti meli⁹ loquere. Viri intelligētes loquātur mihi: et vir sapiēs audiet me. Job aūt stulte locutus est: et verba illius nō sonāt disciplinā. Pater mi: pbetuz iob vsq; ad finē: ne desinas ab hoīe iniq̄tatis: q addit sup pcā

sua blasphemiã. Inter nos interim pstrigatur: et tũc ad iuditiũ prouocet sermonibus suis deum. Capi. XXXV.

Ditur heliu hec rursus locutus est. Nũquid equa videtur tibi tua cogitatio: vt diceres iustior deo sum? Dixisti enĩ. Nõ tibi placet quod rectũ ẽ. Vel quid tibi proderit: si ego peccauero. Itaq; ego rñdebo sermonibus tuis. et amicis tuis tecũ. Suspice celũ et intuere et pspice ethera q altior te sit. Si peccaueris. quid ei nocebis? Etsi multiplicate fuerint iniqtates tue: quid facies ei eũ? Porro si iuste egeris. q̃d donabis ei aut quid de manu tua accipiet? Homini q̃ similis tui ẽ: nocebit impietas tua: et filium hominis adiuuabit iustitia tua. Propter multitudinẽ calũniatoꝝ clamabũt et eiulabũt ꝓpter vim brachij tyrannorum. Et non dixit vbi est deus qui fecit me qui dedit carmina in nocte. Qui docet nos sup iumenta terre: et super volucres celi erudit nos. Ibi clamabũt et non exaudiet ꝓpter superbiam malorum. Non ergo frustra audiet deus: et omnipotẽs causas singulorum intuebitur. Etiam cũ dixeris nõ considerat: iudicare coram illo et expecta eum. Nũc enim non infert furorem suum nec vlciscit scelus valde. Ergo iob frustra aperit os suũ: et absq; scientia verba multiplicat. Capi. XXXVI.

Adẽs quoq; heliu hec locutus est. Sustine me paululũ indicabo tibi. Adhuc eniꝫ habeo quod pro deo loquar. Repetam scientiaꝫ meam a principio: et operatorẽ meum ꝓbabo iustum. Vere enim absq; mendatio sermones mei: q perfecta scientia ꝓbabitur tibi. Deus potẽtes non abicit cum et ipe sit potens: sꝫ non saluat impios: et iuditiũ paupibus tribuit. Non auferet a iusto oculos suos: et reges in solio collocat in perpetuũ: et illic eriguntur. Etsi fuerit in cathenis q vinciant funibꝰ pauptatis indicabit. eis opera eoꝝ. et scelera eorũm: quia violenti fuerũt. Reuelabit q̃ aures eorũ vt corripiat: et loquetur vt reuertantur ab iniqtate. Si audierint q obseruauerint: complebunt dies suos in bono: et annos suos in gloria. Si aũt nõ audierit

transibunt per gladium: et consumentur in stultitia. Simulatores q callidi puocãt iram dei: neq; clamabunt cum vincti fuerint. Morietur in tempestate anima eoꝝ et vita eorum iter effeminatos. Eripiet ꝺ angustia sua paupem et reuelabit in tribulatione aurem eius. Igitur saluabit te de ore angusto latissime: et nõ habẽte fũdamentum subter se. Requies autẽ mense tue erit plena pinguedine. Causa tua q̃i impij iudicata est: causã iuditiũq; recipies. Nõ te g̃ supet ira vt aliquez oppримas: nec mltitudo donorum inclinet te. Depone magnitudinẽ tuam absq; tribulatione et omnes robustos fortitudine. Nec ptrahas noctẽ: vt ascendant populi p eis. Caue ne declines ad iniquitatẽ. Hanc enĩ cepisti sequi post miseriam. Ecce deus excelsus in fortitudine sua: et nullus ei similis in legislatoribus. Quis poterit scrutari vias ei? aut quis audet ei dicere opatus es iniqtatẽ? Memẽto q ignores opus eius de quo cecinerũt viri. Omnes homines vident eum: vnusq̃sq; intuetur procul. Ecce deus magnus vincens scientiam nostram Numerus annoꝝ eius inestimabilis. Qui aufert stellas pluuie et effũdit ymbres istar gurgitum. Qui de nubibus fluũt que pterexũt cuncta desuper. Si voluerit extẽdere nubes quasi tentorium suum et fulgurare lumine suo desup: cardines quoq; maris operiet. Per hec enĩ iudicat populos: et dat escã mltis mortalibus. In manibus abscondit lucẽ: et pcipit ei vt rursꝰ adueniat. Annuntiat de ea amico suo q̃ possessio eius sit: et ad eaꝫ possit ascendere. Capitulum .XXXVII.

Uper hoc erpauit cor meum: et emotuꝫ est de loco suo. Audiet auditionem in terrore vocis eius: et sonũ de ore illius procedẽtem. Subter omnes celos ipe pspicerat: et lumẽ illius super termios terre. Post eũ rugiet sonit? tonabit voce magnitudinis sue et nõ inuestigabit cum audita fuerit vox eius. Tonabit deus ĩ voce sua mirabiliter qui facit magna et inscrutabilia. Qui pcepit niui vt descendat in terram: q hiemis pluuijs et ymbri fortitudinis sue. Qui in manu omniuꝫ hominũ signat vt noverit singuli opa sua. Ingredietr bestia latibulũ

suum: et in antro suo morabitur. Ab ĩterioribus egredietur tẽpestas: et ab arcturo frigus. flante deo ꝯcrescit gelu: et rursũ latissime fundũtur aque. Frumentum desiderat nubes: ⁊ nubes spargũt lumẽ suum. Que lustrãt cũcta ꝑ circuitũ quocũqꝫ eas volũtas gubernãtis duxerit ad oẽ qđ ꝑcepit illis sup faciẽ orbis terraꝝ: siue ĩ vna tribu siue ĩ terra sua. siue ĩ quocũqꝫ loco misericordie sue eas iusserit inueniri Ausculta hec iob: sta et ꝯsidera mirabilia dei. Nunq̃d scis quãdo ꝑcepit deus pluuijs vt ostenderẽt lucẽ nubiũ eius? Nũquid nosti semitas nubiũ magnas et ꝑfectas sciẽtias? Nonne vestimenta tua calida sũt cũ ꝑflata fuerit terra austro? Tu forsitan cũ eo fabricatus es celos: qui solidissimi q̃siere fusi sũt. Ostẽde nobis quid dicamus illi. Nos quippe ĩuoluimur tenebris. Quis narrabit ei que loquor? Etiamsi locutus fuerit homo deuorabit̃ at nũc nõ vident lucẽ. Subito aer cogetur in nubes: ⁊ vẽtꝰ trãsiens fugabit eas. Ab aquilone auruꝫ venit: et a deo formidolosa laudatio. Digne eũ inueniri nõ possumꝰ. Magnus fortitudine ⁊ iuditio et iustitia: et enarrari nõ potest. Ideo timebũt eũ viri: ⁊ nõ audebũt eũ ꝯtẽplari oẽs q̃ sibi vident̃ eẽ sapientes.

Capitulum .XXXVIII.

Respondẽs aũt dominꝰ iob de turbine dixit. Quis est iste inuoluẽs sentẽtias sermonibus ĩperitis? Accinge sicut vir lũbos tuos: interrogabo te et responde mihi. Ubi eras qñ ponebã fũdamẽta terre? Indica mihi si habes ĩtelligentiã. Quis posuit mensuras eius si nosti: vel quis tetẽdit sup eam lineam? Super quo bases illius solidate sũt? Aut quis dimisit lapidẽ ãgularẽ eius cũ me laudarẽt simul astra matutina: et iubilarẽt omnes filij dei? Quis cõclusit ostijs mare qñ erũpebat quasi de vulua ꝓcedens cũ ponerẽ nubem vestimentũ eiꝰ: ⁊ caligine illud quasi pannis infantie obuoluerẽ? Circũdedi illud terminis meis: et posui vectẽ et ostia: et dixi. Usqꝫ huc venies ⁊ nõ ꝓcedes amplius: ⁊ hic ꝯfringes tumẽtes fluctus tuos. Nũquid post ortũ tuũ ꝑcepisti diluculo ⁊ ostẽdisti aurore locũ suũ: nũquid et tenuisti ꝯcutiẽs extrema terre: excussisti impios ex ea? Restituetur vt lutũ signaculũ: et stabit sicut vestimentũ. Auferet̃ ab ĩpijs lux sua: ⁊ brachiũ excelsũ ꝯfringetur. Nũquid ingressꝰ est ꝓfundũ maris: et in nouissimis abijssi deambulasti? Nũquid aperte sũt tibi porte mortis: et ostia tenebrosa vidisti? Nunquid ꝯsiderasti latitudinem terre? Indica mihi si nosti om̃ia ĩ qua via lux habitet ⁊ tenebraꝝ quis locus sit: vt ducas vnũqđqꝫ ad terminos suos: ⁊ intelligas semitas domus eius? Sciebas tũc q̃ nasciturus esses: et numerũ dieꝝ tuoꝝ noueras? Nũq̃d ĩgressus es thesauros niuis aut thesauros grandinis aspexisti: q̃ ꝑparaui in tempꝰ hostis. in diẽ pugne et belli: Per quam viam spargitur lux. diuiditur estus sup terram? Quis dedit vehementissimo ÿmbri cursũ et viam sonãtis tonitrui: vt pluẽt sup terrã absqꝫ homine in deserto vbi nullus mortaliũ cõmorat̃: vt impleret inuiã et desolatam. et ꝓduceret herbas virentes Quis est pluuie pater: vel quis genuit stillas roris? De cuius vtero egressa ẽ glacies: et gelu de celo quis genuit? In similitudinẽ lapidis aque durantur: et supfities abÿssi ꝯstringitur. Nũquid ꝯiũgere valebis micantes stellas pliades. aut girum arcturi poteris dissipare? Nũq̃d ꝓducis luciferũ in tempore suo: ⁊ vesperũ sup filios terre ꝯsurgere facis? Nũquid nosti ordinẽ celi: et pones rationẽ eius in terra? Nũquid eleuabis in nebulam vocem tuam: et impetus aquarum operiet te? Nũquid mittes fulgura ⁊ ibũt et r̃uertẽtia dicẽt tibi assumꝰ? Quis posuit in visceribus hoĩs sapientiam: vel quis dedit gallo intelligẽtiam? Quis enarrabit celoꝝ rationem: et ꝯtentuꝫ celi quis dormire faciet? Quando fundabatur puluis in terrã et glebe ꝯpingebantur? Nũquid capies leene predam ⁊ animã catuloꝝ eius implebis: quãdo cubant in antris ⁊ in specubus insidiantur? Quis ꝑparat coruo escam suam: quando pulli eius clamãt ad deũ vagantes: eo q̃ non habeant cibos.

.XXXIX.

Nunquid nosti tempus partus ibicũ ĩ petris: vel parturientes ceruas obseruasti. Dinumerasti menses conceptus earũ et scisti tempus partꝰ eaꝝ? Incuruantur ad fetum et pariũt: et rugitus emittunt. Sepant̃ filij

eaꝝ et ꝑgũt ad pastũ: egrediunt̃ et nõ re
uertent̃ ad eas. Quis dimisit onagrũ li-
berũ: et vincula eius quis soluit? Cui dedi
in solitudine domũ: et tabernacula eius ĩ
terra salsuginis. Cõtemnit multitudinem
cĩtatis: clamorẽ exactoris nõ audit. Cir-
cũspicit mõtes pascue sue: ⁊ virẽtia que-
qꝫ ꝑq̃rit. Nũquid volet rinoceros seruire
tibi: aut morabit̃ ad p̃sepe tuũ? Nunquid
alligabis rinocerotã ad arandũ loro tuo
aut ꝯfringet glebas valliũ pᵒte? Nũquid
fidutiã habebis in magna fortitudĩe eiᵒ?
Et derelinques ei labores tuos? Nunquid
credes illi qm̃ sementẽ reddet tibi: et areã
tuã ꝯgreget? Pẽna strutõis similis ẽ pen
nis herodij et accipitris. Qñ d̃relĩquit o-
ua sua in terra: tu forsitan ĩ puluere cale-
facies ea? Obliuiscitur ꝙ pes cõculcet ea:
aut bestia agri ꝯterat. Durat̃ ad filios su
os quasi nõ sint sui: frustra laborauit nul
lo timore cogẽte. Priuauit em̃ eã deus sa-
piẽtia: nec dedit illi intelligẽtiã. Cũ tem-
pus fuerit ĩ altũ alas erigit: deridet equũ
⁊ ascensorẽ eius. Nũquid p̃bebis equo for
titudinẽ: aut circũdabis collo eiᵒ hĩnitũ
Nunq̃d suscitabis eũ quasi locustas? Glo
ria nariũ eius terror: terrã vngula fodit
Exaltat audacter: in occursũ pergit ar-
matis. Cõtemnit pauorem: nec cedit gla
dio. Sup ipsum sonabit pharetra: vibra-
bit hasta ⁊ clipeus. Feruẽs et fremens sor
bet terraꝫ: nec reputat tube sonare clan-
gorem. Vbi audierit bucinã dicit vah: ꝓ-
cul odoratur bellũ exhortationẽ ducum:
et vlulatũ exercitus. Nũquid ꝑ sapienti-
am tuam plumescit accipiter: expandens
alas suas ad austrũ? Nũquid ad preceptũ
tuũ eleuabitur aquila: et in arduis ponet
nidũ suũ? In petris manet. et in p̃ruptis
silicibus ꝯmorat̃: atqꝫ inaccessis rupibꝰ.
Inde ꝯtẽplat̃ escã: et delõge oculi eiᵒ ꝓspi
tiũt. Pulli eiᵒ lambũt sanguinẽ: et vbicũ-
qꝫ cadauer fuerit statim adest. Et adiecit
dñs: et locutᵒ ẽ ad iob. Nũquid qui ꝯten-
dit cũ deo: tam facile ꝯquiescit? Vtiqꝫ qui
arguit deũ debet et respondere ei. Respon
dens aũt iob dño dixit. Qui leuiter locu
tus sũ. respondere quid possum? Manum
meã ponã sup os meũ. Vnũ locutus sum
qd̃ vtinã nõ dixissẽ: et alteꝝ: quibus vltra
non addam. Capi. XXXX.

Respondẽs aũt dominᵒ
Iob de turbine dixit. Accinge si-
cut vir lũbos tuos: interrogabo
te et indica mihi. Nũquid irritum facies
iuditiũ meũ: et ꝯdemnabis me vt iustifice
ris? Etsi habes brachiũ sicut deus et voce
simili tonas: circũda tibi decorẽ et ĩ subli
me erigere: et esto gloriosus et speciosus
induere vestibus. Disperge supbos ĩ furo
re tuo et confũde eos: et respitiẽs omnem
arrogantẽ humilia. Respice cũctos super-
bos et ꝯfũde eos: ⁊ ꝯtere ĩpios ĩ loco suo.
Absconde eos in puluere simul: et facies
eoꝝ demerge in foueã. ⁊ ego cõfitebor ꝙ
saluare te possit dextera tua. Ecce behe-
moth quẽ feci tecũ: fenũ q̃si bos comedet.
Fortitudo eius ĩ lũbis eiᵒ: ⁊ virtᵒ illiᵒ ĩ vm
bilico vẽtris eiᵒ. Stringit caudaꝫ suã q̃si
cedrũ: nerui testiculoꝝ eiᵒ ꝑplexi sũt. Ossa
eius velut fistule eris: cartilago illiᵒ qua-
si lamine ferree. Ip̃e ẽ principiũ viaꝝ dei
Qui fecit eũ applicabit gladiuꝫ eius: huic
montes herbas ferũt. Omnes bestie agri
ludẽt ibi: sub vmbra dormit in secreto cala
mi: ĩ locis humẽtibꝰ. Protegũt vmbre vm
brã eius: circũdabũt eũ salices torrentis.
Ecce absorbebit fluuiũ ⁊ ñ mirabit̃: et ha
bet fidutiã ꝙ ĩfluat iordanis in os eiᵒ. In
oculis eius quasi hamo capiet eũ: et ĩ su-
dibus ꝑforabit nares eius. An extrahere
poteris leuiathan hamo: et fune ligabis
linguã eius. Nũq̃d pones circulũ ĩ naribꝰ
eius: armilla ꝑforabis maxillã eiᵒ? Nun-
quid multiplicabit ad te p̃ces: vt loquet̃
tibi mollia? nũq̃d feriet tecũ pactũ: ⁊ acci
pies eũ seruũ sempiternũ? Nũquid illudes
ei quasi aui: aut ligabis eũ ancillis tuis.
Concidẽt eũ amici: diuidẽt illũ negotiato
res. Nũq̃d ĩplebis sagenas pelle eiᵒ: ⁊ gur
gustiũ pisciũ capite illius? Pones sup eũ
manũ tuã? Memẽto belli: nec vltra addas
loqui. Ecce spes eius frustrabit̃ eũ: ⁊ vidẽ
tibus cũctis: p̃cipitabitur. Ca. XLI.

Non quasi crudelis su-
scitabo eum. Quis enim resistere
potest vultui meo: et quis ante d̃-
dit mihi vt reddam ei? Omnia que sub ce-
lo sunt: mea sunt. Non parcam ei ⁊ verb̃
potentibꝰ: et ad deprecandum compositis
Quis em̃ reuelabit faciem indumenti eiᵒ?

Et ī mediū oris eius q̄s intrabit: Portas
vultus ei⁹ q̄s aperiet: Per girū dentiū ei⁹
formido: corpus illius quasi scuta fusilia:
⁊ cōpactū squamis se p̄mētibo. Una vni cō
iūgit: ⁊ ne spiraculū quidē incedit p̄ eas.
Una alteri adherebit: et tenētes se nequa
q̄ sepabunt. Sternutatō ei⁹ splēdor ignis
et oculi eius vt palpebre diluculi. De ore
eius lāpades p̄cedūt: sicut tede ignis accē-
se de maibus eius p̄cedit fum⁹: sicut olle
succēse atq̄ feruētes. Halit⁹ ei⁹ p̄runas ar-
dere facit: et flamma de ore ei⁹ egredit. In
collo eius morabitur fortitudo: et faciem
ei⁹ p̄cedit egestas: mēbra carniū ei⁹ cohe-
rētia sibi. Mittet ī eū fulmina: et ad locum
aliū nō ferent. Cor eius indurabit tanq̄
lapis: ⁊ stringet quasi malleatoris incus.
Cū sublat⁹ fuerit: timebūt angeli. ⁊ terri
ti purgabūtur. Cū apprehēderit eū gladi⁹
subsistē nō poterit: neq̄ hasta neq̄ thorax.
Reputabit ei q̄si paleas ferrū: ⁊ q̄si lignū
putridū es. Nō fugabit eū vir sagittari⁹:
in stipulā versi sūt ei lapides fūde. Quasi
stipulā estimabit malliū: ⁊ deridebit vibrā
do hastā. Sub ipo erūt radij solis: et ster-
net sibi aur̄ q̄si lutū. Feruescere faciet q̄si
ollā p̄fundū mare: ponet quasi cū vngen-
ta buliūt. Post eū lucebit semita: estima-
bit abyssū q̄si senescentē. Nō ē sup terrā po
testas q̄ cōpet ei: q̄ factus ē vt nullū timēt
Omne sublime videt: ipe ē rex sup vniuer-
sos filios superbie. Ca. XLII.

Respondens autē Iob
dño dixit. Scio q̄ oīa potes: ⁊
nulla te latet cogitatō. Quis ē iste
q̄ celat cōsiliū absq̄ sciētia? Ideo insipiēter
locut⁹ sū. ⁊ q̄ vlt̄ modū excederēt scīa mea
Audi et ego loq̄r: ītrogabo te ⁊ rñde mi
hi. Auditu auris audiui te: nūc aūt ocu-
lus meus videt te. Iccirco ipe me repben
do: ⁊ ago pniaz ī fauilla et cinere. Postq̄
aūt locut⁹ ē deus verba hec ad iob: dixit ad
elipbaz themanītem. Irat⁹ ē furor me⁹ ī te.
⁊ ī duos amicos tuos: qm̄ nō estis locuti
corā me rectū sicut seruus me⁹ iob. Sumi
te ergo vobis septē thauros ⁊ septē arie-
tes ⁊ ite ad p̄uū meū iob: ⁊ offerte olocau
stū p̄ vobis. Iob aūt p̄uus me⁹ orabit p̄ vo
bis. Faciē ei⁹ suscipiā: vt nō vobis impu-
tet stultitia. Neq̄ em̄ locuti estis ad me re
cta sicut seruus meus iob. Abierūt ergo
eliphas themanites ⁊ baldath suites ⁊ so
phar naamathites et fecerūt sicut locut⁹
fuerat dñs ad eos: et suscepit de⁹ faciem
iob. Dñs q̄z uersus ē ad pniaz iob cū o-
raret p̄ amicis suis. Et addidit dñs oīa
q̄cūq̄z fuerāt iob duplicia. Venerūt aūt ad
eū omnes frēs sui ⁊ vniuerse sorores sue ⁊
cūcti q̄ nouerāt eū p̄us: ⁊ p̄medērūt cū eo
panē in domo eius. Et mouerūt sup eum
caput: et p̄solati sūt eū sup omni malo q̄d
intulerat dñs sup eū: et dederūt ei vnusq̄s
q̄z ouē vnā et inaurē aureā vnā. Dñs aūt
benedixit nouissimis iob: magisq̄ p̄ncipio ei⁹. Et facta sūt ei q̄tuordecī milia oui
um. et sex milia camelorum. et mille iuga
boū. et mille azine: et fuerūt ei septē filij ⁊
tres filie. Et vocauit nomē vnius die: ⁊ no
mē secūde cassiam: et nomē tertie cornu-
stibij. Nō sūt aūt inuēte mulieres speciose
sicut filie iob: in vniuersa terra. Deditq̄
eis pater suus hereditatem inter fratres
earū. Vixit autē iob post hec centumqua
draginta annis: et vidit filios suos et fili
os filiorum suorum vsq̄ ad quartam ge-
nerationem: et mortuus est senex et plen⁹
dierum. Explicit liber iob.

Incipit p̄logus beati hieronimi p̄sbi
teri in psalterium.

Psalteriū rome cū
dū posit⁹ emēdarā: ⁊ iuxta se-
ptuagīta interp̄tes. licz cursi:
magna tñ ex p̄te correxeram.
Quod quia rursū videtis o paula et eusto
chiū scriptor̄ vitio depuatū. plusq̄ anti-
quuz errorē q̄ nouā emēdatōz valere me
cogitis: ⁊ veluti quodā nouali. scissū iam
aruū exerceā. ⁊ obliquis sulcis renascētes
spinas eradicē: equū ee dicētes. vt q̄d cre-
bro pullulat crebrius succidat. Vñ p̄sue-
ta p̄uatōe cōmoneo taz vos q̄bus fortē la
bor iste desudat: q̄ eos q̄ exemplaria isti-
usmodi habē voluerīt: vt q̄ diligēter emē
dauī: cū cura et diligētia trāscribant. No-
tet sibi vnusq̄sq̄z vel iacentē lineaz. vel ra-
diātia signa. i. oboelos vel astericos: et v-
bicūq̄z viderit virgulā p̄cedentē. ab ea vsq̄z
ad duo pūcta q̄ impssim⁹. sciat in septua-
gīta trāslatoribz plus haberi: vbi aūt p̄spe
xerit stelle similitudinē. ō hebreis volumi
nibz addītū nouerit eq̄ usq̄z ad duo pūcta
iuxta theoditionis dumtaxat editionem.

qui ſimplicitate ſermonis a ſeptuagita interpretibus non diſcordat. Hec ergo q̄ vobis et ſtudioſo cuiq̄ feciſſe me ſciens. non ambigo multos fore. qui vel īuidia vel ſupcilio malent ꝓtemnere et vitare p̄clara q̄ diſcere: et de turbulētō magis riuo q̄ de puriſſimo fonte potare. Explicit ꝓlog⁹.

¶ Incipit liber hȳmnoꝝ vel Soliloquiorum. Pſalmus prim⁹.

BEatus vir qui nō abȳt in cōſilio impiorꝝ: et in via peccatorū nō ſtetit: et ī cathedra peſtilentie nō ſedit. Sed ī lege domini volūtas eius: et in lege ei⁹ meditabitur die ac nocte. Et erit tanq̄ lignū quod plantatum eſt ſecus decurſus aquarū: quod fructuꝝ ſuum dabit in tempore ſuo. Et folium eius non defluet: et oīa quecūq̄ faciet. ꝓſperabunt. Nō ſic impij non ſic: ſed tanq̄ puluis quem proicit vētus a facie terre. Ideo non reſurgunt impij in iuditio: neq̄ peccatores in conſilio iuſtorꝝ. Quoniam nouit dom⁹ viaꝝ iuſtorꝝ: et iter īpiorꝝ pibit. Pſalm⁹ dō. II.

QVare fremuerūt gentes: et populi meditati ſūt inania Aſtiterūt reges terre et p̄ncipes conuenerūt in vnū: aduerſus dn̄m q aduerſus xp̄m ei⁹. Dirūpamus vincula eorꝝ: et proiiciamus a nobis iugū ipsorū. Qui habitat in celis irridebit eos: et dominus ſubſānabit eos. Tūc loquet ad eos in ira ſua et in furore ſuo ꝓturbabit eos. Ego autē ꝓſtitutus ſū rex ab eo ſuper ſyon montē ſanctum eius: predicans preceptum eius Dominus dixit ad me filius meus es tu: ego hodie genui te. Poſtula a me et dabo tibi gētes hereditatem tuam: et poſſeſſionem tuam terminos terre. Reges eos in virga ferrea: et tanq̄ vas figuli cōfringes eos. Et nūc reges intelligite: erudimini q̄ iudicatis terrā. Seruite domino in timore: et exultate ei cū tremore. Apprehēdite diſciplinām nequando iraſcatur dom⁹: et pereatis de via iuſta. Cum exarſerit in breui ira eius: beati omnes qui confidūt in eo. ¶ Pſalmus dauid cum

fugeret a facie Abſalon filij ſui. III.

DOmine quid multiplicati ſunt qui tribulant me: multi inſurgunt aduerſum me. Multi dicūt anime mee: non eſt ſalus ipſi in deo ei⁹ Tu aūt domine ſuſceptor meus es: gloria mea q exaltans caput meū. Voce mea ad dn̄m clamaui: et exaudiuit me de mōte ſancto ſuo. Ego dormiui et ſoporatus ſum: q exurrexi quia dom⁹ ſuſcepit me. Non timebo milia populi circūdantis me: exurge domine ſaluum me fac de⁹ meus. Quoniam tu percuſſiſti omnes aduerſātes mihi ſine cauſa: dentes peccatorum cōtriuiſti. Domini ē ſalus: et ſuper populuꝝ tuum benedictio tua. ¶ In finem in carminibus pſalmus dauid. IIII.

CVm inuocarem exaudiuit me deus iuſtitie mee: in tribulatione dilataſti mihi. Miſerere mei: et exaudi orationem meam. Filij hominū vſqz quo graui corde: vt quid diligitis vanitatem et queritis mendatium: Et ſcitote q̄m mirificauit dominus ſanctū ſuum: dominus exaudiet me cum clamauero ad eū. Iraſcimini et nolite peccare: q̄ dicitis in cordibus vr̄is et ī cubilibꝰ veſtris cōpungimini. Sacrificate ſacrificium iuſtitie et ſperate in dn̄o: multi dicūt q̄s oſtendit nobis bona: Signatū eſt ſup nos lumē vultus tui domine: dediſti letitiā in corde meo. A fructu frumēti vini q olei ſui: multiplicati ſūt. In pace in idipm dormiā et requieſcā. Quoniam tu domine ſingulariter in ſpe: conſtituiſti me ¶ In finem pro ea que hereditatez conſequitur Pſalmus Dauid. V.

VErba mea auribus percipe dn̄e: intellige clamorē meuz. Intende voci orationis mee: rex meus et deus meus. Quoniam ad te orabo dn̄e: mane exaudies vocē meam. Mane aſtabo tibi et videbo: quoniam nō de⁹ volens iniquitatem tu es. Neq̄ habitabit iuxta te malignus: neq̄ permanebunt iniuſti ante oculos tuos. Odiſti omnes qui operantur iniquitatē: perdes omnes qui loquuntur mendatiū. Virum ſanguinuz et doloſum abhominabitur dominus: ego autem in multitudine miſericordie tue.

Introibo in domum tuam: adorabo ad tẽplum sanctũ tuum in timore tuo. Dñe deduc me in iustitia tua: ꝓpter inimicos meos dirige in ꝓspectu tuo viam meaz. Quñ non est in ore eoꝝ veritas: cor eoꝝ vanũ est. Sepulcrum patens ẽ guttur eorũ: liguis suis dolose agebãt: iudica illos deus. Decidant a cogitationibo suis: ꝑm multitudinẽ impietatum eoꝝ expelle eos: quoniã irritauerũt te domine. Et letẽtur oñs qui sperãt in te: inetternũ exultabũt ⁊ habitabis in eis. Et gloriabunt in te omnes qui diligunt nomen tuũ: qñ tu benedices iusto. Domine: vt scuto bone voluntatis tue coronasti nos. ℣ In finem in carminibus pro octaua psalmus Dauid. VI.

Domine ne in furore

tuo arguas me: neqꝫ ĩ ira tua corripias me. Miserere mei dñe qñ infirmus sum: sana me domine quoniam cõturbata sunt ossa mea. Et aĩa mea turbata est valde: et tu domine vsqꝫquo: Conuertere domine et eripe animam meã: saluũ me facꝫpter misericordiam tuã. Quoniam non est in morte qui memor sit tui: ĩ inferno autẽ quis cõfitebitur tibi: Laborani in gemitu meo: lauabo per singulas noctes lectũ meũ: lacrimis meis stratum meũ rigabo. Turbatus ẽ a furore oculus meus: inueterani inter oñs inimicos meos. Discedite a me omnes qui operamini iniquitatẽ: qñ exaudiuit dominus vocẽ fletus mei. Exaudiuit dñs deꝑcatoꝝ meã: dominus oratõez meã suscepit. Erubescant et cõturbentur vehementer omnes inimici mei: conuertanꝫ ⁊ erubescãt valde velociter ℣ In finẽ psalmus Dauid quẽ cãtauit domino ꝓ verbis chusi filij Gemini. VII.

Domine deus me⁹ in te

speraui: saluũ me fac ex omnibus psequentibo me ⁊ libera me. Neqñ rapiat vt leo animã meã: dũ nõ est q redimat neqꝫ qui saluũ faciat. Domine deus me⁹ si feci istud: si ẽ iniquitas in manibus meis. Si reddidi retribuẽtibus mihi mala: decidam merito ab ĩimicis meis ĩanis Persequatꝫ inimicus animam meã ⁊ cõprehendat et conculcet in terra vitaz meam: ⁊ gloriã meã in puluerẽ deducat. Exurge domine in ira tua: et exaltare in finibus inimicoꝝ meoꝝ. Exurge dñe de⁹ me⁹ in ꝓcepto qđ mandasti: et synagoga populoꝝ circũdabit te. Et propter hãc in altũ egredere: dominus iudicat populos. Judica me domine ꝑm iustitiã meam: et ꝑm ĩnocentiam meã sup me. Consumetur nequitia peccatoꝝ: et diriges iustuz scrutãs corda et renes deus. Justũ adiutoriũ meũ a domino: qui saluos facit rectos corde. Deus iudex iustus fortis et patiẽs: nũqđ irascetur p singulos dies: Nisi puersi fueritis gladiũ suũ vibrabit: arcũ suũ tetendit et parauit illũ. Et in eo parauit vasa mortis: sagittas suas ardẽtibo effecit. Ecce parturit iniustitiã: concepit dolorem ⁊ pepit iniqtatẽ. Lacũ aperuit et effodit eum: et incidit in foueam quam fecit. Conuertetur dolor eius in caput eius: et ĩ verticem ipius iniquitas eius descendet. Confitebor domino ꝑm iustitiã eius: ⁊ psallã nomini domini altissimi. ℣ In finẽ psalmus Dauid p torcularibus. VIII.

Domine domin⁹ noster

qꝫ admirabile est nomẽ tuũ ĩ vniuersa terra. Quoniã eleuata ẽ magnificentia tua: super celos. Ex ore infãtiũ et lactantiũ pfecisti laudẽ ꝓpter inimicos tuos: vt destruas inimicũ et vltorem. Qñ videbo celos tuos opa digitoꝝ tuoꝝ lunam ⁊ stellas que tu fũdasti. Quid ẽ hõ qꝫ memor es eius: aut fili⁹ hominis qñ visites eum: Minuisti eũ paulomin⁹ ab angelis gloria et honore coronasti eũ: ⁊ ꝓsti tuisti eũ sup opa manuũ tuaꝝ. Oñia subiecisti sub pedibus eius: oues et boues vniuersas: insuper et pecora campi. Uolucres celi et pisces maris: q pambulãt semitas maris. Domĩe domin⁹ noster: qꝫ admirabile ẽ nomẽ tuũ in vniuersa terra.

℣ In finẽ p occultis filij. ps dauid. IX.

Confitebor tibi domine

in toto corde meo: narrabo omnia mirabilia tua. Letabor et exultabo ĩ te: psallã nomini tuo altissime. In cõuertẽdo inimicũ retrorsũ: infirmabũtur ⁊ peribũt a facie tua. Quoniã fecisti iudicium meum et causam meã: sedisti sup thronũ q iudicas iustitiã. Increpasti gẽtes et perijt impius: nomẽ eoꝝ delesti inetternuz et in seculum seculi. Inimici defecerunt

framee in finē: et ciuitates destruxisti. Perijt mēoria eorum cū sonitu: ⁊ dominꝰ ineternū ꝑmanet. Parauit in iuditio thronum suū: et ipe iudicabit orbē terre in equitate iudicabit populos in iustitia. Et factꝰ ē dñs refugiū pauꝑi: adiutor in oportuītatibus in tribulatōe. Et sperēt in te q̄ nouerūt nomē tuū: qm̄ nō dereliquisti querētes te dñe. Psallite dño q̄ habitat ī syō: annūtiate inter gētes studia eiꝰ. Qm̄ req̄rēs sāguinē eorum recordatus ē: nō ē oblitꝰ clamorē pauꝑum. Miserere mei domine: vide humilitatē meam de inimicis meis. Qui exaltas me de portis mortis: vt annūtiem omnes laudatōnes tuas ī portis filie syon. Exultabo in salutari tuo: infixe sūt gētes in interitu quez fecerūt. In laqueo isto quē absconderūt: ꝯprehēsus ē pes eorum. Cognoscet̄ dñs iuditia faciēs: ī oꝑibus manuū suarum ꝯprehensus ē peccator. Cōuertantur peccatores in īfernū: omnes gentes que obliuiscunt̄ deum. Qm̄ nō in finē obliuio erit pauꝑis: patientia pauꝑis non ꝑibit in finem. Exurge domine non ꝯfortetur homo: iudicentur gentes in ꝯspectu tuo. Constitue domine legislatorem suꝑ eos: vt sciant gentes quoniā homines sūt. Vt quid domine recessisti longe: despicis in oportunitatibꝰ ī tribulatōe. Cū suꝑbit impius īcenditur pauper: comprehendunt̄ in ꝯsilijs q̄bus cogitant. Quoniam laudatur peccator ī desiderijs anime sue: et iniquus benedicitur. Exacerbauit dñm peccator: ꝑm multitudinē ire sue nō queret. Nō ē deus ī ꝯspctu eius: inquinate sūt vie illius ī omni tempore. Auferunt̄ iuditia tua a facie eiꝰ: omnium inimicorum suorum dñabitur. Dixit em̄ in corde suo: non mouebor a generatōne in generatōz sine malo. Cuius maledictōe os plenū est et amaritudine ⁊ dolo sub lingua eius labor et dolor. Sedet ī insidijs cū diuitibus ī occultis: vt interfitiat innocentē. Oculi eius in pauꝑez respitiūt: insidiatur in abscondito quasi leo in spelūca sua. Insidiatur vt rapiat pauꝑez rapere pauꝑem dū attrahit eum. In laq̄o suo humiliabit eū: inclinabit se ⁊ cadet cū dñatus fuerit pauꝑum. Dixit em̄ in corde suo oblitus est deus: auertit faciem suā ne videat in finē. Exurge domine deus et exaltetur manus tua: ne obliuiscaris pauperū. Propter quid irritauit impius deū Dixit em̄ in corde suo non r̄quiret. Vides quoniā tu laborē et dolorē ꝯsideras: vt tradas eos in manus tuas. Tibi derelictus ē pauper: orphano tu eris adiutor. Cōtere brachiū peccatoris et maligni: queret̄ peccatū illius et nō inuenie t̄. Dominꝰ regnabit ineternū et inseculuz seculi: peribitis gentes de terra illius. Desideriū pauꝑum exaudiuit dominus: p̄paratōz cordis eorum audiuit auris tua. Iudicare pupillo ⁊ humili: vt nō apponat vltra magnificare se homo super terram. ¶ In finē. p̄s. dd. X.

In domino cōfido quomodo dicitis anime mee: trāsmigra ī mōtem sicut passer? Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum: ꝑauerunt sagittas suas in pharetra: vt sagittēt in obscuro rectos corde. Qm̄ que ꝑfecisti destruxerūt: iustus aūt quid fecit? Dominus in templo sancto suo: dominus in celo sedes eius. Oculi eius in pauꝑem respitiunt: palpebre eius interrogāt filios hominū. Dominus interrogat iustuz et impium: qui aūt diligit iniquitatez odit animā suam. Pluet suꝑ peccatores laqueos: ignis et sulphur et spiritus ꝓcellarū pars calicis eorum. Qm̄ iustus dominus et iustitias dilexit: equitatē vidit vultus eius. In finem psalmus Dauid pro octaua. .XI.

Saluuz me fac domine qm̄ defecit sanctus: qm̄ diminute sūt veritates a filijs hominū. Vana locuti sūt vnusq̄sq; ad ꝓximū suum: labia dolosa in corde et corde locuti sūt. Disperdat dominus vniuersa labia dolosa: ⁊ linguam magniloquam. Qui dixerūt linguā nostrā magnificabimus: labia nr̄a a nobis sūt: quis noster dñs ē? Propter miseriā inopū et gemitū pauꝑum: nūc exurgam dicit dominus. Ponā in salutari: fidutialiter agam in eo. Eloquia dñi eloq̄a casta: argentū igne examinatū probatuz terre purgatum septuplum. Tu domine seruabis nos et custodies nos: a generatione hac ineternū. In circuitu impij ambulant: ꝑm altitudinem tuam multiplicasti filios hoīm. ¶ In finē. p̄s. dauid. XII.

Vsqzquo domine obliuisceris me in finez: vsqzquo auerteris faciez tuam a me? Quamdiu ponam ꝯsilia in anima mea: dolorez in corde meo per diem? Vsqzquo exaltabitur inimicus meꝰ super me? respice et exaudi me domine deus meus. Illumina oculos meos ne vnq̃ obdormiã in morte: nequando dicat inimicus meus p̃ualui aduersus eũ Qui tribulant me exultabunt si motꝰ fuero: ego autem in misericordia tua speraui Exultabit cor meum in salutari tuo: cantabo domino qui bona tribuit mihi: ⁊ psallam nomini domini altissimi. ¶ In finez psalmus ip̃i Dauid. .XIII.

Dixit insipiẽs in corde suo non est deus. Corrupti sunt ⁊ abhominabiles facti sunt in studijs suis: nõ ẽ qui faciat bonum nõ est vsqz ad vnuz. Dñs de celo ꝓspexit sup̱ filios hominũ: vt videat si est intelligens aut requirẽs deum. Omnes declinauerũt simul inutiles facti sũt: non est qui faciat bonũ non est vsqz ad vnũ. Sepulcrũ patens est guttur eorum: linguis suis dolose agebãt venenũ aspidũ sub labijs eoꝝ. Quorũ os maledictione et amaritudine plenũ ẽ: veloces pedes eoꝝ ad effundendũ sanguinez Cõtritio et ĩfelicitas ĩ vijs eoꝝ: ⁊ viã pacis nõ cognouerũt: nõ ẽ timor dei ante oculos eoꝝ. Nõne cognoscẽt oẽs qui op̱antur iniq̃tatẽ: q̃ deuorãt plebẽ meã sicut escã panis? Dñm nõ inuocauerũt: illic trepidauerũt timore vbi nõ erat timor. Qm̃ dñs in generatõe iusta ẽ: ꝯsiliũ inopis ꝯfudistis: qm̃ dñs spes eius ẽ. Quis dabit ex syon salutare isrl̃? cũ auerterit dñs captiuitatẽ plebis sue exultabit iacob ⁊ letabit̃ isrl̃. ¶ In finẽ psalmꝰ Dauid. .XIIII.

Domine quis habitabit in tabernaculo tuo: aut q̃s requiescet in mõte sãcto tuo? Qui ĩgreditur sine macula: et op̱at̃ iustitiam. Qui loquitur veritatẽ in corde suo: qui non egit dolũ ĩ lingua sua. Nec fecit ꝓximo suo malũ: ⁊ obprobriũ nõ accepit aduersꝰ ꝓximos suos. Ad nihilũ deductꝰ ẽ in ꝯspectu eius malignus: timẽtes aũt dominũ glorificat. Qui iurat ꝓximo suo ⁊ nõ decipit: q̃ pecuniã suã nõ dedit ad vsuraz: ⁊ munera sup̱ innocentẽ non accepit. Qui facit hec nõ cõmouebit̃ ineternũ. Tituli inscriptio ip̃i Dauid. .XV.

De vsura Iudeorũ

Conserua me domine qm̃ speraui in te: dixi dño deꝰ meꝰ es tu: qm̃ bonoꝝ meorũ nõ eges. Sãctis q̃ sũt ĩ terra eiꝰ: mirificauit om̃s volũtates meas ĩ eis. Multiplicate sũt ĩfirmitates eoꝝ: postea accelerauerũt. Nõ ꝯgregabo ꝯuẽticula eoꝝ de sãguinibꝰ: nec memor ero nominũ eoꝝ p̱ labia mea. Dominꝰ p̱s hereditatis mee ⁊ calicis mei: tu es q̃ r̃stituis hereditatẽ meã mihi. Funes ceciderũt mihi in p̃claris: etem̃ hereditas mea p̃clara est mihi. Benedicã dñm q̃ tribuit mihi intellectũ: insup̱ et vsqz ad noctẽ increpuerũt me renes mei. Prouidebã dñm in ꝯspectu meo semp̱: qm̃ a dextris ẽ mihi ne ꝯmouear. Propter hoc letatũ est cor meũ et exultauit lingua mea: ĩsup̱ et caro mea requiescet ĩ spe. Qm̃ nõ derelinques aĩaz meã in inferno: nec dabis sanctũ tuũ videre corruptõz. Notas mihi fecisti vias vite: adimplebis me letitia cum vultu tuo: delectatões in dextera tua vsqz in finem. ¶ Oratio Dauid. .XVI.

Exaudi domine iustitiã meã: intẽde dep̃cationẽ meã. Auribꝰ p̱cipe orõez meã: nõ in labijs dolosis. De vultu tuo iuditiũ meũ ꝓdeat: oculi tui videãt eq̃tatẽ. Probasti cor meũ ⁊ visitasti nocte: igne me examinasti ⁊ nõ ẽ ĩuenta ĩ me iniq̃tas. Vt nõ loquatur os meũ op̱a hominũ: ꝓpter v̄ba labioꝝ tuoꝝ ego custodiui vias duras. Perfice gressus meos ĩ semitis tuis: vt nõ moueant̃ vestigia mea. Ego clamaui qm̃ exaudisti me deꝰ: ĩclina aurẽ tuã mihi et exaudi verba mea. Mirifica miscdias tuas: q̃ saluos facis sperãtes ĩ te. A resistentibꝰ dextre tue custodi me: vt pupillã oculi. Sub vmbra alaꝝ tuaꝝ ꝓtege me: a facie ĩpioꝝ q̃ me afflixerũt. Inimici mei aĩaz meã circũdederũt: adipẽ suũ ꝯcluserũt: os eoꝝ locutũ ẽ sup̱biã. Proitiẽtes me nũc circũdederũt me oculos suos statuerũt declinare ĩ terraz. Susceperũt me sicut leo p̱atꝰ ad predam: ⁊ sicut catulus leonis habitans ĩ abditis Exurge domine preueni eum et sup̱planta

eum: eripe animā meam ab impio: frameā tuā ab inimicis manus tue. Dñe a paucis de terra diuide eos in vita eorum: ⁊ de absconditis tuis adimpletus est venter eorum. Saturati sunt filijs: et dimiserunt reliquias suas ꝑuulis suis. Ego aūt in iusticia apparebo ꝯspectui tuo: saciabor cū apparuerit gloria tua.

In finem puero dñi dauid que locutus est dño verba cātici huius in die q̄ eripuit eū dñs de manu omniū inimicorum eius ⁊ de manu saul et dixit. xvij.

Diligam te domine fortitudo mea: dñs firmamentū meū et refugiū meum et liberator meus. Deus meus adiutor meus: et sperabo in eū. Protector meus et cornu salutis mee: ⁊ susceptor meus. Laudās īuocabo dñm: ⁊ ab inimicis meis saluus ero. Circūdederūt me dolores mortis: et torrētes iniq̄tatis ꝯturbauerunt me. Dolores inferi circūdederūt me: p̄occupauerūt me laquei mortis. In tribl̄atōne inuocaui dñm: ⁊ ad deū meū clamaui Et exaudiuit de tēplo sc̄to suo vocē meam: et clamor meus in ꝯspectu eius introiuit in aures eius. Commota est ⁊ ꝯtremuit terra: fundamēta montiū ꝯturbata sunt ⁊ ꝯmota sūt: qm̄ iratus est eis. Ascēdit fumus in ira eius: ⁊ ignis a facie eius exarsit: carbones succensi sunt ab eo. Inclinauit celos ⁊ descendit: et caligo sub pedibus eius. Et ascendit sup̄ cherubin et volauit: volauit super pēnas ventorum. Et posuit tenebras latibulum suū. in circuitu eius in tabernaculū eius: tenebrosa aqua in nubibus aeris. Pre fulgore in ꝯspectu eius nubes trāsierūt: grando ⁊ carbones ignis. Et intonuit de celo dñs: ⁊ altissimus dedit vocē suā: grādo et carbones ignis. Et misit sagittas suas et dissipauit eos: fulgura mltiplicauit ⁊ ꝯturbauit eos Et apparuerunt fontes aquarum: ⁊ reuelata sunt fundamenta orbis terrarum. Ab increpatione tua dñe: ab inspiratōe spūs ire tue Misit de summo et accepit me: ⁊ assumpsit me de aquis multis. Eripuit me de inimicis meis fortissimis et ab his qui oderunt me: qm̄ ꝯfortati sūt super me. Preuenerūt me in die afflictōnis mee: et factus est dñs ꝓtector meus. Et eduxit me in latitudinem: saluū me fecit qm̄ voluit me. Et retribuet mihi dñs ꝑm iusticiā meā: et ꝑm puritatē manuum mearum retribuet mihi. Quia custodiui vias dñi: nec impie gessi a deo meo Qm̄ omnia iuditia eius in ꝯspectu meo: ⁊ iusticias eius nō repuli a me. Et ero īmaculatus cū eo: et obseruabo me ab iniquitate mea. Et retribuet mihi dñs ꝑm iusticiam meā: et ꝑm puritatē manuū mearum in ꝯspectu oculorum eius. Cum sancto sanctus eris: et cū viro īnocēte innocēs eris. Et cū electo electus eris: ⁊ cū ꝑuerso ꝑuerteris. Qm̄ tu populū humilem saluum facies: ⁊ oculos supborum hūiliabis. Qm̄ tu illumīas lucernā meā dñe: deus meus illumīa tenebras meas. Qm̄ in te eripiar a tēptatōne. et in deo meo trāsgrediar murum. Deus meus impolluta via eius: eloquia dñi igne examinata: ꝓtector est oīm sperantiū in se. Qm̄ quis deus p̄ter dñm: aut quis deus p̄ter deum nr̄m? Deus qui precinxit me in virtute: et posuit īmaculatā viā meā. Qui ꝑfecit pedes meos tanq̄ ceruorum: et sup̄ excelsa statuēs me. Qui docz manus meas ad preliū: et posuisti vt arcū ereum brachia mea. Et dedisti mihi ꝓtectōnem salutis tue: ⁊ dextera tua suscepit me. Et disciplina tua correxit me in finē.: et disciplina tua ip̄a me docebit. Dilatasti gressus meos subtus me: ⁊ non sunt infirmata vestigia mea. Perseq̄r inimicos meos et ꝯprehendam illos: ⁊ nō conuertar donec deficiant. Confringā illos nec poterunt stare: cadent subtus pedes meos. Et precinxisti me virtute ad bellū: et supplātasti insurgentes in me subtus me Et inimicos meos dedisti mihi dorsum: et odientes me disperdidisti. Clamauerunt nec erat qui saluos faceret ad dominum: nec exaudiuit eos. Et comminuam eos in puluerm ante faciem venti: vt lutum platearum delebo eos. Eripies me de cōtradictionibus populi: constitues me in caput gentium. Populus quem non ꝯgnoui seruiuit mihi: in auditu auris obediuit mihi Filij alieni mentiti sūt mihi: filij alieni inueterati sunt: et claudicauerunt a semitis suis. Viuit dominus et benedictus deus meus: et exaltetur deus salutis mee. Deus qui das vindictas mihi et subdis populos sub me: liberator meus de inimicis meis iracūdis. Et ab insurgentibus in me exaltabis me: a viro iniquo eripies me. Propterea confitebor tibi in nationibus domine: et nomini

tuo psalmum dicam. Magnificans salutes regis eius: et faciens misericordiam xpo suo dō et semini eius usq; in seculum.

In finem psalmus Dauid. xviij.

Oeli enarrāt gloriam dei et opa manuū eius annunciat firmamantū. Dies diei eructat verbū et nox nocti indicat scientiam. Non sūt loquele neq; sermones: quorum nō audiant voces eorum. In omnē terrā exiuit sonus eorum: et in fines orbis terre verba eorū. In sole posuit tabernaculum suum: et ipe tanq; sponsus procedens de thalamo suo. Exultauit vt gigas ad currendum viam: a sūmo celo egressio eius. Et occursus eius usq; ad summū eius: nec est qui se abscondat a calore eius. Lex dñi imaculata quertens aīas: testimoniū dñi fidele sapientiā prestans paruulis. Justicie dñi recte. letificantes corda: preceptum dñi lucidū illuminans oculos. Timor dñi sanctus pmanens in seculū seculi: iudicia dñi vera iustificata in semetipa. Desiderabilia super aurum et lapidem pretiosum multum: et dultiora sup mel et fauum. Etenim seruus tuus custodit ea: in custodiēdis illis retributō multa. Delicta qs intelligit: ab occultis meis munda me: et ab alienis parce seruo tuo. Si mei non fuerint dñati tunc immaculatus ero: et emūdabor a delicto maximo. Et erunt vt placeant eloquia oris mei: q meditatio cordis mei in cōspectu tuo semper. Dñe adiutor meus: et redemptor meus.

In finem psalmus Dauid. xix.

Exaudiet te dominus in die tribulatōnis: protegat te nomen dei iacob. Mittat tibi auxiliū de sancto: et de syon tueat te. Memor sit omis sacrifitij tui: q holocaustum tuū pingue fiat. Tribuat tibi fm cor tuū: q omne psiliū tuū cōfirmet. Letabimur in salutari tuo: et in nomine dei nri magnificabimur. Impleat dns omnes petitōnes tuas: nunc cognoui qm saluum fecit dns xpm suum. Exaudiet illum de celo sancto suo: in potentatibus salus dextere eius. Hi in curribus q hi in eqs: nos aūt in nomine dei nostri inuocabimus Ipsi obligati sunt et ceciderunt: nos autez surreximus et erecti sumus. Domine saluum fac regem: q exaudi nos in die in qua inuocauerimus te.

In finem psalmus Dauid. xx.

Omine in vtute tua letabit rex: q sup salutare tuū exultabit vehemēter. Desiderium cordis eius tribuisti ei: q volūtate labioz eius nō fraudasti eum. Qm̄ preuenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite eius coronā de lapide precioso. Vitam petijt a te et tribuisti ei: longitudinē dierz in seculum et in seculū seculi. Magna gloria eius in salutari tuo: gloriam et magnū decorem impones super eum. Qm̄ dabis eum in bñdictionē in seculū seculi: letificabis eū in gaudio cū vultu tuo. Qm̄ rex sperat in dño: et in misericordia altissimi nō pmouebitur. Inueniat manus tua omnibus inimicis tuis: dextera tua inueniat oñes qui te oderunt. Pones eos vt clibanum ignis in tpe vultus tui: dns in ira sua pturbabit eos: et deuorabit eos ignis. Fructum eoz de terra perdes: q semen eoz a filijs hoim. Qm̄ declinauerūt in te mala: cogitauerūt psilia que nō potuerunt stabilire. Qm̄ pones eos dorsum: in reliquijs tuis preparabis vultū eoz. Exaltare dñe in vtute tua: cātabimus et psallemus virtutes tuas.

In finē ps dō p susceptōe matutina. xxj.

Eus deus me⁹ respice in me: quare me dereliquisti: lōge a salute mea verba delictoz meoz. Deus me⁹ clamabo p diem q nō exaudies: et nocte q nō ad insipientiā mihi. Tu aūt in sancto habitas: laus israhel. In te speraverunt patres nostri: sperauerūt et liberasti eos. Ad te clamauerunt et salui facti sūt. in te sperauerūt et nō sunt confusi. Ego aūt sum vermis et non homo: obprobrium hominum q abiectio plebis. Omnes videntes me deriserūt me: locuti sunt labijs et mouerūt caput. Sperauit in dño eripiat eū: saluum faciat eum qm̄ vult eum. Quoniā tu es qui extraxisti me de ventre: spes mea ab uberibus matris mee: in te proiectus sum ex vtero. De vētre matris mee deus meus es tu: ne discesseris a me. Quoniā tribulatio proxima est: quoniā nō est qui adiuuet Circumdederunt me vituli multi: thauri pingues obsederunt me. Aperuerūt super me os suum: sicut leo rapiens et rugiens.

Sicut aqua effusus sū: et dispsa sunt oīa ossa mea. Factū est cor meū tanq̄ cera liquescēs: in medio ventris mei. Aruit tanq̄ testa ūtus mea: et lingua mea adhesit faucibꝫ meis: et in puluerem mortis deduxisti me. Qm̄ circūdederūt me canes multi: psiliū malignantiū obsedit me. Foderūt manus meas ꝫ pedes meos: dinumerauerūt omnia ossa mea. Ipsi vo psiderauerūt ꝫ inspexerūt me: diuiserūt sibi vestimēta mea: et sup vestem meā miserūt sortē. Tu aūt dñe ne elongaueris auxiliū tuuz a me: ad defēsionem meā cōspice. Erue a framea de⁹ aīam meā: et de manu canis vnicam meaz. Salua me ex ore leonis: et a cornibꝫ vnicornīū hūilitatē meā. Narrabo nomē tuuz frībꝫ meis: in medio ecclesie laudabo te. Qui timetis dñm laudate eū: vniuersū semē iacob glorificate eum. Timeat eū oīe semē isrl: qm̄ nō spreuit neq̄ despexit deprecatōem pauperis. Nec auertit faciē suā a me: et cum clamarē ad deuz exaudiuit me. Apud te laus mea in ecclesia magna: vota mea reddā in pspectu timentiū eū. Edent pauper ꝫ saturabunt: et laudabūt dñm q̄ requirūt eū: viuent corda eor in seculum seculi. Reminiscent et puertētur ad dñm: vniuersi fines terre. Et adorabūt in pspectu ei⁹: vniuerse familie gentiū. Qm̄ dñi est regnum: et ipe dñabit gentiū. Manducauerūt ꝫ adorauerūt oēs pīgues terre: in pspectu ei⁹ cadent oēs q̄ descēdūt in terraz. Et aīa mea illi viuet: ꝫ semen meū seruiet ipi. Annūciabitur dño generatio ventura: et annūciabūt celi iusticiā eius pplo qui nascet quē fecit dñs.

Psalmus Dauid. xxij.

Dmin⁹ regit me et nihil mihi deerit: in loco pascue ibi me collocauit. Sup aquā refectionis educauit me: aīam meā puertit. Deduxit me sup semitas iusticie: pp̄t nomē suū. Nā etsi ābulauero in medio vmbre mortis nō timebo mala: qm̄ tu mecū es. Virga tua et bacul⁹ tuus: ipa me cōsolata sunt. Parasti in pspectu meo mēsam: aduersus eos q̄ tribulāt me. Impinguasti in oleo caput meum: et calix me⁹ inebriās q̄pclarus est. Et misericordia tua subsequet me: oīb⁹ diebus vite mee. Et vt inhabitē in domo dñi: in longitudine dierum.

Psalmus dō in prima sabbati. xxiij.

Domini est terra ꝫ plenitudo ei⁹: orbis terraꝝ ꝫ vniuersi q̄ habitant in eo. Quia ipse sup maria fūdauit eū: et sup fluia prepauit eū. Quis ascēdit in montē dñi: aut q̄s stabit in loco scto ei⁹: Innocēs manibꝫ et mūdo corde: q̄ non accepit in vano aimā suam: nec iurauit in dolo proximo suo. Hic accipiet benedictionē a dño: et misericordiā a deo salutari suo. Hec est generatio querentiū euz: querētiū faciē dei iacob. Attollite portas principes vras: ꝫ eleuamini portē eternales: et introibit rex glie. Quis est iste rex glie: dñs fortis ꝫ potēs: dñs potēs in prelio. Attollite portas pncipes vras: et eleuamini portē eternales: et introibit rex glorie. Quis ē iste rex glie: dñs virtutum ipe ē rex glie.

In finē ps dauid. xxiiij.

Ad te domine leuaui aiam meā meā: de⁹ me⁹ in te cōfido ñ erubescā. Neq̄ irrideāt me inimici mei etenī vniuersi q̄ sustinēt te nō pfundentur. Cōfundāt oēs iniqua agentes: sup vacue. Vias tuas dñe demōstra mihi: et semitas tuas edoce me. Dirige me in veritate tua ꝫ doce me: q̄r tu es de⁹ saluator me⁹: et te sustinui tota die. Remīscere miserationū tuarū dñe: ꝫ misericordiaꝝ tuarū que a seculo sūt. Delicta iuuentutis mee ꝫ ignorantias meas: ne memineris. Scōm misericordiam tuā memēto mei tu: pp̄t bonitatē tuā dñe. Dulcis ꝫ rectus dñs: pp̄t hoc legē dabit delīqntibꝫ in via. Diriget māsuetos in iudiciō: docebit mites vias suas. Vniuerse vie dñi misericordia ꝫ veritas: requirētibꝫ testamētū eius ꝫ testimonia eius. Propter nomē tuū dñe pp̄itiaberis pcto meo: multum est em̄. Quis ē em̄ hō qui timet dñm: legē statuit ei in via quā elegit. Aīa eius ī bonis demorabit: ꝫ semē ei⁹ hēditabit terrā. Firmamētū est dñs timētibꝫ eū: et testamētū ipius vt manifestet illis. Oculi mei sp ad dñm: q̄m ipse euellet de laqueo pedes meos. Respice in me ꝫ miserē mei: q̄r vnic⁹ ꝫ paup sū ego. Tribulatōes cordis mei multiplicate sūt: de necessitatibꝫ meis erue me. Vide hūilitatē meā ꝫ laborē meū: ꝫ dimitte vniuersa delicta mea. Respice inimicos meos q̄m multiplicati sūt: ꝫ odio iniquo oderūt me. Custodi aimā meā et erue me: non erubescā

quoniam speraui in te. Innocentes et recti adheserunt mihi: qꝛ sustinui te. Libera deus israhel: ex omnibꝫ tribulatōnibꝫ suis.

Psalmus dauid. xxv.

Iudica me domine quoniā ego in īnocētia mea ingressus sum: et in dño sperās nō infirmabor. Proba me dñe et tēpta me: vre renes meos et cor meū. Qm̄ miscōia tua añ oculos meos ē: ⁊ ꝯplacui in veritate tua. Non sedi cū ꝯcilio vanitatis: ⁊ cū iniqua gerentibꝫ nō introibo. Odiui eccl̄iam malignantiū: ⁊ cum impijs nō sedebo. Lauabo inter innocētes manus meas: et circūdabo altare tuū dñe. Ut audiā vocē laudis: et enarrem vniuersa mirabilia tua. Dñe dilexi decorem domus tue: et locum habitatōis glorie tue. Ne perdas cū impijs deus animam meam: et cum viris sanguinū vitā meaꝫ. In quorū manibꝫ iniquitates sunt: dextera eoꝝ repleta est muneribꝫ. Ego autēꝫ in innocentia mea ingressus sum: redime me et miserē mei. Pes em̄ meus stetit in directo: in ecclesijs benedicam te domine.

In finē p̄s dō priusq̄ liniret̄. xxvj.

Dominus illuminatō mea et salus mea: quē timebo? Dominus protector vite mee: a quo trepidabo? Dum appropiant super me nocentes: vt edent carnes meas. Qui tribulāt me inimici mei ip̄i infirmati sunt et ceciderunt. Si ꝯsistant aduersum me castra: non timebit cor meum. Si exurgat aduersum me prelium: in hoc ego sperabo. Unam petij a domino hāc requiram: vt inhabitem in domo dñi omnibꝫ diebꝫ vite mee. Ut videam volūtatem dñi: et visitem templū eius. Qm̄ abscondit me in tabernaculo suo in die maloꝝ: protexit me in abscōdito tabernaculi sui. In petra exaltauit me: et nunc exaltauit caput meū super inimicos meos. Circuiui et immolaui in tabernaculo eius hostiam vociferatōnis: cantabo ⁊ psalmū dicam domino. Exaudi domine vocem meaꝫ qua clamaui ad te: miserē mei et exaudi me. Tibi dixit cor meum exquisiuit te facies mea: faciem tuā domine requiram. Ne auertas faciem tuā a me: ne declines in ira a seruo tuo. Adiutor meus esto ne derelinquas me: neqꝫ despicias me deus salutaris meus. Quoniaꝫ pater meus ⁊ mater mea dereliquerūt me: dominus autem assumpsit me. Legē pone mihi dñe in via tua: et dirige me in semita recta propt̄ inimicos meos. Ne tradideris me in animas tribulantium me: quoniam insurrexerunt in me testes iniqui: et mentita ē iniquitas sibi. Credo videre bona domini: in terra viuētium. Expecta dominū viriliter age: et cōfortetur cor tuum ⁊ sustine dominum.

Psalmus ipsi Dauid. xxvij.

Ad te domine clamabo deus meus ne sileas a me: nequando taceas a me: et assimilabor descendentibꝫ in lacū. Exaudi dñe vocē deprecatōis mee dū oro ad te: dū extollo manus meas ad templum sanctū tuum. Ne simul tradas me cū peccatoribꝫ: et cū operantibꝫ iniquitatem ne perdas me. Qui loquūtur pacem cum proximo suo: mala autem in cordibus eoꝝ. Da illis ſm opera eorum: et scd̄m nequitiam adinuentionum ip̄orum. Scd̄m opera manuum eorum tribue illis redde retributōnem eorum ipsis. Qm̄ non intellexerunt opera dñi et in opa manuuꝫ eius: destrues illos ⁊ nō edificabis eos. Benedictus dñs: qm̄ exaudiuit vocem deprecatōis mee. Dominus adiutor meus ⁊ protector meus: ⁊ in ipso sperauit cor meum ⁊ adiutus sum. Et refloruit caro mea: et ex voluntate mea ꝯfitebor ei. Dominus fortitudo plebis sue: ⁊ protector saluationum xp̄i sui est. Saluum fac populum tuuꝫ domine et benedic hereditati tue: et rege eos et extolle eos vsqꝫ ineternum.

Psalmus Dauid in consumatione tabernaculi. xxviij.

Afferte domino filij dei afferte dño filios arietum. Afferte domino gloriam et honorem: afferte domino gloriam nomini eius: adorate dominum in atrio sancto eius. Vox domini super aquas: deus maiestatis ītonuit dominus super aquas multas. Vox domini in virtute: vox domini in magnificentia. Vox domini confringentis cedros: et confringet dominus cedros libani. Et conminuet eos tanq̄ vitulū libani: ⁊ dilectus quēadmodū filius vnicorniū. Vox domini

intercidentis flāmam ignis: vox dñi ꝓcucientis desertū: et ꝓmouebit dñs desertum cades. Vox dñi preparātis ceruos et reuelabit ꝓdensa: et in tēplo eius oēs dicēt gloriā. Dñs diluuiū inhītare facit: et sedebit dñs rex inetern̄ū. Dñs virtutē pp̄lo suo dabit: dñs benedicet pp̄lo suo in pace.

¶ Psalm⁹ cāticū ī dedicatōe dom⁹ dd. xxix.

EXaltabo te domine quoniā suscepisti me: nec delectasti inimicos meos sup me. Dñe de⁹ meus clamaui ad te: et sanasti me. Dñe eduxisti ab inferno aīam meā: saluasti me a descēdentibꝫ in lacū. Psallite dño sc̄i eius: ꝙ cōfitemini memorie sc̄itatis eius. Qm̄ ira ī indignatōne eius: et vita in volūtate eius Ad vesperꝫ demorabit fletus: et ad matutinum leticia. Ego autem dixi in abundātia mea: non mouebor inetern̄uz. Dñe: in voluntate tua prestitisti decori meo virtutez. Auertisti faciez tuam a me: et factus sum ꝓturbatus. Ad te dñe clamabo: et ad deuz meum deꝓcabor. Que utilitas in sanguine meo: dum descendo in corruptōem: Nunqd ꝓfitebit tibi puluis: aut annunciabit veritatem tuā: Audiuit dominus ꝙ misertus ē mei: dñs factus est adiutor meus. Conuertisti planctū meū in gaudiū mihi: ꝓscidisti saccum meū: et circūdedisti me leticia. Et cantet tibi gloria mea et nō ꝓpungar: dñe deus meus inetern̄ū ꝓfitebor tibi.

¶ In finem ps̄ Dauid pro extasi. xxx.

IN te domine speraui non ꝓfundar inetern̄ū: in iusticia tua libera me. Inclina ad me aurē tuā: accelera vt eruas me. Esto mihi ī deū protectorē ꝙ in domū refugij: vt saluū me facias. Qm̄ fortitudo mea et refugiū meū es tu ꝙ ꝓpter nomē tuū deduces me ꝙ enutries me. Educes me de laqueo quē abscōderunt mihi: qm̄ tu es protector me⁹. In man⁹ tuas ꝓmendo spiritū meū: redemisti me dñe de⁹ veritatis. Odisti obseruantes vanitates: super vacue. Ego autem in dño speraui: exultabo et letabor in misericordia tua. Qm̄ respexisti humilitatem meaz: saluasti de necessitatibꝫ animā meam. Nec cōclusisti me in manibꝫ inimici: statuisti in loco spacioso pedes meos. Miserere mei domine qm̄ tribulor: cōturbatus est in ira oculus meus: anima mea et venter meus. Qm̄ defecit in dolore vita mea: ꝙ anni mei in gemitibus. Infirmata est in pauptate virtus mea: et ossa mea cōturbata sunt. Sup omnes inimicos meos factus sum obprobriū vicinis meis valde: et timor notis meis. Qui videbant me fugerūt a me: obliuioni datus sū tanq̄ mortuus a corde. Factus sum tanq̄ vas pditū: qm̄ audiui vituperatōem multorꝫ ꝓmorantiū in circuitu. In eo dum ꝓuenirent simul aduersū me: accipe animā meā ꝓsiliati sunt. Ego autem in te speraui dñe: dixi deus meus es tu: in manibꝫ tuis sortes mee. Eripe me de manu inimicorꝫ meorū: et a psequētibꝫ me. Illustra faciem tuā sup seruū tuum: saluuz me fac in misericordia tua: dñe non ꝓfūdar qm̄ inuocaui te. Erubescant impij et deducātur in infernū: muta fiant labia dolosa. Que loquūtur aduersus iustū iniquitatē: in supbia ꝙ in abusione. O magna multitudo dulcedinis tue domine: quā abscondisti timentibꝫ te. Perfecisti eis qui sperant in te: in ꝓspectu filiorꝫ hominū. Abscondes eos in abscondito faciei tue: a cōturbatione hominum. Proteges eos in tabernaculo tuo: a ꝓtradictōne linguaruz. Benedictus dñs: qm̄ mirificauit misericordiā suā mihi in ciuitate munita. Ego aūt dixi in excessu mentis mee: proiectus sum a facie oculorꝫ tuorꝫ. Ideo exaudisti vocez oꝛonis mee: dum clamarem ad te. Diligite dñm oēs sancti eius: qm̄ veritatē requiret dñs: et retribuet abūdanter faciētibꝫ supbiam. Viriliter agite et ꝓfortetur cor vestrum: oēs qui speratis in dño.

¶ Intellectus Dauid. xxxi.

BEati quoꝝ remisse sunt iniquitates: et quoꝝ tecta sūt peccata. Beatus vir cui n̄ imputauit dñs peccatum: nec ē in spiritu eius dolus. Qm̄ tacui inueterauerūt ossa mea: dū clamarē tota die. Qm̄ die ac nocte grauata ē sup me manus tua: cōuersus sum in erūna mea dū ꝓfigit spina. Delictū meū ꝓgnituz tibi feci: et iniusticiā meam non abscondi. Dixi confitebor aduersum me iniusticiaz meā dño: et tu remisisti impietatez peccati mei. Pro hac orabit ad te omnis sc̄us: in tempore oportuno. Verūtamen in diluuio aquarū multarꝫ: ad deum non approximabunt. Tu es refugiū meum a tribulatione

que circũdedit me: exultatio mea erue me
a circumdãtibꝫ me. Intellectũ tibi dabo ⁊
instruam te: in via hac qua gradieris fir-
mabo sup̃ te oculos meos. Nolite fieri sicut
equus et mulus: quibꝫ non est intellectus.
In chamo et freno maxillas eoꝝ ꝯstringe
qui nõ approximant ad te. Multa flagella
peccatoris: sperãtem aũt in dño misericor-
dia circũdabit. Letamini in dño ⁊ exulta-
te iusti: et gloriamini oẽs recti corde.

In finem psalmus Dauid. xxxij.

Exultate iusti in domi-
no rectos decet collaudatio. Confi-
temini dño in cithara: in psalterio
decem cordaꝝ psallite illi. Cantate ei can-
ticum nouũ: bene psallite ei in vociferatõ-
ne. Quia rectũ est verbũ dñi: et oẽia opa
eius in fide. Diligit misericordiam et iudicium:
misericordia dñi plena est terra. Verbo do
mini celi firmati sunt: ⁊ spũ oris eius oẽis
virtus eoꝝ. Congregans sicut in utre aq̃s
maris: ponẽs in thesauris abyssos. Time-
at dñm oẽis terra: ab eo aũt ꝯmoueãtur
oẽes inhabitãtes orbem. Quĩ ipe dixit et
facta sunt: ipse mandauit et creata sunt.
Dñs dissipat ꝯsilia gentiũ: reprobat autẽ
cogitatõnes pꝛ̃ꝯ: et reprobat ꝯsilia prin-
cipum. Consiliũ aũt dñi inetternũ manet:
cogitatõnes cordis eius in generatõnem et
generatõem. Beata gens cuius est dñs deus
eius: pꝛ̃us quez elegit in hereditatem sibi.
De celo respexit dñs: vidit oẽes filios ho
minũ. De prepato habitaculo suo: rꝛ̃spexit
sup̃ oẽes qui habitãt terram. Qui finxit
singillatim corda eoꝝ: qui intelligit oẽia
opera eoꝝ. Non saluat rex p̃ multã virtu-
tem: ⁊ gẏgas non saluabit in multitudine
virtutis sue. Fallax equus ad salutem: in
abundantia aũt virtutis sue non saluabi-
tur. Ecce oculi dñi sup̃ metuentes eum: et
in eis qui sperant super misericordia eius.
Ut eruat a morte animas eoꝝ: et alat eos
in fame. Anima nostra sustinet dominuz:
quoniã adiutor ⁊ protector noster ẽ. Quia
in eo letabitur cor nostrum: et in nomine
sãcto eius sperauimus. Fiat misericordia
tua domine super nos: quemadmodum spe
rauimus in te.

Psalmus Dauid cum mutauit vultum
suum coram Abimelech et dimisit eum
et abijt. xxxiij.

Benedicam dominuz in
oẽi tpe: sp̃ laus ei⁹ in ore meo. In
dño laudabit aĩa mea: audiãt mã
sueti ⁊ letent. Magnificate dñm mecum: ⁊
exaltem⁹ nomẽ ei⁹ in idipm. Exq̃siui dñm
et exaudiuit me: ⁊ ex oẽibꝫ tribulatõnibꝫ
meis eripuit me. Accedite ad eũ ⁊ illumĩa
mini: et facies vre nõ ꝯfundent. Iste paup
clamauit et dñs exaudiuit eũ: ⁊ de oẽibꝫ tri
bulatõibꝫ ei⁹ saluauit eũ. Immittet angel⁹
dñi in circuitu timentiũ eũ: et eripiet eos.
Gustate et videte qm̃ suauis ẽ dñs: bt̃s vir
q̃ sperat in eo. Timete dñm oẽs sãcti eius:
qm̃ nõ ẽ inopia timẽtibꝫ eum. Diuites ege-
rũt ⁊ esurierũt: inquirẽtes aũt dñm ñ mi-
nuent oẽi bono. Venite filij audite me: ti
morẽ dñi docebo vos. Quis ẽ homo q̃ vult
vitam: diligit dies videre bonos? Prohibe
linguã tuã a malo: ⁊ labia tua ne loq̃ntur
dolũ. Diuerte a malo et fac bonũ: inquire
pacẽ ⁊ psequere eã. Oculi dñi sup̃ iustos: ⁊
aures ei⁹ in p̃ces eoꝝ. Vultus autẽ dñi sup̃
facientes mala: vt pdat de terra memoriã
eorũ. Clamauerunt iusti et dñs exaudiuit
eos: et ex omnibꝫ tribulatõnibꝫ eoꝝ libera
uit eos. Iuxta ẽ dñs his qui tribulato sunt
corde: ⁊ humiles spũ saluabit. Multe tribu
latõnes iustoruz: et de his oẽibꝫ liberabit
eos dñs. Custodit dñs oẽia ossa eoꝝ: vnũ
ex his nõ ꝯteret. Mors peccatoꝝ pessima:
et qui oderunt iustuz delinquent. Redimet
dñs aĩas seruoꝝ suoꝝ: et nõ derelinquet oẽs
qui sperant in eo. De Judeis. de
passione x̃pi. de ieiunio. p̃s ipsi dõ. xxxiiij.

Judica domine nocen-
tes me: expugna impugnãtes me.
Apprehẽde arma ⁊ scutũ: ⁊ exurge
in adiutoriũ mihi. Effũde framea et ꝯclude
aduersus eos q̃ psequũt me: dic aie mee sa
lus tua ego sũ. Cõfundant ⁊ reuereãtur:
q̃rẽtes aĩam meã. Auertant retrorsũ ⁊ cõ
fundant: cogitãtes mihi mala. Fiãt tanq̃
puluis añ faciem vẽti: et angel⁹ dñi coar-
tans eos. Fiat via illoꝝ tenebre ⁊ lubricũ:
et angelus dñi persequens eos. Quĩ gratis
abscõderũt mihi interitũ laquei sui: supua
cue exprobrauerũt animam meaz. Veniat
illi laque⁹ quẽ ignorat: et captõ quã abscõdit
apprehẽdat eum: ⁊ in laqueũ cadat in ipso.
Aĩa aũt mea exultabit in dño: ⁊ letabitur

sup salutari suo. Omnia ossa mea dicent: dñe qs silis tibi: Eripiens inopem de manu fortior eius: egenu et paupem a diripientib eu. Surgentes testes iniqui: q ignorabant interrogabant me. Retribuebant mihi mala p bonis: sterilitate anime mee. Ego aute cu mihi molesti essent: induebar cilicio. Humiliaba in ieiunio aiam meam: et oro mea in sinu meo conuertet. Quasi primum qi frem nrm sic placeba: qsi lugens et pristatus sic humiliabar. Et aduersu me letati sut et puenerut: congregati sut sup me flagella et ignorani. Dissipati sut nec compuncti: temptauert me subsannauert me subsannatone: fredouerut sup me dentibus suis. Dñe q respicies: restitue aiam mea a malignitate eor: a leonib unica mea. Confitebor tibi in ecclesia magna: in plo graui laudabo te. Non supgaudeat mihi q aduersant mihi inique: q oderunt me gtis et annuut oculis. Qm mihi quidez pacifice loqbant: et in iracundia terre loquentes dolos cogitabat. Et dilatauerunt sup me os suu dixerut euge euge viderт oculi nri. Vidisti dñe ne sileas: dñe ne discedas a me. Exurge et intende iudicio meo deus meus: et dns meus i causa mea. Judica me sm iustitia tua dñe de meus: et no supgaudeat mihi. No dicat in cordib suis euge euge aie nre. nec dicat deuorabim eu. Erubescat et reuereant simul: q gratulant malis meis. Induant confusione et reuerentia: q maligna loquutur sup me. Exultet et letent q volunt iustitia mea: et dicat sp magnificet dns q volut pace sui eius. Et lingua mea meditabit iustitia tua: tota die laudem tuam.

In finem sermo dni Dauid. xxxv.

Dixit iniustus vt delinquat in semetipo: ñ e timor dei añ oculos ei. Qm doluse egit in spectu ei: vt inueniat iniqtas eius ad odium. Verba oris ei iniqtas et dolus: noluit intelligẽ vt bñageret. Iniqtate meditat e in cubili suo astitit omi vie ñ bone: malitia aut no odiuit. Dñe in celo misdia tua: et veritas tua usq ad nubes. Justicia tua sic mtes dei: iuditia tua abyssus multa. Homines et iumenta saluab dñe: quemadmodu mltiplicasti misdiam tuaz deus: Filij aut hoim: in tegmine alar tuar sperabut. Inebriabunt ab ubertate domus tue: et torrente voluptatis tue potabis eos. Qm apud te est fons vite: et in lumine tuo videbimus lume. Protende dñe misdiam scientib te: et iusticia tuam bis qui recto sut corde. Non veniat mihi pes superbie: et manus pctoris no moueat me. Ibi ceciderut omes q operant iniquitate: expulsi sunt nec potuerut stare.

Psalmus ipsi Dauid. xxxvj.

Noli emulari in malignantibus: neq zelaueris facientes iniquitatez. Qm tanq fenu velocit arescet: et quemadmodu olera herbar cito decidet. Spera in dño et fac bonitate: et inhabita terra et pasceris in diuitijs ei. Delectare in dño: et dabit tibi petiones cordis tui. Revela dño viam tuam et spera in eo: et ipe faciet. Et educet qi lume iustitia tua: et iuditiu tuu tanq meridie: subdit esto dño et ora eu. Noli emulari in eo q psperat in via sua: et in hoie faciente iniustitias. Desine ab ira et derelinque furore: noli emulari vt malignaris. Qm qui malignantur exterminabut: sustinentes aute dnm ipsi hereditabut terra. Et adduc pusillu et non erit peccator: et queres locu ei et no inuenies. Mansueti aut hereditabut terram: et delectabunt in multitudine pacis. Obseruabit pctor iustu: et stridebit sup eum dentib suis. Dns aut irridebit eu: qm prospicit q veniet dies eius. Gladiu euaginauert peccatores: intenderut arcu suum. Vt decipiat pauperem et inopem: vt trucidet rectos corde. Gladius eor intret in corda ipoz: et arcus eor confringet. Melius est modicum iusto: sup diuitias pctorum multas. Qm brachia peccator conterent: confirmat aut iustos dns. Novit dns dies immaculator: et hereditas eor ineternu erit. Non confundentur in tpe malo: et in diebus famis saturabuntur: qr pctores peribut. Inimici do domini mox vt honorificati fuerint et exaltati: deficientes quemadmodu fumus deficiet Mutuabit pctor et no soluet: iustus autez miseret et tribuet. Quia benedicentes ei hereditabunt terra: maledicentes aut ei disperibunt. Apud dnm gressus hois dirigent: et via ei volet. Cum ceciderit no collidet: qr dns supponit manu sua. Junior fui etenim senui: et no vidi iustu derelictu: nec semen eius querens panez. Tota die miseretur et commodat: et semen illius in benedictione erit.

Declina a malo et fac bonum: et inhabita in seculū seculi. Quia dominus amat iudi-
tium: et non derelinquet sanctos suos: in-
eternum ꝓseruabūtur. Iniusti punientur et semen impioꝝ peribit. Justi aūt hereditabunt terram: et inhabitabūt in seculum seculi super eam. Os iusti meditabit sapientiam: et lingua eius loquetur iuditium. Lex dei eius in corde ipius: et non supplantabuntur gressus eius. Considerat peccator iustum: ⁊ querit mortificare eum. Dñs aūt non derelinquet euꝫ in manibus eius: nec damnabit eū cum iudicabit illi. Expecta dñm et custodi viam eius: et exaltabit te vt hereditate capias terrā: cū perierint peccatores: videbis. Elidi impiū superexaltatum: et eleuatum sicut cedros libani. Et transiui et ecce non erat: quesiui eum et nō est inuentus locus eius. Custodi innocentiam et vide equitatē: qm̄ sunt reliquie homini pacifico. Iniusti aūt disperibūt: simł reliquie impioꝝ interibūt. Salus aūt iustoꝝ a dño: et ꝓtector eoꝝ in tpe tribulatō nis. Et adiuuabit eos dñs et liberabit eos. et eruet eos a peccatoribus: ⁊ saluabit eos quia sperauerunt in eo.

¶ Psalmus Dauid in ꝓmemoratione die sabbati. xxxvij.

DOmine ne in furore tuo arguas me: neqꝫ in ira tua corripias me. Qm̄ sagitte tue infixe sunt mihi: ⁊ ꝓfirmasti sup me manū tuaꝫ. Non est sanitas in carne mea a facie ire tue: nō est pax ossibꝫ meis a facie peccatoꝝ meoꝝ. Qm̄ iniquitates mee supgresse sunt caput meum: ⁊ sicut onus graue grauate sūt sup me. Putruerūt et corrupte sunt cicatrices mee: a facie insipientie mee. Miser factus sum et curuatus sum vsqꝫ in finē: tota die ꝓtristatus ingrediebar. Qm̄ lūbi mei impleti sūt illusionibꝫ: et nō est sanitas in carne mea. Afflictus sum et humiliatus sum nimis: rugiebā a gemitu cordis mei. Dñe ante te omne desiderium meum: et gemitus meus a te non est absconditus. Cor meum ꝓturbatū est: dereliquit me virtus mea: et lumen oculoꝝ meoꝝ et ipm non est mecū. Amici mei et proximi mei: aduersū me appropinquauerūt et stetērunt. Et qui iuxta me erant delonge stetērūt: et vim faciebāt qui querebant animam meā. Et qui inquirebant mala mihi locuti sunt vanitates: ⁊ dolos tota die meditabātur. Ego aūt tanq̄ surdus non audiebam: et sicut mutus non aperiens os suum. Et factus sum sicut homo nō audiens: et nō habens in ore suo redargutiones. Qm̄ in te dñe speraui: tu exaudies dñe deus meus. Quia dixi neqndo supgaudeant mihi inimici mei: et dum cōmouentur pedes mei: super me magna locuti sunt. Quoniam ego in flagella paratus sū: et dolor meus in ꝓspectu meo semper. Quoniam iniquitatem meam annunciabo: ⁊ cogitabo pro peccato meo. Inimici autem mei viuunt et confirmati sūt sup me: ⁊ multiplicati sunt qui oderūt me inique. Qui retribuunt mala pro bonis detrahebant mihi: quoniam sequebar bonitatē. Nō derelinquas me domine deus meus: ne discesseris a me. Intende in adiutoriū meū domine deus salutis mee.

¶ In finem pro ÿthun canticuꝫ. Dauid increpat iudeos qui diuitias hñt. xxxviij.

DIxi custodiam vias meas: vt non delinquam in lingua mea. Posui ori meo custodiam: cum consisteret peccator aduersum me. Obmutui ⁊ humiliatus sum et silui a bonis: et dolor meus renouatus ē Concaluit cor meum intra me: et in meditatiōne mea exardescet ignis. Locutus sum in lingua mea: notum fac mihi domine finem meum. Et numerum dierum meoruꝫ quis est: vt sciam quid desit mihi: Ecce mēsurabiles posuisti dies meos: et substātia mea tanq̄ nihilū ante te. Verūtamen vniuersa vanitas: omnis homo viuens. Verūtamen in ÿmagine pertransit homo: sed et frustra cōturbatur. Thesaurizat: et ignorat cui ꝓgregabit ea. Et nunc que est expectatio mea: nonne dñs: et substantia mea apud te est. Ab omnibꝫ iniquitatibꝫ meis eruе me: obprobrium insipienti dedisti me. Obmutui et nō aperui os meum: quoniā tu fecisti. amoue a me plagas tuas. A fortitudine manus tue ego defeci in increpationibus: propter iniquitatem corripuisti hominem. Et tabescere fecisti sicut araneā aīam eius: veruntamē vane ꝓturbat omnis homo. Exaudi orationem meam dñe:

et deprecatōnem meam: auribꝰ ꝑcipe lacrimas meas. Ne sileas quoniam aduena ego sum apud te: ⁊ ꝑegrinus sicut om̄es patres mei. Remitte mihi vt refrigerer p̄usq̄ ab eam: et amplius non ero.

In finem psalmus Dauid. xxxix.

Expectās expectaui dominū: et intendit mihi. Et exaudiuit p̄ces meas: ⁊ eduxit me de lacu miserie ⁊ de luto fecis. Et statuit sup̄ petrā pedes meos: ⁊ direxit gressus meos. Et immisit in os meū canticū nouū: carmen deo nr̄o. Videbūt multi et timebūt: ⁊ sperabūt in dño. Beatus vir cuius ē nomē dñi spes eius: ⁊ nō respexit in vanitates ⁊ insanias falsas. Multa fecisti tu dñe deus mirabilia tua: et cogitatōnibꝰ tuis nō est qui sil̄is sit tibi. Annūciaui et locutus sum: multiplicati sunt super numeꝝ. Sacrifitiū ⁊ oblationē noluisti: aures at̄ ꝑfecisti mihi. Olocaustū et ꝓ peccato nō postulasti: tunc dixi ecce venio. In capite libri scriptū est de me vt facerem voluntatē tuaꝫ: deus meus volui et legem tuam in medio cordis mei. Annūciaui iusticiam tuam in ecclesia magna: ecce labia mea nō ꝓhibebo dñe tu scisti. Iusticiaꝫ tuā nō abscōdi in corde meo: veritatem tuā et salutare tuum dixi. Non abscondi misericordiā tuam et veritatem tuam: a ꝯcilio multo. Tu aūt dñe ne longe facias miserationes tuas a me: misericordia et veritas tua semper susceperunt me. Qm̄ circūdederūt me mala quoꝝ nō est numerus: ꝯprehenderūt me iniquitates mee: et nō potui vt viderē. Multiplicate sūt sup̄ capillos capitis mei: et cor meum dereliq̄t me. Complaceat tibi domine vt eruas me: dñe ad adiuuādum me respice. Confundātur et reuereātur simul: qui querūt aīam meā vt auferāt eam. Auertant̄ retrorsum et reuereantur: qui volūt mihi mala. Ferant cōfestim ꝯfusionem suam: qui dicunt mihi euge euge. Exultent et letentur super te omnes querentes te: et dicant semp̄ magnificetur dominus qui diligunt salutare tuū. Ego autem mendicus sum et pauper: dñs solicitus est mei. Adiutor meus ⁊ ꝓtector meus tu es: deus meus ne tardaueris

In finem psalmus Dauid. Intellectus filijs chore. xl.

Beatus qui intelligit super egenū et pauperē: in die mala liberabit eū dñs. Dñs ꝯseruet eum et viuificet eū: ⁊ beatū faciet eū in terra: et nō tradat eū in aīam inimicoꝝ eius. Dñs opē ferat illi sup̄ lectū doloris eiꝰ: vniuersū stratum eius versasti in infirmitate eius. Ego dixi dñe miserere mei: sana animam meā qꝛ peccaui tibi. Inimici mei dixerunt mala mihi: qñ morietꝫ et ꝑibit nomē eius? Etsi ingrediebat̄ vt videret. vana loquebatur cor eius: cōgregauit iniquitatem sibi. Egrediebat̄ foras: et loquebat̄ in idipsum Aduersum me susurrabant omnes inimici mei: aduersum me cogitabant mala mihi. Verbum iniquū ꝯstituerūt aduersum me: nūquid qui dormit nō adiciet vt resurgat? Etenī homo pacis mee in quo speraui: qui edebat panes meos magnificauit sup̄ me supplantatōnem. Tu aūt dñe miserē mei: ⁊ resuscita me et retribuā eis. In hoc ꝯgnoui qm̄ voluisti me: quoniam non gaudebit inimicus meus sup̄ me. Me aūt ꝓpter innocentiā suscepisti: ⁊ ꝯfirmasti me in ꝯspectu tuo ineternū. Bñdictus dñs deus israhel a seculo et in seculum: fiat fiat.

In finē intellectꝰ filijs chore. p̄s dd. xlj.

Quemadmoduꝫ desiderat ceruus ad fōtes aquaꝝ: ita desiderat aīa mea ad te deus. Sitiuit aīa mea ad deū fontem viuū: qñ veniam et apparebo ante faciē dei? Fuerunt mihi lacrime mee panes die ac nocte: dum dicitur mihi quotidie vbi ē deus tuus? Hec recordatus sum et effudi in me animam meaꝫ: quoniā transibo in locū tabernaculi admirabilis vsq̄ ad domum dei. In voce exultationis et ꝯfessionis: sonus epulātis. Quare tristis es anima mea: et quare ꝯturbas me? Spera in deo quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei ⁊ deus meus. Ad meipsum anima mea conturbata est: propterea memor ero tui de terra iordanis ⁊ hermonijm a mōte modico. Abissus abissum inuocat: in voce catharactarū tuarum. Omnia excelsa tua ⁊ fluctus tui: sup̄ me trāsier̄t. In die mādauit dñs miscōdiam suam: ⁊ nocte canticū eius. Apud me oratio deo vite mee: dicā deo susceptor meꝰ es. Quare oblitus es mei: et quare ꝯtristatus

137

incedo dū affligit me inimicus: Dū ꝯfrin-
guntur ossa mea: exprobrauerūt mihi qui
tribulant me inimici mei. Dū dicunt mihi
ꝑ singulos dies vbi ē deus tuus: quare tri-
stis es aīa mea et quare ꝯturbas me: Spe
ra in deo qm̄ adhuc cōfitebor illi: salutare
vultus mei et deus meus. ¶ In finem
p̄s dd̄ ad eos qui fidē xp̄i sunt ꝯsecuti. xlij.

Iudica me deꝰ et discer-
ne cām meam de gēte nō sācta: ab
homine iniquo et doloso erue me.
Quia tu es deꝰ fortitudo mea: q̄re me repu
listi et q̄re tristis incedo dū affligit me ini-
micus: Emitte lucē tuā ⁊ veritatē tuā: ip̄a
me deduxerūt ⁊ adduxerūt in montē sc̄tm
tuū et in tabernacula tua. Et introibo ad
altare dei: ad deū q̄ letificat iuuētutē meā
Confitebor tibi in cȳthara deꝰ deus meus:
q̄re tristis es aīa mea ⁊ quare ꝯturbas me
Spera in deo qm̄ adhuc ꝯfitebor illi: salu-
tare vultꝰ mei ⁊ deus meus. ¶ In finē filijs
chore ad intellectū ꝓphe pn̄iam agēs. xliij.

Deus auribꝰ nr̄is audiui
mus: p̄res nr̄i annūciauerūt nob̄.
Opus qd̄ oꝑatus es in diebꝫ eoꝝ: ⁊
in diebꝫ antiq̄s. Manus tua gentes dispdi
dit ⁊ plantasti eos: afflixisti ꝓpl̄os ⁊ expu-
listi eos. Nec em̄ in gladio suo possederunt
terrā: et brachiū eoꝝ nō saluauit eos. Sed
dextera tua et brachiū tuū ⁊ illuīatō vultꝰ
tui: qm̄ ꝯplacuisti ī eis. Tu es ip̄e rex meꝰ
et deus meꝰ: q̄ mādas salutes Jacob. In te
inimicos nr̄os vētilabimꝰ cornu: ⁊ in noīe
tuo spernemꝰ insurgētes in nob̄. Nō em̄ in
arcu meo sp̄abo: ⁊ gladiꝰ meus ñ saluabit
me. Saluasti em̄ nos de affligētibꝫ nos: et
odientes nos ꝯfudisti. In deo laudabimur
tota die: et in noīe tuo ꝯfitebimur ī seculū
Nūc aūt repulisti ⁊ ꝯfudisti nos: ⁊ ñ egre-
dieris deus in virtutibꝫ nr̄is. Auertisti nos
retrorsū post inimicos nr̄os: ⁊ qui oderūt
nos diripiebāt sibi. Dedisti nos tāq̄ oues
escaꝝ: et in gētibꝫ dispsisti nos. Vendidisti
ꝓpl̄m tuum sine pretio: ⁊ nō fuit multitudo
in ꝯmutatōnibꝫ eoꝝ. Posuisti nos obpro-
briū vicinis nr̄is: subsannatōem et derisū
his q̄ sunt in circuitu nr̄o. Posuisti nos in
similitudinē gentibꝫ: ꝯmotionē capitis in
populis. Tota die verecūdia mea ꝯtra me
ē: ⁊ ꝯfusio faciei mee cooperuit me. A vo-
ce exprobrantis ⁊ obloquentis: a facie ini-
mici et ꝑsequētis. Hec oīa venerūt sup nos
nec obliti sumus te: ⁊ inique nō egimus in
testam̄to tuo. Et ñ recessit retro cor nr̄m:
et decliasti semitas nr̄as a via tua. Qm̄ hu
miliasti nos in loco afflictōnis: ⁊ cooꝑuit
nos vmbra mortis. Si obliti sumus nomē
dei nr̄i: ⁊ si expādimus manus nr̄as ad deū
alienū. Nōne deus requiret ista: ipse em̄ no
uit abscondita cordis. Qm̄ ꝓpter te mortifi
camur tota die: estimati sumus sicut oues
occisionis. Exurge q̄re obdormis dn̄e: ex-
urge et ne repellas in finē: Quare faciem
tuā auertis obliuisceris inopie nr̄e: ⁊ tri-
bulatōnis nr̄e: Qm̄ humiliata est in pulue
re anima nostra: ꝯglutinatus ē in terra vē
ter noster. Exurge dn̄e adiuua nos: et re-
dime nos ꝓpter nomen tuum.
¶ In finem pro his qui ꝯmutabuntur fi-
lijs Chore ad intellectum cāticum pro de-
licto. xliiij.

Eructauit cor meū ver-
bū bonū: dico ego opera mea regi
Lingua mea calamus scribe: velo
citer scribētis. Speciosus forma pre filijs
hoīm: diffusa est gr̄a in labijs tuis: ꝓpterea
bn̄dixit te deus ineternuz. Accingere gla-
dio tuo: sup femur tuū potentissime. Spe-
cie tua et pulcritudine tua: intende ꝓspere
procede et regna. Propter veritatē et mā
suetudinē et iusticiā: et deducet te mirabi-
liter dextera tua. Sagitte tue acute: popu
li sub te cadēt in corda inimicoꝝ regis. Se
des tua deꝰ in seculū seculi: virga directōis
virga regni tui. Dilexisti iusticiaz et odisti
iniquitatē: ꝓpterea vnxit te deus deus tuꝰ
oleo leticie pre ꝯsortibꝫ tuis. Mirra et gut-
ta ⁊ cassia a vestim̄tis tuis: a domibꝫ ebur-
neis ex quibꝫ delectauerunt te filie regum
in honore tuo. Astitit r̄gina a dextris tuis
in vestitu deaurato: circundata varietate.
Audi filia et vide et inclina aurem tuam:
et obliuiscere ꝓpl̄m tuum ⁊ domum patris
tui. Et ꝯcupiscet rex decorem tuū. qm̄ ipse
est dn̄s deus tuus et adorabūt euz. Et filie
tȳri in muneribꝫ: vultū tuuz deprecabunt̄
om̄es diuites plebis. Omnis gl̄ia eius filie
regis abintus: in fimbrijs aureis et circū-
amicta varietatibꝫ. Adducent̄ regi virgi-
nes post eaz: ꝓxime eiꝰ afferent̄ tibi. Affe-
rent̄ in leticia et exultatōne: adducētur in

templũ regis. Pro pribꝫ tuis nati sunt tibi filij: pstitues eos pncipes sup oẽm terrã. Memor ero nois tui dñe: in omi generatõne ⁊ generatõne. Propterea pli pfitebunt tibi ineterñũ: ⁊ in seculũ seculi.

In finẽ filijs Chore p archanis. ps dꝫ pphe de xpo dicit ⁊ ad ipm de eccl'ia. xlv.

DEus nr̃ refugiũ ⁊ virt⁹ adiutor in tribulatõnibꝫ que inuenerũt nos nimis. Propterea non timebim⁹ dũ turbabit̃ terra: ⁊ trãsferent̃ mõtes in cor maris. Sonuerũt ⁊ turbate sũt aque eor̃: pturbati sũt mõtes in fortitudine ei⁹. Flumis impet⁹ letificat ciuitatem dei: sctificauit tabernaculũ suũ altissimus. De⁹ in medio ei⁹ nõ pmouebit̃: adiuuabit eaz de⁹ mane diluculo. Conturbate sũt gentes ⁊ inclinata sũt regna: dedit vocem suã mota ẽ terra. Dñs virtutũ nobiscũ: susceptor nr̃ deus iacob. Venite ⁊ videte opera dñi que posuit prodigia sup terrã: auferẽs bella vsqꝫ ad finẽ terre. Arcũ pteret ⁊ pfringet arma: ⁊ scuta pburet igni. Vacate ⁊ videte qm̃ ego sũ de⁹: exaltabor i gentibꝫ ⁊ exaltabor i terra. Dñs virtutũ nobiscũ: susceptor noster deus iacob.

In finẽ p filijs chore. ps Dauid. xlvj.

OMnes gẽtes plaudite manibꝫ: iubilate deo i voce exultatõnis. Qm̃ dñs excelsus terribil': rex magn⁹ sup oẽm terrã. Subiecit pl'os nobis: ⁊ gẽtes sub pedibꝫ nr̃is. Elegit nob hereditatẽ suã: speciem iacob quẽ dilexit. Ascendit de⁹ in iubilo: ⁊ dñs in voce tube Psallite deo nr̃o psallite: psallite regi nr̃o psallite. Qm̃ rex ois terre de⁹: psallite sapiẽter. Regnabit de⁹ sup gẽtes: deus sedet sup sedẽ sctam suã. Pncipes pl'or̃ cõgregati sũt cũ deo Abrahaz: qm̃ dij fortes ẽre vehemẽter eleuati sũt.

Psalm⁹ canticũ filijs Chore secunda die sabbati. xlvij.

MAgn⁹ dom̃in⁹ et laudabilis nimis: in ciuitate dei nr̃i in mõte scto ei⁹. Fũdat̃ exultatione vniuerse ẽre: mons sy on latera aquilonis ciuitas regis magni. Deus i domibꝫ cog̃noscet̃: cũ suscipiet eã. Qm̃ ecce reges ẽre cõgregati sũt: pueneruũt in vnũ. Ipi videntes sic ammirati sũt: pturbati sũt pmoti sũt. tremor apprehẽdit eos. Ibi dolores vt parturientis: in spũ vehemẽti cõteres naues tharsis. Sicut audiuim⁹ sic vidim⁹ in ciuitate dñi virtutuz in ciuitate dei nr̃i: deus fundauit eam ineterñuz. Suscepim⁹ deus miscordiaz tuã: i medio tẽpli tui. Secõm nomen tuũ deus sic ⁊ laus tua in fines terre iustitia plena est dextera tua. Letet̃ mons syon ⁊ exultẽt filie iude: pter iudicia tua dñe. Circũdate syon ⁊ pplectimi eaz: narrate in turribus eius. Ponite cordia vr̃a i virtute eius: et distribuite domos eius vt enarretis in pgenie altera. Qm̃ h̃ est de⁹ deus noster ineterñũ ⁊ i seculũ seculi: ipe reget nos in secula.

In finem pro filijs Chore. ps Dauid. xlvij.

AUdite hec oẽs gentes. auribꝫ pcipite oes q̃ habitatis orbem. Quicꝫ terrigene ⁊ filij hoim sil' i vnũ diues ⁊ paup. Os meũ loquet̃ sapientiã: ⁊ meditatõ cordis mei prudẽtiaz Inclinabo in pabolã aurẽ meã: periã i psalterio propositõem meã. Cur timebo i die mala: iniquitas calcanei mei circundabit me. Qui pfidũt in virtute sua: ⁊ in multitudine diuitiar̃ suar̃ gloriant̃. Frr̃ nõ redimet redimet hõ: nõ dabit deo placationem suaz. Et pciũm redemptõnis aie sue: ⁊ laborabit ineterñũ ⁊ viuet adhuc in finem. Nõ videbit interitũ cũ viderit sapiẽtes morientes: sil' insipiẽs ⁊ stult⁹ pibunt. Et relinq̃nt alienis diuitias suas: ⁊ sepulc̃ eor̃ dom⁹ illor̃ ieternũ. Tabernacla eor̃ in pgenie et pgenie: vocauer̃t nomia sua in terris suis. Et hõ cum in honore esset nõ intellexit: cõparat⁹ est iumẽtis insipientibꝫ: ⁊ silis fact⁹ est illis. Hec via illor̃ scandalũ ipis: ⁊ postea in ore suo pplacebũt. Sicut oues i iferno positi sũt: mors depascet eos Et dñabunt̃ eor̃ iusti i matutino: ⁊ auxilium eor̃ veterascet i inferno a gl'ia eor̃. Verũtñ de⁹ redimet animã meã de manu iferi: cũ accepit me. Ne timueris cũ diues fact⁹ fuerit hõ: ⁊ cũ mlt'iplicata fuerit gloria dom⁹ eius. Qm̃ cũ interierit nõ sumet oia: neqꝫ descẽdet cũ eo gl'ia ei⁹. Quia aia ei⁹ in vita ipius bñdicet̃: pfitebit̃ tibi cuz bñfeceris ei. Introibit vsqꝫ i pgenies pr̃m suor̃: ⁊ vsqꝫ ineterñũ nõ videbit lumẽ. Hõ cũ i honore esset nõ intellexit: cõparatus ẽ iumẽtis insipiẽtibꝫ ⁊ silis fact⁹ ẽ illis.

Ps Asaph postq̃ dꝫ inchoauit ad bersabee. xlix.

Deus deoꝝ dominꝰ locutus ē: et vocauit t̄rā. A solis ortu vsq̄ ad occasū: ex syon spēs decoris eiꝰ. Deus manifeste veniet: deus nr̄ et ñ silebit. Ignis ī ꝯspectu eiꝰ exardescet: ⁊ ī circuitu eiꝰ tēpestas valida. Aduocauit celū desursum: ⁊ terram discernere ꝓplum suū. Congregate illi sanctos eiꝰ: qui ordinant testamentū eius super sacrifitia. Et annūciabūt celi iustitiā eiꝰ: qm̄ deꝰ iudex est. Audi ꝓplus meꝰ ⁊ loq̄r: isrl̄ ⁊ testificabor tibi: deus deꝰ tuus ego sum. Non in sacrifitijs tuis arguā te: olocausta aūt tua in ꝯspectu meo sunt semp. Non accipiā de domo tua vitl̄os. neq̄ de gregibꝰ tuis hircos. Qm̄ mee sūt om̄s fere siluaꝝ: iumenta in montibꝰ ⁊ boues. Cognoui oīa volatilia celi: ⁊ pulcritudo agri mecuz est. Si esuriero nō dicā tibi: meꝰ est em̄ orbis t̄re et plenitudo eius. Nunq̄d māducabo carnes thauroꝝ: aut sanguinē hircoꝝ potabo? Immola deo sacrifitiū laudis: ⁊ redde altissimo vota tua. Et inuoca me ī die tribulationis: eruam te ⁊ honorificabis me Peccatori autē dixit deꝰ quare tu enarras iustitias meas: ⁊ assumis testamentū meum per os tuū? Tu v̄o odisti disciplinaz: ⁊ ꝓiecisti ꝑmones meos retrorsuz. Si videbas furē currebas cū eo: ⁊ cū adulteris portionē tuam ponebas. Os tuū habūdauit malitia: ⁊ lingua tua concinnabat dolos. Sedes aduersus frēm tuū loq̄baris. ⁊ aduersus filiū mr̄is tue ponebas scandalum: hec fecisti et tacui. Existimasti iniq̄ q̄ ero tui sil̄is: arguā te ⁊ statuā ꝯtra faciem tuā. Intelligite hec q̄ obliuiscimini deū: neqñ rapiat ⁊ nō sit q̄ eripiat. Sacrifitiū laudis honorificabit me: et illic iter q̄ ostendā illi salutare dei.

¶ Psalmus Dauid cū venit ad eū nathā ꝓpheta postq̄ intrauit ad Bersabee. l.

Miserere mei deꝰ ꝑm magnā misericordiā tuā. Et ꝑm multitudinez miseratōnū tuarū: dele iniquitatē meā. Amplius laua me ab iniquitate mea: ⁊ a peccato meo munda me. Qm̄ iniquitatē meā ego ꝯgnosco: ⁊ peccatū meū ꝯtra me ē semp. Tibi soli peccaui ⁊ malū corā te feci: vt iustificeris in ꝑmonibꝰ tuis ⁊ vincas cuz iudicaris. Ecce em̄ in iniquitatibꝰ ꝯceptus suz: et in peccatis ꝯcepit me mater mea. Ecce em̄ veritatez dilexisti: īcerta ⁊ occulta sapīe tue manifestasti mihi. Aspges me dñe ysopo ⁊ mūdabor: lauabis me et super niuem dealbabor. Auditui meo dabis gaudiuz ⁊ leticiam: ⁊ exultabunt ossa humiliata. Auerte faciem tuam a peccatis meis: ⁊ om̄es iniquitates meas dele. Cor mundum crea in me deus: ⁊ spiritū rectum innoua in visceribꝰ meis. Ne ꝓicias me a facie tua et spm̄ sanctuz tuū ne auferas a me. Redde mihi letitiam salutaris tui: ⁊ spū prīcipali cōfirma me. Docebo iniquos vias tuas: et impij ad te cōuertentur. Libera me de sāguinibus deus deus salutis mee: ⁊ exaltabit lingua mea iustitiaz tuam. Dñe labia mea aperies: ⁊ os meū annūciabit laudez tuam. Qm̄ si voluisses sacrifitiū dedissem vtiq̄: olocaustis non delectaberis. Sacrifitium deo spiritus ꝯtribulatus: cor ꝯtritum et humiliatū deus non despecies. Benigne fac dñe ī bona voluntate tua syon: vt edificentur muri hierusalem. Tūc acceptabis sacrifitium iustitie oblatōnes et olocausta: tūc imponent super altare tuum vitulos.

¶ In finez intellectꝰ Dauid cum venit ad eum doech ydumeus et nunciasset Sauli venit Dauid in domum abimelech. lj.

Quid gloriaris in malitia: q̄ potens es in iniq̄tate? Tota die īiustitiā cogitauit lingua tua sicut nouacula acuta fecisti dolum. Dilexisti malitiam super benignitatez: iniquitatem magisq̄ loqui equitatem. Dilexisti omnia verba precipitatōnis: lingua dolosa. Propterea deus destruet te ī finē: euellet te ⁊ emigrabit te de tabernaculo tuo: ⁊ radicem tuaz de terra viuentium. Videbunt iusti et timebunt: et super eum ridebunt ⁊ dicent: ecce homo qui non posuit deum adiutorē suū. Sed sperauit in multitudine diuitiaꝝ suarum: et preualuit in vanitate sua. Ego autem sicut oliua fructifera in domo dei: speraui ī misericordia dei ineternum ⁊ in seculum seculi. Confitebor tibi in seculū quia fecisti: ⁊ expectabo nomen tuum quoniam bonum in conspectu sanctorum tuorum.

¶ In finē intellectꝰ Dauid ꝓ amalech. lij.

DIxit insipiēs in cor
de suo nō est de⁹. Corrupti sūt
⁊ abomīabiles facti sūt in ini
quitatib⁹: nō est qui faciat bo
num. Deus de celo ꝓspexit su
per filios hominū: vt videat si est intelli
gens aut requirens deū. Omēs declinaue
runt simul inutiles facti sunt: non est qui
faciat bonū nō est usq; ad vnū. Nōne sciēt
omnes qui operant iniquitatē: qui deuo
rant plebem meā vt cibum panis: Deum
non inuocauerunt: illic trepidauerunt ti
more vbi nō fuit timor. Qm̄ deus dissipa
uit ossa eorū qui hominib⁹ placent: ꝓfusi
sunt qm̄ deus spreuit eos. Quis dabit ex
syon salutare israbel: cuz conuerterit de⁹
captiuitatez plebis sue: exaltabit iacob et
letabitur israbel.

In finem in carminib⁹ intellect⁹ Dauid
cū venissēt zyphei ⁊ nūciassent Sauli: nō
ne dauid absconditus ē apud nos: liij.

DEus in nomine tuo sal
uū me fac: ⁊ in virtute tua iudica
me. Deus exaudi oꝛonē meā: au
ribus ꝓcipe verba oris mei. Qm̄ alieni i
surrexerūt aduersum me: ⁊ fortes quesie
rūt aīam meam: et non ꝓposuerunt deum
ante ꝓspectum suum. Ecce em̄ deus adiu
uat me: ⁊ dñs susceptor est aīe mee. Auer
te mala inimicis meis: ⁊ i veritate tua di
sperde illos. Volūtarie sacrificabo tibi: et
cōfitebor nomī tuo dñe qm̄ bonū est. Qm̄
ex omni tribulatōne eripuisti me: ⁊ super
inimicos meos despexit oculus meus.

In finem in carminibus intellect⁹ Da
uid. liij.

EXaudi de⁹ oꝛonē meam
⁊ ne despexeris deꝓcatōnem meā:
intende mihi ⁊ exaudi me. Cōtri
status sū in exercitatōe mea: ⁊ ꝓturbatus
sum a voce inimici et a tribulatione pec
catoris. Qm̄ declinauerūt in me iniquita
tes: ⁊ in ira molesti erāt mihi. Cor meum
conturbatuz est in me: et formido mortis
cecidit super me. Timor et tremor venerūt
super me: ⁊ cōtexerūt me tenebre. Et dixi
quis dabit mihi pennas sicut columbe: et
volabo ⁊ requiescam: Ecce elongaui fugi
ens: ⁊ mansi in solitudine. Expectabā eū
qui saluuz me fecit: a pusillanimitate spi
ritus ⁊ tempestate. Precipita domine di
uide linguas eorum: qm̄ vidi iniquitatem
⁊ cōtradictōnem in ciuitate. Die ac nocte
circūdabit eam super muros eius iniqui
tas: ⁊ labor in medio eius et iniustitia. Et
non defecit de plateis eius: vsura ⁊ dolus.
Quoniam si inimicus meus maledixisset
mihi: sustinuissez vtiq;. Etsi is qui oderat
me super me magna locut⁹ fuisset: absco
dissem me forsitan ab eo. Tu vo hō vnani
mis: dux meus et notus meus. Qui simul
mecū dulces capiebas cibos: in domo dei
ambulauimus cū consensu. Veniat mors
super illos: et descendant in infernum vi
ventes. Quoniaz nequitie in habitaculis
eor: in medio eor. Ego autē ad deum cla
maui: ⁊ dñs saluabit me. Vespere ⁊ mane
et meridie narrabo et annunciabo: et ex
audiet vocem meā. Redimet in pace ani
mam meā ab his qui appropinquāt mihi:
quoniā inter multos erāt mecū. Exaudiet
deus et humiliabit illos: qui est ante secu
la. Non enim est illis cōmutatio et nō ti
muerūt deum: extendit manū suā in retri
buendo. Contaminauerunt testamentum
eius: diuisi sunt ab ira vultus eius. et ap
propinquabit cor illius. Mollitī sunt ser
mones eius super oleum: ⁊ ipī sunt iacu
la. Jacta super dominū curam tuaz ⁊ ipe
te enutriet: et nō dabit ineternū fluctua
tionem iusto. Tu vo deus: deduces eos in
puteum interitus. Viri sanguinum et do
losi non dimidiabūt dies suos: ego autez
sperabo in te domine.

In finem pro ypo qui a sanctis longe
factus est in tituli inscriptōne ipsi Dauid
cum tenerēt eum allophili in geth .lv.

MIserere mei de⁹ quoni
am ꝓculcauit me homo: tota die
impugnās tribulauit me. Cōculca
uerunt me inimici mei tota die: qm̄ multi
bellantes aduersum me. Ab altitudīe diei
timebo: ego vo in te sperabo. In deo lau
dabo sermones meos: in deo speraui non
timebo qd faciat mihi caro. Tota die ver
ba mea execrabantur: aduersum me om
nes cogitatōnes eorum in malum. Inha
bitabunt ⁊ abscondent: ipsi calcaneū meū
obseruabunt. Sicut sustinuerunt animā
meam ꝓ nihilo saluos facies illos: i ira
populos confringes. Deus vitam meam

annũciaui tibi: posuisti lacrimas meas ī
ꝓspectu tuo. Sicut et in ꝓmissiõe tua. tũc
ꝓuertent̃ inimici mei retrorsum. In q̃cũq; die inuocauero te: ecce cognoui qm̃ de⁹
me⁹es. In deo laudabo verbũ: ī dño laudabo sermonẽ: ī deo speraui nõ timebo q̃d
faciat mihi homo. In me sũt de⁹ vota tua
que reddam laudatiões tibi. Qm̃ eripuisti
aiam meã de morte: ⁊ pedes meos ò lapsu
vt placeã corã deo in lumine viuentiũ.

¶ In finẽ ne dispdas dõ ī tituli inscriptõe
cũ fugẽt a facie regis isr̃l ī spelũca. lvj.

Miserere mei de⁹ misere

re mei: qm̃ in te ꝓfidit aia mea. Et
in vmbra alaꝝ tuarũ sperabo: donec trãseat iniq̃tas. Clamabo ad deũ altissimũ: deũ q̃ bñfecit mihi. Misit de celo ⁊ liberauit me: dedit in obprobriũ ꝓculcãtes
me. Misit de⁹ miscõiaz suã ⁊ veritatẽ suã:
et eripuit aimã meaz de medio catulorũ
leonũ: dormiui ꝓturbatus. Filij hominũ
dentes eoꝝ arma ⁊ sagitte: ⁊ lingua eorũz
gladi⁹ acutus. Exaltare sup celos deus: et
in omnẽ terrã gl̃ia tua. Laqueũ parauerũt
pedibꝰ meis. ⁊ incuruauerũt aimã meã.
Foderũt añ faciẽ meã foueã: et inciderũt
in eam. Paratũ cor meuz deus patum cor
meũ: cantabo ⁊ psalmũ dicã. Exurge gl̃ia
mea exurge psalteriũ ⁊ cy̆thara: exurgaz
diluculo. Confitebor tibi in pl̃is domĩe: ⁊
psalmũ dicã tibi in gentibꝰ. Qm̃ magnificata est vsq; ad celos miscõia tua: et vsq;
ad nubes veritas tua. Exaltare sup celos
deus: ⁊ sup omnẽ terram gloria tua.

¶ In finem ne dispdas Dauid in tituli inscriptione. lvij.

Si vere vtiq; iustitiam

loq̃mini: recte iudicate filij hoim.
Etenim in corde iniq̃tates operamĩ
in t̃ra: iniustitias man⁹ vr̃e ꝓcinnãt. Alienati sũt pcõres a vulua: errauer̃t ab vtero: locuti sũt falsa. Furor illi ꝑm silitudinem serpẽtis: sicut aspidis surde ⁊ obturãtis aures suas. Que nõ exaudiet vocez incantãtiũ: ⁊ venefici incãtantis sapienter.
Deus ꝓteret dentes eoꝝ in ore ipoꝝ: moles leonũ ꝓfringet dñs. Ad nihilũ deueni
et tanq̃ aq̃ decurrẽs: intẽdit arcũ suũ donec infirmen̄. Sicut cera q̃ fluit auferẽ̄
supercecidit ignis et non viderunt solem.
Priusq̃ intelligerẽt spine vr̃e rãnuz: sicut
viuẽtes sic in ira absorbet eos. Letabitur
iustus cum viderit vindictam: manꝰ suas
lauabit ī sanguine peccatoris. Et dicet hõ
si vtiq; est fructus iusto: vtiq; est deus iudicans eos in t̃ra.

¶ In finem ne disperdas Dauid in tituli inscriptõne quãdo misit saul et custodiuit
domũ eius vt interficeret eum. lvij.

Eripe me de inimicis

meis de⁹ meus: et ab insurgentibꝰ
in me libera me. Eripe me de operantibus iniquitatẽ: ⁊ de viris sanguinuz
salua me. Quia ecce ceperũt animã meaz
irruerũt ī me fortes. Neq; iniquitas mea
neq; peccatum meum dñe: sine iniquitate
cucurri ⁊ direxi. Exurge in occursũ meuz
⁊ vide: ⁊ tu dñe deus virtutũ deus israhel.
Intende ad visitandas omes gentes: non
miserearis omibꝰ qui operant̃ iniquitatẽ
Conuertent̃ ad vesperam: ⁊ famem patiẽ
tur vt canes: ⁊ circuibunt ciuitatez. Ecce
loquent̃ in ore suo: et gladius ī labijs eoꝝ
qm̃ quis audiuit: Et tu dñe deridebis eos
ad nihilũ deduces omes gentes. Fortitudinem meam ad te custodiam: quia deus
susceptor meus: de⁹ meus misericordia ei⁹
preueniet me. Deus ostendit mihi sup inimicos meos: ne occidas eos neq̃ obliuiscantur populi mei. Disperge illos in virtute tua: ⁊ depone eos protector me⁹ dñe.
Delictum oris eoꝝ: sermonẽ labioꝝ ipoꝝ
⁊ ꝓprehendant̃ in superbia sua. Et de execratione et mendatio annũciabunt̃ in cõ
sumatõne: in ira ꝓsumatõnis ⁊ nõ erunt.
Et scient qz deus dñabitur iacob: ⁊ finiuz
terre. Cõuertentur ad vesperam ⁊ famem
pacientur vt canes: ⁊ circuibũt ciuitatẽ.
Ipi dispergẽtur ad manducandum: si vo
nõ fuerint saturati ⁊ murmurabunt. Ego
autẽ cantabo fortitudinẽ tuam. ⁊ exaltabo mane miscõiam tuam. Quia factus es
susceptor meus: et refugium meum in die
tribulatõis mee. Adiutor meus tibi psallam: qz deus susceptor meus es: deus me⁹
misericordia mea.

¶ In finem pro his qui cõmutabunt̃ in
tituli inscriptõne ipsi Dauid in doctrinaz
cum succendit Mesopotamiam syrie et soba ⁊ cõuertit ioab et percussit edom ī val
le salinarum duodecim milia. lix.

DEus repulisti nos 7 de
struxisti nos: irat⁹ es et misert⁹ es
nobis. Cõmouisti ẽrã 7 ꝓturbasti
eã: sana ꝓtritõnes ei⁹ q ꝓmota est. Osten
disti ꝑplo tuo dura: potasti nos vino com
pũctionis. Dedisti metuẽtibꝫ te significa
tõnem: vt fugiant a facie arcus. Ut libe-
rẽt dilecti tui: saluũ fac dextra tua 7 ex-
audi me. Deus locut⁹ ẽ in sancto suo: leta
bor 7 partibor sichimã: 7 ꝓuallẽ taberna-
culoꝝ metibor. Me⁹ ẽ galaad 7 me⁹ ẽ ma-
nasses: 7 ephraĩ fortitudo capitis mei. Ju
da rex meus: moab olla spei mee. In ÿdu-
meã extendã calciamentũ meũ: mihi alie
nigene subditi sũt. Quis deducet me ĩ ciui
tatẽ munitã: quis deducet me vsq; in ÿdu-
meã: Nonne tu de⁹ qui repulisti nos: 7 nõ
egredieris de⁹ in virtutibꝫ nostris: Da no
bis auxiliũ de tribulatõe: q; vana sal⁹ ho-
minis. In deo faciem⁹ virtutẽ: 7 ipe ad ni
hilum deducet tribulantes nos.

In finem in hÿmnis psalm⁹ Dauid. lx.

EXaudi de⁹ depcatõez
meã: intẽde oꝛoni mee. A finibꝫ ẽ-
re ad te clamaui dũ anxiaret cor
meũ: in petra exaltasti me. Deduxisti me
q; factus es spes mea: turris fortitudinis
a facie inimici. Inhabitabo ĩ tabernaculo
tuo in secula: ꝓtegar in velamẽto alaruꝫ
tuaꝝ. Quõ tu de⁹ meus exaudisti oratõez
meã: dedisti hereditatẽ timẽtibꝫ nomẽ tuũ
Dies sup dies regis adicies: ãnos ei⁹ vsq;
in diẽ generatõnis et generatõis. Perma-
net ineternũ in cõspectu dei: miseꝛiam et
veritatẽ eius quis requiret: Sic psalmuꝫ
dicã nomini tuo in seculum seculi: vt red-
dam vota mea de die in diem.

In finem ꝑ ÿthun psalm⁹ Dauid. lxj.

NOnne deo subiecta erit
aĩa mea: ab ipso eñ salutare meũ
Nam 7 ipe deus meus 7 salutaris
me⁹: susceptor me⁹ nõ mouebor amplius.
Quousq; irruitis in homiem: interficitis
vniuersi vos tanq̃ parieti inclinato 7 ma
cerie depulse. Verũtñ ꝓtiũ meũ cogitaue-
rũt repellẽ: cucurri in siti: ore suo bñdice-
bant 7 corde suo maledicebant. Veruntñ
deo subiecta esto ania mea: qñ ab ipo pa
ciẽtia mea. Quia ipe deus me⁹ 7 saluator
meus: 7 adiutor me⁹ nõ emigrabo. In deo

salutare meuꝫ et gloria mea: deus auxilij
mei 7 spes mea ĩ deo est. Speratẽ in eo oĩs
cõgregatio ꝓpli: effundite corã illo corda
vestra: de⁹ adiutor nr̃ ineternũ. Verũtamẽ
vani filij hominum: mendaces filij homi-
num in stateris: vt decipiant ipsi de vani-
tate in idipsum. Nolite sperare in iniqui-
tate: 7 rapinas nolite cõcupiscere: diuitie
si affluant: nolite cor apponere. Semel lo
cutus ẽ de⁹ duo hec audiui: quia potestas
dei est 7 tibi dñe misꝛdia: q; tu reddis vni-
cuiq; iuxta opera sua.

Psalm⁹ dꝛ cũ esset in deserto ÿdumee. lxij.

DEus de⁹ meus. ad te de
luce vigilo. Sitiuit ĩ te aĩa mea:
q̃multiplicit̃ tibi caro mea. In ter-
ra deserta 7 inuia 7 inaquosa sic ĩ scto ap
parui tibi. vt viderẽ ꝓtutẽ tuã 7 gliaꝝ tuã
Quõ melioꝛ est misꝛdia tua sup vitas: la-
bia mea laudabũt te. Sic bñdicã te ĩ vita
mea: et in noie tuo leuabo manus meas.
Sicut adipe 7 pinguedine repleat̃ anima
mea: 7 labijs exultatõis laudabit os meũ
Si memoꝛ fui tui sup stratũ meũ: ĩ matu
tinis meditaboꝛ in te: q; fuisti adiutoꝛ me
us. Et ĩ velamẽto alaꝝ tuaꝝ exultabo: ad
hesit aĩa mea post te: me suscepit dextera
tua. Ipi vo inuanũ quesierũt aĩam meã:
introibũt ĩ inferiora terre: tradent̃ ĩ ma
nus gladij. partes vulpiũ erũt. Rex vo le-
tabit̃ in deo: laudabũt̃ omis qui iurant in
eo. q; obstructũ est os loquẽtiũ iniqua.

In finẽ psalm⁹ dꝛ. vox ꝓpli ꝛ passiõe. lxiij.

EXaudi de⁹ oronẽ meaꝫ
cũ depcoꝛ: a timore inimici eripe
aĩmã meã. Protexisti me a ꝓuen-
tu malignãtiũ: a mltitudine opantiũ ini
quitatẽ. Quia exacuer̃t vt gladiũ lĩguas
suas: intẽder̃t arcũ rem amarã: vt sagittẽt
in occultis immaculatũ. Subito sagitta-
bũt eũ 7 nõ timebũt: firmauerũt sibi ser-
monẽ nequã. Narrauerũt vt absconderẽt
laqueos: dixer̃t quis videbit eos: Scruta
ti sunt iniquitates: defecerunt scrutantes
scrutinia. Accedꝫ hõ ad coꝛ altũ: 7 exalta
bit̃ de⁹. Sagitte ꝓuloꝛuꝫ factę sũt plage
eoꝝ: 7 infirmate sũt contra eos lingue eo
rũ. Conturbati sunt omnes qui videbant
eos: 7 timuit oĩs hõ. Annũciauer̃t opa
dei: et facta ei⁹ intellexerũt. Letabit̃ iust⁹

in domīo ⁊ sperauit in eo: ⁊ laudabuntur omnes recti corde.

In finē p̄s dd̄ canticū aggei. hieremie ⁊ ezechiel ⁊ v̄bo pegrinatōis. ⁊ de ꝓpl'o transmigratōis cū inciperēt ꝓficisci. lxiiij.

Te decet ymn⁹ de⁹ in syon. ⁊ tibi reddet̄ votū ī hirl'm. Exaudi orōnē meā: ad te oīs caro veniet. Verba iniquoꝝ p̄ualuer̄t sup̄ nos: ⁊ impietatib⁹ nr̄is tu ꝓpiciaberis. Beat⁹ quē elegisti ⁊ assūpsisti: inhītabit ī atrijs tuis Replebimur ī bonis dom⁹ tue: sc̄tm ē templū tuū mirabile ī eq̄tate. Exaudi nos deus salutaris nr̄: spes oīm finiū terre et in mari lōge. Preparās mōtes ī v̄tute tua accinctus potētia: qui ꝯturbas ꝓfundū maris sonū fluctuū ei⁹. Turbabūt̄ gentes et timebūt q̄ habitāt termīos a signis tuis: exit⁹ matutini et vespe delectab̄. Visitasti terrā ⁊ inebriasti eā: multiplicasti locupletare eā. Flumē dei repletū ē aquis: parasti cibū illoꝝ qm̄ ita est preparatō ei⁹. Riuos ei⁹ inebria: multiplica genimina ei⁹: in stillicidijs ei⁹ letabit̄ germinās. Bn̄dices corone āni benignitatis tue: ⁊ campi tui replebunt̄ vbertate. Pinguescent speciosa deserti: ⁊ exultatōe colles accingent̄ Induti sūt arietes ouiū: ⁊ valles habūdabūt frumēto: clamabūt etem̄ ymnū dicēt.

In finē canticū p̄s resurrectōis. lxv.

Iubilate deo omnis terra: psalmum dicite nomī ei⁹: date gl'iam laudi ei⁹. Dicite deo q̄terribilia sunt opera tua dn̄e: in multitudine virtutis tue mētient̄ tibi inimici tui. Oīs terra adoret te ⁊ psallat tibi: psalmū dicat nomini tuo. Venite ⁊ videte opa dei: terribilis sup̄ filios hoīm. Qui ꝯuertit mare in aridam: in flumīe ꝑtrāsibūt pede: ibi letabimur in ipso. Qui dn̄atur in v̄tute sua ī eternū: oculi ei⁹ sup̄ gentes respiciūt: qui exasperant nō exaltent̄ in semetip̄is. Bn̄dicite gētes deū nr̄m: ⁊ auditā facite vocē laudis ei⁹. Qui posuit aīam meā ad vitā: ⁊ nō dedit ī ꝯmotōez pedes meos. Qm̄ ꝓbasti nos de⁹: igne nos examīasti sicut examinat̄ argentū. Induxisti nos ī laqueum: posuisti tribulatōes in dorso nr̄o: imposuisti hoīes sup̄ capita nr̄a. Trāsiuim⁹ ꝑ ignē ⁊ aquā: ⁊ eduxisti nos ī refrigeriū Introibo ī domū tuā ī olocaustis: reddā tibi vota mea q̄ distinxerūt labia mea. Et locutū ē os meū ī tribulatōe mea. Olocausta medullata offerā tibi cū incensu arietū: offerā tibi boues cū hircis. Venite audite ⁊ narrabo oēs q̄ timetis deū: q̄nta fecit aīe mee. Ad ip̄m ore meo clamaui: et exultaui sub līgua mea. Iniq̄tatē si aspexi ī corde meo: nō exaudiet dn̄s. Propterea exaudiuit deus: ⁊ attēdit voci dep̄catōnis mee. Bn̄dictus deus: qui nō amouit orōnem meā ⁊ misericordiā suā a me.

In finē in ymnis p̄s cātici Dauid. lxvj.

Deus misereatur nr̄i et bn̄dicat nobis: illumīet vultū suū sup̄ nos: ⁊ misereat̄ nr̄i. Ut ꝯgnoscamus in terra viā tuā: in omīb⁹ gentib⁹ salutare tuū. Cōfiteant̄ tibi ꝓpl'i de⁹: cōfiteāt̄ tibi ꝓpl'i oēs. Letent̄ ⁊ exultēt gētes: qm̄ iudicas ꝓpl'os in equitate: ⁊ gentes in terra dirigis. Confiteant̄ tibi ꝓpl'i de⁹: cōfiteant̄ tibi ꝓpl'i oēs. terra dedit fructū suū Bn̄dicat nos deus de⁹ noster bn̄dicat nos deus: ⁊ metuāt eū oēs fines terre.

In finē psalmus cantici Dauid. lxvij.

Exurgat de⁹ ⁊ dissipētur inimici ei⁹: et fugiēt q̄ oderūt eū a facie eius. Sicut deficit fum⁹ deficiant: sicut fluit cera a facie ignis sic ꝑeāt peccatores a facie dei. Et iusti epulētur ⁊ exultent in ꝯspectu dei: ⁊ delectent̄ in leticia. Cantate deo psalmū dicite nomī ei⁹: iter facite ei qui ascendit super occasum: dn̄s nomen illi. Exultate in ꝯspectu eius turbabūtur a facie eius p̄ris orphanoꝝ ⁊ iudicis viduaꝝ. Deus in loco sancto suo: deus qui inhabitare facit vni⁹ moris ī domo. Qui educit vinctos ī fortitudine: sil'r eos qui exasperāt qui habitāt ī sepulcris. Deus cuz egredieris in conspectu populi tui: cū pertrāsieris ī deserto. Terra mota est: etenim celi distillauerūt a facie dei sy nai a facie dei israhel. Pluuiam voluntariam segregabis deus hereditati tue: ⁊ infirmata est: tu vero perfecisti eam. Animalia tua habitabūt in ea: parasti in dulcedine tua pauperi deus. Dominus dabit verbum euangelizantibus virtute multa Rex virtutū dilecti dilecti. ⁊ spēi dom⁹ diuidere spolia. Si dormiatis inter medios

cleros. pēne columbe dēargentatē: et posteriora dorsi eius in pallore auri. Dum discernit celestis reges super eam niue dealbabuntur in selmon: mōs dei mōs pīguis Mons coagulatus mons pinguis: vt qđ suspicamini montes coagulatos? Mons ī quo beneplacitum est deo habitare in eo: etenim dñs habitabit in finez. Currus dei decem milibo multiplex: milia letantium. dominus in eis in sỹnai in sancto. Ascendisti in altum accepisti captiuitatē: accepisti dona in hominibo. Etenim nō credētes: inhabitare dominum deum. Benedictus dominus die quottidie: prosperū itēr faciet nobis deus salutarium nostrorum Deus deus noster saluos faciendi: ⁊ domī domini exitus mortis. Veruntamen deus ꝓfringet capita inimicoꝝ suoꝝ: verticem capilli perambulantium in delictis suis. Dixit dominus ex basan conuertam: conuertam in profundū maris. Vt intingua tur pes tuus in sanguīe: lingua canū tuorum ex inimicis ab ipso. Viderūt ingressus tuos deus: ingressus dei mei regis mei qui est in sancto. Preuenerunt prīcipes coniuncti psallentibus: in medio iuuēcularum timpanistriarum. In ecclesijs bñdicitē deo: domino de fontibus israel. Ibi beniamin adolescentulus. in mentis excessu. Principes iuda duces eorū: principes zabulon ⁊ principes neptalim. Māda deus virtuti tue: confirma hoc deus qđ operatus es in nobis. A templo tuo in hierusalem: tibi offerent reges munera. Increpa feras arundinis: congregatio thaurorum in vaccis populorū: vt excludāt eos qui probati sunt argento. Dissipa gentes que bella volunt: venient legati ex egipto ethiopia preueniet man⁹ eius deo. Regna terre cantatē deo: psallitē domino. Psallitē deo: qui ascendit super celū celi ad orientem. Ecce dabit voci sue vocē virtutis datē gloriam deo super israel magnificētia eius et virtus eius in nubibus. Mirabilis deus in sanctis suis: deus israhel ipe dabit virtutem ⁊ fortitudinem plebi sue: benedictus deus.

⁊ In finem pro his qui commutabuntur psalmis ipsi Dauid. lxviij.

Saluum me fac deus quoniaz intrauerūt aque vsqz ad animā meam. Infixus suz in limo profūdi: et nō est substantia. Veni in altitudinē maris: et tempestas dimersit me. Laboraui clamans rauce factē sunt fauces mee: defecerunt oculi mei dum spero in deū meum. Multiplicati sunt super capillos capitis mei: q̄ oderunt me gratis. Confortati sūt qui persecuti sunt me inimici mei iniuste: que nō rapui tunc exoluebam. Deus tu scis insipientiam meā: et delicta mea a te non sūt abscondita. Non erubescant in me qui expectant te domine: domine virtutum. Nō ꝓfundantur super me: qui querunt te deꝰ israbel. Quoniam propter te sustinui obprobrium: operuit confusio faciem meā. Extraneus factus sum fratribus meis: ⁊ peregrinus filijs matris mee. Quoniam zelus domus tue comedit me: et obprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me. Et operui in ieunio animam meam: et factum est in obprobrium mihi. Et posui vestimentum meum cilitium: ⁊ factus sum illis in parabolam. Aduersum me loquebantur qui sedebant in porta: ⁊ in me psallebant qui bibebant vinum. Ego vo oratōnem meam ad te dñe: tempus bene placiti deus. In multitudine miserizordie tue: exaudi me ī veritatē salutis tue. Eripe me de luto vt non infigar: libera me ab his qui oderunt me et de ꝓfundis aquarū. Non me dimerget tempestas aque: neqz absorbeat me profundum: neqz vrgeat super me puteus os suuz. Exaudi me domine quoniam benigna est misericordia tua scōm multitudinem miserationum tuarū respice in me. Et ne auertas faciem tuam a puerzo tuo: quoniam tribulor velocitēr exaudi me. Intēde anime mee ⁊ libera eā: propter inimicos meos eripe me. Tu scis improperiū meum et confusionem meam ⁊ reuerētiam meam. In ꝓspectu tuo sunt omēs qui tribulāt me: improperiū expectauit corz meū et miseriā. Et sustinui qui simul ꝓtristarē et non fuit: et qui ꝓsolaretur et non inueni. Et dederūt in escam meā fel: et in siti mea potauerunt me acetō. Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum: et in retributōnes ⁊ in scandalū.

Obscurenť oculi eoꝝ ne videãt: et dorsuꝫ eoꝝ semp incurua. Effunde sup eos iram tuã: ⁊ furor ire tue ꝓprehendat eos. Fiat habitatio eoꝝ deserta. ⁊ ī tabernaculꝫ eoꝝ nō sit q̄ inhabitet. Quꝫ quē tu ꝑcussisti p̄ secuti sũt: ⁊ sup dolorē vulneꝝ eoꝝ addiderũt. Apone iniquitatē sup iniq̄tatē eorũ ⁊ nō intrēt in iustitiã tuã. Deleanť de libro viuentiũ: ⁊ cum iustis nō scribantur. Ego sũ pauper ⁊ dolens: salus tua deꝰ suscepit me. Laudabo nomē dei cũ cantico: ⁊ magnificabo eũ ī laude. Et placebit deo sup vitulũ nouellũ: cornua ꝓducentem et vngulas. Videant pauꝑes ⁊ letenť: queri te deũ ⁊ viuet anima vr̄a. Quꝫ exaudiuit pauperes dñs: ⁊ vinctos suos nō despexit Laudēt illũ celi ⁊ terra. mare ⁊ oīa reptilia ī eis. Quꝫ deus saluã faciet sy̆on: ⁊ edificabunť ciuitates iude. Et inhabitabunt ibi: ⁊ hereditatē acquirent eam. Et semen seruoꝝ eiꝰ possidebit eaꝫ: ⁊ qui diligũt nomen eius: habitabunt in ea.

¶ In finē psalmus Dauid in rememoratione q̄ saluũ fecit eum dñs. lxix.

DEus in adiutoriũ meũ intende: dñe ad adiuuandũ me festina. Cõfundanť ⁊ reuereanť: q̄ querũt aīam meã. Auertanť retrorsum ⁊ erubescãt: qui volũt mihi mala. Auertãť statim erubescẽtes: qui dicunt mihi euge. euge. Exultẽt ⁊ letenť in te oīs qui querunt te: ⁊ dicant semp magnificeť dñs q̄ diligũt salutare tuũ. Ego vo egenꝰ et pauper sum: deus adiua me. Adiutor meꝰ et liberator meus es tu: dñe ne moreris.

¶ Psalmus Dauid filiorũ Jonadab ⁊ priorum captiuorum. lxx.

IN te domine speraui nō cõfũdar ī eternũ: ī iustitia tua libera me et eripe me. Inclina ad me aurē tuã: ⁊ salua me. Esto mihi ī deuꝫ protectorẽ ⁊ in locũ munitũ: vt saluũ me facias. Quꝫ firmamẽtũ meũ: ⁊ refugiũ meũ es tu. Deus meꝰ eripe me ỏ manu pc̃oris ⁊ de manu ꝓtra legẽ agentis ⁊ iniqui. Quꝫ tu es paciẽtia mea dñe: dominꝫ spes mea a iuuentute mea. In te confirmatus suꝫ ex vtero: de ventre matris mee. tu es protector meus. In te cantatio mea semp: tanq̄ꝫ prodigium factus sum multis et tu adiutor fortis. Repleať os meum laude vt cantẽꝫ gloriam tuam: tota die magnitudinẽ tuã Ne proicias me in tempore senectutis: cũ deficiet virtꝰ mea ne derelinquas me. Quia dixerũt inimici mei mihi: ⁊ qui custodiebant aiam meam ꝓsiliũ fecerunt in vnũ Dicentes deus dereliquit eũ: psequimini ⁊ ꝓprehendite eum: quia nō est qui eripiat. Deus ne elongeris a me: deus meꝰ in auxiliũ meũ respice. Confundanť ⁊ deficiãt detrahentes anime mee. operiantur confusione ⁊ pudore qui querunt mala mihi. Ego aũt semp sperabo: et adiciã sup oẽm laudẽ tuã. Os meũ annunciabit iustitiam tuaꝫ: tota die salutare tuũ. Quꝫ nō ꝓgnoui litteraturã introibo in potentiam dñi. dñe memorabor iustitie tue solius. Deus docuisti me a iuuentute mea et vsq̄ nunc pronunciabo mirabilia tua. Et vsq̄ in senectã ⁊ seniũ: deus ne derelinquas me. Donec annunciẽ brachiũ tuũ: generatiõi omi que ventura est. Potentiã tuã et iustitiaꝫ tuã deꝰ vsq̄ in altissima q̄ fecisti magnalia deꝰ quis similis sit tibi: Quantas ostendisti mihi tribulatiões multas et malas: et conuersus viuificasti me: ⁊ de abissis terre iterꝫ reduxisti me. Multiplicasti magnificentiã tuã: ⁊ ꝓuersus ꝓsolatꝰ es me. Naꝫ ⁊ ego ꝓfitebor tibi in vasis psalmi veritatẽꝫ tuã deus: psallã tibi in cithara sanctꝰ isrl̃. Exultabũt labia mea cũ cãtauero tibi ⁊ aīa mea quã redemisti. Sed ⁊ lingua mea tota die meditabiť iustitiã tuã: cum ꝓfusi ⁊ reueriti fuerit q̄ q̄rũt mala mihi.

¶ In salomonem ps. lxxj.

DEus iuditiũ tuum regi da: ⁊ iustitiam tuã filio regis. Judicare populuꝫ tuum in iustitia: et pauperes tuos in iuditio. Suscipiant montes pacem populo: ⁊ colles iustitiaꝫ. Judicabit pauperes populi ⁊ saluos faciet filios pauperũ: ⁊ humiliabit calũniatorem. Et pmanebit cũ sole ⁊ ante lunaꝫ: in generatiõnē ⁊ generatiõnem. Descẽdet sicut pluuia in vellus: ⁊ sicut stillicidia stillantia sup̄ terraꝫ. Oriet̃ ī diebꝰ eiꝰ iustitia ⁊ habũdantia pacis: donec auferať luna. Et dñabiť a mari vsq̄ ad mare: ⁊ a fluie vsq̄ ad ẽmios orbis erayt. Corã illo pcidẽt ethiopes: ⁊ inimici eiꝰ terrã lingẽt. Reges thar̃ ⁊ insule mũera offerẽt: reges arabũ

et saba dona adducent. Et adorabunt eu3 oñes reges: oñs gentes seruiẽt ei. Quia liberabit pauperẽ a potẽte: ꝛ pauperẽ cui nõ erat adiutor. Parcet pauperi et inopi et aĩas pauperũ saluas faciet. Ex usuris ꝛ iniquitate redimet aĩas eoꝝ: et honorabile nomen eoꝝ corã illo. Et viuet et dabitur ei de auro arabie: ꝛ adorabũt ō ipo semp: tota die bñdicent ei. Erit firmamẽtum in terra in sũmis mõtiũ: superextollet sup libanũ fructꝰ ei⁹: ꝛ florebũt de ciuitate sicut fenũ terre. Sit nomẽ eiꝰ bñdictu3 in secula: añ solẽ ꝓmanet nomẽ eiꝰ. Et bñ dicent in ipo oẽs tribꝰ tre oẽs gẽtes magnificabũt eũ. Bñdictꝰ dñs deus isrl: q̃ facit mirabilia solus. Et bñdictũ nomẽ maiestatis eius inetternũ: ꝛ replebit maiestate eius omnis terra: fiat fiat.

Defecerunt hymni Dauid filij yesse. ps Asaph. lxxij.

Wambonꝰ isrl deꝰ, his qui recto sũt corde. Mei aũt pene moti sũt pedes: pene effusi sũt gressus mei. Quia zelaui sup iniq̃s. pacẽ pctorum videẽs. Quia nõ ẽ respectꝰ morti eoꝝ: ꝛ firmamẽtũ i plaga eoꝝ. In labore hoim nõ sũt: ꝛ cũ hoibꝰ nõ flagellabũt. Ideo tenuit eos supbia: opti sũt iniq̃tate ꝛ ipietate sua. Prodijt q̃si ex adipe iniq̃tas eoꝝ trãsierũt in affectũ cordis. Cogitauerũt ꝛ locuti sũt neq̃tiã: iniq̃tate in excelso locuti sũt. Posuerũt in celũ os suũ: ꝛ lĩgua eorum trãsiuit i terra. Jõ ꝙuertet ꝑplꝰ meꝰ h: ꝛ dies pleni inuenient in eis. Et dixert quõ scit deꝰ: etsi ẽ sciẽtia in excelso: Ecce ipi pctores ꝛ habũdantes in seculo: obtinuerunt diuitias. Et dixi g̃ sine causa iustificaui coꝛ meũ: ꝛ laui inter innocentes manꝰ meas. Et fui flagellatus tota die: et castigatio mea in matutinis. Si dicebam narrabo sic: ecce natõnem filioꝝ tuoꝝ reprobaui. Existimabã vt ꝙgnoscerẽ: hoc labor est añ me. Donec intrẽ in sanctuariũ dei: ꝛ intelligaz in nouissimis eoꝝ. Uerũtamen propter dolos posuisti eis: deiecisti eos dũ alleuarent. Quõ facti sũt i desolationem: subito defecerũt: pierunt propter iniquitatẽ suã. Uelut somniũ surgentiũ: dñe in ciuitate tua ymaginez ipoꝝ ad nihilũ rediges. Quia inflãmatũ est cor meũ ꝛ renes mei ꝓmutati sũt: ꝛ ad nihilũ reda ctus sum ꝛ nesciui. Ut iumentum factus sum apud te: et ego semp tecum. Tenuisti manũ dexterã meã: ꝛ in voluntate tua deduxisti me: ꝛ cũ gl'ia suscepisti me. Quid em̃ mihi est i celo: ꝛ a te q̃d volui sup terram: Defecit caro mea ꝛ coꝛ meum: deus cordis mei et pars mea deus inetternum. Quia ecce qui elongãt se a te peribunt: pdidisti omnes qui fornicant abs te. Mihi aũt adherere deo bonũ est: ponere in dño deo spem meã. Ut annũciem omnes predicatõnes tuas: in portis filie syon.

In finem intellectus Asaph. lxxiij.

Ut quid deꝰ repulisti in finẽ: iratꝰ ẽ furoꝛ tuꝰ sup oues pascue tue: Memoꝛ esto ꝙgregatõnis tue: quã possedisti ab initõ. Redemisti virgã hereditatis tue: mons syon in q̃ habitasti i eo. Leua manꝰ tuas i supbias eorũ in finẽ: quãta malignatus est inimicus i sancto: Et gl'iati sunt qui oderũt te: in medio solennitatis tue. Posuerũt signa sua signa ꝛ nõ cognouerũt: sicut in exitu sup summũ. Quasi in silua lignorum securibꝰ exciderũt ianuas eius i idipm: in securi ꝛ ascia deiecerũt eam. Incenderũt igni sanctuariũ tuũ in terra: polluert tabernaculũ nois tui. Dixerũt i corde suo ꝙgregatõnes eoꝝ sil': quiescẽ faciam⁹ omẽs dies festos dei a tra. Signa nra nõ vidim⁹: iam nõ est ꝓpheta: et nos nõ cognoscet amplius. Usqueq̃ deꝰ improperabit inimicꝰ. irritat aduersarius nomẽ tuũ in finẽ: Ut q̃d auertis manũ tuã: de medio sinu tuo in finem: Deus aũt rex nr̃ ante secla: operatꝰ est salutẽ in medio terre. Tu cõfirmasti i virtute tua mare: ꝓtribulasti capita draconũ in aquis. Tu ꝓfregisti capita draconis: dedisti eam escam ꝑplis ethiopu3. Tu dirupisti fontes ꝛ torrẽtes: tu siccasti fluuios ethan. Tuꝰ est dies ꝛ tua est noꝝ: tu fabricatus es aurorã et solem. Tu fecisti oñes terminos terre: estatẽ et ver tu plasmasti ea. Memoꝛ esto huiꝰ: inimicꝰ iproperauit dño: et ꝑplis insipiẽs incitauit nomen tuũ. Ne tradas bestijs aĩas ꝙfitentes tibi: ꝛ aĩas pauperũ tuoꝝ ne obliuiscaris in finem. Respice in testameneũ tuum: qꝛ repleti sũt qui obscurati sũt terre domibꝰ iniquitatũ. Ne auertat̃ humilis factus cõfusus: pauper ꝛ inops laudabunt nomen

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA Poznań

tuum. Exurge dñe iudica causam tuam: memor esto improperior tuor. eorũ que ab insipiente sũt tota die. Ne obliuiscaris voces inimicor tuor: superbia eor qui te oderunt ascendit semper.

℣ In finem ne corrumpas psalmus cantici Asaph. lxxiij.

Confitebimur tibi de⁹

Confitebimur: ⁊ inuocabim⁹ nomen tuũ. Narrabim⁹ mirabilia tua: cũ accepero tẽpus ego iusticias iudicabo. Liquefacta ẽ terra et oñs qui habitãt ĩ ea: ego pfirmaui colũnas eius. Dixi iniquis nolite inique agere: ⁊ delinquentib⁹ nolite exaltare cornu. Nolite extollere ĩ altu cornu vestrũ: nolite loqui aduersum deũ iniquitatez. Quia neq; ab oriente neq; ab occidente neq; a desertis mõtib⁹: qm̃ deus iudex est. Hunc humiliat ⁊ hunc exaltat: qr calix in manu dñi vini meri plen⁹ mixto. Et inclinauit ex hoc in hoc: verũtamẽ fex ei⁹ nõ est exinanita: bibẽt oẽs peccatores terre. Ego aũt annũciabo in seculũ cãtabo deo iacob. Et oĩa cornua pcorũ pfringã: ⁊ exaltabunt cornua iusti.

℣ In finem in carminibus assirioru ps Asaph. lxxv.

Notus in iudea deus. in

Isrl magnũ nomẽ eius. Et fact⁹ ẽ in pace locus ei⁹: et habitatio ei⁹ in syon. Ibi pfregit potẽtias: arcũ. scutũ gladium et bellum. Illuminans tu mirabiliter a montibus eternis: turbati sunt omnes insipiẽtes corde. Dormierũt somnum suũ: ⁊ nihil inuenerunt viri diuitiarum ĩ manibus suis. Ab increpatõne tua deus iacob: dormitauerũt qui ascenderũt equos. Tu terribilis es ⁊ quis resistet tibi extunc ira tua. De celo auditũ fecisti iudicium: terra tremuit et quieuit. Cu exurgeret ĩ iuditio deus: vt saluos faceret omnes mansuetos terre. Quoniam cogitatõ hominis confitebitur tibi: ⁊ reliquie cogitationis diẽ festum agent tibi. Uouete et reddite domino deo vestro: oẽs qui ĩ circuitu eius affertis munera. Terribili et ei qui aufert spiritum principum: terribili apud omnes reges terre.

℣ In finem pro ÿthithun. lxxvj.

Voce mea ad dominu

Voce mea ad deũ clamaui: voce mea ad deũ ⁊ intendit mihi. In die tribulatõnis mee deũ exquisiui manib⁹ meis nocte ptra eũ: ⁊ nõ sũ deceptus. Rẽnuit psolari aĩa mea memor fui dei ⁊ delectat⁹ sũ: ⁊ exercitatus sũ et defecit spũs meus. Anticipauerunt vigilias oculi mei: turbat⁹ sum ⁊ nõ sũ locutus. Cogitaui dies antiqs: ⁊ ãnos eternos in mẽte habui. Et meditat⁹ suz nocte cũ corde meo: ⁊ exercitabar ⁊ scopebã spiritũ meũ. Nũquid ineternum piciet deus: aut nõ apponet vt cõplacitior sit adhuc: Aut ĩ finẽ misericordiã suã abscidet: a generatõne in generatione: Aut obliuiscet misereri deus: aut ptinebit in ira sua misericordias suas: Et dixi nũc cepi: hec mutatio dextre excelsi. Memor fui operũ domini: qr memor ero ab initio mirabilium tuor. Et meditabor in oĩb⁹ operib⁹ tuis: et in adinuentionib⁹ tuis exercebor. Deus in sancto via tua: quis deus magnus sicut deus noster: tu es de⁹ qui facis mirabilia. Notam fecisti in populis virtutẽ tuã: redemisti in brachio tuo populũ tuũ: filios Jacob ⁊ ioseph. Uiderũt te aque de⁹ viderunt te aque ⁊ timuerũt: et turbate sunt abissi. Multitudo sonitus aquar: vocẽ dederunt nubes. Etenim sagitte tue trãseũt: vox tonitrui tui in rota. Illuxerũt coruscationes tue orbi terre: cõmota est ⁊ contremuit terra. In mari via tua et semite tue in aquis multis: ⁊ vestigia tua nõ cognoscent. Deduxisti sicut oues populum tuũ: in manu Moysi et Aaron.

℣ Intellectus Asaph. lxxvij.

Tendite popule me⁹ le

Tendite popule meus legem meã: inclinate aurẽ vrã in verba oris mei. Apiam ĩ parabolis os meũ: loquar propones ab initio. Quãta audiuimus et cognouimus ea: et pres nri narrauerũt nobis. Nõ sũt occultata a filijs eor: in generatõne altera. Narrãtes laudes dñi ⁊ virtutes ei⁹: ⁊ mirabilia ei⁹ que fecit. Et suscitauit testioniũ iacob: ⁊ legẽ posuit in isrl. Quãta mãdauit pribus nris nota facere ea filijs suis. vt pgnscat generatio alta. Filij q̃ nascent ⁊ exurgẽt: narrabũt filijs suis. Et ponãt ĩ deo spez suã ⁊ ñ obliuiscãt opa dei: ⁊ mãdata ei⁹ exqrãt.

Ne fiant ſicut patres eoꝝ: generatio prauа ⁊ exaſperans. Generatio q̃ non direxit coꝛ ſuũ: et ñ eſt creditꝰ cũ deo ſpũs eiꝰ. Filij effrez intendentes ⁊ mittentes arcũ: cõuerſi ſunt in die belli. Nõ cuſtodierũt teſtamentũ dei: et in lege eiꝰ noluerũt ambulare Et oblitꝰ ſunt benefactoꝝ eiꝰ: et mirabiliũ eiꝰ q̃ oñdit eis. Coꝛam patribꝫ eoꝝ fecit mirabilia in terra egipti: in campo thaneos Intꝛupit mare ⁊ pduxit eos: ⁊ ſtatuit aq̃s quaſi in vtre. Et deduxit eos in nube diei: et tota nocte in illuminatõne ignis. Intꝛrupit petraꝫ in heremo: ⁊ adaq̃uit eos velut ī abiſſo multa. Et eduxit aquã de pet̃: ⁊ deduxit tanq̃ flumina aq̃s. Et apoſuerũt adhuc peccare ei: in iram excitauerũt excelſum in inaq̃ſo. Et tẽptauerũt deuꝫ in cordibus ſuis: vt peterẽt eſcas aiabꝫ ſuis. Et male locuti ſũt de deo: dixerũt nunq̃d poterit deꝰ parare mẽſaꝫ in deſerto: Qum̃ pcuſſit petram et fluxerũt aque: et torrentes inundauerũt. Nunq̃d et panẽ poterit dare: aut parare menſaꝫ pꝛ̃o ſuo: Ideo audiuit dñs et diſtulit: et ignis accenſus ẽ in iacob: ⁊ ira aſcendit ī iſrl̃. Quia ñ crediderũt in deo: nec ſperauerũt in ſalutari eiꝰ. Et mãdauit nubibꝫ deſup: ⁊ ianuas celi aperuit. Et pluit illꝭ manna ad manducandũ: ⁊ panẽ celi dedit eis. Panez angelorꝫ mãducauit hõ: cibaria miſit eis ī habũdãtia. Trãſtulit auſtꝛ de celo: ⁊ induxit in virtute ſua affꝛicũ. Et pluit ſup eos ſicut puluerẽ carnis: ⁊ ſicut arenã maris volatilia pẽnata. Et ceciderũt in medio caſtꝛorꝫ eoꝝ: circa tabernacula eoꝝ. Et mãducauerũt ⁊ ſaturati ſunt nimis et deſideriũ eoꝝ attulit eis: non ſunt fraudati a deſiderio ſuo. Adhuc eſce eoꝝ erant in oꝛe ipoꝝ: et ira dei aſcendit ſup eos. Et occidit pingues eoꝝ: ⁊ electos iſrl̃ impediuit. In oĩbꝫ his peccauerunt adhuc: et nõ crediderũt in mirabilibꝫ eius. Et defecerunt in vanitate dies eoꝝ: et anni eoꝝ cũ feſtinatõne. Cũ occideret eos q̃rebant eũ: ⁊ reuertebañ ⁊ diluculo veniebant ad eũ. Et rememorati ſunt: qꝛ deus adiutoꝛ eſt eoꝝ ⁊ deꝰ excelſus redemptoꝛ eoꝝ ẽ. Et dilexerũt eũ in oꝛe ſuo: et lĩgua ſua mentiti ſunt ei. Coꝛ aũt eoꝝ non erat rectũ cuꝫ eo: nec fideles habiti ſunt in teſtamento eiꝰ. Ipſe aũt eſt miſeꝛicoꝛs et ꝓpicius fiet peccatis eoꝝ: ⁊ nõ diſpdet eos. Et habũdauit vt auerteret iram ſuaꝫ: et non accendit omnem irã ſuam. Et recordatus eſt qꝛ caro ſũt: ſpũs vadens ⁊ nõ rediens. Quotiens exacerbauerũt eũ in deſerto: in iram ꝓcitauerũt euꝫ in inaq̃ſo. Et ꝓuerſi ſunt et tẽptauerũt deuꝫ: et ſcm̃ iſrahel exacerbauerũt. Non ſunt recordati manꝰ eiꝰ: die q̃ redemit eos de manu tribulantis. Sicut poſuit ī egipto ſig̃ ſua: ⁊ pdigia ſua ī campo thaneos. Et cõuertit in ſanguinẽ flumina eoꝝ: ⁊ imbres eoꝝ ne biberent. Miſit in eos cy̆nomiã et comedit eos: ⁊ ranaꝫ ⁊ diſperdidit eos. Et dedit erugini fructꝰ eoꝝ: et laboꝛes eoꝝ locuſte. Et occidit in grandine vineas eoꝝ: et moꝛos eoꝝ in pruina. Et tradidit grandini iumenta eoꝝ: et poſſeſſionẽ eoꝝ igni Miſit in eos iraꝫ indignatõnis ſue: indig̃tionem et iram ⁊ tribulatõꝫ: immiſſiones ꝑ angelos malos. Viã fecit ſemite ire ſue: non pepcit a morte aĩaꝝ eoꝝ: et iumenta eoꝝ in morte cõcluſit. Et pcuſſit omne pꝛimogenitũ in terra egipti: primitias oĩs laboꝛis eoꝝ in tabnaculis cham. Et abſtulit ſicut oues pꝛ̃m ſuũ: ⁊ pduxit eos tanq̃ gregem in deſerto. Et deduxit eos in ſpe et nõ timuerũt: ⁊ inimicos eoꝝ operuit mare Et induxit eos in montẽ ſcẽtificatõnis ſue mõtẽ quẽ acq̃ſiuit dextera eius. Et eiecit a facie eoꝝ gentes: et ſoꝛte diuiſit eis terram. funiculo diſtributõis. Et habitare fecit in tabernaculis eoꝝ: tribꝰ iſrahel. Et tẽptauerũt ⁊ exacerbauerũt deũ excelſũ: ⁊ teſtimonia eiꝰ ñ cuſtodierũt. Et auerterũt ſe ⁊ nõ ſuauerũt pactũ: quẽadmodũ pꝛes eoꝝ cõuerſi ſunt in arcũ prauũ. In iraꝫ ꝓcitauerunt eũ in collibꝫ ſuis: ⁊ in ſculptilibꝫ ſuis ad emulatõem eũ ꝓuocauerũt. Audiuit deꝰ ⁊ ſpreuit: et ad nihilũ redegit valde iſrael. Et repulit tabernaculũ ſyl̃o: tabernaclm ſuũ vbi habitauit in hoĩbꝫ. Et tradidit in captiuitatẽ virtutẽ eoꝝ: et pulcritudinez eoꝝ in manꝰ inimici. Et ꝓcluſit in gladio pꝛ̃m ſuũ: ⁊ hereditatẽ ſuaꝫ ſpreuit. Juuenes eoꝝ comedit ignis: et v̊gines eoꝝ nõ ſunt lamẽtate. Sacerdotes eoꝝ in gladio ceciderunt et vidue eoꝝ non plorabantur. Et excitatus eſt tanq̃ dormiens dñs: tanq̃ potens crapulatus a vino. Et pcuſſit inimicos ſuos in poſteꝛioꝛa: obpꝛobriũ ſempiternum dedit illis. Et repulit tabernaculum ioſeph: ⁊ tribum effrem non elegit

Sed elegit tribum iuda: montē syon quē dilexit. Et edificauit sicut vnicornium sanctificium suum: in terra quam fundauit in secula. Et elegit dauid seruum suum: et sustulit eum de gregibus ouium: de post fetantes accepit eum. Pascere iacob seruum suum: et israhel hereditatem suam. Et pauit eos in innocentia cordis sui: et in intellectibus manuum suarum deduxit eos.

Psalmus Asaph. lxxviij.

Deus venerunt gentes in hereditatem tuam: polluerunt templum sanctum tuum: posuerūt hierusalem in pomorum custodiam. Posuerunt mortalia seruorum tuorum escas volatilibus celi: carnes sanctorum tuorum bestijs terre. Effuderunt sanguinem ipsorum tanq̄ aquam in circuitu hierusalē. et non erat qui sepeliret. Facti sumus opprobrium vicinis nostris: subsannatio et illusio his qui in circuitu nostro sunt. Usquequo domine irascēris in finem: accendetur velut ignis zelus tuus: Effūde iram tuam in gentes que te non nouerūt: et in regna que nomen tuum non inuocauerūt Quia comederunt iacob: et locum eius desolauerunt. Ne memineris iniquitatū nostrarum antiquarum: cito anticipent nos misericordie tue: quia pauperes facti sumus nimis. Adiuua nos deus salutaris noster: et propter gloriam nominis tui domine libera nos. et propicius esto peccatis nostris propter nomen tuum. Ne forte dicāt in gentibus vbi est deus eorum: et innotescant in nationibus coram oculis nostris Ultio sanguinis seruorum tuorum qui effusus est: introeat in conspectu tuo gemitus compeditorum. Secōm magnitudinē brachij tui: possidē filios mortificatorum Et redde vicinis nostris septuplū in sinu eorum: improperium ipsorum quod exprobrauerūt tibi domine. Nos autem populus tuus et oues pascue tue: confitebimur tibi in seculum. In generatione et generationem: annunciabimus laudem tuam.

In finem pro his qui commutabūtur psalmus assirior testimoniū asaph. lxxix.

Qui regis israhel intende: qui deducis velut ouem Joseph. Qui sedis super cherubin: manifestare coram ephraim beniamin. et manasse. Excita potentiam tuam et veni: vt saluos facias nos. Deus conuerte nos: et ostende faciem tuam et salui erimus. Domine deus virtutum: quousq̄ irascēris super orationem serui tui: Cibabis nos pane lacrimarum: et potum dabis nobis in lacrimis in mensura. Posuisti nos in cōtradictionē vicinis nostris: et inimici nostri subsannauerunt nos. Deus virtutū conuerte nos: et ostende faciem tuam et salui erimus. Vineam de egipto transtulisti: eiecisti gentes et plantasti eam. Dux itineris fuisti in conspectu eius: et plantasti radices eius et impleuit terram. Operuit montes vmbra eius: et arbusta eius cedros dei. Extendit palmites suos vsq̄ ad mare: et vsq̄ ad flumen propagines eius. Ut quid destruxisti maceriam eius: et vindemiant eā omnes qui pretergrediunt viam: Exterminauit eam aper de silua: et singularis ferus depastus est eam. Deus virtutum conuerte re: respice de celo et vide et visita vineā istā Et perfice eā quā plantauit dextera tua: et super filium quem confirmasti tibi. Incēsa igni et suffossa: ab increpatōe vultus tui peribunt. Fiat manus tua super virū dextere tue: et super filiū hominis quē confirmasti tibi. Et non discedimus a te: viuificabis nos et nomen tuū inuocabimus. Domine deus virtutum conuerte nos: et ostēde faciem tuam et salui erimus.

In finem pro torcularibus psalmus ipsi Asaph quinta sabbati. lxxx.

Exultate deo adiutori nr̄o: iubilate deo iacob. Sumite psalmum et date tympanum: psalterium iocundū cum cythara. Bucinate in neomenia tuba: in insigni die solēnitatis vestre. Quia preceptū in israhel est: et iudiciū deo iacob Testimoniū in ioseph posuit illud: cū exiret de terra egipti linguā quā nō nouerat audiuit. Diuertit ab oneribus dorsum eius manus eius in cophino seruierūt. In tribulatione inuocasti me et liberaui te: exaudiui te in absconditō tēpestatis: probaui te apud

aquã contradictionis. Audi populus meus ⁊ contestabor te: israhel si audieris me nõ erit in te deus recens: neq; adorabis deum alienum. Ego enim sum dominus deus tuus qui eduxi te de terra egipti: dilata os tuum et implebo illud. Et non audiuit populus meus vocem meam: et israel non intendit mihi. Et dimisi eos ꝑm desideria cordis eorum: ibunt in adinuentõibus suis. Si popul⁹ me⁹ audisset me israhel si in vijs meis ambulasset: Pro nihilo forsitan inimicos eorum humiliassez: ⁊ super tribulantes eos misissem manum meam. Inimici domini mentiti sunt ei: ⁊ erit tempus eorũ in secula. Et cibauit illos ex adipe frumenti: et de petra melle saturauit eos.

Psalmus Asaph. lxxxj.

Deus stetit in synagoga deorum: in medio autem deus dijudicat. Usquequo iudicatis iniq̃tatem: et facies peccatorum sumitis? Judicate egeno et pupillo: humilem et pauperem iustificate. Eripite pauperem: et egenum de manu peccatoris liberate. Nescier neq; intellexerunt in tenebris ambulant: mouebũtur omnia fundamẽta terre. Ego dixi dij estis: et filij excelsi omnes. Vos autem sicut homines moriemini: ⁊ sicut vn⁹ de principibus cadetis. Surge deus iudica terram: quoniam tu hereditabis in omnibus gentibus.

Canticum psalmi Asaph. lxxxij.

Deus quis similis erit tibi ne taceas neq; campescaris deus. Quoniam ecce inimici tui sonuerunt: et qui oderũt te extulerũt caput Super populum tuum malignauerũt cõsilium: cogitauerunt aduersus sanctos tuos. Dixerunt venite et disperdamus eos: ⁊ non memoret nomẽ israhel vltra. Quoniam cogitauerunt vnanimiter: simul aduersum te testamentũ deposuerunt tabernacula ydumeorum ⁊ ismahelite. Moab ⁊ agarreni. gebal et amon ⁊ amelech: alieni gene cuz habitantibo tyrum. Etenim assur venit cum illis: facti sunt in adiutoriuz filijs loth. Fac illis sicut madiam et sysare: sicut iabin in torrente cyson. Disperierunt in endor: facti sunt vt stercus terre. Pone principes eorum sicut oreb et zeb: ⁊ zebee ⁊ salmana. Omnes principes eoruz: q̃ dixerunt hereditate possideamus sanctuarium dei. Deus meus pone illos vt rotaz: et sicut stipulaz ante faciez venti. Sic ignis qui comburit siluam: ⁊ sicut flamma comburens montes. Ita persequris illos in tempestate tua: ⁊ in ira tua turbabis eos. Imple facies eoruz ignominia: ⁊ querent nomen tuum domine. Erubescant et conturbent in seculũ seculi: ⁊ confũdant ⁊ peant Et cognoscant quia nomẽ tibi dñs: tu solus altissimus super omnem terram.

In finem ꝑ torcularibus filijs Chore psalmus. lxxxij.

Quam dilecta tabernacula tua domine virtutum: concupiscit ⁊ defecit anima mea in atria domini. Cor meum et caro mea: exultauerunt in deum viuũ. Etenim passer inuenit sibi domũ: ⁊ turtur nidum vbi reponat pullos suos. Altaria tua domine virtutũ: rex meus et deus me⁹. Beati q̃ habitãt in domo tua dñe: in secula seculoꝝ laudabũt te Beatus vir cui⁹ est auxiliũ abs te: ascensiones in corde suo disposuit in valle lacrimarum: in loco quem posuit. Etenim benedictionem dabit legislator: ibunt de virtute in virtutem: videbit deus deorum in syon. Domine deus virtutũ exaudi oronem meam: auribus percipe deus iacob. Protector noster aspice deus: ⁊ respice in faciem xpi tui. Quia melior est dies vna in atrijs tuis: super milia. Elegi abiectus esse in domo dei mei: magisq̃ habitare in tabernaculis peccatorum. Quia misericordiam et veritatem diligit de⁹: gratiam ⁊ gloriã dabit domin⁹. Non priuabit bonis eos q̃ ambulant in innocentia: dñe virtutũ beatus homo qui sperat in te.

In finem filijs Chore. Psalmus Dauid. lxxxiiij.

Benedixisti domine terram tuã: auertisti captiuitatẽ iacob. Remisisti iniq̃tatẽ plebis tue operuisti omnia peccata eoꝝ. Mitigasti omnem iram tuam: auertisti ab ira indignationis tue. Cõuerte nos deus salutaris noster: ⁊ auerte iram tuam a nobis. Nũquid ineternum irascer⁹ nobis: aut extendes iraz tuã a generatione in generationem:

Deus tu cõuersꝰ viuificabis nos: et plebs tua letabitur in te. Ostende nobis domine misericordiam tuam: et salutare tuum da nobis. Audiaꝫ quid loquatur in me dominus deus: quoniã loquet pacem in plebem suam. Et super sanctos suos: et in eos qui conuertũt ad cor. Verũtamẽ prope timẽtes eum salutare ipsius: vt inhabitet gloria in terra nostra. Misericordia et veritas obuiauerunt sibi: iusticia et pax osculate sunt. Veritas de terra orta est: et iusticia de celo prospexit. Etenim dominꝰ dabit benignitatem: et terra nostra dabit fructũ suum. Justicia ante eum ambulabit: et ponet in via sua gressus suos.

Oratio Dauid. lxxxv.

Inclina domine aurem tuã et exaudi me: quĩ inops et pauper sũ ego. Custodi animã meam quĩ sanctus sum: saluũ fac seruũ tuũ deus meus sperantem in te. Miserere mei domine quĩ ad te clamaui tota die: letifica aiam serui tui quĩ ad te dñe animam meam leuaui. Quĩ tu dñe suauis et mitis: et mlte misericordie omnib9 inuocantib9 te. Auribꝰ percipe domĩe orationem meam: et intende voci deprecatõnis mee. In die tribulatõis mee clamaui ad te: qꝛ exaudisti me. Non est similis tui in dijs dñe: et non est scõm opera tua. Omnes gentes quascũq; fecisti venient et adorabunt coram te dñe: et glorificabunt nomen tuum. Quĩ magnus es tu et faciens mirabilia: tu es deꝰ solus. Deduc me domine in via tua: et ingrediar in veritate tua: letet cor meum vt timeat nomen tuum. Confitebor tibi dñe deus meꝰ in toto corde meo: et glorificabo nomen tuũ inetternum. Quia misericordia tua magna est super me: et eruisti animam meam ex inferno inferiori. Deus iniq insurrexerunt super me: et synagoga potentiũ quesierũt animã meam: et nõ proposuerunt te in conspectu suo. Et tu dñe deus miserator et misericors: patiens et multe miscõie et verax. Respice in me et miserere mei: da imperiũ tuum puero tuo: et saluũ fac filium ancille tue. Fac mecũ signum in bono vt videant q̃ me oderunt et confũdant: quĩ tu dñe adiuuisti me et consolatus es me.

Psalmus cantici filijs Chore. lxxxvj.

Fundamẽta eius in mõtibus sanctis: diligit dominꝰ portas syon super omnia tabernacula iacob. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. Memor ero raab et babilonis: scientiũ me. Ecce alienigene et tyrus et ꝓplus ethiopum: hi fuerunt illic. Nunquid syon dicet homo: et homo natus est in ea. et ipse fundauit eam altissimus. Dominꝰ narrauit in scripturis populoꝝ et principũ horũ qui fuerunt in ea. Sicut letantium omnium habitatio est in te. Chor xpi.

Canticum psalmi filijs Chore in finem pro Amelech ad respondendũ intellectus haman ezraite. lxxxvij.

Domine deꝰ salutis mee in die clamaui et nocte coram te. Intret in conspectu tuo oõ mea inclina aurem tuam ad precem meã. Quia repleta est malis aia mea: et vita mea in inferno approp̃inquabit. Estimatus sũ cũ descendentib9 in lacum: factus sũ sicut homo sine adiutorio inter mortuos liber. Sicut vulnerati dormiẽtes in sepulcris quorum non est memor amplius: et ipi de manu tua repulsi sũt. Posuerunt me in lacu inferiori: in tenebrosis et in vmbra mortis Super me confirmatus est furor tuus: et omnes fluctus tuos induxisti sup me. Lõge fecisti notos meos a me: posuerunt me abhominationem sibi. Traditus sũ et non egrediebar: oculi mei languerunt pre inopia. Clamaui ad te domine: tota die expãdi ad te manꝰ meas. Nunquid mortuis facies mirabilia: aut medici suscitabũt et cõfitebunt tibi? Nũquid narrabit aliquis in sepulcro misericordiam tuam: et veritatẽ tuam in pditionem? Nunquid cognoscentur in tenebris mirabilia tua: et iusticia tua in terra oblionis? Et ego ad te domine clamaui: et mane oratõ mea preueniet te. Ut quid domine repellis orationẽ meã: auertis faciem tuam a me? Pauper sum ego et in laborib9 a iuuentute mea: exaltatꝰ autem humiliatus sũ et conturbatus. In me transierunt ire tue: et terrores tui conturbauerunt me. Circũdederũt me sicut aqua tota die: circũdederunt me simul. Elongasti a me amicum et proximum: et notos meos a miseria.

Intellectus etham iezrahelite. lxxxviij.

Misericordias domini.

Mineternũ cãtabo. In generatõe et generatõz: annũciabo veritatẽ tuam in ore meo. Qm̃ dixisti ĩeternũ miscdia edificabit̃ ĩ celis: p̃parabit̃ veritas tua in eis. Disposuit testamẽtũ electis meis: iuraui dd̃ ꝟuo meo vsq; ineternũ p̃parabo semen tuũ. Et edificabo in generatõne ⁊ generatõz: sedem tuam. Confitebunt̃ celi mirabilia tua dñe: etem̃ veritatẽ tuam in ecclesia sanctoꝝ. Qm̃ q̃s ĩ nubibus equabit̃ dño: similis erit deo in filijs dei. Deus qui glorificat̃ in consilio sanctoꝝ: magnꝰ ⁊ terribilis super omnes q̃ in circuitu eiꝰ sunt. Dñe deus virtutũ quis similis tibi: potẽs es dñe: et veritas tua in circuitu tuo. Tu dñaris potestati maris: motũ at̃ fluctuũ eiꝰ tu mitigas. Tu humiliasti sicut vulneratũ sup̃buz: in brachio virtutis tue dispsisti inimicos tuos. Tui sunt celi et tua est terra: orbem terre et plenitudinẽ eiꝰ tu fũdasti: aq̃lonez et mare tu creasti. Thabor et hermon in noĩe tuo exultabũt: tuũ brachiũ cuz potentia. Firmet̃ manꝰ tua ⁊ exaltet̃ dextera tua: iusticia ⁊ iudiciũ prepatio sedis tue. Misericordia et veritas precedent faciem tuaz: beatus ꝓplus q̃ scit iubilatõnez. Dñe in lumine vultꝰ tui ambulabunt: et in noĩe tuo exultabũt tota die: et in iusticia tua exaltabũtur. Qm̃ gloria virtutis eoꝝ tu es: ⁊ ĩ beneplacito tuo exaltabit̃ cornu nostꝝ. Quia dñi ẽ assũptio nostra: et sancti israhel regis nostri. Tũc locutus es in visione sanctis tuis: et dixisti posui adiutorium in potẽte: et exaltaui electũ de plebe mea. Inueni Dauid seruũ meum: oleo sancto meo vnxi eũ. Manꝰ em̃ mea auxiliabit̃ ei: et brachiũ meũ confirmabit eũ. Nihil proficiet inimicꝰ in eo: ⁊ filius iniq̃tatis nõ apponet nocere ei. Et cõcidam a facie ipsiꝰ inimicos eiꝰ: et odientes eos in fugaz ꝯuertam. Et veritas mea et misericordia mea cum ip̃o: et in nomĩe meo exaltabit̃ cornu eiꝰ. Et ponaz in mari manũ eius: ⁊ in fluminibꝰ dexteraz eiꝰ. Ip̃e inuocabit me pater meꝰ es tu: deꝰ meꝰ ⁊ susceptor salutis mee. Et ego prĩogeĩtuz ponã illũ: excelsum pre regibꝰ terre. Ineternũ seruabo illi miscdiam meã: et testamentum meum fidele ipsi. Et ponam in seculum seculi semen eiꝰ: et tronum eiꝰ sicut dies celi. Si at̃ dereliq̃rint filij eius legem meam: et in iudicijs meis non ambulauerint. Si iusticias meas ꝓphanauerint: et mandata mea non custodierint. Visitabo ĩ virga iniq̃tates eoꝝ: et in v̄beribꝰ peccata eoꝝ. Misericordiã at̃ meaz non dispergaz ab eo: neq; nocebo ĩ veritate mea. Neq; ꝓphanabo testamentũ meũ: et que procedũt de labijs meis non faciã irrita. Semel iuraui in sancto meo si dauid mẽtiar semen eiꝰ ineternuz manebit. Et thronꝰ eiꝰ sicut sol in conspectu meo: et sicut luna ꝑfecta ineternũ: et testis in celo fidelis. Tu v̄o repulisti et despexisti: distulisti xp̃m tuum. Auertisti testamentuz serui tui: ꝓphanasti in terra sc̃tuariũ eꝰ. Destruxisti oẽs sepes eius: posuisti firmamentũ eiꝰ formidinem. Diripuerunt euz omnes trãseũtes viam: factꝰ est obprobriũ vicinis suis. Exaltasti dexterã dep̃mẽtiũ eũ: letificasti oẽs ĩimicos eiꝰ. Auertisti adiutoriũ gladij eiꝰ et non es auxiliatꝰ ei in bello. Destruxisti eũ ab emundatõne: ⁊ sedez eiꝰ in terra collisisti. Minorasti dies tp̃is eiꝰ: ꝑfudisti eum confusione. Usq;quo dñe auertis in finez: exardescet sicut ignis ira tua? Memoraẽ q̃ mea substantia: nunq̃d em̃ vane ꝯstituisti om̃es filios hoĩm? Quis est homo q̃ viuet et non videbit mortem: eruet animaz suã de manu inferi? Ubi sunt misericordie tue antique dñe: sicut iurasti dauid in veritate tua? Memor esto dñe obprobrij seruorũ tuoꝝ: qd̃ continui in sinu meo multaꝝ gẽtium. Qd̃ exprobrauerũt inimici tui dñe qd̃ exprobrauerunt ꝯmutatõnem xp̃i tui. Benedictus dñs ineternũ: fiat fiat.

Oratõ moysi hominis dei. lxxxix.

Domine refugium factꝰ

Des nobis: a generatõe ĩ generatõez Priusq̃ mõtes fierent aut formaretur terra et orbis: a seculo ⁊ in seculũ tu es deꝰ. Ne auertas hoĩem in humilitatẽ: ⁊ dixisti ꝯuertimĩ filij hoĩm. Qm̃ mille anni ante oculos tuos: tanq̃ dies hesterna q̃ p̃terijt. Et custodia in nocte: que pro nihilo habentur eorum anni erunt. Mane sicut herba transeat: mane floreat et transeat: vespere decidat. induret et arescat. Quia

defecimus in ira tua: et in furore tuo turbati sumus. Posuisti iniquitates nostras in conspectu tuo: seculum nostrū in illuminatione vultus tui. Quoniam omnes dies nostri defecerunt: et in ira tua defeci mꝰ. Anni nostri sicut aranea meditabūt dies annorum nostrorum in ipsis septuaginta anni. Si autem in potentatibus octoginta anni: et amplius eorum labor et dolor. Quoniam superuenit mansuetudo et corripiemur. Quis nouit potestatē ire tue: et pre timore tuo iram tuam dinūerare. Dexteram tuam sic notaz fac: ꝛ eruditos cordis in sapiētia. Conuertere domine vsquequo: ꝛ deprecabilis esto super seruos tuos. Repleti sumus mane misericordia tua: et exultauimus et delectati sumꝰ in omnibus diebus nostris. Letati sumus pro diebus quibus nos humiliasti: annis quibus vidimꝰ mala. Respice in seruos tuos et in opera tua: et dirige filios eorum. Et sit splēdor domini dei nostri super nos: et opera manuū nostrarz dirige super nos et opus manuū nostrarum dirige.

Laus cantici ipsi Dauid. xc.

Qui habitat in adiutorio altissimi: in protectōne dei celi cōmorabitur. Dicet domino susceptor meus es tu et refugium meū deus meus: sperabo in eum. Quoniaz ipse liberabit me de laqueo venantium: et a verbo aspero. Scapulis suis obumbrabit tibi: et sub pennis eius sperabis. Scuto circūdabit te veritas eius: non timebis a timore nocturno. A sagitta volāte in die: a negotō perābulāte in tenebris: ab incursu ꝛ demonio meridiano. Cadēt a latere tuo mille: et decez milia a dextris tuis: ad te aūt non appropinquabit. Cleruntñ oculis tuis considerabis: et retributōnem peccatorum videbis. Quoniam tu es domine spes mea altissimuz posuisti refugium tuū. Non accedet ad te mulum: et flagelluz non appropinquabit tabernaculo tuo. Quoniaz angelis suis mandauit ō te: vt custodiant te in omnibus vijs tuis. In manibus portabunt te: ne forte offendas ad lapidez pedē tuū. Super aspidem et basiliscuz ambulabis: et conculcabis leonē et draconē. Quoniam in me speraut liberabo eum: protegam eum: quoniaz cognouit nomen meum. Clamabit ad me et ego exaudiaz eū: cum ipso sum in tribulatōne: eripiam eū ꝛ glorificabo eum. Longitudine dierū replebo eum: et ostendam illi salutare meum.

Vox ecclesie de inimicis suis. Psalmus cantici Dauid in die sabbati. xcj.

Bonū est cōfiteri domino: ꝛ psallere nomi tuo altissime. Ad annūciandū mane misericordiam tuā: et veritatem tuam per noctem In decacordo psalterio: cū cātico i cythara. Quia delectasti me domine in factura tua: et in operibz manuū tuarū exultabo. Q̄magnificata sunt opera tua domine. nimis profūde facte sūt cogitatōes tue. Vir insipiens non cognoscet: ꝛ stultus non intelliget hec. Cū exorti fuerīt peccatores sicut fenum: et apparuerint omēs q̄ operantē iniq̄tatē. Ut intereant in seculū seculi: tu aūt altissimꝰ in eternum domine. Qm̄ ecce inimici tui domine: qm̄ ecce inimici tui pibunt: et dispergentē omēs q̄ operantē iniq̄tatez. Et exaltabit̄ sicut vnicornis cornu meū: et senectus mea in misericordia vberi. Et despexit oculꝰ meus inimicos meos et insurgentibz in me malignantibz audiet auris mea. Justus vt palma florebit: sic cedrus libani multiplicabituz. Plātati in domo dñi: in atrijs domꝰ dei nostri florebunt. Adhuc multiplicabuntur in senecta vberi: et benepacientes erunt vt annūcient. Quoniaz rectus dominus deꝰ noster: et non est iniquitas in eo.

Laus cantici Dauid in die ante sabbatum quando fundata est terra. xcij.

Dominus regnauit decorem indutꝰ ē: indutꝰ est dñs fortitudinē ꝛ p̄cinxit se. Etenim firmauit orbem terre: q̄ non cōmouebit̄. Parata sedes tua extunc: a seculo tu es. Eleuauerunt flumina domine: eleuauerunt flumina vocem suam. Eleuauerunt flumina fluctus suos: a vocibus aquarum multarū. Mirabiles elatōnes maris: mirabilis in altis dñs. Testimonia tua credibilia fcta sunt nimis: domū tuā decet sanctitudo domine in longitudine dierz. Vox ecclesie Psalmus Dauid quarta sabbati. xciij.

Deus ultionũ dominus deus ultionũ libere egit. Exaltare qui iudicas terram: redde retributionem superbis. Vsquequo peccatores domine: vsquequo peccatores gloriabuntur Effabuntur et loquentur iniquitatem: loquentur omnes qui operantur iniusticiã Populum tuum domine humiliauerunt: ⁊ hereditatem tuã vexauerunt. Viduã ⁊ aduenam interfecerunt: ⁊ pupillos occiderũt Et dixerunt non videbit dominus: nec intelliget deus iacob. Intelligite insipientes in populo: et stulte aliquando sapite. Qui plantauit aurem non audiet: aut qui finxit oculum non cõsiderat: Qui corripit gentes non arguet: qui docet hominem scientiam: Dominus scit cogitationes hominum quoniam vane sunt. Beatus homo quẽ tu erudieris domine: et de lege tua docueris eum. Et mitiges ei a diebo malis: donec fodiatur peccatori fouea. Quia nõ repellet dominus plebem suam: et hereditatem suã non derelinquet. Quoadusq; iusticia conuertatur in iudicium: et qui iuxta illam: omnes qui recto sunt corde. Quis consurget mihi aduersus malignantes: aut quis stabit mecum aduersus operantes iniq̃tatem: Nisi quia domin⁹ adiuuit me: paulominus habitasset in inferno anima mea. Si dicebã motus est pes meus: misericordia tua domine adiuuabat me. Scõm mltitudinem dolorum meorũ in corde meo: cõsolationes tue letificauerunt animam meã. Nunquid adherebit tibi sedes iniquitatis: q̃ fingis laborem in precepto. Captabunt in animam iusti: et sanguinem innocentem cõdemnabunt. Et factus est mihi domin⁹ in refugium: et deus meus in adiutorium spei mee. Et reddet illis iniq̃tatem ipsorum: et in malitia eorum disperdet eos: disperdet illos dominus deus noster. Clor ecclie ad dñm. Laus cantici ipi Dauid. xcviij.

Venite exultemus domino: iubilemus deo salutari nostro. Preoccupemus faciẽ eius in confessione: ⁊ in psalmis iubilem⁹ ei. Quoniam deus magnus domin⁹: et rex magn⁹ super omnes deos. Quia in manu ei⁹ sunt omnes fines terre: et altitudines montiũ ipsius sunt. Quoniã ipsius est mare ⁊ ipe fecit illud: et siccam manus eius formauerũt. Venite adoremus ⁊ procidamus ⁊ plorem⁹ ante dominum qui fecit nos: quia ipe est deus noster. Et nos populus pascue e⁹ ⁊ oues manus eius. Hodie si vocẽ eius audieritis: nolite obdurare corda vestra. Sicut in irritatione: sm diem temptationis in deserto. Vbi tẽptauerunt me patres vestri: probauerunt et viderunt opera mea. Quadraginta annis offensus fui: generatõni illi: et dixi semper errant corde. Et isti non cognouerunt vias meas: vt iuraui in ira mea si introibunt in requiem meam.

Psalmus Dauid quando domus edificabatur post captiuitatem. xcv.

Cantate domino canticũ nouum: cantate domino omnis terra. Cantate domino ⁊ benedicite nomini eius: annũciate de die in diem salutare eius. Annũciate inter gentes gloriam eius: in omnibus populis mirabilia eius. Quoniam magnus dominus et laudabilis nimis: terribilis est super omnes deos. Quoniam omnes dij gentiũ demonia: dominus autẽ celos fecit. Confessio ⁊ pulcritudo in conspectu eius: sanctimonia et magnificentia in sanctificatõne e⁹. Afferte domino patrie gentium: afferte dño gloriam et honorẽ: afferte domino gloriã nomini eius. Tollite hostias ⁊ introite in atria eius: adorate dominũ in atrio sancto eius. Cõmoueatur a facie ei⁹ vniuersa terra: dicite in gentibus quia dominus rgnauit. Etenim correx⁹t orbem terre qui non cõmouebit: iudicabit pplos in eqtate. Letẽtur celi et exultet terra: ꝓmoueat mare et plenitudo eius: gaudebũt campi ⁊ oia que in eis sunt. Tũc exultabũt oia ligna siluarum a facie dñi quia venit: qm venit iudicare terrã. Judicabit orbem terre in equitate: et populos in veritate sua.

Psalmus Dauid quando terra eius restituta est ei. xcvj.

Dominus regnauit exultet tra: letẽt insule multe. Nubes et caligo in circuitu ei⁹: iusticia et iudiciũ correctio sedis ei⁹. Ignis añ ipm pcedet: et inflammabit in circuitu inimicos

eius. Illuxerũt fulgura eius orbi terre: vi
dit et commota est terra. Montes sicut ce
ra fluxerunt a facie domini: a facie domi
ni omnis terra. Annunciauerunt celi iu
sticiã ei⁹: ⁊ viderunt omnes populi gloriã
eius. Confundãt omnes qui adorant scul
ptilia: ⁊ qui gloriantur in simulacris suis
Adorate eum omnes angeli eius: audiuit
et letata est syon. Et exultauerunt filie iu
de: propter iudicia tua domine. Quoniaꝫ
tu dominus altissimus super omnem ter
ram: nimis exaltatus es super omnes de
os. Qui diligitis dominum odite malum
custodit dominus animas sanctorum suo
rũ: de manu peccatoris liberabit eos. Lux
orta est iusto: et rectis corde letitia. Leta
mini iusti in domino: et cõfitemini memo
rie sanctificationis eius. ¶ Canticum
ipsi Dauid. sermones quos ipse locutus ẽ
quia domus edificabitur post captiuita
tem. xcvij.

CAntate domino can
ticum nouum: quia mirabilia
fecit. Saluauit sibi dextera e⁹
et brachium sanctum eius. No
tum fecit dominus salutare su
um: in conspectu gentium reuelauit iusti
ciam suam. Recordatus est misericordie
sue: et veritatis sue domui israhel. Viderũt
omnes termini terre salutare: dei nostri
Jubilate domino omnis terra: cãtate ⁊ ex
ultate et psallite. Psallite domino ĩ cithara
et voce psalmi: in tubis ductilibus ⁊ vo
ce tube cornee. Jubilate in conspectu re
gis domini: moueaꝫ mare ⁊ plenitudo ei⁹
orbis terrarum et qui habitant in eo. Flu
mina plaudent manu simul: montes exul
tabunt a conspectu domini: quoniam ve
nit iudicare terram. Judicabit orbem ter
rarum in iusticia: et populos in equitate
¶ Psalmus Dauid prophete. qñ terra e⁹
restituta est. ¶ De aduẽtu xpi. ¶ xcvij.

DOminus regnauit ira
scantur populi: qui sedet sup che
rubin moueatur terra. Dominus
in syon magnus: et excelsus super omnes
populos. Cõfitentur nomini tuo magno
quoniam terribile et sanctum est: ⁊ honor
regis iudicium diligit. Tu parasti directõ
nes: iudicium et iusticiam in Jacob tu fe
cisti. Exaltate dominum deum nostrum: ⁊
adorate scabellum pedum eius quoniã sã
ctum est. Moyses ⁊ aaron in sacerdotibus
eius: et samuel inter eos qui inuocant no
men eius. Inuocabant dominum ⁊ ipe ex
audiebat eos: in columna nubis loqueba
tur ad eos. Custodiebant testimonia eius
et preceptum quod dedit illis. Domine de
us noster tu exaudiebas eos: deus tu pro
pitius fuisti eis: et vlciscens in omnes ad
inuentiones eorum. Exaltate dominuꝫ de
um nostrum: et adorate in monte sancto
eius: quoniam sanctus dominus deus no
ster.

¶ Alor aplor ad populum iudeorum.
Psalmus in confessione. xcix.

JUbilate domino om
nis terra: seruite domino ĩ letitia
Introite in conspectu eius in ex
ultatione. Scitote quoniam dominus ipe
est deus: ipse fecit nos ⁊ non ipsi nos. Po
pul⁹ eius et oues pascue eius introite por
tas eius in confessione: atria eius in hym
nis confitemini illi. Laudate nomen eius
quoniam suauis est dominus: in eternum
misericordia eius: ⁊ vsq; in generationem
et generationem veritas eius. ¶ Alor
xpi ad patrem. ¶ Psalmus ipsi Dauid
prophete. c.

MIsericordiam et iudici
um cantabo tibi domine: psallam
et intelligam in via immaculata
quando venies ad me. Perambulabam in
innocẽtia cordis mei: in medio dom⁹ mee.
Non ꝓponebam ante oculos meos rem in
iustam: facientes ꝓuaricatiões odiui. Non
adhesit mihi cor prauũ: declinantem a me
malignum non cognoscebam. Detrahen
tez secreto ꝓximo suo: hũc ꝓsequebar. Su
perbo oculo ⁊ insatiabili corde: cũ hoc nõ
edebam. Oculi mei ad fideles terre. vt sede
ant mecum: ambulans in via immacula
ta hic mihi ministrabat. Non habitabit in
medio domus mee qui facit supbiam qui
loquitur iniqua non direxit in conspectu
oculorum meorum. In matutino interfi
ciebã oms peccatores terre: vt dispderem
de ciuitate dñi omnes operãtes iniqtatez.

Oratio pauperis cū anxiaretur et corā domino effuderit precem suam. cj.

Omine exaudi oratiõ. Onez meã: et clamor meus ad te veniat. Non auertas faciẽ tuã a me in quacunq; die tribulor inclina ad me aurem tuaz. In quacunq; die inuocauero te velocit̃ exaudi me. Quia defecerũt sicut fumus dies mei: et ossa mea sicut cremiũ aruerũt. Percussus sum vt fenum ꝙ aruit cor meũ: quia oblitus suz comedere panez meum. A voce gemit⁹ mei: adhesit os meum carni mee. Similis factus suz pellicano solitudinis: factus suz sicut nicticorax in domicilio. Vigilaui: et factus sum sicut passer solitarius in tecto. Tota die exprobrabant mihi inimici mei: ꝙ qui laudabũt me aduersuz me iurabant. Quia cinerẽ tã q̃ panem manducabaz: et poculuz meum cum fletu miscebam. A facie ire indignatõnis tue: ꝙa eleuãs allisisti me. Dies mei sicut vmbra declinauerunt: ꝙ ego sicut fenum arui. Tu autem domine ineternũ p manes: et memoriale tuum in generatõne et generatõnez. Tu exurgens misereberis syon: quia tempus miserendi eius quia venit tempus. Quoniã placuerũt seruis tuis lapides eius: et terre ei⁹ miserebunt̃. Et timebunt gentes nomen tuum domine: et omnes reges terre gloriam tuã. Quia edificauit domin⁹ syon: et videbitur in gloria sua. Respexit in orationẽ humiliũ: et non spreuit precez eoꝝ. Scribant̃ hec in generatione altera: et popul⁹ q̃ creabit̃ laudabit dominũ. Quia prospexit de excelso sancto suo: domin⁹ de celo in terrã aspexit. Vt audiret gemit⁹ compeditorum: vt solueret filios interemptorũ. Vt annũciẽt in syon nomẽ domini: et laudem ei⁹ in hierusalez. Inconueniendo pl̃os in vnuz: et reges vt seruiant domino. Respondit ei in via virtutis sue: paucitatez dieruz meorũ nũcia mihi. Ne reuoces me in dimidio dierꝝ meorum in generatõne et generatõnẽ ãni tui. Initio tu domine terraz fundasti: ꝙ opera manuum tuarũ sunt celi. Ipsi peribũt tu autez permanes: et omnes sicut vestimẽtum veterascent. Et sicut opertoriũ mutabis eos et mutabuntur: tu aũt idem ipse es: et anni tui non deficient. Filij seruorũ tuorũ habitabunt: et semen eoꝝ in seculũ dirigetur. Vox ecclesie ad populum et apl̃os. Psalm⁹ ipsi Dauid. cij.

Benedic anima mea domino: et omnia que intra me sunt nomini sancto eius. Benedic ania mea domino: et noli obliuisci omes retributões eius. Qui propiciatur oñibꝫ iniquitatibꝫ tuis: qui sanat oñes infirmitates tuas. Qui redimit de interitu vitã tuam: qui coronat te in misericordia et miserationibꝫ. Qui replet in bonis desiderium tuũ: renouabit̃ vt aquile iuuent⁹ tua. Faciens misericordias dominus: et iudicium omnibꝫ iniuriaz pacientibus. Notas fecit vias suas moysi: filijs israel volũtates suas. Miserator ꝙ misericors domin⁹: longanimis et multum misericors. Non in perpetuũ irascetur: neq; ineternum cõminabitur. Non ꝑm peccata nostra fecit nobis neq; ꝑm iniquitates nostras retribuit nobis. Quoniam ꝑm altitudinez celi a terra corroborauit misericordiam suam sup timentes se. Quantũ distat ortus ab occidẽte: longe fecit a nobis iniquitates nostras Quomodo miseret̃ pater filioꝝ miser⁹ est domin⁹ timentibus se: qñ ipse cognouit figmentuz nostrũ. Recordatus est quoniã puluis sumus: homo sicut fenum dies ei⁹ tanq̃ flos agri sic efflorebit. Quoniã spiritus pertransibit in illo et non subsistet: et non cognoscet ampli⁹ locum suũ. Misericordia autez domini ab eterno ꝙ vsq; ineternum: super timentes eum. Et iustitia illius in filios filioꝝ: his qui seruãt testamentuz eius. Et memores sunt mandatorum ipsius: ad faciendum ea. Domin⁹ in celo parauit sedem suam: e regnum ipsi⁹ omnibus dominabit̃. Benedicite domino omnes angeli ei⁹ potentes virtute: facientes verbuz illi⁹ ad audiendaz vocez sermonũ eius. Benedicite domino omnes virtutes eius: ministri eius qui facitis volũtatem eius. Benedicite domino omnia opa eius: in omni loco dñatõnis eius: benedic anima mea domino. Vox ecclesie laudans deum et opera eius. Psalmus ipsi Dauid. ciij.

Benedic anima mea domino: domine deus meus magnificat⁹es vehementer. Confessionē et decorem induisti: amictus lumine sicut vestimēto. Extendens celuz sicut pellem: qui tegis aquis superiora ei⁹. Qui ponis nubez ascensum tuuz: qui ambulas super pennas ventorum. Qui facis angelos tuos spiritus: ⁊ ministros tuos ignem vrentem. Qui fundasti terram super stabilitatē suam: non inclinabitur in seculum seculi. Abissus sicut vestimentum amictus eius super montes stabunt aque. Ab increpatione tua fugient: a voce tonitrui tui formidabunt. Ascendunt montes et descendunt campi: in locuz quez fundasti eis. Terminum posuisti quem non transgredientur: neqꝫ conuertentur operire terram. Qui emittis fontes in conuallibus: inter medium montium pertransibunt aque. Potabunt omnes bestie agri: expectabunt onagri in siti sua. Super ea volucres celi habitabunt: de medio petrarum dabunt voces. Rigans montes de superioribus suis de fructu operum tuorum satiabitur terra. Produces fenum iumentis: et herbam seruituti hominum. Et educas panē ꝺ terra: et vinum letificet cor hominis. Et exhilaret faciē in oleo: et panis cor hominis confirmet. Saturabuntur ligna campi et cedri libani quas plantauit: illic passeres nidificabunt. Herodij domus dux est eoꝝ: montes excelsi ceruis: petra refugium herinatijs. Fecit lunā in tempore: sol ꝯgnouit occasum suum. Posuisti tenebras ⁊ facta est nox: in ipsa pertransibunt omnes bestie silue. Catuli leonum rugiētes vt rapiant: et querant a deo escam sibi. Ort⁹ est sol et ꝯgregati sunt: et in cubilibꝰ suis collocabuntur. Exibit homo ad opus suum: ⁊ ad operationem suam vsqꝫ ad vesperam Qꝫ magnificata sūt opera tua domīe: omnia ī sapientia fecisti: impleta est t̄ra possessione tua. Hoc mare magnum et spatō sum manibus: illic reptilia quorum nō ē numerus. Animalia pusilla cum magnis illic naues pertransibunt. Draco iste quez formasti ad illudendum ei: omnia a te expectant vt des illis escam in tempore. Dā te te illis colligent: aperiente te manū tuam omnia implebuntur bonitate. Auertente autem te faciem turbabuntur: auferes spiritum eorum et deficient: et in puluerem suum reuertentur. Emitte spirituz tuum et creabuntur: et renouabis faciem terre. Sit gloria domini in seculum: letabitur dominus in operibus suis. Qui r̄spicit terram et facit eam tremere: qui tangit montes et fumigant. Cantabo domīo in vita mea: psallam deo meo q̄diu sū. Jocundum sit ei eloquium meū: ego vero delectabor in domino. Deficient peccatores a terra ⁊ iniqui ita vt non sint: benedic anima mea domino. Vox apostolorū de Judeis Alleluia. ciiij.

Confitemini domino et inuocate nomen eius: anunciate inter gentes opera eius. Cantate ei et psallite ei: narrate om̄ia mirabilia e⁹ laudamini in nomine sancto eius. Letetur cor querentium dominum: querite dn̄m et confirmamini: querite faciem eius semp̄. Mementote mirabiliuz eius que fecit: prodigia eius ⁊ iudicia oris eius. Semē abraham serui eius: filij iacob electi eius. Ipse dominus deus noster: in vniuersa terra iudicia eius. Memor fuit ī seculum testamēti sui: verbi qꝺ mandauit in mille generationes. Quod disposuit ad abraham: ⁊ iuramēti sui ad ÿsaac. Et statuit illud iacob in preceptum: et israhel in testamentū et̄num. Dicens tibi dabo terrā chanaan: funiculum hereditatis vestre. Cum essent numero breui: paucissimi ⁊ incole ei⁹. Et pertransierunt de gente in gentem: ⁊ ꝺ regno ad populum alterū. Non reliquit homīez nocere eis: et corripuit pro eis r̄ges. Nolite tangē cristos meos: ⁊ in prophetis meis nolite malignari. Et vocauit famen super terram: et omne frumentuz panis cōtriuit. Misit ante eos virum: in seruū venundatus est Joseph. Humiliauerunt incompedibus pedes eius: ferrum pertrāsijt animam eius donec veniret verbum eius Eloquium domini inflammauit eum: misit rex et soluit eum: princeps populoruz et dimisit eum. Constituit eum dominū domus sue: ⁊ principem oīs possessionis sue. Vt erudiret prīcipes ei⁹ sicut semetipsuz: et senes ei⁹ prudentiā doceret. Et intrauit

israhel in egiptum: et iacob accola fuit in terra cham. Et auxit populum suum vehementer: ⁊ firmauit eum super inimicos eꝰ. Conuertit cor eorum vt odirent populuz eius: et dolum facerent in seruos eius. Misit moÿsen seruum suum: aaron quem elegit ipsum. Posuit in eis verba signorũ suorum ⁊ prodigioꝝ: in terra cham. Misit tenebras et obscurauit: ⁊ nõ exacerbauit sermones suos. Conuertit aquas eoꝝ in sanguinem: ⁊ occidit pisces eorũ. Et dedit terra eorum ranas: in penetrabilibus reguz ipsorum. Dixit et venit cÿnomia et sciniphes: ĩ omnibus finibus eoꝝ. Posuit pluuias eorum grandinem: ignem comburẽtem in terra ipsorum. Et percussit vineas eoꝝ et ficulneas eoꝝ: et contriuit lignum finium eorum. Dixit et veĩt locusta ⁊ brucus: cuius non erat numerus. Et comedit omne fenum in terra eoꝝ: et comedit omnem fructum terre eorũ. Et percussit omne primogenitũ in terra eoruz: primitias omnis laboris eorum. Et eduxit eos cum argẽto ⁊ auro: et non erat in tribubus eorum infirmus. Letata est egiptꝰ in profectione eorum: quia incubuit timor eorum super eos. Expandit nubem in protectionem eorum: et ignem vt luceret eis ꝑ noctem. Pecierunt et venit coturnix: ⁊ pane celi saturauit eos. Dirupit petraz ⁊ fluxerunt aque: abierũt in sicco flumina. Qm̃ memor fuit v̄bi sancti sui: quod habuit ad Abraham puerum suum. Et eduxit populum suum in exultatõne: et electos suos ĩ leticia. Et dedit illis regiones gentium: et labores populorum possederunt. Vt custodiant iustificationes eius: et legem eiꝰ requirant. Vox ecclesie ad apl̄os. Alleluia. alleluia. cv.

Confitemini domino quoniam bonus: quoniaz in seculuz misericordia eius. Quis loquetur potentias domui: auditas faciet om̃s laudes eius? Beati qui custodiũt iudiciuz et faciunt iusticiaz in omni tempore. Memento nostri domine in beneplacito populi tui: visita nos in salutari tuo. Ad vidẽdum in bonitate electorum tuorum: ad letandũ in leticia gentis tue: vt lauderis cũ hereditate tua. Peccauimus cum patribꝫ nostris: iniuste egimus iniquitatẽ fecimꝰ. Patres nostri in egipto non intellexerũt mirabilia tua: non fuerunt memores mlt̄itudinis misericordie tue. Et irritauer̃t ascendentes in mare: mare rubrũ. Et saluauit eos propter nomen suum: vt notaz faceret potentiam suam. Et increpuit mare rubrum et exiccatuz est: ⁊ deduxit eos in abissis sicut ĩ deserto. Et saluauit eos de manu odientium: et redemit eos de manu inimici. Et operuit aqua tribulantes eos vnus ex eis non remansit. Et crediderunt verbis eius: et laudauerũt laudem eiꝰ. Cito fecerunt. obliti sunt operum eius: non sustinuerunt consilium eius. Et concupierũt concupiscentiam in deserto: et tẽptauerunt deum in inaquoso. Et dedit eis petitionem ipsorum: et misit saturitatem in animas eorum. Et irritauerunt moÿsen ĩ castris: aaron sanctum domini. Opta est terra et deglutiuit dathan: et operuit sup̄ congregationez abÿron. Et exarsit ignis in sÿnagoga eorũ: flamma combussit peccatores. Et fecerunt vitulum in oreb: ⁊ adorauerunt sculptile. Et mutauerunt gloriam suam in similitudinem vituli ꝯmedẽtis fenum. Obliti sunt deuz q̃ saluauit eos qui fecit magnalia in egipto mirabilia in terra cham: terribilia in mari rubro. Et dixit vt disperderet eos: si non moÿses electus eius stetisset in confractione in conspectu eius. Vt auerteret iram eiꝰ ne disp̄deret eos: et pro nihilo habuerunt terram desiderabilem. Non crediderunt verbo eius et murmurauerunt in tabernaculis suis. non exaudierunt vocem domini. Et eleuauit manum suam super eos: vt prosterneret eos in deserto. Et vt deiceret semen eoꝝ in nationibus: et dispergeret eos in regionibus. Et iniciati sunt beelphegor: et ꝯmederunt sacrificia mortuorum. Et irritauerunt eum in adinuentionibus suis: ⁊ multiplicata est ĩ eis ruina. Et stetit phinees ⁊ placauit: ⁊ cessauit q̃ssatio. Et reputatũ est ei in iusticiam: in generatione et generatõnem vsqꝫ in sempiternuz. Phares. Et irritauer̃t eũ ad aquas ꝯtradictõis: ⁊ vexatus est moÿses propter eos: quia exacerbauerũt spiritũ eius. Et distinxit in labijs suis: non disperdiderũt gẽtes quas dixit

dominus deus illis. Et cõmixti sunt inter gentes: ⁊ didicerunt opera eorum et seruierunt sculptilibus eorum: et factum est illis in scandalum. Et immolauerunt filios suos et filias suas: demonijs. Et effuderũt sanguinem innocentẽ: sanguinem filiorũ suorum et filiarum suarum: quas sacrificauerunt sculptilibus chanaan. Et interfecta est terra in sanguinibus: et contaminata est in operibus eorũ: et fornicati sunt in adinuentionibus suis. Et iratus est furore dominus in populum suum: et abhominatus est hereditatẽ suã. Et tradidit eos in manus gentium: et dominati sunt eorum qui oderunt eos. Et tribulauerunt eos inimici eorum: et humiliati sunt sub manibus eorũ: sepe liberauit eos. Ipsi autem exacerbauerunt eum in consilio suo: ⁊ humiliati sunt in iniquitatibus suis. Et vidit cum tribularentur: et audiuit oratiõnem eorum. Et memor fuit testamenti sui et penituit eum ſm multitudinem misericordie sue. Et dedit eos in miserationes: in conspectu omniũ qui ceperãt eos. Saluos fac nos domine deus noster: ⁊ congrega nos de nationibus. Vt confitẽamur nomini sancto tuo: ⁊ gloriemur in laude tua Benedictus dominus deus israhel a seculo et vsq; in seculum: et dicet omnis populus fiat fiat. Glor xpi de Judeis.

Alleluia. alleluia. cvj.

Confitemini domino

quoniã bonus: quoniam in seculũ misericordia eius. Dicãt qui redẽpti sunt a domino: quos redemit de manu inimici: de regionibus cõgregauit eos. A solis ortu et occasu: ab aquilone et mari. Errauerunt in solitudine in inaquoso: viam ciuitatis habitaculi non inuenerunt. Esurientes et sitientes: anima eorum in ipsis defecit. Et clamauerunt ad dominuz cum tribularentur: et de necessitatibus eorum eripuit eos. Et deduxit eos in viaz rectam: vt irent ad ciuitatem habitationis Confitẽantur domino misericordie eius: et mirabilia eius filijs hominum. Quia saciauit animam inanem: et animam esurientem saciauit bonis. Sedentes in tenebris et vmbra mortis: vinctos in mẽdicitate et ferro. Quia exacerbauerunt eloquia dei: et consilium altissimi irritauerunt. Et humiliatum est in laboribus cor eorum: infirmati sũt nec fuit qui adiuuaret. Et clamauerunt ad dominum cum tribularentur: et de necessitatibus eorũ liberauit eos. Et eduxit eos de tenebris et vmbra mortis: ⁊ vincula eorum dirupit. Confitẽant domino misericordie ei⁹: et mirabilia eius filijs hominum. Quia cõtriuit portas ereas: et vectes ferreos confregit. Suscepit eos ỏ via iniquitatis eorum: propter iniusticias eorũ suas humiliati sunt. Omnem escam abhominata est anima eorum: et appropinquauerũt vsq; ad portas mortis. Et clamauerunt ad dominum cum tribularentur: et ỏ necessitatibus eorum liberauit eos. Misit verbum suum et sanauit eos: ⁊ eripuit eos de interitõibus eorum. Confitẽantur domino misericordie eius: et mirabilia ei⁹ filijs hominum. Et sacrificent sacrificium laudis: et annuncient opera eius in exultatione. Qui descendunt mare in nauibus faciẽtes operationẽ in aquis multis. Ipi viderunt opera domini: et mirabilia ei⁹ in profundo. Dixit et stetit spiritus procelle et exaltati sunt fluctus eius. Ascendũt vsq; ad celos et descendunt vsq; ad abissos: anima eorum in malis tabescebat. Turbati sunt et moti sunt sicut ebrius: et omnis sapientia eorum deuorata est. Et clamauerunt ad dominum cum tribularentur: et ỏ necessitatibus eorum eduxit eos. Et statuit procellam eius in auram: et siluerũt fluctus eius. Et letati sunt quia siluerũt: ⁊ deduxit eos in portum voluntatis eorũ. Confitẽantur domino misericordie eius: ⁊ mirabilia ei⁹ filijs hominum. Et exaltẽt eũ in ecclesia plebis: et in kathedra seniorum laudent eũ. Posuit flumina in desertũ: et exitus aquarũ in sitim. Terram fructiferã in salsuginem: a malitia inhabitantium in ea. Posuit desertũ in stagna aquarũ: ⁊ terram sine aq̃ in exitus aquarum. Et collocauit illic esurientes: ⁊ constituerũt ciuitatẽ habitatõis. Et seminauerũt agros ⁊ plantauerunt vineas: et fecerunt fructũ natiuitatis. Et benedixit eis et multiplicati sũt nimis: ⁊ iumẽta eorũ ñ minorauit. Et pauci facti sũt: ⁊ vexati sũt a tribulatõe malorũ ⁊ doloꝝ. Effusa est ꝓtentõ sup̃ principes.

et errare fecit eos in inuio ⁊ nõ in via. Et adiuuit pauperẽ de inopia: et posuit sicut oues familias. Uidebũt recti et letabunt: ⁊ oñis iniquitas opilabit os suũ. Quis sapiens ⁊ custodiet hec: ⁊ intelliget misericordias domini: Alleluia.

Canticum psalmi ipsi Dauid. Uox timentis deum. cvij.

Paratũ cor meũ deꝰ pa

Paratũ cor meũ: cantabo et psallam in gloria mea. Exurge psalterium et cithara: exurgam diluculo. Cõfitebor tibi in populis domine: ⁊ psallam tibi ĩ nationibus. Quia magna sup celos misericordia tua: ⁊ usq ad nubes veritas tua. Exaltare sup celos deus: et sup omnem terram gloria tua: ut liberentur dilecti tui. Saluum fac dextera tua ⁊ exaudi me: deus locutus est in sãcto suo. Exultabo et diuidã sichimam: et ꝓuallẽ tabernaculoꝝ dimetiar. Meus est galaad ⁊ meus ẽ manasses: ⁊ ephraim susceptõ capitis mei. Juda rex meus: moab lebes spei mee. In ydumeam extendam calciamentum meum: mihi alienigene amici facti sunt. Quis deducet me in ciuitatem munitã: quis deducet me usq in ydumeam: Nõne tu deus qui repulisti nos: ⁊ nõ exibis deus in virtutibꝫ nostris Da nobis auxilium de tribulatõne: q̃ vana salus hominis. In deo faciemus virtutem: et ipse ad nihilum deducet inimicos nostros.

Uox xp̃i ad patrem de iudeis et de Juda. ps Dauid. cviij.

Deus laudem meam ne

Deus laudem meam ne tacueris: quia os peccatoris ⁊ os dolosi sup me apertum est. Locuti sunt aduersum me lingua dolosa: ⁊ sermonibus odij circũdederũt me ⁊ expugnauerunt me gratis. Pro eo ut me diligerẽt detrahebant mihi: ego autẽ orabam. Et posuerunt aduersũ me mala p bonis: et odiũ p dilectione mea. Constitue sup eũ peccatorem: ⁊ dyabolus stet a dextris eius. Cum iudicatur exeat cõdemnatus: et oratõ eius fiat in peccatum. Fiant dies eius pauci: et episcopatum eius accipiat alter. Fiant filij eius orphani: et uxor eius vidua. Nutantes transferentur filij eius ⁊ mendicẽt: eiciant̃ de habitationibꝫ suis. Scrutetur fenerator omnem substantiam eius: et diripiant alieni labores eius. Non sit illi adiutor: nec sit qui misereatur pupillis eius. Fiant nati eius in interitum: in generatõne una deleatur nomẽ eius. In memoriã redeat iniquitas patrum eius in ꝓspectu domini: ⁊ peccatum matris eius nõ deleatur. Fiant contra dominum semper: et dispereat de terra memoria eorum: pro eo q̃ nõ est recordatus facere misericordiam. Et persecutus est hominem inopem et mendicũ et ꝓpunctum corde mortificare. Et dilexit maledictõnem ⁊ veniet ei: et noluit benedictionem ⁊ elongabitur ab eo. Et induit maledictionem sicut vestimẽtum: et intrauit sicut aqua in interiora eius: ⁊ sic oleũ in ossibus eius. Fiat ei sicut vestimentum quo operitur: et sicut zona qua semp precingitur. Hoc opus eorum qui detrahunt mihi apud dominum: et q̃ loquuntur mala aduersus animam meam. Et tu domĩe fac mecum propter nomẽ tuum: quia suauis est misericordia tua. Libera me quia egenus et pauper ego sum: et cor meum conturbatum est intra me. Sicut umbra cum declinat ablatus sum: ⁊ excussus sum sicut locuste. Genua mea ĩfirmata sunt a ieiunio: et caro mea ĩmutata est ꝓpter oleum. Et ego factus sum obprobrium illis: viderunt me ⁊ mouerunt capita sua. Adiuua me domine deus meus: saluum me fac ꝓpt̃ misericordiam tuam. Et sciant quia manꝰ tua hec: et tu domine fecisti eam. Maledicent illi et tu benedices: qui insurgunt in me confundantur: seruus autem tuus letabitur. Induantur qui detrahũt mihi pudore: et operiantur sicut diploide confusione sua. Confitebor domine nimis in ore meo: et in medio multorum laudabo eum Quia astitit a dextris pauperis: ut saluã faceret a psequentibus animam meam.

Uox ecclesie de Natiuitate xp̃i. Psalmus Dauid. cix.

Dixit dominus doñ

Dixit dominus domino meo: sede a dextris meis. Donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Uirgam virtutis tue emittet dominus ex syon: dominare in medio inimicorum tuorum. Tecum principium in die virtutis tue: in splendoribus sanctorum ex

vtero ante luciferum genui te. Jurauit do
minus ⁊ non penitebit euꝫ: tu es sacerdos
ineternum ſm ordinem melchisedech. Do
minus a dextris tuis: confregit in die ire
sue reges. Judicabit in nationibus imple
bit ruinas: cõquassabit capita ĩ terra mul
torum. De torrente in via bibet: propterea
exaltabit caput. ¶ Vox ecclesie cũ lau-
de xp̃i. Alleluia. cx.

Confitebor tibi domine
in toto corde meo: in cõsilio iusto
rum et cõgregatione. Magna ope
ra domini: exquisita in om̃es voluntates
eius. Confessio et magnificentia opus ei⁹
et iusticia eius manet in seculũ seculi. Me
moriam fecit mirabilium suoꝝ misericors
et miserator dominus: escam dedit timẽti-
bus se. Memor erit in seculum testamenti
sui: virtutem op̃m suoꝝ annũciabit popu
lo suo. Vt det illis hereditatem gentium:
op̃a manuũ eius veritas et iudicium. Fi-
delia omnia mandata eius: ꝯfirmata ĩ se-
culũ seculi: facta ĩ veritate ⁊ equitate. Re
demptõeꝫ misit dñs ꝓpl̃o suo: mãdauit ine
ternũ testamentum suum. Sanctuꝫ ⁊ ter
ribile nomẽ eius: initium sapientie timor
domini. Intellectus bonus omnibus faci
entibus euꝫ: laudatio eius manet in secu-
lum seculi. ¶ Alleluia. In reuersione
Aggei et zacharie. cxj.

Beatus vir qui timet do
minum: in mãdatis eius volet ni
mis. Potens in terra erit semẽ ei⁹
generatio rectoꝝ benedicetur. Gloria ⁊ di
uitie in domo ei⁹: ⁊ iustitia ei⁹ manet in se
culũ seculi. Exortũ ẽ in tenebris lumẽ re-
ctis: misericors ⁊ miserator ⁊ iustus. Jocũ
dus homo q̃ miseret̃ et comodat. disponit
sermones suos in iuditõ: quia ineternũ ñ
ꝯmouebit̃. In memoria eterna erit iust⁹:
ab auditõe mala nõ timebit. Paratuꝫ cor
eius sperare in domino: confirmatum est
cor eius: nõ commouebitur donec despici
at inimicos suos. Dispersit dedit pauperi-
bus iusticia eius manet in seculum seculi
cornu eius exaltabitur ĩ gloria. Peccator
videbit ⁊ irascetur: dentibus suis fremet ⁊
tabescet: desiderium peccatorum peribit.
¶ Alleluia. alleluia. ¶ Vox ecclesie
cum laude sua. cxij.

Laudate pueri dominũ
laudate nomẽ dñi. Sit nomẽ dñi
benedictũ: ex hoc nũc ⁊ vsq̃ ĩ secu
lum. A solis ortu vsq̃ ad occasũ: laudabi
le nomẽ dñi. Excelsus sup̃ oẽs gẽtes dñs
⁊ sup̃ celos gloria ei⁹. Quis sicut dñs deus
noster: qui in altis habitat ⁊ humilia r̃spi
cit in celo et in terra? Suscitãs a terra in-
opem: ⁊ de stercore erigens pauperem. Vt
collocet eũ cũ principibꝫ: cũ principibꝫ po
puli sui. Qui habitare facit sterilẽ ĩ domo
matrẽ filioꝝ letantẽ. ¶ Vox apl̃ica cum
Judeis increpãs ÿdola. All̃a. all̃a. cxiij.

In exitu isrl̃ de egipto.
domus iacob de ꝓpl̃o barbaro. Fa-
cta ẽ iudea sanctificatõ ei⁹: israhel
potestas ei⁹. Mare vidit et fugit: iordanis
ꝯuersus est retrorsũ. Montes exultauer̃t
vt arietes: et colles sicut agni ouiũ. Quid
est tibi mare q̃ fugisti: et tu iordanis quia
ꝯuersus es retrorsum? Montes exultastis
sicut arietes: et colles sicut agni ouiuꝫ A
facie domini mota est terra: a facie dei ia-
cob. Qui ꝯuertit petram in stagna aqua-
rum: et rupem in fontes aquarum. Nõ no
bis domine non nobis: sed nomini tuo da
groriam. Super misericordia tua et veri-
tate tua: nequando dicant gontes vbi est
deus eorum. Deus autem noster in celo:
omnia quecunq̃ voluit. fecit. Simulacra
gentium argentum ⁊ aurũ: opera manuũ
hominum. Os habent et non loquentur:
oculos habent et non videbunt. Aures ha
bent ⁊ non audient: nares habẽt ⁊ nõ odo
rabunt. Manus habent et non palpabũt:
pedes habent ⁊ non ambulabunt: non cla
mabunt in gutture suo. Similes illis fiãt
q̃ faciũt ea: ⁊ om̃s qui confidũt ĩ eis. Do
mus israhel sperauit ĩ dño: adiutor eoꝝ et
ꝓtector eoꝝ est. Domus aaron sp̃auit ĩ do
mino: adiutor eoꝝ ⁊ ꝓtector eoꝝ ẽ. Qui ti
mẽt dñm sp̃auerũt in dño: adiutor eoꝝ et
ꝓtector eoꝝ est. Dñs memor fuit nostri. ⁊
benedixit nobis. Benedixit domui israel:
benedixit domui aaron. Benedixit om̃ibꝫ
qui timent dominũ: pusillis cũ maioribꝫ.
Adiciat dominus super vos: sup̃ vos ⁊ su-
p̃ filios vr̃os. Benedicti vos a domino: q̃
fecit celũ ⁊ terrã. Celũ celi dño: terrã aũt
dedit filijs hominũ. Nõ mortui laudabunt

te dñe: neqꝫ oñes q̄ descendũt in infernuꝫ Sed nos q̄ viuim⁹ benedicim⁹ dño: ex hoc nũc ⁊ vsqꝫ in seculũ. Glor aplica increpans ydola. Alleluia. alla. cxiiij.

QUeriquonia exaudiet dñs vocez oronis mee. Quia inclinauit aurẽ suã mihi: ⁊ in diebꝫ meis inuocabo. Circũdederũt me dolores mortis: ⁊ picula inferni inuenerũt me. Tribulatiõez et dolorẽ inueni: ⁊ nomẽ dñi inuocaui. O dñe libera aiam meã: misericors dñs ⁊ iust⁹: ⁊ deus nr̄ miserer. Custodiẽs parvulos dñs: humiliatus sũ ⁊ liberauit me. Conuertere aia mea in requiẽ tuã: qr dñs bñfecit tibi. Quia eripuit aiam meã de morte: oculos meos a lacrimis: pedes meos a lapsu. Placebo dño in regione viuoꝝ. Glor xpi de morte sctoꝝ. ℣ Alleluia. alla. cxv.

QUedidi propter quod locut⁹ sũ: ego aũ humiliat⁹ sũ nimis. Ego dixi in excessu meo: omis hõ mẽdax. Quid retribuã dño: p omibꝫ qui retribuit mihi. Calicẽ salutaris accipiã: et nomẽ dñi inuocabo. Vota mea dño reddã coraꝫ omi populo eius: pciosa in ꝓspectu dñi mors sanctorũ ei⁹. O dñe qr ego ſu⁹ tuus ego ſuus tu⁹: ⁊ fili⁹ ancille tue. Dirupisti vincla mea: tibi sacrificabo hostiã laudis ⁊ nom̃ dñi inuocabo. Vota mea dño reddã in ꝓspectu omis pli ei⁹: in atriis dom⁹ dñi in medio tui ihrlm. Glor aploꝝ. ℣ Alleluia. alleluia. cxvj.

LAudate dominuꝫ omnes gentes: laudate eũ omes pli. Qm̃ ꝓfirmata ẽ sup nos miscdia ei⁹: ⁊ veritas dñi manet ineternũ. Glor aploꝝ ad gentes. Alla. alla. cxvij.

QUonfitemini domino qm̃ bon⁹: qm̃ in scm̃ miscdia ei⁹ Dicat nũc israbel qm̃ bon⁹: qm̃ in seculũ miscdia ei⁹. Dicat nũc dom⁹ aaron: qm̃ in seculũ miscdia ei⁹. Dicant nũc q̄ timẽt dñm: qm̃ in scm̃ misericordia ei⁹. De tribulatõe inuocaui dñm: ⁊ exaudiuit me in latitudine dñs. Dñs mihi adiutor: non timebo quid faciat mihi hõ. Dñs mihi adiutor: ⁊ ego despiciaꝫ inimicos meos. Bonum ẽ ꝓfidere in dño: q̄ ꝓfidere in homie. Bonũ est sperare in dño: q̄ sperare in pn-

cipibꝫ. Oñes gentes circuierũt me: ⁊ in nomine dñi qr vlt⁹sum in eos. Circũdantes circũdederũt me: et in noie dñi qr vltus suꝫ in eos. Circũdederũt me sicut apes: ⁊ exarserũt sicut ignis in spinis: et in noie domi qr vltus sũ in eos. Impulsus eversus sum vt caderẽ: ⁊ domin⁹ suscepit me. Fortitudo mea ⁊ laus mea dñs: ⁊ fact⁹ ẽ mihi i salutẽ. Glor exultatõis et salutis: in tabnaculis iustoꝝ. Dextera dñi fecit virtutẽ: dextera dñi exaltauit me: dextera dñi fecit virtutẽ Non moriar sed viuã: ⁊ narrabo opa dñi. Castigans castigauit me dñs: ⁊ morti nõ tradidit me. Aperite mihi portas iusticie: ingressus in eas cõfitebor dño: hec porta dñi iusti intrabũt in eã. Cõfitebor tibi quoniaꝫ exaudisti me: ⁊ factus es mihi in salutem. Lapidẽ quẽ reprobauerũt edificantes hic fact⁹ est in caput anguli. A dño factũ est istud ⁊ est mirabile in oculis nr̄is. Hec est dies quã fecit dñs: exultem⁹ et letemur in ea. O dñe saluũ me fac: o dñe bene ꝓspera re: benedict⁹ qui venit in noie dñi. Benedixim⁹ vobis de domo dñi: deus dominus et illuxit nobis. Constituite diẽ solennem in ꝓdensis: vsqꝫ ad cornu altaris. Deus meus es tu ⁊ cõfitebor tibi: deus me⁹ es tu et exaltabo te. Cõfitebor tibi qm̃ exaudisti me: ⁊ factus es mihi in salutẽ. Confitemini dño qm̃ bonus: qm̃ in seculũ misericordia eius. ℣ Glor xpi de Judeis et de passione sua ⁊ de aduẽtu suo ⁊ ei⁹ regno et iudiciõ futuro. Alla alla. Aleph. cxvij.

BEati inmaculati in via qui ambulant i lege dñi. Beati q̄ scrutãt testimonia ei⁹: in toto corde exquirũt eũ. Nõ em̃ qui operant iniq̄tatẽ: in vijs eius ambulauerũt. Tu mãdasti: mandata tua custodiri nimis. Vtinaꝫ dirigant vie mee: ad custodiendas iustificatões tuas. Tunc nõ ꝓfundar: cũ pspexero in omibꝫ mandatis tuis. Confitebor tibi in directõe cordis: i eo q̄ didici iudicia iusticie tue. Justificatões tuas custodiaꝫ: nõ me derelinq̄s vsquequaq̄. ℣ Beth.

IN quo corrigit adolescẽtior viã suã: i custodiẽdo ſmõs tuos. In toto corde meo exq̄sivi te ne repellas me a mandatis tuis. In corde meo abscõdi eloq̄a tua: vt nõ peccez tibi.

Benedict⁹es domine: doce me iustificatõs tuas. In labijs meis: pnũciaui omia iudicia oris tui. In via testimoniorũ tuorũ delectatus sũ: sicut in omibo diuitijs. In mãdatis tuis exercebor: et psiderabo vias tuas. In iustificatõnibo tuis meditabor: nõ obliuiscar sermones tuos. Gimel.

RETRIBUE seruo tuo. viui
fica me et custodiã sermones tuos Reuela oculos meos: et psiderabo mirabilia de lege tua. Incola ego sũ in terra: nõ abscondas a me mandata tua. Cõcupiuit aĩa mea desiderare iustificatõs tuas: in omi tẽpore. Increpasti supbos: maledicti qui declinant a mandatis tuis. Aufer a me obprobriũ et ptemptũ: quia testimonia tua exquisiui. Etẽ sederunt pncipes et aduersum me loquebanť: seruus autem tuus exercebatur in iustificatõibo tuis. Nã et testimonia tua meditatõ mea ẽ et psiliũ meũ iustificatõnes tue. Deleth.

ADHESIT pauimento ani
ma mea: viuifica me scõm verbũ tuũ. Vias meas enũciaui et exaudisti me: doce me iustificatões tuas. Viaz iustificatõnum tuarũ instrue me: et exercebor in mirabilibo tuis. Dormitauit anima mea pre tedio: pfirma me in verbis tuis. Viã iniquitatis amoue a me: et de lege tua miserere mei. Viã veritatis elegi: iudicia tua non sũ oblit⁹. Adhesi testimonijs tuis dñe: noli me pfundẽ. Viã mãdatorũ tuorũ cucurri: cũ dilatasti cor meum. He.

LEGEM pone mihi domi
ne viam iustificatõnuz tuarũ: et exquiram eam semp. Da mihi intellectum et scrutabor legem tuam: et custodiam illam in toto corde meo. Deduc me in semita mandatorum tuorũ: quia ipsã volui. Inclina cor meum in testimonia tua: et nõ in auariciam. Auerte oculos meos ne videant vanitatem: in via tua viuifica me. Statue seruo tuo eloquium tuũ: in timore tuo. Amputa obprobrium meuz qõ suspicatus sũ: quia iudicia tua iocunda. Ecce concupiui mãdata tua: in equitate tua viuifica me. Vau.

ET veniat super me mi
sericordia tua dñe: salutare tuum scm eloquz tuũ. Et rñdebo exprobrantibo mihi verbuz: quia speraui in sermõibus tuis. Et ne auferas de ore meo verbũ veritatis vsquequaq̃: quia in iudicijs tuis supsperaui. Et custodiaz legẽ tuã semp: in seculũ et in seculũ seculi. Et ambulabã in latitudine: quia mandata tua exquisiui. Et loquebar in testimonijs tuis in pspectu regũ: et nõ pfundebar. Et meditabar: in mãdatis tuis que dilexi. Et leuaui man⁹meas ad mãdata tua que dilexi: et exercebor in iustificatõnibus tuis. Zay.

MEMOR esto verbi tui ser
uo tuo: in quo mihi spem dedisti. Hec me psolata ẽ in hũilitate mea quia eloquiũ tuũ viuificauit me. Superbi inique agebant vsquequaq̃: a lege autẽ tua non declinaui. Memor fui iudiciorũ tuorum a seculo domine: et consolat⁹sum. Defectõ tenuit me: pro peccatoribus derelinquentibus legem tuam. Cantabiles mihi erant iustificatões tue: in loco pegrinatõnis mee. Memor fui nocte nois tui domine: et custodiui legem tuam. Hec facta est mihi: quia iustificationes tuas exquisiui. Heth.

PORCÕ mea domine di
xi custodire legem tuaz. Deprecatus sum faciem tuaz in toto corde meo: miserere mei scm eloquiũ tuũ. Cogitaui vias meas: et conuerti pedes meos in testimonia tua. Paratus suz et nõ sum turbatus: vt custodiaz mandata tua. Funes peccatorum circũplexi sunt me: et legẽ tuam non suz oblitus. Media nocte surgebã ad pfitendum tibi: super iudicia iustificatõis tue. Participeps ego suz omniuz timentium te: et custodientium mandata tua. Misericordia tua domine plena est terra: iustificationes tuas doce me.

Teth.

BONITATEM fecisti cũ ser
uo tuo domine: scm verbum tuum Bonitatem et disciplinam et scientiam doce me: quia mandatis tuis credidi Priusq̃ humiliarer ego delinqui: propterea eloquiũ tuũ custodiui. Bon⁹es tu: et in bonitate tua doce me iustificatões tuas. Multiplicata ẽ sup me iniq̃tas superboz: ego aũ in toto corde meo scrutabor mãdata tua. Coagulatũ ẽ sicut lac cor eoz: ego vero legẽ

tuam meditatus sum. Bonum mihi quia humiliasti me: vt discã iustificationes tuas. Bonum mihi lex oris tui: super milia auri et argenti. Joth.

Manus tue domine fecerunt me et plasmauerunt me: da mihi intellectum vt discam mandata tua. Qui timent te videbunt me 7 letabuntur: quia in verba tua supsperaui. Cognoui domie quia equitas iudicia tua et in veritate tua humiliasti me. Fiat misericordia tua vt consoletur me: sm eloq̃um tuum seruo tuo. Veniant mihi miserationes tue et viuam: quia lex tua meditatio mea est. Confũdantur superbi quia iniuste iniquitatem fecerunt in me: ego autem exercebor in mandatis tuis. Conuertantur mihi timentes te: et qui nouerunt testimonia tua. Fiat cor meum immaculatum in iustificationibus tuis: vt nõ cõfundar. Caleph.

Defecit in salutare tuum anima mea: et in verbum tuũ supersperaui. Defecerunt oculi mei in eloquium tuum: dicentes quando consolaberis me. Quia factus sum sicut vter in pruina: iustificationes tuas non sũ oblitus. Quot sunt dies serui tui: quando facies de persequentibo me iudicium? Narrauerunt mihi iniqui fabulationes: sed non vt lex tua. Omĩa mãdata tua veritas: iniqui psecuti sunt me adiuua me. Paulóminus psumauerunt me in terra: ego autem non dereliqui mandata tua. Secũdũ misericordiam tuam viuifica me: et custodiã testimonia oris tui. Lamech.

In eternũ domine. verbum tuum pmanet in celo. In generatione et generationem veritas tua: fundasti terram et permanet. Ordinatione tua perseuerat dies: qm̃ omnia seruiũt tibi. Nisi q lex tua meditatõ mea est tunc forte perissem in humilitate mea. In eternum nõ obliuiscar iustificationes tuas: quia in ipsis viuificasti me. Tuus sum ego saluum me fac: quoniam iustificationes tuas exquisiui. Me expectauerũt peccatores vt perderent me: testimonia tua intellexi. Omnis psumationis vidi finem: latum mandatum tuum nimis. Mem.

Quomodo dilexi legem tuam domine: tota die meditatio mea est. Sup inimicos meos prudentẽ me fecisti mandato tuo: quia in eternum mihi est. Super omnes docentes me intellexi: quia testimonia tua meditatio mea est. Super senes intellexi: quia mandata tua quesiui. Ab omni via mala phibui pedes meos: vt custodiã verba tua. A iudicijs tuis non declinaui: quia tu legem posuisti mihi. Quam dulcia faucibus meis eloquia tua: super mel ori meo. A mandatis tuis intellexi: propterea odiui omnẽ viam iniquitatis. Nun.

Lucerna pedibus meis verbũ tuum: 7 lumẽ semitis meis. Juraui: 7 statui custodire iudicia iustitie tue. Humiliatus sum vsquequaq̃: dñe viuifica me sm verbũ tuũ. Voluntaria oris mei beneplacita fac dñe: 7 iudicia tua doce me. Anima mea in manibo meis semper: et legem tuam nõ sũ oblitus. Posuerũt peccatores laqueum mihi: 7 de mãdatis tuis non erraui. Hereditate acquisiui testimonia tua ineternum: quia exultatio cordis mei sũt. Inclinaui cor meũ ad faciendas iustificationes tuas ineternum ppter retributionem. Samech.

Iniquos odio habui. 7 legem tuã dilexi. Adiutor 7 susceptor meus es tu: 7 in verbũ tuum supersperaui. Declinate a me maligni: et scrutabor mãdata dei mei. Suscipe me sm eloquium tuum et viuam: et non confundas me ab expectatõne mea. Adiuua me 7 saluus ero: 7 meditabor in iustificatõibo tuis semp. Spreuisti omnes discedentes a iudicijs tuis: quia iniusta cogitatõ eorũ. Preuaricantes reputaui omnes peccatores terre: ideo dilexi testimonia tua. Confige timore tuo carnes meas: a iudicijs eĩ tuis timui. Ayn.

Feci iudiciũ 7 iustitiam nõ tradas me calũniãtibo me. Suscipe fuũ tuũ in bonũ: nõ calũnient me superbi. Oculi mei defecerũt ĩ salutare tuũ: et in eloquiũ iustitie tue. Fac cũ seruo tuo sm misericordiam tuam: et iustificationes tuas doce me. Seruus tuus sum

ego: da mihi intellectū vt sciaz testimoia tua. Tempus faciendi domine: dissipauerunt legem tuaz. Ideo dilexi mādata tua sup auz et thopazion. Propterea ad omnia mandata tua dirigebar: omnem viaz iniquam odio habui. ℂ Phe.

Mirabilia testimōia tua ideo scrutata est ea ania mea. Declaratō sermonū tuoz illuminat: z intellectū dat puulis. Os meū apui z attraxi spiritū: qz mandata tua desiderabaz Aspice i me z miserē mei: scōm iudiciū diligētiū nomē tuuz. Gressꝰ meos dirige ꝑm eloquiū tuū: et nō dñet mei oīs iniusticia Redime me a calūnijs hoīm: vt custodiaz mādata tua. Faciē tuā illumīa sup seruū tuū: z doce me iustificatōnes tuas. Exitus aquarū deduxerūt oculi mei: qz nō custodierunt legem tuam. ℂ Sade.

Justus es domine. z rectū iudiciū tuū. Mādasti iusticiaz testimonia tua: z veritatē tuā nimis. Tabescere me fecit zelus meus: quia obliti sunt verba tua inimici mei. Ignitū eloquiū tuum vehementer: z seruus tuus dilexit illud. Adolescentulus sum ego z cō temptus: iustificatōnes tuas nō suz oblitus. Justicia tua iusticia inetернum: z lex tua veritas. Tribulatō z angustia inuenerunt me: mandata tua meditatō mea est. Equitas testimonia tua inetернū: intellectum da mihi et viuam. ℂ Coph.

Clamaui in toto corde exaudi me dñe: iustificatōes tuas requiram. Clamaui ad te et saluū me fac: vt custodiam mādata tua. Preueni in maturitate et clamaui: in verba tua supsperaui. Preuenerūt oculi mei ad te diluculo: vt meditarer eloquia tua. Vocem meā audi scōm misericordiam tuam domine: z scōm iudiciū tuū vuifica me. Appropinquauerūt psequentes me iniquitati: a lege autez tua lōge facti sunt. Prope es tu domine: z omnes vie tue veritas. Initō cognoui de testimonijs tuis: quia inetернuz fundasti ea. ℂ Res.

Vide humilitatē meā z eripe me: quia legem tuā nō sum oblitus. Judica iudiciū meū z redime me: propter eloquiū tuū viuifica me Longe a peccatoribz salus: quia iustificationes tuas non exquisierunt. Misericordie tue multe domine: scōm iudiciū tuū vuifica me. Multi qui psequūt me et tribulant me: a testimonijs tuis non declinaui. Vidi ꝓuaricantes et tabescebā: qz eloquia tua nō custodierūt. Vide qm mādata tua dilexi: dñe i misericordia tua viuifica me Principiū ǒboz tuoz veritas: inet nū oīa iudicia iusticie tue. ℂ Sin.

Principes persecuti sūt me gratis: z a verbis tuis formidauit coz meū. Letaboz ego sup eloquia tua: sicut q̄ inuenit spolia multa. Iniquitatē odio habui et abominatus sum: legem autem tuam dilexi. Septies in die laudez dixi tibi: super iudicia iusticie tue. Pax multa diligentibz legem tuā: et non est illis scandalum. Expectabam salutare tuū domine: et mandata tua dilexi. Custodiuit anima mea testimonia tua: z dilexit ea vehementer. Seruaui mandata tua et testimonia tua: quia omnes vie mee in cō spectu tuo. ℂ Thau.

Appropinquet deprecatō mea in ꝓspectu tuo domine: iuxta eloquiū tuū da mihi intellectum. Intret postulatio mea in conspectu tuo: scōm eloquiū tuū eripe me. Eructabūt labia mea hymnū: cū docueris me iustificatōnes tuas. Pronūciabit lingua mea eloquium tuū: quia omnia mandata tua eq̄tas. Fiat manus tua vt saluet me: quoniam mandata tua elegi. Concupiui salutare tuū domine: z lex tua meditatō mea est Viuet anima mea z laudabit te: et iudicia tua adiuuabūt me. Erraui sicut ouis que perijt: quere seruū tuū quia mandata tua non sum oblitus. ℂ Alleluia.

ℂ Canticum graduum. cxix.

Ad dominum cuz tribularer clamaui: et exaudiuit me. Domine libera animā meaz a labijs iniquis: z a lingua dolosa. Quid detur tibi aut quid apponatur tibi: ad linguā dolosam: Sagitte potentis acute cuz carbonibus desolatoriis. Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est: habitaui cum

habitantibꝫ cedar: multũ incola fuit anĩa mea. Cũ his qui oderũt pacẽ erã pacificus cũ loquebar illis impugnabãt me gratis.
Canticum graduum. cxx.

Leuaui oculos meos in mõtes: vnde veniet auxiliũ mihi. Auxiliũ meũ a dño: qui fecit celũ ⁊ terrã. Non det in cõmotõez pedum tuũ: neqꝫ dormitet qui custodit te. Ecce nõ dormitabit neqꝫ dormiet: qui custodit israel. Dominus custodit te: dominus protectio tua super manũ dexteram tuã. Per diẽ sol nõ vret te: neqꝫ luna per noctẽ. Dominus custodit te ab omni malo: custodiat aĩaz tuam domin⁹. Dominus custodiat introitum tuum et exitum tuũ: ex hoc nunc et vsqꝫ in seculum. Canticũ graduuz. cxxj.

Letatus sum in his que dicta sũt mihi: ĩ domũ domĩ ibim⁹ Stãtes erant pedes nr̃i: in atrijs tuis ihrl̃m. Hierusalẽ que edificat̃ vt ciuitas: cui⁹ ꝑtitipatio e⁹ in idipsuz. Illuc em̃ ascenderũt tribꝫ tribꝫ dñi testimoniũ isrl̃: ad ꝯfitendũ nomini dñi. Quia illic sederẽt sedes in iuditõ: sedes sup domũ dauid. Rogate que ad pacẽ sũt ihrl̃m: ⁊ habũdantia diligẽtibꝫ te. Fiat pax ĩ v̄tute tua: ⁊ habũdantia in turribꝫ tuis. Propter fr̃es meos ⁊ ꝓximos meos: loquebar pacẽ de te. Propter domuz dñi dei nr̃i: quesiui bona tibi. Vox eccl̃ie ⁊ apl̃oꝝ. Cãticũ g̃duũ. cxxij.

Ad te leuaui oculos meos: q̃ habitas in celis. Ecce sic oculi seruoꝝ: in manibꝫ dominoꝝ suorum. Sicut oculi ancille ĩ manibꝫ dñe sue ita oculi nostri ad dñm deũ nostruz donec misereat̃ nr̃i. Miserere nostri dñe miserẽ nostri: qꝛ multuz repleti sumus despectõe. Quia multũ repleta est aĩa nostra: obprobriuz habundantibꝫ et despectio superbis. Vox ꝓpl̃oꝝ. Canticũ graduũ dd̃. cxxiij.

Nisi qꝛ dominus erat in nobis dicat nunc israhel: nisi quia dominus erat in nobis. Cũ exurgerent hoĩes in nos: forte viuos deglutissẽt nos. Cũ irasceret̃ furor eoꝝ in nos: forsitã aque absorbuissent nos. Torrentẽ ꝑtransiuit aĩa nostra: forsitan ꝑtransisset anima nostra aquã intollerabilem. Benedict⁹ dominus: qui non dedit nos in captõez dentibꝫ eorum. Anima nostra sicut passer erepta est: de laqueo venãtium. Laqueus cõtritus est: ⁊ nos liberati sumus. Adiutorium nostrum in nomine domini: qui fecit celum et terram.
Canticum graduum. cxxiiij.

Qui ꝯfidunt in domino sicut mons syon: non cõmouebit̃ ineternũ qui habitat in hierusalẽ. Montes in circuitu eius: ⁊ dominus in circuitu populi sui ex hoc nũc et vsqꝫ in seculum. Quia nõ relinquet dominus virgam peccatoꝝ super sortem iustorum: vt nõ extendant iusti ad iniquitatez manus suas. Benefac domĩe: bonis ⁊ rectis corde. Declinantes autẽ in obligatõnes addncet dominus cum operantibꝫ iniquitatẽ: pax super israhel. Vox apl̃oꝝ ad dominum de Judeis. Canticum graduum. cxxv.

In conuertẽdo domin⁹ captiuitatẽ syon: facti sum⁹ sic cõsolati. Tunc repletũ est gaudio os nr̃m: ⁊ lingua nostra exultatõe. Tũc dicẽt inter gentes: magnificauit dñs facere cuz eis. Magnificauit dominus facere nobiscũ facti sumus letantes. Conuertere domine captiuitatem nostram: sicut torrens ĩ austro. Qui seminant in lacrimis: in exultatione metent. Eũtes ibant et flebant mittentes semina sua. Venientes aũt venient cũ exultatõe: portantes manipulos suos. Vox xp̃i ad futuram ecclesiã. Canticum graduum Salomonis. cxxvj.

Nisi domin⁹ edificauerit domũ: inuanũ laborauerunt q̃ edificãt eam. Nisi dñs custodierit ciuitatem: frustra vigilat qui custodit eã. Vanũ est vobis ante lucem surgere: surgite postq̃ sederitis qui mãducatis panẽ doloris. Cuz dederit dilectis suis somnuz ecce hereditas dñi: filij merces fruct⁹ vẽtris Sicut sagitte in manu potẽtis: ita filij excussoꝝ. Beat⁹ vir q̃ impleuit desideriũ suũ ex ipsis: nõ ꝯfundet̃ cũ loquet̃ inimicis suis in porta. Vox ꝓphete de xp̃o dicit.
Canticum graduum. cxxvij.

Beati oẽs qui timẽt dominũ: q̃ ãbulãt ĩ vijs ei⁹. Labores manũ tuaꝝ qꝛ mãducab̃: bt̃us es ⁊ bñ tibi erit. Vxor tua sic vitis abundãs:

in lateribꝫ domꝰ tue. Filij tui sicut nouelle oliuaꝝ: ī circuitu mēse tue. Ecce sic bñdicet̄ hō: q̄ timet dñm. Bñdicat tibi dñs ex sÿon: et videas bona ihrl'm oībꝫ diebꝫ vite tue. Et videas filios filioꝝ tuoꝝ: pacē sup̄ israhel. ¶ Canticum graduuz. ¶ cxxviij.

Sepe expugnauerūt me a iuuētute mea: dicat nūc israhel Sepe expugnauer̄t me a iuuētute mea: etem̄ nō potuer̄t mihi. Sup̄ dorsū meū fabricauerūt pc̄tores: ꝓlongauerūt iniq̄tatē suā. Dñs iustꝰ ꝯcidet ceruices peccatoꝝ: ꝯfundant̄ ⁊ ꝯuertant̄ retrorsū oēs q̄ oderūt sÿon. Fiant sicut fenū tectoꝝ: qđ priusq̄ euellat̄ exaruit. De quo nō īplebit manū suā qui metet: ⁊ sinum suū q̄ manipulos colliget. Et nō dixer̄t q̄ p̄teribāt bñdictō dñi sup̄ vos: bñdiximꝰ vobis in noīe domini. ¶ Canticum graduum. cxxix.

De profūdis clamaui ad te dñe: dñe exaudi vocē meā. Fiāt aures tue intēdentes: in vocē dep̄catōis mee. Si iniq̄tates obseruaueris domine: dñe q̄s sustinebit? Quia apud te ꝓpiciatō ē: et ꝓpter legē tuā sustinui te dñe. Sustinuit aīa mea ī verbo eius: sperauit aīa mea ī dño. A custodia matutina vsq̄ ad noctē: speret isrl' in dño. Quia apud dominū miscđia: ⁊ copiosa apud eū redēptō Et ip̄e redimet isrl': ex oībꝫ iniq̄tatibꝫ eiꝰ. Vox ecclesie. ¶ Canticū graduū dđ. cxxx.

Domine non ē exaltatū cor meuz: neq̄ elati sūt oculi mei. Neq̄ ābulaui ī magnis: neq̄ ī mirabilibꝫ sup̄ me. Si nō humilit̄ sentiebaz: sz exaltaui aīaz meā. Sicut ablactatꝰ ē super mr̄e sua: ita retributō ī aīa mea. Speret isrl' ī dño: ex hoc nūc ⁊ vsq̄ in seculuz. ¶ Vox pr̄is ad xp̄m de lamentatōibus. Canticum graduum. cxxxj.

Memēto domine dauid. ⁊ oīs māsuetudinis eiꝰ. Sicut iurauit dño: votuz vouit deo iacob. Si ītroiero ī tab̄naculū domꝰ mee: si ascēdero ī lectū strati mei. Si dedero somnum oculis meis: ⁊ palpebris meis dormitatōz Et req̄em tp̄ibꝫ meis: donec īueniā locuz dño tab̄naculū deo iacob. Ecce audiuimꝰ eā ī effrata: inuenimꝰ eā ī cāpis silue. Introibimꝰ ī tab̄naculū eiꝰ: adorabimꝰ ī loco vbi stetert̄ pedes eiꝰ. Surge dñe ī requiez tuā: tu ⁊ archa sc̄tificatōis tue. Sacerdotes tui īduāt̄ iusticia: ⁊ sc̄ti tui exultent. Propt̄ dđ ꝟuū tuū: nō auertas faciē xp̄i tui. Jurauit dñs dđ v̄itatē et ñ frustrabit̄ eū đ fructu vētris tui ponā sup̄ sedē tuaz. Si custodierīt filij tui testam̄tū meū: ⁊ testīonia mea hec q̄ docebo eos. Et filij eorū vsq̄ ī seculū: sedebūt sup̄ sedē tuā. Qm̄ elegit dñs sÿon: elegit eā in hītatōz sibi. Hec req̄es mea ī seculū seculi: h̄ hītabo qm̄ elegi eā. Viduā eiꝰ bñdicēs bñdicaz: paup̄es eꝰ saturabo paībꝫ. Sac̄dotes eꝰ īduā salutari: ⁊ sc̄ti eꝰ exultatōe exultabūt. Illuc ꝓducā cornu dđ: ꝑaui lucernā xp̄o meo. Inimicos eꝰ induā ꝯfusiōe: sup̄ ip̄m at̄ efflorebit sc̄tificatō mea. Cāticū ḡduū. cxxxij.

Ecce q̄ bonū ⁊ q̄ iocundū hītare fr̄es ī vnū. Sic vngētū ī capite: qđ descēdit ī barbā barbaz aaron. Qđ descēdit ī orā vestimēti eiꝰ: sic ros hermon q̄ descēdit ī mōtē sÿon. Qm̄ illic mādauit dñs bñdictōz: ⁊ vitā vsq̄ in seculum. ¶ Canticum graduum. cxxxiij.

Ecce nūc benedicite domino: oēs ꝟui dñi. Qui statis ī domo dñi: in atrijs domꝰ dei nr̄i. In noctibꝫ extollite manꝰ vr̄as ī sc̄ta: ⁊ bñdicite dño. Bñdicat te dñs ex sÿō: q̄ fecit celū ⁊ terrā. Alleluia. ¶ Vox eccl'ie ad ꝓpl'm increpans ÿdola. cxxxiiij.

Laudate nomē domini laudate ꝟui dñm. Qui statis in domo dñi: ī atrijs domꝰ dei nr̄i. Laudate dñz qꝛ bonꝰ dñs: psallite nomī eꝰ qm̄ suaue est. Qm̄ iacob elegit sibi dñs: isrl' in possessiōz sibi. Quia ego cog̊ui q̄ magnꝰ ē dñs: ⁊ deꝰ nr̄ p̄ oībꝫ dijs. Oīa q̄cūq̄ voluit dñs fecit ī celo ⁊ ī t̄ra: in mari ⁊ in oībꝫ abissis. Educēs nubes ab extremo t̄re: fulgura ī pluuiā fecit. Qui ꝓducit ventos de thesauris suis: q̄ ꝑcussit p̄mogenita egipti ab hoīe vsq̄ ad pecꝰ. Emisit signa ⁊ ꝓdigia ī medio tui egipte: ī pharaonē ⁊ in oēs seruos eiꝰ. Qui ꝑcussit gētes multas: et occidit r̄ges fortes. Seō regē amorreoꝝ ⁊ og regē basan: ⁊ oīa regna chanaan. Et dedit t̄rā eoꝝ hereditatē: hēditatē isrl' ꝓpl'o suo. Dñe nomē tuū īeternū: dñe mēoriale tuū in generatōe ⁊ generatōz. Quia iudicabit

dñs ꝑlm suũ: ꝙ ĩ seruis suis dep̃cabit. Si mulacra gẽtiũ argẽtũ ꝙ aur: opera manu um hoĩm. Os habẽt et nõ loquent: oc̃los habẽt ꝙ nõ vidẽbũt. Aures habẽt ꝙ nõ au diẽt: neq; em̃ est spũs ĩ ore ipor. Similes illis fiant q̃ faciũt ea: ꝙ omnes q̃ ꝓfidũt in eis. Dom⁹ isr̃l bñdicite dño: domus aaron bñdicite dño. Domus leui bñdicite dño: q̃ timetis dñm bñdicite dño. Bñdict⁹ dñs ex sy̓on qui habitat in ihr̃lm. ℣. Qui apo stolor ad synagogam de tribulationibus. Alleluia: alleluia. cxxxv.

Confitemini domino

qm̃ bon⁹: qm̃ in̊etærnũ miscȯia ei⁹. Cõfitemĩ deo deorũ: qm̃. Cõfitemĩ dño dñor: qm̃. Qui facit mirabilia mag̃ sol⁹: qm̃. Qui fecit celos ĩ intellectu: qm̃. Qui firmauit terrã sup aq̃s: qm̃. Qui fecit lumĩaria magna: qm̃. Solẽ ĩ pt̃atez diei: qm̃. Lunã ꝙ stellas in pt̃atem noctis: qm̃. Qui pcussit egiptũ cũ p̃mogenitis eor: q̃ niã. Qui eduxit isr̃l de medio eor: qm̃. In manu potenti ꝙ brachio excelso: qm̃. Qui diuisit mare rubr ĩ diuisiões: qm̃. Et edu xit isr̃l p mediũ ei⁹: qm̃. Et excussit phara onẽ ꝙ ꝺtutẽ ei⁹ ĩ mari rubro: qm̃. Qui ẽduxit ꝑlm suũ p desertũ: qm̃. Qui pcussit re ges magnos: qm̃. Et occidit reges fortes: qm̃. Seon regẽ amorreor: qm̃. Et og r̃gẽ basan: qm̃. Et dedit r̃rã eor hẽditatẽ: qm̃. Hereditatẽ isr̃l ꝙuo suo: qm̃. Quia ĩ humi litate nr̃a memor fuit nr̃i: qm̃. Et redemit nos ab inimicis nr̃is: qm̃. Qui dat escaz oi carni: qm̃. Cõfitemĩ deo celi: qm̃. Cõfi temĩ dño dñor: qm̃ ĩternũ miscȯia eius. Alr̃a. ℣. Qui ecc̃lie. Lamẽtatõ hiere. ꝓhe.

Psalmus Dauid ꝓp̃ hieremiã. cxxxvj.

Super flumina babilo

nis illic sedim⁹ ꝙ fleuim⁹: dũ recor daremur tui sy̓õ. In salicib ĩ me dio ei⁹: suspẽdim⁹ organa nr̃a. Quia illic int̃rogauer̃t nos q̃ captiuos duxer̃t nos: ꝟba cãtionũ. Et q̃ abduxer̃t nos hymnũ: cãtate nob ȯ cãticis sy̓õ. Quõ cãtabimus cãticũ dñi: in r̃ra alie̊a: Si oblitus fuero tui ihr̃lm: obliuiõi det̃ dext̃era mea. Adhe reat lĩgua mea faucib meis: si nõ memĩe ro tui. Si n̄ ꝓposuero ihr̃lm: ĩ p̃ncipio leti cie tue. Memor esto domine filiorz edom in die ihr̃lm. Qui dicũt exinanite exina-

nite: vsq; ad fundamentũ in ea. Filia ba bilonis misera beatus qui r̃tribuet tibi re tributionem tuam quam retribuisti nob. Beatus qui tenebit: et allidet paruulos su os ad petrã. ℣. Qui xp̃i ad patrem.

Psalmus Dauid. cxxxvij.

Confitebor tibi domine

in toto corde meo: qm̃ audisti ꝟba oris mei. In cõspectu angelorum psallã tibi: adorabo ad tẽplũ sanctũ tuũ et ꝓfitebor nomi tuo. Sup misericordia tua et veritate tua: qm̃ magnificasti sup om̃e nomen sanctum tuũ. In quacũq; die inuo cauero te exaudi me: multiplicabis in ani ma mea virtutem. Confitent̃ tibi dñe omnes reges terre: quia audierunt verba oris tui. Et cantẽt in vijs dñi: qm̃ magna ẽ gl̃ia dñi. Qm̃ excelsus dñs ꝙ hũilia r̃spi cit: ꝙ alta a longe ꝓgnoscit. Si ambl̃auer̃o ĩ medio tribulatõis viuificab me: ꝙ sup ir̃ã inimicor meor extẽdisti manũ tuã: ꝙ saluũ me fecit dext̃era tua. Dñs retribuet ꝓ me: dñe miscȯia tua in sc̃lm: opa manu um tuar ne despicias. ℣. In finẽ ps dauid. ℣. Qui ecc̃lie ad p̃em cuz laude. cxxxvij.

Domine probasti me et

cognouisti me: tu cognouisti sessi onem meã ꝙ resurrectõez meã. Intellexisti cogitatões meas delonge: semitã meã ꝙ funiculũ meũ ĩuestigasti. Et oẽs vi as meas ꝓuidisti: qr nõ est sermo ĩ lĩgua mea. Ecce tu dñe ꝓgnouisti oĩa nouissima ꝙ antiq̃: tu formasti me et posuisti sup me manũ tuã. Mirabl̃is facta ẽ sciẽtia tua ex me: ꝓfortata ẽ ꝙ nõ potero ad eã. Quo ibo a spũ tuo: ꝙ q̃ a facie tua fugiã: Si ascẽdero ĩ celũ tu illic es: si descẽdero ĩ infernum ades. Si sũpsero pẽnas meas diluculo: et hĩtauero ĩ extremis maris. Etem̃ illic ma nus tua deducet me: ꝙ tenebit me dext̃era tua. Et dixi forsitã tenebre ꝓculcabũt me ꝙ nox illumĩatõ mea ĩ delicijs meis. Quia tenebre nõ obscurabũt a te: ꝙ nox sicut di es illuminabit̃: sicut tenebre eius ita ꝙ lumẽ ei⁹. Quia tu possedisti renes meos: susce pisti me de vtero matris mee. Cõfitebor ti bi qr terribiliter magnificatus es: mirabi lia opera tua. et aĩma mea cognoscet ni mis. Non ẽ occultatũ os meum a te qð fe cisti ĩ occulto: et substãtia mea ĩ ifer̃ioribo t̃re. Imp̃fectũ meũ vider̃t oc̃li tui: ꝙ ĩ libro

tuo om̃es scribent̃: dies formabũt̃ ⁊ nemo in eis. Mihi aũt nimis honorificati st̃ amici tui deus: nimis ꝯfortat⁹ est principatus eoꝝ. Dinumerabo eos ⁊ sup̄ arenã multiplicabũt̃: exurrexi ⁊ adhuc sũ tecũ. Si occideris de⁹ peccatores: viri sanguinũ declinate a me. Quia dicitis in cogitatõe: accipiant in vanitate ciuitates suas. Nonne q̃ oderunt te dñe oderã: ⁊ sup̄ inimicos tuos tabescebã. Perfecto odio oderã illos: ĩimici facti sũt mihi. Proba me de⁹ et scito cor meũ: interroga me ⁊ cognosce semitas meas. Et vide si via iniquitatis in me ẽ: et deduc me in via eterna. ¶ Vox xp̃i. ¶ In finẽ psalmus Dauid. cxxxix.

Eripe me domĩe ab homine malo: a viro iniq̃ eripe me. Qui cogitauer̃t iniq̃tates in corde tota die ꝯstituebãt p̃lia. Acuerũt linguaz suã sicut serpẽtes: venenũ aspiduz sub labijs eorũ. Custodi me dñe de mãu pct̃oris et ab hoĩbꝫ iniquis eripe me. Qui cogitauerũt supplãtare gressus meos: abscõderũt sup̄bi laqueũ mihi. Et funes extẽderũt ĩ laqueũ: iuxta iter scãdalũ posuerunt mihi. Dixi dño de⁹ me⁹ es tu: exaudi dñe vocem dep̃catõis mee. Dñe dñe v̄tus salutis mee: obũbrasti sup̄ caput meũ ĩ die belli. Nõ t̃das me dñe a desiderio meo pct̃ori: cogitauerũt ꝯtra me: ne derelinq̃s me ne forte exaltent̃. Caput circuit⁹ eoꝝ: labor labiorũ ipsoꝝ operiet eos. Cadẽt sup̄ eos carbones in ignẽ deicies eos: ĩ miserijs nõ subsistẽt Vir linguosus nõ diriget̃ ĩ t̃ra: viꝝ ĩiustũ mala capiẽt ĩ interitu. Cognoui q̃ faciet dñs iudiciũ ĩopis: ⁊ vindictã paup̄m. Veruntñ iusti ꝯfitebũt̃ nomĩ tuo: ⁊ hĩtabũt recti cũ vultu tuo. ¶ Vox eccl̃e. p̃s dd̃. cxl.

Domine clamaui ad te exaudi me: intẽde voci mee cũ clamauero ad te. Dirigat̃ oratõ mea sicut incensũ ĩ ꝯspectu tuo: eleuatõ manuum meaꝝ sacrificiũ vesp̄tinuz. Pone dñe custodiã ori meo: ⁊ ostiũ circũstãtie labijs meis. Nõ declines cor meũ ĩ v̄ba malicie: ad excusandas excusatões ĩ pct̃is. Cũ hominibꝫ operãtibꝫ iniquitatẽ: ⁊ nõ ꝯmunicabo cũ electis eoꝝ. Corripiet me iust⁹ in miscd̃ia ⁊ increpabit me: oleum aũt peccatoris non impinguet caput meuz. Quoniam adhuc ⁊ oratõ mea in beneplacitis eorum: absorpti sunt iuncti petre iudices eorum. Audient verba mea quoniaz potuerunt: sicut crassitudo terre erupta est sup̄ terram. Dissipata sunt ossa nostra sec⁹ infernuz: q̃ ad te domine domine oculi mei: in te speraui non auferes animam meaz. Custodi me a laqueo quem statuerunt mihi: et a scandalis operantium iniquitatẽ. Cadẽt in reciaculo eius peccatores: singulariter sum ego donec transeam.

¶ Intellectus Dauid cum esset in spelunca: oratio. cxlj.

Voce mea ad dominuz clamaui: voce mea ad dominũ deprecatus sum. Effundo in ꝯspectu eius orationẽ meã: ⁊ tribulatõnem meam ante ipsum p̄nũcio. Indeficiẽdo ex me spiritũ meuz: ⁊ tu cognouisti semitas meas. In via hac qua ambulabaz: absconderunt laqueum mihi. Considerabã ad dexterã et videbã: ⁊ nõ erat qui cognosceret me. Perijt fuga a me: ⁊ nõ est qui requirat aĩam meam. Clamaui ad te dñe: dixi tu es spes mea: porcio mea in terra viuentiũ. Intende ad dep̃catõnez meã: q̃ humiliatus suz nimis. Libera me a p̄sequentibꝫ me: quia ꝯfortati sũt sup̄ me. Educ de custodia aĩaz meã ad ꝯfitendũ nomini tuo: me expectãt iusti donec retribuas mihi. ¶ Vox xp̃i ad patrem. ¶ Psalm⁹ Dauid. quãdo p̄sequebatur eum filius suus Absalon cxlij.

Domine exaudi or̃onez meã auribꝫ percipe obsecratõnem meã: in veritate tua exaudi me in tua iusticia. Et nõ intres in iudiciũ cũ seruo tuo: quia non iustificabitur in conspectu tuo om̃is viuens. Quia persecutus est inimicus aĩaz meã: humiliauit in terra vitam meã. Collocauit me in obscuris sicut mortu⁹ seculi: ⁊ anxiat⁹ ẽ sup̄ me sp̃us meus: in me turbatũ est cor meũ. Memor fui dierũ ãtiquoꝝ: meditat⁹ sũ in om̃ibꝫ op̄ibus tuis: in factis manuuz tuarũ meditabar. Expãdi man⁹ meas ad te: aĩa mea sicut t̃ra sine aqua tibi. Velocit̃ exaudi me dñe: defecit sp̃us me⁹. Nõ auertas faciẽ tuaz a me: ⁊ simil̃ ero descẽdẽtibꝫ ĩ lacũ. Auditã fac mihi mane miscd̃iaz tuã: q̃ in te sp̄aui. Notã fac mihi viã ĩ q̃ ambulẽ: quia

ad te leuaui aīam meam. Eripe me de inimicis meis domine ad te confugi: doce me facere voluntatē tuā quia deꝰ meus es tu. Spiritus tuus bonus deducet me ī terraz rectam: ꝓpter nomen tuum domine viuificabis me in equitate tua. Educes de tribulatōe animam meaz: et ī misericordia tua disperdes inimicos meos. Et perdes om̄es qui tribulant animam meā: quoniam ego seruus tuus sum. ¶ Psalmus Dauid aduersus goliath. cxliij.

Benedictus dominꝰ deꝰ meus q̄ docet manus meas ad preliū: ⁊ digitos meos ad bellū. Misericordia mea ⁊ refugiū meū: susceptor meus ⁊ liberator meus. Protector meꝰ ⁊ ī ip̄o speraui: qui subdit populum meū sub me. Domine quid est hō quia īnotuisti ei: aut filius hominis quia reputas eum? Homo vanitati similis factus est: dies eius sicut vmbra p̄tereūt. Domine inclina celos tuos ⁊ descende: tange mōtes ⁊ fumigabunt Fulgura choruscatōnez et dissipabis eos: emitte sagittas tuas et conturbabis eos. Emitte manū tuā d̄ alto: eripe me ⁊ libēa me de aquis multis: ⁊ de manu filioꝝ alienoꝝ. Quoꝝ os locutum est vanitatē: ⁊ dextera eoꝝ dextera iniquitatis. Deus cāticū nouū cantabo tibi: in psalterio decacordo psallaz tibi. Qui das salutez regibꝫ: qui redemisti dauid seruū tuū: de gladio maligno eripe me. Et erue me de manu filiorū alienoꝝ q̄ꝝ os locutū ē vanitatē: et dextera eorū dextera iniquitatis. Quorū filij sicut nouelle plantatōes: in iuuentute sua. Filie eoꝝ ꝯposite: circumornate vt similitudo tēpli. Promptuaria eoꝝ plena: eructantia ex hoc in illud. Oues eorum fetose abundantes ī egressibꝫ suis: boues eorum crasse. Non est ruina macerie: neqꝫ transitus neqꝫ clamor in plateis eoꝝ. Beatū dixerunt populum cui hec sūt: beatꝰ populus cuius dominus deus eius.

¶ Laudatio ipsi Dauid. cxliiij.

Exaltabo te deꝰ meꝰ rex. ⁊ bn̄dicā nomī tuo ī seculū ⁊ in seculū seculi. Per singulos dies bn̄dicam tibi: ⁊ laudabo nomē tuū in seculū ⁊ ī seculū seculi. Magnꝰ dn̄s ⁊ laudabil' nimis: ⁊ magnitudinis eꝰ nō ē finis. Generatō ⁊ generatō laudabit op̄a tua: ⁊ potētiā tuā ꝓnūciabūt. Magnificentiā glorie sanctatis tue loquētur: et mirabilia tua narrabunt. Et virtutē terribiliū tuorū dicēt: ⁊ magnitudinem tuaz narrabunt. Memoriā abūdantie suauitatis tue eructabunt ⁊ iusticia tua exultabūt. Miserator ⁊ misericors dn̄s: patiens ⁊ multum misericors. Suauis dn̄s vniuersis: et miseratōnes eiꝰ super om̄ia opera eiꝰ. Confiteant̄ tibi dn̄e om̄ia op̄a tua: ⁊ sancti tui benedicāt tibi. Gloriam regni tui dicēt: ⁊ potētiā tuā loquent̄. Vt notā faciāt filijs hoīm potētiā tuā: ⁊ gloriā magnificentie regni tui. Regnū tuū regnū oīm seculoꝝ: ⁊ dn̄atio tua in om̄i generatōne ⁊ generatōe. Fidelis dominꝰ ī om̄ibꝫ verbis suis: et sāctus ī oībus op̄ibꝫ suis. Alleuat dn̄s om̄es q̄ corruūt: et erigit oēs elisos. Ocl'i omniū sperāt ī te dn̄e: ⁊ tu das escam illoꝝ in tp̄e oportuno Aperis tu manū tuaz: ⁊ imples om̄e aīal bn̄dictōe. Justꝰ dn̄s in oībꝫ vijs suis: ⁊ sanctus in oībꝫ op̄ibꝫ suis Prope ē dn̄s oībus inuocantibꝫ eū: oībꝫ inuocātibꝫ eū in veritate. Voluntatē timētiū se faciet: ⁊ dep̄cationem eoꝝ exaudiet: et saluos faciet eos. Custodit dn̄s omnes diligentes se: ⁊ om̄s peccatores disperdet. Laudatōnem dn̄i loquetur os meū: ⁊ bn̄dicat omnis caro nomini sancto eiꝰ in seculū et in seculū secl'i.

¶ Vox xp̄i ad populū. Alleluia. cxlv.

Lauda anima mea dominū: laudabo dn̄m in vita mea: psallam deo meo q̄diu fuero. Nolite ꝯfidere in p̄ncipibꝫ: in filijs hominū in q̄bꝫ nō est salus. Exibit spiritus eius ⁊ reuertet̄ in terram suam: in illa die peribūt omnes cogitationes eorum. Beatus cuiꝰ deus iacob adiutor eius: spes eius in domino deo ipsius: qui fecit celum ⁊ terraz mare et omnia que in eis sunt. Qui custodit veritatē in seculum: facit iudicium iniuriam patientibus: dat escam esurientibus. Dominus soluit compeditos: dominus illuminat cecos. Dominus erigit eliseos: dominus diligit iustos. Dominꝰ custodit aduenas: pupillum et vibuam suscipiet: ⁊ vias peccatorum disperdet. Regnabit dominus in secula: deus tuus sy̅on in generatōe et generationem. ¶ Vox xp̄i ad ecclesiam. ¶ Alleluia. alleluia. cxlvj.

Laudate dominuz quoniam bonus est psalmus: deo nro sit iocunda decoraq laudatõ. Edificans hierusalem dominus: dispersiones israbel congregabit. Qui sanat contritos corde: et alligat ꝓtritões eoꝝ. Qui numerat multitudinem stellarum: ꝛ omnibꝫ eis nomina vocans. Magn⁹ dominus noster et magna virtus eius ꝛ sapientie ei⁹ non est numerus. Suscipiens mansuetos dñs humilians autez peccatores vsq ad terrã Precinite dño in confessione: psallite deo nostro in cithara. Qui operit celũ nubibus: et parat terre pluuiã. Qui producit in mõtibus fenũ: et herbam seruituti hominum. Qui dat iumentis escam ipsorũ: ꝛ pullis coruoꝝ inuocantibus eũ. Non in fortitudine equi volũtatez habebit: nec in tibijs viri beneplacitum erit ei. Beneplacitũ est dño sup timentes euz: ꝛ in eis qui sperant super misericordia eius. Alleluia alleluia aggei et zacharie. ℣ Eloꝝ xpi ad ecclesiam. cxlvij.

Lauda hierusalẽ dominum: lauda deuz tuũ syon. Quoniam confortauit seras portaruz tuaꝝ: benedixit filijs tuis in te. Qui posuit fines tuos pacẽ: ꝛ adipe frumẽti saciat te. Qui emittit eloquiũ suũ terre: velocitez currit sermo eius. Qui dat niuẽ sic lanaz nebulam sicut cinerez spargit. Mittit cristallum suum sicut buccellas: ante faciez frigoris eius quis sustinebit? Emittet verbum suum et liquefaciet ea: flabit spirit⁹ eius et fluent aque. Qui annũciat verbuz suũ iacob: iusticias et iudicia sua israbel. Non fecit taliter omni nationi: et iudicia sua non manifestauit eis. ℣ Eloꝝ ecclesie et apl'oꝝ. ℟ Alleluia. alleluia. cxlviij.

Laudate dominũ de celis: laudate eum in excelsis. Laudate eum omnes angeli eius: laudate eũ omnes virtutes eius. Laudate eũ sol et luna: laudate euz omnes stelle ꝛ lumen. Laudate eũ celi celorum: et aque omnes que super celos sunt laudent nomẽ domini. Quia ipse dixit et facta sũt: ipe mãdauit et creata sunt. Statuit ea in seculũ et in seculũ seculi: preceptum posuit ꝛ nõ preteribit. Laudate dominũ de terra: dracones et omes abissi. Ignis grãdo nix glacies spiritus procellarum: que faciũt verbum eius. Montes et omnes colles: ligna fructifera et omnes cedri. Bestie ꝛ vniuersa pecora: serpentes et volucres pennate Reges terre et omnes populi: principes et omes iudices terre. Juuenes ꝛ virgines senes cum iunioribꝫ laudent nomẽ domini quia exaltatum est nomen eius soli⁹. Cõfessio eius super celũ et terraz: ꝛ exaltauit cornu populi sui. Hymnus omnibꝫ sanctis eius: filijs israbel populo appropinquanti sibi. ℣ Eloꝝ apl'oꝝ. ℟ Alleluia. alla. cxlix.

Cantate domno canticum nouum: laus eius in ecclesia sanctoꝝ. Letetur israbel in eo qui fecit eũ: et filie syon exultent in rege suo. Laudent nomen eius in choro: in tympano et psalterio psallent ei. Quia beneplacitum est domino in populo suo: et exaltabit mansuetos in salutem. Exultabũt sancti in gloria: letabuntur in cubilibus suis Exultationes dei in gutture eoꝝ: ꝛ gladij ancipites in manibꝫ eorum. Ad faciendam vindictam in nationibꝫ: increpationes in populis. Ad alligandos reges eoꝝ in ꝓpe diebus: et nobiles eorũ in manicis ferreis Ut faciant in eis iudicium conscriptum: gloria hec est omnibus sanctis eius.
℣ Eloꝝ ecclesie. ℟ Alleluia. alleluia. cl.

Laudate dominũ in sanctis eius: laudate euz in firmamẽto virtutis eius. Laudate eum in virtutibus eius: laudate eum ꝑm multitudinem magnitudinis eius. Laudate eum in sono tube: laudate euz in psalterio ꝛ cithara. Laudate eum in tympano ꝛ choro laudate eum in cordis et organo. Laudate eum in cymbalis benesonantibus: laudate eum in cymbalis iubilationis: omis spiritus laudet dominum. Alleluia.

Finit Psalterium feliciter.

Epl'a sācti hieronimi p̄sbiteri ad chromatiū et eliodorū ep̄os de libris salomonis.

Iungat epistola quos iūgit sacerdotium. Imo carta ñ diuidat: quos xp̄i nectit amor Cōmentarios ī ozee. amos. zachariā ⁊ malachiam: q̄s poscitis. scripsissē: si licuisset pre valitudine. Mittitis solatia sūptuum. notarios nostros et liberarios sustētatis vt vobis potissimū nostrū desudet ingeniuz. Et ecce ex latere frequēs turba diuersa poscentiū: quasi aut equū sit me vobis esuriētib⁹ etiā alijs laborare: aut ī natōe dati et accepti cuiq̄ p̄ter vos obnoxi⁹ sim Itaq; lōga egrotatōe fractus. ne penitus hoc āno reticerē. et apud vos mutus essē tridui opus nomine vestro ꝯsecraui. int̄p̄tatōz videlicz triū salomonis voluminū masloth quod hebrei parabolas vulgata editio ꝓuerbia vocat. Coeleth quē grece ecclesiasten. latine ꝯcōnatorē possum⁹ dicere. Sirasirim. quod in linguam nostrā vertit̄ canticū canticoꝝ. Fertur ⁊ panaretos ih̄u filij sirach liber: ⁊ alius pseudograuus. qui sapiētia salomonis inscribit̄ Quorū priorē hebraicū reperi. nō ecclesiasticū vt apud latinos: sz ꝑabolas p̄notatū. Cui iūcti erāt ecclesiastes. ⁊ canticū cāticoꝝ: vt similitudinem salomonis non solū numero libroꝝ: sz etiā materiaꝝ genere coeq̄ret. Secūdus apud hebreos nusq̄ est: qꝛ et ip̄e stilus grecā eloquentiā redolet: et nōnulli scriptoꝝ veteꝝ hūc eē iudi filonis affirmant. Sicut ḡ iudith ⁊ thobie ⁊ machabeoꝝ libros. legit q̄dez eos ecclesia. sz inter canonicas scripturas nō recipit: sic ⁊ hec duo volumina legat ad edificationez plebis: nō ad auctoritatē ecclesiasticoꝝ dogmatū ꝯfirmandā. Si cui sane septuagīta interp̄tū magis editō placz habz eā a nobis olim emendatā. Neqz em̄ noua sic cudim⁹ vt vetera destruamus. Et tamē cū diligētissime legerit. sciat magis nostra scripta ītelligi: q̄ nō in tertiū vas trāsfusa coacuerint. sz statī de p̄lo purissime cōmendata teste suum saporem seruauerint. ¶ Finit epistola.

Incipit liber ꝓuerbioꝝ Salo. Ca. I.

Parabole salomōis filij dauid regis israel. ad sciendaz sapientiam ⁊ disciplinam: ad intelligendam verba prudentie et suscipiendam eruditionem doctrine: iustitiā et iuditium et equitatem: vt detur ꝑuulis astutia: et adolescenti scientia et intellectus. Audiens sapiens sapientior erit: et intelligēs gubernacula possidebit. Animaduertet parabolā et interpretatōnē: verba sapientiū ⁊ enigmata eoꝝ. Timor domini principiū sapiētie. Sapiaz atqz doctrinā stulti decipiunt. Audi fili mi disciplinam patris tui ⁊ ne dimittas legē matris tue. vt addat̄ grā capiti tuo: et torques collo tuo. Fili mi si te lactauerint peccatores: ne acquiescas eis. Si dixerint veni nobiscū: insidiemur sanguini. abscondam⁹ ten dicl'as ꝯ insontē frustra. deglutiamus euz sicut infernus viuētē et integrū. quasi descendentē in lacū: omnem p̄tiosam substātiā reperiemus. implebimus domos nr̄as spolijs. sortē mitte nobiscū. marsupiuz sit vnū omniū nostrū: fili mi ne ābules cum eis. Prohibe pedē tuuz a semitis eoꝝ. Pedes em̄ illoꝝ ad malū currūt et festinant vt effundant sanguinē. Frustra aūt iacit̄ rethe ante oculos pennatoꝝ. Ip̄i q̄z ꝯ sanguinez suū insidiantur: et moliunt̄ fraudes ꝯ animas suas. Sic semite omnis auari: animas possidentiū rapiūt. Sapientia foris predicat: in plateis dat vocē suam. In capite tubarum clamitat: in foribus portarum vrbis profert verba sua dicens Usqzquo paruuli diligitis infantiā ⁊ stulti ea que sibi sūt noxia cupient: ⁊ īprudentes odibūt sciam. Conuertimini ad correptionem meā. En proferaz vobis spirituz meū: ⁊ oñdaz vobis v̄ba mea. Quia vocaui et rēnuistis: extēdi manū meā ⁊ nō fuit qui aspiceret. Despexistis om̄e ꝯsiliū meū ⁊ increpatōes meas neglexistis. Ego q̄z ī ītēritu vr̄o ridebo: et subsānabo cū vobis id qd̄ tiebatis aduenerit. Cū irruerit repētina calaītas. ⁊ īterit⁹ q̄si tēpestas īgrue-

Pseudograuus

rēnuistis

ridebo

rit: qñ venerit sup vos tribulatõ ⁊ ãgustia
Tunc inuocabũt me ⁊ nõ exaudiã: mane
ꝯsurgẽt ⁊ non inueniẽt me: eoꝝ exosã ha
buerĩt disciplinã et timorẽ dñi ñ suscepĩt
nec acq̃euerĩt ꝯsilio meo: et detraxerĩt v-
niuerse correptõni mee. Comedent igitur
fructus vie sue: suisq; ꝯsilijs saturabũtur
Auersio puuloꝝ interfitiet eos: ⁊ ꝓsperi-
tas stultoꝝ ꝑdet eos. Qui aũt me audierit
absq; terrore req̃escet: et abũdantia ꝑfru-
etur: timore maloꝝ sublato. ¶ Capi. II.

Fili mi si susceperis ser
mones meos: et mãdata mea ab-
scõderis penes te. vt audiat sapiẽ
tiã auris tua: inclina cor tuũ ad cognoscẽ
dam prudentiã. Si em̃ sapĩaz ĩuocaueris
⁊ ĩclinaueris cor tuũ prudẽtie: si q̃sieris eã
q̃si pecuniã et sicut thesauros effoderis il
lã: tũc intelliges timorẽ dñi: et scĩaz dei ĩ-
uenies: qꝛ dñs dat sapĩam: et ex ore eius
prudẽtia et scĩa. Custodiet rectoꝝ salutẽ: ⁊
ꝓteget g̃diẽtes simpliciter. ꝟuãs semitas
iustitie: et vias sanctoꝝ custodiẽs. Tũc ĩ-
telliges iustitiã et iuditiũ. et eq̃tatẽ: ⁊ oẽz
semitã bonã. Si intrauerit sapĩa cor tuũ
et scĩa aĩe tue placuerit: cõsiliũ custodiet
te. ⁊ prudentia ꝟuabit te: vt eruaris a via
mala ⁊ ab hoĩe q̃ ꝑuersa loquit̃. Qui reli
quũt iter rectũ: et ãbulãt ꝑ vias tenebro-
sas. Qui letant̃ cũ malefecerĩt et exultãt
in rebꝰ pessimis. Quoꝝ vie ꝑuerse sunt: et
ĩfames gressus eoꝝ. Vt eruaris a muliere
aliena ⁊ ab ext̃nea q̃ mollit ꝟmões suos:
et relinquit ducez pubertatis sue: et pacti
d̃i sui oblita ẽ. Inclinata est em̃ ad mortẽ
domus eius: et ad inferos semite ip̃i⁹. O-
mnes qui ingrediunt̃ ad eam nõ reuertẽ-
tur: nec apprehendent semitas vite. Vt ã-
bules in via bona: et calles iustoꝝ custo-
dias. Qui em̃ recti sũt habitabũt ĩ terra:
et simplices ꝑmanebũt in ea. Impij v̄o de
terra perdent̃: et qui inique agunt: aufe-
rentur ex ea. ¶ Ca. III.

Fili mi ne obliuiscaris
legis mee: et p̃cepta mea cor tuuz
custodiãt. Longitudinẽ em̃ dierũ
et annos vite et pacẽ apponẽt tibi. Miseri-
cordia et veritas te nõ deserãt. Circũda e-
as gutturi tuo: et describe in tabulis cor-
dis tui: ⁊ ĩuenies grãm ⁊ disciplinã bonã
corã deo et hominibꝰ. Habe fidutiã ĩ dño
ex toto corde tuo. et ne imitaris prudentie
tue. In om̃ibꝰ vijs tuis cogita illũ: et ipse
diriget gressus tuos. Ne sis sapiens apud
temetip̃m. Time deum: et recede a malo.
Sanitas quippe erit vmbilico tuo et irri-
gatõ ossiũ tuoꝝ. Honora dñm de tua sub-
stãtia et de principijs frugũ tuaꝝ da pau
peribꝰ: ⁊ implebũtur horrea tua saturita-
te: et vino torcularia redũdabunt. Disci-
plinã dñi fili mi ne abitias: ne d̃fitias cũ
ab eo corripieris. Quẽ eĩ diligit dñs cor-
ripit: et q̃si pater ĩ filio ꝯplacet sibi. Bea
tus hõ q̃ ĩuenit sapĩam: et q̃ affluit pru-
dẽtia. Melior ẽ acq̃sitio eius negotiatõne
auri et argẽti: p̃mi et purissimi fruct⁹ ei⁹
Pretiosior ẽ cũctis opibꝰ sapĩa: ⁊ oĩa que
desiderant̃: huic nõ valẽt ꝯpari. Lõgitudo
dieꝝ ĩ dextera ei⁹: et in sinistra illi⁹ diuitie
et gloria. vie eius vie pulcre: et oẽs semi-
te eius pacifice. Lignũ vite est his q̃ appre
hẽderint eã: et qui tenuerint eã beati. Do
min⁹ sapĩa fũdauit terrã: stabiliuit celos
prudẽtia. Sapiẽtia illi⁹ eruperũt abissi: et
nubes rore cõcrescũt. Fili mi ne affluant
hec ab oculis tuis. Custodi legẽ meã atq;
ꝯsiliũ meũ: et erit vita anime tue: ⁊ gratia
faucibꝰ tuis. Tũc ambulabis fidutialiter
ĩ via tua ⁊ pes tuus nõ ĩpinget. Si dormi
eris nõ timebis. quiesces: ⁊ suauis erit sõ
nus tu⁹. Ne paueas repẽtino terrore. ⁊ ir
ruẽtes tibi potẽtias impioꝝ. Dñs eĩ erit ĩ
latere tuo: et custodiet pedẽ tuũ ne capia
ris. Noli ꝓhibere benefacere eũ q̃ pt̃: si va
les et ip̃e bñfac. Ne dicas amico tuo. Va-
de et reuertere et cras dabo tibi: cũ statiz
possis dare. Ne moliaris amico tuo malũ
cũ ille ĩ te habeat fidutiã. Nõ ꝯtẽdas ad-
uersus hoĩez frustra: cũ ip̃e tibi nihil ma-
li fecerit. Ne emuleris hoĩem iniustũ nec
imiteris vias eius: qꝛ abominatõ ẽ dñi o-
mnis illusor: et cum simplicibꝰ sermoci-
natio eius. Egestas a dño in domo impij:
habitacula at̃ iustoꝝ benedicẽtur. Ip̃e d̃-
ludet illusores: et mãsuetis dabit gratiam
Gloriã sapiẽtes possidebũt: stultoꝝ exul-
tatio ignominia. ¶ Capi. IIII.

Audite filij disciplinaz
p̃ris: et attendite vt sciatis prudẽ-
tiã. Donũ bonũ tribuam vobis:
legem meam ne derelinquatis. Nam ⁊ ego

fili⁹ fui patris mei. tenell⁹ ⁊ vnigenit⁹ cor̃ matre mea: ⁊ docebat me atq; dicebat. Suscipiat ꝺba mea cor tuũ: custodi ꝓcepta mea et viues. Posside sapientiã: possi de prudẽtiã. Ne obliuiscaris: neq; declines a ꝺbis oris mei. Ne dimittas eã ⁊ custodiet te: dilige eã et ꝟuabit te. Principiũ sapiẽtie posside sapiaz. ⁊ ĩ oĩ possessione tua acq̃re prudentiã. Arripe illaz ⁊ exaltabit te: glorificaberis ab ea cũ eã fueris ãplexat⁹. Dabit capiti tuo augmẽta grãꝝ: et corona inclita ꝓtget te. Audi fili mi ⁊ suscipe ꝺba mea: vt multiplicent̃ tibi ãni vi te. Viã sapie mõstrabo tibi. ⁊ ducã te p semitas eq̃tatis: q̃s cũ ĩgressus fueris ñ arctabunt̃ gressus tui: et currẽs nõ hẽbis offẽdiculũ. Tene disciplinã: ne dimittas eã Custodi illã: qz illa ẽ vita tua. Ne delectẽris ĩ seitis ĩpioꝝ: nec tibi placeat maloꝝ via. Fuge ab ea nec trãseas p illã: ꝺclina ⁊ desere eã. Nõ ei dormiũt nisi cũ malefecerit: ⁊ ñ rapit̃ somn⁹ ab eis nisi suppl̃taue rint. Comedũt panẽ ĩpietatis: et vinũ iniq̃tatis bibũt. Justoꝝ autez semita q̃si lux splẽdens ꝓcedit: ⁊ crescit vsq; ad pfectã diẽ Via ĩpioꝝ tenebrosa: nesciũt vbi currãt. Fili mi ausculta ꝟmones meos: et ad eloq̃a mea inclina aurẽ tuã. Ne recedant ab oculis tuis: custodi ea ĩ medio cordis tui. Vita em̃ sũt ĩueniẽtibꝰ ea: et vniuerse carni sanitas. Oñi custodia ꝟua cor tuuz: qz ex ipo vita ꝓcedit. Remoue a te os p̃uum ⁊ detrahẽtia labia sint ꝓcul a te. Oculi tui recta videãt: et palpebre tue p̃cedãt gressus tuos. Dirige semitas pedibꝰ tuis: ⁊ omnes vie tue stabilient̃. Ne ꝺclines ad dexterã neq; ad sinistrã. Auerte pedẽ tuuz a malo. Vias em̃ q̃ a dexteris sũt nouit dñs puerse ꝺo sũt q̃ sũt a sinistris. Ipe em̃ rectos faciet gressus tuos. Itinera autẽ tua in pace producentur. Capi. V.

Fili mi attẽde sapiẽtiã meam et prudẽtie mee inclina aurẽ tuã: vt custodias cogitatõnes: et disciplinã labia tua ꝓseruẽt. Ne ĩtendẽris fallatie mulieris. Fauus em̃ distillãs labia meretricis et nitidius oleo guttur ei⁹. Nouissima aũt illi⁹ amara q̃si absinthe uz: et lĩgua ei⁹ acuta q̃si gladi⁹ biceps. Pedes ei⁹ descendũt ĩ mortẽ: ⁊ ad ĩferos gressus ei⁹ penetrãt. Per semitã vitẽ nõ ãbulãt: vagi sũt gress⁹ ei⁹ et iuestigabiles. Nũc ḡ fili mi audi me: et ne recedas a verbis oris mei. Lõge fac ab ea viã tuã: ⁊ ne appropiques fori ꝺbꝰ dom⁹ ei⁹. Ne des alienis honorẽ tuũ: ⁊ ãnos tuos crudeli. Ne forte impleantur extranei viribꝰ tuis ⁊ labores tui sint in domo aliena. ⁊ gemas ĩ nouissimis q̃ñ ꝓsũpseris carnes tuas ⁊ corp⁹ tuũ ⁊ dicas. Cur detestat⁹ sũ disciplinã: ⁊ ĩcrepatꝰibꝰ nõ acq̃euit cor meuz: Nec audiui vocẽ docentiũ me: et magistris nõ inclinaui aurẽ meã. Pene fui ĩ oĩ malo: ĩ medio ecclesie et synagoge. Bibe aquã de cisterna tua: ⁊ fluẽta putei tui. Deriuẽtur fontes tui foras: ⁊ ĩ plateis aquas tuas diuide. Habeto eas sol⁹: nec sĩt aliem ꝓticipes tui. Sit vena tua benedicta: ⁊ letare cuz muliere adolescẽtie tue. Cerua karissima ⁊ gratissimus hinnul⁹. Vbera ei⁹ inebriẽt te oĩ tpe: ⁊ ĩ amore eius delectare iugiter. Quare seduceris fili mi ab aliena: ⁊ foueris ĩ sinu alteri⁹? Respicit dñs viã hoĩs: ⁊ oẽs gress⁹ ei⁹ ꝓsiderat. Iniq̃tates sue capiunt ĩpiũ: ⁊ funibꝰ peccatoꝝ suoꝝ ꝓstringit̃ Ipe morie⁹ qz ñ hũit disciplinã: ⁊ ĩ multitudĩe stultitie sue decipietur. Ca. VI.

Fili mi si ꝟsponderis ꝓ amico tuo defixisti apud extraneũ aiaz tuã. Illaq̃tus es verbis oris tui: et capt⁹ ꝓpꝛijs ꝟmonibꝰ. Fac ḡ q̃ dico fili mi et temetipm libera. qz ĩcidisti ĩ manũ ꝓximi tui. Discurre festĩa: suscita amicũ tuuz. Ne dederis somnũ oculis tuis: nec dormitet palpebre tue. Erue q̃si damula ꝺ manu: ⁊ q̃i auis de ĩsidijs aucupis. Vade ad formicã o piger. ⁊ ꝓsidera vias eius et disce sapiaz. Que cũ nõ habeat ducem. nec p̃ceptorẽ nec p̃ncipez parat ĩ estate cibũ sibi: ⁊ congregat ĩ messe qꝺ comedat. Vsq;quo piger dormies: Oñ ꝓsurges e somno tuo: paululũ dormies paululũ dormitabis: paululũ ꝓseres man⁹ tuas vt dormias. ⁊ veniet tibi q̃si viator egestas: ⁊ pauperies q̃si vir armat⁹. Si ꝺo ĩpiger fueris veniet vt fons messis tua: ⁊ egestas longe fugiet a te. Homo apostata vir iutil̃ gradit̃ ore perso: ãnuit oculis. terit pede. digito loquit̃. prauo corde machinat̃ malũ: et omni tempore iurgia seminat. Huic ex tẽplo veniet perditio sua et subito conteretur: nec habebit vltra medicinam. Sex

sunt que odit dñs: et septimũ detestat aĩa eius. Oculos sublimes. linguã mẽdacẽ. manus effũdẽtes ĩnoxiũ sãguinẽ: cor machinans cogitatõnes pessimas. pedes veloces ad currendũ in malũ. pferentẽ mẽdatia. testẽ fallacẽ: et eũ q̃ seminat inter frẽs discordias. Cõserua fili mi pcepta p̃ris tui: et ne dimittas legẽ mr̃is tue: liga eã ĩ corde tuo iugit̃: et circũda gutturi tuo. Cum ambulaueris: gradiãt̃ tecũ. cũ dormieris: custodiãt te: et euigilãs loq̃re cũ eis. Quia mandatuz lucerna ẽ et lex lux: et via vite ĩcrepatõ disciplíne: vt custodiãt te a muliere mala et a blãda lingua exẽnee. Nõ cõ cupiscat pulcritudinẽ ei⁹ cor tuũ ne capiaris nutibz illi⁹. Pretiũ em̃ scorti vix ẽ vni⁹ panis: mlier aũt. viri ptiosã aĩaz capit. Nũq̃d pt̃ hõ abscõdere ignẽ in sinu suo vt vestimẽta illius ñ ardeãt: aut ãbulare sup prunas. vt nõ cõburant̃ plante ei⁹? Sic q̃ ingredit̃ ad mulierẽ proximi sui: ñ erit mũd⁹ cũ tetigerit eã. Nõ grãdis ẽ culpa cum quis furat⁹ fuerit. Furat̃ em̃: vt esuriẽtẽ impleat aĩaz. Deprhẽsus q̃z rõdet septuplũ et omnẽ substantiã dom⁹ sue tradet: et libe rabit se. Qui aũt adulter ẽ: pter cordis ĩopiã pdet animã suã. Turpitudinẽ et ĩgminiã pgregat sibi: et obprobriũ illius nõ delebit̃. Quia zelus et furor viri nõ pcet ĩ die vindicte: nec acquiescet cuiq̃ precibz: nec suscipiet pro redemptione dona plurima. Capitulum .VII.

Fili mi custodi sermones meos: et pcepta mea reconde tibi. Fili honora dñm et valebis: pter eũ vo ne timueris alienũ. Serua mãdata mea et vives: et legẽ meã q̃si pupillã oculi tui. Liga eã ĩ digitis tuis: scribe illã ĩ tabulis cordis tui. Dic sapie soror mea es et prudentiã voca amicã tuã. Vt custodiat te a muliere extranea et ab aliena: q̃ verba sua dultia facit. De fenestra em̃ dom⁹ mee p cãcellos prspexi iuuenẽ et video puulos. Cõsidero vecordẽ iuuenez q̃ trãsit p plateas iuxta ãgulũ: et prope viã dom⁹ illius gradit̃. in obscuro aduespascẽte die: ĩ noctis tenebris et caligine. Et ecce occurrit illi mulier ĩ ornatu meretritio: pparata ad deci piẽdas aĩas. Garrula et vaga q̃etis ĩpaciens: nec valẽs in domo prsistẽ pedibz suis. Nũc foris nũc ĩ plateis: nũc iuxta angulos ĩsidiãs. Apprehensũq̃z deosculat̃ iuuenẽ et procaci vultu blãdit̃: dicẽs. Victimas p salute deuoui: hodie reddidi vota mea Iccirco egressa sũ ĩ occursũ tuũ desiderãs te videre et reperi. Intexui funibz lectulũ meũ: straui tapetibz pictis ex egipto: aspersi cubile meum mirra et aloe et cinamomo. Veni inebriemur uberibz: et fruamur cupitis ãplexibz donec illucescat dies. Nõ ẽ ei⁹ vir ĩ domo sua: abijt via lõgissima. Sac culũ pecunie secũ tulit: ĩ die plene lune reuersur⁹ ẽ ĩ domũ suã. Irretiuit eum mltis sermonibz: et blãditijs labioz ptraxit illũ Statim eaz seqũtur q̃si bos duct⁹ ad victimã et quasi agn⁹ lasciuiẽs et ignãras: et nescit qđ ad vincula stult⁹ trahat̃: donec trãsfigat sagitta iecur eius. Velut si auis festinet in laqueũ: et nescit q̃ de piculo aĩe illi⁹ agit̃. Nũc g̃ fili mi audi me: et attẽde vbis oris mei. Ne abstrahat̃ ĩ vijs illi⁹ mẽs tua: neq̃z decipiaris semitis ei⁹. Multos ei vulneratos deiecit: et fortissimi q̃nq̃z itẽrfecti sũt ab ea. Vie iferi dom⁹ ei⁹: penetrãtes ĩteriora mortis. Ca. VIII.

Nunquid nõ sapientia clamitat: et prudẽtia dat vocẽ suã In sũmis excelsisq̃z verticibz. supra viam ĩ medijs semitis stans: iuxta portas ciuitatis. in ipis foribz loquit̃ dicẽs. O viri ad vos clamito: et vox mea ad filios hominũ. Intelligite puuli astutiã: et insipiẽtes animaduertite. Audite q̃m de rebz magnis locutura sũ: et apient̃ labia mea vt recta pdicẽt. Veritatez meditabit̃ guttur meũ: et labia mea detestabunt̃ impiũ. Justi sũt oẽs spmões mei: ñ ẽ in eis prauũ quid neq̃z pversũ. Recti sũt ĩtelligẽtibz: et equi inueniẽtibz sciam. Accipite disciplinã meam et nõ pecuniã: doctrinaz magisq̃z aurũ eligite. Melior ẽ ei sapia cũctis opibz pciosissimis: et oẽ desiderabile ei nõ pt̃ opari Ego sapiẽtia habito in cõsilio: et eruditis ĩtersũ cogitatõibz. Timor dñi odit malum arrogantiã et superbiã et viam prauaz et os bilingue detestor. Meum est consilium et equitas. Mea est prudentia: mea est fortitudo. Per me reges regnãt: et legũ pditores iusta decernũt. Per me principes imperant: et potentes decernunt iustitiam. Ego diligentes me diligo: et qui mane vigilauerint ad me: inuenient me. Mecũ sũt

diuitie et gloria: opes superbe et iustitia. Melior ē fructus meus auro et lapide ptioso: et genimina mea argēto electo. In vijs iustitie ābulo ī medio semitax iuditij: vt ditē diligētes me: et thesauros eox repleā Dñs possidebit me initō viax suax. antex quicq̄ faceret a principio: ab eterno ordinata sū et ex antiqs: antex terra fieret. Nōdū erāt abissi et ego iā pcepta erā. Nec dū fōtes aquax eruperāt: necdū mōtes gr̄ui mole pstiterant. Añ omnes colles ego parturiebar. Adhuc terrā nō fecerat: et flumina et cardines orbis terre. Quando pparabat celos aderam: quādo certa lege et giro vallabat abissos. Añ ethera firmabat sursuz: et librabat fontes aquax. Añ circūdabat mari terminū suū: et legē ponebat aquis. ne trāsirēt fines suos. Quādo appendebat fundamēta terre: cū eo eraz cūcta pponēs. Et delectabar p singlos dies ludēs coram me omni tempore et ludēs in orbem terrarum: et delitie mee esse cuz filijs hominum. Nūc ergo filij audite me Beati qui custodiūt vias meas. Audite disciplinā et estote sapiētes: et nolite abicere eā. Beatus hō qui audit me: et q̄ vigilat ad fores meas quottidie: et obseruat ad postes ostij mei. Qui me inuenerit: īueniet vitā. et hauriet salutē a domino. Qui autem in me peccauerit: ledet animā suā Oēs q̄ me oderūt: diligūt mortē. Ca. IX.

Sapiētia edificauit sibi domū: excidit colūnas septē. Immolauit victimas suas. miscuit vinū: et ppposuit mensā suā. Misit ancillas suas vt vocarēt ad arcē: et ad menia ciuitatis. Siquis ē puulus veniat ad me. Et īsipiētibus locuta ē. Venite comedite panez meū: et bibite vinū qd miscui vobis. Relī quite infantiā et venite et ambulate p vias prudētie. Qui erudit derisorē ipe iniuriā sibi facit: et qui arguit impiū sibi maculā generat. Noli arguere derisorē: ne oderit te. Argue sapientē et diliget te. Da sapiēti occasionez: et addet ei sapia. Doce iustū et festinabit accipe. Principiū sapie timor dñi: et scia sāctox prudētia. Per me em̄ multiplicabunt dies tui: et addētur tibi anni vite. Si sapiens fueris tibimetipi eris. si aūt illusor: sol? portabis malū. Mulier stulta et clamosa plenaq̄ illecebris et nihil omnino sciēs. sedet in foribo dom? sue super sellam. in excelso vrbis loco: vt vocaret trāseūtes p viā: et pgētes itinere suo Quis ē puulus: declinet ad me: Et vecordi locuta ē. Aque furtiue dulciores sūt: et panis abscondit? suauior. Et ignorauit q̄ ibi sint gigātes: et in pfūdis inferni cpuiue ei?. Qui em̄ applicabit illi descēdet ad inferos: nā qui abscesserit ab ea saluabitur.

Capitulum .X.

Filius sapiens letificat pr̄em: filius vo stultus mestitia ē mr̄is sue. Nil pderūt thesauri īpietatis: iustitia vo liberabit a morte. Nō affliget dñs fame aiaz iusti: et insidias impiorū subuertet. Egestatez opata ē manus remissa: manus aūt fortiū diuitias parat Qui autē nitit mēdatijs hic pascit vētos. idē ipe sequit aues volātes. Qui pgregat ī messe fili? sapiēs ē: qui aūt stertit estate. fili? cpfusionis. Benedictio dñi sup caput iusti: os aūt impiox opit iniqtate. Memoria iusti cū laudibo et nomē impiox putrescet. Sapiēs corde pcepta suscipiet: stult? cedit labijs. Qui ābulat simpliciter: ābulat cfidenter. q̄ aūt depuat vias suas: manifestus erit. Qui ānuit oculo dabit dolorē: et stultus labijs verberabit. Vena vite os iusti: et os impiox opit iniqtatē. Odiuz suscitat rixas: et vniuersa delicta opit caritas. In labijs sapiētis īuenit sapiētia: et vga in dorso eius qui indiget corde. Sapiētes abscondūt sciam: os aūt stulti cfusioni pximū ē. Substātia diuitis vrbs fortitudinis eius: pauor paupez egestas eorū Opus iusti ad vitā: fruct? aūt impij ad peccatū. Via vite custodienti disciplinā: qui aūt increpatōes relinqt: errat. Abscōdūt odiū labia mēdatia: q̄ pfert ctumeliā insipiēs est. In multiloquio nō deerit peccatū: qui aūt moderat labia sua prudentissimus est. Argentū electū lingua iusti: cor aūt impiox pro nihilo. Labia iusti erudiunt plurimos. qui aūt indocti sūt ī cordis egestate morientur. Benedictio domini diuites facit: nec sociabitur eius afflictio. Quasi per risum stultus operatur scelus: sapia aūt ē viro prudētia. Qd timet impi? veniet sup eū: desideriū suū iustis dabitur Quasi tēpestas trāsiēs nō erit īpius: iust? aūt q̄si fūdamentū sēpiternū. Sic acetuz

ventibꝫ et fumus oculis: sic piger bis q̃ mi
serũt eũ. Timor dñi apponet dies: et ãni-
pioꝝ breuiabũt. Expectatõ iustoꝝ letitia
spes aũt impioꝝ pibit. Fortitudo simpli
cis via dñi: et pauor bis q̃ opant̃ maluz
Justus inetʒnũ ñ cõmouebit̃: impij aũt
nõ habitabũt sup tʒrã. Os iusti pturiet
sapiam: lĩgua prauorũ pibit. Labia iusti
considerant placita: et os impiorum per-
uersa. Capitulum. XI.

Statera dolosa abomi-
natio ẽ apud dm̃: et pond⁹ equuz
volũtas ei⁹. Ubi fuerit supbia ibi
erit et ꝓtumelia: vbi aũt ẽ humilitas ibi et sa
piẽtia. Simplicitas iustoꝝ diriget eos et sup
plãtatio puersoꝝ vastabit illos. Nõ pdẽt
diuitie in die vltõis: iustitia aũt liberabit
a mortʒ. Justitia simplicis diriget viã ei⁹
et i impietate sua corruet impi⁹. Justitia re
ctoꝝ liberabit eos: et i insidijs suis capiẽ-
tur iniq̃. Mortuo hoie ipio nulla erit vlt̃
spes: et expectatõ solicitoꝝ pibit. Just⁹ de
ãgustia liberat⁹ ẽ: et tradet̃ impius p eo. Si-
mulatoꝝ ore decipit amicũ suũ: iusti aũt li
berabunt̃ scia. In bonis iustoꝝ exaltabi
tur ciuitas: et i pditõe impioꝝ erit lauda-
tio. Benedictõe iustoꝝ exaltabit̃ ciuitas:
et ore impioꝝ subuertet̃. Qui despicit ami
cũ suũ indigẽs corde ẽ: vir aũt prudẽs ta-
cebit. Qui ãbulat fraudolẽter reuelat ar-
cbana: qui aũt fidelis ẽ celat amici ꝓmis-
sũ. Ubi nõ ẽ gubernatoꝝ populus corruet:
salus aũt multa cõsilia. Affligetur malo
q̃ fidez facit p extraneo: qui aũ cauet laq̃-
os securus erit. Mulier gratiosa inueniet
gloriã: et robusti habebũt diuitias. Bñfa
cit aĩe sue vir misericors: q̃ aũt crudelis ẽ
etiã ꝓpinq̃s abicit. Impius facit op⁹ insta
bile: seminãti aũt iusticiã merces fidelis.
Clemẽtia ꝓparat vitã: et sectatõ malorum
mortẽ. Abominabile dño cor ꝓuũ: et vo-
lũtas ei⁹ in bis qui simpliciter ambulant.
Man⁹ i maũ nõ erit inocens malus: semẽ
aũt iustoꝝ saluabit̃. Circulus aure⁹ i na-
ribus suis: mulier plcura et fatua. Deside-
riũ iustoꝝ omne bonũ ẽ: pstolatio impioꝝ
furor. Alij diuidũt ꝓpria et ditiores fiũt: a
lij rapiũt non sua et semp i egestate sunt.
Anima que benedicit impinguabit̃: et qui
inebriat ipe q̃ inebriatur. Qui abscõdit
frumenta maledicetur in populis: bene-
dictio aũt sup caput vendentiũ. Bene cõ-
surgit diluculo q̃ querit bona: q̃ aũt inue
stigator maloꝝ ẽ opprimet̃ ab eis. Qui cõ
fidit in diuitijs suis corruet: iusti aũt q̃
virẽs foliũ germinabũt. Qui ꝓturbat do
mũ suã possidebit vẽtos: et q̃ stult⁹ ẽ seruiet
sapienti. Fruct⁹ iusti lignũ vite: et q̃ suscĩ-
pit aĩas sapiẽs ẽ. Si iust⁹ in tʒra rcipit:
quãtomagis ipius et peccatoꝝ. Ca. XII.

Qui diligit disciplinam
diligit scĩam: q̃ aũt odit increpa-
tões insipiẽs ẽ. Qui bonus ẽ hau
riet sibi gratiã a dño: q̃ aũt ꝓfidit i cogi-
tatõibꝫ suis impie agit. Nõ roborabit̃ hõ
ex impietate: et radix iustoꝝ nõ cõmoue-
bit̃. Mulier diligẽs corona ẽ viro suo: et
putredo in ossibꝫ ei⁹ q̃ ꝓfusiõe res dignas
gerit. Cogitatões iustoꝝ iuditia: et cõsilia
impiorum fraudolẽta. Uerba impioꝝ insi
diantur sanguini: os iustorũ liberabit eos
Uertʒ impios et nõ erũt: dom⁹ aũt iusto-
rum manebit. Doctrina sua noscit̃ vir: q̃ aũt
vanus et excors ẽ patebit ꝓtemptui. Me-
lior ẽ paup et suffitiẽs sibi: q̃ gloriosus et
indigens pane. Nouit iustus iumentoꝝ
suorũ animas: viscera aũt impioꝝ cru-
delia. Qui operat̃ tʒrã suã satiabit̃ pani
bus: qui aũt sectat̃ otium stultissimus est
Qui suauis est viuit i moderatõibꝫ: in su
is monitõibꝫ relĩquit ꝓtumeliã. Desideri-
um impij monimentum ẽ pessimoꝝ: radix
aũt iustoꝝ ꝓfitiet. Propter peccata labio
rum ruina ꝓximat malo: effugiet aũt iu-
stus de angustia. De fructu oris sui vnus-
quisq̃ replebitur bonis: et iuxta opa ma
nuũ suaꝝ retribuet̃ ei. Uia stulti recta in
oculis eius: qui aũt sapiẽs ẽ audit ꝓsilia.
Fatu⁹ statĩ indicat irã suã: q̃ aũt dissimu-
lat iniuriã callid⁹ ẽ. Qui q̃ nouit loquit̃:
index iustitie ẽ. qui aũt mentitur tʒstis est
fraudulẽtus. Est q̃ pmittit et quasi gladio
pungitur conscientie: lingua autẽ sapien
tium sanitas. Labium veritatis firmum
erit in ꝓpetuum: qui aũt tʒstis est repen-
tinus ꝓcinnat linguam mendatij. Dolos
i corde cogitantium mala: qui autẽ pacis
inuenit consilia: sequit̃ eos gaudiũ. Non
contristabit iustum quicquid ei acciderit
impij aũt replebunt̃ malo. Abominatõ ẽ
dño labia mẽdatia: qui aũt fidelit̃ agũt
placent ei. Homo versutus celat scientiaz

⁊ cor īsipientiū ꝓuocat stultitiā. Man⁹ fortiū dominabitur: q̄ aūt remissa ē tributis seruiet. Meror in corde viri huīliabit illū et sermone bono letificabit̄. Qui negligit damnū ꝓpter amicū iustus ē: iter at̄ īpiorū ꝺcipiet eos. Nō īueniet fraudulētus lucrū: et substātia hominis erit auri p̄tiuz In semita iustitie vita: iter aūt deuiuz ducit ad mortem. ¶ Ca. XIII.

Filius sapiēs doctrina p̄ris: q̄ aūt illusor ē ñ audit cū arguit̄. De fructu oris sui hō saciabitur bonis: aīa aūt impioꝝ īiqua. Qui custodit os suū custodit aīaz suā: q̄ autez īcōsiderat⁹ ē ad eloq̄ndū sētiet mala. Vult ⁊ ñ vult piger: aīa aūt opantiū īpinguabit̄. Verbuz mēdax iust⁹ detestabit̄: impi⁹ aūt ꝯfūdit et ꝯfūdet̄. Iustitia custodit innocētis viā: īpietas aūt peccatorē supplātat. Est q̄si diues cuz nihil habeat: ⁊ ē q̄si paup cū ī diuitijs sit. Redēptio aīe viri diuitie sue. Qui aūt paup ē īcrepatōz ñ sustinet. Lux iustoꝝ letificat: lucerna at̄ impioꝝ extinguet̄. Inter supbos semp iurgia sūt: q̄ aūt agūt oīa cū ꝯsilio: regūtur sapīa. Substātia festinata minuet̄: q̄ aūt paulatim colligit̄ maū multiplicabitur. Spes q̄ differt̄ affligit aīaz: lignū vite ꝺsideriū veniēs. Qui detrahit alicui rei. ip̄e se ī futuꝝ obligat: q̄ at̄ timet p̄ceptū ī pace versabit̄. Anime dolose errāt in peccatis: iusti aūt misericordes sūt et miserēt̄. Lex sapiētis fōs vite: vt declinet a ruina mortis. Doctrīa bona dabit grām: ī itinē ꝯtemptoꝝ vorago. Astutus oīa agit cum ꝯsilio: q̄ at̄ fatuus ē apit stultitiā. Nūci⁹ impij cadet ī maluz: legat⁹ fidelis sanitas. Egestas et ignominia ei q̄ deserit disciplinaz: q̄ at̄ acquiescit arguēti glorificabit̄. Desideriū si ꝯpleat̄: delectat aīam. ꝺtestātur stulti eos qui fugiūt mala. Qui cū sapiētibꝫ gradit̄ sapiēs erit: amic⁹ stultoꝝ simul effitiet̄. Peccatores ꝑsequit̄ maluz: ⁊ iustis retribuent̄ bona. Bonus relinquit heredes. filios ⁊ nepotes: et custodit̄ iusto substātia peccatoris. Multi cibi ī noualibus patrū: et alijs ꝯgregant̄ absq̄ iuditō Qui parcit virge odit filiū suuz: q̄ autez diligit illū instāter erudit. Iust⁹ comedit et replet aīaz suā: venter at̄ impiorum īsaturabilis. ¶ Capi. XIIII.

Sapiēs mulier edificat domū suā: insipiēs extructā q̄ manibꝫ destruet. Ambulās recto itinere et timēs deū: despicit̄ ab eo qui īfami graditur via. In ore stulti virga supbie: labia sapientiū custodiūt eos. Vbi nō sūt boues presepe vacuum est: vbi at̄ apparēt plurime segetes ibi maīfesta est fortitudo bouis. Testis fidelis nō mētietur: profert autē mendatiuz dolosus testis. Querit ꝺrisor sapīam et nō īuenit: doctrina prudētiuz facilis. Vade ꝯ virū stultuz: ⁊ nesciet labia prudētie. Sapiētia callidi ē ītelligē viā suā: ⁊ īprudētia stultoꝝ errās. Stult⁹ illudet peccatū: et inter iustos morabitur grā. Cor qꝺ nouit amaritudinē aīe sue: in gaudio ei⁹ nō miscebit̄ extrane⁹. Domus impioꝝ delebit̄: tabernacula iustoꝝ germinabunt. Est via q̄ videt̄ homini iusta: nouissima at̄ ei⁹ deducūt ad mortez. Ris⁹ dolore miscebit̄: et extrema gaudij luctus occupat. vijs suis replebit̄ stult⁹: ⁊ sup eū erit vir bon⁹. Innocēs credit omni verbo astut⁹ ꝯsiderat gressus suos. Filio doloso nihil erit boni. ꝟuo at̄ sapiēti prosperi erūt actus. ⁊ diriget̄ via ei⁹. Sapiēs timet et declinat a malo: stultus transilit et cōfidit. Impatiēs opabit̄ stultitiā: et vir ꝺsutus odiosus ē. Possidebūt ꝑuuli stultitiam: et expectabūt astuti scientiā. Iacebt̄ mali añ bonos: et impij āte portas iustorū. Etiā ꝓximo suo paup odiosus ē: amici ꝺo diuitū multi. Qui despicit ꝓximū suum peccat: qui aūt miseret̄ paupi beatus erit. Qui credit ī domino misericordiā diligit: errāt q̄ opant̄ malū. Misericordia ⁊ veritas preparant bona. In omni tempore bono erit abundantia: vbi autem verba sunt plurima ibi frequenter egestas. Corona sapientium diuitie eoꝝ: fatuitas stultorum imprudentia. Liberat animas testis fidelis: ⁊ ꝓfert mēdatia versipellis. In timore domini fidutia fortitudinis: et filijs eius erit spes. Timor domini fons vite: vt declinet a ruina mortis. In multitudine populi dignitas regis: ⁊ ī paucitate plebis ignominia principis. Qui patiens est multa gubernatur sapientia: qui autē īpatiens ē exaltat stultitiam suam. Vita carnium sanitas cordis: putredo ossium īuidia. Qui calūniatur egētem exprobrat

factori eius: honorat aũt eum qui miseretur pauperis. In malitia sua expellet impius sperat aũt iust⁹ in morte sua. In corde prudentis requiescit sapientia: et indoctos quosq; erudiet. Justitia eleuat gentes: miseros aũt facit populos peccatũ. Acceptus ẽ regi minister intelligens: iracundiam ei⁹ inutilis sustinebit. Capi. XV.

Respõsio mollis frãgit ira: ꝓmo durus suscitat furorem. Lingua sapientiũ ornat scias: os fatuorũ ebulit stultitiã. In oi loco oculi dñi ꝓtẽplant bonos et malos. Lingua placabilis lignũ vite: q aũt immoderata ẽ cõtret spm̃. Stult⁹ irridet disciplinã ꝑris sui qui aũt custodit icrepatões astutior fiet. In abũdanti iusticia vt⁹ maxima ẽ: cogitatões aũ impiorũ eradicabunt. Dom⁹ iusti plurima fortitudo: et in fructibo impij cõturbatio. Labia sapientũ disseminabũt scias cor stultorũ dissimile erit. Victime impiorũ abominabiles dño: vota iustorũ placabilia. Abominatõ ẽ dño via impij: q̃ sequit iustitiã diligetur ab eo. Doctrina mala deserentiũ viã vite: q icrepatões odit morietur. Infern⁹ et ꝑditio coram dño: quãtomagis corda filiorũ hoim. Nõ amat pestilens eũ q se corripit nec ad sapientes gradit⁹. Cor gaudẽs exhilarat faciẽ: in merore animi deijcit spm̃. Cor sapiẽtis q̃ret doctrinã: et os stultorũ pascit imperitia. Oẽs dies pauperis mali: secura mẽs q̃si iuge ꝓuiuiũ. Melius ẽ pax cũ timore dñi: q̃ thesauri magni et insatiabiles. Melius est vocari ad olera cũ caritate: q̃ ad vitulũ saginatũ cũ odio Vir iracũdus ꝓuocat rixas: q patiẽs ẽ mitigat suscitatas. Iter pigrorũ q̃si sepes spinarũ: via iustorũ absq; offẽdiculo. Filius sapiẽs letificat ꝓrem: et stult⁹ hõ despicit matrẽ suã. Stultitia gaudiũ stulto: et vir prudẽs dirigit gress⁹ suos. Dissipãt cogitatões vbi nõ ẽ ꝓsiliũ: vbi vo sũt plures ꝓsiliarij cõfirmant. Letat hõ in sentẽtia oris sui et sermo opportun⁹ ẽ optimus. Semita vite superditũ: vt declinet de inferno no uissimo. Domũ superborũ demolit dñs: et firmos faciet terminos vidue. Abominatõ dñi cogitatões male: et pur⁹ sermo pulcerrimus firmabit ab eo. Cõturbat domũ suã q̃ sectat auariciã: q aũt odit munera viuet. Per misericordiã et fidẽ purgãtur peccata: et timore aũt dñi declinat omis a malo. Mens iusti meditabit obedientiaz. os impiorũ redũdat malis. Lõge ẽ dñs ab impijs: et orões iustorũ exaudiet. Lux oculorũ letificat aiaz: fama bona impinguat ossa. Auris q̃ audit increpatões vite: in medio sapientũ cõmorabit. Qui abijcit disciplinã despicit aiaz suã: qui aũt acquiescit increpationibus: possessor est cordis. Timor domini disciplina sapientie: et gloriam precedit humilitas.

Capitulum. XVI.

Hominis est animã parare: et dñi gubernare linguaz Oẽs vie hoim patent oculis eius spirituũ ponderator ẽ dñs. Revela dño opera tua: et dirigent cogitatões tue. Vniuersa ꝓpter semetipm operat⁹ ẽ dñs: impiuz q̃ ad diẽ malũ. Abominatõ dñi ẽ oĩs arrogãs. etiãsi man⁹ ad manũ fuerit ñ erit innocẽs. Initiũ vie bone facẽ iustitiã: acceptа ẽ apd deũ magisq; ĩmolare hostias. Misericordia et veritate redimit iniquitas: et in timore domini declinatur a malo. cũ placuerit dño vie hoĩs: inimicos q̃ eius ꝓuertet ad pacẽ. Melius ẽ pax cũ iustitia: q̃ multi fruct⁹ cũ iniq̃tate. Cor hoĩs disponit viã suã: sed dñi ẽ dirigẽ gressus eius. Diuinatõ in labijs regis: in iudicio non errabit os eius. Pondus et statera iudicia dñi sũt: et opa ei⁹ oẽs lapides seculi. Abominabiles regi q agũt impie: qm̃ iustitia firmat soliũ. Voluntas regũ labia iusta: q recta loquit: diriget. Indignatõ regis nũtij mortis: et vir sapiẽs placabit eũ. In hilaritate vultus regis vita: et clemẽtia ei⁹ q̃si ymber serotinus. Possidẽ sapiam q̃a auro meliorẽ: et acquirẽ prudentiã quia ꝓtiosior ẽ argẽto. Semita iustorũ declinat mala: custos aie sue ꝑuat vitã suaz. Cõtritõem ꝓcedit superbia: et añ ruinã exaltabitur spũs. Melius ẽ humiliari cũ mitibus: q̃ dividere spolia cũ superbis. Erudit⁹ in verbo repiet bona: et q̃ sperat in dño beat⁹ ẽ. Qui sapiens est corde: appellabit prudens. et q̃ dulcis eloquio maiora reperiet. Fons vite eruditio possidentis: doctrina stultorũz fatuitas. Cor sapientis erudiet os eius: et labijs eius addet gratiam. Fauus mellis compositа verba: dulcedo anime est sanitas ossium. Est via que videtur homini

recta:et nouissima eꝝ ducũt ad mortẽ. Anima laborãtis laborat sibi.qꝛ ꝓpulit euꝫ os suũ. Vir ĩsipiẽs fodit malũ:ꝛ in labijs eꝝ ignis arꝺscit. Hõ puersus suscitat litꝛes et ꝺbosus sepat ꝓncipes. Vir ĩiquꝰ lactat amicũ suũ:ꝛ ducit eũ ꝑ viã nõ bonã. Qui attonitis oculis cogitat ꝑua:mordens labia sua pfitiet maluꝫ. Corona dignitatis senectus:q̃ ĩ vijs iustitie repiet. Melior ẽ patiẽs viro forti:et q̃ dñat aĩo suo expugnatore vrbiũ. Sortes mittunt ĩ sinũ:sꝫ a domino temperant. Ca.XVII.

MElior ẽ bucella sicca cũ gaudio:q̃ dom⁹ plẽa victimis cũ iurgio. Seruꝰ sapiẽs dñabit stultis filijs:ꝛ ĩtꝛ frẽs hereditatẽ diuidet. Sicut igne pbat argentũ ꝛ auꝛũ camino:ita corda pbat dñs. Malꝰ obedit lĩgue ĩique:ꝛ fallax obtẽperat labijs mẽdacib⁹. Qui dꝛspicit paupem exprobrat factoꝛi eꝝ:ꝛ q̃ in ruina letat alterꝝ nõ erit impunitꝰ. Coꝛona senũ filij filioꝝ: et gloria filiorũ pꝛes eoꝝ. No decẽt stultũ ꝺba cõpositа:nec ꝓncipẽ labiũ mẽtiens. Gẽma gratissima expectatõ pstolãtis:quocũq̃ se ꝺtit prudent ĩtelligit. Qui celat amictũ q̃rit amicitias q̃ altꝛo sermone repetit:sepat federatos. Plus pficit correctõ apud prudentẽ:q̃ cẽtũ plage apꝺ stultũ. Semp iurgia querit malus:ãgelus aũt crudelis mittet ꝓra eum. Expedit magis vrse occurrere raptis fetib⁹: q̃ fatuo ꝓfidẽti sibi ĩ stultitia sua. Qui reddit mala ꝓ bonis:nõ rcedet malũ de domo eꝝ. Qui dimittit aquã caput est iurgioꝝ. ꝛ antq̃ patiat ꝓtumeliã iudicium ꝺserit. Et q̃ iustificat impiũ ꝛ q̃ ꝓdemnat iustũ:abominabilis ẽ vterq̃ apud deuꝫ. Quid pdest stulto hꝛe diuitias:cũ sapientiã emere nõ possit: Qui altã facit domũ suã q̃rit ruinã:ꝛ q̃ eutat discere ĩcidet in malũ. Omi tpe diligit q̃ amicꝰ ẽ:et fr̃ ĩ ãgustijs ꝓbat. Stultꝰ hõ plaudet manib⁹ suis:cuꝫ spopõderit ꝑ amico suo. Qui meditat discordias diligit rixas:ꝛ q̃ exaltat os suũ q̃rit ruinã. Qui puersi cordis ẽ nõ ĩueniet bonũ:et q̃ vertit lĩguam ĩcidet ĩ malũ. Natus ẽ stultus ĩ ignominiam suã:sed nec pater in fatuo letabitur. Animꝰ gaudẽs etatẽ floridã facit:spũs tristis exiccat ossa. Munera ꝺ sinu ĩpius accipit:vt puertat semitas iudicij. In facie prudẽtis lucet sapiẽtia:oculi stultoꝝ in finib⁹ terre. Ira patris filiꝰ stultus:ꝛ doloꝛ matris q̃ genuit eũ. Nõ ẽ bonũ damnum iferre iusto:nec pcutere ꝓncipẽ qui recte iudicat. Qui moderat ꝛmones suos doctꝰ et prudens est:et pretiosi spiritus vir eruditus. Stultus q̃ si tacuerit sapiens reputabitur: etsi compresserit labia sua intelligens. Ca.XVIII.

OCcasiones querit qui vult recedere ab amico:oi tpe erit execbilis. Nõ recipit stultus ꝺba prudẽtie:nisi ea dixeris q̃ versant ĩ corde eꝝ. Impiꝰ cũ ĩ pfundũ venerit peccatoꝝ ꝓtemnit:sꝫ sequit eũ ignominia ꝛ obprobriũ. Aqua pfunda ex oꝛe viri: et torꝛes redũdans fõs sapiẽtie. Accipe psonã ipij ĩ iuditõ nõ est bonũ: vt declines a veritate iuditij. Labia stulti miscent se rixis et os eius iurgia puocat. Os stulti ꝓtritõ eꝝ:et labia ipius ruina aĩe eꝝ. Verba biliguis quasi simplicia:et ipa peruenũt vsq̃ ad interioꝛa vẽtris. Pigrũ deicit timoꝛ aĩe aũt effeminatoꝝ esuriẽt. Qui mollis ꝛ dissolutꝰ ẽ ĩ ope suo:frꝛ ẽ sua opa dissipãtis. Turris fortissima nomẽ dñi:ad ipam cucurrit iustꝰ ꝛ exaltabit. Substãtia diuitis vrbs roboꝛis eꝝ:ꝛ q̃si murꝰ validꝰ circundãs eũ. Antq̃ ꝓteratur exaltatur coꝛ hominis:ꝛ antq̃ glorificet:humiliat. Qui prius rñdet q̃ audiat:stultũ se esse demonstrat:et pfusione dignũ. Spiritus viri sustẽtat ĩbecillitatẽ suã:spiritũ vo ad iascẽ dũ facilẽ quis poterit sustinere? Coꝛ prudentis possidebit scientiã:et auris sapientium q̃rit doctrinã. Donũ hoĩs dilatat viã eꝝ:et ante ꝓncipes spatiũ ei facit. Justus prioꝛ ẽ accusatoꝛ sui:venit amicꝰ eius et inuestigabit eum. Contradictões cõprimit sors:ꝛ inter potẽtes q̃ dijudicat. Frater qui adiuuat a fratre q̃ ciuitas firma et iuditia quasi vectes vrbiuꝫ. De fructu oꝛis viri replebit venter eius:et genimina labioꝝ ipius saturabunt eum. Mors ꝛ vita in manib⁹ lingue:qui diligũt eam comedent fructus eꝝ. Qui inuenit mulierẽ bonã inueniet bonũ:et hauriet iocunditatẽ a domino. Qui expellit mulierem bonam:expellit bonũ:qui aũt tenet adultꝛã stultus ẽ et ĩsipiẽs. Cum obsecratõnib⁹ loq̃tur paup:et diues effabit rigide. Vir

amicabilis ad societatem: magis amicus erit q̄ frater. Capitulū. XIX.

Melior ē pauper qui ambulat in simplicitate sua: q̄ diues torquēs labia sua ⁊ insipiens. Ubi nō ē sciētia aīe nō ē bonū: et q̄ festin⁹ ē pedibꝫ offēdet. Stultitia hoīs supplātat gressus eius: et ꝯ deuꝫ feruet aīo suo. Diuitie addūt amicos plurimos: a paupe aūt ⁊ hi quos habuit separant̄. Testis falsus ñ erit īpunitus: et qui mēdatia loq̄tur nō effugiet. Multi colūt psonā potētis: et amici sūt dona tribuētis. Fr̄es homīs paupis oderūt eū: insup et amici pcul recesserūt ab eo. Qui tm̄ verba sectatur nihil habebit: q̄ aūt possessor ē mentis diligit aīaꝫ suam et custos prudētie inueniet bona. Falsus testis nō erit īpunit⁹: ⁊ q̄ loquit̄ mēdatia pibit. Nō decēt stultū diuitie: nec ſuū dominari principibꝫ. Doctrina viri p paciētiaꝫ noscit̄: et gloria ei⁹ ē iniq̄ p̄tergredi. Sicut fremitus leonis ita et regis ira: et sicut ros sup herbā ita et hilaritas eius. Dolor patris fili⁹ stultus et tecta iugiter pstillātia litigiosa mulier. Domus et diuitie dant̄ a parētibꝫ: a dño autē ꝓprie vxor prudēs. Pigredo īmittit soporē: ⁊ aīa dissoluta esuriet. Qui custodit mandatū custodit aīaꝫ suā: qui aūt negligit viā suam mortificabit̄. Fenerat̄ dño qui miseretur paupis: ⁊ vicissitudinē suā reddet ei. Erudi filiū tuū ne desperes: ad interfectōnem aūt ei⁹ ne ponas aīaꝫ tuā. Qui em̄ impatiēs ē sustinebit damnū: et cū rapuerit aliud apponet. Audi ꝯsiliū et suscipe disciplinā: vt sis sapiēs ī nouissimis tuis. Mlte cogitatōes in corde viri: volūtas at̄ domini ineternū pmanebit. Homo indigens misericors ē: ⁊ melior ē paup iustus q̄ vir mēdax. Timor dñi ad vitā: et ī plenitudine ꝯmorabit̄ absq̄ visitatōe pessimi. Abscōdit piger manū suā sub ascella: nec ad os suū applicat eā. Pestilēte flagellato stultus sapientior erit: si aūt corripueris sapientē intelliget sapīam. Qui affligit patrē et fugit matrē: ignominiosus erit et īfelix. Nō cesses audire fili doctrinā: nec igres ſmōes sciētie. Testis īiquus deridet iuditiū: ⁊ os impioꝝ deuorat īiq̄tatē. Parata sūt derisoribꝫ iuditia: et mallei pcutiētes stultoꝝ corpa. Capitulū. XX.

Luxuriosa res vinū. et tumltuosa ebrietas. Quicūq̄ his delectat̄: nō erit sapiēs. Sicut rugitus leonis ita terror regis: q̄ pvocat eū peccat in animā suā. Honor ē hoī q̄ separat se a ꝯtētionibꝫ: oēs aūt stulti miscent̄ contumelijs. Propter frigus piger arare noluit: mēdicabit g̊ egestate et nō dabit̄ illi. Sicut aqua pfūda sic ꝯsiliū in corde viri: sed homo sapiens exhauriet illud. Multi homines misericordes vocant̄: viꝝ aūt fidelē q̄s inueniet? Iustus q̄ ambulat in simplicitate sua: beatos post se filios relinq̄t Rex qui sedet in solio iuditij: dissipat oē malū in intuitu suo. Quis pt̄ dicere mundū ē cor meū purus sū a peccato: Pond⁹ et pond⁹: mēsura et mēsura: vtrūq̄ abominabile est apud deū. Ex studijs suis ītelligit̄ puer: si mūda ⁊ recta sint opa ei⁹ Aurē audientē et ocl'm vidētez: dñs fecit vtrūq̄. Noli diligē somnum: ne te egestas opprimat. aperi oculos tuos ⁊ saturare panibꝫ. Malū ē maluꝫ ē: dicit oīs emptor. et cū recesserit: tūc gloriabit̄. Est auꝝ ⁊ mltitudo gēmaꝝ: vas aūt p̄tiosū labia scientie. Tolle vestimētū ei⁹ q̄ fideiussor extitit alieni: et p extraneis aufer pignus ab eo. suauis ē hoī panis mēdatij: ⁊ postea īplebit̄ os ei⁹ calculo. Cogitatōes ꝯsilijs roborant̄: et gubernaculis tractāda sūt bella Ei q̄ reuelat misteria. et ambulat fraudolenter ⁊ dilatat labia sua: ne ꝯmiscearis. Qui maledicit patri suo et mr̄i: extīguet̄ lumē ei⁹ in medijs tenebris. Hereditas ad quā festinatur in p̄ncipio: ī nouissimo benedictōe carebit. Ne dicas. reddā malū p malo: expecta dñm ⁊ liberabit te. Abominatio ē apud deū pond⁹ et pond⁹: statera dolosa nō ē bona. A dño dirigunt̄ gressus viri. Quis aūt hominū intelligere potest viā suā? Ruina ē homini deuotare sāctos et post vota retractare. Dissipat impios rex sapiēs: et incuruat sup eos fornicem. Lucerna domini spiraculū hoīs: q̄ īuestigat oīa secreta vētris. Misericordia ⁊ veritas custodiūt regē: et roborat̄ clemētia thronus eius. Exultatō iuuenū fortitudo eorum: et dignitas senum canicies. Liuor vulneris absterget mala: et plage ī obsectionibus ventris.

Capitulum .XXI.

Sicut diuisiones aquarũ ita cor r̃gis in maũ dñi: quocũqꝫ voluerit: ĩclinabit illd̃. Oĩs via viri recta sibi videt̃: appẽdit aũt corda dominꝰ. Facere misericordiã ⁊ iuditiũ: magis placet dño q̃ victime. Exultatõ oclorũ ẽ dilatatõ cordis: lucerna impioꝝ peccatũ. Cogitatões robusti semp in habundãtia: oĩs aũt piger ĩ egestate ẽ. Qui congregat thesauros lingua mẽdatij vanꝰ et excors ẽ: et inpiget̃ ad laq̃os mortis. Rapine impioꝝ d̃trahẽt eos: qꝛ noluer̃t facẽ iuditiũ. Peruersa via viri aliena ẽ a deo: qui aũt mũdus ẽ rectũ opꝰ eiꝰ. Meliꝰ ẽ sedere in angulo dogmatis: q̃ cũ muliere litigiosa ⁊ ĩ domo ꝯmuni. Aĩa impij desiderat malũ: nõ miserebit̃ ꝓximo suo. Mulctato pestilente sapientior erit ꝑuulꝰ: etsi sectet̃ sapientẽ sumet sciam. Excogitat iustus de domo impij: vt detrahat impios a malo. Qui obturat aurẽ suã ad clamorez pauꝑis: et ipe clamabit et nõ exaudietur Munꝰ abscõditũ extinguit iras: et donum in sinu ĩdignatõz maximã. Gaudiũ iusto ẽ facere iuditiũ: et pauor opantibꝫ iniq̃tatẽ. Vir q̃ errauerit ĩ via doctrine: ĩ cetu gigantiũ cõmorabit̃. Qui diligit epulas ĩ egestate erit: qui amat vinũ et pinguia ñ ditabit̃. Pro iusto dabit̃ impiꝰ: et ꝓ recto iniquus. Melius ẽ habitare in terra deserta: q̃ cũ muliere rixosa et iracũda. Thesaurus desiderabilis ⁊ oleũ ĩ habitaclo iusti: et ĩprudens homo dissipabit illud. Qui sequit̃ iustitiã et misericordiã inueniet vitã. iustitiã et gloriã. Ciuitatẽ fortiũ ascendit sapiẽs: destruxitqꝫ robur fidutie eius. Qui custodit os suũ et linguã suã: custodit ab angustijs aĩam suã. Suꝑbus ⁊ arrogãs vocat̃ indoctꝰ: qui ĩ ira opatur superbiã. Desideria occidũt pigrũ: noluer̃t em̃ quicq̃ manꝰ eiꝰ opari. Tota die ꝯcupiscit et desiderat: qui autẽ iustꝰ ẽ tribuet et nõ cessabit. Hostie impioꝝ abominabiles q̃ offerunt̃ ex scelere. Testis mẽdax ꝑibit vir obediẽs loquet̃ victoriam. Vir impiꝰ procaciter obfirmat vultũ suum: qui aũt rectus est corrigit viam suã. Non est sapientia. non est prudentia: non est consiliuz cõtra dominum. Equus paratur ad diem belli: dominus autem salutem tribuet.

Capitulum .XXII.

Melius est nomẽ bonum q̃ diuitie multe: suꝑ argentũ em̃ et auꝝ gratia bona. Diues et pauper obuiauerũt sibi: vtriusqꝫ opator ẽ dominus. Callidꝰ videt malũ et abscõdit se: innocens ꝑtrãsijt et afflictꝰ ẽ dãno. Finis modestie timor dñi diuitie et gloria et vita. Arma et gladij in via suꝑbi: custos at̃ aĩe sue lõge recedit ab eis. Prouerbiũ est adolescẽs iuxta viaz suã: etiã cuz senuerit nõ recedet ab ea. Diues pauꝑibꝫ impat: ⁊ q̃ accipit mutuũ ſuus ẽ fenerãtis. Qui seminat ĩiq̃tatẽ metet mala: et virga ire sue ꝯsumabit̃. Qui ꝓnus ẽ ad misericordiam benedicet̃: de panibꝫ em̃ suis dedit pauꝑi Victoriã ⁊ honorẽ acquiret q̃ dat munera aĩaz aũt aufert accipienciũ. Eijce derisorẽ et exibit cũ eo iurgiũ: cessabũtqꝫ cause et ꝯtumelie. Qui diligit cordis munditiã ꝓꝑter gratiã labioꝝ suoꝝ habebit amicuz regẽ. Oclĩ dñi custodiũt sciam: et suꝑplantant̃ verba iniq̃. Dicit piger. leo ẽ foris: ĩ medio plateaꝝ occidendꝰ sũ. Fouea ꝓfunda os leene: cui iratꝰ ẽ dñs incidet in eaz. Stultitia colligata ẽ ĩ corde pueri: ⁊ virga discipline fugabit eã. Qui calũniatur pauperem vt augeat diuitias suas: dabit ipe ditiori et egebit. Fili mi inclina aurez tuã et audi ṽba sapientiũ. Appone at̃ cor ad doctrinã meã: q̃ pulcra erit tibi cũ seruaueris eã ĩ vẽtre tuo. Et redũdabit ĩ labijs tuis: vt sit in domino fidutia tua. Vñ et ostendam eam tibi hodie. Ecce d̃scripsi eã tibi tripliciter in cogitatõibꝫ et scĩa: vt ostenderẽ tibi firmitatẽ et eloquia veritatis: respondere ex eis illis qui miserũt te Non facias violentiã pauꝑi qꝛ pauꝑ est: neqꝫ ꝯteras egenum in porta: qꝛ iudicabit dñs causã eiꝰ: et ꝯfiget eos q̃ cõfixerũt animã eius. Noli esse amicus homini iracũdo: neqꝫ ambules cũ viro furioso: ne forte discas semitas eiꝰ: et sumas scandalũ aĩe tue. Noli esse cũ his qui d̃figũt manꝰ suas et qui vades se offerunt pro debitis. Si eĩ nõ habes vñ restituas: quid cause ẽ vt tollat operimentũ de cubili tuo? Ne trãsgrediaris terminos antiquos: quos posuer̃t patres tui. Vidisti virũ velocẽ in ope suo coraz regibus stabit: nec erit ante ignobiles.

Capitulum. XXIII.

Quãdo sederis vt come-
das cũ pncipe. diligẽter attende q̃
sũt posita antẽ faciẽ tuã: ⁊ statue
cultrũ ĩ gutture tuo: si tñ habes in pt̃ate
aĩaz tuã. Ne desideres de cibis eius: ĩ q̃ est
panis mẽdatiꝝ. Noli laborare vt diteris:
sed prudẽtie tue pone modũ. Ne erigas o-
culos tuos ad opes q̃s ñ potes habere: qz
faciẽt sibi pẽnas q̃si aq̃le: ⁊ volabũt ĩ celũ
Ne comedas cũ hoie inuido et ne desideres
cibos eius: qm̃ ĩ similitudinẽ arioli ⁊ pie-
cozis estimat qđ ignorat. Comede et bibe
dicet tibi: ⁊ mẽs eius nõ ẽ tecũ. Cibos q̃s
comederas: euomes. ⁊ pdes pulcros ꝓmo-
nes tuos. In auribꝰ ĩsipiẽtiũ ne loq̃ris: qz
despitiẽt doctrinã eloquij tui. Ne attigas
puuloꝝ terminos: ⁊ agꝝ pupilloꝝ ne in-
troeas. Propinquus eĩ illoꝝ fortis ẽ: et ipe
iudicabit ꝯ te cãm illoꝝ. Ingredia ad do
ctrinã cor tuũ: ⁊ aures tue ad ꝟba sciẽtie.
Noli subtrahere a puero disciplinã: si eñ
pcusseris eũ ꝟga nõ morietr. Tu ꝟga pcu-
ties eũ: ⁊ aĩaz eiꝰ de iferno liberabis. Fili
mi si sapiẽs fuerit animꝰ tuꝰ: gaudebit te-
cũ cor meũ: ⁊ exultabũt renes mei cũ lo-
cuta fuerint recta labia tua. Nõ emuletur
cor tuũ pctores: sz in timore dñi esto tota
die. qz hẽbis spem ĩ nouissimo: ⁊ pstolatio
tua ñ auferetr. Audi fili mi ⁊ esto sapiẽs:
⁊ dirige ĩ via aĩm tuũ. Noli eẽ ĩ ꝓuuijs po
tatoꝝ: nec ĩ ꝓmessatoribꝫ eoꝝ q̃ carnes ad
vescendũ ꝓferũt: qz vacãtes potibꝫ ⁊ dan-
tes simbola ꝓsumentr: ⁊ vestietr pãnis dor-
mitatõ. Audi patrẽ tuũ q̃ genuit te: ⁊ nõ
pdẽnas cũ senuerit mr̃ tua. Veritatẽ eme
⁊ noli vendẽ sapiaz ⁊ doctrinã ⁊ ĩtelligẽti-
am. Exultat gaudio pr̃ iusti: q̃ sapiẽtẽ ge
nuit letabitr ĩ eo. Gaudeat pater tuꝰ ⁊ mr̃
tua: et exultet qui genuit te. Prebe fili mi
cor tuũ mihi: ⁊ oculi tui vias meas custo-
diãt. Fouea eĩ pfũda ẽ meretrix: ⁊ putꝰ
angustꝰ aliena. Insidiatr ĩ via q̃i latro: et
q̃s icautos iuenerit: interficiet. Cui ve. cuiꝰ
pr̃i ve: cui rixe: cui fouee: cui sine cã vul-
nera: cui pfessio oculoꝝ: Nõne his q̃ com
morant ĩ vino ⁊ studẽt calicibꝫ epotãdis:
Ne ĩtuearis vinũ qñ flauescit: cũ splẽdue
rit ĩ vitro color eiꝰ. Ingredit blãde ⁊ ĩ no-
uissimo mordebit vt coluber: ⁊ sicut regu-
lus venena diffũdet. Oculi tui videbũt ex-
traneas: et cor tuũ loq̃tur puersa. Et eris
sicut dormiẽs ĩ medio mari. ⁊ q̃si sopitꝰ gu
bernator amisso clauo: et dices. Verbera-
uerũt me: sz nõ dolui. traxerũt me: et ego
nõ sensi. Quando euigilabo: et rursus vi-
na reperiam. Ca. XXIIII.

Ne emuleris viros ma-
los nec desideres eẽ cũ eis: qz rapi-
nas meditatr mẽs eoꝝ: et fraudes
labia eoꝝ loquuntr. Sapia edificabitr do-
mꝰ: ⁊ prudẽtia roborabitr. In doctrina re
plebũtur cellaria: vniuersa substãtia pci
osa et pulcerrima. Vir sapiẽs fortis est et
vir doctus. robustꝰ ⁊ validꝰ: qz cũ dispositõe
initr bellũ: et erit salꝰ vbi multa cõsilia
sũt. Excelsa stulto sapia: ĩ porta ñ apiet os
suũ. Qui cogitat mala facẽ: stultus voca-
bitr. Cogitatõ stulti peccatũ ẽ: ⁊ abomiatõ
hoĩm detractor. Si desperaueris lapsus in
die ãgustie: ĩminuetr fortitudo tua. Erue
eos q̃ ducũtur ad mortẽ: et q̃ trahũtur ad
itericiũ liberare ne cesses. Si dixeris vires
ñ suppetũt: q̃ ĩspector cordis ipe ĩtelligit
⁊ huatorẽ aĩe tue nihil fallit: reddetq; hoĩ
iuxta opa sua. Comede fili mi mel qz bo-
nũ ẽ: ⁊ fauũ dulcissimũ gutturi tuo. Sic
et doctrina sapie aĩe tue: quã cũ ĩueneris
hẽbis in nouissimis spem: ⁊ spes tua nõ pi
bit. Ne ĩsidieris ⁊ q̃ras impietatẽ in domo
iusti: neq; vastes requiẽ eiꝰ. Septies eñ ĩ
die cadet iustꝰ ⁊ resurget: ĩpij aũt corruẽt
ĩ malũ. Cũ ceciderit ĩimicꝰ tuꝰ ne gaudeas
⁊ ĩ ruina eiꝰ ne exultet cor tuũ: ne forte vi
deat dñs ⁊ displiceat ei: et auferat ab eo ir̃a
suã. Ne ꝓtendas cũ pessimis. ne emule-
ris ĩpios: qm̃ nõ habẽt futuroꝝ spem ma
li: ⁊ lucerna impioꝝ extiguetr. Time dñm
fili mi et regẽ: ⁊ cũ detractoribꝫ nõ ꝓmisce
aris. Qm̃ repẽte ꝓsurget ꝑditio eoꝝ: ⁊ ru-
inã utriusq; quis nouit. Hec q̃q; sapiẽtibꝫ.
Cognoscere ꝑsonã ĩ iuditõ ñ ẽ bonuz. Qui di-
cũt ĩpio iustus es maledicẽt eis ꝑli: ⁊ de-
testabuntur eos tribꝫ. Qui arguũt eũ lau
dabunt: et sup eos veniet benedictio. La
bia deosculabitr: q̃ rcta verba rñdet. Pre-
para foris opus tuũ: et diligẽter exerce a-
grũ tuũ: et postea edifices domuz tuã. Ne
sis testis frustra ꝯ primũ tuum: ne lactes
quẽq; labijs tuis. Ne dicas quõ fecit mihi
sic faciã ei: ⁊ reddã vnicuiq; ꝟm opꝰ suũ. p
agꝝ hoĩs pigri ñ sui: ⁊ p vineã viri stulti
Et ecce totũ repleuerãt vrtice: et opuerãt

supfitiem eius spine: et macería lapidum destructa erat. Quod cũ vidissem posui in corde meo: et exemplo didici disciplinam. Vsqquo piger dormies: vsqquo de sõno psurges: Paxlm inquã dormies. modicũ dormitabis pauxillũ manus cõseres vt quiescas et veniet tibi q̃si cursor egestas tua: et mẽdicitas quasi vir armatus.

Hec q̃z parabole Salomonis: q̃s trãstulerũt viri ezechie regis iuda. Ca. XXV.

Gloria dei est celare verbũ et gloria regũ inuestigare ꝓmonez Celũ sursũ et terra deorsũ et cor regum iscrutabile. Aufer rubiginẽ de argẽto et egredietꝫ vas purissimũ. Aufer impietatez de vultu regis: et firmabit iustitia thron⁹ eius. Ne glorioſus appareas coraz rege: et in loco magnorũ ne steteris. Melius ẽ em̃ vt dicat tibi ascende huc: q̃ vt humilieris corã ꝑncipe. Que viderũt oculi tui ne ꝓferas i iurgio cito: ne postea em̃ dare nõ possis cuz dehonestaueris amicũ tuũ. Causã tuã tracta cũ amico tuo. et secretũ externeo ne reueles: ne forte insultet tibi cũ audierit: et exprobrare nõ cesset. Grã et amicitia liberãt quas tibi fua. ne exprobrabilis fias. Mala aurea in lectis argẽteis: qui loquit verbũ i tpe suo. Inauris aurea et margarita fulgẽs: qui arguit sapientẽ et aurẽ obediẽtem. Sicut frig⁹ niuis in die messis: ita legat⁹ fidelis ei q̃ miserit eũ: aiaz ipi⁹ requiescere facit. Nubes et vẽtus et pluuie nõ sequẽtes vir glorioſus et ꝓmissa non complens. Pacientia lenietꝫ ꝓnceps: et lingua mollis ꝓfringet duritiã. Mel inueniſti. comede qđ sufficit tibi: ne forte saciat⁹ euomas illđ. Subtrahe pedẽ tuũ de domo primi tui: nequãdo saciat⁹ odierit te. Jaculũ et gladius et sagitta acuta: hõ qui loq̃tur ꝓtra primũ suũ falsũ testimoniũ. Dẽs putribus et pes lassus. qui sperat sup infideli in die angustie: et amittit palliũ i die frigoris. Acetũ in vitro: qui cantat carmina corde pessimo. Sicut tinea vestimento et vermis ligno: ita tristitia viri nocz cordi. Si esurierit inimic⁹ tu⁹ ciba illũ: si sitit da ei aquã bibere. Prunas em̃ ꝓgrega bis sup caput ei⁹: et dñs reddet tibi. Vent⁹ aquilo dissipat pluuias: et facies tristis linguam detrahentem. Melius ẽ sedere in angulo domatis: q̃ cũ mlĩere litigiosa. et in domo ꝓmuni. Aqua frigida aie sicieti: et nunti⁹ bon⁹ de terra lõginqua. Fõs turbat⁹ pede et vena corrupta: iust⁹ cadẽs corã impio. sic q̃ mel ꝓmedit mlĩtũ ñ ẽ ei bonũ sic q̃ scrutatꝫ ẽ maiestatis opmeꝫ a glia. Sic vrbs patẽs et absq̃ murorz ãbitu: ita vir q̃ ñ pt̃ i loq̃ndo cohibẽ spm̃ suũ. XXVI.

Domodo nix in estate: et pluuie in messe: sic idecẽs ẽ stulto gloria. Sicut auis ad alta trãsuolãs: et passer quolibet vadẽs: sic maledictũ frustra platũ in quẽpiam supueniet Flagellũ equo et chamus azino: et virga i dorso iprudentiũ. Ne rspondeas stulto iuxta stultitiã suã: ne efficiaris ei simil. Rñ de stulto iuxta stultitiã suã: ne sibi sapiẽs eẽ videꝫ. Claudus pedibz q̃ iniq̃tatẽ bibẽs q̃ mittit ỽba p nũtiũ stultũ. Quõ pulcras frustra habet claudus tibias: sic indecens ẽ in ore stultorz ꝑabola. Sicut q̃ mittit lapidẽ i acernũ mercurij: ita q̃ tribuit isipienti honorẽ. Quõ si spina nascaꝫ i manu temulẽti: sic ꝑabola i ore stultorz. Judicũ determinat causas: et q̃ imponit stulto silentiũ iras mitigat. Sicut canis q̃ reuertitꝫ ad vomitũ suũ: sic imprudens q̃ iterat stultitiã suã. Vidisti hoiez sapientem sibi videri: magis illo spem habebit insipiens Dicit piger leo ẽ i via: et leena i itineribz Sicut ostiũ vertitꝫ i cardie suo: ita piger in lectulo suo. Abscondit piger man⁹ sub ascella sua et laborat si ad os suũ eas ꝓuertert. Sapiẽtior sibi stult⁹ videtꝫ: septẽ viris loquẽtibz sentẽtias. Sicut qui apprehẽdit auribz canẽ: sic q̃ trãsit et ipatiẽs cõmiscetꝫ rixe alteri⁹. Sicut noxius ẽ q̃ mittit sagittas et lãceas in mortez: ita vir q̃ fraudulẽter nocet amico suo: et cũ fuerit deꝑhensus dicet ludẽs feci. Cũ defecerit ligna extiguetꝫ ignis: et susurrone sõtracto iurgia ꝯescũt. Sicut carbones ad prunas et ligna ad ignẽ: sic hõ iracũd⁹ suscitat rixas. Verba susurronis quasi simplicia: et ipa pueniũt ad ĩtima cordis. Quõ si argẽto sordido ornare velis vas fictile: sic labia tumẽtia cum pessimo corde sociata. Labijs suis ĩtelligitur inimicus cum

in corde tractauerit dolos. Qñ submiserit
voce suã ne crediderís ei: qm̃ septẽ neq̃tie
sũt in corde illi⁹. Qui opit odiũ fraudulẽ-
ter: reuelabit malitia ei⁹ ī pcilio. Qui fo-
dit foueã icidet ī eã. ꝙ q̃ voluit lapidẽ: re-
uertet ad eũ. Lĩgua fallax ñ amat verita
tẽ: ꝙ os lubricũ opat ruinas. C.XXVII

NE gloríeris in crastinũ
ignras q̃d supuentura pariat dies.
Laudet te alien⁹ ꝙ nõ os tuũ: extr̃-
ne⁹ et nõ labia tua. Graue ẽ saxũ ꝙ onero
sa arena: sz ira stulti utroq; grauior. Ira
nõ hz miserícordiaz. uec erũpens furor: et
impetũ cõcitati sps ferre q̃s poterit; Me-
lior ẽ manifesta correctio q̃ amor abscõdi
t⁹. Meliora sũt vulnera diligẽtis: q̃ frau-
dulẽa oscula odiẽtis. Aia saturata calca-
bit fauũ et aia esuriẽs etiã amar ꝓ dulci
sumet. Sicut auis trãsmigrãs ỏ nido suo.
sic vir q̃ derelíquit locũ suũ. Unguẽto et
varijs odoribo delectat cor: et bonís amici
ꝓsilijs aia dulcorat. Amicũ tuũ et amicũ
pris tui ne dimiseris: et domũ frris tui ne
ingrediaris ī die afflictõis tue. Melior est
vicin⁹ iuxta: q̃ frater pcul. Stude sapie fi
li mi et letifica cor meũ: vt possís expro-
brãti rñdere smonẽ. Astut⁹ vidẽs malum
abscõditus ẽ: puuli trãseũtes sustinuerũt
dispendia. Tolle vestimentũ ei⁹ q̃ spopon
dit p extraneo: et p alienis aufer ei pign⁹.
Qui benedicit primo suo voce grãdi ỏ no
cte ꝓsurgẽs: maledicẽti simil erit. Tecta
pstillãtia in die frigoris: et litigiosa mlier
cõparant. Qui retinet eã quasi q̃ ventum
teneat: et oleũ dextre sue euacuat. Ferrũ
ferro exacuit: et hõ exacuit faciez amici
sui. Qui seruat ficũ ꝓmedet fruct⁹ ei⁹: ꝙ q̃
custos ẽ dñi sui glificabit. Quomodo ī a-
quis resplẽdẽt vult⁹ pspitientiũ: sic corda
hoim manifesta sũt prudẽtibus. Infern⁹ et
perditio nunq̃ replent: similiter et oculi
hoim insatiabiles. Quõ pbat in ꝓflatorio
argentũ et ī fornace aurũ: sic pbat homo
ore laudãtis. Cor iniq̃ inquirit mala: cor
aũt rectum inquirit scĩam. Si cõcuderis
stultũ in pila quasi tipsanas feriẽte desu-
per pilo: nõ auferet ab eo stultitia ei⁹. Di
ligenter agnosce vultũ pecoris tui: tuosq;
greges ꝓsidera. Nõ em̃ habebis iugiter po
testatẽ: sz corona tribuetur tibi in gene-
ratõe et generatõz aperta sũt prata ꝙ ap-
paruerũt herbe virẽtes et collecta sũt fe-
na de montibus. Agni ad vestimentũ tu-
uz: et hedi ad agri ptiũ. Sufficiat tibi lac
capraru ī cibos tuos et ī necessaria dom⁹
tue: ꝙ ad victũ ãcillis tuis. Ca.XXVIII.

FUgit impius nemine
persequẽte: iust⁹ aũt quasi leo ꝓfi
dẽs absq; terore erit. Propter pec
cata terre multi pncipes ei⁹: et ꝑpter hois
sapientiã et hor scientiam q̃ dicũt. vita du
cis longior erit. Vir pauꝑ calũniãs pau-
pes: similis ẽ imbri vehemẽti ī q̃ paratur
fames. Qui derelinquũt legẽ laudãt impi
um: q̃ custodiũt succẽdunt ei eũ. Viri ma-
li nõ cogitãt iuditiũ: q̃ aũt req̃runt dñm
animaduertũt oĩa. Melior ẽ pauꝑ ambu-
lãs in simplicitate sua: q̃ dives in prauis
itinerib⁹. Qui custodit legẽ filius sapiens
est: q̃ aũt cõmessatores pascit. ꝓfũdit pẽz
suũ. Qui coacernat diuitias usuris ꝙ feno
re liberali: ī paupes ꝓgregat eas. Qui de-
clinat aures suas ne audiat legẽ: oro eius
erit execrabilis. Qui decipit iustos in via
mala in interitu suo corruet: et simplices
possidebũt bona ei⁹. Sapiẽs sibi videtur
vir dives: pauꝑ aũt prudens scrutabit eũ
In exultatione iustor mlta glia ẽ: regnã
tibus impijs ruine hoim. Qui abscondit
scelera sua nõ dirigetur: qui aũt cõfessus
fuerit et reliq̃rit ea misericordiã ꝓseq̃tur.
Beatus hõ q̃ semp ẽ pauid⁹: q̃ vo mentis
ẽ dure corruet in malũ. Leo rugiẽs et ur-
sus esuriẽs: pnceps impi⁹ supꝑ pl'm paupe
rez. Dux indigẽs prudẽtia. multos oppri-
met p calũniaz: q̃ aũt odit auaritiã. longi
fiẽt dies eius. Hoiem q̃ calũniat aie san-
guinẽ: si vsq; ad lacũ fugerit nemo susti-
net. Qui ambulat simplicitr saluus erit:
q̃ pversis gradit vijs ꝓcidet semel. Qui o-
pat terrã suã satiabit paĩbus: q̃ aũt secta
tur ociũ replebit egestate. Vir fidelis ml'
tũ laudabit: q̃ aũt festinat ditari: nõ erit
innocẽs. Qui cognoscit ī iuditõ faciẽ non
bñ facit iste: et p bucella panis deserit ve-
ritatẽ. Vir qui festinat ditari et alijs inui
det: ignorat q̃ egestas supueniet ei. Qui
corripit hoiez: grãm postea ĩueniet apud
eum: magisq̃ ille qui per lingue blandi-
menta decipit. Qui subtrahit aliquid a pa
tre suo vel a matre et dicit hoc non eẽ pec
catum: particeps homicide est. Qui se

iactat et dilatat iurgia ꝯcitat: qui vo ſpat in dño ſaluabit. Qui ꝯſidit in corde ſuo ſtultus ē: q aūt gradiē ſapienē ipe laudabiē. Qui dat paupi nō indigebit: q deſpicit deꝑcantē ſuſtinebit penuriā. Cū ſurrexerint impij abſcondēnē hoies: cū illi perierint multiplicabunē iuſti. Ca. XXIX

VIro qui corripientem dura ceruice ꝓtemnit. repētin⁹ ei ſupueniet interit⁹: ⁊ eū ſanitas ñ ſequeē. In mltiplicatōe iuſtoꝝ letabitur vulg⁹: cū ipij ſūpſerint ꝓncipatū gemet ꝑplus. Vir q amat ſapiam letificat patrez ſuū: q aūt amat ſcortū ꝓdet ſubſtātiā. Rex iuſtus erigit terrā. vir auar⁹ deſtruat eaz Homo q blandis fictiſq; ꝶmōibo loquitur amico ſuo rete expādit greſſibo eius. Pec cantē vix iiquū iuoluet laque⁹ ⁊ iuſt⁹ laudabiē atq; gaudbit. Nouit iuſt⁹ cām pauperꝝ: ipius igrat ſciam. Homies peſtilētes diſſipāt ciuitatē: ſapiētes vo auertūt furorem. Vir ſapiēs ſi cū ſtulto ꝓtenderit: ſiue iraſcaē ſiue rideat nō iueient requiē. Viri ſanguinū oderūt ſimplicē: iuſti aūt q̄runt aiam eius. Totū ſpm ſuū ꝓfert ſtult⁹: ſapiēs differt et reſuat in poſterꝝ. Princeps q libēter audit vba mēdatij: oēs miſtros habet ꝑipios. Paup et creditor obuiaueēt ſibi: vtriuſq; illūinator ē dñs. Rex q iudicat ī vitate paupes: thron⁹ ei⁹ ieternū firmabiē. Virga atz correctio tribuit ſapiaz puer aūt q dimittitur volūtati ſue ꝓfūdit matrē ſuā. In multiplicatōe impioꝝ multiplicabūē ſcelera: et iuſti ruinas eoꝝ videbūt. Erudi filiū tuū et refrigerabit te: ⁊ dabit delitias aie tue. Cū ꝓphecia defecerit diſſipabiē ꝑ⁹: q vo cuſtodit legē beatus ē. Seru⁹ vbis ñ pt erudiri: qz q vba dicit intelligit ⁊ rñdere ꝓtēnit. Vidiſti hoiez velocē ad loq̄ndū: ſtultitia magis ſperāda ē q̄ illi⁹ correctio. Qui delicate a pueritia ſua nutrit ſuū ſuū: poſtea ſentiet eū ꝓtumacē. Vir iracūd⁹ puocat rixas: et q ad ire ignandū facilis ē erit ad peccata ꝓcliuior. Superbū ſeq̄tur huīlitas: ⁊ huīlez ſpū ſuſcipiet gloria. Qui cū fure ꝑticipat odit aiaz ſuā: adiurātē audit ⁊ ñ iudicat. Qui timz hoiez cito corruet: q ſpat ī dño ſbleuabiē. Multi requirūt faciē principis: et iuditi uz a dño egrediē ſinguloꝝ. Abominātur iuſti vix impiū: et abominanē impij eos

q in recta ſūt via. Verbū cuſtodiens fili⁹ extra perditōz erit. Capi. XXX.

VErba cōgregantis. filij vomītis. Visio quā locut⁹ ē vir cū q ē de⁹ ⁊ q deo ſecū morāte ꝓfortatus ait. Stultiſſim⁹ ſū viroꝝ: et ſapia hominū ñ ē mecū. Nō didici ſapiaz: ⁊ ñ noui ſciam ſctoꝝ. Quis aſcēdit in celū atq; deſcēdit: Quis ꝓtinuit ſpirituz ī maibo ſuis: Quis colligauit aq̄s q̄i ī veſtimēto: Quis ſuſcitauit oēs t̄minos t̄re: Qd nomē ē ei⁹ ⁊ qd nomen filij ei⁹ ſi noſti: Oīs ſ̄mo dei ignit⁹: clipe⁹ ē oībo ſpantibo ī ſe. Ne addas quicq̄ vbis illi⁹ et arguaris: inueniariſq; mēdax. Duo rogaui te: ne deneges mihi añq̄ moriar. Vanitatē et vba mēdatia longe fac a me. Mēdicitatē et diuitias ne dederis mihi. Tribue tm̄ victui meo neceſſaria ne forte ſaciat⁹ illicear ad negādū et dicā q̄s ē dñs: aut egeſtate ꝓpulſus furer ⁊ periurē nomē dei mei. Ne accuſes ſuū ad dominū ſuū: ne forte maledicat tibi ⁊ corruas. Generatō q̄ pri ſuo maledicit: ⁊ q̄ mr̄i ſue ñ bñdicit. Generatō q̄ ſibi mūda videē ettñ ñ ē lota ſordibo ſuis. Generatō c⁹ excelſi ſūt ocli: ⁊ palpebre ei⁹ ī eo ſūt recte. Generatio q̄p dētibo gladios hz ⁊ ꝓmādit molaribo ſuis: vt comedat iopes de terra et paupes ex hoībo. Sāguiſuge due ſūt filie: dicētes. affer. affer. Tria ſūt inſaturabilia: ⁊ q̄rtū qd nūq̄ dicit ſufficit. Infern⁹ ⁊ os vulue ⁊ t̄ra q̄ ñ ſaciaē aq̄: ignis vo nūq̄ dicit ſufficit. Oculū q ſubſānat ꝑez ⁊ q deſpicit ptū mr̄is ſue: ſuffodiāt eū corui de torrētibo: ⁊ ꝓmedāt eū filij aq̄le. Tria ſūt difficilia mihi: ⁊ q̄rtū penit⁹ ignoro viā aq̄le ī celo. viā colubri ſup petrā: viā nauis ī medio mari: ⁊ viā viri ī adoleſcētia. Talis ē ⁊ via mulieris adultē q̄ ꝓmedit: ⁊ tergēs os ſuū: dicit. Nō ſū opata malū. Per tria mouet terra ⁊ q̄rtū qd ñ pt ſuſtinere Per ſuū cū regnauerit. p ſtultū cū ſaturat⁹ fuerit cibo: et p odioſā mlierē cū ī mīmonio fuerit aſſūpta: ⁊ p ancillā cū fuerit heres dñe ſue. Quatuor ſūt mīma t̄re: ⁊ ipa ſūt ſapiētioꝝ ſapiētibo. Formice: ꝑ⁹ infirm⁹ q̄ ꝑparat ī meſſe cibū ſibi. Lepuſculus: plebs ualida. q collocat ī petē cubile ſuū. Regē locuſta ñ hz: et egrediē vniuerſa p turmas. Stellio maibo nitiē: ⁊ morat̄ ī edibo regis. Tria ſūt q̄ bene gdiunt

et q̃rtũ qd incedit feliciter. Leo fortissim⁹ bestiaꝝ: ad nulli⁹ pauebit occursũ. Gall⁹ succinctus lũbos suos et aries: nec est q̃ resistat ei: et q̃ stultus apparuerit. postq̃ eleuatus ẽ in sublime. Si em̃ intellexisset ori suo imposuisset manũ. Qui aũt fortiter p̃mit vbera ad illiciendũ lac. exp̃mit butirũ: et qui vehemẽter emũgit: elicit sãguinem. ⁊ qui prouocat iras: producit discordias. Ca. XXXI.

Verba lamuelis regis.

Visio q̃ erudiuit eũ mr̃ sua. Quid dilecte mi: q̃d dilcte vteri mei: q̃d dilecte votoꝝ meoꝝ: Ne dederis mulieribꝫ substantiã tuã: et diuitias tuas ad delendos reges. Noli regibꝫ o lamuel. noli regibus dare vinũ: qꝛ nullũ secretũ ẽ vbi regt̃ ebrietas. Ne forte bibãt et obliuiscant̃ iuditioꝝ: ⁊ mutẽt causã filioꝝ paupis. Date sicerã merẽtibus: et vinũ his q̃ amaro sũt animo. Bibãt ⁊ obliuiscãtur egestatis sue: et doloris sui nõ recordent̃ ãpli⁹. Api os tuũ muto: et caus̃ oĩm filioꝝ q̃ ꝑtrãseũt. Aperi os tuũ. decerne qd iustuz est: et vindica inopẽ ⁊ paupez. Aleph. Mulierez fortẽ q̃s inueniet: ꝓcul. ⁊ de vltimis finibꝫ p̃tiũ ei⁹. Beth. Cõfidit in ea cor viri sui: ⁊ spolijs ñ ĩdigebit. Gimel. Reddet ei bonũ et nõ malũ: oĩbꝫ diebus vite sue. Deleth. Quesiuit lanã ⁊ linũ: ⁊ opata ẽ ꝯsilio manuũ suaꝝ. He. Facta ẽ quasi nauis ĩstitoris: delonge portãs panẽ suũ. Vau. De nocte surrexit: deditq̃ p̃daz domesticis suis: ⁊ cibaria ancillis suis. Zai. Cõsiderauit agrũ ⁊ emit eũ: d̃ fructu manuũ suaꝝ plãtauit vineaz. Heth. Accinxit fortitudine lũbos suos: ⁊ roborauit brachiũ suũ. Teth Gustauit ⁊ vidit qꝛ bona ẽ negociatõ ei⁹. nõ extinguet̃ ĩ nocte lucerna eius. Joth. Manũ suã misit ad fortia: et digiti ei⁹ apprehẽderũt fusũ. Caph. Manũ suã apuit ĩopi: ⁊ palmas suas extendit ad paupem. Lamech. Nõ timebit domui sue a frigoribus niuis: om̃s em̃ domestici e⁹ vestiti sũt duplicibꝫ. Mem. Stragulataz vestez fecit sibi bissus ⁊ purpura vestimentũ ei⁹. Nun Nobilis ĩ portis vir ei⁹: qñ sederit cũ senatoribꝫ terre. Samech. Sindonẽ fecit et vẽdidit: ⁊ cingulũ t̃didit chananeo. Ayn. Fortitudo ⁊ decor ĩdumentũ ei⁹: ⁊ ridebit ĩ die nouissimo. Phe. Os suũ apuit sapĩe ⁊ lex clemẽtie ĩ lingua ei⁹. Sade. Cõsiderauit seĩtas dom⁹ sue: ⁊ panẽ otiosa ñ ꝯmedit. Coph. Surrexer̃t filij ei⁹ ⁊ beatissimã p̃dicauer̃t: vir ei⁹ ⁊ laudauit eã. Res. Multe filie ꝯgregauer̃t diuitias: tu supgressa es vniuersas. Syn. Fallax grã ⁊ vana est pulcritudo: mulier timẽs dominũ ip̃a laudabitur. Thau. Date ei de fructu manuũ suaꝝ: et laudẽt eam in portis opera eius.

¶ Incipit prologus in Ecclesiasten.

Memini me ante hoc

ferme quinquẽniuz cuz adhuc rome essem et ecclesiasten sãcte Blesille legerem vt eam ad cõtemptũ mundi huius ꝓuocarẽ. et om̃e qd in mũdo cerneret: putaret eẽ ꝓ nihilo. rogatũ ab ea: vt in morẽ cõmẽtarioli. obscura queq̃ dissererem: vt absq̃ me posset ĩtelligere que legebat. Itaq̃ qm̃ in ꝓcinctu nostri operis subita morte subtracta est. et vbi nõ meruimus o paula et eustochiũ talem vite nostre habere ꝯsortem: tantoq̃ vulnere tunc ꝑcussus obmutui: nũc in bethleem posit⁹. ãgustiore videlicz ciuitate. et illius memorie et vobis reddo qd debeo Hoc breuiter ãmonẽs qd nullius auctoritatẽ secutus sũ: sz de hebreo trãsferẽs maxime septuagĩta ĩterpretũ ꝯsuetudini me coaptaui: ĩ his dumtaxat q̃ nõ multũ ab hebraicis discrepabãt. Interdũ aquile q̃ ⁊ sÿmachi et theodotionis recordatus suz vt nec nouitate nimia. lectoris studiũ det̃rerẽ: nec rursũ ꝯ ꝯsciaz meã fonte veritatis omisso: opinionum riuulos consectarer. ¶ Finit prologus.

¶ Incipit liber Ecclesiastes. Ca. I.

Verba ecclesiastes filij dauid regis

hierl̃m. Vanitas vanitatũ dixit ecclesiastes: vanitas vaĩtatũ ⁊ oĩa vaĩtas Quid habet ampli⁹ hõ de vniuerso labore suo q̃ laborat sub sole: Generatio p̃terit ⁊ generatõ aduenit. terra v̄o ineternũ stat Orit̃ sol et occidit: ⁊ ad locũ suũ reuertit̃ ibiq̃ renascẽs girat per meridiem: et flectitur ad aquilonẽ. Lustrãs vniuersa ĩ circuitu ꝑgit spũs: ⁊ ĩ circl̃os suos r̃uertit̃.

Oīa flumīa intrāt in mare: et mare nō re
dūdat. Ad locū vñ exeūt flumīa reuertū-
tur: vt itęꝝ fluāt. Cūcte res difficiles: nō
pt̄ eas hō explicare ſmōe. Nō ſaturat̄ o-
culus viſu: nec auris auditu īplet̄. Quid ē
quod fuit: Jp̄m qđ futurum eſt. Quid eſt
qđ factū ē: Jp̄m qđ faciendū ē. Nihil ſub
ſole nouū: nec valz quiſq̄ dicere: ecce hoc
recēs ē. Jā em̄ p̄ceſſit in ſeculis: q̄ fuerūt
añ nos. Nō ē priorꝝ memoria ſz nec eorū
quidē que poſtea futura ſūt: erit recorda-
tio apd̄ eos q̄ futuri ſūt i nouiſſimo. Ego
eccleſiaſtes fui rex iſrl̄ in hierl̄m: ꝛ ꝓpoſui
in aīo meo querē et inueſtigare ſapiēter:
de oīb̄ que fiūt ſub ſole. Hāc occupatōem
peſſimā dedit de⁹ filijs hoīm vt occuparē-
tur in ea. Vidi q̄ fiūt cūcta ſub ſole: et ecce
vniuerſa vanitas et afflictō ſpūs. Peruer-
ſi difficile corrigūtur: et ſtultorꝝ īfinit⁹ eſt
numer⁹. Locut⁹ ſū in corde meo: dicēs. Ec
ce magn⁹ effect⁹ ſū et p̄ceſſi oēs ſapīa q̄ fu-
erūt añ me in hierl̄m et mēs mea ꝓplata
ē multa ſapiēter et didici: dediq̄ cor meū
vt ſcirē prudentiā atq̄ doctrinā: errores-
q̄ et ſtultitiam. Et agnoui q̄ in his q̄ eēt
labor et afflictio ſpūs: eoq̄ ī multa ſapia
multa ſit īdignatio: et qui addit ſcientiaz
addit et laborem. Capitu. II.

Dixi ergo in corde meo
vadā et affluā delitijs: et fruar bo
nis. Et vidi q̄ hoc q̄ eſſet vanitas
Riſumq̄ reputaui errorē: et gaudio dixi.
Quid fruſtra deciperis: Cogitaui ī corde
meo abſtrahē a vino carnē meā. vt aīmū
meū trāſferē ad ſapīaz deuitarēq̄ ſtultiti
am: donec viderē q̄d eēt vtile filijs hoīm:
quo facto op⁹ē ſub ſole numero diez vitę
ſue. Magnificaui opa mea. Edificaui mi-
hi domos et plātaui vineas: feci ortos et
pomeria ꝛ conſeui ea cūcti generis arboribꝫ
ꝛ extruxi mihi piſcinas aq̄ꝝ vt irrigarem
ſiluā lignoꝝ germinantiū. Poſſedi ſuos
ꝛ ācillas. multāq̄ familiā habui: armēta
q̄ et magnos ouiū greges: vlt̄ oēs q̄ fue-
rūt añ me ī hierl̄m. Coaceruaui mihi ar-
gentū et auꝝ: ꝛ ſubſtātias regū ꝛ puīciaꝝ
Feci mihi cātores et cātatrices ꝛ delitias
filioꝝ hoīm: ſciphos ꝛ vrceolos ī mīſterio
ad vina fūdenda: et ſupgreſſus ſuz opib̄
oēs q̄ añ me fuerūt ī hierl̄m. Sapīa q̄q̄ p-
ſeuerauit mecū: ꝛ oīa q̄ deſiderauerūt ocli
mei ñ negaui eis: nec phibui cor meū q̄n
omni voluptate frueret̄: et oblectaret ſe ī
his q̄ ꝓparauerā. Et hāc rat⁹ ſū ptē meam
ſi vterer labore meo. Cūq̄ me conuertiſſem
ad vniuerſa opa que fecerāt man⁹ mee: et
ad labores ī q̄b̄ fruſtra ſudauerā: vidi in
oīb̄ vanitatē et afflictōz animi: et nihil
p̄manere ſub ſole. Trāſiui ad ꝓtēplandaz
ſapientiā: erroreſq̄ ꝛ ſtultitiā. Quid ē in-
quā hō: vt ſequi poſſet rege factorē ſuum:
Et vidi q̄ tantū p̄cederet ſapīa ſtultitiam
quantū differt lux a tenebris. Sapiētis
oculi ī capite eius: ſtult⁹ in tenebris ābu-
lat. Et didici q̄ vnus utriuſq̄ eſſet interit⁹
et dixi ī corde meo. Si vn⁹ et ſtulti et me⁹
occaſus erit: quid mihi prodeſt q̄ maiorē
ſapiētie dedi opam: Locutuſq̄ cuz mente
mea: animaduerti q̄ hoc q̄q̄ eēt vanitas.
Nō em̄ erit memoria ſapientis ſimiliter vt
ſtulti in ꝑpetuuz: et futura tpa obliuione
cūcta pariter operiēt. Morit̄ doct⁹ ſimilit̄
indoctus: et iccirco tęduit me vite mee vi
dentē mala vniuerſa eſſe ſub ſole: et cūctā
vanitatē et afflictōem ſpūs. Rurſus detę-
ſtat⁹ ſū omnē īduſtriā meaz qua ſub ſole
ſtudioſiſſime laboraui: habitur⁹ heredem
poſt me. quē ignoro utrū ſapiēs an ſtult⁹
futurus ſit: et dñabit̄ ī laboribꝫ meis q̄b̄
deſudaui ꝛ ſolicit⁹ fui. Et ē quicq̄ tam va-
nū: Añ ceſſaui: renūtiauitq̄ cor meū ultra
laborare ſub ſole. Nā cū alius laboret in
ſapiētia et doctrina et ſolicitudine: homī
ocioſo q̄ſita dimittit. Et hoc q̄q̄ vanitas. ꝛ
magnū malū. Quid em̄ p̄derit hoī de vni-
uerſo labore ſuo et afflictōe ſpūs: q̄ ſub ſo
le cruciatus ē: Cūcti dies ei⁹ doloribꝫ ꝛ erū
nis pleni ſūt: nec p̄ noctē mente requieſcit.
Et hoc nōne vanitas ē: Nōne meli⁹ ē ꝓme
dere ꝛ bibē: et oñdere aīe ſue bona de labo
ribꝫ ſuis: Et hoc de manu dei ē. Quis ita ꝺ-
uorabit et delitijs affluet vt ego: Homini
bono in ꝓſpectu ſuo dedit deus ſapientiaz
et ſcientiā et intelligentiā: peccatori autē
dedit afflictōez et curā ſuperfluaz: vt addat
et congreget ꝛ tradat ei qui placuit deo. Sz
ꝛ hoc vanitas eſt: et caſſa ſolicitudo men
tis. Capitulum .III.

Omnia temp⁹ habet. et
ſuis ſpacijs trāſeunt vniuerſa ſub
ſole. Tēp⁹ naſcēdi: ꝛ tp̄s moriēdi.
Tēp⁹ plātādi: ꝛ tp̄s euellēdi q̄d plātatū ē

Tempus occidendi: et tẽpus sanãdi. Tẽpus destruẽdi ꝛ tẽpus edificãdi. Tempus flendi et tẽpus ridẽdi. Tẽpus plangẽdi: et tẽpus saltãdi. Tẽpus spargẽdi lapides: ꝛ tẽpus colligẽdi. Tẽpus amplexandi: et tẽpus longe fieri ab amplexibꝫ. Tẽpus acquirẽdi: et tẽpus perdendi. Tẽpus custodiẽdi: ꝛ tẽpus abiciendi. Tẽpus scindendi et tẽpus ꝓsuendi. Tẽpus tacendi et tẽpus loquẽdi. Tẽpus dilectꝫis ꝛ tẽpus odij. Tẽpus belli et tẽpus pacis. Quid habꝫ amplius hõ de labore suo: Vidi afflictõꝫ quã dedit deus filijs hoim: vt distendãt in ea. Cũcta fecit bona in tpe suo: ꝛ mundũ tradidit disputatõi eoꝝ: vt non inueniat hõ opus qd opatus ẽ deus ab initio vsq ad finẽ. Et cognoui q nõ eẽt melius nisi letari et facere bene in vita sua. Oñis eñ hõ qui comedit et bibit. et videt bonũ de labore suo: hoc donũ dei est. Didici: q omnia opa q̃ fecit deus pseuerẽt ĩ ppetuũ. Nõ possumus eis quicq̃ addere nec auferre: q̃ fecit deus vt timeat̃. Qd factũ ẽ ipm pmanet. Que futura sũt iã fuerũt: et deus instaurat qd abijt. Vidi sub sole in loco iuditij impietatẽ et in loco iustitie iniqtatẽ ꝛ dixi in corde meo. Justũ et impiũ iudicabit dñs: et tẽpus oĩs rei tũc erit. Dixi in corde meo de filijs hoim. vt pbaret eos de? et ostẽderet similes eẽ bestijs. Iccirco vn? ĩterit? ẽ hoĩs ꝛ iumẽtoꝝ: et equa vtusq ꝓditio. Sicut moriẽ̃ homo: sic et illa moriuntur. Similiter spirãt omnia: et nihil hꝫ homo iumẽto ampli?. Cũcta subiacẽt vanitati: et oĩa pgũt ad vnũ locũ. De terra facta sũt et in terrã piter reuertũ̃. Quis nouit si spiritus filioꝝ adaꝫ ascendat suꝛsũ: etsi spiritus iumentoꝝ descendat deorsum: Et deprehendi nihil esse melius q̃ letari hominẽ ĩ ope suo: et hanc esse ptẽ illi?. Quis eñ eũ adducet: vt post se futura cognoscat:. Capi. IIII.

VErti me ad alia. et vidi calumnias que sub sole gerunt̃. ꝛ lachrimas innocentiũ et neminẽꝫ ꝓsolatorem: nec posse resistere eoꝝ violentie. cũctoꝝ auxilio destitutos. Et laudaui magis mortuos q̃ viuẽtes: et felitioꝛeꝫ vtroq ꝫ iudicaui q necdũ natus ẽ: nec vidit mala que sub sole fiũt. Rursũ ꝓsidẽplat? sũ omnes labores hoĩm: ꝛ industrias animaduerti patere inuidie primi. Et in hoc g̃ vanitas: et cura supflua ẽ. Stultus ꝓplicat man? suas: et comedit carnes suas dicẽs. Melioꝛ ẽ pugillus cũ requie: q̃ plena vtraq manus cũ labore et afflictõe animi. Considerãs repi et aliã vanitatem sub sole. Unus est et secundũ nõ habet nõ filium nõ fratrẽ: ettamẽ laborare nõ cessat. nec satiantur oculi eius diuitijs: nec recogitat dicẽs. Cui laboro: ꝛ fraudo aiaꝫ meã bonis: Jn hoc q̃ꝫ vanitas ẽ: et afflictõ pessima. Melius est g̃ duos eẽ simul. q̃ vnuꝫ habẽt eñ emolumentũ societatis sue. Si vnus ceciderit: ab altero fulcietur. Ue soli: qꝛ cũ ceciderit nõ habet subleuantẽꝫ se. Etsi dormierint duo: fouebunturꝛ mutuo. Unus quõ calefiet: Etsi quispiã ꝓualuerit ꝫ vnũ: duo resistũt ei. Funiculus triplex difficile rũpit̃. Melioꝛ est puer paup et sapiẽs rege sene et stulto. q̃ nescit ꝓuidere in posterꝫ: qd et de carcere catheni sq ĩterdũ qs egrediat̃ ad regnũ: et alius natus in regno inopia cõsumatur. Vidi cũctos viuẽtes. q̃ ambulant sub sole cũ adolescente secũdo: qui ꝓsurget ꝓ eo. Jnfinitus numer? ẽ populi omniũ qui fuerũt ante euꝫ et qui postea futuri sũt nõ letabunt̃ in eo Sed et hoc vanitas et afflictio spiritus. Custodi pedẽ tuũ ingrediens domũ dei: et appropinqua vt audias. Multo eñ melioꝛ est obedientia q̃ stultoꝛum victime: q̃ nesciũt quid faciunt mali. Ca. V.

NE temere quid loquaris: neq cor tuũ sit velox ad pferẽdũ sermonẽ corã deo. Deus eñ in celo et tu sup terrã. iccirco sint pauci sermones tui. Multas curas secunt̃ somnia: ꝛ in multis ꝑmonibꝫ iueniet̃ stultitia. Si quid vouisti deo: ne moreris rẽdẽ. Displicet eĩ infidelis et stulta ꝓmissio. Sꝫ qõcũ q vouerꝭ reddẽ. Multoq melius ẽ nõ vouere: q̃ post votũ ꝓmissa nõ rẽdẽ. Ne dederis os tuũ vt peccare facias carnẽ tuam: neq dicas corã ãgelo ñ ẽ puidẽtia: ne forte iratus dñs sup sermones tuos dissipet cũcta opa manuũ tuaꝝ. Ubi multa sũt sõnia plurime sũt vaĩtates: ꝛ ꝑmones ĩnumeri: tu vo deũ time. Si videris calũnias egenoꝝ ꝛ violẽta iuditia ꝛ subuerti iustitiaꝫ ĩ puĩtia. ñ mireris sup hoc negotio qa excelso excelsioꝛ ẽ ali? ꝛ sup hos q̃ꝫ eminẽ

tiores sūt alij: et īsuper vniuerse terre rex
impat fuiēti. Auarus nō implebiť pecu
nia. et qui amat diuitias: fructū nō capi-
et ex eis. Et hoc ergo vanitas. Ubi mltæ sē
opes: mltī et qui ꝓmedūt eas. Et q̄d ꝓdest
possessori: nisi q̄ cernit diuitias oculis su-
is? Dulcis ē sōnus opanti siue paruz siue
multū comedat: saturitas aūt diuitis nō
sinit eū dormire. Est et alia īfirmitas pes
sima: quaz vidi sub sole. Diuitie ꝓseruate
ī malū dñi sui. Pereūt eī: ī afflictōe pessi
ma. Genauit filiū: q̄ in sūma egestate e-
rit. Sicut egressus ē nud⁹ de vtero mr̄is
sue sic reuertet: et nihil auferet secū de la
bore suo. Miserabilis prsus infirmitas.
Quō venit: sic reuertet. Quid g̊ ꝓdest ei q̄
laborauit in ventū? Cūctis diebz vi te sue
ꝓmedit in tenebris et ī curis multis: z in
erūna atqz tristitia. Hoc itaqz visū ē mihi
ī bonuz: vt comedat q̄s et bibat: et fruať
letitia ex labore suo. q̄ laborauit ipe sub
sole numero diez vite sue: q̄s dōdit ei de⁹:
z hec ē ps illi⁹. Et oī hoī cui dedit de⁹ di-
uitias atqz substantiā: pātemqz ei tribu-
it vt comedat ex eis. z fruať pte sua et le-
tet de labore suo. hoc ē donū dei. Nō ei sa
tis recordabiť diez vite sue: eoq̄ de⁹ occu
pet delitijs cor eius. Capi. VI.

Est z aliud malū quod
vidi sub sole: z quidē frequēs apd
hoīes. Vir cui dedit de⁹ diuitias z
substantiā et honorez z nihil deest aīe sue
ex oīb⁹ que desiderat: nec tribuit ei pātez
de⁹ vt comedat ex eo: sz hō extraneus vora-
bat illud. Hoc vanitas et magna miseria est.
Si genuerit quispiā centū liberos z vixe
rit multos annos. et plures dies etatis ha
buerit et aīa illi⁹ñ vtať bonis substantie
sue. sepulturaqz careat: de hoc ego ꝓnūtio
q̄ melior illo fit abortiu⁹. Frustra em̄ ve
nit et pgit ad tenebras: z obliuione delebi
tur nomē ei⁹. Non vidit solē. neqz cognuit
distantiā boni z mali: etiāsi duobz milib⁹
ānis vixerit: et nō fuerit pfruitus bonis.
Nōne ad vnū locū ꝓperāt oīa: omis labor
hoīs ī ore ei⁹: sz aīa ei⁹ñ implebiť bonis
Quid hz āpli⁹ sapiēs a stulto: et q̄d pau-
pi nisi vt pgat illuc vbi est vita? Meli⁹ est vi-
dē q̄d cupias: q̄ desiderare q̄d nescias. Sz
et hoc vanitas ē: et p̄sūptō spirit⁹. Qui fu-
tur⁹ē: iā vocatuz ē nomē ei⁹: et scit q̄ hō

sit: et nō possit cū fortiore se ī iudicio ꝓten-
dere. Verba sūt plurima: multamq̄ in di-
sputando habētia vanitatem. Ca. VII.

Quid necesse est homini
maiora se q̄rere: cū ignoret q̄d cō
ducat sibi ī vita sua numero die-
rū pegrinatōis sue. et tpe q̄d velut vmbra
ptert? Aut quis ei poterit indicare: quid
p⁹ eū futuꝝ sb̄ sole sit? Meli⁹ē nomē bonū
q̄ vngēta ptiosa: z dies mortis die natiui
tatis. Meli⁹ē ire ad domū luctus q̄ ad do-
mū ꝓuiuij. In illa em̄ finis cūctoꝝ ammo
neť hoīm: et viuēs cogitat q̄d futurū sit.
Melior ē ira risu: q̄ p tristitiā vult⁹: cor ri
gitť animꝰ delinquētis. Cor sapientiū vbi
tristitia ē: et cor stultoꝝ vbi letitia. Meli⁹
ē a sapiēte corripi: q̄ stultoꝝ adulatōe de-
cipi: q̄ sicut sonit⁹ spinaꝝ ardentium sub
olla: sic risus stulti. Sed et hoc vanitas.
Calūnia ꝓturbat sapientē: et pdit robur
cordis ei⁹. Melior ē finis orōis: q̄ princi-
piū. Melior ē patiēs arrogāte. Ne sis ve-
loꝝ ad irascendū: q̄ ira in sinu stulti req̄e
scit. Ne dicas: quid putas causse ē q̄ ꝓora
tpa meliora fuere q̄ nūc sūt. Stulta ē em̄
huiuscemodi īterrogatio. Utilior ē sapia
cū diuitijs: et magis ꝓdest videntibz solem.
Sicut em̄ ptegit sapiētia: sic ptegit pecu-
nia. Hoc aūt plus habet eruditio et sapia
q̄ vitā tribuūt possessori suo. Cōsidera o-
pera dei: q̄ nemo possit corrigere quē ille
despexerit. In die bona fruē bonis: z ma-
lam diē p̄caue. Sicut em̄ hāc sic et illā fe
cit de⁹: vt nō inueniat hō ꝓ eū iustas q̄ri-
monias. Hec q̄z vidi ī diebz vanitatis mee
Justus perit ī iustitia sua et īpius mult
viuit tpe in malitia sua. Noli esse iust⁹ ml̄
tum: neqz plus sapias q̄ necesse ē ne obstu
pescas. Ne impie agas multū: et noli esse
stultus: ne moriaris in tpe nō tuo. Bonū
est te sustentare iustū: sed z ab illo ne sub-
trahas manū tuā: quia qui timz deū nihil
negligit. Sapia ꝓfortauit sapientē: super
decē principes ciuitatis. Nō est em̄ homo
iustus in terra: qui faciat bonū et nō pec
cet. Sed et cūctis sermonibus qui dicunť
ne accomodes cor tuū: ne forte audias ser
uū maledicentē tibi. Scit ei ꝓscia tua: q̄
et tu crebro maledixisti alijs. Cuncta tē-
ptaui in sapiētia. Dixi. Sapiens effitiar
et ipa longius recessit a me multomagisq̄

erat. Et alta ꝓfūditas: q̄s inueniet eā? Lustraui vniuersa animo meo: vt scirē et cōsiderarē et quererem sapientiam et rōem et vt cognoscerē impietatem stulti et errorem īprudentiū. Et inueni amariorē morte mulierem: que laqueus venatoꝝ est: et sagena cor eius. Vincula sūt manus illi⁹. Qui placet deo effugiet illam: qui aꝫ peccator est capietur ab illa. Ecce hoc inueni dixit ecclesiastes. vnum et alterum. vt inuenirem rationem quam adhuc querit anima mea: et non inueni. Virum de mille vnum reperi: mulierem ex omnibus non inueni. Solūmodo hoc inueni. ꝙ fecerit deus hominez rectū: et ip̄e se infinitis miscuerit q̄stionibus. Quis talis vt sapiēs ē Et q̄s cognouit solutōnē verbi? Ca. VIII.

Sapientia hominis lucet ī vultu ei⁹: ⁊ potētissim⁹ faciez illius ꝯmutabit. Ego os regis obseruo. ⁊ p̄cepta iuramēti dei. Ne festines recedē a facie ei⁹: neq̄ ꝑmaneas ī ope malo: q̄r omne qd̄ voluerit: faciet. ⁊ ꝑmo illi⁹ pt̄ate plenus ē. Nec dicē ei quisq̄ pt̄. quare ita facis? Qui custodit preceptū: nō experieꝫ quicq̄ mali. Temp⁹ ⁊ responsionez cor sapientis intelligit. Omni negotio tēpus ē ⁊ oportunitas: et multa hoīs afflictio q̄r ignorat p̄terita: ⁊ futura nullo scirepꝫ nūtio. Non ē ī hominis pt̄ate ꝓhibere spiritū. nec habet potestatē in die mortis: nec finiꝫ q̄escere ingruēte bello: neq̄ saluabit impietas impiū. Omnia hec consideraui: et dedi cor meū in cūctis opibus que fiūt sub sole. Interdū dn̄aꝫ homo homini in malū suū. Vidi impios sepultos: q̄ etiā cū adhuc viuerēt. in loco sācto erāt ⁊ laudabanꝫ ī ciuitate q̄si iustoruz opm. Sz ⁊ hoc vanitas ē. Etem̄ q̄r n̄ ꝓferꝫ cito ꝯ malos sētētia: absq̄ timore vllo filij hominū ꝑpetrāt mala. Attamē peccator ex eo ꝙ centies facit malū et per patientiaz sustentaꝫ: ego cognoui ꝙ erit bonū timētibus deū: q̄ verenꝫ faciē ei⁹. Nō sit bonuz impio nec ꝓlongeꝫ dies eius: sz quasi vmbra trāseant: q̄ nō timēt faciē domini. Est ⁊ alia vanitas q̄ fit sup terrā. Sūt iusti q̄bus mala ꝓueniūt q̄si opa egerint impioꝝ: et sūt impij q̄ ita secuti sūt: q̄si iustoꝝ facta hēant. Sz ⁊ hoc vanissimuz iudico. Laudaui igiꝫ letitiā. ꝙ nō eēt hoī bonuz sub sole. nisi ꝙ comederet et biberet atq̄ gauderet: et hoc solū secū auferret de labore suo. om̄ibus diebus vite sue quos dedit ei deus sub sole. Et apposui cor meū vt scirem sapientiā: ⁊ intelligerē discensionē que versaꝫ in terra. Est hō qui diebꝫ ⁊ noctibus somniū non capit oculis. Et intellexi: ꝙ oīm opm dei nullā possit hō īuenire rōez eoꝝ que fiūt sub sole: ⁊ quātopl⁹ laborauit ad querendū: tantomin⁹ inueīat. Etiāsi dixerit sapiēs se nosse: nō poterit repire. Oīa hec tractaui in corde meo. vt curiose intelligerē. Capi. IX.

Sunt iusti atq̄ sapientes: ⁊ opa eoꝝ ī maū d̄i. Ettamen nescit hō vtrū amore an odio dignus sit: sz oīa ī futuꝝ seruātur īcerta. eo ꝙ vniuersa eque eueniāt iusto ⁊ impio. bono et malo. mūdo et īmūdo: īmolāti victimas: ⁊ sacrifitia ꝯtēnenti. Sicut bon⁹ sic et peccator. vt ꝑiurus sic ille qui veꝝ deierat. Hoc est pessimū inter oīa q̄ sub sole fiunt: q̄r eadē cūctis eueniunt. Vn̄ et corda filioꝝ hoīm implenꝫ malitia et ꝯtēptu in vita sua: et post hec ad inferos deducenꝫ. Nemo ē q̄ sp viuat: ⁊ q̄ huiusmōi rei hēat fidutiā. Melior ē canis viuus leone mortuo: viuētes eī sciūt se eē morituros: mortui v̄o nihil nouerūt ampli⁹. Nec habent vltra mercedē. q̄r obliuione tradita ē memoria eoꝝ. Amor q̄ꝫ ⁊ odiū ⁊ īuidie simul ꝑierūt: nec habēt ꝑtez in hoc seculo: et in opere qd̄ sub sole geriꝫ. Vade g̊ et comede ī letitia panē tuū: ⁊ bibe cū gaudio vinum tuū. q̄r deo placēt opa tua. Omni tp̄e sint vestimēta tua candida: et oleuz de capite tuo nō defitiat. Perfruere vita cuz vxore quā diligis. cūctis diebꝫ vite īstabilitatis tue: q̄ dati sꝫ tibi sub sole oī tp̄e vanitatis tue. Hec ē em̄ ꝑs in vita: ⁊ ī labore tuo q̄ laboras sub sole. Quodcūq̄ facere pt̄ manus tua instanter opare: q̄r nec opus nec ratio. nec sapīa nec sciētia erit apud inferos: q̄ tu ꝓperas. Verti me ad aliud: et vidi sub sole. nec velotiū eē cursū. nec fortium bellū. nec sapientiū panē. nec doctorū diuitias. nec artificū grām: sz tēp⁹ casūq̄ ī omnibus. Nescit homo finē suū: sz sicut pisces capiuntur hamo ⁊ aues laqueo cōp̄hēduntꝫ. sic capiunꝫ hoīes ī tp̄e malo cū eis extīplo supuenerit. Hāc q̄ꝫ sb̄ sole vidi

ambiũt.ex fortissimis isrł:omes tenentes gladios:ꝙ ad bella doctissimi. Uniuscuiusqꝫ ensis sup femur suũ: ꝓpter timores nocturnos. ferculuꝫ fecit sibi rex salomon de lignis libani. Colũnas eiꝰ fecit argenteas reclinatoriũ aureũ. ascensuꝫ purpureum: media caritate ꝓstrauit: ꝓpter filias hieru salem. Egredimi filie syon: et videte regẽ salomonẽ i diademate: q̃ coronauit illum mater sua: i die desponsatois illiꝰ: ꝙ i die letitie cordis eius. ¶ Capitulũ. IIII.

Pampulcra es amica

mea: ꝙpulcra es. Oculi tui colũbarum: absqꝫ eo qđ intrinsecꝰ latꝫ. Capilli tui sicut greges capraꝝ q̃ ascẽderũt de mõte galaad. Dentes tui sicut greges tonsaꝝ: q̃ ascenderũt de lauacro. Omes gemellis vetibꝫ: et sterilis ñ est inter eas. Sicut vitta coccinea labia tua: et eloquiũ tuum dulce. Sicut fragmen malipunici ita gene tue: absqꝫ eo qđ intrinsecus latet. Sicut turris dauid collũ tuũ: q̃ edificata est cuꝫ ꝓpugnacuł. Mille clipei pendẽt ex ea: oĩs armatura fortiũ. Duo vba tua sicut duo hynnuli capree gemelli: q̃ pascũt i liliis: donec aspiret dies ꝙ iclinẽt umbre. Uadaꝫ ad mõtẽ mirre: et ad collem thuris. Tota pulcra es ãica mea: et macła ñ ẽ i te. Ueni de libão spõsa mea: veni ỏ libano veni. Coronabis ỏ capite amana. de ỏtice sanir ꝙ hermõ: de cubilibꝫ leonũ. ỏ mõtibꝫ pdoꝝ Uulneraſti cor meũ. soror mea spõsa. vulneraſti cor meũ i uno oculorum tuoꝝ: ꝙ in uno crine colli tui. Ꝙpulcre sunt mamme tue soror mea spõsa. ꝓulciora sũt ubera tua vino: ꝙ odor ungẽtoꝝ tuoꝝ sup omnia aromata. Fauꝰ distillãs labia tua spõsa: mel et lac sub lĩgua tua: et odor vestimentoꝝ tuoꝝ sicut odor thuris. Ortus ꝓclusus soror mea spõsa: ortꝰ ꝓclusus fõs signatꝰ. Emissiones tue padisus malorũpunicoꝝ: cuꝫ pomoꝝ fructibꝫ. Cipri cũ nardo. nardus ꝙ crocꝰ: fistula et cinamomũ cum uniuersis lignis libani: mirra ꝙ aloes cũ omĩbus ꝓmis ungẽtis. Fõs ortoꝝ putẽ aq̃rũ viuẽtiũ: q̃ fluunt ĩpetu de libano. Surge aq̃lo ꝙ veni auster: ꝑfla ortũ meũ: ꝙ fluẽt aromata illius. ¶ Capitulũ. V.

Ueniat dilectus meus in

ortũ suũ: vt comedat fructum pomorũ suoꝝ. Uẽi i ortũ meũ soror mea spõsa: messui mirrã meã cũ aromatibꝫ meis. Cõedi fauũ cũ melle meo: bibi vinũ meũ cũ lacte meo. Comedite ãici ꝙ bibite: ꝙ iebriami carissimi. Ego dormio ꝙ cor meum vigilat. Uox dilecti mei pulsantis. Aperi mihi soror mea ãica mea colũba mea ĩmaculata mea: qꝛ caput meum plenũ ẽ rore: et cicinni mei guttis noctiuꝫ. Expoliaui me tũica mea: quõ ĩduar illa? Laui pedes meos: quõ ĩq̃nabo illos? Dilectus meus misit manũ suã ꝓforamẽ: ꝙ ventꝫ meꝰ ĩtremuit ad tactũ eius. Surrexi vt apirẽ dilecto meo. Manꝰ mee stillauerũt mirrã: et digiti mei plẽi mirra ꝓbatissia. Pessulũ hostij mei apui dilcto meo: at ille declĩauéat atꝫ ẽnsierat. Aia mea liq̃fcta ẽ: vt dilcẽus locutꝰ ẽ. Quesiui ꝙ ñ iueni illũ: vocaui: ꝙ nõ rñdit mihi. Inuenerũt me custodes q̃ circuierũt citatẽ. Percusserũt me ꝙ vulneraverũt me: tulerũt palliũ meũ custodes murorũ. Adiuro vos filie hierłm: si inueneritis dilectũ meũ vt nũtietis ei qꝛ amore lãgueo. Qualĩ ẽ dilectꝰ tuꝰ ex dilecto: o pulcerrima mlierꝫ: Qualĩ ẽ dilectꝰ tuꝰ ex dilecto: qꝛ sic adiurasti nos? Dilectꝰ meꝰ cãdidꝰ et rubicũdꝰ: electꝰ ex milibꝫ. Caput eiꝰ auꝝ optimũ: come eiꝰ sic ẽ elate palmaruꝫ: nigre q̃si corui. Ocli eiꝰ sic ẽ colũbe sup riuulos aq̃ꝫ q̃ lacte sũt lote: ꝙ rsidẽt iuxta fluẽta pleissima. Gene illiꝰ sicut areole aromatũ: ꝓsite a pigmẽtarijs. Labia eiꝰ lilia distillantia mirrã ꝓmam. Manꝰ illiꝰ tornatiles. auree plene iacĩctis. Uenter eiꝰ eburneꝰ: distinctꝰ saphiris. Crura illiꝰ colũne marmoree: q̃ fũdate sẽt sup bases aureas. Spẽs eiꝰ vt libãi: electꝰ vt cedri. Gutꝛ illiꝰ suauissimuꝫ: ꝙ totꝰ desiderabił. Talĩ ẽ dilectꝰ meꝰ: ꝙ ipe ẽ amicꝰ meꝰ filie hierłm. Quo abijt dilectus tuꝰ o pulcerrima mlierꝫ: q̃ declinauit dilectꝰ tuus? Et q̃remꝰ eũ tecũ. ¶ Capi. VI.

Dilectus meus descen-

dit i ortũ suũ ad areolam aromatũ: vt ibi pascat ĩ ortis: ꝙ lilia colligat. Ego dilcto meo ꝙ dilectꝰ meꝰ mihi: q̃ pascit ĩter lilia. Pulcra es amica mea: suauis ꝙ decora sicut hierłm: ẽribił vt castroꝝ acies ordinata. Auerte ocłos tuos a me: qꝛ ipi me auolare feceꝛt. Capilli tui sicut grex caprarũ: que apparuerũt de galaad. Dentes tui sicut greges ouium: que

aſcẽderẽt de lauacro. Omñs gemellis fetibꝰ: ⁊ ſterilis nõ ẽ ĩ eis. Sicut coꝛtex malipunici. ſic gene tue: abſq; occultis tuis. Sexagĩta ſũt regĩe: ⁊ octoginta cõcubine: et adoleſcẽtularꝝ nõ ẽ numerus. Una ẽ colũba mea ꝓfecta mea: vna ẽ mr̃i ſue: electa genitrici ſue. Uiderẽt eã filie ſyon ⁊ bt̃iſſimã ꝓdicarunt: regine ⁊ ꝓcubine laudauerũt eã. Que ẽ iſta q̃ ꝓgredit̃ q̃ aurora cõ ſurgẽs: pulcra vt luna. electa vt ſol. terribilis vt caſtrorꝝ acies ordinata? Deſcẽdi ĩ ortũ nucũ vt viderẽ poma ꝓualliũ: ⁊ iſpicerẽ ſi floruiſſet vinea: ⁊ germinaſſẽt malapunica. Neſciui. Aĩa mea cõt̃bauit me: ꝓter q̃drigas aminadab. reuertẽ reuertẽ ſunamitis: reuertere reuertere vt intueamur te. ¶ Capitulum .VII.

Quid videbis in ſũamite: niſi choros caſtrorũ? Quã pulcri ſũt greſſus tui ĩ calciamẽtis: filia ꝓncipis. Juncture feminũ tuarꝝ ſicut monilia: q̃ fabricata ſũt manu artificis. Umbilicus tuus crater tornatilis: nunq̃ indigẽs poculis. Uenter tuꝰ ſicut aceruꝰ tritici: vellatꝰ lilijs. Duo vbera tua ſicut duo hynnuli gemelli capree. Collum tuũ ſicut turris eburnea. oculi tui ſicut piſcine in eſebõ. que ſunt in porta filie multitudĩs. Naſus tuꝰ ſicut turris libani: q̃ reſpicit ꝓt̃ damaſcũ. Caput tuũ vt carmelꝰ: et come capitis tui ſicut purpura regis iuncta canalibus. Quã pulcra es. ⁊ q̃ decora cariſſima in deliticijs. Statura tua aſſimilata eſt palme: ⁊ vbera tua botris. Dixi aſcendam in palmã: ⁊ apprehendã fructꝰ eius. Et erunt vbera tua ſicut botri vinee: ⁊ odor oris tui ſicut odor malarꝝ: guttur tuũ ſicut vinum optimũ. Dignũ dilecto meo ad potandum labijſq; et dentibꝰ illius ad ruminandum. Ego dilecto meo: ⁊ ad me conuerſio eius. Ueni dilecte mi egrediamur in agrũ: commoremur ĩ villis. Mane ſurgamꝰ ad vineas: videamus ſi floruit vinea. ſi flores fructus pturiũt: ſi floruerẽt malapunica. Ibi dabo tibi vba mea. Mãdragore dederũt odorẽ ſuũ in portis nr̃is. Omĩa poma noua ⁊ vetera dilecte mi ſeruaui tibi. ¶ Ca. VIII.

Quis mihi det te fratrẽ meũ ſugentem vbera matris mee vt inueniã te foris et deoſculer te et iam me nemo deſpiciat? Apprehendã te et ducã in domũ mr̃is mee: ⁊ in cubiculũ genitricis mee. Ibi me docebis: ⁊ dabo tibi poculũ ex vino condito: et muſtum malorumgranatorꝝ meorꝝ. Leua eius ſub capite meo: ⁊ dextera illius amplexabit̃ me. Adiuro vos filie hierl'm: ne ſuſcitetis neq; euigilare faciatis dilectã: donec ipa velit. Que ẽ iſta q̃ aſcẽdit de deſerto deliticijs afſluẽs: innixa ſup dilectũ ſuum? Sub arbore malo ſuſcitaui te. Ibi corrupta ẽ mater tua: ibi violata ẽ genitrix tua. Pone me vt ſignaculũ ſuper corr tuum. vt ſigillũ ſuper brachiũ tuũ: q̃ fortis ẽ vt mors dilectio: dura ſicut ĩfernꝰ emulatio. lampades eiꝰ. vt lãpades ignis atq; flãmarũ. aq̃ multe nõ potuerũt extĩguere caritatem. nec flumĩa obruẽt illã. Si dederit hõ omnẽ ſubſtãtiã domꝰ ſue ꝓ dilectõe: q̃ſi nihil deſpiciet eã. Soror nr̃a puula: ⁊ vbera nõ habz. Quid faciemꝰ ſorori nr̃e: in die quãdo alloquẽda ẽ? Si murꝰ ẽ: edificemꝰ ſuper eũ ꝓpugnacula argẽtea. Si oſtiũ ẽ: ꝓpingamꝰ illud tabulis cedrinis. Ego murus ⁊ vbera mea ſicut turris: ex quo facta ſum coram eo q̃ſi pacẽ repiens. Uinea fuit pacifico ĩ ea: q̃ habz ꝓr̃os. Tradidit eam cuſtodibꝰ: vir affert ꝓ fructu eiꝰ mille argenteos. Uinea mea corã me ẽ. Mille tui pacifici: et ducẽti bis q̃ cuſtodiũt fructꝰ eius Que hĩtas ĩ ortis. aĩci auſcultant te: fac me audiẽ vocẽ tuã. Fuge dilecte mi: et aſſimilaẽ capree hynnuloq; ceruorꝝ ſup mõtes aromatũ. ¶ Explicit Cãtica cãticorꝝ.

¶ Incipit liber Sapiẽtie. Capi. j.

Diligite iuſticiam qui iudicatis terram. Sẽtite de dño ĩ bonitate: et ĩ ſimplicitate cordis querite illum: q̃m inuenit̃ ab his q̃ nõ tẽptãt illũ: apparet autem eis qui fidẽ habent̃ in illum. Peruerſe emĩ cogitatõnes ſeparant a deo: probata autẽ virtus corripit ĩſipiẽtes. Quã in maliuolã aĩaz nõ ĩtroibit ſapĩa: nec hĩtabit ĩ corpe ſubdito pcr̃is. Spirit̃ emĩ ſanct̃ diſcipline effugiet fictum: ⁊ auferet ſe a cogitationibus que ſũt ſine intellectu: et corripietur

a supueniẽte iniq̃tate. Benign⁹ ẽ em̃ spũs sapie ⁊ ñ lĩbabit maledictuz a labijs suis. qm̃ renũ illi⁹ testis ẽ de⁹. ⁊ coꝛdis illi⁹ scrutatoꝛ ẽ verus: et lingue eius auditoꝛ. Qm̃ spũs dñi repleuit oꝛbem terraꝝ: et hoc qđ ꝓtinet oĩa sciam hz vocis. Propt̃ hoc qui loquit̃ iniq̃ nõ pt̃ latere: nec ꝓteriet illuz coꝛripiẽs iudiciũ. In cogitatõibꝫ em̃ impij iterrogatõ erit: ℞monũ aũt illi⁹ auditio ad deũ veiet: ⁊ ad coꝛreptõez iniq̃tatũ illius. Qm̃ auris celi audit oĩa: et tumult⁹ murmuratõnũ nõ abscondet̃. Custodite g̃ vos a murmuratõne: q̃ nihil ꝓdest: et a detractõe pcite lingue. Quia ℞mo obscurus in vacuũ non ibit: os aũt qđ mentit̃ occidit aiaz. Nolite zelare moꝛtẽ i erroꝛe vite vestre: neq; acq̃ratis ꝓditõez i opibꝫ manuũ vr̃aꝝ. Qm̃ de⁹ moꝛtẽ nõ fecit: nec letat̃ in ꝓditõe viuoꝝ. Creauit em̃ vt essent oĩa: ⁊ sanabiles fecit natões oꝛbis terraꝝ: non em̃ ẽ i illis medicamentũ exterminij nec inferoꝝ regnũ i terra. Justitia em̃ ꝑpetua ẽ ⁊ imoꝛtal̃: iiustitia aũt moꝛtis acq̃sitõ. Impij aũt manibus et verbis accersierunt illã: ⁊ estimãtes illã amicã. defluxerũt. ⁊ spõsiões posuerunt ad illam: qm̃ moꝛte digni sũt ex ꝑte illius. ¶ Capitulum .II.

Dixerũt em̃ impij. cogitãtes apud se ñ recte. Exiguum et cũ tedio est tp̃us vite nr̃e: et nõ ẽ refrigeriũ i fine hoĩs: ⁊ nõ ẽ q̃ agnit⁹ sit reuersus ab iferis. Quia ex nihilo nati sumus: ⁊ pt⁹ hoc erim⁹ tãq̃ nõ fuerim⁹. Qm̃ fum⁹ afflatus ẽ i naribꝫ nr̃is: ⁊ sermo scintille ad ꝓmouendũz coꝛ nr̃m. Quia extincto cinis erit coꝛp⁹ nr̃m: ⁊ spũs diffũdet̃ tãq̃ molł aer. Et trãsibit vita nr̃a tãq̃ vestigium nubis: ⁊ sicut nebulaz dissoluet̃: q̃ fugata ẽ a radijs sol̃: ⁊ a caloꝛe illi⁹ aggrauata. Et nomẽ nr̃m oblionẽ accipiet ꝑ tp̃us: ⁊ nemo hẽbit memoꝛiã opum nr̃oꝝ. Umbꝛe eĩ trãsit⁹ ẽ tp̃s nr̃m: ⁊ nõ ẽ reuersio finis nr̃i. qm̃ ꝓsignata est: ⁊ nemo reuertit̃. Venite g̃ ⁊ fruamuꝛ bonis q̃ sũt. ⁊ vtamur creatura tãq̃ i iuuẽtute celeriter. Vino ꝓtioso ⁊ vnguẽtis nos ipleam⁹: ⁊ ñ ꝓtereat nos flos tp̃is. Coꝛonem⁹ nos rosis añq̃ marcescãt: nullũ pratũ sit qđ non ꝑtrãseat luxuria nr̃a. Nemo vr̃m exoꝛs sit luxurie nr̃e. Ubiq; relinq̃m⁹ signa letitie: qm̃ hec ẽ ꝑs nr̃a: ⁊ hec est soꝛs nr̃a. Oppri-

mam⁹ paupem̃ iustũ: ⁊ nõ parcam⁹ vidue nec veterano: nec reuereamur canos multi tp̃is. Sit aũt foꝛtitudo nr̃a. lex iiustitie. Qđ em̃ infirmũ ẽ iutile iuenit̃. Circũueniam⁹ g̃ iustũ. qm̃ iutil̃ est nobis. ⁊ ꝓtrari⁹ ẽ opibꝫ nr̃is: ⁊ improꝑat nob̃ pcta legis: et diffamat in nos pcta discipline nr̃e. Promittit se sciaz dei habere: ⁊ filiũ dei se nomiat. Fact⁹ est nob̃ i traductõz ꝯgnitõnũ nr̃aꝝ. Grauis ẽ nob̃ etiã ad videnduz: qm̃ dissimilis est alijs vita illi⁹: ⁊ imutate sũt vie ei⁹. Tãq̃ nugaces estimati sum⁹ ab illo: ⁊ abstinet se a vijs nr̃is tanq̃ ab imunditijs: ⁊ ꝓfert nouissima iustoꝛũ: ⁊ gloriat̃ patrẽ se hr̃e deũ. Videam⁹ g̃ si ℞mões illi⁹ veri sint: ⁊ tẽptem⁹ q̃ vẽtura sũt illi: ⁊ sciemus q̃ erũt nouissima illi⁹. Si ei ẽ ver⁹ filius dei suscipiet illũ: ⁊ liberabit illũ ẽ manibꝫ ꝓtrarioꝝ. Cõtumelia ⁊ toꝛmẽto iterrogem⁹ eũ: vt sciam⁹ reuerẽtiã ei⁹: ⁊ ꝓbem⁹ pacientiã illi⁹. Moꝛte turpissima ꝓdẽnem⁹ eũ. Erit em̃ ei respect⁹ ex ℞monibꝫ illi⁹. Hec cogitauerũt ⁊ errauerũt: excecauit eĩ oculos malitia eoꝝ. Et nescierũt sacm̃ta dei: neq; mercedẽ spauerũt iustitie: nec iudicauerũt honoꝛẽ aiaꝝ sãctaꝝ. Qm̃ deus creauit hoĩez ĩexterminabilẽ: ⁊ ad ymaginez similitudĩs sue fecit illũ. Inuidia aũt diaboli. moꝛs itroiuit in oꝛbẽ terraꝝ: imitãt̃ aũt illũ q̃ sũt ex ꝑte illius. ¶ Capi. III.

Justoꝝ autez anime in manu dei sũt: ⁊ non tanget illos toꝛmẽtũ moꝛtis. visi sũt oculis insipiẽtiũ moꝛi: ⁊ estimata est afflictõ exit⁹ illoꝝ. Et ab itinere iusto abierũt in exm̃inũ: ⁊ q̃ a nob̃ ẽ iter exterminij: illi aũt sũt i pace. Etsi coꝛã hoĩbꝫ toꝛmẽta passi sunt. spes illoꝝ imoꝛtalitate plẽa ẽ. In paucis vexati. i mł̃tis bene disponẽt̃: qm̃ de⁹ tẽptauit eos: ⁊ inuenit illos dignos se. Tanq̃ aurꝝ i fornace ꝓbauit illos: ⁊ q̃si holocausti hostiã accepit illos: ⁊ in tpe erit respect⁹ illoꝝ. Fulgebũt iusti: ⁊ tãq̃ scintille in arũdineto discurrẽt. Judicabũt natões ⁊ dñabũt̃ ꝑpl̃is: ⁊ regẽt dñs illoꝝ i ꝑpetuum. Qui ꝓfidũt i illo iteliget veritatẽ: ⁊ fideles i dilectoe acq̃escẽt illi: qm̃ donũ ⁊ pax ẽ electis ei⁹. Impij aũt ℞m q̃ cogitauerũt coꝛreptõz habebũt: q̃ neglexerũt iustum: et a domino recesserunt. Sapientiã em̃ et disciplinã q̃ abicit infelix ẽ. ⁊ vacua est spes

illoꝝ ꝙ laboꝛes ſine fructu. ꝙ inutilia opa eoꝛum. Mulieres eoꝝ ĩſenſatæ ſũt. ꝙ neqſſimi filij eoꝝ. Maledicta creatura eoꝛum. Q̃m felix ẽ ſterilis et incoinq̃nata: que ne ſciuit thoꝝ i delicto. Habebit fructũ in reſpectõe aiaꝝ ſãctaꝝ. Et ſpado q̃ nõ opat⁹ ẽ ꝑ manus ſuas ĩiq̃tatẽ: nec cogitauit aduerſus deũ nequiſſima. Dabit̃ em̃ illi fidei donũ electũ: ꝙ ſoꝛs in tẽplo dei acceptiſſima. Bonoꝝ em̃ laboꝝ gl'ioſus eſt fruct⁹. et que nõ cõcidat radix ſapiẽ. Filij autẽ adulteroꝝ i cõſumatõe erũt: et ab iniquo thoꝛo ſemẽ exterminabit̃. Et ſiq̃dem lõge vite erũt: in nihilũ ꝓputabunt̃: et ſine honoꝛe erit nouiſſima ſenectus illoꝛuꝫ. Etſi celeriꝰ defũcti fuerit. nõ habebũt ſpem. nec in die agnitõis allocutõeꝫ. Natões em̃ iique dire ſũt ꝓſumatõis. ¶ Capi. IIII.

O Dampulcra es caſta generatõ cũ claritatæ. Immoꝛtal' eſt em̃ memoꝛia illius: quoniã et apud deũ nota eſt et apud homĩes. Cuꝫ ꝑſens ẽ imitant̃ illam: et deſideꝛãt eã. cum ſe eduxerit: et in ꝑpetuum coꝛonata triũphat. ĩcoinq̃natoꝝ certaminum premiũ vincens. Multigena aũt impioꝝ multitudo nõ erit vtil': et ſpuria vitulamina nõ dabũt radices altas. nec ſtabile firmamẽtũ collocabũt. Etſi in ramis in tpe germinauerint. infirmit̃ poſita a vẽto cõmouebũt̃: ꝙ a nimietatæ vẽtoꝝ eradicabunt̃. Cõfringent̃ em̃ rami inconſumati. et fructus illoꝝ ĩutiles et acerbi ad manducandũ: et ad nihilũ apti. Exꝝ iniq̃s em̃ oẽs filij qui naſcunt̃ teſtes ſũt neq̃tie aduerſus paꝛẽtes interrogatõe ſua. Juſt⁹ aũt ſi moꝛte ꝓoccupatus fuerit: in refrigerio erit. Senect⁹ em̃ venerabilis ẽ: nõ diuturna. neqꝫ numero ãnoꝝ ꝓputata. Cani aũt ſũt ſenſus hoĩs. et etas ſenectutis: vita ĩmaculata. Placẽs deo factus dilect⁹: et viuẽs ĩ peccatoꝛes trãſlat⁹ ẽ. Rapt⁹ eſt ne malitia mutaret intellectũ eius. aut ne fictõ deciꝑet aiũm illi⁹. Faſcinatõ em̃ nugacitatis obſcurat bona: ꝙ incõſtãtia ꝓcupiẽ tranſuertit ſenſũ ſine malitia. Cõſumat⁹ in breui expleuit mlta tpa. Placita em̃ erat deo aĩa illi⁹: ꝓptꝛ hoc ꝓperauit educẽ illum de medio iniq̃tatũ. Populi aũt vidẽtes ꝙ non intelligẽtes. nec ponẽtes in ꝯcoꝛdijs talia. q̃m grã dei et miſericoꝛdia eſt ĩ ſãcto eius: reſpectus ſuꝑ electos illi⁹. Cõtemnat aũt iuſtus moꝛtuꝰ viuos impios: ꝙ iuuent⁹ ſceleri⁹ ꝓſumata longã vitã iniuſti. Videbũt em̃ finẽ ſapiẽtis: et nõ intelligẽt q̃d cogitauerit de illo de⁹: et quare minuerit illũ dñs. Videbũt em̃ et ꝓtemnẽt eũ: illos aũt de⁹ irridebit. Et erunt poſt hec decidẽtes ſine honoꝛe: et in cõtumelia inter moꝛtuos ĩ ꝑpetuum. Q̃m diſrũpit illos iflatos ſine voce: ꝙ ꝓmouebit illos a fũdamẽtis: et vſq̃ ad ſuꝑmũ deſolabunt̃. Et erũt gemẽtes. ꝙ memoria illoꝝ periet. Veniẽt in cogitatõe peccatoꝝ ſuoꝝ timidi: et traducent illos ex aduerſo iniq̃tates ipoꝝ. ¶ Ca. V.

Tunc ſtabũt iuſti in magna ꝓſtãtia aduerſus eos q̃ ſe anguſtiauerũt: et q̃ abſtulerũt laboꝛes eoꝝ. Videntes turbabunt̃ timoꝛe hoꝛribili: et mirabunt̃ ĩ ſubitatõe ĩſpiratæ ſalutis. gemẽtes ꝑ anguſtia ſpũs: dicẽtes int̃ ſe pnitẽtiã agẽtes: et ꝑ anguſtia ſpũs gemẽtes. Hij ſũt quos habuim⁹ aliquãdo in deriſũ et in ſimilitudinez improperij: nos inſẽſati vitã illoꝝ eſtimabam⁹ inſaniam: et finez illoꝝ ſine honoꝛe. Ecce quõ cõputati ſũt inter filios dei: ꝙ inter ſãctos ſoꝛs illoꝝ eſt. Ergo errauim⁹ a via veritatis: ꝙ iuſtitie lumẽ nõ luxit nobis: et ſol intelligẽtie nõ ẽ oꝛt⁹ nob. Laſſati ſum⁹ ĩ via iniq̃tatis et pditõnis: et ambulauimus vias difficiles. Viã autẽ dñi ignorauim⁹. Quid nobis ꝓfuit ſuꝑbia: aut diuitiaꝝ iactantia q̃d ꝓtulit nobis: Trãſierũt oia illa tãq̃ vmbra et tãq̃ nũti⁹ ꝑcurrẽs. Et tanq̃ nauis q̃ ptrãſit fluctuãtẽ aquã cuius cũ ꝑterierit nõ ẽ veſtigiũ inuenire. neqꝫ ſemitaꝫ carine illi⁹ ĩ fluctibꝰ: aut auis q̃ trãſuolat ĩ aere. cui⁹ nullũ inuenit̃ argumẽtũ itineris illi⁹: ſedtm̃ ſonit⁹ alaꝝ verberãs leuez ventũ. ꝙ ſcindẽs ꝑ vim itineris aerẽ. ꝓmotiſqꝫ alis trãſuolauit. ꝙ poſt hoc nulluꝫ ſignũ ĩuenit̃ itineris illi⁹: aut tanq̃ ſagitta emiſſa in locũ deſtinatũ. diuiſus aer continuo ĩ ſe recluſus ẽ vt ignoꝛet̃ trãſit⁹ illi⁹: ſic ꝙ nos nati ꝓtinuo deſinim⁹ eſſe. et virtutis q̃dẽ nullũ ſignũ valuim⁹ oñdere: ĩ malignitatæ aũt nãa ꝓſũpti ſum⁹. Talia dixerũt ĩ inferno bi q̃ peccauerũt: q̃m ſpes impij tanq̃ lanugo ẽ q̃ a vẽto tollit̃: et tanq̃ ſpuma gracilis que a procella diſpergit̃: et tanq̃ fumus qui a vento diffuſus eſt:

et tanꝯ memoria hospitis vni⁹ diei ꝓtereuntis. Justi aũt in ꝑpetuũ viuẽt: et apud dñm ẽ merces eor̃: ⁊ cogitatõ illor̃ apud altissimũ. Ideo accipient regnũ decoris ⁊ diadema spẽi de manu dñi: qm̃ dextra sua teget eos: ⁊ in brachio sãcto suo defẽdet illos. Et accipiet armaturã zelus illi⁹: ⁊ armabit creaturã ad vltõz inimicor̃. Induet ꝑ thorace iustitiã: ⁊ accipiet ꝑ galea iudicium certũ. Sumet scutuz inexpugnabile equitatẽ: acuet aũt dirã irã in lanceam: ⁊ pugnabit cũ illo orb̃ terra⁊ ꝓtra insensatos. Ibũt directe emissiones fulgur̃: ⁊ tanꝯ a bñ curuato arcu nubiũ exẽmiabũt: et ad certũ locũ insiliẽt. Et a petrosa ira plene mittẽt grãdines: et cãdescet i illos aq̃ maris: ⁊ flumina ꝓcurrẽt durẽ. Cõtra illos stabit spũs ẽtutis. ⁊ tanꝯ turbo vẽti diuidet illos: ⁊ ad hẽmũ ꝑducet oẽm terrã iniq̃tatis illorũ. Et malignitas euertet sedes potentium. Capitulũ .VI.

MElior̃ est sapiẽtia qꝯ vires: ⁊ vir prudens magisq̃ fortis. Audite g̃ reges ⁊ itelligite: discedite iudices finiũ ẽre. Prebete aures vos q̃ ꝓtinetis multitudies ⁊ placetis vobis i turbis natõnũ: qm̃ data ẽ a dño pt̃as vobis. ⁊ virtus ab altissimo: q̃ interrogabit opa vr̃a ⁊ cogitatões scrutabit̃: qm̃ cum essetis mĩstri r̃gni illi⁹. nõ rectẽ iudicastis nec custodistis legẽ iustitie: neq̃ ꝑm volũtatem dei ambulastis. Horrẽde ⁊ cito apparebit vob̃: qm̃ iudiciũ durissimuz in his q̃ ꝑsũt: fiet. Exiguo em̃ ꝓcedit̃ misericordia potẽtes aũt potẽter tormẽta patient̃. Nõ em̃ subtrahet ꝑsonã cuiusq̃ de⁹ q̃ ẽ oĩm dñator. nec verebit̃ magnitudinẽ cuiusq̃: qm̃ pusillũ ⁊ magnũ ipe fecit: ⁊ eq̃liter est cura illi de oĩbus. Fortioribus at̃. fortior instat cruciatõ. Ad vos g̃ reges sũt hi sermones mei: vt discatis sapiẽtiaz: et ne excidatis. Qui em̃ custodierint iustitiã iuste iudicabunt̃: ⁊ q̃ didicerit iusta iuenient q̃d rñdeant. Cõcupiscite g̃ sermones meos et diligite illos: ⁊ habebitis disciplinã. Clara est ⁊ q̃ nunq̃ marcescit sapia: ⁊ facile videtur ab his q̃ diligũt eaz: ⁊ inuenit̃ ab his qui q̃rũt illã. Preoccupat q̃ se cõcupiscũt: vt illis se p̃or̃ ondat. Qui de luce vigilauerit ad illã nõ laborabit: assidentẽ em̃ illã foribus suis iueniet. Cogitare g̃ de illa sensus

ẽ ꝓsumatus: ⁊ q̃ vigilauerit. ꝑpter illam cito erit securus. Qm̃ dignos se circuit ipsa querẽs: ⁊ i vijs suis oñdet se illis hilariter ⁊ i omĩ ꝓuidẽtia occurret illis. Initiũ em̃ illius verissima est disciplĩe ꝓcupia. Cura g̃ disciplĩe dilectõ est: ⁊ dilectõ custodia legũ illi⁹ est. Custoditõ aũt legũ ꝓsumatõ incorruptõis ẽ: incorruptõ aũt facit esse primũ deo. Cõcupiscẽtia itaq̃ sapie deducet ad regnũ ꝑpetuũ. Si g̃ delectami sedibus ⁊ sceptris o reges ꝑpl̃i: diligite sapiam vt in ꝑpetuũ r̃gnetis. Diligite lumẽ sapie: omis q̃ pestis ꝑplis. Quid ẽ aũt sapia et quẽadmodũ facta sit referã et nõ abscõdã a vobis sacm̃ẽta dei: sz ab initõ natiuitatis inuestigabo: ⁊ ponã i lucẽ sciaz illi⁹. ⁊ nõ ꝑteribo veritatẽ: neq̃ cũ iuidia tabescente iter habebo: qm̃ talĩ hõ nõ erit ꝑticeps sapiẽtie. Multitudo aũt sapientiũ. sanitas ẽ orb̃ terra⁊: et rex sapiẽs. ꝑpl̃i stabilimẽtũ ẽ. Ergo accipite disciplinã ꝑ ꝓmones meos: ⁊ ꝓderit vobis. Capitulũ .VII.

QVm quidẽ et ego mortalĩ hõ similĩ hoĩbus: et ex genẽ terreno illi⁹ q̃ ꝓor fact⁹ est: ⁊ in ventre matris figurat⁹ sũ caro: decẽ mensium tempe coagulatus sum in sanguine. ex semie hominis: et delectamento somni ꝓueniẽte. Et ego nat⁹ accepi ꝓmunẽ aerẽ: ⁊ isimiliter factã decidi terrã: et ꝑmã vocem similẽ omĩbus emisi plorans. In volumẽtis nutritus sũ: ⁊ magnis curis. Nemo em̃ ex regibus aliud habuit natiuitatis initium. Unus ergo itroitus ẽ omĩbus ad vitam. et similis exitus. Propter hoc optaui et datus ẽ mihi sensus: et iuocaui ⁊ venit in me spiritus sapie. Et ꝓposui illã regnis ⁊ sedibus: ⁊ diuitias nihil esse diri i ꝓpatõe illi⁹. Nec cõparaui illi lapidẽ ꝑtiosũ: qm̃ oẽ aur̃ i ꝓpatõe illi⁹ arena ẽ exigua et tanꝯ lutũ estimabit̃ argẽtũ i ꝓspectu illi⁹. Super salutẽ ⁊ spẽm dilexi illã: ⁊ ꝓposui ꝑ luce habẽ illã: qm̃ iextinguibile ẽ lumen illius. Uenerunt aũt mihi omnia bona pter cum illa: ⁊ inumerabilis honestas per man⁹ illi⁹. Et letat⁹ sũ in oĩbus: qm̃ añcedebat me ista sapia: ⁊ ignorabã qm̃ hor̃ omniũ mater est. Quã sine fictõe didici: et sine iuidia ꝓnico: ⁊ honestatẽ illi⁹ nõ abscõdo. Infinit⁹ em̃ thesaur⁹ ẽ hoĩbus: q̃ q̃ vsi sũt. ꝑticipes fct̃i sũt amicitie dei: ꝑpter disciplĩe

bona ꝓmendati. Mihi aũt dedit dꝰ dicẽ ex sentẽtia ⁊ ꝑsumẽ digna hoꝝ q̃ mihi dauit: qm̃ ipe sapie dux ẽ: ⁊ sapiẽtiuꝫ emẽdatoꝝ. In manu em̃ illi⁹ ⁊ nos ⁊ sermones nr̃i: et oĩis sapia: et opum sciẽtie disciplĩa. Ipe em̃ dedit mihi hoꝝ sciaꝫ verã q̃ sũt: vt sciã dispositõꝫ orb̃ terraꝝ ⁊ vtutes elemẽtoꝝ: initiũ et ꝑsumatõeꝫ ⁊ medietatẽ tpoꝝ. vicissitudinũ ꝓmutatões. ⁊ ꝑsumatões tẽpoꝝ. ⁊ moꝝ mutatões: diuisiones tẽpoꝝ. anni cursus: et stellarũ dispositões. naturas aialiũ. et iras bestiaꝝ: vim ventoꝝuꝫ ⁊ cogitatões hominũ. differẽtias ũgultoꝝ et vtutes radicũ: ⁊ q̃cũq; sunt abscõsa et impuisa didici. Oĩm em̃ artifex docuit me sapiẽtia. Est em̃ i illa spũs ĩtelligẽtie sanct⁹ vnic⁹. multiplex. subtilis. modest⁹. diser⁹ mobilis. icoinq̃nat⁹: cert⁹. suauis. amãs bonũ actũ. q̃ nihil vetat benefacẽ: humanus. benign⁹. stabil⁹. cert⁹. secur⁹. oẽm habẽs vtutẽ. oĩa ꝑspitiẽs: ⁊ q̃ capiat omnes spũs ĩtelligibiles. mũdus. subtilis. omĩbꝫ em̃ mobilibꝫ mobilioꝝ ẽ sapia. Attĩgit aũt vbiq; ꝓpter suã mũditiã. Vapoꝝ ẽ ei virutis dei: et emanatõ quedã ẽ claritas oĩpotẽtis dei sincera: et ideo nihil inq̃natum in eã incurrit. Candoꝝ est em̃ lucis eterne et speculũ sine macla dei maiestatis: et imago bonitatis illi⁹. Et cũ sit vna: oĩa pt̃: et pmanẽs i se om̃ia ĩnouat: et p natões in aias sãctas se ẽfert. Amicos dei ⁊ ꝓphetas cõstituit. Neminẽ em̃ diligit deus: nisi eum qui cũ sapiẽtia inhabitat. Est em̃ hec specioſioꝝ sole: et sup om̃eꝫ dispositionem stellaꝝ. luci ꝓpata inuenit̃ prioꝝ. Illi em̃ succedit noꝝ: sapientiam autem non vincit malitia. ℭ Capitulum ℭ. VIII.

ATtingit ergo a fine vsq; ad finẽ fortiter: et disponit oĩa suauiter. Hanc amaui et exquisiui eã a iuuẽtute mea: ⁊ q̃siui sponsam mihi eã assumẽ: et amatoꝝ fact⁹ sum forme illi⁹. Generositatẽ illi⁹ glorificat ꝓtuberniũ dn̄s dei: sꝫ et oĩm dn̄s dilexit illã. Doctrix em̃ ẽ disciplĩe dei: ⁊ electrix opum illi⁹. Etsi diuitie appetunt̃ i vita: q̃d sapientie locupleti⁹ q̃ opat̃ oĩa: Si aũt sẽs⁹ operat̃: q̃s horũ q̃ sũt magisq; illa est artifex: Etsi iustitiã q̃s diligit: labores huius magnas hn̄t vtutes. Sobrietatẽ em̃ prudentiaꝫ docet: et iustitiã ⁊ vtutẽ. q̃bꝫ vtili⁹ nihil ẽ i vita hoĩbꝫ. Etsi multitudinẽ scientie desiderat q̃s: scit p̃terita et de futis estimat: scit ũsutias ſmonũ ⁊ dissolutões argumẽtoꝝ: signa ⁊ mõstra scit añ q̃ fiant: ⁊ euent⁹ tẽpoꝝ ⁊ seculoꝝ. Proposui q̃ hanc adducẽ mihi ad ꝓuuendũ: sciens qm̃ mecũ ꝓñicabit de bonis: et erit allocutio cogitatõnis. ⁊ tedij mei. Habebo ꝓpter hanc claritatẽ ad turbas: et honorẽ apud seniores. Iuuenis et acut⁹ inueniar i iudiciõ: et i ꝓspectu potentiũ amirabilis ero: ⁊ facies principuꝫ mirabunt̃ me. Tacentẽ me sustinebũt: loquentẽ me respitiẽt: et ſmocinãte me plura. manus ori suo ĩponent. Preterea habebo p̃ hanc ĩmortalitatem: ⁊ memoriã eternam his qui post me futuri sũt: relinquã. Dispona populos: ⁊ natões mihi erũt subdite. Timebũt me audiẽtes reges horrendi: ⁊ in multitudĩe bon⁹ videboꝝ: et i bello fortis. Intrãs in domuꝫ meam cõquiescam cum illa. Non eniꝫ habet amaritudinem cõuersatõ illius: nec tediũ ꝓuictus illius: sed letitiam ⁊ gaudiũ. Hec cogitãs apud me. et ꝓmemorans in corde meo. qm̃ ĩmortalis ẽ i cogitatõne sapia: et in amicitia illi⁹ delectatõ bona: et i opibꝫ manuũ illi⁹ honestas sine defectõe: ⁊ i certamine loquele illius sapientia. et p̃claritas i ꝓmunicatõne sermonũ ipius: circuibam querẽs. vt mihi illam assumerẽ. Puer autẽ erã ingenioſus et sortit⁹ sũ aiaꝫ bonã. Et cũ essẽ magis bon⁹: veni ad corpus icoiq̃natũ. Et vt sciui qm̃ aliter nõ possuꝫ esse ꝓtinẽs nisi de⁹ det: et hocip̃m erat sum ma sapiẽtia scire. cui⁹ esset hoc donũ: adij dn̄m et deprecat⁹ sũ illũ: et dixi ex totis p̃cordijs meis. ℭ Capitulum .IX.

DEus patrum meorum et dn̄e misericordie. q̃ fecisti om̃ia vbo tuo: et sapia tua ꝓstituisti hominem: vt dn̄aret̃ creature q̃ a te facta ẽ. vt disponat orbẽ terraꝝ i eq̃tate ⁊ iustitia et i directõe cordis iudiciũ iudicet: da mihi sediuꝫ tuaꝝ assistricẽ sapiaꝫ: et noli me reprobare a pueris tuis. qm̃ ſnus tu⁹ sum ego: ⁊ fili⁹ ancille tue: hõ ifirm⁹ et exiguꝫ tpis: et minor ad intellectum iudicij et legum. Etsi quis erit cõsumatus inter filios hominum: si abfuerit ab illo sapientia tua. in nihilũ ꝓputabitur. Tu autem elegisti me regem ꝑ̃lo tuo: ⁊ iudicẽ filiorum

tuoꝝ ꝙ filiarũ. Et dixisti me edificare tẽplũ ī mõte sãcto tuo: ꝙ in ciuitate habitatõis tue altare: similitudinẽ tabnaculi sãcti tui qđ ꝓparasti ab initio et tecũ sapia tua. q̃ nouit opa tua: q̃ ꝙ affuit tũc cũ orbẽ terraꝝ facẽs. ꝙ sciebat qđ eẽt placitum oculis tuis: ꝙ qđ directũ in ꝓceptis tuis. Mitte illã de ceł scẽis tuis. et a sed magnitudis tue: vt mecũ sit et mecuz laboret: vt sciam qđ acceptũ sit apud te. Scit em̃ illa oĩa ꝙ intelligit: ꝙ deducet me ī opib⁹ meis sobrie: et custodiet me in sua potentia. Et erũt accepta opa mea: ꝙ disponã ꝓpł'm tuuz iuste: ꝙ ero dign⁹ sediũ pris mei. Quis em̃ hoim poterit scire ꝯsiliũ dei: aut quis poterit cogitare qđ velit de⁹? Cogitatões em̃ mortaliũ timide: ꝙ ĩcerte puidẽtie nẽ. Corp⁹ em̃ qđ corrũpit̃: aggũat aĩaz. ꝙ ẽrena ĩhabitatõ deprimit sẽsũ mł'ta cogitãtẽ. Et difficile estimam⁹ q̃ in terra sũt: et q̃ in ꝓspectu sũt ĩuenim⁹ cũ labore. Que in ceł' sũt aẽ q̃s ĩuestigabit: Sensuz aũt tuũ q̃s sciet nisi tu dederis sapiam ꝙ miseris spm̃ sãctũ tuũ de altissis: ꝙsi correcte sit semite eoꝝ q̃ sũt ī terris. q̃ tibi placent didicerint hoies: nã ꝓ sapiam sanati sũt q̃cũq̃ placuerũt tibi dñe a ꝓncipio. ¶ Capi. X.

HEc illum qui primus formatꝰẽ a deo pr̃ orbis ẽtraꝝ. cuz solꝰeẽt creatꝰ custodiuit: ꝙ eduxit illum a delicto suo. Et eduxit illuz de limo terre: ꝙ dedit illi virtutẽ ꝓtinẽdi omĩa. Ab hac vt recessit ĩiustus ī ira sua: ꝓ iram homicidij fr̃natas deperijt. Propt̃ qđ cum aq̃ delẽt terrã: sanauit iterũ sapiã: ꝓ ꝓptibile lignũ iustũ gubernans. Hec ꝙ in ꝓsensu supbie cũ se natões extulisset sciuit iustuz et ꝓseruauit sine q̃rela deo: ꝙ ī filijs miseri cordiã fortẽ custodiuit. Hec iustũ a pereuntib⁹ ĩpijs liberauit fugientẽ: descẽdentẽ igne ī pẽtapolī: q̃bo ī testimoniuꝫ neq̃tie fumigabũda ꝓstat deserta terra: ꝙ in certo tpe fructꝰ hñtes arbores: ꝙ incredibił aie memoria stãs figmẽtũ sał'. Sapiaz eĩ ꝓtereũtes nõ tm̃ ī hoc lapsũ sũt vt ig̃rarẽt bona: sz ꝙ ĩsipiẽtie sue reliq̃rũt hoib⁹ memoriã: vt ī his q̃ peccauerũt: nec latẽ potuisset. Sapia aẽ hos q̃ se obꝛuãt a doloribo liberabit. Hec aẽ ꝓfugũ ire fr̃is iustum deduxit ꝓ vias rectas: ꝙ ostẽdit illi regnum dei: ꝙ ꝺdit illi sciaz sãctoꝝ. Honestauit illũ

ī laboribo: ꝙ ꝓpleuit labores illi⁹. In fraude circũueniẽtiũ illũ affuit illi: ꝙ honestũ fecit illũ. Custodiuit illuz ab inimicis: ꝙ a seductoribo tutauit illuz. Et certamẽ fortẽ dedit illi vt vinceret: ꝙ sciret q̃m oĩm potẽtior ẽ sapia. Hec venditũ iustũ ñ dereliq̃t. sz a pc̃toribo liberauit eũ: descẽditq̃ cuz illo ī foueã ꝙ ī vincuł' ñ dereliq̃t illũ: donec afferret illi sceptruz regni: ꝙ potentiã aduersos eos q̃ eum dep̃mebant: ꝙ mẽdaces oñdit q̃ macł'auerunt illũ: ꝙ dedit illi caritatẽ eẽnã. Hec ꝓpł'm iustuz ꝙ semẽ sine q̃rela liberauit a natõibo q̃ illuz opp̃imebant. Ingr̃uit ī aĩaz ꝛui dei: ꝙ stetit ꝯ reges horrendos ī portẽtis ꝙ signis. Et reddidit iustis mercedẽ laboruz suoꝝ ꝙ deduxit illos ī via mirabili. Et fuit illis in velamẽto diei ꝙ in luce stellaꝝ ꝓ noctez. Et transtulit illos ꝓ mare rubꝝ: ꝙ ẽnsuexit illos ꝓ aquã nimiã. Inimicos aũt illoꝝ demersit ī mare: ꝙ ab altitudĩe inferoꝝ eduxit illos. Hõ iusti tulerũt spolia ĩpioꝝ: ꝙ decãtauerunt. dñe nomẽ sãctuz tuũ: ꝙ victricez manum tuã laudauerũt pit̃r. Qm̃ sapia aperuit os mutoꝝ: ꝙ linguas infantium fecit disertas. ¶ Capitulum .XI.

OPerit opera eoꝝ in manib⁹ ꝓphe scẽi. Per deserta q̃ ñ hitauer̃t. ꝙ ī locis dẽstis fecerũt casas. Stetẽrt ꝯ hostes: ꝙ de ĩimicis se vindicauer̃t. Sitier̃t ꝙ inuocauer̃t te: ꝙ data ẽ illis aq̃ de petra altissĩa: et reges sitis de lapide duro. Per q̃ em̃ penas passi sũt inimici illoꝝ a defectõe pot⁹ sui: ꝙ ī eis cũ habũdarẽt filij isr̃l' letati sũt. Per hec cuz illis deesset: bene cũ illis actũ ẽ. Nã ꝓ fontẽ q̃dẽ sẽpiẽni flumis hũanuz sãguinẽ dedisti ĩiustis. Qui cuz minuerẽt ī ẽductõe ĩfantiũ occisoꝝ. dedisti ill' habundãtẽ aquã in spatẽ. ostentẽs ꝓ siti q̃ tunc fuit. quẽadmodum tuos exaltares: ꝙ aduersarios illoꝝ necares. Cuz eĩ tẽptati sũt. ꝙ q̃dẽ cuz misericordia disciplinã accipiẽtes: scirẽt quẽadmodũ cuz ira iudicati ĩpij tormẽta paterent. Hos q̃dẽ tãq̃ pr̃ monens ꝓbasti. Illos autẽ tanq̃ durus rex interrogans cõdẽnasti. Absẽtes em̃ ꝙ pñtes similiter torq̃bant. Duplex eĩ illos accepat dolouz: ꝙ gemit⁹ cuz memoria ꝓteritoꝝ. Cuz em̃ audirẽt per sua tormẽta bene secuz agi comme morati sũt dominuz: admirantes in finem

exitus. Quē em̄ ī expositōe p̄ua p̄iectum
ḃerisērūt: in finē euētus miratī sūt. Nō si-
milit̄ īiustis faciēs: p̄ cogitatōibꝫ aūt isē-
satis īiq̄tatēs illoꝝ. qꝺ q̄ꝺē errantes cole-
bāt mutos serpētes ⁊ bestias supuacuas:
īmisisti illis multitudinē mutoꝝ aīaliū in
vīdictā: vt scirēt. qꝝ p̄ q̄ peccat q̄s p̄ hec et
toꝝquet̄. Nō em̄ īpossibil̄ erat oīpotēs ma
nꝰ tua q̄ creauit oꝝbē tꝛraꝝ ex matīa in-
uisa īmittē ill̄ multitudinē vrsoꝝ. aut au-
daces leōes. aut noui generis. ira plenas.
et ignotas bestias: aut vapoꝝez igniū spi-
rātes. aut fumi odoꝝē p̄ferētes: aut hoꝝrē
das ab oculis scintillas emittētes: q̄rū non
solū lesura potērat illos exterminare: sed ⁊
aspectus p̄ timoꝝē occidē. Nam ⁊ sine his
vno spiritu potērāt occidi p̄secutōꝫ passi.
ab ipīs factis suis: et dispsi p̄ spm̄ vtutis
tue: sꝫ oīa ī mēsura et numero et pondere
disposuisti. Multū eī valē tibisoli superat
sempeꝝ: ⁊ vtuti brachij tui q̄s resistet: Qm̄
tanq̄ momētū statē sic est antē te oꝝbis ter
raꝝ. et tanq̄ gutta roꝝis añlucani qui de-
scendit in tꝛrā. Et misereris oīm. q̄a oīa
potes: et dissimulas peccata hoīm p̄pt̄ pe
nitētiā. Diligis em̄ oīa q̄ sunt ⁊ nihil odi-
sti eoꝝ q̄ fecisti: nec em̄ odiēs aliq̄ꝺ p̄stitu
isti aut fecisti. Quō aūt possit aliq̄ꝺ p̄ma-
nere nisi tu voluisses: aut qꝺ a te vocatuꝫ
nō eēt cōseruaret̄: Parcis aūt oīb⁹: qm̄ tua
sunt dñe q̄ amas aīas. Capi. XII.

Quambonus ⁊ suauis ē
dñe spūs tuus in oīb⁹. Ideoq̄ hos
q̄ exerrāt p̄tib⁹ coꝝripis: ⁊ de q̄bus
peccāt: āmones. et alloq̄ris vt relicta ma
litia credāt in te dñe. Illos em̄ ātiq̄s iha
bitatoꝝes terre scē tue quos exhoꝝruisti.
qm̄ odibilia opa tibi faciebāt p̄ medicami
na et sacrifitia iniusta: et filioꝝum suorū
necatoꝝes sine misericoꝝdia: et p̄mestoꝝes
viscer̄ hoīm et deuoratoꝝes sāguīs. et au-
ctoꝝes parētes aīar̄ inauxiliatar̄ pꝺē ve-
luisti. a medio sacramēto tuo. p̄ manꝰ pa-
rētū nr̄oꝝ. vt dignā p̄cipent pegrinatōem
pueroꝝ dei: q̄ tibi oīm cariꝰ ē tꝛra. Deb
et his tanq̄ hoīb⁹ pe p̄cisti: ⁊ misisti añces-
soꝝes exercitꝰ tui vespas: vt illos paulati
exterminarēt. Nō q̄ ipotēs eras in bello.
subicē impios iustis. aut bestijs seuis. aut
vbo duro sil̄ exterminaē: sꝫ p̄tib⁹ iudicās
dabas locū p̄enitētie nō ig̃rās qm̄ nequaꝫ
est natio eoꝝ. et natural̄ malitia impioꝝ
et qm̄ nō potērat mutari cogitatō illoꝝ ī
p̄petuū. Semen em̄ erat maledictī ab in-
itio. Nec timēs aliquē: veniam dabas pec
catis illoꝝ. q̄s em̄ dicet tibi q̄ꝺ fecisti: aut
q̄s stabit ꝙ iuditiū tuū: Aut q̄s ī cōspectu
tuo veniet vindex iniq̄rū hoīm: Aut quis
tibi imputabit: si pierīt nationes quas tu
fecisti: Nō ē em̄ aliꝰ deꝰ q̄ tu. cui cura est de
oīm̄ib⁹: vt oīndas qm̄ n̄ īiuste iudicas iudi-
tiū. Neq̄ rex neq̄ tirānus in cōspectu tuo
inquirēt de his quos p̄ꝺidisti. Cū q̄ sis iu-
stꝰ. iuste oīa disponis. ipm̄ q̄z o pater qui
nō debet punire p̄ꝺēnas: et extra estimas
a tua vtute. Virtꝰ em̄ tua. iustitie initium
est: et ob hoc q̄ oīm dñs es. oīm̄ib⁹ te par-
cere facis. Virtute em̄ ostēdis tu. qui non
credēris eē ī vtute p̄sumatꝰ: et hoꝝ qui te
nesciūt audatiā traducis. Tu aute dñatoꝝ
vtutis cuꝫ tranquillitate iudicas: et cum
magna reuerentia disponis nos. Subest
em̄ tibi cū voluerīs posse. Docuisti eī po-
pulū tuū p̄ talia opa. qm̄ opoꝝtet iustum
esse et humanum: et bone spei fecisti filios
tuos: qm̄ iudicās das locū ī peccatis peni
tentie. Si em̄ inimicos seruoꝝ tuoꝝ ⁊ de-
bitos moꝝti cū tanta cruciasti attentōe. ⁊
liberasti dans tp̄us et locuꝫ p̄ que possent
mutari a malitia: cū quāta diligentia iu
dicasti filios tuos quoꝝ patrib⁹ iuramen
ta et p̄uētōes dedisti bonar̄ p̄missionum:
Cū ergo das nob⁹ disciplinā inimicos no-
stros multiplicit̄ flagellas: vt bonitatem
tuā cogitem⁹ iudicātes. et cū de nob⁹ iudi-
cas: spem⁹ miricoꝝdiā tuā. Dñ ⁊ ill̄ q̄ ī vi-
ta sua īsensate ⁊ īiuste vixerūt: p̄ hec q̄ co-
luerūt dedisti sūma toꝝmēta. Etem̄ ī erro-
ris via diuti⁹ errauerūt: deos estimantes
hec. q̄ ī aīalib⁹ sūt supuacua: infantiū in-
sēsatoꝝ more viuētes. Propter hoc tanq̄
pueris insēsatis iuditium ī derisū dedisti.
Qui aūt ludibꝝijs ⁊ increpatōib⁹ non coꝝ-
recti sūt: dignum dei iuditiū expti sūt. In
his em̄ que patiebant̄. molestе ferebant:
in q̄bus patientes indignabant̄. Per hec
quos putabant deos in ipīs cum exterми
narentur: vidētes illum quem olim ne-
gabant se nosse: verum deum agnouerūt.
Propter quod et finis cōdemnatōis eorū
veniet sup̄ illos.

Capitulum .XIII.

Uani sunt autem omnes hoīes ī q̄bꝫ ñ subest sc̄ia dī: ⁊ ō his q̄ vidē bona ñ potuerūt intelligē eū. q̄ ē: neq; opibꝫ attēdētes agnouerīt q̄s eēt artifex: sz aut ignē aut spūm. aut cita tū aerē. aut gyr̄ stellaꝝ. aut nimiā aquā. aut solē ⁊ lunā rectores orb̄ terrarū deos putauerunt. Quoꝝ etsī specie delectati de os putauerūt: sciant quāto his dominator eorū speciosior est. Speciei enī generator hec oīa constituit. Aut si ōtutē ⁊ opa eoꝝ mirati sūt: ītelligāt ab illō. q̄m q̄ hec fecit: fortior est illō. A magnitudīe em̄ speciei ⁊ creature: cogscibiliꝫ poterit creator horū videri. sed tñ adhuc ī his mīor ē q̄rela. Et hi em̄ fortasse errāt deū q̄rētes: et volētes īuenire. Etem̄ cū ī opibꝫ illi⁹ conuersē: ī q̄runt ⁊ psuasū hñt: q̄m bona sūt q̄ vident Itaꝝ aī nec his debz ign̄sci. si em̄ tm̄ potuissēt scire vt possēt estīare seculū: quō huius dñm non facili⁹ īuenerīt? Infelices aī sūt ⁊ ītēr mortuos spes illoꝝ ē: q̄ appellauerūt deos opa manuū hoīm. auꝝ ⁊ argē tum artis īuentōz. ⁊ silitudīes aīaliū. aut lapidez ītutilē opus man⁹ antiq̄. Aut si q̄s artifex faber de silua lignū rectū secuerit. ⁊ h⁹ doctē eradat omnē corticē et artē sua vsus diligēter fabcet vas ītutile ī conuersa tōem vitē: reliquīs aūt e⁹ opis ad p̄paratōz esce abutar̄: ⁊ reliquū hoꝝ qō ad nullos vsus facit. lignū curuū ⁊ verticibꝫ plenū sculpat diligenter p vacuitatē suā: ⁊ p sciam sue artis figuret illud. ⁊ assimilet illud ymagini hoīs: aut alicui ex aīalibꝫ illud ꝓpet: pliniēs rubca: ⁊ rubicundū faciens fuco colorē illi⁹. ⁊ oēm maculā q̄ in illo ē pliniēs terra: ⁊ faciat ei dignaz habitatōz ⁊ ī pietē ponēs illō. ⁊ confirmās ferro ne fortē cadat psp̄iciēs illi: sciēs q̄m nō p̄ adiuuare se. Imago em̄ ē: ⁊ opus ē illi adiutoriū. Et de substātia sua. ⁊ de filijs suis. ⁊ ō nuptijs. votū faciēs inq̄rit. Nō erubescit loq̄ cū illo q̄ sine aīa ē. et p sanitatē q̄dem īfirmū dēp̄car̄: ⁊ p vita rogat mortuū: ⁊ ī adiutoriū ītutilē īuocat: ⁊ p itinere petit ab eo q̄ ābulare nō p̄: ⁊ de acq̄rēdo ⁊ opando ⁊ de oīm rex euētu petit ab eo q̄ ī omibꝫ ē ītutilis. Ca. XIIII.

Teruz alius nauigare cogitās ⁊ p feros fluctus ītēr fa-

cere incipiēs: ligno portantē se fragilius lignum īuocat. Illud enim cupiditas acquirendi excogitauit: ⁊ artifex sapīa fabcauit sua. Tu aūt p̄ puidentia ab ītio cūcta gubernas: qm̄ dedisti ī mari viā. ⁊ ītēr fluctus semitā firmissimā: oñdēs. qm̄ potēs es ex oībꝫ sanare. etiāsi sine ratē aliq̄s adeat mare. Sed vt non essēt vacua sapīe tue opa: p̄pt̄ hoc etiā ⁊ exiguo ligno credūt hoīes aīas suas ⁊ trāseūtes mare p ratē libati sūt. sed ⁊ ab initio cū p̄rent supbi gigantes: spes orbis terraꝝ ad ratem confugiens. remisit seculo semen natiuitatis q̄ mānu tua erat gubernata. Benedictuz ē em̄ lignū: p q̄ō fit iusticia. Per man⁹ aūt quod fit ydolū maledictuz ē. ⁊ ip̄m: et qui fecit illud: q̄ ille quidē opat⁹ ē: illud autē cū eēt fragile de⁹ cognominatus ē. similiter aūt odio sūt deo: impi⁹ ⁊ īpietas eius. Etem̄ quod factū est: cuz illo qui fecit tormēta patiet̄. Propter hoc ⁊ in ydolis natōnum non erit respect⁹: qm̄ creature dei in odiū factē sūt ⁊ interp̄tatōz anime hominū: ⁊ ī muscipulam pedibꝫ insipiētium Initiū enī fornicatōis ē exq̄sitō ydoloruz ⁊ adinuentō illoꝝ corruptō vitē. Neq; eī erat ab initio: neq; erūt ī ꝑpetuum. superuacuitas enī hoīm hec adinuenit ī orbem terraꝝ: ⁊ iō breuis illoꝝ finis ē inuentus Acerbo enī luctu dolens pater rapti cito sibi filij fecit ymaginē: ⁊ illum q̄ tūc q̄i hō mortu⁹ fuerat nunc tanq̄ deum colere cepit: ⁊ cōstituit inter suos suos sacra ⁊ sacrificia. Deīde interueniētē tpe. conualescētē iniq̄ cōsuetudine. hic error tanq̄ lex custoditus ē: et tirānoꝝ impio colebātur figmēta. Et hos q̄s inpalā hoīes honorare ñ potērāt p̄pter hoc q̄ lōge essēt: a lōgi quo figura eoꝝ allata. euidentē ymaginē regis. quē honorare volebāt: feceī̄t. vt illū q̄ aberat tanq̄ p̄sentem colerēt sua solicitudīe. Prouexit aī ad hoꝝ culturā ⁊ hos q̄ ignorabant. artificis eximia diligētia. Ille enī volēs pl⁹ placē illi q̄ se assūpsit: elaborauit artē sua vt similitudinē ī melius figuraret. Multitudo aūt hoīm abducta p speciē opis: eū q̄ añ tp̄us tanq̄ hō honorat⁹ fuerat. nūc deū estimauerīt. Et hec fuit vitē hūane deceptō: qm̄ aut affectui aut frgibꝫ deseruiētes hoīes. īcommunicabile nomen lapidibꝫ ⁊ lignis imposuerūt. Et non

ſuffecerat erraſſe eos circa dei ſciaz: ſz q̄ ī magno viuētes q̄ ſciētie bello: tot q̄ tāma gna mala pacē appellāt. Aut eī filios ſuos ſacrificātes aut obſcura ſacrificia faciētes. aut inſanie plenas vigilias hñtes neq̄ vitā neq̄ nuptias mūdas iam cuſto diūt: ſed q̄ alī⁹ aliū p̄ inuidiam occidit aut adulterās p̄triſtat: et oīa p̄mixta ſūt. ſanguis homicidiū. furtū et fictio. corruptio q̄ īfidelitas. turbatō q̄ piuriū: tumult⁹ bonor̄. dei īmemoratō. aīarū inq̄natō. nativitatis īmutatō. nuptiar̄ incōſtantia. inordinatō mechie q̄ īpudicitie. Infādorum em̄ ȳdolor̄ cultura oīs mali cauſa ē: q̄ ītiū q̄ finis. Aut eī dū letant̄: īſanūt. aut certe vaticinant̄ falſa. aut viuūt iniuſte aut peierāt cito. Dū eī cōfidūt ī ȳdol'. que ſūt ſine aīa: male iurātes noceri ſe nō ſperāt. Utraq̄ g̃ ill' euenient digne: q̄m male ſenſerunt de deo. attēdentes idol': q̄ iurauerunt iniuſte ī ȳdolo. p̄temnētes iuſticiaz. Nō em̄ iurātiū ē virtus: ſz peccantiuz pena p̄ambulat ſemper iniuſtorum preuaricationem.

Ca. XV.

TV autem deus noſter ſuauis q̄ verus es: patiēs q̄ ī miſericordia diſponēs omnia. Etem̄ ſi peccauerim⁹ tui ſum⁹. ſciētes magnitudinē tuā: etſi ñ peccauerim⁹: ſcim⁹ q̄m apd̄ te ſum⁹ p̄putati. Noſſe eī te cōſumata iuſticia ē: q̄ ſcire iuſticiaz q̄ vtutem tuā. radix ē īmortalitatis. Nō em̄ ī errorē induxit nos hoīm male artis excogitatio. nec vmbra picture. labor ſine fructu. effigies ſculpta p̄ varios colores. cui⁹ aſpect⁹ dat inſēſatō p̄cupīaz: et diligit mortue ȳmagi nis effigiem ſine aīa. Maloz amatores digni ſūt mortē: q̄ ſpem habēt ī talibo et qui faciunt illos: q̄ q̄ diligunt et q̄ colunt. Sz q̄ figulus molle terraz p̄mēs laborioſe fīgit ad vſus nr̄os vnūqd̄q̄ vas: q̄ de eodez luto fingit q̄ mūda ſūt in vſū vaſa: q̄ ſimiliter q̄ his ſūt p̄traria. Doz autē vaſorum quis ſit vſus iudex ē figulus. Et cuz labore vario deū fingit de eodē luto. ille q̄ paulāte de terra fact⁹ fuerat: et poſt puſillum reducit ſe vñ acceptus ē. repetit⁹ aīe debitūq̄ habebat. Sed ē cura illi nō quia laboratur⁹ ē. nec q̄m breuis illi vita ē: ſz cōcertat̄ aurificibus q̄ argētarijs: ſed q̄ erarios imitatur: q̄ gloriam p̄fert q̄m res ſuaeuas fingit. Cinis ē em̄ cor eius: q̄ terra ſupuacua ſpes illius et luto vilior vita ei⁹: quoniā ignorauit qui ſe finxit: et qui inſpirauit illi aīam amat q̄ opatur: q̄ qui inflauit ei ſpiritū vitalē. Sed q̄ eſtimauerūt luſū eē vitā nrām: q̄ p̄uerſatōem vite compoſitā ad lucrum: q̄ oportere vndecūq̄ etiam ex malo acquirere. Hic em̄ ſcit ſe ſup oēs delīquē: qui ex terre materia fragilia vaſa q̄ ſculptilia fingit. Omnes eniz inſipientes q̄ infelices ſupra modum anīe ſue ſupbi ſūt ītimici p̄li tui. q̄ īpetrātes illi: q̄m omnia ȳdola nationū deos eſtimauerūt quib⁹ neq̄ oculor̄ viſus ē ad videndū: neq̄ nares ad p̄cipiēdum ſpiritū. neq̄ aures ad audiēdum. neq̄ digiti manuum ad tractandū: ſz q̄ pedes eor̄ pigri ad ambulādū. Homo em̄ fecit illos: q̄ q̄ ſpirituz mutatus eſt: is finxit illos. Nemo em̄ ſibi ſimilē hō poterit deū fingere. Cū enim ſit mortalis: mortuū fīgit manibus iniquis. Melior eī ē ipe his quos colit: quia ipe q̄dem vixit cum eſſz mortalis: illi aūt nūq̄. Sz q̄ aīalia miſerrimi colunt. Inſenſata em̄ corporata his. illis ſunt deteriora. Sz nec aſpectu aliq̄s ex his animalibus bona poteſt conſpicē. Effugerunt autez dei laudem: q̄ benedictionem eius.

Capitulum .XVI.

PRopter hec q̄ his ſimilia paſſi ſūt digne tormēta: et per multitudinē beſtiarū extermīati ſūt. Pro q̄b⁹ tormētis bene diſpoſuiſti populū tuū: q̄b⁹ dediſti p̄cupīaz delectamēti ſui. nouum ſapor̄ eſcam parans eis ortigometram: vt illi q̄dez concupiſcētes eſcā p̄ter ea que illis oſtēſa q̄ miſſa ſūt. etiā a neceſſaria concupiſcētia auertērētur. Idi aūt in breui inopes facti: nouaz guſtauerūt eſcam. Oportebat em̄ illis ſine excuſatōne. quitē ſupuenire intēritū exercentibus tirānidem: his aūt tm̄ oſtēdere quemadmodū inimici eor̄ exterminabāt. Etenī cū illis ſupuenit ſeua beſtiarū ira: morſibus puerſorum colubrorum exterminabātur. Sz nō ī ppetuū tua ira p̄mānſit: ſz ad correptōz ī breui turbati ſūt: ſignū habētes ſalutis. ad p̄moratōz mādati legis tue. Qui eī p̄uerſus ē nō p̄ hoc q̄d vidēbat: ſanabat̄. ſz p̄ te oīm ſaluatorez. In hoc aūt oſtēdiſti inimicis tuis: q̄ tu es q̄

liberas ab oī malo. Illos enīz locustaꝫ ⁊ muscaꝫ occiderūt morsus: et ñ ē iuēta sanitas aīe illoꝫ: qz digni erāt ab hmōi exterminari. Filios aī tuos nec draconum nec venatoꝫ viceīt dētes. Misericordia eī tua adueniēs sanabat illos. In memoria eī ꝑmonū tuoꝫ exterminabaīt: ⁊ velocit sanabaīt: ne ī altā īcedētes obliuionē nō possēt tuo adiutorio uti. Eteī neqz herba neqz malagma sanauit eos: sz tuꝰ dñe sermo q̄ sanat oīa. Tu es dñe q̄ vite et mortis habes pīatē: ⁊ deducis ad portas mortis ⁊ reducis. Homo aūt occidit q̄dē ꝓ malicia aīaz suā: ⁊ cū exierit spūs ñ reuertet nec reuocabit aīaz q̄ recepta ē: sz tuā manū effugē īpossibile ē. Negātes eī nosse te īpij ꝓ fortitudinē brachij tui flagellati sūt nouis aq̄s ⁊ grādibo ⁊ pluuijs psecutōem passi sūt: ⁊ ꝓ ignē ꝓsumati. Qz eī mirabile erat: ī aq̄ q̄ oīa extīguit plus ignis valebat. Uidet ē em̄ orb iustoꝫ. Quodā eī tē pore māsuetabaīt ignis ne ꝓburēnt q̄ ad īpios missa erāt aīalia: sz vt ipsi videntes scirēt qm̄ dei iudicio patiūt psecutōz. Et q̄dā tpe ī aq̄ supꝫ ūtutē ignis exardebat vndiqz: vt ūiquā tre natōz exterminarēt. Pro q̄bo āgeloꝫ esca nutristi ppm̄ tuū: ⁊ patū panē de celo pstitisti ill' sine labore omne delectam̄tū ī se habētē: ⁊ oīs saporis suauitatē. Substātia eī tua dulcedinē tuam quā in filios habes: oñdebas. ⁊ deseruiens vniuscuiusqz voluntati. ad qd̄ quisqz volebat: ꝓuertebaīt. Nix aī ⁊ glacies sustiebāt vi ignis. ⁊ ñ tabescebāt: vt scirent qm̄ fructus ūimicoꝫ exterminabat ignis ardens ī grandīe et pluuia coruscās. Hoc aī itꝫ vt nutrirēt iusti. Ignis etiā sue virtutis oblit ē. Creatura eī tibi factori deseruiēs exardescit ī tormētū aduers iīustos ⁊ leni or fit ad bñfaciendū ꝓ his qui ī te cōfidūt. Propt̄ hoc ⁊ tūc oīa ēnsfigurata oīm nutrici gre tue deseruiebāt ad volūtatē eorū q̄a te desiderati sīt: vt scirēt filij tui q̄s dilexisti dñe: qm̄ ñ natiuitatis fructꝰ pascunt boīes: sz ꝑmo tuꝰ hos q̄ ī te crediderīt ꝓuat. Qd eī ab igne ñ potat extīmiari statim ab exiguo radio solis calefactuz tabescebat: vt notū oīb eēt. qm̄ oportz p̄ueni re solē ad bñdictōem tuam: et ad orientez lucis te adorare. Ingrati eī spes tā q̄ hibernalis glacies tabescet: et dispiet tan q̄ aq̄

superuacua. Capitulū. XVII.

Magna sunt enim iudicia tua dñe: ⁊ ienarrabilia verba tua: ꝓpt̄ hoc idisciplīate aīe errauerūt. Dū ei psuasū hñt iiq̄ posse dñari natōi sācte: victis tenebrarū et lōge noctis ꝓpediti inclusi sub tectis. fugitiui ppetue puidentie placuerūt: ⁊ dū putāt se latē ī obscuris peccatis tenebroso obliuiōis velam̄to dispsi sūt pauētes horrēde: et cuz admiratōe nimia pt̄bati. Neqz ei q̄ ꝓtinebat illos spelūca sine timore custodiebat: qm̄ sonitus descendēs pt̄babat illos: ⁊ psone tristes illis apparētes pauorē ill' pstabāt. Et ignis q̄dē nullla vis poterat ill' lum̄ pbē: nec sidere lipide flāme illuīare poterāt illā noctē horrendā. Apparebat autē illis subitane ignis. timore plen: ⁊ timore pcussi illi q̄ nō videbaīt faciei estimabāt deteriora esse q̄ ñ videbāt: ⁊ magice artis apposiri erant derisus. ⁊ sapie ⁊ gle correptō cū ꝓtūelia. Illi em̄ q̄ ꝓmittebāt timores ⁊ pturbationes se expellē ab aīa lāguētē: hi cū derisu pleni timore lāguebāt. Nametsi nihil eos ex mōstris pturbabat: trāsitu animaliuz ⁊ serpētiū sibilatōe ꝓmoti. tremebūbi pibat: ⁊ aerē quē nulla rōe q̄s effugē posset: negātes se videre frequēter em̄ occupās pessia rdarguentē ꝓscia. Cū sit em̄ timida neqtia: data ē ī oīm ꝓdēnatōz. Semp em̄ psumit seua: pt̄bata ꝓscia. Nihil em̄ est timor nisi pslūptōis adiutoriū: pditio cogitatōis auxilioꝫ ⁊ dū abint minor ē expectatio: maiorē ꝓputat potētiā e cāe de q̄ tormentū pstat. Illi aūt qui in potentē venere noctē. ⁊ ab infimis ⁊ ab altissimis inferis supuenientē euntē sōnū dormientes aliqñ monstrorū exagitabāt timore: aliqñ aīe deficiebāt traductione. Subitane em̄ ill' ⁊ insperat timor supuenerat. Dein de si q̄sq̄ ex illis decidisset: custodiebaīt in carcere sine ferro reclusus. Si em̄ rustic quis erat aut pastor aut agri labor operari occupatus esset: ineffugabilē sustinebat necessitatez. Una em̄ cathena tenebraꝫ omnes erāt colligati. Siue spiritus sibilans aut inter spissos arboruz ramos auiū son suauis. aut vis aq̄ decurrētis nimiū aut son valid precipitataꝫ petꝫ: aut ludentiū aīaliū. cursus inuisus. aut mugientiū valida bestiaꝫ vor: aut resonās de

altissimis mõtibus echo. Deficiẽtes facie bat illos p timore. Omnis em̃ orbis terrarũ lũpido illuiabaꝫ lumie: ⁊ nõ impeditis opib⁹ cõtinebaꝫ. Solis aũ illis suppolita erat g̃uis nox: ymago tenebraꝝ q̃ supuentura illis erat. Ipsi g̃ sibi erant grauiores tenebris. Ca. XVIII.

Anctis autez tuis maxima erat lux: ⁊ hoꝝ q̃dem vocez inimici audiebãt: sz figurã nõ videbãt. Et qz ñ ⁊ ipi p eadẽ passi erant magnificabãt te: ⁊ q̃ añ lesi erãt. qz nõ ledebãtur grãs agebãt tibi: ⁊ vt esset differentia te deũ petebãt. Propter quod ignis ardẽtem colũnaz ducẽ habuerũt ignote vie: ⁊ solez sine lesura boni hospitij pstitisti. Digni q̃dem illi carẽ luce ⁊ pati carcerẽ tenebrarum q̃ inclusos custodiebãt filios tuos. p q̃s incipiebat icorruptũ legis lumen seculo dari: dũ cogitarẽt iustoꝝ occidere infantes. et vno exposito filio sz liberato ĩ traductõez illoꝝ multitudinẽ filiorum abstulisti: ⁊ pitez illos pbidisti ĩ aqua valida Illa eĩ nox ante pgnita ẽ a patrib⁹ nr̃is: vt vere sciẽtes quibus iuramẽtis credidẽrũt aniequiores essẽt. Suscepta ẽ autez a populo tuo. sanitas quitẽ iustoꝝ: iiustoꝝ aũt exterminatio. Sicut em̃ lesisti aduersarios nr̃os: sic ⁊ nos prouocans magnificasti. Absconse enim sacrificabant iusti pueri bonoꝝ: ⁊ iusticie legẽ in cõcordiam disposuerunt similiter bona ⁊ mala recepturos iustos: patri decantantes laudes resonabat aũt incõueniẽs inimicorũ vox ⁊ flebilis audiebaꝫ plãctus ploratoꝝ infantiũ. Simili aũt pena puus cũ dño afflictus ẽ: et popl'aris hõ regi similia passus. Similiter g̃ oĩs vno nomie mortis mortuos habebãt inumerabiles. Nec eniz ad sepeliẽdũ viui sufficiebãt qm̃ vno momẽto q̃ erat pclarior natõ illoꝝ exterminata ẽ. De oĩb⁹ em̃ nõ credẽtes ꝓpter bñficia: tũc cũ pmũ fuit exterminiũ pmogeitorũ spoponderũt populũ dei se eẽ. Cũ em̃ quietum silẽtiũ cõtinẽt oĩa. ⁊ nox ĩ suo cursu mediũ iter habẽt: oĩpotẽs sermo tu⁹ domie exiliẽs de celo a regalibus sedib⁹ venit durus debellatoꝝ ĩ mediã exterminij terrã prosiliuit: gladi⁹ acut⁹ insimilatũ ipiũ tuũ portãs: ⁊ stãs repleuit oĩa morte. ⁊ vsq ad celũ attingebat stãs in terra.

Tũc ptinuo visus sõnioꝝ malorꝝ turbauerũt illos: ⁊ tiores supueneruũt ispati. Et ali⁹ alubi piect⁹ semiuiu⁹: propter quã moriebaꝫ causã demõstrabat mortis. Visiones em̃ q̃ illos turbauerũt hec pmonebãt ne iscij quare mala patiebãtur: pirẽt. Tetigit aũt tũc ⁊ iustos temptatõ mortis: et commotõ in heremo facta ẽ multitudinis sed nõdiu pmãsit ira tua. Properans enĩ homo sine querela deprecari p poplis: pferẽs seruitutis sue scutũ orõem: ⁊ p incẽsum depcatõem allegãs. restitit ire ⁊ finẽ imposuit necessitati: ostẽdens qm̃ tuus ẽ famulus. Vicit aũt turbas nõ ĩ ẽtute corpis nec armatura potẽtie: sed verbo illuz q̃ se verabat: subiecit. iuramẽta parẽtum ⁊ testamẽtũ cõmemorãs. Cũ eĩ iã acerua-tim cecidissẽt sup alterutrũ mortui: interstitit. ⁊ amputauit impetũ: ⁊ diuisit illã q̃ ad viuos ducebat viã. In veste em̃ põderis quã habebat tot⁹ erat orb̃ terraruz: ⁊ pentũ maglia ĩ q̃tuor ordinib⁹ lapiduz erant sculpta: ⁊ magnificẽtia tua ĩ dy̆adematę capitis illi⁹ scripta erat. his aũt cessit q̃ exterminabat: ⁊ hec extinuit. Erat eĩ sola tẽptatõ ire sufficiẽs. Ca. XIX.

Impis autẽ vsqz in nouissimũ sine misericordia ira supuenit. Presciebat em̃ ⁊ futura illoꝝ: qm̃ ipi cũ reuersi essẽt ⁊ pmisissent vt seducerẽt ⁊ cũ magna solicitudine pmisissẽt illos: cõseqbãꝫ illos pẽitẽtie act⁹. Adhuc eĩ iter man⁹ hñtes luctũ ⁊ deplorãtes ad monumẽta mortuoꝝ aliã sibi assũpserũt cogitatõz isciẽtie: ⁊ q̃s rogãtes pieserãt: hos tãq̃ fugitiuos pseqbanꝫ. Ducebat eĩ illos ad hũc finẽ digna necessitas: ⁊ hoꝝ q̃ acciderãt pmemoratõez amittebãt: vt q̃ derãt tormentis: r̃plẽt punitõ. ⁊ pl'is q̃dẽ tu⁹ mirabil'r ẽnsiret: illi aũ nouã mortẽ ĩueirẽt. Quis eĩ creatura ad suũ gen⁹ ab ĩitio refigurabaꝫ deuiẽs tuis pceptis: vt pueri tui custodirẽt illesi. Nã nubes castra eorũ obũbrabat: ⁊ ex aq̃ q̃ ante erat terra arida apparuit: et ĩ mari rubro via sine ĩpedimẽto: ⁊ cãpus germinans de pfũdo nimio. p quẽ oĩs natõ trãsiuit. q̃ tegebaꝫ tua manu vidẽtes tua mirabilia et mõstra. Tãq̃ equi eĩ depauerẽt escã: ⁊ tanq̃ agni exultauerẽt magnificãtes te dñe q̃ liberasti illos. Memores eniz erant adhuc

eoꝝ q̄ ī incolatu illoꝝ facta fuerāt: quēad modū ꝑ natōe aīaliū eduxit t̄ra muscas: ⁊ ꝑ piscibꝰ eructauit fluui⁹ multitudinē ranaꝝ. Nouissime at̄ viderūt nouā creaturā auiū cū abducti ꝯcupīa postulauer̄t escas epulatōis. In allocutione eī desiderij ascēdit ill' de mari ortigometra: et vexationes pct̄oribꝰ supuener̄t ñ sine ill' q̄ añ facta erāt argum̄tis ꝑ vim fluminū. Juste eī patiebāt̄ ꝟm suas neq̄tias. Etem̄ īdetestabilē hospitalitatē restituer̄t. Alij q̄dē ig̊tos non recipiebāt aduēas. Alij at̄ bonos hospites in ꝟuitutē redigebāt. Et nonsolum hoc: sz ⁊ ali⁹ q̄dem respect⁹ illoꝝ erat. qm̄ ī uiti recipiebāt extraneos. Qui at̄ cū leticia receꝑunt hos q̄ eisdē vsi erāt institutis seuissimis afflixer̄t doloribꝰ. Percussi sūt aūt cecitate. sicut illi ī foribus iusti: cū subitaneis coopti essent tenebris. Unusq̄sq; trāsitū ostij sui q̄rebat. In se em̄ elementa dū conuertūt̄ sicut ī organo q̄litatis son⁹ īmutat̄: ⁊ oīa suū sonū custodiūt. Uñ esti mari ex ip̄o visu certo potest. Agrestia eī in aq̄tica conuertebāt̄: ⁊ q̄cūq; erāt natātia ī terra transiebāt. Ignis in aqua valebat supra suā v̄tutem: ⁊ aqua extinguētis nature obliuiscebat̄. Flamme econtrario corruptibiliū animaliū non vexauer̄t carnes coābulantiū: nec dissoluebant illaz q̄ facile dissoluebat̄ sicut glacies bonā escā. In omnibus em̄ magnificasti populū tuum dñe. ⁊ honorasti. ⁊ nō despexisti ī omni tp̄e ⁊ in omni loco assistēs eis.

Incipit prologus Jhesu filij sirach in librum Ecclesiasticum.

Multorū nobis ⁊ magnoꝝ ꝑ legē et ꝓphetas aliosq; q̄ secuti sūt illos: sapīa demōstrata ē: ī q̄bꝰ oportet laudare isrl' doctrine ⁊ sapīe causa: qꝛ nōsolū ip̄os loquētes necesse ē eē ꝑitos. sz etiā extraneos posse et discētes et scribētes doctissīos fieri. Auus me⁹ Jhesus postq̄ se amplius dedit ad diligentiā lectōis legis ⁊ ꝓphetaꝝ ⁊ alioꝝ libroꝝ q̄ nob̄ a parētibus nostris traditi sūt. voluit ⁊ ip̄e scribē aliq̄d hoꝝ q̄ ad doct̄nā ⁊ sapīam ꝑtinēt: vt desiderātes discē. ⁊ illoꝝ ꝑiti fieri magis magisq; attēdāt aīo: ⁊ confirmēt̄ ad legittimā vitam. Hortor itaq; venire vos cū beniuolētia et attētiori studio lectōez facē: ⁊ veniā hr̄e ī ill' ī q̄bꝰ videmur sequētes ÿmaginē sapīe ⁊ deficē in verboꝝ compositōe. Nā deficiūt v̄ba hebraica: qñ fuer̄t trāslata ad aliā līguā. Non aūt solū hec: sz ⁊ ip̄a lex ⁊ ꝓphete ceteraq; alioꝝ libroꝝ non ꝑuā hñt differētiā qñ inter se dicunt̄. Nam in octauo ⁊ tricesimo anno temporibꝰ Ptolomei euergetis regis postq̄ ꝑueni in egiptum: ⁊ cū multū tp̄is ibi fuissē īueni ibi libros relictos non ꝑue neq; contēnēde doct̄ne. itaq; bonū ⁊ necessariū putaui et ip̄e aliquā addē diligentiam et laborē interp̄tandi librū istū: et multa vigilia attuli doct̄nā in spacio tp̄is ad illa q̄ ad finē ducunt libruz istum dare: ⁊ ill' q̄ volūt animū intendere et discere quēadmodū oporteat instituere mores q̄ ꝟm legē dñi proposuerunt vitaz agere. Explicit prologus.

Incipit liber Ecclesiasticus. Ca. I.

Omnis sapientia a domino deo est ⁊ cuz illo fuit sp̄: et ē ante euū. Arenā maris et pluuie guttas et dies seculi: q̄s dinumerauit: altitudinē celi et latitudinē terre ⁊ ꝓfundū abÿssi: q̄s dimensus ē sapīaz dei p̄cedentem oīa: q̄s īuestigabit p̄or oīm creata ē sapīa: ⁊ intellectus prudētie ab euo: Fōs sapīe v̄bū dei in excelsis: ⁊ īgressus illi⁹ mādata eterna. Radix sapiētie cui reuelata ē: ⁊ astutias illi⁹ q̄s agnouit: Disciplīa sapīe cui reuelata ē ⁊ manifestata: ⁊ mlt̄iplicatōz īgress⁹ illi⁹ q̄s ītellexit: Un⁹ ē altissim⁹ creator oīm oīpotēs: ⁊ rex potēs. et metuēd⁹ nimis: sedens super thronū illi⁹: ⁊ dominans de⁹. Ip̄e creauit illā ī spūsācto. ⁊ vidit et dinumēauit ⁊ mēsus ē. Et effudit illā sup̄ oīa op̄a sua: et super oēz carnē ꝟm datū suū: ⁊ p̄bet illā diligētibꝰ se. Timor dñi gl'ia ⁊ gl'atio: et leticia ⁊ corona exultatōnis. Timor dñi delectabit cor: et dabit leticiam et gaudiū in longitudine dieꝝ. Timēti deū bene erit ī extremis: et in die defunctionis sue benedicetur. Dilectio dei honorabilis sapientia: quibꝰ autē apparuerit ī visu. diligunt

eã ĩ visiõe et ĩ agnitõe magliũ suoꝝ. Ini tiũ sapie timor dñi:et cũ fidelibꝫ in vulua ꝓcreatus ẽ:et cũ electis femis gdiť:et cũ iustis et fidelibꝫ agscit. Timor dñi scietie religiositas. Religiositas custodiet et iustificabit cor: iocũditatez atq; gaudiũ dabit. Timẽti deũ bene erit ĩ extremis et ĩ diebus defũctõis illi⁹ benedicet. Plenitudo sapie timẽ deũ:et pleitudo a fructibꝫ illi⁹. Oẽz domũ illi⁹ ĩplebit a generatõibꝫ:et receptacla a thesauris illius. Corona sapie timor dñi:replẽs pacẽ et salutis fructum et vidit et dinumerauit eã: vtq; aũt sũt dona dei. Scietiã et ĩtellectũ prudẽtie. sapiẽtia cõparcietur:et gloriã tenentium se exaltat. Radix sapie est timẽ deum:rami eĩ illi⁹ longeui. In thesauris sapie intellect⁹ et scie religiositas: execratõ aũt peccatoribus sapia. Timor domi expellit peccatum. Nã q̃ sine timore est nõ poterit iustificari:iracũdia emi animositas illius subuersio ei⁹ ẽ. Vlsq; ĩ tps sustinebit patiens: et postea reddit̃ iocunditatis. Bonus sẽ sus. vsq; ĩ tps abscondet ỏba illi⁹:et labia multoꝝ enarrabunt sensũ illi⁹. In thesauris sapie significatõ disciplie:execratõ autem peccatoꝝ cultura dei. Fili cõcupiscẽs sapiaz ꝓfua iusticiã:et de⁹ ꝑbebit illã tibi Sapia emi et disciplia timor dñi: et q̃ beneplacitum est illi fides et mãsuetudo: et edĩplebit thesauros illi⁹. Cõtumax nõ sis at ĩcredibil timori dei: et ne accesseris ad illũ duplici corde. Ne fueris ỹpocrita ĩ cõspectu hoim:ꝛ nõ scãdalizeris ĩ labijs tuis. Attende ĩ illis ne forte cadas. et adducas aie tue inbonoratõez:et reuelet deus absconsa tua. et in medio sỹnagoge elidat te:qm̃ accessisti maligne ad dñm:ꝛ cor tuum plenũ ẽ dolo et fallacia. ¶ Ca.II.

Fili accedens ad seruitutẽ dei. sta ĩ iusticia ꝛ ĩ timore:et ꝑpara animã tuã ad tẽptatõnem Depme cor tuũ et sustine:et inclina aurẽ tuã. ꝛ suscipe ỏba ĩtellect⁹:et ne festines ĩ tps obductõis. Iustie sustẽtatões dei cõiũgere deo et sustine: vt crescat in nouissimo vita tua. Omẽ qđ tibi applicitũ fuerit: accipe. et ĩ dolore sustine. ꝛ ĩ buĩlitate tua patiam habe:qm̃ ĩ igne ꝑbat aur et argẽtũ. homies ỏo receptibiles ĩ camino buĩliatõnis, Crede deo et recupabit te:et dirige viã tuã et spera ĩ illũ. Serua timorem illius:ꝛ ĩ illo veterasce. Metuẽtes dñm sustinete misericordiã e⁹: et non deflectatis ab illa ne cadatis. Qui timetis dñm credite illi:ꝛ nõ euacuabit merces vra. Qui timetis dñm spate ĩ illũ:ꝛ ĩ oblectatõz veniet vob misericordia. Qui timetis dñm diligite illũ:et illuĩabunt corda vra. Respicite filij natõnes hoim:et scitote q̃ nul⁹ spauit ĩ dño. et ꝓfusus ẽ. Quis emi ꝑmã sit ĩ mãdatis ei⁹:et derelictus est. Aut qs inuocauit eũ:et despexit illũ:qm̃ pi⁹ et misericors ẽ de⁹:et remittet ĩ die tribulationis peccata:et ꝓtector ẽ oĩb exq̃rentib⁹ se ĩ veritate. Ve duplici corde et labijs scelestis et manib malefaciẽtibꝫ:et pcẽtori terrã igrediẽti duabꝫ vijs. Ve dissolutis corde. q̃ ñ credũt deo:et iõ nõ ꝓtegẽtur ab eo Ve bis q̃ pdiderũt sustinẽtiã:et q̃ dereliq̃rũt vias rectas:et diuertẽrũt ĩ vias ꝑuas Et qđ faciẽt cũ ispicere cepit dñs:Qui timẽt dñm nõ erũt icredibiles ỏbo illius:et q̃ diligũt illũ ꝓseruabunt ỏbũ illius. Qui timẽt dñm ĩq̃rẽt q̃ bñplacita sunt ei: et q̃ diligũt eũ replebunt lege ipi⁹. Qui timẽt dñm ꝑparabũt corda sua:et ĩ ꝓspectu illius sctificabũt aias suas. Qui timẽt dñm custodiẽt mãdata illi⁹. et patiaz habebũt vsq; ad ĩspectõz illi⁹ dicẽtes. Ni peĩtẽtiaz nõ egerimus icidem⁹ in man⁹ dñi:et nõ ĩ man⁹ hoim. Scom ei magnitudinẽ illius sic ꝛ miscõia illius cũ ipso ẽ. ¶ Ca.III.

Fili sapientie ecclesia iustoꝝ:et natõ illoꝝ obediẽtia et dilectõ. Iudiciuz pris audite filij dilecti:et sic facite vt salui sitis. Deus emi honorauit pẽz ĩ filijs:et iudiciuz matris exq̃rẽs firmauit ĩ filios. Qui diligit deuz exorabit ꝑ peccatis et ꝓtinebit se ab illis ꝛ ĩ orõe dieꝝ exaudiet:et sicut q̃ thesaurizat ita ꝛ qui honorificat matrez suam. qui honorat pẽz suũ iocũdabit ĩ filijs:ꝛ ĩ die orõis sue exaudiet. qui honorat pẽm suum vita viuet lõgioꝛe:et q̃ obedit pẽi refrigerabit matrẽ. qui timet dñm honorat parẽtes:et quasi domis ꝑuiet bis q̃ se genuerũt. In ope ꝛ ꝑmone et omi patia honora patrẽ tuum vt supueiat tibi benedictõ a deo:et bñdictõ illius ĩ nouissio manet. Benedictõ pris firmat domos filioꝝ maledictõ aũt mris eradicat fundamẽta.

Ne glieris ī ꝯtumelia pr̄is tui: nō em̄ ē ti
bi gl'a sz ꝯfusio. Gl'a em̄ homīs ex honore
pr̄is sui: et dedec⁹ filij pr̄ sine honore. Fili
suscipe senectā pr̄is tui ⁊ ñ ꝯtristes euz in
vita illi⁹: ⁊ si defecerit sēsu: veniā da. et ne
sp̄nas euz in tua v̄tute. elēosina em̄ pr̄is
nō erit in obliuiōe. nā ꝑ peccato mr̄is r̄sti
tuet̄ tibi bonū: ⁊ in iusticia edificabit̄ ti-
bi. ⁊ in die tribulatōis ꝯmēorabit̄ tui: ⁊ si
cut in sereno glacies. soluent̄ peccata tua
Q̄ male fame ē q̄ derelinquit patrē: ⁊ ē ma
ledictus a deo qui exasp̄at matrez. Fili in
mansuetudiue op̄a tua p̄fice: ⁊ sup̄ homi-
nū gl'am diligeris. Quāto magnus es hūi
lia te in om̄ibꝫ. ⁊ corā deo inuenies grām
qm̄ magna potētia dei soli⁹ ⁊ ab hūilibus
honorat̄. Altiora te ne q̄sieris: ⁊ fortiora
te ne scrutat⁹ fueris: sz q̄ p̄cepit tibi de⁹ il-
la cogita semp̄: ⁊ in pl'ibꝫ opinionibꝫ e⁹ ne
fueris curiosus. nō ē em̄ tibi necessarium
ea q̄ abscōdita sūt vidē ocul' tuis. In sup̄-
uacuis rebꝫ noli scrutari ml'tipl'r: ⁊ in pl'i
bꝫ ei⁹ op̄ibꝫ nō eris curiosus. plurima em̄
sup̄ sēsū hominū ostēsa sūt tibi. Ml'tos em̄
supplātauit suspitō illoꝝ: ⁊ in vanitate de
tinuit sēsus illoꝝ. Cor duꝝ habebit male
in nouissimo. ⁊ q̄ amat p̄iculū: ī illo p̄ibit
Cor ingrediēs duas vias non habebit suc
cessus: ⁊ p̄ui cor in illis scādalizabit̄. Cor
nequā g̃uabit̄ in doloribꝫ: ⁊ pct̄or adijci-
et ad peccādū. Sinagoge sup̄boꝝ nō erit
sanitas: frutex em̄ pct̄i eradicabit̄ in illis
⁊ nō intelliget̄. Cor sapiētis ītelligit̄ ī sa-
pīa: ⁊ auris bōa audiet cū oī ꝯcupīa sapiē
tiā. Sapiēs cor ⁊ intelligibile abstīebit se
a pct̄is: ⁊ in op̄ibꝫ iusticie successus hēbit
Ignē ardētē extinguit aq̄: et elēosina resi-
stit pct̄is: ⁊ de⁹ ꝓspector ē ei⁹ q̄ reddit grāz
Meminit imposteꝝ: ⁊ in tp̄e casus sui in-
ueniet firmamētum. Ca. IIII.

Fili elemosinaz paupe
ris ne defraudes: ⁊ ocl'os tuos ne
t̄nsuertes a paup̄e. Aīaz esuriētē
ne despexeris: et ñ exasp̄es paup̄ez ī īopia
sua. Cor inopis ne afflixeris: ⁊ ñ ꝓtrahas
datū angustianti. Rogatōz ꝯtribulati ne
abijcias: ⁊ ñ auertas faciē tuā ab egeno.
Ab inope ne auertas ocl'os tuos ꝓpter irā
⁊ ñ r̄līq̄s q̄rētibꝫ tibi retro maledicē. Ma
ledicētis em̄ tibi in amaritudine aīe exau
diet̄ dep̄catō illi⁹. exaudi at̄ eū q̄ fecit illū

Cōgregatōi paup̄um affabilē te facito: ⁊
p̄sbitero huilia aīaz tuā: ⁊ mag̃to hūilia
caput tuū. Declina paup̄i sine t̄sticia au
rē tuā: ⁊ redde debitū tuū: ⁊ r̄nde illi paci
fice in māsuetudine. Libera eū q̄ īiuriā pa
tit̄ d̄ māu sup̄bi: ⁊ non acide feras in aīa
tua. In iudicādo esto pupill' misericors vt
pr̄. ⁊ ꝑ viro mr̄i illoꝝ: et eris tu velut fili⁹
altissimi obediēs: ⁊ miserebit̄ tui magisq̄
mr̄. Sapīa filijs tuis vitā inspirat: ⁊ susci
pit exq̄rētes se: ⁊ p̄ibit in via iusticie. Et q̄
illā diligit: diligit vitā. ⁊ q̄ vigilauerīt ad
illā: ꝯplectēt̄ placatorē ei⁹. Qui tenuerīt
illā: vitā hēditabūt. ⁊ q̄ introibit: bn̄dicz
de⁹. Qui ꝓuiūt ei: obseq̄ntes er̄t sct̄o: ⁊ e-
os q̄ diligūt illā: diligit deus. Qui audit il
lā: iudicabit gētes. ⁊ q̄ intuet̄ illā. p̄mane
bit ꝯfidēs. Si crediderit ei p̄manebit ⁊ hē
ditabit illā: ⁊ erūt in confirmatione crea-
ture illoꝝ: qm̄ in tēptatione ābulat cū eo
⁊ in p̄mis eligit eū. Timorē ⁊ metū ⁊ ꝓba
tionē inducz sup̄ illū: ⁊ cruciabit illū in t̄
bulatōe doct̄ne sue donec tēptet eū ī cogi-
tatōibꝫ suis ⁊ credat aīe illi⁹. Et firmabit
illū ⁊ iter adducz directū ad illū: ⁊ letifica
bit illū ⁊ denudabit illi abscōsa sua: ⁊ the-
saurizabit sup̄ illū sciētiā et intellectū iu-
sticie. Si at̄ oberrauerit: derelinquet eū:
⁊ tradet eū in man⁹ inimici sui. Fili ꝯsua
tp̄s: ⁊ deuita a malo. Pro anima tua ne ꝯ
fūdaris dicē verū. Est em̄ ꝯfusio adducēs
pct̄m: ⁊ ē ꝯfusio adducēs gl'az ⁊ grāz. Ne
accipias faciē aduersus faciē tuā: nec ad-
uersus animā tuā m̄daciū. Ne reuēaris ꝓ
ximū tuū in casu suo: nec retineas verbū
in tp̄e salutis. Nō abscōdas sapiētiā tuā ī
decore suo. In lingua eī sapīa dinoscit̄. et
sēsus ⁊ scīa ⁊ doct̄na in v̄bo sēsati: ⁊ firma
mētū ī op̄ibꝫ iusticie. Nō ꝯdicas v̄bo veri
tatis vllo mō: ⁊ de mēdacio ineruditōnis
tue ꝯfūdē. Nō ꝯfūdaris ꝯfiteri pct̄a tua:
⁊ ne subijcias te omni hōi ꝑ pct̄o. Noli r̄si
stē ꝯ faciē potētis: nec coneris cōtra ictū
fluuij. Pro iusticia agonizare ꝑ aīa tua:
⁊ vsq̄z ad mortē certa ꝑ iusticia: ⁊ de⁹ expu
gnabit ꝑ te inimicos tuos. Noli citat⁹ eē ī
līgua tua: ⁊ īutil' et remissus ī op̄ibꝫ tuis
Noli esse sicut leo in domo tua euertēs do
mesticos tuos: et opprimēs subiectos tibi
Nō sit porrecta man⁹ tua ad accipienduz
et ad dandum collecta. Ca. V.

Noli attẽdere ad possessiões iniq̃s: q ne dixeris ẽ mihi sufficiẽs vita. Nihil eĩ pderit ĩ tpe vindicte q obductõis. Ne seq̃ris ĩ fortitudine tua pcupiaz cordis tui: q ne dixẽis. Quõ potui aut q̃s me subijciet ꝓpter facta mea: Deꝰ aũ vindicãs vindicabit. Ne dixeris. Pec caui: q q̃d mihi accidit triste: Altissiꝰ ei ẽ patiẽs reddito. De ꝓpiciatu pctõꝝ noli eẽ sine metu: neq; addicias peccatũ sup peccatũ: q ne dicas. Miꝛatõ dñi magna ẽ: mltitudis pctõꝝ meoꝝ miserebit. Misericordia em̃ q ira ab illo cito proximãt: q ĩ peccatores respicit ira illiꝰ. Ne tardes q̃uerti ad dñm: q ne differas de die ĩ die. Subito ei veniet ira dñi: q ĩ tpe vindicte dispdet te Noli anxiꝰ eẽ ĩ diuitijs iniustis. nõ em̃ pderũt tibi ĩ die obductõis q vindicte. Nõ vẽtiles te ĩ oẽz vẽtũ: q nõ eas ĩ oẽm viã. Sic em̃ oĩs pctõr pbaũ ĩ duplici lĩgua. Esto firmꝰ ĩ via dñi q in vita te sensus tui q scientia. et psequaũ te verbũ pacis et iusticie. Esto mãsuetꝰ ad audiẽdũ vbũ dei vt intelligas q cũ sapiẽtia pferes rñsũ veꝝ. Si ẽ tibi intellectꝰ rñde primo. sinaũt manus tua sit sup os tuũ: ne capiaris in vbo indisciplinato q pfũdaris. Honor q gla in sermone sẽsati: lĩgua vo imprudẽtis subuersio ẽ ipius. Nõ appelleris susurro in vita tua: q lĩgua tua ne capiaris q pfũdaris. Sup furẽ em̃ ẽ pfusio q penitẽtia: q denotatõ pessima sup bilinguẽ: susurratori aũt odiũ et inimicitia q ptumelia. Justifica pusillum q magnum similiter. Ca. VI.

Noli fieri pro amico inimicꝰ pximo. Impropiũ em̃ q cõtumeliã malꝰ hẽditabit: q omis peccator inuidꝰ q bilinguis. Nõ te extollas in cogitatõe aĩe tue velut thauꝰ ne forte elidaũ vtꝰ tua p stulticiã: et folia tua comedat q fructꝰ tuos pdat: q relinq̃ris velut lignũ aridũ in hẽmo. Aĩa em̃ nequã dispert q se hz: q in gaudiũ inimicis dat illum q deducz ĩ sorẽ impioꝝ. Verbũ dulce multiplicat amicos q mitigat inimicos: q lingua eucharis ĩ bono hoĩe habũdabit. Mlti pacifici sint tibi: q cõsiliariꝰ sit tibi vnꝰ de mille. Si possides amicũ ĩ tẽptatõe posside eũ: q ne facile credas ei tẽpm. Est eĩ amicꝰ ꝑm tps suũ: q ñ pmanebit ĩ die tribulatõis. Et ẽ amicꝰ q̃ q̃uertit ad ĩimicitiã. q ẽ amicꝰ q odiũ q rixã et cõuicia denudabit. Est aũ amicꝰ socĩ mẽse: et nõ pmãebit ĩ die necessitatis. Amicꝰ si pmãserit fixus. erit tibi q̃si coequalis: et ĩ domesticis tuis fiducialr aget. Si huiliauerit se ꝫ te et a facie tua absconderit se: vnanimẽ habebis amicitiã bonã. Ab inimicis tuis separe: et ab amicis tuis attẽde. Amicꝰ fortis fidelis ptectõ: q aũ ĩueĩt illũ inueĩt thesauruz Amico fideli nlla ẽ ꝓpatõ. et ñ ẽ digna põderatõ auri et argẽti ꝫ bonitatẽ fidei illiꝰ Amicꝰ fidelĩ medicamẽtũ vite et immortalitatis: et q metuũt dñm inueniũt illũ. Qui tiet deũ eq̃ hẽbit amicitiã bonã: qm̃ ꝑm illũ erit aĩcus illiꝰ. Fili a iuuẽtute tua excipe doctrinaz: et vsq; ad canos inueĩes sapiẽtiã. Quasi is q arat et q seminat accede ad eam: et sustine bonos fructꝰ illiꝰ. In ope em̃ ipiꝰ exiguũ laborab: et cito edes de generatõibus illiꝰ. Qaspa ẽ nimiũ sapientia ĩdoctis hoĩbꝫ: et nõ pmãebit in illa excors. Quasi lapidis vtꝰ pbatõ erit in illis: et ñ demorabũaũ pijcẽ illã. Sapiẽtia eĩ doctrine ꝑm nomẽ ẽ eiꝰ: et nõ ẽ mltis manifesta. Quibꝫ aũ ꝓgnita ẽ pmanz vsq; ad cõspectũ dei. Audi fili et accipe ꝓsiliũ intellectꝰ: et ne abijcias ꝓsiliũ meũ. Injice pedez tuũ ĩ ꝓpedes illiꝰ: et ĩ torq̃s illiꝰ collũ tuũ Sbijce hũez tuũ et porta illã: et ne acciderĩs vicĩs eiꝰ. In omni aĩo tuo accede ad illã: et ĩ omni vtute tua ꝓua vias eiꝰ. Investiga illã et manifestabiũ tibi: et ꝓtinẽs factꝰ ne delinq̃s eã. In nouissimis eĩ inuenies req̃ez ĩ ea: q q̃uertaũ tibi ĩ oblectatõnẽ. Et eĩt tibi ꝓpedes eiꝰ ĩ ptectõz fortitudinis et bases vtutis: et torq̃s illiꝰ ĩ stolã gle decor ei vite ẽ ĩ illa: et victa illiꝰ alligatura salutis. stola gle ĩdues eã: et coronã gulatõnis suppones tibi. Fili si attẽderis mihi disces eã. et si accomodaueris aĩm tuum sapiẽs eris. Si inclinaueris aurẽ tuã excipies doctrinã: et si dilexeris audire sapiẽs eris. In mltitudine pbiteroꝝ prudẽtiũ sta: et sapiẽtie illoꝝ ex corde ꝓiũgẽ: vt oẽz narratõem di possis audiẽ. et pueꝛbia laudis ñ effugiãt a te. et si videris sẽsatũ euigila ad eũ et gdostioꝝ illiꝰ exeat pes tuꝰ. cogitatũ tuũ habe ĩ pceptis di q ĩ mãdatis illiꝰ maxie assiduꝰ esto: et ipe dabit tibi cor: q ꝓcupia sapie dabiũ tibi. Ca. VII.

Oli facere mala. ⁊ non te apprehendet: discede ab iniq ⁊ deficiet mala abs te. Fili nō semines mala i sulcis iusticie: ⁊ non metes ea i septuplū. Noli quere ab hoie ducatuz: neq a rege cathedrā honoris. Nō te iustifices añ deum: qm̄ agnitor cordis ipe ē: ⁊ penes regē noli velle videri sapiēs. Noli querere fieri iudex nisi valeas vtute irrūpe iniq tates: ne forte extimescas faciē potentis: et ponas scādalū i agilitate tua. Nō pecces i mltitudie ciuitatis. nec te imittas i popl'm: neq alliges duplicia pcta. Nec em̄ i uno eris imunis. Noli esse pusillanimis i aīo tuo: exorare ⁊ facē elemosinā ne despicias. Ne dicas i mltitudie munerū meorū respiciet deus: ⁊ offerēte me deo altissimo mūera mea suscipiet. Nō irrideas hoiem i amaritudie aīe: ē ei q̄ humiliat ⁊ exaltat circūspector de⁹. Noli amare mēdaciū aduersus frem tuū: neq i amicū sil'r facias. noli velle mētiri omne mēdaciuz: assiduitas ei illi⁹ nō ē bona. Noli ēbosus ee i mltitudie pbiteroz: ⁊ nō iteres ēbū i orōne tua Nō oberis laboriosa opa: ⁊ rusticatōz creatā ab altissimo. Nō te p̄putes i mltitudie idisciplīatoz: memēto ire qm̄ n tardabit. humilia valde spm̄ tuū: qm̄ vindicta carnis i pñ. ignis ⁊ ōmis. Noli ꝓuocari i amicū pecunia differēte: neq fīez tuū carissimū auro spreueris. Noli discede a muliere sensata ⁊ bona quā sortit⁹es i tīore dñi: gratia ei vēcūdie illi⁹ sup auzū. Nō ledas fidē tuū i veritate opantē: neq mercēnariū dātez aīaz suā. Seru⁹ sēsat⁹ sit tibi dilectus quasi aīa tua: n defraudes illū libtate: neq io pē dereliq̄s illū. Decora tibi sunt attēde illis: ⁊ si sūt utilia pseuerēt apd te. Filij tibi sūt erudi illos: et cura illos a puericia illoz Filie tibi sūt fua corp⁹ illaz: ⁊ n ostēdas hilarē faciē tuā ad illas. Trade filiā ⁊ gnde op⁹ feceris: ⁊ hoi sēsato da illā. Mulier si ē tibi fm aīaz tuā nō pijcias illā: ⁊ odibili nō credas te i toto corde tuo. Honora patrez tuū: et gemit⁹ matris tue ne obliuiscaris. Memento qm̄ nisi p illos nat⁹ nō fuisses: ⁊ retribue ill' quomō ⁊ illi tibi. In tota aīa tua time dñm: ⁊ sacerdotes illi⁹ sanctifica. In ōtute dilige eum q̄ te fecit: ⁊ mīstros e⁹ ne dereliq̄s. Honora deū ex tota aīa tua ⁊ honorifica sacerdotes: et purga te cū brachijs. Da illis partem sicut mandatū ē tibi primitiaz ⁊ purgatōnis: ⁊ de negligētia tua purga te cū paucis. Datum brachioz tuoz et sacrificium sanctificatōnis offeres dño ⁊ initia sāctorum: et paupi porrige manū tuā vt pficiatur propiciatō ⁊ benedictō tua. grā dat⁹ i cōspectu oīs viuentis: et mortuo non prohibeas grām. Non desis plorantibus i cōsolatōne: et cum lugētibus ambula. Nō te pigeat visitare infirmū: ex his em̄ in dilectione firmaberis. In omnib⁹ operibus tuis memorare nouissima tua: ⁊ inetернuz non peccabis. Ca. VIII.

On litiges cum homi⁹ ne potēte: ne forte icidas in man⁹ illius. Nō ꝓtendas cū viro locuplete: ne forte ꝓtra te ꝓstituat litē tibi. Multos em̄ pdidit aur et argentum: ⁊ vsq ad cor regū extēdit ⁊ cōuertit. Nō litiges cuz hoie linguato ⁊ n strues i ignē illi⁹ ligna. Nō ꝓfices hōi idocto. ne male ōdgeie tua loq̄t. Ne dispicies hoiez auertēte se a pctō neq iprōpes ei. Memto qm̄ oēs in corruptōe sum⁹. Ne spnas hoiez in sua senectute: etem̄ ex nob senescūt. Noli d mortuo inimico tuo gaudē: scies quoniā oēs moriemur ⁊ i gaudiū volum⁹ vēire. Ne dispicias narratōz pbiteroz sapiētū: ⁊ i puerbijs eoz ꝓuersare. Ab ipis ei discES sapiaz ⁊ doctrinā intellect⁹: ⁊ fruē magnatis sine q̄rela Nō te pterreat narratō seniorz: ipi em̄ didicerūt a pribs suis. Qm̄ ab ipis discES intellectū: ⁊ i tpe necessitatis dab rñsuz. Nō icēdas carbones pctōz arguēs eos: et ne incēdaris flāma ignis pctōz illoz. Ne ꝓt facie stes ꝓtumeliosi: ne sedeat q̄si insidiator ori tuo. Noli fenerari hoi fortiori te: q si feneraueris q̄si pditus habe. Nō spondeas sup ōtute tuā: q si spopōderis q̄i restituēs cogita. nō iudices pt iudicē: qm̄ fm qd iustū ē iudicat. Cū audace nō eas in via. ne forte gruet mala sua i te. Ipe em̄ fm volūtate suā vadit: ⁊ simul cū stulticia illi⁹ peries. Cū iracūdo nō facias rixā: ⁊ cuz audace nō eas in desertū: qm̄ q̄si nihil ē ante illū sāguis: vbi nō est adiutoriū elidet te. Cum fatuis cōsilium non habeas: non eī potuerunt diligere: nisi que eis placent. Coram extraneo ne facias consilium: nescis em̄ quid pariet. nō omni homini cor

tuū manifestes. ne forte inferat tibi grām
falsā ꝙ ꝓuicieť tibi. Ca. IX.

Non zeles mulierem si/

n⁹ tui: ne ꝙnōdat sup te malicīā do
ctrīe nequā. Nō des mlieri pātē
aīe tue ne īgrediať ī ūtutē tua ꝙ ꝓfūdaris
Ne respicias mlierē mltiuolā: ne forte īci
das ī laqos illi⁹. Cū saltaťce ne assidu⁹ sis
nec audias illaz: ne forte peas ī efficacia
illi⁹. Virginē ne cōspicias: ne forte scāda
lizeris ī decoze illi⁹. Ne des fornicarijs aī
mā tuā ī vllo: ne ꝑdes te ꝙ hereditatē tuā
Noli circūspicé ī vicis ciuitatis: nec ober
raueris ī platēis illi⁹. Auertē faciē tuā a
mlīere cōpta: ꝙ ne circūspicias spēm alie
nā. Propter spēm mlieris mlti pierūt: et
ex hoc ꝓcupiā q̄si ignis exardescit. Omis
mlier q̄ ē fornicaria q̄si sterc⁹ī via ab oī
bus ꝑteūtibꝫ ꝓculcabiť. Spēz mlieris ali
ene mlti āmirati r̄probi fcti sť: colloquiū
ei illi⁹ q̄i ignis exardescit. Cū aliena mlié
ne sedeas oīno: nec accūbas cū ea sup cu
bitū: ꝙ ñ altricéis cū illa ī vīo ne forte de
cliet cor tuū ī illā: et sāguīe tuo labaris ī
pditōz. Ne dēliq̄s aīcū ātiquū: nou⁹ ei nō
erit sil'is illi. Vinū nouū amic⁹ nou⁹: veté
scet: ꝙ cū suauitatē bibes illō. Nō zeles glo
riā ꝙ opes pctōris: ñ ei scis q̄ fuťa sit illi⁹
subuersio. Nō placeat tibi īiuria īiustorū
sciēs qm̄ vsq; ad īferos ñ placebit impi⁹.
Lōge abesto ab hoīe ꝑtē hñtē occidēdi
ꝙ ñ suspicabis timorē mortis. Et si accesse
ris ad illū noli aliq̄d ꝓmittē: ne fortē au
ferat vitā tuā. Coīonē mortis scito: qm̄ ī
medio laqoz īgredieris: ꝙ sup dolētiū ar
ma ābulab. Secōm ūtutē tuā: caue te a p
cio tuo: ꝙ cū sapiētibꝫ ꝙ prudētibꝫ r̄cta. Cli
ri iusti sint tibi ꝓne: ꝙ ī tīore ōi sit tibi gli
atō: ꝙ ī sēsu sit tibi cogitat⁹ dei: ꝙ oīs enar
ratō tua ī p̄ceptis altissimi. In mānu arti
ficū opa laudabūť: ꝙ p̄ncipes ꝑpli ī sapiē
tia fmōis sui: ī sēsu ūo senioz verbū. Ter
ribilis ē ī ciuitatē sua homo līguosus: et
temerari⁹ ī ūbo suo odibil' erit. Ca. X.

Vdex sapiens iudica/

bit ꝑplm suū: ꝙ pricipat⁹ sēsati sta
bil' erit. Secōm iudicē ꝑpli sic ꝙ mi
ster ei⁹. ꝙ q̄l' rector ē cītatis: tales ꝙ ībitā
tes ī ea. Rex īsipiēs pdz ꝑplm suū: ꝙ cīta
tes ībitabūť ꝑ sēsū prudētiū. In mānu dei
pt̄as t̄re: ꝙ exēcbil' oīs īiq̄tas gētiū ꝙ vti
lē doctorē ī tpe suscitabit sup illā. In ma
nu dei pt̄as hoīs: ꝙ sup faciē scribe īponet
honorē suū. Oīs īiurie ꝓximi ne memine
ris: ꝙ nihil agas ī opib⁹ īiurie. Odibil' co
rā deo ē ꝙ hoīb⁹ superbia. ꝙ exēcbil' oīs īiq̄
tas gētiū. Regnū a gēte ī gētē t̄nsfert ꝓp
īiusticias ꝙ īiurias ꝙ ꝓtūelias ꝙ diuersos
dolos. auaro ať nihil ē scelesti⁹. Quid su
pb̄ t̄ra ꝙ cinis: Nihil ē īiq⁹ q̄ amare pecu
niā. Dic ei ꝙ aīaz suā venalē hz: qm̄ ī vita
sua ꝓiecit intima sua. Dis potētat⁹ breuis
vita: lāguor ꝓlixior ḡuat medicū. Breuē
lāguorē ꝑcidit medic⁹: sic ꝙ rex hodie est:
ꝙ cras morieť. Cū ei morieť hō: hēditabit
p̄pētes et bestias ꝙ ōmes. Initiū superbie
hoīs apostatare a deo: qm̄ ab eo q̄ fecit il
lū r̄cessit cor ei⁹: qm̄ initiū pcti ē oīs sup
bia. Qui tenuēit illā adīplebiť maledict⁹
ꝙ subuertet eū ī finē. Proptēa exhonora
uit dñs ꝓuēt⁹ maloz: et destruxit eos vsq;
ī finē. Sedes ducū superboz destruxit de⁹ et
sedē fecit mites ꝑ eis. Radices gentiū sup
baz arefecit de⁹: ꝙ plātauit hūiles ex ipis
gentib⁹. Terras gētiū euertit dñs: et pdi
dit eas vsq; ad fūdamētū. Arefecit ex ipis
et dispdidit eos: ꝙ cessare fecit memoriam
eoz a t̄ra. Memoriā superborū pdidit de⁹: et
flīqt memoriā hūiliū sēsu. Nō est creata
hoīb⁹ superbia: neq; iracūdia natōi mlierū
Semē hoīm honorabiť hoc qō timet deū:
semē ať hoc exhonorabiť qō pterit māda
ta dñi. In medio fr̄m rector illoz ī hono
re: et q̄ timēt dñm erť ī oculis illi⁹. Ola di
uitū honoratoz et paupm timor dei ē: noli
despicé hoīez iustū paupez. ꝙ ñ magnifica
re viz ꝓtorē diuitē. Magn⁹ ē iudex et po
tēs ē in honore: ꝙ ñ ē maior illo q̄ timet deū
Seruo sēsato liberi seruiēt: et vir prudēs
et disciplīat⁹ nō murmurabit corrept⁹: et
īsci⁹ ñ honorabiť. Noli extollé te ī faciēdo
ope tuo: et noli cūctari ī tpe āgustie. Me
lior ē q̄ opať et habūdat in oīb⁹ q̄ q̄ gl'iať
et eget pane. Fili ī māsuetudine fua aīaz
tuā: et da illi honorē fm meritū suū. Pec
cantē ī aīaz suā qs iustificabit: Et qs ho
norificabit exhonorātē aīaz suā: Pauper
gl'iať p disciplinā et timorē suū: et ē hō q̄
honorificať ꝑt sbstātiā suā. Qui aūt gl'a
tur ī pauptatē: q̄ntomagis ī substantia:
Et q̄ gl'iať ī substātia: pauptatē vereať.

Capitulum. XI.

Sapientia hūiliati exal-
tabit caput illi⁹: ⁊ i medio magⁿ-
toꝝ ꝓsedere illū faciet. Nō laudes
virū in specie sua: neq; spernas hoīez i vi-
su suo. Breuis i volatilibꝫ apis: ⁊ initiuz
dulcoris hz fructꝰ illi⁹. Ne glorieris i vesti
tu vnq̄: nec in die honoris tui extollaris.
Q̄m mirabilia opa altissimi soli⁹: ⁊ glio-
sa ⁊ abscōsa ⁊ iuisa opa illi⁹. Multi tyr̄āni
sederūt i throno: et insuspicabilis porta-
uit dyadema. Multi potētes oppressi sunt
valde et glorioſi traditi sūt in manꝰ alte-
roꝝ. Priusq̄ iterroges ne vitupes quenq̄
⁊ cū interrogaueris corripe iuste. Priusq̄
audias ne respondeas verbū: et in medio
seniorū ne addītias loqui. De ea re que te
nō molestat ne certeris: et in iudicio pec-
cantiū ne ꝓsistas. Fili ne i multis sint ac-
tus tui: etsi dines fueris nō eris īmunis
a delicto. Si em̄ secutus fueris nō aprehē
des: ⁊ nō effugies si p̄curreris. Est hō la-
borās ⁊ festinās ⁊ dolēs īpius ⁊ tāmagis
nō abūdabit. Est homo marcidus egēs re
cupatōe plus ōfitiēs ōtute⁊ abundās pau
ptate: ⁊ oculus dei respexit illuz i bono et
erexit eū ab hūilitate ipi⁹. et exaltauit ca-
put eius ⁊ mirati sūt i illo multi et hono-
rauerūt deū. Bona ⁊ mala. vita et mors.
paupertas et honestas: a deo sūt. Sapiē
tia ⁊ disciplina et sciētia legis apud dñm:
dilectō ⁊ vie bonoꝝ apud ipm̄. Error ⁊ te-
nebre pc̄oribꝫ ꝓcreata sūt. Qui aūt exul-
tāt i malis ꝓsenescūt i malo. Datō dei iu-
stis pmanet: ⁊ pfectꝰ illi⁹ successus hēbit ie
ternū. Est q̄ locupletatur p̄ce agēdo ⁊ hec
ps mercedis illi⁹ i eo q̄ dicit. Inueni req̄
em mihi et nūc mādducabo te bonis meis
solus: ⁊ nescit q̄ tps p̄tereat ⁊ mors appro
pinquet ⁊ relinq̄t oīa alijs ⁊ morietꝰ. Sta
in testamēto tuo ⁊ i illo colloq̄re: ⁊ i opere
mandatoꝝ tuoꝝ veteraſce. Ne māseris in
opibꝫ pc̄oꝝū. Cōfide aī i deo: ⁊ mane i lo
co tuo. facile ē ei i oc̄lis dei sb̄ito bonesta-
re paupez. Bñdictio dei i mercedē iusti fe-
stīat et i bonore velociꝰ pcessꝰ illi⁹ fructifi-
cat. Ne dicas. q̄d ē mihi opꝰ et q̄ erūt mihi
ex hoc bona: Ne dicas. Suffitiēs mihi sū
⁊ q̄d ex hoc pessimabor: i die bonoꝝ ne i-
memor sis maloꝝ: ⁊ i die malorū ne īme-
mor sis bonoꝝ: qm̄ facile ē corā deo in die
obitꝰ ꝛtribuē vnicuiq; ꝛm vias suas. Ma-
litia horę obliuionē facit luxurie magne
⁊ i fine hoīs denudatō opm illi⁹. Añ mor-
tē ne laudes hoīez quēq̄: qm̄ i filijs suis a-
gnoscit vir. Nō oēz hoīez īducas i domum
tuā: multe ei sūt insidie dolosi. Sic em̄ eru-
ctuāt p̄cordia vetētiuz ⁊ sicut pdix īducit
i caueā ⁊ vt caprea i laqūz sic ⁊ cor supbo-
rū: et sicut pspector vites casuz primi sui.
Bona ei i mala ꝙuertēs insidiat: ⁊ i electis
īponet maculā. A scītilla ei vna augetur
ignis: ⁊ ab vno doloso auget sanguis: hō
do peccatoꝝ sāguini insidiat. Attēde tibi a
pestifero. fabricat em̄ mala: ne forte indu
cat sup te subsānatōnē ippetuū. Admitte
ab te alienigenā ⁊ subuertet te i turbine:
⁊ abalienabit te a vijs ꝓprijs. Capi. XII.

Si benefeceris scito cui
feceris: et erit gratia i bonis tuis
multa. Bñfac iusto ⁊ inuenies re-
tributōez magnā: ⁊si nō ab ipo: certe a do
mīo. Nō ē ei bñ q̄ assidu⁹ē i malꝰ ⁊ elemo-
sias ñ dāti: qm̄ ⁊ altissim⁹ odio hz pc̄ores
⁊ misꝝt⁹ē penitentibꝫ. Da misc̄di ⁊ ne susci
pias pc̄oꝛē: ⁊ ipijs ⁊ pc̄oribꝫ reddet vīdi
ctā custodiēs eos i die vīdicte. Da bonoꝝ
ñ recepis pc̄oꝛē: bñfac hūili ⁊ ñ deberis i-
pio. Prohibe panes illi dare: ne i ipis po
tētior te sit. Nā duplitia mala īuenies i o-
mnibꝫ bonis q̄cūq; feceris illi: qm̄ ⁊ altissi
m⁹ odio habz pc̄ores: ⁊ ipijs reddet vīdi-
ctā. Nō agscet i bonis amic⁹: ⁊ ñ abscon-
detur i malis īimic⁹. In bonis viri īimici
illius: i tristitia et i malitia illi⁹. amic⁹ a-
gnit⁹ē. Nō credas īimico tuo ie ñ nū. Sic
ei eramētū erugīat neq̄tia illi⁹: etsi hūili-
at⁹ vsdat curu⁹. abice aīm tuuz ⁊ custodi
te ab illo. Nō statuas illū penes te nec se-
deat ad dexterā tuā ne ꝙuersus stet i loco
tuo: ne forte ꝙuers⁹ i locū tuū īq̄rat cathe
drā tuā: ⁊ i nouissimo agscas ōba mea ⁊ i
ꝓmōibꝫ meis stimuleris. Quis miserebit
īcātatori a ꝓpē p̄cusso et oībꝫ q̄ appropi-
ant bestijs: Sic ⁊ q̄ comitat cū viro iniq̄:
⁊ obuolut⁹ē i peccatis ei⁹. Una hora tecū
pmaēbit: si aī declinaueris ñ supportabit.
In labijs suis īdulcat īimic⁹: ⁊ i corde suo
insidiat vt subuertat te in foueaz. In ocul'
suis lacrimatur inimicus: etsi inuenerit
tps: ñ satiabit sāguine: etsi īcurrerit tibi
mala: īuenies eū illic p̄orē. In oc̄lis suis

.2.1.
160

lacrimaꝫ inimicꝰ:et quasi adiuuãs suffo diet plãtas tuas. Caput suuꝫ mouebit et plaudebit manu:et multa susurrãs cõmu tabit vultũ suum. ¶ Capitu. XIII.

QVi tetigerit picẽ inquinabiꝫ ab ea:ꝙ q̃ ꝓ̃icauerit supbo induet supbiã. ꝓnd⁹ sup se tollit q̃ honestiori se cõicat:ꝙ ditiori te ne soci⁹ fueris. Quid cõicabit cacabo ad ollã? Q̃ñ eã se collisserint:ꝓfringeꝫ. Diues iiuste aget ꝙ fremebit:paup aũt lesus tacebit. Si largit⁹ ei fueris:assumet te. etsi nõ habueris:derelinq̃t te. Si habes ꝓsuet tecũ ꝙ euacuabit te:ꝙ ipe ñ dolebit sup te. Si necessari⁹ illi fueris supplãtabit te:ꝙ subridẽs spez dabit narrãs tibi oia bona ꝙ dicet. q̃d op⁹ẽ tibi?ꝙ ꝓsũdet te i cib̃ suis:donec exianiat bis et ter:ꝙ i nouissio deridet te. Et postea videẽs derelinq̃t te:ꝙ caput suũ mouebit ad te. Humiliare deo:ꝙ expecta man⁹ ei⁹. Attẽde ne seduct⁹ i stultitiã humilieris. Noli eẽ hũilis i sapia tua: ne humiliatus i stultitiã seducaris. Aduocat⁹ a potẽtiore discede:ex hoc ei magis te aduocabit. Ne iprobꝰ sis ne ipingaris:ꝙ ne lõge sis ab eo ne eas i obliuionẽ. Ne ftineas ex eq̃ loqui cũ illo:nec credas mltis ꝺbis illi⁹. Ex mlta ei loq̃la tẽptabit te:ꝙ sꝺridẽs ifrogabit te. De abscõditis tuis iimicis aim⁹ illi⁹ cõ fuabit ꝺba tua:ꝙ nõ pcet ꝺ malitia et devicul. Caue tibi ꝙ attẽde diligẽter auditui tuo:qm̃ cũ subuersiõe tua ãbulas. Audiens ꝺo ꝺba illa q̃si i sõnis vide:ꝙ euigilab Oĩ vita tua dilige deũ ꝙ iuoca illũ i salute tua. Oẽ aial diligit sile sibi:sic ꝙ ois hõp̃ximũ sibi. Ois caro ad silez sibi ꝓiũgeꝫ:ꝙ ois hõ sili sui sociabiꝫ. Si cõicabit lupus agno aliq̃n:sic peccatoꝛ iusto. Que cõicatio scto boi ad canẽ: aut q̃ ps bonꝙ diuiti ad paupem? Grenatõ leõis onager i hẽmo sic ꝙ pascua sũt diuitũ paupes. Et sic abhominatio ẽ supbo humilitas:sic et erectõ diuitis paup. Diues ꝓmot⁹ ꝓfirmaꝫ ab amicis suis. humilis aũt cũ ceciderit:expelleꝫ ꝙ a notis. Diuiti decepto mlti fcupatoꝛes locut⁹ẽ supba ꝙ iustificaueꝛt illũ. Humilis ꝺcept⁹ẽ:isup ꝙ arguiꝫ. Locut⁹ẽ sẽsate :et ñ ẽ ei dat⁹ loc⁹. Diues locut⁹ẽ ꝙ oẽs tacueꝛt:ꝙ ꝺbũ illi⁹ vsq̃ ad nubes ꝓducẽt. Pauper locut⁹ẽ:ꝙ dicũt. q̃s ẽ h?:Etsi offẽderit: subuertẽt illũ. Bona ẽ substãtia cui nõ ẽ pcm i ꝓscia:ꝙ neq̃ssia ẽ pauptas i oꝛe impij. Coꝛ hois imutat faciẽ illi⁹:siue in bono siue i malo. Vestigiũ coꝛdis bonꝙ faciẽ bonã difficile iueniesꝙ cũ laboꝛe. XIIII.

BEatus vir qui non est lapsus ꝺbo ex oꝛe suo ꝙ ñ ẽ stimulat⁹ i tristitia delicti. Felix q̃ ñ habuit anĩ sui tristitiã:ꝙ ñ excidit ab spe sua Miro cupidoꝙ tenaci sine rõe ẽ suba:ꝙ hoi liuido ad q̃d aug? Qꝺ aceruat ex aĩo suo iiuste alijs ꝓgregat:ꝙ i bonis illi⁹ alius luxuriabiꝫ. Qui sibi nequã ẽ cui alij bonus erit? Et nõ iocũdabiꝫ i hois suis. Qui sibi iuidet nihil ẽ illi nequi⁹ꝙ hec ẽ fddiõ malitie illi⁹. Etsi bñfecerit ig̃rãꝫ ꝙ ñ volẽs facit:ꝙ i nouissio maifestat malitiã suã. Nequã ẽ ocul⁹ liuidi: et auertẽs faciẽ suã:et despitiẽs aiaz suã. Insatiabilis oculus cupidi i pte iiq̃tatis:ñ satiabitur. donec ꝓsumat arefaciẽs aiaz suã. Ocul⁹ mal⁹ ad mala:ꝙ nõ satiabiꝫ:pane ibigẽs et i tristitia erit sup mẽsã suã. Fili si habes: bñfac tecũ:ꝙ deo dignas oblatões offer. Memoꝛ esto qm̃ moꝛs nõ tardat:ꝙ testamentũ iferoꝛ:qꝛ demõstratũ ẽ tibi. Testm̃ ei h⁹ mũdi moꝛte moꝛieꝫ. añ moꝛtẽ bñfac aĩco tuo ꝙ fm vires tuas expoꝛrigẽs da paupi. Nõ defrauderis a die bono ꝙ pticula diei boni ñ te pteat. Nõne alijs flq̃s doloꝛes ꝙ labores tuos? In diuisione soꝛtis da ꝙ accipe ꝙ iustifica aiaz tuã. Añ obitũ tuũ opare iustitiã:qm̃ ñ ẽ apꝺ iferos iueire cibum. Ois caro sic fenũ veterascetꝙ sic foliũ fructificãs i aboꝛe viridi. Alia generãꝫ ꝙ alia ꝺitiũꝫ:sic generatõ carnis ꝙ sãguisꝙ alia finiꝫ:ꝙ alia nascꝫ. Oẽ op⁹ coꝛruptibile i fine defitietꝙ q̃ illꝺ opaꝫ ibit cũ illo. Et oẽ op⁹ electũ iustificabiꝫ:ꝙ q̃ opaꝫ illꝺ bonorabiꝫ i illo. Sꝛus vir q̃ i sapia moꝛabiꝫ. et q̃ i iusticiã meditabiꝫ:ꝙ i sẽsu cogitabit circũspectõz dei. Qui excogitat vias illi⁹ i coꝛde suo. et i abscõditis suis itelligẽs: vadẽs p⁹ illã q̃si iuestigatoꝛ:ꝙ i vijs illi⁹ cõsistẽs. Qui respicit p fenestras illi⁹:ꝙ i ianuis illi⁹ audiẽs. Qui fq̃escit iuxta domũ illi⁹:et in pietibꝰ illi⁹ figens paluz. Statuet casulã suã ad man⁹ illius:et req̃escẽt i casula illi⁹ bona p eũ. statuet filios suos sub tegimie illi⁹:ꝙ sub ramis illi⁹ moꝛabiꝫ Protegeꝫ sub tegimine illius a feruoꝛe:ꝙ in gloꝛia eius requiescet. ¶ Ca. XV.

Qui timet deū faciet bo
na et q̄ ꝓtinēs ē iustitie apprehen-
det illā: et obuiabit illi q̄si mr̄ ho-
norificata: ⁊ q̄i mlier a ỽginitate suscipi-
et illū. Cibabit illū pane vite ⁊ ītellect⁹: et
aq̄ sapie salutaris potabit illū. Et firma-
bit̄ ī illo ⁊ ñ flectet̄: ⁊ ꝓtinebit illū ⁊ ñ cō
fūdet̄: ⁊ exaltabit illū apd̄ ꝓximos suos. Et
ī medio eccl'ie apiet os ei⁹: ⁊ adīplebit il-
lū spū sapie ⁊ ītellect⁹: ⁊ stola gl'ie vestiet
eū. Jocūditatē ⁊ exultatōez thesaurizabit
sup illū: ⁊ noie et̄no hēditabit illū. Hoies
stulti ñ appēhēdet illā: ⁊ hoies sēsati obuia
būt illi. Hoies stulti ñ vidēbūt eā: lōge ei
abest a supbia ⁊ dolo. Cliri mēdaces ñ erūt
illi⁹ mēores: ⁊ viri veraces īueniēt̄ ī illa: ⁊
successū habebūt vsq̄ ad īspectōz dei. Nō ē
spetōsa laus ī ore pc̄oris: q⁹ ñ ē a dño mis
sus: qm̄ a deo pfecta ē sapia. Sapie ei dei
astabit laus: ⁊ ī ore fidēli habūdabit: ⁊ do
minator dabit eā illi. Nō dixeris. p deū ab
est q̄ ei odit ne feceris. Nō dicas ille me ī-
planauit. ñ ei nec̄ rij sūt ei hoies ipij. Oē
exec̄mētū erroris odit dñs: ⁊ ñ erit ama-
bile timētibꝰ eū. Deꝰ ab iniō ꝓstituit hoiez
⁊ reliq̄t illū ī manū ꝓsilij sui. Adiecit man-
data ⁊ ꝓcepta sua. Si volueris mādata cō
ſuare ꝓſuabūt te: ⁊ ī ppetuū fidē placitā
ſuare. Apposuit tibi aquaz ⁊ ignē: ad qd̄
volueris porrige manū tuā. añ hoiez vita
⁊ mors. bonū ⁊ malū. Qd̄ placuerit ei da-
bit̄ illi. qm̄ mlta sapia di ⁊ fortis ī potētia
⁊ vidēs oēs sn̄ ītermissiōe. Oculi dñi ad timē
tes eū ⁊ ipe agn̄scit oēz opā hoīs. nemī mā
dauit ipie ageꝛ ⁊ nemī dedit spatiū peccādi.
ñ ei ꝓcupiscit mltitudiēz ifidēliū ⁊ iutiliū.

Si iocūderis ca.xvj.
in filijs ipijs si multiplicent̄: nec
oblectēris sup ipos si ñ ē timor di.
ī illis. Nō credas vite illoꝝ: nec r̄spexeris
ī labores eoꝝ. Melior ē ei vn⁹ timēs deū:
q̄ mille filij ipij. Et vtile ē mori sine filijs:
q̄ relinq̄re filios ipios. Ab vno sēsato ība-
bitabit̄ pōia ⁊ a tribꝰ ipijs deseret̄. Multa
talia vidit oc'lus me⁹ ⁊ fortiora hoꝝ audi-
uit auris mea. In sy̆nagoga peccātiū ex-
ardebit ignis: et in gēte īcredibili exarde-
scet ira. Nō exorauerūt ꝓ pc̄is suis ātiq̄
gigātes q̄ destructi sūt ꝓfidētes sue vtuti:
et nō pepcit pegrinatōi illoꝝ: sed ꝓcussit
eos: et execrat⁹ē eos ꝓ supbia vbi illoꝝ
Nō miſtus ē illis totā gēt̄ ꝓdens: ⁊ extol
lentē se ī peccatis suis. Et sicut sercētami
lia pecudū q̄ ꝓgregati sūt ī duritia cordis
sui: etsi vn⁹ fuisset ceruicat⁹ miſ si fuisset
imunis. Misdia ei ⁊ ira ē cū illo: potens
exoratō ⁊ effūdēs irā. ſm misdiaz suā: sic
correctō illi⁹ hoiez ſm opa sua iudicat. ñ
effugiet ī rapina pc̄oꝝ: ⁊ ñ retardabit suf
ferētia misdiaz faciētis. Dis misericordia
faciet locū vnicuiq̄ ſm meritū opū suoꝝ
⁊ ſm intellectū pegrinatōis illi⁹. Non di-
cas. A deo abscondar et ex sūmo q̄s opis
mei memorabit̄: In ꝓplo magꝝ nō agnoscar.
Que est ei aīa mea ī tāimmēsa creatura:
Ecce celū ⁊ celi celoꝝ. abissus et vniuersa
ra q̄ ī eis sūt ī ꝓspectu illi⁹ ꝓmouebūtur
mōtes sil' ⁊ colles ⁊ fūdamēta terre: ⁊ cuz
ꝓspexerit illa de⁹ tremore ꝓcutiet̄. Et ī oi-
bus his īsēsatū ē cor: ⁊ oē cor ītelligit̄ ab
illo: ⁊ vias illi⁹ q̄s ītelligit: Et ꝓcella quaz
nec ocul⁹ vidit hoīs: Nā plima illi⁹ opa sūt
ī abscōsis: sz opa iustitie ei⁹ q̄s enūtiabit.
aut q̄s sustinebit: Lōge ei ē testamētū a q̄
busdā: ⁊ īt̄rogatō hoīm ī ꝓsumatōe ē. Qui
mioraī cordē cogitat ania: ⁊ vir īprudēs
⁊ errās cogitat stulta. Audi me fili ⁊ disce
disciplinā sēsus ⁊ ī ōbis meis attēde ī cor-
de tuo ⁊ dicā ī eqtate disciplinā ⁊ scruta-
bor enarrare sapiaz ⁊ ī ōbis meis attēde ī
corde tuo: ⁊ dico ī eqtate sps ōtutes q̄s po
suit de⁹ ī opa sua ab iniō: ⁊ ī ōtate enūtio
sciaz ei⁹. In iudiō di opa ipi⁹ ab iniō: et
ab īstitutōe hoīm ipoꝝ distinxit ptes illoꝝ
⁊ initia eoꝝ ī gētib⁹ suis. Ornauit ēternū
opa illoꝝ: nec esurierūt nec laborauerūt: ⁊ ñ
dsticerūt ab opib⁹ suis. vnusq̄sq̄ ꝓximū sibi
ñ āgustiabit vsq̄ ietnū. Nō sis incredibil'
ꝛbo illi⁹. Pbec ī tra de⁹ rspexit: ⁊ īpleuit
illā bōis suis. Aia aī oīs vital' denūtiauit
añ faciē ipi⁹ ⁊ ipa itꝝ ruesio illoꝝ. XVII

Deus creauit de terra
hoiez: ⁊ ſm imaginē suā fecit illū
Et itꝝ ꝓuertit illū ī ipaz: ⁊ ſm se
festiuit illū ōtute. Numeꝝ diꝝ ⁊ tps dedit
illi: ⁊ dedit illi ptatez eoꝝ q̄ sūt sup terraz
Posuit timorē illi⁹ sup oēz carnē: ⁊ dnat⁹
ē bestiaꝝ ⁊ volatiliū. Creauit ex ipo adiu
toriū sil'e sibi: ꝓsiliū ⁊ liguā ⁊ oc'los ⁊ aures
⁊ cor dedit illis excogitādi: ⁊ disciplīa ītel
lect⁹ rpleuit illos. Creauit ill' scīaz spūs.

ſenſu ipleuit cor illoꝝ: et mala ⁊ bona eoꝝ
dit illꝰ. Poſuit oculm ipoꝝ ſup corda illorū
oñdē illꝰ magꝫlia opm ſuoꝝ vt nomē ſcīſi
catōis collaudēt ⁊ gl'iari ī mirabilibo illi⁹
et magꝫlia enarrēt opm ei⁹. Addidit illꝰ di
ſciplinā ⁊ legē vite hēditauit illos. Teſtm
et̄nū ꝓſtituit cū illis: et iuſtitiā ⁊ iuditia
ſua oñdit illꝰ. Et magꝫlia honoris ei⁹ vidit
oculus illoꝝ ⁊ honorē vocis audierūt aures
illoꝝ. ⁊ dixit illꝰ. Attēdite ab oī iniq̄. Et mā
dauit illis: vnicuiq; ꝺ primo ſuo. vie illo-
rū corā illo ſūt ſp: ñ ſūt abſconſe ab oculis
ipi⁹. In vnāquāq; gētē ꝓpoſuit rectorē et
ps dei iſrl' facta ē maīfeſta. Et oīa opa il-
loꝝ velut ſol ī ꝓſpectu dei: ⁊ oculi ei⁹ ſine ī-
termiſſione iſpitiētes ī vijs eoꝝ. Nō ſt̄ ab-
ſcōſa teſtamēta p iniq̄tatē illoꝝ. Et oīs iniq̄-
tas eoꝝ in ꝓſpectu dei. Elemoſina viri q̄ſi
ſacculus cū ipo: et grām hoīs q̄ſi pupillaꝫ
ꝓſuabit: ⁊ poſtea r̄ſurget ⁊ retribuet illꝰ re
tributōꝫ vnicuiq; ī caput ipoꝝ ⁊ ꝙuertit ī
īferiores ptes t̄re. Penitētibo aūt dedit viā
iuſtitie: et ꝓfirmauit defitiētes ſuſtinēꝫ ꝺ-
ſtinauit illꝰ ſortē vitatis. Cōuertē ad dñm
et reliq̄ pcā tua: p̄care añ faciē dñi: ⁊ mi
nue offēdicl'a. Reuertē ad dñm ⁊ auertere
ab iniuſtitia tua ⁊ nimis odito exec̄tōꝫ ⁊ co
gnoſce iuſtitias ⁊ iuditia dei et ſta in ſorte
ꝓpositōis et orōis altiſſimi dei. In ptes va
de ſcl'i ſcīi: cū viuis ⁊ dantibo cōfeſſionem
deo. Nō demoreris ī errore ipioꝝ: añ mor-
tē ꝓfitē. A mortuo q̄ſi nihil perit ꝓfeſſio.
Cōfiteberis viuēs: viu⁹ ⁊ ſan⁹ ꝓfiteberis ⁊
laudab deū: et gl'iabis ī miſeratōibo ei⁹. Q̄-
magꝫ miſcdia dñi ⁊ ꝓpiciatō illi⁹ ꝙuertētibo
ad ſe. Nec ei oīa pñt eē ī hoībo: qm̄ ñ ē im-
mortal' fili⁹ hoīs ⁊ ī vanitate malitie placu
erūt. Quid lucidi⁹ ſole: Et h̄ defitiet. aut q̄d
nequs q̄ qd excogitauit caro ⁊ ſāguis. Et
hoc arguet̄. Virtutē altitudīs celi ipe cō-
ſpicit: et oēs hoīes terra et cinis. XVIII.

Qui viuit ineternuꝫ cre
auit oīa ſil'. Deꝰ ſol⁹ iuſtificabit̄:
et manet īuict⁹ rex īeternū. Quis
ſuffitiet enarrare opa illi⁹: Quis em̄ inue-
ſtigabit magꝫlia ei⁹: Virtutē aūt magnitu-
dīs ei⁹ q̄s enūtiabit: Aut q̄s aditiet enar-
rare miſcdiam ei⁹: Nō ē minuē neq; adicē
nec ē īueīre magꝫlia di. Cū ꝓſumauerit hō
tūc incipiet: et cū q̄euerit opabit̄. Quid ē
hō et que ē grā illi⁹: ⁊ q̄d ē bonū: aut quid
nequā illi⁹: Numer⁹ dieꝝ hoīm vt multū
centū āni: q̄ſi gutte aque maris deputati
ſunt: ⁊ ſicut calcul⁹ arene: ſic exigui anni
ī die eui. Propter hoc patiēs ē deꝰ in illis:
et effūdit ſup illos miſcdiaꝫ ſuā. Vidit p-
ſūptōez cordis eoꝝ qm̄ mala ē: et cogno-
uit ſubmerſionē illoꝝ qm̄ nequā ē. Ideo
adīpleuit ꝓpiciatōꝫ ſuā ī illꝰ: et oñdit illꝰ vi-
aꝫ eq̄tatis. Miſeratō hoīs circa ꝓximū ſuū:
miſericordia aūt di ſup oēz carnē. Qui mi
ſericordiā hꝫ docet ⁊ erudit: q̄i paſtor gregē
ſuū. Miſeatōr excipiēs doct̄nā miſeratōis
⁊ q̄ feſtināt ī iuditijs ei⁹. Fili ī hoīs ñ des
q̄relā: ⁊ ī oī dato ñ des triſtitiā vbi mali.
Nōne ardorē refrigerabit ros: Sic ⁊ vbū
meliuſq̄ datū. nōne ecce vbū ſup datū bo
nū. Sꝫ vtrūq; cū hoīe iuſtificato. Stult⁹
acriť ꝓpobit ⁊ dat⁹ īdiſcipl'iati tabeſcē
facit oculos. Añ iuditiū para iuſtitiā tibi
et añq̄ loq̄ris: diſce. Añ languorē adhibe
medicinā: et añ iuditiū interroga teipm:
et ī ꝓſpectu dei īueniesꝓpiciatōꝫ. Añ lan-
guorē humilia te: ⁊ ī tpe infirmitatis oñde ꝙ
uerſatōꝫ tuā. Nō ipediaris orare ſp: et ne
uearis vſq; ad mortē iuſtificari: qm̄ mer-
ces dei manet ineternū. Añ orōem prepa
aīaꝫ tuā: et noli eē q̄i homo q̄ tēptat deū.
Memēto ire ī die ꝓſumatōis: ⁊ tps ꝛtribu
tōis ⁊ ꝙuerſatōe facies. Memēto paupta-
tis in tpe habūdantie ⁊ neceſſitatē paup-
tatis ī die diuitiaꝝ. A mane vſq; ad veſpe
rā īmutabiť tps: ⁊ hec oīa citata ī oculis
dei. hō ſapiēs ī oībo metuit: et ī diebo delic-
toꝝ attendet ab iercia. Oīs aſtut⁹ agſcit
ſapiam: ⁊ inueniēti eaꝫ dabit ꝓfeſſionem
Sēſati ī verbis: et ipi ſapient egeſt: ⁊ in-
tellexerūt veritatē ⁊ iuſtitiā: ⁊ iploꝝauerūt
puerbia ⁊ iuditia. p⁹ ꝓcupias tuas ñ eas
⁊ a volūtate tua auertē. Si p̄ſtes aīe tue
ꝓcupias ei⁹: faciet te ī gaudiū inimicis tu-
is. Ne oblecteris ī turb: nec ī modicis. aſ-
ſidua ei ē ꝓmiſſio eoꝝ. Ne fueris medio-
cris ī ꝓtēdōe ex fenore: et nō ē tibi nihil ī
ſecl'o. Eris ei inuid⁹ vite tue. Ca. XIX.

Peraius ebrioſus nō
locupletabiť: et q̄ ſpernit modica
paulatim decidet. Vinū et mlieres
apoſtatare faciūt ſapientes: ⁊ arguēt ſenſa
tos: et q̄ ſe iūgit fornicarijs erit nequam.
Putredo et vermes hereditabūt illum: et
extolleť in exemplū maius: et tolletur de

numero aīa eī⁹. Qui credit cito leuis cor-
de ẽ et minorabīt: ⁊ q̄ delinq̄t in aīaz suam
insup hẽbīt. Qui gaudet iiq̄tate denotabi-
tur. ⁊ q̄ odit correptiõz minuet vita: ⁊ qui
odit loq̄citatẽ extīguit malitiã. Qui pec-
cat ī aīaz suã penitebit: et q̄ iocũdat ī ma
litia denotabīt. Ne iteres ỏbũ durũ et ne-
quã ⁊ ñ mīoraberis: amico ⁊ inimico noli
narrare sẽsũ tuũ: ⁊ si ẽ tibi ỏlictũ noli ỏnu
dare. Audiet eī te ⁊ custodiet te: ⁊ q̄si defe
dẽs pcẽm odiet te: et sic odeit tibi sp. Au-
disti ỏbũ aduersꝰ primũ tuũ: ꝓmoriat ī te
fidẽs qm̃ te ñ dirũpet. A facie ỏbi pturit
fatuꝰ: tanq̄ gemitꝰ ptus infãtis. Sagitta
ifixa femori cais: sic ỏbum in corde stulti.
Corripe amicũ ne forte ñ itellexerit ⁊ dicat
nõ feci: aut si fecerit: ne iter̄ addat facere
Corripe primũ ne forte ñ dixerit: ⁊ si dixe-
rit ne forte iteret. Corripe amicũ. sepe em̃
fit ꝓmissio: ⁊ nõ oi ỏbo credas. Est q̄ labit̄
līgua sua: sz nõ ex aīo. Quis ẽ eī q̄ ñ dereli
q̄rit ī līgua sua: Corripe amicũ antq̄ cõ-
mineris. ⁊ da locũ timori altissimi: qr oīs
sapīa timor dei. Et ī illa timẽ deũ: ⁊ ī omī
sapīa dispositõ legis. Et ñ ẽ sapīa neq̄tie
disciplina: ⁊ ñ ẽ cogitatꝰ bonꝰ pcẽtorũ pru-
dẽtia. Est prudẽtie neq̄tia et ī ipa exect̄io
et ẽ insipiẽs q̄ minuit̄ sapīa. Melior ẽ hõ
q̄ minuit̄ sapīa ⁊ defitiẽs sẽsu ī timore dei
q̄ q̄ habũdat sẽsu et trãsgredit̄ legẽ altissī
mi. Est solertia certa ⁊ ipa iniq̄: ⁊ ẽ q̄ emit
ỏbũ certũ enarrãs veritatez. Est q̄ nequit̄
huīliat se ⁊ īterioza eiꝰ plena sũt dolo: ⁊ est
iustus q̄ se nimiũ submittit a multa huīli
tate: ⁊ ẽ iustus q̄ īclinat faciẽ suã ⁊ fingit
ñ videre se qd̄ ignoratũ ẽ. Etsi ab inbecil-
litate viriũ vetet̄ peccare: si iuenerit tps
malefaciẽdi malefaciet. Ex visu cognoscit̄
vir: ⁊ ab occursu faciei cogñscit̄ sẽsatꝰ. A-
mictꝰ corpis ⁊ risꝰ dentiũ ⁊ īgressus hoīs.
enũtiãt de illo. Est correptiõ mẽdax ī ira ꝓ
tumelioſi: ⁊ ẽ iuditiũ qd̄ nõ ꝓbat̄ eẽ bonũ
⁊ ẽ tacẽs ⁊ ipe ẽ prudẽs. Capi. XX.

Wambonũ est arguere
q̄ irasci et pfitentẽ ī oroẽ nõ phi-
bere. Cõcupīa spadonis deuirgīa
uit iuuẽculã. sic q̄ facit p vī iuditiũ īiquũ
Qbonũ ẽ correptũ maifestare pñiam sic
eī effugies volũtariũ peccatũ. Est tacens
q̄ īuenit̄ sapiẽs: ⁊ ẽ odibil' q̄ pcax ẽ ad lo-
quendũ. Est aũt tacẽs ⁊ ñ habẽs sensũ lo
q̄le: ⁊ ẽ tacẽs sciẽs tps apti tpis. Hõ sapi-
ens tacebit vsq̄ ad tps: lasciuꝰ aũt ⁊ īpru
dẽs nõ seruabit tpus. Qui multis vtit̄ ver
bis: ledit aīaz suã. ⁊ q̄ pr̄atẽ sibi assumit ī-
iuste: odiet̄. Est pcessio ī malis viro indi-
sciplinato: et ẽ inuentio in detrimẽtũ. Est
datũ qd̄ nõ ẽ vtile: ⁊ ẽ datũ cuiꝰ retributõ
duplex. Est ꝓpter gloriã minoratõ: ⁊ ẽ qui
ab huīlitate leuabit caput. Est q̄ multa re
dimat modico ptio: ⁊ restituẽs ea ī septu-
plũ. Sapiẽs ī verbis seipm amabilẽ facit
gratie aī fatuoꝝ effũdent̄. Datꝰ insipien-
tis ñ erit vtilis tibi: oculi em̃ illiꝰ septem-
plices sũt. Exigua dabit ⁊ mlta īproperabit
et aptio oris illiꝰ iflãmatio ẽ. Hodie fene-
rat̄ q̄s et cras expetit: ⁊ odibil' ẽ hõ hmõi.
Fatuo ñ erit amicꝰ: ⁊ nõ erit grã ī bonis
illiꝰ. Qui eī edũt panẽ illius false līgue sẽ
Quotiẽs et quãti irridebũt eũ: Neq̄ eī qd̄
habẽdũ erat directo sensu distribuit: simi
liter ⁊ qd̄ nõ erat habenduz. Lapsus false
līgue q̄si qui in pauimẽto cadẽs: sic lapsꝰ
maloꝝ festinãter veniet. hõ athars q̄si fa
bula vana: et ī ore disciplinatoꝝ assidua e
rit. Ex ore fatui reprobabit̄ pabola: ñ em̃
dicit illã ī tpe suo. Est q̄ vetat̄ p̄ iopia pec
care: ⁊ ī requie illa stimulabitur. Est qui
pdet aīaz suã p̄ ꝓfusione: ⁊ ab īprudentia
psone pdet eã: psone aī acceptõne pdet se.
Est q̄ p̄ ꝓfusione pmittit amico: ⁊ lucratꝰ
ẽ eũ ĩimicũ gratis. Obprobriũ nequã ī hoīe
mẽdatiũ: ⁊ ī ore idisciplinatoꝝ assidue e-
rit. Potior fur: q̄ assiduitas viri mẽdacis
pditionẽ aũt ambo hẽditabũt. Mores ho-
minũ mendatiũ siñ honore: ⁊ ꝓfusio illo-
rũ cũ ipis sine ītermissione. Sapiẽs ī ver
bis pducet seipm ⁊ hõ prudẽs placebit ma
gnatis. Qui opat̄ terrã suã īaltabit acer
uũ frugũ: ⁊ q̄ opatur iustitiã ipe exaltabi
tur. q̄ vo placz magtis: effugiet iiq̄tatez.
Exenia et dona excecãt oculos iudicũ et
q̄si mutꝰ ī ore auertit correctiões eoꝝ. Sapi
ẽtia abscõsa ⁊ thesaurꝰ īuisus: q̄ vtilitas
ī vtrisq̄? Melior ẽ q̄ celat īsipiaz suã: q̄ hõ
q̄ abscõdit sapīaz suã. Ca. XXI.

Hfili peccasti. non adici
as ītez: sz ỏ pstinis dep̄cat̄ vt tibi
dimittãt̄. Quasi a facie colubri fu
ge pcta etsi accesseris ad illa suscipiẽt te.
Dẽtes leoīs dẽtes eiꝰ īterfitiẽtes aīas hoīm
q̄si rũphea bis acuta omīs iniq̄tas: plage

illi⁹ nō ē sanitas. Obiurgatō. et iniurie annullabūt substantiā: et dom⁹ q̄ nimis locuplex ē: ānullabit̄ superbia. sic suba superbi eradicabit̄. Depcatō paupis ex ore vsq; ad aures ei⁹ pueiet: et iudiciū festinato adueniet illi. Qui odit correptōz vestigiū ē peccatoris: q̄ timet deū ꝓuertet̄ ad cor suuz Mot⁹ alōge potēs lingua audaci q̄ sēsat⁹ scit labi se ab illo. Qui edificat domū suā i pēdijs alienis: q̄i q̄ colligit lapides suos i hieme. Stupa collecta synagoga peccantiū q̄ pſūatō illoꝝ flāma ignis. Via peccātiū cōplāata lapidibo: et ī finē illoꝝ iferi q̄ tenebre q̄ pene. Qui custodierit iustitiā cōtinebit sensū ei⁹. ꝓsumatō timoris dī: sapia q̄ sēs⁹. Nō erudiet̄. q̄ ñ ē sapiēs ī bono. Est at̄ isipia q̄ abūdat ī malo: q̄ nō ē sēsus vbi ē amaritudo. Sapiētis sci a tanq̄ fundatō habūdabit: et cōsiliū illi⁹ sicut fōs vite p manet. Cor fatui q̄i vas cōfractū: q̄ oēz sapiaz ñ tenebit. Verbū sapiēs q̄cūq; audierit sci⁹ laudabit q̄ adiciet: audiuit luxuriosus q̄ displicebit illi: q̄ pitiet illō p⁹ dorsuz suū. Narratō fatui q̄i sarcina ī via: nā in labijs sēsati iuenieť grā. Os prudētis q̄rit̄ ī eccl̄ia: et ōba illi⁹ cogitabūt ī cordibo suis. Tanq̄ dom⁹ exterminata sic fatuo sapientia: et scīa sēsati ienarrabilia ōba. Compedes ī pedibo: doct̄na stulto: q̄ q̄i vincula manuū sup manū ōrterā. Fatu⁹ ī risu exaltat vocē suā: vir aūt sapiēs vix tacite rideb̄it. Ornamētū aureū prudēti doct̄na et q̄i bēbiale ī brachio dextro. Pes fatui facil̄ ī domū primi⁹ hō pit⁹ cōfūdet̄ a psona potētis. Stult⁹ a fenestra ōspitiet ī domū: vir at̄ erudit⁹ foras stabit. Stultitia hoīs auscultare p ostiū: q̄ prudēs q̄uabit̄ cōtumelia. Labia ipruden tiū stulta narrabūt: ōba at̄ prudentiū statera pōderabunt̄. In ore fatuoꝝ cor illoꝝ: et ī corde sapientiuz os illoꝝ. Dū maledicit ipi⁹ diabolū q̄ maledicit ipe aiaz suā. Suspirio coīquinabit aiaz suā q̄ ī oīb odiet̄: q̄ q̄ pmāsēit odios⁹ erit: tacit⁹ q̄ sēsat⁹ honorabit̄. Ca. XXII

In lapide luteo lapidatur piger q̄ oēs loq̄nt̄ illi⁹ aspnatōz.

De stercore boū lapidat⁹ ē piger et oīs q̄ tetigerit eū excutiet manus. Cōfusio pīis ē de filio idisciplīato: filia at̄ fatua ī deminoratōz fiet. Filia prudēs hēditas viro suo: nā q̄ cōfūdit: cōtumelia ē genitoris. Et pīez q̄ vir cōfūdit audax: et ab ipijs ñ minorabit̄: ab vtrisq; at̄ ihonorabit̄. Musica ī luctu iportuna narratō: flagella q̄ doctrina ī oī tpe sapia. Qui docet fatuū: q̄i q̄ ꝓglutiat testā. Qui narrat ōbū ñ audiēti: q̄i q̄ excitat dormiētē de g̃ui sōno. Cū dormiēte loq̄t̄ q̄ enarrat stulto sapiam: q̄ ī fine narratōis dicit. Quis ē hic: Sup mortuū plora: ōfecit eī lux ei⁹ q̄ sup fatuū plora: defecit eī sēsus ei⁹. Modicū plora sup mortuū: qm̄ rq̄euit. Neq̄ssimi eī neq̄ssia vita. sup mortē fatui. Luct⁹ mortui septē dies: fatui at̄ q̄ impij oēs dies vite illoꝝ. Cū stulto ne multū loq̄ris: q̄ cum īsensato ne abieris. Serua te ab illo vt ñ molestiā habeas: q̄ ñ coīq̄naberis in peccato illi⁹. Deflecte ab illo q̄ iuenies requiē: et ñ accidiaberis ī stultitia illi⁹. Super plūbū quid g̃uabit̄. Et quod illi alio nomē q̄ fatu⁹: Arenā et salē q̄ massā ferri facili⁹ ē ferre: q̄ hoīez ipruden tē et fatuū et impiū. Sicut lorameētū ligneū colligatū fundamēto edificij ñ dissolueť: sic q̄ cor cōfirmatū ī cogitatōe cōsilij. Cogitat⁹ sēsati. ī oī tpe vel metu ñ ōpuabit̄. Sic palee ī excelsis q̄ cemēta sine ipensa posita ꝫ faciē vēti nō pmanebāt. Sic et cor timidū cogitatōe stulti ꝫ ipetū timoris ñ resistet. Sicut ornat⁹ arenosus ī pietē lipido. sic et cor tepiduz ī cogitatōne fatui oī tpe ñ metuet: sic et q̄ ī pceptis dei pmanet sp. Pungēs oculm deducit lacrimas: et q̄ pungit cor pfert sēsuz. Mittēs lapides ī volatilia deitiet illa: sic q̄ q̄ pfitiať amico dissoluit aīcitiā. Ad amicuz etsi pduxeris gladiuz ñ despes: ē ei ingress⁹ ad amicū. Si aperit tristē ne metuas: ē ei cōcordatio: excepto cōuitō q̄ ipropio q̄ supbia q̄ misterij reuelatōe q̄ plaga dolosa. In his oībus effugiet aīc⁹. Fidē possidē cū aīco ſī pauptate illi⁹: vt q̄ ī bonis illi⁹ letēris. In tēpe ťbulatōis illi⁹ pmane illi fideť: vt ī hēdita te illi⁹ cohēs sis. Añ ignē camini vapor et fum⁹ ignis īaltať: sic q̄ añ sāguinē maledicta q̄ cōtumelie q̄ mine. Amicū salutare ñ cōfūdaris. A facie illi⁹ ñ me abscōdā: etsi mala mihi venerīt p illuz: sustinebo. Qis q̄ audiet: cauebit se ab eo. Quis dabit ori meo custodiā: et super labia mea signaculū certum: vt nō cadaz ab ipsis et lingua mea pdat me; Ca. XXIII.

Omine pater et domi/
nator vite mee ne derelinqs me in cogitatu et psilio eorum: nec sinas me cadē in illa exprobratōe. Quis suppo/nit in cogitatu meo flagella q i corde meo doctrinā sapie. vt i ignoratōibo eop nō p/cāt mihi et nō appareāt delicta eop. et ne abincrescāt ignorātie mee q multiplicen/tur delicta mea q peccata mea habūdent: et incidā in pspectu aduersariop meop. q gaudeat inimicus me⁹: Dñe pater q de⁹ vi/te mee ne dereliquas me i cogitatu. Extol lentiā oculop meop ne dederis mihi: q oē desideriū auerte a me. Aufer a me vētris pcupias: et pcubitus pcupiscētie ne app̄/hēdant me: et animo irreuerēti et ifreni/to ne tradas me. Doctrinā oris audite fi/lij: et qui custodierit illā nō pret labijs su/is. nec scandalizabitur in opibus nequi/simis. In vanitate sua apprehendit pecca tor: et supbus et maledictus scādalizabit i illis. Juratōi nō assuescat os tuum: multi em̄ casus i illa. Nominatō vo dei nō sit as/sidua in ore tuo: q nominibo sāctop ne ad/miscearis: qm̄ nō eris imunis ab eis. Sic em̄ suus interrogat⁹ assidue a liuore non minuit: sic omnis iurās et nominās i to/to a peccato nō purgabit. Vir multum iu/rās implebitur iniq̄tate: q ñ discedet a do/mo illius plaga. etsi frustrauerit fratrem: delittū illius sup ipm erit. etsi dissimilaue rit: delinquit duplicit̄r. etsi iuacuū iura/uerit nō iustificabit. Replebit em̄ retri/butione domus illius. Est et alia loquela ptraria in mortē: nō iueniat i hereditate iacob. Etem̄ a misericordib oīa hec aufe rētur: et in delictis nō voluptabūt. Indi/sciplinose loquele nō assuescat os tuū: q ei in illa vbum peccati. Memēto patris q ma tris tue. i medio em̄ magnatop psistis: ne forte obliuiscat te de⁹ i pspectu illop: q as siduitate tua ifatuat⁹ i properiū paciaris: et maluisses nō nasci: et diem natiuitatis tue maledicas. Homo assuetus in verbis improperij: i oībus diebo suis nō erudiet Duo genera habundāt in pctis. q tertiuz adducit irā q pditionē. Ira callida quasi ignis ardēs nō extiguet donec aliq̄d gluti at: et hō nequā i ore carnis sue: nō dsinet donec icēdat ignē. Domini fornicatio oīs panis dulcis: nō fatigabit trāsgrediēs vs/q ad finē. Omnis homo qui trāsgreditur lectum suum ptemnēs i aīam suaz dicēs quis me videt: tenebre circūdant me q pie tes cooperiūt me et nemo circūspicit me quē vereor: delictop meop nō memorabi tur altissim⁹: et nō itellexit qm̄ oīa vidit oculus illius: qm̄ expellit a se timorē dei. hmōi hoīs timor q oculi hoīm timētes il/lū: et nō cognouit qm̄ oculi dñi multopl⁹ lucidiores sup solē sūt. circūspitiētes oēs vias hoīm et pfundū abissi et hoīm corda ituētes i abscōditas ptes. Dño ei deo an/teq̄ crearent̄ oīa sūt agnita: sic et post p/fectū respicit oīa. Sic et in platheis ciuita/tis vindicabit̄: q̄si pullus equin⁹ fugabit̄. et vbi nō sperauit: apprehendet̄. Et erit de/decus omnibo: eoq̄ nō itellexerit timorē domini. Sic et mulier oīs relinquēs virū suū peccabit: et statuēs hereditatē ex alie no mrimonio. Primo em̄ in lege altissimi incredibilis fuit: et secūdo vir suū dereli/quit. tertio i adulterio fornicata ē: q ex a/lio viro filios statuit sibi. Duc i ecclesiam adducet̄: q in filios ei⁹ respitiet̄. Non tra/dēt filij ei⁹ radices: et rami ei⁹ non dabunt fructuz. Et dereliquēt i maledictū memo riā illi⁹. q dedec⁹ illi⁹ nō delebit̄. Et ag̃scēt q̄ derelicti sūt. qm̄ nihil meli⁹ ē q̄ timor dī. et nihil dultiusq̄ respicere in mādatis do mini. Glia magna ē sequi dñm: lōgitudo em̄ diep assumet̄ ab eo. Ca. XXIIII.

Sapiētia laudabit ani/mā suā: et i dño honorabit̄. Et in medio pp̄li sui gl̃iabit̄: q i ecclesijs altissimi apiet os suum. Et i cōspectu vir/tutis illius gloriabitur: q i medio pp̄li sui exaltabit̄. Et i plenitudīe sācta admirabi tur: q i multitudine electop hēbit laudē: q itēr bñdictos bñdicet̄ dicēs. Ego ex ore al tissimi prodiui: pmogēnita añ oēz creaturā Ego feci i celis vt oriret̄ lumē indefitiēs: et sicut nebula texi oēz carnē. Ego i altissi/mis habitaui: q thron⁹ me⁹ i colūna nub Girū celi circuiui sola q pfundū abissi pe netraui q i fluctibo maris ambulaui: et in oñi tra steti. Et i oī pp̄lo q i oī gētē pma/tū habui. q oīm excellentiū et humiliū cor/da vtute calcaui. Et i his oībo requiē q̄siui q i hēditate dñi morabor. Tūc pcepit q di/xit mihi creator oīm: q q̄ creauit me req̄/uit i tabnacl'o meo q dixit mihi. Jn iacob

inhabita.⁊ ī iſrl̄ hēditare:et ī electis meis mittę radices. Ab initō et añ ſecula creata ſū:⁊ vſq; ad futurū ſeclm ñ deſinā:⁊ ī habitatōe ſcā coꝝ ipo miſtraui. Et ſic in ſyon firmata ſū:⁊ ī cītatę ſāctificata ſimiliter requieui:⁊ ī hierlm pās mea. Et radicaui ī ꝓlo honorificato:⁊ ī ptes dei mei hēditas illi⁹:⁊ ī plenitudīe ſāctoꝝ detētio mea. Quaſi cedr⁹ exaltata ſū ī libano⁊ q̄ cipreſſ⁹ ī mōte ſyon. Quaſi palma exaltata ſū ī cades⁊ q̄ plātatio roſe ī hiericho. Quaſi oliua ſpecōſa ī cāpis:⁊ q̄ platan⁹ exaltata ſū iuxta aq̄m ī platęis. Sicut cinamomū et balſamū aromatizans odorē dedi:q̄ſi mirra electa ǒdi ſuauitatē odoris Et quaſi ſtorax⁊ galban⁹⁊ vngula et gutta⁊ q̄ſi liban⁹ ñ ĩciſ⁹ vaporaui habitatōez meā⁊ q̄ſi balſamū ñ mixtū odor me⁹. Ego q̄ſi therebint⁹ extēdi ramos meos:et rami mei honoris⁊ gr̄e. Ego q̄ vitis fructificaui ſuauitatē odoris⁊ flores mei fruct⁹ honoris et honeſtatis. Ego mat̄ pulcre dilectōis et timoris et agnitōis⁊ ſcē ſpei. In me grā oīs vie⁊ vitatis:ī me oīs ſpes vite et virtutis. Trāſite ad me oēs q̄ ꝓcupiſcitis me:et a generatōibꝫ meis īplemī. Ipſe em̄ me⁹ ſup mel dulcis⁊ hereditas mea ſuper mel et fauū:memoria mea in generatōes ſeclor. Qui edūt me adhuc eſuriēt⁊ q̄ bibūt me adhuc ſitiēt. Qui audit me nō ꝓfūdet⁊ qui opant ī me nō peccabūt. qui elucidāt me vitā etēnā habebūt. Hec oīa liber vitę et teſtamētū altiſſimi⁊ agnitio vitatis. Legē mādauit moyſes in p̄ceptis iuſtitiar:et hereditatē dñi iacob⁊ iſrl̄ p̄miſſiōes. Poſuit dauid puero ſuo excitare regē ex ipo fortiſſimū:⁊ ī throno honoris ſedētē ī ſēpiternū. Qui īplet q̄ phiſon ſapiaz et ſicut tigris in diebꝫ nouor. Qui adīplet q̄ eufrates ſenſū:q̄ mltiplicat q̄ſi iordanis ī tp̄ meſſis. Qui mittit diſciplinā ſicut lucē:⁊ aſſiſtēs q̄ gyon ī die vindemie. Qui pficit p̄m⁹ ſcire ipaz:⁊ ī firmior ñ īueſtigabit eā. A mari eī habūdabit cogitatō ei⁹⁊ ꝓſiliū illi⁹ ī abiſſo magna. Ego ſapia effudi flumia. ego q̄ſi t̄mes aq̄ ī mense de fluuio. Ego q̄ fluui⁹ doriꝫ:⁊ ſicut aq̄ductꝰ exiui a pdiſo. Dixi rigabo ortum plātatōnū⁊ iebriabo ptus mei fructū. Et ecce fact⁹ ē mihi t̄mes abundās et fluui⁹ me⁹ approp̄quat ad mare. Qm̄ doctrinam q̄ antelucanū illumino oīb⁹:⁊ enarrabo illā vſq; ad longinquū. Penetrabo oēs inferiores partes terre: et inſpitiam omnes dormientes:et illuminabo oēs ſperantes in dño. Adhuc doctrinā q̄ſi ꝓphecia ꝙ effundā et relinquā illā q̄rentib⁹ ſapiētiā:⁊ ñ deſinā ī pgenies illoꝝ vſq; in euū ſāctū. Videte q̄m nō ſoli mihi laboraui: ſed oīb⁹ exq̄rētib⁹ veritatē. Ca. XXV.

In trib⁹ placitū eſt ſpūi meo q̄ ſunt ꝓbata coꝝ deo⁊ hoīb⁹ Cōcordia fratrū.⁊ amor ꝓximoꝝ et vir et mulier bñ ſibi ꝓſētiētes. Tres ſpecies odiuit aīa mea et aggrauor valde aīe illoꝝ. paupem ſupbū. et diuitē mēdacē. et ſenē fatuū et īſenſatū. Que ī iuuētute tua nō congregaſti:quō ī ſenectute tua īuenies ea: O ſpecioſū caniciei iuditiū:⁊ p̄ſbiterīs cognoſcere cōſiliuꝫ. O ſpecioſa veteranis ſapiētia et glorioſis intellectus et cōſiliū Corona ſenū in multa pitia:⁊ gloria illorū timor dei. Nouez inſuſpicabilia cordis magnificaui:⁊ decimū dicā in līgua hoībus. Homo q̄ iocundab̄ in filijs: viuēs et videns ſubuerſionē īimicoꝝ ſuoꝝ. Bēt⁹ q̄ habitat cū muliere ſēſata:et q̄ līgua ſua nō eſt lapſus: et q̄ nō ſeruiuit īdignis ſe. Beatus q̄ īuenit amicū verꝝ:et q̄ enarrat iuſtitiā auri audiēti. O magn⁹ q̄ īuenit ſapientiā et ſcientiā:ſz nō eſt ſup timentem deū. Timor dei ſup oīa ſe ſuppoſuit. Beat⁹ hō cui donatū eſt habere tiorē dei. Qui timet illū cui aſſimilabit̄: Timor dei īitiū dilectōis ei⁹:fidei aūt initiū agglutinandū ē ei. Oīs plaga triſtitia cordis ē:et oīs malitia neq̄tia mulieris. Et oēm plagam et nō plazā videbit cordis:et omnē neq̄tiaz et nō nequitiā mulieris.⁊ oēz obductū et nō obductū obientiū. et omnē vīdictā et nō vīdictā īimicoꝝ. Non eſt caput neq̄us ſup caput colubri:⁊ ñ ē ira ſup irā mulieris. Cōmorari leoni⁊ draconi placebit q̄ habitare cū mlīere nequā. Neq̄tia mulieris īmutat faciē ei⁹:et obcecabit vultū ſuū tanq̄ vrſus:⁊ q̄ſi ſaccū oñdet ī medio ꝓximoꝝ. Ingemuit vir ei⁹⁊ audiēs ſuſpirauit modicū. Breuis omnis malitia ſup malitiā mlīeris:ſors peccatoꝝ cadat ſup illā. Sicut aſcenſus arenoſus ī pedib⁹ veterani:ſic mlīer līguata hoī q̄to. Ne īſpitias ī mlīeris ſpēz:⁊ ñ ꝓcupiſcas mlīerez

in specie mulieris ira et irreuerētia et cō-
fusio magna. Mulier si pmatū habeat cō
trīa ē viro suo. Cor huīle ⁊ facies tristis ⁊
plaga mortis: mlier nequā. Man⁹ debiles
et genua dissoluta: mulier que nō beatifi-
cat vir suū. A muliere initiū factū ē pcti
⁊ p illā oēs morimur. Nō des aq tue exitū
nec modicū: nec muliebi nequā venā pdeū
di. Si nō ābulauerit ad manū tuā pfūdet
te ī pspectu īimicor. a carnib tuis absci-
de illā: ne sp te abutat. ¶ Capi. XXVI.

Mlieris bone beat⁹ vir
numer⁹ eī annor illor duplex.
Mulier fortis oblectat vir suū: ⁊
ānos vite illi⁹ ī pace iplebit. Pars bona
mulier bona: ī parte bona timentiuz deū
dabit viro p factis bonis. Diuitis aūt et
paupis cor bonū: ī oī tpe vult⁹ illor hila-
ris. A tribus timuit cor meū: ⁊ in quarto
facies mea metuit. Delaturā ciuitatis et
collectionē plī et calūniaz mēdacē: super
mortē oīa grauia. Dolor cordis ⁊ luctus:
mulier zelotipa. In muliere zelotipa fla-
gellū līgue: oīb cōmunicās. Sic boū iu-
gū qd mouet: ita et mulier nequā: q tenet
illā: qsi qui apprehēdit scorpionē. Mulier
ebriosa ira mag: et ptumelia ⁊ turpitudo
illi⁹ ñ teget. Fornicatio mlieris ī extollē-
cia oculor et in palpebris illi⁹ agnoscet.
In filia nō aduertēte se. firma custodiam
ne īuenta occasione abutat se. Ab oi irre
uerētia oculor ei⁹ caue et ne mireris si te
neglexerit. Sicut viator sitiēs ad fontem
os apiet: et ab omni aqua prima bibet: et
ꝫ oēz palū sedebit: ⁊ ꝫ oēz sagittam apiet
pharetrā donec defitiat. Grā mlieris sedu-
le delectabit vir suū: et ossa illius impin-
guabit. Disciplina illi⁹ datū dei est. Muli-
er sensata et tacita: non est immutatio e-
rudite anime. Gratia super gratiam mu-
lier sācta ⁊ pudorata. Dis ei ponderatō ñ
ē digna cōtinētis aīe. Sic sol oriēs mūdo
in altissimis dei: sic mulieris bone species
ī ornamentū dom⁹ ei⁹. Lucerna splendens
sup candlabrū sāctū: ⁊ spēs faciei sup eta
tē stabilē. Colūne auree sup bases argēte-
as: et pedes firmi super plantas stabilis
mulieris. Fundamenta eterna sup petrā
solidā: et mādata dei in corde mulieris sā
cte. In duobus cōtristatū est cor meū: ⁊ ī
tertio iracūdia mihi aduenit. Diz bellator
defitiēs p inopiam: vir sensatus ptempt⁹
⁊ qui trāsgredit a iustitia ad peccatū. de⁹
parauit eū ad rūpheam. Due species diffi
ciles et periculose mihi apparuerūt. Diffi
cile exuitur negotiās a negligentia sua: ⁊
nō iustificabitur caupo a peccatis labio-
rum. ¶ Ca. XXVII.

Propter inopiam multi
dereliquerūt: ⁊ q q̄rit locupletari
auertit oculū suū. Sicut ī medio
cōpaginis lapidū palus figit: sic et inter
medium venditōis et emptōis āgustiabitur
peccatis. Cōtenet cū dlinquēte delictū. Si
nō ī timore dñi tenueris te instanter: cito
subuertet dom⁹ tua. Sicut in pcussura cri
bri remanebit puluis: sic aporia hois ī co
gitatu illi⁹. Vasa figuli pbat fornax: ⁊ ho
mies iustos tēptatō tribulatōis. Sicut ru
sticatio d ligno oñdit fructū illius: sic ver
bū ex cogitatu cordis hois. Añ sermonē
nō collaudes virū: hec em tēptatō ē hoim
Si sequaris iustitiā apprehēdes illam ⁊ in-
dues quasi podere honoris: ⁊ inhabitabis
cū ea et pteget te ī sēpiternū: ⁊ ī die agni-
tōis īuenies firmamentū. Volatilia ad si-
bi similia pueniūt: ⁊ veritas ad eos q ope
rant illā reuertet. Leo venatōi īsidiat sp
sic peccata opantib iniqtates. Dō sāctus
ī sapiētia manet sicut sol: nā stult⁹ sicut lu
na mutat. In medio insensatorū serua d
buz tpi: ī medio aūt cogitantiū legē dei as
sidnus esto. Narratō peccantiū odiosa et
risus illor ī delictis peccati. Loqla mltū
iurās horripilatōz capiti statuet: ⁊ increue
rēcia ipius obduratō auriū. Effusio sāgui
nis ī rixa supbor: ⁊ maledictō illor audi-
tus gnis. Qui denudat archana amici fi-
dē pdit: et nō inueniet amicū ad animuz
suū. Dilige primū: ⁊ piūgere fide cū illo.
Qsi denudaueris absconsa illi⁹: nō pseqris
p⁹ eū. Sic ei hō q pdit amicū suū: sic et q
pdit amicitiā primi sui. Et sicut q dimit-
tit auē de manu sua: sic q reliquisti primuz
tuū: ⁊ ñ eū capies. Nō illū seqris: qm lon
ge abest. Effugit em q̄si caprea d laqo: qm
vulnerata ē aīa ei⁹. Vltra eū nō poteris
colligare ⁊ maledicti ē cōcordatō. Denu-
dare aūt amici misteria: desperatō ē aīe ī-
felicis. Annuēs ocl'o fabricat īiq̄: ⁊ nemo
eū abitiet. In pspectu ocl'or tuor pdulca-
bit os suū: ⁊ sup fmōes tuos ammirabit.

Nouissime aũt pueꝛtet os suũ: ⁊ in verbis tuis dabit scandalũ. Multa audiui et non coequaui ei: et dñs odiet illũ. Qui in altũ mittit lapidẽ sup caput eius cadet: ⁊ plaga dolosi diuidet vulnera. Et q̃ foueaꝫ fodit: incidet in eã. et q̃ statuit lapidem primo: offendet in eo. et q̃ laqueũ alij ponit: pibit in illo. Facienti neq̃ssimũ ꝓsiliũ sup ipm deuoluet̃: ⁊ nõ agnoscet vnde adueniat illi. Illusio et impꝛopiũ supboꝝ et vindicta: sicut leo insidiabit̃ illi. Laq̃o pibũt q̃ oblectant̃ casu iustoꝝ: doloꝛ aũt consumet illos anteq̃ moꝛiantur. Ira et furor vtraq; execrabilia sunt. ⁊ vir peccatoꝛ cõtinens erit illoꝛum. ✠ Capi. XXVIII.

Qui vindicari vult a domino inueniet vindictã: ⁊ pcta illius seruans seruabit. Relinq̃ primo tuo nocẽti te: ⁊ tunc deꝓcanti tibi peccata soluent̃. Homo homi ꝟuat iraꝫ: et a deo q̃rit medelã. In hoiẽꝫ similẽ sibi ñ hꝫ misericoꝛdiã: et de pctis suis deꝓcat̃. Ipse dũ caro sit reꝟuat irã: ⁊ ꝓpiciatõẽꝫ petit a deo. Quis exoꝛabit ꝓ delictis illi⁹? Memento nouissimoꝝ: ⁊ desine inimicari. Tabitudo emĩ et moꝛs iminent in mandatis eius. Memoꝛare timoꝛẽ dñi: ⁊ nõ iraſcaris primo. Memoꝛare testamentũ altissimi et despice ignorantiã primi. Abstinet te a lite ⁊ minues pcta. Homo emĩ iracund⁹ intendit litem: et vir pcꝛoꝝ ꝓturbabit amicos. Et in medio pacem habentiũ immittit inimicitiaꝫ. ꝟm enim ligna silue. sic ignis exardescit. et ꝟm virtutẽꝫ hoĩs sic iracundia illi⁹ erit. et ꝟm substantiam suã exaltabit iram suaꝫ. Certamen festinatum incendit ignem: et lis festinans effundit sanguinẽ ⁊ lingua testificãs adducet moꝛtẽ. Si sufflaueris q̃si ignis exardebit: etsi expueris sup illã extinguet̃. Utq; ex oꝛe ꝓficiscũt̃. Susurro et biliguis maledict⁹: mlt̃oꝝ em̃ turbauerũt pacem habentes. Lingua tercia mlt̃os ꝓmouit: et dispsit illos de gente in gentem. Ciuitates muratas diuituꝫ destruxit: et domos mag̃toꝝ effodit. Virtutes ꝓploꝝ cõcidit ⁊ gentes fortes dissoluit Lingua tercia mlieres viritas eiecit: ⁊ ꝑuauit illas laboꝛibꝫ suis. Qui respicit illã non habebit requiẽ: nec habebit amicũ in q̃ requiescat. Flagelli plaga liuoꝛẽ facit: plaga aũt lingue ꝓminuet ossa. Multi ceciderunt in oꝛe gladij: sed non sic quasi qui interierũt ꝓ linguaꝫ suã. Beat⁹ qui tect⁹ est a lingua nequã: qui ī iracundia illi⁹ nõ trãsiuit: et q̃ nõ attraxit iugũ illius: et in vinculis ei⁹ nõ est ligat⁹. Jugum em̃ illius iugũ ferreũ est. ⁊ vinculũ illi⁹ vinculũ eꝛeum est. Moꝛs illi⁹ mors neq̃ssima: ⁊ vtilis poci⁹ inferus q̃ illa. Perseuerãtia illi⁹ nõ ꝑmanebit: ſꝫ obtinebit vias iniustoꝛũ. In flãma sua nõ ꝓburet iustos: q̃ relinquunt deũ incidẽt in illã. Et exardebit ī illis et nõ extinguet̃: ⁊ imittet̃ in illos q̃si leo: ⁊ q̃si ꝑdus ledet illos. Sepi aures tuas spinis et linguã nequã noli audire. et oꝛi tuo facito ostia et seras auribꝫ tuis. Aur tuuꝫ ⁊ argentũ tuũ ꝓfla et verbis tuis facito stateram et frenos oꝛi tuo rectos. ⁊ attende ne forte labaris ī lingua et cadas in ꝓspectu inimicoꝝ insidiantiũ tibi: et sit casus tu⁹ insanabilis in moꝛtem. ✠ Capi. XXIX.

Qui facit misꝛicoꝛdiã fenerat̃ primo suo: ⁊ q̃ ꝓuenit manu mãdata seruat. Fenerare primo tuo in tpe necessitatis illi⁹. ⁊ itꝛ̃ redde primo in tpe suo. Cõfirma verbũ et fidelit̃ age cũ illo: ⁊ in oĩ tpe inueĩes qõ tibi necessariũ est. Multi q̃si inuentõẽꝫ estimauerũt fen⁹ et pstiterũt molestiã bis qui se adiuuerũt. donec accipiãt osculant̃ man⁹ dantis: ⁊ ī pmissionibꝫ builiant vocẽ suaꝫ Et in tpe reddit̃ois postulabit tpus: et loquet̃ verba tedij ⁊ murmurationũ: ⁊ tpus causabit̃. Si aũ potuerit reddẽ aduerſabitur: solidi vix reddet dimidiũ: ⁊ ꝓputabit illud q̃si inuentõẽꝫ. Sinaũt fraudebit illũ pecunia sua. ⁊ possidebit illũ inimicũ gratis: et cõuicia et maledicta reddet illi: et ꝓ honoꝛe et bñficio reddꝫ illi ꝓtumeliã. Mlti nõ causa neq̃cie nõ fenerati sũt: ſꝫ fraudari g̃tis timuerũt. Uerũtñ sup hũilẽ aio fortioꝛ esto: et ꝓ elemosina ñ trabas illuꝫ. Propter mãdata assume pauꝑẽ: et ꝓpt̃ inopiam eius ne dimittas eũ vacuũ. Perde pecuniam ꝓptꝛ fratrẽ et amicuꝫ tuum: et nõ abscondas illam sub lapide in ꝓbitõẽꝫ. Pone thesauꝝ tuũ in ꝑceptis altissimi: et proderit tibi magisq̃ auruꝫ. Conclude elemosinam in sinu paupis ⁊ hec ꝓ te exorabit ab omi malo. Elemosina vir̃ q̃si saccul⁹ cũ ipso: et grãm hoĩs q̃si pupillã ꝓseruabit: et postea resurget et retribuet illis

retributōez vnicuiqz in caput ipoꝝ. Sup scutum potentis et super lanceam. aduersus inimicū tuum pugnabit. Vir bonus fidem facit ꝓximo suo: et qui ꝑdiderit ꝯfusionem derelinquet sibi. Grām fideiussoris ne obliuiscaris: dedit em̄ ꝑ te aīam suam. Repromissorē fugit peccator ⁊ īmundus. Bona repromissoris sibi ascribit peccator et ingratus sensu derelinquit liberantē se. Vir repromittit de ꝓximo suo: et cū ꝑdiderit reuerentiā derelīquet̄ ab eo. Repromissio nequissima mltos ꝑdidit diligētes: et cōmouit illos q̄si fluctus maris. Viros potētes girās migrare fecit: et vagati sūt ī gētibꝫ alienis. Peccator trāsgrediēs mādatū dn̄i incidet in ꝓmissionē nequā: et q̄ conat̄ multa agere incidet in iuditiū. Recupa ꝓximū tuū ꝑm v̄tutē tuam: et attēde tibi ne incidas. Initiuz vite hoīs aqua et panis et vestimentū: et dom⁹ ꝓtegens turpitudinē. Melior est vict⁹ paupis sub tegimine asserū: q̄ epule splendide in ꝑegre sine domicilio. Minimuz ꝓ magno placeat tibi et improperiū ꝑegrinatōis nō audies Vita nequā hospitandi de domo in domū et vbi hospitat̄ non fiducialiter aget. nec apiet os. Hospitabit̄ et pascet ⁊ potabit īgratos et adhuc amara audiet. Transi hospes et orna mensā: ⁊ que in manu habes ciba ceteros. Exi a facie honoris amicoꝝ meoꝝ: necessitudine domus mee. hospitio mihi factus es frater. Grauia hec homini habenti sensū: correptō dom⁹ et improperium feneratoris. ¶ Capitulum. XXX.

Qui diligit filiū suū assiduat illi flagella: vt letet̄ ī nouissimo suo ⁊ ñ palpet ꝓximoꝝ ostia Qui docet filiū suū laudabit̄ ī illo. ⁊ ī medio domesticoꝝ ī illo gloriabit̄. Qui docet filiū suū in zelū mittit inimicū: ⁊ ī medio amicoꝝ gl̄iabitur ī illo. Mortu⁹ ē pater illi⁹: ⁊ q̄i nō ē mortu⁹. Similē em̄ reliquit sibi post se. In vita sua vidit: et letat⁹ ē in illo. In obitu suo nō e ꝯtristat⁹: nec ꝯfusus ē corā īimicis. Reliquit em̄ defensorē domus ꝯtra īimicos: et amicis reddentez grām. Pro animabꝫ filioꝝ colligabit vulnera sua: et sup omnē vocē turbabunt̄ viscera eius. Equus indomit⁹ euadet durus: ⁊ filius remissus euadet p̄ceps. Lacta filium tuū et pauentē te saciet. lude cuz eo et ꝯtristabit te. Nō corrideas illi ne doleas: et in nouissimo obstupescent dentes tui. Non des illi potestatē in iuuētute: ⁊ ne d̄spitias cogitatus illius. Curua ceruicem eius in iuuētute ⁊ tunde latera eius dum infans est: ne forte induret ⁊ nō credat tibi: et erit tibi dolor aīe. Doce filiuz tuū et opare in illo: ne in tutpitudinē ilii⁹ offendas. Melior est pauper sanus et fortis viribus q̄ diues ībecillis et flagellatus malitia. Salus anime in sanctitate iustitie: et melior ē omni auro et argento et corp⁹ validū q̄ census īmensus. Nō est cēsus super censū salutis corporis: et nō est oblectamentum sup cordis gaudiū. Melior est mors q̄ vita amara: et req̄es eterna q̄ lāguor ꝑseurās. Bona abscondita ī ore clauso: q̄si appositōes epulaꝝ circūposite sepulcro. Quid ꝑderit libatō ÿdolo? Nec em̄ māducabit nec adorabit̄. Si q̄ effugat̄ a domino et cōportās mercedes iniq̄tatis. Videns oculis et īgemiscēs: sicut spado cōplectēs virginē et suspirās. Tristitiaz nō des anīe tue: et nō affligas temetip̄m ī ꝯsilio tuo. Jocūditas cordis hec ē vita homīs: et thesaurus sine defectōe sāctitatis: ⁊ exultatio viri ē lōgeuitas. Miserere aīe tue placens deo: et ꝯtine et ꝯgrega cor tuū in sanctitate eius: ⁊ tristitiā longe expelle a te. Multos em̄ occidit tristitia: et nō ē vtilitas ī illa. Zelus et iracūdia minuēt dies: ⁊ añ tēpus senectā adducet cogitatus. Splendidū cor bonū ī epulis: epule em̄ illius diligenter fiunt. ¶ Ca. XXXI.

Vigilia honestatis tabefaciet carnes: et cogitat⁹ illi⁹ aufert somniuz. cogitat⁹ p̄scīe auertit sensū: et īfirmitas grauis sobriam facit animam. Laborauit diues ī congregatōe substantie: et ī req̄e sua r̄plebit̄ bonis suis. Laborauit paup ī diminutōe vict⁹: et ī fine īops fit. Qui aurum diligit nō iustificabitur: et q̄ īseq̄tur cōsumptōnem replebit̄ ex ea. Multi dati sūt ī auri casus ⁊ facta ē ī specie illi⁹ ꝑditō illoꝝ. Lignuz offensionis est auꝝ sacrificantiū: ve ill̄ q̄ sectantur illud: et oīs īprudēs deperiet ī illo. Beatus est diues et q̄ īuentus est sine macula: et qui post aurum non abijt: nec sperauit in pecunia et thesauris. Quis est hic et laudabimus eū? Fecit em̄ mirabilia

in vita sua. Qui ꝓbatus est ĩ illo: ⁊ ꝑfect⁹ inuentus ẽ: et erit illi in gl̃ia eterna. Qui potuit transgredi et non est trãsgressus: et facẽ mala et non fecit. Ideo stabilita sunt bona illi⁹ in dño: et elemosinas illi⁹ enarrabit om̃is ecclesia sanctoꝝ. Sup̃ mensaꝫ magnã sedisti: nõ aperias sup̃ illam faucẽ tuam prior. Non dicas si multa sunt que sup̃ illam sunt. Memento qm̃ malus ẽ oculus nequã. Nequius oculo q̃d creatuꝫ est? Ideo ab om̃i facie sua lacrimabit̃ cum viderit. Ne extendas manũ tuaꝫ prior: et inuidia ꝯtaminatus erubescas. Ne ꝯprimaris in ꝯuiuio vini. Intellige q̃ sunt ꝓximi tui ex teipso. Utere q̃si hõ frugi his q̃ tibi apponunt̃: ⁊ non cũ mãducas multũ odio habearis. Cessa prior causa discipline: et noli nimius esse ne forte offendas. Etsi in medio multorũ sedisti p̃or illis ne extẽdas manũ tuã: nec p̃or poscas bibẽ. Q̃sufficiens ẽ homini erudito vinũ exiguũ: ⁊ ĩ dormiendo nõ laborabis ab illo ⁊ non senties laborẽ. Vigilia ⁊ colera et tortura viro infrenito: somn⁹ sanitatis in hoĩe ꝑco. Dormiet vsq̃ mane: ⁊ aĩa illi⁹ cuꝫ ipso delectabit̃. Etsi coactus fueris in edendo multũ: surge e medio ⁊ vome. ⁊ refrigerabit te: et nõ adduces corꝑi tuo infirmitateꝫ. Audi me fili ⁊ nõ sp̃nas me: ⁊ ĩ nouissimo inuenies verba mea. In oĩbꝫ oꝑibꝫ tuis esto velox: ⁊ om̃is infirmitas non occurret tibi. Splendidũ in panibꝫ bñdicent labia multoꝝ: et testimoniũ veritatis illi⁹ fidele. In neq̃ssimo pane murmurauit ciuitas: ⁊ testimoniũ neq̃cie illi⁹ veꝝ est. Diligẽtes in vino noli ꝓuocare: mltos em̃ extẽminauit vinũ. Ignis ꝓbat ferꝝ durũ: sic vinũ corda supboꝝ arguet ĩ ebrietate potatuꝫ. Eq̃ vita hoĩbꝫ. vinũ ĩ sobrietate: si bibas illd̃ moderate eris sobri⁹. Que ẽ vita q̃ minuitur vino? Quid defraudat vitã? Mors. Vinũ in iocunditatẽ creatuꝫ est: nõ in ebrietatẽ. ab initio. Exultatio aĩe et corꝑis: vinum moderate potatũ. Sanitas est aĩe et corꝑi. sobri⁹ potus. Vinũ multuꝫ potatuꝫ irritatõeꝫ ⁊ iram. et ruinas multas facit. Amaritudo aĩe: vinum multum potatuꝫ. Ebrietatis aĩositas imprudẽtis offensio: minorãs virtutẽ ⁊ faciẽs vulnera. In ꝯuiuio vini nõ arguas ꝓximũ: ⁊ nõ despicias eũ in iocũditate illius. Verba ĩproperij ñ dicas illi: ⁊ non premas illum in repetendo.

Capitulum. XXXII.

Rectorẽ te posuerũt noli extolli: esto in illis q̃si vn⁹ ex ip̃is. Curam illoꝝ habe et sic ꝯsidera: et om̃i cura tua explicata recũbe. vt leteris ꝓpter illos: vt ornamentũ gr̃e accipias coronaꝫ: et dignatõeꝫ ꝯseq̃ris ꝯgregatõnis. Loq̃re maior natu: decet em̃ te. Primum verbũ diligentis scientiaꝫ: et nõ impedias musicã. Ubi auditus non est nõ effundas sermonẽ: ⁊ importune noli extolli in sapientia tua. Gemmula carbunculi in ornamento auri: et ꝯpatio musicoꝝ in ꝯuiuio vini. Sicut in fabricatõne auri signuꝫ est smaragidi sic numer⁹ musicoruꝫ in iocundo et moderato vino. Audi tacens: et ꝑ reuerentia accedet tibi bona grã. Adolescẽs loq̃re in tua causa vix cum necesse fuerit. Si bis interrogat⁹ fueris: habeat caput rñsum tuuꝫ. In multis esto q̃si inscius: et audi tacens sil̃ ⁊ q̃rens. Et loqui in medio mag̃toꝝ non p̃sumas: ⁊ vbi sunt senes nõ multũ loq̃ris. Añ grandinẽ preibit coruscatio: ⁊ añ verecundiã preibit grã: ⁊ pro reuerentia accedet tibi bona grã: et hora surgendi nõ te trices. Precurre aũt priori in domũ tuã ⁊ illic aduoca te: et illic lude et age ꝯceptões tuas: et nõ ĩ delictis ⁊ v̄bo supbo. Et sup̃ his oĩbꝫ bñdicito dñm q̃ fecit te: et inebriantẽ te ab oĩbꝫ bonis suis. Qui timet deũ excipiet doctrinã eius: et q̃ vigilauerint ad illũ inueniẽt bñdictõneꝫ. Qui querit legem implebit̃ ab ea: et q̃ insidiose agit: scandalizabitur in ea. Qui timent deuꝫ inuenient iudicium iustum: et iusticias quasi lumen accẽdent. Peccator homo deuitabit correptõeꝫ: ⁊ s̃m volũtatem suam inuenient compationẽ. Vir cõsilij non disperdet intelligentiam: alienus et superbus non ꝑtimescet timorem. Etiã postq̃ fecit cum eo sine consilio: et suis insectationibus arguet̃. Fili sine cõsilio nihil facias: ⁊ post factũ non penitebis. In via ruine nõ eas et ñ offendes in lapides: nec credas te vie laboriose. ne pones aĩe tue scandalũ. Et a filijs tuis caue: et a domesticis tuis attende. In oĩ ope tuo crede ex fide anime tue: hec ẽ em̃ ꝯseruatõ mandatoruꝫ. Qui credit deo attendit mandatis: et qui confidit in illo non minorabit̃.

Capitulum .XXXIII.

Timenti deũ nõ occur-
rent mala sed in tẽptatione deus illũ conseruabit: et liberabit a malis. Sapiens nõ odit mãdata et iustícias et nõ illidet quasi in pcella nauis. Homo sensatꝰ credit legi dei: et lex illi fidelis. Qui interrogationez manifestat: pabit verbũ. et sic deprecatꝰ exaudiet: et cõseruabit disciplinam ꝛ tũc respondebit. Precordia fatui quasi rota carri: ꝛ quasi axis versatilis cogitatus illius. Equus emissarius sicut amicus subsannatoꝛ: sub oñi suprasedentẽ hinnit. Quare dies diẽ supat: et iterum lux lucez et annus annũ. et sol solez: A dñi scientia separati sũt: facto sole et pceptum custodientes. Et immutabit tempora et dies festos ipsoꝛum: et in illis dies festos celebrauerũt ad horam. Ex ipsis exaltauit et magnificauit deus: et ipsis posuit in numerum dierum et annos: et oñes homines de solo. et ex terra vnde creatus est adam. In mltitudine disciplíne dñi sepauit eos: et ĩmutauit vias eoꝛ. Ex ipsis benedixit ꝛ exaltauit: ꝛ ex ipis sanctificauit et ad se applicauit. et ex ipis maledixit et humiliauit. et ꝙuertit illos ad separatõnez ipsoꝛũ: quasi lutũ figuli in manu ipi? plasmare illud et disponere. Oñes vie ei? ſm dispositionez eius: sic homo in manu illius qui se fecit. et reddet illi scõm iudiciũ suuz. Contra malum bonum est et contra mortẽ vita: sic et contra virũ iustum peccatoꝛ. et sic intuere in omnia opera altissimi. Duo contra duo. et vnuz contra vnũ. et ego nouissimus euigilaui: et quasi qui colligit acinos post vindemiatoꝛes. In benedictione dei et ipse speraui. et quasi qui vĩdemiat repleui toꝛcular. Respice qm̃ nõ mihi soli laboraui: sed omnib ꝙquirentibus disciplinã. Audite me magnati ꝛ omnes populi et rectoꝛes ecclesie auribꝫ pcipite. Filio et mulieri. fratri et amico non des potestatem sup te in vita tua: et non dederis alij possessionem tuaz: ne forte penitẽat te et deprecerís pro illis. Dum adhuc superes et aspiras: non immutabit te oñis caro. Meli? est enim vt filij tui te rogent: ꝙ te respicere in manus filioꝛũ tuoꝛũ. In omnib opib tuis precellens esto. Ne dederis maculaz in gloriã tuaz. In die consumationis dierũ vite tue. et in tẽpore exitus tui distribue hereditatez tuam. Cibaria et virga et onꝰ azino. panis et disciplina et opus seruo. Operaꝫ in disciplina et querit requiescere: lapa manus illi et querit libertatez. Jugũ et loꝛũ curuant collum durum. et seruũ inclinant operationes assidue. Seruo maliuolo tortura et compedes: mitte illum in opationẽ ne vacet. Multam enim malicíam docuit otiositas. In opere constitue eũ: sic enim condecet illum. Quod si non obaudierit curua illum compedib. et non amplifices super omnem carnez. Verum sine iudicio nihil facias graue. Si est tibi seruus bonus: sit tibi quasi anima tua. Quasi fratrez sic eũ tracta. quoniam in sanguine anime eum comparasti. Si leseris illũ iuste in fugaz conuertet: etsi extollens discesserit quo eũ queras et in qua via queras illũ nescis.

Capitulum .XXXIIII.

Vana spes et mendatiũ
insensato viro. et somnia extollũt imprudentes. Quasi qui apprehendit vmbraz et persequit ventuz: sic et qui attendit ad visa mendacia. scõm hoc visio somnioꝛ. Ante faciem hominis similitudo alterius homis. Ab ĩmundo quid mundabit? Et a mendace quid verum dicetur? Diuinatio erroris et augurja mendacia et somnia malefacientium vanitas est. Et sicut parturientis. coꝛ tuum fantasias patitur: nisi ab altissimo fuerit emissa visitatio. Ne dederis in illis cor tuum. Multos enim errare fecerunt somnia: et exciderũt sperantes in illis. Sine mendacio consumabitur verbum legis: ꝛ sapientia in oꝛe fidelis complanabitur. Qui non est tẽptatus quid scit? Vir in multis expertus cogitabit mlta. et qui multa didicit: enarrabit intellectum. Qui non est expertus: pauca recognoscit: qui autem in multis fatuus est: multiplicauit maliciam. Qui tẽptatꝰ non est: qualia scit? Qui implantatꝰ est: habũdabit nequicia. Multa vidi enarrãdo: et plurimas verboꝛ ꝙsuetudines. Aliquotiens vsq ad mortem periclitatus sum hoꝛ causa: et libertus sum grã dei. Spũs timentiuz deum queritur: et in respectu illius benedicet. Spes em̃ illoꝛ in saluantez illos: et oculi dei in diligẽtes

se. Qui timet dñm nihil trepidabit: ⁊ non pauebit: qm̃ ipse est spes eius. Timentis dñm beata est anima eius: ad quẽ r̃spicit et qui est fortitudo eius. Oculi dñi sup timentes eum: protector potentie firmamẽtum virtutis: tegimen ardoris ⁊ umbraculum meridiani: deprecatio offensionis et adiutorium casus: exaltans aiam ⁊ illuminans oculos: dans sanitatem et vitam et benedictõz. Immolantis ex iniq̃ oblatõ est maculata: ⁊ nõ sunt bñplacite substantiones iniustoꝝ. Dñs solus sustinentibꝰ se in via veritas ⁊ iusticie. Dona iniquoꝝ nõ probat altissimus: nec respicit in oblatiões iniquoꝝ: nec in multitudine sacrificioꝝ: eoruꝫ ꝑciabit̃ peccatis. Qui offert sacrificium ex substantia pauerũ: quasi qui victimat filium in ꝓspectu patris sui. Panis egentium vita pauꝑ est: qui defraudat illũ homo sanguinis est. Qui aufert in sudore panẽ: q̃si qui occidit primũ suum. Qui effudit sanguinẽ et qui fraudẽ facit mercennario fratres sunt. Unus edificans et unus destruens: quid ꝓdest illis nisi labor? Unus orans ⁊ un⁹ maledicens. cuius vocez exaudiet deus? Qui baptizat̃ a mortuo ⁊ iterꝝ tangit mortuuz: quid ꝓficit lauatio illius? Sic homo qui ieiunat i peccatis suis et iterũ eadem faciens. quid proficit humiliando se? Orationem illius quis exaudiet? Capi. XXXV.

Qui obseruat legẽ multiplicat oꝛiones. Sacrificiũ salutare est attendere mandatis ⁊ discedere ab oñi iniquitate: et ꝑciatiõem litare sacrificijs sup iniusticias: et depcatioꝝ peccatis. recedẽ ab iniusticia. Retribuet gracias q̃ offert similaginẽ. et q̃ facit misc̃iã offert sacrificiuz. Beneplacitũ est dño recedere ab iniq̃tate. Et depcatioꝝ peccatis precedere ab iniusticia. Non apparebis añ cõspectum dñi vacuus. Hec em̃ oĩa ꝑter mandatum dei fiunt. Oblatõ iusti impinguat altare: et odor suauitatis est in conspectu altissimi. Sacrificiũ iusti acceptuz est: et memoriam eius non obliuiscet̃ dñs Bono aĩo gloriaz redde deo: ⁊ nõ minuas primicias manuũ tuaꝝ. In omni datohilarem fac vultũ tuũ: et in exultatiõe sc̃tifica decimas tuas. Da altissimo ꝓm datum eius: et in bono oculo aduentionez facito manuum tuarũ: qm̃ dominus retribuens est ⁊ septies tanto reddet tibi. Noli offerre munera praua: ñ em̃ suscipiet illa. Et noli inspicẽ sacrificiũ iniustũ: qm̃ dñs est iudex: ⁊ nõ est apud illum gloria ꝓsone. Nõ accipiet dñs ꝓsonam in pauꝑem: ⁊ deprecationez lesi exaudiet. Nõ despiciet preces pupilli: nec viduam. si effundat loq̃laz gemitus. Nonne lacrime vidue ad maxillaz descendũt: et exclamatõ eius sup deducentem eas: A maxilla em̃ ascendunt usq̃ ad celũ: ⁊ dñs exaudito non delectabit̃ in illis. Qui adorat deũ in oblatione suscipiet̃ et deprecatio illius usq̃ ad nubes ꝑpinquabit. Oratõ hũiliantis se nubes penet̃bit: et donec ꝑpinquet nõ ꝓsolabit̃: et nõ discedet donec altissimus aspiciat. Et dñs nõ elongabit: ꝛ iudicabit iustos et faciet iudiciũ et fortissimus non habebit in illis pacientiam: vt ꝓtribulet dorsum ipsorũ et gentibus reddet vindictam: donec tollat plenitudinem superboꝝ et sceptra iniquoꝝ ꝓtribulet: donec reddat hoĩbꝰ ꝑm actus suos: et ꝑm opa ade: et ꝑm ꝑsumatiõez illius: donec iudicet iudiciũ plebis sue. ⁊ oblectabit iustos misericordia sua. Ca. XXXVI.

Speciosa misericordia in tpe tribulatiõis: q̃si nubes pluuie in tpe siccitatis. Miserere nr̃i deus oĩm et respice nos: et ostende nobis lucez miserationũ tuaꝝ: et immitte timorẽ tuuz sup gentes q̃ nõ exquisierũt te: vt cognoscant quia nõ est deus nisi tu. vt enarrent magnalia tua. Alleua manũ tuã sup gentes alienas: vt videant potentiam tuam. Sicut em̃ in conspectu eorum sanctificatus es in nobis: sic in cõspectu nostro magnificaberis in eis: vt cognoscant te. sicut et nos cognouimus: quia non est deus pre ter te dñe. Innoua signa: et immuta mirabilia. Glorifica manum: et brachiuz dexterum. Excita furorem: et effunde iram: Extolle aduersariũ ⁊ afflige inimicũ. Festina tps et memento finis: vt enarrent mirabilia tua. In ira flamme deuoret̃ qui saluat̃: et q̃ pessimant plebem tuã inueniant pditiõem. Contere caput principum et inimicoꝝ: dicentiũ nõ est alius pret̃ nos. Cõgrega oñes tribꝰ iacob: et cognoscant qz ñ est de⁹ nisi tu. vt enarrẽt magnalia tua. et hereditabis eos sicut ab initio. Miserere

plebi tue sup quaz inuocatū ē nomē tuū: et isrl' quē coeḡsti p̄mogenito tuo. Miserē ciuitati sc̄tificatōis tue ihrlm: ciuitati reqei tue. Reple sy̆on inenarrabilibo vtutibo tuis: q gl'ia tua pp̄lm tuū. Da testimoniuz qz ab initō creature tue sunt: q suscita p̄ca tōes q̄s locuti sūt in noīe tuo ꝑphe priores Da mercedē dñe sustinētibo te vt pphe tui fideles inueiant̄ q exaudi oōes seruoz tuo rū. Secōm bñdictōez aaron da pl'o tuo et dirige nos ī viam iusticie: vt sciant oēs q̄ habitāt t̄raz: qz tu es de⁹ solus seculoz Oēz escā mādducabit vent̄: q ē cibo cibo melioz. Fauces ptīgūt cibū ferre: q cor insensatū vba mēdacia. Cor puū dabit t̄sticiā: q hō pit⁹ resistet illi. Oēz masculū excipiet ml'r et est filia melioz filia. Oppēs ml'eris exhilarat faciē viri sui: q sup oēz ocupiaz hois supducet desiderium. Si ē lingua curatōis est et mitigatōis q misc̄die: ñ est vir illi⁹ fm filios hoim. Qui possidet mulierē bonā īchoat possessiōz: adiutoriū fm illū ē: q colūna vt reqes. Vbi ñ ē seps diripiet possessio: et vbi ñ est ml'r īgemiscit egens. Cui credit q̄ nō hz niduz: Et deflectēs vbicūq; obscurauerit: q̄si succīct⁹ latro exiliens de ciuitate ī ciuitatē. Ca. XXXVII.

OMnis amicus dicet. et ego amicitiā copulaui: sz ē amic⁹ solo noīe amic⁹. Nōne tristicia inest vsq; ad mortē: Sodalis aī q amic⁹. adinimicitiā ꝑuertent̄. O p̄sūptio neqssima vñ creata es coopire aridā malicia et dolositatē illi⁹: Sodalis aīco p̄iocūdabit̄ in oblectatōibo: q ī tpe t̄bulatōis aduersari⁹ erit. Sodalis aīco cōdolet causa vētris: et z hostē accipiet scutū. Nō obliuiscaris amici tui ī aīo tuo: q nō immemor sis illi⁹ ī opib tuis. Noli p̄siliari cū socero tuo: q a zelātibo te abscōde p̄siliuz. Oīs p̄siliari⁹ pbit p̄siliū: sz ē p̄siliari⁹ in semetipo. A consiliario malo fuga aīaz tuaz. Pri⁹ scito que sit illi⁹ necessitas: q quā ipe in aīo suo cogitabit. Ne forte mittat sudez in t̄rrā q dicat tibi bona est via tua: et stet ecōtrario vidē q̄d tibi eueniat. Cuz viro irreligioso t̄cta de sc̄itate: q cū iniusto de iusticia: et cū muliere de his q̄ emulat̄. Cuz timido de bello: cū negociatore de traiectōe. Cū emptore de venditōe: cū viro liuido de gratijs agēdis. Cū impijs ō pietate: cū inhonesto

de honestate. Cū opario agricio de oīi tpe cū opario ānuali de p̄sumatōe anni: cum huo pigro de mlta opatōe. Nō attēdas his in oī p̄silio. Sz cum viro sc̄o assidu⁹ esto: quēcunq; cogueris obhuantē timorē dei: cui⁹ aīa ē fm aīaz tuā. Quicūq; titubauerit in tenebris nō p̄dolebit tibi: q cor boni p̄silij statue tecū. Nō est ei tibi aliud plus illo. Aīa viri sc̄i enūciat aliq̄ vera: q̄ septē circūspectores sedētes ī excelso ad speculandū. Et ī his oīb depcare altissimuz: vt dirigat ī veritate viā tuā. Añ oīa opa ubuz verax p̄cedat te: q añ oēm actū cōsiliū stabile. Verbuz nequā īmutabit cor: ex q̄ ptes q̄tuor oriunt̄: bonū q malū. vita q mors. q dñatrix illoz est assidua lingua. Vir pit⁹ ml'tos erudiet q aīe sue suauis est. Qui sophistice loquit̄ odibilis ē: omni re defraudabit̄. Nō ē ei illi data a dño gratia oīi em̄ sapīa defraudat⁹ē. Est sapiēs aīe sue sapiēs: et fruct⁹ sensus illi⁹ laudabiles sūt. Vir sapiēs plebē suaz erudit q fruct⁹ sensus illi⁹ fideles sūt. Vir sapiens īplebit̄ bñdictōnib: q videntes illū laudabūt. Vita viri in numero diez: dies aī isral' innūerabiles sūt. Sapiēs ī pl'o hereditabit honorē: q nomē illi⁹ erit viuens ineternū. Fili in vita tua tēpta aīam tuā: etsi fuerit nequā nō des illi pcatez. Nō em̄ omnia oīb expediūt: q nō oīi aīe omne gen⁹ placet. Noli auid⁹ esse in oīi epulatōe: q nō te effundas sup oēz escam. In ml'tis enīz escis erit infirmitas: et auiditas appropinq̄bit vsq; eb coleram. Propter crapulaz multi obierunt. qui aūt abstinēs est: adiciet vitam.

Capitulum. XXXVIII.

HOnora medicum pro pter necessitatē: etem̄ illū creauit altissim⁹. A deo est ei omis medela q a rege accipiet donatōez. Disciplina medici exaltabit caput illi⁹: q ī spectu magnatoz collaudabit̄. Altissim⁹ creauit de t̄ra medicinā q vir prudens nō abhorrebit illam Nōne a ligno īdulcata ē aqua amara: Ad agnitōez hoim virtus illoz: q dedit hoīb sciaz altissim⁹: honorari ī mirabilibo suis In his curās mitigabit dolorē: et vngētari⁹ faciet pigmēta suauitatis. q vnctiones p̄ficiet sanitatis: q ñ p̄sumabunt̄ opa ei⁹. Pax enīz dei sup faciem terre. Fili in tua infirmitate ñ despicias teip̄m: sz ora dñm

et ipe curabit te. Auerte a delicto et dirige man⁹:et ab oñi delicto mũda cor tuũ. Da suauitatẽ et memoriaz similaginis. et impingua oblatõz:et da locũ medico. etenim illũ dñs creauit:⁊ nõ discedat a te:qr opa ei⁹ sũt necessaria. Est enim tpus qñ in manibo illoꝝ incurras:ipsi vo dñm deprecabũt vt dirigat requez eoꝝ et sanitatẽ ꝓpt̃ ꝙuersatõz illoꝝ. Qui delinqt in cõspectu ei⁹ qui fecit eũ:incidet in man⁹ medici. Fili i mor tuũ ꝑduc lacrimas.⁊ q̃si dira passa incipe plorare ⁊ ꝯm iudiciũ ptege corp⁹ illi⁹⁊ nõ despicias sepulturã illi⁹. Propt̃ delaturaz at amare fer luctũ illi⁹ vno die:et ꝙsolare ꝓpt̃ tristitiaz:et fac luctũ ꝯm meritũ eius vno die vel duobo ꝓpt̃ detectõez. A tristicia ei festinat mors.⁊ coopiet vtutẽ:et ẽsticia cordis flectit cerucem. In abductõe pmanet ẽsticia:et suba inopis ꝯm cor ei⁹. Non deseris in tristiciã cor tuũ:sed repelle eaz a te:⁊ memento nouissimoꝝ. Et noli oblivisci neqꝫ em̃ est ꝙuersio:et huic nihil ꝑderis:⁊ teipm pessimab. Memor esto iudicij mei:sic ei erit⁊ tuũ. Mihi heri: et tibi hodie. In req̃e mortui requescẽ fac memoriaz ei⁹⁊ ꝙsolare illũ in exitu spũs sui. Sapiaz scribe in tpe vacuitatis⁊ q̃ mĩorat: actu sapiam ꝓcipiet.qr sapia replebit. Qui tenet aratꝝ⁊ qui gloriat in iaculo:stimulo boues agitat:et ꝙuersat in opibo eorũ:et narratõ ei⁹ in filijs thauroꝝ. Cor suuz dabit aduersandos sulcos:et vigilia ei⁹ in sagina vaccaꝝ. Sic oĩs faber⁊ architectus qui noctẽ tanq̃ diez trãsigit qui sculpit signacula sculptilia:⁊ assiduitas ei⁹ variat picturã. Cor suũ dabit i similitudinẽ picture ⁊ vigilia sua ꝑfecit op⁹. Sic faber ferrari⁹ sedens iuxta incudẽ:⁊ ꝙsiderans op⁹ ferri. Vapor ignis uret carnes eius:et in calore fornacis ꝓcertab. Vox mallei innouat aurez ei⁹:⁊ pt̃ similitudinẽ vasis ocul⁹ ei⁹. Cor suũ dabit in ꝙsumatõz opm:et vigilia sua ornabit imꝑfectõz. Sic vigulus sedens ad op⁹ suũ ꝙuertẽs pedibo suis rotaz:q̃ in solicitudine posit⁹ ẽ spꝑter opus suũ:et innumera ẽ oĩs opatio ei⁹. In brachio suo formabit lutũ:et añ pedes suos curuabit virtutẽ suã. Cor suũ dabit vt ꝙsumit linitionez et vigilia sua mundabit fornacem. Oñes hj i manib sperauerũt:⁊ vnusq̃sqꝫ in arte sua sapiens est. Sine his oĩbo non edificab ciuitas:⁊ nõ inhabitabũt nec inambulabunt:et in ecclesiam nõ transiliẽt Sup sellam iudicis non sedebunt et testamentum iudicij nõ intelligent:neqꝫ palaz facient iudicium et disciplinã.et in parabolis nõ inuenient:sed creaturã eui confirmabunt:⁊ deprecatio illorũ in opatõne artis accomodantes animã suã.et cõquirentes in lege altissimi. Ca.XXXIX.

Sapientiaz omniũ antiquoꝝ exq̃ret sapiens:⁊ in ꝓphetis vacabit. Narratõez viroꝝ noiatoꝝ ꝙseruabit:⁊ i versutias pabolaꝝ simul introibit. Occulta puerboꝝ exquiret:et in abscõditis pabolarũ ꝙuersabit. In medio magꝝtoꝝ mĩstrabit.⁊ i ꝙspectu pĩdis apparebit:⁊ i terrã alienigenaꝝ gentiũ trãsiet Bona em̃ et mala.in omib tẽptabit. Cor suũ tradet ad vigilandũ diluculo ad dñm q̃ fecit illũ:et in cõspectu altissimi deprecabit. Aperiet os suuz in oꝛone:et ꝓ delictis suis deprecabit. Si em̃ dñs magn⁹ voluerit spũ intelligentie replebit illũ:et ipse tanq̃ imbres mittet eloq̃a sapie sue et in oꝛone ꝓfitebit dño. Et ipe diriget cõsilium eius et disciplinam:et in absconditis suis consiliabit. Ipse palam faciet disciplinam doctrine sue:et in lege testamenti dñi gloriabit. Collaudabunt multi sapiam eius:et vsqꝫ in seculũ delebit. Non recedet memoria eius.⁊ nomẽ ei⁹ requiret a generatõne in generatõz. Sapiaz eius enarrabũt gẽtes:et laudez eius anunciabit ecclesia. Si ꝑmanserit nomen eius derelinquet plusq̃ mille.etsi requieuerit:ꝑterit illi. Adhuc cõsiliabor vt enarrem:vt furore em̃ replet⁹ sũ. In voce dicit. Obaudite me diuini fructus:et q̃si rosa plantata sup ruinas aq̃rũ fructificate. Quasi liban⁹ odorez suauitatis habete. Florete flores. q̃si liliuz⁊ date odorem:⁊ frondete in grãm.et collaudate canticuz:et benedicite dñm in opib suis. Date nomini eius magnificentiã:⁊ ꝓfitemini illi in voce labioꝝ vr̃oꝝ⁊ i canticis labioꝝ et cithar is:et sic dicetis i ꝓfessiõe. opa dñi vniuersa bona valde. In ẽbo enim eius stetit aq̃ sicut ꝙgeries. et in sermone oris illius sicut exceptoria aquarũ: qm̃ in ꝑcepto ipius ꝑtor fit:et nõ est minorato in salute ipius. Opa oĩs carnis coraz illo⁊ nõ est quicq̃ absconditũ ab oculis eius.

A seculo vsq; in seculū respicit: ⁊ nihil est mirabile in ꝓspectu eius. Nō est dicē. quid ē hoc aut q̄d est illud: oīa em̄ in tpe suo q̄rent. Benedictio illi⁹ q̄si fluui⁹ inundabit et quō cathaclism⁹ aridam inebriauit: sic ira ipīus gentes q̄ nō exq̄sierūt eū hēdita bit. Quō ꝓuertit aq̄s in siccitatē et siccata est ⁊ra. et vie illi⁹ vijs illoꝝ directe sūt: sic pc̄toribo offensiones in ira ei⁹. Bona bo nis creata sunt ab initō: sic neq̄ssimis bo na ⁊ mala. Inicīū necessarie rei vite hoīz aq̄. ignis ⁊ ferꝝ. sal. lac. et panis similagi neus. ⁊ mel et botrus vue et oleū et vestimentū. Hec oīa sc̄tis in bona: sic et impijs et pc̄toribo in mala ꝓuertent. Sūt spūs q̄ ad vindictam creati sunt: et in furore suo ꝓfirmauerūt tormēta sua. Et in tpe consu matōnis effundent virtutē: et furorē eius q̄ fecit illos ꝓfūdēt. Ignis. grādo. fames et mors: oīa hec ad vindictā creata sūt. Bestiarū dentes et scorpij et serpentes et rū phea vindicans ī exterminiū impios. In mandatis ei⁹ epulabunt sup terraz in necessitate prepabunt: et ī tpibo suis nō pe tēribunt verbū. Propterea ab initō ꝓfirma tus sum ⁊ ꝓsiliat⁹ suz ⁊ cogitaui: ⁊ scripta dimisi. Oīa opa dñi bona et omne op⁹ hora sua submīstrabit. Nō est dicē: hoc illo ne quius est: oīa em̄ in tpe suo ꝓprobabunt. Et nūc in omni corde et ore collaudate: et benedicite nomen dñi. Capi. XL.

Occupatō magna crea ta est oīb hoīb: ⁊ iugū graue sup filios adam a die exitus de ventre mr̄is eoꝝ. vsq; in diē sepulture in matrem oīm. Cogitatōnes eorū et timores cordis: adinuentōes expectatōis: ⁊ dies sinitōis a p̄sidente sup sedez gl̄iosaz: vsq; ad hūiliatū in ⁊raz ⁊ cinerē: ab eo qui vtit iacincto et portat coronaz. vsq; ad eum qui opit lino crudo: furor. zel⁹. tumult⁹. fluctuatō et ti mor mortis: iracūdia pseueras ⁊ ꝓtentō: ⁊ ī tpe r̄fectōis in cubili somn⁹ noctis im mutauit sciaz ei⁹. Modicū aūt tanq̄ nihil in req̄e: ⁊ ab eo ī somnis q̄si ī die respect⁹. Cōturbat⁹ est in visu cordis sui: tanq̄ qui euaserit ī die belli. In tpe salutis sue exur rexit. et admirās ab nullū timorē. cū omni carne ab hoīe vsq; ad pec⁹: et sup pc̄tores septuplū. Ad hec mors. sanguis. ꝓtentō. ⁊ rumphea: oppressiones. fames. ⁊ ꝓtritō. et flagella. Sup iniq̄s creata sunt hec omnia et ꝓpter illos factus est cathaclismus. Om nia em̄ que de terra sunt in terram cōuer tentur: et aque omnes in mare conuertē tur. Omne munus et iniquitas delebitur: et fides in seculum stabit. Substantie in iustorū sicut fluui⁹ siccabunt: et sicut toni truuz magnum in pluuia personabit. In aperiendo man⁹ suas letabit: sic p̄uaricatores in ꝓsumatōe tabescent. Nepotes im pioꝝ non multiplicabunt ramos: et radi ces immunde sup cacumen petre sonant. Sup omnez aquā viriditas: ⁊ ad oraz flu minis. añ omne fenum euellet. Grā sicut padisus in benedictōibo: et miscdia in secu lo pmanet. Vita sibi oparij sufficiēs ꝓdul cabit: et in ea inuenies thesaurū. Edifica tio ciuitatis ꝓfirmabit nomē: ⁊ sup hanc mulier immaculata ꝓputabit. Vinum et musica letificant cor et sup vtrūq; dilectio sapie. Tibie ⁊ psalteriū suauez faciūt me lodiaz: et sup vtrūq; lingua suauis. Grām et speciē desiderabit ocul⁹ tuus: et sup hoc videris satōnes. Amicus et sodalis in tpe ꝓuenientes: et sup vtroq; mulier cum vi ro. Fratres in adiutoriū in tpe tribulatō nis: et sup eos misericordia liberabit. Au rum et argentū ꝓstitutio peditū: et super vtrūq; ꝓsiliuz beneplacitū. Facultates et ōtutes exultant cor: et sup hec timor dñi. Non est in timore dñi minoratio: et non ē in eo ingrere adiutoriū. Timor dñi sicut padisus benedictōis: et sup omnez gloriam opuerunt illū. Fili in tpe vite tue ne indi geas. Melius est ei mori q̄ indigē. Vir re spiciens in mensaz alienā: nō est vita eius in cogitatōne victus. Alit em̄ aīaz suā ci bis alienis. Vir autē disciplinatus et eru ditus custodiet se. In ore imprudentis cō dulcabitur inopia: et in ventre eius ignis ardebit. Capitulum .XLI.

O Mors q̄amara est me moria tua homini pacē habenti ī substantijs suis: viro quieto. ⁊ cu ius vie directe sūt in oīb: et adhuc valen ti accipe cibum. O mors bonū est iudiciū tuum homī indigenti. et q̄ minorat⁹ virib defecto etatis ⁊ cui de oīb cura est ⁊ incre dibili q̄ ꝓdit sapiaz. Noli metue iudicium mortis. Memēto q̄ añ te fuer̄t: ⁊ q̄ supuen tura sūt tibi hoc iudiciū a dño oī carni et

qui supuenient tibi in bñplacito altissimi
siue decez siue centũ siue mille anni. Non ẽ
em̃ in inferno accusatio vite. Filij abomi-
nationũ: fiũt filij pctoꝝ: et q̃ ꝯuersant̃ se-
cus domos. filioꝝ impioꝝ pctoꝝ ꝑiet hẽ-
ditas: et cuz semine illi⁹ assiduitas obpro-
brij. De pr̃e impio q̃runt̃ filij: qm̃ ꝓpt̃ illuz
sũt in obprobrio. Ue vob̃ viri impij: q̃ de-
reliq̃stis legez dñi altissimi. Etsi nati fue-
ritis in maledictõe nascemi: ⁊ si mortui fu
eritis: in maledictõe erit ꝑs vr̃a. Oĩa q̃ de
t̃ra sũt in terrã ꝯuertẽt̃: sic impij a maledi
cto in ꝑditõez. Luct⁹ hoĩm in corꝑe ipoꝝ:
nomẽ at̃ impioꝝ delebit̃. Curã habe de bo
no noĩe: hoc eniz magis ꝑmanebit tibi: q̃ꝫ
mille thesauri magni et p̃ciosi. Bone vite
numer⁹ dieꝝ: bonũ at̃ nomen ꝑmanebit ĩ
euũ. Disciplinã ĩ pace ꝯsuaẽ filij. Sapĩa
eĩ abscõdita et thesaur⁹ inuisus: q̃ vtilitas
in vtrisqꝫ? Melior ẽ homo q̃ abscõdit stul-
ticiã suã: q̃ꝫ hõ q̃ abscõdit sapĩaz suã. Ueꝝ
tñ reuertimĩ in his q̃ ꝓcedunt de ore meo.
Nõ ẽ eĩ bonũ oẽm irreuerẽtiã obsuaẽ: ⁊ ñ
oĩa oĩbꝫ bñ placẽt ĩ fide. Erubescite a pr̃e
⁊ a mr̃e d̃ fornicatõe: ⁊ a p̃sidẽte ⁊ a potẽte
de mẽdacio: a p̃ncipe et a iudice de delicto
a sijnagoga et plebe de iniq̃tate: a socio et
amico de ĩiusticia. ⁊ de loco in q̃ habitas:
de furto: de veritate dei ⁊ testamẽto. de di-
scubitu in panibꝫ. et ab obfuscatõe dati et
accepti. a salutantibꝫ de silẽtio. a respectu
mulieris fornicarie. et ab auersione vult⁹
cognati. Ne auertas faciẽ a ꝓximo tuo: et
ab auferẽdo ꝑtẽ ⁊ nõ restituendo. Ne respi
cias mulierẽ alieni viri: ⁊ ne scruteris an-
cillam ei⁹: neqꝫ steteris ad lectũ ei⁹. Caue
ab amicis de s̃monibꝫ improperij. et cum
dederis ne improperes. ¶ Ca. XLII.

Non duplices s̃monem
audit⁹ de reuelatõe s̃mõis abscon
diti. ⁊ eris vere sine ꝯfusione et in-
uenies grãz ĩ ꝯspectu oĩm hoĩm. Ne ꝓ his
om̃ibꝫ ꝯfundaris: et ne accipies ꝑsonã vt
delinquas. De lege altissimi et testamento
⁊ de iudicio iustificare impiũ: de verbo so-
ciorũ et viatorũ. et de datione hereditatis
amicorũ. de eq̃litate statere et ponderũ. de
acquisitõne multorũ et paucoꝝ. de corru-
ptõne emptõis ⁊ negotiatoꝝ ⁊ de multa di
sciplina filioꝝ: et seruo pessimo latus san-
guinare. Suꝑ mulierẽ nequã bonũ est si-
gnum. Ubi man⁹ multe sunt claude: ⁊ qd̃-
cunqꝫ trades numera et appende: datuz ve-
ro et acceptuz omne describe. De disciplí-
na insensati ⁊ fatui. et de senioribꝫ q̃ indi-
cant̃ ab adolescentibꝫ: et eris eruditus in
om̃ibꝫ: et ꝓbabilis in cõspectu omniuz vi-
rorũ. Filia patris abscondita ẽ: vigilia et
solicitudo eius aufert somnum: ne forte in
adolescentia sua adultera efficiat̃. et cum
viro cõmorata odibilis fiat: neqñ pollua
tur in v̄ginitate sua. ⁊ in paternis suis g̃-
uida inueniat̃. ne forte cuz viro cõmorata
trãsgrediat̃: aut certe steril' efficiat̃. Suꝑ
filiã luxuriosã ꝯfirma custodiã: neqñ fa-
ciat te ĩ obprobriũ venire inimicis. a det̃-
ctõne ĩ ciuitate ⁊ abiectõe plebis: ⁊ cõfun
dat te ĩ multitudine ꝓpl'i. Omni homĩ noli
intendẽ in specie: et in medio mulierũ noli
ꝯmorari. De vestimẽtis em̃ ꝓcedit tinea: ⁊
a muliere iniq̃tatis viri. Meli⁹ est eĩ iniq̃-
tas viri q̃ꝫ benefaciens mulier: et mulier
cõfundens in obprobriuz. Memor ero igr̃
operũ dñi: ⁊ que vidi annunciabo. In ser
monibꝫ dñi opera ei⁹. Sol illuminãs per
om̃ia respexit: ⁊ gloria dñi plenũ est opus
eius. Nonne dñs fecit sct̃os enarrare omĩa
mirabilia sua: que confirmauit dominus
om̃ipotens stabiliri in gloria sua? Abissũ
et cor hominuz inuestigabit: et in astutia
eoꝝ excogitabit. Cognouit eniz dominus
omnẽ scientiam. et inspexit in signuz eui:
ãnuntians que p̃terierunt et q̃ suꝑuentu-
ra sunt: reuelans vestigia ocultoruz. Non
preterit illuz omnis cogitatus. et non ab-
scondit se ab eo vllus sermo. Magnalia sa
pientie sue coronauit. que est añ seculum
et vsqꝫ in seculum: neqꝫ adiectum est neqꝫ
minuet̃: et nõ eget alicui⁹ ꝯsilio. Q̃ꝫ deside-
rabilia om̃ia opa ei⁹. et tanq̃ꝫ scintilla que
ẽ ꝯsiderare. Oĩa hec viuũt ⁊ manẽt ĩ secu-
lũ: et ĩ oĩ necessitate oĩa obaudiũt ei. Oĩa
duplicia: vnũ ꝯt̃ vnũ: ⁊ nõ fecit q̃cq̃ꝫ dees-
se. Uniuscuiusqꝫ ꝯfirmauit bona. Et q̃s sa
tiabit̃ videns gloriã eius? ¶ Ca. XLIII.

Altitudinis firmamẽtũ
pulcritudo ei⁹: spẽs celi in visione
gl'ie. Sol ĩ aspectu ãnũciãs in exi
tu: vas ãmirabile. opus excelsi. In meridi
ano exurit terram: ⁊ in conspectu ardoris

eius quis poterit sustinere? Fornacem cu
stodiens in opibꝫ ardoris. triplicit̃ sol exu
rens montes: radios igneos exufflans. et
refulgẽs: radijs suis obcecat oculos. Ma-
gnus dñs q̃ fecit illũ: et in sermonibꝫ eiꝰ fe
stinauit iter. Et luna ĩ oĩbꝫ in tpe suo: oñ-
sio tpis ⁊ signũ eui. A luna signum diei fe
sti: lumĩare qd̃ minuit̃ ĩ ꝯsumatõe. Mens
ſm nomẽ eiꝰ ẽ: crescẽs admirabilr in ꝯsu-
matõz. Vas crastroꝝ ĩ excelſ: ĩ firmamẽto
celi resplendẽs gl̃iose. Spẽs celi gl̃ia stella
rũ: mũdũ illuĩans ĩ excelſ dñs. In verbis
sct̃i stabũt ad iudiciũ ⁊ ñ deficiẽt ĩ vigilijs
suis. Vide arcũ: ⁊ bñdic eũ qui fecit illuz.
Valde speciosus ẽ in splẽdore suo. Girauit
celũ ĩ circuitu gl̃ie sue: manꝰ excelsi apue-
rũt illũ. Impio suo accelerauit ninẽ: ⁊ ac
celerat coruscationes emittere iudicij sui.
Propt̃ea apti sũt thesauri ⁊ euolauer̃t ne
bule sicut aues. In magnitudĩe sua posu-
it nubes: ⁊ ꝯfracti sũt lapides grãdinis. In
ꝯspectu eiꝰ ꝯmouebũt̃ mõtes: ⁊ ĩ volũtate
eiꝰ aspirauit nothas. Vox tonitrui eiꝰ ver
berauit t̃raz: tẽpestas aq̃lonis ⁊ ꝯgregatõ
spũs: et sicut auis deponẽs ad sedẽdũ. asp-
git niuẽ: ⁊ sicut locusta demergẽs descẽsus
eiꝰ. Pulcritudinez cãdoris eius ãmirabit̃
oculꝰ: ⁊ sup imbrẽ eiꝰ expauescit cor. Gelu
sicut salẽ effũdet sup t̃raz: ⁊ dũ flauerit fi
et tanq̃ cacumĩa t̃buli. Frigidꝰ ventꝰ aq̃lo
flauit: ⁊ gelauit cristallꝰ ab aq̃. Sup oẽm
ꝯgregatõz aq̃ꝝ req̃escet: ⁊ sicut lorica ĩdu
et se aq̃s. Et deuorabit mõtes ⁊ exuret de-
sertũ: ⁊ extĩguet viride sicut ignẽ. Medici-
na oĩm ĩ festinatõe nebule: ⁊ ros obuians
ab ardore. veniẽti huĩlez efficiet eũ. In ser
mone eiꝰ siluit ventꝰ: ⁊ cogitatõe sua pla-
cauit abissuz: ⁊ plãtauit illũ dñs ihs. Qui
nauigãt mare enarrãt picula eiꝰ ⁊ audiẽ-
tes auribꝫ nr̃is ãmirabamur. Illic p̃clara
opa et mirabilia varia bestiarũ genera et
oĩm pecoꝝ. et creatura beluarũ. Propter
ip̃m cõfirmatꝰ ẽ itineris finis et in ſmone
eiꝰ ꝯposita sũt oĩa. Mlta dicemꝰ et deficie-
mꝰ v̄bis: ꝯsumatõ at̃ ſmonũ: ip̃e ẽ in oĩbꝫ.
Gloriãtes. ad q̃d valebimꝰ? Ipse em̃ oĩpo
tẽs sup oĩa opa sua. Terribilis dñs ⁊ ma-
gnꝰ vehemẽt̃: ⁊ mirabil̃ potẽtia ip̃iꝰ. Glori
ficãtes dñm. q̃ntũcũqꝫ potueritis supua-
lebit adhuc: ⁊ ãmirabilis magnificẽtia eiꝰ
Bñdicẽtes dñm exaltate illũ q̃ntuz pote-
stis: maior est eĩ om̃i laude. Exaltãtes eũ
replemini v̄tute. Ne laboretis: nõ em̃ ꝯpre
hendetis. Quis videbit eũ ⁊ enarrabit? Et
q̃s magnificauit eũ sicut ẽ ab initõ? Mlta
abscõdita sũt maiora his. Pauca em̃ vidi
mꝰ opm eiꝰ. Oĩa at̃ dñs fecit: et pie agen-
tibꝫ dedit sapientiam. Capi. XLIIII.

Laudemꝰ viros glorio-
sos: et pentes nr̃os in generatõne
sua. Multam gl̃iam fecit dñs ma-
gnificẽtia sua a seculo. Dñantes in pt̃atibus
suis: hoĩes magni v̄tute ⁊ prudentia
sua p̃diti: nũciantes ĩ ꝓphetis dignitatem
ꝓphetaꝝ ⁊ impantes in pñti ꝓpl̃o. et v̄tute
prudentie ꝓpl̃is sct̃issima v̄ba. In puericia
sua req̃rentes modos musicos: ⁊ narrãtes
carmĩa scripturaꝝ. Hoĩes diuites ĩ virtu
te: pulcritudinis studiũ hñtes: pacifican-
tes ĩ domibꝫ suis. Om̃es isti ĩ generatõnibꝫ
gentis sue gl̃iaz adepti sũt: et in diebꝫ suis
habent̃ in laudibꝫ. Qui de illis nati sunt:
reliqnerũt nomẽ narrandi laudes eoꝝ. Et
sunt quoꝝ nõ est memoria. Perierunt q̃si
qui nõ fuerint: et nati sunt q̃si qui nõ na-
ti: et filij ip̃oꝝ cũ ipsis. Sed illi viri mise-
ricordie sunt. quoꝝ pietates nõ defecerũt
Et cũ semine eoꝝ ꝑmanent bona: heredi-
tas sct̃a nepotes eoꝝ. Et in testamẽtis ste
tit semen eoꝝ: et filij eoruz ꝓpter illos vsqꝫ
ineternũ manent. Semen eoꝝ ⁊ gl̃ia eoꝝ
ñ derelinquet̃. Corpa ip̃oꝝ ĩ pace sepulta
sũt: et nomẽ eoꝝ viuet ĩ generatõez et ge-
neratõz. Sapĩaz ip̃oꝝ narrent ꝓpl̃i: ⁊ lau
dez eoꝝ nũciet eccl̃ia. Enoch placuit deo:
et translatus est in padisũ: vt det gentibꝫ
sapĩam. Noe inuentꝰ est pfectus iustus: et
in tpe iracundie factus est reconciliatio.
Ideo dimissum ẽ reliquũ terre: cũ factum
est diluuiũ. Testamenta seculi posita sunt
apud illuz: ne deleri possit diluuio omnis
caro. Abrahaz magnus pater multitudi-
nis gentium: et nõ est inuentus similis il
li in gloria. Qui cõseruauit legem excel-
si: et fuit in testameuto cuz illo. In carne
eius stare fecit testamentũ: et in tempta-
tione inuentꝰ est fidelis. Ideo iureiurando
dedit illi gloriaz in gente sua: crescẽ illum
q̃si terre cumuluz et vt stellas exaltare se-
men eiꝰ et hereditare illos a mari vsqꝫ ad
mare: et a flumĩe vsqꝫ ad t̃minos terre. Et
ÿsaac fecit eodez modo: propter abraham

patrem eius. Benedictõnez omniũ gẽtiũ dedit illi dñs: et testamentũ suũ cõfirmauit sup caput iacob. Agnouit eũ i bñdictõnibꝫ suis: ⁊ dedit illi hereditatẽ: et diuisit illi ptem in tribubꝫ duodecim. Et cõfouauit illi hoies misericordie: inuenientes grãz in ꝓspectu oĩs carnis ¶ Ca. XLV.

Dilect⁹ deo ⁊ hominib⁹ moyses: cuius memoria in benedictione est. Similẽ illum fecit i gloria sctorũ: ⁊ magnificauit eum in timore inimicoꝝ: et in verbis suis mõstra placauit. Glorificauit illũ in ꝓspectu regum: et iussit illi coram ppl'o suo: et oñdit illi gloriam suã. In fide ⁊ lenitate ipius sctm fecit illũ: et elegit eum ex oñi carne. Audiuit eñ eum et vocez ipius: et eduxit illum in nube. Et dedit illi cor ad pcepta ⁊ legez vite ⁊ disciplíne: docẽ iacob testamentum suũ: ⁊ iudicia sua isrl'. Excelsũ fecit aaron frez suũ: et silez sibi de tribu leui. Statuit illi testamẽtũ eternũ: et dedit illi sacerdotium gẽtis: ⁊ bñficauit illuz in gl'ia. Et circũcinxit eũ sona iusticie: ⁊ induit eã stolã gl'ie: ⁊ coronauit eũ in vas ỽtutis. Circũpedes ⁊ femoralia ⁊ humerale posuit ei: et cinxit illũ tintinnabulis aureis plurimis i giro: dare sonitũ in icensu suo: auditũ facere sonitũ in tẽplo i memoriã filijs gẽtis sue. Stola scta auro ⁊ iacincto ⁊ purpura op⁹ textile viri sapiẽtis iudicõ et veritate pditi. Coro cocco op⁹ artificis. gẽmis pciosis figuratis. i ligatura auri et ope lapidarij sculptis i memoriã: sm numez tribuũ isrl'. Corona aurea sup mitrã ei⁹ expssa signo sctitatis: gl'ia honoris et op⁹ ỽtutis: desiderio oculoꝝ ornata. Sic pulcra añ ipm ñ fuerũt talia: vsq; ad orientẽ. Nõ est indut⁹ illa alienigena aliq̃s: sed tm filij ipius soli ⁊ nepotes ei⁹ p omne tpus. Sacrificia ipsius ꝓsumata sunt igni q̃ttidie. Tõpleuit moyses man⁹ eius: et vnxit illuz oleo scto. Factũ est illi i testamentũ eternũ ⁊ semini ei⁹ sicut dies celi: fungi sacerdotio et hre laudez: ⁊ glorificare ppl'm suũ in noie suo. Ipm elegit ab oñi viuente: offerre sacrificiũ deo. incẽsuz ⁊ bonũ odorẽ: in memoriã placare pro ppl'o suo. Et dedit illi in preceptis suis pcatez: in testamẽtis iudicioꝝ docere iacob testimonia: et in lege sua lucẽ dare isrl'. Quia ꝓtra illũ stetẽrũt alieni: ⁊ ppt̃ inuidiã circũdederũt illuz hoies in deserto qui erãt cũ dathan. et abiron: et ꝯgregatio chore in iracundia. Vidit dñs deus et nõ placuit illi: ⁊ cõsumpti sunt in ipetu iracũdie. Fecit illis mõstra ⁊ ꝓsumpsit illos i flãma ignis. Et addidit aaron gl'iaz: ⁊ dedit illi hereditatẽ ⁊ pmicias frugũ terre dimisit illi. Panẽ ipsi⁹ in primis pauit in sacietatẽ: naz ⁊ sacrificia dñi edent: q̃ dedit illi ⁊ semini ei⁹. Ceteruz inter gẽtes nõ hereditabit: ⁊ ps nõ est illi in gente. Ipse est eñ ps eius ⁊ hereditas. Phinees fili⁹ eleazari tertius in gl'ia imitando eũ in timore dei ⁊ stare i reuerentia gẽtis: in bonitate et alacritate anime sue placuit deo isrl'. Ideo statuit illi testamentũ pacis: ⁊ principẽ sctoꝝ et gẽtis sue: vt sit illi et semini ei⁹ sacerdotij dignitas ineternũ. Et testamẽtũ dauid regis filio yesse de tribu iuda: hereditas ipsi ⁊ semini ei⁹ vt daret sapiam in cor nrm iudicare gentez suã in iusticia ne abolerent̃ bona ipsorũ et gloriã ipsoꝝ i gentem eoꝝ eternam fecit. ¶ Capitulum .XLVI.

Hotis in bello ihs naue successor moysi in pphetis: qui fuit magn⁹ fm nomen suũ. maximus in salutez electoꝝ dei: expugnare insurgentes hostes vt ꝓsequer̃ hereditatez isrl'. Quam gl'iam adeptus est i tollendo man⁹ suas: et iactando ꝓtra ciuitates rũpheas. Quis añ illũ sic restitit? Nam hostes ipse dñs pcussit. Aut non in iracundia ei⁹ impeditus ẽ sol et vna dies facta est q̃si duo? Inuocauit altissimum potentez in oppugnãdo inimicos vndiq;: et audiuit illum magnus et sanct⁹ deus. in saxis grandinis virtutis valde fortis. Impetuz fecit cõtra gentẽ hostilem ⁊ in descensu pdidit ꝓtraios: vt cognoscant gentes potentiaz ei⁹: qz ꝓtra deũ pugnare nõ est facile: et secut⁹ est a tergo potẽtes. Et in diebꝫ moysi miscdiaz fecit ipe et caleph filius iephone: stare ꝓt hostẽ: ⁊ phibere gentẽ a pctis: et pstringẽ muz malicie. Et ipi duo ꝓstituti. a piculo liberati sũt a numero sexcentoꝝ miliũ peditum: inducẽ illos in hereditatẽ: in tra q̃ manat lac et mel. Et dedit dñs ipsi caleph fortitudinẽ: et vsq; in senectutem pmãsit illi virtus. vt ascenderet in excelsum terre locũ: ⁊ semen ipius obtinuit hereditatem.

Et viderunt omnes filij isrl: qr bonū est obsequi scto deo. Et iudices singuli suo noīe quoꝝ ñ est corruptū cor: qui nō auersi sūt a dño: vt sit memoria illoꝝ in bñdictōe. Et ossa eoꝝ pullulāt de loco suo: ⁊ nomē eoꝝ ꝑmanet ineternū: ꝑmanente ad filios illorum sctoꝝ viroꝝ glia. Dilect⁹ a deo suo samuel ꝓpha dñi renouauit imperiū: ⁊ vnxit pncipes in gēte sua. In lege dñi ꝯgregatōz iudicauit: et vidit deū Jacob: et in fide sua ꝓbat⁹ est ꝓpha. Et ꝯgnit⁹ est in vbis suis fidelis: qr vidit deū lucis. Et inuocauit dñm omīpotentē in oꝓpugnādo hostes circūstātes vndiqz: in oblatōne viri īuiolati. Et intonuit de celo dñs in sonitu magno auditā fecit vocem suā: et ꝯtriuit pncipes tyrioꝝ et omnes duces philistijm. Et ante tempus finis vite sue et seculi testimoniū pbuit in ꝯspectu dñi et xpi: pecunias et vsqz ad calciamēta ab omni carne nō accepit: ⁊ nō accusauit illū homo. Et post hoc dormiuit. ⁊ notū fecit regi ⁊ ostēdit illi finem vite sue: et exaltauit vocem eius de terra in ꝓphetia delere impietatem gentis.

Capitulum .XLVII.

Post hec surrexit nathā ꝓpha in diebꝫ dd. Et qi adeps separatus a carne: sic Dauid a filijs isrl. Cū leonibꝫ lusit qi cū agnis: et in vrsis similiter fecit sicut et agnis ouiū. In iuuentute sua nūquid ñ occidit gigantē et abstulit obprobriū de gente? In tollēdo manū in saxo funde deiecit exultatōnē golie: vbi inuocauit dñm omīpotentē. Et dedit in dext eius tollere hoīem fortē in bello: et exaltare cornu gētis sue. Sic in decē milibꝫ glorificauit eū et laudauit illum in bñdictōnibꝫ dñi: in offerēdo illi coronā glie. Contriuit eī inimicos vndiqz: ⁊ extirpauit philistijm ꝯtrarios vsqz in hodiernā diē. ꝯtriuit cornu ipoꝝ vsqz ineternū. In omni ope dedit ꝯfessionē sancto: et excelso in vbo glie. De omī corde suo laudauit dñm: et dilexit eū qui fecit illū: et dedit illi ꝯtra inimicos potentiā. Et stare fecit cantores ꝯ altare: ⁊ in sono eoꝝ dulces fecit melodias. Et dedit in celebratōnibꝫ decus: et ornauit tpa vsqz ad ꝯseruatōnem vite: vt laudarēt nomē sctm dñi ⁊ amplificarēt mane di sctitatem. Xpc purgauit pcta illius: ⁊ exaltauit ineternū cornu eius. Et dedit in testamentū regni: ⁊ sedem glie in isrl. Post ipm surrexit filiꝰ sensatus: et ꝓpter illū deiecit omnē potētiā inimicoꝝ. Salomon impauit in diebꝫ pacis: cui subiecit deus oēs hostes vt cōderet domū in noīe suo et paret sctitatē in sempiternū quēadmodū eruditus ē in iuuētute sua. Et īpletus est qi flumē sapīa: ⁊ terrā retexit aīa sua. Et replesti in ꝯpatōnibꝫ enigmata: ad insulas lōge deuulgatū ē nomen tuū: et dilectus es in pace tua. In cātilenis et in ꝓuerbijs et ꝯpatōnibꝫ ⁊ interptatōibꝫ mirate sūt terre: ⁊ in noīe dñi cui ē ꝯgnomē deus isrl. Collegisti qi auricalcū auꝝ: et vt plumbū ꝯplesti argentū: ⁊ inclinasti femora tua mulieribꝫ. Ptatem hūisti in corpe tuo. Dedisti maculā in glia tua: et ꝓphanasti semen tuū inducere iracūdiaz ad liberos tuos et in ceteris stulticiā tuā: vt faceres impiū biptitū et ex effraim impare impium duꝝ. Deus aūt nō derelinqt miscdiam suā et non corrūpet neqz delebit opa sua: neqz perdet a stirpe nepotes electi sui: et semē eius q diligit dñm ñ corrūpet. Dedit at reliquū iacob et dauid de ipa stirpe: ⁊ finem habuit salomon cū prībꝫ suis. Et dereliquit post se de semīe suo gētis stulticiā et minutū a prudentia roboā: q auertit gentē ꝯsilio suo: et hieroboā filium nabath qui peccare fecit isrl: et dedit viā peccandi effraim: ⁊ plurima redūdauerūt peccata ipoꝝ. Valde em̄ auerterūt illos a terra sua. Et quesiuit omnes nequitias vsqzdū ꝑueniret ad illos defensio: et ab omībꝫ peccatis liberauit eos.

Ca. XLVIII.

Et surrexit helias propha qi ignis: ⁊ vbum ipius qi facula ardebat. Qui īduxit in illos famē imitātes illū ī vita sua pauci facti sūt. Non em̄ poterāt sustinē pcepta dñi. Verbo dñi ꝯtinuit celū: ⁊ deiecit a se ignē tre. Sic āplificat⁹ ē helias in mirabilibꝫ suis. Et qs pt silr glīari tibi? Qui sustulisti mortuū ab inferis d sorte mortis in verbo dñi dei: qui deiecisti reges ad ꝑnitiē. et ꝯfregisti facile potētiā ipoꝝ: et gloriosos delicto suo. Qui audis in syna iuditiū: ⁊ ī oreb iuditia defēsionis. Qui vngis reges ad penitentiam: ⁊ ꝓphas facis sucessores tuos p⁹ te. Qui receptus es in turbine ignis ī curru eqꝝ igneorū: q inscript⁹ es in iuditijs tēpoꝝ. lenire iracundiā dñi: ꝯciliare cor prīs ad filium:

et restituere trib⁹ iacob. Beati sunt qui te viderũt et in amicitia tua decorati sũt. Nã nos vita viuim⁹ tm̃: post mortẽ aũt ñ erit tale nomẽ nr̃m. Helias q̃ in turbine rectus ẽ et in heliseo ꝓpletus ẽ spũs eius. In diebꝫ suis ñ ptimuit p̃ncipẽ: ⁊ potẽtia nemo vincit illũ. Nec supauit illũ ꝟbũ aliqꝺ: ⁊ mortuũ ꝓphauit corpus eius. In vita sua fecit mõstra: ⁊ in morte opatus ẽ mirabilia. In oñibꝫ istis nõ penituit pl̃s et ñ recesserũt a pctis suis: vsqꝺ dũ abiecti sũt de tra sua et dispsi sũt in omnẽ trrã: et relicta ẽ gens ppauca: et p̃nceps in domo dauid. Quidã ipoꝛ fecer̃t qꝺ placeret deo: alij aũt multa ꝓmiser̃t pcta. Ezechias munuit ciuitatem suã ⁊ induxit in mediũ ei⁹ aquã: ⁊ fodit ferro rupẽ: ⁊ edificauit ad aquã puteum. In diebꝫ ipius ascẽdit sennacherib et misit rapsacen et sustulit manũ suã cõtra illos: et extulit manũ suã in sy̓on: et supbus factus ẽ potẽtia sua. Tũc mota sunt corda et manus ipoꝛ: et doluerũt q̃si pturiẽtes mulieres. Et inuocauerũt dñm misericordẽ: ⁊ expãdentes manus suas extulerũt ad celũ: ⁊ scts dñs deus exaudiuit cito vocẽ ipoꝛ. Nõ ẽ cõmemorat⁹ pctoꝛ ipoꝛ: neqꝫ dedit illos inimicis suis: sed purgauit illos in manu ysaie sancti ꝓphete. Delecit castra assirioꝛ et ꝓtriuit illos angelus dñi. Naz fecit ezechias qꝺ placuit deo: et fortiter iuit in via dꝺ pris sui quam mãdauit illi ysaias ꝓpha magnus et fidelis in cõspectu dei. In diebꝫ ipius retro redijt sol: et addidit regi vitã. Spiritu magno vidit vltima: et ꝓsolatus est lugentes sy̓on: vsqꝫ in sempiternũ. Ostẽdit futura et abscondita: anteqũ eueniret.

Capitulum .XLIX.

Memoria iosie in ꝓpositi

Mone odoris facta: opus pigmẽtarij In oi ore q̃i mel indulcabit̃ ei⁹ memoria: ⁊ vt musica i conuiuio vini. Ipse ẽ directus diuĩtus in pnia gẽtis: et tulit abominatões ipietatis: et ad dñm gubernauit cor ipius et in diebus pctoꝛ corroborauit impietatẽ. Preter dauid et ezechiã et iosiã omes pctm ꝓmiserũt: nã reliquerũt legem altissimi reges iuda: et ꝓtempserũt timorẽ dei. Dederũt em̃ regnum suũ alijs et gl̃am suã alienigene genti. Incenderũt electã ciuitatem sctitatis: et desertas fecerũt vias ipius in manu hieremie. Nã male tractaue runt illum: qui a ventre matris ꝓsecratus est ꝓpha. euertere et perdere et itez edificare et renouare. Ezechiel qui vidit ꝓspectuz gl̃ie: quã oñdit illi in curru cherubin. Naz ꝓmemorat⁹ est inimicoꝛ in ymbre: bñfacẽ illis qui oñderũt rectas vias. Et duodecim ꝓphaꝛ ossa pullulãt de loco suo. Nam corroborauerũt iacob: et redemerũt se in fide virtutis. Quo amplificem⁹ zorobabel: Naz et ipe q̃ signũ in dext̃ manu isr̃l. Et ihesuz filiũ iosedech: Qui in diebꝫ suis edificauerũt domũ: ⁊ exaltauerũt templũ sctm dño patam in gl̃iam sempiternã. Et neemias ĩ memoria multi tpis: q̃ erexit nob muros euersos: ⁊ stare fecit portas ⁊ seras: q̃ erexit domos nr̃as. Nemo natus ẽ ĩ trra q̃lis enoch: naz et ipe receptus ẽ a trra. Et ioseph qui natus ẽ homo p̃nceps fr̃m. firmamentũ gẽtis. rectoꝛ fr̃m. stabilimentũ pl̃i: et ossa ipius visitata sunt: et post mortem ꝓphauerunt. Seth: et sem apud hoĩes gloriã acepti sunt: et sup omnẽ animã in origine Adam.

Capitulum .L.

Symeõ one filius sacer

dos magn⁹ q̃ in vita sua suffulsit domũ: ⁊ ĩ diebꝫ suis corroborauit tẽplũ. Templi etiã altitudo ab ipso fundata est: duplex edificatõ: et excelsi parietes tẽpli. In diebꝫ ipius emanauerũt putei aq̃ꝫ et q̃i mare adimpleti sunt sup̃ moduz. Qui curauit gentẽ suã: et liberauit eã a pditõe. Qui pualuit amplificare ciuitatẽ: qui acceptus ẽ gl̃iam in ꝓuersatõe gẽtis: ⁊ ingressũ domus ⁊ atrij amplificauit. Quasi stella matutina in medio nebule: et q̃si luna plena in diebꝫ suis lucet: et q̃si sol refulgẽs sic ille effulxit in templo dei. Quasi arcus refulgens inter nebulas gl̃ie: ⁊ q̃i flos rosaꝛ in diebꝫ vernis: et quasi lilia q̃ sunt in trã situ aque: et quasi thus redolens in diebus estatis. Quasi ignis effulgẽs et thus ardẽs in igne: quasi vas auri solidũ ornatũ oñi lapide pcioso. Quasi oliua pullulans: et cipressus in altitudine se extollens. In accipiendo ipam stolã gl̃ie ⁊ vestiri eũ in ꝓsumatione virtutis: in ascensu altaris sancti gloriã dedit sanctitatis amictum. In accipiendo aũt partes de manu sacerdotum et ipse stans iuxta aram: et circa illum corona fr̃m quasi plantatõ cedri in monte libano sic circa illũ stetert̃ quasi rami palme et

omnes filij aaron in glia sua. Oblatõ autẽ dñi in manibꝫ ipoꝛ coram oñi sỹnagoga isrl̃: et ꝓsumatõne fungens in ara. ãplificare oblatõnem excelsi regis poꝛrexit manũ suã in libatõnẽ: ꝙ libauit de sanguine vue. Effudit in fundamẽta altaris odoꝛez diuinum excelso ꝑncipi. Tũc exclamauerũt filij aaron ꝙ in tubis ꝓductilibꝫ sonuerũt: ꝙ audita fecerũt vocẽ magnã in mẽoꝛiã corã deo. Tũc oñis ꝑ̃s simul ꝓperauerũt: ꝙ ceciderũt in faciẽ sup terrã adoraꝛe dñm deũ suuz: et dare ꝑces oñipotenti deo excelso. Et amplificauerũt psallẽtes in vocibꝫ suis et in magna domo factus ẽ sonus suauitatis plenus. Et rogauit ꝑ̃s dñm excelsũ in ꝑce vsqꝫdũ ꝑficereꝫ bonoꝛ dñi: et munꝰ suũ ꝓfecerũt. Tũc descendẽs. manus suas extulit in omnez ꝯgregatõnem filioꝝ isrl̃: dare gl̃iam deo a labijs suis: ꝙ in noĩe ipius gloriari. Et iterauit oꝶonem suã: volens oñdere virtutẽ dei. Et post rursũ plus orauit deũ oĩm: q̃ magna fecit in oñi terra: q̃ auxit dies nr̃os a vẽtre mr̃is nr̃e: et fecit nobiscũ ꝑm suã miscoꝺiam: det nobis iocunditatẽ coꝛdis ꝙ fieri pacẽ in diebꝫ nr̃is in isrl̃ ꝑ dies sempiternos: credere isrl̃ miscoꝺiam dei esse nobiscũ vt liberet nos in diebꝫ suis. Duas gentes odit anima mea: tertia autẽ non ẽ gens quã oderim. Qui sedent in mõte seỹr et philistijm ꝙ stultus ꝑ̃s qui habitat in sichimis. Doctrinã sapiẽtie et discipline scripsit ĩ codice isto ihs filius sỹrach hieroſolimita: q̃ renouauit sapiam de corde suo. Beatus qui in istis versatur bonis Qui ponit illa in coꝛde suo: sapiẽs erit sẽper. Si emꝫ hec fecerit ad oñia valebit: q̃a lux dei vestigium eius est.

Oratio ihesu filij Syrach.

Confitebor tibi domine rex: et collaudabo te deũ saluatorẽ meuz. Confitebor nomini tuo qm̃ adiutoꝛ et ꝓtector factus es mihi: et liberasti corpus meũ a ꝑditõne. a laqueo lingue inique: et a labijs opantium mendatiũ: et in ꝓspectu astãtiũ factus es mihi adiutor Et liberasti me ꝑm multitudinẽ misericoꝛdie nominis tui a rugientibꝫ prepatis ad escam. de manibꝫ querẽtium animã meã: et de multis tribulatõnibꝫ que circundederunt me: a pressura flãme que circundedit me: et in medio ignis non sũ estuatus. De altitudine ventris inferi et a lingua coinquinata et a verbo mẽdatij: a rege iniquo et a lingua iniusta. Laudabit vsqꝫ ad mortem anima mea dñm: ꝙ vita mea approꝑin quans erat in inferno deoꝛsum. Circũdederũt me vndiqꝫ: ꝙ nõ erat qui adiuuaret. Respitiens eram adiutoꝛiũ hominũ: ꝙ nõ erat Memoratus sũ miscoꝺie tue dñe ꝙ coopationis tue que a seculo sunt: qm̃ eruis sustinẽtes te domine: et liberas eos de manu gentiũ. Exaltasti sup terrã habitatõem meam et poꝛ moꝛte defluẽti depcatus sũ. Inuocaui dñm ꝑem dñi mei: vt non derelinq̃t me in die tribulatõnis mee: et in tpe superboruz sine adiutoꝛio. Laudabo nomẽ tuũ assidue et collaudabo illud in ꝓfessione: et exaudita est oꝶo mea. Et liberasti me de ꝑditõne: ꝙ eripuisti me de tpe iniquo. Propterea ꝓfitebor et laudẽ dicã tibi: ꝙ bñdicam noĩ dñi Cum adhuc iunioꝛ suz. Priusq̃ oberrarem quesiui sapiam palam in oꝶone mea: ante tps postulabam poꝛ illa: et vsqꝫ in nouissimis inquiraz eam: et florebit tanq̃ precoꝛ vua. Letatũ est coꝛ meuz in ea: ambulauit pes meus iter rectum: in iuuẽtute mea inuestigabã eã. Inclinaui modice aurẽ meã ꝙ excepi illam. Multã inueni in memetipo sapiam: ꝙ multum ꝓfeci in ea. Danti mihi sapientiam dabo gloꝛiaz. Consiliatus sum emꝫ vt facerem illã: zelatus sũ bonũ et nõ ꝓfundar. Colluctata ẽ anima mea in illa: ꝙ in faciendo eam ꝓfirmatus sum. Manus meas extendi in altũ: ꝙ in sapia eius luxit aĩa mea: et ignorãtias meas illuminauit. Animã meã direxi ad illã: et in agnitõem inueni eam. Possedi cũ ipsa cor ab initio: ꝓpter hoc non delinquar. Venter meus cõturbatus est querendo illam: ꝓpterea bonã possidebo possessionem. Dedit ei mihi dñs linguã mercedẽ meã: et in ipa laudabo eũ. Appropiate ad me indocti: ꝙ ꝯgregate vos ad domuz disciplne. Quid adhuc tardatis ꝙ quid dicitis in his? Anime vre sitiunt vehemẽter. Aperui os meum: ꝙ locutus sum Cõparate vobis sine argento sapiẽtiam: et collum vr̃m subicite iugo eius: ꝙ suscipiat anima vr̃a disciplinã. Inꝓmo est emꝫ inuenire eam. Videte oculis vr̃is q̃ modicuz laboraui: et inueni mihi multã requiẽ. Assumite disciplinã in multo nũeꝛo argẽti: et copiosũ aurꝫ possidete in ea. Letet aĩa vr̃a

in misericordia eius et non confundemini in laude eius. Operamini opus vr̄m ante tēpus: et dabit vobis mercedem vr̄am in tēpore suo. Explicit liber Ecclesiasticus.

Incipit oratio Salomonis.

Et inclinauit Salomon genua sua in ꝯspectu totius eccl̄ie israel: et aꝑuit manus suas ad celū: et dixit. Dn̄e deus isrl̄ nō est tibi similis deus in celo sursū neqꝫ in terra deorsū. Qui custodis testm̄ tuū et misericordiā pueris tuis euntibꝫ in conspectu tuo in toto corde seruās puero tuo dauid que locutus ē illi: et locutus es in ore tuo ⁊ in manu tua implesti. quasi dies iste. Et nunc dn̄e deus isrl̄ custodi puero tuo dauid pr̄i meo: q̄ locutꝰ es illi: dicēs. Nō deerit tibi vir a facie mea sedēs in throno isrl̄. Verūtn̄ si custodierint filij tui legē meā: et in p̄ceptis meis ambulent sicut ābulauerūt in ꝯspectu meo fideles. Et nūc dn̄e deus isrl̄ creditū est verbū qđ locutus es puero tuo dauid: qm̄ si vere habitauit deus cum hominibꝫ in terra. Si celoꝝ celi nō suffitiāt tibi: quātomagis domus hec quam edificaui. Sꝫ respicias ad or̄onem serui tui: et deprecatōnem eius: vt exaudias dn̄e placatōem or̄onis: quā puer tuꝰ orat corā te hodie: vt sint oculi tui sup domū hanc die ac nocte: in locuꝫ quē dixisti. inuocare nomen tuū: ⁊ exaudias orationem quam puer tuus orat in hoc loco: ⁊ exaudias dep̄catōnem pueri tui et ꝓpl̄i tui israel. si orauerint in loco isto: et exaudias in loco habitationis de celo et exaudias et ꝓpitius sis: si peccauerit vir in te.

Incipit prologus in Isaiam ꝓphetam.

Nemo cū prophas versibus viderit esse descriptos metro eos estimet apđ hebreos ligari: ⁊ aliquid simile habere đ psalmis vel operibꝫ salomonis. Sed quod in demostene et tullio solet fieri: vt per cola scribantur et comata: qui vtiqꝫ prosa et non versibꝫ cōscripserunt. Nos q̄ꝫ vtilitati legentiū ꝓuidentes: interp̄tatōnem nouaꝫ nouo scribēdi genere distinximus. Ac primum de ysaia sciendū q̄ in sermone suo disertꝰ sit: quippe vt vir nobilis et vrbane elegantie: nec habens quicq̄ in eloquio rusticitatis admixtum. Unde accidit: vt p̄ ceteris florem s̄monis eius trāslatō nō potuerit ꝯseruare. Deinde etiā hoc adiciendū: q̄ nō tam ꝓpha dicēdus sit q̄ euāgelista. Ita em̄ vniuersa xp̄i ecclesieqꝫ misteria ad liq̄dum ꝓsecutus est: vt non eū putes de futuro vaticinari: sed de p̄teritis historiā texere. Unde conitio noluisse tunc tp̄is septuaginta interp̄tes fidei sue sacramēta ꝑspicue ethnicis prodere. ne sc̄tm canibꝫ: et margaritas porcis darent: que cū hanc editōnem legeritis ab illis anīaduertetis abscōdita. Nec ignoro quāti laboris sit ꝓphas intelligere: nec facile posse quēpiam iudicare de interp̄tatōe: nisi intellexerit anteq̄ legerit Nos q̄ꝫ patere morsibꝫ plurimoꝝ qui stimulante inuidia quod ꝯsequi nō valent: despiciunt. Sciens g̊ et prudens in flāmam mitto manū: et nihilominus hoc a fastidiosis lectoribꝫ precor: vt qūo greci post septuagīta translatores aquilā et sÿmachū et theodocionē legunt: vel ob studiū doctrine sue vel vt septuaginta magis ex collatōne eoꝝ intelligant: sic et isti saltem vnū post priores hr̄e dignētur interp̄tem. Legāt prius et postea despiciāt: ne videātur nō ex iuditio: sed ex odij p̄sumptōne ignorata dānare. Prophauit aūt ysaias in hirl̄m ⁊ in iudea necdū decē tribubꝫ in captiuitatez ductis: ac de vtroqꝫ regno nūc ꝯmixtim nunc sep̄atim texit oraculū. Et cuꝫ interdum ad p̄ntem respiciat historiā: et post babilonie captiuitatē reditum ꝓpl̄i significet in iudeā tn̄ omnis eius cura de vocatōne gentiuꝫ et de aduentu xp̄i est. Quē quātoplus amatis o paula et eustochiū. tantomagis ab eo petite: vt pro obtrectatōe p̄nti qua me indesinenter emuli laniant. ip̄e mihi mercedē restituat in futuro: qui scit me ob hoc in pegrine lingue eruditione sudasse: ne iudei de falsitate scripturarū eccl̄ijs eiꝰ diutius insultarent. Explicit prologus.

Incipit Isaias propheta. Ca. I.

Visio ysaie filij amos. quā vidit super iudam ⁊ hierusalem in diebꝫ ozie. ioathan. achaꝫ ⁊ ezechie regum iuda. Audite celi ⁊ auribꝫ ꝑcipe t̄ra: qm̄ dn̄s locutꝰ

est. Filios enutriui & exaltaui: ipi aũt spre uerũt me. Cognouit bos possessorẽ suũ: et azin? pse pe dñi sui. Isrl aũt me nõ cgnouit: & pplus meus ñ intellexit. Ve gẽti peccatrici: pplo gui iniqtate, semi nequã. filijs sceleratis. Dereliqrũt dñm: blasphemauerũt sanctũ isrl: abalienati sũt retrorsũ. Sup q̃ pcutiam vos vltra: addẽtes puaricatiõez: Omne caput lãguidũ: et omne cor merẽs. A plãta pedis vsq; ad verticẽ: nõ est in eo sanitas. Vulnus & liuor & plaga tumẽs: nõ ẽ circũligata: nec curata medicamine: neq; fota oleo. Terra vra deserta: ciuitates vre succẽse igni. Regionẽ vram cora vob alieni deuorant: & desolabit sicut ĩ vastitate hostili. Et derelinquet filia syon vt umbraculũ in vinea: & sicut tuguriũ in cucũerario et sic ciuitas q̃ vastat. Nisi dñs exercituũ reliquas set nobis semẽ q̃si sodoma fuissem?: et q̃i gomorra sles essem?. Audite verbũ dñi pncipes sodomor: pcipite auribo legem dei vri pplus gomorre. Quo mihi mltitudinẽ victimarũ vra? dicit dñs: Plenus sũ. Holocausta arietũ & adipẽ pinguiũ et sanguinẽ vitulor & agnor & hircor nolui. Cũ veniretis añ pspectũ meũ: quis q̃siuit hec de manibo vris: vt ãbularetis in atrijs meis: Ne offeratis vltra sacrifitiũ frustra. Incẽsum abominatõ est mihi. Neomenias & sabbatũ & festiuitates alias ñ ferã. Iniqui sũt cetus vri. kl'as vras & solẽnitates vras odiuit aia mea. Facta sunt mihi molesta. Laborauisustinens. Et cũ extenderitis manus vras auertã oculos meos a vobis: et cũ multiplicaueritis oronem nõ exaudiã. Man? ei vre sanguie plene sũt. Lauami mũdi estote: auferte malũ cogitatonũ vra? ab oclis meis. Quiescite agẽ puerse: discite bñfacẽ. Queritе iuditiũ. subuenite oppresso. iudicate pupillo. defendite viduam: & venite & arguite me: dicit dñs. Si fuerint peccata vestra vt coccinũ: q̃i nix dealbabũtur: & si fuerint rubra q̃i vermiculus: velut lana alba erũt. Si volueritis vt audieritis me bona tre ꝓmedetis. Qõ si nolueritis: & me ad ira cũdiã puocaueritis gladi? deuorabit vos: qr os dñi locutũ est. Quo facta ẽ meretrix ciuitas fidelis: plena iuditij: Justicia bitauit ĩ ea: nũc aũt homicidæ. Argentũ tuum versũ ẽ in scoriã: vinũ tuũ mixtũ ẽ aq̃. Prĩcipes tui infideles: socij furũ. Omnes diligũt

mũera: sequũt retributões. Pupillo nõ iudicãt: et causa vidue nõ ingredit ad illos. Propter hoc ait dñs de? exercituũ fortis isrl. Heu ego ꝓsolabor sup hostibo meis: et vindicabor de inimicis meis. Et ꝓuertam manũ meã ad te: & excoquã ad purum scoriam tuã: et auferã omne stãnum tuũ: et restituã iudices tuos vt fuerũt pus: & ꝓsiliarios tuos sicut antiqtus. Post hec vocaberis ciuitas iusti: vrbs fidelis. Syon in iuditõ redimet: & reducẽt eam in iusticiã. Et ꝓteret scelestos et pctores simul: et q̃ dereliqrũt dñm: ꝓsument. Cõfundẽt em ab ydol' q̃bo sacrificauert. Et erubescetis sup ortis q̃s elegeratis: cũ fueritis q̃i querc? defluẽtibus folijs: & velut ort? absq; aq̃. Et erit fortitudo vra vt fauilla stupe: & opus vrm q̃i scintilla: et succẽdet vtrũq; simul: et ñ erit qui extinguat.

Capitulum. II.

Verbũ quod vidit ysaias filius amos sup iudã et hirlm: Et erit in nouissimis diebo preparatus mons domus dñi in vtice montiũ: et eleuabit sup colles. Et fluẽt ad eũ oes gentes: & ibunt pli multi et dicẽt. Venite ascẽdam? ad montẽ dñi: et ad domũ dei iacob: & docebit nos vias suas & ãbulabimus in semitis eius: qr de syon exibit lex. et verbuz dñi de hirlm. Et iudicabit gentes: et arguet plos multos. Et ꝓflabũt gladios suos in vomeres: & lãceas suas in falces. Nõ leuabit gẽs ã gentẽ gladiũ. nec exercebũt vltra ad preliũ. Domus iacob venite & ãbulemus in lumine dei nri. pieisti em pplm tuũ domũ iacob: qr rpleti sũt vt olĩ: et augures hũerũt vt philistijm: et pueris alienis adheserũt. Repleta ẽ terra argẽto & auro: & nõ ẽ finis thesauror ei?. Et repleta ẽ terra eius eqs: inumerabiles quadrige eius. Et repleta ẽ terra eius ydolis. Opus manuũ suar adorauerũt: qd fecerũt digiti eor. Et incurua uit se homo: & hũiliatus est vir. Ne g̃ dimittas eis. Ingredere in petrã: et abscõdere in fossa humo a facie timoris dñi: et a gloria maiestatis eius. Oculi sublimis homis humiliati sunt: et incuruabitur altitudo virorum. Exaltabitur autẽ dñs solus in die illa: quia dies dñi exercituũ super omnẽ superbum et excelsum et super omnem arrogantem: et humiliabitur: et sup omnes cedros libani sublimes et erectas: et sup oes

quercus basan: ⁊ sup oēs montes excelsos et sup oēs colles eleuatos: ⁊ sup oēm turrē excelsā et sup oēm mur munitū: ⁊ sup oēs naues tharsis: ⁊ sup oīe qđ visu pulcr est Et incuruabit oīs sublimitas hoīm: ⁊ humiliabit altitudo viror. Et eleuabit dñs solus in die illa: ⁊ ydola penitus pterent. Et introibūt in spelūcas petrar: ⁊ in voragines ere a facie formidinis dñi ⁊ a gl'ia maiestatis ei⁹: cū surrexerit pcutere terraz. In die illa pjciet hō ydola argēti sui et sl'acra auri sui q̄ fecerat sibi: vt adoraret talpas ⁊ vesptiliones. Et ingrediet scissuras petrar: et in cauernas saxorū a facie formidis dñi et a gl'ia maiestatis eius: cū surrexerit pcutere terrā. Quiescite g̃ ab hoīe cuius spūs in auribo eius ē quia excelsus reputatus ē ipse. Capitulum .III.

Ece enim dominator dñs exercituū auferet ab hirl'm et ab iuda validū ⁊ fortē: ⁊ oē robur panis ⁊ oē robur aq̄: ⁊ fortē ⁊ vir bellatorē: ⁊ iudicē ⁊ pphām ⁊ariolū ⁊ senē. pncipē sup q̄nq̄ginta: ⁊ honorabilē vultu: ⁊ psiliarū: ⁊ sapiētē de architectis: ⁊ prudentē eloquij mistici. Et dabo pueros pncipes eor: ⁊ effemīati dñabunt eis. Et corruet pl'us: vir ad virū: ⁊ vnusq̄sq̄ ad primū suū. Tumultuabit puer ꝛ senē: ⁊ ignobilis ꝛ nobilē. Apprehēdet em̃ vir frem suū domesticuz pris sui: ⁊ dicet. Vestimentū tibi ē: pnceps esto nr: ruina at hec sub manu tua. Rñdebitq̄ in die illa: dicēs. Nō sū medicus: et in domo mea nō est panis neq̄ vestimētū. Nolite pstituere me pncipē pl'i. Ruit ei hirl'm et iudas pcidit: q̄r līgua eor ⁊ adinuentiones eor ꝛ dñm: vt puocarēt oculos maiestatis eius. Agnitio vultus eor rñdebit eis: ⁊ peccatū suū q̄i sodoma pdicauerūt: nec abscondert. Ve anime eor: qm̃ reddita sūt eis mala. Dicite iusto qm̃ bene: qm̃ fructū adinuentionum suar comedet. Ve impio in malū. Retributio em̃ manuū eius fiet ei. Populū meū exactores sui spoliauerūt: ⁊ mulieres dñatē sūt eis. Popule me⁹ q̄ te beatū dicūt ipi te decipiūt: ⁊ viam gressuū tuor dissipāt. Stat ad iudicandū dñs: et stat ad iudicādos pl'os. Dñs ad iudiciū veniet: cū senibo pl'i sui ⁊ pncipibo ei⁹. Vos em̃ depasti estis vineā meā: ⁊ rapina paupis in domo vr̃a. Quare atteritis pl'm meuz: et facies pauperū ꝛmolitis: dicit dñs de⁹ exercituū: Et dixit dñs de⁹. Proeo q̄ eleuatē sūt filie sy̓on: ⁊ ambulauerūt extento collo: et nutibo oculor ibant ⁊ plaudebāt: ⁊ ambulabāt: ⁊ pedibo suis ꝛpositio gradu īcedebāt decalcauit dñs vertice filiarū sy̓on: et dñs crinē ear nudabit. In die illa auferet dñs ornamentū calciamentor ⁊ lunulas ⁊ torques et monilia et armillas ⁊ mitras et discriminalia ⁊ periscelidas et murenulas et olfactoriola ⁊ īaures ⁊ anulos et gēmas in fronte pendentes: ⁊ mutatoria ⁊ palliola ⁊ lintheamina ⁊ acus ⁊ specula ⁊ sindones et vittas ⁊ theristra. Et erit ꝓ suaui odore fetor. ⁊ꝓ zona funiculus: ⁊ꝓ crispanti crine caluitiū: ⁊ ꝓ fascia pectorali cilitium. Pulcerrimi q̄z viri tui gladio cadēt: ⁊ fortes tui in plio. Et merebūt atq̄ lugebūt portē ei⁹: et desolata in terra sedebit. Ca. IIII.

Et apphendēt septē mulieres vir vnū ī die illa: dicētes. panē nr̃m ꝛmedem⁹: et vestimētis nostris opiemur: tm̃modo inuocet nomē tuū sup nos: aufer obprobriū nr̃m. In die illa erit germē dñi in magnificentia et gl'ia: et fructus terre sublimis: et exultatiō his qui saluati fuerint de isr'l. Et erit oīs q̄ relict⁹ fuerit in sy̓on et residuus in hirl'm: sāctus vocabit oīs qui scriptus ē in vita in hirl'm Si abluerit dñs sordē filiar sy̓on ⁊ sanguinē hirl'm lauerit de medio eius: in spū iudicij et spū ardoris. Et creabit dñs sup omnē locū montis sy̓on et vbi inuocatus ē nubē ꝓ die: ⁊ fumū ⁊ splendorē ignis flāmātis in nocte. Sup omnē em̃ gl'iam ptectio: et tabernaculū erit in vmbraculū diei ab estu: et in securitatē et absconsionē a turbine et a pluuia. Capitulum .V.

Cantabo dilecto meo cāticū patruel'mei. vinee sue. Vinea fct̃a ē dilecto meo: ī cornu filio olei Et sepiuit eā: ⁊ lapides elegit ex illa: ⁊ plātauit vineā electā. Et edificauit turrī ī medio ei⁹: ⁊ torcular extruxit ī ea. Et expectauit vt faceret vuas: ⁊ fecit labruscas. Nunc ergo habitatores hirl'm et viri iuda iudicate inter me ⁊ inter vineā meā. Quid est qđ vltra facere debui vinee mee ⁊ ñ feci ei: An q̄ expectaui vt faceret vuas: et fecit labruscas: Et nūc oñdaz vob̃ qđ ego faciā vinee

mee. Auferã sepẽ eius ꝙ erit in direptiõem:
diruã maceriã et erit in ꝯculcatiõem: ꝙ po
nam eã deſtam. Non putabiſ ꝙ nõ fodiet
et aſcendẽt ſup eã vepres ꝙ ſpine: et nubib
mandabo ne pluãt ſup eam ymbrẽ. Vinea
aũ dñi exercituũ domus iſrl̃ eſt: ꝙ vir iuda
germẽ eius delectabile. Et expectaui vt fa
ceret iuditiũ ꝙ ecce iniq̃tas: ꝙ iuſticiã ꝙ ec
ce clamor. Ve q̃ ꝯiũgitis domũ ad domũ: ꝙ
agꝝ agro copl̃atis vſq; ad t̃minũ loci. Nũ
q̃d hĩtatis vos ſoli ĩ medio t̃re: In auri
meis ſunt hec: dicit dñs exercituũ. Niſi do
mus multe deſte fuerint grãdes ꝙ pulcre ꝙ
abſq; hĩtatore. Decẽ emñ iugera vineaꝝ fa
ciũt lagunculã vnã: ꝙ triginta modij ſemẽ
tis faciẽt modios tres. Ve q̃ ꝯſurgitis ma
ne ad ebrietatẽ ſectandã: et potãdum vſq;
ad veſperã vt vino eſtuetis. Cithara et lira
ꝙ tympanũ et tybia et vinuz in ꝯuiuijs ve
ſtris: ꝙ opus dñi ñ reſpicitis: nec opa ma
nũũ eius ꝯſideratis. Propterea captiu⁹du
ctus ẽ ꝓpl̃s me⁹: qꝛ ñ habuit ſciam: ꝙ nobi
les ei⁹ interiẽrt fame: ꝙ ml̃titudo ei⁹ ſiti ex
aruit. Propterea dilatauit infernus aiam
ſuã: ꝙ aperuit os ſuũ abſq; vllo t̃mino. Et de
ſcẽdent fortes ei⁹: ꝙ ꝓpl̃s ei⁹ ꝙ ſublimes gl̃io
ſiq; ei⁹ ad eũ. Et incuruabiſ hõ ꝙ hũiliabiſ
vir ꝙ oculi ſublimiũ dep̃mẽt. Et exaltabiſ
dñs exercituũ in iuditio: ꝙ deus ſcs ſcẽtifi
cabiſ in iuſticia. Et paſcent agni iuxta or
dinẽ ſuuz: ꝙ deſta in vbertate verſa adue
ne ꝯmedẽt ea. Ve q̃ trahitis iniq̃tatẽ in fu
niculis vanitatis: ꝙ q̃ vinc̃lm plaſtri pec
catũ. Qui dicitis feſtinet ꝙ cito veĩat opus
eius vt videam⁹: et appropiet ꝙ veĩet ꝯſiliũ
ſcti iſrl̃: ꝙ ſcim⁹ illud. Ve q̃ dicitis malũ bo
nũ et bonũ malũ: ponẽtes tenebras lucẽ ꝙ
lucem tenebras: ponẽtes amaꝝ in dulce et
dulce in amaꝝ. Ve qui ſapiẽtes eſtis ĩ ocu
lis vr̃is: et corã vobiſmetip̃is prudẽtes. Ve
qui potẽtes eſtis ad bibendũ vinum: ꝙ viri
fortes ad miſcẽdũ ebrietatẽ. Qui iuſtifica
tis impiũ ꝓ muneribz: ꝙ iuſticiã iuſti aufe
retis ab eo. Ꝓpter hoc ſicut deuorat ſtipulã
ligna ignis: ꝙ calor flãme exurit: ſic radix
eoꝝ q̃i fauilla erit: et germẽ eoꝝ vt puluis
aſcẽdet. Abiecerũt emñ legẽ dñi exercituũ et
eloquiũ ſcti iſrl̃ blaſphemauerũt. Ideo irat⁹
eſt furor dñi in ꝓpl̃m ſuũ: et extẽdit manũ
ſuã ſup eum: et ꝓcuſſit eũ. Et ꝯturbati ſũt
montes: ꝙ facta ſũt mortuina eoꝝ q̃i ſter

cus in medio platearꝫ. In his oñib non ẽ
auerſus furor eius: ſed adhuc manus eius
extẽta. Et eleuabit ſignũ in natõnib ꝓcul:
ꝙ ſibilabit ad eum ỏ finib terre ꝙ ecce feſti
nus velociſ veniet. Nõ ẽ defitiẽs neq; labo
rãs in eo: ñ dormitabit neq; dormiet: neq;
ſolueẽ cingulũ renũ eius: nec rũpeẽ corri
gia calciam̃ti ei⁹. Sagitte ei⁹ acute: et oẽs
arcus ei⁹ extẽti. Ungule eq̃ꝝ eius vt ſilex:
et rote eius q̃i ĩpetus tẽpeſtatis. Rugitus
eius vt leonis: rugiet vt catuli leonum. Et
frẽdet et tenebit predã: ꝙ ãplexabiſ et non
erit qui eruat ſonabit ſup eũ in die illa ſic
ſonitus maris. Aſpiciemus in terrã ꝙ ecce
tenebre tribulatõnis: et lux obtenebrata ẽ
in caligine eius. Capitulũ. VI.

In ãno quo mortu⁹ ẽ rex
ozias vidi dñm ſedẽtẽ ſup ſoliũ ex
celſũ ꝙ eleuatũ: ꝙ plena erat domus
a maieſtate ei⁹ ꝙ ea q̃ ſub ipo erãt ĩplebant
tẽplũ. Seraphin ſtabãt ſup illỏ: ſex ale vni
ꝙ ſex ale altẽri. Duabz velabãt faciẽ ei⁹: et
duabz velabãt pedes ei⁹: ꝙ duabz volabant
Et clamabãt alter ad alterꝫ: ꝙ dicebãt. Sã
ctus ſcs ſcs dñs de⁹ exercituũ: plena eſt
oĩs tra gl̃a ei⁹. Et ꝯmota ſũt ſuplimiaria
cardinũ a voce clamãtis: ꝙ dom⁹ repleta ẽ
fumo. Et dixi. Ve mihi qꝛ tacui: qꝛ vir pol
lutis labijs ego ſũ: et in medio ꝓpl̃i polluta
labia hñtis ego hĩto: ꝙ regẽ dñm exercituũ
vidi oculis meis. Et volauit ad me vn⁹ de
ſeraphin ꝙ in man⁹ eius calcal⁹ quẽ forcipe
tulerat de altari: ꝙ tetigit os meum: dicẽs.
Ecce tetigi hoc labia tua: ꝙ auferet iniqui
tas tua ꝙ pcẽm tuum mũdabiſ. Et audiui
vocẽ dñi dicẽtis. Quẽ mittã: ꝙ q̃s ibit nob̃:
Et dixi. Ecce ego: mitte me. Et dixit. Vad:
ꝙ dices ꝓpl̃o huic. Audite audiẽtes ꝙ nolite
intelligere: ꝙ videte visionẽ ꝙ nolite ꝯgno
scere. Excreca cor ꝓpl̃i h⁹ ꝙ aures ei⁹ aggũa:
et oculos eius claude: ne forte videat ocul̃
ſuis et auribz ſuis audiat ꝙ corde ſuo intel
ligat: et ꝯuertaẽ et ſanẽ eũ. Et dixi. Uſq;q̃
dñe: Et dixit. Donec deſolẽ ciuitates abſ
q; hĩtatore: et dom⁹ ſine hoĩe. Et terra reli
quaẽ deſerta: ꝙ longe faciet dñs hoĩes. Et
multiplicabiſ q̃ derelicta fuerat in medio
terre: et adhuc in ea decimatõ. Et ꝯuertẽ
et erit in oñsionez ſicut therebint⁹: et ſicut
querc⁹ q̃ expãdit ramos ſuos. Semẽ ſctm
erit id qỏ ſteterit in ea. Capi. VII.

170

Et factū ē in dieb⁹ achaz
filij ionathan filij ozie regis iuda
ascēdit rasin rex sirie ⁊ facee filius
romelie rex isr̄l in hierl̄m ad ꝓliandū ꝫ eā:
et ñ potuer̄t debellare eā. Et nūciauerunt
domui dauid: dicētes. Requieuit siria sup
effraim: ⁊ ꝑmotū est cor ei⁹: et cor ꝑpli eius
sicut mouent̄ ligna siluaꝝ a facie vēti. Et
dixit dñs ad ysaiā. Egredere in occursum
achaz: tu et ⁊ derelictus ē iasub fili⁹ tu⁹ ad
extremū aq̄ductus piscine supioris in via
agri fullonis: ⁊ dices ad eū. Vide ne sileas
Noli timere ⁊ cor tuuz ne formidet a duabꝫ
caudis ticionū fumigantiū istoꝝ in ira fu
roris rasin regis sirie et filij romelie: eo q⁹
ꝑsiliū inierit ꝫ te siria malū: effraim ⁊ fili⁹
romelie: dicētes. Ascēdam⁹ ad iudā ⁊ suscī
tem⁹ eū ⁊ auellam⁹ eū ad nos: ⁊ ponem⁹ re-
gē in medio eius filiū tabeel. Hec dicit dñs
de⁹. Nō stabit ⁊ nō erit istud: sz caput sirie
damascus ⁊ caput damasci rasin. Et adhuc
sexaginta ⁊ q̄nq̄ ānī: ⁊ desinet effraim esse
ꝑpl's: ⁊ caput effraim samaria: et caput sa
marie fili⁹ romelie. Si nō crediderit⁊: nō
ꝑmanebit⁊. Et adiecit dñs loq̄ ad achaz:
dicēs. Pete tibi signū a dño deo tuo in ꝓfū
dū infernī siue ī excelsū supꝫ. Et dixit achaz
Non petā: ⁊ nō tēptabo dñm. Et dixit. Au
dite ḡ domus dd̄. Nunq̄d paꝝ vobis ē mole
stos esse hoīb⁹: q⁹ molesti estis et deo meo:
Propt̄ hoc dabit dñs ipe vob signuz. Ecce
virgo ꝯcipiet et pariet filiū: ⁊ vocabit̄ no
mē ei⁹ emanuel. Butiꝝ ⁊ mel ꝯmedet: ⁊ sci-
at reprobare malū: ⁊ eligē bonū. Quia añ-
q̄ sciat puer reprobare malū ⁊ eligē bonū
derelinq̄tur terra quā tu detestaris a facie
duoꝝ regū suoꝝ. Adducet dñs sup te ⁊ sup
ꝓplm tuū: ⁊ sup domū pris tui dies: qui nō
venerūt a diebꝫ sepatōis effraim a iuda cū
rege assiriozꝫ. Et erit ī die illa. sibilabit dñs
musce q̄ ē in extremo fluminū egipti ⁊ api
que ē in terra assur: et venīt ⁊ requiescent
oīs in torrentib⁹ valliū ⁊ in cauernis pe-
traꝝ ⁊ in oīb⁹ frutectis et in vniuers⁹ fora-
mīb⁹. In die illa radet dñs in nouacula cō-
ducta ī his q̄ trāsflumē sūt in rege assiriozꝫ
caput et pilos pedū: ⁊ barbā vniuersā. Et
erit in die illa nutriet hō vaccam boum et
duas oues: et ꝑ vbertatē lactis ꝯmedet bu
tiꝝ. Butiꝝ eī et mel mādūcabit oīs homo
q̄ relictus fuerit in medio terre. Et erit in
die illa omnis locus vbi fuerīt mille vites:
mille argētеis: et in spinas ⁊ in vepres erūt
Cum sagittis et arcu ingredient̄ illuc: ve-
pres em̄ et spine erūt in vniuersa terra. Et
omēs mōtes q̄ in sarculo sarient̄: nō veīat
illuc timor spinaꝝ et vepriū: et erit in pa-
scuam bouis et in ꝯculcatōnem pecoris.

Capitulum .VIII.

Et dixit dominꝰ ad me.
Sume tibi libꝝ grādem: ⁊ scribe in
eo stilo hoīs: velociter spolia ꝺtra
be. cito ꝑdare. Et adhibe mihi testes fideles
uriam sacerdotem et zachariā filiuz bara-
chie. et accessi ad ꝓphetissā: et ꝯcepit ⁊ pepe
rit filiū. Et dixit dñs ad me. Voca nomen
eius: accelera spolia detrahe. festina preda-
ri: quia antēq⁹ sciat puer vocare pr̄em suū
⁊ mr̄em suam: auferet̄ fortitudo damasci et
spolia samarie corā rege assirioꝝ. Et adie-
cit dñs loqui ad me adhuc: dicens. Pro eo
q⁹ abiecit ꝓpl's iste aq̄s syloe que vadunt cū
silentio: et assumpsit magis rasin et filium
romelie: ꝓpter hoc ecce adducet dñs super
eos aq̄s fluminis fortes ⁊ mlt̄as: r̄ges assiri-
oꝝ et oēm gl'am ei⁹. Et ascēdet sup oēs ri-
uos ei⁹: ⁊ fluet sup vniuersas ripas eius: ⁊
ibit p iudā inundās: ⁊ trāsiens vsq̄ ad col-
lū veniet. Et erit extēsio alaꝝ eius implēs
latitudinē terre tue o emanuel. Cōgrega-
mini ꝓpli ⁊ vincimī: ⁊ audite vniuerse pro-
cul terre. Confortamī ⁊ vincimī: accingite
vos et vincimī: inite ꝯsiliū ⁊ dissipabit̄: lo
q̄mini verbū et nō fiet: q⁹ nobiscū de⁹. Hec
em̄: ait dñs ad me. Sic in forti manu eru-
diuit me: ne irē in via ꝓpli huius: dicēs. Nō
dicatis ꝯiuratō. Omnia em̄ que loq̄tur ꝓpl's
iste ꝯiuratō ē. Et timorē eius ne timeatis:
neq⁹ paueatis. Dñm exercituū ipm sctifi-
catē: ⁊ ipe pauor vr̄ et ipe terror vr̄: ⁊ erit
vob in sctificatōem: in lapidē aūt offensio
nis et in petrā scandali duabꝫ domib⁹ isr̄l:
in laqueū et in ruinā habitantib⁹ hierl̄m.
Et offendent ex eis plurimi: et cadēt ⁊ ꝯtē-
rētur: et irascent̄ et capientur. Liga testi-
moniū signa legē in discipulis meis: expe-
ctabo dñm qui abscondit faciē suā a domo
iacob: et prestolabor eū. Ecce ego et pueri
mei: q⁹ dedit mihi dñs in signū et in portē-
tum israbel: a dño exercituuz qui habitat
in mōte syon. Et cū dixerīt ad vos q̄rite a
phitonib⁹ ⁊ a dīnis q̄ stridēt in incātatōib⁹

suis: nunquid non pl's a deo suo requiret visionē pro viuis ac mortuis? Ad legē magis et ad testimoniū. Quod si nō dixerint iuxta verbū hoc: non erit eis matutina lux. Et trāsibit p eā et corruet q esuriet: et cuz esurierit: irascetur. q maledicet regi suo et dño suo. Et suscipiet sursū q ad terrā intuebit. q ecce tribulatō et tenebre q dissolutio et angustia et caligo psequēs q nō poterit auolare de angustia sua. Ca. IX.

PRimo tēpore alleuiata ē terra zabulō et tra neptalim: et nouissimo aggrauata ē via maris trāsiordanen galilee gētiū pl's q ābulabat in tenebris vidit lucē magnā: hītantibo in regione vmbre mortis. lux orta ē eis. Multiplicasti gentē: ñ magnificasti leticiā. Letabunt corā te sicut qui letant in messe: sicut exultāt victores capta p̄da qñ diuidūt spolia. Jugū em̄ oneris eius: q vga humeri eius q sceptrum exactoris eius superasti sicut in die madian. Quia omnis violenta predatō cum tumultu et vestimētū mixtū sanguine erit in p̄bustionē: et cibus ignis. Paruulus em̄ natus ē nobis: filius datus ē nobis. Et factus ē p̄ncipat' sup humerus eius: q vocabit nomē ei' ammirabil' p̄silarius. deus fortis. pī futuri scli: p̄nceps pacis. Multiplicabit ei' impiū et pacis ñ erit finis: sup soliū dō q sup regnū eius sedebit vt p̄firmet illud et corroboret in iudicio et iustitia āmodo q vsq; in sempiternū. Zel' dñi exercituuz faciet hoc. Verbū misit dñs in iacob: q cecidit in isr'. Et sciet omis pl's effraim et hītātes samariā in superbia q magnitudie cordis: dicētes. Lateres ceciderūt sz q̄drigis lapidibo edificabim': sicomoros succiderūt: sed cedros īmutabimus. Et eleuabit dñs hostes rasin sup eum q inimicos eius in tumultū vertet: syriam ab oriētē et philistijm ab occidētē: q deuorabūt israhel toto ore. In omib' his nō est auersus furor eius: sed adhuc manus eius extēta. Et pl's nō est reuersus ad p̄cutientē se: et dñm exercituū nō inq̄sierūt. Et disp̄det dñs ab isr' caput et caudā: incuruantē q depuantē die vna. Longeu' q honorabilis ipe ē caput: q ppha docēs mēdatiū ipe est cauda. Et erūt qui bīficant pl'm istuz seducentes: et qui bīficant p̄cipitati. Propter hoc sup adolescētulis eius ñ letabit dñs: q pupillos ei'

et viduas ñ miserebit. Quia oīs ypocrita est q nequā: q vniuersū os locutū ē stultici am. In omib' his nō est auersus furor ei'. sed adhuc man' eius extēta. Succēsa ē em̄ q̄i ignis impietas: vepres q spinam vorabit Et succēdet in dēsitate saltus: et p̄uoluet ī supbia fumi. In ira dñi exercituū p̄turbata ē terra: et erit pl's q̄i esca ignis. Vir frī suo nō parcet: q declinabit ad dextrā q esuriet: q p̄medet ad sinistrā et nō saturabit. Vnusquisq; carnē brachij sui vorabit: manasses effraim: q effraim manassen: q simul ipi ō iudā. In omib' his nō est auersus furor ei': sz adhuc man' ei' extēta. Ca. X.

VE qui condūt leges iniq̄s. q scribētes: iniusticiā scripserūt: vt opprimerēt in iudicio pauperes et vim facerēt cause humiliū pl'i mei: vt essent vidue p̄da eor: q pupillos diriperēt. Quid facietis ī die visitatōis q calamitatis delō ge venientis? Ad c' confugietis auxiliū q vbi derelīq̄tis gl'am vr̄az: ne īcurueml sub vinculo q cū īterfectis cadatis? Sup oīb' his nō ē auersus furor ei': sz adhuc manus ei' extenta. Ue assur. Virga furoris mei q baculus ipe est: in manu eius indignatō mea Ad gentē fallacē mittā eū: et p̄tra pl'm furoris mei mādabo illi: vt auferat spolia et diripiat p̄dā: q ponat illū in p̄culcatōez q̄i lutū platear. Ipe aī nō sic arbitrabit: q cor ei' nō ita estimabit: sz ad p̄terendū erit cor ei': q ad interneciōem gētiū ñ paucar. Dicit em̄. Nunq̄d ñ p̄ncipes mei sīl' reges sūt: Nunq̄d nō vt charchanus sic calāno: et vt arphat sic emath: Nunq̄d nō vt damasc' sic samaria: Quo īuenit manus mea regē ydoli sic q sīlacr̄ eor de hierl'm q de samaria. Nūq̄d nō sicut feci samarie q ydolis ei': sic faciā hierl'm q sīlacris ei': Et erit cū impleuerit dñs cūcta opa sua in mōte syon q in hierl'm visitabo sup fructū magnifici cordis regis assur: q sup gl'am altitudis oculor ei'. Dixit em̄. In fortitudie man' mee feci: q in sapiētia mea īntellexi. Et abstuli fīnios pl'or q p̄ncipes eor depdat' suz: et detraxi q̄i potens in sublimi residentes. Et inuenit q̄i ni dū man' mea fortitudinē pl'or: q sicut colligūtur ouа q̄ derelicta sunt: sic vniuersam terrā ego congregaui: q nō fuit qui moueret pēnam et aperiret os et ganniret. Nūquid gloriabit securis p̄tra eum qui secat in ea:

aut exaltabitur serra ꝓtra eū a quo trahi-
tur: Quō si eleuetur virga ꝑ eleuantē se: et
exaltet baculus qui vtiqꝫ lignuz est. Pro-
pter hoc mittet dñator dñs exercituum in
pinguibꝫ eiꝰ tenuitatē: ⁊ subtus gl̄ia eiꝰ suc
censa ardebit q̄i ꝓbustio ignis: ⁊ erit lumē
isr̄l: in igne ⁊ sc̄tus eiꝰ in flāma: ⁊ succēdet
et deuorabit spina eiꝰ ⁊ vepres in die vna:
et gl̄a saltus eiꝰ ⁊ carmeli eiꝰ ab aīa vsqꝫ ad
carnē ꝓsumet. Et erit terror pfugus: ⁊ re
liquie salt⁹ ligni eius ꝑ paucitate numera
būtur: ⁊ puer scribet eos. Et erit in die illa
non adiiciet residuū isr̄l: ⁊ hi q̄ fugerint de
domo iacob initi sup eo q̄ ꝑcutit eos: sz in-
nitetur sup dñm sc̄m isr̄l. In veritate reli
quie ꝓuertent: reliquie inq̄ iacob ad deuz
fortē. Si em̄ fuerit pl̄us tu⁹ isr̄l quasi are-
na maris: reliqe ꝓuertent ex eo. Cōsuma
tio abbreuiata mūdabit iustitiā. Cōsuma
tōnē ei ⁊ abbreuiatōez dñs deus exercituū
faciet in medio oīs terre. Propt̄ hoc hec
dicit dñs deus exercituū. Noli timere pl̄s
meus hītator sy̆on ab assur. In virga ei ꝑ-
cutiet te ⁊ baculū suū leuabit sup te in via
egipti. Adhuc em̄ paululū modicūqꝫ ⁊ ꝓsu
mabit indignatō: ⁊ furor meꝰ sup scelꝰ eoꝝ
Et suscitabit sup eū dñs exercituū flagellū
iuxta plagā madian in petra oreb: et vir-
gam suā sup mare et leuabit eā in via egi-
pti. Et erit in die illa: auferet onus eius de
hūero tuo: ⁊ iugū eiꝰ de collo tuo: ⁊ ꝓputre
scet iugū a facie olei. veniet in aioth. trāsi-
bit in magron: apd̄ maginas ꝓmēdabit va
sa sua. Trāsierūt cursū: gabee sedes nostre
Obstupuit rama: gabaath saul fugit bȳn-
ni voce tua filia galli: attēde laȳsa paup-
cula anathot. Miḡuit medemena: habita-
tores gabin cōfortamini. Adhuc dies: vt in
nobis stet. Agitabit manū suā sup montē
filie sy̆on: ⁊ collē hierl̄m. Ecce em̄ dñator do
minus exercituū ꝓfringet lagūcula in ter-
rore: et excelsi statura succidentur ⁊ subli-
mes humiliabūtur. Et subuertētur ꝓdensa
saltus ferro: ⁊ libanus cū excelsis cadet.

Capitulum .XI.

Et egredietur virga de
radice ieſſe: ⁊ flos de radice eiꝰ ascē
det: et requiescet sup eū spūs dñi.
spūs sapientie et intellectus. spūs cōsilij et
fortitudinis. spūs scientie et pietatis: et re-
plebit eum spūs timoris dñi. Nō ſm visio-
nem oculorū iudicabit: neqꝫ ſm auditum
aurium arguet. Sed iudicabit in iusticia
pauperes: et arguet in equitate ꝑ mansue-
tis terre. Et pcutiet terrā virga oris sui: et
spiritu labioꝝ suoꝝ interficiet impium. Et
erit iustitia cingulū lumboꝝ eius: et fides
cinctoꝝ renū eius. Habitabit lupus cū agno.
⁊ pardus cū hedo accubabit. Vitulus ⁊ leo
⁊ ouis simul morabunt: et puer puul⁹ mi-
nabit eos. Vitulus et vrsus pascent: simul
requiescēt catuli eoꝝ. Leo q̄i bos comedet
paleas et delectabit infans ab vbere super
foramīe aspidis: ⁊ in cauarna reguli q̄ ab-
lactatus fuerit manū suā mittet. Nō noce-
bunt ⁊ nō occidēt in vniuerso mōte sancto
meo: qz repleta est terra sciētia dñi: sicut
aque maris opientis. In die illa radix ieſſe
qui stat in signū pl̄oꝝ. ipm gentes deprca-
bunt: et erit sepulcrum eius gl̄osum. Et in
die illa. adiiciet dñs manū suā ad possiden
dum residuū pl̄i sui: qd̄ relinquet ab assi-
rijs ⁊ ab egipto et ab aphetzos et ab ethio-
pia. ab elam ⁊ a sennaar et ab emath et ab
insulis maris. Et leuabit signū in natōes:
⁊ ꝓgregabit pfugos isr̄l. Et dispersos iuda
colliget a q̄tuor plagis terre: ⁊ auferet ze-
lus ephraim: et hostes iuda pibūt. Ephraī
nō emolabit iudā: ⁊ iudas nō repugnabit
ꝓtra ephraim. Et volabūt in hūeros phili-
stiim ꝑ mare: simul ꝑdabunt filios orietis
Idumea ⁊ moab ꝓceptū manus eoꝝ: ⁊ filij
amon obedientes erūt. Et desolabit dñs lin-
guā maris egipti: ⁊ eleuabit manū suā sup
flumē in fortitudīe spūs sui: ⁊ percutiet eū
in septē riuis. ita vt trāseant ꝑ eū calciati.
Et erit via residuo pl̄o meo qui relinquet
ab assirijs: sicut fuit isrāeli in die qua ascen
dit de terra egipti. Capitulū. XII.

Et dices in die illa. Con
fitebor tibi dñe q̄m iratus es mihi:
conuersus ē furor tuꝰ: et ꝓsolatus es
me. Ecce deꝰ saluator meꝰ: fidutialiē agā et
nō timebo. Quia fortitudo mea ⁊ laus mea
dñs: et factus ē mihi in salutem. Haurietis
aquas in gaudio de fontibꝫ saluatoris: ⁊ di
cetis in die illa ꝓfitemini dño: et inuocate
nomen eius. Notas facite in pl̄is adinuen
tōnes eius: memētote q̄m excelsū est nomē
eius. Cātate dño q̄m magnifice fecit: annū
ciate hoc in vniuersa terra. Exulta et lau-
da habitatio sy̆on: qz magnꝰ in medio tui

sanctus israhel. Capitulum. XIII.

ONus babilõis quod vi/dit ysaias filiꝰ amos. Sup mõtem caliginosũ leuate signuz: exaltate vocẽ. leuate manũ: ⁊ ingrediãt portas duces. Ego mãdaui sctificatis meis. ⁊ vocaui fortes meos in ira mea: exultãtes in gla mea Clor multitudis in mõtibo q̃si ꝓpl'oꝝ frequntiũ vox sonitꝰ regũ gẽtiũ congregataꝝ. Dñs exercituũ ꝓcepit militie belli. venientibo ꝺ terra procul. A sũmitate celi dñs ⁊ vasa furoris eiꝰ vt dispdat oẽm terrã. Ululate quꝛpe est dies dñi: qꝛ vastitas a dño veniet. Propt̃ hoc oms manꝰ dissoluent̃: ⁊ oẽ cor homis tabescet ⁊ pauent̃. Torsiones et dolores tenebũt. q̃si pturiẽs dolebũt. Vnusq̃sq; ad pximuz suũ stupebit: facies cõbuste vultus eoꝝ. Ecce dies dñi venit crudel'. ⁊ indignatõnis plenus. ⁊ ire furorisq;: ad ponendaz terrã in solitudinẽ ⁊ pctoꝛes eiꝰ cõterendos de ea: qm̃ stelle celi ⁊ splẽdor eaꝝ nõ expãdent lumẽ suũ. Obtenebratus ẽ sol in ortu suo. ⁊ luna nõ splẽdebit in lumie suo. Et visitabo sup orbẽ mala ⁊ cõtra impios iniq̃tatẽ eoꝝ. Et requescere faciã supbiã infideliũ: ⁊ arrogantiã fortiũ humiliabo. Precioſior erit vir auro: ⁊ homo mundo obrizo. Sup hoc celũ turbabo: ⁊ mouebit̃ terra ꝺ loco suo: ꝓpter indignatõz dñi exercituũ: et ꝓpter diẽ ire furoꝛis eiꝰ. Et erit q̃si damula fugiẽs ⁊ q̃si ouis. ⁊ nõ erit q̃ congreget. Vnusq̃sq; ad pl'm suũ cõuert̃t: ⁊ singuli ad terrã suã fugiẽt. Oĩs q̃ inuẽtus fuerit: occidet̃. ⁊ oĩs q̃ supuenerit cadet in gladio Infantes eoꝝ allident̃ in oculis eoꝝ: diripient̃ domꝰ eoꝝ. ⁊ vxoꝛes eoꝝ violabunt̃. Ecce ego suscitabo sup eos medos: q̃ argẽtum nõ querãt nec aurũ velint: sz sagittis puulos interficiãt: ⁊ lactantibo vteris nõ misereant̃: ⁊ sup filios nõ pcat oculꝰ eoꝝ. Et erit babilon illa ciuitas gl'osa in regnis inclita in supbia chaldeoꝝ versa: sicut subuertit dñs sodomã ⁊ gomorrã. Non hitabit̃ vsq; in finẽ. ⁊ nõ fũdabit̃ vsq; ad generatõnẽ ⁊ generatõez. Nec ponet ibi tẽtoria arabs. nec pastoꝛes requiescẽt ibi: sz requiescent bestie: ⁊ replebunt̃ domus eoꝝ draconibus. Et habitabunt ibi strutones ⁊ pilosi saltabunt ibi. ⁊ respondebunt ibi vlule in edibus eius: et sirene in delubris voluptatis. Capitulum. XIIII.

PRope ẽ vt veniat tẽpꝰ eiꝰ. et dies eiꝰ nõ elongabũt̃. Miserebitur em̃ dñs iacob ⁊ eliget adhuc de israel: et requiescẽ eos faciet̃ super humũ suã. Adiungetur aduena ad eos: ⁊ adherebit domui iacob. Et tenebunt eos ꝓpl'i: et adducẽt eos in locũ suũ. Et possidebit eos domus isr̃l' sup terrã dñi in seruos et ancillas: et erunt capientes eos qui se ceperãt: et subijcient exactores suos. Et erit in die illa cũ requiẽ dederit tibi deus de labore tuo: et a ꝓcussione tua: et a seruitute dura qua añ fuisti: sumes paboꝛã istã cõtra regez babilonis: et dices. Quõ cessauit exactoꝛ: quieuit tributũ. Cõtriuit dñs baculũ impioꝝ: virgã dñantiũ cedentẽ ꝓpl'os indignatõne. plaga insanabili. subijcientẽ in furoꝛe gentes: psequentẽ crudel'it̃. Conquieuit et siluit oĩs terra: gauisa est et exultauit: abietes q̃ letate sũt super te ⁊ cedri libani. Ex quo dormisti nõ ascẽdat qui succidat nos. Infernꝰ subter te cõturbatꝰ est: in occursuz aduẽtus tui suscitauit tibi gigãtes oms ꝓncipes terre. Surrexerunt de solijs suis oms principes natõnũ vniuez si rndebũt et dicẽt tibi. Et tu vulneratꝰ es sicut et nos: nr̃i sil'is effectus es. Detracta ẽ ad ifeꝛos supbia tua: ꝓcidit cadauer tuũ. Subter te sternet̃ tinea: ⁊ opimentũ tuũ erũt vermes. Quõ cecidisti de celo lucifer qui mane oꝛiebaꝛis: Corruisti in terrã qui vulnerabas gentes: qui dicebas in corde tuo. In celum ꝓscendã. super astra dei exaltabo soliũ meũ: sedebo in mõte testamẽti: in latꝛibo aquilonis: ascendã sup altitudinẽ nubiũ: sil'is ero altissimo. Verũtñ ad infernũ deberis in pfundũ laci. Qui te viderit et ad te inclinabunt̃: teq; pspicient. Nũquid iste est vir q̃ ꝓturbauit terrã. qui ꝓcussit regna: q̃ posuit oꝛbẽ deſtũ: ⁊ vrbes eiꝰ destruxit: Clinctꝰ eiꝰ nõ aꝑuit carcerẽ. Oẽs reges gẽtiũ vniuersi dormiet̃ in gl'ia vnusq̃sq; vir in domo sua. tu aũt ꝓiectꝰ es de sepulcꝛo tuo q̃ stirps iutilis. sanie pollutus ⁊ obuolutꝰ: cũ his q̃ interfecti sũt gladio: et descẽderũt vsq; ad fundamẽta laci. q̃ cadauer putridũ nõ bẽbis ꝓsoꝛtiũ: neq; cũ eis in sepultura. Tu em̃ terrã dispdidisti: tu pl'um occidisti. Non vocabitur inetternũ semẽ pessimoꝝ. Preparate filios eius occisioni i iniq̃tate pr̃m eoꝝ. Nõ ꝓsurgẽt:

nec hēditabūt tērā: neq; īplebūt faciē orbis ciuitatū. Et ꝓsurgaz sup eos dicit dñs exercituū ⁊ pdā babilōis nomē ⁊ reliq̄as. ⁊ germē ⁊ pgeniē dicit dñs. Et ponā eos ī possessionē ericij: ⁊ ī paludes aq̄e: ⁊ scopabo eā ī scopa tērēs dicit dñs exercituū. Jurauit dñs exercituū dicēs. Si ñ vt putaui ita erit: ⁊ qūo mētē ꝯtaui ita eueīet. vt ꝯterā assiriū ī tra mea: ⁊ ī mōtibo meis cōculcē eū. vt auferet ab eis iugū ei⁹: ⁊ on⁹ illi⁹ ab hūero eoz tollet. Hoc ꝓsiliū qđ cogitaui sup oēm tērrā. ⁊ hec ē man⁹ extēta sup vniuersas gētes. Dñs em̄ exercituū decreuit: ⁊ q̄s potērit infirmare? Et manus ei⁹ extēta: ⁊ q̄s auertit eā? In āno q̄ mortuus ē rex achas factū ē onus istud. Ne leteris philistea oīs tu: qm̄ ꝓminuta ē virga pcussoris tui. De radice em̄ colubri egredieť regul⁹: ⁊ semē ei⁹ absorbens volucrē. Et pascent ꝑmogenita paupez. ⁊ pauperes fiducialiť requiescēt: ⁊ īterire faciā in fame radicē tuā: ⁊ reliquias tuas interficiā. Ulula porta. clama ciuitas. pstrata est philistea oīs. Ab aq̄lone em̄ fum⁹ veniet: ⁊ nō ē q̄ effugiat agmē ei⁹. Et qđ rñ debitur nūcijs gētis? Quia dñs fūdauit sy on: et in ipsa sperabunt pauperes populi eius. Capitulum. XV.

ONus moab. Quia nocte vastata ē ar. moab ꝓticuit: quia nocte vastat⁹ ē mur⁹. moab ꝓticuit. Ascēdit dom⁹ dybō. ad excelsa ī plāctū sup nabo ⁊ sup medaba moab vlulabit. in cūctis capitibo ei⁹ caluitiū: oīs barba radetur. In triuijs ei⁹ accīcti sūt sacco: sup tecta ei⁹ ⁊ ī platēis ei⁹ oīs vlulat⁹ descēdet in fletū. Clamauit esebon. et eleale: vsq; iasa audita ē vox eoz. Sup hoc expediti moab vlulabūt: aīa ei⁹ vlulabit sibi. Coz meū ad moab clamabit: vectes ei⁹ ad segor vitulā ꝓsternantē. Per ascēsū em̄ luit flens ascēdet: ⁊ ī via oronaym clamorē ꝓtritōis leuabūt. Aque em̄ nērim desēte erūt: q; aruit herba. defecit germē: viror oīs interijt. Scōm magnitudinē opis: ⁊ visitatio eoz. Ad torrentē salicū ducēt eos: qm̄ circuibit clamor ēminū moab. Usq; ad gallī vllulat⁹ ei⁹. et vsq; ad putēū helim clamor ei⁹: q; aq̄ dibon repleti sūt sanguīe. Ponā em̄ sup dybō additamēta his q̄ fugerīt de moab leonē: ⁊ reliquijs tērre. Ca. XVI.

EMitte agnum domine dñatorē tre: de petr̄a deserti ad montē filie syō. Et erit sic auis fugiēs: ⁊ pulli de nido auolātes: sic erūt filie moab ī trāsitū arnō. Ini ꝓsiliū: coge ꝓsiliū. pone q̄si nocte vmbrā tuā ī meridie. Absconde fugientes: ⁊ vagos ne pdas. Habitabūt apud te pfugi mei. Moab esto latibulū eorū a facie vastatoris. Finitus est em̄ pulvis: ꝓsumatus ē miser: deficit q̄ ꝓculcabat tērraz. Et ꝑparabit in misericordia solium illud: ⁊ sedebit sup eū in veritate in tabernaculo dō: iudicās ⁊ q̄rens iuditiū: ⁊ velociť reddens qđ iustū est. Audiuim⁹ superbiaz moab: superbus ē valde. Superbia ei⁹ ⁊ arrogātia ei⁹ ⁊ indignatō ei⁹. plusq̄ fortitudo ei⁹. Idcirco vlulabit Moab adindab vniuersus vlulabit. Vbis q̄ letant̄ sup muros cocti latēris loquimini plagas suas: qm̄ suburbana esebon deserta sunt. Et vinea sabama. dñi gentiū exciterūt. Flagella ei⁹ vsq; ad iazer puenerūt. errauerūt in deserto: ꝓpagines ei⁹ relictē sūt. trāsieřt mare. Sup hoc plorabo in fletu iazer vineā sabama. Inebriabo te lacrima mea esebō ⁊ eleale: qm̄ sup vindemiā tuā ⁊ sup messē tuā vox calcantiū irruit. Et auferet letitia ⁊ exultatio de carmelo. ⁊ ī vineis nō exultabit: neq; iubilabit. Vinū ī torcularī nō calcabit q̄ calcare ꝓsueverat: vocē calcantiū abstuli. Sup hoc venter me⁹ ad moab q̄si cithara sonabit: ⁊ viscera mea ad murū cocti latēris. Et erit cuz apparuerit qđ laborauit moab sup excelsis suis. īgredieť ad sancta sua vt obsecret: ⁊ ñ valebit. Hoc ūbū qđ locutus ē dñs ad moab extūc. ⁊ nūc locut⁹ ē dñs: dicēs. In trib⁹ ānis q̄si ānī mercenarij. auferet̄ gl'ia moab sup oī ꝓlo m'to ⁊ relinquet̄ in eo sic racem⁹ puus ⁊ modicus: nequaq̄ multus. Ca. XVII.

ONus damasci. Ecce damascus desinit ee ciuitas: ⁊ erit sicut aceru⁹ lapidū ī ruina. Delicte ciuitates aroer gregib⁹ erūt: ⁊ requiescēt ibi: ⁊ nō erit q̄ exterreat. Et cessabit abiu torū ab ephraim: ⁊ regnū a damasco: ⁊ reliquie sy'rie sic gl'ia filioz isr'elerunt. dicit dñs exercituū. Et erit ī die illa attēnuabit gloria iacob: ⁊ pingues carnes eius marcescēt: ⁊ erit sicut congregans in messe qđ

restitẽrit: ⁊ brachiũ eiꝰ spicas legẽs. Et erit sicut q̃rens spicas in valle raphaim: ⁊ relinquet in eo sicut racemꝰ: ⁊ sicut excussio olee. duarꝫ vl̃ triũ oliuarꝫ ī sũmitate rami siue q̃tuor aut q̃nq̃. Jn cacumĩbꝫ eiꝰ fructus eiꝰ: dicit dñs deꝰ ísrl̃. Jn die illa inclinabit hõ ad factorẽ suũ: ⁊ oculi eiꝰ ad sanctũ ísrl̃ respiciẽt: ⁊ ñ inclīabit ad altaria: q̃ fecerꝭ manꝰ eiꝰ: ⁊ q̃ opati sũt digiti eiꝰ ñ respiciet lucos ⁊ delubra. Jn die illa erunt ciuitates fortitudĩs eiꝰ derelictæ: sicut aratꝝ ⁊ segetes q̃ derelictæ sũt a facie filiorꝫ ísrael ⁊ eris desta: qꝛ oblita es dei saluatoris tui ⁊ fortis adiutoris tui ñ es recordata. Propterea plãtabis plãtatõꝫ ifidelẽ: et germẽ alienũ semĩabꝫ. Jn die plãtatõis tue labrusca: ⁊ mane semẽ tuuꝫ florebit. Ablata est messis in die hereditatis: et dolebit ḡuiter Ue multitudini ꝑl̃oꝝ ml̃tꝝ vt multitudo maris sonãtis: ⁊ tumultꝰ turbarꝫ sic sonitus aq̃ꝝ multarꝫ. Sonabũt ꝑl̃i sicut soni tus aq̃ꝝ inũdantiũ: ⁊ increpabit euꝫ ⁊ fugiet ꝓcul: ⁊ rapiet sicut puluis montiuꝫ a facie venti: ⁊ sicut turbo corã tẽpestate. Jn tpe vespe: ⁊ ecce turbatio. in matutino ⁊ nõ subsistet. Hec est ꝑs eoꝝ q̃ vastauerũt nos ⁊ sors diripientiũ nos. Ca. XVIII.

Et terre cymbalo alarũ q̃ ẽ transflumĩa ethiopie: q̃ mittit ī mare legatos: ⁊ ī vasꝰ papiri supaq̃s. Jte angeli veloces ad gentẽ ꝓvulsã ⁊ dilaceratꝫ. ad ꝑl̃m terribilẽ pꝰ quẽ nõ est aliꝰ. gentẽ expectantẽ et ꝓculcatã. cuiꝰ diripuerũt flumĩa terrã eiꝰ. Oms hĩtatores orbis q̃ moramĩ ī terra. cuꝫ eleuatũ fuerit signũ in montibꝫ videbitis: ⁊ clangorẽ tube audietis: qꝛ hec dicit dñs ad me. Quiescam ⁊ ꝓsidĕrabo in loco meo: sic meridiana lux clara ẽ: ⁊ sicut nubes roris ī die messis. Ante messẽ eī totus effloruit: ⁊ īmatura ꝑfectio germĩauit: ⁊ pcidentꝫ ramuscu li eius falcibꝫ: ⁊ q̃ derelicta fuerit abscindẽtur. excutientꝫ ⁊ relinq̃ntꝫ sil̃auibꝫ montiũ ⁊ bestijs terre: ⁊ estate ꝑpetua erũt sup eũ volucres et oms̃ bestie terre sup illũ hiemabũt. Jn tpe illo deferꝫ munꝰ dño exercituũ a ꝑl̃o diuulso ⁊ dilacerato. a ꝑl̃o terribili pꝰ quẽ nõ fuit aliꝰ: a gente expectãte: ⁊ cõculcata cuiꝰ diripuerũt flumĩa terram eius: ad locum nomĩs dñi exercituũ montem sy̓on. Capitulum. XIX.

Onus egipti. Ecce dominꝰ ascẽdit sup nubẽ leuẽ: ⁊ īgredietur egiptũ: et ꝓmouebunt sil̃acra egipti a facie eiꝰ: ⁊ cor egipti tabescet ī medio eiꝰ. Et ꝓcurrere faciã egiptios aduersus egiptios: ⁊ pugnabit vir ꝯ frẽm suũ: ⁊ vir ꝯ amicũ suũ. ciuitas aduersus ciuitatẽ. regnũ aduersus rgnũ. ⁊ dirũpet spũs egipti ī viscerib eiꝰ: ⁊ ꝓsiliũ eiꝰ ꝑcipitabo: ⁊ interrogabũt sil̃a sua. ⁊ diuinos suos. ⁊ phitõnes ⁊ ariolos: ⁊ tradã egiptũ ī manu dñoꝝ cruteliũ: ⁊ rex fortis dñabit eoꝝ. ait aũt dñs exercituũ. Et arescet aqua de mari et fluuius desolabit atq̃ siccabit. ⁊ deficiẽt flumĩa: attenuabunt ⁊ siccabunt riui aggerũ. Calamus ⁊ iuncus marcescet: nudabitur alueus riui a fonte suo. Et omnis semẽtis irrigua siccabit: arescet ⁊ ñ erit. Et merebũt piscatores: ⁊ lugebũt oẽs mittentes ī flumẽ hamũ: ⁊ expandẽtes rethe sup facie aque marcescẽt. Confundent q̃ opabãtur linũ. plectentes ⁊ texentes subtilia. Et erũt irrigua eiꝰ flaccentia: oẽs q̃ faciebãt lacunos ad capiendos pisces. Stulti principes thaneos: sapientes ꝓsiliarij pharaonis: dederũt cõsiliũ insipiens. Quõ dicitis pharaoni filiꝰ sapientiũ: ego filiꝰ reguꝫ antiquorũ? Vbi nũc sunt sapientes tui? Annũcient tibi ⁊ indicent q̃d cogitauerit dñs exercituũ sup egiptũ. Stulti facti sũt ꝓncipes thaneos. emarcuerũt principes memphеos: deceperunt egiptum: angulum populorũ eius. Dñs miscuit ī medio eius spiritum vertiginis: ⁊ errare fecerunt egiptũ in omni opere suo: sicut erat ebrius ⁊ vomẽs. Et ñ erit egipto opꝰ q̃d faciat: caput ⁊ caudã incuruantẽ ⁊ refrenantẽ. Jn die illa erit egiptꝰ quasi mulieres. et stupebũt ⁊ timebunt a facie cõmotõnis manus dñi exercituum: quã ipe mouebit sup eam: et erit terra iuda egipto in festiuitatẽ. omis qui illiꝰ fuerit recordatus: pauebit a facie ꝓsilij domini exercituum q̃d ipe cogitauit sup eam. Jn die illa erũt quinq̃ ciuitates ī terra egipti loquẽtes lingua chanaan: ⁊ iurantes ꝑ dñm exercituũ. Ciuitas sol̃ vocabit vna. Jn die illa erit altare dñi ī medio terre egipti: ⁊ titulꝰ dñi iuxta terminũ eius: ⁊ erit in signum et in testimoniũ dñi exercituũ ī tra egipti. Clamabũt eī ad dominũ a facie tribulãtis ⁊ mittit eis saluatorẽ

ꝙpugnatoꝛẽ qui liberet eos. Et cognoscet dñs ab egipto: et ꝯgnoscẽt egiptij dñm in die illa: ꝙ colẽt eũ in hostijs ꝙ ĩ muneribꝫ: ꝙ vota vouebũt dño ꝙ soluent. Et ꝓcuꝛiet dñs egiptũ plaga ꝙ sanabit eã: ꝙ reuertẽt ad dñm ꝙ placabit eis: et sanabit eos. In die illa erit via de egipto in assirios: ꝙ intꝛabit assiri egiptũ: ꝙ egiptius in assirios: et seruiẽt egiptij assur. In die illa erit israel tertio egipto ꝙ assirio. bñdictio ĩ medio terre: cui bñdixit dñs exercituũ: dicẽs. Bñdictus ꝓpꝛius me egipti ꝙ opꝰ manuũ meaꝝ assirio sit: hẽditas aũt mea israꝫ. Ca. XX.

In ãno quo ingressꝰ est tharthan in azotũ. Cũ misisset eũ sargon rex assiꝛioꝝ: ꝙ cũ pugnasset ꝓtra azotũ ꝙ cepisset eũ: in tpe illo locutus est dñs ĩ manu ysaie filij amos: dicẽs. Vade ꝙ solue saccũ de lũbis tuis: ꝙ calciamenta tua tolle de pedibꝫ tuis. Et fecit sic. Vadens nudꝰ et discalciatꝰ. Et dixit dñs. Sicut ãbulauit seruꝰ meꝰ ysaias nudus ꝙ discalciatus. triũ annoꝝ signũ ꝙ poꝛtentuꝫ erit sup egiptũ ꝙ sup ethiopiam: sic minabit rex assiꝛioꝝ captiuitatẽ egipti: ꝙ trãsmigratiõem ethiopie. iuuenẽ ꝙ senẽ. nudaꝫ ꝙ discalciatã discoopertis natibꝫ ad ignominiã egipti. Et timebũt et confũdent ab ethiopia spe sua: et ab egipto gl'ia sua. Et dicet hĩtatoꝛ insule huiꝰ in die illa. Ecce ine erat spes nostra: ad quos ꝓfugimꝰ in auxiliuꝫ: vt liberaret nos a facie regis assiꝛiorum: Et quomodo effugere potꝛimus nos: Capitulum. XXI.

Onus deserti maꝛis. Sicut turbines ab affrico veniũt: de deserto veit de tꝛra horꝛibili visio dura nũciata ẽ mihi. Qui increduloꝰ ẽ: infideliter agit: ꝙ q̃ depopulatoꝛ ẽ: vastat. Ascẽde elam ꝙ obside medꝛba: oẽm gemituꝫ eiꝰ cessare feci. Propterea repleti sũt lũbi mei dolore: ãgustia possedit me. sicut ãgustia parturiẽtis. Corrui cũ audirẽ: conturbatus sum cũ viderẽ. Emaꝛcuit coꝛ meũ tenebre stupefecerũt me. Babilõ dilecta mea: posita est mihi in miraculũ. Pone mensã ꝓtemplare in specula. Comedẽtes ꝙ bibentes. surgite pꝛincipes: arripite clipeum hec enĩ dixit mihi dñs. Vade ꝙ pone speculatoꝛem: ꝙ quodcũq; viderit. ãnũciet. Et vidit currum duoꝝ equituꝫ. ascensoꝛem azini. ꝙ ascensoꝛẽ cameli: ꝙ ꝓtemplatus est diligenter mlto intuitu. Et clamauit leo. Sup speculã dñi ego sũ stans iugiter p diẽ: ꝙ sup custodiã meã ego sum stans totis noctibꝫ Ecce iste venit ascẽsoꝛ vir bige equitũ. Et rñdit ꝙ dixit. Cecidit cecidit babilõ. et oĩa sculptilia deoꝝ eiꝰ ꝓtrita sũt in tꝛrã. Tritura mea ꝙ filia aree mee: q̃ audiui a dño exercituuꝫ deo israꝫ ãnũciaui vobis. Onus duma. Ad me clamauit reꝝ seyr. Custos q̃d de noctẽ: custos q̃d de noctẽ: Dixit custos. Venit mane et noꝝ. Si q̃ritis: q̃ritẽ. ꝙertimi. ꝙ venite. Onus ĩ arabia. In saltu ad vesperã dꝛmietis: in semitis dodanim. Occurrẽtes sitiẽti ferre aquã: q̃ habitatis tꝛrã austri. cũ panibꝫ occurrite fugiẽti. A facie enĩ gladioꝝ fugerũt. a facie gladij ĩminentis. a facie arcus extẽti. a facie ꝯgruis pliꝝ. qm̃ hec dicit dñs ad me. Adhuc ĩ vno ãno q̃si ĩ ãno mercẽnarij: ꝙ auferẽt oĩs gl'ia cedar. ꝙ reliqe nũeri sagittarioꝛũ fortiũ de filijs cedaꝛ ĩminuent. Dñs eĩ deus israꝫ locutus ẽ. Capitulum. XXII.

Onus vallis visionis. Quid nam tibi q̃z est qꝛ ascẽdisti: Et tu oĩs ĩ tecta clamoris plena: urbs frequẽs ciuitas exultans: Interfecti tui nõ interfecti gladio: nec moꝛtui tui moꝛtui in bello. Cũcti pꝛincipes tui fugerũt simul: dureq; ligati sũt. Omnes qui inuenti sũt victi sũt pariter ꝓcul fugerũt. Propterea dixi. recedite a me: amare flebo. Nolite incumbere: vt consolemini me sup vastitate filie populi mei. Dies enĩ interfectõnis ꝙ ꝓculcatõnis: ꝙ fletuũ dño deo exercituũ in valle visionis. Scrutãs murũ ꝙ magnificꝰ sup mõtẽ. Et elam sũpsit pharetrã currũ hoĩs equitis. ꝙ parietẽ nudauit clipeus. Et eꝛunt electe valles tue plene q̃drigarũ: ꝙ eq̃tes ponẽt sedes suas in porta: ꝙ reuelabit operimentũ iude. Et videbitis ĩ illa armamentariũ domus saltus: ꝙ scissuras ciuitatis Dauid videbitis qꝛ multiplicate sũt. Et congregastis aquas piscine iferioꝛis: ꝙ domus birlm numerastis: ꝙ destruxistis domus ad muniendũ murũ. Et lacũ fecistis inter duos muros: ꝙ aquã piscine veteris: ꝙ nõ suspexistis ad eum q̃ fecerat eã: ꝙ operatoꝛẽ eius delonge non vidistis. Et vocauit dñs deus exercituuꝫ in

die illa ad fletū: ⁊ ad planctū. ad caluitiuz ⁊ ad cingulū sacci: ⁊ ecce gaudiuz ⁊ leticia occidere vitulos: ⁊ iugulare arietes: comedere carnes ⁊ bibere vinū. Comedamus ⁊ bibam⁹: cras enī moriemur. Et reuelata ē vox in auribꝫ meis dñi exercituū. Si dimittet iniquitas hec vobis: donec moriamini: dicit dñs deus exercituuz. Hec dicit dñs deus exercituū. Vade ingredere ad euz qui habitat ī tabernaculo: ad sobnā ꝓpositum tēpli: ⁊ dices ad eū. Quid tu ħ: aut q̄si q̄s hic: Quia excidisti tibi ħ sepulcꝝ: excidisti ī excelso mēoriale: diligenter īpetra tabernaculū tibi. Ecce dñs asportari te faciet sic asportat gall⁹ gallinaci⁹: et q̄si amictuz sic subleuabit te. Coronās coronabit te tribulatiōe: q̄si pilā mittet te in trā latā ⁊ spacioſā. Ibi morieris: et ibi erit curr⁹ glorie tue. ⁊ ignomīa dom⁹ dñi tui. Expellā testatiōne tua: ⁊ de mīsterio tuo deponaz te. Et erit ī die illa. Vocabo ſuū meuz eliachim filiū helchie: ⁊ induā illū tunica tua: ⁊ cingulo tuo ꝓfortabo eū: et pōtātē tuā dabo ī manu ei⁹: et erit q̄si pr̄ habitātibꝫ hierl'm ⁊ domui iuda. Et dabo clauē domus dō ſup humerū ei⁹: ⁊ apiet ⁊ nō erit q̄ claudat. ⁊ claudet ⁊ nō erit qui apiat. Et figaz illū paxillum in loco fideli: ⁊ erit in soliū glie domui pr̄is sui: et suspendent sup eū oēm gloriā domus pr̄is ei⁹. vasoꝝ diuersa genera: omne vas puulū. ⁊ vasis craterarū. vsqꝫ ad oñe vas musicoꝝ. In die illa dicit dñs exercituuz. Auferet paxill⁹ qui fixus fuerat ī loco fideli: ⁊ frāget ⁊ cadet: ⁊ peribit quod pependerat in eo: qr̄ dominus locutus est. Capitulum. XXIII.

Onus tyri. Vlulate naues maris: qr̄ vastata ē dom⁹ vñ venire ꝓsueuerāt: ō trā cethim. reuelatū ē eis. Tacete q̄ habitatis ī insula: negociatō sydonis. Trāsfretātes mare repleuerūt te ī aq̄s mltis: semē nili flumīs fruges ei⁹: ⁊ facta ē negociatio gentiū. Erubesce sydon. Ait enī mare ⁊ fortitudo maris: dicēs. Nō parturiui ⁊ nō peperi et nō enutriui iuuenes: nec ad īcremētū ꝓduxi virgines. Cuz auditū fuerit in egipto: dolebūt cū audierīt de tyro. Trāsite maria: vlulate q̄ habitatis in insula. Nunq̄d nō hec vr̄a est q̄ gl'iabat a diebꝫ pristinis in antiquitate sua: Ducent eā pedes sui longe ad

pegrinandū. Quis cogitabit hoc sup tyrū quondā coronatā: Cui⁹ negociatores principes: institores ei⁹ incliti terre. Dñs exercituū cogitabit hoc. vt detraheret superbiaz oīs gl'ie: ⁊ ad ignominiā deduceret vniuersos inclitos terre. Trāsi terrā tuā q̄si flumen filia maris: nō est cingulū vltra tibi. Manū tuā extendit sup mare: ꝓturbauit regna. Dñs mandauit aduersus chanaan vt ꝓtereret fortes ei⁹. Et dixit. Nō adicies vltra vt gl'ieris calumniaz sustinēs virgo filia sydonis. In cethim ꝓsurgēs trāsfreta ibi q̄z nō erit req̄es tibi. Ecce terra caldeorū talis ꝓp̄s nō fuit: assur fūdauit eā. In captiuitatē duxerūt robustos ei⁹: suffoderūt dom⁹ ei⁹: posuerūt eā in ruinā. Vlulate naues maris: qr̄ vastata ē fortitudo vr̄a. Et erit in die illa: ī obliuiōe eris o tyre septuaginta ānis: sint dies regis vni⁹. Post septuaginta aūt annos erit tyro q̄si canticū meretricis. Sume tibi citharā circue ciuitatez meretrix obliuione tradita. Bñ cane: frequenta canticū. vt memoria tua sit. Et post septuaginta annos visitabit dñs tyrū. ⁊ reducet eā ad mercedes suas: ⁊ rursū fornicabit cū vniuersis regnis terre sup faciē terre: et erūt negociatiōnes eius ⁊ mercedes eius sanctificate dño. Nō ꝓdent neq̄z reponent: qr̄ his qui habitauerunt corā dño erit negociatio ei⁹: vt manducent in saturitate ⁊ vesciant vsqꝫ ad vetustatem. Capitulum. XXIIII.

Ecce dom⁹ dissipabit terrā ⁊ nudabit eā: ⁊ affliget faciē ei⁹ ⁊ dispget hītatores ei⁹. Et erit sicut ꝓp̄s sic sacerdos: ⁊ sic ſu⁹ sic dñs ei⁹: ⁊ sicut ancilla sic dña eius. Sicut emens sic ille qui vendit: sicut fenerator sic is q̄ mutuum accipit: sicut qui repetit: sic qui debet. Dissipatiōne dissipabitur terra: ⁊ direptione ꝓdabit. Dñs enī locut⁹ est verbum hoc. Luxit ⁊ defluxit terra ⁊ infirmata ē: defluxit orbis ⁊ infirmata est altitudo populi terre: ⁊ terra interfecta est ab hītatoribus suis: qr̄ trāsgressi sūt leges: mutauerūt ius: dissipauerunt fedus sempiternū. Propter hoc maledictio vorabit terraz: et peccabūt hītatores eius: ideoq̄z insanient cultores ei⁹: ⁊ relinq̄nt hoīes pauci. Luxit vindemia: infirmata est vitis: ingemuerūt omnes qui letabantur corde. Cessauit

gaudiū timpanoꝝ: quieuit ſonitꝰ letantiū
cōticuit dulcedo citharę. Cū cantico nō bi
bent vinū: amara erit potio bibētibus il-
lā. Attrita ē ciuitas vanitatis: clauſa eſt
oīs domus nullo introeuntę. Clamor erit
ſup vino in platęis: dęſerta ē oīs leticia:
trāſlatū eſt gaudiū terre. Relicta eſt ī vr-
be ſolitudo: ⁊ calamitas oppримet portas.
qꝛ hec erūt in medio terre in medio ꝑplꝰ
Quō ſi pauce oliue q̄ remāſerūt excuciāt
ex oleo: ⁊ racemi cū fuerit finita vīdemia
hi leuabūt vocem ſuā atq; laudabūt: cuꝫ
glorificatus fuerit dñs hinnient de mari.
Propt̄ hoc ī doctrinis glorificatę dñm: ī
inſulis maris nomē dñi dei iſrl̄. A finibus
terre laudes audiuimus: gl̄iaꝫ iuſti. Et di
xi. Secretū meū mihi: ſecretū meū mihi.
Ve mihi. Preuaricantes ꝓuaricati ſūt: ⁊
ꝓuaricatōe trāſgreſſoꝝ ꝓuaricati ſūt. Fo-
mido ⁊ fouea: et laqueꝰ ſup te q̄ hītatoꝛ es
terre. Et erit q̄ fugerit a voce fomidīs ca
det in foueam: ⁊ q̄ ſe explicauerit de fouea
tenebit̄ laqueo qꝛ cbatharactę de excelſis
aptę ſūt: ⁊ ꝓcucient̄ fūdamēta ẽre. Cōfra-
ctōne ꝓfringet̄ terra: ꝓtritōne ꝓtęret̄ ẽra.
ꝓmotōe cōmouebit̄ terra. agitatōe agita-
bit̄ terra ſicut ebrī: et auferet̄ q̄ſi tabna-
culū vniꝰ noctis. Et gꝫuabit eaꝫ iniquitas
ſua: ⁊ coꝛruet ⁊ nō adiciet vt reſurgat. Et
erit ī die illa viſitabit dñs ſup militiā celi
ī excelſo: ⁊ ſup reges terre qui ſūt ſup ter-
ram. Et ꝓgregabunt̄ in ꝓgregatōe vniꝰ
faſcis in lacū: ⁊ claudent̄ ibi in carcere: ⁊
poſt multos dies viſitabunt̄. Et erubeſcet
luna: ⁊ ꝓfundet̄ ſol. cū reḡuerit dñs exer-
cituū in monte ſyon ⁊ in hierl̄m: ⁊ in con-
ſpectu ſenum ſuoꝝ fuerit glorificatus.

Capitulum. XXV.

Domine deꝰ meꝰ es tu et
exaltabo te: confitebor noī tuo: qm̄
feciſti mirabilia: cogitatōes anti-
q̄s fideles. amē. Quia poſuiſti ciuitatē ī tu
multū. urbē fortē in ruinā: domū alienoꝝ
vt nō ſit ciuitas: ⁊ ī ſempit̄nū nō edificat̄
Sup hoc laudabit te ꝑplꝰ fortis: ciuitas
gentiū robuſtaꝝ timebit te. Quia factꝰ es
fortitudo paupis ⁊ fortitudo egeno ī tribu-
latōne ſua: ſpes a turbīe: umbraculum ab
eſtu. Spūs enī robuſtoꝝ: q̄ſi turbo impel
lēs parietē: ſicut eſtꝰ ī ſiti tumultū alieno
rū humiliabis: ⁊ q̄ſi caloꝛē ſub nube tꝛemētę.
ꝑpaginē fortiū marceſcere facies. Et faci-
et dñs exercituū oībꝰ ꝑplīs in monte hoc.
conuiuiū pinguiū. conuiuiū vindemie. conuiuiū
pinguiuꝫ medullatoꝝ: vindemie deſecatę.
Et ꝓcipitabit in mōte iſto faciē vīculi col
ligati ſup oēs ꝑplos: et telā quā oꝛditus ē
ſup oēs natōes. ꝓcipitabit mortē in ſempi
ternū. Et auferet dñs deꝰ lacrimā ab omī
facie: ⁊ obꝛobriuꝫ ꝑplī ſui auferet de vni-
uerſa terra. qꝛ dñs locutꝰ eſt. Et dicet ī die
illa. Ecce deꝰ nr̄ iſte: expectauimꝰ eū ⁊ ſal-
uabit nos. Iſte dñs. ſuſtinuimꝰ euꝫ. Et ex-
ultabimꝰ ⁊ letabimur in ſalutari eiꝰ: quia
requieſcet manꝰ dñi in mōte iſto: et tritu-
rabit̄ moab ſub eo. ſicuti terunt̄ palee in
plauſtro. Et extēdet manꝰ ſuas ſub eo: ſic
extēdit natās ad natandū: ⁊ humiliabit glo
riam eius cū alliſione manuū eiꝰ. Et mu-
nimēta ſublimiū muroꝝ tuoꝝ ꝓcident: et
humiliabunt̄ ⁊ detrahent̄ in terrā vſq; ad
puluerem. Capitulum. XXVI.

In die illa cātabitur cā-
ticū iſtud in terra iuda. Urbs forti
tudīs nr̄e ſyon: ſaluatoꝛ ponet̄ in
ea murꝰ ⁊ añmurale. Apite portas: ⁊ īgꝛe
diet̄ gēs iuſta. Cuſtodiens vītatē. Uetꝰ er-
roꝛ abiit ꝟuabis pacē: qꝛ in te ſperauimꝰ.
Sperate in dño ī ſeculis eternis: ī dño deo
forti ī ꝑpetuū. Quia incuruabit habitan-
tes in excelſo: ciuitatē ſublimē humiliabit
humiliabit eā vſq; ad terrā: detrabet eaꝫ
vſq; ad puluerem. Conculcauit eam pes:
pes paupis gꝛeſſus egenoꝛū. Semita iuſti
recta ē: rectꝰ call̄ iuſti ad ambulandū. Et
in ſemita iudicioꝝ tuoꝝ dū ſuſtinuimꝰ te:
nomē tuū ⁊ memoꝛiale tuū in deſiderio a-
nime. Anima mea deſiderauit te in nocte.
ſꝫ ⁊ ſpiritu meo in ꝓcoꝛdijs meis: de mane
vigilabo ad te. Cum feceris iudicia tua in
terra: iuſtitiā diſcēt oīes habitatoꝛes or-
bis. Miſereamur impio: ⁊ nō diſcet facere
iuſtitiā: In terra ſctoꝝ iniq̄ geſſit: ⁊ nō vi
debit gl̄iam dñi. Dñe exaltet̄ manꝰ tua et
nō videant: videant ⁊ cōfundant̄ zelantes
ꝑplī: ⁊ ignis hoſtes tuos deuoꝛet. Dñe da-
bis pacem nobis: omīa enī opa nr̄a opera
tus es nobis. Dñe deus nr̄ poſſederūt nos
dñi abſq; te: tm̄ ī te recoꝛdemur nominis
tui. Moꝛientes nō viuant: gigantes nō re
ſurgant. Propterea viſitaſti et contriui-
ſti eos: ⁊ ꝑdidiſti omnē memoꝛiam eoꝛuꝫ.

Indulsisti genti dñe: ⁊ indulsisti gẽti: nũ-
qd glificat⁹es: Elongasti oẽs ẽmĩos tẽrre
Dñe ĩ angustia requisierũt te: in tribulatõ
ne murmuris doctrina tua eis. Sicut que
pcipit cũ apropinquerit ad ptũ. dolẽs cla
mat ĩ doloribꝰ suis: sic facti sum⁹. A facie
tua dñe pcepim⁹ ⁊ q̃si pturiuim⁹ ⁊ peperi-
mus spm̃ salutis: iustitiã nõ fecim⁹ ĩ tẽrra
iõ nõ ceciderũt hĩtatores tẽrre. Viuẽt mor
tui tui: interfectiq mei resurgẽt. Expgi-
scimĩ et laudate q hĩtatis ĩ puluere q⁹ ros
lucis ros tu⁹: ⁊ tẽrrã gigantiuꝫ dẽthes in
ruinã. Vade ꝓpls me⁹ intra ĩ cubicla tua.
claude ostia tua sup te: abscõdere modicũ
ad momentũ. donec ptranseat indignatio
mea. Ecce ei dñs egrediẽt de loco sc̃o suo
vt visitet iniqtatẽ hĩtatoris tre contra eũ
⁊ reuelabit tẽrra sanguinẽ suũ: ⁊ nõ opiet
vltra interfectos suos. Ca. XXVII.

In die illa visitabit do-
min⁹ in gladio suo. duro. grãdi et
forti. sup leuiathã ꝓpentẽ vectẽ: ⁊
sup leuiathã ꝓpentẽ tortuosũ: ⁊ occidet ce
tũ q ĩ mari ẽ. In die illa vinea meri cãta-
bit ei. Ego dñs q ꝓuo eã: repẽte ꝓpinabo ei
ne forte visitẽt ꝯ eã. Nocte ⁊ die ꝓuo eã: ĩ-
dignatõ nõ ẽ mihi. Quis dabit me spinaꝫ
⁊ veprẽ in ꝓlio: Gradiar sup eã. succendã
eã pitẽr: an poti⁹ tenebo fortitudiẽꝫ meã
Pacẽ faciet mihi: pacem faciet mihi: Qui
egrediẽt ĩpetu ad iacob. florebit ⁊ germi-
nabit isrl̃: ⁊ implebũt faciẽ orb̃ semĩe. Nũ-
qd iuxta plagã pcucientis se pcussit eum:
Aut sic occidit interfectos ei⁹ sic occis⁹ ẽ:
In mẽsura ꝯ mẽsurã cũ abiecta fuerit iu-
dicabit eaꝫ: mediata est in spũ suo duro p
diẽ estus. Idcirco sup hoc dimitet iniq-
tas domui iacob: ⁊ iste oĩs fruct⁹: vt aufe
ret pcẽm ei⁹. Cũ posuerit omĩs lapides al-
taris sic lapides cineris allisos: nõ stabũt
luci ⁊ delubra. Ciuitas eĩ munita desolata
erit: speciosa relinq̃tur ⁊ dimittet q̃ deser
tum. Ibi pascet vitul⁹: ⁊ ibi accubabit: et
ꝓsumet sũmitates eius. In siccitate messis
illi⁹ gerẽt mlieres: veniẽtes ⁊ docẽtes ea
Nõ est em̃ ꝓls sapiẽs: ꝓterea nõ miserebit
ei⁹ q fecit eũ: ⁊ q formauit eũ. nõ pcet
ei. Et erit in die illa. pcuciet dñs ab alueo
flumĩs vsqꝫ ad torrentẽ egipti: ⁊ vos ꝓgre-
gabimĩ vn⁹ ⁊ vn⁹ filij isrl̃. Et erit ĩ die illa.
Clanget in tuba mag̃: et veniẽt qui pditi

fuerãt de tẽrra assirioꝝ ⁊ q eiecti erãt de tẽ-
ra egipti: ⁊ adorabũt dñm in monte sãcto
in hierusalem. Capitulum. XXVIII.

De corone superbie.

Ebrijs epharaĩ: ⁊ flori decidẽti. gle
exultatõis ei⁹: q erãt in vtice vall̃
pinguissime errãtes ĩ vino. Ecce valid⁹ ⁊ for
tis dñs. sic ĩpetus grãdis turbo ꝓfringẽs
sic ĩpetus aq̃ꝝ multaꝝ inundãtiũ: ⁊ emissaꝝ
sup tẽrã spacios ã pedibꝰ ꝓculcabit corona
superbie ebrioꝝ epharaĩ: ⁊ erit flos decidẽs
gle exultatõis ei⁹ q ẽ sup vticẽ vall̃ pinguiũ
q̃si tpaneũ añ maturitatẽ antũni. Qꝺ cũ
aspexerit: videẽs. statim vt manu tenuerit
deuorabit illud. In die illa erit dñs exerci
tuũ corona gle: ⁊ sertũ exultatõis residuo
ꝓli sui: ⁊ spũs iuditij sedẽti sup iuditiũ: et
fortitudo reuertentibꝰ ꝺ bello ad portã. Ele
rũ hi q̃ꝫ ꝓ vino nescierũt: ⁊ ꝓ ebrietate erra
uerũt. Sacerdotes ⁊ ꝓphe nescierũt ꝓ ebrie-
tate. absorpti sũt a vino: errauerũt ĩ ebrie-
tate nescierũt videntẽ. igrauerũt iuditiũ. Oẽs
ei mẽse repleti sũt vomitu sordiũqꝫ. ita vt
nõ eẽt vl̃ loc⁹. Quẽ docebit sciam: ⁊ quẽ ĩ
telligere faciet auditũ: Ablactatos a lacte
auulsos ab uberibꝰ: q⁹ mãda remãda. mã
da remãda. expecta reexpecta. expecta re
expecta: modicũ ibi. modicũ ibi. In loq̃la
em̃ labij ⁊ lĩgua altera loq̃t ad ꝓplm̃ istuꝫ
cui dixit. Hec ẽ req̃es mea. reficite lassũ: ⁊
hoc ẽ meũ refrigeriuꝫ: ⁊ noluerũt audire.
Et erit eis ꝺbũ dñi. mãda remãda. manda
remãda: expecta reexpecta. expecta reex-
pecta: modicũ ibi. modicũ ibi: vt vadãt et
cadãt retrorsũ: ⁊ ꝓterant̃ ⁊ illaq̃ent̃ ⁊ ca-
piant̃. Propt̃ hoc audite ꝺbũ dñi viri illu
sores q dñamini sup ꝓplm̃ meũ q ẽ ĩ hirl̃m
Dixistis ei. Percussim⁹ fed⁹ cũ morte: ⁊ cũ
iferno fecim⁹ pactũ. Flagellũ mũdãs cuꝫ
trãsierit ñ veit sup nos: q⁹ posuim⁹ mẽda-
tiũ spẽ nr̃aꝫ: ⁊ mẽdatõ ꝓtecti sum⁹. Idcir-
co hec dic dñs de⁹. ecce ego mittã ĩ fũdam̃
tis syõ lapidẽ. lapidẽ ꝓbatũ. ãgularẽ ꝓcio
sũ ĩ fũdam̃to fũdatũ. Qui crediderit ñ fe-
stinet. Et ponã iuditiũ ĩ pondẽ: ⁊ iustitiã
ĩ mẽsura. Et subuertet grãdo spẽ mẽdatij ⁊
ꝓtectõꝫ aq̃ inundabũt: ⁊ delebit̃ fed⁹ vr̃m
cũ morte: et pactũ vr̃m cũ iferno ñ stabit.
Flagellũ inũdãs cũ trãsierit: eritis ei ĩ cõ
culcatõꝫ. Qñcũq̃ ꝓtrãsierit tollet vos: qm̃
mane diluculo ꝓtrãsiuit in die ⁊ ĩ nocte ⁊

tantūmodo sola vexatio intellectuz dabit
auditui. Coangustatū est em̄ stratum. ita
vt alter decidat: ⁊ pallīū breue vtrūqz opi
re nō p̄t. Sicut em̄ in mōte diuisionū sta-
bit dñs. sic in valle q̄ est in gabaon irascet
vt faciāt opus suū. alienū est opus ei⁹. vt
opet op⁹ suū. peregrinū ē opus ei⁹ ab eo.
Et nunc nolite illudere: ne forte ꝑstringā
tur vincula vra. Cōsumatōez em̄ ⁊ abbre-
uiatōem audiui a domīo deo exercituū su
per vniuersā terrā. Auribo ꝓcipite ⁊ audi
te vocē meā: attēdite ⁊ auditē eloq̄ū meū.
Nūq̄d tota die arabit arans. vt serat: pscī-
det: ⁊ sariet humū suā? Nōne cū adequaue
rit faciē ei⁹ seret gith: et ciminū sparget: ⁊
ponet triticū ꝓ ordinē ⁊ ordeū: ⁊ miliuz: ⁊
vicia in finibus suis? Et erudiet illū i iu-
ditio: deus suus docebit illū. Nō em̄ in ser-
ris triturabit gith. nec rota plaustri sup
ciminū circuiet: sz in virga excutiet gith
⁊ ciminū in baculo: panis autē ꝓminuet.
Dex nō in ꝑpetuū triturans triturabit il
lū: neqz vexabit eū rota plaustri nec i vn-
gulis suis ꝓminuet euz. Et hoc a dño deo
exercituū exiuit: vt mirabile faceret ꝓsili
um ⁊ magnificaret iustitia. Ca. XXIX.

VE ariel. hariel ciuitas
quā expugnauit dauid. Addit⁹ est
ānus ad annū. solēnitates euolu-
te sūt: circūuallabo hariel ⁊ erit tristis et
merēs: ⁊ erit mihi q̄si ariel. Et circūdabo
quasi sperā in circuitu tuo: ⁊ iaciā ꝫ te ag
gerem ⁊ munimēta ponā i obsidionē tuā
Dumiliaberis. de terra loq̄ris: et de humo
audiet eloquiū tuū. Et erit q̄si phitonis ō
terra vox tua: ⁊ de humo eloquiū tuū mu
sitabit. Et erit sicut puluis tenuis multi-
tudo ventilantiū te. et sicut fauilla ꝑtran-
siens multitudo eoꝝ q̄ ꝓtra te ꝑualuerūt
eritqz repente confestim a dño exercituū.
visitabit in tonitruo et cōmotiōne terre: ⁊
voce magna turbinis ⁊ tēpestatis ⁊ flāme
ignis deuorātis. Et erit sicut somniū visi-
onis nocturne. multitudo oīm gentiū qui
dimicauerūt ꝓtra ariel: ⁊ oēs q̄ militauerūt
⁊ obsiderūt ⁊ ꝑualuerūt aduersus eā. Et sic
sōniat esuriēs ⁊ ꝓmedit. cū aūt fuerit exp-
gefact⁹ vacua est anīa ei⁹: ⁊ sic sōniat si-
tiens ⁊ bibit: ⁊ postq̄ fuerit expgefact⁹ ad-
huc sitit. ⁊ aīa eius vacua ē: sic erit multi-
tudo oīm gentiū que dimicauerūt contra
montē sy̆on. Obstupescite ⁊ ammiramini.
fluctuate ⁊ facillate: inebriami ⁊ nō a vi-
no: mouemi ⁊ nō ab ebrietate. qm̄ miscuit
vobis dñs spm̄ sopōis. Claudet oc'los ve-
stros. ꝑphas ⁊ prīcipes vr̄os q̄ vident visi
ones opiet. Et erit vobis visio oīm sic ver
ba libri signati: quem cuz dederint scienti
lras dicent lege istū: ⁊ rñdebit nō possum.
signat⁹ ē em̄. Et dabit liber nesciēti lras di
ceturqz ei lege: et rñdebit. nescio lras. Et
dixit dñs: eoq̄ appropinquat ꝑp̄s iste ore
suo ⁊ labijs suis glorificat me: cor aūt ei⁹
lōge ē a me. et timuerūt me mādato hoīm
⁊ doctrinis. ideo ecce ego addā vt ammira
tōem faciā ꝑp̄o huic miraculo grādi ⁊ stu
pendo. Peribit em̄ sapiētia a sapientibus
eius: ⁊ intellect⁹ prudentiū eius absc̄dē-
tur. Ve qui pfundi estis corde. vt a dño absc̄o-
ditis consiliū: q̄z sūt in tenebris opa: ⁊ di
cūt q̄s videt nos: et quis nouit nos? Per-
uersa ē hec vra cogitatio: q̄si si lutū cōtra
vigilum cogitet: ⁊ dicat opus factori suo.
nō feci⁹ti me. ⁊ figmentū dicat factori suo
nō intelligis. Nōne adhuc in modico ⁊ in
breui cōuertet libanus i chermel et cher-
mel in saltum reputabit? Et audient i die
illa surdi verba libri: ⁊ de tenebris ⁊ cali-
gine oculi cecoꝝ videbūt. Et addent mites
in dño leticiam: ⁊ pauperes homines in sā
cto isr'exultabūt: qm̄ defecit q̄ ꝑualebat.
cōsumatus est illusor: ⁊ succisi sūt omnes
q̄ vigilabāt sup iniquitatē: q̄ peccare facie
bant homīes in verbo: ⁊ arguentē in por-
ta supplantabant: ⁊ declinauerūt frusta a
iusto. Propter hoc hec dicit dñs ad domū
iacob q̄ redemit abraham. Nonmō ꝓfūdet
iacob: necmō vultus eius erubescet: sz cū
viderit filios suos opa manuū mearū: in
medio sui sāctificantes nomen meum: et
sc̄tificabūt sanctū iacob: ⁊ deū isr'ꝑdica-
bunt ⁊ scient errātes spū intellectuz: ⁊ mu
sitatores discent legem.

Capitulum. XXX.

VE filij desertores dicit
dñs: vt faceretis ꝓsiliū ⁊ nō ex me. ⁊
ordiremi tela et nō p̄ spm̄ meū: vt
addat pc̄m sup pc̄m. q̄ ābulatis vt descē
datis i egiptū: ⁊ os meū nō interrogastis
spantes auxiliū i fortitudine pharaōis: et
sperantes fiduciā i umbra egipti: ⁊ erit vobis
fortitudo pharaonis i ꝓfusionē: et fiducia

in vmbra egipti in ignominiã. Jerant em̃ in thanes prĩcipes tui ⁊ nũtij tui: vsq; ad thanes puenert. Oẽs ꝓfusi sũt sup ꝑlo q̃ eis ꝑdesse nõ potuit. Nõ fuerũt ĩ auxiliũ ⁊ in aliquã vtilitatẽ: sz ĩ ꝓfusionẽ ⁊ ĩ obpro briũ. Onꝰ iumentoꝝ austri. Jn terra tribu latõis ⁊ ãgustie. leena ⁊ leo. ex eis vipera: ⁊ regulꝰ volãs: portãtes sup hũeros iumẽ toꝝ diuitias suas: ⁊ sup gibbum cameloꝝ thesauros suos: ad ꝑlm̃ q̃ eis ꝑdesse nõ po terat. Egiptꝰ em̃ frustra ⁊ vana auxiliabit Jõ clamaui sup hoc: supbia tm̃ ẽ quiesce. Nũc ingressꝰ scribe eis sup buxũ: et ĩ libro diligẽter exara illud: ⁊ erit in die nouissimo in testimoniũ vsq; ineternuz. Popul⁹ em̃ ad iracundiã puocãs ẽ: ⁊ filij mẽdaces filij nolẽtes audire legẽ dei q̃ dicũt videntibus: nolite vidẽ. ⁊ aspiciẽtib⁹: nolite aspicere nob ea q̃ recta sũt. Loq̃mi nob placẽtia. videte nob errores: auferte a me viam declinate a me semitã. cessz a facie nr̃a sãct⁹ isrl̃. Propt̃ea hec dicit scs̃ isrl̃: ꝓ eo q̃ reprobastis ỽbũ hoc: ⁊ spastis ĩ calũnia ⁊ tumultu: ⁊ innixi estis sup eo. Proptẽrea erit vobis iniq̃tas hec. sicut intẽruptõ cadens. ⁊ req̃sita in muro excelso: qm̃ subito dũ nõ sperat: veiet ꝓtritio eiꝰ. ⁊ ꝓminuet sic ꝓtẽrit lagena figli ꝓtritõne pualida: ⁊ nõ ĩueniet de fragmẽtis eiꝰ testa: in q̃ portẽt ignis culꝰ de incẽdio. aut hauriat parũ aque ỽ fouea: qꝛ hec dicit dñs deus sanctꝰ isrl̃. Ỽi reuertimĩ et q̃escatis salui eritis. Jn silentio ⁊ ĩ spe erit fortitudo vr̃a: ⁊ noluistis ⁊ dixistis. Nequaq̃: sz ad eq̃s fugiemus. iõ fugietis. Et sup veloces ascẽdem⁹ iõ velotiores erũt q̃ ꝑsequent̃ vos. Mille hoĩes a facie terroris vniꝰ ⁊ a facie troris q̃nq; fugietis: donec relinq̃mi q̃si malꝰ navis ĩ ỽtice mõtis. ⁊ q̃si signũ sup collẽ. Propterea expectat dñs vt miserear vr̃i: et iõ exultabit̃ ꝓcens vobis. qꝛ deꝰ iudiciꝰ dñs. bt̃i oẽs q̃ expectãt eũ. Popul⁹ em̃ syon habitabit ĩ hirl̃m: plorãs nequaq̃ plorabis. miserãs miserebit̃ tui. Ad vocẽ clamoris tui statiz vt audierit: rñdebit tibi. ⁊ dabit tibi dñs panẽ artũ: ⁊ aquã breuẽ. ⁊ nõ faciet auolare a te vlt̃ doctorẽ tuũ: erũt ocli tui videntes ꝓceptorẽ tuũ: ⁊ aures tue audient ỽbũ p⁹tergũ monentis. Hec ẽ via ãbulate ĩ ea ⁊ ñ ỽclinetis neq; ad dexterã neq; ad sinistraz. Et ꝓtamĩabis lamĩas sculpti

liũ argenti tui: ⁊ vestimentũ ꝓflatilis auri tui ⁊ dispges ea sicut immũditiaz menstruate. Egredere dices ei. Et dabit̃ pluuia semini tuo vbicũq; semĩaueris in terra et panis frugũ terre erit vberim⁹ ⁊ pĩguis. Pascet̃ in possessione tua in die illo agn⁹ spaciose ⁊ thauri tui ⁊ pulli azinoꝝ q̃ operant̃ terrã. ꝓmixtũ migma comedẽt: sic vt in area ventilatũ ẽ. Et erũt sup oẽm montem excelsũ: ⁊ sup oẽm collẽ eleuatuz riui currentiũ aq̃ꝝ. ĩ die interfectõis multoꝝ. cũ ceciderĩt turres. Et erit lux lune sic lux solis ⁊ lux solis erit septẽplicit̃: sic lux septẽ diez: ĩ die q̃ alligauerit dñs vulnꝰ ꝑli sui ⁊ ꝓcussurã plage eiꝰ sanauerit. Ecce nomen dñi venit de longinq̃: ardẽs furor eiꝰ ⁊ gũis ad portandũ. Labia eiꝰ repleta sũt indignatõe. ⁊ lingua eiꝰ q̃si ignis deuorãs. Spũs eiꝰ velut torrens ĩundãs vsq; ad mediũ colli. ad ꝑdendas gẽtes in nihilũ: ⁊ frenũ erroris qđ erat in maxillis ꝑlorꝝ. Cãticũ erit vob sic vox sctificatẽ solẽnitatis: ⁊ leticia cordis sicut q̃ pgit cũ tibia: vt ĩtret in montẽ dñi ad fortẽ isrl̃. Et audit̃ faciet dñs gl̃az vocis sue: ⁊ terrorẽ brachij sui oñdet in ꝓmiatõe furoris ⁊ flãme ignis devorãtis: allidet in turbine ⁊ ĩ lapidẽ grãdinis. A voce em̃ dñi pauebit assur virga p̃cussus: ⁊ erit trãsit⁹ virge fundat⁹ quẽ req̃escere faciet dñs sup eũ in timpanis ⁊ cyth̃aris ⁊ bellis p̃cipuis expugnabit eos. Prepparata ẽ em̃ ab heri tophet a rege ꝓparata ꝑfunda ⁊ dilatata. Nutrimẽta eiꝰ ignis: ⁊ ligna multa: flatꝰ dñi sic torrens sulphuris succendens eam. ¶ Ca. XXXI.

Ve qui descendũt in egiptũ ad auxiliũ ĩ eq̃s spantes: ⁊ hñtes fidutiã sup q̃brigis qꝛ mlt̃e sẽ ⁊ sup eq̃tib⁹ qꝛ ꝑualidi nimis: ⁊ ñ sũt cõfisi sup scm̃ isrl̃ ⁊ dñm nõ exq̃sierũt. Jpe aũt sapiens adduxit malũ: ⁊ ỽba sua ñ abstulit: ⁊ ꝓsurget ꝺ domũ pessimoꝝ: ⁊ ꝺ auxiliuz operantiũ iniq̃tatẽ. Egiptꝰ hõ ⁊ nõ deꝰ: ⁊ eq̃ eoꝝ caro ⁊ nõ spũs: ⁊ dñs ĩclinabit manũ suã ⁊ corruet auxiliator: et cadet cui ꝑstat̃ auxiliũ. sil̃q; oẽs ꝓsumẽt̃: qꝛ hec dicit dñs ad me. Quo si rugiat leo ⁊ catulus leonis super predam suam: cũ occurrerit ei multitudo pastorum a voce eorum non formidabit et a multitudine eorum nõ paue bit: sic descendet dominus exercituum vt

prelietur sup montez sion ꝙ sup colle ei⁹.
Sicut aues volātes: sic ptæget dñs exerci
tuuz birlm: ptægēs ꝙ liberās. trāsiēs ꝙ sal-
uans. Conuertimi sicut in pfūdū recessera
tis filij isrl. In die ei illa abiciet vir ydola
argēti sui: ꝙ ydola auri sui q̄ fecerūt vobis
manus vre in peccatū: ꝙ cadet assur in gla-
dio nō viri: ꝙ gladi⁹ nō hois vorabit eū: ꝙ
fugiet nō a facie gladij ꝙ iuuenes eius ve-
ctigales erūt: et fortitudo ei⁹ a terroꝛe trā-
sibit: ꝙ pauebūt fugientes prīcipes ei⁹. Di
xit dñs. cuius est ignis in sion: ꝙ caminus
eius in hierusalem. Ca. XXXII.

ECce in iustitia regnabit
rex. ꝙ pncipes in iudiciō pezūt: ꝙ erit
vir sic q̄ abscōdit a vēto: ꝙ celat se
a tēpestate: sicut riui aquaꝝ in siti. ꝙ vmbra
petre pminētis in terra deserta. Nō caliga
bunt oculi videntiū ꝙ aures audientiū di
ligēter auscultabūt: et coꝛ stultoꝝ intelli-
get scientiā: ꝙ lingua balboꝝ velociter loq̄
tur et plane. Nō vocabit vltra is q̄ insipi-
ens ē prīceps: neq; fraudolent⁹ appellabit
maioꝛ. Stultus ei fatua loquet: ꝙ coꝛ ei⁹
faciet iniquitatē: vt pficiat sl'atōem: ꝙ lo-
quat ad dñm fraudolēter: ꝙ vacuā faciat
animā esurietis: et potū sitienti auferat.
Fraudolēti vasa pessima sūt: ipe em̄ cogi-
tatōnes pcinnabit ad pdendos mites in ser
mone mendatij: cū loq̄ret paup iuditiuz.
Princeps vo ea q̄ digna sūt prīcipi cogi-
tabit: ꝙ ipe super iudices stabit. Mulieres
opulentæ surgite: ꝙ audite vocē meaz: filie
pfidētes. pcite auribo eloquiū meuz. Post
dies em̄ ꝙ annū: ꝙ vos pturbamini pfiden
tes. Consumata est em̄ vindemia: collectō
vltra nō veniet. Obstupescite opulentæ cō
turbamini pfidentes: exuite vos ꝙ pfūda
mini: accīgite lūbos vros sup vbera. Plā
gite sup regione desiderabili: sup vinea fez
tili. Sup humū pli mei spine ꝙ vepres a-
scendēt: quā tomagis sup oīs domos gau
dij ciuitatis exultantis: Dom⁹ em̄ dimissa
ē. multitudo vrbis relicta ē: tenebre ꝙ pal-
patio factæ sunt sup spelūcas vsq; inetēr-
num. Gaudiū onagroꝝ pascua gregū: do
nec effundat super nos spūs o excelso. Et
erit desertū in chremel: ꝙ chremel i saltuz
reputabit: ꝙ habitabit in solitudine iudi-
tium: ꝙ iustitia in chremel sedebit. Et erit
opus iustitie pax: ꝙ cultus iustitie silētiuz
ꝙ securitas vsq; in sempiternuz. Et sedebit
pl's meus in pulcritudie pacis: ꝙ i taber-
naculi fiducie ꝙ i requie opulēta. Grādo aī
i descēsione salt⁹: ꝙ humilitate humiliabit ci-
uitas. Beati q̄ semiatis sup oēs aq̄s: imit
tētes pedē bouis ꝙ azini Ca. XXXIII.

TE qui predaris. nōne et
ipe pdaberis: Et q̄ spernis: nōne ꝙ
ipe spneris: Cū psumaueris depre
datōem: depdaberis. cum fatigatus desie-
ris: ptemneris. Dñe miserē nr̄i te em̄ ex-
pectamus: esto brachiū nr̄m in mane. ꝙ sa-
lus nr̄a in tpe tribulatōnis. A voce ange
li fugerunt pli. ꝙ ab exaltatōne tua dispse
sunt gentes. Et congregabunt spolia vra
sicut colligit brucus: velut cum fosse ple-
ne fuerit de eo. Magnificatus est dñs qm̄
habitabit in excelso implebit sion iudicio et
iustitia: et erit fides in tpibo suis. Diuitie
salutis sapiētia ꝙ sciēcia timoꝛ dñi ipe the
sauzus ei⁹. Ecce videntes clamabūt foris:
angeli pacis amare flebūt. Dissipatæ sunt
vie: cessauit trāsiēs p semitā: irritū factū
est pactuz: piecit ciuitates. nō reputauit
hoies. Luxit ꝙ elanguit terra: confusus ē li-
ban⁹ ꝙ absurduit. Et factus ē saron sic de-
sertū: ꝙ pcussa est basā ꝙ carmel⁹. Nūc cō-
surgā dicit dñs: nūc exaltaboꝛ ꝙ nūc subli
maboꝛ. Concipietis odoꝛē ꝙ parietis stipu
lam: spūs vr̄ vt ignis vorabit vos: ꝙ erūt
pli q̄si de incendio cinis: spine cōgregatæ
igni cōburent. Audite q̄ longe estis q̄ fe-
cerim: ꝙ cogscite vicini fortitudinē meaz.
Contriti sunt in sion peccatoꝛes: possedit
timoꝛ ypocritas. Quis poterit habitare o
vobis cū igne deuorāte: aut q̄s habitabit
ex vobis cū ardoꝛibo sēpiternis: Qui ābu
lat i iustitijs ꝙ loquit veritatē: q̄ picit aua
ritiā ex calūnia. ꝙ excutit man⁹ suas ab oī
munere. Qui obturat aures suas ne audi-
at sanguinē: et claudit oculos suos ne vi-
deant malū: iste in excelsis hītabit. muni-
mēta saxoꝝ sublimitas ei⁹: panis ei datus
ē: aque ei⁹ fideles sunt. Regē in decoꝛe suo
videbit: oculi ei⁹ cernēt terrā delonge: coꝛ
tuū meditabit timoꝛē. Ubi est irāt⁹. ubi le-
gis ōba ponderās. ubi doctoꝛ puuloꝝ: pl'm
iprudētez nō videbis. pl'm alti fmōis: ita
vt nō possis intelligē disertitudiez lingue
ei⁹: i q̄ nulla ē sapīa. Respicice syō ciuita
tez solēnitatis nr̄e. ocli tui videbūt hierl'm

habitatōem opulentā. tabernaculū qđ ne quaq̄ transferri poterit: nec auferent cla ui ei⁹ ī sempiternum. ⁊ oīs funiculi eius nō rūpent: quia solūmodo ibi magnifica tus est dñs nr̄. Locus fluuioꝝ riui latissi mi ⁊ potētes: nō trāsibit sup eū nauis re migū: neq̄ trieris magna trāsgredietᵉ eū. Dñs em̄ iudex nr̄. dñs legifer nr̄. dñs rex nr̄. ipe veniet ⁊ saluabit nos. Laxati sunt funiculi tui: sz nō pualebūt. Sic erit ma lus tuus vt dilatare signū nō q̄as. Tūc di uidentᵉ spolia p̄dazū multaꝝ: claudi diri piēt rapinā: nec dicet vicin⁹. egrui. Po pul⁹ q̄ habitat ī ea: auferetᵉ ab eo iniq̄tas.

¶ Capitulum .XXXIIII.

HAccedite gētes audite. ⁊ ppl̄i attēdite: audiat t̄ra ⁊ plenitu do ei⁹. orbis ⁊ oē germē ei⁹: qz idi gnatō dñi sup oīs gētes: ⁊ furor sup vni uersā malitiā eoꝝ. Interfecit eos: ⁊ dedit eos in occisionē. Interfecti eoꝝ picientᵉ ⁊ de cadaueribꝫ eoꝝ ascēdet fetor. Tabescent mōtes a sāguīe eoꝝ. et tabescet oīs mili tia celoꝝ: ⁊ p̄plicabunt sicē liber celi. ⁊ oīs militia eoꝝ defluet sicut defluit foliū de vi nea ⁊ de ficu: qm̄ iebriat⁹ē ī celo gladius me⁹. Ecce sup ydumeā descēdet: ⁊ sup po pulū īterfectōis mee ad iudiciuz. Gladius dñi replet⁹ē sanguīe: incrassat⁹ē adipe de sāguine agnoꝝ ⁊ hircoꝝ. ⁊ de sanguīe me dullatoꝝ arietū. Victima. n. dñi ī bosra. ⁊ īt̄fectō mag̃ ī t̄ra edom. ⁊ descēdet vnicor nes cū eis. ⁊ thauri cū potētibꝫ. Inebriat t̄ra eoꝝ sāguīe. ⁊ hum⁹ eoꝝ adipe pīguiū: qz dies vltionis dñi. ān⁹ retributōis iudi tij syon. Et p̄uertᵉ torrētes eius ī picē: et hum⁹ ei⁹ ī sulphur. Et erit t̄ra ei⁹ ī picez ardentē noctᵉ ac die: nō extinguetᵉ ī sēpi tērnū. Ascēdet fum⁹ ei⁹ a generatōe ī gene tōez: desolabit ī scla sclorum. Nō erit trāsiēs p eā: ⁊ possidebūt illā onocrotal⁹ et erici⁹ ⁊ ibex ⁊ corui⁹ habitabunt in ea. Et extendetᵉ sup eā mensura vt redigat ad nihilū: ⁊ p pendiculū ī desolatōem. Nobiles ei⁹ ñ erūt ibi. regē poti⁹ īuocabūt: ⁊ oēs p̄cipes ei⁹ erūt in nihilū. Et orientᵉ ī domibꝫ ei⁹ spine ⁊ vrtice. ⁊ paliurus ī munitōibꝫ ei⁹. et erit cubile draconū. ⁊ pascua strutionū: ⁊ oc currēt demonia: onocētaur⁹ ⁊ pilosus cla mabit alter ad alterū. Ibi cubauit lamia ⁊ inuenit sibi requiem: ibi habuit foueam

eriti⁹. ⁊ enutriuit catulos: et circūfodit et fouit ī vmbra ei⁹. Illuc cōgregati sūt mil ui alter ad alterū. Requirite diligēter in libro dñi ⁊ legite: vnū ex eis nō defuit. al ter alterū nō q̄siuit: qz qđ ex ore meo p̄ce dit ille mādauit. et spūs ei⁹ ipe congregauit ea: ⁊ ipe misit eis sortez. ⁊ man⁹ ei⁹ diuisit eā illis ī mēsurā. Elsq̄ īeternum possidebūt eā: ī generatōe ⁊ generatōez habitabūt ī ea.

¶ Capitulum .XXXV.

LEtabitur deserta ⁊ inuia ⁊ exultabit solitudo. ⁊ florebit q̄si liliū. Germinās germinabit: ⁊ exul tabit letabūda ⁊ laudās. Gloria libani data est ei: decor carmeli ⁊ saron. Ipsi videbunt gloriā dñi: ⁊ decorē dei nr̄i. Cōfortate ma nus dissolutas: ⁊ genua debilia roborate. Dicite pusillanimis: cōfortamini ⁊ nolite timere. Ecce de⁹ vester vltōem adducet re tributionis: de⁹ ipe veniet et saluabit nos. Tūc apientᵉ oculi cecoꝝ. ⁊ aures surdoꝝ pa tebūt. Tūc saliet sicut ceru⁹ claud⁹. et ap ta erit līgua mutoꝝ: qz scisse sūt in deserto aq̄. ⁊ torrētes ī solitudine. ⁊ q̄ erat arida ī stagnū. ⁊ sitiēs ī fontes aquaꝝ. In cubili bus ī q̄bus pri⁹ dracones habitabant: orietᵉ viror calami ⁊ iūci: ⁊ erit ibi semita: ⁊ via sancta vocabitᵉ. Nō trāsibit p eā pollutus ⁊ hec erit vobis directa via. ita vt stulti ñ errēt p eā. Nō erit ibi leo. ⁊ mala bestia ñ ascēdet p eaz nec īuenietᵉ ibi. Et ābulabūt q̄ liberati fuerint ⁊ redempti a dño cōuer tentᵉ: ⁊ veniēt in syon cum laude. ⁊ letitia sēpiterna sup caput eoꝝ. Gaudiū ⁊ letitiā obtinebunt: ⁊ fugiet dolor ⁊ gemitus.

¶ Capitulum .XXXVI.

ET factū ē in quartodecimo ānо regis ezechie: ascēdit sē nacherib rex assiriorꝝ sup oīs ci uitatᵉs iuda munitas: ⁊ cepit eas. Et mi sit rex assiriorꝝ rabsacen de lachis ī hieru salē. ad regē ezechiā ī manū g̃ui. ⁊ stetit in aq̄ductu piscine superioris. ī via agri fullo nis. Et egress⁹ ē ad eū eliachī fili⁹ elchie q̄ erat sup domū ⁊ sobna scriba. ⁊ ioahe fili⁹ asaph a cōmentarijs. Et dixit ad eos raspa ces. Dicite ezechie. Hec dic rex magn⁹ assi riorꝝ. Que ē ista fiducia q̄ cōfidis. aut q̄ cō silio vel fortitudīe rebellaē disponis: Sup quē hēs fiduciā: qz r̄cessisti a me: Ecce cō-

fidis sup baculū harūdineū cōfractū istū sup egiptū: cui si inixus fuerit hō. itrabit ī manū ei⁹ ꝙ pforabit eam: sic ꝓ Pharao rex egipti oīb⁹ q̄ ꝓfidūt ī eo. Q̄d si rñderis mihi. i dño deo nr̄o cōfidim⁹: nōne ipe ē cui⁹ abstulit ezechias excelsa ꝙ altaria. ꝙ dixit iude ꝙ hierusalem corā altari isto adorabitis: Et nūc trade te dño meo r̄gi assirioꝝ: ꝙ dabo tibi duo milia eq̄ꝝ. nec poteris ex te p̄bere ascēsores eoꝝ. Et quō sustinebis faciez iudicis vnius loci ex seruis dñi mei minoribꝰ: Q̄d si confidis ī egipto ī quadrigis. ꝙ ī equitibꝰ: ꝙ nūc nūq̄d sine dño ascēdi ad terrā istam. vt dispderē eam. Dñs dixit ad me. Ascēde sup terrā istaz. et dispde eam. Et dixit eliachim. et sobna. et ioahe ad rabsacen. Loq̄re ad seruos tuos sÿra līgua ītelligim⁹ em̄: ne loq̄ris ad nos iudaice ī auribꝰ ꝑpli q̄ ē sup muruz. Et dixit ad eos rabsaces. Nūquid ad dñm tuuz ꝙ ad te misit me dñs meus. vt loquerer oīa verba ista: ꝙ nō potius ad viros q̄ sedēt ī muro vt comedāt stercora sua. et bibant vrinā pedū suoꝝ vobiscū: Et stetit rabsaces: et clamauit voce magna iudaice et dixit. Audite verba regis magni r̄gis assirioꝝ. Hec dic rex. Nō seducat vos ezechias. q̄ ñ poterit eruere vos. ꝙ ñ vobis ē buat fiduciam ezechias sup dño dicēs. eruēs liberabit nos dñs: nō dabit ē ciuitas ista ī manu regis assirioꝝ. Nolite audire ezechiā: hec ei dicit rex assirioꝝ. Facite mecū bñdictiō nē. ꝙ egredimī ad me: ꝙ comedite vnusq̄sq̄ vineā suam. ꝙ vnusq̄sq̄ ficū suam. ꝙ bibite vnusq̄sq̄ aquā cisterne sue: donec veniam ꝙ tollam vos ad terrā q̄ ē terra vr̄a. terraz frumenti ꝙ vini: terrā panū ꝙ vineaꝝ. Nec ꝓturbet vos ezechias dicēs: dñs liberabit nos. Nūq̄d liberauerūt dij gētiuz vnusq̄sq̄ terraz suam de manu regis assirioꝝ. Vbi ē deus emath et arfad: Vbi de⁹ sepharuaim: Nūq̄d liberauerūt samariā ō manu mea: Quis ē ex oīb⁹ dijs terraꝝ istaz̄ q̄ eruerit terrā suaz de manu mea: vt eruat dñs hierusalē de manū mea: Et siluerūt ꝙ nō rñderūt ei verbū. Mādauerat em̄ rex dicēs: ne rñdeatis ei. Et egressus ē eliachim filī⁹ elchie q̄ erat sup domū. ꝙ sobna scriba. ꝙ ioahe filī⁹ asaph. a cōmētarijs ad ezechiam sciss̄is vestibus: ꝙ nūciauerūt ei verba rabsacis.

Capitulum .XXXVII.

ET factū est cuz audisset rex ezechias scidit vestimēta sua. ꝙ obuolut⁹ ē sacco: et ītrauit ī domū dñi. Et misit eliachim q̄ erat sup domū. et sobna scribā. ꝙ seniores de sacerdotib⁹ opt⁹ saccis. ad ÿsaiam filiū amos ꝓphetā et dixerūt ad eū. Hec dicit rex ezechias. Dies t̄bulatōis ꝙ coꝛruptōis. ꝙ blasphemie dies hec: q̄ venerūt filij vsq̄ ad ptū. ꝙ virt⁹ nō ē pariendi. Si quō audiat dñs de⁹ tu⁹ verba rabsacis: quem misit rex assiriorū dñs suus ad blasphemandū dñm deum viuentē: ꝙ exp̄obrādū ꝓmonibꝰ q̄s audiuit dñs deus tu⁹. Leua ergo oratōez ꝓ reliquijs q̄ reptē sūt. Et venerūt ꝓui regis ezechie ad ÿsaiam: et dixit ad eos ÿsaias. Hec dicetis dño vr̄o. Hec dicit dñs. Ne timeas a facie verboꝝ q̄ audisti: q̄bꝰ blasphemaueꝛt pueri regis assirioꝝ me. Ecce ego dabo ei spiritū ꝙ audiet nūciū. ꝙ reuertē ad terram suā ꝙ coꝛruere eū faciā gladio ī terra sua. Reuersus est aūt rabsaces: ꝙ inuenit regē assirioꝝ ꝑliātē aduersus sobnā. Audierat em̄ q̄ ꝓfect⁹ eē̄t de lachis: et audiuit de tharacha rege ethiopie dicētes: egressus ē vt pugnet ꝓtra te. Q̄d cū audisset: misit nūcios ad ezechiaz dicens. Hec dicetis ezechie regi iude loquētes. Nō te decipiat de⁹ tu⁹ ī q̄ tu ꝙfidis dicēs: nō dabit ihrl'm ī manū regis assirioꝝ. Ecce tu nosti oīa q̄ fecerūt reges assirioꝝ oīb⁹ terris q̄s subuertērūt et tu poteris liberari: Nūq̄d eruer̄t eos dij gētiū: q̄s subuertērūt patres mei. gozan ꝙ aran ꝙ reseph et filios eden q̄ erāt ī thalassar: Vbi ē rex emath ꝙ rex arfad ꝙ rex vrb̄ sepharuaim ana et aua: Et tulit ezechias libros de manu nūcioꝝ ꝙ legit eos: ꝙ ascēdit ī domū dñi. et expandit eos corā dño. Et orauit ezechias ad dominū dicēs. Dñe exercituū de⁹ isrl' q̄ sedes sup cherubin. tu es de⁹ solus omniū r̄gnoꝝ terre: tu fecisti celū ꝙ terrā: inclina dñe aurē tuaz ꝙ audi aperi oculos tuos ꝙ vide: et audi oīa verba sennacherib q̄ misit ad blasphemandū deū viuētē. Vere ei dñe dessolatas fecerūt reges assirioꝝ r̄ras ꝙ regiones eaꝝ. ꝙ dederūt deos eaꝝ igni. nō em̄ erāt dij: sz opa manuū hominū. lignū ꝙ lapis: et cōminuer̄t eos. Et nūc dñe de⁹ noster salua nos de manu ei⁹: vt cognoscāt oīa r̄gna terre: q̄ tu es dñs deus solus. Et misit ÿsaias filios amos ad

ezechiam dicens. Hec dic dñs de⁹ isrł. Pro
qđ rogasti me de sennacherib rege assiri
orũ: hoc ẽ ỽbũ qđ locut⁹ ẽ dñs sup eũ. De
spexit te ⁊ subsãnauit te ỽgo filia syõ: pt⁹
te caput mouit filia hierusalẽ. Cui expro
brasti. ⁊ quẽ blasphemasti. ⁊ sup quẽ exal
tasti vocẽ. ⁊ leuasti altitudinẽ ocłoꝝ tuo
rũ: Ad sanctũ isrł. In manu ꝟuoꝝ tuorũ
exprobrasti dño: et dixisti. In multitudie
quadrigaꝝ meaꝝ ego ascendi altitudinẽ
montiũ. iuga libani: et succidã excelsa ce
drorũ ei⁹. ⁊ electas abietes illi⁹. ⁊ ĩtroibo
altitudinẽ sũmitatis ei⁹. saltũ carmeli ei⁹
ego fodi ⁊ bibi aquam. ⁊ exiccaui vestigio
pedis mei oms riuos aggerum. Nũqđ nõ
audisti q̃ olim fecerim ei: Ex diebꝫ antiqs
ego plasmaui illud. ⁊ nũc adduxi: ⁊ factũ
ẽ in eradicatõem colliũ ꝓpugnantiũ. ⁊ ci
uitatũ munitaꝝ. Habitatores eaꝝ breuia
ta manu ꝓtremuerũt. ⁊ ꝓfusi sũt: facti sũt
sicut fenũ agri. ⁊ gramen pascue. et herba
tectorũ q̃ exaruit añq̃ matureſceret. Habi
tatõem tuã ⁊ egressũ tuũ. ⁊ introitũ tuuz
cognoui: ⁊ insaniã tuã ℥ me. Cuz fureres
aduersum me supbia tua ascẽdit in aures
meas. Ponã ergo circulũ ĩ auribꝫ tuis. et
frenũ ĩ labijs tuis: ⁊ reducã te ĩ via p quã
venisti. Tibi aũt hoc erit signuz. Comede
hoc ãno q̃ sponte nascũt: ⁊ ĩ ãno scđo po
mis vescere. In ãno aũt tertio seminate ⁊
metite. ⁊ plantate vineas. ⁊ comedite fru
ctũ eaꝝ: ⁊ mittet id qđ saluatum fuerit ỽ
domo iuda. ⁊ qđ reliquũ ẽ radicẽ deorsũ. ⁊
faciet fructũ sursũ: qz de hierusalẽ exibũt
reliquie. ⁊ saluatõ de mõte syon. Zel⁹ dñi
exercituũ faciet istud. Propterea hec dic
dñs de rege assirioꝝ. Nõ introibit ciuita
tẽ hãc ⁊ nõ iaciet ibi sagittã. ⁊ nõ occupa
bit eã clipeus: ⁊ nõ mittet ĩ circuitu eius
aggerẽ. In via q̃ venit p eã reuertet: ⁊ ci
uitatẽ hãc nõ ingredietur dicit dñs. Et pte
gam ciuitatẽ istaz vt saluẽ eã: ꝓpter me et
ꝓpt Dauid ꝟuũ meũ. Egress⁹ ẽ aũt angel⁹
dñi ⁊ pcussit ĩ castris assirioꝝ cẽtũoctogĩ
taquiq̃ milia. Et surrexerũt mane: ⁊ ecce
oms cadauera mortuoꝝ. Et egress⁹ ẽ ⁊ abĳt. ⁊ reuers⁹ ẽ sennacherib rex assirioꝝ: et
habitauit ĩ niniue. Et factũ ẽ cũ adoraret
in tẽplo mesrach deũ suũ ad ramelech ⁊ sa
rasar. filij ei⁹ pcusserũt eũ gladio: fugerũt
qꝫ ĩ terrã ararath: ⁊ regnauit assaraddon

filius eius pro eo. Capi. XXXVIII.

In dieb⁹ illis egrotauit ezechias vsq̃ ad mortez: ⁊ ĩtrauit ad eũ ysaias filius amos ꝓpheta: et dixit ei. Hec dicit dñs. Dispone domui tue: qz morieris tu ⁊ nõ viues. Et ꝟuertit ezechias faciẽ suã ad pietem: et orauit ad dñm ⁊ dixit. Obsecro dñe. memento q̃so q̃
mõ ãbulaueri corã te ĩ veritate et ĩ corde
pfecto: ⁊ qđ bonũ ẽ ĩ oculis tuis feceri. Et
fleuit ezechias fletu magno. Et factũ ẽ ỽ
bum dñi ad ysaiam: dicẽs. Vade ⁊ dic eze
chie. Hec dicit dñs de⁹ Dauid patris tui.
Audiui oratõem tuã: ⁊ vidi lacrimã tuã.
Ecce ego addã sup dies tuos quindecim
annos. et de manu regis assirioꝝ eruã te.
⁊ ciuitatẽ istã. ⁊ protegã eam. Hoc aũt tibi
erit signũ a dño: qz faciet dñs verbuz hoc
qđ locut⁹ ẽ. Ecce ego reuerti faciã vmbraz
liniaꝝ p quas descẽderat ĩ horologio achã
in sole retrorsũ decem lineis. Et reuers⁹ est
sol decẽ lineis p gr̃dus q̃s descẽderat. Scri
ptura ezechie regis iuda cum egrotasset. ⁊
cõualuisset de infirmitate sua. Ego dixi ĩ
dimidio dieꝝ meoꝝ vadã ad portas ĩferi.
q̃siui residuũ ãnoꝝ meoꝝ. Dixi nõ videbo
dñm deũ ĩ terra viuentiũ: nõ aspiciam ho
minẽ vlt̃ ⁊ hitatorẽ q̃etis. Generatio mea
ablata ẽ ⁊ ꝟoluta ẽ a me. q̃si tabernacu
lũ pastorũ. Precisa ẽ velut a texente vita
mea: dumadhuc ordirer: succidit me. De
mane vsq̃ ad vespam finies me: spabã vs
q̃ ad mane. Quasi leo sic ꝓtriuit oia ossa
mea. De mane vsq̃ ad vespam finies me.
Sicut pull⁹ hirũdinis sic clamabo: medi
tabor vt colũba. Attenuati sũt oculi mei:
suspicientes ĩ excelso. Dñe vim patior rñde
p me. Quid dicã. aut qđ rñdebit mihi cum
ipe fecerim: Recogitabo tibi oms annos
meos: ĩ amaritudie aie mee. Dñe si sic vi
uit̃. ⁊ ĩ talibꝫ vita spũs mei. Corripies me
⁊ viuificabꝫ me: ecce ĩ pace amaritudo mea
amarissima. Tu aũt eruisti aiaz meã vt ñ
piret: piecisti p⁹ tergũ tuũ oia pcta mea.
Quia ñ ifern⁹ ꝓfitebit tibi: neq̃ mors lau
dabit te. Nõ expectabũt q̃ descẽdũt ĩ lacũ
veritatẽ tuã. Viuẽs viuẽs ipe ꝓfitebit tibi
sicut ⁊ ego hodie: pr̃ filijs notã faciet veri
tatẽ tuã. Dñe saluũ me fac: ⁊ psalmos no
stros cãtabim⁹ cũctis diebꝫ vite nre in do
mo dñi. Et iussit ysaias vt tollerẽt massã

te ficis: ꝙ cathaplasmarent sup vuln⁹ ꝙ sanarek. Et dixit ezechias. Qđ erit signũ qꝫ ascendam in domo dñi. Ca. XXXIX.

In tẽpore illo misit merodach baradan fili⁹ baladan rex babilonis libros ꝙ munera ad ezechiã. Audierat ei q̃ egrotasset ꝙ qualuiſſꝫ Letat⁹ ẽ aũt sup eos ezechias: ꝙ oñdit eis cellã aromatũ ꝙ argẽti ꝙ auri ꝙ odoramẽtorũ ꝙ vnguẽti optimi ꝙ oẽs apothecas sup pellectil' sue. ꝙ vniuersa q̃ inuenta sũt i thesauris ei⁹. Nõ fuit verbũ qđ ñ oñderet eis ezechias i domo sua: ꝙ in oi pt̃ate sua. Introiuit aũt ysaias ꝓpha ad ezechiã regẽ ꝙ dixit ei. Quid dixerũt viri isti: ꝙ vñ venerũt ad te: Et dixit ezechias. De terra longinq̃ venerũt ad me. de babilone. Et dixit. Quid viderũt i domo tua: Et dixit ezechias. Oia q̃ i domo mea sũt: viderũt. Nõ fuit res quam nõ oñderi eis i thesauris meis. Et dixit ysaias ad ezechiã. Audi verbũ domi exercituũ. Ecce dies veniẽt: ꝙ auferẽt. oia q̃ i domo tua sũt: ꝙ q̃ thesaurizauerũt pres tui vsq; ad diẽ hãc i babilonẽ. Nõ relinq̃t quicq̃ dicit dñs. Et de filijs tuis qui exibũt de te q̃s genueris tollẽt: et erũt eunuchi i palatio regis babilonis. Et dixit. ezechias ad ysaiã. Bonũ verbuz dñi quod locutus ẽ. Et dixit. Fiat tm̃ pax ꝙ veritas in diebus meis. Capitulũ .XL.

Consolamini cõsolamini ꝓple me⁹: dicit de⁹ vr̃. Loq̃mini ad cor hierusalẽ ꝙ aduocate eam. qm̃ cõpleta ẽ malitia ei⁹: dimissa ẽ iniq̃tas illi⁹. Suscepit de manu dñi duplicia ꝓ oibus pc̃tis suis. Vox clamãtis i deserto. Parate viã dñi: rectas facite i solitudie semitas dei nr̃i. Oms vallis exaltabit̃ ꝙ oms mons ꝙ collis humiliabit̃: ꝙ erũt ꝓua i directa: ꝙ aspera i vias planas. Et reuelabit̃ gloria dñi: ꝙ videbit oms caro pariter qđ os dñi locutũ ẽ. Vox dicentis. Clama. Et dixi. Quid clamabo: Omis caro fenũ: ꝙ omis gloria ei⁹ q̃si flos agri. Exiccatũ ẽ fenũ et decidit flos: qꝫ spũs dñi sufflauit i eo. Vere fenũ ẽ ꝓplus. Exiccatũ est fenũ ꝙ decidit flos: verbũ aũt dñi stabit inetern̄ũ. Super montẽ excelsũ ascẽde tu q̃ euãgelizas syõ: exalta in fortitudine vocez tuam q̃ euangelizas ierl'm. Exalta: noli timere. Dic ciuitatibꝰ iude: ecce deus vr̃. Ecce dñs deus i fortitudine veniet: ꝙ brachiũ ei⁹ dñabit̃. Ecce merces ei⁹ cũ eo: et op⁹ illi⁹ corã illo. Sicut pastor gregem suum pascet: i brachio suo ꝯgregabit agnos. ꝙ in sinu suo leuabit: fetas ipe portabit. Quis mensus est pugillo aquas. ꝙ celos palmo ponderauit Quis appendit tribꝰ digitis molẽ tre: ꝙ libravit in põdere mõtes ꝙ colles i statera: Quis audiuit spiritũ dñi: aut q̃s ꝓsiliari⁹ ei⁹ fuit ꝙ oñdit illi: Cũ q̃ iniit ꝓsiliũ ꝙ instruxit eũ. ꝙ docuit eũ semitã iustitie. ꝙ erudiuit eũ sciẽtia: ꝙ viã prudentie ostẽdit illi: Ecce gentes q̃si stilla situle: ꝙ q̃si momẽtũ statere reputate sũt. Ecce insule q̃si puluis exiguus: ꝙ liban⁹ nõ sufficiet ad succendẽdũ: ꝙ aialia ei⁹ nõ sufficiãt ad olocaustũ. Omes gẽtes q̃si nõ sint sic sũt coram eo: et q̃si nihilũ et inane reputate sũt ei. Cui igr̃ similem fecistis deũ: aut quã imaginẽ ponetis ei: Nũq̃d sculptile ꝓflauit faber: aut aurifex auro figurauit illud. ꝙ laminis argẽteis argẽtari⁹: Forte lignũ ꝙ iputribile elegit artifex sapiens: q̃rit quõ statuat simulacrũ qđ nõ moueat̃: Nũq̃d nõ scietis: Nũq̃d nõ audistis: Nũq̃d ñ ãnũciatũ ẽ vobis ab initio: Nũq̃d nõ intellexistis fundamẽta tre: Qui sedet sup girũ terre: ꝙ habitatores ei⁹ sũt q̃si locuste. Qui extendit velut nihilũ celos: ꝙ expandit eos sicut tabernaculũ ad inhabitandũ. Qui dat secretoꝝ scrutatores q̃si nõ sint: iudices tre velut iane fecit. Et quidẽ neq; plantat⁹ neq; sat⁹ neq; radicat⁹ i tra trũc⁹ eor̄. Repente flauit i eos ꝙ aruerũt: ꝙ turba q̃si stipulam auferet eos. Et cui assimilastis me. ꝙ adeq̃stis dic sct̃s: Leuate i excelsũ oculos vr̃os ꝙ videte q̃s creauit hec. Qui educit i numero militiã eor̄: ꝙ oms ex noie vocat. Pre multitudine fortitudis et roboris vtutisq; ei⁹ neq; vnũ reliquũ fuit. Quare dicis iacob ꝙ loq̃ris isrl'. absc̃dita ẽ via mea a domino: ꝙ a deo meo iuditiũ meũ trãsiuit: Nũq̃d nescis aut ñ audisti: Deꝰ sẽpit̃n⁹ dñs q̃ creauit t̃mios t̃re: ꝙ ñ deficiet neq; laborabit: nec ẽ iuestigatõ sapie ei⁹. Qui dat lasso vtutẽ: ꝙ his q̃ ñ st̃: fortitudiez ꝙ robur multiplicat. Deficiẽt pueri ꝙ laborabũt. ꝙ iuuenes i infirmitate cadẽt. Qui aũt sperãt i dño mutabũt fortitudiez. assumẽt pẽnas sicut aq̃le. curr̄ẽt ꝙ ñ laborabũt: ãbulabũt

et nō deficient. Capitulum .XLI.

Taceant ad me insule. ⁊ gētes mutēt fortitudinē. Accedāt ⁊ tūc loq̄nt: siʒ ad iudiciū ꝓpiquem⁹. Quis suscitauit ab oriēte iustū: vocauit eū vt seq̄ret se: dabit i ꝓspectu ei⁹ gētes. ⁊ reges obtinebit. Dabit q̄si puluerez gladio ei⁹. sicut stipulā vēto raptaz arcui ei⁹. Perseqūt eos: trāsibit i pace: semita in pedib⁹ ei⁹ non apparebit. Quis hec opat⁹ē ⁊ fecit: vocās generatiōes ab exordio. Ego dñs: prim⁹ ⁊ nouissim⁹ ego sū. Uiderūt insule ⁊ timuerūt: extrema terre obstupuerūt appropinq̄uerūt ⁊ accesserūt. Unusq̄sq; primo suo auxiliat⁹: ⁊ frī suo dicet ꝓfortare. Cōfortabit faber erarius pcutiēs malleo eū q̄ cudebat tūc tpis dicēs: glutino bonū ē: ⁊ ꝓfortabit euz clauis vt ñ moueat⁹. Et tu isrl̄ serue me⁹: iacob quē elegi: semē abrahā amici mei. i q̄ apphēdi te. Ab extremis terre ⁊ a lōginq̄s ei⁹ vocaui te: ⁊ dixi tibi. Seruus me⁹ es tu: elegi te et ñ abieci te. Ne timeas q̄ tecū ego sū: ne declines. q̄ ego deus tuus. Confortaui te et auxiliat⁹ sū tibi: ⁊ suscepit te dextera iusti mei. Ecce ꝓfundēt⁹ ⁊ erubescēt oēs q̄ pugnāt aduersū te. Erunt q̄si nō sint: ⁊ pibūt viri q̄ ꝺdicūt tibi. Queres eos et nō inuenies viros rebelles tuos: ⁊ erūt q̄si nō sint ⁊ veluti cōsūptio hoīs bellantis aduersum te: q̄ ego domin⁹ deus tuus apprehendēs manū tuā dicēsq̄ tibi. Ne timeas: ego adiui te. Noli timē vermis iacob: qui mortui estis ex israhel. Ego auxiliat⁹ sū tui dicit dñs. ⁊ redēptor tuus sanct⁹ isrl̄. Ego posui te quasi plaustrū triturās nouū: hñs rostra serrātia. Et triturabis montes ⁊ cōminues: et colles q̄si puluerē pones. Uētilabis eos ⁊ vent⁹ tollet ⁊ turbo dispget eos: ⁊ tu exultabis i dño: i sancto isrl̄ letaberis. Egeni ⁊ paupes q̄rūt aquas ⁊ nō sūt: līgua eorū siti aruit. Ego dñs exaudiā eos. deus isrl̄ nō derelinquam eos. Aperiam in supinis collib⁹ flumina. ⁊ i medio campoꝝ fōtes. Ponā desertū i stagna aq̄rū et terrā i viā i riuos aquarū. Dabo i solitudinē cedrū: ⁊ spinam ⁊ mirtū et lignū oliue. Ponā in deserto abietem. ulmū ⁊ buxū simul vt videant ⁊ sciant ⁊ recogitēt ⁊ intelligāt pariter: q̄ man⁹ dñi fecit hoc: ⁊ sanct⁹ israel creauit illō. Prope facite iudiciū vr̄m dicit dñs: afferte si quid fortē habetis: dixit rex iacob. Accedāt ⁊ nūciēt nob⁹ q̄cūq; ventura sūt. Priora q̄ fuerūt nūciate: ⁊ ponem⁹ cor nr̄m ⁊ sciem⁹: nouissima eoꝝ ⁊ que ventura sūt īdicate nob. Annūciate q̄ ventura sūt i futuꝝ. ⁊ sciem⁹ q̄ dij vos estis. Bñ q̄; aut male (si potestis) facite: et loq̄mur ⁊ videamus siʒ. Ecce vos estis ex nihilo: ⁊ op⁹ vr̄m ex eo q̄ nō ē. Abhoīatō ē q̄ eligit vos. Suscitaui ab aq̄lone: ⁊ veniet ab ortu solis. Uocaui nomē meū: ⁊ adducet magistrat⁹ q̄si lutū. ⁊ velut plastes ꝓculcās humū. Quis ānūciauit ab exordio vt sciam⁹ ⁊ a principio vt dicam⁹ iust⁹ es? Nō ē neq; ānūcians neq; ꝓdicās: neq; audiēs ꝼmōes vr̄os. Prim⁹ ad sy̆on dicet ecce assū: ⁊ hierusalē euāgelistā dabo. Et vidi: ⁊ nō erat neq; existis quisq̄; q̄ īret ꝓsiliū ⁊ ītērrogatus rñdēt vbū. Ecce oēs īiusti: ⁊ vana opera eoꝝ: vēt⁹ ⁊ īane siʒacra eoꝝ. Ca. XLII.

Ecce puus me⁹ suscipiaz eū: elect⁹ me⁹: ꝓplacuit sibi in illo aīa mea. Dedi spm̄ meū sup euz: iudiciū gētib⁹ ꝓferet. Nō clamabit neq; accipiet pson̄: nec audiet⁹ rex ei⁹ foris. Calamū q̄ssatū nō ꝓteret: ⁊ linū fumigās nō extīguet. In veritate ducet iudiciū: ñ erit tristis neq; turbulēt⁹ donec ponat i tra iudiciū: ⁊ legē ei⁹ īsule expectabūt. Hec dicit dñs de⁹ creās celos et extēdēs eos: firmās trā ⁊ q̄ germināt ex ea: dās flatū pplo q̄ ē sup tra. ⁊ spm̄ calcātib⁹ eā. Ego dñs voca ui te i iustitia: ⁊ apphēdi manū tuā: ⁊ feuaui te. Et dedi te i fed⁹ ppli. i lucē gēti uz: vt apires oculos cecoꝝ ⁊ educēs de ꝓclusione vinctū: de domo carceris sedētes i tenebris. Ego dñs: hoc ē nomē meū. Gloriam meam alteri nō dabo: ⁊ laudem meā sculptilib⁹. Que prima fuerūt ecce venerūt: noua q̄; ego ānuncio: antēq; oriant⁹ audita vobis faciam. Cantate domino canticum nouum: laus eius ab extremis terre. Qui descenditis i mare ⁊ plenitudo eius: insule ⁊ habitatores earum. Iubileuetur desertū ⁊ ciuitates eius: in domibus habitabit cedar. Laudate habitatores petre: de vertice montiū clamabūt. Ponent domīo gloriā: ⁊ laudē ei⁹ i insulis nūciabūt. Dñs sicut fortis egredie⁹: sicut vir pliator⁹ suscitabit zelū vociferabit⁹ ⁊ clamabit sup īimicos suos ꝓfortabit⁹. Tacui. sēp siluī: paci-

ens fui: sicut ꝓtrᷓiẽs loq̃r. Dissipabo ꝙ ab sorbebo sil': dẽsꝑtos faciam mõtes excelsos et colles: et omne gmen eor exiccabo. Ponã flumia i insulas: et stagna arefaciam. Et educaz cecos i viam quã nesciũt: ꝙ i semitis ꝗs ignorauerãt ambulare eos faciaz. Ponã tenebras corã eis i lucẽ: ꝙ ꝑua i recta. Hec verba feci eis: ꝙ nõ deliq̃ eos. Cõuersi sũt retrorsũ. Cõfũdant cꝫ ꝓfusiõe q̃ ꝓfi dũt i sculptili: q̃ dicũt cõflatili vos dij nr̃i. Surdi audite: ꝙ ceci ituemini ad videndũ. Quis cec⁹ nisi ꝟus me⁹: ꝙ surd⁹ nisi ad quẽ nũcios meos misi: Quis cec⁹. nisi q̃ venũdatus ẽ: Et ꝗs cec⁹: nisi seru⁹ dñi: Qui vides multa: nõne custodies: Qui aptas habes aures: nõne audies: Et dñs voluit vt sctificaret eũ ꝙ magnificaret legẽ ꝙ extolleret: ipe aũ ꝑpl's dirept⁹ ꝙ vastat⁹. Laqus iuuenũ oẽs simul: et i domibo carcerũ abscõditi sũt. Facti sũt i rapinaz nec ẽ q̃ eruat: i direptõez: nec ẽ q̃ dicat redde. Quis ẽ i vob q̃ audiat hoc attẽdat ꝙ auscultet futura: Quis dedit i direptõem iacob. ꝙ isr̃l' vastãtibo: nõne dñs ipe ẽ cui peccauerũt: Et noluerũt i vijs ei⁹ ãbulare: ñ audierũt legẽ ei⁹. Et effudit sup eũ idignatõem furoris sui ꝙ fortæ bellũ: ꝙ cõbussit eũ i circuitu ꝙ non cognouit: ꝙ succendit eum ꝙ non intellexit. Capitulum .XLIII.

ET nũc hec dicit dominus creans te iacob: et formãs te isr̃l'. Noli timẽ: qr redemi te. et vocaui te noie tuo. Seru⁹ me⁹ es tu. Cũ trãsieris p aq̃s tecũ ero: ꝙ flumia nõ opiẽt te Cũ ãbulaueris i igne ñ ꝓburẽris: ꝙ flãma nõ ardebit i te: qr ego dñs de⁹ tu⁹ sct̃s isr̃l' saluator tu⁹. dedi ꝙpiciatõez tuã egiptũ: ꝙ ethiopiã ꝙ saba ꝙ te. Ex q̃ honorabil' fact⁹ es i ocul' meis ꝙ glorios⁹: ego dilexi te. Et dabo homines ꝙ te: ꝙ ꝑpl's ꝙ aĩa tua. Noli timẽ: qr ego tecũ sũ. Ab oriẽte adducã semẽ tuũ: ꝙ ab occidẽte ꝓgregabo te. Dicã aqlo ni da: ꝙ austro noli phibẽ. Affer filios meos de lõginq̃: ꝙ filias meas ab extremis tre. Et oẽm q̃ inuocat nomẽ meũ. i gl'iã meã creaui eũ: formaui eũ ꝙ feci euz. Educ foras ꝑpl'm cecũ ꝙ ocl'os hñtẽ: surdũ ꝙ aures ei sũt. Oẽs gẽtes ꝓgregate sunt sil': ꝙ congregate sũt tribꝫ. Quis i vob ãnũciet istud: ꝙ q̃ prĩa sũt audire nos faciet: Dẽt testes eor et iustificẽt: ꝙ audiant ꝙ dicant. Vere vos testes mei dicit dñs: et ꝟus me⁹ quez elegi: vt sciatis ꝙ credatis mihi. et itelligatis qr egoipe sũ. Añ me nõ ẽ format⁹ de⁹: ꝙ p⁹ me nõ erit. Ego sũ. ego sũ dñs: ꝙ ñ ẽ absq̃ me saluator. Et ego ãnũciaui ꝙ saluaui: audi tũ feci: et ñ fuit i vobis alien⁹. Vos testes mei dicit dñs. et ego de⁹. Et ab initio egoipe: ꝙ nõ ẽ q̃ de manu mea eruat. Opabor ꝙ ꝗs auertet illd: Hec dic dñs redẽptor vr̃ sanct⁹ isr̃l'. Propt̃ vos emisi i babilonẽ: et detraxi vectes vniuersos: ꝙ chaldæos i nauibꝫ suis gloriãtes. Ego dñs sct̃us vr̃: creans isr̃l'. rex vr̃. Hec dicit dñs q̃ dedit i mari viã: ꝙ i aq̃s ꝫrentibꝫ semitã. Qui eduxit q̃drigã ꝙ equũ: agmẽ ꝙ robustum. Sil' obdormierũt nec resurgẽt: ꝓtriti sũt q̃si limũ. ꝙ extincti sũt. Ne memineritis prioꝝ: ꝙ antiq̃ ne ituemini. Ecce ego facio noua. ꝙ nũc orient̃: vtiq̃ cognoscetis ea. Ponaz in desꝑto viã: ꝙ i inuio flumia. Et glorificabit me bestia agri: dracones ꝙ strutiones: qr dedi i deserto aq̃s. flumia i inuio: vt darez potũ ꝑpl'o meo electo meo. Populũ istum formaui mihi: laudez meaz narrabit. Non me inuocasti iacob: nec laborasti i me isr̃l'. Non obtulisti mihi arietẽ olocausti tui. et victimis tuis nõ glorificasti me. Nõ te seruire feci i oblatõe: nec laborẽ tibi ꝑbui in thure. Nõ emisti mihi argẽto calamũ. ꝙ adipe victimaꝝ tuaꝝ nõ inebriasti me. Verũ tñ ꝟuire me fecisti i pct̃is tuis: ꝑbuisti mihi laborẽ i iniq̃tatibꝫ tuis. Ego sũ. ego sum ipe q̃ deleo iniq̃tates tuas ꝑpter me: ꝙ peccatorũ tuoꝝ nõ recordabor. Reduc me in memoriaz et iudicemur simul: narra si q̃d habes vt iustificeris. Pater tu⁹ prim⁹ pec cauit: et interꝑtes tui ꝑuaricati sũt i me. Et ꝓtamiaui principes sãctos: dedi ad interitõnem iacob: ꝙ isr̃l' in blasphemiam.

Capitulum .XLIIII.

ET nũc audi iacob serue me⁹: ꝙ isr̃l' quez elegi. Hec dic dñs faciẽs ꝙ formãs te: ab vtero auxiliator tu⁹. Noli timẽ ꝟue me⁹ iacob: et rectissime quẽ elegi. Effũdaz ei q̃s sup sicientem: ꝙ fluenta sup aridã. Effũdã spm̃ meũ sup semẽ tuũ: ꝙ bñdictõez meaz sup stirpẽ tuaz: ꝙ germinabũt inter herbas q̃si salices iuxta ꝑterfluentes aq̃s. Iste dicet dñi ego sũ: ꝙ ille vocabit in noie iacob. Et hic scribet manu sua dño: ꝙ in nomine israhel

assimilabiť. Hec dicit dñs rex isrl' ꝙ redem ptor ei' dñs exercituũ. Ego primus ꝙ ego nouissim'. ꝙ absq; me nõ ẽ de'. Quis sili's mei: Clocet ꝙ annũciet: et ordinẽ exponat mihi. Exq̃ pstitui mihi pl'm ãtiquũ: vẽtura ꝙ q̃ futura sũt ãnũciẽt eis. Nolite timẽ neq; pturbemi. Extũc audire te feci: ꝙ annũciaui. Clos estis testes mei. Nũq̃d ẽ de' absq; me. ꝙ formator quez ego nõ noueri: Plaste ydoli oẽs nihil sũt: ꝙ amantissima eor nõ pderũt eis. Ipi sũt testes eor: qr ñ vidẽt neq; itelligũt: vt pfũdanť. Quis formauit deũ. ꝙ sculptile pflauit ad nihil vtile: Ecce oẽs ptcipes ei' pfũdenť. Fabri eĩ sũt ex hoibo. Cõueniẽt oẽs: stabũt ꝙ pauebũt. ꝙ pfũdẽť sil'. Faber ferrari' lima operat' ẽ: i prunis ꝙ i malleis formauit illud. ꝙ opat' ẽ i brachio fortitudis sue. Esuriet ꝙ deficiet: nõ bibet aquã lasseſcet. Artifex lignari' extẽdit normã: formauit illud in rũcina. Fecit illo i angularibo: ꝙ i circino tornauit illud. et fecit imaginẽ viri q̃si speciosũ hoiem hitantẽ i domo. Succidit cedros: tulit ilicẽ ꝙ quercũ q̃ stet̃at itẽr ligna saltus. Plãtauit pinũ quã pluuia nutriuit: et facta ẽ hoibo i focũ. Sumpsit ex eis ꝙ calefact' ẽ: et succẽdit ꝙ coxit panes. de reliq̃ aũt opat' ẽ deum ꝙ adorauit: fecit sculptile. ꝙ curuat' ẽ añ illud. Mediũ eius pbussit igni. ꝙ de medio ei' carnes coxit. ꝙ comedit. Coxit pulmentum ꝙ saturat' ẽ: ꝙ calefact' ẽ ꝙ dixit. Vah calefact' sum: vidi focũ. Reliquũ aũt ei'. deũ fecit ꝙ sculptile sibi. Curuať añ illud. ꝙ adorat illud ꝙ obsecrat dicẽs. Libera me: qr de' me' es tu. Ne scierũt neq; itellexerũt. Oblti eñ sunt ne videãt oculi eor: et ne itelligãt corde suo. Nõ recogitãt i mẽte sua: neq; cognoscunt neq; senciũt vt dicãt. Medietatẽ ei' pbussi igni: ꝙ coxi sup carbones ei' panes. Coxi carnes ꝙ comedi: ꝙ ð reliq̃ ei' ydolũ faciã: Añ truncũ ligni pcidã: Pars ei' cinis ẽ. Cor isipiẽs adorauit illud: et nõ liberauit aiam suã: neq; dicit forte mẽdatiũ ẽ i dext̃a mea. Memẽto hoy iacob ꝙ isrl': qñ ꝑ uus me' es tu. Formaui te: puus meus es tu. Isrl' nõ obliuiscaris mei. Deleui vt nubem iniq̃tates tuas. ꝙ q̃si nebulã pcta tua Reuertẽ ad me: qñ rẽmi te. Laudate celi qñ miscdiã fecit dñs: iubilate extrema terre. Resonate montes laudatõem: salt'

et oe lignũ ei'. Qñ redemit dñs iacob. et isrl' gloriabiť. Hec dicit dñs redẽptor tu'. ꝙ formator tu' ex vtero. Ego sũ dñs faciẽs oia: extẽdẽs celos sol'. Stabiliẽs terrã et null' mecũ: irrita faciẽs signa diuinor: ꝙ ariolos i furorẽ vertẽs. Cõuertẽs sapientes retrorsũ: ꝙ sciam eor stultam faciens. Suscitans verbũ fui sui. ꝙ pfiliũ nũcior suor cõplẽs. Qui dico ihrl'm habitaberis ꝙ ciuitatibo iuda. edificabimĩ: ꝙ deserta ei' suscitabo. Qui dico pfundo desolare: ꝙ flumina tua arefaciaz. Qui dico ciro pastor me' es: ꝙ oẽm volũtatez meã pplebis. Qui dico hierusalem edificaberis: ꝙ templo fũdaberis.

Capitulum .XLV.

Hec dicit dominus xp̃o meo ciro cui' apprehẽdi dexteram vt subiciã añ faciẽ ei' gẽtes: ꝙ dorsa regũ vertã. Et apiã corã eo ianuas: et portæ ñ claudẽť. Ego añ te ibo: et gl'iosos ẽre hũiliabo. Portas eneas pterã. ꝙ vectes ferreos cõfringã. Et dabo tibi thesauros abscõditos ꝙ archana secretor: vt scias qr ego dñs. q̃ voco nomẽ tuũ deus isrl': pter seruũ meũ iacob ꝙ isrl' electũ meũ. Et vocaui te noĩe tuo: assimilaui te: ꝙ nõ pgnouisti me. Ego dñs: ꝙ ñ ẽ ampli'. Extra me nõ ẽ deus. Accixi te et nõ cognouisti me: vt sciãt hij q̃ ab ortu solis. et q̃ ab occidẽte qñ absq; me nõ ẽ de'. Ego dñs ꝙ nõ ẽ alť: formãs lucẽ ꝙ creans tenebras: faciẽs pacẽ et creãs malũ. Ego dñs faciẽs oia hec. Rorate celi ð sup ꝙ nubes pluãt iustũ: apiatur terra ꝙ germinet saluatorẽ. ꝙ iustitia oriať simul. Ego dñs creaui eũ. Ele q̃ ꝺicit factori suo: testa de samijs terre. Nunq̃d dicet lutũ figulo suo. q̃d facis: et opus tuũ absq; manibo ẽ: Ele q̃ dicit pri q̃d generas: et mulieri quid pturis: Hec dicit dñs scts isrl': plastes ei'. Ventura interrogate me: sup filios meos ꝙ sup op' manuũ mearũ mãdate mihi. Ego feci terraz: ꝙ hoiem sup eã creaui ego. Man' mee extẽderũt celos: ꝙ omni militie eor mãdaui. Ego suscitaui eũ ad iustitiã: ꝙ oẽs vias ei' dirigaz. Ipe edificabit ciuitatẽ meã: ꝙ captiuitatẽ meã dimittet ñ i pcio neq; i muneribo: dicit dñs de' exercituũ. Hec dic dñs. Labor egipti ꝙ negociatõ ethiopie ꝙ sabaim viri sublimes ad te transibunt et tui erunt: et post te ambulabunt. Vincti manicis per-

gent:⁊ tē adorabūt tēq; dēpcabūt. Tantū in te ē deus:et nō ē de⁹ absq; te. Vere tu es deus absconditus:de⁹ isrl saluator. Cōfusi sūt ⁊ erubuerūt oīs sil: abierūt in ꝓfusione fabricatores error. Isrl saluat⁹ ē i dño salute eterna. Nō ꝓfundemi ⁊ non erubescetis usq; i seculū seculi:q; hec dicit dñs creans celos. Ipe de⁹ formās tā ⁊ faciēs eā. ipe plastes ei⁹. Nō i vanū creauit eam:ut habitaret formauit eā. Ego dñs:et ñ ē ali⁹. Nō i abscondito locut⁹ sū:i loco terre tenebroso. Nō dixi semini iacob frustra:q̄rite me. Ego dñs loq̄ns iustitiā annūcians recta. Cōgregami ⁊ venite:⁊ accedite simul q̄ saluati estis ex gētibo. Nescierūt q̄ leuāt signū sculpture sue:⁊ rogāt dñm ñ saluātē. Annūciate ⁊ veite:⁊ ꝓsiliami sil. Quis auditū fecit hoc: Ab initio extūc pdixi illud. Nūq̄d ñ ego dñs:⁊ ñ ē ultra de⁹ absq; me:Deus iust⁹ ⁊ saluās ñ ē pter me. Conuertimi ad me ⁊ salui eritis oēs fines terre:q; ego de⁹.⁊ nō ē ali⁹. In memetipo iurauī.egredietur de ore meo iustitie verbū.⁊ nō reuertet̄:q; mihi curuabūt oīa genua ⁊ iurabit oīs līgua. Ergo i dño dicet. Mee sūt iustitie ⁊ iperiū. Ad eū veniēt ⁊ ꝓfūdētur oēs q̄ repugnāt ei. In dño iustificabitur ⁊ laudabit oē semē isrl. Ca.XLVI.

Confract⁹ ē bel dirit⁹ est nabo:fracta sūt simulacra eoꝝ bestijs ⁊ iumētis. Onera nr̄a gui pōdere usq; ad lassitudinē ꝓtabuerūt:⁊ ꝓtrita sūt sil. Nō potuerūt saluare portātes:⁊ aīa eoꝝ i captiuitatē ibit. Audite me dom⁹ iacob:et oē residuū dom⁹ isrl. Qui portami a meo utero:q̄ gestami a mea vulua. Usq; ad senectā egoipe:⁊ usq; ad canos ego portabo. Ego feci et ego ferā:⁊ ego portabo ⁊ saluabo. Cui assimilastis me et adeq̄stis:⁊ ꝓpastis me ⁊ fecistis sil'em:Qui ꝓferētis aurū de sacculo:⁊ argētū statera pōderatis. Cōducētes artifice ut faciat deū:⁊ p cidūt ⁊ adorāt. Portāt illū i humeris gestātes:⁊ ponētes i loco suo. Et stabit.ac de loco suo nō movebit. Et ⁊ cū clamauerit ad eū nō audiet:de tribulatōne nō saluabit eos. Memētote istō ⁊ ꝓfūdami:redite puaricatores ad cor. Recordami ꝓris scli qm̄ ego sū de⁹.⁊ ñ ē viē de⁹:nec ē sil'is mei ānūcians ab exordio nouissimū:⁊ ab initio q̄ necdū facta sūt. Dicēs ꝓsiliū meū stabit.⁊ oīs volūtas mea fiet. Vocās ab oriēte auē de terra loginq̄ virū volūtatis mee. Et locut⁹ sū ⁊ adducā illō:creaui ⁊ faciā illud. Audite me duri corde:q̄ lōge estis a iustitia. Prope feci iustitiā meā: nō elōgabit̄: ⁊ sal⁹ mea nō morabit̄. Dabo i syon salutē:⁊ in isrl'm gloriā meā. Ca.XLVII.

Descēde.sede in puluere ogo filia babilon: sede i tra. Nō ē soliū filie chaldeoꝝ: q; vlt̄ ñ vocaberis moll'⁊ tenera. Tolle molā ⁊ mole farinā. denuda turpitudinē tuā. Discoopri humerū: reuela crura: trāsi fluia. Reuelabit̄ ignominia tua:⁊ videbit̄ obprobriū tuū Ultionē capiā:⁊ nō resistet mihi hō. Redēptor nr̄ dñs exercituū:nomē illi⁹ sanct⁹ isrl. Sede tacēs ⁊ itra i tenebras filia chaldeoꝝ:q; ñ vocaberis vlt̄ dña regnoꝝ. Iratus sū supꝑ pp̄l'm meū:ꝓtamīaui hēditatē meā. Et dedi eos i manu tua:nō posuisti eis misericordias. Supꝑ senē aggūasti iugum tuū valde:⁊ dixisti. In sēpiternū ero dña. Nō posuisti hec sup cor tuum:neq; recordata es nouissimi tui. Et nūc audi hec delicata:⁊ habitās cōfidenter:q̄ dicis i cor de tuo ego sū:⁊ ñ ē pter me ālī⁹. Nō sedebo vidua:⁊ ignorabo sterilitatē. Veniēt tibi duo hec subito i die una:sterilitas ⁊ viduitas. Vniuersa venerūt sup te pp̄ multitudinē malefitioꝝ tuoꝝ:⁊ pp̄ duriciā īcātatoꝝ tuorū vehemēt̄. Et fiduciā habuisti i malitia tua:et dixisti. Nō est q̄ videat me. Sapiēcia tua ⁊ scīa tua hec ꝺcepit te. Et dixisti i corde tuo. Ego sū:⁊ pter me ñ ē altera. Veniet sup te malū ⁊ nescies ortū ei⁹:⁊ irruet sup te calamitas quā ñ poteris expiare. Veniet sup te repente miseria quā nescies. Sta cū īcantatoribo tuis ⁊ cū multitudie malefitioꝝ tuoꝝ i q̄bo laborasti ab adolescentia tua:si forte q̄d plit tibi. aut si possis fieri fortior. Defecisti i multitudie ꝓsilioꝝ tuoꝝ. Stēt ⁊ saluēt te augures celi q̄ ꝓtēplabant̄ sydera ⁊ supputabāt mēses:ut ex eis annūciarēt ventura tibi. Ecce facti sūt q̄ q̄si stipula:ignis cōbussit eos. Nō liberabūt aīam suā de manu flamme:nō sūt prune q̄d calefiant:nec foc⁹ ut sedeant ad eū. Sic facta sūt tibi:i q̄buscū q; laboraueras. Negociatores cui ab adolescētia tua:vnusq̄sq; i via sua errauerūt. nō ē qui saluet te. Capitulū.XLVIII.

Audite hec dom⁹ iacob

Q̃ vocamini noīe isrl̓ 7 de aq̃s iuda existis: q̃ iuratis in noīe dñi. 7 dei isrl̓ nō recordami: nō i veritate neq; i iustitia. De ciuitate em̃ sācta vocati sūt: 7 sup deū isrl̓ pstabiliti sūt. Dñs exercituū nomen ei⁹. Priora extūc annūciaui 7 ex ore meo exierūt. 7 audita feci ea. repēte opat⁹ sū 7 venerūt. Sciui em̃ q̃ dur⁹ es tu: et neru⁹ tu⁹ ferre⁹: ceruix tua 7 frōs tua erea. Pre dixi tibi extūc: añq̃ veniret indicaui tibi: ne forte dicēs ydola mea feceṙt hec: 7 sculptilia mea 7 pflatilia mea mādaueṙt ista Que audisti vide oia. Clos aī nō ānūciastis. Audita feci tibi noua extūc: sūt pseruata q̃ nescis. Nō creata sūt 7 nō extunc. 7 añ die. 7 ñ audisti ea: ne forte dicas ecce cognoui ea. Neq; audisti neq; coguisti: ne q; extunc apta ē auris tua. Scio em̃ q̃ p̃uaricans p̃uaricaberis: et trāsgressorē ex vtero vocaui te. Propter nomē meū lōge faciā furorē meū: et laude mea infrenabo te ne ītereas. Ecce excoxi te: sz ñ q̃si argētū: elegi te ī camīo pauptatis ppt̄ me faciam. Propt̄ me. vt ñ blasphemer: 7 gloriaz meā alterī nō dabo. Audi me iacob: 7 isrl̓ quē ego voco. Egoipe: ego prim⁹ 7 ego novissim⁹. Man⁹ q; mea fūdauit terrā: 7 dex tera mea mēsa ē celos. Ego vocabo eos. 7 stabūt simul. Cōgregamī oēs vos 7 audite. Quis ō eis ānūciauit hec? Dñs dilexit eū: faciet volūtatē suā ī babilōe: 7 brachium suū ī chaldeis. Ego ego locut⁹ sū 7 vocaui eū: adduxi eū: 7 directa ē via ei⁹. Accedite ad me: 7 audite hoc. Nō a pncipio ī abscōdito locut⁹ sū. Ex tpe añq̃ fierēt ibi erā. 7 nūc dñs de⁹ misit me 7 spūs ei⁹. Hec dicit dñs de⁹ redēptor tu⁹ scs isrl̓. Ego domī⁹ de⁹ tu⁹ docēs te vtilia: gubnās te ī via q̃ ābulas. Vtinaz attēdisses mādata mea. Facta fuisset sic flumē pax tua: 7 iustitia tua sicut gurgites maris. Et fuisz q̃i harena semē tuum: 7 stirps vteri tui vt lapilli ei⁹. Nō ītērisset 7 nō fuisset attritū nomē ei⁹ a facie mea. Egredimī de babilōe: fugite a chaldeis. In voce exultatōnis ānūciate: audītū facite hoc. 7 ferte illō vsq; ad extrēa t̄re. Dicite. Redemit dñs seruū suū iacob. ñ sicieṙt ī deserto cū educēt eos. Aquā de pet̄ pduxit eis: 7 scidit petrā 7 fluxerūt aq̃. Nō ē pax ipijs dic dñs. Ca. XLIX.

Audite insule. et attēdite pplī delōge. Dñs ab vtero vocauit me: ō vētre mīs mee recordat⁹ ē noīs mei. Et posuit os meū q̃si gladiū acutū: ī vmbra manus sue ptexit me: 7 posuit me sicut sagittā electaz. In pharetra sua abscōdit me: et dixit mihi. Seru⁹ me⁹ es tu isrl̓: qz in te glorificabor. 7 ego dixi. In vacuū laboraui: sine causa 7 vane fortitudinē meā consūpsi. Ergo iuditiū meū cū dño: 7 op⁹ meū cū deo meo: 7 nūc. Nec dic dñs formās me ex vtero seruū sibi. vt reducā iacob ad eū: 7 isrl̓ ñ pgregabit̄. Et glificat⁹ sū ī oculis dñi. 7 de⁹ me⁹ fact⁹ ē fortitudo mea. Et dixit. Parū ē vt sis mihi seru⁹ ad suscitādas tribꝰ iacob: 7 feces isrl̓ quertēdas. Ecce dōi te ī lucē gentiū. vt sis sal⁹ mea vsq; ad extremuz terre. Hec dicit dñs redēptor isrl̓. sanct⁹ ei⁹: ad pterptibilē aiaz ad abhomiatā gentē ad seruū dñoz. Reges videbūt 7 psurgēt pncipes: 7 adorabūt ppt̄ dñm q̃ fidelis ē: 7 sanctuz isrl̓ q̃ elegit te. Hec dicit dñs. In tpe placito exaudiui te. 7 ī die salutis auxiliat⁹ suz tui. Et seruaui te 7 dedi te ī fed⁹ pplī. vt suscitares terrā 7 possideres hēditates dissipatas. vt dicerez hijs q̃ vincti sūt: exite. 7 hijs q̃ ī tenebris reuelami. Sup vias pascent̄: 7 ī oīb⁹ planis pascua eoz. Nō esuriēt neq; sitiēt. 7 nō pcuciet eos est⁹ 7 sol: qz miseratoz eoz reget eos. 7 ad fōtes aq̃z potabit eos. Et ponā oēs mōtes meos ī viā. 7 semitē mee exaltabunt̄. Ecce isti de lōge venient: et ecce illi ab aquilone et mari: et isti de terra australi. Laudate celi 7 exultet terra: iubilate mōtes laudem: quia cōsolatus est dom⁹ populum suum. 7 pauperum suoz miserebit̄. Et dixit syon. Dereliq̃t me dñs. et dñs oblitus est mei. Nūquid obliuisci potest mulier infantez suum. vt nō misereatur filio vteri sui: Et si illa oblita fuerit: ego tamē non obliuiscaz tui. Ecce in manibus meis descripsi te: muri tui corā oculis meis sē per. Venerunt structores tui: destruentes te et dissipantes. a te exibunt. Leua ī circuitu oculos tuos et vide: omnes isti congregati sunt: venerunt tibi. Viuo ego dicit dñs: quia oīb⁹ hijs velut ornamēto vestieris: et circundabis tibi eos q̃si sponsa. Quia deserta tua et solitudines tue 7 terra ruine tue nūc āguste erūt p habitatoribꝰ.

et longe fugabũt qui absorbebant te. Adhuc dicent in auribus tuis filij sterilitatis tue. Angust⁹ ẽ mihi loc⁹: fac spatiuz mihi vt habitẽ. Et dices in corde tuo. Quis mihi genuit istos? Ego sterilis et nõ piens trãsmigrata et captiua: et istos qs enutriuit? Ego destituta et desolata. et isti vbi hic erãt? Hec dicit dñs de⁹. Ecce leuabo ad gẽtes manũ meã: et ad pl'os exaltabo signum meũ. Et afferent filios tuos in vlnis: et filias tuas sup humeros portabũt. Et erũt reges nutricij tui: et regie nutrices tue. Vultu in terra demisso adorabũt te: et puluerẽ pedũ tuoruz lingent. Et scies quia ego dñs: sup q̃ nõ confũdẽt q̃ expectãt eũ. Nũqd tollet a forti prda: aut qd captũ fuerit a robusto saluũ ee poterit? Quia hec dicit dñs. Eqdẽ et captiuitas a forti tollet: et qd ablatũ fuerit a te robusto saluabit. Eos vo qui iudi cauerũt te ego iudicabo: et filios tuos ego saluabo. Et cibabo hostes tuos carnibus suis: et q̃si musto sãguie suo iebriabũt. Et sciet ois caro qz ego dñs saluãs te: et redẽptor tu⁹ fortis iacob. Capitulum .L.

Hec dicit domin⁹. Quis ẽ hic liber repudij mris vre: q̃ dimisi eã? Aut qs ẽ creditor me⁹: cui vẽdidi vos? Ecce in iniqtatibo vris venditi estis et in sceleribo vris dimisi matrẽ vram: qz veni et nõ erat vir: vocaui et nõ erat qui audiret. Nũqd abbreuiata et puula facta ẽ man⁹ mea vt nõ possim redimẽ: aut nõ ẽ in me vt⁹ ad liberãdũ? Ecce in increpatõne mea desertũ faciã mare: ponã flumia in siccũ. Cõputrescẽt pisces sine aq̃: et morient in siti. Induã celos tenebris: et saccũ ponã operimẽtũ eoz. Dñs dedit mihi liguã eruditã. vt sciã sustẽtare eũ q̃ lassus ẽ verbo. Erigit mane. mane erigit mihi aurẽ: vt audiam q̃si magr̃m. Dñs de⁹ aperuit mihi aurem. ego aũ nõ ꝺbico: retrorsũ nõ abij. Corpus meũ dedi percutiẽtibo et genas meas vellẽtibus: faciẽ meã nõ auerti ab increpãtibo et ꝓspuẽtibo in me. dñs de⁹ auxiliator me⁹: io nõ sũ confusus. Io posui faciẽ meã vt petrã durissimã: et scio qm̃ non confundar. Iuxta ẽ q̃ iustificat me. Quis ꝺdicit mihi? Stem⁹ simul. Quis ẽ aduersari⁹ me⁹? Accedat ad me. Ecce dñs de⁹ auxiliator me⁹. Quis ẽ q̃ ꝓdẽnet me? Ecce oes q̃si vestimẽtũ ꝓterent: tinea comedet eos. Quis ex vobis timẽs dñm audiẽs vocẽ serui sui? Quis ãbulauit in tenebris: et nõ ẽ lumẽ ei? Speret in noie dñi: et initet sup deum suũ. Ecce vos oẽs accedẽtes ignẽ: accincti flãmis. Ambulate in lumie ignis vri: et in flãmis q̃s succendistis vobis. De manu mea factũ ẽ hoc vobis. In doloribo dormietis. Ca. LI.

Audite me qui sequimini qd iustũ ẽ: et q̃rite dñm. Attendite ad petrã vñ excisi estis: et ad cauernã laci de q̃ pcisi estis. Attendite ad Abrahã prẽz vr̃m et ad sarã q̃ peperit vos. Quia vnũ vocaui eũ: et bñdixi ei: et multiplicaui eũ. Cõsolabit̃ g̃ dñs sy̓õ. et ꝓsolabitur oes ruinas ei⁹. Et ponet desertuz ei⁹ q̃si delitias: et solitudiem ei⁹ q̃si ortũ dñi. Gaudiũ et letitia inueniet in ea: grãrũactõ et vox laudis. Attendite ad me pl's meus: et tribus mea me audite: qz lex a me exiet. et iuditũ meũ in lucẽ populoz requiescet. Prope ẽ iustus me⁹: egress⁹ ẽ saluator me⁹: et brachia mea populos iudicabũt. Me insule expectabũt: et brachiũ meũ sustinebũt. Leuate in celũ oculos vr̃os: et videte sub tra deorsũ. Quia celi sic fum⁹ liq̃scet: et tra sicut vestimẽtũ atteret̃: et habitatores ei⁹ sicut hec interibũt. Salus aũt mea in sẽpiternũ erit: et iustitia mea nõ deficiet. Audite me q̃ scitis iustũ: pl's me⁹ lex mea in corde eoz. Nolite timere obprobriũ hoim. et blasphemias eoz ne metuatis. Sicut ei vestimẽtũ sic comedet eos vermis: et sicut lanã sic deuorabit eos tinea. Sal⁹ aũt mea in sẽpiternũ erit: et iustitia mea in generatões generatõnũ. Cõsurge cõsurge induere fortitudiez brachiũ dñi. Cõsurge sicut in diebo antiq̃s: in generatõnibo seculoz. Nũqd nõ tu percussisti superbũ: vulnerasti draconẽ? Nũqd nõ tu siccasti mare. aquã abissi vehemẽtis? Qui posuisti profũdũ maris viã vt trãsirẽt liberati. Et nũc q̃ redẽpti sunt a dño reuertẽt̃: et venient in sy̓on laudantes. et letitia sempiterna sup capita eoz. Gaudiuz et letitiam tenebũt: fugiet dolor et gemit⁹. Ego egoipse ꝓsolaboz vos. Quis tu vt timeas ab hoie mortali et a filio hois: q̃ q̃si fenuz ita arescit? Et oblit⁹es dñi factoris tui q̃ tetẽdit celos et fũdauit tr̃ã. et formidasti iugit̃ tota die a facie furoris ei⁹ q̃ te tribulabat et paurat ad ptẽdũ. Vbi nũc ẽ furor tribulãtis? Cito veiet gradiẽs ad apiẽdũ: et nõ interficiet vsq̃ ad interitũz: nec deficiet

panis ei⁹. Ego em̃ sū dñs de⁹ tu⁹ qui cōtur
bo mare: ꝙ ītumescunt fluctus e⁹: dñs ex
ercituu3 nomen meū. Posui verba mea ī
ore tuo: ꝙ in vmbra manꝰ mee ptexi te: vt
plātes celos ꝙ fūdes terrā. ꝙ dicas ad sy̓ō:
ppl's meus es tu. Eleuare eleuare: cōsurge
hierl'm: q̄ bibisti de manu dñi calicē ire e⁹.
Usq3 ad fūdū calicis sopoꝛis bibisti: et po
tasti usq3 ad feces. Nō ē q̄ sustētet eā ex oī-
bus filijs q̄s genuit: ꝙ nō ē q̄ apprehendat
manu3 ei⁹ ex oīb⁹ filijs q̄s enutꝛiuit. Duo
sūt q̄ occurreꝛit tibi. Quis cōtristabit sup
te: Uastitas ꝙ ptritō et fames ꝙ gladi⁹: q̄s
psolabit te: Filij tui pjecti sūt: dormierūt
ī capite oīm viaꝝ sicut oꝛix illaq̄tus ple
ni ībignatōne dñi: increpatōne dei tui. Ib
circo audi hoc paupcula. ꝙ ebria non a vi
no. Hec dicit dñator tu⁹ dñs: et de⁹ tu⁹ qui
pugnauit p ppl'o suo. Ecce tuli de manu tua
calicē sopoꝛis: fundū calicis ībignatōis
mee. Nō adijcies vt bibas illū vltra. et po
nam illum ī manu eoꝝ q̄ te humiliaueꝛūt
ꝙ dixerūt aīe tue incuruare vt transeam⁹
ꝙ posuisti vt terrā coꝛp⁹ tuum: et quasi vi
am transeuntibus. Ca. LII.

Onsurge ꝛsurge indu
ere foꝛtitudine tua sy̓on. induere
vestimētis glozie tue hierusalē ci-
uitas sācta: qz nō adijciet vltra vt ptrāse-
at p te īcircūcisus ꝙ īmund⁹. Excutere de
puluere: cōsurge: sede hierl'm. Solue vicu-
la colli tui captiua filia sy̓on: qz hec dicit
dñs. Gratis venūdati estis: et sine argēto
redimemī. Quia hec dicit dñs de⁹. In egi
ptū descēdit ppl's me⁹ ī pricipio vt colon⁹
esset ibi: et assur absq3 vlla causa calūnia
tus ē eū. Et nunc q̄d mihi ē hic dicit dñs:
Quī ablat⁹ ē ppl's me⁹ gratis. Dñatoꝛes e⁹
iniq̄ agūt: dicit dñs. ꝛ iugit tota die nomē
meuz blasphemat. Propter hoc sciet ppl's
me⁹ nomen meū ī die illa: qz egoipe q̄ loq̄-
bar ecce assū. Qꝛpulcri sup montes pedes
ānunciātis ꝙ pdicātis pacē: ānūciātis bo
nū pdicātis salutez: dicētis sy̓on. Regna-
bit de⁹ tu⁹. Uox speculatoꝝ tuoꝝ. Leuaue
rūt vocē sil' laudabūt: qz oculo ad oculū vi
debūt: cū cōuertꝛit dñs sy̓on. Gaudete ꝙ
laudate sil' deserta hierl'm: qz psolat⁹ est dñs
ppl'm suum: redemit hierl'm. Parauit dñs
brachiū scm suuz ī oculis oīm gentiū: et
videbunt oms fines terre salutare dei nri

Recedite recedite: exite inde: pollutuz no
lite tāgere. Exite de medio ei⁹: mundami
qui fertis vasa dñi. Nō ī tumultu exi
bitis: nec ī fuga pperabitis. Precedet em̃
vos dominus: ꝙ cōgregabit vos deus isrl'
Ecce intelliget seru⁹ me⁹: exultabit et ele
uabit. ꝙ sublimis erit valde. Sicut obstu-
puerunt sup eū multi: sic ingloꝛius erit in
ter viros aspect⁹ eius ꝙ forma ei⁹ inter fi-
lios hoim. iste aspget gētes multas super
ipsum continebunt reges os suuz. Quia
quibus non est narratum de eo vidēbunt
ꝙ qui non audierunt contemplati sunt.
Capitulum .LIII.

Quis credidit auditui
nō: ꝙ brachiū dñi cui ꝛeuelatū ē:
Et ascēdit sicut virgultū coꝛā eo.
ꝙ sicut radix de terra sitiēti. Nō est spēs ei
neq3 decoꝛ. Et vidim⁹ eū ꝙ nō erat aspect⁹
ꝙ desiderauim⁹ eū despectū ꝙ nouissimū vi-
roꝝ: vir doloꝝ ꝙ sitientē īfirmitatē. Et q̄si
absc̄dit⁹ vult⁹ ei⁹ ꝙ despect⁹: vñ nec repu-
tauim⁹ eū. Uere languoꝛes nr̄os ipe tulit
ꝙ doloꝛes nr̄os ipe portauit. Et nos puta-
uim⁹ eū q̄si leprosū: et pcussū a deo ꝙ hu-
miliatum. ipe aūt vulnerat⁹ ē pptex iniquita
tes nr̄as: attritus ē pptex scelera nr̄a. Di-
sciplina pacis nre sup eum. et liuore eius
sanati sum⁹. Oms nos q̄si oues errauim⁹
vnusquisq3 ī viā suā declinauit: ꝙ dñs po-
suit ī eo iniq̄tatez omniū nr̄m. Oblatus ē
qz ipse voluit: ꝙ nō aperuit os suū. Sicut
ouis ad occisionem ducet: ꝙ q̄si agn⁹ coꝛā
tondente obmutescet: et nō apiet os suuz
De angustia ꝙ ꝛ iudicio sublatus ē. Gene
ratōem e⁹ q̄s enarrabit: Quia abscisus est
de terra viuentiū. Propter scelus ppli mei
pcussi eum. Et dabit ipios pro sepultura et
diuitē p morte sua: eoq̄ iniq̄tatez nō fece-
rit: neq3 dol⁹ fuerit ī ore ei⁹: et dñs voluit
cōterere eum in infirmitate. Si posuerit p
peccato animā suā videbit semē longeuū
et volūtas dñi ī manu ei⁹ dirigēt. Pro eo
q̄ laborauit aīa ei⁹: videbit et saturabitur
in scientia sua iustificauit ipe iust⁹ seruos
meos multos: et iniq̄tates eoꝝ ipe porta-
uit. ideo disptiaz ei plurimos ꝙ foꝛtium di-
uidit spolia: p eo q̄ tradidit ī mortē aīaz
suam. ꝙ cū sceleratis reputatus est. Et ipe
peccata multoꝛū tulit: ꝙ p transgꝛessoꝛibꝰ
rogauit. Ca. LIIII.

Lauda sterilis que non
paris: decãta laudẽ ꝙ binni q̃ non
piebas: qm̃ mlti filij deſte magis-
q̃ ẽ? q̃ hz viꝝ dicit dñs. Dilata locũ tẽtoꝛij
tui. ꝙ pelles tabernaculoꝝ tuorũ extende
ne pcas. Lõgos fac funiculos tuos. ꝙ cla-
uos tuos ꝓsolida. Ad dexterã ei ꝙ ad leuã
penetrabis: ꝙ semẽ tuũ gẽtes hẽditabit: ꝙ
ciuitates deſtas ihitabit. Noli timẽ. qꝛ nõ
ꝓfunderis neq; erubesces. Nõ em̃ te pude-
bit: qꝛ cõfusionis adolescẽtie tue obliuisce
ris: et obprobꝛij viduitatis tue nõ ꝛcorda
beris ampli?. Quia dñabiť tui q̃ fecit te:
dñs exercituũ nomẽ ei?: ꝙ redẽptoꝛ tu? sã
ctus Ysrl. Deꝰ oĩs terre vocabiť. Quia vt
mulierẽ derelictaꝫ ꝙ merentẽ spũ vocauit
te dñs: ꝙ uxorẽ ab adolescẽtia abiectã. ꝺi
xit deꝰ tu?. Ad pũctũ i modico dẽliq̃ te. et
i miseratõibꝫ magnis ꝓgregabo te. in mo-
mẽto idignatõis abscõdi faciẽ meã paꝛũꝑ
a te. et i miscoꝛdia sẽpiterna miseꝛt? suꝫ tui.
Dixit redẽptoꝛ tu? dñs. Sicut i diebꝫ noe
istud mihi ẽ: cui iurauι ne iducerẽ aq̃s vl-
tra supꝫ terrã: sic iurauι vt nõ irascar tibi
ꝙ nõ ꝛcrepẽ te. Mõtes. n. ꝓmouebũť ꝙ col-
les ꝓtremiscẽt: miscoꝛdia aũ mea nõ recedet
a te: et fedꝰ pacis mee nõ mouebiť. Dixit
miseratoꝛ tu? dñs. Paupcula tẽpestate cõ
uulsa absq; vlla ꝓsolatõe: ecce ego sternaꝫ
ꝓ oꝛdinẽ lapides tuos: ꝙ fũdabo te i saphi
ris. et ponã iaspidẽ ꝓpugnacla tua: ꝙ poꝛ
tas tuas i lapides sculptos: et oẽs ẽmios
tuos i lapides desiderabiles. vniuerſos fi-
lios tuos doctos a dño: ꝙ multitudinẽ pa-
cis filijs tuis: ꝙ i iustitia fũdaberis. Recce
de ꝓcul a calũnia qꝛ nõ timebis: ꝙ a pauoꝛe
qꝛ nõ appꝛopinq̃bit tibi. Ecce accola veiet
q̃ nõ erat mecũ: aduena quõdaꝫ tu? adiũ
geť tibi. Ecce ego creaui fabꝝ sufflantẽ i
igne pꝛunas. ꝙ pfẽtẽ vas i opꝰ suũ: ꝙ ego
creaui itꝛfectoꝛẽ ad dispdẽdũ. Oẽ vas qđ
factũ ẽ ꝑ te ñ dirigeť: ꝙ oẽꝫ liguã resistẽ
tem tibi i iudicio iudicabis. Hec ẽ hẽditas
ſuoꝝ dñi: ꝙ iustitia eoꝛum apud me dicit
dominus. Ca. LV.

Omnes sitientes venite
ad aq̃s: ꝙ q̃ ñ hẽtis argẽtum ppe-
rate. Emite ꝙ comedite. veite emi-
te absq; argẽto: ꝙ absq; vlla cõmutatõe vi
nũ ꝙ lac. Quare appẽditis argẽtũ nõ i pa-
nibꝫ. et laboꝛẽ vm̃ nõ i saturitate: Audi-
te audiẽtes me ꝙ comedite bonũ: ꝙ delecta
biť i crassitudie aĩa vra. inclinate aurem
vãꝫ ꝙ venite ad me: audite ꝙ viuet aĩma
vra: ꝙ feriã vobiscũ pactũ sẽpiternũ: mise
ricoꝛdias dauid fidelis. Ecce teste ꝓplis de
di eũ: ducẽ ac ꝓceptoꝛẽ gẽtibꝫ. Ecce gẽ teꝫ
quã nesciebas: vocabis. ꝙ gentes q̃ non co
gnouerũt te ad te currẽt ꝓpť dñm deũ tuũ
ꝙ sãctũ ysrl: qꝛ glificauit te. Queritε dñm
dũ inueniri põt: inuocate eũ dũ ppe ẽ. De
relinquat ipius viã suã: ꝙ vir iniqu? cogi
tatões suas: ꝙ reuertať ad dñm. ꝙ miseꝛbiť
eius: et ad deũ nostꝝ qm̃ mult? ẽ ad ignoꝛ
scẽdũ. Non. n. cogitatões mee cogitatões
vre: neq; vie vre vie mee: dicit dñs. Quia
sicut exaltanť celi a terra: sic exaltate sũt
vie mee a vijs vris: ꝙ cogitatões mee a co
gitatõnibus vris. Et quõ descendit ymbeꝛ
et niꝝ de celo et illuc vltra nõ reuertiť: sed
iebꝛiat terrã et infũdit eã ꝙ germiare eaꝫ
facit. et dat semẽ serẽti et panẽ comedenti
sic erit ǒbum meũ qđ egrediet de oꝛe meo
Nõ reuertet ad me vacuũ: sꝫ faciet q̃cũq;
volui: et pſpabitur i his ad que misi illud
Quia i letitia egrediemi: ꝙ i pace deduce
mini. Mõtes et colles cãtabũt corã vobis
laudẽ. et oĩa ligna regiõis plaudent mãu
Poꝛo saliunca ascẽdit abies: et ꝓ vrtica cre
scet mirt?. Et erit dñs noĩat? i signũ eter-
nuꝫ: qđ non auferetur. Ca. LVI.

Hec dicit dominus. Cu
stodite iudiciũ ꝙ facite iustitiã. qꝛ
iuxta ẽ sal? mea vt veniat: ꝙ iusti-
cia mea vt reueleť. Beꝰ vir q̃ facit hoc: et
filiꝰ hoĩs q̃ apꝛehẽdat istud: custodiẽs sab
batũ ne polluat illd: custodiẽs manꝰ suas
ne faciat oẽ malũ. Et ñ dicat filiꝰ aduene
q̃ adheret dño dicẽs: sepatõne diuidet me
dñs a ꝑplo suo. Et ñ dicat eunuchꝰ: ecce li
gnũ aꝛidu. Quia hec dicit dñs eunuchis
qui custodierit sabbata mea: et elegerint
que volui: et tenuerit fedꝰ meũ: dabo eis i
domo mea et i muris meis locũ. et nomen
melius a filijs et filiabus. Nomẽ sẽpitnũ
dabo eis: quod nõ pibit. Et filios aduene
qui adheret dño vt colant eum et diligãt
nomẽ eiꝰ vt sint ei in seruos: omnẽ custo-
diẽtem sabbatũ ne polluat illd et tenẽteꝫ
fedꝰ meũ: adducã eos i mõtẽ sctm meũ. le-
tificabo eos i domo oĩs mee. Holocausta

eoꝝ ⁊ victime eoꝝ placebũt mihi sup altari meo. qꝛ dom⁹ mea dom⁹ oratoꝛis vocabꝝ cũctis ꝑplis. Ait dñs de⁹: q̃ ꝯgregat dispsos isrł. Adhuc ꝯgregabo ad eũ oẽs ꝯgregatos e⁹. Oẽs bestie agri veĩte ad deuoraꝺũ: vniuerse bestie salt⁹. Speculatoꝛes e⁹ ceci omes: nescierũt vniuersi: canes muti nõ valẽtes latrare: videntes vana. dormientes ⁊ amãtes somnia: ⁊ canes impudẽtissimi nescierũt satuꝛitatẽ. Ipi pastoꝛes igꝛauerũt ĩtelligẽtiã. oẽs ĩ viã suã declinauerũt: vnusq̃sq; ad auaꝛiciã suã a sũmo vsq; ad nouissimũ. Venite sumam⁹ vinũ ⁊ ĩpleamur ebetate: et erit sicut hodie sic ⁊ cras ⁊ multoamplius. Ca. LVII.

IVstus pꝛit ⁊ nemo est q̃ recogitet ĩ coꝛde suo: ⁊ viri misericoꝛdie colligũt: qꝛ nõ ẽ q̃ ĩtelligat. A facie ei malicie collect⁹ ẽ iust⁹. Veniat pax. et requiescat ĩ cubilli suo: q̃ ãbulauit ĩ directõe sua. Vos aũt accedite huc filij auguriatricis: semẽ adultere ⁊ fornicarie sup quẽ lusistis: sup quẽ dilatastis os. ⁊ eiecistis lĩguã? Nũq̃d nõ vos filij sceleste semẽ mẽdax: q̃ ꝯsolamĩ ĩ dijs subter oẽ lignũ frõdosũ ĩmolãtes puulos ĩ torrentes subt eminẽtes peẽs? In ptibꝰ torrẽtis ps tua: hec ẽ soꝛs tua. Et ipis effudisti libam̃ obtulisti sacrificiũ. Nũq̃d sup his ñ ĩdigẽboꝛ? Sup mõtẽ excelsũ ⁊ sublimẽ posuisti cubile tuũ: ⁊ illuc ascẽdisti vt ĩmolaẽs hostias. Et p⁹ ostiũ ⁊ retꝛo postẽ posuisti memoriale tuũ: qꝛ iuxta me discoopuisti ⁊ suscepisti adultex. Dilatasti cubile tuum: ⁊ pepigisti cum eis fedus. Dilexisti stratuꝫ eoꝝ manu apta: ⁊ ornasti te regio vnguẽto: ⁊ multiplicasti pigmẽta tua. Misisti legatos tuos ꝓcul: ⁊ hũiliata es vsq; ad ĩferos. In multitudĩe vie tue laborasti: ñ dixisti: q̃escã. Vitã man⁹ tue ĩuenisti: ꝓptꝛea nõ rogasti. Pro q̃ solicita timuisti: qꝛ mẽtita ẽ ⁊ mei nõ ẽ recoꝛdata: neq; cogitasti in coꝛde tuo qꝛ ego tacẽs et q̃ nõ vidẽs et mei oblita es. Ego ãnũciabo iusticiam tuã: ⁊ opa tua ñ ꝓdeꝛũt tibi. Cũ clamaueris liberẽt te ꝯgregati tui. Et oẽs eos auferet vent⁹: tollꝫ aura. Qui aũ fiducia hꝫ mei hẽdit abit ter̃ã: ⁊ possidebit mõtẽ scm meũ: ⁊ dicam. Viã facite: ꝑbete itꝰ: declinate de semita: auferte offendicula de via ꝑli mei. Quia hec dicit excels⁹ ⁊ sublimis

habitãs eternitatẽꝫ ⁊ sanctũ est nomẽ e⁹. in excelso ⁊ in sãcto habitãs. ⁊ cũ ꝓtrito et humili spũ: vt viuificet spm̃ humiliũ: ⁊ viuificet coꝛ contritoꝝ. Non. n. in sempiternũ litigabo. neq; vsq; ad finẽ irascaꝛ: quia spũs a facie mea egꝛediet̃. et faciã ego flat⁹. Propter iniq̃tatẽ auaricie ei⁹ iratꝰ sũ ⁊ pcussi eum. Abscõdi: ⁊ ĩdignat⁹ sũ. Et abiit vagus ĩ via coꝛdis sui. Vias eius vidi ⁊ sanaui eũ. ⁊ reduxi eũ: ⁊ ꝛeddidi cõsolatõnes ipi ⁊ lugẽtibus e⁹. Creaui fructũ labioꝝ pacẽ: pacẽ ei q̃ longe ẽ. ⁊ q̃ꝑ dixit dom⁹: ⁊ sanaui eũ. Impij aũ q̃si mare feruẽs qđ q̃escẽ nõ pt̃: ⁊ ꝛedũdat fruct⁹ e⁹ in ꝓculcatõnez et lutum. Non ẽ pax impijs dicit dominus deus. Ca. LVIII.

OLama. ne cesses. quasi tuba exalta vocẽ tuã ⁊ annuncia ꝑplo meo scelera eoꝝ: ⁊ domui Jacob pcta eoꝝ. Me etem̃ de die ĩ diẽ q̃rũt ⁊ scire vias meas volũt: q̃si gẽs q̃ iusticiã fecerit: ⁊ q̃ iudiciũ dei sui ñ deliq̃rit. Rogãt me iudicia iusticie: approping̃re deo volũt Quare ieiunauim⁹ ⁊ ñ aspexisti: hũiliauim⁹ aĩas nrãs ⁊ nescisti: Ecce ĩ die ieiunij vr̃i iueniẽt volũtas vr̃a: ⁊ oẽs debitoꝛes vestros repetitis. Ecce ad litꝛes ⁊ pẽtões ieiunatis. ⁊ pcutitis pugno ĩpie. nolite ieiunare sicut vsq; ad hãc diẽ: vt audiat̃ ĩ excelso clamoꝛ vr̃. Nũq̃d tale ẽ ieiuniũ quod elegi: p diẽ affligere hoĩez aĩam suã? Nũquid cõtoꝛquere quasi circulũ caput suũ: et saccum ⁊ cinerem sternere? Nunq̃d istõ vocaui ieiuniuꝫ: et diem acceptabilem domiõ? Nõne hoc ẽ magis ieiuniuꝫ qõ elegi Dissolue colligatões ipietatis. solue fasciculos deprimẽtes. Dimittꝰ eos q̃ cõfracti sũt liberos: ⁊ oẽ onus dirũpe. Frange esurienti panẽ tuũ. ⁊ egenos vagosq; ĩduc in domũ tuã. Cũ videꝛis nudũ opi eũ. ⁊ caꝛnẽ tuã ne despexeꝛis. Tũc erũpet q̃si mane lumẽ tuũ: ne sanitas tua citi⁹ oꝛiet̃. Et ante ibit faciẽ tuã ĩ iusticia tua: ⁊ gloria domĩ colliget te. Tũc ĩuocabis ⁊ dñs exaudiet: clamab et dicꝫ ecce assũ: qꝛ misericoꝛs sũ dñs de⁹ tu⁹. Si abstuleris de medio tui cathenam: ⁊ desieris extẽdeꝛe digitũ. ⁊ loqui qõ ñ ꝓdest. Cũ effuderis esurieti aĩam tuã ⁊ aĩam afflictam repleueris: oꝛiet̃ ĩ tenebꝛis lux tua: et tenebꝛe tue erũt sicut meridies. Et ꝛequiẽ dabit tibi dñs deus tu⁹

de pauperibus recipiendis in domu

semp. ⁊ implebit splendoribus aiaz tuã: ⁊ ossa tua liberabit. Et eris q̃i ort⁹ irriguus ⁊ sicut fons aquax cui⁹ non deficiẽt aque Et edificabũt ĩ te deserta scl'oz: fũdamenta generatõis et generatõis suscitabis. Et vocaberis edificatoz sepiũ: auertẽs semitas ĩiqtatũ. Si auerteris a sabbato pedez tuũ facẽ voluntatẽ tuã ĩ die sãcto meo. et vocaueris sabbatũ delicatũ ⁊ sctm dñi gloriosũ. ⁊ glorificaueris eũ dũ nõ facis vias tuas ⁊ nõ inuenieꝛ volũtas tua vt loq̃ris ſmonẽ: tũc delectaberis sup dño. ⁊ sustollam te sup altitudines ẽre: ⁊ cibabo te hẽditatẽ Jacob pris tui. Os em̃ domini locutum est. Ca. LIX.

Ecce nõ est abbreuiata man⁹ dñi vt saluaẽ neq̃at: nez aggũuata ẽ auris ei⁹ vt ñ exaudiat. sz iiqtates vre diuiserũt inꝛ vos ⁊ deũ vr̃m. ⁊ pcta vra abscõderũt faciẽ e⁹ a vob ne exaudiret. Man⁹. n. vre pollutæ sũt sãguie. ⁊ digiti vri iiqtatẽ. Labia vrã locuta sũt mdacĩũ: ⁊ lĩgua vrã iiqtatẽ fat. Nõ ẽ q̃ iuocet iusticiã. neq̃ ẽ q̃ iudicet vere: sz pfidũt in nihilo: ⁊ loquunt vãitates. Cõceperũt laborẽ: ⁊ peperũt iiqtatẽ. Qua aspidũ ruperũt: ⁊ telas aranee texerũt. Qui comederit ỏ ouis eoz morieꝛ. ⁊ qỏ pfotuz ẽ erumpet ĩ reguluz. Tele eoz ñ erũt ĩ vestimẽtuz: neq̃ opientꝛ opibz suis. Opa eoz opa iutilia ⁊ op⁹ iiqtatis ĩ manibz eoz. pedes eoz ad maluz currũt: ⁊ festinãt vt effundãt sãguinẽ inocẽtẽ. Cogitatões eoz cogitatões iutiles. vastitas ⁊ pẽtõ ĩ vijs eoz viã pacis nescierũt ⁊ ñ ẽ iudiciũ ĩ gressibz eoz. Semite eorũ icuruatæ sũt eis: oĩs q̃ calcat ĩ eis ignorat pacẽ. propꝛ hoc elõgatũ ẽ iudiciũ a vob. et ñ appẽdet vos iusticia. Expectaui⁹ lucẽ ⁊ ecce tenebre. splẽdorẽ: ⁊ ĩ tenebris ãbulaui⁹. Palpaui⁹ sicut ceci parietẽ: ⁊ q̃ si absq̃ ocul' attrectauim⁹. Impegim⁹ me ridie q̃i ĩ tenebris. ĩ caliginoz q̃si mortui. Rugiem⁹ q̃i vrsi oms: et q̃i columbe meditãtes gemem⁹. Expectauim⁹ iudiciũ. et ñ ẽ: salutẽ ⁊ elõgata ẽ a nob. Mltiplicatæ sũt em̃ iniq̃tates nr̃e corã te: ⁊ pcta nrã rñderunt nob. Quia scelera nr̃a nobiscuz ⁊ iniquitates nrãs cognouim⁹. peccare ⁊ mẽtiri pẽ dñm: ⁊ auersi sum⁹ ne irem⁹ p⁹ tergũ dei nr̃i vt loq̃remuz calũniã ⁊ trãsgressionẽ. Cõcepi⁹ ⁊ locuti sum⁹ de corde: ỏba mẽ

dacij: et puersũ ẽ retrorsuz iudiciuz: et iusticia lõge stetit. Quia corruit ĩ platea ỏitas: et equitas ñ potuit ĩgredi. Et facta ẽ ỏitas ĩ obliuione. et q̃ recessit a malo pdæ patuit. Et vidit dñs et maluz appuit ĩ oculi ei⁹: qz non ẽ iudiciũ. Et vidit de⁹ qz nõ ẽ vir: ⁊ apziat⁹ ẽ qz ñ ẽ qui occurrat. Et saluabit sibi brachiũ suũ. ⁊ iusticia e⁹ ipsa pfirmabit eũ. Indut⁹ ẽ iusticia vt lorica: et galea salutis ĩ capite e⁹. Indut⁹ ẽ vestimẽtis vltõis ⁊ opt⁹ ẽ q̃i pallio zeli sicut ad vindictã q̃i ad retributõz indigtõis hostibz suis. et vicissitudinẽ iimicis suis. Insul' vicẽ reddet. Et timebũt qui ab occidẽte nomẽ dñi: et qui ab ortu sol' gl'az e⁹. Cum venerit q̃i fluui⁹ violẽt⁹ quẽ spũs dñi cogit: et venerit sp̃on redẽptoz. ⁊ eis q̃ redeũt ab iniquitate ĩ iacob dicit dñs. Doc fed⁹ meuz cuz eis dicit dñs. spũs me⁹ qui ẽ ĩ te ⁊ ỏba mea. q̃ posui ĩ ore tuo. ñ recedẽt de ore tuo. et de ore semis tui dicit dñs: ãmodo ⁊ vsq̃ ĩ sẽpiternũ. Ca. LX.

Surge. illũinare hierusalẽ. qz veuit lumẽ tuũ. et gl'a dñi sup te orta ẽ. Quia ecce tenebre opiẽt terrã. et caligo pplos: sup te autẽ orieꝛ dñs: ⁊ gl'a eius in te videbiꝛ. Et ambulabũt gẽtes ĩ lumẽ tuo: ⁊ reges ĩ splẽdore ortus tui Leua ĩ circuitu oculos tuos ⁊ vide: omnes isti congregati sunt: venerunt tibi. Filij tui delonge veniẽt ⁊ filie tue de latere surgent Tũc videbis ⁊ afflues et mirabiꝛ ⁊ dilatabiꝛ cor tuũ: qñ conuersa fuerit ad te multitudo maris: fortitudo gentiũ venerit tibi Inundatio camelorz operiet te: dromedarij madiã et effa. Oms de saba venient. aurz ⁊ thus deferẽtes: et laudẽ dño ãnũciantes. Oẽ pec⁹ cedar congregabiꝛ tibi: arietes nabaioth ministrabunt tibi. Offerẽtꝛ super placabili altari meo: ⁊ domũ maiestatis mee glorificabo. Qui sunt isti q̃ vt nubes volant: et q̃i columbe ad fenestras suas. Me etiĩ insule expectabũt: et naues maris in principio. vt adducã filios tuos delonge. Argẽtuz eoz et aurz eorum cuz eis nomĩ domini dei tui et sancto isrl': qz glifi cauit te. Et edificabunt filij pegrinoz muros tuos: et reges eoz ministrabunt tibi In ỉdignatõe em̃ mea pcussi te: et ĩ reconciliatõne mea misertus sum tui. Et aperientur portæ tue iugiter: die ac nocte non

claudent̃: vt aferat̃ ad te fortitudo gentiũ et reges eaꝝ adducãt̃. Gẽs.n. ⁊ regnũ qđ nõ seruierit tibi: ꝑibit. et gentes solitudĩe vastabunt̃. Gl̃a libani ad te veniet: abies ⁊ buxus ⁊ pinus simul ad ornãdũ locũ sãctificatõis mee: ⁊ locũ pedum meoꝝ glorificabo. Et venient ad te curui filij eorũ q̃ humiliauerũt te: ⁊ adorabunt vestigia pedum tuoꝝ oẽs q̃ detrahebant tibi: ⁊ vocabunt te ciuitatẽ dñi syon sancti isrl̃. Pro eo ꝙ fuisti delicta ⁊ odio habita. ⁊ nõ erat q̃ ꝑ te transiret: ponã te ĩ suꝑbiam seculorũ: gaudiũ ĩ generatõem ⁊ generatõꝫ. Et suges lac gentiũ: ⁊ mamilla regũ lactaberis. Et scies qꝛ ego dñs saluãs te. et redemptor tuꝰ fortis iacob. Pro ere afferã auꝝ. ⁊ ꝑ ferro afferã argentũ: ⁊ ꝑ lignis es: ⁊ ꝑ lapidibꝫ ferꝝ. Et ponam visitatõem tuaꝫ pacẽ: et p̃positos tuos iusticiã. Nõ audiet̃ vltra iniquitas ĩ terra tua: vastitas ⁊ cõtritõ ĩ termĩs tuis: ⁊ occupabit salus muros tuos: et portas tuas laudatõ. Nõ erit tibi amplius sol ad lucẽdũ ꝑ diẽ: nec splẽdor lune illumĩabit te: sꝫ erit tibi dñs ĩ lucem sempiternam. et deꝰ tuꝰ ĩ gl̃am tuam. Nõ occidet vltra sol tuꝰ ⁊ luna tua nõ minuet̃: qꝛ dñs erit tibi ĩ lucem sempiternã. ⁊ complebunt̃ dies luctus tui. Populꝰ at̃ tuus omnes iusti ĩ ꝑpetuum hẽditabunt terraꝫ: germen plantatõis mee: opꝰ manꝰ mee ad glorificandũ. Minimꝰ erit ĩ mille: ⁊ ꝑuulus ĩ gentẽ fortissimã. Ego dominꝰ in tempore eius. subito faciam istud.

Capitulum .LXI.

Spiritus domini super me: eo ꝙ vnxẽit me dñs. Ad ãnũciandũ mãsuetis misit me: vt me derer ꝯtritis corde ⁊ p̃dicarẽ captiuis ĩdulgẽtiã ⁊ clausis aꝑtõem: vt p̃dicarẽ annuꝫ placabilẽ dño: ⁊ diẽ vltõnis deo nr̃o. vt cõsolarer oẽs lugẽtes: vt ponerẽ fortitudinẽ lugẽtibꝫ syon: ⁊ darẽ eis coronã ꝑ cinere: oliũ gaudij ꝑ luctu. palliũ laudis ꝑ spiritu meroris. Et vocabũt̃ ĩ ea fortes iusticie: plãtatõ dñi ad glorificãdũ. et edificabũt deſta a scl̃o: ⁊ ruinas antiq̃s erigẽt: et instaurabũt cĩtates deſtas ⁊ dissipatas ĩ generatõeꝫ ⁊ generatõeꝫ. Et stabũt alieni et pascẽt pecora vr̃a. ⁊ filij ꝑegrinoꝝ agricole ⁊ vinitores vr̃i erũt. Vos aũt sacerdotes dñi vocabimĩ: mĩstri dei nr̃i dicet̃ vobis. Fortitudinẽ gentiũ comedetis: ⁊ gl̃a eoꝝ suꝑbietis. Pro ꝯfusiõe vr̃a duplici ⁊ rubore: laudabũt ꝑtẽ eoꝝ. Propt̃ hoc in terra sua duplicia possidebũt: leticia sẽpiterna erit eis. Quia ego dñs diligens iudiciũ: et odio hñs rapinã in olocaustum. Et dabo opus eoꝝ ĩ veritate: ⁊ fedꝰ ꝑpetuũ feriam eis. Et sciet̃ ĩ gẽtibꝫ semẽ eoꝝ: ⁊ germẽ eorũ ĩ medio ꝓpl̃oꝝ. Omẽs q̃ viderĩt eos cog̃scẽt illos: qꝛ isti sũt semẽ cui bñdixit dñs. Gaudẽs gaudebo in dño. ⁊ exultabit anĩa mea ĩ deo meo. Quia ĩduit me vestimẽtis salutis: ⁊ ĩdum̃to iusticie circũdedit me q̃i sponsũ decoratũ corona. ⁊ q̃i sponsã ornatam monilibꝫ suis. Sicut eĩ t̃ra ꝓfert germẽ suũ. ⁊ sicut ortꝰ semẽ suũ germinat: sic dñs deꝰ germinabit iusticiã ⁊ laudeꝫ corã vniuersis gentibus.

Ca. LXII.

Propter syõ nõ tacebo ⁊ ꝓpter hierusalẽ nõ q̃escaꝫ: donec egrediat̃ vt splẽdor iustꝰ eiꝰ: ⁊ saluator eiꝰ vt lãpas accẽdat̃. Et videbũt gẽtes iustũ tuũ: ⁊ cũcti reges inclitũ tuum. Et vocabit̃ tibi nomẽ nouũ qđ os dñi nomĩauit. Et eris corona gl̃e ĩ manu dñi: et dyadema regni ĩ mãu dei tui. Nõ vocaberis vltra derelicta: ⁊ terra tua nõ vocabit̃ amplius desolata. Sꝫ vocaberis volũtas mea ĩ ea: ⁊ terra tua ĩhabitabit̃. Quia cõplacuit dño ĩ te. Habitabit em̃ iuuenis cũ virgine: ⁊ habitabũt ĩ te filij tui. Et gaudebit sponsus suꝑ sponsã: ⁊ gaudebit suꝑ te deꝰ tuus. Suꝑ muros tuos hirl̃m ꝯstitui custodes: tota die ⁊ tota nocte ĩ perpetuũ nõ tacebũt. Qui reminiscimini dñi ne taceatis: ⁊ ne detis silẽtiũ ei: donec stabiliat ⁊ donec ponat hirl̃m laudẽ ĩ t̃ra. Jurauit dñs ĩ dextera sua: ⁊ ĩ brachio fortitudinis sue. Si dedero triticũ tuũ vltra cibũ inimicis tuis: et si biberĩt filij alieni vinũ ĩ q̃ tu laborasti. Quia q̃ ꝯgregabunt illud comedent ⁊ laudabũt dñm. et q̃ ꝯportãt illđ bibent ĩ atrijs sanctis meis. Transite trãsite ꝑ portas. p̃parate viã ꝓpl̃o. Planuꝫ facite iter: ⁊ eligite lapides: et eleuate signũ ad ꝓpl̃os. Ecce dñs auditũ fecit ĩ extremis t̃re. Dicite filie syon ecce saluator tuꝰ veĩt: ecce merces eiꝰ cũ eo. ⁊ opꝰ eiꝰ corã illo: et vocabunt eos ꝓpl̃s sanctꝰ redempti a dño. Tu aũt vocaberis quesita ciuitas et non derelicta.

Ca. LXIII.

QVis ẽ iste qui venit de
edom tinctis vestib⁹ ō bosra: Iste
formos⁹ ī stola sua: gd̄iẽs ī mlt̄itu
dīe fortitudīs sue. Ego q̄ loq̄r iusticiaz: et
ppugnator sū ad saluād̄ū. Quare ḡ rubz
ẽ īdumẽtum tuum: ⁊ vestimenta tua sicut
calcantium ī torculari? Torcular calcaui
sol⁹: ⁊ de gentib⁹ nō ẽ vir mecum. Calcaui
eos ī furore meo. ⁊ pculcaui eos ī ira mea
Et aspsus ẽ sāguis eoz sup vestimēta mea
⁊ oīa īdumēta mea īq̄naui. Dies eī vltō
nis ī corde meo: ān⁹ r̄tributōis mee venit
Circūspexi ⁊ nō erat auxiliator: q̄siui ⁊ nō
fuit q̄ adiuuaēt. et saluauit mihi brachiū
meū. ⁊ īdignatō mea ipa auxiliata ẽ mihi
et pculcaui pl̄os ī furore meo: ⁊ īebriaui
eos īdignatōe mea: ⁊ detraxi ī t̄rā vtutez
eoz. Miserationū dn̄i recordabor: ⁊ laudē
dn̄i sup oīb⁹ q̄ reddidit nob⁹ dn̄s: ⁊ sup mlt̄i
tudinē bonoz dom⁹ isrl̄ q̄ largitus ẽ eis
sm̄ īdulgētiam suā ⁊ sm̄ multitudinē mi
scōiaz suaz. Et dixit. Veruntā pl̄s me⁹ ẽ
et filij nō negātes. Et fact⁹ ẽ eis saluator ī
oī tribulatōe eoz nō ẽ tribulat⁹: ⁊ angel⁹
faciei e⁹ saluabit eos. In dilectōe sua ⁊ ī ī
dulgētia sua ipe redemit eos. et portauit
eos ⁊ eleuauit eos cūctis diebz scl̄i. Ipi aī
ad iracūdiaz puocauerūt: ⁊ afflixer̄t spm̄
scī e⁹. Et puers⁹ ẽ eis īimicū: ⁊ ipe debella
uit eos. Et recordatus ẽ diez scī: moysi ⁊
pl̄i sui. Vbi ẽ q̄ eduxit eos de mari cū pa
storibz gregis sui: Vbi ẽ q̄ posuit in medio
eius spm̄ scī sui: Qui eduxit ad dexteram
moysē brachio maiestatis sue: q̄ scidit aq̄s
aī eos: vt faceāt sibi nomē sēpiternū. Qui
eduxit eos p abissos q̄si equū ī deserto nō
īpigentē: q̄si aīal ī cāpo descēdens. Spūs
dn̄i ductor e⁹ fuit. Sic adduxisti pl̄m tu
um: vt facēs tibi nomē gl̄e. Attēde de celo
⁊ vide de hītaculo sācto tuo. ⁊ solio gl̄e tue
Vbi ẽ zel⁹ tu⁹ et fortitudo tua: Multitudo
viscez tuoz ⁊ miseratōnū tuaz sup me o
tinuerunt se. Tu em̄ pr̄ nr̄: ⁊ Abrahā ne
sciuit nos. ⁊ isrl̄ ignorauit nos. Tu autē pr̄
nr̄. redēptor nr̄: a scl̄o nomē tuum. Quare
errare nos fecisti dn̄e de vijs tuis: īdurasti
cor nr̄m ne timerem⁹ te: Cōuertē ppt̄ seruos
tuos: tribz hereditatis tue. Quasi nihiluz
possederūt pl̄m scī̄m tuū hostes nr̄i: pcul
caverūt sanctificatōnem tuā. Facti sum⁹
q̄si ī pncipio cū nō dn̄areris nr̄i: neq̄ īuo
carek nomē tuū sup nos. Ca. LXIIII.

QTinā dirūperes celos
⁊ descēderes. A facie tua mōtes de
fluerēt: sic exustio ignis tabesce
rēt atq̄ arderēt igni. vt notū fieret nomē
tuū inimicis tuis: a facie tua gētes turba
rēt. Cū feceris mirabilia nō sustiebimus
Descēdisti: ⁊ a facie tua mōtes defluxerūt
A seculo nō audierūt. neq̄ auribz pcepe
rūt. Ocul⁹ nō vidit de⁹ absq̄ te: q̄ pparasti
expectantib⁹ te. Occurristi letanti ⁊ faciē
ti iusticiam: ī vijs tuis recordabuntur tui
Ecce tu irat⁹ es ⁊ peccauim⁹: ī ipis fuim⁹
sp: et saluabimur. et facti sum⁹ vt īmundi
oēs nos: ⁊ q̄ pannus mēstruate vniuer
se iusticie nr̄e. Et excidim⁹ q̄ foliū vniuer
si: ⁊ īq̄tates nr̄e q̄ vētus abstulerūt nos.
Nō ẽ q̄ īuocet nomē tuū: q̄ psurgat ⁊ tene
at te. Abscōdisti faciē tuaz a nobis. ⁊ alli
sisti nos ī manu īiquitatis nr̄e. Et nūc do
mīe pr̄ nr̄ es tu. nos ⁊o lutum: ⁊ fictor no
ster tu: ⁊ opa manuū tuaz oēs nos. Ne i
rascaris dn̄e satis. ⁊ ne vlt̄ memineris īi
q̄tatis nr̄e. Ecce dn̄e respice: pl̄s tu⁹ oēs
nos. Ciuitas sācti tui facta ẽ deserta: sy̆ō
deserta facta ẽ. Hierusalē desolata: domus
sanctificatōis nr̄e ⁊ gl̄e nr̄e vbi laudaue
runt te pres nr̄i facta ẽ ī exustōnem ignis
⁊ oīa desiderabilia nr̄a versa sūt ī ruinas.
Nūq̄d sup his continebis te dn̄e. tacebis ⁊
affliges nos vehementer? Quesierunt me
qui aī nō interrogabāt: inuenerunt qui
non q̄sierunt me. Ca. LXV.

Vsi. Ecce ego. ecce ego
ad gētē q̄ nesciebat me et q̄ ī nō
cabat nomē meū. Expādi manus
meas tota die ad pl̄m īcredulū: q̄ gd̄iē in
via ī bona p⁹ cogitatōes suas pl̄s qui ad
iracūdiā puocat me aī faciē meā sp: qui i
molāt ī ortis et sacficabāt sup latēs. q̄ hi
tāt ī sepulcris et ī delubris ydolorz dormi
ūt: q̄ comedūt carnē suillā. et ius pfanū ī
vasa eoz: q̄ dicūt r̄cede a me ī appropinq̄s
mihi q⁹ īmūd⁹ es isti fum⁹ erūt ī furoꝛ meo
ignis ardēs tota die: ecce scr̄ptū ẽ corā me
Nō tacebo: sz r̄ddā et redbuā ī sinu eoz ī
q̄tates vrās et īiq̄tates pr̄m vr̄orū sīl̄ dic
dn̄s: q̄ sacficaverūt sr̄ mōtes ⁊ sr̄ colles ex
pbraver̄t mihi: ⁊ r̄metiar op⁹ eoz pmū ī
sinu eoz. Hec dicit dn̄s quō si īuenīat gnū

ī botro ⁊ dicak ne dissipes illō qm̃ bñdictō
ē: sic faciā ꝓpter seruos meos vt nō dispdam totū. Et educā de iacob semē. ⁊ de iuda possidētē montes meos sctos. Et hēditabūt eā electi mei: ⁊ fui mei hītabūt ibi
Et erūt campestria ī caulas gregū: ⁊ vallis achor ī cubile armēto ꝝ ꝓpło meo ⁊ requisierūt me. Et vos q̄ dēliq̄stis dñm q̄ obliti estis montē sāctū meū q̄ ponitis fortune mēsam. ⁊ libatis sup eā: numerabo vos ī gladio. et oēs ī cede corruetis: p eo q̄ vocaui ⁊ ñ rñdistis mihi. locut⁹ sū ⁊ nō audistis: ⁊ faciebatis malū ī oculꝭ meis. ⁊ q̄ nolui elegistis. Propter hoc hec dicit dñs deus. Ecce fui mei comedēt: ⁊ vos esurietis
Ecce fui mei bibēt: ⁊ vos sitietis. Ecce serui mei letabunt̄: ⁊ vos ꝓfundemī. Ecce serui mei laudabūt p exultatōe cordis: ⁊ vos clamabitis p dolore cordis. ⁊ p ꝓtritōe spiritus vlulabitis: ⁊ dimittetis nomē vr̄m ī iuramētū electis meis. Et īterficiet te dñs deus⁹. ⁊ fuos suos vocabit nomīe alio. In q̄ q̄ bñdict⁹ē sup terraz: bñdicet̄ ī dño amē.
Et q̄ iurat ī terra: iurabit ī deo amē. quia obliuioni tradite sūt angustie priores: et q̄ abscōdite sūt ab oculꝭ mīs. Ecce eī ego creo celos nouos. ⁊ terrā nouā: ⁊ nō erūt ī memoria ꝑora: ⁊ nō ascēdent sup cor: sz gaudebitis ⁊ exultabitis vsq̄ ī sēpiternū ī bis q̄ ego creo. Quia ecce ego creo hirl̄m exultatōem ⁊ ꝓpl̄m eius⁹ gaudiū: ⁊ exultabo ī hierusalē ⁊ gaudebo ī ꝓpło meo: ⁊ nō audietur in eo vltra vox fletus ⁊ vox clamoris. Non erit ibi amplius⁹ infans dierū ⁊ senex q̄ nō impleat dies suos: qm̃ puer centū annox morietꝰ: ⁊ pctor centum annox maledict⁹ erit. Et edificabt̄ domos ⁊ habitabunt: ⁊ plantabunt vineas ⁊ comedent fructus eax. Non edificabunt et alius⁹ habitabit. ⁊ nō plātabūt ⁊ alius⁹ comedet. Scōm em̃ dies ligni erūt dies populi mei: ⁊ opa manuum earuz inueterabunt. Electi mei non laborabunt frustra: neq̄ generabūt in conturbatōne: q̄ semē bñdictox dñi est ⁊ nepotes eox cū eis. Exitq̄ antēq̄ clamēt ego exaudiā: adhuc illis loq̄ntibo ego audiam. Lupus ⁊ agnus pascēt simul: et leo ⁊ bos comedēt paleas: ⁊ serpēti puluis panis eius. Non nocebunt neq̄ occident: in omni mōte sancto meo: dicit dominus.

Capitulum .LXVI.

Ec dicit domin⁹. Celū sedes mea ē: ⁊ terra scabellū pedū meox. Que ē ista dom⁹ quā edificabitis mihi: ⁊ q̄s iste loc⁹ q̄etis mee: Oīa hec man⁹ mea fecit: et facta sunt vniuersa ista: dicit dñs. Ad quē aī rīspiciā: nisi ad pauperculū ⁊ ꝓtritū spū ⁊ tremētē sermones meos: Qui īmolat bouē: q̄si q̄ īterficit virū. Qui mactat pec⁹: q̄si q̄ excerebret canē
Qui offert oblatōem: q̄si q̄ sanguinē suillū offerat. Qui recordat thuris: q̄si q̄ bñdicat ydolo. Hec oīa elegerūt ī vijs suis: et ī abhominatōibus suis aīa eox delectata ē
Ande ⁊ ego elegā illusiones eox. ⁊ q̄ timebant adducā eis: quia vocaui. ⁊ nō erat q̄ responderet: locutus sux ⁊ nō audierunt. Fecerūtq̄ malū in oculis meis: ⁊ que nolui: elegerūt. Audite verbū dñi: q̄ tremitis ad verbum ei⁹. Dixerūt frēs vr̄i odientes vos. ⁊ abijcientes ꝓpter nomē meū. Glorificet dñs: ⁊ videbim⁹ ī letitia vra: ipi aī cōfundēt. Vox ꝓpli de ciuitate: vox de templo vox dñi reddētis retributōez īimicis suis.
Añq̄ ꝑturiret pepit: añq̄ veniret partus eius pepit masculū. Quis audiuit vnq̄ tale: et quis vidit huic simile: Nunq̄d ꝑturiet terra ī die vna. aut pariet gens simul: q̄ ꝑturiuit ⁊ pepit sion filios suos: Nūq̄d ego q̄ alios parere facio: ipe nō pariā dicit dñs: Si ego q̄ generatōz ceteris ēbuo sterilis ero: ait dñs deus⁹ tu⁹: Letamī cū hierusalē: ⁊ exultate ī ea oēs q̄ diligitis eam
Gaudete cū ea gaudio vniuersi q̄ lugetis sup eā: vt sugatis ⁊ repleamī ab vbere cōsolatōis ei⁹: vt mulgeatis ⁊ delicijs affluatis ab omīmoda gloria ei⁹. Quia hec dicit dñs. Ecce ego declīabo sup eā q̄si fluuiuz pacis: ⁊ q̄si torrētē īundātē glīā gētiū quā sugetis: ad vbera portabimī: ⁊ sup genua blādiēt̄ vobis. Quō si cui mr̄ blādiat̄ ita ego ꝓsolabor vos: ⁊ ī hirl̄m ꝓsolabimī. Videbitis ⁊ gaudebit cor vr̄m: et ossa vra q̄si herba germīabūt. et cogscet̄ man⁹ dñi fuis ei⁹: ⁊ īdignabit̄ īimicis suis. Quia ecce dñs ī igne veniet: ⁊ q̄i turbo q̄driga e⁹: rēdere ī īdignatōe furorē suū: et īcrepatōz suā in flāma ignis. Quia ī igne dñs diiudicabit. ⁊ ī gladio suo ad oēz carnē. et multiplicabūt̄ īterfecti a dño. Qui sanctificabāt̄ et mundos se putabūt ī ortis p⁹ianuā intrīsecus
q̄ comedebāt carnē suillā et abhomīatōez

q̄ muzē: simul consumēt dicit dñs. Ego aū opa eoꝝ q̄ cogitatões eoꝝ venio vt cōgre gē cū omīb⁹ gētib⁹ q̄ linguis: q̄ veniēt q̄ vi-
debūt gloziā meā. et ponā eis signū. q̄ mit tā ex eis q̄ saluati fuerint ad gētes in ma re ī affricā et lidiā: tenētes sagittā in ÿta liā et greciā ad insulas longe: ad vos q̄ ñ audierūt de me q̄ non viderūt gloziā meā. Et annūciabūt gloriā meā gētib⁹: q̄ addu cēt oēs frēs vr̄os de cunctis gētibus donū dño in eq̄s q̄ in quadrigis q̄ ī lectis q̄ ī mu lis q̄ in carrucis ad mōtē sc̄m meū hirl̄m dicit dñs: quō si inferāt filij isrl̄ mun⁹ ī va se mūdo in domū dñi. Et assumā ex eis in sacerdotes q̄ leuitas: dicit dñs: q̄ sicut ce-
li noui et terra noua q̄ ego facio stare co-
rā me: dicit dñs deus. sic stabit semē vestr̄
q̄ nomē vr̄m. Et erit mensis ex mēse. q̄ sab batū ex sabbato. Veniet oīs caro: vt ado-
ret coꝝā facie mea dicit dñs. Et egredien-
tur. q̄ videbūt cadauera viroꝝ q̄ p̄uarica-
ti sūt in me. Vermis eoꝝ non morietur: et ignis eoꝝ nō extinguet̄: q̄ erūt vsq̄ ad sa-
cietatē visionis oī carni. Explicit Isaias.
Incipit plogus in Hieremiam ꝓphetam.

Hieremias prophetа cui hic plog⁹ scribit: admone q̄-
dez apud hebreos Isaia q̄ Osee. q̄ q̄busdaz alijs ꝓphetis videt̄ eē rustitior: sz̄ sensib⁹ par ē: q̄ipe q̄ eodē spū ꝓphetauit. Porro simplicitas eloquij ꝺ lo co ei ī q̄ nat⁹ ē: accidit. Fuit em̄ anathoti tes q̄ ē vsq̄ hodie vicul⁹ trib⁹ ab hierosoli mis distans milib⁹: sacerdos ex sacerdoti-
bus. et ī mītis vtero sc̄tificat⁹: ꝺgitatē sua euangelicū virum x̄pi ecclesie dedicās. Hic vaticinare exoꝛsus ē puer. q̄ captiuitatem vrbis atq̄ iudee ñ solū spū: sz̄ q̄ oculis car-
nis intuitus ē. Jam dece trib⁹ Isrl̄ assirij ī medos transtulerāt: iā terras earū coloni gentiū possidebāt. Vñ ī iuda tm̄ q̄ benia-
mī ꝓphetauit. q̄ ciuitatis sue ruinas q̄dru plici plāxit alphabeto: qꝺ nos mēsure me tri versibusq̄ reddidim⁹. Retexea ordinē visionū (q̄ apud grecos q̄ latinos oīno cō fusus ē) ad p̄stinā fidē coꝛrexim⁹. Liburz aū baruch notarij e⁹: q̄ apud hebreos nec legit̄ nec hēt̄: p̄termisim⁹. p his oīb⁹ ma ledicta ab emulis p̄stolātes: q̄b⁹ me neces se ē p singula opuscula rñdeꝛe. Et hoc pa-
tioꝛ: qꝛ vos cogitis o Paula et eustochiū Cetexp ad cōpendiū mali rectī⁹ fuerat mo dū furoꝛi eoꝝ silētio meo ponē: q̄ q̄ttidie noui aliq̄ꝺ scriptitantē inuidoꝝ insaniaz pꝛouocare. Explicit pꝛologus.

Incipit Hieꝛemias ꝓpheta. Capitulū. I.

Verba Hieremie prophete filij hel chie ꝺ sacꝺotib⁹ q̄ fuez̄t ī anathot ī terra beniamī Qꝺ factū ē vbū dñi ad eū ī diebꝫ iosie filij amon regis iuda ī tercio-
decimo anno regni ei⁹. q̄ factū ē ī diebꝫ io achim filij iosie regis iuda vsq̄ ad ꝓsuma tōez undecimi anni sedechie filij iosie r̄gis iuda vsq̄ ad trāsmig̃tōz birl̄m ī mēse q̄n-
to. Et factū ē verbū dñi ad me dicēs. Pri usq̄ te formarē ī vtero noui te. q̄ añq̄ exi-
res de vulua sanctificaui te: q̄ ꝓphetā ī gē-
tib⁹ dedi te. Et dixi. A a a dñe de⁹. Ecce ne scio loq̄: qꝛ puer ego sum. Et dixit dñs ad me. Noli dicē qꝛ puer sū: qm̄ ad oīa q̄ mit tā te ibis. q̄ vniuersa q̄cūq̄ mādauero tibi loq̄ris. Ne timeas a facie eoꝝ: qꝛ ego tecū sū vt eruā te: dicit dñs. Et misit dominus manū suam. q̄ tetigit os meum: q̄ dixit ad me. Ecce dedi verba mea in ore tuo: ecce cōstitui te hodie sup gentes q̄ sup regna. vt euellas q̄ destruas q̄ dispdas q̄ dissipes. q̄ edifices q̄ plātes. Et factū ē verbum dñi ad me dicēs. Quid tu vides Hieremia: Et dixi. Virgaz vigilantē ego video. Et dixit dñs ad me. Bene vidisti: qꝛ vigilabo ego sup verbū meū. vt faciam illud. Et factuz ē verbū dñi sc̄ꝺo ad me dicēs. Quid tu vi-
des: Et dixi. Ollam succēsam ego video: et faciē e⁹ a facie aq̄lonis. Et dixit dominus ad me. Ab aq̄lone pandet̄ omne malū sup oīs habitatoꝛes terꝛe. Quia ecce ego con uocabo omes cognatōes regnoꝝ aq̄lonis dicit dñs: q̄ veniēt et ponēt vnusquisq̄ so-
liū suū ī introitu portaꝝ hierusalez q̄ sup oīs muros eius in circuitu q̄ sup vniuer sas vrbes iuda. Et loquar iudicia mea cū eis sup oēm maliciā eoꝝ q̄ dereliq̄rūt me q̄ libauerūt dijs alienis: et adoraueꝛūt op⁹ manuū suaꝝ. Tu g̃ accinge lumbos tuos q̄ surge: q̄ loq̄re ad eos oīa q̄ ego p̄cipio

tibi. Ne formides a facie eoꝝ: nec.n. timẽ te faciã vultũ eoꝝ. Ego q̃pe dedi te hodie ī ciuitatẽ munitã ⁊ ī colũnã ferreã. ⁊ ī murũ ereũ sup oẽz ṫrã regibꝫ iuda. ꝓncipibꝫ eiꝰ ⁊ sacerdotibꝫ. ⁊ oī ꝑplo terre: ⁊ bellabũt aduersũ te et ñ ꝓualebũt: qꝛ ego tecũ sũ ait dñs. vt liberem te. Ca. II.

ET factuz ẽ vbũ domini ad me dicens. Vade ⁊ clama ī auri bꝫ hierlm dicens. Hec dicit dñs. Recordatꝰ sũ tui miserãs adolescentiã tuã ⁊ caritatẽ despõsatõis tue qñ secuta es me ī deserto ī ṫra q̃ ñ seminat. Sctꝰ isrl̃ dño: primitie frugũ eiꝰ. Oñs q̃ deuorãt eũ delinq̃nt mala veniẽt sup eos dicit dñs. Audite vbũ dñi domꝰ iacob ⁊ oñs cogtiões domꝰ isrl̃. Hec dicit dñs. Quid inuenerũt pres vri ī me iniq̃tatis: qꝛ elõgauerũt a me: ⁊ ãbulauerũt pꝰ vanitatẽ ⁊ vani facti sũt: Et ñ dixerũt vbi est dñs q̃ ascendẽ nos fecit de tra egipti q̃ ducxit nos p deserto p trrã inhitabilẽ ⁊ inuiã. p trrã sitis ⁊ ymaginẽ ī ortis: p trã ī q̃ ñ ambl̃auit vir neq; hitauit hõ. Et induxi vos ī trrã carmeli: vt ꝓmedẽtis fructũ eiꝰ ⁊ optia illi⁹. Et ingressi ꝓtamiastis trã meã. ⁊ hẽditatẽ meã posuistis ī abhoiatõz. Sacerdotes ñ dixerũt vbi ẽ dñs: ⁊ te nẽtes legez nescierũt me: ⁊ pastores ꝓuaricati sũt ī me. Et pphe pphauerũt ī baal. ⁊ ydola secuti sũt. Propter̃a adhuc iudicio ꝓtẽdã vobiscũ ait dñs ⁊ cũ filijs vris discepabo. Trãsite ad ĩsulas cethĩ ⁊ videte: ⁊ ī cedar mittite ⁊ ꝓsidrate vehemẽt: ⁊ videte si factuz est huiuscemodi: si mutauit gens deos suos. ⁊ certe ipi ñ sũt dij. Popul⁹ vo meꝰ mutauit gl̃az suã ī ydolũ. Obstupescite celi sup hoc ⁊ porte eiꝰ desolamĩ vehemẽter dicit dñs. Duo.n. mala fecit pl̃s meꝰ. Me deliq̃rũt fontẽ aq̃ viue: ⁊ foderũt sibi cisternas dissipatas q̃ ꝓtinẽ ñ valent aq̃s. Nunq̃d ꝓu⁹ ẽ isrl̃ aut vnacul⁹? Quare q̃ factꝰ ẽ ī ꝓdã? Sup eũ rugierũt leones: ⁊ dederũt vocẽ suã: posuerũt trra eiꝰ ī solitudinẽ. Ciuitates eiꝰ exuste sũt. ⁊ nõ ẽ q̃ hĩet ī eis. Filij q̃z mẽpheos ⁊ taphnes ꝓstupuerũt te vsq; ad vticẽ. Nunq̃d nõ istud factũ ẽ tibi: qꝛ deliq̃sti dñm deũ tuũ eo tpe quo ducebat te p viaz? Et nũc q̃d tibi vis ī via egipti: vt bibas aquã turbidaz? Et q̃d tibi cũ via assirioꝝ. ⁊ vt bibas aquã fluminis Arguet te malicia tua: ⁊ auersio tua īcre

pabit te. Scito ⁊ vide qꝛ malũ ⁊ amarꝫ est reliq̃sse te dñm deũ tuũ. ⁊ non esse timorẽ eiꝰ apud te dicit dñs deꝰ exercituũ. A sclo ꝓfregisti iugũ meũ: rupisti vincula mea et dixisti. Nõ seruiaz. Jn oi em̃ colle sublimi ⁊ sub oi ligno frõdoso tu psternaberis me retrix. Ego aũt plãtaui te vineã electã: oẽ semẽ verum. Quõ g̃ ꝓuersa es ī ꝓuũ vinea aliena? Si laueris te nitro ⁊ multiplicaueris tibi hbã borith: maculata es ī iniq̃tate tua coraz me dicit dñs deus. Quõ dicis ñ sũ polluta: pꝰ baali ñ ãbulaui? Vide vias tuas ī cõualle: scito q̃d feceris. Cursor leuis explicãs vias tuas: onager assuetꝰ ī solitudie. ī desiderio aie sue attrxit vẽtum amoris sui. Nullꝰ auertz eã. oẽs q̃ q̃rũt eã ñ deficiẽt: ī mẽstruis eiꝰ inueniẽt eã. Prohibe pedẽ tuũ a nuditate. ⁊ gutt̃ tuũ a siti ⁊ dixisti. Desperaui: neq̃q̃ facio. Adamaui q̃pe alienos: ⁊ pꝰ eos ãbulabo. Quõ ꝓfundit̃ fur qñ deprhẽdit̃: sic ꝓfusi sũt domꝰ isrl̃ ipi ⁊ reges eoꝝ ꝓncipes ⁊ sacerdotes ⁊ prophe eoꝝ: dicẽtes ligno pr̃ meꝰ es tu: ⁊ lapidi tu me genuisti? Verterũt ad me tergũ ⁊ ñ faciẽ: ⁊ ī tpe afflictõis sue dicẽt: surge et libera nos. Vbi sũt dij tui quos fecisti tibi? Surgãt ⁊ liberẽt te ī tpe afflictõnis tue. Scõm nũerꝫ q̃pe ciuitatũ tuarꝫ erant dij tui iuda. Quid vultis mecũ iudicio ꝓtendẽ? Oẽs deliq̃stis me dicit dñs. Frustra percussi filios vros: disciplinã nõ receperũt. Deuorauit gladiꝰ vr̃ pphas vros. q̃i leo vastat̃ generatio vra. Videte vbũ dñi. Nũq̃d solitudo factꝰ sũ isrl̃i. aut trra serotina? Quare ergo dixit pl̃s meꝰ: recessim⁹. nõ veniemꝰ vlt̃ ad te? Nunq̃d obliuiscet̃ virgo ornamẽti sui aut sponsa fascie pectoral̃ sue Popul⁹ vo meꝰ oblitꝰ ẽ mei diebꝫ innumeris. Quid nitris bonã oñdẽ viã tuã ad q̃rendã dilectõem? q̃ insup ⁊ malicias tuas docuisti vias tuas. et ī alis tuis inuentꝰ ẽ sanguis animarꝫ pauperũ inocentũ. Nõ ī fossis inueni eos: sed in oibꝫ q̃ supra memorau i. Et dixisti. Absq; pcto ⁊ innocens ego sũ: ⁊ pterea auertat̃ furor tuus a me. Ecce ego iudicio ꝓtẽdã tecũ: eo q; dixeris nõ peccaui. Quilis facta es nimis: iterãs vias tuas. Et ab egipto cõfũderis: sicut confusa es ab assur. Nã ⁊ ab ista egredieris ⁊ manꝰ tue erũt sup caput tuũ: qm̃ obtruit dñs ꝓfidẽtiã tuã: ⁊ nihil habebis ꝓsperũ.

Capitulum .III.

VIgo dr. Si dimiserit
vir vxorē suā et recedēs ab eo du-
xerit virū altēr: nunqd reuertet
ad eā vltr? Nūqd nō polluta erit t̄ra illa? Tu aūt fornicata es cū ama
toribꝰ mltis. tñ reuertē ad me dicit dñs. et
ego suscipiā te. Leua oculos tuos ī directū
t vide vbi ñ pstrata sis. In vijs sedebas ex
pectās eos q̄si latro insidians ī solitudine
t polluisti terrā ī fornicatōibꝰ tuis t ī ma
licijs tuis. Quobrē prohibite sunt stille plu
uiarum: t serotinꝰ ymber nō fuit. Frons
mulieris meretricis facta est tibi: noluisti
erubescē. Ergo salti amodo voca me pat
meus: dux ogitatus mee tu es. Nūquid ira
scetis imppetuū. aut pseuerab in finē. Ec-
ce locuta es t fecisti mala. et potuisti. et p
verbis pnīe verb supbie blasphemasti. et
implesti malā cogitatōz tuā. t oñdisti pē
vij fortitudinē tuaz. vt possis facē qđ ser
mōe tractasti. Et dixit dñs ad me ī diebꝰ
Josie regis. Nūqd vidisti q̄ fecerit auersa
trix Isrl: Abijt sibimet sup oēz mōtē excel
sū. t sub oñi ligno frondoso: et fornicata
ē ibi. Et dixi cū feciss bec oīa. ad me ſuer
tere. et nō ē reuersa. Et vidit preuaricatr
sororꝰ Juda q̄p eo q̄ mechata eēt auer-
satrix Isrl dimisisse eā t dedisse ei libellū
repudij: t nō timuit puaricatrix Juda so-
rorꝰ: sed abijt t fornicata ē etiā ipa. t fa
cilitate fornicatōis sue pcaminauit trā. t
mechata ē cū lapide t ligno. Et ī oñibus
his ñ ē reuersa ad me. puaricatr sororꝰ
Juda ī toto corde suo: ss ī mdacio ait dñs
Et dixit dñs ad me. Justificauit aīaz suā
auersatr isrl cōpatōe puaricatōnis Juda
Elate t clama fmōes istos pē aqlonē t di
ces. Reuertē auersatr isrl ait dñs. et ñ a-
uertā faciē meā a vob: q̄ scs ego sū dicit
dñs. t nō irascar imppetuū. Verūtñ scito
iniquitatē tuā: q̄ in dñm deū tuū puari-
cata es. Et dispsisti vias tuas alienis sub
oñi ligno frondoso. t vocē meā ñ audisti
ait dñs. Cōuertimī filij ꝛuertētes dic dñs
q̄ ego vir vr̄. Et assumā vos. vnū de ciui-
tate t duos ꝺ cogtōe: t introducā vos in
sy̆ō Et dabo vob pastoes iuxta cor meū t
pascēt vos scia t doctrina. Cūq̄ mltiplica-
ti fuerītis t creuerītis in terra in diebꝰ illr
ait dñs. ñ dicēt vltr archa testamti dñi: ne
q̄ ascēdz sup cor: neq̄ fr cordabūt illiꝰ: nec
visitabit nec fiet vltr. In tpe illo vocabūt
hirlm soliū dñi: et cōgregabūt ad eā oēs
gētes in nomine dñi in hirlm. t ñ āblabt
pꝰ puitatez cordis sui pessimi. In diebꝰ illr
ibit domꝰ iuda ad domū Isrl: t venient sil ꝺ
tra aqlonis ad terrā quā dedit pribꝰ vris.
Ego aūt dixi. Quō ponā te in filijs. et tbuā
tibi trā desiderabilē hēditatē pclarā exerci
tuū gētiū: Et dixi. pez vocab me. t pꝰ me
ingredi ñ cessab. sz quō si cōtēnat mlier a-
matorē suū. sic cōtēpsit me domꝰ isrl dicit
dñs. Vox in vijs audita ē plorat t vlula-
tꝰ filioꝝ isrl qm iniquā fecert viā suā obli
ti sūt dñi ꝺi sui. cōuertimī filij ꝛuertētes t
sanabo cōuersiōes vrās. Ecce nos venimꝰ
ad te. Tu em̄ es dñs deꝰ nr̄. Vere mēdaces
erāt colles t mltitudo mōtiuz. Vere ī dño
ꝺo nr̄o sal ꝰ isrl. Cōfusio comedit laborem
pr̄m nr̄oꝝ ab adolescētia nr̄a: greges eorū
t armta eoꝝ. filios eoꝝ t filias eoꝝ. Dor
miē ī cōfusiōe nr̄a et opiet nos ignminia
nr̄a: qm̄ dño deo nr̄o peccauī nos t pres
nr̄i ab adolescētia nr̄a vsq ad diē hāc. t ñ
audiuī vocē dñi dei nr̄i. Ca. IIII.

Si reuertēris ad me isra
bel ait dñs: ad me cōuertē. si abstu
leris offēdicula mea a facie tua nō cōmo
uebis. Et iurab: viuit dñs: ī veritate et in
iudicio t ī iustitia: t bñdicēt eū gētes ipm
q̄ laudabūt. Hec em̄ dicit dñs viro iuda.
t hītatori hirlm. Nouate vob nouale t no
lite serē sup spias. Circūcidimī dño. t au-
ferte ppucia cordiū vrōꝝ viri iuda t hīta
tores hirlm: ne forte egrediat vt ignis in-
dignatō mea t succēdat: t nō sit qui extī-
guat. Oia aūt hec mala venient ꝓter malici
am cogitatōnū vrāꝝ. Annūciate ī iuda t
ī hirlm: auditū facite: loquimī et canite
tuba ī tra. clamate fortit t dicite. Congre
gamī t ingrediamur ciuitates munitas:
leuate signū ī sy̆on. Cōfortamī nolite sta
re: q̄ malū ego adducā ab aquilōe t cont
tōz magnā. Ascēdit leo de cubili suo: t p-
do gētiū se leuauit. Egress ē ꝺ loco suo vt
ponat terrā tuā ī desolatōz. Ciuitates tue
vastabūt: r̄manētes absq̄ hītatore. Sup
hoc accīgite vos cilicijs. plāgite t vlulate
q̄ ñ ē auersa ira furoris dñi a vob. et erit
ī die illa dic dñs pibit cor regis t cor prī-
cipū: et obstupescēt sacerdotes: et ꝓphē cō
sternabūt. Et dixi. Heu. heu. heu dñe deꝰ

Ergo ne ꝺcepiſti ꝓp̄lm iſtū ⁊ hierl'm dicēs
pax erit vob̄: Et ecce ꝓuenit gladius vſq;
ad aīaz. In tpe illo dicet̄ ꝓp̄lo huic et hie-
ruſalē vēt⁹ vrēs ī vijs q̄ ſt̄ ī deſto: vie filie
ꝓp̄lī mei nō ad ventilandū et ad purgan-
duz. Spūs plenus ex his veniet mihi. Et
nūc ego: ſz loq̄r iuditia mea cū eis. Ecce
q̄ſi nubes aſcēdet: et q̄ſi tēpeſtas curr⁹ eī⁹.
Velotiores aq̄lis equi illi⁹. Ve nobis: qm̄
vaſtati ſum⁹. Laua a malitia coz tuū hie-
ruſalē: vt ſalua fias. vſq;quo mozabūt in
te cogitatōes nozie: Voz eī annuntiātis
adan: ⁊ notū faciētis idolū ꝺ mōte ephra
im. Dicite gētibus. Ecce auditū ē ī hieru-
ſalē. cuſtodes venire de terra lōginq̄ ⁊ da-
re ſup ciuitates iuda vocē ſuā. Quaſi cu-
ſtodes agroz facti ſūt ſup eā ī giro: qz me
ad ira cū diā ꝓuocauit: dic dñs. Vie tue et
cogitatōes tue feceūt hec tibi. Iſta mali-
tia tua qz amara: qz tetigit coz tuū. Vētrē
meū doleo ventrē meū doleo: ſēſus coꝛdis
mei turbati ſūt ī me. Nō tacebo: qm̄ vocē
bucine audiuit aīa mea: clamoz p̄lij. Cō
tritio ſup ꝓtritōz vocata ē: ⁊ vaſtata ē o-
mnis terra. Repente vaſtata ſūt taberna
cula mea: ſubito pelles mee. Vſq;quo vi-
ꝺebo fugientē: audiā vocez bucine: Quia
ſtult⁹ ꝓp̄ls me⁹ me ñ coḡuit: filij iſipiētes
ſūt. ⁊ vecoꝛdes. Sapiētes ſūt vt faciāt ma
la: bene aūt facē neſcieūt. Aſpexi terrā ⁊ ec
ce vacua erat. et nihil ⁊ celos. ⁊ ñ erat lux
ī eis. Vidi mōtes ⁊ ecce mouebāt: ⁊ oēs
colles ꝓturbati ſūt. Intuit⁹ ſū⁹ ñ erat hō
⁊ oē volatile celi receſſit. Aſpexi ⁊ ecce caz
mel⁹ deſert⁹: ⁊ oēs vrbes eī⁹ deſtructe ſūt a
facie dñi et a facie ire furoꝛis eī⁹. Hec em̄
dicit dñs. Deſta erit oīs terra: ſztñ ꝓſūa-
tōz ñ faciā. Lugebit terra et merebūt celi
deſup eoq; locut⁹ ſū. Cogitaui ⁊ ñ penitu-
it me: nec auerſ⁹ ſū ab eo. A voce eq̄tis et
mittētis ſagittā fugit oīs ciuitas. Ingreſ
ſi ſūt arbua: et aſcenderūt rupes. Vniuer-
ſe vrbes derelicte ſūt: et ñ habitat ī eis hō
Tu autē vaſtata q̄ꝺ facies: Cū veſtieris te
coccino cū ornata fueris monili aureo. ⁊
pīxeris ſtibio oculos tuos: fruſtra ꝓponе-
ris. Cōtēpſerūt te amatoꝛes tui: aīaz tuā
q̄rūt. vocē eī q̄ pturietis audiui: ⁊ āguſti
as vt puerpe. Voz filie ſyon inē moꝛiētes
expandēteſq; man⁹ ſuas. Ve mihi: qz defi-
tiet aīa mea ꝓpter interfectos. ¶ Capi. V.

Circuite vias hieruſalē
et aſpicite: ⁊ ꝓſideratē ⁊ q̄rite ī pla
teis eī⁹. an ſueniatis vir faciētem
iuditiū. ⁊ q̄rētē fidē: ⁊ ꝓpici⁹ero eis. Q̄ꝺ ſi
etiā: viuit dñs: dixerūt. et hoc falſo iurabt
Dñe ocl'i tui r̄ſpitiūt fidē. Percuſſiſti eos
et ñ doluerūt: attriuiſti eos et rēnuerūt ac
cipe diſciplinā. Indurauerūt facies ſuas
ſup̄ petrā et noluerūt r̄uerti. Ego aūt dixi
Forſitan paupes ſūt et ſtulti: ignoꝛantes
viā dñi et iuditiū dei ſui. Ibo ḡ ad optima
tes et loq̄r eis. Ipi em̄ coḡuerūt viā dñi: iu
ditiū dei ſui. Et ecce magis hi ſil' ꝓfregerūt
iugū: ruperūt vincl'a. Iccirco ꝓcuſſit eos
leo ꝺ ſilua: lupus ad veſperā vaſtauit eos
pard⁹ vigilās ſup ciuitates eoz. Oīs q̄ in-
greſſus fuerit ex eis capiet̄: qz multe ſunt
ꝓuaricatōes eoz: ꝓfortate ſūt auerſiones
eoz. Sup quo ꝓpiti⁹ tibi eſſe potero. Filij
tui dereliq̄runt me: et iurāt ī his. q̄ nō ſunt
dij. Saturaui eos et mechati ſūt: ⁊ ī domo
meretricis luxuriabant̄. Equi amatoꝛes
ī femīas: ⁊ emiſſarij facti ſūt: vnuſq;ſq; ad
uxoꝛē ꝓximi ſui hinniebat. Nūq̄ꝺ ſup his
nō viſitabo dic dñs. ⁊ ī gēte tali ñ vlciſce-
tur aīa mea: Aſcēdite muros eī⁹ ⁊ diſſipa
te: ꝓſumatōz aūt nolite facē. Auferte ꝓpa-
gines eoz: qz nō ſūt dñi. Preuaricatōnez
em̄ ꝓuaricata ē ī me dom⁹ iſr'l ⁊ dom⁹ iuda
ait dñs. Negauerūt dñm: et dixerūt. Non
ē ipe: neq; veīet ſup nos malū: gladiū ⁊ fa
mē ñ videbim⁹. Prophete fuerūt in ven-
tū locuti: et r̄ñſū nō fuit ī eis. Hec ḡ eueī-
ent illis. hec dicit dñs de⁹ exercituū. Quia
locuti eſtis verbū iſtud: ecce ego do verba
mea ī oze tuo in ignē ⁊ ꝓp̄lm iſtū in ligna:
⁊ vozabit eos. Ecce ego adducaz ſup vos Sexta
gentē de lōginq̄ dom⁹ iſr'l ait dñs: gentem
robuſtā. gentē antiquā. gentē cui⁹ ignoꝛa
bis linguā: nec ītelliges q̄ꝺ loquat̄. Pha-
retra eī⁹ q̄ſi ſepulcrū patēs: vniuerſi fortes
Et comedet ſegetes tuas et panē tuū ꝺuo
rabit: filios tuos ⁊ filias tuas ꝓmedet. gre
gē tuū et armēta tua: et comedet vineam
tuā et ficū tuā: et ꝓteret vrbes mūitas tu-
as ī q̄bꝫ tu bēs fiꝺutiā gladio. Verūtamē
ī diebꝫ ill'a ait dñs. nō faciā vos ī ꝓſumatō-
nē. Q̄ꝺ ſi dixeritis q̄re fecit dñs de⁹ nr̄ no
bis hec omnia: dices ad eos. Sicut dereli
q̄ſtis me et fuiſtis deo alieno ī t̄ra vr̄a: ſic
fuietis dijs alienis ī t̄ra ñ vr̄a. Annūtiate

hec domui iacob:⁊ auditū facite ī iuda di
cētes. Audi ꝑle stulte q̄ ñ hēs cor:q̄ habē
tes oc̄los nō videtis.⁊ aures et ñ auditis.
Me ḡ nō timebitis ait dñs:et a facie mea
ñ dolebitis. Qui posui arenā terminū ma
ri.ꝑceptū sēpiternū qđ ñ ꝑteribit:⁊ cū cō
mouebūt ⁊ nō poterūt:⁊ ītumescēt fluct⁹
ei⁹ et ñ trāsibūt illđ. Populo aūt huic fa
ctū ē cor īcredulū et exaspās. Recessēt et
abierūt:⁊ ñ dixerūt ī corde suo. Metuam⁹
dñm deū nr̄m q̄ dat nobis pluuiā tpaneaz
et serotinā in tpe suo: plenitudinē aie mes
sis custodiētē nobis. Iniq̄tates nr̄e declī
nauerūt hec:⁊ pc̄a nr̄a ꝓhibuerūt bonū
a nobis:q̄r inuēti sūt ī ꝓplo meo ipij insidi
antes q̄si aucupes:laq̄os ponētes et pedi
cas ad capiendos viros sicut decipula ple
na auibus: sic domus eor̄ plene dolo. Ideo
magnificati sūt et ditati:incrassati et īpī
guati:et ꝑterierūt ꝛmones meos pessime
Causaz vidue ñ iudicauerūt:cām pupilli
ñ direxerūt:et iuditiū paupm nō iudicaue
rūt. Nūquid sup his ñ visitabo dicit dñs:
aut sup gētē huiuscemodi nō vlciscet aīa
mea:Stupor et mirabilia fc̄a sūt ī terra
Prophe ꝓphetabūt mēdatiū:⁊ sacerdotes
applaudebāt manibus suis:et ꝓpls me⁹ dilexit
talia. Quid igī fiet ī nouissīo ei⁹. Ca. VI.

Confortamini filij ben
iamī ī medio hierl'm:⁊ thecua cla
gite bucina:et sup bethacaren le
uate vexillū:q̄r malū visū ē ab aq̄lone et
ꝓtrītō magn̄. Speciose et delicate assimila
ui filiā sy̆on:ad eā venīēt pastores et gre
ges eor̄. Fixerūt ī ea tētoria in circuitu:
pascet vnusq̄sq; eos q̄ sūb manū sua sūt. Sā
ctificate sup eā bellū:⁊ ꝓsurgite et ascen
dam⁹ ī meridie. Ue nob q̄r declinauit dies
q̄r lōgiores factē sūt vmbre vespi. Surgi
te et ascēdam⁹ ī nocte:et dissipem⁹ domus
eius:q̄r hec dicit dñs exercituū. Cedite li
gnū ei⁹:⁊ fodite circa hierl'm aggerē. Hec
est ciuitas visitatōis:oīs calūnia ī medio
eius. Sicut frigidā facit cisterna aquā su
am:sic frigidā fecit malitiā suam. Iniq̄
tas et vastitas audiet in ea corā me sp:ī
firmitas et plaga. Erudire hierl'm ne for
te recedat aīa mea a te:ne forte ponaz te
desertam. terrā īhabitabilem. Hec dic dñs
exercituū. Usq; ad racemū colligēt.q̄si ī vi
nea flīq̄as isrl'. Cōuerte manū tuā q̄si vin
demiator ad cartallū. Cui loq̄r:et quē cō
testabor vt audiat:Ecce incircūcise aures
eor̄:et audire ñ possūt. Ecce verbū domi
ni factum est eis in obprobriū:et nō susci
piēt illud. Ideirco furore domini plen⁹ sū
laborauī sustinēs. Effunde sup puerū fo
ris et sup ꝓcliū iuuenū sil'. Uir ei cū mu
liere capietur:senex cū pleno dierum. Et
transibūt dom⁹ eor̄ ad alteros agri ⁊ vxo
res pariter:quia extendā manū meaz su
per habitantes terrā dicit dominus. A mi
nore quippe usq; ad maiorē omnes auaritie
studēt:⁊ a ꝓpha usq; ad sacerdotē cūcti fa
ciūt dolū. Et curabāt ꝓtritōz filie ꝓpli mei
cū ignominia dicētes pax pax:⁊ ñ erat pax.
Cōfusi sūt q̄r abominatōz fecerīt:qm̄ poti⁹
ꝓfusiōe nō sūt ꝓfusi:et erubescē nescierūt
Propter cadēt inter ruentes:ī tpe visita
tōis sue corruent:dicit dñs. Hec dic dñs.
State sup vias et videte.et īterrogate de
semitis antiq̄s q̄ sit via bona et ābulate ī ea:
⁊ īueietis refrigeriū aīabz vr̄is. Et dixer̄t.
Nō ābulabi⁹. Et ꝓstitui sup vos speculā
tores. Et dixi. Audite vocē tube. Et dixe
rūt. Nō audiem⁹. Ideo audite gētes et cog̈
sce congregatō:q̄nta ego faciā eis. Audi
tra.ecce ego adduco mala sup ꝓplm istuz
fructū cogitatōnū ei⁹:q̄r verba mea ñ audi
erūt:⁊ legē meā pieceūt. Ut q̄d mihi th⁹ ꝺ sa
ba affertis:⁊ calamū suaue olētē ꝺ tra lō
gīq̄:Holocaustomata vr̄a ñ sūt accepta:⁊ vi
ctie vr̄e ñ placuēt mihi. ꝓptea hec dic do
min⁹. Ecce ego dabo ī ꝓplm istū ruinas:et
ruēt ī eis pr̄es ⁊ filij sil'. vicī⁹ ⁊ ꝓxim⁹ ꝑibūt
hec dic dñs. Ecce venit ꝓpls ꝺ tra aq̄lōis.et
gēs mag̈ ꝓsurget a finib⁹ tre:sagittā⁊ scu
tū arripiet:crudel'ē ⁊ ñ miserebit. Uox ei⁹
q̄si mare sonabit:⁊ sr̄ eq̄s ascēdēt. ꝑpati q̄si
vir ad ꝓliū aduersū te filia sy̆on. Audiui
m⁹ famā ei⁹:dissolute sūt mā⁹ nr̄e. Tribu
latō apprehēdit nos:dolores vt ꝑturiētē.
Nolite exire ad agros:et ī vineā ne ābule
tis:qm̄ gladi⁹ inimici pauor ī circuitu. fi
lia ꝓpli mei accingē cilicio.⁊ ꝓspgē cinere:
luctū vnigeniti fac tibi plāctuz amar:q̄a
repētē veiet vastator sup vos. Probatorez
ꝺdi te ī ꝓplo meo robustū:⁊ scias ⁊ ꝓbabis
vias eor̄. Oēs isti ꝓncipes ꝺclinātiū:ābu
lātes fraudulēt. Es ⁊ ferr̄:vniuersi corru
pti sūt. Defecit sufflatoriū ī igne:ꝓsūptū ē
plūbū. Frustra ꝓflauit ꝓflator:malitie eī

eoꝝ nō ſūt cōſūptæ. Argentū reprobuz vo
cate eos: qꝛ dñs piecit illos. ¶ Capi. VII.

VErbū quod factum eſt
ad hieremiā a dño: dicēs. Sta in
porta dom⁹ dñi: et ꝓdica ibi vbuz
iſtū⁹ dic. Audite vbū dñi oīs iuda: q̄ igre
dimi ꝑ portas has. vt adorꝛetis dñm. Hec
dicit dñs exercituū de⁹ iſrl̄. Bonas facite
vias vr̄as et ſtudia vr̄a: ⁊ hītabo vobiſcū
in loco iſto. Nolite ꝓfidē ī vbis mendacij:
dicentes templum domini. templuz domi
ni. templum domini eſt. Quoniaz ſi bñdi
xerītis vias vr̄as ⁊ ſtudia vr̄a. ſi feceritis
iuditiū ītr̄ virū ⁊ prīmū ei⁹. aduene ⁊ pu
pillo ⁊ vidue ñ feceritis calumniā: nec ſā
guinē innocētē effuderitis ī loco hoc. ⁊ p⁹
deos aliēos nō ambulaueritis ī malū vo
biſmetipīs: habitabo vobiſcū in loco iſto
in tꝛra quā dedi patribꝫ veſtris a ſeculo
⁊ vſq; ī ſeculū. Ecce vos ꝓfiditis vob ī ſer
mōibꝫ mēdatij q̄ nō ꝓderūt vobis furari.
occidē. adulterari. iurare mēdacit̄. libare
baalim: et ire p⁹ deos alienos q̄s ignoratis.
Et veniſtis ⁊ ſtetiſtis corā me ī domo hac
in q̄ inuocatū ē nomē meuz: et dixiſtis li
berati ſum⁹ eoꝝ fecerim⁹ oēs abominatō
nes iſtas. Nunq̄d ḡ ſpelūca latronuz ſcta
ē dom⁹ iſta: ī qua iuocatū ē nomē meū in
oculis vr̄is? Ego ego ſū: ego vidi dic dñs.
Ite ad locuz meuz ī ſylo vbi hītauit nom̄
meū a ꝓncipio: ⁊ videte q̄ fecerim ei ꝓpter
malitiā ꝓpl̄i mei iſrl̄. Et nūc qꝛ feciſtis oīa
opa hec dic dñs: et locut⁹ ſū ad vos mane
ꝓſurgēs ⁊ loquēs ⁊ nō audiſtis: et vocaui
vos ⁊ ñ rñdiſtis: faciā domui huic ī q̄ iuo
catū ē nomē meū ⁊ ī q̄ vos hētis fidutiaz
⁊ loco quē dedi vob ⁊ pībꝫ veſtris ſicut fe
ci ſylo: et ꝓjtiā vos a facie mea ſicut pieci
oēs frēs vr̄os vniuerſū ſemē ephraiz. Tu
ḡ noli orare ꝓ ꝓpl̄o hoc: nec aſſumas ꝓ eis
laudē et oꝛoez: et ñ obſiſtas mihi: qꝛ ñ ex
audiā te. Nōne vides qd̄ iſti faciūt in ciui
tatibꝫ iuda. ⁊ ī platēis hirl̄m? Filij colligūt
ligna. ⁊ pr̄es ſuccēdūt ignē: ⁊ mlieres ꝓſpḡ
gunt adipē vt faciāt placētas regine celi
et libēt dijs aliēis: ⁊ me ad iracūdiā puo
cēt. Nunq̄d me ad iracundiā puocāt dicit
dñs? Nōne ſemetipos ī ꝓfuſionē vult⁹ ſui?
Ideo hec dic dñs de⁹. Ecce furoꝛ meus ⁊ ī
dignatō mea ꝓflab̄ ſup locū iſtum ſup vi
ros ⁊ ſup iumēta ⁊ ſup lignuz regiōis ⁊ ſu

per fruges tꝛre: ⁊ ſuccēdet̄ ⁊ nō extīgue
tur. Hec dic dñs exercituū de⁹ iſrl̄. Holocau
ſtomata vr̄a addite victimis vr̄is ⁊ come
dite carnes: qꝛ nō ſum locut⁹ cuz pr̄ibꝫ ve
ſtris et nō ꝓcepi eis ī die q̄ eduxi eos de t̄
ra egipti de vbo holocauſtomatuz ⁊ victia
rū: ſz hoc vbū ꝓcepi eis: dicēs. Audite vo
cē meaz et ero vobis de⁹ ⁊ vos eritis mihi
ꝓpl̄s: et ābulate in oī via quā mādaui vo
bis: vt bñ ſit vobis. Et nō audierūt nec in
clinaueūt aurē ſuā: ſz abierūt ī voluptati
bus ſuis ⁊ in ꝑuitate cordis ſui mali: fcti
q̄ ſunt r̄troꝛſū ⁊ ñ ī añ a die q̄ egreſſi ſunt
pr̄es eoꝝ de tꝛra egipti vſq; ad diē hāc. ⁊
miſi ad eos oēs ſuos meos ꝓphas p die. ꝓ
ſurgēs diluculo. et mittēs: et nō audierūt
me nec īclinaueūt aurez ſuaz ſz īdurauerūt
ceruicez ſuā: ⁊ peiꝛ opati ſūt q̄ pr̄es eoꝝ. et
loq̄ris ad eos oīa vba hec ⁊ ñ audient te:
⁊ vocab eos ⁊ ñ rñdebūt tibi. Et dices ad
eos hec eſt gens q̄ ñ audiuit vocez dñi dei
ſui: nec r̄cepit diſciplinam. Perijt fides: ⁊
ablata eſt ō oꝛe eoꝝ. Tōde capilluz tuuz ⁊
pijce. ⁊ ſume indirectuz plāctuz: qꝛ pijecit
dñs ⁊ r̄liq̄t generatōz furoꝛis ſui: qꝛ fece
rūt filij iuda maluz ī oculis meis dic dñs
Poſuerūt offendicula ſua in domo in q̄ in
uocatū ē nomen meuz vt polluerēt eā: et
edificaueūt excelſa tophet q̄ eſt ī valle filij
ennon: vt incenderēt filios ſuos ⁊ filias ſu
as igni. q̄ ñ ꝓcepi nec cogitaui ī coꝛde meo
Tō ecce dies venient dicit dñs: ⁊ nō dicet̄
āpli⁹ tophet ⁊ vallis filij ennon ſz vallis ī
tr̄fectōis: et ſepelient̄ in tophet eoꝝ non
ſit loc⁹. Et erit moꝛticiniuz ꝓpl̄i h⁹ in cibo
volucribꝫ celi et beſtijs tꝛre: ⁊ ñ erit qui
abigat. Et quieſcere faciā de vrbibꝫ iuda ⁊
de platēis hierl̄m vocem gaudij et vocem
letitie: vocē ſponſi et vocē ſpōſe. In deſo
latōe em̄ erit tꝛra. ¶ Ca. VIII.

IN tempoꝛe illo ait do
min⁹. eijcēt oſſa r̄gis iuda et oſſa
pncipuz ei⁹ ⁊ oſſa ſacerdotuz ⁊ oſ
ſa ꝓphaꝝ ⁊ oſſa eoꝝ q̄ hītaueūt hirl̄m ō ſe
pulcris ſuis: ⁊ expādēt ea ad ſolē ⁊ lunam
⁊ oēz malitiā celi q̄ dilexerūt ⁊ q̄bꝫ ſeruierūt et
p⁹ q̄ ābulaueūt: ⁊ q̄ q̄ſierūt ⁊ adoꝛaueūt. Nō
colligēt̄ ⁊ ñ ſepeliēt̄: ī ſterq̄liniuz ſup faci
ez tꝛe erūt. Et eligēt magis moꝛtē q̄ vitā o
mnes q̄ reſidui fuerīt de cogōe hac peſſima
ī vniuerſis locis q̄ delicta ſunt ad q̄ eijeci

eos dīc dñs exēcituū. Et dices ad eos. Hec dicit dñs. Nūqd q̄ cadit ñ resurget: et qui auersus ē nō reuertēt: Quare ḡ auersus ē ꝑ̄l's iste ī hirl'm auersiōe ꝓtēciosa: Aꝓp hētēt mēdatiū: ꝛ noluēt reuerti. Attēdi et auscultaui: nemo qđ bonū est. loquitur Null⁹ē q̄ agat pñiaz sup pc̄to suo dicens. Quid feci: Omnes ꝓuersi sūt ad cursū suuz q̄si equus impetu vadēs ī pl'iū. Miluus ī celo cog̃uit tps suū: turtur et hirūdo et ciconia custodieṙt tps aduēt⁹ sui: pl's autē me⁹ nō cog̃uit iuditiū dñi. Quō dicitis sapiētes nos sum⁹: et lex dñi nobiscū ē: Elere mēdatiū opat⁹ē stil⁹ mēdax scribaruz. Cōfusi sūt sapiētes: ꝑterriti et capti sunt Elerbū ei dñi pieceṙt: ꝛ sapia nulla ē ī eis. Propterea dabo mulieres eoꝝ exteris: agros eoꝝ heredibꝫ aliēis. Quia a mimo vsq̄ ad maximū oñs auaritiā sequūt: a ꝓpheta vsq̄ ad sacerdotē cūcti faciūt mēdatiū. Et sanabāt ꝓtritōes filie pl'i mei ad ig̃miniā dicētes. pax. pax: cū ñ eēt pax. Cōfusi sūt q̄ abominatōz feceṙūt: qm̄ imo cōfusiōe ñ sc̄ ꝓfusi: ꝛ erubescē nescieṙt. Iccirco cadēt inē corruentes: in tpe visitatōnis sue corruēt: dicit dñs. Cōgregās cōgregabo eos: ait dñs. Nō est vua in vitibꝫ ꝛ ñ sc̄ ficus ī ficulnea: foliuz defluxit: et dedi eis q̄ ꝑtergressa sūt. Quare sedem⁹: Cōueīte et ingrediamur ciuitatē munitaz. et sileamus ibi: q̄ dñs deus nr̄ silere nos fecit: et potū dedit nobis aquā fellis. Peccauim⁹ ei dño. Expectauim⁹ pacē: ꝛ ñ erat bonuz tp̄us medele et ecce formido. Adan audit⁹ē fremit⁹ equoꝝ ei⁹: a voce hinnituū pug̃ toꝝ eius cōmota est omnis terra. Et venerūt et deuorauerūt terrā et plenitudinem eius vrbez et habitatores eius. Quia ecce ego mittā vob̄ serpētes regulos q̄bꝫ ñ ē incantatio: et mordebūt vos: ait dñs. Dolor me⁹ sup dolorē: ī me cor meū merēs. Ecce vox clamoris filie pl'i mei de terra lōginqua. Nūquid dñs ñ ē in sy̓on: aut rex ei⁹ nō ē in ea: Quare ergo me ad iracūdiā cōcitaueṙt in sculptilibꝫ suis: ꝛ ī vanitatibus alieīs: Trāsiit messis: finita ē estas: et nos saluati ñ sum⁹. Sup ꝓtritōe filie pl'i mei ꝓtrit⁹ sū ꝛ ꝓtristatus: stupor obtinuit me. Nunqd resina nō ē ī galaad. aut medicus nō est ibi: Quare ḡ non est obducta cicatrix filie populi mei. Capitulū. IX.

Quis dabit capiti meo aquā: ꝛ ī oc'lis meis fōtē lacrimarū: Et plorabo die ac nocte īt̄fectos filie pl'i mei. q̄s dabit me in solitudinē diuersoꝝ viatoꝝ: Et dēlīquā pl'm meū et recedā ab eis: qm̄ oēs adulteri sūt ꝛ cet⁹ ꝓuaricatoꝝ: ꝛ extēdeṙt linguā suā q̄si arcū mēdatij et ñ vitatis. Cōfortati sūt ī terrā: q̄ de malo ad malū egressi sūt: et me ñ cognoueṙt: dic dñs. Unusq̄sq̄ se a p̄rimo suo custodiat: et in omni frē suo ñ habeat fidutiā: q̄ oīs fr̄ supplātans supplātabit: ꝛ omnis amicus fraudulēter incedet: et vir frez suū deridebit ꝛ veritatē ñ loq̄t̄. Docuerūt em̄ linguā suā loq̄ mendatiū. vt iniq̄ agerēt: laborauerūt. Habitatio tua ī medio doli: ī dolo rēnuerūt scire me: dīc dñs Propt̄ea hec dīc dñs exercituū. Ecce ego ꝓflabo et ꝓbabo eos. Quid ei aliō faciā a facie filie pl'i mei: Sagitta vulnerās lingua eoꝝ: dolū locuta est. In ore suo pacē cū amico suo loq̄t̄. et occultē ponit ei insidias. Nūqd sup his nō visitabo: dīc dñs: aut in gētē huiuscemōi nō vlciscet̄ anima mea: Sup mōtes assumā fletū ac lamētū et sup speciosa deserti planctū: qm̄ incēsa sūt eoq̄ ñ sit vir ꝑtrāsiēs: et ñ audierūt vocē possidētis. A volucre celi vsq̄ ad pecora trāsmigueṙūt ꝛ recesseṙūt. Et dabo hierusalē ī aceruos arene ꝛ cubilia draconuz et citatēs iuda dabo ī desolatōz eoq̄ nō sit hītator. Quis ē vir sapiēs q̄ ītelligat hoc et ad quem ôbuz oris dñi fiat: vt anūciet istud: q̄re pierit terra et exusta sit q̄si desertū eoq̄ nō sit q̄ ꝑtranseat: Et dixit dñs. q̄r dereliq̄rūt legē meā quā dedi eis. et ñ audierūt vocez meā. et ñ ābulaueṙt in ea: et abieṙūt p⁹ ꝑuitatē cordis sui. et p⁹ baalim q̄ didicerūt a pr̄ibꝫ suis: iccirco hec dicit dñs exercituū de⁹ isr̄l'. Ecce ego cibabo populū istū absīthio et potū dabo eis aquaz fellis: et dispgā eos ī gētibꝫ q̄s ñ nouerūt ipi et patres eoꝝ: et mittā p⁹ eos gladiuz donec cōsumā t̄. Hec dīc dñs exercituum. Cōtēplamini et vocate lamētatrices vt veniant: et ad eas q̄ sapiētes sunt mittite et ꝑerēt: festinent et assumāt sup nos lamētū. deducāt oc'li nostri lacrimas: et palpebre nr̄e defluāt aq̄s: q̄r vox lamētatōis audita est ī sy̓on. Quō vastati sum⁹: et ꝓfusi vehemēt̄: q̄r dereliq̄m⁹ terrā: qm̄ dest̄a sūt

tabernacula nr̃a. Audite ḡ mulieres v̊bũ dn̄i. ⁊ assumat auris vr̃a ꝓmonẽ oris ei⁹: ⁊ docete filias vr̃as lamentũ ⁊ vnaq̃q; ꝓximam suã planctũ: qz ascẽdit moꝛs ꝑ fenestras nr̃as. ingressa ẽ domos nr̃as: dispdẽ puulos deforis. iuuenes de plateis. loquẽ. Hec dicit dn̄s. Et cadet morticinuꝫ homis q̃si sterc⁹ sup faciẽ regiõis: ⁊ q̃i fenũ post tergũ metẽtis: ⁊ n̄ est q̃ colligat. Hec dicit dn̄s. N̄ gloriet sapiẽs ī sapia sua: ⁊ n̄ gloriet fortis ī fortitudine sua. ⁊ n̄ gloriet diues in diuitijs suis: sꝫ in hoc gloriet q̃ gloriat. scire ⁊ nosse me: qz ego suꝫ dn̄s q̃ facio miscoꝛdiaꝫ ⁊ iudiciũ ⁊ iustitiaꝫ in tꝛra. hec eī placẽt mihi: ait dn̄s. Ecce dies veient dicit dn̄s. et visitabo sup oẽꝫ q̃ incircũcisũ hꝫ ꝓputiũ. sup egiptũ ⁊ sup iudã ⁊ super edom: et sup filios ãmon ⁊ sup moab et sup oẽs qui attõsi sũt ī comã habitantes ī deſto: qz omn̄s gẽtes hñt ꝓputiũ: ois aũ dom⁹ isr̃l̃ ĩcircũcisi sũt corde. Ca. X.

AUdite v̊bũ quod locutus est dn̄s sup vos dom⁹ isr̃l̃. hec dicit dn̄s. Juxta vias gẽtiũ nolite discere: ⁊ a signis celi nolite metuere q̃ timent gentes: qz leges ꝑpꝛoꝛ vane sũt. qz lignũ de saltu ꝑscidit op⁹ manuũ artificis ī ascia. Argento et auro decorauit illud: clauis⁊ malleis ꝓpegit vt n̄ dissoluaẽ. Jn silitudinẽ plasme fabricate sũt. ⁊ nõ loq̃ntur: portata tollenẽ: qz incedere n̄ valent Nolite ḡ timere ea: quia nec male pñt facere nec bene. Non ẽ simil tui dn̄e: magn⁹ es tu: ⁊ magnũ nomẽ tuum in fortitudie. Quis nõ timebit te o rex gentiũ: Tuũ est eñ dec⁹. Jnter cũctos sapiẽtes gentiũ: et ī vniuersis regnis eoꝝ. nullus ẽ silis tui pter īsipiẽtes et fatui ꝓbabũẽ. Doctꝛina vanitatis eoꝝ lignũ ẽ. Argentũ inuolutum de tharsis afferẽ: ⁊ auꝝ de ophir opus artificis et man⁹ erarij: iacinct⁹ et purpura īdumẽtũ eoꝝ. Opus artificũ vniuersa hec dominus aũ de⁹ ver⁹ ẽ. Ipse est deus viuẽs et rex sempiternus. Ab indignatõe ei⁹ cõmouebitur tꝛra: et nõ sustinebũt gentes cõminatõꝫ eius. Sic ergo dicetis eis. Dij qui celos et tꝛrã nõ fecerũt. peant de tꝛra et de his que sub celo sũt. Qui fecit tꝛrã in fortitudine sua. ꝑpat oꝛbẽ in sapientia sua et prudentia sua ⁊ extẽdit celos: ad vocẽ suã dat multitudinẽ aq̃ꝝ in celoꝛ ele

uat nebulas ab extremitatibꝫ tꝛre. Fulgura in pluuiã facit: ⁊ educit ventũ ꝺ the sauris suis. Stult⁹ fact⁹ ẽ oĩs homo a sciã sua: ꝓfusus ẽ artifex oĩs ī sculptili: qm̃ falsũ ẽ qꝺ ꝓflauit et non ẽ spũs in eis. Vana sũt ⁊ opus eoꝝ risu dignũ. In tpe visitationis sue peribũt. Nõ ẽ his similis ꝑs iacob. Qui eñ formauit oĩa ipe ẽ. Et isr̃l̃ ṽga hereditatis ei⁹. Dn̄s exercituũ nomẽ illi. Cõgrega de tꝛra ꝓfusionẽ tuã q̃ habitas in obsidione: qz hec dic dn̄s. Ecce ego lõge ꝓiciã habitatoꝛes tꝛre in hac vice. ⁊ tribulabo eos ita vt n̄ iueniãt. Ve mihi sup ꝓtritõe mea: pessima plaga mea. Ego aũ dixi. Plane hec infirmitas mea ẽ: ⁊ portabo illã. Tabernaculũ meũ vastatũ ẽ: omnes funiculi mei dirupti sũt. Nõ ẽ q̃ extẽdat vlẽ tẽtoꝛiũ meũ et erigat pelles meas qz stulte egerũt pastoꝛes et dn̄m n̄ q̃sierũt: ꝓptꝛea n̄ intellexerũt. et ois grex eoꝝ dispsus ẽ. Vꝺoꝛ auditõis ecce venit: et cõmotõ magna de tꝛra aq̃lonis: vt ponat ciuitates iuda solitudinẽ ⁊ hitacula draconum. Scio dn̄e qz n̄ ẽ hois via eius: nec viri est vt ambulet ⁊ dirigat gressꝰ suos. Corripe me dn̄e: verũtn̄ in iudicio ⁊ n̄ ī furoꝛe tuo ne forte ad nihilũ redigas me. Effũde idign̄acoꝛem tuã sup gẽtes: q̃ n̄ cognouerũt te: ⁊ sup puitias q̃ nomẽ tuũ nõ inuocauerũt: qa comederũt iacob. ⁊ deuoꝛauerũt eũ ⁊ ꝓsũpserũt illũ: ⁊ dec⁹ ei⁹ dissipauerũt. Ca. XI.

VErbũ quod factuꝫ ẽ ad Hieremiaꝫ a dn̄o dicẽs. Audite v̊ba pacti hꝰ: ⁊ loquimini ad viros iuda et ad hitatoꝛes hier̃l̃m: et dicetis ad eos. Hec dicit dn̄s de⁹ isr̃l̃. Maledict⁹ vir q̃ nõ audierit v̊ba pacti hꝰ: qꝺ ꝓcepi pr̃ibus vr̃is ī die q̃ eduxi eos ꝺ tꝛa egipti de fornace ferrea: dicẽs. Audite vocez meã ⁊ facite omnia que ꝓcepi vobis: et eritis mihi ī populũ ⁊ ego ero vob ī dẽũ: vt suscitẽ iuramẽtũ qꝺ iurauí pr̃ibꝫ vr̃is datuꝝ me eis tꝛã fluẽtẽ lacte ⁊ melle sic ẽ dies hec. ⁊ rn̄di ⁊ dixi. Amẽ dn̄e. Et dixit dn̄s ad me. voci ferare oĩa v̊ba hec ī citatibꝫ iuda⁊ foris hier̃l̃m: dicẽs. Audite v̊ba pacti hui⁹ ⁊ facite illa: qz ꝓtestãs ꝓtestat⁹ sũ pr̃es vr̃os ī die q̃ eduxi vos de tꝛra egipti vsq; ad diẽ hãc. Mane ꝓsurgẽs ꝓtestat⁹ sũ ⁊ dixi audite vocẽ meã: ⁊ n̄ audierũt nec inclinauerũt aurẽ suã: sꝫ abierũt vnusq̃sq; ī ꝓuitate cordis sui

mali. Et ibuxi sup eos oīa verba pacti hꝰ
qđ p̄cepi vt facerēt et nō fecerūt. Et dixit
dñs ad me. Inuēta ē ꝓiuratō ī viris iuda
ꝛ ī habitatoꝛibꝫ hierlm. Reuersi sūt ad īi-
qtates pīm suoꝝ pꝛes: q̄ noluerūt audire
ꝝba mea. Et ht g̃ abijerūt pꝰ ds alieōs vt
seruirēt eis. Irritū fecerūt domꝰ isrl ꝛ do-
mus iuda pactū meū: qđ pepigi cuꝫ pīb
eoꝝ. Propꝛea hec dicit dñs. Ecce ego indu
cā sup eos mala de q̄bꝫ exire nō potuerūt
et clamabūt ad me et ñ exaudiam eos. Et
ibūt ciuitates iuda et habitatoꝛes hirlm
et clamabūt ad eos q̄bꝫ libant: et ñ salua-
būt eos ī tpe afflictōis eoꝝ. Scđm em̄ nu
meꝝ ciuitatū tuaꝝ erāt dij tui iuda: ꝛ ꝑm
numeꝝ viaꝝ hierlm posuisti aras ꝓfusio-
nis: aras ad libādū baalim. Tu g̃ noli o-
rare p ꝓplo hoc: et ne assumas p eis laudē ꝛ
orationē: qꝛ nō exaudiā ī tpe clamoꝛis eo
rū ad me: in tpe afflictōis eoꝝ. Quid ē q̄
dilectꝰ meꝰ ī domo mea facit scelera multa
Nūquid carnes scē auferēt a te malitias
tuas: in q̄bus gloꝛiata es? Oliuā vberem
pulchrā. fructiferā. speciosaꝫ vocauit dñs
nomē tuū. Ad vocez loq̄le grādis exarsit
ignis ī ea: et cōbusta sūt fructecta eius. Et
dñs exercituū q̄ plātauit te locutꝰ ē super
te malū: p malis domus isrl et domꝰ iuda
q̄ fecerūt sibi ad irritādū me libātes baa-
lim. Tu aūt dñe demōstrasti mihi ꝛ cogui
tu oñdisti mihi studia eoꝝ: ꝛ ego q̃i agn⁹
māsuetꝰ q̄ portaꝛ ad victimā. Et ñ cogui
qꝛ cogitauerūt sup me ꝓsilia: dicētes. mitta
mꝰ lignū ī panē eiꝰ ꝛ eradamꝰ eū de tra vi-
uētiū: ꝛ nomē eꝰ ñ mēoꝛet āpliꝰ. Tu aūt do
mīe sabaoth q̄ iudicas iuste et ꝓbas renes
ꝛ corda: vidā vltōꝫ ex eis. Tibi ei ꝛuelaui
cāꝫ meā. Propꝛea hec dic dñs ad viros a-
nathot: q̄ q̄rūt aīaꝫ tuā ꝛ dicūt. Nō ꝓphā-
bis ī noīe dñi: ꝛ ñ moꝛeris ī manibꝫ nr̄is.
Propꝛea hec dic dñs exercituū. Ecce ego
visitabo sꝫ eos. Iuuenes moꝛiēt ī gladio:
filij eoꝝ ꝛ filie eoꝝ moꝛiēt ī fame: ꝛ rliq̄e ñ
erūt ex eis. Inducā em̄ malum sup viros
anathot: annū visitatōis eoꝝ. Ca. XII.

IVstus quidez tu es do-
mine si disputē tecū: verūtñ iusta
loq̄r ad te. Quare via impioꝝ ꝓ-
spaꝛ: bñ ē oībꝫ qui p̄uaricāt. et iniq̄ agūt?
Plātasti eos et radicē miserūt: pficiūt et
faciūt fructū. Propꝛe es tu oꝛi eoꝝ: ꝛ lōge
a renibus eoꝝ. Et tu dñe nosti me: vidisti
me et ꝓbasti coꝛ meū tecū. Cōgꝛega eos q̃i
gregē ad victimā: ꝛ sāctifica eos in die oc
cisionis. Vsq̄quo lugebit t̄ra: ꝛ herba oīs
regiōis siccabit ꝓpter malitiā habitātiū ī
ea? Consūptū ē aīal et volucre: qm̄ dixerūt
nō vidēbit nouissima nr̄a. Si cū peditibꝫ
currēs laboꝛasti: quō ꝓtēdere poteris cuꝫ
eq̄s? Cuꝫ aūt in t̄ra pacis securꝰ fueris:
quid facies in supbia iordanis? Nā et frēs
tui ꝛ domus p̄ris tui. etiā ipi pugnauerūt
aduersū te: et clamauerūt pꝰ te plena vo-
ce. Ne credas eis: cū locuti fuerint tibi bo
na. Reliqui domū meā: dimisi hereditatē
meā. Dedi dilectā animā meā in manum
inimicoꝝ eiꝰ: facta ē mihi hereditas mea
quasi leo in silua. Dedit ꝫ me vocē: ideo o-
diui eam. Nūquid auis discoloꝛ hereditas
mea mihi? Nūquid auis tincta p totū? Ele-
nite cōgregamini oīs bestie t̄re: ꝓpera-
te ad deuoꝛandū. Pastoꝛes multi demoli
ti sūt vineā meā: ꝓculcauerūt ptēz meaz
dederūt poꝛtōez meā desiderabilē ī desertū
solitudinis: posuerūt eā in dissipatōz: lu-
xitq̄ sup me. Desolatōe desolata ē oīs t̄er
ra: qꝛ nullꝰ ē q̄ r̄cogitet coꝛde. Sup oīes
vias deserti venerūt oēs vastatoꝛes: qꝛ gla
diꝰ dñi ꝺuoꝛauit ab extremo t̄re vsq̄ ad
extremū eiꝰ. Nō ē pax vniuerse carni. De-
minauerūt triticū et spinas messuerunt:
hereditatē accepeīt ꝛ ñ pderit. Cōfundemī
a fructibꝫ vr̄is: ꝓpter irā furoꝛis dñi. Hec
dicit dñs aduersuꝫ omnes vicinos meos
pessimos: q̄ tangūt hereditatē quā distri-
bui ꝓplo meo isrl. Ecce ego euellam eos de
t̄ra eoꝝ: et domū iuda euellaꝫ de medio
eoꝝ. Et cū euulsero eos ꝓuētar ꝛ miſebor
eoꝝ: ꝛ reducā eos vir̄ ad hereditatē suā:
et virū in t̄rā suā. et erit si eruditi didi-
cerint vias populi mei et iurēt ī nomine
meo viuit dñs. sic docuerunt ꝓplm meum
iurare ī baal: edificabūt ī medio ꝓpli mei
Qđ si nō audierint: euellā gentē illā euul
sione et pditōe: ait dñs. Capi. XIII.

HEc dicit dominꝰ ad me
Vade et posside tibi lūbare lineū.
et pones illđ sup lūbos tuos: et in
aquā ñ inferes illđ. Et possedi lūbare iu-
xta ꝝbū dñi: ꝛ posui circa lūbos meos. Et
factus ē sermo dñi ad me secundo dicens.
Tolle lūbare quod possedisti qđ est circa

lumbos tuos: et surgẽs vade ad eufratẽ et abscõde ibi illũ i foramine petre. Et abij ꝙ abscõdi illud in eufratẽ: sic ꝓcepat mihi dñs. Et factũ ẽ p̃ dies plũmos: dixit dñs mi ad me. Surge ꝙ vade ad eufratẽ et tolle inde lũbare qđ ꝓcepi tibi vt abscõdas illũ ibi. Et abij ad eufratẽ: ꝙ fodi ꝙ tuli lũbare de loco vbi abscõderã illũ. Et ecce cõputruerat lũbare: ita vt nulli vsui aptuꝫ essꝫ. Et factũ ẽ v̄bũ dñi ad me: dicẽs. Hec dicit dñs. Sic putrescẽ faciã superbiã iuda ꝙ superbiã hierl̃m multã: pl̃m istũ pessimũ q̃ nolũt audire v̄ba mea. ꝙ ãbulant in p̃uitate cordis sui: abieũtqꝫ p̃ deos alienos vt seruiãt eis ꝙ adorarẽt eos. Et eũt sic lũbare istud. qđ nulli vsui aptũ ẽ. Sic ei adhẽt lũbare ad lumbos viri sic agglutinaui mihi oẽm domũ isrl̃ ꝙ oẽꝫ domũ iuda dicit dñs vt essent mihi i pl̃m ꝙ in nomẽ ꝙ i laudẽ ꝙ i gl̃iam: ꝙ ñ audierũt. Dices g̃ ad eos sm̃onẽ istũ. hec dicit dñs de isrl̃. Omis lagũcla implebit vino. Et dicẽt ad te. Nũqđ ignam qꝛ omis lagũcula implebit vino? Et dices ad eos. Hec dic dñs. Ecce ego implebo omẽs habitatores terre hui ꝙ reges q̃ sedẽt de stirpe dd̃ sup thronũ ei. ꝙ sacerdotes ꝙ pphas ꝙ oẽs habitatores hierl̃m ebrietate: ꝙ dispdã eos viꝝ a fr̃e suo: et pres ꝙ filios pariter ait dñs. Nõ pcã et nõ ꝓcedã: neqꝫ miſebor vt nõ dispdaꝫ eos. Audite ꝙ auribꝰ ꝓcipite: nolite eleuari: qꝛ dñs locut̃ ẽ. Date do mĩo deo vr̃o gl̃iam añq̃ cõtenebrescat: et anq̃ offẽdãt pedes vr̃i ad mõtes caliginosos. Expectabitis lucẽ: et ponet eã i vmbrã mortis. ꝙ in caliginẽ. Qđsi hoc ñ audieritis: i abscõdito plorabit anima mea a facie superbie. Plorãs plorabit et deducet oculus me lacrimã: qꝛ captꝰ ẽ grex dñi. Dic regi ꝙ dñatrici. Humiliamĩ sedete in ẽra qm̃ descẽdet de capite vr̃a corona glorie vestre Ciuitates austri clause sũt: ꝙ ñ ẽ q̃ aperiat. Trãslata ẽ omis iuda trãsmigratõne pfecta Leuate oc̃los vr̃os ꝙ videte q̃ venitis ab aq̃lone. Vbi ẽ grex q̃ dat̃ ẽ tibi: pecꝰ inclitũ tuũ? Quid dices cuꝫ visitauerit te? Tu enĩ docuisti eos aduersũ te: et erudisti i caput tuũ. Nũqđ ñ dolores apprehẽdẽt te q̃i mulierẽ pturientẽ? Qđsi dixeris in corde tuo. q̃re venerũt mihi hec: pter mlt̃itudinẽ iniq̃tatis tue reuelata sũt verecũdiora tua: pollute sũt plante tue. Si mutare potest

ethiops pellẽ suã aut pardus varietates suas: et vos poteritis benefacẽ cũ didicerit malũ. Et dissẽminabo eos quasi stipulã q̃ vento raptaꝫ in deserto. Hec sors tua psq̃ mensure tue a me dicit dñs: quia oblita es mei et pfisa es in mẽdatio. Eã ꝙ ego nudaui femora tua ꝑ faciẽ tuã: ꝙ apparuit ig̃minia tua: adulteria tua ꝙ hinnitus tuus ꝙ scelus fornicatõnis tue. Super colles in agro vidi abhomiatõnes tuas. Ve tibi hierl̃m. Nõ mũdaberis p̃ me. Vsq̃quo adhuc.

Capi. XIIII.

Vt Verbũ domini quod factũ ẽ ad Hiere. de sm̃õibꝰ siccitatis. Luxit iuda: ꝙ porte eiꝰ corruerũt et obscurate sũt i terra: ꝙ clamor hierusalẽ ascẽdit. Maiores miserũt miores suos ad aquã. venerũt ad hauriendũ. Nõ inuenerũt aquã: rportauerũt vasa sua vacua Cõfusi sũt ꝙ afflicti: ꝙ opuerũt capita sua pt̃ terre vastitatẽ: qꝛ ñ venit pluuia i terrã. Cõfusi sũt agricole: opuerũt capita sua Nã et cerua i agro pepit ꝙ reliq̃t qꝛ ñ erat herba: ꝙ onagri stetũt i rupibꝰ. Traxerũt ventũ q̃si dracones: defeceũt oculi eoꝝ q̃a ñ erat herba. Si iniq̃tates nr̃e rñderint nobꝭ: dñe fac pter nomẽ tuũ: qm̃ mlt̃e sũt auersiões nr̃e. Tibi peccauim̃ expectatõ isrl̃. saluatꝛ nr̃ in tpe tribulatõis. q̃re q̃si colon̄ futurus es i terra: ꝙ q̃i viatꝛ declinãs ad manendũ? Quare futurꝰ es velut vir vagus: ꝙ fortis q̃ nõ pt̃ saluare? Tu aũt i nobis es dñe: et nomẽ tuũ inuocatũ est sup nos: ne dereliq̃s nos. Hec dicit dñs populo huic q̃ dilexit moue pedes suos ꝙ nõ q̃euit: ꝙ dño ñ placuit. Nũc rcordabit iniq̃tatũ eoꝝ: ꝙ visitabit peccata eoꝝ. Et dixit dñs ad me. Noli orare p̃ pl̃o isto in bonũ. Cũ ieiunauerint nõ exaudiã pces eoꝝ etsi obtulerit holocaustomata et victimas non suscipiã eas: qm̃ gladio ꝙ fame et peste ego cõsumam eos. Et dixi. A a a dñe deus Prophete dicũt eis. Nõ videbitis gladiuꝫ ꝙ fames ñ erit i vobis: sꝫ pacẽ verã dabit vobis in loco isto. Et dixit dñs ad me. Falso pphete vaticinãt i nomĩe meo. Nõ misi eos: et nõ pcepi eis: neqꝫ locut̃ sũ ad eos. Visionẽ mẽdacẽ et diuinatõꝫ fraudulẽtaꝫ et seductõꝫ cordis sui pphant vobis. Ideirco hec dicit dñs de pphetis q̃ pphant i nomĩe meo quos ego ñ misi: dicẽtes gladi ꝙ

+ cum reiunauerit

falsi pphete

fames nō erit ī tērra hac. In gladio et fame ꝓsumēt ꝑbe illi: ⁊ ꝑlī q̄bꝫ ꝑhetauerūt eīt ꝓiecti ī vijs bierlm ꝑ fame ⁊ gladio: et ñ erit q̄ sepeliat eos ipi ⁊ vxores eoꝝ ⁊ filij et filie eoꝝ: ⁊ effūdā sup eos malū suuꝫ Et dices ad eos vbū istud. Deducāt oculi mei lacrimas ꝑ noctē et diē et nō taceant qm̄ ꝓtritōe magna ꝓtrita ē vgo filia populi mei: plaga pessima vehemēt. Si egress⁹ fuero ad agros ecce occisi gladio: et si introiero ī ciuitatē ecce attēnuati fame. ꝓpheta nāq; et sacerdos abiert in tērrā quā ignorabāt. Nūq̄d ꝓijtiēs abiecisti iudaꝫ: aut sy̆ō aboīata ē aīa tua: Quare g̊ percussisti nos ita: vt nlla sit sanitas: Expectauim⁹ pacē et ñ ē bonū: ⁊ tps curatōis ⁊ ecce turbatō. Cognouim⁹ dñe īpietatēs nostras: iniq̄tatēs patruꝫ nr̄oꝝ q; peccauim⁹ tibi. Ne des nos ī obꝓrobriū ꝑpt̄ nom̄ tuū: neq; facias nobis ꝓtumeliam. Soluj gloriē tue rcordaē: ne irritū facias fed⁹ tuū nobiscū Nūq̄d sūt in sculptilibꝫ gentiuꝫ q̄ pluāt: aut celi pñt dare ymbres nisi tu volueris Nōne tu es dñs de⁹ nr̄ quē expectauimus: Tu ei fecisti omnia hec. Capitulū. XV.

ET dixit dom⁹ ad me. Si stetert moy̆ses ⁊ samuel corā me: ñ ē aīa mea ad ꝑplm istū. Eice illos a facie mea: et egrediāt. Q̄ō si dixerīt ad te q̄ egrediemur: dices ad eos. Hec dīc dñs. Qui ad mortē ad mortē. et qui ad gladiū ad gladiū: et q̄ ad famē ad famē. ⁊ q̄ ad captiuitatē ad captiuitatē. Et visitabo sup eos q̄tuor spēs: dīc dñs. Gladiū ad occisionē. et canes ad lacerandū: et volatilia celi et bestias tērre ad deuorandū et dissipandū: et dabo eos ī feruorē vniuers regnis tērre ꝑpt̄ manassen filiū ezechie regis iude sup oīb q̄ fecit in bierlm. Quis ei miserebit tui bierlm: Aut q̄s ꝓtristabit ꝑ te Aut q̄s ibit ad rogādū ꝑ pace tua: Tu reliq̄sti me dīc dñs: retrorsū abijsti. et extendā manū meā sup te: et īterfitiā te. Laboraui rogās. Et dispḡā eos vētilabra ī portis tērre. Interfeci et dispdidi ꝑplm meū: ettñ a vijs suis nō sūt reuersi. Multiplicate sūt mihi vidue ei⁹: sup harenam maris Induxi eis sup matrē adolescētis vastatorē meridie: misi sup ciuitatēs repētē terrorē. Infirmata ē q̄ peperit septē: defecit aīa ei⁹. Occidit ei sol cū adhuc esset dies: cōfusa ē et erubuit. Et residuos eius in gladiū dabo in ꝓspectu īimicoꝝ eoꝝ: ait dñs de⁹ Ele mihi mr̄ mea. q̄re genuisti me virū rixe virū discordie in vniuersa tērra: Nō fenerauit: nec fenerauit mihi quisq̄. Oēs maledicūt mihi dīc dñs. Si nō reliquie tue ī bonū: si ñ occurrerit tibi ī tpe afflictōis: et ī tpe tribulatōis aduersū īimicuꝫ. Nūquid federabit ferrū ferro ab aq̄lōe ⁊ es: Diuitias tuas ⁊ thesauros tuos ī direptōꝫ dabo g̃tis ī oīb peccatis tuis: ⁊ ī oīb t̄mis tuis. Et adducā īimicos tuos ꝺ tra quaꝫ nescis: qr ignis succēsus ē ī furore meo: ⁊ sr̄ vos ardebit. Tu scis dñe: recordare mei ⁊ visita me: et tuere me ab bis q̄ ꝑsequūt me. Noli ī patiētia tua suscipe me. Scito qm̄ ꝑ te sustinui obꝓrobriū. Inuēti sr̄ sermōes tui: ⁊ comedi eos. Et fct̄m ē mihi ꝺbū tuuꝫ ī gaudium et ī letitiā cordis mei: qm̄ īuocatuꝫ ē nomē tuuꝫ sr̄ me. dñs deus exercituū. Nō sedi ī ꝓsilio ludētiuꝫ: ⁊ gl̄atus suꝫ a facie man⁹ tue. Sol⁹ sedebā: qm̄ amaritudīe replesti me. Quare fact⁹ ē dolor me⁹ ꝑpetuus: ⁊ plaga mea desperabilis: Rēnuit curari. Fct̄a ē mihi q̄si mēdatium aquaꝝ infidēliū. Propter hoc hec dīc dñs. Si ꝓuertēris ꝓuertā te. ⁊ añ faciē meam stabis: ⁊ si sepaueris ꝓciosū a vili. q̄si os meū eris. Cōuertēt ipi ad te: et tu ñ ꝓuertēris ad eos. Et dabo te ꝑplo huic ī murū ereuꝫ fortē: et bellabt aduersū te ⁊ ñ ꝑualebunt quia ego tecū sū vt saluē te et eruā te dicit dñs. Et liberabo te de manu pessimoruꝫ: ⁊ redimā te de manu fortium. Capi. XVI.

ET factū est ꝺbū dom⁹ ni ad me: dicēs. Nō accipies uxorē ⁊ ñ erit tibi filijꝫ filie ī loco isto Quia hec dīc dñs sup filios ⁊ filias q̄ generant ī loco isto: ⁊ sup mīes eoꝝ q̄ genuert eos ⁊ sup pīes eoꝝ ꝺ quoꝝ sturpe sr̄ nati ī tra hac. Mortibꝫ egrotatōnū morier̄. Nō plāḡer̄ et nō sepelient. in sterquiliniū sup faciē tērre erūt. Et gladio ⁊ fame ꝓsumēt et erit cadauer eoꝝ ī escā volatilibꝫ celi et bestijs tērre. Hec em̄ dīc dñs. Ne īgrediaris domuꝫ ꝓuiuij neq; vadas ad plangendū neq; ꝓsoleris eos qr abstuli pacē meā a ꝑplo isto dīc dñs: misericordiaꝫ ⁊ miseratōes. Et morient grādes et pui in tērra ista: nō sepeliētur neq; plāḡētur: et nō se incidēt neq; caluitiuꝫ fiet ꝑ eis. Et non frangent

inter eos lugẽti panẽ ab ꝑsolãdũ sup mor
tuo.et nõ dabũt eis potũ calicis ad ꝑsolã
dũ sup pẽe suor mẽe. Et domũ ꝓuuij ñ in-
grediaris vt sedeas cũ eis ꝛ ꝓmedas et bi
bas: qr hec dic dñs exercituũ de⁹ isrl'. Ec-
ce ego auferã de loco isto ĩ oc'lis vr̃is et in
diebꝫ vr̃is vocẽ gaudij ꝛ vocẽ letitie: vocẽ
spõsi et vocẽ spõse. Et cũ anũtiaueris pl'o
huic oĩa ẏba hec et dixerint tibi. q̃re locu
t⁹ẽ dñs sup nos oẽ malũ grãde istud. q̃ no
stra ĩiq̃tas et qd̃ pc̃m nr̃m qd̃ peccauim⁹
dño deo nr̃o: dices ad eos. Quia dereliq̃t
me pr̃es vr̃i ait dñs: et abierũt p⁹ deos alie-
nos et ꝑuierũt eis. ꝛ adorauerũt eos: et me
dereliq̃rũt ꝛ legẽ meã nõ custodierũt. Sz et
vos pei⁹ opati estis q̃ pr̃es vr̃i. Ecce ei am
bulat vnusq̃sq; p⁹ ꝑuitatẽ cordis sui mali
vt me ñ audiat. Et eiciã vos de ẽra hac ĩ
terrã quã ig̃noratis vos et pr̃es vr̃i: et ꝑuie-
tis ibi dijs alienis die ac nocte q̃ ñ dabũt
vob requiẽ. Propt̃ea ecce dies veniũt dic
dñs: et ñ dicet vltra viuit domin⁹ eduxit
filios isrl' de ẽra egipti. sz viuit dñs q̃ edu-
xit filios isrl' de ẽra aq̃lõis. ꝛ de vniuersis
terris ad q̃s eieci illos: et reducã eos ĩ ter
rã suã quã dedi pr̃ibꝫ eor. Ecce ego mittã
piscatores multos dic dñs: et piscabuntur
eos. et post hec mittã eis ml'tos venatores
et venabũt eos de oi mõte ꝛ de oi colle ꝛ ꝺ
cauernis petrar: qr oculi mei sr̃ oẽs vias
eor. Nõ sũt abscõdite a facie mea: ꝛ ñ fuit
occultata iniq̃tas eor ab oculis meis. et
reddã pmũ duplices ĩiq̃tates ꝛ peccata e-
or: qr ꝓtamĩaueũt ẽrã meam ĩ morticinis
idolor suor: et abomiatõibꝫ suis ĩpleueũt
hẽditatẽ meã. Dñe fortitudo mea ꝛ robur
meũ: ꝛ refugiũ meũ ĩ die tribulatõis. Ad
te gẽtes veniũt ab extremis terre et dicẽt.
Vere mẽdatiũ possederũt pr̃es nr̃i: vanitatez
q̃ eis nõ ꝓfuit. Nũquid faciet sibi hõ deos:
Et ipi ñ sũt dij. Iccirco ecce ego ostendaz
eis p vicem hanc: oñdam eis manũ meaz
et verticem meam: et scient quia nomen
mihi dominus. ¶ Capitulum. XVII.

Peccatũ iuda scriptũ ẽ
stilo ferreo ĩ vngue adamãtino:
exaratũ sup latitudinẽ cordis eo-
rũ: ꝛ ĩ cordibꝫ arar eor. Cũ recordati fue-
rint filij eor ararũ suarũ ꝛ lucor suor lig-
rũq; frõdentiũ ĩ mõtibꝫ excelsis sacrificã
tes ĩ agro: fortitudinẽ tuã et oñs thesau-

ros tuos ĩ direptõez dabo: excelsa tua ꝑ
pc̃a in vniuersis finibꝫ tuis. ꝛ relinq̃ris so
la ab hẽditate tua quã dedi tibi: et ꝑuire
te faciã inimicis tuis ĩ ẽra quã ig̃noras. qm̃
ignẽ succẽdisti ĩ furore meo: vsq; ĩeternuz
ardebit. Hec dic dñs. maledict⁹ hõ q̃ confidit
in hoie: ꝛ ponit carnẽ brachiũ suũ: ꝛ a do
mino recedit cor ei⁹. Erit ei q̃si mirice ĩ des
to: ꝛ nõ videbit cũ venerit bonũ: sz hĩtabit
in siccitate ĩ deserto ĩ ẽra salsuginis ꝛ ĩhabi
tabili. Benedict⁹ vir q̃ confidit in dño: et e-
rit dñs fiducia ei⁹. ꝛ erit q̃si lignũ qd̃ trãs-
plãtat̃ sup aq̃s: qd̃ ad humorẽ mittit radi
ces suas: et ñ timebit cũ venerit est⁹. Et e-
rit foliũ ei⁹ viride: ꝛ ĩ tpe siccitatis ñ erit
solicitũ: nec aliq̃n desinet facere fructũ. Pra
uũ ẽ cor hoĩs ꝛ inscrutabile. Quis cog̃scet
illud: Ego dñs scrutãs cor et pbãs renes:
q̃ do vnicuiq; iuxta viã suã: ꝛ iuxta fructũ
adiuentõnũ suar. Perdix fouit que ñ pe-
pit. Fecit diuitias ꝛ ñ ĩ iudicio. In dimi-
dio dierũ suor derelinq̃t eas: et in nouissio
suo erit insipiẽs. Soliũ gl'ie altitudinis a
principio: locus sãctificatõis nr̃e expecta
tio isrl'. Dñe oẽs qui te derelinquũt ꝑfũdẽt̃:
recedẽtes a te ĩ terra scribẽt̃: qm̃ dereliq̃rũt
venã aquar viuentiũ dñm. Sana me do-
mine ꝛ sanabor: saluũ me fac ꝛ salu⁹ ero qm̃
laus mea tu es. Ecce ipi dicũt ad me: vbi ẽ
vbũ dñi: veniat. Et ego ñ sum ꝑbat⁹ te pa-
storẽ sequẽs: ꝛ diẽ hominis ñ desideraui. Tu
scis q̃ egressũ ẽ de labijs meis: rectũ ĩ cõ-
spectu tuo fuit. Nõ sis mihi tu formidini
spes mea tu ĩ die afflictõis. Cõfundat̃ qui
me ꝑsequũt̃ et nõ ꝑfũdar ego: paueãt illi
ꝛ nõ paueã ego. Induc sup eos diẽ affli-
ctõis: ꝛ duplici ꝓtritõe ꝓtere eos. Hec dic
dñs ad me. Vade ꝛ sta in porta filior pl'i
tui p quã ĩgrediũt̃ reges iuda. ꝛ egrediũt̃
et ĩ cũctis portis hierl'm: et dices ad eos.
Audite vbũ dñi reges iuda. ꝛ oñis iudea
cũctiq; habitatores hierl'm: q̃ ingredimini
p portas istas. hec dicit dñs. Custodite a-
nimas vr̃as: ꝛ nolite portare põdera ĩ die
sabbati. nec ĩferatis p portas hierl'm ꝛ no-
lite ejicere onera ꝺ domibꝫ vr̃is ĩ die sabbati
ꝛ oẽ op⁹ ñ facietis. Sanctificate diẽ sabbati
sic pcepi pr̃ibꝫ vr̃is. Et ñ audierũt nec ĩcli-
nauerũt aurẽ suã: sz ĩdurauerũt cervicẽ suã
ne audirẽt me: ꝛ ne acciperent disciplinã. et
erit si audieritis me dic dñs. vt ñ inferatis

onera p portas ciuitatis h⁹ī die sabbati ⁊ si sāctificaueritis diē sabbati ne faciatis ī ea oñe op⁹: ingredieīt p portas ciuitatis hui⁹ reges ⁊ pncipes sedētes sup soliū dd. et ascēdētes ī curribꝫ et eqs ipi et pncipes eoꝝ viri iuda ⁊ hītatores hierl'z: ⁊ habitabit ciuitas hec in sēpiternū. Et veniēt de ciuitatibꝫ iuda ī circuitu hierl'm et de terra beniamī et de cāpestribꝫ et de mōtuosis et ab austro portātes olocaustū et victimaz et sacrifitiū et thus: ⁊ īferēt oblatōez ī domū dñi. Si aī nō audieritis me vt sctifice tis diē sabbati et ne portetis on⁹ et ne īferatis p portas hierl'm ī die sabbati: succēdā ignē ī portis ei⁹ ⁊ devorabit domos hierusalē: et nō extinguetur. ¶ Ca. XVIII.

Erbū quod factuz ē ad hieremiā a dño: dicēs. Surge ⁊ dscēde in domū figuli: et ibi audies vba mea. Et descēdi ī domū figuli: et ecce ipe faciebat op⁹ suū rotā: et dissipatuz est vas qđ ipe faciebat e luto manibꝫ suis. Cōuersusq fecit illud vas alterꝝ: sicut placuerat ī oc'lis ei⁹ vt facēt. Et factū ē vbuz dñi ad me: dicēs. Nūquid sicut figul⁹ iste ñ potero vobis facē dom⁹ isr'l: ait dñs: Ecce sicut lutū in manibꝫ figuli: sic et dom⁹ isr'l in manu mea. Repētē loqr aduersū gentē et aduersus regnū: vt eradicē et destruā ⁊ dispdaz illud. Si penitētiā egerit gēs illa a malo suo qđ locut⁹ sū aduersus ea. agaz et ego pniaz sup malo qđ cogitaui vt facerē ei: subito loquar de gēte et regno: vt edificē et plantē illud. Si fecerit malū ī oculis meis vt ñ audiat vocē meā: pniam agā sr̄ bono qđ locut⁹ sū vt facerē ei. Nunc g̈ dic viro iuda et hītatoribꝫ hierl'm: dicēs. Hec dic dñs. Ecce ego fīgo sup vos malū: ⁊ cogito ꝯ vos cogitatōz. Reuertat vnusq̄sq a via sua mala: ⁊ dirigite vias vr̄as ⁊ studia vr̄a. Qui dixer̄t. Desperauim⁹. Post cogitatōes nr̄as ibim⁹: ⁊ vnusq̄sq puitatem cordis sui mali faciē⁹. Ideo hec dic dñs. Interrogate gētes. Quis audiuit talia horribilia: q̄ fecit nimis vgo isr'l. Nūqđ deficit de petr̄ agri nix libani: aut euelli pñt aq̄ erūpētes frigide ⁊ defluētes: Quia oblit⁹ē mei pl's me⁹. frustra libātes et īpīgētes ī vijs suis. ⁊ ī semitis seculi: vt ābularēt p vias ī itinere nō tritu: vt fieret terra eoꝝ ī dēsolatōz et ī sibilū sēpiternū. Omis eī q̄ pterierit p eā obstupescet: et mouebit caput suuz. Sicut vētus vrēs dispgaz eos corā inimicis: dorsū ⁊ nō faciē ondaz eis ī die pdi tōis eoꝝ. Qui dixer̄t. Venite et cogitem⁹ ꝯ hieremiā cogitatōes. Nō eī pibit lex a sacerdote: neq ꝯsiliuz a sapiētē: nec sermo a pphā. Venite et percutiam⁹ eū līgua: ⁊ nō attēdam⁹ ad vniuersos sermōes ei⁹. Attende dñe ad me: et audi vocē aduersariorꝝ meorꝝ. Nūquid reddit p bono malū: q̄r foderūt foueā aīe mee: Recordare q̄ steterim ī ꝯspectu tuo vt loq̄rer p eis bonū: ⁊ auertere īdignatōz tuā ab eis. Propter ea da filios eoꝝ ī famē: et deduc eos ī man⁹ gladij Fiāt vxores eoꝝ absq̄ liberis et vidue: et viri earꝝ īterfitiant mortē. Juuenes eoꝝ cōfodiant gladio in plio: audiat clamor de domibꝫ eoꝝ. Adduces ei sup eos latronē repētē: q̄r foderūt foueā vt capent me: ⁊ laqos abscōderūt pedibꝫ meis. Tu aī dñe scis oē ꝯsiliū eoꝝ aduersū me ī mortē Ne ppitieris iniq̄tati eoꝝ: ⁊ peccatū eoꝝ a facie tua ñ deleat. Fiāt corruētes ī ꝯspectu tuo: ī tpe furoris tui abute eis. Ca. XIX.

Hec dicit dominus. Vade et accipe lagūculā figuli testeā a senioribꝫ pli et a senioribꝫ sacerdotū: et egredē ad vallē filioꝝ ennon q̄ est iuxta itroitū portē fictilis: ⁊ pdicabis ibi vba q̄ ego loq̄r ad te: ⁊ dices. Audite vbuz dñi reges iuda: et hītatores hierl'm. Hec dic dñs exercituū de⁹ isr'l. Ecce ego īducaz afflictōz sup locū istū. ita vt omis q̄ audierit illā timeant aures ei⁹ eoq̄ derelinq̄rint me. et alienū fecerit locū istū: et q̄r libauerūt ī eo dijs alienis q̄s nescierūt ipi ⁊ pres eoꝝ ⁊ reges iuda: ⁊ repleuerūt locū istū sāguie īnocētū: et edificauerūt excelsa baalī ad ꝯburēdos filios suos igni ī olocaustuz q̄ nō pcepi: nec locut⁹ sū nec ascēderūt in cor meū. Propter ea ecce dies veniēt dic domin⁹: ⁊ ñ vocabit ultra locus iste thophet et vallis filij ennon: sed vallis occisionis. Et dissipabo ꝯsiliū iuda et hierl'm in loco isto: et subuertā eos gladio in ꝯspectu inimicoꝝ suoꝝ et in manibꝫ q̄rentiū aīas eorum: et dabo cadavera eoꝝ escas volatilibus celi ⁊ bestijs terre. ⁊ ponam ciuitatez hanc in stupore et ī sibilū. Omis q̄ pteriet p eā obstupescet: et sibilabit sup vniuersa plaga ei⁹. Et cibabo eos carnibꝫ filiorum

suoꝝ et carnibꝫ filiaꝝ suaꝝ:et vnusquisq̄ carnē amici sui comedet in obsidiōe ⁊ ī angustia in q̄ ꝑcludēt eos inimici eoꝝ:et q̄ q̄rūt aīas eoꝝ. Et ꝑteres lagūculā in oc̄lis viroꝝ qui ibī tecū:et dices ad eos. Hec dicit dñs exercituū. Sic ꝑterā p̄l'm istuz et ciuitatē istam sicut ꝑterīt vas figuli qđ ñ pōt vlt̄ restaurari. Et in thophet sepelietur:eoq̄ ñ sit ali⁹ locus ad sepeliēduz. Sic faciā loco huic ait dñs et hītatoribꝫ eius: vt ponā ciuitatē istā sicut thophet. Et erīt dom⁹ isr'l'm et dom⁹ regum iuda sicut locus thophet inmūde:omīs dom⁹ in q̄ꝝ domatibus sacrificaueīt oī militie celi:⁊ libauerūt libamīa dijs aliēis. Venit aī hiere. de thophet q̄ miserat eū dñs ad p̄phandum:⁊ stetit in atrio dom⁹ dñi:et dixit ad oēz populū. Hec dic dñs exercituū de⁹ isr'l'. Ecce ego inducā sup ciuitatē hāc et sup omnes vrbes ei⁹ vniuersa mala q̄ locut⁹ sū aduersum eā:qm̄ indurauerīt cervicez suā vt nō audirēt ꝓmones meos. Capitu.XX.

Et audiuit Phassur filius emmer sacerdos qui ꝓstitut⁹ erat p̄nceps in domo dñi hiere. p̄phetantē sermones istos:et pcussit phassur hiere. p̄phaz et misit euz in neruuz qđ erat in porta bēiamin supiori ī domo dñi. Cūq̄ illuxisset in crastinū eduxit phassur hiere. de neruo:et dixit ad eū hiere. Non phassur vocauit dñs nomen tuū sz pauorem vndiq̄:qr hec dicit dñs. Ecce ego dabo te in pauorē ⁊ omīs amicos tuos ⁊ corruēt gladio inimicoꝝ suoꝝ:et oc̄li tui videbūt. Et oēz iudā dabo in manu r̄gis babilonis:⁊ t̄ducet eos ī babilōez:⁊ pcutiet eos gladio. Et dabo vniuersā subaz ciuitatis hui⁹. et omēz laborē ei⁹ omēq̄ p̄ciuz et cūctos thesauros regū iuda dabo in mānu inimicoꝝ eoꝝ:et diripient eos ⁊ tollēt:et ducēt in babilōez. Tu aī phassur et omēs habitatores dom⁹ tue ibitis ī captiuitatē: et in babilōez venies et ibi morieris:ibiq̄ sepelieris tu et omīs amici tui q̄bꝫ p̄phasti mendaciuz. Seduxisti me dñe et seductus sum:fortior me fuisti ⁊ inualuisti. Factus sū in derisū tota die. Omīs subsānabant me qr iā olim loq̄r vociferās:iniquitatē ⁊ vastitatē clamito. Et fct̄s ē mihi sermo dñi ī obprobriū ⁊ ī derisū tota die. Et dixi. Nō recordabor ei⁹:neq̄ loq̄r vltra ī noīe illi⁹

Et fact⁹ est in corde meo q̄si ignis exestuās clausus q̄z in ossibꝫ meis. et defeci ferre nō sustinēs. Audiui em̄ ꝓtumelias multoꝝ ⁊ terrorez in circuitu p̄sequmini et p̄sequmur eū:ab oībꝫ virīs q̄ erant pacifici mei et custodientes lat⁹ meū. Si q̄ mō decipiat et p̄ualeam⁹ aduersus eū:et ꝓsequmur vltōz ex eo. Dñs aī mecū est q̄si bellator fortis: idcirco q̄ p̄sequūt me cadēt ⁊ infirmi erūt et ꝓfūdēt vehemēter:qr nō intellexerūt obprobriū sēpit̄nū qđ nūq̄ delebit̄. Et tu domine exercituū p̄bator iusti q̄ vides renes et cor:videā q̄so vltōez tuā ex eis. Tibi enī reuelaui causā meā. Cantate dño laudate dñm:qr liberauit aīaz paupis de manu maloꝝ. Maledicta dies ī q̄ nat⁹ sū: dies in q̄ pepit me mr̄ mea nō sit bñdicta. Maledictus vir q̄ anūtiauit p̄ri meo dicens natus est tibi puer mascul⁹:et q̄ gaudio letificauit euz. Sit hō ille vt sc̄ ciuitates q̄s subuertit dñs:et nō penituit euz. Audiat clamorez mane et vlulatū in tpe meridiano:qr non me interfecit a vulua vt fieret mihi mr̄ mea sepulchꝝ:⁊ vulua ei⁹ ꝓcept⁹ eternus. Quare de vulua egressus sum vt viderē laborē ⁊ dolorez:⁊ ꝓsumerēt̄ in cōfusione dies mei: Capitulum.XXI.

Verbuz quod factū ē ad hiere. a dño:qñ misit ad eum rex sedechias Phassur filiū helchie et sophoniā filiū maasie sac̄dotē:dicens. Interroga p nob dñm:qr Nabucho. rex babilonis p̄liat̄ aduersū nos:si forte faciat dñs nobiscū ꝟm oīa mirabilia sua et recedat a nob. Et dixit hiere. ad eos. Sic dicetis Sedechie. Hec dicit dñs deus isr'l'. Ecce ego ꝓuertā vasa belli q̄ in manibꝫ vr̄is sūt et q̄bꝫ vos pugnis aduersū regē babilōis ⁊ chaldeos q̄ obsidēt vos in circuitu muroꝝ et ꝓgregabo ea in medio ciuitatis h⁹. ⁊ debellabo ego vos in mānu extēta ⁊ ī brachio forti et ī furoꝛ ⁊ in īdignōe ⁊ ī ira grādi:⁊ pcutiā habitatores ciuitatis h⁹. Homines et bestie pestilētia mag̃ morient̄. Et post hec ait dñs. dabo sedechiā regē iuda et seruos eius et p̄l'm ei⁹ et q̄ derelict⁹ sūt ī hac ciuitate a peste et gladio et fame ī manu Nabuchodonosor regis babilonis ⁊ in manu inimicoꝝ eoꝝ ⁊ ī manu q̄rētiū aīaz eoꝝ: et pcutiet eos ī ore gladij: et nō mouebit̄ neq̄ pcet nec miserebit̄. Et ad p̄l'm hunc

dices. Hec dicit dñs dē. Ecce ego do coraz
vob viā vite et viā mortis. Qui hītauerit ī
vrbe hac morietur gladio ⁊ fame et peste: q̄
aūt egressus fuerit et trānsfugerit ad chaldeos q̄ obsidēt vos viuet: et erit ei aīa sua q̄si
spoliū. Posui enī faciē meā sup ciuitatē hāc
ī malū ⁊ nō ī bonū ait dñs. In manu regis
babilōis dabit̄: et exuret eaz igni ⁊ domū
regis iuda. Audite vbuz dñi dom⁹ dd. Hec
dicit dñs. Judicate mane iudiciuz et eruite vi oppssuz d manu calūniātis: ne forte
egrediat̄ vt ignis indignatiō mea et succēdatur et nō sit q̄ extinguat: ꝑ malīciaz studioꝝ vrōꝝ.
Ecce ego ad te hītatricez vall̄
solitē atz cāpestris ait dñs: q̄ dicitis q̄s p-
cutiet nos et q̄s ingredietur dom⁹ nr̄as: ⁊ vi
sitabo sup vos iuxta fructuz studioꝝ vrōꝝ
dicit dñs: et succēdaz ignez ī saltu ei⁹ ⁊ devorabit oīa in circuitu ei⁹. Ca. XXII.

Hec dicit dominus. Descēde ī domuz regis iuda: et loq̄ris
ibi vbū hoc ⁊ dices. Audi vbū dñi
rex iuda q̄ sedes sup soliuz dd: tu ⁊ fui tui
⁊ ꝑpl's tu⁹ qui ingredimini p portas istas.
Hec dīc dñs. Facite iudiciū et iusticiaz et
libate vi oppssuz de manu calūniatoris: et
aduenā et pupillū ⁊ viduā nolite contristare
neq̄ oppmatis iniq̄: ⁊ sāguiez īnocētē ne
offendatis ī loco isto. Si enī faciētes feceritis vbuz istd. ingredient̄ p portas domos
h⁹ reges sedētes de genē dd sup thronū e⁹:
et ascēdētes curr⁹ et eq̄s: ipi et serui et populus eoꝝ. Qd si nō audiētis vbum hoc:
in memetipo iurauī dīc dñs: q̄ in solitudinē
diez erit dom⁹ hec. Quia hec dicit dñs sup
domuz regis iuda. Galaad tu mihi caput
libani. Si nō posuero te solitudinē: vrbes
inhabitabiles. Et sctificabo sup te interfi
cientē vir et arma e⁹: ⁊ succidēt electas ce
dros tuas et ꝓcipitabūt in ignez: ⁊ ptrāsibūt gētes mltæ p ciuitatē hāc et dicet vn⁹
q̄sq̄ ꝓximo suo. Quare sic fecit dñs ciuitati
huic grāde: Et rndebunt. Eo q̄ reliquerint
pactū dñi dei sui: ⁊ adorauerint deos alienos: et fuerint illī. Nolite flere mortuuz:
neq̄ lugeatis sup eū fletu. Plāgite eū qui
egredit̄: q̄ nō reuertet̄ vltr̄: nec videbit terram natiuitatis sue. Quia hec dīc dñs ad
sellū filū iosie regez iuda q̄ regnauit p iosia
ptre suo qui egress⁹ ē d loco isto. Nō reuertet̄ huc ampli⁹: sed in loco ad quē trāstuli
eū ibi morietur. et terrā istā nō videbit amplius. Ve q̄ edificat domū suā ī iniusticia:
et cenacla sua nō ī iudicō. Amicū suū op
pmet frustra: ⁊ mercedē non rddet ei. Qui
dicit edificabo mihi domū latā et cenacla
spaciosa: q̄ apit sibi fenestras et facit laq̄aria cedrīa: pingitq̄ sinopide. Nūq̄d regnabis: qm̄ ꝓferes te cedro: Pr̄ tuus nūq̄d nō
comedit et bibit et fecit iudiciū et iusticiā
tūc cū bn̄ erat ei: Judicauit causā paupis
et egeni ī bonū suuz. Nūq̄d nō iō: q̄ ꝓgnit
me dicit dñs: Tui vō oculi et cor ad auariciam et ad sāguinē innocētē fūdēduz ⁊ ad
calūniā: et ad cursuz mali opis. Propterea hec dīc dñs ad ioachim filiū iosie regez
iuda. Nō plangēt eum ve fr̄ et ve soror: nō
ꝓcrepabūt ei ve dñe et ve inclite. Sepulcra
azini sepelient̄: putrefact⁹ ⁊ piect⁹ extra portas ihrm. Ascēde libanū et clama: et in basan da vocē tuā ⁊ clama ad trāseuntes: q̄
ptriti sūt oēs amatores tui. Locut⁹ suz ad
te in abūdantia tua: dixisti nō audiaz. Hec
ē via mea ab adolescētia tua: q̄ nō audisti vocez meaz. Oēs pastores tuos pascet
vent⁹: et amatores tui in captiuitatē ibūt.
Et tūc ꝓfunderis et erubesces ab oī malicia tua: q̄ sedes ī libano et nidificas in cedris. Quō ꝓgenuisti cū venissēt tibi dolores q̄si dolores pturientis: Eliuo ego dīc dñs:
q̄ si fuerit iechonias fili⁹ ioachim regis iuda anul⁹ ī manu dextera mea inde euellam
eum. Et dabo te ī manu q̄rentiū aīaz tuā ⁊
ī manu q̄ꝝ tu formidas faciē: et in manu
Nabuch. regis babilonis: ⁊ ī mā⁹ chaldeorum. Et mittaz te et mr̄em tuā q̄ genuit te ī
terrā alienā ī q̄ nati nō estis: ibiq̄ morieminī. Et ī trā ad quā ipi leuant aīaz suaz
vt reuertant̄ illuc: et nō reuertet̄. Nūq̄d vas
fictile atz ꝓtritus vir iste iechonias: Nūq̄d
vas absq̄ oī voluptate: Quare abiecti sūt
ipi et semē ei⁹: et piecti ī trā quaz ignorauerūt: Terra terra terra audi vbum dñi.
hec dīc dñs. Scribe virū istū sterilē: virū q̄
in diebz suis nō psperabit̄. Nec enī erit de semīe ei⁹ vir q̄ sedeat sup soliuz dd: et pōtatez
habeat vltra in iuda. Ca. XXIII.

Ve pastoribz qui dispergunt et dilacerant gregem pascue
mee dicit dominus. Ideo hec dicit
dñs deus israbel ad pastores qui pascunt
populum meum. Vos dispersistis gregem

meũ ꝙ eiecistis eos: ꝙ ñ visitastis eos. Ecce ego visitabo sꝝ vos malitiam studioꝝ vestroꝝ ait dñs. Ecce ego ꝯgregabo reliq̃as gregis mei de oĩbꝫ terris ad q̃s eiecero eos illuc: et ꝙuertã eos ad rura sua ꝙ crescẽt ꝙ mltiplicabũt: et suscitabo sꝝ eos pastores et pascẽt eos. Nõ formidabt vlt et nõ pauebt: et nlls loq̃ret ex nũero dic dñs. Ecce dies veniũt dic dñs: et suscitabo dõ germen iustuz et regẽbit rex et sapiẽs erit: et faciet iudiciuz ꝙ iusticiã i terra. In diebꝫ illis saluabit iuda: et isrl habitabit ꝓfidẽter. Et hoc ẽ nom̃ qđ vocabt eum: dñs iustus nr. ꝑt hoc ecce dies veniũt dic dñs: ꝙ non dicet vltra viuit dñs qui eduxit filios isrl de terra egipti. Sꝫ viuit dñs ꝙ eduxit et adduxit semẽ dom̃ isrl de terra aq̃lonis et de cũctis terris ad q̃s eiecerã eos illuc: et hĩtabt in ter̃a sua. Ad ꝓphas. Cõtritus ẽ cor meũ i medio mei: ꝓtremuert oĩa ossa mea. Factꝰ suz q̃i vir ebrꝰ: ꝙ q̃i hõ madidꝰ a vino a facie dñi ꝙ a facie vbor scтor eꝰ qr adulteriis repleta ẽ terra: qr a facie maledictõis luxit terra: arefacta sẽt arua deserti. Factus ẽ cursus eor malꝰ: et fortitudo eor dissimilis. Prophã nãq ꝙ sacerdos polluti sẽt: et i domo mea inueni malũ eor ait dñs. Ideirco via eor erit q̃i lubricũ in tenebris: ĩpellent eĩ ꝙ corruẽt i ea. Afferã enim sꝝ eos mala: ãnum visitatõnis eor ait dñs. Et in ꝓphetis samarie vidi fatuitatẽ: et ꝓphabãt i baal: et decipiebãt ꝑplm meũ isrl. Et in ꝓphetis irlm vidi similitudinez adulterãtiũ et iter mẽdacij: et ꝯfortauert manꝰ pessimoꝝ vt non ꝙuertat vnusq̃sq̃ a malitia sua. Facti sẽt mihi oẽs vt sodoma: et hĩtatores eiꝰ q̃i gomorra. ꝓpterea hec dicit dñs exercituũ ad ꝓphas. Ecce ego cibabo eos absinthio: et potabo eos felle. A ꝓphetis enim irlm egressa ẽ pollutõ sꝝ omnez tr̃ã. Hec dic dñs exercituuz. Nolite audire vba ꝓphaꝝ q̃ ꝓphant vob et decipiunt vos. Visionẽ cordis sui loquũt: nõ de ore dñi. Dicũt his q̃ blasphemãt me locutꝰ ẽ dñs. par erit vob: et oĩ q̃ ãbulat i ꝑuitate cordis sui dixert: nõ veniet sꝝ vos maluz. q̃s enim affuit i ꝯsilio dñi: ꝙ vidit ꝙ audiuit sermonẽ eiꝰ: q̃s ꝯsiderauit vbũ illius et audiuit: Ecce ẽba dñice indigẽtõis egredief: et tẽpestas erũpẽs sup caput impioꝝ veniet Nõ reuertet furor dñi vsq̃dum faciet: et

vsq̃dũ compleat cogitatõez cordis sui. In nouissimis diebꝫ intelligetis ꝯsiliũ eiꝰ. Nõ mittebã ꝓphas et ipi curebãt: nõ loq̃bar ad eos. et ipi ꝓphabãt. Si stetissẽt i ꝯsilio meo: et nota fecissent vba mea ꝑplo meo: auertissez vtiq̃ eos a via sua mala ꝙ cogitatõnibꝫ suis pessimis. Putasne deꝰ e vicino ego sũ dic dñs: et nõ deꝰ delõge? Si occultabit vir in absc̃ditis. Et ego nõ videbo eum dicit dñs? Nũq̃d ñ celuz et terram ego implebo: ait dñs? Audiui q̃ dixert ꝓphete: ꝓphantes i noie meo mẽdaciũ atq̃ dicẽtes. Sõniaui: sõniaui. Vsq̃q̃ istud ẽ i cor de ꝓphaꝝ vaticinãtiũ mẽdaciuz ꝙ ꝓphetãciuz seductões cordis sui? Qui volt facẽ vt obliuiscat ꝑplus meꝰ noĩs mei. ꝑt sõnia eoꝝ q̃ narrãt vnusq̃sq̃ ad ꝓximuz suũ: sic obliti sẽt ꝓres eoꝝ nomis mei ꝓpter baal. Propterea q̃ hz sõniũ narret sõniũ: ꝙ qui hz ſmõez meuz loq̃t ſmõez meũ de. Quid paleis ad triticuz dic dñs? Nunq̃d nõ vba mea sẽt q̃si ignis ait dñs: ꝙ q̃i malleꝰ ꝓterẽs petram? Propterea ecce ego ad ꝓphas ait dñs: qui furãt vba mea vnusq̃sq̃ a ꝓximo suo. Ecce ego ad ꝓphas ait dñs qui assumunt liguas suas: ꝙ aiunt dicit dñs. Ecce ego ad ꝓphas sõniãtes mẽdaciuz dic dñs q̃ narraueꝝt ea et seduxert ꝑplm meũ i mẽdatio suo et in miraclis suis cuz ego ñ misissez eos. nec mãdassez eis: q̃ nihil ꝓfuerũt ꝑplo huic dic dñs. Si igit interrogauerit te ꝑpls iste vel ꝓphã aut sacerdos: dicens. qđ est onꝰ dñi: dices ad eos. vos estis onꝰ. ꝓij cia quippe vos dicit dñs: ꝙ ꝓphã ꝙ sacerdos et ꝑpls q̃ dic onꝰ dñi: visitabo sꝝ virꝝ illum et sꝝ domuz eiꝰ. Hec dicetis vnusquisq̃ ad ꝓximuz et ad fratrez suuz. Quid rñdit dominus: Et quid locutꝰ est dñs: Et onꝰ dñi vltra nõ memorabit: q̃a onꝰ erit vnicuiq̃ sermo suus. Et puertistis vba dei viuẽtis: domini exercituũ dei nostri. Hec dices ad ꝓphetam. Quid respõdit tibi dñs: ꝙ quid locutus est dominus: Si autem onus domini dixeritis: ꝓpter hoc hec dicit dominus. Quia dixistis sermonem istum onus domini: et misi ad vos: dicens. Nolite dicere onus domini: propterea ecce ego tollaz vos portans. et derelinquã vos et ciuitatẽ quam dedi vobis et patribus vestris a facie mea: et dabo vos in obprobrium sempiternum: et in ignominiam eternaz que

nunq̄ obliui one delebit. Ca. XXIIII.

Ostēdit mihi dñs. Ecce duo calathi pleni ficis positi añ tēplū dñi: postq̄ transtulit Nabuchodonosor rex babilonis Jechoniā filiū ioachim regē iuda et p̄ncipes ei⁹ et fabr et inclusorē de ihr̄lm et adduxit eos in babilonē Calathus vn⁹ ficus bonas bēbat nimis (vt solēt fic⁹ eē p̄mi tp̄is) q̄ Calath⁹ vn⁹ ficus bēbat malas nimis: q̄ p̄medi nō poterant eoq̄ essent male. Et dixit dñs ad me. Quid tu vides bieremia? Et dixi fic⁹ Ficus bonas. bōas valde: q̄ malas. malas valde: q̄ p̄medi non p̄nt eoq̄ sint male. Et factū ē v̄bū dñi ad me: dicēs. Hec dic dñs deus isr̄l. Sicut fic⁹ be bone sic cognoscaz trāsmigr̄tōz iuda quaz emisi de loco isto in tra chaldeoz i bonū: q̄ ponā oc̄los meos sup eos ad placāduz. Et reducā eos i terram hāc: et edificabo eos et nō destruā: et plātabo eos et nō euellaz: et dabo eis cor vt sciāt me q̄ ego sū dñs. Et erūt mihi in p̄plm: q̄ ego ero eis i deū: q̄ reuertēt ad me i toto corde suo. Et sic fic⁹ pessime q̄ comedi non p̄nt eoq̄ sint male: hec dic dñs. sic dabo sedechiā regē iuda et p̄ncipes eius q̄ reliq̄s de ihr̄lm q̄ remāserūt i vrbe hac: q̄ q̄ habitāt i tra egip̄ti. Et dabo eos i vexatōez afflictōnēq̄ oib⁹ r̄gnis terre: i obp̄robriū q̄ i pabolā q̄ in p̄uerbiū q̄ i maledictōez in vniuers̄ locis ad q̄ eieci eos: et mittā i eos gladiū q̄ famē q̄ pestez donec p̄sumāt ō terra quā dedi eis et p̄ribus eor̄. Ca. XXV.

Verbū quod factuz ē ad Hiere. de om̄i p̄plo iude i āno q̄rto ioachim filij iosie regis iuda: ipse est ann⁹ p̄im⁹ Nabuch. regis babilōis. Et locut⁹ est hieremias p̄pha ad om̄em p̄plm iuda et ad vniuersos hītatores ir̄l: dicēs A tertiōdecio āno iosie filij āmon regis iuda vsq̄ ad diem hāc iste est terci⁹ et vicesim⁹ annus: factum ē v̄buz dñi ad me: et locut⁹ suz ad vos de nocte p̄surgēs et loquēs et nō audistis. Et misit dñs ad vos omēs seruos suos p̄phas p̄surgens diluculo mittēsq̄ et nō audistis: neq̄ inclinastis auzes vr̄as vt audiretis cuz dicēt. Reuertimini vnusq̄sq̄ a via sua mala. et a pessimis cogitatōib⁹ vr̄is: et habitabitis i tra quaz dedit dñs vob et p̄ribus vr̄is a scl̄o et vsq̄ i sc̄lm. Et nolite ire p⁹ deos alienos vt p̄uiatis eis adoretisq̄ eos: neq̄ me ad iracundiaz p̄uocetis i op̄ib⁹ manuū vr̄ar̄. q̄ ñ affligā vos. Et nō audistis me dicit dñs: vt me ad iracūdiā p̄uocaētis i op̄ib⁹ manuū vr̄ar̄ in malū vr̄m. Propt̄ea hec dic dñs exercituū. Proeo q̄ ñ audistis verba mea ecce ego mittā q̄ assumā vniuersos cognōnes aq̄lonis ait dñs q̄ Nabuch. regē babilonis p̄uū meū et adducā eos sup̄ tram istam et sup̄ hītatores ei⁹ q̄ sup̄ oēs natōes q̄ i circuitu ei⁹ sūt: et interficiaz eos q̄ ponā eos i stupore et i sibilū et i solitudies sēp̄it̄nas. Perdāq̄ ex eis vocē gaudij q̄ vocē leticie. vocē sponsi et vocē sponse: vocē mole q̄ lumē lucerne. Et erit vniuersa tra e⁹ in solitudinē q̄ i stupore: q̄ p̄uiēt oēs gentes iste regi babilonis. lxx. annis. Cūq̄ impleti fuerit anni. lxx. visitabo sup̄ regē babilonis q̄ sup̄ gentē illā dic dñs iniq̄tatē eor̄: q̄ sup̄ tram chaldeoz: et ponā illaz i solitudies sempiternas. Et adducā sup̄ terrā illaz oīa v̄ba mea q̄ locut⁹ sū ꝟ ea: om̄e qđ scriptū ē i libro isto. q̄cūq̄ p̄phauit hieremias aduersū oēs gētes: q̄ seruier̄t eis cū essent gētes multe et reges magni. Et reddam eis ꝟm opa eor̄: et ꝟm facta manuū suarū. Quia sic dic dñs exercituū de⁹ isr̄l. Sume calicē vini furoris h⁹ de manu mea: et p̄pinabis de illo cūctis gentib⁹ ad q̄s ego mittaz te q̄ bibēt et t̄babūt̄ et insanient a facie gladij quē ego mittā inter eos. Et accepi calicē de manu dñi. et p̄pinaui cūctis gentib⁹ ad q̄s misit me dñs: ihr̄lm q̄ ciuitatib⁹ iude et regib⁹ ei⁹ et p̄ncipib⁹ ei⁹ vt darē eos in solitudiez q̄ i stupore q̄ i sibilū q̄ i maledictōez sic est dies ista: q̄ pharaoni r̄gi egip̄ti q̄ seruis ei⁹ q̄ p̄ncipib⁹ e⁹ q̄ oī p̄plo e⁹: q̄ vniuers̄ general̄r cunctis regib⁹ terre ausitidis. et cūctis regib⁹ t̄re philistiim et ascalonis et gaze q̄ accaroni q̄ reliq̄s azoti: ꝟ dumee et moab et filijs āmon q̄ cūctis regib⁹ t̄yri q̄ vniuers̄ regib⁹ sydonis et r̄gib⁹ t̄re insularū q̄ sūt trāsmare: et dedan q̄ theman q̄ buz et vniuers̄ q̄ attōsi sūt i comā q̄ cūctis regibus arabie q̄ cūctis r̄gib⁹ occidētis q̄ hītāt i deserto q̄ cūctis r̄gib⁹ zābri q̄ cūctis regib⁹ elam q̄ cūctis regib⁹ medoz q̄ cūctis q̄ regib⁹ aq̄lonis deprope et delōge: vnicuiq̄ ꝟ frez suū: q̄ oīb⁹ regnis t̄re q̄ sup̄ faciez ei⁹ sūt. Et rex sesach bibz p⁹ eos. Et dices ad

eos. Hec dic dñs exercituũ de⁹ isrł. Bibite et inebriami: et fomite et cadite: neq; surgatis a facie gladij quẽ ego mittam inter vos. Cũq; noluerint accipe calicẽ de manu tua vt bibant: dices ad eos. Hec dicit dñs exercituũ. Bibẽtes bibetis. Quia ecce in ciuitate ĩq̃ innocatũ ẽ nom̃ meũ ego incipio affligẽ: vos q̃i innocẽtes et immũes eritis. Nõ eritis immũes. Gladiũ ei ego voco sr̃ vos habitatores tre: dicit dñs exercituuz. Et tu pphabis ad eos oia vba hec: et dices ad illos. Dñs de excelso rugiet: et de habitacło sco suo dabit vocẽ suã. Rugiens rugiet sr̃ decorẽ suuz. Celeuma q̃si calcãtiũ in torcularibo pcinet aduersus oms habitatores tre. Peruenit sonit⁹ vsq; ad extrema terre: q; iudiciũ dño cũ gẽtibo. Judicabit ipe cuz oi carne. Impios tradidi gladio: dic dñs. Hec dic dñs exercituuz. Ecce afflictõ egrediet de gẽte in gẽte: et tbo magn⁹ egrediet de sũmitatibo terre: et erit interfecti dñi in die illa a sũmo terre vsq; ad sũmuz ei⁹. Nõ plãgent et nõ colligẽt neq; sepelient: in sterqlinio sr̃ faciẽ terre iacebit. Ululate pastores et clamate. et aspgite vos cinẽ optimates gregis: q; ppleti sũt dies vestri vt interficiamini. et dissipatões vre. et cadetis q̃i vasa pciosa. Et pibit fuga a pastoribo: et salutatio ab optimatibo gregis. Vox clamoris pastoz et vlulat⁹ optimatũ gregis: q; vastauit dñs pascua eoz: et pticuerit arua pacis a facie ire furoris domi Dereliquit q̃i leo umbraculũ suũ: facta ẽ terra eoz in desolatõz a facie ire colũbe: et a facie ire furoris dñi. Capitu. XXVI.

In pncipio regni Joachim filij iosie regis iuda factuz ẽ vbũ istud a dño: dicẽs. hec dic dñs Sta in atrio dom⁹ dñi: et loqris ad oẽs ciuitates iuda de qbo veniũt vt adorẽt in domo dñi vniuersos sermões: qs ego mãdaui tibi vt loqris ad eos. Noli subtrahẽ verbũ: si forte audiãt et puertãt vnusquisq; a via sua mala: et peniteat me mali qd cogito facẽ eis pter malitiam studioz eoz. Et dices ad eos. hec dic dñs. Si non audieritis me vt ãbuletis in lege mea quã dedi vobis vt audiatis ꝓmonẽ ꝓuoz meoz pphaz qs ego misi ad vos de nocte psurgẽs et dirigẽs et nõ audistis: dabo domũ istã sicut ſylo: et vrbẽ hãc dabo i maledictõz cũctis gẽtibo tre. Et audierũt sacerdotes et pphe et oĩs pl̃s hiere. loqntẽ vba hec i domo dñi. Cunq; pplesset hiere. loquens omnia q̃ pceperat ei dñs vt loqrer ad vniuersuz pl̃m: apphenderũt eũ sacdotes et pphe et oĩs populꝰ: dicẽs. Morte moriat. Quare pphauit in noĩe dñi dicẽs: sic ſylo erit dom⁹ hec. et urbs ista desolabit eoq; ñ sit habitator: Et pgregat⁹ ẽ oĩs pl̃s aduersus hiere. in domo dñi. Et audierũt pncipes iuda oĩa vba hec: et ascẽderũt de domo rgis in domũ dñi et sederũt i introitu portę dom⁹ dñi noue. et locuti sũt sacerdotes et pphe ad pncipes et ad pl̃m: dicentes. Judiciũ mortis est viro huic: q; pphanit aduersus ciuitatẽ istam sicut audistis auribo vr̃is. Et ait hiere. ad oms pncipes et ad vniuersũ pl̃m: dicẽs. Dñs misit me vt pphare ad domũ istaz et ad ciuitatẽ hãc oĩa vba q̃ audistis. Nũc g̃ bonas facite vias vr̃as et studia vestra: et audite vocez dñi dei vr̃i: et penitebit dñm mali qd locut⁹ ẽ aduersuz vos. Ego aũt ecce i manibo vr̃is sũ: facite mihi qd bonũ et rectũ ẽ in oculis vr̃is. Verũtñ scitote et cognoscite: si occidẽtis me sãguinẽ innocẽtem tradetis ꝫ vosmetipos et ꝫ ciuitatem istaz et habitatores ei⁹. In veritate eĩ misit me dñs ad vos: vt loqrer in auribo vr̃is oĩa vba hec. Et dixerũt pncipes et oĩs pl̃s ad sacerdotes et ad pphas. Nõ ẽ viro huic iudiciũ mortis: q; in noĩe dñi dei nr̃i locutus ẽ ad nos. Surrexerũt g̃ viri de seniorib⁹ terre: et dixerũt ad oẽz cetũ pl̃i loquentes. Micheas de morasthin fuit pphe in diebo ezechie regis iuda: et ait ad oẽz pl̃m iude: dicẽs. Hec dic dñs exercituũ. Syon q̃i ager arabit: et irl̃m i aceruũ lapidũ erit et mõs dom⁹ i excelsa siluaz. Nũq̃d morte pdemnauit eũ ezechias rex iuda et oĩs iuda: Nũq̃d nõ timuerũt dñm et deprecati sũt faciẽ dñi: et penituit dñm mali qd locut⁹ fuerat aduersũ eos. Itaq; nõ faciam⁹ malum grande ꝫ aĩas nr̃as. Fuit q̃z vir pphetãs in noĩe dñi urias fili⁹ semei de cariathiarim: et pphauit aduersus ciuitatez istã. et aduersus terram hanc iuxta oĩa verba hieremie. et audiuit rex ioachim et oẽs potẽtes et pncipes ei⁹ vba hec: et q̃siuit rex interficere euz. Et audiuit urias et timuit fugitq; et ingressus ẽ egiptũ. Et misit rex ioachim viros in egiptũ helchana filium

achobor⁹ ⁊ viros cū eo ī egiptū. Et eduxe-
rūt vriā de egipto: ⁊ adduxer̄t eū ad regez
ioachim et p̄cussit euz gladio: ⁊ p̄jecit ca
dauer ei⁹ ī sepulcris vulgi ignobilis. Igit̄
man⁹ aichaz filij saphan fuit cū hieremia:
vt nō traderet̄ in man⁹ p̄pli et interficerēt
eum. Capitulum. .XXVII.

IN p̄ncipio regni Ioa-
chim filij iosie regis iude factū est
ūbuz istud ad hieze. a dño: dicens.
Hec dicit dñs ad me. Fac tibi vincula ⁊ ca
thenas ⁊ pones eos in collo tuo: ⁊ mittes
eas ad regē edom et ad regez moab ⁊ ad re
gez filioz ām̄on et ad regē tyri ⁊ ad regez
sydonis ī manu nūciorū q̄ venerūt irl̄m ad
sedechiā regez iuda: ⁊ p̄cipies eis vt ad do
mos suos loq̄nt̄. Hec dic dñs exercituuz
de⁹ isrl̄. Hec dicetis ad dños vr̄os. Ego fe
ci t̄raz ⁊ horez et iumēta q̄ st̄ sup faciē t̄re
ī fortitudie mea mag̃. ⁊ ī brachio meo ex-
tēto: et dedi eā ei q̄ placuit ī oc̄lis meis. Et
nūc itaq; ego dedi oīs t̄ras istas in ma
nu Nabucho. regis babilōis fui mei: īsup
et bestias agri dedi ei vt fuiāt illi: ⁊ fuiēt
ei oīs gētes et filio ei⁹ ⁊ filio filij ei⁹ donec
veniat tp̄s t̄re ei⁹ et ipi⁹. Et fuiēt ei gen
tes multe et reges magni: gens at̄ ⁊ r̄gnū
qđ nō seruierit Nabuch. regi babilonis et
q̄cunq; n̄ curuauerit collū suū sub iugo re
gis babilōis in gladio ⁊ ī fame ⁊ ī peste vi
sitabo sup gentē illaz ait dñs: donec cōsu-
maz eos in manu ei⁹. Vos g̃ nolite audire
p̄phas vr̄os et diuinos ⁊ sōniatores et au-
gures et maleficos q̄ dicūt vob nō fuietis
regi babilonis: q; mēdacium p̄phetāt vob
vt longe faciāt vos de t̄ra vr̄a: ⁊ eijciant
vos et peatis. Porro gens q̄ subiecerit cer-
uicez suā sub iugo regis babilonis et fuie-
rit ei et dimittā euz ī t̄ra sua dic dñs:
⁊ colet eā ⁊ habitabit ī ea. Et ad sedechiam
regē iuda locut⁹ sū ẏm oīa ūba hec: dicens
Obijcite colla vr̄a sub iugo r̄gis babilōis
⁊ fuite ei et p̄plo ei⁹: ⁊ viuetis. Quare mo
riemini tu ⁊ p̄ps tu⁹ gladio. fame et peste:
sic locut⁹ est dñs ad gētē q̄ seruire noluerit
regi babilōis: Nolite audire ūba p̄phar̄ di
centiuz vob nō seruietis regi babilōis: q;
mēdaciuz ipi loquūt̄ vobis. Quia nō misi
eos ait dñs: et ipi p̄phant ī noie meo men
daciter: vt eijciāt vos ⁊ peatis tam vos q̄
p̄phe q̄ vaticināt̄ vob. Et ad sacerdotes et
ad p̄plm istū locut⁹ sū: dicēs. Hec dic dñs.
Nolite audire ūba p̄phar̄ vr̄oz qui p̄phant
vob dicētes: ecce vasa dñi reuertēt̄ de ba-
bilone nūc cito. Mēdaciū em̄ p̄phetāt vob.
Nolite g̃ audire eos: sz seruite regi babilo-
nis vt viuatis. Quare dab hec ciuitas in
solitudinē. Etsi p̄phe sit. et ē ūbum dñi ī eis
occurrāt dño exercituū: vt n̄ veniāt vasa
q̄ derelicta fuerāt ī domo dñi et ī domo re
gis iuda ⁊ ī irl̄m ī babilonē. Qz hec dicit
dñs exercituū ad colūnas ⁊ ad mare et ad
bases et ad reliq̄ vasoz q̄ manserūt ī ciui-
tate hac: q̄ non tulit Nabuchodo. rex babi
lonis cum trāsferret iechoniā filiū ioachī
regē iuda de irl̄m ī babilonē ⁊ oīs opti-
mates iuda et hierl̄m. Quia hec dicit dñs
exercituū de⁹ isrl̄ ad vasa q̄ derelicta st̄ in
domo dñi et in domo regis iuda ⁊ irl̄m.
In babilonem trāsferent̄: et ibi erūt usq;
ad die visitatōnis sue: dicit dñs. Et afferri
faciam ea et restituā in loco isto.
Capitulum. .XXVIII.

ET factū est in anno illo
in p̄ncipio regni sedechie regis iu
da in āno q̄rto in mēse quinto: di-
xit ad me ananias fili⁹ azur p̄pha de gaba-
on in domo dñi corā sacerdotib ⁊ oī p̄plo
dicēs. Hec dic dñs exercituū de⁹ isrl̄. Con-
triui iugum regis babilonis. Adhuc duo
āni diez: et ego referri faciā ad locū istuz
oīa vasa dñi q̄ tulit Nabuch. rex babilōis
de loco isto et trāstulit ea ī babilonē. Et ie
choniam filiū ioachim regē iuda et oīez
trāsmigratōz iude q̄ ingressi st̄ in babilōez
ego p̄uertaz ad locū istū ait dñs. Cōteraz
em̄ iugum regis babilonis. Et dixit Hiere-
mias p̄pha ad ananiam p̄pham ī oculis sa-
cerdotū et ī oculis oīs p̄pli q̄ stabat ī do
mo dñi: et ait Hieremias p̄pha. Amen: sic
faciat dñs. Suscitet dñs verba tua q̄ p̄pha-
sti: vt referāt̄ vasa ī domū dñi: ⁊ oīs trans
migatio de babilone ad locū istū. Verūta-
men audi ūbū hoc qđ ego loq̄r ī auribz tu
is: et ī auribz vniuersi p̄pli. p̄phe qui fuerūt
añ me et te ab initio et p̄phauerūt sup t̄ras
multas et sup reg̃ de p̄lio ⁊ de afflictōne ⁊
de fame: p̄pha q̄ vaticinat⁹ ē pacē cū vene-
rit ūbū ei⁹: sciet̄ p̄pha quē misit dñs in ve
ritate. Et tulit ananias p̄pha cathenā de
collo hieremie p̄phe: et p̄fregit eaz. Et ait
ananias in conspectu oīs p̄pli: dicēs. Hec

dicit dñs. Sic ꝓfringaz iugũ Nabuch. regis babilonis p̃ duos annos diez de collo oim gentiũ. Et abijt hieremias ꝓpha i viã suam. Et factũ ẽ ǒbum dñi ad hieremiaz postq̃ ꝓfregit ananias ꝓpha cathenam de collo hieremie ꝓphe: dicens. Vade et dices ananie. Hec dicit dñs. Cathenas ligneas ꝓtriuisti et facies ꝓ eis cathenas ferreas: qz hec dicit dñs exercituũ de⁹ isrl. Jugum ferreũ posui sr̃ collum cũctaz gẽtiũ istaz vt seruiãt Nabuch. regi babilonis: et seruiẽt ei: insup̃ q bestias terre dedi ei. Et dixit hiere. ꝓpheta ad ananiã ꝓphã. Audi anania. Nõ misit te dñs: et tu confidere fecisti ꝓlm istuz i mendacõ. Jdcirco hec dicit dñs. Ecce ego mittam te a facie terre. Hoc ãno morieris. Aduersũ ei dñm locutus es. Et mortu⁹ est ananias ꝓpha i anno illo. mense septimo. Capi. XXIX.

Et hec sũt ǒba libri que misit hiere. de irl'm ad reliquias seniorz trãsmigr̃onis et ad sacerdotes et ad ꝓphas et ad omẽz ꝓlm quem transduxerat nabuch. ǒ irl'm i babilõez: postq̃ egressus ẽ iechonias rex q dña et eunuchi et p̃ncipes iuda q irl'm et faber et inclusor de irl'm i manu elasa filij saphan et gamalie filij helchie q̃s misit sedechias rex iuda ad Nabuch. regez babilonis i babilonem: dicens. Hec dicit dñs exercituũ de⁹ isrl' oi trãsmigratõi quã trãstuli de irl'm i babilonem. Edificate domos et habitate: q plantate ortos q comedite fructuz eorz. Accipite uxores q generate filios et filias: et date filijs vr̃is uxores q filias vr̃as viris date. et pariant filios et filias: q multiplicamini ibi et nolite esse pauci numero: q q̃rite pacem ciuitatis ad quã transmigrare vos feci q orate p̃ ea ad dñm: quia in pace illius erit pax vob. Hec dic dñs exercituũ de⁹ isrl'. Nõ vos seducãt ꝓphe vr̃i qui sũt in medio vr̃m et diuini vr̃i: et ne attendatis ad somnia vr̃a q̃ vos sõniatis qz falso ipsi ꝓphetãt vob i noie meo: q nõ misi eos dic dñs. Quia hec dicit dñs. Cũ ceperint impleri i babilone septuaginta ãni visitabo vos et suscitabo sup̃ vos ǒbũ meuz bonuz vt reducam vos ad locũ istuz. Ego ei scio cogitatões q̃s cogito sup̃ vos: ait dñs. cogitatões pacis q nõ afflictõis. vt dez vobis finẽ et paciaz: inuocabitis me q viuetis. q orabitis me q ego exaudiã vos: q̃ritis me et inuenietis. Cũ q̃sieritis me i toto corde vestro: inueiar a vob: ait dñs. Et reducã captiuitatẽ vr̃az: q congregabo vos de uniuersis gẽtibo et de cũctis locis ad q̃ expuli vos: dic dñs. Et reuerti vos faciã de loco ad quẽ transmigrare vos feci: qz dixistis Suscitauit nobis dñs ꝓphas in babilone. Quia hec dic dñs ad regẽ q̃ sedet sr̃ soliuz dd q ad oẽz ꝓlm habitatorez urbis h⁹: ad frẽs vr̃os q nõ sr̃ egressi vobiscuz i trãsmigratõz. Hec dic dñs exercituũ. Ecce mittã in eos gladiuz et famẽ et pestem: et ponaz eos q̃si ficus malas q̃ comedi non p̃nt eoq̃ pessime sint: et p̃sequar eos in gladio q in fame et in pestilẽtia. Et dabo eos in uexatõz uniuersis regnis terre in maledictõez q in stuporẽ q i sibilũ q i obprobriũ cũctis gentibo ad q̃s ego eieci eos: eoq̃ nõ audierint ǒba mea dic dñs q̃ misi ad eos per seruos meos ꝓphas de nocte ꝓsurgẽs et mittens: et nõ audistis dic dñs. Vos g̃ audite ǒbũ dñi oes trãsmigr̃tio quã emisi de irl'm in babilonẽ. Hec dic dñs exercituũ de⁹ isrl' ad ahab filiũ cholie q ad sedechiam filiuz maasie q̃ ꝓphant vob i noie meo mẽdaciter. Ecce ego tradã eos in man⁹ Nabuch. regis babilõis: et percutiet eos i oculis vr̃is Et assumet ex eis maledictio oi trãsmigr̃tõni iude. q̃ ẽ i babilone dicẽtiũ. Ponat te dñs sic sedechiã q sicut ahab q̃s frixit rex babilõis in igne: peo q̃ fecerint stulticiã i isrl' q mechati sr̃ i uxores amicorz suorz: et locuti sr̃ ǒbũ i noie meo mẽdaciter qd̃ nõ mandaui eis. Ego sum iudex et testis dicit dñs. Et ad semeiaz neelamitẽn: dices. Hec dic dñs exercituũ de⁹ isrl'. Proeo q̃ misisti i noie meo libros ad oẽm ꝓlm q̃ ẽ in irl'm q ad sophoniã filiũ maasie sacerdotẽ q ad uniuersos sacerdotes dicens: dñs dedit te sacerdotẽ ꝓ ioiade sacerdote vt sis dux i domo dñi sup̃ omẽz uir̃ arrepticiũ q ꝓphantez vt mittas eũ i neruũ q i carcerem. Et nũc q̃re nõ increpasti hieremiã anathoti ten q̃ ꝓphat vob: Quia sup̃ hoc misit i babilonẽ ad nos: dicẽs. Lõgũ ẽ edificate domos q habitate: plãtate ortos q ꝓmedite fructus eorz. Legit g̃ sophonias sacerdos libz istũ i auribo hieremie ꝓphe. Et factũ ẽ uerbum dñi ad hieremiã: dicẽs. Mitte ad oẽz trãsmigr̃tõz: dicẽs. Hec dicit dñs ad semeiã

neelamitẽ. Proco q̃ ꝓphauit vob̃ semeias et ego nõ misi eu3: ꝙ fecit vos ꝑfidẽ ĩ mendacio: iccirco hec dic dñs. Ecce ego visitabo sup semeiã neelamitẽ et sup semen ei⁹ nõ erit ei vir sedẽs in medio ꝑli h⁹: et nõ videbit bonu3 qd̃ ego faciam ꝑlo meo ait dñs: q̃ puaricatõe3 locut⁹ est aduersus do minum. ¶ Capitulum .xxx.

Hoc verbũ quod factũ ẽ ad Hiere. a dño dicẽs. Hec dic dñs de⁹ isrl̃: dicẽs. Scribe tibi oĩa ỽba q̃ locut⁹ su3 ad te ĩ libro. Ecce eĩ dies veniunt dicit dñs: et ꝙuertã ꝙuersiõ3 ꝑli mei isrl̃ et iuda ait dñs: et ꝙuertã eos ad terrã quaz dedi ꝑribꝰ eoꝝ et possidebũt eã. et hec ỽba q̃ locut⁹ est dñs ad isrl̃ ꝙ iudã: qm̃ hec dic dñs. Vocẽ tremoris audiuim⁹: formido ꝙ ñ ẽ pax. Interrogate ꝙ videte si generat mascul⁹. Quaĕ g̃ vidi omis viri man⁹ sup lũbuz suũ q̃i pturientis? Et quare sũt vniuerse facies in auriginez. Ve q̃ mag̃ dies illa nec est silis ei⁹: tpsq̃ tribulatõis ẽ iacob: et ex ipso saluabit̃. Et erit: in die illa ait dñs exercituũ ꝓterã iugum ei⁹ de collo tuo: et vincla ei⁹ diruꝑã. Et nõ dñabũt ei ampli⁹ alieni: sz ꝶuiẽt dño deo suo: ꝙ dõ regi suo quez suscitabo eis. Tu g̃ ne timeas ꝶue me⁹ iacob ait dñs: neq̃ paueas isrl̃: q̃ ecce ego saluabo te de terra lõginq̃ et semẽ tuũ de ṫra captiuitatis eoꝝ. Et reuertetur iacob et q̃escet: et cũctis affluet bõis. ꝙ nõ erit quez formidet: qm̃ ego tecũ sũ. ait dñs vt saluã te. Faciã eĩ ꝓsumatõz ĩ cũctis gẽtibꝰ in q̃bꝰ dispsi te: te aũ ñ faciã ĩ ꝓsumatõez: sz castigabo te ĩ iudicio vt nõ tibi videaris innoxi⁹: q̃ hec dic dñs. Insanabil̃ fractura tua: pessima plaga tua. Nõ ẽ qui iudicet iudiciũ tuu3: ad alligãdũ curatõz tuã vtilitas nõ est tibi. Oĩs amatores tui obliti sũ tui: teq̃ nõ q̃rent. Plaga ei inimici ꝑcussi te: castigatõe crudeli. Propt̃ mltudinem iniq̃tatis tue dura facta sũt pcã tua. Quid clamas sup ꝓtritõe tua? Insanabilis ẽ dolor tu⁹. ꝑter multitudiez iniq̃tatis tue et dura pcã tua feci hec tibi. Propterea oẽs q̃ ꝓmedũt te devorabũt̃: ꝙ vniuersi hostes tui ĩ captiuitate ducẽt̃. et oẽs qui te vastãt: vastabũt̃. cũctosq̃ ꝑdatores tuos dabo ĩ ꝑdã. Obducã ei cicatricẽ tibi ꝙ a vulnẽibꝰ tuis sanabo te dic dñs. Quia eiectã vocauert sion: hec ẽ q̃ nõ bẽbat requirentẽ. Hec dic dñs. Ecce ego ꝙuertã ꝙuersiõ3 tabnacl̃oꝝ iacob: et tectis ei⁹ miserebor. Et edificabit̃ ciuitas in excelso suo: ꝙ tẽplũ iuxta ordiem suũ fũdabit̃. Et egredi et̃ ỏ eis laus voxq̃ laudãtiu: ꝙ multiplicabo eos et ñ minuent̃: et glificabo eos et ñ attenuabũt̃: et ert̃ filij ei⁹ sic a ꝓncipio: et cet⁹ ei⁹ coraz me ꝑmanebit. Et visitabo adversũ oĩs q̃ tribulãt eũ: et erit dux ei⁹ ex eo: et princeps de medio ei⁹ ꝓducet̃. Et applicabo euz: et accedet ad me. Quis eĩ iste ẽ q̃ applicet cor suuz: dr appropinquet mihi ait dñs? Et eritis mihi in ꝑlm: et ego ero vobis ĩ deuz. Ecce t̃bo dñi furor egrediẽs. ꝑcella ruẽs ĩ capite impioꝝ ꝙquiescz. Nõ auertet ira ĩdigt̃ois dñs: donec faciat et ꝙpleat cogitatõem cordis sui. In nouissimo dieꝝ intelligetis ea. ¶ Ca. xxxi.

In tẽpore illo dicit dom⁹ min⁹ ero de⁹ vniuers cogt̃oibꝰ isrl̃ et ipi ert̃ mihi ĩ ꝑlm. Hec dic dñs Inuenit grãz ĩ deserto. ꝑlis q̃ remãsĕat gladio. Vadet ad requiez suã isrl̃. Longe dñs appuit mihi. Et in caritate ꝑpetua dilexi te: iõ attr̃xi te miserãs. Rursuzq̃ edificabo te: et edificaberis vgo isrl̃. Adhuc ornaberis timpanis tuis: et egredieris ĩ choro ludentiũ. Adhuc plãtabis vineas ĩ mõtib⁹ samarie. Plãtabũt plãtantes: ꝙ donec tp̃us veĩat nõ vindemiabũt: q̃ erit dies ĩ q̃ clamabũt custodes ĩ mõte ephraim. Surgite et ascendam⁹ in syon ad dñm deũ nr̃m: q̃a hec dic dñs. Exultate in letícia iacob: ꝙ hinnite ꝫ caput gentiũ: psonate ꝙ caite: ꝙ dicite. Salua dñe ꝑlm tuu3 reliq̃as isrl̃. ecce ego adducã eos de terra aquilõis: et cõgregabo eos ab extremis t̃re: inter q̃s ert̃ cec⁹ et claud⁹ et pgnãs et piens sil̃ cet⁹ magnus reuertẽciuz huc. In fletu veniẽt: ꝙ ĩ ꝓcibꝰ reducã eos. Et adducaz eos p torrẽtes aq̃ꝝ in via recta ꝙ nõ impinguẽt ĩ ea: q̃ fct̃s sũ isrl̃i pr̃: ꝙ ephraim ꝓmogeit⁹ me⁹ est. Audite ỽbũ dñi gentes: ꝙ anũciate ĩ insulis q̃ procul sunt: et dicite. Qui dispsit isrl̃ pgregabit eũ: et custodiet euz sicut pastor gregez suũ. Redimet enĩ dñs iacob: ꝙ liberabit eũ ỏ mãu potẽtioris. Et veniẽt ꝙ laudabũt ĩ mõte syon: ꝙ ꝓfluent ad bona dñi sup frumẽto et vino et oleo ꝙ fetu pecoꝝ ꝙ armentoꝝ eritq̃ aĩa eorum quasi ortꝰ irriguus: ꝙ vltra non esurient. Tũc letabitur

ego ī choro: iuuenes et senes sīl. Et cuer-
taz luctuz eoꝝ in gaudiū: ⁊ cōsolabor eos:
⁊ letificabo a dolorē suo. Et inebriabo aīaz
sacerdotū pinguedīe: et populus meus
adimplebit: ait dñs. hec dīc dñs. Vox ī ex
celso audita est lamētatiōis luctꝰ et fletus:
rachel plorātis filios suos. et nolētis cōso-
lari sup eis: qz nō sūt. Hec dicit dñs. Quie-
scat vox tua a ploratu et oculi tui a lacri-
mis: qz ē merces operi tuo: ait dñs. et reuer
tēt de tra inimici: ⁊ ē spes nouissimis tuis
ait dñs: et reuertent filij tui ad terminos
suos. Audiens audiui ephraiz trāsmigrā-
tez. Castigasti me dñe: et erudiꝰ sū q̄si iu-
uencul⁹ indomit⁹. Cōuerte me et reuertar:
qz tu dñs deꝰ meꝰ. Postq̄ enī conuertisti me
egi pnīaz: et postq̄ ostendisti mihi percussi fe-
mur meū. Cōfusus suz ⁊ erubui: qm̄ sustī-
nui obprobriū adolescētie mee. Si filiꝰ ho
norabilis mihi ephraim: si puer delicatꝰ:
qz exq̄ locutꝰ sū ō eo adhuc recordabor eiꝰ
Iccirco cōturbata sūt viscera mea sup eum: mi-
serās miserabor eiꝰ: ait dñs. Statue tibi spe
culā: pone tibi amaritudines. Dirige cor
tuū ī viā rectā. ī q̄ ābulasti. Reuertē virgo
isrl̄: reuertē ad ciuitates tuas istas. Vsq̄q̄
delitijs dissoluēis filia vaga: qz creauit do
minꝰ nouū sup tra: fēia circūdabit virū. hec
dīc dñs exercituū deꝰ isrl̄. Adhuc dicēt vbū
istud in tra iuda et ī urbibus eiꝰ: cū conuerto
captiuitatem eorū. Benedicat tibi dñs pul-
chritudo iusticie mōs scē. Et habitabūt in eo
iudas et oēs ciuitates eiꝰ sīl agricole ⁊ mi
nātes greges: qz inebriaui aīaz lassā: ⁊ oēz
aīaz esurientē saturaui. Ideo q̄i de sōno suscī-
tatꝰ sū ⁊ vidi: ⁊ sōnꝰ meꝰ dulcis mihi. Ecce
dies venīt dīc dñs: ⁊ seminabo domū iuda
et domū isrl̄ semīe hoīs ⁊ semīe iumētoꝝ. Et
sīc vigilaui sup eos vt euellerē et demolirer
et dissipare ⁊ dispderē ⁊ affligere: sic vigi-
labo sup eos vt edificē ⁊ plātē: ait dñs. In
diebus illis nō dicēt vltr̄. pres comederūt uuam
acerbā et dentes filioꝝ obstupuerūt: sz vnus
quisq̄ ī iniqtate sua morietur. Omis hō q̄ come-
derit uuā acerbā: obstupescēt dentes eiꝰ. ec-
ce dies venīt dīc dñs. et feriā domui isrl̄
et domui iuda fedꝰ nouū. Nō sm pactū qđ
pepigi cū pribus eoꝝ ī die q̄ apphēdi manū
eoꝝ vt educerē eos de tra egipti: pactū qđ
irritū fecerūt et ego dñatꝰ suz eoꝝ dīc dñs:
sz hoc erit pactū qđ feriaz cū domo israel.

Postꝰ dies illos dīc dñs dabo legez meā ī vi
scerib⁹ eoꝝ: ⁊ in corde eoꝝ scribā eā: ⁊ ero
eis in deū. ⁊ ipi erūt mihi in plm. Et nō do-
cebit vltra vir proximuz suū. et vir frēz suuz
dicēs: cognosce dñm. Oēs enī cognoscēt me a
mīmo eoꝝ vsq̄ ad maximuz ait dñs: qz pro-
piciabor iniquitatib⁹ eoꝝ ⁊ pcti eoꝝ nō ultra
memor amplius. Hec dīc dñs q̄ dat solez in
lūie diei. ordinē lune et stellaꝝ ī lumīe no-
ctis: qui cōturbat mare et sonāt fluctus eius: dñs
exercituum nomē illi. Si defecerint leges
iste corā me dīc dñs: tūc et semen isrl̄ defi-
ciet vt nō sit gens coram me cunctis diebus
Hec dicit dñs. Si mensurari poterint celi
sursū et inuestigari fūdamēta terre deorsū
et ego abijciaz vniuersum semen isrl̄ pter
oīa q̄ fecerūt dīc dñs. Ecce dies venīt dīc
dñs: et edificabit ciuitas dño a turre ana
nehel vsq̄ ad portaz anguli. Et exibit vltr̄
norma mēsure in prospectu eiꝰ sup collē Ga-
reb: ⁊ circuibit goatha ⁊ oēz vallez cada-
uer ⁊ cinerēs et vniuersā rgiōez mortis. vsz
ad torrentē cedrō et vsq̄ ad angulum por-
te eq̄ oriental̄. Scēm dñi nō euellet: et nō
destruet vltr̄ in ppetuum. Ca. XXXII.

Verbū quod factuz ē ad
Hieremiā a dño in āno .x. sedechie re-
gis iuda: ipse est annus octauusdeci
mus Nabuch. Tūc exercitus regis babilōis
obsidebat ihrl̄m: et Hieremias pphēta erat
clausus in atrio carceris q̄ erat ī domo re
gis iuda. Clauserat enī eū sedechias rex iu
da: dicēs. Quare vaticinaris dicēs hec di
cit dñs. ecce ego dabo ciuitatē istā ī manū
regis babilōis ⁊ capiet eā. et sedechias rex
iuda nō effugiet ō manu chaldeoꝝ sed trādē
in manū rgis babilōis. ⁊ loq̄t̄ os eiꝰ cū ore
illius et oculi eiꝰ oculos illiꝰ videbūt. et ī babi
lonē ducet sedechiā et ibi erit donec visitē
eū ait dñs: si aūt dimicaueritis aduersum
chaldeos nihil prosperuz habebitis: Et dixit
Hieremias. Factū ē vbū dñi ad me: dicēs
Ecce ananehel filiꝰ sellū patruelis tuus ve-
niet ad te dicēs. Eme tibi agrū meuz q̄ est ī
anathot. Tibi enī pertinet exercitatio vt
emas. Et venit ad me ananehel filiꝰ patrui
mei sm vbū dñi ad vestibulū carceris: et
ait ad me. Posside agrū meū qui est ī ana-
thot ī tra bēiamī. qz tibi pertinet hereditas
⁊ tu proximus es vt possideas. Intellexi aūt
q̄ vbū dñi esset. Et emi agrū ab Ananehel

filio patruí mei q̃ ẽ in anathot. Et appẽdi ei argẽtũ septẽ statꝛes. ꝛ decẽ argẽtꝛos: ꝛ scripsi ĩ libꝛo ꝛ sigꝯui: ꝛ adhibui tẽstes. Et appẽdi argẽtũ ĩ statꝛera: et accepi libꝫ possessionis sigꝯtũ ꝛ stipulatõnes ꝛ rata ꝛ signa forinsec⁹. Et dedi librũ possessiõis baruch filio neri filij maasie ĩ oc̃lis ananehel patꝛuelis mei ꝛ in oculis tẽstiũ q̃ scripti erãt in libꝛo emptõis: ꝛ ĩ oc̃lis oĩm iudæoꝝ q̃ sedebãt in atꝛio carcẽris. Et p̃cepi baruch coram eis: dicẽs. Hec dicit dñs exercituũ de⁹ isrl̃. Sume libꝛos istos: libꝫ emptõis hũc sigꝯtũ. et libꝫ hũc qui apt⁹ ẽ: ꝛ pones illos in vase fictili vt pmanẽ possint diebꝫ multis. Hec enĩ dic dñs exercituuꝫ de⁹ isrl̃. Adhuc possidebunt̃ domus et agri et vinee in tꝛra ista. Et orauí ad dñm postq̃ ẽdidi libꝛum possessiõis baruch filio neri: dicens Heu heu heu dñe de⁹. Ecce tu fecisti celuꝫ et tꝛrã in fortitudĩe tua magn̄: ꝛ ĩ brachio tuo extẽto. Nõ erit tibi difficile oẽ v̈buꝫ q̃ facis misꝛiaꝫ in nũbibꝫ: ꝛ ẽddis iniq̃tatẽ p̃m in sinũ filioꝝ eoꝝ post eos fortissime magne ꝛ potẽs. dñs exercituũ nomẽ tibi: magn⁹ in p̃silio ꝛ incõprehẽsibilis in cogitatu: cui⁹ oc̃li apti sũt sup oĩs filios adã vt ꝛeddas vnicuiq̃ ꝛm vias suas. ꝛ ꝛm fꝛuctũ adinuentõnũ ei⁹: q̃ posuisti sign̄ et portẽta in tꝛra egipti vsq̃ ad diẽ hãc ꝛ in isrl̃ et ĩ hoĩbꝫ: et tibi fecisti nomẽ sicut est dies hec. Et eduxisti p̃plm tuũ isrl̃ de tꝛa egipti in signis et ĩ portẽtis ꝛ in mãu robusta ꝛ ĩ brachio extẽto ꝛ in tꝛꝛore magn̄: et dedisti eis tꝛrã hãc quã iurasti p̃ribꝫ eoꝝ vt dares eis tꝛrã fluẽtẽ lacte ꝛ melle: et ingressi sũt et possederũt eã. Et nõ obedierunt voci tue ꝛ in lege tua no ambulauerũt: omnia q̃ mãdasti eis vt facerẽt nõ fecerũt: et euenerũt eis oĩa mala hec. Ecce mũitões extꝛuctæ sũt aduersuꝫ ciuitatẽ vt capiat̃: et vrbs data ẽ in man⁹ chaldæoꝝ ꝛ ĩ man⁹ fgis babilonis q̃ p̃liãt̃ aduersus eã a facie gladij et famis ꝛ pestilẽtie: ꝛ q̃cũq̃ locut⁹es acciderunt vt tuipse cernis. Et dicis mihi dñe de⁹. eme agꝝ argẽto et adhibe tẽstes: cum vrbs data sit ĩ man⁹ chaldæoꝝ: Et factũ ẽ v̈bũ dñi ad Hieremiã: dicẽs. Ecce ego dñs de⁹ vniuerse carnis. Nũ mihi difficile erit oĩe v̈bũ: Propt̃ea hec dic dñs. Ecce ego ẽdaꝝ ciuitatẽ istã ĩ man⁹ chaldæoꝝ ꝛ ĩ mã⁹ fgis babilõis ꝛ capiẽt eã: ꝛ veniẽt chaldei p̃liãtes aduersũ vrbẽ hãc: et succẽdẽt eam igni et ꝓburẽt eaꝫ: et dom⁹ in q̃ꝝ domatibꝫ sacrificabãt baal et libabãt diis alienis libamĩa ad irritandũ me. Erãt ei filij isrl̃ et filij iuda iugit̃ faciẽtes maluꝫ ĩ oc̃lis meis ab adolescẽtia sua: filij isrl̃ q̃ vsq̃nũc exacerbabãt me in ope manuũ suaꝝ dic dñs: qꝛ in furoꝛe ꝛ indignatõe mea fct̃a ẽ mihi ciuitas hec a die q̃ edificauerũt eaꝫ vsq̃ ad diẽ istã q̃ auferet̃ de ꝓspectu meo p̃pt̃ malicĩã filioꝝ isrl̃ et filioꝝ iuda quam fecerunt ad iracundiã me puocãtes. ipi ꝛ fges eoꝝ et p̃ncipes eoꝝ ꝛ sac̃dotes et ꝓphe eoꝝ viri iuda ꝛ hĩtatoꝛes ihrl̃m. Et vertert̃ ad me tergа ꝛ ñ facies: cũ docerẽ eos ꝛ erudirẽ diluculo: et nollẽt audire vt accipent disciplinaꝫ. Et posuerũt idola sua in domo ĩ q̃ inuocatũ ẽ nomẽ meuꝫ vt polluerẽt eã: ꝛ edificauerũt excelsa baal q̃ sũt in valle filij ennon vt initiarent filios suos et filias suas moloch qd̃ nõ mandaui eis nec ascẽdit in coꝛ meuꝫ vt facerẽt abhoĩatõꝫ hãc: ꝛ ĩ pct̃m ꝺ ducerẽt iudã. Et nũc p̃pt̃ ista hec dicit dñs de⁹ isrl̃ ad ciuitatẽ hanc: de q̃ vos dicitis q̃ ẽdat̃ in mã⁹ fgis babilõis ĩ gladio et ĩ fame ꝛ ĩ peste. Ecce ego congregabo eos ꝺ vniuersis tꝛis ad q̃s eieci eos in furoꝛe meo ꝛ ĩ ira mea ꝛ ĩ ĩdignatõe grãdi: ꝛ reducã eos ad locũ istũ et hĩtare eos faciã confidẽt: ꝛ erũt mihi ĩ p̃plm ꝛ ego ero eis ĩ deũ. ꝛ dabo eis coꝛ vnũ et viaꝫ vnã vt timeãt me vniuersis diebꝫ: et bñ sit eis ꝛ filijs eoꝝ p⁹ eos. Et feriã eis pactũ sẽpit̃nũ et ñ desinã eis bñfacẽ: ꝛ timoꝛẽ meũ dabo ĩ coꝛde eoꝝ vt ñ fce dãt a me: et letabor sup eis cũ bñ eis fecero et plãtabo eos ĩ tꝛa ista ĩ v̈itate ĩ toto coꝛde meo et ĩ tota aĩa mea: qꝛ hec dicit dñs. Sic adduxi sup p̃plm istũ oẽ malũ hoc grãde: sic adducã sup eos oẽ bonuꝫ qd̃ ego loq̃r ad eos. Et possidebũt̃ agri ĩ tꝛa ista ꝺ q̃ vos dicitis q̃ deserta sit eoq̃ non remãserit hõ ꝛ iumẽtũ: et data sit in man⁹ chaldæoꝝ Agri emẽt̃ pecũia ꝛ scribẽt̃ ĩ libꝛo ꝛ impmet̃ signũ: et tẽstis adhibet̃ ĩ tꝛa bẽiamin ĩ circuitu ihrl̃m ĩ citatibꝫ iuda ꝛ ĩ citatibꝫ mõtanis ꝛ in ciuitatibꝫ cãpestribꝫ ꝛ ĩ ciuitatibꝫ q̃ ad austꝝ sũt: qꝛ puertã captiuitatẽ eoꝝ: ait dñs. Capitulũ. XXXIII.

ET factũ ẽ verbũ domini ad Hiere. scdo: cuꝫ adhuc clausus essꝫ ĩ atꝛio carceꝛis: dicẽs. Hec

dicit dñs q̄ factur⁹ ẽ et formatur⁹ illud et patur⁹: dñs nomẽ ei⁹. Clama ad me et exaudiã te: et anũciabo tibi grãdia et firma q̄ nescis. Quia hec dicit dñs de⁹ isrl̃ ad domos vrbis h⁹ et ad domos r̄gis iuda q̄ destructe sũt et ad mũitões et gladiũ veniẽtiũ vt dimicẽt cuꝫ caldeis et impleãt eas cadaueribꝫ hoim q̄s p̄cussi in furore meo ⁊ in ĩ dignatõe mea: abscõdens faciem meã a ciuitate hac p̄p̃t oẽm maliciã eoꝝ. Ecce ego obducaꝫ eis cicatrice ⁊ sanitatẽ: ⁊ curabo eos et reuelabo eis dẽpcatõꝫ pacis ⁊ v̄itatis. Et q̄uertã q̄uersiõꝫ iuda ⁊ q̄uersiõem isrl̃m et edificabo eos sicut a p̄ncipio: et emũdabo eos ab oĩ iniq̄tate sua ĩ q̄ peccauerũt mihi: ⁊ p̄pici⁹ ero cũctis iniq̄tatibꝫ eoꝝ ĩ quibꝫ delinq̄uũt mihi ⁊ spreuerũt me. Et erit mihi in nom̃ ⁊ in gaudiũ ⁊ ĩ laudẽ ⁊ ĩ exultatõꝫ cũctis gẽtibꝫ t̄re q̄ audierĩt oĩa bõa q̄ ego facturꝰ suꝫ eis: ⁊ pauebũt ⁊ t̄babũt̃ in vniuersis locis ⁊ ĩ oĩ pace quã ego faciã eis. Hec dicit dñs. Adhuc audiet̃ in loco isto quẽ vos dicitis esse deṕtũ eo q̄ ñ sit hõ nec iumẽtuꝫ ĩ ciuitatibꝫ iuda ⁊ foris isrl̃m q̄ desolate sũt absq̄ hoĩe et absq̄ habitatoꝛe et absq̄ pecoꝛe. vox gaudij ⁊ vox letic̃ie vox sponsi et vox sponse: vox dicentiũ confitemini dño exercituũ q̄m bonꝰ dñs. q̄m in eternũ miseꝛia eꝰ: ⁊ portãtiũ vota ĩ domo domi. Reducã em̃ q̄uersiõꝫ t̄re sicut a p̄ncipio dicit dñs. Hec dicit dñs exercituuꝫ. Adhuc erit in loco isto deṕto absq̄ hoĩe ⁊ absq̄ iumẽto et ĩ cũctis cĩtatibꝫ eꝰ hĩtacl̃o pastorũ accubãtiuꝫ gregũ ĩ cĩtatibꝫ mõtuoꝝ et in cĩtatibꝫ cãpestribꝫ: ⁊ ĩ cĩtatibꝫ q̄ ad austr̃ sũt et in t̄ra bẽiamin ⁊ ĩ circuitu isrl̃m ⁊ in cĩtatibꝫ iuda: adhuc t̄nsibũt̃ greges ad manũ numerãtis: ait dñs. Ecce dies venient dicit dñs: ⁊ suscitabo v̄bũ bonuꝫ qđ locutꝰ suꝫ ad domũ isrl̃ et ad domũ iuda. In diebꝫ illis ⁊ ĩ tpe illo germĩare faciam dõ germẽ iusticie: et faciet iudiciũ ⁊ iusticiã ĩ t̄ra. In diebꝫ illis saluabit̃ iuda: ⁊ isrl̃ habitabit p̄fidẽt̃. Et hoc ẽ nomẽ qđ vocabũt̃ eũ dñs iustꝰ nr̃. Qz hec dic dñs. Nõ interibit de dõ vir q̄ sedeat sup̄ thronuꝫ domꝰ isrl̃: ⁊ de sacerdotibꝫ ⁊ de leuitis ñ intĩbit vir a facie mea q̄ offerat holocaustomata ⁊ ĩcẽdat sacrificiũ et cedat victimas oĩbꝫ diebꝫ. Et factũ ẽ v̄bũ dñi ad hieremiam: dicẽs. Hec dic dñs. Si irritum p̄ fieri pactuꝫ meuꝫ cũ die ⁊ pactũ meuꝫ cuꝫ nocte vt ñ sit dies ⁊ nox in tpe suo: ⁊ pactũ meũ irritũ eẽ poterit cũ dõ suo meo vt ñ sit ex eo filiꝰ q̄ regnet ĩ throno eiꝰ: ⁊ leuitꝫ ⁊ sacerdotes mĩstri mei. Sicuti enumerari ñ p̃nt stelle celi et metiri arene maris: sic multiplicabo semẽ dauid serui mei: et leuitas ministros meos. Et fct̃m ẽ v̄buꝫ dñi ad hieremiã dicẽs. Nunq̄d ñ vidisti q̄d p̄pl̃s h̄ locutꝰ sit dicẽs. Due ꝯgnatões q̄s elegerat dñs abiecte sũt! Et p̄pl̃m meuꝫ v̄ilipenderũt: eo q̄ ñ sit vltra gens corã eis. Hec dic dñs. Si pactũ meũ inẽ die ⁊ noctẽ ⁊ leges celo et t̄re ñ posui equidẽ ⁊ semẽ iacob et dõ serui mei p̄iciã: vt ñ assumã de semĩe eꝰ p̄ncipes semĩs abrahã et ysaac ⁊ iacob. Reducã em̃ q̄uersiõꝫ eoꝝ: et miserebor eis. Ca. XXXIIII.

VErbum quod factũ est ad hieremiã a dño: q̄n nabuchodonosoꝛ rex babilonis ⁊ oĩs exercitꝰ eius vniuersaq̄ regna t̄re q̄ erãt sub p̄tate manꝰ eiꝰ et oẽs p̄pl̃i bellabãt ꝺ isrl̃m ⁊ oẽs vrbes eiꝰ: dicẽs. Hec dic dñs deꝰ isrl̃. Vade ⁊ loquẽ ad sedechiã regẽ inda: et dices ad euꝫ. Hec dic dñs. Ecce ego t̃dã citatẽ hãc in manꝰ r̄gis babilõis: ⁊ succẽdet eaꝫ igni. Et tu ñ effugies de mãu eꝰ sꝫ p̄hẽsiõe capieris ⁊ ĩ mãu eꝰ t̃deris: ⁊ oc̃li tui oculos regis babilõis videbũt. ⁊ os eiꝰ cũ ore tuo loquet̃: ⁊ babilonẽ ĩtroibis. Attñ audi v̄bũ dñi sedechia rex iuda. Hec dicit dñs ad te. Nõ morieris in gladio sꝫ ĩ pace morieris: et ꝟm p̄bustiones patrũ tuoꝝ regũ p̄oꝝ q̄ fuerũt añ te sic cõburent te. et plãgẽt te: ve dñe: qz v̄buꝫ hoc ego locutꝰ suꝫ: dicit dñs. Et locutꝰ est hieremias p̄pha ad sedechiam regẽ iuda vniuersa v̄ba hec in isrl̃m: ⁊ exercitꝰ regis babilonis pugnabat p̄tra hierusalẽ et ꝺ oĩs ciuitatꝫ iuda q̄ reliq̄ erãt ꝺ lachis ⁊ ꝺ azecha. Hee em̃ superãt de ciuitatibꝫ iuda vrbes mũite. Verbũ qđ factuꝫ ẽ ad hieremiam a dño: postq̄ p̄cussit rex sedechias fedꝰ cũ oĩ p̄plo in isrl̃m p̄dicans vt dimitterẽt vnusq̄sq̄ famulũ suũ ⁊ vnusq̄sq̄ ancillã suã hebreũ ⁊ hebreã liberos: ⁊ neq̄q̄ dñarent̃ eis. id ẽ ĩ iudeo ⁊ in fratre suo. Audierũt g̃ oĩs principes et vniuersꝰ p̄pl̃s q̄ ĩierat pactuꝫ vt dimitteret vnusq̄sq̄ seruuꝫ suũ ⁊ vnusq̄sq̄ ancillã suã liberos: et vltra non dñarent̃ eis. Audierũt igit̃: ⁊ dimiserunt. Et q̄uersi sũt de principe ⁊ retraxerũt

ſuos ſuos et ācillas ſuas q̄s dimiſerīt libe
ros: ⁊ ſubiugauerīt ī famlos ⁊ famlas. Et
factū ē ūbum ad hiere. a dño: dicens. Hec
dicit dñs de⁹ iſrl. Ego pcuſſi fed⁹ cuz pribꝫ
vris: ī die q̄ eduxi eos de terra egipti ⁊ do
mo ſeruitutis: dicēs. Cū pleti fuerīt ſeptē
āni dimittat vnuſq̄ſq̄ frem ſuū hebreuz q̄
vēdit⁹ ē ei: ⁊ ſeruiet tibi ſex āis: ⁊ dimittes
eū a te liberꝫ. Et non audierīt pres vri me
nec iclinauerīt aurez ſuaz. Et puerſi eſtis
vos hodie ⁊ feciſtis q̄ rectū ē ī oculis meis
vt pdicaretis libertatē vnuſq̄ſq̄ ad amicū
ſuum: ⁊ iniſtis pactū ī pſpectu meo in do
mo in q̄ īuocatū ē nomē meuz ſr̄ eā. Et re
uerſi eſtis ⁊ pmaculaſtis nomē meū: ⁊ rēdu
riſtis vnuſq̄ſq̄ ſeruz ſuū ⁊ vnuſq̄ſq̄ ācillā
ſuā q̄s dimiſeratis vt ſuī eēnt liberi et ſue pta
tis: ⁊ ſubiugaſtis eos vt ſint vob ſui ⁊ an
cille. Propterea hec dic dñs. Vos ñ audi
ſtis me: vt pdicaretis libtatez vnuſq̄ſq̄ frī
ſuo ⁊ vnuſquiſq̄ amico ſuo. Ecce ego pdi
co libtatē ait dñs ad gladiū. ad peſtē ⁊ ad
famē: ⁊ dabo vos ī pmotōz cunctis regnis
terre. Et dabo viros q̄ puaricanē fed⁹ me
um et ñ obſeruauerīt ūba federis q̄ps aſſēſi
ſē in pſpectu meo. vitulū quē pciderīt ī du
as ptes ⁊ trāſierīt inter diuiſiões ei⁹. pnci
pes iuda ⁊ pricipes ihrlm. eunuchi et ſa
cerdotes et oīs pl̄s terre qui trāſierīt inter
diuiſiões vituli: et dabo eos ī mā⁹ inimi
coꝝ ſuoꝝ ⁊ ī man⁹ q̄rētiū aiaz eoꝝ: et erit
morticiniū eoꝝ ī eſcā volatilibꝫ celi et be
ſtijs terre. Et ſedechiā rḡē iuda ⁊ pncipes
ei⁹ dabo ī man⁹ inimicoꝝ ſuoꝝ et ī mā⁹ q̄
rentiū aiaz eoꝝ: ⁊ ī man⁹ exercituū regis
babilonis qui trceſſerīt a vob. Ecce ego pci
pio dic dñs: et rducā eos ī citatē hāc ⁊ pli
abūt aduerſū eā: ⁊ capiēt eā ⁊ icēdēt igni
Et ciuitates iuda dabo in ſolitudiez: eo q̄
nō ſit habitatoꝛ. Capitu. XXXV.

Verbum quod factū eſt
ad hiere. a dño ī diebꝫ ioachī filij
ioſie rḡis iuda: dicēs. Vade ad do
mū rechabitaꝝ et loqre eis: ⁊ introduces
eos in domuz dñi ī vnā exedrā theſauroꝝ:
et dabis eis bibē vinū. Et aſſūpſi iechoni
az filiū hiere. filij abſame ⁊ frres ei⁹ ⁊ omēs
filios ei⁹ et vniuersā domū rechabitaꝝ: et
itroduxi eos ī domū dñi ad gazophilatiū
filioꝝ anan filij iezedelie hois dei qd erat
iuxta gazophilatiū pncipū ſr̄ theſaurum
maaſie filij ſellū: q̄ erat cuſtos veſtibli. Et
poſui coraz filijs dom⁹ rechabitaꝝ ciphos
plēos vio et calices: ⁊ dixi ad eos. Bibite
vinū. Qui rñderūt. Nō bibem⁹ vinuz: qz io
nadab fili⁹ rechab pr̄ nr̄ pcepit nob: dicēs
Nō bibetis vinū vos et filij vri vsq̄ ī sēpiē
nū. Et domū ñ edificabitis ⁊ semētē ñ ſere
tis et vineas nō plātabitis nec habebitis:
ſz ī tabnaclis habitabitis cūctis diebꝫ vris
vt viuatis diebꝫ multis ſuꝑ facieꝫ terre in
qua vos pegrinamini. Obediuim⁹ g̃ voci
ionadab filij rechab pr̄is nr̄i ī oīb q̄ pce
pit nob: ita vt ñ bibēm⁹ vinuz cūctis diebꝫ
nr̄is nos ⁊ mlier nr̄e filij et filie nr̄e ⁊ non
edificarem⁹ domos ad hītandū: et vineaz
⁊ agꝝ et ſementē ñ habuim⁹: ſz hītauim⁹ ī
tabnaclis et obedientes fuim⁹ iuxta oīa q̄
pcepat nob ionadab pr̄ nr̄. Cuz aūt aſcen
diſſet Nabuch. rex babilōis ad terraz no
ſtrā dixim⁹. Venite ⁊ ingrediamur ī irlm
a facie exercitus chaldeoꝝ et a facie exer
cit⁹ ſyrie: et mānſim⁹ in ihrlm. Et factum ē
ūbū dñi ad hiere: dicēs. Hec dic dñs exerci
tuuz de⁹ iſrl. Vade et dic viris iuda et hīta
tozibꝫ ihrlm. Nunq̄d ñ trcipietis diſciplinā
vt obediatis ūbis meis dicit dñs: Preua
luerūt ſmões ionadab filij rechab q̄s pce
pit filijs ſuis vt nō biberēt vinuz: ⁊ ñ bibe
rūt vſq̄ ad diē hāc: qz obedierūt pcepto pa
tris ſui. Ego aūt locut⁹ ſuz ad vos de mane
pſurgēs ⁊ loquens: ⁊ ñ obediſtis mihi. Mi
ſiq̄ ad vos oēs ſuos meos pphas pſurgens
dilucło: mittēſq̄. ⁊ dicēs. Conuertimī vnuſ
quiſq̄ a via ſua peſſīa ⁊ bona facite ſtudia
vra: et nolite ſeq̄ deos aliēos neq̄ colatis
eos: et hītabitis ī tra quā dedi vob ⁊ pribꝫ
vris. Et ñ iclinaſtis aurē vraz: neq̄ audi
ſtis me. Firmauerīt igr̄ filij Ionadab filij
rechab pceptuz pr̄is ſui qd̄ pcepat eis: po
pul⁹ aūt iſte ñ obediuit mihi. Iccirco hec di
cit dñs exercituū de⁹ iſrl. Ecce ego adducā
ſuꝑ iudam et ſuꝑ oēs habitatores ihrlm
vniuersā afflictōz quā locut⁹ ſuz aduerſuz
illos: eo q̄ locut⁹ ſuz ad illos ⁊ ñ audierīt:
vocaui illos ⁊ ñ rñderūt mihi. Domui aūt
rechabitaꝝ dixit hieremias. Hec dicit do
min⁹ exercituum de⁹ iſrl. Proeo q̄ obedi
ſtis pcepto ionadab pr̄is vri ⁊ cuſtodiſtis
omnia mādata ei⁹ ⁊ feciſtis vniuerſa que
pcepit vob: ꝓpterea hec dicit domin⁹ exer
cituum deus iſrl. Nō deficiet vir de ſtirpe

Jonadab filij rechab stans ī ꝯspectu meo cunctis diebus. Capitu. XXXVI.

ET factum est in anno quarto ioachim filij iosie regis iuda factū ē ūbuꝫ hoc ad hieremiam a dño:dicēs. Tolle volumē libri ⁊ scribes in eo oīa ūba q̄ locut⁹ sum tibi aduersꝰ isrł et iudā et aduersuꝫ oēs gētes a die q̄ locut⁹ suꝫ ad te ex diebꝫ iosie usq; ad diem hāc:si forte audiēte domo iuda. uniuersa q̄ ego cogito facē eis.reuertat̄ unusquisq; a uia sua pessīa:⁊ ꝓpici⁹ero iniq̄tati ⁊ pc̄o eoꝝ Uocauit g̃ hiere.baruch filium Nerie:et scripsit baruch ex ore hieremie oēs ſmones dñi q̄s locut⁹ē ad eū in uolumīe libri Et p̄cepit hieremias baruch:dicens.Ego clauſ⁹ suꝫ:nec ualeo ingredi domū dñi: Ingredē g̃ tu et lege ꝺ uolumīe in q̄ scripsisti ex ore meo ūba dñi audiente ꝑ̄lo in domo dñi ī die ieiunij:insup ⁊ audiēte uniuerso iuda q̄ ueniūt de ciuitatib⁹ suis.Leges eis si forte cadat oro eoꝝ ī ꝯspectu dñi ⁊ reuertat̄ unusq̄sq; a uia sua pessīa: qm̄ magn⁹ furor et ībignatō ē quā locut⁹ē dñs aduersus ꝑ̄lm hūc.Et fecit baruch filꝰ nerie iuxta oīa q̄ p̄cepat ei hieremias ꝓpha:legēs ex uolumīe ſmōs dñi in domo dñi. Factm ē at̄ in āno q̄rto ioachim filij iosie r̄gis iuda in mēse nono p̄dicauerūt ieiuniū ī ꝯspectu oī ꝑ̄lo in ihr̄lm ⁊ uniuerse mł̄titudini q̄ ꝯfluxerat ꝺ ciuitatib⁹ iuda ī ihr̄lm.Legitq; baruch ex uolumīe ſmōes hieremie in domo dñi in gazophilatō gamarie filij saphan scribe.in uestibł̄o supiori ī itroitu portē noue dom⁹ dñi:audiēte oī ꝑ̄lo.Cūq; audisset micheas filius gamarie filij saphan oēs ſmones dñi ex libro:descēdit in domū r̄gis ad gazophilatiū scribe.Et ecce ibi oēs principes sedebāt:elisama scriba ⁊ dalaias filꝰ semeie et helchana filꝰ alchobor et Gamarias filꝰ saphan et sedechias filꝰ ananie et uniuersi p̄ncipes.Et annunciauit eis micheas oīa ūba:q̄ audiuit legēte baruch ex uolumīe in auribꝰ ꝑ̄li. Misert itaq; oēs p̄ncipes baruch iudi filiuꝫ Nathanie filij selemie filij chusi:dicentes. Uolumē ex q̄ legisti audiēte ꝑ̄lo sume in manu tua ⁊ ueni. Tulit g̃ baruch filꝰ Nerie uolumē in mānu sua:⁊ uenit ad eos.Et dixerūt ad eū.Sede:et lege hec in auribus nr̄is.Et legit baruch in auribꝰ eoꝝ. Igit̄

cū audissent oīa ūba:obstupuerūt unusq̄sq; ad p̄ximū suū:et dixerūt ad baruch.Nunciare debem⁹ r̄gi oēs ſmones istos. Et interrogauerūt eū dicētes. Indica nob:quomō scripsisti oēs ſmones istos ex ore eius. Dixit at̄ eis baruch.Ex ore suo loq̄bat̄ q̄si legens ad me oēs ſmones istos:et ego scribebaꝫ in uolumīe at̄mēto. Et dixerūt p̄nci pes ad baruch.Uade et abscōdē tu ⁊ hieremias:et nemo sciat ubi sitis.Et ingressi sū ad regē in atriū. Porro uolumē ꝯmēdauerūt in gazophilatō eliſame scribe:⁊ nūcia uerūt audiēte rege oēs ſmones. Misitq; rex iuda ut sumēt uolumē:q̄ tollēs illō ꝺ gazophilatō eliſame scribe legit audiēte rege:⁊ uniuerſ̄ p̄ncipib⁹ q̄ stabāt circa regē.Rex at̄ sedebat in domo hiemali ī mēse nono:⁊ posita erat arula coraꝫ eo plena prunis. Cūq; legisset iudi tres pagellas uel q̄ttuor scidit illud scalpello scribe ⁊ p̄iecit in ignē q̄ erat sup̄ arulā:donec ꝯsumeret̄ oē uolumē igni q̄ erat ī arula.Et n̄ timuerūt neq; scidert̄ uestimēta sua rex ⁊ oēs ſui ei⁹: q̄ audierūt uniuersos ſmones istos. Uerūtn̄ elnathan et dalaias et gamarias ꝯdixerūt regi ne ꝯburēt libꝝ ⁊ n̄ audiuit eos.Et p̄cepit rex hieremiel filio amelech et Sararie filio ezribel et selemie filio abdehel:ut ꝯpheḋent baruch scribā et hiere.ꝓphetaꝫ. Abscōdit at̄ eos dñs.Et factū ē ūbuꝫ dñi ad hieremiam ꝓphetam:postq̄ cōbusserat rex uolumen et sermones quos scripserat baruch ex ore hieremie dicens.Rursū tolle uolumen aliud:et scribe in eo oēs sermōes priores q̄ erāt ī p̄mo uolumīe qꝺ cōbussit ioachim rex iuda. Et ad ioachī r̄gē iuda dices.Hec dīc dñs.Tu ꝯbussisti uolumē istud dicēs.Quare scripsisti in eo annūciās.festin⁹ ueniet rex babilonis:et uastabit terrā hāc et cessare faciet ex illa hominē ⁊ iumentū:Propt̄ea hec dīc dñs de⁹ ꝯ ioachī regē iuda. Nō erit ex eo qui sedeat sup̄ soliū dauid:et cadauer ei⁹ p̄icietur ad estū ꝑ diē et ad gelu ꝑ noctem.Et uisitabo ꝯ eum ⁊ ꝯ semē ei⁹ et ꝯ ſuos e⁹ iniq̄tates suas:et adducā sup̄ eos et sup̄ habitatōes ihr̄lm ⁊ sup̄ uiros iuda oē malum qꝺ locut⁹ suꝫ ad eos:⁊ n̄ audierūt.Hieremias at̄ tulit uolumē aliud et dedit illō baruch filio nerie scribe:q̄ scripsit in eo ex ore hieremie oēs ſmones libri quē ꝯbusserat ioa-

chī rex iuda igni: ⁊ īsup additi sūt ſmōes multoplēs q̄ antea fuert. Ca. XXXVII.

Regnauit rex Sedechias filiꝰ ioſie p Jechonia filio io achī quē ꝓstituit regē Nabucho. rex babilōis ī ṫra iuda: ⁊ ñ obediuit ipe ⁊ fui eiꝰ et pl̄s ṫre ꝺbis dñi q̄ locutꝰ ē ī mānu hiere. ꝓphe. Et misit rex sedechias Jochal filiū lilemie et sophoniā filium maasie sacerdotē ad hiere. ꝓphaz: dicens. Oraꝓ nob dñm deuz nr̄m. Hiere. aūt libē ābulabat in medio pl̄i. Nō ei mis̄at eū ī custodiā carceris. Jgr̄ exercitꝰ pharaōis egressꝰ ē ꝺ egipto: ⁊ audiētes chaldei q̄ obsidebāt ihrl̄m huiuscemodi nuntiū r̄cesser̄t ab ihrl̄m. Et factū ē ꝺbuz dñi ad hiere. ꝓpham: dicens. Hec dīc dñs deꝰ isrl̄. Sic dicetis regi iuda q̄ misit vos ad me int̄rogāduz. Ecce exercitꝰ pharaōis q̄ egressꝰ ē vob ī auxiliuz reuertet̄ ī t̄rrā suā ī egiptuz: ⁊ r̄diēt chaldei et bellabūt ꝰ cīatē hāc: ⁊ capiēt eā ⁊ succēdēt igni. Hec dīc dñs. Nolite decipe aīmas vr̄as dicētes eūtes abibūt et r̄cedēt a nob chaldei: q̄ non abibunt. Ꝺz etsi pcusseritis oēz exercituz chaldeoꝝ q̄ pliant̄ aduersū vos ⁊ derelicti fuerīt ex eis aliq̄ vulnerati singl̄i de tētorio suo ꝓsurgēt. et īcendēt ciuitatē hāc igni. Ergo cū recessisset exercitꝰ chaldeoꝝ ab ihrl̄m ꝓp̄ exercituz pharaonis. egressꝰ ē hiere. de ihrl̄m vt iret ī ṫraz beniamī: et diuidēt ibi possessionez ī ꝓspectu ciuiū. Cūq̄ puenisset ad portā beniamin erat ibi custos portē p vices noīe hierias filiꝰ selemie filij Ananie: et apphēdit hierc. ꝓpham: dicēs. Ad chaldeos ꝓfugis. Et r̄ndit hiere. Falsuz est. ñ fugio ad chaldeos. Et nō audiuit eū. sz ꝓphēdit hierias hiere. ⁊ adduxit euz ad p̄ncipes. Quobrez irati p̄ncipes ꝺ hiere. cesū euz miser̄t ī carcerē q̄ erat ī domo ionathā scribe. Jpse ei ꝓpositꝰ erat sup carcerez. Jtaq̄ īgressus ē hiere. ī domuz laci ⁊ ī ergastl̄m: ⁊ sedit ibi hiere. dieb⁹ ml̄tis. Mittēs aūt sedechias rex tulit eum: et interrogauit eū in domo sua absc̄ōditē: et dixit. Putasne ē ſmo a dño: Et dixit hiere. Est. Et ait. Jn manꝰ regis babilonis ṫderis. Et dixit hiere. ad regem sedechiā. Quid peccaui tibi et ſuis tuis et pl̄o tuo: q̄ misisti me in domuz carceris: Vbi sūt ꝓphe vr̄i qui ꝓphabāt vob ⁊ dicebāt nō veīet rex babilonis sup vos et sr̄ t̄rrā hāc: Nūc g̃ audi obsecro dñe mi rex. Cadat ꝺpcatio mea ī ꝓspectu tuo: ⁊ ne me remittas in domū ionathe scribe ne moriae ibi. Precepit g̃ rex sedechias vt trader̄t ī vestibulū carceris: ⁊ darēt ei torta q̄tidie panis excepto pulmēto: donec ꝓsumerent oēs panes ꝺ ciuitatē. Et mānsit hiere. in vestibulo carceris. Capi. XXXVIII.

Audiuit aūt saphatias filiꝰ nathan ⁊ ihedelias filiꝰ phassur ⁊ iochal filiꝰ selemie ⁊ phassur filiꝰ melchie ſmones q̄s hiere. loq̄batur ad oēz pl̄m: dicēs. Hec dīc dñs. Quicūq̄ mānserit ī cītate hac morietur gladio et fame et peste: q̄ aūt ꝓfugerit ad chaldeos viuet: et erit aīa eiꝰ sospes et viuens. Hec dīc dñs. Tradēdo trad̄t cītas hec ī manu exercitꝰ regis babilonis: ⁊ capiet eā. Et dixer̄t p̄nci pes r̄gi. Rogamꝰ vt occidat̄ hō iste. Deiduſtria ei dissoluit manꝰ virorꝝ bellātium q̄ remānser̄t ī cītate hac ⁊ manꝰ vniuersi populi: loquēs ad eos vniuersa ꝺba hec. Siq̄dē hō iste ñ q̄rit pacē pl̄o huic: sz malu Et dixit rex sedechias. Ecce ipse ī manibꝰ vr̄is ē. Nec ei fas ē vob q̄cq̄ negare. Tulerūt g̃ hiere. ⁊ pieceꝛ eū ī lacum elchie filij Amalech: q̄ erat in vestibulo carceris. Et submiser̄t hiere. ī funibꝰ ī lacū: ī q̄ nō erat aq̄ sz lutū. Descēdit itaq̄ hiere. in cenum. Audiuit autē abdemelech ethiops vir eunuchꝰ q̄ erat ī domo regis: q̄ mississent hieremiā ī lacum. Porro rex sedebat ī porta beniamī. Et egressꝰ ē abdemelech de domo regis: ⁊ locutꝰ ē ad regē dicēs. Dñe mi rex male fecer̄t viri isti oīa q̄cunq̄ ꝓpetrarūt ꝓtra hiere. ꝓpham: mittētes euz ī lacuz vt moriat̄ ibi fame. Nō sūt em̄ panes vltra in cītatē. Precepit itaq̄ rex abdemelech ethiopi: dicēs. Tolle tecū hīc trigīta viros: et leua hieremiā ꝓphaz de lacu añq̄ moriat̄ Assūptis g̃ abdemelech secū viris īgressus ē domū regis q̄ erat sub cellario: ⁊ tulit inde veteres pānos ⁊ ātiq̄ vestimēta que cōputruerāt: ⁊ submisit ea ad hiere. in lacuz p funiculos. Dixitq̄ abdemelech ethiops ad hieremiā ꝓphetam. Pone veteres pannos et hec scissa et putrida sub cubitu manuū tuaꝝ: et sup funes. Fecit g̃ hieremias sic. Et extraxerūt hieremiaz funibus: et eduxerunt de lacu. Mansit autem hieremias ī vestibulo carceris. Et misit rex

sedechias:et tulit ad se hieremiā pphaz ad ostiū tertiū ī domo dñi:ꝙ dixit rex ad hieremiā. Interrogo ego te sermonē:ne abscōdas a me aliqd. Dixit aī hiere. ad sedechiaz. Si anūciauero tibi:nūqd nō īterficies me:Etsi ꝓsiliū dedero tibi:nō me audies. Jurauit aī rex sedechias hiere. clā dicens. Viuit dñs qui fecit nob aīam hāc si occidero te:etsi ēdidero ī manꝰ istoꝝ uiroꝝ qui qrūt aīam tuā. Et dixit hieremias ad sedechiaz. Hec dicit dñs exercituū deꝰ isrl. Si ꝓfectꝰ exieris ad principes ſgis babilonis uiuet aīa tua:ꝙ cītas hec ñ succendet igni:et saluꝰ eris tu et domꝰ tua. Si aī nō exieris ad principes ſgis babilonis:ēdet ciuitas hec ī manꝰ chaldeoꝝ ꝙ succendēt eaz igni:ꝙ tu nō effugies de mānu eoꝝ. et dixit rex sedechias ad hieremiā. Solicitꝰ suz ꝓpt iudeos q trāsfugerūt ad chaldeos:ne forte ēdar ī manꝰ eoꝝ ꝙ illudāt mihi. Rñdit aī hieremias. Nō te ēdet. Audi qso vocez dñi quā ego loqr ad te:ꝙ bene erit tibi ꝙ viuet aīa tua. Qd si nolueris egredi:iste ē ſmo quē oñdit mihi dñs. Ecce omēs mlieres q rmāserūt ī domo ſgis iuda educet ad ꝓnci pes ſgis babilōis:et ipe dicēt. Seduxerūt te et ꝓualuerūt aduersū te viri pacifici tui. dimerserūt te ī ceno et ī lubricum pedes tuos:ꝙ rcesserūt a te. Et oēs uxores tue et filij tui educent ad chaldeos ꝙ ñ effugies manꝰ eoꝝ:sz ī mānu regis babilōis traderis:ꝙ cītatē hāc ꝓburet igni. Dixit q sedechias ad hieremiā. Nullꝰ sciat uba hec:ꝙ nō morieris. Si aī audierīt ꝓncipes qz locutus sū tecū:et venerīt ad te et dixerīt tibi indica nob quid locutus sis cum rege ne celes nos ꝙ nō te interficiemꝰ. ꝙ qd locutꝰ ē tecū rex:dices ad eos. Prostraui ego ꝓces meas corā rege:ꝙ me rduci iubet in domum ionathan et ibi morerer. Venerūt q omēs principes ad hieremiā:ꝙ īterrogauerūt euz. Et locutꝰ ē eis iuxta oīa uba q precepat ei rex. Et accesserūt ab eo. Nihil eī fuerat auditum. Mansit uo hieremias in vestibulo carceris:usq ad diē q capta est ihrlm. Et factū ē ut capet ihrlm. Ca. XXXIX.

Anno nono sedechie regis iuda mēse decio venit nabuchodonosoꝝ rex babilōis ꝙ oīs exercitus eiꝰ ad ihrlm:et obsidebāt eā. Undecio aūt āno sedechie mense qrto quinta menſ apta est ciuitas:et ingressi sūt oēs principes ſgis babilonis et sedert in porta media neregel sereser semegar nabusasarthī rabsares neregel sezeser rebmag ꝙ oēs reliqui prīcipes ſgis babilonis. Cūqz vidisset eos sedechias rex iuda ꝙ omēs viri bellatores fugerūt:et egressi sūt nocte de ciuitate p viaz orti regis ꝙ p portā q erat inter duos muros:et egressi st ad viaz deserti. Persecutꝰ est aī eos exercitꝰ chaldeoꝝ. ꝙ ꝓphendert sedechiā in cāpo solitudis hierichōtine:ꝙ captuz adduxert ad nabuchodonosoz regē babilōis ī reblatha q ē ī tra emath:ꝙ locutꝰ ē ad eū iudicia. Et occidit rex babilōis filiuz sedechie ī reblatha ī oculis eiꝰ: et omēs nobiles iuda occidit rex babilōis. Oculos qz sedechie eruit:ꝙ vinxit euz ꝓpedibꝰ ut duceret ī babilonē. Domū qz ſgis ꝙ domū vulgi succēdert chaldei igni:ꝙ muruz ihrlm subuertert. Et rliqas pli q remāserāt ī ciuitate ꝙ pfugos q ēnsfugerant ad euz. et supfluos vulgi q remāserāt transtulit nabuzardan magister militū ī babilonē:et de plebe pauperuz q nihil penitꝰ habebāt dimisit nabuzardan magister militum ī terra iuda:et dedit eis vineas et cisternas in die illa. Precepat aī nabuchodonosoz rex babilōis de hieremia nabuzardan magistro militū:dicēs. Tolle illuz:et pone sup eum oculos tuos nihilqz ei mali facias:sed ut voluerit sic facies ei. Misit q nabuzardan principes milicie ꝙ nabu ꝙ sessban et rapsares et nezegel ꝙ sereser et rebmag et omēs optimates regis babilōis misert et tulerūt hieremiā de vestibulo carceris:ꝙ dederunt eū godolie filio aycham filij saphan:ut itraret ī domū et habitaret ī pplo. Ad hieremiā aūt factꝰ fuerat sermo dñi cū clausus fuisset ī vestibulo carceris dicēs. Vade et dic abdemelech ethiopi: dicēs. Hec dicit dñs exercituū. deꝰ isrl. Ecce ego inducā ſmones meos sup ciuitatē hāc ī malū et nō ī bonū:ꝙ erūt in ꝓspectu tuo ī die illa:et liberabo te ī die illa ait dñs. Et n dederis in manꝰ viroꝝ qs tu formidas:sed eruēs liberabo te et gladio non cades:sz erit tibi aīa tua in salutez quia in me habuisti fiduciam:ait dñs. Capitulum. XL.

Sermo qui factus est ad hiere. a dño:postq dimissꝰ ē a nabuzardan mr̄o milicie de rama

qñ tulit eũ victuz cathenis ī medio oĩm q̃
migbāt de ihrl'm ⁊ iuda: et ducebāt ī ba-
bilonẽ. Tollēs g̃ ꝓnceps militie hiere. di-
xit ad euz. Dñs de⁹ tu⁹ locut⁹ ẽ maluz hoc
ſr̃ locum iſtuz: ⁊ adduxit ⁊ fecit dñs ſicut
locut⁹ ẽ. q̃ peccastis dño et ñ audistis vo
cẽ ei⁹: et fact⁹ ẽ vobis ꝟmo hic. Nũc g̃ ecce
ſolui te hodie de cathenis q̃ ſt̃ in manibus
tuis. Si placet tibi vt venias mecũ in ba-
bilonẽ veni: et ponam oc'los meos ſup te
Si aũ displicet tibi venire mecũ ī babilo-
nẽ. reſide. Ecce oĩs terra in ꝓſpc'tu tuo ẽ.
Qȯ elegeris et q̃ placuẽit tibi vt vadas: il
luc pge: et mecũ noli venire: ſz bĩta apud
Godoliã filiũ aychã filij ſaphan quẽ ꝓpo-
ſuit rex babilonis cĩtatibo iude. Habita g̃
cũ eo in medio ꝑpl'i. vel quocunq; placuẽit
tibi vt vadas: vade. Dedit q̃z ei mgr̃ mili-
tie cibaria et munuſcl'a: et dimiſit eũ. Ve-
nit aũ hiere. ad godoliã filiũ aychã ī maſ-
phat: et hĩtauit cũ eo ī medio ꝑpl'i q̃ r̃lict⁹
fuerat in t̃ra. Cũq; audiſſẽt oĩes ꝓncipes
exercit⁹ q̃ diſpſi fuerãt p regiones ipi ⁊ ſo
cij eo ꝑ. q̃ ꝓfeciſſet rex babilonis godoliaz
filium aychã t̃re: et q̃ ꝓmẽdaſſet ei viros
et ml'ieres ⁊ puulos ⁊ de pauꝑibo t̃re q̃ nõ
fuerãt trãſlati in babilõez: veneĩt ad godo
liã in maſphat ⁊ ỹſmahel fili⁹ nathanie et
Johanan fili⁹ caree et ionathan et ſareas
fili⁹ thenoemech et filij offi q̃ erãt ȯ netho
phati ⁊ iheconias fili⁹ maachati ipi ⁊ viri
eoꝝ. Et iurauit eis godolias filius aychã
filij ſaphan ⁊ comitibo eoꝝ: dicens. Nolite
timẽ ſuire chaldeis. Habitate ī t̃ra ⁊ ſui-
te regi babilõis et bene erit vob. Ecce ego
hĩto in maſphat: vt rñdeã ꝓcepto chaldeoꝝ
q̃ mittũt̃ ad nos. Vos aũ colligite vĩdemi-
az ⁊ meſſez ⁊ oleũ ⁊ ꝓmedite in vaſ vr̃is: ⁊
mãete in vrbib vr̃is q̃s tenetis. Sz et oẽs
iudei q̃ erãt ī moab ⁊ ī finib ãmõ ⁊ ī ỹdu-
mea ⁊ ī vniuerſ r̃giõibo: audito q̃ dediſſet
rex babilõis r̃liq̃as ī iudea ⁊ q̃ ꝓpoſuiſſet
ſup eos godoliã filiuz aychã filij ſaphan:
reuerſi ſt̃ inq̃ oĩes iudei de vniuerſ locis
ad q̃ ꝑfugerãt: et venerũt ad t̃rã iuda ad
godoliã ī maſphat: ⁊ collegerũt vinũ ⁊ meſ
ſez mltam nimis. Johanã aũ filij⁹ caree et
oĩs ꝓncipes exercit⁹ q̃ diſpſe fuerãt ī r̃gi-
onib veneĩt ad godoliã in maſphat: et di
rerũt ei. Scito q̃ baal' rex filioꝝ ãmõ mi
ſit ỹſmahel filiũ nathãie ꝓcutẽ aĩaz tuaz.
Et ñ credidit eis godolias fili⁹ aychã. Jo
hanan aũ fili⁹ caree dixit ad godoliã ſeor-
ſũ ī maſphat loq̃ns. Ibo ⁊ ꝓcutiã ỹſmahel
filiũ nathãie nl'o ſcĩẽt ne ī t̃rficiat aĩaz
tuã. et diſſipent̃ oẽs iudei q̃ ꝙgregati ſt̃ ad
te: ⁊ pibt̃ reliq̃e iuda. Et ait godolias fili⁹
aycham ad iohanã filiuz caree. Noli facẽ
vbũ hoc. falſũ ei tu loq̃ris ȯ ismael. XLI.

ET factuz eſt in mẽſe ſe-
ptimo venit ỹſmahel fili⁹ nathãie
filij eliſama ȯ ſemine regali ⁊ opti
mates regis et decez viri cuz eo ad godoli
am filiuz aychã ī maſphat: et ꝓmedt̃ ibi
pães ſil' ī maſphat. Surrexit aũ ỹſmahel
fili⁹ nathãie ⁊ decẽ viri q̃ cũ eo erãt ⁊ pcuſ
ſerũt godoliã filiuz aychã filij ſaphan gla-
dio ⁊ int̃fecerũt eũ quẽ ꝓfecerat rex babilo
nis t̃re. Oẽs q̃z iudeos q̃ erãt cuz godolia ī
maſphat: ⁊ chaldeos q̃ r̃pti ſt̃ ibi et viros
bellatores pcuſſit ỹſmahel. Secũdo aũ die
poſtq̃ occidẽat godoliã nl'o adhuc ſcĩẽte
venẽt viri ȯ ſỹchem ⁊ ȯ ſỹlo ⁊ de ſamaria
octogĩta viri raſi barba ⁊ ſciſſis veſtibo et
ſqualẽtes: ⁊ munera et th⁹ habebãt ī mãu
vt offerrẽt in domo dñi. Egreſſ⁹ g̃ ỹſmahel
fili⁹ nathanie in occurſũ eoꝝ de maſphat:
incedẽs ⁊ ploraſ ibat. Cũ aũ occurriſſz eis
dixit ad eos. Uenite ad godoliã filiũ aychã
Qui cũ veniſſẽt ad mediũ cĩtatis: int̃fecit
eos ỹſmahel fili⁹ nathãie circa mediuz la-
ci ipe et viri q̃ erãt cũ eo. Decẽ aũ viri r̃p-
ti ſt̃ int̃ eos. q̃ dixerũt ad ỹſmahel. Noli oc-
cidẽ nos: q̃z habem⁹ theſauros ī agro fru
mẽti z hordei ⁊ olei ⁊ mel'. Et ceſſauit: ⁊ ñ
int̃fecit eos cũ fr̃ibo ſuis. Lac⁹ aũ in quẽ ꝑ
iecerat ỹſmahel oĩa cadauera viroꝝ q̃s ꝑ
cuſſit ꝑpter godoliã: ipe ẽ quẽ fecit rex aſa
ꝑpt̃ baaſa regẽ iſr'l. Ipm r̃pleuit ỹſmahel
fili⁹ Nathanie occiſis. Et captiuas duxit
ỹſmahel oẽs reliq̃as ꝑpl'i q̃ erãt ī maſphat
filias regis ⁊ vniuerſũ ꝑpl'm q̃ r̃mãſerat in
maſphat: q̃s ꝓmẽdauerat nabuzardã ꝓn-
ceps militie fili⁹ godolie filio aychã. et ce-
pit eos ỹſmahel fili⁹ nathãie: ⁊ abijt vt ẽn
ſiret ad filios ãmõ. Audiuit aũ iohanã fi
li⁹ caree. ⁊ oẽs ꝓncipes bellatoꝝ q̃ erãt cũ
eo oẽ malũ qȯ fecẽat ỹſmahel fili⁹ natha-
nie: aſſũptis vniuerſ viris ꝑfecti ſt̃ vt bel
larẽt aduẽſũ ỹſmahelẽ filiũ nathãie: ⁊ iue
nerũt eum ad aq̃s ml'tas q̃ ſt̃ ī gabaõ. Cũq;
vidiſſz oĩs ꝑpl's q̃ erat cũ ỹſmahel Johanã

filiū caree et vniuersos ꝓncipes bellatoꝝ
q̄ erāt cū eo letati sunt. Et reuersus est oīs
ꝑ̄s quē cepat ysmabel in maspbat: ꝝuer-
susq; abijt ad iobanan filium caree. Ysma
bel autez filiꝰ nathanie fugit cū octo viris
a facie iobanan: et abijt ad filios ammō.
Tulit g̈ iobanan filiꝰ caree et oēs ꝓnci-
pes bellatoꝝ qui erāt cū eo vniuersas reli
quas vulgi q̄s rꝺuxerāt ab ysmabel filio na
thanie de maspbat: postq̄ ꝑcussit godoliā
filiū aychā fortes viros ad p̄liū ꝙ mlieres
et pueros ꝙ eunuchos q̄s rꝺuxerat de ga-
baon: et abierūt ꝙ sederūt pegrinātes in cha-
naan q̄ est iuxta bethleē vt pgerēt ꝙ intro-
irēt egiptū a facie chaldeoꝝ. Timebāt em̄
eos: qz ꝑcusserat ysmabel filius nathanie
godoliā filiū aycham quez ꝓposuerat rex
babilonis in terra iuda Capitu. XLII.

Et accesserunt omnes
ꝓncipes bellatoꝝ et iobanā filiꝰ
caree ꝙ iezōias filiꝰ ozie et rliquuz
vulgꝰ a puo vsq; ad magnū dixeruntq; ad
hiere. ꝓpbaz. Cadat oro nra i ꝓspectu tuo
et ora p nob ad dñm deū tuuz p vniuerꝝ re
liquijs istis: qz derelicti sumꝰ pauci ꝺ plib⁹
sicut oculi tui nos ituēt: ꝙ anūciet nob⁹ do-
minꝰ deꝰ tuꝰ via q̄ pgam⁹: et ꝺbum qꝺ
faciam⁹. Dixit aūt ad eos hiere. ꝓpba. Au
diui. Ecce ego oro ad dñm deum vrm̄ ſm
ꝺba vra: oē ꝺbuz qꝺcūq; rspōderit mibi i-
dicabo vob nec celabo vos q̄cq̄. Et illi di-
rerūt ad hieremiā. Sit dñs intez nos testis
veritatis et fidei: si nō iuxta oē ꝺbum in q̄
miserit te dñs deꝰ tuꝰ ad nos sic faciemus.
siue bonū ē siue malū. Voci dñi ꝺi nri ad
quez mittimꝰ te obediemꝰ: vt bene sit nob⁹
cū audierimꝰ vocē dñi dei nri. Cū aūt ꝓple-
ti eēnt decē dies: factū ē ꝺbū dñi ad hiere.
Vocauitq; iobanan filiū caree ꝙ oēs prin
cipes bellatoꝝ q̄ erāt cuz eo ꝙ vniuersū po
puluz a mīmo vsq; ad magnuz: et dixit ad
eos. Hec dic dñs deus isrl ad quez misistis
me: vt psternerē p̄ces vras in ꝓspectu eiꝰ.
Si q̄escētes māseritis i ẗra hac edificabo
vos et ñ destruā: plātabo ꝙ ñ euellaz. Iaz
em̄ placatꝰ sū sup malo qꝺ feci vob. Nolite
timere a facie regis babilonis quem vos
pauidi formidatis. Nolite metuere euz di
cit dñs: qz vobiscuz suz ego vt saluos vos
faciā et eruā de mānu eꝰ: ꝙ dabo vob miseri
cordias. ꝙ miſebor vri. et hītare vos faciā

in terra vra. Si aūt dixeritis vos nō hīta-
bimꝰ in terra ista nec audiemꝰ vocē dñi dei
nri dicentes nequaq̄: sz ad terram egipti
pgemꝰ vbi nō videbimꝰ belluz. ꝙ clangorez
tube nō audiemꝰ. et famē nō sustinebimꝰ
et ibi hītabimꝰ: ꝓpt̄ hoc nūc audite ꝺbuz
dñi reliqe iuda. Hec dic dñs deꝰ exercituū
deꝰ isrl. Si posueritis faciem vrāz vt ingre
diamī egiptuz et intꝛueritis vt ibi hītetis:
gladiꝰ quē vos formidatis ibi ꝓprehendet
vos in ẗra egipti: et fames p q̄ estis solliciti
adhēbit vob⁹ ī egipto et ibi moriemī. Oēsq;
viri q̄ posuerūt faciē suā vt ingrediāt egi-
ptuz vt hītēt ibi: morient gladio ꝙ fame ꝙ
peste. Nullꝰ de eis rmanebit: nec effugiet a
facie mali qꝺ ego afferā super eos: qz hec
dic dñs exercituū. deꝰ isrl. Sicut ꝓflatꝰ est
furor meꝰ ꝙ indignatō mea super hītatoēs
ihrlm: sic ꝓflabit indignatō mea sup vos
cū ingressi fueritis egiptū: ꝙ eritis ī iusiu
rāduz ꝙ ī stupoꝛē ꝙ ī maledictū ꝙ in obpro
briū: ꝙ nequaq̄ vltr videbitis locū istū. Ver
bū dñi sup vos rliqe iuda. nolite intꝛe egi
ptū. Sciētes scietis qz obtestatꝰ suz vobis
hodie: qz decepistis aīas vras. Vos em̄ mi-
sistis me ad dñm deuz nrm̄ dicētes. Ora p
nob ad dñm deū nrm: et iuxta oīa q̄cunq;
dixerit tibi deꝰ nr sic anūcia nob⁹ et faciem⁹
Et anūciaui vobis hodie: ꝙ ñ audistis vo-
cem dñi ꝺi vri sup vniuerꝝ p ꝺbo misit me
ad vos. Nūc g̈ scientes scietis: qz gladio et
fame et peste moriemī in loco ad quez vo-
luistis intꝛe vt hītaretis ibi. Ca. XLIII.

Factum est autem cum
ꝓplesz hiere. loquēs ad ꝑp̄m vni-
uersos ꝛmōes dñi dei eoꝝ p quibꝰ
miſat euz dñs deꝰ eoꝝ ad illos oīa ꝺba hec
dixit azarias filiꝰ ozie et iobanan filiꝰ Ca-
zee et oēs viri supbi dicētes ad hiere. Me-
datiū tu loq̄ris. Nō misit te dñs deꝰ nr̄: di-
cēs ne ingrediamī egiptū vt hītetis illic:
sed baruch filiꝰ nerie icitat te aduersū nos
vt ꝛdat nos ī manꝰ chaldeoꝝ ꝙ interficiat
nos ꝙ ꝛduci faciat ī babilonē. Et nō audi-
uit iobanan filiꝰ caree. ꝙ oēs ꝓncipes bel-
latoꝝ ꝙ vniuersꝰ ꝑp̄s vocē dñi vt manerēt
in ẗra iuda: sz tollēs iobanan filiꝰ caree et
vniuersi ꝓncipes bellatoꝝ vniuersos relꝛ
q̄qz iuda q̄ fuerāt de cūctis gentib⁹
ad q̄s fuerāt antē dispsi vt hītarēt in tꝛra
iuda. viros ꝙ mlies ꝙ puulos ꝙ filias rḡis

et oēz aquā quā reliq̄rat nabuzardā prin
ceps milicie cū Godolia filio aÿchaz filio
saphan ⁊ hiere. ꝓphaz ⁊ baruch filiū nerie
et ingressi sē ī ēr̄ā egipti. qr̄ ñ obedierūt vo-
ci dñi: et venerūt vsq; ad tafnis. Et fact⁹ ē
ſmo dñi ad hiere. ī tafnis: dicēs. Sume ti
bi lapides grādes in mānu tua ⁊ abscondes
eos ī cripta q̄ ē sub muro laterit̄ ī porta
dom⁹ pharaōis ī tafnis cernētibꝰ viris iu-
deis: et dices ad eos. Hec dic dñs exercitu
uz de⁹ isr̄l. Ecce ego mittā et assumā nabu
cho. r̄gē babilōis ſuū meū ⁊ ponā thronū
ei⁹ sup lapides istos q̄s absc̄ōdi: et statuet
soliuz suū sr̄ eos. Uenies q; percutiet terram
egipti q̄s ī morte ī mortē: et q̄s ī captiui-
tate ī captiuitatē: et q̄s ī gladio ī gladiū.
Et succēdet ignē in delubris deoꝝ egipti et
comburet ea: et captiuos deducet illos. Et
amictiet ēra egÿpti sic amicit pastor pal-
lio suo et egrediet ībe ī pace. Et p̄teret sta
tuas dom⁹ solis q̄ sē in ēra egipti: et delu-
bra deoꝝ egipti ꝑburet igni. Ca. XLIIII.

Uerbum quod factuz ē
ad hiere. ⁊ ad oēs iudeos q̄ habita
bāt ī ēra egipti habitātes ī mag-
dalo ⁊ ī tafnis ⁊ ī mēphis ⁊ ī ēra phatures
dicēs. Hec dic dñs exercituuz de⁹ isr̄l. Uos
vidistis oē malū istū qđ adduxi sup hieru
salē et sup oēs vrbes iuda: ⁊ ecce deserte sūt
hodie et ñ ē ī eis habitat̄ꝝ ꝓpt̄ malitiā quaz
fecerūt vt me ad iracūdiā puocarēt: ⁊ irent
et sacrificarēt ⁊ colerēt deos aliēos q̄s ne-
sciebāt ⁊ illi et vos et pres vr̄i. Et misi ad
vos oēs ſuos meos ꝓphas de nocte cōsur-
gēs. mittēsq; ⁊ dicēs. Nolite facē vbum ab-
omiatōis huiuscemodi. Et ñ audierūt: nec
iclinauerūt aurē suā vt ñ pauerterēt a malis
suis: ⁊ ñ sacrificarēt dijs aliēis. Et p̄flata
ē idignatō mea et furor me⁹: et succēsa ē ī
citatibꝰ iuda et ī platēis ihr̄l̄m: ⁊ vse sē in
solitudinez et vastitatē ſm diem hanc. Et
nūc hec dic dñs exercituū de⁹ isr̄l. Quare
vos facitis maluz grāde ꝰ aias vr̄as vt in
tereat ex vob vir ⁊ mlier puul⁹ ⁊ lactēs de
medio iude nec r̄linq̄tur vob q̄cq̄ residuū:
puocātes me ī opibꝰ manuū vr̄arꝝ sacrifi-
cādo dijs alienis ī tēra egipti ī quā igres
si estis vt hitetis ibi. ⁊ dispereatis ⁊ sitis ī
maledictōz ⁊ ī obp̄obriū cūctis gētibꝰ ēre
Nūq̄d oblīti estis mala patrꝝ vr̄orꝝ ⁊ mala
regū iuda et mala vxorꝝ ei⁹ et mala vr̄a et
mala vxorꝝ vr̄arꝝ q̄ fecerūt ī ēra iuda ⁊ ī re
giōibꝰ ihr̄l̄m: Nō sē mundati vsq; ad diem
hāc: et ñ timuerūt ⁊ ñ ābulauerūt ī lege dñi
et ī p̄ceptis meis: q̄ dedi corā vob ⁊ coraz
pr̄ibꝰ vr̄is. Ideo hec dic dñs exercituū de⁹
isr̄l. Ecce ego ponā faciē meā ī vob in ma
lū: ⁊ dispdā oēz iudā. Et assumā r̄liq̄as iu
de q̄ posuerūt facies suas vt īgredēnt ī ēraz
egipti ⁊ hitarēt ibi: ⁊ psumēt oēs ī ēra egi
pti: ⁊ cadēt ī gladio ⁊ ī fame. Cōsument a
mimo vsq; ad maximū: ī gladio et ī fame
morient: ⁊ erūt ī iusiurādū ⁊ ī miracl̄m et ī
maledictōz ⁊ ī obp̄obriū. Et visitabo hīta
tores ēre egipti sicut visitaui sup ihr̄l̄m in
gladio et ī fame ⁊ ī peste: ⁊ ñ erit q̄ effugi
at ⁊ sit r̄sidu⁹ ꝺ r̄liquijs iudeorꝝ q̄ vadūt vt
pegrinēt ī ēra egipti ⁊ reuertāt ī ēr̄ā iuda
ad quā ipi eleuāt aias suas vt reuertāt et
hitent ibi. Nō reuertent nisi q̄ fugerit. Re-
spōderūt aūt hiere. oēs viri sciētes q̄ sacrifi
carent vxores eorꝝ dijs alienis et vniuerse
mlies q̄ stabat mlt̄itudo grādis: et omis
ꝑs hitantiū ī ēra egipti ī phatures dicen
tes. Sermonē quē locut⁹ es ad nos in no-
mie dñi ñ audiem⁹ ex te: sz faciētes facie-
m⁹ oē vbū qđ egredit de ore nr̄o: vt sacri-
ficem⁹ r̄gine celi. ⁊ libem⁹ ei libamia. sicut
fecim⁹ nos et pres nr̄i r̄ges nr̄i et pncipes
nr̄i ī vrbibꝰ iuda et ī platēis ihr̄l̄m: ⁊ satu
rati sum⁹ panibꝰ. et bñ nob erat. malūq; ñ
vidim⁹. Ex eo aūt tpe q̄ cessauim⁹ sacrifi-
care r̄gine celi ⁊ libare ei libamia ībigem⁹
oibꝰ: et gladio et fame cōsūpti sum⁹. Qđ si
ñ sacrificam⁹ r̄gine celi ⁊ libā⁹ ei libamia
Nūq̄d sine viris nr̄is fecim⁹ ei placētas ad
colēdā eā: et liba ad libādū: Et dixit hie-
re. ad oēz ꝓplm aduersū viros ⁊ aduersum
mlies ⁊ aduersū vniuersaz plebē q̄ r̄nderāt
ei vbuz: dicēs. Nūq̄d ñ sacrificiū qđ sacri-
ficastis ī citatibꝰ iuda ⁊ in platēis hier̄l̄m
vos ⁊ pres vr̄i r̄ges vr̄i et principes vr̄i et
ꝓplus ēre: borꝝ r̄cordat⁹ ē dñs et ascēdit sup
cor ei⁹: Et ñ potat dñs vlt̄ portae ꝓpt̄ ma-
litiā studiorꝝ vr̄orꝝ ⁊ ꝓpt̄ abomiatōes q̄s fe
cistis ⁊ fcta ē ēra vr̄a ī desolatōz ⁊ ī stupo
rē ⁊ ī maledictū eo q̄ ñ sit hitator: sic ē di
es hec. ꝓpt̄ea q̄ sacrificaueritis ÿdol̄ ⁊ pec
caueritis dño: ⁊ ñ audieritis vocē dñi et ī
lege ⁊ ī p̄ceptis et ī testimonijs ei⁹ nō am-
bulaueritis: iccirco euenerūt vobis mala
hec sicut ē dies hec. Dixit aūt hiere. ad oēm

ꝑlm: ⁊ ad vniuersas mlieres. Audite vbũ
dñi oĩs iuda q̃ estis in tra egipti. Dec ĩ-
q̃t dñs exercituuz de⁹ isrl dicẽs. Clos ⁊ vxo
res vre locuti estis ore vro: ⁊ manib⁹ vris
ĩplestis dicẽtes. Faciam⁹ vota nra q̃ voui
mus: et sacrificem⁹ regine celi et libem⁹ ei
libamĩa. Implestis opa vra: ⁊ ope ꝑpetra
stis ea. Ideo audite vbuz dñi oĩs iuda q̃ hĩ
tatis in tra egipti. Ecce ego iurauĩ ĩ noĩe
meo magno ait dñs: qz nequaq̃ vlt vocabi-
t nomẽ meũ ex ore oĩs viri iudei dicen-
tis: viuit dñs de⁹ in omi tra egipti. Ecce
ego vigilabo sup eos ĩ malũ ⁊ ñ in bonum
⁊ ꝑsumẽt oẽs viri iuda q̃ st in tra egi-
pti gladio et fame donec penit⁹ ꝑsumant.
Et q̃ fugerit gladiũ reuertẽt de tra egip-
pti in trã iuda viri pauci: ⁊ sciẽt oẽs reli
q̃e iuda ĩgrediẽtiũ tra egipti vt hĩtent ibi
cui⁹ ꝓmo ꝑpleat: me⁹. an illoz. Et hoc vo
bis signũ ait dñs q̃ visitẽ ego sup vos ĩ lo
co isto: vt sciatis qz vere ꝑplebũt ꝓmones
mei ꝯ vos in malũ. Dec dic dñs. Ecce ego
tradã pharaonẽ effree regẽ egipti ĩ manu
inimicoz e⁹ ⁊ in mãu q̃rentiũ aiaz illi⁹: si
cut ꝺedi sedechiã regẽ iuda ĩ manu nabu
chodonosoz regis babilonis inimici sui et
queretis aiam eius. Ca. XLV.

Verbum quod locutus
ẽ biere. ꝓpha ad Baruch filiũ ne
rie cũ scripsisset ꝺba hec ĩ libro ex
ore biere. anno q̃rto ioachĩ filij iosie regis
iuda: dicens. Dec dic dñs de⁹ isrl ad te ba-
ruch. Dixisti. Ve misero mihi: qm̃ addidit
dñs dolorẽ dolori meo. Laboraui cũ gemi
tu meo ⁊ requiẽ ñ ĩueni. Dec dic dñs. Sic
dices ad eũ. Ecce qs edificaui ego destruo
⁊ qs plãtaui ego euello: ⁊ vniuersaz trã
hãc. Et tu q̃ris tibi grãdia? Noli q̃re. qz ec-
ce ego adducã malũ sup oẽm carnẽ ait do
min⁹: ⁊ dabo tibi aiaz tuã ĩ salutẽ in oĩbꝰ
locis ad q̃cunq̃ pregeris. Ca. XLVI.

Quod factum est verbũ
dñi ad bieze. ꝓphaz ꝯ gẽtes. ad egi
ptũ aduersum exercituũ pharaõis
nechao regis egipti: q̃ erat iuxta fluuiuz
eufraten ĩ charchamis quẽ ꝓcussit Nabu-
chodo. rex babilõis ĩ q̃rto anno ioachĩ fi-
lij iosie regis iuda. Preparate scutũ ⁊ clipeũ
⁊ ꝓcedite ad bellũ. Jũgite eqs et ascendite
eqtes: state ĩ galeis. polite lãceas: induite

vos loricis. Quid igr̃? Vidi ipos pauidos
⁊ tga vertẽtes: fortes eoz cesos. Fugerit cõ-
citi: nec respexerit. Terzor vndiq̃ ait dñs.
Non fugiet velox: nec saluari se putet for
tis. ad aquilõem iuxta flumẽ eufratẽ victi
sũt ⁊ ruerũt. Quis ẽ iste q̃ q̃si flumẽ ascendit
⁊ veluti fluuioz intumescũt gurgites ei⁹.
Egipt⁹ flumis instar ascendit: ⁊ velut flu
mia mouebũt fluct⁹ ei⁹: et dicet. Ascẽdite
opiaz trã: ꝑdã citatẽ ⁊ hĩtatozes ei⁹. Ascẽ
dite eqs et exultate ĩ curribꝰ: ⁊ ꝓcedãt fortes. Ethiopie et libie tenẽtes scutũ: ⁊ lidij
arripiẽtes ⁊ iaciẽtes sagittas. Dies aũ ille
dñi dei exercituũ dies vltõis: vt sumat vin
dictã de ĩimicis suis. Deuorabit gladi⁹ et
saturabit̃: ⁊ ĩebriabit̃ sãguie eoz. Victia
em̃ dñi exercituũ ĩ tra aqlõis: iuxta flum̃
eufratẽ. Ascẽde ĩ galaad ⁊ tolle rsinã vgo
filia egipti. Frustra mltiplicas medicamĩ
na: sanitas ñ erit tibi. Audierũt gẽtes ig-
miniã tuã: ⁊ vlulat⁹ tu⁹ rpleuit tra. Quia
fortis ĩpegit ĩ fortẽ: ⁊ ãbo pit̃ ꝓciderũt. Ver
bũ qd̃ locut⁹ ẽ dñs ad biere. ꝓphã sup eo
q̃ vẽtur⁹ eẽt Nabucho. rex babilõis ⁊ ꝓcus
surus trã egipti. Annuntiate egipto: et
auditũ facite in magdalo ⁊ resonet in mẽ
phis: et in tafnis dicite. Sta et ꝑpara te:
qz deuorabit gladi⁹ ea q̃ p circuitũ tuuz st̃.
Quare ꝓputruit fortis tu⁹? Nõ stetit: qm̃
dñs subuertit eũ. Mltiplicauit ruẽtes: ce
cidit̃q̃ vir ad primũ suũ. Et dicẽt. Surgi
te ⁊ reuertamur ad ꝑlm nrm et ad terraz
natiuitatis nre a facie gladij colũbe. Vo-
cate nomẽ pharaõis regis egipti: tumltũ
adduxit tps. Viuo ego inq̃t rex. dñs exerci
tuuz nomẽ ei⁹: qm̃ sicut thabor in mõtibꝰ
⁊ sicut carmel⁹ ĩ mari veniet. Vasa trãsmi
gronis fac tibi hĩtatrix filia egipti: mem-
phis ĩ solitudie erit: ⁊ deseret̃ et ĩhĩtabilis
erit. Vitula elegãs atq̃ formosa egiptus.
stimulator ab aqlõe vẽiet ei. Mercẽnarij q̃z
ei⁹ q̃ vsabant̃ ĩ medio ei⁹ q̃si vituli saginati
vsi st̃ ⁊ fugerũt sil̃. nec staẽ potuerũt: qz dies
intfectõis eoz veit sup eos: tps visitatõis
eoz. Vox ei⁹ q̃si eris sõabit: qm̃ cum exer-
citu ꝑerabũt ⁊ cũ securibꝰ veient ei. Quasi
cedentes ligna succidẽt saltuz ei⁹ ait dñs.
q̃ suputari ñ pt̃. Mltiplicati st̃ sup locu-
stas ⁊ ñ ẽ eis numer⁹. Confusa ẽ filia egi-
pti. ⁊ tdita ĩ man⁹ ꝑlĩ aqlõis dic dñs exer
cituum deus isrl. Ecce ego visitabo super

tumultū alexādrie ⁊ sup pharaonē et sup egiptū et sup deos eiꝰ ⁊ sup rges eiꝰ. et sup oēs q̄ pfidūt i eo: et dabo eos i manꝰ qrē-tiuz aiaz eoꝝ: et i manꝰ Nabuch. rgis babilōis et in manꝰ puoꝝ eiꝰ. Et post hec habitabit sicut diebꝫ pristinis ait dñs. Et tu ne timeas pue meꝰ Jacob: ne paueas isrl. Quia ecce ego saluū te faciā de lōginq̄: et semē tuū de tra captiuitatis tue. Et reuertet Jacob ⁊ requiescet ⁊ psperabit: ⁊ nō erit q̄ exterreat eū. Et tu noli timē pue meus Jacob ait dñs q⁊ tecū ego sū: q⁊ ego psumaz cūctas gentes ad q̄s eieci te. Te vo nō psumā: sz castigabo te i iudicio: nec q̄si innocenti parcam tibi. Capitu. XLVII.

Quod factum est verbū dñi ad Jere. pphām ꝛ palestinos añq̄ pcuteret pharao gazaz. Hec dic dñs. Ecce aque ascendūt ab aquilōe et erūt q̄si torrēs iundās: et opient terraz et plenitudinē eiꝰ: urbē ⁊ habitatores eiꝰ. Clamabūt homines ⁊ vlulabūt oēs habitatores terre a strepitu pōpe armoꝝ et bellatoꝝuz eiꝰ: a pmotōe q̄drigaꝝ eiꝰ: ⁊ mltitudīe rotaꝝ illiꝰ. Nō respexerūt pres filios manibꝫ dissolutis p aduētu diei i q̄ vastabūt oēs philistijm: ⁊ dissipabit tyrꝰ sydon cū oibꝰ reliq̄s auxilijs suis. Depopulatꝰ est eī dñs palestinos: reliq̄as īsule capadocie. Venit calujtiū sup gazam: pticuit Ascalon: ⁊ reliq̄e valle eaꝝ. Usquequo pcides o mucro dñi usquequo ñ q̄esces? Ingredere i vaginā tuā: et refrigerare ⁊ sile. Quō q̄escet cū dñs pceptt ei. aduersꝰ ascalonē et aduersū maritimas eiꝰ rgiōes: ibiq̄ pdixerit illi? Ca. XLVIII

Ad moab. hec dicit do minꝰ exercituū deꝰ isrl. Ve sup nabo: qm̄ vastata ē et cōfusa. Capta ē cariathiarim: pfusa ē fortis et tremuit. Nō ē vlt exultatio i moab: ꝯ esebon cogitauerūt malū. Venite et disperdamꝰ eā ꝺ gēte. Ergo siles ptiescet: seq̄turq̄ te gladius. Vox clamoris ꝺ oronaim: vastitas ⁊ ptritio magna. Cōtrita ē moab: ānūtiate clamore ꝑ uul eiꝰ. Per ascēsuz em̄ leuith plorās ascēdet i fletuz: qm̄ i descēsu oronaim hostes vlulatū ptritōis audierūt. Fugite: saluate aias vras: ⁊ eritis q̄si myrice i deserto. Proeo eī q⁊ habuisti fidutiā i mūitōnibus tuis in thesauris tuis: tu q̄z capieris. Et ibit chamos in trāsmigrōez: sacerdotes eiꝰ ⁊ pncipes eiꝰ sil. Et veniet pdo ad oēm urbē: ⁊ urbs nlla saluabit. Et pibūt valles: ⁊ dissipabūt cāpestria: qm̄ dixit dñs. Date florem moab: q⁊ florēs egredient: ciuitates eiꝰ deserte erūt ⁊ inhītabiles. Maledictꝰ q̄ facit opꝰ dñi fraudulēter: et maledictꝰ q̄ pbibet gladiū suū a sāguine. Fertilis fuit moab ab adolescētia sua: ⁊ rq̄euit i fecibꝫ suis. Nec trāstulꝰ ē de vase in vas: et in trāsmigratōz ñ abijt. Idcirco pmānsit gustꝰ eiꝰ i eo: ⁊ odor eiꝰ ñ ē imutatꝰ. Propterea ecce dies veniūt dic dñs: ⁊ mittā eis ordinatores ⁊ stratores lagūcolaꝝ ⁊ sternēt eū ⁊ vasa eiꝰ exhaurient ⁊ lagūculas eoꝝ collident. Et pfūdet Moab a chamos: sicut cōfusa ē domꝰ isrl a bethel i q̄ hēbat fidutiā. Quō dicitis fortes sumus: et viri robusti ad pliandu? Vastata ē moab: ⁊ ciuitates illiꝰ succēdent. ⁊ electi iuuenes eiꝰ descēdent i occisiōz ait rex: dñs exercituū nomē eiꝰ. Ape ē inimicꝰ Moab vt veniat: ⁊ malū eiꝰ velociter accurret nimis. Cōsolamī eū oēs q̄ estis i circuitu eiꝰ. ⁊ vniuersi q̄ scitis nomē eiꝰ dicite. Quō pfracta ē virga fortis: baculus gloriosus? Descēde de gla. ⁊ sede i siti habitatō filie dybon: qm̄ vastatoꝛ moab ascendet ad te. dissipabit mūitōnes tuas. In via sta: ⁊ pspice habitatō aroer. Interroga fugientē: ⁊ eum q̄ euasit. Dic. Quid accidit? Cōfusus ē moab: qm̄ victꝰ ē. Ululate ⁊ clamate. ānūtiate i arnon. qm̄ vastata ē moab: et iudiciū venit ad terrā cāpestrez sup elon ⁊ sup iessa ⁊ sup masphat et sup dybō et sup nabo et sup domū deblathaim ⁊ sup cariathiarī et sup bethgamul et sup bethmaō et sup carioth ⁊ sup bosra ⁊ sup oēs ciuitates re moab q̄ lōge et ape sūt. Abscisū ē cornu Moab: et brachiū eiꝰ ptritus est ait dñs. Inebriate eū qm̄ ꝯ dñm erectꝰ est. Et allidet manū Moab i vomitu suo: ⁊ erit i derisū etiā ipe. Fuit eī in derisū tibi isrl: q̄si inter fures reperisses eū. Propter vba g̃ tua q̄ aduersuz illū locutꝰ es captiuꝰ duceris. Relinq̄te citates et habitate in petra habitatores moab: et estote q̄si colūba nidificās in sūmo ore foramis. Audiuimꝰ superbiā Moab. Superbus ē valde. Sublimitatē eiꝰ et arrogātiā et superbiā ⁊ altitudiez cordis ego scio: ait dñs. iactātiaz eiꝰ et arrogātiā et q⁊ ñ sit iusta eā vtꝰ eiꝰ: nec iusta qō

potẽrat conata sic facere. Ideo sup Moab
eiulabo: et ad moab vniuersã clamabo et
ad viros muri fictil' lamẽtantes. De plã-
ctu iazer plorabo tibi vinea sabama. Pro-
pagines tue trãsierũt mare: vsq; ad mare
iazer puenert. Sup messez tuã 7 vindemiã
tuã pdo irruit. Ablata ẽ leticia 7 exultatõ
de carmelo 7 de terra Moab: 7 vinuz de tor-
cularibo sustuli. Nequaq; calcator vue soli
tum celeuma cãtabit. De clamore esebon
vsq; eleale et iessa dederũt vocẽ suã: a segor
vsq; ad oronaim vitulã psternantẽ aq; vo
nẽrim pessie erũt. Et auferã ỏ Moab ait do
min⁹ offerẽtẽ in excelsis: 7 sacrificãtez dijs
ei⁹. Propẽea cor meuz ad moab: q̃si tibia
eris rsonabit: et cor meum ad viros muri
fictil' dabit sonitum tibiar. q7 plus fecit q̃
potuit. iccirco pierũt. Omne ei caput calui
tiũ: 7 ois barba rasa erit. In cũctis mani
bus colligatõ: 7 sup oẽ dorsũ ciliciũ. Et su
per oia tecta Moab 7 ĩ platẽis ei⁹ ois plã-
ct⁹: qm̃ ptriui moab sicut vas inutile ait
dns. Quõ dicta ẽ et vlulauerũt: Quõ dcie-
cit ceruicẽ moab 7 pfusus ẽ: Eritq; moab
in derisũ: 7 ĩ exẽplũ oibo ĩ circuitu suo. hec
dic dns. Ecce q̃si aq̃la volabit: et extendet
alas suas ad Moab. Capta est carioth: et
munitões pphense sũt. Et erit cor fortium
Moab in die illa sicut cor mlieris pturiẽ-
tis. Et cessabit moab esse ppl's qm̃ ỹ dnm
gl'iat⁹ ẽ. Pauor et fouea et laq̃us sup te ỏ
bitator moab ait dns. Qui fugerit a facie
pauoris cadet in foueã: 7 q̃ pscẽderit de fo
uea capient laq̃o. Adducã em̃ sup Moab
ânũ visitatõis eor: dic dns. In vmbra ese
bon stetерũt de laq̃o fugiẽtes. q7 ignis egres
sus ẽ ỏ esebõ 7 flãma ỏ medio seon 7 deuo
rauit pt̃e moab 7 vticez filior tumlt⁹. Ve
tibi moab. Peristi pple chamos. q7 pphẽsi
sũt filij tui et filie tue ĩ captiuitatẽ. Et cõ
uertã captiuitatẽ moab ĩ nouissis diebus
ait dns. Hucusq; iudicia Moab. XLIX.

AD filios ãmon. hec di
cit dns. Nũq̃d filij n̄ sũt isrl' an he-
res non ẽ ei: Cur g̃ hẽditate posse
dit melchõ gad. 7 ppl's ei⁹ in vrbibo e⁹ hĩta-
uit: Ideo ecce dies veniẽt in te dic dns: et
auditũ faciaz sup rabbath filior ammon
fremitũ plij. Et erit in tumlt⁹uz dissipata:
filieq; ei⁹ igni succendent: 7 possidebit isrl'
possessores suos: ait dns. Ulula esebõ: qm̃

vastata ẽ hai. Clamate filie rabbath: accĩ
gite vos cilitijs. Plangite 7 circuite p se-
pes qm̃ melchon ĩ trnsmigratõz duces: sa-
cerdotes ei⁹ et pncipes ei⁹ sil'. q̃d gl'aris in
vallibo: Defluxit vallis tua filia delicata:
q̃ confidebas in thesauris tuis. et dicebas.
Quis veniet ad me: Ecce ego inducã sup
te terroꝛẽ ait dns de⁹ exercituuz ab oĩbo q̃
st in circuitu tuo: et dispgemĩ singl'i a con
spectu vro: nec erit q̃ cõgreget fugientes.
Et p⁹bec ruerti faciã fugiẽtes 7 captiuos
filioz ãmon ait dns. Ad ydumeã. Hec di
cit dns exercituum. Nũq̃d n̄ vlt̃ ẽ sapia in
theman: Periit psiliũ a filijs. Inutilis fa-
cta ẽ sapia eoz. Fugite et terga vtite: de-
scẽdite in voragiez hitatores dedan: qm̃ p-
ditõez Esau adduxi sup eum: tps visitatõis
ei⁹. Si vindemiatores e⁹ venissent sup te 7
n̄ rliq̃ssent racemũ: si fures in nocte: rapu
issent q̃ sufficeret sibi. Ego vo discooperui
Esau: ruelaui abscõdita ei⁹ 7 celari nõ po
terit. Vastatũ ẽ semen ei⁹. et frres e⁹. 7 vici
ni ei⁹: 7 nõ erit. Relinq̃ pupillos tuos. et
ego faciam illos viuere: et vidue tue ĩ me
spabũt: q7 hec dic dns. Ecce q̃bo nõ erat iu
ditiũ vt biberẽt calicez. bibẽtes bibẽt: 7 tu
q̃i innocẽs rliq̃ris: Nõ eris inocens: sz bi-
bẽs bibes. Quia p memetipm iurauí dicit
dns q̃ in solitudiez 7 ĩ obprobriũ 7 ĩ ỏptũ
et in maledictõz erit bosra: 7 omis citates
ei⁹ erũt in solitudies sẽpiternas. Auditũ au-
diui a dño: 7 legat⁹ ad gẽtes missus sũ. Cõ
gregamini et venite ỹ eã: 7 psurgã⁹ in pre
liũ. Ecce em̃ puulũ dedi te ĩ gẽtibo: ptẽpti-
bilẽ int̃ hoies. Arrogãtia tua ỏcepit te et
supbia cordis tui q̃ hĩtas in cauernis pe-
tre: 7 appẽhẽdẽ nitꝛis altitudinem collis.
Cũ exaltauerꝛis q̃si aq̃la nidũ tuũ: inde de
t̃hã te: dicit dns. Et erit ydumea deserta.
Omis q̃ trnsibit p eã stupebit: 7 sibilabit sup
omis plagas ei⁹: sicut subuersa est sodoma
7 gomorra 7 vicine ei⁹ ait dns. Nõ habita
bit ibi vir: 7 n̄ incolet eã fili⁹ hois. Ecce q̃i
leo ascẽdet de supbia iordanis ad pulcritu
dinẽ robustã: q7 subito currẽ faciã euz ab
illã. Et q̃s erit elect⁹ quẽ pponaz ei: q̃s est
sil'is mei: Et q̃s sustinebit me: Et q̃s ẽ iste
pastor q̃ rsistat vultui meo: Propẽea au-
dite psiliũ dñi qd̃ inijt de edom: et cogita-
tões ei⁹ q̃s cogitauit de habitatoribo the-
man. Si nõ deiecerint eos puuli gregis:

nisi dissipauerit cū eis hītaclm eoꝝ. A voce ruine eoꝝ ꝑmota ē ẽra: clamor in mari rubro auditꝰ est vocis eiꝰ. Ecce q̃si aquila ascēdet: et euolabit ⁊ expādet alas suas super bosrā. Et erit cor fortiuz ꝟdumee ī die illa. q̃i cor mlieris ptuziētis. Ad damascū Cōfusa ē amath et arfath: qz audituz pessimū audierūt. Turbati sū in mari p̄ solicitudīe q̃escē ñ potuit. Dissoluta ē damascꝰ ōsa ē ī fugā: tremor appḧēdit eaz. Angustia ⁊ doloēs tenuerūt eaz: q̃i pṕiętez. Quō ōrelīq̃t cītatē laudabilē: vbē leticie: ꝺ̄o cadēt iuuenes eiꝰ in pletēis eꝰ: ⁊ omēs viri p̄lij ꝓtitescēt ī die illa ait dñs exercituū. et succēdā ignē ī muro damasci: ⁊ dēuorabit menia benadab. Ad cedar ⁊ ad r̃gna asor q̃ pcussit nabuchodonosor rex babilonis. Hec dīc dñs. Surgite ⁊ ascēdite ad cedar ⁊ vastate filios oriētis. Tabnacula eoꝝ ⁊ greges eoꝝ capiēt: pelles eoꝝ et oīa vasa eoꝝ ⁊ camelos eoꝝ tollēt sibi: ⁊ vocabūt super eos formidinez ī circuitu eiꝰ. Fugite: abite vehemēter: ī voragīb sedete q̃ hītatis asor ait dñs. Iniit em̄ ꝺ̄o vos nabuchodonosor rex babilōis ꝓsiliuz: et cogitauit aduersꝰ vos cogitatōs. Cōsurgite et ascendite ad gentē q̃tā. ⁊ hītātē ꝓsidēt ait dñs. Nō ostia nec vectes eis soli hītant. Et erūt cameli eoꝝ in direptōz: ⁊ mltitudo iumēto rū ī ꝑdā. ⁊ dispgā eos ī oēz vētuz q̃ sūt attō si ī comā: ⁊ ex oī ꝓsinio eoꝝ adducā ītritū sr̄ eos ait dñs. Et erit asor ī hītaclm draconū: deserta vsq; inēternū. Nō mānebit ibi vir nec īcolet eaz filiꝰ hōis. Qd factuz ē ōbuz dñi ad hiere. ꝓphaz aduēsꝰ elā ī ꝓncipio regni sedechie r̃gis iuda: dicēs. Hec dīc dñs exercituū. Ecce ego ꝓfrīgā arcuz elā et sumā fortitudīez eoꝝ: ⁊ īducā sr̄ elaz q̃tuor vētꝰ a q̃tuor plagis celi. et vētilabo eos in oēs vētos istos: ⁊ ñ erit gēs ad quā ñ ꝑueniāt ꝓfugi elā. Et pauē faciaz elā corā inimicis suis: et in ꝓspectu q̃rentiū aīaz eoꝝ Et adducaz sr̄ eos malum: irā furoris mei dicit dño. Et mittaz pꝰ eos gladiuz donec ꝓsumaz eos: et ponaz soliuz meuz in elaz: et ꝑdam inde reges et principes ait dominus. In nouissimis aūt diebus reuerti faciam captiuos elam: ait dñs. Ca. L.

Verbum quod locutus

ē dñs ꝺ babilōe ⁊ de terra chaldeorū: in mānu hiere. ꝓphe. Annūtiate ī gētib. ⁊ auditū facite. Leuate signū: predicate. et nolite celare. Dicite. Capta ē babilō. ꝓfusꝰ ē bel: victꝰ ē marodach. Cōfusa sūt oīa sculptilia eoꝝ: sepata sūt ydola eorū Qm̄ ascēdit ꝺ̄ eaz gēs ab aq̃lōe: q̃ pōet terrā eꝰ in solitudīez: et ñ erit q̃ hītet in ea ab hoīe vsq; ad pecꝰ. Et moti sūt et abierūt. In diebz illis ⁊ ī tpe illo ait dñs. venīēt filij isr̄l ipi. ⁊ filij iuda sīl. Ambl̄antes ⁊ flētes ꝓperabūt: ⁊ dñm deū suū q̃rēt. In sy̓ō interrogabūt viā: huc facies eoꝝ vēiēt: et apponēt ad dñm fedē sempit̄no. qd nll̄a oblīuione delebīt. Grex pdit⁹ factꝰ ē pl̄s meꝰ: pastores eorūz seduxerūt eos: fecerūtq; vagari in mōtib. De mōte ī collē trānsierūt: obliti sūt cubīl̄ sui. Oēs qui īuenerūt ꝓmedērūt eos: et hostes eoꝝ dixerūt. Nō peccauimꝰ: ꝓ eo q̃ peccauerūt dño ꝺcor iustīcie: ⁊ expectatōz patꝝ eoꝝ dño. Recedite de medio babilonis: de ẽra chaldeoꝝ egredimī: ⁊ estote q̃si hedi añ greges. Qm̄ ecce ego suscitabo et adducaz ī babilōez ꝓgregatōz gētiuz magnaꝝ de terra aquilonis. et ꝓparabuntur aduersꝰ eaz: et inde capiēt. Sagitta eiꝰ q̃si viri fortis intēfectōris: ñ fuerterūt vacua. Et erit chaldea ī ꝑdaz: oēs vastātes eā replebūt ait dñs. Qm̄ exultatis ⁊ magna loquimī diripiētes hēditatē meā: qm̄ effusi estis sicut vituli sup herbaz: ⁊ mugistis sicut thauri. Cōfusa est mr̄ vr̄a nimis: ⁊ adē q̃ta pulueri q̃ genuit vos. Ecce nouissima erit in gentib.: deserta ī via ⁊ arens ab ira dñi. Nō inhabitabīt: sz rediget tota in solitudinez. Oīs q̃ trānsibit ꝑ babilonē stupebit. et sibilabit sup vniuersis plagis eius. Prepamini ꝺ̄ babilōez p̄ circuitū. Omīs q̃ intēditis arcū debellate eā: ñ ꝑcatis iacul̄ qz dño peccauit. Clamate aduersꝰ eaz. vbi qꝫ dedit manuz. Cecidērūt fūdamēta eiꝰ: destructi sūt muri eiꝰ: qm̄ vlcio dñi ē. Ultōez accipite de ea. Sicut fecit. Facite ei. Dispgite satorē ꝺ babilōe: ⁊ tenentē falcē ī tp messis a facie gladij colūbe. Unusq̃sq; ad pl̄m suū ꝓuertet: ⁊ singl̄i ad terrā suā fugiēt. Grex dispsus isr̄l: leōes eijecerūt eum. Prim⁹ ꝓmedit euz ex assur: iste nouissim⁹ exossauit eum nabuchodo. rex babilonis. Propterea hec dīc dñs exercituuz deꝰ isr̄l. Ecce ego visitabo regez babilōis ⁊ terraz eiꝰ sic visitaui r̃gez assur: ⁊ r̃ducam isr̄l ad hītaclm suū. Et pascet carmelꝰ et basan:

et ī mōtē ephraim ⁊ galaad ſaturabit aīa
ei⁹. In diebꝫ illꝭ et ī tpe illo ait dñs q̄retur
iniq̄tas iſrl ⁊ ñ erit: ⁊ pc̄m iuda ⁊ ñ inue-
nie: qm̄ ppiti⁹ ero eis q̄s rliq̄ro. Sup trā
dñantiū aſcendē: ⁊ ſup hītatores ei⁹ viſita
Diſſipa ⁊ īterfice q̄ poſt eos ſūt ait dñs: ⁊
fac iuxta oīa q̄ p̄cepi tibi. Vox belli in tēr-
ra: ⁊ p̄tritō magna. Quō p̄fract⁹ ē. ⁊ p̄tri-
tus malle⁹ vniuerſe tre: Quō vſa ē ī dē̄tū
babilō ī gētibꝫ: Illaq̄ui te ⁊ capta es ba-
bilō ⁊ neſciebas: inuēta es ⁊ apprehēſa: qm̄
dñm puocaſti. Aput dñs theſaur⁹ ſuus et
ptulit vaſa ire ſue. qm̄ op⁹ ē dño deo exer-
cituum in tēra chaldeoꝝ. Venite ad eam
ab extremis tērre finibꝫ: apite vt ex eā q̄
p̄culcēt eā. Tolle de via lapides. et redigi-
te in aceruos: ⁊ interficite eā: nec ſit q̄cq̄
reliquū. Diſſipate vniuerſos fortes ei⁹: de
cedāt in occiſionē. Ve eis q⁹ veīt dies eoꝝ
tp̄s viſitatōis eoꝝ. Vox fugientiuꝫ ⁊ eorū
q̄ euaſerūt de tērra babilōis: vt āūtiēt in
ſyon vltōꝫ dñi dei nr̄i: vltōez tēpli ei⁹. An-
nūtiate ī babilonē plurimis: oīb⁹ q̄ tēdūt
arcū. Cōſiſtite aduerſus eā p̄ gir̄: et null⁹
euadat. Reddite ei ſm op⁹ ſuū: iuxta oīa
q̄ fecit facite illi. q⁹ ꝺ dñm erecta ē: aduer-
ſum ſc̄m iſrl. Ideirco cadent iuuenes e⁹ ī
platēis ei⁹: et oēs viri bellatores ei⁹ p̄tite-
ſcēt ī die illa ait dñs. Ecce ego ad te ſuper-
be dic dñs de⁹ exercituꝫ: q⁹ veīet dies tu⁹
tp̄s viſitatōis tue. Et cadet ſuperb⁹ et corru
et: et ñ erit q̄ ſuſcitet eū. Et ſuccēdā ignē ī
vrbibꝫ ei⁹: ⁊ deuorabit oīa in circuitu e⁹:
Hec dic dñs exercituū. Calūniaꝫ ſuſtinēt
filij iſrl et filij iuda ſil. Oēs q̄ cepūt eos te
nēt: nolūt dimittē eos. Redēptor eoꝝ for-
tis: dñs exercituū nomē ei⁹. Iudicio defen
det cauſā eoꝝ: vt exterreat trā ⁊ p̄moueat
hītatores babilonis. Gladius ad chaldeos
ait dñs: et ad hītatores babilonis ⁊ ad p̄n
cipes et ad ſapientes ei⁹. Gladi⁹ ad diuinos
ei⁹: q̄ ſtulti erūt. Gladi⁹ ad fortes illi⁹: q̄ ti-
mebūt. Gladi⁹ ad eq̄s ei⁹. et ad curr⁹ ei⁹. ⁊
ad oē vulg⁹ eius q̄d ē ī medio ei⁹: et erunt
q̄ſi mlieres. Gladi⁹ ad theſauros ei⁹: q̄ di-
ripiēt. Siccitas ſup aq̄s ei⁹ erit et areſcēt
q⁹ tērra ſculptiliū ē: ⁊ ī portētis: gloriant
Propt̄ea habitabūt dracones cum fatuis
ſicariis: ⁊ habitabūt ī ea ſtrutiones. Et ñ in
hītabit vlt̄ vſq̄ ī sēpiternum: nec extruet
vſq̄ ad generatiōꝫ et generatiōez. Sic ſub-

uertit dñs ſodomā et gomorraꝫ ⁊ vicinos
ei⁹ ait dñs. Nō hītabit ibi vir: et ñ incolet
eā fili⁹ hoīs. Ecce p̄ples veniet ab aq̄lone et
gēs magna: et reges multi ꝓſurgēt a fini-
bus tērre. Arcū et ſcutū apprehendēt: cru
deles ſūt ⁊ inmiſericordes. Vox eoꝝ q̄ si mare
ſonabit: et ſr̄ eq̄s aſcendent ſicut vir pat⁹
ad p̄lium ꝺ te filia babilonis. Audiuit rex
babilōis famā eoꝝ: et diſſolute ſūt manus
ei⁹. Anguſtia apprehēdit eū: dolor q̄ſi p̄tu-
rientē. Ecce q̄ſi leo aſcēdet de ſuperbia ior-
danis ad pulchritudinē robuſtam: q⁹ ſubito
currere faciā eū ad illam. Et q̄s erit elect⁹
quē p̄ponā ei: Quis em̄ ſimilis mei: et q̄s
ſuſtiebit me: Et q̄s ē iſte paſtor: q̄ reſiſtat
vultui meo: Propterea audite p̄ſiliū dñi
q⁹ mētē p̄cepit aduerſuꝫ babilonē: ⁊ cogi-
tatōes ei⁹ q̄s cogitauit ſup tērrā chaldeoꝝ
Niſi detraxerint eos p̄uuli greguꝫ: niſi diſ
ſipatum fuerit cuꝫ ipis hītacl̄m eoruꝫ. A
voce captiuitatis babilōis p̄mota eſt tēr-
ra et clamor īter gētes audit⁹ ē. Ca. LI.

Hec dicit domin⁹. Ecce
ego ſuſcitabo ſup babilonē. ⁊ ſup
habitatores ei⁹ q̄ cor ſuū leuauerūt
ꝺ me q̄ſi ventū peſtilētez: et mittā in babi
lonē vētilatores et vētilabūt eā. Et demo-
lient tērrā ei⁹: qm̄ venerūt ſup eā vndiq̄
in die afflictōnis ei⁹. Nō habitabit q̄ tēdat
arcū ſuū: et ñ aſcēdet loricat⁹. Nolite pa-
cere iuuenibꝫ ei⁹: interficite oēz milit̄iā e⁹.
Et cadēt interfecti in tra chaldeoꝝ: vulne
rati ī rḡiōibꝫ ei⁹. Qm̄ ñ fuit viduat⁹ iſrl ⁊
iuda a dño deo ſuo: dño exercituū. Terra
at eoꝝ rpleta ē delicto a ſancto iſrl. Fugi
te de medio babilonis: vt ſaluet vnuſq̄ſq̄
animā ſuam. Nolite tacē ſup iniq̄tatē e⁹:
qm̄ tp̄s vltōnis ei⁹ ē a dño: viciſſitudinem
ipe retribuet ei. Calix aureus babilon in
mānu dñi inebrians oēz terraz. De vino ei⁹
biberūt gentes: et commote ſunt. Subito
cecidit babilō: et p̄trita ē. Ululate ſup eā:
tollite reſinā ad dolorē ei⁹ ſi forte ſanetur.
Curauim⁹ babilonē: et ñ ē ſanata. Derelī-
q̄m⁹ eā: ⁊ eam⁹ vnuſq̄ſq̄ ī tērrā ſuā. Qm̄ p
uenit vſq̄ ad celos iudiciū ei⁹: et eleuatuꝫ
eſt vſq̄ ad nubes. Protulit dñs iuſticias
nr̄as: venite et narrem⁹ in ſyon op⁹ dñi dei
nr̄i. Accuite ſagittas: et iplete pharetras.
Suſcitauit dñs ſpiritū regū medoꝝ: et p̄t
babilonez mens ei⁹ eſt: vt p̄dat eam. Qm̄

vlcio dñi ē: vlcio tēpli sui. Sup muros ba
bilōis leuatē signū: augetē custodiaz. Le-
uatē custodes: ꝑparatē īsidias: qz cogita-
uit dñs et fecit q̄cunq; locut⁹ ē ꝰ hītatoꝛes
babilōis. Que hītas sup aq̄s multas locu
ples in thesauꝛis: veīt finis tu⁹: pedal' ꝑci
siōis tue. Jurauit dñs exercituū ꝑ aīaz su
az: qm̄ ī plebo te hoībo q̄i bꝛucho: et sup te
celeuma cātabīt. Qui fecit ērā ī fortitudi-
ne sua: ꝑparauit orbē ī sapīa sua: ⁊ prudē-
tia sua extēdit celos. Dātē eo voces: mul-
tiplicabāt aq̄ ī celo. Qui leuat nubes ab
extꝛemo ēre: fulgura ī pluuiā fecit: ⁊ pdu
xit vētos de thesauꝛis suis. Stult⁹ fact⁹ est
oīs hō a scīa: confusus ē oīs cflatoꝛ in scul-
ptili. Quia mēdax ē cflatio ei⁹: nec ē spūs
in eis. Vana sūt opa et risu digna: ī tpe visi
tatōis sue pibunt. Non sicut hec ps iacob.
Quia q̄ fecit oīa ipse ē: ⁊ isrl' sceptꝛ hereditatis ei⁹: dñs exercituū nomē e⁹. Collidis
tu mihi vasa belli: ⁊ ego collidaz ī te gētes
et dispdā ī te regna. Collidaz ī te equuz et
eq̄tē ei⁹: ⁊ collidā ī te curꝛ ⁊ ascēsoꝛez ei⁹.
⁊ collidā in te vir ⁊ mlierem. Et collidā ī
te senē ⁊ puerꝛ: ⁊ collidā ī te iuuenē ⁊ vgi-
nē. Et collidā ī te pastoꝛē ⁊ gregē eius: et
collidā ī te agricolā ⁊ iugales ei⁹. Et colli
dā in te duces et magistrat⁹: ⁊ fōdā babi-
loni ⁊ cūctis hītatoꝛib⁹ chaldeoꝛ oē malū
suū. qđ feceꝛt ī syon ī oc̄lis vr̄is: ait dñs.
Ecce ego ad te mōs pestifer ait dñs: q̄ coꝛ-
rumpis vniuersā ēraz. Et extēdā manuz
meā sup te ⁊ euoluā te ꝺ petris: ⁊ dabo te
ī mōtez ꝓbustōis. Et ñ tollā ꝺ te lapidē in
angulū ⁊ lapidē ī fūdamēta: sz ꝑdit⁹ ī eter
nū eris ait dñs. Leuatē signū ī ēra: clāgi-
te bucina ī mōtib⁹. Sanctificatē sup eam
gētes: anūciatē ꝰ illā regib⁹ ararath mēni
et ascenē: numeratē ꝰ eā taphar. Adduci-
te equū q̄si bꝛucū aculeatū. Sctificatē ꝓ
eā gētes reges medie. duces ei⁹. et vniuer-
sos mgr̄at⁹ ei⁹ cūctāq; ērā pr̄atis eius. Et
ꝓmouebīt ēra ⁊ ꝓbabīt: qz euigilauit ꝓ
babilonē cogitatō dñi: vt ponat ērā babi
lonis deſtam ⁊ īhītabilē. Cessaueꝛt foꝛtes
babilōis a pl̄io: hītaueꝛt ī pſidijs. Deuo-
ratū ē robur eoꝝ: et facti sūt q̄si mulieres
Incēsa sūt tabernacula ei⁹: ꝑtꝛiti sūt vectes
ei⁹. Currēs obuiā currēti veniet ⁊ nūtius
obui⁹ nūciāti: vt anūciet regi babilōis qz
capta ē cīras ei⁹ a sūmo vsq; ad sūmuz: et
vada ꝓoccupata sūt. Et paludes incēse sūt
igni: ⁊ viri bellatoꝛes ꝓ̄bati sūt: qz hec di-
cit dñs exercituū de⁹ isrl'. Filia babilonis
q̄si area: tp̄us tꝛituꝛe ei⁹. Adhuc modicuz
⁊ veniet tps messionis ei⁹. Comedit me: de
uoꝛauit me Nabuchodonosoꝛ rex babilo-
nis. Reddidit me q̄si vas īane. Absoꝛbu-
it me q̄si draco: ꝛpleuit vēt̄rē suū tēmeri-
tudīe mea: et eiecit me. Jniq̄tas aduerꝛsuz
me ⁊ caro mea sup babilonē dicit hītatio
syon: ⁊ sanguis me⁹ sup hītatoꝛes chaldee
dic ihrl'm. Proptērea hec dicit dñs. Ecce
ego iudicabo causā tuaz: ⁊ vlciscar vlt̄oez
tuā. Et deſtū faciā mare ei⁹: ⁊ siccabo ve-
naz ei⁹. Et erit babilon ī tumulos: hītatō
draconū stupoꝛ ⁊ sibil⁹: eo q̄ ñ sit hītatoꝛ
Simul et leones rugiēt: excutient comas
veluti catuli leonū. Jn caloꝛe eoꝝ ponam
pot⁹ eoꝝ: ⁊ inebꝛiabo eos vt sopiāt ⁊ doꝛ-
miāt sōnū sēpit̄nuz: et ñ ꝓsurgāt dic dñs.
Deducā eos q̄si agnos ad victimaz: et q̄si
arietes cū hedis. Quō capta ē sesach. ⁊ cō
ꝓhēsa ē īclita vniuerse tērre: Quō facta ē
in stupoꝛez babilon inter gētes: Et ascēdit
sup babilonē mare: multitudīe fluctuum
ei⁹ opata ē. Facte sūt ciuitates ei⁹ ī stupoꝛē
ēra īhītabil' ⁊ deſta: ēra ī q̄ null⁹ hītet nec
ēnsiet p eū fil⁹ hoīs. Et visitabo sup bel in
babilone: et eiciam qđ absoꝛbuerat de oꝛe
ei⁹: ⁊ ñ ꝓfluēt ad eā vl̄t gētes. Siquidez et
muꝛ⁹ babilōis coꝛruet. Egꝛedimī de medio
ei⁹ pl̄s meus: vt saluet vnusq̄sq; aīaz suaz
ab ira furoꝛis dñi. Et ne foꝛte molleſcat
coꝛ vr̄m: ⁊ timeatis audituz q̄ audiet̄ ī ēra
Et veniet ī āno auditō. ⁊ p⁹ hūc ānuz au-
ditō ⁊ iniq̄tas ī tꝛra: ⁊ dñatoꝛ sup dñato-
rē. Proptꝛea ecce dies veniunt. et visita-
bo sup sculptilia babilonis: ⁊ oīs tꝛra ei⁹
cfūdet̄: ⁊ vniuersi īterfecti ei⁹ cadēt ī me-
dio ei⁹. Et laudabūt sup babilonem celi ⁊
ēre ⁊ oīa q̄ in eis sūt: qz ab aq̄lone venient
ei ꝓdones ait dñs. Et quō fecit babilon vt
cadēnt occisi ī isrl': sic de babilōe cadēt oc
cisi in vniuersa ēra. Qui fugitis gladiū ve
nite: nolite stare. Recoꝛdamī ꝓcul dñi: et
ihrl'm ascēdat sup coꝛ vr̄m. Cōfusi sumus
qm̄ audiuim⁹ obꝛobriū. Opuit ignomīa
facies nr̄as: qm̄ veneꝛt aliēi sup sāctifica
tōez dom⁹ dñi. Proptēa ecce dies veniunt
ait dñs. ⁊ visitabo sup sculptilia e⁹: ⁊ ī oī
tꝛra ei⁹ mugiet vulnerat⁹. Si ascenderit

babilõ ī celũ ⁊ firmauerit ī excelso robur
suũ: a me veniẽt vastatores eius: ait dñs.
Ecce clamoris de babilõe. ⁊ ptritõ magna
de tra chaldeoꝝ: qm̃ vastauit dñs babilõz
et pdidit ex ea vocẽ magnaz: et sonabunt
fluct⁹ eoꝝ q̃si aq̃ multe. Dedit sonitũ vox
eoꝝ: qz venit sup eã. ib ẽ sup babilonẽ pre
do. Et apphẽsi st fortes e⁹: ⁊ emarcuit ar
c⁹ eoꝝ: qz fortis vltor dñs reddens retribu
et. Et ebriabo pncipes ei⁹ et sapiẽtes ei⁹:
duces ei⁹ ⁊ mgr̃at⁹ ei⁹ ⁊ fortes eius. Et dor-
miẽt sõnũ sẽpiternũ: ⁊ ñ expgiscẽt ait rex
dñs exercituũ nom̃ ei⁹. Hec dicit dñs exer
cituuz. Mur⁹ babilõis ille altissimus suf-
fossione suffodiet: et portæ ei⁹ excelse igne
pburẽt: et labores pꝑ ꝓx ad nihilũ et gen
tiũ. ī ignẽ ert ⁊ dispibũt. Verbũ qd̃ pcepit
hieremias ppha saraie filio nerie filij ma-
asie. cũ pgeret cũ sedechia rege in babilõz
in ano q̃rto regni ei⁹. Saraias aut̃z erat
pnceps pphecie. Et scripsit hiere. oẽ malũ
qd̃ vẽtur̃ erat sup babilonẽ in libro vno:
omnia vba hec q̃ scripta sũt ꝯ babilonem.
Et dixit hieremias ad saraiam. Cũ vene-
ris in babilõez ⁊ videris ⁊ legeris oia vba
hec dices. Dñe tu locut⁹ es pt̃ locũ istũ vt
dispderes eũ: ne sit q̃ ī eo hĩet ab homine
vsq; ad pec⁹: et sit perpetua solitudo. Cũq;
ꝓpleueris legẽ lib⁹ istuz: ligab̃ ad euz la-
pidẽ ⁊ picies illũ in mediũ eufratẽ: ⁊ dices
Sic submerget babilon: ⁊ non ꝓsurget a
facie afflictõis quã ego adduco sup eaz: ⁊
dissoluet. Hucusq; vba hiere. Ca. LII.

Filij⁹ vnigeniti et vni⁹
ani erat Sedechias cũ regnare ce
pisset: et vndecī annis regnauit in
ihrl̃m. Et nomẽ matris ei⁹ Amithal: filia
hieremie de lobna. Et fecit malum in ocu
lis dñi iuxta oia q̃ fecerat Joachī: qm̃ fu-
ror dñi erat in ihrl̃m ⁊ in iuda vsq; qꝫ picẽt
eos a facie sua. Et recessit sedechias a r̃ge
babilonis. Factũ est aũ in anno nono re-
gni e⁹ in mense decimo: decima die mensis
venit nabucho. rex babilõis ipe ⁊ omis ex
ercitus e⁹ aduersus ihrl̃m et obsiderũt eaz:
et edificaueũt ꝯ ea munitões in circuitu:
et fuit ciuitas obsessa vsq; ad vndecimum
annũ regni sedechie. Mense aũ quarto no-
na die mẽsis obtinuit fames ciuitatẽ: ⁊ ñ
erat alimẽta pl̃i terre. Et dirupta ẽ citas.
et oẽs viri bellatores ei⁹ fugerũt: exierũtq;

de ciuitate nocte p viã portæ q̃ ẽ inter du-
os muros et ducit ad ortũ regis. chaldeis
obsidẽtibꝰ vrbẽ in giro: et abiert p viam q̃
ducit in heremuz. Persecut⁹ est aũ chalde-
oꝝ exercit⁹ regẽ: et apphenderũt sedechiam
in deserto qd̃ ẽ iuxta hiericho: ⁊ oĩs comi-
tat⁹ eius diffugit ab eo. Cũq; ꝓphẽdissent
regẽ adduxerũt eũ ad regẽ babilonis in re
blatha q̃ ẽ ī terra emath: et locut⁹ ẽ ad euz
iuditia. Et iugulauit rex babilonis filios
sedechie in oculis ei⁹: ſz et omis pncipes iu-
da occidit ī rblatha. Et oculos sedechie ex
uit et vinxit eũ ꝓpedibꝰ. Et adduxit euz rex
babilonis ī babilonẽ: et posuit eũ ī domo
carceris vsq; ad diez mortis ei⁹. In mense
aũt qnto. decima mẽsis. ipse est ãnus deci-
musnon⁹ nabucho. regis babilonis: venit
Nabuzardan prĩceps militie q̃ stabat co-
ram rege babilonis in hierl̃m: et incendit
domũ dñi et domũ regis et omis dom⁹ hie-
rusalẽ et omẽz domũ magnã igne ꝓbussit
et totũ mur̃ ihrl̃m ꝑ circuitum destruxit
cũct⁹ exercit⁹ chaldeoꝝ q̃ erat cũ magistro
militie. De paupibꝰ aũt ꝑplẽ et de reliquo
vulgo qd̃ mãserat ī ciuitate et de ꝓfugis q̃
trãsfugerant ad regem babilonis et cete-
ros de multitudine. trãstulit Nabuzardan
pnceps militie: de paupibꝰ vero terre reli
quit Nabuzardan princeps militie vinito
res et agricolas. Colũnas q̃z ereas q̃ erant
ī domo dñi et bases ⁊ mare eneũ qd̃ erat ī
domo dñi ꝓfregerũt chaldei: et tulerũt oẽ
es eoꝝ ī babilonez. Et lebetes ⁊ cratheras
et psalteria ⁊ fiolas ⁊ mortariola ⁊ oĩa va
sa erea q̃ in mĩsterio fuerãt tulerũt ⁊ ꝑfri
as ⁊ thimiamata et vrceos ⁊ pelues ⁊ can
delabra ⁊ mortaria et cyatos. Quotq̃t au
rea aurea: et quotquot argentea argẽtea
Tulit mgr̃ militie colũnas duas et mare
vnũ. et vitulos duodecī ereos qui erãt sub
basibꝰ: quas fecerat rex Salomõ in domo
dñi. Nõ erat pond⁹ eris oĩm vasoꝝ horũ.
De colũnis aũt: decem et octo cubiti alti-
tudinis erãt in columna vna. ⁊ funiculus
duodecim cubitorũ circuibat eam. Porro
grossitudo ei⁹ quatuor digitorum: ⁊ ītrin
sec⁹ caua erat: ⁊ capitella sup vtrãq; erea:
Altitudo capitelli vnius quinq; cubitoꝝ:
et reciacula et malogranata supẽ coronaz
in circuitũ: omnia enea. Et fuerunt malo-
granata nonagintasex dependẽtia: et oĩa

malogranata centū reciaclis circūdaban
tur. Et tulit mgr̄ milicie sarayam sacer-do
tem primuz: et sophoniā sacerdotem scōm
et tres custodes vestibuli. Et de cīratē tu-
lit eunuchū vnuz q̄ erat p̄posit⁹ sup viros
bellatores: et septē viros de his q̄ videbant
faciē regis q̄ iuēti sūt ī ciuitate: ⁊ scribā p̄n
cipē militū q̄ p̄babat tyrones. et seragita
viros de pl̄o ⁊re q̄ iuēti sūt ī medio ciuita-
tis. Tulit aū eos nabuzardan mgr̄ milicie
et duxit eos ad regē babilōis ī reblatha.
et p̄cussit eos rex babilōis: et īterfecit eos
in reblatha ī ⁊ra emath. Et ⁊nslat⁹ē iuda
de ⁊ra sua. Iste ē pl̄s quem trāstulit nabu-
chodonosor ī anno septīo: iudeos tria mi-
lia. et vigītres. In āno octauodecīo nabu
chodonosor transtulit de ihrl̄m aīas octin
gentas trigītaduas. In anno vicesimoter-
tio nabuchodonosor transtulit nabuzar-
dan magister milicie aīas iudeoz̄ septin-
gētas quadragītaquinq̄. Oēs ḡ aīe: quatu
or milia sexcētē. Et factū est in tricesimose
ptimo āno trāsmigratōis ioachim r̄gis iu
da duodecīo mēse vicesimaq̄nta mēsis ele-
uauit euilmerodach rex babilōis ipso an-
no regni sui caput Joachin regis iude. et
eduxit euz de domo carceris: ⁊ locut⁹ē cuz
eo bona. Et posuit thronum eius sup thro
nos regū q̄ erāt p⁹se in babilonez: ⁊ muta
uit vestimenta carceris ei⁹: et comedebat
panē corā eo sp cūctis diebus vite sue. Et
cibaria ei⁹ cibaria perpetua dabant ei a
rege babilonis statuta per singulos dies:
usq̄ ad diē mortis sue cūctis diebus vite e⁹.
℣ Explicit Hieremias propheta.
℣ Incipiunt lamentatōes ei⁹ que cyn̄oth
hebraice inscribuntur.

ALEF factuz est post-
q̄ in captiuitatez
redact⁹ē isrl̄ ⁊ ihrl̄m dēstruc
cta est: sedit hieremias p-
pheta flēs ⁊ plāxit lamen-
tatōe hac in ihrl̄m: et amaro aīo suspirās
⁊ eiulās dixit. ℣ Aleph. Quō sedet sola ci-
uitas plena pl̄o. Facta ē q̄i vidua dña gē
tiū: princeps puinciarū facta ē sub tribu-
to. ℣ Beth. Plorās plorauit ī nocte: et la
crime ei⁹ ī maxillis ei⁹. Nō ē q̄ p̄soleť eā:
ex omnib⁹ caris eius. Omnes amici eius
spreuerūt eā: et facti sūt ei inimici. ℣ Gy-
mel. Migrauit iudas p̄pter afflictōz ⁊ mul-
titudinem seruitutis. Habitauit inter gē
tes: nec inuenit requiē. Omes p̄secutores
eius apprehēderunt eam inter angustias.
℣ Deleth. Elie syon lugēt: eo q⁹ nō sint q̄
veniāt ad solēnitatē. Oēs portē ei⁹ destruc-
te: sacerdotes ei⁹ gemētes. Virgines eius
squalide: ⁊ ipsa oppressa amaritudīe. ℣ He
Facti sūt hostes eius in capite: et inimici
eius locupletati sūt: q⁹ dñs locutus ē sup
eā p̄pter multitudinē iniq̄tatuz eius. Pa-
uuli eius ducti sūt ī captiuitatē: añ faciē
tribulātis. ℣ Vau. Et egressus est a filia
syon oīs decor ei⁹. Facti sūt principes eius
velut arietes nō inuenientes pascua: ⁊ abi-
erūt absq̄ fortitudīe añ faciez subsequētis.
℣ Zayn. Et recordata ē ihrl̄m dier̄ affli-
ctōis sue. ⁊ p̄uaricatōis oīm desiderabiliuz
suoz̄. que habuerat a diebz antiquis: cum
caderet p̄pl̄us ei⁹ in manu hostili: ⁊ nō esset
auxiliator. Viderūt eam hostes: ⁊ derisez̄ūt
sabbata ei⁹. ℣ Heth. Peccatum peccauit
ihrl̄m: p̄pterea instabil' facta ē. Oēs q̄ glo
rificabāt eā spreuerūt istaz: q⁹ viderūt ig̃mi
niā ei⁹. Ipa aūt gemēs: ⁊ puersa ē retror
sū. ℣ Theth. Sordes ei⁹ in pedib⁹ ei⁹: nec
recordata ē finis sui. Depolita ē vehemē-
ter: nō habēs p̄solatorē. Vide dñe afflictio-
nē meā qm̄ erect⁹ē inimic⁹. ℣ Joth. Ma-
nū suā misit hostis ad oīa desiderabilia
ei⁹: q⁹ vidit gētes īgressas sāctuariū suū:
de q̄b⁹ p̄cepas ne intrarēt ī ecclesiā tuam.
℣ Caph. Oīs p̄pl̄us ei⁹ gemēs: ⁊ q̄rens pa-
nē. Dederūt p̄tiosa queq̄ p cibo: ad refocil-
landā aīaz. Vide dñe ⁊ cōsidera: qm̄ facta
sū filis. ℣ Lamech. O vos oēs q̄ ⁊nsitis p
viaz attēdite ⁊ videte: si ē dolor sicut dolor
me⁹. Qm̄ vindemiauit me vt locut⁹ est do-
minus: in die ire furoris sui. ℣ Mem. De
excelso misit ignē in ossib⁹ meis: et erudi-
uit me. Expādit rethe pedib⁹ meis: puer-
tit me retrorsuz. Posuit me desolatā: tota
die merorē p̄fectā. ℣ Nun. Vigilauit iugū
iniq̄tatū mearū ī manu ei⁹ puolute sunt et
īpolite collo meo. Infirmata est virt⁹ mea
dedit me dñs ī manū de q̄ nō potero surgē.
℣ Samech. Abstulit omnes magnificos
meos dñs de medio mei: vocauit aduersū
me tp̄s: vt cōtereret electos meos. Torcu-
lar calcauit dñs virgini filie iuda. ℣ Ayn.
Ideirco ego plorās et oculus me⁹ deducens

aqs: qr lōge fact⁹ ē a me ꝓsolatōr: ꝙuertēs aīaz meā. Facti sṫ filij mei ꝑditi: qm̄ inualuit inimic⁹. ℂ Phe. Exp̄ādit syon manus suas: ñ ē q̄ ꝓsoleṫ eā. Mādauit dns aduersuz iacob: ī circuitu ei⁹ hostes e⁹. Facta ē ihrlm quasi polluta menstruis inter eas. ℂ Sade. Just⁹ ē dns: qr os ei⁹ ad iracundiam ꝙuocaui. Audite obsecro uniuersi populi: et uidete dolorē meū. Uirgines mee ⁊ iuuenes mei abierūt ī captiuitatē. ℂ Coph. Uocaui amicos meos: ⁊ ipi decepunt me. Sacerdotes mei et senes mei in urbe consūpti sṫ: qr quesierunt cibuz sibi ut r̄focillarēt aīas suas. ℂ Res. Uide dne qm̄ tribulor: ꝓturbat⁹ ē uēter me⁹. Subuersuz ē cor meū ī memetipa: qm̄ amaritudie plena sū. Foris īterficit gladi⁹: et domi mors silis ē. ℂ Syn. Audierūt qr īgemisco ego: ⁊ ñ ē q̄ ꝓsoleṫ me. Oēs īimici mei audierūt malū meū: letati sunt qm̄ tu feciſti. Adduxisti diem ꝓsolatōnis: et fient similes mei. ℂ Thau. Ingrediaṫ oē malū eor corā te ⁊ deuīdemia eos sicut uīdemiasti me ꝓpter oēs iniq̄tates meas. Multi em̄ gemit⁹ mei cor meū merēs. ℂ Capi. II. Aleph.

**Quomodo obtexit caligine ī furore suo dns filiaz syon: ꝓiecit ō celo ī trā īclitaz isrl: et ñ ē r̄cordat⁹ scabelli pedū suor ī die furoris sui. ℂ Beth. ꝓcipitauit dns nec pepercit oīa spetōsa iacob: destruxit ī furoe suo munitōs ōginis iuda et deiecit ī terraz polluit r̄gnū ⁊ ꝓncipes ei⁹. ℂ Gymel. Cō fregit ī ira furoris sui oē cornu isrl: auertit retrorsū dexterā suaz a facie inimici: et succēdit ī iacob q̄si ignē flāme deuorantis ī giro. ℂ Deleth. Tetēdit arcū suū q̄si inimic⁹: firmauit dexterā suā q̄i hostis: ⁊ occidit oē qō pulcrū erat uisu. In tabnaculo filie syō effudit q̄si ignē īdignatōz suaz. ℂ He. Fact⁹ ē dns uelut inimicus. ꝑcipitauit isrl. ꝑcipitauit oīa mēia ei⁹: dissipauit munitōs ei⁹: ⁊ repleuit ī filia iuda humiliatū ⁊ hūiliatā. Uau. Et dissipauit q̄si ortuz tēctoriū suū: demolit⁹ ē tabnaclm suuz Obliuioni t̄didit dns ī syon festiuitatē et sabbatū: ⁊ ī obprobriū ⁊ in indignatōz furoris sui regē et sacerdotem. ℂ Zay. Repleuit dns altare suuz: maledixit sc̄tificatōi sue: t̄didit ī man⁹ īimici muros turriū ei⁹. Uocez dederūt ī domo dñi: sicut ī die solēni. ℂ Heth. Cogitauit dns dissipare murū filie syon: tetēdit funiculm suū ⁊ ñ auertit manū suā a ꝑditōe. Luxitq̄ añmurale et murus pariter dissipat⁹ ē. ℂ Teth. Defixe sunt in terra porte ei⁹: ꝑdidit et ꝓtriuit uectes ei⁹: regē e⁹ ⁊ ꝓncipes ei⁹ in gentibo nō ē lex: ⁊ ꝓpha ei⁹ ñ īuenerūt uisionē a domino. ℂ Joth. Sederūt ī trā: ꝓticuerūt senes filie syon: ꝓspserūt cinē capita sua. accīcti sūt cilitijs. abieceūt ī terra capita sua ōgines ihrlm. ℂ Caph. Defecerūt p̄ lacrimis ocli mei: ꝯbata sūt uiscera mea. Effusum ē ī terra iecur meuz sup̄ ꝓtritōez filie ꝑli mei: cū deficēt puul⁹ ⁊ lactēs ī platēis oppidi. ℂ Lamech. Matribo suis dixerunt ubi ē triticū ⁊ uinū: cū deficēnt q̄si uulnerati ī platēis citatis: cū exalarēt aīas suas ī sinu matr̄ suar̄. ℂ Mem. Cui ꝓpabo te. uel cui assimilabo te filia hierlm? Cui exequabo te. et ꝓsolabor te ōgo filia syon? Magna eī uelut mare contritō tua. Quis medebiṫ tui? ℂ Nun. Prophete tui uiderūt tibi falsa ⁊ stulta: nec apiebāt iniq̄tatē tuā ut te ad penitētiā ꝙuocarēt. Uiderūt aū tibi assūptōes falsas ⁊ eiectōnes. ℂ Samech. Plauserūt sup̄ te maibo oēs trānseūtes p̄ uiā sibilauerūt ⁊ mouerūt capita sua sup̄ filiam ihrlm: hec cine ē urbs dicētes pfecti decoris: gaudiuz uniuerse terre. ℂ Ayn. Aperuerūt sup̄ te os suuz oēs īimici tui: sibilauerūt ⁊ fremuerūt dētibo suis: ⁊ dixerūt deuorabimus. En ista est dies quā expectabam⁹: inuenim⁹. uidim⁹. ℂ Phe. Fecit de⁹ q̄ cogitauit: ꝓpleuit ſmonē suū quē p̄cepat a diebo ātiq̄s. Destruxit ⁊ ñ pepcit: letificauit sup̄ te īimicū: et exaltauit cornu hostiuz tuor̄. ℂ Sade. Clamauit cor eor̄ ad dñm: sup̄ muros filie syon. Deduc q̄si torrētē lacrimas p̄ diē ⁊ noctē: ñ des requez tibi: neq̄ taceat pupillaz ocli tui. ℂ Coph. Cōsurge. lauda ī nocte ī principio uigiliarū: effūde sicut aquā cor tuū añ ꝓspectum dñi. Leua ad eū manꝰ tuas p̄ aīa puulorū tuor̄: q̄ fame peūt ī capite oīm ꝓpeditor̄. ℂ Res. Uide dne ⁊ ꝓspexa: quē uīdemiaueris ita. Ergo ne ꝓmedet mlieres fructū suuz: puulos ad mēsurā palme? Si occidit ī sāctuario dñi: sacerdos ⁊ ꝓpha. ℂ Syn. Jacuerūt in terra foris puer ⁊ senex: uirgines mee et iuuenes mei ceciderūt ī gladio. Interfeciſti ī die furoris tui: ꝑcussisti

nec miſt⁹es. ¶ Thau. Vocasti q̃ſi ad diez ſolẽnẽ q̃ terrẽnt me de circuitu: et ñ fuit ī die furoꝛis dñi q̃ effugẽt et relinqueꝛetuꝛ. Quos educaui et enutꝛiui: inimicus meus ꝓſumpſit eos. ¶ Ca. III. Aleph.

EGo vir videns paupertatem meã: in viꝛga indignatõnis ei⁹. ¶ Aleph. Me minauit et adduxit in tenebꝛis: ⁊ ñ ī lucẽ. ¶ Aleph. Tãtũ in me vertit: et ꝓuertit manũ ſuã tota die ¶ Beth. Vetuſtã fecit pelleꝫ meã ⁊ carnẽ meaꝫ: ꝓtriuit oſſa mea. ¶ Beth. Edificauit in giro meo: et circũdedit me felle ⁊ laboꝛe. ¶ Beth. In tenebꝛoſ collocauit me q̃ſi moꝛtuos ſempiternos. ¶ Gymel. Circũedificauit aduerſũ me vt nõ egꝛediar: aggꝝuauit ꝓpedẽ meũ. ¶ Gymel. Doꝫ ⁊ cũ clamauero et cũ rogauero: excluſit oꝛoꝫ meaꝫ. ¶ Gymel. Cõcluſit vias meas lapidibꝫ q̃dꝛis: ſemitas meas ſubuertit. ¶ Deleth. Vrſus īſidiãs fact⁹ẽ mihi: leo ī abſcõditꝫ. ¶ Deleth Dẽitas meas ſubuertit et ꝓtꝛegit me: poſuit me deſolatã. ¶ Deleth. Tetẽdit arcũ ſuũ: et poſuit me q̃ſi ſignũ ad ſagittã. ¶ He. Miſit ī ꝛnibꝫ meis filias pharetre ſue. ¶ He. Fact⁹ ſũ ī deꝛiſũ oĩ ꝓꝓo meo cãticum eoꝝ tota die. ¶ He. Repleuit me amaritudinibus: inebꝛiauit me abſinthio ¶ Vau. Et fꝛegit ad numeꝝ dentes meos cibauit me cinẽ. ¶ Vau. Et ꝛpulſa eſt aĩa mea: oblit⁹ ſuꝫ bonoꝝ. ¶ Vau. Et dixi perijt finis me⁹: et ſpes mea a dño. ¶ Zay. Recoꝛdare pauꝓtatis et trãſgreſſiõis mee abſinthij ⁊ felĺ. ¶ Zay. Memoꝛia memoꝛero: et tabeſcet ī me aĩa mea. ¶ Zay. hoc recolẽs in coꝛde meo: ī deo ſpabo. ¶ Heth. Miſicoꝛdie dñi qꝛ ñ ſum⁹ cõſũpti: qꝛ nõ defeceꝛt miſatões ei⁹. ¶ Heth. Noui diluculo: multa ẽ fides tua. ¶ Heth. Pars mea dñs dixit aĩa mea: ꝓterea expectabo eũ: ¶ Teth. Bonus ẽ dñs ſpantibꝫ in euꝫ: aĩe q̃rẽti illuꝫ. ¶ Teth. Bonũ ẽ poſtulaꝛi cuꝫ ſilentõ ſalutare dñi. ¶ Teth. Bonũ ẽ viro cũ poꝛtauerit iugum ab adoleſcentia ſua. ¶ Joth. Sedit ſolitarius et tacebit: quia leuauit ſe ſup ſe. ¶ Joth. Ponet in puluẽ os ſuuꝫ: ſi forte ſit ſpes. ¶ Joth. Dabit percutienti ſe maxillaꝫ: ſaturabit obꝓobꝛijs ¶ Caph. Quia nõ repellet in ſempiteꝛnuꝫ dñs. ¶ Caph. Quia ſi abiecit et miſeꝛebit: ſm multitudineꝫ miſericoꝛdiaꝝ ſuarum.

¶ Caph. Nõ emĩ humiliauit ex coꝛde ſuo: et abiecit filios hoĩm. ¶ Lamech. Vt conteꝛeret ſub pedibꝫ ſuis: oẽs vinctos teꝛre. ¶ Lamech. Vt declinaret iudiciũ viri: in cõſpectu vultus altiſſimi. ¶ Lamech. Vt pueꝛteꝛet hoĩeꝫ ī iudicio ſuo: dñs ıgꝛauit. ¶ Mem. Quis eſt iſte q̃ dixit vt fieret. domiõ nõ iubẽte: ¶ Mem. Ex oꝛe altiſſimi nõ egꝛedientur: nec bona nec mala. ¶ Mem. Quid murmuꝛauit hõ viuens: vir ꝓ peccatis ſuis: ¶ Nũ. Scꝛutemuꝛ vias noſtras: et queramus et reuertamur ad dominũ. ¶ Nun. Leuam⁹ coꝛda nr̃a cũ manibꝫ: ad dñm in celos. ¶ Nun. Nos iniq̃ egim⁹ ⁊ ad iracũdiã puocauim⁹: idcirco tu ĩexoꝛabilis es. ¶ Samech. Opuiſti ī furoꝛe ⁊ pcuſſiſti: occidiſti nec pepeꝛciſti. ¶ Samech. Oppoſuiſti nubẽ tibi: ne trãſeat oꝛo. ¶ Samech. Eradicatõꝫ ⁊ abiectõꝫ poſuiſti me: ī medio populoꝝ. ¶ Ayn. Oclus me⁹ afflict⁹ eſt nec tacuit: eo q̃ non eſſet requies. ¶ Ayn. donec reſpiceꝛet ⁊ videt de⁹ de celis ¶ Ayn oclus me⁹ depꝛedat⁹ ẽ aĩaꝫ meaꝫ: in cũctis filiabꝫ vrb̃ mee. ¶ Phe. Aperuerũt ſup nos os ſuũ oms ĩmici. ¶ Phe. Formidinem et laque⁹ facta ẽ nob̃ fatiſcinatõ et cõtritio. ¶ Phe. Diuiſiones aq̃rum deduxit oculus me⁹: ī ꝓtritõe filie ꝓpli mei. ¶ Sade. Clenatõe cepeũt me q̃ſi auẽ inimici mei me gratis. ¶ Sade. Lapſa ẽ in lacum vita mea: et poſueũt lapidem ſup me. ¶ Sade. Inũdauerũt aq̃ ſup caput meũ: dixi perij ¶ Coph. Inuocaui nomẽ tuuꝫ dñe: de lacu nouiſſimo. ¶ Coph. Vocez meã audiſti ne auertas auꝛez tuã a ſingultu meo ⁊ clamoꝛibꝫ. ¶ Coph. Appꝛopiaſti ī die q̃ inuocaui te: dixiſti ne timeas. ¶ Res. Judicaſti dñe cauſã aĩe mee: redemptoꝛ vite mee. ¶ Res. Vidiſti dñe iniq̃tatẽ illoꝝ aduerſuꝫ me: iudica iudiciũ meũ. ¶ Res. Vidiſti oẽꝫ furoꝛẽ: vniuerſas cogitatões eorũ aduerſũ me. ¶ Syn audiſti obꝓobꝛiũ eorũ dñe: oms cogitatões aduerſuꝫ me. ¶ Syn Labia inſurgẽtiũ mihi et meditatões eoꝝ aduerſuꝫ me tota die. ¶ Syn. Seſſionem eoꝝ ⁊ reſurrectõꝫ vide: ego ſũ pſalm⁹ eoꝝ. ¶ Thau. Reddes eis vicẽ dñe: iuxta opera manuũ ſuarũ. ¶ Thau. Dabis eis ſcutũ coꝛdis: laboꝛẽ tuũ. ¶ Thau. Perſeq̃ris in furoꝛe tuo: et conteres eos ſub celis domine. ¶ Capitulum .IIII.

Quomodo obſcuratū ē aur: mutat⁹ ē color optim⁹: diſp-ſi ſūt lapides ſc̄tuarij ī capite om-niū platearū: ℣ Beth. Filij ſyon incliti et amicti auro p̄mo: quō reputati ſt̄ in vaſa teſtea: op⁹ manuū figuli: ℣ Gymel. Sed ⁊ lamie nudauerūt māmas ſuas: lactauerūt catulos ſuos. Filia pl̄i mei crudelis: q̄ſi ſtrutio in deſerto. ℣ Deleth. Adheſit līgua lactātis ad palatū ei⁹ in ſiti: puuli petierūt panē: et ñ erat q̄ frāgēt eis. ℣ He. Qui veſcebāt voluptuoſe ītrierūt ī vijs: q̄ nutri ebant in croceis amplexati ſunt ſtercora. ℣ Vau. Et maior effecta ē iniq̄tas filie po-puli mei peccato ſodomor: q̄ ſubuerſa ē in momēto: ⁊ nō ceperunt ī ea man⁹. ℣ Zay. Cādidiores nazarei ei⁹ niue. nitidiores la-cte. rubicūdiores ebore ātiq̄: ſaphiro pul-criores. ℣ Heth. Denigrata ē ſup carbo-nes facies eor: ⁊ non ſt̄ p̄gniti in platēis. Adheſit cutis eor oſſibo: aruit et facta eſt q̄ſi lignuz. ℣ Teth. Meli⁹ fuit occiſis gla-dio q̄ī int̄fectis fame: qm̄ iſti extabuerūt p̄ſūpti a ſterilitate terre. ℣ Joth. Manus mulier miſericordiū coxerūt filios ſuos: facti ſt̄ cibo ear ī p̄tritōe filie pl̄i mei. ℣ Caph. Cōpleuit dñs furorē ſuū: effudit irā indig-nationis ſue. Et ſuccēdit ignē in ſyō: et de-uorauit fūdamēta ei⁹. ℣ Lamech. Nō cre-diderūt reges terre et vniuerſi hītatores orb̄ qm̄ īgredēt hoſtis ⁊ īimic⁹ p portas ihrl̄m ℣ Mem. Propter peccata p̄phārū eius et iniq̄tates ſacerdotū ei⁹: qui effuderūt in me dio ei⁹ ſāguinez iuſtor. ℣ Nun. Errauerūt ceci ī platēis: polluti ſūt ſāguine. Cūq̄ nō poſſēt: tenuerūt lacunas ſuas. ℣ Samech Recedite polluti clamauerūt eis: recedite: abite: nolite tangē. Jurgati quippe ſunt et p̄moti dixerūt: inter gētes nō addet vltra vt inhabitet in eis. ℣ Ayn. Facies dñi di-uiſit eos: ñ addet vt reſpiciet eos. Facies ſacerdotū ñ erubuerūt: neq̄ ſenū miſerti ſt̄. ℣ Phe. Cū adhuc ſubſiſterem⁹ defecerunt oculi nr̄i ad auxiliū nr̄m vanū: cū reſpice-rem⁹ attēti ad gētem q̄ ſaluari ñ poterat. ℣ Sade. Lubricauerūt veſtigia nr̄a ī itinē platear nr̄ar: appropinquauit finis nr̄: p̄pleti ſunt dies nr̄i: q̄ venit finis noſter. ℣ Coph. Velotiores fuerūt p̄ſecutores nr̄i aquilis celi: ſup mōtes p̄ſecuti ſūt nos: in deſerto inſidiati ſūt nobis. ℣ Res. Spiri-tus oris noſtri xp̄c dñs captus ē in pecca-tis noſtris: cui dixim⁹: in vmbra tua viu-em⁹ in gētib⁹. ℣ Syn. Gaude ⁊ letare fi-lia edom q̄ hītas in t̄ra hus. Ad te q̄q̄ pue-niet calix: inebriaberis atq̄ nudaberis. ℣ Thau. Completa eſt iniquitas tua filia ſyon: nō addet vltra vt trāſmigret te. Viſi-tabit iniquitatem tuam filia edom: diſco-operiet pcta tua. ℣ Explicĭunt lamenta-tiones Hieremie.

Incipit oratio eiuſdem.

Recordare domine q̄d acciderit nob̄ ītuē et r̄ſpice obprobriū nr̄m. Hēditas nr̄a v̄ſa ē ad alienos: dom⁹ nr̄e ad extraneos. Pupilli facti ſum⁹ abſq̄ patre matres noſtre q̄ſi vidue. Aquaz nr̄am pe-cunia bibim⁹: ligna nr̄a p̄cio cōparauim⁹. Ceruicibus minabamur: laſſis nō dabat̄ req̄es. Egipto dedim⁹ manuz et aſſirijs: vt ſaturemur pane. Patres nr̄i peccauerunt et ñ ſūt: et nos iniq̄tat̄ eor portauimus. Serui dñati ſūt nr̄i: non fuit q̄ redimēt de manu eor. In manib⁹ nr̄is affer̄ebam⁹ pa-nē nob̄: a facie gladij in deſerto. Pelles nr̄a q̄ſi cliban⁹ exuſta ē: a facie t̄peſtatuz fa-mis. Mulieres in ſyō humiliauerūt: ⁊ virgi-nes in ciuitatib⁹ iuda. Principes mānu ſu ſpēſi ſūt: facies ſenū nō erubuerūt. Adole-ſcētib⁹ īpudice abuſi ſūt: et pueri in ligno corruerūt. Sedes defecerūt de portis: iuue-nes de choro pſallētiuz. Defecit gaudium cordis nr̄i: v̄ſus ē ī luctū chor⁹ nr̄. Cecidit corona capitis nr̄i: ve nob̄ q̄ peccauim⁹. Propterea meſtū factuz ē ī dolore cor no-ſtrū: ideo p̄tenebrati ſūt oculi nr̄i. Propter mōtez ſyon q̄ diſperijt: vulpes ambulaue-rūt in eo. Tu aut dñe ī eternū p̄maneb̄: ſoli-um tuū ī generatōz ⁊ generatōz. Quare in p̄petuū obliuiſcēris nr̄i: derelinques nos ī lōgitudinē diez: Cōuerte nos dñe ad te et p̄uertemur: īnoua dies nr̄os ſicut a p̄nci-pio. Sz p̄jtiēs repuliſti nos: irat⁹ es p̄tra nos vehemēter. ℣ Explicit oō hieremie.

Incipit p̄fatio in librū Baruch.

Liber iſte qui baruch nomine prenotatur in hebreo canone non habetur. ſed tm̄ ī vulgata editione: ſimiliter et epla hiere. Propter noticiā aut legētiū ⁊

scripta sunt: quia mlta de xpo nouissimis q3 temporibus indicant.

¶ Incipit liber Baruch. Capitu. j.

HEc verba libri que scripsit Baruch filius Nerie. filij maasie. filij sedechie. filij sedei. filij helchie in babilonia in āno qnto in septima die mēsis: in tpe q3 ceperūt chaldei ihrlm et succēdert eaz igni. Et legit baruch verba libri hui⁹ ad aures iechonie filij ioachī regis iuda et ad aures vniuersi plī venietis ad librum: et ad aures potētiū filioz regū. et ad aures prebiteroz̄. et ad aures plī a mīmo vsq3 ad maximū eoz: oīm hītantiū i babilōia ad flumē sudi. Qui audientes plorabāt et ieiunabāt: q orabāt i pspectu dñi. Et collegert pecuniā in pspectu dñi: pm q3 potuit vniuscuiusq3 man⁹. Et miserunt in ihrlm ad ioachim filiū helchie filij salon sacerdotē: q ad sacerdotes q ad oēm plm q inuēti sūt cuz eo i ihrlm: cū accipent vasa tēpli dñi q3 ablata fuerāt de tēplo reuocare i terra iuda. decima die mensis siban. vasa argētea que fecit sedechias fili⁹ iosie rex iuda posteaq3 cepisset Nabuchodonosor rex babilonis iheconiā q pncipes q victos q potētes et plm ēre ab ihrlm: q duxit eos vinctos in babilonē. Et dixert. Ecce misimus ad vos pecunias: de q3 emite olocaustomata et th⁹ q facite māna: et offerte p peccato ad arā dñi dei nri. Et orate p vita nabuchodonosor regis babilōie q p vita balthasar filij eius: vt sint dies eorū sicut dies celi sup trā: vt det dñs vtutē vob q illuminet oculos nros: vt viuam⁹ sub vmbra nabuchodonosor regis babilōis q sub vmbra balthasar filij ei⁹ q fuiam⁹ eis mlt⁹ diebz q inueniam⁹ grāz i pspectu eoz. Et p nob: ipis orate ad dñm deuz nrm q2 peccauim⁹ dño deo nro: q non ē auers⁹ furor ei⁹ a nob vsq3 in hūc diē. Et legite libz istuz quē misim⁹ ad vos recitari i tēplo dñi i die solenni: et in die oportuno. Et dicetis dño deo nro iusticia: nob aī pfusio faciei nre sicut ē dies hec: oīi iuda et hītantibz in ihrlm regibz nris et pncipibz nris. sacerdotibz et pphis nris. et pribz nris. Peccauim⁹ ante dñm deū nrm q ñ credidim⁹ diffidētes i euz et ñ fuim⁹ subiectibiles illi: q nō obaudiui m⁹ vocē dñi dei nri vt ābularem⁹ in mādatis ei⁹ que dedit nob. A die q3 eduxit pres nros de terra egipti vsq3 ad diem hanc era m⁹ incredibiles ad dñm deū nrm: q dissipati recessim⁹ ne audirem⁹ vocez ipi⁹. Et adheserūt nob mlta mala q maledictōes q3 cōstituit dñs moysi seruo suo: q3 eduxit pres nros de terra egipti dare nob terrā fluētē lac et mel: sicut hodierna die. Et nō audiuim⁹ vocē dñi dei nri fm oīa verba pphaz quos misit ad nos et ad iudices nostros. q abiuimus vnusquisq3 i sensū cordis nri maligni operari diis alienis: facientes mala ante oculos dñi dei nri. ¶ Ca. II.

PRopter quod statuit dñs de⁹ noster vbuz suū qd locutus est ad nos: et ad iudices nros qui iudicauert in ihrlm et ad reges nros q ad pncipes nros et ad oēz isrl et iuda: vt adduceret dñs sup nos mala magna q3 nō st facta sub celo quēadmoduz facta sūt i hierusalē fm q3 scripta sūt i lege moysi vt mādūcaret homo carnes filij sui et carnes filie sue. Et dedit eos in manu regū omniuz qui sūt in circuitu nro in improperiuz et in desolatōnez: et in omnib⁹ plis in q3 nos dispsit dñs. Et facti sum⁹ subt⁹ et nō supra q2 peccauim⁹ dño deo nro. nō obaudiendo voci ipsius. Ddño deo nro iusticia: nob aī q pribz nris pfusio faciei sicut est dies hec Quia locut⁹ est deus sup nos omnia mala hec q3 venert sup nos: et nō sum⁹ deprecati faciē dñi dei nri vt reuertaremur vnusq3sq3 nrm a vijs nris pessis. Et vigilauit dñs i malis: et adduxit ea sup nos: quia iustus ē dñs i oīnibz opibz suis q3 mādauit nobis et nō audiuim⁹ vocē ipsi⁹: vt irem⁹ in preceptis dñi q3 edidit añ faciez nram. Et nūc dñe deus isrl q3 eduxisti plm tuuz de terra egipti in māu valida q i signis et i pdigijs et in vtute tua magna q i brachio excelso et fecisti tibi nomē sicut ē dies ista: peccauimus. impie gessim⁹. iniq3 egim⁹ dñe deus nr̄: in omnibus iustitijs tuis. Auertat ira tua a nob: q2 derelicti sum⁹ pauci inter gētes vbi dispersisti nos. Exaudi dñe preces nras et oziones nras: et educ nos ppter te: et da nobis inuenire gratiam ante faciem

eoꝝ q̄ nos adduxerūt: vt sciat oīs t̄ra qꝝ tu es dñs de⁹ nr̄: ⁊ qꝝ nomē tuū iuocatū ē super isrl̄ et sup gen⁹ ipi⁹. Respice dñe de domo sc̄a tua ī nos: et īclina aurē tuā ⁊ exaudi nos. Api oc̄los tuos et vide. q̄a non mortui q̄ sūt ī inferno. q̄ꝝ spūs accept⁹ est a viscerib⁹ suis dabūt honorē et iustificatiōz dño: sz aīa q̄ tristis ē sup magnitudinē mali ⁊ īcedit curua ⁊ infirmis ⁊ cui⁹ oculi defitiētes: et aīa esuriēs dat tibi gloriam et iustitiā dño: qꝝ ñ ex iustitias p̄m nostroꝝ nos fūdim⁹ p̄ces ⁊ petim⁹ miscōiam añ ꝓspectū tuū dñe de⁹ nr̄: sz qꝝ misisti irā tuā et furorē tuū sup nos: sicut locut⁹ es ī manu puerorꝝ tuoꝝ pphaꝝ: dicēs. Hec dicit dñs. Inclināte humeꝝ vr̄m et ceruicē vr̄az et opaz facite regi babilōis: et sedebitis ī t̄ra quā dedi p̄ib⁹ vr̄is. Qđ si ñ feceritis nec audieritis vocē dñi dei vr̄i opari regi babilonie defectōz vr̄am faciaz de cītatib⁹ iuda et a foris hierl̄m: ⁊ auferā a vob⁹ vocē iocūditatis ⁊ vocē gaudij ⁊ vocē sponsi et vocē sponse: et erit oīs t̄ra sine vestigio ab īhabitantib⁹ eā. Et ñ audierūt vocē tuaz vt oparent̄ regi babilōis: ⁊ statuisti vba tua q̄ locut⁹ es ī mail⁹ puerorꝝ tuorūz pphaꝝ: vt t̄nsferent̄ ossa regū nr̄oꝝ ⁊ ossa p̄m nr̄oꝝ de loco suo. Et ecce sūt ꝓiecta ī calore solis et ī gelu noctis: et mortui sūt ī doloribus pessimis ī fame ⁊ ī gladio et ī emissiōe. Et posuisti tēplū ī q̄ iuocatū ē nomē tuū ī ipo sicut hec dies pp̄t iniq̄tatē domus isrl̄ et dom⁹ iuda. Et fecisti ī nob⁹ dñe de⁹ nr̄ ex̄m oēz bonitatē tuā et ex̄m oēz miserationōz tuā illā magnā sicut locut⁹ es ī manu pueri tui moy̆si: ī die q̄ p̄cepisti ei scribe legē tuā corā filijs isrl̄ dicēs. Si nō obaudieritis vocī meā. mlt̄itudo hec magꝝ ꝙuertēt̄ ī minimā gētē qm̄ eos dispgā: qꝝ scio q̄ me ñ audiet pp̄s. Populꝰ ē enī dura ceruice. Et ꝙuertēt̄ ad coꝝ suū ī t̄ra captiuitatis sue: et sciēt qꝝ ego sū dñs de⁹ eoruz Et dabo eis coꝝ et īt̄lligēt: et aures ⁊ audiēt. et laudabūt me ī t̄ra captiuitatis sue et mēoꝝes erūt nomīs mei. Et auertēt se a dorso suo duro et a malignitatib⁹ suis: q̄a ex̄miscēt̄ viā p̄m suoꝝ q̄ peccaverūt in me. Et ꝛuocabo illos ī t̄rā quā iurauī p̄ib⁹ illoꝝ abraā. isaac ⁊ iacob. ⁊ dñabūt̄ ei⁹. Et mlt̄iplicabo eos ⁊ ñ mīoꝝabūt̄. Et statuā ill̄ t̄stamētū altꝝ sēpit̄nū: vt sī ill̄ ī deū: ⁊ ipi erūt mihi ī pp̄lm. Et ñ mouebo āplius pp̄lm meū filios isrl̄ a t̄ra quā dedi eis. III.

ET nūc domine de⁹ isra hel. aīa ī āgustijs ⁊ spūs āri⁹ clamat ad te. Audi dñe ⁊ miser̄e qꝝ de⁹ es misericoꝝs: ⁊ miserere nr̄i qꝝ peccauim⁹ añ te. Quia tu sedes ī sēpit̄nū: ⁊ ñ pibi m⁹ ī euū. Dñe de⁹ oīpotēs de⁹ isrl̄ audi nūc oraōez mortuoꝝ isrl̄ ⁊ filioꝝ ipoꝝ: qꝝ peccaverūt añ te ⁊ ñ audierūt vocē dñi dei sui: ⁊ agglutīata sūt nob⁹ mala. Noli memīsce iniq̄tatis p̄m nr̄oꝝ: sz memēto man⁹ tue ⁊ nomīs tui ī tpe isto: qꝝ tu es dñs de⁹ nr̄ et laudabim⁹ te dñe qꝝ pp̄ hoc dedisti timorē tuū ī cordib⁹ nr̄is. ⁊ vt īuocem⁹ nomē tuū ⁊ laudēm⁹ te ī captiuitate nr̄a: qꝝ ꝙuertimur ab iniq̄tate p̄m nr̄oꝝ q̄ peccaverūt añ te. Et ecce nos ī captiuitate nr̄a sum⁹ hodie quo nos dispsisti ī ꝓperiū ⁊ ī maledictōz ⁊ ī pcām ex̄m oēs iniq̄tates p̄m nr̄oꝝ: q̄ discesserūt a te dñe de⁹ nr̄. Audi isrl̄ mādata vite auribus pcipe vt scias prudentiā. Quid ē isrl̄ qꝝ ī t̄ra īimicoꝝ es: Inueterasti ī t̄ra alienā coīq̄nat⁹ es cū mortuis. Deputat⁹ es cū descēdētib⁹ ī īfernū: dēliq̄sti fōtē sapie. Nā si ī via dei ābulasses: hītasses vtiq̄ ī pace sup t̄rā. Disce vbi sit prudētia vbi sit ⁊ vbi sit īt̄llect⁹: vt scias sil̄ vbi sit lōgitūnitas vite ⁊ vt⁹: vbi sit lumē ocl̄oꝝ ⁊ pax. Quis īuenit locū ei⁹: Et q̄s īr̄uit ī thesauros ei⁹: Ubi sūt ꝓncipes gētiū: ⁊ q̄ dñant̄ sup bestias q̄ sūt sup t̄rā: Qui ī auib⁹ celi ludūt: q̄ argētū thesaurizāt ⁊ aurꝝ ī q̄ ꝓfidūt boies: ⁊ ñ ē finis acq̄sitōnis eoꝝ. Qui argētū fabricāt ⁊ solicīti sūt: nec ē īuētio opm suoꝝ. Extēmīati sūt ad īferos descēderūt: ⁊ alij loco eoꝝ exurrexerūt. Iuuenes viderūt lumē: ⁊ hītaverūt sup t̄rā. Uiā aī dei scīplie ngrauerūt: neq̄ īt̄llexerūt seītas ei⁹: neq̄ filij eoꝝ suscepūt eā. A facie ipoꝝ lōge fct̄a ē. Nō ē audita ī t̄ra chanaan: neq̄ visa ē ī theman. Filij q̄ agar q̄ exq̄sierūt prudētiā q̄ d t̄ra ē. negociatores t̄re et themā: ⁊ fabricatores ⁊ exq̄sitores prudētie ⁊ īt̄lligētie viā aī sapie nescierūt: neq̄ ꝓmemorati sūt seītas ei⁹. O isrl̄ q̄ magna ē domⁿ dei ⁊ īgēs locⁿ possessiōis ei⁹. Magnⁿ et ñ bñs finē: excelsⁿ ⁊ imēsⁿ. Ibi fuerūt gigātes noīati: illi q̄ ab initō fuerūt statura magꝝ sciētes bellū. Nō hos elegit dñs: neq̄ viaz disciplie īuenerūt: pp̄ea perierūt. Et qm̄ ñ ha

bus̄t sapiaz:pieīt ꝑ suā insipiaz. Quis ascēdit ī celū⁊ accepit eā:⁊ eduxit eā ꝺ nubibꝫ:Quis ēnsfretauit mare⁊ īueīt illā:⁊ attulit illā sup̄ aur̄ electū:Non ē q̄ possit scire vias eiꝰ:neq; q̄ exq̄rat scītas eiꝰ. Sz q̄ scit vniuēsa nouit eā:⁊ īueīt eā prudētia sua. Qui ꝑparauit t̄rā ī et̄no tpe:et f̄pleuit eā pecudibꝫ⁊ q̃drupedibꝫ.q̄ emittit lum̄⁊ vadit:⁊ vocauit illū:⁊ obedit illi ī tremore. Stelle aī dederūt lumē ī custodijs suis: ⁊ letate sūt. Vocate sūt⁊ dixer̄t. Assum⁹. Et luxer̄t ei cū iocūditate:q̄ fecit illas. Hic ē deꝰ nr̄:ñ estimabit̄ aliꝰ aduersꝰ eū. Hic adīueīt oēz viā disciplīe:⁊ ēdidit illam iacob puero suo:⁊ isrl̄ dilecto suo. Pꝰhec ī t̄ris visꝰ ē:⁊ cū hoībꝫ ꝓuersatus ē. ¶ Ca. IIII.

Hic liber mādatorū dei

⁊ lex q̄ ē iet̄nū. Oēs q̄ tenēt eaz ꝑueniēt ad vitā:q̄ aī dēliq̄r̄t eā in mortē. Cōuertē iacob⁊ apꝑhendite eā:ābula ꝑ viā ad splēdorē eiꝰ ꝫ lumē eiꝰ. Ne tradas alt̄i gl̄iaz tuā:⁊ dignitatē tuā gēti aliene. Hōi sumꝰ isrl̄:qm̄ q̄ deo placēt maifesta sūt nobꝫ. Aniēqor esto ꝑl̄s dei:mēora bil̄ isrl̄. Benūdati estis gētibꝫ ñ ī ꝓditōz: sz ꝑt̄ qđ ī ira ad iracūdiā ꝓuocastis dñm. ēditi estis aduersarijs. Exacerbastis ei eū q̄ fecit vos deū et̄nū:īmolātes demonijs⁊ ñ deo. Obliti ei estis eū q̄ nutriuit vos:⁊ ꝓ ēstastis nutricē vr̄az hierl̄z. Vidit ei iracū diā a deo veientē vobꝫ⁊ dixit. Audite cītates sy̓ō. Adduxit ei mihi deꝰ luctū magnū Vidi ei captiuitatē ꝑl̄i mei filioꝝ meoꝝ⁊ filiaꝝ:quā supduxit illis et̄nꝰ. Nutui ei illos cū iocūditate:dimisi aī illos cū fletu⁊ luctu. Nemo gaudeat sup̄ me vidua⁊ desolatā:a ml̄tis delicta sū ꝑt̄ pcta filioꝝ meoꝝ qr ꝺclīaueūt a lege ꝺi. iustitias aī ipi⁹ nesciert:nec ābulauerūt ꝑ vias mādatoꝝ ꝺi neq; ꝑ seītas ꝺitatis ei⁹ cū iustitia īgressi sūt. Vleīant ꝓfines sy̓ō:⁊ mēorēt captiuitatē filioꝝ⁊ filiaꝝ meaꝝ.quā supduxit ill̄ et̄nꝰ. Adduxit ei sup illos gētē de lōgi q̄:gētē īprobā⁊ alt̄iꝰ līgue q̄ ñ sūt reuereri senē:neq; pueroꝝ miser̄i sūt. Et abduxer̄ūt dilectos vidue:⁊ a filijs vnicā desolaueūt. Ego aī qđ possū adiuuare vos:Qui ei adduxit sup̄ vos mala ipe vos eripiet ꝺ manū hostiū inimicoꝝ vr̄oꝝ. Ambulate filij ābulate: ego ei delicta sū sola. Exui me stola pacis īdui aī me sacco obsecr̄ōis:⁊ clamabo ad altissimū ī diebꝫ meis. Aniēqores estote filij clamate ad dñm⁊ eripiet vos de manu ꝓncipū īimicoꝝ. Ego ei spaui ieūnū salutē vr̄az:⁊ veit mihi gaudiū a scō sup̄ misericordia:q̄ veiet vobꝫ ab et̄no saluatore vestro. Emisi ei vos cū luctu⁊ ploratu:ꝺducz aī vos mihi deꝰ cū gaudio⁊ iocūditate ieūnū. Sic ei videbit̄ vicīe sy̓ō captīatē vr̄az a ꝺo:sic videbt̄⁊ ī celeritate salutē vr̄az ī ꝺo:q̄ supueiet vobꝫ cū honore mag̃⁊ splendore et̄no. Filij patiēt̄ sustīete irā q̄ supuenit vobꝫ. Persecutꝰ ē ei te īimicꝰ tuꝰ:sz scito viꝺbꝫ ꝓditōz ipi⁹:⁊ sup̄ ceruices ipiꝰ ascēdes. Delicati mei ābulauerūt vias aspas: ducti sūt ei vt grex direptꝰ ab īimicis. Aniēqores estote filij:⁊ ꝓclamate ad dñm. Erit ei mēoria vīa ab eo q̄ ducit vos. Sic ei fuit sēsꝰ vr̄ vt erraretis a ꝺo:ꝺcies tm̄ itex ꝓ uertētes r̄q̄retis eū. Qui ei īduxit vobꝫ mala:ipe rursū adducz vobꝫ sēpit̄nā iocunditatē cū salute vīa. Aniēqor esto hierl̄m. Exhortat̄ enim te:q̄ te nominauit. Nocētes pibūt q̄ te vexaueūt:⁊ q̄ ḡtulati sūt ī tua ruina puniēt̄. Citates qđ ꝺuieūt filij tui puniēt̄:⁊ q̄ accepit filios tuos. Sic ei gauisa ē ī tua ruīa⁊ letata ē ī casu tuo:sic ꝑt̄ stabit̄ ī sua ꝺsolatōe. Et āputabit̄ exultatō mltitudis ei⁹:⁊ gaudioniū ei⁹ erit ī luctū. Ignis ei supueiet ei ab et̄no ī lōgit̄nis diebꝫ:⁊ hītabit̄ a demonijs ī mltitudie tpis. Circūspice hierl̄m ad oriētē:⁊ vide iocūditatē a deo tibi veientē. ¶ Ca. V.

Ece enim veniunt filij tui:q̄s dimisisti dispsos veniūt collecti ab oriētē vsq; ad occidētē:ī ꝺbo scti gaudētes ī honorē ꝺi. Exue te hierusalē stola luctꝰ⁊ vexatōis tue:⁊ īdue te decore⁊ honore q̄ a ꝺo tibi ē ī gl̄ia sēpit̄na Circūdabit te deꝰ ꝺyploȳde iustitie:⁊ īponet mitrā capiti tuo hōoris et̄ni. deꝰ eī oñ det splēdorē suū ī te:oī q̄ lb̄ celo ē. Noīabit tur ei tibi nom̄ tuū a ꝺo ī sēpit̄nū:pax iustitie⁊ hōor pietatis. Exurge hierl̄z⁊ sta ī excelso:⁊ circūspice ad oriētē⁊ vide collectos filios tuos ab oriētē sole vsq; ad occidētē ī ꝺbo scti gaudētes ꝺi mēoria. Exieūt ei abs te pedibꝫ ducti ab īimicis:adducz aī illos dñs ad te portatos ī hōrez sic filios r̄gni. Cōstituit ei deꝰ huīliare oēz mōtē excelsū⁊ rupes phēnes:⁊ ꝓualles r̄plē ī eq̄litatē t̄re vt ābulz isrl̄ diligēt̄ ī hōrez ꝺi. obūbraueūt

aũt silue: et oẽ lignũ suauitatis isrl' mandato dei. Adducet eñ dñs isrl' cũ iocũditate ĩ lumĩe maiestatis sue: cũ miscrdia ⁊ iustitia q̃ ex ipo. Incipit exẽplũ epl'e eiusdẽ quã misit hieremias ad abductos captiuos ĩ babiloniã a rege babiloniox. vt ãnũtiaret ill' ꝑm q̃ ꝓceptũ ẽ illi a deo. Ca. VI.

Propter peccata que peccasti añ deũ: abducemĩ ĩ babiloniaz captiui a nabuchodonosor rege babiloniox. Ingressi itaq; ĩ babilonẽ eritis ibi ãnis plurimis ⁊ tps lõgũ vsq; ad generatões septẽ: p' hoc aũt educã vos ĩde cũ pace. Nũc aũt videbitis ĩ babilonia deos aureos et argẽteos et lapideos et ligneos ĩ hũeris portari: oñtãtes metũ gẽtibo. Videte g̃ ne ⁊ vos sil'es efficiamĩ fctis alieis ⁊ metuatis: ⁊ met' vos capiat ĩ ipis. Audisa itaq; ẽba deretro et abañ: orãtes dicite ĩ cordibo vr̃is. Te oportet adorari dñe. Angel' aũt me' vobiscũ ẽ. Ipe aũt exq̃raz aĩas vr̃as. Naz ligna ipox polita a fabro ipa etiã ĩaurata ⁊ ĩargẽtata falsa sũt: ⁊ ñ pñt loq̃. Et sicut ỏgini amãti ornamenta. ita accepto auro fabricata sũt. Coronas certe aureas hñt sup capita sua dij illorũ vñ subt'hũt sacerdotes ab eis aux ⁊ argentũ et erogãt illud ĩ semetipis. Dãt aũ ⁊ ex ipo pstitutis ⁊ mẽtrices ornãt ⁊ cũ itex recepit illo a mẽtricibo ornãt deos suos. Idij aũ ñ liberãt ab erugine ⁊ tinea. Optis aũ ill' veste purpurea extgẽt faciẽ ipox ꝓpter puluerẽ dom': q̃ ẽ plĩm' ĩter eos. Sceptx aũt habet vt hõ sicut iudex regiõis: q̃ ĩ se peccãtẽ ñ ĩterficit. Nz etiã ĩ mañ gladiũ ⁊ securim: se aũ de bello ⁊ a latronibo ñ liberat. Vñ vob notũ sit qz ñ sũt dij. Nõ g̃ fueremi eos. Sic eĩ vas hois ꝓfractũ inutile efficit': tales sũt ⁊ dij illox. Cõstitutis ill' ĩ domo: oculi eox pleni sũt puluẽ a pedibo itroeũtiuz. Et sicut alicui q̃ regẽ offendit circũsepte st̃ ianue: aut sicut ad sepulcrũ adductũ mortuuz ita tutãt sacerdotes ostia clausuris et seris: ne a latronibo expolient'. Lucernas accendũt ill': ⁊ q̃dẽ multas ex q̃bo nullã videt pñt. Sũt aũ sic ẽbes ĩ domo. Corda vo eox dicũt eligẽt ẽpentes q̃ ỏ ẽra sũt dũ comedũt eos ⁊ vestimenta ipox ⁊ ñ sẽtiũt. Nigre fiũt facies eox a fumo: q̃ ĩ domo fit. Sup corp' eox ⁊ sup caput eox volãt noctue ⁊ hirũdines: ⁊ aues etiã sil'es ⁊ cattę. Vñ sciatis qz ñ sũt dij. Ne g̃ timueritis eos. Aux etiã qỏ habent ad spẽm ẽ: nisi aliq̃s exterserit eruginẽ: ñ fulgebũt. Neq; ei dũ ꝓflarẽt sẽtiebãt: ex omi ptio ẽpta sũt ĩ q̃bo spũs ñ ẽ ĩ ipis. Sine pe dibo ĩ hũeris portãt': oñtantes igbilitatẽ suã hoibo. Cõfũdãt etiã q̃ colũt ea. Propterea si ceciderit ĩ terrã a semetipis ñ cõsurgũt: neq; siq̃s eũ statuerit rectũ p semet ipm stabit: sz sicut mortuis hũeri ill' apponẽt. Hostias illox vẽdũt sacerdotes ipox et abutunt': sil'r et mlieres eox decerpẽtes neq; ifirmo neq; mẽdicãti aliq̃d iptiũt de sacrifitijs eox: fede ⁊ mẽstruatę eos ꝓtingũt. Sciẽtes itaq; ex his qz ñ sũt dij: ne timeatis eos. Vñ eñ vocant' dij: Quia mulieres apponũt dijs argẽteis ⁊ aureis ⁊ ligneis: ⁊ ĩ domibo eox sacerdotes sedẽt hñtes tunicas scissas ⁊ capita ⁊ barbã rasã: q̃x capita nuda sũt. Rugiũt aũ clamãtes ꝑ deos suos: sicut ĩ cena mortui. Vestimẽta eox auferũt sacerdotes et vestiũt vxores suas et filios suos. Neq; siq̃d mali patiunt' ab aliq̃ neq; siq̃d boni potert retribuẽ: neq; regẽ ꝓstituere pñt neq; auferre. Sil'r neq; dare diuitias pñt: neq; malũ retribuẽ. Siq̃s ill' votũ vouerit ⁊ ñ reddiderit: neq; hoc req̃rũt. Hoiez a morte ñ liberãt: neq; ifirmũ a potẽtiore eripiũt. Hoiez cecũ ad visũ ñ restituũt: ỏ necessitate hominẽ ñ liberabt'. Viduę ñ miserebũt': neq; orphanis bñfaciẽt. Lapidibo ỏ mõte sil'es sẽt dij illox ligneі et lapidei et aurei ⁊ argentei: q̃ aũ colũt ea: ꝓfũdẽt'. Quo g̃ estimandũ ẽ aut dicẽdũ illos eẽ deos: Adhuc eñ ipis chaldeis ñ honorãtibo ea: q̃ cũ audierint mutũ nõ posse loq̃ offert illo ad bel: postulãtes ab eo loq̃: q̃i possit sẽtire q̃ ñ hñt motũ. Et ipi cũ ĩtellexerit: rliq̃nt ea. Sẽsũ eĩ ñ hñt ipi dij illox. Mlieres aũ circũdatę funibo ĩ vijs sedẽt: succẽdẽtes ossa oliuax. cũ aũ aliq̃ ex ipis abstcta ab aliq̃ ẽnseũtę dormierit: prie sue exprobrat q̃ ea ñ sit dig̃ hĩta sic ipa: neq; funis ei' dirupt' sit. Oia aũ q̃ ill' fiũt: falsa st̃. Quo estimandũ aut dicendũ ẽ illos eẽ deos: A fabris aũ ⁊ aurificibo fcta sũt. Nihil alio erũt nisi id qỏ volũt eẽ sacerdotes. Aurifices etiaz ipi q̃ ea faciũt ñ sũt mlti tpis. Nũq̃d g̃ pñt ea q̃ fabricata st̃ ab ipis eẽ dij: Reliq̃rt aũ falsa ⁊ obprobriũ postea futuris. Nã cũ sup

uenerit ill' plīū ⁊ mala: cogitāt sacerdotes
vbi se abscōdāt cū illis. Quō g̊ sētiri debe-
ant qm̄ dij sūt q̄ nec de bello se liberāt: ne-
q3 de malis se eripiūt: Nā cū sint lignea ⁊
inaurata et iargētata: sciēt postea q2 fal
sa sūt ab vniuersis gētibo ⁊ regib9 q̄ maīfe-
sta sūt q2 nō sūt dij: sz opa manuū hoīm⁊
nullū opus dei cū illis. Vñ g̊ notū ē q2 nō
sūt dij: sz opa manuū hoīm: et nullus dei
op⁹ in ipis ē. Regē regioni nō suscitāt: ne-
q3 pluuiā hominib9 dabūt. Judicīū q3 ñ di
scernēt neq3 regiones liberabūt ab iniuria:
q2 nihil pñt sic cornicule iter mediū celi et
terre. Etem̄ cū iciderit ignis i domū deorū
ligneoꝝ et argēteoꝝ et aureoꝝ: ⁊ sacerdo
tes q̄dē ipoꝝ fugiēt ⁊ liberabūt: ipi vo si-
cut trabes i medio ꝓburent. Regi aī ⁊ bel
lo ñ resistēt. Quō g̊ estimandū ē aut reci-
piēdus q2 dij sūt: Nō a furib9 neq3 a latro-
nib9 se liberabūt dij lignei et lapidei ⁊ iau
rati et iargētati: q̄bo iniq fortiores sūt. Au
rū et argētū ⁊ vestimētū q̄ opti sūt auferēt
ill' ⁊ abibūt: nec sibi auxiliū ferent. Itaq3
meli⁹ē ē regē oñtantē vtutē suā aut vas
i domo vtile in q̄ gl'iabit q̄ possidet illō q̄
falsi dij: vl' ostiū i domo q̄ custodit q̄ i pa
ce sūt: q̄ falsi dij. Sol q̄dē ⁊ luna ac sidera
cū sint splēdida ⁊ emissa ad vtilitates ob-
audiūt: sil'r et fulgur cū apparuerit ꝓspi-
cuū ē. Idipm aūt ⁊ spūs i omni regiōe spi
rat: ⁊ nubes q̄bo cū impatū fuerit a deo p-
ābulare i vniuersū orbē: pfitiūt q̄ ipatū
ē eis. Ignis etiā miss⁹ desup vt ꝓsumat mō
tes et siluas: facit q̄ ꝑceptū ē ei. Hec aūt
neq3 spēb9 neq3 vtutib9 vni eoꝝ sil'ia sunt.
Vñ neq3 estimandū ē neq3 dicendus illos
eē deos. qñ nō pñt neq3 iudiciū iudicare
neq3 facē hoīb9. Scientes itaq3 q2 ñ sī dij:
ne g̊ timueritis eos. Neq3 em̄ regib9 male-
dicēt neq3 bñdicēt. Sig̃ ei i celo gētib9 nō
oñdūt: neq3 vt sol lucebī: neq3 illuiabī vt
luna. Bestie meliores sī ill': q̄ pñt fugē sb-
tectū ac ꝓdesse sibi. Nullo itaq3 mō nob est
manifestū q2 sūt dij: ꝓpt̄ q̄ ne timeatis eos.
Nā sic i cucumerario formido nihil custo
dit: ita sūt dij illoꝝ lignei ⁊ argētei ⁊ iau-
rati. Eodē mō ⁊ i orto spina alba: sup̄ quā
oīs auis sedet. Sil'r ⁊ mortuo ꝓiecto i tene
bris: sil'es sī dij illoꝝ lignei ⁊ inaurati ⁊ iar
gētati. A purpura q̄ ⁊ marmore q̄ sup̄ il
los teneāt scietis itaq3: q2 ñ sī dij. Ipi etiā
postremo ꝓmedēt: ⁊ erit obprobriū i regi-
one. Melior ē hō iust⁹ q̄ ñ bz simulac̄: naz
erit lōge ab obprobrijs. Explicit Baruch

Incipit ꝓlog⁹ in Ezechielē ꝓphetam.

Hezechiel prophā cuz
Joachim rge iuda captiu⁹ du
ct⁹ ē i babilonē: ibiq3 his q̄ cuz
eo captiui fuerāt ꝓphauit pei-
tētib9 q2 ad hieremie vaticinium se vltro
aduersarijs ēdidissēt: ⁊ viderēt adhuc vr̄ bē
hierosolimā stare. quā ille casurā eē ꝑdi-
xerat. Triceſimo aī etatis sue āno⁊ capti
uitatis q̄nto exors⁹ ē ad ꝓcaptiuos loqui.
Et eodē tpe licz posterior hic i chaldea: hie
remias i iudea ꝓphauerūt. Sermo ei⁹ nec
satis disertus nec admodū rustic⁹ ē: sz ex
vtroq3 medie tpat⁹. Sacerdos et ipe fuit
sicut hieremias: ꝓncipia volumīs et fines
magnis habēs obscuritatib9 inuoluta. Soz
et vulgata ei⁹ editō ñ mlt̄um distat ab he-
braico. Vñ satis miror q̄d cause extiterit
vtsi eosdē i vniuersis libris habem⁹ iterꝑ-
tes: i alijs eadē. in alijs diuersa ēnstulerit.
Legite igī et hūc iuxta ēnslatōz nr̄az: q̄a
p cola script⁹ et comata. manifestiorē legē-
tib9 sensū tribuit. Si aūt amici mei ⁊ hūc
subsānauerūt: dicite eis q̄ nemo eos ꝓpel
lat vt scribāt. Soz vereor ne illud eis eue-
niat q̄d grece significāti⁹ dī vt vocēt fago
lidori q̄d est mādducantes senecias.

Incipit Ezechiel ꝓpheta. Capitulū. I.

Et factū ē in tricesi
mo anno in quar
to i q̄nta mēſ: cū essē i me-
dio captiuoꝝ iuxta fluui
uz chobar: aperti sūt celi et
vidi visiōes dī. In q̄nta mēſ ipe ē ān⁹ q̄nt⁹
ēnsmig̃ tōis rgis Joachī: factū ē v̄bum dñi
ad ezechielē filiū buzi sacerdotē i tra chal
deoꝝ sec⁹ flumē chobar. Et facta ē sup̄ eū
ibi man⁹ dñi. Et vidi: et ecce vēt⁹ turbinis
veiebat ab aq̄lone ⁊ nubes magna⁊ ignis
inuoluēs. Et splēdor i circuitu ei⁹ et de me-
dio ignis q̄si spēs electri. i. de medio ignis
Et ex medio ei⁹ sil'itudo q̄tuor aīaliū ⁊ hic
aspect⁹ eoꝝ. Sil'itudo hoīs in eis. Et qua-
tuor facies vni ⁊ q̄tuor pēne vni. Et pedes
eoꝝ pedes recti: ⁊ plāta pedis eoꝝ q̄si plā
ta pedis vituli: ⁊ scītille q̄i aspect⁹ eris cā
dētis. et man⁹ hoīs sub pēnis eoꝝ i q̄tuor

ptibꝫ:ꝙ facies ꝙ pẽnas ꝑ q̃tuoꝝ ptes habebãt:iũctęq; erãt pẽne eoꝝ alt⁹ ad altęꝝ. Nõ ſuertębãt cũ ĩcedẽrẽt:ſz vnũqȯq; añ faciẽ ſuã gdiebãt. Sili'tudo aũ vult⁹ eorũ facies hoĩs ꝙ facies leõis a dextris ipoꝝũ q̃tuoꝝ: facies aũ bouis a ſiniſtris ipoꝝ q̃tuoꝝ:et facies aq̃le deſup ipoꝝ q̃tuoꝝ:ꝙ facies eoꝝ ꝙ pẽne eoꝝ extẽtę deſup. Due pennę ſingl'oꝝ iũgebãt:et due tegebãt corpa eoꝝ. Et vnũqȯq; eoꝝ corã facie ſua ãbulabat. Ubi erat ipet⁹ſps illuc gradiebãt: nec ſuertębãt cũ ãbularẽt. Et ſili'tudo animaliũ ꝙ aſpect⁹ eoꝝ q̃i carbonũ ignis ardẽtiũ:ꝙ q̃i aſpect⁹ lãpadaꝝ. Hec erat viſio diſcurrẽs ĩ medio aĩaliũ:ſplẽdor ignis ꝙ ȯ igne fulgur egrediẽs. Et aĩalia ibãt ꝙ reuertębãt:ĩ ſili'tudinẽ vulgurĩs chorruſcãtis. Cũq; aſpicerẽ aĩalia:apparuit rota vna ſup t̃rã iuxta aĩalia hñs q̃tuoꝝ facies. Et aſpect⁹ rotaꝝ ꝙ op⁹ eaꝝ q̃i viſio maris ꝙ vna ſili'tudo ipaꝝ q̃tuoꝝ:ꝙ aſpect⁹ eaꝝ et opa q̃i ſit rota ĩ medio rotę. Per q̃tuoꝝ ptes eaꝝ eũtes ibãt ꝙ ñ ſuertębãt cũ ãbularẽt. Statꝫ q; erat rotis ꝙ altitudo.ꝙ horribil' aſpect⁹:ꝙ totũ corp⁹ oc'lis plenũ ĩ circuitu ipaꝝ q̃tuoꝝ. Cũq; ãbularẽt aĩalia:ãbulabãt pi'ſ ꝙ rotę iuxta ea:ꝙ cũ eleuarẽt aĩalia ȯ t̃ra.eleuabãt ſil'ꝙ rotę.q̃cũq; ibat ſps:illuc eũtę ſpũ:ꝙ rotę pi'ſ leuabãt ſeq̃ntes eũ. Sps ei vitę erat ĩ rotis. Cũ eũtibꝫ ibãt ꝙ cũ ſtãtibꝫ ſtabãt ꝙ cũ eleuatis a t̃ra pi'ſ eleuabãt ꝙ rotę ſeq̃ntes ea:qꝝ ſps vitę ẽat ĩ rotis. Et ſli'tudo ſup caput aĩaliũ firmamẽti q̃i aſpect⁹ cr̃iſtalli horribil'.ꝙ extẽti ſup capita eoꝝ deſup. Sȯ firmamẽtꝫ aũ pẽne eoꝝ erectę alt⁹ ad altęꝝ. Unũqȯq; duabꝫ alis velabat corp⁹ ſuũ ꝙ altęꝝ ſil'r velabãt.ꝙ audiebã ſonũ alaꝝ q̃i ſonũ aq̃ꝝ mlt̃aꝝ q̃i ſonũ ſblimis ȯi. Cũ ãbularẽt q̃ſi ſon⁹ ẽat mlt̃itudĩs vt ſon⁹ caſtroꝝ. Cũq; ſtarẽt:dimittębãt pẽne eoꝝ. Nã cũ fiẽt vox ſup firmamẽtũ qȯ ẽat ſup caput eoꝝ: ſtabãt ꝙ ſbmittębãt alas ſuas. Et ſup firmamẽtũ qȯ ẽat ĩminẽs capiti eoꝝ q̃i aſpect⁹ lapidis ſaphiri.ſili'tudo throni ꝙ ſup ſili'tudinẽ throni ſili'tudo q̃i aſpect⁹ hoĩs ȯſup ꝙ vidi q̃i ſpẽz electri: velut aſpectũ ignis ĩtrĩſecus ꝑ circuitũ ei⁹:a lũbis ei⁹ et deſup:et a lũbis ei⁹ vſq; deorſum vidi q̃ſi ſpẽz ignis ſplendẽtis in circuitu. velut aſpectm arc⁹ cũ fuerit in nube ĩ die pluuie. Hic erat aſpectus ſplendoris per giruz: hec viſio ſimilitudinis gloꝛie dñi. Ca.II.

Et vidi ꝙ cecidi in faciẽ meã:ꝙ audiui vocẽ loq̃ntis. Et dixit ad me. Fili hoĩs.ſta ſup pedes tuos ꝙ loq̃r tecũ. Et ĩgreſſ⁹ẽ ĩ me ſps poſtq̃ locut⁹ẽ mihi:et ſtatuit me ſupra pedes meos ꝙ audiui loq̃ntẽ ad me ꝙ dicẽtẽ. Fili hoĩs mitto ego te ad filios iſr'.ad gẽtes apoſtatãces q̃ ſ̃ceſſerũt a me.ꝑres eoꝝ ꝑuaricati ſũt pactũ meũ vſq; ad diẽ hãc ꝙ filij dura facie ꝙ ĩdomabili corde ſũt ad q̃s ego mitto te. Et dices ad eos. Hec dic dñs de⁹: ſi forte vl' ipi audiãt:ꝙſi forte q̃eſcãt. qm̃ domus exaſperãs ẽ:ꝙ ſcient qꝝphꝫ fuerit ĩ medio eoꝝ. Tu q̃ fili hoĩs ne timeas eos neq; ſermões eoꝝ metuas:qm̃ ĩcredduli ꝙ ſubuerſores ſũt tecũ ꝙ cũ ſcorpiõibꝫ hãbitas. Uerba eoꝝ ne timeas:ꝙ vult⁹ eoꝝ ne formides qꝝ dom⁹ exaſperans ẽ. Loq̃ris q̃ vba mea ad eos ſi forte audiãt ꝙ q̃eſcãt:qm̃ irritatores ſũt. Tu aũ fili hoĩs audi q̃cũq; loq̃r ad te ꝙ noli eẽ exaſperans ſicut dom⁹ exaſperatrix ẽ Apies os tuũ:ꝙ comede q̃cũq; ego do tibi Et vidi:ꝙ ecce manus miſſa ad me. ĩ qua erat inuolut⁹ liber:ꝙ expãdit illũ corã me q̃ erat ſcript⁹ ĩt⁹ et foris:ꝙ ſcriptę erãt ĩ eo lamẽtatões ꝙ carmen et ve. Capi.III.

Et dixit ad me. Fili hominis:qȯcũq; ĩueneris comede. Comede volumẽ iſtud:ꝙ vadẽs loq̃re ad filios iſr'.et aperui os meũ:ꝙ cibauit me voluĩe illo. Et dixit ad me. Fili hoĩs:venter tu⁹ ꝑmedet ꝙ viſcera tua ꝑplebũt volumiẽ iſto qȯ ego do tibi. Et ꝑmedi illȯ et factuꝫ ẽ ĩ ore meo ſic mel dulce. Et dixit ad me. Fili hoĩs vade ad dom̃ũ iſr'.ꝙ loq̃ris ȯba mea ad eos. Nõ ei ad ꝓfl'm ꝓfũdi ſmõis ꝙ ig̃tę ligue tu mitteris ad domũ iſr'l:neq; ad ꝓfl'os ml'tos ꝓfũdi ſmõis ꝙ ig̃tę ligue: q̃ nõ poſſis audire ſmões. Etſi ad illos mitteris ipi audirẽt te. Dom⁹ aũ iſr'l nolẽ audire te qꝝ nolũt audire me. Hȳs q̃pe do m⁹ iſr'l atẽta frõte ẽ:ꝙ duro corde. Ecce ȯdi faciẽ tuã valẽtiorẽ facieb⁹ eoꝝ ꝙ frontẽ tuã durioꝛẽ frõtibꝫ eoꝝ:et vt adamãtẽ et vt ſilicẽ ȯdi faciẽ tuã. Ne timeas eos neq; metuas a facie eoꝝ:qꝝ dom⁹ exaſperãs ẽ. Et dixit ad me. Fili hoĩs.oẽs ſmões meos q̃ſ ego loquor ad te aſſũe ĩ corde tuo ꝙ auribꝫ tuis audi ꝙ vade igredẽ ad ẽnſmig̃tõz ad filios ꝓpl'i tui ꝙ loq̃ris ad eos et dices eis.

Hec dicit dñs de⁹: si forte audiāt et q̄escāt
Et assūpsit me sps ⁊ audiui p⁹ me vocē cō
motōis magne. bñdicta glīa dñi ō loco suo
⁊ vocē alaz aīaliū pcuciētiū alt̄az ad alt̄az
⁊ vocē rotaz seq̄ntiū aīalia: ⁊ vocē ꝯmotō
nis magne. Sūpus q̄z leuauit me ⁊ assūpsit
me: ⁊ abij amar⁹ī idig̃tōe spūs mei. Man⁹
ei dñi erat ꝓfortās me. Et veni ad t̄nsmig̃
tōz ad aceruū nouaz frugū. ad eos q̄ hīta-
bāt iuxta flum̄ chobar: ⁊ sedi vbi illi sede-
bāt ⁊ mās ibi septem diebo merēs ī medio
eoz Cū aūt pt̄rāsissēt septē dies: fct̄m ē ōbū
dñi ad me: dicēs. Fili hoīs speculatorē ōdi
te domui isrl̄: ⁊ audies ō ore meo ōbū: ⁊ ā-
nūtiab eis ex me. Si dicēte me ad impium
morte morieris: ñ ānūtiaueris ei. neq̄ locu
t⁹ fueris vt auertat̄ a via sua īpia ⁊ viuat
ipe īpi⁹ī iq̄tate sua morieꝯ: sāguinē eius ō
manū tua rq̄rā. Si aūt tu ānūtiaueris īpio.
⁊ ille ñ fuerit ꝓuers⁹ ab īpietate sua ⁊ a via
sua īpia: ipe q̄dez ī īpietate sua morieꝯ: tu
aūt aīaz tuaz liberasti. Soz etsī ꝓuers⁹ iust⁹a
iustitia sua fuerit: ⁊ fecerit iq̄tatē: ponam
offēdiculū corā eo. Ipe morieꝯ q⁊ ñ ānūti-
asti ei. In pc̄to suo morieꝯ: ⁊ ñ er̄t ī memo
ria iustitie ei⁹ q̄s fecit: sāguinē ō ei⁹ ō ma-
nu tua rq̄rā. Si aūt tu ānuntiaueris iusto
vt ñ peccet iust⁹. ⁊ ille ñ peccauerit: vite
viuet q⁊ ānūtiasti ei: ⁊ tu aīaz tuā liberasti
Et fct̄a ē sup me man⁹ dñi: et dixit ad me.
Surgēs egredē ī cāpū. ⁊ ibi loq̄r tecuz. Et
surgēs egress⁹ sū ī cāpū: et ecce ibi glīa dñi
stabat q̄si glīa quā vidi iuxta fluuiuz cho-
bar: ⁊ cecidi ī faciē meā. Et īgress⁹ē ī me sps
⁊ statuit me sup pedes meos: ⁊ locut⁹ ē mi-
hi: et dixit ad me. Ingredē ⁊ īcludē ī medio
dom⁹ tue. Et tu fili hoīs. ecce data st̄ sup te
vincula ⁊ ligabūt te ī eis. ⁊ ñ egredieris in
medio eoz: ⁊ līguā tuā adherē faciā pala-
to tuo ⁊ eris mut⁹. nec q̄i vir obiurgās: q̄a
domus exaspās ē. Cū aūt locut⁹ fuero tibi
apiā os tuū ⁊ dices ad eos. Hec dīc dñs de⁹
Qui audit: audiat. ⁊ q̄ quiescit quiescat. q⁊
domus exasperans est. Capi. IIII.

Et tu fili hominis. sume
tibi latere ⁊ pones eū corā te ⁊ de-
scribes ī eo ciuitatē birl̄m. Et ordi
nab aduerl⁹ eā ī obsidionē ⁊ edificab muni
tōes ⁊ ꝓportab aggerē: ⁊ dab ꝯ eā castra et
pones arietes ī gȳro. Et tu sūe tibi sartagi
nē ferreā. ⁊ pones eā ī murꝯ ferreū inter te
et īter citatē: ⁊ obfirmabis faciē tuā ad eā
⁊ erit ī obsidionē et circūdab eā. Signū est
domui isrl̄. Et tu dormies sup lat⁹ tuū sini-
stz: ⁊ pones iniq̄tates dom⁹ isrl̄ sup eo nume
ro diez q̄bo dormies sup illō: et assumes ini-
q̄tates eoz. Ego aūt dedi tibi ānos iniq̄ta-
tis eoz numero diez trecētos et nonagīta
dies: ⁊ portab iniq̄tatē dom⁹ isrl̄. Et cū ꝓple
ueris hec. dormies sup lat⁹ tuū dextz scdo
⁊ assumes iniq̄tatē dom⁹ iuda q̄dragīta die-
bus. Diē p ānō: diē īquā p ānō dedi tibi. Et
ad obsidionē birl̄m ꝓuertes faciē tuā: ⁊ bra
chiū tuū erit extētū ⁊ ꝓphab aduers⁹ eā. Ec
ce circūdedi te vinc̄lis ⁊ ñ te cōuertes a latē
tuo ī lat⁹ alio donec cōpleas dies obsidiōis
tue. Et tu sume tibi frumētū ⁊ ordeū ⁊ fa-
bā ⁊ lētē ⁊ miliū ⁊ viciā. ⁊ mittes ea ī vas vnū
nū: ⁊ facies tibi panē numero diez q̄bo dor
mies sup lat⁹ tuū. Trecētis ⁊ nonagīta die-
bo ꝓmedes illō. Cibo aūt tu⁹ q̄ vesceris: erit ī
pondē viginti stateres ī die. A tpe vsq̄ ad
tps ꝓmedes illō. Et aquam ī mēsura bibes
sextā pt̄ē hin. A tpe vsq̄ ad tps bibes illud
Et q̄si subcineritiū ordeaceū comedes illud
et stercore qō egredit̄ de hoīe opies illō in
oc̄lis eoz. Hec dīc dñs. Sic ꝓmedēt filij is-
rael panē suū pollutū īter gētes: ad ꝯ ci
am eos. Et dixi. A. a. a. dñe de⁹. Ecce anīa
mea ñ ē polluta: et morticinū et laceratū
a bestijs ñ ꝓmedi ab īfātia mea vsq̄ nūc: et
nō ē īgressa os meū oīs caro īmūda. Et di
xit ad me. Ecce dedi tibi fimū boū p sterco-
ribo būanis ⁊ facies panē tuū ī eo. Et dixit
ad me. Fili homīs. ecce cōterā baculū pais
ī birl̄m ⁊ ꝓmedēt panē suū ī pōdē ⁊ ī solici
tudīe ⁊ aquā ī mēsura et ī āgustia bibēt vt
defitiētibo pane ⁊ aq̄ corruat vnusquisq̄ ad
frez suū ⁊ ꝓtabescāt ī iniq̄tatibo suis. Ca. V.

Et tu fili hominis. sume
tibi gladiū acutū radētē pilos: ⁊ as
sumes eū ⁊ duces p caput tuū et p
barbā tuā: ⁊ assumes tibi staterā pōderis ⁊
diuides eos. Tertiā pt̄ē igni ꝓbures ī medio
ciuitatis iuxta ꝓpletōz diez obsidiōis: ⁊ as
sumes t̄tiā pt̄ē ⁊ ꝓcides gladio in circuitu
ei⁹: tertiā bo aliā dispges ī vētū. ⁊ gladiuz
nudabis p⁹ eos. Et sumes inde puū numez
⁊ ligab eos ī sūmitate pallij tui: ⁊ ex eis ru-
sū tolles ⁊ pities eos ī medio ignis et cōbu-
res eos igni: et ex eo egredietur ignis ī o-
mnē domuz isrl̄. Hec dīc dom⁹ deus. Ista

ê hierlm. In medio gentiũ posui eã ⁊ ĩ circuitu eiꝰ ẽras. et ꝓpẽplit iudicia mea vt plꝰ essz ĩpia ꝙ gẽtes: ⁊ ꝓcepta mea vlt ꝙ ẽre q̃ ĩ circuitu eiꝰ sũt. Judicia em̃ mea pieceṙt: ĩ ꝓceptis meis ñ ãbulaueṙt. Jccirco hec dic dñs deꝰ: qz supastis gentes q̃ ĩ circuitu vro sũt et ĩ ꝓceptis meis nõ ãbulastis ⁊ iudicia mea ñ fecistis: ⁊ iuxta iudicia gẽtiũ q̃ ĩ circuitu vro sũt ñ estis opati: iõ hec dicit dñs deꝰ. Ecce ego ad te: ⁊ ipe ego faciã ĩ medio tui iudicia ĩ oculis gẽtiũ ⁊ faciã ĩ te q̃ nõ feci. ⁊ q̃bo similia vlt ñ faciã: ꝑter omñs abominatões tuas. Jdeo cometẽt pres filios ĩ medio tui: ⁊ filij cometẽt pres suos. Et faciã ĩ te iudicia: et vẽtilabo vniuersas reliq̃as tuas ĩ omnem ventũ. Jccirco viuo ego dic dñs deꝰ nisi ꝑ eo ꝙ sctm meũ violasti in oĩbo offẽsiõibo tuis ⁊ ĩ cũctis abomiatõibo tuis. ego q̃z ꝓfrigã: ⁊ ñ ꝑcz oculꝰ meꝰ ⁊ ñ miſebor. Tertia ps tui peste morieṙ et fame ꝓsumeṙ ĩ medio tui: et ẽtia ps tui ĩ gladio cadet ĩ circuitu tuo. Tertiã o ꝑtẽ tuã ĩ oẽz ventũ dispgã: ⁊ gladiuz euaginabo pꝰ eos. Et ꝓplebo furorẽ meũ: ⁊ req̃escẽ faciã idigtõez meã ĩ eis: ⁊ ꝓsolabor. Et sciẽt qz ego dñs locutꝰ sũ in zelo meo: cũ ipleuero oẽm indigtõz meã ĩ eis. Et dabo te ĩ deſtũ et in obꝓbriũ gentibo q̃ in circuitu tuo sũt ĩ ꝓspcẽtu oĩs ꝑtereũtis. Et eris obꝓbriuz ⁊ blasphemia. exemplũ ⁊ stupor ĩ gentibo que ĩ ẽcuitu tuo sṫ: cũ fecero ĩ te iudicia ĩ furore ⁊ ĩdigtõe ⁊ ĩ icrepatõibo ire q̃ ego dñs locutꝰ suz: qñ misero sagittas famis pessimas q̃ erṫ mortifẽ: ⁊ q̃s mittã vt dispdã vos. Et famez ꝓgregabo sup vos: et ꝓterã ĩ vob baculũ panis: ⁊ ĩmittã in vob famẽ ⁊ bestias pessimas vsq̃ ad interniõz. Et pestilentia ⁊ sãguis ẽnsibũt ꝑ te et gladiũ inducã sup te. Ego dominus locutus sũ. Capi. VI.

Et factꝰ est ſmo domini ad me: dicẽs. Fili hoĩs. pone faciẽ tuã ad mõtes isrl̃: ⁊ ꝓphab ad eos ⁊ dices. Mõtes isrl̃ audite vbũ dñi di. Hec dicit dñs deꝰ mõtibo ⁊ collibo. rupibo ⁊ vallibo Ecce ego ĩducã sup vos gladiũ et dispdam excelsa vã: ⁊ demoliar aras vãs ⁊ ꝓfrigẽtur simulacra vã: ⁊ deitiã ĩterfectos vros añ ydola vã. Et dabo cadauera filioꝝ isrl̃ añ faciẽ simulacroꝝ vroꝝ: ⁊ dispgã ossa vestra circũ aras vãs ĩ oĩbo habitatõibo vris Urbes deserte erũt: ⁊ excelsa demolientur ⁊

dissipabũt: ⁊ ĩteribũt are vre ⁊ cõfrigent: et cessabũt ydola vra: ⁊ ꝓterẽt delubra vra ⁊ delebũt opa vra: ⁊ cadet interfectꝰ ĩ medio vri: et scietis qz ego sũ dñs. Et reliquã ĩ vobis eos q̃ fugerint gladiũ in gentibo. cũ dispsero vos in ẽris: et recordabũt mei liberati vri ĩ gẽtibo ad q̃s captiui ducti sṫ: qz ꝓ triui cor eoꝝ fornicãs ⁊ ꝛcedẽs a me. ⁊ oculos eoꝝ fornicãtes pꝰ ydola sua et displicebũt sibimet sup malis q̃ fecerãt ĩ vniuersis abominatõibo suis ⁊ scietꝫ qz ego dñs. ñ frustra locutꝰ sũ vt facẽz eis malũ hoc. hec dic dñs deꝰ. Percute manũ tuũ ⁊ allide pedem tuũ: ⁊ dic heu ad oẽs aboiatões malox domꝰ isrl̃: qz gladio. fame ⁊ peste ruituri sunt Qui lõge ẽ peste morieṙ: q̃ autẽ ꝑpe. gladio corruet ⁊ q̃ relictꝰ fuerit ⁊ obsessꝰ fame morieṙ. Et ꝓplebo indigtõz meã in eis ⁊ scietis qz ego dñs cũ fuerint interfecti vri ĩ medio ydoloꝝ vroꝝ ĩ circuitu araꝝ vraꝝ ĩ oĩ colle excelso. ⁊ in cũctis sũmitatibo mõtiũ ⁊ subtꝰ oẽ lignũ nemorosũ ⁊ subtꝰ vniuersaz q̃rcũ frondosã id ẽ locũ vbi accẽderũt thura redolentia vniuersis ydolis suis. Et extẽdaz manũ meã sup eos: ⁊ faciã ẽrã eoꝝ desolatã ⁊ destitutã a deſto deblatha in omñibo habitatõibo eoꝝ: et scient qz ego dñs. Ca. VII

Et factꝰ est sermo domini ad me dicens. Et tu fili hoĩs. hec dic dñs deꝰ ẽre isrl̃. Finis venit: venit finis sup q̃tuor plagas ẽre. Nũc finis super te: ⁊ imittã furorẽ meũ ĩ te. Et iudicabo te iuxta vias tuas: ⁊ ponã ꝺ te oẽs abominatões tuas. Et ñ ꝑcet oculus meꝰ sup te ⁊ ñ miſebor: sz vias tuas ponã sup te ⁊ abominatões tue ĩ medio tui erũt: ⁊ scietis q̃a ego dñs. Hec dic dñs deꝰ. Afflictõ vna afflictio ecce venit. Finis venit: venit finis. Euigilauit aduersũ te: ecce venit. Uenit ꝓ tritõ sup te q̃ hitas ĩ ẽra. Uenit tps: ꝑpe ẽ dies occisiõis ⁊ ñ glie mõtiũ. Nũc o ꝑpiq̃ ef fũdã irã meã sup te: ⁊ ꝓplebo furorẽ meuz in te. Et iudicabo te ſm vias tuas: ⁊ ĩponã tibi oĩa scelera tua. Et ñ ꝑcz oculus meꝰ nec miſebor: sz vias tuas ĩponã tibi ⁊ abomiatões tue in medio tui erṫ: ⁊ scietis qz ego sũ dñs ꝑcutiẽs. Ecce dies: ecce venit. Egressa ẽ ꝓtritõ: floruit virga. germinauit superbia: ĩ q̃tas surrexit ĩ virga ĩpietatis. Nõ ex eis nõ ex ꝑplo: neq̃z ex sonitu eoꝝ: ⁊ ñ erit rq̃es in eis. venit tps appropiq̃uit dies. Qui emit

nō letēr.ꝛ q̄ vēdit ñ lugeat q̄a ira ſup oēm ꝑ̄m ei⁹:qꝛ q̄ vēdit ad id qđ vēdidit ñ ſuer tēr:et adhuc ī viuētibꝫ vita eoꝝ. Viſio eſt ad oēz mr̄itudinē ei⁹ ñ ſgredier.ꝛ vir ī liq tatē vitē ſue ñ ꝓfortabir. Canitē tuba ꝑp̄ē tuꝛ oēs:ꝛ ñ ē q̄ vadat ad p̄liū. Ira em̄ mea ſup vniuerſū ꝑ̄m ei⁹. Gladi⁹ foris pestiſ⁊ fames intrīſec⁹. Qui ī agro ē gladio moꝛie r.ꝛ q̄ ī cītatē:peſtilētia ꝛ fame devorabūr.ꝛ ſaluabūr q̄ fugerīt ex eis. Et erūt ī mōtibꝫ q̄ſi colūbe ꝓualliū:oēs trepidi: vnuſq̄ſq̄ in iniq̄tatē ſua. Oēs man⁹ diſſoluēr.ꝛ oīa ge= nua fluēt aq̄s. Et accīgēt ſe cilitijs.ꝛ opiet eos formidꝫ:ꝛ ī om̄i facie ꝓfuſio ꝛ ī vniuer ſis capitibꝫ eoꝝ caluitiū. Argētū eoꝝ foriſ pitier:ꝛ aur eoꝝ ī ſterq̄liniū erit. Argētū eoꝝ et aur eoꝝ ñ valebit liberare eos:ī die furoꝛis dñi. Aīaz ſuā ñ ſaturabūt ꝛ vēt̄res eoꝝ ñ īplebūr: qꝛ ſcādalū iniq̄tatis eoꝝ fa= ctū ē ꝛ oꝛnamētū moniliū ſuoꝝ ī ſuꝑbiam poſuerūt:et imagīes abomiatōnū ſuarū et ſimulacroꝝ fecerunt ex eo. Propr̄ hoc dedi eis illꝫ in īmūditiā:ꝛ dabo illud ī man⁹ ali enoꝝ ad diripiendū et impijs tr̄e ī p̄dā ꝛ ꝓfanabūt illꝫ. Et auertā faciē meā ab eis et violabūt archanū meū:et ītroibūt ī illꝫ emiſſarij:ꝛ ꝓfanabūt illꝫ. Fac ꝓcluſiōem q̄m tr̄a plena ē iudiciō sāguinū:ꝛ cītas plēa iniq̄tatē. Et adducā peſſimos ꝫ gētibꝫ ꝛ poſ= ſidebūt dom⁹ eoꝝ. Et q̄eſcā faciā ſuꝑbiā po tētiū ꝛ poſſidebūt ſcr̄uaria eoꝝ. Anguſtia ſupueſient r̄ eq̄rēt pacē:ꝛ ñ erit. Cōr̄batio ſup cr̄batōz veīet:ꝛ audit⁹ ſup auditū. Et q̄rēt viſionē de ꝓpha:ꝛ lex p̄ibit a ſacerdote ꝛ conſiliū a ſenioꝛibꝫ. Rex lugebit:ꝛ p̄ncipes induent̄ meroꝛe.ꝛ man⁹ p̄pli tr̄e cōr̄babūtur ſm viā eoꝝ faciā eis:ꝛ ſm iudicia eoꝝ iudi cabo eos:ꝛ ſcīēt qꝛ ego dñs. Capi. VIII.

ET factū eſt in āno ſexto
i ſexto mēſe in q̄nta mēſis ego ſede= baz in domo mea ꝛ ſenes iuda ſede= bāt coraz me. Et cecidit ibi ſup me manus dñi dei. Et vidi et ecce ſimilitudo q̄i aſpectus ignis. Ab aſpectu lūboꝝ ei⁹ ꝛ deoꝛſū ignis ꝛ a lūbis ei⁹ ꝛ ſurſū. q̄ſi aſpect⁹ ſplēdoꝛis:ꝛ vi ſio electri. Et emiſſa ſimilitudo man⁹ apr̄ehē= dit me in cīcīno capitis mei.ꝛ eleuauit me ſp̄s inr̄ celū ꝛ tr̄ā:et adduxit me ī hierlm ī viſionē dei iuxta oſtiū īterius qđ reſpitie= bat ad aq̄lonē. vbi erat ſtatutū ꝑ̄dolum zeli ad ꝓuocandā emulatōz. Et ecce ibi gl̄ia dei iſrl̄ ſm viſionē quā viderā in cāpo:et dixit ad me. Fili hoīs. leua oc̄los tuos ad viam aq̄lonis. Et leuaui oc̄los meos ad viā aq̄lo nis. et ecce ab aq̄lone poꝛtē altaris. ꝑ̄dolu zeli ī ipo ītroitu. Et dixit ad me. Fili hoīs putaſne vides tu q̄d iſti faciūt: abomiatōes magnas q̄s dom⁹ iſrl̄ facit h. vt ꝓcul r̄cedā a ſanctuario meo? Et adhuc ꝓuerſus videb abominatōnes maioꝛes. Et introduxit me ad oſtiū atrij. Et vidi ꝛ ecce foramē vnū in pietē. Et dixit ad me. Fili hoīs. fode p̄tē Et cū fodiſſē p̄tē: apparuit oſtiuz vnū. Et dixit ad me. Ingredē: et vide abominatōes peſſimas q̄s iſti faciūt hic. Et īgreſſus vidi et ecce oīs ſimilitudo reptiliū et aialiū aboī= natō: et vniuerſa ꝑ̄dola dom⁹ iſrl̄ dēpicta e= rāt ī p̄tē ī circuitu p totuz. Et ſeptuagīta viri de ſenioꝛibꝫ dom⁹ iſrl̄.ꝛ iechonias filius ſaphan ſtabat ī medio eoꝝ ſtātiū añ pictu ras:ꝛ vnuſq̄ſq̄ hēbat thuribulū ī manū ſua ꝛ vapoꝛ nebule ꝫ thure ꝓſurgebat. Et dixit ad me. Certē vides fili hoīs q̄ ſeioꝛes dom⁹ iſrl̄ faciūt ī tenebris vnuſq̄ſq̄ ī abſcondito cubilis ſui. Dicūt ei. Nō videt dñs nos. Dē liq̄t dñs tr̄ā. Et dixit ad me. Adhuc con uerſus videb abomiatōes maioꝛes q̄s iſti fa ciūt. Et introduxit me p oſtiū poꝛtē dom⁹ dñi qđ r̄ſpitiebat ad aq̄lonē. Et ecce ibi mr̄i eres ſedebāt plāgētes adonidez. Et dixit ad me. Certē vidiſti fili hoīs. Adhuc ꝓuerſus videb abomiatōes maioꝛes his. Et ītrodu xit me ī atriū dom⁹ dñi īteri⁹. ꝛ ecce ī oſtio tēpli dñi inter veſtibulū ꝛ altare q̄ſi vigīti= q̄nq̄ viri doꝛſa hñtes ꝫ tēplū dñi ꝛ facies ad oꝛientē:et adorabāt ad oꝛtuz ſolis. Et dixit ad me. Certē vidiſti fili hoīs. Nūquid leue ē hoc domui iuda. vt facēt abomiationes iſtas q̄s feceř hic: qꝛ replētes tr̄ā iniq̄ta= te ꝓuerſi ſūt ad irritandū me. Et ecce appli cāt ramū ad nares ſuas. ꝑ et ego faciā ī fu roꝛe: nō parcet oculus me⁹ nec miſerebor: ꝛ cū clamauerint ad aures meas voce ma gna nō exaudiam eos. Capitulū. IX.

ET clamauit in auribus
meis voce magꝝ: dicēs. Appropinq̄= uerunt viſitatōes vrbis:ꝛ vnuſq̄ſq̄ vas īterfectōis hz ī manū ſua:et ecce ſex vi= ri veīebāt de via poꝛtē ſuperioꝛis q̄ r̄ſpicit ad aq̄lonē:et vnuſq̄ſq̄ vas īter⁹ ī manū eius. Vir q̄z vn⁹ ī medio eoꝝ veſtit⁹ līneis:et attra mētariuz ſcriptoꝛis ad renes ei⁹. Et īgreſſi

sũt ⁊ stetærũt iuxta altare eneũ. Et glia dñi isrl'assũpta ẽ de cherub:q̃ erat sup eũ ad li mẽ dom⁹. Et vocauit viz q̃ indut⁹erat lineis ⁊ atrãmẽtariũ scriptoris hẽbat ĩ lũbis su is. Et dixit dñs ad euz. Trãsi p mediã cĩta tẽ ĩ medio hierl'm:⁊ sig̃ thau sup frõtes vi roz gemẽtiũ ⁊ dolẽtiũ sup cũctis abomina tõibo q̃ fiũt ĩ medio ei⁹. Et illis dixit audiẽ te me. Trãsite p cĩtatẽ seq̃ntes eũ ⁊ pcutite nõ pcat ocul⁹ vr̃: neq; miseamĩ. Senẽ ado lescẽtulũ ⁊ vginẽ. puulũ ⁊ mlĩes ĩterficite: vsq; ad ĩcnitõz. Oẽm aũ sup quem videritis thau ne occidatis:⁊ a sctuario meo ĩcipite Ceperũt g̃ a viris senioribo:q̃ erãt añ faciez dom⁹ Et dixit ad eos. Cõtamĩate domuz et ĩplete atria ĩterfectis. Egredimĩ. Et egressi sũt et pcutiebãt eos q̃ erãt ĩ cĩtate. Et ce de ꝓpleta remãsi ego:ruiq; sup faciẽ meaz et clamãs aio. heu heu heu dñe deus. Ergo ne dispdas oẽs reliq̃as isrl'. effũdẽs furorẽ tuuz sup hierl'm:Et dixit ad me. Iniq̃tas dom⁹ isrl'⁊ iuda mag̃ ẽ nimis valde:⁊ r̃pleta ẽ ẽra sãguibo:⁊ cĩtas r̃pleta ẽ auersione Dixerũt em̃. Derelinq̃t dñs ẽrã:⁊ dñs nõ vi det. Igiũ ⁊ me⁹ ñ pcet ocul⁹:neq; miserebor Vlã eoz sup caput eoz reddã. Et ecce vir q̃ erat indut⁹lineis q̃ habebat attramenta riũ in dorso suo:rñdit verbũ:dicens. Feci sicut pcepisti mihi. Capitu. X.

Et vidi.et ecce infirma mento q̃ erat sup caput cherubin q̃i lapis saphir⁹:⁊ q̃i spẽs similitu dinis solij apparuit sup eũ. Et dixit ad viz q̃ indut⁹erat lineis:et ait. Ingredẽ ĩ medio rotaz q̃ sũt subt⁹ cherubin ⁊ imple manuz tuã pruinis ignis q̃ sũt ĩter cherubĩ: ⁊ effũ de sup cĩtatẽ. Ingressusq; ẽ in ꝓspcẽtu meo. Cherubin aũt stabãt a dextris dom⁹ cũ in grederet⁹ vir:⁊ nubes ĩpleuit atriũ interi⁹ Et eleuata ẽ gloria dñi desup cherub ad li mẽ domus ⁊ repleta ẽ dom⁹ nube. Et atriuz repletum est splendore glorie domini:et so nit⁹ alaz cherubin audiebaũ vsq; ad atriũ exteri⁹:q̃si vox loq̃ntis di oipotẽtis. Cũq; pcepisset viro q̃ indut⁹erat lineis:dicẽs. su me ignẽ de medio rotaz q̃ sũt inẽ cherubin ingressus ille stetit iuxta rotã. Et extendit cherub manũ suã ⁊ medio cherubĩ ad ignẽ q̃ erat ĩẽ cherubĩ ⁊ sũpsit et dedit man⁹ei⁹ q̃ indut⁹erat lineis:q̃ accipiẽs egressus est. Et apparuit ĩ cherubĩ silitudo mã⁹ hois subt⁹ pẽnas eoz. Et vidi.⁊ ecce q̃tuor rotæ iuxta cherubĩ. Rota vna iuxta cherub vnũ ⁊ ro ta alia iuxta cherub vnũ. Spẽs aũ rotarũ erat q̃si visio lapidis crisoliti:⁊ aspẽ⁹earũ silitudo vna q̃tuor:q̃i si sit rota ĩ medio ro te. Cũq; ãbularẽt ĩ q̃tuor ptes g̃diebãũ ⁊ ñ reuertebãũ ãbulãtes:sz ad locũ ad quẽ ire declĩabat q̃ pma erat:seq̃bãũ ⁊ certe: nec p uertebãũ. Et oẽ corp⁹ eaz ⁊ colla ⁊ man⁹ et pẽne et circuli plena erãt oculis ĩ circuitu q̃tuor rotaz:⁊ rotas istas vocauit volubi les audiẽte me. Quatuor autẽ facies hẽbat vnũ. Facies vna facies cherub ⁊ facies se cũda facies hois.⁊ ĩ ẽtia facies leõis:et in q̃rta facies aq̃le. Et eleuate sũt cherubin: ipm ẽ aĩal qd̃ vidi iuxta flumen chobar. Cũq; ãbularẽt cherubĩ ibãt pter ⁊ rote iu xta ea et cuz eleuarẽt cherubĩ alas suas vt exaltarẽũ d̃ ẽra ñ r̃sidebãt rote:sz et ipe iu xta erãt. Stãtibo illis stabãt:et cũ eleuatis eleuabãũ. Spũs ei vite erat ĩ rotis. Et egressa ẽ gloria dñi a limie tẽpli ⁊ stetit sup che rubin.et eleuãtis cherubin alas suas exal tata sũt a ẽra corã me.et ill' egrediẽtibo ro te q̃z subsecute sũt.⁊ stetit in ĩtroitu portæ dom⁹ dñi orietal'et glia dei isrl'erat sup ea. Ipm ẽ aĩal qd̃ vidi subẽ deũ isrl'iuxta flu uiũ chobar. Et intellexi qz cherubin eẽnt. Quatuor p quatuor vult⁹ vni:et q̃tuor ale vni:⁊ silitudo man⁹ hois sub alis eorũ. Et silitudo vultuũ eoz:ipi vult⁹ q̃s vidẽrã iu xta fluuiũ chobar:et ĩtuit⁹ eoz ⁊ ipet⁹ sin gloz añ faciẽ suã ĩgrediebanũ. Ca. XI.

Et eleuauit me spũs.et introduxit me ad portaz dom⁹ dñi orietalẽ q̃ r̃spicit ad sol'ortũ. Et ec ce ĩ introitu portæ vigĩtiq̃nq; viri ⁊ vidi in medio eoz iechoniã filiũ azur ⁊ phelti am filium banaie pncipes ppli. Dixitq; ad me. Fili hois.hi viri cogitãt iiq̃tatẽ.⁊ tractãt ꝓsiliũ pessimũ ĩ vrbe ista dicẽtes. Nõne du dũ edificatæ sũt dom⁹:Hec ẽ lebes:nos aũt carnes. Iccirco vaticiaẽ d̃ eis:vaticiaẽ fili hois. Et irruit ĩ me spũs dñi:⁊ dixit ad me. Loq̃re. Hec dic dñs. Sic locuti estis dom⁹ isrl':⁊ cogitatões cordis vr̃i ego noui. Plu rimos occidistis ĩ vrbe hac et ĩplestis vias ei⁹ ĩẽfectis. ꝓpea hec dic dñs. ĩẽfecti vr̃i q̃s posuistis ĩ medio ei⁹ hij sũt carnes:⁊ hec ẽ le bes:et educã vos de medio ei⁹. Gladiũ me tuistis et gladiũ iducã sup vos dic dñs de⁹

Et eiciã vos de medio eius. Daboq; vos in manũ hostiũ: et faciã ĩ vobis iudicia. Gladio cadetis. Jn finibꝰ ísrl̃ iudicabo vos: et scietis qꝛ ego dñs. hec ñ erit vob ĩ lebetẽ: et vos ñ eritis ĩ medio eiꝰ ĩ carnes. Jn finibꝰ ísrl̃ iudicabo vos: et scietis qꝛ ego dñs. Qꝛ ĩ pceptis meis ñ ãbulastis: ꝙ iudicia mea ñ fecistis: sꝫ iuxta iudicia gẽtiũ que ĩ circuitu vr̃o sũt estis opati. Et fct̃m ẽ cũ pphetarem pheltias filiꝰ banaie mortuꝰ ẽ. Et cecidi ĩ faciez meam clamãs voce magn̄. Et dixi. Heu heu heu dñe deꝰ: psumatꝫ tu facis rliq̃as ísrl̃. Et fct̃m ẽ ꝺbum dñi ad me: dicẽs. Fili hois. fres tui et viri ppiqui tui. ꝙ ois domꝰ ísrl̃. ꝙ vniuersi q̃bꝫ dixer̃t habitatores hierl̃m lõge recedite a dño: nob data ẽ tra ĩ possessiõez: ppt̃ea hec dic dñs deꝰ. Quia lõge feci eos ĩ gẽtibꝫ: ꝙ qꝛ dispsi eos ĩ tris: ero eis ĩ sãctificatꝫ modicã ĩ tris ad ãs venerũt. ppt̃ea loqre. Hec dic dñs deꝰ. Cõgregabo vos de pplis: et adunabo de tris ĩ q̃bꝫ dispsi estis daboq; vob humũ ísrl̃. Et ingrediẽt illuc: ꝙ auferẽt oes offẽsiões cũctasq; abominatões eiꝰ de illa. Et dabo eis coꝛ vnũ: ꝙ spiritũ nouũ tribuã ĩ viscerib eoꝝ. Et auferã coꝛ lapideũ de carne eoꝝ. ꝙ dabo eis coꝛ carneũ vt ĩ pceptis meis ãbulẽt. ꝙ iudicia mea custodiãt faciãtq; ea. et sint mihi ĩ pplm. et ego sim eis ĩ deũ. Quoꝝ aũt coꝛ pꝰ offẽdicula ꝙ aboiatões suas ãbulat: hoꝝ viã ĩ capite suo ponã dic dñs deꝰ. Et eleuauerũt cherubĩ alas suas. ꝙ rote cũ eis et glia dei ísrl̃ erat sup eos. Et ascẽdit glia dñi ꝺ medio ciuitatis: stetitq; sup mõtẽ q̃ ẽ ad orientẽ vrb̃ Et spũs leuauit me: adduxitq; ĩ chaldeã ad tnsmigratꝫ ĩ visionẽ ĩ spũ dei. et sublata ẽ a me visio quã vidrã. Et locutꝰ sũ ad tnsmigꝫ ois ꝺba dñi q̃ ondẽrat mihi. Ca. XII.

Et factꝰ est fmo domini ad me: dicẽs. Fili hois. ĩ medio domꝰ exaspãtis tu hitas: q̃ oculos hñt ad vidẽdũ ꝙ ñ videt. et aures ad audiẽdũ ꝙ ñ audiũt. qꝛ domꝰ exaspans ẽ. Tu g̃ fili hois fac tibi vasa tnsmigõis ꝙ tnsmigbis ꝺ die coraꝫ eis. tnsmigbis aĩ ꝺ loco tuo ad locũ altr̃ ĩ pspctu eoꝝ (si forte aspitiãt) qꝛ domꝰ exaspãs ẽ. Et efferes foras vasa tua. q̃si vasa tnsmigratꝫ ꝺ die: ĩ pspectu eoꝝ. Tu aĩ egredieris vespe corã eis sicut egredituꝛ migrãs añ oculos eoꝝ. Perfode tibi pietem et egredieris ꝺ eũ ĩ pspctu eoꝝ. Jn hũeris portab: ĩ caligie effereris. Faciẽ tuã velab ꝙ ñ videb tꝛaꝫ q̃ portẽtũ debi te domui ísrl̃. Feci g̃ sicut pcepeꝛat mihi dñs. Vasa mea ptuli q̃i vasa tnsmigrãtis ꝺ die: et vespe pfodi mihi pietẽ manu: ꝙ ĩ caligie egressꝰ sũ et ĩ hũeris portatꝰ ĩ pspctu eoꝝ. Et factus est mane fmo dñi ad me: dicẽs. Fili hois. nũqd ñ dixer̃t ad te domꝰ ísrl̃ domꝰ exaspãs quid tu facis: Dic ad eos. Hec dic dñs deꝰ. Sup ducẽ onꝰ ístud q̃ ẽ ĩ hierl̃m. ꝙ sup oẽz domũ ísrl̃ q̃ ẽ ĩ medio eoꝝ. Dic. Ego portẽtũ vr̃m. Quõ feci sic fiet illis. Jn trãsmigratꝫ ez ꝙ ĩ captiuitatẽ ibũt: et dux q̃ ẽ ĩ medio eoꝝ ĩ hũeris portabit̃: ĩ caligie egredietur Pariet̃ pfodiẽt vt educãt eũ. facies eiꝰ operiet̃ vt ñ videat ocl̃o tr̃rã. Et extẽdã rethe meũ sup eũ ꝙ capiet̃ ĩ sagena mea ꝙ adducã eũ ĩ babilonẽ ĩ tra chaldeoꝝ ꝙ ipaz ñ videbit: ibiq; moriet̃ ꝙ oes q̃ circa eũ sũt. Protidiũ eiꝰ ꝙ agmia eiꝰ dispgã ĩ oez vẽtũ: ꝙ gladiũ euaginabo pꝰ eos. Et scient qꝛ ego dñs: qñ dispsero illos ĩ gẽtibꝫ. ꝙ dissemiauero eos ĩ tris. Et relinquã ex eis viros paucos a gladio et fame ꝙ pestilẽtia: vt enarrẽt oia scelera eoꝝ ĩ gẽtibꝫ ad q̃s ingrediẽt̃: et scient qꝛ ego dñs. Et fct̃ꝰ ẽ fmo dñi ad me: dicẽs. Fili hois pane tuũ ĩ ct̃batõe ꝺmede: sꝫ ꝙ aquã tuã ĩ festiatõne ꝙ merore bibe: et dices ad pplm tre. Hec dic dñs deꝰ ad eos q̃ hitãt ĩ hirl̃m ĩ tra ísrl̃. Panẽ suũ ĩ solitudie ꝺmedẽt ꝙ aquã suã ĩ ꝺsolatõe bibẽt: vt desoletuꝛ tra a mltitudie sua ppt̃ iiq̃tates oim q̃ hitãt ĩ ea ꝙ citates q̃ nũc hitant̃ desolate ert̃. traq; dcta: ꝙ scietis qꝛ ego dñs. Et fct̃ꝰ est fmo dñi ad me: dicẽs. Fili hois. qꝺ ẽ puerbiũ istꝺ vob ĩ tra ísrl̃ dicẽtiũ: ĩ lõgũ differũ t̃ dies. ꝙ pibit ois visio: Jõ dic ad eos. Hec dic dñs deꝰ. Quiescẽ faciã puerbiuz istud: neq; vulgo dicet̃ vlt̃ ĩ ísrl̃: ꝙ loqre ad eos q̃ appropiãquerint dies: ꝙ fmo ois visiões. Nõ eĩ erit vlt̃ ois visio cassa. neq; diuinatõ ãbigua ĩ medio filioꝝ ísrl̃: qꝛ ego dñs loqꝛ qꝺcũq; locutus fuero ꝺbũ ꝙ fiet. Nõ plõgabit̃ ãpliꝰ sꝫ ĩ diebꝫ vr̃is domꝰ exaspãs loqr ꝺbũ ꝙ faciã illud: dic dñs deꝰ. Et factꝰ ẽ fmo domini ad me: dicẽs. Fili hois. Ecce domꝰ ísrl̃ dicẽtiũ. Visio quã hic videt ĩ dies multos ꝙ ĩ tpa lõga istę pphetat. Propt̃ea dic ad eos Hec dic dñs deꝰ. Nõ plõgabit̃ vlt̃ fmo ois meus. Verbuz quod locutꝰ fuero cõplebitur: dicit dominus deus. Capitulũ. XIII.

ET fact⁹ est ſmo domini ad me: dicẽs. Fili hoīs. vaticinare ad ꝓphetas isr̃l q̃ ꝓphetãt: ⁊ dices ꝓphetãtibꝫ ó corde suo. Audite ꝟbũ dñi. Hec dīc dñs de⁹. Ve ꝓphetis insipientibꝫ: qui sequunt̃ spiritũ suũ et nihil vidẽt. Quasi vulpes in deserto: ꝓphete tui isr̃l erãt. Nõ ascẽdistis ex aduerso: neq; oppositistis murũ p domo isr̃l vt staretis in ꝓlio in die dñi. Vident vana et diuinãt mẽdatium: dicẽtes ait dñs. cũ dñs nõ miserit eos et pseuerauerũt ꝓfirmare ſmonẽ. Nũquid ñ visionẽ cassaz vidistis et diuinatiõem mẽdacẽ locuti estis Et dicitis: ait dñs. cũ ego ñ ſl locut⁹. Propt̃ea hec dīc dñs de⁹. Quia locuti estis vana et vidistis mẽdatiũ ido ecce ego ad vos ait dñs. et erit man⁹ mea sup ꝓphetas q̃ vidẽt vana et diuinãt mẽdatiũ. In ꝓsilio ꝑpli mei ñ erũt. ⁊ ī scriptura dom⁹ isr̃l ñ scribẽt nec ī terra isr̃l ingredientur: et scietis q; ego dñs de⁹. Eo q; ꝺcepint populũ meũ: dicẽtes pax pax et ñ ẽ pax. et ipe edificabat pietẽ: illi aũ liniebãt eũ luto absq; paleis. Dic ad eos qui liniũt absq; tpatura. q; casurus sit Erit ei ymber inundãs: ⁊ dabo lapides pgrãdes desup irruẽtes: ⁊ vẽtũ pcelle dissipãtẽ siquidẽ ecce cecidit pies. Nũquid nõ dicetur vob. vbi ẽ litura quaz liniſtis? Propt̃ea hec dicit dñs deus. Et erũpere faciam spiritũ tẽpestatũ in indignatiõne mea: et imber inundãs in furore meo erit et lapides grandes in ira in ꝓsũptionẽ. Et destruam pietẽ quẽ liniſtis absq; tpamẽto et adequabo euz terre et reuelabitur fũdamentũ eius et cadet ⁊ cõsumet̃ in medio eius: et scietis quia ego sũ dñs. Et ꝓplebo indignationẽ meam in parietẽ: et in bis q̃ liniũt eũ absq; tpamẽto: dicamq; vobis. Nõ est paries ⁊ nõ sũt q̃ liniũt eũ. Prophete isr̃l qui ꝓphetãt ad hierusalẽ: et vident eis visiones pacis ⁊ non ẽ pax dicit dñs de⁹. Et tu fili hoīs pone faciem tuã ꝑ filias populi tui q̃ ꝓphetãt de corde suo: et vaticinare sup eas et dic. Hec dīc dñs deus. Ve his q̃ ꝓsumũt puluillos ſb oī cubitu man⁹: et faciũt cerulicalia sub capite vniuerse etatis ad capiendas anias. Et cũ capent aias ꝑpli mei: viuificabãt anias eoz. et violabãt me ad ꝑplm meũ ꝑpt̃ pugillũ ordei et fragmen panis: vt interficerẽt animas que nõ moriuntur et viuificarent animas que nõ viuũt: mencientes populo meo credẽti mẽdatijs. Propt̃ hoc dicit dñs de⁹. Ecce ego ad puluillos vr̃os q̃bꝫ vos capitis aias volãtes: et dirũpam eos de brachijs vr̃is ⁊ dimittã aias q̃s vos capitis: animas ad volãdũ. Et dirũpã cerulicalia vestra: et liberabo ꝑplm meũ de manu vr̃a: neq; erũt vltr̃ ī manibꝫ vr̃is ad ꝑdãdũ: ⁊ scietis q; ego dñs. Proeo q; mer̃ecistis cor iusti mẽdacitẽr. quẽ ego ñ ꝓtristaui: ⁊ ꝓfortastis man⁹ impij vt nõ reuerterẽt a via sua mala et viuerent ꝓpt̃ea vana nõ videbitis ⁊ diuinationes ñ diuinabitis amplius: et eruaz populum meum de manu vestra: et scietis q̃a ego dominus.

Capitulũ. XIIII.

ET venerũt ad me viri seniores isr̃l: et sederũt corã me. Et fact⁹ ẽ ſmo dñi ad me: dicẽs. Fili hominis. viri isti posuerũt imũditias suas in cordibꝫ suis. et scãdalũ iniq̃tatis sue statuerũt ꝑ faciẽ suaz. Nũq̃d interrogat⁹ rñdebo eis? Propt̃ hoc loq̃re eis: et dices ad eos. Hec dīc dñs de⁹. Hõ hõ de domo isr̃l q̃ posuerit imũditias suas ī corde suo. et scãdaluz iniq̃tatis sue statuerit ꝑ faciẽ suã. ⁊ venerit ad ꝓphetam interrogans ꝓ eũ me: ego dñs respõdebo ei ī mlt̃itudie imũditiaꝝ suaꝝ: vt capiat̃ dom⁹ isr̃l ī corde suo qm̃ recesserũt a me ī cũctis ydolis suis. Propt̃ea dic ad domũ isr̃l. Hec dīc dñs de⁹. Quẽtimi ⁊ r̃cedite ab ydolis vr̃is: et ab vniuerſ ꝓaminatiõibꝫ vr̃is auertite facies vr̃as. q; hõ ó domo isr̃l et de pselitis q̃cũq; aduena fuerit ī isr̃l. si alienat⁹ fuerit a me et posuerit ydola sua in corde suo et scãdalũ iniq̃tatis sue statuerit ꝑ faciẽ suã et venerit ad ꝓphetã vt interroget ꝓ eũ me ego dñs rñdebo ei ꝓ me ⁊ ponã faciẽ meã sup hoīez illũ: et faciã eũ ī exemplũ et ī ꝓuerbiũ et dispdaz eũ de medio populi mei: et scietis q; ego dñs. Et ꝓpheta cũ errauerit et locut⁹ fuerit verbũ: ego dom⁹ decipiã illũ. Et extẽdã manũ meã super illũ. ⁊ ꝺlebo eũ de medio ꝑpli mei isr̃l: ⁊ portabũt iniq̃tatẽ suã. Juxta iniq̃tatẽ interrogãtis sic iniq̃tas ꝓphete erit: vt nõ erret vltra dom⁹ isr̃l a me neq; polluat̃ in vniuersis ꝓuaricatiõibꝫ suis: sz sit mihi ī ꝑplm et ego sī eis ī deũ. ait dñs exercituũ. Et fact⁹ ẽ ſmo dñi ad me: dicẽs. Fili hoīs. tra cũ peccauerit mihi. vt ꝓuaricet̃ ꝓuaricãs: extẽdã manũ meã sup eã ⁊ ꝓterã ꝺgã pãis ei⁹. ⁊ ī mittã ī eã famẽ: ⁊ ītficiã ꝺ ea hoīez ⁊ iumtũ

Etsi fuerint tres viri isti ī medio eius noe. daniel ⁊ iob: ipi iustitia sua liberabūt aīas suas: ait dñs exercituū. Qz etsi bestias pessimas īduxero sup t̄rā vt vastēt eā et fuerit iuia eoꝝ ñ sit pt̄nsiēs ꝓpter bestias: tres viri isti si fuerit ī ea. viuo ego dīc dñs de⁹: qz nec filios nec filias liberabūt: sz ipi soli liberabūt. Et aūt desolabit. Vel si gladiū īduxero sup t̄rā illā et dixēo. gladio t̄nsi p t̄rā ⁊ īterfecero ō ea hoīez ⁊ iumēntū ⁊ tres viri isti fuerit ī medio ei⁹. viuo ego dīc dñs de⁹ ñ liberabūt filios neqꝫ filias: sz ipi soli liberabūt. Si aūt et pestilētiā īmisero sup t̄raz illā ⁊ effudero īdign̄tōz meā sup eā ī sāguine vt auferā ex ea hoīez ⁊ iumēntū: et noe. daniel et iob fuerūt ī medio ei⁹: viuo ego dicit dñs de⁹. qz filiū et filiā nō liberabūt: sz ipi iustitia sua liberabūt aīas suas qm̄ hec dicit dñs. Qz etsi q̄tuor iudicia mea pessima gladiū et famē ac bestias malas pestilētiaz īmisero ī hierl'm vt īterficiā ⁊ de ea hoīez et pec⁹: ⁊tñ relīqt̄ ī ea saluatō educētiū filios ⁊ filias. Ecce ipi egrediēt ad vos ⁊ vidēbitis viā eoꝝ ⁊ adiuentōes eoꝝ: ⁊ ꝓsolabimī sup malo qđ īduxi ī hierl'm ī omībus q̄ īportaui sup eā ⁊ ꝓsolabūt sup vos cū videritis viā eoꝝ ⁊ adiuētōes eoꝝ ⁊ cogn̄scetis qꝝ ñ frustra feceri oīa. q̄ feci ī ea: ait dñs de⁹. Ca. XV.

ET fact⁹ est ſmo domini ad me dicēs. Fili hoīs. qđ fiet ō lig̃ vitis ex oīb⁹ lignis nemoꝝ q̄ sūt īt̄ lig̃ siluaꝝ: Nūqđ tollet ō ea lignū vt fiat opus: aut fabcabit ō ea paxill⁹ vt dependeat ī eo qđcūqꝫ vas: Ecce igni datū ē in escam. vtrāqꝫ pt̄e ei⁹ ꝓsūpsit ignis: et medietas ei⁹ rōacta ē ī fauillā. Nūqđ vtile erit ad op⁹: Etiā cū esset īt̄egrū ñ erat aptū ad op⁹: q̄n tōmagis cū illud ignis devorauerit ⁊ ꝓbusserit nihil ex eo fiet opis. Propt̄ea hec dīc dñs. Quō lignū vitis īter lig̃ siluaꝝ quod dedi igni ad devorādū: sic tradā hītatores hierl'm et ponā faciē meam ī eos. De igne egredient: ⁊ ignis ꝓsumit eos. Et scietis qꝝ ego dñs cū posuero faciē meā ī eos ⁊ dedero t̄rrā inuiā et desolatā: eoꝝ ꝓuaricatores extiterint. dicit dñs de⁹. Ca. XVI.

ET fact⁹ est ſmo domini ad me dicēs. Fili homīs. notas fac hierl'm abhominatōnes suas: et dices. hec dīc dñs de⁹ isrl'. Radix tua ⁊ genera-

tō tua de t̄ra chanaan: pt̄r tu⁹ amorre⁹: ⁊ mt̄r tua cethea. Et qñ nata es ī die ort⁹ tui ñ ē p̄cis⁹ umbilic⁹ tu⁹: ⁊ aq̄ ñ es lota ī salute: nec sale sallita: nec īuoluta pānis. Non pepcit sup te ocul⁹ vt faceret tibi vnū de his miser⁹ tui: sz piecta es sup faciē terre ī abiectōe aīe tue: ī die q̄ nata es. Trāsiēs aūt p te vidi te ꝓculcatā ī sāguine tuo. Et dixi tibi cū eēs ī sāguine tuo. Viue. Dixi inquā tibi ī sāguine tuo. Viue. Multiplicatā quasi germē agri dedi te. ⁊ multiplicata es ⁊ gn̄dis effecta: ⁊ īgressa es et puenisti ad mundū mliebrē. Vbera tua ītumuerūt: ⁊ pil⁹ tu⁹ germinauit: et eras nuda ⁊ confusiōis plena Et trāsiui p te ⁊ vidi te: ⁊ ecce tps tuū: tps amātium. Et expādi amictū meū sup te ⁊ operui ignominiā tuā. Et iurauī tibi: ⁊ īgressus sū pactuz tecū: ait dñs de⁹. Et facta es mihi ⁊ laui te aq̄ ⁊ emūdaui sāguinē tuum ex te. Et vnxi te oleo: ⁊ vestiui te discoloribus ⁊ calciaui te iacīcto. et cīxi te bisso: ⁊ īduī te subtilibo et ornaui te ornamento. Et dedi armillas in manibo tuis: et torquē circa collū tuū: ⁊ dedi inaurē sup os tuū ⁊ circulos auribo tuis: ⁊ coronā decoris ī capite tuo. Et ornata es auro ⁊ argēto ⁊ vestita es bisso ⁊ polimito et mltis coloribo. Similā et mel ⁊ oleū comedisti: ⁊ decora fct̄a es vehemēter nimis. Et pfecisti ī regnū: et egressū ē nomē tuū ī gētes ꝓpt̄ spēz tuā: qz pfecta eras ī decore tuo quē posuero sup te dīc dñs de⁹. Et hñs fiduciaz ī pulcritudine tua fornicata es ī nomīe tuo: et exposuisti fornicatōz tuā. oī t̄nseūti: vt ei⁹ fiēs. Et sumēs de vestimentis tuis fecisti tibi excelsa hīcinde ꝓsuta ⁊ fornicata es sup eis: sicut ñ ē fct̄m: neqꝫ futuꝝ ē. Et tulisti vasa ōcoris tui ō auro meo ⁊ argēto meo q̄ dedi tibi et fecisti tibi imagīes masculīnas: ⁊ fornicata es ī eis. Et sūpsisti vestimēta tua mltícoloria ⁊ vestita es eis. ⁊ oleū meū ⁊ thimiama meū posuisti corā eis ⁊ panē meū quē dedi tibi similā ⁊ oleū ⁊ mel qđo enutrīui te: posuisti ī ꝓspct̄u eoꝝ ī odorē suauitatis. Et fct̄z ē ait dñs de⁹ ⁊ tulisti filios tuos ⁊ filias tuas q̄s generasti mihi ⁊ īmolasti eis ad devorādū. Nūqđ pua ē fornicatō tua īmolasti filios meos: ⁊ dedisti illos ꝓsecūs eis. ⁊ p⁹ oēs abolatōes tuas ⁊ fornicatōes ñ es rōdata diex adolescētie tue: q̄n eras nuda ⁊ confusiōe plēa: ꝓculcata ī sāguine tuo. Et accidit p⁹

oēz malitiaz tuā: ve ve tibi ait dñs de⁹. Et
edificasti tibi lupanar: ⁊ fecisti tibi ꝑstibu
lū ī cūctis platēis. Ab oē caput vie edifica
sti signū ꝑstitutōis tue: et abominabilē fe
cisti decorē tuū et diuisisti pedes tuos oīi
trāseūti. et multiplicasti oīes fornicatōes
tuas. Et fornicata es cū filijs egipti vicīis
tuis magnꝭ carniū: ⁊ mltiplicasti fornica
tōez tuā ad irritandū me. Ecce ego exten
dā manū meā sup te: et auferā iustificatōz
tuā. Et dabo te ī aīas odientiū te filiaruz
palestinarū. q̄ erubescūt ī via tua scelerata
Et fornicata es ī filijs assirioꝭ: eoꝝ necdū
fueris expleta. Et postq̄ fornicata es. nec
sic es sedata et multiplicasti fornicatōz tu
am in terra chanaan cū chaldeis et nec sic
saciata es. In q̄ mūdabo cor tuū ait domi
n⁹ de⁹. cū facias oīa hec opa mlieris mētri
cis ⁊ ꝓcacis: q̄ fabricasti lupanar tuū ī ca
pite oīs vie: ⁊ exelsū tuū fecisti ī oī platea.
Nec facta es q̄si meretrix fastidio augēs ꝑ
tiū: sz q̄si mulier adultera: q̄ sup virꝭ suum
inducit alienos. oībus mētricib⁹ dant mer
cedes: tu aūt dedisti mercedes cūctis amato
ribus tuis: ⁊ dona donabas eis vt ītrarent
ad te vndiqz ad fornicandū tecū. Factūqz
ē in te ꝑ ꝓsuetudinē mulierꝭ in fornicatōib⁹
tuis: ⁊ p⁹ te ñ erit fornicatō. In eo ei q̄ de
disti mercedes ⁊ mercedes ñ accepisti: fcēm
est in te ꝓriū. Propter ea meretrix audi ūbū
dñi. Hec dic dñs de⁹. Quia effusū est es tu
uz: et reuelata ē ignominia tua. in fornica
tōib⁹ tuis sup amatores tuos ⁊ super ydola
abomnatōnū tuaꝭ ī sāguine filiorꝭ tuoruz
q̄s dedisti eis: ecce ego ꝓgregabo oēs ama
tores tuos q̄b⁹ ꝓmixta es: ⁊ oēs q̄s dilexisti
cuz vniuersis q̄s oderas. Et ꝓgregabo eos
sup te vndiqz: ⁊ nudabo ignominiā tuā co
rā eis. Et videbūt oēz turpitudinē tuaz: et
iudicabo te iuditijs adultēraꝭ et effūdētiū
sāguinē. Et dabo te ī sāguinē furoris ⁊ ze
li ⁊ dabo te ī mā⁹ eoꝝ. Et destruēt lupanar
tuū: ⁊ demolieūt pstibulū tuū. Et denudabūt
te vestimētis tuis: ⁊ auferēt vasa decoris tui
Et deliquēt te nudā plenāqz ignīa: et ad
ducēt sup te mltitudinē. Et lapidabūt te la
pidib⁹: et trucidabūt te gladijs suis. Et cō
burēt domos tuas igni: ⁊ faciēt ī te iuditia
ī oc̄lis mlierū plurimaꝭ. Et desines forni
cari et mercedes vlt̄ ñ dab. Et requiescet ī
gnatō mea ī te: ⁊ auferēt zel⁹ me⁹ a te. Et q̄e

sca nec irascar āpli⁹: eoq̄ ñ fueris rcordata
dieꝭ adolescētie tue: et ꝓuocasti me oīb⁹
his. Quapropter et ego vias tuas ī capite
tuo dedi ait dñs de⁹ et nō feci iuxta scelera
tua ī oīb⁹ abomīatōib⁹ tuis. Ecce oīs q̄ di
cit vulgo ꝓuerbiū: in te assumet illō dicēs.
Sic mr̄: ita ⁊ filia ei⁹. Filia mr̄is tue es tu
q̄ piecit virꝭ suū. ⁊ filios suos: ⁊ soror sororꝭ
tuaꝭ tu. q̄ piecerīt viros suos et filios suos
Mr̄ vīa cethea: et pr̄ vr̄ amorre⁹. Et sor
tua maior samaria: ipa ⁊ filie ei⁹ q̄ habitāt
ad siniſtrā tuā. Soror aūt tua mior te: q̄ hī
tat a dextris tuis sodoma ⁊ filie ei⁹. Sz nec
ī vijs eaꝭ ābulasti: neq̄ ꝑm scelera eoꝭ fe
cisti. Pauxillū min⁹ pene sceleratōra fecisti
illis: ī oīb⁹ vijs tuis. Viuo ego dic dñs deus
q̄ ñ fecit sodoma soror tua ipa ⁊ filie ei⁹ sic
fecisti tu ⁊ filie tue. Ecce hec fuit iq̄tas so
dome sororis tue. superbia. saēitas panis. et
habūdātia. et otiū ipi⁹ ⁊ filiaꝭ ei⁹ ⁊ manuz
egeno et paupi ñ porrigebāt. ⁊ elcuate sunt
et feceīt abois atōes coraz me: ⁊ abstuli eas
sic vidisti. Et samaria dimidiū pc̄oꝭ tuoꝭ
ñ peccauit: sz vicisti eas sceleribus tuis: ⁊ iu
stificasti sorores tuas ī oīb⁹ aboīatōib⁹ tu
is q̄s opata es. g̃ ⁊ tu porta ꝓfusionē tuaz.
q̄ vicisti sorores tuas pc̄is tuis sceleratiꝰ
agēs ab eis. Justificate sī em̄ a te. g̃ ⁊ tu cō
fūdē ⁊ porta ig̃mīaz tuā. q̄ iustificasti soro
res tuas. Et ꝓuertā r̄stituēs eas ꝓuersione
sodomoꝭ cū filiab⁹ suis: ⁊ ꝓuersiōe sāarie ⁊
filiaꝭ ei⁹ ⁊ ꝓuertā ꝓuersiōez tuā ī medio ea
rū vt portes ig̃mīā tuā: ꝓfūdaris ī oīb⁹ q̄ fe
cisti ꝓsolās eas. Et soror tua sodoma ⁊ filie
ei⁹ r̄uertēt ad ātiq̄tatē suā: ⁊ sāaria ⁊ filia ei⁹
r̄uertēt ad ātiq̄tatē suā: ⁊ tu ⁊ filie tue r̄uer
timī ad ātiq̄tatē vr̄az. Nō fuit aūt sodoma so
ror tua audita ī ore tuo ī die ſupbie tue añ
q̄ r̄uelaret malitia tua sic hoc tpe ī obꝓ
briū filiaꝭ sirie: ⁊ cūctaꝭ ī c̄cuitu tuo fili
aꝭ palestiaꝭ q̄ ābiūt te ꝑ giꝭ. Scel⁹ tuū et
ig̃mīā tuā tu portasti ait dñs de⁹ q̄: hec dic
dñ⁹ de⁹: ⁊ faciā tibi sic ꝺspexisti iuramītū vt
irritū facēs pactum: ⁊ r̄cordabor ego pacti
mei tecū ī diebꝰ adolescētie tue: ⁊ suscitabo
tibi pactū sēpit̄nū. ⁊ r̄cordabis viaꝭ tuaꝭ ⁊
cōfūderis cū r̄cepis sorores tuas te maiores
cū mioribꝰ tuis: ⁊ dabo eas tibi ī filias: sz ñ
ex pacto tuo ⁊ suscitabo ego pactū meū te
cū: ⁊ scies q̄ ego dñs. vt r̄corderis ⁊ ꝓfūda
ris: et ñ sit tibi vlt̄ apire os ꝑ ꝓfusiōe tua.

cum placatus tibi fuero in omnib⁹ que fe-
cisti: ait dominus deus. Ca.XVII.

ET factum est verbū do-
mini ad me dicēs. Fili hois. ꝓpone
enigma et narra pabolā ad domuz
isrl'q dices. Hec dicit dñs de⁹. Aqla gndis
magꝫ alaꝫ. lōgo mēbroꝫ ductu. plēa plu
mis et varietate. venit ad libanū: et tulit
medullā cedri. Sūmitatē frondiū ei⁹ auul
sit et trāsportauit eā i terrā chanaan: i vr-
bē negotiatoꝫ posuit illā. Et tulit ō semie
terre et posuit illud i terrā p semine: vt fir-
maret radicē sup aquas multas. Jn supfi-
tie posuit illō. Cūqꝫ germinassz creuit i vi-
neā latiorē: hūili statura. rspitiētibo ramis
ei⁹ ad eā: et radices ei⁹ sub illa erāt. Facta
ē g vinea: q fructificauit i palmites: q emi
sit ꝓpagines. Et fcta ē aqla alā gndis: ma
gnis alis. mltisqꝫ plumis. Et ecce vinea ista
quasi mittēs radices suas ad eā: palmites
suos extēdit ad illā vt irrigaret eā de areo
lis germis sui: q i terra bona sup aqs mul
tas plātata ē. vt faciat frōdes q portet fru-
ctū: vt sit i vineā grandē. Dic. Hec dic dñs
de⁹. Ergo ne ꝓspabit? Nōne radices ei⁹ e-
uellet: q fruct⁹ ei⁹ distriget: q siccabit oīs
palmites germis ei⁹ q arescet: et ñ brachio
gndi neqꝫ i ꝓlo mlto: vt euellēt eā radici-
t⁹. Ecce plātata ē. Ergo ne ꝓspabit? Nōne
cū tetigerit eā vēt⁹ vrēs siccabit: et i areis
germis sui arescet? Et factū ē vbuz dñi ad
me dicēs. Dic ad domū exaspantem. Nesci
tis qd ista significēt? Dic. Ecce veit rex ba
bilonis in hierlm: q assumet regē et pnci-
pes ei⁹ et adducet eos ad semetipm i babi-
lonē. Et tollet de semie regni: ferietqꝫ cū eo
fed⁹ q ab eo accipiet iusiurādū. Sz q fortes
terre tollet vt sit regnū humile et ñ eleuet
sz custodiat pactū ei⁹ et stet illō. Qui rece
dēs ab eo misit nūtios ad egiptū: vt daret
sibi eqs q ꝓlm mltū. Nūqd ꝓspabit vl ose-
qt salutē. q fecit hec? Et q dissoluit pactuz
nūqd effugiet? Viuo ego dic dñs de⁹: qm i
loco regis q pstituit eū regē cui⁹ fecit irri-
tū iuramētū et soluit pactū qd habebat cū
eo: i medio babilōis morief. Et ñ in exerci
tu grādi neqꝫ i ꝓlo mltō faciet ꝫ eum pha
rao plū i iactu aggeris q i extructōe vallo
rū: vt interficiat aias mltas. Spreuerat ei
iuramētū vt soluēt fed⁹ q ecce dedit manuz
suā q cū omnia hec fecerit ñ effugiet. Pro-

pterea hec dicit dñs de⁹. Viuo ego: qm iu-
ramentū qd spreuit q fed⁹ qd puaricat⁹ ē po
nā i caput ei⁹. Et expādā sup eū rethe me-
uz q ꝓphēdet i sagena mea: q adducā eū in
babilonē q iudicabo eū ibi i puaricatōne q
despexit me: et oēs ꝓfugi ei⁹ cū vniuerso a-
gmine suo gladio cadēt. Residui aūt i oēm
vētū dispgēt: q scietis qz ego dñs locut⁹ sū.
Hec dic dñs deus. Et sumā ego ō medulla
cedri sublimis: et ponā de vtice ramoꝫ ei⁹.
Tenerꝫ distrigaz: q plātabo sup montē ex-
celsū et eminentē. Jn mōte sublimi isrl' plā
tabo illō q erūpet i germē q faciet fructū:
q erit i cedrū magnā. Et habitabūt sub ea
oēs volucres: et vniersū volatile sub vm
bra frondiuz ei⁹ nidificabit. Et scīēt oīa li-
gna regiōis qz ego dñs hūiliaui lignū sblī
me et exaltaui lignū hūile: et siccaui lignū
viride: et frōdere feci lignū aridū. Ego do-
minus locutus sum. et feci. Ca.XVIII.

ET fact⁹ est ꝑmo domini
ad me dicēs. Quid ē qd iter vos pa-
bolā vtitis i puerbiū istud in terra
isrl' dicētes? Pres comedēt vuaz acerbā: q
dentes filioꝫ obstupescūt? Viuo ego dic do
min⁹ de⁹: si erit vlt vobis pabola hec in p-
uerbiū i isrl'. ecce oēs aie mee st. Vt aia pa
tris: ita q aia filij mea ē. Aia q peccauerit
ipa morief. Et vir si fuerit iust⁹ q fecerit iu
ditiū q iustitiā: i mōtibo ñ comederit q ocu
los suos ñ leuauerit ad ydola dom⁹ isrl' et
vxorē prīmi sui ñ violauerit q ad mulierē
mēstruatā ñ accesserit q hoiez ñ ꝓtristaue
rit: pign⁹ debitōi rōdiderit. p vī nihil rapu
erit: panē suū esuriēti dederit q nudū opu
erit vestimēto: ad vsurā ñ comodauerit: et
āpli⁹ ñ accepit. ab iiqtate auerterit manuz
suā q inditiū vez fecerit iter viz q viz q p-
ceptis meis ābulauerit q iuditia mea custo
dierit vt faciet vitatē: h iust⁹ ē. Vita viuet:
ait dñs de⁹. Qsi genuerit filiū latronē effū
dētē sāguinē q fecerit vnū de istis: q hec qdē
oīa ñ faciētē: sz i mōtibo ꝓmedētē q vxorē p
rimi sui polluētē: egenū q paupez ꝓtristā-
tē. rapiētē rapīas. pign⁹ ñ rōdētē q ad ydola
leuātē oc'los suos aboīatōz faciētē: ad vsu-
rā dantē: q āpli⁹ accipiētē: nūqd viuet? Nō
viuet. Cū vniersa hec detestanda fecerit:
morte moriet. Sāguis ei⁹ in ipo erit. Qsi
genuerit filiuz q vidēs oīa pcta pris sui q
fecit: timuerit q ñ fecerit sīle eis: sup mōtes

nō ꝓmederit:et oc'los suos ñ leuauerit ad
ýdola dom⁹ isr'l:et uxorē ꝓximi sui ñ vio-
lauerit.ꝙ viꝝ ñ ꝓtristauerit.pign⁹ ñ ꝛtinu
erit.ꝙ rapinā ñ rapuerit.panē suū esuriē
ti ꝺederit.et nudū opuerit vestimēto:a pau
pis iiuria auerterit manū suā: usurā ꝙ su
phabūdantiā ñ accepit⁊ iudicia mea fece
rit.ꝙ ī ꝓceptis meis ābulauerit. hic ñ mo
riet ī iniq̄tate ꝑris sui:sz vita viuet.ꝑr e-
ius qꝛ calūniat⁹ē ꝙ vī fecit frī ꝙ malū opa-
t⁹ē ī medio ꝓpli sui:ecce mortu⁹ē ī iniq̄tate
sua.Et dicitis.Quare ñ portabit fili⁹ iniq-
tatē ꝑris:videlicz qꝛ fili⁹ iudiciū⁊ iustitiā
opat⁹ē:oia ꝓcepta mea custodiuit et fecit
illa:vita viuet.Aīa q̄ peccauerit ipa mo-
riet.ꝟFili⁹ ñ portabit iniq̄tatē ꝑris et pr̄ nō
portabit iniq̄tatē filij. Justitia iusti super
eū erit et ipietas ipij erit sup eū.Si aūt im
pi⁹egerit pñiaz ab oīb⁹ peccatis suis que
opat⁹ē ꝙ custodierit oia ꝓcepta mea:et fe
cerit iudiciū et iustitiā:vita viuet ꝙ ñ mo
riet.Oīm iniq̄tatū ei⁹ q̄s opat⁹ē nō recor
dabor. In iustitia sua quā opat⁹ ē:viuet.
Nūq̄d volūtatis mee ē mors ipij dicit dñs
de⁹:ꝙ ñ vt auertat̄ a vijs suis et viuat:Si
aūt auert̄it se iust⁹a iustitia sua⁊ fecerit ini
q̄tatē ꝟm oēs abominatōes q̄s opari solz
ipius nūq̄d viuet? Omīs iustitie ei⁹ q̄s fece
rat ñ recordabūt̄. In ꝓuaricatōe q̄ ꝓuari
cat⁹ē et ī pcō suo qđ peccauit:ī ipis mo
riet.Et dixistis.Non ē eq̄ via dñi.Audite
ꝯ dom⁹ isr'l.Nūq̄d via mea nō ē eq̄:et non
magis vie vr̄e ꝓue sūt? Cū ei auerterit se
iust⁹a iustitia sua ꝙ fecerit iniq̄tatē:mo-
riet ī eis. In iustitia sua quā opat⁹ ē mo
riet. Et cuz auerterit se impi⁹ ab ipietate
sua quā opat⁹ē et fecerit iudiciū et iustiti
az:ipe aīaz suā viuificabit.Cōsiderās em̄
ꝙ auertēs se ab oīb⁹ iniq̄tatib⁹ suis q̄s opa-
tus ē: vita viuet ꝙ ñ moriet. Et dicūt filij
isr'l.Nō ē eq̄ via dñi.Nūq̄d vie mee ñ eque
sūt dom⁹ isr'l:ꝙ ñ magis vie vr̄e ꝓue? Jccir
co vnūquēq̄ iuxta vias suas iudicabo do
m⁹ isr'l:ait dñs.Cōuertimī et agite pniaz
ab oīb⁹ iniq̄tatib⁹ vr̄is et ñ erit vob⁹ i ruinā
iniq̄tas.Proicite a vob⁹ oēs ꝓuaricatōes ve
stras in q̄bus ꝓuaricati estis:et facite vo-
bis cor nouū ꝙ spm̄ nouū. Et quare mor
emini domus israbel? Quia nolo mortem
morientis dicit dominus deus. Reuertimī
et venite. Capitulum.XIX.

Et tu fili hominis assu-
me planctū sup ꝓncipes isr'l:ꝙ di-
ces. Quare mat̄er tua leena inter
leōes cubauit? In medio leūculoꝝ enutri
uit catulos suos.Et eduxit vnū de leūcul'
suis:leo fact⁹ē.ꝙ didicit capere ꝓdā hoiem-
q̄ ꝓmedē.Et audierūt ad eo gētes:ꝙ ñ absq̄
vulneribꝫ suis ceperūt eū:ꝙ adduxerūt eū
ī cathenis ī terrā egipti.Que cum vidisset
qm̄ infirmata ē et perijt expectatio ei⁹:tu
lit vnū de leūculis suis:leonē ꝓstituit euz.
Qui īcedebat inē leones ꝙ fact⁹ ē leo:ꝙ di
dicit ꝓdaz capere ꝙ boies devorare: didicit
viduas facē et cītates eaꝝ ī deſtū adducē
ꝙ desolata ē ẽra et pleitudo ei⁹. A voce ru
git⁹ illi⁹. Et ꝓnerūt aduersus eū gētes
undiq̄ et ad ꝓuīcijs: et expādet̄ sup eū re-
the suū. In vulneribꝫ eaꝝ capt⁹ē et miset̄
eū ī cauea⁊ ī cathenis adduxet̄ eū ad re-
gē babilōis miserūtq̄ eum in carcerē: ne
audiret̄ vox ei⁹ vlt̄ sup mōtes isr'l. Mat̄er
tua q̄si vinea ī sāguīe tuo. sup aquā plan
tata ē:fructus ei⁹et frōdes ei⁹ creuerūt ex
aq̄s mlt̄is: et factē sūt ei virge solidē ī sce
ptra dñantiū et exaltata ē statura ei⁹ ītēr
frōdes.Et vidit altitudinē suā in multitu
dīe palmitū suoꝝ:ꝙ euulsa ē ī ira in terrā
q̄ ꝓiecta.ꝙ vētus urēs siccauit fructū ei⁹
marcuerūt et arefactē sunt virge roboris
ei⁹. Ignis comedit eā.Et nūc trāsplātata
ē ī deſtū ī terra iuia et siciēti:et egressus
ē ignis de uga ramoꝝ ei⁹ q̄ fructū ei⁹ ꝓme
dit ꝙ ñ fuit ī ea uga fortis sceptrū dñanti-
um.Plāct⁹ē:ꝙ erit ī plāctū. Capi.XX.

Et factū ē āno septimo
in q̄nto mēse ī decima mēſ venerūt
viri de senioribꝫ isr'l vt īterroga-
rēt dñm:et sederēt corā me. Et fact⁹ē ser-
mo dñi ad me dicēs.ꝟFili hois loq̄re senio
ribꝫ isr'l:et dices ad eos.Hec dīc dñs deus
Nū ad īt̄rogādum me vos venistis:Ego vivo
ego:qꝛ ñ rñdebo vob⁹ ait dñs de⁹. Si iudi-
cas eos:si iudicas fili hois. Abois̄atōes pa
trū eoꝝ oñde eis:ꝙ dices ad eos.Hec dicit
dñs de⁹. In die q̄ elegi isr'l et eleuaui ma-
nū meā ꝓ stirpe dom⁹ iacob ꝙ apparui eis ī
ẽra egipti⁊ eleuaui manū meā ꝓ eis:dicēs
ego dñs de⁹ vr̄:ī die illa leuaui manū ꝓ eis
vt educēz eos ꝺ ẽra egipti ī ẽrā quā ꝓuide-
rā eis fluētē lacte⁊ melle q̄ ē egregia īt oēs

terras. Et dixi ad eos. Unusq̃sq; offẽsiões
ocl'oꝝ suoꝝ abitiat: ⁊ ĩ ÿdolis egipti noli-
te pollui. Ego dñs de⁹ vr̃. Et irritauer̃t me
noluer̃tq; me audire. Unusq̃sq; abomĩati-
ones ocl'oꝝ suoꝝ nõ ꝓitiet: nec ÿdola egi-
pti reliq̃rũt. Et dixi vt effũderẽ ĩdig̃tõem
meã sup eos. et ĩplerẽ irã meã ĩ eis ĩ me-
dio t̃re egipti. Et feci ꝓpter nomẽ meũ: vt
ñ violaret̃ corã gẽtibꝫ ĩ q̃ꝝ medio erãt et
int̃ q̃s apparui eis vt educerẽ eos de terra
egipti. Eieci g̃ eos de terra egipti ⁊ eduxi
eos ĩ deſtũ: ⁊ dedi eis p̃cepta mea et iudi-
tia mea oñdi eis: q̃ faciet hõ ⁊ viuet ĩ eis.
Insup ⁊ sabbata mea dedi eis vt eẽt signũ
int̃ me et eos: ⁊ scirẽt qꝛ ego dñs sanctifi-
cãs eos. Et irritauer̃t me dom⁹ isrl' ĩ deſto
ĩ p̃ceptis meis ñ ãbulauer̃t ⁊ iuditia mea
ꝓiecer̃t q̃ faciens hõ viuet ĩ eis: ⁊ sabbata
mea violauer̃t vehemẽter. Dixi g̃ vt effũ-
derẽ furorẽ meũ sup eos ĩ deſto: ⁊ ꝯsume-
rẽ eos. Et feci ꝓpter nomẽ meũ: ne violare
tur corã gẽtibꝫ d̃ q̃bꝫ eieci eos ĩ ꝯspct̃u ea
rũ. Ego ig̃r leuaui manũ meã sup eos in
deſto ne ĩducerẽ eos ĩ t̃rã quã dedi eis flu
entẽ lacte ⁊ melle p̃cipuã terraꝝ oĩm: q̃a
iuditia mea ꝓiecer̃t ⁊ ĩ p̃ceptis meis ñ am
bulauer̃t: ⁊ sabbata mea violauerũt. P⁹
ÿdola eĩ cor eoꝝ gradiebat̃. Et pepcit ocu
lus me⁹ sup eos vt ñ ĩt̃ficerẽ eos: nec ꝯsũ
psi eos ĩ deſto. Dixi aũt ad filios eoꝝ ĩ so-
litudĩe. In p̃ceptis p̃m vr̃oꝝ nolite ĩcedẽ
nec iuditia eoꝝ custodiatis nec ĩ ÿdol' eo-
ruꝫ polluami. Ego dñs de⁹ vr̃. In p̃ceptis
meis ãbulate ⁊ iuditia mea custodite ⁊ fa
cite ea et sabbata mea sãctificate vt sit si-
gnũ ĩter me ⁊ vos. ⁊ sciat̃ qꝛ ego dñs deus
vr̃. Et exacerbauer̃t me filij: ⁊ ĩ preceptis
meis ñ ãbulauer̃t ⁊ iuditia mea ñ custodi-
er̃t vt facerẽt ea q̃ cũ fecerit hõ viuet ĩ eis
et sabbata mea violauer̃t. Et cõminat⁹ sũ
vt effũderẽ furorẽ meũ sup eos: ⁊ ĩplerem
irã meã ĩ eis ĩ deſto. Auerti aũt manum
meã: ⁊ feci ꝓpter nomẽ meũ. vt ñ violaret̃
corã gẽtibꝫ: de q̃bꝫ eieci eos ĩ oculis earuꝫ
Iterum leuaui manũ meã ĩ eos ĩ solitudi
ne vt dispgerẽ illos ĩ natões et vẽtilarẽ in
terras: eoꝝ iuditia mea nõ fecissẽt et p̃ce-
pta mea reprobassẽt ⁊ sabbata mea violas
sẽt: et post ÿdola p̃m suoꝝ fuissẽt ocl'i eo-
rũ. Ergo et ego dedi eis p̃cepta ñ bona et
iuditia in q̃bꝫ ñ viuẽt: ⁊ pollui eos ĩ mũe-
ribus suis cuꝫ offerrẽt om̃e qd̃ aperit vul
uã ꝓpter delicta sua: et sciẽt quia ego dñs
Qrobrẽ loq̃re ad domũ isrl' fili hoĩs et di-
ces ad eos. Hec dicit dñs de⁹. Adhuc et ĩ
hoc blasphemauer̃t me p̃res vr̃i cũ spreuis
sẽt me ꝯtẽnẽtes: et ĩduxissem eos ĩ terraꝫ.
sup quã leuaui manũ meã vt darẽ eis. Vi
derũt omnẽ collẽ excelsũ. et omne lignum
nemorosũ ⁊ ĩmolauer̃t ibi victimas suas:
⁊ dedẽt ibi irritatõꝫ oblatõis sue ⁊ posue-
rũt ibi odorẽ suauitatis sue ⁊ libauerũt li
batões suas. Et dixi ad eos. Quid ẽ excel-
sũ: ad qd̃ vos ingredimĩ? Et vocatũ ẽ no-
mẽ eius excelsũ vsq; ad hãc diẽ. Propt̃ea
dic ad domum isrl'. hec dicit dñs de⁹. Certe
ĩ via patrũ vr̃oꝝ vos polluimĩ: et p⁹ offen
dicula eoꝝ vos fornicamĩ. Et ĩ oblatione
donoꝝ vr̃oꝝ cũ traducitis filios vr̃os per
ignez vos polluimĩ ĩ oĩbꝫ ÿdolis vr̃is vsq;
hodie: et ego rñdebo vobis dom⁹ isrl'? Vi-
uo ego dicit dñs de⁹: qꝛ nõ rñdebo vobis:
neq; cogitatio mẽtis vr̃e fiet dicentiũ. E-
rim⁹ sicut gẽtes ⁊ sicut cognatõnes t̃re: vt
colam⁹ ligna et lapides. Viuo ego dicit do
min⁹ de⁹: qm̃ ĩ maũ forti ⁊ ĩ brachio extẽ-
to et ĩ furore effuso regnabo sup vos. Et
educã vos d̃ ꝓpl'is: ⁊ ꝯgregabo vos de ter-
ris ĩ q̃bꝫ dispsi estis. In maũ valida ⁊ ĩ bra
chio extẽto et ĩ furore effuso regnabo sup
vos ⁊ educã vos ĩ deſto ꝓpl'oꝝ: et iudica-
bor vobiscũ ibi facie ad faciẽ. Sicut iudi-
tio ꝯtẽdi aduersũ p̃res vr̃os in deſto terre
egipti: sic iudicabo vos dicit dñs. Et subi
ciaꝫ vos sceptro meo: ⁊ ĩducã vos ĩ vĩcul'
federis. Et eligã d̃ vobis trãsgressores ⁊ ĩ-
pios: et de terra incolat⁹ eoꝝ educã eos et
terrã isrl' ñ ĩgredient̃: ⁊ scietis qꝛ ego dñs
Et vos dom⁹ isrl': hec dicit dñs de⁹. Singu
li p⁹ ÿdola vr̃a ãbulate: ⁊ ſuite eis. Qꝛsi et
in hoc nõ audieritis me: et nomẽ meũ sã-
ctũ pollueritis vltra ĩ muneribꝫ vr̃is et in
ÿdols vr̃is: in mõte sãcto meo in mõte ex-
celso isrl' ait dñs de⁹ ibi ſuiet mihi omnis
dom⁹ isrl'. om̃es ĩquã in terra ĩ qua place-
bũt mihi. Et ibi querã p̃mitias vestras: et
initiũ decimaꝝ vr̃aꝝ ĩ oĩbꝫ sãctificatõibꝫ
vr̃is. In odorẽ suauitatis suscipiã vos. cũ
eduxero vos de ꝓpl'is ⁊ ꝯgregauero vos d̃
terris in quas dispersi estis et sanctifica-
bor in vobis in ocul' nationũ. Et scietis qꝛ
ego dominus cũ introduxero vos ad t̃raꝫ

ísrahel:in tærrã ꝑ qua leuaui manũ meaz vt darẽ eã patribꝫ vr̃is. Et r̃cordabimini ibi viaꝝ vr̃aꝝ et oĩm sceleruz vr̃oꝝ qbus polluti estis in eis:et displicebitis vobis ĩ ꝓspectu vr̃o ĩ oĩbꝫ malitijs vr̃is q̃s fecistis et scietis quia ego dñs cũ benefecero vob ꝓpter nomẽ meũ:ꝫ ñ ꝟm vias vr̃as malas neqꝫ ꝟm scelera vr̃a pessima domus ísrl̃: ait dñs deus. Et fact⁹ ẽ ꝟmo dñi ad me dicens. ℱili hoĩs. pone faciẽ tuã ꝫ viam austri et stilla ad affricũ. Et ꝓpha ad saltũ agri meridiani:et dices saltui meridiano. Audi verbũ dñi. Hec dicit dñs de⁹. Ecce ego succẽdã ĩ tæ ignẽ:et ꝓburã ĩ tæ omne lignũ viride et omne lignũ aridũ. Nõ extinguet flãma succẽsionis. Et cõburet in ea omnis facies ab austro vsqꝫ ad aq̃lonẽ:et videbit vniuersa caro quia ego dñs succẽdi eã:nec extiguetur. Et dixi. A:a.a.dñe deus. Ipi dicunt de me. Nunquid non per parabolas loquitur iste:

Ca.XXI.

Et fact⁹ est ꝟmo domini ad me dicens. ℱili hominis. pone faciẽ tuã ad hierl̃m et stilla ad sãctuaria. et ꝓpheta ꝫ humũ ísrl̃:ꝫ dices tærre ísrl̃. Hec dicit dñs de⁹. Ecce ego ad tæ: et eijciã gladiũ meũ de vagina sua et occidam in tæ iustũ et impiũ. Pro eo aũt q̃ occidi in tæ iustũ et impiũ:iccirco egrediet gladius meus de vagina sua ad omnẽ carnẽ ab austro vsqꝫ ad aq̃lonem:vt sciat oĩs caro quia ego dñs eduxi gladiũ meum ꝺ vagina sua irreuocabilẽ. Et tu fili hominis ingemisce in cõtritione lũboꝝ:et in amaritudinibꝫ ingemisce corã eis. Cũqꝫ dixerint ad tæ. quare tu gemis:dices. Pro auditu qꝫ venit:ꝫ tabescet omne coꝛ:ꝫ dissoluent̃ vniuerse man⁹:et infirmabit̃ oĩs spũs:et ꝑ cũcta genua fluẽt aq̃. Ecce veit et fiet. ait dñs deus. Et fact⁹ ẽ ꝟmo dñi ad me dicẽs. ℱili hoĩs ꝓpheta et dices. Hec dicit dñs de⁹. Loq̃re. Gladius gladius exacutus ẽ ꝫ limatus. Et cedat victimas exacutus ẽ:vt splendeat limatus est. Qui mouẽs sceptrũ filij mei succidisti oĩne lignũ. Et dedi eum ad leuigandũ:vt tæneat̃ manu Iste exacutus est gladius:iste limatus ẽ vt sit in manu interfitientis. Clama et ulula fili hominis:qꝫ hic fact⁹ ẽ in ꝑplo meo. hic in cũctis ducibus ísrl̃ qui fugerãt. gladio traditi sũt cum ꝑplo meo. Iccirco plaude sup femur q̃ꝑbatus est:et hoc cũ sceptꝫ subuertẽrit:et nõ erit:dicit dñs deus. Tu ergo fili hominis ꝓpheta:et ꝑcute manuz ad manum vt duplicetur gladius ac triplicet̃ gladi⁹ interfectoꝝ. Hic ẽ gladius occisiõis magne:qui obstupescere eos facit et coꝛde tabescere:et multiplicat ruinas. In omnibꝫ portis eoꝝ dedi ꝓturbationez glady acuti et limati ad fulgendũ:amicti ad cedẽ. Exacuere:vade ad ꝺrtẽrã siue ad sinistraz:quocũqꝫ faciei tue est ap̃petitus. Quin et ego plaudã manu ad manum:et implebo indignationẽ meaz. Ego domin⁹ locutus sũ. Et factus est sermo dñi ad me dicẽs. Et tu fili hominis. pone tibi duas vias:vt veniat gladi⁹ r̃gis babilõis. De r̃a vna egredient̃ ambo. Et manũ capiet ꝓiecturã:in capite vie ciuitatis coniciet. Aliã pones:vt veniat gladi⁹ ad rabbath filiorũ ãmon:et ad iudã in hierl̃m munitissimã. Stetit em̃ rex babilõis ĩ biuio ĩ capite duaꝝ viaꝝ diuinatõz querẽs:ꝓmiscens sagittas. Interrogauit ydola:exta ꝓsulit. Ad dexterã ei⁹ facta ẽ diuinatõ sup hierusalẽ. vt ponat arietes:vt apiat os in cede vt eleuet vocẽ in vlulatu. vt ponat arietes ꝫ portas. vt cõportat aggerẽ vt edificet munitões. Eritqꝫ q̃si ꝓsulẽs fruſtra oraculũ in ocul̃ eoꝝ:et sabbatoꝝ otiũ imitãs. Ipe aũt recordabit̃ iniq̃tatis ad capiẽdũ. Iccirco hec dic dñs de⁹. Pro eo q̃ recordati estis iniq̃tatis vre et reuelastis ꝓuaricationes vestras:et apparuerũt peccata vra in oĩbꝫ cogitatõibꝫ vestris. Pro eo inquã q̃ recordati estis:manu capiemi. Tu aũt ꝓphane impie dux ísrl̃ cuius venit dies in tpe iniq̃tatis ꝑfinita:hec dicit dñs deus. Aufer cydarim:tolle coronam. Nõne hec ẽ q̃ humilẽ subleuauit:et sublimem humiliauit: Iniq̃tatẽ. iniq̃tatẽ. iniq̃tatez ponã eam. Et hoc nõ factũ ẽ donec veniret cui⁹ ẽ iudicitũ:et tradã ei. Et tu fili hominis ꝓpheta et dic. Hec dic dñs de⁹ ad filios amon:et ad obꝓbriũ eoꝝ. Et dices Mucro. mucro. euagina tæ ad occidendũ lima tæ vt ĩterfitias ꝫ fulgeas cũ tibi viderent̃ vana et diuinarẽt̃ mẽdatia:vt dareris sup colla vulneratoꝝ impioꝝ quoꝛuz veniet dies in tpe iniq̃tatis ꝑfinita. Reuert̃ ad vaginã tuã ĩ locũ in q̃ creat⁹ es. In t̃ra natiuitatis tue iudicabo tæ ꝫ effũdã sup tæ

indignatõez meã. In igne furoꝛis mei ſuf flabo in te:daboq; te ī manꝰ hoīm īſipien tiũ et fabꝛicantiũ īteritũ. Igni eris cibus ſãguis tuꝰ erit ī medio terre: obliuioni ẽ deris:qꝛ ego dñs locutꝰ ſũ. Capi. XXII.

ET factũ eſt verbuz do/mini ad me:dicẽs. Et tu fili hoīs. nonne iudicas ciuitatẽ ſãguinuz et oſtendas ei omnes abominatões ſuas: Et dices. Hec dicit dñs deꝰ. Ciuitas effun/dens ſanguinẽ in medio ſui vt veniat tp̃us eius:et q̃ fecit ydola ꝫ ſemetip̃am vt pol/luereꝰ. In ſãguine tuo q̃ a te effuſus ẽ de/liquiſti et ī ydolis tuis que feciſti polluta es. Et appꝛopinquare feciſti dies tuos et adduxiſti tp̃us annoꝝ tuoꝝ. Propterea dedi te obpꝛobriũ gentiũ:q; irriſionẽ vni/uerſis terris q̃ iuxta ſũt q; q̃ pcul a te. Tri ũphabũt de te:ſoꝛdida.nobilis grãdis īte/ritu. Ecce pꝛincipes iſrl̃ ſinguli ī brachio ſuo fuerũt in te ad effũdendũ ſanguinem: patrẽ et matrẽ ꝓtumelijs affecerũt in te. Aduenaz calũniati ſũt in medio tui:pu/pillũ et viduã ꝓtriſtauerũt apud te:ſãctu aria mea ſpꝛeuiſtis et ſabbata mea pollu iſtis. Viri detractoꝛes fuerũt ī te ad effun dendũ ſãguinẽ:et ſup mõtes comederũt ī te:ſcelus opati ſũt ī medio tui. Verecun/dioꝛa pꝛis diſcooperuerũt ī te:īmunditiã mẽſtruate humiliauerũt ī te. Et vnuſquiſ q; in pꝛoxẽ pꝛimi ſui opatus ẽ abomina/tões:et ſocer nurũ ſuã polluit nepharie: frater ſoꝛoꝛẽ ſuã filiã pꝛis ſui oppreſſit ī te Munera accepunt apud te ad effundẽduz ſãguinẽ:vſurã q; ſupabũdãtiã accepiſti et auare pꝛios tuos calũniaberis: meiq; o/blita es:dicit dñs deꝰ. Eccẽ cõploſi manꝰ meas ſup auaritiã tuã quã feciſti:q; ſuper ſanguinẽ qui effuſus ẽ ī medio tui. Nũq̃d ſuſtinebit coꝛ tuũ:aut p̃ualebũt manꝰ tue in diebus quos ego faciã tibi: Ego dñs lo cutus ſũ et faciã. Et diſpgam te in natões et vẽtilabo te in terras. Et deficẽ faciã im mũditiã tuã a te:q; poſſidebo te ī ꝓſpectu gentiũ:et ſcies qꝛ ego dñs. Et factũ ẽ ũbũ dñi ad me dicẽs. Fili hominis verſa ẽ mi/hi domus iſrl̃ ī ſcoꝛiam. Omẽs iſti es q; ſtã nũ q; ferrũ q; plũbũ ī medio fornacis. Sco ria argenti facti ſũt. Propterea hec dicit dominus deus. Eo q; verſi eſtis omnes in ſcoꝛiam:ꝓpterea ecce ego ꝓgregabo vos ī medio hierl̃m ꝓgregatõe argẽti et eris et ſtanni et ferri et plũbi in medio foꝛnacis. vt ſuccendã in ea ignẽ ad ꝓflandũ. Sic ꝓ gregabo in furoꝛe meo et in ira mea:et re quieſcã. Et ꝓflabo vos et cõgꝛegabo vos: et ſuccendã vos in igne furoꝛis mei et cõ/flabimini in medio eius vt conflatur ar/gentũ in medio foꝛnacis:ſic eritis in me/dio eius. Et ſcietis quia ego dñs: cuz effu derī indignatõz meã ſup vos. Et factuz ẽ ũbũ dñi ad me dicẽs. Fili hoīs. dic ei. Tu es terra īmũda et nõ cõpluta in die furo/ris. Cõiuratio ꝓphaꝝ ī medio eius. Sicut leo rugiens rapienſq; p̃dam aĩas deuora/uerũt opes q; p̃tiuz acceperũt: viduas ei⁹ mltiplicaueꝛt in medio illi⁹. Sacerdotes eius ꝓfanauerũt legẽ meã:et polluerũt ſan/ctuaria mea. Inter ſãctũ et ꝓphanum non habuere diſtantiam. inter pollutuz et mũ/dum non intellexerũt et a ſabbatis meis auerterũt oculos ſuos:et coinquinabar ī medio eoꝝ. Pꝛincipes eius in medio illi⁹ quaſi lupi rapiẽtes pꝛedam: ad effunden/dum ſanguinẽ et ad pdendas animas q; a/uare ſectanda lucra. Pꝛophete aũt ei⁹ li niebant eos abſq; tpamento vidẽtes va/na et diuinãtes ei mendatiũ dicentes. hec dicit dñs deus:cũ dominus non ſit locutꝰ Populi terre calũniabanꝰ calũniam q; ra piebant violenter egenũ et paupem affli/gebãt:et aduenam oppꝛimebãt calumnia abſq; iuditio. Et queſiui de eis vir qui ī/terponeret ſepez:et ſtaret oppoſitꝰ contra me pꝛo terra ne diſſipaꝛẽ eã:et non inue/ni. Et effudi ſup eos indignatõez meam: et in igne ire mee cõſumpſi eos. Etiam eo/rum in caput eoꝛuz reddidi:ait dominus deus. Capitulum. XXIII.

ET factꝰ ẽ ſmo domini ad me:dicẽs. Fili hoīs. due mulie res filie mꝛis vnius fuerũt et for/nicate ſt̃ ī egipto. In adoleſcẽtia ſua foꝛni cate ſt̃. Ibi ſ̃bacta ſt̃ vbera eaꝝ q; fracte ſt̃ mãme pubertatis eaꝝ. Noīa aũ eaꝝ oolla maioꝛ:q; ooliba ſoꝛoꝛ eiꝰ mīoꝛ. Et habui e/as:q; pepeꝛũt filios q; filias. porro eaꝝ noīa ſamaꝛia oolla:q; bizl̃m ooliba. Fornicata ẽ igr̃ ſup me oolla:q; īſaniuit ī amatoꝛes ſuos ī aſſirios ꝓpinq̃ntes. veſtito iacictos. ꝑncipes q; mgr̃at⁹. iuuenes cupidis. vniuẽ ſos eq̃tes q; aſcẽſoꝛes eq̃ꝝ q; ꝺdit fornicatõs

suas sup eos electos filios assiriorũ uniuersos: ⁊ in omĩb⁹ in q̃s insaniuit in imũditijs eoꝝ polluta ẽ. Insup et fornicatões suas q̃s habuerat in egipto ñ reliq̃t. Nã ⁊ illi dormierũt cũ ea in adolescẽtia sua: ⁊ illi ꝓfregerũt ubera pubertatis ei⁹: et effuderũt fornicatiõ⁹ suã sup eã. Propt̃ea tradidi eã in man⁹ amatoꝝ suoꝝ: ⁊ in man⁹ filioꝝ assur sup q̃s insaniuit libidine. Hi discoopuerũt ignominiã ei⁹: filios ⁊ filias ei⁹ tulerũt: ⁊ ipaꝫ occiderũt gladio. Et factæ sũt famose mlĩes et iudicia ꝓpetrarũt in ea. Qꝛ cũ didissꝫ soꝛoꝛ ei⁹ ooliba. plusq̃ illa insaniuit libidine et fornicatiõez suã sup fornicatiõez soꝛoꝛis sue ad filios assiꝛioꝝ p̃buit impudẽter: ducibꝫ et mgr̃atibꝫ ad se venientibꝫ indutis veste uaria: eq̃tibꝫ q̃ uectabãt eq̃s: et adolescẽtibus forma cũctis egregia. Et uidi q̃ polluta eẽt uia una ambaꝝ: ⁊ auxit fornicatiões suas. Cũq̃ uidisset uiros dꝛpictos in pictæ imagines chaldæoꝝ exp̃ssas coloꝛibus. et accinctos balthei renes. ⁊ tiaras tinctas in capitibꝫ eoꝝ formã ducũ oim. silitudinẽ filioꝝ babilõis terreq̃ chaldæoꝛuꝫ in q̃ oꝛti sũt: insaniuit sup eos ꝓcupia oculoꝝ suoꝝ: et misit nũtios ad eos in chaldeã Cũq̃ uenissẽt ad eã filij babilõis. ad cubile mãmaꝝ: polluerũt eã in stupꝛis suis et polluta ẽ ab eis. ⁊ saturata ẽ aĩa ei⁹ ab illꝭ Denudauit q̃ fornicatiões suas: et discooperuit ignominiã suã. Et recessit aĩa mea ab ea: sicut recesserat anima mea a soꝛoꝛe eius. Multiplicauit eñ fornicatiões suas recordãs dies adolescẽtie sue q̃bꝫ fornicata est in tẽrra egipti: et insaniuit libidine super ꝓcubitu eoꝝ quoꝝũ carnes sũt ut carnes azinoꝝ: ⁊ sicut fluxus eq̃ꝝ fluxus eoꝝũ. Et uisitasti scelus adolescẽtie tue q̃ñ ꝛẽacta fũt in egipto ubera tua: et ꝓfractæ sũt mamme pubertatis tue. Propterea ooliba hec dic dñs de⁹. Ecce ego suscitabo oẽs amatoꝛes tuos ꝓtra te de q̃bus saturata ẽ anima tua: et congregabo eos aduersũ te in circuitu: filios babilonis et uniuersos caldæos. nobiles tyrãnosq̃ et p̃ncipes. oẽs filios assiꝛioꝝ: iuuenes forma egꝛegia. duces et magistrat⁹. uniuersos principes p̃ncipum: et nominatos ascensoꝛes equoꝝuꝫ Et ueniẽt sup te instructi curru et rota: et multitudo populoꝝ. Loꝛica et clipeo ⁊ galea armabuntur ꝓtra te undiq̃. Et dabo coꝛã eis iuditiũ: ⁊ iudicabũt te iuditijs suis. Et ponam zelũ meum in te: quez tecum exercent in furoꝛe. Nasum tuũ et aures tuas precident: et que remanserit gladio cõcident. Ipsi filios tuos et filias tuas capient: et nouissimũ tuum deuoꝛabit ignis. Et denudabũt te uestimẽtis tuis: et tollẽt uasa gloꝛie tue. Et requiescere faciã scelus tuũ de te: et fornicatiõ⁹ tuã de tẽrra egipti. Nec leuabis oculos tuos ad eos: ⁊ egipti ñ recoꝛdaberis amplius: q̃a hec dicit dñs deus. Ecce ego tradã te in man⁹ eoꝛum quos odisti: in manus de q̃bus sacia ta est anima tua: et agent tecuꝫ in odio. Et tollẽt omnes laboꝛes tuos: et dimittẽt te nudã et ignominia plenã: et reuelabit ignominia fornicatiõnũ tuaꝝ. Scelus tuum et fornicatiões tue fecerũt hec tibi: q̃a fornicata es post gentes inter q̃s polluta es in ydolis eoꝝ. In uia soꝛoꝛis tue ãbulasti: et dabo calicẽ ei⁹ in manũ tua. Hec dic dñs de⁹. Calicẽ soꝛoꝛis tue bibes. pfundũ et latũ. Eris in deriſũ et in subsannatiõem q̃ es capacissima: ebrietate et doloꝛe repleberis: calice meroꝛis et tristitie. calice soꝛoꝛis tue samarie. Et bibes illũ et epotabis usq̃ ad feces: et fragmẽta ei⁹ deuoꝛab et ubera tua lacerabis: q̃a ego locut⁹ sum ait dñs de⁹. Propt̃ea hec dicit dñs deus. Quia oblita es mei et piecisti me post coꝛp⁹ tuũ: tu q̃ porta scelus tuũ ⁊ fornicatiões tuas. Et ait dñs ad me dicẽs. Fili homis nũq̃d iudicas oollã et oolibã ⁊ annũtias eis scelera eaꝝ. qꝛ adultꝛatæ sũt. ⁊ sãguis in manibꝫ eaꝝ. et cũ ydolis suis fornicatæ sũt: Insup et filios suos q̃s genuerũt mihi obtulerũt eis ad deuoꝛandũ. Hz ⁊ hoc fecerũt mihi. Polluerũt sãctuariũ meum in die illa: et sabbata mea ꝑphanauerũt. Cũq̃ imolauerũt filios suos ydolis suis. et ingrederent sãctuariũ meũ in die illa ut polluerẽt illud: etiã hec feceꝛt in medio domus mee. Miserunt ad uiros uenientes ꝺlonge ad quos nũtios miserant. Itaq̃ ecce uenerũt quibus te lauisti ⁊ circũliuisti stibio oculos tuos: et ornata es mũdo muliebri. Sedisti in lecto pulcerrimo: ⁊ mensa ornata est añ te. Thimiama meũ ⁊ unguentum meum posuisti super eam: et uox mltitudĩs exultãtis erat in ea. Et in uiris qui de multitudine hominũ adducebant:

et veniebāt de deserto. posuerūt armillas in maībꝫ eaꝝ: et coronas speciosas in capitibꝫ eaꝝ. Et dixi ei q̄ attrita ē ī adulterijs. Nūc fornicabit̄ in fornicatōe sua. etiam hec. Et ingressi sūt ad eā quasi ad mulierē meretricē. sic ingrediebant̄ ad oollā. et ad oolibā mulieres nepharias. Viri g̊ iusti sūt. Hi iudicabūt eas iuditio adulteraꝝ et iuditio effundentiū sanguinē. quia adultere sūt et sāguis in maībꝫ eaꝝ. Hec em̄ dicit dn̄s deus. Adduc ad eas multitudines et trade eas ī tumultū ⁊ in rapinā et lapidēt̄ lapidibꝫ ꝓplꝰoꝝ: et ꝯfodiant̄ gladijs eoꝝ. Filios et filias eaꝝ interfitient et domos eaꝝ igne succendēt. Et auferam scelus de terra: et discent oēs mulieres ne faciant ſm scelus eaꝝ. Et dabunt scelꝰ vestrum super vos: et peccata ÿdolorum vestrorum portabitis: et scietis quia ego dominus deus. Ca. XXIIII.

Et factum est verbū domini ad me in anno nono: in mēse decimo decima die mēsis dicēs. Fili hoīs. scribe tibi nomē diei huiꝰ in q̄ ꝯfirmatus est rex babilonis aduersū hierusalē hodie: et dices ꝑ ꝓuerbiū ad domū irritatricē ꝑabolā: et loquens ad eos. Hec dicit dominꝰ deus. Pone ollaz eneam: pone inquā. et mitte ī eā aquā. Congere frusta eius in eā: omnē ꝑtem bonā. et femur et armū. elcā et ossibus plena. Pinguissimū pecus assume: cōpone q̊ꝫ strues ossiū sub ea. Efferbuit coctio eius: et discocta sunt ossa illius in medio eius. Propterea hec dicit dn̄s deus. Ve ciuitati sanguinuz oolle cuius rubigo in ea ē: et rubigo eius non exiuit de ea. Per ꝑtes et ꝑ ꝑtes suas eijce eam. Nō cecidit sup eaz sors. Sāguis em̄ eius in medio eius est: sup limpidissimā petrā effudit illū. Nō effudit illuz sup terrā vt possit opiri puluē: vt supinducerē indignationē meā ⁊ vindicta vlciscerer Dedi sāguinē eiꝰ sup petrā limpidissimaz ne opiret̄. Propterea hec dicit dn̄s deus. Ve ciuitati sanguinū: cuius ego grandem faciam piram. Congerere ossa: que igne succendaz. Cōsumentur carnes et coquet̄ vniuersa cōpositio: ⁊ ossa tabescēt. Pone q̊ꝫ eā sup prunas vacuam vt incalescat et liquefiat es eius: et confletur in medio eius inquinamentum eius: et consumatur rubigo eius. Multo labore sudatum est: ⁊ nō exiuit de ea nimia rubigo eius neqꝫ ꝑ ignē. Immūditia tua execrabilis: q̄a mūdare te volui. ⁊ nō es mūdata a sordibus tuis. Sed nec mūdaberis prius: donec q̄escere faciam indignatōem meā in te. Ego dn̄s locutꝰ sū. Veniet et faciam: non trāseam neqꝫ parcaz: nec placabor. Iuxta vias tuas et iuxta adinuentiones tuas iudicabo te: dicit dominus. Et factum est verbum domini ad me dicens. Fili hominis. ecce ego tollo a te desiderabile oculorū tuorum in plaga: et nō planges neqꝫ plorabis neqꝫ fluent lacrime tue. Ingemisce tacens: mortuorum luctū nō facies. Corona tua circūligata sit tibi: et calciamenta tua erūt in pedibus tuis: nec amictu ora velabis. nec cibos lugentiū comedes. Locutus sū ergo ad populū mane: ⁊ mortua ē vxor mea vesperi. Feciqꝫ mane sicut p̄ceperat mihi: et dixit ad me populus. Quare nō indicas nobis quid ista significēt q̄ tu facis? Et dixi ad eos. Sermo dn̄i factꝰ est ad me dicēs. Loquere domui isrl̄. Hec dicit dominus deus. Ecce ego polluam sāctuariū meū. supbiam impij vestri. et desiderabile oculoꝝ vestroꝝ. ⁊ sup quo pauet anima vestra: et filij vestri et filie vestre. quas reliquistis gladio cadēt: et facietis sicut feci. Ora amictu nō velabitis: et cibos lugentium non comedetis. Coronas habebitis in capitibꝫ vestris: et calciamēta ī pedibus. Non plangetis neqꝫ flebitis: sꝫ tabescetis in iniq̄tatibꝫ vestris: et vnusquisqꝫ gemet ad fr̄em suū. Eritqꝫ ezechiel vobis in portentū. Iuxta oīa q̄ fecit: facietis cū venerit istud: et scietis qꝛ ego dn̄s deus. Et tu fili hoīs ecce ī die qua tollam ab eis fortitudinē eoꝝ. et gaudiū dignitatis. et desideriū oculoꝝ eoꝝ sup quo req̄escunt anime eoꝝ. filios et filias eoꝝ: ī die illa cū venerit fugiens ad te vt annuntiet tibi: in die inquā illa aperiet̄ os tuum cū eo qui fugit: et loqueris et non silebis vltra. erisqꝫ eis in portentū: et scietis quia ego dominus. Ca. XXV.

Et factꝰ est ſmo domini ad me dicens. Fili hominis. pone faciē tuaz ꝯ filios ammon: et prophetabis de eis: ⁊ dices filijs āmon. Audite verbum dn̄i dei. Hec dicit dominꝰ deus.

Proeo q̄ dixistis euge euge sup̄ sanctuariū meū q̄ pollutū ē. ⁊ sup̄ t̄ram isr̄l q̄m̄ desolata ē. et sup̄ domū iuda q̄m̄ ducti sunt in captiuitatē: idcirco ego tradam te filijs oriē talibꝫ ī hereditatē: ⁊ collocabūt caulas suas in te: ⁊ ponēt in te tēt̄oria sua. Ipi ꝓme dēt fruges tuas: ⁊ ipi bibēt lac tuū. Daboq̄ rabba in habitaculum camelor̄: ⁊ filios ammon in cubile pecor̄: ⁊ scietis quia ego dñs: q̄ hec dicit dñs deus. Proeo q̄ plausisti manu ⁊ pcussisti pede ⁊ gauisa es ex toto affectu sup̄ t̄ram isr̄l: idcirco ecce ego extendā manū meā sup̄ te: ⁊ tradā te in direptiōez gentiū: ⁊ interficiā te de pplis. et pdā de t̄ris ⁊ ꝓt̄rā: ⁊ scietis q̄ ego dñs. Hec dicit dñs deꝰ. Proeo q̄ dixerīt moab ⁊ seȳr ecce sicut oēs gētes domꝰ iuda: idcirco ecce ego apiam humer̄ moab de ciuitatibꝫ: de ciuitatibꝫ inq̄ eius: ⁊ de finibꝫ eiꝰ inclitas terre. bethiesimoth ⁊ beelmeō ⁊ chariathaim filior̄ oriētis cū filijs ammon. Et dabo eā in hēditatē: vt nō sit vltra memoria filiorū ām̄on in gētibꝫ. Et in moab faciā iuditia: et scient q̄ ego dñs. Hec dicit dñs deꝰ. Proeo q̄ fecit ȳdumea vltiōem vt se vindicaret de filijs iuda. peccauitq̄ delinq̄ns ⁊ vīdictā expetiuit de eis: idcirco hec dicit dñs deus. Extendā manū meā sup̄ ȳdumeā: et auferā de ea hoīem et iumentū: et faciā eaz desertā ab austro. Qui sunt in dedan gladio cadent: et dabo vltiōem meā sup̄ ȳdumeā p manū ppli mei isr̄l. Et faciēt in edom iuxta irā meā et furorē meū: et scient vindictam meā dicit dñs deus. Hec dicit dñs deꝰ. Proeo q̄ fecer̄t palestini vīdictā: ⁊ vlti se sūt toto aīmo. interficiētes ⁊ īplentes inimicitias veteres: ꝓpterea hec dicit dñs deꝰ. Ecce ego extēdā manū meā sup̄ palestinos: ⁊ interficiā interfectores. Et pdā reliquias maritime regionis: faciāq̄ in eis vltiōes magnas arguēs ī furore: ⁊ sciēt q̄ ego dñs cū dedero vīdictā meā sup̄ eos. Capi. XXVI.

Et factū ē in vndecimo ānno p̄ma mēsis: fct̄s ē sermo dñi ad me dicēs. Fili hoīs: peo q̄ dixit tyrus de hierl̄m: euge euge ꝓfractē sunt portē ppl̄or̄: puersa ē ad me: īplebor̄ dēsta eius: ꝓpterea hec dicit dñs deꝰ. Ecce ego sup̄ te tyre ⁊ ascēdē faciā ad te gētes mlt̄as. sicut ascēdit mare fluctuās. Et dissipabūt muros tyri: ⁊ destruēt turres eiꝰ. Et radā puluerem eius de ea: ⁊ dabo eā in limpidissimā petrā Siccatio sagenar̄ erit in medio maris: q̄ ego locutus sū ait dñs deꝰ: ⁊ erit in direptiōnē gētibꝫ. Filie q̄ eiꝰ q̄ sunt in agro gladio interficient̄ et sciēt q̄ ego dñs: q̄m hec dicit dñs deꝰ. Ecce ego adducaz ad tyrū nabuchodonosor regez babilonis ab aq̄lone: regē regū cū equis ⁊ curribꝫ et eq̄tibꝫ et cetu pplo q̄ magno. Filias tuas que sūt in agro gladio interficiet: et circūdabit te munitiōnibꝫ et ꝓportabit aggerē in gyro. Et eleuabit ꝑ te clipeū ⁊ vineas ⁊ arietes tempabit in muros tuos: et turres tuas destruet in armatura sua. Inundatiōe eq̄r̄ eiꝰ opiet te puluis eor̄: a sonitu equitum ⁊ rotar̄ ⁊ curruū mouebunt̄ muri tui. Cū ingressus fuerit portas tuas q̄si p introitū vrbis dissipate. vngul̄ eq̄r̄ suor̄ ꝓculcabit oēs plateas tuas: pplm tuū gladio cedet: ⁊ statue tue nobiles ī t̄ra corruēt. Vastabūt opes tuas. diripiēt negociatiōes tuas: et destruēt muros tuos. ⁊ domos tuas pclaras subuertēt ⁊ lapides tuos ⁊ lig̃ tua ⁊ puluerē tuum in medio ponēt. Et quiescere faciā multitudinē cantor̄ tuor̄: ⁊ sonitus citharar̄ tuarū n audiet̄ āpli⁹. Et dabo te in limpidissimā petrā: siccatiō sagenarū eris nec edificaberis vlt̄: q̄r ego dñs locut⁹ sū dicit dñs deus. Hec dicit dñs deus de tyro. Nūq̄d n a sonitu ruine tue. et gemitu interfector̄ tuor̄ cuz occisi fuerīt in medio tui. ꝓmouebunt̄ insule: et descēdent de sedibꝫ suis oēs ꝓncipes maris. ⁊ auferēt exuuias suas: ⁊ vestimēta sua varia abijciēt ⁊ īduent̄ stupore: In terra sedebūt: ⁊ attoniti sup̄ repētino casu tuo āmirabunt̄. ⁊ assumētes sup̄ te lamētū: dicēt tibi. Quō pisti q̄ bītas in mari vrbs inclita: q̄ fuisti fortis in mari cum bītatoribꝫ tuis q̄s formidabāt vniuersi: Nunc stupebūt naues in die pauoris tui: ⁊ turbabunt̄ īsule ī mari eoq̄ null⁹ egrediat̄ ex te: q̄r hec dicit dñs deus. Cū dedero te vrbē desolatā sicut ciuitates q̄ non bītantur. ⁊ adduxero sup̄ te abissū. ⁊ operuerint te aq̄ multe ⁊ ꝺ traxero te cū his q̄ descēdūt ī lacū ad ppl̄m sempit̄nū: ⁊ collocauero te in t̄ra nouissima sicut solitudines veteres cū his q̄ deducunt̄ in lacū vt n habiteris: porro cū dedero gl̄am in t̄ra viuētiū. in nihilū rdigā te: ⁊ nō eris. et req̄sita nō inueneris vlt̄ in sempiternū: dicit dñs deus. Ca. XXVII.

Et factū ē verbū dñi ad me: dicēs. Tu ḡ fili hoīs assume sup tyr lamentū: ⁊ dices tyro. que hītat in introitu maris: negociatōni pplorū ad insulas multas. Hec dicit dñs de⁹. O tyre tu dixisti. Perfecti decoris ego sum: ⁊ in corde maris sita. Finitimi tui q̄ te edificauerūt ipleuerūt decorē tuū: abietibꝫ de sanir extruxerūt te cū oīb⁹ tabulatis maris. Cedrū de libano tulerūt vt facerēt tibi malū: quercus de basan dolauerunt in remos tuos trāstra tua feceř tibi ex ebore īdico: ⁊ pturiola de insulis ytalie. Bissus varia ꝺ egipto texta ē tibi in velū vt poneret ī malo: iacīctus ⁊ purpura de insulis elisa fcta sūt opimētū tuū. Habitatores sydonis ⁊ aradij fuerunt remiges tui: sapientes tui tyre facti sūt gubnatores tui: senes biblij ⁊ prudentes euis pbueřt nautas: ad ministeriū varie supellectilis tue. Oēs naues maris ⁊ nautē eaꝝ fuerūt in pplo negociatōis tue pse ⁊ lidij ⁊ libies erant in exercitu tuo viri bellatores tui: clipeū et galeā suspēdeřt in te p ornatu tuo. Filij aradij cū exercitu suo sup muros tuos ī circuitu tuo. Sꝫ ⁊ pigmei qui erāt in turribꝫ tuis pharetras suas suspenderūt in muris tuis p gyrū. Ipi ꝓpleuerunt pulcritudinē tuā. Carthaginēses negociatores tui. A multitudine cūctaꝝ diuitiaꝝ argento. ferro. stanno. plūboq; repleuerūt nundinas tuas. Grecia et thubal et mosoch ipi institores tui. Mancipia ⁊ vasa erea adduxerūt pplo tuo de domo thogorma: equos ⁊ equites ⁊ multos adduxerunt ad forū tuū. Filij dedan negociatores tui. Insule multe negociatō man⁹tue. Dentes eburneos ⁊ hebeninos ꝓmutauerūt in precio tuo. Syrus negociator tuus. Propter multitudinē opm tuoꝝ gēmam. purpurā ⁊ scutulata ⁊ bissum ⁊ sericū ⁊ coccū posuerūt in mercato tuo. Juda ⁊ terra isr̄l ipi institores tui in frumēto primo. balsamum ⁊ mel ⁊ oleū ⁊ resinā ꝓposuerunt in nundinis tuis. Damascen⁹ negociator tu⁹ in multitudine opm tuoꝝ: in multitudine diuersarū opū in vino pīgui: in lanis coloris optimi Dan ⁊ grecia ⁊ mozel in nūdinis tuis ꝓposuerūt ferrū fabrefactū: stactē ⁊ calaw⁹ in negociatōe tua. Hedan institores tui in tapetibꝫ ad sedēdū. Arabia et vniuersi pncipes cedar ipi negociatores man⁹ tue: cū agnis et arietibꝫ et hedis venerūt ad te negociatores tui. Hēditores saba ⁊ rema ipsi negociatores tui: cū vniuersis primis aromatibus et lapide pcioso ⁊ auro qđ ꝓposuerūt in mercatu tuo. Haran ⁊ channe ⁊ eden negociatores tui. Saba ⁊ assur ⁊ chelmach vendi tores tui: ipi negociatores tui mlt̄iphariā in volucris iacincti ⁊ polimitoꝝ gazarūqꝫ pciosaꝝ q̄ obuolute ⁊ astricte erant funibꝫ cedros qꝫ habebant in negociatōnibꝫ tuis. Naues maris principes tui in negociatōe tua: ⁊ ꝛpleta es. ⁊ glorificata nimis in corde maris. In aquis maris adduxerūt te remiges tui. Vent⁹ auster ꝓtriuit te. In corde maris diuitie tue: ⁊ thesauri tui ⁊ multiplex instrumentū tuū. Nautē tui ⁊ gubnatores tui qui tenebant supellectilē tuam. ⁊ pplo tuo pērāt: viri qꝫ bellatores tui q̄ erāt in te cum vniuersa multitudine tua que ē in medio tui: cadēt in corde maris ī die ruine tue. A sonitu clamoris gubnatoꝝ tuorū ꝓturbabunt classes: et descendūt de nauibꝫ suis oēs qui tenebant remū. Nautē ⁊ vniuersi gubnatores maris in terra stabūt ⁊ eiulabūt sup te voce magna: ⁊ clamabūt amare. Et supiacient puluerē capitibꝫ suis ⁊ cinere ꝓspergent: ⁊ radēt sup te caluiciū ⁊ accingent cilicijs. Et plorabūt te in amaritudīe aīe ploratu amarissimo: ⁊ assumēt sup te carmē lugubre ⁊ plāgent te. Que est vt tyrus q̄ obmutuit in medio maris: Que in exitu negociatōnū tuaꝝ de mari īplesti pplos mlt̄os: in multitudine diuitiaꝝ tuarū ⁊ pploꝝ tuorū ditasti reges terre. Nunc ꝓtrita es a mari: in pfundis aq̄ꝝ opes tue: et oīs multitudo tua q̄ erat in medio tui ceciderūt. Vniuersi hītatores insulaꝝ obstupuerūt sup te: ⁊ reges eaꝝ oīs tēpestate pculsi mutauerūt vult⁹. Negociatores pploꝝ sibilauerūt sup te. Ad nihilū deducta es et nō eris vsq; in ppetuū. Ca. XXVIII.

Et factus ē sermo domini ad me: dicēs. Fili hoīs: dic pncipi tyri. Hec dicit dñs de⁹. Eo q̄ eleuatū est cor tuū ⁊ dixisti. de⁹ ego sū ⁊ in cathedra dei sedi in corde maris: cū sis hō ⁊ nō de⁹ ⁊ dedisti cor tuū q̄si cor dei. Ecce sapientior es tu Daniele: omne secretū nō est absconditū a te. In sapientia ⁊ prudentia tua fecisti tibi fortitudinē: ⁊ acquisisti aurꝫ et argentū in thesauris tuis ī multitudīe sapīe

tue: ⁊ in negociatõe tua multiplicasti tibi
fortitudinẽ ⁊ eleuatũ est cor tuũ in robore
tuo. Propterea hec dicit dñs de⁹. Eo q̃ ele
uatũ est cor tuũ q̃i cor dei: idcirco ecce ego
adducã sup te alienos robustissimos gen-
tiũ. Et nudabũt gladios suos sup pulcritu
dinẽ sapientie tue: ⁊ polluẽt decorẽ tuum.
Interficiẽt ⁊ detrahẽt te: ⁊ morieris in inte
ritu occisoꝝ in corde maris. Nũquid dicẽs
loq̃ris deus ego sũ corã interficientibꝰ te cũ
sis hõ et ñ deus? In manu occidẽtiũ te mor
te incircũcisoꝝ morieris: in manu alienoꝝ:
q̃ ego locut⁹ sũ: ait dñs de⁹. Et fact⁹ ẽ ſmo
dñi ad me: dicens. Fili hoĩs: leua planctũ
sup regẽ tyri ⁊ dices ei. Hec dicit dñs deus
Tu signaculuz similitudinis plenus sapia
perfectus decore: in delitijs paradisi dei fuisti.
Omnis lapis pretiosus opimentũ tuũ: sardi⁹.
thopasius ⁊ iaspis. crisolitus ⁊ onix ⁊ beril
lus sapphirus et carbũculus ⁊ smaragd⁹.
Auruz ꝛ opus decoris tui ⁊ foramina tua
in die q̃ conditus es pparata sũt. Tu cherub
extentus ⁊ protegens: ⁊ posui te in mõte sco
dei. In medio lapidũ ignitoꝝ ãbulasti: per
fectus in vijs tuis a die cõditõnis tue: donec
inuẽta ẽ iniquitas in te. In multitudine ne
gociatõis tue rpleta sũt interiora tua iniq̃
tate. et peccasti: ⁊ eieci te de monte dei:
⁊ perdidi te o cherub protegens de medio lapi-
dũ ignitoꝝ. Et eleuatũ est cor tuũ in decore
tuo. Perdidi sapiam tuã in decore tuo: in
terrã proieci te: añ faciẽ regũ dedi te vt cerne
rẽt te. In multitudine iniquitatũ tuaꝝ et
iniquitate negociatõis tue polluisti scrifi-
catõez tuã. Producã g̃ ignẽ de medio tui q̃
comedat te: ⁊ dabo te in cinerẽ sup terrã in
conspectu oĩm videntiũ te. Omnes q̃ viderint te
in gẽtibꝰ obstupescẽt sup te. Nihil fact⁹ es:
et nõ eris in pperetuũ. Et factus ẽ ſmo dñi
ad me: dicens. Fili hoĩs: pone faciẽ tuã cõ
sydonẽ et pphabis de ea: et dices. Hec dicit
dñs deus. Ecce ego ad te syd̃on ⁊ glorioz
in medio tui: et scient q̃ ego dñs cũ fecero
in ea iudicia: et sctificatus fuero in ea. Et
ĩmittã ei pestilentiã et sanguinẽ in plateis
eius: ⁊ corruẽt interfecti in medio eius gla-
dio p circuitũ et scient q̃ ego dñs. Et ñ erit
vltra domui isrl̃. offẽdiculũ amaritudinis
et spina dolorẽ inferẽs vndiq̃ p circuitum
eoꝝ qui aduersanꝫ eis: ⁊ scient q̃ ego dñs
deus. Hec dicit dñs deus. Cũ congregauero

domũ isrl̃ de pplis in quibꝰ dispersi sũt. sctifi-
cabor in eis corã gentibꝰ: et hĩtabunt in
terra sua quã dedi puo meo iacob: et hĩta-
bũt in ea securi. Et edificabũt domos ⁊ plã
tabũt vineas: et habitabũt confidenter cum
fecero iudicia in omnibꝰ qui aduersanꝫ eis
per circuitũ: et scient q̃ ego dominus deus
eorum. Capitulum .XXIX..

Anno decimo ⁊ duode
cimo mense vna die mensis factũ est
verbũ dñi ad me: dicẽs. Fili hoĩs po
ne faciẽ tuã cõ pharaonẽ regẽ egipti: ⁊ pphe
bis de eo: ⁊ de egipto vniuersa loq̃re ⁊ dices
Hec dicit dñs deus. Ecce ego ad te pharao
rex egipti draco magne q̃ cubas in medio
fluminũ tuoꝝ ⁊ dicis. me⁹ ẽ fluui⁹: ⁊ ego fe
ci memetipm. Et ponã frenuz in maxillis
tuis: ⁊ conglutinabo pisces fluminum tuoꝝ
squamis tuis. Et extrahã te de medio flumi
nũ tuorum: ⁊ vniuersi pisces tui squamis
tuis adherebũt. Et projtiã te in desertũ: ⁊ oẽs
pisces flumis tui. Sup faciem terre cades.
Non colligeris: neq̃ cõgregaberis. Bestijs
terre ⁊ volatilibꝰ celi dedi te ad devorãdũ:
et scient omnes hĩtatores egipti q̃ ego dñs
Proeo q̃ fuisti baculus arũdineus domui
isrl̃ qñ apprehẽderũt te manu. et cõfractus
es ⁊ laceraſti oẽm humeꝝ eoꝝ: et innitentibꝰ
eis sup te comminutus es ⁊ dissoluisti oẽs re-
nes eoꝝ: ppterea hec dic dñs de⁹. Ecce ego
adducã sup te gladiũ: ⁊ interficiã de te ho
minẽ ⁊ iumẽtũ. Et erit tra egipti in desertuz
⁊ in solitudinẽ: ⁊ scient q̃ ego dñs. Proeo q̃
dixeris fluui⁹ meus ẽ ⁊ ego feci eum: idcir-
co ecce ego ad te ⁊ ad flumina tua. Dabo-
q̃ tram egipti in solitudinẽ gladio dissipataz:
a turre syenes vsq̃ ad tmios ethiopie. Nõ
pertrãsibit eã pes hoĩs: neq̃ pes iumti gradie-
tur in ea: et ñ habitabit quadraginta ãnis. Da
boq̃ terrã egipti desertam in medio terrarũ
desertaꝝ: ⁊ ciuitates eius in medio urbium
subuersaꝝ: ⁊ erũt desolate quadraginta ãnis
Et dispgam egiptios in natões: et ventilabo
eos in terras: q̃ hec dicit dñs deus. Post fi-
nẽ quadraginta ãnoꝝ congregabo egiptum de
pplis in quibꝰ dispersi fuerãt ⁊ reducã capti
uitatẽ egipti et collocabo eos in terra pha
tures in terraz natiuitatis sue: in terra de
qua sumpti sunt. et erũt ibi in regnũ humi
le: et inter cetera regna erit humilima. Et
nõ eleuabit vltra sup natões: et imminuã

eos ne imperēt gentib⁹: neq; erūt vltra do
mui ísrl' in ꝓfidentia docētes iniquitatē vt
fugiāt et seq̄nt eos: ⁊ sciēt q⁹ ego sum dñs
deus. Et factū ē in vigesimo ⁊ septimo an-
no in p̄mo in vna mēsis: factū ē verbū dñi
ad me: dicens. Fili hoīs: Nabuchodonosor
rex babilonis seruire fecit exercitū suū ser-
vitutē magna aduersus tyrū. Oīe caput de-
caluatū: ⁊ oīs humer⁹ depilatus ē. Et mer
ces nō ē reddita ei neq; exercitui ei⁹ de ty-
ro ꝓ seruitute q̄ seruiuit mihi aduersus eā.
Propterea hec dicit dñs deus. Ecce ego da
bo Nabuchodonosor regē babilonis in ter
ra egipti: ⁊ accipiet multitudinē eius ⁊ de-
p̄dabitur manubias eius ⁊ diripiet spolia
eius: et erit merces exercitui illius et ope
ꝓ q̄ seruiuit aduersus eā. Dedi ei terrā egi-
pti: pro q⁹ laborauerit mihi ait dñs deus.
In die illa pullulabit cornu domui ísrl': et
tibi dabo aptum os in medio eor⁹: ⁊ scient
q⁹ ego dñs. Capi. XXX.

Et factū ē verbū domini
ad me: dicens. Fili hoīs ꝓpha ⁊ dic
Hec dicit dñs deus. Ululate ve ve
diei q⁹ iuxta ē dies ⁊ appropinquabit dies
dñi: dies nubis. tps gentiū erit. Et veniet
gladius in egiptū. ⁊ erit pauor in ethiopia
cū ceciderint vulnerati in egipto: ⁊ ablata
fuerit multitudo illi⁹ ⁊ destructa fūdamēta
eius. Ethiopia ⁊ libia ⁊ lidij ⁊ oīe reliquū
vulg⁹ et chub ⁊ filij terre federis cū eis gla
dio cadēt. Hec dicit dñs deus. Et corruent
fulciētes egiptū: ⁊ destruet superbia imperij
eius. A turre syenes gladio cadēt in ea: ait
dñs exercituū. Et dissipabunt in medio ter
rar⁹ desolatar⁹: ⁊ vrbes eius in medio ciui-
tatū desertar⁹ erūt: ⁊ scient q⁹ ego dñs de⁹.
cū dedero ignem in egipto. ⁊ attriti fuerint
oēs auxiliatores ei⁹. In die illa egredient
nūcij a facie mea in trieribo ad p̄terendam
ethiopie ꝓfidētiā. ⁊ erit pauor in eis in die
egipti: q⁹ absq; dubio veniet. Hec dicit dñs
deus. Et cessare faciā multitudinē egipti ī
manu Nabuchodonosor regis babilonis.
Ipe ⁊ pp̄l's eius cū eo: fortissimi gentiū ad-
ducent ad dispergendā terrā. Et euagina-
būt gladios suos sup egiptū: ⁊ implebunt
terrā interfectis: ⁊ faciā alueos fluminum
aridos ⁊ tradā terrā in manus pessimor⁹. ⁊
dissipabo terrā ⁊ plenitudinē ei⁹ in manus
alienor⁹. Ego dñs locut⁹ sum. Hec dicit dñs
deus. et disperdā simulacra: ⁊ cessare faciā
ydola de mēphis: ⁊ dux ō terra egipti ñ erit
amplius. Et dabo terrorē in terrā egipti ⁊
dispdam terrā phatures et dabo ignem in
taphnis: et faciā iudicia mea in alexādria
Et effundā indignatōem meā sup pelusiuz
robur egipti: ⁊ inficiā multitudinē alexā
drie ⁊ dabo ignē in egipto. Quasi pturiens
dolebit pelusiū. ⁊ alexādria erit dissipata:
⁊ in mēphis āgustie quottidiane. Iuuenes
eliopoleos ⁊ bubasti gladio cadēt: ⁊ ipe ca-
ptiue ducent. Et in taphnis nigrescet dies
cū ꝓtriuero ibi sceptra egipti: ⁊ defecerit in
ea superbia potētie eius. Ipam nubes opiet
filie aūt eius in captiuitatē ducent. Et iu-
dicia faciā in egipto: et sciēt q⁹ ego dñs. Et
factū ē in vndecimo anno in p̄mo mēse in
septimo menſ: factū est verbū dñi ad me:
dicens. Fili hoīs. brachiū pharaonis regis
egipti ꝓfregi: et ecce nō est obuolutū vt re-
stitueret ei sanitas vt ligaret pānis et fa-
sciret lintheolis: ⁊ recepto robore posſit te
nere gladiū. Propterea hec dicit dñs deus.
Ecce ego ad pharaonē regē egipti: ⁊ ꝓmi-
nuā eius brachiū fortē sz ꝓfractū. et deiciā
gladiū de manu ei⁹. Et dispergā egiptū in
gentib⁹: et vētilabo eos in terris. Et ꝓfor-
tabo brachia regis babilonis: daboq; gla-
diū meū in manu ei⁹. Et ꝓfringā brachiū
Pharaonis: et gement gemitib⁹ interfecti
corā facie eius. Et ꝓfortabo brachia regis
babilonis: et brachia Pharaonis ꝓcident.
Et scient q⁹ ego dñs cū dedero gladiū meū
in manū regis babilonis: et extēdent eum
sup terrā egipti. Et dispergā egiptū in na-
tiones: ⁊ ventilabo eos in terras: et scient
quia ego dñs. Capitulū. XXXI.

Et factū ē in anno vnde
cimo tertio mēse vna mēsis: factū
est verbum dñi ad me: dicens. Fili
hoīs dic pharaoni regi egipti et pp̄lo eius.
Cui sil'is fact⁹es in magnitudīe tua: Ecce
assur q̄si cedrus ī libano pulcer ramis ⁊ frō-
dib⁹ nemorosus: excelsusq; altitudine. ⁊ in-
ter ꝓdensas frondes eleuatū est cacumē ei⁹
Aque nutrierunt illum: abissus exaltauit
illū. Flumina eius manabāt ī circuitu ra-
dicū eius: ⁊ riuos suos emisit ad vniuersa
ligna regionis. Propterea eleuata ē altitudo
ei⁹ sup oīa ligna fgiōis: et mltiplicata sūt
arbusta ei⁹: ⁊ eleuati sunt rami eius p aq̄s

multis. Cũq; extẽdisset vmbrã suã. ī ramis eius feceṝt nidos oĩa volatilia celi: ⁊ sub frõdibꝫ eius genuerũt oĩs bestie saltuũ: ⁊ sub vmbraculo illius hĩtabat cetus gentiũ plurimaꝝ. Eratq; pulcerrimus in magnitudine sua. et in dilatõne arbustoꝝ suorũ. Erat eĩ radix illiꝰ iuxta aq̃s multas. Cedri nõ fuerũt altiores illo in padiso dei. Abietes ñ adequauerũt sũmitatẽ eius. et platani nõ fueṝt eque frõdibꝫ illius. Oĩe lignũ padisi dei ñ est assimilatũ illi ⁊ pulcritudini eiꝰ: qm̃ speciosũ feci eũ: ⁊ mltis ꝓtẽsisq; frondibꝫ. Et emulata sũt euz oĩa ligna voluptatis: q̃ erant in padiso dei. Propterea hec dicit dñs deus. Proeo q; sublimatus ẽ in altitudine et dedit sũmitatẽ suã virentẽ atq; ꝓdensã ⁊ eleuatũ ẽ coꝛ eiꝰ in altitudine sua: tradidi eã in manus fortissimi gentiũ Faciẽs faciet ei: iuxta impietatẽz eius. Et eieci eã: ⁊ succident eã alieni ⁊ crudelissimi nationũ. Et pijcient eum sup montes: ⁊ in cũctis ꝓuallibꝫ coꝛruẽt rami eiꝰ. Et ꝓfringent arbusta eiꝰ in vniuerꝛ rupibꝫ terre: ⁊ recedẽt de vmbraculo eius oẽs ꝑli terre: et relinquẽt eũ. In ruina eius hĩtauerũt oĩa volatilia celi: ⁊ in ramis eius fuerunt vniuerse bestie regionis. Quobrem nõ eleuabũtur in altitudine sua oĩa ligna aquaꝝ: nec ponẽt sublimitatez suã inẽ nemoroſa atq; frondosa. nec stabũt in sublimitate sua oĩa q̃ irriganꝛ aq̃s: qꝛ oẽs tradit sũt in mortẽ ad terrã vltimã ī medio filioꝝ hoĩm ad eos q̃ descẽdũt ad lacũ. Hec dicit dñs deus. In die qñ descendit ad inferos indixi luctum. operui eũ abisso: et phibui flumina eius. ⁊ coercui aquas multas. Cõtristatus est sup eũ libanus: et oĩa ligna agri ꝓbusta sũt. A sonitu ruine eiꝰ ꝓmouit gẽtes. cũ deducerẽ eum ad infernũ cũ bis q̃ descẽdebant in lacũ. Et ꝓsolata sũt in terra ĩfima oĩa ligna voluptatis egregia atq; p̃clara in libano: vniuersa q̃ irrigabãtur aq̃s. Nã ⁊ ipi cum eo descẽdũt ad infernũ ad interfectos gladio. et brachium vniuscuiusq; sedebit sub vmbraculo eiꝰ in medio nationũ eius. Cui assimilat⁹es o inclite atq; sublimis inẽ lig voluptatis: Ecce deductus es cũ lignis voluptatis ad terrã vltimã. In medio incircũcisoꝝ dormies: cum eis q̃ interfecti sũt gladio. Ipe est Pharao et oĩs multitudo eius dicit dñs deus. Capitulum. XXXII.

Et factũ est duodecimo anno in mẽse duodecio in vna mensis: factũ ẽ vbũ dñi ad me: dicens. Fili hois. assume lamẽtũ sup pharaonem regẽ egipti: ⁊ dices ad eũ. Leoni gẽtiũ assimilatus es: ⁊ draconi q̃ ẽ in mari. Et vẽtilabas coꝛnu in flumĩbꝫ tuis: et ꝓturbabas aq̃s pedibꝫ tuis: ⁊ ꝓculcabis flumĩa earũ. Propterea hec dicit dñs deꝰ. expãdã sup te rethe meũ in mltitudie ꝑploꝝ mltoꝝ: ⁊ exthã te in sagena mea ⁊ pijciã te in terrã. Sup faciẽ agri abijciã te: ⁊ hĩtare faciã super te oĩa volatilia celi: ⁊ saturabo de te bestias vniuerse tre. Et dabo carnes tuas super mõtes: ⁊ īplebo colles tuos sanie tua. Et irrigabo trã fetore sanguis tui sup mõtes. et valles īplebunṫ ex te. Et opiam cum extictus fueris celos: ⁊ nigrescẽ faciã stellas eiꝰ. Solẽ nube tegã. ⁊ luna nõ dabit lumẽ suũ. Oĩa lumĩaria celi merere faciaz sup te. ⁊ dabo tenebras sup terrã tuã dicit dñs deus. Cũ ceciderĩt vulnerati tui in medio tre ait dñs deꝰ. Et irritabo coꝛ ꝑploꝝ multoꝝ cũ induxero ꝓtritõem tuã in gẽtibus sup terras q̃s nescis: ⁊ stupescere faciã sup te ꝑplos multos. Et reges eoꝝ horroꝛe nimio formidabũt sup te cum volare cepit gladius meꝰ sup facies eoꝝ: et obstupescẽt repẽte singuli ꝑ aĩa sua in die ruine sue: qꝛ hec dicit dñs deꝰ. Gladius regis babilõis veniet tibi: in gladijs fortiũ dejciã multitudinẽ tuã. Inexpugnabiles oĩes gentes he. Et vastabũt superbiam egipti: et dissipabiṫ multitudo eiꝰ. Et pdã oĩa iumẽta eiꝰ q̃ erãt sup aq̃s plurimas. ⁊ nõ ꝓturbabit eas pes hois vltra: neq; vngula iumẽtoꝝ turbabit eas. Tũc purissimas reddã aq̃s eoꝝ: ⁊ flumĩa eaꝝ quasi oleũ adducã: ait dñs deus. cũ dedero terrã egipti desolatã. Deseret aṫ terra a plenitudine sua qñ ꝑcusserо oẽs habitatores eiꝰ: et scient qꝛ ego dñs. Plãctus ẽ: et plãgent eũ filie gentiũ plãgent eũ sup egiptũ et sup multitudinẽ eius plãgẽt eũ: ait dñs deus. Et factũ ẽ in duodecio anno. in q̃ntadecima menſ: factũ ẽ verbũ dñi ad me: dicẽs. Fili hois. cane carmen lugubre sup multitudinẽ egipti. Et detrahe eã: ipaz et filias gentiũ robustaꝝ ad terrã vltimã: cũ bis qui descẽdunt in lacũ. Quo pulcrioꝛ es descende: ⁊ dormi cũ incircũcisis. In medio interfectoꝝ gladio cadẽt. Gladiꝰ datus

est. Et attraxerũt eã: et omꝰ ꝓpl'os eius. Lo
quent ei potentissimi robustorũ de medio
inferni: qui cũ auxiliatoribꝫ eius descẽderũt
& dormierũt incircũcisi interfectiq gladio
Ibi assur & omꝰis multitudo eius: in circui-
tu illius sepulc eoꝝ omꝰ interfecti & qui ce
ciderũt gladio: quoꝝ data sunt sepulcra in
nouissimis laci. Et facta ẽ multitudo eius
ꝑ giꝝ sepulcri eius: vniuersi interfecti cadẽ
tesq gladio: qui dederãt quondã formidinẽ
suam in terra viuentiũ. Ibi elam. et omꝰis
multitudo eius ꝑ girũ sepulcri sui. Omnes
hi interfecti ruentes gladio: qui descenderũt
incircũcisi ad terrã vltimã. Qui posuerũt
terrorem suum in terra viuentiũ. & portа-
uerunt ignominiam suam cum his qui de-
scenderũt in lacum. In medio interfectoꝝ
posuerũt cubile eius in vniuersis ꝓpl'is ei⁹
in circuitu eius sepulcꝝ illius. Omꝰes hi in
circũcisi interfectiq gladio. Dederunt eñ
terrorem suum in terra viuentium: et por-
tauerunt ignominiã suam cum his qui de-
scendunt in lacũ. In medio interfectoꝝ po
siti sunt. Ibi mosoch & tubal & omnis mul-
titudo eius: in circuitu eius sepulcra illius
Omꝰis hi incircũcisi interfectiq & cadentes
gladio: qꝛ dederunt formidinẽ suam in ter
ra viuẽtium: et nõ dormient cũ fortibꝫ ca-
dentibusq et incircũcisis qui descenderunt
ad infernuꝫ cum armis suis. Et posuerunt
gladios suos sub capitibꝫ suis: et fuerũt ini-
quitates eoꝝ in ossibꝫ eoꝝ quia terror for-
tium facti sunt in terra viuentiuꝫ. Et tu ꝯ
in medio incircũcisoꝝ ꝓcubueris: et dormies
cum interfectis gladio. Ibi ÿdumea et re-
ges eius et omnes duces eius: qui dati sũt
cum exercitu suo cũ interfectis gladio. & q̃
cũ incircũcisis dormierunt et cum his qui
descenderunt in lacũ. Ibi ꝓncipes aquilo-
nis omꝰes & vniuersi venatores qui deducti
sunt cũ interfectis: pauentes & in sua forti
tudine ꝓfusi. quia dormierunt incircuncisi
cũ interfectis gladio: & portauerũt ꝓfusio
nem suã cum his qui descenderunt in lacũ
Vidit eos ꝓPharao et ꝓsolatus est sup vni-
uersa multitudine sua q̃ interfecta est gla
dio ꝓPharao & oꝭ exercit⁹ eius ait dñs de⁹.
qꝛ dedit terrorẽ suũ in terra viuẽtiũ. et dor
miuit in medio incircũcisoꝝ cũ interfectis
gladio ꝓPharao et oꝭ multitudo eius: ait
dñs deus.

Capitulum. XXXIII.

Et factũ ẽ verbũ domini
ad me: dicens. Fili hominis. loquere
ad filios populi tui: & dices ad eos
Terra cũ induxero sup eam gladiũ et tule-
rit ꝓpl's terre vir vnũ de nouissimis suis et
ꝓstituerit eũ sup se speculatorẽ & ille viderit
gladiũ venientẽ super terram. et cecinerit
bucina & annũciauerit ꝓpl'o: audiẽs autem
quisq̃s illẽ ẽ sonituꝫ bucine et nõ se obꝑua-
uerit veneritq gladius & tulerit eũ: sãguis
ipsius sup caput eius erit. Sonum bucine
audiuit et nõ se obꝑuauit: sanguis eius in
ipo erit. Si aũt se custodierit: aiam suam
saluabit. Qꝛ si speculatoꝛ viderit gladiũ ve-
nientẽꝫ et nõ insonuerit bucina et ꝓpl's se ñ
custodierit. veneritq gladius et tulerit de
eis aiam: ille quidẽ in iniquitate sua capt⁹
ẽ: sanguinẽ aũt eius de manu speculatoris
requirã. Et tu fili hoꝭ: speculatorẽ dedi te
domui isrl'. Audiẽs ǧ ex ore meo sermonẽ:
annũciabis eis ex me. Si me dicẽte ad im
piũ: impie morte morieris. nõ fueris locu-
tus vt se custodiat ipius a via sua: ipe im-
pius in iniq̃tate sua morieꝰ: sãguinẽ autẽꝫ
eius de manu tua requirã. Sinaũt annũci
aui te ad impiũ vt a vijs suis ꝯuertaꝰ. non
fuerit ꝯuersus a via sua: ipe ī iniq̃tate sua
morieꝰ: porro tu aiam tuam liberasti. Tu
vo fili hoꝭ: dic ad domum isrl'. Sic locuti
estis: dicẽtes. Iniquitates nre et pcta nra
sup nos sũt. et in ipis nos tabescim⁹. Quo
ǧ viuere poterimus: Dic ad eos. Viuo ego
dicit dñs deus: nolo morte impij: ſz vt con
uertaꝰ impius a via sua et viuat. Cõuerti
mini a vijs vris pessimis. Et quare morie-
mini domus isrl'? Tu itaq̃ fili hominis dic
ad filios ꝓpl'i tui. Justicia iusti ñ liberabit
eum in quacũq̃ die peccauerit: & impietas
impij nõ nocebit ei in quacũq̃ die ꝯuersus
fuerit ab impietate sua. et iustus nõ pote-
rit viuere in iusticia sua in q̃cunq̃ die pec
cauerit. Etiã si dixero iusto q̃ vita viuat.
et ꝯfisus iniusticia sua fecerit iniquitatem
omꝰes iusticie eius obliuioni tradenẽ: et in
iniquitate sua quã operatus ẽ in ipa morie
tur. Si aũt dixero impio morte morieris.
et egerit pniam a peccato suo. feceritq̃ iu-
dicium et iusticiã. et pignus restituerit ille
impius: rapinamq̃ reddiderit: in mãdatis
vite ambulauerit nec fecerit quicq̃ in iu-
stum: vita viuet et non morietur. Omnia

pcta eius q̃ peccauit ñ imputabunt ei. Iudiciũ ⁊ iustitiã fecit: vita viuet. Et dixerũt filij ꝓli tui. Non est equa ponderis via dñi. Et ipor via iusta ẽ. Cum eñ recesserit iustus a iustitia sua fecerit̃q iniq̃tates: morietr in eis. Et cũ recesserit impius ab ipietate sua fecerit̃q iudiciũ ⁊ iustitiam: viuet in eis. Et dicitis. Nõ ẽ recta via dñi. Vnũquẽq̃ iuxta vias suas iudicabo ỏ vobis domus isrl. Et factũ ẽ in duodecimo anno in decimo mẽse. in q̃nta menr trãsmigratõis nr̃e: venit ad me q̃ fugerat de hierl'm: dicẽs. Vlastata ẽ ciuitas. Manꝰ aũt dñi facta fuerat ad me vespe añ̃ veniret q̃ fugerat: apperuit̃q os meũ donec veniret ad me mane et apto ore meo nõ silui ãplius. Et factũ ẽ ỏbũ dñi ad me: dicẽs. Fili hois: q̃ hĩtant ĩ ruinosis bis sup humũ isrl': loq̃ntes aiũt. Vnus erat abrahã: ⁊ hereditate possidebit terrã. Nos aũt multi sumus: nobis data ẽ terra in possessionẽ. Idcirco dices ad eos. Hec dicit dñs deus q̃ in sanguine ꝓmeditis et ocl'os vr̃os leuatis ad ĩmũditias vr̃as ⁊ sanguinẽ funditis: nũquid terrã hereditate possidebitis: Stetistis in gladijs vr̃is. fecistis abomiatões. ⁊ vnusquisq̃ uxorẽ pximi sui polluit: et terrã hẽditate possidebitis. Hec dices ad eos. Sic dicit dñs deus. Viuo ego q̃ qui in ruinosis hĩtant: gladio cadẽt. ⁊ qui in agro ẽ: bestijs tradẽr ad deuorãdũ. qui aũt in pl̃idijs et in spelũcis sunt: peste morietur. Et dabo terrã in solitudinẽ et in desertũ. ⁊ deficiet superba fortitudo eius. ⁊ desolabũtur mõtes isrl'. eo q̃ nullus sit qui p eos trãseat. Et scient q̃ ego dñs cũ dedero terrã eor desolatam et deserta: ꝓter vniuersas abominatões suas q̃s operati sũt. Et tu fili hominis filij ꝓli tui qui loquuntur ỏ te iuxta muros ⁊ in ostijs domor ⁊ dicũt vnus ad alter vir ad pximũ suũ loquentes venite et audiamus qui sit sermo egrediẽs a dño. et veniũt ad te q̃i si ingrediat̃ ꝓlus Et sedent coram te ꝓlus meus. ⁊ audiunt sermones tuos et nõ faciunt eos: q̃ in canticum oris sui vertũt illos. Et auaritiã suã sequit̃ cor eor ⁊ es eis quasi carmen musicum quod suaui dulciq̃ sono canit̃. Et audiunt verba tua et non faciunt ea. et cum venerit quod predictum est ecce eñ venit: tunc scient quia ꝓphetes fuerit inter eos.

Capitulum .XXXIIII.

Et factũ ẽ verbũ domini ad me: dicẽs. Fili hois ꝓpheta ỏ pastoribo isrl'. ꝓpha et dices pastoribo hec dicit dñs deus. Vle pastoribo isrl': q̃ pascebãt semetipos. Nõne greges a pastoribo pascunt̃: Lac ꝓmedebatis et lanis operiebamini. et q̃d crassũ erat: occidebatis. gregez aũt meũ nõ pascebatis. Q̃d infirmũ fuit ñ ꝓsolidastis. et q̃d egrotũ non sanastis. Q̃d fractũ ẽ non alligastis. ⁊ q̃d abiectũ est nõ reduxistis. et q̃d perierat nõ quesistis: sed cũ austeritate imperabatis eis et cũ potẽtia Et dispse sũt oues mee eo q̃ nõ esset pastor et factæ sunt in deuoratõem omniũ bestiar agri. et dispse sũt. Errauerũt greges mei in cũctis mõtibo ⁊ in vniuerso colle excelso: et sup omnẽ faciẽ terre dispsi sũt greges mei et nõ erat qui req̃reret. Nõ erat inq̃ q̃ req̃reret. Propterea pastores audite verbu q̃ dñi. Viuo ego dicit dñs deus. q̃r peo q̃ facti sũt greges mei in rapinã et oues mee in deuoratõem omniũ bestiar agri. eo q̃ ñ esset pastor. neq̃ ei quesierũt pastores gregem meũ: sz pascebant pastores semetipos et greges meos nõ pascebant. ꝓpterea pastores audite verbũ dñi. Hec dicit dñs de⁹. Ecce egoipe sup pastores: requirã gregem meũ de manu eor et cessare eos faciam vt vltra nõ pascãt gregẽ meũ. nec pascãt amplius pastores semetipos. Et liberabo gregẽ meũ de ore eor. et nõ erunt eis in escã: q̃r hec dicit dñs deus. Ecce egoipe requirã oues meas. et visitabo eas sicut visitat pastor gregẽ suũ: in die quãdo fuerit in medio ouiũ suarum dissipatarũ. Sic visitabo oues meas: ⁊ liberabo eas de omnibus locis in quibo dispse fuerãt in die nubis ⁊ caliginis. Et educam eas de populis ⁊ cõgregabo eas de terris: ⁊ inducã eas in terram suam. et pascam eas in montibo israel in riuis ⁊ in cũctis sedibo terre. In pascuis vberrimis pascã eas: ⁊ in montibo excelsis israel erunt pascue ear. Ibi requiescent in herbis virentibo: et in pascuis pinguibo pascentur super montes israhel. Ego pascam oues meas: et ego eas accubare faciam dicit dñs deus. Quod perierat: requirã. et q̃d abiectũ erat: reducã. et quod cõfractũ fuerat: alligabo. ⁊ q̃d infirmũ fuerat: ꝓsolidabo. et q̃d pingue et fortæ custodiam et pascam illas in iudicio. Vos autẽ greges mei:

Hec dicit dñs deus. Ecce ego iudico inꝫ pe
cus et pecus. arietũ et hircorũ. Nõne satis
vobis erat pascua bona depasci: Jnsuper ꝙ
reliquias pascuaꝝ vrãꝝ ꝑculcastis pedib⁹
vestris: et cũ purissimã aquã biberitis re-
liquaꝝ pedib⁹ vrís turbastis. Et oues mee
bis q̃ ꝑculcata pedib⁹ vrís fuerãt: pascebã
tur et q̃ pedes vrí turbauerãt hec bibebãt.
Propterea hec dicit dñs deus ad vos. Ecce
ego ipe iudico inter pecus pingue ꝙ macilẽ-
tum. Proeo q̃ lateribꝫ ꝙ humeris inpingue-
batis ꝙ cornib⁹ vrís vẽtilabatis oĩa infir-
ma pecora donec dispgerẽꝫ foras: saluabo
gregẽ meũ et nõ erit vltra in rapinã: ꝙ iu-
dicabo inꝫ pecus ꝙ pecus. Et suscitabo sup
eas pastorẽ vnũ qui pascat eas seruũ meũ
dauid: ipse pascet eas: et ipe erit eis in pa-
storẽ. Ego aũt dñs ero eis in deuz. et ꝓuus
meus dõ ꝓnceps in medio eoꝝ. Ego dñs lo
cutus sũ. Et faciã cũ eis pactũ pacis: ꝙ ces
sare faciam bestias pessimas de tra. Qui
hĩtant in deserto securi dormient in saltib⁹
et ponã eos in circuitu collis mei bñdictio
nem: et deducã ymbrem in tpe suo: et plu-
uie bñdictõnis erunt. Et dabit lignuz agri
fructũ suũ. et terra dabit germẽ suũ. ꝙ erũt
in terra sua absq̃ timore. Et scient qꝛ ego
dñs cũ ꝓtriuero cathenas iugi eoꝝ: ꝙ eru-
ero eos de manu impantiũ sibi. Et nõ erũt
vltra in ra pinã in gẽtib⁹: neq̃ bestie terre
deuorabũt eos: sz habitabũt ꝓfidenꝫ absq̃
vllo terrore. Et suscitabo eis germẽ noĩa-
tum et nõ erũt vltra imminuti fame in ter
ra. neq̃ portabũt vltra obprobria gentiũ.
Et scient qꝛ ego dñs deus eoꝝ cum eis: et
ipi populus meus domus israel: ait dñs deꝰ
Vos autem greges mei greges pascue mee
homines estis. ꝙ ego dominus deus vester:
dicit dñs deus.

Capitulũ. XXXV.

Factus ẽ ymo domini
ad me: dicens. Fili hoĩs pone faciẽ
tuã aduersũ montẽ seyr. ꝙ ꝓphabis
de eo et dices illi. Hec dicit dñs deus. Ecce
ego ad te mõs seyr: ꝙ extendã manũ meaz
sup te et dabo te desolatũ atq̃ desertũ. Ur-
bes tuas demoliar et tu desertꝰ eris: ꝙ scies
qꝛ ego dñs eoꝝ fueris inimicus sempiter-
nus. et ꝯcluseris filios israꝫ in manus gla-
dij in tpe afflictõis eoꝝ. in tpe iniquitatis
extreme. Propꝛea viuo ego dicit dñs deꝰ:
qm̃ sanguini tradã te. ꝙ sãguis te ꝓsequeꝫ.
et cũ sanguinẽ oderis: sanguis ꝓsequeꝫ te.
Et dabo montẽ seyr desolatum et desertũ.
et auferã de eo euntẽ et redeuntẽ. et imple-
bo mõtes eius occisorũ suoꝝ. Jn collibus
tuis et in vallib⁹ tuis atq̃ in torrentib⁹ in-
terfecti gladio cadent. Jn solitudines sem
piternas tradã te et ciuitates tue nõ hĩta-
bunꝫ. Et scietis qꝛ ego dñs deus: eo q̃ dixe
ris due gẽtes et due terre mee erũt et here-
ditate possidebo eas: cũ dñs esset ibi. Pro-
pterea viuo ego dicit dñs deus: qꝛ faciam
iuxta irã tuã ꝙ ym zelum tuum quẽ fecisti
odio hñs eos. et notus efficiar ꝓ eos cũ te
iudicauero: ꝙ scies qꝛ ego dñs. Audiui vni
uersa obprobria tua q̃ locutus es de mon-
tib⁹ israꝫ: dicens. Deserti nobis ad deuoran-
duz dati sunt. Et insurrexistis sup me ore
vro: et dezogastis aduersũ me. Verba vra
ego audiui. Hec dicit dñs deus. Letãte vni
uersa terra: in solitudinẽ te redigam. sicuti
gauisus es sup hereditatez domus israꝫ: eo
q̃ fuerit dissipata sic faciã tibi. Dissipatus
eris mons seyr. et ydumea omis: ꝙ sciẽt qꝛ
ego dominus.

Capi. XXXVI.

Tu aũt fili hominis pro-
pheta sup mõtes israꝫ: ꝙ dices. Mõ-
tes israel audite verbũ dñi. Hec di
cit dñs deus. Eo q̃ dixerit inimicus de vob
euge altitudines sempiterne in hereditatez
date sunt nobis: ꝓpterea vaticinare et dic.
Hec dicit dñs deus. Proeo q̃ desolati estis
et ꝑculcati ꝓ circuitũ ꝙ facti in hereditatẽ
reliquis gentib⁹: et ascendisti sup labium
lingue ꝙ obprobriũ ꝓpli: ꝓpterea mõtes israꝫ
audite verbũ dñi dei. Hec dicit dñs deꝰ mõ
tib⁹ et collib⁹ torrẽtib⁹ vallibusq̃ ꝙ desertis
parietinis et vrbib⁹ derelictis que depopu-
late sunt et subsãnate a reliquis gẽtib⁹ per
circuitum. Propterea hec dicit dñs deus.
Quoniã in igne zeli mei locutus sum de re
liquis gentib⁹ et de ydumea vniuersa: que
dederunt terrã meã sibi in hereditatem cuz
gladio et toto corde et ex animo: ꝙ eiecerũt
eaz vt vastarent: idcirco vaticinare super
humũ israel. et dices montib⁹ et collib⁹ iu-
gis ꝙ vallib⁹. Hec dicit dominus deus. Ecce
ego in zelo meo et in furore meo locutus
sum: eo q̃ confusionẽ gentium sustinueris
Idcirco hec dicit dñs deus. Ego leuaui ma
num meã vt gentes q̃ in circuitu vro sunt
ipe ꝓfusionẽ suam portent: vos aũt mõtes

ísrael ramos vr̃os germinetis: ⁊ fructũ ve
strũ auferatis ꝑ̃lo meo ísrael. Prope eñ ẽ
vt veĩat. Quia ecce ego ad vos: ⁊ ꝓuertar
ad vos. ⁊ arabimini: ⁊ accipietis semẽtem
⁊ mltiplicabo in vobis hoĩes oẽmq; domũ
ísr̃l. Et habitabunt̃ ciuitates. ⁊ ruinosa in-
staurabunt̃: ⁊ r̃plebo vos hoĩb⁹ ⁊ iuñtis.
⁊ multiplicabunt̃ ⁊ crescẽt. Et hĩtare vos
faciã sĩc̃ a p̃ncipio: bonisq; donabo maio-
rib⁹ q̃ habuistis ab initio: et scietis q⁹ ego
dñs. Et adducã sup vos hoĩes ꝑ̃lm meum
ísrael: et hereditate possidebunt te. Et eris
eis in hereditatẽ: ⁊ ñ addes vltr̃ vt absq; eis
sis. Hec dicit dñs de⁹. Propeo q̃ dicũt de vo
bis deuoratrix hoĩm es ⁊ suffocãs gentem
tuã: ꝑ̃terea homĩes nõ comedes amplius
et gentẽ tuã nõ necabis vltra: ait dñs de⁹.
Nec auditã faciã in te ampli⁹ ꝓfusionẽ gẽ-
tiũ: ⁊ obꝓobriũ ꝑ̃lor̃ nequaq̃ portabis. ⁊
gentẽ tuã nõ amittes ampli⁹: ait dñs deus
Et factus est verbũ dñi ad me: dicens. Fili
hoĩs. domus ísrael hĩtauerũt in humo sua.
⁊ polluerũt eã in vijs suis ⁊ in studijs suis
Juxta ĩmũditiaz menstruate facta est via
eor̃ corã me: ⁊ effudi indignatõem meam
sup eos ꝑ sanguine quẽ fuderũt sup terraz.
Et in ýdolis suis polluerũt eam: ⁊ dispersi
eos in gẽtes ⁊ vẽtilati sũt in terras: iuxta
vias eor̃ ⁊ adinuentões eor̃ iudicaui eos.
Et ingressi sũt ad gentes ad quas intꝛoie-
runt ⁊ polluerũt nomen sanctũ meũ: cum
dicerẽt de eis ꝑ̃lis dñi iste ẽ: ⁊ de terra eius
egressi sũt. Et pepci nomini sãcto meo: qđ
polluerat dom⁹ ísr̃l in gẽtib⁹ ad q̃s ingressi
sunt. Idcirco dices domui ísr̃l. Hec dicit do
min⁹ deus. Non ꝑ̃ter vos ego faciã domus
ísr̃l: sed ꝑ̃ter nomen sanctũ meũ qđ pollui
stis in gẽtib⁹ ad q̃s intrastis. Et sanctifica
bo nomẽ meũ magnũ qđ pollutũ est inter
gẽtes qđ polluistis in medio ear̃: vt sciant
gẽtes q⁹ ego dñs: dicit dñs exercituũ. Cuz
sãctificatus fuero in vob̃ corã eis. Tollam
q̃pe vos de gẽtib⁹: ⁊ ꝓgregabo vos de vni-
uerſ̃ terris: et adducã vos in terrã vr̃am.
Et effũdã sup vos aquã mũdã: ⁊ mũdabi-
mini ab oĩb⁹ inq̃namẽtis vr̃is: ⁊ ab vniuer
sis ýdolis vr̃is mundabo vos. Et dabo vo-
bis cor nouũ: ⁊ spiritũ nouũ ponã in me-
dio vr̃i. Et auferã cor lapideũ de carne vr̃a
et dabo vobis cor carneũ: ⁊ spiritũ meum
ponaz in medio vr̃i. Et faciã vt in p̃ceptis
meis ambuletis: ⁊ iudicia mea custodiatis
et operemini. Et habitabitis in terra quã
dedi p̃ib⁹ vr̃is. et eritis mihi in ꝑ̃lum: et
ego ero vob̃ in deũ. Et saluabo vos ex vni-
uersis inq̃namãtis vr̃is: et vocabo frumẽtũ
⁊ multiplicabo illud: ⁊ ñ imponã in vos fa
mem. Et multiplicabo fructũ ligni ⁊ geni-
mina agri: vt nõ portetis vltra obꝓobriũ
famis in gẽtib⁹. Et recordabimini viaꝝ ve
straꝝ pessimaꝝ studiorũq; nõ bonoꝝ: ⁊ di-
splicebũt vobis iniq̃tates vr̃e ⁊ scelera vr̃a
Non ꝑ̃ter vos ego faciã ait dñs deus: no-
tũ sit vobis. Confũdemini et erubescite su-
per vijs vr̃is dom⁹ ísr̃l. Hec dicit dñs deus.
In die q̃ mũdauero vos ex oĩb⁹ iniq̃tatib⁹
vr̃is ⁊ inhabitari fecero vrbes. ⁊ instaura-
uero ruinosa: ⁊ terra deserta fuerit exculta
q̃ quondã erat desolata in oculis oĩs viato
ris: dicẽt. Terra illa inculta facta ẽ vt or-
tus voluptatis. ⁊ ciuitates deserte ⁊ desti-
tute atq; suffosse munite sederunt. Et scient
gentes quecũq; derelicte fuerint in circui-
tu vr̃o q⁹ ego dñs edificaui dissipata. plan
tauiq; inculta: ego dñs locutus sim ⁊ fece
rim. Hec dicit dñs deus. Adhuc in hoc in-
uenient me domus ísr̃l: vt faciã eis. Multi-
plicabo eos sicut gregem hoĩm vt gregem
sanctũ: vt gregem hier̃m in solẽnitatib⁹ ei⁹
Sic erunt ciuitates deserte plene gregib⁹
hominum: et scient quia ego dñs.

Capitulum .XXXVII.

Facta est super me man⁹
dñi: et eduxit me in spũ dñi. et di-
misit me in medio cãpi q̃ erat ple-
nus ossib⁹: ⁊ circũduxit me ꝑ ea in gyruz.
Erant aũt multa valde sup faciem campi:
siccaq; vehemẽter. Et dixit ad me. Fili ho-
mĩs: putasne viuẽt ossa ista: Et dixi. Dñe
deus tu nosti. Et dixit ad me. Vaticinare ó
ossib⁹ istis. Et dices eis. Ossa arida: audite
verbum dñi. Hec dicit dñs deus ossib⁹ his.
Ecce ego intꝛomittã in vos spiritũ et viue
tis: et dabo sup vos neruos. et succrescere
faciã sup vos carnes. et superꝛtendã in vo-
bis cutem: et dabo vobis spiritum et viue
tis. et scietis q⁹ ego dñs. Et ꝑphetaui sicut
p̃ceperat mihi. Factus ẽ aũt sonitus ꝑphe-
tante me: et ecce ꝓmotio. Et accesserũt ossa
ad ossa: vnũquodq; ad iunctura suam. Et
vidi: ⁊ ecce sup ea nerui et carnes ascende-
runt. et extenta est in eis cutis desuper: et

ſpiritū habebāt. Et dixit ad me. Vaticina re ad ſpm̄: vaticinare fili hoīs, et dices ad ſpiritū. Hec dicit dñs deus. A quatuor vē tis veni ſpūs: ⁊ inſuffla ſup interfectos iſtos ⁊ reuiuiſcant. Et ꝓphetaui ſicut p̄cepat mi hi. Et ingreſſus ē in ea ſpūs et vixerūt: ſte terūtq; ſup pedes ſuos exercitus grādis ni mis valde. Et dixit ad me. Fili hom̄is: oſſa hec vniuerſa, domus iſrl̄ ē. Ipi dicūt. arue runt oſſa nr̄a: et perijt ſpes nr̄a: et abſciſi ſumus. Proptērea vaticinare. et dices ad eos. Hec dicit dñs deus. Ecce ego aperiam tumulos vr̄os. et educaz vos de ſepulcris vr̄is ꝓle meus: ⁊ inducā vos in terrā iſrl̄. Et ſcietis q; ego dñs. cū apperuero ſepulc̄ veſtra: ⁊ eduxero vos de tumulis vr̄is ꝓle meus: et dedero ſpiritū meū in vobis ⁊ vi xeritis. Et requieſcē vos faciā ſup humuz vr̄am: et ſcietis q; ego dñs locutus ſū ⁊ fe ci: ait dñs de⁹. Et factus ē ꝑmo dñi ad me: dicens. Et tu fili hoīs ſume tibi lignū vnū ⁊ ſcribe ſup illud. iude ⁊ filioꝝ iſrl̄ ſocijs ei⁹ Et tolle lignū alterꝝ: et ſcribe ſup illud Jo ſeph lignū Ephraim: ⁊ cūcte domus iſrael ſociorūq; eius. Et adiūge illa vnū ad alterꝝ tibi in lignū vnū: et erūt in vnionē in ma nu tua. Cū aut̄ dixerint ad te filij ꝓpli tui loquētes. nōne iudicas nobis q̄d in his ti bi velis: loq̄ris ad eos. Hec dicit dñs deus. Ecce ego aſſumā lignū Joſeph. qđ ē in ma nu ephraim et trib̄ iſrl̄ que ſūt ei adiūctē. et dabo eas pariter cū ligno iuda et faciā eas in lignū vnū. et erūt vnū in manu ei⁹. Erūt aut̄ ligna ſup que ſcripſeris in manu tua in oculis eoꝝ: ⁊ dices ad eos. Hec dicit dñs de⁹. Ecce ego aſſumā filios iſrl̄ de me dio natōnum ad quas abierūt: ⁊ congregabo eos vndiq; et adducā eos ad humum ſuaz. Et faciā eos in gentem vnā in terra in mō tib̄ iſrl̄: et rex vnus erit oīb̄ imperās. Et nō erūt vltra due gentes: nec diuidentur am plius ī duo regna. Neq; polluent̄ vltra in ydolis ſuis et abominatōib̄ et cūctis iniq̄ tatib̄ ſuis: ⁊ ſaluos eos faciā de vniuerſis ſedib̄ ſuis in quib̄ peccauerūt: et emūda bo eos. Et erī mihi ꝓple. et ego ero eis de⁹: et ſeruus meus dauid rex ſup eos. et paſtor vnus erit oīm eoꝝ. In iudicijs meis ambu labūt: et mādata mea cuſtodiēt: ⁊ facient ea. Et hītabunt ſup terraz quam dedi ſuo meo Jacob in qua hītauerūt pres vr̄i: et habitabunt ſup eā ipi et filij eoꝝ et filij fi lioꝝ eoꝝ uſq; in ſempiternū: ⁊ dauid ſeruus meus p̄nceps eoꝝ in ꝑpetuū. Et pcutiā illis fedus pacis: pactū ſempiternū erit eis. Et fundabo eos et multiplicabo: et dabo ſan ctificatōem meam in medio eoꝝ in ꝑpetuū Et erit tabernaculū meuz in eis et ero eis deus: et ipſi erūt mihi ꝓple. Et ſcient gētes q; ego dñs ſanctificator iſrahel cum fuerit ſanctificatio mea in medio eorū in perpe tuum. Capitulum. XXXVIII.

Et factus ē ꝑmo domini ad me: dicens. Fili hoīs pone faciē tuā ꝓtra Gog et terrā magog p̄n cipē capitis moſoch ⁊ thubal: ⁊ vaticinare de eo. et dices ad eum. Hec dicit dñs deus. Ecce ego ad te gog p̄ncipē capitis moſoch et thubal. Et circūagam te et ponā frenuz in maxillis tuis: et educā te et omnem ex ercitū tuū equos ⁊ equites veſtitos loricis vniuerſos: multitudinē magnā haſtam et clipeū et arripientiū gladiū. Per ſe ethio pes et libies cū eis: omnes ſcutati ⁊ galea ti. Gomor ⁊ vniuerſa agmina eius: domus togorma latera aquilonis ⁊ totū robur ei⁹ ꝓplīq; multi tecū. Prepara et inſtrue te et omnē multitudinē tuam que coaceruata ē ad te: et eſto eis in p̄ceptū. Poſt dies mul tos viſitaberis. In nouiſſimo ānoꝝ venies ad terrā que reverſa eſt a gladio: congre gata eſt de populis multis: ad mōtes iſrl̄ qui fuerunt deſerti iugiter. Hec ó populis educta eſt: et habitauerūt in ea cōfidenter vniuerſi. Aſcendens aut̄ quaſi tempeſtas venies et quaſi nubes: vt operias terram. tu et omnia agmina tua: ⁊ ꝓplī multi tecū Hec dicit dñs deus. In die illa aſcendēt ſer mones ſup cor tuum: et cogitabis cogita tōnem peſſimā: et dices. Aſcendā ad terrā abſq; muro. Venient ad quieſcētes habitā teſq; ſecure. omnes habitant ſine muro. Ve ctes ⁊ portē nō ſunt eis. Vt diripias ſpolia et invadas predam: vt inferas manū tuaz ſuper eos qui deſerti fuerāt et poſtea reſti tuti: et ſup ꝓplm qui ē congregatus ex gētib̄ qui poſſidere cepit: et eſſe habitatōr umbi lici ēre. Saba ⁊ dedan ⁊ negociatores thar ſis et omnes leones eius dicent tibi. Nun quid ad ſumenda ſpolia tu venis: Ecce ad diripiendam predam congregaſti multitudi nem tuam: vt tollas argentum et aurum:

auferas supellectilē atq; substantiā ꝙ diri
pias manubias infinitas. Propterea vati
cinare fili hoīs: et dices ad gog. Hec dicit
dñs deus. Nūqd nō in die illo cum habita-
uerit ppl's meus israel confidenter scies ꝙ ve
nies tu de loco tuo a lateribus aq̄lonis tu
ꝙ populi multi tecū: ascēsores eq̄ uniuer
si. cetus magnus ꝙ exercitus vehemēs: Et
ascendes sup ppl'm meuz israel quasi nubes
vt operias terrā. In nouissimis diebz eris
ꝙ adducam te super terrā meā: vt sciāt gē
tes me cum sanctificatus fuero in te ī ocu
lis eorū o gog. Hec dicit dominus de⁹. Tu
ergo ille es de quo locutus sum in diebus
antiquis in manu seruoꝝ meoꝝ pphetarū
israel: q̄ pphetauerūt in diebz illoꝝ tēpoꝝ vt
adducerez te sup eos. Et erit in die illa. in
die aduentus gog sup terrā israel ait dñs de⁹
ascendet indignatō mea in furore meo ꝙ in
zelo meo. In igne ire mee locut⁹ sū: qz ī die
illa erit cōmotio magna sup' terrā israel: et
cōmouebunt a facie mea pisces maris ꝙ vo
lucres celi ꝙ bestie agri: ꝙ omne reptile qđ
mouet sup humuz: cunctiq; hoīes qui sūt
sup faciē terre. Et subuertent mōtes: ꝙ ca
dēt sepes: ꝙ oīs murus corruet in terrā. Et
cōuocabo aduersus eū ī cūctis montibz me
is gladiū: ait dñs deus. Gladi⁹ uniuscuius
q; in frem suū diriget. Et tūc iudicabo cū
peste ꝙ sanguīe ꝙ ymbre vehemēti: et lapi-
dibus imensis. Ignē ꝙ sulphur pluā super
eū ꝙ sup exercitū eius: ꝙ sup ppl'os multos
qui sunt cuz eo. Et magnificabor ꝙ sancti
ficabor: et notus ero in oculis multarum
gentium: et scient quia ego dominus.

Capitulum. XXXIX.

Tu aūt fili hōis vatici-
nare aduersū Gog: ꝙ dices. Hec di
cit dñs de⁹. Ecce ego super te gog
principē capitis mosoch ꝙ thubal. Et cir-
cūagam te ꝙ educā te. ꝙ ascendere te faciā
de lateribz aq̄lonis: ꝙ adducā te sup mōtes
israel. Et pcutiā arcū tuū ī manu sinistra
tua: ꝙ sagittas tuas de manu dextera tua.
Deiciā te sup montes israhel: cades tu et
omnia agmina tua ꝙ populi tui qui sūt te
cuz. Feris. auibus. oīq; volatili ꝙ bestijs
terre dedi te ad deuorandum. Sup faciem
agri cades: quia ego locutus sum ait domi
nus de⁹. Et īmittā ignē in magog ꝙ in his
q̄ habitāt ī īsulis confidēter: ꝙ scient qz ego

dñs. Et nomē sanctū meū notū faciam in
medio ppli mei israel: ꝙ nō polluā nomē sā
ctū meū amplius: ꝙ sciēt gētes qz ego dñs
sanctus israel. Ecce venit. ꝙ factū est ait do
min⁹ de⁹. Hec ē dies de q̄ locut⁹ sū. Et egre
dient habitatores de ciuitatibz israel: et suc-
cendent ꝙ cburent arma clipeum ꝙ hastas
arcum ꝙ sagittas ꝙ baculos manuū ꝙ con-
tos: ꝙ succendent ea igni septem annis. Et
nō portabūt ligna de regionibz neq; succi
dēt de saltibz. qm̄ arma succēdent igne: ꝙ de
prēdabunt eos q̄bus prē fuerāt: ꝙ diripient
vastatores suos ait dñs de⁹. Et erit ī die il-
la dabo Gog locū nōatū sepulcꝝ ī israel.
vallē viatorū ad orientē maris: q̄ obstupe-
scere faciet prētereūtes. Et sepelient ibi Gog
ꝙ oēm multitudinē ei⁹: ꝙ vocabit vall' mul
titudinis gog: ꝙ sepelient eos dom⁹ israel vt
mūdent terrā septē mensibz. Sepelient autē
eū oīs ppl's terre: ꝙ erit eis nōata dies in
q̄ glorificat⁹ sū: ait dñs de⁹. Et viros iugit
cōstituēt lustrātes terrā: q̄ sepeliāt ꝙ requi-
rant eos q̄ remanserāt sup faciez terre: vt
emūdet eā. Post menses aūt septē querere
incipient: ꝙ circuibūt pagrātes terrā. Cūq;
viderit os hoīs statuēt iuxta illud titu
lum donec sepeliāt illud pollictores ī valle
multitudinis gog. Nomen autez ciuitatis
amona: ꝙ mūdabūt terrā. Tu ergo fili ho-
minis: hec dicit dñs de⁹. Dic omī volucri
ꝙ uniuersis auibz cūctisq; bestijs agri. Cō-
uenite ꝓperate: concurrite undiq; ad victimā
meā quā ego immolo vobis. victimā grā-
dez sup mōtes israel: vt comedatis carnes ꝙ
bibatis sanguinē. Carnes fortiuz comedi-
tis ꝙ sanguinē prīcipū terre bibetis: arie-
tum ꝙ agnoꝝ et bircorū thauroꝝq; ꝙ altī-
lium ꝙ pinguiū oīm ꝙ comedetis adipē ī sa-
turitatē: ꝙ bibetis sanguinē ī ebrietatē de
victima quā ego immolabo vobis: ꝙ satu-
rabimini sup mensā meā de eq̄ et de equite
forti. ꝙ de uniuersis viris bellatoribus ait
dñs de⁹. Et ponā gloriam meā in gētibus.
ꝙ videbūt oēs gētes iuditiū meū qđ fecerī
ꝙ manū meā quā posuerim sup eos: ꝙ sci-
ent dom⁹ israel qz ego dominus deus eoruz
a die illa ꝙ deinceps. Et sciēt gentes quoni
am ī iniqtate sua capta sit dom⁹ israel: et qđ
dereliqrint me ꝙ abscōderim faciē meā ab
eis. ꝙ tradiderim eos ī man⁹ hostiū ꝙ cecide-
rint ī gladio uniuersi. Juxta īmūditiā eoꝝ

Vide omī volucrī et uniuersis auibus

Sit nota bene contra malitiam polonorum

ꝙ scelus feci eis.et abscondi faciem meam
ab illis.Propterea hec dicit dñs de⁹. Nūc
reducam captiuitatez Jacob: ꝙ miserebor
omis domꝰ isrl'. Et assumā zelū p noīe san
cto meo: ꝙ portabūt confusionē suā ꝙ omnez
ꝓuaricatōz quā ꝓuaricati sūt ī me cū ha-
bitauerī in terra sua confidenter neminē for
midātes. ꝙ reduxero eos de pl'is. ꝙ congrega
uero de terris inimicoꝝ suoꝝ. ꝙ sanctifica
tus fuero in eis in oculis gentiū plurima
rum. Et scient qꝛ ego dñs de⁹ eoꝝ eoꝙ trā-
stulerim eos in natōes: ꝙ congregauero eos
supꝝ terrā suā: ꝙ nō dereliquerim quenq̄ ex
eis ibi. Et nō abscondā vltra faciem meaz
ab eis: eoꝙ effuderim spiritum meum sup
omnem domum israel: ait dominus deus.

Capitulum. XL.

In vicesimoquinto an-
no trāsmigꝝōis nr̄e in exordio āni
decia mēsis q̄rtodecīo anno postq̄
percussa est ciuitas: in ipa hac die facta ē su
per me manꝰ dñi: ꝙ adduxit me illuc in vi-
sionibꝫ dei. Adduxit me in terrā isrl': ꝙ di-
misit me super montē excelsū nimis super
quē erat quasi edificiū ciuitatis vergentis
ad austruz: ꝙ introduxit me illuc. Et ecce
vir cuius erat species q̄i species eris: ꝙ fu
niculus lineus in manu eiꝰ: ꝙ calamꝰ men
surze in manu eiꝰ. Stabat aī in porta. ꝙ lo
cutus est ad me ite vir. Fili hoīs: vide ocu
lis tuis ꝙ auribꝫ tuis audi: ꝙ pone cor tuū
in oīa q̄ ego oñdam tibi qꝛ vt oñdanr̄ tibi
adductus es huc. Annūcia oīa q̄ tu vides
domui isrl'. Et ecce murꝰ forinsecus in cir-
cuitu domus vndiqꝫ: ꝙ ī manu viri calamꝰ
mensurze sex cubitoꝝ ꝙ palmo. Et mensꝰ est
latitudinē edifitij calamo vno: altitudinē
q̄z calamo vno. Et venit ad portam que re
spiciebat viam orientalem: ꝙ ascēdit p gra
dus eius. Et mensus ē limē portē calamo
vno latitudinē. id ē limē vnū calamo vno
in latitudine: ꝙ thalamū vno calamo ī lō-
gū. ꝙ vno calamo in latū: ꝙ inr̄ thalamos
quinqꝫ cubitos: ꝙ limē portē iuxta vestibu
lum portē intrinsecus calamo vno. Et mē
sus ē vestibulū portē octo cubitoꝝ: ꝙ fron
tem eiꝰ duobꝫ cubitis. Vestibulū aūt portē
erat intrinsecus. Porro thalami portē ad
viam orientalem tres hinc ꝙ tres inde: mē
sura vna triū: ꝙ mensura vna frontiuz ex
vtraqꝫ partē. Et mēsus est latitudinē limi
nis portē decē cubitoꝝ: ꝙ longitudinē por-
te tredecī cubitorū. ꝙ magnitudīez añ tha-
lamos cubiti vniꝰ: ꝙ cubitꝰ vnꝰ finis vtrim
qꝫ. Thalami aī sex cubitoꝝ erāt hīc ꝙ inde
Et mensꝰ est porta a tecto thalami vsqꝫ ad
tectum eiꝰ latitudinē viginticinqꝫ cubi-
torū: ostiū ꝓtra ostiū. Et fecit frontes per
sexaginta cubitos: ꝙ ad frontē atriū portē
vndiqꝫ p circuitū: ꝙ añ faciē portē q̄ ptin
gebat vsqꝫ ad faciē vestibuli portē interio
ris q̄nq̄ginta cubitos: et fenestras oblīq̄s
in thalamis ꝙ frontibus eorū: q̄ erāt intra
portam vndiqꝫ p circuitū. Similiter autē
erāt ꝙ in vestibulis fenestre p gȳrū intrin
secus: ꝙ antē frontes pictura palmarū ce-
lata. Et eduxit me ad atriū exteriꝰ: ꝙ ecce
gazophilatia ꝙ pauimētuz stratū lapide in
atrio p circuitū. Triginta gazophilatia ī
circuitu pauimēti: ꝙ pauimentū in frontē
portaꝝ ꝟm longitudinē portarū erat infe-
rius. Et mensus ē latitudinē a facie portē
inferioris vsqꝫ ad frontem atrij interioris
extrinsecus: centū cubitos ad orientē ꝙ aq̄
lonē. Porta vo q̄ respiciebat viaz aquilo-
nis atrij exterioris mensus est tam in lon-
gitudine q̄z ī latitudīe ꝙ thalamos eiꝰ tres
hīc ꝙ tres inde. ꝙ frontē eiꝰ ꝙ vestibulū eius
ꝟm mēsurā portē prioris: q̄nq̄ginta cubito
rū longitudinē eiꝰ: ꝙ latitudinē vigītiquī-
qꝫ cubitoꝝ. Fenestre aūt eiꝰ ꝙ vestibulū et
sculpture ꝟm mensurā portē q̄ respiciebat
ad orientē: ꝙ septem graduū erat ascensus
eius. Et vestibulum antē eā: ꝙ porta atrij
interiora contra portā aquilonis ꝙ orien-
talem. Et mensus est a porta vsqꝫ ad portā
centum cubitos. Et eduxit me ad viam au
stralem: ꝙ ecce porta q̄ respiciebat ad au-
strū. Et mēsus est frontē eiꝰ ꝙ vestibulū eiꝰ
iuxta mēsuras supiores: ꝙ fenestras eiꝰ et
vestibula ī circuitu sicut fenestras ceteras
quinquagīta cubitoꝝ longitudine ꝙ latitu
dine viginticinqꝫ cubitoꝝ: ꝙ in gradibus
septē ascendebaī ad eā. Et vestibulū añ fo
res eiꝰ: ꝙ celatē palme erāt vna hīc ꝙ alte-
ra inde in frōte eiꝰ: et porta atrij īteriꝛis
ī via australi. Et mensꝰ est a porta vsqꝫ ad
portā ī via australi. centū cubitos. Et in-
troduxit me in atrium interius ad portā
australem. ꝙ mensus est portam iuxta mē
suras supiores. thalamum eius: ꝙ frontem
eius ꝙ vestibulum eius hijsdem mēsuris: ꝙ

feneſtras veſtibulorũ eius ĩ circuitu q̃nq̃ginta cubitos longitudĩs ⁊ latitudĩs viginti q̃nq̃ cubitos: ⁊ veſtibulũ p̃ gȳz̃ lõgitudine viginti q̃nq̃ cubitoz̃: ⁊ latitudine quiq̃ cubitoz̃. Et veſtibulũ eius ad atrium exterius: ⁊ palmas eius in fronte: et octo gradus erant quibꝰ aſcendebaꝫ p̃ eã. Et introduxit me in atriũ interius p̃ viam orientalem: et mẽſus ẽ portã ſm menſuras ſupiores. thalamũ eiꝰ et frontẽ eius ⁊ veſtibula eius ſicut ſupra: ⁊ feneſtras eiꝰ ⁊ veſtibulũ in circuitu longitudine quinquaginta cubitorum ⁊ latitudine viginti quinq̃ cubitorum: ⁊ veſtibulu eius id eſt atrij exterioris ⁊ palme celatæ ĩ frontẽ eius hinc ⁊ inde: ⁊ in octo gradibꝰ aſcenſus eiꝰ. Et introduxit me ad portã que reſpiciebat ad aq̃lonem. Et mẽſus ẽ ſm menſuras ſupiores thalamũ eius ⁊ frontẽ eius ⁊ veſtibulũ eiꝰ ⁊ feneſtras eius p̃ circuitũ longitudine q̃nquaginta cubitoz̃ ⁊ latitudine viginti quiq̃ cubitoz̃. Et veſtibulum eius reſpiciebat ad atriũ exterius. et celatura palmarũ in frontẽ eius hinc ⁊ inde: et ĩ octo gradibus aſcenſus eiꝰ: ⁊ p̃ ſingula gazophilatia oſtium ĩ frontibus portarũ. Ibi lauabũt holocauſtũ. Et in veſtibulo portæ due mẽſe hĩc ⁊ due mẽſe inde: vt immoleẽ ſuper eas holocauſtũ ⁊ p̃ pcõ ⁊ p̃ delicto. Et ad latus exterius qõ aſcendit ad oſtiũ portæ que p̃git ad aquilonẽ due menſe: et ad latus alterũ ante veſtibulũ portæ due menſe. Quatuor menſe hinc ⁊ quatuoz̃ menſe inde: p̃ latera portæ octo menſe erant: ſup̃ quas immolabãt. Quatuor aũt menſe ad holocauſtum ꝺ lapidibꝰ quadris extructæ. longitudine cubiti vniꝰ ⁊ dimidij: ⁊ latitudine cubiti vnius ⁊ dimidij: et altitudine cubiti vniꝰ: ſup̃ q̃s ponãt vaſa in q̃bꝰ ĩmolaꝫ holocauſtũ et victima. Et labia eaz̃ palme vniꝰ: reflexa intrinſecus p̃ circuitũ. Sup̃ menſas autẽ carnes oblatõis. Et extra portã interioꝛez gazophilatia cantoz̃ in atrio interiori qꝺ erat in latere portæ reſpicientis ad aquilonem: ⁊ facies eorũ cõtra viã auſtralẽ: vna ex latere portæ orientalis. q̃ reſpiciebat ad viã aquilonis. Et dixit ad me. Hoc ẽ gazophilatiũ qꝺ reſpicit viã meridianã ſacerdotum qui excubant ĩ cuſtodijs tẽpli. porro gazophilatiũ qꝺ reſpicit ad viã aquilonis ſacerdotũ erit q̃ excubant ad miniſterium altaris. Iſti ſũt filij ſadoch q̃ accedunt de filijs leui ad dñm vt miniſtrẽt ei. Et mẽſus eſt atrium longitudine centũ cubitoz̃ et latitudine centum cubitoz̃. p̃ q̃drũ ⁊ altare antæ faciez̃ templi. Et introduxit me in veſtibulũ tẽpli: ⁊ mẽſus eſt veſtibulũ q̃nq̃ cubitis hinc ⁊ quinq̃ cubitis inde: ⁊ latitudinem portæ trium cubitorum hinc et trium cubitorũ inde: longitudinem aũt veſtibuli viginti cubitoz̃ ⁊ latitudinem vndecim cubitoz̃. Et octo gradibꝰ aſcẽdebaꝫ ad eam: et columne erãt in frontibꝰ. vna hinc et altera inde. Capitulum. XLI.

Et introduxit me in templũ: ⁊ menſus eſt frontes. ſex cubitos latitudĩs hinc. ⁊ ſex cubitos latitudĩs inde. Latitudo tabernaculi et latitudo portæ decẽ cubitorũ erat. ⁊ latera portæ q̃nq̃ cubitis hinc: ⁊ quiq̃ cubitis inde. Et menſus ẽ longitudinẽ eiꝰ quadraginta cubitoz̃: ⁊ latitudinẽ viginti cubitoz̃. Et introgreſſus intrinſecus menſus eſt in frontẽ portæ duos cubitos: et portam ſex cubitoz̃: ⁊ latitudinẽ portæ ſeptẽ cubitoruz. Et mẽſus ẽ longitudinẽ eiꝰ viginti cubitoruz ⁊ latitudinẽ viginti cubitorũ antæ faciem templi. Et dixit ad me. Hoc eſt ſanctũ ſanctoz̃. Et mẽſus eſt parietem domꝰ ſex cubitoz̃: ⁊ latitudinem lateris quatuoz̃ cubitorũ. vndiq̃ p̃ circuitũ domus. Latera autẽ latus ad latus: bis trigintatria. Et erãt eminentia que ingrederenꝫ p̃ parietem domus in lateribꝰ p̃ circuitum vt cõtinerent ⁊ nõ attingerẽt parietẽ templi. Et platea erat in rotundum. aſcendens ſurſum p̃ cocleam ⁊ in cenaculuz̃ templi deferebat per gȳzum. Idcirco latius erat templũ in ſuperioribꝰ: et ſic de inferioribꝰ aſcendebaꝫ ad ſupiora: in medium. Et vidi in domo altitudinẽ p̃ circuitum fundata latera ad mẽſuram calami ſex cubitoz̃ ſpacio: ⁊ latitudinem p̃ parietem lateris forinſecus quinq̃ cubitoz̃. Et erat interioꝛ domus. in lateribꝰ domus. Et inter gazophilatia latitudine viginti cubitoz̃ ĩ circuitu domus vndiq̃. Et oſtium lateris ad orientem: oſtiũ vnum ad viam aquilonis: ⁊ oſtiũ vnũ ad viam auſtralem ⁊ latitudinem loci od orationem quinq̃ cubitoruz̃ in circuitu. ⁊ edifitium quod erat ſepatum verſũq̃ ad viaz̃ reſpicientẽ ad mare latitudĩs ſeptuaginta

cubitoꝝ: paries aũt edificij quiqꝫ cubitoꝝ latitudinis ꝑ circuitum: ⁊ longitudo eius nonaginta cubitoꝝ. Et mensus ẽ dom⁹ longitudinẽ centũ cubitoꝝ: ⁊ qđ sepatim erat edifitiũ ⁊ parietes eius longitudinis cẽtũ cubitoꝝ. Latitudo aũt añ facieꝫ dom⁹: ⁊ qđ erat sepatum ℨ orientẽ centũ cubitorũ. Et mensus est longitudinẽ edifitij ꝯtra faciẽ ei⁹ qđ erat sepatũ ad dorsũ acthetas ex vtꝫ ptẽ centũ cubitoꝝ. ⁊ templũ intẽrius. ⁊ vestibula atrij. limina ⁊ fenestras obliq̃s: acthetas in circuitu ꝑ tres ptes ℨ vniuscuiusqꝫ limẽ: stratumqꝫ ligno ꝑ gyrũ ĩ circuitu. Terra aũt vsqꝫ ad fenestras: ⁊ fenestre clause sup ostia. ⁊ vsqꝫ ad domũ ĩterriorẽ et forinsecus ꝑ omnem parietẽ in circuitu intrinsecus ⁊ forinsecus ad mensuram. ⁊ fabrefacti cherubin et palme. Et palma inter cherub ⁊ cherub. Duasqꝫ facies habebat cherub: faciẽ homis iuxta palmaꝫ ex hac parte: et faciez leonis iuxta palmã ex alia parte expressam. ꝓper omneꝫ domũ in circuitu ↄ terra vsqꝫ ad supiora porte: cherubin ⁊ palme celate erãt in parietẽ tẽpli. Limẽ q̃drangulũ: ⁊ facies sanctuarij aspectus ℨ aspectũ. Altaris lignei triũ cubitorũ altitudo: ⁊ longitudo eius duoꝝ cubitorũ: ⁊ anguli eius ⁊ longitudo eius ⁊ parietes eius lignei. Et locutus ẽ ad me. Hec est mensa corã dño. Et duo ostia erãt ĩ tẽplo ⁊ in sanctuario: ⁊ in duobꝰ ostijs ex vtraqꝫ parte bina erant ostiola: q̃ in seinuicẽ plicabanť. Bina enim ostia erant ex vtraqꝫ parte ostioꝝ. Et celata erãt in ipis ostijs tẽpli cherubin ⁊ sculptura palmaꝝ: sicut ĩ parietibus q̃ꝫ expressa erãt. Q̃obrem ⁊ grossiora erãt ligna in vestibuli frõte forinsec⁹: sup q̃ fenestre oblique. ⁊ similitudo palmaꝝ hĩc atqꝫ inde ĩ humerulis vestibuli ſm latera domus latitudinemqꝫ parietum.

Capitulum. XLII.

Eduxit me in atrium exterius ꝑ viã ducentẽ ad aq̃lonẽ. Et eduxit me in gazophilatiũ qđ erat ℨ sepatũ edifitiũ: ⁊ ℨ edem: vergẽtẽ ad aquilonẽ. in facie longitudinis centũ cubitos ostij aquilonis: ⁊ latitudinis q̃nquaginta cubitos contra viginti cubitos atrij interioris: ⁊ ꝯtra pauimẽtuꝫ stratũ lapidẽ atrij exterioris: vbi erat porticꝰ iũcta porticui triplici. Et ante gazophilatia deambulatõ decẽ cubitoꝝ latitudinis. ⁊ ad interiora respiciẽs vie cubiti vni⁹. Et ostia earum ad aquilonẽ vbi erant gazophilatia ĩ supioribꝰ humiliora. quia supportabãt porticus q̃ ex illis eminebãt de inferioribꝰ ⁊ ↄ medijs edificij. Tristega enim erãt: ⁊ nõ habebãt colũnas sicut erant colũne atrioꝝ. Propterea eminebant de inferioribus ⁊ ↄ medijs a ꝛra cubitis q̃nquagĩta. Et perybolus exterior ſm gazophilatia q̃ erãt in via atrij exterioris añ gazophilatia. Longitudo ei⁹ q̃nq̃ginta cubitoꝝ: or longitudo erat gazophilatioꝝ atrij exterioris q̃nquaginta cubitoꝝ: ⁊ longitudo añ faciez tẽpli centum cubitorũ. Et erat subter gazophilatia hec introitus ab oriente ĩgredientiũ in ea de atrio exteriori: ⁊ in latitudine perybboli atrij quod erat contra viaz orientalem in faciem edifitij separati. Et erant añ edifitiũ gazophilatia: ⁊ via ante faciẽ eorum iuxta similitudinẽ gazophilatiorum que erant in via aquilonis. ſm longitudinem eoꝝ sic ⁊ latitudo eoꝝ ⁊ omnis introitus eoꝝ ⁊ similitudines ⁊ ostia eoꝝ ſm ostia gazophilatioꝝ. que erant in via respicientẽ ad nothũ. Ostium in capite vie que erat ante vestibulũ sepatum ꝑ viam orientalem ingredientibus. Et dixit ad me. Gazophilatia aquilõis ⁊ gazophilatia austri q̃ sũt añ edifitiũ sepatum: hec sũt gazophilatia sancta: in quibꝰ vestiunť sacerdotes q̃ appropinquãt ad dñm ĩ sancta sanctoꝝ. Ibi ponent sancta sanctoꝝ: ⁊ oblatõnes ꝑ peccato ⁊ ꝑ delicto. Locus enim sanctus est. Cum aũt ingressi fuerint sacerdotes: non egredienť de sanctis in atrium exterius. Et ibi reponẽt vestimẽta sua in quibꝰ ministrãt: qr sancta sũt: vestienťqꝫ vestimẽtis alijs ⁊ sic ꝑcedent ad ꝑ plm. Cunqꝫ cõplesset mensuras domus interioris: eduxit me ꝑ viã portæ q̃ respiciebat ad viam orientalem ⁊ mensus est eam vndiqꝫ ꝑ circuitum. Mẽsus est autem contra ventum orientalem calamo mensure: quingentos calamos in calamo mensure per circuitum. Et mensus est contra ventum aquilonis quingentos calamos: in calamo mensure ꝑ gyrũ. Et ad ventum australem mensus est quingentos calamos: in calamo mensure ꝑ circuitum. Et ad ventũ occidentalez mensus est quingẽtos calamos: in calamo mẽsure

Per quatuor ventos mensus est murū ei⁹ vndiqz p circuitū: longitudinē quingentorum cubitorū: ⁊ latitudinē quingentorum cubitoꝝ. Et murus diuidit inter sanctuarium ⁊ vulgi locum. Ca. XLIII.

Et duxit me ad portam que respiciebat ad viam orientalē Et ecce glia dei isrł. ingrediebatur p viā orientalē. ⁊ vox erat ei q̄si vox aquarū multaꝝ: ⁊ terra splendebat a maiestate ei⁹. Et vidi visionē ſm speciē quā videram q̄n veit vt dispderet ciuitatē: ⁊ species ſm aspectū quem viderā iuxta fluuiū chobar Et cecidi sup faciem meā. Et maiestas dñi ingressa est templū: p viam portę q̄ respiciebat ad orientē. Et leuauit me spūs: ⁊ introduxit me in atriū interius. Et ecce repleta erat gloria domini dom⁹. Et audiui loquentē ad me ō domo. Et vir qui stabat iuxta me dixit ad me. Fili hominis locus solij mei. ⁊ locus vestigiorū pedum meorum. vbi habito in medio filioꝝ isrł. inetternum. Et nō polluēt vltra dom⁹ isrł. nomē sanctū meū: ipi ⁊ reges eoꝝ in fornicatōnibus suis ⁊ in ruinis regū suoꝝ ⁊ in excelsis: q̄ fabricati sūt limen suū iuxta limen meum: ⁊ postes suos iuxta postes meos: ⁊ murus erat inter me ⁊ eos. Et polluerūt nomē sanctū meū in abhominatōnibus q̄s fecerūt: ꝓpter qō cōsumpsi eos in ira mea. Nūc ergo repellant pcul fornicatōem suā ⁊ ruinas regū suoꝝ a me: ⁊ habitabo in medio eoꝝ sēper. Tu ḡ fili hominis oñde domui isrł. tēplum ⁊ pfundant ab iniq̄tatibus suis: et metiant fabricam: ⁊ erubescant ex omnibus q̄ fecerūt Figurā dom⁹ ⁊ fabricę ei⁹. exitus ⁊ introitus. ⁊ oñem descriptōem ei⁹ et vniuersa pcepta ei⁹. cunctūq̄z ordinē eius. ⁊ oēs leges ei⁹ oñde eis. ⁊ scribe in oculis eorū: vt custodiant oēs descriptōnes ei⁹ ⁊ pcepta illius: ⁊ faciant ea. Ista est lex dom⁹ in sūmitate montis. Oēs fines ei⁹ in circuitu sanctū sanctorum est. Hec ē ergo lex dom⁹ Iste aūt mēsure altaris ī cubito verissimo qui habebat cubitum ⁊ palmum. In sy̅nu eius erat cubitus ⁊ cubitus in latitudine: ⁊ definitō eius vsq̄ ad labiū ei⁹ ⁊ in circuitu palmi vnius. Hec q̄z erat fossa altaris. Et de sinu terre vsq̄ ad crepidinē nouissimā duo cubiti. ⁊ latitudo cubiti vni⁹: et a crepidine minore vsq̄ ad crepidinē maiorem q̄tuor cubiti: ⁊ latitudo cubiti vnius. Ipe aūt ariel quatuor cubitoꝝ: ⁊ ab ariel vsq̄ ad sursuz cornua q̄tuor. Et ariel duodecim cubitoꝝ in longitudine p duodecim cubitos latitudinis. quadrangulatū equis lateribus. Et crepido quatuordecim cubitorū longitudinis p quatuordecim cubitos latitudinis in quatuor angulis eius: ⁊ corona in circuitu ei⁹ dimidij cubiti: ⁊ sinus eius vni⁹ cubiti p circuitum. Gradus aūt eius versi ad orientē. Et dixit ad me. Fili hominis: hec dicit dñs deus. Hi sunt ritus altaris in quacūq̄z die fuerit fabricatū vt offerat sup illud olocaustū ⁊ effundat sanguis. Et dabis sacerdotibus ⁊ leuitis q̄ sūt de semie Sadoch qui accedunt ad me ait dñs deus: vt offerāt mihi vitulum de armento p peccato. Et assumēs de sanguine ei⁹ pones sup quatuor cornua eius ⁊ sup quatuor angulos crepidinis ⁊ sup coronā in circuitu: ⁊ mūdabis illū ⁊ expiabis. Et tolles vituluz qui oblatus fuerit p peccato ⁊ cōbures eum in separato loco domus extra sanctuariū. Et ī die secūda offeres hircum caprarū īmaculatū p peccato: et expiabūt altare sicut expiauerunt in vitulo. Cunq̄z cōpleueris expians illud offeres vitulū de armento immaculatū: ⁊ arietem de grege īmaculatū: ⁊ offeres eos in conspectu dñi. Et mittēt sacerdotes sup eos sal: et offerēt eos in olocaustū dño. Septez diebus facies hircū p peccato quottidie: ⁊ vitulū de armento ⁊ arietem de pecoribus immaculatos offerēt. Septem diebus expiabunt altare ⁊ mundabunt illud ⁊ implebūt manū eius. Expletis autem diebus in die octaua ⁊ vltra. facient sacerdotes sup altare olocausta vestra. ⁊ que p pace offerunt: ⁊ placat⁹ ero vobis: ait dominus deus.

Capitulum. XLIIII.

Et duxit me ad viā portę sanctuarij exterioris. que respiciebat ad orientē: ⁊ erat clausa. Et dixit dominꝰ ad me. Porta hec clausa erit et nō aperietur: ⁊ vir nō intrabit p eam quoniaz dominus deus israel ingressus est per eam: eritq̄z clausa principi. Princeps ipe sedebit in ea: vt comedat panē coram dño Per viam portę vestibuli ingredietur: ⁊ per viā ei⁹ egredietur. Et adduxit me p viā portę aq̄lonis ī ꝓspectu domus. ⁊ vidi: et ecce

impleuit gloria dñi domuz dñi. Et cecidi i facie meã: ⁊ dixit ad me dñs. Fili hois pone cor tuũ ⁊ vide oculis tuis. ⁊ auribz tuis audi oia q̃ ego loq̃r ad te: ⁊ vniuersis ceremoniis dom⁹ dñi ⁊ de cũctis legibz eius. Et pones cor tuũ i vijs tẽpli p oẽs exit⁹ sãctuarij: ⁊ dices ad exaspantẽ me domũ israel. Hec dicit dñs de⁹. Sufficiãt vobis oia scelera vra dom⁹ isrl'. eoq; inducitis filios alienos incircũcisos corde ⁊ incircũcisos carne vt sint in sãctuario meo ⁊ polluant domũ meã: ⁊ offertis panes meos adipem ⁊ sanguinem: ⁊ dissoluistis pactũ meũ i oibus sceleribz vris. ⁊ nõ seruastis p̃cepta sãctuarij mei: ⁊ posuistis custodes observatõnũ meaꝝ i sãctuario meo vobismetipis Hec dicit dñs de⁹. Ois alienigena incircũcisus corde ⁊ incircũcis⁹ carne nõ ingrediet sãctuariũ meũ: oĩs fili⁹ alien⁹ q̃ ẽ i medio filioꝝ isrl'. Quz ⁊ leuite q̃ lõge recesserũt a me in errore filioꝝ isrl'. ⁊ errauerũt a me p⁹ ydola sua. ⁊ portauerũt iniq̃tatẽ suã: erũt i sãctuario meo ediui ⁊ ianitores portaꝝ dom⁹. ⁊ ministri dom⁹. Ipi mactabũt holocausta ⁊ victimas ꝓpli. ⁊ ipi stabũt in ꝓspectu eoꝝ vt ministrẽt eis. Pro eo q̃ mĩstrauerũt illis in ꝓspectu ydoloꝝ suoꝝ. ⁊ facti sunt domui isrl' i offendiculũ iniq̃tatis. ideo circo leuaui manũ meam sup eos ait dñs de⁹: ⁊ portauerũt iniq̃tatẽ suã. Et nõ approp̃quabũt ad me vt sacerdotio fũgant mihi: neq; accedẽt ad oẽ sãctuariũ meũ iuxta sancta sanctoꝝ: sz portabũt ꝓfusionem suam ⁊ scelera sua q̃ fecerunt. Et dabo eos ianitores dom⁹ ⁊ i oi mĩsterio ei⁹: ⁊ vniuersis que fient i ea. Sacerdotes aũt ⁊ leuite filij sadoch q̃ custodierũt ceremonias sanctuarij mei cũ errarent filij isrl' a me: ipsi accedent ad me vt ministrẽt mihi ⁊ stabũt i ꝓspectu meo: vt offerãt mihi adipez ⁊ sanguinẽ ait dñs deus. Ipi ingredient sãctuariũ meũ: ⁊ ipi accedent ad mensã meã: vt mĩstrẽt mihi ⁊ custodiãt ceremonias meas. Cũq; ingrediẽt portas atrij interioris vestibz lineis induent: nec ascendet super eos quicq̃ laneũ: q̃n ministrãt i portis atrij interioris ⁊ intrinsec⁹. Vitte linee erũt in capitibz eoꝝ: ⁊ feminalia linea erũt i lũbis eoꝝ. ⁊ nõ accingent i sudore. Cũq; egredient atri⁹ exteri⁹ ad ꝓplm exuent se vestimẽtis suis in q̃bz ministrauerãt. ⁊ reponẽt ea in gazophilatio sanctuarij ⁊ vestient se vestimentis alijs. ⁊ nõ sanctificabũt populum in vestibz suis. Caput aũt suuz nõ radent: neq; comã nutrient: sz tondentes attondent capita sua. Et vinuz nõ bibet omnis sacerdos quando ingressus est atriũ interius. Et viduam ⁊ repudiatam nõ accipient vxores: sz virgines de semine domus israel. Sz ⁊ viduam que fuerit vidua a sacerdote accipient: ⁊ populum meum docebunt quid sit inter sanctum ⁊ pollutum. ⁊ inter mundũ et immunduz ostendent eis. Et cuz fuerit cõtroversia stabũt i iudicijs meis. ⁊ iudicabũt leges meas. Et p̃cepta mea in oibz solẽnitatibz meis custodiẽt: et sabbata mea sanctificabũt. Et ad mortuũ hoiez nõ ingredient: ne polluant: nisi ad patrem ⁊ mrem ⁊ filiũ ⁊ filiam ⁊ fratrem ⁊ sororem que alterũ virũ nõ habuerit: in q̃bz ꝓtaminabũt. Et post̃q̃ fuerit emũdatus septem dies numerabunt ei: ⁊ in die introitus sui in sanctuariũ ad atrium interius vt ministrẽt mihi in sanctuario: offeret p̃ peccato suo ait dominus de⁹. Nõ erit aut̃ eis hereditas. Ego hereditas eoꝝ: et possessionem nõ dabitis eis in isrl' ego em̃ possessio eoꝝ. Victimam ⁊ p̃ peccato ⁊ pro delicto ipi comedent: ⁊ omne votũ in israel ipsoꝝ erit. Et primitiua omniũ p̃mogenitorũ ⁊ omnia libamenta ex omnibz que offeruntur: sacerdotum erũt. Et primitiua cibꝝ vestroꝝ dabitis sacerdoti. vt reponat benedictõnem domui sue. Omne morticinum ⁊ captum a bestia de auibus et de pecoribus non comedent sacerdotes.

Capitulum. XLV.

Quinq; ceperitis terraz diuidere sortito. sepatim p̃mitias domino sanctificatũ de terra: longitudinẽ vigintiquinq; milia: et latitudinẽ decem milia. Sanctificatũ erit i omni termino eius p̃ circuitũ. Et erit ex omni parte sanctificatum quingentos per quingentos quadrifariam per circuitum: ⁊ quinquaginta cubitis in suburbana eius p̃ gyruz. Et a mẽsura ista mensurabis longitudinẽ vigintiquinq; milium: ⁊ latitudinẽ decem milium. Et in ipso erit templum sanctũq; sanctorum: sanctificatũ de terra erit sacerdotibus mĩstris sãctuarij: qui accedunt ad ministeriũ dñi. Et erit eis locus i domos

⁊ in sanctuariū sc̃itatis. Viginticq̃ aũt milia lõgitudis ⁊ decẽ milia latitudis erũt leuitis. qui ministrãt domui. Ispi possidebũt viginti gazophilatia. Et possessionem ciuitatis habitis quinq̃ milia latitudinis ⁊ longitudis viginticq̃ milia. ℞m sepatõnez sãctuarij oi domui isrl̃. Principi q̃z hinc ⁊ inde ī sepatõem sãctuarij ⁊ in possessionẽ ciuitatis ꝯ faciẽ sepatõnis sãctuarij: ⁊ cõtra faciẽ possessionis vrbis a latere maris vsq̃z ad mare: ⁊ a latere oriẽtis vsq̃z ad oriẽtem. Longitudinẽ aũt iuxta vnãquãq̃z pt̃ẽ a termio occidentali vsq̃z ad terminũ oriẽtalem: ⁊ terra erit ei possessio ī isrl̃. Et nõ depopulabunt vltra principes ꝓpl̃m meũ: sz terrã dabũt domui isrl̃ ℞m tribꝰ eorũ. Hec dicit dñs deꝰ. Sufficiãt vobis principes isrl̃: iniq̃tatẽ ⁊ rapinas intermittite: ⁊ iudiciũ ⁊ iustitiã facite. Separate cõfinia vr̃a a ꝓplo meo ait dñs deꝰ. Statera iusta et ephi iustũ ⁊ batꝰ iustꝰ erit vob. Ephi ⁊ batꝰ eq̃lia ⁊ vniꝰ mẽsure erũt: vt capiat decimã pt̃ẽ chori batus: et decimã pt̃ẽ chori ephi. Iuxta mẽsurã chori erit equa liberatõ eorũ. Siclus aũt viginti obulos hz. Porro viginti sicli ⁊ viginticq̃ sicli. ⁊ q̃ndecim sicli mnã faciũt. Et he sũt ꝓmitte q̃s tolletis sextã pt̃ẽ ephi de choro frumẽti: ⁊ sextã partem ephi de choro ordei. Mẽsura q̃z olei. batus olei. decia ps chori ẽ: qꝝ decẽ bati ipl̃ẽt chorũ. Et arietẽ vnũ de grege ducentoꝝ. ꝺ bis q̃ nutriuit isrl̃ī sacrificiũ ⁊ in olocaustũ ⁊ ī pacifica: ad expiandũ p eis ait dñs deꝰ. Omis ꝓpl̃s terre tenebit̃ ꝓmitte hꝭ principi ī isrl̃. Et sup principẽ erũt olocausta ⁊ sacrificiũ ⁊ libamina ī solẽnitatibꝰ ⁊ ī kalendis ⁊ in sabbatis. in vniuersis solẽnitatibꝰ domꝰ isrl̃. Ipe faciet p pcõ sacrificiuz ⁊ olocaustũ ⁊ pacifica: ad expiandũ p domo isrl̃. Hec dicit dñs deꝰ. In primo mẽse vna mensis sumes vitulũ de armẽto imaculatũ: ⁊ expiabis sanctuariũ. Et tollet sacerdos de sanguine qꝺ erit p pcõ ⁊ ponet ī postibꝰ domꝰ ⁊ in q̃tuor ãgulis crepidinis altaris: ⁊ in postibꝰ porte atrij interioris. Et sic facies ī septima mẽsis p vnoq̃z q̃ ignorauit ⁊ errore deceptꝰ ẽ: ⁊ expiabis p domo In primo mẽse q̃rtadecia die mẽsis erit vobis pasche solennitas. Septẽ diebꝰ azima comedent̃. Et faciet princeps in die illa p se. ⁊ p vniuerso ꝓpl̃o terre vitulum p pcõ.

Et in septẽ diez solennitate faciet olocaustum dño: septẽ vitulos ⁊ septẽ arietes immaculatos quottidie septez diebꝰ: ⁊ p pcõ hircũ capraz quottidie: ⁊ sacrificiũ ephi p vitulũ ⁊ ephi p arietem faciet: ⁊ olei hyn p singula ephi. Septimo mense quintadecima die mensis in solẽnitate faciet sicut supradicta sunt p septem dies: tam p peccato q̃ꝑ pro olocausto ⁊ in sacrificio ⁊ ī oleo.

Capitulum. XLVI.

Hec dicit dominus deꝰ. Porta atrij interioris q̃ respicit ad orientẽ: erit clausa sex diebꝰ in q̃bꝰ opus sit: die aũt sabbati apiet̃. Hoz ⁊ in die kalendaz aperiet̃: et intrabit princeps per viam vestibuli porte deforis: ⁊ stabit in limine porte. Et facient sacerdotes olocaustum eius ⁊ pacifica eius: ⁊ adorabit super limen porte: ⁊ egrediet̃. Porta aũt nõ claudetur vsq̃z ad vesperam. Et adorabit populus terre ad ostium porte illius in sabbatis ⁊ in kalendis coram domino. Olocaustum autẽ hoc offeret princeps domino in die sabbati: sex agnos imaculatos ⁊ arietem immaculatũ ⁊ sacrificium ephi p arietem. In agnis autẽ sacrificium quod dederit manus eiꝰ: ⁊ olei hyn per singula ephi In die autem kalendarum vitulum de armento immaculatum ⁊ sex agni et arietes immaculati erunt: ⁊ ephi p vitulum: ephi quoq̃z per arietem faciet sacrificium. De agnis autem sicut inuenerit manus eius. olei hyn p singula ephi. Cũq̃z ingressurus ẽ princeps. p viam vestibuli porte ingrediat̃: et p eandem viam exeat. Et cum intrabit populus terre in cõspectu domini ī solennitatibus: qui ingreditur per portaz aquilonis vt adoret: egrediatur per viam porte meridiane. Porro qui ingreditur p viam porte meridiane: egrediatur p viaz porte aquilonis. Nõ reuertetur per viam porte per quam ingressus est: sz e regione illius egredietur. Princeps autez in medio eorum erit. Cum ingredientibꝰ ingrediet̃ ⁊ cũ egredientibꝰ egrediet̃. Et in nũdinis ⁊ solẽnitatibꝰ erit sacrificium ephi per vitulum. ⁊ ephi per arietem: de agnis autẽ erit sacrificiũ sicut inuenerit manꝰ eius. et olei hyn p singula ephi. Cum autez fecerit princeps spontaneum olocaustum aut pacifica volũtaria domino: apiet̃ ei porta q̃

respicit ad orientē: ⁊ faciet olocaustū suū ⁊ pacifica sua (sicut fieri solet ī die sabbati) ⁊ egredietur: claudetur q̄ porta postq̄ exierit. Et agnū eiusdē āni immaculatū faciet olocaustū q̄ttidie dño. Sēp mane faciet illud. Et faciet sacrifitiū sup eo cathamane mane. sextā ptē ephi: ⁊ de oleo tertiā ptez hyn. vt misceat̄ simile. Sacrifitiū dño legittimū. iuge atq̄ ppetuū. Faciet agnū et sacrifitiū ⁊ oleū cathamane mane olocaustū sempiternū. Hec dicit dñs deus. Si dederit princeps donū alieni de filijs suis: hereditas ei⁹ filioꝝ suoꝝ erit: possidebūt eaz hereditarie. Si aūt dederit legatū de hereditate sua vni seruoꝝ suoꝝ: erit illius vsq̄ ad annū remissionis: ⁊ reuertet̄ ad principē. Hereditas aūt ei⁹ filijs ei⁹ erit. Et ñ accipiet prīceps de hereditate ꝓpl'i p violentiā ⁊ de possessione eoꝝ: sz de possessiōe sua hereditatē dabit filijs suis: vt nō dispgat̄ ꝓpl'us meus vnusquisq̄ a possessione sua. Et introduxit me p ingressum q̄ erat ex latere porte in gazophilatia sāctuarij ad sacerdotes: que respiciebant ad aq̄lonem: et erat ibi locus vergēs ad occidentē: ⁊ dixit ad me. Iste est locus vbi coquent sacerdotes p peccato ⁊ p delicto: vbi coquent sacrifitiū: nō vt efferāt in atriū exterius et sanctificet̄ ꝓpl'us. Et eduxit me in atriū exterius: et circūduxit me p quatuor angulos atrij. Et ecce atriolū erat in angulo atrij: atriola singula p angulos atrij. In quatuor angulos atrij atriola disposita: quadraginta cubitorū p longū: ⁊ triginta p latū Mensure vni⁹ quatuor erant. Et paries p circuitum ambiens quatuor atriola: ⁊ culine fabricate erant subter porticus p gyrum. Et dixit ad me. Hec est domus culinarū: in qua coquent ministri domus domini victimas populi.

Capitulum. XLVII.

Conuertit me ad portaz dom⁹. ⁊ ecce aq̄ egrediebant̄ subter limen dom⁹ ad orientē. Facies em̄ dom⁹ respiciebat ad orientē. Aq̄ aūt descendebāt ī latus tēpli dexteꝝ: ad meridiē altaris. Et eduxit me p viā porte aq̄lonis ⁊ ꝯuertit me ad viam foras portā exteriorem: viam que respiciebat ad orientez. Et ecce aque redundantes a latere dextro cū egrederet̄ vir ad orientē q̄ habebat funiculum in manu sua: ⁊ mēsus ē mille cubitos. ⁊ trāsduxit me p aquā vsq̄ ad talos. Rursūq̄ mensus est mille. ⁊ transduxit me per aquam vsq̄ ad genua. Rursumq̄ mensus est mille: et tranduxit me p aquam vsq̄ ad renes. Et mensus est mille. torrentem quē nō potuit ptransire: quoniaz intumuerāt aque pfundū torrentis: qui nō potest trāsuadari. Et dixit ad me. Certe vidisti fili hominis. Et eduxit me: ⁊ conuertit ad ripaz torrentis. Cūq̄ me ꝯuertissez: ecce in ripa torrentis ligna multa nimis ex vtraq̄ pte Et ait ad me. Aque iste q̄ egrediūt̄ ad tumulos zabuli oriētalis ⁊ descendūt ad plana deserti. intrabūt mare: ⁊ exibūt ⁊ sanabunt̄ aque. Et om̄is anima viuēs que serpit q̄cūq̄ venerit torrens viuet: ⁊ erunt pisces multi satis: postq̄ venerīt illuc aq̄ iste Et sanabunt̄ ⁊ viuēt. oīa ad q̄ venerit torrens viuent: ⁊ stabunt sup illa piscatores. Ab engaddi vsq̄ ad engaluz siccatio sagenarum erūt. Plurime species erūt pisciū eius: sicut pisces maris magni multitudīs nimie. In litoribus autem eius ⁊ in palustribus nō sanabunt̄: quia ī salinas dabūtur. Et sup torrentē orietur ī ripis ei⁹ ex vtraq̄ pte om̄e lignū pomiferū. Nō defluet folium ex eo: ⁊ nō deficiet fructus eius. Per singulos mēses afferet primitiua: quia aq̄ eius de sanctuario egredient̄. Et erūt fructus eius in cibum: ⁊ folia eius ad medicinam. Hec dicit dñs de⁹. Hic est terminus ī quo possidebitis terraz ī duodecim tribubꝫ israel: quia ioseph duplicem funiculuz habet. Possidebitis autem eam singuli eque vt frater suus: sup quam leuaui manum meaz vt darē patribꝫ vestris. Et cadet terra hec vobis in possessionez. Hic est autez terminus terre ad plagam septentrionalē a mari magno. via bethalon veniētibꝫ sedada emath berotha. sabarim que ē inter medium damasci et confinium emath domus thicon que est iuxta terminū auran ⁊ erit termin⁹ a mari vsq̄ ad atriuz enon terminus damasci: ⁊ ab aquilone ad aquilonem terminus emath. plaga septentrionalis. Porro plaga orientalis de medio auran ⁊ de medio damasci ⁊ de medio galaad ⁊ de medio terre israhel. iordanis disterminans: ad mare orientale meciemini plagam orientalem. Plaga autem australis

meridiana a thamar vsq; ad aquas ꝯdictõ
nis cades: ⁊ torrẽs vsq; ad mare magnuz et
hec est plaga ad meridiẽ australis. Et pla-
ga maris: mare magnũ a ꝓfinio ꝑ directũ
donec venias emath: hec est plaga maris.
Et diuidetis terrã istã vobis ꝑ tribus isrl̃
et mittetis eã in hereditatẽ vobis ⁊ adue-
nis q̃ accesserint ad vos q̃ genuerit filios
i medio vr̃m: ⁊ erũt vobis sicut indigene i-
ter filios isrl̃. Cobiscũq; diuidẽt possessio-
nẽ in medio tribuũ isrl̃. In tribu aũ q̃cũq;
fuerit aduena: ibi dabitis possessionem illi
ait dñs deus. Capitulum. XLVIII.

Thec nomina tribuz.

A finibꝫ aq̃lonis iuxta viã ethalõ
ꝓgentibꝫ emath atriũ enon t̃mios
damasci. ad aq̃lonẽ iuxta emath: ⁊ erit ei
plaga oriẽtalis. mare dan vna. Et a t̃mio
dan. a plaga oriẽtali vsq; ad plagã maris
asser vna. Et sup terminũ asser: a plaga o-
rientali vsq; ad plagã maris neptalĩ vna.
Et sup terminũ neptalim: a plaga oriẽtali
vsq; ad plagã maris manasse vna. Et sup
terminũ manasse: a plaga oriẽtali vsq; ad
plagã maris ephraim vna. Et sup termi-
nũ ephraim: a plaga orientali vsq; ad pla
gam maris ruben vna. Et sup terminũ ru
ben: a plaga orientali vsq; ad plagã maris
iuda vna. Et sup terminum iuda: a plaga
orientali vsq; ad plagã maris erũt primi-
tie q̃s separabitis viginti quiq; milibꝫ cala
mis latitudĩs ⁊ lõgitudĩs: sicuti singule p-
tes a plaga orientali vsq; ad plagã maris
Et erit sanctuariũ in medio ei⁹. Primitie
q̃s separabitis dño: longitudo viginti quiq;
milibꝫ: ⁊ latitudo decẽ milibꝫ. Hec aũt erũt
primitie sanctuarij sacerdotũ: ad aq̃lonez
longitudinis viginti q̃nq; milia: ⁊ ad mare
latitudinis decẽ milia. Sz ⁊ ad orientẽ la-
titudinis decẽ milia. ⁊ ad meridiẽ longitu
dinis viginti q̃nq; milia. ⁊ erit sanctuariũ
dñi i medio ei⁹. Sacerdotibꝫ sanctuariuz
erit de filijs Sadoch. q̃ custodierunt cere-
monias meas: ⁊ nõ errauerũt cuz errarẽt
filij isrl̃: sicut errauerũt ⁊ leuite. Et erunt
eis primitie de primitijs terre sanctũ scõꝝ
iuxta terminũ leuitaꝝ. Sz ⁊ leuitis simili-
ter iuxta fines sacerdotũ viginti quinq; mi
lia longitudĩs: ⁊ latitudĩs decẽ milia. Oĩs
longitudo vigĩti ⁊ quinq; miliũ: ⁊ latitudo
decẽ miliũ. Et ñ venũdabũt ex eo neq; mu-

tabũt: neq; trãsferent̃ primitie terre: q; san
ctificate sũt dño. Quiq; milia aũ q̃ supsũt
i latitudĩe ꝑ vigĩtiq̃nq; milia: ꝓphana erũt
vrbis i bitaculũ ⁊ in suburbana. Et erit ci
uitas in medio ei⁹: ⁊ he mensure eius. Ad
plagã septẽtrionalẽ quingẽta ⁊ q̃tuor mi-
lia: ⁊ ad plagã meridianã quigẽta ⁊ q̃tuor
milia: ⁊ ad plagã orientalẽ q̃ngẽta ⁊ q̃tu-
or milia: ⁊ ad plagã occidentalez q̃ngenta
⁊ q̃tuor milia. Erũt aũ suburbana ciuita-
tis ad aq̃lonẽ ducẽtaq̃nq̃ginta ⁊ ad meri-
diẽ ducẽtaq̃nq̃ginta: ⁊ ad orientẽ ducẽta-
q̃nq̃ginta ⁊ ad mare ducẽtaq̃nq̃ginta. Qd̃
aũt reliquũ fuerit i longitudĩe ꝑm primi-
tias sanctuarij decẽ milia i orientẽ. ⁊ decem
milia i occidentẽ erũt sic ꝑmitie sanctuarij
⁊ erũt fruges ei⁹ i panes bis q̃ fuiũt ciuita
ti. Seruientes aũt ciuitati opabũt̃ ex oĩbꝫ
tribubꝫ isrl̃. Oẽs ꝑmitie vigĩtiq̃nq; miliuz
ꝑ vigĩtiq̃nq; milia i q̃drũ. sepabũt̃ i primi
tias sanctuarij. ⁊ in possessionem ciuitatis.
Qd̃ aũt reliquũ fuerit prĩcipis erit ex omĩ
tpe primitiaꝝ sanctuarij ⁊ possessiões ciui-
tatis e regiõe vigĩtiq̃nq; miliũ primitiaꝝ
vsq; ad terminũ oriẽtalẽ: sz et a mari e re-
gione vigĩq̃nq; miliũ vsq; ad terminũ ma
ris sil̃r in ptibꝫ prĩcipis erit. Et erũt pri-
mitie sanctuarij ⁊ sanctuariũ tẽpli in medio
ei⁹. De possessione aũt leuitaꝝ ⁊ de posses-
sione ciuitatis i medio ptiũ prĩcipis: erit
in terminũ iuda ⁊ i terminũ beniamin: et
ad principẽ ptinebit. Et reliqs tribubꝫ a
plaga oriẽtali vsq; ad plagã occidẽtalem:
beniamin vna. Et cõtra terminum benia
min a plaga orientali vsq; ad plagã occi-
dentalẽ. sym̃eõ vna. Et sup terminũ sym̃e-
onis a plaga orientali vsq; ad plagã occi-
dentalẽ. yssachar vna. Et sup terminũ yssa-
char a plaga oriẽtali vsq; ad plagã occidẽ
talem zabulon vna. Et sup terminũ zabu-
lon a plaga orientali vsq; ad plagã maris.
gad vna. Et sup terminũ gad ad plagã au
stri in meridiẽ: ⁊ erit finis de thamar vsq;
ad aquas contradictionis cades: heredi-
tas contra mare magnuz. Hec ẽ terra quã
mittetis in sortẽ tribubꝫ isrl̃: ⁊ he partitõ-
nes eoꝝ: ait dñs deus. Et hi egressus ciui-
tatis. A plaga septẽtrionali q̃ngenta ⁊ q̃-
tuor milia mensurabis: et portæ ciuitatis
oĩbꝫ tribubꝫ isrl̃. Portæ tres a septẽtrione
Porta ruben vna: porta iuda vna: porta

leui vna. Ad plagã orientalẽ quingenta ⁊ quatuor milia. ⁊ porte tres. Porta ioseph vna. porta beniamin vna. porta dan vna. Et ad plagaz meridianã quingentaq̃tuor milia mecieris. Porta simeõis vna. porta ÿsachar vna. porta zabulõ vna. Et ad plagam occidẽtalẽ q̃ngẽta ⁊ q̃tuor milia. porte eoruz tres. Porta Gad vna. porta aser vna. porta neptalim vna. Per circuitũ decem ⁊ octo milia. et nomẽ ciuitatis ex illa die. dñs ibidem. Explicit Ezechiel ꝓpheta.

¶ Incipit prologus in danielem prophetaz

Danielez prophaz iuxta septuaginta interp̃tes dñi saluatoris ecclesie nõ legũt vtẽtes theodocionis editõe. et hoc cur acciderit: nescio. Siue em̃ qꝛ ſmo chaldaicus ẽ. ⁊ q̃busdã ꝓprietatibꝫ a nr̃o eloq̃o discrepat. noluer̃t septuagĩta interp̃tes easdez lĩgue lineas ĩ trãslatõe ſuare: siue sub noĩe eoꝝ ab alio nescio q̃ nõ satis chaldaicam lĩguã sciẽte edit⁹ ẽ liber. siue aliud q̃d cause extiterit: ignorãs. Hoc vnũ affirmare possum qd̃ multũ a veritate discordet: ⁊ recto iuditio repudiat⁹ sit. Sciendu z q̃ꝓpe danielẽ maxime ⁊ hesdram hebraicis quidẽ litteris: sz chaldeo sermone conscriptos et vnã hieremie ꝑicopen. Job q̃z cuz arabica lĩgua plurimã hr̃e societatẽ. Deniqz ⁊ ego adolescentul⁹ p⁹ Quĩtiliani ⁊ tullij lectõez ac flores rethoricos cũ me ĩ lĩgue hui⁹ pistrinũ reclusissem: et multo sudore multoqz tpe vix cepissez anhelantia stridentiaqz verba resonare: et q̃si ꝑ criptam. ãbulans rarũ desuꝑ lumẽ aspicere. impegi nouissime ĩ danielẽ: ⁊ tanto tedio affect⁹ sũ: vt desperatõne subita omnẽ laborem veterẽ voluerim contemnere. Verũ adhortante me quodam hebreo et illud mihi crebrius sua lingua ingerente. labor improbꝫ om̃ia vincit: qui mihi videbar sciol⁹ inter hebreos. cepi rursus discipulus esse chaldaicus. Et (vt verum fatear) vsqz ad p̃ntem diẽ magis possum sermonem chaldaicũ legere et intelligere q̃ sonare. Hec idcirco refero vt difficultatem vobis danielis ostenderem: qui apd̃ hebreos nec susanne habet hÿsto

riam. nec hÿmnũ triuz puerorũ nec belis draconisqz fabulas: quas nos quia in toto vrbe dispsi sunt veru anteposito easqz iugulante subiecim⁹: ne videremur apud imperitos magnaz ꝑtem voluminis detruncasse. Audiui ego quendã de p̃ceptoribꝫ iudeorum cũ susanne derideret hÿstoriam. et a greco nescio quo diceret esse confictã. illud oꝓponere: qd̃ origeni q̃z affrican⁹ oꝓposuit: ethimologias has apothoÿ chÿonÿ chise ⁊ apothoÿ prÿnoÿ prise. d̃ greco sermone descendere. Cuius rei nos intelligentiam nostris hanc possumus dare. vt verbigracia dicam⁹ ab arbore ilice dixisse eũ ilico pereas: ⁊ a lentisco in lentem te comminuat angelus: vel nõ lente pereas. aut lentus id est flexibilis ducaris ad mortem siue aliud quid ad arboris nomen conueniens. Deinde tantũ fuisse ocij tribus pueris cauillabatur. vt in camino estuantis incendij metro luderent. et ꝑ ordinem ad laudẽ dei omnia elementa ꝓuocarent: aut quod miraculum diuineqz aspiratõnis iuditiũ vel draconẽ interfectũ offa picis vel sacerdotũ belis machinas dep̃hensas: que magis prudẽtia solertis viri q̃ꝫ ꝓphetali essent spũ perpetrata. Cũ v̄o abacuc veniret ⁊ de iudea in chaldeã raptum disco forũ lectitaret: querebat exemplũ vbi legissemus in toto veteri testamento quenq̃ sanctorũ graui volasse corpore: ⁊ in puncto hore tãta terraꝝ spacia transisse. Cui cum quidã e nostris satis ad loquenduz promptulus Ezechielem adduxisset in medium et diceret eũ de chaldea in iudeam fuisse translatuz. derisit hominẽ: ⁊ ex ipso volumine demonstrauit Ezechielem in spiritu se vidisse transpositũ. Deniqz ⁊ apostolum nostrũ videlicet vt eruditum virum et qui legem ab hebreis didicisset non fuisse ausum affirmare se raptum in corpore sed dixisse. siue in corpore siue extra corpus nescio deus scit. His ⁊ talibus argumentis apocrÿphas in libro ecclesie fabulas arguebat. Super qua re lectoris arbitrio iuditium derelinquens illud ammoneo non habere Danielẽ apud hebreos inter prophetas: sz inter eos qui agÿographa ꝯscripserũt. In tres siquidẽ ꝑtes om̃is ab eis scriptura diuidit̃. in legez. in prophetas ⁊ ĩ agÿographa id est in quinqz et octo et vndecim

libros: ꝺ q̄ nō est hui⁹ tp̄is disserere. Que at̄ ex hoc ꝓpheta. immo ꝯ hūc libꝝ Porphiri⁹ obijtiat. testes sūt Methodi⁹ Eusebius Appollinaris: q̄ multis v̄suū milibꝫ ei⁹ vesanie rñdentes. nescio an curioso lectori satisfecerint. Vñ obsecro vos o paula ⁊ eustochiū. fūdatis ꝑ me ad dñm p̄ces vt q̄diu ī hoc corpusculo sū: scribā aliq̄d gratū vob̄. vtile eccl̄ie: dignum posteris. Presentiū quippe iudicijs oblatrātiū nō satis moueor q̄ in vtranq̄ ꝑtē aut amore labunt̄: aut odio. Explicit ꝓlogus.

Incipit Daniel propheta.

Anno tercio regni Joachim regis

Iuda venit Nabuchodonosor rex babilonis hirl̄m ⁊ obsedit eā. ⁊ tradidit dñs ī manus ei⁹ Joachim regē iude. ⁊ ꝑtē vasoꝝ dom⁹ dei. et asportauit eā ī terrā sennaar in domū dei sui: et vasa intulit ī domum thesauri dei sui. Et ait rex Affenez p̄posito eunuchoꝝ vt introduceret de filijs isrl̄. et de semine regio ⁊ tyrānoꝝ pueros ī q̄bꝫ nulla esset macula decoros forma et eruditos om̄i sapiētia. cautos sciētia. et doctos disciplina. et q̄ possent stare ī pallatio regis. vt doceret eos litteras ⁊ linguā caldeoꝝ. Et ꝯstituit eis rex annonam ꝑ singulos dies de cibis suis ⁊ de vino vñ bibebat ip̄e. vt enutriti tribꝫ annis postea starent in cōspectu regis. Fuerūt ergo inter eos de filijs iude Daniel ananias. misahel ⁊ azarias. Et imposuit eis p̄posit⁹ eunuchorū noīa Danieli balthasar. Ananie sidrac. Misaheli misac. ⁊ Azarie abdenago. Proposuit autē Daniel in corde suo ne pollueret̄ de mēsa regis: neq̄ de vino potus ei⁹. ⁊ rogauit eunuchorum prepositū ne cōtaminaret̄. Dedit at̄ deus Danieli gratiā et misericordiā ī cōspectu principis eunuchorū. Et ait princeps eunuchoꝝ ad Danielez. Timeo ego dñm meū regem: qui ꝯstituit vobis cibū ⁊ potū: qui si viderit vultus vestros macilentiores p̄ ceteris adolescentibꝫ coeuis vestris. cōdemnabitis caput meum regi. Et dixit Daniel ad malassar quē ꝯstituerat princeps eunuchorū sup̄ Danielem. ananiam. misahelem. et azariā. Tempta nos obsecro seruos tuos diebꝫ decez ⁊ dētur nobis legumina ad vescendū ⁊ aqua ad bibendum. et cōtemplare vultus nr̄os et vult⁹ puerorū qui vescūtur cibo regio: et sicut videris facias cū seruis tuis. Qui audito s̄mone huiuscemodi tēptauit eos diebus decē. Post dies at̄ decem apparuerūt vult⁹ eoꝝ meliores et corpulētiores p̄ omībꝫ pueris qui vescebātur cibo regio. Porro malassar tollebat cibaria et vinū potus eoꝝ: dabatq̄ eis legumīa. Pueris autē his dedit deus scientiā ⁊ disciplinā ī omni libro ⁊ sapiētia. Danieli at̄ intelligentiā oīm visionū et somnioꝝ. Completis itaq̄ diebꝫ pt⁹ quos dixerat rex vt introducerēt̄. introduxit eos p̄positus eunuchorū in conspectu Nabuchodonosor. Cunq̄ eis locut⁹ fuisset rex: nō sūt inuēti tales de vniuersis vt Daniel. ananias. misahel. et azarias. Et steterūt ī ꝯspectu regis. et omne verbū sapiētie et intellect⁹ qd̄ sciscitat⁹ est ab eis inuenit in eis decuplum sup̄ cūctos ariolos ⁊ magos: q̄ erāt ī vniuerso regno ei⁹. Fuit autez Daniel vsq̄ ad annū primū Cyri regis. Ca. II.

In anno secūdo regni

Nabuchodonosor vidit Nabuch. somniū et cōterritus est spūs ei⁹. et somniū ei⁹ fugit ab eo. Precepit at̄ rex vt cōuocarent̄ arioli et magi et malefici et caldei. vt indicarent regi somnia sua. Qui cū venissent steterūt corā rege. et dixit ad eos rex. Vidi somniū. ⁊ mēte cōfusus ig̊ro q̄d viderim. Rñderūtq̄ caldei regi siriace. Rex ī sempiternū viue. Dic sōniū seruis tuis. et interp̄tatōz ei⁹ indicabim⁹. et rñdēs rex ait caldeis. Sermo recessit a me. Nisi indicaueritis mihi sōniū et cōiecturā ei⁹ ꝑibitis vos: et domus vr̄e publicabūt̄. Si at̄ somniū ⁊ ꝯiecturā ei⁹ narraueritis p̄mia ⁊ dona ⁊ honorē multū accipietis a me. Sōniū igit̄ ⁊ interp̄tatōez ei⁹ indicate mihi. Rñdert̄ scd̄o atz dixert̄. Rex somniū dicat s̄uis suis. ⁊ interp̄tatōz ei⁹ indicabim⁹. Rñdit rex ⁊ ait Certe noui q̄ tp̄s redimitis: sciētes q̄ recesserit a me s̄mo. Si g̊ sōniū nō indicaueritis mihi vna ē de vob̄ sn̄ia q̄ int̄p̄tatōez q̄ fallacem ⁊ deceptōe plenā ꝯposue-

ritis: vt loq̃mini mihi donec tp̃s ꝑtrãse-
at. Somniũ itaq; dicite mihi. vt sciã q̃ ĩ-
terp̃tatõz q̃ ei⁹ verã loq̃mini. Rñdẽtes g̃
caldei corã rege dixer̃t. Nõ est homo sup̄
terrã q̃ sermonez tuũ rex possit implere:
sed neq; regũ quisq̃ magn⁹ ⁊ potẽs verbũ
huiuscemodi sciscitatur ab om̃i ariolo ⁊
mago et caldeo. Sermo em̃ quez tu q̃ris
rex g̃uis est. nec repiet̃ q̃sq̃ q̃ indicet illũ
ĩ cõspectu regis: exceptis dijs q̃rũ nõ est
cõuersatio cum hoĩbꝫ. Quo audito rex ĩ
furore et in ira magna p̃cepit vt perirent
om̃es sapiẽtes babilonis. Et egressa snĩa
sapientes interficie bãt̃. q̃rebãturq; Da-
niel et socij ei⁹ vt ꝑirent. Tũc Daniel re-
quisiuit de lege atq; snĩa ab Arioch prin-
cipe milicie regis: qui egressus fuerat ad
interficiendos sapientes babilonis. Et ĩ-
terrogauit eũ qui a rege pt̃atez accepat
quã ob causaz tãcrudelis snĩa a facie re-
gis esset egressa. Cũ g̃ rem indicassz Ari-
och Danieli. Daniel egressus rogauit re-
gem vt tp̃s daret sibi: ad solutõez indicã-
dã regi. Et ingressus est domũ suã Ana-
nieq; ⁊ misaheli ⁊ azarie socijs suis indi-
cauit negociũ. vt q̃rerẽt miscdiaz a facie
dei celi sup̄ sacr̃o isto. et nõ perirent Da-
niel et socij ei⁹ cum ceteris sapientibꝫ ba-
bilonis. Tunc Danieli misteriũ ꝑ visionẽ
nocte r̃uelatũ est. Et Daniel bñdixit deo
celi: ⁊ locut⁹ ait. Sit nomẽ dñi bñdictũ a
seculo vsq; ĩ scl'm. q̃ sapiẽtia et fortitudo
ei⁹ sũt: et ip̃e mutat tp̃a ⁊ etates. Trans-
fert regna atz ꝯstituit. dat sapĩaz sapiẽ-
tibꝫ. et scĩaz intelligẽtibꝫ disciplinã. Ipse
reuelet ꝓfunda ⁊ abscõdita: et nouit ĩ te-
nebris ꝯstituta: ⁊ lux cũ eo est. Tibi deus
patꝝ nr̃oꝝ cõfiteor. teq; laudo. q̃ sapien-
tiam ⁊ fortitudinez dedisti mihi. Et nunc
ostẽdisti mihi q̃ rogauimus te. q̃ sermo-
nez regis aperuisti nobis. Post hec Da-
niel ingressus ad Arioch quẽ cõstituerat
rex vt ꝑderet sapiẽtes babilonis sic ei lo-
cutus est. Sapientes babilonis ne ꝑdas.
Introduc me ĩ ꝯspectu regis: et solutõez
regi narrabo. Tunc Arioch festinus in-
troduxit Danielem ad regez: et dixit ei.
Inueni hoĩez de filijs trãsmigratõis iude
qui solutõez regi anunciet. Rñdit rex: et
dixit Danieli c⁹ nomen erat Balthasar.
Putasne vere potes mihi indicare som-
nium qd̃ vidi ⁊ interp̃tatõez ei⁹? Rñdens
Daniel corã rege ait. Misteriũ qd̃ rex in-
terrogat sapiẽtes magi ⁊ arioli ⁊ aruspi-
ces: nequeũt indicare regi. sz est de⁹ ĩ celo
reuelans misteria: qui indicauit tibi rex
Nabuchod. que ventura sunt nouissimis
tp̃ibꝫ. Somniũ tuum ⁊ visiones capitis
tui in cubili tuo huiuscemodi sũt. Tu rex
cogitare cepisti ĩ stratu tuo quid esset fu-
turum p⁹ hec. ⁊ q̃ reuelat misteria osten-
dit tibi que ventura sunt. Mihi q̃ non in
sapientia q̃ est ĩ me plusq̃ ĩ cunctis viuẽ-
tibꝫ sacr̃m hoc reuelatum est. sz vt inter-
p̃tatio manifesta regi fieret. et cogitatõ-
nes mentis tue scires. Tu rex videbas: et
ecce q̃si statua vna grandis. Statua illa
magna ⁊ statura sublimis stabat ꝯt̃ te: et
intuitus ei⁹ erat terribilis. Hui⁹ statue ca
put ex auro optimo erat. pect⁹ at̃ et bra-
chia de argẽto. porro venter ⁊ femora ex
ere: tibie at̃ ferree: pedum q̃dam ꝑs erat
ferrea quedã at̃ fictilis. Videbas ita: do-
nec abscisus est lapis de monte sñ maĩbꝫ
et ꝑcussit statuã ĩ pedibꝫ ei⁹ ferreis et fi-
ctilibꝫ: et cõminuit eos. Tunc ꝯtrita sũt
pariter ferꝝ. testa. es. argentum ⁊ auꝝ.
et redacta q̃i ĩ fauillã estiue aree que ra-
pta sunt vento nullusq; locus inuẽtus est
eis. Lapis autẽ qui ꝑcusserat statuam fa-
ctus est mons magn⁹ et impleuit vniuer-
sam terraz. Hoc est somniũ: interp̃tatõez
q̃ eius dicem⁹ coraz te rex. Tu rex regũ
es. et deus celi regnum ⁊ fortitudinem et
imperium ⁊ gl'az dedit tibi: ⁊ omĩa ĩ qui-
bus habitãt filij hoĩm ⁊ bestie agri: volu
cres q̃ celi dedit ĩ manu tua. et sub ditõe
tua vniuersa ꝯstituit. Tu es g̃ caput au-
reum. Et post te cõsurget regnum aliud
minus te argenteum: ⁊ regnum tercium
aliud ereũ: qd̃ imꝑabit vniuerse terre. et
regnũ quartũ erit velut ferreũ. Quomõ
ferꝝ cõminuit et domat oĩa: sic ꝯminuet
et cõteret oĩa hec. Porro q̃ vidisti pedũ
et digitoꝝ ꝑtẽ testeã figuli: ⁊ ꝑtem ferreã
regnũ diuisũ erit: qd̃ tñ de plãtario ferri
orie t̃. Scd̃m qd̃ vidisti ferꝝ mixtum teste
et luto. ⁊ digitos pedum ex ꝑte ferreos et
ex ꝑte fictiles. ex ꝑte regnum erit solidũ
et ex ꝑte cõtritũ. Quo aũt vidisti ferrum
mixtũ teste ex luto: ꝯmiscebũt̃ q̃dez hũa-
no semini: sz nõ adherebũt sibi sicuti ferꝝ

miſceri nō pt̄ teſte. In diebus aūt regnoꝝ illoꝝ ſuſcitabit deus celi regnū: qđ in-
eternū nō diſſipabitur: ⁊ regnū eiꝰ alteri
ppło non tradetur. Cōminuet autē ⁊ cō-
ſumet vniuerſa regna hec: ⁊ ipm ſtabit i-
eternum. Secundū qđ vidiſti. q̄ de mōte
abſciſus eſt lapis ſine maibꝰ. et cōminuit
teſtam ⁊ ferꝝ et es ⁊ argētum ⁊ auꝝ: deꝰ
magnus oſtendit regi q̄ ventura ſint po-
ſtea et verꝝ eſt ſomniū et fidelis interp̄ta-
tio eiꝰ. Tūc rex Nabucho. cecidit i faciez
ſuā ⁊ Danielem adorauit: ⁊ hoſtias ⁊ in-
cenſum p̄cepit vt ſacrificarent ei: loquēs
ergo rex ait danieli. Vere deus veſter de-
us deoꝝ eſt et dn̄s regum: reuelās miſte-
ria. quoniam tu potuiſti aperire hoc ſa-
cramētum. Tunc rex Danielem in ſubli-
me extulit ⁊ munera multa et magna de-
dit ei: et conſtituit eū principem ſup oēs
puincias babilonis: et prefectum magi-
ſtratuum ſuper cūctos ſapientes babilo-
nis. Daniel autē poſtulauit a rege: ⁊ cō-
ſtituit ſuper opa puincie babilonis Si-
drac. miſac. et abdenago. Ipe autem Da-
niel erat i foribꝰ regis. Capitulū. III.

Nabuchodonoſor rex
fecit ſtatuā aureā altitudine cu-
bitoꝝ ſexaginta. latitudine cubi-
toꝝ ſex: et ſtatuit eaꝫ in campo duran
puincie babilonis. Itaq; Nabuchodono-
ſor rex miſit ad p̄gregādos ſatrapas ma-
giſtratus et iudices. duces et tyrannos ⁊
p̄fectos: omēſq; principes regionū vt cō-
uenirent ad dedicatōēꝫ ſtatue quam ere-
xerat Nabuchodonoſor rex. Tunc cōgre-
gati ſūt ſatrape magiſtratꝰ ⁊ iudices. du-
ces et tyrāni et optimates qui erant i po-
teſtatibꝰ conſtituti et vniuerſi principes
regionū: vt cōuenirēt ad dedicatōem ſta-
tue quā erexerat Nabuchodo. rex. ſtabāt
autē i conſpectu ſtatue quā poſuerat Na
buchodonoſor rex: ⁊ preco clamabat va-
lēter. Vobis dicitur populis tribubus et
linguis: i hora qua audieritis ſonitū tu-
be ⁊ fiſtule ⁊ cythare. ſambuce ⁊ pſalterij
et ſymphonie ⁊ vniuerſi generis muſico-
rum: cadentes adorate ſtatuā aureā quā
conſtituit Nabuchodonoſor rex. Siquis
autē nō pſtratus adorauerit: eadeꝫ hora
mittet in fornaceꝫ ignis ardentis. Poſt
hec igit̄ ſtatim vt audirēt oēs ppli ſonitū
tube. fiſtule et cythare. ſambuce ⁊ pſalte-
rij. ſymphonie ⁊ oīs generis muſicoꝝ: ca
dētes omēs ppli tribꝰ lingue adorauerant
ſtatuā aureā quā cōſtituerat Nabucho.
rex. Statimq; in ipo tpe accedentes viri
caldei accuſauerūt iudeos dixeruntq; Na-
bucho. regi. Rex in eternum viue. Tu rex
poſuiſti decretū vt oīs hō qui audiēit ſo-
nitum tube. fiſtule et cythare. ſambuce ⁊
pſalterij et ſymphonie ⁊ vniuerſi generis
muſicoꝝ pſternet ſe ⁊ adoret ſtatuā aureā
ſiq̄s aūt non p̄cidens adorauerit mittat̄ i
fornacē ignis ardentis. Sūt g̃ viri iudei
q̄s p̄ſtituiſti ſup opa regionis babilonie
Sidrac. miſac et abdenago: viri iſti cōtē-
pſerūt rex decretum tuū. Deos tuos nō
colunt: ⁊ ſtatuam aureā quā erexiſti nō
adorāt. Tunc Nabucho. i furore et ira p̄-
cepit vt adducerent̄ Sidrac. miſac ⁊ ab-
denago. Qui cōfeſtim adducti ſūt i cōſpe
ctu regis. pnuncianſq; Nabuchodo. rex
ait eis. Verene Sidrac. miſac et abdena-
go. deos meos nō colitis: ⁊ ſtatuā aureā
quam cōſtitui nō adoratis: Nūc g̃ ſi eſtis
pati q̄cūq; hora audiēitis ſonitū tube fi-
ſtule. cythare. ſābuce et pſalterij et ſym-
phonie: oīſq; generis muſicoꝝ pſternite
vos ⁊ adorate ſtatuā quā feci. q̄ſi ñ ado-
rueritis: eadē hora mittemini i fornacē
ignis ardētis. Et q̄s eſt deꝰ q̄ eripiet vos ō
manu mea: Rñdētes Sidrac. miſac ⁊ ab-
denago: dixer̄t regi Nabucho. Nō oportz
nos de hac re rñdere tibi. Ecce ei deus nr̄
quē colimꝰ pt̄ eripe nos de camino ignis
ardētis ⁊ de maibꝰ tuis o rex liberare. Q̄ſi
noluēit: notū ſit tibi rex. q̄ deos tuos nō
colimꝰ: ⁊ ſtatuā aureā quā erexiſti ñ ado-
ramꝰ. Tūc Nabuch. rplet̄ furore ⁊ aſpe
ctꝰ faciei illiꝰ immutatꝰ ē ſr̄ Sidrac. miſac
et abdenago: et p̄cepit vt ſuccēderet̄ for-
nax ſeptuplū q̄ ſuccēdi ꝓſueuerat et viris
fortiſſimis ō exercitu ſuo iuſſit vt ligatis
pedibꝰ Sidrac. miſac ⁊ abdenago. mitte-
rēt eos i fornacez ignis ardētis. Et ꝓfeſti
viri illi vincti cū brachijs ſuis et thyaris
et calciamētis ⁊ veſtibꝰ miſſi ſūt i mediū
fornacis ignis ardētis. Nā iuſſio r̄gis vr-
gebat. Fornax aūt ſuccēſa erat nimis. Por-
ro viros illos q̄ miſerāt Sidrac. mi. ⁊ abde.
interfecit flāma ignis. Viri aūt hi tres. i. Si-
drac. miſac ⁊ abd. cecinerūt i medio camīo

ignis ardẽtis colligati. Que sequũt ī be-
breis voluminib⁹ nõ reperi. Et ambula-
bant in medio flamme: laudantes dẽũ et
bñdicentes dño. Stans aũ Azarias ora-
uit sic. Aperiensq⁹ os suũ in medio ignis
ait. Benedictus es dñe deus patꝝ nr̃oꝝũ
et laudabile ꝯ glorioſum nomen tuum in
ſecula: qr iuſtus es ī omnib⁹ q̃ feciſti no-
bis: ꝯ vniuerſa opera tua vera et vie tue
rectæ. ꝯ oĩa iudicia tua vera. Judicia em̃
vera feciſti: iuxta oĩa q̃ īduxiſti ſup nos
ꝯ ſup ciuitatẽ ſãctã patꝝ nr̃oꝝ irl̃m. qr ī
veritate ꝯ ī iudicio induxiſti oĩa hec ꝓp̃t
peccata nr̃a. Peccauim⁹ em̃ ꝯ inique egi-
mus recedẽtes a te. et deliquimus in oĩb⁹
ꝯ p̃cepta tua nõ audiuim⁹. nec obſerua-
uimus nec fecimus ſicut p̃ceperas nobis
vt bene nobis eſſ̃. Omĩa q̃ cq̃ que induxiſti
ſup nos et vniuerſa q̃ feciſti nobis: vero
iudicio feciſti. et tradidiſti nos in manib⁹
inimicoꝝ iniquoꝝ ꝯ peſſimoꝝ p̃uaricato-
rũq⁹: ꝯ regi iniuſto ꝯ peſſimo vltra omẽ⁹
terraꝝ. Et nũc nõ poſſum⁹ aperire os: ꝓfu-
ſio ꝯ obꝓbriũ facti ſumus ſeruis tuis. ꝯ
bis q̃ colebãt te. Ne queſum⁹ t̃das nos in
ꝓpetuũ ꝓpter nomen tuuꝝ: et ne diſſipes
teſtam̃tũ tuũ. neq⁹ auferas miſcordiaꝝ tuã
a nobis: ꝓpter Abrahaꝝ dilectũ tuum: et
ỹſaac ſeruũ tuum. ꝯ iſrl̃ ſcm̃ tuũ: q̃bus
locutus es pollicẽs q⁹ multiplicares ſemẽ
eoꝝ ſicut ſtellas celi: ꝯ ſic̃ arenaꝝ q̃ eſt in
littore maris. qr dñe imminuti ſum⁹ pl⁹
q̃cq̃ omnes gentes: ſumuſq⁹ humiles ī vni-
uerſa terra hodie ꝓpter pcã nr̃a. Et nõ
eſt in tpe hoc princeps et dux ꝯ ꝓpheta:
neq⁹ holocauſtũ. neq⁹ ſacrificiũ. neq⁹ obla-
tio. neq⁹ incenſum. neq⁹ locus primitiaꝝ
coram̃ te. vt poſſumus inuenire miſericor-
diam tuaꝝ: ſed in animo ꝯtrito et ſpiritu
humilitatis ſuſcipiamur. ſicut ī holocau-
ſto arietũ ꝯ thauroꝝ: ꝯ ſic̃ ī milib⁹ agno-
rum pinguiũ: ſic fiat ſacrificium noſtꝝ ī
ꝓſpectu tuo hodie vt placeat tibi. qm̃ nõ
eſt cõfuſio confidẽtib⁹ ī te. Et nũc ſequi-
mur te ī toto corde et timem⁹ te: et q̃rim⁹
faciẽ tuaꝝ. Ne cõfundas nos. ſed fac no-
biſcũ iuxta mãſuetudinẽ tuã: ꝯ ꝑm mul-
titudinẽ miſericordie tue. ꝯ erue nos ī mi
rabilib⁹ tuis. et da gl̃aꝝ nomini tuo dñe:
ꝯ ꝓfundãt oẽs q̃ oñdunt ſeruis tuis ma-
la. Confundant in oñi potẽtia: et robur
eoꝝ cõtẽrat. et ſciant qr tu es dñs de⁹ ſo-
lus: et glorioſus ſup orbẽ terraꝝ. Et nõ
ceſſabãt q̃ miſerãt eos miniſtri r̃gis ſuc-
cẽdere fornaceꝝ napta ꝯ ſtupa. et pice et
malleolis. Et effundebat flãma ſup for-
nacem cubitis quadragintanouẽ. ꝯ erup-
pit et incendit q̃s reperit iuxta fornaceꝝ
de caldeis. Angel⁹ aũ dñi deſcẽdit cũ Aza
ria et ſocijs ei⁹ ī fornacẽ: ꝯ excuſſit flãmã
ignis de fornace: ꝯ fecit mediuꝝ fornacis
q̃ſi ventũ roris flantem. et nõ tetigit eos
oĩno ignis neq⁹ ꝓtriſtauit nec quicq̃ mo
leſtie intulit. Tunc hi tres q̃ſi ex vno ore
laudabãt ꝯ glorificabãt ꝯ bñdicebãt dẽũ ī
fornace: dicẽtes. Bñdict⁹ es dñe de⁹ patꝝ
nr̃oꝝ: et laudabilis ꝯ glorioſus ꝯ ſuper-
altat⁹ ī ſcl̃a. Et bñdictũ nomen glorie tue
ſcm̃: et laudabile ꝯ ſuperaltatũ ī oĩb⁹ ſe-
culis. Bñdict⁹ es ī tẽplo ſcõ glorie tue: ꝯ
laudabilis et ſupergloriоſ⁹ ī ſcl̃a. Bñdict⁹
es ī throno regni tui. et ſuplaudabilis et
ſuperaltat⁹ ī ſcl̃a. Bñdict⁹ es q̃ intueris
abyſſos et ſedes ſup cherubin. ꝯ laudabi-
lis ꝯ ſuperaltat⁹ ī ſcl̃a. Bñdictus es ī fir-
mamẽto celi. ꝯ laudabilis ꝯ glorioſus ī ſe-
cula. Benedicite oĩa opa dñi dño. lau. et
ſuperaltate eũ in ſecl̃a. Bñdicite angeli
dñi dño. lau. ꝯ ſuperal. eũ ī ſecula. Bene-
dicite celi dño. laudate ꝯ ſuperal. eum in
ſcl̃a. Bñdicite aque oĩes q̃ ſup celos ſunt
dño. lau. ꝯ ſuperaltate eũ ī ſecula. Bene-
dicite oĩes virtutes dñi dño. lau. ꝯ ſup-
eral. eũ in ſcl̃a. Bñdicite ſol ꝯ luna dño.
lau. ꝯ ſuperal. eũ ī ſcl̃a. Benedicite ſtelle
celi dño. lau. ꝯ ſuperal. eum ī ſecula. Be-
nedicite ỹmber ꝯ ros dño. lau. ꝯ ſuperal.
eum in ſecula. Benedicite oĩs ſpiritus
dei dño. laudate et ſuperaltate eum in ſe-
cula. Benedicite ignis et eſtus dño. lau-
date et ſupereraltate eum in ſecula. Be-
nedicite frigus et eſtas domino: laudate
et ſuperaltate eum in ſecula. Benedicite
roꝛes ꝯ pruina domino: laudate et ſuper-
eraltate eum ī ſecula. Benedicite gelu et
frigus domino. laudate et ſupereraltate
eum ī ſecula. Benedicite glacies et niues
domino. laudate et ſupereraltate eum in
ſecula. Benedicite noctes ꝯ dies domino.
laudate et ſuperaltate eum ī ſecula. Bñ-
dicite lux ꝯ tenebre dño: lau. et ſuperalt.
eum in ſcl̃a. Benedicite fulgura et nubes

domino:laudate et superaltate eũ i scla. Benedicat terra dominũ:laudet 7 superaltat eum i secula. Benedicite montes 7 colles domino:laudate et superaltate eũ in secula. Benedicite vniuersa germinãtia in terra dño: laudate et superaltate eum in secula. Benedicite fontes domiõ: laudate 7 supaltate eum in secula. Benedicite maria et flumina dño: laudate et superaltate eũ in scla. Benedicite cete et omia que mouẽtur i aquis dño: laudate et superaltate eũ in scla. Benedicite oẽs volucres celi domino: laudate 7 superaltate eum in secula. Benedicite omes bestie 7 pecora dño:laudate 7 superexaltate eum in secula. Benedicite filij hominũ dño:lau.et superal.eum in secula. Benedicat israbel dñm:laudet 7 superaltet eũ in secula. Benedicite sacerdotes dñi dño laudate et superaltate eũ i secula. Benedicite serui dñi dño:laudate 7 superaltate eum in secula. Benedicite spũs et aie iustorũ dño:laudate et superaltate eũ i secula. Benedicite sancti et humiles corde dño:laudate et superexaltate eũ in scla. Benedicite Anania Azaria Misahel domino:laudate 7 superaltate eum i secla. qui eruit nos de inferno:et saluos fecit ꝺ manu mortis.et liberauit de medio ardẽtis flamme:et de medio ignis eruit nos. Confitemini dño quoniam bonus:qm̃ i seculum misericordia ei9. Benedicite oẽs religiosi domino deo deor laudate 7 cõfitemini ei:quia in omnia secula misericordia eius. Hucusq; in hebreo non habef: 7 q̃ posuim9 de Theodotõnis editione trãslata sunt. Tũc Nabuchodonosor rex obstupuit 7 surrexit ꝓpere:et ait optimatibus suis. Nõne tres viros misim9 i ignis medio cõpeditos: Qui rñdentes regi dixerunt. Vere rex. Respondit et ait. Ecce ego video viros quatuor solutos 7 ambulantes i medio ignis: et nihil corruptiõis i eis est.et species quarti similis filio dei. Tũc accessit Nabuchodonosor ad ostium fornacis ignis ardẽtis et ait. Sidrac.misac et abdenago serui dei excelsi.egredimini 7 venite. Statimq; egressi sũt Sidrac misac et abdenago de medio ignis. Et cõgregati satrape magistrat9 7 iudices 7 potentes regis ꝓtemplabãf viros illos: qm̃

nihil pt̃atis habuisset ignis i corporibus eor. et capillus capitis eor nõ essz adustus. et saraballa eor nõ fuissent immutata.et ardor ignis nõ transisszꝑ eos. Et erumpẽs Nabucho.ait. Bñdict9 deus eorum Sidrac.videlicz misac et abdenago. qui misit angelũ suũ 7 eruit seruos suos q̃ crediderũt i eũ. et verbũ regis immutauerũt 7 tradiderũt corpa sua ne seruirent et ne adorarẽt omẽz deũ:excepto deo suo. A me g̃ positũ est hoc decretũ: vt omnis ꝓpl's tribus et lingua quecũq; locuta fuerit blasphemiam ꝑ deũ Sidrac.misac et abdenago dispereat.et domus ei9 vastef. Neq; em̃ est ali9 deus qui possit ita saluare. Tunc rex ꝓmouit Sidrac.misac 7 abdenago i ꝓuincia babilonis. Nabuchodonosor rex omĩb ꝓpl'is gentib et linguis: qui habitãt in vniuersa terra: pax vobis multiplicef. Signa 7 mirabilia fecit apũ me deus excelsus. Placuit g̃ mihi ꝓdicare ei9 signa q; mag̃ sũt.et mirabilia ei9 q; fortia. 7 regnũ ei9 regnũ sẽpiternũ 7 pt̃as ei9 i generatõez et generatõz. Ca.IIII.

Go Nabuchodonosor quietus erã i domo mea 7 florez i pallatõ meo. Somniũ vidi qõ ꝓterruit me et cogitatões mee i statu meo et visiones capitis mei ꝓturbauerũt me. Et ꝓ me ꝓpositũ est decretũ vt introducerenf i ꝓspectu meo cũcti sapientes babilonis et vt solutõez sõnij indicarẽt mihi. Tũc ingrediebanf arioli magi caldei. et aruspices et somniũ narraui i conspectu eor et solutõnez ei9 nõ indicauerf mihi: donec collega ingressus est i ꝓspcu meo Daniel cui9 nomen balthasar fm nomen dei mei q̃ habz spm̃ deor sctõr i semetipo 7 somniũ corã ipo locut9 sum. Balthasar ꝓnceps arioloꝝ quẽ ego scio. q; spm̃ deorũ sctõr habeas i te. 7 omne sacrm nõ est impossibile tibi. Visiões sõnior meor q̃s vidi 7 solutõez eor narra. Visio capitis mei i cubili meo. Videbam:et ecce arbor in medio terre.et altitudo ei9 nimia. Magna arbor et fortis: 7 proprietas eius cõtingens celum. Aspectus illius erat vsq; ad terminos vniuerse tre. Folia ei9 pulcherrima:7 fruct9 ei9 nimius. 7 esca vniuersor i ea. Subter eã habitabãt aialia 7 bestie.et i ramis ei9 cõuersabãf volucres

celi. et ex ea vescebatur oīs caro. Videbā in visione capitis mei sup̄ stratū meum. ⁊ ecce vigil et sct̄s de celo descēdit ⁊ clamauit fortiter: et sic ait. Succidite arborē ⁊ p̄cidite ramos ei⁹. excutite folia ei⁹: ⁊ dispergite fructus eius. fugiāt bestie q̄ subter eā sūt: et volucres de ramis ei⁹. Verū tñ germen radicum eius ī terra sinite: et alligeť vinculo ferreo ⁊ ereo. ī herbis que foris sūt ⁊ rore celi tinguať. ⁊ cū feris p̄s eius ī herba terre. Cor ei⁹ ab humano cōmuteť: et cor fere deť ei. et septē tp̄a mutentur sup̄ eū. In snīa vigilum decretum est: et sermo sctōr̄ ⁊ petitio donec cognoscāt viuētes: qm̄ dñatur excelsus ī regno hoīm: et cuicunq̄ voluerit: dabit illud. et humiliū hominē ꝯstituet sup̄ eū. Hoc sōnium vidi ego Nabucho. rex. Tu ḡ Balthasar interp̄tatōez narra festinus. quia om̄es sapientes regni mei nō queūt solutionem edicere mihi. Tu ať potes. q̄ sp̄s deor̄ sctōr̄ in te est. Tūc Daniel (cui⁹ nomen Balthasar) cepit ītra semetip̄m tacitus cogitare q̄i vna hora et cogitatōes eius ꝯturbabāt eum. Respondēs aūt rex ait. Balthasar somniū et interp̄tatio ei⁹ nō ꝯturbēt te. Rñdit Balthasar ⁊ dixit. Dñe mi. somniū his qui te oderūt: et interp̄tatio ei⁹ hostib⁹ tuis sit. Arborē quā vidisti sublimē atq̄ robustam. cui⁹ altitudo p̄tingit ad celū: ⁊ aspectus illi⁹ ī om̄ez terram. ⁊ rami eius pulcherrimi ⁊ fruct⁹ eius nimius. et esca oīm in ea. subter eaz habitantes bestie agri. ⁊ in ramis ei⁹ cōmorātes aues celi. Tu es rex q̄ magnificatus es et inualuisti. et magnitudo tua creuit ⁊ p̄uenit vsq̄ ad celū: et p̄tas tua ī terminos vniuerse terre. Q̄r ať vidit rex vigilez ⁊ sct̄m descendere de celo ⁊ dicere. Succidite arborē et dissipate illaz attamen germen radicum ei⁹ ī terra dimittite. vt vinciatur ferro ⁊ ere. ī herbis foris et rore celi cōspergatur: et cū feris sit pabulum ei⁹ donec septem tp̄a cōmutēť sup̄ eum: hec est interp̄tatō snīe altissimi: que p̄uenit sup̄ dominū meū regem. Eijtient te ab hoīb⁹ et cuz bestijs ferisq̄ erit habitatio tua. et fenū vt bos comedes: et rore celi infunderis. Septez q̄ tp̄a mutabunť sup̄ te: donec scias. q̄ dñeť excelsus super regnū hoīm ⁊ cuicūq̄ voluerit: det illud.

Q̄r aūt p̄cepit vt relinqueret germen radicum ei⁹. i. arboris: regnū tuum tibi manebit postq̄ cognoueris p̄tatem esse celestem. Q̄robrem rex cōsiliū meum placeat tibi. et peccata tua elemosinis redime: et iniquitates tuas misericordijs pauperū. forsitan ignoscet deus delictis tuis. Oīa hec venerūt sup̄ Nabucho. regez. Post finem mensiū duodecim in aula babilonis deambulabat. Rñdit rex ⁊ ait. Nōne hec est babilon ciuitas magna quā ego edificaui ī domū regni in robore fortitudinis mee: ⁊ ī gloria decoris mei? Cunq̄ sermo adhuc essz in ore regis: vox de celo ruit. Tibi dr̄ Nabuch. rex. Regnum tuū trāsibit a te et ab hoīb⁹ eijtient te. et cū bestijs et feris erit habitatio tua. Fenum q̄i bos comedes: et septez tp̄a mutabunť sup̄ te. donec scias q̄ dñeť excelsus in regno hominū. et cuicūq̄ voluerit: det illud. Eadē hora sermo completus est sup̄ Nabucho. et ex hoīb⁹ abiectus est ⁊ fenū vt bos comedit. ⁊ rore celi corpus ei⁹ infectum est: donec capilli ei⁹ in similitudinez aquilar̄ crescerēt. et vngues ei⁹ q̄si auiū. Igiť pt⁹ finem dier̄. ego Nabuchod. oculos meos ad celum leuaui ⁊ sensus meus reddit⁹ est mihi. et altissimo benedixi: et viuentez in sempiternū laudaui ⁊ glorificaui. q̄r potestas ei⁹ p̄tas sempiterna: ⁊ regnū eius ī generatōez ⁊ generationem. Et om̄es habitatores terre apd̄ eum ī nihilū reputati sūt. Juxta voluntatem em̄ suā facit tā ī virtutib⁹ celi: q̄ ī habitatorib⁹ terre: ⁊ nō est q̄ resistat manui ei⁹: et dicat ei quare fecisti? In ipso tp̄e sensus meus reuersus est ad me. et ad honorē regni mei decorēq̄ p̄ueni. et figura mea reuersa ē ad me. ⁊ optimates mei et magistrat⁹ mei req̄sierūt me: ⁊ ī regno meo restitut⁹ sū: ⁊ magnificētia mea amplior addita est mihi. Nunc igiť ego Nabucho. laudo ⁊ magnifico ⁊ glorifico regē celi: q̄r oīa opera ei⁹ vera ⁊ vie eius iudicia. ⁊ gradiētes in sup̄bia pōt humiliare.

Capitulū. V.

Balthasar rex fecit grā de ꝯuiuiū optimatib⁹ suis mille. ⁊ vnusq̄sq̄ s̄m suā bibebat etatē. Precepit ḡ iaz temulent⁹ vt afferrēť vasa aurea ⁊ argentea: q̄ asportauerat Nabu. p̄r ei⁹ de tēplo qd̄ fuit in irl̄m vt biberent

in eis rex et optimates ei⁹: uxores eius et cõcubine. Tũc allata sũt vasa aurea q̃ asportauerat de templo qđ fuerat i ierl'm. et biberũt i eis rex ⁊ optimates ei⁹. uxores ⁊ cõcubine illi⁹. Bibebãt vinũ et laudabant deos suos aureos ⁊ argenteos. ⁊ ereos ferreos. ligneosq; et lapideos. i eadem hora apparuer̃t digiti q̃i man⁹ hois scribẽtis ꝫ cãdelabr̃: in superficie parietis aule regie. Et rex aspiciebat articl'os manus scribẽtis. Tunc facies regis ꝑmutata est. et cogitatões ei⁹ cõturbabãt eũ. et ꝑpages renũ ei⁹ soluebanr̃. et genua ei⁹ ad seinuicẽ collidebãr̃. Exclamauit itaq; rex fortiter. vt introducerẽt magos caldeos ⁊ aruspices. Et ploquẽs rex ait sapiẽtib⁹ babilonis. Quicũq; legerit scripturam hãc: et interp̃tatõem ei⁹ manifestam mihi fecerit. purpura vestier̃. et torquem aureã habebit i collo. ⁊ terci⁹ i r̃gno meo erit. Tũc ingressi oẽs sapiẽtes regis: nõ potuer̃t nec scripturã legẽ. nec interp̃tationẽ ei⁹ indicare regi. Qñ rex balthasar satis ꝑturbatus est ⁊ vult⁹ illi⁹ immutat⁹ est. Ꝛz et optimates ei⁹ cõturbabãr̃. Regina ꝑ re q̃ acciderat regi. et optimatib⁹ ei⁹ domũ cõuiuij ingressa est. Et ploquẽs ait. Rex inetern̄ viue. Nõ te cõr̃bẽt cogitatões tue: neq; facies tua immutẽr̃. ẽ vir i regno tuo q̃ spm̃ deor̄ sctõr̄ hẽ in se ⁊ in diebꝫ pris tui scia ⁊ sapia inuẽte sũt i eo. Qñ et rex Nabucho. pr̃ tuus principem magor̄ incãtator̄ caldeor̄ ⁊ aruspicum cõstituit eũ. Pater inq̃ tuus o rex. qr̃ spꝰ amplior ⁊ prudẽtia intelligentiaq; interp̃tatio somniorum: et ostẽsio secretor̄. ac solutio ligator̄ inuẽte sũt i eo. hoc ẽ i Daniele: cui rex imposuit nomẽ balthasar. Nunc itaq; Daniel vocet̃: et interp̃tationẽ narrabit. Igit̃ introduct⁹ ẽ Daniel corã rege. Ad quez p̃fat⁹ rex ait. Tu es Daniel de filijs captiuitatis iude: quẽ adduxerat p̃ me⁹ rex de iudea? Audiui de te qm̃ spm̃ deor̄ habeas: ⁊ scia intelligẽtiaq; ac sapiẽtia ampliores inuente sũt i te. Et nũc introgressi sunt i ꝓspectu meo sapientes magi. vt scripturaz hãc legerẽt et interp̃tatõz ei⁹ indicarẽt mihi. ⁊ nequierũt sensum hui⁹ sermonis edicere mihi. Porro ego audiui de te q̃ possis obscura interp̃tari. et ligata dissoluere. Si ergo

vales scripturã legere: et interp̃tatõz ei⁹ indicare mihi. purpura vestieris. et torquem aureã circa collũ tuum habebis. et terci⁹ i regno meo princeps eris. Ad que rñdẽs Daniel ait corã rege. Munera tua sint tibi. et dona dom⁹ tue alteri da: scripturã aũt legã tibi rex: et interp̃tatõez ei⁹ ostendã tibi. O rex deus altissim⁹ regũ et magnificẽtiã. gl'az ⁊ honorẽ dedit Nabuchodonosor p̃i tuo. ⁊ ꝑter magnificẽtiã quã dederat ei. vniuersi ꝑpli tribꝰ ⁊ lingue tremebãt et metuebãt eũ. Quos volebat interficiebat. quos volebat: percutiebat. q̃s volebat exaltabat. et q̃s volebat: hũiliabat. qñ aũ eleuatũ est cor ei⁹ et spũs illius obfirmat⁹ est ad superbiaz. deposit⁹ est de solio regni sui: et gl'a ei⁹ ablata est: ⁊ a filijs hoim eiect⁹ est. Ꝛz et cor ei⁹ cũ bestijs positũ est. ⁊ cũ onagris erat habitatõ e⁹. Fenum q̃z vt bos comedebat: et rore celi corpus ei⁹ infectuz est. donec cognosceret q̃ p̃fatez hꝫet altissim⁹ i regno hoim. ⁊ quẽcũq; voluerit: suscitabit sup illud. Tu q̃z filius ei⁹ balthasar nõ humiliasti cor tuũ cũ scires hec cia. sed aduersum dñatorez celi eleuat⁹ es. Et vasa dom⁹ ei⁹ allata sũt corã te. ⁊ tu ⁊ optimates tui ⁊ vxores tue et ꝑcubine tue vinũ bibistis in eis. Deos q̃z argẽteos et aureos ⁊ ereos. ferreos ligneosq; ⁊ lapideos. q̃ nõ videt neq; audiũt neq; sentiũt laudasti. Porro deuz qui hẽ flatũ tuũ i manu sua. ⁊ oẽs vias tuas nõ glorificasti. Iccirco ab eo miss⁹ ẽ articul⁹ manus: que scripsit hoc qđ exaratum est. Hec est aũt scriptura q̃ digesta est. Mane techel phares. Et hec interp̃tatõ smois. Mane. numerauit deus regnũ tuũ et cõpleuit illũ. Techel. appẽsum est i statera et inuentũ est min⁹ hñs. Phares. diuisuz est regnũ tuũ et datũ est medis et persis. Tũc iubente rege indut⁹ est Daniel purpura. et circũdata est torques aurea collo ei⁹: ⁊ ꝑdicatũ est de eo. q̃ hꝫet p̃fatem tercii⁹ i regno. Eadẽ nocte interfectus est Balthasar rex caldeo⁹: et Darius medus successit i regnũ. ãnos nat⁹. lxij. Ca. VI

Placuit Dario et cõstituit sup̃ regnũ satrapas centũuiginti vt essent i toto regno suo: et sup eos p̃ncipes tres. ex q̃bꝫ Daniel vn⁹ erat vt satrape illis redderent ratõnem: ⁊

De daniele

rex nō sustineret molestiaz. Igit̄ Daniel
supabat omnes principes ⁊ satrapas. qꝛ
sp̄s dei amplior erat ī illo. Porro rex co-
gitabat ꝯstituere eū sup om̄e regnū. Vñ
principes et satrape querebāt occasionē
vt inuenirēt Danieli ex latere regis: nul
lamqꝫ causā ⁊ suspicationez repire potu
erūt: eoꝝ fidelis essz: ⁊ oīs culpa ⁊ suspi-
tio nō inueniret̄ ī eo. Dixer̄t g̊ viri illi.
Nō inueniem⁹ Danieli huic aliquā occa-
sionez nisi forte ī lege dei sui. Tūc princi-
pes ⁊ satrape surripuer̄t regi: ⁊ sic locu-
ti sūt ei. Dari rex ineternū viue. Cōsiliū
inierūt cūcti principes regni tui. mgr̄at⁹
et satrape. senatores ⁊ iudices. vt decretū
impatorium exeat et edictum: vt oīs qui
petierit aliquā petitōz a q̊cūqꝫ deo ⁊ ho-
mine vsqꝫ ad triginta dies nisi a te rex:
mittat̄ ī lacuz leonū. Nunc itaqꝫ ꝯfirma
snīaz ⁊ scribe decretū vt nō immutet̄: qd̄
statutū est a medis et psis: nec p̄uarica-
ri cuiq̄ liceat. Porro rex Dari⁹ pposuit
edictū et statuit. Qd̄ cū Daniel ꝯperisset
id est ꝯstitutā legez: ingressus est domum
suā. et fenestris aptis ī cenaculo suo. ꝯt̄
irl̄m tribꝫ temporibꝫ ī die flectebat genua
sua et adorabat: ꝯfitebat̄qꝫ coraz deo suo
sic̄ añ facere ꝯsueuerat. Viri g̊ illi curio-
sius inquirētes: inuener̄t Danielez orā-
tem et obsecrātez deū suū. et accedētes lo-
cuti sunt regi sup edicto. Rex nūquid nō
ꝯstituisti vt oīs hō: qui rogaret quēq̄ de
dijs et hoībꝫ vsqꝫ ad dies triginta: nisi te
rex mitteret̄ ī lacū leonū? Ad q̊s rñdens
rex ait. Verus s̄mo iuxta decretum me-
doꝝ atz psaꝝ: qd̄ p̄uaricari nō licet. Tūc
rñdētes dixer̄t corā rege. Daniel de filijs
captiuitatis iude nō curauit de lege tua ⁊
edicto qd̄ ꝯstituisti: sed tribꝫ tpibꝫ p diez
orat obsecratione sua. Qd̄ verbū cum au
disset rex satis ꝯtristat⁹ est: et p Daniele
posuit cor vt liberaret eū. ⁊ vsqꝫ ad ocea-
sum solis laborabat vt erueret illū. Viri
at̄ illi intelligētes regē dixerūt ei. Scito
rex qꝛ lex medoꝝ est atz psaꝝ. vt om̄e de-
cretum qd̄ ꝯstituerit. rex nō liceat immu
tari. Tunc rex p̄cepit ⁊ adduxer̄t Dani-
elem: et miserūt eum ī lacum leonū. Di-
xitqꝫ rex Danieli. Deus tuus quem colis
sp: ip̄e liberabit te. Allatusqꝫ ē lapis vn⁹
et posit⁹ est sup os laci: quem obsignauit
rex anulo suo et anulo optimatū suorū:
ne q̊d fieret ꝯ Danielez. Et abijt rex ī do-
mum suā et dormiuit incenat⁹: cibiqꝫ nō
sunt allati corā eo: insup ⁊ somn⁹ recessit
ab eo. Tunc rex p̄mo diluculo ꝯsurgens
festinus ad lacū leonū prexit: appropin-
quāsqꝫ lacui. Danielem voce lacrimabili
inclamauit: et affat⁹ est eū. Daniel serue
dei viuentis. de⁹ tuus cui tu s̄uis sēp: pu-
tasne valuit te liberare a leonibꝫ? Et Da-
niel regi rñdens ait. Rex ineternuz viue.
Deus misit angelū suū: et ꝯclusit ora le-
onum: et nō nocuer̄t mihi: qꝛ corā eo iu-
sticia inuēta est ī me. Sed et coraz te rex
delictum nō feci. Tūc vehemēter rex ga-
uisus est sup eo: ⁊ Danielez p̄cepit educi
de lacu. Eductusqꝫ est Daniel de lacu: et
nll̄a lesio inuēta est ī eo. quia credidit deo
suo. Jubente at̄ rege adducti sūt viri illi
qui accusauer̄t Danielem: ⁊ ī lacum leo-
num missi sunt ipsi ⁊ filij et vxores eoꝝ: ⁊
nō puenerūt vsqꝫ ad pauim̄tū laci: donec
arriperent eos leones et oīa ossa eoꝝ cō-
minuer̄t. Tunc Darius rex scripsit vni-
uersis ppl̄is tribubꝫ et linguis habitātibꝫ
ī vniuersa terra. Pax vobis multiplicet̄.
A me ꝯstitutum est decretū. vt ī vniuer-
so impio ⁊ regno meo tremiscāt ⁊ paueāt
deum Danielis. Ip̄e est em̄ deus viuēs et
eternus ī secula. et regnum ei⁹ nō dissipa
bit̄: ⁊ potestas eius vsqꝫ ineternū. Ip̄e li-
berator atqꝫ saluator. faciens signa ⁊ mi-
rabilia ī celo et ī terra: qui liberauit Da-
nielem de lacu leonū. Porro Daniel per-
seuerauit vsqꝫ ad regnū Darij. regnumqꝫ
Cyri perse.

Capitulum. VII.

Anno p̄mo Balthasar
regis babilonis Daniel somniuz
vidit. Visionez at̄ capitis ei⁹ ī cu-
bili suo: ⁊ somniū scribēs breui s̄mōe cō-
p̄hēdit. sūmatimqꝫ pstringēs ait. Videbā
in visione mea nocte. et ecce quatuor vē-
ti celi pugnabāt ī mari magno: ⁊ quatu-
or bestie grādes ascēdebāt de mari diuerse
inter se. Prima q̄si leena: ⁊ alas habebat
aquile. aspitiebaz donec euulse sūt ale ei⁹
et sublata est de terra: ⁊ super pedes quasi
homo stetit. ⁊ cor eius datū est ei. Et ecce
bestia alia similis vrso in parte stetit: et
tres ordines erant in ore eius et in dētibꝫ
ei⁹: ⁊ sic dicebāt ei. Surge comede carnes

plurimas. Post hec aspiciebã. et ecce alia quasi pard⁹: ⁊ alas habebat q̃si auis q̃tuor sup se. Et q̃tuor capita erãt i bestia: et pt̃as data est ei. Post hec aspiciebã i visione noctis. et ecce bestia quarta tẽribilis atq; mirabilis ⁊ fortis nimis. Dentes ferreos habebat magnos: comedens atq; cõminuẽs ⁊ reliq̃ pedibꝫ suis pculcãs Dissilis aũ erat ceteris bestijs q̃s videraꝫ añ eã. et hẽbat cornua decẽ. Cõsiderabaꝫ cornua: ⁊ ecce cornu aliud puulũ ortũ est de medio eorũ et tria de cornibus primis euulsa sũt a facie ei⁹. Et ecce oculi ei⁹ q̃si oculi hois i cornu isto: ⁊ os loquẽs ingẽtia. Aspiciebã donec throni positi sũt: et antiquus dierꝫ sedit. Vestimẽtũ ei⁹ cãdidũ q̃ nix: capilli capitis ei⁹ q̃i lana munda. Thronus ei⁹ flamme ignis: rote ei⁹ ignis accensus fluuius igne⁹ rapidusq; egrediebaũ a facie ei⁹. Milia miliũ ministrabãt ei: et decies milies cẽtena milia assistebãt ei. Judiciũ sedit et libri apti sũt. Aspiciebam ꝓpter vocẽ sermonũ grãdiũ q̃s cornu illud loq̃baũ. Et vidi q̃m interfecta esset bestia ⁊ perisꝫ corpus ei⁹ ⁊ trabitũ eẽt ad cõburendũ igni. Aliarꝫ q̃ꝫ bestiarꝫ ablata esset pt̃as: ⁊ tpa vite ꝓstituta essẽt eis usq; ad tps ⁊ tps. Aspiciebaꝫ ġ i visiõe noctis: et ecce cũ nubibꝫ celi q̃si fili⁹ homis veniebat: et usq; ad antiquũ dierꝫ puenit et in cõspectu ei⁹ obtulerũt eum. et dedit ei pt̃atẽ ⁊ honorẽ ⁊ regnum: et oñes pp̃li tribꝫ ⁊ lingue ipi seruient. Potestas eius pt̃as eterna que non auferet̃: ⁊ regnum ei⁹ q̃d nõ corrumpet̃. Horruit sps meus. Ego Daniel territ⁹ sum i his: et visiones capitis mei cõturbauerũt me. Accessi ad vnũ de assistentibꝫ. et veritatẽ q̃rebã ab eo de oĩbꝫ his. Qui dixit mihi interptationem sermonũ: ⁊ docuit me. Dic quatuor bestie magne: q̃tuor regna ꝓsurgent de tẽra. Suscipient aũ regnũ scõi dei altissimi et obtinebunt regnũ usq; i scl'm et seculũ scl'oꝝ. Post hoc volui diligẽter discere de bestia quarta: q̃ erat dissilis valde ab oĩbꝫ et terribilis nimis. Dentes ⁊ vngues ei⁹ ferrei. comedebat et cõminuebat: ⁊ reliq̃ pedibꝫ suis pculcabat. Et de cornibꝫ decẽ q̃ habebat i capite: et de alio q̃d ortũ fuerat. añ q̃d ceciderãt tria cornua. et d̃ cornu illo q̃d hẽbat ocl'os: et os loquẽs grã-

dia: ⁊ mai⁹ erat ceteris. Aspiciebã: ⁊ ecce cornu illud faciebat bellũ aduersus sctõs et ꝓualebat eis: donec venit antiqu⁹ dierꝫ et iudiciũ dedit sctis excelsi. et tps aduenit ⁊ regnũ obtinuerũt sãcti. Et sic ait bestia quarta. Regnum quartũ erit i terra q̃d maius erit omibꝫ regnis: ⁊ deuorabit vniuersã terrã: et pculcabit et cõminuet eam. Porro decẽ cornua. ipi⁹ regni decez reges erũt: et ali⁹ cõsurget post eos: ⁊ ipe potentior erit priorib⁹: et tres reges hũiliabit. Et sermones ꝓtra excelsũ loquet̃: et sãctos altissimi conteret. Et putabit q̃ possit mutare tpa et leges. et tradẽtur in manu ei⁹ usq; ad tps ⁊ tpa ⁊ dimidiuꝫ tẽporis. Et iudiciũ sedebit ut auferat̃ potẽtia et ꝓteratur ⁊ dispereat usq; i finẽ. Regnum aũ pt̃as ⁊ magnitudo regni que est subter omne celũ det̃ ppl'o sanctorꝫ altissimi: cui⁹ regnum. regnũ sempiternũ est. et oñes reges seruient ei ⁊ obedient̃. Huc usq; finis verbi. Ego Daniel multũ cogitationibꝫ meis cõturbabar. et facies mea mutata est i me. verba autẽ in corde meo conseruaui.

Capitulum. VIII.

In anno tercio regni Balthalar regis visio apparuit mihi. Ego Daniel post id q̃d videram i ꝓncipio vidi in visione mea cũ essez i susis castro q̃d est i helam ciuitate. Vidi aũ i visione esse me sup portã ulai: et leuaui oculos meos ⁊ vidi. Et ecce aries vn⁹ stabat añ paludẽ hñs cornua excelsa: ⁊ vnũ excelsius altero atq; succrescens. Postea vidi arietez cornibꝫ ventilãtez ꝑ occidentem ⁊ contra aquilonez ⁊ ꝑ meridiem: et oẽs bestie nõ poterãt resistere ei. neq; liberari de manu ei⁹. fecitq; ſm voluntatẽ suã et magnificat⁹ est. Et ego intelligebã Ecce aũ hirc⁹ capraꝝ veniebat ab occidẽte sup faciez toti⁹ terre ⁊ nõ tãgebat terram. Porro hirc⁹ habebat cornu insigne inter oculos suos. et venit usq; ad arietẽ illum cornutũ quem viderã stantem ante portã. Et cucurrit ad eũ impetu fortitudinis sue. Cumq; approprinquasset ꝓpe arietem efferat⁹ est i eum: ⁊ ꝓcussit arietẽ. et cõminuit duo cornua ei⁹. Et nõ poterat aries resistere ei. Cũq; eum misisꝫ i terrã pculcauit et nemo quibat liberare arietẽ

de manu eiꝰ. Hircus aũ capraꝝ magnus factus est nimis. Cunqꝫ creuissẽt:fractũ est cornu magnũ.et orta sunt ꝗtuor cornua subtær illud:p ꝗtuor ventos celi. De uno aũ ex eis egressũ ẽ cornu unũ modicũ ꝙ factũ est grãde ꝫ meridiẽ ꝙ ꝓ oriẽtẽ. et ꝫ fortitudinez. Et magnificatũ est usqꝫ ad fortitudinez celi:et deiecit de fortitudine et de stellis ꝙ ꝓculcauit eas:usqꝫ ad principẽ fortitudinis magnificatꝰ est. Et ab eo tulit iuge sacrificiũ:et deiecit locuz sctificatõis eiꝰ. Robur aũ datũ est ꝫ iuge sacrificiũ ꝓpter pcã et ꝓsterneẽ veritas ī tærra.ꝙ ꝓsperabiẽ et faciet:et audiui unũ de sctis loquẽtem.et dixit unꝰ sctꝰ altero nescio cui loquenti. Usqꝫquo visio ꝙ iuge sacrificiũ et pcm desolatõis ꝗ facta est ꝙ sãctuariũ ꝙ fortitudo ꝓculcabiẽ:Et dixit ei. Usqꝫ ad vesperã ꝙ mane dies duo milia trecẽti:et mũdabiẽ sãctuariũ. Factũ est aũ cum viderẽ ego Daniel visionez et quererẽ intælligentiaz:ecce stetit ī cõspectu meo ꝗ ispẽs viri.ꝙ audiui vocem viri intær ulai:et clamauit ꝙ ait. Gabriel fac intælligere istã visionez. Et venit et stetit iuxta ubi ego stabam. Cunqꝫ veniss:pauens corui ī faciem meaz. Et ait ad me. Intælige fili hoīs:qm̃ ī tpe finis ꝓplebiẽ visio. Cũqꝫ loqueretur ad me: collapsus sum ꝓnus ī tærrã. Et tætigit me ꝙ statuit me in gradu meo:dixitqꝫ mihi. Ego ostẽdaz tibi ꝗ factura sint ī nouissimo maledictõis:qm̃ habet tps finem suum. Aries quez vidisti hãe cornua:rex medoꝝ ẽ atz persaꝝ. Porro hircus capraꝝ rex grecorum est.ꝙ cornu grãde qđ erat intær oculos eius.ipe est rex primus. Qz aũ fracto illo:surrexeẽt quatuor ꝓ eo. Quatuor reges de gẽte eiꝰ cõsurgent:sed nõ ī fortitudine eius. Et post regnum eoꝝ:cũ creuerint iniquitatæs ꝓsurget rex impudẽs facie ꝙ intælligens ꝓpositõnes.et roborabiẽ fortitudo eiꝰ:sed nõ in viribꝫ suis. et supꝝ quã credi põt uniuersa vastabit:ꝙ ꝓsperabitur ꝙ faciet. Et interficiet robustos ꝙ populum sctõꝝ ꝑm voluntatez suã:ꝙ dirigeẽ dolus ī manu eiꝰ:et cor suũ magnificabit. et ī copia rex oĩm occidit plurimos.et ꝫ principẽ principum ꝓsurget:et sine manu ꝓteretur. Et visio vespe ꝙ mane que dicta est: vera ẽ. Tu ergo visionez signa:quia post multos dies erit. Et ego Daniel langui et egrotaui ꝑ dies. Cunqꝫ surrexissem:faciebam opa regis ꝙ stupebam ad visionez.et nõ erat qui intærpretaretur. ¶ Capitulum .IX.

In anno primo Darij filij Assueri de semine medoꝝ qui imperauit super regnũ caldeorũ. Anno uni regni eiꝰ:ego Daniel intellexi in libris nũeꝝ annorũ de quo factꝰ est sermo dñi ad Hieremiã ꝓphetam: ut cõplerentur desolatõnis hierusalem septuagĩta anni. Et posui faciem meã ad dominũ deũ meũ rogare et deꝓcari ī ieiunijs sacco et cinere.et oraui dominũ deũ:et ꝓfessus sum et dixi. Obsecro dñe deus magne ꝙ terribilis:custodiens pactum ꝙ misericordiaz diligentibꝫ te et custodiẽtibꝫ mãdata tua. Peccauimus iniquitatez fecimus.impie egimus:ꝙ recessimus ꝙ declinauimꝰ a mandatis tuis ac iudicijs. Non obediuimus seruis tuis ꝓphetis qui locuti sunt in noĩe tuo:regibꝫ nr̃is.principibus nr̃is.patribꝫ nostris. oĩqꝫ populo terre. Tibi dñe iusticia:nobis aũt ꝓfusio faciei.sicut est hodie viro iuda:ꝙ habitatoribꝫ hirl̃m:ꝙ oĩ israhel:his qui prope sunt.et his qui ꝓcul ī uniuersis terris ad quas eiecisti eos ꝓpter iniquitatæs eorũz in quibus peccauerunt ī te domine. Nobis confusio faciei regibus nostris.principibus nostris. et patribꝫ nostris ꝗ peccauerunt. Tibi autez domino deo nostro misericordia ꝙ ꝓpitiatio.qz recessim̃ a te et nõ audiuim̃ uocẽ dñi dei nr̃i ut ambularemus ī lege eiꝰ:quã posuit nobis per seruos suos ꝓphas.ꝙ oĩs israhel ꝑuaricati sunt legez tuã ꝙ declinaueẽt ne audirẽt vocem tuã.et stillauit sup nos maledictõ et detestatio ꝗ scripta ẽ ī libro Moysi serui dei.qz peccauim̃ ei. Et statuit sermões suos ꝗs locutꝰ est sup nos ꝙ sup ꝓncipes nr̃os ꝗ iudicaueẽt nos.et ut supinducẽt ī nos malum magnũ:ꝗle nũqꝫ fuit sb̃ oĩ celo ꝑm qđ factũ est ī irl̃m.sicut scriptũ ẽ in lege Moysi. Omne malũ hoc venit sup nos.ꝙ nõ rogauim̃ faciez tuã dñe deꝰ nr̃. ut reuertæremur ab iniquitatibꝫ nr̃is:et cogitarem̃ ueritatẽ tuã. Et uigilauit dominꝰ sup malitiã:ꝙ adduxit eaz sup nos.

Justus dñs deus nr̃ i oib⁹ opib⁹ suis q̃ fecit. nõ em̃ audiuim⁹ vocez eius. Et nunc dñe deus nr̃ q̃ eduxisti pp̃lm tuũ de terra egipti i manu forti: et fecisti tibi nomen sm diem hãc peccauim⁹: iniquitatem fecimus dñe i oñez iusticiã tuã. Auertat obsecro ira tua: et furor tuus a ciuitate tua irl'm. q̃ a mõte tuo. Propter pcã.n. nr̃a: q̃ iniquitates patrum nr̃or̃ irl'm et pl's tuus i obprobriũ sũt oib⁹ p circuitũ nostr̃. Nunc g̃ exaudi de⁹ nr̃ or̃onem sui tui et p̃ces ei⁹: q̃ oñde faciẽ tuã sup sãctuarium tuũ: qđ desertũ ẽ. Propter temetipm inclina de⁹ me⁹ aurez tuã q̃ audi: api oculos tuos et vide desolatõm nr̃az: q̃ ciuitatẽ sup quã inuocatũ est nomen tuũ. Neq̃ em̃ i iustificatõnib⁹ nr̃is psterñim⁹ p̃ces añ faciez tuã: sz̃ i miseratõnib⁹ tuis mltis. Exaudi dñe. placare dñe. attẽde et fac. Ne morieris pp̃ter temetipm de⁹ me⁹ qr nomen tuũ inuocatũ est sup ciuitatez et sup pp̃lm tuũ. Cunq̃ adhuc loquerer q̃ orarem et cõfitẽrer pcã mea et pcã populi mei israhel: vt psterñerem p̃ces meas i pspectu dei mei p mõte scto dei mei. adhuc loquẽte me i or̃one mea: q̃ ecce vir Gabriel quẽ viderã in visione a principio cito volans tetigit me in tpe sacrificij vespertini. et docuit me: q̃ locutus est mihi. Dixitq̃. Daniel nunc egressus sũ vt docerez te q̃ intelligeres. Ab exordio p̃cum tuar̃ egressus est sermo. Ego at̃ veni: vt indicarez tibi. qr vir desideriorum es. Tu at̃ animaduerte sermonẽ: et intellige visionez. Septuaginta hebdomades abbreuiate sũt sup pp̃lm tuũ. et sup vrbem scta tuã. vt cõsumet̃ p̃uaricatio: et finez accipiat pcã̃m. et deleat̃ iniquitas. q̃ adducatur iusticia sempiterna. et impleat̃ visio et pphecia. q̃ vngat̃ sanctus sctor̃. Scito ergo et animaduerte ab exitu sermonis. vt itez edificet̃ irl'm. vsq̃ ad xp̃m ducẽ hebdomades septẽ et hebdomades sexaginta duo. erunt. et rursum edificabit̃ platea q̃ muri i angustia tpm. Et p⁹ hebdomades sexaginta duas occidet̃ xp̃c. et nõ erit ei⁹ pl's qui eũ negatur⁹ est. Et ciuitatẽ q̃ sãctuariũ dissipabit pl's cũ duce venturo. et finis ei⁹ vastitas: et p⁹ finẽ belli statuta desolatio. Cõfirmabit at̃ pactũ mltis hebdomada vna: et in dimidio hebdoma-

dis deficiet hostia q̃ sacrificium. et erit in tẽplo abhominatio desolatõnis: q̃ vsq̃ ad psumationez q̃ finẽ pseuerabit desolatio.

Capitulum .X.

Anno tercio regni Cyri regis psarũ verbum reuelatũ est Danieli cognomẽto Balthasar. q̃ verbũ verũ et fortitudo magna: intellexit q̃ sermonez. Intelligentia em̃ est op⁹ in visione. In diebus illis ego Daniel lugebã triũ hebdomadar̃ dieb⁹: panẽ desiderabilem nõ comedi: et caro q̃ vinũ nõ introierunt i os meũ. Soz neq̃ vngẽto vnct⁹ sũ donec cõplerẽt̃ trium hebdomadar̃ dies. Die at̃ vicesima q̃ q̃rta mens pmi erã iuxta fluuiũ magnum q̃ est tygris: q̃ leuaui oculos meos q̃ vidi. Et ecce vir vn⁹ vestitus lineis: q̃ renes ei⁹ accincti auro obrizo: et corpus ei⁹ q̃i crisolitus: q̃ facies ei⁹ velut spẽs fulguris: q̃ oculi ei⁹ vt lampas ardẽs: q̃ brachia ei⁹ et q̃ deorsũ vsq̃ ad pedes q̃i spẽs eris candẽtis: et vox sermonũ ei⁹ vt vox multitudinis. Vidi at̃ ego Daniel sol⁹ visionez. Porro viri q̃ erãt mecũ nõ viderũt: sz̃ terror min⁹ irruit sup eos. et fugerunt i absconditũ. Ego at̃ relict⁹ sol⁹ vidi visionẽ grãdem hãc: q̃ nõ remãsit i me fortitudo. sz̃ et spẽs mea immutata est i me: et emarcui nec habui q̃cq̃ viriũ. Et audiui vocẽ sermonũ ei⁹: q̃ audiens iacebã psterñatus sup faciez meã: q̃ vultus me⁹ herebat terre. Et ecce manus tetigit me q̃ erexit me sup genua mea: et sup articulos manuũ mear̃. Et dixit ad me. Daniel vir desideriorum intellige ỏba q̃ ego loq̃r ad te: et sta i g̃du tuo. Nũc.n. sũ missus ad te. Cũq̃ dixisset mihi sermonẽ istum: steti tremẽs. q̃ ait ad me. Noli metuere Daniel. qr ex die p̃mo q̃ posuisti cor tuũ ad intelligẽdũ vt te affligẽs i pspectu dei tui exaudita sunt ỏba tua: q̃ ego veni pp̃t̃ sermones tuos. p̃nceps at̃ regni psar̃ restitit mihi vigiti q̃ vno diebus: q̃ ecce Michael vn⁹ de p̃cipib⁹ p̃mis venit i adiutoriũ meũ: q̃ ego remãsi ibi iuxta regẽ psarũ. Veni at̃ vt docerẽ te q̃ vẽtura sẽ pl'o tuo i nouissimis diebus: qm̃ adhuc visio i dies p̃telat̃. Cũq̃ loq̃rer̃t̃ mihi huiuscemõi ỏbis. deiecit vultũ meũ ad terr̃az q̃ tacui. Et ecce q̃i sil'itudo filij hois tetigit labia mea q̃ aperiẽs os meũ locut⁹ sũ. q̃ dixi ad eũ q̃

stabāt ꝓtra me. Dñe mi ī visione tua dis-
solutæ sūt compages mee: ⁊ nihil ī me re-
māsit virium. Et qūo potuerit seruus dñi
mei loqui cū dño meo? Nihil em̄ ī me re-
māsit virū sz et halit⁹ meus intercludit.
Rursum g̃ tetigit me q̃i visio hoīs ⁊ ꝓfor-
tauit me et dixit. Noli timere vir desideri
orū: pax tibi ꝓfortare ⁊ esto robust⁹. Cū-
qz loquerer mecū conualui ⁊ dixi. Loq̃re
dñe mi quia cōfortasti me. Et ait. Nunqd
scis quare venerim ad te? Et nunc reuer-
tar vt p̄lier aduersum p̄ncipem p̄sax. Cū
em̄ egrederer: apparuit p̄nceps grecorū
veniens. Verūtamen anūciabo tibi quod
exp̄ssum est ī scriptura veritatis. ⁊ nemo
est adiutor me⁹ ī omīb⁹ his: nisi Michael
princeps vester. Capitulum. XI.

Ego aūt a primo anno
Darij medi stabā vt cōfortarer̄ ⁊
roborarer. Et nunc veritatem
anūciabo tibi. Ecce adhuc tres reges sta-
bunt in p̄sidē: et quart⁹ ditabit opib⁹ ni-
mijs sup omēs ⁊ cum inualuerit diuitijs
suis ꝓcitabit omēs aduersum regnū gre-
cie. Surget ño rex fortis ⁊ dominabitur
p̄tatē multā: et faciet quod placuerit ei.
Et cū stet̄it ꝓteretur regnū ei⁹: et diui-
der̄ in quatuor ventos celi. sz nō in poste-
ros ei⁹: neqz ꝟm potētiā illius q̃ dñatus
est. Lacerabit em̄ regnum ei⁹ etiā in ex-
ternos: exceptis his. Et ꝓfortabitur rex
austri: et de p̄cipib⁹ ei⁹ p̄ualebit sup eū.
Et dñabitur ditione: multa em̄ dominā-
tio eius. Et post finez annox federabūt.
Filiaqz regis austri venit ad regem aqui-
lonis facere amicitiā: ⁊ nō obtinebit for-
titudinē brachij nec stabit semen eius. Et
tradet̄ur ip̄a et qui adduxerunt eā adole-
scentes eius et qui ꝓfortabāt eaz ī tpib⁹.
Et stabit de germine radicum ei⁹ planta-
tio. Et veniet cū exercitu et ingredier̄ p-
uinciam regis aquilonis: et abutet̄ eis. et
obtinebit insup et deos eox et sculptilia.
Vasa qz p̄ciosa auri ⁊ argēti captiua du-
cet ī egiptum. Ipe p̄ualebit aduersus re-
gem aquilonis. Et intrabit in regnū rex
austri: ⁊ reuertet̄ur ad terram suā. Filij
autem eius p̄uocabuntur et cōgregabūt
multitudinez exercituū plurimox. Et ve-
niet p̄peras et inundās: ⁊ reuertet̄ ⁊ ꝓci-
tabit̄: ⁊ cōgredier̄ cū robore ei⁹. Et p̄uo-
catus rex austri egredier̄ ⁊ pugnabit ad-
uersus regez aquilonis. ⁊ p̄parabit mul-
titudinez nimiam: et dabitur multitudo
in manus eius et capiet multitudinem ⁊
exaltabitur cor ei⁹ et deijciet multa milia
sed nō p̄ualebit. Cōuertet̄ aūt rex aquilo-
nis ⁊ p̄parabit multitudinē multomaio-
rem q̃ prius. Et in fine tpm annorūqz ve-
niet: p̄perans cū exercitu magno ⁊ opib⁹
nimijs. In tpib⁹ illis multi ꝓsurgent ad-
uersus regem austri. Filij qz p̄uaricato-
rum p̄pli tui extollent̄ vt impleāt visionē
⁊ corruent. Et veniet rex aquilonis ⁊ cō-
portabit aggerē: et capiet vrbes munitis-
simas ⁊ brachia austri nō sustinebūt. Et
ꝓsurgent electi ei⁹ ad resistendū ⁊ nō erit
fortitudo. Et faciet veniens sup eū iuxta
placitum suū: et nō erit qui stet ꝰ faciez
eius. Et stabit in terra inclita ⁊ cōsumet̄
in manu ei⁹. et ponet faciem suā ⁊ veni-
at ad tenendū vniuersū regnū ei⁹ ⁊ recta
faciet cum eo. Et filiaz feminax dabit ei
vt euertat illud: et nō stabit nec illi⁹ erit.
Et cōuertet faciē suā ad insulas ⁊ capiet
multas ⁊ cessare faciet p̄ncipez obp̄obrij
sui. et obp̄obriū ei⁹ cōuertet̄ ī eū. Et cō-
uertet faciez suā ad imperiū terre sue: et
impīguet ⁊ corruet ⁊ nō inuenier̄. Et sta
bit ī loco ei⁹ vilissim⁹ et indign⁹ decore re-
gio: ⁊ ī paucis diebus cōteret̄ non ī furore
nec ī p̄elio. Et stabit ī loco ei⁹ despect⁹: ⁊
nō tribuet̄ ei honor regi⁹. Et veniet claz
⁊ obtinebit rḡnū ī fraudulētia. ⁊ brachia
pugnātis expugnabūt̄ a facie ei⁹: et ꝓte-
ret̄. Insup et dux federis: ⁊ p̄t⁹ amiciti-
as cū eo faciet dolū. ⁊ ascēdet ⁊ supabit ī
modico p̄plo. ⁊ habūdātes ⁊ vberes vrbes
ingredier̄. et faciet q̃ nō fecer̄t p̃res ei⁹: et
p̃res patx ei⁹. Rapinas ⁊ p̄daz et diuiti-
as eox dissipabit. et p̄t firmissimas cogi-
tatōnes iniet ꝓsiliū: ⁊ hoc vsqz ad tps. Et
cōcitabit̄ fortitudo ei⁹ et cor ei⁹ aduersus
regez austri ī exercitu magno. Et rex au-
stri p̄uocabit̄ ad bellū multis auxilijs et
fortib⁹ nis: ⁊ nō stabūt qr inibūt aduer-
sus eū ꝓsilia. Et comedētes panē cū eo ꝓterēt
illū: exercitusqz ei⁹ opp̄imet̄. et cadet̄ inf-
fecti eius p̄lmi. Duox qz regum cor erit
vt malefaciāt: et ad mensā vnaz loquent̄
mendaciū et nō p̄ficient. qr adhuc finis ī
aliud tempus. Et reuertet̄ ī terraz suam

cum opib⁹ multis: et cor ei⁹ aduersus te-
stamentum sanctū:et faciet et reuertēt ī
terrā suam.Statuto tpe reuertēt:ꝛ ve-
niet ad austr̄: et nō erit prior̄i simile no-
uissimū.Et veniēt sup eum trieres et ro-
mani:ꝛ pcutiet et reuertēt.Et indigna-
bitur ꝫ testamentū sanctuarij:ꝛ faciet re-
uertēt̄q; et cogitabit aduersum eos q̄ de-
reliquerūt testamētū sanctuarij.Et bra-
chia ex eo stabūt ꝛ polluent sāctuarium
fortitudinis et auferēt iuge sacrificiū:et
dabūt abhomiatōez ī desolatōz.Et impij
ī testamentū similabūt fraudulēter:pp̄s
autē sciens deum suū obtinebit ꝛ faciet.ꝛ
docti ī ppl̄o docebunt plurimos: ꝛ ruent
in gladio ꝛ ī flamma. et ī captiuitate ꝛ ī
rapinam ducent̄.Cunq; corruerint:sub-
leuabunt̄ auxilio paruulo: ꝛ applicabūt̄
eis plurimi fraudulenter. Et de eruditis
eruent vt ꝓflent̄ ꝛ eligāt̄ ꝛ dealbent̄ vsq;
ad tp̄s p̄finitum.qr adhuc aliud tp̄s erit
Et faciet iuxta voluntatez suā rex:ꝛ ele-
uabit̄ et magnificabitur aduersus oñez
deum.et aduersus deum deor̄ loquet̄ ma-
gnifica et dirigēt donec ꝓpleat̄ iracūdia.
Perpetrata quippe est diffinitio. Et deuz
patrum suor̄ nō reputabit.et erit ī cōcu
piscētijs feminar̄ nec quēq̄ deor̄ curabit.
quia aduersus vniuersa cōsurget.Deum
aūt Maozim ī loco suo venerabit̄.ꝛ deum
quez ignorauerūt pr̄es ei⁹ colet auro ꝛ ar-
gento:ꝛ lapidē p̄cioso rebusq; p̄ciosis.Et
faciet vt muniat Maozim cuz deo alieno
quē nō cognouit:et multiplicabit gloriā
et dabit eis pr̄atez ī multis:ꝛ terrā diui-
det gratuito.Et ī tēpe p̄finito p̄liabit̄ ad-
uersus eū rex austri.ꝛ q̄ī tēpestas veniet
ꝫ illum rex aq̄lonis ī curribꝰ ꝛ ī equitibꝰ
et ī classe magna.ꝛ ingredietē terras ꝛ cō-
teret ꝛ ptrāsiet.Et introibit ī terrā gl̄io-
sam ꝛ multi corruēt.De aūt sole saluabūt̄
de manu ei⁹:Edom ꝛ Moab ꝛ p̄ncipes fi-
lior̄ Ammon.Et mittet manū suā ī ter-
ras:et terra egipti nō effugiet.Et dñabi-
tur thezaror̄ auri ꝛ argēti:ꝛ ī oīb⁹ p̄ci-
osis egipti.Per libiam q̄z et ethiopiā trās-
ibit:et fama turbabit eū ab oriente ꝛ ab
aquilone.ꝛ veniet in multitudine magna
vt cōterat et interficiat plīmos.Et figet
tabnaculū suū a phetuo inter duo maria
sup montē inclitū et sanctū.ꝛ veniet vsq

ad sūmitatez eius:et nemo auxiliabit̄ ei.

Capitulum .XII.

In tempore aūt illo cō-
surget Michael princeps magn⁹:
q̄ stat p filijs pl̄i tui:et veniet tp̄s
quale nō fuit ab eo ex quo gentes esse ce-
perūt vsq; ad tp̄s illud.Et in tpe illo sal-
uabit̄ pl̄s tuus:oīs q̄ inuent⁹ fuerit scri-
ptus in libro vite. Et multi de his q̄ dor-
miūt ī terre puluere euigilabūt:alij ī vi-
tam eternaz:et alij ī obprobriū vt videāt
semp.Qui autē docti fuerint:fulgebūt q̄si
splendor firmamēti:ꝛ qui ad iusticiā eru-
diunt multos.quasi stelle in ppetuas et-
nitates. Tu aūt Daniel claude sermones
et signa librum vsq; ad tempus statutum
Plurimi ptransibūt ꝛ multiplex erit sci-
entia.Et vidi ego Daniel:et ecce q̄si duo
alij stabāt:vnus hinc super ripam flumi-
nis:ꝛ alⁱ⁹ inde ex altera ripa fluminis.et
dixi viro qui erat indut⁹ lineis:q̄ stabat.
sup aquas fluminis.Usq;quo finis horū
mirabilium:Et audiui virū qui indutus
erat lineis:q̄ stabat sup aquas fluminis:
cum eleuasset dexterā et sinistram suā in
celum:et iurasset p viuētez ī eternum.qr
ī tp̄s ꝛ tempora et dimidiū temporis. Et
cum completa fuerit dispersio nauis pl̄i
sancti:complebunt̄ vniuersa hec.Et ego
audiui et nō intellexi.et dixi.Dñe mi q̄d
erit post hec:ꝛ ait.Vade Daniel:qr clau-
si sūt signatiq; ꝛmones vsq; ad p̄finitum
tp̄s.Eligent̄ ꝛ dealbabunt̄.et quasi ignis
probabūtur multi.Et impie agent impij
neq; intelligent oñes impij.Porro docti
intelligent ꝛ a tpe cum ablatū fuerit iuge
sacrificiū:ꝛ posita fuerit abhominatio ī
desolatōez:dies milleducentinonaginta.
Beat⁹ qui expectat ꝛ puenit ad dies mil-
letrecentostrigintaquinq;.Tu aūt Daniel
vade ad p̄finitum.et requiesces ꝛ stabis ī
sorte tua in fine dier̄.Hucusq; Danielez
ī hebraico volumine legimus.Cetera que
sequunt̄ vsq; ad finez libri de Theodotio-
nis editione trāslata sunt.

Capitulum .XIII.

Erat vir habitās in
babilone:ꝛ nomē ei⁹ Joachim:et
accepit vxorē noīe Susanna filiā
Helchie pulchrā nīs ꝛ timētez deū.pentes

em̃ illi⁹ cũ essent iusti erudierũt filiã suã
ꝺm legez Moyſi. Erat aũt Joachim diues
valde: et erat ei pomeriũ vicinum domui
sue. et ad ipm ꝓfluebãt iudei: eo q̃ essz ho
norabilioz oim. Et ꝓstituti sũt duo iudi
ces senes ī illo anno de q̃o locut⁹ est dñs.
qz egressa ē iniq̃tas de babilone a senioꝛi
bus iudicibꝫ q̃ videbant̃ regere ꝑ̄plm. Jsti
frequẽtabãt domũ Joachim: ⁊ veniebant
ad eos oẽs q̃ habebãt iudicia. Cũ aũ ꝑ̄ꝰ
reuertisset ꝑ meridiez: ingrediebat̃ Su
sãna. ⁊ deambulabat ī pomerio viri sui.
Et videbãt eã senes q̃ttidie ingredientẽ ⁊
deambulãtez. ⁊ exarsert̃ ī ꝓcupiscẽtiã ei⁹.
Et euertert̃ sensũ suũ et declinauert̃ ocu
los suos vt nõ viderẽt celũ. neq̃ recoꝛda
rẽt̃ iudicioꝝ iustoꝝ. Erãt g̃ ambo vulne
rati amoꝛe e⁹ nec indicauert̃ sibi vicissim
doloꝛẽ suũ. Erubescebãt em̃ indicare sibi
ꝓcupiaz suã. volentes cõcũbere cũ ea. Et
obꝺuabãt q̃ttidie soliciti⁹ videre eaz. Di
xitq̃ alter ad alterꝝ: eam⁹ domũ. qz hora
prãdij ẽ. Et egressi recessert̃ a se. Cũq̃ re
uertissẽt venert̃ ī vnũ: et sciscitãtes abin
uicem causã ꝓfessi sũt cõcupiscẽtiã suaz.
Et tũc ī cõe statuerũt tp̃s: q̃n eã possent
inuenire solã. Factũ est aũ cũ obꝺuarent
diẽ aptũ ingressa est aliq̃n sic̃ heri et nu
diusterci⁹ cũ duabꝫ solis puellis: voluitq̃
lauari ī pomerio. Estus quipe erat: ⁊ nõ
erat ibi q̃sqũ ꝑter duos senes abscõditos: ⁊
ꝓ̄plantes eam. Dixit g̃ puellis. Afferte
mihi oleum ⁊ smigmata: ⁊ ostia pomerij
claudite. vt lauer. Et feceꝝ sicut p̄cepat
clauserũtq̃ ostia pomerij. et egressi sũt ꝑ
posticũ vt afferrẽt q̃ iusserat. Nescieb̃at
q̃ senes int⁹ esse abscõditos. Cũ aũt essent
egresse puelle surrexert̃ duo senes: et ac
currerũt ad eaz ⁊ dixerũt. Ecce ostia po
merij clausa sũt ⁊ nemo nos videt: ⁊ ī cõ
cupiscentia tui sum⁹. Quobrem assentire
nobis ⁊ cõmiscere nobiscũ. Qđ si noluẽis
dicemus ꝯ te testimoniũ q̃ fuerit tecũ iu
uenis. ⁊ ob hanc causã emiseris puellas.
Jngemuit Susanna et ait. Anguste sũt
mihi vndiq̃. Si em̃ hoc egero moꝛs mihi
est: si aũ nõ egero: non effugiaz man⁹ ve
stras. Sed melius est mihi absq̃ ope inci
dere ī manus hominũ: q̃ peccare ī cõspe
ctu dñi. Et exclamauit voce magna Su
sanna. Exclamauerũt aũ et senes aduer
sus eã. Et cucurrit vnus ad ostia pome
rij et aperuit. Cum g̃ audissent clamoꝛez
famuli domus in pomerio: irruerũt per
posticum vt viderent q̃dnam esset: postq̃
aũt senes locuti sũt erubuerunt serui ve
hemẽter. qz nũq̃ dictus fuerat sermo hu
iuscemodi de Susanna. Et facta est dies
crastina. Cunq̃ venissẽt ꝑ̄ꝰ ad vir̃ eius
Joachim: venerunt et duo p̃sbiteri pleni
iniqua cogitatõne aduersus Susannam
vt interficerent eaz. Et dixert̃ corã ꝑ̄ꝺo.
Mittite ad Susãnam filiã Helchie vxo
rem Joachim. Et statim miserũt. Et venit
cum parẽtibꝫ ⁊ filijs et vniuers̃ cognatis
suis. Poꝛro Susãna erat delicata nĩs et
pulchra specie. At iniqui illi iusserũt vt di
scoopirer̃: erat em̃ coopta. vt vel sic sati
arent̃ decoꝛe ei⁹. Flebant igr̃ sui: ⁊ oẽs q̃
nouerãt eã. Cõsurgẽtes aũ duo p̃sbiteri ī
medio ꝑ̄ꝰ: posuerunt man⁹ suas sup ca
put ei⁹: Que flens suspexit ad celuz. Erat
em̃ coꝛ ei⁹ fiducia bñs ī dño. Et dixert̃ p̃s
biteri. Cũ deambularem⁹ ī pomerio soli
ingressa est hec cũ duabꝫ puellis. ⁊ clausit
ostia pomerij et dimisit a se puellas. Ve
nitq̃ ad eã adolescẽs q̃ erat abscondit⁹: et
ꝓcubuit cũ ea. Poꝛro nos cũ essem⁹ ī an
gulo pomerij videntes iniq̃tatem cucur
rimus ad eos: et vidim⁹ eos piter cõmi
sceri. Et illũ q̃ez nõ quiuim⁹ ꝓphendẽ qz
foꝛtioꝝ nob erat ⁊ apto ostio exiliuit. Dãc
aũ cũ apphendissem⁹ interrogauim⁹: q̃s
naz eẽt adolescẽs. et noluit indicare nob.
Dui⁹ rei testes sum⁹. Credidit eis multi
tudo q̃i senibꝫ ⁊ iudicibꝫ ꝑ̄ꝰ ⁊ ꝺemnaue
rũt eã ad moꝛtẽ. Exclamauit aũ voce ma
gna Susãna et dixit. Deus eterne: q̃ ab
sconditoꝝ es cognitoꝛ: q̃ nosti oĩa antq̃
fiãt: tu scis q̃m falsũ testimoniũ tulert̃ ꝯ
me. et ecce moꝛioꝛ cũ nihil hoꝝ fecerim q̃
isti malitiose ꝓposuerũt aduersũ me. Ex
audiuit aũ dñs vocẽ ei⁹. Cũq̃ ducer̃ ad
moꝛtez suscitauit dñs spm̃sctũ pueri iu
nioꝛis c⁹ nomẽ Daniel: ⁊ exclamauit vo
ce magn̄. Mund⁹ ego sũ a sãguie h⁹. Et cõ
uersus oĩs ꝑ̄ꝰ ad eũ dixit. q̃s ẽ iste ſmo
quẽ tu locut⁹ es? Qui cũ staꝛet ī medio eo
rũ ait. Sic fatui filij isr̃l̃ ñ iudicãtes: neq̃
qđ veꝝ ẽ cog̃scẽtes ꝺemnastis filiã isr̃l̃.
Reuertimĩ ad iudiciũ: qz falsũ testioniũ
locuti sr̃ aduers⁹ eã. Reuersus ẽ g̃ ꝑ̄ꝰ cũ

festinatione. Et dixerũt ei senes. Veni et sede ĩ medio nostr̃ et indica nobis. q̃ tibi deus dedit honorẽ senectutis. Et dixit ad eos Daniel. Separate illos abinuicez p̃cul q̃ diiudicabo eos. Cum g̃ diuisi essent alter ab altero: vocauit vnum de eis q̃ dixit ad eum. Inueterate dier̃ malor̃: nũc venerũt pc̃a tua q̃ operabaris prius iudicãs iudicia iniusta: innocẽtes opp̃mẽs et dimittẽs noxios: dicente dño. Innocentem et iustum nõ interficies. Nũc g̃ si vidisti eaz dic sub q̃ arbore videris eos colloquẽtes sibi: qui ait. Sub cino. Dixit aũ Daniel. Recte mentit⁹es in caput tuum Ecce em̃ angel⁹ dei accepta sn̄a abeo sc̃idet te medium. Et amoto eo iussit venire aliũ et dixit ei. Semen chanaan q̃ nõ iuda species decepit te q̃ cõcupiscentia subuertit cor tuũ. Sic faciebatis filiab⁹ israhel: et ille timentes loquebanť vobis: sed nõ filia iuda sustinuit iniquitatez vestrã. Nunc g̃ dic mihi sub q̃ arbore comp̃henderis eos loquentes sibi: qui ait. Sub prino. Dixit aũ ei Daniel. Recte mentit⁹es et tu in caput tuũ. Manet em̃ angel⁹ dei gladiũ bñs vt secet te mediũ: et interficiat vos. Exclamauit itaq̃ oĩs cetus voce magna q̃ bñdixerũt deũ qui saluat sperãtes in se. Et consurrexerť aduersus duos p̃sbiteros. Conuicerat em̃ eos Daniel ex ore suo falsũ dixisse testimoniũ. Feceř tq̃ eis sicut male egerãt aduersus primaz: vt facerẽt ſm legẽ Moysi. q̃ interfecerũt eos. Et saluatus est sãguis innoxi⁹ in die illa. Helchias aũ et uxor ei⁹ laudauerunt deũ p filia sua. Susanna cũ Joachim marito ei⁹ et cognatis oĩb⁹. q̃ non est inuẽta in ea res turpis. Daniel autez factus est magnus ĩ conspectu p̃ĩ a die illa q̃ deinceps. Et rex Astiages apposit⁹ẽ ad p̃res suos: et suscepit Cyrus p̃s regnũ ei⁹.

Capitulum .XIIII.

Erat aũt Daniel cõuiua regis et honoratus sup omẽs amicos ei⁹. Erat q̃z idolum apud babilonios noĩe Bel. et impendebãť ĩ eo p dies singl'os simile artabe duodecim: et oues q̃draginta. vinicz amphore sex. Rex q̃z colebat eũ: q̃ ibat p singulos dies adorare eũ. Porro Daniel adorabat deũ suũ.

Dixitq̃z ei rex. Quare ñ adoras Bel? Qui rñdens ait. Quia nõ colo idola manufacta sed viuẽtez deũ. q̃ creauit celũ et terrã et hẽ p̃ratez omis carnis. Et dixit rex ad eũ. Nõ videť tibi esse viuẽs de⁹? An nõ vides q̃nta comedat et bibat q̃tidie? Et ait Daniel arridẽs. Ne erres rex: Iste est em̃ intrinsec⁹ lutẽus. forinsec⁹ ereus: neq̃z comedit aliq̃n. Et iratus rex vocauit sacerdotes ei⁹ et ait eis. Nisi dixeritis mihi q̃s est qui comedat impensas has: moriemini. Si aũ ostenderitis q̃ Bel comedat hec morieť Daniel. q̃ blasphemauit in Bel. Et dixit Daniel regi. Fiat iuxta verbuz tuum. Erãt aũ sacerdotes Bel septuagita: exceptis uxorib⁹ et puulis et filijs. Et venit rex cũ Daniele ĩ templũ Belis. Et dixerũt sacerdotes Belis. Ecce nos egrediemur foras et tu rex pone escas q̃ vinũ misce: et claude ostiũ: q̃ signa anulo tuo. Et cum ingressus fueris mane nisi inueneris omĩa comesta a Bel morte moriemur. vel Daniel q̃ mẽtit⁹ est aduersũ nos Confidebãt aũ q̃ fecerãt sub mẽsa absc̃ditum introitũ. q̃ p illum ingrediebãť s̃p et devorabant ea. Factũ est igitur post q̃ egressi sũt illi. et rex posuit cibos añ Bel p̃cepit Daniel pueris suis et attuleř cinerem et cribrauit p totũ tẽplũ coraz rege. q̃ egressi clauserũt ostium: et signãtes anulo regis abieř. Sacerdotes autẽ ingressi sũt noctẽ iuxta p̃suetudinem suã et uxores q̃ filij eor̃: q̃ comedeř̃t oĩa q̃ biberunt. Surrexit autẽ rex primo diluculo et Daniel cũ eo. Et ait rex. Salua ne sũt signacula Daniel? Qui respondit. salua rex. Statimq̃z cum apperuisset ostiũ intuit⁹ rex mẽsaz exclamauit voce magna. Magn⁹es Bel: q̃ nõ est apd̃ te dol⁹ q̃sq̃. et risit Daniel: et tenuit regẽ ne ingrederetur intro et dixit. Ecce pauimentũ. aĩaduerte c⁹ vestigia sũt hec. Et dixit rex. Video vestigia viror̃ q̃ mulier̃ et infãtium. Et irat⁹ẽ rex. Tũc app̃hẽdit rex sacerdotes q̃ uxores q̃ filios eor̃. q̃ ondẽrũt ei absc̃dita ostiola p q̃ ingrediebãť: q̃ p̃suma bãt q̃ erãt sup mẽsã. Occidit g̃ illos rex: q̃ Bel ť̃didit ĩ p̃ratez Daniel': q̃ subuertit eũ q̃ tẽplũ ei⁹. Et erat draco ĩ loco illo. q̃ colebãt eũ babilonij. Et dixit rex Danieli. ecce nc̃ ñ potes dicẽ. q̃ iste ñ sit de⁹ viuẽs

Adora g̊ eum. Dixitq; Daniel regi. Dñm deũ meũ adoro. qꝛ ip̄e est de⁹ viuẽs. Iste at̄ nõ est deus viuens. Tu autẽ rex da mihi pt̄atem et interficiã draconem absq; gladio ⁊ fuste. Et ait rex. Do tibi. Tulit ergo Daniel picem ⁊ adipẽ et pilos ⁊ coxit ꝑiter: fecitq; massas et dedit in os draconis et dirupt⁹ est draco. Et dixit Daniel. Ecce quez colebatis. Quod cũ audissent babilonij indignati sunt vehementer. Et ꝯgregati aduersũ regem: dixer̄t. Iudeus fact⁹ est rex. Bel destruxit. draconez int̄fecit: et sacerdotes occidit. Et dixerũt cũ venissent ad regez. Trade nobis Danielem: alioquin interficiemus te ⁊ domum tuaz. Vidit g̊ rex q̄ irruerẽt ĩ eum vehementer. ⁊ necessitate compulsus tradidit eis Danielem. Qui miser̄t eum ĩ lacũ leonum: et erat ibi diebꝫ sex. Porro ĩ lacu erãt leones septem. et dabãt̄ eis duo corpora quottidie ⁊ due oues: ⁊ tũc nõ data sunt eis vt deuorarent Danielez. Erat at̄ Abacuc ꝓpha ĩ iudea: et ip̄e coxerat pulmentũ. et intriuerat panes ĩ alueolo: et ibat ĩ campũ vt ferret messoribꝫ. Dixitq; angelus dñi ad Abacuc. Fer prandiũ qd̄ habes ĩ babilonez Danieli: qui est ĩ lacu leonũ. et dixit Abacuc. Dñe babilonẽ nõ vidi: et lacum nescio. Et app̄hendit eum angelus dñi ĩ vertice eius ⁊ portauit euz capillo capitis sui: posuitq; eũ in babilonem sup̄ lacum ĩ impetu spũs sui. Et clamauit Abacuc dicens. Daniel serue dei: tolle prandiũ quod misit tibi deus. Et ait Daniel. Recordat⁹ es mei de⁹: et nõ dereliquisti diligentes te. Surgensq; Daniel comedit. Porro angelus domini restituit Abacuc cõfestim in loco suo. Venit ergo rex die septimo vt lugeret Danielẽ: et venit ad lacum et introspexit. Et ecce Daniel sedens ĩ medio leonũ. Et exclamauit voce magna rex: dicens. Magn⁹ es domine deus Danielis. Et extraxit eũ. Porro illos q̄ perditõis causa fuerãt intromisit in lacũ: et deuorati sunt in momento coram eo. Explicit Daniel ꝓpheta.

Incipit ꝓlogus ĩ libꝝ duodecim ꝓphaꝝ.

Non idem ordo ẽ duodecim ꝓpharũ apd̄ hebreos q̄ et apud nos. Vñ ſm id qd̄ ibi legit̄: h̄ q̄z dispositi sũt. Ozee cõmaticus est et q̄si p̄ ſnſas loquẽs. Iohel plan⁹ in p̄ncipijs: in fine obscurior. ⁊ vsq; ad Malachiã habẽt singuli ꝓpetates suas: quẽ Esdrã scribã legisq; doctorẽ hebrei autumãt. Et qꝛ longũ est nũc de oĩbꝫ dicere. hoc tm̄ vos o Paula ⁊ Eustochiũ ammonitas scire volo vnũ libꝝ esse duodecim ꝓphetaꝝ: et Ozee sÿnchronon Isaie Malachiaz v̄o Aggei et Zacharie fuisse tp̄ibꝫ. In quibꝫ autez tp̄s nõ p̄fert̄ ĩ titulo: sub illis eos regibꝫ ꝓphetasse: sub q̄bꝫ et hi qui ante eos habent titulos ꝓphetauerunt. Explicit prologus.

Incipit Ozee propheta. Capl̄m. I.

Verbum domini quod factũ est ad Ozee filiũ Beeri ĩ diebus Ozie. iothã. achaz. ezechie regũ iuda. ⁊ ĩ diebꝫ Iheroboam filij Ioas regis israhel. Principiũ loquẽdi dño in Ozee. Et dixit domin⁹ ad Ozee. Vade sume tibi vxorẽ fornicariã: ⁊ fac tibi filios fornicatõnũ: quia fornicãs fornicabit̄ terra a dño. Et abijt ⁊ accepit Gomer filiaz Debelaim: et cõcepit et peperit ei filiuz. Et dixit dominus ad eum. Voca nomen eius Ihezrahel. Qm̄ adhuc modicum. ⁊ visitabo sanguinẽ Ihezrahel super domum Iheu: et quiescere faciã regnũ domus israhel. Et in illa die cõteraz arcum israhel ĩ valle Ihezrahel. Et cõcepit adhuc: et peperit filiam. Et dixit ei. Voca nomen ei absq; misericordia. quia non addam vltra misereri domui israhel sed obliuione obliuiscor eorum. et domui iuda miserebor. Et sanabo eos in domino deo suo. et non sanabo eos ĩ arcu et gladio et bello. et in equis et in equitibꝫ. Et ablactauit eaz q̄ erat absq; misericordia. Et concepit et peperit ei filiũ. et dixit ei. Voca ei nomen. nõ populus meus. quia vos non populus meus: et ego non ero vester deus. Et erit numer⁹ filiorum israhel: quasi arena maris que sine mensura est et non numerabit̄. Et erit in loco vbi dicetur eis: non populus meus vos. dicetur eis filij dei viuentis. Et ꝯgregabunt̄ filij iuda et filij isrl̄ ꝑiter. ⁊ ponẽt sibimet

caput vnū:et ascendet de terra. quia magnus dies ihezrabel. ¶ Capitulum.II.

DIcite fratrib⁹ vestris populus me⁹:et sozori vestre misericordiā ꝓsecuta. Judicate matrē vīaz iudicate:qm̄ ipsa nō ē vxor mea et ego nō vir eius. Auferat fornicatōnes suas a facie sua ⁊ adulteria sua de medio vbex suox: ne forte expoliem eā nudam et statuā eaz ſm diem natiuitatis sue. et ponā eaz q̄si solitudinem:et statuam eam velut terrā inuiam.et interficiā eā siti:⁊ filiox illi⁹ nō miserebor qm̄ filij fornicationum sunt.qz fornicata est mater eox. Confusa est q̄ cōcepit eos. qz dixit:vadā post amatores meos.qui dāt panes mihi et aquas meas.lanam meā ⁊ linū meum oleum meū et potū meum. ꝓpter hoc: ecce ego sepiā viam tuā spinis.et sepiam eā maceria.Et semitas suas nō inueniet. et sequet amatores suos et nō apphendet eos:et queret eos et non inueniet.Et dicet.Vadā et reuertar ad vix meū priorē. qz bene mihi erat tūc magiſq̄ nūc.Et hec nesciuit.qz ego dedi ei frumentū ⁊ vinū. et oleum et argentum multiplicaui ei et aux:que fecerūt baal. Iccirco cōuertar et sumam frumentū meum in tpe suo:et vinū meum in tpe suo. et liberabo lanam meaz ⁊ linum meū:que operiebāt ignominiam ei⁹.Et nūc reuelabo stulticiā ei⁹ i oculis amatox eius.Et vir nō eruet eā de manu mea. Et cessare faciā oīe gaudium eius.solennitatem ei⁹.neomeniam eius.et sabbatū ei⁹.et oīa festa ⁊ tpa.ei⁹. Et corrumpam vineam ei⁹ ⁊ ficū eius:de quibꝫ dixit.Mercedes he mee sunt:q̄s dederunt mihi amatores mei.Et ponā eam in saltū:et comedet eā bestia agri.Et visitabo sup eā dies baalim:quibꝫ accendebat incensum ⁊ ornabat i aure sua ⁊ monili suo.Et ibat pt⁹ amatores suos:⁊ mei obliuiscebat:dicit dñs. ꝓpter hoc ecce ego lactabo eā:et ducā eaz i solitudinez. Et loquar ad cor ei⁹:et dabo ei vinitores ei⁹ ex eodez loco:et vallem achor ad aperiendaz spem.Et canet ibi iuxta dies iuuentutis sue ⁊ iuxta dies ascensionis sue de terra egipti. Et erit i die illo ait dñs: vocabit me vir me⁹:et nō vocabit me vltra baalim.Et auferā noīa baalim de ore

eius:et nō recordabitur vltra noīs eox. Et pcutiaz cū eis fedus i die illa.cum bestia agri et cum volucre celi.et cū reptili terre.Et arcū et gladiū et bellum ꝓteraz de terra:et dormire eos faciaz fiducialiter. Et sponsabo te mihi in sempiternū: et sponsabo te mihi i iusticia ⁊ iudicio:et in misericordia ⁊ miserationibꝫ.Et sponsabo te mihi i fide:et scies quia ego dñs. Et erit i die illa exaudiam dicit dñs.Exaudiam celos:et illi exaudient terram.⁊ terra exaudiet triticū et vinum ⁊ oleum ⁊ hec exaudiēt ihezrabel.Et seminabo eā mihi i terrā ⁊ miserebor ei⁹que fuit absq̄ misericordia.Et dicam non populo meo populus me⁹es tu:⁊ ipe dicet deus meus es tu. ¶ Capitulum .III.

ET dixit dominꝰ ad me Adhuc vade et dilige mulierē dilectam amico ⁊ adulteram sicut diligit dñs filios israbel:et ipsi respectāt ad deos alienos ⁊ diligūt vinacia uuarū. Et fodi eam mihi quindecim argēteis.et chozo ordei.et dimidio chozo ordei.⁊ dixi ad eaz. Dies multos expectabis me:non fornicaberis ⁊ nō eris viro.sed ⁊ ego expectabo te. qz dies multos sedebūt filij israbel sn̄ rege et sine principe.et sn̄ sacrificio et sine altari.⁊ sn̄ ephot et sine theraphim.Et post hec reuertēt filij israbel:et querent dominū deū suum:et dauid regē suū. Et pauebūt ad dominū ⁊ ad bonum eius i nouissimo diex. ¶ Capl'm.IIII.

AUdite verbuz domini filij israbel: qz iudiciū dño cū habitatoribꝫ terre. Non est em̄ veritas:et nō est misericordia:et non est sciētia dei i terra. Maledictū et mendaciū.et homicidium ⁊ furtum ⁊ adulteriū inundauerunt:et sanguis sanguinem tetigit. ꝓpter hoc lugebit terra.et infirmabitur omis qui habitat i ea. In bestia agri et in volucre celi:sed et pisces maris cōgregabuntur. Ueruntamen vnusq̄sq̄ nō iudicet:⁊ nō arguatur vir. Populus em̄ tuus sicut hi:qui contradicunt sacerdoti Et corrues hodie:et corruet etiam ꝓpheta tecum. Nocte tacere feci matrem tuā. Conticuit populus meus:eo q̄ nō habuerit scientiam. Quia tu scientiā repulisti.

repellam te et ego: ne sacerdotio fungaris mihi. et oblita es legis dei tui: obliuiscar filiorum tuorum et ego. Iuxta multitudinem eorum sic peccauerunt mihi: gloriam eorum in ignominiam commutabo. Peccata populi mei comedent: et ad iniquitatem eorum sublenabunt animas eorum. Et erit: sicut populus sic sacerdos. Et visitabo super eum vias eius: et cogitationes eius reddam ei. Et comedent et non saturabuntur. Fornicati sunt et non cessauerunt quoniam dominum reliquerunt in non custodiendo. Fornicatio et vinum et ebrietas auferunt cor. Populus meus in ligno suo interrogauit: et baculus eius annunciauit ei. Spiritus enim fornicationum decepit eos: et fornicati sunt a deo suo. Super capita montium sacrificabant: et super colles accendebant thimiama subtus quercum et populum et therebinthum: quia bona erat umbra eius. Ideo fornicabuntur filie vestre: et sponse vestre adultere erunt. Non visitabo super filias vestras cum fuerint fornicate: et super sponsas vestras cum adulterauerint: quoniam ipsi cum meretricibus versabantur: et cum effeminatis sacrificabant. Et populus non intelligens vapulabit. Si fornicaris tu israhel: non delinquas saltem iuda. Et nolite ingredi in galgala: et ne ascenderitis in bethauen. neque iurauerit is: viuit dominus. Quoniam sicut vacca lasciuiens declinauit israhel. Nunc pascet eos dns: quasi agnum in latitudine. Particeps idolorum ephraim dimitte eum. Separatum est conuiuium eorum fornicatione fornicati sunt: dilexerunt afferre ignominiam protectores eius. Ligauit eum spus in alis suis: et confundentur a sacrificiis suis. ¶ Capitulum. V.

AUdite hoc sacerdotes et attendite domus israhel: et domus regis auscultate: quoniam vobis iudicium est. Quoniam laqueus facti estis speculationi: et sicut rethe expansum super thabor: et victimas declinastis in profundum. Et ego eruditor omnium eorum. ego scio ephraim et israhel non est absconditus a me. Quia nunc fornicatus est ephraim: contaminatus est israhel. Non dabunt cogitationes suas ut conuertant ad deum suum quoniam spus fornicationum in medio eorum et dnm non cognouerunt. Et respondebit arrogantia israhel in facie eius: et israhel et ephraim ruent in iniquitate sua. Ruet etiam iuda cum eis. In gregibus suis et in armentis suis vadent ad querendum dominum: et non inuenient. Ablatus est ab eis. In dno prauaricati sunt: quia filios alienos genuerunt. Nunc deuorabit eos mensis cum partibus suis. Clangite bucina in gabaa. tuba in rama. Ululate in bethauen: post tergum tuum beniamin. Ephraim in desolatione erit. In die correptionis in tribubus israhel ostendi fidem. Facti sunt principes iuda qui assumentes terminum: super eos effundam quasi aquam iram meam. Calumniam patiens est ephraim fractus iudicio: quoniam cepit abire post sordes. Et ego quasi tinea ephraim: et quasi putredo domui iuda. Et vidit ephraim languorem suum: et iudas vinculum suum. Et abiit ephraim ad assur: et misit ad regem ultorem. Et ipe non poterit sanare vos: nec soluere poterit a vob vinculum. Quoniam ego quasi leena ephraim: et qui catulus leonis domui iuda. Ecce ego capiam et vadam: tollam et non est qui eruat. Iadens reuertar ad locum meum: donec deficiatis et quatis faciem meam. ¶ Capi. VI.

IN tribulatione sua mane consurgent ad me. Venite et reuertamur ad dnm. quia ipe cepit et sanabit nos: percutiet et curabit nos. Viuificauit nos post duos dies: in die tercia suscitabit nos et viuemus in conspectu eius: sciemus sequemurque: vt cognoscamus dnm. Quasi diluculum preparatus egressus eius. et veniet quasi imber nobis temporane? et serotinus terre. Quid faciam tibi ephraim: quid faciam tibi iuda? Misericordia vestra quasi nubes matutina: et qui ros mane pertransiens. Propter hoc dolaui in prophetis: et occidi eos in verbis oris mei: et iudicia tua quasi lux egrediet. Quia misericordiam volui et non sacrificium: et scientiam dei plus quam holocaustum. Ipi autem sicut adam transgressi sunt pactum ibi prauaricati sunt in me. Galaad ciuitas operantium idolum supplantata sanguine: et quasi fauces virorum latronum. Particeps sacerdotum in via interficientium: pergentes de sichem quia scelus opati sunt. In domo israhel vidi horrendum. Ibi fornicationes ephraim: contaminatus est israhel. Sed et iuda pone messem tibi: cum conuertero captiuitatem populi mei.

¶ Capitulum .VII.

Cum sanare vellez ísrl
reuelata est iniquitas ephraim ⁊
malicia samarie. qz opati sũt mẽ-
dacĩ et fur ingressus est spolĩãs latrun-
culus foris. Et ne forte dicãt ĩ cordibus
suis: omnez malitiaz eoꝝ me recordatum.
Nunc circũdederũt eos adinuentões sue:
coraz facie mea facte sũt. In malitia sua
letificaueřt regez: ⁊ ĩ mẽdacijs suis prin-
cipes. Omñs adultrãtes: q̃i cliban⁹ succẽ-
sus a coquente. Quieuit paululũ ciuitas
a cõmixtione fermẽti: donec fermentare-
tur totum. Dies regis nostri: ceperũt pn
cipes furere a vino. Extendit manũ suaz
cum illusoribꝫ. qz applicuerunt q̃i clibanũ
cor suum cum insidiareř eis. Tota noctẽ
dormiuit coquẽs eos mane ipe succensus
q̃i ignis flamme. Omnes calefacti sunt q̃si
clibanus: et deuorauerunt iudices suos.
Omnes reges eoꝝ ceciderřt: nõ est qui cla-
met ĩ eis ad me. Ephraim ĩ ꝑplis ipe cõmi
scebař. Ephraim fact⁹ est subcinerici⁹ pa-
nis: qui nõ reuersař. Comederunt alieni
robur ei⁹ et ipe nescuit. Sed et cani effu-
si sunt in eo: et ipse ignorauit. Et humi-
liabiř supbia ísrahel ĩ facie eius. Nec re-
uersi sunt ad dñm deũ suum: ⁊ nõ quesi-
erũt eũ ĩ oĩbꝫ his. Et fact⁹ est ephraim q̃i
columba seducta nõ hñs cor. Egiptũ in-
uocabãt: ad assirios abierũt. Et cum pfe
cti fuerint: expandam sup eos rethe meũ
et quasi volucrem celi detrabã eos. Cedã
eos ꝛm auditõnez cetus eoꝝ. Ve eis: qm̃
recesserũt a me. Vastabunř: qz ꝓuaricati
sunt in me. Ego redemi eos: et ipsi locuti
sunt ꝓtra me mendacia. Et nõ clamaue-
runt ad me ĩ corde suo: sed ululabãt ĩ cu-
bilibꝫ suis. Sup triticum ⁊ vinũ rumia-
bant: ⁊ recesserunt a me. Et ego erudiui
eos ⁊ cõfortaui brachia eoꝝ et in me co-
gitauerũt malitiam. Reuersi sũt vt essent
absq; iugo: facti sunt quasi arcus domus
dolosus. Cadet in gladio principes eoꝝ: a
furore lingue sue. Ista subsannatio eorũ
in terra egipti. Capitulum. VIII.

In gutture tuo sit tuba
quasi aquila sup domũ dñi: peo q
trãsgressi sũt fedus meũ: et legem
meã preuaricati sũt. Me inuocabũt deus
meus cognouimus te ísrabel. Proiecit ís-

rahel bonũ: inimic⁹ ꝑsequeř eũ. Ipsi re-
gnauerũt et nõ ex me: principes extiteřt
et nõ cognoui. Aurũ suũ et argẽtum suũ
fecerũt sibi idola: vt interirẽt. Proiectus
est vitulus tuus samaria: iratus ẽ furor
me⁹ in eis. Vsqz quo nõ poterãt emũdari:
Quia ex ísrl et ipe est. Artifex fecit illũ
et nõ est deus. Qm̃ in araneaꝝ telis eris
vitulus samarie: qz ventum seminabunt
et turbinem metẽt. Culmus stans: nõ est
in eo germen: nõ faciet farinam. Qđ etsi
fecerit: alieni comedẽt eã. Deuoratus est
ísrahel: nũc factus est in natõnibꝫ q̃i vas
immũdum: quia ipi ascenderũt ad assur.
Onager solitarius sibi ephraim. Mune-
ra dederũt amatoribꝫ suis: sed et cũ mer-
cede cõduxerũt natões. Nunc cõgrega-
bo eos: et quiescẽt paulisper ab onere re-
gis ⁊ ꝓncipũ. Quia multiplicauit ephra-
im altaria ad peccãdum. facte sũt ei are
ĩ delictum. Scribã eis multiplices leges
meas q̃ velut aliene ꝓputate sũt. Hostias
offerent. immolabũt carnes ⁊ comedẽt: ⁊
dñs non suscipiet eas. Nũc recordabitur
iniquitas eorum visitabit pcta eoꝝ. Ipsi
ĩ egiptũ cõuerteř: ⁊ oblit⁹ est ísrl factoris
sui. et edificauit delubra: et iudas multi-
plicauit vrbes munitas. Et mittã ignem
in ciuitates ei⁹: ⁊ deuorabit edes illius.

Capitulum .IX.

Oli letari ísrahel noli
exultari sicut ppli. qz fornicatus
es a deo tuo. Dilexisti mercedem
sup omes areas tritici. Area et torcular
nõ pascet eos: et vinum metiet eis. Non
habitabũt ĩ terra dñi. Reuersus ẽ ephra-
im ĩ egiptũ: ⁊ ĩ assirijs pollutũ comedit.
Nõ libabunt dño vinũ: ⁊ nõ placebũt ei.
Sacrificia eoꝝ q̃i panis lugentium. Oes
qui comedũt eum ꝓtaminabunř. qz pais
eoꝝ aie ipoꝝ: nõ intrabit ĩ domum dñi.
Quid facietis ĩ die solenni: in die festivi-
tatis dñi! Ecce em̃ pfecti sũt a vastitate.
Egiptus ꝙgregabit eos: memphis sepeli-
et eos. Desiderabile argentum eorum or-
tica hereditabit. lappa ĩ tabernaclis eoꝝ
Venerř dies visitatõis: venerř dies retri-
butõis. Sciote ísrl stultũ ꝓphaz: insanuz
vir spualez. Propter mltitudinẽ iniqta-
tis tue ⁊ mltitudo amẽtie tue. Speculator
ephraĩ cũ deo meo: ꝓpha laqus ruine fct⁹

est sup omēs vias ei⁹. Insania ī domo dei eius. Profūde peccauerūt sicut ī diebꝫ gabaa. Recordabit iniquitatis eoꝝ.et visitabit pcā eoꝝ. Quasi vuā in deserto inueni isrl: qi prima poma ficulnee: ī cacumine ei⁹ vidi pres eoꝝ. Ipi aū intrauerūt ad beelphegoꝛ:et abalienati sūt ī confusionem et facti sūt abominabiles sic ea q̄ dilexerūt. Ephraim q̄ auis auolauit. Glia eoꝝ a partu: ⁊ ab vtero ⁊ a conceptu. q̄ etsi enutrierīt filios suos absq; liberis eos faciā in hoīb. Voꝛ et ve eis:cū recessero ab eis. Ephraim vt vidit: tyrus erat fūdata ī pulchritudine. Et ephraim educet ad ītrfectoꝛ filios suos. Da eis dñe. quid dabis eis: Da eis vuluā sñ liberis: et vbera arentia. Omēs nequicie eoꝝ ī galgal. qa ibi exos⁹ habui eos. Propter malitiā adinuentionū eoꝝ: de domo mea eiciā eos. Nō addā vt diligā eos. Oēs pncipes eoꝝ recedentes. Percussus est ephraim radix eoꝝ exiccata est. Fructum nequaq̄ facient. Oꝛ etsi genuerint: interficiā amātissima vteri eorū. Abiciet eos dñs de⁹ meus. qꝛ nō audierunt eum. et erunt vagi ī nationibus. Capitulum. X.

Vitis frondosa israhel fruct⁹ adeq̄tus est ei sm multitudinez fruct⁹ sui multiplicauit altaria iuxta vbertatez terre sue exuberauit simulacris. Diuisū est coꝛ eoꝝ nūc interibit. Ipe cōfringet simulacra eoꝝ. depopulabit aras eorū. qꝛ nūc dicēt: nō est rex nobis. Non. n. timem⁹ deū. Et rex q̄d faciet nobis: Loq̄mini vba visionis inutilis: ⁊ feritis fed⁹. ⁊ germiabit q̄ amaritudo iudicium sup sulcos agri. Vaccas bethauen coluerūt habitatoꝛes samarie. quia luxit sup eū pl's eius et editui eius sup eum exultauerunt ī gloria ei⁹. qꝛ migrauit ab eo. Siquidez ⁊ ipe ī assur delatus est mun⁹ regi vltori. Confusio ephraim capiet. et cōfundetur isrl. ī voluntate sua. Trāsire fecit samaria regez suum: q̄ spumam sup faciē aque. Et disperdēt excelsa idoli pcm israhel. Lappa et tribul⁹ ascendet sup aras eoꝝ. Et dicēt montibꝰ operite nos: ⁊ collibꝰ cadite sup nos. Ex diebꝰ gabaa peccauit isrl. Ibi stetert. Nō ꝓphēdet eos ī gabaa: plium sup filijs iniquitatis. Iuxta desideriū meuz coꝛripiā eos. Congregabūt sup eos pli: cū coꝛripient pter duas iniq̄tates suas. Ephraim vitula docta diligere triturā. Et ego transiui super pulchritudinez colli eius. Ascendam sup ephraim. Arabit iudas: ꝓfringet sibi sulcos iacob. Seminate vobis in iustitia. ⁊ metite in oꝛe misericoꝛdie. inuocate vobis nouale. Tempus aūt requirendi dominū: cum venerit qui docebit vos iusticiā. Arastis impietatē: iniquitatem messuistis: comedistis frugem mendacij. Quia cōfisus es ī vijs tuis: ⁊ in multitudine fortium tuoꝝ. Cōsurget tumultus in pl'o tuo. Et omnes munitiones tue vastabunt. sicut vastat⁹ est samaria. a domo eius qui iudicauit bala: ī die prelij matre sup filios allisa. Sic fecit vobis bethel: a facie malicie nequitiarū vestrarum.

Capitulum. XI.

Sicut mane trāsit. pertrāsit rex isrl. qꝛ puer israhel ⁊ dilexi eum. ⁊ ex egipto vocaui filiū meū. Vocauerunt eos: sic abierunt a facie eoꝝ. Baalim immolabant: ⁊ simulacris sacrificabāt. Et ego quasi nutrit⁹ ephraim. Portabā eos in brachijs meis: et nescierunt q̄ curarem eos. In funiculis adam trahā eos: in vinculis caritatis. Et ero eis quasi exaltans iugum sup maxillas eoꝝ. et declinaui ad eū vt vesceretur. Non reuertet ī terram egipti: et Assur ipe rex ei⁹ quoniaz noluerūt cōuerti. Cepit gladios in ciuitatibꝰ eius: et comedet capita eoꝝ. Et populus me⁹ pēdebit ad reditum meum. Jugū autez imponet eis simul: quod nō auferet. Quomodo dabo te ephraim protegam te isrl: Quomodo dabo te: Sicut adama: ponā te vt seboim. Conuersum est ī me coꝛ meū pariter. cōturbata est penitudo mea. Nō faciā furoꝛem ire mee. non conuertar vt disperdam ephraim: qm̄ ego deus et non homo. In medio tui sct⁹: ⁊ nō ingrediar ciuitatez. Post dñm ambulabūt. Quasi leo rugiet: qꝛ ipe rugiet et formidabūt filij maris. Et auolabūt q̄ auis ex egipto ⁊ q̄ colūba ỏ tra assirioꝝ. ⁊ collocabo eos ī domibꝰ suis dic dñs. Circūdedit me ephraim ī negotiatōne: et in dolo dom⁹ isrl. Judas aū testis descendit cū deo: ⁊ cū sanctis

fidelibus. Capitulum .XII.

Ephraim pascit ventuz et sequitur estum. Tota die mẽdatiuz et vastitatem multiplicat. Et fedus cum assirijs inijt: ⁊ oleũ in egiptum ferebat. Judicium ℊ domini cum iuda: et visitatio sup iacob. Juxta vias ei⁹ ⁊ iuxta adinuentiões eius reddet ei. In vtero supplantauit fratrem suum: et in fortitudine sua directus est cum angelo. Et inualuit ad angelum: et confortatus est. Fleuit: et rogauit eum. In bethel inuenit euz: ⁊ ibi locutus est nobiscum. Et dñs deus exercituum: dñs memoriale eius. Et tu ad dñm deum tuum puerteris. Misericordiã ⁊ iudicium custodi: et spera in deo tuo semp. Chanaan in manu eius statera dolosa: calumniã dilexit. Et dixit ephraim. Ditatus tamen diues effectus sum: inueni ydolum mihi. Omnes labores mei non inuenient mihi iniquitatem quam peccaui. Et ego dominus de⁹ tuus ex terra egipti. Adhuc sedere te faciaz in tabernaculis: sicut in diebus festiuitatis. Et locutus sum sup prophetas: et ego visionẽ multiplicaui: et in manu ꝓphetarum assimulatus sum. Si in galaad ydolum: ergo frustra errãt in galgal bobus immolantes. Nam et altaria eorum quasi acerui super sulcos agri. Fugit iacob in regionem syrie: et seruiuit israhel in uxore: et in uxore seruiuit. In ꝓpheta autez eduxit dñs israhel de egipto: et in propheta seruatus est. Ad iracundiaz me prouocauit ephraim in amaritudinibus suis: ⁊ sanguis eius super eum veniet: et obprobrium eius restituet ei dominus suus.

Capitulum .XIII.

Loquente ephraim horror inuasit israhel: et deliquit in baal et mortuus est. Et nũc addiderũt ad peccandũ: fecerũtq; sibi cõflatile de argento suo q̃si similitudinem ydoloꝝ. Factura artificũ totũ est. Dijs ipi dicunt. Immolate boues: vitulos adorãtes. Idcirco erunt q̃si nubes matutina: et sicut ros matutinus pteriens. Sicut pulvis turbine raptus ex area: et sicut fumus de fumario. Ego autẽ dñs deus tuus ex terra egipti: ⁊ deũ absq; me nescies: ⁊ saluator nõ ẽ pter me. Ego ꝓgnoui te in deserto: in terra

solitudis. Juxta pascua sua adimpleti sũt: ⁊ saturati sunt. Et eleuauerũt cor suũ: ⁊ obliti sunt mei. Et ego ero eis q̃i leena: sicut pdus in via assirioꝝ. Occurrã q̃si vrsa raptis catulis: et dirumpã interiora iecoris eoꝝ. Et cõsumã eos ibi q̃si leo: bestia agri scindet eos. Perditio tua israhel: tm̃modo in me auxiliũ tuũ. Vbi ẽ rex tuus: Maxime nũc saluet te i oĩbz vrbib tuis. Et iudices tui de qbz dixisti: da mihi regẽ ⁊ pncipes. Dabo tibi regẽ in furore meo: ⁊ auferã in indignatiõne mea. Colligata est iniquitas ephraim: absconditũ pcm eius. Dolores pturiẽtis venient ei. Ipe filius nõ sapiẽs nunc em̃ nõ stabit in pritiõne filioꝝ. De manu mortis liberabo eos: de morte redimã eos. Ero mors tua o mors: morsꝰ tuus ero inferne. Consolatiõ absc̃dita ẽ ab oculis meis: qr ipse int̃ frẽs diuidet. Adducet vrentem ventũ dñs de deserto ascendentẽ: et siccabit venas eius. et desolabit fontem eius: ⁊ ipe diripiet thesauꝝ oĩs vasis desiderabilis. Capitulum .XIIII.

Cadet samaria. quoniã ad amaritudinẽ pcitauit deũ suũ. In gladio pereat. Parvuli eorum elidantur: et fetꝰ eius discindantur. Conuertere israhel ad dñm deum tuum: quoniam corruisti in iniqtate tua. Tollite vobiscum verba: et puertimini ad dominuz: et dicite ei. Omnẽ aufer iniquitatem ⁊ accipe bonum: et reddemus vitulos labiorũ nostrorũ. Assur non saluabit nos. Super equum non ascendemus: nec dicemus vltra dijs nostris opera manuũ nostraꝝ: quia ei⁹ qui in te est misereberis pupilli. Sanabo contritiões eoꝝ: diligam eos spontanee: qr auersus est furor meus ab eis. Ero q̃si ros. Et israhel germinabit sicut lilium: et erumpet radix eius vt libani. Ibunt rami eius: ⁊ erit quasi oliua gloria eius: ⁊ odor eius vt libani. Conuertentur sedentes in vmbra eius: viuẽt tritico. Et germinabũt quasi vinea: memoriale eius sicut vinũ libani. Ephraim qd mihi vltra ydola: Ego exaudiam et dirigam euz: ego vt abietem virentem: ex me fructus tuus inuentus ẽ. Quis sapiens ⁊ intelliget ista: intelligens et sciet hec: Quia recte vie domini et iusti ambulabũt in eis: preuaricatores vo corruent in eis. Explicit Ozeas.

Incipit Johel propheta. Ca.I.

Verbum domini quod factũ est ad Johel filiũ Fatuel. Audite hec senes: et auribꝰ ꝑcipite om̃s hĩtatores terre. Si factuz est istud in diebꝰ vestris: aut in diebꝰ patrum vestroruz. Super hoc filijs vestris narrate: et filij vestri filijs suis: et filij eoꝝ generatõni altere. Residuũ eruce ꝯmedit locusta: et residuum locuste ꝯmedit brucus: et residuum bruci ꝯmedit rubigo. Expergiscimini ebrij: flete et vlulate om̃es qui bibitis vinum in dulcedine: qm̃ perijt ab ore vestro. Gens em̃ ascendet super terram meam: fortis et ĩnumerabilis Dentes eius vt dentes leonis: et molares eius vt catuli leonis. Posuit vineam meã in desertum: et ficum meam decorticauit. Nudans spoliauit eam ⁊ proiecit: albi facti sũt rami eius. Plange quasi virgo accincta sacco: super virum pubertatis tue. Perijt sacrifitiũ et libatio de domo domini: et luxerunt sacerdotes ministri domini. Depopulata ẽ regio: luxit humus: qm̃ deuastatũ est triticum. Confusum ẽ vinũ: elanguit oleũ. Confusi sunt agricole: vlulauerũt vinitores sup frumẽto. vino et ordeo: qꝛ perijt messis agri. Vinea ꝯfusa est: et ficus elanguit. Malogranatũ et palma et malũ et omnia ligna agri aruerunt: qꝛ ꝯfusum est gaudium a filijs hoĩm. Accingite vos et plãgite sacerdotes: vlulate ministri altaris. Ingredimini: cubate in sacco ministri dei mei: quoniaz interijt de domo dei vestri sacrifitiũ et libatio. Sanctificate ieiuniũ: vocate cetum: ꝯgregate senes omnes habitatores terre in domũ dei vestri ⁊ clamate ad dñm. A a a diei: quia prope est dies domini: et quasi vastitas a potente veniet. Nunquid non corã oculis vestris alimenta perierũt: de domo dei vr̃i leticia et exultatio? Computruerũt iumẽta in stercore suo. Demolita sunt horrea: dissipate sunt apothece: qm̃ confusum est triticum. Quid ingemuit animal: mugierunt greges armenti? Quia nõ est pascua eis. Sed et greges pecorũ disperierũt. Ad te clamabo domine: qꝛ ignis comedit speciosa deserti: et flãma succendit omnia ligna regiõis. Sed et bestie agri quasi area sitiens ÿmbrem: suspexerunt ad te. Quoniam exiccati sunt fontes aquaruz: et ignis deuorauit spetiosa deserti.

Capitulum .II.

Canite tuba in syon. vlulate in monte sancto meo. Conturbẽtur omnes habitatores terre qꝛ venit dies domini: qꝛ prope ẽ dies tenebrarum et caliginis: dies nubis et turbinis. Quasi mane expansuz sup montes: ꝓplus multus et fortis. Similis nõ fuit ei a principio: et post eum non erit vsqꝫ in annos generatõnis et generationis. Ante faciez eius ignis vorãs: ⁊ post eũ exurens flamma. Quasi ortus voluptatis terra coram eo: et post eũ solitudo deserti: neqꝫ est qui effugeat eũ. Quasi aspectus eq̃ꝝ aspectus eoꝝ: ⁊ quasi equites sic current. Sicut sonitus q̃drigaꝝ sup capita montiũ exiliẽt: sicut sonitus flãme ignis deuorãtis stipulam: velut ꝓplus fortis prepatus ad p̃liũ. A facie eius truciabuntur populi: omnes vultus redigentur in ollam. Sicut fortes current: q̃si viri bellatores ascendent murum. Viri in vijs suis gradient̃ et non declinabunt a semitis suis. Vnusquisqꝫ fr̃em suũ nõ coartabit: singuli in calle suo ambulabunt. Sed et per fenestras cadent: et non demolientur. Vrbem ingrediẽtur: in muro current. Domos ꝯscendent: ꝑ fenestras intrabunt quasi fur. A facie eius cõtremuit terra: moti sunt celi. Sol et luna obtenebrati sunt: et stelle retraxerũt splẽdorem suum. Et dominus dedit vocem suã ante faciez exercitus sui: quia multa sunt nimis castra eius: quia fortia et facientia verbum eius. Magnus enim dies domini ⁊ terribilis valde. Et quis sustinebit eum? Nunc ḡ dicit dominus. Conuertimini ad me in toto corde vestro in ieiunio ⁊ fletu ⁊ in planctu: et scindite corda vestra et non vestimenta vestra. Et conuertimini ad dominũ deum vestrum: quia benignus ⁊ misericors est: patiens et multe misericordie et prestabilis sup malitia. Quis scit si conuertatur et ignoscat deus: ⁊ relĩquat post se bñdictionez? Sacrifitiũ ⁊ libamen dño deo nostro. Canite tuba in syon: sanctificate ieiunium vocate cetum: congregate

pōpulū. ſanctificatē eccleſiaz. coadunatē ſenes. ꝯgregatē ꝓuulos ꝙ ſugentes ubera. Egrediatur ſponſus de cubili ſuo: ꝙ ſpōſa de thalamo ſuo. Inter veſtibulū et altare plorabūt ſacerdotes miniſtri dñi et dicēt. Parce dñe parce ꝓp̄lo tuo: ꝙ ne des hereditatē tuam in obꝓbriū: vt dominent eis natōnes. Quare dicūt in ꝓp̄lis vbi eſt deus eoꝝ: Zelatus eſt dñs terrā ſuā: et pepcit ꝓp̄lo ſuo. Et rñdit dñs: ꝙ dixit ꝓp̄lo ſuo. Ecce ego mittam vobis frumentū ꝙ vinum ꝙ oleum: et replebimini in eis: et non dabo vos vltra obꝓbriū in gentib. Et eū qui ab aquilone eſt ꝓcul faciaz a vobis: et expellam eū in terrā inuiam ꝙ deſertaz. Faciem eius contra mare orientale: et extremū eius uſqz ad mare nouiſſimū: ꝙ aſcendet fetor eius. Et aſcendet putredo eius: qz ſuperbe egit. Noli timere terra: ſed exulta ꝙ letare: qm̄ magnificauit dñs vt faceret. Nolite timere aialia regionis: qz germinauerunt ſpetioſa deſerti. Quia lignū attulit fructum ſuum: ficus et vinea dederunt virtutē ſuā. Et filij ſyon exultate ꝙ letamini in dño deo veſtro: quia dedit vobis doctorem iuſtitie: et deſcendere faciet dñs ad vos ymbrem matutinū ꝙ ſerotinū ſicut in principio. Et implebunt aree frumento: ꝙ redundabunt torcularia vino et oleo. Et reddā vobis annos quos ꝓmedit locuſta. brucus et rubigo et eruca: fortitudo mea magna quā miſi in vos. Et ꝓmedetis eſcētes et ſaturabimini: et laudabitis nomen dñi dei vri qui fecit mirabilia vobiſcū. Et non ꝓfundet ꝓp̄lus meus in ſempiternū: ꝙ ſcietis qz in medio hierlm ego ſum. Et ego dñs deus veſter: et nō eſt amplius: et non ꝓfundet ꝓp̄lus meus ī eternū. Et erit poſt hec effundā de ſpiritu meo ſup omnē carnem: et ꝓphetabūt filij vri et filie vre. Senes veſtri ſomnia ſomniabunt: ꝙ iuuenes veſtri viſiones videbūt. Sed et ſup ſeruos meos ꝙ ancillas in diebꝫ illis effundā ſpm̄ meum: et dabo prodigia in celo et in terra ſanguinem et ignem et vaporē fumi. Sol ꝓuertet in tenebras ꝙ luna in ſanguinem antēq̄ veniat dies dñi magnus et horribilis. Et erit: omīs q̄ inuocauerit nomē dñi ſaluus erit: qz in monte ſyon et in hierlm erit ſaluatio ſicut dixit dñs: et in reſiduis quos dñs vocauerit. Capi. III.

Dia ecce in diebꝫ illis et in tpe illo cū ꝓuertero captiuitatē iuda et hierlm. ꝯgregabo oēs gentes et deducā eas in vallem ioſaphat ꝙ diſceptabo cum eis ibi ſup populo meo ꝙ hereditate mea iſrahel quos diſperſerūt in natōnib: ꝙ terrā meam diuiſerūt et ſuper ꝓp̄lm meum miſerūt ſortem. Et poſuerūt puer in proſtibulū: ꝙ puellam vendiderūt pro vino vt biberent. Ele quid mihi ꝙ vobis tyrus ꝙ ſydon et oīs terminus paleſtinoꝝ: Nunquid vltōem vos reddetis mihi: Etſi vlciſcemini vos ꝓtra me: cito velociť reddā viciſſitudinē vobis ſup caput vr̄m. Argentū enim meū et aur tuliſtis: et deſi derabilia mea et pulcerrima intuliſtis in delubra vra. Et filios iuda et filios hierlm vendidiſtis filijs grecorū: vt longe faceretis eos de finibus ſuis. Ecce ego ſuſcitabo eos de loco in quo vendidiſtis eos: et conuertam retributōem vram in caput vr̄m Et vendam filios veſtros et filias veſtras in manib filiorꝫ iuda: et venūdabunt eos ſabeis genti longinque. quia dominus locutus eſt. Clamate hec in gentib: ſanctificate bellū: ſuſcitate robuſtos. Aſcendant omēs viri bellatores. Cōcidite aratra vra in gladios: et ligones veſtros in lanceas. Infirmus dicat: qz ego fortis ſum. Erumpite et venite omnes gentes de circuitu: et congregamini. Ibi occumbere faciet dñs robuſtos tuos. Conſurgant et aſcendant gētes in vallem ioſaphat: quia ibi ſedebo vt iudicem omēs gentes in circuitu. Mittite falces: quoniā maturauit meſſis. Venite et deſcendite: quia plenū eſt torcular. Exuberant torcularia: qz multiplicata eſt malitia eorū. Populi populi in valle conciſionis: quia iuxta ē dies dñi in valle cōciſionis. Sol et luna obtenebrati ſunt: et ſtelle retraxerūt ſplēdorem ſuuz. Et dñs de ſyon rugiet: ꝙ de hierlm dabit vocē ſuā. Et mouebunt celi et terra: et dñs ſpes populi ſui: ꝙ fortitudo filiorꝫ iſrahel. Et ſcietis qz ego dñs deus veſter: habitās ī ſyon in monte ſcō meo. Et erit hierlm ſcā: et alieni nō trāſibunt ꝑ eā amplius. Et erit: in die illa ſtillabūt montes dulcedinē et colles fluent lacte. Et per omnes riuos iuda ibunt aque: et fons de domo domini egredietur: et irrigabit torrentem ſpinarum.

Egiptus in desolatōnez erit: ⁊ ÿdumea in desertum ꝑditionis: ꝓeo ꝙ inique egerint in filios Juda ⁊ effuderint sanguinē innocentem in terra sua. Et Judea ineternum habitabitur: et hirl'm in generationem et generatōnem. Et mūdabo sanguinē eoruz quez non mūdaueram: et dominus cōmorabitur in sÿon. Explicit Johel ꝓpheta.

¶ Incipit Amos ꝓpheta. Capi. I.

Verba Amos qui fuit in pastoralib⁹ thecue: que vidit sup̄ israhel in diebꝰ Ozie regis iuda et in diebꝰ Jheroboam filij Joas regis israhel añ duos ānos terremot⁹. Et dixit dominus de sÿon rugiet: ⁊ de hierusalem dabit vocem suam. Et luxerunt speciosa pastorum: ⁊ exiccatus est vertex carmeli. Hec dicit dominus. Sup̄ tribꝰ sceleribus damasci et super quatuor nō ꝯuertam eū: eoꝙ triturauerūt in plaustris ferreis galaad. Et mittā ignē in domū Azahel ⁊ deuorabit domos Benadab. Et ꝯterā vectem Damasci. et disp̄dam habitatorez de cāpo ÿdoli: et tenentē sceptrū de domo voluptatis: et trāsfertur popul⁹ Sÿrie cirenen dicit dñs. Hec dicit dominus. Sup̄ tribꝰ sceleribꝰ Gaze et sup̄ quatuor non ꝯuertam eū: eo ꝙ trāstulerit captiuitatem ꝑfectam vt cōcluderet eam in ÿdumea. Et mittā ignem in muꝝ Gaze et deuorabit edes eius: et disp̄dam habitatorem de Azoto et tenētem sceptrū de Ascalone: ⁊ ꝯuertā manū meam sup̄ Accaron et ꝑibunt reliquie philistinorū dicit dñs. Hec dicit dñs. Super tribꝰ sceleribꝰ Tiri et sup̄ quatuor ñ ꝯuertā eum: eo ꝙ ꝯcluserint captiuitatē ꝑfectā in ÿdumea: et non sūt recordati federis fr̄m. Et mittā ignem in muꝝ Tiri: et deuorabit edes ei⁹. Hec dicit dñs. Sup̄ tribꝰ sceleribꝰ Edom ⁊ super q̄tuor ñ ꝯuertā eū: eo ꝙ ꝑsecut⁹ sit in gladio fr̄em suuz ⁊ violauerit misericordiam eius: et tenuerit vltra furorez suum. et indignatōnem suaz ꝑuauerit vsqꝫ in finem. Mittaz ignē in Theman: ⁊ deuorabit edes Bosre. Hec dicit dñs. Sup̄ tribꝰ sceleribꝰ filioꝝ Ammon ⁊ sup̄ quatuor ñ ꝯuertam eum: eo ꝙ dissecuerit pregnātes Galaad. ad dilatandum terminū suum. Et succendā ignē in muro Rabbē et deuorabit edes eius: in vlulatu in die belli ⁊ in turbine in die ꝯmotōnis. Et ibit Melchon in captiuitatē: ipse et principes eius simul dicit dominus.

¶ Capitulum .II.

Hec dicit domin⁹. Super tribus sceleribꝰ Moab ⁊ super quatuor nō ꝯuertam eū: eo ꝙ incenderit ossa regis ÿdumee vsqꝫ ad cinerē. Et mittā ignē in Moab et deuorabit edes Carioth: et morieť in sonitu Moab in clāgore tube: et disp̄dam iudicē de medio ei⁹ et om̄es p̄ncipes eius interficiaz cū eo dicit dñs. Hec dicit dñs. Sup̄ tribꝰ sceleribꝰ Juda ⁊ sup̄ quatuor nō ꝯuertam eum: eo ꝙ abiecerit legem dñi: et mādata eius nō custodierit. Deceperūt em̄ eos ÿdola sua: post que abierant patres eoꝝ. Et mittam ignem in Judaz: et deuorabit edes hirl'm. Hec dicit dominus. Super tribꝰ sceleribꝰ Israhel et sup̄ quatuor non ꝯuertā eum: proeo ꝙ vendiderit pro argento iustum: ⁊ pauperem pro calciamētis. Qui cōterunt super puluerem terre capita pauperuz et viam humilium declinant: et filius ac pr̄ eius ierūt ad puellam vt violarent nomē sanctum meum: ⁊ super vestimētis pigneratis accubuerūt iuxta omne altare: ⁊ vinum damnatoꝝ bibebant in domo dei sui. Ego autem exterminaui amorreū a facie eoꝝ: cuius altitudo cedroꝝ altitudo eius: ⁊ fortis ipse quasi quercus. Et ꝯtriui fructū eius desup̄: ⁊ radices eius subter. Ego sum qui ascendere vos feci de terra egipti. et eduxi vos in desertū q̄draginta ānis. vt possideretis terrā Amorrei et suscitaui de filijs vestris in ꝓphetas ⁊ de iuuenibꝰ vr̄is Nazareos. Nūquid non ita est filij israhel dicit dñs! Et ꝓpinabitis Nazareis vinū: ⁊ ꝓphetis mandabitis dicētes: ne ꝓphetetis. Ecce ego stridebo subter vos: sicut stridet plaustꝝ onustuz feno. Et ꝑibit fuga a veloce: ⁊ fortis non obtinebit virtutē suam. et robustus non saluabit animam suam. Et tenens arcum non stabit et velox pedibus suis nō saluabitur: ⁊ ascensor equi ñ saluabit animam suam: ⁊ robustus corde inter fortes nudus fugiet in die illa dicit dominus.

¶ Capitulum .III.

Audite verbuz quod locutus est dñs sup vos filij israhel: sup oēm ꝯgnatōem quā eduxit de terra egipti dicēs. Tantūmodo vos ꝯgnoui ex om̄ibꝫ cognatōnibꝫ terre: idcirco visitabo sup vos om̄es iniquitates vestras. Nunquid ambulabūt duo pariter: nisi cōuenerit eis? Nunquid rugiet leo in saltu: nisi habuerit predā? Nunquid dabit catulus leonis vocē de cubili suo: nisi aliquid apprehenderit? Nunq̄d cadet auis in laqueum terre absq; aucupe? Nunquid auferet laqueus de terra: anteq̄ quid ceperit? Si clanget tuba in ciuitate: et populus non expauescet? Si erit malum in ciuitate: qd̄ dominus nō fecerit? Quia non faciet dñs deus verbum: nisi reuelauerit secretū suū ad seruos suos prophetas. Leo rugiet: q̄s nō timebit? Dñs deus locutus ē: quis non prophetabit? Auditu3 facite in edibꝫ azoti: et in edibus terre egipti: et dicite. Congregamini sup montes samarie: et videte insanias in medio eius multas: et calumniam pacientes in penetrabilibꝫ eius. Et nescierūt facere rectum dicit dñs: thesaurizantes iniquitatez ⁊ rapinas in edibus suis. Propterea hec dicit dñs deus. Tribulabitur et circuiet terra: et detrahet ex te fortitudo tua: et diripientur edes tue. Hec dicit dñs. Quomodo si eruat pastor de ore leonis duo crura aut extremuz auricule: sic eruent filij isrl' qui habitāt in samaria in plaga lectuli et in damasci g̃bato. Audite ⁊ ꝯtestamini in domo iacob dicit dñs deus exercituū: qꝛ in die cū visitare cepero p̄uaricatōes israhel sup eū visitabo et sup altaria bethel: et amputabunt cornua altaris et cadent in terrā. Et ꝑcutiam domū hijemalem cum domo estiua: et ꝑibunt domus eburnee: et dissipabuntur edes multe dicit dñs. Capitulum. IIII.

Audite verbū hoc vacce pingues q̄ estis in monte samarie: que calumniā facitis egenis: et ꝯfringitis paupes. Que dicitis dñis vestris: afferte et bibemus. Jurauit dñs deꝰ in sancto suo: qꝛ ecce dies venient sup vos et leuabunt vos in contis: ⁊ reliq̄as vr̄as in ollis feruētibꝫ. Et ꝑ aperturas exibitis altera ꝯtra alterā: et ꝓijciemini in armon dicit dñs. Venite ad bethel ⁊ impie agite: ad galgalam: ⁊ multiplicate p̄uaricatōz. Et offerte victimas vr̄as: tribꝫ diebꝫ decimas vr̄as. Et sacrificate de fermento laudem: et vocate volūtarias oblatōnes ⁊ annūciate. Sic ei voluistis filij israhel dicit dñs deus. Vñ et ego dedi vobis stuporem dentium in cunctis vrbibꝫ vr̄is: et indigētiam panum in omnibꝫ locis vr̄is: et non estis reuersi ad me dicit dñs. Ego q̄ꝫ prohibui a vobis ÿmbrē cum adhuc tres mēses supessent vsq; ad messem: et plui sup vnā ciuitatē: ⁊ sup alterā ciuitatem non plui. Pars vna cōpluta est: et ꝑs sup quā non plui: aruit. Et venerūt due et tres ciuitates ad vnā ciuitatē vt biberēt aquā: et nō sūt saciate: et nō redistis ad me dicit dñs. Percussi vos in vēto vrente et in aurugine: multitudinē ortoꝝ vr̄oꝝ et vineaꝝ vestraꝝ oliueta vr̄a et ficeta vestra cōmedit eruca: et nō redistis ad me dicit dñs. Misi in vos mortem in via egipti: ꝑcussi in gladio iuuenes vr̄os vsq; ad captiuitatē eq̄ꝝ vr̄oꝝ ⁊ ascendē feci putredinē castroꝝ vestroꝝ in nares vr̄as: ⁊ non redistis ad me dicit dñs. Subuerti vos sic subuertit deus sodomā et gomorrā: ⁊ facti estis q̄si torris raptus ab incēdio: ⁊ nō redistis ad me dicit dñs. Quapropter hec faciam tibi isrl'. Postq̄ autez hec fecero tibi: preparare in occursū dei tui israhel. Quia ecce formās mōtes et creans ventū ⁊ annuncians hoī eloquiū suū: faciēs matutinam nebulā et gradiens sup excelsa terre: dñs deus exercituū nomen eius. Capitulum. V.

Audite verbuz istud. q̄ ego leuo sup vos planctuz. Domꝰ israhel cecidit: et nō adijciet vt resurgat. Virgo israhel proiecta est in terrā suā: non ē qui suscitet eaz. Quia hec dicit dominus deus. Vrbs de qua egrediebātur mille relinquentur in ea centum: ⁊ d̄ qua egrediebantur centum relinquentur in ea decem in domo israhel: quia hec dicit dominus deus domui israhel. Querite me et viuetis: et nolite querere Bethel. In galgala nolite intrare: et in bersabee nō trāsibitis: quia galgala captiua ducetur: et bethel erit inutilis. Querite dominū ⁊ viuite: ne forte ꝯburatur vt ignis domus ioseph: ⁊ deuorabit et nō erit qui extinguat

de igne

211

bethel. Qui ꝯuertitis ĩ absinthiũ iuditiũ. et iustitiã in terra relinquitis: facientem arctuꝝ et orionem ⁊ ꝯuertentem mane in tenebras: et diẽ in noctem mutantẽ. Qui vocat aquas maris et effundit eas sup̄ faciem terre: dñs est nomẽ eius. Qui subridet vastitatẽ sup̄ robustum: ⁊ depopulatõnem sup̄ potentẽ affert. Odio habuerunt corripientẽ in porta: et loquentẽ perfecte abominati sunt. Idcirco ꝓeo q̄ diripiebatis paupem ⁊ p̄dam electam tollebatis ab eo: domos q̄dro lapide edificabitis: et non habitabitis ĩ eis. Vineas plãtabitis amantissimas ⁊ nõ bibetis vinũ eaꝝ: qꝛ ꝯgnoui multa scelera vr̃a: ⁊ fortia peccata vestra Hostes iusti accipiẽtes munus: et paupes deprimẽtes in porta. Ideo prudens in tp̄e illo tacebit: qꝛ tempus maluz est. Querite bonũ et non maluz vt viuatis: et erit dñs deus exercituũ vobiscũ sicut dixistis. Odite maluz et diligite bonum: et ꝯstituite in porta iuditiuz: si forte misereat̃ dñs deus exercituũ r̃liquijs Joseph. Propterea hec dicit dñs deus exercituũ dñator. In om̃ibꝫ plateis plãctus: et in cũctis que foris sũt dicet̃ ve ve. Et vocabũt agricolam ad luctum: ⁊ ad planctũ eos q̄ sciunt plangere. Et in om̃ibꝫ vijs erit plãctus: qꝛ ꝑtrãsibo in medio tui: dicit dñs. Ve desiderãtibꝫ diẽ dñi. Vt quid eã vobis? Dies dñi ista tenebre ⁊ nõ lux. Quomodo si fugiat vir a facie leonis et occurret ei vrsus: ⁊ ingredietꝫ domũ ⁊ imitat̃ manu sua sup̄ parietem: et mordeat eum coluber. Nũquid nõ tenebre dies dñi et nõ lux et caligo et non splẽdor in ea? Odi et ꝓieci festiuitates vr̃as: ⁊ non capiã odorem cetuũ vestroꝝ. Qꝛ si obtuleritis mihi olocaustomata et munera vr̃a non suscipiam: et vota pinguiũ vestroruz nõ respiciaz. Aufer a me tumultũ carminum tuoꝝ: et cantica lire tue nõ exaudiã Et reuelabit̃ quasi aqua iuditiuz: et iusticia quasi torrẽs fortis. Nũquid hostias et sacrifitiũ obtulistis mihi in deserto q̄draginta annis domus Isrl̃? Et portastis tabernaculũ Moloch deo vr̃o: et ÿmaginem ÿdoloꝝ vr̃oꝝ. sidus dei vr̃i rẽpha: figuras quas fecistis vobis adorare eas. Et migr̃e vos faciã trans Damascuz dixit dñs: deꝰ exercituum nomen eius.

Capitulum .VI.

Ve vobis qui opulenti estis in Syon ⁊ ꝯfiditis in monte Samarie: optimates capita populoꝝ: ingrediẽtes pompatice domũ isrl̃. Transite in Chalamie et videte: et ite inde in Emath magnam et descendite in Geth palestinoꝝ ⁊ ad optima queq̄ regna hoꝝ: si latior terminus eoꝝ termino vr̃o ẽ. Qui seperati estis in diẽ malũ: et ap̄propinq̄tis solio iniq̄tatis. Qui dormitis ĩ lectis eburneis: et lasciuitis in stratis vr̃is. Qui ꝯmeditis agnum de grege. et vitulos de medio armẽti: qui canitis ad vocẽ Psalterij. Sicut Dauid putauerũt se habere vasa cantici: bibentes in phialis vinum. et optimo vngẽto delibuti: ⁊ nihil paciebant̃ sup̄ cõtritione Joseph. Quapropter nũc migrabũt in capite trãsmigrãtium: ⁊ auferet̃ factio lasciuientiũ. Jurauit dñs deus in aĩa sua: dicit dñs deus exercituum. Detestor ego sup̄biam Jacob: et domos eius odi: et tradaz ciuitatem cũ habitatoribꝫ suis. Qꝛ si reliqui fuerint decem viri in domo vna: et ip̄i morient̃. Et tollet eũ ꝓpinquus suus et ꝯburet eũ vt efferat ossa de domo: et dicet ei qui in penetralibꝫ domus ẽ. Nũquid adhuc est penes te? Et respõdebit. Finis ẽ Et dicet ei. Tace: et nõ recorderis nom̃is dñi. Quia ecce dominus mãdauit: et ꝑcuciet domũ maiorem ruinis: et domũ minorem scissionibꝫ. Nũquid currere queũt in petris equi: aut arari põt in bubalis? Qm̃ ꝯuertistis in amaritudinẽ iuditium ⁊ fructũ iustitie in absinthiũ: q̄ letamini in nihili: qui dicitis. Nũquid nõ in fortitudine nr̃a assũpsimus nobis cornua? Ecce em̃ suscitabo sup̄ vos domus Isrl̃ dicit dñs deus exercituũ gentẽ: et ꝯteret vos ab introitu Emath vsq̄ ad torrentẽ deserti. Ca. VII.

Hec ostendit mihi dominus deus. Et ecce fictor locuste in p̄ncipio germinãtiuz serotini ÿmbris: ⁊ ecce serotinus post tõsorem gregis Et factus ẽ cũ ꝯsumasset ꝯmedere herbaz terre dixi. Dñe deus ꝓpicius esto obsecro. Quis suscitabit Jacob quia paruulus est? Misertus est dominus super hoc. Non erit dixit domin⁹. Hec ostẽdit mihi dñs deus. Et ecce vocabat iuditiũ ad ignez dñs deꝰ: et deuorauit abissum multam et comedit

simul ꝑtem. Et dixi. Dñe deus quiesce obsecro. Quis suscitauit iacob qꝛ ꝑuulus ē? Misertus ē dñs sup hoc. Sꝫ ⁊ istud ñ erit dixit dñs deus. Hec oñdit mihi dñs deus. Et ecce dñs stās sup muꝝ litū: ⁊ in manu eius trulla cemētarij. Et dixit dñs ad me Quid tu vides amos? Et dixi. Trullaꝫ cemētarij. Et dixit dñs. Ecce ego ponā trullam in medio ꝓpl'i mei isrl'. Nō adijciaꝫ vlt̄ supinducere eū: et demolient̄ excelsa ÿdoli et sanctificatōnes isrl' desolabunt̄: ⁊ cōsurgā sup domū hieroboā ī gladio. Et misit amasias sacerdos bethel ad hieroboam regem isrl': dicēs. Rebellauit ꝯ te amos in medio domus isrl'. Non poterit t̄ra sustinē vniuersos ſmones ei⁹. Hec eī dicit amos. In gladio morient̄ hieroboam: ⁊ isrl' captiuus migrabit de terra sua. Et dixit amasias ad amos. Qui vides gradē: fuge in terraꝫ iuda et ꝯmede ibi panem et ꝓphetabis ibi. et in bethel nō adijcies vltra vt ꝓphetes qꝛ sanctificatio regis est et domus regni est. Rñditqꝫ amos: et dixit ad amasiam. Non sum ꝓpheta et nō sum filius ꝓphete: sꝫ armētarius ego sum vellicās sicomoros. Et tulit me dñs deus cū sequerer gregē: et dixit dñs ad me. Vade ꝓpheta ad ꝓpl'm meū israhel. Et nunc audi verbum dñi. Tu dicis non ꝓphetabis sup israhel: et non stillabis sup domum ÿdoli. Propter hoc hec dicit dñs. Vxor tua in ciuitate fornicabit̄ ⁊ filij tui et filie tue in gladio cadent: et humus tua funiculo mecietur. Et tu in terra polluta morieris: et israhel captiuus migrabit de terra sua.

Capi. VIII.

Hec ostendit mihi dominus deus. Et ecce vncin⁹ pomorū. Et dixit. Quid tu vides amos? Et dixi. Vncinū pomoꝝ. Et dixit dñs ad me Venit finis sup ꝓpl'm meū isrl'. Nō adijciā vltra vt ꝑtranseam eum. Et stridebūt cardines templi in die illa dicit dominus de⁹. Multi morient̄: in om̄i loco ꝓijcient̄ silentium. Audite hoc qui ꝯteritis paupem. ⁊ deficere facitis egenos terre: dicentes. Qñ transibit messis ⁊ venūdabimus merces. ⁊ sabbatū et apiemus frumentuꝫ: vt imminuamus mēsurā et augeamus siclū ⁊ supponamus stateras dolosas: vt possideam⁹ in argento egenos ⁊ paupes ꝑ calciamentis ⁊ quisquilias frumēti vēdamus? Jura-

uit dñs in superbia iacob: si oblitus fuero vsqꝫ ad finem omnia opa eoꝝ. Nunq̄d super isto non ꝯmouebitur terra: et lugebit omnis habitator eius? Et ascendet q̄si fluuius vniuersus: et eijcient̄ et defluet quasi riuus egipti. Et erit in die illa dicit dominus occidet sol meridie: et tenebrescere faciam terrā in die luminis. Et ꝯuertā festiuitates vr̄as in luctum: et omnia cantica vr̄a in planctū. Et inducam sup om̄e dorsum vr̄m saccū: et sup om̄e caput caluitiū Et ponā eā quasi luctum vnigeniti: ⁊ nouissima eius q̄si diem amaꝝ. Ecce dies veniūt. dicit dñs ⁊ mittā famem in terrā: ñ famem panis neqꝫ sitim aque: sed audiēdi verbum dñi. Et cōmouebunt̄ a mari vsqꝫ ad mare: et ab aquilone vsqꝫ ad orientem circuibūt querentes verbū dñi: et ñ inuenient. In die illa deficient virgines pulcre et adolescentes in siti qui iurant in delicto samarie ⁊ dicunt. Viuit deus tuus Dan: ⁊ viuit via bersabee. Et cadent: ⁊ non resurgent vltra.

Capitulum. IX.

Vidi dominuꝫ stantem sup altare. Et dixit. Percute cardinē et ꝯmoueant̄ supliminaria. Auaritia em̄ in capite oīm: et nouissimuꝫ eoꝝ in gladio interficiā. Nō erit fuga eis. Fugiet: et nō saluabit̄ ex eis qui fugerit. Si descenderint vsqꝫ ad infernū inde manus mea educet eos: etsi ascēderint vsqꝫ in celū inde detrahā eos. Etsi absconditi fuerint in vertice cameli inde scrutans auferā eos: etsi celauerint se ab oculis meis in ꝓfundū maris: ibi mādabo serpēti ⁊ mordebit eos. Etsi abierint in captiuitatē coram inimicis suis ibi mādabo gladio ⁊ occidet eos: et ponam oculos meos sup eos in malū et nō in bonuꝫ. Et dñs deus exercituū qui tāget terrā ⁊ tabescet: ⁊ lugebūt omnes habitantes in ea. Et ascendet sicut riuus omnis: et defluet sicut fluuius egipti. Qui edificat in celo ascensionē suā: et fasciculū suum sup terram fundabit. Qui vocat aquas maris: ⁊ effundit eas sup faciem terre. Dñs nomē eius. Nunq̄d nō vt filij ethiopū vos estis mihi filij isrl' ait dominus? Nunq̄d nō isrl' ascendere feci ꝺ t̄ra egipti et palestinos de capadocia. et sÿros de cijrene? Ecce oculi dñi dei super regnuꝫ peccās: ⁊ ꝯterā illud a facie terre. Verūtñ

conterens non ꝯteram domũ Jacob dicit
dñs. Ecce em̃ mãdabo ego: et ꝯcutiam in
oĩbꝫ gẽtibꝫ domũ Jsrl̃ sicut ꝯcutit̃ triticũ
in cribro: ⁊ nõ cadet lapillus sup terrã. In
gladio morient̃ om̃es pctores ꝓpl̃i mei: q̃
dicũt nõ appropinq̃bit: et ñ veniet sup nos
malũ. In die illa suscitabo tabernaculuz
Dauid qd̃ cecidit: et reedificabo apturas
muroꝝ eius: ⁊ ea q̃ corruerãt instaurabo.
Et reedificabo eũ sicut in diebꝫ antiq̃s: vt
possideãt reliquias ÿdumee ⁊ oẽs natões:
eoq̃ inuocatuz sit nomẽ meũ sup eos dicit
dñs faciẽs hec. Ecce dies veniẽt dicit dñs
et ꝯp̃hendet arator messorẽ: ⁊ calcator vue
mittentẽ semẽ. Et stillabũt montes dulce
dinẽ: ⁊ om̃es colles culti erũt. Et ꝯuertaz
captiuitatẽ ꝓpl̃i mei Jsrl̃: ⁊ edificabũt ciui
tates desertas et inhĩtabunt: ⁊ plãtabunt
vineas et bibent vinũ eaꝝ: ⁊ facient ortos
⁊ ꝯmedent fructꝰ eoꝝ. Et plãtabo eos sup
humũ suã: ⁊ non euellã eos vltra de terra
sua quaz dedi eis dicit dñs deus tuus. Fi-
nit Amos ꝓpheta.

Incipit Abdias ꝓpheta.

Visio Abdie. Hec
dicit dominꝰ deꝰ
ad Edom. Auditũ audiui-
mus a dño: et legatum ad
gẽtes misit. Surgite: ⁊ cõ
surgamus aduersus euz in prelium. Ecce
puulũ dedi te in gentibꝫ. Contẽptibilis tu
es valde. Supbia cordis tui extulit te ha-
bitantem in scissuris petrarum: exaltantẽ
solium tuuz. Qui dicis in corde tuo. Quis
detrahet me in terrã? Si exaltatus fueris
vt aquila: et inter sÿdera posueris nidum
tuum: inde detrahaz te dicit dominus. Si
fures introissẽt ad te si latrones ꝑ noctez:
qũo cõticuisses? Nõne furati essent suffici-
entia sibi? Si vindemiatores ĩtroissent ad
te. nũquid saltem racemos reliquissent ti-
bi? Quomodo scrutati sunt Esau? Inuesti
gauerunt abscondita eius. Vsq̃ ad termi-
num emiserũt te: om̃es viri federis tui il-
luserũt tibi. Inualuerũt aduersum te viri
pacis tue. Qui ꝯmedunt tecũ ponent insi-
dias subter te. Non ẽ prudẽtia in eo. Nun-
quid non in die illa dicit dominus perdã
sapientes d̃ ÿdumea: ⁊ prudentiã de mõte
Esau? Et timebũt fortes tui a meridie: vt
intereat vir de monte Esau: ꝓpter interfe-
ctionem ⁊ ꝓpter iniquitatem in fratrẽ tuũ
Jacob. Operiet te ꝯfusio: et ꝑibis ineter-
num. In die cum stares aduersus eum qñ
capiebãt alieni exercituz eius et extranei
ingrediebant̃ portas eius et sup Hierusa-
lem mittebant sortem: tu q̃ꝫ eras q̃si vnus
ex eis. Et non despicies in die fratris tui:
in die peregrinatõnis eius. Et non letabe
ris sup filios Juda in die ꝑditõnis eoꝝ: ⁊
non magnificabis os tuũ in die angustie.
Neq̃ ingredieris portam populi mei ĩ die
ruine eoruz: neq̃ despicies et tu in malis
eius in die vastitatis illius. Et nõ emitte-
ris aduersus exercitũ eius in die vastita-
tis illiꝰ: neq̃ stabis in exitibꝫ viaꝝ vt inter
ficias eos q̃ fugerint. Et nõ cõcludes reli-
quos eius in die tribulatõnis: quoniã iu-
xta est dies dñi sup omnes gentes. Sicut
fecisti: fiet tibi. retributõnem tuã ꝯuertã
in caput tuuz. Quomodo em̃ bibistis sup
montem sanctũ meũ. bibent omnes gẽtes
iugiter: et bibent et absorbebunt: et erunt
quasi non sint. Et in mõte sÿon erit salua
tio: et erit sanctus. Et possidebit domꝰ Ja
cob eos qui se possederant. Et erit domus
Jacob ignis: et domus Joseph flamma: ⁊
domus Esau stipula. Et succendet̃ in eis ⁊
deuorabunt eos: ⁊ non erunt reliquie do-
mus Esau: quia dñs locutus est. Et here-
ditabũt hij qui ad austꝝ sũt montẽ Esau:
et qui in cãpestribꝫ Philistijm: et posside-
bunt regionẽ Samarie ⁊ regionẽ Ephra
im. Et Beniamin possidebit Galaad: et
trãsmigratõ exercitus huiꝰ filioꝝ Jsrl̃ oĩa
loca Chananeoꝝ vsq̃ sareptaz sÿdonioꝝ:
et t̃nsmigratõ Hirl̃m q̃ in bosforo ẽ possi-
debit ciuitates Austri. Et ascendẽt salua-
tores in montem Sÿon iudicare montem
Esau: ⁊ erit dño r̃gnũ. Explicit Abdias.

Incipit Jonas ꝓpheta. Capi. I.

Et factũ est verbũ
domini ad Jonã
filiuz Amathi dicẽs. Sur
ge ⁊ vade ĩ niniuẽ ciuitatẽ
grãdẽ ⁊ p̃dica ĩ ea q̃r ascen
dit malitia eꝰ corã me. Et surrexit ionas vt
fugẽt ĩ tharſ a facie dñi. Et d̃scẽdit ioppẽ:

et inuenit nauē euntem in tharsis. Et de-
dit naulum eius: et descēdit in eam vt iret
cū eis in tharsis a facie dñi. Dñs aūt mi-
sit ventum magnū in mare: ⁊ facta ē tem
pestas mag̃ in mari: ⁊ nauis periclitabat̃
ꝯteri. Et timuerūt naute: ⁊ clamauerunt
viri ad deum suum: ⁊ miserūt vasa q̃ erant
in naui in mare: vt alleuiaret̃ ab eis. Et
Jonas descendit ad interiora nauis: ⁊ dor
miebat sopore g̃ui. Et accessit ad eum gu-
bernator: et dixit ei. Quid tu sopore depri-
meris? Surge inuoca deū tuuz: si forte re
cogitet deus de nob̃ et nō ꝑeam⁹. Et dixit
vir ad collegā suū. Venite et mittam⁹ sor
tes: et sciamus q̃re hoc malū sit nobis. Et
miserūt sortes: et cecidit sors sup̄ Jonam.
Et dixerūt ad eū. Indica nobis cuius cau
sa malū istud sit nobis. Qd̃ est opus tuuz
q̃ terra tua: et q̃ vadis vel ex q̃ ꝓpl̃o tu es?
Et dixit ad eos. Hebreus ego sum: ⁊ dñm
deū celi ego timeo q̃ fecit mare et aridam.
Et timuerūt viri timore magno: et dixer̃t
ad eum. Quid hoc fecisti? Cognouerūt em̃
viri q̃ a facie dñi fugeret. q̃a indicauerat
eis ionas. Et dixerūt ad eum. Quid facie-
mus tibi: et cessabit mare a nobis? Quia
mare ibat et intumescebat sup̄ eos. Et di-
xit ad eos. Tollite me et mittite in mare:
⁊ cessabit mare a vobis. Scio em̃ ego: qm̃
ꝓpter me tempestas hec grandis venit sup̄
vos. Et remigabant viri vt reuerterētur
ad aridam et nō valebāt: quia mare ibat
et intumescebat sup̄ eos. Et clamauerunt
ad dñm: et dixerūt. Quesumus dñe ne pe-
reamus in anima viri istius: et ne des sup̄
nos sanguinē innocentem: q̃r tu dñe sicut
voluisti fecisti. Et tulerūt Jonam et mise-
runt in mare: ⁊ stetit mare a feruore suo.
Et timuerunt viri timore magno dñm: et
immolauerunt hostias domino: et voue-
runt vota. Capitulum .II.

Et preparauit domin⁹
piscem grādem: vt deglutiret Jo-
nā. Et erat Jonas in ventre piscis
tribꝰ diebꝰ et tribꝰ noctibꝰ. Et orauit Jo-
nas ad dñm deum suū de ventre piscis. Et
dixit. Clamaui de tribulatōne mea ad do-
minū: et exaudiuit me. De vētre inferi cla
maui: et exaudisti vocē meam. Et ꝓiecisti
me in ꝓfundū in corde maris: ⁊ flumē cir-
cūdedit me. Om̃es gurgites tui et fluctus
tui sup̄ me transierunt. Et ego dixi. Abie
ctus sum a ꝯspectu oculoꝝ tuoꝝ. Verūtñ
rursus videbo templū sanctuz tuum. Cir-
cundederūt me aque vsq̃z ad aīaz: abissus
vallauit me: pelagus operuit caput meū.
Ad extrema montium descendi: terre ve-
ctes ꝯcluserunt me in eternuz: et subleua-
bis de corruptōne vitā meā dñe deus me⁹
Cū angustiaret̃ in me anima mea dñi re-
cordatus sum: vt veniat ad te oratio mea
ad templū sanctum tuum. Qui custodiūt
vanitates: frustra misericordiā suaz dere
linquūt. Ego aūt in voce laudis īmolabo
tibi quecūq̃z voui reddam pro salute dño.
Et dixit dñs pisci: et euomuit Jonam in
aridam. Capitulum .III.

Et factū ē verbū domi-
ni ad Jonam secundo dicēs. Sur-
ge ⁊ vade ad Niniuen ciuitatē ma
gnā: et p̄dica in ea p̄dicatōnem quaz ego
loquor ad te. Et surrexit Jonas: ⁊ abijt in
Niniuen iuxta verbuz dñi. Et niniue erat
ciuitas magna itinere dieꝝ triuz. Et cepit
Jonas introire ciuitatē itinere diei vni⁹:
⁊ clamauit et dixit. Adhuc q̃dragīta dies:
et Niniue subuertet̃. Et crediderūt viri ni
niuite in dño: et p̄dicauerūt ieiuniū: ⁊ ve-
stiti sūt saccis a maiore vsq̃z ad minorem.
Et ꝑuenit verbū ad regem niniue. Et sur-
rexit de solio suo: et abiecit vestimentum
suū a se ⁊ indutus est sacco ⁊ sedit in cine-
re: et clamauit et dixit in niniue ex ore re
gis ⁊ p̄ncipum eius: dicēs. Homines ⁊ iu-
mēta ⁊ boues et pecora nō gustent quicq̃
nec pascant̃ et aquā nō bibant: et opiant̃
saccis homines. et iumēta clamēt ad dñm
in fortitudine: ꝯuertat̃ vir a via sua mala
⁊ ab iniquitate q̃ est in manibꝰ eoꝝ. Quis
scit si ꝯuertat̃ et ignoscat deus. ⁊ reuertat̃
a furore ire sue: et non ꝑibimus? Et vidit
deus opa eoꝝ q̃r ꝯuersi sūt de via sua ma-
la: et misertus est deus sup̄ malitiam quā
locutus fuerat vt faceret eis: et non fecit.
Capitulum .IIII.

Et afflictus est Jonas
afflictione magna: et iratus est ⁊
orauit ad dominum: et dixit. Ob-
secro dñe: nunquid non hoc est verbū me
um cum adhuc essem in terra mea? Pro-
pter hoc p̄occupaui vt fugerem ī tharsis.

Scio em̄ quia tu deus clemens et misericors es: patiēs ⁊ multe miseratōis ⁊ ignoscens sup̄ malitia. Et nūc dñe tolle queso animam meā a me: qꝛ melior ē mihi mors q̄ vita. Et dixit dñs. Putasne bene irascaris tu? Et egressus ē Jonas de ciuitate: et sedit ꝯtra orientē ciuitatis. Et sibimet fecit vmbraculuꝫ ibi: et sedebat subter illud in vmbra: donec videret quid accideret ciuitati. Et preparauit dñs deus ederam: et ascēdit sup̄ caput Jone vt esset vmbra super caput eius: et ꝓtegeret eū. Laborauerat em̄. Et letatus est Jonas sup̄ edera leticia magna. Et parauit deus v̄mē ascensu diluculi in crastinū: et percussit ederam et exaruit. Et cū ortus fuisset sol precepit dñs vēto calido et vrenti: et ꝑcussit sol sup̄ caput Jone: ⁊ estuabat. Et petiuit anime sue vt moreretur. Et dixit. Melius ē mihi mori q̄ viuere. Et dixit dñs ad Jonā. Putasne bene irascaris tu sup̄ ederam? Et dixit bñ irascor ego vsqꝫ ad mortez. Et dixit dñs. Tu doles sup̄ edera in qua non laborasti neqꝫ fecisti vt cresceret: q̄ sub vna nocte nata est et sub vna nocte perijt: et ego nō parcam Niniue ciuitati magne: in qua sunt plusq̄ centumuiginti milia hominū. qui nesciūt quid sit inter dexterā ⁊ sinistrā suam et iumenta multa. Finit Jonas.

Incipit Micheas ꝓpheta. Capi. I.

Verbum domini quod factū est ad Micheā morastiten in diebus Jonathan Acham et Ezechie regū iuda: qd̄ vidit sup̄ Samariā ⁊ Hirl'm. Audite populi om̄es: ⁊ attēdat terra et plenitudo eius: et sit dñs deus vobis in testem: domin⁹ de templo sancto suo. Quia ecce dñs egredietur de loco suo: ⁊ descendet et calcabit sup̄ excelsa terre. Et cōsument̄ montes subtus eum: ⁊ valles scindentur sicut cera a facie ignis: sicut aque que decurrūt in preceps. In scelere Jacob om̄e istud: et in peccatis domus isrl'. Qd̄ scelus Jacob? Nonne Samaria? Et que excelsa iude? Nonne Hierusalē? Et ponā Samariam quasi aceruum lapidum in agro cum plantatur vinea: et detraham in vallem lapides eius. Et fundamēta eius reuelabo: et om̄ia sculptilia eius ꝯcident̄. Et omnes mercedes ei⁹ igne ꝯburent̄: et om̄ia ÿdola eius ponā in perditionem qꝛ de mercedibꝫ meretricis ꝯgregate sunt: ⁊ vsqꝫ ad mercedē meretricis reuertent̄. Super hoc plangam ⁊ vlulabo: vadā spoliatus et nudus. Faciā planctuꝫ velut draconū: et luctū quasi strutionum Quia desperata est plaga eius: quia venit vsqꝫ ad Judam: tetigit portā populi mei: vsqꝫ ad Hirl'm. In Geth nolite annūciare. lacrimis: ne ploretis. In domo pulueris puluere vos ꝯspergite: ⁊ trāsite. vobis habitatio pulcra: cōfusa ignominia. Non est egressa que habitat in exitu. Planctū domus vicine accipiet ex vobis que stetit sibimet: q̄a infirmata est in que habitat in amaritudinibus. Quia descendit maluꝫ a domino in portam hierusalem: tumultus quadrige stuporis habitāti lachis. Principiū peccati est filie Sÿon: qꝛ in te inuēta sunt scelera Isrl'. Propterea dabit emissarios sup̄ hereditatē Geth: domus mēdacij in deceptōem regibꝫ Isrl'. Adhuc heredem adducaꝫ tibi que habitas in maresa: vsqꝫ ad odollaꝫ veniet gloria Israhel. Decaluare et tondere sup̄ filios delitiaꝝ tuarum: dilata caluitium tuum sicut aquila: quoniam captiui ducti sunt ex te.

Capitulum .II.

Ve qui cogitatis inutile et op̄amini malū in cubilibꝫ vr̄is. In luce matutina faciūt illd̄: qm̄ ꝯtra dñm est manus eoꝝ. Et ꝯcupierunt agros ⁊ violent̄ tulerūt ⁊ rapuer̄t domos et calūniabant̄ viꝝ ⁊ domū eius: viꝝ ⁊ hereditatē eius. Idcirco hec dicit dñs. Ecce ego cogito sup̄ familiā istam maluꝫ vñ nō auferetis colla vr̄a: ⁊ ñ ābulabitis sup̄bi: qm̄ tp̄s pessimū est. In die illa sumet̄ sup̄ vos p̄abola: ⁊ cātabit̄ cāticū cū suauitate dicētiū. De populatōe vastati sum⁹. Pars ꝓpl'i mei ꝯmutata ē. Quō recedet a me: cū reuertat̄ q̄ regiones nr̄as diuidat? Propt̄ hoc ñ erit tibi mittēs funiculū sortis in cetu dñi Isrl'. Ne loq̄mini loq̄ntes. Nō stillabit sup̄ istos: nō ꝯprehēdet ꝯfusio dicit dom⁹ Jacob. Nunq̄d abbreuiat⁹ ē spūs dñi: aut tales sunt cogitatōes ei⁹? Nōne verba mea bona st̄ cū eo recte q̄ g̃dit̄? Et ecōtrario ꝓpl'us meus in aduersariuꝫ ꝯsurrexit.

Desup tunicã palliuz sustulistis et eos q̃ transiebãt simpliciter ꝓuertistis in belluz Mulieres populi mei eiecistis de domo de liciaꝝ suaꝝ:a puulis eaꝝ tulistis laudem meaz in ꝓpetuum. Surgite et ite.q̃ non habetis hic requiẽ.Propter ĩmunditiam ei⁹corrumpet̃ putredine pessima. Utinaz nõ essem vir habẽs spirituz: et mendatiũ potius loquerer.Stillabo tibi in vinũ et in ebrietatẽ:et erit sup quẽ stillat̃ popul⁹ iste. Congregatõne congregabo Jacob totum te:in vnum ꝓducaz reliquias Jsrahel Pariter ponã illum quasi gregẽ in ouili quasi pec⁹in medio caularum. Tumultuabunt̃ a multitudine hoĩm. Ascẽdet enim pandens iter ante eos.Diuident et transibunt portã:et egredientur p eam.et transibit rex eorum coram eis: et dominus in capite eorum. Ca.III.

Et dixit.Audite principes Jacob:et duces dom⁹ Jsrahel. Nũquid est vestꝝ scire iudiciuz.q̃ odio habetis bonũ et diligitis maluz:qui violẽter tollitis pelles eoꝝ desup eis et carnem eoꝝ desup ossibꝫ eoꝝ.Qui comederũt carnẽ ꝑli mei:et pellem eoꝝ desup excoriauerunt:et ossa eoꝝ ꝓfregerũt:et ꝓciderũt sicut in lebete et quasi carnẽ ĩ medio olle. Tunc clamabunt ad dominuz et nõ exaudiet eos:et abscondet faciẽ suam ab eis in tempore illo:sicut nequiter egerunt ĩ adinuentionibꝫ suis.Hec dicit dominus sup prophetas qui seducunt populũ meum.q̃ mordent dentibꝫ suis et predicãt pacez.Et si quis non dederit in ore eorum quippiam sctificant sup eum ꝑlium.Propterea nox vobis pro visione erit:et tenebre vobis p diuinatõe. Et occumbet sol super prophetas:et obtenebrabitur super eos dies.Et confundent̃ qui vident visiones: et confũdent̃ diuini.et operient vult⁹ suos omnes quia nõ est responsum dei.Uerũtamẽ ego repletus sum fortitudine spiritus domini iudicio et virtute:vt annunciẽ Jacob scelus suum:et israhel peccatuz suũ. Audite hoc principes domus Jacob et iudices dom⁹ israhel:qui abhomiamĩ iudiciũ. et oĩa recta peruertitis.Qui edificatis Syon ĩ sanguibꝫ:et Hierlm in iniquitate. Principes eius in muneribꝫ iudicabant.et sacerdotes ei⁹ in mercede docebãt. et ꝓphete ei⁹ in pecunia diuinabãt: et sup dñm requiescebãt dicẽtes.Nũquid nõ dñs ĩ medio nostꝝ:Non venient sup nos mala. Propter hoc causa vestri Syon quasi ager arabit̃ et Hierlm q̃si aceru⁹ lapidꝫ erit:et mons templi in excelsa siluaꝝ. Ca.IIII.

Et in nouissimo dieruz erit mons dom⁹ domini preparat⁹ in vertice montiũ:et sublimis super colles.Et fluẽt ad eum populi.et ꝑgent gẽtes multe et dicẽt.Uenite ascendam⁹ ad montem dñi:et ad domuz dei Jacob.Et docebit nos de vijs suis: et ibimus in semitis eius.Quia de Syon egredietur lex:et verbum dñi de Hierlm.Et iudicabit inter ꝑlos multos:et corripiet gẽtes fortes vsqꝫ in lõginquũ. et ꝑcident gladios suos in vomeres:et hastas suas in ligones.Nõ sumet gens aduersum gentem gladiuz. et non discẽt vltra belligerare.Et sedebit vir subtus vineam suam et subtus ficum suã et nõ erit q̃ deterreat: quia os dñi exercituũ locutũ est. Quia oĩs populi ambulabunt vnusquisqꝫ in nõie dei sui. nos autẽ ambulabim⁹ in nomĩe dñi dei nostri in eternum et vltra. In die illa dicit dñs congregabo claudicantẽ: et eã quam eiecerã colligã:et quã afflixerã cõsolabor.et ponam claudicãtem ĩ reliquias:et eã que laborauerat in gẽtem robustaz.et regnabit dñs sup eos ĩ monte Syon:ex hoc nũc et vsqꝫ ineternum. Et tu turris gregis nebulosa filia Syon vsqꝫ ad te veniet:et veniet potestas ꝑma regnũ filie Hierlm.et nũc q̃re merore ꝺtraheris:Nũquid rex non ẽ tibi. aut ꝑsiliarius tuus perijt: quia comꝑhendit te dolor sicut ꝑturientem. Dole et satage filia Syõ quasi ꝑturiẽs: quia nunc egredieris de ciuitate. et hĩtabis in regione:et venies vsqꝫ ad Babilonẽ. Ibi liberaberis:ibi redimet te dominus de manu inimicoꝝ tuoꝝ. et nunc congregate sunt super te gẽtes multe:q̃ dicunt.lapidet̃.et aspiciat ĩ Syon ocul⁹ noster. Ipi aũt nõ cognouerunt cogitatõnes domini: et non intellexerunt consiliuz eius: quia cõgregauit eos q̃si fenuz aree. Surge et tritura filia Syon:quia cornu tuum ponaz ferreũ:et vngulas tuas ponam ereas. Et ꝑminues ꝑlos multos. et infficias domĩo rapinas eoꝝ et fortitudiez eoꝝ dño vniuerse terre.

Capitulum .V.

Nunc vastaberis filia latronis. Obsidionē posuerūt super nos in virga ꝓcutiēt maxillam iudicis isrl. Et tu bethleem effrata: puulus es in milibꝫ iuda. Ex te mihi egredietꝫ qui sit dñator in isrl: et egressus eius ab initio a diebꝫ eternitatis. Propter hoc dabit eos vsqꝫ ad tēpus: in quo ꝑturiēs pariet. Reliquie fratꝝ eiꝰ conuertentꝫ ad filios isrl. Et stabit ⁊ pascet i fortitudīe dñi: in sublimitate nominis domī dei sui. Et quiescent: qꝛ nūc magnificabiꝫ vsqꝫ ad termīos terre. et erit iste pax assirios cum venerit in terrā nrām: et qñ calcauerit in domibꝫ nris. Et suscitabimus sup eum septem pastores: ⁊ octo ꝑmates homines. et pascent terrā Assur in gladio: et terrā Nemrod in lanceis eius. et liberabit ab Assur cum venerit in terrā nrām: et cū calcauerit in finibꝫ nris. Et erūt reliquie Jacob i medio ꝓlorꝫ multorꝫ q̄si ros a dño: ⁊ q̄i stille sup herbam que non expectat virꝫ: et nō ꝑstolat filios hoim. et erūt reliquie Jacob i gētibꝫ in medio ꝓlorum multorꝫ quasi leo i iumētis siluarū: et quasi catul⁹ leonis in gregibꝫ pecorꝫ. Qui cū transierit et cōculcauerit et ceꝑit: non ē qui eruat. Et exaltabiꝫ manus tua sup hostes tuos: et oēs inimici tui interibunt. Et erit i die illa dicit dñs: auferam equos tuos de medio tui et dispdam quadrigas tuas. et ꝑdam ciuitates terre tue: et destruam omnes munitōnes tuas. et auferaz maleficia de manu tua: et diuinatōnes non erunt in te. et pire faciaz sculptilia tua: et statuas tuas ꝺ medio tui conteram. et nō adorabis vltra opa manuum tuarꝫ: et euellaz lucos tuos de medio tui. et conteram ciuitates tuas. et faciam in furore et in indignatōe vltōnē in gētibꝫ omnibꝫ que non audierunt.

Capitulum .VI.

Audite que dominꝰ loquitur. Surge ꝓtende iudicio aduersuz mōtes: et audiāt colles voce tuā. Audiāt montes iudiciū dñi et fortia fundamēta terre: qꝛ iudicium dñi cuz populo suo: et cū isrl diiudicabiꝫ. Popul⁹ meꝰ quid feci tibi: aut q̄d molestꝰ fui tibi: Rñde mihi. Quia eduxi te de terra egꝫ pti et ꝺ domo seruitutium liberaui te: et misi añ faciē tuā Moysen et aaron et mariā. populus meus memento queso quid cogitauerit ꝓtra te Balach rex moab: et quid responderit ei Balaam filiꝰ beor ꝺ sethim vsqꝫ ad galgalā vt cognoscēs iusticias do mī. Quid dignū offeraz dño: Curuabo genu deo excelso. Nūquid offeram ei olocaustomata et vitulos anniculos: Nunquid placari potest dominus in milibꝫ arietū: aut in multis milibꝫ hircorū pinguiū: nū quid dabo primogenitū meum ꝓ scelere meo: fructuz ventris mei ꝓ peccato anime mee: Indicabo tibi o homo q̄d sit bonū. et q̄d domin⁹ req̄rat a te. Vtiqꝫ facere iudiciū et diligere misericordiam: et solicitū ambulare cuz deo tuo. Clor domini ad ciuitatem clamat: et salus erit timētibus nomen eiꝰ. Audite trib⁹. et quis approbabit illud: Adhuc ignis i domo impij. thesauri iniquitatis. et mēsura minor. ire plena. Nūquid iustificabo stateram impiam et saccelli pōdera dolosa: In quibꝰ diuites eiꝰ repleti sūt iniq̄tate: et habitantes i ea loquebantꝫ mēdacium: et lingua eorꝫ fraudulēta in ore eoruz. Et ego ergo cepi ꝓcuere te ꝓditione sup peccatis tuis. Tu comedes et non saturaberis: et hūiliatio tua in medio tui. et apprehendes et non saluabis: et quos saluaberis in gladium dabo. Tu seminabis et non metes: tu calcabis oliuam et non vngeris oleo: et mustuz et non bibes vinuz. et custodisti ꝓcepta Amri. et omne opus domus Achab: et ambulasti in voluptatibꝰ eorum: vt dare te in ꝓditōem: et habitantes in ea in sibilum: et obprobrium populi mei portabis.

Capitulum .VII.

Ve mihi. quia factꝰ sum sicut qui colligit i autumno racemos vindemie. Non est botrus ad ꝓmedendū: ꝓcoquas ficꝰ desiderauit anīa mea. Perijt sanctus de terra: et rectꝰ i hominibꝰ nō est. Omēs in sanguine insidiantur: vir fratem suum ad mortē venabꝫ. Malū manuū suarꝫ dicūt bonū. Prīceps postulat: et iudex in reddendo est. Et magnꝰ locutus est desiderium anime sue: et ꝓturbauerunt eaz. Qui optimus in eis est q̄i paliarus: et qui rectus q̄i spīa de sepe. Dies speculatōis tue: visitatio tua venit. Nunc

erit vastitas eoꝝ. Nolite credere amico: ⁊ nolite cõfidere in duce. Ab ea que dormit ĩ sÿnu tuo custodi claustra oris tui: quia filiꝰ contumeliã facit patri: ⁊ filia ꝯsurgꝫ aduersus matrẽ suaꝫ: nurus aduersus socrum suaꝫ. et inimici hoĩs domestici eius Ego aũt ad dñm aspiciã: expectabo dñm deuꝫ saluatorẽ meũ. Audiet me deus meꝰ. Ne leteris inimica mea sup̃ me qꝛ cecidi. Consurgam. Cum sedero in tenebris. dñs lux mea ẽ. Iram dñi portabo qm̃ peccaui ei: donec causam meã iudicet: et faciat iudiciũ meũ. Et educet me in lucez: videbo iusticiam eius. et aspiciet inimica mea: et opietur ꝯfusione: que dicit ad me. Ubi est dñs deus tuus: Oculi mei videbũt eã. nũc erit in ꝯculcatõem vt lutũ platearũ. Dies vt edificẽtur macerie tue. In die illa lõge fiet lex. In die illa ⁊ vsqꝫ ad te veĩet assur et vsqꝫ ad ciuitates munitas: ⁊ a ciuitatibus munitis vsqꝫ ad flumẽ. et ad mare de mari: et ad montẽ de monte. Et terra erit in desolatõem ꝓpter hĩtatores suos. ⁊ ꝓpter fructũ cogitatõnum eoꝝ. Pasce populuꝫ tuuꝫ ĩ virga tua gregem hereditatis tue habitantes solos in saltu. In medio carmeli pascẽtur Basan ⁊ galaad iuxta dies antiquos. ſm dies egressionis tue de terra egipti. Ostendã ei mirabilia. Videbũt gentes: et ꝯfundent̃ sup̃ om̃i fortitudine sua. Ponent manum sup̃ os. aures eoꝝ surde erũt. Lingẽt puluerẽ sicut serpẽtes: velut reptilia terre ꝑturbabunt̃ de edibus suis Dñm deũ nr̃m nõ desiderabũt: ⁊ timebũt te. Quis deꝰ sil̃is tui qui aufers iniquitatem: et transis pct̃m reliquiaꝝ hẽditatis tue: Nõ ĩmittꝫ vltra furorẽ suũ. qm̃ volẽs misericordiã ẽ. Reuertet̃ ⁊ miserebit̃ nr̃i Deponet iniq̃tates nr̃as: et ꝓijciet ĩ ꝓfundũ maris oĩa pct̃a nr̃a. Dabis v̄itatez Jacob. miscd̄iam Abrahã: q̃ iurasti pr̃ib̄ nostris a dieb̄ antiq̃s. Finit micheas ꝓpha.

Incipit Naum ꝓpheta. Capitulũ. I.

Onus Niniue. Liber visionis Naũ helchesei. Deus emulator et vlciscens dñs. vlciscẽs dñs ⁊ hñs furorẽ: vlciseẽs dñs in hostes suos: ⁊ irascens ip̃e ĩimicis suis. Dñs patiẽs et magnus fortitudĩe. et mũdans nõ faciet ĩnocentẽ. Dñs in tẽpestate et turbine vie eiꝰ. ⁊ nebule pedũ puluis eiꝰ. Increpans mare exiccãs illud: et oĩa flumĩa ad desertũ adducẽs. Infirmatꝰ est Basan et Carmelꝰ: et flos libani elãguit. mõtes ꝯmoti sũt ab eo: et colles d̄solati sunt. Et ꝯtremuit terra a facie eiꝰ. et orbis: et om̃es hĩtantes in eo. Ante faciẽ indignatõnis eiꝰ q̃s stabit: et q̃s resistet in ira furoris eius: Indignatõ eius effusa est vt ignis: et petre dissolute sunt ab eo. Bonus dñs et ꝯfortans in die tribulationis: et sciens sperantes ĩ se. Et in diluuio pretereunte ꝯsumatõnem faciet loci eiꝰ: et inimicos eiꝰ ꝑsequentur tenebre. Quid cogitatis ꝯtra dñm: Consumatõem ip̃e faciet Non ꝯsurget duplex tribulatõ. quia sicut spine seinuicẽ ꝯplectunt̃: sic ꝯuiuium eorum pariter potantiũ. Consument̃ quasi stipula ariditate plena. Ex te eĩ exibit cogitans ꝯtra dñm maliciã: mẽte ꝑtractãs p̃uaricatõem hec dicit dñs. Si ꝑfecti fuerint et ita plures: sic q̃ attondẽt̃ et ꝑtrãsibũt. Afflixi te: et non affligã te vltra. Et nũc ꝯterã virgam eiꝰ de dorso tuo: et vĩcula tua dirumpaꝫ. Et p̃cipiet sup̃ te domĩꝰ Non semĩabit̃ ex noĩe tuo ampliꝰ. De domo dei tui ĩterficiaꝫ. Sculptile et ꝯflatile ponam sepulcrũ tuum. qꝛ inhonoratꝰ es. Ecce sup̃ mõtes pedes euangelizantis. et annũciantis pacem. Celebra Juda festiuitates tuas et redde vota tua. quia non adijciet vltra vt pertranseat ĩ te Belial. vniuersus interijt. Ca. II.

Ascendit qui dispergat corã te: q̃ custodiat obsidionẽ. cõtemplare viã. ꝯforta lũbos: robora v̄tutẽ valde. Quia sicut reddidit dñs sup̃biam Jacob: sic sup̃biã Jsrl̃. Quia vastatores dissipauer̃t eos: et ꝓpagines eoꝝ corruperũt. Clipeus fortiũ eiꝰ ignitꝰ: viri exercitꝰ in coccineis. Ignee habene currꝰ in die p̃paratõis eiꝰ: et agitatores eꝰ ꝯsopiti sunt. In itineribꝫ ꝯturbati sunt: quadrige collise sunt ĩ plateis. Aspectꝰ eoruꝫ q̃si lãpades: q̃si fulgura discurrẽtia. Recordabitur fortiũ suoꝝ: ruent ĩ itineribꝫ suis. Velocit̃ ascendent muros eius: et p̃ꝑabit̃ vmbraculũ. Porte fluuioꝝ apte sunt: et templum ad solũ dirutũ. Et miles captiuꝰ adductꝰ ẽ: et ãcille eius minabant̃ gemẽtes

vt colũbe: murmurãtes ĩ cordibꝫ suis. Et
niniue. q̃si piscina aq̃rũ aque eius. ipsi vo
fugerũt. State state: et non ẽ q̃ reuertat
Diripite argentũ diripite aurꝫ: ꝙ nõ est fi
nis diuitiarꝫ ex oñibꝫ vasis desiderabilibꝫ
Dissipata et scissa et dilacerata: et cor ta-
bescẽs et dissolutõ geniculorꝫ et defectõ in
cũctis renibꝫ: et facies oĩm sicut nigredo
olle. Vbi ẽ hĩtaculũ leonũ: et pascua catu
lorꝫ leonũ: Ad quã iuit leo vt ingredẽtur
illuc: catul⁹ leõis. et nõ ẽ q̃ exterreat. Leo
cepit sufficiẽter catul⁹ suis: et necauit lee-
nis suis. Et ĩpleuit p̃da speluncas suas. et
cubile suuꝫ rapĩa. Ecce ego ad te dicit dñs
exercituũ: et succẽdam vsqꝫ ad fumũ q̃dri
gas tuas: et leũculos tuos ꝯmedet gladi⁹
et exterminabo de terra p̃dã tuã. et nõ au-
diet vltra vox nunciorꝫ tuorꝫ. Ca. III.

Ciuitas sanguinum.

vniuersa mẽdacij: dilaceratõe plena. Non recedet a te rapina. Vox
flagelli. et vox impet⁹ rote. et eq̃ fremẽtis
et q̃drige feruẽtis. et eq̃tis ascendentis: et
micãtis gladij. et fulgurãtis haste. ꝙ mlti-
tudĩs interfectæ. et g̃uis ruine: nec ẽ finis
cadauerꝫ. Et corruẽt in corpibꝫ suis ꝓpter
multitudinẽ fornicatõnuꝫ mẽtricis speci-
ose et g̃te et hñtis maleficia: q̃ vẽdidit gẽ
tes ĩ fornicatõibꝫ suis ꝙ failias ĩ maleficĩ-
is suis. Ecce ego ad te dicit dñs exercituũ
et ꝛuelabo pudẽda tua ĩ facie tua. ꝙ oñdã
gẽtibꝫ nuditatẽ tuã. et regnis ig̃miniã tu
aꝫ. et pjciã sup te aboiatões tuas. et cõtu
melijs te afficiã: et ponã te ĩ exemplũ. Et
erit oĩs q̃ viderit te resiliet a te: ꝙ dicꝫ. Va
stata ẽ niniue. Quis ꝯmouebit sup te ca-
put: Vñ q̃raꝫ ꝯsolatorẽ tibi: Nũq̃d melior
es alexãdria pl̃orũ: q̃ hĩtat in fluminibꝫ:
Aque ĩ circuitu ei⁹: cui⁹ diuitie mare. aq̃
muri ei⁹. Ethiopia fortitudo ei⁹ et egipt⁹
ꝙ ñ ẽ finis. affrica et libies fuerũt ĩ auxilio
tuo. sꝫ et ipa ĩ trãsmig̃tõne ducta ẽ ĩ capti
uitatẽ. Paruuli ei⁹ elisi sũt ĩ capite oĩm vi
arꝫ. et sup inclitos ei⁹ miserũt sortẽ. ꝙ omẽs
optimates ei⁹ ꝯfixi sũt ĩ ꝯpedibꝫ. Et tu g̃ ĩ
ebaberis et eris despecta. et q̃res tu auxili
umꝫ ab ĩimico. Oẽs munitões tue sicut fic⁹
cũ grossis suis. si ꝯcusse fuerit: cadẽt in os
comedentis. Ecce pl̃s tu⁹. mulieres ĩ me-
dio tui. Inimicis tuis ad aptõem panden
tur portæ tre tue: deuorabit ignis vectes
tuos. Aquã ꝓpter obsidionẽ hauri tibi: ex
true munitões tuas. Intra ĩ lucũ et calca
subigẽs tene latere. Ibi comedet te ignis.
pibis gladio: deuorabit te vt bruc⁹. Cõgre
gare g̃ vt bruc⁹: multiplicare vt locusta.
Plures fecisti negociatõnes tuas: q̃ stelle
sint celi. Bruc⁹ expãsus ẽ: et auolauit. Cu
stodes tui q̃i locusta: ꝙ puuli tui q̃i locuste
locustarꝫ: q̃ ꝯsidet in sepibꝫ in die frigoris
Sol ort⁹ ẽ et auolauerũt. et ñ ẽ ꝯgnit⁹ loc⁹
earꝫ vbi fuerĩt. Dormitauerũt pastores tui
rex Assur: sepelierũt ꝓncipes tui. Latitauit
pl̃s tuus ĩ montibꝫ: et ñ est q̃ ꝯgregꝫ. Nõ
ẽ obscura ꝯtritõ tua: pessima ẽ plaga tua
Omẽs q̃ audierũt auditõꝫ tuã: ꝯplauserunt
manũ suam sup te. Quia sup quẽ ñ trãsijt
malicia tua semp. Finit Naum ꝓpheta.

Incipit Abacuc prophet⁹. Capi. I.

Onus quod vidit Abacuc prophꝫa.

Vsqꝫquo dñe clamabo ꝙ ñ
exaudies: Vlociferaboꝫ ad
te vim patiens: et ñ salua
bis: Quare oñdisti mihi iniquitatẽꝫ et la
borem: videre predã ꝙ iniusticiã ꝯtra me:
Quare respicis ꝯtemptorꝫ et taces. ꝯcul
cãte impio iustiorẽ se: Et facies hominis
quasi pisces maris: et quasi reptilia ñ ha
bentia ducem. Et factũ est iudiciũ: et con
tradictio potẽtior. Propter hoc lacerata
ẽ lex: ꝙ ñ puenit vsqꝫ ad finẽ indiciũ. quia
impius p̃ualet aduersus iustũ: ꝓpterea egre
dit iudiciũ puersum. Aspicite in gẽtibꝫ et
videte et ammiramĩ et obstupescite: quia
opus factum ẽ in diebꝫ vestris: qd̃ nemo
credet cũ narrabit. Quia ecce ego suscita
bo chaldeos gẽtem amarã. ꝙ velocẽ ambu
lantẽ sup latitudinẽ terre: vt possideat ta
bernacula ñ sua. Horribilis ꝙ terribilis ẽ
ex semetipa iudiciũ et on⁹ ei⁹ egrediet. Le
uiores pardis eq̃ eius: et velotiores lupis
vesptinis: ꝙ diffundent equites ei⁹. Equi-
tes nãqꝫ e⁹ delonge venient: volabũt quasi
aquila festinans ad ꝯmedendũ. Omẽs ad
p̃dam veniẽt facies eorꝫ ventus vrens. Et
ꝯgregabit quasi arenam captiuitatem: ꝙ
ipse de regib⁹ triumphabit: et tyrãni ridi-
culi eius erũt. Ipse sup omnẽ munitõꝫ ri
debit: et ꝯportabit aggerem ꝙ capiet eaꝫ.

Tunc mutabitur ſpūs et ptrāſibit:et cor-
ruet. Hec ē fortitudo eius dei ſui. Nūquid
nō tu a p̄ncipio dñe de⁹ me⁹ ſancte meus:
et nō moriemur? Dñe in iudiciū poſuiſti
eū:et fortē vt corripes fundaſti eū. mun-
di ſunt oculi tui ne videas malū.et r̄ſpice-
re ad iniquitatē non poteris. Quare non
reſpicis ſup inique agentes:et taces deuo
rante impio iuſtiorem ſe? Et facies homi
nes quaſi piſces maris:et quaſi reptile nō
habēs p̄incipē. Totū in hamo ſubleuauit
traxit illud in ſagena ſua:et congregauit
in rethe ſuū. Sup hoc letabit̄ et exultabit
p̄terea īmolabit ſagene ſue:⁊ ſacrificabo
rethi ſuo. Quia in ipſis incraſſata ē pars
ei⁹:et cibus eius electus. Propter hoc er
go expandit ſagenam ſuam:et ſemper in-
terficē gentes non parcet. Capitulū.II.

SUper cuſtodiam meā
ſtabo: et figam gradus ſup mun
tionē. Et contemplabor vt videaz
quid dicatur mihi:et quid reſpondeaz ad
arguētem me. Et reſpondit mihi domin⁹.
et dixit. Scribe viſū et explana eū ſup ta-
bulas:vt p̄curat qui legerit eū. Quia ad
huc viſus procul:et apparebit in finem.et
non mētietur. Si morā fecerit expecta il
lū:qz veniēs veniet ⁊ non tardabit. Ecce q̄
incredul⁹ eſt non erit recta aīa ei⁹ in ſemet-
ipſo. Juſt⁹ aūt in fide ſua viuet. Et quomō
vinū potantē decipit:ſic erit vir ſupbus ⁊
nō decorabit̄. Qui dilatauit quaſi īfern⁹
animā ſuam.et ipſe quaſi mors:et non ad
īpletur. Et congregauit ad ſe omnes gen
tes.et coacernauit ad ſe omnes populos.
Nunq̄d nō omnes iſti ſup eum pabolaz ſu
mēt:et loq̄lam enigmatum ei⁹. Et dicetur
Ve ei:qui multiplicat nō ſua. Vſq̄quo et
aggrauat p̄tra ſe denſuz lutum? Nunquid
non repēte conſurgēt qui mordeant te? Et
ſuſcitabūtur lacerantes te:et eris in rapi-
nam eis. Quia tu ſpoliaſti gentes multas
ſpoliabunt te omnes qui reliqui fuerīt de
p̄lis: p̄pter ſāguinē homīs iniquitatē ter
re ciuitatis. et omniū habitantium in ea
Ve q̄ p̄gregat auariciā malā domui ſue.
vt ſit in excelſo nid⁹ eius:et liberari ſe pu-
tat de manu mali. Cogitaſti cōfuſionē do-
mui tue:p̄ſcidiſti pop̄los ml̄tos:et pecca-
uit anima tua. Quia lapis de pariete cla-
mabit et lignū quod inter iuncturas edi-

ficiorū ē reſpondebit. Ve qui edificat ciui
tatem in ſanguinib⁹: et p̄parat vrbem ī
iniq̄tate. Nunquid non hec ſunt a dño ex-
ercituū? Laborabunt em̄ populi in multo
igni:et gentes in vacuū et deficient. quia
replebitur terra vt p̄gnoſcant gloriā dñi.
quaſi aque opientes mare. Ve qui potum
dat amico ſuo. mittens fel ſuuz:et inebri-
ans vt aſpiciat nuditatem eius. Repletⁿ ē
ignominia p̄ gl̄ia. Bibe tu q̄z et p̄ſopire
Circūdabit te calix dextere dñi:⁊ vomit⁹
ignominie ſup gloriam tuā. Quia iniqui
tas libani opiet te: et vaſtitas animaliuz
deterrebit eos. de ſanguinib⁹ homīs et in-
quitate terre et ciuitatis:et oīm hītantiū
in ea. Quid p̄odeſt ſculptile q⁹ ſculpſit il
lud fict⁹ ſuus p̄flatile et ymaginē falſaz.
quia ſperauit in figmēto fict⁹ eius vt fa-
ceret ſimulacra muta? Ve q̄ dicit ligno ex-
pergiſcere:ſurge lapidi tacenti. Nunquid
ipe docere poterit? Ecce iſte coopertus eſt
auro et argēto: et omnis ſpiritus non ē ī
viſceribus eius. Dominus autez in templo
ſācto ſuo:ſileat a facie eius omnis terra.

Oratō Abacuc p̄phē p̄ ignoratōnib⁹.

DOmine audiui audi
tionem tuaz:et timui. Domi-
ne opus tuum: ī medio anno-
rum viuifica illud. In medio
annoz notum facies:cū iratus fueris mi
ſericordie recordaberis. Deus ab auſtro ve
niet:et ſanctus de mōte Pharan. Semp.
Operuit celos gloria eius: et laudis eius
plena eſt terra. Splendor eius vt lux erit:
cornua ī manibus eius. Ibi abſcondita ē
fortitudo eius: ante faciē eius ibit mors.
Egredieť dy̆abolus ante pedes ei⁹: et ſte-
tit et mēſus eſt terrā. Aſpexit et diſſoluit
gentes:et p̄triti ſūt montes ſeculi. Incur
uati ſunt colles mūdi:ab itineribus eterni
tatis ei⁹. Pro iniq̄tate vidi tentoria ethio
pie:turbabunť pelles terre madian. Nun
quid ī fluminib⁹ iratus es dñe: aut in flu-
minib⁹ furor tuus: vel in mari indignatō
tua? Qui aſcendes ſup equos tuos:et qua
drige tue ſaluatio. Suſcitans ſuſcitabis
arcum tuum:iuramēta tribub⁹ q̄ locutus
es. Semp. Fluuios ſcīdens terre: viderť te
et doluerūt mōtes:gurges aq̄ tranſijt. De
dit abiſſus vocē ſuaz:altitudo man⁹ ſuas

leuauit. Sol et luna stetĕrũt in habitaculo suo: in luce sagittaꝝ tuaꝝ ibũt: ī splendore fulgurãtis haste tue. In fremitu ꝓcul cabis tĕrrã: et in furore obstupefacies gẽtes. Egressus es in salutẽ ꝑ̄ti tui: ī salutẽ cũ xp̄o tuo. Percussisti caput de domo ī-pij: denudasti fũdamẽtũ vsq; ad collũ. Sẽp maledixisti sceptris ei⁹: capiti bellatoꝝ ei⁹: veniẽtib⁹ vt turbo ad dispgẽdum me exultatõ eoꝝ: sicut ei⁹ q̄ devorat paupem ī abscõdito. Eliã fecisti ī mari eqs tuis: in luto aq̄ꝝ multaꝝ. Audiui et ꝓturbat⁹ ẽ vẽter me⁹: a voce cõtremuerunt labia mea. Ingrediat putredo ī ossib⁹ meis: ꝛ subter me scatĕat. Vt requescã ī die tribulatõnis: vt ascẽdam ad ꝑ̄plm accictũ nr̄m. Fic⁹ ei nõ florebit: et nõ erit germẽ ī vineis. Mẽtie⁹ opus oliue: et arua non afferẽt cibũ. Abscidet de ouili pecus: et nõ erit armentum ī ꝓsepib⁹. Ego aũt in dño gaudebo: ꝛ exultabo in deo ih̄u meo. Deꝰ dñs fortitudo mea: et põet pedes meos quasi ceruoꝝ Et sup excelsa mea deducet me victor: in psalmis canentẽ. Finit Abacuc ꝓpheta.

Incipit Sophonias ꝓpheta. Capi. I.

Verbum domini quod factuꝝ ẽ ad Sophoniã filij chusi filij godolie filij amasie filij ezechie: ī diebꝫ iosie filij ãmõ regis iuda. Cõgregãs congregabo oĩa a facie terre dicit dñs: congregãs homines et pec⁹. congregãs volatilia celi et pisces maris. et ruine ipioꝝ erũt: et dispdã homines a facie tre dicit dñs. Et extẽdã manũ meam sup iudã et sup oẽs hĩtantes hier̄m. et dispdã d̄ loco hoc reliq̄as baal et nomia edituoꝝ cũ sacerdotib⁹: et eos q̄ adorãt sup tecta militiã celi. et adorãt et iurãt ī dño et iurãt ī melchon: ꝛ q̄ auertũt de⁹ terg ũ dñi. et q̄ nõ q̄sierũt dñm: nec inuestigauerũt eũ. Abiete a facie dñi dei. qr̄ iuxta ẽ dies dñi. Quia p̄ parauit de⁹ hostiã: sctificauit vocatos suos. Et erit. ī die hostie dñi visitabo sup prĩcipes et sup filios regũ. et sup oẽs qui īduti sũt veste pegrina. Et visitabo sup oẽm q̄ arrogãter ingredit sup limẽ ī die illa: q̄ cõplẽt domũ dñi dei sui: iniq̄tate et dolo. Et erit ī die illa dicit dñs vox clamoris a porta piscium et vlulat⁹ a secunda. et contritio magna a collib⁹. Vlulate habitatores pile Cõticuit oĩs ꝑ̄plus chanaan: dispierũt oẽs ī-uoluti argẽto. Et erit: ī tpe illo scrutabor hier̄m ī lucernis. et visitabo sup viros defixos ī fecib⁹ suis: q̄ dicunt ī cordib⁹ suis. Nõ faciet bñ dñs. et ñ faciet male. Et erit fortitudo eoꝝ ī direptiõ. et dom⁹ eoꝝ ī desertũ. Et edificabũt domos et nõ hĩtabunt. et plãtabũt vineas. et nõ bibẽt vinũ earũ Iuxta ẽ dies dñi magn⁹. iuxta ẽ et velox nimis. Vox diei dñi amara: tribulabĩ ibi fortis. Dies ire dies illa. dies tribulatõis et ãgustie. dies calamitatis et miserie. dies tenebraꝝ et caligis. dies nebule et turbinis. dies tube et clangoris sup ciuitates munitas et sup ãgulos excelsos. Et tribulabo homines. et ambulabunt vt ceci. qr̄ dño peccauerũt. Et effundet sãguis eoꝝ sicut humꝰ. et corpa eoꝝ sicut stercora. Hꝫ et argentũ eoꝝ et auꝝ eorũ nõ poterit liberare eos ī die ire dñi. In igne celi e⁹ devorabit oĩs tra: q̄ consumatõem cũ festinatõe faciet cunctis hĩtantib⁹ terram. Ca. II.

Congregamini Congregamini gens nõ amabilis: priusq̄ pariat iussio q̄si puluerẽ trãseuntẽ diem. anq̄ veniat sup vos ira furoris dñi. Queritĕ dñm oẽs mãsueti terre: q̄ iudiciũ ei⁹ estis opati. Queritĕ iustũ queritĕ mãsuetũ si quõ abscondamĩ in die furoris domi Quia gaza destructa erit et ascalõ ī desertũ Azotũ ī meridie eijciẽt: et accaron erabicabit. Ve q̄ hĩtatis fũiculm maris gẽs ꝑ̄plitoꝝ. Verbũ dñi sup vos chanaan tra philistiꝝ. et dispdã te ita vt ñ sit ihĩtator. et erit funicul⁹ maris reqes pastoꝝ. et caule pecorũ. Et erit funicul⁹ ei⁹ q̄ remãserit de domo iuda. Ibi pascẽt ī domib⁹ ascalõis. ad vespũ requescẽt. qr̄ visitauit eos dñs de⁹ eoꝝ et auertz captiuitatẽ eoꝝ. Audiui ob ꝓbriũ moab et blasphemias filioꝝ ãmõ q̄ exprobraueṙt ꝑ̄plo meo. et magnificati sũt sup termios eoꝝ. Propter hoc viuo ego dicit dñs exercituum de⁹ isrl̄. Quia moab vt sodoma erit. et filij ãmõ q̄si gomorra: siccitas spinaꝝ et acerui salis: et desertuꝫ vsq; ī eternũ. Reliq̄e ꝑ̄plī mei diripiẽt illos: residui gẽtis mee possidebũt illos. Hoc. n. eis eueniet ꝓ superbia sua: qua blasphemauerũt et magnificati sũt sup ꝑ̄plm dñi exercituũ

Horribilis dñs sup eos: ⁊ attenuabit omnes deos terre. Et adorabunt eum viri de loco suo: omnes insule gētiū. Sed et vos ethiopes interfecti gladio meo eritis. Et extendet manū suaz sup aquilonē: ⁊ pdet Assur. et ponēt speciosam in solitudinez et in inuiū: ⁊ quasi desertū. et accubabunt in medio eius greges: omēs bestie gētiuz et onocrotalus et hericius in limībꝫ morabunt. Vox cantātis in fenestra: coruus in supliminari: qm̄ attenuabo robur ei⁹. Hec ē ciuitas gloriosa hītans in ꝯfidētia q̄ dicebat in corde suo. Ego sū: et extra me nō est alia amplius. Quō facta ē in desertum cubile bestie! Om̄is qui trāsit p eam sibilabit: ⁊ mouebit manū suaz. Ca. III.

Ve prouocatrix et redēpta ciuitas. colūba ñ audiuit voce: et non suscepit disciplinaz. In dño ñ ē ꝯfisa: ad deū suū ñ appropinq̄uit Prīcipes ei⁹ ī medio ei⁹: quasi leones rugiētes. Iudices eius lupi vespe: nō relinquebāt in mane. Prophete ei⁹ vesani. viri infideles. Sacerdotes ei⁹ polluerūt sctm̄. iniuste egerūt ꝯtra legē. Dñs iustus ī medio ei⁹ nō faciet iniquitatez. Mane mane iudiciū suum dabit in luce: ⁊ nō abscōdet Nesciuit aūt īiqu⁹ ꝯfusionē. Dispdidit gētes: ⁊ dissipati sūt anguli eaꝝ. Desꝛtas feci vias eoꝝ dū nō ē qui trāseat. Desolate sūt ciuitates eorū: nō remanēte viro neqꝫ vllo hītatore. Dixi. Attñ tiebis me. suscipis disciplinā. Et nō pibit hītaculum ei⁹ ꝓpter om̄ia ī q̄bꝫ visitaui eā. Verūtñ diluculo surgētes corruperūt oēs cogitatōes suas. Quapropter expecta me dicit dñs ī die resurrectōis mee ī futuꝝ: qꝛ iudicium meū vt congregē gētes ⁊ colligam regna Et effūdā sup eos indignatōz meā: omnē irā furoris mei. In igne em̄ zeli mei deuorabit oīs terra. Quia tūc reddāt ꝓplis labiū electū: vt inuocēt oēs nomē dñi: ⁊ seruiant ei humero vno. Vltra flumīa ethiopie. inde supplices mei: filij dispsoꝝ meorū deferēt munus mihi. In die illa non ꝯfunderis sup cūctis adinuētōnibꝫ tuis: quibꝫ p̄uaricata es ī me. Quia tūc auferā d̄ medio tui magniloq̄s supbie tue: et nō adijcies exaltari amplius in monte sc̄to meo Et derelīquā in medio tui ꝓplm̄ paupem ⁊ egenū: ⁊ spabunt in nomine domini. Reliquie israhel non faciēt iniquitatē nec loquent mendaciū: et nō īueniet ī ore eoꝝ lingua dolosa. Qm̄ ipi pascent et accubabūt: et nō erit q̄ exterreat. Hec dicit dñs. Lauda filia Syon: iubila Isrl. Letare et exulta ī omni corde filia hirlm. Abstulit dñs iudiciū tuuz: auertit inimicos tuos Rex isrl dñs in medio tui: ñ timeb maluz vltra. In die illa dicet hirlm. Noli timere Syon: nō dissoluāt man⁹ tue. Dñs deus tu⁹ in medio tui fortis: ipe saluabit. Gaudebit sup te in leticia: silebit in dilectione tua: ⁊ exultabit sup te ī laude. Nugas q̄ a lege r̄cesserāt: ꝯgregabo qꝛ ex te erāt: vt ñ vltra habeas sup eis obprobriū. Ecce ego interficiā oēs q̄ afflixerūt te in tpe illo: ⁊ saluabo claudicantē: ⁊ eaz q̄ eiecta fuerat ꝯgregabo. Et ponā eos ī laudē ⁊ in nomē in om̄i terra ꝯfusiōis eoꝝ: ī tpe illo q̄ adducā vos: ⁊ in tpe q̄ ꝯgregabo vos. Dabo em̄ vos in nomē et in laudem om̄ibꝫ ꝓplis terre: cū ꝯuertero captiuitatē vrām corā ocul vr̄is dicit dñs. Finit Sophonias.

Incipit Aggeus propheta. Capi. I.

In anno secundo darij regis in mēse sexto in die vna mensis factū ē verbum dñi ī manu Aggei ꝓphete ad zorobabel filium Salathiel ducem iuda. et ad Ihesū filiū Iosedech sacerdotē magnū: dicens. Hec ait dñs exercituū: dicēs. Populus iste dicit. Nondū venit tp̄s domus dñi edificande. Et factum est verbum domini in manu Aggei ꝓphete: dicēs. Nunq̄d tp̄s vobis est vt habitetis ī domibꝫ laq̄atis: ⁊ domus ista deserta! Et nunc hec dicit dñs exercituū. Ponite corda vr̄a sup vias vestras. Seminastis multū: et ītulistis paꝝ Comedistis: ⁊ nō estis satiati. Bibistis: ⁊ ñ estis inebriati. Opuistis vos: ⁊ non estis calefacti. Et qui mercedes ꝯgregauit: misit eas in sacculū ptusū. Hec dicit dñs exercituū. Ponite corda vr̄a sup vias vr̄as. Ascēdite ī mōtē portate ligna. ⁊ edificate domū et acceptabilis mihi erit: et glīficabor dicit dñs. Respexistis ad ampli⁹: ⁊ ecce factum ē minus. Et intulistis in dom ī et exufflaui illud. Quaz ob causam dicit dñs exercituū. Quia dom⁹ mea desꝛta ē: ⁊

vos festinastis vnusquisq; in domũ suam
Propt hoc sup vos phibiti sũt celi ne da-
rent rorẽ: ⁊ ẽra phibita ẽ ne daret germen
suũ. et vocauit siccitatẽ sup ẽrã ⁊ sup mõ
tes et sup triticũ et sup vinũ et sup oleũ ⁊
q̃cunq; pfert hum⁹. et sup boes et sup iu-
mẽta: et sup oẽm laborẽ manuũ. Et audi
uit zorobabel filⁱ⁹ salathiel. ⁊ ihesⁱ⁹ filⁱ⁹ iose
dech sacerdos magn⁹ et omñs rliqui pli vo
cẽ dei sui. et ỽba aggei pphe sicut misit eũ
dñs deus eorũ ad eos: et timuit ois pl's a
facie dñi. Et dixit aggeus nunci⁹ domi. de
nũcijs dñi. plo dicẽs. et vobiscuz dicit do
min⁹. et suscitauit de⁹ spm̃ zorobabel filij
salathiel ducis iuda. et spm̃ ihesu filij iose
dech sacerdotis magni et spm̃ reliq̃ de oi
pl'o: et ingressi sũt et faciebãt op⁹ ĩ domo
domi exercitunm dei sui. Ca.II.

In die vicesima ⁊ quar
ta mẽsis i sexto mẽse i anno scdo
darij regis i septimo mẽse vicesi-
ma et pma mẽsis: factũ ẽ ỽbũ dñi i manu
aggei pphe: dicẽs. Loque ad zorobabel fili
um salathiel ducẽ iuda ⁊ ad ihm filiũ iose
dech sacerdotẽ magnũ: ⁊ ad rliq̃s pli: di-
cẽs. Quis i vob ẽ delict⁹ q̃ vidit domũ istã
i gl'a sua prima: Et quid vos videtis hanc
nũc: Nũquid ñ ita ẽ q̃i nõ sit i oculis vr̃is
Et nũc pfortare zorobabel dicit dñs: et cõ
pfortare ihesu fili iosedech sacdos magne
⁊ pfortare ois pl's ẽre dicit dñs exercitu-
uz ⁊ facite. qm̃ ego vobiscũ sũ dicit dñs ex
erciruũ. Verbũ qd̃ pepigi vobiscũ cũ egre
diemi de terra egipti. et spũs me⁹ erit i me
dio vr̃m. Nolite timẽ. qr hec dicit dñs exer
cituũ. Adhuc vnũ modicũ ẽ: et ego cõmo
uebo celũ et terrã ⁊ mare et aridã. et mo
uebo oẽs gẽtes: ⁊ veiet desideratus cũctis
gẽtibꝫ. et ĩplebo domũ istã gl'ia dicit dñs
exercituũ. Meũ ẽ argẽtum et meũ ẽ aur̃.
dicit dñs exercituũ. Mag̃ erit gl'ia dom⁹
isti⁹ nouissime plusq̃ pme: dicit dñs exerci
tuuz. Et in loco isto dabo pacẽ: dicit dñs
exercituũ. In vicesima ⁊ q̃rta noni mẽsis
i anno scdo darij rgis: factũ ẽ ỽbuz dñi ad
aggeũ pphaz dicẽs. Hec dicit dñs de⁹ exer
cituũ. Interroga sacerdotes legẽ: dicẽs. Si
tulerit hõ carnẽ sctificatã i ora vestimẽ-
ti sui. et tetigerit de sũmitate ei⁹ panẽ. aut
pulmẽtũ aut vinũ aut oleũ et omnẽ cibũ
nunq̃d sctificabit⁹ Rñdentes aũt sacerdo-
tes dixerũt. Non. Et dixit aggeus. Si te-
tigerit pollut⁹ in aĩa ex oĩbꝫ his. nunquid
ptaminabit⁹ et responderũt sacerdotes: et
dixerũt. Cõtaminabit⁹. et rñdit aggeus. ⁊
dixit. Sic pplus iste et sic gẽs ista ante fa-
ciẽ meã dicit dñs. et sic oñe opus manuũ
eorũ: ⁊ oĩa q̃ obtulerũt mihi contamĩata
erũt. et nũc ponite corda vr̃a a die hac et
sup̃ antẽq̃ ponẽtur lapis sup lapidẽ in tẽ-
plo dñi: cuz accederitis ad aceruũ viginti
modioꝝ ⁊ fierẽt decẽ: ⁊ ĩtraretis ad torcu
lar vt exp̃mẽtis quinquaginta lagenas et
fiebant viginti. Percussi vos vẽto vrente
⁊ aurugie ⁊ gr̃dine oĩa opa manuum vr̃a
rum: ⁊ ñ fuit in vobis q̃ reuertẽtur ad me
dicit dñs. Ponite corda vr̃a ex die ista et ĩ
futuꝝ a die vicesima et q̃rta noni mẽs: a
die q̃ fundamẽta iacta sunt tẽpli dñi po
nite sup cor vr̃m. Nũquid iam semẽ ĩ ger
mine ẽ: et adhuc vinea et ficus et malogr̃-
natũ et lignũ oliue non floruit. ex die ista
bñdicam. Et factũ ẽ ỽbum dñi secundo ad
aggeum in vicesima et q̃rta mẽsis: dicẽs.
Loque ad zorobabel ducẽ iuda: dicẽs ego
mouebo celũ pit̃r et terrã: et subuertã so
liũ regnoꝝ: et pterã fortitudinẽ regni gẽ
tiũ. et subuertã quadrigã et ascẽsorẽ eius
et descendent equi et ascẽsores eoꝝ: vir in
gladio frr̃is sui. In die illo dicit dñs exer-
cituũ assumã te zorobabel fili salathiel s-
ue me⁹ dicit dñs: et ponã te q̃si signaculũ
q̃ te elegi dic dñs exercituũ. Finit plog⁹.

Incipit Zacharias pphã. Ca.I.

In mẽse octauo in
anno secundo da
rij regis factũ ẽ ỽbuz dñi
ad zachariam filiũ bara-
chie filⁱ addo pphaz. Ira
tus est domin⁹ sup patres vestros iracũ-
dia. et dices ad eos. Hec dicit dominus ex
ercituum. Conuertimini ad me ait domi
nus exercituum: et conuertar ad vos di-
cit dominus exercituũ. Ne sitis sicut pres
vestri ad quos clamabant prophete prio-
res: dicẽtes. Hec dicit dominus exercituũ
Conuertimini ỽ vijs vestris malis et cogi
tationibꝫ vestris pessimis: ⁊ nõ audierũt
neq; attenderũt ad me dicit dñs. Patres
vr̃i vbi sũt et pphete: Nunq̃d ĩ sempit̃rnũ

viuêt: Ⅎeruntñ ůba mea ⁊ legittima mea
q̃ mandaui ſuis meis ꝓphetis nunq̃d non
ꝓphẽdẽrũt pres vros: Et ꝓuerſi ſũt ⁊ dixe-
rũt. Sicut cogitauit dñs exercituũ facere
nob ſm vias nras ⁊ ſm adiuẽtões nras
fecit nob. In die viceſima ⁊ q̃rta vndecimi
mẽſ ſabbath ī anno ſcdo Darij: factũ ẽ ů-
bum dñi ad zachariã filiũ Barachie filij
Addo ꝓphaz dicẽs. Ⅎidi p noctẽ: ⁊ ecce vir
aſcẽdens ſup equũ rufum. et ipe ſtabat ī-
ter mirtęta q̃ erãt ī pfundo. ⁊ poſt eũ equi
rufi varij et albi. et dixi. Qui ſunt iſti dñe
mi: Et dixit ad me angel⁹ dñi q̃ loq̃bat in
me. ego oſtãdã tibi q̃d ſint hec. Et rñdit vir
q̃ ſtabat inter mirtęta et dixit. Iſti ſũt q̃s
miſit dñs: vt pambulẽt trã. Et rñderũt an-
gelo dñi q̃ ſtabat inter mirtęta: ⁊ dixerũt
Perãbulauim⁹ tęrrã. et ecce ois tra hitat
et q̃eſcit. et rñdit angel⁹ dñi: et dixit. Dñe
exercituũ uſq̃q̃ tu nõ miſẽberis hirlm et
vbiũ iuda q̃bo irat⁹ es: Iſte iã ſeptuageſi
m⁹ ann⁹ ẽ. Et rñdit dñs angelo q̃ loq̃batur
ī me ůba bona. ůba cõſolatoria. et dixit ad
me angel⁹ q̃ loq̃bat in me. Clama dicens
Hec dicit dñs exercituũ. zelat⁹ ſũ hirlm ⁊
ſyon zelo magno. et ira mag̃ ego iraſcor
ſup gẽtes opulentas. q⁹ ego iratus ſũ pa-
rũ: ipi vo adiurauerũt ī malũ. Propterea
hec dicit dñs. Reuertar ad hirlm ī miſeri
cordijs. et dom⁹ mea edificabit ī ea ait do-
min⁹ exercituũ: et ꝓpẽdiculũ extẽdet ſup
hirlm. Adhuc clama dicẽs. Hec dicit dñs
exercituũ. Adhuc affluent ciuitates mee
bonis: et conſolabit adhuc dñs ſyõ. et eligz
adhuc hirlm. et leuaui oculos meos ⁊ vidi
et ecce quatuor cornua. et dixi ad angelũ
q̃ loq̃bat ī me. Quid ſũt hec: Et dixit ad
me. Hec ſũt cornua q̃ ventilauerũt iudã et
iſrl et hirlm. Et oſtãdit mihi dñs q̃tuor fa
bros. et dixi. Quid iſti veniũt facere: Qui
ait dicẽs. Hec ſunt cornua q̃ ventilauerũt
iudã p ſingulos vros. et nemo illoz leua
uit caput ſuũ. et venerũt iſti ut terrere ea
vt deijciãt cornua gẽtiũ q̃ leuauerũt cor-
nua ſup trã iuda vt diſpgerẽt ea. Ca. II.

Et leuaui oculos meos
et vidi: et ecce vir et in manu eius
funicul⁹ menſorũ. et dixi. Quo tu
vadis: et dixit ad me. Vt metiar et videaz
hirlm q̃nta ſit latitudo ei⁹: et quãta lõgi
tudo ei⁹. Et ecce angel⁹ qui loq̃batur ī me
egrediebat. et alius angel⁹ egrediebat in
occurſum ei⁹: et dixit ad euz. Curre: loqre
ad puerũ iſtũ: dicẽs. Abſq̃ muro hitabit
hirlm ꝓ multitudine hoim et iumẽtoz in
medio ei⁹. et ego ero ei (ait domin⁹) muz⁹
ignis in circuitu: ⁊ in gloria ero in medio
eius. O o o fugite de terra aquilonis dicit
domin⁹: qm̃ in quatuor ventis celi diſper-
ſi vos dicit dñs. O ſyon fuge q̃ habitas a-
pud filiã babilonis: q⁹ hec dicit dñs exer-
cituum. Poſt gloriaz miſit me ad gẽtes: q̃
ſpoliauerũt vos. Qui em̃ tetigerit vos tã
git pupillã oculi mei. Quia ecce ego leuo
manũ meam ſup eos: et erunt prede his q̃
ſeruiebant ſibi: et cognoſcetis quia dñs ex
ercituũ miſit me. Lauda et letare filia ſyõ
on. q⁹ ecce ego venio ⁊ hitabo ī medio tui
ait domin⁹. et applicabunt gẽtes multe ad
dñm in die illa: et erũt mihi ī ꝓlm. et ha-
bitabo in medio tui: et ſcies q⁹ dñs exerci
tuũ miſit me ad te. Et poſſidebit dñs iudã
et ptez ſuã ī tęrra ſctificata: et eligz irlm
Sileat omis caro a facie dñi: q⁹ conſurre
xit de habitaculo ſancto ſuo. Ca. III.

Et oſtendit mihi domi-
nus Jhm ſacerdotem magnũ stã-
tez corã ãgelo dñi: ⁊ Sathan ſta
bat a dextris vt aduerſaret ei. Et dixit do
min⁹ ad Sathan. Increpet dñs in te Sa
than: et increpet dñs in te q̃ elegit hirlm.
Nũquid nõ iſte torris ẽ erutus de igne: Et
Jhs erat indut⁹ veſtibus ſordidis: et ſtabat
ante faciẽ angeli. Qui rñdit: et ait ad eos
qui ſtabant corã ſe dicẽs. Auferte veſtim̃
ta ſordida ab eo. et dixit ad eum. Ecce ab-
ſtuli a te iniquitatẽ tuaz: ⁊ indui te muta
toriis. et dixit. Ponite cidarim mundam
ſup caput ei⁹. Et poſuerunt cidarim ſup
caput eius mundam: et induerũt euz ve-
ſtibus. et angelus domini ſtabat: et cõtẽſta
batur angelus dñi Jhm dicens. Hec dicit
dñs exercituum. Si in vijs meis ambula
ueris et cuſtodiã meam cuſtodieris: tu q̃z
iudicabis domuz meam ⁊ cuſtodies atria
mea: ⁊ dabo tibi ambulantes ů his q̃ nũc
hic aſſiſtũt. Audi Jhs ſacerdos magne: tu
et amici tui qui habitãt coram te: q⁹ viri
potentes ſũt. ecce em̃ ego adducam ſeruũ
meũ orientẽ: q⁹ ecce lapis quẽ dedi coram
Jhu: ſup lapidem vnũ septẽ oculi ſunt. et
ecce ego celabo ſculpturã eius ait dñs ex-

ercituum:ꝙ auferã iniq̃tatẽ tẽre illi⁹ ī die
vna. In die illa dicit dñs exercituum: vo-
cabit vir amicum suum subtẽr vineã suã
ꝙ subtẽr ficum. Ca.IIII.

Et reuersus est ãgelus
q̃ loq̃bat in me.ꝙ suscitauit me q̃i
vir q̃ suscitat ꝺ sõno suo.et dixit
ad me.Quid tu vides:et dixi.Vidi:ꝙ ecce
cãdelabr̃ aureũ totũ.ꝙ lãpas e⁹ sup caput
ipius:et septẽ lucerne ei⁹ sup illud.ꝙ septẽ
infusoria lucernis q̃ erãt sup caput ei⁹:et
due oliue sup illud:vna a dextris lãpadis
et vna a sinistris ei⁹.Et rñdi:ꝙ aio ad an
gelũ qui loq̃bat in me:dicens. Quid sunt
hec dñe mi:Et rñdit angel⁹ q̃ loq̃bat ī me
et dixit ad me.Nũq̃d nescis q̃d sũt hec: Et
dixi.Non dñe mi.Et rñdit:ꝙ ait ad me di
cẽs.Hoc est ꝺbũ dñi ad zorobabel dicens.
Nõ ī exercitu nec ī robore:sed in spũ meo
dicit dñs exercituuz.Quis tu mõs magne
corã zorobabel ī planũ:Et educz lapidẽz
pmariũ ꝙ exeq̃bit grãz gr̃e e⁹. Et factuz ẽ
ꝺbuz dñi ad me dicẽs. Man⁹ zorobabel fũ
daueŕt domuz istã:ꝙ man⁹ e⁹ pficiẽt eã:et
scietis qꝛ dñs exercituuz misit me ad vos
Quis.n.despexit dies puos: Et letabunt̃
ꝙ vidẽbũt lapidẽ stagneũ in manu zoroba
bel.Septẽ sũt isti oculi dñi:qui discurrũt
in vniuersã terrã.Et rñdi:ꝙ dixi ad eum.
Quid sũt due oliue iste ad dextrã cãdela-
bri et ad sinistrã e⁹:Et rñdi scꝺo ꝙ dixi ad
eũ. Quid sũt due spice oliuar̃ q̃ sũt iuxta
duo rostra aurea:in quibꝺ sunt suffosoria
ex auro:Et ait ad me dicẽs.Nunq̃d nescis
quid sũt hec: Et dixi nõ dñe mi. Isti sunt
duo filij olei splẽdoris:qui assistũt dñato-
ri vniuerse terre. Ca.V.

Et reuersus sũ.et leuaui
oculos meos ꝙ vidi:ꝙ ecce volumẽ
volãs.Et dixit ad me. Quid tu vi
des:Et dixi. Ecce ego video volum̃ volãs
lõgitudo e⁹ viginti cubitor̃:ꝙ latitudo e⁹
decẽ cubitor̃. Et dixit ad me.Hec ẽ male-
dictõ q̃ egredieŕ sup faciẽ oĩs terre:qꝛ oĩs
fur (sicut ibi scriptũ ẽ) iudicabiŕ:ꝙ oĩs iu
rans ex hoc silꝛ iudicabiŕ.Educã illud di
cit dñs exercituũ:ꝙ veniet ad domũ furis
ꝙ ad domũ iurãtis ī noĩe meo mẽdaciter.ꝙ
ꝓmorabiŕ in medio dom⁹ e⁹:et ꝓsumet eũ
ꝙ ligna ei⁹ꝙ lapides e⁹.Et egress⁹ ẽ ãgelus
qui loq̃bat ī me:ꝙ dixit ad me. Leua ocu
los tuos ꝙ vide.Quid ẽ hoc q̃ egrediŕ:et
dixi.Quidnã ẽ:Et ait.Hec ẽ ãfora egredi
ens.Et dixit.Hec ẽ oculꝰ eor̃ ī vniuersa t̃
ra.Et ecce talẽtuz plũbi portabat̃:et ecce
mlier vna sedẽs ī medio amfore.Et dixit
Hec ẽ ipietas.Et piecit eã ī medio amfore
ꝙ misit massã plũbeã ī os ei⁹.Et leuaui o-
culos meos ꝙ vidi:ꝙ ecce mlieres egrediẽ-
tes:ꝙ spũs ī alis ear̃. Et hẽbãt alas q̃i a-
las milui:ꝙ leuaueŕt amforã inter terraz
et celũ.Et dixi ad angelũ q̃ loq̃bat in me.
Quo iste ꝺferŕ amforã:Et dixit ad me.vt
edificet̃ ei dom⁹ ī terra sẽnaar:ꝙ stabiliat̃
et ponat̃ ibi sup basem suam. Ca.VI.

Et reuersus sũ.et leuaui
oculos meos ꝙ vidi:ꝙ ecce q̃tuor q̃
drige egrediẽtes de medio duorꝫ
montiũ:ꝙ mõtes.montes erei. In q̃driga
pma eq̃ rufi:in q̃driga scꝺa eq̃ nigri.in q̃-
driga tercia eq̃ albi:et ī quadriga q̃rta eq̃
varij ꝙ fortes.et rñdi:ꝙ dixi ad ãgelũ q̃ lo
q̃bat̃ ī me.Quid sũt hec dñe mi:Et rñdit ã
gel⁹:ꝙ ait ad me. Isti sũt q̃tuor vẽti celi q̃
egrediunt̃ vt stẽt corã dñatore oĩs terre.
In q̃ erãt eq̃ nigri egrediebãt̃ ī t̃rã aq̃lõis
et albi egressi p⁹ eos:ꝙ varij egressi sũt ad
terrã austri. Qui aut̃ erãt robustissimi exi
eŕt:et q̃rebãt ire ꝙ discurrẽ p oẽz terrã.Et
dixit. Ite:pambulate t̃rã. Et pãbl'aueŕt
terrã.Et vocauit me.et locut⁹ ẽ ad me di-
cẽs.Ecce q̃ egrediũt̃ ī terrã aq̃lonis:requi-
scẽ fecerŕt spm̃ meũ ī terra aq̃lonis. Et fa-
ctũ ẽ ꝺbũ dñi ad me:dicens.Sume a trãs
migr̃one ab oldai:a thobia ꝙ ab idaia ꝙ ve
nies tu in die illa ꝙ intr̃bis domũ iosie filij
sophonie q̃ veneŕt ꝺ babilõe.ꝙ sumes aur̃
ꝙ argẽtũ ꝙ facies coronas.ꝙ pones ī capi-
te ihesu filij iosedech sacerdotis magni: et
loq̃ris ad eũ dicẽs.Hec ait dñs exercituũ
dicẽs.Ecce vir:oriens nomen ei⁹. Et sub-
ter eũ orieŕ:ꝙ edificabit tẽplũ dño:et ipse
extruet tẽplum dño.Et ipe portabit gl'az
ꝙ sedebit et dñabiŕ sup solio suo.Et erit sa
cerdos sup solio suo:et consiliuz pacis e-
rit inter illos duos.Et corone erunt belẽ
et thobie ꝙ idaie ꝙ ben filio sophonie:me-
moriale in templo dñi.Et qui pcul sũt ve
nient ꝙ edificabũt in tẽplo dñi.ꝙ scietis qꝛ
dñs exercituum misit me ad vos.Erit aũ
hoc:si auditu audieritis vocẽ dñi dei vri.

Capitulum .VII.

ET factuz ē in āno quar
to dariꝫ regis: factuz ē ūbū dñi ad
zachariā i q̄rta mensis noni qui ē
casleu. Et miserūt ad domū dei sarasar ⁊ ro
gomeleth et viri q̄ erāt cū eis ad deꝓcādaz
facie dñi: vt dicerēt sacdotib⁹ dom⁹ dñi ex
ercituū et ꝓphis loq̄ntes. Nūq̄d flēdū ē mi
hi in quīto mense: vel sctificare me debeo
sicut feci iā mltis ānis: Et factū est ūbuz
dñi exercituū ad me: dicēs. Loq̄re ad oēz
ꝑplm terre: et ad sacerdotes dicēs. Cū ieiu
naretis et plāgētis i quīto et septīo mense
p hos septuaginta ānos. nūquid ieiuniuz
ieiunastis mihi: Et cuz ꝯmedistis et bibi
stis: nūq̄d nō vob⁹ comedistis ⁊ vobismet
ipis bibistis: Nūq̄d nō hec sūt ūba q̄ locu
tus est dñs i manu ꝓphaꝝ ꝓoꝝ cuz adhuc
birlm hītaret et essz opulēta ipa ⁊ vrbes
in circuitu ei⁹: et ad austꝝ et i cāpestrib⁹
habitaret: Et factū est ūbū dñi ad zacha
riā: dicens. Hec ait dñs exercituuz dicēs
Judiciū veꝝ iudicate: et misericordiaz et
miserationes facite vnusq̄sq̄ cū frē suo. Et
viduā ⁊ pupillū et aduenā ⁊ paupez noli
te calūniari: et malū vir frī suo non cogi
tet i cordē suo. Et nolueūt attēdere ⁊ auer
tēūt scapulā recedētes: ⁊ aures suas agg̃
uaueūt ne audirēt ⁊ cor suū posueūt vt a
damātē ne audirēt legē ⁊ ūba q̄ misit dñs
exercituū i spū suo sc̄o p manuz ꝓphaꝝ
ꝓoꝝ. Et facta est indig̃tio magna a dño
exercituū. Et factū ē: sicut locut⁹ ē ⁊ sicut
nō audirēt. sic clamabūt et nō exaudiā di
cit dñs exercituū. Et dispsi eos p oīa re
gna q̄ nesciunt: et terra desolata est ab eis
eoq̄ nō essz trāsiēs et reuertēs: et posue
rūt terrā desiderabilē in deꝓtū. Ca. VIII.

ET factū ē ūbū domini
exercituū ad me dicens. Hec dicit
dñs exercituū. zelatus sū syon ze
lo magno: et indig̃tōe magna zelat⁹ sum eā.
Hec dicit dñs exercituū: reuers⁹ sū ad syō
⁊ hītabo i medio birlm. Et vocabr birlm
ciuitas veritatis: et mons dñi exercituuz
mons sc̄tificat⁹. Hec dicit dñs exercituuz
Adhuc habitabūt senes et anus i platēis
birlm: et vir bacul⁹ i manu ei⁹ p multitu
dine diez. et platee ciuitatis cōplebūt in
fātib⁹: ⁊ puell' ludētib⁹ i platēis e⁹. Hec di

cit dñs exercituū. Si vitebit difficile i o
cul' reliq̄arū ꝓplī hui⁹ i diebꝫ illis: nūquid
difficile erit i oculis meis dicit dñs exerci
tuum: Hec dicit dñs exercituum. ecce ego
saluabo ꝓplm meū de terra orietis ⁊ de ter
ra occas⁹ sol': et adducā eos et habitabūt i
medio hierlm: et erūt mihi in ꝓplm. ⁊ ego
ero eis i deū i veritate et i iusticia. hec di
cit dñs exercituū. Cōfortēt man⁹ vre qui
auditis in his diebꝫ sermōes istos per os
ꝓphaꝝ in die q̄ fūdata est dom⁹ dñi exerci
tuū vt tēplū edificaret. Siquidez añ dies
illos merces hoim nō erat nec merces iu
mentoꝝ erat: neq̄ introeūti ⁊ exeūti erat
pax p̄ tribulatōe: et dimisi oēs hoies vnū
quēq̄ cōtra primū suū. Nunc aū nō iuxta
dies ꝑores ego faciā reliquiis ꝓplī h⁹ dicit
dñs exercituuz: sz semen pacis erit. Vinea
dabit fructū suū: et tra dabit germē suū
et celi dabūt rorē suuz: et possidere faciaz
reliquias ꝓplī huius vniuersa hec. et erit
sicut eratis maledictō i gentib⁹ dom⁹ iuda
et dom⁹ isrl': sic saluabo vos ⁊ eritis bñdi
ctō. Nolite timē. Cōfortēt man⁹ vre: quia
hec dic dñs exercituū. Sicut cogitaui vt
affligez vos cū ad iracūdiā ꝓuocassēt pa
tres vri me dicit dñs et nō suz miser⁹: sic
cōuersus cogitaui in diebꝫ istis vt bñfaci
am domui iuda ⁊ hierlm. Nolite timē. hec
sūt verba q̄ facietis. Loquimī vitatē vnus
quisq̄ cū ꝓximo suo. Veritatē et iudiciuz
pacis iudicate in portis vris: et vnusq̄sq̄
malū ꝓ amicū suū ne cogitetis i cordib⁹
vris: ⁊ iuramētū mēdax ne diligatis. Oīa
em hec sūt q̄ odi dicit dñs. Et factū ē ūbū
dñi exercituuz ad me: dicēs. hec dicit dñs
exercituū. Jeiuniū q̄rti ⁊ ieiunuiz quīti ⁊ Jeiunium
ieiuniū septimi ⁊ ieiunium decimi erit do
mui iude i gaudiū et leticiā: et i solennita
tes ꝓclaras. Veritatez tm̄ et pacē diligite
Hec dic dñs exercituū. Adhuc venient
ꝓplī et habitēt i ciuitatib⁹ multis: ⁊ vadāt
habitatores vn⁹ ad altꝝ: dicētes. Eamus
et deꝓcemur facie dñi: et q̄ram⁹ dñm exer
cituuz. Vadā etiā ego. Et venient ꝓplī mul
ti et gētes robusti ad querendū dñm exerci
tuū i irlm: ⁊ ad deꝓcādā facie dñi. hec dic
dñs exercituū. In diebꝫ illis i q̄bꝫ apphē
dent decē hoies ex oīb⁹ linguis gētiū: ⁊ app
hendet fimbriā viri iudei dicētes: ibim⁹ vo
biscum. Audiuim⁹ n. q̄m de⁹ vobiscuz ē.

Capitulum .IX.

ONus vbi domini in terra adrach et damasci requiei eius quia dñs est oculus hoīs: et oīm tribuum israhel. Emath q̄z ī terminis eius. et Tyrus et sydon. Assūpserunt quippe sapiētiam valde. Et edificauit Tyrus munitōnem suam: et coaceruauit argētum q̄si humum: et aurum vt lutū platearum. Et ecce dominus possidebit eā et p̄cutiet ī mari fortitudinem eius: et hec igni deuorabitur. Videbit Aschalon et timebit. et gaza et dolebit nimis: et Accarō qm̄ cōfusa ē spes eius. Et pibit rex de gaza: et Ascalon nō habitabitur. et sedebit separ in azoto: et dispdam superbiam philistinorum. Et auferam sanguinē eius de ore eius et abhominatōes eius de medio dentiuz eius. Et relinquetur etiam ipe deo nostro. et erit quasi dux in iuda: et accaron q̄si hiebuseus. Et circūdabo domum meaz ex his qui militant mihi euntes et reuertentes: et non trāsibit sup eos vltra exactor: quia nūc vidi ī oculis meis. Exulta satis filia syon. iubila filia hierusalez. ecce rex tuus veniet tibi iustus et saluator: ipse paup et ascēdens sup azinam. et sup pullum filiuz azine. Et dispdam quadrigā ex ephraim: et equum de hierm: et dissipabit arc' belli. et loquet pacē gētiū. et potestas eius a mari vsq̄z ad mare: et a flumibo vsq̄z ad fines terre. Tu q̄z in sanguine testamēti tui emisisti vinctos tuos de lacu: ī quo non ē aqua. Conuertimī ad munitōz vincti spei. Hodie q̄z annūcians duplicia reddā tibi: qm̄ extendi mihi Judam quasi arcū impleui terrā ephraim. et suscitabo filios tuos syon sup filios tuos grecia. et ponam te quasi gladiū fortiuz. et dñs de' sup eos videbitur: et exibit vt fulgur iaculum eius. et domin' de' in tuba canet: et vadet in turbine austri. Domin' exercituū ptiget eos: et deuorabunt et subjciunt lapidibo funde. et bibētes inebriabunt quasi a vino replebunt vt phiale. et quasi cornua altaris. Et saluabit eos domin' de' eoruz in die illa vt gregē populi sui. quia lapides sancti eleuabūtur sup terram eius. Quid enim bonum eius est. et quid pulcrum eius: nisi frumētum electorum et vinum germinans virgines.

Capitulum .X.

Petite pluuiā a domino tpe serotino: et dñs faciet niues et pluuiaz ymbris. et dabit eis singulis herbā in agro. Quia simulacra locuta sūt inutile. et diuini viderūt mēdacium. et somniatores locuti sūt frustra: et vana cōsolabantur. Ideirco abducti sūt q̄si grex. affligent qz non ē pastor eis. Sup pastores irat' ē furor me'. et sup hircos visitabo. Quia visitauit dñs exercituū gregem suū domū iuda: et posuit eos q̄si equū gloríe sue ī bello. Ex ipso angelus. et ex ipso paxillus. ex ipso arc' plij. et ex ipso egredietur oīs exactor simul. Et erunt q̄i fortes cōculcātes lutū viaz in plio. et bellabunt qz dñs cū eis: et pfundent ascēsores eq̄rū. Et confortabo domū iuda: et domū ioseph saluabo. et conuertam eos quia miserebor eoz. et erūt sicut fuerūt q̄ndo nō pieceraz eos. Ego em̄ dñs de' eorum: et exaudiam eos. et erunt q̄i fortes ephraim: et letabit cor eorū q̄i a vino. et filij eoz videbūt et letabūt. et exultabit cor eoz ī dño. Sibilabo eis et pgregabo illos: qz redemi eos. et multiplicabo eos sicut ante fuerāt multiplicati. et seminabo eos in popul'. et delonge recordabunt mei: et viuēt cū filijs suis et reuertent. et reducam eos de terra egypti: et de assirijs cōgregabo eos. et ad terram galaad et libani adducaz eos: et nō inuenietur eis loc'. et transiet in maris freto: et p̄cutiet ī mari fluctus: et pfundentur oīa pfūda fluminis. et humiliabit superbia Assur: et sceptz egipti recedet. Confortabo eos in dño. et in nomine eius ambulabunt: dicit dominus. Ca. XI.

Peri libane portas tuas: et comedat ignis cedros tuas Ulula abies quia cecidit cedrus. qm̄ magnifici vastati sunt. Ululate quercus basan: quoniam succisus est salt' munitus. Vox vlulat' pastorum. quia vastata est magnificentia eorum. Vox rugitus leonum. quoniam vastata ē superbia iordanis. Hec dicit dominus deus meus. Pasce pecora occisionis: que qui possederant occidebant et non dolebant: et vendebant ea: dicētes. Benedict' dñs. diuites facti sumus. et pastores eorū nō pcebāt eis. et nō pcā ego vltra sup hītātes terraz dicit dñs

Ecce ego trabã boies. vnũquẽqꝫ in manu ꝓximi sui. et in manu regis sui: et conscidẽt tẽrã et nõ eruam de manu eoꝝ: ꝙ pascaz pecus occisionis ꝓpter hoc o paupes gregis. Et assũpsi mihi duas ỽgas: vnam vocaui decorẽ. ꝙ alterã vocaui funicl'm ꝙ paui gregẽ. Et succidi tres pastores ĩ mẽse vno: et ꝯcta est aĩa mea ĩ eis. Insuper ꝙ aĩa eoꝝ variauit ĩ me. Et dixi. Nõ pascaz vos. Quỽ moritur: moriatur. et qỽ succidit succidat: ꝙ reliq̃ deuorẽt vnusq̃sqꝫ carnẽ ꝓximi sui. Et tuli ỽgaz meã q̃ vocabat decus et abscõdi eam: vt irritũ facerẽ fed? meũ qỽ pcussi cũ oĩbꝫ ꝓb'is: et irritũ deductũ ẽ in die illa. et cognouerũt sic paupes gregis q̃ custodiũt mihi: quia verbũ dñi est. Et dixi ad eos. Si bonuz est ĩ oculis vr̃is afferte mercedẽ meam: etsi nõ. q̃escite. Et appẽderũt mercedẽ meam: triginta argẽteos. Et dixit dñs ad me. Proiice illud ad statuariũ. Decoꝝ pcium. q̃ appciatus sum ab eis. Et tuli triginta argenteos. et proieci illos in domũ dñi ad statuarium. et pscidi ỽgã meã scỽam: q̃ appellabat funiculus: vt dissoluerẽ germanitatẽ inter iudam ꝙ isr'l. Et dixit dñs ad me. Adhuc sume tibi vasa pastoris stulti. quia ecce ego suscitabo pastorẽ in tẽrra q̃ derelicta non visitabit. dispsũ non queret: ꝙ contritum nõ sanabit. ꝙ id qỽ stat nõ enutriet: ꝙ carnes pinguiuz comedet: ꝙ vngulas eoꝝ dissoluet. O pastor et ỽdolũ: derelinquens gregez. Gladi? sup brachiũ ei?: et sup oculuz dextꝝ eius. Brachium ei? ariditate siccabitur: ꝙ oculus dexter ei? tenebrescens obscurabitur. Ca. XII.

ONus ỽbi domini super isr'l. Dixit dñs extendẽs celũ ꝙ fũdans tẽrrã: et fingẽs spm̃ hois in eo. Ecce ego ponã ir'l'm sup liminare crapule omĩbꝫ ꝓp'lis ĩ circuitu: ſz et iuda erit in obsidione ꝯ hier'l'm. Et erit: in die illa ponã hir'l'm lapidem oneris cunctis ꝓp'lis Omnes q̃ eleuabunt eã cõcisione lacerabũtur: et colligẽt aduersus eã oĩa regna terre. In die illa dicit dñs percutiam omnẽ equuz ĩ stupore: ꝙ ascensorẽ eius ĩ amẽtia et sup domuz iuda: apiaz oculos meos: ꝙ omnẽ equũ ꝓp'loꝝ pcutiã cecitate. et dicẽt duces iuda ĩ corde suo. ꝯfortẽt mihi habitatores ir'l'm: ĩ dño exercituũ deo ỽoꝝ. In die illa ponã duces iuda sicẽ caminũ ignis ĩ lignis ꝙ sicut facẽ ignis ĩ feno. ꝙ deuorabunt ad dexterã et ad sinistrã omnes ꝓp'los ĩ circuitu. et habitabit ir'l'm rursus ĩ loco suo ĩ hier'l'm: et saluabit dñs tabernacula iuda sicut ĩ ꝓncipio: vt nõ magnifice glorier dom? dauid: et gl'a habitatiũ ir'l'm ꝯ iudaz. In die illo ꝓtẽget dñs habitatores hir'l'm. Et erit q̃ offenderit ex eis in die illa q̃si dauid: ꝙ domus dauid q̃si dei: sic angelus domini in cõspectu eius. Et erit in die illa q̃ram ꝓterere omnes gentes que veniunt ꝯ ir'l'm: et effundaz sup domũ dauid et sup habitatores ir'l'm spm̃ pcuz ꝙ gre. et aspicient ad me quẽ confixerunt: ꝙ plãgent euz planctu q̃si sup vnigenitũ ꝙ dolebũt sup eum vt doleri solet ĩ morte primogeniti. In die illa magn? erit planctus in ir'l'm sicut planct? adrẽmon: ĩ campo mageddon. ꝙ planget terra: familie et familie seorsũ. Familie dom? dauid seorsũ: et mulieres eoꝝ seorsum. Familie dom? nathan seorsũ. ꝙ mulieres eoꝝ seorsũ. Familie domus leui seorsum: ꝙ mulieres eoꝝ seorsuz Familie dom? semei seorsũ: ꝙ mulieres eoruz seorsum. Oms familie relique. familie ꝙ familie seorsuz: ꝙ mulieres eoꝝ seorsum.

Capitulum Ca. XIII.

IN die illa erit fons patẽs domui dỽ et habitãtibꝫ hir'l'm. in ablutiõez pctoris et mẽstruate. Et erit in die illa dicit dñs exercituum disperdã noĩa ỽdoloꝝ de tẽrra. et nõ memorabũt vltra. et pseudoꝓphas ꝙ spm̃ immũdũ auferã de tra. Et erit cũ ꝓphauerit q̃spiam vltra: dicẽt ei pr̃ ei? ꝙ mr̃ ei? q̃ genuerũt eũ. Nõ viues. qz mẽdaciũ locut? es in noĩe dñi. et cõfigẽt eũ pr̃ ei? et mr̃ ei? genitores ei? cum ꝓphauerit. Et erit. in die illa confundent ꝓphe vnusq̃sqꝫ ex visione sua cuz ꝓphauerit. nec opient pallio saccino vt mẽtiat. Ipse dicet: nõ sũ ꝓpha. Iob agricola ego sũ: qm̃ adã exẽpluz meũ ab adolescentia mea. ꝙ dicet ei. Quid sunt plage iste ĩ medio manuum tuaꝝ: Et dicet. Iis plagat? sũ ĩ domo eorum q̃ diligebãt me. Framea suscitare sup pastorẽ meuz. et super virum coherentem mihi dicit domin? exercituum. percute pastorem ꝙ dispergẽtur oues. Et cõuertã manũ meaz ad puulos: et erũt ĩ oĩ tẽrra: dicit dñs. Partes

due in ea dispgēt ⁊ deficiēt: et tercia pars relinq̄tur in ea. Et ducam terciam partē ꝑ ignem: ⁊ vram eos sicut vritur argētuz ⁊ probabo eos sicut probatur aurū. Ipe vocabit nomen meum: ⁊ ego exaudiā euz Et dicam. populus meus es. et ipse dicet. dominus deus meus. Ca. XIIII.

Ecce dies veniunt dicit dñs. ⁊ diuidētur spolia tua in medio tui. et congregabo omnes gētes ad hierusalē in p̄lium: et capiet̄ ciuitas. ⁊ vastabūtur dom⁹: ⁊ mulieres violabunt̄. et egredietur media pars ciuitatis in captiuitatem: ⁊ reliquū ꝓpl̄i nō auferetur ex vrbe. et egredieť dñs. et p̄liabit̄ ꝯt̄ gētes illas: sicut p̄liatus est in die certaminis. et stabūt pedes eius in die illa sup montez oliuaꝝ: qui est ꝯtra hierusalē ad orientem. Et scindet̄ mons oliuaꝝ ex media ꝑte sui ad oriētem ⁊ occidentē p̄rupto grādi valde. et sepabit̄ mediuz montis ad aquilonem: et mediū ei⁹ ad meridiem. Et fugietis ad vallē montium eoꝝ. qm̄ cōiūget̄ vallis montiū vsq̄ ad ꝓximum. et fugietis sicut fugistis a facie terremot⁹ ī diebꝰ Ozie regis iuda: ⁊ veniet domin⁹ deus me⁹: omnesq̄ sc̄ti cum eo. et erit ī die illo nō erit lux sz frig⁹ et gelu. et erit dies vna q̄ nota ē domīo: nō dies neq̄ nox. et ī tpe vespi erit lux. Et erit in die illa exibūt aq̄ viue de irl̄m. Mediū eaꝝ ad mare oriētale. ⁊ medium eaꝝ ad mare nouissimū. In estate et ī hÿeme erūt. et erit dñs rex sup omnē terrā. In die illa erit dñs vn⁹ ⁊ erit nomē ei⁹ vnū. et reuertetur oīs terra vsq̄ ad desertū: de colle rēmon ad austꝝ irl̄m. et exaltabit̄ ⁊ habitabit ī loco suo a porta bēiamī vsq̄ ad locū porte p̄oris et vsq̄ ad portā angeloꝝ. et terre Ananehel vsq̄ ad torcularia regis. et habitabunt ī ea: et anathema ñ erit ampli⁹. Sz sedebit irl̄m secura. ⁊ hec erit plaga q̄ ꝑcutiet dñs oēs gētes q̄ pugnauer̄t aduersus irl̄m. Tabescet caro vniuscuiusq̄ stātis sup pedes suos: et oculi ei⁹ cōtabescēt ī foraminibꝰ suis: et līgua eoꝝ contabescet ī ore suo. In die illa erit tumult⁹ domini magn⁹ ī eis. ⁊ app̄hendet vir manū ꝓximi sui: et cōseret̄ man⁹ ei⁹ sup manum ꝓximi sui. Sz et Iudas pugnabit aduersus hirl̄m. et ꝯgregabunt̄ diuitie oīm gētium in circuitu auꝝ ⁊ argētum ⁊ vestes multe satis. et sic erit ruina equi et muli ⁊ cameli ⁊ azini ⁊ oīm iumētoꝝ que fuerīt ī castris illis: sic ruina hec. Et om̄s qui reliqui fuerint de vniuersis gētibus q̄ venerūt ꝯt̄ irl̄m: ascēdēt ab anno ī annuz vt adorent regē dñm exercituum: ⁊ celebrēt festiuitates tabernaculoꝝ. et erit q̄ non ascenderit de familijs terre ad hirl̄m vt adorēt regez dñm exercituum: non erit sup eos ÿmber. ꝙetsi familia egipti nō ascēderit ⁊ nō venerit. nec sup eos erit. Sed erit ruina q̄ ꝑcutiet domin⁹ om̄s gētes: q̄ non ascēderint ad celebrandam festiuitatez tabernaculoꝝ. Hoc erit peccatū egipti. ⁊ hoc pc̄tm oīm gētiū q̄ non ascenderint ad celebrandam festiuitatē tabernaculorū. In die illa erit quod sup frenum ē equi sanctū dño. et erunt lebetes in domo dñi quasi phiale coram altari. Et erit omnis lebes ī hirl̄m et iuda sc̄tificat⁹ dño exercituū. et veniēt oēs immolantes ⁊ sumēt ex eis: et coquēt in eis Et non erit mercator vltra in domo domī exercituum in die illo. Finit zacharias.

Incipit liber Malachie prophete.
Capitulum .I.

Onus verbi domini ad israel in manu Malachie ꝓphete. Dilexi vos dicit dñs. Et dixistis. In quo dilexisti nos Nōne frater erat esau iacob dicit domin⁹ Et dilexi Iacob. esau autez odio habui. et posui Seÿr montes eius in solitudinem. et hereditatem ei⁹ in dracones deserti. Qd̄ si dixerit ÿdumea destructi sumus. sed reuertētes edificabim⁹ q̄ destructa sūt: hec dicit domin⁹ exercituum. Isti edificabunt et ego destruam. et vocabuntur termini īiquitatis: et populus cui irat⁹ est domin⁹ vsq̄ ineternum. et oculi vestri videbunt: et vos dicetis. Magnificetur dominus super terminuz israhel. Filius honorat patrem. et seruus dominū suum timēbit. Si ergo pater ego sum vbi est honor me⁹. et si dominus ego sum. vbi est timor me⁹ dicit dñs exercituū: Ad vos o sacerdotes: q̄ despicitis nomē meuz. et dixistis. In q̄ despexī⁹ nomē tuū: Offertis sup altare meū

panē pollutuz. Et dicitis. In q̄ polluim⁹
te: In eo q̄ dicitis: mēsa domī despecta est
Si offeratis cecū ad īmolādū: nonne ma
lum ē: Et si offeratis claudū ꝛ languidū:
nōne malū ē: Offer illō duci tuo: si placu-
erit ei. aut si suscepit faciē tuam dicit dñs
exercituū. Et nunc depcamini vultuz dei
vt miseāt vrī: ō manu aūt vra factū ē hoc
si quo mō suscipiat facies vras dicit dñs
exercituū. Quis ē ī vobis q̄ claudat ostia
et incēdit altare meū gratuitu: Nō ē mihi
volūtas in vobis dicit dñs exercituum: ꝛ
munus nō suscipiā de manu vra. Ab or-
tu. n. solis vsq; ad occasuz magnum ē no-
mē meum ī gētibo: ꝛ in omni loco sancti-
ficaē et offerē nomini meo oblatio mun-
da: q; magnū nomē meū ī gētibo dic dñs
exercituum. ꝛ vos polluistis illud in eo q̄
dicitis. mēsa dñi contaminata est: ꝛ quod
supponitur cōtemptibile ē cuz igne q̄ illud
deuorat. Et dixistis. ecce de labore: ꝛ exuf-
flastis illud dicit dñs exercituū. et intuli-
stis de rapinis claudū ꝛ languidum. ꝛ in-
tulistis munus. Nūquid suscipiam illud ō
mann vra dicit dñs: Maledictus dolosus
qui hēt in grege suo masculum: et votum
faciēs īmolat debile domīo. Quia rex ma-
gnus ego dicit dñs exercituuz: ꝛ nomē me
um horribile in gētibus Ca. II.

ET nūc ad vos mādatū
hoc o sacerdotes. Si noluēitis au
dire etsi noluēitis ponere sup cor
vt detis gloriam nomini meo ait dñs exer
cituum: mittā ī vos egestatē m; ꝛ maledicā
bñdictōibo vrīs: ꝛ maledicaz illis. qm̄ non
posuistis sup coz. ecce ego pīciaz vob bra
chium: ꝛ dispgam sup vultū vr̄m sterc⁹ so
lēnitatum vrāz: ꝛ assumet vos secū. et sci
etis q; nisi ad vos mādatum istud: vt eēt
pactū meū cū leui dīc dñs exercituū. Pa-
ctum meū fuit cū eo vite ꝛ pacis: ꝛ dedi ei
timorez ꝛ timuit me. ꝛ a facie nomīs mei
pauebat. Lex ōitatis fuit in ore ei⁹. ꝛ iniq̄tas
nō ē inuēta ī labīs ei⁹. In pace ꝛ in
eq̄tate ābulauit mecū. ꝛ mlt̄os auertit ab
iniq̄tate. Labia. n. sacerdotis custodiūt sci-
entiam. ꝛ legē req̄rēt ex ore ei⁹. q; angel⁹
dñi exercituum ē. Vos aūt recessistis ō via
ꝛ scādalizastis plīmos ī lege. Irritū feci-
stis pactum leui: dicit domin⁹ exercituuz
Propter qō ꝛ ego dedi vos cōtēptibiles et

builes omīb; plīs. sicut non fuastis vias
meas. ꝛ accepistis faciē in lege. nūq̄d non
pr̄ vnus oīm nostrū: Nunq̄d non de⁹ vnus
creauit nos: Quare q̄ despicit vnusquisq;
nīm frem suum: violās pactū pr̄m nr̄oz:
Transgressus ē iuda ꝛ abhomiatō facta ē
in isrl̄ ꝛ ī hirl̄m. q; pfanauit iudas sā-
ctificatōz dñi quā dilexit: ꝛ habuerunt fi-
liā dei alieni. Disp̄dat dñs viz; qui fecerit
hoc: magistz; ꝛ discipuluz de tabernaculo
iacob: ꝛ offerētez munus dño exercituuz
Et hoc rursū fecistis. Opiebatis lacrimis
altare dñi fletu ꝛ mugitu. ita vt non rspi
ciam vltra ad sacrificium: nec accipiā pla
cabile q̄d ō manu vra. Et dixistis. Quam
ob causam: Quia dñs testificatus ē inter
te ꝛ vxorē pūbtatis tue: quam tu despexi-
sti. et hec particeps tua: ꝛ vxor federis tui
Nōne vn⁹ fecit: ꝛ residuū spūs eius est: Et
q̄d vnus q̄rit. nisi semen dei: Custodite er
go spirituz vr̄m: ꝛ vxorē adolescentie tue
nolite despicē. Cuz odio habuēis eā dimit
te: dicit dñs deus isrl̄. Opiet aūt iniquitas
vestimētuz e⁹: dicit dñs exercituū. Custo
dite spūm vr̄m: ꝛ nolite despicē. Laborare
fecistis dominuz in pmonibus vr̄is. Et di
xistis. In q̄ eum fecim⁹ laborare: In eo q̄
dicitis. Omnis qui facit maluz bonus ē ī
conspectu domini: ꝛ tales ei placent. Aut
ceste: vbi est deus iudicij. Capitulū. III.

ECce ego mittā angeluz
meuz. ꝛ pp̄abit viā añ faciē meam
Et statim veniet ad templuz suuz
dñator quē vos q̄ritis: ꝛ angelus testamē
ti quē vos vultis. ecce venit: dicit dñs ex
ercituuz. et q̄s poterit cogitare diē aduen
tus ei⁹: Et q̄s stabit ad vidēdū eū: Ipse. n.
q̄si ignis pflans: et q̄si herba fullonuz. et
sedebit pflans ꝛ emundās argētuz. ꝛ pur-
gabit filios leui. Et colabit eos q̄si aur; et
q̄i argētū. ꝛ erūt dño offēntes sacrificia in
iustitia. et placebit dño sacrificiuz iuda ꝛ
hirl̄m sicut dies scl̄i: ꝛ sicut āni antiq̄. Et ac
cedam ad vos ī iudicio et ero testis velox
maleficis ꝛ adulteris et piuris: ꝛ q̄ calum
niāē mercedē mercēnarij. et huiliāt vidu-
as et pupillos et oppmūt pegrinū: nec ti
muerunt me: dicit dñs exercituū. Ego. n.
dñs ꝛ nō mutor: ꝛ vos filij iacob nō estis
consumpti. A diebo. n. patz vr̄oz recessi-
stis a legittimis meis: et custodistis. Re-

uertimini ad me et reuertar ad vos: dicit
dñs exercituuz. Et dixistis ī quo reuerte-
mur? Si affiget homo deū: qr vos cōfigi-
tis me. Et dixistis. In q̄ configim⁹ te: In
decimis ⁊ in primitijs et in penuria. Vos
maledicti estis: ⁊ me vos cōfigitis gēs to
a. Inferte oēm decimaz in horreuz. ⁊ sit
cibꝰ in domo mea: et ꝓbate me sup̄ hoc di
cit dñs. Si nō apperuero vobis kathara-
ctas celi: ⁊ effudero vobis bñdictionē vsq̄
ad habundantiā. et increpabo ꝑ vobis de-
uorantez: et nō corrūpet fructū terre vr̄e
nec erit sterilis vinea ī agro dicit domin⁹
exercituū. Et beatos vos dicent om̄s gen
tes. Eritis eī vos terra des. derabilis dicit
dñs exercituum. Inualuerūt sup̄ me ver
ba vestra dicit dñs. et dixistis. Quid locu
6 sum⁹ ꝯtra te? Dixistis. Vanus ē qui ser-
uit deo. Et q̄d emolumētuz. qr custodiui-
mus p̄cepta eius. et qr ambulauimus tri
stes coram domino exercituuz? Ergo nūc
beatos dicimus arrogātes. Siquidez edi
ficati sunt faciētes impietates: ⁊ tempta-
uerūt deuz ⁊ salui facti sūt. Tūc locuti sūt
timētes deum. vnusq̄sq̄ cuz ꝓximo suo. Et
attēdit dñs ⁊ audiuit: ⁊ scriptus est liber
monumēti corā eo timētibꝰ dominū ⁊ co-
gitantibꝰ nomē ei⁹. Et erunt mihi ait do-
min⁹ exercituū in die q̄ ego faciam ī pecu
lium: et parcā ei sicut parcit vir filio suo
seruienti sibi. Et conuertimini ⁊ videbitis
quid sit inter iustū ⁊ impium: ⁊ inter ser
uiētem deo ⁊ non seruiētem ei. Ca. IIII.

Ecce enim dies veniet
succensa q̄i camin⁹: et erunt om̄s
sup̄bi ⁊ om̄s facientes impietatez
stipula. et īflammabit eos dies veniēs di-
cit dñs exercituū: qne non dereliquet eis
radicē ⁊ germen et orietur vobis timenti
bus nomen meum sol iusticie: ⁊ sanitas ī
pennis eius. Et egrediemini et salietis si-
cut vituli de armēto: et calcabitis impios
cū fuerīt cinis sub plāta pedū vr̄oꝝ ī die
q̄ ego facio: dicit dñs exercituū. Memēto
legis moÿsi serui mei: quam mādaui ei in
oreb ad oēm isrl̄ precepta et iudicia. Ecce
ego mittā vobis Helÿā ꝓphetā: añq̄ veni
et dies magn⁹ et horribilis. Et conuertet
cor patꝝ ad filios: et cor filioꝝ ad patres
eorū: ne forte veniam et ꝑcutiam terram
anathemate. Explicit malachias ꝓpheta.

Incipit prologus beati Hieronimi pre-
sbiteri in libros Machabeorum.

Machabeoꝝ libri duo
prenotant prelia. inter hebre-
orum duces: gentemq̄ Persa-
rum: pugnam quoq̄ Sabato-
rum et nobiles machabei ducis triūphos
ex cuius nomine ⁊ libri idem sunt nuncu
pati. Hec quoq̄ historia continet etiam ī-
clita illa gesta machabeorum fratrum: q̄
sub Anthiocho rege pro sacris legibus di
ra tormenta ꝑpessi sunt. Quos mater pia
dum diuersis supplicijs vrgerentur nonso-
lum non fleuit: sz et gaudens hortabatur
ad gloriam passionis. Finit prologus.

Incipit liber prim⁹ Machabeoꝝ. Ca. I.

Et factū est postq̄
percussit Alexan
der Philippi rex macedo.
qui prim⁹ regnauit ī gre-
cia egressus de terra Ce-
thi Darium regem persarum et medoruz
constituit prelia multa: et obtinuit omni
um munitōnes: ⁊ interfecit reges terre. et
pertransiuit vsq̄ ad fines terre: et accepit
spolia multitudinis gentium: ⁊ siluit ter-
ra in conspectu eius. Et congregauit vir-
tutem ⁊ exercitum fortem nimis: ⁊ exalta
tum est ⁊ eleuatuz cor eius: ⁊ obtinuit re
giones gentium ⁊ tÿrānos. ⁊ facti sūt illi
in tributū. Et post hec decidit in lectuz: et
cognouit qr moreret̄. Et vocauit pueros
suos nobiles q̄ secum erāt nutriti a iuuen
tute sua: et dimisit illis regnum suū cū ad
huc viuēt. Et regnauit Alexāder ānis du
odecī: ⁊ mortu⁹ ē. Et obtinuerūt pueri ei⁹
regnū vnusquisq̄ ī loco suo: ⁊ imposuer̄t
oēs sibi dÿademata p⁹ mortē ei⁹ ⁊ filij eoꝝ
post eos annis multis: ⁊ multiplicata sūt
mala in terra. Et exijt ex eis radix pecca-
ti. Anthioch⁹ illustris fili⁹ Anthiochi re-
gis q̄ fuerat rome obses: et reg̃uit ī anno
cētesimo tricesimo ⁊ septīo regni grecoꝝ.
In diebꝰ illis exierūt ex israhel filij iniqui
et suaserūt multis: dicētes. Eam⁹ ⁊ dispo-
namus cum gentibus testamentū q̄ circa
nos sūt: qr ex quo recessim⁹ ab eis inuene-
runt nos multa mala. et bonus visus est
sermo in oculis eoꝝ. Et destinauerūt aliq̄

de ꝓlio ⁊ abierũt ad regẽ: ⁊ dedit illis ꝑtã tem. vt facerẽt iusticiã gẽtium. et edifica uerũt gymnasium ĩ hierosolimis ſm leges natõnũ: ⁊ fecerũt ſibi ꝓputia. et receſſerũt a teſtamẽto ſcto. et iuncti ſũt natõibꝫ: et ve nũdati ſũt vt facerẽt malũ. Et patũ ẽ re gnũ ĩ ꝓſpectu Anthiochi et cepit regnare ĩ terra egypti: vt regnaret ſup duo rgna Et intrauit ĩ egiptũ ĩ multitudĩe graui in curribꝫ ⁊ elephantis ⁊ equitibꝫ: et copioſa nauiũ multitudine. ⁊ conſtituit aduerſus Ptolomeũ regẽ egypti. ⁊ veritus ẽ Ptolo me⁹ a facie eius et fugit. et ceciderunt vul nerati multi. et comphẽdit ciuitates mu nitas in terra egypti: ⁊ accepit ſpolia ter re egypti. Et cõuertit Anthiochus poſtq̃ ꝑcuſſit egyptũ ĩ cẽteſimo et q̃drageſimo ⁊ tercio anno et aſcendit ad iſrl̃. et aſcendit hieroſolimis ĩ multitudine graui. Et ĩtra uit ĩ ſanctificatõez cum ſuꝑbia. et accepit altare aureũ ⁊ candelabꝫ lumĩs ⁊ vniuer ſa eius. ⁊ mẽſam ꝓpoſitõis ⁊ libatoria ⁊ phi alas ⁊ mortariola aurea et velum ⁊ coro nas et ornamẽtuꝫ aureũ quod ĩ facie tẽm pli erat et comminuit oĩa. Et accepit ar gẽtum et auruꝫ et vaſa concupiſcibilia: ⁊ accepit thezauros occultos q̃s inuenit: et ſublatis oĩbꝫ abiit ĩterram ſuam. Et fecit cedem hoĩm: et locut⁹ ẽ in ſuꝑbia magna. et fact⁹ eſt planctus magn⁹ ĩ iſrahel: et in oĩ loco eoꝝ. Et ĩgemuerũt ꝓcipes ⁊ ſe niores. et iuuenes ⁊ ꝺgines infirmati ſũt. et ſpecioſitas mulieꝝ immutata ẽ. Omnis marit⁹ ſumpſit lamẽtum. et que ſedebant ĩ thoro maritali lugebãt. Et ꝯmota ẽ terra ſup habitãtes ĩ ea: ⁊ vniuerſa dom⁹ iacob induit ꝯfuſionẽ: ⁊ p⁹ duos annos dierum miſit rex ꝓncipem tributoꝝ in ciuitates iuda: ⁊ venit irl̃m cũ turba magna. et lo cutus eſt ad eos verba pacifica in dolo: et crediderũt ei. Et irruit ſup ciuitatẽꝫ repẽ te. et ꝑcuſſit eam plaga magna: ⁊ perdidit ꝓlm multuꝫ ex iſrl̃. et accepit ſpolia ciui tatis. ⁊ ſuccẽdit eam igni. Et deſtruxit do mus eius ⁊ muros ei⁹ in circuitu: et capti uas duxerunt mulieres ⁊ natos: ⁊ pecora poſſederũt. Et edificauerũt ciuitatẽ dauid muro magno ⁊ firmo et turribꝫ firmis. et facta ẽ illis ĩ arcẽ. Et poſuerũt illic gentẽ peccatricẽ viros iniquos. ⁊ conualuerũt in ea. et poſuerũt arma ⁊ eſcas: ⁊ congre

gauerũt ſpolia hirl̃m ⁊ repoſuerũt illic: ⁊ facti ſunt ĩ laqueũ magnũ. Et factũ ẽ hoc ad inſidias ſctificatõi ⁊ in dolũ magnũ ſp in iſrl̃. Et effuderũt ſanguinẽ inocẽtem ꝑ circuitũ ſctificatõis. et ꝯtamiauerunt ſã ctificatõem. ⁊ fugerũt habitatores hirl̃m ꝓter eos: et facta ẽ habitatõ exterorum ⁊ facta eſt extera ſemĩ ſuo: ⁊ nati ei⁹ relique runt eã. Sanctificatõ ei⁹ deſolata eſt ſicut ſolitudo: ⁊ dies feſti ei⁹ ꝯuerſi ſunt ĩ luctũ ſabbata ei⁹ in obprobriũ. honores ei⁹ in ni hilum. ſm gloriam eius multiplicata eſt ignominia ei⁹. et ſublimitas eius conuer ſa eſt ĩ luctum. Et ſcripſit rex Anthioch⁹ omni regno ſuo: vt eſſz oĩs popul⁹ vn⁹ Et reliq̃runt vnuſquiſq̃ legẽ ſuam: ⁊ con ſenſerunt oẽs gentes ſcõm verbum regis Anthiochi. Et multi ex iſrahel conſenſe runt ei. et ſanctificauerunt ydolis et coin quinauerũt ſabbatũ. Et miſit rex Anthi ochus libros ꝑ man⁹ nunciorum ĩ hirl̃m ⁊ in omnes ciuitates iude. vt ſequerentur leges gẽtium terre: vt ꝓhiberẽt olocau ſta et ſacrificia ⁊ placatõnes fieri in tẽm plo dei: ⁊ ꝓhiberẽt celebrari ſabbatuꝫ ⁊ di es ſolennes. et iuſſit coinquinari ſancta. ⁊ ſãctuꝫ populuꝫ iſrahel. Et iuſſit edificari aras et templa et ydola. ⁊ ĩmolari carnes ſuillas ⁊ pecora communia. et relĩqueꝛe fi lios ſuos incircũciſos ⁊ coinquinari ani mas eorum in omnibꝫ immunditijs ⁊ ab hominatõnibꝫ: ita vt obliuiſcerẽtur legez ⁊ immutarent omnes iuſtificationes dei. et quicunq̃ non feciſſẽt ſm verbum regis Anthiochi morerẽtur. ſm oĩa verba hec ſcripſit omni regno ſuo. ꝓpoſuit ꝓcipes populo q̃ hec fieri cogerẽt. et iuſſerũt ciui tatibꝫ iude ſacrificare. Et congregati ſũt multi de ꝓlio ad eos qui deliq̃rãt legẽ dñi ⁊ fecerũt mala ſup terrã. et effugauerunt ꝓlm iſrl̃ ĩ abditis ⁊ in abſconditis fugiti uoꝝ locis. Die q̃ntadecima menſis caſleu cẽteſimo ⁊ q̃drageſimoq̃nto anno edifica uit rex Anthioch⁹ abhominãduꝫ ydolum deſolatõis ſup altare dei: ⁊ ꝑ vniuerſas ci uitates iude ĩ circuitu edificauerũt aras. et añ ianuas domoꝝ et ĩ plateis icẽdebãt thura ⁊ ſacrificabãt. Et libros legis dei cõ buſſerunt igni ſcidentes eos. et apud quẽ cunq̃ ĩueniebantur libri teſtamenti domi ni. et quicũq̃ obſeruabat legẽ domini. ſm

edictū fḡis trucidabāt eū. In virtute sua faciebāt hec ꝓpʼo isrl. q̄ ĩueniebāt ĩ omni mense in ciuitatibꝫ. Et quinta et vicesima die mēsis sacrificabāt sup aram q̄ erat ꝑ altare: et mulieres q̄ circūcidebant filios suos trucidabant fm iussū regis Anthiochi. Et suspendebant pueros a ceruicibꝫ p vniuersas dom⁹ eoꝝ: et eos qui circūciderāt illos: trucidabāt. et multi de ꝓpʼo isrl diffinieꝝt apud se. vt nō māducarēt ĩmūda. et elegerūt magis mori q̄ cibis coīquinari immūdis: et noluerūt infrīgē legē dī sanctaz: et trucidati sunt. Et facta est ira magna super populum valde. Capi. II.

IN diebus illis surrexit Mathathias filiꝰ iohānis filij Simeonis sacerdos exꝰ filijs Joarim ab hierusalē: et consedit in monte Modin Et habebat filios quiqꝫ Johannan q̄ cognominabāt gaddis. et Simeonē qui cognominabāt thasi. et Judam q̄ vocabatur machabeus: et Eleazarus qui cognomīabāt abaron: et Jonathan qui cognomīabatur apphus. Vidi vidērūt mala q̄ fiebāt ĩ ꝓpʼo iuda et ĩ irl̄m. Et dixit Mathathias. ve mihi Ut quid nat⁹ sum vidē cōtritōem populi mei et contritōez ciuitatis sancte. et sedere illic cū datur ĩ manibꝫ inimicorū: Sācta ĩ manu extraneoꝝ facta sunt: tēplum eiꝰ sicut hō ignobilis. Vasa glorie eius captiua abducta sūt. trucidati sunt senes eiꝰ in platēis: et iuuenes eiꝰ ceciderunt ĩ gladio inimicoꝝ. Que gēs nō hereditauit regnū eiꝰ: et non obtinuit spolia eiꝰ: Dis ꝓpositio eiꝰ ablata est. Que erat libera. facta est ancilla. Et ecce sancta nr̄a et pulcritudo nr̄a et claritas nr̄a desolata est: et coinquinaueꝝt gentes. Quo g̃ nobis adhuc viuē Et scidit vestimēta sua mathathias et filij eiꝰ: et operuerūt se cilicijs: et planxerunt valde. Et venerūt illuc q̄ missi erāt a rege Anthiocho vt cogerēt eos qui ꝓfugerāt ĩ ciuitatē modin immolare et accendē thura: et a lege dei discedere. et multi de populo isrl̄ consētiētes accesserūt ad eos: ꝫ mathathias et filij eiꝰ ꝓstanter stetērūt. Et respōdentes qui iussi erant ab Anthiocho: dixerūt mathathie. Princeps et clarissimus et magnus es ĩ hac ciuitate: et ornatꝰ filijs et fratribꝫ. Ergo accede prior et fac iussū regis sicut fecerunt gētes omnes et viri iuda et q̄ remanserunt ĩ hirl̄m: et eris tu et filij tui inter amicos regis: et amplificatus auro et argento et muneribꝫ multis. et rndit mathathias: et dixit magna voce. Etsi oēs gētes regi Anthiocho obediunt vt discedat vnusquisqꝫ a seruitute legis patrū suorum et cōsētiāt mādatis eiꝰ: ego et filij mei et frēs mei obediem⁹ legi patꝝ nostrorum Propitiꝰ sit nobis deꝰ: non est nobis vtile relinquere legem et iusticias dei. Non audiemus vba regis Anthiochi. nec sacrificabim⁹ transgredientes legis nr̄e mandata vt eam⁹ altera via. Et vt cessauit loq̄ vba hec: accessit quidam iudeꝰ ĩ oīm oculis sacrificare ydolis sup aras ĩ ciuitate modin fm iussū regis. Et vidit matathias et doluit: et cōtremuerūt renes eiꝰ. Et accēsus est furor eiꝰ fm iudicium legis: et īsiliens trucidauit eum sup arā. Sed et viruz quē rex Anthiochus miserat qui cogebat immolari. occidit in ipo tpe. et arā destruxit. et zelatus est legē sicut et Phinees zambri filio Saloni. Et exclamauit Mathathias voce magna ĩ ciuitate: dicens. Oīs qui zelum habet legis statuēs testamētuz exeat post me. Et fugit ipse et filij eiꝰ in montes: et reliquerunt q̄cunqꝫ habebant ĩ ciuitate Tūc descēderunt multi querētes iudicium et iusticiam ĩ desertū: et sedēr̄t ibi ipi et filij eiꝰ et mulieres eoꝝ et pecora eoꝝ: qm̄ indurauerūt sup eos mala. Et renūciatuz ē viris regis et exercitui q̄ erāt ĩ hirl̄m ciuitate Dauid qm̄ discessissent viri quidā q̄ dissipauerūt mādatū fḡis ĩ loca occulta in deserto: et abijssent post illos multi. Et statim prexerūt ad eos: et ꝓstitueꝝt aduersus eos plīū ĩ die sabbatoꝝ. Et dixerūt ad eos. Resistitis et nūc adhuc: Exite: et facite fm vbū regis Anthiochi et viuetis. Et dixer̄t. Nō exibim⁹: neqꝫ faciem⁹ vbum regis vt polluam⁹ die sabbatoꝝ. Et ꝓcitauerūt aduersus eos plīū: et nō respōderunt illis. nec lapidē miser̄t ĩ eos nec oppilaueꝝt loca occulta dicētes. Moriamur oēs ĩ simplicitate nr̄a: et testes erūt sup nos celū et tra qꝛ iniuste pbitis nos. et intuleꝝt illis bellū sabbatis: et mortui sūt ipi et uxores eoꝝ et filij eoꝝ et pecora eoꝝ vsqꝫ ad mille aīas hoīm. Et cognouit matathias et amici eiꝰ: et luctū habueꝝt sup eos valde. et dixit vir ꝓpʼio suo. Si oēs fecerī⁹ sicut frēs nr̄i

fecerũt.et non pugnauerim⁹ aduersus gẽ
tes p animabꝰ nr̃is et iustificatõibꝰ nr̃is.
citi⁹ disp̃dẽt nos a terra.et cogitauerũt ĩ
die illa:dicẽtes. Oĩis homo quicunq; ve
nerit ad nos in bello die sabbatoꝝ pugne
mus aduersus eũ:ꝛ non moriemur oĩs
sicut mortui sũt fratres nostri in occultis
Tunc cõgregata ẽ ad eos sy̓nagoga iude
orũ fortis viribus ex isrl̃:oĩis volũtari⁹
in lege et omnes qui fugiebãt a malis ad
diti sũt ad eos. et facti sũt illis ad firma
mẽtum. Et collegerunt exercitum ꝛ pcus
serunt peccatores ĩ ira sua.et viros iiq̃s ĩ
indignatõne sua:ꝛ ceteri fugerũt ad natõ
nes vt euaderẽt. Et circuiuit Mathathias
ꝛ amici ei⁹ ꝛ destruxerunt aras: ꝛ circũci
derũt pueros incircũcisos quotq̃t inuene
rũt in finibꝰ isrl̃ in fortitudine. Et pscu
ti sũt filios supbie:et pspatum ẽ opus in
manibꝰ eoꝝ.et obtinuerũt legem de mani
bus gentium ꝛ de manibꝰ regum.ꝛ nõ de
derũt cornu pcussori. Et appropiquauerũt di
es Mathathie moriendi:ꝛ dixit filijs suis
Nũc ꝓfortata ẽ supbia ꝛ castigatõ et tem
pus euersionis ꝛ ira indignatõis. Nunc g̃
o filij emulatores estote legis:ꝛ date aĩas
vrãs pro testamẽto patrum. Et mementote
opm patrum que fecerũt ĩ generatõibus
suis:ꝛ accipietis gloriã magnam et nomẽ
eternũ. Abraham nõne ĩ temptatõe iuen
tus est fidelis. ꝛ reputatum ẽ ei ad iustici
am: Joseph ĩ tempe angustie sue custodi
uit mandatũ:ꝛ fact⁹ ẽ dñs egipti. Finees
pr̃ nr̃ zelãdo zelũ dei accepit testamẽtum
sacerdotij eterni. Jhesus dũ ipleuit ꝟbum
fact⁹ ẽ dux ĩ israhel. Caleph dũ testificat ĩ
eccl̃a accepit hereditatẽ. Dauid ĩ sua mi
sericordia consecutus est sedem regni ĩ se
cula. Helias dum zelat zelum legis: rece
ptus est in celum. Ananias Azarias.et
misahel credentes liberati sunt de flamma
Daniel in sua simplicitate liberatus est de
ore leonum. Et ita cogitate p generatõez
ꝛ generatõem:qr oẽs qui sperãt ĩ eum nõ
infirmãt.et a verbis viri peccatoris ne ti
mueritis:qr gloria ei⁹ stercus ꝛ vermis ẽ.
Hodie extollitur ꝛ cras nõ inueniet.quia
cõuersus ẽ in terram suã:ꝛ cogitatio eius
periet. Vos g̃ filij cõfortamini et virilit̃er
agite ĩ lege.qr cũ feceritis q̃ pcepta vobis
sũt ĩ lege a dño deo vr̃o:in ipa glorioſi eri

tis. Et ecce Simon fr̃ vr̃ scio q̃ vir cõsilij
est. Ipm audite sp:ꝛ erit vobis pr̃. Et Ju
das machabeus fortis viribꝰ a iuuentute
sua sit vob̃ pnceps militie ꝛ ipe aget bellũ
ppl̃i. Et adducetis ad vos oĩs factores le
gis:ꝛ vindicate vindictã ppl̃i vr̃i. Retribu
ite retributõz gentibꝰ:ꝛ ĩtendite ĩ pceptũ
legis.et bñdixit eos:ꝛ appositus ẽ ad pa
tres suos. Et defunct⁹ ẽ cẽtesimo ꝛ quadra
gesimoseptuo anno.ꝛ sepult⁹ ẽ a filijs suis ĩ
sepulchris patꝝ suoꝝ ĩ modin:ꝛ plãxerũt
eũ oĩs israhel planctu magno. Ca.III.

Et surrexit Judas qui
vocabat machabe⁹ filius ei⁹ p eo
ꝛ adiuuabãt eũ oẽs fratres ei⁹. ꝛ
vniuersi qui se coniũxerãt patri ei⁹:ꝛ pliabantur pplium isrl̃ cum letitia. Et dilata
uit gloriaꝝ ppl̃o suo:ꝛ iduit se lorica sicut
gigas.ꝛ succinxit se arma bellica sua ĩ pe
lijs.et ptegebat castra gladio suo. Simi
lis factus est leoni in opibus suis.ꝛ sicut
catul⁹ leonis rugiens in venatõne. Et p
secutus est iniquos pscrutãs eos:ꝛ q̃ con
turbabãt ppl̃m suuꝝ:eos succẽdit flãmis.
et repulsi sunt inimici ei⁹ p timore ei⁹. Et
oĩs oparij iniquitatis conturbati sũt.et
directa ẽ salus in manu eius. Et exacerba
bat reges mlt̃os:ꝛ letificabat iacob ĩ opi
bus suis:ꝛ in seculũ memoria ei⁹ ĩ benedi
cõne. Et perambulabat ciuitates iuda ꝛ
pdidit impios ex eis:ꝛ auertit irã ab isrl̃
et nominatus est vsq; ad nouissimum ter
re:et congregauit pereuntes. Et congre
gauit Appollonius gẽtes:ꝛ a samaria vir
tutem multam ꝛ magnã ad bellãdũ cõtra
israhel. Et cognouit Judas ꝛ exijt obuiaꝝ
illi:ꝛ pcussit et occidit illum.ꝛ ceciderunt
vulnerati multi ꝛ reliqui fugerunt:ꝛ acce
pit spolia eorũ.et gladium Appollonij ab
stulit Judas:ꝛ erat pugnans in eo omni
bus diebus. Et audiuit Seron princeps
exercit⁹ sirie:q̃ cõgregauit Judas congre
gatõz fideliũ ꝛ eccl̃am secũ.et ait. Faciaꝝ
mihi nomen ꝛ glorificaboꝝ in regno:et de
bellabo Judã ꝛ eos q̃ cũ ipo sũt:q̃ sperne
bãt ꝟbũ regis.et ppauit se:ꝛ ascẽderũt cuꝝ
eo castra impioꝝ fortes auxiliarij vt face
rẽt vindictã in filios isrl̃. Et appropinque
rũt vsq; bethoron:ꝛ exiuit Judas obuiaꝝ
illis cũ paucis. Et aũ vidẽrt exercitũ veni
entez sibi obuiã:dixerũt Judæ. Quõ potẽ-

mus pauci pugnare ꝓtra multitudinē tā
tam.tā fortēm:Et nos fatigati sum⁹ ieiu
nio hodie. Et ait Judas. Facile ē cōcludi
multos ī manu paucoꝝ:ꝙ nō est differen
tia ī cōspectu dei celi liberare in multis ꝙ
ī paucis: qm̄ non ī multitudine exercit⁹
victoria belli:sed de celo fortitudo est. Ipi
veniūt ad nos ī multitudine cōtumaci.et
superbia.vt disperdant nos et uxores nostras
et filios nostros:ꝙ vt spoliēt nos.Nos vo
pugnabim⁹ pro animabus nr̄is ꝙ legibus no
stris. et ipe dns conteret eos ante faciem
nr̄az.Vos aūt ne timueritis eos.Et cessa
uit aūt loqui insiluit in eos subito:ꝙ con
trit⁹ est Heron et exercitus ei⁹ in conspe
ctu ipi⁹.ꝙ psecut⁹ est eum ī descensu bethe
ron vsq; ī cāpū. Et ceciderunt ex eis octi
genti viri: reliqui aūt fugerunt ī terrā phi
listijm.Et cecidit timor Jude ac fratꝝ e⁹ ꝙ
formido sup oēs gentes ī circuitu eorū.et
puenit ad regē nomen ei⁹:et de plijs Jude
narrabant oēs gētes. Et audiuit aūt rex
Anthioch⁹ sermones istos:irat⁹ ē animo
et misit ꝙ congregauit exercitū vniuersi re
gni sui castra fortia valde.Et appuit era
riuz suum: et dedit stipendia exercitui in
annū.ꝙ mādauit illis vt essēt pati ad oia.
Et vidit q; defecit pecunia de thezauris su
is ꝙ tributa regionis modica ppē dissensio
nem ꝙ plagam quā fecit in terra:vt tollēt
legittima q; erāt a primis diebus. Et timuit
ne nō habēt ꝙ semel ꝙ bis ī sumpt⁹ et donati
ua q; dederat ante larga manu: ꝙ habūda
uerat sup reges qui ante eū fuerāt. Et cō
sternat⁹ erat aīo valde: ꝙ cogitauit ire ī p
sidem.ꝙ accipe tributa regionum: ꝙ congre
gare argētum multū. Et reliquit Lisiam
hoiez nobilem de genere regali sup negocia
regia a flumine Eufratēn vsq; ad flumen
egipti:et vt nutriret Anthiochū filiū suū
donec rediret.et tradidit ei mediū exercitū
ꝙ elephātos:ꝙ mādauit ei de oibus que
volebat ꝙ de ihabitātibus iudeā ꝙ hir'lm:et
vt mitteret ad eos exercitū ad conterēdā
ꝙ extirpandā virtutē isr'l.ꝙ reliquias hie
rusalē.et auferendam memoriam eoꝝ de
loco.ꝙ vt ꝓstitueret habitatores filios ali
enigenas in oīb⁹ finib⁹ eoꝝ:et sorte distri
bueret terrā eoꝝ. Et rex assumpsit ptē ex
ercit⁹ residui. et exiuit ab Anthiochia ci
uitate regni sui anno cētesimo ꝙ quadra
gesimo septio: et trāsfretauit eufratēn flu
men:ꝙ pambulabat superiores regiones.et
elegit Lisias Ptolomeū filium Dorim.et
Nichanorem ꝙ Gorgiaz viros potētes ex
amicis regis: et misit cum eis q̄draginta
milia viroꝝ.ꝙ septem milia eq̄tū:vt veni
rent ī terrā Juda. ꝙ dispderent eā ſm̄ vbū
regis.Et ꝓcesserūt vt irēt cū vniuersa vir
tute sua.et venerūt ꝙ applicuerūt Ammaū
in terra campestri.Et audierūt mercato
res regionum nomē eoꝝ:ꝙ acceperūt au
rum ꝙ argētum multuz valde ꝙ pueros.et
venerunt ī castra vt accipent filios isr'l in
seruos:ꝙ additi sūt ad eos exercit⁹ Syrie
ꝙ terre alienigenaꝝ.Et vidit Judas ꝙ fra
tres ei⁹ q; multiplicata sunt mala:et exer
citus applicabat ad fines eoꝝ. ꝙ cognoue
runt vba regis q̄ mandauit ppō facē ī in
eritū ꝙ ꝓsumatōem. Et dixerūt vnusq;sq;
ad primū suū. Erigam⁹ deiectōem ppī nr̄i
et pugnem⁹ p ppō nō et sanctis nr̄is.Et
cōgregat⁹ est conuentus vt esset parati ī
plū:ꝙ vt orarēt ꝙ peterēt misericordiā ꝙ
miseratōes.et hir'lm nō habitabat sz erat
sicut desertū. Nō erat q; ingrederet ꝙ egre
dere de natis ei⁹.ꝙ sctm̄ ꝓculcabatur. Et
filij alienigenarū erant ī arce:ibi erat ha
bitatō gētium.Et ablata ē voluptas a Ja
cob:ꝙ defecit ibi tibia ꝙ cithara.Et cōgre
gati sūt et venert ī maspha ꝓ ir'lm.qz lo
c⁹ oratōis erat ī maspha anteq; in israhel
Et ieiunauerūt illa die:ꝙ induerunt se ci
liciis ꝙ cinere ī posuerunt capiti suo.ꝙ dis
suerūt vestimēta sua.Et expādert libros
legis de quibus scrutabāt gētes similitudi
nez simulacroꝝ suoꝝ:et attulerunt orna
mēta sacerdotalia ꝙ primitias et decimas.
ꝙ suscitauerunt Nazareos q; ipleuerāt di
es:ꝙ clamauerūt voce magna ī celuz dicē
tes.Quid faciem⁹ istis ꝙ quo eos ducem⁹:
Et sācta tua conculcata sunt et contami
nata sūt: ꝙ sacerdotes tui facti sūt ī luctū
ꝙ ī humilitatez.et ecce natōes ꝓuenerūt ad
uersū nos.vt nos dispdāt. Tu scis q; cogi
tant ī nos.Quō potерim⁹ subsistē ante fa
ciē eoꝝ:nisi tu de⁹ adiuues nos. Et tubis
exclamauert voce magna. Et p⁹hec ꝓsti
tuit Judas duces ppī:tribunos et cēturi
ones et pēthecōtarchos ꝙ decuriones. Et
dixit his q; edificabāt dom⁹ et sponsabant
uxores ꝙ plātabāt vineas ꝙ formidolosis:

vt rediret vnuſq; ſm̃ ſuã ſm̃ legẽ
& mouerunt caſtra: & collocauerũt ad au-
ſtr̃ Ammaum. Et ait Judas. Accingimĩ
et eſtote filij potentes: et eſtote pati ĩ ma
ne vt pugnetis aduerſus natões has que
ꝓuenerunt diſp̃dere nos & ſcã noſtra. qm̃
meli⁹ẽ nos mori ĩ bello: q̃ vidẽ mala gen
tis noſtre et ſãctor̃. Sicut autẽ fuerit vo
luntas ĩ celo: ſic fiat. Ca. IIII.

Taſſumpſit Gorgias quinq; milia viror̃: & mille eq̃tes electos: & mouer̃t caſtra nocte: vt applicarẽt ad caſtra iudeorum: & ꝓcuterẽt eos ſubito. et filij q̃ erãt ex arce erãt ill' duces. Et audiuit Judas: & ſurrexit ipe et po tẽtes ꝓcutẽ ỏtutẽ exercituũ regis: q̃ erãt ĩ Ammauz. Adhuc eĩ diſpſus erat exerci⁹ a caſtris. et venit Gorgias ĩ caſtra Jude nocte: & neminẽ ĩuenit. Et q̃rebãt ĩ mõti-bo eos. qm̃ dixit. fugiunt hi a nob. Et cuz dies fact⁹ eẽt appuit Judas ĩ cãpo cũ tri-bo milibo viror̃ tm̃ q̃ tegumẽta & gladios nõ habebãt. Et viderunt caſtra gẽtiuz va lida: et loricatos & eq̃tat⁹ ĩ circuitu eor̃ & hi docti ad p̃liuz: et ait Judas viris q̃ ſecũ erãt. Ne timueritis mlt̃itudinẽ eor̃: & ipe tuz eor̃ ne formidetis. Memẽtote qualit̃r ſalui facti ſunt p̃res nr̃i ĩ mari rubro: cuz ſeq̃ret eos ꝓ Pharao cũ exercitu multo. Et nunc clamem⁹ ĩ celũ & miſẽbit̃ noſtri dñs & mẽor erit teſtamẽti pat̃r noſtror̃ & ꝓte ret exercitũ iſtum añ faciẽ noſtrã hodie. & ſcient oes gẽtes q̃ ẽ de⁹ q̃ redimat & liberet iſrl'. et leuauerunt alienigene oculos ſuos et viderunt eos veniẽtes ex aduerſo. et exi eruut de caſtris ĩ p̃liuz: & tuba cecinerunt hi q̃ fuerãt cuz Juda. Et ꝓgreſſi ſunt: & cõ triti ſunt gẽtes et fugerunt ĩ cãpum. No-uiſſimi autẽ ceciderunt ĩ gladio et p̃ſecuti ſunt eos vſq; Gezeron et vſq; ĩ cãpos ydu mee et azoti et iamne: et ceciderunt ex ill' vſq; ad tria milia viror̃. Et reuerſus ẽ Ju das: et exercit⁹ ei⁹ ſequẽs euz. Dixitq; ad p̃lm. Nõ ꝓcupiſcatis ſpolia. q̃ bellum ꝓ̃ nos ẽ. et Gorgias et exercit⁹ ei⁹ p̃ne nos in montibo: ſed ſtate nunc ꝓtra inimicos no ſtros et expugnate eos: et ſumetis poſtea ſpolia ſecuri. Et adhuc loquẽte Juda hec: ecce apparuit p̃s q̃dam p̃ſpiciẽs de monte. Et vidit Gorgias q̃ in fugaz cõuerſi ſunt ſui: & ſuccẽſa ſunt caſtra. Fum⁹ em̃ q̃ vide

batur declarabat quod factum ẽ. Quibo il lis conſpectis timuerunt valde. aſpiciẽtes ſimul et Judã et exercitũ ĩ cãpo patũ ad p̃lium: et fugerunt oes ĩ cãpo alienigẽar̃ et Judas reuerſus ẽ ad ſpolia caſtror̃. Et acceperunt aur̃ et argẽtuz multũ et iaci-ctuz et purpurã marinã et opes magnas & puerſi ymnũ canebãt et bñdicebãt deuz ĩ celũ qm̃ bon⁹ ẽ: qm̃ ĩ ſcl'm miſcõia ei⁹. Et facta ẽ ſal⁹ magñ ĩ iſrl' ĩ die illa. Quicunq; aũ alienigenar̃ euaſerunt: venerunt & nũ ciauerunt Liſie vniuerſa q̃ acciderãt. qui bo ille auditis cõſternat⁹ aĩo deficiebat: q̃ nõ q̃lia voluit talia ꝓtigerunt ĩ iſrl' & q̃lia mãdauit rex. Et ſequẽti anno ꝓgregauit Liſias viror̃ elector̃ ſexagĩta milia et eq̃-tum q̃nq; milia: vt debellaret eos. et vene-runt ĩ iudeã: et caſtra poſuerunt ĩ bethe-ron: et occurrit ill' Judas cũ decẽ milibo vi ris. et viderunt exercitũ fortẽ: et orauit & dixit. Bñdict⁹ es ſaluator̃ Iſrl' qui ꝓtriui-ſti ĩpetum potẽtis ĩ manu ſerui tui dauid et tradidiſti caſtra alienigenar̃ ĩ mãu Jo-nathe filij Saul et armigeri ei⁹. Cõclude exercitũ iſtuz ĩ manu p̃pli tui iſrl': et ꝓfun dãt ĩ exercitu ſuo et eq̃tibo. Da ill' formi-dinẽ: et tabefac audaciã ỏtutis eor̃: & cõ moueãt ꝓtritõne ſua. Deiice illos gladio diligẽtiũ te: et collaudẽt te oes q̃ nouerũt nomẽ tuũ ĩ ymnis. Et ꝓmiſerũt p̃liũ. et ce ciderunt de exercitu Liſie q̃nq; milia viro rũ. Videſ aũ Liſias ſuor̃ fugã. et iudeorũ audaciã: et q̃ pati ſũt aut viuẽ aut mori fortit̃r: abijt Anthiochiã. et elegit mili-tes vt multiplicati rurſus venirẽt ĩ iudeã Dixit aũ Judas et fratres ei⁹. Ecce ꝓriti ſũt ĩimici noſtri: aſcẽdam⁹ nũc mũdare ſã cta et renouare. Et ꝓgregat⁹ ẽ oĩs exerci-t⁹: et aſcẽderũt ĩ mõtẽ ſyon. Et viderũt ſã ctificatõz deſertã et altare ꝓphanatũ. & por tas exuſtas: et ĩ atrys ỏgulta nata ſicut ĩ ſaltu. vel ĩ montibo: et paſtoforia diruta. Et ſciderũt veſtimẽta ſua et plãxerũt plã ctu magñ. et ĩpoſuerunt cinerẽ ſup̃ caput ſuum. et ceciderũt ĩ faciẽ ſup̃ trã: et excla mauerũt tub̃ ſigñ et clamauerũt ĩ celũ. Tũc ordĩauit Judas viros vt pugnẽt aduerſus eos q̃ erãt ĩ arce. donec emũdarẽt ſcta. Et elegit ſacerdotes ſm̃ macl'a voluntatez bñ tes ĩ lege dei. et mũdauerũt ſcta. & tulerũ la pides ꝓtaĩatõis ĩ locũ ĩmũdũ. et cogitauit

De dedicatione

de altari olocaustoꝝ qđ ꝓphanatum erat: quid de eo faceret. Et incidit illi consiliuꝫ bonū vt destrueret illud: ne fortē illis essꝫ in obꝓrobriū. qꝝ cōtamīauerunt illud gētes: ⁊ demoliti sūt illud. et reposuerunt lapides in montē dom⁹ī loco apto: q̄ aduscꝫ veniret ꝓpha ⁊ responderet de eis. et acceperunt lapides integros ꝟm legē: et edificauerunt altare nouū ꝟm illud quod fuit prius. et edificauerunt sācta. et que intra domū erant intrinsecus ⁊ edē: et atria sanctificauerunt. et fecerunt vasa sancta noua et intulerūt candelabrū et altare incensoꝝ et mēsam ī templū. Et incensuꝫ posuerunt supꝫ altare: ⁊ accēderunt luceꝝnas que supꝫ candelabꝝ erāt. ⁊ lucebant ī templo. Et posuerūt supꝫ mēsam panes: et appēderūt velamīa: ⁊ cōsumauerūt oīa opa que fecerant. Et ante matutinuꝫ surꝝexerunt quinta et vicesima die mensis noni. hic est mensis Casleu centesimiquadragesimioctaui anni: et obtulerunt sacrificiū ꝟm legem supꝫ altare olocaustoꝝm nouū quod fecerunt ꝟm tempus ⁊ ꝟm diē ī qua contaminauerūt illud gentes: ī ipa renouatū ē in canticis et citharis et cinaꝝis et cimbalis. Et cecidit oīs populus in faciē et adorauerūt et bñdixerunt in celum eū qui prosperauit eis. Et fecerunt dedicatōem altaris diebus octo: et obtulerūt olocausta cum leticia: et salutaria laudis. Et ornauerunt faciem templi coronis aureis ⁊ scutulis: ⁊ dedicauerūt portas et pastaforia: ⁊ imposuerunt eis ianuas. Et facta ē leticia in populo magna valde: ⁊ auersuꝫ ē obꝓrobrium gentiū. Et statuit Judas et fratres eius. ⁊ vniuersa ecclesia ísrahel vt agāt dies dedicatōnis altaris in tēporibꝫ suis ab anno in annū p dies octo: a qn ta et vicesima die mēsis Casleu cū leticia et gaudio. Et edificauerūt ī tempore illo montem sy̓on. ⁊ p circuitum muꝝos altos et turꝝes firmas: neqñ venirēt gētes ⁊ cōculcarēt eū sicut antea feceꝝt. et collocauit illic exercitū vt ꝟuarēt eū: et muniuit eū ad custodiēdam bethsurā: vt hꝝet ꝓlīs munitōꝫ contra faciē y̓dumee. ¶ Ca. V.

Dedicatio nis altaris

ĪT factū est vt audieꝝūt gētes ī circuitu qꝝ edificatū est altare et sāctuarū sic ꝓus iratē sūt valde. ⁊ cogitabāt tollē gen⁹ iacob. q̄ erāt inē eos: et cepeꝝt occidē de ꝓlo ⁊ ꝓsequi. Et debellabat Judas filios esau in y̓dumea ⁊ eos q̄ erant ī arabathane. qꝝ circūsedebāt ísrlītas: et ꝓcussit eos plaga magn̄. Et recoꝝdat⁹ē malicīā filioꝝ Bean. q̄ erāt ꝓlo ī laqꝫ et ī scādalū insidiātes ei in via. et conclusi sūt ab eo ī turribꝫ: ⁊ applicuit ad eos: ⁊ anathematizauit eos: ⁊ īcēdit ēres eoꝝ igni cū oībꝫ q̄ ī eis erāt. et trāsiuit ad filios Ammon. et īuenit manū foꝝtem. et plm copiosū: et Timotheū ducē ipoꝝ. Et ꝓmisit cū eis plia mlta. et cōtriti sūt ī cōspectu eoꝝ: et ꝓcussit eos et cepit iazer ciuitatēꝫ ⁊ filias ei⁹ et reuersus ē in iudeam Et cōgregate sūt gētes ī galaad aduersus ísrlītas q̄ erāt ī finibꝫ eoꝝ vt tollerēt eos. et fugerūt ī dathema mūitōꝫ: et miserūt lras ad Judam ⁊ frēs ei⁹: dicētes. Congregate sunt aduersū nos gētes p circuitum vt nos auferāt: ⁊ parāt venire et occupare munitōꝫ ī quā ꝓfugim⁹: et Timotheus ē dux exercitus eoꝝū. Nunc g̃ veni ⁊ eripe nos de manibꝫ eoꝝ qꝝ cecidit multitudo ō nobis. Et oēs frēs nr̄i q̄ erāt ī locis tubin interfecti sūt: ⁊ captiuas duxerūt vxoꝝes eorū ⁊ natos et spolia: et pemeꝝt illic fere mille viros. Et adhuc epl̄e legebanť: et ecce alij nūcij veneꝝt de galilea cōcissis tunicis nūciātes ꝟm hec ꝟba: dicētes ꝓuenisse aduersū se. a Ptolomaida et Tyro et sy̓done: et repleta ē oīs galilea alienigenis: vt nos cōsumāt. Et audiuit aī Judas et ꝓlīs ꝟmones istos: ꝓuenit eccl̄a magn̄ cogitare q̄d facerēt frībꝫ suis q̄ ī tribulatōe erāt. et expugnabātur ab eis. Dixitqꝫ Judas Simoni frī suo. Elige tibi viꝝos et vade et libera frēs tuos in galilea. ego aī et frī eius Jonathas ibim⁹ in galadithim. Et reliqt Josephū filiū zacharie. et Azariaz duces ꝓlī cuꝫ residuo exercitu ī iudeā ad custodiā: ⁊ ꝑcepit illis dicens. ꝑestote ꝓlo huic et nolite bellū cōmittē aduersū gentes do nec fuertamur. ⁊ dati sūt Simōi virī tria milia vt iret ī galileā. Judē aī octo milia ī galadithim. Et abijt Simon ī galileā: ⁊ commisit plia multa cum gētibꝫ. et ꝓtrite sunt gentes a facie eius: et ꝓsecut⁹ est eos vsqꝫ ad portaz Ptolomaidēs. ⁊ cecidērūt de gentibꝫ fere tria milia viroruꝫ. ⁊ accepit spolia eoꝝum. et assumpsit eos qui erant ī galilea ⁊ ī arbatis cum vxoꝝibus et natis

et oĩbꝫ que erãt illis.et abduxit ĩ iudeã cũ
letícia magna.Et Judas machabeꝰ et Jo-
nathas et frẽs eiꝰ trãsierũt iordanẽ:et abi
erũt viaꝫ triũ dieꝝ ĩ deserտ.et occurrerũt
eis Nabuthei.et susceperunt eos pacifice
et narraverũt eis oĩa que acciderant fratri
bus eorꝝ ĩ galaditide. et quia multi ex eis
comꝑhensi sũt ĩ barasa ꝙ bosor.et ĩ alimis
et ĩ casphor ꝙ mageth.ꝙ carnaim.hꝺe oẽs
ciuitates munite ꝙ magne. Sꝺz ꝙ ĩ ceteris
ciuitatibus galaditidis tenẽtur comꝑhẽsi
Et ĩ crastinũ ꝓstituerunt admouere exer-
citũ ciuitatibꝫ his:ꝙ comꝑhendere ꝙ tolle-
re eos ĩ vna die.Et cõuertit Judas ꝙ exer
citus eiꝰ viaꝫ ĩ deserտ bosor repente:ꝙ oc-
cupauit ciuitatẽ.ꝙ occidit omnẽ masculũ
ĩ ore gladij.ꝙ accepit oĩa spolia eorꝝ ꝙ suc
cendit eã igni. Et surrexerũt inde noctẽ:
ꝙ ibãt vsqꝫ ad munitõeꝫ.Et factum ẽ dilu-
culo cum eleuasset oculos suos:ꝙ ecce po
pulus multꝰ cuiꝰ non erat numerus por-
tantes scalas et machinas vt comꝑhẽderent
munitõꝫ ꝙ expugnarẽt eos. Et vidit
Judas qꝝ cepit bellũ:ꝙ clamor belli ascen
dit ad celũ sicut tuba:et clamor magnꝰ de
ciuitate.Et dixit exercitui suo.ꝑugnate
hodieꝝ frib⁹ vr̃is.et venit trib⁹ ordinibus
post eos:ꝙ exclamauerũt tubis.et clama-
verũ ĩ oratione.Et cogñouerũt castra Thimo-
thei qꝝ machabeꝰ est:ꝙ refugerũt a facie eiꝰ
Et pcusserũt eos plaga magna: ꝙ cecide-
rũt ex eis ĩ die illa fere octo milia virorũ.
Et diuertit Judas ĩ masphat ꝙ expugñit
et cepit eã:et occidit omnẽ masculum eiꝰ
et sumpsit spolia eius ꝙ succẽdit eam igni
Inde pꝛexit ꝙ cepit caspon.ꝙ mageth et bo
sor:ꝙ reliquas ciuitates galaditidis.ꝓt
hec aũt ꝺba congregauit Thimotheꝰ exercitũ
aliũ:ꝙ castra posuit ꝑ raphon trãs torrẽ
tem.Et misit Judas speculari exercitũ.et
renũciauerũt ei dicẽtes qꝝ cõuenerũ ad eũ
omnes gentes q̃ ĩ circuitu nr̃o sũt et exerci
tus multꝰ nimis.et arabes cꝺduxerũt ĩ au
xiliũ sibi.et castra posuerũt trãs torrẽtem
pati ad te venire in pliuꝫ.Et abijt Judas
obuiã illis.Et ait Thimotheꝰ p̃ncipib⁹ ex
ercitus sui.Cũ appropinquauerit Judas ꝙ
exercitus eiꝰ ad torrentem aque.si trãsierit
ad nos ꝓr.nõ potẽrimꝰ sustinere euꝫ. qꝝ
potẽs poterit aduersum nos.Sꝺ ꝺo timu
erit trãsire ꝙ posuerit castra extra flumẽ:

transfretemus ad eos:ꝙ poterimꝰ aduer-
sus illũ. Et aũt appropiquauit Judas ad
torrẽtem aque statuit scribas ꝑpli secꝰ tor-
rentem:et mandauit eis:dicens.Neminẽ
hoĩm reliqueritis:sed veniãt omnes ĩ pliũ
Et trãsfretauit ad illos ꝓr:ꝙ oĩs ꝑpls pꝰ
eũ.Et cõtrite sũt oẽs gentes a facie eorꝝ
ꝙ pecerũ arma sua:ꝙ fugerũ ad phanũ qꝺ
erat ĩ carnaim.et occupauit ipaz ciuita-
tez:et phanũ succẽdit igni cũ oĩbꝫ q̃ erãt ĩ
ipo.Et oppssa ẽ carnaim:et nõ potuit su-
stinẽ pr̃ faciẽ Jude.et congregauit Judas
vniuersos isrl̃itas qui erant ĩ galaditide a
mimo vsqꝫ ad maximum:ꝙ vxores eorũ et
natos ꝙ exercitũ magnum valde:vt veni-
rent ĩ terrã iude. Et venerũt vsqꝫ ephron.
ꝙ hec ciuitas magna ĩ ingressu posita mu
nita valde.et non erat declinare ab ea dex-
tra vel sinistra:sꝫ ꝑ mediaz iter erat.Et ĩ-
cluserũt se qui erãt ĩ ciuitate: et obstruxe
runt portas lapidib⁹.Et misit ad eos Ju-
das ꝺbis pacificis:dicẽs. Trãseam⁹ ꝑ ter-
ram vrãz vt eam⁹ ĩ terrã nr̃az:ꝙ nemo vo
bis nocebit:tm̃ pedib⁹ transibim⁹.Et no-
lebãt eis aperire.et pcepit Judas pdicare in
castris:vt applicarẽt vnusquisqꝫ in q̃ erat
loco.Et applicuerũ se viri ꝺtutis:ꝙ obpu-
gnauit ciuitatem illam tota die ꝙ tota no
cte:et tradita est ciuitas ĩ manu eius. Et
pemerũt omnẽ masculũ ĩ ore gladij: ꝙ era
dicauit eaz ꝙ accepit spolia eꝰ:et trãsiuit
ꝑ totã ciuitatẽ sup interfectos.et trãsgres
si sũt iordanẽ ĩ cãpo magno cõ faciẽ beth
san.Et erat Judas congregans extremos.ꝙ
exhortabaꝫ ꝑlm ꝑ totã viam donec veni-
rent ĩ terraz Iuda. Et ascẽderũt ĩ montem
syon cũ letícia ꝙ gaudio.ꝙ obtulerunt olo
causta. qꝝ nemo ex eis cecidisset donec re-
verterẽt ĩ pace.Et in diebꝫ quibꝫ erat Ju
das et Jonathas ĩ tra galaad:ꝙ Simõ frꝝ
eiꝰ in galilea.cõ faciem Ptolomaidis au-
diuit Josephus zacharie filiꝰ.et Azarias
princeps ꝺtutis res bene gestas et plia q̃
facta sũt:et dixit.Faciamus et ipi nobis
nomen.et eamus pugnare aduersus gen-
tes que in circuitu nostro sunt.Et pcepit
his qui erant ĩ exercitu suo.et abierũt Jam
niaz:et exiuit Gorgias de ciuitate.et viri
eiꝰ obuiam illis ĩ pugnã.Et fugati sũt Jo
sephꝰ et Azarias vsqꝫ ĩ fines iudee.et ceci-
derũt illa die ꝺ ꝑlo isrl̃ ad duo milia virorꝫ

Et facta ē plaga magna ī ꝓplo. qꝛ non au
dierunt Judam et fratres eiꝰ: existimātes
fortiter se facturos. Ipsi aūt non erant de
semīe viroꝝ illoꝝ ꝑ quos salus facta est ī
israhel. Et viri Juda magnificati sunt val
de in conspectu oīs israhel ⁊ gentium oīm
vbi audiebatur nomen eoꝝ. Et ꝯuenerūt
ad eos fausta acclamantes. Et exiuit Ju-
das et fratres eius. ⁊ expugnabant filios
esau in terra q̄ ad austrū ē. ⁊ ꝑcussit Che-
bron ⁊ filias eꝰ. et muros eiꝰ. et turres eꝰ
succendit igne ī circuitu. et mouit castra
vt iret in terraz alienigenarū: et ꝑambu-
labat samariaz. In illa die ceciderūt sacer-
dotes in bello dū voluerūt fortiter facere
dum sine cōsilio exeūt in p̄liuz. Et declina
uit Judas in azotū ī terram alienigenaꝝ
et diruit aras eoꝝ. et spolia deorum suoꝝ
succēdit igni. et cepit spolia ciuitatū. ⁊ re-
reuersus est in terram iuda. Ca. VI.

Vt rex Anthiochꝰ perā-
bulauit supiores regiones. Et au
diuit esse ciuitatē elimaidē ī ꝑside
nobilissimā et copiosam in auro ⁊ argēto
Templum tēplūqꝫ in ea locuplex valde. ⁊ illic velami
na aurea et lorice et scuta: que reliq̄t ale-
xāder Philippi rex macedo q̄ regnauit p̄-
mꝰ in grecia. ⁊ venit et querebat cape ciui
tatez et dep̄dari eam: et nō potuit. qm̄ in
notuit sermo his qui erant in ciuitate. Et
insurrexerūt ī p̄lium. et fugit inde et abijt
cū tristicia magna. et reuersus ē babiloni
am. Et venit q̄ nūciaret ei ī ꝑside: qꝛ fuga
ta sūt castra q̄ erant ī terra iuda: et quia
abijt lisias cū v̄tute forti ī p̄mis ⁊ fugatꝰ
est a facie iudeoꝝ: et inualuerunt armis ⁊
viribus et spolijs multis q̄ ceperunt de ca
stris que exciderunt. et qꝛ diruerūt abho-
mīatōem quaz edificauerāt sup altare qd̄
erat ī hirl'm: et sc̄tificatōz sicut p̄us circū
dederūt muris excelsis: sz ⁊ bethsurā ciui-
tatem suam. Et factum est vt audiuit rex
sermones istos expauit et commotꝰ ē val-
de. et decidit ī lectū et incidit in languorē
p̄ tristicia: qꝛ non est factum sicut cogita
bat. et erat illic dies multos: quia renoua
ta ē in eo tristicia magna: et arbitratꝰ est
se mori. et vocauit omnes amicos suos. et
dixit illis. Recessit somnus ab ocul' meis
⁊ concidi et corrui corde p̄ solicitudine. et
dixi ī corde meo. In quātā tribulatōez de-
ueni. et ī q̄s fluctꝰ tristicie in q̄ nūc sū: qui
iocundꝰ erā et dilectus in p̄tate mea: Nūc
v̄o remīscor malorum que feci ī irl'm. vn̄
⁊ abstuli omnia spolia aurea ⁊ argentea
que erant in ea: et misi auferre habitātes
iudeam sine causa. Cognoui ḡ quia ꝓpter-
ea īuenerūt me mala ista: et ecce ꝑeo tri-
sticia magna in terra aliena. Et vocauit
Philippū vnum de amicis suis: et p̄posuit
eum sup vniuersū regnum suū. et dedit ei
dyadema ⁊ stolam suaz ⁊ anulū: vt addu-
cēt Anthiochum filiū suum ⁊ nutriret eū
et regnaret. Et mortuus ē illic rex Anthi
ochus anno cētesimoq̄dragesimonono. et
cognouit Lisias qm̄ mortuus ē rex: et cō
stituit regnare Anthiochum filiū eiꝰ quē
nutriuit adolescentem: et vocauit nomen
eius eupatorē. Et hi qui erant in arce con
cluserant israhel in circuitu sanctoꝝ. et q̄-
rebāt eis mala semp ad firmamētum gē-
tium. Et cogitauit Judas disperdere eos.
et conuocauit vniuersum populū vt obsi-
derent eos. et conuenerūt simul: ⁊ obsiderūt
eos anno cētesimoquinq̄gesimo. ⁊ fecerūt
balistas et machinas. et exierūt quidaz ex
eis qui obsidebātur: et adiunxerūt se illis
aliqui ex impijs isrl': et abierunt ad regez
et dixerunt. Quousqꝫ non facis iudicium
et vindicas fratres nostros: Nos decreui-
mus seruire patri tuo et ambulare in p̄ce
ptis eiꝰ et obsequi edictis eiꝰ: ⁊ filij popu
li nr̄i ꝓpter hec alienabāt se a nobis. Et q̄-
cūqꝫ inueniebāt̄ ex nobis interficiebāt̄. ⁊
hēditates nr̄e diripiebant̄. et non ad nos
tm̄ extēderūt manū: sed ⁊ ī om̄s fines no-
stros. et ecce applicuerunt hodie ad arcem
ī irl'm occupare eā: et munitōz ī bethsurā
munierūt. et nisi p̄uenēis eos velotiꝰ ma-
iora q̄ hec facient: et nō poteris obtinere
eos. Et iratus ē rex vt hec audiuit. et cō-
uocauit om̄es amicos suos et p̄ncipes ex
ercitus sui: ⁊ eos qui sup equites erāt. Sz
⁊ de regnis alijs et de īsulis maritimis ve
nerunt ad eum exercitus conducticiꝰ. et
erat numerus exercitus eius cētum milia
pedituz. et viginti milia equitū et elephā
ti trigintaduo ducti ad p̄lium. Et venerūt
ꝑ ydumeam. et applicuerūt ad bethsurā. ⁊
pug̃uerūt dies multos: et fecerunt machi
nas. et exierūt et succēderūt eas igni. ⁊ pug̃-
uerūt virilit̄. Et recessit Judas ab arce et

mouit castra ab Bethzacharan ꝑ castra regis. Et surrexit añ lucẽ: et cõcitauit exercit⁹ impetũ ꝓtra viam bethzacharan. et compauerunt se exercit⁹ ĩ ꝓlium: et tubis cecinerũt. Et elephantis ostẽdẽrt sanguinem vue ꝙ mori: ad acuẽdos eos ĩ preliuz Et diuiserũt bestias ꝑ legiões: et astitẽrt singulis elephãtis mille viri. ĩ lorícis ꝓcathenatis ꝙ galee ree ĩ capitibꝫ eoꝝ: ꝙ ꝗn genti equites ordinati vnicuiqꝫ bestie electi erant. Ubi añ tps vbicũqꝫ erat bestia ibi erãt. ꝙ quocũqꝫ ibat: ibãt. ꝙ nõ discedebãt ab ea. Et ꝙ turres lignee sup eos firme ptegentes. sup singulas bestias: ꝙ super eas machine. Et sup singlas viri virtutis trigintaduo qui pugnabãt desup: ꝙ int⁹ magister bestie. Et residuũ equitatuz hinc et inde statuit ĩ duas partes: tubis exercitũ commouere: et purgẽ constipatos in legionibꝫ ei⁹. Et vt refulxit sol in clipeos aureos et ereos resplẽduerũt mõtes ab eis. et resplẽduerunt sicut lampades ignis. et distẽta est pars exercit⁹ regis ꝑ mõtes excelsos: ꝙ alíj ꝑ loca hũilia: ꝙ ibãt caute et ordinate. Et cõmouebãt omẽs inhabitãtes terram a voce multitudinis eoꝝ: ꝙ incessu turbe et collisione armoꝝ. Erat em̃ exercitus magn⁹ valde ꝙ fortis. Et appropinquauit Judas ꝙ exercit⁹ ei⁹ ĩ ꝓlium: et ceciderũt de exercitu regis sexcẽti viri. Et vidit Eleazar fili⁹ Saura vnam de bestijs loricatã loricis regis: ꝙ erat eminens sup ceteras bestias. Et visũ est ei ꝙ in ea esset rex. ꝙ dedit se vt liberaret ꝑplm̃ suũ: et acq̃ reret sibi nomẽ eternũ. Et cucurrit ad eaz audacter in medio legionis interficiens a dextris ꝙ a sinistris: ꝙ cadebant ab eo huc ꝙ illuc. Et iuit sub pedes elephãtis. ꝙ suppposuit se ei: ꝙ occidit eũ et cecidit ĩ terram sup ipm: ꝙ mortu⁹ est illic. Et videntes virtutem regis ꝙ impetũ exercit⁹ ei⁹ diuertẽrũt se ab eis. Castra aũt regis ascẽdẽrt ꝑ eos ĩ birlm: ꝙ applicuerũt castra regis ad iudeam ꝙ montẽ sion. Et fecit pacem cuz his q̃ erãt ĩ bethsura: et exierũt de ciuitate qr non erãt eis ibi alimẽta cõclusis: qr sabbata erãt terre. Et ꝓhebẽdit rex bethsurã ꝙ constituit ibi custodiã seruare eã: et cõuertit castra ad locum sctificationis dies multos. et statuit illic balistas ꝙ machĩas et ignis iacula et tormenta ad lapides iactãdos: ꝙ spicla ꝙ scorpiones. admittẽdas sagittas. ꝙ fundibula. Fecerũt aũ ꝙ ipi machinas aduersus machĩas eoꝝ: ꝙ pugnauerũt dies multos. Esce aũ nõ erant in ciuitate eoꝝ septimus annus esset: ꝙ qui remanserant ĩ iudea de gẽtibꝫ cõsumpserant reliquias eorum q̃ reposite fuerant. Et remanserunt ĩ sãctis viri pauci qm̃ obtinuerat eos fames: et dispsi sunt vnusquisqꝫ ĩ locũ suum. Et audiuit Lisias. ꝙ Philipp⁹ quẽ constituerat rex Anthioch⁹ cũ adhuc viueret vt nutriret Anthiochũ filiũ suuz ꝙ regnaret. reuersus ẽ a Perside ꝙ Media et exercit⁹ qui abierat cum ipso: ꝙ quia q̃rit suscipe regni negocia. et festinauit ire et dicere ad regem ꝙ duces exercit⁹. Deficimus quotidie ꝙ esca nobis modica ẽ: et loc⁹ quem obsidemus ẽ munit⁹: ꝙ incũbit nobis ordiare de regno. Nunc itaqꝫ dem⁹ dextras homibꝫ istis ꝙ faciam⁹ cũ ill' pacẽ et cũ omi gẽte eoꝝ: ꝙ constituam⁹ illis vt ambulẽt ĩ legittimis suis sicut pri⁹. Propter legittima em̃ iporũ q̃ despexim⁹ irati sunt: ꝙ fecerũt omia hec. Et placuit ꝛmo ĩ conspectu regis ꝙ principum: ꝙ misit ad eos pacẽ facẽ ꝙ ceperũt illã: ꝙ iurauit illis rex et principes et exierunt de munitõne. et intrauit rex montem syon et vidit munitõem loci: et rupit citi⁹ iuramẽtũ quod iurauit: et mandauit destruere muruz in gyro. et discessit festinanter ꝙ reuersus est Anthiochiam. et inuenit Philippuz dominantẽ ciuitati: et pugnauit aduersus euz. et vi occupauit ciuitatem. Capi. VII.

Anno centesimoquin/
quagesimo et primo exiuit Demetri⁹ Seleuci fili⁹ ab vrbe roma: ꝙ ascẽdit cũ paucis viris ĩ ciuitatẽ Maritimã. ꝙ regnauit illic. Et factũ est vt ingressus ẽ domũ regni patꝝ suoꝝ ꝓphẽdit exercit⁹ Anthiochũ et Lisiã vt adducerẽt eos ad eũ. ꝙ res ei innotuit: et ait. Nolite mihi oñdere faciẽ eoꝝ. et occidit eos exercit⁹. Et sedit Demetri⁹ sup sedẽ regni sui: ꝙ venerũt ad eũ viri iniq̃ et ipij ex isrl'. et Alchim⁹ dux eoꝝ: qui volebat fieri sacerdos. Et accusauerunt ꝑplm̃ apud regem: dicentes. Perdidit Judas et frẽs eius amicos tuos et nos dispdidit de terra nostra. Nũc ergo mitte virum cui credis vt eat et videat exterminiũ omẽ qd̃ fecit nob̃ ĩ regionibꝫ regis: et

punijt oms amicos e⁹ q adiutores eoꝝ. Et elegit rex ex amicis suis Bachidez q dña-bat trasflumē magnum ī regno q fidelem regi. q misit eū vt videt exterminiū qđ fecit Judas. Soz q alchimū impiū pstituit in sacerdotiuz: q mādauit ei facē vltōz ī filios isrl'. et surrexerūt q venerunt cuz exercitu magno ī terraz iuda: q miserūt nuncios q locuti sūt ad iudā q ad frēs e⁹ vbis pacificis in dolo: et non intenderunt ꝓmonibꝰ eoꝝ. Videt.n. qz venerūt cum exercitu magno q cōuenerūt ad Alchimuz q bachidem ꝯgregatio scribaꝝ requirē q iusta sūt. et ꝑmi assidei q erāt ī filijs isrl': et exq̄rebant ab eis pacez. Dixerunt.n. ꝺō sacerdos de semie Aaron venit: nō decipiet nos. Et locut⁹ē cum eis vba pacifica: q iurauit illis dicēs. Nō infem⁹ vobis malum: neq; amicis vris. et credidert ei. Et ꝓprehendit ex eis sexagīta viros: q occidit eos ī vna die scom vbum qđ scriptum ē. Carnes sctōrū tuoꝝ q sanguinē ipoꝝ effuderūt in circuitu hirl'm. q nō erat q sepeliret. et incubuit timoz q tremor ī omnē pl'm: qz dixert. Nō ē veritas q iudiciuz in eis. Trāsgressi sūt em̄ pstitutuz. q iusiurandum qđ iurauerūt Et mouit bachides castra ab irl'm. q applicuit ī bethzecha: q misit et ꝓphendit multos ex eis qui a se refugerāt: et quosdaz de pl'o mactauit: q in puteū magnuz ꝓiecit. Et ꝓmisit regionē alchimo. et reliquit cuz eo auxilium ī adiutorium ipsi. et abijt bachides ad regem. et satis agebat Alchim⁹ pro principatu sacerdotij sui. Et conuenerunt ad euz omnes qui pturbabant pl'm suū: et obtinuerunt terrā iuda: q fecerunt plagam magnam ī israhel. et vidit Judas omīa mala q fecit Alchimus q qui cuz eo erāt filijs isrl' plus multo q gētes. et exijt in omēs fines iudee in circuitu q fecit vindictam in viros defectores: et cessauerūt vltra exire in regionem. Vidit autem alchimus q ꝑualuit Judas q qui cū eo erant. q cognuit qz nō potest sustinē eos. et regressus ē ad regē: q accusauit eos multis crimibꝰ. q misit rex Nichanorē vnū ex principibꝰ suis nobilioribꝰ. q erat inimicitias exercēs ꝓ israhel: q mādauit ei euellē populū. et venit Nichanor in hirl'm cū exercitu magno: et misit ad iudā et ad fratres ei⁹ cum dolo verbis pacificis: dicens. Non sit pugna iter me q vos. Veniā cū viris paucis: vt videaz facies vestras cū pace. et venit ad Judam. q salutauerunt se iuicē pacifice: et hostes parati fuerāt rapere iudam et innotuit sermo iude. qm̄ cum dolo venerat ad eum: q contrist⁹ est ab eo. et amplius noluit videre faciez eius. Et cognouit Nichanor qm̄ denudatuz ē ꝓsiliū e⁹: q exiit obuiam iude ī pugnā iuxta capharsalama. et ceciderunt de Nichanoris exercitu fere quinq; milia virī. et fugerūt ī ciuitatem dauid. Et post hec vba ascēdit Nichanor ī montē syon. et exierūt de sacerdotibꝰ pl'i salutare eum ī pace: q demōstrare ei holocaustomata q offebantuz pro rege. q irridens spreuit eos: et polluit. et locut⁹ē superbe. et iurauit cū ira: dicēs. Nisi tradit⁹ fuerit Judas et exercit⁹ ei⁹ in manus meas: cōtinuo cū regressus fuero ī pace. succēdam domū istā. et exijt cum ira magna. Et ītrauerunt sacerdotes: q steterūt añ faciē altaris et templi: et flētes dixerūt. Tu dñe elegisti domū istam ad inuocādū nomē tuuz ī ea: vt eēt dom⁹ oratōis et obsecōis pl'o tuo. Fac vindictam ī hoīe isto. et exercitu ei⁹: et cadent ī gladio. Memento blasphēias eoꝝ: et ne dederis eis vt pmaneant. Et exijt Nichanor ab irl'm. q castra applicuit ad betheron. et occurrit illi exercitus sirie. Et iudas applicuit ī adarsa cuz tribꝰ milibꝰ viris. et orauit iudas et dixit Qui missi erāt a rege sennacherib dñe. qz blasphemauerunt te. exijt angel⁹ q pcussit ex eis cētumoctogintaquīq; milia: sic cōtere exercitum istū ī cōspectu nostro hodie. et sciēt ceteri quia male locut⁹ē super sancta tua: et iudica illū ꝑm malicia illi⁹ Et commiserūt exercit⁹ pl'ium terciadecima die mēsis adar. et contrita sunt castra nichanoris. et cecidit ipe ꝑm⁹ ī pl'io. vt aī vidit exercitus eius quia cecidisset Nichanor proiecerūt arma sua et fugerūt. et pse cuti sunt eos viā vnius diei ab adazer vsqquo veniatur in gazara. et tubis cecinerunt post eos cum significatōibꝰ. Et exierunt de omnibꝰ castellis iudee in circuitu. et ventilabant eos cornibus: et conuertebantur iterum ad eos. Et ceciderunt omnes gladio: et non est relictus ex eis nec vnus. Et acceperunt spolia eorum in predaz: et caput Nichanoris amputauerunt

de erectiõe de dedicatiõe templi

angelꝰ

Caput Nichanoris

et dexteram eius quam extenderat super-
be: et attulerunt et suspenderunt contra
Hierusalem.et letatus est populus valde.
¶ egerunt diem illam in letitia magna.et
constituit agi omnibus annis diem istuz
terciadecima die mensis Adar.et siluit ter-
ra iuda dies paucos. Capitulum. VIII.

AUdiuit Judas nomẽ romanorũ quia sunt potẽtes viribus. et acquiescũt ab oĩa que postulantur ab eis:¶ quicũqꝫ accesserunt ad eos statuerũt cũ eis amicitias:¶ qꝝ sũt potẽtes viribꝫ.et audierẽt plia eoꝝ et virtutes bonas quas faciũt ĩ galacia. qꝝ obtinuerũt eos et duxerũt sub tributum. et ꝗnta fecerũt in regione hispanie:et qđ in potestate redegerũt metalla auri et argẽti que illic sũt:¶ possederũt omnẽ locũ cõsilio suo ¶ patiẽtia:et loca que longe erãt valde ab eis et reges qui supuenerant eis ab extremis terre cõtriuerũt:¶ pcusserũt eos plaga magna.Ceteri autem dant eis tributũ oĩbꝫ annis.Et Philippũ ¶ pśentiorum regẽ ¶ ceteros qui aduersus eos arma tulerãt:contriuerũt ĩ bello.¶ obtinuerũt eos.Et Anthiochũ magnũ regẽ Asie qui eis pugnam intulerat hñs cẽtumuigĩti elephantes et equitatũ ¶ currus ¶ exercitum magnuz valde contritum ab eis:et quia ceperunt eum viuuz.¶ statuerunt ei vt daret ipse et qui regnarent post ipsum tributum magnum:et daret obsides ¶ cõstitutum.et regionẽ medorum et medos ¶ Lidos de optimis regionibus eorum ¶ acceptas eas ab eis dederunt Eumem regi. et quia qui erant apud elladam voluerũt ire ¶ tollere eos ¶ innotuit sermo bis ¶ miserunt ad eos ducẽ vnum et pugnauerũt ꝓtra illos.¶ ceciderũt ex eis multi:¶ captiuas duxerũt uxores eoꝝ ¶ filios.¶ diripuerũt eos et terrã eoꝝ possederũt:¶ destruxerũt muros eoꝝ:et ĩ seruitutem illos redegerũt vsqꝫ ĩ hunc diẽ.Et reliqua regna ¶ insulas q̃ aliqñ restiterant illis exterminauerunt:¶ in potestatẽ redegerunt. Cũ amicis autem suis ¶ qui ĩ ipis requiẽ habebãt conseruauerunt amicitiaz: et obtinuerunt regna que erãt prima. ¶ q̃ erant longe.qꝝ quicunqꝫ audiebãt nomẽ eoꝝ timebãt eos. Quibus vo vellent auxilio eẽ vt regnarent:regnabant.quos aũt vellẽt

regno deturbabant:et exaltati sunt valde
Et in omnibꝫ istis nemo portabat dyadema:nec induebaẽ purpura vt magnificaretur in ea.et quia curiam fecerunt sibi:
et quottidie consulebãt trecẽtosuigĩti cõ
siliuz agẽtes semp de multitudine:vt que
digna sunt:gerãt.et cõmittũt vni homini
magistratũ suũ p singulos annos domĩa
ri vniuerse terre sue:¶ oms obediunt vni
¶ nõ ẽ inuidia neqꝫ zel⁹ ĩter eos. Et elegit
Judas eupolemũ filiuz Johannis filij Jacob.et Jasonem filiũ eleazari.et misit eos
romam constituere cum illis amicitiaz ¶
societatem:vt auferrẽt ab eis iugũ grecorũ:quia viderunt q̃ in seruitutem premerẽt regnũ israhel. et abierũt romã viã mlt
tam valde:¶ introierunt curiam et dixerũt
Judas machabeus ¶ fratres eius ¶ populus iudeoꝝ miserũt nos ad vos statuere vobiscum societatem et pacem.¶ conscribere
nos socios et amicos vestros. Et placuit
sermo ĩ conspectu eorũ. Et hoc rescriptũ
est quod rescripserunt in tabulis ereis.et
miserant in hierusalẽ vt essz apud eos ibi
mẽoriale pacis ¶ societatis. Bñ sit romanis ¶ genti iudeorum in mari ¶ in terra ĩeternum. gladiusqꝫ et hostis procul sit ab
eis. Quod si instetерit bellũ romanis pri⁹
aut omnibꝫ socijs eorum in omni domiatõne eoꝝ:auxiliũ geret gẽs iudeoꝝ put tẽ
pus dictauerit corde pleno.et pliãtibꝫ nõ
dabunt neqꝫ subministrabunt triticũ. arma.pecuniaz.naues. sicut placuit romanis:et custodiẽt mandata eorum nihil ab
eis accipientes. Similiter autem etsi gen
ti iudeorum prius acciderit bellũ adiuuabunt romani ex animo put eis tempus p
miserit ¶ adiuuantibus non dabitur triti
cum.arma.pecunia. naues. sicut placuit
romanis ¶ custodiẽt mandata eoꝝ absqꝫ
dolo. Sm hec verba cõstituerunt romani
populo iudeoruz. Quod si p⁹ hec verba bi
aut illi addere aut demere ad hec ꝺba aliquid voluerint:facient ex proposito suo.
et quecunqꝫ addiderint vel dempserint rata erunt. Sed et de malis que demetrius
rex fecit in eos scripsim⁹ ei dicẽtes. Quare grauasti iugũ tuũ sup amicos nostros
¶ socios iudeos: Si ergo iterꝫ adierĩt nos
aduersum te faciemus illis iudicium: et
pugnabim⁹ tecum mari terraqꝫ. Ca.IX.

Interea vt audiuit Demetrius qꝛ cecidit nichanor et exercitus eiꝰ ĩ p̃lio: apposuit bachidẽ et alchimũ rursũ mittere in iudeã: et dexterum cornu cũ illis. et abierũt viam q̃ ducit in galgalaꝫ. ⁊ castra posuerñt in masaloth q̃ ẽ in arbellis et occupauerunt eã. ⁊ pemerũt aĩas hoĩm multas. In mẽse primo anni centesimi et q̃nquagesimi et scd̃i applicuerẽt exercitũ ad irl̃m: ⁊ surrexerẽt et abierũt ĩ berea viginti milia viroꝝ ⁊ duo milia equituꝫ. et iudas posuerat castra in laisa. et tria milia viri electi cum eo. ⁊ viderunt multitudineꝫ exercitus quia ml̃ti sunt ⁊ timuerunt valde: ⁊ multi subtraxerunt se de castris: et nõ remãserunt ex eis nisi octingenti viri. et vidit iudas q̃ defluxit exercitus suus et bellũ purgebat eum et cõfractus est corde qꝛ nõ habebat tp̃us cõgregãdi eos: et dissolutꝰ ẽ. et dixit his q̃ residui erant. Surgamus et eamꝰ ad aduersarios nostros: si poterimus pugnare aduersus eos. et auertebant eũ dicẽtes Non poterimus: sꝫ liberemus animas nostras modo: et reuertamur ad fratres nostros: ⁊ tunc pugnabimus aduersus eos. Nos autẽ pauci sumꝰ. et ait iudas. Absit istam rẽ facẽ vt fugiamꝰ ab eis. et si appropiauit tp̃us nostrum moriamur in virtute ꝓpter fratres nr̃os: et non inferamꝰ crimen glorie nostre. ⁊ mouit exercitus d̃ castris: et steterũt illis obuiaꝫ. Et diuisi sũt equites in duas ꝑtes: et fundibularij ⁊ sagittarij p̃ibant exercitũ: et p̃mi certamĩs om̃s potẽtes. Bachides at̃ erat in dextro cornu: et ꝓximauit legio ex duabꝫ ꝑtibus et clamabant tubis. Exclamauerũt aũt ⁊ hi qui erãt ex ꝑte iude etiam ipsi ꝯmota ẽ terra voce exercituum et cõmissũ est p̃liũ a mane vsqꝫ ad vesperaꝫ. et vidit iudas q̃ firmior est ꝑs exercitꝰ bachidis in dextris et cõuenerunt cum ipso om̃s cõstãtes corde. et contrita est dextera ꝑs ab eis: et ꝑsecutus est eos vsqꝫ ad montez azoti. et qui in sinistro cornu erãt: viderũt q̃ contritũ est dextrum cornu. et secuti sunt post iudã et eos qui cum eo erant a tergo. Et ingrauatum est p̃lium: et ceciderunt vulnerati multi ex his et ex illis. et iudas cecidit: et ceteri fugerunt. Et ionathas et sÿmon tulerunt iudam fratrem suum ⁊ sepelierunt eum in sepulchro patrum suoꝝ in ciuitate modin. et fleuerunt eum om̃is populꝰ isrl̃ planctu magno: et lugebant dies multos et dixerunt. Quomodo cecidit potens q̃ saluũ faciebat populuꝫ ifrahel: Et cetera verba bellorum iude et virtutuꝫ quas fecit et magnitudinis eius non sunt descripta. Multa em̃ erant valde. Et factum est post obitum iude emerserũt iniqui in om̃ibus finibus israhel: ⁊ exorti sunt om̃s qui opabantur iniquitatem. In diebꝫ illis facta est fames magna valde: et t̃didit se bachidi omnis regio eorum cũ ip̃is. et elegit bachides viros impios. ⁊ cõstituit eos dominos regionis: et exquirebãt ⁊ ꝑscrutabantur amicos iude: ⁊ adducebant eos ad bachidẽ. ⁊ vindicabat in illos ⁊ illudebat. et facta est tribulatõ magna in israhel: q̃lis nõ fuit ex die qua nõ ẽ visꝰ ꝓpha ĩ israhel. et congregati sunt omnes amici iude: ⁊ dixerũt ionathe. Ex quo frater tuus iudas defunctus est: vir similis ei non ẽ qui exeat ꝯt̃ inimicos. bachidem ⁊ eos qui inimici sũt gẽtis nr̃e. Nunc itaqꝫ te hodie eligimus esse ꝓ eo nobis ĩ principẽ ⁊ ducem ad bellandũ bellum nostꝝ. Et suscepit Jonathas tp̃e illo principatuꝫ: ⁊ surrexit loco iude fratris sui. Et cognouit bachides: ⁊ q̃rebat euꝫ occidẽ. et cognouit ionathas ⁊ simon fr̃ eiꝰ ⁊ oẽs qui cum eo erant. et fugerũt ĩ desꝛtũ thecue: ⁊ ꝯsederũt ad aquaꝫ lacus asphar. et cognouit Bachides. ⁊ die sabbatoꝝ venit ip̃e ⁊ om̃is exercitus eius transiordanem. et ionathas misit fratreꝫ suũ ducẽ ꝓpl̃i: et rogauit nabutheos amicos suos vt comodarẽt illis apparatũ suũ q̃ erat copiosus. et exierunt filij iambri ex madaba ⁊ ꝯp̃henderẽt iohãnẽ ⁊ om̃ia que hẽbat: ⁊ abierẽt hñtes ea. Post hec v̄ba renũciatum ẽ ionathe ⁊ simoni fr̃i eiꝰ: qꝛ filij iãbri faciũt nuptias magnas. et ducũt sponsaꝫ ex madaba filiaꝫ vniꝰ de magnis p̃ncipibꝫ chanaan cuꝫ ambitõe magna. et recordati sũt sãguinis iohãnis fr̃is sui. et ascenderũt ⁊ abscõderẽt se sub tegimẽto mõtis. et eleuauerũt oculos suos ⁊ viderunt. ⁊ ecce tumultꝰ ⁊ apparatus multus. ⁊ sponsus ꝓcessit ⁊ amici eiꝰ: ⁊ fr̃es eius obuiam illis cũ timpanis et musicis et armis multis. et surrexerunt ad eos ex insidijs ⁊ occiderũt eos. ⁊ ceciderũt vulnerati ml̃ti: et

resídui fugerũt in montes. Et acceperũt oĩa spolia eoꝝ: et cõuerse sunt nuptie ĩ luctũ. ⁊ vox musicoꝝ ipsorũ in lamẽtum. et vindicauerunt vĩdictã sanguis frĩs sui. ⁊ reuersi sunt ad ripã iordanis. Et audiuit Bachides: ⁊ venit die sabbatoruꝫ vsqꝫ ad orã iordanis in vtute magna. et dixit ad suos Jonathas. Surgam⁹ et pugnem⁹ ꝓ ĩ inimicos nr̃os. Nõ est eĩ hodie sicut heri ⁊ nudiustercí⁹. Ecce em̃ bellũ ex aduerso. aqua vo iordanis hinc ⁊ inde et ripe et paludes ⁊ salt⁹. et non ẽ loc⁹ diuertendi. Nũc g̃ clamate in celũ: vt liberemini de manu inimicoꝝ vestroꝝ. et cõmissũ ẽ bellum. et extẽdit Jonathas manuꝫ suã pcutere Bachidem: et diuertit ab eo retro. Et dissilijt Jonathas ⁊ q̃ cũ eo erãt ĩ iordanẽ. ⁊ trãsnatauerũt ad eos iordanẽ. et ceciderũt de pte Bachidis die illa mille viri: et reuersi sũt ĩ hirl'm. et edificauerũt ciuitates munitas in iudea: munitõꝫ q̃ erat ĩ hiericho. et ĩ ammauꝫ. et ĩ bethorõ. et bethel et thamnath ⁊ phara ⁊ thopo muris excelsꝫ ⁊ portis et seris. et posuit custodiam eis: vt inimicitias exercerẽt ĩ isrl'. Et muniuit ciuitatẽꝫ bethsurã ⁊ gazarã. et arcẽ. ⁊ posuit ĩ eis auxilia et apparatũ escaꝝ. ⁊ accepit filios p̃ncipũ regiõis obsides: et posuit eos in arce ĩ hirl'm ĩ custodiã. Et anno cẽtesimoq̃nquagesimotercio mense scdo p̃cepit Alchimus destrui muros dom⁹ sancte interioris: et destrui opa pphaꝝ. et cepit destruere. In tpe illo pcussus est Alchim⁹ ⁊ impedita sũt opa illi⁹. ⁊ occlusũ est os ei⁹ et dissolut⁹ est palisi. nec vltra potuit loq̃ ꝺbũ et mãdare de domo sua. et mortu⁹ est Alchim⁹ in tpe illo cum tormẽto magno. Et vidit Bachides quoniã mortu⁹ ẽ alchim⁹. et reuersus est ad regem: ⁊ siluit terra annis duob⁹. et cogitauerunt omnes iniq̃ dicẽtes. Ecce Jonathas et q̃ cũ eo sũt in silentio habitãt confidẽter. Nũc g̃ adducam⁹ Bachidẽ: et pprehẽdet eos oẽs vna nocte. Et abierũt: ⁊ consiliũ ei dederunt. et surrexit vt veniret cũ exercitu multo. Et misit epl'as occulte socijs suis q̃ erãt ĩ iudea: vt comphẽderẽt Jonathan. et eos qui cũ eo erãt: sed non potuerũt. quia innotuit eis consilium eoꝝ. Et apprehendit de viris regionis qui principes erant militie quinq̃ginta viros. et occidit eos. Et secessit Jonathas et Simon ⁊ qui cũ eo erãt in beth besem que est in deserto: et extruxit diruta eius: ⁊ firmauerũt eã. Et cognouit Bachides ⁊ congregauit vniuersam multitudinem suaz: et his qui de iudea erãt denũciauit. Et venit ⁊ castra posuit desup bethbesse et obpugnauit eã dies multos: et fecit machinas. Et reliq̃t Jonathas Simonem fratrem suũ in ciuitate. ⁊ exiuit ĩ regionẽ: et venit cũ numero ⁊ pcussit Odaren et frẽs ei⁹ et filios Phaseron in tabernaculis ipoꝝ. et cepit cedere et crescere ĩ virtutib⁹. Simon vo et q̃ cum ipso erant exierũt de ciuitate et succẽderũt machinas et pugnauerũt ꝓtra Bachidez et contrit⁹ est ab eis. Et afflixerũt eũ valde: qm̃ cõsiliũ ei⁹ ⁊ cõgressus eius erat inanis. Et irat⁹ ꝓtra viros iniquos qui ei consiliu m dederant vt veniret in regionez ipsoꝝ multos ex eis occidit. Ipse autem cogitauit cum reliquis abire ĩ regionẽ suam. Et cognouit Jonathas. et misit ad eum legatos cõponẽ pacem cum ipo et reddere ei captiuitatem. et libenter accepit: et fecit ꝛm verba eius: et iurauit se nihil facturuz ei mali omnib⁹ diebus vite ei⁹. Et reddidit ei captiuitatem quam pri⁹ erat pdat⁹ de terra iuda. et cõuersus abijt ĩ terram suã. et nõ apposuit ampli⁹ venire ĩ fines e⁹. Et cessauit gladi⁹ ex isrl'. Et habitauit Jonathas ĩ Magmas: ⁊ cepit Jonathas ibi iudicare populũ: et exterminauit ipios ex israhel.

Capitulum .X.

Et anno cẽtesimosexagesimo ascendit Alexander anthiochi filius qui cognominatus est nobilis. et occupauit Ptolomaidam. ⁊ receperunt eum: et regnauit illic. Et audiuit Demetrius rex et congregauit exercitum copiosum valde: ⁊ exiuit obuiaz illi in prelium. Et misit Demetrius epistolã ad Jonathã verbis pacificis. vt magnificaret eũ. Dixit em̃. Anticipem⁹ facẽ pacẽ cum eo: ne forte faciat cũ Alexãdro aduersum nos. Recordabit̃ em̃ oĩm malorũ que fecimus in eũ. et in fratrem eius: et ĩ gentem ei⁹. Et dedit ei potestatem cõgregandi exercitum. et fabricare arma: et eẽ ipsum socium eius et obsides qui erant in arce iussit tradi ei. Et venit Jonathas in hirl'm: et legit epistolas in audito omnis

ꝓpl̄i et eoꝝ q̄ ī arce erāt. Et timuer̄t timo-
re magno: qm̄ audierūt ꝙ dedit ei rex po
testatem congregādi exercitū. Et t̄diti sūt
ionathe obsides: et reddidit eos ꝑentibus
suis. Et habitauit ionathas ī hirl̄m et ce-
pit edificare. et innouare ciuitatez. Et di-
xit facientib⁹ opa vt extruerēt muros: et
mōtē syon. ī circuitu lapidib⁹ quadratis
ad munitōez: et ita fecerūt. et fuger̄t alie-
nigene q̄ erāt ī muītōib⁹ quas bachides e-
dificauerat: et reliq̄t vuusq̄sq̄ locū suuz ⁊
abijt in terrā suā: tm̄ ī bethsura remāser̄t
aliq̄ ex his qui reliq̄rāt legē et p̄cepta dei
erat. n. hec eis ad refugium. Et audiuit a-
lexander rex ꝓmissa q̄ ꝓmisit demetrius io
nathe: et narrauer̄t ei p̄lia ⁊ v̄tutes quas
ipse fecit et fr̄es eius. et labores q̄s labora
uerūt. et ait. Nunq̄d inueniem⁹ aliquez vi
ruz talē: Et nūc faciemus eum amicum ⁊
socium nostꝝ. et scripsit epl̄am. et misit ei
s̄m hec verba: dicens. Rex alexander: fra
tri Jonathe salutem. Audiuimus de te. ꝙ
vir potens sis viribus. et apt⁹ es vt sis a-
micus noster. et nunc constituimus te ho
die summum sacerdotem gentis tue: et vt
amicus voceris regis. Et misit ei purpu-
ram et coronā aureā: vt que nostra sūt sē
tias nobiscuz: et conserues amicitias ad
nos. et induit se ionathas stola sancta se-
ptimo mēse: anno cētesimosexagesimo in
die solenni scenophegie. et ꝯgregauit exer
citum et fecit arma copiosa. et audiuit de
metrius v̄ba ista: et ꝯtristatus est nimis.
Et ait. Quid hoc fecimus. ꝙ p̄occupauit
nos alexāder app̄hendere amicitiaz iude-
orum ad munimen sui: Scribam et ego v̄
ba illa dep̄catoria et dignitates ⁊ dona. vt
sit mecū ī adiutoriū. Et scripsit ei ī hec v̄-
ba. Rex demetri⁹ gēti iudeoꝝ salutē. Qm̄
s̄uastis ad nos pactū. et māsistis in amici
tia nr̄a: et non accessistis ad inimicos no-
stros: audiuimus et gauisi sumus. et nūc
ꝑseuerate adhuc conseruare ad nos fidem
et retribuem⁹ vobis bona ꝓ his q̄ fecistis
nobiscuz. ⁊ remittem⁹ vobis p̄statōes ml̄-
tas. ⁊ dabim⁹ vobis donatōes. Et nunc ab
soluo vos ⁊ oēs iudeos a tributis: et p̄cia
salis indulgeo: et coronas remitto. et ter-
cias seminis. et dimidiā ꝑtē fructus ligni
qd̄ est portōnis mee relinquo vobis ex ho
dierno die et deinceps ne accipiat̄ a terra
iuda. et a trib⁹ ciuitatib⁹ q̄ addite sunt illi
ex samaria ⁊ galilea: ex hodierno die et ī
totuz tp̄s. Et irl̄m sit sct̄a et libera cū fini-
bus suis et decime et tributa ip̄i⁹ sint. Re-
mitto etiā p̄tatem arcis q̄ est in iherl̄m. et
do eaz sūmo sacerdoti: vt cōstituat ī ea vi-
ros quoscūq̄ ip̄e elegerit q̄ custodiant eā
Et om̄ez aīaz iudeoꝝ q̄ captiua est a ter-
ra iuda ī om̄i regno meo relinquo liberaz
gratis: vt om̄s a tributis soluāt̄ etiaz pe-
corū suoꝝ: et om̄s dies solēnes et sabbata
et neomenie et dies decreti. et tres dies añ
diē solennē. et tres dies p⁹ diē solennē sint
om̄es immunitatis et remissionis oīb⁹ iu
deis qui sūt ī regno meo. et nemo habebit
p̄tatem agere aliq̄d ⁊ mouere negocia ad
uersus aliquem illoꝝ in om̄i causa. Et vt
ascribāt̄ ex iudeis ī exercitu regis ad tri-
gīta milia viroꝝ. et dabuntur illis copie
vt oportz oīb⁹ exercitib⁹ regis: ⁊ ex eis or
dinabūt̄ q̄ sint in munitōib⁹ regis magni
Et ex his ꝯstituēt̄ sup̄ negocia regni que
agūt̄ ex fide: et p̄ncipes sint ex eis. et am-
bulent legib⁹ suis: sicut p̄cepit rex ī terra
iuda. et tres ciuitates que addite sunt iu-
dee ex regione samarie cum iudea reputē-
tur vt sint sub vno: et non obediant alie-
ne potestati nisi summo sacerdoti: ptolo-
maidam et confines eius quas dedi donū
sanctis qui sunt in hierusalem ad necessa
rios sumptus sanctorum. Et ego dabo sin
gulis annis quindecim milia siclorum ar-
genti de rationib⁹ regis que me contīgūt.
et omne quod reliquū fuerit quod nō red
diderāt qui super negocia erāt annis pri
oribus: ex hoc dabūt in opera domus. et
super hec quinq̄ milia sicloꝝ argenti que
accipiebant de sanctorum ratione per sin
gulos annos: et hec ad sacerdotes pertine
ant qui ministerio fungūtur. et quicunq̄
ꝯfugerint ī templū quod est hierosolimis
⁊ ī oīb⁹ finib⁹ ei⁹ obnoxij regi ī oī negocio
dimittant̄ et vniuersa q̄ sunt eis in regno
meo libera habeāt. et ad edificāda vel re-
staurāda opa sāctoꝝ sūpt⁹ dabūt̄ de rōne
regis: ad extruendos muros ī irl̄m. et cō-
muniēdos in circuitu sūpt⁹ dabūt̄ d̄ rōne
regis. et ad ꝯstruēdos muros in iudea. Ut
audiuit at̄ ionathas et ꝓpl̄s s̄mōes istos:
nō crediderūt eis nec recepert̄ eos. q̄r recor
dati sūt malicie magne quā fecēat isrl̄. et

tribulauerat eos valde. Et cõplacuit eis in Alexandrũ: qꝛ ipse fuerat eis ꝓnceps sermonũ pacis: ⁊ ipi auxiliũ ferebant oĩbꝫ diebꝫ. Et ꝓgregauit rex Alexãder exercitũ magnũ ⁊ admonuit castra ꝓtra demetriũ. et ꝓmiserunt plĩũ reges et fugit exercitus demetrij: et insecutus ẽ eũ alexãder: ⁊ incubuit sup eos. Et ĩualuit plĩũ nimis. donec occidit sol: et cecidit demetriꝰ in illa die. Et misit alexãder ad ꝓtolomeũ regẽ egipti legatos ꝑm verba hec: dicens. Quĩ regressus sũ in regnũ meũ et sedi in sede pr̃m meoꝝ ⁊ obtinui ꝓncipatum et ꝓtriui demetrium. ⁊ possedi regionẽ nr̃am. ⁊ ꝓmisi pugnã cum eo et ꝓtritus est ipe et castra eius a nobis et sedimus in sede regni eiꝰ: et nũc statuamus adinuicẽ amicitiã ⁊ da mihi filiã tuã vxorẽ: et ero gener tuus. ⁊ dabo tibi dona et ipsi dignitatẽ. Et rñdit rex ptolomeus: dicẽs. Felix dies in q̃ reuersus es ad tẽrã pr̃m tuoꝝ: et sedisti in sede regni eorũ. Et nũc faciã tibi qꝺ scripsisti: sꝫ occurre mihi ptolomaidã vt videamus inuicẽ nos: ⁊ spõdeam tibi sicut dixisti. Et exiuit ptolomeꝰ de egipto ipe et Cleopatra filia eius: et venit ptolomaidã anno cẽtesimosexagesimosecũdo. Et occurrit ei Alexãder rex. Et dedit ei cleopatrã filiam suã: ⁊ fecit nuptias eius ptolomaide. sicut reges in magna gl̃a Et scripsit alexander rex ionathe: vt veniret obuiã sibi. Et abijt cũ gloria ptolomaidã ⁊ occurrit ibi duobꝫ regibꝫ: et dedit illis argentũ multũ et aurũ et dona: et inuenit gr̃am in ꝓspectu eoꝝ. Et ꝓuenerũt aduersus eũ viri pestilentes ex ísrael viri iniqui interpellãtes aduersus eum: ⁊ nõ intendit ad eos rex. Et iussit spoliari Jonathan vestibus suis: et indui eũ purpura. Et ita fecerunt. Et collocauit eum rex sedere secũ: dixitqꝫ principibꝫ suis. Exite cuꝫ eo in medium ciuitatis. ⁊ predicate vt nemo aduersus eũ interpellet de vllo negocio: nec q̃q̃ ei molestus sit de vlla ratione. Et factũ est vt viderunt qui interpellabant gloriã eius que predicabatur. et opertuꝫ eũ purpura: fugerunt omnes. Et magnificauit eũ rex. et scripsit eum inter primos amicos: et posuit eum ducẽ et participẽ principatus. Et reuersus ẽ Jonathas in hirl̃m: cum pace ⁊ leticia. In anno centesimosexagesimoq̃nto venit demetrius filius demetrij a creta in

terram patrum suoꝝ. Et audiuit alexãder rex et ꝓtristatus ẽ valde: et reuersus ẽ anthiochiã. Et ꝓstituit demetrius rex appolonĩũ ducẽ qui ꝑerat celesyrie: et cõgregauit exercitũ magnũ ⁊ accessit ad iamniã: ⁊ misit ad ionathan sũmũ sacerdotẽ: dicẽs. Tu solus resistis nob. Ego aũt factus sũ in risum et in obꝓbriũ: ꝓpterea qꝛ tu pr̃atem aduersũ nos exerces in montibꝫ. Nunc g̃ si ꝓfidis in vtutibꝫ tuis descẽde ad nos in cãpum et ꝓparemus illic inuicẽ: qꝛ mecũ est vtus belloꝝ. Jterroga et discе quis sũ ego et ceteri qui auxilio sũt mihi: qui et dicunt qꝛ non potest stare pes vester. ante faciem nostraꝫ. qꝛ bis in fugã ꝓuersi sunt pr̃es tui in tẽrã suã. Et nunc qũo poteris sustinere equitatũ et exercitũ tantũ in cãpo vbi ñ ẽ lapis neqꝫ saxum: neqꝫ locus fugiẽdi: Elt aũt audiuit ionathas sermones appolonij: motus ẽ animo. Et elegit decẽ milia viroruꝫ. et exijt ab hirl̃m: ⁊ occurrit ei sy̓mon frater eius in adiutoriũ. Et applicuer̃t castra in ioppen. Et exclusit euꝫ a ciuitate: qꝛ custodia Appolonij ioppe erat. et oppugnauit eã. Et exterriti qui erãt in ciuitate aperuerũt ei. et obtinuit ionathas ioppen. Et audiuit apolonius: et admouit tria milia equitũ ⁊ exercitũ multũ. Et abijt in azotũ tanq̃ iter faciẽs: et statim exijt in cãpũ eo q̃ haberet mlt̃itudinẽ equitũ ⁊ ꝓfideret in eis. Et insecutus ẽ euꝫ ionathas in azotũ: et ꝓmiserũt plĩũ. Et reliquit appoloniꝰ in castris mille eq̃tes. post eos occultε. Et cognouit Jonathas qm̃ insidie sũt post se: et circuierũ castra eius: et iecerunt iacula in pl̃m a mane vsq̃ ad vesperaꝫ. Populus autẽ stabat sicut precepit ionathas. et laborauerũt equi eoꝝ. Et eiecit sy̓mon exercitum suum. et ꝓmisit contra legionem. Equitεs em̃ fatigati erãt. Et ꝓtriti sunt ab eo: ⁊ fugerunt. Et qui dispersi sunt ꝑ campũ fugerũt in azotũ. et intrauer̃t in bethagon y̓dolum suum: vt ibi se liberarent. Et succendit Jonathas azotũ ⁊ ciuitates que erãt in circuitu eius: ⁊ accepit spolia eoꝝ. et templũ dagon et eos qui fugerũt in illo succendit igni. Et fugerũt qui ceciderunt gladio cũ his qui succensi sũt: fere octo milia viroꝝ. Et mouit iñ ionathas castra: et applicuit ea aschalon et exierunt de ciuitate obuiã illi in magna gloria. Et reuersus

ē Jonathas in hierl'm cū suis hñtibꝫ spolia multa. Et factū ē vt audiuit alexander rex hmões istos: addidit adhuc glificare Jonathan. Et misit ei fibulā aureā: sic̄ ꝓsuetudo ē dari ꝓgnatis regū. Et dedit ei accharon ⁊ oēs fines eius in possessionē. Ca. XI.

Erex egipti ꝯgregauit exercitum sicut arenā que est circa orā maris. et naues multas: et querebat obtinere regnū Alexandri dolo. et adere illud regno suo. Et exijt in sÿriā obis pacificis: et apiebant̄ ei ciuitates. et occurrebāt ei: q̄ mādauerat Alexāder rex exire ei obuiā. eoq̄ socer su⁹ esset. Cū autē introiret ciuitatē Ptolomeus: ponebat custodias mlitū in singulis ciuitatibꝫ. Et vt appropiauit azotꝫ ostenderūt ei tēplū Dagon succēsum igni: et azotū et cetera eius demolita et corpa prostrata: et eoꝝ q̄ cesi erāt in bello tumulos. q̄s fecerant secus viam. Et narrauerūt regi q̄ hec fecit Jonathas: vt inuidiā facerēt ei. Et tacuit rex. Et occurrit Jonathas regi in ioppen cū glia: et inuicem se salutauerūt: ⁊ dormierūt illuc. Et abijt Jonathas cū rege vsq̄ ad fluuiū qui vocabat̄ Eleutherus et reuersus est in hierl'm. Rex aūt Ptolomeus obtinuit dominium ciuitatum vsq̄ sileuciam maritimā: et cogitabat in Alexādrū ꝓsilia mala. Et misit legatos ad demetriū: dicēs. Veni cōponamus inter nos pactuꝫ et dabo tibi filiam meam quā habet Alexāder: ⁊ regnabis in regno patris tui. Penitet em̄ me: q̄ dederim illi filiā meam. Quesiuit em̄ me occidere. Et vituperauit euꝫ: ꝓpterea q̄ ꝓcupierat regnū eius. Et abstulit filiā suam ⁊ dedit eā Demetrio: et alienauit se ab alexādro: ⁊ manifestate sunt inimicitie eius. Et itrauit Ptolomeus antiochiā: ⁊ imposuit duo diademata capiti suo. egipti ⁊ asie. Alexander aūt rex erat in cilicia illis tēporibus: q̄ rebellabāt qui erant in locis illis. Et audiuit alexāder q̄ adduxit Ptolome⁹ filiā suā et dedit eā demetrio et venit ad eū in bellū. Et ꝓduxit Ptolomeus rex exercitum: et occurrit ei in manu valida: ⁊ fugauit eū. Et fugit Alexāder in arabiā: vt ibi ꝓtegeret̄. Rex aūt Ptolomeus exaltatus ē: et abstulit zabdibel arabs caput Alexādri: et misit Ptolomeo. Et rex Ptolomeus mortuus ē in die tertia: ⁊ q̄ erant in munitionibꝫ perierūt ab his qui erāt int̄ castra Et regnauit Demetrius āno centesimo septuagesimo septimo. In diebꝫ illis ꝓgregauit Jonathas eos qui erāt in iudea. vt expugnarēt arcē que erat in hierl'm: ⁊ fecerūt ꝯ eam machinas mlt̄as. Et abierūt quidā q̄ oderāt gentē suā viri iniqui ad regē demetriū: et renūciauerūt ei q̄ Jonathas obsideret arcē. Et vt audiuit iratus ē. ⁊ statim veit ptolomaidā. ⁊ scripsit Jonathe ne obsideret arcem: sꝫ occurreret sibi ad colloquiū festinato. Et audiuit aūt Jonathas iussit obsideri Et elegit de senioribꝫ isrl' et de sacerdotibꝫ: et dedit se piculo. Et accepit auꝝ ⁊ argētū ⁊ vestē et alia xenia multa: ⁊ abijt ad regē ptolomaidā: ⁊ inuenit grām in conspectu eius. Et interpellabāt aduersus eū quidaꝫ iniqui ex gente sua. Et fecit ei rex: sicut fecerāt ei qui ante eū fuerāt. Et exaltauit eū in ꝓspectu omniū amicoꝝ suoꝝ: et statuit ei principatū sacerdotij. et quecūq̄ alia habuit p̄us p̄ciosa: et fecit eū p̄ncipē amicoꝝ Et postulauit Jonathas a rege vt īmunē faceret iudeā et tres toparchias id ē samariā et ꝓfines eius: et pmisit ei talēta trecēta. Et ꝓsensit rex: et scripsit Jonathe epl'as de his oñibꝫ hunc modū ꝓtinētes. Rex demetrius frī Jonathe salutē ⁊ genti iudeoꝝ. Exemplū epl'e quam scripsimus Lastheni parenti nr̄o de nob̄ misimus ad vos: vt sciretis. Rex demetrius Lastheni parēti salutē. Genti iudeoꝝ amicis nr̄is ⁊ ꝓseruātibꝫ que iusta sunt apud nos decreuimus bñfacere ꝓpter benignitatē ip̄oꝝ quā erga nos hñt. Statuimus g̊ illis oñes fines iudee. ⁊ tres ciuitates lidā ⁊ ramathe que additē sūt iudee et samariā. ⁊ oñes ꝓfines eaꝝ sequestrari oñibꝫ sacrificātibꝫ in hierosolimis: pro his q̄ ab eis prius rex accipiebat p̄ singulos annos: et p̄ fructibꝫ terre ⁊ pomoꝝ. Et alia que ad nos p̄tinebāt decimarum et tributoꝝ ex hoc tpe remittim⁹ eis. et areas salinaꝝ et coronas q̄ vobis deferebātur oñia ip̄is ꝓcedimus: et nihil horuꝫ irritū erit ex hoc et in omne tps. Nūc g̊ curate facere hoc exemplū: ⁊ detur Jonathe et ponat̄ in monte sancto ⁊ in loco celebri Et videns Demetrius rex q̄ siluit terra in ꝓspectu suo et nihil ei resistit: dimisit totuꝫ exercitū suū vnūquēq̄ in locū suū. excepto peregrino exercitu quem traxit ab insulis

gentiũ:et inimici erant ei oĩes exercitus pr̃m eius. Triphon aũt erat quidã partiũ alexãdri primus.et vidit qm̃ oĩis exercitus murmurauit ꝓtra demetriũ:et iuit ad emalchuel arabuꝝ qui nutriebat antiochũ filiũ alexãdri: ⁊ assĩdebat ei vt traderet eũ ipi: vt regnaret in loco patris sui. Et enũciauit ei quãta fecit demetrius:et inimicitias exercituũ ei⁹ aduersus illũ. Et remãsit ibi diebꝫ multis. Et misit Jonathas ad demetriũ regẽ vt eiceret eos q̃ in arce erãt in hierl̃m. ⁊ qui in p̃sidijs erãt: qꝛ impugnabant isr̃l. Et misit demetrius ad ionathan: dicens. Nõ hoc tm̃ faciã tibi ⁊ gẽti tue: sed gl̃ia illustrabo te et gẽtem tuã cum fuerit opoꝛtunũ. Nũc g̃ recte feceris si miseris in auxiliũ mihi viꝛos: qꝛ discessit oĩis exercitus meus. Et misit ei ionathas tria milia viꝛoꝝ fortiũ anthiochiã. Et venerũt ad regẽ:et delectatus ẽ rex in aduẽtu eoruꝝ. Et ꝓuenerũt qui erãt in ciuitate.centũuiginti milia viꝛoꝝ:et volebant interficẽ regẽ. Et fugit rex in aulã ⁊ occupauerũt q̃ erant de ciuitate itinera ciuitatis:⁊ ceperr̃t pugnare. Et vocauit rex iudeos in auxiliũ.et ꝓuenerũt oĩes simul ad eũ. Et dispsi sunt omnes p ciuitatẽ.et occiderũt in illa die centũ milia hoĩm. Et succẽderũt ciuitatẽ:et ceperut spolia multa in illa die:et liberauerũt regẽ. Et viderũt qui erant de ciuitate q̃ obtinuissent iudei ciuitatẽ sicut volebãt.⁊ infirmati sũt mẽte sua:et clamauerũt ad regẽ cũ p̃cibꝫ:dicẽtes. Da nobꝫ dextras:⁊ cessent iudei oppugnare nos ⁊ ciuitatẽ. Et pie cerunt arma sua et fecerũt pacẽ. Et gl̃ificati sũt iudei in cõspectu regis et in cõspectu oĩm qui erãt in regno eius: et noĩati sunt in regno. Et regressi sunt in hierl̃m:hñtes spolia ml̃ta. Et sedit demetri⁹ rex in sede regni sui:et siluit terra in ꝓspectu ei⁹. Et mẽtitus est oĩa quecũq̃ dixit:⁊ abalienauit se a Jonatha et nõ retribuet ei ꝛm beneficia q̃ sibi tribuerat.et vexabat euꝝ valde. Post hoc aũt reuersus in triphon ⁊ anthiochus cũ eo puer adolescẽs.et regnauit et ĩposuit sibi diadema. Et ꝓgregati sunt ad eum omnes exercitus quos dispserat demetrius. et pugnauerũt ꝫ eum:⁊ fugit et terga vertit. Et accepit triphon bestias:⁊ obtinuit antiochiã. Et scripsit antiochus adolescẽs ionathe:dicẽs. Constituo tibi sacerdotiũ:

et constituo te super quatuoꝛ ciuitates: vt sis de amicis regis. Et misit illi vasa aurea in ministeriũ ⁊ dedit ei potestatem bibendi in auꝛo et esse in purpura. ⁊ habere fibulã aureã. Et simonem fr̃em eius ꝓstituit ducẽ a terminis tyri. vsq; ad fines egipti. Et exijt Jonathas et pambulabat transflumẽ ciuitates. et ꝓgregatus est ad euꝝ oĩis exercitus sirie in auxiliũ. Et venit aschalonem: ⁊ occurꝛerũt ei honoꝛifice de ciuitate Et abijt inde gazam ⁊ ꝓcluserũt se qui erãt gaze. et obsedit eam: ⁊ succendit que erant in circuitu ciuitatis: ⁊ p̃datus est eam. Et rogauerũt gazenses ionathan ⁊ dedit illis dextrã. et accepit filios eoꝝ obsides. ⁊ misit illos in hierusalem: ⁊ pambulauit regionẽ vsq; damascum. Et audiuit ionathas q̃ p̃uaricati sũt principes demetrij in cades q̃ est in galilea cum exercitu multo volentes eum remouere a negotio regni. ⁊ occurrit illis: fratꝛem autẽ suum simonem reliquit intra puintiã. Et applicuit simon ad bethsurã. ⁊ expugnabat eam diebus multis: et ꝓcluſit eos. Et postulauerũt ab eo dextras accipere:et dedit illis. Et eiecit eos inde et cepit ciuitatem: ⁊ posuit in ea p̃sidium. Et ionathas et castra ei⁹ applicuerũt ad aquã geneſar. ⁊ ante lucẽ vigilauerũt in campo asor. Et ecce castra alienigenaꝝ occurrebant in cãpo. et tendebãt ei insidias in mõtibus: ipse autem occurrit ex aduerso. Insidie vo exurrexerunt de locis suis: et ꝓmiserunt prelium. Et fugerunt qui erant ex parte ionathe omnes. et nemo relictus est ex eis nisi mathatias filius absolomi: ⁊ iudas filius calphi. et p̃ncipes militie exercitus. Et scidit Jonathas vestimẽta sua: ⁊ posuit terrã in capite suo: ⁊ orauit. Et reuersus ẽ Jonathas ad eos in preliũ. et ꝓuertit eos in fugam: et pugnauerũt. Et viderunt qui fugebant p̃tis illius. et reuersi sunt ad eũ. et insequebant cũ eo omnes vsq; cades ad castra sua: et peruenerunt vsq; illuc. Et ceciderũt de alienigenis in die illa tria milia viꝛoꝝ. et reuersus est Jonathas in hierusalem. Capitulum .XII.

Et vidit ionathas quia tp̃s eũ iuuat: ⁊ elegit viꝛos. ⁊ misit eos romã statuẽ ⁊ ĩnouare cũ eis amicitiaꝫ. Et ad sparciatas et ad alia loca misit epl̃as ꝛm eandem formã. Et abierũt

romá:et intrauerũt curiã et dixerẽt. Jonathas sũmus sacerdos ⁊ gẽs iudeoꝝ miserũt nos:vt renouemus amicitiã et societatem fm pristinũ. Et dederũt illis epl'as ad ipos p loca:vt deducerẽt eos in terrã iuda cum pace. Et hoc est exemplũ epl'aꝝ ꝙs scripsit Jonathas spartiatis. Jonathas sũmus sacerdos. ⁊ seniores gẽtis. ⁊ sacerdotes. ⁊ reliquus ꝑplis iudeoꝝ Sparciatis frib⁹ salutẽ. Jam pridem misse erant epl'e ad Oniã sum mũ sacerdotez a dario qui regnabat apud vos:qm̃ estis fres nri:sicut scriptũ ꝓtinet qđ subiectũ ẽ. Et suscepit onias vir q̃ missus fuerat cũ honore. ⁊ accepit epl'as in q̃bus significabaꝫ de societate ⁊ de amicitia Nos em̃ cũ nullo horũ indigerem⁹. hñtes solatõ sanctos libros q̃ sũt in manib⁹ nris: maluim⁹ mittere ad vos renouare frnitatem ⁊ amicitiã:ne forte alieni efficiamur a vob⁹. Multa em̃ tpa trãsierũt exq̃ misistis ad nos. Nos g̃ in oĩ tpe sine intermissione in diebꝫ solennib⁹ et ceteris quib⁹ oportet. memores sumus vri in sacrifitijs q̃ offerimus. et in obꝛuatõnib⁹: sicut phas ẽ ⁊ decet. meminisse frm. Letamur itaqꝫ de gloria vra. Nos aũt circũdederũt multe tribulatões. et multa plia. ⁊ ipugnauerũt nos reges q̃ sũt in circuitu nro. Noluim⁹ g̃ vobis molesti eẽ:neqꝫ ceteris socijs ⁊ amicis nris in his plijs. Habuimus em̃ de celo auxiliũ et liberati sumus nos:et hũiliati sũt inimici nri. Elegim⁹ itaqꝫ Neumeniũ antiochi filiũ et antipfrem iasonis filiũ. ⁊ misimus ad romanos renouare cũ eis amicitiã ⁊ societatẽ pstinã. Mãdauim⁹ itaqꝫ eis vt veniãt etiam ad vos:⁊ salutẽt vos. et reddẽt vobis epl'as nras. de innouatõe frnitatis nre. Et nũc bñfaciatis:rñdentes nobis ad hec. Et hoc rescriptũ epl'aꝝ: qđ misit Onias Rex spartiataꝝ Onias Jonathe sacerdoti magno salutẽ. Inuentũ ẽ scriptura de spartiatis et iudeis qm̃ sũt fres. et q̃ sũt de genere abrahã. Et nũc exq̃ hec ꝓgnouim⁹:bñfaciatis scribẽtes nob⁹ de pace vra. Sed et nos scripsim⁹ vobis. Pecora nra ⁊ possessiones nre:vre sũt. et vre nostre. Mãdauim⁹ itaqꝫ hec nũciari vob⁹. Et audiuit Jonathas qm̃ egressi sunt prĩcipes Demetrij cũ exercitu multo sup̃ q̃ prius: pugnare aduersus eũ. ⁊ exijt ab hierlim. ⁊ occurrit eis in amathite regione. Non em̃ dixerat eis spaciuz vt ingrederent regionẽ eius. Et misit speculatores in castra eoꝝ. et reuersi nũciauerũt q̃ ꝓstituerũ supuenire illic nocte. Cũ autem occidisset sol. ꝑcepit Jonathas suis vigilare. et esse in armis paratos ad pugnaz tota nocte. Et posuit custodes p circuitũ castro rũ. Et audierũt aduersarij q̃ pat⁹ẽ Jonathas cũ suis in bello:⁊ timuerunt ⁊ formidauerũ in corde suo. et accẽderũ focos in castris suis. Jonathas aũ et qui cũ eo erãt nõ cognouerũt vsq̃ mane. Viderũt aũt lumina ardentia:⁊ secutus ẽ eos Jonathas. ⁊ nõ ꝓphendit eos. Trãsierunt em̃ flumen eleutherũ. Et diuertit Jonathas ad arabes q̃ vocabanꝫ zabadei. et pcussit eos. et accepit spolia eoꝝ. Et iũxit. et venit damascũ: ⁊ pambulabat omnẽ regionẽ illã. Simon aũt exijt. ⁊ veit vsq̃ aschalonẽ ⁊ ad prima ꝓsidia. et declinauit in ioppen:et occupauit eã. Audiuit em̃ q̃ vellẽt ꝓsidiũ tradẽ partibus Demetrij. et posuit ibi custodes: vt custodirẽt eã. Et reuersus ẽ Jonathas ⁊ ꝙocauit seniores ꝑplĩ. ⁊ cogitauit cũ eis edificare ꝓsidia in iudea. ⁊ edificare muros hierusalẽ. et exaltare altitudine magna intermediũ arcis et ciuitatis. vt separet eã a ciuitate. vt esset ipa singularitẽ:⁊ neqꝫ vẽdat neqꝫ emãt. Et ꝙuenerũt vt edificarẽt ciuitatẽ:⁊ cecidit murus q̃ erat sup̃ torrentem ab ortu solis:et repauit sup̃ eũ q̃ vocat⁹ caphetheta. Et simõ edificauit adiada ĩ sephela. ⁊ muniuit eã:et ĩposuit portas et seras. Et cũ cogitasset Triphon regnare assẏe. et assumere dẏadema. ⁊ extẽdere manũ in Anthiochũ regẽ: timẽs ne forte nõ ꝑmitteret eũ Jonathas sed pugnaret aduersus eum: q̃rebat ꝓphendere eum ⁊ occidere. Et exurgẽs abijt bethasan. ⁊ exijt Jonathas obuiã cũ quadraginta milib⁹ virorꝫ electorum in preliũ:et venit bethasan. Et vidit Triphõ qz venit Jonathas cũ exercitu multo vt extenderet in eũ manus. ⁊ timuit. Et excepit eum cum honore:et ꝑmẽdauit eum omnib⁹ amicis suis:⁊ dedit ei munera. Et precepit exercitib⁹ suis vt obedirent ei sicut sibi. Et dixit Jonathe. Vt quid vexasti vniuersum ꝑplm:cum nobis bellũ non sit:Et nunc remitte eos in domos suas. Elige aũt viros paucos qui tecum sunt:⁊ veni mecũ Ptolomaidã. et tradã eam tibi:et reliqua ꝓsidia et exercitũ:et vniuersos ꝓpositos negocij:

m sacrifitijs

et cõuersus abibo. Proptꝛea eñ veni. Et credidit ei. et fecit ſicut dixit ⁊ dimiſit exercitũ: et abierũt in tꝛꝛã iuda. Retinuit aũt ſecũ tꝛia milia vizoꝝ: ex quibꝫ ꝛmiſit in galileã duo milia: mille aũt venerunt cũ eo. Zt aũt intrauit ptolomaidam Jonathas. clauſerũt portas ciuitatis ptolomẽſes. et ꝓphenderũt eũ. et oñes qui cũ eo intrauerũt: gladio interfecerũt. Et miſit Triphõ exercitũ ⁊ eqꝛtes in galileã ⁊ in campũ magnũ: vt ptꝛerent oẽs ſocios ionathe. At illi cũ ꝓgnouiſſent qꝛ ꝓphenſus ê Jonathas et perijt. et oñs qui cũ eo erant: hortati ſunt ſemetipos. et exierũt pati in prelijũ. Et videntꝛes hi qui inſecuti fuerãt qꝛ p anima res ẽ illis: reuerſi ſunt illi aũt venerũt oñs cũ pace in tꝛꝛã iuda. Et plãxerũt Jonathã: et eos qui cũ ipo erãt valde. Et luxit iſrl luctu magno. Et queſierũt oñes gentꝛes qui erant in circuitu eoꝝ ptꝛere eos. Dixerũt eñ. Non hñt ꝓncipem et adiuuantez: nũc ḡ expugnemus illos. et tollamus de hoibꝫ memoriam eoꝝ.

Capitulum. XIII.

Et vt audiuit Symõ qꝝ ꝓgregauit Tripbon exercitum copioſum. vt veniret in tꝛꝛã iuda et attꝛeret eã: videns qꝛ in tꝛemoꝛe ꝑls ẽ et in timore aſcẽdit hiꝛlm ⁊ ꝓgregauit ꝑlm: et adhortãs: dixit. Vos ſcitis quãto ego et frꝛes mei. ⁊ domus ꝑris mei fecimus p legibus et p ſãctis prelia. ⁊ angustias ãles vidimus. Propꝝ gꝛa perierũt frꝛes mei oẽs ꝑter iſrl: et relictus ſũ ego ſolus. Et tũc ñ mihi ꝓtigat parcere anime mee: in oñi tpe tribulatõnis. Non eñ melioꝛ ſum frꝛibꝫ meis. Zindicabo itaqꝫ gentem meã et ſancta. natos quoqꝫ nꝛos ⁊ vxoꝛes: qꝛ ꝓgregati ſunt vniuerſe gẽtes ꝓtꝛere nos inimicitie gꝛa. Et accenſus eſt ſpũs ꝑli ſimul. vt audiuit ſmones iſtos. ⁊ rñderunt voce magna: dicentꝛes. Tu es dux noſter loco iude. ⁊ Jonathe frꝛis tui. Pugna prelijũ nꝛm: ⁊ oĩa quecũqꝫ dixeris nobis faciemus. Et ꝓgregãs oẽs vizos bellatoꝛes acceleꝛauit cõſumare vniuerſos muꝛos hiꝛlm. et muniuit eaz: in gꝛo. Et miſit Jonathan filiũ abſolomi: et cũ eo exercitũ nouũ in ioppen. ⁊ eiectis his qui erãt in arce: remãſit illic ipe. Et mouit tripbõ a ptolomaida cũ exercitu multo vt veiret in tꝛꝛã iuda. ⁊ ionathas cũ eo in cuſtodia. Symõ autẽ applicuit in addus ꝛ faciẽ cãpi. Et vt ꝓgnouit tripbõ qꝛ ſurrexit Symõ loco frꝛis ſui Jonathe. et qꝛ ꝓmiſſus eſſet cũ eo ꝑliũ: miſit ad eũ legatos: dicens Pro argento qđ debebat frꝛ tuus Jonathas in rõne regis ꝓpter negocia q̃ habuit: detinuimus eũ. Et nũc mitte argẽti talẽta cẽtũ ⁊ duos filios eiꝰ obſides: vt nõ dimiſſus fugiat a nobis: ⁊ remittem⁹ eũ. Et coḡuit ſimõ qꝛ cũ dolo loqueꝛet ſecũ. Juſſit tñ dari argentũ ⁊ pueros: ne inimicitiã magnã ſumeret ad ꝑlm iſrl: dicentẽ. qꝛ non miſit ei argentũ ⁊ pueꝛos: ꝓpterea perijt. Et miſit pueꝛos ⁊ centũ talenta. Et mẽtitus ẽ. ⁊ ñ dimiſit Jonathan. Et poſt hec veĩt Triphõ intra regionẽ vt ꝓtꝛereret eã: ⁊ giraueꝛũt p viã q̃ ducit adoꝛ. Et ſimõ ⁊ caſtra eiꝰ ãbulabãt in oẽm locũ quocũqꝫ ibãt. Qui aũt in arce erãt: miſerũt ad tripbonẽ legatos. vt feſtinaret venire p deſertũ: et mittꝛet illis alimonias. Et parauit tripbõ omnẽ equitatũ: vt veniret illa noctꝛ. Erat aũ niꝛ multa valde: et ñ venit in galadithim. Et cũ appꝛopinq̃ſſet baſchaman: occidit ionathan ⁊ filios eiꝰ illic. Et ꝓuertit tripbon ⁊ abijt in tꝛꝛã ſuã. Et miſit ſimon et acceꝑit oſſa ionathe frꝛis ſui. ⁊ ſepeliuit ea ĩ modin ciuitatꝛ ꝑris eius. Et plãxerũt eũ ois iſrl plãctu magno. ⁊ luxerũt eũ dies multos. Et edificauit ſimõ ſup ſepulcꝛuz ꝑris ſui et frm ſuoꝝ edifitiũ altũ viſu. lapidꝛ polito retro et añ. et ſtatuit ſeptẽ piramidas vnã ꝛ vnam: ꝑri et mri. et q̃tuor frꝛibꝫ. Et bis circũpoſuit colũnas magnas: ⁊ ſup colũnas arma: ad memoꝛiaz etꝛnã. ⁊ iuxta arma naues ſculptas: q̃ viderenť ab hoibꝫ nauigãtibꝫ mare. Hoc eſt ſepulcꝝ qđ fecit in modin vſqꝫ in hũc diẽ. Triphon aũt cuz itꝛ faceret cũ Anthiocho frge adoleſcẽtꝛ: dolo occidit eum ⁊ regnauit in loco eius. Et ĩpoſuit ſibi diadema aſye: ⁊ fecit plagã magnã in tꝛꝛa. Et edificauit ſimõ ꝑſidia iudee: muniẽs eã turribꝫ excelſ. ⁊ murꝛis magnis ⁊ portis ⁊ ſeris: ⁊ poſuit alimenta in munitõibꝫ. Et elegit ſimõ vizos et miſit ad demetriũ regẽ. vt faceret remiſſionẽ regioni: qꝛ actus oẽs tripbonis p direptõez fuerãt geſti. Et demetriꝰ rex ad ꝛba iſta rñdit ei. et ſcripſit epľam talẽ. Rex demetriꝰ Simoni ſũmo ſacerdoti ⁊ amico regũ. ⁊ ſenioribꝫ ⁊ genti iudeoꝝ. ſalutem. Coꝛonam aureã. et baben quã miſiſti: ſuſcepim⁹. ⁊ pati

de ſepulchro edifi

sumus facere vobiscū pacē magnā:⁊ scri-
bere p̄positis regis remittere vob̄ q̄ indul-
simus. Quecūq; em̄ p̄stituimus vob̄ p̄stāt.
Munitōes q̄s edificastis vob̄ sint. Remitti-
mus q̄; ignorātias et peccata vsq; ī hodier
nū di ē et coronā quaz debebatis. Etsi quid
aliud erat tributariū in hirl'm: ia ñ sit tri
butariū. Etsi q̄ ex vob̄ apti sūt cōscribi inē
nos p̄scribanē:⁊ sit inē nos pax. Anno cē
tesimoseptuagesimo ablatū ē iugū gentiuz
ab isrl'. Et cepit p̄l's isrl' scribere in tabulis
et gestis publicis: āno p̄mo sub simone sū-
mo sacerdotē. magno duce. ⁊ p̄ncipe iudeo-
rū. In diebz illis applicuit simō ad gazā et
circūdedit eam castris. ⁊ fecit machinas: ⁊
applicuit ad ciuitatē. ⁊ p̄cussit turrē vnā. et
p̄hendit eā. Et qui eruperāt: erant intra
machinā ⁊ ciuitatē. et factus ē mot⁹ ma-
gnus in ciuitatē. Et ascēderūt q̄ erāt in ci-
uitatē cū vxoribz ⁊ filijs sup̄ murz scissis tu
nicis suis: ⁊ clamauerūt voce magna postu
lātes a Simone dextras sibi dari: ⁊ dixerūt
Non nobis reddas ꝑm malitias nr̄as: sed
ꝑm misericordias tuas: et seruiemus tibi.
Et flexus Simō. nō debellauit eos: eiecit
tñ eos ō ciuitatē. ⁊ emūdauit edes in quib
fuerāt simulacra: ⁊ tūc intrauit in eā cum
ymnis: bñdicēs dñm. Et eiecta ab ea omī
īmūditia collocauit in ea viros q̄ legē face
rent: ⁊ muniuit eā. et fecit sibi hītatōnem.
Qui aūt erāt in arce hirl'm ꝓhibebāt egze
di et ingredi regionē. ⁊ emere ac vendere:
⁊ esurierūt valdē: ⁊ multi ex eis fame perie
rūt. et clamauerūt ad Simonē vt dextras
acciperēt: ⁊ dedit illis. Et eiecit eos indē: ⁊
mūdauit arcē a ꝓtaminatōibz. Et intraue
rūt in eā. tertia ⁊ vicesima die secūdi men-
sis. āno cētesimoseptuagesimop̄mo cū lau-
de et ramis palmarz. ⁊ cythar'is et cymbal'
⁊ nablis et hymnis et canticis: q; ꝓtritus
est inimicus magnus ex isrl'. Et p̄stituit vt
omībz annis agerenē dies hi cū letitia. Et
muniuit montez tēpli q̄ erat secus arcē: et
hītauit ibi ipe et qui cū eo erant. Et vidit
Simō iohem filiū suū q; fortis p̄lij vir eēt
et posuit eū ducē virtutū vniuersarz: et ha
bitauit in gazaris. Capi. XIIII.

Anno cētesimoseptuage
simosecundo ꝓgregauit rex Deme
trius exercitū suū: ⁊ abijt mediaz
ad p̄henda sibi auxilia. vt expugnaret tri-

phonem. Et vt audiuit Arsaces rex p̄sidis
⁊ medie q; intrauit demetri⁹ ꝓfines suos: ⁊
misit vnū de p̄ncipibz suis vt p̄hendēt euz
viuū: et adduceret eū ad se. Et abijt ⁊ pcus-
sit castra demetrij. et p̄hendit eū. et duxit
eū ad Arsacē: ⁊ posuit euz in custodiā. Et
siluit ois terra iuda oībz diebz Simonis: ⁊
q̄siuit bona gēti sue. ⁊ placuit illis pc̄as ei⁹
et gl'ia eius oībz diebz. Et cū omī gl'ia sua
accepit ioppen in portū: et fecit introitū in
insulis maris. Et dilatauit fines gētis sue
⁊ obtinuit regionē. Et ꝓgregauit captiui
tatē multā: ⁊ dñat⁹ ē gazare. ⁊ bethsure. ⁊
arci. ⁊ abstulit immūditias ex ea: et ñ erat
qui resisteret ei. Et vnusquisq; colebat ter
rā suā in pace: ⁊ terra iuda dabat fructus
suos: ⁊ ligna cāpor fructū suū. Seniores
in platēis sedebāt oēs. ⁊ de bonis terre tra-
ctabāt. ⁊ iuuenes induebāt se gl'iam ⁊ sto-
las belli. Et ciuitatibz tribuebat alimoni-
as: ⁊ p̄stituebat eas vt essent vasa munitō
nis: q̄adusq; notatum ē nomē gl'ie ei⁹ vsq;
ad extremū terre. Fecit pacē sup̄ terrā: et
letatus ē isrl' leticia magna. Et sedit vnus-
quisq; sub vite sua. ⁊ sub ficulnea sua: ⁊ nō
erat q̄ eos terreret. Defecit impugnās eos
sup̄ terrā: reges cōtriti sūt in diebz illis. Et
p̄firmauit omēs humiles p̄pl'i sui: et legem
exq̄siuit: ⁊ abstulit omnē iniquū ⁊ malum
Sancta glorificauit: ⁊ multiplicauit vasa
sanctorz. Et auditū ē rome q; de fūctus eēt
Jonathas et vsq; in spartiatā. et ꝓtristati
sūt valdē. Ut audierūt aūt q; Simō fr̄ eius
factus esset sūmus sacerdos loco ei⁹. et ipe
obtineret omnē regionē ⁊ ciuitatēs in ea:
scripserūt ad eū in tabulis ereis vt renoua
rēt amicitias ⁊ societatē: quā fecerāt cum
Juda et cū Jonatha frībz eius. Et lecte sūt
in p̄spectu ecclesie in hirl'm. Et hoc exē plū
epl'arz quas spartiate miserunt. Spartia-
norz p̄nceps ⁊ ciuitatēs. Simoni sacerdoti
magno. ⁊ seniorībz ⁊ sacerdotibz. ⁊ reliquo
p̄pl'o iudeorz frībz salutē. Legati q̄ missi sūt
ad p̄pl'm nr̄m nūciauerūt nobis de vr̄a gl'ia
⁊ honore ⁊ letitia: ⁊ gauisi sum⁹ in introitu
eorz. Et scripsimus que ab eis erāt dicta in
p̄cilijs populi sic. Numenius Antiochi. et
antipr̄ Jasonis filius legati iudeorz vene-
rūt ad nos: renouātes nobiscū amicitiam
p̄stinā. Et p̄placuit p̄pl'o excipe viros gl'io-
se: ⁊ ponē exemplum ꝑmonū eorz. in segre-

gatis ꝓpli libris: vt sit ad memoriam ꝓpło spartiataꝝ. Exemplū aūt hoꝝ scripsimus Simoni magno sacerdoti. Post hoc aī mi sit Simō Numeniū romā hñtem clipeum magnū aureū pōdus mnaꝝ mille: ad sta-tuēdā cū eis societatē. Cū aūt audisset ꝓpłs romanus ꝑmones istos: dixeꝛt. Quā grā-rūactōem reddem⁹ simoni et filijs eius: Re-stituit em̄ ipe frēs suos: ꝛ expugūit inimi cos isrł ab eis. Et statuerūt ei libertatē: et scripserūt in tabulis ereis: ꝛ posuerūt in ti-tulis in montꝫ syon. Et hoc ē exēplū scri-pture. Octauadecima die menꝭ ebul. anno cētesimoseptuagesimosecundo āno tertio. sub simone sacerdote magno in assaramel in ꝓuētu magno sacerdotū ꝛ ꝓpłi ꝛ ꝑncipū ꝛ gentis et senioꝝ regionis. nota facta sūt hec: qm̄ frequēter facta sūt ꝓlia in regione nr̄a. Simō aī matathie filiꝰ ex filijs Jarib ꝛ frēs eius dederūt se piculo: ꝛ restituerūt aduersarijs gētis sue vt starēt sancta ipoꝝ et lex: et gł̄ia magna glorificauerūt gentē suā. Et ꝯgregauit Jonathas gentꝫ suā: et factus ē illis sacerdos magnus. ꝛ apositus ē ad ꝓpł̄m suū. Et voluerūt inimici eorum calcare sancta: ꝛ attērere regionē ipoꝝ: et extēdere manꝰ in sancta sanctoꝝ. Tūc resti tit Simō et pugnauit ꝓ gentē sua. et erogā uit pecunias multas. ꝛ armauit viros ōtu tis gētis sue. et dedit illis stipēdia. Et mu-niuit ciuitatꝫ iudee ꝛ bethsuraz q̄ erat in finibꝫ iudee. vbi erāt arma hostiū antea: ꝛ posuit illic ꝓsidiuz viros iudeos. Et ioppen muniuit q̄ erat ad mare: ꝛ gazarā q̄ ē in fi nibꝫ azoti. in q̄ hostes ātea hītabāt. Et col locauit illic iudeos: ꝛ quecūqꝫ apta erāt ad coꝛreptōem eoꝝ posuit in eis. Et vidit ꝓpł̄s actū simonis ꝛ gł̄iam quaz cogitabat facē gēti sue. ꝛ posuerūt eū ducē suū ꝛ ꝑncipem sacerdotū eo q̄ ipe fecerit hec oīa: ꝛ iusticiā et fidē quā ꝓseruauit gēti sue: ꝛ q̄siut omī modo exaltare ꝓpł̄m suum. Et in diebꝫ eius ꝓsperatū ē in manibꝫ eiꝰ. vt tollerent̄ gen-tes de regione ipoꝝ: et q̄ in ciuitate dō erāt in hirł̄m in arce de q̄ ꝓcedebāt ꝛ ꝓtamina-bāt oīa q̄ in circuitu sanctoꝝ sūt: et infere-bāt plagā magnā castitati. Et collocauit in ea viros iudeos ad tutamentū regionis et ciuitatis. et exaltauit muros in hierł̄m. Et rex demetrius statuit illi sūmū sacerdo tium: ꝑm hec fecit eū amicum suū. ꝛ glori-

ficauit eū gł̄ia magna. Audiuit em̄ q̄ ap-pellati sūt iudei a romanis amici ꝛ soti et frēs: ꝛ q̄ suscepert legatos simonis gł̄iose. ꝛ q̄ iudei et sacerdotes eoꝝ ꝓsenserūt eū esse ducē suū ꝛ sūmū sacerdotē inetern̄ donec surgat ꝓpheta fidelis: et vt sit sup eos dux. ꝛ vt cura esset illi ꝑ sanctis. ꝛ vt ꝓstitueret ꝑpositos sup opa eoꝝ ꝛ sup regionē. et sup arma et sup ꝓsidia. ꝛ cura sit illi de sāctis: ꝛ vt audiat̄ ab oīb⁹. et vt scribant̄ in noīe eius oīes circūscriptōes in regione. et vt operiat̄ purpura ꝛ auro: ꝛ ne liceat vlli ex ꝓpło et ex sacerdotibꝫ irritū facere aliquid hoꝝ. et ꝓtradicere his que ab eo dicuntur. aut ꝓuocare ꝓuētum in regione sine ipso: ꝛ vestiri purpura. et vti fibula aurea. Qui autē fecerit ꝓtra hec. aut irritū fecerit ali-quid hoꝝ: reus erit: Et ꝓplacuit oīi ꝓpło statuere Simonem. et facere ꝑm ꝛba ista. Et suscepit Simō et placuit ei vt sūmo sa-cerdotio fūgeretur: et esset dux ꝛ princeps gentis iudeoꝝ ꝛ sacerdotū: ꝛ pesset oīb⁹. Et scripturā istā dixerunt ponere in tabu lis ereis: et ponere eas in peribulo sancto rum in loco celebri. Exemplū aūt eoꝝ po-nere in erario: vt habeat Simō et filij eiꝰ.

Capitulum .XV.

Et misit rex antiochus filius demetrij epł̄as ab insuł̄ ma-ris simoni sacerdoti ꝛ ꝑncipi gētis iudeoꝝ ꝛ vniuerse gēti: ꝛ erāt ꝓtinētes hūc modū. Rex antiochus Simoni sacerdoti magno: et gēti iudeoꝝ salutē. Quoniāqui-dem pestilentes obtinuerūt regnū patrum nr̄oꝝ: volo aūt vīdicare regnū ꝛ restitue-re illud sicut erat antea electū: feci multi-tudinē exercitꝰ. et feci naues bellicas. Vo lo aūt ꝓcedere ꝑ regionē vt vlciscar in eos q̄ coꝛruperūt regionē nr̄am: ꝛ q̄ desolauerūt ciuitatꝫ mł̄tas in regno meo. Nūc g̃ sta-tuo tibi oēs oblatōes q̄s remiserūt tibi añ me oīes reges. et quecūqꝫ alia dona remi serūt tibi: et ꝑmitto tibi facere percussuraz ꝓpł̄j nummismatis in regione tua. Hieru-salem aūt sanctam esse et liberā: et omnia arma que fabricata sūt ꝛ ꝓsidia que ꝓstru xisti q̄ tenes: maneāt tibi. Et oīe debitum regis et que futura sunt regi ex hoc et in totū tp̄s remittunt̄ tibi. Cū aūt obtinuerī m⁹ regnū nr̄m: gł̄ificabimus te ꝛ gētē tuā et templū gloria magna: ita vt manifestet̄

gloria vra in vniuersa terra. Anno centesimoseptuagesimoquarto exijt Anthiochꝰ in terrā pm suoꝝ: ꝙ ꝙuenerūt ad eū omes exercitus: ita vt pauci relicti essent cū triphone. Et insecutus ē eū anthiochus rex. ꝙ venit dorā fugiens ꝑ maritimā. Sciebat eim ꝙ congregata sūt mala in eū: et reliqt eū exercitus. Et applicuit Anthiochus sup dorā cū centūuiginti milibꝫ viroꝝ belligeratoꝝ: ꝙ octo milibꝫ eqtū. Et circuiuit ciuitatē. ꝙ naues a mari accesserūt ꝙ vexabāt ciuitatē a terra ꝙ mari: ꝙ neminē sinebāt ingredi vel egredi. Venit aūt Numeniꝰ ꝙ q cū eo fuerāt ab vrbe roma hītes epistolas regibꝫ ꝙ regionibꝫ scriptas: in quibꝫ ꝓtinebātur hec. Lucius ꝓsul romanoꝝ ꝓtolomeo regi salutē. Legati iudeoꝝ venerūt ad nos amici nri renouātes pstinā amicitiā et societatē: missi a simone pncipe sacerdotuꝫ ꝙ pl̄o iudeoꝝ. Attulerunt aūt clipeū aureū mnarū mille. Placuit itaqꝫ nobis scribere regibꝫ ꝙ regionibꝫ vt nō inferāt illis mala: neqꝫ impugnēt eos ꝙ ciuitates eoꝝ. ꝙ regiones eoꝝ. et vt nō ferāt auxiliū pugnātibꝫ aduersus eos. Visuꝫ est aī nobis accipe ab eis clipeū. Si qui g̃ pestilentes fugerint ꝺ regiōe iꝑoꝝ ad vos: ꝺare eos simoni pncipi sacerdotū vt vindicet in eos ꝑm legē suā. Hec eadē scripta sūt demetrio regi. ꝙ attalo ꝙ arabi. ꝙ arsaci. ꝙ in oēs regiōes: ꝙ sāsame. ꝙ spartanis. ꝙ delo. ꝙ mindo. et sicionē. ꝙ carie. ꝙ samū. ꝙ phanphiliā. ꝙ lician. ꝙ alacarnasū. ꝙ rodū. ꝙ faselida. ꝙ coo. ꝙ siden. et aradio. et gortinā. ꝙ gnidū. et ciprū. et cirenē. Exemplū aūt eoꝝ scripserūt Simoni pncipi sacerdotū. ꝙ pl̄o iudeoꝝ. Anthiochus aūt rex applicuit castra in dorā secūdo: admouēs ei semp manus ꝙ machinas faciēs: et cōclusit Triphonē ne pcederet. Et misit ad euꝫ Simon duo milia viroꝝ electoꝝ in auxiliū. et argētum et auꝝ ꝙ vasa copiosa ꝙ noluit ea accipere: sꝫ irrupit omnia que pactus ē cuꝫ eo antea: ꝙ alienauit se ab eo Et misit ad eū Anthenobium vnum de amicis suis. vt tractaret cū iꝑo: dicens. Vos tenetis ioppen ꝙ gazaram et arcem que est in hirl̄m ciuitatis regni mei: fines earū desolastis et fecistis plagaꝫ magnā in terra. et dñati estis ꝑ loca ml̄ta in regno meo. Nūc g̃ tradite ciuitates quas occupastis: et tributa locorū in quibꝫ dominati estis extra fines iudee. Si naūt date pro illis quingenta talēta argenti. et exterminij qꝺ exterminastis ꝙ tributoꝝ ciuitatū. alia talēta qngenta. Si naūt veniem⁹: et expugnabim⁹ vos. Et venit anthenobi⁹ amicus regis in hirl̄m et vidit gl̄iam Simonis et claritatē in auro ꝙ argēto ꝙ apparatū copiosū: et obstupuit. ꝙ rtulit ei ꝺba rḡis. Et rndit ei simō: et dixit ei. Neqꝫ alienā terrā sūpsimus neqꝫ alienā detinem⁹: sed hereditatez pm nroꝝ. q̃ iniuste ab inimicis nris aliquo tpe possessa ē. Nos ꝺo tempus hītes vendicamus hereditatē pm nostroꝝ. Nā de ioppe ꝙ gazara. que expostulas: ipsi faciebant in populo plagā magnam ꝙ in regione nra: hoꝝ damus talenta cētum. Et non rndit ei Anthenobius verbuꝫ. Reuersus aūt cum ira ad regē renūciauit ei ꝺba ista: ꝙ gloriā simonis et vniuersa q̃ vidit: et iratus ē rex ira magna. Triphon aūt fugit naui in ortwsaida. Et pstituit rex Cendebeū ducē maritimū ꝙ exercitū peditū ꝙ eqtum dedit illi. Et mādauit illi mouere castra pctra faciez iudee: et mandauit ei edificare cedronē. et obstruere portas ciuitatis: ꝙ debellare populū. Rex aī psequebaī Triphonē. Et pueīt cēdebe⁹ iamniā. ꝙ cepit irritare plebē. ꝙ pculcare iudeā. ꝙ captiuare pl̄m. ꝙ inēfice: et edificare cedronē. Et collocauit illic eqtes ꝙ exercitū: vt egressi pābularēt viaꝫ iudee sicut pstituit ei rex. Ca. XVI.

Ascendit iobes de gazaris: et nunciauit Simoni patri suo que fecit cendebeus in populo iꝑoꝝ. Et vocauit Sym̄on duos filios suos seniores Iudam et Iobem: ꝙ ait illis. Ego et frēs mei ꝙ domus patris mei expugnaui m⁹ hostes isrl̄ ab adolescentia vsqꝫ in hunc diē: et psperatū est in manibꝫ nris liberare isrl̄ aliquotiēs. Nunc aūt senui: sꝫ estote loco meo et frīs mei: et egressi pugnate ꝑ gētē nostra. Auxilium ꝺo de celo vobiscū sit. Et elegit de regione viginti milia virorum belligeratoꝝ ꝙ equites. ꝙ pfecti sūt ad cēdebeum. ꝙ dormierunt in modin. Et surrexerūt mane: ꝙ abierī in campū. Et ecce exercit⁹ copiosus in obuiā illis peditū ꝙ eqtū: ꝙ fluui⁹ torrēs erat inē mediū iꝑoꝝ. Et admouit castra ꝫ faciez eoꝝ ipe et pl̄s eius: et vidit pl̄m trepidantē ad transfretādum torrentē: et trāsfretauit ꝑmus. Et viderūt

eum viri.ꝙ trāsierūt post eū. Et diuisit po-
pulū. et equitēs in medio peditū. erat autē
equitat⁹ aduersariorū copiosus nimis. Et
exclamauerūt sacris tubis: ꝙ in fugā ꝓuer
sus ē cēdēbeus ꝙ castra ei⁹. ꝙ ceciderūt in eis
multi vulnerati: residui autē in munitōem
fugerūt. Tūc vulneratus ē Judas frāt Jo-
hānis. Johes aūt insecutus ē eos donec ve
nit cedronā quā edificauit: et fugerūt vsq;
ad turres q̄ erāt in agris azoti: ꝙ succendit
eas igni. Et ceciderūt ex illis duo milia vi
roꝝ ꝙ reuersus ē in iudeā in pace. Et Ptо-
lomeus filius abobi ꝓstitutus erat dux in
campo iericho: ꝙ habebat argentū ꝙ aurū
multū. Erat em̄ gener. sūmi sacerdotis. Et
exaltatū ē cor eius. ꝙ volebat obtinere re-
gionē: ꝙ cogitabat dolū aduersus Simonē
ꝙ filios eius vt tolleret eos. Simō aī ꝑam-
bulās ciuitates q̄ erant in regione iudee. ꝙ
solicitudinē gerēs eaꝝ descēdit in iericho.
ipe et mathatias filius eius ꝙ Judas: āno
centesimoseptuagesimoseptimo mense vn-
decimo. hic est mēsis sabbath. Et suscepit
eos filius Abobi in municiūculam que vo
cat doch. cum dolo quā edificauit: et fecit
eis ꝓuiuiū magnū: et abscōdit illic viros.
Et cū inebriatus esset Simon et filij eius:
surrexit Ptolomeus cuꝫ suis. et sumpserūt
arma sua: et intrauerūt in ꝓuiuium. et oc
ciderūt eum ꝙ duos filios eius. ꝙ quosdam
pueros eius. Et fecit deceptiōem magnā in
israhel: ꝙ reddidit mala pro bonis. Et scri-
psit hec Ptolomeus ꝙ misit regi: vt mitte-
ret ei exercitū in auxiliū: et traderet ei re-
gionē et ciuitates eoꝝ et tributa. Et misit
alios in gazarā tollere Johem: ꝙ tribunis
misit epistolas vt venirēt ad se: ꝙ daret eis
argentum ꝙ auꝝ ꝙ dona. Et alios misit oc-
cupare hierl'm. ꝙ montē templi. Et precur
rens quidā nūciauit Johāni in gazara qꝛ
perijt pater eius et frēs eius: et qꝛ misit te
quoq; interfici. Ut audiuit aūt vehemēter
expauit: ꝙ ꝑhendit viros qui venerāt ꝑde
re eū: et occidit eos. Cognouit em̄ qꝛ que-
rebāt eum ꝑdere. Et cetera ꝛmonū Johan
nis et belloꝝ eius. et bonaꝝ virtutū quib⁹
fortiter gessit ꝙ edificij muroꝝ q̄s extruxit
et reꝝ gestaꝝ eius: ecce hec scripta sunt in
libro dieꝝ sacerdotij eius: exquo factus est
princeps sacerdotum post patrem suum.

Finit liber primus Machabeorum.

Incipit liber secūdus Machabeoꝝ. Ca.I.

Fratribus qui sūt per egiptū iudeis
salutem dicunt fratres qui sunt in hierosolimis iudei.
et qui in regione iudea: et
pacē bonā. Benefaciat vobis deus. et me-
minerit testamēti sui. qđ locutus ē ad abra
ham. et ysaac et iacob seruorum suoꝝ fide
lium: et det vobis cor omīb⁹ vt colatis eū:
ꝙ faciatis eius volūtatem corde magno et
anima volenti. Adaperiat cor vr̄m in lege
sua et in ꝑceptis suis: et faciat pacē. Exau
diat oratōnes vestras. et recōcilietur vob:
nec vos deserat in tempore malo. Et nunc
hic sumus orantes pro vobis. Regnāte de-
metrio anno centesimoseptuagesimonono
nos iudei scripsimus vobis in tribulatōne
ꝙ impetu qui supuenit nobis in istis ānis:
exquo recessit Jason a sancta terra. ꝙ a re-
gno. Portam succenderūt: et effuderūt sā-
guinem innocentē. Et orauimus ad dn̄m ꝙ
exauditi sumus: ꝙ obtulimus sacrificium ꝙ
similaginem: ꝙ accēdimus lucernas et ꝓpo-
suimus panes. Et nunc frequētate dies sce
nophegie mensis casleu. Anno centesimo-
octogesimooctauo. ꝓphs qui ē hierosolimis
Et in iudea senatusq; et Judas aristobolo
magistro Ptolomei regis qui est de genere
xp̄oꝝ sacerdotū et his qui in egipto sūt iu-
deis: salutem et sanitatem. De magnis pe-
riculis a deo liberati magnifice gr̄as agi-
mus ipi: vtpote qui aduersus talem regem
dimicauimus. Ipe em̄ ebullire fecit de psi-
de eos qui pugnauerūt ꝫ nos. et sanctam
ciuitatē. Nā cum in pside esset dux ipe ꝙ cū
ipo īmensus exercitus: cecidit in tēplo na-
nee: ꝑsilio decept⁹ sacerdotuꝫ nanee. Et tem̄
cū ea hītaturus venit ad locū Antiochus
ꝙ amici eius: ꝙ vt accipet pecunias multas
dotis noīe. Cūq; ꝓposuissent eas sacerdotes
Nanee ꝙ ipe cum paucis ingressus esset in-
tra ambitū Phani: clauserūt templū. Cuꝫ
aūt intrasset antioch⁹ aptoq; occulto adi-
tu tēpli mittētes lapides ꝓcusserūt ducē et
eos q̄ cū eo erant: ꝙ diuiserūt mēbratim: ꝙ
capitib⁹ amputatis foras ꝓiecerunt. Per
oīa bn̄dictus deus: qui tradidit impios.

Facturi igitur quinta ⁊ vicesima die mensis casleu purificatōem templi. necessariuꝫ duximus significare vobis: vt ⁊ vos quoq; agatis diē scenophegie. et diē ignis: ꝙ dat⁹ est qñ Neemias edificato templo et altari obtulit sacrificia. Nā cū in psitem ducerē-tur pres nri: sacerdotes ꝙ tūc cultores dei erāt acceptū ignē de altari occulte absconderūt in valle vbi erat puteus alt⁹ ⁊ siccus, et in eo ptutati sūt eū: ita vt omīb⁹ ignot⁹ esset locus. Cum aūt ptēriissent ānī multi. et placuit deo vt mitteret Neemias a rege psidis: nepotes sacerdotū illoꝝ ꝙ absconderāt: misit ad recrendū ignē. et sicut narra uerūt nob nō inuenerūt ignē sꝫ aquā crassam. Et iussit eos haurire. et afferre sibi: et sacrifitia que imposita erāt iussit sacerdos neemias aspergi ipa aqua ⁊ ligna. ⁊ q̄ erāt supposita. Utq; hoc factū ē. et tēpus affuit ꝙ sol refulsit ꝙ pus erat in nubilo: accēsus ē ignis magnus ita vt oēs mirarent̄. Oratōnem aūt faciebāt oēs sacerdotes dū psumaret̄ sacrifitiū ionatha inchoāte: ceteris aūt rndentib⁹. Et neemie erat oratio hunc bñs modū. Dñe deus omniū creator terribilis et fortis iustus et misericors qui solus es bonus rex: solus pstans sol⁹ iustus ⁊ oīpotēs ⁊ etern⁹: ꝙ liberas isrl̄ de oī malo: ꝙ fecisti pres electos et sctificasti eos: accipe sacrifitiū p vniuerso pplo tuo isrl̄. ⁊ custodi ptem tuā et sctifica. Cōgrega dispersionē nr̄am: libera eos ꝙ seruiūt gentib⁹. et ptēptos ⁊ abominatos respice: vt sciāt gētes qr tu es de⁹ nr̄. Afflige oppriment̄es nos: ⁊ ptumeliā facientes in supbia. Cōstitue populū tuū in loco sācto tuo: sicut dixit moy ses. Sacerdotes autez psallebant ymnos: vsqquo psumptū esset sacrifitiū. Cum autē psumptū fuisset sacrifitiū. ex residua aqua Neemias iussit lapides maiores pfūdi. Qd̄ vt factum ē: ex eis flāma accēsa ē. sꝫ ex lumine qd̄ refulsit ab altari psumpta est. Et vo manifesta ē res: renunciatū ē regi persaꝝ ꝙ in loco in quo ignem absconderant hi qui translati fuerāt sacerdotes: aqua apparuit. de qua neemias ⁊ qui cum eo erant purificauerūt sacrifitia. Cōsiderans autez rex rē et diligēter examinās: fecit ei templū vt pbaret qd̄ factum erat. Et cum probasset: sacerdotibus donauit multa bona ⁊ alia atq; alia munera. ⁊ accipiēs manu sua tribuebat eis. Appellauit aūt Neemias hūc locum nepthar. quod interpretatur purificatio. Vocatur aūt apud plures nephi.

Capitulum .II.

Inuenitur aūt in descriptionib⁹ hieremie pphe. ꝙ iussit eos ignē accipe ꝙ transmigrant̄ vt significatū est. et vt mādauit ēnsmigtis. Et dedit illis legē ne obliuiscerē-t̄ pcepta dñi: ⁊ vt nō exerrarēt mētib⁹ videntes simulacra aurea ⁊ argētea. ⁊ ornamēta eoꝝ. ⁊ alia huiuscemodi dicēs hortabat̄. ne legē amouerēt a corde suo. Erat aūt in ipa scriptura: qūo tabernaculū ⁊ archā iussit pphēta diuino responso ad se facto comitari secum. vsqueq; exiuit in montē: in q̄ Moyses ascēdit ⁊ vidit dei hereditatē. Et veniēs ibi hieremias inuenit locū spelūce: ⁊ tabernaculū ⁊ archā ⁊ altare incēsi intulit illuc: ⁊ ostiū obstruxit. Et accesserunt quidā simul ꝙ seq̄bant̄ vt notarēt sibi locū: ⁊ nō potuerūt inuenire. Ut aī ꝓgnouit hieremias. culpās illos: dixit. ꝙ ignot⁹ erit locus donec ꝓgreget deus ꝓgregatōem pli. ⁊ pitius fiat. Et tunc dñs ostēdet hec. et apparebit maiestas dñi: et nubes erit sicut ⁊ Moysi manifesta bat̄: ⁊ sicut cum salomō petijt vt locus sctificaretur (magno deo manifestabat hec) Magnifice etenī sapiam t̄ctabat: ⁊ vt sapientiā hñs obtulit sacrifitiū dedicatōnis et psumatōnis tēpli. Sicut ⁊ Moyses orabat ad dñm. ⁊ descēdit ignis de celo et psumpsit olocaustū. et dixit Moyses eo ꝙ nō sit mandatū qd̄ erat p peccato. ⁊ psūptū ē. Similiter ⁊ Salomō octo dieb⁹ celebrauit dedicatōem. Inferebant̄ aūt in descriptōib⁹ ⁊ cōmētarijs neemie hec eatē: ⁊ qualit̄ ꝓstruēs bibliothecā ꝓgregauit de regionib⁹ libros pphetaꝝ ⁊ dauid. et epistolas regū et de donarijs. Similit̄ aūt et iudas ea q̄ dicerat p bellū qd̄ nob⁹ acciderat ꝓgregauit oīa: et sūt apud nos. Si ḡ desideratis hec: mittite ꝙ pferāt vob⁹. Acturi itaq; purificatōnem scripsim⁹ vob⁹. Bene ḡ facietis: si egeritis hos dies. Deus aūt ꝙ liberauit pplm suū et reddidit hereditatē oīb⁹. ⁊ regnū ⁊ sacerdotiū ⁊ sctificatōem sicut pmisit ī lege: speramus ꝙ cito nr̄i miserebit̄: et cōgregabit de sub celo in locū sctm. Eripuit eī nos de magnis piculis: ⁊ locū purgauit. De iuda bo machabeo ⁊ de frib⁹ eius. et de tēpli magni

purificatõne.et de are dedicatõne:sed et de plijs q̃ ptinẽt ad Anthiochũ nobilẽ.ꝙ filiũ ei⁹ eupatorẽ:ꝙ de illuminatõnibꝫ q̃ celo facte sũt ad eos q̃ ꝑ iudeis fortit fecerũt:ita vt vniuersã regionẽ cũ pauci essẽt vindicarẽt ꝙ barbarã multitudinẽ fugarẽt:ꝙ famosissimũ totꝫ orbe tẽplũ recuparẽt:ꝙ ciuitatẽ liberarẽt:vt ꝙ leges q̃ abolite erãt restituerent.dño cũ oĩ ẽnquillitate ꝓpicio factꝫ illis:itẽqꝫ ab Jasone cyreneo.quinqꝫ libris ꝓpensa tẽptauim⁹ nos vno volumĩe breuiare.Cõsiderãtes eĩ multitudinẽ librorꝫ ꝙ difficultatẽ volẽtibꝫ aggredi narratões historiarꝫ.ꝓpt multitudinẽ rex curauim⁹ volẽtibꝫ quidẽ legere vt essꝫ animi oblectatõ:studioꝭ vo vt facile possint memorie ꝑmẽdare:oĩbꝫ aũt legentibꝫ vtilitas ꝓferat.Et nobis quidẽ ipis q̃ hoc op⁹ breuiãdi causa suscepim⁹ nõ facilẽ laborem:ĩmo vo negociũ plenũ vigiliarꝫ et sudoris assũpsim⁹.Sicut hi q̃ ꝑparãt ꝙuiuiũ.ꝙ querũt alioꝝ volũtati parere:ꝓpt multoꝝ gr̃am libẽter laborẽ sustinem⁹:veritatẽ quidẽ de singlis auctoribꝫ ꝓcedẽtes:ipi aũt ꝑm datã formã breuitati studentes.Sicut eĩ noue domus architecto de vniuersa structura curandũ est.ei vo qui pingere curat que apta sũt adornatũ exq̃renda sũt:ita estimandũ ẽ et in nob.Etĩ intellectũ colligere et ordinare ꝑmonez.ꝙ curiosius ptes singulas quasqꝫ disq̃rere historie ꝓgruit auctori:breuitatez vo dictois sectari.ꝙ executões rex vitare breuiãti ꝓcedendũ ẽ.Hinc ꝯ narratõem incipiemus:de pfatione tm̃ dixisse sufficiat.Stultũ etĩ est añ historiam effluere:in ipa aũt historia succingi. Capi.III.

Igitur cũ sãcta ciuitas habitaret in oĩi pace:leges aũt adhuc optime custodirent ꝓpter onie põtificis dispositõem et pietatẽ et animos odio hñtes mala:fiebat vt et ipsi reges et pncipes locũ sũmo honore dignũ ducerẽt:et templũ maximis muneribꝫ illustrarẽt:ita vt Seleuc⁹ asye rex de redditibꝫ suis pstaret oĩes sũptus ad miseriũ sacrificiorũ ptinẽtes.Simõ aũt de tribu beniamin ꝑpositus tẽpli ꝓstitutus:ꝓtẽdebat obsistẽte sibi pncipe sacerdotũ iniquũ aliq̃d in ciuitate moliri.Qz cũ vincere oĩa nõ posset venit ad apolonĩũ tharsee filiũ q̃ in illo tẽpore erat dux celesyrie ꝙ phenicis:ꝙ nunciauit ei pecunijs inumerabilibꝫ plenũ esse erariũ hierosolimis.et ꝑmunes copias immẽsas esse q̃ nõ ptinẽt ad rõnem sacrifitiorũ:esse aũt possibile sub pt̃ate regis cadere vniuersa.Cũqꝫ retulisset ad regez apollonius de pecunijs q̃ delate erãt:ille accitum heliodoꝝ q̃ erat sup negocia ei⁹ misit cũ mãdatis:vt ꝑdictam pecuniã transportaret. Statiqꝫ heliodorus iter ẽ aggressus:spetie q̃dẽ q̃si p celesyriã ꝙ phenicẽ ciuitates essz pagaturus:re aũt vera regis ꝓpositũ perfecturus.Sed cũ venisset hierosolimã.et benigne a sũmo sacerdote in ciuitate esset acceptus.narrauit de datꝫ iuditio pecuniarꝝ.ꝙ cuius rei gr̃a adesset apuit.Interrogabat aũt si vere hec ita essent.Tũc sũmus sacerdos ostendit depposita esse hec ꝙ victualia vidуarꝝ ꝙ pupillorꝝ:quedam vo esse hircani thobie viri valde eminẽtis.in his q̃ detulerat impi⁹ Simõ.vniuersa aĩ argẽti talẽta esse q̃dringẽta.ꝙ auri ducẽta:decepi vo eos qui credidissẽt loco et tẽplo qđ ꝑ vniuersũ mundũ honorat.p sui venera tõne ꝙ sanctitate:omnino ĩpossibile esse. At illi pro his que habebat in mãdatis a rege:dicebat oĩ genẽ regi ea esse deferẽda.Cõstituta aĩ die intrabat de his Heliodor⁹ ordinaturus.Nõ modica vo ꝑ vniuersam ciuitatẽ erat trepidatio.Sacerdotes aũt ante altare cũ stol' sacerdotalibꝫ iactauerũt se:ꝙ inuocabãt de celo eũ qui depositis legẽ posuit:vt his qui deposuerãt ea salua custodiret. Jam vo qui videret sũmi sacerdotis vultũ:mẽte vulnerabat.Facies eĩ ꝙ color ĩmutat⁹.declarabat ĩtrnũ animi dolorẽ.Circũfusa eĩ erat mestitia q̃daz vizo.et horror corpis:ꝑ quẽ manifest⁹ aspiciẽtibꝫ dolor cordis eius efficiebat.Alij etiã gregatim de domibꝫ ꝓfluebãt publica supplicatõne obsecrãtes:peo q̃ in ꝓtẽptuz locus esset vẽturus.Accinctiqꝫ mulieres cilicijs pectus ꝑ plateas cõfluebãt:qz et vgines q̃ ꝓclause erãt pcurrebãt ad Oniam.alie aũt ad muros:quedã vo ꝑ fenestras aspiciebãt:vniuerse aũt ptẽdentes man⁹ in celũ:depcabãt.Erat ei misera cõmixte multitudinis ꝙ magni sacerdotis in agone ꝓstituti expectatõ.Et hi quidẽ inuocabunt oĩpotentẽ deũ:vt credita sibi bis q̃ crediterãt cũ oĩ integritate ꝓseruarent Heliodor⁹ autẽ qđ decreuerat pficiebat.eodẽ loco ipe cũ satellitibꝫ circa erariũ pns:

sed spūs om̄ipotentis dei magnaz fecit sue
ostēsionis euidentiā: ita vt oēs q̄ ausi fue-
rāt parere ei: ruentes dei v̄tute. in dissolu-
tōem et formidinē ꝯuerterent̄. Apparuit eī
illis quidaz equus. terribilē hn̄s sessorem.
optimis opimentis adornatus: isqz cū im-
petu heliodoro p̄ores calces elisit. Qui aūt
ei sedebat: videbatur arma hr̄e aurea. Alij
etiā apparuerūt duo iuuenes v̄tute decori
optimi gl̄ia. speciosiqz amictu: q̄ circūstete
runt eum et ex vtraqz p̄te flagellabāt. sine
intermissione multis plagis verberantes.
Subito aūt heliodorus ꝯcidit in terrā: eū-
qz multa caligine circūfusū rapuerūt: atqz
in sella gestatoria positū eiecer̄t. Et is q̄ cū
multis cursoribꝫ ⁊ satellitibꝫ p̄dictū ingres
sus est erariū: portabat̄ nullo sibi auxiliū
ferēte: manifesta dei ꝯgnita virtute. Et ille
quidē p̄ diuinā v̄tutē iacebat mut⁹. atqz oī
spe et salute p̄uat⁹. Hi aūt dn̄m bn̄dicebāt
qz magnificabat locū suū: et tēplū qd̄ pau-
loante timore ac tumultu erat plenū: appa
rente om̄ipotēte dn̄o gaudio et leticia im-
pletū est. Tunc v̄o ex amicis heliodori qui
dā rogabāt ꝯfestim oniā vt inuocaret al-
tissimū: vt vitā donaret ei qui in sup̄mo spi
ritu erat ꝯstitut⁹. Cōsiderās aūt sūmus sa
cerdos ne forte rex suspicaret̄ malitiā ali-
quā ex iudeis circa heliodoꝝ cōsumatam.
obtulit p̄ salute viri hostiaz salutarē. Cūqz
sūmus sacerdos oraret: idem iuuenes eisdē
vestibꝫ amicti astantes heliodoro: dixerūt
Onie sacerdoti gr̄as age. Nā ꝓpt̄ eū tibi dn̄s
vitā donauit. Tu aūt a deo flagellat⁹: nū-
cia oībꝫ magnalia dei ⁊ pt̄atem. Et his di-
ctis nō ꝯparuerūt. Heliodorus aūt hostia
deo oblata. et votis magnis p̄missis ei. qui
viuere illi ꝯcessit. ⁊ onie gr̄as agens: rece-
pto exercitu repedabat ad regē. Testabat̄
autē omnibꝫ ea que sub oculis suis viderat
opera magni dei. Cum aūt rex interrogas-
set heliodorū quis esset aptus adhuc semel
hierosolimā mitti: ait. Si quem habes ho-
stem aut regni tui insidiatorē mitte illuc.
et flagellatum eū recipies. si tamen euase-
rit: eo q̄ in loco sit vere dei quedaz virtus.
Nam ip̄e qui hz in celis hītatōem visitator
et adiutor ē loci illius: et veniētes ad ma-
lefaciendū percutit ac p̄dit. Igitur de he-
liodoro et erarij custodia ita se res habet.

Capitulum .IIII.

Simon aūt p̄dict⁹ pecu-
niaꝝ ⁊ patrie delator male loq̄bat̄
de Onia: tanq̄ ip̄e heliodorū insti-
gasset ad hec. et ip̄e fuisset incētor malorū:
p̄uisorēqz ciuitatis ad defensorē gentis sue
et emulatorē legis dei. audebat insidiatorē
regni dicē. Sz cū inimicitie intm̄ p̄cederēt
vt etiā p̄ quosdā simonis necessarios homi
cidia fierent: ꝯsiderās onias p̄iculū ꝯtentō
nis. ⁊ appoloniū insanire. vtpote celessyrie
⁊ phenicis ad augendā malitiā simonis: ad
regē se ꝯtulit. nō vt ciuium accusator: sed
ꝯmunē vtilitatez apud semetip̄m vniuerse
multitudinis ꝯsiderās. Videbat em̄ sine re-
gali p̄uidētia impossibile esse pacē rebꝫ da-
ri: nec simonē posse cessare a stulticia sua.
Sz post seleuci vite excessuz cū suscepisset
regnū antiochus q̄ nobilis appellabat̄ am
biebat iason fr̄ onie sūmū sacerdotiū: adito
rege. p̄mittēs ei argēti talenta tricentase-
xaginta: et ex redditibꝫ alijs talēta octogī-
ta. Sup̄ hoc p̄mittebat et alia centūquin-
quaginta: si pt̄ati eius ꝯcederet̄ gimnasiū
⁊ ephebiā sibi ꝯstituere: ⁊ eos qui in hiero
solimis erāt anthiochenos scribere. Qd̄ cū
rex ānuisset ⁊ obtinuisset p̄ncipatū. statim
ad gentilē ritū ꝯtribules suos trāsferre ce-
pit: et amotis his q̄ humanitatis causa iu-
deis a r̄gibꝫ fuerāt ꝯstituta. p̄ iohem p̄rem
eupolemi. q̄ apd̄ romanos de amicitia ⁊ so
cietate fūctus ē legatōne legitima: ciuium
iura d̄stituēs p̄ua instituta sāctiebat. Et eī
ausus est sub ip̄a arce gīnasiū ꝯstituere: et
optimos q̄sqz epheboꝝ in lupanaribꝫ pone
re. Erat aūt hoc nō initiū sz increm̄tū qd̄-
dā. ⁊ p̄fectus gētilis ⁊ alienigene ꝯuersatō
nis. ꝓpt̄ impij ⁊ n̄ sacerdotis iasonis nepha
riū ⁊ īauditū scel⁹: ita vt sacerdotes iā nō
circa altaris offitia dediti eēnt: sz ꝯtēpto tē
plo ⁊ sacrifitijs neglectis festinarent p̄tici-
pes fieri palestre. ⁊ p̄bitōis ei⁹ iniuste et in
exercitijs disci: et p̄rios quidē honores ni-
hil hn̄tes: grecas gl̄ias optimas arbit̄ban
tur. Quaꝝ gr̄a p̄iculosa eos ꝯtētio hēbat:
⁊ eoꝝ īstituta emulabātur: ac p̄ om̄ia his
ꝯsil̄es esse cupiebāt. q̄s hostes ⁊ p̄emptores
habuerāt. In leges em̄ diuīas īpie agē im-
pune n̄ cedit. sed hoc tp̄s sequēs declarabit.
Cū at̄ q̄nquēnalis agon. ⁊ tyro celebraret̄
⁊ rex p̄n̄s esset misit iason facinoros⁹ ab hie
rosolimis viros pct̄ores portātes argenti

dibragmas trecẽtas in sacrifitiuꝫ hẽculis: ꝙs postulauerũt bi ꝙ apportauerãt ne in sacrifitijs erogarentᷣ qꝛ non oportꝛeret: sꝫ in alios sũptus eas deputari. Sed hec oblata sũt quidẽ ab eo ꝙ miserat in sacrifitiũ hẽculis: ꝓpter pñtes aũt date sũt in fabricã nauiũ triremiũ. Misso aũt in egiptũ apollonio nesthei filio ꝓpᷣ pmates ptolomei philometoꝛis regis. cũ ꝓgnouisset antiochꝰ alienũ se a negotijs regni effectũ: ꝓprijs utilitatibꝫ ꝓsulẽs. pfectus idẽ venit ioppẽ: et inde hieꝛosolimã. Et magnifice a Jasone ⁊ ciuitate susceptꝰ cũ faculaꝝ lumĩbꝫ et laudibꝫ ingressus ẽ: ⁊ iñ in phenicẽ exercitũ duertit. Et pꝰ triẽnij tps misit Jason menelaum supdicti simonis frem portantẽ pecũias regi: ⁊ de negotijs necessarijs rñsa platuruꝫ. At ille ꝓmẽdatus regi cũ magnificassꝫ faciẽ pratis eiꝰ. in semetipm retoꝛsit sũmum sacerdotiũ: supponẽs Jasoni talẽta argẽti trecẽta. Acceptisq; a rege mãdatis venit. nihil quidẽ hñs dignũ sacerdotio: aĩos ꝺo crudelis tyrãni: ⁊ fere belue irã gerens. Et Jason quidẽ ꝙ ꝓpum fr̃eꝫ captiuauerat: ipe decept ꝰ pfugus in ãmanitẽ expulsus ẽ regionẽ. Menelaus aũt pncipatũ quidẽ obtinuit: de pecunijs ꝺo regi pmissis nihil agebat: cũ exactõnem faceꝫ Sostratꝰ ꝙ arche erat ppositꝰ. Nã ad hũc exactõ vectigaliũ ptiebat: quã ob cãm utriq; ad regẽ sũt euocati. Et Menelaꝰ motus ẽ a sacerdotio succedẽte Lysimacho fre suo. Sostratꝰ aũt pla tus ẽ cyprijs. Et cũ hec agerẽtᷣ ꝓtigit Thaꝛsẽses ⁊ Mallotas seditiõeꝫ mouẽ: eo ꝙ antiochi regis cubine dono eẽnt date. Festinãter itaq; rex veĩt sedare illos: rlicto sufficẽto uno ex comitibꝫ suis Andꝛonico. Ratꝰ aũt Menelaꝰ accepisse se tps oportunũ. aurea quedã vasa e tẽplo furatꝰ donauit Andꝛonico: ⁊ alia vẽditerat tyro ⁊ ꝓ vicinas ciuitates. Qꝺ cũ certissime ꝓgnouisset onias. arguebat eũ: ipe in loco tuto se ꝓtinẽs antiochie secꝰ daphnẽ. Illñ Menelaus accedẽs ad andꝛonicũ rogabat ut oniaꝫ interficeꝫ. Qui cũ veniss ad oniã. ⁊ datis dextris cũ iureiurãdo ꝙuis eẽt ei suspectꝰ suasisset de asilo pcedẽ. statiꝫ euꝫ demit ñ veritꝰ iustitiã. Ob quã cãm nõsolũ iudei: sꝫ etiã alie ꝙ natõs indigẽbantᷣ: ⁊ moleste ferebãt de nece tanti viri iniusta. Sꝫ regressũ regẽ de cilicie locis adieꝛt iudei apꝺ antiochiã. simul ⁊ grecĩ: ꝓqrentes de iniq̃ nece onie. Cõtristatus itaq; Antiochꝰ aĩmo ꝓpter oniã: et flexus ad miscꝺiam lacrimas fudit: recoꝛdatꝰ defũcti sobrietatẽ et modestiã. Accẽsisq; animis Andꝛonicũ purpura exutũ ꝑ totã ciuitatẽ iubet circũduci: ⁊ in eodeꝫ loco in ꝙ in oniã ĩpietatẽ ꝓmiserat. sacrilegũ vita ꝑuarĩ: dño illi ꝓdignã retribuentẽ penã. Multis aũt sacrilegis in tẽplo a Lysimacho cõmissis Menelai ꝓsilio ⁊ diuulgata fama cõgregata ẽ multitudo aduersũ Lysimachũ: multo iã auꝛo exportato. Turbis aᷣ insurgẽtibꝫ et aĩmis ira repletis. Lysimachꝰ armatis fere tribꝫ milibꝫ. iniq̃s maiꝺ uti cepit: duce q̃dã tyrãno etate piter et demẽtia puecto. Sꝫ vt intellexerĩt conatũ Lysimachi. alij lapides. alij fustes validos arripuere: quidã ꝺo cinerẽ in Lysimachũ iecẽ Et multi quidã vulnerati: quidã aᷣ ⁊ pstrati: oẽs ꝺo in fugã ꝓuersi sũt. Ipm etiã sacrilegũ secus erariũ interfecerũt. De his ꝙ cepit iuditiuꝫ aduersus Menelaũ agitari. Et cũ venisset rex tyr: ad ipm negotiũ detulerũt missi tres viri a seniꝛibꝫ. Et cũ supareᷣ Menelaꝰ. pmisit Ptolomeo multas pecunias dare ad suadẽdũ regi. Itaq; ptolomeus in quodã atrio positũ q̃i refrigerãdi gr̃a regẽ adijt. ⁊ deduxit a sentẽtia: ⁊ Menelaũ quidem vniuerse malitie reũ criminibꝫ absoluit: miseꝛos aũt qui etiãsi apud scitas cãm dixissẽt innocẽtes iudicarentᷣ: hos morte dãnauit. Cito ꝙ iniustã penam dederũt: qui ꝑ ciuitatẽ et ꝓpᷣ o et sacris vasq; cãm ꝑsecuti sunt. Quoꝛem tyri q̃ indignati: erga sepulturã eoꝝ liberalissimi extitẽrũt. Menelaus aᷣ ꝓpter eoꝝ qui in potẽtia erãt auaritiã ꝑmanebat in ptate: crescẽs i malitia ad insidias ciuiũ. Capi. V.

Odẽ tẽpoꝛe Antiochus secundꝰ pfectõem pauit in egiptũ. Cõtigit aũt ꝑ vniuersaꝫ hieꝛosolimoꝝ ciuitatẽꝫ. videri diebꝫ quadraginta ꝑ area equites discurrẽtes aureas stolas habẽtes et hastas. q̃si cohortes armatas: et cursus equoꝝ ꝑ oꝛdies digestos. ⁊ ꝓgressiones fieri comiñ ⁊ scutoꝝ motus ⁊ galeatoꝝ multitudinẽ gladijs districtis: ⁊ telorũ iactus. et aureoꝝ armoꝝ splẽꝺoꝛẽ. omĩsq; generis loꝛicaꝝ. Quapꝛopter oẽs rogabãt ĩ bonũ mõstra ꝓuerti. Sꝫ cũ falsus rumoꝛ exisset. tanq̃ vita excessisset Anthiochus:

assūptis Jason nōmin⁹ mille viris. aggres-
sus ē ciuitatē repētē: ⁊ ciuib⁹ ad mur⁹ quo
lātib⁹ ad vltimū appēhensa ciuitate Mene-
laus fugit in arcez. Jason vo nō pcebat in
cede ciuib⁹ suis: nec cogitabat psperitatez
aduersū cognatos malū eē maximū: arbi-
trās ostiū ⁊ nō ciuiū se trophea captur⁹. Et
pncipatū q̄dē nō obtinuit: finē vo insidia-
rū suar⁹ cōfusionē accepit: ⁊ pfugus iterū
abijt in āmanitē. Ad vltimū in exiciū sui
cōclusus ab aretha arabū tyrāno: fugiēs o
ciuitate in ciuitatē oīb⁹ odiosus. vt ffuga
legū ⁊ execrabilis. vt pīe et ciuiū hostis. ī
egiptū extrusus ē. et q̄ multos de pīa sua
expulerat pegre pijt lacedemonas pfectus
q̄p cognatōe ibi refugiū bīturus: ⁊ q̄ inse-
pultos multos abiecerat. ipe ⁊ illamētat⁹ ⁊
īsepultus abijcit: sepultura negz pegrina
vsus: negz pīo sepulcro pticipās. Quis ita-
qz gestis suspicat⁹ ē rex societatē detesturos
iudeos: ⁊ ex hoc pfectis ex egipto efferatis
animis ciuitatē q̄dē armis cepit. Jussit aūt
militib⁹ interficē: negz pcere occursātib⁹: ⁊
p domos ascēdētes trucidare. Fiebāt g̃ ce-
des iuuenū. ac senior⁹: mulier⁹ ⁊ nator⁹ ex-
terminia: vginūqz ⁊ puulor⁹ neces. Erant
aūt tot⁹ triduo. octogīta milia īfecti: q̄-
dragīta milia vncti: nōmin⁹ aūt venūdati
Soz nec ista suffitiūt. Ausus ē etiā intrare templū templuz
tēplū vniuersa terra sāctius Menelao do-
ctore: q̄ legū et pīe fuit pdit⁹r. Et scelestis
manib⁹ sumēs sācta vasa q̄ ab alijs regib⁹
et ciuitatib⁹ erāt posita ad ornatum loci ⁊
gl̄iam ptrectabat indigne ⁊ ptaminabat.
Jta alienatus mētē Antioch⁹ nō psidera-
bat q̄ ꝑ ip̄m pcā hītantiū ciuitatē modicum
deus fuerat iratus: ꝑ ip̄m q̄d et accidit circa
locū despectū. Alioq̄n nisi ptigisset eos ml̄
tis pctis eē inuolutos. sic̄ Heliodor⁹ q̄ mis-
sus ē a Seleuco rege ad expoliādū erariū:
etiā hic statī aduenies flagellat⁹ et repul-
sus vtiqz fuisset ab audatia. Elex ñ ꝑ ip̄m locū
gentē: sz ꝑ ip̄m gentē locū deus elegit. Jōqz ⁊
ipe loc⁹ pticeps fact⁹ ē ꝑ ip̄m malor⁹: postea
aūt fiet sot⁹ ⁊ bonor⁹ et q̄ derelictus in ira
dei oīpotētis ē. iterq in magni dñi recōciliā
tione cū sūma gl̄ia exaltabit. igit̄ Antio-
chus mille octīgētis ablatis de tēplo talen
tis velocit̄ ātiochiā ꝛgressus ē: existimās
se p̄ superbia t̄rā ad nauigandū pelag⁹ vo ad
iter agendū deductur⁹ ꝑ mētis elatōem

Reliquit aūt ⁊ p̄positus ad affligendā gē-
tez: hierosolimis quidē philippū genē frigē
moribus crudelitatē eoipo a q̄ pstitutus ē: in
garizim at̄ andronicū ⁊ menelaū q̄ g̃uius-
q̄ ceteri īminebāt ciuib⁹. Cūqz appositⁿ eēt
ꝑ iudeos misit odiosū p̄ncipē appoloniū cū
exercitu viginti ⁊ duob⁹ milib⁹: p̄cipiēs ei
oēs pfectē etatis int̄ficē: mulieres ac iuue
nes vendē. Qui cū venisset hierosolimā pa
cē simulās q̄euit vsqz ad diē sc̄m sabbati:
⁊ tunc feriatis iudeis arma cape suis p̄ce-
pit. Omīsqz sil'q̄ ad spectaculū pcesserāt: tru
cidauit. ⁊ ciuitatē cum armatis discurrēs
īgentē multitudinē pemit. Judas at̄ ma-
chabe⁹ q̄ decim⁹ fuerat secesserat in desertū
locū: ibiqz int̄ feras vitā in mōtib⁹ cū suis
agebat. ⁊ feni cibo vescētes dmorabant̄ ne
pticipes essent coinq̄natōnis. Ca. VI.

Sed non p⁹ multū temp⁹ templum
misit rex senē quēdā Antiocenū q̄
ꝑpellēt iudeos vt se transferrent a
patrijs et dei legib⁹: ꝑtamīare etiā qd̄ ī hie
rosolimis erat tēplū. ⁊ cognomīaret iouis
olimpij. ⁊ in garizim ꝑut erāt hi q̄ in locū
inhītabant iouis hospitalis. Pessima aūt
⁊ vniuers⁹ g̃uis erat malor⁹ incursio. Nā tē
plū luxuria et ꝑmessatōnib⁹ erat plenū. et
scortantiuz cū meretricib⁹: sacratisqz edib⁹
mulieres se vltro ingerebāt: ītroferētes ea
q̄ nō licebat. Altare etiā plenū erat illici-
tis: q̄ legib⁹ phibebāt̄. Neqz at̄ sabbata cu
stodiebāt̄: neqz dies solēnes patrij fuabā-
tur nec simpl'r se quisquā iudeū cōfitebat̄.
Ducebāt̄ at̄ cū amara necessitate ī die na
talis regis ad sacrifitia: et cuz liberi sacra
celebrarēt̄: cogebāt̄ edera coronati libero
circuire. Decretū at̄ exiuit in p̄imas ciui
tates gētiliū suggerētib⁹ ptolomeis. vt pa-
ri mō et ipi aduersus iudeos agerēt vt sa-
crificarēt: eos aūt qui nollēt trāsire ad in-
stituta gentiliū interficerēt. Erat g̃ videre
miseriā. Due em̄ mulieres delate sunt na-
tos suos circūcidisse: quas ad vbera infan
tib⁹ suspensis cuz public̄e p ciuitatē circū-
duxissent: per muros precipitauerūt. Alij
vo ad p̄imas coeuntes spelūcas. et laten-
ter sabbati diem celebrātes. cum indicati
essent Philippo flāmis succensi sūt: eoq̄ ve
rebant̄ ꝑter religionē et obseruantiā ma-
nu sibimet auxiliū ferre. Obsecro aūt eos
qui hunc librū lecturi sūt: ne abhorrescāt

ꝓpter aduersos casus: sꝫ reputēt ea q̄ acci-
derūt nō ad interitū: sꝫ ad correctōem esse
generis nr̄i. Etēm multo tpe ñ sinē pc̄or
bus ex sn̄ia agere: sꝫ statim vltōes adhibē.
magni bñfitij ē iuditiū. Nō eī sicut in alijs
natōnibo dñs pacienter expectat vt eas cū
iuditij dies aduenerit ī plenitudīez pc̄oꝝ
puniat: ita q in nobis statuit vt pc̄is nr̄is
in finē deuolutis ita vt demū in nos vindi
cet: ꝓpter qđ nūq̄ quidē a nob miscdiaz suā
amouet: correptiōes vo in aduersis populū
suū ñ delinq̄t. Sꝫ hec nob ad ꝓmonitōez le
gētiū dicta sint paucis: iā aī veniēdū ē ad
narratōem. Igit̄ Eleazar⁹ vn⁹ de p̄moribo
scribaꝝ vir etatē puectus. q vultu decorus
apto ore bians ꝓpellabat̄ carnē porcinā
māducare: at ille glorioſissimā mortē ma-
gisq̄ odibilē vitā ꝓplectens: volūtarie p̄i-
bat ad supplitiū. Intuēs aī qūo oportēret
accedē: pacient̄ sustinēs destīauit ñ admit
tere illicita: ꝓp̄ vite amorē. Hi aūt q̄ asta-
bāt iniq̄ miseratōne ꝓmoti ꝓpter antiquam
viri amicitiā: tollētes euz secreto rogabāt
afferri carnes q̄bo vesci ei licebat: vt simu-
lareī māducasse sicut rex īperauerat de sa
crifitij carnibo: vt hoc facto a morte libera
retur. et ꝓp̄ veterē viri amicitiā hāc in eo
faciebāt hūanitatez. At ille cogitare cepit
etatis ac senectutis sue eminentiā dignā.
q ingenuā nobilitatis canicīē. atq̄ a puero
optime ꝓuersatōis: q p̄m sanctē q a deo ꝓdi
te legis ꝓstituta rñdit cito dicēs: p̄mitti se
velle in infernū. Nō em̄ etatē nr̄am dignū
est inq̄t fingē. vt multi adolescētes arbitrā
tes Eleazarū nonaginta annoꝝ trāsisse ad
vitā alienigenaꝝ: et ipi ꝓpter meā simula-
tōnem et ꝓpter modicuz corruptibilis vite
tp̄s decipiantur. et p hoc maculā atq̄ exe-
cratōem mee senectuti ꝓquirā. Nametsi in
p̄nti tpe supplitijs hoīm eripiar: sꝫ manum
om̄ipotētis nec viuus nec defunctus effu-
giā. Quobrem fortiter vitā excedendo. sene-
ctute quidez dignus apparebo: adolescētibo
aūt exemplū forte relinquā: si p̄mpto ani-
mo ac fortiter p grauissimis ac sāctissimis
legibo honesta morte pfungar. His dictis
ꝓfestim ad supplitiuz trahebat̄. Hi aūt qui
eū ducebāt et pauloante fuerāt mitiores
in iram ꝓuersi sunt ꝓpter p̄mones ab eo di-
ctos: quos illi p erogantiā platos arbitra-
bātur. Sed cū plagis p̄imeret̄: ingemuit

et dixit. Dñe qui habes sanctā scientiam:
manifeste tu scis, qz cū a morte possem li-
berari duros corpis sustineo dolores: scdm
aiam vo ꝓpter timorē tuū libent̄ hec patior
Et iste quidem hoc modo vita decessit: nō
solū iuuenibo: sed et memoriā vniuerse gē-
ti memoriā mortis sue ad exempluz virtu-
tis et fortitudinis derelinquēs. Ca. VII.

Ontingit aūt et septem
frēs vnacū mr̄e apprehēsos ꝓpelli
a rege edere ꝑ phas carnes porci-
nas: flagris et thaureis cruciatos. Un⁹ aī
ex illis q̄ erat p̄m⁹: sic ait. Quid q̄ris: q q̄d
vis discē a nobis: Parati sumus mori ma-
gisq̄ p̄rias dei leges ꝓuaricari. Irat⁹ itaq̄
rex iussit sartagines. q ollas eneas succen-
di: quibo stati succēsis iussit ei qui ꝓr fue-
rat locutus āputari linguā: q cutē capitis
abstracta sūmas q̄b man⁹ q pedes ei p̄scidi:
ceteris eius frībo q mr̄e inspiciētibo. Et cū
iā p oia inutilis fact⁹ eēt. iussit ignē admo
ueri: q adhuc suspirātē torreri in sartagine
in q̄ cū diu cruciareī: ceteri vnacū mr̄e in
uicē se hortabāt̄ mori fortit̄: dicētes. Dñs
deus aspiciet veritatez. et ꝓsolabit̄ in nob:
quēadmodū in p̄testatōne cāntici declarauit
moy̆ses: q in puis suis ꝓsolabitur. Mortuo
itaq̄ illo p̄mo hoc mō sequentē deducebāt
ad illudēdū. q cutē capitis eius cū capillis
abstracta. interrogabāt si māducaret pri-
usq̄ toto corpe p mēbra singula puniret̄.
At ille rñdens p̄ria voce: dixit. Non facia
Propt̄ qđ et iste sequēti loco p̄mi tormēta
suscepit: et in vltimo spū ꝓstitutus sic ait.
Tu q̄dē sceleſtissime ī p̄nti vita nos pdis:
sꝫ rex mūdi defūctos nos p suis legibo eter-
ne vite resurrectōne suscitabit. Post hunc
tertius illudit̄. q linguā postulat⁹ cito ptu
lit. q manus ꝓstanter extendit: q cū fiducia
ait. E celo ista possideo: sed ꝓpter dei leges
nūc hecipa despicio: qm̄ ab ipo me ea rece
ptuꝝ spero. Ita vt rex et qui cū ipso erant
mirarent̄ adolescētis animū. et tanq̄ nihil
ducēt cruciatus. Et hoc itaq̄ defūcto: q̄rtū
vexabāt similiter torquētes. Et cū iā esset
ad morte: sic ait. Potius ē ab hoībo morti
datos spem expectare a deo: iterum ab ipo
resuscitandos. Tibi em̄ resurrectō ad vitā
nō erit. Et cū admouissent quintū vexabāt
eū. at ille respitiens in eū: dixit. Potestatē
inter homines hñs cum sis corruptibilis

facis qđ vis. Noli aũt putare genus nr̃m a deo esse derelictũ. Tu aĩ patiẽt̃ sustine: ⁊ videbis magnã pr̃atem ipius q̃liter te ⁊ se mẽ tuũ trq̃bit. Post hũc ducebãt sertũ. et is mori incipiẽs: sic ait. Noli frustra errare. Nos em̃ ꝓpter nosmetipos hoc patimur peccantes in deũ nr̃m: ⁊ digna ãmiratõne facta sũt in nob. Tu autẽ ne existimes tibi ipune futur̃. q̃ ꝺ deũ pugnare tẽptaueris Sup̃ modũ aũt mr̃ mirabilis ⁊ bonor̃ memoria digna. que peuntes septẽ filios sub vnius diei tpe ꝯspitiens. bono animo ferebat ꝓpter spem quã in deũ hẽbat: singulos aũt illor̃ hortabaĩ voce pr̃ia fortit̃ repleta sapiẽtia: feminee cogitatõni masculinũ animuz inferẽs: dixit ad eos. Nescio q̃liter in vtero meo apparuistis. Neq; ei ego spm̃ ⁊ aĩam donaui vob et vitã: ⁊ singulor̃ mẽbra ñ ego ipa ꝓpegi. Sed em̃ mũdi creator qui formauit homis natiuitatẽ. quiq; oim inuenit originẽ. et spm̃ vobis itẽr̃ cũ misericordia reddet et vitã: sicut nunc vosmetipos despicitis ꝓpter leges eius. Antioch⁹ aũt ꝓtemni se arbitrat⁹. simul ⁊ exprobrãtis voce despecta: cum adhuc adolescẽtior supesset. nõsolũ verbis hortabaĩ: sed et cũ iuramẽto affirmabat diuitẽ se et beatũ factur̃. et translatũ a patrijs legibo amicum habitatur̃ et res necessarias ei prebitur̃. Quz ad hec cũ adolescẽs nequaq̃ inclinaret̃ vocauit rex mr̃em et suadebat ei vt adolescenti fieret in salutẽ. Cum aũt multis eaz vobis esset hortatus: pmisit suasurã se filio suo. Iraq; inclinata ad illũ irridẽs crudelẽ tyrãnũ: ait patria voce. Fili mi miserere mei q̃ te i vtero nouẽ mẽsibo portaui. ⁊ lac triẽnio dedi et alui: et in etatez istã pduxi. Peto nate vt aspicias ad celũ ⁊ terrã et ad oĩa q̃ in eis sũt. et intelligas q⁹ ex nihilo fecit illa deus et hoim genus. ita fiet vt nõ timeas carnificẽ istũ: sed dignus frib⁹ tuis effectus pticeps suscipe mortẽ. vt in illa miseratõne cũ fratribo tuis te recipiã. Cũ hec illa adhuc diceret: ait adolescẽs. Quẽ sustinetis? Non obedio pcepto regis: sz pcepto legis q̃ data est nobis ꝑ Moyſen. Tu vo qui inuẽtor oĩis malitie factus es in hebreos nõ effugies manũ dei. Nos em̃ ꝑ pcẽs nr̃is hec patimur. Etsi nobis ꝓpter increpatõem et correptõem dñs deus nr̃ modicũ iratus est: sed itẽr̃ recõciliabitur seruis suis. Tu aũt o sceleste et oim hoim flagitiosissime noli frustra extolli vanis spebo: in seruos ei⁹ inflamatus. Nõduz em̃ oĩpotẽtis dei ⁊ oĩa inspiciẽtis iuditiuz effugisti. Naz fres mei modico nunc dolore sustẽtato sb̃ testamento eterne vite effecti sunt: tu vo iuditio dei iustas superbie tue penas exolues. Ego autẽ sicut et fres mei animam ⁊ corp⁹ meum trado ꝓ patrijs legibus inuocans deũ maturi⁹ gẽti nr̃e ꝓpitiũ fieri: teq; cuz tormentis ⁊ vberib⁹ cõfiteri q⁹ ipe ẽ deus solus. In me vo et in fribus meis desinet omnipotẽtis ira: q̃ sr̃ oĩe gen⁹ nr̃m iuste supducta est. Tũc rex accẽsus ira. in hunc sup oĩes crudelius deseuit: indigne ferens se derisuz. Et hic itaq; mod⁹ obijt: per omnia in dño ꝓfidẽs. Nouissime autẽ post filios et mater cõsumpta est. Igit̃ de sacrifitijs et de nimijs crudelitatibus satis dictum est. Capitulum .VIII.

Judas vo Machabe⁹ et q̃ cum illo erãt introibãt latent̃ in castella: ⁊ cõuocãtes cognatos ⁊ amicos. ⁊ eos q̃ pmanserãt in iudaismo assumentes. eduxer̃t ad se sex milia viros Et inuocabant dñm vt respiceret in ꝑt̃m q̃ ab omnib⁹ calcabaĩ et miserẽt̃ tẽplo qđ ꝓtaminabaĩ ab impijs. Miserẽt̃ etiam ex terminio ciuitatis q̃ essz ilico ꝓplananda et vocez sãguinis ad se clamantis audiret memorareĩ q̃z iniquissimas mortes puulor̃ innocẽtiuz. et blasphemias nomi suo illatas: et indignareĩ sup̃ his. At machabeus congregata multitudine intollerabilis gentib⁹ efficiebaĩ. Ira. n. dñi in miseri cordiam ꝓuersa est. Et supueniens castell⁹ ⁊ ciuitatib⁹ improuisus succẽdebat eas: et oportuna loca occupans. non paucas hostium strages dabat. Maxime aĩ noctibo ad huiuscemõi excursus ferebaĩ: et fama virtutis eius vbiq; diffundebaĩ. Videns aĩ Philipp⁹ paulatim vir̃ ad pfectum venire ac freq̃ntius res ei cedere pspere ad ptolomeuz ducez celesſyrie et phenicis scripsit: vt auxiliũ ferret r̃gis negotijs. At ille velocit̃ misit Nichanorem patrueli de primoribo amicuz: datis ei ꝺ pmixtis gẽtib⁹ armatis nõmin⁹ viginti milib⁹ vt vniuersuz iudeor̃ gen⁹ delẽt adiũcto ei. ⁊ Gorgia viro militari. ⁊ ĩ bellicis r̃bo experiẽtissimo. Cõstituit aĩ nichanor r̃gi vt tributuz qđ

romanis erat dandū duo milia talentoruꝫ de captiuitate iudeoꝝ: ſuppleret. Statimq; ad maritimas ciuitates miſit ꝓuocans ad coemptōem iudaicoꝝ mācipioꝝ: ꝓmittēs ſe nonagīta mācipia talēto diſtractuꝫ: nō reſpitiēs ad vindictā q̄ eū ab oīpotēte eēt ꝓſecutura. Judas aūt vbi ꝓpit: indicauit his qui ſecū erāt iudeis nichanoris aduentū. Ex quibꝫ quidā formidātes. q̄ ñ credētes dei iuſtitie in fugā vertebanť: alij vo ſi q̄d eis ſuperat vēdebāt: ſil'q; dñm deꝑcabanť. vt eripet eos de īpio Nichanore qui eos p̄uſq; incomin⁹ veniret: vēditerat. Etſi ñ ꝓpter eos: ꝓpter teſtm̄ qđ erat ad pēs eorū. et ꝓpter inuocatōem ſancti q magnifici noīs eius ſup ipos. Cōuocatis aūt Machabeus ſeptē milibꝫ q̄ cū ipo erāt: rogabat ne hoſtibꝫ recōciliarenť: neq; metuerēt iniq̄ veniētiū aduerſū ſe hoſtiū multitudinē: ſz fortiter ꝓtēderēt añ oculos hñtes ꝓtumeliā q̄ loco ſancto ab his iniuſte eſſet illata: itemq; q ludibrio habite ciuitatis iniuriā: adhuc etiā veterū inſtituta ꝓuulſa. Nā illi quidē armis ꝓfidunt. ait ſil'et audatia. nos aūt in oīpotēte dño qui p̄t et venientes aduerſū nos q vniuerſū mūdū vno nutu delē ꝓfidim⁹. Ammonuit aūt eos et de auxilijs dei q̄ facta ſunt erga pentes: q q; ſub Sennacherib cētumoctogintaquinq; milia perierūt. et de p̄lio qđ eis aduerſus galathas fuit in babilonia: vt oēs vbi ad rem ventū eſt macedonibꝫ ſotijs beſitātibꝫ. ipi ſex milia ſoli peremerūt cētūuiginti milia ꝓter auxiliū illis datum de celo. et bñfitia p̄ his plurima ꝓſecuti ſunt. His verbis ꝓſtantes effecti ſūt: et p legibꝫ q patria mori parati. Cōſtituit itaq; ffres ſuos duces vtriq; ordini. Symonē et Joſephū q Jonathan ſubiectis vnicuiq; millenis et quingentenis: ad hoc etiā ab Ezdra lcto illis ſcto libro q dato ſigno adiutorij dei: in p̄ma acie ipe dux ꝓmiſit cū Nichanore. Et facto ſibi adiutore oīpotēte interfecerūt ſup nouē milia hominū maiorē aūt p̄tem exercit⁹ Nichanoris vulneribꝫ debilē factā fugē ꝓpulerūt. Pecunijs vo eoꝝ qui ad emptōem ipoꝝ venerāt ſublatis. ipos vſqueq; q̄ſecuti ſunt: ſz reuerſi ſunt hora ꝓcluſi. Nā erat añ ſabbatū: quā ob cām nō p̄ſeuerauerūt inſeq̄ntes Arma aūt ipoꝝ et ſpolia ꝓgregātes ſabbatū agebāt bñdicētes dñm: q̄ liberauit eos

in iſto die miſcdie initium ſtillans in eos. Poſt ſabbatū vo debilibꝫ q orphanis et viduis diuiſerūt ſpolia: et reſidua ipi cū ſuis habuere. His itaq; geſtis et ꝓmunit ab oībus facta obſecratōne: miſericordem dñm poſtulabāt vt in finē ſuis ſuis recōciliaretur. Et ex his q̄ cū Thimotheo q Bachide erāt ꝫ ſe ꝓtēdentes ſup viginti milia interfecerūt q munitōnes excelſas obtinuerūt. q plures p̄das diuiſerūt: equā portōem debilibꝫ. pupillis q viduis: ſz q ſenioribꝫ faciētes. Et cū arma eoꝝ diligenť collegiſſent: oīa ꝓpoſuerūt in locis oportunis. Reſidua vo ſpolia hieroſolimā detulerūt. q Philarcen qui cū Timotheo erat interfecerūt virum ſceleſtū: q̄ in multis iudeos afflixerat Et cū encenia agerēt in hieroſolimis eos q̄ ſacras ianuas incenderūt: id ē Caliſthenē cū in q̄dā domiciliū refugiſſet incenderūt: digna ei mercede p̄ ipietatibꝫ ſuis reddita. Facinoroſiſſimus aūt Nichanor q̄ mille negociātes ad iudeoꝝ venditōem adduxerat hūiliat⁹ auxilio dñi ab his q̄s nullos exiſtimauerat. ꝓpoſita veſte glie per mediterranea fugiens ſolus venit antiochiā: ſummā infelicitatē de interitu ſui exercitus ꝓſecutus. Et qui ꝓmiſerat romanis ſe tributū reſtituere de captiuitate hieroſolimoꝝ p̄dicabat nunc p̄tectorē deū hr̄e iudeos. q ob ip̄m inuulnerabiles eſſe: eo q; ſeq̄rent leges ab ipſo conſtitutas.

Capi. IX.

In dez tēpore Antioch⁹ inhoneſte reuertebať de pſide. Intrauerat em̄ in eā que dr̄ pſipolis et tēptauit expoliare templū et ciuitatem oppr̄imere: ſz multitudine ad arma ꝓcurrēte in fugā verſi ſūt. q ita ꝓtigit vt Antiochus poſt fugam turpiter rediret. Et cū veniſſet circa egbathanan: recognouit q̄ erga Nichanorem et Timotheum geſta ſunt. Elatus aūt in ira. arbitrabať ſe iniuriā illorū qui ſe fugauerāt poſſe in iudeos retorquere: ideoq; iuſſit agitari curruꝫ ſuum ſine intermiſſione agens iter. ſceleſti eū iudiciū p̄urgente: eoq; ita ſup̄be locutus ē ſe vēturū hieroſolimā. et ꝓgeriem ſepulcri iudeoruꝫ eā facturum. Sz qui vniuerſa ꝓſpicit dñs deus iſrl': p̄cuſſit eū inſanabili et inuiſibili plaga. Ut em̄ finiuit huncip̄m p̄monē: ap p̄hēdit eū dolor dirus viſceꝝ et amara ternoꝝ tormēta. Et quidē ſatis iuſte: quippe q

multis et nouis crutiatibꝫ alioruꝫ torserat viscera: licet ille nullo modo a sua malitia cessaret. Sup hoc aũt supbia replet⁹ ignẽ spirãs animo in iudeos. et ꝑcipiens accelerari negotiũ: ꝓtigit illũ impetu euntem de curru cadere: ⁊ graui corpis collisione mẽbra vexari. Ysqꝫ qui sibi videbaꝫ etiã fluctibus maris imperare supꝫ humanũ moduꝫ supbia repletus. ⁊ mõtiũ altitudine in sydera apprehendẽ. nũc hũiliatus ad terrã ingestatorio portabaꝫ. manifestã dei virtutẽ in semetipso ꝓtestans: ita vt de corpe impij vermes scaturirẽt: ac viuẽtes in doloribꝫ carnes eius effluerẽt: odore etiã illius ⁊ fetore exercit⁹ gravareꝫ. Et q̃ pauloañ sydera celi ꝓtingẽ se arbitrabaꝫ. eũ nemo poterat ꝓpꝫ intolerãtiã fetoris portare. Hinc igiꝫ cepit ex gravi supbia deduct⁹ ad agnitionem sui venire diuina ãmonit⁹ plaga: p momẽta singula doloribꝫ suis augmẽta capientibꝫ. Et cũ nec ipe iã fetorẽ suũ ferre possz: ita ait. Justũ ẽ subditũ esse deo: ⁊ mortalẽ ñ paria deo sẽtire. Orabat aũt hic sceleſt⁹ dñm a q̃ nõ esset miscdiam ꝓsecutus: et ciuitatẽ ad quã festinãs veniebat. vt eã ad solũ deduceret ac sepulcrũ ꝓgestoꝫ facet. nũc optat liberam redere: ⁊ iudeos q̃s nec sepultura quidẽ se dignos habiturũ: sz auibꝫ ac feris diripiẽdos tradituꝫ. ⁊ cũ puulis extermiatuꝫ dixerat eq̃les nũc atheniẽsibꝫ facturũ pollicet: tẽpluz etiã sc̃m qđ ꝑus expoliauerat: optimis donis ornatuꝫ: ⁊ sc̃a vasa multiplicatuꝫ. ⁊ ptinẽtes ad sacrificia sũptus de redditibꝫ suis ꝑstaturũ: supꝫ hec et iudeũ se futuꝫ: ⁊ oẽm locũ terre pambulatuꝫ. et ꝑdicatuꝫ dei pꝫatem. Sed nõ cessãtibꝫ doloribꝫ supuenerat eĩ in eũ iustũ dei iuditiuz: desperãs scripsit ad iudeos in hũc modũ depcatoꝝis epl'am hec ꝓtinentẽ. Optimis ciuibꝫ iudeis: plurimã salutẽ ⁊ bñ valere. et esse felices: rex et ꝓnceps Antiochus Si bñ valetis et filij vri et ex sntia vob cũcta sũt: maximas agimus gr̃as. Et ego in infirmitate ꝓstitutus. vri aĩ memor benigne reuersus de ꝑsidis locis et infirmitatẽ gravi apprehẽsus necessarium duxi ꝓmuni vtilitatẽ curã hre. ñ desperãs memetipm: sz spem multã hñs effugiẽdi infirmitatẽ. Respitiẽs aũt q̃ et pr̃ meus qđo tpibꝫ in locis supioribꝫ ducebat exercitũ oñdit q̃ post se suscipet ꝓncipatum vt si quid ꝓtrarium acciderꝫ aut difficile nũciareꝫ. scientes hi qui in regionibꝫ erãt cui esset rex sũma derelicta nõ turbarentur: ad hec ꝓsiderãs de primo potẽtes quosqꝫ et vicinos. tẽporibꝫ insidiãtes et euentũ expectãtes: designaui filiũ meũ Antiochũ regẽ quẽ sepe recurrẽs in supiora regna multis vrm ꝓmendabã. et scripsi ad euz que subiecta sũt. Oro itaqꝫ vos et peto memores bñfitiorũ publice et ꝑuatim: vt vnusq̃sqꝫ ꝓseruet fidem ad me ⁊ ad filiũ meũ. Cõfido enĩ eũ modeste ⁊ hũane actuꝫ et seq̃ntẽ ꝓpositũ meũ: et ꝓmunez vobis fore. Igiꝫ homicida et blasphemus pessime ꝑcussus: ⁊ vt ipe alios tractauerat pegre in mõtibꝫ miserabili obitu vita functus est. Trãsferebat aĩ corpus Philippus collactaneus eius: q̃ metuẽs filiũ Antiochi ad Ptolomeum philomethora in egiptum abijt.

Capitulum. X.

Machabeus aũt ⁊ qui cũ eo erãt dño se ꝓtegẽte templũ quidem et ciuitatem recepit: aras aũt quas alienigene ꝑ plateas struxerãt: itẽqꝫ delubra demolitus est. Et purgato templo aliud altare fecerũt: et de ignitis lãpadibꝫ igne ꝓcepto sacrifitia obtulerũt post bienniũ et incensũ ⁊ lucernas ⁊ panes ꝓpositionis posuerũt. Quibꝫ gestis rogabãt dñm pstrati in terraz ne amplius talibꝫ malis incideret. Sz etsi q̃ peccassent: vt ab ipo miti⁹ corriperẽtur. et non barbaris ac blasphemis hominibꝫ traderenĩ. Qua die aũt templum ab alienigenis pollutũ fuerat: ꝓtigit eadem die purificatonem fieri vicesima et q̃nta menſ q̃ fuit casleu. Et cũ letitia diebus octo egerũt in modũ tabernaculoꝝ recordãtes. q̃ añ modicũ tpis diẽ solennem tabnaculoꝝ in montibꝫ ⁊ in spelũcis more bestiaꝝ egerãt: ꝓpter qđ tirsos ⁊ ramos virides et palmas ꝓferebãt ei. qui ꝓsperauit mũdare locũ suũ. Et decreuerũt ꝓmuni ꝑcepto et decreto vniuerse gẽti iudeorũ oĩbꝫ annis agere dies istos. Et antiochi quidẽ q̃ appellatus ẽ nobilis. vite excessus ita se habuit. Nũc aũt de eupatore Antiochi impij filio q̃ gesta sũt narrabimus: breuiantes mala q̃ in bellis gesta sũt. Hic enĩ suscepto regno ꝓstituit super negotia regni Lisiaz quendam phenicis et sirie militie principẽ. Nam Ptolomeus qui dicebatur macer. iusti tenax erga iudeos esse constituit: et

Templuz erat sanctuz

pcipue ꝓpter iniq̃tatē q̃ facta erat in eos: ⁊ pacifice agere cū eis. Sz ob hoc accusatus ab amicis apud eupatorē: cū freq̃nter ꝓdītor audiret eoq; cyprū creditam sibi a philometore defuisset. ⁊ ad Antiochū nobilē trāslat⁹. etiā ab eo recessisset: veneno vitā finiuit. Gorgias aūt cū esset dux locox assumptis aduenis freq̃ter iudeos debellabat: iudei vo qui tenebāt opportunas munitōnes fugatos ab hierosolimis suscipiebāt: ⁊ bellare cēptabāt. Di vero q̃ erāt cuz Machabeo p oīones dñm rogātes vt esset sibi adiutor. impetuz fecerūt in munitōnes ydumeox: mltaq; vi insistētes loca obtinuerūt. occurrentes ītremerūt: ⁊ oīs simul nōmin⁹ a vigītiq̃nq; milibo trucidauerūt. Quidā aūt cū ꝓfugissent ī duas turres valde mūitas oēm apparatū ad ꝛpugnanduz hītes. Machabe⁹ ad eoꝛū expūgtōez relicto Symōe ⁊ Josepho itēq; Zacheo eisq; q̃ cuz ipis erāt satis multis: ipse ad eas q̃ āpli⁹ purgebāt pugnas ꝓuer⁹. ē Di vero q̃ cū Symōe erāt cupiditate ducti a q̃busdam q̃ ī turribo erāt suasi sūt pecunia: ⁊ septuagīta milibo didragmis acceptis dimiserūt q̃sdā effugē. Cū aūt Machabeo nūciatū esset qō factū ē: pricipibo ꝑli congregatis. accusauit q; pecunia frēs vendidissent. aduersarijs eoruz dimissis. Doc igit̄ ꝓditōes factos ītrfecit. ⁊ ꝓfestī duas turres occupauit. Armis aūt ac manibo oīa ꝓsperе agēdo ī duabo munitōibo plusq; vigīti milia pemit. Et Timothe⁹ q̃ pri⁹ a iudeis fuerat supat⁹ ꝓuocato exercitu peregrine mltitudīs ⁊ congregato eq̃tatu azi⁊ano aduenit: q̃si armis iudeaz capturus. Machabe⁹ aūt ⁊ q̃ cū ipo erāt appropiq̃nte illo deꝑcabant̄ dñm caput terra aspergētes. lūboscq; cilicijs p̄cincti. ad altaris trepidinē puoluti: vt sibi ꝓpici⁹ inimicis aūt eox eēt inimicus: et aduersarijs aduersarē sicut lex dicit. Et ita p⁹ oīonez sūptis armis lōgi⁹ de ciuitate ꝓcedentes: ⁊ primi hostibo effecti resedērūt. Primo aūt sol' ortu vtriq; bellū ꝓmisērūt. isti q̃de victorie ⁊ ꝓsperitatis spōsorem cuz vtute dñz hītes. illi aūt ducez belli animū habebāt. Sz cū vehemēs pugna eēt apparuerūt aduersarijs de celo viri q̃nq; in eq̃s. frenis aureis decori ducatuz iudeis p̄stātes: ex q̃bo duo machabeū mediū hītes armis suis circū-

septū incolumē cōseruabāt: in aduersarios aūt tela ⁊ fulmina iaciebant. exq̃ ⁊ cecitate cōfusi et repleti ꝓturbatōne cadebāt. Interfecti sūt aūt viginti milia q̃ngēti. et eq̃tes sexcēti. Timotheus vo ꝓfugit in gazaraz p̄sidium munituz cui p̄erat cereas Machabe⁹ aūt et q̃ cū eo erāt letātes obsederūt p̄sidiū diebo q̃tuor. At hi q̃ intus erāt loci firmitate cōfisi sup̄ modum maledicebāt. et sermones nephādos iactabant: sed cuz dies q̃nta illuxisset viginti iuuenes ex his q̃ cuz machabeo erāt accēsi animis ꝓpter blasphemiam viriliter accesserūt ad murū. et feroci aīmo incedētes ascēdebāt. sz et alij similiter ascēdentes turres portasq; succēdere aggressi sūt atq; ipos maledicos vivos ꝓcremare. Per cōtinuū aūt biduū. p̄sidio vastato Timotheū occultantē se in q̃dam reptū loco peremerūt: et frem illi⁹ cereā ⁊ apolloniū fame occiderūt: q̃bo gestis. in ymnis et cōfessionibo bñdicebāt dñm qui magna fecit in israel: et victoriā dedit illis. Capitulum .XI.

Sed paruopost tempore Lisias ꝓcurator regis et ꝓpinquus ac negocioꝛ ꝑpositus grauiter ferēs de his q̃ acciderāt: congregatis octogīta milibo et eq̃tatu vniuerso veniebat aduersū iudeos existimans se ciuitatē quidē captā gentibo habitaculū facturū: templum vo in pecunie questū sicut cetera delubra gētiū habituꝛ: et per singulos ānos venale sacerdotiū. nusq; recogitās dei p̄tatem: sz mēte effrenat⁹. ī mltitudīe peditū ⁊ ī milibus eq̃tū. ⁊ ī octogīta elephātis ꝓfidebat. Ingressus aūt iudeā et appropiās bethsure q̃ erat ī angusto loco ab hierosolima ītruallo q̃nq; stadioꝛ. illud p̄sidiū expugnabat. Ut aūt Machabe⁹ ⁊ q̃ cū eo erāt cognouerūt expugnari p̄sidia: cū fletu ⁊ lacrimis rogabāt dñm. ⁊ oīs turba simul: vt bonū angelū mitteret ad salutez isrl̄. Et ipse prim⁹ machabeus assūptis armis ceteros adhortat⁹ ē simul secū piculū subire: ⁊ fere auxiliū frib⁹ suis. Cūq; piter prompto animo procederent hierosolimis. apparuit p̄cedēs eos eques in veste candida. armis aureis hastā vibrās. Tūc oīs siml̄ bñdixerūt misericordē dñm: et ꝓualuerūt aīmis nōsolū boies sed ⁊ bestias ferocissimas et muros ferreos parati penetre. Ibāt igit̄

venale sacerdotiū

frenis aureis

225

ꝑmpti: de celo hñtes adiutoꝛē ⁊ miserantē sup eos dñm. Leonū aūt moꝛe ipetu irruentes in hostes ꝓstrauerūt ex eis undecim milia peditū ⁊ eqtū milleseꝛcētos: uniuersos aūt i fugā uertēꝛūt: plures autē ex eis uulnerati nudi euaserūt. Sꝫ ⁊ ipse Lisias turpiter fugiēs euasit. Et qꝛ nō insensat⁹ erat: secuꝫ ipe reputās factā erga se diminutōem. et itelligēs iuictos eē hebreos dei omipotētis auxilio nitētes. misit ad eos: ꝑmisitq; se ꝓsensurū omībꝫ q̄ iusta sunt: ⁊ regē ꝓpulsurū amicū fieri. Annuit aī Machabe⁹ ꝑcibꝫ Lisie: i oībꝫ utilitati cōsulēs. Et q̄cūq; Machabe⁹ scripsit Lisie de iudeis ea rex cōcessit. Nā erāt scripte iudeis epl'e a Lisia siq̄tē hunc modū cōtinētes. Lisias pl'o iudeoꝝ salutē. Iohes ⁊ Abessalon qui missi fuerāt a uobis tradētes scripta postulabāt: ut ea q̄ ꝑ illos significabant iplerē Quecūq; igit̄ regi potuerūt ꝓferri exposui: ⁊ q̄ res ꝑmittebat ꝓsensi. Uos igī in negotijs fidē ꝓseruauerītis. ⁊ deinceps bonorū uobis causa eē tēptabo: de ceteris autē ꝑ sing'la ꝓba mandaui ⁊ istis ⁊ his q̄ a me missi sūt colloq̄ uobiscū. Ualñ valete. Anno centesimoquadragesimooctauo mēsis die dioscoꝛi uicesima ⁊ quaꝛta. Regis aī epl'a ista cōtinebat. Rex Antioch⁹. Lisie fratri salutē. Patre nr̄o inter deos trāslato nos uolētes eos q̄ sūt i regno nr̄o sine tumultu agere ⁊ rebꝫ suis adhibē diligentiā: audiuim⁹ iudeos ñ cōsensisse pr̄i meo ut trāsferēt ad ritū grecoꝝ: sꝫ tūc uelle suū īstitutū. ac ꝑterea postulaꝛe a nob cōcedi sibi legittima sua. Uolētes igit̄ hāc q̄ gentem q̄etam eē. statuētes indicauim⁹ tēplum restitui illis. ut agerēt ſm suoꝝ maioꝝ consuetudinē. Bene igit̄ feceris si miseris ad eos ⁊ dexterā dederis: ut cognita nr̄a uolūtate bono animo sint: et utilitatibꝫ ꝑprijs deseruiant. Ad iudeos uo regis epl'a talis erat. Rex Antioch⁹: senatui iudeoꝝ. ⁊ ceteris iudeis salutē. Si ualetis sic estis ut uolumus: sꝫ ⁊ ipi bene valem⁹. Adijt nos Menelaus dicēs: uelle uos descendere ad uos q̄ sūt apud nos. Uos igit̄ q̄ conmeant usq; ad diē tricesimū mēsis xandici damus dextras securitatis: ut iudaicis utant̄ cibis et legibus suis sicut ⁊ prius: ⁊ nemo eoꝝ ullo modo molestiaꝫ paciat̄ de his q̄ ꝑ ignorantiam gesta sūt. Misim⁹ aūt et Menelaū q̄ uos alloquat̄. Ualete. Anno centesimoquadragesimooctauo xandici mēsis quintedecima die. Misert̄ etiā romani epl'aꝫ ita se hñtē. Quintus memius et Tyt⁹ manilius legati romanoꝝ: pl'o iudeoꝝ salutem. De his q̄ Lisias cognat⁹ regis cōcessit uobis. ⁊ nos cōcessim⁹: de q̄bꝫ aūt ad regē iudicauit referēdū. cōfestim aliquez mittite diligenti⁹ inter uos cōferētes. ut decernam⁹ sicut cōgruit uobis. Nos eī antiochiaꝫ accedim⁹. Uōq; festinate rescribē: ut nos q̄ sciam⁹ cui⁹ estis uolūtatis. Bene valete Anno cētesimoq̄dragesimooctauo quintedecima die mensis xandici.

Ca. XII.

Hijs factis pactōnib⁹ Lisias pgebat ad regē: iudei aī agriculture operā dabāt. Sꝫ hi q̄ resederāt Thimotheus ⁊ Apolloni⁹ gemnei filius: sꝫ ⁊ Hieronim⁹ demophon. sup hos ⁊ Nichanoꝛ cyprjarches nō sinebāt eos i silētio agere ⁊ quiete. Uerūtē uo tale quoddam flagitium ꝑpetrarūt. Rogauerūt iudeos cū q̄bꝫ habitabāt ascendē scaphas q̄s pauerūt cū uroꝛibꝫ ⁊ filijs: q̄si nullis īimicitijs inter eos subiacētibus. ſm cōmune itaq; decretū ciuitatis. ⁊ ipis acquiescētibꝫ pacisq; causa nihil suspectū hñtibus: cum in altū ꝓcessissent submerserunt nōminus ducentos. Quā crudelitatē Judas i sue gētis hoīes factā ut cognouit. ꝓcepit uiris q̄ erāt cū ipo: ⁊ inuocato iusto iudice deo uenit aduersus interfectoꝛes fratrū: ⁊ portū quidez noctē succēdit. scaphas exussit: eos aūt qui ab igne refugerant gladio ꝑemit. Et cū hec ita egisset: discessit q̄si itūꝝ reuersurus: et uniuersos iopitas eradicatur⁹. Sꝫ cū cognouisset ⁊ eos qui erant iamnie uelle pari modo facere habitātibꝫ secū iudeis: iamnitis q̄s noctē supuenit ⁊ portuꝫ cū nauibꝫ succēdit. ita ut lumē ignis appareret hieꝛosolimis ab stadijs ducētis q̄draginta. Inde cū iam abijssent nouez stadijs ⁊ iter facerēt ad Timotheum: cōmiserunt cum eo arabes quinq; milia uiri ⁊ equites quingenti. Cunq; pugna ualida fieret et auxilio dei prosꝑe cessisset: resipui uicti arabes petebant a Juda dextras sibi dari promittentes se pascua daturos: et i ceteris profuturos. Judas autem arbitratus uere in multis eos utiles ꝓmisit pacem: dextrisq; acceptis discessere. ad tabnacula

sua. Agressus ē aūt ⁊ ciuitatē quandam fir
mam. pontibꝫ murisqꝫ circūseptā q̄ a tur-
bis habitabaū gētiū pmiscuarū: cui nomē
chasphin. Hi vo qui intus erāt ꝓfidentes ī
stabilitate muroꝝ ⁊ apparatu alimoniaꝝ
ꝝmissi⁹ agebāt. maledictis lacescētes Judā
ac blasphemātes: ⁊ loq̄ntes q̄ fas ñ ē. Ma
chabeus aūt inuocato magno mūdi princi
pe qui sine arietibꝫ et machinis tpibꝫ ihu
p̄cipitauit iericho. irruit ferociter muris
et capta ciuitate p dñi volūtate īnumera-
biles cedes fecit: ita vt adiacēs stagnū sta
dioꝝ duoꝝ latitudīs sāguine īterfectorum
fluere videret. Inde discesserunt stadia se-
ptingētaquinq̄ginta et venerūt ī characha
ad eos q̄ dicūt tibianei iudeos. ⁊ Thimo-
theū q̄dē ī illis locis nō ꝓprehenderūt: nllo-
q̄ negocio pfecto regress⁹ ē. relicto ī q̄daꝫ
loco firmissimo p̄sidio. Dosithe⁹ aūt ⁊ So-
sipater q̄ erāt duces cū Machabeo primerūt
a timotheo relictos in p̄sidio decē milia vi
ros. At machabe⁹ ordīatis circū se sex mi
libꝫ ⁊ ꝓstitutis p cohortes: aduersus timo
theū ꝓcessit hñtē secuꝫ. centūuiginti milia
peditū: eq̄tūq̄ duo milia quīgētos. Cogni
to aūt Jude aduentu timothe⁹ pmisit mulie
res. ⁊ filios ⁊ reliquuꝫ appatum ī p̄sidium
qđ Carmon dicīt. Erat eī inexpugnabile et
accessu difficile: ꝙ locoꝝ angustias. Cū-
q̄ cohors Jude p̄ria apparuisset. timor ho-
stibꝫ incuss⁹ ex p̄ntia dei q̄ vniuersa cōspi-
cit: ⁊ ī fugā vsi sūt ali⁹ ab alio ita vt magis
a suis decerent. et gladioꝝ suoꝝ ictibꝫ de-
bilitarent. Judas aūt vehementer instabat
puniēs ꝙphanos ⁊ pstrauit ex eis triginta
milia viroꝝ. Ipse vo timotheus incidit in
ptes dosithei et sosipatris: et multis p̄cibꝫ
postulabat vt viu⁹ dimitteret: eoq̄ multo.
rū ex iudeis parētes haberet ac fres quos
morte ei⁹ decepi eueniret. Et cū fidē dedisset
restituꝝ se eos ꝝm ꝓstitutum: illesū eū di
miserūt ꝓpter frm salutē. Judas aūt regress⁹
est a carmon īterfectis viginti quīq̄ milī-
bꝫ. Post hoꝝ fugā ⁊ necē mouit exercituꝫ
ad effron ciuitatē munitā in q̄ multitudo
diuersaꝝ gētiuꝫ habitabat: ⁊ robusti iuue
nes p̄ muris ꝓsistētes fortit repugnabāt.
In hac aūt machine multe: et telorum erat
apparat⁹. Sed cum oīpotentē inuocasset(
q̄ p̄tate vires hostiū ꝓfringit)ceperūt ciui
tatē: et ex eis q̄ int⁹ erāt vigītiquīq̄ milia

pstrauerūt. Inde ad ciuitatē scitaꝝ abierūt:
q̄ ab hierosolimis sexcētis stadijs aberat.
Cōtestantibꝫ aūt his qui apud scitopolitas
erāt iudeis. et q̄ benigne ab eis haberent:
etiā tpibꝫ īfelicitatis. q̄ modeste secuꝫ ege-
rīt: grās agētes eis. et exhortati etiā dece-
tero erga gen⁹ suū benignos eē venerūt hie
rosolimā die solēni septimanaꝝ īstāte. Et
p⁹ pēthecostē abierūt Ꝟ gorgiā p̄positū ijdu
mee. Exiuit aūt cum peditibꝫ tribꝫ milibꝫ
⁊ eq̄tib⁹ q̄dringentis. Quibꝫ ꝓgressis ꝓtigit
paucos ruere iudeoꝝ. dosithe⁹ vo q̄dē ō ba-
chinoris eques vir fortis gorgiā tenebat.
⁊ cū vellet illū capere viuū. eques q̄dā ō tra
cib⁹ irruit ī eū. humeꝝq̄ ei⁹ āputauit: atq̄
ita gorgias effugit ī mariſā. At ill' q̄ cum
besdrin erāt diuti⁹ pugnātibꝫ ⁊ fatigatis ī
uocauit dñm Judas adiutorē ⁊ ducē belli
fieri: īcipiēs voce patria. ⁊ cū ymnis cla-
morē extollēs. fugā gorgie militib⁹ īcussit
Judas aūt collecto exercitu veīt ī ciuitatem
odollā. Et cuꝫ septīa dies supueniret: ꝝm
ꝓsuetudinē purificati ī eodē loco sabbatū
egerūt. Et sequēti die venit cum suis Judas
vt corpa pstratoꝝ tollēt: ⁊ cū parētib⁹ po-
neret ī sepulchris paternis. Inuenerūt aūt
sub tunicis īterfectoꝝ ō donarijs ydoloꝝ
q̄ apud iāniam fuerūt: a quib⁹ lex phibꝫ iu
deos. Oib⁹ g̃ māifestū fctm ē: ob hāc cām
eos corruisse. Oms itaq̄ bñdixerūt iustum
iudītiū dñi: qui occulta fecerat maīfesta.
Atq̄ ita ad p̄ces ꝓuersi rogauerūt: vt id qđ
fctm erat delictuꝫ obliuioni tradet. Atvo
fortissim⁹ iudas hortabaū pl'm cōseruare se
sine pcō: sub oculis videntes q̄ facta sūt pro
pctis eoꝝ qui pstrati sūt. Et facta collatōe
duodecī milia dragmas argēti misit hiero
solimā offerri pro pctis mortuoꝝ sacrifi
tiū: bñ ⁊ religiose de resurrectōe cogitās.
Nisi ei eos q̄ ceciderāt rsurrecturos speret
supfluū videt ⁊ vanū orare p mortuis. Et
q̄ ꝓsiderabat q̄ bi q̄ cuꝫ pietate dormitōez
accepāt: optimā haberēt repositā gratiā.
Sca g̃ ⁊ salubris ē cogitatō p defūctis ex
orare: vt a pctis soluant. Capitu. XIII.

Anno cētesimoquadra
gesimonono cognouit iudas An-
tiochum eupatoris venire cū mul
titudine aduersus iudeam: et cum eo Li-
am procuratorem ⁊ prepositū negotiorū
secū hñtē peditū centū decez milia. ⁊ eq̄tū

quîqꝫ milia.ꝙ elephantꝰ vigîtiduos:cur-
rus cũ falcibꝫ trecẽtos.Cõmiſcuit aũt ſe il-
lis ꝙ Menelaus et cũ multa fallacia dẽpca-
bat Antiochuꝫ ñ ꝓ patria ſalutꝫ:ſꝫ ſperãs
ſe ꝓſtitui ĩ principatũ. Soꝫ rex regũ ſuſci-
tauit aĩos Antiochi ĩ pc̃torẽ:ꝙ ſuggerẽtꝫ
Liſia hũc eẽ cauſã oĩm malorũ:iuſſit (vt
eis ẽ ꝓſuetudo) apprehenſũ ĩ eodẽ loco ne-
cari.Erat aũ ĩ eodẽ loco turris quîq̃ginta
cubitoꝝ:aggeſtũ vndiqꝫ hñs cineris. Nec
ꝓſpectũ habebat in p̃ceps. Inde in cinerẽ
deici iuſſit ſacrilegũ:oĩbꝫ eum ꝓpellẽtibꝫ ad
interitũ.Et tali lege p̃uaricatoꝝ legis cõ-
tigit mori:nec terre dari Menelaũ.Et qui
dem ſatis iuſte.Nã qꝫ multa erga aram dei
delicta cõmiſit cuiꝰ ignis ꝙ cinis erat ſcts.
ipe ĩ cineris morte dãnatꝰ ẽ. Soꝫ rex mẽte
effrenatꝰ veniebat neq̃oꝝ ſe p̃ſe ſuo iudeis
oſtenſurum.Quibꝫ iudas cognitis p̃cepit
ꝓlio vt die ac nocte dñm inuocarẽt q̃ ſicut
ſẽp ꝙ nũc adiuuaret eos:q̃pe q̃ lege et pa-
tria ſctoꝫ tẽplo priuari vererẽt: ac ꝓlim
q̃ nup paululuꝫ reſpiraſſet.ne ſineret blaſ-
phemis rurſꝰ natõnibꝫ ſubdi. Oĩbꝫ itaqꝫ
ſimul id faciẽtibꝫ ꝙ petẽtibꝫ a dño miſcdiã
cũ fletu ꝙ ieiuniis ꝑ tribuũ cõtinuũ ꝓſtra-
tis:hortatꝰ eſt eos Judas vt ſe ꝑpararent.
Ipe vo cum ſenioribus cogitauit: priuſq̃
rex admoueret exercituꝫ ad iudeã.ꝙ obti-
neret ciuitatẽ exire:ꝙ dñi iuditio cõmittẽ
exitũ rei.dans itaqꝫ p̃atem oĩm deo mũdi
creatori:ꝙ hortatꝰ ſuos vt fortiter dimica-
rent:et vſqꝫ ad mortẽ ꝑ legibꝫ.tẽplo. ciui-
tatꝫ.patria.ꝙ ciuibꝫ ſtarẽt.circa modin ex
ercitũ cõſtituit. Et dato ſigno ſuis dei vi-
ctorie. iuuenibus fortiſſimis electis noctꝫ
aggreſſꝰ aulã regiam ĩ caſtris interfecit vi
ros q̃tuordecim milia.ꝙ maximũ elepban-
torũ cum his q̃ ſuppoſiti fuerant. Sũmoqꝫ
metu ac pturbatõe hoſtium caſtra replen
tes:rebuſqꝫ ꝓſpere geſtis abierũt. Hoc aũ
factũ ẽ die illuceſcẽtꝫ:adiuuante eũ dñi p-
tectõne. Soꝫ rex accepto guſtu audatie iu-
deoꝝ artꝫ difficultatem locoꝝ cẽptabat:ꝙ
bethſure qđ erat iudeoꝝ p̃ſidiuꝫ munitum
caſtra admouebat:ſꝫ fugabaꝫ.ĩpingebaꝫ
minorabaꝫ.His aũt q̃ intꝰ erãt Judas ne-
ceſſaria mittebat. Enũciauit aũ miſteria
hoſtibꝫ Rodochus quidã de iudaico exerci
tu:q̃ req̃ſitus ꝓhensus ẽ ꝙ cluſus. Itẽrũ
rex ſermonẽ habuit ad eos q̃ erãt in beth-
ſuris:dextram dedit. accepit.abijt.ꝓmiſit
cũ Juda:ſupatus ẽ.Ut aũt ꝓgnouit rebel
laſſe Philippũ antiochie q̃ relictꝰ erat ſup
negotia.mẽte ꝓſternatus iudeos dẽpcans.
ſubdituſq̃ eis iurat de oĩbꝫ q̃bꝫ iuſtũ viſuꝫ
ẽ.ꝙ recõciliatus obtulit ſacrifitiũ.honora
uit tẽplũ et munera poſuit. Machabeũ am
pleratus ẽ.ꝙ fecit eũ a ptolomaide vſqꝫ ad
gerrenos ducẽ et p̃ncipẽ. Ut aũt venit pto
lomaidã g̃uiter ferebãt ptolomẽſes amici-
tie ꝙuentõnem indignãtes:ne fortꝫ fedus
irrũperẽt. Tũc aſcẽdit Liſias tribunal:et
expoſuit rõnem.ꝙ ꝓl'm ſedauit:reuerſuſq̃
eſt antiochiã.Et hoc modo regis pfectio ꝙ
reditus proceſſit. Capi.XIIII.

Ed poſt trienniꝫ tempꝰ
ꝓgnouit Judas ꝙ qui cũ eo erant.
Demetriuꝫ ſeleuci cũ multitudine
valida et nauibꝫ ꝑ portũ tripolis aſcẽdiſſe
ad loca oportuna:et tenuiſſe regiones ad
uerſus Antiochũ et eius ducẽ Liſiã. Alchi
mus aũt quidaꝫ q̃ ſũmus ſacerdos fuerat:
ſꝫ volũtarie coinq̃natus ẽ in tpibꝫ ꝓmixti-
onis:ꝓſiderans nullo modo ſibi eſſe ſalutꝫ
neqꝫ acceſſuꝫ ad altare:venit ad regẽ De-
metriũ cẽteſimoquinquageſimo anno offe
rens ei coronaꝫ aureã et palmã ſup hec et
talos q̃ templi eſſe videbanꝫ.Et ipſa quitẽ
die ſiluit.Tempus aũt opportunuꝫ demẽtie
ſue nactus:ꝙ ꝓuocatus a Demetrio ad ꝓſi
liũ.et interrogatus quibꝫ rebꝫ et ꝓſilijs iu-
dei vterẽtꝫ:rñdit. Jpi q̃ dicunꝫ aſidei iude
orũ quibꝫ ꝑeſt iudas machabeus bella nu-
triũt et ſeditiones mouẽt:nec paciunꝫ re-
gnũ eẽ quietũ. Nã ꝙ ego defraudatus pen-
tũ gl'ia.dico aũ ſũmo ſacerdotio huc veni:
p̃mo quidẽ vtilitatibꝫ regis fidẽ ſuas.ſecũ
do aũt etiã ciuibꝫ ꝓſulens. Nã illoꝝ p̃uita-
te vniuerſum genus nr̃m nõ minime vexa
tur. Sed oro bis ſingulis o rex cognitis et
regioni.ꝙ generi ſm hũanitatẽ tuã pmul-
gatam omnibꝫ ſpice. Nam q̃ diu ſupeſt iu
das:impoſſibile ẽ pacem eſſe negotijs. Ta
libus autem ab hoc dictis.et ceteri amici
hoſtiliter ſe habẽtes aduerſus Juadm.in-
flammauerũt Demetrium. Qui ſtatim ni
chanorem p̃poſitum elephantoꝝ ducẽ mi-
ſit in iudeã.datis mãdatis vt ipm quidem
Judã caperet viuũ:eos vo qui cũ illo erãt
diſpergeret et ꝓſtitueret Alchimũ maxi-
mi templi ſũmũ ſacerdotez. Tũc gẽtes que

de iudea fugerãt Judaz. segregati se nichanori miscebãt: miserias ꝛ clades iudeorũ. ꝓsperitates rerũ suaꝝ existimantes. Audito itaq; iudei Nichanoris aduentu. et cõuentu natiõũ: cõspersi terra rogabãt euz q̃ ꝑm suũ ꝓstituit ineẽnũ custodiret: qq; suã portiõez signis euitẽtib; ꝓtegit. Impetrãte aũ duce stati inde mouert: cõueneẽtq; ad castellum dessau. Symon vo fraẽ Jude ꝓmiserat cum Nichanore: sz ꝓterritus est repẽtino aduẽtu aduersarioꝝ. Nichanor tñ audiẽs vtutẽ comitũ Jude et animi magnitudinẽ quã ꝑ pñie certamiib; habebant sanguis iudiciũ facere metuebat. Quibꝛez ꝑmisit Dossidoniũ ꝛ theodotũ et mathiaz ꝛ ut darẽt dextras atq; acciperẽt: ꝛ cũ diu de his ꝓsiliũ ageret. ꝛ ipe dux ad multitudinẽ retulisset: oĩm vna fuit sñia amicitijs annuere. Itaq; diẽ ꝓstituert q̃ secreto ĩtez se agerẽt: ꝛ singulis selle platee sũt ꝛ posite Precepit autez Judas armat⁹ esse locis opportunis: ne forte ab hostib; repente mali aliq̃d oriret. Et ꝓgruũ colloq̃um fecerñt Morabat autẽ nichanor hierosolimis: nihilq; iniq̃ agebat: gregesq; turbaꝝ q̃ ꝓgregate fuerãt: dimisit. Habebat aũ Judã sẽp caꝝ ex aĩo: et erat viro ĩclinat⁹. Rogauitq; eũ duce vroꝛẽ: filiosq; procreare. Nuptias fecit: quiete egit: ꝓmunitq; viuebant. Alchim⁹ aũ videꝫ caritatẽ illoꝝ adinuicem ꝛ ꝓuentiones: venit ad Demetriũ et dicebat Nichanorẽ reb; alienis assẽtire: iudãq; regni insidiatoꝛez successoꝛẽ. sibi destinasse. Itaq; rex exasperat⁹ et pessimis hui⁹ crimiatiõib; irritat⁹ scripsit Nichanori dicẽs: graviter q̃dẽ se ferre de amicitie ꝓuentiõe: iubere tñ Machabeũ citi⁹ victũ mittere antiochiam. Quib; cognitis Nichanor ꝓsternabat: ꝛ graviter ferebat si ea q̃ ꝓuenerãt irrita faceret nihil lesus a viro: sed qz regi resistere nõ poterat opportunitatẽ obseruabat q̃ ꝓceptũ ꝑficeret. At machabeus videꝫ secũ austeri⁹ agẽ Nichanorẽ: ꝛ ꝓsuetuz occursum ferotius exhibentẽ: ĩtelligẽs nõ ex bono esse austeritatẽ istã: paucis suoꝝ ꝓgregatis occultauit se a Nichanore. Qđ cũ ille cognouit fortiter se a viro ꝓuẽtũ: venit ad maximũ et sanctissimũ templuz: ꝛ sacerdotib; solitas hostias offerẽtib;. iussit sibi tradi virũ. Quib; cũ iuramẽtõ dicẽtib; nescire se vbi esset q̃ q̃rebat: extẽdes manũ

ad tẽplũ iurauit: dicẽs. Nisi iudã victũ mihi tradideris istud dei fanũ ĩ planicie deducaz. ꝛ altare effodiã: et tẽplum hoc libero patri ꝓsecrabo. Et his dictis abijt. Sacerdotes aũ ꝓtẽdẽtes man⁹ ĩ celũ iuocabãt eũ q̃ semꝑ pugnator eẽt gẽtis ipoꝝ: hec dicẽtes. Tu dñe vniuersoꝝ q̃ nulli⁹ idiges: voluisti tẽplum habitatiõis tue fieri i nob. Et nũc sancte sãctoꝝ oĩm dñe cõserua ineterննũ ĩpollutã domũ istã: q̃ nup mundata ẽ. Razias aũ q̃dã de seniorib; ab hierosolimis delat⁹ ẽ Nichanori vir amator ciuitatis. et bñ audens: qui ꝑ affectu pñ iudeoꝝ appellabaẽ. Idic multis tpib; ꝓtinẽtie ꝑpositum tenuit ĩ iudaismo: corpusq; ꝛ aiaz tradere ꝓtentus ꝑ pseuerãtia. Volẽs aũ Nichanor manifistare odiuz qđ hẽbat ĩ iudeos misit milites quingẽtos vt eũ cõprehenderẽt. Putabat em̃ si illũ decepisset: sese cladẽ iudeis maximã illaturum. Turbis autẽ irruere domũ ei⁹ ꝛ ianuã disrũpe. atq; ignem ãmouere cupientib; cuz iã ꝓprehenderet gladio se petijt: eligẽs nobiliẽ mori potius q̃ subditus fieri pcẽoribus: ꝛ cõtra natales suos iniurijs indignis agi. Sz cũ ꝑ festinatiõz ñ certo ictu plagã dedisset. ꝛ ẽbe inter ostia irrũpent recurrens audacter ad muzũ. ꝑcipitauit semetipm viriliter ĩ turbas: qbo velociter locũ dantib; casui ei⁹. venit per mediã ceruicẽ. Et cũ adhuc spiraret accẽsus aĩmo surrexit: et cũ sãguis ei⁹ magno fluxu defluẽt. et gñissimis vulneribus esset sauti⁹. cursu turbã ptrãsijt: et stãs supa q̃ndã petrã ꝑruptã. ꝛ iam exanguis effect⁹: complexus intestina sua vtriq; manib; ꝓiecit sup turbas iuocãs dñatoꝛẽ vite ac spiritus: vt hec illi itez redderet. atq; ita vita defunctus est. Capitulum .XV.

Nichanor aũt vt ꝓperit Judã eẽ in locis samarie: cogitauit cũ oi ĩpetu die sabbati ꝓmittẽ bellũ. Judeis vo q̃ illũ ꝑ necessitatẽ seqbãtur dicẽtib;. ne ita ferociter et barbare feceris: sz bonoꝛẽ tribue diei sctificatiõis. et bonoꝛa eũ q̃ vniuersa cõspicit: at ille infelix ĩterrogauit si ẽ potẽs in celo q̃ ipauit agi diẽ sabbatoꝝ: ꝛ rñdentib; illis ẽ dñs viuus ipe ĩ celo potẽs q̃ iussit agi septimuz diẽ: at ille ait. Et ego potẽs sũ sup terram q̃ impero sumi arma ꝛ negotia regis impleri. Tñ nõ obtinuit vt cõsiliũ ꝑficeret.

Et nichanor quidem cũ sũma supbia erectus cogitauerat ꝯmune tropheuz statuẽ de iuda. Machabeus aũt semp ꝯfidebat cũ omñi spe auxiliũ sibi a dño affuturꝝ. ⁊ hortabat̃ suos ne formidarẽt ad aduentũ natõnũ: sz in mẽte haberẽt adiutoria sibi facta de celo: et nũc sperarẽt ab omĩpotẽte. sibi effuturã victoriaz. Et allocutus eos de lege ⁊ ꝓphetis: ammonens etiã certamina q̃ fecerãt prius: promptiores ꝯstituit eos. Et ita animis eorũ erectis: simul oñdebat gentiũ fallatiã. ⁊ iuramẽtoꝝ p̃uaricatõem Singl'os aũt illoꝝ armauit ñ clipei ⁊ haste munitõe: sz ꝑmonibꝫ optimis ⁊ exhortatõibꝫ: exposito digno fide sõnio: ꝑ quod vniuersos letificauit. Erat aũt huiusmodi vis⁹. Oniã qui fuerat sũmus sacerdos virũ bonum ⁊ benignum verecundũ visu. modestũ moribꝫ. ⁊ eloq̃o decorũ. ⁊ q̃ a puero ĩ virtutibꝫ exercitat⁹ sit. man⁹ ꝓtendentem: orare ꝑ oĩ ꝓpl'o iudeoꝝ. Post hoc apparuisse et aliũ virũ etate ⁊ gloria mirabilem: et magni decoris habitudine circa illũ. Rñdentẽ vero Oniam dixisse. Hic est fratrum amator et ꝓpl'i isrl': hic ẽ qui multum orat ꝑ ꝓpl'o et vniuersa sãcta ciuitate Hieremias ꝓpheta dei. Extendisse aũt hieremiã dexterã: ⁊ dedisse Iude gladiũ aureũ dicentez. Accipe sanctũ gladiũ munus a deo. ĩ quo deijcies aduersarios ꝓpl'i mei isrl'. Exhortati itaqꝫ iude sermonibꝫ bonis valde: de q̃bus extolli posset impetus: ⁊ animi iuuenum confortari statuerũt dimicare ⁊ ꝯfligere fortiter vt virtus de negotijs iudicaret: eoq̃ ciuitas sancta ⁊ templũ periclitarent̃. Erat em̃ ꝑ vxoribꝫ ⁊ filijs. itẽqꝫ ꝑ fratribus et cognatis minor solitudo: maximus v̄o et primus ꝑ sanctitate timor erat tẽpli: sz et eos q̃ in ciuitate erant nõ minimã solicitudinẽ hẽbant ꝑ his q̃ cõgressuri erãt. Et iam cum oẽ sparent iuditiũ futurũ hostesqꝫ adesse atqꝫ exercitus erat ordinatus. bestie eq̃tesqꝫ oportuno loco cõpositi: cõsiderãs Machabeus aduentũ multitudinis ⁊ apparatũ variũ armoꝝ. ac ferocitatẽ bestiaꝝ extendẽs manus in celũ. ꝓdigia facientem dñm inuocauit: q̃ nõ ꝑm armorũ potẽtiam: sz prout ip̃i placet dat dignis victoriaz. Dixit aũt inuocans hoc modo. Tu domine q̃ misisti angelum tuuz sub Ezechia rege iuda. ⁊ interfecisti de castris Sennacherib centumoctogintaquĩqꝫ milia: ⁊ tunc dñator celoꝝ mitte angelum tuum bonum ante nos in timore ⁊ tremore magnitudinis brachij tui: vt metuant qui cum blasphemia veniũt aduersus sanctum populum tuum. Et hic quidẽ ita ꝑorauit. Nichanor autẽ et qui cum ip̃o erãt cũ tubis et canticis admouebant. Iudas v̄o ⁊ qui cum eo erant inuocato deo ꝑ orationes congressi sunt: manu quidẽ pugnãtes: sz et dominũ cordibus orãtes prostrauerũt non minus trigintaquinqꝫ milia p̃sentia dei magnifice delectati. Cũqꝫ cessassent ⁊ cuz gaudio redirent: cognouerunt Nichanorem ruisse cuz armis suis. Facto itaqꝫ clamore ⁊ perturbatõe suscitata: patria voce omnipotentem dominum benedicebant. Precepit autez iudas (qui ꝑ oĩa corpore ⁊ animo mori pro ciuibꝫ paratus erat) caput Nichanoris ⁊ manum cuz humero abscisã hierosolimaz perferri. Quo cuz ꝑuenisset conuocatis contribulibus ⁊ sacerdotibus ad altare: accersijt ⁊ eos qui in arce erãt. Et ostenso capite Nichanoris ⁊ manu nepharia quam extenderat cõtra domum sanctã omnipotentis dei: magnifice gloriatus est. Linguam etiam impij Nichanoris precisaz iussit particulatim auibus dari: manum autez dementis contra templum suspendi. Omnes igitur celi bñdixerunt dominum: dicentes. benedictus qui locum suum incontaminatum seruauit. Suspendit autẽ Nichanoris caput in sũma arce: vt euidens esset ⁊ manifestum signum auxilij dei. Itaqꝫ om̃s cõmuni cõsilio decreuerunt nullo modo diem istum absqꝫ celebritate p̃terire: habere aũt celebritatẽ tertiadecima die mẽsis adar. q̃ dicitur voce siriaca p̃die mardochei dei. Igit̃ his erga Nichanorez gestis ⁊ ex illis tp̃ibꝫ ab ebreis ciuitate possessa: ego q̃ꝫ in his faciaz finem sermonis. Etsi quidem bñ et vt historie ꝯpetit hoc ⁊ ipse velim: si aũt minus digne: concedendũ est mihi. Sicut em̃ vinum semp bibere aut semp aquam. contrariuz est: alterius aũt vti delectabile. ita legentibus si semp exactus sit sermo non erit gratus: hic ergo erit cõsumatus. Explicit secundus liber Machabeorum.

Incipit epl'a beati hieronimi p̄sbiteri ad damasū papā ī q̄tuor euāgelistas

Beatissimo pape damaso hieronimus. Nouū op⁹ me facē cogis ex veteri: vt post exēplaria scripturarū toto orbe dispersa quasi quidā arbiter sedeā: et qr inter se variant q̄ sint illa q̄ cū greca ꝯsentiant veritate decernā. Pius labor sz periculosa p̄sumptō. iudicare de ceteris. ip̄m ab om̄ib⁹ iudicādū: senis mutare liguā: ⁊ canescētē mūdū ad initia retrahē ꝑuuloꝝ. Quis em̄ doct⁹ pariter vel īdoctus cū in man⁹ volumē assūpserit. ⁊ a saliua quā semel ībibit viderit discrepare qđ lectitat. nō statim erūpat in vocē me falsarium me clamās esse sacrilegum: q̄ audeā aliquid in veterib⁹ libris addere. mutare. corrigē? Aduersus quā īuidiā duplex causa me ꝯsolat̄: qđ ⁊ tu q̄ summus sacerdos es fieri iubes: ⁊ veꝝ ñ esse qđ variat. etiā maledicoꝝ testīonio ꝯprobat̄. Si em̄ latinis exēplarib⁹ fides est adhibenda. respondeant quib⁹ tot sūt exēplaria pene quot codices. Si aūt veritas est querēda de plurib⁹: cur nō ad grecā originē reuertētes ea que vitiosis interpretib⁹ male edita vel a p̄sūptorib⁹ īperitis emēdata ꝑuersi⁹. vel a librarijs dormitātib⁹ aut addita sūt aut mutata corrigimus? Neqz vero ego de veteri disputo testamēto: qđ a septuaginta senioribꝰ ī grecā linguā versū tertio g̃du ad nos vsqz ꝑuenit. Nō q̄ro q̄d aquila q̄d sÿmmach⁹ sapiāt: q̄re theodocion int̄ nouos et veteres medius incedat. Sit illa vera īterp̄tatō: quā apl'i ꝓbauerūt. De nouo nūc loquor testamento qđ grecum esse nō dubiū ē: excepto apostolo Matheo qui primus in iudea euāgeliū xp̄i hebraicis lr̄is edidit. Hoc certe cū in nr̄o s̄mone discordat. ⁊ diuersos riuuloꝝ tramites ducit: vno de fonte q̄rendus ē. Pretermitto eos codices q̄s a luciano et esitio nūcupatores paucoꝝ hominū asserit ꝑuersa ꝯtentio: quibus vtiqz nec in veteri instrumento post septuaginta interp̄tes emēdare quid licuit. nec in nouo ꝓfuit emēdasse. cū multaꝝ gentiū līguis scriptura ante trāslata doceat falsa esse q̄ addita sūt Igit̄ hec pn̄s p̄faciūcula pollicetur quatuor tm̄ euāgelia. quoꝝ ordo est iste Matheus. marcus. lucas. iohannes. codicū grecoꝝ emendata collatōne sz veterū: q̄ ne multū a lectōnis latine ꝯsuetudīe discreparēt. ita calamo impauim⁹ vt his tm̄ que sensū videbant̄ mutare. correctis reliq̄ manē pateremur vt fuerāt. Canones q̄z q̄s Eusebius cesariensis ep̄s Alexandrinū secutus āmoniū in decē numeros ordinauit: sicut ī greco habent̄: expressimus. Qđ siq̄s de curiosis voluerit nosse q̄ in euāgelijs vel eadem vel vicina vel sola sint: eoꝝ distīctōe cognoscet. Magn⁹ siquidez hic in nr̄is codicib⁹ error īoleuit: dū qđ in eadē re alius euāgelista plus dixit. ī alio qr minus putauerint: addiderūt. vel dū eūdem sensuz alius alit̄ expressit. ille qui vnū e q̄tuor p̄mū legerat. ad eius exemplū ceteros q̄z estimauerit emēdandos. vñ accidit. vt apud nos mixta sūt omnia: et in Marco plura luce atqz mathei: rursūqz in Matheo plura iohannis ⁊ marci: ⁊ in ceteris reliquoꝝ q̄ ī alijs ꝓpria sūt: īueniant̄ Cuz itaqz canones legeris q̄ subiecti sūt: cōfusionis errore sublato. ⁊ sil'ia oīm scies: ⁊ singulis sua queqz restitues. In canone prīo ꝯcordāt q̄tuor Mathe⁹. marcus. lucas. iohēs. In secundo tres Matheus. marcus. lucas. In tertio tres Mathe⁹. lucas. iohēs. In q̄rto tres Mathe⁹. marc⁹. iohēs. In q̄nto duo Matheus. lucas. In sexto duo Matheus. marcus. In septīo duo Matheus. iohēs. In octauo duo Lucas. marc⁹. In nono duo Lucas iohēs. In decīo. ꝓp̄a vnusquisqz q̄ nō habent̄ in alijs: ediderunt. Singulis v̄o euangelijs ab vno incipiens vsqz ad finē libroꝝ dispar numer⁹ accrescit. Hic nigro colore p̄scriptus sub se hz aliū ex minio discolorē numerū qui ad decē vsqz ꝓcedens indicat: p̄or numerus in quo sit canone requirēdus. Cuz g̃ apto codice. verbigracia

illud siue illud capitulū scire volueris cuius canonis sit. statim ex subiecto numero deceberis: et recurrēs ad principia in quibo canonum ē distincta cōgeries. eodemq; statim canone ex titulo frontis inuento: illuz quem querebas numez eiusdem euāgelij qui ꝛ ipe ex inscriptione signat inuenies: atq; e vicino ceteroz tramitib inspectis: q̄s numeros e regione habeant: adnotabis. et cū scieris recurres ad volumina singulorū: et sine mora repertis numeris q̄s ante signa ueris: reperies ꝛ loca. in quib vel eadem vel vicina dixerunt. Opto vt in xp̄o valeas: et memineris mei papa beatissime. Finit epistola.

Incipit Argumentum in euangelium ſm matheum.

MAtheus ex iudea sicut in ordine p̄mus ponitur. ita euangelium in Judea p̄mus scripsit: cui? vocatio ad dn̄m ex publicanis actibus fuit: duorum in generatōne xp̄i principia p̄sumens: vnius. cuius prima circūcisio in carne: alterius. cui? scd̄m coz electio fuit. Ex vtrisq; partibus xp̄c sit. Que quaternaria denario nūero triformiē posito. p̄ncipiū a credendi fide in electionis tempus porrigens. ꝛ ex electōne vsq; in trās migratōnis diē dirigens. atq; a trās migratōnis die vsq; in xp̄m definiēs decursam aduentus domini ostendit generatōnem ꝛ numero satisfaciens et tempori: vt et se quod esset ostenderet: et dei in se opus demonstrans. etiam in his quoz genus posuit xp̄i opantis a p̄ncipio testimoniū nō negaret. Quaz omniuz rerū tempus. ordo. numerus. dispositio vel ratio. q; fidei necessariū est. deus xp̄c est: q̄ factus ē ex muliere. factus sub lege. natus ex v̄gine. passus in carne. oīa in cruce fixit: vt triūphans ea in semetipso resurgens in corpe. et p̄ris nomen in patribo filio. ꝛ filij nomen patri restituens in filijs sine principio sine fine ostendens vnum se cum patre esse quia vnus est. In quo euāgelio vtile est desiderantibo deum. sic prima vel media vel perfecta cognoscere. vt et vocatōem apostoli et op? euangelij et dilectōnem dei in carne nascentis p̄ vniuersa legentes intelligant: atq; id in eo in quo apprehēsi sūt. et apprehēdere appetunt recognoscant. Nobis em̄ hoc in studio argumenti fuit ꝛ fidez sancte rei tradere: et operantis dei intelligēdam diligēter esse dispositōnem quezentibo non tacere. Finit argumentum.

Incipit euangelium ſm Matheum. Capitulum .I.

Canões i marginíbo i quibo q̄tuor euāgeliste p̄cordāt alphabeti ordīe q̄ ꝓueniētiori potui modo ordinare sequūt Canone. iij. Mt̄. j. Lu. xiiij Jo. j. ꝛ. iij. ꝛ. v.

LIber generationis ihu xp̄i filij Dauid: filij abraham. Abrahā genuit ysaac. Isaac aūt genuit iacob. Jacob autem genuit iudam ꝛ fratres eius. Judas autem genuit phares ꝛ zara de thamar. Phares autem genuit esrom. Esrom aūt genuit aram. Aram aūt genuit aminadab. Aminadab autez genuit naason. Naason autem genuit salmon. Salmon autē genuit booz de raab. Booz autem genuit obeth ex Ruth Obeth autez genuit iesse. Jesse autē genuit dauid regem. Dauid aūt rex genuit salomonē ex ea que fuit vrie. Salomon aūt genuit Roboam. Roboam autē genuit abiam. Abia aūt genuit asa. Asa autem genuit iosaphat. Josaphat autez genuit ioram Joram autem genuit oziam. Ozias autem genuit ioathan. Joathan aūt genuit achaz. Achaz autem genuit ezechiam. Ezechias aūt genuit manasses. Manasses autem genuit ammon. Ammon autez genuit iosiam. Josias autem genuit iechoniam et fratres eius in transmigratōne babilonis. Et post transmigratōnem babilonis. Jechonias autē genuit salathiel. Salathiel aī gēuit zorobabel.

Zorobabel aũ genuit abiud. Abiud aũt genuit eliachim. Eliachim aũ genuit azor. Azor autẽ genuit sadoch. Sadoch aũ genuit achim. Achim aũ genuit eliud. Eliud aũt genuit eleazar. Eleazar autẽ genuit matthan Matthan aũ genuit iacob. Jacob aũ genuit ioseph viꝝ marie: de q̃ natus est Jhs: q̃ vocatur Xp̃c. Oms ita-
r .a. Math. ij. qꝫ generatões ab Abraham vsqꝫ ad Dauid. generatões q̃tuordecim: ꝛ a Dauid vsqꝫ ad trãsmigratõem Babilonis. generatões q̃tuordecim: et a transmigratione Babilonis vsqꝫ ad Xp̃m. generatões q̃tuordeci. Xp̃i aũ
v b. Mt. iij. Lu. ij. generatõ sic erat. b. Cũ esset despõsata mr̃ ihu maria ioseph: añq̃ ꝓuenirẽt inuẽta ẽ in vtero hñs de spũsco.
r .c. Mt. iiij. c. Joseph aũt vir eius cũ esset iust⁹. ꝛ nollet eã traducere: voluit occulte dimittere eã. hec aũt eo cogitãte: ecce angelus dñi apparuit in sõnis Joseph dicens. Joseph fili Dauid: noli timere accipe Mariã ꝓiugẽ tuã. Qđ em̃ in ea natũ est: de spũsancto ẽ. Pariet aũt filiũ: et vocabis nomẽ eius Jhm. Ipe em̃ saluũ faciet ꝑplm suuꝫ a peccatis eoꝝ. Hoc aũt totũ factũ ẽ vt adimpleret qđ dictũ esset a dño p ꝓphãm dicentẽ. Ecce virgo in vtero hẽbit ꝛ piet filiũ: et vocabit nomen ei⁹ emanuel: qđ ẽ interꝓtatũ nobiscũ de⁹. Exurgẽs aũt Joseph a sõno fecit sicut ꝓcepit ei angelus dñi: ꝛ accepit ꝓiugẽ suã. Et nõ cognoscebat eã donec pepit filiũ suũ ꝑmogenitũ: ꝛ vocauit nomẽ eius Jhm. Ca. II.

Qm ergo natus es-
set ihs in bethleẽ iude ĩ diebꝫ Herodis regis: ecce magi ab oriẽte venerũt Hierosolimã dicẽtes Vbi est q̃ natus ẽ rex iudeorũ? Vidimus em̃ stellã eius in oriẽte: et venimus adorare eũ. Audiẽs aũt herodes rex turbat⁹ est: et oĩs hierosolima cũ illo. Et ꝯgregãs omes pr̃icipes sacerdotum et scribas ꝑplꝫ: sciscitabat̃ ab eis vbi Xp̃c nasceret̃. b. At illi direrũt ei. In bethleem iude. Sic em̃ scriptũ est ꝑ ꝓphãm. Et tu bethleez iuda
vij .d. Mt. v. Jo. lxxxiij. nequaq̃ minima es in ꝓncipibꝫ iuda Ex te em̃ exiet dux q̃ regat populuꝫ meũ isrl̃. e. Tunc Herodes clam vo-
r e. Math. vj.

catis magis diligenter didicit ab eis tẽpus stelle q̃ apparuit eis: ꝛ mittens illos in Bethleem: dixit. Ite ꝛ interrogate diligẽter ꝺ puero. ꝛ cũ inueneritis renũciate mihi: vt ꝛ ego veniẽs adorem eũ. Qui cuꝫ audissent regem abierũt. Et ecce stella quã viderãt in oriente. antecedebat eos: vsqꝺuꝫ veniens staret supꝫ vbi erat puer. Videntes autẽ stellam: gauisi sunt gaudio magno valde. Et intrãtes domuꝫ inuenerũt puerũ cũ Maria mr̃e eius: ꝛ ꝓcidẽtes adorauerũt eum: et apertis thesauris suis obtulerũt ei munera Aurũ. thus et mirrã. Et respõso accepto in somnis ne rediret ad Herodem: ꝑ aliam viã reuersi sũt in regionem suaꝫ. Qui cum recessissent: ecce ãgelus dñi apparuit in sõnis Joseph dicẽs. Surge ꝛ accipe puerũ ꝛ mr̃em eius ꝛ fuge in Egiptũ: ꝛ esto ibi vsqꝫ dum dicã tibi. Futurꝫ est em̃: vt Herodes querat puerꝫ ad ꝑdendũ eum. Qui ꝓsurgẽs accepit puerũ. ꝛ mr̃em eius nocte: et secessit in Egiptuꝫ. Et erat ibi vsqꝫ ad obitũ Herodis: vt adimpleret̃ quod dictum est a dño per ꝓphetam dicẽtem. Ex egipto vocaui filium meum. Tunc Herodes videns quoniaꝫ illusus esset a Magis iratus ẽ valde et mittens occidit omes pueros qui erãt in Bethleem ꝛ in omibꝫ finibꝫ eius ab imatu et infra: ꝛm tpis qđ exquisierat a magis. Tunc impletum ẽ: quod dictuꝫ est ꝑ Hieremiaꝫ ꝓphãm dicentẽ. Vox in rama audita ẽ. ploratus et vlulatus multus. Rachel plorãs filios suos: ꝛ noluit ꝓsolari qꝛ nõ sunt. Defuncto aũt Herode: ecce angelus dñi apparuit in somnis Joseph in egipto: dicẽs. Surge et accipe puerũ ꝛ mr̃em eius: ꝛ vade in terrã Jsrahel. Defuncti sunt em̃ q̃ querebãt aĩam pueri. Qui cõsurgẽs accepit puerũ ꝛ mr̃em eius: et venit in terrã Jsrahel. Audiens aũt q̃ archelaus regnaret in iudea ꝑ Herode patre suo timuit illo ire: et ãmonitus in sõnis secessit in ptes Galilee. Et veniẽs habitauit in ciuitate q̃ vocatur Nazareth: vt adimpleret̃ qđ dictum est per ꝓphetas. quoniaꝫ Nazareus vocabitur. Ca. III.

231 b

iij
Mt.vij.Lu.vj
Jo.ij.

j
a.Mt.viij.Mr
ij.Lu.vij.Jo.
x. vj
.b.Mt.ix.Mr
iij.

In diebus autē illis
venit iohes baptista:pdicās
in deſto iudee:et dicēs.peni-
tentiam agite. Appropinqbit em̄ re-
gnū celoꝝ.a.Hic est em̄:de q̄ dictū ē
p ysaiā pphām dicentē.Vox claman
tis in deſto:parate viam dñi:rectas
facite semitas ei⁹.b. Ipse aūt Johes
hēbat vestimētū de pilis camelo:et
zonā pelliceā circa lūbos suos.Esca
aūt eius erat locuste ⁊ mel siluestre.
Tūc exibat ad eū hierosolima ⁊ ois
iudea.et ois regio circa iordanen.et
baptizabant ab eo in iordane pfitē-
tes pcta sua.c.Videns aūt multos pha
riseoꝝ ⁊ saduceoꝝ venientes ad ba-
ptismū suū:dixit eis pgenies vipera
rū:q̄s demōstrabit vob fugē a vētu-
ra ira:Facite g̃ fructū dignū penitē
tie. Et ne velitis dicē intra vos:pa-
trē hēmus Abrahā. Dico em̄ vobis
q̄m potēs ē deus de lapidibo istis su-
scitare filios Abrahe. Jam ei⁹ securis
ad radicē arboꝝ posita ē.Omis g̃ ar
bor q̄ ñ facit fructū bonū:excidet.et
in ignē mittet.d. Ego quidē baptizo
vos in aq̄ in penitentiā: q̄ aūt p⁹me
vēturus ē.fortior me ē:cui⁹ nō sū di
gnus calciamēta portare. Ipe vos ba
ptizabit in spūsancto.et igni.e.Cui⁹
ventilabꝝ ī manu sua ⁊ permūdabit
areā suā:et pgregabit triticū suū in
horreū suū: paleas aūt pburet igni
inextīguibili.f.Tūc veit Jhs a gali-
lea ī iordanen ad iohem:vt baptiza
ret ab eo. Johes aūt phibebat eū di
cēs.Ego a te debeo baptizari:⁊ tu ve
nis ad me: Rndens aūt Jhs dixit ei.
Sine modo.Sic em̄ decet nos implē
oēm iustitiā. Tūc dimisit eum.g.Ba-
ptizatus aūt ihs pfestim ascendit de
aqua. Et ecce apti sūt ei celi:et vidit
spiritū dei descendentē sicut columbā
et venientē sup se.Et ecce vox de cel
dicens.Hic ē fili⁹ meus dilectus.in q̄
mihi complacui. Ca.IIII.

v
.c.Mt.x.Lu.
viij.

j
.d.Mt.xj. Mr
iiij.Lu.x. Jo.
xij.vj.xiiij.xx-
viij.

v
.e.Mt.xij.Lu
xj. j
.f.Mt.xiij Mr
j.Lu.xiij.Jo.
xv.

j
.g.Mat.xiiij.
Mr.v.Lu.xiij
Jo.xv.

ij
Mt.xv.Mr.vj
Lu.xv.

v
.h.Mt.xvj.
Lu.xvj.

Tunc Jhs ductus ē
in desertū a spiritu. vt tēpta-
retur a dyabolo.h.et cum ie-
iunasset quadragīta diebo ⁊ q̄dragin
ta noctibo:postea esuriit.Et accedēs
tēptato⁹ dixit ei. Si filius dei es:dic
vt lapides isti panes fiāt:Qui respō
dens dixit.Scriptū ē. Nō in solo pa
ne viuit hō:sed in omi verbo q̄ pce-
dit ab ore dei.Tūc assumpsit eū dya
bolus in sanctā ciuitatē:⁊ statuit eū
supra pinnaculū templi:et dixit ei.
Si fili⁹ dei es:mitte te deorsū. Scri-
ptum est em̄:q⁹ angelis suis manda-
uit de te.⁊ in manibo tollēt te:ne for
te offendas ad lapidē pedē tuū. Ait
illi ihs rursū.Scriptū est.Non tem-
ptabis dñm deum tuū. Itez assūpsit
eū dyabolus in montē excelsū val-
de ⁊ ondit ei omia regna mūdi ⁊ glo-
riā eoꝝ:⁊ dixit ei.Hec omia tibi da-
bo:si cadens adoraueris me.Tūc di-
cit ei ihs.Vade sathana.Scriptū est
em̄.Dñm deum tuū adorabis:⁊ illi
soli seruies.i. Tūc reliquit eū diabo
lus:et ecce angeli accesserūt ⁊ mini-
strabāt ei.k.Cū aūt audisset Jhs q̄
iohes ditus esset:secessit in Galileā
l.et relicta ciuitate Nazareth.veit ⁊
hītauit ī ciuitate Capharnaum ma-
ritima.in finibo zabulon ⁊ neptalim
vt adimpleret q̄d dictum ē p ysaiam
pphām. Terra zabulō ⁊ terra nepta-
lim.via maris transiordanen galilee
gentiū.pplus qui ambulabat in tene
bris.vidit lucē magnā ⁊ sedentibo in
regione vmbre mortis lux orta ē eis
m.Exinde cepit ihs pdicare ⁊ dicere
Penitentiā agite.Appropinqbit em̄
regnū celoꝝ. Ambulās aūt ihs iux-
ta mare galilee vidit duos frēs.Sy
monē qui vocat petrus et Andream
frēm eius: mittētes rete in mare.n.
Erāt em̄ piscatores. Et ait illis.Ve-
nite post me:⁊ faciā vos fieri pisca-
tores hoim. At illi ptinuo relictis re
tibo secuti sūt eū.o.Et pcedēs inde vi
dit alios duos frēs. Jacobum zebedei
⁊ Johem frēm ei⁹ in naui cum Zebe-
deo pīe eoꝝ refitiētes retia sua:⁊ vo
cauit eos. Illi aūt statī rlictis retibo ⁊
pīe:secuti sūt eū.p.Et circuibat ihs
totā galileā docēs ī synagogis eoꝝ.⁊
pdicās euāgeliū regni:et sanās oēm
lāguorē ⁊ oēm ifirmitatē in pplo.Et
abijt opinio ei⁹ in totā syriā:⁊ obtu
lerūt ei oēs male hītes variis lāguo-
ribo et tormētis pprehensos. et q̄ de-
mōia hēbāt ⁊ lunaticos et paliticos

vj
i.Mt.xviij Mr.
viij. iiij
.k.Mat.xviij.
Mr.viij.Joh.
xxvj. vij
.l.Mt.xix.Jo
xix.xxxij.xxx-
iiij.

vj
.m.Math.xx.
Mar.ix.

ij
.n.Math.xxj.
Mr.x.Lu.xx-
xij. vj
.o.Mat.xxij.
Mr.xj.

j
.p.Mt.xxiiij.
Mr.xxvij. Lu
xvij.Jo.xlvj.

et curauit eos: et secutæ sũt eũ turbe multæ de Galilea. et Decapoli. et de Hierosolimis. et de iudea. ⁊ de transiordanen. Capitulum. V.

p
Mt.xxviij.
v
.a.Mat.xxv.
Lu.xlvj. p
.b.Mt.xxvj. v
.c.Mt.xxvij.
Lu.xlvij. v
.d.Mt.xxviij.
Lu.xlvij. p
e.Mt.xxix.

Videns aũt Ihs turbas ascẽdit i montẽ: ⁊ cũ sedisset accesserũt ad eũ discipli eius. a. et apiens os suũ docebat eos dicẽs. Beati paupes spũ: qm̃ ipoꝝ ẽ regnũ celoꝝ. b. Beati mites: qm̃ ipi possidebũt ter̃a. c. Bti q̃ lugẽt: qm̃ ipi ꝓsolabunt. d. Bti q̃ esuriũt ⁊ sitiunt iustitiã: qm̃ ipi saturabunt. e. Beati misericordes: qm̃ ipi miscordiam consequẽt. Beati mũdo corde: qm̃ ipi deũ videbunt. Beati pacifici: qm̃ dei filij vocabunt. Beati q̃ ꝑsecutõem patiũ tur ꝓpt̃ iustitiã: qm̃ ipoꝝ ẽ regnũ celoꝝ. f. Beati estis cũ maledixerit vobis hoies: et ꝑsecuti vos fuerit ⁊ dixerint oẽ malũ aduersũ vos mẽtientes ꝓpt̃ me. Gaudete et exultate: qm̃ merces vr̃a copiosa ẽ in celis. Sic enĩ ꝑsecuti sũt ⁊ ꝓphas q̃ fuerũt añ vos.

v
.f.Math.xxx.
Lu.xlix.

g. Vos estis sal ter̃e. Q̃ si sal euanuerit: in q̃ saliet̃? Ad nihiluz valet vlt̃ nisi vt mittat̃ foras. ⁊ ꝯculcet̃ ab hominibo. h. Vos estis lux mũdi. Nõ ꝑt ciuitas abscõdi supꝑ mõtẽ posita: neqz accẽdũt lucernã. ⁊ ponũt eam sub modio sz sup cãdelabꝝ: vt luceat oĩbus qui in domo sũt. Sic luceat lux vr̃a corã hoĩbo: vt videãt opa vr̃a bona. ⁊ glificent ꝓrem vr̃m q̃ in cel̃ ẽ. i. Nolite putare qm̃ veni solue legẽ aut ꝓphas. Nõ veni solue: sz adĩplere. k. Amẽ q̃ꝑ dico vob: donec trãseat celũ ⁊ terra. iota vnũ aut vn? apex nõ ꝑteribit a lege: donec oĩa fiãt. l. Qui g̃ soluerit vnũ de mãdatis istis minimis. et docuerit sic hoies minim? vocabit̃ in regno celoꝝ: q̃ aũt fecerit ⁊ docuerit h̃ magn? vocabit̃ in regno celoꝝ. Dico aũt vobis: qz nisi habũdauerit iustitia vr̃a plusq̃ scribaꝝ ⁊ phariseoꝝ: nõ int̃bitis i regnũ celoꝝ Audistis qz dictũ ẽ ãtiqs nõ occides q̃ aũt occiderit reus erit iudicio. Ego aũt dico vob: qz oĩs q̃ irascit̃ fr̃i suo reus erit iudicio. Qui aũt dixerit fr̃i suo racha reꝰ erit ꝯcilio. Qui aũt dixerit fatue: reꝰ erit ihẽne ignis. Si g̃ offers munus tuũ ad altare et ibi recordat? fueris qz fr̃ tuus hz aliq̃d aduersũ te. relique ibi munꝰ tuuz añ altare ⁊ vade priꝰ recõciliari fr̃i tuo et tũc veniẽs offeras munꝰ tuum. m. Esto ꝓsentiẽs aduersario tuo cito dũ es in via cuz eo: ne forte ẽdat te aduersariꝰ tuꝰ iudici: et iudex tradat te ministro. ⁊ in carcerẽ mittaris. Amẽ dico tibi: nõ exies inde donec reddas nouissimũ q̃drantẽ. n. Audistis qz dictũ ẽ antiqs: nõ mechaberis. Ego aũt dico vobis: qz oĩs q̃ viderit mulierez ad ꝯcupiscendũ eã: iã mechat̃ ẽ eã i corde suo. Q̃si oculus tuꝰ dexter scãdalizat te: erue eũ ⁊ ꝓjice abs te. Expedit enĩ tibi vt pereat vnũ mẽbroꝝ tuoꝝ: q̃ totũ corpꝰ tuũ mittat̃ in iehẽnam ignis. Etsi dextera manꝰ tua scãdalizat te abscide eã ⁊ ꝓjice abs te Expedit enĩ tibi vt ꝑeat vnũ mẽbroꝝ tuoꝝ: q̃ totũ corpꝰ tuũ eat i iehẽnã. Dictũ ẽ aũt q̃cunq̃ dimiserit uxorẽ suã det ei libellũ repudij. Ego aũt dico vob: qz oĩs q̃ dimiserit uxorẽ suã. excepta fornicatõis cã. faciet eã mechari: ⁊ q̃ dimissã duxerit: adulterat Iterꝝ audistis qz dictũ ẽ antiqs ñ ꝓiurab: reddes aũt dño iuramẽta tua. Ego aũt dico vob nõ iurare omĩno neqz ꝑ celũ: qz tronꝰ dei ẽ. neqz ꝑ terrã. qz scabellũ ẽ pedũ eius: neqz ꝑ hierosolimã. qz ciuitas ẽ magni regis. Neqz ꝑ caput tuuz iurauerís: qz non potes vnũ capillũ albũ facẽ aut nigrũ. Sit aũt ſmo vr̃: est ẽ. nõ nõ. q̃d aũt his habũdantiꝰ ẽ a malo ẽ. Audistis qz dictũ ẽ: oculũ ꝑ oculo. dentez ꝑ dentẽ. Ego aũt dico vob nõ resistẽ malo. o. sz si q̃s te ꝓcusserit i dexterã maxillã tuã: ꝓbe illi ⁊ alteraz. et ei q̃ vult tecũ in iudicio ꝓtendere ⁊ tunicã tuã tollẽ dimitte ei ⁊ palliũ. p. ⁊ q̃cũ qz te ãgariauerit mille passus: vade cũ illo ⁊ alia duo. Qui aũt petit a te da ei: ⁊ volẽti mutuare a te ne auertaris. q. Audistis qz dictũ est: diliges primũ tuũ. et odio habebis inimicũ tuum. Ego autez dico vobis diligite inimicos vr̃os: bñfacite his qui odẽrũt vos. et orate ꝑ ꝑsequẽtibo ⁊ calũniãtibo vos: vt sitis filij ꝑris vr̃i qui in celis ẽ. qui solẽ suũ oriri facit sup bonos ⁊ malos: ⁊ pluit super iustos ⁊ iniustos. r. Si enĩ diligitis eos qui

v
.m.Mt.xxvj
Lu.clxij.

p
.n.Mt.xxvij

v
.o.Mt xxvüj
Luce.liij.
p
.p.Mt.xxix.

v
.q.Math.xl.
Lu.liij.

v
.r.Mt.xlj.
Lu..lv

vos diligũt: quã mercedem hẽbitis? Nõne ꝛ publicani hoc faciũt? Etsi salutaueritis frẽs vẽos tm̃: qd amplꝰ facietis? Nõne ꝛ ethnici hoc faciũt? Estote g̃ vos pfecti: sicut ꝛ pr̃ vester celestis pfectus est.

Ca. VI.

r Mat̃. xlij.

Ttẽdite ne iustitiaz vr̃am faciatis corã hoĩbꝫ vt videamĩ ab eis: alioqn mercedem nõ hẽbitis apud pr̃em vr̃m q̃ in celis ẽ. Cũ g̃ facis elemosinã noli añ te tuba canere: sicut ypocritæ faciũt in sy̓nagogis ꝛ in vicis vt honorificẽt ab hoĩbꝫ. Amẽ dico vob̃: receperũt mercedẽ suã. Te aũt faciẽte elemosinã: nesciat siniſtra tua qd faciat dextra tua: vt sit elemosina tua in abscõdito: ꝛ pr̃ tuus q̃ videt in abscondito reddet tibi. Et cũ oratis: nõ eritis sicut ypocritæ q̃ amãt in sy̓nagogis ꝛ in angulis platearũ stantes orare: vt videanẽ ab hoĩbꝫ. Amẽ dico vob̃: receperũt mercedẽ suaz. Tu aũ cũ orueris inẽ in cubiculũ tuũ: ꝛ clauso hostio ora pr̃em tuũ in abscõdito: ꝛ pr̃ tuus q̃ videt in abscõdito reddet tibi.

v .a. Mt̃. xlvij. Lu. cxxvij.

a. Orãtes aũtz nolite multũ loqui: sicut ethnici faciũt. putant em̃ q̃ in multiloquio suo exaudianẽ. Nolite g̃ assimilari eis. Scit em̃ pr̃ vester qd opus sit vob̃: antæ q̃ petatis eũ. Sic g̃ vos orabitis. Pat̃ noster qui es in celis sanctificet̃ nomen tuũ. Adueniat regnũ tuũ. Fiat volũtas tua: sicut in celo ꝛ in terra. Panẽ nr̃m supsubstãtialẽ da nobis hodie. Et dimitte nobis debita nr̃a: sicut et nos dimittim⁹ debitoribꝫ nostris. Et ne nos induc̃as in tẽptatõnem: sz libera nos a malo amẽ. b. Si em̃ dimiseritis hoĩbꝫ peccata eoꝝ: dimittet ꝛ vobis pr̃ vester celestis delicta vr̃a. Si aũ nõ dimiseritis hoĩbꝫ: nec pr̃ vester dimittet vobis peccata vestra.

vj .b. Mat̃. xlvij. Mr̃. cxxvj.

c. Cum aũt ieiunatis: nolite fieri sicut ypocritæ tristes. Exterminant em̃ facies suas: vt pareãt hoĩbus ieiunãtes. Amen dico vobis receperũt mercedẽ suã. Tu aũt cũ ieiunas vnge caput tuũ ꝛ faciẽ tuã lauа ne videaris hominibꝫ ieiunãs sz pr̃i tuo qui ẽ in absconso: et pr̃ tuus qui videt in absconso: reddet tibi.

r .c. Mt̃. xlvj.

Nolite thesaurisare vobis thesauros in terra: vbi erugo ꝛ tinea demolit̃: et vbi fures effodiũt ꝛ furanẽ.

v .d. Math̃. xlvj Lu. clvij.

d. Thesaurizate autem vobis thesauros in celo: vbi nec erugo nec tinea demolit̃: et vbi fures nõ effodiũt nec furãt̃. Vbi em̃ ẽ thesaurus tuus: ibi ẽ ꝛ cor tuũ

v .e. Mat̃. xlvij. Lu. cxxxiij.

e. Lucerna corpis tui est oculꝰ tuus Si oculus tuꝰ fuerit simplex: totum corpus tuũ lucidũ erit. Si aũt oculꝰ tuus fuerit nequã: totũ corpus tuũ tenebrosũ erit. Si g̃ lumẽ qd in te ẽ tenebre sũt: ipse tenebre quãte erũt?

v .f. Mat̃. xlvij. Luce. clxxxxj.

Nemo pt duob̃ dñis seruire. f. Aut em̃ vnum odio habebit ꝛ alterũ diliget: aut vnũ sustinebit ꝛ alterꝫ pte m net. Non potestis deo seruire et mãmone. g. Ideo dico vobis: ne soliciti sitis anime vr̃e quid mãducetis: neq corpi vr̃o qd induamini. Nõne aĩa plus ẽ q̃ esca. ꝛ corpus plusq̃ vestimentũ? Respicite volatilia celi q̃ nõ serũt neq metũt. neq congregãt ĩ horrea: et pr̃ vester celestis pascit illa.

v .g. Mat̃. xlix. Luce. cl.

Nonne vos magis plures estis illis? Quis aũt vr̃m cogitãs potest adicere ad staturã suaz cubitũ vnũ? Et de vestimẽtis quid soliciti estis? Cõsiderate lilia agri quomodo crescũt. Nõ laborãt neq nent. Dico aũ vob̃: qm̃ nec Salomon in omni gloria sua cooptus ẽ sicut vnũ existis. Si em̃ fenũ agri qd hodie ẽ ꝛ cras in clibanũ mittit̃ deus sic vestit: quanto magis vos minime fidei? Nolite g̃ soliciti eẽ dicentes quid manducabim⁹ aut qd bibemus: aut quo opiemur. Hec em̃ omnia gentes inquirunt. Scit enim pater vester quia his omnib̃ indigetis. Querite g̃ primum regnum dei ꝛ iustitiã eius: ꝛ hec omnia adicientur vobis. Nolite ergo soliciti esse in crastinum. Crastinus em̃ dies solicitus erit sibipi. Sufficit diei malitia sua.

Capitulum. VII.

ij Mt̃. l. Mr̃. xlj. Lu. lvj.

Nolite iudicare ꝛ nõ iudicabimini: in quo em̃ iudicio iudicaueritis: iudicabimini. et in qua mensura mensi fueritis: remetiet̃ vobis. b. Quid aũ vides festucã in oculo frĩs tui: et trabem ĩ oculo tuo non vides? Aut qõ dicis fratri tuo: frater sine. eiciã festucaz

v .h. Math̃. lj. Luce. lix.

de oculo tuo: ⁊ ecce trabs ē in oculo tuo: Ypocrita eijce p̄imū trabem de oculo tuo: ⁊ tunc vidēb eijcē festucā de oculo frīs tui. a. Nolite dare scīm canib⁹. neq3 mittatis margaritas añ porcos: ne forte p̄culcēt eas pedibus suis: ⁊ p̄uersi dirūpant vos. b. Petite ⁊ dabit vobis: q̄rite ⁊ inuenietis: pulsate ⁊ apiet vobis. Omis em̄ qui petit: accipit ⁊ qui querit: inuenit et pulsāti apiet. Aut q̄s ē ex vobis hō quē si petierit filī⁹ suus panē: nunq̄d lapidē porriget ei: Aut si piscem petierit: nūq̄d serpentē porriget ei: Si ḡ vos cū sitis mali nostis bona data dare filijs vr̄is: quātomagis pat̄ vester qui in celis est dabit bona petentib⁹ se: c. Omnia ḡ q̄cunq3 vultis vt faciant vobis hoīes: et vos facite illis hec est em̄ lex et p̄phete. d. Intrate p angustā portā: q̄ lata porta et spaciosa via ē q̄ ducit ad p̄dītōem: ⁊ mlti sūt qui intrant p eam. Q̄ angusta porta et arta via ē q̄ ducit ad vitā: ⁊ pauci sūt q̄ inueniunt eā. e. Attēdite a falsis p̄phetis q̄ venūt ad vos in vestimētis ouiū: intrinsecus aūt sūt lupi rapaces. A fructib⁹ eor̄ ꝓgnoscetis eos. f. Nunq̄d colligunt de spinis vuas: aut de tribulis fic⁹: g. Sic oīs arbor bona fruct⁹ bonos facit: mala aūt arbor malos fruct⁹ facit. Nō p̄t aūt arbor mala bonos fruct⁹ facere. neq3 arbor bona malos fruct⁹ facere Omis arbor q̄ nō facit fructū bonū excidet: ⁊ in ignē mittet. Igitur ex fructib⁹ eor̄ cognoscetis eos. h. Non omis q̄ dicit mihi dñe dñe intrabit in regnū celor̄: sz q̄ facit volūtatē p̄ris mei q̄ in celis ē: ipe intrabit ī regnū celor̄. i. Multi dicent mihi in illa die dñe dñe nōne in noīe tuo p̄phauim⁹ ⁊ in noīe tuo demonia eijecimus. et ī tuo nomīe virtutes multas fecimus et tūc ꝓfitebor illis: quia nūq̄ noui vos. Discedite a me oēs qui opamini iniquitatē. k. Omis ḡ q̄ audit verba mea hec. et facit ea: assimilabit virō sapiēti q̄ edificauit domū suā sup petrā: ⁊ descēdit pluuia ⁊ venert flumina ⁊ flauert vēti ⁊ irruerūt in domū illā. ⁊ nō cecidit. Fūdata ei erat sup petrā. Et omis qui audit verba mea hec. et non facit ea. similis erit viro stulto qui edificauit domū suā supra harenam: ⁊ descēdit pluuia ⁊ venert flumia ⁊ flauert venti ⁊ irruerūt in domū illā. et cecidit: fuitq3 ruina ei⁹ magna. m. Et factū est cū p̄sumasset Jhūs ūba hec: āmirabant turbe sup doctrina eius. Erat em̄ docens eos sicut p̄tatem hīns: et nō sicut scribe eorum et pharisei.

Ca. VIII.

Om aūt descēdissz de monte. secute sūt eū turbe mlte: et ecce leprosus veniēs adorabat eū dicēs. Dñe: si vis potes me mūdare. Et extēdens manū Jhs: tetigit eum dicēs. Volo. Mūdare. Et cōfestim mūdata ē lep ei⁹. Et ait illi Jhs. Vide nemī dixeris: sz vade ostende te sacerdotib⁹: ⁊ offer mun⁹ tuū q̄d p̄cepit Moyses in testimoniuz illr. o. Cū aūt introisset Capharnaū accessit ad eū Centurio: rogās eū ⁊ dicēs. Dñe puer me⁹ iacet in domo paliticus: et male torquet. Et ait illi Jhs. Ego veniaz: ⁊ curabo eū. Et rñdens Centurio ait illi. Dñe nō sū dign⁹ vt intres sub tectū meū: sz tm̄ dic ūbo. et sanabit puer me⁹. Nā ego hō sum sub p̄tate cōstitut⁹ hīns sub me milites: ⁊ dico huic vade et vadit. et alio veni ⁊ venit: ⁊ seruo meo fac hoc ⁊ facit Audiēs aūt hoc Jhs miratus ē: ⁊ sequētib⁹ se dixit. Amē dico vob: nō inueni tantā fidē in Jsrl. p. Dico autē vob: q̄ mlti ab oriēte et occidēte venient ⁊ recūbent cū Abraham ⁊ ysaac ⁊ Jacob. ī regno celor̄: filij aūt regni eijcientur ī tenebras exteriores. Ibi erit flet⁹ e stridor dentiuz. q. Et dixit Jhs cēturioni. Vade: ⁊ sicut credidisti fiat tibi. Et sanat⁹ est puer ex illa hora. r. Et cū veisset Jhs in domū petri vidit socr̄ ei⁹ iacentē et febricitātem ⁊ tetigit manū ei⁹ et dimisit eam febris ⁊ surrexit ⁊ mīstrabat eis. Vespere aūt facto obtulert ei multos demonia hītes: et eijciebat spūs ūbo et oēs male hītes curauit: vt adīplerētur qd̄ dictū ē p̄ ysaiā p̄phām dicentē Ipe infirmitates nr̄as accepit: ⁊ egrotatōes nr̄as portauit. Videns aūt Jhs turbas mltas circū se: iussit discipl̄os ire trāsfretū. s. Et accedēs vn⁹ scriba

.a. Math. lij.
.b. Mt̄. liij. Luc. xxv.
.c. Mt̄. lviij Luc. lviij.
.d. Mt̄. lv. Luc. clxx.
.e. Mat̄. lvj.
.f. Mt̄. lvij. Luc. lxj.
.g. Mat̄. lviij. Luc. lx.
.h. Mt̄. lix. Luc. lxiij. Jo. cxvj.
.i. Mt̄. lx. Luc. clxxj.
.k. Mt̄. lxj. Luc. lxiij.
.m. Math. lxij Mr̄. xij. Luc. iiij. et. xxiiij.
.n. Mt̄. lxiij. Mr̄. xviij. Luc. xxxij.
.o. Mt̄. lxiiij. Luc. lxv. Joh. xxxvij.
.p. Mt̄. lxv. Luc. clxxij.
.q. Mat̄. lxvj. Luc. lxvj.
.r. Mat̄. lxvij. Mr̄. xv. Luce. xxvj.
.s. Mt̄. lxviij. Luce. cv.

ait illi. Magiſter: ſequar te quocūq; ieris. Et dicit ei Jhs. Vulpes foueas habēt ⁊ volucres celi nidos: filiꝰ aūt hoīs ñ habet vbi caput ſuū reclinet. Alius autē de diſcipulis eius ait illi dñe: pmitte me pmū ire ⁊ ſepelire patrē meū. Jhs aūt ait illi. Sequre me. ⁊ dimitte mortuos ſepelire mortuos ſuos. a. Et aſcēdente eo in naviculā ſecuti ſūt eū diſcipuli eius. ⁊ ecce motus magnꝰ factus ē ī mari: ita vt navicula opiref fluctib. Jpe vo dormiebat. Et acceſſerūt ad eū diſcipuli eiꝰ ⁊ ſuſcitauerūt eū dicētes. Dñe. ſalua nos: perimꝰ. Et dicit eis Jhs. Quid timidi eſtis modice fidei: Tūc ſurgēſ impauit vētis ⁊ mari: ⁊ facta ē tranquillitas magna. Porro hoīes mirati ſūt dicētes. Qualis ē h: qꝛ venti et mare obediūt ei. Et cuꝫ veniſſet Jhs trās fretū in regionē Geraſenoꝝ. occurreſt ei duo hñtes demonia de monumētis exeuntes. ſeui nimis: ita vt nemo poſſet trāſire p viā illā. Et ecce clamauerūt dicētes. Quid nob ⁊ tibi Jhu fili dei. Cur veniſti huc ante tps torqre nos: Erat aūt nō lōge ab illis grex porcoꝝ multoꝝ paſcēs. Demones aūt rogabāt eū dicētes. Si eicis nos hinc: mitte nos in gregē porcoꝝ Et ait illis. Ite. At illi exeūtes abierūt ī porcos. Et ecce magno impetu abiit totus grex perceps in mare: ⁊ mortui ſūt in aqs. Paſtores aſ fugerūt ⁊ veniētes in ciuitatē. nūciaueſt hec omīa: ⁊ de his q̄ demonia habuerāt. Et ecce tota ciuitas exiit obuiaꝫ Jhu: ⁊ viſo eo. rogabāt eum vt trāſiret a finib eoꝝ. Capi. IX.

ij
.a. Maſ. lxix. Mſ. xlviij. Lu. lxxxiij.

j
Mſ. lxx. Maſ. xx. Lu. xxxvij Jo. xxxviij.

Aſcendēs Jhs in naviculā trāſſretauit: ⁊ veit in ciuitatē ſuā. Et ecce offerebant ei paliticū iacentē in lecto. Et vidēs Jhs fidem illoꝝ: dixit palitico. Cōfide fili. Remittunf tibi pcta tua Et ecce quidā de ſcribꝰ dixerūt inf ſe. Hic blaſphemat. Et cuꝫ vidiſſet Jhs cogitatōs eoꝝ dixit. Ut q̄d cogitatis mala in cordib vīs: Quid ē facili? dicē dimittunf tibi pcta: an dicē ſurge ⁊ ambula: Ut aūt ſciatis qꝛ filius hoīs habet pātem dimittēdi pecca ta in terra: tūc ait palitico. Surge tolle lectū tuū: ⁊ vade in domū tuaꝫ Et ſurrexit: ⁊ abiit in domū ſuā. Videntes aūt turbe timuerūt ⁊ glorificauerūt deuꝫ qui dedit pātem talem hominib. b. Et cū tranſiret inde Jhs vidit hoīem ſedentē in theloneo Matheum nomīe. Et ait illi. Sequre me. c. Et ſurgens ſecutus ē eū. Et factuꝫ eſt diſcūbente eo in domo ecce multi publicani ⁊ peccatores venientes diſcūbebant cū Jhu. ⁊ diſcipulis eius. Et videntes phariſei dicebāt diſcipulis eius. Quare cū publicanis ⁊ peccatoribꝫ māducat mgr veſter. At Jhs audiens ait. Nō ē opus valentib medicus: ſꝫ male hñtib. Euntes aſ diſcite quid ē. miſcordiaꝫ volo: ⁊ nō ſacrifitiū Nō em veni vocare iuſtos: ſꝫ peccatores. Tūc acceſſerūt ad eū diſcipuli Johis dicētes. Quare nos ⁊ phariſei ieiunamꝰ freqñter. diſcipuli aūt tui nō ieiunāt: Et ait illis Jhs. Nūquid pñt filij ſponſi lugere q̄diu cum illis ē ſponſus: Veniēt aūt dies cū auferetur ab eis ſpōſus: ⁊ tunc ieiunabūt. Nemo aūt īmittit pmiſſurā pāni rudis ī veſtimētuꝫ vet. Tollit em plenitudinē eius a veſtimēto: ⁊ peioꝛ ſciſſura fit. Neq; mittūt vinum nouuꝫ ī vtres veteres. Alioq̄n rūpunf vtres ⁊ vinū effundif: ⁊ vtres pereūt. Sꝫ vinū nouū in vtres nouos mittūt: ⁊ ambo ꝑſuanf. e. Hec illo loquēte ad eos: ecce pnceps vnꝰ acceſſit ⁊ adorabat eū dicēs. Dñe: filia mea modo defūcta ē: ſꝫ veni īpone manū tuā ſup eā ⁊ viuet. Et ſurgēs Jhs ſeqbaf eū. ⁊ diſcipli eiꝰ. Et ecce mlier q̄ ſāguis fluxū patiebaf duodecī ānis acceſſit retro: ⁊ tetigit fimbriā veſtimti eiꝰ. Dicebat em intra ſe. Si tetigero tm veſtimētū eius ſalua ero. At Jhs cōuerſus: ⁊ vidēs eā dixit. Cōfide filia Fides tua te ſaluā fecit. Et ſalua facta ē mulier ex illa hora. Et cū veniſſet Jhs in domū pncipis. ⁊ vidiſſet tibicines ⁊ turbā tumultuātē dicebat Recedite: nō eſt em mortua puella. ſꝫ dormit. Et deridebāt eū. Et cū eiecta eēt turba inf uit: ⁊ tenuit manū eiꝰ ⁊ dixit. Puella ſurge. Et ſurrexit puella: ⁊ exiit fama hec ī vniverſā terā illā. f. Et inſeūte iſtibu: ſecuti ſūt

ij
.b. Maſ. lxxj. Mſ. xxj. Lu. xxviij. ij
.c. Maſ. lxxij. Mſ. xxij. Luc. xxxix. et. clxxxvj.

ij
Mſ. lxxiij. Mſ xxiij. Lu. xl.

ij
.e. Mſ. lxxiiij. Mſ. xlix. Lu. lxxxv.

x
.f. Maſ. lxxv.

eum duo ceci clamantes ⁊ dicentes. Miserere nr̄i fili dō. Cū aūt venisset domū accesserūt ad eum ceci: et dicit eis Jh̄s. Creditis q̄ hoc possū facere vobis: Dicūt ei. Vtiq; dn̄e. Tūc tetigit oculos eor̄ dicens. Scōm fidem vr̄am fiat vobis. Et aperti sūt oculi eor̄. Et p̄minatus ē eis Jh̄s dicens. Videte ne q̄s sciat. Jlli aūt exeuntes diffamauerūt eū p̄ totam terrā illā. Egressis aūt illis ecce obtulerūt ei hominē mutū demoniū hn̄tem et eiecto demonio locut⁹ ē mut⁹: ⁊ miratæ sūt turbe dicētes. Nūq̄ apparuit sic ī isr̄l. Pharisei aūt dicebāt. Jn p̄cipe demonior̄ eicit demones. a. Et circuibat ih̄s oēs ciuitates ⁊ castella docēs in sy̅nagogis eor̄ ⁊ p̄dicās euāgeliū regni: ⁊ curans oēm lāguorē ⁊ oēm infirmitatē. b. Videns aūt turbas misertus ē eis: q̄ erāt vexati ⁊ iacētes sic oues ñ hn̄tes pastorē. c. Tūc dicit discipulis suis. Messis q̄dē multa: operarij aūt pauci. Rogate g̃ dn̄m messis vt mittat operarios ī messem suā. Ca. X.

ij
.a. Mt̄.lxxvj. Mr̄.lij. Lu.clxix.

vj
.b. Mt̄.lxxvij. Mr̄.lxiij. v
.c. Mt̄.lxxviij. Lu.cviij.

ij
Mt̄.lxxix Mr̄. xxix. Lu.lxxxvj.

ij
.d. Mat̄.lxxx. Mr̄.xxx. Luc. xliiij.

x
.e. Mt̄.lxxxj.

ij
.f. Mt̄.lxxxij. Mr̄.liij. Lu.lxxxviij.

ij
.g. Mt̄. lxxxiij Mr̄.liiij. Luc. cxij.et.lxxxviij
v
h. Mt̄.lxxxiiij Luce.cxj.

Vocatis duodecim discipulis suis. dedit illis pt̄atem spirituū īmūdor̄ vt eijcerēt eos: et curarēt oēm lāguorē ⁊ oēm infirmitatē. d. Duodecī aūt discipulor̄ noīa sūt hec. Prim⁹ sy̅mō q̄ dicit Petr⁹ et andreas fr̄ ei⁹: philippus et bartholome⁹ iacob zebedei. ⁊ iohēs fr̄ ei⁹: thomas ⁊ mathe⁹ publicanus: ⁊ iacob alphei et thadeus. sy̅mon chanane⁹. et iudas scariothis: q̄ et tradidit eū. e. Hos duodecī misit Jh̄s: p̄cipiēs eis ⁊ dicēs. Jn viā gentiū abieritis: ⁊ in ciuitates Samaritanor̄ ne intrueritis: sed poti⁹ ite ad oues q̄ pierūt dom⁹ isr̄l. f. Euntes aūt p̄dicate dicentes. q̄ appropinq̄uit regnum celor̄. Infirmos curate. mortuos suscitate. leprosos mundate. demones eijcite: g̃tis accepistis. gratis date. Nolite possidē aur̄. neq; argentū: neq; pecuniā in zonis vr̄is. Non peraz in via. neq; duas tunicas. neq; calciamēta: neq; virgaz. Dign⁹ em̄ ē operarius cibo suo. g. Jn quācūq; aūt ciuitatē aut castellū intrueritis. inquirite q̄s in ea dign⁹ sit: ⁊ ibi manete donec exeatis. h. Intrātes aūt in domū. salutate eā dicētes. Pax huic domui. Et si quidē fuerit dom⁹ digna veniet pax vr̄a sup eā: si aūt nō fuerit digna: pax vr̄a reuertet̄ ad vos. i. Et quicūq; nō recepit vos. neq; audierit sm̄ones vr̄os: exeūtes foras ō domo vel ciuitate excutite puluerē de pedibus vr̄is. Amē dico vob̄: tolerabili⁹ erit terre zodomor̄ ⁊ gomorreor̄ in die iudicij q̄ illi ciuitati. k. Ecce ego mitto vos: sicut oues ī medio lupor̄ Estote g̃ prudētes sicut spētes: ⁊ simplices sicut colūbe. l. Cauete aūt ab hoīb̄. Tradēt em̄ vos in p̄silijs: et in sy̅nagogis suis flagellabūt vos: ⁊ ad p̄sides et ad reges ducemi p̄pter me. ī testimoniū illis ⁊ gētib̄. m. Cū autē tradēt vos: nolite cogitare qūo aut q̄d loq̄mini. Dabit̄ em̄ vob̄ ī illa hora q̄d loq̄mini. Nō ei vos estis q̄ loq̄mini sz sp̄us p̄ris vr̄i q̄ loquit̄ ī vob̄. Tradet aūt fr̄ frēm in mortē. ⁊ p̄r filiū. ⁊ insurgēt filij in pentes. ⁊ morte eos afficiēt: ⁊ eritis odio omīb̄ p̄pter nomē meū. Qui aūt perseuerauerit vsq; in finē: hic salu⁹ erit. n. Cū aūt p̄sequēt vos in ciuitate ista: fugite in aliam. Amē dico vob̄: ñ p̄sumabitis ciuitates isr̄l: donec veniat filius hoīs. o. Nō ē discipulus sup mgr̄m: nec hu⁹ sup dn̄m suū. Sufficit discipl̄o vt sit sicut mgr̄ eius: ⁊ huo sicut dn̄s ei⁹. p Si p̄emfamilias beelzebub vocauerūt: quāto magis domesticos ei⁹: Ne g̃ timueritis eos. q. Nihil em̄ ē opertū q̄d ñ reueles̄: ⁊ occultū q̄d ñ sciab̄ r. Q̄d dico vobis ī tenebris: dicite in lumine ⁊ q̄d in aure auditis: p̄dicate sup tecta. Et nolite timē eos q̄ occidūt corp⁹. aiam aūt ñ possūt occidere: sz potius timete eū qui pt̄ ⁊ aiaz et corp⁹ p̄dere in gehennā. Nōne duo passeres asse veneūt: Et vnus ex illr̄ nō cadit sup terram sine patre vr̄o. Vestri aūt ⁊ capilli capitis oēs numerati sunt. Nolite g̃ timere: multis passeribus meliores estis vos. Omis g̃ qui p̄fitebit̄ me corā hoīb̄: p̄fitebor et ego eū corā p̄re meo q̄ in celis est. s. Qui aūt negauerit me corā hom̄ib̄: negabo et ego eū corā p̄re meo q̄ in cel̄ ē. t. Nolite arbitrari q̄ venerim pacē mittē ī terrā. Nō veni pacē

ij
.i. Mt̄.lxxxv. Mr̄.lv. Lu.lxxxviij.et.cxiij

v
.k. Mt̄.lxxxvj Lu.cix.

j
.l. Mt̄. lxxxvij Mt̄ cxxxix Lu ccl. Jo.cxlj.

ij
.m. Mt̄.lxxxviij Mr̄.cxlj Lu cxlviij.⁊.cclj.

x
.n. Mt̄.lxxxix

ij
.o. Mt̄.xc. Lu lviij. Jo.cxviij ⁊.cxxxix. x
.p. Mt̄.xcj.

ij
.q. Mat̄.xcij. Mr̄.xl. Lu.lxxx. v
.r. Mat̄.xciij. Lu.cxlv.

ij
.s. Mat̄.xciiij. Mt̄.lxxxvj Lu xcviij.et.cxlvj.
v
.t. Math̄.xcv. Luc.clx.

mittẽ ī tẽr̃az ſz gladiũ. Veni eī ſepare hoīem aduerſus pr̃em ſuũ. ⁊ filiã aduerſus mr̃ez ſuã: ⁊ nuꝛ aduerſus ſocꝛ ſuã: et inimici hom̃is domeſtici eiꝰ. a. Qui amat pr̃ez aut mr̃ez pluſ q̃ me: nõ ẽ me dignus. Et q̃ amat filiũ aut filiã ſupꝛ me: nõ ẽ me dignus. Et q̃ ñ accipit crucẽ ſuã ⁊ ſequit̃ me nõ ẽ me dignus. b. Qui inuenit aĩaz ſuã pdet illã: ⁊ q̃ pdiderit aĩam ſuaz ꝓpt̃ me: ĩueniet eã. c. Qui r̃cipit vos me recipit. et q̃ me recipit: recipit eũ q̃ me miſit. d. Qui recipit ꝓphetam in noīe ꝓphete: mercedẽ ꝓphete accipiet. Et q̃ recipit iuſtũ in noīe iuſti: mercedem iuſti accipiet. e. Et quicũqꝫ potũ dederit vni ex minimis iſtis calicẽ aq̃ frigide tm̃ ī noīe diſcipli amẽ dico vob̃: ñ pdet mercedẽ ſuã. Ca. XI.

Et factuꝫ eſt cũ cõſu//
maſſet Jh̃s p̃cipiens duodecī diſcipulis ſuis: trāſiit inde vt doceret ⁊ p̃dicaret in ciuitatib̃ eoꝝ. f. Joh̃es autẽ cũ audiſſet in vinculis opera xp̃i: mittẽs duos de diſcipulis ſuis. ait illi. Tu es qui vẽturus es an aliũ expectamus? Et r̃ndens Jh̃s ait illis. Eũtes r̃nũciate ioh̃i q̃ audiſtis et vidiſtis. Ceci vident. claudi ambulãt. leroſi mundant̃. ſurdi audiũt. mortui r̃ſurgũt. paupes euãgelizãt̃ ⁊ beatus ẽ q̃ nõ fuerit ſcãdalizatus ī me. Illis aũt abeũtib̃: cepit Jh̃s dicere ad turbas de Joh̃e. Quid exiſtis in deſertũ vidẽ? Arundinẽ vento agitatã? Sꝫ quid exiſtis videre. Hoīem mollib̃ veſtitũ. Ecce qui mollib̃ veſtiũtur in domib̃ regũ ſunt. Sꝫ quid exiſtis videre? Prophetaꝫ? Etiã dico vob̃: et pluſq̃ ꝓphã. g. Hic eſt enī de quo ſcriptũ ẽ. Ecce ego mitto ãgelũ meũ añ faciez tuã qui p̃parabit viã tuã añ te. h. Amen dico vob̃: nõ ſurrexit inter natos mulier̃ maior Joh̃ane baptiſta. Qui autẽ minor eſt ī regno celoꝝ maior ẽ illo. i. A diebus aũt Joh̃is baptiſte vſq̃ nũc regnũ celoꝝ vim patit̃: et violẽti rapiũt illd̃. k. Omnes enī ꝓphe ⁊ lex vſq̃ ad Joh̃ãnem ꝓphauerũt: etſi vultis recipere. ipe eſt Helias qui venturus eſt. Qui habet aures audiẽdi audiat. l. Cui aũt ſimilem eſtimabo generatiõem iſtaz?

Similis eſt pueris ſedentib̃ in foro. qui clamantes coequalib̃ dicũt. Cecinimus vobis et nõ ſaltaſtis. lamẽtauimus et nõ planxiſtis. Venit enī Joh̃es neq̃ mãducans neq̃ bibens ⁊ dicũt demoniũ hz. Venit filiꝰ hom̃is mãducans ⁊ bibens: ⁊ dicũt ecce hõ vorax ⁊ potaꝛ vini: publicanoꝝ et peccatoꝝ amicus. Et iuſtificata ẽ ſapiẽtia a filijs ſuis. m. Tunc cepit exprobrare ciuitatib̃ ī quib̃ factę ſũt plurime ꝟtutes eius: qꝛ ñ egiſſent penitentiam. Ve tibi Corozaim. ve tibi Bethſaida: qꝛ ſi ī tiro ⁊ ſydone factę eſſent ꝟtutes q̃ factę ſũt in vob̃: olim in cilicio ⁊ cinere penitẽtiã egiſſent. Veruntñ dico vob̃: tiro ⁊ ſydoni remiſſius erit ī die iudicij q̃ vobis. Et tu Capharnaũ. nunquid vſq̃ in celũ exaltaberis? Vſq̃ ī infernũ deſcẽdes n. Quia ſi ī ſodomis factę fuiſſẽt virtutes q̃ factę ſũt ī te. forte mãſiſſent vſq̃ in hanc diẽ. Veruntñ dico vobis qꝛ tre ſodomoꝝ remiſſius erit in die iudicij q̃ tibi. o. In illo tẽpe rñdens Jh̃s dixit. Cõfitẽboꝛ tibi pr̃ dñe celi et terre: qꝛ abſcondiſti hec a ſapiẽtibus ⁊ prudẽtib̃: et reuelaſti ea puꝛlis. Ita patẽr: qm̃ ſic fuit placitũ añ te. p. Omnia mihi tradita ſũt a patre meo. q. Et nemo nouit filiuz niſi pr̃. neq̃ pr̃em q̃s nouit niſi filius: et cui voluerit filius reuelare. r. Venite ad me omnes q̃ laboratis ⁊ onerati eſtis: ⁊ ego refitiã vos. Tollite iugũ meũ ſupꝛ vos: ⁊ diſcite a me qꝛ mitis ſum ⁊ humilis coꝛde: et inuenietis requiẽ animab̃ vr̃is. Jugum enī meũ ſuaue eſt: ⁊ onus meũ leue. Ca. XII.

In illo tẽpore abiit
Jh̃s p̃ ſata ſabbato: diſcipuli autẽ eius eſuriẽtes ceperunt vellẽ ſpicas et manducare. Phariſei aũt videntes. dixerũt ei. Ecce diſcipuli tui faciũt: qd̃ nõ licet eis facere ſabbatis. At ille dixit eis. Nõ legiſtis q̃d fecerit Dauid qñ eſuriit et qui cũ eo erãt. quo intꝛuit in domũ dei ⁊ panes ꝓpoſitõnis ꝓmedit quos nõ licebat ei edere neq̃ his qui cũ eo erãt: niſi ſolis ſacerdotib̃. s. Aut non legiſtis ī lege. qꝛ ſabbatis ſacerdotes ī templo ſabbatum violãt et ſine crimine ſũt:

v
.a. Maẗ. xcvj. Lu. clxxxviij. ⁊ clxxxij. iij
.b. Mr̃. xcvij. Lu. ccxj. Joh̃. cv. j
.c. Mr̃. xcviij. Mr̃. xcvj. Lu. xcvj. Jo. cxx.
x
.d. Maẗ. xcix.
vj
.e. Mr̃. c. Mr̃. xcviij.
x
Math̃. cj.
v
.f. Mr̃. cij. Lu. lxix.

ij
.g. Math̃. ciij. Mr̃. j. Lu. lxx.
v
.h. Maẗ. ciij. Lu. lxxj.
v
.i. Mr̃. cv. Lu. cxciij.
x
.k. Mr̃. cvj.
v
.l. Math̃. cvij. Lu. lxxiij.

v
.m. Mr̃. cviij. Lu. cxv.
x
.n. Mr̃. cix.
v
.o. Mr̃. cx. Lu cxviij.
iij
.p. Mr̃. cxj Lu cxix. Jo. cxlv. iij. iij
.q. Maẗ. cxij. Lu. cxix. Jo. xxx. x
.r. Maẗ. cxiij.
ij
Mr̃. cxiij. Mr̃ xxiij. Lu. xlj.
x
.s. Mr̃. cxv.

Dico aũt vobis: q; templo maior est hic. Si aũt sciretis quid ẽ miscoiam volo q nõ sacrifitiũ: nunq; pdemnasset is innocẽtes. Dñs ẽ em̃ fili⁹ hois. etiã sabbati. a. Et cũ inde trãsisset venit in sỹnagogaz eo;. Et ecce homo manũ hñs aridã: q interrogabãt eũ dicẽtes. Si licet sabbatis curare: Vt accusarẽt eũ. Ip̃e aũt dixit ill̃. Quis erit ex vob̃ hõ q̃ habeat ouẽ vnã: Et si ceciderit hec sabbatis in foueã: nõne tenebit q leuabit eã: Quãtomagis melior ẽ hõ oue. Itaq; licet sabbatis bñfacere. Tunc ait homini. Extende manũ tuã. Et extẽdit: q restituta est sanitati sicut altera. b. Exeũtes aut̃ pharisei. psiliũ faciebãt aduersus eũ quo pderẽt eũ. c. Jhs aũt sciẽs recessit inde: q secuti sũt eũ multi: q curauit eos omẽs. Et p̃cepit eis. ne manifestũ eũ facerẽt: vt adimpleret q̃ dictũ est p ysaiã pphetam dicentẽ. Ecce puer me⁹ quẽ elegi: dilect⁹ me⁹ in quo bñ̃ placuit aie mee. Ponã spm̃ meũ sup eũ: q iuditiũ gẽtibus nũciabit. Nõ cõtendit neq; clamabit: neq; audiet aliq̃s in platẽis vocẽ ei⁹. Arundinez quassatã n̄ pfringet. et linũ fumigãs nõ extiguet. donec eijciat ad victoriã iuditiũ: q in noĩe ei⁹ gẽtes spabũt. b. Tũc oblatus ẽ ei demoniũ hñs cec⁹ q mutus. q curauit eũ ita vt loq̃ret et videret. e. Et stupebãt omẽs turbe: q dicebãt. Nũq̃d h̃ ẽ fili⁹ Dauid. f. Pharisei aũt audiẽtes dixerunt. Hic non eijcit demões: nisi i beelzebub p̃ncipe demoniorũ. g. Jhs aũt sciens cogitatiões eo; dixit eis. Oñe regnũ diuisum ptra se desolabit̃. q omis ciuitas vel dom⁹ diuisa cõtra se nõ stabit. Et si sathanas sathanaz eijcit: aduers⁹ se diuis⁹ ẽ. Quõ g̃ stabit r̃gnũ ei⁹: Et si ego in beelzebub eijcio demões. filij vr̃i in q̃ eijciũt: Ideo ipi iudices erũt vr̃i. Si aũt ego in spiritu dei eijcio demones: igit̃ puenit in vos regnũ dei Aut quõo pt quisquã intrare i domũ fortis q vasa eius diripere: nisi pri⁹ alligauerit fortẽ: Et tũc domũ illius diripiet. Qui n̄ est mecũ cõtra me est q q̃ n̄ congregat mecũ spargit: h. Ideo dico vob̃: oñe peccatũ q blasphemia remittet̃ hominib̃: spũs aũt blasphemie nõ remittet̃. Et quicũq; dixerit verbũ cõtra filiũ hois: remittet̃ ei: q̃ aũt dixerit ptra spm̃sanctũ nõ remittet̃ ei: neq; i hoc seculo. neq; in futuro. i. Aut facite arborẽ bonaz q fructum eius bonũ: aut facite arborem malã: q fructũ ei⁹ malũ. Siquidẽ ex fructu arbor agnoscit̃. Progenies vipera;: qõ potestis bona loq̃ cũ sitis mali: k. Ex abũdantia em̃ cordis os loquit̃. Bonus hõ de bono thesauro pfert bona: q mal⁹ hõ de malo thesauro pfert mala. l. Dico aũt vob̃: qm̃ oẽ verbũ ociosũ q̃ locuti fuerint hoies reddẽt q rationem de eo i die iuditij. Ex ỹbis em̃ tuis iustificaberis: q ex verbis tuis pdẽnaberis. m. Tũc rñderũt ei quidã ỹ scribis q pharisei dicẽtes Mgr̃: volumus a te signũ videre. n. Qui rñdens ait illis. Generatio mala q adultera signũ querit: q signuz nõ dabit̃ ei nisi signũ Jone pphe. Sicut ei fuit Jonas i vẽtre ceti tribus diebus q tribus noctibus: sic erit fili⁹ homis in corde terre tribus diebus q tribus noctibus Viri niniuite surgẽt i iuditio cũ generatiõne ista q pdẽnabunt eã: q; penitentiã egerũt in pdicatiõe Jone. Et ecce plus q̃ Jona hic. Regina austri surget in iuditio cũ generatiõe ista et pdemnabit eã: q; venit a finibus terre audire sapiẽtiã Salomonis. Et ecce plus q̃ Salomõ h̃. o. Cũ aũt imũdus spũs exierit ab hoie ambulat p loca arida q̃rens requiẽ q nõ inuenit. Tũc dicit. Reuertar in domũ meã vñ exiui. Et veniẽs inuenit eã vacantẽ scopis mundatã q ornatã. Tũc vadit q assumit septẽ alios spũs secũ neq;res se. q intrãtes habitant ibi: et fiunt nouissima hois illius. peiora p̃oribus Sic erit q generatiõi huic pessime. p. Adhuc eo loquẽte ad turbas: ecce mr̃ eius et frẽs stabãt foris. querentes loqui ei. Dixit aũt ei quidã. Ecce mr̃ tua q frẽs tui foris stãt. q̃rentes te. At ip̃e rñdens dicẽti sibi ait. Que est mr̃ mea. q qui sũt frẽs mei: Et extẽdens manũ in discipl̃os suos dixit Ecce mater mea et frẽs mei. Quicũq; em̃ fecerit voluntatez p̃ris mei: q̃ in celis est: ipse meus frater. soror et mater est. Capitulum. XIII.

ij
.a. Maẽ. cxvj. Mr̃. xxv. Lu. xlij.

iiij
.b. Mẽ. cxvij. Mr̃. xxvj. Jo. xcviij.
r
.c. Mẽ. cxviij.

v
.d. Maẽ. cxix. Lu. cxxvj.
vij
e. Mẽ. cxx. Jo lxxxij.
ij
.f. Maẽ. cxxj. Mẽ. xxxiij. Lu cxxix.
ij
.g. Maẽ. cxxij. Mẽ. xxxiij. Lu cxxix.

ij
.h. Mẽ. cxxiij. Mr̃. xxxiij. Lu. cxlvij.

r
.i. Mẽ. cxxiiij.

v
.k. Maẽ. cxxv. Lu. lxij.
r
.l. Mẽ. cxxvj.

v
.m. Mẽ. cxxvij Lu. cxxviij.
v
.n. Mẽ. cxxviij Lu. cxxxij.

v
.o. Mẽ. cxxix. Lu. cxxx.

ij
.p. Mẽ. cxxx. Mẽ. xxxv. Lu. lxxxij.

ij
Mt̃.cxxxj.Mr̃
xxxvj.Lu.lxx
vj.

In illo die exiẽs ihs
de domo sedebat secus mare.
& ꝓgregate sunt ad eũ turbe
multe.ita vt in nauiculã ascẽdens se
deret:& ois turba stabat in litore: et
locutus ẽ eis multa in ꝑabolis dicẽs
Ecce exijt q̃ seminat seminare semẽ
suũ.Et dũ semiat q̃dam cecidert sec9
uiã:& venerũt volucres celi & come-
derũt ea. Alia aũt cecidert in petrosa
vbi nõ hẽbant terrã multã:& ꝯtinuo
exorta sũt qr nõ hẽbant altitudinez
re.Sole aũt orto estuauert,& qr nõ
hẽbant radicẽ aruerũt. Alia aũt ce-
cidertũt ĩ spinas:& creuert spine & suf
focauert ea, Alia aũ cecidert ĩ terrã
bonã:& dabãt fructũ.aliud cẽtesimũ
aliud sexagesimuz.aliud triceſimũ.
Qui hz aures audiẽdi audiat.Et ac
cedẽtes discipuli dixert ei. Quare in
ꝑabolis loq̃ris eis:Qui rñdens ait il
lis. Quia vob datuz ẽ nosse misteria
regni celorũ:illi aũ nõ ẽ datũ.a.Qui
em̃ hz dabit ei & abũdabit.Qui aũt
nõ hz:et qd̃ hz auferet ab eo.b. Ideo
in ꝑabolis loq̃r eis. qr videntes nõ vi-
dẽt.et audiẽtes ñ audiũt neq; intelli
gũt.vt adimpleaũ ĩ eis ꝓphetia ysaie
dicẽtis.Auditu audietis & nõ intelli
getis:& videntes videbitis & nõ videbi
tis. Incrassatũ est em̃ cor ꝑli hui9 et
auribz g̃uiter audierũt.& oculos suos
clauserũt:neq̃ndo videãt oculis & au-
ribz audiãt.& corde intelligãt:& ꝯuer
tant & sanem eos.c.Vestri aũt beati
oculi qr vidẽt:& aures vre qr audiũt.
Amẽ q̃pe dico vobis: qr multi ꝓphe
& iusti cupierũt videre q̃ videtis & nõ
viderũt:& audire q̃ auditis.& nõ au-
dierũt.d.Vos g̃ auditte ꝑabolã semi-
nãtis.Omis qui audit verbũ regni &
nõ intelligit.venit mal9 et rapit qd̃ se-
minatũ ẽ in corde ei9:h̃ est qui secus
viã semiatus ẽ.Qui aũt sup petrosa
semiatus ẽ:h̃ est q̃ verbũ audit.& ꝯti
nuo cũ gaudio accipit illud. Non hz
aũt in se radicẽ:sz ẽ tpalis. Facta aũ
tribulatõne & ꝑsecutõne ꝓter verbũ.
ꝯtinuo scãdalizaũ.Qui aũt ẽ semia-
tus in spinis:h̃ est q̃ verbũ dei audit
& solicitudo seculi isti9 & fallatia diui
tiaz suffocat verbũ:& sine fructu ef-
ficiũ.Qui vo in terrã bonã seminat9

v
.a.Mt̃.cxxxij.
Lu.lxxxj. j
.b.Mt̃.cxxxiij
Mr̃.xxxvij Lu
lxxvij. Jo.cix.

v
c.Mt̃.cxxxiiij
Lu.cxx.

ij
.d.Mt̃.cxxxv
Maũ.xxxviij.
Lu.lxxviij.

est:h̃ est qui audit verbũ & intelligit
& fructũ affert:& facit aliud quidẽ cẽ
tesimũ,aliud aũt sexagesimũ,aliud vo
triceſimũ.e. Aliã ꝑabolã ꝓposuit illi
dicens.Simile factũ ẽ regnũ celoz hoi
q̃ semiauit bonũ semẽ ĩ agro suo.Cũ
aũt dormirẽt hoies:venit inimic9 ei9
& supseminauit zizania in medio tri
tici:& abijt.Cũ aũt creuisset herba &
fructũ fecisset:tũc apparuert et ziza-
nia.Accedẽtes aũt serui pfi̇familias
dixerũt ei.Dñe,nõne bonũ semen se
minasti in agro tuo:vñ g̃ habz ziza-
nia:Et ait illis.Inimicus hõ hoc fe-
cit.Serui aũt dixert ei.Vis imus et
colligim9 ea.Et ait.Nõ.Ne fo[illegible]-
ligẽtes zizania eradicetis simul & tri
ticuz. Sinite vtraq; crescere vsq; ad
messem.& in tpe messis dicã messori
bus.Colligite ꝑmũ zizania.& alliga-
te ea in fasciculos ad ꝓburendũ:triti-
cũ aũ ꝓgregate ĩ horreũ meũ.f. Aliã
ꝑabolã ꝓposuit eis dicẽs.Simile est re-
gnũ celoz grano sinapis:qd̃ accipi-
ens hõ seminauit in agro suo:qd̃ mi
nimũ q̃dem ẽ oĩbz seminibz.Cũ autẽ
creuerit maius ẽ omibz oleribz:et fit
arbor ita vt volucres celi veniant &
habitẽt in ramis eius.g. Aliã ꝑabo-
lã locut9 ẽ eis.Simile ẽ regnũ celoz
fermẽto.qd̃ acceptũ mulier abscõdit
in farine satis tribz: donec fermenta
tum ẽ totũ.h. Hec oĩa locutus ẽ Ihs
in ꝑabolis ad turbas:& sine ꝑabolis
non loquebaũ eis.vt implereũ qd̃ dic-
tum erat ꝓphetam dicentez. Ape-
riam in ꝑabolis os meum:eructua-
bo abscondita a ꝯstitutõne mũdi.i.
Tũc dimissis turbis venit in domũ.&
accesserũt ad eũ discipuli eius dicen
tes.Edissere nob ꝑabolã zizanioruz
agri.Qui rñdens ait.Qui semiat bo
nũ semen.ẽ filius homis. Ager autẽ
est mundus.Bonum vo semẽ.Hi sũt
filij regni.Zizania autem filij sunt
nequaz. Inimic9 aũt q̃ seminauit ea.
ẽ diabolus.Messis vo cõsumatio se-
culi est.Messores aũt angeli sũt.Si-
cut g̃ colligũtur zizania et igni ꝯbu-
runtur:sic erit in ꝯsumatõne seculi.
Mittet filius hominis angelos suos
& colligent de regno eius omia scãda
la.& eos q̃ faciũt iniq̃tatem:& mittet

x
.e.Mt̃. cxxxvj

ij
f.Mt̃.cxxxvij.
Mr̃.xlviij.Lu.
clxxvij.

v
.g.Mt̃.cxxxvi
iij.Lu.clxviij.

vj
h.Mt̃.cxxxix.
Mr̃.xlv.

x
.i.Maũ.cxl.

eos in caminũ ignis.ibi erit fletus ꝛ stridor dentiũ. Tunc iusti fulgebunt sicut sol in regno pris eor. Qui habet aures audiẽdi audiat. Simile est regnũ celorũ thesauro absc̃dito in agro:quẽ qui inuenit hõ abscondit. ꝛ p gaudio illius vadit et vẽdit vniuersa q̃ habet:ꝛ emit agr illũ. Iter simile ẽ regnũ celor hoĩ negotiatori querẽti bonas margaritas. Inuenta aũt vna pciosa margarita:abijt ꝛ vẽdidit oĩa q̃ habuit et emit eã. Iterum simile ẽ regnũ celorũ sagene misse in mare:ꝛ ex oĩ genere pisciũ congregãti. Quã cũ impleta esset educentes ꝛ secus litus sedẽtes: elegerũt bonos in vasa sua:malos aũt foras miserunt. Sic erit in cõsumatõe seculi. Exibũt angeli.ꝛ separabũt malos de medio iusto:ꝛ mittẽt eos in caminum ignis: ibi erit fletus ꝛ stridor dentiũ. Intellexistis hec oĩa:Dicunt ei. Etiã. Ait illis. Ideo oĩs scriba doctus ĩ regno celor similis ẽ hoĩ pfamilias: q̃ pfert d thesauro suo noua ꝛ vetera. Et factũ est cũ cõsumasset Ihs parabolas istas.trãsijt inde.a. Et veniẽs in patriã suam docebat eos in sy̓nagogis eor:ita vt mirarent̃ ꝛ dicerẽt. Vnde huic sapiẽtia hec ꝛ vtutes: Nõne hic ẽ fabri filius: Nonne mr eius dr Maria ꝛ frẽs ei⁹ iacob ꝛ ioseph et sy̓mõ ꝛ iudas:et sorores eius nõne omnes apd nos sũt: Unde g̃ huic omĩa ista: Et sc̃andalizabant̃ in eo. Ihs aut̃ dixit eis.b. Non est pphẽa sine honore nisi in patria sua.ꝛ ĩ domo sua. Et ñ fecit ibi vtutes multas: pter incredulitatem illor. Ca. XIIII.

In illo tẽpore audi-
uit Herodes tetrarcha famã Ihu:ꝛ ait pueris suis. Hic ẽ Iohes baptista:ipse surrexit a mortuis:ꝛ ideo virtutes opant̃ in eo.c. Herodes ei tenuit iohem ꝛ alligauit eũ:ꝛ posuit ĩ carcere pt̃ Herodiadez vxorẽ fris sui. Dicebat em illi Iohes Nõ licet tibi hr̃e eam. Et volens illũ occidere timuit populũ:q̃ sicut pphetaz eũ habebant.d. Die aũt natalis Herodis.saltauit filia herodiadis in medio:ꝛ placuit herodi. Unde cũ iuramẽto pollicitus ẽ ei dare: qd̃cunq̃ postulasset ab eo. At illa premonita a matre sua.da mihi hic inquit in disco:caput Iohis baptiste. Et contristatus ẽ rex: pter iuramentũ aũt ꝛ eos qui pter recũbebant.iussit dari. Misitq̃ ꝛ decollauit Iohem in carcere. Et allatũ ẽ caput eius in disco. ꝛ datum est puelle:ꝛ illa attulit mri sue. Et accedẽtes discipuli ei⁹ tulerũt corpus ꝛ sepelierũt illud: et venientes nũciauerũt Ihu.e. Qd̃ cuz audisset Ihs secessit inde ĩ nauiculã:in locũ desertum seorsũ. Et cũ audissent turbe secute sũt eũ pedestres d ciuitatibz. Et exiẽs vidit turbã multã.et miserat⁹ ẽ eis:ꝛ curauit lãguidos eor.f. Vespre aũt facto.accesserunt ad eũ discipuli eius:dicẽtes. Desert⁹ ẽ locus:ꝛ hora iam pterijt dimitte turbas:vt eũtes in castella emant sibi escas. Ihs aũt dixit eis. Nõ hñt necesse ire:date illis vos mãducare. Rñderũt ei. Nõ habemus hic nisi q̃nq̃ panes ꝛ duos pisces. Qui ait eis. Afferte mihi illos huc. Et cũ iussisset turbam discũbere sup fenum: acceptis quinq̃ panibz ꝛ duobz piscibz. aspitiẽs ĩ celũ bñdixit ꝛ fregit.ꝛ dedit discipulis suis: discipuli aũt dederũt turbis. Et mãducauerũt omes:ꝛ saturati sũt. Et tulert reliquias duodecĩ cophinos fragmẽtor plenos. Mãducantiũ aũt fuit numerus q̃nq̃ milia viroruz:exceptis mulieribz ꝛ puulis.g. Et statim iussit discipulos ascendere in nauiculam:ꝛ pcedere eũ transfretũ donec dimitteret turbas.h. Et dimissa turba:ascẽdit in montez solus orare.i. Vespere autem facto solus erat ibi. Nauicula aũt ĩ medio mari iactabat̃ fluctibz. Erat em cõtrarius ventus. Quarta aũt vigilia noctis. venit ad eos ambulans sup mare. Et vidẽtes euz sup mare ambulantẽ: turbati sũt dicentes:quia fantasma est. Et pre timore clamauerũt. Statimq̃ Ihs locutus ẽ eis dicẽs. Habete fiduciã:ego sum. Nolite timere.k. Rñdens aũt Petr⁹ dixit. Dñe si tu es.iube me venire ad te sup aquas. At ipe ait. Veni. Et descendens Petrus de nauicula ambulabat sup aquaz vt veniret ad Ihm. Videns vo ventum validum timuit.

i
.a. Maẽ.cxlj. Mr̃.l. Lu.xix. Jo.lix.

i
.b. Maẽ.cxlij. Mr̃.lj. Lu.xxj Jo.xxxv.

ij
Mẽ.cxliij. Mr̃ lvij. Lu.xc.

ij
.c. Mẽ. cxliiij. Mr̃.lix. Lu.xij

vj
.d. Maẽ.cxlv. Mr̃.lx.

iij
.e. Maẽ.cxlvj Luce.xcij. Jo. xlvij.

i
.f. Mẽ.cxlvij. Mr̃.lxiiij. Lu. xciij. Jo.xlix.

vj
.g. Mẽ.cxlviij Mr̃.lxvij. ij .h. Mẽ.cxlix. Mr̃.lxvj. Luc. xliij.et. xxxv.

iiij
.i. Mẽ.cl. Mr̃. lxvij. Jo.lj.

x
.k. Maẽ.clj.

vj
.a. Matħ.clij.
Mr̃.lxviij.

ij
.b. Mat̃.cliij.
Mr̃.lxix. Lu.
xxxvj.

vj
Mt̃.clxiiij.
Mr̃.lxxj.

Et cũ cepisset mergi: clamauit dicẽs
Dñe saluũ me fac. Et ꝓtinuo Jħs ex
tẽdens manũ apprehẽdit eũ: ⁊ ait illi
Modice fidei q̃re dubitasti: a. Et cuz
ascẽdisset in nauiculã cessauit vent⁹
Qui aũt in nauicula erãt: venerũt ⁊
adorauerũt eũ dicẽtes. Vere filius dei
es. b. Et cũ trãsfretassent: venerũt in
terrã Genesar. Et cũ cognouisset eũ
viri loci illi⁹. miserũt ĩ vniersã regi-
onẽ illã. ⁊ obtulerũt ei oñes male ha
bẽtes: ⁊ rogabãt eũ vt vel fimbriam
vestimẽti eius tangerent. Et q̃cunqz
tetigerũt: salui facti sũt. Ca. XV.

vj
Mt̃.clxiiij.
Mr̃.lxxj.

Tunc accesserũt ad
eũ ab Hierosolimis scribe et
pharisei dicentes. Quare di-
scipuli tui trãsgrediũtur traditiones
seniorꝫ: Non eñ lauant manus suas
cum panem mãducant. Ipse aũt re-
spõdens. ait illis. Quare ⁊ vos trans-
gredimini mãdatum dei ꝓpter tradi-
tionẽ vr̃am: Naz deus dixit. Honora
pr̃em ⁊ mr̃em. ⁊ qui maledixerit pr̃i
vel mr̃i: morte moriat̃. Vos aũt dici
tis. q̃cunqz dixerit pr̃i vel mr̃i. mun⁹
q̃cunqz ẽ ex me. tibi ꝓderit. et nõ ho-
norificabit pr̃em suũ aut mr̃em suã.
⁊ irritũ fecistis mandatũ dei ꝓpt̃ tra-
ditiõem vr̃am. ypocrite: bene ꝓpheta
uit de vobis ysaias dicens. Populus
hic labijs me honorat: coꝛ aũt eorũ
lõge est a me. Sine cã aũt colũt me
docentes doctrinas ⁊ mãdata hoim.
Et cõuocatis ad se turbis: dixit eis.
Audite ⁊ intelligite. Nõ qđ intrat in
os coinquinat hoiem: sz qđ procedit
ex oze hoc coinquinat hoiem. c. Tũc
accedẽtes discipuli ei⁹ dixer̃t ei. Scis
q̃ pharisei audito verbo hoc scanda-
lizati sunt: At ille rñdens ait. Omis
plantatõ quã nõ plantauit pr̃ meus
celestis eradicabit̃. Sinite illos: ceci
sunt. ⁊ duces cecoꝝ. d. Cecus aut̃ si
ceco ducatum pr̃stet: ambo in foueaz
cadunt. e. Rñdens aũt Petrus. dixit
ei. Edissere nobis pabolam istaz. At
ille dixit. Adhuc ⁊ vos sine ĩtellectu
estis: Non intelligitis. q̃ omne quod
in os intrat ĩ ventrem vadit. ⁊ in se-
cessum emittit̃: Que aũt ꝓcedunt de
oze de corde exeũt: et ea coinquinant
hoiem. De corde eñ exeunt male co-

x
.c. Mat̃.clv.

v
.d. Mat̃.clvj.
Lu.lvij.

vj
.e. Mat̃.clvij.
Mr̃.lxxij.

gitatões: homicidia. adulteria. for
nicationes. furta. falsa testimonia.
blasphemie. Hec sunt q̃ coinquinant
hoiem. Non lotis aũt manibo mãdu-
care nõ coinquinat hoiem. Et egres
sus inde. secessit in ptes Tyri ⁊ Sy-
donis. Et ecce mulier Chananea a fi-
nibo illis egressa clamauit dicens ei.
Miserẽ mei dñe fili Dauid: filia mea
male a demonio vexat̃. Qui ñ rñdit
ei verbũ. Et accedẽtes discipuli eius
rogabãt eũ: dicentes. Dimitte eã: q̃
clamat post nos. f. Ipe autẽ rñdens
ait. Non sũ missus nisi ad oues q̃ pe-
rierunt domus isrl̃. At illa venit: et
adorauit eũ: dicẽs. Dñe: adiuua me.
Qui rñdens ait. Nõ est bonũ sumere
panẽ filiorũ: ⁊ mittere canib⁹. g. At
illa dixit. Etiam dñe. Nam et catelli
edũt de micis que cadũt de mensa do-
minoꝝ suorũ. Tunc rñdens Jħs: ait
illi. O mlier magna ẽ fides tua: fiat
tibi sicut vis. Et sanata ẽ filia ei⁹ ex
illa hora. h. Et cũ trãsisset inde Jħs.
venit secus mare Galilee: ⁊ ascẽdens
ĩ montẽ sedebat ibi. Et accesserũt ad
eũ turbe multe. hñtes secum mutos.
cecos. claudos. debiles. et alios mul-
tos. et piecerũt eos ad pedes eius: et
curauit eos. ita vt turbe mirarentur
videtes mutos loquẽtes. claudos am
bulantes. cecos videtes: ⁊ magnifica
bant deum israhel. Jħs aũt cõuoca-
tis discipulis suis dixit. Misereoꝛ tur
be. q̃ triduo iam pseuerant mecum.
et non habent qđ manducent. Et di-
mittere eos ieiunos nolo: ne deficiãt
in via. Et dicunt ei discipuli. Unde ĝ
nobis in deserto panes tanti. vt satu
remus turbã tantã: Et ait illis Jħs.
Quot panes habetis: At illi dixer̃t
Septez. Et paucos pisciculos. Et p̃-
cepit turbe. vt discumberent sup ter-
ram. Et accipiẽs septem panes ⁊ pi-
sces. et gracias agens fregit et dedit
discipulis suis: et discipuli dederunt
populo. Et ꝓmederunt oñes ⁊ satu-
rati sũt. Et qđ supfuit de fragmẽtis.
tulerũt septem sportas plenas. Erãt
aũt qui mãducauerunt quatuoꝛ mi-
lia hoim: extra puulos et mulieres.
Et dimissa turba ascendit in nauicu
lam: ⁊ venit in fines Magedan.

v
.f. Mat̃.clviij.
Lu.ccxxvj.

vj
.g. Mat.clix.
Mr̃.lxxiij.

vj
h. Mt̃.clx. Mr̃
lxxvj.

Capitulum. XVI.

iiij
Mr̃.clxj. Mr̃. lxxvij. Jo.xxiij.q.liij.

v
.a. Mt̃.clxij. Lu.clxj.

Tacesserũt ad eũ pharisei q saducei tẽptantes q rogauerũt eũ vt signũ de celo ostenderet eis.a. At ille rñdens ait illis. Facto vespe dicitis serenum erit: rubicundũ est eĩ celũ. Et mane hodie tẽpestas: rutilat eñ triste celũ. Faciẽ g̃ celi diiudicare nostis: signa aũt tẽpoꝝ ñ potestis scire.b. Generatõ mala et adultera signũ q̃rit. q signũ ñ dabit ei nisi signũ Jone ꝓphete. Et relictis illis abiit. Et cũ venissent discipuli eius trãs fretuꝫ: obliti sũt panes accipere.c. Qui dixit illis Intuemini et cauete a fermẽto phariseoꝝ et saduceoꝝ.b. At illi cogitabãt intr̃ se dicẽtes. Quia panes nõ accepim?. Sciens aut Jhs. dixit. Quid cogitatis intr̃ vos modice fidei: qz panes ñ habetis: Nõduꝫ intelligitis neq recordamĩ quinq panũ. in quinq milia hoĩm: q q̃t cophinos sũpsistis Neq septẽ panũ ĩ q̃tuor milia hoĩm q q̃t sportas sumpsistis: Quare ñ intelligitis qz nõ de pane dixi vob: cauete a fermẽto phariseoꝝ q saduceorũ: Tunc intellexerũt qz nõ dixerit cauendũ a fermẽto panũ: sz a doctrina phariseoꝝ q saduceoꝝ.e. Deĩt aũ Jhs in ptes cesaree philippi: q interrogabat discipulos suos dicẽs. Quẽ dicũt homies eẽ filiũ hominis: At illi dixer̃t. Alij iohem baptistã. alij Heliã. alij vo Hieremiã. aut vnũ exꝓphetis. Dicit illis Jhs. Vos aũt quẽ me esse dicitis: Rñdens symon petr? dixit. Tu es xp̃c fili? dei viui. Rñdens aũt Jhs dixit ei.f. Beatus es symon bariona qz caro q sanguis nõ reuelauit tibi: sz pr̃ me? qui ĩ celis ẽ. Ego dico tibi. qz tu es petrus q sup hãc petrã edificabo eccleſiã meam: q portę inferi ñ ꝓualebũt aduersus eã. Et tibi dabo claues regni celoꝝ. Et qcũq̃ ligaueris sup tẽrã erit ligatũ q in celis: q qcunq̃ solueris sup terram erit solutũ q in celis.g. Tunc p̃cepit discipłis suis vt nemĩ dicer̃t: qz ipe esset ihs xp̃c. Extinde cepit ihs oñdere discipłis suis. qz oportẽret euꝫ ire Hierosolimã. q multa pati a senioribus q scribis et pr̃cipibo sacerdotũ:

j
.e. Mat̃.clxvj. Mr̃.lxxxij. Lu xcviij. Jo.lxxxiij.

x
.f. Mt̃.clxvij.

de Sto petro

ij
.g. Mt̃.clxviij Mr̃.lxxxviij. Lu.xcv.

q occidi et tertia die resurgere.h. Et assumens eũ petrus.cepit increpare illũ dicẽs. Absit a te dñe: nõ erit tibi hoc. Qui conuersus dixit. Vade post me sathanas scandalũ es mihi. qz nõ sapis ea que dei sũt: sz ea que sũt hominũ.i. Tunc ihs dixit discipłis suis Si q̃s vult post me venire: abneget semetipm. q tollat crucẽ suã q sequat me. Qui eñ voluerit aiam suam saluam facere: pdet eam. Qui aũt pdiderit aiam suaꝫ ꝓter me: iueniet eã. Quid eñ prodest homini si mũdum vniuersuꝫ lucret̃: aime vo sue detrimentũ patiat̃. Aut quã dabit homo ꝓmutatõem ꝓ anima sua.k. Filiꝰ eñ hominis vẽturus est in gl̃ia p̃ris sui cũ ãgelis suis: q tũc reddet vnicuiq̃ ꝑm opa eius.l. Amen dico vob: sunt quidã de hic stãtibo qui nõ gustabũt mort̃. donec videãt filiũ hominis venientẽ in regno suo. Ca. XVII.

vj
.h. Mt̃. clxix. Mr̃. lxxviij.

ij
.i. Mat̃.clxx. Mr̃.lxxxv. Luce.xcvj.

x
.k. Mt̃.clxxj.

ij
.l. Mat̃.clxxij. Mr̃.lxxxvij. Lu.xcvij.

Epost dies sex assũpsit Jhs petrũ q iacobũ q iohannẽ frẽm eius: et ducit illos in montẽ excelsũ seorsũ: q trãsfiguratus ẽ ante eos. Et resplẽduit facies eius sicut sol. vestimẽta aut̃ eiꝰ facta sũt alba sicut nix. Et ecce apparuerũt illis Moyses q Helias cum eo loquẽtes. Rñdens aũt Petrus. dixit ad Jhm. Dñe. bonũ ẽ nos hic esse: si vis faciamus hic tria tabernacula: tibi vnũ. q Moysi vnũ. et Helie vnũ. Adhuc eo loquẽte ecce nubes lucida obumbrauit eos. Et ecce vox ɔ nube dicẽs. Hic ẽ filius meus dilectus ĩ q̃ mihi bñ ꝓplacui: ipm audite. Et audiẽtes discipuli ceciderũt in faciẽ suã. q timuerunt valde. Et accessit Jhs q tetigit eos: dixitq̃ eis. Surgite q nolite timere. Leuãtes aũt oc̃los suos. neminẽ viderũt: nisi solũ Jhm. Et descendentibo illis de mõte: p̃cepit illis Jhs dicẽs. Nemini dixeritis visionẽ. donec filius hois a mortuis resurgat. Et interrogauerũt eũ discipuli dicentes. Quid g̃ scribe dicũt q Heliã oportẽat p̃mo venire: At ille rñdens ait eis. Helias quidem vẽturus est. q restituet omnia. Dico aũt vobis. qz Helias iam venit. et non cognouerũt eum: sed fecerunt in eo quecunq̃

vj
m. Mt̃.clxxiij. Mr̃.lxxxix.

voluerũt. Sic ⁊ filius hoīs passurus ẽ ab eis. Tũc intellexerũt discipli qz de Joh̃e baptista dixisset eis. a. Et cũ venisset ad turbã: accessit ad eũ hõ genubꝫ puolutus añ eũ dicẽs. Dñe miserẽ filio meo qz lunatic⁹ ẽ: et male patit̃. Nã sepe cadit in ignẽ: ⁊ crebro in aquã. Et obtuli eũ discipulis tuis: et nõ potuerũt curare eũ. Rñdens Jh̃s dixit. O generatiõ incredula ⁊ puersa, quousq; ero vobiscũ? Usq; quo patiar vos? Afferte huc illũ ad me. Et increpauit illũ Jh̃s: ⁊ exijt ab eo demoniũ. ⁊ curatus ẽ puer ex illa hora. b. Tũc accesserunt discipuli ad Jh̃m secretꝫ ⁊ dixerũt ei. Quare nos nõ potuim⁹ eijcere illum? Dicit illis. Propter incredulitatẽ vr̃am. Amẽ q̃ dico vob̃: si habueritis fidẽ sic granũ sinapis, dicetis mõti huic trãsi hinc ⁊ trãsibit: ⁊ nihil ĩpossibile erit vobis. Hoc aũt gen⁹ nõ eijcit̃: nisi p oꝛonem et ieiuniũ. c. Conuersantibꝫ aũt eis in galilea dixit illis Jh̃s. Filius hoīs tradẽdus ẽ in man⁹ hoĩm: ⁊ occident eum ⁊ tertia die resurget. Et ꝓtristati sũt vehement̃. d. Et cum venissent capharnaũ: accesserũt qui didragma accipiebãt ad petrũ. ⁊ dixerũt ei. Mgr̃ vester. nõ soluit didragma. Ait. Etiã. Et cũ intrasset ĩ domũ: ꝓuenit eũ Jh̃s dicens. Quid tibi videt̃ Sym̃on? Reges terre a quibꝫ accipiũt tributũ vel censum: a filijs suis an ab alienis? Et ille dixit. Ab alienis. Dixit illi Jh̃us. Ergo liberi sũt filij. Ut aũt nõ scãdalizem⁹ eos: vade ad mare et mitte hamũ: ⁊ eum piscem q̃ p̃mus ascẽderit tolle. ⁊ aptꝫ oꝛe eius inuenies staterẽ: illũ sumẽs da eis ꝓ me ⁊ te. Ca. XVIII.

In illa hora accesserunt discipuli ad Jh̃m dicentes. Quis putas maiꝛ est in regno celoꝝ? Et aduocãs Jh̃s puerũ statuit eũ ĩ medio eoꝝ. ⁊ dixit. Amẽ dico vobis: nisi puersi fueritis ⁊ efficiamini sicut pueri. nõ intrabitis in regnũ celoꝝ. Quicũq; g̃ humiliauerit se sicut puerus iste: h̃ est maior ĩ regno celorũ. Et qui suscepit vnum puerũ talẽ in noĩe meo: me suscipit. e. Qui aũt scãdalizauerit vnũ de pusillis istis qui in me credunt: expedit ei vt suspendat̃ mola asinaria in collo ei⁹: ⁊ demergat̃ in pfundũ maris. Ue mũdo ab scãdalis. Necesse est em̃ vt veniãt scandala. Uerũtñ ve homi illi ꝑ quẽ scandalũ venit. f. Si autẽ man⁹ tua vel pes tuus sc̃ãdalizat te: abscinde eũ ⁊ proice abs te. Bonũ tibi ẽ ad vitã ingredi debilẽ vl̃ claudũ. q̃ duas manus vl̃ duos pedes habentẽ mitti in ignẽ eternũ. Et si ocul⁹ tuus scãdalizat te: erue eũ et proice abs te. Bonũ tibi ẽ vnũ oculũ hñtem in vitã intrare: q̃ duos ocl̃os hñtes mitti ĩ iehẽnã ignis. g. Uidete ne ꝓtẽnatis vnũ ex his pusill̃. Dico em̃ vobis qz ãgeli eoꝝ in celis semꝑ videt̃ faciẽ p̃ris mei q̃ in celis ẽ. h. Uenit ei fili⁹ hoīs saluare qđ ꝑierat. i. Quid vobis videt̃? Si fuerint alicui centuz oues ⁊ errauerit vna ex eis: nõne reliquit nonagĩtanouẽ ĩ montibꝫ ⁊ vadit q̃rẽ eã q̃ errauerit? Et si ꝓtigerit vt ĩueniat eã. amẽ dico vob̃. qz gaudebit sup eã magis q̃ sup nonagintanouẽ q̃ nõ errauer̃t. Sic nõ ẽ voluntas añ p̃rem vr̃m qui in celis ẽ: vt pereat vnus de pusillis istis. k. Si aũt peccauerit in te fr̃ tuus: vade ⁊ corripe eũ inter te ⁊ ipm solũ. Si te audierit: lucratus eris fr̃em tuũ. l. Si aũt nõ te audierit: adhibe tecũ adhuc vnũ vel duos vt in oꝛe duoꝝ vel triuz testium stet omne verbũ. Qđ si nõ audierit eos: dic ecclesie. Si aũt ecclesiã nõ audierit: sit tibi sicut ethnicus ⁊ publicanus. m. Amẽ dico vobis q̃cunq; alligaueritis sup terram erunt ligata et in celo: ⁊ q̃cunq; solueritis sup terrã erũt soluta ⁊ in celo. n. Iterꝝ dico vobis: qz si duo ex vobis ꝓsenserit sup terrã de omi re quãcunq; petierint: fiet illis a p̃re meo q̃ ĩ celis est. Ubi em̃ sũt duo vel tres ꝓgregati in noĩe meo: ibi sum in medio eoꝝ. o. Tunc accedens Petrus ad eum dixit. Dñe quotiẽs peccabit in me fr̃ meus: ⁊ dimittaz ei vsq; septies? Dicit illi Jh̃s. Non dico tibi vsq; septies: sz vsq; septuagesiessepties. p. Jõ assimilatũ ẽ regnum celorũ homini regi: qui voluit rationem ponere cum seruis suis. Et cum cepisset ratiõnem ponere:

ij
a. Mt̃. clxxxiij
Mt̃. xcj. Luc̃. xcix.

v
.b. Mt̃. clxxv. Lu. cc.

ij
c. Mt̃. clxxvj. Mr̃. xcvij. Lu. cj.

x
.d. Mt̃. clxxvij

ij
Mat̃. clxxviij. Mr̃. xcv. Lu. cij.

ij
.e. Mt̃. clxxix. Mr̃. xcix. Lu. cxcviij.

vj
.f. Mt̃. clxxx. Mr̃. c.

x
.g. Mt̃. clxxxj.

v
.h. Lu. ccxxvj

v
.i. Mt̃. clxxxij. Lu. clxxxvij. et. clxxxix.

v
k. Mt̃. clxxxiij Lu. cxcviij.

x
l. Mt̃. clxxxiiij

vij
m. Mt̃. clxxxv Joh̃. ccxv.

x
n. Mt̃. clxxxvj

v
.o. Mt̃. clxxxv ij. Lu. cxcix.

x
p. Mt̃. clxxxvij.

oblatus est ei vnus qui debebat decē
milia talēta. Cuz aūt nō haberet vñ
redderet: iussit euz dñs ei⁹ venūdari.
⁊ uxorē ei⁹ ⁊ filios. ⁊ omīa que hēbat
et reddi. Procidens aūt seruus ille.
orabat euz dicēs. Patientiā habe in
me: et oīa reddā tibi. Misertus autē
dñs sui illius dimisit eū: ⁊ debitū di-
misit ei. Egressus aūt suus ille: inue
nit vnū de cōsuis suis. q̄ debebat ei cē
tum denarios. et tenens: suffocabat
eū dicēs. Redde qd debes. Et pcidens
ꝑseruus eius. rogabat eū dicēs. Pa-
cientiā habe in me: et omīa reddam
tibi. Ille aūt noluit: sed abijt ⁊ misit
eū in carcerē: donec redderet debitū
Videntes aūt ꝑserui eius que fiebant
ꝑtristati sūt valde: ⁊ venerūt et nar-
rauerūt dño suo oīa q̄ facta fuerant
Tūc vocauit illū dñs suus: ⁊ ait illi.
Serue nequā: oē debitū dimisi tibi.
qm̄ rogasti me. Nōne g̃ oportuit ⁊ te
miserēri ꝑserui tui. sicut ⁊ ego tui mi
sertus sum? Et iratus dñs eius tradidit
eū tortoribus: q̄ adusq; reddet vniuer-
sū debitū. Sic ⁊ pr̄ meus celestis fa-
ciet vob: si ñ remiseritis unusq̄sq; frī
suo de cordibus vr̄is. Ca. XIX.

vj
Mat. clxxxix.
Mr̃. cūj.

Factū est cum cō-
sumasset Jhs sermones istos
migrauit a galilea: ⁊ uenit in
fines iudee trāsiordanen: ⁊ secute sūt
eū turbe multe: ⁊ curauit eos ibi. Et
accesserūt ad euz pharisei tēptantes
eū ⁊ dicētes. Si licz hoī dimittē uxo
rē suā quacūq; ex causa? Qui rñdēs
ait eis. Nō legistis q̄ qui fecit hoies
ab initio masculuz et feminam fecit
eos? Et dixit. Propt̄ hoc dimittet hō
p̄rem ⁊ mr̃em. ⁊ adherebit uxori sue:
et erūt duo in carne una. Itaq; iam
nō sūt duo: sz una caro. Qd ergo de⁹
ꝓiūxit: hō nō sepet. Dicūt illi. Quid
g̃ Moyses mādauit dari libellū repu
dij et dimittere? Ait illis. Q̃m moy-
ses ad duritiā cordis vr̄i pmisit vob
dimittere uxores vr̄as: ab initio aūt
nō fuit sic. a. Dico aūt vob: q̄ q̄cūq;
dimiserit uxorē suā nisi ob fornicatō
nem et aliā duxerit: mechat. Et qui
dimissā duxerit: mechat. b. Dicūt ei
discipuli ei⁹. Si ita ē causa hominis
cum uxore: non expedit nubere. Qui

ij
.a. Math. cxc.
Mr̃. cv. Luce.
cxcv.

p
.b. Mt̃. cxcj.

dixit eis. Non oēs capiūt ꝺbū istud:
sz quibus datū est. Sūt em̃ eunuchi q̄
de mr̃is utero sic nati sūt: ⁊ sūt eunu
chi qui facti sūt ab hoīb⁹: ⁊ sūt eunu
chi qui seipos castrauerūt ꝓpt̄ regnuz
celoꝝ. Qui ꝑt capere: capiat. c. Tūc
oblati sūt ei puuli: ut manus eis im
poneret et oraret. Discipuli aūt in-
crepabāt eos. Jhs ꝺo ait eis. Sinite
te puulos. ⁊ nolite eos prohibere ad
me venire. taliū est em̃ regnū celoꝝ.
Et cuz imposuisset eis manus: abijt
inde. d. Et ecce unus accedēs ait illi.
Magister bone: quid boni faciam ut
habeam uitaz eternam? Qui dixit ei
Quid me interrogas de bono? unus
ē bonus deus. Si aūt uis ad uitā in-
gredi: serua mādata. Dicit illi. Que?
Jhs aī dixit. Nō homicidiuz facias:
nō adulterabis. non facies furtū. nō
falsum testimoniū dices. honora pa
trē et mr̃em. diliges p̄imū tuū sicut
teipm. Dicit illi adolescēs. Oīa hec
custodiui a iuuentute mea: quid ad-
huc mihi deest. e. Ait illi Jhs. Si uis
ꝑfectus esse: uade. vēde oīa que ha
bes et da pauperib⁹. et habebis the-
saur̃ in celo: ⁊ ueni sequere me. f. Cū
audisset aūt adolescens uerbuz: abijt
tristis. Erat em̃ habens multas pos-
sessiones. Jhs autem dixit discipulis
suis. Amē dico uobis: q̄ diues diffi-
cile intrabit in regnū celoꝝ. Et itez
dico uob. Facilius ē camelū p fora-
men acus transire: q̄ diuitem intra-
re regnū celoꝝ. Auditis aūt his di
scipli mirabant valde dicētes. Quis
g̃ potest saluus esse? Aspiciens aūt
Jhs. dixit illis. Apud hoīes hoc im-
possibile ē: apud deū aūt oīa possi
bilia sunt. Tunc rñdens Petrus di-
xit ei. Ecce nos reliq̄mus omnia: et
secuti sumus te. Quid g̃ erit nob: g.
Jhs aūt dixit illis. Amē dico uobis
q̄ uos qui secuti estis me in regene-
ratōne cum sederit filius hoīs in sede
maiestatis sue. b. sedebitis ⁊ uos sup
sedes duodecim. iudicātes duodecim
tribus isrl̃. i. Et oīs q̄ reliq̄rit domū
uel frēs uel sorores. aut patrem aut
mr̃em aut uxorē aut filios aut agros
ꝓpter nomen meū: cētuplū accipiet.
et uitam eternaz possidebit. k. Multi

ij
.c. Mt̃. cxcij.
Mr̃. cvj. Luce.
ccxvj.

ij
.d. Mt̃. cxciij.
Mr̃. cvij. Luc.
cxxj.

ij
.e. Mt̃. cxciiij.
Mr̃. cvij. Lu.
ccxix.

ij
.f. Mat̃. cxcv.
Mr̃. cix. Luce
ccxx.

p
.g. Mt̃. cxcvj.

v
.h. Mt̃. cxcvij.
Lu. cclxxij.

ij
.i. Mt̃. cxcviij.
Mr̃. cx. Lu. c-
cxxj.

ij
.k. Mt̃. cxcix.
Mr̃. cxj. Luc.
clxxiij.

aũt erunt primi nouissimi: et nouissimi primi. ℣ Capitulum. XX.

r p Matth.cc.

SImile est regnũ celorũ homĩ pfamilias: qui exijt prio mane ꝺducere operios in vineã suã. Cõuentõne aũt facta cum opariis ex denario diurno: misit eos in vineã suam. Et egressus circa horã tertiã: vidit alios stantes ī foro ociosos, ⁊ illis dixit. Jte ⁊ vos in vineã. ⁊ qꝺ iustũ fuerit dabo vob Illi aũt abierũt. Jterꝝ aũt exijt circa sextã ⁊ nonã horã: ⁊ fecit sil'r. Circa undecimam vo exijt: et inuenit alios stantes. et dicit illis. Quid hic statis tota die ociosi: Dicũt ei, Quia nemo nos ꝺduxit. Dicit illis. Jte et vos in vineã. Cum sero aũt factũ esset, dicit dñs vinee ꝓcuratori suo. Voca operios ⁊ redde illis mercedẽ: incipiẽs a nouissimis usq; ad ꝑmos. Cũ venissent ꝙ qui circa undecimã horã venerant: acceperunt singulos denarios. Veniẽtes aũt ⁊ ꝑmi, arbitrati sũt qꝺ plus essent accepturi: acceperũt aũ et ipi singulos denarios. Et accipiẽtes murmurabãt aduersus pfemfamilias dicẽtes. Hi nouissimi una hora fecerũt: ⁊ pares illos nob fecisti ꝙ portauimus põdus diei et estus: At ille rñdens uni eoꝝ dixit. Amice. nõ facio tibi iniuriã. Nõne ex denario cõueneisti mecũ: Tolle qꝺ tuũ ẽ et vade Volo aũt ⁊ huic nouissimo dare. sicut ⁊ tibi. Aut nõ licet mihi qꝺ volo facẽ: An oculus tu⁹ nequaz ẽ. qꝛ ego bonus sũ: Sic erũt nouissimi ꝑmi. ⁊ ꝑmi nouissimi. Multi eĩ sũt vocati. pauci vo electi. a. Et ascendens Jhs Hierosolimã: assũpsit duodecim discipulos suos secreto. et ait illis. Ecce ascendimus hierosolimã. ⁊ filiꝰ hois tradẽt pncipibo sacerdotũ et scribis. et ꝺemnabũt eũ morte: ⁊ tradẽt euz gentibo ad deludendũ ⁊ flagellandũ: ⁊ crucifigendũ: ⁊ tertia die resurget. b. Tũc accessit ad euz mr filioꝝ Zebedei cũ filijs suis: adorans ⁊ petens aliqꝺ ab eo. Qui dixit ei. Quid vis: Ait illi. Dic ut sedeãt hi duo filij mei unus ad dexterã tuã. ⁊ unus ad sinistrã ī regno tuo. Rñdens aũt Jhs dixit. Nescitis qꝺ petatis. Potestis bibere calicẽ quẽ ego bibituz sũ: Dicũt ei. Possumus. Ait illis. Calicem quidẽ meũ bibetis: sedẽ aũt ad dexteram meã vel sinistrã nõ ẽ meũ dare vobis: sz qbꝺ patũ ẽ a pre meo. c. Et audietes decẽ. indignati sũt de duobꝰ frib. Jhs autez vocauit eos ad se. et ait. Scitis qꝛ pncipes gentiũ dñant eoꝝ: ⁊ q maiores sũt patem exercẽt inẽ eos: Nõ ita erit inter vos. Sz qcũqz voluerit inẽ vos maioz fieri: sit vester minister. Et q voluerit inẽ vos primꝰ esse: erit vester puus. d. Sicut filiꝰ hois nõ venit ministrari sz ministrare: ⁊ dare aiaz suã redẽptõem ꝓ multis. e. Et egredietibꝰ illꝰ ab hiericho: secuta ẽ eũ turba mlta. Et ecce duo ceci sedẽtes secus viã. audierũt qꝛ Jhs trãsiret: ⁊ clamauerũt dicẽtes. Dñe: miserẽ nri. fili dd. Turba autẽ increpabat eos vt tacerent. At illi magis clamabãt: dicẽtes. Dñe: miserẽ nri. fili dd. Et stetit Jhs: ⁊ vocauit eos ⁊ ait. Quid vultis vt faciã vob: Dicũt illi. Dñe: vt apiant ocli nri. Miserꝰ aũ eoꝝ Jhs: tetigit oclos eoꝝ. Et ꝓfesti viderũt: ⁊ secuti sũt eũ. Ca. XXI.

ij a. Mt.ccj. Mr cxij. L. ccxxij.

vj .b. Mt.ccij. Mr.cxiij.

iij .c. Mt.cciij. Mr.cxiiij. Lu. cclxx.

iiij .d. Mt.cciiij. Mr.cxv. Joh. xcj. et.cxxxv.

ij .e. Mt.ccv Mr cxvj. Lu. ccxxiiij.

ij Mt.ccvj. Mr. cxvij. Lu. ccxxxij.

ETcũ appropinquassent Hierosolimis ⁊ venissent Bethfage ad montẽ oliueti: tũc Jhs misit duos discipulos dicẽs eis. Jte in castellũ qꝺ ꝓtra vos est: ⁊ statim inuenietis azinã alligatam et pullũ cũ ea: soluite ⁊ adducite mihi. Et siqs vobis aliqꝺ dixerit. dicite qꝛ dñs his opus hz et ꝓfestim dimittet eos. f. Hoc aũt factũ ẽ: vt adimplere tur qꝺ dictũ est ꝑ ꝓphã dicentẽ. Dicite filie Syon: ecce rex tu⁹ veit tibi mãsuetus sedẽs sup azinã. ⁊ pullum filiũ subiugalis. g. Eũtes aũ discipli feceri sicut pcepit illis Jhs. Et adduxerũt azinã ⁊ pullũ ⁊ iposuerũt sup eos vestimẽta sua: ⁊ eũ desup sedẽ fecerũt. Pluria aũt turba strauerũt vestimẽta sua ī via. Alij aũt cedebãt ramos de arboribo: ⁊ sternebãt ī via. h. Turbe aũt q̃ pcedebant et q̃ seqbant clamabãt dicentes. Osanna filio dauid: bñdictus qui venit in noĩe dñi: osãna ī altissimis. i. Et cũ inẽsset hierosolimã: ꝓmota ẽ vniuersa ciuitas dicẽs. Quis ẽ h: Populi aũt dicebãt

vij .f. Mt.ccvij. Joh.cj.

ij .g. Mt.ccviij. Mr.cxviij. Lu ccxxxviij.

j .h. Mat. ccix. Mr.cxix. Lu. ccxxxviij Jo.c

x .i. Mt.ccx.

j
.a. Mat̄.ccxj.
Mr̄.cxxj. Lu.
ccxxxviij. Jo.
xxi.

Hic est Jhs ꝓpheta: a nazareth gali-
lee.a. Et intr̄uit Jhs in templū dei. et
eijciebat oēs vendentes et emētes in
tēplo: ⁊ mēsas nūmularioꝝ. ⁊ cathe-
dras vendentiū colūbas euertit: ⁊ di
cit eis. Scriptū ē: domus mea dom⁹
orōnis vocabit̄: vos aūt fecistis illā
speluncā latronū. b. Et accesserūt ad
eum ceci ⁊ claudi in tēplo: ⁊ sanauit
eos. c. Vidētes aūt p̄ncipes sacerdotū
⁊ scribe mirabilia que fecit: ⁊ pueros
clamātes in tēplo et dicētes. osanna
filio dauid: indignati sūt. ⁊ dixer̄t ei
Audis q̄d isti dicūt: Jhs at̄ dixit eis
Utiq3. Nūq̄d legistis qꝛ ex ore īfantiū
⁊ lactantiū ꝑfecisti laudez. d. Et reli-
ctis ill' abijt foras ext̄ ciuitatē ī Be-
thaniā ibiq3 māsit. Mane aūt reuer
tēs in ciuitatē: esurijt. Et videns fici
arborē vnā secus viā venit ad eaz. et
nihil inuenit in ea nisi folia tm̄. ⁊ ait
illi. Nunq̄ ex te fruct⁹ nascat̄ in sem-
piternū. Et arefacta est ꝯtinuo ficul
nea. Et vidēdes discipuli. mirati sunt
dicētes. Qūo ꝯtinuo aruit. e. Rn̄dēs
aūt Jhs. Ait eis. Amē dico vobis: si
habueritis fidē ⁊ nō hesitaueritis. n̄
solū de ficulnea facietis: sz etsi mōti
huic dixeritis tolle te ⁊ iacta te ī ma
re ita fiet. f. Et oīa q̄cunq3 pecieritis
ī orōne credētes: accipietis. g. Et cū
venisset ī templū: accesserūt ad eum
docentē p̄ncipes sacerdotū ⁊ seniores
ꝓpl'i dicētes. In q̄ pt̄ate hec facis: Et
quis tibi dedit hanc pt̄atez: Rn̄dens
Jhs. dixit eis. Int̄rogabo vos ⁊ ego
vnū sermonē quē si dixeritis mihi ⁊
ego vob̄ dicā in qua pt̄ate hec facio.
Baptismus iohis vn̄ erat: e celo. an
ex hoīb⁹: At illi cogitabāt int̄ se di-
cētes. Si dixerim⁹ e celo: dicet nob̄.
Quare ḡ nō credidistis illi: Si autē
dixerimus ex hoīb⁹ timem⁹ turbam.
Oēs em̄ hēbant iohem sicut ꝓphām.
Et rn̄dentes ihu. dixerūt. Nescimus.
Ait illis ⁊ ipse. Nec ego dico vob̄ in
q̄ pt̄ate hec facio. h. Quid aūt vobis
videt̄: Homo q̄daz hēbat duos filios
⁊ accedēs ad primū dixit. Fili. vade
hodie opare in vineā meā. Ille autē
rn̄dens ait. Nolo. Postea aūt penitē
tia motus abijt. accedēs aūt ad alte-
rū dixit sil'iter. At ille rn̄dēs ait. Eo

x
.b. Mat̄.ccxij.
v
.c. Mt̄.ccxiij.
Lu.ccxxxv.
vj
.d. Mt̄.ccxiiij.
Mr̄.cxx.
vj
.e. Mat̄.ccxv.
Mr̄.cxxiiij.
iiij
.f. Mt̄.ccxvj.
Mr̄.cxxv. Jo.
cxxviij. ij
.g. Mt̄. ccxvij
Mr̄.cxxvij.
Lu.ccxl.
x
.h. Mt̄.ccxviij

dn̄e. Et nō iuit. Quis ex duob⁹ fecit
volūtatē pr̄is: Dicūt. Primus. Di-
cit illis Jhs. Amen dico vobis: quia
publicani ⁊ meretrices p̄cedunt vos
in regno dei. Venit aūt ad vos Johā
nes in via iustitie: ⁊ nō credidistis ei
Publicani aūt ⁊ meretrices credide-
rūt ei: vos aūt videntes nec penitē-
tiā habuistis postea. vt crederetis ei
i. Aliā ꝑabolam audite. Homo erat
pr̄familias qui plantauit vineam: ⁊
sepē circūdedit ei. ⁊ fodit in ea torcu-
lar: ⁊ edificauit turrim. ⁊ locauit eā
agricolis: ⁊ peregre ꝓfectus ē. Cum
aūt tp̄s fructuū appropinq̄sset: misit
ꝑuos suos ad agricolas vt accipent
fructus eius. Et agricole apprehēsis
ꝑuis ei⁹. aliū ceciderūt. aliū occider̄t
alium v̄o lapidauerūt. Iteruz misit
alios ꝑuos plures prioribꝰ: ⁊ fecerūt
illis sil'r. Nouissime aūt misit ad eos
filiū suū dicēs: forsitan verebūt̄ filiū
meū. Agricole aūt videntes filiū. di-
xerūt intra se. Hic ē heres: venite oc-
cidam⁹ eū. ⁊ hēbimus hereditatē ei⁹.
Et apprehēsum eū eiecerunt extra vi
neā. ⁊ occiderūt. Cū ḡ venerit dn̄s vi
nee. quid faciet agricolis illis: Aiūt
illi. Malos male perdet: ⁊ vineā suā
locabit alijs agricolis: qui reddāt ei
fructuz tēporib⁹ suis. Dicit illis ihs.
Nunq̄ legistis in scripturis. lapidem
quē reprobauerūt edificantes hic ē
factus in caput anguli: A dn̄o factū
est istud: et est mirabile in oculis no-
stris. Ideo dico vobis: qꝛ auferetur a
vobis regnū dei. et dabit̄ genti faciē
ti fructus eius. Et qui ceciderit sup
lapidem istum cōfringet̄: sup quem
vero ceciderit: ꝯteret eum. k. Et cum
audissent prīcipes sacerdotū et pha-
risei ꝑabolas eius: ꝯgnouerūt q̄d de
ip̄is diceret. Et querētes eum tenere
timuerūt turbas: qm̄ sicut ꝓphetam
eum habebant. Ca. XXII.

ij
.i. Mat̄.ccxix.
Mr̄.cxxviij.
Lu.ccxlj.
j
.k. Mat̄.ccxx.
Mr̄.cxxix. Lu
ccxlij. et. lxj.
Jo.lxxxviij.
v
Mt̄.ccxxj. Lu
clxxxj.

Et respōdens Jhs
dixit iterū in ꝑabolis eis di-
cēs. Simile factū est regnuz
celoꝝ homini regi: qui fecit nuptias
filio suo. Et misit seruos suos vocare
inuitatos ad nuptias: ⁊ nolebāt ve-
nire. Iteꝝ misit alios seruos dicens.
Dicite inuitatis. Ecce prandiū meū

pauí. cbauri mei ꝙ altilia occísa sũt. ꝙ oĩa parata: venite ad nuptias. Illi aũt neglexerũt: ꝙ abierũt alĩ ĩ villã suã. alius vo ad negociatoz suã. Reliq vo tenuerũt puos eiꝰ: ꝙ ꝓtumelia affectos occiderũt. Rex aũ cũ audisset iratus ẽ ꝙ missis exercitibo suis pdidit homicidas illos. ꝙ ciuitatẽ illoꝝ succẽdit. Tũc ait seruis suis. Nuptie quidez patæ sũt: sz q̃ inuitati erãt nõ fuerũt digni. Ite g̃ ad exitus viaꝝ: ꝙ q̃scũq; inueneritis. vocate ad nuptias Et egressi sui eiꝰ in via cõgregauerũt omnes qs inuenerũt malos ꝙ bonos: ꝙ impletæ sũt nuptie discũbentiũ. a.

.x.
.a. Mt. ccxxij.

Intuit aũt rex vt videt discũbẽtes: ꝙ vidit ibi hoiez nõ vestitũ veste nuptiali. Et ait illi. Amice: qõo huc intrasti. nõ hns vestẽ nuptialẽ: At ille obmutuit. Tũc dixit rex mĩstris. Ligatis manibo ꝙ pedibo eiꝰ. mittite eũ in tenebras exteriores: ibi erit fletꝰ ꝙ stridor dentiũ. Multi em̃ sũt vocati: pauci vo electi. b. Tũc abeũtes pharisei ꝓsiliũ inierũt: vt caperent eũ ĩ ꝓmone. Et mittũt ei discipulos suos cũ herodianis dicẽtes. Magister. scimus q̃ verax es ꝙ viã dei in veritate doces: ꝙ nõ ẽ tibi cura de aliq̃. Nõ ei respicis ꝓsonã hoĩm. Dic g̃ nob: q̃d tibi videt. Licet censum dare cesari. aut nõ: Cognita aũt ihs neq̃tia eoꝝ ait. Quid me tẽptatis ypocrite: Ondite mihi nũmisma cẽsus. At illi obtulerũt ei denariuz. Et ait illis Ihs. Cuiꝰ ẽ ymago hec ꝙ supscriptio: Dicũt ei. Cesaris. Tũc ait illis. Reddite g̃ que sũt cesaris cesari: et que sũt dei deo. Et audiẽtes mirati sũt: ꝙ relicto eo abierũt. In illo die accesserũt ad eũ Saducei qui dicũt nõ esse resurrectõem: ꝙ ĩterrogauerũt eũ dicẽtes. Mgr: moyses dixit. Siquis mortuꝰ fuerit nõ hns filiũ. vt ducat fratẽ eiꝰ uxorẽ illiꝰ. ꝙ suscitet semẽ frĩ suo. Erãt aũt a pud nos septẽ frẽs. ꝙ ꝑmꝰ uxore ducta defũctus ẽ: ꝙ nõ hns semẽ reliq̃t uxorẽ suã frĩ suo. Similiter secũdus et tertius: usq; ad septimũ. Nouissime aũt oĩm. ꝙ mulier defũcta ẽ. In resurrectõne g̃ cuiꝰ erit de septẽ uxor: Omnes em̃ habuerũt eam. Respondens autẽ Ihs. ait illis. Erratis

.ij.
.b. Mt. ccxxiij
Mr. cxxx. Lu. ccxliij.

nescientes scripturas: neq; virtutem dei. In resurrectõne em̃ neq; nubẽt: neq; nubent: sz sunt sicut angeli dei in celo. De resurrectõne aũ mortuorum nõ legistis q̃d dictũ est a deo dicẽte. vobis: Ego sum deꝰ abrahã: ꝙ deꝰ ysaac. ꝙ deꝰ iacob. Nõ ẽ deꝰ mortuoꝝ: sz viuentiũ. Et audiẽtes turbe mirabant in doctrina eiꝰ. c. Pharisei aũt audiẽtes q̃d silentiũ imposuisset Sa

.vj.
c. Mt. ccxxiiij
Mr. cxxxj.

duceis, puenerũt in vnum: ꝙ interrogauit eũ vnus ex eis legisdoctor tem

b. Lu. Jo. etiã

ptãs eũ, Mgr. q̃d ẽ mandatũ magnũ in lege. Ait illi Ihs. b. Diliges dñm deũ tuum ex toto corde tuo. ꝙ in tota anima tua ꝙ in tota mẽte tua. Hoc ẽ maximũ. et primũ mandatũ. Secundum autẽ simile ẽ huic. Diliges pximũ tuum. sicut teipm. In his duobo mãdatis. vniuersa lex pẽdet ꝙ pphete e. Congregatis aũt pharisei. interrogauit eos Ihs dicẽs. Quid vobis videt de xpo cuiꝰ filius ẽ: Dicunt ei. Dauid. Ait illis. Quo ergo Dauid in spiritu vocat eũ dñm dicens. dixit dns domio meo: sede a dextris meis. Donec ponã inimicos tuos: scabellum pedu tuoꝝ: Si g̃ Dauid vocat eum dñm: quo filius eius ẽ: f. Et nemo poterat rndere ei verbũ: neq; ausus fuit quisq; ex illa die eũ amplius interrogare. Capi. XXIII.

.ij.
.e. Mt. ccxxv.
Mr. cxxxiiij.
Lu. ccxlv.

.ij.
.f. Mt. ccxxvj.
Mar. cxxxiij.
Lu. ccxlvij.

Tunc Ihs locutus

.x.
Mat. ccxxvij.

ẽ ad turbas. et ad discipulos suos dicens. Super cathedraz moysi. sederũt scribe ꝙ pharisei. Oĩa g̃ quecunq; dixerint vobis. Fuate et facite. Scom opera vo eoꝝ nolite facere. Dicunt enim. et non faciunt.

.v.
.g. Mt. ccxxviij. Lu. cxxxix

g. Alligant aũt onera grauia et importabilia. ꝙ imponunt in humeros hominũ: digito autez suo nolunt ea mouere. h. Omnia vo opa sua faciunt. vt videant ab homibo. Dilatant ei philacteria sua: ꝙ magnificãt fimbrias. Amant autem primos recubitus in cena. et ꝑmas cathedras in synagogis et salutatões in foro: et

.ij.
.h. Mt. ccxxix
Mr. cxxxv. Lu ccxlvj.

vocari ab homibo Rabbi. i. Clos aũt nolite vocari Rabbi. Unꝰ ẽ em̃ magister vester: oĩes autẽ vos fratres estis. Et pr̃em nolite vocare vobis super terrã: unꝰ est em̃ pr̃ vester q̃ i celis

.x.
.i. Mt. ccxxx.

v
.a. Mt̃. ccxxxj
Lu.clxxix.

est. Nec vocemini mgrī: qa magister vester. vnus est xp̃c. a. Qui maior est vr̃m. erit minister vester. Qui aũt se exaltauerit: humiliabit̃. q q se humiliauerit: exaltabit̃. b. Ve aũ vob̃ scribe q phariſei ypocrite: qr clauditis regnũ celoꝝ añ hoies. Vos eĩ nõ intrtis. nec introeũtes sinitis intrare. c. Ve vob̃ scribe q phariſei ypocrite q comeditis dom̃ viduaꝝ. oõne longa orantes ꝓpter hoc ampli⁹ accipietis iudiciũ. Ve vobis scribe q phariſei ypocrite: qr circuitis mare q aridam. vt faciatis vnũ ꝓselitũ: q cuꝝ fuerit factus. facitis eũ filiũ gehẽne duplo q̃ vos. Ve vobis duces ceci. qui dicitis q cunq; iurauerit p templũ nihil est: q aũt iurauerit ĩ auro templi debet. Stulti q ceci. q̃d eĩ mai⁹ est aurꝝ an templũ qd̃ sc̃tificat aurũ: Et q cunq; iurauerit ĩ altarī: nihil est. Quicũq; aũ iurauerit ĩ dono qd̃ est sup illud: debet. Ceci. q̃d eĩ maius ẽ. donuꝝ an altare qd̃ sc̃tificat donum: Qui g̃ iurat ĩ altarī: iurat ĩ eo q in oĩb; q̃ sup illud sũt. Et q cunq; iurauerit ĩ templo: iurat ĩ illo et in eo qui habitat ĩ ipo. Et q iurat ĩ celo: iurat in throno dei. et ĩ eo q sedet sup eũ. d. Ve aũ vobis scribe q phariſei ypocrite. q decimatis mentã q anetũ q cyminũ: q reliq̃stis q̃ grauiora sũt legis. iudiciũ q miſericordiã q fidẽ. Hec oportuit facere q illa nõ omittere. e. Duces ceci q excolantes culicẽ: camelũ aũt glucientes. f. Ve vobis scribe q phariſei ypocrite q mũdatis qd̃ deforis ẽ calicis q parabſidis: int⁹ aũ pleni estis rapina q ĩmũditia. Phariſee cece. mũda prius qd̃ int⁹ est calicis q parabſidis: vt fiat q id qd̃ deforis ẽ mũdũ. g. Ve vob̃ scribe q phariſei ypocrite. qr ſites estis ſepulcris dealbatis: q̃ aforis parẽt hoĩb; ſpecioſa: intus vo plena sũt ossib; mortuoꝝ et oĩ spurcitia. Sic q vos aforis quidẽ paretis hoĩb; iusti: int⁹ aũ pleni estis ypocriſi q iniq̃tate. h. Ve vobis scribe q phariſei ypocrite. q edificatis ſepulchra ꝓphetaꝝ: q ornatis monumẽta iusto rũ. q dicitis. Si fuiſſem⁹ in diebꝫ patrũ noſtroꝝ. nõ eſſemus ſotij eoꝝ in ſanguiẽ ꝓphetaꝝ. itaq; testimonio estis

v
.b. Mt̃. ccxxxij
Lu.cxlij.

r
c. Mt̃. ccxxxiij

v
b. Mt̃. ccxxxiiij. Lu.cxxxvj

r
.e. Mt̃. ccxxxv

v
f. Mt̃. ccxxxvj
Lu.cxxxv.

v
g. Mt̃ ccxxxvij
Lu.cxxxviij.

v
.h. Mt̃. ccxxxviij. Lu.cxl.

vobiſmetipis. qr filij estis eoꝝ q̃ ꝓphetas occiderũt. i. Et vos implete mensuram patrũ vestroꝝ. Serpentes et genimina viperarũ. quomodo fugietis a iudicio gehẽne. k. Ideo ecce ego mitto ad vos prophetas q sapientes et scribas: q ex illis occidetis et crucifigetis: q ex eis flagellabitis in sy⁹nagogis vestris: q pſequimini de ciuitate in ciuitatẽ: vt veniat sup vos omnis sanguis iustus qui effusus ẽ sup terrã. A sanguine abel iusti. vsq; ad sanguinem zacharie filij barachie: quem occidistis inter templũ q altare. Amen dico vobis. veniẽt hec omnia super generationem istam. l. Hierusalem hierusalem: que occidis prophetas q lapidas eos q̃ ad te missi sunt: quotiens volui cõgregare filios tuos quẽadmodu⁹ gallina congregat pullos suos sub alas. et noluisti. Ecce relinquetur vobis dom⁹ vestra deserta. Dico eĩ vobis: non me videbitis ãmodo donec dicatis. Bñdictus qui venit in nomine domini.

r
i. Mt̃. ccxxxix

v
.k. Mt̃. ccxl.
Lu.cxlj.

v
.l. Mt̃. ccxlj.
Lu.clxxv.

Capitulum. XXIIII.

Egressus ihs de templo ibat. Et accesserũt discipuli eius vt ostenderẽt ei edificatões templi. Ipe aũt respõdens dixit illis. Videtis hec omnia: Amẽ dico vobis: nõ relinquetur hic lapis sup lapidem: qui non destruatur. m. Sedenti autẽ eo sup montem oliueti. accesserunt ad eu⁹ discipuli secreto dicentes. Dic nobis qñ hec erunt. q quod signum aduentus tui q cõsumatõnis seculi: Et rñdens ihs dixit eis. Videte ne quis vos seducat. Multi enim venient in nomĩe meo dicentes. ego sum xp̃c: q multos seducent. Audituri enim estis prelia q opiniones preliorũ: videte ne turbemini. Oportet eĩ hec fieri: sed nondu⁹ est finis. Consurget enim gens in gentem. et regnum in regnum. et erunt pestilentie et fames. q terremotus p loca. Hec autem omnia initia sũt dolorum. n. Tunc tradent vos in tribulationẽ. q occident vos: q eritis odio oĩb; gentib; propter nomen meum. o. Et tũc scandalizabunt̃ multi. q inuicem tradẽt: et odio habebũt inuicẽ.

q
Mt̃. ccxliij. Mr ccxxxvij. Lu. ccxlviij. q. ccxxxvij.

r
m. Mt̃. ccxliij. Mr. ccxxxviij. Lu. ccxlix.

r
.n. Mt̃. ccxliiij Mr. ccxxxix. Lu. ccl. Jo. cxlj. q. cxlvj.

r
.o. Mt̃. ccxlv.

vj
.a. Mt̃.ccxlvj
Maſ.cxl.
vj
.b. Mt̃.ccxlvij
Maſ.cxlij.
ij
c. Mt̃.ccxlviij
Maſ.cxliij.
Lu.ccix.et.
cclviij. ij
.d. Mt̃. ccxlix
Maſ.cxliiij.
Lu.cclviij.
vj
.e. Mt̃.ccl.
Maſ.cxlv.
ij
.f. Mt̃.cclj.
Mſ.cxlvj.
Lu.cclv. vj
.g. Maſ.cclij.
Mſ.cxlvij.
ij
.h. Mt̃.cclviij.
Mſ.cxlviij.
Lu.cciiij. vj
.i. Mt̃.cclviiij.
Mſ.cxlix.
v
.k. Mt̃.cclv.
Lu.cclj.
v
.l. Maſ.cclvj.
Lu.ccv.
v
.m. Mt̃.cclvij.
Lu.ccxiij.
ij
.n. Mt̃.cclviij
Maſ.cl.
Lu.cclvij.
ij
.o. Mt̃.cclix.
Mſ.clj.
Lu.cclviij.

vj
.p. Mt̃.cclx.
Mſ.clij.

Et multi pſeudo ꝓphete ſurgẽt .ꝙ ſeducent multos:ꝙ qm̃ habũdabit iniquitas:refrigeſcet charitas multoꝝ Qui aũt pſeuerauerit uſq; i finem hic ſaluꝰ erit.a. Et p̃dicabit̃ hoc euãgeliũ regni i uniuerſo orbe in teſtimoniũ oĩbꝫ gẽtibꝫ:ꝙ tunc veniet ꝯſumatio.b. Cũ ꝯ videritis abhoĩatoꝝ deſolatoꝝ (q̃ dicta ẽ a Daniele ꝓpha)ſtãtem i loco ſctõ (qui legit intelligat) c. Tũc q̃ in iudea ſũt fugiant ad mõtes:ꝙ q̃ i tecto nõ deſcendãt tollẽ aliq̃d de domo ſua:ꝙ q̃ in agro ñ reuertat̃ tollẽ tunicã ſuã.d. Ve aũt ꝓgnantibꝫ ꝙ nutriẽtibꝫ i illis diebꝫ.e. Orate aũt vt ñ fiat fuga vr̃a i hyeme vel ſabbato.f. Erit em̃ tũc tribulatõ magna ql̃is nõ fuit ab initio mundi uſq; mõ neq; fiet.g. Et niſi breuiati fuiſſẽt dies illi.ñ fieret ſalua oĩs caro: ſz ꝓpt̃ electos breuiabunt̃ dies illi.h. Tunc ſiq̃s vob̃ dixerit: ecce hic eſt xp̃c aut ecce illic: nolite credẽ.i. Surgẽt em̃ pſeudo xp̃i ꝙ pſeudo ꝓphete: et dabũt ſigna magꝫ ꝙ p̃digia:ita vt i errorem inducant̃ (ſi fieri p̃t) etiã electi. Ecce p̃dixi vob̃.k. Si ꝯ dixerint vob̃ ecce in deſto ẽ.nolite exire:ecce i penetralibꝫ:nolite credẽ.l. Sic em̃ fulgur exit ab oriente ꝙ apparet uſq; i occidẽtem:ita erit et aduentꝰ filij hoĩs.m. Vbicũq; fuerit corpꝰ illuc ꝯgregabũtur ꝙ aq̃le.n. Statim aũt poſt tribulatoꝝ illoꝝ dieꝝ ſol obſcurabit̃:ꝙ luna nõ dabit lumẽ ſuũ. ꝙ ſtelle cadent de celo. ꝙ virtutes celoꝝ ꝯmouebunt̃: ꝙ tũc apparebit ſignuꝫ filij hoĩs i celo.o. Et tũc plangẽt oẽs fines t̃re:ꝙ videbũt filiũ hoĩs venientẽ i nubibꝫ celi cũ virtute multa ꝙ maieſtate. Et mittet angelos ſuos cũ tuba et voce magna:ꝙ cõgregabũt electos eiꝰ a q̃tuor ventis celi.a ſũmis celoruꝫ uſq; ad terminos eoꝝ. Ab arbore aũt fici diſcite pabolam:cũ iã ramꝰ eiꝰ tener fuerit et folia nata:ſcitis qꝛ prope ẽ eſtas. Ita ꝙ vos cũ videritis hec oĩa. ſcitote qꝛ ꝓpe eſt in ianuis. Amen dico vobis:qꝛ nõ p̃teribit generatõ hec donec oĩa fiant. Celum ꝙ terra trãſibunt: verba vo mea nõ p̃teribũt.p. De die aũt illa ꝙ hora nemo ſcit:neq; angeli celorum: niſi pater ſolus.

q. Sicut aũt fuit i diebꝫ Noe: ita erit ꝙ aduentus filij hoĩs. Sicut em̃ erãt in diebꝫ ante diluuiũ comedentes et bibentes:nubentes ꝙ nuptui tradentes:uſq; ad eum diem quo intrauit in archaꝫ Noe:ꝙ nõ cognouerũt donec venit diluuiũ ꝙ tulit oẽs:ita erit ꝙ aduentꝰ filij hoĩs.r. Tunc duo erũt in agro:unus aſſumet̃ ꝙ unus relinquet̃. Duo erunt molentes in mola. una aſſumet̃ et una relinquet̃. Duo in lecto:unus aſſumet̃ et alius relinquet̃.s. Vigilate ꝯ quia neſcitis qua hora dñs veſter venturꝰ ſit.t. Illud aũt ſcitote:qm̃ ſi ſciret paterfamilias qua hora fur venturus eſſet:vigilaret utiq; ꝙ nõ ſineret p̃fodi domuꝫ ſuam. Ideo ꝙ vos eſtote p̃ati:qꝛ qua neſcitis hora filius hoĩs venturꝰ eſt. v. Quiſputas eſt fidelis ſeruus et prudens.quẽ ꝯſtituit dñs ſuus ſup̃ familiaꝫ ſuã:vt det illis cibũ i tp̃e:ꝛ. Beatus ille ſeruus:quez cum venerit dñs eiꝰ:inuenerit ſic facientez. Amen dico vobis: qm̃ ſup̃ oĩa bona ſua ꝯſtituet euz.ꝝ. Si aũt dixerit malꝰ ſeruus ille i corde ſuo: moraz facit dñs meus venire:ꝙ ceperit p̃cutere ꝯſeruos ſuos.manducet aũt ꝙ bibat cum ebriosis: veniet dñs ſerui illius i die qua nõ ſperat.et hora qua ignorat: et diuidet eũ p̃temq; eius ponet cum ypocritis: illic erit fletus et ſtridor dentium. Capitulum.XXV.

v
.q. Maſ.cclxj.
Lu.ccvij.

v
.r. Mt̃.cclxij.
Lu.ccxij.

vj
.s. Mt̃.cclxiij.
Maſ.clij.
ij
.t. Mt̃. cclxiiij
Mſ.clv.
Lu.clvj.

v
.v. Mt̃.cclxv.
Lu.clvij.
v
.x. Mt̃.cclxvj
Lu.clv.

v
.ꝝ. Mt̃.cclxvij
Lu.clviij.

x
Maſ.cclxviij.

Tunc ſimile erit re||gnum celoꝝ decez virginibꝫ que accipiẽtes lampades ſuas exierunt obuiam ſponſo ꝙ ſponſe Quinq; aũt ex eis erãt fatue: ꝙ quinq; prudentes. Sed quinq; fatue acceptis lampadibꝫ: nõ ſumpſerũt oleuz ſecum. Prudentes vero acceperunt oleum in vaſis ſuis cum lampadibꝫ. Moraz aũt facientẽ ſponſo:dormitauerunt oẽs ꝙ dormierũt. Media aũt nocte clamor factꝰ eſt: ecce ſponſus venit exite obuiam ei. Tunc ſurrexerunt omnes virgines ille:et ornauerunt lampades ſuas. Fatue aũt ſapientibꝫ dixerunt. Date nobis de oleo veſtro:qꝛ lampades noſtre extinguũtur. Reſpõderũt prudentes dicẽtes. Ne forte nõ ſufficiat nobis et vobis: ite

ij
.a. Mt̃.cclxix.
Mr̃.clxiij. Lu.
ccxxviij.
v
.b. Mat̃.cclxx
Lu.ccxxix.

potius ad vẽdentes ⁊ emite vob. Dū aũt irẽt emere: venit sponsus: ⁊ q̃ parate erãt intrauerũt cũ eo ad nuptias: ⁊ clausa est ianua. Nouissime vo veniũt ⁊ reliq̃ virgines dicẽtes. Dñe dñe. api nob. At ille rñdẽs: ait. Amẽ dico vob: nescio vos. Vigilate itaq̃: q̃ nescitis diez neq̃ horã. a. Sic em̃ hõ pegre pficiscẽs vocauit suos suos et ẽdidit illis bona sua. b. Et vni dedit q̃nq̃ talenta. alij aũ duo. alij vo vnũ: vnicuiq̃ sm̃ propriam virtutez ⁊ pfectus ẽ statim. Abijt aũt qui q̃nq̃ talenta acceperat: ⁊ opat⁹ est ĩ eis et lucrat⁹ ẽ alia q̃nq̃. Similit̃ et q̃ duo accepat lucratus ẽ alia duo. Qui aũ vnũ accepat abiens fodit in terrã ⁊ abscõdit pecuniaz dñi sui. Post multum vo tpis venit dñs suoz illoz: ⁊ posuit ratiõez cũ eis. Et accedens qui q̃nq̃ talenta acceperat: obtulit alia quinq̃ talenta: dicẽs. Dñe q̃nq̃ talẽ ta tradidisti mihi: ecce alia q̃nq̃ sup lucratus sum. Ait illi dñs ei⁹. Euge serue bone et fidelis: q̃ sup pauca fuisti fidelis. sup multa te pstituã: intra in gaudiũ dñi tui. Accessit aũt ⁊ qui duo talenta accepat. et ait. Dñe duo talenta tradidisti mihi: ecce alia duo lucratus sum. Ait illi dñs ei⁹. Euge serue bone et fidelis: q̃ sup pauca fuisti fidelis. sup multa te pstituã: intra in gaudiũ dñi tui. Accedẽs aũt ⁊ qui vnũ talentũ accepat ait. Dñe scio q̃ hõ durus es: metis vbi nõ semiasti. et pgregas vbi nõ sparsisti: et timẽs abij ⁊ abscondi talentũ tuũ in terra. Ecce habes qd̃ tuũ est. Rñdens aut̃ dñs ei⁹. dixit ei. Serue male ⁊ piger sciebas q̃ meto vbi nõ semino. ⁊ cõgrego vbi nõ sparsi. Oportuit g̃ te cõ mittẽ pecuniam meã nũmulariis: et veniẽs ego recepissez vtiq̃ qd̃ meũ ẽ cũ vsura. Tollite itaq̃ ab eo talẽtũ ⁊ date ei qui habz decẽ talenta. c. Omi em̃ habenti dabit̃ ⁊ habũdabit: ei aũ qui nõ habet: et qd̃ videt̃ habere auferet̃ ab eo. d. ⁊ inutilẽ seruũ eicite ĩ tenebras exteriores: illic erit flet⁹ et stridor dentiũ. e. Cũ aũt venerit filius hois in maiestate sua ⁊ oñes angeli cũ eo: tũc sedebit sup sedẽ maiestatis sue ⁊ cõgregabunt̃ añ eũ oñes gentes: ⁊ separabit eos abinuicem. sicut pastor segregat oues ab hedis. Et statuet oues quidẽ a dextris suis: hedos aũt a sinistris. Tũc dicet rex his q̃ a dextris eius erũt. Venite bñdicti patris mei: possidete paratuz vobis regnũ a pstitutõe mũdi. Esuriui em̃: ⁊ dedistis mihi mãducare. Sitiui ⁊ dedistis mihi bibere. Hospes erã: ⁊ collegistis me. Nud⁹: ⁊ opuistis me. Infirm⁹: ⁊ visitastis me. In carcere erã et venistis ad me. Tunc rñdebunt ei iusti dicentes. Dñe q̃n te vidim⁹ esurientẽ ⁊ pauim⁹. sicientez ⁊ dedimus tibi potuz? Quãdo aũt te vidim⁹ hospitez et collegimus te: aut nudum ⁊ coopuimus te? Aut quãdo te vidim⁹ infirmum aut ĩ carcere: et venimus ad te? Et respondens rex dicit illis. Amen dico vob: q̃diu fecistis vni de his frib⁹ meis minimis. mihi fecistis Tũc dicet rex ⁊ his q̃ a sinistris eius erũt: discedite a me maledicti in ignẽ eternũ. q̃ patus ẽ diabolo ⁊ angelis eius. Esuriui em̃: ⁊ nõ dedistis mihi mãducare. Sitiui: ⁊ ñ dedistis mihi potũ. Hospes erã: ⁊ ñ collegistis me. Nudus: ⁊ nõ opuistis me. Infirmus ⁊ ĩ carcere: ⁊ nõ visitastis me. Tunc respondebunt ei ⁊ ipi: dicentes. Dñe q̃n te vidimus esurientẽ aut sicientẽ aut hospitez. aut nudũ. aut infirmũ. aut in carcere: et nõ ministrauimus tibi? Tunc respondebit illis: dicens. Amen dico vobis. q̃diu non fecistis vni de mĩoribo his nec mihi fecistis. Et ibunt hi in supplitiũ eternũ: iusti aũt in vitam eternã. ¶ Ca. XXVI.

PAssio
i
f. Mt̃.cclxxiiij
Mar̃.clviij.
Lu.cclx.
Joh.xx.
vj
.g. Mt̃.cclxxv
Mar̃.clvj.
j
h. Mt̃.cclxxvj
Mar̃.clvij.
Lu.lxxiiij.
Jo.xcviij.

ET factuz est cũ ꝯsu-
masset ihs sm̃ones hos omnes: dixit discipulis suis. f. Scitis quia post biduum pascha fiet: et filius hominis tradetur vt crucifigatur. g. Tunc congregati sunt principes sacerdotum. ⁊ seniores populi in atrium principis sacerdotuz q̃ dicebat̃ cayphas: ⁊ psiliũ fecerunt vt ihm dolo tenerẽt et occidẽrẽt. Dicebant aũt. Non in die festo. Ne forte tumultus fieret ĩ populo. h. Cum aũt esset ihs ĩ bethania ĩ domo Symonis leprosi. accessit ad eũ mulier hñs alabastrum vngenti precios̃i: et

De vsura & vsuris & vsuris

iiij
a. Mt̃.cclxxvij
Mr̃.clix.
Jo.xcviij.
ij
b. Mt̃.cclxxvi
iij. Mr̃.clx.
Lu.cclxviij.
iiij
c. Mt̃.cclxxix
Mr̃.clxj. Joh.
cxxj. j
d. Mt̃.cclxxx.
Mar̃.clxij.
Lu.cclxix.
Jo.cxxij.
ij
e. Mt̃.cclxxxj
Mr̃.clxiij.
Lu.cclxviij.
vj
f. Mt̃.cclxxxij
Mr̃.clxiiij.
x
g. Mt̃.cclxxxi
iij.
j
h. Mt̃.cclxxx
iiij. Mar̃.clxv
Lu.cclxvj.
Jo.lv.q.lxv.q
lxvij.
ij
i. Mt̃.cclxxxv.
Mr̃.clxvj.
Lu.cclxv.
vj
k. Mt̃.cclxxx
vj. Mr̃.clxvij.
iiij
.l. Mt̃.cclxxx
viij. Mr̃.clxviij
Jo.clij.
vj
m. Mt̃.cclxxx
viij Mr̃.clxviij
j
n. Mt̃.cclxxx
ix. Mar̃.clxx.
Lu.cclxxv.
Jo.cxxvj.

effudit sup caput ipius recumbẽtis. Uidẽtes aũ discipuli: indignati sũt dicentes. Ut qd̃ pditio hec? Potuit em̃ istud venũdari multo: q̃ dari pauperibus. Sciẽs aũ ihs: ait illis. Quid molesti estis huic mulieri? Opus bonum opata ẽ in me. Nã semp paupes habetis vobiscũ: me aũ nõ sp habebitis. a Mittẽs em̃ hec vngentũ hoc in corp̃ meũ: ad sepeliendũ me fecit. Amẽ dico vobis: vbicũq; p̃dicatũ fuerit hoc euãgeliũ in toto mũdo: dicet̃ q̃ qd̃ hec fecit in memoriã ei̇. b. Tũc abijt vṅ de duodecim q̃ dicit̃ iudas scarioth. ad p̃cipes sacerdotũ: q̃ ait illis. Quid vultis mihi dare: q̃ ego vobis eũ tradam? At illi pstituer̃t ei triginta argẽteos. Et exinde q̃rebat opportunitatem vt eũ traderet. Prima aũ die azimorũ accesserũt discipuli ad ihm dicẽtes. Ubi vis pemus tibi comedere pascha? At ihs dixit. Ite in ciuitatẽ ad quẽdam: q̃ dicite ei. Mgr̃ dicit: tps meũ ppe est: apud te facio pascha cũ discipulis meis. Et fecerũt discipuli sicut pstituit illis ihs: q̃ pauerũt pascha. c. Uespe aũ facto: discũbebat cũ duodecim discipul̃ suis. Et edẽtibꝰ illis dixit. Amen dico vobis: q̃ vṅ vr̃m me traditurus ẽ. d. Et pristati valde. ceperũt singuli dicere. Nũqd̃ ego sum dñe? e. At ipe rñdens ait. Qui intingit mecũ manũ in pabsidẽ. hic me ẽdet. Filꝰ quidẽ hoĩs vadit sicut scriptũ est de illo. ve aũ hoĩ illi p quẽ filius hoĩs tradet̃. f. Bonum erat ei si natus non fuisset hõ ille. g. Rñdens aũ iudas q̃ tradidit eũ: dixit. Nunq̃d ego sum rabbi? Ait illi. Tu dixisti. h Cenantibꝰ aũt eis. accepit ihs panẽ et bñdixit. ac fregit: dedit q̃ discipulis suis q̃ ait. Accipite q̃ comedite hoc est corpus meũ. i. Et accipiẽs calicez gracias egit: q̃ dedit illis dicens. Bibite ex hoc oẽs. Hic ẽ ei sanguis meus noui testamenti: qui pro multis effundet̃ in remissionẽ peccatorum. Dico aũt vobis: nõ bibã amodo de hoc genimine vitis usq; in diez illũ: cũ illud bibaz vobiscũ nouũ in regno p̃is mei k. Et ymno dicto exier̃t in montẽ oliueti. l. Tũc dicit illis ihs. Omnes vos scandalũ patiemini in me in ista nocte.

vj
m. Scriptũ ẽ em̃. Percutiã pastorẽ. et dispgent̃ oues gregis. Postq̃ aũt resurrexero: p̃cedã vos in galileã. n. Rñdens aũt Petrus ait illi. Etsi oẽs scandalizati fuerint in te: ego nunq̃ scandalizabor: ait illi ihs. Amẽ dico tibi: q̃ in hac nocte anteq̃ gall̃ cantet: ter me negabis. o. Ait illi petr̃ Etiamsi oportuerit me mori tecũ: ñ te negabo. Similit̃ q̃ omnes discipuli dixerũt. p. Tũc venit ihs cũ illis in villam q̃ dicit̃ Gethsemani. Et dixit discipulis suis. q. Sedete h̃ donec vadã illuc q̃ orẽ. Et assũpto Petro q̃ duobus filijs Zebedei: cepit pristari et mest̃ esse. r. Tũc ait illis. Tristis est aia mea usq; ad mortẽ. Sustinete h̃ q̃ vigilate mecũ. s. Et pgressus pusillum pcidit in faciez suã orans q̃ dicẽs. Mi pr̃. si possibile est trãseat a me calix iste. t. Ueruntn̄ nõ sicut ego volo sed sicut tu. v. Et venit ad discipulos suos q̃ inuenit eos dormiẽtes: et dixit Petro. Sic ñ potuistis vna hora vigilare mecũ? Uigilate q̃ orate: vt nõ intretis in tẽptatiõz. x. Spũs quidẽ pmptus ẽ: caro aũ infirma. ỹ. Iterũ secõdo abijt: q̃ orauit: dicẽs. Pat̃ mi. si nõ pt hic calix trãsire nisi bibaz illũ fiat volũtas tua. Et venit iterũ: q̃ inuenit eos dormientes. Erãt em̃ oculi eorũ gũati. Et relictis illis: iterũ abijt q̃ orauit tertio eũdem̃ smonez dicẽs. z. Tũc venit ad discipulos suos. q̃ dicit illis. dormite iã q̃ requiescite. Ecce appropinq̃bit hora: et filius hoĩs tradet̃ in manus peccatorũ. Surgite eam̃. Ecce appropinq̃bit qui me tradet. a. Adhuc ipo loquẽte. ecce Judas vnus de duodecim venit: et cũ eo turba mlta cũ gladijs q̃ fustibꝰ. missi a principibus sacerdotũ q̃ senioribꝰ pli. b. Qui aũ tradidit eũ: dedit illis signũ dicẽs Quẽcunq; osculat̃ fuero ipse est: tenete eũ. Et pfestim accedens ad ihm dixit. Aue rabbi. Et osculat̃ est eum. Dixitq; illi ihs. Amice ad qd̃ venisti Tũc accessert̃ q̃ maṅ iniecer̃t in ihm. q̃ tenuer̃t eũ. c. Et ecce vṅ ex his q̃ erãt cũ ihu. extẽdẽs manũ exemit gladiũ suũ: q̃ percutiẽs seruũ principis sacerdotũ ãputauit auriculã ei̇. Tũc ait illi ihs. Cõuerte gladiũ tuũ in locũ

vj
o. Mt̃.ccxc.
Mr̃.clxxj.
j
p. Mt̃.ccxcj.
Mr̃.clxxij.
Lu.cclxxix.
Jo.clvj.
vj
q. Mt̃.ccxcij.
Mar̃.clxxiij.
iiij
r. Mt̃.ccxciij.
Mr̃.clxxiiij.
Jo.cvij.
j
s. Mt̃.ccxciiij.
Mr̃.clxxv.
Lu.cclxxxj.
Jo.clxj.
j
.t. Mt̃.ccxcv.
Mr̃.clxxvj.
Lu.cclxxxij.
Jo.xlij.q.lvij.
ij
v. Mt̃.ccxcvj.
Mar̃.clxxvij.
Lu.cclxxxiij.
iiij
x. Mt̃.ccxcviij.
Mar̃.clxxviij.
Jo.lxx.
vj
ỹ. Mt̃.ccxcviiij
Mr̃.clxxix.
iiij
.z. Mt̃.ccc.
Mar.clxxx.
Jo.ciij.
j
a. Mt̃.ccc.
Mar.clxxxj.
Lu.cclxxxv.
Jo.clix.q.lxxviij. ij
b. Mt̃.cccj.
Mar̃.clxxxij.
Lu.cclxxxvj.
j
c. Mt̃.cccij.
Mr̃.clxxxiij.
Lu.cclxxxvij.
Jo.clx.

r
.a.Maĩ.cccvij
j
.b.Mĩ.ccciiij.
Mr̃.clxxxiiij.
Lu.cclxxxix.
Jo.clxx.
vj
.c.Maĩ.cccv.
Mr̃.clxxxv.
j
.d.Mĩ.cccvj.
Mr̃.clxxxvij.
Lu.ccxc.
Joh.clxij.ꝛ.cl
xxiiij.
iiij
.e.Mĩ.cccvij.
Mr̃.clxxxviij.
Jo.clxiiij.
ij
.f.Mĩ.cccviij
Mr̃.clxxxix.
Lu.cccv.
vj
.g.Maĩ.ccclx.
Mr̃.cxc.
j
.h.Mĩ.cccx.
Maĩ.cxcj.
Lu.ccxcvij.
Jo.lxix.
vj
.i.Maĩ.cccxj.
Maĩ.cxcij.
ij
.k.Mĩ.cccxij.
Maĩ.cxciij.
Lu.ccxcix.
j
.l.Mĩ.cccxiij.
Mr̃.cxciiij.
Lu.ccxciiij.
Jo.clxxij.
j
m.Mĩ.cccxiiij
Maĩ.cxcv.
Lu.ccxcj. Jo.
clxviij.ꝛ.clxvj
j
.n.Mĩ.cccxv.
Mr̃.cxcvj.
Lu.ccxcij.
Jo.clxxv.

suũ.a.Oĩes em̃ q̃ acceꝑint gladiũ: gladio ꝑibũt. An putas qꝛ nõ possũ rogare ꝑrem meuz: ꝛ exhibebit mihi modo plusq̃ duodecim legiões angelorum? Quõ g̃ implebunt̃ scripture: Quia sic oportz fieri. b. In illa hora dixit Jhs turbis. Tanq̃ ad latronez existis cũ gladijs ꝛ fustibꝫ ꝓhendere me. Quottidie apud vos sedebaz docẽs in tẽplo: ꝛ ñ me tenuistis. Hoc aũ totũ factũ ẽ: vt adiplerent̃ scripture ꝑphaꝛ. c. Tũc discipli oẽs relicto eo fugierũt. d. At illi tenẽtes ihm: duxerũt ad caÿphã pncipẽ sacdotũ: vbi scribe ꝛ seniozes ꝓuenerãt. e. Petr⁹ autẽ seq̃batr̃ eũ alõge: vsq; i atriũ pncipis sacerdotũ. Et igressus itrosedebat cũ ministris: vt videt finẽ. f. Pncipes aũt sacerdotũ ꝛ oẽ psiliũ q̃rebãt falsũ testimoniũ ꝛ ihm: vt eũ morti tderent ꝛ ñ inuenerũt: cuz mlti falsi testes accessissẽt. g. Nouissime aũ venerũt duo falsi testes: ꝛ dixerũt. Hic dixit. Possũ destruere tẽplũ dei: ꝛ post triduũ reedificare illud. Et surgẽs pncipes sacerdotuz: ait illi. Nihil rñdes ad ea q̃ isti aduersũ te testificant̃? Ihs aũ tacebat. Et princeps sacerdotũ ait illi. Adiuro te ꝑ deũ viuũ. vt dicas nob̃ si tues xp̃c filiꝰ dei. Dicit illi ihs. Tu dixisti. h. Ueruntñ dico vob̃: ammodo videbitis filiũ hois sedentẽ a dextris ẽtutis dei: ꝛ venientẽ i nubibꝫ celi. i. Tũc pncipes sacerdotũ scidit vestimẽta sua dicẽs. Blasphẽauit. Quid adhuc egemꝰ testibꝫ. k. Ecce nunc audistis blasphemiã. Quid vob̃ videt̃? At illi rñdẽtes dixerũt. Reꝰ est mortis. l. Tũc expuerũt in faciẽ eiꝰ: ꝛ colaphis eũ ceciderũt. Alij aũ palmas i faciẽ eiꝰ dederũt: dicẽtes. pphetiza nobis xp̃e. Quis ẽ q̃ te ꝑcussit. m. Petr⁹ vo sedebat foris i atrio: ꝛ accessit ad eũ vna ancilla dicens. Et tu cuz ihu galileo eras? At ille negauit corã oibꝫ dicẽs Nescio qd dicis. n. Exeũte aũ illo ianuã vidit eũ alia ancilla: ꝛ ait bis q̃ erãt ibi. Et h̃ erat cũ ihu nazareno. Et iterũ negauit cũ iuramẽto: qꝛ nõ noui hoiez. Et p⁹pusillũ accesserunt q̃ stabãt: ꝛ dixerũt Petro. Uere ꝛ tu ex illis es. Naz ꝛ loq̃la tua manifestũ te facit. Tũc cepit detestari ꝛ iurare qꝛ nõ nouisset hoiez. Et ꝓtinuo gallus cãtauit. o. Et recordat⁹ est petr⁹ verbi ihu qd dixerat: priusq̃ gallus cantet: ter me negab̃. Et egressus foras: fleuit amare.

ij
.o.Mĩ.ccclxvj
Mr̃.cxcvij.
Lu.ccxcviij.
ij
Mĩ.ccclxvij.
Mr̃.cxcviij.
Lu.ccxcv.
j
a.Mĩ.ccclxviij
Maĩ.cxcix.
Luc.ccc. Joh.
clxxvj.
r
.b.Mĩ.ccclxix

Ca.XXVII.

Mane aũt facto ꝯsiliũm inierũt oĩes pncipes sacerdotũ ꝛ seniozes ꝑpli aduersus ihm. vt eũ morti traderent. a. Et vinctũ adduxerũt euz: ꝛ tradiderunt poncio pilato psidi. b. Tũc videꝫ Judas q̃ eũ tradidit q̃ dãnatus esset: penitẽtia ductꝰ retulit triginta argẽteos pncipibꝫ sacerdotũ ꝛ seniozibꝫ dicẽs. peccaui tradẽs sanguinẽ iustũ At illi dixerũt. Quid ad nos? Tu viderís. Et piectis argẽteis i tẽplo: recessit ꝛ abiẽs laqo se suspendit. Pncipes aũ sacerdotũ acceptis argẽteis dixerũt. Nõ licz eos mittẽ in corbonaz qꝛ ꝓtium sanguinis ẽ. Cõsilio aũ inito: emerũt ex illis agꝝ figuli i sepulturã pegrinorũ: ꝑter hoc vocatꝰ est ager ille achelde mach. hoc ẽ ager sãguinis: vsq; in hodiernũ diẽ. Tũc impletũ ẽ qd dictũ ẽ ꝑ hieremiam ꝑphetam dicentẽ. Et acceꝑunt trigĩta argenteos: pretiũ apreciati quẽ apreciauerũt a filijs isrl̃: ꝛ dederũt eos in agꝝ figuli: sicut ꝓstituit mihi dñs. c Jhs aũ stetit añ psidem: et interrogauit eũ preses: dicens. Tu es rex iudeoruz? Dicit illi ihs. Tu dicis. d. Et cũ accusaret̃ a pncipibꝫ sacerdotuz ꝛ seniozibꝫ: nihil respondit. Tunc dicit illi Pilatus. Non audis: q̃nta aduersum te dicunt testimonia? Et nõ respondit ei ad vllum verbuz: ita vt miraretur preses vehementer. e. Per diem aũt solennem cõsueuerat preses dimittere populo vnum vinctuz quem voluisset. f. Habebat autez tũc vinctum insignez qui dicebatur barrabas. Congregatis ergo illis dixit pilatus. Quẽ vultis dimittam vobis barrabã an Jhm qui dicit̃ xp̃c? Sciebat enim qꝛ per inuidiã tradidissent eũ. g. Sedẽte aũ illo ꝑ tribunali: misit ad eũ vxoꝛ eius dicens. Nihil tibi et iusto illi. Multa enim passa sum hodie ꝑ visum ꝑter eum. h. Pncipes aũt sacerdotũ ꝛ seniores persuaserũt populis vt peterent barrabam: ihm

ij
.c.Mĩ.ccclxx.
Maĩ.cc. Luc.
cccij. Jo.clxxviij.
iiij
.d.Mĩ.ccclxxj.
Maĩ.ccj. Joh
cxcij.ꝛ.clxxx.
ij
.e.Mĩ.ccclxxij
Maĩ.ccij.
Lu.cccix.
iiij
f.Mĩ.ccclxxiij
Maĩ.cciij.
Joh.clxxxiij.
r
.g.Mĩ. ccclxxiiij.
j
.h.Mĩ.ccclxxv
Mr̃.cciiij.Lu.
ccclx. Jo.clxxxiiij.

j
a. Mt.cccxxvj
Mr.ccv.
Lu.cccxvij.
Jo.clxxxviij.
x
b. Mt.cccxxvij
j
.c. Mt.cccxx.
vjv. Mr.ccvj.
Lu.cccxiiij.
Jo.cxcvj.
iiij
d. Mt.cccxxix
Mar.ccvij.
Jo.lxxxv.et.
clxxxviij.
vj
.e. Mt.cccxxx
Mar.ccviij.
j
f. Mt.cccxxxj
Mr.ccix.
Lu.cccxv.
Jo.cxcvij.
j
g. Mt cccxxxij
Mr.ccx.
Luc.cccxviij.
Jo.cxcvij.
iiij
.h. Mt.cccxxxiij. Mr.ccxj.
Jo.cciij. j
.i. Mt.cccxxxiiij. Mr.ccxij.
Luc.cccxxxi.
Jo.ccj. j
k. Mt.cccxxxv. Mr.ccxiij.
Lu.cccxxiiij.
Jo.excix. j
.l. Mt.cccxxxvj. Mar.ccxv.
Luc.cccxviij.
q.cccxix.
Jo.cxcviij.
vj
m. Mt.cccxxxvij. Mr.ccxvj.
ij
n. Mt.cccxxxviij Mr.ccxviij
Lu.cccxxij.

bo ꝓderent. Rñdens aũt ꝑses: ait illi. quẽ vultis vob̃ de duob̃ dimitti: At illi dixerũt. barrabaz. a. Dicit illi pilat⁹. Quid igit̃ faciã de ihũ q̃ dr̃ xp̃c: Dicunt oẽs. Crucifigat̃. ait illi ꝑses. Quid ei mali fecit: At illi magis clamabãt dicẽtes. Crucifigat̃. b. Elidẽs aũt pilat⁹ qz nihil ꝓficẽt: sz magis tumult⁹ fieret: accepta aq̃ lauit man⁹ corã ꝑplo dicẽs. Innocẽs ego sũ a sãguine hui⁹ iusti: vos videritis. Et rñdens vniuersus ꝑplus dixit. Sanguis ei⁹ sup nos ⁊ sup filios nr̃os. c. Tunc dimisit illi barrabaz: ihm aũt flagella tũ ẽdidit eis vt crucifigeret̃. d. Tũc milites ꝑsidis suscipiẽtes ihm i ꝑtorium. ꝯgregaueṙt ad eũ vniuersã cohortẽ: ⁊ exuentes eũ. clamidẽ coccineam circũdederũt ei. ⁊ plectẽtes coronã de spinis posuer̃t sup caput ei⁹ et arundinẽ in dextera ei⁹: ⁊ genuflexo añ eum illudebãt ei dicẽtes. Aue rex iudeoꝝ. e. Et expuẽtes i eũ: acceper̃t arundinẽ ⁊ ꝑcutiebãt caput ei⁹. f. Et postq̃ illuserũt ei: exuer̃t eũ clamide. et induerũt eũ vestimẽtis eius. et duxerũt eũ vt crucifigerẽt. Exeũtes aũt inuenerũt hoiez cyreneũ nomie Symonẽ. hũc angariauerũt vt tolleret crucẽ ei⁹. g. Et venerũt in locũ q̃ dicit̃ golgatha: q̃ est caluarie loc⁹ h. Et dederũt ei vinuz bibẽ: cum felle mixtũ. Et cũ gustasset: noluit bibere .i. Postq̃ aũt crucifixerũt eũ: diuiserunt vestimẽta ei⁹ sorte mittẽtes. Et impleret̃ qd̃ dictũ est ꝑphetaz⁹ dicẽtem. Diuiserũt sibi vestimenta mea. Et sup vestẽ meã miserũt sorte: ⁊ sedentes seruabãt eũ. k. Et imposuer̃t sup caput eius causaz ipius scriptã hic est ihs nazarenus rex iudeorũ. l. Tũc crucifixi sũt cum eo duo latrones. vnus a dextris ⁊ vn⁹ a sinistris. m. Pretereũtes aũt blasphemabãt eũ mouentes capita sua ⁊ dicẽtes. Vah q̃ destruis tẽplum dei ⁊ i triduo illud reedificas. Salua temetipm si filius dei es: descende de cruce. n. Similiter ⁊ pncipes sacerdotũ illudẽtes cũ scribis ⁊ senioribꝫ dicebãt. Alios saluos fecit: seipm nõ ꝑt saluũ facẽ. Si rex isrl̃ est: descendat nũc de cruce: ⁊ credim⁹ ei. Cõfidit i deo. liberet eũ nũc

ij
.o. Mt.cccxxx
ix. Mar.ccxix.
Lu.cccxxv.
ij
.p. Mt.cccxl.
Mar.ccxx.
Luc.cccxx vij.
vj
.q. Mt.cccxlj.
Mar.ccxxj.
ij
.r. Mt.cccxlij.
Mar.ccxxij.
Luc.cccxxviij.
j
.s. Mt.cccxliij
Mar.ccxxiij.
Luc.cccxxix.
Jo.cciiij.
ij
t. Mt.cccxliiij
Mar.ccxxiiij.
Lu.cccxxviij.
x
.v. Mt.cccxlv.
ij
.x. Mt.cccxlvj
Mar.ccxxv.
Lu.cccxxx.
vj
ỹ. Mt.cccxlvij
Mar.ccxxvj.
j
.z. Mar.cccxlviij. Mt.ccxxv
ij. Lu.cccxxxij
Jo.ccvj.
j
.a. Mt.cccxlix
Mar. ccxxviij
Lu.cccxxxiij.
Jo.ccviij.
vj
.b. Mt.cccl.
Mr.ccxxix.
x
.c. Mar.ccclj.

si vult. Dixit em̃ qz dei filius. o. Jb ipm aũt ⁊ latrones q̃ crucifixi erãt cũ eo. ipropabant ei. p. A sexta aũt hora tenebre factẽ sũt sup vniuersã trãz vsq̃ ad horã nonã. q. Et circa horaz nonã clamauit voce magna dicens Heli. heli. lamazabatani. Hoc ẽ. Deus me⁹. de⁹ me⁹: vt q̃d dereliq̃sti me: Quidã aũt illic stãtes ⁊ audiẽtes: dicebãt. Heliaz vocat iste. r. Et ꝓtinuo currẽs vn⁹ ex eis acceptã spõgiã impleuit aceto: ⁊ iposuit arũdini. ⁊ dabat ei bibẽ. s. Ceteri vo dicebãt. Sine. videam⁹ an veniat helias liberãs eũ. Jhs aũt iterũ clamãs voce magna emisit spm̃. t. Et ecce velũ tẽpli scissũ est i duas ptes a sũmo vsq̃ deorsũ. v. Et terra mota ẽ. ⁊ petre sciss̃e sunt. ⁊ monumenta apta sũt. ⁊ multa corpa scꝯoꝝ q̃ dormierãt: surrexer̃t. Et exeuntes de monumentis: p⁹ resurrectõnem ei⁹ venerũt in sanctã ciuitatẽ: ⁊ apparuerũt multis. x. Centurio aũt ⁊ q̃ cũ eo erant custodientes ihm: viso terremotu ⁊ his q̃ fiebant. timuerũt valde: dicẽtes. Vere filius dei erat iste. ỹ. Erãt aũt ibi mulieres multe alõge. q̃ secute erãt ihm a galilea mistrãtes ei. inter q̃s erat maria magdalene et maria iacobi. ⁊ ioseph mr̃. ⁊ mr̃ filiorũ zebedei. z. Cũ aũt sero fcẽm eẽt: venit q̃daz hõ diues ab arimathia nomie ioseph: q̃ ⁊ ipe discipul⁹ erat ihu hic accessit ad pilatũ et petijt corp⁹ ihu. Tũc pilat⁹ iussit reddi corp⁹. a. Et accepto corpe ioseph inuoluit illo in syndone mũda: ⁊ posuit illud in monumẽto suo nouo. qd̃ exciderat i petra. Et aduoluit saxũ magnũ ad ostium monumẽti et abijt. b. Erat aũt ibi maria magdalene ⁊ alt̃a maria sedẽtes ꝯ sepulcꝝ. c. Altera aũt die q̃ ẽ p⁹ pascẽ: ꝯuenerũt pncipes sacdotũ ⁊ pharisei ad pilatũ dicẽtes. Dñe recordati sum⁹ qz seductor ille dixit adhuc viuẽs: p⁹tres dies resurgaz. Jube g̃ custodiri sepulcꝝ vsq̃ i diẽ tertiũ: ne forte veniãt discipli e⁹ ⁊ furẽt eũ ⁊ dicãt plebi. surrexit a mortuis: ⁊ erit novissim⁹ error peior ꝑore. ait illi pilat⁹ hẽtis custodiã. ite custodite sic sciti illi aũt abeũtes munierũt sepulcꝝ signãtes lapidẽ cũ custodib̃. Ca. XXVIII

j
Maī.cccly.
Mr̄.ccxxxj.
Lu.cccxxxvj.
Joh̄.ccix.

Vespere aūt sabbati
q̄ lucescit ī prima sabbati. ve
uit maria magdalene ⁊ altē
ra maria videre sepulcr̄. Et ecce tēr
remot⁹ fact⁹ est magn⁹. Angelus em̄
dn̄i descēdit de celo: ⁊ accedēs reuol
uit lapidē ⁊ sedebat sup eū. Erat aūt
aspectus ei⁹ sicut fulgur: ⁊ vestimēta
ei⁹ sicut nix. Pre timore aī ei⁹ exter
riti sunt custodes: ⁊ facti sunt velut
mortui. a. Rndens aī angelus: dixit
mulieribꝫ. Nolite timē vos. Scio em̄
q̄ ih̄m q̄ crucifix⁹ est: q̄rtis. Nō est h̄
surrexit eī: sicut dixit. Venite ⁊ vide
te locū: vbi positus erat dn̄s. Et cito
euntes dicite discipul' eius ⁊ petro q̄
surrexit: ⁊ ecce p̄cedet vos ī galileaz.
Ibi eū videbitis: ecce p̄dixi vobis. b.
Et exiēs cito de monumēto cū timo
re ⁊ gaudio magno: currētes nūciare
discipul' ei⁹. Et ecce Ihs occurrit illʾ
dicēs. Auete. Illi aūt accesserūt ⁊ te
nuer̄t pedes ei⁹: ⁊ adorauer̄t eū. Tūc
ait illis ihs. Nolite timē: ite nūciate
frīb⁹ meis vt eant ī galileā: ibi me vi
debūt. Que cū abiissent: ecce q̄daz de
custodib⁹ venerūt ī ciuitatē ⁊ nūcia
uerūt principib⁹ sacerdotū oīa q̄ fcta
fuerāt. Et congregati cū senioribꝫ cōsi
lio accepto: pecuniā copiosā dederūt
militib⁹: dicentes. Dicite q̄ discipuli
ei⁹ nocte venerūt: ⁊ furati sūt eū nob
dormiētib⁹. Et si hoc auditus fuerit a
p̄side: nos suadebimus ei ⁊ securos
vos faciem⁹. At illi accepta pecunia
fecerūt sicut erāt edocti. Et diuulga
tus est verbū istud apud iudeos: vsq̄
in hodiernū diē. Undecim aī discipu
li abierūt ī galileā: ī montē vbi cōsti
tuerat illis ih̄s. Et videntes eū adora
uerūt: q̄daz aūt dubitauerūt. Et ac
cedens ih̄s: locut⁹ ē eis: dicēs. Data
ē mihi omīs pīas: in celo ⁊ in terra.
Euntes ḡ docete omīs gentes: bapti
zantes eos in noīe patris ⁊ filij ⁊ spi
ritussancti: docētes eos seruare om
nia quecūq̄ mandaui vob. Ecce ego
vobiscū sum oīb⁹ diebꝫ: vsq̄ ad cōsu
mationem seculi. Finit euangeli
um Mathei.

¶ Incipit prologus in euangelium
fm Marcum.

Marcus euangeli
sta dei electus: ⁊ petri in
baptismate filī⁹: atq̄ in
diuino sermone discipu
lus: sacerdotiū in israhel
agens. fm carnez leuita ad fidez x̄pi
cōuersus: euangelium in ytalia scri
psit: ostendens in eo q̄d ⁊ generi suo
deberet ⁊ x̄po. Nam initiū principij in
voce ꝓphetice exclamatōis instituens
ordinē leuitice electōnis ostendit: vt
p̄dicans p̄destinatū Johannē filium
zacharie in voce angeli annūciantis
emissuz: nōsoluz verbū caro factum
sz corpus dn̄i in oīa p verbuz diuine
vocis aīatū: in initio euangelice p̄
dicatōis oñdēt: vt siq̄s hec legēs sci
ret cui initium carnis in dn̄o: ⁊ ih̄u
aduenientis habitaculuz caro deberet
agnoscē: atq̄ in se verbū vocis q̄d in
ꝓphetis viderat dicē: sed toti⁹ ex pri
mens expositōz deserti: numer̄ ieiu
nij. tēptatōem diaboli. ꝯgregatōz be
stiar̄: ⁊ mīsteriū ꝓtulit angelorum:
vt instituēs nos ad intelligendū sin
gula: in breui ꝯpingens. nec autori
tatem facte rei deberet: et pficiendi
opis plenitudinē nō negaret. Deni
q̄ amputasse sibi post fidez pollicem
dicit̄: vt sacerdotio reprobꝫ haberet̄
sed tm̄ ꝓsentiens fidei p̄destinata po
tuit electio: vt nec sic in opere verbi
p̄deret quod pri⁹ meruerat ī genere.
Nā ⁊ alexandrie episcopus fuit. Cu
ius p singula opus fuit scire ⁊ euan
gelij in se dicta disponere: et disciplī
nam legis in se agnoscere: ⁊ diuinaz
in carne domini intelligere naturaz
Que in nos primuz requiri oportet
debinc inquisita volum⁹ agnosci ha
bentes mercedez exhortatōnis: quo
niam qui plantat ⁊ qui rigat: vnum
sunt. qui aut̄ incrementum prestat:
deus est. Explicit prologus.

¶ Incipit euangelium fm Marcum.
Capitulum primum.

Canone ij
.a. Mr̃.j. Mat̃
ciij. Lu.lxx.
j
.b. Mr̃.ij. Mt̃.
viij. Lu.vij.
Jo.x.
vj
.c. Mr̃.iij.
Mat̃.ix.
j
d. Mr̃.iiij. Mt̃
xj. Lu.x. Jo.
xij.⁊.vj.xiiij.
⁊.xxviij.
j
.e. Mr̃.v. Mt̃.
xiiij. Lu.xiij.
Jo.xv.
ij
.f. Mr̃.vj. Mt̃.
xv. Lu.xv.
vj
.g. Mar̃.vij.
Mat̃.xvij.
iiij
.h. Mar̃.viij.
Mat̃.xviij.
Jo.xxvj.
vj
.j. Mar̃.ix.
Mat̃.xx.
ij
.k. Mr̃.x. Mt̃.
xxj. Lu.xxxij.
vj
.l. Mar̃.xj.
Mat̃.xxij.
viij
.m. Mar̃.xij.
Lu.xxiij.
ij
.n. Mr̃.xiij.
Mat̃.lxij. Lu.
iiij.⁊.xxiiij.

Initium euan-
gelij ih̄u xp̄i fi
lij dei: sicut scriptum
est ī ysaia ꝓpheta.a.
Ecce ego mitto āge-
lum meuz añ faciē tuā: qui prepabit
viaz tuā añ te.b. Vox clamātis ī de-
serto. Parate viaz dñi: rectas facite
semitas ei⁹. Fuit in deserto Johānes
baptizans ⁊ p̄dicans baptismū peni
tentie: ī remissionē pct̄oꝝ. Et egredi
ebat̃ ad eū oīs iudee regio ⁊ hieroso-
limite vniuersi ⁊ baptizant̃ ab illo ī
iordanis flumīe ꝯfitētes pct̄a sua.c.
Et erat iohānes vestitus pilis came
loꝝ ⁊ zona pellicea circa lūbos eius
et locustas et mel siluestre edebat: et
p̄dicabat dicēs. Veniet fortior me p⁹
me: cuius nō sum dign⁹ ꝓcūbens sol
uere corrigiā calciam̄toꝝ ei⁹.d. Ego
baptizaui vos aqua: ille vo baptiza-
bit vos spūsancto.e. Et factum est ī
diebꝫ illis venit ih̄s a nazaret galilee
et baptizat⁹ est a iohāne in iordane.
Et statim ascendēs de aq̄. vidit celos
aptos: ⁊ spm̄sanctum tanq̄ colūbaz
descendentē ⁊ manentē ī ip̄o. Et vox
facta est de celis. Tu es fili⁹ meus di
lect⁹: in te ꝯplacui.f. Et statim spiri
tus expulit eū in desertū. Et erat in
deserto q̄draginta diebꝫ et q̄draginta
noctibꝫ: et temptabat̃ a sathana.g.
Eratq̄ cū bestijs: ⁊ angeli mīstrabāt
ei.h. Postq̄ aūt t̄ditus est iohānes:
venit ih̄s in galileā.j. p̄dicans euan
geliū regni dei ⁊ dicēs. Qm̄ impletū
est tp̄us: ⁊ appropinq̄uit regnuz dei.
Penitemini ⁊ credite euangelio. Et
p̄teriens secus mare galilee: vidit sy
monē ⁊ andreā frēm eius mittentes
retia ī mare. Erāt eī piscatores.k. Et
dixit eis ih̄s. Venite post me: ⁊ faciā
vos fieri piscatores hoīm. Et ꝑtinus
relictis retibꝫ secuti sūt eū.l. Et pro-
gressus inde pusilluz vidit iacobū ze-
bedei ⁊ iohannē frēm eius ⁊ ip̄os cō-
ponentes retia in naui: et statim vo-
cauit illos. Et relicto pr̄e ei⁹ zebedeo
ī naui cū mercēnarijs: secuti sunt eū
.m. Et ingrediunt̃ capharnaū: ⁊ sta
tim sabbatis ingressus in synagogā
docebat eos.n. Et stupebant sup̄ do-

ctrina ei⁹. Erat eī docens eos quasi
potestatē habens et non sicut scribe
o. Et erat in synagoga eoꝝ homo in
spiritu īmundo: et exclamauit dicēs
Quid nob̄ et tibi ih̄u nazarene? Ve-
nisti ꝑdere nos. Scio q̄ sis sanctus
dei. Et cōminatus est ei ih̄s: dicens.
Obmutesce ⁊ exi de homīe. Et discer
pens eum spiritus īmundus. ⁊ excla
mās voce magna: exijt ab eo. Et mi
rati sunt om̄es: ita vt ꝯq̄rerent inter
se: dicentes. Quid nam est hoc? Que
nam doctrina hec noua? Quia in po
testate spiritibꝫ immundis imperat.
⁊ obediunt ei. Et ꝓcessit rumor eius
statim in oēm regionē galilee.p. Et
protinus egredientes de synagoga:
venerunt in domū Symonis ⁊ An-
dree cum iacobo ⁊ iohanne. Decum-
bebat at̃ socr⁹ Symonis febricitās:
⁊ statim dicunt ei de illa. Et accedēs
eleuauit eam apprehensa manu eius
⁊ ꝯtinuo dimisit eam febris: ⁊ mini-
strabat eis. Vespere aūt facto cū oc-
cidisset sol: afferebant ad eum om̄es
male habentes. et demonia habētes:
et erat omnis ciuitas congregata ad
ianuaz. Et curauit multos qui vexa-
bantur varijs languoribꝫ.q. ⁊ demo-
nia multa eijciebat: ⁊ non sinebat ea
loqui: quoniaz sciebant eum.r. Et di
luculo valde surgens egressus abijt ī
desertuz locum: ibiq̄ orabat. Et pro
secutus est eum Symon. et qui cum
illo erant. Et cum inuenissent eum:
dixerunt ei. quia omnes querunt te.
Et ait illis. Eamus in proximos vi-
cos et ciuitates: vt et ibi predicem.
Ad hoc em̄ veni. Et erat predicans
in synagogis eorum et in omni gali
lea et demonia eijciens. Et venit ad
eū leprosus deprecans eum: et genu-
flexo dixit. Si vis potes me munda
re. Ih̄s autez misertus eius extendit
manum suam: et tangens eum ait il
li. Volo: mundare. Et cum dixisset:
statim discessit ab eo lepra. ⁊ mūdat⁹
est. Et cōminat⁹ est ei statimq̄ eiecit
illū: ⁊ dixit ei. Vide nemini dixeris:
sed vade ostēde te principibꝫ sacerdo-
tū: ⁊ offer ꝑ emundatōe tua que pre-
cepit Moyses ī testimoniū illis.t. Et
egressus cepit predicare ⁊ diffamare

viij
.o. Mar̃.xiiij.
Lu.xxv.
ij
.p. Mar̃.xv.
Mat̃.lxvij.
Lu.xxvj.
viij
.q. Mr̃.xvj.
Lu.xxvij.
viij
.r. Mr̃.xvij.
Lu.xxviij.
ij
Mar.xviij.
Mat̃.lxiij.
Lu.xxxiij.
x
.t. Mr̃.xix.

sermonē: ita vt iam non posset manifeste introire in ciuitatez sed foris in desertis locis esse: et cōueniebant ad eum vndiqz. Capitulum. II.

i Mar̄.xx. Mat̄ lxx Lu.xxxvij Jo.xxxviij.

Et iterū intrauit capharnaū post dies octo: ⁊ auditū est q̄ ī domo essz ⁊ ꝯuenerūt mlti ita vt ñ capet neqz ad ianuā. ⁊ loq̄bat̄ eis v̄buz. Et venerūt ad eū ferētes paliticū: q̄ a q̄tuor portabat̄. Et cū nō possent offerre eū illi p̄ turba: nudauerūt tectū vbi erat ⁊ patefaciētes submiserūt grabatū in q̄ palitic⁹ iacebat. Cū aūt vidisset Jhs fidez illoꝝ: ait palitico. Fili dimittūtur tibi pcta tua. Erāt aūt illic quidam de scribis sedētes: ⁊ cogitantes ī cordibꝫ suis. Quid hic sic loq̄t̄? Blasphemat. Quis p̄t dimittē pcta: nisi solus deus? Quo statim cognito ihu spū suo: qꝛ sic cogitarent int̄ se. dicit illis. Quid ista cogitatis ī cordibꝫ vestris? Quid est facili⁹ dicere palitico dimittunt̄ tibi pcta tua. an dicē surge tolle grabatum tuū ⁊ ambula? Vt at̄ sciatis qꝛ fili⁹ hoīs hz pt̄atez ī terra dimittēdi pcta: ait palitico. Tibi dico surge tolle grabatū tuū: et vade ī domū tuā. Et statim surrexit ille: ⁊ sublato g̃bato abijt inde corā oībꝫ ita vt mirarēt̄ oēs ⁊ honorificarēt deuz dicētes: qꝛ nūq̄ sic vidim⁹. a. Et egressus ē rursus ad mare: oīsqz turba veniebat ad eū: ⁊ docebat eos. Et cū p̄teriret vidit leui alphei sedētē ad theoloneū: et ait illi. Seq̄re me. Et surgens secutus est eū. b. Et factū est cū accūberet in domo illi⁹: multi publicani ⁊ pctores sil' discūbebāt cū ihu ⁊ discipulis ei⁹. Erāt em̄ multi q̄ ⁊ seq̄bant̄ eū. Et scribe ⁊ pharisei videntes qꝛ māducaret cū publicaīs ⁊ peccatoribꝫ: dixerūt discipulis ei⁹. Quare cū publicanis ⁊ pctoribꝫ māducat ⁊ bibit mgr̄ vester? c. Hoc audito ihs ait illis. Nō necesse hn̄t sani medico. sed qui male hn̄t. Nō em̄ veni vocare iustos: sz pctores. Et erant discipuli iohānis ⁊ pharisei ieiunantes: ⁊ veniūt ⁊ dicūt illi. Quare discipuli Johānis ⁊ phariseoꝝ ieiunāt: tui at̄ discipuli ñ ieiunāt? Et ait ill' ihs. Nunq̄d pn̄t filij nuptiaꝝ q̄diu spōsus est

ij .a. Mar̄.xxj. Mat̄.lxxj. Lu.xxxviij.

ij .b. Mar̄.xxij. Mat̄.lxxij. Lu.xxxix.et. clxxxvj.

ij .c. Mar̄.xxiij. Mt̄.lxxiij. Lu.xl.

cū illis ieiunare? Quāto tpe hn̄t secū sponsū nō possunt ieiunare. Veniēt at̄ dies cū auferet̄ ab eis sponsus. et tūc ieiunabūt in illis diebꝫ. Nemo assumentū panni rudis assuit vestimēto veteri. Alioq̄n auferet supplementū nouū a veteri: ⁊ maior scissura fit Et nemo mittit vinū nouuz in vtres veteres: alioq̄n dirūpet vinū vtres. ⁊ vinū effundet̄: ⁊ vtres pibunt. Sz vinū nouū ī vtres nouos mitti debet d. Et factū est iteꝝ cū sabbatis ābularet p sata: ⁊ discipuli eius ceperūt p̄gredi ⁊ vellere spicas. Pharisei at̄ dicebant ei. Ecce q̄d faciūt discipuli tui sabbatis. qd̄ nō licet? Et ait illis. Nunq̄ legistis quid fecerit dauid qñ necessitatē habuit ⁊ esurijt ipse ⁊ qui cū eo erant: qūo introiuit in domuz dei sub Abiathar principe sacerdotū et panes ꝓpositōnis manducauit q̄s non licebat manducare nisi solis sacerdotibꝫ ⁊ dedit eis ⁊ qui cū eo erāt. e. Et dicebat eis. Sabbatū ꝓpter hominem factuz est: ⁊ non homo ꝓpter sabbatum. Itaqz dn̄s est filius hominis etiā sabbati. Capitulum. III.

ij .d. Mar̄.xxiiij Mat̄.cxiiij. Lu.xlj.

ij .e. Mar̄.xxv. Mat̄.cxvj. Lu.xlij.

Et introiuit iterū in sÿnagogā: ⁊ erat ibi hō hn̄s manū aridaz. Et obs̄uabāt eū si sabbatis curaret: vt accusarent illū. Et ait homini hn̄ti manū aridā Surge ī mediū. Et dicit eis. Licz sabbatis bn̄ facere an male: aīam saluā facere an pdere? At illi tacebant. Et circūspiciens illos ihs cum ira: ꝯtristatus sup cecitate cordis eoꝝ: dicit homini. Extende manū tuā. Et extēdit: ⁊ restituta est man⁹ illi. a. Exeūtes aūt pharisei statim cuz herodianis cōciliū faciebant aduersus eum qūv euz pderent. Jhs aūt cū discipulis suis secessit ad mare. b. ⁊ mlta turba a galilea ⁊ iudea secuta est euz: et ab hierosolimis ⁊ ab ÿdumea ⁊ trās iordanen ⁊ qui circa tÿrū ⁊ sÿdonem multitudo mag̃ audiētes q̄ faciebat venerūt ad eū. Et dixit ihs discipulis suis vt ī nauicula sibi deseruirēt ꝓpt̄ turbaz ne ꝯp̄merent eū. Multos em̄ sanabat: ita vt irruerēt in eū vt illū tangēnt quotq̄t habebāt plagas. Et spūs īmundi cū illum videbāt pcide-

iiij .a. Mar̄.xxvj. Mat̄.cxvij. Jo.xciij.

j .b. Mr̄.xxvij. Mt̄.xxiij. Lu. xvij. ⁊. xxxiiij. Jo.xlvj.

vñj
.a. Mr̃.xxvñj.
Lu.xxvij.

ij
.b. Mr̃.xxix.
Mar̃.lxxix.
Lu.lxxxvj.

ij
.c. Mr̃.xxx.
Mr̃.lxxx.
Lu.xlñj.

x
.b. Mar̃.xxxj.

ij
.e. Mr̃.xxxij.
Mr̃.cxxj.
Lu.cxxvij.

ij
.f. Mr̃.xxxñj.
Mr̃.cxxij.
Lu.cxxix.

ij
.g. Mr̃.xxxiiij
Mr̃.cxxiij.
Lu.cxlvij.

ij
.h. Mr̃.xxxv.
Mr̃.cxxx.
Lu.lxxxij.

ij
Mar̃.xxxvj.
Mr̃.cxxxj.
Lu.lxxvj.

bant ei.a.ꝙ clamabãt dicẽtes.Tu es filius dei.ꝙ vehemẽt ꝯminabat eis ne maĩfestarẽt illuꝫ.b. Et ascẽdens ĩ montẽ vocauit ad se ꝙs voluit ipe:ꝙ venerũt ad eũ. Et fecit vt eẽnt duodecim cũ illo.ꝙ vt mitteret eos ꝓdicare Et dedit illis pt̃atẽꝫ curandi infirmitates ꝙ eijciendi demonia.c. Et imposuit Sy̓moni nomẽ petrus. Et iacobuꝫ zebedei ꝙ iohannẽ frem iacobi.ꝙ imposuit eis noĩa boanerges qđ ẽ filij tonitrui. Et Andreaꝫ ꝙ philippũ et Bartholomeũ ꝙ Matheũ:ꝙ Thomaꝫ ꝙ Jacobũ alphei ꝙ Thadeũ ꝙ Sy̓monẽ chananeũ:et iudã scarioth ꝙ tradidit illũ.d. Et veniũt ad domuꝫ. Et ꝓuenit itez̃ turba:ita vt nõ possent neqꝫ panẽ mãducare. Et cũ audissẽt sui:exierũt tenẽ eũ. Dicebãt ei:qm̃ ĩ furorẽ versus ẽ.e. Et scribe ꝙ ab hierosolimis descẽderãt dicebãt qm̃ beelzebub hꝫ.ꝙ qz in principe demoniorꝫ eicit demoĩa.f. Et ꝓuocatis eis ĩ paraboľ dicebat illˀ. Quo ꝑt sathanas sathanã eicẽ:Etsi regnũ ĩ se diuidat nõ ꝑt regnũ illo stare. Etsi domꝰ sup semetipaꝫ disptiat:ñ potez̃it domꝰ illa stare. Etsi sathanas ꝓsurrexerit ĩ semetipm disptitꝰ est:ꝙ ñ potuit stare sꝫ finẽ hꝫ. Nemo ꝑt vasa fortis ingressus ĩ domũ diripe nisi ꝑus fortẽ alliget:ꝙ tunc domũ eius diripiet.g Amẽ dico vob:qm̃ oĩa dimittent filjs hoim̃ pcta ꝙ blasphemie qbꝫ blasphemauerit. Qui at̃ blasphemauerit in spm̃sc̃m nõ habebit remissionem inetez̃nũ: sꝫ reus erit eterni delicti: qm̃ dicebãt: spm̃ immundũ habet.h Et veniũt mr̃ eiꝰ ꝙ frẽs:ꝙ foris stantes miserũt ad eũ vocãtes eũ. Et sedebat circa eũ ẽba:ꝙ dicũt ei. Ecce mr̃ tua ꝙ frẽs tui foris q̃rũt te. Et rñdẽs eis ait. Que ẽ mr̃ mea ꝙ frẽs mei: Et circũspiciẽs eos ꝙ ĩ circuitu eiꝰ sedebãt: ait. Ecce mater mea et frẽs mei Qui eĩ fecerit voluntatẽ dei:hic frat̃ meꝰ ꝙ soror mea ꝙ mr̃ est. ¶ Ca. IIII.

ITez̃ cepit docere ad mare et ꝯgregata ẽ ad eũ turba multa ita vt ĩ nauim ascendens sedẽt in mari:ꝙ oĩs turba circa mare sup terrã erat: ꝙ docebat eos ĩ ꝑabolis multa:ꝙ dicebat illis ĩ doctna sua. Audite. Ecce exijt seminans ad seminandũ. Et dũ seminat: aliud cecidit circa viã ꝙ venerũt volucres celi et comederũt illud. Aliud vo cecidit sup petrosa vbi nõ habuit terrã multã:et statim exortũ est qm̃ ñ habebat altitudinẽ terre. ꝙ qñ exortus ẽ sol exestuauit et eoꝝ nõ habebat radicez:exaruit. Et aliud cecidit ĩ spinas: ꝙ ascenderũt spine ꝙ suffocauerũt illud:ꝙ fructũ nõ dedit. Et aliud cecidit ĩ terrã bonam et dabat fructũ ascendentẽ ꝙ crescentẽ:ꝙ afferebat vnuꝫ tricesimũ. vnuꝫ sexagesimũ.ꝙ vnũ centesimũ. Et dicebat ꝙ hꝫ aures audiẽdi:audiat. Et cũ eẽt singularis:interrogauerũt eũ hi ꝙ cũ eo erãt duodecim ꝑabolam. Et dicebat eis.a. Vob datũ est nosse misteriũ regni dei: illis aũt ꝙ foris fũt in paboľ oĩa fiunt. vt videntes videant ꝙ nõ videant.ꝙ audiẽtes audiãt ꝙ nõ intelligant:ne qñ ꝓuertant̃ ꝙ dimittant̃ eis pcta. Et ait illis. Nescitis ꝑabolã hanc:Et quo omnes ꝑabolas cognoscetis:b. Qui semĩat. verbũ seminat. Hi aũt fũt ꝙ circa viam vbi seminat̃ verbũ:et cũ audierint ꝓtinus venit sathanas et aufert qđ seminatũ est ĩ cordẽ eorũ. Et hi fũt similit̃ qui sup petrosa seminant̃:qui cum audierit verbum statim cum gaudio accipiũt illud ꝙ non habent radicem in se sed temporales sunt. deinde orta tribulatione ꝙ psecutione ꝓpter verbuꝫ confestim scandalizant̃. Et alij sunt ꝙ in spinis seminant̃. Hi sunt qui verbuꝫ audiunt:et erumne seculi ꝙ deceptio diuitiarũ et circa reliq̃ ꝓcupiscentie introeuntes suffocant verbũ: ꝙ sine fructu efficit̃. Et hi sũt ꝙ sup terraꝫ bonã seminati sunt: ꝙ audiunt verbum ꝙ suscipiũt:et fructificant. vnũ tricesimũ.ꝙ vnũ sexagesimũ.ꝙ vnum centesimũ.c. Et dicebat illis. Nunqđ venit lucerna vt sub modio ponatur aut sub tecto:Nonne vt sup candelabrum ponatur:d. Nõ est em̃ aliquid absconditum quod non manifestet̃: nec factuꝫ est occultum qđ nõ veniat in palam. Si q̃s hꝫ aures audiẽdi audiat.e. Et dicebat illis. Videte qđ audiatis. In q̃ mensura mẽsi fueritis

j
.a. Mr̃.xxxvij
Mr̃.cxxxñj.
Lu.lxxvij.
Jo.cix.

ij
b. Mr̃.xxxviij
Mar̃.cxxxv.
Lu.lxxviij.

ij
.c. Mr̃.xxxix.
Mr̃.xxxij.Lu
cxxxñj.ꝙ lxxix

ij
.d. Mar̃.xl.
Mar̃.xcij.
Lu.lxxx.

ij
.e. Mr̃.xlj.
Mr̃.l. Lu.lvj.

ij
.a. Mr̃.xlij.
Mr̃.cclxxj.
Lu.ccxxx.
x
.b. Mar̃.xliij.

remetier̃ vob̃ 7 addicier̃ vob̃.a. Qui em̃ hz: dabit illi.7 q̃ nõ hz etiam qd̃ hz auferet ab eo.b. Et dicebat. Sic ẽ regnũ dei: quẽadmodũ si homo iaciat sementẽ i terrã 7 dormiat: 7 exurgat nocte 7 die 7 semen germinet 7 i crescat dũ nescit ille. Ultro em̃ terra fructificat: primũ herbaz. deinde spicaz. deinde plenũ frumentũ in spica. Et cuz exp̃duxerit fructus statim mittit falcẽ: qm̃ adest messis.c. Et dicebat. Cui assimilabimus regnũ dei. aut cui pabole ꝓpabim⁹ illud: Sicut granũ sy̓napis qd̃ cũ semiatũ fuerit

ij
.c. Mar̃.xliiij.
Mat̃.cxxxvij.
Lu.clxvij.

i terra min⁹ est oĩbz seminibz q̃ sũt in ter̃a. 7 cũ natũ fuerit: ascẽdit in arborẽ. 7 fit maius oĩbz olerib̃: 7 facit ramos magnos ita vt possint sub vmbra ei⁹ aues celi habitare.d. Et talibus mltis pabolis loq̃bat eis verbũ put poterãt audire: sine pabola aũt nõ loq̃bat eis.e. Seorsũ aũt discipulis disserebat oĩa.f. Et ait illis i illa die cũ sero essz factũ. Trãseamus ꝺ. Et dimittẽtes turbaz assumũt eũ ita vt erat i naui: 7 alie naues erãt cũ illo. Et facta ẽ pcella magna venti: et fluct⁹ mittebat i nauim: ita vt impleret̃ nauis. Et erat ipe i puppi supcer uical dormiẽs. 7 excitãt eũ 7 dicũt illi. Magister. nõ ad te ptinet q̃ pim⁹ Et exurgẽs ꝓminat⁹ est vento: et dixit mari. Tace. obmutesce. 7 cessauit vent⁹: 7 facta ẽ tranq̃llitas magna. Et ait illis. Quid timidi estis: Necdũ habetis fidẽ. Et timuerũt timore magno: 7 dicebãt ad alterutr̃. Quis putas est iste: quia ventus 7 mare obediunt ei. ¶ Capitulum. V.

Et venerũt trãs fretũ maris in regionẽ gerasenorũ. Et exeunte ei de naui statim occurrit de monumẽtis hõ in spũ immũdo: qui domiciliũ habebat i monumẽtis. Et neq̃ cathenis iam quisq̃ poterat eũ ligare: qm̃ sepe cõpedib̃ 7 cathenis vinctus dirupissẽt cathenas 7 ꝓpedes ꝓminuissẽt: et nemo poterat euz domare. Et semp die ac nocte i monumẽtis 7 in montib̃ erat clamans: 7 ꝓcidens se lapidib̃. Videns aũt ihm alonge cucurrit 7 adorauit eũ: 7 clamans voce magna dixit. Quid mihi 7 tibi ihu fili dei altissimi: Adiuro te p̃ deũ ne me torqueas. Dicebat em̃ illi. Exi spũs immũde ab hoie isto. Et interrogabat eũ. Qd̃ tibi nomẽ est: Et dicit ei. Legio mihi nomẽ est: q̃ multi sum⁹. Et depcabat eũ multũ: ne se expellẽt extra regionẽ. Erat aũt ibi circa mõtẽ grex porcor̃ magn⁹ pascẽs in agris. 7 depcabant̃ eũ spũs: dicentes. Mitte nos in porcos: vt in eos introeamus. Et concessit eis statim ihs. Et exeuntes spũs immũdi introierunt in porcos: 7 magno impetu grex precipitatus est in mari ad duo milia: 7 suffocati sũt in mari. Qui aũt pascebãt eos fugerũt 7 nũciauer̃t in ciuitatẽ 7 i agros Et egressi sũt videre quid esset factũ: 7 venier̃t ad ihm: 7 vident illũ q̃ a demonio vexabat̃ sedentẽ vestitũ 7 sane mẽtis: 7 timuerũt. Et narrauer̃t illis q̃ viderãt q̃liter factũ essz ei q̃ demoniũ habuerat: 7 de porcis. Et rogare ceperũt eũ: vt discedẽt de finib̃ eorũ. a. Cunq̃ ascendẽt nauim: cepit illũ depcari q̃ a demonio vexat⁹ fuerat vt esset cũ illo 7 nõ admisit eum. sz ait illi. Vade i domũ tuaz ad tuos et annũcia illis q̃nta tibi dñs fecerit 7 miserꝰ sit tui. Et abiit 7 cepit pdicare i decapoli. q̃nta sibi feciss̃ ihs 7 oẽs mirabant̃. b. Et cũ ascẽdiss̃ ihs i nauim rursũ trãs fretũ ꝓcessit turba mlta ad eũ: 7 erat circa mare. Et venit q̃dã de archisy̓nagogis nomie iayrus: et videns eũ pcidit ad pedes ei⁹: 7 depcabat̃ euz multũ dicẽs. qm̃ filia mea in extremis ẽ. Veni ipone manũ tuã sup̃ eã: vt salua sit 7 viuat Et abiit cũ illo: 7 sequebat̃ euz turba multa: 7 ꝓmebant eum. Et mulier que erat in profluuio sanguinis annis duodecim 7 fuerat multa perpessa a q̃plurib̃ medicis. 7 erogauerat omia sua. nec quicq̃ pfecerat: sed magis deterius habebat. Cũ audisset de ihu venit in turba retro: 7 tetigit vestimentuz eius. Dicebat em̃: qui a si vel vestimentũ eius tetigero saluus ero. Et pfestim siccatus est fons sanguinis eius: 7 sensit corpore quia sanata esset a plaga. Et statim Ihs in semetipso cognoscens virtutem que

viij
.a. Mr̃.xlviij.
Lu.lxxxiij.

ij
.b. Mar̃.xlix.
Mat̃.lxxiiij.
Lu.lxxxv.

erierat de illo: conuersus ad turbam aiebat. Quis tetigit vestimēta mea? Et dicebāt ei discipuli sui. Videres turbam oprimentē te. & dicis qs me tetigit? Et circūspiciebat videre eaz que hoc fecerat. Mulier vo timens & tremens sciens qd factū essz in se: venit & procidit ante eum & dixit ei omnez veritatē. Ille aūt dixit ei. Filia. fides tua te saluaz fecit: vade ī pace. & esto sana a plaga tua. Adhuc eo loquēte veniūt nuntij ad archisynagogū dicentes: q filia tua mortua est. Quid vlē vexas mgrm? Ihs aē au dito verbo qd dicebaē: ait archisynagogo. Noli timere: sz tantūmodo crede. Et ñ admisit quenq se sequi: nisi Petrū & Jacobū et Johannē frēm iacobi. Et veniunt in domū archisynagogi. Et vidit tumultū & flentes et eiulantes multū & ingressus ait illis. Quid turbamini & ploratis? Puella nō ē mortua: sz dormit. Et irridebant eū. Ipse vo eiectis oīb assumit prem & mrez puelle. & q secum erāt: et ingrediunē vbi puella erat iacēs. & tenēs manū puelle: ait illi. Thabithacumi. qd est interptatū. puella tibi dico surge. Et cōfestim surrexit puella & ābulabat. Erat aūt ānoz duodecim. Et obstupuerūt stupore magno. Et pcepit illi vehemēter: vt nemo id sciret: & iussit dare illi manducare. Ca. VI.

i
Mr.l. Mt.cxlj
Lu.xix.
Jo.lix.

Et egressus inde abijt in patriā suā: & seqbanē euz discipuli sui. Et facto sabbato cepit ī synagoga docere: & multi audientes: āmirabanē in doctrina ei? dicentes. Unde huic hec oīa: & q est sapientia q data est illi: et virtutes tales que p man? eius efficiunē: Nōne hic ē fabri fili? et Marie: frat Jacobi et ioseph & iude & symonis. Nōne & sorores ei? hic nobiscū sūt? Et scandalizabanē ī illo. a. Et dicebat illis ihs q nō est pphā sine honore nisi in patria sua & ī domo sua & in cognatōne sua. Et nō poterat ibi virtutē vllā facere nisi paucos infirmos impositis manibo curauit: & mirabaē ppt incredulitatez eor. b. & circuibat castella in circuitu docēs. c. Et vocauit duodecim: et cepit eos mittere binos: et

i
.a. Mar.lj.
Mat.cxlij.
Lu.xxj.
Jo.xxxv.
ij
.b. Mar.lij.
Mt.lxxvj.
Lu.clxix.
ij
.c. Mar.liij.
Mt.lxxxij.
Lu.lxxxvij.
et.cx.

dabat illis pētē spirituū immūdoz Et pcepit eis ne qd tollerēt in via nisi virgaz tm. nō peraz. nō panē neq in zona es sz calciatos sandalijs: & ne induerenē duabo tunicis. d. Et dicebat eis. Quocūq introieritis in domuz illic manete donec exeatis inde. e. & quicunq nō receperint vos: nec audierint vos: exeūtes inde excutite puluerem de pedibo vestris ī testimoniū illis. f. Et exeuntes pdicabant vt penitentiaz agerēt: & demonia multa eiciebant: & vngebant oleo mltos egros & sanabanē. g. Et audiuit rex herodes: manifestū em factū est nomen ei?: et dicebat. Quia Johannes baptista resurrexit a mortuis: & ppte rea vtutes opanē in illo. Alij aūt dicebant q Helias est: alij vo dicebāt q pphā est qsi vn? exphetis. h. Quo audito Herodes ait. Quez ego decollaui Johānez hic a mortuis resurrexit. i. Ipe em herodes misit ac tenuit Johānez & vinxit eū in carcere ē ppter herodiadē uxorē Philippi frīs sui: q duxerat eā. k. Dicebat em iohannes herodi. Nō licet tibi habere uxorem frīs tui. Herodias aūt insidiabaē illi & volebat occidere eum nec poterat. Herodes aē metuebat Johannez sciens eū vir iustū & sanctū & custodiebat eum & audito eo multa faciebat & libenter eum audiebat. Et cuz dies oportun? accidisset: herodes natalis sui cenā fecit prīcipibo & tribunis et pmis galilee. Cūq ītroissz filia ipsi? herodiadis & saltassz & placuissz Herodi simulq recūbentibo: rex ait puelle. Pete a me qd vis: et dabo tibi. Et iurauit illi: q quicqd petieris dabo tibi: licet dimidiū regni mei. Que cū exisset: dixit mri sue. Quid petaz? At illa dixit. Caput Johānis baptiste. Cūq introisset statim cum festinatōne ad regē: petiuit dicens. Volo vt protin? des mihi ī disco caput Johannis baptiste. Et contristatus ē rex Propter iusiurandum et ppter simul discumbentes noluit eam contristari: sed misso speculatore precepit afferri caput ei? in disco: & decollauit euz in carcere. Et attulit caput eius in disco & dedit illud puelle: & puella dedit

ij
.d. Mr.liiij.
Mat.lxxxvij.
Luc.cxij.et.
lxxxviij.
ij
.e. Mar.lv.
Mt.lxxxv.
Luc.cxiij.et.
lxxxviij.
viij
.f. Mar.lvj.
Lu.lxxxix.
ij
.g. Mar.lvij.
Mat.cxliij.
Lu.xc.
x
.h. Mar.lviij.
ij
.i. Mar.lix.
Mat.cxliiij.
Lu.xij.
vj
.k. Mar.lx.
Mat.cxlv.

viij .a. Maf. lxj. Lu. cxj.
matri sue. Quo audito discipuli ei⁹ venerũt ⁊ tulerũt corp⁹ eius: ⁊ posue rũt illud in monumẽto. a. Et ꝓuenientes apli ad ihm: renunciauerunt ei oia que egerant ⁊ docuerãt. b. Et ait illis. Venite seorsũ in desertũ locus: et requescite pusillũ. Erant em̃ qui veniebant ⁊ rediebant multi: ⁊ nec spacium manducãdi habebant. c. Et ascendentes in nauim abierũt i desertũ locum seorsũ. Et viderũt eos abeuntes ⁊ cognouerunt multi: ⁊ pedestres de oĩbo ciuitatibo cucurrerũt illuc et p̃uenerũt eos. Et exiens vidit turbaz multam ihs: ⁊ misertus ẽ sup eos q̃ erãt sicut oues nõ habentes pastorẽ ⁊ cepit illos docere multa. d. Et cum iam hora multa fieret: accesserũt discipuli ei⁹ dicentes. Desertus locus est hic: ⁊ iaz hora ꝓterijt. Dimitte illos vt euntes in ꝓximas villas et vicos: emant sibi cibos q̃s manducẽt. Et respondẽs: ait illis. Date illis vos mãducare. Et dixerũt ei. Eũtes emam⁹ ducentis denarijs panes: ⁊ dabim⁹ illis mãducare. Et dicit eis. Quot panes habetis? Ite ⁊ videte. Et cum cognouissent: dicũt. Quiq̃. Et duos pisces. Et p̃cepit illis vt accũbere facerent omnes ꝑm ꝓtubernia sup viride fenũ. Et discubuerũt i ptes: p centenos ⁊ quinq̃genos. Et acceptis q̃nq̃ panibo ⁊ duobo piscibo: ĩtuens i celuz bñdixit ⁊ fregit panes et dedit discipulis suis vt ponerẽt añ eos. ⁊ duos pisces diuisit omnibo. Et manducauerũt omnes: et saturati sũt. Et sustulerunt reliquias fragmẽtoz duodecim cophinos plenos: ⁊ de piscibo. Erant aũt qui manducauerũt quinq̃ milia viroz. e. Et statim coegit discipulos suos ascendẽ nauim vt p̃cederẽt euz trãs fretũ ad bethsaydaz: dũ ipse dimittẽt ꝓplm. f. Et cuz dimisisset eos: abijt i montẽ orare. g. Et cũ sero eẽt erat nauis i medio mari: ⁊ ipe solus in terra. Et videns eos laborãtes i remigando. erat em̃ vent⁹ ꝯrius eis: et circa q̃rtaz vigiliam noctis venit ad eos ãbulans sup̃ mare: et volebat p̃terire eos. At illi vt viderũt euz ambulantẽ sup̃ mare: putauerũt fantasma eẽ: ⁊ exclamauerũt. Omnes em̃ vide

viij .i. Maf. lxiiij. Maf. cxlvij. Lu. xciij. Jo. xlix.

vj .b. Maf. lxij. vj .c. Mf. lxiij. Mf. lxxvij.

j .d. Maf. lxiiij. Maf. cxlvij. Lu. xciij. Jo. xlix.

vj .e. Maf. lxv. Mf. cxlviij. ij .f. Mf. lxvj. Maf. cxlix. Lu. xliij. et. xxvj. viij .g. Maf. lxvij. Mf. cl. Jo. lj.

rũt eũ: ⁊ ꝓturbati sũt. Et statim locut⁹ ẽ cum eis: ⁊ dixit eis. Confidite Ego suz. nolite timẽ. h. Et ascẽdit ad illos in nauim: ⁊ cessauit ventus. Et plus magis int̃ se stupebant. Nõ em̃ intellexerũt ꝺ panibo. Erat ei coz cop obcecatũ. Et cũ trãsfretassent: venerunt i terrã genesareth: ⁊ applicuerũt. i. Cũq̃ egressi essent de nauí cõtinuo cognouerũt eũ: ⁊ ꝓcurrẽtes vniuersaz regionẽ illã cepant i gbatis eos q̃ se male habebant circũferre vbi audiebant eũ esse. Et q̃cunq̃ introiebat i vicos vel i villas aut ciuitates: i plateis ponebãt infirmos. ⁊ depcabant eũ vt vel fimbriã vestimẽti eius tangerent: et quotquot tangebant eum salui fiebant.

vj .h. Mf. lxviij. Maf. clj.

ij .i. Mf. lxix. Maf. cliij. Lu. xxxvj.

Capitulum. VII.

Et conueniũt ad eum pharisei ⁊ quidaz de scribis: venientes ab hierosolimis. Et cũ vidissent q̃sdam ex discipulis eius ꝓmuniboz maibo id est nõ lotis manducare panes: vituperauerũt. Pharisei ei ⁊ oms iudei nisi crebro lauẽt man⁹ nõ mãducant tenentes traditionem seniorz: ⁊ a foro nisi baptizent̃ n̄ comedũt: ⁊ alia multa sũt q̃ tradita sũt illis seruare. baptismata calicũ ⁊ urceorz ⁊ eramẽtoz ⁊ lectorz. a. Et interrogabãt eũ pharisei ⁊ scribe. Quare discipuli tui n̄ ambulãt iuxta traditoz seniorz: sz ꝓmuiboz mãducãt panẽ? At ille rñdẽs dixit eis. Bñ ꝓpheta tauit ysaias de vob ypocritis: sicut scriptũ est. Popul⁹ hic labijs me honorat: coz aũt eorz lõge ẽ a me. Inuanũ aũt me colũt docẽtes doctrinas ⁊ pcepta hoim. Relinq̃ntes ei mandatũ dei: tenetis traditões hoim baptismata urceorz ⁊ calicũ ⁊ silia bis facitis multa. Et dicebat illis. Bene irritũ fecistis pceptũ dei: vt traditõez vestrã seruetis. Moyses em̃ dixit. Honora pẽz tuũ ⁊ mẽz tuã: ⁊ q̃ maledixerit pẽ vl mẽ morte moriat̃. Vos aũt dicitis. Si dixerit hõ patri aut mẽ corbaz qđ ẽ donũ qđcunq̃ ex me ẽ tibi pfuerit: ⁊ vlt̃ n̄ dimittitis euz q̃cq̃ facẽ pẽ suo aut mẽ rscidẽtes vbũ dei p̃ traditoz vraz quã tradidistis. Et multa silia hmõi facitis. Et aduocãs iterũ turbaz: dicebat ill. Audite me oes ⁊

Cañ. x Maf. lxx.

vj .a. Maf. lxxj. Maf. cliiij.

intelligitæ. Nihil ẽ extra hoiez introi-
ens in eũ qđ possit euz coiq̃nare: sz
q̃ de hoie pcedũt illa sũt q̃ coiq̃nant
hoiez. Siquis habet aures audiendi
audiat. a. Et cũ introisset in domũ a
vj turba: ītrogabant eũ discipuli ei⁹
a. Mr̃. lxxij. pabolam. Et ait illis. Sic ⁊ vos im-
Mat̃. clvij. prudentes estis. Nõ intelligitis qz oẽ
extrinsec⁹ introiens in hoiem nõ pt
eũ coiq̃nare qz nõ introijt ī coz ei⁹.
sz ī ventrẽ vadit et ī secessũ exit pur-
gans omẽs escas: Dicebat aũt: qm̃ il
la q̃ de hoie exeũt illa coiq̃nant ho-
minẽ. Abintus em̃ ỏ cozde hoim ma
le cogitatões pcedũt. adulteria. for-
nicatões. homicidia. furta. auaritie
nequitie. dolus. impudicitie. oculus
malus. blasphemia. supbia. stultitia.
Omẽia hec mala abint⁹ pcedũt: ⁊ co-
iq̃nant hoiez. Et inde surgens abijt
in fines tyri et sydonis: et ingressus
domũ neminẽ voluit scire: ⁊ ñ potuit
latere. Mulier em̃ statim vt audiuit
de eo cui⁹ filia habebat spũm immũ-
dum intrauit: et pcidit ad pedes ei⁹.
vj Erat em̃ mulier gentilis: syrophenis
.b. Mr̃. lxxiij. sa genere. b. Et rogabat eũ vt demo-
Mat̃. clix nũ eiceret ỏ filia eius. Qui dixit illi
Sine prius saturari filios. Nõ est eĩ
bonũ sumere panẽ filioz. ⁊ mittẽ ca
nibo. At illa rñdit: ⁊ dixit illi. Etiq̃
dñe. Nam ⁊ catelli comedũt sub mẽ-
sa de micis pueroz. Et ait illi. Pro-
pter hunc sermonẽ vade: exijt demo-
niũ de filia tua. Et cũ abijsset domuz
ꝛ inuenit puellaz iacentẽ supꝰ lectum.
.c. Mr̃. lxxiiij. ⁊ demoniũ exijsse. c. Et itez exiens ỏ
finibo tyri venit p sydonem ad mare
galilee inter medios fines decapole-
os. Et adducũt ei surdum ⁊ mutum.
Et depcabanť eũ vt imponat illi ma
nuz. Et apprehendens eũ de turba se-
orsuz misit digitos suos ī auriculas
eius: ⁊ expuens tetigit linguã eius:
⁊ suspicies in celũ ingemuit: ⁊ ait il-
viij li. Effeta. qđ est adaperire. Et statim
b. Mr̃. lxxv. aptæ sũt aures ei⁹: ⁊ solutũ est vincu
Luce. c. lũ lingue ei⁹. et loq̃bať rectæ. Et pce-
pit illis ne cui dicerẽt. b. Quãto aũt
eis pcipiebat tantomagis plus predi
cabant: ⁊ eo amplius ãmirabanť: di
centes. Bene omĩa fecit: ⁊ surdos fe-
cit audire ⁊ mutos loq̃. ¶ Ca. VIII.

vj
Mr̃. lxxvj.
Mat̃. clx.

In dieb⁹ illis itez cũ
turba multa essz nec habẽt
qđ manducarent: cõuocatis
discipulis ait illis. Misereor sup tur
bã: qz ecce iã triduo sustinẽt me nec
habent qđ manducent: etsi dimisero
eos ieiunos ī domũ suaz: deficient in
via. Quidaz em̃ ex eis delonge vene
rũt. Et rñderunt ei discipuli sui. Ũñ
illos potærit q̃s hic saturare panib⁹
ī solitudie: Et interogauit eos. Quot
panes habetis: Qui dixerũt. Septẽ.
Et pcepit turbe discũbere sup tærrã.
Et accipiẽs septez panes grãs agens
fregit: ⁊ dabat discipulis suis vt ap-
ponerẽt: ⁊ apposuerũt turbe. Et ha-
bebãt piscículos paucos: ⁊ ipos bñ-
dixit. ⁊ iussit apponi. Et mãducaueĩt
⁊ saturati sũt: et sustulerũt qđ supa-
uerat de fragmentis septem sportas
Erãt aũt qui mãducauerãt q̃si q̃tuoz
milia. ⁊ dimisit eos. Et statim ascen-
dens nauim cũ discipulis suis: venit
iiij ī ptes dalmanutha. a. Et exierũt pha
a. Mr̃. lxxvij. risei ⁊ ceperũt ꝯquirere cũ eo: q̃ren-
Mat̃. clxj. tes ab illo signũ de celo: temptantes
Jo. xviij. ⁊. lxij eum. b. Et ingemiscens spũ ait. Quid
vj generatõ ista signum querit: Amen
b. Mr̃. lxxviij. dico vobis. si dabiť generatõni isti si
Mt̃. clxiij. gnum. Et dimittẽs eos ascendit itez
naum: ⁊ abijt trans fretũ. Et oblitι
ij sũt panem sumere: et nisi vnũ panez
c. Mr̃. lxxix. nõ habebãt secũ in naui. c. Et pcipie
Mt̃. clxiiij. bat eis dicens. Videte ⁊ cauete a fer-
Lu. cxxxviij. mento phariseorũ: ⁊ fermento hero-
vj dis. d. Et cogitabãt ad altezutz dicẽ
d. Mr̃. lxxx. tes: qz panes ñ habem⁹. Quo cogni-
Mt̃. clxv. to ait illis ihs. Quid cogitatis qz pa-
nes nõ habetis: Nondũ cognoscitis
nec intelligitis: Adhuc cecatũ habe
tis coz vr̃m. Oculos hñtes non vide-
tis: ⁊ aures hñtes ñ auditis. Nec re-
cozdamini qñ quinq̃ panes fregi in
quiq̃ milia. et q̃t copbinos fragmẽ-
toz plenos sustulistis: Dicũt ei. Du-
odecim. Qñ ⁊ septem panes in q̃tuoz
milia: quot sportas fragmẽtoz tuli-
stis: Et dicũt ei septẽ. Et dicebat eis
p Quo nondũ intelligitis: e. Et venit
e. Mar̃. lxxxj. bethsayda: ⁊ adducũt ei cecuz: ⁊ ro-
gabãt eũ vt illũ tangẽt. Et apprehẽsa
manu ceci eduxit eũ extra vicũ: ⁊ expu-
ens ī oc'os ei⁹ iposítis manibo suis: ī-

terrogauit eũ si qđ videret: Et aspiciens ait. Video hoīes velut arbores ābulantes. Deinde iterꝫ īposuit manus sup oculos eiꝰ q cepit vidē: q restituꝰ est: ita vt clare videret oīa. Et misit illũ ī domũ suaz: dicēs. Vade in domũ tuã. etsi vicũ introieris nemini dixeris. a. Et īgressus est ihs q discipuli eiꝰ castella cesaree philippi: et ī via īterrogabat discipulos suos dicens eis. Quez me dicunt esse hoīes: Qui rñdērũt illi: dicētes. Alij iohem baptistaz. alij heliã. alij vo qsi vnuz de pphis. Tũc dicit illis. Vos vo quez me esse dicitis: b. Rñdens petrꝰ ait ei Tu es xpc. Et pminatus ē eis. ne cui dicerent de illo. Et cepit docere eos qm̃ oportz filiũ homis pati multa q reprobari a senioribꝫ q a sũmis sacerdotibꝫ q scribis q occidi: q pꝰtres dies resurgẽ. Et palã verbũ loqbaf. c. Et apphēdens eũ petrus: cepit increpare eũ. Qui puersus q videns discipulos suos: pminatꝰ est petro dicēs. Vade retro me sathanas: qm̃ ñ sapis q dei sũt sz q hoīm. d. Et puocata turba cũ discipulis suis dixit eis. Siqs vult me seq̃ deneget semetipm q tollat crucẽ suaz q sequaf me. Qui em̃ voluerit aiam suã saluaz facere pdet eã: qui aũt pdiderit aiam suam pter me q euãgeliũ: saluã faciet eã. Quid em̃ pderit hoī si lucref mũduz totũ: q detrimẽtũ aie sue faciat: Aut quid hõ pmutatõnis dabit p anima sua: e. Qui em̃ me confessus fuerit et verba mea in generatõne ista adultera q peccatrice: q filius hois pfitebitur eũ cum venerit in gloria patris sui cum angelis suis. Ca. IX.

I
.a. Mf. lxxxij.
Maf. clxvj.
Lu. xcuij.
Jo. lxxiiij.

ij
.b. Mf. lxxxiiij
Mf. clxviij.
Lu. xcv.

vj
.c. Mf. lxxxiiij
Mfa. clxix.

ij
.d. Mf. lxxxv.
Mf. clxx.
Lu. cxcvj.

ij
.e. Mf. lxxxvj.
Mf. xciiij.
Lu. xcvij. et.
clxvj.

ij
Mf. lxxxvij.
Maf. clxxij.
Luc. xcviij.

Et dicebat illꝭ. Amẽ dico vobis: qz sũt qdã de hic stantibꝫ q nõ gustabũt mortẽ: donec videant regnũ dei venies in vtute. Et pꝰdies sex assũpsit ihs petrũ q iacobum q iohem. q ducit illos ī montẽ excelsuz solos: q trãsfiguratꝰ ē corã ipis. Et vestimẽta eiꝰ facta sũt splẽdentia q cãdida nimis velut nix q qlia fullo nõ pt sup terraz candida facẽ. Et apparuit illꝭ helias cũ moyse: q erãt loqntes cuz ihu. Et rñdens petrꝰ ait ihu. Rabbi. bonuz est nos hic esse: faciamꝰ hic tria tabernacla. tibi vnũ q moy si vnũ: q helie vnum. Nõ em̃ sciebat qđ diceret. Erãt em̃ timore exterriti. Et facta ē nubes obumbrãs eos. q venit vox de nube dicens. Hic est filiꝰ meus carissimꝰ: audite illũ. Et statim circũspiciẽtes neminẽ amplius viderũt nisi ihm tm̃ secuz. Et descẽdentibꝫ illis de mõte pcepit illis ne cuiq̃ que vidissent: narrarent: nisi cũ filius hois a mortuis resurrexerit. f. Et verbum ptinuerunt apud se: pquirẽtes qđ esset cũ a mortuis resurrexerit. g. Et inrogabant eũ dicẽtes. Quid g dicunt pharisei q scribe qz heliaz oportẽat venire primũ: Qui rñdens ait illis. Helias cuz venerit primo restituet omia: q qõ scriptũ est ī filiũ hois: vt multa patiaf q cõtemnaf. Sed dico vobis: qz q helias venit: et fecerũt illi qcunq̃ voluerũt sicut scriptuz ē de eo. h. Et veniẽs ad discipulos suos vidit turbam magnã circa eos: q scribas cõquirẽtes cũ illis. Et pfestim omis plus videns ihm stupefactꝰ est q expauerẽt q accurrentes salutabãt eum. Et interrogauit eos. Quid inter vos conquiritis: j. Et rñdens vnꝰ de turba dixit. Magr attuli filiũ meũ ad te hñtẽ spm̃ mutum: qui vbicũq̃ eũ apprehẽderit: allidit illum. et spumat q stridet dentibꝫ q arescit. Et dixi discipulis tuis vt eicerẽt illũ: q nõ potuerũt Qui rñdens eis dixit. O generatio īcredula: qđiu apud vos ero: Qđiu vos patiar: Afferte illum ad me. Et attulerũt eũ. Et cum vidisset eũ statim spũs pturbauit illũ: q elisꝰ ī terrã volutabaf spumãs. Et interrogauit pẽm eiꝰ. Quantũ tpis est ex q̃ ei hoc accidit: At ille ait. Ab infãtia. Et freqñter eũ ī ignẽ q ī aquã misit. vt eũ pderet. Sz q si qđ potes adiuua nos miserꝰ nr̃i. ihs aĩ ait illi. Si potes credẽ oīa possibilia sũt credẽti: Et ptinuo exclamãs pr̃ pueri cũ lacrimis aiebat. Credo dñe adiuua incredulitatẽ meã. Et cũ vidisz ihs pcurreutẽ turbã: pmiatꝰ ē spũi īmũdo dicẽs illi. surde q mute spũs. ego pcipio tibi exi ab eo: q ãpliꝰ ne ītroeas ī eũ. q exclamãs q mltũ discerpẽs eũ exijt

f
f. Mf. lxxxviij
vj
.g. Mf. lxxxix
Mf. clxxiij.

f
.h. Maf. xc.

ij
.j. Maf. xcj.
Maf. clxxiiij.
Lu. xcix.

ab eo:et fact⁹ est sicut mortu⁹:ita vt multi dicerēt qz mortu⁹ est. Jhs aūt tenēs manū ei⁹ eleuauit eū:et surrexit.a. Et cuz introisset ī domū:discipuli ei⁹ secretō ītrogabāt eū. Quare nos ñ potuim⁹ eijcere eū: Et dixit illis. Hoc gen⁹ in nullo p̄t exire: nisi in oōne z ieiunio.b. Et inde pfecti p̄tergradiebanť galileaz: nec volebat quenq̄ scire. Docebat aūt discipulos suos:z dicebat illis qm̄ fili⁹ hois tradet̄ in man⁹ hoīm.z occidēt eū:z occisus tertia die resurget. At illi ignorabant ꝺbū:z timebant int̄rogare eū. c. Et venerūt capharnaū. Qui cū domi essent int̄rogabat eos.Quid ī via t̄ctabatis:d. At illi tacebāt.Siq̄dez. in via int̄ se disputauerāt:quis eorū maior esset. Et resid̄s vocauit duodecim:z ait illis. Siq̄s vult p̄m⁹ esse erit oīm nouissim⁹ et oīm mīster. Et accipiēs puer̄ statuit eū ī medio eorū quē cū cōplex⁹ eēt:ait illis.Quisq̄s vnū ex hmōi pueris recepit ī nomine meo:me recipit.e.z q̄cunq̄ me suscepit nō me solū suscipit: sz eū qui me misit.f. Respondit illi Johannes dicēs. Mgr̄ vidim⁹ quēdaz ī noīe tuo eicientē demonia q̄ nō sequit̄ nos:et phibuim⁹ euz. Jhs aūt ait nolīte phibere eū. Nemo ē em̄ q̄ faciat ꝺtutē in noīe meo:et possit citō male loqui de me.Qui eī nō est aduersū vos: p vobis ē.g. Quisq̄s em̄ potū dederit vob calicez aq̄ frigidē in noīe meo qz xp̄i estis.amen dico vob nō p̄det mercedem suā.h. Et q̄squis scādalizauerit vnū ex his pusillis credētibo ime:bonum est ei magis si circūdaret̄ mola azinaria in collo ei⁹ et in mare mitteret̄.i. Etsi scādalizauerit te man⁹ tua:abscide illā. Bonū est tibi debilē introire ī vitaz: q̄ duas man⁹ hñtez ire ī gehēnam in ignē inextinguibilē k. vbi vermis eor̄ nō morit̄: z ignis nō extinguit̄. Etsi pes tu⁹ te scandalizat:amputa illū. Bonū ē tibi claudū introire ī vitā eternā: q̄ duos pedes hñtez mitti ī gehennaz ignis inextinguibilis: vbi vermis eoruz non moritur:et ignis nō extinguit̄. Qsi oculus tuus scandalizat te:eice eum Bonum est tibi luscū introire in regnum dei: q̄ duos oculos habentem mitti in gehennaz ignis: vbi vermis eorum non moritur:z ignis non extinguitur. Omnis em̄ igne saliet̄:et omnis victima sale saliet̄.l. Bonum est sal. Qdsi sal insulsum fuerit ī quo illd ꝺdietis:Habete ī vobis sal:z pacem habete int̄ vos. Ca.X.

Et inde exurgēs venit ī fines iudee vlt̄ iordanē z ꝓueniūt itez turbe ad euz: et sicut ꝓsueuerat itez docebat illos Et accedentes pharisei ītrogabāt eū si licz viro uxorē dimittē:tēptantes euz. At ille rñdēs dixit eis.Quid vobis p̄cepit Moyses:Qui dixerunt. Moyses pmisit libellū repudij scribē z dimittē.Quib⁹ rñdens ihs ait. Ad duritiā cordis vr̄i scripsit vobis p̄ceptū istud. Ab initō aūt creature masculū et feminā fecit eos de⁹ et dixit. Propt̄ hoc relinq̄t hō p̄rez suū z matrē:z adhēbit uxori sue:et erūt duo ī carne vna. Itaq̄ iam nō sunt duo:sz vna caro.Qd̄ g̃ de⁹ cōiunxit hō nō separet.a. Et ī domo itez discipuli ei⁹ de eodez int̄rogauerūt eū.b. Et ait illr̄ Quicūq̄ dimiserit uxorē suā:z aliaz duxerit:adulteriū ꝓmittit sup eā. Et si uxor dimiserit vir̄ suū z alij nupserit:mechat̄.c. Et offerebant illi parvulos vt tangēt illos:discipuli aūt cōminabanť offerētibo.Quos cū vidēt ihs:indigne tulit. Et ait illis.Sinite puulos venire ad me: z ne phibueritis eos.Taliuz est em̄ regnum dei. Amen dico vobis: quisquis non recepit regnum dei velut paruulus nō intrabit in illud. Et ꝓplexans eos et imponēs manus sup illos: benedicebat eos.d. Et cū egressus esset in via ꝓcurrens quidā genuflexo ante eū: rogabat eū: dicens. Magister bone: quid faciā vt vitam eternaz p̄cipiā: Jhs aūt dixit ei. Quid me dicis bonum:Nemo bonus: nisi solus deus. Precepta nosti.ne adulteres.ne occidas.ne fureris. ne falsum testimoniū dixeris:ne fraudez feceris.bonora p̄rez tuū z mr̄ez. At ille rñdes ait illi. Mgr̄ hec oīa obs̄uaui a iuuētute mea.e. Jhs aūt intuit⁹ euz.dilexit eum:z dixit ei.Vnuz tibi deest.Vade

r
.a. Mr̄.xcij.

ij
.b. Mar̄.xcvij.
Mt̄.clxxvj.
Lu.cj.

r
.c. Mar̄.xcvij.

ij
.d. Mr̄.xcv.
Mar̄.clxxvij.
Lu.cij.

j
.e. Mar̄. xcvj.
Mt̄.xcvij.
Lu.cxvj.
Joh.xl.

vij
.f. Mar̄.xcvij.
Lu.cij.

vj
.g. Mr̄.xcvij.
Math.c.

ij
.h. Mr̄.xcix.
Mar̄.clxxix.
Lu.cxcvij.

vj
.i. Mar̄.c.
Mar̄.clxxx.

r
.k. Mar̄.cj.

ij
.l. Mar̄.cij.
Mar̄.xxxj.
Lu.clxxxv.

vj
Mar̄.cij.
Mar̄.clxxxix.

r
.a. Mar̄.ciij.

ij
.b. Mr̄.cv.
Mar̄.cxc.
Lu.cxcv.

ij
.c. Mar̄.cvj.
Mar̄.cxcij.
Lu.ccxvj.

.d. Mar̄.cvij.
Mt̄.cxciij.
Lu.ccxvij.et
cxxj.

ij
.e. Mar̄. cviij.
Mar̄.cxciiij.
Lu.ccxix.

q̃cunq; hẽs vẽde ⁊ da paupib⁹ ⁊ habe
ij
.a. Mr̃.cix.
Mt̃.cxcv.
Lu.ccxx.
bis thesaurũ ĩ celo: ⁊ veni seq̃re me.
a. Qui ꝓtristat⁹ in v̈bo: abyt merẽs.
erat eĩ hñs mlt̃as possessiões. Et cir
cũspiciẽs ihs: ait discipulis suis. Q̃
difficile q̃ pecunias hñt ĩ regnũ dei ĩ
troibũt. Discipuli aũ obstupescebãt
ĩ v̈bis ei⁹. At ihs rursus rñdens: ait
illĩ. Filioli: q̃ difficile ẽ ꝓfidẽtes ĩ pe
cunijs ĩ regnũ dei introire. Facili⁹ ẽ
camelũ p foramẽ acus trãsire: q̃ diui
tẽ; intr̃e ĩ regnũ dei. Qui magis am
mirabanť: dicẽtes ad semetipos. Et
q̃s pt salu⁹ fieri: Et intuẽs ihs illos
ait illĩ. Apud hoies ĩpossibile ẽ: sz ñ
apud deũ. Oĩa em̃ possibilia sũt apud
deũ. Et post cepit ei Petr⁹ dicẽ. Ecce
ij
.b. Maf̃.cx.
Mt̃.cxcviij.
Lu.ccxxj.
nos dimisim⁹ oĩa: ⁊ secuti sum⁹ te. b.
Rñdens ihs ait. Amen dico vobis:
nemo est q̃ reliq̃rit domũ aut fratres
aut sorores aut pẽz aut mẽz aut fi
lios aut agros ꝓpter me ⁊ ꝓpter euan
geliuz q̃ nõ accipiet cẽties tantũ nũc
ij
.c. Maf̃.cxj.
Maf̃.cxcix.
Lu.clxxviij.
in tpe hoc: domos ⁊ frẽs ⁊ sorores ⁊
mẽres ⁊ filios ⁊ agros cũ psecutõib⁹:
⁊ in seculo futuro vitaz eternam. c.
Multi aũt erũt pmi nouissimi: ⁊ no
uissimi pmi. d. Erãt aũt ĩ via ascẽ
ij
.d. Mr̃.cxij.
Mt̃.ccj.
Lu.ccxxij.
tes hierosolimã: ⁊ pcedebat illos ihs
Et stupebãt: ⁊ seq̃ntes timebant. Et
assumens itez̃ duodecim: cepit illis
dicere q̃ essent ei ventura. Quia ecce
ascendim⁹ hierosolimã: ⁊ filius hois
tradet̃ principib⁹ sacerdotũ ⁊ scribis
⁊ seniorib⁹: ⁊ pdẽnabũt eũ morte. Et
tradent eũ gentib⁹ ⁊ illudent ei. ⁊ cõ
spuent eũ. ⁊ flagellabũt eũ: ⁊ interfi
vj
.e. Maf̃.cxviij.
Mt̃.ccij.
cient eum. ⁊ tertia die resurget. e. Et
accedũt ad eũ Jacob⁹ ⁊ Johãnes filij
zebedei: dicẽtes. Magr̃: volum⁹ vt qd̃
cunq; petierim⁹ facias nobis. At ille
dixit eis. Quid vultis vt faciã vobis
Et dixerũt. Da nobis vt vn⁹ ad dex
terã tuã. ⁊ alius ad sinistrã tuã sed̃ea
mus in gloria tua. Ihs aũt ait eis.
Nescitis q̃d petatis. potestis bibẽ ca
licẽ quẽ ego bibitur⁹ sum. aut baptis
mo q̃ ego baptizor: baptizari: At illi
dixerũt ei. Possum⁹. Ihs aũ ait eis.
Calicẽ quidem quẽ ego bibo bibetis.
⁊ baptismo q̃ ego baptizor baptiza
bimini: sedere aũ ad dexterã meã vel
ad sinistraz non est meũ dare vobis
sz quib⁹ paratum est. f. Et audientes
ij
.f. Maf̃.cxiiij.
Mt̃.cciij.
Lu.cclxx.
decem: indignati sũt de Jacobo ⁊ Jo
hanne. Ihs aũt vocans eos: ait illis
Scitis q; hi q̃ videnť principari gen
tib⁹ dñanť eis. ⁊ principes eorũ po
testatez̃ habent ip̃or: ñõ ita est aũt
ĩ vobis: sz q̃cũq; voluerit fieri maior
erit vester mĩster: ⁊ quicũq; voluerit
in vobis primus esse: erit oĩm seru⁹
iiij
g. Nam ⁊ filius hois nõ venit vt mi
.g. Mr̃.cxv.
Mt̃.cciiij.
Joh.cxxxv.et
nistraret eĩ. sed vt mĩstraret: ⁊ daret
aĩam suã redemptõnem p multis. h.
Et veniũt hiericho. Et pficiscẽte eo
de hiericho. et discipulis ei⁹ et pluri
ma multitudine: fili⁹ thimei barthi
meus cecus sedebat iuxta viaz men
dicans. Qui cũ audisset q; ihs naza
renus est: cepit clamare ⁊ dicẽ. Jhu
fili dauid: miserere mei. Et cõmina
banť illi mlt̃i: vt taceret. At ille mul
to magis clamabat: fili dauid misere
re mei. Et stãs ihs: pcepit illũ voca
ri. Et vocãt cecuz dicẽtes ei. Anime
q̃or esto: surge. vocat te. Qui piecto
vestimẽto suo: eriliẽs venit ad eũ. Et
rñdens ihs dixit illi. Quid tibi vis fa
ciam: Cecus aũ dixit ei. Rabboni vt
videaz. Ihs aũt ait illi. Vade. Fides
tua te saluã fecit. Et pfestim vidit: ⁊
sequebať eũ in via. Ca. XI.

Et cũ appropinqua
ret Hierosolime et bethanie
ij
Mr̃.cxvij.
Mt̃.ccvj.
Lu.ccxxxij.
ad mõte olivaz mittit duos
ex discipulis suis: ⁊ ait illis. Jte ĩ ca
stellũ q̃d cõtra vos ẽ: ⁊ statim intro
euntes illuc: inuenietis pullũ ligatũ
sup quem nemo adhuc hominũ sedit
Soluite illũ: ⁊ adducite. Et siq̃s vo
bis dixerit q̃d facitis: dicite q; dño
ij
necessarius est: ⁊ ꝓtinuo illũ dimit
.a. Mr̃.cxviij.
Maf̃.ccviij.
Lu.ccxxxiij.
tet huc. a. Et abeũtes inuenerũt pul
lum ligatũ. añ ianuaz foris ĩ biuio:
et soluũt eũ. Et q̃daz de illic stantib⁹
dicebãt illis. q̃d facitis soluẽtes pul
luz: Qui dixer̃t eis sicut pcepat illis
ihs: ⁊ dimiserũt eis. Et adduxer̃t pul
lũ ad ihm: ⁊ ip̃osuerũt illi vestimẽta
sua ⁊ sedit sup eũ. Multi aũt vestimẽ
ta sua strauerũt in via. Alij aũt frõ
i
des cedebant de arboribus: ⁊ sternebãt
.b. Maf̃.cxix.
Mt̃.ccix.
Lu.ccxxxiiij.
in via. b. Et q̃ preibant. ⁊ q̃ seq̃banť
clamabãt dicentes. Osanna bñdict⁹
Joh.c.
q̃ venit in noĩe dñi: benedictuz quo d

venit regnū pris nri dauid: osanna i excelsis. a. Et introiuit hierosolimā in tēplū: ⁊ circūspectis oib⁹ cū iā vespa eēt hora: exijt i bethaniā cū duo decim. Et alia die cū exirēt a bethania: esurijt. cūq; vidissent alōge ficū hñtez folia: venit si qđ forte iueniret i ea. Et cū veisset ad eā: nihil iuenit pter folia. Nō em̄ erat tps ficoz. Et rñdens dixit ei. Jā nō amplius inetern nuz ex te quisq; fructū māducet. Et audiebāt discipli ei⁹. b. ⁊ veniūt hierosolimā. Et cū introisset in templū cepit eicere vētētes ⁊ emētes in templo: ⁊ mensas nūmulariox ⁊ cathedras vētētiuz colūbas euertit. Et nō sinebat vt quisq; trāsferret vas p tēplū: ⁊ docebat eos dicens. Nōne scriptū ē. qz dom⁹ mea dom⁹ oronis vocabit oib⁹ gentib⁹? Vos aūt fecistis eā speluncā latronū. c. Quo audito prī cipes sacerdotū ⁊ scribe q̄rebant qūo eū pderent. Timebant em̄ eū qm̄ omnis turba āmirabat sup doctrina ei⁹. d. Et cū vespa facta esset: egredie bat de ciuitate. Et cū mane trāsirēt viderūt ficum aridā factam a radicibus. Et recordatus Petrus dixit ei. Rabbi. ecce ficus cui maledixisti: aruit. e. Et rñdēs Jhs ait illis. Habete fidem dei. Amen dico vobis qz quicunq; dixerit huic mōti tollere. ⁊ mitere in mare. ⁊ nō hesitauerit i corde suo sz crediderit. qz qcunq; dixerit fiat: fiet ei. f. Propterea dico vobis: omīa quecunq; orātes petitis credite qz accipietis: ⁊ euenient vob⁹. g. Et cū stabitis ad orandū: dimittite siqđ habetis aduersus aliquē: vt et pr̄ vr̄ q̄ in celis est dimittat vobis peccata vra qđ si vos nō dimiseritis nec pat̄ vr̄ q̄ in celis ē dimittet vob⁹ pcta vra h. Et veniūt rurs⁹ hierosolimā. Et cū ambularet in tēplo accedūt ad eū sūmi sacerdotes ⁊ scribe et seniores: et dicūt ei. In q̄ pstate hec facis: ⁊ qs tibi dedit hāc potestatē vt ista facias: Jhs aūt rñdens ait illis. Interrogabo vos ⁊ ego vnū verbū. ⁊ rñdete mihi: ⁊ dicā vobis in q̄ pstate hec faciā. Baptismus iohis de celo erat an ex hoib⁹: Rñdete mihi. At illi cogitabant secū dicētes. Si dixerim⁹ de celo: dicet nob⁹. Quare g̃ nō credidistis ei. Si dixerim⁹ ex hoib⁹: timem⁹ populū. Oēs em̄ habebāt Johez qz vere pphā eēt. Et rñdētes dicūt ihu. Nesci m⁹. Et rñdēs ihs ait illi. Neq; ego dico vob⁹ i q̄ pstate hec faciā. Ca. XII.

Et cepit illis in parabolis loq̄. Vineā plantauit homo: ⁊ circūdedit sepem ⁊ fodit lacū. ⁊ edificauit turrim. ⁊ locauit eaz agricolis: ⁊ peregre pfect⁹ est. Et misit ad agricolas in tpe seruum vt ab agricolis acciper de fructu vinee. Qui apprehensū eū cecidere rūt ⁊ dimiserūt vacuū. Et iterū misit ad illos aliū seruū: ⁊ illū in capite vulnerauerūt: ⁊ pstumelijs affecerūt. Et rursū aliū misit: et illū occiderunt: ⁊ plures alios q̄sdam cedentes. alios vo occidētes. Adhuc g̃ vnū hñs filiū carissimum ⁊ illuz misit ad eos nouissimū dicēs: qz forte verebūtur filiū meū. Coloni aūt dixerūt ad inuicē hic ē heres. Venite occidam⁹ eū: ⁊ nr̄a erit hereditas. Et apprehendentes eū occiderūt: ⁊ eiecerūt ext̄ vineā. Quid g̃ faciet dñs vinee: Veiet ⁊ pdet colonos: ⁊ dabit vineaz alijs. Nec scripturaz hanc legistis lapidem quē reprobauerūt edificātes hic factus ē in caput anguli: a dño factū ē istud ⁊ ē mirabile i oculis nostris. i. Et q̄rebāt eū tenere: ⁊ timuerūt turbam. Cognouerūt em̄ qm̄ ad eos parabolam hanc dixerat. Et relicto eo abierūt. k. Et mittūt ad euz q̄sdam ex phariseis ⁊ herodianis: vt eū capēt i vbo. Qui venientes dicūt ei. Mgr̄ scimus qz verax es ⁊ ñ curas quēq̄. Nec ei vides i facie hoim: sz in vitate viā dei doces. Licz dare tributū cesari: an ñ dabim⁹: Qui sciēs vsutiā illoz. ait ill'. Quid me tēptatis: afferte mihi denariū vt videā. At illi attulerūt ei. Et ait ill'. Cui⁹ē imago hec ⁊ inscriptō: Dicūt ei. cesaris. Rñdēs aūt ihs dixit ill'. Reddite igr̄ q̄ sūt cesaris cesari. ⁊ q̄ sūt dei deo. Et mirabāt oēs sup eo Et venerūt ad eū saducei q̄ dicūt resurrectōz nō esse: ⁊ interrogabāt eū dicētes. Mgr̄. moyses nobis scripsit vt si cuius frater mortu⁹ fuerit ⁊ dimiserit vxorē. ⁊ filios nō reliquerit:

vj
.a. Maī. cxx.
Mr̄. ccxiiij.

j
.b. Maī. cxxj.
Maī. ccxj. Lu
ccxxxviij.
Joh. xxj.

j
.c. Maī. cxxij.
Maī. ccxx.
Lu. ccxxxix.
Jo. lxxxv.

x
.d. Mr̄. cxxiij.

vj
.e. Mr̄. cxxiiij.
Maī. ccxv.

iiij
.f. Maī. cxxv.
Mr̄. ccxvj.
Jo. cl. ⁊. cxxxvij. ⁊. cxxviij.

vj
.g. Mr̄. cxxvj.
Maī. xliiij.

ij
.h. Mr̄. cxxvij.
Maī. ccxvij.
Lu. ccxl.

ij
Maī. cxxviij.
Maī. ccxix.
Lu. ccxlj.

j
.i. Maī. cxxix
Maī. ccxx.
Lu. ccxlij.
Joh. lxxxviij.

ij
.k. Maī. cxxx
Maī. ccxxiij.
Lu. ccxliij.

accipiat frater eius uxorẽ ipsi⁹: ⁊ re
suſcitet ſemen frĩ ſuo. Septẽ ꝯ frẽs
erãt ⁊ prim⁹ accepit uxorẽ: et mortu⁹
eſt nõ relicto ſemĩe. Et ſcõus accepit
eã ⁊ mortu⁹ eſt. ⁊ nec iſte reliq̃t ſemẽ
Et tertius ſilr. Et acceperũt eã ſilr
septẽ: ⁊ nõ reliq̃runt ſemen. Nouiſſi
ma oĩm defũcta ẽ ⁊ mulier. In reſur
rectõne ꝯ cum reſurrexerĩt: cuius ꝺ
his erit uxor? Septẽ em̃ habuerũt eã
uxorez. Et rñdẽs ihs ait illr. Nõne iõ
erratis. nõ ſciẽtes ſcripturas neq; ꝺ-
tutem dei? Cũ em̃ a mortuis reſurre-
xerĩt neq; nubẽt neq; nubent: ſz ſũt
ſicut ãgeli dei ĩ celis. De mortuis aũ
q̃ reſurgant nõ legiſtis ĩ libro moy̓ſi
ſup rubuz qũo dixerit illi de⁹ ĩq̃ens
ego ſuz de⁹ Abrahaz ⁊ de⁹ ỹſaac ⁊ de⁹
Jacob. Nõ eſt de⁹ mortuoꝝ: ſz uiuo-
rũ. Vos ꝯ multũ erratis. a. Et acceſ
ſit unus de ſcribis. qui audierat illos
ꝙquirẽtes: ⁊ uidens q̃m bene illis re-
ſpondĩt. interrogauit eum qꝺ eſſet
p̃mũ oĩm mandatũ. Jhs aũ rñdit ei
q̃ primũ oĩm mandatũ ẽ. Audi iſrl
dñs deus tuus de⁹ unus eſt: ⁊ diliges
dñm deuz tuũ ex toto corde tuo. ⁊ ex
tota aĩa tua. ⁊ ex tota mentẽ tua. et
ex tota uirtute tua. Hoc ẽ primũ mã
datũ. Secundũ aũt ſimile ẽ illi. Dili
ges ꝓximuz tuũ tanq̃ teip̃m. Maius
hoꝝ aliud mãdatũ nõ eſt. b. Et ait il
li ſcriba. Bñ mgr̃ in ueritate dixiſti
q̃ un⁹ eſt de⁹ ⁊ nõ eſt ali⁹ p̃ter euz. Et
ut diligaũ ex toto corde. ⁊ ex toto ĩtel
lectu. ⁊ ex tota aĩa. et ex tota fortitu-
dine: ⁊ diligẽ ꝓximũ tanq̃ ſeip̃m. ma
ius eſt oĩb olocauſtomatib; ⁊ ſacri
fitijs. Jhs aũt uidens q̃ ſapiẽter re-
ſpondiſſz: dixit illi. Nõ es longe a re-
gno dei. c. Et nemo iã audebat eũ in
terrogare. d. Et rñdens ihs dicebat
docens in templo. Quõ dicunt ſcribe
p̃m filiũ eſſe dauid? Ipe em̃ Dauid
dicit ĩ ſpirituſancto. Dixit dñs dño
meo: ſedẽ a dextris meis. donec ponã
inimicos tuos ſcabelluz pedũ tuoꝝ.
Ipſe ꝯ Dauid dicit eum dñm. et uñ
eſt filius eius? Et multa turba eũ li-
benter audiebat. e. Et dicebat eis in
doctrina ſua. Cauete a ſcribis: q̃ uo
lũt in ſcolis ambulare ⁊ ſalutari ĩ fo
ro: ⁊ ĩ primis cathedris ſedẽ in ſyna-

vj
.a. Mr̃.cxxxj.
Mat̃.ccxxxiij.

x
.b. Mr̃.cxxxij.

ij
.c. Mr̃.cxxxiij
Mt̃.ccxxvj.
Lu.ccxliij.

ij
d. Mr̃.cxxxiij
Mt̃.ccxxv.
Lu.ccxlv.

ij
.e. Mr̃.cxxxv.
Mt̃.ccxxix.
Lu.cxxxvij.et
ccxlvj.

gogis ⁊ primos recubitus ĩ cenis. f.
Qui deuorãt domos uiduaꝝ ſub ob-
tentu pliꝛe oꝛonis: hi accipient pli-
ꝛius iuditiuz. Et ſedens Jhs ꝛ gazo-
philatiũ aſpiciebat qũo turba iacta-
ret es in gazophilatiuz: ⁊ multi diui-
tes iactabant multa. Cũ veniſſz aũt
uidua una paup: miſit duo minuta
qꝺ eſt q̃drans. Et ꝓuocãs diſcipulos
ſuos ait illis. Amen dico uobis: q̃m
uidua hec paup plus oĩb miſit. qui
miſerũt in gazophilatiũ. Oĩes ei ex
eo q̃ habundabãt illis miſerũt: hec
ũo de penuria ſua omnia que habuit
miſit totum victum ſuũ. Ca. XIII.

viij
.f. Mr̃.cxxxvj.
Lu.ccxlvij.

Et cũ egrederetur
de tẽplo: ait illi un⁹ ex diſci-
pulis ſuis. Mgr̃: aſpice q̃les
lapides et q̃les ſtructure. Et rñdens
ihs: ait illi. Vides has oĩs magnas
edificatões? Nõ reliquet lapis ſup la
pidez q̃ nõ deſtruaẽ. a. Et cũ ſedẽt in
mõte oliuaꝝ ꝛ tẽplũ: inꝛogabant
eũ ſepatim Petr⁹ ⁊ iacobꝰ ⁊ iohãnes
⁊ andreas. Dic nobis q̃n iſta fiẽt: et
qꝺ ſignũ erit q̃n hec oĩa incipiẽt ꝓfu
mari? Et rñdens ihs cepit dicẽ illis.
Videte ne q̃s uos ſeducat. Multi em̃
veniẽt in noĩe meo dicẽtes q̃ ego ſũ
⁊ multos ſeducẽt. Cũ audieritis aũt
bella. ⁊ opiniones belloꝝ: ne timue-
ritis. Oportet em̃ hec fieri: ſz nondũ
finis. Exurget em̃ gens ꝓtra gentẽ.
⁊ regnũ ſup regnũ. ⁊ erũt terremot⁹
p̃ loca ⁊ fames. Initiũ doloꝝ hec. b.
Videte aũt uoſmetip̃os. Tradent em̃
uos in ꝓcilijs. ⁊ in ſy̓nagogis: uapu
labitis ⁊ ante p̃ſides ⁊ reges ſtabitis
p̃pt̃ me ĩ teſtimoniũ illis. c. Et in oẽs
gentes primũ oportz p̃dicari euãge-
liũ. d. Et cũ duxerint uos tradentes.
nolite p̃cogitare quid loq̃mini: ſz qꝺ
datũ uobis fuerit ĩ illa hora id loq̃-
mini. Nõ em̃ uos eſtis loq̃ntes ſz ſpi
rituſſcẽus. Tradet aũt fr̃ frẽm ĩ mor
tẽ ⁊ pr̃ filiũ ⁊ ꝓſurgẽt filij in pentes.
⁊ mortẽ afficiẽt eos. Eritis odio oĩb
p̃pt̃ nomẽ meũ. Qui aũt ſuſtinuerit ĩ
finẽ: hic ſalu⁹ erit. e. Cũ aũt videritis
abhoĩatõz deſolatõis ſtantẽ ubi ñ dz
(q̃ legit ĩtelligat) f. Tũc qui ĩ iudea
ſunt: fugiant ĩ montes. ⁊ qui ſup te-
ctũ ne deſcendat ĩ domũ. nec ĩtroeat

ij
Mr̃.cxxxvij.
Mt̃.ccxlij.
Lu.ccxlviij.

ij
.a. Maꝛ.cxxx-
viij Mt̃.ccxliij
Lu.ccxlix.

j
.b. Mr̃.cxxxix
Mt̃.lxxxviij.et
ccxliiij Lu.ccl
Jo.cxlj. et.
cxlvj. vj
.c. Mr̃.cxl.
Mt̃.ccxlvj.
ij
.d. Mr̃.cxlj.
Mt̃.lxxxviij.
Lu.cxlviij. et
cclj.
vj
.e. Mr̃.cxlij.
Mat̃.ccxlviij.
ij
.f. Maꝛ.cxliij.
Mt̃.ccxlviij.
Luc.ccliij.

ut tollat qđ de domo sua: et q in agro erit. nō reuertat retro tollē vestimē-
tū suū. a. Ve aūt pgnantibꝫ ꝙ nutriē-
tibꝫ ī illis diebꝫ. b. Orate vo: ut hyeme nō fiat. c. Erūt ei in diebꝫ illis tribula
cões tales quales nō fuerūt ab initio creature quā pdidit de⁹ usqꝫnūc: neqꝫ fient. d. Et nisi breuiasset dns dies: nō fuisset salua oīs caro. Sꝫ ppt electos qs elegit: breuiauit dies. e. Et tūc si-
qs vobis dixerit ecce hic est xp̄c: ecce illic: ne crediderītis. f. Surgent em̄ pseudo xp̄i ꝙ pseudo pphete: ꝙ dabunt signa et portēta ad seducēdos si fieri pt etiam electos. Vos g̈ videte. Ecce p̄dixi vob oīa. g. Sꝫ in illis diebꝫ post tribulatiōez illā sol tenebrabit ꝙ luna nō dabit splendorē suū. Et stelle celi erūt decidētes: ꝙ virtutes q̄ sūt in celis mouebūt. h. Et tūc videbūt filiuꝫ hoīs veniētē ī nubibꝫ cū virtute mlta ꝙ gl'ia. Et tūc mittet angelos suos: et pgregabit electos suos a q̄tuor vētis a sūmo ctre usqꝫ ad sūmū celi. A ficu aūt discite pabolaꝫ. Cū iaꝫ ramus eius tener fuerit ꝙ nata fuerīt folia: ꝓgnoscitis q̄ ī pximo sit estas. Sic ꝙ vos cū videritis hec fieri: scitote q ī pximo sit ī ostijs. Amen dico vobis: qm̄ nō trāsibit generatio hec. donec oīa ista fiāt. Celū ꝙ tra trānsibūt: vba aūt mea nō trāsibūt. i. De die aūt illo vel hora nemo scit. neqꝫ āgeli ī celo neqꝫ filius nisi pater. k. Videte. vigilate ꝙ orate. Nescitis em̄ qn̄ tps sit. l. Sicut hō q̄ peregre pfect⁹ reliq̄t domū suā: ꝙ dedit suis seruis pōtatem cuiusqꝫ opis: et ianitori pcepit vt vigilet. m. Vigilate g̈. Nescitis ei qn̄ dns domus veniat: sero an media nocte. an gallicantu. an mane: nec cū venerit repēte. iueniat vos dormiētes. Qđ aūt vobis dico oībꝫ dico: vigilate.

Ca. XIIII.

Erat autē pascha et azuma post biduuꝫ. n. ꝙ q̄rebant sūmi sacerdotes ꝙ scribe quō eū dolo tenerēt ꝙ occiderēt. Dicebant em̄. Nō in die festo: ne forte tumult⁹ fieret in pl'o. o. Et cū esset bethanie ī domo symonis leprosi et recūberet: venit mlier hns alabastruꝫ unguenti nardi spicati pciosi: ꝙ fracto alabastro effudit sup caput ei⁹. Erāt aī qdam indigne ferentes intra semetipos. ꝙ dicētes. Ut qđ pditio ista unguenti facta est: Poterat ei unguentuꝫ istud venūdari plusq̄ trecentis denariis: ꝙ dari paupibꝫ. Et fremebāt in eā. Ihs aūt dixit. Sinite eā. Quid illi molesti estis: Bonuꝫ op⁹ opata est in me. Semp ei paupes habetis vobiscū: ꝙ cū volueritis potestis ill' benefacē: me aūt nō semp habetis. p. Qđ habuit. hec fecit: puenit ungē corp⁹ meū in sepulturā. Amen dico vobis ubicūq̄ pdicatū fuerit euāgeliū istud in uniuerso mūdo: ꝙ qđ fecit hec narrabit in memoriā ei⁹. q. Et iudas scariothis un⁹ de duodecim abijt ad sūmos sacerdotes: ut pderet eum illis. Qui audiētes gauisi sūt: ꝙ promiserūt ei pecuniā se daturos. Et q̄rebat quō illū oportune trāderet. Et prīo die azimoꝝ qn̄ pascha īmolabat: dicunt ei discipuli. Quo vis eam⁹ et pem⁹ tibi ut manduces pascha: Et mittit duos ex discipulis suis: ꝙ dicit eis. Ite ī ciuitatē: ꝙ occurret vob hō lagenā aq̄ baiulās. Sequimini eū. ꝙ q̄cunqꝫ ītroierit. dicite dño dom⁹: q̄ mgr̄ dicit. Ubi ē refectō mea: ubi pascha cū discipulis meis māducē: Et ipe vob de mōstrabit cenaculū grāde stratū: ꝙ illic parate nob. Et abierūt discipuli ei⁹ ꝙ venerūt ī ciuitatē: et iuenerūt sic dixerat ill': ꝙ paverūt pascha. r. Vespe aūt fcō. venit cū duodecim. Et discūbentibꝫ eis ꝙ māducātibꝫ. ait ihs. Amē dico vob: q̄ un⁹ ex vob trādet me q̄ māducat mecū. s. At illi cepūt ctristari ꝙ dicere singulatim. Nūqd ego. t. Qui ait ill'. Un⁹ ex duodecim: q̄ intīgit mecū manū ī catbino. Et filius qdē hoīs vadit: sic scptum ē de eo. Ve aūt hoī illi p quē filius hoīs trādet. v. Bonū erat ei si n̄ esset nat⁹ hō ille. x. Et māducātibꝫ ill' accepit ihs panē: ꝙ bñdicēs fregit ꝙ dedit eis ꝙ ait. Sumite. hoc ē corp⁹ meum. ỹ. Et accepto calice: grās agēs dedit eis. Et biberūt ex illo oēs. Et ait illis. Hic ē sāguis me⁹ noui testamēti: q̄ p multis effūdet. Amen dico vob q̄ iaꝫ nō bibaꝫ de genimine vitis: usq̄ in diez illū cū illud bibaꝫ nouū in regno dei. z. Et ymno dicto: exierūt ī mōtē oliuaꝝ. Et ait eis ihs. a. Omnes

---

i
.a. Mr̄.cxliiij. Mt.ccxlix. Lu
cclviij. vj
b. Mr̄.cxlv Mt
ccl. ij
.c. Mar̄.cxlvj. Mar̄.cclj. Lu.
cclv. vj
.d. Mr̄.cxlvij. Mt.ccllj. ij
.e. Mr̄.cxlviij. Mt.cclliij. Lu.
ccliij. vj
.f. Mar̄.cxlix. Mt.cclviij. ij
.g. Mr̄.cl. Mt
cclviij. Lu.cc-
lvij. ij
.h. Mr̄.clj. Mt
clix. Lu.cclvi-
iij.

vj
.i. Mr̄.clij. Mt
cclx. vj
.k. Mar̄.clliij. Mt.cclxiij. ij
.l. Mar̄.clliij. Mt.cclxix Lu
ccxxviij. ij
m. Mr̄.clv Mt
cclxiiij. Lu.cl-
vj.

j
Mr̄.clvj. Mt.
cclxxiiij. Luc.
cclx. Jo.xx.
vj
.n. Mar̄.clvij. Mt.cclxxv.
j
.o. Mr̄.clviij. Mar̄.cclxxvj. Lu.lxxiiij. Jo
xcviij.

iiij
.p. Mar̄.clix. Mar̄.cclxxviij. Jo.xcviij.

ij
.q. Mr̄.clx Mt
cclxxviij. Lu.
cclxiij.

iiij
r. Mr̄.clxj. Mt
cclxxix. Jo.lx
xij. et. cxxj.
.s. Mar̄.clxij. Mt.cclxxx Lu
cclxix. Jo.cxx
ij. ij
.t. Mar̄.clxiij. Mar̄. cclxxxj. Lu.cclxviij.
vj
.v. Mr̄.clxiiij. Mar̄.cclxxxij.
j
.x. Mar̄.clxv. Mt.cclxxxiiij. Lu.cclxvj. Jo
lv. ꝙ. lxv. ij
.ỹ. Mar̄.clxvj Mar̄.cclxxxv. Lu.cclxv. ꝙ. cl
xvij. vj
.z. Mr̄.clxvij. Mt.cclxxxvj.
iiij
.a. Mr̄.clxviij Mt.cclxxxvij. Jo.clj.

vj
.a. Mſ. clxix.
Mt. cclxxxviij.
.b. Maſ. clxx.
Mt. cclxxxix.
Luce. cclxxv.
Joh. cxxvj.
.c. Maſ. clxxj.
Math. ccxc.
j
.d. Mſ. clxxij.
Mt. ccxcj. Lu.
cclxxix. Jo. cl=
vj. vj
.e. Mſ. clxxviij.
Mt. ccxcij.
iiij
.f. Mſ. clxxiiij.
Mt. ccxciij Jo.
cvj. j
.g. Mſ. clxxv.
Maſ. ccxciiij.
Luce. cclxxxj.
Joh. clxj. j
.h. Mſ. clxxvj.
Mt. ccxcv. Lu
cclxxxij. Jo. xl
ij. q. lvij. ij
.k. Mſ. clxxvij
Mt. ccxcvj.
Lu. cclxxxviij.
q. xxviij. vj
.l. Mſ. clxxviij
Mt. ccxcvij.
vj
.m. Mſ. clxxix
Maſ. ccxcviij.
iiij
.n. Mſ. clxxx.
Mt. ccxcix.
Jo. ciij. j
.o. Mſ. clxxxj.
Mt. ccc. Luce.
cclxxxv. Joh.
clviij. ij
.p. Mſ. clxxxij
Mt. cccj. Luc.
cclxxxvj. j
.q. Mſ. clxxx=
iij. Maſ. cccij.
Lu. cclxxxvij.
Joh. clx. j

ſcãdalizabimi i noctẽ iſta: qz ſcriptũ
ẽ. a. ꝓcutiã paſtorẽ et diſpgent̃ oues
gregis. Sꝛ poſteaq̃ ſurꝛexerꝛo: p̃cedã
vos i galileã. b. Petr⁹ aũ ait illi. Etſi
oẽs ſcãdalizati fuerint: ſꝫ nõ ego. Et
ait illi Jħs. Amẽ dico tibi: qz tu ho=
die in noctẽ hac p̃uſq̃ gall⁹ bis voce
ꝛexerit. ter me es negatur⁹. c. At ille
amplꝰ loq̃bat̃. Etſi oportuerit me ſi
mul ꝓmori tibi: non te negabo. Sili
aũt et oẽs dicebãt. d. Et veniũt in p̃
diũ cui nomẽ Getſemani. e. et ait di=
ſcipl̃is ſuis. Sedete h̃ donec orem. Et
aſſumit Petrũ q iacobũ et iohem ſe=
cũ: q cepit pauẽ q tædẽ. f. Et ait illis.
Triſtis ẽ aĩa mea vſq; ad mortẽ. Su
ſtinete h̃ et vigilate. g. Et cũ p̃ceſſiſſꝫ
paululũ. p̃cidit ſup t̃rã: et orabat vt
ſi fieri poſſꝫ t̃nſiꝛz ab eo hora: q dixit.
Abba pr̃: oĩa tibi poſſibilia ſt̃: t̃nſfer
calicẽ hũc a me. h. Sꝛz ñ ego qđ volo
ſꝫ qđ tu. Et venit: q inuenit eos dor=
miẽtes. Et ait petro. Sy̓mõ dormis:
Nõ potuiſti vna hora vigilare mecũ.
k. Vigilate q orate: vt ñ ĩtretis in tẽ=
ptatiõꝫ. Sꝑũs q̃dẽ ꝓmptus ẽ: caro vo
ĩfirma. l. Et itez abiẽs orauit eũdem
ſm̃oẽꝫ dicẽs. Et ꝛuerſ⁹ denuo: ĩueĩt
eos dormiẽtes. Erãt eĩ ocl̃i eoꝝ gua=
ti: q ig̃norabãt q̃d rñderẽt ei. m. Et veĩt
t̃cio: q ait illi. Dormite iã q requieſcite
Sufficit. Vlei̓t hora: ecce filiꝰ hoĩs t̃=
det̃ i manꝰ pc̃oꝝ. n. Surgite eamꝰ.
Ecce q̃ me t̃det ꝓpe eſt. o. Et adhuc eo
loq̃nte. veĩt iudas ſcarioth vnꝰ de du
odecĩ: q cũ eo t̃ba ml̃ta. cuꝫ gladiis q
lignis a ſũmis ſacerdotibꝫ q ſcrib q ſe
nioribꝫ. p. Dedẽat aũ t̃ditor eis ſignũ
dicẽs. Quẽcũq; oſculatꝰ fuerꝛo ipe eſt
tenete eũ: q ducite caute. Et cũ veĩſ=
ſꝫ: ſtatĩ accedẽs ad eũ ait. Rabbi. Et
oſculatꝰ ẽ eũ. At illi manꝰ inieceŕt in
Jħm q tenueŕt eũ. q. Vlidẽs aũ q̃dẽ de
circũſtãtibꝫ educẽs gladiũ p̃cuſſit p̃=
uũ ſũmi ſacdotis: q ãputauit illi au=
riculã. r. Et rñdẽs Jħs ait illi. Tanq̃
ad latronẽ exiſtis cũ gladiis q lignis
ꝓphẽdẽ me. Quotidie erã apd vos in
tẽplo docẽs: et ñ me tenuiſtis. Sꝛz vt
impleãt̃ ſcpture. ſ. Tũc diſcipli eꝰ reli=
q̃ntes eũ oẽs fugeŕt. t. Adoleſcẽs aũt
q̃dã ſeq̃bat̃ eũ amictꝰ ſy̓ndõe ſup nu
do: q tenueŕt euꝫ. At ille relicta ſy̓n=

done nudꝰ pfugit ab eis. v. Et adduxeŕt Jħm ad ſũmũ ſacerdotẽ: q ꝓuene=
rũt i vnũ oẽs ſacerdotes q ſcribe q se=
niores. x. Petr⁹ aũ a lõge secutꝰ ẽ eũ
vſq; itro i atriũ ſũmi ſacerdotis: q se=
debat cũ miſtris ad ignẽ: q calefacie=
bat ſe. y. Sũmi vo ſacerdotes q oẽ p̃ci
liũ q̃rebãt aduerſ⁹ Jħm teſtioniũ. vt
eũ morti t̃derẽt: nec inueiebãt. Multi
aũ teſtioniũ falſũ dicebãt aduerſ⁹ eũ
et ꝓueientia teſtionia ñ erãt. z. Et q̃=
dã ſurgẽtes: falſũ teſtioniũ ferebant
aduerſ⁹ eum dicẽtes. Qm̃ nos audiui=
mꝰ eũ dicẽtẽ. Ego diſſoluã tẽplũ hoc
manufactũ: q p⁹ t̃duũ aliud ñ manufa=
ctũ edificabo. Et ñ erat ꝓueniẽs teſti
moniũ illoꝝ. Exurgẽs aũ sũmꝰ ſacer=
dos in mediũ int̃rogauit Jħm dicẽs.
Nõ rñdes q̃q; ad ea q̃ tibi obĵtiunt̃
ab his: Ille aũ tacebat: q nihil rñdit
Rurſũ sũmꝰ ſacerdos int̃rogabat eũ.
q dixit ei. Tu es xp̃c filiꝰ dei bñdicti:
a. Jħs aũ dixit illi. Ego sũ. Et videbi
tis filiũ hoĩs sedentẽ a dextris ỹtutis
ỹi: q venientẽ cũ nubibꝫ celi. b. Sũmꝰ
aũ ſacerdos ſcidẽs veſtimẽta ſua ait. c
Quid adhuc ỹſideramꝰ teſtes: Audi=
ſtis blaſphemiã. Quid vob videtur:
Qui oẽs ꝓdẽnaueŕt eũ eẽ reũ mortis
d. Et ceperũt q̃dã ꝓſpuẽ eũ q velare fa
ciẽ eius: q colaphis eũ cedẽ q dicẽ ei:
xphetiza. Et miniſtri alapis eũ cede=
bãt. e. Et cũ eẽt petr⁹ in atrio deorſũ.
veĩt vna ex ãcillis sũmi ſacerdotis: et
cũ vidiſſꝫ petrũ calefaciẽtẽ ſe: aſpici=
ens illũ ait. Et tu cuꝫ Jħu nazareno
eras. At ille negauit dicẽs. Neq; ſcio
neq; noui q̃d dicas. f. Et exĵt foras
añ atriũ: q gall⁹ cãtauit. Rurſus aũt
cũ vidiſſꝫ illũ ãcilla cepit dicẽ circũ=
ſtãtibꝫ: qz h̃ ex illis ẽ. At ille itez ne=
gauit. Et p⁹ puſillũ rurſus q̃ aſtabãt
dicebãt petro. Vlere ex illis es: naꝫ et
galileꝰ es. Ille aũ cepit anathẽatiza=
re q iurare: qz neſcio hoĩeꝫ iſtũ quẽ di
citis. Et ſtatĩ gall⁹ itez cãtauit. g. Et
r̃cordat⁹ ẽ petr⁹ vbi qđ dixerat ei Jħs
p̃uſq̃ gall⁹ cantet bis: ter me negab.
Et cepit flere. Ca. XV. .b

.r. Maſ. clxxx=
iiij. Mt. cccviij.
Luc. cclxxxix.
Jo. cvij. vj
.ſ. Mſ. clxxxv.
Mt. cccv. x
.t. Mſ. clxxxvj
j
v. Mt. clxxxv=
ij. Maſ. cccvj.
Lu. ccxc. Joh.
clxij. iiij
.x. Mt. clxxxv
iij. Mt. cccvij.
Joh. clxiiij.
ij
.y. Mſ. clxxx=
ix. Mt. cccviij.
Lu. cccv. vj
.z. Mſ. cxc.
Mt. cccix. j
.a. Maſ. cxcj.
Mt. cccx. Lu.
ccxcvij. Jo. lx=
ix. vj
.b. Maſ. cxcij.
Mt. cccxj. ij
.c. Mſ. cxciij.
Mt. cccxij. Lu
ccxciiij. Jo. cl=
xxij. j
.e. Maſ. cxcv.
Maſ. cccxiij.
Lu. ccxcj. Joh
clxvj. j
.f. Mſ. cxcvj.
Mt. cccxv. Lu
ccxcij. Jo. clx=
xv. ij
.g. Mſ. cxcvij.
Math. cccxvj.
Lu. ccxciij.
ij
.h. Mſ. cxcviij
Maſ. cccxvij.
Lu. ccxcv. j
.k. Mſ. cxcix.
Mt. cccxviij.
Lu. ccc. Jo. cl=
xxvj.

Et ꝛofestim mane cõ
ſiliũ faciẽtes ſacerdotes cum
senioribꝫ et scribꝫ et vniuerſo
ꝓcilio. k. vinciẽtes Jħm duxerunt: et

a. Mr̃.cc. Mr̃. cccxx. Lu.ccc=
ij. Jo.clxxviij.
iiij
b. Mr̃.ccj. Mr̃
cccxxj. Jo.clx=
xx.q.cxciij. ij
c. Mr̃.ccij. Mr̃.
cccxxij. Luc.cc
cix. iiij
d. Mr̃.cciij Mr̃
cccxxiij. Jo.cl=
xxxiij. j
.e. Mar̃.cciij.
Mr̃.cccxxv.
Luc.cccx. Jo.
clxxxiij. j
f. Mr̃.ccv. Mr̃
cccxxvj. Lu.cc
cxiij Jo.cxciiij
j
g. Mr̃.ccvj Mr̃
cccxxviij. Luc.
cccxiiij. Jo. c=
xcvj. iiij
.h. Mar̃.ccvij.
Mar̃. cccxxix.
Jo.clxxxv.
vj
.j. Mr̃.ccviij.
Mr̃.cccxxx. j
.k. Mr̃.ccix.
Mr̃.cccxxxj.
Lu.cccxv. Jo.
cxcviij. j
.l. Mr̃.ccx. Mr̃
cccxxxij. Luc.
cccxviij. Jo.c=
xcvij. iiij
m. Mr̃.ccxj Mr̃
cccxxxiij. Jo.
ccxij. j
n. Mar̃.ccxij.
Mr̃.cccxxxiiij
Lu.cccxxj. Jo
ccj. x
o. Mr̃.ccxiij. j
p. Mar̃.ccxiiij.
Mr̃.cccxxxv.
Luc.cccxxiij.
Jo.cxcix. j
q. Mr̃.ccxv Mr̃
cccxxxvj. Luc.
cccxviij. Jo.c=

ẽdixerẽt pilato.a. Et inẽrogauit eũ pi
lat⁹. Tu es rex iudeoꝝ: At ille rñdẽs
ait illi. Tu dicis.b. Et accusabãt eũ
sũmi sacerdotes in multis. Pilat⁹ aũt
rursꝰ inẽrogauit euꝫ dicẽs. Nõ rñdes
q̃q̃: Ecce in q̃ntis te accusãt. Jhs
aũt amplius nihil rñdit: ita vt mira
rẽt Pilatus.c. Per diẽ aũt festũ so=
lebat dimittẽ illis vnũ ex vinctis quẽ
cũq̃ petissent.d. Erat aũ qui dicebaꝫ
Barrabas: qui cũ seditiõsis erat vin=
ctus q̃ in seditiõne fecerat homicidiũ
Et cũ ascendisset turba cepit rogare
sicut semp faciebat illis. Pilatus aũ
rñdit eis ⁊ dixit. Vultis dimittã vob
regeꝫ iudeoꝝ: Sciebat enĩ q̃ p inui=
diã ẽdidissent euꝫ sũmi sacerdotes.e.
Põtifices aũ ꝓcitaueẽt turbã: vt ma
gis Barrabaꝫ dimittẽt eis.f. Pilat⁹
aũt itẽꝝ rñdens ait illis. Quid g̃ vul
tis faciã rẽgi iudeoꝝ: At illi itẽꝝ cla=
mauerẽt. Crucifige euꝫ. Pilat⁹ vo di=
cebat illis. Quid enĩ mali fecit: At illi
magis clamabãt: crucifige eũ.g. Pi
lat⁹ aũ volẽs ꝑ̃ꝰ satisfacẽ dimisit illi
Barraban: et ẽdidit Jhm flagell'ce=
sum vt crucifigerẽt.h. Milites autẽ
duxerũt eũ in atriũ pẽtorij ⁊ ꝙuocant
totã coborẽ: ⁊ induũt eũ purpura ⁊
ponũt ei plectẽtes spineã coronã: ⁊
cepẽrt salutare eũ. Aue rex iudeoꝝ.
j. Et pcutiebãt caput ei⁹ arundine: ⁊
ꝙspuebãt eũ: ⁊ ponẽtes genua adora
bãt eũ.k. Et postq̃ illuserẽt ei exuerẽt
illũ purpura: ⁊ induerẽt eũ vestimẽtis
suis: ⁊ educũt illũ vt crucifigerẽt eũ
l. Et angariauerũt pẽtereũtẽ quẽpiã
simonẽ cyreneũ veniẽtẽ ỏ villa. pr̃ez
Alexãdri ⁊ Rufi: vt tollẽt crucẽ ei⁹.
m. Et pducũt illũ in Golgatha locũ
qđ ẽ inẽpretatũ caluarie loc⁹. Et da=
bãt ei bibẽ mirratũ vinũ: ⁊ ñ accepit
n. Et crucifigẽtes eũ diuiserẽt vestimẽ
ta ei⁹: mittẽtes sorẽ sup eis q̃s quid
tolleret.o. Erat aũ hora tertia: ⁊ cru
cifixerẽt eũ.p. Et erat titul⁹ cause ei⁹
inscript⁹: rex iudeoꝝ.q. Et cũ eo cru
cifigũt duos latrones: vnũ a dextris
⁊ aliũ a sinistris ei⁹.r. Et ĩpleta ẽ scri
ptura q̃ dicit. Et cũ iniq̃s reputat⁹ ẽ.
s. Et pẽtereũtes blasphemabãt eum:
mouẽtes capita sua ⁊ dicẽtes. Vah q̃
destruis tẽplũ dei: ⁊ in tribꝰ diebꝰ re=
edificas. Saluũ fac temetipm descẽ=

dens de cruce.t. Sil⁹ et sũmi sacerdo
tes illudẽtes ad altervtrũ cũ scribis di=
cebãt. Alios saluos fecit: semetipm
ñ pt saluũ facere. Xpc rex isrl'. descẽ
dat nũc de cruce: vt videam⁹ ⁊ creda=
mus. x. Et q̃ cũ eo crucifixi erãt ꝓui
ciabanꝫ ei. ỹ. Et facta hora sexta: te
nebre factẽ sũt p totam terrã vsq̃ in
horã nonã. z. Et hora nona exclama
uit Jhs voce magna dicẽs. Heloỹ. he
loỹ lamasabattani. Qđ ẽ interptatũ
Deus meus. deus meus: vt qđ dereli
q̃sti me: Et quidã de circũstãtibꝰ au=
diẽtes: dicebãt. Ecce Heliã vocat. a.
Currẽs aũ vnus ⁊ iplẽs spõgiã acetꝰ
circũponẽsq̃ calamo: potũ dabat ei
dicẽs. Sinite. videam⁹ si veiat helias
ad deponendũ eũ. b. Jhs autẽ emissa
voce magna: expirauit. c. Et velũ tẽ=
pli scissũ ẽ in duo: a sũmo vsq̃ deorsũ
d. Videns aũt cẽturio qui ex aduerso
stabat. q⁹ sic clamans expirasset: ait
Vere hõ hic filiꝰ dei erat. e. Erãt aũ et
mulieres de lõge aspiciẽtes: inter q̃s
erat maria magdalene. et maria ia=
cobi minoris. ⁊ ioseph mr̃. et salome.
⁊ cũ esset in galilea seq̃banꝫ eũ ⁊ mi=
strabãt ei: et alie multe q̃ simul cũ eo
ascẽderãt hierosolimã. f. Et cũ iã sero
eẽt factuꝫ. q⁹ erat parasceue qđ est añ
sabbatũ. venit Joseph ab arimathia
nobil' decurio: q̃ et ipe erat expectãs
regnuꝫ dei. Et audactẽr introiuit ad
Pilatũ: et petijt corpus Jhu. Pilat⁹
aũt mirabaꝫ si iã obisset. Et accersi=
to cẽturione: inẽrogauit eũ si iã moꝛ
tuus eẽt. Et cũ ꝓgnouisset a cẽturio=
ne: donauit corpus ioseph. g. Joseph
aũt mercatus sindonẽ. et deponẽs eũ
inuoluit sindone: et posuit eũ in mo=
numẽto qđ erat excisũ in pẽt: ⁊ advol
uit lapidẽ ad ostiũ monumẽti. h. Ma
ria autẽꝫ magdalene ⁊ maria ioseph
aspiciebãt vbi ponereꝫ. Ca. XVI. j.

ET cũ transisset sab=
batum: maria magdalene et
maria iacobi et salome eme=
rũt aromata: vt venientes vngerent
Jhm. k. Et valde mane vna sabbato
rum veniũt ad monumentũ: orto iã
sole. Et dicebãt adinuicem. Quis re=
uoluet nobis lapidẽꝫ ab osti omonu
mẽti: Et respiciẽtes viderũt ꝛuolutũ
lapidẽ. Erat quippe magn⁹ valde. Et

xcviij. viij
.r. Mar̃.ccxvj.
Lu.cclxxvij.
vj
.s. Mr̃.ccxvij.
Mr̃.cccxxxvij.
ij
.t. Mr̃.ccxviij.
Mr̃.cccxxxviij
Lu.cccxxij. ij
.x. Mar̃.ccxix.
Mr̃.cccxxxix.
Lu.cccxxv. ij
.ỹ. Mar̃.ccxx.
Mr̃.cccxl. Lu.
cccxxvij. vj
.z. Mar̃.ccxxj.
Mr̃.cccxlj. ij
.a. Mr̃.ccxxij.
Mr̃.cccxlij Lu
cccxxvij. j
.b. Mr̃.ccxxiij.
Mar̃.cccxliij.
Luce.cccxxix.
Jo.cciiij. ij
c. Mr̃.ccxxiiij.
Mar̃.cccxliiij.
Lu. cccxxviij.
ij
.d. Mr̃.ccxxv.
Mar̃.cccxlvj.
Lu.cccxxx.
vj
.e. Mr̃.ccxxvj.
Mr̃.cccxlvij. j
.f. Mr̃.ccxxvij.
Mr̃. cccxlviij.
Luc.cccxxxij.
Jo.ccvj. j
g. Mr̃.ccxxviij
Mr̃.cccxlix.
Lu.cccxxxiij.
Jo.ccvij. vj
.h. Mr̃.ccxxix.
Mar̃.cccl.
viij
.j. Mar̃.ccxxx.
Luc.cccxxxv.
j
.k. Mr̃.ccxxxj
Mar̃.ccclj.
Lu.cccxxxvj.
Jo.ccix.

ij
.a. Mr̃.ccxxxij
Mt̃.cccliij.
Lu.cccxxvij.

introeũtes in monumẽtũ viderũt iuuenẽ sedentẽ in dextris cooptũ stola cãdida: ⁊ obstupuerunt.a. Qui dicit illis. Nolite expauescere. Jh̃m q̃ritis nazarenũ.crucifixuz: surrexit ñ ẽ h̃. Ecce locus vbi posuer̃t eũ. Sz ite dicite discipulis eius et Petro: qꝛ p̃cedet vos in galileaz. Jbi eũ videbitis: sic̃ dixit vob̃.b. At ille exeũtes fugerũt de monumẽto. Jnuaserat em̃ eas tremor et pauor: et nemĩ q̃cq̃ dixer̃t. Timebãt em̃. Surgẽs at̃ Jh̃s mane prima sabbati apparuit primo marie magdalene: de qua eijecerat septẽ demonia. Jlla videns nũciauit his. qui cũ eo fuerãt lugẽtib̃ et flẽtib̃: et illi audientes qꝛ veniret et visus esset ab ea: ñ credider̃t.c. Post hec at̃ duob̃ ex his ãbulãtib̃ ostẽsus ẽ in alia effigie eũtib̃ in villã: et illi eũtes nũciauer̃t ceteris: nec illis crediderunt.d. Nouissime at̃ recũbẽtib̃ illis vndecĩ apparuit: ⁊ exprobrauit incredulitatem eoꝝ ⁊ duritiã cordis: qꝛ his q̃ vider̃t eũ resurrexisse ñ credider̃t. Et dixit eis. Eũtes in mũdũ vniuersũ: p̃dicate euãgeliũ oĩ creature. Qui crediderit et baptizat⁹ fuerit: salu⁹ erit. q̃ v̄o nõ crediderit: ꝯdẽnabit̃. Signa at̃ eos q̃ crediderint: hec sequent̃. Jn noĩe meo demonia eijciẽt: linguis loquẽt̃ nouis: serpẽtes tollẽt. Etsi mortifeꝝ q̃d biberint. ñ eis nocebit. Sup̃ egros manus ĩponẽt: ⁊ bñ habebũt. Et dñs quidez Jh̃s postq̃ locut⁹ ẽ eis assũptus est in celũ: ⁊ sedet a dextris dei. Jlli aũt ꝓfecti p̃dicauerũt vbiq̃: dño coopante et s̃monez ꝯfirmãte: seq̃ntib̃ signis. Finit euãgeliũ Mar̃.

ij
.b. Mr̃.ccxxxiij. Mt̃.cccliiij.
Lu.cccxxxviij

viij
.c. Mar̃.ccxxxiiij. Luc.cccxl.
x
.d. Mr̃.ccxxxv

Jncipit prefatio beati Hieronimi p̃sbiteri in euangelium s̃m Lucam.

Lucas sirus. natione Anthiocensis. arte medicus discipulus apostoloꝝ. postea Paulũ secutus vsq̃ ad ꝯfessionẽ eius seruiens dño sine crimine: nã neq̃ vxorẽ vnq̃ h̃ns neq̃ filios: septuaginta ⁊ q̃tuor annoꝝ obijt in Bithinia. plenus spũ sãcto. Qui cũ iam scripta essent euãgelia. ꝑ Matheum quidẽ in Judea. ꝑ Marcum aũt in ÿtalia: sancto instigante spiritu in Achaie partib̃ hoc scripsit euãgeliũ: significãs etiã ipse in p̃ncipio añ suũ alia esse descripta. Cui extra ea q̃ ordo euãgelice dispositõnis exposcit. ea maxime necessitas laboris fuit: vt primũ grecis fidelib̃ om̃i ꝓphetatõne venturi in carnez dei xp̃i manifestata hũanitate ne iudaicis fabulis attẽti: in solo legis desiderio tenerent̃: vl̃ ne hereticis fabulis et stultis solicitationib̃ seducti exciderent a veritate. elaborent dehinc: vt in principio euãgelij Joh̃is natiuitate p̃sumpta. cui euãgeliũ scriberet ⁊ in quo electus scriberet: indicaret. ꝯtestans in se cõpleta esse: que essent ab alijs inchoata. Cui ideo post baptismũ filij dei a ꝑfectõne generatõis in xp̃o implete. ⁊ repetẽde a p̃ncipio natiuitatis hũane potestas ꝑmissa ẽ vt requirẽtib̃ demõstraret in q̃ apprehendens erat ꝑ Nathã filium Dauid introitu recurrẽtis in deũ generatõnis admisso. indisꝑabilis dei vt predicãs in hoĩb̃ xp̃m suum. perfecti op⁹ hoĩs redire in se ꝑ filiũ faceret qui ꝑ Dauid p̃rem veniẽtib̃ iter p̃bebat ĩ xp̃o. Cui luce nõ ĩmerito etiã scribẽdoꝝ actuũ apl̃oꝝ potestas ĩ ministerio dat̃: vt deo in deũ pleno ⁊ filio ꝑditionis extincto oratõne ab apl̃is facta. sorte dñice electionis numerus ꝯpleret̃: sicq̃ Paulus cõsumatõnem apl̃icis actib̃ daret. quẽ diu ꝯtra stimulũ recalcitrantẽ dñs elegisset. Q̃d et legẽtib̃ ac req̃rentib̃ deuz etsi per singula expediri a nob̃ vtile fuerat: sciens tñ q̃ opantem agricolã oporteat primuz de suis fructib̃ edere. vitauim⁹ publicã curiositatẽ: ne nõ tã volẽtib̃ deũ demõstrare viderem ur. q̃ fastidientib̃ ꝓdidisse. Finit p̃fatõ.

Jncipit prohemiũ ip̃ius beati Luce in euangelium suum.

Quoniam quidez multi conati sũt ordinare narrationes que in nobis ꝯplete sunt reꝝ. sicut tradiderũt nobis qui ab initio ip̃i viderunt. et ministri fuerunt s̃monis:

visũ ē et mihi assecuto oīa a p̄ncipio diligent̄ ex ordine tibi scribere optime Theophile: vt ꝯgnoscas eoꝝ verboꝝ de quibꝫ eruditus es veritatem.

Incipit euãgeliũ ſm Lucã. Ca. I.

Luce. j.

Erit in diebus herodis regis iudee sacerdos quidã noīe Zacharias de vice Abia. ⁊ vxor illi de filiabꝫ Aarõ ⁊ nomẽ eiꝰ Elizabeth. Erãt at̄ iusti ambo añ deũ: incedẽtes in oībꝫ mãdatis et iustificatõibꝫ dñi sine q̄rela. Et nõ erat illis filius. eoꝝ eẽt Elizabeth sterilis: ⁊ ãbo ꝓcessissẽt in diebꝫ suis. Factũ ē aũt cũ sacerdotio fungẽt̄ Zacharias in ordīe vicis sue añ deũ: ſm ꝯsuetudinẽ sacerdotij sorte exijt vt incensũ ponẽt ingressus in tẽplũ dñi. Et om̄is multitudo ꝑpl̄i erat orãs foris hora incẽsi. Apparuit aũt illi angelus dñi: stãs a dextris altaris incensi. Et Zacharias turbatus ē vidẽs: ⁊ timor irruit sup eũ. Ait aũt ad illũ angelus. Ne timeas Zacharia: qm̄ exaudita ē dep̄catio tua. Et vxor tua Elizabeth ꝑiet tibi filiũ et vocab̄ nomen eius Joh̄em: et erit gaudiũ tibi ⁊ exultatõ: ⁊ multi in natiuitate eꝰ gaudebũt. Erit em̄ magnꝰ corã dño: ⁊ vinũ et sicerã ñ bibet. Et spiritus ancto r̄plebit̄ adhuc ex vtero mr̄is sue: ⁊ multos filioꝝ isrl̄ ꝯuertet ad dñm deũ ip̄oꝝ. Et ipse p̄cedet ante ip̄m in spũ ⁊ v̄tute Helye: vt ꝯuertat corda pr̄m in filios. ⁊ incredulos ad prudẽtiã iustoꝝ: ꝑare dño plebez ꝑfectã. Et dixit Zacharias ad angelũ. Unde hoc sciã? Ego em̄ sũ senex: ⁊ vxor mea ꝓcessit in diebꝫ suis. Et rñdẽs ãgelus dixit ei. Ego sũ Gabriel q̄ asto añ deũ: et missus sũ loq̄ ad te: et hec tibi euãgelizare. Et ecce eris tacẽs et ñ poteris loq̄ vsqꝫ in diẽ q̄ hec fiãt: ꝓeoꝝ nõ credidisti v̄bis meis. q̄ ĩplebunt̄ in tp̄e suo. Et erat plebs expectãs Zachariã: ⁊ mirabant̄ ꝙ tardaret ip̄e in tẽplo. Egressus at̄ ñ poterat loq̄ ad illos. Et ꝯgnouerunt ꝙ visionez vidisset in tẽplo. Et ip̄e erat innuẽs illis: et ꝑmãsit mutus. Et factum ē vt impleti sũt dies offitij eiꝰ: abijt in domũ suã. Post hos aũt dies ꝯcepit elizabeth vxor eius: ⁊ occultabat se mẽsibꝫ q̄nqꝫ: dicẽs. Quia sic fecit mihi dñs. in diebꝫ q̄bꝫ respexit auferre obprobriũ meũ inter hoīes. In mẽse at̄ sexto missus ē angelꝰ Gabriel a deo ĩ ciuitatẽ galilee cui nomẽ Nazareth. ad v̄ginẽ desponsatã viro cui nomẽ erat Joseph. d̄ domo Dauid: ⁊ nomẽ v̄ginis Maria. Et ĩgressus angelꝰ ad eã dixit. Aue g̃cia plena: dñs tecũ: bñdicta tu in ml̄ieribꝫ. Que cũ audisset: turbata ē in ſmone eiꝰ: ⁊ cogitabat q̄lis eẽt ista salutatio. Et ait ãgelꝰ ei. Ne timeas maria: ĩuenisti eĩ gr̃am apud deũ. Ecce ꝯcipies ĩ vtero ⁊ paries filiũ: ⁊ vocab̄ nomẽ eiꝰ Jh̄m Hic erit magnꝰ: ⁊ filiꝰ altissimi vocabit̄. Et dabit illi dñs deꝰ sedẽ dd̄ pr̄is eiꝰ: ⁊ reg̃bit in domo Jacob inet̄nuz ⁊ regni eiꝰ ñ erit finis. Dixit aũt Maria ad ãgelũ. Quõ fiet istud: qm̄ viꝝ nõ ꝯgnosco? Et rñdẽs angelꝰ dixit ei Spũsscts supueniet in te: ⁊ v̄tus altissimi obumbrabit tibi. Ideoqꝫ ⁊ qd̄ nascet̄ ex te sct̄m: vocabit̄ filius dei. Et ecce Elizabeth ꝯgnata tua: et ip̄a ꝯcepit filiũ in senectute sua. Et h̄ mẽsis ē sextꝰ illi q̄ vocat̄ steril̄? Quia nõ erit ĩpossibile apd̄ deũ oẽ v̄bum. Dixit aũt Maria. Ecce ancilla dñi: fiat mihi ſm v̄bũ tuũ. Et discessit ab illa ãgelus. Exurgẽs at̄ Maria ĩ diebꝫ ill̄ abijt ĩ mõtana cũ festinatõe ĩ ciuitatẽ iuda: ⁊ int̄uit in domũ Zacharie: ⁊ salutauit elizabeth. Et factum ē vt audiuit salutatõez marie elizabeth: exultauit infãs in vtero eiꝰ. Et repleta ē spũscto elizabeth: et exclamauit voce magna et dixit. Bñdicta tu int̄ ml̄ieres: ⁊ bñdictꝰ fructus vẽtris tui Et vñ hoc mihi: vt veĩat mr̄ dñi mei ad me? Ecce em̄ vt facta ē vox salutatõnis tue in auribꝫ meis: exultauit ĩ gaudio ĩfans in vtero meo. Et beata q̄ credidisti: qm̄ ꝑfitiẽt̄ ea q̄ dicta sũt tibi a dño. Et ait Maria. Magnificat aĩa mea dñm: et exultauit spũs meꝰ ĩ deo salutari meo: qꝛ r̄spexit hũilitatẽ ãcille sue. Ecce eĩ ex hoc beatã me dicẽt om̄es generatões: qꝛ fecit mihi magna: q̄ potẽs ē: et sct̄m nomẽ eiꝰ. Et miscd̄ia eiꝰ a ꝓgenie in ꝓgenies:

timẽtibꝫ eũ. ℣Fecit potẽtiã ī brachio
suo:dispsit supbos mente cordis sui.
Deposuit potẽtes de sede:et exaltauit humiles.Esurientes īpleuit bonis
et diuites dimisit inanes.Suscepit
isrl̃ puerꝫ suũ: recordatus misericordie sue.Sicut locut⁹ ẽ ad pres nros:
abrahã et semi eius in secla.Mansit
aũt maria cũ illa q̃si mẽsibꝫ tribꝫ:et
reuersa ẽ in domũ suã.Elizabeth aũt
īpletũ ẽ tps pariẽdi:ꝛ pepit filiũ.Et
audierũt vicini et ꝓgnati eius.qꝛ magnificauit dñs miscoiam suã cũ illa:
ꝛ ꝓgtulabãt ei.Et factũ ẽ ī die octaua venerũt circũcidere puerꝫ:ꝛ vocabãt eũ noie pris sui Zacharíam.Et
rñdens mr eius dixit.Nequaq̃:sꝫ vocabit Johes.Et direrũt ad illã.Quia
nemo ẽ in ꝓgnatõne tua.q̃ vocet hoc
noie.Innuebãt aũt pri ei⁹:quẽ vellẽ
vocari eũ.Et postulans pugillarem
scripsit dicẽs:iohes ẽ nomẽ eius. Et
mirati sũt vniuersi. Aptũ ẽ aũt ilico
os eius et lĩgua eius: et loq̃bat bñdicẽs deũ. Et factus ẽ timor sup omes
vicios eoꝫ:ꝛ sup oĩa mõtana Judee
diuulgabant oĩa ǒba hec:ꝛ posuerũt
oes q̃ audierãt in corde suo dicẽtes.
Quisputas puer iste erit:Et eñ manus dñi erat cuꝫ illo.Et Zacharias
pr eius īpletus ẽ spũsãcto:ꝛ ꝓphauit
dicẽs.Bñdictus dñs deus isrl̃: qꝛ visitauit et fecit redẽptiõem plebis sue.
Et erexit cornu salutis nob in domo
Dauid pueri sui.Sicut locut⁹ ẽ ꝑ os
scõꝫ:qui a seclo sunt ꝓphetarꝫ eius:
Salutẽ ex inimicis nris:et de manu
oim q̃ oderũt nos.Ad faciẽdã miseri
cordiã cũ pribꝫ nris:ꝛ memorari testamẽti sui sancti.Jusiurãdum qd̃ iurauit ad abrahã prem nrm: daturũ
se nob.Et sine timore de manu inimi
corꝫ nroruꝫ liberati:seruiamus illi.in
sanctitate et iustitia corã ipo:oĩbꝫ
diebꝫ nris.Et tu puer ꝓpheta altissimi vocaberis: preibis eñ añ faciem
dñi pare vias eius. Addandã sciam
salutis plebi ei⁹:in remissionẽ pcõrũ eoꝫ.Per viscera miscoie dei nri:ī
qbꝫ visitauit nos oriẽs ex alto. Illuminare bis q̃ in tenebris et in vmbra
mortis sedent:ad dirigẽdos pedes nostros in viã pacis.Puer aũt crescebat et ꝓfortabatur spiritu:et erat in
desertis vsq̃ in diem ostensionis sue
ad israhel. Capitulum.II.

Factum est autez in
diebꝫ illis.exijt edictũ a cesare augusto:vt describẽr vniuersus orbis.Hec descriptio ꝑma facta ẽ a ꝑside Sirie cyrino. Et ibant
oes vt ꝓfitẽrent:singuli in suã ciuitatẽ.Ascẽdit aũt et Joseph a galilea
de ciuitate Nazareth in iudeã ciuitatem Dauid q̃ vocat Bethleem. eo q̃
esset de domo et familia Dauid:vt ꝓ
fitereꝫ cũ Maria despõsata sibi vxore prẽgnãte.a. Factũ est aũt cũ essẽt
ibi:īpleti sũt dies vt peret.Et pepit
filiũ suũ ꝑmogenitũ.b.et pannis eũ
inuoluit. et reclinauit eũ in ꝑsepio:
qꝛ nõ erat ei locꝰ in diuersorio.Et pastores erãt in regione eadẽ vigilãtes
ꝛ custodientes vigilias noctis super
gregẽ suũ.Et ecce angelus dñi stetit
iuxta illos:et claritas dei circũfulsit
illos:et timuerũt timore magno.Et
dixit illis angelus.Nolite timẽ.Ecce
eñ euãgelizo vob gaudiũ magnũ qd̃
erit omi ꝓplo:qꝛ natus ẽ vobis hodie
saluatoꝛ q̃ ẽ xp̃c dñs.in ciuitate Dauid. Et hoc vob signũ. Jnueĩetis infantẽ pãnis inuolutũ:ꝛ positũ in ꝑsepio. Et subito facta ẽ cũ angelo multitudo milicie celestis:laudãtiũ deuꝫ
et dicentiũ.Gloria in altissimis deo ꝛ
in terra paxꝫ hominꝫ bone volũtatis.
Et factũ est vt discesserũt ab eis angeli in celuꝫ:pastores loq̃bant ad inuicem.Trãseamus vsq̃ Bethleem:ꝛ
videamus hoc ǒbũ qd̃ factũ est quod
fecit dñs et ostẽdit nobis.Et venerũt
festinantes:et inuenerũt Mariam et
Joseph.et infantẽꝫ positũ in ꝑsepio.
Videntes aũt ꝓgnouerũt de verbo:qd̃
dictũ erat illis de puero hoc. Et oes
qui audierant mirati sunt:et de bis q̃
dicta erant a pastoribꝫ ad ipos. Maria autẽ ꝓseruabat omnia verba hec.
ꝓferens in corde suo.Et reuersi sunt
pastores glorificantes et laudantes
deum in oĩbꝫ que audierant ꝛ viderant:sicut dictũ est ad illos.Et postq̃ ꝑsumati sunt dies octo. vt circũcideretur puer:vocatum est nomẽ ei⁹
Jhs. Quod vocatum est ab angelo

v .a.Luc.ij.Mr̃. iij.

r .b.Lu.iij.

priuſq̄ in vtero cõcipetur. Et poſtq̄ impleti ſũt dies purificatõnis ei⁹ ſm legem Moyſi tulerũt illum in hir'lm. vt ſiſterent eũ dño: ſicut ſcriptuz eſt in lege dñi. Quia oẽ maſculinũ adaperiens vuluã: ſanctũ dño vocabit. Et vt darẽt hoſtiam ſm q̄ dictũ eſt i lege dñi: par turturũ aut duos pullos columbaz. Et ecce homo erat in hir'lm cui nomẽ Symeon. Et homo iſte iuſtus et timoratus expectãs cõſolationem iſr'l: et ſpũſſanctus erat i eo. Et rñſuz accepat a ſpũſancto. nõ viſuruz ſe mortem: niſi prius videret xp̃m dñi. Et venit in ſpiritu in templum. Et cũ inducerent pueruz Ihm parẽtes eius. vt facerent ſm conſuetudinẽ legis pro eo: et ipſe accepit eum in vlnas ſuas: et bñdixit deũ et dixit. Nunc dimittis ſeruuz tuum dñe: ſm verbũ tuum in pace. Quia viderunt oculi mei ſalutare tuuz. quod paraſti ante faciem oim populoz. Lumẽ ad reuelatõnem gentiũ: et gloriã plebis tue iſr'l. Et erat pater eius et mater mirantes ſuper his que dicebañ de illo. et benedixit illis Symeon: et dixit ad Mariam mrem eius. Ecce poſitus eſt hic in ruinã. et in reſurrectõnem multoruũ in iſrahel: et in ſignum cui ptradicetur. Et tuam ipius aiam ptranſibit gladius vt reuelent ex mltis cordibz cogitatõnes. Et erat Anna prophetiſſa filia Phanuel de tribu Aſer: et hec proceſſerat in diebus multis: et vixerat cũ viro ſuo annis septẽ a virginitate ſua. Et hec vidua uſq̄ ad annos octogĩtaquatuor: que non diſcedebat de templo. ieiunijs et obſecratõnibz ſeruiens nocte ac die. Et hecipa hora ſupueniens pfitebañ dño: et loquebañ de ipo omnibus qui expectabant redemptõem iſrahel. Et vt pfecerunt omnia ſm legem dñi: reuerſi ſunt in galileã. in ciuitatez ſuã Nazareth. Puer aũt creſcebat et cõfortabañ: plenus ſapientia. et gratia dei erat in illo. Et ibant parentes e⁹ per omnes annos in hir'lm in die ſolẽni paſche. Et cum factus eſſet ãnoruz duodecim. aſcendentibus illis in hieroſolimam ſm conſuetudinem diei feſti. conſumatiſq̄ diebz cum redirent.

remanſit puer Ihs in hieruſalem: et non cognouerunt parẽtes eius. Exiſtimantes aũt illuz eſſe in comitatu: venerunt iter diei: et requirebant eũ inter cognatos et notos. Et non inuenientes regreſſi ſunt in hieruſalem: requirẽtes eum. Et factum ẽ poſt triduum. inuenerunt eum in templo ſedentem in medio doctoz: audientem illos. et interrogãtem eos. a. Stupebant aũt oẽs qui eum audiebãt: ſup prudentia et reſponſis eius. Et videntes ammirati ſunt. b. Et dixit mater eius ad illũ. Fili quid feciſti nob ſic: Ecce pater tuus et ego: dolentes querebamus te. Et ait ad illos. Quid ẽ q̄ me querebatis: Neſciebatis quia i his q̄ patris mei ſunt: oportet me eẽ: Et ipi nõ intellexerũt verbum quod locutus eſt ad eos. Et deſcendit cum eis: et venit Nazareth: et erat ſubditus illis. Et mater eius conſeruabat omnia vba hec cõferens in corde ſuo. Et Ihs proficiebat ſapientia et etate et gracia apud deum et homines.

iij
a. Lu. iiij. Mt. lxij. Mr. xvij. x
. b. Luc. v.

Capitulum .III.

Anno aũt quintodecimo imperij Tiberij ceſaris procurante poncio pilato iudeam: tetrarcha autem galilee herode. Philippo aũt fratre ei⁹ tetrarcha ituree et traconitidis regionis: et lyſania abiline tetrarcha. ſub principibus ſacerdotũ Anna et Caypha: factum eſt verbum dñi ſuper Johannẽ Zacharie filium in deſerto. c. Et venit in omnem regionẽ iordanis predicans baptiſmum penitentie in remiſſionem peccatoz: ſicut ſcriptum eſt in libro ſermonũ Iſaie prophete. Vox clamantis in deſerto parate viã dñi: rectas facite ſemitas eius. Omnis vallis implebitur: et omnis mõs et collis humiliabitur. Et erunt prava in directa et aſpera in vias planas: et videbit oẽs caro ſalutare dei. d. Dicebat ergo ad turbas que exibant vt baptizarẽtur ab ipſo. Genimina viperaz: quis oſtẽdit vobis fugere a ventura ira: Facite ergo fructus dignos penitẽtie: et ne ceperitis dicere patrem habemus Abraham. Dico enim vobis: quia potens eſt de⁹

iiij
Lu. vj. Mt. vij. Jo. ij. x. xxv.

i
. c. Lu. viij. Mt. viij. Mar. ij. Jo. x.

v
. d. Lu. viij. Math. x.

r
.a.Lu.ix.

te lapidibꝫ iſtis ſuſcitare filios Abra
he. Jam eĩ ſecuris ad radicẽ arboris
poſita ẽ. Oĩis ḡ arbor nõ faciẽs fru
ctũ bonũ: excidet. et in ignẽ mittet.
a. Et interrogabãt eum turbe dicen-
tes. Quid ḡ faciemus? Rñdens autẽ
dicebat illis. Qui habz duas tunicas
det nõ habenti: ꝛ qui hz eſcas ſimiliꝫ
faciat. Venerũt autẽ ꝛ publicani vt
baptizarent: et dixerũt ad illũ. Mgr̃
quid faciemus? At ille dixit ad illos
Nihil ampliuſq̃ qđ ꝓſtitutum eſt vo-
bis faciatis. Interrogabãt aũt eum
et milites dicẽtes. Quid faciemus et
nos? Et ait illis. Neminem ꝓcuciatis
neq; calũniã faciatis: et ꝓtenti eſto-
te ſtipendijs vr̃is. Exiſtimãte autem
populo et cogitantibꝫ oĩibꝫ in cor-
dibus ſuis de Joẽe. ne forte ipe eſſet
xp̃c. rñdit Joẽes dicens omnibus. b.
Ego quidem aqua baptizo vos: veiet
aũt fortior: cuius nõ ſum dignus ſol
uere corrigam calciamentorũ eius:
ipſe vos baptizabit ĩ ſpirituſancto ꝛ
igni. c. Cuius ventilabrum in manu
eius: et purgabit aream ſuam. et cõ-
gregabit triticũ in horreũ ſuum: pa-
leas autẽ ꝓburet igni inextinguibili
Multa quidem et alia exhortãs euã-
gelizabat populo. d. Herodes aũt te-
trarcha cum corriperet ab illo de he
rodiade vxore frr̃is ſui. et de omnibus
malis q̃ fecit herodes: adiecit et hoc
ſup omnia: et incluſit Joẽem in car-
cerem. e. Factum eſt aũt cum bapti
zaretur omnis populus. et Jhũ ba-
ptizato et orante aptum eſt celum: ꝛ
deſcẽdit ſpirituſſãctus corporali ſpe-
cie ſicut colũba in ipm: ꝛ vox de celo
facta eſt. Tu es filius meus dilectus
in te ꝓplacuit mihi. f. Et ipe ihs erat
incipiẽs quaſi annoꝝ triginta vt pu
tabatur filius Joſeph. qui fuit Heli.
qui fuit mathath. qui fuit leui. q̃ fuit
melchi. qui fuit ianne. q̃ fuit ioſeph.
qui fuit mathathie. qui fuit amos. q̃
fuit naum. qui fuit heſli. q̃ fuit nag-
ge. qui fuit maath. qui fuit matha-
thie. qui fuit ſemei. qui fuit ioſeph. q̃
fuit iuda. qui fuit iohanna. qui fuit
reſa. qui fuit zorobabel. qui fuit ſala
thiel. qui fuit neri. qui fuit melchi. q̃
fuit addi. q̃ fuit thoſan. qui fuit hel-

i
.b.Lu.x. Maẽ.
xj. Mr̃.iiij. Jo.
xij.ꝛ.vj.ꝛ.xiiij
ꝛ.xxviij.

v
.c.Luce.xj.
Math.xij.

ij
.b.Lu.xij. Mr̃
cxliiij. Mr̃.lix.

j
.e.Luce.xiij.
Mr̃.xiiij. Mr̃.
v. Joh.xv.

iij
.f.Luce.xiiij.
Mr̃.j. Joh.j.et
iij.et.v.

madan. qui fuit her. qui fuit ihu. qui
fuit heliezer. qui fuit iorim. qui fuit
mattath. qui fuit leui. qui fuit ſymeon. qui fuit iuda. qui fuit ioſeph. qui
fuit iona. qui fuit eliachim. qui fuit
melcha. qui fuit menna. qui fuit ma-
thata. qui fuit nathan. qui fuit dauid
qui fuit ieſſe. qui fuit obeth. qui fuit
booz. qui fuit ſalomon. qui fuit naaſſon. qui fuit aminadab. qui fuit arã.
qui fuit eſron. qui fuit phares. q̃ fuit
iude. qui fuit iacob. qui fuit ỹſaac. q̃
fuit abrahe. q̃ fuit thare. qui fuit nachor. qui fuit ſeruch. qui fuit ragau.
qui fuit phaleth. qui fuit heber. qui
fuit ſale. qui fuit chaỹnã. qui fuit arphaxat. qui fuit ſem. qui fuit noe. qui
fuit lamech. qui fuit mathuſale. qui
fuit enoch. q̃ fuit iareth. qui fuit ma
laleel. qui fuit chaỹnã. qui fuit enos
qui fuit ſeth. qui fuit adaz. q̃ fuit dei.

Capitulum .IIII.

Ihs aũt plenus ſpiri-
tuſancto regreſſus eſt a ior-
dane: et agebat in ſpiritu in
deſertum diebꝫ quadraginta: et tẽ-
ptabatur a dyabolo. b. Et nihil mã-
ducauit in diebꝫ illis: et ꝓſumatis il
lis eſurijt. Dixit autem illi dyabol'.
Si fili' dei es? Dic lapidi huic vt pa-
nis fiat. Et reſpondit ad illum Jhs.
Scriptuz eſt. quia non in pane ſolo
viuit homo: ſed in oĩi verbo dei. Et
duxit illũ dyabolus: ꝛ oſtẽdit illi oĩa
regna orbis terre in momento tp̃is:
et ait illi. Tibi dabo potẽſtatem hãc
vniuerſam. et gloriam illoꝝ: q̃ mihi
tradita ſũt. et cui volo do illa. Tu er-
go procidens ſi adorꝫueris corã me:
erunt tua omnia. Et rñdens Jhs di-
xit illi. Scriptum eſt. Dominũ deum
tuum adorabis: et illi ſoli ſeruies. Et
duxit illum in Hieruſalem. et ſtatuit
eum ſuper pinnam tẽpli: et dixit illi
Si filius dei es? Mitte te hinc deorſũ
Scriptum eſt enĩ. q̃ angelis ſuis mã
dauit de te. vt cõſeruent te. ꝛ quia in
manibus tollent te. ne forte offẽdas
ad lapidem pedem tuum. Et reſpon-
dens Jhs ait illi. Dictum eſt. Non tẽ-
ptabis dominum deum tuum. Et cõ-
ſumata omni tẽptatione dyabo-
lus receſſit ab illo vſq̃ ad tẽpus.

Cañ. ij
.g.Lu.xv. Mr̃
xv. Mr̃.xvj.

v
.h.Luce.xvj.
Maẽ.xvj.

j
.a. Luce.xvij.
Mt̄.xxiij. Mr̄.
xxvij. Jo.xlvj.
x
.b. Luce.xviij.

a. Et regressus est Jhs in vtute spūs
in galileā: et fama exijt per vniuer-
sam regionē d illo. Et ipe docebat in
synagogis eorū: et magnificabat ab
omibꝫ. b. Et venit Nazareth vbi erat
nutritus: et intrauit sm ꝯsuetudinē
suā die sabbati in synagogā: et surre
xit legere. Et tditus ē illi liber Jsaie
ꝓphe. Et vt reuoluit libꝝ: inuenit lo
cum vbi scriptuz erat. Spūs dñi sup
me ꝓpter quod vnxit me euāgelizare
pauꝑibus misit me: sanare contritos
corde. pdicare captiuis remissionē ⁊
cecis visuz: dimittere ꝯfractos in re-
missionē: pdicare annū dñi acceptū:
et diē retributōnis. Et cuz plicuisset
libꝝ: reddidit mīstro et sedit. Et oīm
in synagoga oculi erāt intēdentes in
eū. Cepit aūt dicere ad eos: qꝛ hodie
īpleta ē hec scriptura in auribꝫ vr̄is.
c. Et oēs testimoniū illi dabāt: ⁊ mi-
rabant in vbis gr̄e. que ꝓcedebant de
ore ipius: et dicebāt. Nōne hic ē fili⁹
Joseph: d. Et ait ill. Vtiqꝫ dicetis mi
hi hanc similitudinē. Medice cura te
ipm. Dixert pharisei ad Jhm. Quā-
ta audiuimus facta in capharnaū:
fac et hic in patria tua. e. Ait autez.
Amē dico vob qꝛ nemo ꝓpha accept⁹
ē in patria sua. f. In veritate dico vo
bis: mlte vidue erāt in isrl in diebus
Helie qñ clausū est celū annis tribꝫ ⁊
mensibꝫ sex cū facta esset fames ma
gna in omi terra: et ad nullā illarū
missus ē Helias. nisi in sarepta sydo-
nie. ad mulierē viduam. Et multi le-
prosi erāt in isrl sub Heliseo ꝓpha: et
nemo eorū mūdatus ē nisi Naaman
sirus. Et repleti sūt oēs in synagoga
ira hec audiētes. Et surrexerūt ⁊ eie-
cert illū extra ciuitatē: ⁊ duxert illū
vsqꝫ ad supciliū mōtis. sup quē ciui-
tas illoꝝ erat edificata: vt pcipitarēt
eum. Jpe aūt trāsiens ꝑ mediū illoꝝ
ibat. g. Et descēdit in capharnaū ciui
tatē galilee: ibiqꝫ docebat illos sabba
tis. h. Et stupebāt in doctrina ei⁹: qꝛ
in ptate erat sermo ipius. j. Et in sy
nagoga erat homo hñs demoniū im
munduz: et exclamauit voce magna
dicēs. Sine: qd nobis ⁊ tibi Jhu na-
zarene: Venisti perdere nos. Scio te.
qꝛ sis sanctus dei. Et increpauit illū

j
c. Lu.xix. Mt̄.
cxlj. Mr̄.l. Jo.
lix. x
.d. Luce.xx.
j
e. Lu.xxj. Mt̄.
cxlij. Mar̄.lj.
Jo.xxxv. x
.f. Luce.xxij.

viij
.g. Luce.xxiij.
Mr̄.xij. ij
.h. Luc.xxiiij.
Mt̄.lxij. Mar̄.
xiij. viij
.j. Lu.xxv.
Mr̄.xiiij.

Jhs dicens. Obmutesce: et exi ab eo.
Et cum ꝓiecisset illd demoniū in me
dio exijt ab illo: nihilqꝫ illū nocuit.
Et factus ē pauor in omibꝫ: et collo-
quebant adinuicē: dicētes. Qd ē hoc
verbū: qꝛ in potestate et vtute impe-
rat īmundis spiritibꝫ et exeūt: Et di-
uulgabat fama de illo in omnē locū
regionis. k. Surgens aūt Jhs de sy-
nagoga. ītroiuit in domū Simonis.
Socrus aūt Simonis tenebat ma-
gnis febribꝫ: et rogauerūt illū ꝓ ea.
Et stans sup illam impauit febri et
dimisit illā: et ꝯtinuo surgens mini-
strauit illis. Cum sol autez occidisset
oēs qui hēbant infirmos varijs lan-
guoribꝫ. ducebant illos ad eū: at ille
singulis man⁹ imponēs curauit eos.
l. Exiebant autem demonia a multis
clamantia et dicentia: qꝛ tu es filius
dei. Et increpās nō sinebat ea loqui.
qꝛ sciebāt ipm esse xpm. m. Facta at
die egressus ibat in desertum locū: et
turbe requirebāt eū et venerunt vsqꝫ
ad ipm: et detinebāt illum ne discede
ret ab eis. Quibꝫ ille ait. Quia ⁊ alijs
ciuitatibꝫ oportet me euāgelizare re
gnuz dei: qꝛ ideo missus sum. Et erat
predicans in synagogis galilee.

ij
.k. Luce.xxvj.
Mt̄.lxvij.
Mar̄.xv.

viij
.l. Luce.xxvij.
Mar̄.xvj. et. x-
viij.
viij
m. Luc.xxviij.
Mr̄.xvij.

Capitulum .V.

Factū est aūt cū tur-
be irruerēt in eū vt audirent
verbū dei: et ipe stabat secus
stagnum genezareth. Et vidit duas
naues stantes secus stagnū: piscato-
res aūt descenderāt et lauabāt retia.
Ascendēs at in vnā nauim que erat
Simonis: rogauit eū a terra redu-
cere pusillū. Et sedens docebat de na
uicula turbas. n. Vt aūt cessauit lo-
qui: dixit ad Simonē. Duc ī altū: ⁊
laxate retia vr̄a in capturam. Et rñ-
dens Simon dixit illi. Preceptor per
totā noctē laborātes nihil cepimus:
in verbo aūt tuo laxabo rete. Et cuz
hoc fecissent: ꝯcluserunt pisciū mul-
titudinē copiosam. Rumpebat autē
rete eoꝝ. Et annuerūt socijs q erant
in alia naui: vt venirēt et adiuuarēt
eos. Et venerūt et impleuert ambas
nauiculas: ita vt pene mergerentur
o. Qd cū videret simō petrus: ꝓcidit
ad genua Jhu dicēs. Exi a me: quia

x
Luce.xxix.

ix
.n. Luce.xxx.
Jo.ccxix. ⁊. cc-
xxij.

x
.o. Luce.xxxj.

homo peccator sum dñe. Stupor em̃ circũdederat eũ. et oẽs q̃ cũ illo erãt: in captura pisciũ quã ceperant. Similr aũt Jacobũ 7 iohez filios Zebedei: qui erant socij Simonis. a. Et ait ad simonẽ ihs. Noli timere: ex hoc iam homies eris capiẽs. Et subductis ad terrã nauibz: relictis oĩbz secuti sunt illũ. b. Et factũ ẽ cũ esset in vna ciuitatũ: et ecce vir plen' lepra. et videns Jhm. et pcidẽs in faciẽ suã: rogauit eũ: dicẽs. Dñe: si vis potes me mũdare. Et extendens manũ: tetigit eũ dicẽs. Volo. Mũdare. Et pfestim lepra discessit ab illo. Et ipse p̃cepit illi vt nemini dicẽt: sz vade ostẽde te sacerdoti: et offer p emũdatione tua sicut p̃cepit Moyses in testimoniũ illis. c. Perãbulabat aũt magis sermo de illo: 7 pueniebãt turbe multe vt audirẽt: et curarenr̃ ab infirmitatibz suis. d. Ipe aũt secedebat in desertũ 7 orabat. Et factuz ẽ in vna diez et ipe sedebat: docẽs. Et erãt pharisei sedẽtes et legis doctores q̃ venerãt ex oi castello galilee et iude. et hierl'm. et virtus dñi erat ad sanãdũ eos. f. Et ecce viri portãtes in lecto hoiem q̃ erat paliticus: 7 quezebãt eũ inferre 7 ponẽ ante eũ. Et nõ inuenientes q̃ parte illuz infezrẽt p turbam: ascẽderũt sup̃ tectũ et p tegulas submisezũt eũ cum lecto in mediũ ante Jhm. Quor fidẽ vt vidit: dixit. Homo: remittũr̃ tibi pcĩa tua. Et ceperũt cogitare scribe 7 pharisei dicẽtes. Quis ẽ hic qui loquitur blasphemias? Quis pt̃ dimittere peccata: nisi solus deus? Et aũ ognouit Jhs cogitatões eor: rñdens dixit ad illos. Quid cogitatis mala in cordibz vr̃is? Quid ẽ facilius. dicẽ dimittũr̃ tibi peccata: an dicẽ surge et ambula? Et aũt sciatis q filius hois habz pt̃atem in terra dimittendi peccata. ait palitico. Tibi dico surge: tolle lectũ tuũ: et vade in domũ tuã. Et pfestim cõsurgẽs corã illis tulit lectũ in quo iacebat: et abiit in domuz suam magnificãs deũ. Et stupor apprehendit oẽs: et magnificabãt deuz. Et repleti sũt timore: dicẽtes. q vidimus mirabilia hodie. g. Et post hec exiit: et vidit publicanũ noie Leui sedentẽ ad theloneũ: et ait illi. Sequere me. Et relictis omnibz: surgens secutus ẽ eũ. h. Et fecit ei puiuiũ magnũ Leui in domo sua: 7 erat turba multa publicanor. et aliox qui cum illis erãt discũbẽtes. Et murmurabant pharisei et scribe eor: dicentes ad discipulos eius. Quare cũ publicanis 7 peccatoribz manducatis et bibitis. j. Et rñdens Jhs dixit ad illos nõ egent q̃ sani sũt medico: sed qui male habẽt. Non veni vocare iustos: sed peccatores ad penitentiã. At illi dixerũt ad euz. Quare discipuli Johis ieiunant frequẽter et obsecratões faciunt. similiter et pharisei: tui aũt edunt 7 bibunt? Quibz ipe ait. Nũquid potestis filios sponsi (dum cũ illis ẽ sponsus) facere ieiunare? Venient autem dies: 7 cũ ablatus fuerit ab illis spõsus tunc ieiunabũt in illis diebz. Dicebat autez et similitudinẽ ad illos. Quia nemo pmissuraz a nouo vestimẽto immittit in vestimentũ vetus: alioqn et nouuz rũpit: et veteri non conuenit pmissura a nouo. Et nemo mittit vinũ nouuz in vtres veteres: alioquin rũpit vinũ nouuz vtres: et vinuz effundẽr̃ et vtres pibunt. Sed vinũ nouũ in vtres nouos mittẽduz est: et vtraq̃ cõseruanr̃. Et nemo bibens vetus statim vult nouũ: dicit em̃ vetus melius est.

Capi. VI.

Factũ ẽ autez in sabbato secũdo pmũ. cuz trãsiret p sata vellebãt discipuli eius spicas: et mãducabãt pfricãtes manibz. Quidã autẽ phariseor dicebãt illis. Quid facitis qd̃ ñ licet in sabbatis? Et rñdens Jhs ad eos dixit. Nec hoc legistis qd̃ fecit Dauid cũ esurisset ipe et qui cũ illo erãt: quõ intuit in domũ dei. 7 panes ꝓpositõnis sumpsit et manducauit. et dedit his q̃ cũ ipo erant: quos non licet mãducare nisi tm̃ sacerdotibz? Et dicebat illis: qr dñs est filius hominis etiã sabbati. k. Factum est aũt 7 in alio sabbato: vt intraret in synagogam 7 doceret. Et erat ibi homo: et manus eius dextra erat arida. Obseruabãt aũt scribe 7 pharisei si in sabbato curaret vt inuenirẽt vnde accusarẽt eum. Ipse

ij .a. Luce. xxxij. Mt̃. xxj. Mr̃. x

ij .b. Lu. xxxvij. Mt̃. lxvij. Mr̃. xvij.

j .c. Lu. xxxvij. Mt̃. xxvij. Mr̃. xxvij. Jo. xlvj.

ij .d. Luc. xxxv. Mt̃. cxlix. Mr̃. lxvj. ij .e. Luc. xxxvj. Mt̃. clvij. Maz. lxix. j .f. Luc. xxxvij. Mt̃. lxx. Maz. xx. Jo. xxxviij

ij .g. Lu. xxxviij Mt̃. lxxj. Mr̃. xxj.

ij .h. Lu. xxxix. Mat̃. lxxij. Maz. xxij.

ij .j. Lu. xl. Mt̃. lxxvij. Mr̃. xxvij.

ij Lu. xlj. Matb̃. cxvij. Maz. xxvij.

ij .k. Luc. xlij. Mat̃. cxvj. Maz. xxv.

bo sciebat cogitatōnes eoꝝ: ⁊ ait homini qui hēbat manū aridā. Surge ⁊ sta in mediū. Et surgens stetit. Ait aūt ad illos Jhs. Interrogo vos si licet sabbatis bñfacere an male: aiam saluā facē an pdere: Et circūspectis oīnibꝫ dixit homī. Extēde manū tuā Et extendit: ⁊ rstituta ē sanitati manus eiꝰ. Ipi aūt repleti sūt insipiētia et colloqbant̄ adinuicē. quidnā faceret de Jhu. a. Factū ē aūt in illis diebꝫ exijt in montē orare: ⁊ erat pnoctās in oratione dei. b. Et cū dies factus essꝫ vocauit discipulos suos: ⁊ elegit duodecim ex ipis. qs ⁊ aplos nomīauit: Simonē quē pgnomīauit Petrum ⁊ andreā frem eius: iacobū et Johem philippū et bartholomeū. matheū et thomā iacobū alphei et simonem qui vocat̄ zelotes et iudā iacobi: et iudā scarioth qui fuit pditor. c. Et descendens Jhs de monte cū illis stetit i loco cāpestri et turba discipulorꝫ eiꝰ: ⁊ multitudo copiosa plebis ab oi iudea ⁊ hierm ⁊ maritima ⁊ tyri ⁊ sidonis. qui venerant vt audirent eū: ⁊ sanarēt̄ a lāguoribꝫ suis. Et qui vexabāntur a spiritibꝫ imundis: curabantur Et oīs turba querebat eū tangere: quia virtus de illo exibat et sanabat oīes. d. Et ipe elevatis oculis in discipulos suos dicebat. e. Beati pauperes: qr vrm ē regnum dei. f. Beati qui nūc esurītis: qr saturabimī. Beati qui nunc fletis: qr ridebitis. g. Beati eritis cū vos oderint hoīes ⁊ cuz separauerint vos ⁊ exprobrauerint: et eiecerint nomē vrm tanq̄ malum pter filiuz hominis. Gaudete in illa die ⁊ exultate: ecce em̄ merces vestra multa est in celo. Scōm hec em̄ faciebant pphetis patres eoꝝ. h. Verūtm̄ ve vobis diuitibꝫ: q̄ habetis pſolatōnem vrām. Ve vobis q̄ saturati estis quia esurietis. Ve vobis qui ridetis nunc: quia lugebitis ⁊ flebitis. j. Ve cum bene vobis dixerint oīnes hominēs. Scōm hec em̄ faciebant pphetis patres eoꝝ. k. Sz vobis dico qui auditis. Diligite inimicos vestros: benefacite his qui vos oderunt. Benedicite maledicētibꝫ vobis: orate p calumniantibus vos. l. Et qui te per

ij
a. Lu. xliij Mt
cxiix. Mr. lxvj

ij
b. Luce. xliij.
Mat. lxxx.
Mar. xxx.

j
.c. Lu. xlv. Mt
xxiij. Mr. xxv-
ij. Jo. xlvj.

v
d. Luce. xlvj.
Mat. xxv. v
.e. Luce. xlvij.
Mt. xxvij. v
.f. Lu. xlviij.
Mt. xxviij. v
.g. Luce. xlix.
Mat. xxx.

r
.b. Luce. l.

r
.j. Lu. lj. v
k. Luce. lij.
Mat. xl.

v
.l. Luce. liij.
Mat. xxxviij.

cusserit in maxillaz: prebe ei et alteram: et ab eo qui aufert tibi vestimētum etiā tunicam noli phibere. Oīmī aūt petenti te tribue: et qui aufert q̄ tua sūt: ne repetas. m. Et put vultis vt faciant vobis homines: et vos facite illis similit̄. n. Etsi diligitis eos qui vos diligunt: que vobis est grā: Nam et peccatores diligentes se diligūt. Etsi benefeceritis his qui vobis bñfaciunt: que vobis est grā: Siquidez et peccatores hoc faciūt. Etsi mutuū dederitis his a quibꝫ sperat is recipere: que grā est vobis: Nam ⁊ peccatores peccatoribꝫ fenerātur: vt recipiāt equalia. Verumtm̄ diligite inimicos vrōs: benefacite et mutuum date. nihil inde sperātes: et erit merces vra multa: ⁊ eritis filij altissimi: qr ipe benignus ē sup ingratos ⁊ malos. Estote ſ misericordes: sicut ⁊ pr vester misericors ē. o. Nolite iudicare et nō iudicabimini. Nolite pdēnare: et non pdemnabimī. Dimittite: ⁊ dimittetur vob̄. Date: et dabit̄ vob̄. Mensurā bonam et cōfertā. et coagitatam ⁊ supefluentē dabunt in sinū vrm. Eadē quipe mēsura q̄ mensi fueritis: remetiet̄ vobis. p. Dicebat aūt illis et similitudinē. Nūquid pt̄ cec? cecum ducere: Nōne ambo in foueā cadunt: q. Non est discipulus sup magistr: pfectus aūt oīs erit: si sit sicut mgr̄ eius. r. Quid aūt vides festucaz in oculo frīs tui: trabem autē que in oculo tuo est non pſideras: Aut quō potes dicere fratri tuo. frat. sine eijciam festucā ꝺ oculo tuo: ipe in oculo tuo trabem nō vides: ypocrita eijce primū trabem de oculo tuo et tūc pſpicies vt educas festucaz de oculo frīs tui. s. Non ē em̄ arbor bona que facit fructus malos: neqz arbor mala faciēs fructū bonū. Unaqueqz em̄ arbor ꝺ fructu suo cognoscit̄. t. Neqz em̄ de spinis colligūt ficus: neqz ꝺ rubo vindemiant vuā. v. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum: et malus homo de malo thesauro profert malum. Ex abundātia em̄ cordis os loquit̄. x. Quid autem vocatis me dñe domine: et nō facitis que dico. y. Oīs qui venit ad me. et

v
.m. Luce. liiij.
Mt. liiij. v
.n. Luce. lv.
Mt. xlj.

ij
o. Lu. lvj. Mt.
l. Mat. xl.

v
p. Lu. lvij. Mt
clvj.

iij
.q. Luce. lviij.
Mt. xc. Jo. cx-
viij. ⁊. cxx xix.

v
.r. Luce. lix.
Mt. lj.

ij
.s. Lu. lx. Mt.
lviij.

v
.t. Lu. lxj. Mt.
lxij. v
.v. Lu. lxij.
Mt. cxxv.

iij
.x. Luce. lxiij.
Mat. lix. Jo. c-
xvj. v
y. Lu. lxiiij.
Mt. lxj.

audit ꝓmões meos. et facit eos: ostẽ dam vob cui similis sit. Similis est hoi edificanti domũ qui fodit in altũ: et posuit fundamẽtũ supꝑ petrã. Inunda cõne aũt facta illisũ est flumẽ domui illi: et nõ potuit eã mouere. Fundata em̃ erat supꝑ petrã. Qui autẽ audit ⁊ non facit silis est hoi edificanti domũ suã supra terrã sine fundamẽto: in quã illisus est fluuius. et cõtinuo cecidit ⁊ facta est ruina domus illius magna. ¶ Capitulum .VII.

üj Lu.lxv. Mat. lxiiij. Jo. xxxvij.

¶ Dm autẽ implesset omnia verba sua in aures plebis: intrauit capharnaũ. Centurionis aũt cuiusdã ꝑuus male habẽs erat moritur⁹: q̃ illi erat ꝑciosꝰ. Et cũ audisset de Jhu. misit ad eũ seniores iudeoꝝ: rogans eũ vt veniret ⁊ saluaret seruũ eiꝰ. At illi cũ venissent ad Jhm rogabãt eũ solicite dicẽtes ei: qꝛ dignꝰ ẽ vt hoc illi ꝓstes. Diligit em̃ gentem nr̃am: et sy̓nagogaz ipe edificauit nob. Jhs aũt ibat cum illis. Et cũ iam nõ lõge esset a domo: misit ad eũ Centurio amicos dicẽs. Dñe: noli vexari. Nõ em̃ sum dignꝰ vt sub tectũ meũ ĩtres: ꝓpter quod ⁊ meipm nõ sũ dignũ arbitratus vt venirẽ ad te: sꝫ dic vbo et sanabit puer meus. Nam ⁊ ego homo sũ sub pr̃ate ꝯstitutus: hns sub me milites. ⁊ dico huic vade: ⁊ vadit. ⁊ alio veni: ⁊ venit et ꝑuo meo fac hoc: et facit. Quo audito Jhs miratus ẽ: et ꝯuersus sequẽtib se turb dixit. Amẽ dico vob: nec in isrl tantã fidem ĩueni. a. Et reuersi qui missi fuerãt domũ: inuenerunt ꝑuũ qui languerat sanũ. b. Et factuꝫ est deinceps ibat Jhs in ciuitatẽ que vocat Nayn: et ibãt cũ eo discipuli eius et turba copiosa. Cũ aũt appropinq̃ret portæ ciuitatis: ecce defũctꝰ efferebat filiꝰ vnicꝰ mr̃is sue. Et hec vidua erat: et turba ciuitatis multa cũ illa. Quã cũ vidisset dns: misericordia motus sup eã dixit illi. Noli flere. Et accessit: et tetigit loculũ. Hi aũt qui portabãt: steterũt. Et ait. Adolescẽs tibi dico surge. Et resedit q̃ erat mortuus: et cepit loqui. et dedit illũ mr̃i sue. Accepit aũt oẽs timor: ⁊ magnificabant deũ dicẽtes. Quia ꝓpha magnus surrexit in nob: et qꝛ deus visitauit plebez suã. c. Et exiit h ꝓmo in vniuersã iudeã de eo: et oẽm circa regionẽ. d. Et nũciauerũt Johi discipuli eius de oib his. Et ꝙuocauit duos de discipulis suis Johãnes. ⁊ misit ad Jhm dicens. Tu es qui vẽturus es. an aliũ expectam⁹? Cũ aũt venissent ad eũ viri: dixerunt. Johes baptista misit nos ad te dicens. Tu es qui vẽturus es an aliũ expectam⁹? In ipsa aũt hora multos curauit a lãguoribus suis et plagis. et spiritib malis. et cecis multis donauit visuꝫ. Et rñdens dixit illis. Euntes rñciate Johi q̃ audistis ⁊ vidistis. Quia ceci vidẽt. claudi ambulãt. leprosi mũdant. surdi audiũt. mortui r̃surgent. paupes euãgelizãtur. et beatus ẽ quicũq; nõ fuerit scãdalizat⁹ in me. Et cũ discessissent nũcij Johis: cepit de Johe dicẽ ad turbas. Quid existis in desertũ videre? Arundinẽ vento agitataꝫ? Sed quid existis videre? Hominẽ mollib vestimẽtis indutũ? Ecce q̃ in veste ꝑciosa sunt et delitijs: in domib regũ sũt. Sꝫ quid existis videre ꝓphetam? Etiq; dico vob: et plusq̃ ꝓpham. Hic est de quo scriptũ est. Ecce mitto angelũ meũ ante faciẽ tuã: q̃ ꝑparabit viã tuã ante te. f. Dico em̃ vob maior inr̃ natos mulier ꝓpheta iohãne baptista nemo est. Qui aũ minor ẽ in regno dei maior est illo. g. Et ois populus audiens. et publicani iustificauerũt deũ: baptizati baptismo iohannis. Pharisei autẽ et legisperiti ꝯsiliũ dei spreuerũt in semetipos: nõ baptizati ab eo. Ait autẽ dns. h. Cui g̃ similes dicã homines generatõnis huius: ⁊ cui similes sunt? Similes sunt pueris sedentib in foro ⁊ loquentibo adinuicẽ ⁊ dicẽtib. Cãtauimus vob tibijs ⁊ nõ saltastis. lamẽtauimus et nõ ploraſtis. Venit aũ iohãnes baptista neq; mãducans panẽ neq; bibens vinũ: et dicitis. Demoniũ hz. Venit filius hois mãducãs et bibẽs: et dicitis. Ecce homo deuoratoꝛ. ⁊ bibẽs vinum: amicus publicanoꝝ ⁊ peccatorum. Et iustificata ẽ sapiẽtia ab oib filijs suis. j. Rogabat aũt illum quidam de phariseis vt manducaret cuꝫ

r .c. Lu. lxviij.
v .d. Luce. lxix. Mat. cij.
ij .e. Lu. lxx. Mr̃ ciij. Mat. j.
v .f. Luc. lxxj. Mat. ciiij.
r .g. Lu. lxxij.
v .h. Lu. lxxviij. Mat. cvij.
j .j. Luc. lxxiiij. Mat. cclxxvj. Mr̃. clviij. Jo. xcviij.

v a. Luc. lxvj. Mat. lxvj.
r .b. Luce. lxvij.

illo. Et ingressus domũ phariseí discubuit. Et ecce mulier q̃ erat in ciuitate peccatrix. vt ꝓgnouit q̃ Jhs accubuisset in domo phariseí attulit alabastrũ vngenti: et stãs retro secus pedes eí⁹ lacrimis cepit rigare pedes eí⁹. et capillis capitis sui tergebat: et osculabaꝫ pedes eí⁹ et vngẽto vngebat. Videns aũt phariseus q̃ vocauerat eũ: ait intra se dicẽs. Hic si esset ꝓpha: sciret vtiq; q̃ et q̃lis ẽ mulier q̃ tãgit eũ qr peccatrix ẽ. Et rñdẽs Jhs dixit ad illũ. Simon: habeo tibi aliquid dicẽ At ille ait. Mgr dic. Duo debitores erãt cuidaz feneratori: vnus debebat denarios q̃ngentos: et alius q̃nquaginta. Non habẽtibꝫ illis vnde reddere: donauit vtriq;. Quis g̃ eũ plus diligit? Rñdens simon dixit. Estimo qa is cui plus donauit. At ille dixit ei. Recte iudicasti. Et ꝓuersꝰ ad mulierẽ. dixit simoni. Videsne hanc mulierem. Intraui in domũ tuã: aquã pedibꝫ meis nõ dedisti: hec aũ lacrimis rigauit pedes meos. et capillis suis tersit. Osculũ mihi nõ dedisti: hec aũ exq̃ intraui non cessauit osculari pedes meos. Oleo capit meũ ñ vnxisti. hec autẽ vngento vnxit pedes meos. Propt̃ qõ dico tibi. Remittuntur ei peccata multa: qm̃ dilexit multum. Cui aũt minus dimittit̃ min⁹ diligit Dixit autem ad illaz. Remittũt̃ tibi peccata. Et ceperunt qui simul accũbebant dicere intra se. Quis est hic q̃ etiã peccata dimittit: Dixit autẽ ad mulierez. Fides tua te saluam fecit. Vade in pace. Capi. VIII.

r
Luce.lxxv.

Et factũ ẽ deinceps et ipse iter faciebat ꝑ ciuitates et castella ꝓdicãs et euãgelizãs regnũ dei: et duodecim cũ illo. et mulieres aliq̃. q̃ erãt curate a spiritibꝫ malignis et infirmitatibꝫ: maria que vocat̃ magdalene. de qua septem demonia exierant. et Johanna vxor Chuze ꝓcuratoris herodis. et Susãna et alie multe q̃ ministrabãt ei de facultatibꝫ suis. a. Cũ aũt turba plurima ꝓueniret et ỏ ciuitatibꝫ ꝓperarent ad eũ: dixit ꝑ similitudinẽ. Exijt q̃ seminat seminare semẽ suũ. Et dum seminat aliud cecidit secus viã. et ꝓculcatũ ẽ.

ij
.a. Luc. lxxvj.
Mt̃.cxxxj.
Mr̃.xxxvj.

et volucres celi ꝓmederunt illud. Et aliud cecidit supꝑ petrã. et natũ aruit: qr nõ hẽbat humorẽ. Et aliud cecidit inẽ spinas: et simul exortæ spine suffocauerunt illud. Et aliud cecidit in terrã bonã: et ortũ fecit fructũ centuplũ. Hec dicens clamabat. Qui hz aures audiẽdi audiat. Interrogabant autẽ eũ discipuli eius: q̃ esset hec ꝓpabola. Quibꝫ ipse dixit. Vobꝫ datuz est nosse misteriũ regni dei. b. ceteris aũ in pabolis: vt videntes non videant. et audientes nõ intelligãt. c. Est autẽ hec pabola. Semen ẽ verbũ dei. Qui aũt secꝰ viã sũt. Hi sũt qui audiũt: deinde venit dyabolus et tollit verbũ de corde eoꝝ. ne credẽtes salui fiãt. Nam q̃ supꝑ petrã: hi sunt qui cũ audierit cũ gaudio suscipiũt vbuz. Et hi radices non hñt: qr ad tps credunt. et in tpe temptatõnis recedũt. Qõ aũt in spinas cecidit: hi sũt qui audierũt et a solicitudinibꝫ et diuitijs et voluptatibꝫ vite eũtes suffocanꝫ: et nõ referunt fructũ. Qõ autẽ in bonã terrã: hi sũt qui in corde bono et optimo audientes verbũ retinẽt: et fructũ afferũt in paciẽcia. d. Nemo aũt lucernã accendẽs operit eam vase aut subtus lectũ ponit: sed supꝑ cãdelabꝝ ponit: vt intrãtes videãt lumẽ. e. Nõ est eñ occultũ qõ nõ manifestet̃: nec absconditũ qõ nõ ꝓgnoscat̃. et in palã veniat. f. Videte g̃ quid audiatis. Qui eñ habet: dabit̃ illi: et quicũq; non habet: etiã qõ putat se habere auferetur ab illo g. Venerunt autez ad illum mater et fratres eius. et nõ poterant adire ad eum pre turba. Et nũciatum est illi. Mater tua et frẽs tui stant foris: volentes te videre. Qui rñdens dixit ad eos. Mater mea et frẽs mei hi sunt: qui verbũ dei audiũt et faciũt. h. Factum ẽ aũt in vna dieꝝ: et ipe ascendit in nauiculã et discipuli eius. et ait ad illos. Trãsfretemus trans stagnũ Et ascenderũt. Et nauigãtibꝫ illis obdormiuit: et descẽdit procella vẽti in stagnum: et ꝓpellabanꝫ fluctibus et periclitabanꝫ. Accedentes autem suscitauerunt euz dicentes. Preceptor perimus. At ille surgens increpauit ventũ et tempestatẽ aque et cessauit et

ij
.b. Luc. lxxvij.
Mat̃.cxxxiij.
Mr̃.xxxvij Jo
cix. ij
.c. Lu. lxxviij.
Mat̃.cxxxv.
Mar̃.xxxviij.

ij
.d. Luc. lxxix.
Mat̃.xxxij.
Mr̃.xxxix.
ij
.e. Luce. lxxx.
Mt̃.xcij. Mat̃.
xl. v
.f. Lu. lxxxj.
Mt̃.cxxxij.
ij
.g. Luc. lxxxij.
Mat̃.cxxx.
Mar̃.xxxv.

ij
.h. Lu. lxxxiij.
Mat̃.lxix.
Mar̃.xlvij.

facta est trãquillitas. Dixit aũt illis. Vbi est fides vr̃a: Qui timẽtes mirati sũt adinuicẽ: dicentes. Quis putas hic ẽ: Quia et vẽtis et mari impat. ⁊ obediũt ei. Et nauigauerũt ad regionem gerasenoꝝ: q̃ est ꝓtra galileã. Et cũ egressus esset ad terram occurrit illi vir quidã qui habebat demoniũ iam temporibꝫ multis: ⁊ vestimento non induebaṫ: neq; in domo manebat sꝫ in monumẽtis. Ihs vt vidit Ihũm procidit añ illũ: et exclamãs voce magna dixit. Quid mihi ⁊ tibi ẽ Ihu fili dei altissimi: Obsecro te: ne me torq̃as. Precipiebat em̃ spiritui imundo: vt exiret ab homĩe. Multis em̃ tẽporibꝫ arripiebat illũ: et vinciebaṫ cathenis et ꝓpedibꝫ custodit⁹: ⁊ ruptis vinculis agebatur a demonio in deserto. Interrogauit aũt illum Ihs dicens. Qꝛ tibi nomen ẽ: At ille dixit. Legio. Quia intrauerãt demonia mlta in eũ. Et rogauerũt illũ: ne imperaret illis vt in abissũ irent. Erat aũt ibi grex porcoꝝ multoꝝ pascentium in monte: et rogabãt eum vt ꝑmitteret eis in illos ingredi. Et ꝑmisit ill'. Exierũt ḡ demonia ab homine: ⁊ intrauerunt in porcos: et impetu abiit grex perꝑceps in stagnũ: ⁊ suffocat⁹ est. Qꝛ vt viderunt factũ qui pascebant fugerunt ⁊ nũciauerũt in ciuitatem et in villas. Exierunt aũt vidẽ qꝛ factum est: et venerũt ad Ihm. et inuenerũt hoiem sedentem a q̃ demonia exierãt vestitũ ac sana mente ad pedes eius: et timuerunt. Nunciauerũt aũt illis et qui viderãt: quõ san⁹ factus esset a legione. Et rogauerũt illũ omis mltitudo gerasenoꝝ. vt discederet ab ipis: q; magno timore tenebaṫ. a. Ipe aũt ascendens nauim reuersus ẽ. Et rogabat illũ vir. a quo demonia exierãt vt cum eo esset. Dimisit aũt eum Ihs dicẽs. Redi in domum tuã: et narra quanta tibi fecit deus. Et abiit per vniuersam ciuitatem predicãs: quãta illi fecisset Ihs. b. Factum est aũt cum rediisset Ihs: excepit illũ turba. Erant aũt omnes expectãtes eu. Et ecce venit vir cui nomẽ Iairus (⁊ ipe princeps synagoge erat) et cecidit ad pedes Ihu: rogans eum vt intraret in domũ eius: q; vnica filia erat ei fere annoꝝ duo decim et hec moriebatur. Et cõtigit dum iret: a turbis ꝓmebatur. Et mulier quedã erat in fluxu sãguinis ab annis duodecim: que in medicos erogauerat omnem substantiã suaꝫ nec ab vllo potuit curari. Accessit retro et tetigit fimbriam vestimẽti ei⁹: ⁊ ꝓtinus stetit fluxus sanguinis ei⁹. Et ait Ihs. Quis est qui me tetigit: Negantibꝫ autem omnibꝫ: dixit Petrus ⁊ qui cum illo erant. Preceptor turbe te ꝓmunt et affligunt: ⁊ dicis quis me tetigit: Et dixit Ihs. Tetigit me aliquis. Nam ⁊ ego noui virtutem de me exisse. Videns aũt mulier quia non latuit. tremens venit ⁊ procidit ante pedes eius: et ob quam causam tetigerit eum indicauit corã omni populo: et quẽadmodum confestim sanata sit. At ipe dixit ei. Filia fides tua te saluam fecit. Vade in pace. Adhuc illo loquente. venit quidã ad principem synagoge dicens ei q̃a mortua ẽ filia tua noli vexare illuꝫ. Ihs autem audito hoc verbo: respõdit patri puelle. Noli timẽ. Crede tm̃: et salua erit. Et cum venisset ad domũ. nõ permisit intrare secum quenq; nisi Petrum et Jacobum et Johannem: et patrem et matrem puelle. Flebant autem omnes: et plangebant illaꝫ. At ille dixit. Nolite flere. Non est mortua puella sꝫ dormit. Et deridebant eum: scientes quia mortua esset. Ipe autem tenens manum eius clamauit dicens. Puella surge. Et reuersus est spiritus eius: et surrexit ꝓtinus. Et iussit illi dare manducare. Et stupuerunt parẽtes eius: quibus precepit ne alicui dicerẽt qꝛ factum erat.

viij a. Lu. lxxxiij. Mt̃. xlviij.

v .b. Lu. lxxxv. Mat̃. lxxiij. Maṫ. xlix.

Capitulum .IX.

ij Luce. lxxxvj. Mt̃. lxxix. Maṫ. xxix.

Qmocatis autem Ihs duodecim apostolis. dedit illis virtutem et potestatem super omnia demonia: et vt languores curarent. Et misit illos ꝓdicare regnum dei: ⁊ sanare infirmos.

ij .c. Lu. lxxxvij. Mt̃. lxxxij. Mt̃. liij.

c. Et ait ad illos. Nihil tuleritis ĩ via neq; virgam. neq; peram. neq; panẽ neq; pecuniaꝫ neq; duas tunicas

habeatis. Et in quācunq; domū intrueritis ibi manete: et inde ne exeatis. a. Et qcūq; nō receperint vos: exeūtes de ciuitate illa etiā puluerē pedū vō rum excutite in testimonium sup illos b. Egressi aūt circuibant p castella: euāgelizātes et curātes vbiq;.c. Audiuit aūt Herodes tetrarcha oīa q̄ fiebāt ab eo. et hesitabat eo q̄ dicerē a qbusdā q̄ Johes surrexit a mortuis: a quibusdā vo q̄ helyas apparuit. ab alijs aūt q̄ pphā vn⁹ de ātiqs surrexit. Et ait Herodes. Johez ego decollaui Quis ē aūt iste de q̄ ego talia audio: Et q̄rebat videre eū. d. Et reuersi apli narraueūt illi q̄cunq; feceūt. e. et assū ptis illis secessit seorsū in locū deptū. q̄ ē Bethsaide. Qđ cū cognouissēt turbe secuti sūt illū: et excepit illos et loq̄bat illis de regno dei: et eos q̄ cura indigebāt sanabat. f. Dies aūt ceperat declinare. Et accedētes duodecim dixerūt illi. Dimitte turbas: vt euntes in castella villasq; q̄ circa sunt diuertant et inueniant escas: q̄ hic in loco deserto sum⁹. Ait aūt ad illos. Vos date illis māducare. At illi dixeūt. Nō sunt nob plusq̄ q̄nq; panes et duo pisces: nisi forte nos eam⁹. et emam⁹ in oēm hanc turbā escas. Erāt aūt fere viri q̄nq; milia. Ait aūt ad discipulos suos. Facite illos discūbere p cōuiuia q̄nquagenos: et ita fecerūt. Et discubuerūt oēs. Acceptis aūt q̄nq; panib⁹ et duob⁹ piscib⁹ respexit in celū et bñ dixit illos et fregit et distribuit discipulis suis: vt ponerēt añ turbas. Et māducauerūt oēs: et saturati sūt. Et sublatū ē qđ superfluit illis fragmētoꝝ cophini duodecim. g. Et factū est cū solus esset orās. erāt cū illo et discipli et interrogauit illos: dicēs. Quē me dicūt esse turbe: At illi rndерūt et dixerūt Johem baptistā: alij aūt helyā: alij vo q̄ vnus pphā de ꝓrib⁹ surrexit. Dixit aūt illis. Vos aūt quē me eē dicitis: Rndens symon petrus dixit. Xp̄m dei. h. At ille increpās illos p̄cepit ne cui dicerēt hoc: dicens. quia oportet filiū hoīs multa pati et reprobari a seniorib⁹ et principib⁹ sacerdotū. et scribis et occidi. et tertia die resurgere. j. Dicebat aūt ad oēs. Si q̄s vult p⁹ me venire. abneget semetipm et tollat crucē suā quotidie: et sequat̄ me. Qui em̄ voluerit aīam suā salua facere: pdet illā. Naz qui pdiderit aīam suā ꝓpter me: saluā faciet illaz. Quid em̄ pficit hoī si lucret̄ vniuersū mūdū: se aūt ipm pdat et detrimentū sui faciat: k. Nā q̄ me erubuerit et meos ꝟmones: hūc filius hoīs erubescet cū venerit in maiestate sua et p̄ris et sanctoꝝ angeloꝝ. l. Dico autē vob. vere sunt aliqui hic stātes. qui non gustabunt mortē donec videant regnū dei Factū est autē post hec vba fere dies octo: et assūpsit Petr⁹ et iacobū et iohānem: et ascendit in montē vt oraret. Et factū ē dū oraret: spēcies vultus eius altera. et vestitus eius albus ffulgēs. Et ecce duo viri loq̄bant̄ cū illo. Erāt aūt Moyses et helyas visi in maiestate: et dicebāt excessū eius. quē ꝓpleturus erat in hierlm. Petrus vo et qui cū illo grauati erāt somno. Et euigilātes viderūt maiestatē eius: et duos viros q̄ stabant cū illo. et factū est cū discenderent ab illo: ait Petr⁹ ad Jhm. Preceptor bonū est nos hic esse: et faciamus tria tabernacula: vnū tibi. et vnū Moysi. et vnū helye. Nescies quid diceret. Hec aūt illo loquēte. facta est nubes et obumbrauit eos: et timuerūt intrātibus illis in nubem. Et vox facta ē de nube: dicens. Hic est filius meus dilectus: ipm audite. Et dum fieret vox inuētus ē Jhs solus. et ipi tacuerūt: et nemini dixerūt in illis diebus quicq̄ ex his q̄ viderant. m. Factū est autē in sequēti die descendētibus illis de mōte: occurrit illis turba multa. Et ecce vir de turba exclamauit: dicēs. Magister obsecro te: respice in filiū meum q̄ vnicus est mihi. Et ecce spūs apprehendit eum. et subite clamat: et elidit et dissipat eū cum spuma: et vix discedit dilanians eū. Et rogaui discipulos tuos vt ejicerent illum: et non potuerunt. Respōdens autē Jhs dixit. O generatio infidelis et puersa: vsqđquo ero apud vos et patiar vos: Adduc huc filium tuū. Et cū accederet: elisit illū demoniū et dissipauit. et increpauit Jhs spm̄ immūdū et sanauit puerū et rdidit illū

i
a. Lu. lxxxviij
Mt̄. lxxxiij. et. lxxxv. Mr̄. lv.
viij
.b. Lu. lxxxix. Mr̄. lviij.
ij
.c. Lu. xc. Mt̄. cxliij. Mr̄. lvij.

viij
.d. Lu. xcj. Mr̄ lxj.
iij
e. Lu. xcij. Mt̄ cxlvj. Jo. xlvij
j
.f. Luc. xciij. Mt̄. cxlvij. Mr̄ lxiij. Jo. xlix.

j
.g. Luc. xciij. Mt̄. clxvj. Mr̄. lxxxij. Jo. lxxiij.

ij
.h. Lu. xcv. Math. clxviij. Mr̄. lxxxiij.
ij
.j. Luce. xcvj. Mt̄. clxx. Mr̄. lxxxv.

ij
.k. Lu. xcvij. Mt̄. xciij. Mr̄. lxxxvj.
ij
.l. Lu. xcviij. Mt̄. clxxij. Mr̄. lxxxvij.

ij
.m. Lu. xcix. Mt̄. clxxiij. Mr̄. xcj.

viij
a.Lu.c. Maſ. lxxv.

patꝛi eius.a. Stupebãt aũt oñes in magnitudine dei.b. oĩbuſqꝫ mirãtibꝫ in oñibꝫ que faciebat.dixit ad diſcipulos ſuos. Ponite vos ĩ coꝛdibꝫ veſtris ſeꝛmones iſtos. Filius eñ hoĩs futuꝫ eſt vt tradaſ ĩ manus hoĩm. At illi ignorabant veꝛbũ iſtud ⁊ erat velatum ante eos vt nõ ſentirẽt illud: et timebant eum interrogare de hoc verbo.c. Intrauit autẽ cogitatio in eos:quis eoꝝ maioꝛ eſſet. At Ihs vi dens cogitationes coꝛdis illoꝝ apprehendit puerꝫ:⁊ ſtatuit illum ſecus ſe et ait illis. Quicunqꝫ ſuſceperit puerum iſtũ in noĩe meo:me recipit. Et quicunqꝫ me recepit:recipit eum qui me miſit. Nam qui minoꝛ eſt inſ oẽs vos:hic maioꝛ eſt.d. Reſpondens aũ Iohannes dixit. Pꝛeceptoꝛ.vidimus quendaꝫ in nomine tuo eijciẽtem demonia:et prohibuimus eum.q non ſequitur te nobiſcum. Et ait ad illos Ihs. Nolite prohibere. Qui eñ nõ ẽ aduerſũ vos:p vobis ẽ.e. Factum ẽ aũt dum ꝛplerenſ dies aſſumptõnis eius:et ipe faciẽ ſuã firmauit vt iꝛet hieꝛlm. Et miſit nũcios ante ꝛſpectũ ſuum:et eũtes intrauerũt in ciuitatem Samaritanoꝛũ vt prepararent illi. Et nõ receperũt eũ:qꝛ facies eius erat eũtis hieruſalem. Cum vidiſſẽt aũt diſcipuli eius Iacobus et Iohãnes dixerũt. Domine vis dicimus vt ignis deſcendat de celo:et ꝛſumat illos ſicut Helyas fecit? Et ꝛuerſus increpauit illos:dicens. Neſcitis cuius ſpũs eſtis. Filius eñ hoĩs ñ venit animas pdere ſed ſaluare. Et abierũt in aliud caſtellũ.f. Factũ eſt aũt ambulantibꝫ illis in via:dixit quidã ad illũ. Sequar te quocũqꝫ ieris. Dixit illi Ihs. Vulpes foueas hñt:et volucres celi nidos:filius aũt hominis ñ habet vbi caput ſuũ reclinet. Ait aũt ad altꝛũ. Sequere me. Ille aũt dixit Dñe:pmitte mihi primũ ire.et ſepelire pꝛem meũ. Dixitqꝫ ei Ihs. Sine vt moꝛtui ſepeliãt moꝛtuos ſuos:tu aũt vade et annuncia regnum dei.g. Et ait alteꝛ. Sequar te domine: ſed permitte mihi primuꝫ renũciare hiis qui domi ſunt. Ait ad illum Ihs. Nemo mittens manum ſuam ad aratꝛũ et aſpiciens retꝛo:aptus ẽ regno dei.

viij
.b.Luce.ciij.

x
.e.Luc.ciiij.

v
.f.Lu.cv.
Mt.lxviij.

x
.g.Luce.cvj.

Capitulum .X.

Poſt hec autez deſignauit dñs et alios ſeptuagintaduos et miſit illos binos ante faciem ſuam in oñem ciuitatem et locum quo erat ipſe venturus. Et dicebat illis.b. meſſis quidez multa:opaꝛij autem pauci. Rogate ꝯ dñm meſſis: vt mittat opaꝛios in meſſem.j. Ite:ecce ego mitto vos ſicut agnos inſ lupos.k. Nolite poꝛtare ſacculuꝫ neqꝫ peram neqꝫ calciamenta: et neminem p viam ſaluta ueritis.l. In quãcunqꝫ domũ intraueritis. primum dicite paꝛ huic domui:etſi ibi fuerit filius pacis. reqeſcet ſupꝛ illum paꝛ veſtra:ſinautẽ ad vos reuertẽſ. In eadem autez domo manete:edentes et bibẽtes que apud illos ſũt. Dignus eſt eñ opari? mercede ſua. Nolite ẽnſire de domo in domũ.m. Et in quãcũqꝫ ciuitatẽ intraueritis et ſuſcepint vos mãducate q̃ apponunſ vob̃:et curate infirmos q̃ in illa ſũt:et dicite illis appꝛopinq̃bit in vos ſgnũ dei.n. In quãcunqꝫ aũt ciuitatẽ intraueritis et ñ ſuſceperint vos: exeuntes in plateas eius dicite Etiã puluerẽ q̃ adheſit nob̃ de ciuitate vꝛa extergimus in vos. Tñ hoc ſcitote qꝛ appꝛopinq̃bit regnũ dei. Dico vobis:qꝛ ſodomis in die illa remiſſiꝰ erit q̃ illi ciuitati.o. Ve tibi Coꝛozaỹm ve tibi Bethſaida:qꝛ ſi in tyꝛo et ſydone facte fuiſſent virtutes q̃ facte ſunt in vobis olim in cilicio ⁊ cinere ſedentes penitꝛẽt. Verũtñ tyꝛo et ſidoni remiſſius erit in iuditio q̃ vob̃. Et tu capharnaũ vſqꝫ ad celuꝫ exaltata:vſqꝫ ad infernũ demergeris.p. Qui vos audit:me audit.et qui vos ſpernit:me ſpernit. Qui aũt me ſpernit:ſpnit eũ q̃ me miſit.q. Reuerſi ſũ aũt ſeptuagĩtaduo cũ gaudio dicentes. Dñe:etiã demõia ſubijciũſ nob̃ in noĩe tuo. Et ait illꝰ. Videbã ſathanan ſicut fulgur de celo cadẽtẽ. Ecce dedi vob̃ pꝛatem calcãdi ſupꝛ ſpẽtes et ſcoꝛpiones ⁊ ſupꝛ oẽm vtutẽ inimici:⁊ nihil vobis nocebit. Verunt̃ in hoc nolite gaudere: quia ſpũs vobis ſubijciuntur. Gaudete aũt: q̃ nomia

x
Luce.cviij.

v
.b.Lu.cviij.
Mt.lxxviij.

v
.j.Lu.cix. Mt lxxvj.

ij
.k.Lu.cx. Mt lxxvij. Mr.liij.

v
.l.Lu.cxj. Mt. lxxviij.

ij
Luc.cxij. Mt. lxxviij. Mr.liij.

x
.m.Lu.cxiij.

ij
.n.Lu.cxiij. Mt.lxxv. Mr.lv.

v
.o.Luce.cxv. Mt.cviij.

j
.p.Lu.cxvj. Mt.xcviij. Mr xcvj. Joh.cxx.

x
.q.Lu.cxvij.

v
.a.Lu.cxviij.
Mathꝫ.cx.

iij
.b.Lu.cxix.
Mt.cxj.ꝛ.cxij.
Johꝫ.cxlviij.
v
.c.Luce.cxx.
Mt.cxxxiiij.

ij
.d.Lu.cxxj.
Mt.cxciij.
Mr.cvij.

x
.e.Lu.cxxij.

vra scripta sunt in celis.a. In ipa hora exultauit in spūsancto ꝛ dixit.Cō fitꝛor tibi dne pr celi et terre: q̄ abscōdisti hec a sapiētibꝫ et prudētibꝫ:ꝛ reuelasti ea puulis.Etiam pr:qm̄ sic placuit añ te.b.Dia mihi t̄dita sūt a pre meo.Et nemo scit q̄s sit fili⁹ nisi pr:et q̄s sit pr nisi fili⁹:et cui voluerit fili⁹ reuelare.c.Et ꝓuersus ad discipl'os suos dixit. Beati ocli q̄ vidēt q̄ vos videtis. Dico em̄ vob: q̄ multi pphete et reges voluerunt vidē q̄ vos videtis ꝛ ñ viderūt:ꝛ audire q̄ auditis ꝛ ñ audierūt.d.Et ecce q̄dā legisperitus surrexit tēptās illū et dicēs. Mgr q̄d faciēdo vitam eternaz possidebo:At ille dixit ad eū. In lege q̄d scriptū ē: Quō legis: Ille rndēs dixit. Diliges dnm deum tuū ex toto corde tuo ꝛ ex tota aīa tua.et ex oībꝫ viribꝫ tuis. et ex oi mēte tua:et primū tuū sicut teipsum. Dixitq̄ illi. Recte rndisti. Hoc fac et vives.e. Ille aūt volēs iustificare seipm dixit ad Jhm. Et q̄s ē me⁹ prim⁹: Suscipiēs aī Jhs dixit. Homo q̄daz descēdebat ab hierl'm in hiericho et incidit in latrones:q̄ etiā despoliauerūt eū:et plagis impositis abierūt semiuiuo relicto. Accidit aūt vt sacerdos q̄dā descēderet eadē via.ꝛ viso illo pteriuit. Sil'r et leuita:cuz esset secus locū et vidēt eū:ptransijt. Samaritanus aūt q̄daz itꝛ faciens venit secus eū:ꝛ videns eū miscdia motus ē. Et approprias alligauit vulnera ei⁹:infūdēs oleū ꝛ vinū.et ponēs illū in iumētū suū duxit in stabulū:et curā ei⁹ egit.Et alia die ptulit duos denarios: et dedit stabulario et ait. Curā illi⁹ habe:et q̄cūq̄ superogaueris.ego cū rdiero:rdda tibi.Quis horꝫ triū videt tibi prim⁹ fuisse illi. q̄ icidit in latrones. At ille dixit. Qui fecit miscdiam in illū. Et ait illi Jhs vade et tu fac sil'r. Factū ē aut̄ dum irent:et ipe intuit in quoddā castellū:ꝛ mulier quedaz Martha noīe excepit illū in domū suā:ꝛ huic erat soror noīe Maria.Que etiā sedēs secus pedes dni audiebat vbū illius.Martha aī satagebat circa freqns ministeriū.Que stetit et ait.Dne:ñ ē tibi cure q̄ soror mea rliquit me solaz ministrare:Dic g̃ illi vt me adiuuet.Et rndens:dixit illi dns.Martha Martha solicita es:et turbaris erga plurima.Porro vnū est necessariū.Maria optimaz ptem elegit:que nō auferetur ab ea. Capi.XI.

v
Lu.cxviij.
Mathꝫ.xlvij.

Et factū est cuz esset in quodā loco orās: vt cessauit dixit vn⁹ ex discipl'is eius ad eū. Dne doce nos orare:sicut docuit Johes discipl'os suos. Et ait ill'. Cuz oratis dicite. Pr sctificet nomē tuū:adue.re.tuū.fi.vo.tua pa.nr̄m quotidianū da nob hodie:ꝛ dimitte nob pcta nra siquidē et nosipi dimittimus oi debēti nob:et ne nos indu.in tēptatōz.sz li.nos a ma.g. Et ait ad illos.Quis vr̄m hēbit amicū ꝛ ibit ad illū media nocte ꝛ dicz illi aīce ꝓmoda mihi tres panes.qm̄ amic⁹ me⁹ venit de via ad me.ꝛ non habeo q̄d ponā ante illum:et ille deintus rndens dicat.noli mihi molestus ee.iā ostiū clausū est.et pueri mei mecū sunt in cubili.nō possū surgere et dare tibi: Et ille si perseueraverit pulsās: dico vobis.etsi non dabit illi surgens eoq̄ amicus eius sit: ppter ipbitatez tñ eius surget.et dabit illi q̄tquot habet necessarios.b. Et dico ego vob. Petite et dabit vob: q̄rite ꝛ inuenietis: pulsate ꝛ apietur vob.Dis ei q̄ petit accipit:ꝛ q̄ q̄rit inuenit:et pulsāti aperiet. Quis aūt ex vob pr̄em petit pane nū q̄d lapidē dabit illi: Aut piscē: nū q̄d p piscē serpentē dabit illi: Aut si petierit ouū:nū q̄d porriget illi scorpionē: Si g̃ vos cū sitis mali nostis bona data dare filijs vr̄is q̄ntomagis pr vr̄ celestis d celo dabit bonū spm petentibꝫ se.j. Et erat eijciēs demoniū et illud erat mutū:et cuz eiecisset demoniū locutus ē mutus:et āmirate sūt turbe.k.Quidā aūt ex eis dixer̄t. In Beelzebub pncipe demoniorꝫ eijcit demonia.l. Et alij tēptātes:signū de celo q̄rebāt ab eo. Ipe aut̄ vt vidit cogitatōes eorꝫ dixit eis.m. Omne regnū in seipm diuisū desolabit:ꝛ domꝰ supꝑ domū cadet. Si aī et Sathanas in seipm diuisus ē quō stabit regnū ei⁹:q̄ dicitis in Beelzebub eijcē me demōia: Si aī ego in Beelzebub

x
.g.Lu.cxxiiij.

v
.h.Lu.cxxv.
Mathꝫ.liij.

v
.j.Luc.cxxvj.
Mt.cxix.

v
.k.Lu.cxxvij.
Mt.cxxj. Mr.
xxxij.

v
.l.Lu.cxxviij.
Mt.cxxvij.

ij
.m.Lu.cxxix.
Mat.cxxij.
Mr.xxxiiij.

eijcio demonia: filij vr̃i in q̃ eijciunt: ꝓ hoc ipi iudices vr̃i erũt. ꝓ dito si in digito dei eijcio demonia: ꝓfectoq; peruenit in vos regnũ dei. Cũ fortis armatus custodit atriũ suũ: in pace sũt oĩa q̃ possidet. Si aũt fortior eo superueniẽs vicerit eũ: vniuersa arma eꝰ auferet in quibꝰ confidebat: et spolia eꝰ distribuet. Qui ñ ẽ mecũ ctra me ẽ: et q̃ nõ colligit mecũ dispergit. a. Cum imũdus spũs exierit de hoĩe pambulat p loca inaquosa: q̃rens requiẽ: et nõ inueniẽs dicit. Reuertar in domuz meã vñ exiui. Et cũ venerit inuenit eã scopis mundatã. Tũc vadit et assumit septẽ alios spũs secũ neq̃ores se: et ingressi habitãt ibi. Et fiũt nouissima hoĩs illius peiora prioribꝰ. b. Factũ ẽ aũt cũ hec diceꝫ: extollẽs vocez quedã mlier de turba dixit illi. Beatus vẽter q̃ te portauit: et vbera que suxisti. At ille dixit. Quinymmo bti q̃ audiũt verbũ dei: et custodiũt illud. c. Turbis aũt cõcurrẽtibꝰ cepit dicẽ Generatõ hec generatõ nequã est: signũ q̃rit et signũ non dabit ei nisi signum Jone ꝓphe. Nã sicut fuit Jonas signũ niniuitis: ita erit filiꝰ hoĩs generatõni isti. Regina austri surget in iudiciõ. cũ viris generatõis hꝰ et ꝓdẽnabit illos: qz venit a finibꝰ terre audire sapiẽtiam Salomonis. Et ecce plusq̃ Salomon hic. Viri niniuite surgẽt in iudiciõ cũ generatõne hac et cõdemnabũt illã: qz pniam egerunt ad ꝓdicatõem Jone. Et ecce plusq̃ Jona hic. d. Nemo lucernã accẽdit et in abscondito ponit neq; sub modio sz supꝫ cãdelabꝝ: vt q̃ ingrediũtur lumẽ videãt. e. Lucerna corpis tui ẽ oculus tuꝰ. Si oculꝰ tuus fuerit simplex: totũ corpꝰ tuũ lucidũ erit. si aũt nequã fuerit: etiaz corpus tuũ tenebrosum erit. Vide ǧ ne lumẽ qđ in te ẽ tenebre sint. Si ǧ corpus tuũ totũ lucidũ fuerit. nõ hns aliquã ptem tenebrarũ: erit lucidũ totũ. Et sicut lucerna fulgoris illũiabit te. f. Et cũ loq̃ret: rogauit illũ quidã phariseus vt prãderet apud se. Ihs aũt ingressus recubuit. Phariseus aũt cepit intꝫ se ꝑputãs dicẽ: q̃re nõ baptizatus eẽt ante prãdiũ. Et ait dñs ad illum. Nũc vos

v
.a. Lu. cxxx.
Mt. cxxix.

x
.b. Lu. cxxxj.

v
.c. Lu. cxxxij.
Mat. cxxviij.

ij
.d. Lu. cxxxiij.
Mt. xxxij. Mr
xxxix. v
.e. Lu. cxxxiiij
Mat. xlvij.

v
.f. Lu. cxxxv.
Mt. ccxxxvj.

pharisei qđ deforis ẽ calicis. et catini mũdatis: qđ aũt intus ẽ vñm. plenuz est rapina et iniq̃tate. Stulti: nõne q̃ fecit qđ deforis ẽ etiã id qđ deintus ẽ fecit? Verũtñ qđ supest date elemosinã: et ecce oĩa mũda sunt vob. g. Vz ve vob pharisei q̃ decimatis mentã et rutã et omne olus et ptereitis iuditiũ et caritatẽ dei. Hec aũt oportuit facẽ: et illa nõ omittẽ. h. Ve vob pharisei qz diligitis pmas cathedras in sỹnagogis. et salutatões in foro. j. Ve vobis q̃ estis vt monumẽta q̃ ñ apparẽt et hoĩes ãbulãtes supꝫ: nesciũt. k. Rñdens aũt quidaz ex legisperitis ait illi. Mgr̃: hec dicẽs etiã ꝓtumeliam nob facis. At ille ait. Et vob legisperitis ve: qz oneratis hoĩes oneribꝰ q̃ portare non pñt: et ipi vno digito vr̃o ñ tangitis sarcinas. l. Ve vob q̃ edificatis monumenta ꝓphaꝝ: pres aũt vr̃i occiderũt illos. Vz ꝓfecto testificamĩ q̃ ꝓsentitis opibꝰ pr̃m vr̃oꝝ: qñquidem ipi eos occiderũt: vos aũt edificatis eoꝝ sepulcra. m. Propterea et sapiẽtia dei dixit. Mittã ad illos prophetas et apl̃os et ex illis occidẽt et psequent̃: vt inq̃rat̃ sanguis oĩm ꝓphetaꝝ. q̃ effusus ẽ a ꝓstitutõne mũdi a generatõne ista: a sãguine Abel vsq; ad sanguinẽ zacharie. qui perijt int̃ altare et edem. Ita dico vob: requirẽt ab hac generatõne. n. Ve vob legisperitis q̃ tulistis clauẽ scie: ipi nõ introistis. et eos q̃ introibãt: prohibuistis. o. Cũ aũt hec ad illos diceꝫ. cepe-runt pharisei et legisperiti gr̃iter insistere: et os eiꝰ opprimẽ de multis insidiãtes ei: et q̃rentes aliq̃d capere ex ore eiꝰ vt accusarẽt eũ. ¶ Capi. XII. p.

v
.g. Lu. cxxxvj.
Mt. ccxxxiij.

ij
.h. Lu. cxxxvij
Mt. ccxxix.
Mr. cxxxv. v
.j. Lu. cxxxviij
Mat. ccxxxvij.

v
k. Lu. cxxxix.
Mt. ccxxxviij.

v
.l. Luce. cxl.
Mt. ccxxxviij.

v
.m. Luce. cxlj.
Mat. ccxl.

v
.n. Luce. cxlij.
Mat. ccxxxij.

x
.o. Lu. cxliij.

ij
.p. Lu. cxliiij.
Mt. clxiij.
Mr. lxxix.

v
.q. Luce. cxlv.
Math. xciij.

Multis autez turbis ꝓcurrentibꝰ ita vt seinuicem ꝓculcarẽt: cepit dicere ad discipulos suos. Attendite a fermento phariseoꝝ qđ ẽ ỹpocrisis. q. Nihil eĩ opertum est quod nõ reueletur: neq; absconditũ qđ non sciatur. Qm̃ q̃ in tenebris dixistis: in lumie dicent̃. Et qđ in aure locuti estis in cubicul̃: ꝓdicabit̃ in tectis. Dico aũt vob amicis meis ne terreamini ab his q̃ occidũt corpus: et post hec non hñt amplius qđ faciãt. Ostendã aũ vob quẽ

timeatis. Timete eũ: qui postq̃ occiderit hz pt̃atem mittere in gehennã. Ita dico vob: hũc timete. Nõne q̃nq passeres veniũt dipondio: et vnus ex illis ñ est in obliuione corã deo: Sed et capilli capitis vr̃i omes numerati sũt. Nolite g̃ timere: multis passeribz pluris estis vos. Dico autez vob: ois quicũq pfessus fuerit me corã hoibz et filius hois pfitebit illũ corã angelis dei. a. Qui aũt negauerit me corã hoibz: denegabit corã angelis dei. b. Et ois qui dicit vbuz in filiũ hois remittet ei: ei aũt qui in spm̃sctm blasphemauerit nõ remittet. c. Cum aũt inducẽt vos in sy̓nagogas: et ad magistratus et pt̃ates: nolite soliciti eẽ q̃liter aut q̃d rñdeatis aut quid dicatis. Spũs ei sct̃s docebit vos in ipa hora. que oportet vos dicere. d. Ait aũt ei quidã d turba. Mgr̃ dic fratri meo: vt diuidat mecũ hereditatẽ. At ille dixit ei. Hõ: q̃s me pstituit iudicẽ aut diuisorem supra vos? Dixitq ad illos. Videte et cauete ab oi auaritia qz ñ in abundãtia cuiusq̃ vita ei⁹ est ex his q̃ possidet. Dixit aũt similitudinẽ ad illos dicens. Homis quidã diuitis vberes fructus agez attulit: et cogitabat intra se dicẽs. Quid faciã: q̃ non habeo q̃ pgregẽ fructus meos? Et dixit. Hoc faciã. Destruã horrea mea et maiora faciam: et illuc pgregabo oia q̃ nata sunt mihi et bona mea: et dicam aie mee. Anima. habes multa bona posita in ãnos plurimos: req̃esce. pmete. bibe: epulare. Dixit aũt illi de⁹. Stulte ac nocte aiaz tuã: repetũt a te. Que aũt parasti cui⁹ erunt? Sic ẽ q̃ sibi thesaurizat: et ñ est in deũ diues. e. Dixitq ad discipulos suos. Ideo dico vob. Nolite soliciti esse aie vr̃e q̃d mãducetis: neq corpi q̃d induamini. Aia plus ẽ q̃ esca: et corp⁹ plusq̃ vestimẽtũ. Cõsiderate coruos. qz ñ seminãt neq metũt q̃bz ñ ẽ cellariũ neq horreum: et de⁹ pascit illos. Quantomagis vos pluris estis illis? Quis aũt vr̃m cogitãdo pt̃ adijcẽ ad staturã suã cubitũ vnũ? Si g̃ neq q̃d mimũ ẽ potestis: q̃d d ceteris soliciti estis? Cõsiderate lilia quõ crescũt. Nõ laborãt neq nent. Dico aũt vob: nec

ij
.a. Lu. cxlvj.
Mt̃. xciiij. Mr̃
lxxxvj. ij
.b. Lu. cxlvij.
Mt̃. cxxiij.
Mr̃. xxxiij.
ij
.c. Lu. cxlviij.
Mt̃. lxxxviij.
Mr̃. cxlj.
x
.d. Lu. cxlix.

v
.e. Luce. cl.
Mat̃. xlix.

Salomon in oi gl̃ia sua vestiebat sicut vnũ ex istis. Si aũt fenũ q̃d hodie ẽ in agro. et cras in clibanũ mittit de⁹ sic vestit: quãtomagis vos pusille fidei. Et vos nolite q̃rẽ q̃d mãducetis. aut q̃d bibatis: nolite i sublime tolli. Hec aũt oia gẽtes mũdi q̃rũt. Pr̃ aũt vr̃ scit qm̃ his idigetis. Verũtñ q̃rite pmũ regnũ dei et iustitiã eius: et hec oia adijcient vob. f. Nolite timẽ pusill⁹ grex qz pplacuit pr̃i vr̃o dare vobis regnũ. g. Vẽdite q̃ possidetis et date elemosinã. h. Facite vob sacculos q̃ ñ veterascũt: thesauz̃ ñ deficiẽtem in cel̃: q̃ fur nõ appropiat. neq tinea corrũpit. Vbi ei thesauz⁹ vr̃ est: ibi et cor vr̃m erit. i. Sint lũbi vr̃i pcincti et lucerne ardẽtes i manibz vr̃is: et vos similes homibz expectãtibz dñm suũ q̃n reuertat a nuptijs: vt cuz venerit et pulsauerit pfesti apiant ei. k. Beati serui illi: q̃s cũ venerit dñs. inuenerit vigilãtes. Amẽ dico vob: q pcinget se. et faciet illos discũbẽ: et trãsiẽs ministrabit illis. Etsi venerit i secũda vigilia: etsi in tertia vigilia venerit et ita inuenerit: beati sũt serui illi. l. Hoc aũt scitote qm̃ si sciret pr̃familias qua hora fur veniret: vigilaret vtiq. nõ sinet pfodi domũ suaz. Et vos estote pati: qz qua hora ñ putatis filius hois veniet. Ait aũt ei Petrus. Dñe: ad nos dicis hãc parabolã an et ad oẽs? Dixit aũt dñs. m. Quis putas ẽ fidelis dispẽsator et prudẽs. quez pstituit dñs sup familiã suaz vt det illis in tpe tritici mensurã? Beatus ille seruus: quẽ cum venerit dñs inuenerit ita facientem. Vere dico vob: qm̃ sup oia q̃ possidet pstituet illũ. n. Qz si dixerit seruus ille in corde suo. moram facit dñs me⁹ venire: et cepit pcutere seruos et ancillas et edere. et bibere. et inebriari: veiet dñs serui illius i die q̃ ñ sperat et hora q̃ nescit et diuidet eũ: ptemq ei⁹ cũ infidelibz ponet. o. Ille aũt seruus q̃ pgnouit volũtatem domini sui. et nõ pparauit. et nõ fecit sm volũtatẽ ei⁹: vapulabit multis: qui aũt nõ pgnouerit et fecit digna plagis vapulabit paucis. Omni aũt cui multum datũ est multũ quereẽ ab eo: et cui pmendauerũt multum: plus petent ab eo.

x
.f. Lu. clj. ij
.g. Lu. clij. Mt̃.
cxxij. Mr̃. cviij
v
.h. Luce. cliij.
Mt̃. xlvj.
x
.j. Luce. cliiij.

v
.k. Luce. clv.
Mt̃. cclxvj.

ij
.l. Lu. clvj.
Mt̃. cclxviij.
Mar̃. clv.

v
.m. Lu. clvij.
Mt̃. cclxv.

v
.n. Lu. clviij.
Mat̃. cclxvij.

x
.o. Lu. clix.

v
.a.Lu.clx.Mt
rcv.

a. Ignem veni mittere in terrã: q qd volo: nisi vt accendat? Baptismo aũ habeo baptizari. q quõ coartor vsqz dũ pficiat? Putatis qz pacẽ veni mittere in trã? Nõ dico vob: sz sepatõz. Erũt eĩ ex hoc qnqz ĩ domo vna diuisi: tres ĩ duos et duo in tres diuidẽt: pr in filiũ. q fili? in pẽm suuz: mr in filiam. et filia in mrem: socr? in nurũ suã et nurus in socr suã. b. Dicebat aũ ad turbas. Cũ videritis nubẽ oriẽtem ab occasu statĩ dicitis nimbo venit q ita fit. et cũ austr flantẽ dicitis qz estus erit et fit. ypocrite faciẽ celi et trę nostis pbare. hoc aũt tps quõ ñ pbatis? Quid aũ et a vobisipis nõ iudicatis qđ iustũ ẽ? c. Cũ autẽ vadis cũ aduersario tuo ad pncipẽ in via. da opaz liberari ab illo: ne forte trahat te ad iudicẽ. q iudex ẽdat te exactori: q exactor mittat te in carcerẽ. Dico tibi: ñ exies inde donec etiã nouissimũ minutũ reddas. ¶ Ca. XIII.

v
.b.Lu.clxj.
Mat.cxij.

v
.c.Lu.clxij.
Mt.xxxvj.

x
Lu.clxvij.

Aderãt aũt quidam ipo in tpe nũciantes illis de galileis: qz sãguinẽ pilatus miscuit cũ sacrifitijs eoz. Et rñdens dixit ill. Putatis q hi galilei p oĩbo galileis pctores fuerĩt qz talia passi sũt. Non dico vob: sed nisi pniam habueritis oẽs silr pibitis sicut illi decẽ et octo supra qs cecidit turris in syloa et occidit eos. Putatis qz et ipsi debitores fuerĩt pter oẽs hoĩes habitantes in hierl'm: Nõ dico vobis sed si ñ pniam habueritis oẽs silr pibitis. d. Dicebat aũt et silitudinem. Arborẽ fici habebat quidã plãtatã in vinea sua: et venit qrens fructuz in illa. et ñ inuenit. Dixit aũt ad cultorẽ vinee. Ecce ãni tres sunt ex quo venio qrẽs fructũ in ficulnea hac: et nõ inuenio. Succide g illã. Ut quid etiã trrã occupat? At ille rñdẽs dixit illi. dñe: dimitte illã et hoc anno vsqz duz fodiã circa illã et mittã ster cora. Et siquidẽ fecerit fructũ: sinaũt in futurz succides eã. Erat aũt docẽs in synagoga eoruz sabbatis. Et ecce mulier q̃ habebat spm̃ infirmitatis ãnis decẽ q octo: et erat inclĩata: nec omĩno potrat sursuz respicere. Quã cuz videret Ihs vocauit eam ad se: et

r
.d.Luc.clxiiij.

ait illi. Mulier: dimissa es ab ifirmitate tua. Et iposuit illi man? : et pfestim erecta ẽ: q glorificabat deum. e. Rñdens autẽ archisynagogus. indignans qz sabbato curasset Ihs: dicebat turbe. Sex dies sũt in quibo optz opari. In his g̃ venite et curamini: et ñ in die sabbati. Rñdens aũt ad illum dñs dixit. ypocrite vnusq̃sq vr̃m sabbato ñ soluit bouẽ suũ aut azinum a psepio et ducit adaqre? Hãc aũt filiaz Abrahe quã alligauit sathanas ecce decẽ et octo ãnis: nõ oportuit solui a vinculo isto die sabbati. f. Et cuz hec diceret erubescãt oẽs aduersarij ei? : et ois pl'us gaudebat in vniuersis q̃ gloriose fiebant ab eo. g. Dicebat g̃. Cui sil'e ẽ regnũ dei: q cui sil'e estimabo illud? Simile ẽ grano sinapis. qđ acceptũ hõ misit in ortũ suũ q creuit q fctm ẽ ĩ arborẽ magnã: q volucres celi req̃euerũt in ramis e? . h. Et itr dixit. Cui simile estimabo regnũ dei. Sil'e est fermẽto qđ acceptuz mulier abscõdit ĩ farine sata tria: donec fermẽtaret totũ. j. Et ibat p ciuitates et castella docẽs: et itr faciẽs in hierl'm. k. Ait aũt illi quidaz. Dñe: si pauci sũt q̃ saluant? Ipe aũt dixit ad illos Contẽdite intrare p angustã portã: qz multi (dico vob) querũt intrare. et nõ potrũt. l. Cum aũt intrauerit pfamilias et clauserit ostiũ et incipietis foris stare. et pulsare ostiũ dicẽtes dñe aperi nob: et rñdens dicet vob. Nescio vos vñ sitis. Tũc incipietis dicẽ. Mãducauim? corã te q bibimus: et ĩ platẽis nr̃is docuisti. Et dicet vob. Nescio vos vñ sitis. Discedite a me oẽs operarij iniquitatis. Ibi erit flet? et stridor dentiũ. m. cũ videritis Abrahã q ysaac et iacob et oẽs pphas in regno dei: vos aũ expelli foras. Et veniẽt ab oriẽte et occidẽte et aq̃lone q austro: q accũbent in regno dei. n. Et ecce sũt nouissimi qui erũt pmi: q sũt pmi qui erũt nouissimi. o. In ipa die accesserũt quidam phariseoz: dicẽtes illi. Exi et vade hinc: qz Herodes vult te occidere. Et ait illis Ite et dicite vulpi illi. Ecce eijcio demonia et sanitates perficio hodie et cras: et tertia die psumor. Verũtamẽ

ij
.e.Luce.clxv.
Mat.cxvj.
Mar.xxv.

v
.f.Luce.clxvj.

ij
.g.Luc.clxvij.
Mat.cxxxvij.
Mar.xlviij.

v
.h.Lu. clxviij.
Mt.cxxxviij.

ij
.j.Lu.clxix.
Mt.lxxvj. Mr
lij.

v
.k.Luce.clxx.
Mat.lv.

v
.l.Luce. clxxj.
Mat.lx.

v
.m.Lu. clxxij.
Mt.lxv.

ij
.n.Lu.clxxiij.
Mt.cxcix. Mr.
cxj.

r
.o.Lu.clxxiiij

oportet me hodie et cras ⁊ seq̃nti die
v ambulare: qꝛ non capit ꝓphetaꝫ ꝑire
.a.Luc.clxxv. extra hierl̃m.a. Hierusalem hierl̃m q̃
Mt̃.ccxlj. occidis ꝓphetas ⁊ lapidas eos q̃ mit-
tuntur ad te. Quotiẽs volui ꝯgrega
re filios tuos quẽadmodũ auis nidũ
suum sub pennis et noluisti. Ecce re
linquet̃ vobis domus vr̃a deserta. Di
co aũt vobis: qꝛ non videbitis me do
nec veniat cuꝫ dicetis: bñdictus qui
venit in nomine dñi. ¶ Ca. XIIII.

x Et factum est cũ in-
Luc.clxxvj. troisset Jh̃s in domũ cuius-
dam principis phariseorum
ij sabbato mãducare panẽ: ⁊ ip̃i obser-
.b.Lu.clxxvij. uabant eũ. Et ecce quidã ÿdropicus
Mt̃.cxvj. erat ante illuꝫ.b. Et rñdens Jh̃s: di-
Mar̃.xxv. xit ad legisꝑitos et phariseos: dicens
Si licet sabbato curare? At illi tacu-
erunt. Ipse vo apprehensum sanauit
eũ: ac dimisit. Et rñdens ad illos di-
xit. Cuius vr̃m azinus aut bos ĩ pu
teum cadet: et nõ ꝯtinuo extrahet il-
x lum die sabbati? Et non poterant ad
.c.Lu.clxxviij hec rñdere illi.c. Dicebat autẽꝫ ⁊ ad
inuitatos ꝑabolam. intẽdens quõ pri
mos accubitus eligerent: dicens ad
illos. Cũ inuitatus fueris ad nupti-
as. ñ discũbas in primo loco. ne for-
te honoratior te sit ĩuitatus ab illo:
et veniẽs is qui te et illũ vocauit: di-
cat tibi da huic locũ: et tũc incipias
cũ rubore nouissimum locuꝫ tenere.
Sꝫ cuꝫ vocatus fueris: vade. recũbe
in nouissimo loco: vt cũ venerit q̃ te
inuitauit: dicat tibi. Amice: ascende
v supius. Tunc erit tibi gloria coram
.d. Lu.clxxix. simul discũbentibꝫ.d. qꝛ om̃is qui se
Mt̃.ccxxxj. exaltat: hũiliabit̃: ⁊ q̃ se hũiliat: ex-
x altabit̃. Dicebat aũt ⁊ ei qui se inui-
Lu.clxxx. tauerat. Cũ facis prandiũ aut cenã.
noli vocare amicos tuos neqꝫ fratres
tuos neqꝫ ꝯgnatos. neqꝫ vicinos. ne-
qꝫ diuites: ne forte ⁊ ip̃i te reinuitẽt:
et fiat tibi retributõ. Sed cum facis
ꝯuiuium voca pauꝑes. debiles. clau-
dos et cecos et beatus eris: qꝛ nõ ha-
bent retribuere tibi. Retribuet̃ autẽ
tibi in resurrectõne iustoꝝ. Hec cum
audisset quidã de simul discũbentibꝫ
v dixit illi. Beatus qui mãducabit pa
.e.Lu.clxxxj. nẽ in regno dei.e. At ip̃e dixit ei. Ho
Mt̃.ccxxj. mo quidam fecit cenam magnam: et

vocauit multos. Et misit seruũ suuꝫ
hora cene dicere inuitatis vt venirẽt
quia iam parata sunt om̃ ia. Et cepe
runt simul omnes excusare. Primus
dixit ei. Uillam emi: ⁊ necesse habeo
exire ⁊ videre illã. Rogo te: habe me
excusatũ. Et alter dixit. Juga boum
emi q̃nqꝫ: et eo probare illa. Rogo te
habe me excusatum. Et alius dixit.
Uxorem duxi: et ideo nõ possum ve-
nire. Et reuersus ꝟuus nũciauit hec
domino suo. Tũc iratus paterfami-
lias dixit seruo suo. Exi cito in pla-
teas et vicos ciuitatis: et pauperes
ac debiles et cecos et claudos intro-
duc huc. Et ait ꝟuus. Domine factũ
est vt imperasti. et adhuc locus ẽ. Et
ait dominus seruo. Exi in vias et se-
pes et ꝯpelle intrare: vt impleat̃ do-
mus mea. Dico autẽꝫ vobis q̃ nemo v
viroꝝ illoꝝ qui vocati sunt: gustabit .f.Lu.clxxxij.
cenam meã.f. Ibant aũt turbe mul- Mat̃.xcvj.
te cum eo: et cõuersus dixit ad illos.
Si quis venit ad me ⁊ nõ odit pr̃em
suum et mr̃em et vxorẽ et filios ⁊ fra
tres et sorores. adhuc aũt ⁊ animam
suam: non potest meus esse discipu-
lus. Et qui non baiulat crucẽ suam x
et venit post me: nõ potest meus esse .g.Lu.clxxxiij
discipulus.g. Quis eniꝫ ex vobis vo-
lens turrim edificare nõ prius sedẽs
ꝯputat sumptus qui necessarij sunt.
si habeat ad ꝑficiendum. ne postea q̃
posuerit fundamentum. et non po-
tuerit perficere. om̃es qui vident: in-
cipiant illudere ei dicentes. qꝛ hic ho
mo cepit edificare et non potuit cõ-
sumare? Aut quis rex iturus cõmit-
tere bellum aduersus alium regem:
non sedens prius cogitat si posset cũ
decem milibus occurrere ei. qui cum
vigĩti milibus venit ad se? Alioquin
adhuc illo longe agente: legationeꝫ
mittens rogat ea que pacis sunt.h. v
Sic ergo omnis ex vobis qui nõ re- .h.Luc. clxxx-
nunciat omnibꝫ que possidet: nõ po- iiij. Mat̃.xcvj.
test meus esse discipulus.j. Bonuꝫ ẽ ij
sal. Si autẽꝫ sal quoqꝫ euanuerit: in .j.Lu. clxxxv.
quo cõdietur? Neqꝫ in terram neqꝫ in Mt̃.xxxj. Mr̃.
sterquilinium vtile est: sed foras mit cij.
tetur. Qui habet aures audiẽdi: au-
diat.

¶ Capitulum .XV.

Cañ. ij
Luc.clxxxvj.
Mat.lxxij.
Maſ.xxij.

Ekat aũt appropin-
qntes ei publicani ⁊ pctores
vt audirent illũ. Et murmu-
rabant ſcribe ⁊ phariſei: dicentes. q⁹
hic peccatores recipit ⁊ mãducat cũ
illis. Et ait ad illos pabolam iſtã di-
cens. a. Quis ex vobis hõ q̃ hz cen-
tum oues: etſi pdiderit vnã ex illis.
nonne dimittit nonagintanouez in
deſerto ⁊ vadit ad illam que perat:
donec inueniat eam: Et cum inuene
rit eam ĩponit in humeros ſuos gau
dens: et veniens domuz conuocat a-
micos ⁊ vicinos dicens illis. Cõgra-
tulamini mihi: q⁹ inueni ouẽ meam
que perat. Dico vobis. q̃ ita gaudi-
um erit in celo ſuper vno peccatore
penitentiam agentẽ: q̃ ſupra nona-
gintanouem iuſtis qui nõ indigent
penitentia. b. Aut que mulier habẽs
dragmas decem: ſi pdiderit dragmã
vnam. nonne accendit lucernam et
euertit domum et querit diligenter:
donec inueniat eam: Et cũ inuenerit
conuocat amicas et vicinas dicens.
Cõgratulamini mihi: q⁹ inueni dra-
gmam quã pdideram. c. Ita dico vo-
bis: gaudium erit coram angelis dei
ſup vno peccatore penitentiã agen-
te. d. Ait aũt. Homo quidam habuit
duos filios: et dixit adoleſcentior ex
illis patri. Pater: da mihi portiõem
ſubſtantie q̃ me contingit. Et diuiſit
illis ſubſtantiã. Et nõ poſt multos di
es: cõgregatis oĩbz adoleſcentior fi-
lius peregre profect⁹ eſt in regionez
longinquã: ⁊ ibi diſſipauit ſubſtan-
tiaz ſuã viuendo luxurioſe. Et poſt-
q̃ omĩa conſumaſſet: facta ẽ fames va
lida ĩ regione illa: et ipe cepit egere.
Et abiit ⁊ adheſit vni ciuium regio-
nis illius: ⁊ miſit illum in villam ſu-
am vt paſceret porcos. Et cupiebat im
plere ventrẽ ſuum de ſiliquis q̃s por-
ci manducabant: et nemo illi dabat
In ſe aũt reuerſus: dixit. Quãti mer
cẽnarij in domo pris mei habundãt
panibz: ego aũt hic fame pereo. Sur
gam et ibo ad patrem meũ: et dicam
ei. pater: peccaui in celum ⁊ corã te:
iam nõ ſum dignus vocari filius tu-
us: fac me ſicut vnũ de mercẽnarijs
tuis. ⁊ ſurgens venit ad pẽz ſuũ. Cũ

v
a. Lu.clxxxvij
Mat.clxxxij.

x
.b. Luc.clxxx-
viij.

v
.c. Lu.clxxxix
Mt.clxxxij.

x
.d. Lu.cxc.

aũt adhuc longe eſſet: vidit illum pat
ipſius. et miſericordia motus eſt: et
accurrens: cecidit ſup collum eius: ⁊
oſculatus eſt eũ. dixitq̃ ei filius. Pa
ter: peccaui in celum ⁊ coram te: iam
nõ ſum dignus vocari filius tu⁹. Di-
xit aũt pater ad ſeruos ſuos. Cito p-
ferte ſtolam primã. ⁊ induite illũ: et
date anulum in manu eius: et calcia
menta in pedes eius. Et adducite vi-
tulum ſaginatum et occidite. et mã-
ducem⁹ et epulemur: q⁹ hic fili⁹ me⁹
mortuus fuerat et reuixit: perierat et
inuentus eſt. Et ceperũt omnes epu-
lari. Erat aũt filius ei⁹ ſenior ĩ agro
Et cũ veniret ⁊ appropinq̃ret domui
audiuit ſymphoniã ⁊ chorum. et vo-
cauit vnum de ſeruis. ⁊ interrogauit
que hec eſſent. Ille q̃ dixit illi. Frater
tuus venit: et occidit pater tuus vi
tulum ſaginatum: quia ſaluũ illum
recepit. Indignatus eſt aũt: et nole-
bat introire. Pater ergo illi⁹ egreſ-
ſus: cepit rogare illũ. At ille reſpon
dens: dixit pri ſuo. Ecce tot ãnis ſer-
uio tibi: ⁊ nunq̃ mandatũ tuum pre-
teriui: ⁊ nunq̃ dediſti mihi hedum vt
cũ amicis meis epularer. Sz poſtq̃
filius tuus hic qui deuorauit ſubſtã-
tiam ſuaz cũ meretricibz venit: occi
diſti illi vitulum ſaginatum. At ipe
dixit illi. Fili: tu ſemp mecum es: et
omnia mea tua ſunt. Epulari aũt ⁊
gaudere oportebat: quia frater tuus
hic mortuus erat ⁊ reuixit: perierat
⁊ inuentus eſt. Capitulum. XVI.

Dicebat aũt ⁊ ad di-
ſcipulos ſuos. Homo quidã
erat dives q̃ habebat villicũ
⁊ hic diffamat⁹ eſt apud illũ: q̃ſi diſſi
paſſet bona ipius. Et vocauit illum:
⁊ ait illi. Quid hoc audio de te? Red-
de ratiõz villicationis tue. Jaz emĩ nõ
poteris villicare. Ait aũt villic⁹ in ſe.
Quid faciam: q⁹ dñs meus aufert
a me villicatiõez? Fodere non valeo.
mendicare erubeſco. Scio q̃d faciã.
vt cũ amotus fuero a villicatiõe: reci
piant me in domos ſuas. Cõuocatis
itaq̃ ſingulis debitoribz dñi ſui: dice-
bat pmo. Quãtũ debes dño meo? At
ille dixit. Cẽtũ cados olei. Dixitq̃ il
li. Accipe cautiõz tuã: ⁊ ſede cito ſcri

be.q̃nq̃ginta. Deinde alio dicit. Tu vo quantum debes? Qui ait centum choros tritici. Ait illi. Accipe litteras tuas: q scribe octoginta. Et laudauit dñs villicũ iniq̃tatis q̃ prudẽter fecisset: quia filij huius seculi prudẽtiores filijs lucis ĩ generatõe sua sũt. Et ego vobis dico. Facite vob̃ amicos de mãmona iniquitatis: vt cum defeceritis: recipiãt vos in eterna tabernacula. Qui fidelis ẽ ĩ minimo et ĩ maiori fidelis ẽ: q qui ĩ modico iniquus ẽ. q in maiori iniquus ẽ. Si g̃ in iniquo mãmona fideles nõ fuistis quod verus est q̃s credet vobis? Etsi in alieno fideles nõ fuistis: qõ vestr̃ est quis dabit vobis? a. Nemo seruus potest duobus dominis seruire. Aut enĩ vnum odiet q alterũ diliget: aut vni adherebit q alterũ cõtemnet. Nõ potestis deo seruire et mammone. b. Audiebant aũt omĩa hec pharisei q̃ erant auari: et deridebant illum. Et ait illis. Vos estis q̃ iustificastis vos coram hominib̃. de⁹ aũt nouit corda vestra. Quia qõ hominib̃ altus est: abhominatõ est añ deũ. c. Lex q prophete vsq̃ ad iohannem: ex eo regnũ dei euangelizat̃: q omĩs in illud vim facit. d. Facilius est aũt celũ et terram pretherire: q̃ de lege vnũ apicem cadere. e. Omnis qui dimittit vxorem suam q alterã ducit: mechat̃. et qui dimissã a viro ducit: mechat̃. f. Homo quidam erat diues qui induebat̃ purpura et bisso: et epulabat̃ quottidie splendide. Et erat quidam mendicus nomine Lazarus: qui iacebat ad ianuam eius vlceribus plenus: cupiens saturari de micis q̃ cadebant de mensa diuitis: et nemo illi dabat. Sed et canes veniebant: q lingebant vlcera eius. Factum est autẽ vt moreretur mendicus: et portaret̃ ab angelis in sinum abrahe. Mortuus est aũt q diues. et sepultus ẽ in inferno. Eleuãs aũt oculos suos cum esset in tormentis: vidit abraham a longe. q Lazarũ in sinu eius: q ipe clamãs dixit. Pater Abraham miserere mei: et mitte Lazarum vt ĩtinguat extremum digiti sui in aquã. vt refrigeret linguã meam: quia crucior in hac flamma.

Et dixit illi Abraham. Fili recordare quia recepisti bona in vita tua: q lazarus similiter mala. Nũc autẽ hic consolatur: tu vero cruciaris. Et in his omnibus inter nos et vos chaos magnum firmatum est: vt hi qui volunt hinc transire ad vos nõ possint neq̃ inde huc trãsmeare. Et ait rogo ergo te pater: vt mittas eum in domum patris mei. Habeo enim quinq̃ fratres: vt testet̃ illis ne et ipi veniant in hunc locum tormentorũ. Et ait illi Abraham. Habent moysen et phetas: audiant illos. At ille dixit. Nõ pater Abraham: sz si quis ex mortuis ierit ad eos penitentiam agent Ait autẽ illi. Si moysen et phetas nõ audiunt: neq̃ si quis ex mortuis resurrexerit: credent ei. Ca. XVII.

Dixit autem ad discipulos suos. Impossibile est vt nõ veniãt scãdala. Ve aũt illi p̃ quẽ veniunt. Vtili⁹ est illi si lapis molaris imponatur circa collum eius. q p̃jciatur in mare: q̃ vt scandalizet vnum de pusillis istis. g. Attendite vob̃. Si peccauerit in te frater tuus. increpa illum: et si penitentiam egerit dimitte illi. h. Et si septies in die peccauerit in te: et septies in die conuersus fuerit ad te dicẽs: penitet me: dimitte illi. i. Et dixerũt apostoli domino Adauge nobis fidem. Dixit autem dominus. Si habueritis fidẽ sicut granum sinapis: dicetis huic arbori moro eradicare et trãsplantare ĩ mare: et obediet vobis. k. Quis autem vr̃m habens seruum arantem aut pascentem boues qui regresso de agro dicat illi statim transi recumbe: q non dicat ei. para q̃ cenem et precinge te q ministra mihi donec manducem q bibam. et post hec tu manducabis q bibes? Numq̃d graciam habet suo illi: quia fecit que ei ĩperauerat? Nõ puto. Sic q vos cũ feceritis omnia que precepta sunt vobis dicite: serui inutiles sumus. Quod debuim⁹ facere fecimus. Et factum est dum iret ihs in hierusalẽ: trãsiebat p̃ mediam samariam q galileam. Et cuz ingredere⁹ quoddã castellum: occurrerunt ei decem viri leprosi. Qui steterunt

v
.a. Lu. cxcj.
Mt̃. xlvij.

r
.b. Lu. cxcij.

v
.c. Luc. cxciij.
Mt̃. cv.

v
.d. Lu. cxciiij.
Mt̃. xxxiiij.

ij
.e. Lu. cxcv.
Mat̃. cxc.
Mar̃. cv.

r
.f. Luc. cxcvj.

ij
Lu. cxcvij.
Mt̃. clxxix.
Mr̃. xcix.

v
.g. Lu. cxcviij
Mt̃. clxxx iij.

v
.h. Lu. cxcix.
Mt̃. c xxxvj.

v
.j. Lu. cc.
Mt̃. clxxv.

r
.k. Lu. ccj.

alonge. ⁊ leuauerũt vocez dicentes. Jhu p̃ceptor: miserere nostri. Quos vt vidit: dixit. Jte: ostendite vos sacerdotibꝫ. ⁊ factũ est dum irent: mũdati sũt. Unus aũ ex illis vt vidit qꝫ mũdatus ẽ: regressus est cuꝫ magna voce magnificãs deum. Et cecidit in faciẽ ante pedes eius: gracias agẽs. Et hic erat samaritan⁹. Respondens aũt ihs dixit. Nonne decez mundati sunt: Et nouem vbi sunt: Non est inuentus qui rediret. et daret gloriam deo: nisi hic alienigena. Et dixit illi. Surge vade: qꝫ fides tua saluũ tẽ fecit. a. Interrogatus aũt a phariseis quando venit regnũ dei: Respõdens eis dixit. Non veniet regnuꝫ dei cum obseruatõne: neqꝫ dicẽt ecce hic aut ecce illic. Ecce enim regnuꝫ dei intra vos est. b. Et ait ad discipulos suos. Uenient dies quando desidẽretis videre vnũ diem filij hominis. ⁊ nõ videbitis. c. Et dicẽt vobis. Ecce hic et ecce illic. Nolite ire neqꝫ sectamini. d Nã sicut fulgur coruscans desub celo in ea que sub celo sunt: fulget. ita erit filius hominis in die sua. e. Primum aũt oportet illum multa pati: ⁊ reprobari a generatione hac. f. Et sicut factum est in diebꝫ Noe. ita erit ⁊ in diebus filij hominis. Edebant et bibebant. vxores ducebant. ⁊ dabantur ad nuptias vsqꝫ in diem qua intrauit Noe in archam: et venit diluuium et ꝑdidit omnes. g. Similiter sicut factũ est in diebꝫ Loth. Edebãt ⁊ bibebant et ventebant. plantabãt ⁊ edificabant. qua die aũt exijt loth a sodomis: pluit ignem ⁊ sulphur de celo: ⁊ omnes ꝑdidit. Scõm hec erit qua die filius hominis reuelabit̃. h. In illa hora qui fuerit in tecto ⁊ vasa eius in domo ne descendat tollẽ illa ⁊ qui in agro: similiter nõ redeat retro. j. Memores estote vxoris Loth. k. Quicũqꝫ q̃sierit aiaꝫ suã saluã facere: perdet illã. Et quicunqꝫ ꝑdiderit illam: viuificabit eaꝫ. l. Dico vobis in illa nocte erunt duo in lecto vno. vnus assumetur ⁊ alter relinquetur Due erunt molentes in vnũ. vna assumetur ⁊ altera relinquet̃. Duo in agro: vn⁹ assumet̃ ⁊ alter relinquet̃

v
.a. Lu. ccij
Mt̃. cclv.

x
.b. Lu. cciij.
ij
.c. Luc. cciiij.
Mt̃. cclxij. Mt̃
cxlviij. v
.d. Lu. ccv.
Mat̃. cclvj.
ij
.e. Lu. ccvj.
Mt̃. clxviij.
Mat̃. lxxxiij.
v
.f. Lu. ccvij.
Mat̃. cclxj.
x
.g. Lu. ccviij.

ij
.h. Lu. ccix.
Mat̃. ccxlviij.
Mat̃. cxliij.
x
.j. Lu. ccx.
iij
.k. Lu. ccxj.
Mat̃. xcvij.
Joh. cv.
v
.l. Lu. ccxij.
Mat̃. cclxij.

m. Respondentes dicunt illi. Ubi domine: Qui dixit illis. Ubicunqꝫ fuerit corpus: illuc congregabuntur et aquile. Capitulum. XVIII.

v
.m. Lu. ccxiij.
Mat̃. cclvij.

Dicebat aũt ⁊ parabolaꝫ ad illos: quoniã oportet semp orare ⁊ nõ deficere. dicens. Judex quidaꝫ erat in quadã ciuitate: qui deum non timebat ⁊ hominem non reuerebat̃. Uidua autẽ quedam erat in ciuitate illa: ⁊ veniebat ad eũ: dicens. Uindica me de aduersario meo. Et nolebat ꝑ multum tempus. Post hec aũt dixit intra se. Etsi deum nõ timeo nec hominẽ reuereor: tamen quia molesta est mihi hec vidua: vindicabo illaꝫ. ne in nouissimo veniens: sugillet me. Ait aũ dominus. Audite quid iudex iniquitatis dicit. Deus aũt nõ faciet vindictam electorum suorum clamantium ad se die ac nocte: et pacientiam habebit in illis. Dico vobis: quia cito faciet vindictam illorum. Uerumtamẽ filius hominis veniens: putas inueniet fidez in terra: Dixit autẽ et ad quosdã qui in se cõfidebant tanq̃ iusti ⁊ aspernabant̃ ceteros parabolam istaꝫ. Duo homies ascendebant in templũ vt orarent. vn⁹ phariseꝰ ⁊ alter publicanus. Phariseus stans. hec apd se orabat. Deus grãs ago tibi: qꝫ nõ sum sicut ceteri hominũ. raptores. iniusti. adulteri: velut etiam hic publicanus. Jeiuno bis in sabbato. decimas do oĩm que possideo. Et publicanꝰ alonge stans: nolebat nec oculos ad celum leuare: sꝫ percutiebat pectus suuꝫ dicens. Deus propicius esto mihi peccatori. Amen dico vob. descendit hic iustificatus in domum suam ab illo. n. quia oĩis qui se exaltat: humiliabit̃. ⁊ qui se humiliat: exaltabit̃. o. Afferebant aũt ad illũ ⁊ infantes: vt eos tãgeret. Quod cũ viderent discipuli: increpabãt illos Jhs aũt ꝙuocans illos dixit. Sinite pueros venire ad me: ⁊ nolite vetare eos. Talium est enĩ regnũ dei. p. Amen dico vob: q̃cunqꝫ nõ acceperit regnũ dei sicut puer: nõ intrabit in illud. q. Et interrogauit euꝫ quidã pnceps dicens. Magister bone: quid

x
Lu. ccxiiij.

Se Publicano et Phariseo

v
.n. Luc. ccxv.
Mat̃. ccxxxj.
ij
.o. Lu. ccxvj.
Mat̃. cxciij.
Mat̃. cvj.
ij
.p. Lu. ccxvij.
Mat̃. clxxviij.
Mat̃. xcv.
ij
.q. Lu. ccxviij
Mat̃. cxcviij.
Mat̃. cvij.

faciens vitã eternam possidebo? Dixit aũt ei ihs. Quid me dicis bonuz? Nemo bonus nisi solus de⁹. Mandata nosti. Non occides. non mechaberis. non furtum facies. nõ falsum testimoniũ dices: honora patrẽ tuum ⁊ matrem. Qui ait. Hec om̃ia custodiui a iuuentute mea. a. Quo audito: ihs ait ei. Adhuc vnuz tibi deest. Oĩa quecũqz habes: vende ⁊ da pauperibꝫ. ⁊ habebis thesaurum in celo. et veni seq̃re me. b. His ille auditis: ꝯtristatus est. quia diues erat valde. Videns aũt ihs illum tristem factũ: dixit. Qd difficile qui pecunias habẽt in regnum dei intrabunt. Facilius ẽ enim camelum ꝑ foramen acus trãsire: q̃ diuitem intrare in regnũ dei. Et dixerunt qui audiebant. Et quis potest saluus fieri? Ait illis. Que impossibilia sunt apud homines: possibilia sunt apud deum. Ait autẽ Petrus. Ecce nos dimisimus oĩa: et secuti sum⁹ te. c. Qui dixit eis. Amen dico vobis: nemo ẽ q̃ reliquit domũ aut ꝑentes aut frẽs aut vxorẽ aut filios ꝓpter regnum dei: ⁊ nõ recipiat multoplura ĩ hoc tꝑe. ⁊ ĩ seculo venturo vitã eternã. d. Assumpsit autẽ ihs duodecim discipulos suos. et ait illis. Ecce ascendim⁹ hierosolimam ⁊ cõsumabunt̃ om̃ia que scripta sũt ꝑ ꝓphas de filio hoĩs. Tradet̃ em̃ gentibꝫ. ⁊ illudet̃ ⁊ flagellabit̃. ⁊ cõspuetur. ⁊ postq̃ flagellauerint: occident eum: ⁊ tertia die resurget. Et ip̃i nihil horuz intellexerunt. Et erat verbũ istud absconditũ ab eis. ⁊ nõ intelligebant que dicebant̃. e. Factum est aũt cũ appropinq̃ret hiericho: cecus quidã sedebat secus viaz mendicans. Et cũ audiret turbã pretereũtez: interrogabat quid hoc esset. Dixerũt aũt ei q̃ ihs nazaren⁹ trãsiret. Et clamauit dicens. Jhu fili Dauid miserere mei. Et q̃ preibãt: increpabant eum vt taceret. Ipse vero multomagis clamabat: fili Dauid miserere mei. Stans aũt ihs: iussit illum adduci ad se. Et cũ appropinquasset: interrogauit illum dicens. Quid tibi vis faciã? At ille dixit. Dñe vt videam. Et Jhs dixit ei. Respice. Fides

ij
.a. Luc. ccxix.
Mt̃. cxeiiij.
Mar̃. cviij.
ij
.b. Lu. ccxx.
Mt̃. cxcv.
Mar̃. cix.
ij
.c. Luc. ccxxj.
Mt̃. cxcviij.
Mr̃. cx.
ij
.d. Lu. ccxxij.
Mat̃. ccj.
Mar̃. cxij.
x
Lu. ccxxiij.
ij
.e. Lu. ccxxiiij
Mat̃. ccv.
Mr̃. cxvj.

tua te saluum fecit. Et confestim vidit: ⁊ sequebatur illum magnificans deum. Et omnis plebs vt vidit: dedit laudem deo. ¶ Capitulum. XIX.

Et ingressus perambulabat hiericho. Et ecce vir nomĩe zache⁹: ⁊ hic p̃nceps erat publicanoꝝ: ⁊ ip̃e diues. Et q̃rebat videre ihm q̃s esset. ⁊ nõ poterat p̃ turba: qꝛ statura pusillus erat. Et p̃currens ascendit in arborẽ sicomorũ vt vidẽt illuz. qꝛ inde erat trãsiturus. Et cũ venisset ad locũ: suspiciẽs ihs vidit illũ. ⁊ dixit ad eũ. Zachee festinans descende: qꝛ hodie in domo tua oportet me manere. Et festinãs descẽdit: ⁊ excepit illũ gaudẽs. Et cũ viderẽt om̃es murmurabãt dicentes q̃ ad hominem peccatorẽ diuertisset. Stans autez zacheus dixit ad dñm. Ecce dimidiũ bonorũ meoꝝ domine do pauperibus: etsi q̃d aliquẽ defraudaui: reddo quadrupluz. Ait ihs ad eũ. Quia hodie salus domui huic facta ẽ: eoq̃ et ipse filius sit abrahe. f. Venit em̃ filius homĩs querere ⁊ saluũ facẽ qd̃ perierat. g. Hec illis audientibꝫ adiciens dixit parabolã: eo q̃ esset ꝓpe hierl'm. et qꝛ existimarent q̃ cõfestim regnũ dei manifestaret̃. h. Dixit ergo. Hõ quidã nobilis abijt ĩ regionez longinquã accipere sibi regnum: ⁊ reuerti. j. Vocatis aũt decẽ ꝑuis suis. dedit eis decẽ mnas: et ait ad illos. Negociamĩ dũ veĩo. Ciues aũt eius oderãt eum: ⁊ miserũt legatõnem post illuz dicentes. Nolumus hunc regnare sup nos. Et factuz est vt rediret accepto regno: ⁊ iussit vocari seruos quibꝫ dedit pecuniaz: vt sciret quantũ quisqz negociat⁹ esset. Venit aũt prim⁹ dicẽs. domine: mna tua decez mnas acquisiuit. Et ait illi. Euge bone serue: quia in modico fuisti fidelis: eris potestatez habens supra decez ciuitates. Et alter venit dicens. Domine: mna tua fecit q̃nqz mnas. Et huic ait. Et tu esto super quinqz ciuitates. Et alter veĩt dicẽs Domine ecce mna tua: quam habui repositaz in sudario. Timui enim te quia homo austerus es: tollis quod nõ posuisti: ⁊ metis qd̃ nõ seminasti

x
Lu. ccxxv.
v
.f. Lu. ccxxvj.
Mt̃. clviij.
x
g. Lu. ccxxvij.
ij
.h. Lu. ccxxviij.
Mt̃. cclxix.
Mr̃. cliiij.
v
.j. Lu. ccxxix.
Mt̃. cclxx.

Dixit ei. De ore tuo te iudico serue nequā. Sciebas q ego hō auster⁹ sū tollēs qō nō posui. et metēs q nō seminaui. Et ārē nō dedisti pecuniam meā ad mensam: ⁊ ego veniens cum vsuris vtiq; egissem illud. Et astantib⁹ dixit. Auferte ab illo mnam: et date illi qui decē mnas habet. Et dixerūt ei. Dñe: habet decem mnas. a. Dico aūt vobis: q omni habenti dabitur ⁊ habūdabit: ab eo aūt qui nō habet: et qō habet: auferet ab eo. b. Veruntñ inimicos meos illos q noluerunt me regnare sup se: adducite huc. ⁊ interficite añ me. c. Et his dictis pcedebat ascendēs hierosolymā. Et factū est cuz appropinquasset ad bethphage et bethaniam ad mōtem q vocat oliueti: misit duos discipulos suos: dicens. Ite in castellum qō cōtra vos est. In quod introeūtes: inuenietis pullum azine alligatū cui nemo vnq hominū sedit. Soluite illum: ⁊ adducite. Et siqs vos interrogauerit quare soluitis. sic dicetis ei. Quia dñs operam eius desiderat. d. Abierūt aūt qui missi erāt: ⁊ inuenerūt sicut dixit illis stantē pullū. Soluentib⁹ aūt illis pullum: dixerūt dñi eius ad illos. Quid soluitis pullum: At illi dixerunt. Quia dñs eum necessarium habet. Et duxerunt illum ad ihm. Et iactantes vestimēta sua supra pullū: imposuerunt ihm. Eunte aūt illo: substernebāt vestimēta sua in via. e. Et cum appropinquaret iā ad descensuz montis oliueti: ceperūt omnes turbe descendentiū gaudentes laudare deum voce magna sup omnibus quas viderant virtutib⁹ dicētes Benedictus qui venit rex in nomīe domini: pax in celo ⁊ gloria in excelsis. f. Et quidaz phariseoz de turbis dixerunt ad illum. Magister increpa discipulos tuos. Quib⁹ ipse ait. Dico vobis: quia si hi tacuerīt: lapides clamabunt. g. Et vt appropinquauit videns ciuitatē: fleuit sup illā dicēs. Quia si cognouisses et tu. Et quidez in hac die tua que ad pacē tibi: nūc autē abscondita sunt ab oculis tuis Quia venient dies in te. et circūdabunt te inimici tui vallo. et circūdabunt te. et coangustabūt te vndiq;: et ad terram prosternent te. et filios tuos q in te sunt. h. Et nō relinquēt in te lapidē sup lapidez: eoq nō cognoueris tpus visitatōnis tue. i. Et ingressus in templū cepit eicere ementes ⁊ vendentes ī illo dicens illis. Scriptū est: quia domus mea domus oronis est. Vos aūt fecistis illam speluncaz latronū. k. Et erat docens quottidie in templo. principes aūt sacerdotū ⁊ scribe ⁊ principes plebis: querebant illum pdere. ⁊ non inueniebant quid facerent illi. Omnis em populus suspensus erat audiens illū. Ca. XX.

Et factuz est in vna dierū docente illo ppl'm in templo ⁊ euāgelizāte: supuenerūt principes sacerdotū ⁊ scribe cū senioribus: et aiunt dicentes ad illum. Dic nobis ī qua pōtate hec facis. Aut q̄s est q̄ dedit tibi hanc potestatem: Respondens aūt ihs dixit ad illos. Interrogabo vos ⁊ ego vnū verbū. Respondete mihi. Baptismū Johannis de celo erat: an ex hoib⁹: At illi cogitabant inter se: dicentes. Quia si dixerimus de celo: dicet. Quare q nō credidistis illi: Si aūt dixerimus ex hominib⁹: plebs vniuersa lapidabit nos. Certi sunt em Johannez ppham esse. Et rndерunt se nescire vnde essz Et ihs ait illis. Neqz ego dico vobis. in q potestate hec facio. l. Cepit aūt dicere ad plebem parabolam banc. Homo plantauit vineam et locauit eam colonis: ⁊ ipe peregre fuit multis temporib⁹. Et ī tempore misit ad cultores seruum: vt de fructu vinee darēt illi. Qui cesum dimiserūt eum inanez. Et addidit alterq suū mittē. Illi aūt hunc q̄q cedentes. ⁊ afficientes ꝓtumelia: dimiserūt inanē. Et addidit tertiū mittē: q̄ et illū vulnerātes eiecerūt. Dixit aūt dñs vinee. Quid faciaz: Mittaz filiū meū dilectū: forsitan cū hūc viderīt: verebunt. Quē cū vidissent coloni: cogitauerūt inr se dicētes. Hic ē heres. Occidam⁹ illuz: vt nra fiat hereditas. Et eiectū illuz extra vineā: occiderūt. Quid q̄ faciet illis dominus vinee: Veniet ⁊ perdet colonos istos: ⁊ dabit vineam alijs.

ij
.a. Lu. ccxxx.
Mat. cclxxj.
Mar. xlij.

v
.b. Lu. ccxxxj
Mat. cclxxij.

ij
.c. Lu. ccxxxij
Mat. ccvj.
Mar. cxvij.

ij
d. Lu ccxxxiij
Mat. ccvij.
Mr. cxvij.

j
e. Lu. ccxxxiiij
Mt. ccix. Mr.
cxix. Jo. c.

v
.f. Lu. ccxxxv
Mt. ccxij.

r
g. Lu. ccxxxvj

ij
h. Lu. ccxxxvij
Mt. ccxlij.
Mr. cxxxvij.

j
j Lu. ccxxxviij
Mat. ccxj.
Mar. cxxj.
Jo. xxj.

j
k. Lu. ccxxxix
Mt. ccxx. Mr.
cxxij. Jo. lxxx
v.

ij
Lu. ccxl. Mt.
ccxvij. Mar.
cxxvij.

ij
.l. Lu. ccxlj.
Mat. ccxix.
Mar. cxxviij.

Quo audito dixerũt illi. Absit. Ille aũt aspiciẽs eos ait. Quid est hoc qđ scriptũ ẽ. lapidẽ quem reprobauerũt edificantes hic factus ẽ in caput anguli: Omnis qui ceciderit supra illũ lapidẽ: ꝓquassabit. supꝫ quẽ aũt ceciderit: cõminuet illũ. a. Et querebant principes sacerdotũ et scribe mittere in illa manus illa hora: ⁊ timuerũt populum. Cognouerunt enim ꝙ ad ipos dixerit similitudinẽ hanc. b. Et obseruãtes miserũt insidiatores qui se iustos simularẽt. vt caperẽt eũ in sermone: vt traderẽt illũ principatui ⁊ potestati presidis. Et interrogauerũt eũ: dicentes. Magister scimus ꝙ recte dicis ⁊ doces: ⁊ nõ accipis psonam homĩs: sed viam dei in veritate doces. Licet nobis dare tributuꝫ cesari an nõ: Cõsiderãs aũt dolũ illoꝝ dixit ad eos. Quid me tẽptatis: Oñdite mihi denariũ. Cuius habet ymaginẽ ⁊ inscriptiõꝫ: Respondẽtes dixerũt. Cesaris. Et ait illis. Reddite ergo q̃ sũt cesaris cesari: ⁊ q̃ sũt dei deo Et nõ potuerunt verbũ eius reprhẽdere coram plebe: ⁊ mirati in respõso eius tacuerũt. Accesserũt aũt qđã saduceoꝝ. q̃ negant esse resurrectiõꝫ. ⁊ interrogauerũt eũ dicẽtes. Magister. Moyses scripsit nobis: si frater alicuius mortuꝰ fuerit habẽs uxorẽ. ⁊ hic sine liberis fuerit vt accipiat eã frater eiꝰ uxorẽ. et suscitet semen fratri suo. Septẽ g̃ fratres erãt: et ꝑmꝰ accepit uxorem ⁊ mortuꝰ ẽ sine liberis. Et sequens accepit illam: et ipse mortuꝰ est sine filio. Et terciꝰ accepit illam: similiter ⁊ oñs septẽ ⁊ nõ reliquerũt semẽ: ⁊ mortui sunt. Nouissime oĩm mortua ẽ ⁊ mulier. In resurrectiõe g̃ cuius eoꝝ erit uxor: Si quidem septẽ habuerũt eã uxorẽ. Et ait illis ihs. Filij huiꝰ seculi nubunt et tradunt ad nuptias: illi vero qui digni habebunt seculo illo. et resurrectiõe ex mortuis neq̃ nubẽt neq̃ ducẽt uxores: neq̃ em vltra mori potuerũt Equales enim angelis sũt: et filij sũt dei. cuꝫ sint filij resurrectiõnis. Quia vo resurgant mortui: et Moyses oñdit secus rubũ: sicut dicit dominum deũ abraham ⁊ deũ ysaac. ⁊ deum iacob. Deus aũt nõ est mortuoꝝ sꝫ viuoꝝ. Oñes em viuũt ei. Respondentes aũt qđam scribaꝝ dixerũt ei. Magister bene dixisti. c. Et amplius ñ audebãt eũ quicq̃ interrogare. d. Dixit aũ ad illos. Quõ dicũt xpm filiũ dauid esse. ⁊ ipe dauid dicit ĩ libro psalmoꝝ. Dixit dñs domino meo: sede a dextris meis. donec ponam inimicos tuos: scabellũ pedũ tuoꝝ: Dauid ergo dñm illũ vocat: ⁊ quõ filius eius est. e. Audiente aũt omni populo dixit discipl'is suis. Attendite a scribis q̃ volũt ambulare in stolis. ⁊ amant salutationes in foro: ⁊ primas cathedras in sinagogis: ⁊ pmos discubitꝰ ĩ ꝙuiuijs. f. Qui deuorãt domꝰ vidua rũ: simulãtes longã oꝛonem. Hi accipient dãnatiõꝫ maiorẽ. Ca. XXI.

Respiciens aũt vidit eos q̃ mittebãt munera sua ĩ gazophilatiũ diuites. Vidit aũ ⁊ quãdã viduã paupculã mittẽtẽ era minuta duo. Et dixit. Vere dico vobis: qꝛ vidua hec paup plusq̃ omnes misit. Nã oñes hi ex habundanti sibi miserũt ĩ munera dei: hec autẽ ex eo qđ deest illi oñem victuꝫ suum quẽ habuit: misit. g. Et qđsdaꝫ dicẽtibꝰ de tẽplo q̃ bonis lapidibus ⁊ donis ornatum essꝫ: dixit. Hec que videtis: veniẽt dies in quibꝰ nõ relinquetur lapis sup lapidẽ q̃ nõ destruaũ. h Interrogauerũt aũt illum dicentes Preceptoꝛ qñ hec erũt: et qđ signum cuꝫ fieri incipient: Qui dixit. Videte ne seducamini. Multi eĩ veniẽt ĩ nomine meo dicentes quia ego sum: et tempus appropinquabit. Nolite g̃ ire post eos. cum autẽꝫ videritis prelia ⁊ seditiões. nolite terreri. Oportet pmũ hec fieri: sed nondũ statim finis. Tũc dicebat illis. Surget gens contra gentem ⁊ regnũ aduersus regnũ ⁊ terremotus magni erunt p loca. et pestilentie et fames: terroꝛesq̃ de celo. et signa magna erunt. j. Sed ante hec omnia inicient vobis manus suas: et psequentur tradentes in sỹnagogas et custodias: trahentes ad reges ⁊ presides propter nomen meum. Continget autem vobis in testimonium. k. Ponite ergo in cordibꝰ

j
.a. Luc. ccxlij. Mt. ccxx. Mr. cxxix. Jo. lxxxviij. ⁊. lxxxix.

ij
.b. Lu. ccxlviij. Mt. ccxxvij. Mr. cxxxiij.

ij
c. Lu. ccxlviij. Mt. ccxxvj. Mr. cxxxiij.

ij
.d. Lu. ccxlv. Mt. ccxxv. Mar. cxxxiiij.

ij
.e. Lu. ccxlvj. Mt. ccxxix. Mr. cxxxv.

viij
.f. Lu. ccxlvij. Mr. cxxxvj.

ij
g. Lu. ccxlviij Mt. ccxlij. Mr cxxxvij.

ij
.h. Lu. ccxlix. Mt. ccxlviij. Mr. cxxxviij.

j
.j. Lu. ccl. Mt ccxlviij. Mr. cxxxix. Jo. cxlj ⁊. cxlvj.

ij
.k. Lu. cclj. Mt. lxxxviij. Mr. cxlj.

vestris nō pmeditari quēadmodū re
spondeatis. Ego enī dabo vobis os et
sapientiā: cui nō potērūt resistere ꝙ
contradicere oēs aduersarij vestri.
Trademini aūt a pentibus et fratri-
bus ꝙ pgnatis ꝙ amicis: ꝙ mortē affi-
cient ex vobis. Et eritis odio omni-
bus hominibus propter nomen meū.
Et capillus de capite vestro nō peri
bit. In pacientia vestra possidebitis
animas vestras. a. Cuz aūt videritis
circūdari ab exercitu hierusalē: tūc
scitote ꝙa appropinquabit desolatio
eius. b. Tūc qui in iudea sūt fugiant
ad montes: et qui in medio eius di-
scedāt. et qui in regionibus non in-
trent in eā: quia dies vltōnis hi sūt
vt impleātur omnia q̄ scripta sūt. c.
Ve aūt pregnantibo et nutrientibo ī
illis diebus. d. Erit enī pressura ma-
gna sup terraz: ꝙ ira populo huic. e.
Et cadēt in ore gladij: ꝙ captiui du-
centur in omnes gentes. Et hierl'm
calcabitur a gentibus: donec imple-
antur tempora natiōnuz. f. Et erunt
signa in sole ꝙ luna et stellis: ꝙ ī ter-
ris pressura gentiū pre pfusione so
nitus maris ꝙ fluctuū: arescētibus
hominibo pre timore ꝙ expectatiōe q̄
supueient vniuerso orbi. Naz vtutes
celoꝝ mouebūt. g. Et tūc videbūt fi
liū hois venientē ī nube cū ptate ma-
gna ꝙ maiestate. Istis aūt fieri icipiē
tibo. respicite ꝙ leuate capita vra qm̄
appropīquat redēptio vra. Et dixit il
lis similitudinē. Videte ficulneaz et
omnes arbores: cū producunt iā ex
se fructū scitis quoniā prope ē estas
Ita ꝙ vos cum videritis hec fieri: sci
tote quoniam prope est regnum dei.
Amen dico vobis: quia nō pteribit
generatio hec donec omīa fiant. Ce-
lū ꝙ terra transibūt. verba aūt mea
non transibunt. h. Attendite aūt vo
bis ne forte grauentur corda vestra
ī crapula ꝙ ebrietate ꝙ curis hui⁹ vi-
te: ꝙ superueniat ī vos repentina di-
es illa. Tanq̄ laqueus enī supueniet
in omnes: qui sedēt sup faciē omnis
terre. Vigilate ergo oīi tēpore orā
tes: vt digni habeamini fugere ista
oīa q̄ futura sūt: et stare ante filiū
hominis. Erat autem diebus docens

p
.a. Lu.cclij.
ij
.b. Luc.cclvij.
Mat.ccxlviij.
Maſ.cxlvij.
ij
.c. Lu.cclvij.
Mt.ccxlix.
Mſ.cxlvij.
ij
.d. Lu.cclv.
Mt.cclj. Mſ.
cxlvj.
p
.e. Lu.cclvj.
ij
.f. Lu.cclvij.
Mt.cclvij.
Maſ.cl.
ij
.g. Lu.cclvij.
Mat.cclix.
Maſ.clj.

p
.h. Luc.cclix.

in templo: noctibus vo exiens mora
batur in monte qui vocatur oliueti
ꝙ omnis populus manicabat ad eū
in tēplo audire eum. Ca. XXII.

Appropinquabat

Aūt dies festꝰ azimorū q̄ dici
tur pascha. j. Et querebant
principes sacerdotū ꝙ scribe quō eū ī
terficerent: timebāt vo plebē. k. In-
trauit aūt sathanas in iudā q̄ ꝓgno
minabatur scarioth. vnum de duode
cim. l. ꝙ abijt et locutus ē cuz princi-
pibus sacerdotū ꝙ magistratibo quē-
admodū illuz traderet eis. Et gauisi
sūt: ꝙ pacti sūt pecuniā illi dare. Et
spopōdit. Et q̄rebat oportunitatē. vt
traderet illum sine turbis. Venit aūt
dies azimorū: in qua necesse erat oc-
cidi pascha. Et misit petrū ꝙ iohānē
dicēs. Euntes parate nobis pascha. vt
manducemus. At illi dixerunt. Vbi
vis: paremꝰ? Et dixit ad eos. Ecce ī-
troeuntibus vobis in ciuitatē occur
ret vobis homo amphorā aque por-
tās: seq̄mini eū in domū quā intrat
ꝙ dicetis patrifamilias domus. dicit
tibi magister. Vbi ē diuersorium vbi
pascha cū discipulis meis manducē.
Et ipe oīdet vobis cenaculū magnū
stratū: ꝙ ibi parate. Euntes aūt inue-
nerūt sicut dixit illis: ꝙ parauerunt
pascha. Et cū facta eēt hora discubu
it: ꝙ duodecim apli cuz eo. m. Et ait
illis. Desiderio desiderauī hoc pascha
manducare vobiscuz: antq̄ patiar
n. Dico enī vobis: quia ex hoc non
māducabo illud donec impleatur in
regno dei. Et accepto calice gracias
egit ꝙ dixit. Accipite ꝙ diuidite inter
vos. Dico eī vobis: q̄ nō bibā de ge-
neratiōne vitis donec regnū dei veni-
at. o. Et accepto pane gracias egit ꝙ
fregit. Et dedit eis: dicēs. Hoc ē cor-
pꝰ meū: qđ p vob tradet. Hoc facite
ī meā ꝓmemoratiōez. p. Similiter ꝙ
calicem: postq̄ cenauit dicēs. Hic est
calix nouum testamentū in sangui-
ne meo: q̄ p vobis fūdet. q. Veruntn
ecce manꝰ tradētis me mecū ē in mē-
sa. Et quidem filius hominis ſm qđ
diffinitū ē: vadit. Verūtamen ve hoi
p quē tradet. r. Et ipi ceperūt quere
inter se: q̄s esset ex eis q̄ hoc factur?

signa

ī
Lu.cclx.
Mt.cclxxiiij.
Maſ.clvj.
Jo.xx.
ī
.j. Lu.cclxj.
Mt.ccxx.
Mſ.cxxix. Jo
lxxvij. ix
.k. Lu.cclxij.
Jo.cxiij. ꝙ.cx-
xiiij.
ij
.l. Luc.cclxiij.
Mt.cclxxviij.
Maſ.clx.

p
.m. Lu.cclxiiij
ij
.n. Lu.cclxv.
Mt.cclxxv.
Mſ.clxvj.
ī
.o. Lu.cclxvj.
Mt.cclxxviij
Mſ.clxv. Jo.
lxvij. ꝙ.lv. ꝙ.l-
xv.
ij
.p. Lu.cclxvij
Mat.cclxxxv.
Mſ.clxvj.
ij
.q. Lu.cclxviij
Mat.cclxxxj.
Maſ.clxiij.
ī
.r. Lu.cclxix.
Mat.cclxxx
Maſ.clxij.
Jo.cxxij.

esset. ℣acta ē aūt ꝙ ꝓtentio ītꝛ eos: quis eoꝝ uideꝛet esse maioꝛ. Dixit aūt eis. Reges gentiū dominātur eoꝝ: ꝙ qui potestatē habēt sup eos benefici uocant. Uos aūt non sic. Sed qui maioꝛ ē in uobis fiat sicut minoꝛ: et qui ꝓcessoꝛ ē sicut ministratoꝛ. a. Nā quis maioꝛ ē: Qui recūbit: an ꝙ ministrat: Nōne qui recumbit: Ego aūt in medio uestrū sū sicut ꝙ ministrat Uos aūt estis qui ꝑmansistis mecū ī tēptatōibꝫ meis. Et ego dispono uob sicut disposuit mihi ꝑ meus regnū. vt edatis ꝙ bibatis sup mensā meam in regno meo. b. ꝙ sedeatis sup thꝛonos duodecim iudicātes duodecī tribus isrl̄. c. Ait aūt domin⁹ Sȳmoni. Sȳmō: ecce satbanas expetiuit uos vt cribraret sicut triticuꝫ. Ego autē rogauiꝑ te: vt nō deficiat fides tua. d. ꝙ tu aliqñ conuersus: cōfirma fratres tuos. e. Qui dixit ei. Domine: tecum paratus sum ꝙ in carcerem ꝙ in moꝛtēꝫ ire. Et ille dixit. Dico tibi Petre: nō cantabit hodie gallus donec ter abneges nosse me. f. Et dixit eis. Quando misi uos sine sacculo ꝙ pera ꝙ calciamentis: nūquid aliquid defuit uobis: At illi dixerunt: nihil. Dixit ꝯ eis. Sꝫ nūc ꝙ habet sacculū tollat: similiter ꝙ peram. Et qui non habet: vendat tunicaꝫ suam ꝙ emat gladiū. g. Dico eī uobis: quoniā adhuc hoc qd̄ scriptū ē opoꝛtet impleri in me: ꝙ ꝗ cū iniquis deputatus est. Etenim ea q̄ sūt de me finez habent. At illi dixerunt. Domine: ecce duo gladij hic. h. At ille dixit eis. Satis est. i. Et egressus ibat ꝑm cōsuetudinem in montem oliuarū. Secuti sūt aūt illū ꝙ discipli. k. Et cū pueniſſet ad locū: dixit illis. Oratē: ne intꝛetis in tēptatōem. l. Et ipe auulsus est ab eis quantū iactus est lapidis: ꝙ positis genub⁹ orabat: dicēs. pater si uis trāsfer calicē istuꝫ a me. m. Ueruntñ nō mea uolūtas: sed tua fiat. n. Appaꝛuit aūt illi angel⁹ de celo cꝛfortās eum. Et factus ī agonia plixius orabat. Et factus ē sudoꝛ eius. sicut gutte sanguis decurrētis in terrā. o. Et cū surꝛexisset ab oratōe ꝙ uenisset ad discipulos suos: inuenit eos doꝛmiētes ꝑ tristitia. Et ait illis. Quid doꝛmitis. Surgite ꝙ oratē: ne intretis ī tēptatōem. p. Adhuc eo loquente: ecce turba. ꝙ qui vocabat iudas vn⁹ de duodecim antecedebat eos: et appꝛopinquauit ihu. vt osculaꝛetur eū. q. Ihs autem dixit illi. Juda osculo filium hominis tradis. r. Uidētes aūt hi qui circa ipm erant quod futurū erat: dixeꝛunt ei. Domine: si pcutimus in gladio: Et pcussit vn⁹ ex illis seruū pncipis sacerdotū: et amputauit auriculā ei⁹ dexteꝛā. Respōdens aūt ihs ait. Sinite. Usqꝫ huc. s. Et cū tetigisset auriculā eius: sanauit eū. t. Dixit autem ihs ad eos qui venerāt ad se principes sacerdotū et magistrat⁹ tēpli ꝙ seniꝛes. Quasi ad latronē existis: cuꝫ gladijs ꝙ fustib⁹. Cū quottidie uobiscū fuerim in templo: nō extendistis man⁹ in me. Sed hec est hora vr̄a: ꝙ potestas tenebrarū. v. Conꝑhēdentes aūt eū. duxerūt ad domū pncipis sacerdotū. x. petr⁹ uo sequebat alonge. Accenso autem igne in medio atrij. ꝙ circūsedentibꝫ illis. erat petrus in medio eoꝝ. Quē cū uidisset ancilla quedā sedentē ad lumen. ꝙ euꝫ fuisset intuita dixit. Et hic cū illo erat. At ille negauit eū dicēs. Mulier: nō noui illū. ℣. Et post pusillū alius uidēs eū dixit. Et tu de illis es. Petrus uo ait. O homo non sum. Et ītꝛuallo facto q̄si hoꝛe vn⁹ alī⁹ q̄dam affirmabat dicēs. Uere et hic cū illo erat: nā et galile⁹ ē. Et ait petrus. Homo nescio quid dicis. Et cōtinuo adhuc illo loquēte cantauit gallus. z. Et conuersus dñs respexit petrū. Et recoꝛdat⁹ est petrus verbi dñi sicut dixerat: q ꝓiusq̄ gall⁹ cātet: ter me negabis. Et egꝛessus petꝛ⁹ foras fleuit amare. a. Et uiri q̄ tenebāt illū. illudebāt ei cedentes. Et velauerūt eū: ꝙ pcutiebant faciē eius ꝙ ītꝛogauerūt eū dicētes. Prophetiza. Quis ē q̄ te pcussit: ꝙ alia mlta blasphemātes dicebāt in eū. b. Et vt factus est dies. cōuenerunt seniores plebis et pncipes sacerdotū et scribe: ꝙ duxerūt illum ad cōsilium suū dicētes. Si tu es xp̄c dic nobis: c. Et ait illis. Si uobis dixeꝛo nō credetis

ꝛ	.a. Lu. cclxxj.	
vj	.b. Lu. cclxxij Mt̄. cxcvij.	
ꝛ	.c. Lu. cclxxiij	
ix	.d. Lu. cclxxiiij. Jo. cxxvj.	
j	.e. Lu. cclxxv. Mt̄. cclxxix. Mr̄. clxx. Jo. cxxvj.	
ꝛ	.f. Lu. cclxxvj	
viij	g. Lu. cclxxvij Maṫ. ccxvj.	
ꝛ	h. Lu. cclxxviij.	
j	.j. Lu. cclxxix. Mt̄. ccxcj. Mr̄ clxxij. Jo. clvj.	
ij	.k. Lu. cclxxx. Mt̄. ccxcvj. Mr̄. clxxvij.	
j	.l. Lu. cclxxxj Maṫ. ccxciiij. Mr̄. clxxv. Jo. clxj.	
j	.m. Lu. cclxxxij. Maṫ. ccxcv. Mr̄. clxxvj. Jo. xlij.	
ꝛ	.n. Lu. cclxxxiij.	
ij	.o. Lu. cclxxxiiij. Mt̄. ccxcvj Mr̄. clxxvij.	
	.p. Lu. cclxxxv. Mt̄. ccc. Mr̄ clxxxlj. Jo. clviij. et. lxxix.	
ij	.q. Lu. cclxxxvj. Mt̄. cccj. Mr̄. clxxxij.	
j	.r. Lu. cclxxxvij. Mt̄. cccij. Maṙ. clxxxiij. Jo. clx.	
ꝛ	.s. Lu. cclxxxviij.	
j	.t. Lu. cclxxxix. Mt̄. ccciij. Mr̄. clxxxiiij. Jo. clxx.	
j	.v. Lu. ccxc. Mt̄. cccvj. Mr̄ clxxxvij. Jo. clxij.	
j	.x. Luc. ccxcj. Maṫ. cccxiij. Mr̄. cxcv. Jo. clxviij. q. clxvj	
j	.ỹ. Lu. ccxcij. Mt̄. cccxv. Mz̄ cxcvj. Jo. clxxv.	
ij	.z. Lu. ccxciij. Mt̄. cccxvj. Mr̄. cxcvij.	
j	.a. Lu. ccxciiij Mt̄. cccxvij. Mz̄. cxcviij. Jo clxxij.	
ij	.b. Lu. ccxcv. Mt̄. cccxvij. Mr̄. cxcviij.	
ꝛ	.c. Lu. ccxcvj.	

mihi: si aũt. et interrogauero nõ re-
spondebitis mihi: neq; dimittetis. a.
Ex hoc aũt erit filius homis sedẽs a
dextris virtutis dei. b. Dixerũt autẽ
omnes. Tu ergo es fili⁹ dei: Qui ait
Vos dicitis: q; ego sũ. c. At illi dixe
rũt. Quid adhuc desideramus testi-
moniũ: Ipi em̃ audiuim⁹ de ore eius

Capitulum. XXIII.

Et surgens omnis
multitudo eor̃ duxerũt illũ
ad pilatũ. b. Ceperũt aũt ac-
cusare illũ dicẽtes. Hũc iuenim⁹ sub-
uertentẽ gentẽ nr̃am. q; phibentẽ tri-
buta dari cesari: q; dicentẽ se xp̃m re
gem eẽ. c. Pilat⁹ aũt iterrogauit eũ
dicẽs. Tu es rex iudeorũ: At ille rñ-
dens ait. Tu dicis. f. Ait autẽ pilat⁹
ad pr̃icipes sacerdotũ q; turbas. Nihil
inuenio cause in hoc hoĩe. g. At illi
inualescebãt: dicentes. Cõmouit po-
pulũ docens p̃ uniuersaz iudeam in-
cipiens a galilea vsq; huc. Pilat⁹ au-
tem audiẽs galileã. iterrogauit si hõ
galile⁹ esset. Et vt ꝓgnouit q; de hero
dis potestate esset remisit eum ad he-
rodem: q̃ q; ipe hierosolimis erat illis
diebus. Herodes aũ visu ihu gauis⁹
ẽ valde. Erat em̃ cupiẽs ex mlto tpe
videre eũ eo q; audiret mlta de eo: et
sperabat signũ aliq̃ videre ab eo fie
ri. Interrogabat aũt eũ mltis ꝓmo-
nibus: at ipe nihil illi respondebat. j.
Stabãt aũt principes sacerdotuz et
scribe constanter accusantes euz. k.
Spreuit aũt illũ herodes cũ exerci-
tu suo: q; illusit indutuz veste alba: q;
remisit ad pilatũ. Et facti sũt amici
herodes q; pilatus in ipa die: naz an-
tea ĩimici erãt adinuicẽ. l. Pilat⁹ aũ
conuocatis principibus sacerdotũ q;
magistratibus q; plebe: dixit ad illos
Obtulistis mihi hominẽ hunc. quasi
auertentẽ populũ: q; ecce ego coram
vobis interrogans. nullã causã iue-
nio in homĩe isto: ex his in q̃bus eũ
accusatis. m. Sed neq; herodes. Naz
remisi vos ad illum: et ecce nihil di-
gnũ morti actũ est ei. n. Emendatuz
g̃ illũ dimittã. Necesse autẽ habebat
dimittere eis p̃ diem festuz vnum. o.
Exclamauit aũt simul vniuersa tur
ba: dicẽs. Tolle hũc: q; dimitte nobis
barraban. Qui erat p̃pter seditõnem
quandã factam in ciuitate q; homici-
diũ missus in carcerem. p. Iterũ aũt
pilatus locutus est ad eos: volens di
mittere ihm̃. At illi succlamabãt: di
centes. Crucifige. crucifige euz. q. Il
le aũt tertio dixit ad illos. Quid em̃
mali fecit iste: Nullam causam mor-
tis inuenio in eo. Corripiam ergo il
lum q; dimittã. r. At illi instabãt vo
cibus magnis postulantes vt cruci-
figeret̃: q; inualescebant voces eorũ.
s. Et Pilatus adiudicauit fieri peti-
tõnem eorũ. Dimisit aũt illis eum q̃
propter homicidiũ q; seditõnẽ missus
fuerat in carcere quem petebãt: ihm̃
vo tradidit voluntati eor̃. t. Et cuz
ducerent euz apprehenderũt sym̃onẽ
quendã cyrenensez venientẽ de villa
q; imposuerũt illi crucẽ portare post
ihm̃. Sequebat̃ aũt illuz multa tur-
ba populi q; mulierũ: que plangebãt
q; lamentabãtur euz. Conuersus aũt
ad illas ihs dixit. Filie hierl'm noli-
te flere sup me: sed sup vosipas flete
q; sup filios vestros. Quonia ecce ve
nient dies in quibus dicẽt. Beate ste
riles. et vẽtres qui nõ genuerunt: et
vbera que nõ lactauerũt. Tunc inci
pient dicere montibus cadite super
nos q; collibus operite nos. Quia si
in viridi ligno hec faciũt in arido q̃
fiet: v. Ducebant̃ aũt et alij duo ne-
quã cũ eo: vt interficerent̃. x. Et p⁹-
q̃ venerũt in locum qui vocatur cal
uarie. ibi crucifixerunt eum. ÿ. q; la-
trones: vnũ a dextris q; alterũ a sini
stris. z. Ihs autez dicebat. Pater di-
mitte illis. Quia nesciunt quid faci-
unt. a. Diuidentes vo vestimẽta ei⁹
miserunt sortes. Et stabat populus
expectans. b. q; deridebant eũ pnci-
pes cuz eis dicentes. Alios saluos fe
cit: seipsum saluum faciat. si hic est
x̃pc dei electus. c. Illudebant autem
ei q; milites accedentes: q; accetuz of-
ferentes ei dicentes. Si tu es rex iu-
deorum saluum te fac. d. Erat autez
supscriptio scripta sup euz lr̃is gre-
cis q; latinis q; hebraicis: hic ẽ rex iu
deor̃. e. Unus aũt de his q̃ pendebãt
latrõibo blasphemabat eũ: dicẽs. Si
tu es x̃pc: saluũ fac temetip̃m et nos

j
.a. Lu. ccxcvij
Mt̃. cccx. Mr̃.
cxcj. Jo. lxix.
x
b. Lu. ccxcviij
ij
.c. Lu. ccxcix.
Mt̃. cccxij. Mr̃
cxcviij.
j
Lu. ccc. Mt̃. cc
cxviij. Mr̃. cxc
ix. Jo. clxxvj.
x
.d. Lu. cccj.
j
.e. Lu. cccij.
Mt̃. cccxx. Mr̃
cc Jo. clxxviij
ix
.f. Lu. cccviij.
Jo. clxxxvj. et
cxc. q. clxxxij.
x
.g. Lu. ccciiij.

ij
.j. Lu. cccv.
Mt̃. cccviij.
Mar̃. clxxxix.
x
.k. Luc. cccvj.
ix
.l. Lu. cccvij.
Jo. clxxxij. q. c
lxxxvj. q. cxc.
x
.m. Lu. cccviij
ij
.n. Luc. cc cix.
Mt̃. cccxij.
Mr̃. cclj.
j
.o. Lu. cccx.
Mt̃. cccxxv.
Mar̃. ccliij.
Joh. clxxxviij.

j
.p. Luc. cccxj.
Mar̃. cccxxvj.
Mr̃. ccv. Jo. cl
xxxvij. ix
.q. Lu. cccxij.
Jo clxxxij. q. c
xc. q. clxxxvj.
j
.r. Lu. cccxiij.
Mar̃. cccxxvj.
Mr̃. ccv. Jo. c-
xcviij. j
.s. Lu. cccxiiij.
Mt̃. cccxxviij.
Mr̃. ccvj. Jo. c
xcvj. j
.t. Luc. cccxv.
Mar̃. cccxxxj.
Mr̃. cclx. Jo. c
xcvij. x
Lu. cccxvj. j
.v. Lu. cccxvij
Mt̃. cccxxxvj.
Mr̃. ccxv. Jo.
cxcviij. j
.ÿ. Lu. cccxix.
Mt̃. cccxxxvj.
Mar̃. ccxv. Jo.
cxcviij. x
.z. Luc. cccxx.
j
.a. Lu. cccxxj.
Mt̃. cccxxxviij
Mr̃. ccxxij. Jo
ccj. ij
.b. Lu. cccxxij
Mt̃ cccxxxviij
Mr̃. ccxviij. ij
.c. Lu. cccxxiij
Mt̃. cccxlij.
Mr̃. ccxxij j
d. Lu. cccxxiiij
Mt̃. cccxxxv.
Mr̃. ccxiiij. Jo
cxcix. ij
.e. Lu. cccxxv
Mt̃. cccxxxix.
Mr̃. ccxix.

ꝑ
a.Lu.cccxxvj

.a.Respontēs aūt alter increpabat eū dicens. Neq; tu times deū. qui in eadem damnatōe es. Et nos quidem iuste: nā digna factis recipim⁹. Hic vero nihil mali gessit. Et dicebat ad ihm. Dñe: memēto mei cū veneris in regnū tuum. Et dixit illi ihs. Amen dico tibi. hodie mecū eris in paradiso. b. Erat aūt fere hora sexta: ⁊ tenebre facte sūt in vniuersaz terrā vsq; in horam nonam. Et obscuratus est sol. c. et velum templi scissuz est medium. d. et clamans voce magna ihs ait. Pater: in manus tuas cōmendo spiritū meum. Et hec dicens expirauit. e. Videns aūt centurio quod factū fuerat: glorificauit deum dicens. Vere hic homo iustus erat. f. Et omnis turba eorū q̄ sil' aderāt ad spectaculū istud. et videbāt q̄ fiebant: percutientes pectora sua: reuertebant. Stabāt aūt omnes noti ei⁹ alonge: ⁊ mulieres q̄ secute euz erant a galilea hec videntes. g. Et ecce vir nomine ioseph qui erat decurio. vir bonus ⁊ iustus: hic nō ꝓsenserat consilio et actibus eorū. ab arimathia ciuitate iudee: qui expectabat et ipe regnum dei. Hic accessit ad pilatum et petijt corpus ihu. h. et depositum involuit syndone: ⁊ posuit euz in monumento exciso: in quo nondū quisq̄ positus fuerat. j. Et dies erat parasceues et sabbatū illucescebat. Subsecute aūt mulieres que cum eo venerāt de galilea viderunt monumentuz: ⁊ quemadmodum positum erat corpus ei⁹. k. et reuertentes parauerunt aromata et vngenta. et sabbato quidem siluerunt ſm mandatum.

ij
b.Lu.cccxxvij
Mat̄.cccxl.
Maŕ.ccxxx.

ij
c.Lu cccxxviij
Mt̄.cccxliij.
Mŕ.ccxxiij.

j
d.Lu.cccxxix
Mat̄.cccxlij.
Mŕ.ccxxij.
Jo.cciij.

ij
.e.Lu.cccxxx.
Mat̄.cccxlvj.
Mŕ.ccxxv.

ꝑ
.f.Lu.cccxxxj

j
g.Lu.cccxxxij
Mt̄.cccxlviij.
Mŕ.ccxxvj.
Jo.ccvj.

j
h.Lu cccxxxiij
Mat̄.cccxlix.
Mŕ.ccxxviij.
Jo.ccviij.

ꝑ
.j.Lu.cccxxxiiij. viij
k.Lu.cccxxxv
Mŕ.ccxxx.

j
Lu.cccxxxvj.
Mt̄.ccclij. Mŕ
ccxxxj Jo.ccxj

Capitulum. XXIIII.

ij
l.Lu.cccxxxvij. Mt̄.ccclij.
Mŕ.ccxxij.

Una aūt sabbati valde diluculo venerūt ad monumentū portātes q̄ parauerāt aromata: ⁊ inuenerunt lapidem reuolutū a monumēto et ingresse non inuenerūt corpus domini ihu. Et factuz est dū mente consternate essent de isto: ecce duo viri stetērunt secus illas in veste fulgenti. l. Cuz timerēt aūt ⁊ declinarent vultum in terram dixerunt ad illas. Quid queritis viuentē cū mortuis? Nō est hic: sz surrexit. Recordamini qualiter locut⁹ est vobis. cū adhuc i galilea esset dicens. Quia oportet filium hominis tradi in manus hominū peccatoꝝ: ⁊ crucifigi. et tertia die resurgere. m. Et recordate sūt verboꝝ ei⁹: ⁊ regresse a monumēto nūciauerunt hec omnia illis vndecim. ⁊ ceteris omnibus. n. Erat autē maria magdalene. et iohanna. et maria iacobi. et ceteze que cū eis erāt: que dicebant ad apostolos hec. et visa sunt añ illos sicut deliramentū ꝓba ista: et nō crediderūt illis. Petrus aūt surgēs cucurrit ad monumētū: ⁊ ꝓcumbēs vidit linthea mina sola posita: ⁊ abijt secū mirās qd̄ factū fuerat. o. Et ecce duo ex illis ibāt ipa die in castellū qd̄ erat in spacio stadiorū sexaginta ab hierlm nomine emaus: ⁊ ipi loquebant ad inuicē de his oibz q̄ acciderāt. Et factū ē dū fabularent ⁊ secū quererēt ⁊ ipe ihs appropinquās ibat cum illis. oculi aūt illoꝝ tenebant. ne euz agnoscerēt. Et ait ad illos. Qui sunt hi sermones quos cōfertis adinuicē ambulātes: ⁊ estis tristes? Et respondens vnus cui nomē cleophas dixit ei. Tu solus peregrin⁹ es in hierlm ⁊ nō ꝓgnouisti q̄ facta sūt in illa his diebz? Quibus ille dixit. Que? Et dixerūt. De ihu nazareno q̄ fuit vir pphēta: potēs i ope ⁊ sermone. coraz deo ⁊ omni populo. Et qūo eū tradiderūt sūmi sacerdotes ⁊ ꝓncipes nri i dānatōz mortis: ⁊ crucifixerūt eū. Nos aūt sperabam⁹: qz ipe eet redēpturus isrl'. Et nūc super hec omnia tertia dies est hodie: q̄ hec facta sūt. Sed ⁊ mulieres quedaz ex nris terruerūt nos. que ante lucē fuerunt ad monumentū: ⁊ nō inuēto corpe eius venerūt dicētes se etiā visionē angeloꝝ vidisse: qui dicūt eū viuē. Et abierūt quidā ex nostris ad monumētū ⁊ ita inuenerūt sicut mulieres dixerūt: ipm vo nō inuenerūt. Et ipe dixit ad eos. O stulti et tardi corde ad credendū i oibz q̄ locuti sūt pphete Nonne hec oportuit pati xp̄m: ⁊ ita intrare in gloriam suam? Et incipiens a moyse ⁊ omnibz pphetis interp̄tabatur illis in omnibus scripturis

ij
.m.Lu.cccxxxviij.
Mt̄.ccclviij.
Mŕ.ccxxxviij.

ꝑ
.n.Lu.cccxxxix.

viij
.o.Luc.cccxl.
Mt̄.ccxxxviij.

que de ipo erāt. Et appropinquauerūt castello q̄ ibant: ⁊ ipse se finxit longius ire. Et coegerunt illū dicentes Mane nobiscū quoniā aduespascit: ⁊ inclinata ē iā dies. Et intrauit cuz illis. Et factū ē dū recūberet cuz eis accepit panē: ⁊ benedixit ac fregit. ⁊ porrigebat illis. Et aperti sunt oculi eor: ⁊ cognouerūt eum: ⁊ ipe euanuit ex oculis eorū. Et dixerūt adinuicē Nōne cor nr̄m ardens erat in nobis. dū loq̄rēt in via: ⁊ aperiret nob scripturas: Et surgētes eadē hora regressi sūt in hierl'm: ⁊ inuenerūt congregatos undecim. ⁊ eos qui cum illis erāt dicentes q̄ surrexit dominus vere: ⁊ apparuit sȳmōi. Et ipi narrabāt que gesta erāt in via: ⁊ qūo cognouerunt eū in fractōe panis. a. Dū aūt hec loq̄rent: stetit ihs in medio eor et dixit eis. Pax vobis. Ego sū: nolite timē. Cōturbati vo et cōterriti. existimabāt se spūz videre. Et dixit eis. Quid turbati estis: ⁊ cogitatōes ascendūt in corda vra: Videte manus meas ⁊ pedes: q̄r egoipe sū. Palpate ⁊ videte q̄r spūs carnē ⁊ ossa nō habet. sic me videtis habere. Et cum hoc dixisset: ondit eis man⁹ ⁊ pedes. b. Adhuc aūt illis nō credentibo ⁊ mirātibo p gaudio dixit. Habetis hic aliq̄d q̄ manducet: At illi obtulerūt ei partē piscis assi: et fauū mellis. Et cū mādu casset coraz eis: sumens reliq̄as dedit eis. c. Et dixit ad eos. Hec sūt verba que locutus sū ad vos cuz adhuc essem vobiscū: quoniā necesse est impleri oīa q̄ scripta sūt in lege Moy si ⁊ pphetis et i psalmis de me. Tunc aperuit illis sensū. vt intelligerēt scripturas: ⁊ dixit eis. Q̄m sic scriptuz ē ⁊ sic oportebat xp̄m pati ⁊ resurgere a mortuis tertia die: ⁊ pdicare in nomine ei⁹ penitentiā ⁊ remissionē peccatoz i omēs gētes: incipiētibo a hierosolima. Vos aūt testes horuz estis Et ego mittā promissuz patris mei in vos: vos aūt sedete i ciuitate. quoad usq̄ induamī vtute exalto. Eduxit aūt eos foras in bethaniam: et eleuatis manibo suis bndixit eis. Et fact̄m ē dū bndiceret illū recessit ab eis: ⁊ ferebatur i celū. Et ipi adorātes regressi sūt

ix .a. Luc. ccclxj. Jo. ccxvij. ⁊. c. ccxvij.

x .b. Lu. cccxlij. Jo. ccxxj.

x c. Lu. cccxlvij.

i birl'm cū gaudio magno: ⁊ erāt semper i templo laudātes ⁊ bndicētes dēū amen. Explicit euangeliū sm Lucā.

Incipit prologus in euangelium sm Johannem.

Hic est iohannes euāgelista unus ex discipulis dñi: q̄ virgo a deo electꝰ ē: quem de nuptijs volentem nubere: vocauit deus. Cui virginitatis in hoc duplex testimoniū datur i euāgelio: q̄r ⁊ pre ceteris dilectus a deo dr̄: ⁊ huic matrem suam de cruce cōmendauit dominus. vt virginē virgo seruaret. Denīq̄ manifestans in euangelio q̄r erat ipe incorruptibilis verbi opus inchoans: solus verbuz carnē factū esse. nec lumen a tenebris cōprehensū fuisse testat̄: primum signum ponēs quod in nuptijs fecit dns ondens q̄r ipse erat vt legētibo demōstraret q̄r ubi dns inuitatꝰ sit deficere nuptiar vinuz debeat: et veteribus immutatis. nouaoīa que a xp̄o instituuntur apparebant. Hoc aūt euāgeliū scripsit in asia posteaq̄ in pathmos insula appocalipsim scripserat: vt cui in principio canonis incorruptibile principiū prenotat̄ in genisi: ei etiā incorruptibilis finis per virginez in appocalipsi ꝺderet̄ dicēte xp̄o ego sū alpha ⁊ o. Et hic est iohannes: qui sciēs superueniss diem recessus sui. Cōuocatis discipulis suis in epheso. per multa signorū experimenta pmēs xp̄m descendens in defossum sepulture sue locum facta oratione positus ē ad patres suos: tam extraneꝰ a dolore mortis q̄r a corruptōne carnis inuenitur alienus. Tamen post omnes euāgelium scripsit: ⁊ hoc virgini debebat̄. Quorum tamen vel scriptorum temporis dispositio. vel librorum ordinatio ideo a nobis per singula non exponitur: vt sciendi desiderio collato ⁊ querentibus fructꝰ laboris: et deo magisterij doctrina seruetur. Finit prologus.

Incipit euangelium sm Johannem. Ca. I.

iiij
Joh.j. Mat.j.
Lu.xiiij.

IN principio erat verbuz. et verbū erat apud deū ⁊ deus erat verbum. Hoc erat ī principio apud deū. Omnia p ipm facta sūt: ⁊ sine ipo factuz est nihil. Qđ factū est ī ipso vita erat: ⁊ vita erat lux hoim ⁊ lux ī tenebris lucet: ⁊ tenebre eam nō ꝓphenderūt. a. Fuit hō missus a deo: cui nomē erat iohannes. Hic venit in testimoniū vt testimoniū phiberet de lumine: vt omes crederent p illum. Nō erat ille lux: sz vt testimoniuz phiberet de lumine. b. Erat lux vera: q̄ illuminat oem hoiem veniētez in hunc mundū. In mūdo erat: ⁊ mundus p ipm factus est: et mūdus euz nō cognouit. c. In ꝓpria venit et sui euz nō receperūt. Quotq̄t aūt receperūt eū. dedit eis pātē filios dei fieri: bis qui credūt in nomīe eius. Qui non ex sanguinibus neq; ex voluntate carnis. neq; ex voluntate viri: sed ex deo nati sunt. b. Et verbum caro factum est: ⁊ habitauit in nob. Et vidimus gl̄iaz eius: gl̄iaz q̄si vnigeniti a patre: plenum gracia et veritatis. c. Johannes testimonium phibet de ipso. et clamat: dicens. Hic erat quem dixi: qui post me ventur? est: añ me fact? est: q̄r prior me erat. f. Et de plenitudine eius nos oēs accepim? ⁊ graciam pro grā: q̄r lex p Moysen data ē. grā ⁊ veritas p ihm xp̄m facta ē. g. Deū nemo vidit vnq̄ Unigenitus fili? qui est in sinu p̄ris ipe enarrauit. h. Et hoc est testimoniuz iohannis: q̄n miserunt iudei ab hierosolimis sacerdotes ⁊ leuitas ad eū vt interrogarent eū. Tu quis es: Et ꝓfessus ē: ⁊ ñ negauit. Et ꝓfessus est: q̄r nō sum ego xp̄c. Et interrogauerūt eum. Quid g̊: Helias es tu: Et dixit. Non sum. Prophetā es tu: Et rñdit. Nō. Dixerūt g̊ ei. Quis es vt responsuz demus his q̄ miserūt nos: Quid dicis de teipso: Ait. j. Ego vox clamantis ī deserto dirigite viā dñi: sicut dixit ysaias ꝓpheta. k. Et q̄ missi fuerant: erant ex phariseis. Et interrogauerunt eum: et dixerunt ei.

iij
a. Joh.ij. Mt. viij. Lu.vj.

iij
.b. Jo.iij. Mt. j. Lu.xiiij.

x
.c. Joh.iiij.

iij
d. Jo.v. Mt.j. Lu.xiiij.

j
.e. Jo.vj. Mt. xj. Mar.iiij. Lu.x.

x
.f. Joh.vij.

iij
.g. Jo.viij. Mat.cxij. Lu.cxix.

x
.h. Joh.ix.

j
.i. Jo.x. Mat. viij. Mr.ij. Lu vij.

x
.k. Joh.xj.

Quid ergo baptizas si tu nō es xp̄c: neq; helias neq; ꝓpheta: l. Respondit eis Johannes dicens. Ego baptizo ī aqua: medius aūt vestruz stetit quē vos nescitis. Ipse est qui post me uēturus est qui ante me factus est: cuius ego non sum dignus vt soluam eius corrigiam calciamenti. m. Hec in bethania facta sunt trāsiordanen vbi erat Johannes baptizans. Altera die vidit Johannes ihm venientē ad se: ⁊ ait. Ecce agnus dei: ecce qui tollit pcā mundi. n. Hic ē de quo dixi. Post me venit vir q̄ añ me fact? ē q̄r prior me erat: ⁊ ego nesciebaz eū Sz vt manifestet ī isr̄l: ꝓterea veni ego in aq̄ baptizās. o. Et testimoniū phibuit Johānes: dicens. Quia vidi spiritū descendentez quasi columbaz de celo: ⁊ mansit sup euz. Et ego nesciebam eum: sed qui misit me baptizare in aqua: ille mihi dixit. Super quem videris spiritum descendentez. ⁊ manentem super eū: hic est qui baptizat in spiritusancto. Et ego vidi ⁊ testimonium perhibui: quia hic est filius dei. p. Altera die iteruz stabat Johannes: et ex discipulis eius duo Et respiciens ihm ambulantem: dixit. Ecce agnus dei. Et audierūt euz duo discipuli loquentem ⁊ secuti sūt ihm. Conuersus autez ihs. et videns eos sequentes se: dicit eis. Quid queritis: Qui dixerunt ei. Rabbi (quod dicitur interpretatuz magister) vbi habitas: Dicit eis. Uenite et videte. Uenerunt et viderunt vbi maneret. et apud eum manserunt die illo. Hora autez erat quasi decima. Erat autem Andreas frater Symōis petri: vnus ex duobus qui audierat a Johanne: et secuti fuerāt eum. q. Inuenit hic primū fratrez suū symonē: ⁊ dicit ei. Inuenim? messiaz: q̄d est interpretatuz xp̄c. Et adduxit eum ad ihm. Intuitus aūt euz ihs dixit. Tu es symon filius iohanna: tu vocaberis cephas. quod interpretat Petr? .r. In crastinū aūt voluit exire ī galileam et inuenit Philippuz. Et dicit ei ihs. Sequre me. Erat aūt Philippus a bethsayda ciuitate andree ⁊ petri. Inuenit Philippus nathanael: et di-

j
.l. Jo.xij. Mt. xj. Mr. iiij. Lu.x.

x
.m. Joh.xiij.

j
.n. Jo.xiiij. Mat.xj. Mr. iij. Lu.x.

j
.o. Joh.xv. Mat.xiij. Mr. v. Lu.xij.

x
.p. Joh.xvj.

j
.q. Joh.xvij. Mt.clxvj. Mr lxxxij. Luc. xciij.

x
.r. Jo.xviij.

cit ei. Quē scripsit Moyses in lege et pphetæ: inuenimus ihm filiū Joseph a nazareth. Et dixit ei nathanael. A nazaret potest aliquid boni esse. Dicit ei Philippus. Veni et vide. Vidit ihs nathanael venientem ad se: et dicit de eo. Ecce vere israhelita in quo dolus non est. Dicit ei Nathanael. Unde me nosti? Respondit ei Jhs et dixit ei. Priusq̄ te philippus vocaret cuz esses sub ficu vidi te. Respondit ei nathanael et ait. Rabbi tu es filiꝰ dei: tu es rex israhel. Respondit ihs et dixit ei. Quia dixi tibi vidi te sub ficu credis: maius his videbis. Et dicit ei. Amen amen dico vobis: videbitis celum apertum. et angelus dei ascendentes et descendentes supra filium hominis. Capitulum. II.

Et die tertia nuptie facte sūt in chana galilee: et erat mater ihu ibi. Vocatꝰ ē aūt et ihs et discipuli eiꝰ ad nuptias. Et deficiente vino: dicit mater Jhu ad eum. Vinum nō habent. Et dicit ei ihs. Quid mihi et tibi est mulier? nondum venit hora mea. Dicit mater eius ministris. Quodcūq̄ dixerit vob facite. Erāt aūt ibi lapidee ydrie sex posite ꝑm purificatōem iudeorū: capientes singule metretas binas vl trinas. Dicit eis ihs. Implete ydrias aqua. Et impleuerunt eas usq̄ ad sūmum. Et dicit eis ihs. Haurite nūc: et ferte architriclino. Et tulerunt. Ut autē gustauit architriclinus aquaz vinū factā et non sciebat unde esset: mīstri aūt sciebāt q̄ hauserāt aquam vocat sponsū architriclinus et dicit ei. Omnis homo primū bonū vinuz ponit: et cū inebriati fuerīt tūc id qđ deterius est: tu autē seruasti bonum vinū usq̄ adhuc. Hoc fecit initiū signoꝝ ihs in chana galilee: et manifestauit gloriam suaz et crediderunt in eū discipuli eius a. Post hoc descendit capharnauz ipe et mater eius. et fratres eiꝰ: et discipuli eius: et ibi mānserūt non multis diebus b. Et ꝓpe erat pasca iudeorū: et ascendit ihs hierosolimā c. et inuenit in templo vendentes boues et oues et colūbas. et nummularios sedētes. Et cū feciſſz quasi flagelluz de funiculis omēs eiecit de

vj
.a. Jo. xix. Mat. xix.
j
.b. Jo. xx. Mt cclxxxiij. Mr. clvj. Lu. cclx.
j
.c. Jv. xxj. Mt ccxj. Mr. cxxj. Lu. ccxxxviij.

templo: oues q̄q̄ et boues: et nūmulariorū effudit es. et mensas subuertit. Et his qui colūbas vendebāt: dixit. Auferte ista hinc: et nolite facere domuz pris mei domū negociatōis. d. Recordati sunt vo discipuli eiꝰ. q̄ scriptuz ē: zelꝰ domꝰ tue ꝑmedit me. e. Respōderunt ergo iudei et dixerunt ei. Qđ signū oñdis nobis q̄ hec facis: f. Respōdit ihs: et dixit eis. Soluite templū hoc: et in tribus diebus excitabo illud. Dixerūt q̄ iudei. Quadraginta et sex ānis edificatū ē tēplū hoc. et tu in tribus diebus excitabis illud? Ille aūt dicebat de tēplo corporis sui. Cum q̄ resurrexisset a mortuis. recordati sūt discipuli eiꝰ q̄ hoc dicebat de corpore suo et crediderūt scripture: et sermoni quem dixit ihs. Cum aūt esset hierosolimis in pascha in die festo: multi crediderūt in noīe eiꝰ videntes signa eiꝰ q̄ faciebat. Ipe aūt ihs nō credebat semetipm eis: eo q̄ ipse nosset omēs: et q̄ opus ei nō erat. ut q̄s testimoniū phiberet de homine. Ipe em̄ sciebat qđ esset in homīe. Ca. III.

r
.d. Jo. xxij. iiij
.e. Jo. xxiij. Mat. clxj. Mat. lxxvij.
r
.f. Jo. xxiiij.

Erat aūt hō ex pharisеis nicodemꝰ noīe. pnceps iudeorum. Hic venit ad ihm nocte et dixit ei. Rabbi. scimꝰ q̄ a deo venisti magister. Nemo potest enim hec signa facē: q̄ tu facis: nisi fuerit deus cū eo. Respondit ihs: et dixit ei Amē amen dico tibi: nisi quis renatus fuerit denuo: nō potest videre regnum dei. Dicit ad eum Nicodemus Quō potest hō nasci cū sit senex? Nūq̄d potest in ventrē mris sue iterato introire et renasci? Rñdit ihs. Amen amen dico tibi: nisi quis renatꝰ fuerit ex aqua et spūsācto: non ꝑt introire in regnū dei. Qđ natū ē ex carne caro ē. et qđ natū ē ex spū: spūs ē. nō mireris q̄ dixi tibi: oportet vos nasci denuo. Spūs ubi vult spirat. et vocez eiꝰ audis: sz nescis uñ veniat aut q̄ vadat. Sic est oīs q̄ natꝰ ē ex spū. Rñdit nicodemꝰ: et dixit ei. Quō ꝑt hec fieri? Rñdit ihs et dixit ei. Tu es mgr̄ in isrl̄ et hec ignoras? Amen amē dico tibi: q̄ qđ scimꝰ loq̄mur: et qđ vidimꝰ testamur: et testimoniū nr̄m nō accipitis. Si terrena dixi vob et nō creditis qūo si dixero vob celestia credetis? Et

nemo aſcendit in celū niſi q̄ deſcendit de celo: filius hoīs q̄ eſt ī celo. Et ſicut Moyſes exaltauit ſerpentē ī deſerto. ita exaltari oportet filiū hoīs. vt oīs q̄ credit ī ip̄o nō pereat ſed habeat vitā eternā. Sic em̄ deus dilexit mundū vt filiū ſuū vnigenitū daret. vt oīs qui credit in eū nō pereat ſed habeat vitā eternam. Nō em̄ misit deus filiū ſuū in mundū vt iudicet mundū: ſz vt ſaluet mundus p ipſum. Qui credit in eū: nō iudicat̄. Qui aūt nō credit iam iudicat̄ eſt. q̄ nō credit in noīe vnigeniti filij dei. Hoc eſt aūt iudiciū: q̄ lux venit in mūdum. et dilexerūt homīes magis tenebras q̄ lucem. Erant em̄ eor̄ mala opera Omnis em̄ qui male agit: odit lucem. et non venit ad lucē vt non arguant̄ opa eius. Qui aūt facit veritatē: venit ad lucē. vt manifestent̄ opa eius quia ī deo ſunt facta. Poſt hec venit ihs ad diſcipulos et diſcipuli eius in iudeaz terrā: et illic demorabat̄ cum eis et baptizabat. a. Erat aut̄ et Johannes baptizans in enon iuxta ſalim (q̄ aque multe erāt illic) et veniebant et baptizabant̄. b. Nondum em̄ miſſus fuerat iohānes in carcerē. c. Facta ē aūt q̄ſtio ex diſcipulis iohānis cū iudeis de purificatōe. Et venerūt ad Johēz: et dixerūt ei. Rabbi: q̄ erat tecū trāſiordanē. cui tu teſtimonium phibuiſti: ecce hic baptizat. et oīes veniūt ad eū: Rñdit Johānes et dixit. Non potest hō accipe quicq̄ niſi fuerit ei datū de celo. d. Ipſi vos mihi teſtimoniū phibetis q̄ dixerim nō ſum ego x̄pc: ſz q̄ miſſus ſum añ illum. e. Qui hz ſponſam: ſpōſus eſt. amicus aūt ſponſi q̄ ſtat et audit eū: gaudeo gaudet ꝓter vocē ſponſi. Iste ergo gaudiū meū impletū eſt. Illuz oportet creſcere: me aūt minui. Qui deſurſū venit: ſup oēs eſt. Qui eſt de terra: de terra ē et de tra loquit̄: q̄ de celo venit: ſup oēs eſt. Et q̄d vidit et audiuit: hoc teſtat̄. et teſtimoniū ei⁹ nemo accipit. Qui aūt accepit ei⁹ teſtimoniū ſignauit: q̄ de⁹ verax ē. Quē ei miſit de⁹: verba dei loquit̄. Nō em̄ ad mēſurā dat deus ſpm̄. f. Pat̄ diligit filiū: et oīa dedit in manu eius. g.

iij
.a. Jo. xxv.
Mt̄. vij. Lu. vj
iiij
.b. Jo. xxvj.
Mt̄. xviij. Mr̄
viij. x
.c. Joh. xxvij.

i
.d. Jo. xxviij.
Mt̄. xj. Mr̄. iiij
Lu. x.
x
.e. Jo. xxix.

iiij
f. Jo. xxx. Mt̄
cxj. Lu. cxix.
x
.g. Jo. xxxj.

Qui credit ī filiū: hz vitā eternaz. q̄ aūt incredul⁹ ē filio: n̄ videbit vitā eternā: ſz ira dei manet ſup eū. Ca. IIII.

Vt ergo cognuit Jhs. q̄ audierūt pharisei q̄ ihs plures diſcipulos facit et baptizat q̄ iohānes: quāq̄ ihs n̄ baptizaret ſz diſcipuli ei⁹. h. relict iudeam et abijt iter̄ ī galileā. i. Oportebat aūt eū trāſire p̄ ſamariā. Venit g̃ ī ciuitatē ſamarie q̄ dr̄ ſychar: iuxta p̄diuz q̄d dedit Jacob ioſeph filio ſuo. Erat aūt ibi fons iacob. Jhs aūt fatigat⁹ ex itinē: ſedebat ſic ſup̄ fontē. Hora aūt erat q̄ſi ſexta. Venit mlier ō ſamaria haurire aquā: dicit ei ihs. Da mihi bibē. Diſcipli ei ei⁹ abierāt ī ciuitatē vt cibos emerēt. Dicit g̃ mlr illa ſamaritana. Quō tu iude⁹ cū ſis bibē a me poſcis: q̄ ſū mlr ſamaritana: Nō ei coutūt̄ iudei ſamaritanis. Rñdit ihs et dixit ei. Si ſcires donū dei. et q̄s eſt q̄ dicit tibi: da mihi bibē. tu forſi tan petiſſes ab eo: et dediſſz tibi aquā viuā. Dicit ei mlr. Dñe. neq̄ ī q̄ haurias: habes. et puteus alt⁹ ē. Unde g̃ habes aquā viuaz? Nunq̄d tu maior es p̄e nr̄o Jacob q̄ dedit nob puteū: et ip̄e ex eo bibit. et filij ei⁹. et pecora ei⁹ Rñdit ihs: et dixit ei. Oīs qui bibit ex aq̄ hac: ſiciet iter̄. Qui aūt biberit ex aq̄ quā ego dabo ei: nō ſitiet inetern̄: ſz aq̄ quā ego dabo ei: fiet ī eo fons aq̄ ſaliētis ī vitā eternā. dicit ad eū mlr. Dñe: da mihi hanc aquā: vt nō ſitiā neq̄ veniā huc haurire. Dicit ei ihs. Vade voca vir̄ tuū: et veni huc. Rñdit mlr et dixit. Nō habeo viru. Dicit ei ihs. Bñ dixiſti. q̄ nō habeo vir̄. Quiq̄ em̄ viros habuiſti: et nūc quē habes n̄ eſt tu⁹ vir. Hoc vere dixiſti. Dicit ei mlier. Dñe: video q̄ pheta es tu. Pres nr̄i in mōte hoc adorauerūt. et vos dicitis q̄ hieroſolimis ē loc⁹ vbi adorare oportet. Dicit ei ihs. Mulier crede mihi: q̄ veni et hora q̄n neq̄ in mōte hoc neq̄ in hieroſolimis adorabitis patrez. Vos adoratis q̄d neſcitis. nos adoram⁹ q̄d ſcim⁹: q̄ ſal⁹ ex iudeis ē. Sz veit hora et nūc ē: q̄n veri adoratores adorabūt p̄ez ī ſpū et veritate. Nā et pr̄ tales q̄rit: qui adorēt eū. Spūs eſt de⁹.

vij
.h. Jo. xxxij.
Mat̄. xix.
x
.j. Joh. xxxiij.

q eos q adorāt eū ī spū et veritate oz adorare. Dicit ei mlier. Scio qz mes sias venit: q dicit xp̄c cū g venerit: ille nobis annūciabit oīa. Dicit ei ihs. Ego sum q loqr tecū. Et ꝓtinuo venerūt discipli ei⁹ q mirabāt qz cū mliere loqbat. Nemo tñ dixit: quid qris aut qd loqris cū eo. Reliquit g ydriā suā mlier: q abijt ī ciuitatē: et dicit illis hoīb. Venite et videte hominē q dixit mihi oīa quecūqz feci. Nūqd ipe ē xp̄c: Exierūt de ciuitate: q veiebāt ad eū. Interea rogabāt eū discipli dicētes. Rabbi māduca. Ille aūt dixit eis. Ego cibū habeo māducare quez vos nescitis. Dicebāt g discipli ad inuicē. Nūqd aliqs attulit ei māducare: Dicit eis ihs. Me⁹ cib⁹ ē vt faciā volūtatē ei⁹ q misit me. vt p ficiā opus eius. Nōne vos dicitis q adhuc qtuor mēses sūt q messis veit: Ecce dico vob: leuate oculos vros q videte regiões: qz albe sūt iā ad mes sem. Et q metit mercedē accipit q cō gregat fructū in vitā eternā. vt q semi nat sil gaudeat q q metit. In hoc ei ē ⁹bū vez: qz ali⁹ē q semiat: et ali⁹ē q metit. Ego misi vos metē: qd vos ñ laborastis. Alij laborauerūt: q vos ī labores eoz ītroistis. Ex ciuitate aū illa mlti crediderūt ī eū samaritanoz ꝓp̄ ⁹bū mlieris testioniū phibētis: qz dixit mihi oīa qcūqz feci. Cū ve nissēt g ad illū samaritani: rogaue rūt eū vt ibi maneret. Et mansit ibi duos dies. Et mltoplēs crediderūt ꝓp̄ sm̄onē ei⁹. Et mlieri dicebāt: qz iam ñ ꝓp̄ tuā loqlā credim⁹. Ipi em̄ au diuim⁹ q scim⁹: qz hic ē vere saluator mūdi. a. Post duos aūt dies exijt in de: q abijt ī galileā. b. Ipe em̄ ihs te stimoniū phibuit: qz ꝓpha in patria sua honorē ñ habet. c. Cū g venissēt ī galileā accepeūt eū galilei: cū oīa vidissent q fecerat hierosolimis ī die festo. Et ipi em̄ venerāt ad diē festū Venit ergo itērū ī chana galilee vbi fecit aquā vinū. d. Et erat qdā regu lus cui⁹ fili⁹ īfirmabat capharnauz hic cū audisset qz ihs aduenire a iu dea ī galileā abijt ad eū: et rogabat eū. vt descēdēt q sanaret filiū ei⁹. In cipiebat ei mori. Dixit g ihs ad euz

vij
.a. Jo.xxxviij.
Mat.xix.
j
.b. Joh.xxxv.
Mt.cxlij. Mr.
lj.Lu.xxj.
x
.c. Jo.xxxvj.
iij
.d. Jo.xxxvij.
Mt.lxviij.
Lu.lxv.

Nisi signa q ꝓdigia videritis non cre ditis. Dicit ad eū regul⁹. Dñe: descē de priusq̄ moriat filius me⁹. Dicit ei ihs. Vade: filius tu⁹ viuit. Credit hō sm̄oni quē dixit ei ihs: q ibat. Jā aūt eo descēdēte sui occurrerūt ei: q nūci auerūt dicētes: qz fili⁹ ei⁹ viueret. In terrogabat g horā ab eis ī q meli⁹ ha buerit. Et dixerūt ei: qz heri hora se ptima reliqt eū febris. Cognuit g pa ter qz illa hora erat ī q dixit ei ihs fi li⁹ tu⁹ viuit. q credidit ipe: q dom⁹ ei⁹ tota. Hoc itērū scōm signū fecit ihs: cū venisset a iudea ī galileā. Ca. V.

j
Jo.xxxviij. Mt.lxx. Mr.x x.Luc.xxxvij.

Post hec erat dies fe stus iudeoruz q ascendit ihs hierosolimam. Est autē hie rosolimis ꝓbatica piscina: q cogno minat hebraice bethsaida. q̄nqz por ticus hñs. In his iacebat multitudo magna languentiū cecoz q claudoz aridoz ū expectātiū aq̄motū. Ange lus aū dñi descēdebat sm tps ī pisci nā: q mouebat aq̄. Et p̄m⁹ q descēdis set ī piscinā p⁹ motōz aq̄ san⁹ fiebat a q̄cunqz detinebat infirmitate. Erat aū qdā hō ibi t̄ginta q octo ānos ha bēs ī infirmitate sua. Hūc cū vidisz ihs iacētē q cognisset qz iā mltū tps hret dicit ei. Vis san⁹ fieri: Rñdit ei languidus. Dñe hoiem nō hab eo vt cū turbata fuerit aq̄ mittat me ī pi scinā. Duz venio em̄ ego: alius ante me descēdit. Dicit ei ihs. Surge: tol le g̃batū tuū q ambula. Et statī san⁹ fact⁹ē hō ille: q sustulit g̃batū suū et ambulabat. Erat aū sabbatū ī die il lo. Dicebāt g iudei illi q sanat⁹ fue rat. Sabbatū ē. nō licz tibi tollē g̃ba tū tuū. e. Rñdit eis. Qui me sanū fe cit ille mihi dixit. tolle grabatū tuū q ābula. Interrogauerūt g eū. Quis est ille hō: q dixit tibi tolle g̃batū tuū et ābula: Is aūt q san⁹ fuerat effect⁹ ne sciebat qs essz. Ihs ei declīauit a tur ba ꝓstituta ī loco. Postea īuenit eū ihs in tēplo: q dixit illi. Ecce san⁹ fa ctus es: iā noli peccare ne deteri⁹ ti bi aliqd ꝓtingat. Abijt ille hō q nūci auit iudeis qz ihs esset: q fecit eū sa nū. Propterea pseqbant iudei ihm: qz hec faciebat in sabbato. Ihs aut rñdit eis. P̄r meus vsqzmodo op̄at

x
.e. Jo.xxxix.

q ego operor. Propterea ergo magis
que rebāt eum iudei interficere. quia
non solum soluebat sabbatum: sed q
patrem suum dicebat deum: equalem
se faciens deo. Respondit itaq; Jhs:
et dixit eis. Amen amen dico vobis
nō potest filius a se facere quicq̄: ni
si qd viderit patrem facientem. Que
cunq; em̄ fecerit ille: hec q filius simi
liter facit. Pater em̄ diligit filium. q
omnia demonstrat ei. que ip̄e facit:
et maiora his demonstrabit ei opera
vt vos miremini. Sicut em̄ pater su
scitat mortuos et viuificat: sic et fi-
lius quos vult: viuificat. Neq; enim
pater iudicat quenq̄: sed omne iudi-
cium dedit filio: vt omnes honorifi-
cent filium sicut honorificant patrē
a. Qui nō honorificat filium: nō ho
norificat patrem qui misit illum. b.
Amen amen dico vobis: quia q̄ ver-
bum meum audit q credit ei qui mi-
sit me: habet vitam eternam. Et in
iuditium nō venit: sz transiet a mor
te in vitam. Amen amen dico vobis
quia venit hora q nūc ē quādo mor-
tui audient vocem filij dei: q qui au-
dierint: viuent. Sicut em̄ pater ha-
bet vitam in semetipso: sic dedit q fi-
lio vitaz habere in semetipso. Et po
testatem dedit ei q iuditium facere:
quia filius homīs est. Nolite mirari
hoc: quia venit hora in qua omnes
qui in monumentis sunt: audient vo
cem filij dei. q procedent qui bona fe-
cerunt in resurrectōem vite: qui ve-
ro mala egerunt: in resurrectionem
iuditij. Non possum ego a meip̄o fa-
cere quicq̄. Sicut audio: iudico. q iu
ditium meuz iustum est. c. quia non
quero voluntatem meam: sed volū-
tatez eius qui misit me patris. d. Si
ego testimoniuz phibeo de me: testi-
moniuz meum nō est verum. Alius
est qui testimonium phibet de me: q
scio quia verum est testimoniū eius
quod phibet de me. Vos misistis ad
Johannem: q testimoniū phibuit ve
ritati. Ego autē non ab homine te-
stimoniū accipio: sz hec dico: vt vos
salui sitis. Ille erat lucerna ardens q
lucens. Vos autē voluistis ad horaz
exultare in luce eius. Ego autez ha-

j
.a. Jo.xl. Mt.
xcviij. Mr.xc-
vj. Lu.cxvj.
r
.b. Joh.xlj.

j
.c. Jo.xlij. Mt
ccxcv. Mr.clx
xvj. Lu.cclxx-
xij. r
.d. Jo.xliij.

beo testimoniū maius Johāne. Ope
ra em̄ que dedit mihi pater vt pfitiā
ea: ipsa opera que ego facio testimo
nium phibent de me. quia pater mi-
sit me. Et qui misit me pater ipse te-
stimonium phibuit de me. e. Neq; vo
cem eius vnq̄ audistis: neq; speciem
eius vidistis. f. Et verbum eius non
habetis in vobis manens: q̄ quē mi
sit ille huic vos nō creditis. Scru-
tamini scripturas: quia vos puta-
tis in ip̄is habere vitam eternaz. Et
ille sunt que testimoniuz perhibent
de me: et non vultis venire ad me vt
vitam habeatis. Claritatem ab ho-
minibus nō accipio: sz cognoui vos
quia dilectōnez dei non habetis ī vo-
bis. Ego veni in nomine patris mei.
q non accepistis me. Si alius vene-
rit in nomine suo: illum accipietis.
Quomodo vos potestis credere qui
gloriam abinuicem accipitis. q glo-
riam que a solo deo est: nō queritis:
Nolite putare q̄ ego accusatur⁹ sim
vos apud patrem. Est qui vos accu-
sat: moyses in quo vos speratis. Si
em̄ crederetis Moysi: crederetis forsi-
tan q mihi. De me enim ille scripsit.
Si aūt illius litteris non creditis:
quomodo meis verbis creditis:

iij
.e. Jo.xliiij.
Maī.cxij.
Lu.cxix.
r
.f. Jo.xlv.

Capitulum. VI.

Post hec abijt Jhs
trans mare galilee: quod est
tyberiadis. Et sequebaī euz
multitudo magna: quia videbant si-
gna que faciebat super his qui infir
mabantur. g. Subijt ergo in montē
ihs. q ibi sedebat cum discipulis suis
h. Erat autem proximuz pascha: di-
es festus iudeorum. j. Cum subleuas-
set oculos ihs. q vidisset quia multi-
tudo maxima venit ad eum: dicit ad
Philippum. Unde ememus panes vt
manducent hi: Hoc aūt dicebat tem
ptans eum. Ipse em̄ sciebat quid es-
set facturus. Respondit ei Philipp⁹.
Ducentorum denariorum panes non
sufficiunt eis: vt vnusquisq; modicū
quid accipiat. dicit ei vnus ex disci-
pulis eius Andreas frater Symōis
petri. Est puer vn⁹ hic: qui hz quīq;
panes ordeaceos q duos pisces. Sed
hec q̄d sunt inter tantos. Dicit g̃ ihs

j
Jo.xlvj. Mt.x
xiij. Mr.xxvij
Lu.xlv. q.xvij
et.xxxiiij.
iij
.g. Jo.xlvij.
Maī.cxlvj.
Lu.xcij. j
.h. Jo.xlviij.
Mt.cclxxiiij.
Mr.clvj. Lu.
cclx. j
.j. Jo.xlix.
Maī.cxlvij.
Mar.lxiij.
Lu.xciij.

Facite hoīes discūbere. Erat aūt fenū multū ī loco. Discubuerūt g̃ viri numero quasi q̄nq3 milia. Accepit g̃ ihs panes. ⁊ cū grās egisset: distribuit discūbentibo. Similiť et ex piscibo quantū volebāt. Ut aūt impleti sūt dixit discipul' suis. Colligite q̄ supauerūt fragmēta ne pereāt. Collegerūt g̃ et impleuerūt duodecim cophinos fragmētoꝝ ex q̄nq3 panibo ordeaceis et duobo piscibo: q̄ supfuerūt his qui māducauerāt. a. Illi g̃ hoīes cuz vidissēt qđ fecerat signū dicebāt. Quia hic ē vere ꝓpheta: qui venturꝰ est in mundū. Ihs g̃ cū cognouisset qz vēturi essent vt raperēt eū et facerēt eū regē: fugit itez in montē ipse solus.

r
.a. Jo.l.

b. Ut aūt sero factuz est: descenderūt discipuli eius ad mare. Et cum ascēdissent nauim: venerunt trans mare in capharnauz. Et tenebre iam facte erant: et nō venerat ad eos ihs. Mare aūt vento magno flante: exurgebat. Cum remigassent g̃ quasi stadia vigintiq̄nq3 aut triginta: vident ihm ambulantē supra mare. et primū naui fieri: et timuerūt. Ille ať dicit eis Ego sum: nolite timere. Voluerūt g̃ accipere eum in nauim: ⁊ statim nauis fuit ad terrā quā ibant. c. Altera die turba que stabat transmare: vidit qz nauicula alia non erat ibi nisi vna: etq3 non introisset cū discipulis suis Ihs in nauim: sed soli discipuli eius abissent. Alie vo superuenerūt naues a tiberiade iuxta locū vbi māducauerant panē: grās agentes deo. Cū g̃ vidisset turba quia ihs nō esset ibi neq3 discipuli eius: ascenderūt in nauiculas et venerūt capharnaū q̄rētes ihm. Et cū inuenissent eū trās mare: dixerunt ei. Rabbi. qñ huc venisti: Respōdit eis ihs: et dixit. Amē amen dico vobis: q̄ritis me nō quia vidistis signa. sz quia māducastis ex panibo: ⁊ saturati estis. Operamini nō cibū qui perit: sz q̄ pmanet in vitam eternā: quē filius hoīs dabit vobis. Hunc em̄ pater signauit deus. Dixerūt g̃ ad eū. Quid faciem⁹: vt operemur opa dei: Rñdit ihs: et dixit eis. Hoc est opus dei: vt credatis in eum quē misit ille. d. Dixerūt g̃ ei. Quod

iiij
.b. Jo.lj. Mť. cl. Mť. lxvij.

r
.c. Jo.liij.

iiij
.d. Jo.liij. Mť. lxj. Mť. lxxvij.

g̃ tu facis signū: vt videam⁹ ⁊ credamus tibi: Quid operis: e. Patres nostri mānducauerūt manna in deserto: sicut scriptū est. Panez de celo dedit eis māducare. Dixit g̃ eis ihs. Amē amen dico vobis. non Moyses dedit vob̄ panē de celo: sz pater meus dat vob̄ panē de celo vez. Panis em̄ verus ē qui de celo descendit: et dat vitam mundo. Dixerunt g̃ ad euz. Domine semp da nobis panem hunc. f. Dixit aūt eis ihs. Ego sum panis vite. Qui venit ad me: nō esuriet. ⁊ qui credit in me: non sitiet vnq̄. Sz dixi vobis: qz et vidistis me: ⁊ nō credidistis. g. Omne qđ dat mihi pater: ad me veniet. ⁊ eū q̄ venit ad me nō eiciam foras. h. qz descendi de celo nō vt faciam voluntatē meā sz volūtatez eius q̄ misit me. j. Hec est aūt volūtas eius q̄ misit me pris: vt omne qđ dedit mihi nō pdam ex eo: sz resuscitem illud in nouissimo die. Hec est em̄ volūtas patris mei q̄ misit me. vt oīs qui videt filiū ⁊ credit in eū: habeat vitā eternaz: et ego resuscitabo eū in nouissimo die. k. Murmurabāt g̃ iudei de illo. qa dixisset. ego sū panis viu⁹ q̄ de celo descēdi. Et dicebāt. Nōne h̄ est filius Joseph cui⁹ nos nouim⁹ patrem ⁊ matrem: Quō g̃ dicit hic. qz de celo descendi. l. Respōdit g̃ ihs: et dixit eis. Nolite murmurare inuicē. Nemo pt venire ad me: nisi pater qui misit me traxerit eum: ⁊ ego resuscitabo eum in nouissimo die. Est scriptū in ꝓphetis. Erunt omnes docibiles dei. Omnis q̄ audiuit a patre ⁊ didicit: venit ad me. m. Non qz patrē vidit quisq̄: nisi is qui est a deo: hic vidit patrem. n. Amen amen dico vobis: q̄ credit in me: habet vitā eternam. o. Ego sum panis vite. p. Patres vestri mānducauerūt manna in deserto: et mortui sūt. Hic ē panis de celo descendēs: vt siqs ex ipo manducauerit: nō moriať. q. Ego sum panis viuus qui de celo descendi. Siquis manducauerit ex hoc pane: viuet ineternuz. Et panis quē ego dabo caro mea est: p mūdi vita r. Litigabant ergo iudei adinuicem: dicentes. Quomodo potest hic nobis carnem suaz dare ad manducandū:

r
.e. Jo.liiij.

j
.f. Jo.lv. Mať cclxxxiiij. Mť. clxv. Luc. cclxvj.

r
.g. Jo.lvj.

j
.h. Jo.lvij. Mť cccv. Mť. clxxvj. Lu. cclxxxij.

r
.j. Jo.lviij.

j
.k. Jo.lix. Mť cxlj. Mť. l. Lu. xix.

r
.l. Jo.lx.

iiij
m. Jo.lxj. Mť. cxij. Luc. cxix.

r
.n. Jo.lxij.

j
o. Jo.lxiij. Mť cclxxxiiij. Mť. clxv. Lu. cclxvj.

r
.p. Jo.lxiiij.

j
.q. Jo.lxv. Mť cclxxxiiij. Mť. clxv. Lu. cclxvj.

r
.r. Jo.lxvj.

Dixit ḡ eis ihs. Amen amē dico vobis: nisi manducaueritis carnez filij hoīs et biberitis eiꝰ sanguinē: nō habebitis vitā in vobis. Qui māducat meā carnē ⁊ bibit meū sanguinē: habet vitā eternā. et ego resuscitabo eū in nouissimo die. (a) Caro eī mea vere est cibꝰ: et sanguis meꝰ vere est potꝰ. (b) Qui manducat meā carnē ⁊ bibit meū sanguinē: in me manet. et ego ī illo. Sicut misit me viuēs patꝛ et ego viuo propt̄ pꝛez: et q̄ manducat me ⁊ ipe viuet ꝓpter me. Hic est panis qui de celo descendit. Nō sicut manducauerunt pꝛes vestri manna: ⁊ mortui sunt. Qui manducat hunc panez: viuet inetꝛnū. Hec dixit in sy̓nagoga docens in capharnaū. Multi ḡ audientes ex discipulis eiꝰ. Dixerunt. durus est hic ſmo. Et quis pt̄ eum audire: Sciens aūt ihs apud semetipm qꝛ murmurarēt de hoc discipuli eiꝰ: dixit eis. Hoc vos scandalizat. (c) Si ḡ videritis filiū hoīs ascendentē vbi erat priꝰ. (d) Spiritꝰ est q̄ viuificat: caro non pdest quicq̄. e. Verba q̄ ego locutus sum vobis: spūs ⁊ vita sunt. Sꝛ sūt q̄daz ex vobis q̄ nō credūt. f. Sciebat eī ab initio ihs q̄ essent credentes: et q̄s traditurꝰ esset euz. g. Et dicebat. Propt̄ea dixi vob: qꝛ nemo potest venire ad me: nisi fuerit ei datū a patre meo. Ex hoc multi discipulꝛ eius abierūt retro: et iaz non cū illo ābulabāt. Dixit ḡ ihs ad duodecim. Nunquid ⁊ vos vultis abire. h Rñdit ergo ei sy̓mon petrꝰ. Dñe: ad quē ibimꝰ: Verba vite eterne habes. Et nos credimꝰ et cognouimꝰ: q̄a tu es xp̄c filiꝰ dei. j. Rñdit ei ihs. Nonne ego vos duodecim elegi: et ex vobis vnus dy̓abolꝰ est: Dicebat aūt de iuda sy̓monis Scharyothis. Hic enim erat traditurus eum cum esset vnus ex duodecim. ¶ Capitulum .VII.

Post hec autē ambulabat ihs in galileaz. Nō em̄ volebat in iudeā ambulare: qꝛ q̄rebant eū iudei interficē. Erat aūt in proximo dies festus iudeoꝝ sceno-phegia. Dixerunt aūt ad eū fratres eius. Transi hinc in iudeaz: vt et discipuli tui videant opera tua q̄ facis

Nemo quippe ī occulto q̄d facit: et q̄rit ipe in palā esse. Si hec facis: manifesta teip̄m mūdo. Neqꝫ em̄ fratres eius credebāt in eū. Dicit ḡ eis ihs. Tps meū nondū aduenit: tps aūt vr̄m semp̄ ē patum. Nō potest mūdꝰ odisse vos. Me aūt odit: qꝛ ego testimoniū phibeo de illo: qꝛ opa eiꝰ mala sūt. Vos ascēdite ad diē festū hūc. Ego nō ascendā ad diē festū istuz: qꝛ meū tps nōduz ipletū est. Hec cū dixisset: ipe māsit ī galilea. Vt aūt ascēderunt frēs eiꝰ. tūc ⁊ ipe ascendit ad diē festū. non manifeste: sꝫ q̄si in occulto. Judei ḡ querebāt euz in die festo: et dicebant. Vbi est ille: Et murmur multꝰ de eo erat in turba. Quidaz em̄ dicebāt qꝛ bonꝰ est. alij dicebant nō: sꝫ seducit turbas. Nemo tñ palam loq̄bat̄ de illo: ꝓpt̄ metū iudeoꝝ. Jaz aūt die festo mediāte: ascēdit ihs in tēpluz ⁊ docebat. Et mirabant̄ iudei: dicētes. Quō hic lr̄as scit: cū ñ didicerit: Rñdit eis ihs: ⁊ dixit. Mea doctrina nō est mea: sed eius q̄ misit me. Si q̄s voluerit voluntatē eius facere: cognoscet de doctrina. vtruz ex deo sit. an ego a meipso loquar. Qui a semetipo loquit̄: gl̓iam ꝓpriā querit. Qui aūt querit gl̓iam eius q̄ misit eū: hic verax est. et iniustícia ī illo ñ est. Nonne Moy̓ses dedit vobis legē: Et nemo ex vobis facit legem. Quid me queritis interficē: Rñdit turba: et dixit. Demoniū habes. Quis te q̄rit interficē: Rñdit ihs: et dixit eis. Vnū opus feci: et omnes miramini. Propterea Moy̓ses dedit vob circūcisionē: nō qꝛ ex Moy̓se est: sꝫ ex patribꝰ. Et ī sabbato circūcidit̄is hoīez Si circūcisionē accipit hō in sabbato vt nō soluat̄ lex Moy̓si: mihi indignamini qꝛ totū hoīez sanum feci in sabbato. Nolite iudicare ſm faciē: sꝫ iustum iudiciū iudicate. Dicebant ḡ quidaz ex hierosolimis. Nōne hic est quē querūt interficē: Ecce palam loquit̄: et nihil ei dicunt. Nunq̄d vere cognouerunt pncipes qꝛ hic est xp̄c: Sed hunc scimus vnde sit. xp̄c aūt cuz venerit: nemo scit vnde sit. k. Clamabat ergo ihs in templo docens et dicens. Et me scitis. ⁊ vnde sim scitis: ⁊

j
.a. Jo. lxvij. Mt̄. cclxxxiiij. Mr̄. clxv. Lu. cclxvj. x
.b. Jo. lxviij.

j
c. Jo. lxix. Mt̄ ccc. Mr̄. cxcj. Lu. ccxcviij.

iiij
.d. Jo. lxx. Mt̄ ccxcvij. Mr̄. clxxxviij. x
.e. Jo. lxxj.

iiij
f. Jo. lxxij. Mt̄ cclxxix. Mar̄. clxj. x
.g. Joh̄. lxxiiij.

j
.h. Jo. lxxiiij. Mt̄. clxvj. Mr̄. lxxxij. Luc. xcviij. x
.j. Jo. lxxv.

iiij
.k. Joh̄. lxxvj. Mar̄. cxij. Luce. cxix.

a meipso nō veni: sed ē verus q̄ misit me quē vos nescitis. Ego scio eū: etsi dixero qꝛ nescio euꝫ: ero similis vob̄ mēdax. Et ego scio eū: qꝛ ab ip̄o sum ⁊ ip̄e me misit. a. Querebāt g̊ euꝫ ap p̄hendē: ⁊ nemo misit ī illū man⁹: qꝛ nōduꝫ venerat hora ei⁹. b. De turba at̄ multi credider̄t in eū. Et dicebāt. Xp̄c cū venerit: nunq̄d plura sig̃ faciet q̄ que hic facit? Audierūt pharisei turbā murmurantē de illo hec. c. et miser̄t p̄ncipes ⁊ pharisei mīstros vt ap̄prehenderēt ih̄m. d. Dixit g̊ eis ih̄s. Adhuc modicū tp̄us vobiscū sū et vado ad eū q̄ me misit. e. Queretis me: ⁊ nō inuenietis. ⁊ vbi sū ego vos nō potestis venire. Dixerunt g̊ iudei ad semetip̄os. Quo hic iturus est: qꝛ nō inueniem⁹ eum? Nunq̄d in dispersionē gentiū iturus est. ⁊ doctur⁹ gētes? Quis est h̄ ſmo quē dixit. queretis me: et non inuenietis. et vbi sum ego: vos non potestis venire? In nouissimo autē die magno festiuitatis stabat ih̄s ⁊ clamabat: dicens. Siq̄s sitit: veniat ad me et bibat. Qui credit ī me (sicut dicit scriptura) flumina de ventre eius fluent aque viue. Hoc autē dixit de spiritu: quez accepturi erant credentes in eum. Nonduꝫ em̄ erat spiritus datus: quia ih̄s nondum erat glorificatus. f. Ex illa ergo turba cū audissent hos sermones eius: dicebant. Hic est vere p̄pheta. Alij dicebant. Hic est xp̄c. g. Quidam aūt dicebant. Nūquid a galilea venit xp̄c? Nonne scriptura dicit: qꝛ ex semine Dauid. et de bethleem castello vbi erat Dauid: venit xp̄c? h. Dissensio itaq̄ facta est in turba p̄pter eum. j. Quidam aūt ex ipsis volebant ap̄prehendere eū: sed nemo misit super eum man⁹. k. Venerunt ergo ministri ad pōtifices ⁊ phariseos et dixerunt eis illi. Quare nō adduxistis eum? Responderunt ministri. Nunq̄ sic locutus est homo: sicut hic homo. Responderunt g̊ eis pharisei Nunquid ⁊ vos seducti estis? Nunq̄d ex principib̄ aliquis credidit in eū: aut ex phariseis? Sed turba hec que non nouit legez: maledicti sūt. Dixit Nicodemus ad eos (ille qui venit ad eū nocte: qui vnus erat ex ipsis) Nūquid lex nostra iudicat hominem: nisi prius audierit ab ipso et cognouerit quid faciat? Responderūt et dixerunt ei. Nunquid et tu galileus es? Scrutare scripturas et vide: quia a galilea p̄pheta non surgit. Et reuersi sunt vnusquisq̄ in domum suam.

j
.a. Jo. lxxvij. Mt̄. ccxx. Mr̄. cxxix. Lu. cclxj. et. ccxlij.
x
.b. Jo. lxxviij.
j
.c. Jo. lxxix. Mt̄. ccc. Mar̄. clxxxj. Lu. cclxxxv.
x
.d. Jo. lxxx.
x
e. Jo. lxxxj.
vij
.f. Jo. lxxxij. Mat̄. cxx.
vij
.g. Jo. lxxxiij. Mat̄. v.
x
.h. Jo. lxxxiiij
j
.j. Jo. lxxxv. Mt̄. ccxx. Mr̄. cxxix. Lu. ccxlij.
x
.k. Jo. lxxxvj.

Capitulum .VIII.

Ihesus aūt perrexit in montē oliueti: et diluculo iterꝫ venit in templū et om̄is populus venit ad eum: et sedens docebat eos. Adducunt g̊ scribe ⁊ pharisei mulierem dep̄hensam in adulterio et statuerunt eam in medio: et dixerūt ei. Magister: hec mulier modo dep̄hensa est in adulterio. In lege at̄ Moyses mādauit nobis huiusmodi lapidare. Tu g̊ quid dicis? Hoc autē dicebant tēptantes eū: vt possent accusare eum. Ih̄s aūt inclinans se deorsuꝫ: digito scribebat in terra. Cum ergo perseuerarent interrogantes: erexit se et dixit eis. Qui sine peccato est vestrum: primus in illam lapidem mittat. Et iterꝫ se inclinans: scribebat in terram. Audientes aūt hec vnus post vnum exibant incipientes a senioribus. ⁊ remansit solus ih̄s: et mulier in medio stans. Erigens aūt se ih̄s: dixit ei. Mulier. vbi sunt q̄ te accusabant? Nemo te ꝯdēnauit? Que dixit. Nemo dn̄e. Dixit aūt ih̄s. Nec ego te ꝯdēnabo. Vade. et iam ampli⁹ noli peccare. Iterum ergo locutus ē eis ih̄s: dicens. Ego sum lux mundi. Qui sequitur me: non ambulat in tenebris: sed habebit lumen vite. Dixerūt ergo ei pharisei. Tu de teipso testimonium perhibes: testimoniū tuum non est verum. Respondit ih̄s et dixit eis. Etsi ego testimonium perhibeo de meipso: verum est testimonium meum. quia scio vnde veni ⁊ q̊ vado. Vos autez nescitis vnde venio aut quo vado. Vos autem ſm carnē iudicatis: ego non iudico quenq̄. Et si iudico ego: iudicium meum veruꝫ est. qui solus non sum: sed et ego et q̄ misit me pater. Et in lege vestra scriptum est. quia duorum hominum testimonium verum est. Ego sum qui

iij
.a. Jo.lxxxvij.
Mat̄.cxij.Lu.
cxix. j
.b. Jo.lxxxviij
Mt̄.ccxx. Mr̄.
cxxix.et.cxxij.
Lu.ccxxxix.et
ccxlij.et.cclxj.
x
.c. Jo.lxxxix.

testimoniū ꝑhibeo de meip̄o: ⁊ testi-
moniū ꝑhibet d̄ me q̄ misit me pater
Dicebant g̊ ei. Ubi est pater tuus? a
Rñdit ih̄s. Neq; me scitis neq; patrē
meū. Si me sciretis: forsitan ⁊ patrē
meū sciretis. b. Hec verba locut⁹ est
ih̄s in gazophilatō: docēs in templo
Et nemo apprehēdit eū. q̄ nec dū ve-
nerat hora ei⁹. c. Dixit g̊ iterꝝ eis ih̄s
Ego vado: ⁊ q̄retis me: ⁊ in pct̄o vr̄o
moriemini. Quo ego vado: vos ñ po
testis venire. Dicebant g̊ iudei. Nun
q̄d int̄ficiet semetip̄m. q̄ dicit q̊ ego
vado: vos ñ potestis venire? Et dice-
bat eis. Vos de deorsū estis: ego de su
ꝑnis suꝫ. Vos de mūdo hoc estis: ego
nō sū de hoc mūdo. Dixi g̊ vobis: q̄
moriemī in pct̄is vr̄is. Si eī nō cre-
dideritis q̄ ego sū: moriemī in pct̄o
vr̄o. Dicebāt g̊ ei. Tu quis es? Dicit
eis ih̄s. Principiū: qui ⁊ loquor vob̄
Multa habeo de vob̄ loqui et iudica
re: sꝫ q̄ me misit: verax est: ⁊ ego que
audiui ab eo hec loq̄r in mūdo. Et nō
cognouerūt: q̄ p̄rez eius dicebat deū
Dixit g̊ eis ih̄s. Cū exaltaueritis fi-
lium hoīs tūc cognoscetis q̄ ego sū:
⁊ a meip̄o facio nihil: sꝫ sicut docuit
me pater hec loq̄r. Et q̄ me misit me
cū est: ⁊ nō relinq̄t me solū: q̄ ego q̄
placita sūt ei: facio sꝑ. Hec illo loq̄n
te: multi crediderūt in eū. Dicebat g̊
ih̄s ad eos: q̄ crediderūt ei iudeos. Si
vos mā̄seritis in ſmone meo: vere di
scipuli mei eritis: et cognoscetis ve-
ritatē: ⁊ veritas liberabit vos. Rñde
runt g̊ ei iudei. Semen abrahe sum⁹
et nemini ſuiuimus vnq̄. Quō tu di
cis: liberi eritis? Rñdit eis ih̄s. Amē
amen dico vob̄. q̄ oīs qui facit pec-
catuꝫ: ſuus est peccati. Seruus aūt
non manet in domo ineternū: filius
manet ineternū. Si g̊ vos fili⁹ libe-
rauerit: vere liberi eritis. Scio q̄ fi
lij abrahe estis: sed q̄ritis me interfi-
cere. quia sermo meus non capit in
vob̄. Ego q̄d vidi apud p̄rez: loquor.
et q̄ vidistis apud p̄rez vestꝝ: facitis
Responderūt ⁊ dixerūt ei. Pater nr̄
Abraham est. Dicit eis Ih̄s. Si filij
abrahe estis: opa abrahe facite. Nūc
aūt queritis me īterficere: hoīez qui
veritatem vobis locutus sum: quam
audiui a deo. Hoc abrahaꝫ nō fecit.
Vos facitis opa patris vestri. Dixe-
runt itaq; ei. Nos ex fornicatōne nō
sumus nati. Unū patrē habem⁹ deū.
Dixit g̊ eis ih̄s. Si deus pater vester
esset. Diligeretis vtiq; me. Ego eī ex
deo ꝓcessi ⁊ veni. Neq; eī a meip̄o ve
ni: sed ille me misit. Quare loquelaꝫ
meaꝫ nō cognoscitis? Quia nō pote-
stis audire sermonē meū. Vos ex pa
tre diabolo estis: et desideria patris
vr̄i vultis facere. Ille homicida erat
ab initio: et in veritate ñ stetit: quia
nō est veritas in eo. Cū loquit̄ men-
datiuꝫ: ex ꝓprijs loquit̄. q̄ mēdax est
et pater eius. Ego aūt quia veritatē
dico: nō creditis mihi. Quis ex vob̄
arguet me de peccato? Si veritatē di
co: quare vos nō creditis mihi? Qui
est ex deo: verba dei audit. Propt̄ea
vos nō auditis: quia ex deo nō estis.
Responderunt g̊ iudei: et dixerūt ei.
Nonne benedicimus nos. q̄ samari-
tanus es tu. et demoniū habes? Rñ-
dit ih̄s. Ego demoniū non habeo: sꝫ
honorifico patrem meum: et vos in-
honorastis me. Ego autē non quero
gloriam meam. Est qui querat et iu
dicet. Amen amen dico vobis. siquis
sermonē meū seruauerit: mortē non
videbit ineternuꝫ. Dixerunt g̊ iudei.
Nunc cognouimus q̄ demoniuꝫ ha-
bes. Abrahaꝫ mortu⁹ est et ꝓphete: ⁊
tu dicis. siq̄s sermonez meū seruaue-
rit: nō gustabit mortē ineternū. Nū-
quid tu maior es patre nostro abra-
ham qui mortu⁹ est? Et ꝓphete mor-
tui sunt. Quez teipsum facis? Rñdit
ih̄s. Si ego glorifico meipsū: gloria
mea nihil est. Est pater me⁹ qui glo-
rificat me. quē vos dicitis q̄ deus nr̄
est: et nō cognouistis eū. Ego at̄ no-
ui euꝫ. Etsi dixero. q̄ nō scio eū: ero
sil̄is vobis mēdax. Sꝫ scio eū: et ser-
monē ei⁹ ſuo. Abrahaꝫ pr̄ vester ex
ultauit vt vidēt diez meū: et vidit. et
gauisus est. Dixerunt g̊ iudei ad eū.
Quinq̄ginta annos nondū habes: ⁊
abraham vidisti? Dixit eis ih̄s. Amē
amē dico vob̄: anteq̄ abrahaꝫ fieret
ego sū. Tulerūt g̊ lapides vt iacerēt
in eū. Ih̄s aūt abscondit se: et exiuit
de templo. ¶ Capitulum .IX.

Et p̄teriēs ihs vidit hoīez cecū a natiuitate. ⁊ interrogauer̄t eū discipuli ei⁹. Rabbi. quis peccauit. hic aut p̄entes ei⁹: vt cecus nasceret̄? Respōdit ihs. Neq; hic peccauit neq; p̄entes ei⁹: sz vt manifestent̄ opera dei in illo. Me oportet operari opera eius qui misit me: donec dies est. Veniet nox: quando nemo potest opari. Q̄diu sum in mundo: lux sum mūdi. Hoc cū dixisset: expuit in terrā ⁊ fecit lutū ex sputo: et liniuit lutum sup̄ oculos eius: et dixit ei. Vade laua in natatoria sÿloe: qd̄ interpretat̄ missus. Abijt ergo ⁊ lauit. ⁊ venit videns. Itaq; vicini et q̄ viderant eū prius (quia mendicus erat) dicebant. Nōne hic est q̄ sedebat ⁊ mendicabat? Alij dicebant q̄ hic est. alij aūt nequaq̄: sed similis est eius. Ille vero dicebat: quia ego sum. Dicebant g̊ ei. Quomodo aperti sunt tibi oculi? Respondit. Ille homo qui dicit̄ ihs lutum fecit: ⁊ vnxit oculos meos: et dixit mihi. Vade ad natatoria sÿloe: et laua. Et abij et laui. et video. Et dixerunt ei. Vbi est ille? Ait. Nescio. Adducunt eū ad phariseos qui cecus fuerat. Erat aūt sabbatum quando lutū fecit ihs: et aperuit oculos eius. Iterum ergo interrogabāt eum pharisei. quomodo vidisset? ille aūt dixit eis. Lutum mihi posuit super oculos: et laui et video. Dicebant g̊ ex phariseis quidā. Non est hic hō a deo qui sabbatū ñ custodit. Alij at̄ dicebant. Quomō potest hō peccator hec signa facere? Et scisma erat inter eos. Dicunt ergo ceco iter̄. Tu quid dicis de eo qui aperuit oculos tuos? Ille at̄ dixit. q̄ p̄pheta est. Non crediderūt ergo iudei de illo q̄ cec⁹ fuisset et vidisset: donec vocauerunt p̄entes eius qui viderat: ⁊ interrogauerūt eos: dicentes. Hic est filius vester: quem vos dicitis quia cecus natus est? Quomō g̊ nunc videt? Rñderunt eis p̄entes eius: ⁊ dixerūt Scimus q̄ hic est fili⁹ noster: et q̄ cecus natus est. Quomō aūt nunc videat: nescim⁹. aut quis eius aperuit oculos: nos nescimus. Ip̄m interrogate. Etatem habet: ip̄e de se loquat̄ Hec dixerūt parentes eius qm̄ timebant iudeos. Jam em̄ ꝯspirauerāt iudei: vt siquis eū confiteret̄ esse xp̄m extra sÿnagogam fieret. Propterea parentes eius dixerunt. quia etatem habet: ipsum interrogate. Vocauer̄t g̊ rursum hominez qui fuerat cecus. et dixerūt ei. Da gloriā deo. Nos scimus q̄a hic homo peccator est. Dixit ergo eis ille. Si peccator est: nescio. vnū scio. q̄ cecus cū essem: modo video. Dixerunt g̊ illi. Quid fecit tibi? Quomodo aperuit tibi oculos? Respondit eis. Dixi vobis iam. et audistis. Quid iterū vultis audire? Nunquid et vos vultis discipuli eius fieri? Maledixerunt g̊ ei: ⁊ dixerūt. Tu discipulus illius sis: nos autē Moÿsi discipuli sum⁹. Nos scimus q̄ Moÿsi locutus est deus: hunc aūt nescim⁹ vnde sit. Respōdit ille hō: ⁊ dixit eis. In hoc em̄ mirabile ē q̄ vos nescitis vnde sit: ⁊ aperuit oculos meos. Scimus aūt quia peccatores deus nō audit. sed siquis dei cultor est et voluntatem eius facit: hunc exaudit. A seculo non est auditū: quia quis ap̄uit oculos ceci nati. Nisi esset hic a deo: nō poterat facere quicq̄. Responderunt: et dixerunt ei. In peccatis natus es totus: et tu doces nos. Et eiecerunt eum foras. Audiuit ihs quia eiecerunt eū foras. et cum inuenisset eum: dixit ei. Tu credis in filium dei? Rñdit ille ⁊ dixit. Quis es domine vt credam in eum? Et dixit ei ihs. Et vidisti eum: et qui loquitur tecū ipse est. At ille ait. Credo dñe. Et procidēs adorauit eū. Et dixit ei ihs. In iudiciū ego in hūc mundū veni: vt q̄ nō vident: videant. ⁊ q̄ vident: ceci fiant. Et audierūt quidā ex phariseis q̄ cum ip̄o erant: ⁊ dixerūt ei. Nunq̄d ⁊ nos ceci sum⁹? Dixit eis ihs. Si ceci essetis: ñ haberetis pct̄m. Nunc vero dicitis q̄ videmus: pct̄m vestrum manet.

Capitulum .X.

Amen amen dico vobis: qui non intrat per ostiū in ouile ouium: sed ascendit aliunde: ille fur est et latro. Qui autem intrat per ostiū: pastor est ouium. Huic ostiarius ap̄it ⁊ oues vocē

ei⁹ audiũt. Et ꝓprias oues vocat no-
mĩatĩ: ⁊ educit eas. Et cũ ꝓpas oues
emiserit añ eas vadit: et oues illũ se-
quũt̃: qꝛ sciũt vocẽ ei⁹. Alienũ at̃ nõ
sequũt̃. sed fugiũt ab eo: qꝛ nõ noue
rũt vocẽ alienoꝝ. Hoc ꝓuerbiũ dixit
eis ihs. Illi aũt nõ cognouerũt quid
loqueretur eis. Dixit g̊ eis iteꝝ ihs.
Amen amẽ dico vobis: qꝛ ego sũ ho
stium ouiũ. Omnes q̊tq̊t venerũt fu
res sunt ⁊ latrones: sed nõ audierũt
eos oues. Ego sũ hostiũ. Per me siq̃s
introierit saluabit̃: ⁊ ĩgredieť ⁊ egre
dieť: ⁊ pascua inueniet. Fur non ve
nit: nisi vt fureť et mactet ⁊ perdat.
Ego veni vt vitã habeãt: ⁊ abundã-
tius habeãt. Ego sum pastor bonus
Bonus pastor animã suã dat ꝓ oui-
bus suis. Mercẽnarius aũt ⁊ qui nõ
ẽ pastor cui⁹ nõ sũt oues ꝓprie. videt
lupũ veniẽtẽ ⁊ dimittit oues ⁊ fugit
⁊ lupus rapit. ⁊ dispergit oues. Mer-
cẽnarius autẽ fugit qꝛ mercẽnarius
est: ⁊ nõ ꝑtinet ad eum d̃ ouibꝫ. Ego
sũ pastor bonus: ⁊ cognosco meas: ⁊
ꝯgnoscũt me mee. a. Sicut nouit me
pater. ⁊ ego agnosco patrẽ. b. ⁊ aĩam
meaꝫ pono ꝓ ouibꝫ meis. c. Et alias
oues habeo que nõ sunt ex hoc ouili
⁊ illas oportet me adducere ⁊ vocem
meam audient: et fiet vnum ouile ⁊
vnus pastor. Propterea me pater di
ligit: qꝛ ego pono animã meã: vt ite
rum sumam eam. Nemo tollit eam a
me: sed ego pono eã a meip̃o. Pote-
statem habeo ponendi eã: ⁊ potesta-
tem habeo iteruꝫ sumendi eam. Hoc
mandatum accepi a patre meo. Dis-
sensio iterum facta est inter iudeos.
ꝓpter s̃mones hos. Dicebãt aũt mul
ti ex ip̃is. Demoniũ habet ⁊ insanit.
Quid euꝫ audistis? Alij dicebãt. Hec
verba non sunt demoniuꝫ habentis.
Nunq̃d demonium potest cecoꝝ ocu
los aperire? Facta sunt autem ence-
nia ĩ hierosolimis: ⁊ hyems erat. Et
ambulabat ihs in templo in porticu
salomonis. Circumdederunt g̊ eũ iu
dei: ⁊ dicebant ei. Quousqꝫ aĩmã no-
strã tollis? Si tu es xp̃c dic nob̃ palã
Respõdit eis ihs. Loquor vob̃: ⁊ nõ
creditis. Opera q̃ ego facio ĩ noĩe pa
tris mei: hec testimonium perhibent

iij
.a. Jo.xc. Mt̃.
cxij. Lu.cxix.
iiij
.b. Jo.xcj. Mt̃
cciiij. Mr̃.cxv.
x
.c. Jo.xcij.

de me. Sed vos non creditis: qꝛ non
estis ex ouibꝫ meis. Oues mee vocez
meã audiũt: ⁊ ego ꝯgnosco eas: ⁊ se-
quũtur me. Et ego vitam eternaꝫ do
eis: ⁊ nõ peribunt ineternuꝫ: et non
rapiet eas quisq̃ de manu mea. Pat̃
meus qd̃ dedit mihi maius omnibus
ẽ: et nemo potest rapere de manu pa
tris mei. Ego ⁊ pater vnum sumus.
Sustulerũt lapides iudei: vt lapida-
rent eum. Respondit eis ihs. Multa
bona opa ostendi vob̃ ex patre meo.
Propter qd̃ eoꝝ opus me lapidatis
Responderunt ei iudei. De bono ope
non lapidamus te. sed de blasphemia
⁊ quia tu homo cum sis: facis teip̃m
deum. Respondit eis ihs. Nonne scri
ptum est in lege vestra quia ego dixi
dij estis? Si illos dixit deos ad q̊s s̃-
mo dei factus est. et non potest solui
scriptura: quẽ pater sanctificauit et
misit in mũdũ vos dicitis quia blas-
phemas quia dixi filius dei sum? Si
nõ facio opera patris mei: nolite cre
dere mihi. Si autem facio: etsi mihi
non vultis credere operibꝫ credite: vt
cognoscatis et credatis. quia in me
est pater. ⁊ ego in patre. d. Querebãt
ergo eũ apprehendere: ⁊ exiuit de ma-
nibꝫ eorum. Et abijt iterum transior
danen in eum locum vbi erat iohan
nes baptizans primum: et mansit il-
lic. e. Et multi veuerunt ad euꝫ ⁊ di
cebant: quia iohannes quidem signũ
fecit nullum. Omnia autem quecũqꝫ
dixit iohannes de hoc: vera erant. et
multi crediderunt in eum.

iiij
.d. Jo.xciij.
Mat̃.cxvij.
Mar̃.xxvj.
x
.e. Jo.xciiij.

Capitulum .XI.

Erat aũt quidã lan
guens: lazarus a bethania:
de castello Marie et marthe
soroꝝ ei⁹. Maria at̃ erat que vnxerit
dñm vnguento. et extersit pedes eius
capillis suis. cuius frater Lazarus
infirmabatur. Miserũt ergo sorores
eius ad eum dicentes. Domine: ecce
quem amas: ĩfirmatur. Audiens at̃
ihs dixit eis. Infirmitas hec non est
ad mortem. sed pro gloria dei: vt glo
rificetur filius dei per eã. Diligebat
autem ihs martham: ⁊ sororem eius
Mariam ⁊ Lazarũ. Vt ergo audiuit
quia infirmabatur: tũc quidẽ mãsit

in eodē loco duobꝫ diebꝫ. Deinde pꝰ
hec dicit discipul' suis. Eamꝰ in iude-
am iterū. Dicunt ei discipuli. Rabbi
nūc q̄rebant te iudei lapidare: ⁊ iterꝝ
vadis illuc? Rn̄dit ihs. Nōne duode-
cim sūt hore diei? Siq̄s ābulauerit ī
die: nō offendit. qꝛ lucē huiꝰ mūdi vi
det. Si aūt ambulauerit ī nocte offen
dit. qꝛ lux nō est in eo. Hec ait: ⁊ post
hec dicit eis. Lazarꝰ amicꝰ nr̄ dormit
sed vado vt a sōno excitem eū. Dixe-
rūt g̊ discipuli eiꝰ. Dn̄e: si dormit sal
uus erit. Dixerat aūt ihs de morte eiꝰ
illi aūt putauerūt qꝛ de dormitōe sōni
dicēt. Tunc g̊ ihs dixit eis maīfeste.
Lazarꝰ mortuꝰ est: ⁊ gaudeo ꝓpt̄ vos
vt credatis: qm̄ nō eraz ibi. Sed ea-
mus ad euz. Dixit g̊ thomas q̄ dr̄ di-
dimus ad ꝯdiscipulos. Eamus ⁊ nos
et moriamur cū eo. Venit itaqꝫ ihs:
et inuenit eū q̄tuor dies iam ī monu
mento hn̄tem. Erat aūt bethania iu-
xta hierosolimā q̄si stadijs q̄ndecim.
Multi aūt ex iudeis venerāt ad mar-
tham ⁊ mariam: vt ꝯsolarent̄ eas de
fr̄e suo. Martha g̊ vt audiuit q̄a ihs
venit: occurrit illi. maria aūt domi se
debat. Dixit g̊ martha ad ihm. Dn̄e
si fuisses hic: frat̄ meꝰ nō fuisset mor
tuus. Sed et nūc scio: qꝛ quecūqꝫ po
posceris a deo: dabit tibi deus. Dicit
illi ihs. Resurget frat̄ tuus. Dicit ei
martha. Scio q̄a resurget: in resur-
rectōe in nouissimo die. Dicit ei ihs.
Ego sum resurrectio ⁊ vita. Qui cre
dit in me: etiāsi mortuꝰ fuerit: viuet
et om̄is qui viuit et credit ī me: non
morieť ineternū. Credis hoc? Ait illi
Vtiqꝫ domīe. Ego credidi quia tu es
xp̄c filius dei: qui in hunc mundū ve
nisti. Et cum hec dixisset: abijt et vo-
cauit mariam sororem suam silentio
dicens. Magister adest: ⁊ vocat te. Il
la vt audiuit: surgit cito et venit ad
eum. Nondum em̄ venerat ihs in ca
stellū: sed erat adhuc in illo loco vbi
occurrerat ei Martha. Iudei ergo q̄
erant cum ea in domo et cōsolabant̄
eam cum vidissent mariaz quia cito
surrexit et exijt: secuti sunt eaz: dicē-
tes. Quia vadit ad monumentum vt
ploret ibi. Maria g̊ cum venisset vbi
erat ihs: videns euz cecidit ad pedes
eius ⁊ dixit ei. Domine: si fuisses hic
nō esset mortuus frater meus. Ihs g̊
vt vidit eam plorantez et iudeos qui
venerant cuz ea plorantes: infremu
it spiritu. et turbauit seip̄m et dixit.
Vbi posuistis eum? Dicunt ei. Dn̄e:
veni et vide. Et lacrimatꝰ est ihs. Di-
xerunt g̊ iudei. Ecce quō amabat eū.
Quidaz aūt ex ip̄is dixerūt. Nō pote-
rat hic q̄ aperuit oculos ceci nati fa-
cere. vt hic nō moreret̄? Ihs g̊ rursū
fremens in semetipso: venit ad mo-
numentum. Erat aūt spelunca. ⁊ la-
pis suppositus erat ei. Ait ihs. Tol-
lite lapidē. Dicit ei martha soror eiꝰ
qui mortuꝰ fuerat. dn̄e: iam fetet. q̄-
driduanus em̄ est. Dicit ei ihs. Nōne
dixi tibi: qm̄ si credideris: videb̄ glo-
riam dei? Tulerunt g̊ lapidē. Ihs aūt
eleuatis sursum oculis: dixit. Pater
grās ago tibi qm̄ audisti me. Ego aūt
sciebaz qꝛ semꝑ me audis: sz ꝓpt̄ ꝓplm
qui circūstat: dixi. vt credāt quia tu
me misisti. Hec cū dixisset: voce ma-
gna clamauit. Lazare veni foras. Et
statim prodijt q̄ fuerat mortuꝰ liga-
tus manus et pedes institis et facies
illius sudario erat ligata. Dixit eis
ihs. Soluite eū: et sinite abire. Mul
ti ergo ex iudeis qui venerāt ad Ma-
riam et martham et viderant que fe-
cit ihs: crediderūt in eum. Quidā aūt
ex ip̄is abierūt ad pharizeos: ⁊ dixe-
runt eis que fecit ihs. Collegerunt g̊
pontifices et pharisei ꝯcilium ⁊ dice-
bant. Quid facimus: qꝛ hic hō mlta
signa facit? Si dimittimꝰ eū sic: om-
nes credent in eum. Et veniēt roma
ni: ⁊ tollent locū nostꝝ ⁊ gentē. Unꝰ
aūt ex ipsis Caÿphas noīe: cum essz
pontifex anni illiꝰ: dixit eis. Vos ne
scitis quicq̄ nec cogitatis. qꝛ expedit
vobis vt vnus moriat̄ homo ꝓ popu
lo: et nō tota gens pereat. Hoc aūt a
semetip̄o nō dixit: sed cū esset ponti-
fex anni illiꝰ ꝓphetauit: qꝛ ihs mori-
turꝰ erat ꝓ gente. Et nō tm̄ ꝓ gente
sed vt filios dei qui erant dispersi cō-
gregaret in vnū. a. Ab illo g̊ die co-
gitauerūt vt interficerēt eum. Ihs g̊
iaz n̄ in palā ābulabat apud iudeos
sz abijt in regionē iuxta desꝛtuz in ci-
uitatē q̄ dicit̄ effrem: et ibi morabat̄

iiij
.a. Io. xcv.
Mat̄. cxvij.
Mar̄. xxvj.

cũ discipulis suis. a. Proximũ autez erat pasca iudeoꝝ. b. et ascẽderãt mlti hierosolimã de regione añ pasca: vt sãctificarẽt sei psos. Querebãt g ihm et colloquebanꝫ adinuicẽ i tẽplo stãtes. Quid putatis qz nõ veĩt ad diez festũ: Dederãt aũ põtifices ꝫ phariseimãdatũ: vt si quis ognouerit vbi sit indicet: vt apprehendant eum.

j
a. Jo. xcvj. Mt cclxxiiij. Maꝛ. clvj. Luc. cclx.

x
.b. Jo. xcviij.

Capitulum .XII.

Jhesus g ante sex di es pasce veĩt bethaniã vbi lazaꝛ fuerat mortuꝰ: quẽ suscitauit ihs. c. Fecerũt aũt ei cenã ibi ꝫ martha mĩstrabat: lazarus vo vnus erat ex discũbẽtibꝰ cũ eo. Maꝛia g accepit librã vnguẽti naꝛdipistici pciosi ꝫ vnxit pedes ihu: ꝫ extersit pedes eiꝰ capillis suis: ꝫ domꝰ impleta ẽ ex odore vnguenti. Dixit g vnꝰ ex discipulis eiꝰ Judas scariothis q erat eũ ditaturus. Quare hoc vnguento ñ venijt trecẽtis denarijs: et datũ est egenis: Dixit aũ hoc nõ qz de egenis pti nebat ad eũ: sz qz fur erat: ꝫ loculos hñs ea que mittebanꝫ: portabat. Dixit g ihs. Dime illã: vt in diẽ sepulture mee fuet illud. Pauperes emꝫ sp habetis vobiscũ: me aũt nõ sp habetis.

j
.c. Joh. xcviij. Maꝛ. cclxxvj. Maꝛ. clviij. Lu. lxxiiij.

x
.d. Jo. xcix.

d. Cognouit g turba multa ex iudeis. qz illic ẽ. et venerũt nõ ꝓpter ihm tm̃: sz vt Lazarũ viderẽt quẽ suscitauit a mortuis. Cogitauerũt aũt principes sacerdotũ vt ꝫ lazaꝝ interficerẽt: qz multi ꝓpꝫ illũ abibãt ex iudeis ꝫ credebãt in ihm. e. In crastinũ aũt turba multa q venerat ad diẽ festum cum audissent qz venit ihs hierosolimaz: acceperũt ramos palmaꝝ. et processerũt obuiaz ei ꝫ clamabãt: osanna. bñdictus q venit in noĩe dñi rex isrl̃. f. Et inuenit Jhs azellũ: et sedit sup euz sicut scriptũ est. Noli timere filia sion: ecce rex tuꝰ venit sedẽs super pullũ azine. g. Hec nõ cognouerũt discipuli eius primũ: sed qñ glorificatus est ihs tunc recordati sunt qz hec erant scripta de eo: et hec fecerunt ei. Testimoniũ g phibebat turba que erat cũ eo qñ Lazaꝝ vocauit de monumẽto: et suscitauit eũ a mortuis. Propẽea ꝫ obuiaz venit ei turba: qz audierũt eũ fecisse hoc signũ.

viij
.e. Jo. c. Mt. xix. Maꝛ. cxix. Luc. ccxxxiiij.

vij
.f. Jo. cj. Maꝛ. xxvij.

x
.g. Jo. cij.

Pharisei g dixerunt ad semetipsos. Videtis: qz nihil pficim⁹. Ecce mũdꝰ totꝰ post eũ abijt. Erãt aũt quidã gẽtiles ex his q ascenderãt vt adorarẽt in die festo. Hi g accesserũt ad Philippuz qui erat a bethsayda galilee. ꝫ rogabant eũ dicẽtes. Dñe: volumus ihm videꝛ. Venit philippus ꝫ dicit andree. Andreas rursũ ꝫ philippꝰ dixerunt ihu. h. Jhs aũt rñdit eis dicẽs. Venit hora vt clarificet filiꝰ hois. j. Amen amẽ dico vob: nisi granũ frumẽti cadens in tram mortuũ fuerit: ipm solũ manet. Si aũt mortuũ fuerit: mltũ fructũ affert. k. Qui amat aiaz suã: pdet eã. Et q odit aiam suã i hoc mũdo: i vitã eẽnaz custodit eã. l. Siqs mihi mĩstrat: me seqt̃. Et vbi sũ ego: illic ꝫ mĩster meus erit. Siqs mihi mĩstrauerit: honorificabit euz pr̃ meꝰ. m. Nũc aia mea turbata est. Et qd dicã: Pat̃ salui fica me ex hac hora. n. Sz ꝓpter hoc veni i horam hanc Pr̃ clarifica nomẽ tuũ. Venit g vox de celo dicens. Et clarificaui: et itez clarificabo. Turba g q stabat et audierat: dicebat tonitruũ esse factum. Alij aũt dicebãt. Angelꝰ ei locutꝰ est. Rñdit ihs ꝫ dixit. Nõ ꝓpt̃ me hec vox veĩt: sz ꝓpt̃ vos. Nũc iudiciũ ẽ mũdi. Nũc pnceps hꝰ mũdi eicietꝫ foras. Et ego si exaltatꝰ fuero a tra: oia trahã ad meipm hoc aũt dicebat: significãs q morte esz moriturꝰ. Rñdit ei tba. Nos audiuimꝰ ex lege qz xpc manet inetternũ. Et quõ tu dicis: oportz ex altari filiũ hois: Et qs ẽ iste filiꝰ homis: Dixit g eis ihs. Adhuc modicũ lumẽ i vob ẽ. Ambulate dũ lucẽ habetis: vt ñ tenebre vos ꝓphendãt. Et q ambulat i tenebris: nescit q vadit Dũ lucẽ habetis credite i lucẽ. vt filij lucis sitis. Hec locutꝰ ẽ ihs: ꝫ abijt et abscõdit se ab eis. Cũ aũt tanta signa fecisz corã eis: nõ credebãt in eũ: vt sermo ysaie ipleret quẽ dixit. Dñe qs credidit auditui nr̃o: ꝫ brachiũ dñi cui reuelatũ ẽ. p. Propterea ñ poterãt credẽ: qz itez dixit ysaias. Excecauit oculos eoꝝ ꝫ idurauit coꝛ eoꝝ: vt ñ videãt oculi ꝫ intelligãt coꝛde ꝫ cõuertãt ꝫ sanẽ eos. q. Hec dixit ysaias qñ vidit gliaz eiꝰ: et locutꝰ est de eo.

iiij
.h. Jo. ciij. Mt. ccxcix. Mr̃. clx. xx.

x
.j. Jo. ciiij.

iij
.k. Jo. cv. Mt. xcvij. Lu. ccxj.

x
.l. Jo. cvj.

iiij
m. Jo. cvij. Mt. ccxcij. Mr̃. clx. xiij.

x
.n. Jo. cviij.

j
.p. Jo. cix. Mt. cxxxij. Mr̃. xx. xvij. Lu. lxxviij

x
.q. Jo. cx.

Ierunt̃ et ex p̃ncipibꝰ mlti credide
rũt in eũ: sz̄ pp̃ pharisęos ñ ꝓfitebã-
tur: vt de sĩnagoga ñ eicerent̃. Dile
xerũt eĩ gl̃iaz hoĩm magisq̄ gl̃iaz dei
a. Ihs aũt clamauit ꝛ dixit. Qui cre
dit i me. ñ credit ĩ me: sz̄ ĩ eum q̄ mi-
sit me. Et q̄ videt me: videt euz q̄ mi-
sit me. b. Ego lux in mundũ veni: vt
oĩs q̄ credit in me ĩ tenebris ñ mane
at. Et siq̄s audierit ꝺba mea et ñ cu-
stodierit: ego ñ iudico eũ. Nõ eĩ veni
vt iudicẽ mundũ: sz̄ vt saluificẽ mun
dum. Qui me spernit et nõ accipit ꝺ-
ba mea: hz̄ q̄ iudicet eũ. Sermo quẽ
locutus sum: ille iudicabit eũ in no-
uissimo die. Quia ego ex meipꝺ non
sum locutus. sz̄ q̄ misit me pater ipe
mihi mandatũ dedit. quid dicaz ꝛ q̄ꝺ
loquar: Et scio: qz̄ mandatũ eius vi-
ta eterna est. Que ergo ego loquor:
sicut dixit mihi pater: sic loquor.

i
.a. Jo.cxj. Mt̃
xcviij. Mar̃.
xcvj. Lu.cxvj.
r
.b. Jo.cxij.

Capitulum .XIII.

Ante diẽ festũ pasce
sciens ihs qz̄ venit hora eius
vt ẽnseat ex hoc mũdo ad pa
trẽ: cũ dilexisset suos q̄ erãt ĩ mundo
ĩ finẽ dilexit eos. c. Et cena facta cũ
dy̆abolus iam misisset ĩ coꝛ vt trade-
ret eũ Judas simonis scariothis. d.
sciens qz̄ oĩa dedit ei pr̃ in manꝰ et qz̄
a deo exiuit ꝛ ad deuz vadit. e. surgit
a cena ꝛ ponit vestimẽta sua: et cum
accepisset linthеũ p̃cinxit se. Deinde
misit aquã in peluim: ꝛ cepit lauare
pedes discipulorꝫ: et extergẽ linthеo
q̄ erat p̃cinctus. Venit g̃ ad simonez
petrum. Et dicit ei petrꝰ. Dñe tu mi
hi lauas pedes: Rñdit ihs: et dixit ei
Qꝺ ego facio tu nescis mõ: scies aũt
postea. Dicit ei Petrus. Nõ lauabis
mihi pedes ineternum. Respondit ei
ihs. Si nõ lauero te: nõ habebis pt̃e
mecũ. Dicit ei Simon petrus. Dñe
nontm̃ pedes meos: sed ꝛ manꝰ et ca
put. Dicit ei Jhs. Qui lotus est: non
indiget nisi vt pedes lauet: sz̄ ẽ mun-
dus totus. Et vos mundi estis: sz̄ nõ
oĩes. Sciebat em̃ quisnam essz̄ qui
traderet eum. Propterea dixit: non
estis mundi oĩes. Postq̄ ergo lauit
pedes eoꝛ: accepit vestimenta sua. ꝛ
cũ recubuisset: itrũ dixit eis. f. Sci-
tis quid fecerim vobis: Vos vocatis
me magister et domine: et bene dici-
tis. Sum etem̃. g. Si g̃ ego laui pe-
des vr̃os dñs ꝛ magister: et vos debe-
tis alter alterius lauare pedes. Exẽ-
plum em̃ dedi vobis: vt quẽ admodũ
ego feci vobis ita et vos faciatis. h.
Amẽ amẽ dico vobis: nõ ẽ seruꝰ ma-
ioꝛ dño suo: neq̄ apl̃us maioꝛ est eo
q̄ misit illum. Si hec scitis: beati eri
tis si feceritis ea. j. Nõ de oĩbꝰ vobis
dico. Ego scio quos elegerim. Sz̄ vt
adimpleat̃ scriptura: q̄ mãducat me
cũ panem: leuabit ꝓtra me calcaneũ
suũ. Amodo dico vobis priusq̄ fiat:
vt cum factũ fuerit: credatis. qz̄ ego
sum. k. Amẽ amen dico vobis: q̄ ac-
cipit si quez̄ misero: me accipit. Qui
aũt me accipit: accipit eũ qui me mi-
sit. l. Cũ hec dixisset ihs turbatus est
spũ: et ꝓtestatꝰ est ꝛ dixit. Amẽ amẽ
dico vobꝭ: qz̄ vnꝰ ex vobis ẽdet me. m
Aspiciebant g̃ adinuicẽ discipuli hę-
sitantes de quo diceret. n. Erat ergo
recumbẽs vnꝰ ex discipulis eius ĩ si-
nu ihu: quez̄ diligebat ihs. Innuit g̃
huic simon petrus: ꝛ dixit ei. Quis ẽ
de q̄ dicit: Itaq̄ cũ recubuisset ille su
pra pectꝰ ihu: dicit ei. Dñe q̄s ẽ: Re-
spõdit ihs. Ille ẽ: cui ego intinctum
panez̄ porrexero. o. Et cũ intinxisset
panẽ: dedit iude simonis scariothis.
Et pꝰ bucellã itroiuit ĩ eũ sathanas
p. Et dicit ei ihs. Qꝺ facis: fac citiꝰ.
Hoc aũt nemo sciuit discũbentiũ: ad
q̄ꝺ dixerit ei. Quidam em̃ putabant
q̄a loculos habebat iudas q̄ dixisset
ei ihs. eme ea q̄ opus sũt nob̃ ad diez
festum. aut vt egenis aliquid daret.
Cũ g̃ accepissz̄ ille bucellã: exiuit cõ
tinuo. Erat aũt nox. Cũ g̃ exissz̄: dixit
ihs. Nũc clarificatꝰ est filius hoĩs: et
deꝰ clarificatꝰ est ĩ eo. Si deꝰ clarifi-
catꝰ est ĩ eo: et deꝰ clarificabit eum in
semetipo: et ꝓtinuo clarificabit eũ.
Filioli: adhuc modicum vobiscũ sũ.
Queretis me: ꝛ sicut dixi iudeis. quo
ego vado: vos non potestis venire.
Et vobis dico modo. Mãdatũ nouũ
do vobis: vt diligatis inuicẽ sicut di
lexi vos: vt et vos diligatis inuicez̄.
In hoc cognoscent oĩes qz̄ discipuli
estis mei: si dilectionem habueritis
adinuicẽ. q. Dicit ei simon Petrus.

r
.g. Jo.cxviij.

iij
.h. Jo.cxviij.
Mt̃.xc. Lu.lv-
iij. r
.i. Jo.cxix.

i
k. Jo.cxx. Mt̃
xcviij. Mr̃.xc-
vj. Lu.cxvj.
iiij
l. Jo.cxxj. Mt̃
cclxxix. Mar̃.
clxj. i
.m. Jo.cxxij.
Mar̃.cclxxx.
Mr̃.clxij. Luc.
cclxix. r
.n. Jo.cxxiij.

ix
.o. Jo.cxxiiij.
Lu.cclxij
r
.p. Jo.cxxv.

ij
.q. Jo.cxxvj.
Mt̃.cclxxxix.
Mar̃.clxx.
Lu.cclxxv.

ix
c. Jo.cxiij. Lu
cclxij. iij
.d. Jo.cxiiij.
Mar̃.cxj. Lu.
cxix. r
.e. Jo.cxv.

iij
f. Jo.cxvj. Mt̃
lix. Lu.lxiij.

Dñe q̃ vadis? Rñdit Jhs. Quo ego
vado: non potes me mõ sequi: seq̃ris
aũt postea. Dicit ei Petrus. Quare
non possum te sequi modo. Animaz
meã pro te ponaz. Respondit ei ihs.
aĩaz tuã pro me pones? Amẽ amen
dico tibi: nõ cantabit gall⁹ donec ter
me negabis. Capitulum. XIIII.

x
.a. Jo.cxxvij.

Et ait discipulis su-
is. a. Nõ turbet̃ cor vr̃m neqz
formidet. Creditis in deũ: ⁊ ĩ
me credite. In domo pr̃is mei mãsi-
ones multe sũt. Si q̃ minus: dixissez
vobis qr vado pare vobis locuz. Etsi
abiero ⁊ prepauero vobis locũ: iterũ
venio et accipiam vos ad meip̃m: vt
vbi sum ego ⁊ vos sitis. Et q̃ ego va-
do scitis: et viaz scitis. Dicit ei Tho-
mas. Dñe. nescimus q̃ vadis. Et quõ
possum⁹ viaz scire? Dicit ei ihs. Ego
sũ via. et veritas et vita. Nemo venit
ad pr̃em nisi p me. Si cognouissetis
me: et pr̃ez meũ vtiqz cognouissetis.
Et ãmodo cognoscetis eũ: et vidistis
eũ. Dicit ei Philippus. Dñe. ostende
nobis pr̃ez ⁊ sufficit nobis. Dicit eis
ihs. Tanto tpe vobiscũ sum ⁊ nõ co-
gnouistis me. Philippe. q̃ videt me:
videt et pr̃ez. Quomõ tu dicis: ostẽde
nobis pr̃em. Non credis qr ego in pa
tre: et pater ĩ me est. Verba que ego
loquor vob̃: a meip̃o nõ loquor. Pat̃
aũt in me manẽs: ip̃e facit opa. Non
creditis qr ego in patre: ⁊ pater ĩ me
ẽ. Alioq̃n ꝓpt̃ opa ipsa credite. Amẽ
amen dico vobis: q̃ credit in me: opa
que ego facio et ip̃e faciet: et maiora
hoꝝ faciet. Quia ego ad pr̃ez vado. b
et quodcũqz petieritis pr̃em in nomi
ne meo: hoc faciam. vt glorificet̃ pa
ter in filio. Siq̃d petieritis me in no
mine meo: hoc faciam. Si diligitis
me: mandata mea ꝟuate. Et ego ro-
gabo patrem et alium paclitũ dabit
vobis. vt maneat vobiscũ ineternuz
spiritum veritatis. quez mundus nõ
potest accipere: quia nõ videt eũ nec
scit eum. Vos aũt cognoscetis eum:
qr apud vos manebit: et ĩ vobis erit
Non relinquã vos orphanos: veniaz
ad vos. Adhuc modicũ: ⁊ mund⁹ me
iam nõ videt. Vos aũt videbitis me:
quia ego viuo et vos viuetis. In illo

iiij
.b. Jo.cxxviij.
Mat̃.ccxvj.
Mar̃.cxxv.

die vos cognoscetis quia ego sum in
patre meo. et vos in me: et ego in vo
bis. Qui habet mãdata mea ⁊ seruat
ea: ille est qui diligit me. c. Qui at̃ di
ligit me: diliget̃ a patre meo. Et ego
diligam eum: et manifestabo ei me-
ip̃m. d. Dicit ei Judas (nõ ille scari-
othis) Domine: quid factuz est quia
manifestatur⁹ es nobis te ip̃m: ⁊ non
mũdo? Respondit ihs: et dixit ei. Si
q̃s diligit me: sermonẽ meũ seruabit
et pater me⁹ diliget eũ. ⁊ ad eũ veni-
emus ⁊ mansionẽ apud ip̃m faciem⁹
Qui nõ diligit me: ꝟmones meos nõ
seruat. e. Et ꝟmonez quẽ audistis nõ
est meus: sz eius qui misit me patris
Hec locut⁹ sum vobis: apud vos ma-
nens. f. Paraclitus autẽ spiritussan-
ctus quem mittet pater in noĩe meo
ille vos docebit om̃ia: et suggeret vo
bis oĩa quecunqz dixero vobis. Pa-
cem relinquo vobis: pacem meam do
vobis. Non quõ mundus dat: ego do
vobis. Non turbet̃ cor vr̃m: neqz for-
midet. Audistis qr ego dixi vob̃: vado
et venio ad vos. Si diligeritis me:
gauderetis vtiqz quia vado ad patrẽ
quia pater maior me est. Et nũc dixi
vobis priusq̃ fiat: et cũ factuz fuerit
credatis. Jam non multa loquar vo
biscum. Venit enim princeps mundi
huius. ⁊ in me non habet quicq̃. Sz
vt cognoscat mund⁹ quia diligo pa-
trem: et sicut mandatum dedit mihi
pater sic facio. Surgite: eam⁹ hinc.
Capitulum .XV.

j
.c. Jo.cxxix.
Mt̃.xcviij. Mr̃
xcvj. Lu.cxvj.
x
.d. Jo.cxxx.

j
.e. Jo.cxxxj.
Mt̃.xcviij. Mr̃
xcvj. Lu.xcvj.
x
.f. Joh.cxxxij.

Ego sum vitis vera
et pater meus agricola est.
Omnẽ palmitem in me nõ fe
rentem fructũ tollet eum: et omnem
qui fert fructũ: purgabit eum. vt fru
ctũ plus afferat. Jã vos mundi estis
ꝓpter sermonem quem locutus sum
vobis. Manete ĩ me: et ego in vobis.
Sicut palmes non potest ferre fru-
ctum a semetip̃o nisi manserit in vi-
te: sic nec vos nisi in me manseritis.
Ego sũ vitis: vos palmites. Qui ma
net in me et ego in eo: hic fert fructũ
multũ: quia sine me nihil potestis fa
cere. Siq̃s in me non manserit: mit-
tetur foras sicut palmes et arescet.
et colligent eum et in ignem mittent

et ardet. a. Si mānseritis in me ⁊ vba mea ī vobis mānserint: qcunq; volueritis: petetis. ⁊ fiet vobis. b. In hoc clarificatus est pat̄r me⁹. vt fructū plurimū afferatis ⁊ efficiamī mei discipuli. Sicut dilexit me p̄: ⁊ ego dilexi vos. Manete ī dilectōe mea. Si p̄cepta mea seruaueritis: manebitis ī dilectōe mea. sicut ⁊ ego p̄is mei p̄cepta seruaui: ⁊ maneo ī eius dilectōe Hec locut⁹ sum vobis. vt gaudiū meum sit in vob. et gaudiū vr̄m impleat̄. Hoc est p̄ceptū meū: vt diligatis inuicez: sicut dilexi vos. c. Maiorem hac dilectionē nemo habz: vt animā suam ponat quis pro amicis suis. d. Vos amici mei estis: si feceritis que ego p̄cipio vobis. Jam nō dicā vos seruos: qz seru⁹ nescit qd faciat dn̄s eius. Vos aūt dixi amicos: qz oīa q̄cunq; audiui a patre meo: nota feci vobis. Non vos me elegistis sed ego elegi vos: et posui vos vt eatis ⁊ fructum afferatis: et fructus vester maneat. e. vt quodcunq; petieritis p̄z in noīe meo: det vobis. f. Hec mando vobis: vt diligatis inuicem. Si mūdus vos odit: scitote qz me priorē vobis odio habuit. Si de mundo fuissetis: mundus qd suum erat: diligeret. Quia vo de mundo non estis sed ego elegi vos de mūdo: propt̄ea odit vos mundus. g. Mementote ſmonis mei quem ego dixi vobis. Non est seruus maior dño suo. h. Si me psecuti sunt et vos psequent̄. Si sermonē meum seruauerunt: et vestrū seruabunt. i. Sed hec omnia facient vobis propt̄ nomē meum. k. qa nesciunt eum qui misit me. l. Si non venissem et locutus fuissem eis: peccatum non haberent. Nunc aūt excusationez non habent de peccato suo. m. Qui me odit: et patrez meū odit. n. Si opera non fecissem in eis que nemo alius fecit: peccatum non haberent. Nunc autez et viderūt et oderūt: et me et patrem meū. Sed vt adimpleat̄ sermo qui in lege eor̄ scriptus est: qz odio habuerūt me gr̄tis. Cū aut̄ venerit paclit⁹ quē ego mittā vob a p̄re spūz veritatis q̄ a p̄re pcedit: ille testimoniuz phibebit ō me. Et vos testimoniū phi

.a. Jo.cxxxiij. Mt̄.ccxvj. Mr̄ cxxv. r

.b. Jo.cxxxiiij

.c. Jo.cxxxv. Mt̄.cciiij. Mr̄. cxv. r

.d. Jo.cxxxvj.

.e. Jo.cxxxvij. Mt̄.ccxvj. Mr̄ cxxv. r

.f. Jo.cxxxviij

.g. Jo.cxxxix. Mt̄.xc. Lu.lvi. r

.h. Jo.cxl. i

.i. Jo.cxlj. Mt̄ ccxliiij. Mr̄.cxxxix. Lu.ccl.

.k. Jo.cxlij. Mt̄.cxij. Luce cxix. r

.l. Jo.cxliij.

.m. Jo.cxliiij. Mt̄.xcviij. Mr̄ xcvj. Lu.cxvj. r

.n. Jo.cxlv.

bebitis: quia ab initio mecum estis.

Capitulum .XVI.

Hec locutus sum vobis: vt non scandalizemini. Absq; sijnagogis facient vos. o. Sed venit hora: vt oīs qui interfecit vos: arbitret̄ obsequiū se prestare deo. Et hec facient vobis: qz ñ nouerūt patrē neq; me. Sed hec locut⁹ sum vobis: vt cū venerit hora eorū: reminiscamini. qa ego dixi vobis. p. Hec aūt vobis ab initio non dixi: qz vobiscū eram. Et nunc vado ad eum qui misit me: ⁊ nemo ex vobis interrogat me quo vadis. Sz quia hec locutus sum vobis: tristicia iplebit cor vestrum. Sed ego veritatē dico vobis: expedit vobis vt et ego vadam. Si eī non abiero: paraclitus nō veniet ad vos. Si aut̄ abiero: mittam eū ad vos. Et cū venerit: ille arguet mundū de peccato et de iustitia ⁊ de iudicio. De peccato quidē: qz nō crediderunt in me. De iustitia vo: quia ad patrē vado: et iaz nō videbitis me De iudicio aūt: qz princeps mūdi huius iaz iudicatus est. Adhuc multa habeo vobis dicere: sed non potestis portare modo. Cum aut̄ venerit ille spiritus veritatis: docebit vos oīez veritatē. Non em̄ loquet̄ a semetipo sed quecunq; audiet: loquetur. ⁊ que ventura sunt: ānunciabit vobis. Ille me clarificabit: quia de meo accipiet: et annunciabit vobis. q. Oīa quecunq; habet pat̄r: mea sunt. r. Propterea dixi quia de meo accipiet et ānunciabit vobis. Modicum ⁊ iaz non videbitis me: et iterum modicū et videbitis me: quia vado ad patrē. Dixerunt ḡ ex discipulis eius adinuicem. Quid est hoc quod dicit nob modicum et non videbitis me: et iterum modicum ⁊ videbitis me ⁊ quia vado ad patrem? Dicebant ḡ. Quid est hoc quod dicit modicuz? Nescim⁹ quid loquit̄. Cognouit aūt ihs quia volebant eū interrogare: ⁊ dixit eis. De hoc queritis inter vos quia dixi modicum ⁊ non videbitis me: ⁊ iter modicū ⁊ videbitis me. Amen amen dico vobis: qa plorabitis et flebitis vos: mundus aut̄ gaudebit. Vos aut̄

i

.o. Jo.cxlvj. Mat̄.ccxliiij. Mar̄.cxxxix. Luc.ccl. r

.p. Joh.cxlvij.

iij

.q. Jo.cxlviij. Mat̄.cxj. Lu. cxix. r

.r. Jo.cxlix.

cõtristabimini: sed tristitia vra vertet in gaudiũ. Mulier cum parit: tristiciam habet. qz venit hora eius. Cũ aũt peperit puez iam non meminit pressure pter gaudium: qz natus est hõ in mundũ. Et vos igit nũc quidẽ tristiciã habetis. Iterum aũt videbo vos et gaudebit cor vestr: et gaudiũ vrm nemo tollet a vob. Et in illo die me nõ rogabitis quicq̃. a. Amẽ amẽ dico vobis: siquid petieritis pem in noie meo: dabit vobis. Usqmodo nõ petistis quicq̃ in noie meo. Petite et accipietis: vt gaudiũ vestr sit plenũ
iiij
.a. Jo.cl. Mat ccxvj. Maz.cxxv.
b. Dec in prouerbijs locutus sum vobis. Venit hora: cum iaz non in prouerbijs loquar vobis: sz palaz de pre meo ãnunciabo vobis. In illo die in noie meo petetis. Et nõ dico vobis: qz ego rogabo pem de vob. Ipse em pater amat vos qz vos me amastis: et credidistis qz ego a deo exiui. Exiui a pre et veni in mundũ: iterum relinquo mundum: et vado ad pez. Dicunt ei discipuli eius. Ecce nũc palaz loqris et puerbiũ nullũ dicis. Nunc scimus qz scis omia: et nõ opus est tibi vt qs te interroget. In hoc credim: quia a deo existi. c. Respondit eis ihs. Modo creditis? Ecce venit hora: et iã venit vt dispergamini vnusqsq in pa et me solũ relinquatis. Et nõ sum solus qz pater mecum est. d. Dec locut sum vobis: vt in me pacem habeatis In mundo pressuram habebitis: sed confidite. ego vici mundum.
iiij
.c. Jo.clij. Mt cclxxxvij. Mr. clxviij.
r
.d. Jo.cliij.

¶ Capitulum .XVII.

Dec locut est ihs. et sublevatis oculis dixit. Pat venit hora. clarifica filiũ tuũ. vt filius tuus clarificet te. Sicut dedisti ei potestatem omis carnis: vt omne quod dedisti ei det eis vitam eternã. Dec est aũt vita eterna: vt cognoscãt te solum deum verum: et quẽ misisti ihm xpm. Ego te clarificaui sup terram: opus cõsumaui. qd dedisti mihi vt faciaz. Et nũc clarifica me tu pat apud temetipm claritate quã habui priusq̃ mundus fieret apud te. Manifestaui nomẽ tuũ hoibus: quos dedisti mihi de mũdo. Tui erant: et mihi eos dedisti: et sermonẽ tuũ seruauerunt. Nunc cognouerũt: qz oia que dedisti mihi abs te sunt. Quia verba q dedisti mihi dedi eis. et ipsi acceperunt et cognouerũt vere qz a te exiui: et crediderũt quia tu me misisti. Ego p eis rogo. Nõ pro mundo rogo: sz pro bis quos dedisti mihi: qz tui sũt. Et mea omia tua sunt: et tua mea sunt: et clarificatus sum in eis. Et iaz nõ sum i mundo et hi in mũdo sunt: et ego ad te venio. Pater sancte: serua eos i nomine tuo qs dedisti mihi: vt sint vnũ sicut et nos. Cum essez cũ eis: ego seruabam eos in noie tuo. Quos dedisti mihi ego custodiui: et nemo ex eis periit: nisi filius pditõnis: vt scriptura impleat. Nunc aũt ad te venio: et hec loquor in mũdo: vt habeant gaudiũ meum impletũ in semetipsis. Ego dedi eis sermonem tuũ: et mundus eos odio habuit. quia non sũt de mundo sicut et ego non sum de mundo. Non rogo vt tollas eos de mũdo: sz vt serues eos a malo. De mundo non sũt: sicut et ego nõ sum de mũdo. Sanctifica eos in veritate. Sermo tuus veritas est. Sicut tu me misisti in mundum: ita et ego misi eos i mundũ. Et pro eis ego sanctifico meipm: vt sint et ipi sanctificati in veritate. Nõ pro eis autem rogo tm: sed et pro eis qui credituri sunt p verbuz eor in me: vt omes vnũ sint sicut tu pater in me et ego in te: vt et ipi in nobis vnũ sint: vt credat mund? qa tu me misisti. Et ego claritatẽ quã tu dedisti mihi: dedi eis. vt sint vnum sicut et nos vnũ sumus. Ego in eis et tu in me: vt sint cõsumati in vnum: et cognoscat mũdus qa tu me misisti: et dilexisti eos sicut et me dilexisti. Pater quos dedisti mihi volo vt vbi sũ ego et illi sint mecum: vt videant claritatem meaz quam dedisti mihi: quia dilexisti me ante constitutõnem mundi. e. Pater iuste: mundus te non cognouit. Ego autem te cognoui. f. et hi cognouerũt quia tu me misisti. Et notum feci eis nomen tuum et notuz faciam: vt dilectio qua dilexisti me in ipsis sit: et ego in ipsis.
iiij
.e. Jo.cliiij. Mat.cxij. Lu. cxix.
r
.f. Jo.clv.

¶ Capitulum .XVIII.

Ecce cum dixisset ihs egressus ẽ cũ discipulis suis trãs torrentẽ cedron vbi erat ortus: in quẽ introiuit ipe ⁊ discipuli ei⁹. a. Sciebat aũt et iudas q̃ tradebat eũ locũ. qz frequenter ihs deuenerat illuc cũ discipulis suis. b. Judas g̃ cum accepisset cohortẽ ⁊ a pontificibꝫ et pharisei⁹ mistros: venit illuc cũ latẽrnis et facibꝫ et armis. c. Jhs itaqz sciens oĩa que ventura erãt sup eũ: processit ⁊ dixit eis. Quem queritis? Rñderunt ei. Jhm nazarenũ. Dicit eis ihs. Ego sum. Stabat aũt ⁊ iudas qui tradebat eũ: cum ipsis. Vt g̃ dixit eis ego sum: abierũt retrorsũ. et ceciderũt in terrã. Iterũ g̃ interrogauit eos. Quẽ queritis? Illi aũt dixerunt. Jhm nazarenum. Respondit ihs. Dixi vobis. qz ego sum. Si ergo me queritis: sinite hos abire. Vt impleret sermo quẽ dixit: quia q̃s dedisti mihi non perdidi ex eis quenq̃. d. Simon ergo petrus habens gladiũ: eduxit eum. et percussit pontificis seruum. et abscidit eius auriculã dextẽram. Erat aũt nomen seruo Malch⁹. e. Dicit g̃ ihs Petro. Mitte gladiũ tuũ in vaginam. Calicem quẽ dedit mihi pater: non vis vt bibam illũ? f. Cohors aũt ⁊ tribun⁹ ⁊ ministri iudeorũ deprehenderũt ihm: ⁊ ligauerũt eũ. g. ⁊ adduxerunt eum ad Annaz primũ. Erat enĩ socer Cayphe: qui erat pontifex anni illius. Erat aũt caypbas q̃ cõsilium dederat iudeis: quia expedit vnum hominẽ mori pro pl'o. h. Sequebat aũt ihm Simon petr⁹: et alius discipulus. j. Discipulus autẽ ille erat notus pontifici: et introiuit cum ihu in atrium pontificis. k. Petrus aũt stabat ad ostium foris. l. Exiuit ergo discipulus alius qui erat notus pontifici: ⁊ dixit ostiarie. et introduxit petrum. m. Dicit ergo Petro ancilla ostiaria. Nunqd et tu ex discipulis es hominis istius? Dicit ille. Non sum. n. Stabant autem serui et ministri ad prunas (quia frigus erat) ⁊ calefaciebant se. Erat autez cum eis et Petrus: stans et calefaciens se. Pontifex ergo interrogauit Jhm de discipulis suis: et de doctrina eius.

j
Jo.clvj. Maĩ. ccxcj. Mt̃.clxxij. Lu.cclxxix.
x
.a. Jo.clvij.
j
.b. Jo.clviij. Mt̃.ccc. Maĩ. clxxxj. Lu.cclxxxv.
x
.c. Jo.clix.

j
.d. Jo.clx. Mt̃ cccij. Mr̃.clxxxvij. Lu.cclxxxvij.
j
e. Jo.clxj. Mt̃ ccxciiij. Mr̃.clxxv. Luc.cclxxxj.
j
f. Jo.clxij. Mt̃ cccvj. Mr̃.clxxxvij. Luc.ccxc.
x
.g. Jo.clxiij.
iiij
.h. Jo.clxiiij. Mt̃.cccvij. Mt̃ clxxxviij.
x
.j. Jo.clxv.
j
.k. Jo.clxvj. Maĩ.cccxiiij. Maĩ.cxcv. Luc.ccxcj.
x
.l. Jo.clxvij.
j
.m. Jo.clxviij Maĩ.cccxiiij. Maĩ.cxcv. Luce.ccxcj.
x
.n. Jo.clxix.

o. Rñdit ei ihs. Ego palaz locut⁹ sũ mũdo. Ego sp̃ docui ĩ sinagoga et in tẽplo q̃ omnis iudei conueniũt: ⁊ ĩ occulto locut⁹ suz nihil. p. Quid me interrogas? Interroga eos qui audierũt: qd locut⁹ sim ipsis. Ecce hij sciunt: q̃ dixerim ego. q. Hec aũt cũ dixissz: vn⁹ assistẽs mistror: dedit alapã ihu. dicens. Sic rñdes pontifici. r. Rñdit ei ihs. Si male locut⁹ sũ: testimoniũ p hibe de malo. Si aũt bene. qd me cedis? s. Et misit euz Annas ligatũ ad Caypban pontificẽ. t. Erat autẽ Simon petr⁹ stans et calefaciẽs se. Dixerũt g̃ ei. Nunqd ⁊ tu ex discipulis ei⁹ es? Negauit ille et dixit. Nõ sum. Dicit vn⁹ ex suis põtificis: cognat⁹ eius cui⁹ abscidit petrus auriculaz. Nõne ego te vidi ĩ orto cũ illo? Iterũ g̃ negauit petrus. et statim gall⁹ cantauit. v. Adducũt g̃ ihm ad Caypbã in pretoriũ. Erat aũt mane. x. Et ipsi non introierũt in pretoriũ vt nõ contaminarent̃: sed vt manducarẽt pasca. Exiuit ergo pilat⁹ ad eos foras et dixit. Quam accusationẽ affertis aduersus hominẽ hunc? Rñderunt ⁊ dixerunt ei. Si nõ esset hic malefactor: non tibi tradidissemus euz. Dicit g̃ eis Pilatus. Accipite eũ vos: ⁊ sm legem vram iudicate eum. Dixerunt g̃ ei iudei. Nobis nõ licet interficere quenq̃. Vt sermo ihu impleretur: quẽ dixit. significãs qua morte essz moriturꝰ. y. Introiuit g̃ iterũ in pretoriũ pilatus et vocauit ihm: ⁊ dixit ei. Tu es rex iudeorũ? Rñdit ihs. A temetipo hoc dicis: an alij dixerũt tibi de me? z. Rñdit Pilatus. Nunqd ego iudeus sum? Gens tua ⁊ pontifices tradiderũt te mihi. Quid fecisti? Rñdit ihs. Regnũ meũ nõ est d̃ hoc mundo. Si ex hoc mũdo esset regnũ meũ: ministri mei vtiqz decertarẽt vt nõ traderer iudeis. Nunc aũt regnũ meũ non est hinc. a. Dixit ei itaqz pilatus. Ergo rex es tu? Rñdit ihs. Tu dicis: qz rex sum ego. b. Ego in hoc natus sum. et ad hoc veni in mundũ vt testimoniũ phibeam veritati. Oĩs q̃ est ex veritate: audit vocẽ meã. Dicit ei Pilat⁹. Quid ẽ veritas? Et cuz hoc dixissz: iterũ exiuit ad iudeos. c. ⁊

j
.o. Jo.clxx. Maĩ.ccciiij. Maĩ.clxxxiiij Luc.cclxxxix.
x
.p. Jo.clxxj.
j
.q. Jo.clxxij. Maĩ.cccxij. Mt̃.cxciiij. Luccxciiij.
x
.r. Jo.clxxiij.
j
.s. Jo.clxxiiij. Mt̃.cccvj. Mr̃. clxxxvij. Luc. ccxc.
j
.t. Jo.clxxv. Maĩ.cccxv. Mr̃.cxcvj. Lu. ccxcij.
j
.v. Jo.clxxvj. Maĩ.cccxviij. Mr̃.cxcix. Lu. ccc.
x
.x. Jo.clxxvij.

j
.ỹ. Jo.clxxviij Maĩ.cccxx. Maĩ.cc. Luce.cccij.
x
.z. Jo.clxxix.

iiij
.a. Joh.clxxx. Maĩ.cccxxj. Maĩ.ccj.
x
.b. Jo.clxxxj.
ix
.c. Jo.clxxxij. et.cccviij. Luc. cccxij.

iiij
.a. Jo.clxxxviij
Maī.cccxxiij.
Mr̄.ccvij. j
b. Jo.clxxxiiij
Maī.cccxxv.
Mr̄.cciiij.Lu.
cccx. iiij
Jo.clxxxv.
Maī.cccxxix.
Maī.ccvij.

ix
.c. Jo.clxxxvj
Luce.cccvij.et
ccciij.ꝛ.cccxij.
iiij
.d. Jo.clxxxvij
Maī.cccxxix.
Mr̄.ccvij. j
e. Jo.clxxxviij
Maī.cccxxvj.
Maī.ccv.Lu.
cccxiij. x
.f. Jo.clxxxix.
ix
.g. Jo.cxc.Lu
cccij.ꝛ.cccvij.
et.cccxij.
x
.h. Jo.cxcj.
iiij
.j. Jo.cxcij.
Mī.cccxxj.
Maī.ccj.
x
.k. Jo.cxciij.

j
.l. Joh̄.cxciiij.
Maī.cccxxvj.
Maī.ccv.Lu.
cccxiij. x
.m. Jo.cxcv.

dicit eis. Ego nullam inuenio in eo
causam.a. Est autem consuetudo vo-
bis.vt vnum dimittam vobis in pa-
scha. Vultis ergo dimittaꝫ vobis re-
gem iudeorum.b. Clamauerunt ergo
rursum omēs dicentes. Nō hunc: sed
barraban. Erat autem barrabas la-
tro. Capitulum .XIX.

Tunc ꝯ apphendit
Pilatus ihm et flagellauit.
Et milites plectētes coronā
de spinis: imposuerūt capiti eius. et
veste purpurea circūdederūt euꝫ. Et
veniebant ad eum: et dicebant. Aue
rex iudeorū. Et dabant ei alapas. c.
Exiuit iterꝫ pilatus foras: ꝗ dicit eis
Ecce adduco vobis eum foras: vt co
gnoscatis quia nullam inuenio ī eo
causam. d. Exiuit ꝯ ihs portans spi-
neam coronam: et purpureum vesti
mentum. Et dicit eis. Ecce homo. e.
Cum ergo vidissent euꝫ pontifices et
ministri: clamabant dicentes. Cruci
fige. crucifige euꝫ. f. Dicit eis pilat⁹.
Accipite eum vos: et crucifigite. g.
Ego em̄ non inuenio in eo causaꝫ. h.
Rñderunt ei iudei. Nos legē habem⁹
et ām legem debet mori: quia filium
dei se fecit. j. Cum ergo audisset Pi-
latus hunc sermonem: magis timuit.
Et ingressus est in pretorium iterū:
et dicit ad ihm. Vnde es tu? Jhs aūt
responsum non dedit ei. k. Dicit ergo
ei Pilatus. Mihi non loqueris? Ne-
scis quia potestatem habeo crucifige
re te. et potestatem habeo dimittere
te. Respondit ihs. non haberes pote
statem aduersum me vllam: nisi tibi
datū esset desup. Propterea q̄ me tra
didit tibi maius peccatum habet. Et
exinde querebat Pilat⁹ dimittere eū
Judei autem clamabant dicentes. Si
hunc dimittis: nō es amicus cesaris
Omnis em̄ qui se regem facit: cōtra-
dicit cesari. Pilatus aūt cum audisſz
hos sermones: adduxit foras ihm. ꝗ
sedit pro tribunali in loco qui dicit̄
lythostratos. hebraice aī gabbatha.
Erat autē parasceue pasche: hora q̄si
sexta. l. ꝗ dicit iudeis. Ecce rex vr̄. Il-
li autem clamabant. Tolle tolle: cru
cifige eum. m. Dicit eis Pilatus. Re
gem vestrum crucifigam. Respondē-

runt pontifices. Non habem⁹ regez:
nisi cesarē. n. Tunc ergo tradidit eis
illū: vt crucifigeretur. o. Suscepeř
autem ihm: et eduxerunt. Et baiu-
lans sibi crucez: exiuit in eum qui di
citur caluarie locum: hebraice Gol-
gotha. Ubi crucifixerūt eum. p. ꝗ cū
eo alios duos hinc ꝗ hinc: mediū aūt
ihm. q. Scripsit autem et titulum pi
latus. et posuit super crucem. Erat
autem scriptum. ihs nazarenus rex
iudeorum. r. Hunc ergo titulum mul-
ti iudeorum legerunt: quia prope ci-
uitatī erat locus vbi crucifixus est
ihs. Et erat scriptuꝫ hebraice. grece.
et latine. Dicebant ergo Pilato pon
tifices iudeorum. Noli scribere rex iu
deor: sed quia ipse dixit: rex sum iu-
deorum. Respondit Pilatus. Quod
scripsi scripsi. s. Milites ergo cū cru-
cifixissent eum: acceperunt vestimen
ta eius et fecerunt quatuor partes:
vnicuiq̄ militi ptem. et tunicā. Erat
autē tunica inconsutilis: desup cōtex-
ta per totum. Dixerunt ergo adin-
uicem. Non scindamus eam: sed sor-
tiamur de illa cuius sit. Et scriptura
impleretur: dicens. Partiti sunt ve-
stimenta mea sibi: et in vestem meaꝫ
miserunt sortem. Et milites quidem
hec fecerunt. t. Stabant autē iuxta
crucem ihu mater eius: et soror ma-
tris eius maria cleophe ꝗ maria ma-
gdalene. Cuꝫ vidisset ergo ihs mr̄em
et discipulum stantē quem diligebat
dicit matri sue. Mulier: ecce fili⁹ tu⁹
Deinde dicit discipulo. Ecce mr̄ tua.
Et ex illa hora accepit eam discipul⁹
in sua. v. Postea sciens ihs quia om
nia consumata sunt: vt consumereř
scriptura: dicit. Sitio. Vas ergo erat
positū aceto plenum. Illi aūt plenaꝫ
aceto spongiaꝫ ysopo circūponentes
obtulerunt ori eius. Cum ergo acce-
pisset ihs acetum: dixit. Consumatū
est. Et inclinato capite: tradidit spi-
ritum. x. Judei ergo quoniam para-
sceue erat vt non remanerent ī cru-
ce corpora sabbato: erat enīz magn⁹
dies ille sabbati: rogauerunt Pila-
tum vt frangerentur eorum crura ꝗ
tollerentur. Uenerunt ergo milites. ꝗ
ām quidēz fregerūt crura: et alterī⁹

j
.n. Jo.cxcvj.
Mī.cccxxxviij
Mr̄.ccvj.Lu.
cccxiiij. j
.o. Jo.cxcvij.
Mī.cccxxxj.
Mr̄.ccix.Luc.
cccxv. j
.p. Jo.cxcviij.
Mī.cccxxxvj.
Mr̄.ccxv.Lu.
cccxix.ꝗ.cccx-
viij. j
.q. Jo.cxcix.
Maī.cccxxxv.
Mī.ccxiiij.Lu
cccxxviij. x
.r. Joh̄.cc.
j
.s. Jo.ccj.Mī.
cccxxxiiij.Mī.
ccxij.Lu.cccx-
xj.

x
.t. Jo.ccij.

iiij
.v. Jo.cciij.
Mī.cccxxxiij.
Maī.ccxj.

j
Jo.cciiij.
Mī.cccxliij.
Mr̄.ccxxiij.
Lu.cccxxix.
x
.x. Jo.ccv.

qui crucifixus est cū eo. Ad ihm aūt
cū venissent. vt viderent eū iam mor-
tuum: non fregerunt ei crura. sz vn⁹
militū: lancea latus eius aperuit. et
continuo exiuit sanguis et aqua. Et
qui vidit: testimoniū perhibuit. ⁊ ve
rum est testimoniuz eius. Et ille scit
qꝛ vera dicit: vt et vos credatis. Fa-
cta sunt em̄ hec: vt scriptura īplere-
tur. Os nō ꝯminuetis ex eo. Et iterū
alia scriptura dicit. Videbunt in quē
transfixerunt. a. Post hec autem ro
gauit pilatum Joseph ab arimathia
(eoꝝ esset discipulus Jhu: occultus
aūt ꝓpter metum iudeoꝝ) vt tolleret
corpus ihu. Et permisit Pilat⁹. Ve-
nit ergo: ⁊ tulit corpus ihu. b. Venit
aūt ⁊ Nycodemus q̄ venerat ad ihm
nocte primū: ferens mixturaz mirre
⁊ aloes quasi libras centū. c. Accepe
runt g̊ corpus ihu: et ligauerūt eum
lijntheis cuz aromatibꝫ sicut mos est
iudeis sepelire. Erat autē in loco vbi
crucifixus est: ortus. ⁊ in orto monu
mentum nouū in quo nonduz quisq̄
positus erat. Jbi ergo ꝓpter parasce
uen iudeorū: quia iuxta erat monu-
mentum: posuerunt ihm.

j
.a. Jo.ccvj.
Mt̄.cccxlviij.
Mar̄.ccxxvij.
Lu.cccxxxij.

x
.b. Jo.ccvij.

j
.c. Jo.ccviij.
Mat̄.cccxlix.
Mar̄.ccxxviij.
Lu.cccxxxiij.

Capitulum .XX.

Vna autem sabbati
Maria magdalene venit ma
ne cum adhuc tenebre essent
ad monumentū. et vidit lapidez sub-
latum a monumento. d. Cucurrit er
go et venit ad simonem petrū: et ad
alium discipulū quez amabat ihs: et
dicit illis. Tulerunt dominum de mo
numento: et nescimus vbi posuerunt
eum. Exijt ergo Petrus et ille alius
discipulus: et venerūt ad monumen
tum. Currebant aūt simul: et ille ali-
us discipulus p̄currit citius Petro:
et venit primus ad monumentuz. Et
cum se īclinasset: vidit posita linthe-
amina. non tamen introiuit. Venit
ergo Simon petrus sequens eum: et
introiuit in monumentum. Et vidit
lintheamina posita: et sudarium qd̄
fuerat sup caput eius non cū linthe-
aminibus positum: sed separatim in-
uolutuz in vnum locum. Tunc ergo
introiuit et ille discipulus qui vene-
rat primus ad monumentū: et vidit

j
Jo.ccix.
Mat̄.ccclij.
Mar̄.ccxxxj.
Luc.cccxxxvj.

x
.d. Jo.ccx.

et credidit. Nondum em̄ sciebāt scri-
pturam: quia oportuerat eum a mor
tuis resurgere. Abierunt ergo iterū
discipuli ad semetipsos. e. Maria aūt
stabat ad monumentū foris plorās.
Dum ergo fleret: īclinauit se et pro-
spexit in monumentum. Et vidit du-
os angelos in albis sedentes: vnum
ad caput et vnum ad pedes: vbi po-
situm erat corpus ihu. f. Dicunt ei il
li. Mulier q̄d ploras? Dicit eis. Quia
tulerunt dominum meum: et nescio
vbi posuerunt eū. Hec cum dixisset:
conuersa est retrorsum. et vidit ihm
stantez: et nō sciebat qꝛ ihs est. Dicit
ei ihs. Mulier quid ploras? Quem q̄-
ris? Jlla existimans quia ortulanus
esset: dicit ei. Dn̄e: si tu sustulisti euz
dicito mihi. vbi posuisti eum: et ego
eum tollam. Dicit ei ihs. Maria. Cō-
uersa illa: dicit ei. Rabboni: quod di
citur magister. Dicit ei ihs. Noli me
tangere. Nondum enim ascendi ad
patrem meum. Vade autem ad fra-
tres meos: et dic eis. Ascendo ad pa-
trem meum et patrem vestrum. deuz
meum et deum vestrum. Venit Ma-
ria magdalene annuncians discipu-
lis: quia vidi dominum. et hec dixit
mihi. g. Cum ergo sero esset die illo
vna sabbatorum et fores essent clau-
se vbi erant discipuli cōgregati pro-
pter metum iudeorū: venit ihs ⁊ ste-
tit in medio: et dixit eis. Pax vobis.
Et cum hec dixisset: ostendit eis ma-
nus et lat⁹. z. Gauisi sunt ergo disci
puli viso domino. Dixit ergo eis ite-
rum. Pax vobis. Sicut misit me pa
ter: et ego mitto vos. Hec cum dixis-
set: insufflauit. et dicit eis. Accipite
spiritum sanctum. h. Quorum remi-
seritis peccata: remittunt̄ eis. ⁊ quo
rum retinueritis: retenta sūt. j. Tho
mas autez vnus ex duodecim qui di-
citur didimus: non erat cum eis quā
do venit ihs. Dixerūt ei alij discipuli
Vidimus dominum. Jlle autez dixit
eis. Nisi videro in manibꝫ eius fixu-
ram clauorum. et mittam digitum
meum in locum clauorum: ⁊ mittam
manum meam in latus eius: nō cre-
dam. k. Et post dies octo iterū erant
discipuli eius intus: ⁊ Thomas cum

j
.e. Jo.ccxj.
Mat̄.ccclij.
Mar̄.ccxxxj.
Lu.cccxxxvj.

x
.f. Jo.ccxij.

ix
.g. Jo.ccxiij.
Lu.cccxlj.

x
.z. Jo.ccxiiij.

vij
.h. Jo.ccxv.
Mat̄.clxxxv.

x
.j. Jo.ccxvj.

ix
.k. Jo.ccxvij. ⁊
ccxiij. Lu. ccc-
xlj.

eis. Venit ihs ianuis clausis: ⁊ stetit in medio ⁊ dixit eis. Pax vobis. Deinde dicit Thome. Infer digitum tuum huc et vide manus meas. ⁊ affer manum tuam et mitte in latus meum: et noli esse incredulus: sed fidelis. r .a. Jo.ccxxviij. a. Respondit Thomas ⁊ dixit ei Dominus meus et deus meus. Dicit ei Ihs. Quia vidisti me Thoma credidisti: beati qui non viderunt et crediderunt. Multa quidem ⁊ alia signa fecit ihs in conspectu discipulorum suorum: q̄ non sunt scripta ī libro hoc Hec autem scripta sunt vt credatis: quia ihs est xp̄c filius dei: ⁊ vt credē tes vitam habeatis in nomine eius.

Capitulum .XXI.

ix Jo.ccxix. Lu. xxx. Postea manifestauit se iterum ihs ad mare tyberiadis. Manifestauit autem sic. Erant sīl Simon petrus et Thomas qui dicit didimus et Nathanael qui erat a chana galilee: et filij zebedei: et alij ex discipulis ei⁹ duo. Dicit eis Simon petrus. Vado piscari. Dicunt ei. Venimus et nos tecum. Et exierunt et ascenderūt in nauim ⁊ illa nocte nihil prēdiderunt. Mane autem iam facto stetit ihs in litore: non tamen cognouerūt discipuli q̄a ihs est. Dicit ergo eis ihs. Pueri. nū quid pulmentarium habetis: Respō derunt ei. Non. Dicit eis. Mittite in dexteram nauigij rete: et inuenietis. Miserunt ergo: et iam non valebant illud trahere pre multitudine pisciū. r .b. Jo.ccxx. b. Dicit ergo discipulus ille quem diligebat ihs petro. Dominus est. Simon petrus cum audisset quia dominus est. tunica succinxit se (erat enī nudus) et misit se in mare. Alij autē discipuli nauigio venerunt. Non enī longe erant a terra: sed quasi cubitis ducentis trahentes rete piscium. c. ix .c. Jo.ccxxj. Lu.cccxlj. Vt ergo descenderunt in terram: viderunt prunas positas. et piscem superpositum et panem. Dicit eis ihs. ix .d. Jo.ccxxij. Luce.xxx. Afferte de piscibo quos prendidistis nunc. d. Ascendit Simon petrus et traxit rete in terram: plenū magnis piscibo centumquinquagintatribus. ix .e. Jo.ccxxiij. Luce.cccxlij. Et cum tanti essent: non est scissum rete. e. Dicit eis ihs. Venite prādete.

f. Et nemo audebat discumbentium interrogare eum. tu quis es: scientes quia domin⁹ est. g. Et venit ihs ⁊ accepit panez et dabat eis: et piscem similiter. h. Hoc iam tercio manifestatus est ihs discipulis suis: cum resurrexisset a mortuis. Cum ergo prādidissent. i. dixit simoni petro ihs. Simon iohannis diligis me plus his: Dicit ei. Etiam domine tu scis: quia amo te. k. Dicit ei. Pasce agnos meos. l. Dicit iterum. Simon iohannis diligis me: Ait illi. Etiam domine tu scis q̄ amo te. Dicit ei iteruz. Pasce agnos meos. m. Dicit ei tercio. Simon iohannis amas me: Contristatus est Petrus quia dixit ei tercio amas me: ⁊ dicit ei. Domine tu oīa nosti: tu scis. quia amo te. n. Dicit ei Pasce oues meas. o. Amen dico tibi cum esses iunior cingebas te: et ambulabas vbi volebas. Cum autem senueris extendes manus tuas: et alius te cinget et ducet quo tu nō vis. Hoc autem dixit: significans q̄ morte clarificaturus esset deum. Et cum hoc dixisset: dicit ei. Sequere me. Cōuersus Petrus vidit illum discipulū quē diligebat ihs sequentem: qui et recubuit in cena super pectus eius et dixit: domine. q̄s est qui tradet te: Hūc ergo cum vidisset Petrus: dicit ihu. Domine: hic aūt quid: Dicit ei ihs. Sic eum volo manere: donec veniā. Quid ad te: Tu me sequere. Exiit ergo sermo iste inter fratres: quia discipulus ille non moritur. Et non dixit ei ihs non moritur: sed sic eum volo manere donec veniam. q̄d ad te. Hic est discipulus ille qui testimoniuz perhibet de his. et scripsit hec. Et scim⁹: quia verum est testimonium eius. Sunt autem et alia multa que fecit ihs: que si scribant̄ per singula nec ipsum arbitror mundum capere posse eos qui scribendi sunt libros. Explicit euangelium sm Johannem.

r .f. Jo.ccxxviij. ix .g. Jo.ccxxv. Lu.cccxlj. r .h. Jo.ccxxvj. ix .j. Jo.ccxxvij. Luc.cclxxviij. ix k. Jo.ccxxviij Luc.cclxxviij. r .l. Jo.ccxxix. r .m. Jo.ccxxx. ix .n. Jo.ccxxxj. Luc.cclxxviij. r .o. Jo.ccxxxij.

Incipit p̄fatio sancti Hieronimi ī omnes epistolas sancti pauli.

Primum queritur. Quare post euangelia que supplementū legis sūt. et in q̄bus nobis exempla ⁊ precepta viuēdi plenissime digesta sūt: voluerit apostolus has epistolas ad singulas ecclesias destinare? Hac aūt causa factum videtur. vt scilicet ītitia nascētis ecclesie nouis causis existētibꝫ preueniret: et vt p̄sentia atqꝫ orientia resecaret vitia: et pꝰ futuras excluderet questiones: exemplo ꝓphetarum. qui post editam legem moÿsi ī qua om̄ia dei mandata legebantur. nihilominus tamen doctrina sua rediuiua semper populi compressere paccata: et ꝓpter exempluꝫ viuēdi libros ad nostrā etiam memoriaꝫ transmiserunt. Deinde querit̄: cur nō amplius q̄ decez epistolas ad ecclesias scripserit? Decem sūt em̄ cum ea que dicitur ad hebreos: nam relique quatuor ad discipulos specialiter sunt porrecte. Vt ostenderet nouū non discrepare a veteri testamēto. et se contra legem non facere moÿsi ad numerum primorum decalogi mandatoꝝ suas epistolas destinauit: et quot ille p̄ceptis a pharaone instituit liberatos totidē epistolis a dÿaboli et ÿdolatrie seruitute edocet acquisitos. Naꝫ et duas tabulas lapideas. duorum testamentoꝝ figuram habuisse. viri eruditissimi tradiderūt. Epistolam sane que ad hebreos scribit̄ quidam pauli nō esse affirmant. eoq̄ non sit eius nomine titulata. et ꝓpter sermonis stiliqꝫ distantiam: sꝫ aut barnabe iuxta tertullianum aut luce iuxta quosdā: vel certe clementis discipuli apostolorum et episcopi romane ecclesie post apostolos ordinati. Quibus respondendū ē: si propterea pauli nō erit quia eius non habet nomen: ergo nec alicuius erit: quia nullius nomīe titulatur. Qꝛsi incōueniēs absurdumqꝫ ē: ip̄ius magis esse credenda est que tanto doctrine sue vulget eloquio. Sꝫ qm̄ apud hebreorū ecclesias quasi destructor legis falsa suspitōe habebat̄: voluit tacito nomīe de figuris legis: et veritate xp̄i reddere rationem: ne odium nominis. frōte prelati. vtilitatem excluderet lectōnis. Non est sane miꝝ si eloquentior videatur in proprio id est hebreo q̄ in pegrino. id ē in greco: q̄ cetere epistole sunt scripte sermone. Mouet etiam quosdam quare romanorū epistola in primo sit posita: cum eā non primo scriptam ratio manifestet. Nā hanc se ꝓficiscentē hierosolimam scripsisse testat̄ cū corinthios et alios iaꝫ ante vt ministeriuꝫ quod secū portaturus erat colligerēt litteris adhortatus sit. Sed inde intelligi quidā volūt ita omnes epistolas ordinatas: vt prima poneret̄ q̄uis posterior fuerit ꝺstinata vt ꝑ singulas epistolas gradibus ad perfectiora veniretur. Romanoꝝ nāqꝫ pleriqꝫ tā rudes erāt. vt nō intelligerēt dei se gratia. et nō suis meritis esse saluatos: et ob hoc duo inter se populi ꝯflictarēt. Iccirco illos indigere asserit corrigi: vitia gētilitatis priora ꝯmemorās. Corinthijs aūt iam dicit scientie grām eē cōcessā: et nō tam oēs increpat: q̄ cur peccātes increpauerūt: reprehendit sicut ait. Auditur inter vos fornicatō. Et iteꝝ. Cōgregatis vobis cum meo spiritu: tradere huiuscemōi sathane. In secūda ṽo laudātur: et vt magis ac magis ꝓfitiāt: ꝯmonētur. Galathe ṽo iam nullius criminis arguunt̄ nisi hoc tm̄. q̄ callidissimis pseudo apostolis crediderūt. Ephesij sane nulla reprehēsione sed multa laude sūt digni: qꝛ fidē apostolicā seruauerūt. Philipenses etiam multomagis collaudant̄: q̄ nec audire q̄dē falsos apl̄os voluerūt. Thessalonicēses nihilominꝰ ī duabꝫ epistolis om̄i laude ꝓsequit̄: eoq̄ nō solū fidē īcōcussā ꝟuauerint veritatis: sꝫ etiā ī ꝑsecutōe ciuiū fuerint ꝯstātes inuēti. Colosenses autē tales erāt: vt cū ab apostolo visi corꝑaliter nō fuissēt: hac laude digni haberent̄. Etsi corpore inquit absens sum: sed spiritu vobiscū sū gaudēs. et videns ordinem vestrum De hebreis ṽo q̄d dicēdū ē. quoꝝ thessalonicēses q̄ plurimū laudati sūt. imitatores facti eē dicunt̄? Sicut ip̄e ait. Et vos fratres imitatores facti estis ecclesiarū dei q̄ sūt in iudea: eadem em̄ passi estis et vos a ꝯtribulibꝫ vestris: q̄ ⁊ illi a iudeis. Apud ip̄os q̄ꝫ hebreos eadeꝫ cōmemorat: dicēs. Nam et vinctis cōpassi estis: et rapinam bonoꝝ vestrorum cum gaudio suscepistis cognoscentes vos habere meliorē et manentem substantiam. Finit Prologus.

259

¶ Incipit plogus specialis in epistolam ad Romanos.

ROmani sūt qui ex iu
deis et gentibus crediderunt. Hi superba contentione vole-
bant se alterutrū supponere. Nam iudei dicebant. Nos sumus popul⁹ dei. quos ab initio dilexit et fouit nos cir-
cūcisi ex genere abraham. sancta descendi mus ex stirpe: et notus retro apud iudeaz tm̄ deus. Nos de egipto signis dei et virtu tibus liberati mare sicco pertransiuimus pede: cū inimicos nostros grauissimi flu-
ctus īuoluerunt. Nobis pluit manna do-
minus in deserto: et quasi filijs suis celeste pabulum ministrauit. Nos die noctuq; in colūna nubis ignisq; precessit: vt nobis ī inuio iter ostenderet. Atq; vt cetera eius circa nos immēsa beneficia taceam⁹: nos soli digni fuimus dei legem accipere ⁊ vo cem dei loquentis audire: eiusq; cognosce-
re voluntatem. In qua lege nobis p̄mis-
sus est xp̄c ad quos etiā ipe se venisse te-
status ē: dicens. nō veni nisi ad oues que perierant domus isrl̄: cum vos canes po-
tiusq; homines appellauerit. Equum ne ḡ est vt ydola hodie deserentes. quibus ab initio deseruistis nobis comparemini: ⁊ ñ potius in proselitorum locum ex legis au ctoritate ⁊ p̄suetudine deputemini: Et hoc ip̄m non merebamini: nisi quia larga sem per dei clemētia voluit vos ad nostrā imi tationem admittere. Gentes etiaz econtr̄io respondebant. Quanto em̄ maiora er ga vos dei beneficia narraueritis: tanto maioris vos criminis reos eē mōstrabitis Semper enim his omnibus extitistis in-
grati. Nam ipis pedibus q̄bo aridum ma-
re trāsistis. ludebatis ante ydola que feci-
stis: et ipo ore quo pauloante ob necem aduersariorum domino cantaueratis: si-
mulacra vobis fieri poposcitis: illis ocu-
lis: quibus venerādo deum ī nube vl̄ igne ꝓspicere solebatis: simulacra intuebami-
ni. Manna q̄z vobis fastidio fuit: et semp in deserto contra dominum murmurastis ad egyptum vnde vos manu valida eiece rat redire cupientes. Quid plura: Ita pa tres vestri crebra ꝓuocatione dominū ir-
ritauerunt: vt omnes in heremo morerentur: nec plus ex senioribus eorum q̄ duo homines terram repromissionis intrarēt. Sed quid antiqua replicamus: cum etiā si illa minime fecissetis. de hoc solo. nemo vos dignos venia iudicaret. q̄ dominum xp̄m ꝓphetarum semper vobis vocibus re promissum nonsolum suscipere noluistis sedetiam morte pessima peremistis: Quē vt nos cognouimus statim credidim⁹: cū nobis de eo antea non fuerit predicatum Unde probatur: q̄ ydolis fuiuim⁹. nō ob-
stinationi mentis: sed ignorātie deputan dum. Qui enim cognitum ilico sequimur olim vtiq; sequeremur si antea cognouis-
semus. Dic autem vos de generis nobili-
tate iactatis: quasi non morum imitatio magis q̄ naturalis natiuitas filios vos fa ciat esse sanctorum. Deinde esau et ismael cum de stirpe sint abrahe: minime tamen in filios reputantur. His taliter altercā-
tibus Apostolus se medium interponēs ita partiz dirimit questiones. vt neutrū eorum sua iustitia salutem meruisse cōfir met: ambos vo populos et scienter ⁊ gra-
uiter deliquisse: iudeos q̄ per preuaricati-
onem legis deum inhonorauerīt. gentes vo q̄ cū cognitū de creatura creatorem vt deum debuerint venerari. gloriam eius in manufacta mutauerint simulacra: vtros-
q; etiam similiter veniam consecutos. eq̄-
les eē veracissima ratione demonstrat: p̄-
sertim cum in eadem lege predictum et iu deos et gentes ad xp̄i fidem vocandos eē ostēdat. Quobrem vicissim eos humiliās: ad pacem et concordiam cohortat. ¶ Finit Prologus.

Incipit argumentum.

ROmani sunt partis
ytalie. His preuenti sunt a fal-
sis apostolis: ⁊ sub nomine do mini nostri ihu xp̄i in legem et prophetas erant indocti. Hos reuocat apostolus ad veram et euangelicam fidez scribēs eis a corintho. Explicit argumētū.

¶ Incipit epistola beati pauli apostoli ad Romanos.

¶ Capitulum primum.

Paulus seruꝰ ihū xpi. vocatus apostolus segregatꝰ in euāgeliū dei. qđ ante pmiserat p ꝓphās suos in scripturis sāctis de filio suo. q̄ factꝰ est ei ex semine dauid ſm carnē: q̄ ꝑdestinatus est filiꝰ dei in virtute ſm spiritū sāctificatōis ex resurrectōe mortuoꝝ ihū xpi dñi nr̄i: p quem accepimꝰ gratiā et apl'atū ad obediendū fidei in oib⁹ gētib⁹ p noīe eiꝰ: in q̄b⁹ estis et vos vocati ihū xpi: oib⁹ q̄ sūt rome: dilectis dī vocatis sāctis. Grā vobis et pax a deo pr̄e et dño nr̄o ihū xpo. Primū quidē gr̄as ago deo meo p ihm xpm p oib⁹ vobis q̄r fides vr̄a ānūciat̄ in vniuerso mūdo. Testis em̄ mihi ē deꝰ cui seruio in spiritu meo in euāgelio filij eius: q̄ sine intermissione memoriā vr̄i facio sp in orōib⁹ meis: obsecrās si quo tandē aliquādo ꝓsperū iter habeā in volūtate dei venīdi ad vos. Desidero em̄ videre vos: vt aliq̄d imptiar vob gratie spiritualis ad cōfirmādos vos. id ē simul ꝓsolari in vobis p eaz que inuicē ē fidez vr̄az atq̄ meā. Nolo aūt vos ignorare fr̄es q̄r sepe ꝓposui venire ad vos et phibitꝰ sū vsq̄ adhuc: vt aliquē fructū habeam in vobis sicut et in ceteris gētib⁹. Grecis ac barbaris sapiētib⁹ et insipiētib⁹ debitor sū itaq̄ qđ in me pmptū ē et vobis q̄ r̄o me estis euāgelizare. Nō em̄ erubesco euāgeliū. Virtꝰ em̄ dei ē in salutē oī credēti: iudeo primū et greco. Justitia em̄ dei in eo revelat̄ ex fide in fidē: sicut scriptū ē. Justꝰ aūt ex fide viuit. Revelat̄ em̄ ira dei de celo sup omnē impietatē et iniusticiā hoim eoꝝ qui veritatē dei in iiustitia detinent: q̄r quod notū ē dei manifestū ē in illis. Deꝰ em̄ illis revelauit. Invisibilia em̄ ipius a creatura mūdi p ea que facta sūt intellecta ꝓspiciūt̄: sēpiterna q̄q̄ eius v̄tus et diuinitas ita vt sint inexcusabiles. Quia cuz cognouissēt deū nō sicut deū glorificaueř aut grās egerūt: sz euanuerūt in cogitatōib⁹ suis: et obscuratū ē insipiēs cor eorū. Dicētes em̄ se eē sapiētes: stulti facti sunt Et mutauerūt gloriā incorruptibil' dei in similitudinez ymaginis corruptibilis hoīs et volucrū et quadrupedū et serpētium. Propter quod tradidit illos deꝰ in desiderio cordis eoꝝ in imūditiā: vt ꝓtumelijs afficiant corpa sua in semetipis. Qui a cōmutauerūt veritatē dei in mendatiū: et coluerūt et seruierūt creature potiusq̄ creatori: q̄ ē benedictꝰ in secula Amen. Propter ea tradidit illos deus in passiones ignominie. Nā femie eoꝝ imutauerūt naturalē vsuz in eū vsū qui est ꝰ naturā. Similiter aūt et masculi relicto naturali vsu femie exarserūt in desideriis suis inuicē: masculi in masculos turpitudinē operantes: et mercedem quā oportuit erroris sui in semetipis recipientes. Et sicut nō ꝓbauerūt deū habere in notitia: tradidit illos deus in reprobū sēsuz vt faciāt ea que nō ꝓueniūt: repletos oīi iniq̄tate. malitia. fornicatōe. auaritia. nequitia. plenos inuidia. homicidijs. ꝓtētōne. dolo. malignitate susurrones. detractores. deo odibiles. ꝓtumeliosos. supbos. elatos inuentores malorꝝ. parentibus non obedientes. insipientes. incōpositos. sine affectōe absq̄ federe. sine misericordia. Qui cū iustitiā dei cognouissēt. nō intellexerūt q̄m q̄ talia agūt digni sūt morte: nonsolum q̄ ea faciunt: sz etiā qui ꝓsentiūt facientibus.

Capitulum .II.

Propter quod inexcusabil'es o homo oīs qui iudicas. In q̄ em̄ iudicas alterꝝ: teipm cōdemnas. Eadem ei agis q̄ iudicas. Scimꝰ ei q̄m iuditiū dei ē ſm veritatē in eos q̄ talia agūt. Existimas aūt hoc o homo q̄ iudicas eos q̄ talia agūt et facis ea: q̄r nō effugies iuditiuz dei: An diuitias bonitatis eius et pacientie et lōganimitatis ꝓtēnis: Ignoras q̄m benignitas dei ad penitētiā te adducit: ſm aūt duritiā tuā et impenitēs cor thesaurizas tibi irā in die ire et revelatōis iusti iuditij dei: q̄ reddet vnicuiq̄ ſm opa eiꝰ. His quidē q̄ ſm pacientiam boni operis: gloriā et honorē et incorruptōz q̄rentib⁹ vitā eternā. His aūt q̄ sūt ex ꝓtentōe et q̄ ñ acq̄escūt veritati. credūt aūt iniq̄tati: ira et indignatō. tribulatio et āgustia in oēz aiaz hoīs operantis malū: iudei primū et greci. Gloria aūt et honor et pax omni operāti bonū: iudeo pmū et greco. Nō enim est acceptō ꝓsonarū apud deū. Quicūq̄ enim sine lege peccauerūt. sine lege pibūt: et q̄cūq̄ in lege peccauerūt: p legē iudicabunt Non enim auditores legis iusti sunt apud

deū: sed factores legis iustificabūt. Cū em̃ gẽtes q̃ legẽ nō habẽt naturaliter ea q̃ legis sūt: faciūt. eiusmodi legẽ ñ habẽtes ipi sibi sũt lex: q̃ ostẽdūt op9 legis scriptū i cordibꝫ suis: testimoniū reddẽte illis ꝓsciẽtia ipoꝝ et inter seinuicẽ cogitatõnū excusãtiū aut etiã defendentiū: in die cū iudicabit deus occulta hominū ſm euãgeliū meum p ihm xpm. Si aūt tu iudeus cognominaris et requiescis in lege. et gloriaris in deo. et nosti volũtatẽ eius. et ꝓbas vtiliora īstruct9 p legẽ. confidis teipm eẽ ducẽ cecoꝝ. lumẽ eoꝝ q̃ i tenebris sūt. eruditorem insipientiū. magistrū infantiū. habentẽ formã sciẽtie et veritatis i lege: q̃ ergo alium doces: teipm nõ doces. Qui ꝓdicas nõ furandū: furaris. qui dicis nõ mechandum: mecharis. Qui abominaris ydola: sacrilegiũ facis. Qui i lege gloriaris: p ꝓuaricatiõem legis deū inhonoras. Nomẽ em̃ dei p vos blasphematr inter gẽtes: sicut scriptū ẽ. Circũcisio q̃dẽ ꝓdest si legẽ obſues. si aũt ꝓuaricator legis sis: circũcisio tua ꝓputium facta ẽ. Si igit ꝓputiũ iustitias legis custodiat: nõne ꝓputiũ illi9 i circũcisione reputabit: Et iudicabit id q̃d ex natura ẽ ꝓputiũ legẽ cõsumãs: te q̃ p litterã et circũcisionẽ ꝓuaricator legis es. Nõ em̃ qui in manifesto iudeus ẽ neq̃ q̃ i mãifesto i carne est circũcisio: sed qui i abscõdito iude9 ẽ et circũcisio cordis in spiritu non littera: cuius laus non ex hominꝫ sꝫ ex deo est.

Capitulum .III.

Quid ergo amplius iudeo est. aut q̃ utilitas circũcisiõis Multũ p omnẽ modũ. Primũ q̃dẽ quia credita sũt illis eloquia dei. Quid em̃ si quidã illoꝝ nõ crediderũt: Nũq̃d incredulitas illoꝝ fidẽ dei euacuauit: Absit. Est aũt de9 verax: omnis aũt hõ mẽdax sicut scriptũ ẽ: vt iustificeris i ſmonibꝫ tuis et vincas cũ iudicaris. Si aũt iniq̃tas nostra iustitiã dei cõmẽdat: quid dicem9: Nũquid iniqu9 ẽ de9. q̃ infert irã: ſm hominẽꝫ dico. Absit. Alioq̃n quõ iudicabit de9 hũc mundũ: Si em̃ veritas dei i meo mẽdatio habũdauit in gloriã ipius: q̃d adhuc et ego tanq̃ peccator iudicor et nõ sicut blasphemamur. et sicut aiũt quidã nos dicere. faciamus mala vt veniãt bona: Quoꝝ damnatio iusta ẽ. Quid g̃: Precellimus eos: nequaq̃. Causati em̃ sum9 iudeos et grecos omnes sub peccato eẽ: sicut scriptũ ẽ. Quia nõ ẽ iustus quisq̃: nõ ẽ intelligens: nõ ẽ requirẽs deũ. Omnes declinauerunt simul inutiles facti sũt: nõ ẽ qui faciat bonũ nõ est vsq̃ ad vnũ. Sepulcrũ patens ẽ guttur eoꝝ: linguis suis dolose agebant: venenũ aspidũ sub labijs eoꝝ. Quorum os maledictõe et amaritudine plenũ ẽ: veloces pedes eoꝝ ad effũdendũ sanguinẽ. Cõtritio et infelicitas i vijs eoꝝ: et viã pacis nõ cognouerũt: nõ ẽ timor dei añ oculos eoꝝ. Scim9 aũt. qm̃ q̃cũq̃ lex loquit his q̃ i lege sũt: loq̃tur: Vt omne os obstruat et subdit9 fiat oĩs mũd9 deo: quia ex opibꝫ legis nõ iustificabit omnis caro corã illo Per legẽ em̃ cognitio peccati. Nũc aũt iustitia dei sine lege manifestata ẽ: testificata a lege et ꝓphetis. Justitia aũt dei ẽ per fidẽ ihu xpi: i oẽs et sup oẽs qui credũt in eũ. Nõ em̃ ẽ distinctõ. Omnes ei peccauerũt: et egẽt gloria dei. Justificati gratis p grãm ipius p redẽptiõem q̃ ẽ i xpo ihu: quez ꝓposuit deus propitiatorem p fidem in sãguine ipius ad ostẽsionẽ iustitie sue propter remissionẽ pcedentiũ delictoꝝ i sustẽtatõe dei ad ostẽsionẽ iustitie ei9 in hoc tẽpore: vt sit ipe iust9 et iustificãs eũ qui ex fide ẽ ihu xpi. Vbi ẽ g̃ gloriatõ tua: Exclusa est. Per quã legẽ: Factoꝝ. Nõ. Sꝫ p legẽ fidei. Arbitramur em̃ iustificari hoĩeꝫ per fidẽ: sine operibus legis. An iudeorum Nõne ẽ gentiũ: Immo et gentiuꝫ. Quoniamquidez vnus est deus qui iustificat circũcisionem ex fide: et preputium per fidez Legem ergo destruimus per fidem: Absit sed legem statuimus.

Capitulum .IIII.

Quid ergo dicemus inuenisse abrahã prem nr̃m ſm carnẽ: Si em̃ abrahã ex opibꝫ iustificat9 ẽ. habet gloriã: sꝫ nõ apud deũ. Quid em̃ scriptura dicit: Credidit abrahã deo: et reputatũ ẽ illi ad iustitiã. Ei aũt q̃ opatur. merces ñ imputat ſm grãꝫ: sꝫ ſm debituꝫ Ei vo q̃ ñ opat. credẽti aũt i eũ q̃ iustificat impiuꝫ reputat fides ei9 ad iustitiam ſm ꝓpositũ gratie dei: sicut et dauid dic beatitudinẽ hominis cui de9 accepto fert iustitiam sine operibus. Beati quoꝝ remisse sũt iniq̃tates et q̃ꝝ tecta sũt pcã. Beat9

vir cui nō iputauit dñs peccatū. Beatitudo ḡ hec ī circūcisione tm̄ manet: an etiaz ī ꝓputio: Dicim⁹ eī: q⁹ reputata ẽ abrahe fides ad iustitiā. Quō ḡ reputata est: In circūcisione: an in ꝓputio. Nō ī circūcisione: sz in ꝓputio. Et signū accepit circūcisionis signaculū iustitie fidei q̄ ẽ in ꝓputō vt sit pater oīm credẽtiū ꝑ ꝓputiū: vt reputet̄ & illis ad iustitiā. Et sit pr̄ circūcisionis: non his tm̄ qui sunt in circūcisione sed et his q̄ sectant̄ vestigia fidei que ẽ in ꝓputio pr̄is nr̄i abrahe. Nō eī ꝑ legē ꝓmissio abrahe aut semī ei⁹ vt heres eēt mūdi: sz ꝑ iustitiā fidei. Si em̄ q̄ ex lege heredes sūt. exinanita ẽ fides: abolita est ꝓmissio. Lex em̄ irā opat̄. Vbi em̄ non ẽ lex: nec ꝓuaricatō. ideo ex fide: vt ſm grām firma sit ꝓmissio oīi semini. Nō ei qui ex lege ẽ solū: sz et ei q̄ ex fide ẽ abrahe qui ẽ pater omniū nr̄m: sicut scriptū ẽ. Quia patrez multaꝝ gentiū posui te añ deū cui credidisti: qui viuificat mortuos: et vocat ea q̄ nō sūt tanq̄ ea q̄ sūt. Qui ꝓ spem in spem credidit: vt fieret pater multaꝝ gentium. ſm qđ dictū ẽ ei. Sic erit semẽ tuuz: sicut stelle celi & sic arena q̄ ẽ ī litore maris. Et nō infirmat⁹ ẽ ī fide: nec cōsiderauit corp⁹ suū emortuū. cū iā fere centū eēt ānoꝝ: & emortuā vuluā sare. In repromissione etiā dei nō hesitauit diffidētia: sz ꝓfortat⁹ ẽ fide dās gloriā deo: plenissime sciēs. q̄ q̄cūq̄ ꝓmisit de⁹ potēs ẽ et facē. Ideo et ꝝputatū ẽ illi ad iustitiā. Nō ẽ aūt scriptū tm̄ ꝓpter ipm̄ q̄ reputatū ẽ illi ad iustitiā sed et ꝓpter nos q̄bus reputabit̄ credẽtibo ī eū q̄ suscitauit ihm̄ xp̄m dñm nr̄m a mortuis: q̄ tradit⁹ ẽ ꝓpter delicta nr̄a. et resurrexit ꝓpter iustificatōz nr̄am. Capi. V.

Iustificati ergo ex fide pacē habeam⁹ ad deū ꝑ dñm nr̄m ihm̄ xp̄m: ꝑ quē habem⁹ accessum ꝑ fidē ī grām istā: ī qua stam⁹ & gloriamur in spe glorie filioꝝ dei. Non solū aūt: sed & gloriamur ī tribulatōib⁹: sciētes q̄ tribulatio pacientiā opat̄: paciētia aūt ꝓbationē ꝓbatō vo spem. Spes aūt ñ ꝓfūdit: q̄ caritas dei diffusa ẽ in cordib⁹ nr̄is: ꝑ spiritūsanctū q̄ dat⁹ ẽ nob. Vt q̄d em̄ xp̄c cū adhuc infirmi essem⁹ ſm tps ꝓ impijs mortuus ẽ: Vix em̄ ꝓ iusto q̄s moriet̄. Nā ꝓ bono forsitan quis audeat mori. Cōmendat aūt caritatē suaz deus in nobis: q̄m̄ si cuz adhuc peccatores essemus ſm tps xp̄c ꝓ nobis mortuus ẽ. Multo igit̄ magis nunc iustificati in sāguine ipius salui erim⁹ ab ira ꝑ ipm̄. Si em̄ cū inimici essem⁹ reconciliati sum⁹ deo. ꝑ mortē filij eius: multomagis reconciliati salui erim⁹ ī vita ipi⁹. Nō solū aūt: sz & gloriamur ī deo ꝑ dñm nr̄m ihm̄ xp̄m: ꝑ quē nūc recōciliatōez accepim⁹. Propterea sicut ꝑ vnum hominē peccatū in hūc mundū intrauit et ꝑ peccatū mors: et ita ī omnes homines mors ptrāsijt: in q̄ omnes peccauerūt. Vsq̄ ad legē enim peccatū erat ī mūdo. Peccatū aūt nō imputabat̄ cū lex ñ eēt: sz regnauit mors ab adā vsq̄ ad moysen. etiā in eos q̄ ñ peccauerūt ī similitudinē ꝓuaricatōis ade qui ẽ forma futuri. Sz nō sicut delictū: ita & donū. Si em̄ vnius delicto multi mortui sūt multomagis gratia dei et donū. in gratia vni⁹ hois ihu xp̄i. in plēs habūdauit. Et ñ sicut ꝑ vnū peccatū: ita et donū. Nā iudiciū ex vno in ꝯdēnatōez: grā aūt ex multis delictis in iustificatōz. Si em̄ vni⁹ delicto mors regnauit ꝑ vnū: multomagis habundantiā gr̄e et donatōis et iustitie accipiētes in vita regnabūt ꝑ vnū ihm̄ xp̄m. Igit̄ sicut ꝑ vni⁹ delictū in oēs homines ī cōdemnatōem: sic et ꝑ vni⁹ iustitiā in oēs homines in iustificatōz vite. Sicut eī ꝑ inobedientiā vni⁹ hois peccatores ꝯstituti sūt multi: ita et ꝑ vni⁹ obediētiā iusti ꝯstituēt̄ tur multi. Lex aūt subintrauit vt habundaret delictū. Vbi aūt habūdauit delictuz superhabūdauit et grā: vt sicut regnauit peccatū ī mortē. ita et gratia regnet ꝑ iustitiā ī vitā eternā. ꝑ ihm̄ xp̄m dominum nostrum. Capitu. VI.

Quid ergo dicem⁹. Manebim⁹ ī peccato: vt grā habūdet: Absit. Qui em̄ mortui sum⁹ peccato: quō adhuc viuem⁹ ī illo: An ignoratis fr̄es: q̄ quicūq̄ baptizati sum⁹ ī xp̄o ihu ī mortē ipius baptizati sum⁹: Consepulti ei sum⁹ cū illo ꝑ baptismū ī mortē: vt quō xp̄c surrexit a mortuis ꝑ gl̄iam p̄ris ita & nos ī nouitate vite ābulem⁹. Si ei ꝯplantati facti sum⁹ similitudini mortis ei⁹: simul et resurrectōnis erimus. Hoc sciētes q̄ vet⁹ hō nr̄ simul crucifixus ẽ vt destruat̄ corp⁹ pcī: vt vltr̄ nō seruiam⁹ pcō. Qui

eī mortu⁹ē:iustificat⁹ē a peccato. Si aūt mortui sum⁹cū xp̄o credim⁹ qz simul etiā viuem⁹cuz xp̄o:sciētes q xp̄c resurgēs ex mortuis iā nō morit̄: mors illi vltra non dominabitur. Qz eniz mortuus ē peccato. mortu⁹ ē semel.q aī viuit:viuit deo. Ita et vos existimate vos mortuos quidē esse peccato:viuētes aūt deo ī xp̄o iēu. Nō ergo regnet peccatū in vr̄o mortali corpe: vt obediatis concupiscētijs ei⁹. Neq3 exhibeatis mēbra vr̄a arma iniqtatis peccato:sz exhibete vos deo tāq̄ ex mortuis viuētes:z mēbra vr̄a arma iustitie deo. Peccatū em̄ vobis nō dñabit̄. Nō em̄ sub lege estis:sz sub grā. Quid g̃: Peccabim⁹:qm̄ nō sum⁹ sub lege sz sub grā: Absit. An nescitis qm̄ cui exhibetis vos ꝓuos ad obediendū: ꝓui estis ei⁹ cui obedistis. siue peccati ad mortē siue obeditōis ad iustitiam Grās aūt ago deo.q fuistis ꝓui peccati: obedistis aūt ex corde. in eā formā doctrine in q̄ traditi estis. Liberati aūt a peccato:serui facti estis iustitie. Humanū dico ꝓpter infirmitatē carnis vr̄e. Sicut eniz exhibuistis mēbra vr̄a ꝓuire īmūditie z iniqtati ad iniqtatē:ita nūc exhibete membra vr̄a ꝓuire iustitie in sāctificatōez. Cū em̄ serui essetis peccati:liberi fuistis iustitie. Quē g̃ fructū habuistis tūc ī illis:ī q̄bus nūc erubescitis: Nā finis illoz mors ē. Nūc vo liberati a peccato. ꝓui aūt facti deo:habetis fructū vestrū in sāctificatōez finē vo vitā eternā. Stipēdia em̄ peccati mors:grā autē dei vita eterna. in xp̄o iēu domino nostro. Capi. VII.

Ignoratis fratres scientibo em̄ legē loq̄r:qz lex in hoie dñat̄ quāto tpe viuit: Nam q̄ sub viro ē mulier:viuēte viro alligata ē legi. Si aūt mortu⁹ fuerit vir eius: soluta ē a lege viri. Igit̄ viuente viro vocabit̄ adultera si fuerit cū alio viro. si aūt mortu⁹ fuerit vir ei⁹: liberata ē a lege viri: vt nō sit adultā si fuēit cū alio viro. itaq3 fr̄es mei et vos mortificati estis legi p corpus xp̄i vt sitis alterius q̄ ex mortuis resurrexit: vt fructificetis deo. Cū eī essem⁹ in carne passiones peccatoz q̄ p legē erāt:opabantur in mēbris nr̄is: vt fructificarēt morti Nūc aūt soluti sum⁹ a lege mortis. ī q̄ detinebamur: ita vt ꝓuiam⁹ī nouitate spiritus et nō ī vetustate litterę. Quid g̃ dicemus: Lex peccatū ē: Absit. Sed peccatuz nō cognouī: nisi p legē. nā concupiscentiam nesciebā: nisi lex dicēt. Nō concupisces. Occasione aūt accepta. peccatū p mandatuz opatū ē in me omnē concupiscentiaz. Sine lege em̄ peccatū mortuū erat. Ego aūt viuebā sine lege aliq̄n. Sz cū venisset mandatū: peccatū reuixit. Ego aūt mortu⁹ sū et inuentū ē mihi mādatū quod erat ad vitā: hoc eē ad mortē. Nā peccatū occasiōe accepta p mandatū seduxit me: et p illud occidit. Itaq3 lex quidē sancta: et mandatū sanctū et iustū et bonū. Qd̄ g̃ bonū est mihi factū est mors: Absit. sz peccatuz vt appareat peccatū p bonū opatum ē mihi mortē. vt fiat sup̄ modū peccās peccatuz p mandatū. Scim⁹ em̄: qz lex spiritualis ē. Ego aūt carnalis sū: venūdatus sub peccato. Quod em̄ operor nō intelligo. Nō em̄ qd̄ volo bonū hoc ago: sz quod odio malum illud facio. Si autē qd̄ nolo illud facio: consētio legi q̄m bona ē. Nūc aūt iā nō ego operor illud sz qd̄ habitat ī me peccatū. Scio em̄: qz nō habitat ī me hoc ē in carne mea bonū. Naz velle adiacet mihi: pficere aūt bonū nō inuenio. Non eī quod volo bonū hoc facio: sz quod nolo malum hoc ago. Si aūt qd̄ nolo illud facio: iam nō ego operor illud: sed qd̄ habitat in me peccatū. Inuenio igit̄ legē volēti mihi facere bonū: q̄m mihi malū adiacet. Cōdelector em̄ legi dei ꝼm interiorē hoiem. Video aūt aliā legē ī mēbris meis. repugnantez legi mētis mee: z captiuantē me ī lege peccati que ē ī mēbris meis. Infelix ego hō: quis me liberabit de corpe mortis huius: Gratia dei p iēm xp̄m dominū nostrum. Igit̄ egoipe mēte ꝓuio lege dei: carne aūt legi peccati. Capitulū. VIII.

Nihil ergo nūc dānati sunt his q̄ sūt ī xp̄o iēu: q̄ non ꝼm carnē âbulāt. Lex em̄ spiritus vite in xp̄o iēu: liberauit me a lege peccati et mortis. Nam qd̄ impossibile erat legi ī quo infirmabat̄ p carnē: deus filium suum mittēs in similitudinē carnis peccati z de peccato dānauit peccatū ī carne. vt iustificatō legis implerēt̄ in nobis: q̄ nō ꝼm carnē ambulamus: sz ꝼm spiritū. Qui em̄ ꝼm carnē sūt. q̄ carnis sūt: sapiūt. qui vo

ꝺm spiritū sūt. q̄ sūt spūs: sentiūt. Nā pru dētia carnis mors ē: ꝓ rudētia aūt spiritus vita et pax. Qm̄ sapīa carnis inimica est deo. Legi em̄ dei nō ē subiecta: nec em̄ pt̄. Qui aūt in carne sūt deo placē nō possūt Vos aūt i carne nō estis sz̄ i spiritu: si tn̄ spūs dei hītat i vob. Siq̄s aūt spm̄ xpi n̄ habet: hic nō ē ei⁹. Si aūt xp̄c i vobis est: corp⁹ quidē mortuū ē ꝑ pt̄ peccatū: spūs vo viuit ꝑ iustificatōz. Q̄si spūs ei⁹ q̄ suscitauit ih̄m a mortuis habitat in vobis: q̄ suscitauit ih̄m xp̄m a mortuis viuificabit et mortalia corpa vīa: ꝑ ĩhabitātē spm̄ ei⁹ i vobis. Ergo fratres debitores sum⁹ n̄ carni vt ꝺm carnē viuam⁹. Si ei ꝺm carnē vixeritis: moriemi. si aūt spiritu facta carnis mortificaueritis: viuetis. q̄cūq̄ ei spū dei agunt̄: hi sūt filij dei. Nō enim accepistis spm̄ ꝺuitutis itez̄ i timore: sed accepistis spiritū adoptōis filioz̄ dei: in q̄ clamam⁹ abba pater. Ipe em̄ spūs testimoniū reddet spiritui nr̄o: q̄ sum⁹ filij dei Si aūt filij z̄ heredes: heredes quidē dei coheredes aūt xp̄i: si tn̄ cōpatimur vt et simul ꝯglorificemur. Existimo em̄: q̄ nō sūt cōdigne passiones hui⁹ tp̄is ad futurā gloriam. q̄ reuelabit̄ i nob. Nā expectatō creature reuelatōz filioz̄ dei expectat. Vanitati em̄ creatura subiecta ē nō volēs. sz̄ ꝑ pt̄ eū q̄ subiecit eā i spe: q̄z et ipa creatura liberabit̄ a ꝺuitute corruptōis i libertatē glorie filioz̄ dei. Scim⁹ em̄: q̄ oīs creatura ingemiscit et parturit vsq̄ adhuc. nō solum aūt illa: sz̄ et nosip̄i p̄mitias spūs habētes z ip̄i int̄ nos gemim⁹ adoptōez filioz̄ dei: expectātes redemptōz corpis n̄ri. Spe ei salui facti sum⁹. Spes aūt q̄ videt̄ nō est spes. Nā qđ videt q̄s q̄d spat? Si aūt qđ nō vidm⁹ speram⁹: p̄ pacīaz expectam⁹. Similiter aūt z spūs adiuuat infirmitatem n̄ram. Nā quid oremus sic oportet nescim⁹: sz̄ ipe spūs postulat ꝑ nob gemētibo ĩenarrabilibo. Qui aūt ꝺuat corda. scit q̄d desideret sp̄s: q̄z ꝺm deū postulat ꝑ sāctis. Scim⁹ aūt qm̄ diligētibo deū: oīa coopant̄ in bonū: his q̄ ꝺm ꝓpositum vocati sūt sācti. Nam quos p̄sciuit et p̄destinauit ꝓformes fieri ymaginis filij sui: vt sit ipe p̄mogenitus in multis frib. Quos aūt p̄destinauit hos et vocauit. et quos vocauit: hos z iustificauit. Quos aūt iustificauit: illos et magnificauit. Quid ergo dicem⁹ ad hec? Si de⁹ ꝑ nobis: q̄s ꝺ nos? Qui etiaz ꝑprio filio nō pepcit: sz̄ ꝑ nobis oīb⁹ tradidit illum. Quō nō etiam cū illo omnia nob⁹ donauit? Quis accusabit aduersus electos dei Deus iustificat. Quis ē qui condemnet? Xp̄c ih̄s q̄ mortuus ē ymo q̄ z resurrexit qui ē ad dexterā dei: qui etiā interpellat ꝑ nobis. Quis ergo nos sepe⁹abit a caritate xp̄i? Tribulatio an angustia an fames an nuditas an piculū: an psecutio an gladi⁹? Sicut scriptū ē. Quia ꝓpter te mortificamur tota die: estimati sum⁹ sicut oues occisionis. Sz̄ in his omnib⁹ supam⁹ ꝓpter eū qui dilexit nos. Cert⁹ sū em̄: quia neq̄ mors neq̄ vita neq̄ angeli neq̄ p̄ncipat⁹ neq̄ ꝺtutes neq̄ instantia neq̄ futura neq̄ fortitudo neq̄ altitudo neq̄ ꝑfundū neq̄ creatura alia poterit nos separe a caritate dei: que est i xp̄o ih̄u dño nostro.

Capitulum .IX.

Veritatem dico in xp̄o ih̄u. nō mētior. testimonium mihi phibēte ꝑscientia mea in spūsācto: qm̄ tristitia mihi ē magna: z p̄tinu⁹ dolor cordi meo. Optabā ei ego ipe anathema ee a xp̄o ꝑ frib⁹ meis q̄ sūt cognati mei. ꝺm carnē q̄ sūt israelitē: quoz̄ adoptō ē filioz̄ et gloria et testamentū et legislatio et obsequiū et ꝓmissa quoz̄ patres ex quib⁹ xp̄c ꝺm carnē. qui ē sup oīa de⁹ benedict⁹ i secula Amen. Nō aūt q̄ exciderit ꝺbū dei. Nō em̄ oēs q̄ sūt ex isr̄l hi sunt israelitē. neq̄ qui semē sūt abrahe omnes filij abrahe sūt. Sz̄ in isaac vocabit̄ tibi semē. id ē. nō q̄ filij carnis hi filij dei: sz̄ qui filij sūt ꝓmissionis: estimant̄ in semine. Promissionis ei verbū hoc ē. ꝺm hoc tempus veniam: et erit sare filius. Nonsolū aūt illa sz̄ et rebecca ex vno ꝓcubitu habēs gemios filios isaac p̄is n̄ri. Cū ei nōdū nati fuissēt aut aliq̄d boni egissēt aut mali: vt ꝺm electōz ꝓpositū dei maneret. nō ex opib⁹: sz̄ ex vocāte dictū ē ei: quia maior ꝺuiet minori sicut scriptū ē. Jacob dilexi: esau aūt odio habui. Quid q̄ dicem⁹? Nunquid iniquitas apud deuz? Absit. Moy⁹si enim dicit. Miserebor cui misertus sum: et miseri cordiam prestabo cui miserebor. Igitur nō volentis neq̄ currentis sed miserentis est dei. Dicit enim scriptura Pharaoni. Quia

in hocip̄m excitaui te vt oñdaz in te v̄tu-
tē meā: ⁊ vt annūtiet̄ nomē meū ī vniuer
sa terra. Ergo cui⁹ vult: miseret̄. et quem
vult indurat. Dicis itaq; mihi. Quid ad-
huc querit̄? Volūtati em̄ eius q̄s resistit?
O hō: tu q̄s es. q̄ respōdeas d̄o? Nūq̄d dicit
figmentū ei q̄ se fixit: q̄d me fecisti sic? An
nō habet p̄tatē figul⁹ luti ex eadē massa fa
cere aliud quidē vas in honorē: aliud v̄o ī
ꝯtumeliā? Q̄si de⁹ volēs ostēdere irā ⁊ no-
tā facere potēciā suā sustinuit ī multa pa
ciētia vasa ire apta in īteritū: vt ostēderet
diuitias glorie sue in vasa misericordie q̄
p̄parauit in gloriā? Quos et vocauit nos
nonsolū ex iudeis sed etiā ex gentibus: si-
cut in osee dicit. Vocabo nō plebē meaz:
plebē meā. et nō dilectā: dilectā. et nō mi
sericordiaz ꝯsecutā: misericordiā consecu
tā. Et erit: ī loco vbi dictū ē eis nō plebs
mea vos: ibi vocabūt̄ filij dei viui. Isaias
aūt clamat ꝑ isrl̄. Si fuerit numer⁹ filio-
ruz isrl̄ tanq̄ arena maris: reliquie salue
fiēt. Verbū em̄ ꝯsumās et abbreuiās ī eq̄-
tate: q̄r verbū breuiatuz faciet dñs super
terraz. Et sicut p̄dixit Isaias. nisi dñs sa-
baoth reliquisset nobis semen sicut zodo-
ma facti essem⁹: et sicut gomorra similes
fuissemus. Quid ergo dicem⁹? Quot gen-
tes q̄ nō sectabāt̄ iustitiā apprehēderūt iu
stitiā: iustitiā aūt q̄ ex fide ē. Isrl̄ v̄o sectā
do legē iustitie: in legē iustitie nō ꝑuenit.
Quare? q̄r nō ex fide: sz quasi ex opib̄. Of
fenderunt em̄ in lapidē offensionis: sicut
scriptū est. Ecce ponā in syon lapidē offē-
sionis et petrā scandali: et omnis qui cre-
dit in eū: non confundetur. Capitulū. X.

Fratres. voluntas qui-
dē cordis mei et obsecratō ad deuz
fit ꝑ illis ī salutē. Testimoniū em̄
ꝑhibeo illis q̄ emulatōz q̄dē dei habēt: sed
nō s̄m sciam. Ignorātes eī iustitiaz dei et
suā querētes statuere: iustitie dei nō sunt
subiecti. Finis em̄ legis xp̄c: ad iustitiam
omni credenti. Moyses em̄ scripsit: qm̄ iu
stitiā q̄ ex lege ē q̄ fecerit homo viuet ī ea
Que aūt ex fide ē iustitia sic dicit. Ne dixe
ris ī corde tuo. quis ascēdet in celuz. i. xp̄m
deducere: aut quis descēdit ī abyssū. hoc ē
xp̄m a mortuis reuocare. Sed quid dicit
scriptura? Prope ē verbū in ore tuo et in
corde tuo. Hoc ē verbuz fidei quod p̄dica-
mus. quia si ꝯfitearis in ore tuo dominū
ih̄m: et in corde tuo credideris. q̄ deus il-
lū suscitauit a mortuis: saluus eris. Cor-
de em̄ credit̄ ad iustitiā: ore at̄ ꝯfessio fit
ad salutē. Dicit em̄ scriptura. Omnis qui
credit in illū non ꝯfūdetur. Nō em̄ ē disti
ctō iudei et greci. Nam idem dñs omniuz
diues in omnes qui inuocāt illū. Omnis
em̄ quicūq; īuocauerit nomē dñi: saluus
erit. Quō ergo īuocabūt in quē nō credi-
derūt? Aut quō credēt ei: quē nō audier̄t
Quō aūt audiēt sine p̄dicāte? Quō v̄o p̄di
cabunt nisi mittantur? Sicut scriptū est.
Q̄speciosi pedes euāgelizantiū pacē: euā
gelizantiū bona. Sz nō omnes obediunt
euangelio. Isaias em̄ dicit. Dñe quis cre
didit auditui nr̄o? Ergo fides ex auditu au
ditus aūt ꝑ verbū xp̄i. Sed dico. Nūquid
nō audierūt? Et quidē ī omnē terrā exiuit
son⁹ eoꝝ: et in fines orbis terre verba eoꝝ
Sz dico. Nūquid isrl̄ nō cognouit? Pri-
mus moyses dicit. Ego ad emulatōez vos
adducā in nō gentē. in gentē īsipientez. in
irā vos mittā. Isaias at̄ audet et dicit. In
uētus sū a nō querētib̄ me: palā apparui
his q̄ me nō interrogabāt. Ad isrl̄ at̄ dic.
Tota die expādi man⁹ meas ad populum
non credentem: sed contradicentē mihi.

Capitulum .XI.

Dico ergo. Nūquid de⁹
repulit populū suū? Absit. Nā et
ego israhelita sū ex semīe abrahā
de tribu beniamin. Nō repulit de⁹ plebem
suā quā p̄sciuit. An nescitis in helia quid
dicit scriptura: quēadmodum interpellat
deū aduersū isrl̄? Dñe ꝓphetas tuos occi-
derūt: altaria tua suffoderūt. ⁊ ego relict⁹
sū solus: et querūt aīaz meā. Sz quid dic
illi diuinū responsū? Reliq̄ mihi septē mi-
lia viroꝝ: q̄ nō curuauerūt genua añ ba-
al. Sic g̊ et ī hoc tp̄e: reliq̄e s̄m electōnez
gratie salue facte sūt. Si aūt grā: iā nō ex
opib̄. Alioq̄n grā iā nō ē gratia. Quid g̊?
Quod q̄rebat isrl̄ hoc nō ē ꝯsecutus: electō
aūt cōsecuta ē: ceteri v̄o excecati sūt sicut
scriptum ē. Dedit illis deus spirituz ꝯpū-
ctōnis oculos vt nō videāt et aures vt nō
audiant vsq; in hodiernum diem. Et da-
uid dicit. Fiat mensa eorum coram ipsis
in laqueum: et in captionem et in scanda
lum et in retributionez illis. Obscurentur

oculi eoꝝ ne videãt:et dorsuꝫ eoꝝ icurua. Dico ergo. Nũqd si offẽderẽt vt caderent: Absit. Sed illoꝝ delicto. salꝰ gẽtibꝫ: vt illos emulẽt. Qꝛ si delictũ eoꝝ diuitie sunt mũdi. ⁊ diminutio eoꝝ diuitie gẽtiũ: quã tomagis plenitudo eoꝝ: Vobis ei dico gẽtibꝫ. Qdiu quidẽ ego sũ gentiũ aplus ministeriũ meũ honorificabo: siquõ ad emulandũ puocẽ carnẽ meã:et saluos faciaꝫ aliquos ex illis. Si eñ amissio eoꝝ reconciliatõ ẽ mũdi:q̃ assũptio nisi vita ex mortuis. Qꝛ si delibatõ sancta est ⁊ massa. Etsi radix sãcta:et rami. Qꝛ si aliqui ex ramis fracti sũt:tu aũt cũ oleaster eẽs: insertus es in illis. et socius radicis et pinguedis oliue factus es:noli gloriari aduersus ramos. Qꝛ si gloriẽris:nõ tu radicẽ portas: sꝫ radix te. Dicis ḡ. Fracti sũt rami vt ego inserar. Bene. Propter incredulitatẽ fracti sũt. Tu aũt fide stas. Noli altũ sape sꝫ time Si eñ deus naturalibꝫ ramis nõ pepcit: ne forte nec tibi parcat. Vide ḡ bonitatẽ et seueritatẽ dei. In eos quidẽ qui ceciderũt seueritatẽ:in te aũt bonitatẽ dei: si pmãseris in bonitate. Alioqn tu exciderẽris. Sed et illi si nõ pmanserint in credulitate inserẽt. Potẽs ẽ eñ deus iterꝫ inserere illos. Nametsi tu ex naturali excisꝰ es oleastro et ꝫ naturã insertꝰ es ĩ bonã oliuã:quãtomagis hi qui ſm naturã inserentur sue oliue! Nolo eĩ vos ignorare fratres misteriũ hoc: vt nõ sitis vobisipis sapiẽtes:qa cecitas ex pte ptingit in isrl. donec pleni: tudo gẽtium intraret: et sic omis israhel saluus fieret sicut scriptũ ẽ. Eleniet ex sy̓õ qui eripiat et auertat impietatẽ a iacob. Et hoc illis a me testamentũ cum abstulero peccata eoꝝ. ſm euãgeliũ quidẽ inimici ꝓpter vos: ſm electiõꝫ aũt carissimi ꝓpter patres. Sine penitentia enim sunt dona et vocatio dei. Sicut eñ aliquando ⁊ vos non credidistis deo: nunc aũt misericordiam ꝓsecuti estis ꝓpter incredulitatẽ illorũ: ita et isti nũc nõ crediderũt in vestraꝫ misericordiam: vt et ipi misericordiã consequant. Cõclusit eñ deus omnia in icredulitate: vt omniuꝫ misereat. O altitudo diuitiarum sapientie et scientie dei: q̃ incomprehensibilia sunt iudicia eius:et inuestigabiles vie eius. Quis enim cognouit sensum domini: aut quis consiliarius eius fuit: Aut quis prior dedit illi: et retribuetur ei: Quoniam ex ipõ et per ipm et in ipõ sunt omnia: ipi gloria in secula seculorum Amen. Capitulum. XII.

Obsecro itaqꝫ vos fratres ꝓ misericordiã di: vt exhibeatis corpa vra hostiã viuẽtẽ. sanctam. deo placentẽ. rõnabile obsequiũ vestrũ. Et nolite ꝓformari huic seculo: sꝫ reformamini in nouitate sensus vri vt ꝓbetis q̃ sit volũtas dei bona. et beneplacens et pfecta. Dico eñ ꝑ grãm q̃ data ẽ mihi. oĩbꝫ q̃ sũt inter vos: nõ plus sapẽ q̃ oportet sapere. sꝫ sapere ad sobrietatẽ: et vnicuiq̃ sicut deus diuisit mensurã fidei. Sicut eñ in vno corpe mlta mẽbra habem? oĩa aũt mẽbra nõ eundẽ actum habẽt: ita multi vnũ corpꝰ sum? in xpõ: singuli autẽ alter alteri? mẽbra: habẽtes aũt donatões ꝑm grãꝫ q̃ data ẽ nob differentes. Sive ꝓphetiam ꝑm rõem fidei. Sive misterium in ministrãdo. Sive qui docet in doctrina Qui exhortat ĩ exhortãdo. Qui tribuit ĩ simplicitate. Qui pest in solicitudie. Qui miseretur in hilaritate. Dilectõ sine simulatõe. Odiẽtes malũ adherẽtes bono. Caritatẽ fraternitatis inuicem diligẽtes: honore inuicẽ pueniẽtes. Solicitudine nõ pigri. spũ feruẽtes: dño seruiẽtes. Spe gaudentes: in tribulatõe paciẽtes: orõi instãtes. Necessitatibꝫ sãctoꝝ pnicãtes: hospitalitatẽ sectãtes. Benedicite psequẽtibꝫ vos. Benedicite et nolite maledicẽ. Gaudẽ cũ gaudẽtibꝫ flere cũ flẽtibꝫ. Idipm inuicẽ sencientes. Nõ alta sapiẽtes: sꝫ humilibꝫ psẽciẽtes. Nolite eẽ prudẽtes apud vosmetipos Nulli malũ ꝓ malo reddẽtes: puidẽtes bona nontm̃ corã deo: sꝫ etiã corã oĩbꝫ hominibꝫ. Si fieri pt̃ q̃ ex vob ẽ: cũ oĩbꝫ hoĩbꝫ pacẽ habẽtes. Nõ vosmetipos defẽdentes carissimi: sꝫ date locũ ire. Scriptũ ẽ enim Mihi vindictam: et ego retribuã dic dñs Sꝫ si esurierit inimicus tu? ciba illuꝫ. si sitit: potũ da illi. Hoc eñ faciẽs carbões ignis congeres sup caput eius. Noli vinci a malo: sꝫ vince ĩ bono malum. Ca. XIII.

Omnis anima potestatibꝫ sublimioribꝫ subdita sit. Nõ ẽ enim pt̃as nisi a deo. Que aũt sũt a deo ordinata sũt. Itaqꝫ qui rsistit potestati: di

ordinatōi resistit. Qui aūt resistūt:ipi si-
bi damnatōz acquirūt. Nā ꝓncipes nō sūt timori boni opis sz mali. Vis aūt nō timē
ꝓtatē:Bonū fac et habebis laudē ex illa.
Dei em̄ minister ē tibi ī bonū. Si aūt ma
lū feceris:time. Nō em̄ sine causa gladiuz portat. Dei em̄ minister ē:vindex in ira ei
q̄ malū agit. Idcoq̄ necessitatē subditi e-
stotē nonsolū ꝓpter irā:sz etiā ꝓpter ꝯscien
tiam. Idco em̄ 7 tributa ꝑstatis. Ministri em̄ dei sūt:ī hoc ipm̄ ꝯuientes. Reddite g̃
omnib⁹ debita. Cui tributū tributū:cui ve
ctigal vectigal:cui timorē timorez:cui ho
norē honorē. Nemī quicq̄ debeatis:nisi vt
inuicē diligatis. Qui em̄ diligit ꝓximū:le
gem adimpleuit. Nā nō adulterabis. ñ oc
cides. nō furaberis. nō falsū testimonium
dices. nō ꝯcupisces rem ꝓximi tui:etsi qd̄
ē alid̄ mādatū ī hoc ꝛbo īstaurat: diliges
ꝓximū tuū sicut teipm̄. Dilectō ꝓximi ma
lū ñ opat. Plenitudo ergo legis ē dilectō.
Et hoc sciētes tps:qz hora ē iā nos de som
no surgē. Nūc ei ꝓpior ē nr̄a salus:q̄ cū cre
dim⁹. Nox ꝓcessit:dies aūt approꝑquit.
Abiciam⁹ g̃ opa tenebraꝝ 7 induamur ar
ma lucis:sicut in die honeste ambulem⁹.
Nō ī cōmessatōib⁹ et ebrietatib⁹. nō ī cubi
libus et in pudicijs. nō ī ꝯtentōe et emula
tōne:sed induimini dñm ihm̄ xpm̄:7 car-
nis curā ne feceritis ī desideriis. Ca. XIIII

INfirmum autem in fi-
de assumite:nō in disceptatōibus
cogitatōnū. Alius em̄ credit mā-
ducare se omnia. Qui aūt infirmus ē:olus
māducet. Is q̄ māducat nō māducantē ñ
spnat:et q̄ nō māducat: mādducantē non
iudicet. Deus ei illū assūpsit. Tu qs es q̄
iudicas alienū ꝛuū? Dño suo stat aut ca-
dit. Stabit aūt. Potēs em̄ ē de⁹ statuē il-
lū. Nā alius iudicat diē inter diē:ali⁹ aūt
iudicat omnē diē. Vnusq̄sq̄ ī suo sēsu ha-
būdet. Qui sapit diē:dño sapit. et q̄ man-
ducat:dño mādducat. Grās ei agit deo. Et
q̄ nō mādducat:dño nō mādducat: et grās
agit deo. Nemo em̄ nr̄m sibi viuit:et ne-
mo sibi morit̄ Siue em̄ viuim⁹:dño viui
m⁹. siue morimur:dño morimur. Sive g̃
viuim⁹ siue morimur:dñi sum⁹. In hoc ei
xpc mortu⁹ ē et resurrexit:vt et viuorum
et mortuoꝝ dñetur. Tu aūt q̄d iudicas fra
trē tuū:aut tu quare spernis fratrē tuuz
Omnes ei stabim⁹ ante tribunal dei. Scri
ptū ē em̄. Viuo ego dicit dñs:qm̄ mihi fle
ctetur omne genu:et omnis lingua confi
tebitur deo. Itaq̄ vnusq̄sq̄ nr̄m ꝓ se rōez
reddet deo. Nō ergo amplius inuicē iudicem⁹
Sz hoc iudicate magis:ne ponatis offen
diculum fratri vel scandalū. Scio et ꝑsi-
do in dño ihu:qz nihil ꝓfane ꝓ ipm̄. nisi ei q̄
existimat q̄d ꝓfane eē :illi cōmune ē. Si em̄
ꝓpter cibum frater tu⁹ ꝓtristat:iā nō fm̄
caritatē ambulas. Noli cibo tuo illū pde-
re:pro quo xpc mortu⁹ ē. Non ergo blas-
phemetur bonum nostrū. Non est em̄ re-
gnum dei esca et potus:sed iustitia et pax
et gaudium in spiritusancto. Qui ei ī hoc
seruit xpo:placet deo:et ꝓbatus ē homi-
nibus. Itaq̄ que pacis sūt:sectemur. et q̄
edificatōnis sunt inuicem custodiamus.
Noli ꝓpter escam destruere op⁹ dei. Oīa q̄-
dē sūt mūda. sed malū ē homini q̄ ꝓ offen
diculū mādducat. Bonū est nō mādducare
carnē et nō bibere vinū:neq̄ in quo frat
tuus offēdit aut scandalizatur aut infir-
matur. Tu qui fidem habes penes temet-
ipm̄:habe corā deo. Beatus qui nō iudi-
cat semetipm̄ ī eo q̄ ꝓbat. Qui aūt discer
nit:si mādducauerit damnatus est:quia ñ
ex fide. Omne autem quod nō est ex fide:
peccatum est. Capitulū. XV.

DEbemus autez nos fir-
miores ībecillitates infirmoꝝ su
stinere:et ñ nobis placere. Vnus-
q̄sq̄ vr̄m ꝓximo suo placeat in bonum ad
edificatōz. Etem̄ xpc nō sibi placuit:sz sic
scriptū ē:ꝛproperia imꝛproperātiū tibi ce-
ciderūt sup me. Quecūq̄ em̄ scripta sunt:
ad nostrā doctrinā scripta sūt:vt ꝑ paciē-
tiam 7 ꝯsolatōz scripturaꝝ spez habeam⁹
Deus autem pacietie 7 solatij det vob⁹ id-
ipm̄ sapere in alterutrū fm̄ ihm̄ xpm̄:vt
vnanimes vno ore honorificetis deū 7 pa
trez dñi nr̄i ihu xpi. Propter qd̄ suscipite
inuicē sicut et xpc suscepit vos ī honorez
dei. Dico em̄ ihm̄ xpm̄ mīstrū fuisse circū
cisionis ꝓpter veritatē dei ad ꝯfirmandas
ꝓmissiones patruz:gētes aūt sup miseri-
cordia honorare deū:sicut scriptū ē. Pro-
pt̄ea cōfitebor tibi in gētib⁹ dñe:et nomini
tuo cātabo. Et iter dicit. Letamini gen-
tes cum plebe eius. Et iterum. Laudate o
mnes gentes dominum:et magnificate eū

omnes populi. Et rursus ysaias ait. Erit radix yesse: et qui exurget regere gētes. in eū gētes sperabūt. Deus aūt spei repleat vos omni gaudio ⁊ pace ī credendo: vt habūdetis in spe et vtute spūssācti. Certꝰ sū aūt fratres mei et egoipe de vobis: qm̄ et ipi pleni estis dilectōe. Repleti omni sciētia: ita vt possitis alterutrū monere. Audatius aūt scripsi vob fratres ex pte. tanq̄ ī memoriā vos reducēs: propter gratiā que data ē mihi a deo vt sim minister xpi ihu in gētib sāctificās euāgeliū dei: vt fiat oblātō gētiū accepta et sāctificata ī spiritusācto. Habeo igit gloriā ī xpo ihu ad deum. Nō em̄ audeo aliquid loqui eoꝝ q̄ p me nō efficit xpc in obedientiam gentiuz in verbo et factis. in vtute signorū et pdigioꝝ in virtute spiritusācti: ita vt ab hierusalem per circuitum usq̄ ad illiricū repleuerim euangelium xpi. Sic aūt pdicaui euāgeleum hoc. non vbi nominatus ē xpc ne super alienum fundamentum edificarem: sed sicut scriptum est qm̄ q̄b nō ē annūtiatū de eo videbūt: et qui nō audierūt de eo intelligēt. propter quod ⁊ impediebar plurimū venire ad vos et phibitꝰ sum usq̄adhuc. Nunc vo vltrius locum non habens his regionibus: cupiditatez autem habens veniendi ad vos ex mltis iam precedentibus annis. cum in hyspaniam pficisci cepero. spero q̄ preteriens videam vos. et a vobis deducar illuc. si vob primū ex parte fruitus fuero. Nunc igit proficiscar in hierusalem ministrare sanctis. Probauerūt em̄ macedonia et achaia collatōez aliquā facere in paupes sanctorum qui sūt in hierusalē. Placuit eniz eis et debitores sunt eorum. Nam si spiritualium eorum participes facti sunt gentiles: debent et in carnalibus ministrare eis. Hoc igitur cū cōsumauero et assignauero eis fructū hunc: per vos proficiscar in hyspaniam. Scio aūt quoniam veniens ad vos in habundantia benedictōnis xpi veniam. Obsecro ergo vos fratres per dominuz nostrum ihm xpm et per caritatem sācti spiritus vt adiuuetis me ī orōibus vestris pro me ad deū. vt liberer ab infidelibus qui sunt in iudea: ⁊ obsequij mei oblatio accepta fiat in hierusalez sanctis vt veniam ad vos in gaudio per voluntatem vt refrigerer vobiscum. Deus autem pacis sit cum omnibus vobis Amen.

Capitulum. .XVI.

Commendo autem vobis pheben sororem nostram. que est in ministerio ecclesie que ē cenchris. vt eam suscipiatis in domino digne sanctis: et assistatis ei in quocūq̄ negotō vestri indiguerit. Etem̄ ipa q̄z astitit multis: et mihi ipi. Salutate priscam et aquilam adiutores meos in xpo ihu: qui p anima mea suas ceruices supposuerūt: quibo nō solus ego gratias ago: sed ⁊ cūcte ecclesie gentium: et domestica ecclesia eorum. Salutate ephenetuz dilectum mihi: qui ē primitiuus asie in xpo ihu. Salutate mariam que multum laborauit ī vobis. Salutate andronicū et iuliam cognatos ⁊ cō captiuos meos qui sūt nobiles in apostolis: qui et ante me fuerūt in xpo. Salutate ampliatum dilectissimū mihi in domino. Salutate vrbanū adiutorem nostruz in xpo ihu: et stachin dilectū meum. Salutate apellen probum in xpo. Salutate eos qui sunt ex aristoboli domo. Salutate herodienem cognatum meum. Salutate eos qui sunt ex narcisci domo: qui sūt ī domino. Salutate tripbenam et triphosam que laborant in domino. Salutate persidam carissimam: que multū laborauit in domino. Salutate ruffū electū in domino et matrē eiꝰ et meā. Salutate asmeretuz et flegōtam. hermen. patrobā. herman: et qui cū eis sc̄ fratres. Salutate philologū et iuliam nereum et sororē eius et olimpiadem: ⁊ omnes q̄ cū eis sūt sanctos. Salutate inuicē in osculo sancto. Salutāt vos oēs ecclesie xpi. Rogo aūt vos fratres vt obseruetis eos q̄ dissentōnes et offēdicula p̄ter doctrinā quam vos didicistis: facitūt et declinate ab illis. Huiuscemodi em̄ xpo dño nr̄o nō seruiūt sed suo ventri: et p dulces sermones et benedictōes seducūt corda innocentiū. Vestra em̄ obedientia ī omī loco diuulgata ē. Gaudeo igit in vobis: sz volo vos sapiētes ee in bono: et simplices in malo. Deus aūt pacis p̄terat sathanan sub pedib vr̄is velociter. Gratia dn̄i nostri ihu xpi vobiscum. Salutat vos timothe⁹ adiutor meus: et lucius et iason et sosipat cognati mei. Saluto vos ego tertius

Contra Lutheranos

qui scripsi epistolã in dño. Salutat vos gaius hospes meus: et vniuersa ecclesia. Salutat vos erastus archarius ciuitatis et quartus frater. Gratia domini nři ihu xpi cum omnibus vobis Amen. Ei aũtq potens est vos ꝓfirmare iuxta euangeliũ meum et ꝓdicatõez ihu xpi: ſm reuelatõz misterij temporibus eternis taciti qđ nũc patefactum est per scripturas ꝓphetarum ſm preceptum eterni dei ad obeditionem fidei ĩ cũctis gẽtibus cogniti soli sapienti deo per ihm xpm: cui honor et gloria ĩ secula seculoꝝ Amen. Finit epla ad Ro.

Incipit plogus ĩ eplaz ad Corinthios.

Corinthij sunt achai ci: et hi similiter ab apostolo audierunt verbum veritatis. et subuersi sunt multipharie a fallis apostolis. Quidaz a philosophie verborum eloquentia: alij secta legis iudaice inducti sũt. hos reuocat apls ad veram fidem et euangelicaz sapientiaz. scribens eis ab epheso per thimotheum. Finit prologus.

Incipit epla ad Corinthios ꝑma. Ca. I.

Paulus vocatus apostol⁹ ihu xpi per voluntatem dei et sostenes frater eccleſie dei q̃ est corinthi. sanctificatis in xpo ihu vocatis sanctis: cum omnibꝫ q̃ inuocant nomen domini nostri ihu xpi in omni loco ipoꝝ et nostro. Gratia vobis et pax a deo patre nostro: et domino ihu xpo. Gratias ago deo meo semper ꝑ vobis in gratia dei que data est vobis in xpo ihu: quia in omnibus diuites facti estis in illo in omni verbo et in omni scientia: sicut testimonium xpi confirmatum est in vobis ita vt nihil vobis desit in nulla gratia: expectantibus reuelatõz domini nostri ihu xpi: qui et confirmabit vos vsqz in finem sine crimine: in die aduent⁹ domini nostri ihu xpi. Fidelis deus ꝑ quẽ vocati estis in societatem filij eius ihu xpi domini nostri. Obsecro autez vos fratres ꝑ nomen domini nostri ihu xpi: vt idipm dicatis omnes et non sint in vobis scismata. Sitis autem perfecti in eodem sensu: q in eadem scientia. Significatum est enim mihi de vobis fratres mei ab his qui sunt cloes: quia contentiones sunt inter vos. Hoc autem dico: qđ vnusquisqz vestrum dicit. Ego quidem sum pauli: ego aũt appollo: ego vo cephe: ego aũt xpi. Diuisus est xpc: Nũquid paulus crucifixus est p vob aut in nomine pauli baptizati estis: Gratias ago deo meo q̃ neminem vestrũ baptizaui nisi crispũ et gaiuz: ne quis dicat q̃ in nomine meo baptizati estis. Baptizaui aũt q̃ stephane domum: cetez neſcio siquem alium baptizauerim. Non em̃ misit me xpc baptizare sz euãgelizare: nõ in sapiẽtia verbi: vt nõ euacuetur crux xpi. Verbum em̃ crucis pereũtibꝫ quidẽ stultitia est. his aũt qui salui fiunt id est nobis virtus dei est. Scriptũ ẽ em̃. Perdã sapiẽtiam sapientiũ: et prudentiã prudentium reprobabo. Vbi sapiens vbi scriba: vbi iq̃sitor huius seculi: Nõne stultã fecit de⁹ sapientiã huius mũdi: Nam quia in dei sapientia non cognouit mundus per sapiẽtiam deũ: placuit deo ꝑ stultitiã predicatõnis saluos facere credentes. Qm̃ et iudei signa petũt: et greci sapientiam querunt. Nos aũt predicamus xpm crucifixũ iudeis quidem scandalum: gentibus aũt stultitiam: ipis aũ vocatis iudeis atq̃ grecis xpm dei virtutẽ et dei sapientiam. Quia quod stultum est dei: sapientius est hominibus. ei quod infirmũ ẽ dei: fortius ẽ hominibus. Videte ei vocatõz vẽam fratres. quia nõ multi sapiẽtes ſm carnẽ non mlti potẽtes non multi nobiles: sed que stulta sũt mũdi elegit deus vt confundat sapientes: et infirma mundi elegit deus vt confũdat fortia: ignobilia mũdi et ꝓtemptibilia elegit deus q̃ ea que non sunt: vt ea que sũt destrueret: vt nõ glorietur oĩs caro in ꝓspectu ei⁹. Ex ipo aũt vos estis ĩ xpo ihu: qui factus est nobis sapientia et iustitia et sãctificatio et redẽptio: vt quẽadmodum scriptũ ẽ. qui gloriatur in domino: glorietur.

Capitulum. .II.

Et ego cum venissez ad vos fratres: veni nõ in sublimitate ſmonis aut sapiẽtie: ãnũtians vob testimoniũ xpi. Nõ ei iudicaui me scire aliq̃d ĩter vos nisi ihm xpm: et hũc crucifixũ. et ego ĩ infirmitate q̃ timore tremore

multo fui apud vos: et sermo meus et p̄dicatio mea non ī p̄suasibilibꝫ hūane sapiētie verbis: sed in ostēsione spiritus et v̄tutis: vt fides vestra nō sit in sapiētia hoīm sed in virtute dei. Sapientiaz aūt loquimur inter p̄fectos. Sapientiā v̄o nō hui⁹ seculi neqꝫ p̄ncipū huius seculi q̄ destruunt̄: sed loquimur dei sapientiaz in mysterio q̄ abscōdita ē: quā p̄destinauit deus ante secula ī gloriā nostrā quā nemo p̄ncipū huius seculi cognouit. Si em̄ cognouissent: nūq̄ dn̄m glorie crucifixissēt. Sicut scriptū ē: q̄ oculus nō vidit nec auris audiuit nec in cor hoīs ascēdit: que p̄parauit deus his qui diligūt illū. Nobis aūt reuelauit deus p̄ spiritum suū. Spiritus em̄ omnia scrutatur: etiā p̄fūda dei. Quis em̄ scit hominū que sūt homis: nisi spirit⁹ hoīs q̄ in ipo ē: Ita et que dei sūt nemo cognouit nisi spirit⁹ dei. Nos aūt nō spiritum huius mūdi accepim⁹ sz spiritū qui ex deo est: vt sciamus que a deo donata sunt nobis: que et loquimur nō in doctis humāe sapientie verbis. sed in doctrina spiritus spiritualibus spiritualia cōparātes. Animalis aūt homo non percipit ea que sunt spiritus dei. Stultitia em̄ ē illi: et non potest intelligere: quia spiritualiter examinatur. Spiritualis aūt iudicat omnia: et ipe a nemine iudicatur sicut scriptum est. Quis enim cognouit sensum domini: aut quis instruxit eum? nos autem sensū xp̄i habemus. Capitulum. III.

Et ego fratres non potui vobis loqui quasi spiritualibꝫ sed q̄si carnalibꝫ. Tanq̄ puulis in xp̄o lac vobis potū dedi nō escā. Nōdū eī poteratis intelligere: sz nec nūc quidē potestis. Adhuc em̄ carnales estis. Cū enim sit inter vos zelus et cōtentiō: nōne carnales estis et sm̄ hoīez ambulatis? Cū eī q̄s dicat. ego q̄dē sū pauli. ali⁹ aū. ego apollo: ñ homines estis? Quid igit̄ ē apollo? Quid v̄o paulus? Ministri ei⁹ cui credidistis. Et vnicuiqꝫ sicut dn̄s dedit. Ego plātaui: apollo rigauit: sz de⁹ incrementū dedit. Itaqꝫ neqꝫ q̄ plātat est aliq̄d neqꝫ q̄ rigat: sed qui incremētuz dat de⁹. Qui plātat aūt ⁊ q̄ rigat vnū sūt. Vnusq̄sqꝫ aūt p̄priā mercedē accipiet sm̄ suum laborem. Dei em̄ sum⁹ adiutores. dei agricultura estis: dei edificatio estis. Sm̄ grām dei q̄ data est mihi vt sapiens architector fundamentū posui: alius aūt superedificat. Vnusquisqꝫ aūt videat quomodo superedificet. Fundamentuz enī aliud nemo potest ponere p̄ter id q̄d positum est: q̄d et xp̄c ih̄s. Si quis aūt superedificat supra fundamentū hoc aurū. argentum. lapides p̄cios̄os. ligna. fenū. stipulā: vniuscuiusqꝫ opus manifestum erit. Dies em̄ dn̄i declarabit: quia in igne reuelabitur: et vniuscuiusqꝫ opus q̄le sit. ignis p̄babit. Si cuius opus manserit quod superedificauit: mercedē accipiet. Si cuius opus arserit detrimentū patietur: ipe aūt saluus erit: sic tamen q̄si p̄ ignem Nescitis quia templū dei estis: et spiritus dei habitat in vobis? Si quis aūt templū dei violauerit: dispердet illū deus. Tēpluz em̄ dei sanctuz ē: q̄d estis vos. Nemo se seducat. Si quis vidē inter vos sapiēs esse in hoc seculo: stult⁹ fiat vt sit sapiēs. Sapientia enim huius mūdi stultitia ē apud deum. Scriptū ē em̄. Comprehendam sapientes in astutia eor̄ū. Et iter̄. Deus novit cogitatōnes sapientium: quoniaz vane sunt. Nemo itaqꝫ glorietur in hominibus. Omnia em̄ vestra sunt: siue paul⁹. siue apollo. siue cephas. siue mūdus. siue vita. siue mors. siue p̄sētia. siue futura. Omnia enim vestra sunt: vos autem xp̄i: xp̄c autem dei. Capitulum. IIII.

Sic nos existimz homo vt ministros xp̄i: et dispensatores misteriorꝫ dei. Hic iam queritur inter dispensatores: vt fidelis quis inueniatur. Mihi aūt p̄ minimo ē vt a vobis iudicer: aut ab hūano die. Sz neqꝫ meipm iudico. Nihil em̄ mihi p̄scius sū: sz non in hoc iustificatus sū. Qui aūt iudicat me: dom̄in⁹ ē. Itaqꝫ nolite añ tempus iudicare: quoadusqꝫ veniat dn̄s qui et illuminabit abscōdita tenebraꝝ et manifestabit p̄silia cordiū: ⁊ tūc laus erit vnicuiqꝫ a deo Hec autem fratres transfiguraui in me et apollo p̄pter vos: vt in vobis discatis ne supra quā scriptū ē vnus aduersus alterum inflet̄ pro alio. Quis em̄ te discernit? Quid autez habes quod nō accepisti? Si autem accepisti: quid gloriaris quasi non acceperis? Iam saturati estis: iaz diuites facti estis. Sin̄ nob̄ rḡtis. Et vtinā

regnetis: vt et nos vobiscū regnem⁹. Puto enī q̄ deꝰ nos apl̄os nouissimos ostēdit tanq̄ mortī destinatos: q̄ spectaculū facti sumus mūdo et angelis et hoīb⁹. Nos stulti ꝓpter xp̄m: vos aūt prudētes ī xp̄o. Nos infirmi vos aūt fortes. Vos nobiles: nos aūt ign̄biles. Usq̄ in hāc horā et esurim⁹ et sitim⁹ et nudi sum⁹: et colaphis cedimur et instabiles sum⁹: et laboram⁹ operantes manibus nr̄is. Maledicimur: et benedicim⁹ Persecutiōnē patimur: et sustinem⁹. Blasphemamur: et obsecram⁹. Tanq̄ purgamēta huius mūdi: facti sum⁹ omnī peripsima usq̄ adhuc. Nō vt confundaz vos hec scribo: sed vt filios meos carissimos moneo. Nā si decez milia pedagogoꝝ habeatis in xp̄o: sz nō multos patres. Nā ī xp̄o ih̄u p euāgeliū ego vos genui. Rogo ergo vos: imitatores mei estote. Ideō misi ad vos thimotheū qui ē filius meus carissimus et fidelis in domino: qui vos cōmonefaciat vias meas que sūt ī xp̄o ih̄u vbiq̄ in omni ecclesia doceo. Tanq̄ nō venturus sim ad vos: sicut inflati sūt quidam. Veniaz aūt ad vos cito (si dn̄s voluerit) et cognoscam non sermonē eoꝝ q̄ inflati sūt: sz virtutē. Non enī in sermone est regnum dei: sed in virtute. Quid vultis? In virga veniā ad vos. an in caritate et spiritu mānsuetudinis?

Capitulum. V.

Omnino auditur inter vos fornicatiō: et talis fornicatio q̄l nec īter gētes: ita vt vxorē patris sui aliq̄s habeat. Et vos inflati estis et nō magis luctū habuistis: vt tollatur de medio vīm q̄ hoc op⁹ fecit. Ego q̄dē absēs corpe pn̄s aūt spū: iā iudicaui vt pn̄s eū qui sic opat⁹ ē ī noīe dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i congregatis vobis et meo spiritu cū vtute domini ih̄u tradere huiusmōi hominē sathane ī interitū carnis: vt spūs salu⁹ sit ī die dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i. Nō ē bona gloriatio vr̄a. Nescitis q̄ modicū fermentū totā massaz corrūpit? Expurgate vet⁹ fermentū: vt sitis noua ꝓspersio sicut estis azimi. Etenim pasca nr̄m immolat⁹ ē xp̄c. Itaq̄ epulemur nō ī fermēto veteri neq̄ ī fermēto malitie et neq̄tie: sz ī azimis sinceritatis et vēritatis Scripsi vob⁹ ī epl̄a: ne ꝓmisceamini fornicarijs. Nō vtiq̄ fornicarijs hui⁹ mūdi aut auaris aut rapacibus aut ydolis seruientibus: alioq̄n debueratis de hoc mūdo exisse. Nūc aūt scripsi vobis nō cōmisceri. Si is q̄ fr̄ nominatur inter vos et est fornicator aut auarus aut ydolis seruiēs aut maledicus aut ebriosus aut rapax: cū hmōi nec cibū sumere. Quid enī mihi de his q̄ foris sūt iudicare? Nōne de his q̄ int⁹ sūt vos iudicatis? Nō eos qui foris sūt deus iudicabit. Auferte malum ex vobis.

Capi. VI.

Audet aliquis vestrum adn̄s negotiū aduersus alterū iudicari apd̄ iniq̄s: et n̄ apd̄ sanctos. An nescitis. qm̄ sancti de hoc mūdo iudicabūt Etsi ī vob⁹ iudicabit mūd⁹: indigni estis q̄ d minimis iudicetis? Nescitis qm̄ angelos iudicabim⁹? Quātomagis secularia? Seculania igit̄ iudicia si habueritis: ꝓptibiles q̄ sūt ī ecclesia illos ꝓstituite ad iudicandū. Ad verecundiā vr̄am dico. Sic nō est inter vos sapiēs q̄sq̄: q̄ possit iudicare inter fratrē suū: sz frater cū fratre ī iudicio ꝓtēdit: et hoc apud infideles. Jam q̄dē omnino delictū ē in vobis: q̄ iudicia habetis inter vos. Quare nō magis iniuriā accipitis? Quare nō fraudē patimini? Sz vos iniuriā facitis et fraudatis: et hoc fratribus. An nescitis q̄ iniq̄ regnū dei nō possidebūt? Nolite errare: neq̄ fornicari neq̄ ydolis seruientes. neq̄ adulteri. neq̄ molles neq̄ masculoꝝ ꝓcubitores. neq̄ fures. neq̄ auari. neq̄ ebriosi. neq̄ maledici. neq̄ rapaces: regnū dei possidebūt. Et hec aliq̄n q̄dē fuistis: sz abluti estis. sz sanctificati estis. sz iustificati estis. in noīe dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i et ī spiritu dei nr̄i. Oīa mihi licēt: sz n̄ oīa expediūt. Oīa mihi licēt: sz ego sb̄ nullī⁹ redigar pōtate. Esca vētri et venter escis. deꝰ aūt et hūc et hāc destruet. Corpꝰ aūt nō fornicatōi sz dn̄o et dn̄s corpi. Deꝰ vo et dn̄m suscitauit: et nos suscitabit per virtutē suā. Nescitis qm̄ corpa vr̄a mēbra sūt xp̄i? Tollēs ergo mēbra xp̄i. faciā mēbra meretricis? Absit. An nescitis: qm̄ q̄ adheret meretrici vnū corpꝰ efficit? Erūt em̄ inq̄t duo in carne vna. Qui aūt adheret dn̄o: vnꝰ spūs ē. Fugite fornicatōnem Oīe em̄ peccatū q̄cunq̄ fecerit hō extra corpꝰ ē: qui aūt fornicat ī corpus suū peccat. An nescitis qm̄ mēbra vr̄a templum sūt spūssancti qui in vobis ē quē habetis a deo: et nō estis vestri? Empti em̄ estis ꝓtio

magno: glorificate et portate deum i corpore vestro. Capitulū. VII.

De quibus autez scripsistis mihi: bonū est homini mlierē nō tangere. Propter fornicatōez aūt vnusq̄sq̄ suā vxorē habeat: et vnaq̄q̄ suū vir̄ habeat. Vxori vir debitū reddat: similiter aūt et vxor viro. Mulier sui corporis pātatē nō habet sz vir: similiter autē et vir sui corpis pātatē nō habet sz mulier Nolite fraudare inicē nisi forte ex ꝓsensu ad tps vt vacetis oōi: et itez reuertimini in idip̄m: ne tēptat vos sathanas ꝓpter incōtinentiā vr̄az. Hoc aūt dico ſm īdulgentiā: nō ſm impiuz. Volo aūt oēs homines eē sic meip̄m. Sz vnusq̄sq̄ ꝓpriū donuz habet ex deo: alius quidē sic alius ꝺo sic. Dico aūt nō nuptis et viduis: bonuz ē illis si sic p̄m āserint sicut ⁊ ego. Qui si nō se ꝓtinēt: nubāt. Melius ē ei nubere q̄ vri Dis aūt q̄ mr̄imonio iūcti sūt p̄cipio non ego sz dns: vxorē a viro nō discedere. Qui si discesserit manere innuptā: aut viro suo recōciliari. Et vir vxorē nō dimittat. Nā ceteris ego dico nō dns. Siquis fr̄ vxorez habet infidelē. et hec ꝓsētit habitare cū illo: nō dimittat illā. Et siq̄ mulier habz virū infidelē: et hic ꝓsētit habitare cū illa: nō dimittat vir̄. Sāctificat⁹ ē em̄ vir infidelis p mulierē fidelē: et sāctificata ē mulier infidel⁹ p vir̄ fidelē. Alioq̄n filij vestri imūdi eēnt: nūc aūt sācti sūt. Qui si īfidelis discedit: discedat. Nō ei seruituti subiect⁹ ē fr̄ aut sor̄or in eiusmodi. In pace autez vocauit vos deus. Vn̄ em̄ scis mulier si virū saluū facies: aut vn̄ scis vir si mulierē saluam facies: Nisi vnicuiq̄ sicut diuisit dns. Vnūquēq̄ sicut vocauit deus ita ambulet: et sicut i oīb⁹ ecclesijs doceo. Circūcisus aliq̄s vocat⁹ ē: nō adducat p̄putiuz. In p̄putio aliq̄s vocat⁹ ē: nō circūcidat. Circūcisio nihil ē. et p̄putiū nihil ē: sz obseruatio mādator̄ dei. Vnusquisq̄ i q̄ vocatōe vocat⁹ ē: i ea pmaneat. Seru⁹ vocat⁹ es: n̄ sit tibi cure. Sz etsi potes fieri liber: magis vtere. Qui ei i dño vocat⁹ est ꝼu⁹: libert⁹ ē dñi. Similiter qui liber vocat⁹ ē: seruus ē x̄pi. Pretio empti estis: nolite fieri serui hominū. Vnusq̄sq̄ ergo i q̄ vocat⁹ ē frater. i hoc pmaneat apud deuz De virginib⁹ aūt p̄ceptū dñi non habeo:

ꝓsiliū aūt do tanq̄ miscr̄iam ꝓsecut⁹ a deo vt sim fidelis. Existimo em̄ hoc bonū esse ꝓpter instantē necessitatez: q̄m bonū ē hoī sic esse. Alligat⁹ es vxori: noli querē solutōz. Solut⁹ es ab vxore: noli querere vxorē. Si aūt accepis vxorē nō peccasti: et si nupserit virgo nō peccauit. Tribulatōez tamē carnis habebūt huiusmodi. Ego aī vobis parco. Hoc itaq̄ dico fratres. Tempus breue ē. Reliquū ē: vt ⁊ q̄ habent vxores: tanq̄ nō habētes sint. et qui flent: tanq̄ nō flētes. et qui gaudēt: tanq̄ nō gaudētes. ⁊ q̄ emūt: tanq̄ nō possidētes. ⁊ qui vtunt hoc mūdo: tanq̄ nō vtant. Preterit em̄ figura hui⁹ mūdi. Volo aī vos sine solicitudine eē. Qui sine vxore ē: solicit⁹ ē que dñi sūt: quō placeat deo. Qui aūt cū vxore ē: solicitus ē q̄ sūt mūdi. quō placeat vxori: et diuisus ē. Et mulier inupta ⁊ virgo cogitat que dñi sūt: vt sit sācta corpore et spiritu. Que aūt nupta ē: cogitat q̄ sūt mūdi: quō placeat viro. Porro hoc ad vtilitatez vr̄am dico. nō vt laqueū vob initiā: sz ad id quod honestū ē. et quod facultatē p̄beat: sine impedimēto dn̄m obsecrādi. Siquis aūt turpem se videri existimat sup virgine sua q̄ sit supadulta ⁊ ita oportet fieri: qđ vult: faciat. Nō peccat si nubat. Nā q̄ statuit i corde suo firm⁹ non habens necessitatē. p̄tatē aī habēs sue voluntatis: et hoc iudicauit in corde suo seruare virginitatē suā: benefacit. Igit et q̄ mr̄imonio iūgit virginē suā: benefacit. et qui nō iūgit: melius facit. Mulier alligata ē legi: quāto tpe vir ei⁹ viuit. Qui si dormierit vir ei⁹: liberata ē. Cui aī vult: nubat tm̄ in domino. Beatior aūt erit: si sic pmanserit ſm meū ꝓsilium. Puto autem q̄ et ego spiritum dei habeam.

Capitulum. .VIII.

De his autem que ydolis immolant: scimus. q⁊ oēs scīē tiam habem⁹. Scīētia inflat: caritas vo edificat. Si q̄s aūt se existimat scire aliq̄d: nondū cognouit quēadmodū oportet eū scire. Si q̄s aūt diligit deū hic cognitus ē ab eo. De escis aūt q̄ ydolis immolant: scim⁹ q⁊ nihil ē ydolū i mūdo: et q̄ nl̄ lus de⁹ nisi vn⁹. Nā etsi sūt q̄ dicantur dij siue i celo siue in terrā: siquidē sūt dy mlti et dñi multi: nob tn̄ vn⁹ de⁹ p̄ ex q̄ oīa et

nos in illo. et vn⁹ dñs ihs xp̃c p quẽ oĩa ⁊ nos p ipm. Sz nõ i oĩbo ẽ sciẽtia. Quidaz aũt cũ ꝓscia vsq nũc ydoli. q̃si idolothitũ manducãt: ⁊ ꝓsciẽtia ipoz cũ sit infirma polluit. Esca aũt nos nõ ꝓmẽdat deo. Neq emñ si mãducauerimus: habũdabimus neq si non manducauerimus: defitiem⁹. Videte aũt: ne forte hec licẽtia nr̃a offẽdiculũ fiat infirmis. Si eĩ quis viderit eum q̃ habet sciaz i ydolo recũbentẽ: nõne cõscia ei⁹ cũ sit infirma edificabit ad manducãdũ ydolothita. Et pibit infirm⁹ i tua ꝓsciẽtia fr̃: ꝓpter quem xp̃c mortu⁹ ẽ. Sic aũt peccãtes in fratres et pcutientes ꝓsciẽtiã eoz infirmã: in xp̃m peccatis. Quapropter si esca scandalizat fr̃em meũ: non manducabo carnez ineternũ: ne fratrem meum scandalizem. ¶ Capitulũ. IX.

Non sum liber. Non sum aplus. Nõne xp̃m ihm dñm nr̃m vidi: Nõne op⁹ meũ vos estis i dño: Etsi alijs nõ sũ aplus: sz tñ vob sũ Nã signaculũ aplat⁹ mei vos estis i dño. Mea defensio apud eos qui me interrogãt hec ẽ. Nũq nõ habem⁹ pstatẽ mãducãdi ⁊ bibẽdi: Nũq nõ habem⁹ pstatẽ mlierẽ sororẽ circũducẽdi: sicut et ceteri apli ⁊ fratres dñi et cephas: Aut ego sol⁹ aut barnabas. ñ habem⁹ pstatẽ hoc opandi: Quis militat suis stipẽdijs vnq̃: Quis plãtauit vineã: et de fructu eius nõ edit: Quis pascit gregẽ: et de lacte gregis nõ mãducat Nũq̃d ꝓm hoiez hec dico: An ⁊ lex nõ hec dicit. Scriptũ ẽ emñ in lege moysi. Nõ alligabis os boui triturãti. Nũq̃d de bobꝰ cura est deo: An ꝓpt̃ nos vtiq dicit: Naz ꝓpt̃ nos scripta sũt: qm̃ debet i spe q̃ arat arare. et q̃ triturat: i spe fruct⁹ pcipiendi. Si nos vob spũalia seminauim⁹: magnũ ẽ si nos carnalia vr̃a metam⁹: Si alij pstatis vr̃e pticipes sũt. quare nõ poti⁹ nos: Sed nõ vsi sum⁹ hac pstate. Sz oĩa sustinemus ne q̃ offẽdiculũ dem⁹ euãgelio xp̃i. Nescitis qm̃ q̃ in sacrario opant: q̃ de sacrario sũt: edũt: Et qui altario deseruiũt: cũ altario pticipãt: ita et dñs ordinauit his q̃ euãgeliũ ãnũtiant: ꝺ euãgelio viuẽ: Ego aũt nullo hoz vsus sũ. Nõ aũt scripsi hec vt ita fiãt in me. Bonũ ẽ emñ mihi magis mori: q̃ vt gloriã meã q̃s euacuet. Nãetsi euãgelizauero: ñ est mihi gloria. Necessitas emñ mihi incũbit. Ve emñ mihi est si non euangelizauero. Si emñ volẽs hec ago mercedẽ habeo: si aũt inuitus. dispensatõ mihi credita est. Que est ergo merces mea: Ut euangeliũ predicans. sine sumptu ponam euangelium: vt nõ abutar potestate mea in euangelio. Naz cũ liber essem in omniꝰ omnium me seruuz feci: vt plures lucrifacerẽ. Et factus sũ iudeis tanq̃ iudeus: vt iudeos lucrarer. Dis qui sub lege sunt. quasi sub lege essem cũ ipe non essem sub lege: vt eos qui sub lege erant lucrifacerem. Dis q̃ sine lege erãt: tanq̃ sine lege essem: cũ sine lege dei nõ essem. sz in lege essem xp̃i: vt lucrifacerẽ eos qui sine lege erãt. Factus sũ infirmis infirmus: vt infirmos lucrifacerem. Omniꝰ omnia factus sum vt omnes facerẽ saluos. Omnia aũt facio ꝓpter euãgelium: vt particeps eius efficiar. Nescitis q̃ hi qui in stadio currũt omes quidẽ currunt: sed vnus accipit brauiũ: Sic currite vt ꝓhendatis. Omnis aũt qui in agone ꝓtendit ab omniꝰ se abstinet: et illi quidẽ vt corruptibilẽ coronã accipiant: nos aũt incorruptã. Ego igitur sic curro non quasi in incertũ. sic pugno nõ quasi aerẽ verberans. Sed castigo corpus meũ. et in seruitutẽ redigo. ne forte cum alijs ꝓdicauerim ipse reprobus efficiar. ¶ Capi. X.

Nolo enim vos ignorare fres qm̃ patres nr̃i omes sub nube fuerũt et omnes mare trãsierũt: ⁊ omnes in moyse baptizati sunt in nube et in mari. Et omes eandẽ escã spiritalẽ manducauerũt: et omes eundẽ potum spiritalẽ biberũt. Bibebãt aũt de spirituali ꝓsequente eos petra: petra aũt erat xp̃c. Sz nõ in pluribꝰ eoz beneplacitũ est deo. Nã pstrati sũt in deserto. Hec aũt in figura facta sunt nr̃i: vt nõ sim⁹ ꝓcupiscẽtes maloz: sicut et illi concupierũt. Neq ydolatre efficiamini sicut quidã ex ipis: quẽadmodũ scriptũ ẽ. Sedit populus mãducare et bibere: et surrexerũt ludere. Neq fornicemur sicut quidã ex ipis fornicati sũt: ⁊ ceciderũt vna die vigintiria milia. Neq tẽptemus xp̃m sicut quidã eoz tẽptauerũt: et a serpẽtibꝰ pierũt Neq murmuraueritis sic̃ quidã eoz murmurauerũt: ⁊ pierunt ab extermĩatore. Hec aũt oĩa in figura ꝓtigebãt illis: scripta sũt aũt ad correptiõez nr̃am: i q̃s fines seculoz

ueneruñt. Itaq; qui existimat se stare: vi deat ne cadat. Temptatõ vos nõ apprehen dat nisi hũana. Fidelis aũt de? ẽ. q̃ nõ pa-ciet vos tẽptari supꝫ id qđ potestis: sꝫ faci et cũ tẽptatõe etiã puentũ: vt possitis su-stinere. Propter qđ carissimi mihi: fugite ab ydolorꝫ cultura. vt prudentibꝫ loqr vos ipi iudicate qđ dico. Calix bñdictõnis cui benedicim?: nõne cõmunicatio sãguis xpi ẽ: et panis quẽ frãgim?: nõne participatõ cor-pis dñi ẽ: Qm̃ vn? panis ⁊ vnũ corp? ml'ti sum? oẽs q̃ đ vno pane ⁊ đ vno calice pti-cipam?. Videte israel fm carnẽ. Nõne q̃ edũt hostias participes sũt altaris: Quid g̃: Di-co q̃ ydolis imolatũ sit aliq̃d: aut q̃ ydo-lũ sit aliq̃d: Sꝫ que immolãt gẽtes: demo niis imolãt et nõ deo. Nolo aũt vos socios fieri demoniorꝫ. Quia nõ potestis calicem domini bibere: et calicẽ demoniorꝫ. nõ po testis mẽse dñi participes eẽ: et mẽse demo-niorꝫ. An emulamur dñm: Nũquid fortio-res illo sum?: Omnia mihi licẽt: sꝫ nõ om nia expediũt. Omnia mihi licẽt: sꝫ nõ oia edificãt. Nemo qđ suũ ẽ: querat: sꝫ qđ alte rius. Omne qđ i macello venit mãducate. nihil interrogãtes ppter cõscias. Dñi ẽ ter-ra et plenitudo ei?. Si quis vocat vos ifi deliũ et vultis ire: omne qđ vobis apponit mãducate: nihil interrogãtes ppter cõscias Si q̃s aũt dixerit hoc imolaticũ ẽ ydolis: nolite mãducare ppter illũ q̃ iudicauit: et ppter cõscias. Cõscientiã aũt dico nõ tuã sꝫ alteri?. Ut quid enim libertas mea iudica-tur ab aliena cõscia: Si g̃ cũ grã participo: quid blasphemor pro q̃ grãs ago: Sive g̃ mãducatis sive bibitis. vel aliud q̃d facis tis: oia i gloriã dei facite. Sine offensione estote iudeis et gẽtibꝫ et ecclesie dei: sicut et ego per omnia omnibꝫ placeo non que-rẽs quod mihi utile est: sed quod ml'tis vt salui fiant. Capi. XI.

Imitatores mei estote. sicut et ego xpi. Laudo aũ vos fra tres q̃ p oia mei memores estis ⁊ sicut tradidi vobꝫ pcepta mea: tenetis. Vo lo aũt vos scire: q̃ oĩs viri caput xpc est. caput aũt mulieris vir. Caput đo xpi de? Omnis vir orãs aut pphetãs velato capite deturpat caput suũ. Oĩs aũt mulier orãs aut pphetãs nõ velato capite: deturpat ca put suũ. Unũ ei ẽ: ac si decalueẽ. Nãm nõ velaẽ mulier: tondeaẽ. Si đo turpe ẽ mu lieri tonderi aut decaluari: velet caput su uz. Vir quidẽ nõ debet velare caput suum qm̃ imago et gloria dei ẽ: mulier aũt glo-ria viri ẽ. Nõ enim vir ex muliere ẽ: sꝫ muli er ex viro. Etenim nõ ẽ creatus vir ppter mu-lierẽ: sꝫ mulier ppter virz. Ideo debet muli er velamẽ habere supꝫ caput suum et ppter angelos. Verũtamẽ neq; vir sine muliere neq; mulier sine viro in dño. Nã sicut mu lier de viro: ita et vir p mulierem. Omnia aũt ex deo. Apsi ipi iudicate: decet mulierẽ nõ velatã orare deũ: Nec ipa natura docet vos. Qz vir quidẽ si comã nutriat ignomi nia ẽ illi: mulier đo si comaz nutriat glo-ria ẽ illi: qm̃ capilli p velamine ei dati sũt Si quis aũt videẽ pertinosus eẽ: nos talem psuetudinez nõ habem?: neq; ecclesia dei. Hoc aũt pcipio: nõ laudãs q̃ nõ i melius sꝫ in deteri?? puenitis. Primũ quidẽ pueni entibꝫ vobꝫ i ecclesia audio scissuras eẽ in-ter vos et ex pte credo. Nã oportꝫ hereses eẽ: vt et q̃pbati sũt manifesti fiãt in vobis. Conveniẽtibꝫ g̃ vobis i vnũ: iã nõ ẽ dñicaz cenã mãducare. Unusq̃sq; enim suã cenam psumit ad mãducandũ. Et ali? quidẽ esu-rit: alius aũt ebrius ẽ. Nũq̃d dom? nõ ha-betis ad manducandũ et bibendũ: Aut ec clesiã dei ptenitis: et confunditis eos q̃ nõ ha bẽt: Quid dicã vobꝫ: Laudo vos: i hoc nõ laudo. Ego enim accepi a dño qđ et tradidi vobis: qm̃ dñs ihs i q̃ nocte tradebaẽ. ac-cepit panẽ: et gratias agẽs fregit et dixit Accipite et mãducate. Hoc ẽ corpus meũ qđ p vobis tradeẽ. Hoc facite i meã cõme moratõz. Similiter et calicẽ postq̃ cena-uit dicẽs. Hic calix nouũ testamentũ est i meo sãguine. Hoc facite quotienscũq; bi-betis i meã cõmemoratõz. Quotienscũq; enim mãducabitis panẽ hũc ⁊ calicẽ bibetis mortẽ dñi ãnũtiabitis donec veniat. Ita-q; quicũq; mãducauerit panẽ vel biberit calicẽ dñi idigne: reus erit corpis et san-guinis dñi. Probet aũt seipm hõ: et sic de pane illo edat et de calice bibat. Qui enim mãducat et bibit indigne: iuditiũ sibi mã ducat et bibit: nõ dijudicãs corp? domini. Ideo inter vos multi infirmi et ibecilles: ⁊ dormiũt multi. Qz si nosmetipos dijudica-rem?: ñ utiq; iudicaremur. Dum iudica-mur aũt: a dño corripimur: vt nõ cũ hoc

mundo damnemur. Itaq; fres mei cū cōuenitis ad manducandū: inuicē expectate. Siquis aūt esurit domi māducet vt nō in iuditiū ꝓueniatis. Cetera autem cū venero: disponam. Capitulum. XII.

De spiritualibus autem nolo vos ignorare fres. Scitis aī qm̄ cū gētes essetis: ad simulacra muta ꝓut ducebami eūtes. Ideo notū vobis facio. q; nemo i spiritu dei loquēs dic anathema ihu. Et nemo pt dicē dns ihs. nisi i spiritu sācto. Diuisiones vo grāz sūt idē aūt spūs. Et diuisiōes ministrationuz sūt: idē aūt dns. Et diuisiōes opatōnū sūt idē vo deus q̄ opat oīa in omnibus. Unicuiq; aī dat manifestatō spiritus: ad vtilitatē. Alij quidē p spiritū dat sm̄o sapiētie: alij aūt sm̄o sciētie sm̄ eundē spiritū Alteri fides in eodē spiritu: alij gratia sanitatū in vno spiritu. Alij opatio virtutū. alij ꝓphecia. alij discretio spirituū: alij genera linguaz: alij interpretatio sermonū. Hec aūt omnia opatur vnus atq; idē spiritus: diuidens singulis ꝓut vult. Sic em̄ corp⁹ vnū ē et mēbra habet multa: oīa aūt mēbra corporis cum sint multa vnuz tm̄ corpus sūt: ita et xp̄c. Etenim i vno spiritu oēs nos in vnū corpus baptizati sumus. siue iudei siue gētiles siue serui siue liberi: et omnes vno spiritu potati sum⁹ nā et corpus nō ē vnū mēbrū sed multa. Si dixerit pes. qm̄ nō sū man⁹. nō sum de corpore: nū ideo nō est de corpore: Etsi dixerit auris. qm̄ nō sū oculus nō sū de corpore. nū ideo nō ē de corpore: Si totū corp⁹ ocul⁹: vbi audit⁹: Si totuz audit⁹. vbi odorat⁹: Nūc aūt posuit deus mēbra: vnūq̄q; eoz i corpe sīc voluit. Q; si essent oīa vnū mēbrū: vbi corp⁹: Nūc aūt multa q̄dē mēbra: vnū aūt corp⁹. Nō pt autē dicere ocul⁹ manui. opa tua ñ indigeo: aut iterz caput pedibus nō estis mihi necessarij. Soz multomagis que vident mēbra corpis infirmiora eē: necessariora sūt. Et q̄ putam⁹ ignobiliora mēbra eē corporis: his honorem habūdantiorez circūdam⁹. Et q̄ ihonesta sūt nr̄a: habūdantiorē honestatē habent. Honesta aī nr̄a nulli⁹ egēt. Soz de⁹ temperauit corp⁹. ei cui deerat. habūdantiorē tribuēdo honorē: vt nō sit scisma i corpe: sed in idipm̄ pinuicez solicita sūt mēbra. Et siq̄d patiī vnū mēbrū. ꝑpatiūt omnia mēbra: siue gliat vnū mēbrū: ꝑgaudēt oīa membra. Vos aūt estis corpus xp̄i: q mēbra de mēbro. Et quosdā quidē posuit de⁹ i eccle sia. p̄mū apl̄os. secūdo ꝓphetas. tertio doctores. deinde ̄vtutes. exinde grās curatōnū: opitulatōes. gubernatōes. genera linguarū: interp̄tatōes sermonū. Nūq̄d oēs apl̄i: Nūq̄d omnes ꝓphete: Nūq̄d oms doctores: Nūq̄d oēs ̄vtutes: Nūq̄d oēs grām habēt curatōnū: Nūquid oms linguis loquunt: Nūquid oēs interp̄tantur: Emulamini aūt carismata meliora. Et adhuc excellentiorē viā vob demōstro. Ca. XIII

Si linguis hominuz loquar et angeloz: caritatē aūt nō habeā: fact⁹ sū velut es sonās aut cimbalū tinniēs. Etsi habuero ꝓphetiā. et nouerī misteria oīa q oēz sciam q habuero omnē fidē ita vt mōtes trāsferā. caritatē aūt nō habuero: nihil sū. Etsi distribuero i cibos pauperuz oēs facultates meas: q si tradidero corp⁹ meū ita vt ardeā: caritatē aī ñ habuero: nihil mihi ꝓdest. Caritas patiēs ē: benigna ē. Caritas ñ emulat. ñ agit ꝓperā: ñ inflat. ñ ē ambitōsa: ñ q̄rit q̄ sua sūt. Nō irritat. ñ cogitat malū ñ gaudet sup iniq̄tate: ꝑgaudet aūt veritati. Oīa suffert. oīa credit. oīa sperat: oīa sustinet. Caritas nūq̄ excidit. Sive ꝓphecie euacuabūt: sive lingue cessabunt: sive sciētia destruet. Ex ꝑte em̄ cognoscim⁹ et ex ꝑte ꝓphetam⁹. Cū aī venerit qd̄ p̄fectū ē: euacuabit qd̄ ex ꝑte ē. Cū essē puul⁹ loq̄bar vt puul⁹: sapiebā vt puul⁹: cogitabā vt puul⁹. Quā do aūt fact⁹ sū vir: euacuaui q̄ erāt puuli. Videm⁹ nūc p speculū in enigmate: tūc aūt facie ad faciem. Nūc cognosco ex ꝑte: tūc autez cognoscam. sicut et cognitus sum. Nunc autem manēt fides. spes. caritas tria hec. Maioz aī horum est caritas. Capitulum. XIIII.

Sectamini caritatem. emulamī spūalia: magis aī vt ꝓphetetis. Qui em̄ loq̄tur lingua: nō hoib⁹ loquit. sed deo. Nemo em̄ audit. Spūs aūt loq̄tur misteria. Nā q̄ ꝓphetat: hom̄ib⁹ loq̄tur ad edificatōz q exhortatōz et cōsolatōnem. Qui loquitur lingua: semetipsum edificat. Qui autez prophetat:

ecclesiam dei edificat. Volo aũt oẽs vos loqui lĩguis: magis aũt ꝓphetare. Nã maior qui ꝓphetat q̃ q̃ loquit̃ lĩguis: nisi forte interpret̃: vt ecclia edificatiõ accipiat. Nũc aũt fres. si venero ad vos linguis loquens. q̃d vobis ꝓdero: nisi vobis loquar aut in revelatiõe. aut i scia. aut in ꝓphecia aut in doctrina? Tamẽ q̃ sine aĩa sũt vocẽ dantia. siue tybia siue citbara: nisi distinctiõ sonitu dederint quõ sciet id q̃d canitur aut q̃d citbarizat? Etẽm si incertã vocẽ det tuba. q̃s parabit se ad bellũ? Ita et vos p lĩguã nisi manifestũ sermonẽ dederitis: quõ sciet id q̃d dicit? Eritis em̃ i aera loquẽtes. Tãmulta vtputa genera linguaꝝ sũt i hoc mũdo: et nibil sine voce ẽ. Si ergo nesciero vtutẽ vocis: ero ei cui loquar barbarus: et qui loquit̃ mibi barbarus. Sic et vos qm̃ emulatores estis spirituũ ad edificatiõ ecclesie: q̃rite vt habũdetis. Et iõ q̃ loquit̃ lĩgua: oret vt interpretetur. Nã si orẽ lĩgua spũs meus orat: mẽs aũt mea sine fructu ẽ. Quid ergo ẽ? Orabo spũ: orabo et mẽte. Psallã spũ: psallã et mente. Cetꝝ si bñdixeris spiritu: quis supplet locum ydiote? Quõ dicet amen sup tuã benedictiõ? Qm̃ quid dicas: nescit. Nã tu q̃dẽ bene gratias agis: sꝫ alter non edificat. Grãs ago deo meo q̃ omniũ vm̃ lĩgua loquor. Sꝫ in ecclesia volo q̃nq̃ verba sẽsu meo loqui. vt et alios instruaꝫ: q̃ decẽ milia vboꝝ in lĩgua. Fres nolite pueri effici sensibꝰ sꝫ malitia puuli estote: sẽsibus aũt pfecti estote. In lege em̃ scriptũ ẽ. Qm̃ i alijs linguis et labijs alijs loquar ꝓplo huic: et nec sic audiẽt me dicit dominus. Itaq̃ lĩgue i signũ sũt non fidelibus sꝫ infidelibꝰ. ꝓphecie aũt nõ infidelibꝰ: sꝫ fidelibꝰ. Si ḡ ꝓueniat vniuersa ecclesia in vnũ et oẽs lĩguis loquant̃: intrẽt autꝫ ydiote aut infideles. nõne dicẽt q̃d insanitis? Si aũt oẽs ꝓphetẽt: intret aũt q̃s infidelis vel ydiota ꝓuinci ab oĩbꝰ: dijudicatur ab omnibꝰ. Occulta cordis ei⁹ manifesta sũt: et ita cadens in faciẽ adorabit deũ pnũtians q̃ vere deus i vobis sit. Quid ḡ ẽ fres? Cũ ꝓuenitis vnusq̃sq̃ vm̃ psalmũ habet. doctrinã habꝫ. apocalipsim habet. lĩguã habꝫ. interpretatiõ hꝫ: omnia ad edificatiõ fiãt. Siue lingua quis loquit̃. fm duos. aut vt multũ tres. et p ptes: et vn⁹ interpret̃. Si aũ ñ fuerit interpres: taceat i eccl̃ia: sibi aũt loquat̃ et deo. Prophete aũt duo aut tres dicãt: et ceteri dijudicẽt. Q̃ si alij revelatũ fuerit sedẽti: prior taceat. Potestis em̃ oẽs p singl'os ꝓphetare: vt oẽs discãt ⁊ oẽs exhortẽt. Et spũs ꝓphetaꝝ ꝓphetis subiecti sũt. Nõ em̃ dissẽsionis est deꝰ: sꝫ pacis sicut et i oĩbꝰ ecclesijs sãctoꝝ doceo. mulieres in ecclesijs taceant. Non em̃ pmittit̃ eis loq̃ sed subditas eẽ: sicut ⁊ lex dicit. Si q̃d aũt volũt discẽ: domi viros interrogẽt. Turpe ẽ em̃ mulieri loq̃ i ecclesia. An a vobis verbũ dei pcessit: aut in vos solos puenit? Si q̃s videt ꝓpheta esse aut spiritualis: cognoscat que scribo vobꝰ quia dominj sũt mãdata. Si quis aũt ignorat: ignorabitur. Itaq̃ fratres emulamini ꝓphetare: et loqui linguis nolite ꝓhibere. Omnia aũt honeste et fm ordinem fiant in vobis.

Capitulum. XV.

Notum aũt vobis facio fres euãgeliũ q̃d p̃dicaui vobꝰ. q̃d et accepistis in quo et statis. p q̃d et saluami: q̃ rõe p̃dicauerim vobis si tenetis: nisi frustra credidistis. Tradidi enĩ vobis in p̃mis q̃d et accepi: qm̃ xp̃c mortuꝰ ẽ p peccatis nr̃is fm scripturas: et q̃a sepultꝰ ẽ ⁊ resurrexit tertia die fm scripturas et q̃ visus ẽ cephe: et pꝰ hoc vndecim. Deinde visus ẽ plusq̃ q̃ngẽtis fratribꝰ sil̃: ex q̃bus multi manẽt vsq̃ adhuc: quidaꝫ aũt dormierũt. Deinde visus ẽ iacobo: deinde apostolis oĩbꝰ. nouissime aũt omnium. tanq̃ abortiuo visus ẽ et mihi. Ego em̃ sũminim⁹ apl'orum: q̃ nõ sũ dignus vocari apl'us: qm̃ psecutꝰ sũ ecclesiã dei. Grã autẽ dei sũ id q̃d sũ: et gratia eius in me vacua nõ fuit: sꝫ habũdanti⁹ illis oĩbꝰ laboraui. Nõ ego aũt: sꝫ grã dei mecũ. Siue em̃ ego siue illi: sic p̃dicauim⁹: et sic credidistis. Si aũt xp̃c p̃dicat̃ q̃ resurrexit a mortuis: quõ quidaꝫ dicũt i vobis. qm̃ resurrectio mortuoꝝ ñ ẽ. Si aũt resurrectiõ mortuorum non est: neq̃ xp̃c resurrexit. Si autẽ xp̃c nõ resurrexit: inanis ẽ p̃dicatio nr̃a: ianis ẽ et fides nr̃a. Inuenimur autẽ et falsi testes dei: qm̃ testimoniũ dixirimus aduersus deũ q̃ suscitauit xp̃m quẽ nõ suscitauit: si mortui ñ resurgũt. Naꝫ si mortui ñ rsurgũt: neq̃ xp̃c rsurrexit. Q̃ si xp̃c nõ resurrexit: vana ẽ fides vr̃a. Adhuc ei

estis in peccatis vris. Ergo et q̃ dormierũt in xp̃o perierũt. Si in hac vita tm̃ in xp̃o sperãtes sum⁹: miserabiliores sum⁹ oĩibꝫ hoĩbꝫ. Nũc autẽ xp̃c resurrexit a mortuis p̃mitie dormiẽtiũ: qm̃quidẽ p hoĩez mors et p hoĩez resurrectõ mortuoꝝ. Et sicut ĩ adã oẽs moriunt̃: ita ĩ xp̃o oẽs viuificabũt̃. Unusq̃sq; autẽ in suo ordine: p̃mitie xp̃c. Deinde hi q̃ sũt xp̃i: q̃ in aduẽtũ eius crediderũt. Deinde finis cũ tradiderit regnũ deo et patri: cuꝝ euacuauerit omnem p̃ncipatũ et p̃tatẽ et vtutẽ. Oportet autẽ illũ regnare: donec ponat oĩes inimicos sub pedibꝫ ei⁹. Nouissime aũt inimica destruet̃ mors. Oĩa em̃ subiecit sub pedibus eius. Cũ aũt dicat oĩa subiecta sũt ei: sine dubio p̃ter eũ q̃ subiecit ei oĩa. Cũ aũt sb̃iecta fuerit illi oĩa: tũc et ipe fili⁹ subiect⁹ erit illi q̃ subiecit sibi oĩa: vt sit de⁹ oĩa in oĩbꝫ. Alioq̃n q̃d facient qui baptizant̃ pro mortuis: Si omnino mortui nõ resurgũt vt quid et baptizant̃ p illis: Et q̃d et nos piclitamur omni hora: Quotidie morior p̃ vr̃az gl̃iaz fr̃es quã habeo in xp̃o ihu dño nr̃o. Si p̃m hoiem ad bestias pugnaui epheſi: quid mihi p̃dest si mortui nõ resurgũt: Manducem⁹ et bibam⁹: cras em̃ moriemur. Nolite seduci. Corrũpũt mores bonos colloquia mala. Euigilate iuste: et nolite peccare. Ignorãtiã em̃ dei quidã habẽt. Ad reuerentiã vobis loquor. Sz dic aliq̃s. Quõ r̃surgũt mortui aut quali corpore veniẽt: Insipiẽs tu quod seminas ñ viuificat̃: nisi p̃us moriat̃. Et quod semi nas: nõ corp⁹ q̃d futurꝫ ẽ seminas: sz nudũ granũ: vtputa tritici. aut alicuius ceteroꝝ. De⁹ aũt dat illi corp⁹ sicut vult: et vnicuiq; seminũ p̃priũ corp⁹. Nõ oĩs caro eadẽ caro: sz alia hominũ alia pecoꝝ alia caro aũt volucrũ: alia aũt piſciũ. Et corpora celestia et corpa terrestria. Sed alia quidẽ celestiũ gl̃ia: alia aũt terrestriũ. Alia claritas solis alia claritas lune: et alia claritas stellaꝝ. Stella em̃ a stella differt in claritate: sic et resurrectõ mortuoꝝ. Seminat̃ ĩ corruptõe: surget ĩ icorruptõe seminat̃ ĩ ignobilitate: surget ĩ gl̃ia. Seminatur in infirmitate: surget in virtute. Seminat̃ corpus aĩale: surget corp⁹ spiritale. Si ẽ corpus aĩale ẽ et spiritale: sicut scriptũ ẽ. Factus est primus homo adaz ĩ aĩam viuentẽ: nouissim⁹ ada ĩ spm̃ viuificantẽ. Sz nõ p̃us q̃d spiritale ẽ: sz quod aĩale: deinde q̃d spiritale. Prim⁹ homo de terra terren⁹: secund⁹ hõ de celo celestis. Qualis terren⁹ tales et terreni: et q̃lis celestis tales et celestes. Igitur sicut portauim⁹ imaginẽ terreni: portem⁹ et imaginẽ celestis. Hoc aũt dico fr̃es: qz caro et sanguis regnũ dei possidẽ ñ possũt: neq; corruptõ icorruptelã possidebit. Ecce misteriuz vob dico. Oẽs q̃dẽ resurgem⁹: sz ñ oĩs imutabimur. In momẽto ĩ ictu ocli: ĩ nouissima tuba. Canet enĩ tuba: et mortui resurgẽt icorrupti: et nos imutabimur. Oportet enĩ corruptibile hoc ĩduere incorruptõz: et mortale hoc induẽ imortalitatez. Cũ aũt mortale hoc ĩduerit imortalitatẽ tũc fiet p̃mo q̃ script⁹ ẽ. Absorpta ẽ mors ĩ victoria. Ubi ẽ mors victoria tua: Ubi ẽ mors stimulus tu⁹: Stimul⁹ autẽ mortis peccatũ ẽ: vtus vo peccati lex. Deo autez grãs: q̃ dedit nobis victoriã p dñm nr̃m ihm xp̃m. Itaq; fratres mei dilecti stabiles estote et imobiles: abũdãtes ĩ oi tpe domini semper: sciẽtes q; labor vester non ẽ inanis in domino. Capitulum. XVI.

De collectis autem que fiũt ĩ scꝫos: sicut ordinaui eccl̃ijs galatie. ita et vos facite p vnã sabbati. Unusq̃sq; vr̃m apd se r̃ponat r̃cõdẽs q̃d ei bene placuerit: vt ñ cũ venero tunc collectæ fiãt. Cũ aũt pñs fuero: q̃s pbaueritis p epl̃as hos mittã pferre grãz vr̃am ĩ hierl̃z. Q̃d si dignũ fuerit vt ego eã: mecũ ibũt. veniã aũt ad vos: cũ macedoniã p̃trãsibo. Apud vos aũt forsitan manebo vl̃ etiaz hyemabo: vt vos me deducatis q̃cũqz iero. Nolo enĩ vos mõ ĩ tr̃situ vidẽ. spo enĩ me aliq̃ntulũ tpis manẽ apd vos: si dñs p̃miserit. Permanebo aũt epheſi vsq; ad pẽthecosten. Ostiũ enĩ mihi aptũ ẽ magnũ et euidẽs et aduersarij ml̃ti. Si aũt venerit thimothe⁹: videte vt sine timore sit apud vos. Op⁹ enĩ dñi operat̃ sic et ego. Ne q̃s ḡ illũ spnat. Deducite aũt illũ ĩ pace: vt veniat ad me. Expecto enim illũ cũ fr̃ibꝫ. De appollo aũt fr̃e nr̃o vob notũ facio. qm̃ ml̃tũ rogaui eum vt veniret ad vos cũ fr̃ibꝫ: et vtiq; ñ fuit voluntas ei⁹ vt nũc veniret. Veniet aũt cũ ei vacuũ fuerit. Uigilate: state ĩ fide. viriliter agite et

confortamini:omnia vestra in caritate fi ant.Obsecro autez vos fratres.nostis do muz stephane et fortunati quoniam pri mitie fūt achaie.et in ministerium sancto rū ordinauerunt seipos vt et vos subditi sitis eiusmodi.et omni cooperanti et labo rāti.Gaudeo aūt in pſētia stephane et for tunati et achaici:quoniam id quod vobis deerat ipi supleuerunt.Refecerunt enim et meum spiritum et vestrum.Cognosci te ergo qui eiusmodi sunt.Salutant vos omnes ecclesie asie.Salutant vos in dño multum aquila ⁊ prisca cū domestica sua ecclesia:apud quos et hospitor.Salutant vos omnes fratres.Salutate inuicem:in osculo sancto.Salutatō mea:manu pau li.Si quis non amat dominuz nostrū ihm xpm sit anathema maranatha.Gratia do mini nostri ihu xpi vobiscū.Caritas mea cum omnibus vobis in xpo ihu amen.

Explicit epistola prima ad corinthios.

Incipit prologus in secundam epistolam ad Corinthios.

Post actā a Corinthiis penitentiam consolatoriaz scribit eis epistolā apostol⁹ a troade per titum.⁊ collaudās eos hortatur ad meliora:contristatos q̄z eos sed emendatos ostendens. Finit prologus.

Incipit epistola secunda ad Corīthios Capitulum Primum.

Paulus apostolus xpi ihu per volun tatem dei et thimothe⁹ fra ter ecclesie dei que est co rinthi cum omnibus san ctis qui sunt in vniuersa achaia.Grā vob et pax a deo patre nostro et domino ihu xpo.Benedictus deus et pater domini no stri ihu xpi pater misericordiarum et de⁹ totius consolationis.qui consolatur nos in omni tribulatōne nostra: vt possimus ⁊ ipi consolari eos qui in omni pressura sūt per exhortationem qua exhortamur ⁊ ipi a deo:quoniam sicut habundant passiones xpi in nobis ita ⁊ p xpm habundat consolatio nostra. Sive autem tribulamur:p vestra exhortatione et salute. sive consolamur:pro vestra consolatōne. sive exhortamur pro vestra exhortatōe ⁊ salute.qui operatur tollerantiam earūdem passionū quas et nos patimur.vt spes nostra firma sit pro vobis: scientes quoniam sicut socij passionum estis: sic eritis ⁊ consolationis. Non enim volumus ignorare vos fratres de tribulatōne nostra que facta ē in asia: quoniam supra modum grauati sumus supra virtutem. ita vt tederet nos etiam viuere.Sed ipi in nobismetipis re sponsum mortis habuimus. vt nō sim⁹ fi dentes in nobis sed ī deo qui suscitat mor tuos:qui de tantis periculis nos eripuit⁊ eruit:in quem speramus qm̄ et adhuc eri piet adiuuantibus et vobis in oratōe pro nobis.vt ex multarum personis facieruz eius que in nobis est donatōis per multos gratie agantur p nobis. Nam gloria nr̄a hec est testimoniū conscientie nostre: q̄ in simplicitate et sinceritate dei et nō in sapi entia carnali sz in gratia dei cōuersati su mus in hoc mundo,habundantius autez ad vos. Non eniz alia scribimus vobis q̄ que legistis et cognouistis.Spero autez q̄ vsq; in finem cognoscetis.sic et cogno uistis nos ex parte:quia gloria vestra su mus sicut et vos nostra in die domini no stri ihu xpi.Et hac confidentia volui pri us venire ad vos vt secundam gratiaz ha beretis:et p vos trāsirem in macedoniaz ⁊ iterū a macedonia venire ad vos et a vo bis deduci in iudeam.Cuz ergo voluissem hoc:nūquid leuitate vsus sū. Aut que co gito ſm carnem cogito vt sit apud me est et non.Fidelis autez deus quia sermo no ster qui fuit apd vos.non est in illo ē et ñ sed est ī illo:est.Dei em̄ filius ihs xpc qui in vobis per nos predicatus est:p me ⁊ sil uanum et thimotheum nō fuit in illo est et nō:sed in illo fuit.Quotquot em̄ pmis siones dei sunt in illo est.Ideo et per ip̄m amen dico ad gloriam nostram.Qui autē cōfirmat nos vobiscum in xpo: et q̄ vnxit nos deus: et qui signauit nos et dedit pi gnus spiritus ī cordibus nostris. Ego aūt testem deum inuoco in animam meam q̄ parcens vobis non veni vltra corinthū nō quia dominamur fidei vestre: sz adiutores sumus gaudij vestri:nam fide statis.

Capitulum .II.

Statui autez hocipsum apud me: ne iterꝝ ĩ tristitia venirẽ ad vos. Si eĩ ego ꝯtristo vos ⁊ q̃s ẽ q̃ me letificet nisi qui ꝯtristat̃ ex me? Et hocip̃m scripsi vob̃ vt ñ cũ venero tristitiã sup̃ tristitiã habeã. de q̃bꝫ oportuerat me gaudere ꝯfidẽs in oĩbꝫ vobis qꝛ meũ gaudiũ oĩm vr̃m ẽ. Nã ex multa tribulatõne ⁊ angustia cordis scripsi vob̃ ꝑ multas lacrimas nõ vt ꝯtristemĩ: sꝫ vt sciatis quã caritatẽ habeã habũdanti⁹ ĩ vobis. Siq̃s at̃ ꝯtristauit me. nõ me ꝯtristauit: sꝫ ex ꝑte: vt ñ onerẽ oẽs vos. Sufficit illi q̃ eiusmõi est obiurgatõ hec q̃ fit a pluribꝫ. ita vt ecõtrario magis donetis et ꝯsolemĩ: ne forte habundantiori tristitia absorbeat̃ q̃ eiusmodi est. ꝓpter qd̃ obsecro vos. vt ꝯfirmetis in illũ caritatẽ. Jõ em̃ et scripsi vobis vt cognoscã exp̃imentũ vr̃m: an ĩ om̃ibꝫ obediẽtes sitis. Cui aũt aliq̃d donastis: et ego. Nã et ego qd̃ donaui. siq̃d donaui ꝓpt̃ vos. in ꝑsona xp̃i. vt nõ circũueniamur a sathana. Nõ em̃ ignoram⁹ cogitatões ei⁹. Cũ venissẽ aũt troadẽ ꝓpter euãgeliũ xp̃i. et ostiũ mihi aptũ eẽt in dño: nõ habui requiẽ spũi meo. eoꝝ ñ ĩueneri tÿtũ fratrez meũ: sꝫ valefaciẽs eis ꝓfect⁹ sũ ĩ macedoniam. Deo aũt grãs q̃ semp̃ triũphat nos ĩ xp̃o ih̃u. et odorẽ notitie sue manifestat ꝑ nos ĩ om̃i loco: qꝛ xp̃i bon⁹ odor sum⁹ deo ĩ his q̃ salui fiũt. et ĩ his q̃ pereunt. Alijs q̃dem odor mortis ĩ mortẽ: alijs aũt odor vite in vitã. Et ad hec q̃s tã ÿdone⁹? Nõ em̃ sum⁹ sicut plurimi adulterãtes verbũ dei: sꝫ ex sinceritate sicut ex deo coram deo in xp̃o loquimur

Capitulum. III.

Incipimus iterum nosmetip̃os cõmendare: aut nũquid egem⁹ sicut quidã ꝯmẽdatitijs epistolis ad vos aut ex vobis? Epl̃a nr̃a vos estis scripta ĩ cordibꝫ nr̃is. q̃ scit̃ et legit̃ ab oĩbꝫ homĩbꝫ manifestati. qm̃ epl̃a estis xp̃i ministrata a nob̃ et scripta nõ attramẽto: sꝫ spiritu dei viui: nõ ĩ tabul̃ lapideis: sꝫ ĩ tabulis cordibꝫ carnalibꝫ. Fidutiã aũt talẽ habem⁹ ꝑ xp̃m ad deũ. nõ q̃ sufficiẽtes sim⁹ cogitare aliq̃d a nob̃ q̃si ex nobis: sꝫ sufficiẽtia nr̃a ex deo ẽ: q̃ ⁊ ÿdoneos nos fecit ministros noui testamẽti nõ littera sꝫ spũ. Littera em̃ occidit: spũs aũt viuificat. Qd̃ si ministratio mortis litteris deformata in lapidibus fuit in gl̃ia. ita vt nõ possẽt ĩtendere filij isrl̃ in faciẽ Moÿsi. ꝓpter gloriã vultus ei⁹ q̃ euacuat̃: quõ nõ magis ministratio spũs erit in gloria? Nã si ministratio damnatõis ĩ gl̃ia ẽ: multomagis habũdat ministeriũ iustitie ĩ gl̃ia. Nã nec glorificatũ ẽ qd̃ claruit in hac ꝑte ꝓpter excellentẽ gloriã. Si em̃ qd̃ euacuatur ꝑ gloriã ẽ: multomagis qd̃ manet: in gloria ẽ. Hñtes igr̃ talẽ spez mlt̃a fidutia vtimur. Et nõ sicut moÿses ponebat velamẽ sup̃ faciẽ suã: vt nõ intẽderẽt filij isrl̃ ĩ faciẽ ei⁹ qd̃ euacuat̃ sꝫ obtusi sũt sẽs⁹ eoꝝ vsqꝫ in hodiernũ em̃ diẽ idip̃m velamen ĩ lectõe veteris testamẽti manet nõ reuelatũ. qm̃ ĩ xp̃o euacuat̃: sꝫ vsqꝫ ĩ hodiernuz diem cum legitur Moÿses velamen positũ est super cor eorum. Cũ autẽ cõuersi fuerint ad deum auferetur velamen. Dmin⁹ autẽ spiritus ẽ. Ubi aũt spirit⁹ domini ibi libertas. Nos v̄o oẽs r̃uelata facie gloriã domini speculãtes in eandẽ imaginẽ transformamur a claritate in claritatez: tanq̃ a domini spiritu.

Capitulum. IIII.

Ideo habẽtes hãc ministratõem iuxta qd̃ miscdiaz ꝯsecuti sum⁹ nõ deficim⁹: sꝫ abdicamus occulta dedecoris. nõ ãbulãtes in astutia neqꝫ adulterãtes v̄bũ dei: sꝫ ĩ manifestatõe veritatis cõmẽdãtes nosmetip̃os ad oẽm conscientiã hoĩm corã deo. Qꝛ si etiã op̃tũ ẽ euãgeliũ nr̃m ĩ his q̃ pereũt ẽ opertũ in q̃bus de⁹ hui⁹ seculi excecauit mẽtes ĩfideliũ. vt ñ fulgeat illuminatõ euãgelij gl̃ie xp̃i: q̃ ẽ imago dei. Nõ em̃ nosmetip̃os p̃dicamus: sꝫ ih̃m xp̃m dñm nr̃m. Nos at̃ seruos vr̃os ꝑ ih̃m: qm̃ de⁹ q̃ dixit de tenebris lucẽ splẽdescere. illuxit ĩ cordibꝫ nr̃is ad illuminatõez scĩe claritatis ĩ facie xp̃i ih̃u. Habem⁹ aũt thesaurũ istũ ĩ vasis fictilibꝫ vt sublimitas sit v̄tutis dei: ⁊ nõ ex nobis In oĩbꝫ tribulatõz patimur: sꝫ nõ ãgustiamur. Apropriamur: sꝫ nõ destituimur. Humiliamur: sꝫ ñ ꝯfũdimur. Persecutõz patimur: sꝫ nõ dereliq̃mur. Deijcimur: sꝫ nõ ꝑimus. Semp̃ mortificatõez ih̃u ĩ corpore nr̃o circũferẽtes: vt et vita ih̃u manifestet̃ ĩ corp̃ibꝫ nr̃is. Semp̃ em̃ nos q̃ viuimus ĩ mortẽ t̃dimur ꝓpter ih̃m: vt et vita ih̃u manifestet̃ ĩ carne nr̃a mortali. Ergo

mors in nobis operat: vita autez in vobis. Habentes aut eundem spiritum fidei sicut scriptum est. credidi propter quod locutus sum: et nos credimus. propter quod et loquimur: scientes quoniam qui suscitauit dominum et nos cum ihesu suscitabit. et constituet nos vobiscuz. Omnia enim propter vos: vt gratia habundans per multos in gratiarum actione habundet in gloriam dei. Propter quod non deficimus: sed licet is qui foris est noster homo corrumpatur: tamen is qui intus est renouatur de die in diem. Id enim quod in presenti est momentaneum et leue tribulationis nostre: supra modum in sublimitate eternum glorie pondus operatur in nobis: non contemplantibus nobis que videntur: sed que non videntur. Que enim videntur temporalia sunt: que autem non videntur eterna sunt. Capitulum. V.

Scimus enim. quoniaz si terrestris domus nostra huius habitationis dissoluatur. quod edificationem ex deo habemus domum non manufactam eternam in celis. Nam et in hoc ingemiscimus habitationem nostram que de celo est superindui cupientes: si tamen vestiti et non nudi inueniamur. Nam et qui sumus in hoc tabernaculo ingemiscimus grauati: eo quod nolumus expoliari: sed supuestiri. vt absorbeatur quod mortale est a vita. Qui autem efficit nos in hoc ipsum deus: qui dedit nobis pignus spiritum. Audentes igitur scientes: quamdiu sumus in hoc corpore peregrinamur a domino. Per fidem enim ambulamus et non per speciem. Audemus autem et bonam voluntatem habemus magis peregrinari a corpore et presentes esse ad dominum: et ideo contendimus siue absentes siue presentes placere illi. Omnes enim nos manifestari oportet ante tribunal christi vt referat vnusquisque propria corporis prout gessit: siue bonum siue malum. Scientes timorem domini hominibus suademus: deo autem manifesti sumus. Spero autem et in conscientijs vestris nos manifestos esse. Non iterum commendamus nos vobis sed occasionem dantes vobis gloriandi pro nobis: vt habeatis ad eos qui in facie gloriantur et non in corde. Siue enim mente excedimus deo. siue sobrij sumus vobis. Caritas enim christi vrget nos: estimantes hoc: quoniam si vnus pro omnibus mortuus est ergo omnes mortui sunt. Et pro omnibus mortuus est christus: vt et qui viuunt iam non sibi viuant: sed ei qui pro ipsis mortuus est et resurrexit. Itaque nos ex hoc neminem nouimus secundum carnem. Etsi cognouimus secundum carnem christum: sed nunc iam non nouimus. Si qua ergo in christo noua creatura est: vetera transierunt: et ecce facta sunt omnia noua. Omnia autem ex deo qui nos reconciliauit sibi per christum: et dedit nobis ministerium reconciliationis. Quoniamquidem deus erat in christo mundum reconcilians sibi: non reputans illis delicta ipsorum: et posuit in nobis verbum reconciliationis. Pro christo ergo legatione fungimur tamquam deo exhortante per nos: obsecramus pro christo. reconciliamini deo. Eum qui non nouerat peccatum pro nobis peccatum fecit deus pater: vt nos efficeremur iustitia dei in ipso. Capitulum. VI.

Hauuantes autem. exhortamur ne in vacuum gratiam dei recipiatis. Ait enim. Tempore accepto exaudiui te et in die salutis adiuui te. Ecce nunc tempus acceptabile: ecce nunc dies salutis. Nemini dantes vllam offensionem. vt non vituperetur ministerium nostrum. Sed in omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut dei ministros in multa patientia: in tribulationibus. in necessitatibus. in angustijs. in plagis. in carceribus in seditionibus. in laboribus. in vigilijs. in ieiunijs. in castitate. in scientia. in longanimitate. in suauitate. in spiritu sancto. In caritate non ficta: in verbo veritatis. in virtute dei. Per arma iustitie. a dextris et a sinistris. Per gloriam et ignobilitatem. per infamiam et bonam famam. Vt seductores et veraces: sicut qui ignoti et cogniti. Quasi morientes et ecce viuimus: vt castigati et non mortificati. Quasi tristes semper autem gaudentes: sicut egentes multos autem locupletantes. tanquam nihil habentes et omnia possidentes. Os nostrum patet ad vos o corinthij: cor nostrum dilatatum est. Non angustiamini in nobis. Angustiamini autem in visceribus vestris. Eandem autem habentes remunerationem: tanquam filijs dico: dilatamini et vos. Nolite iugum ducere cum infidelibus. Que enim participatio iustitie cum iniquitate. aut quod societas lucis ad tenebras? Que autem conuentio christi ad belial Aut quis participat fideli cum infideli? Qui autem consensus templo dei cum idolis? Vos enim estis templum dei viui sicut dicit deus: quoniam inhabitabo in illis et inambulabo: et ero illorum deus et ipsi erunt mihi populus. Propter quod exite de medio eorum et separamini dicit dominus. et immundum ne tetigeritis: et ego recipiam vos. et ero vobis in patrem: et vos eritis mihi in filios et filias. dicit dominus omnipotens. Capi. VII.

HAs ergo habentes pro-
missiones carissimi mundem⁹ nos
ab omni ĩquinamẽto carnis ⁊ spi
ritus: perfitiẽtes sanctificationem in ti-
more dei. Capite nos. Neminem lesimus:
neminẽ corrupimus: neminem circũueni
mus. Nõ ad ꝓdemnatõz vĩam dico. Predi
xi em̃ q ĩ cordibꝰ nr̃is estis ad cõmoriẽdũ
et ad ꝓuiuendũ. Mlta mihi fiducia ẽ ap̃d
vos: multa mihi gloriatio ꝓ vob. Replet⁹
sum consolatione: superhabũdo gaudio
in omni tribulatõe nostra. Nam et cũ ve-
nissemus in macedoniam. nullam requiẽ
habuit caro nr̃a: sz omnẽ tribulatõnẽ pas
si sum⁹. Foris pugne. intus timores. Sed
qui consolatur humiles: cõsolatus ẽ nos
deus in aduentuz tyti. Nonsolũ aũt ĩ ad-
uentu eius: sed etiaz in consolatõe qua cõ
solatus est in vobis referens nobis vestrũ
desideriũ. vestrum fletum. vestram emula
tionem ꝓ me: ita vt magis gauderẽ. Quo-
niam etsi cõtristaui vos in epla: non me
peniret. Etsi peniteret videns q epistola il
la etsi ad horaz vos contristauit: nũc gau
deo. non quia contristati estis: sed quia
contristati estis ad penitẽtiam. Cõtristati
enim estis fm deum: vt in nullo detrimen
tum paciamini ex nobis. Que em̃ fm deũ
tristitia est penitentiam in salutẽ stabilez
opatur: seculi aũt tristitia mortẽ operat̃
Ecce em̃ hocipm fm deũ contristari vos
quantã in vobis operatur solicitudinem
sed defensionem: sed indignationẽ: sz timo
rem: sz desideriũ: sed emulationem: sed vĩ
dictam. In omnibus exhibuistis vos in-
cõtaminatos esse negotio. Igitur etsi scri
psi vobis non propter eũ qui fecit iniuri-
am: nec ꝓpter eũ qui passus est: sed ad ma
nifestandã solicitudinẽ nostrã quã habe-
mus ꝓ vobis corã deo. Ideo cõsolati sum⁹
In consolatione aũt nr̃a habundãti⁹ ma-
gis gauisi sum⁹ sup gaudio tyti. quia refe
ctus est spiritus eius ab omnib vob. Etsi
quid apud illũ de vobis gloriat⁹ sũ: nõ suz
ꝓfusus: sz sicut omnia vobis ĩ veritate lo-
cuti sum⁹. ita gloriatio nr̃a que fuit ad ti
tũ veritas facta ẽ. Et viscera eius habun
dantius in vobis sũt: reminiscẽtis omni-
uz vestrũ obedientiã quõ cũ timore ⁊ tre
more excepistis illũ. Gaudeo: q in oĩb cõ
fido in vobis.

Capitu. VIII.

NOtaz aũt facim⁹ vobis
fres grãm dei q data ẽ ĩ ecclĩjs ma
cedonie: et q ĩ mlto expimẽto tri-
bulatõis habũdãtia gaudij ip̃oꝝ fuit ⁊ al
tissima pauptas eoꝝ habũdauit ĩ diuiti-
as simplicitatis eoꝝ. Quia fm virtutẽ te-
stimoniũ illis reddo: et sup̃ virtutẽ volun
tarij fuerũt cũ multa exhortatõe obsecran
tes nos grãz ⁊ ꝓticatõz misterij qd fit ĩ sã
ctos Et ñ sicut sperauim⁹: sz semetipos d̃e-
derũt. primũ dño. deinde nob ꝓ volũtatez
dei: ita vt rogarem⁹ tytũ quẽadmoduz ce-
pit ita et pfitiat ĩ vobis etiã grãm istam.
Sz sicut ĩ oĩb habũdatis fide et fmone ⁊
scia et in omni solicitudine insup et carita
te vra ĩ nos: vt ĩ hac grã habũdetis. Non
q̃si impans dico: sz ꝓ alioꝝ solicitudinem
etiã vre caritatis ĩgenũ bonũ cõprobãs.
Scitis em̃ grãm dñi nr̃i ihu xpi: q̃m ppt̃
vos egen⁹ fact⁹ ẽ cũ esset diues: vt illius i-
opia vos diuites essetis. Et ꝓsiliũ ĩ hoc do
Hoc em̃ vobis vtile ẽ: q̃ nonsoluz facere:
sz et velle cepistis ab anno priore. Nũc ꝺo
et facto pficite: vt quẽadmodũ promptus
ẽ anim⁹ volũtatis: ita sit et pfitiendi ex eo
quod habetis. Si em̃ volũtas prompta ẽ:
fm id qd habet accepta est: non fm id qd
non habet. Nõ em̃ vt alĩjs sit remissio. vo-
bis aũt tribulatio: sz ex equalitate in p̃sẽ
ti tpe vra habũdantia illoꝝ inopiã supple
at. vt ⁊ illoꝝ habũdantia vre ĩopie sit sup
plemẽtũ: vt fiat eq̃litas sicut scriptũ est.
Qui multũ habuit nõ habũdauit. et q̃ mo
dicũ: nõ minorauit. Gratias aũt ago deo
q̃ dedit eandem solicitudinẽ ꝓ vobis ĩ cor-
de tyti: q̃m exhortatõz quidez suscepit: sed
cũ solicitior eẽt sua volũtate ꝓfectus ẽ ad
vos. Misim⁹ etiã cũ illo frem nostrũ: cui⁹
laus ẽ ĩ euãgelio ꝓ oẽs ecclesias. Nõsoluz
aũt: sz et ordinat⁹ ẽ ab ecclesĩjs comes pe-
grinatõis nr̃e in hanc grãz que ministrat̃
a nobis ad dñi gloriã et destinatã volũta
tẽ nr̃am deuitãtes hoc: ne quis nos vitu-
pet ĩ hac plenitudine q̃ ministrat̃ a nobis ĩ
dei gl̃iã. Prouidem⁹ em̃ bona. nonsolũ co
ram deo: sz etiã corã hoĩb. Misim⁹ aũt cũ
illis et frem nr̃m quẽ pbauim⁹ ĩ mltis sepe
solicitũ eẽ: nũc aũt mlto solitiorẽ: pfiden-
tia mlta ĩ vob siue ꝓ tyto q̃ ẽ soci⁹ me⁹ et ĩ
vobis adiutor: siue fratres nr̃i apostoli ec
clesiarum glorie xpi. Ostensionẽ g̃ que est

caritatis vr̃e et nr̃e gl'ie ꝑ vob: ĩ illos oñ-
dite ĩ facie ecclesiaꝝ. Ca.IX.

Iaz de ministerio quod
fit in sãctos: ex habundãti ẽ mihi
scribere vob. Scio em̃ ꝓmptũ ani
mũ vestrũ ꝑ quo de vob glorior apud ma
cedones: qm̃ et achaia ꝑata ẽ ab ãno p̃te-
rito: et vr̃a emulatio ꝓuocauit plurimos.
Misim⁹ aũt fr̃es: vt ne quod gloriamur d̃
vobis euacuet̃ in hac ꝑte: vt quẽadmodũ
dixi ꝑati sitis: ne cũ venerint macedones
mecũ. et ĩuenerĩt vos ĩꝑatos erubescam⁹
nos: vt ñ dicam⁹ vos ĩ hac ꝑte substãtia.
Necessariũ g̃ existimaui rogare fr̃es vt p̃-
ueniãt ad vos: et p̃parẽt repromissã bene
dictõz hãc ꝑatã eẽ: sic q̃si benedictõz: ñ q̃i
auaritiã. Hoc autẽ dico. Qui ꝑce seminat
ꝑce et metet. et q̃ semĩat ĩ bñdictõibꝫ d̃ bñ-
dictõibꝫ ⁊ metet. Unusquisqꝫ ꝓut d̃stinauit
in corde suo: nõ ex tristitia aut ex necessi-
tate. Hilarẽ aũt datorẽ diligit deus. Po-
tẽs ẽ aũt deus omnẽ gratiã habũdare fa-
cere in vobis: vt in omnibus semꝑ omnez
suffitientiaz habẽtes habũdetis in oẽ op⁹
bonũ: sicut scriptũ ẽ. Dispersit dedit pau-
peribꝫ: iustitia eius manet ĩ seculũ seculi.
Qui aũt ãministrat semẽ semināti: et pa-
nẽ ad manducandũ p̃stabit. Et multipli-
cabit semen vestruz et augebit incremẽta
frugũ iustitie vestre: vt in om̃ibꝫ locuple-
tati habundetis in omnẽ simplicitatẽ: que
oꝑat̃ ꝑ nos grãrũactõz deo. Quoniã mi-
nisteriũ huius offitij nõsoluz suꝑplet ea q̃
desunt sanctis: sed etiaz habundat ꝑ mul-
tas grãrũactões in dño ꝑ ꝓbationẽ mini-
sterij huius: glorificãtes deũ in obediẽtia
ꝯfessionis vr̃e in euãgelio xp̃i et simplici-
tate cõmunicatõis vr̃e in illos ⁊ ĩ omnes
et in ip̃oꝝ obsecratõe ꝑ vobis: desideranti-
um vos ꝓꝑter eminentẽ gratiam dei in vo
bis. Gratias ago deo super ienarrabili do
no eius. Capitulum.X.

Ipse aũt ego Paul⁹ ob-
secro vos ꝑ mansuetudinem ⁊ mo
destiã xp̃i: q̃ in facie quidem humi
lis sum inter vos: absens aũt ꝯfido in vo-
bis. rogo aũt vos ne p̃sens audeaz per eã
ꝯfidentiam qua existimor audere in quos-
dã: qui arbitrãtur nos tanq̃ ꝑm carnem
ambulem⁹. In carne em̃ ãbulãtes. nõ ꝑm
carnem militamus. Nã arma militie nr̃e
nõ carnalia: sed potẽtia deo ad destructõ-
nem munitõnũ. ꝯsilia destruẽtes. et omnẽ
altitudinẽ extollentẽ se aduersus sciaz d̃i
et ĩ captiuitatẽ redigẽtes omnẽ intellectũ
in obsequiũ xp̃i. et in ꝓmptu habẽtes vlci
sci omnẽ inobedientiã: cuz impleta fuerit
vestra obediẽtia. Que ꝑm faciẽ sũt videte.
Siquis confidit sibi xp̃i se eẽ: hoc cogitet
iteꝝ apud se: qꝛ sicut ip̃e xp̃i ẽ ita et nos.
Nametsi ampli⁹ aliq̃d gloriatus fuero de
p̃tate nr̃a quã dedit nobis dñs in edifica-
tõez et nõ in destructõz vr̃am: non erube-
scã. Ut at̃ nõ existimer tanq̃ terrere vos
ꝑ epistolas: qm̃quidẽ epistole inquiũt gra
ues sũt ⁊ fortes: p̃ntia aũt corꝑis infirma
⁊ ꝑmo ꝯtẽptibilis: hoc cogitet q̃ eiusmodi
ẽ: qꝛ quales sum⁹ verbo ꝑ epistolas absen
tes: tales et p̃sentes in facto. Nõ em̃ aude-
mus inserere aut cõꝑare nos quibusdaz q̃
seip̃os ꝯmendãt: sz ip̃i in nob nosmetip̃os
mecientes: et ꝯꝑãtes nosmetip̃os nobis.
Nos aũt nõ in immensũ gl'iabimur: sz ꝑm
mensurã regule q̃ mẽsus ẽ nobis deus mẽ-
surã ꝑtingẽdi vsqꝫ ad vos. Nõ em̃ quasi ñ
ꝑtingẽtes ad vos suꝑextẽdẽtes nos. Usqꝫ
ad vos em̃ ꝑuenimus ĩ euãgelio xp̃i: ñ in
ĩmẽsũ gloriãtes in alienis laboribꝫ. Spem
aũt habẽtes crescẽtis fidei vr̃e. in vob ma
gnificari ꝑm regulaz nr̃am ĩ habũdãtia:
etiã ĩ illa q̃ vlt̃ vos sũt euãgelizare: non ĩ
aliena regula ĩ his q̃ p̃parata sũt gloriari
Qui aũt gloriat̃: in dño glorieť. Nõ em̃ q̃
seip̃m ꝯmendat ille probatus est: sed quẽ
deus cõmendat. Capi.XI.

Utinaz sustineretis mo-
dicũ quid ĩsipiẽtie mee: sz ⁊ suꝑpor
tate me. Emulor em̃ vos dei emu
latõe: despondi em̃ vos vni viro v̄ginẽ ca-
stã exhibere xp̃o. Timeo aũt ne sicut ser-
pens euã seduxit astutia sua: ita corrum
pant̃ sensus vr̃i ⁊ excidãt a simplicitate q̃
ẽ ĩ xp̃o. Namsi is q̃ venit aliũ xp̃m p̃dicat
quẽ ñ p̃dicauim⁹: aut aliuz sp̃m accipitis
quẽ ñ accepistis. aut aliud euãgeliũ qd̃ ñ
recepistis recte pateremĩ. Existimo em̃ ni
hil me min⁹ fecisse a magnis apl'is. Nãetsi
ĩpitus ꝑmone: sz nõ scĩa. In oĩbꝫ aũt maĩ
fest⁹ sũ vob. Aut nũq̃d pct̃m feci meip̃m
humiliãs: vt vos exaltemĩ: qm̃ gratis euã
geliuz dei euangelizaui vobis: alias eccle

sias expoliaui accipiēs stipēdia ad mini
sterū vestrū: et cū eēm apud vos et ege-
rē nulli onerosus fui. Nā qđ mihi deerat:
supleuerūt frēs q̄ venerūt a macedonia:
et cū omnib⁹ sine onere me vob⁹ seruaui: et
seruabo. Est veritas xp̄i ī me: qm̄ hec glo
riatio nō infringet ī me ī regionib⁹ acha
ie. Quare? Quia nō diligo vos. Deꝰ scit.
Qđ aūt facio. et faciā: vt ap̄ute occasiōez
eor. q̄ volūt occasionē: vt in q̄ gloriantur
inueniant sicut et nos. Nā eiusmodi pseu
do ap̄li sūt operarij subdoli: trāsfigurātes se
ī ap̄los xp̄i. Et nō mirū. Ipe ei sathanas
trnsfigurat se ī angelū lucis. Nō est g̃ ma-
gnū si mīstri eiꝰ trāsfigurent velut mīstri
iustitie: q̄r finis erit ꝑm opa ipor. Iterū
dico. ne quis me putet īsipientē. Alioq̄n
velut insipientē accipite me: vt et ego mo
dicū quid glorier. Quod loquor ñ loquor
ꝑm deū sz q̄si in insipiētia: ī hac substātia
glorie. Qm̄ multi gloriant secm̄ carnem: et
ego gloriabor. Libēter em̄ sufferetis insipi
piētes: cū sitis ipi sapiētes. Sustinetis ei
siquis vos in seruitutē redigit: siquis de-
uorat. siquis accipit. siquis extollit. siq̄s
in faciē vos cedit. Scōm ignobilitatē di-
co: q̄si nos īfirmi fuerim⁹ ī hac ptē. In q̄
quis audet: in insipiētia dico: audeo et ego
Hebrei sūt: et ego. Israhelite sūt: et ego.
Semen abrahe sunt: et ego. Ministri xp̄i
sūt: et ego. Et minꝰ sapiēs dico: plus ego.
In laboribus plurimis. ī carceribus habūdā
tiꝰ: in plagis sup̄ modū. ī mortibus frequē
ter. A iudeis q̄nq̄es q̄dragenas vna minꝰ
accepi. Ter virgis cesus sū: semel lapida-
tꝰ sū: ter naufragiū feci. Noctē et die ī pfū-
dū maris fui. In itineribus sepe: piculis flu-
minū. piculis latronū. piculis ex genere.
piculis ex gentib⁹. piculis in ciuitate. pi-
culis in solitudine. periculis ī mari. picu
lis in falsis fratrib⁹. In labore et erūpna
in vigilijs multis. In fame et siti in ieiu-
nijs multis. in frigore et nuditate: p̄ter il
la q̄ extrīsecus sūt: instātia mea quottidi
ana solicitudo oīm ecclīar. Quis infirmat
et ego nō infirmor? Quis scādalizat et ego
nō vror? Si gloriari oportz: q̄ infirmitatis
mee sūt gloriabor. Deꝰ et pater dñi nostri
ihu xp̄i. scit q̄ ē benedictꝰ ī secula q̄ nō mē
tior. Damasci p̄positꝰ gentis arethe regis
custodiebat ciuitatē damascenorū vt me
ꝓhenderet: et ꝑ fenestrā in sporta dimis
sus sum ꝑ murum: et sic effugi manus eiꝰ

Capitulum. .XII.

Sgloriari oportet. non
expedit quidē. Veniā aūt ad visio
nes et reuelatōes dñi. Scio hoīez
ī xp̄o añ annos q̄tuordecī siue in corpe si-
ue extē corpꝰ (nescio deꝰ scit) raptuz hmōi
homiez siue ī corpe siue extē corpꝰ (nescio
deus scit) qm̄ raptꝰ ē in paradisū: et audiuit
archana verba q̄ nō licet hoī loq̄. Pro hu-
iusmōi gloriabor. ꝑ me aūt nihil nisi ī infir-
mitatib⁹ meis. Nāetsi voluero gloriari: nō
ero insipiēs. Veritatē em̄ dicā. Parco aūt
ne quis me existimet supᵃ id qđ videt ī me.
aut audit aliquid ex me. Et ne magnitu-
do reuelatōnū extollat me. datꝰ ē mihi sti-
mulꝰ carnis mee angelꝰ sathane vt me co-
laphizet. Propter qđ ter dñm rogaui. vt
discederet a me: et dixit mihi. Sufficit ti
bi gratia mea. Nā virtꝰ ī infirmitate pfi-
citē. Libenter g̃ gloriabor in infirmitatib⁹
meis. vt inhabitet in me virtus xp̄i. Pro-
pter qđ placeo mihi ī īfirmitatib⁹ meis. ī
ꝓtumelijs. ī necessitatib⁹. ī psecutōib⁹. in
angustijs ꝑ xp̄o. Cū em̄ infirmor tunc po-
tēs sū. Factus sū insipiēs: vos me coegi-
stis. Ego em̄ a vob⁹ debui cōmēdari. Nihil
em̄ minus feci ab his q̄ sūt vlē modū ap̄li
Tametsi nihil sum: signa tamen ap̄latus
mei facta sūt sup̄ vos ī oī pacientia. signis
et ꝓdigijs et virtutib⁹. Quid ē em̄ qđ mi-
nus habuistis ꝑ ceteris ecclesijs: nisi q̄ e-
goipe nō grauaui vos? Donate mihi hāc
iniuriā. Ecce tertio hoc paratus suz venire
ad vos: et nō ero grauis vobis. Nō ei que-
ro que vestra sūt: sz vos. Nec em̄ debēt fi-
lij parentibus thesaurizare: sz pentes fi-
lijs. Ego aūt libentissime impendā et sup-
impēdar ipe ꝑ animabus vestris: licz plꝰ
vos diligēs minus diligar. Sz esto. Ego
vos nō grauaui: sed cuz essē astutus dolo
vos cepi. Nūqđ per aliquē eor q̄s misi ad
vos circūueni vos? Rogaui tȳtū: et misi
cū illo fratrē. Nunquid tȳtꝰ vos circunue-
nit? Nonne eodem spiritu ambulauimus?
Nonne eiusdem vestigijs. Olim putatis q̄
excusemus nos apud vos? Coram deo in
xp̄o loquimur. Omnia carissimi propter
edificationem vestram. Timeo enim ne
forte cum ego venero, non quales volo:

inueniam vos: ⁊ ego iueniar a vobis q̃lē nō vultis: ne forte cōtētōnes. emulatōes. aīositates. dissensiones. detractōes. susurratōnes. inflatōnes. seditōes. sint īter vos ne iterꝝ cū venero humiliet me deus apud vos. ⁊ lugeam multos ex his q̄ añ peccauerūt et nō egerūt pnīam super īmunditiā et fornicationem et impudicitiaꝫ quā gesserunt. Capitulum. XIII.

Ecce tertō hoc venio ad vos. In ore duum vel triuꝫ testiū stabit omne verbū. Predixi em̄ et p̄dico vt pñs vobis et nūc absēs his q̄ añ peccauerūt et ceteris oībꝫ: si venero iterꝝ nō ꝑcam. An expimentū queritis ei⁹ qui ī me loquit̄ xp̄c: Qui ī vobis nō infirmatur: sed potens est in vobis. Nāetsi crucifixus est ex infirmitate: sed viuit ex virtute dei. Nā et nos infirmi sumus in illo: sed viuimus cū eo ex virtute dei ī nobis. Vosmetip̄os tēptate. si estis in fide ip̄i vos ꝓbate an ñ cognoscitis vosmetip̄os: qꝛ xp̄c ih̄s in vob̄ ē: Nisi forte reprobi estis. Spo aūt ꝙ cognoscetis: qꝛ nos nō sumus r̄probi. Oramus autē deū vt nihil mali faciatis: ñ vt nos ꝓbati appareamus: sꝫ vt vos quod bonū est faciatis. Nos aūt vt reprobi simus. Nō ei possumus aliquid aduersus veritatē: sꝫ ꝓ veritate. Gaudem⁹ eī qm̄ nos infirmi sum⁹: vos aūt potētes estis. Hoc et oram⁹: vr̄am ꝯsumatōeꝫ. Ideo hec absens scribo: vt nō pñs duri⁹ agam ꝟm potestatē quā dñs deus dedit mihi in edificatōꝫ et nō ī destructōem. Decetero fr̄es gaudete: perfecti estote: exhortamini. idip̄m sapite. Pacē habete. et deus pacis et dilectionis erit vobiscum. Salutate inuicem in osculo sancto. Salutant vos om̄es sancti. Gratia domini nostri ih̄u xp̄i. ⁊ caritas dei. et cōmunicatio sāctispūs sit cuꝫ omnib⁹ vobis amen. Finit epistola secūda ad Corinthios.

Incipit ꝓlogus ī epistolā ad Galathas.

Galathe sūt greci. Hi v̄bū v̄itatis p̄muꝫ ab apl̄o acceperūt: sꝫ p⁹ discessū ei⁹ tēptati sūt a falsis apl̄is: vt in legē et circūcisionē verterēt̄. Hos apl̄s reuocat ad fidē veritatis: scribens eis ab epheso. Explicit prologus.

Incipit epistola ad Galathas. Ca. I.

Paulus apostolus nō ab hominibus neqꝫ per hominem: sꝫ per ih̄m xp̄m et deum patrem qui suscitauit eum a mortuis: ⁊ qui mecum sunt omnes fratres: ecclesijs galathie. Gratia vobis et pax a deo patre nostro et domino ih̄u xp̄o: qui dedit semetip̄m pro peccatis nostris vt eriperet nos de presenti seculo nequā ꝟm voluntatem dei et patris nostri: cui est gloria ī secula seculorum amen. Miror ꝙ sic tamcito transferemini ab eo qui vos vocauit in gratiam xp̄i in aliud euāgeliū quod nō ē aliud: nisi sint aliqui q̄ vos ꝯturbāt: ⁊ volūt ꝯuertere euāgeliū xp̄i. Sed licet nos aut angelus de celo euāgelizet vobis p̄ter q̄ quod euangelizauimus vobis: anathema sit. Sicut prediximus et nunc iterum dico. siquis vobis euangelizauerit preter id qd̄ accepistis: anathema sit. Modo eniꝫ hominibus suadeo an deo: An quero hominibus placere: Si adhuc hominibꝫ placerem: xp̄i seruus nō essem. Notum enim vobis facio fratres euangelium quod euāgelizatuꝫ est a me: quia non est ꝟm hominem. Neqꝫ enim ego ab homine accepi illud neqꝫ didici: sed per reuelationem ih̄u xp̄i. Audistis enim cōuersationem meam aliquando in iudaismo. quoniam sup̄ modum persequebar ecclesiam dei et expug̃bam illam: et profitiebam in iudaismo supra multos coetaneos meos ī genere meo habūdantius emulator existens paternarum mearum traditionum. Cum aūt placuit ei qui me segregauit de vtero matris mee et vocauit per gratiam suam vt reuelaret filium suum in me vt euangelizareꝫ illum in gentibus. continuo non acquieui carni et sanguini. Neqꝫ veni hierosolimam ad antecessores meos apostolos: sꝫ abij in arabiam: et iterum reuersus sum damascum. Deinde post annos tres veni hierosolimam videre petrum: et mansi apud eum diebus quindecim. Alium autē apostolorum vidi neminem: nisi iacobuꝫ fr̄eꝫ dñi. Que at̄ scribo vob̄: ecce corā deo qꝛ nō mētior. Deinde veni ī ꝑtes sirie ⁊ cilitie. Eram at̄ ignot⁹ facie. eccl̄ijs iudee: q̄

erāt in xpō. Tantū aūt auditū habebāt: qm̄ qui pſequebaf nos aliquādo nūc euā geliʒat fidē quā aliqn̄ expugnabat: ⁊ in me clarificabāt deum. ¶ Capitulum. II.

Deinde p̄ annos quatu
ordecim iterꝝ aſcēdi hieroſolimaz cū barnaba: aſſūpto et tȳto. aſcendi aūt ſm reuelatōz: et ꝓtuli cū illis euangeliū qđ p̄dico i gētib. Seorſū aūt his q̄ videbanf aliqđ eē: ne forte in vacuū currerē aut cucurriſſē. Sz neqz tȳt⁹ qui mecū erat. cū eēt gētilis cōpulſus ē circūcidi: ſed ꝓpter ſubintroductos falſos fratres qui ſubintroierūt expoliare libertatē noſtram quā habemus in xpō ihu: vt nos in ſeruitutē redigerēt. Quib. neqz ad horā ceſſimus ſubiectōi: vt veritas euāgelij pmaneat apud vos. Ab his aūt q̄ videbanf eē aliqđ: quales aliqn̄ fuerit nihil mea iter: eſt. Deus ei pſonaz hoīs nō accipit. Mihi em̄ q̄ videbanf eē aliqđ nihil contulerūt. Sz ecōtra cuz vidiſſēt q̄ creditum ē mihi euangeliū p̄putij ſicut et petro circūciſionis: qui em̄ opat⁹ ē petro in apoſtolatuz circūciſionis. opatus ē et mihi iter gētes et cū cogꝝiſſēt grām q̄ data ē mihi. Jacobus et cephas ⁊ iohes qui videbāf colum ne eē dextras dederūt mihi ⁊ barnabe ſocietatis: vt nos in gētes ipi aūt in circūciſionez: tm̄ vt paupuz memores eſſemus. Q̄ etiam ſolicitus fui hoc ipm facere. Cū aūt veniſſet petr⁹ antiochiam in faciē ei reſtiti: q̄ reprehēſibilis erat. Priⁿ em̄ q̄ venirēt quidā ab iacobo cū gētib. edebat. Cū aūt veniſſēt. ſubtrahebat et ſegregabat ſe: timēs eos qui ex circūciſione erāt. Et ſimulatōi eius conſenſerūt ceteri iudei. ita vt et barnabas duceref ab eis in illā ſimulatō nē. Sz cū vidiſſē q̄ nō rectē ābularent ad veritatē euāgelij: dixi cephe corā oīb. Si tu cū iudeus ſis gētiliter viuis et non iudaice: quō gētes cogis iudaizare? Nos natura iudei et nō ex gētib. peccatores: ſcientes aū q̄ nō iuſtificaf hō ex opib. legis niſi p fidē ihu xpi: et nos in xpō ihu credimus. Vt iuſtificemur ex fide xpi et non ex operibus legis. Propter qđ ex opibus legis nō iuſtificabiſ oīs caro. Q̄ſi querentes iuſtificari in xpō inuēti ſum⁹ et ipi peccatores: nūqđ xpc peccati miſter eſt? Abſit. Si em̄ que deſtruxi iterum hec reedifi cabo: p̄uaricatorem me cōſtituo. Ego em̄ p legem legi mortuus ſū vt deo viuā: xpō cōfixus ſum cruci. Viuo aūt iā non ego: viuit vo in me xpc. Q̄ aūt nūc viuo i carne. in fide viuo filij dei: qui dilexit me ⁊ trādidit ſemetipm p me. Nō abitio grām dei. Si enim per legez iuſtitia: ergo gratis xpc mortuus eſt. ¶ Capitulum. III.

Inſenſati galathe quis
vos faſcinauit nō obedire veritati? Añ quoꝝ oculos ihs xpc pſcriptus ē: et i vob crucifixus. Hoc ſolū a vobis volo diſcere. Ex opibus legis ſpm̄ accepiſtis: an ex auditu fidei? Sic ſtulti eſtis vt cū ſpiritu ceperitis: nūc carne cōſummini. Tanta paſſi eſtis ſine cauſa: ſi tamē ſine cauſa. Qui ḡ tribuit vobis ſpiritum ⁊ opatur virtutes i vobis: ex opibus legis an ex auditu fidei? Sicut ſcriptū ē. Abraha credidit deo et reputatū ē illi ad iuſtitiā. Cognoſcite ḡ: q̄ q̄ ex fide ſūt: hi ſūt filij abrahe. Prouidēs aūt ſcriptura (q̄ ex fide iuſtificat gētes de⁹) p̄nūtiauit abrahe q̄a bñdicenf i te oēs gētes. igiſ q̄ ex fide ſūt: benedicēf cū fideli abrahā. Quicūqꝝ enim ex opib. legis ſūt: ſub maledicto ſūt. Scriptū ē em̄. Maledict⁹ oīs q̄ nō pmāſerit i omnibus que ſcripta ſūt i libro legis: vt faciat ea. Quoniam aūt i lege nemo iuſtificaf apud deū. manifeſtū ē: q̄ iuſtus ex fide viuit. Lex autē nō ē ex fide: ſz qui fecerit ea viuet i illis. Xpc nos redemit de maledicto legis factus p nobis maledictū: q̄ ſcriptū eſt maledictus omnis qui pendet in ligno: vt i gētib. benedictio abrahe fieret in xpō ihu. vt pollicitatōz ſpiritus accipiamus p fidem. Fratres ſm hominē dico: tamen hominis confirmatum teſtamē tū nemo ſpernit aut ſuperordinat. Abrahe dicte ſūt promiſſiones: et ſemini eius. Nō dicit ſeminib. quaſi in multis: ſz quaſi i vno: et ſemini tuo q̄ ē xpc. Hoc aūt dico teſtamentū cōfirmatū a deo: q̄ p̄ q̄drin gentos et trigīta annos facta ē lex: nō irritū facit ad euacuandā pmiſſionez. Nāſi ex lege hereditas: iā nō ex pmiſſiōe. Abrahe aū p repromiſſionē donauit de⁹. Quid igiſ lex? Propt̄ trāſgreſſionē poſita ē: donec veniret ſemen cui pmiſerat: ordinata p angelos i manu mediatoris. Mediator aū vnius nō ē: deus autē vnus eſt. Lex ergo

aduersus ꝓmissa dei. Absit. Si em̃ data ē lex q̃ posset viuificare: vere ex lege eēt iustitia. Sz cōclusit scriptura oīa sb̄ peccato: vt ꝓmissio ex fide ih̄u xp̄i dar̄ credētibus. Prius aūt q̃ veniret fides sub lege custodiebamur: ꝯclusi i eā fidē que reuelāda erat. Itaq; lex pedagog⁹ noster fuit i xp̄o: vt ex fide iustificemur. At vbi venit fides: iā nō sumus sub pedagogo. Omnes em̃ filij dei estis: ꝑ fidē q̃ ē in xp̄o ih̄u. Quicūq; em̃ in xp̄o baptizati estis: xp̄m iduistis. Nō ē iudeꝰ neq; grecꝰ: nō ē seruꝰ neq; liber: nō ē masculꝰ neq; femia. Oīs em̃ vos vnū estis in xp̄o ih̄u. Si aūt vos xp̄i. ergo abrahe semen estis ſm promissionem heredes.

Capitu. IIII.

Dico aūt. Quāto tēpore heres puulꝰ ē nihil differt a seruo cū sit dn̄s omniū: sz sub tutoribus et actorib⁹ ē vsq; ad p̄finitū tp̄s a p̄re Ita et nos cū eēm⁹ puuli: sub elemētis mūdi huiꝰ eramꝰ seruientes. At vbi venit plenitudo tp̄is misit deꝰ filiū suū factū ex mulie re factū sub lege: vt eos q̃ sub lege erāt: redimeret: vt adoptōz filioꝝ reciperemus. Q̃m aūt estis filij dei: misit deꝰ spiritū filij sui in corda vr̄a clamantē abba p̄r. Itaq; iā nō ē seruus: sz filius. Q̄ō si filius et heres per deū Sz tūc q̃dē ignorātes deū: bis q̃ natura nō sūt dij seruiebatis. Nūc aūt cū cognoueritis deū imo cogniti sitis a deo: quō conuertimini iterꝝ ad infirma et egena elemēta: q̃bꝰ denuo seruire vultis? Dies obseruatis et mēses et tēpora et ānos. Timeo vos: ne forte sine causa laboraueri i vob̄. Estote sic ego: qꝛ et ego sic vos, Frēs obsecro vos: nihil me lesistis. Scitis aūt quia p infirmitatē carnis euāgelizaui vob̄ iā pridem: et tēptatōz vr̄am in carne mea nō spreuistis neq; respuistis: sz sicut angelū dei accepistis me. sicut xp̄m ih̄m. Vbi ē g̃ beatitudo vestra? Testimoniuz em̃ ꝑhibeo vobis: quia si fieri posset oculos vr̄os eruissetis: et dedissetis mihi. Ergo inimicus vobis factus sū verū dicēs vobis? Emulātur vos nō bene: sz excludere vos volūt: vt illos emulemi. Bonū aūt emulamini i bono semp: et nōtm̃ cū pn̄s sū apud vos filioli mei q̃s iterꝝ pturio: donec formetur xp̄c in vobis. Vellē aūt eē apud vos modo et mutare vocem meam: q̃m ꝑfundor i vobis. Dicite mihi: q̃ sb̄ lege vultis eē. Legē nō legistis. Scriptū ē em̃ q̃m abrahā duos filios habuit vnū de ancilla et vnuz de libera. Sed is qui de ancilla ſm carnē natꝰ ē: q̃ aūt de libera p repromissionē. Que sūt p allegoriā dicta. Hec em̃ sūt duo testamēta. Vnū q̃dē i monte syna i seruitutē generās: q̃ ē agar. Syna em̃ mōs ē i arabia q̃ cōiunctꝰ ē ei: q̃ nūc ē hierl̄m: et seruit cū filijs suis. Illa aūt que suꝛsū ē hierl̄m libera ē: q̃ ē matꝛ nostra. Scriptū ē em̃. Letare sterilis q̃ nō paris: erumpe et clama q̃ nō parturis: qꝛ multi filij deserte magis. q̃ ei⁹ que habet virꝝ. Nos aūt frēs ſm ysaac promissiōis filij sum⁹. Sed quō tūc is qui ſm carnē natꝰ fuerat ꝑsequeb̄ eū q̃ ſm spiritū ita et nūc. Sz q̃d dicit scriptura? Eijce ancillā et filium eiꝰ. Nō. n. heres erit filius ancille cum filio libere. Itaq; fratꝛes non sumus ancille filij: sed libere. qua libtate xp̄c nos liberauit.

Capitulum. .V.

State. et nolite iterū iugo seruitutis cōtineri. Ecce ego paulus dico vobis: q̃m si circūcidamini xp̄c vobis nihil proderit. Testificoꝛ autez rursus oīi homini circūcidenti se: q̃m debitoꝛ est vniuerse legis faciēde. Euacuati estis a xp̄o. Qui in lege iustificami: a gratia excidistis. Nos ei spiritu ex fide spem iusticie expectamus. Nam in xp̄o ih̄u neq; circūcisio aliq̃d valet neq; p̄putiū: sed fides q̃ p caritatem operat. Currebatis bñ. Quis vos impediuit veritati nō obedire: Nemini consenseritis. Persuasio hec nō ē ex eo q̃ vocauit vos. Modicū fermentū totam massam corrūpit. Ego confido i vobis i dn̄o q̃ nihil aliud sapietis. Qui aūt conturbat vos: portabit iudiciū q̃cūq; ē ille. Ego aūt frēs si circūcisionē adhuc predico: q̃d adhuc ꝑsecutōem patior? Ergo euacuatū ē scandalū crucis. Vtinā et abscidātur q̃ vos ꝯturbāt. Vos em̃ i libertatē vocati estis fratres: tantuz ne libertatē i occasionē detis carnis. sz p caritatē spūs seruite inuicē. Oīs em̃ lex i vno ſmone impletur: diliges ꝓximum tuū sicut teipsum Q̃si inuicez mordetis et comedetis: videte ne abinuicem consumamini. Dico autem i xp̄o. Spiritu ambulate: et desideria carnis n̄ ꝑficietis. Caro ei cupiscit aduersꝰ

ſpiritum: ſpiritus autem aduerſus car-
nē. Hec enim ſibinuicem aduerſantur: vt
non quecūq; vultis illa faciatis. Q;ſi ſpiri
ritu ducemini: nō eſtis ſub lege. Manife-
ſta ſunt autē opera carnis: que ſunt forni
catio. imūditia. impudicitia. luxuria. ido
lox ſeruitus. venefica. inimicitie. p;tentō-
nes. emulationes. ire. rixe. diſſenſiones ſe-
cte. inuidie. homicidia. ebrietates. cōmeſ-
ſationes. et his ſimilia: que predico vobis
ſicut predixi: quoniam qui talia agunt re
gnum dei non conſequentur. Fructus aū
ſpiritus eſt caritas. gaudium. pax. pacie
tia. benignitas. bonitas. lōganimitas mā
ſuetudo. fides. modeſtia. p;tinētia. caſtitas
Aduerſus hmōi nō ē lex. Qui aūt ſūt xpi
carnem ſuā crucifixerūt cum vitijs et cō-
cupiſcentijs. ¶ Capitulum. VI.

SIuimus ſpū. ſpiritu 7
ambulemus. Non efficiamur ina
nis glorie cupidi: inuicem puocā-
tes: inuicem inuidētes. Fratres: etſi p;oc-
cupatus fuerit homo in aliq; delicto. vos
qui ſpirituales eſtis huiuſmodi inſtruite
in ſpū lenitatis: conſiderās teipm ne et tu tē
pteris. Alter alterius onera portate: 7 ſic
adimplebitis legem xpi. Nā ſiquis exiſti-
mat ſe aliquid ee cū nihil ſit: ipe ſe ſeducit
Opus aūt ſuū pbet vnuſq;ſq; et ſic i ſemet
ipo tm̄ gloriam habebit: et non in altero.
Unuſq;ſq; em̄ onus ſuū portabit. Cōmuni
cet aūt his q catheziza ū̄ ūbo: ei q ſe cathe
zizat i oīb̄us bonis. Nolite errare. Deꝰ
non irridet. Que em̄ ſeminauerit homo:
hec et metet. Quoniaz q ſeminat in carne
ſua: de carne et metet corruptōem: qui aū
ſeminat in ſpiritu: de ſpiritu metet vitam
eternā. Bonū aūt facientes nō defitiamus
tpe em̄ ſuo metem̄ nō defitientes. Ergo dū
tp̄us habem̄ operemur bonū ad omnes:
maxime aū ad domeſticos fidei. Videte q̄li
bus litteris ſcripſi vob̄ mea manu. Quicū
q; em̄ volūt placere i carne hi cogūt vos
circūcidi: tm̄ vt crucis xpi pſecutōz ñ pa
tiant ū̄. Neq; em̄ q circūcidūt legem cuſto-
diunt: ſed volūt vos circūcidi vt in carne
veſtra gloriantur. Mihi aūt abſit gloriari
niſi in cruce dñi noſtri ihu xpi per quem
mihi mundus crucifixus eſt: et ego mun-
do. In xpo em̄ ihu neq; circūciſio aliquid
valet neq; preputium: ſed noua creatura.
Et quicūq; hanc regulam ſecuti fuerint:
pax ſuper illos et miſericordia et ſuper iſ
rahel dei. Decetero nemo mihi moleſt̄ ſit
Ego em̄ ſtigmata domini ihu in corpore
meo porto. Gratia domini noſtri ihu xpi
cum ſpiritu veſtro fratres Amen. Explici
cit epiſtola ad Galathas.

¶ Incipit argumētū i epla; ad Epheſios.

Epheſi ſūt aſiani. qui
accepto verbo veritatis pſtite
rant i fide. Hos collaudat apo
ſtolus ſcribens eis a Roma de
carcere per Tychicum dyaconem. Finis
argumenti.

¶ Incipit epiſtola ad Epheſios. Ca. I.

Paulus apoſtolus
xpi ihu per volun
tatē dei omnibus ſāctis q
ſūt epheſi: 7 fidelib̄ i xpo
ihu. Gratia vobis et pax
a deo patre noſtro et dño ihu xpo. Bene-
dict̄ deus et pater domini noſtri ihu xpi
qui benedixit nos in omni benedictōe ſpi
rituali in celeſtib̄ in xpo: ſicut elegit nos
in ipo añ mūdi p;ſtitutōz: vt eſſemus ſācti
et immaculati i p;ſpectu eius in caritate.
Qui predeſtinauit nos in adoptōez filiorū
per ihm̄ xpm̄ in ipm̄ ſm̄ p;poſitum vo-
lūtatis ſue in laudem glorie gratie ſue: in
qua gratificat nos in dilecto filio ſuo: i q̄
habemus redemptionem per ſanguinē ei̇
remiſſionem peccatorum ſm̄ diuitias gra
tie eius que ſuperhabundauit in nobis i
oī ſapiētia et prudentia: vt notuz faceret
nobis ſacramentū volūtatis ſue ſm̄ bene
placitū eius quod p;poſuit in eo in diſpēſa
tōe plenitudinis temporū inſtaurare oīa
in xpo q̄ in celis et que i terra ſūt in ipo.
In quo etiā nos ſorte vocati ſumus: p;de-
ſtinati ſm̄ p;poſitū ei̇ qui operatur omnia
ſm̄ p;ſilium volūtatis ſue: vt ſimus in lau
dem glorie eis nos qui ante ſperauimus i
xpo. In quo et vos cuz audiſſetis ūbū ve
ritatis euangelium ſalutis veſtre in quo
et credentes ſignati eſtis ſpiritu pmiſſio-
nis ſancto: qui eſt pignus hereditatis nr̄e
in redemptionem acquiſitōnis in laudem
glorie ipius. Propterea et ego audiens fi
dem veſtram que eſt in xpo ihu et dilectō
nem in omnes ſanctos: non ceſſo gratias

agens p vobis memoriam vestri faciēs in orationibus meis: vt deus dñi nr̄i ihu xp̄i pater glorie det vobis spm̄ sapientie ⁊ revelatōnis in agnitōnem eius illuminatos oculos cordis vestri: vt sciatis que sit spes vocatōnis ei⁹ et q̄ diuitie gl'ie hereditatis eius in sanctis: ⁊ q̄ sit supueniēs magnitudo virtutis eius in nos qui credimus ſm opatōnem potentie vtutis quā opatus est in xp̄o suscitans illū a mortuis. ⁊ pstituēs ad dextrā suā in celestibus sup̄ omnē principatū ⁊ potestatē ⁊ vtutē et dñatōnem. et omne nomen qđ nominat̄ nōsolum in hoc seculo sed̄ iā in futuro: et omnia subiecit sub pedibus eius. Et ipsum dedit caput supra omnem eccl̄iā que ē corpus ipsius ⁊ plenitudo eius: qui omnia in omnibus adimpletur. Capitulum .II.

ET vos cū illos vificauit cū essetis mortui ī delictis ⁊ peccatis vestris in q̄bus aliq̄n ambulastis ſm seculū mundi hui⁹. ſm principem potestatis aeris hui⁹. spiritus q̄ nūc opatur in filios diffidentie: in q̄bus ⁊ nos omnes aliquando conversati sum⁹ in desideriis carnis nr̄e faciētes voluntatē carnis ⁊ cogitatōnum: ⁊ eramus natura filij ire sicut et ceteri. Deus aū qui diues est in miscōdia p̄ter nimiam caritatē suā q̄ dilexit nos: ⁊ cū essemus mortui peccatis cōuiuificauit nos ī xp̄o: cuius gratia estis saluati: ⁊ cōresuscitauit ⁊ psedere fecit ī celestibus ī xp̄o ihu: vt ostenderet in seculis supuenientibus habūdantes diuitias gratie sue in bonitate sup̄ nos in xp̄o ihu. Gratia em̄ estis saluati per fidem: ⁊ hoc nō ex vobis. Dei em̄ donū est: non ex opibus. vt ne q̄s glorietur. Ipi⁹ em̄ sumus factura: creati in xp̄o ihu in opibus bonis: que preparauit deus vt ī illis ambulem⁹. Propt̄ qđ memores estote q̄ aliquando vos eratis gentes in carne qui dicebamini p̄putiū ab ea q̄ dicit̄ circūcisio in carne manufacta: q̄ eratis illo in tempore sine xp̄o alienati a conversatōe isr̄l' ⁊ hospites testamētorū. promissionis spes nō habētes. ⁊ sine deo ī hoc mūdo. Nunc aū in xp̄o ihu vos q̄ aliquādo eratis longe: facti estis p̄pe: ī sanguine xp̄i. Ipe ē em̄ pax nostra q̄ fecit utraq; vnū: ⁊ mediū parietem macerie soluēs īimicitias ī carne sua: legem mādatorū decretis evacuās vt duos cōdat ī semetipo ī vno novo homīe faciēs pacem vt recōciliet ambos ī vno corpe deo p̄ crucem interficiēs inimicias ī semetipo: ⁊ veniens euāgelizauit pacem vobis qui longe fuistis. ⁊ pacē his q̄ p̄pe: qm̄ p ipm̄ habem⁹ accessum ambo in vno spiritu ad patrem. Ergo iā n̄ estis hospites et advene sed estis ciues sanctorū ⁊ domestici dei: supedificati sup̄ fundamētū apostolorū et p̄phārum ipso sūmo angulari lapide xp̄o ihu: ī q̄ omnis edificatio pstructa crescit ī templū sanctū ī dño. In q̄ ⁊ vos coedificami ī habitaculū dei: in spūsancto. Capitulum. III.

DIus rei gr̄a ego paul⁹ vinct⁹ xp̄i ihu p vobis gentibus: si tamē audistis dispensatōnem gr̄e dei q̄ data ē mihi ī vobis: qm̄ ſm revelatōnē notū mihi factū ē sacramētū sic sup̄ scripsi ī breui put potestis legētes intelligere prudētiā meā ī misterio xp̄i: qđ aliis generatōibus nō ē agnitū filijs hoim. sicuti nūc revelatū ē sc̄tis apl'is ei⁹ et p̄phetis in spū esse gentes coheredes ⁊ pcorpales ⁊ pparticipes p̄missiōis ī xp̄o ihu p euāgeliū cui⁹ fact⁹ sum⁹ ego minister ſm donū gr̄e dei que data ē mihi ſm opatōez vtutis eius. mihi em̄ omniū sanctorū minimo data ē gratia hec: ī gētibus euāgelizare inuestigabiles diuitias xp̄i: ⁊ illuminare oēs q̄ sit dispensatio sacramēti abscōditi a seculis ī deo q̄ oīa creauit: vt īnotescat p̄ncipibus ⁊ potestatibus ī celestibus p ecclīam multiformis sapiētie dei. ſm p̄finitōnem seculorū quā fecit in xp̄o ihu dño nostro: in quo habem⁹ fiducia ⁊ accessū in pfidētia p fidem ei⁹. Propter qđ peto ne deficiatis ī tribulatōnibus meis p vobis: q̄ ē gl'a vestra. Hui⁹ rei gratia flecto genua mea ad patrē dñi nr̄i ihu xp̄i ex q̄ oīs p̄rnitas in celis et ī terra nominat̄: vt det vobis ſm diuitias gl'e sue vtutē. corroborari p spm̄ ei⁹ in interiori hoīe xp̄m habitare p fidē in cordibus vestris: ī caritate radicati ⁊ fūdati: vt possitis pphendē cum oībus sanctis q̄ sit latitudo ⁊ longitudo ⁊ sublimitas ⁊ pfundū. Scire etiā supeminētē scīe caritatē xp̄i: vt īpleamini in oēm plenitudinē dei. Ei aū qui potēs ē oīa facere suphabūdanter quā petim⁹ aut intelligimus ſm vtutem q̄ opat̄ ī nobis: ipi gloria in ecclesia et ī xp̄o ihu in oēs generatōnes seculi seculorū Amen.

OBsecro itaq; vos ego vinct⁹ in dño: vt digne ambuletis vocatõne q̃ vocati estis cũ oĩ hũilitate et mãsuetudine cũ paciẽtia. suꝑportantes inuicem in caritate: soliciti seruare vnitatẽ spũs in vinculo pacis. Unum corpus. vnus spiritus: sicut ꝙ vocati estis in vna spe vocatõis vre. Un⁹ dñs. una fides. vnũ baptisma. vnus deus ꝙ pater omniũ qui sup omnes ꝙ ꝑ omnia ꝙ ĩ omnib⁹ nob Unicuiq; autẽ nr̃m data est gratia scõm mensuram donatõnis xp̃i. Propter quod dicit. Ascẽdens ĩ altũ captiuã duxit captiuitatẽ: dedit dona hominibus. Qd̃ aũt ascendit: quid ẽ nisi q; descendit primũ ĩ inferiores ptes tre: Qui descendit: ipe est et qui ascendit sup oẽs celos: vt adimpleret oĩa Et ipe dedit quosdam quidem apostolos. quosdã aũt pp̃has. alios vo euangelistas. alios aũt pastores ꝙ doctores ad ꝯsumatõnem sanctoꝝ ĩ opus misterij ĩ edificatõez corpis xp̃i: donec occurram⁹ oẽs ĩ vnitatẽ fidei ꝙ agnitõnis filij dei. in virũ pfectũ in mensuram etatis plenitudinis xp̃i: vt iaz nõ sim⁹ puuli fluctuantes et circunferamur omni vento doctrine in nequitia hominũ in astutia ad circũuentõez erroris. Veritatẽ aũt faciẽtes ĩ caritate crescam⁹ in illo ꝑ omnia q̃ est caput xp̃c: ex quo totum corp⁹ ꝯpactuz ꝙ ꝯnexuz ꝑ omnẽ iunctura sũministratõnis ꝑm opatõez in mẽsuram vniuscuiusq; mẽbri augmẽtuz corporis facit: in edificatõem sui in caritate. Hoc igit̃ dico ꝙ testificor in dño: vt iã nõ ãbuletis sicut et gẽtes ambl̃ãt ĩ vanitate sensus sui tenebris obscuratum hñtes intellectuz: ꝙ alienati a vita dei ꝑ ignorãtiã q̃ ẽ ĩ illis ꝑter cecitatẽ cordis ipsoꝝ: q̃ desperãtes seipos tradiderũt impudicitie. in opatõnem immũditie omĩs in auaritia. Vos aũt non ita didicistis xp̃m: si tamẽ illum audistis et ĩ ipo edocti estis sicut est veritas in ih̃u: deponere vos ꝑm p̃stinam conuersatõem veterem hominem qui corrũpit̃ ꝑm desideria erroris. Renouamini aũt spũ mentis vestre: ꝙ induite nouuz hominem qui scõm deum creatus est in iustitia et sanctitate veritatis. Propter quod deponẽtes mẽdatiũ loq̃mĩ veritatez vnusquisq; cuz pximo suo: qm̃ sum⁹ inuicem mẽbra. Irascimini: ꝙ nolite peccare. Sol nõ occidat sup iracundiã vr̃am. Nolite locũ dare diabolo. Qui furabat iam nõ furet̃. magis aũt laboret operando manibus suis qd̃ bonũ ẽ: vt habeat unde ꝯbuat necessitatem pacienti. Oĩs ꝑmo malus ex ore vestro nõ pcedat: sz si quis bonus ad edificatõem fidei: vt det gratiã audiẽtib⁹. Et nolite ꝓtristare spm̃sanctũ dei: in quo signati estis in die redemptõnis. Omnis amaritudo ꝙ ira ꝙ indignatio et clamor ꝙ blasphemia tollat̃ a vobis: cũ oĩ malitia. Estote aũt inuicem benigni: misericordes ĩuicem. sicut ꝙ de⁹ ĩ xp̃o donauit vobis. Capi. V.

Estote ergo imitatores dei sicut filij carissimi: ꝙ ãbulate ĩ dilectõne sicut et xp̃c dilexit nos: ꝙ tradidit semetipm ꝑ nobis oblatõnem ꝙ hostiã deo in odorẽ suauitatis. Fornicatõ aũt et oĩs ĩmundicia aut auaritia nec noĩnet̃ ĩ vobis (sicut decet sãctos) aut turpitudo aut stultiloquiuz aut scurrilitas que ad rẽ nõ ꝑtinet: sz magis grãrũactõ. Hoc ei scitote ĩtelligẽtes: ꝙ oĩs fornicator aut ĩmũdus aut auarus qd̃ ẽ ydolorꝝ ñ habet hereditatẽ ĩ regno xp̃i et dei. Nemo vos seducat inanib⁹ v̄bis: ꝑter hec ei venit ira dei in filios diffidẽtie. Nolite g̃ effici ꝑticipes eorꝝ. Eratis em̃ aliquãdo tenebre: nũc aũt lux in dño. vt filij lucis ambulate. Fructus em̃ lucis ẽ ĩ oĩ bonitate ꝙ iusticia et veritate. Probantes qd̃ sit beneplacitũ deo: ꝙ nolite ꝯmunicare operib⁹ ifructuosis tenebraꝝ: magis aũt redarguite. Que em̃ in occulto fiũt ab ipis: turpe ẽ ꝙ dicere. Omnia aũt que arguũt̃ a lumine manifestant̃. Oẽ enim qd̃ manifestat̃. lumen ẽ. Propter qd̃ dicit. Surge q̃ dormis ꝙ exurge a mortuis: ꝙ illuminabit te xp̃c. Videte itaq; fr̃es quo caute ambuletis: nõ quasi insipiẽtes: sz vt sapiẽtes: redimentes tẽp⁹ quoniam dies mali sunt. Propterea nolite fieri imprudẽtes: sz ĩtelligentes q̃ sit volũtas dei. Et nolite inebriari vino in quo ẽ luxuria: sz implemĩ spiritusãcto loquẽtes vobismetipis ĩ psalmis hymnis ꝙ cãticis spiritalib⁹ cãtãtes ꝙ psallentes ĩ cordib⁹ vr̃is dño: gratias agentes semp ꝑ oĩb⁹ in noĩe dñi nr̃i ih̃u xp̃i deo et p̃ri. Subiecti inuicem: ĩ timore xp̃i. Mulieres viris suis sõdite sit sic dño: qm̃ vir caput ẽ

mulieris sicut xp̃c caput ẽ ecclesie: ipe sal uator corporis eius. Sed sicut eccl'ia subiecta est xp̃o: ita et mulieres viris in omnibus. Viri diligite uxores vr̃as sicut et xp̃c dilexit eccl'iã: et seip̃m tradidit p ea vt illam sanctificaret mũdans eam lauacro aque in verbo vite: vt exhiberet ipe sibi gloriosã eccl'iaz nõ habentẽ maculam aut rugam aut aliquid huiusmõi: sz vt sit sancta ⁊ immaculata. Ita ⁊ viri debent diligere uxores suas: vt corpa sua. Qui suã uxorem diligit: seip̃m diligit. Nemo enim vnq̃ carnẽ suã odio habuit: sz nutrit ⁊ fouet eam sicut et xp̃c eccl'iaz: qr membra sumus corpis eius de carne ei⁹ et de ossibo eius. Propter hoc relinquet hõ patrem ⁊ matrẽ suã: et adherebit uxori sue. ⁊ erunt duo in carne vna. Sacramentũ hoc magnum ẽ. Ego aũt dico: in xp̃o ⁊ in eccl'esia Verũtamen ⁊ vos singuli vnusquisq; uxorem suã sicut seip̃m diligat: uxor aũt time at virum suum. Capitulum .VI.

Filij obedite parentib⁹ vestris in dño. Hoc em̃ iustũ est. Honora p̃em tuũ et matrem tuam (qđ est mãdatũ p̃mũ in p̃missione) vt bñ sit tibi ⁊ sis longeuus sup̃ terrã. Et vos patres nolite ad iracundiã puocare filios vr̃os: sed educate illos in disciplina ⁊ correptione dñi. Serui obedite dominis carnalibo cum timore et tremore: in simplicitate cordis vestri sicut xp̃o: nõ ad oculũ seruientes quasi hoibus placẽtes: sz vt serui xp̃i facientes voluntatẽ dei: ex animo cuz bona voluntate seruientes sicut dño ⁊ nõ hominibus: scientes q̃m vnusquisq; quodcunq; fecerit bonũ hoc recipiet a domino siue seruus siue liber. Et vos dñi eadez facite illis remittentes minas: scientes quia ⁊ illoz ⁊ vester dñs est in celis: et p̃sonaz̃ acceptõ nõ ẽ apud deũ. Decetero fr̃es confortamĩ in dño: et ĩ potẽtia vtutis ei⁹. Induite vos armaturam dei vt possitis stare aduersus insidias diaboli: q̃m nõ ẽ nobis colluctatõ aduersus carnẽ ⁊ sanguinẽ: sed aduersus p̃ncipes et p̃tates: aduersus mũdi rectores tenebraz̃ harũ. ꝯ spiritalia nequicie in celestibo. Propterea accipite armaturã dei vt possitis resistere in die malo: et in oĩbo p̃fecti stare. State g̃ succincti lũbos vr̃os in veritate: ⁊ induti loricaz iusticie: et calciati pedes in p̃parõez euãgelij pacis. In oĩbo sumentes scutũ fidei ĩ q̃ possitis oĩa tela neq̃ssimi ignea extinguẽ ⁊ galeã salutis assumite. ⁊ gladiũ spũs qđ est v̄bum dei: p omnem oratõnem et obsecratõnez oratẽs omni tpe in spũ et in ipo vigilantes in omni instantia et obsecratõne pro omnibus sanctis et pro me: vt det mihi sermo in apertione oris mei cum fiducia notum facere misterium euangelij pro quo legatione fungor in cathena: ita vt in ipo audeaz̃ put oportet me loqui. Vt autem et vos sciatis que circa me sũt quid agam: omnia vobis nota faciet Thy̆cus carissimus frater et fidelis minister in domino: quem misi ad vos in hoc ip̃m vt cognoscatis que circa nos sunt ⁊ consolẽtur corda vestra. Pax fratribus et caritas cũ fide a deo patre nostro et domino ih̃u xp̃o Gratia cum omnibus qui diligunt dominum nr̃m ih̃m xp̃m in corruptõne amen. Finit epistola ad Ephesios.

Incipit argumẽtũ i ep̃laz ad Philipp̃e.

Philippẽses sũt macedones. hi accepto verbo veritatis p̃stiterũt in fide: nec recepe runt falsos ap̃los. Hos collaudat ap̃lus: scribẽs eis a Roma de carcere p Epafroditum. Finit argumetum.

Incipit ep̃la ad Philippenses. Ca. I.

Paul⁹ et Timothe⁹ serui ih̃u xp̃i. omnibus sanctis in xp̃o ih̃u qui sũt Philippis cuz episcopis et dy̆aconib⁹. Gra vobis et pax a deo patre nostro: ⁊ domino ih̃u xp̃o Gratias ago deo meo ĩ omni memoria vestri semper in cunctis orationibus meis pro omnibus vobis cum gaudio deprecationem faciens super communicationem vestram in euangelio xp̃i a primo die vsz nunc: confitẽs hoc ip̃m. qr q̃ cepit ĩ vobis opus bonum p̃ficiet vsq; in diem xp̃i ih̃u. Sicut est mihi iustum hoc sentire p omnibus vobis: eo q̃ habeaz̃ vos in corde ⁊ in vinculis meis ⁊ in defensione ⁊ confirmatione euangelij: socios gaudij mihi omnes vos esse. Testis em̃ mihi est deus quomodo cupiam omnes vos in viscerib⁹ ih̃u

xp̄i. Et hoc oro: vt caritas vr̄a magis ac
magis habūdet in oī scīa et om̄i sensu: vt
ꝓbetis potiora. vt sitis sinceres et sine of-
fensa ī diez xp̄i: repleti fructu iustitie per
ih̄m xp̄m ī laudez ⁊ gl̄iaz dei. Scire autez
vos volo fr̄es: qꝛ q̄ circa me sūt magis ad
ꝓfectū venerēt euāgelij. ita vt vīcula mea
manifesta fierēt ī xp̄o. ī om̄i p̄torio ⁊ ī ce
teris omnibꝫ: vt plures e fratribꝫ ī dn̄o cō
fidētes ī vīculis meis. habūdantiꝰ auderēt
sine timore verbū dei loq̄. Quidam quidez
⁊ ꝓpter inuidiā ⁊ ꝯtentōem: q̄dam at̄ et ꝓ-
pter bonā volūtatē xp̄m p̄dicant. Quidā
ex caritate: sciētes qm̄ ī defensionē euāge
lij positꝰ sū. Quidā at̄ ex ꝯtentōe xp̄m an-
nūtiāt nō sincere: existimātes p̄ssuram se
suscitare vīculis meis. Quid em̄? Dū om̄i
modo siue ꝑ occasionē siue ꝑ veritatē xp̄c
ānuntiet̄: ⁊ in hoc gaudeo: sꝫ et gaudebo.
Scio em̄ qꝛ hoc mihi ꝓueniet ad salutē. ꝑ
vr̄am oratōem et sūministratōez spūs ih̄u
xp̄i. ꝟm expectatōez et spem meā qꝛ ī nll̄o
ꝯfundar: sꝫ in om̄i fidutia sicut semper ⁊
nūc magnificabit̄ xp̄c in corꝑe meo: siue
ꝑ vitā siue ꝑ mortez. Mihi em̄ viuere xp̄c
est: et mori lucrum. Qꝛsi viuere in carne.
hic mihi fructus oꝑis ē: et q̄d elegā igno-
ro: coartor autē: e duobꝫ desiderium hn̄s.
Dissolui et esse cū xp̄o multomagis meliꝰ
ꝑmanere aūt in carne. necessariū est ꝓpter
vos. Et hoc ꝯfidēs sciēs qꝛ manebo ⁊ ꝑma
nebo oībꝫ vobis ad ꝓfectū vr̄m et gaudiū
fidei: vt gratulatio vr̄a habūdet ī xp̄o ih̄u
in me: ꝑ meū aduentū iteruz ad vos. Tm̄
digne euangelio xp̄i ꝯuersamī: vt siue cū
venero et videro vos. siue absens audiā d̄
vobis: q̄a statis in vno spiritu. vnanimes
collaborātes fidei euāgelij: ⁊ in nullo ter-
reamini ab aduersarijs q̄ est illis causa ꝑ-
ditōnis: vobis autē salutis. Et hoc a deo.
Quia vobis donatū est ꝑ xp̄o. nōsolum vt
in eū credatis: sꝫ vt etiā ꝑ illo paciamini:
idem certamē hn̄tes quale ⁊ vidistis ī me
et nūc audistis de me. ¶ Capitulum. II.

Si qua ergo ꝯsolatio in
xp̄o. si qd̄ solatiū caritatis. si q̄ so
cietas spūs. si q̄ viscera miseratio-
nis: īplete gaudiū meū. vt idē sapiatis. eā
dez caritatē hn̄tes: vnanimes id ip̄m sen-
tiētes. Nihil ꝑ ꝯtentōez neqꝫ ꝑ īanē gl̄iaz:
sꝫ ī hūilitate suꝑiores sibinuicē arbitran-
tes: nō que sua sūt singuli cōsiderātes: sꝫ ea
q̄ alioꝝ. Hoc em̄ sētite ī vobis: qd̄ ē ī xp̄o
ih̄u. Qui cū in forma dei esset nō rapinaz
arbitratus ē esse se equalez deo: sed semet-
ipsum exinaniuit formā serui accipiēs in
similitudinē hoīm factus. et habitu īuētꝰ
vt homo. humiliauit semetip̄m factꝰ obe-
diēs vsqꝫ ad mortē: mortē aūt crucis. Pro
pter quod deus exaltauit illum. ⁊ donauit
illi nomē qd̄ ē suꝑ om̄e nomen: vt in noīe
ih̄u omne genu flectat̄ celestiū. terrestriū
et infernoꝝ: et omnis lingua confiteatur
quia dominus ih̄s xp̄c in gloria est dei pa-
tris. Itaqꝫ carissimi mei sicut semꝑ obedi
stis: nō in p̄sentia mei tm̄: sꝫ multomagis
nūc in absētia mea: cum metu et tremore
vr̄am salutez oꝑamini. Deꝰ ē em̄ qui oꝑa
tur in vobis et velle et proficere pro bona
voluntate. Om̄ia autē facite sine murmu
ratōnibus et hesitatōnibus: vt sitis sine q̄
rela ⁊ simplices filij dei sine rep̄hensiōe in
medio natōnis praue ⁊ ꝑuerse: inter q̄s lu
cetis sicut luminaria ī mūdo. verbum vite
ꝯtinentes ad gloriā meā in die xp̄i: qꝛ nō
ī vacuū cucurri neqꝫ ī vacuū laboraui: sꝫ
etsi immolor suꝑ sacrifitiū et obsequiū fi-
dei vr̄e: gaudeo ⁊ ꝯgratulor omībꝫ vobis.
Idip̄m aūt et vos gaudete et ꝯgratulamī
mihi. Spero aūt ī domino ih̄u Timothe-
um me cito mittere ad vos: vt ⁊ ego bono
aīo sim cognitis q̄ circa vos sūt. Neminez
em̄ habeo taz vnanimē: q̄ sincera affectōe
ꝑ vobis solicitꝰ sit. Oēs em̄ q̄ sua sūt q̄rūt
nō q̄ sūt ih̄u xp̄i. Experimētū aūt eiꝰ cog̊-
scite: qꝛ sicut patri filiꝰ mecū ꝟuiuit ī euā-
gelio. Hunc igit̄ spero me mittere ad vos
mox vt videro q̄ circa me sūt. Cōfido at̄ ī
dn̄o: qm̄ ⁊ ip̄e veniā ad vos cito. Necessa-
riū at̄ existimaui Epafroditū fr̄em et co-
oꝑatorē et ꝯmilitonē meū. vr̄m aūt apl̄m.
⁊ ministrū necessitatis mee. mittē ad vos
qm̄quidē omnes vos d̄siderabat: ⁊ mestus
erat ꝓpterea q̄ ⁊ audieratis illū īfirmatū.
Nā ⁊ īfirmatꝰ ē vsqꝫ ad mortē: sꝫ deꝰ miser
tus ē eiꝰ. Nōsolū aūt eiꝰ: verūetiā et mei:
ne tristiciā suꝑ t̄sticiaz hr̄ez. Festināti ꝯ
misi illū: vt viso eo iteꝝ gaudeatis: et ego
sine t̄sticia sim. Excipite itaqꝫ illuz cuz oī
gaudio ī dn̄o: et eiusmodi cū honore habe
tote quoniā ꝓpter opus xp̄i vsqꝫ ad mortē
accessit: tradens animā suam. vt impleret

id quod ex vobis deerat erga meum obsequium. Capitulum .III.

Decetero fr̃es mei gaudete in dño. Eadem vobis scribere mihi quidẽ nõ pigrum: vobis aũt necessarium. Videte canes: videte malos oparios: videte cõcisionẽ. Nos em̃ sumus circũcisio qui spũ ꝟuim⁹ deo: et gloriamur in xp̃o ih̃u ⁊ nõ in carne fiduciam habentes: quãq̃ ⁊ ego habeam ꝯfidentiã in carne. Si q̃s alius videt̃ cõfidere ĩ carne: ego magis. circũcisus octaua die ex genere israel de tribu beniamin: hebre⁹ ex hebreis ꝟm legem phariseus: ꝟm emulationẽ persequens ecclesiam dei: ꝟm iusticiam que ĩ lege ẽ ꝯuersatus sine querela. Sed q̃ mihi fuerũt lucra: hec arbitratus sũ ꝓpter xp̃m detrimenta. Verũtamẽ existimo oĩa detrimentũ esse ꝓpter eminentem scienciam ih̃u xp̃i dñi mei: ꝓpter quẽ om̃ia detrimentum feci ⁊ arbitror vt stercora vt xp̃m lucrifaciam: vt et inueniar in illo nõ habẽs meã iusticiã que ex lege ẽ: sꝫ illam que ex fide ẽ xp̃i: que ex deo est iusticia ĩ fide ad cognoscendum illum. et virtutẽ resurrectõnis e⁹ et societatem passionum illi⁹. ꝯfiguratus morti ei⁹: si quo modo occurrã ad resurrectõem q̃ est ex mortuis: nõ ꝙ iam acceperim aut iaꝫ ꝑfect⁹ sim. Sequor aũt si quõ comp̃hendam in q̃ et cõprehẽsus sũ a xp̃o ih̃u. Fratres: ego me nõ arbitror comp̃hẽdisse. Unũ at̃: q̃ quidẽ retro sũt obliuiscẽs ad ea v̄o que sunt priora extẽdens meip̃m ad destinatum persequor. ad brauium superne vocatõnis dei in xp̃o ih̃u. Quicunqꝫ ergo ꝑfecti sumus hoc senciamus: etsi aliquid aliud sapitis: ⁊ hoc vobis de⁹ reuelauit. Verũtamen ad quod ꝑuenim⁹ vt idem sapiam⁹: ⁊ in eadem ꝑmaneamus regula. Imitatores mei estote fratres: ⁊ obseruate eos q̃ ita ambulãt sicut habetis formaꝫ nostram. Multi em̃ ambulãt quos sepe dicebam vobis: nunc at̃ et flens dico inimicos crucis xp̃i: quorum finis interitus: q̃rum deus venter est: ⁊ gloria in cõfusione ip̃oꝝ qui terrena sapiũt. Nostra autẽ conuersatio in celis ẽ. Unde etiam saluatoreꝫ expectamus dñm nostrum ih̃m xp̃m: qui reformabit corpus humilitatis nr̃e ꝯfiguratum corpori claritatis sue: ꝟm oꝑatõnẽ qua etiam possit subicere sibi omnia.

Capitulum .IIII.

Itaqꝫ fratres mei carissimi et desiderantissimi: gaudium meum ⁊ corona mea: sic state in dño carissimi. Euchodiam rogo et sinthicen deprecor idip̃m sapere in dño. Etiam rogo et te germane cõpar: adiuua illas que mecũ laborauerũt in euãgelio cuꝫ Clemente ⁊ ceteris adiutoribꝫ meis: quoruꝫ nomina sũt in libro vite. Gaudete in dño semp̃: iteruꝫ dico gaudete. Modestia vr̃a nota sit om̃ibus hominibus. Domin⁹ eniꝫ ꝓpe est. nihil soliciti sitis: sed in omni oratione et obsecratõne cuꝫ grãrũactõne petitõnes vestre innotescãt apud deũ. Et pax dei q̃ exupat oẽm sensũ: custodiat corda vr̃a ⁊ intelligẽtias vr̃as ĩ xp̃o ih̃u. Decetero fr̃es q̃cunqꝫ sũt vera. q̃cũqꝫ pudica. q̃cũqꝫ iusta. q̃cunqꝫ sancta. quecũqꝫ amabilia. quecunqꝫ bone fame: si q̃ virt⁹. si qua laus discipline. hec cogitate: q̃ ⁊ didicistis. et accepistis. et audistis. ⁊ vidistis in me. Hec agite et de⁹ pacis erit vobiscum. Gauisus sum autem in domino vehementer quoniam tandem aliquando refloruistis pro me sentire sicut ⁊ senciebatis. Occupati autẽ eratis. Non q̃si ꝓpter penuriam dico. Ego em̃ didici in q̃bus sum sufficiens esse. Scio ⁊ humiliari: scio ⁊ habundare. Ubiqꝫ ⁊ in om̃ibus ĩstitutus sum: ⁊ saciari ⁊ esurire ⁊ habundari et penuriam pati. Omnia possum: in eo q̃ me confortat. Verũtamẽ bene fecistis: cõmunicantes tribulatõni mee. Scitis autẽ et vos Philippẽses ꝙ in principio euãgelij quando ꝑfect⁹ sum a macedonia: nulla mihi ecclesia ꝯmunicauit in ratõe dati et accepti. misi vos soli: qꝛ ⁊ Thessalonicam semel et bis in vsum mihi misistis. Nõ quia quero datum: sed requiro fructuꝫ habundantem in ratõne vr̃a. Habeo aũt omnia. ⁊ habũdo. Repletus sum acceptis ab epafrodito: q̃ misistis in odorẽ suauitatis hostiã acceptã placentẽ deo. Deus at̃ meus impleat om̃e desideriũ vestrũ ꝟm diuitias suas in gloria in xp̃o ih̃u. Deo autẽ et patri nostro gl̃ia: in secula seculoruꝫ amen. Salutate omnẽ sanctum in xp̃o ih̃u. Salutant vos qui mecum sũt fratres. Salutant vos omnes sancti: maxime autẽ qui de Cesaris domo sunt. Gratia domini nostri ih̃u xp̃i cum spiritu vestro Amen.

Finis epistole pauli ad Philippenses.

Incipit argumētū epl'e ad Colosenses.

Colosenses. ⁊ hi sicut et laodicēses sūt asiani: ⁊ ipi p̄uēti erant a pseudo apl'is: nec ad hos accessit ip̄e apl'us: sz et hos p epl'az corrigit. Audierāt eī v̄buz ab Arcippo: q̄ ⁊ mīsteriū ī eos accepit. Ergo apl's iā ligat⁹ scribit eis ab epheso p Thiticū diaconē ⁊ Onesimū accolitū. Explicit argumentum.

Incipit epl'a ad Colosenses. Capitu. I.

Paulus apostolus ih̄u xp̄i per voluntate dei. ⁊ Timothe⁹ frater his q̄ sūt Colosis. sāctis et fidelib⁹ fr̄ibus in xp̄o ih̄u. Grā vobis ⁊ pax a deo pr̄e nr̄o. Grās agimus deo et pr̄i dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i semp p vob orantes: audientes fidem vr̄am ī xp̄o ih̄u et dilectōem quā habetis ī sāctos om̄s ꝓp̄t spem q̄ reposita ē vobis in celis: quam audistis in v̄bo veritatis euāgelij qd̄ ꝑuenit ad vos sicut ⁊ ī vniuerso mdo est. ⁊ fructificat ⁊ crescit sicut in vobis ex ea die qua audistis ⁊ cognouistis grām dei ī veritate sicut didicistis ab Epafra carissimo conseruo nr̄o: q̄ ē fidelis p vobis minister xp̄i ih̄u. Qui etiā manifestauit nobis dilectōnem vr̄am ī spū. Ideo ⁊ nos ex q̄ die audiuim⁹ nō cessamus p vobis orātes: ⁊ postulātes vt īpleamini agnitōne volūtatis ei⁹ in omni sapiētia et intellectu spiritali: vt ambuletis digne deo p omnia placentes. ī om̄i tp̄e bono fructificantes et crescentes in scientia dei: in omni virtute confortati s̄m potentiam claritatis eius in omni pacientia ⁊ longanimitate: cum gaudio gratias agentes deo patri: qui dignos nos fecit in partem sortis sanctorum in lumine. Qui eripuit nos de potestate tenebraꝝ: ⁊ transtulit in regnum filij dilectōis sue: in quo habemus redēptōnez et remissionem peccatorum. Qui est imago dei īuisibilis. primogenitus omnis creature: quoniam ī ip̄o ꝯdita sūt vniuersa in celis ⁊ in terra visibilia ⁊ inuisibilia. Siue throni siue dominatōes siue principat⁹ siue p̄tates: oīa in ip̄o ⁊ p ipsum creata sūt. Et ip̄e est ante om̄s. et om̄ia in ip̄o constant. Et ipse ē caput corporis ecclesie q̄ est principiū primogenitus ex mortuis: vt sit omnib⁹ ipse primatum tenens. Quia ī ipso cōplacuit omnē plenitudinem inhabitare: ⁊ p ipsuz recōciliari omnia ī ipso. pacificans p sanguinē crucis eius siue que in terris siue q̄ ī celis sūt. Et vos cū essetis aliquādo alienati ⁊ inimici sensu. in opibus malis: nūc aūt recōciliati ī corpore carnis ei⁹ p mortem. Exhibere vos sanctos et īmaculatos ⁊ irreprehensibiles coram ip̄o: si tn̄ pmanetis ī fide fundati et stabiles et īmobiles a spe euangelij quod audistis: qd̄ p̄dicatū est in vniuersa creatura que sub celo est: cui⁹ factus suz ego paulus minister: q̄ nūc gaudeo in passionib⁹ p vobis: ⁊ adimpleo ea que desūt passionum xp̄i in carne mea p corpore eius quod est ecclesia. Cuius factus sum ego minister s̄m dispensatōnem dei que data est mihi in vobis: vt impleaz verbum dei. misterium quod absconditu z fuit a seculis ⁊ generatōnib⁹. nūc at̄ manifestatū est sanctis eius quibus voluit de⁹ notas facere diuitias glorie sacramēti huius in gentib⁹: q̄ est xp̄c ī vobis spes glorie. quē nos anūciamus: corripiētes omnem hominem ⁊ docentes in omni sapientia: vt exhibeamus omnem hominez perfectuz in xp̄o ih̄u: in quo ⁊ laboro certando s̄m operationem eius quam operatur in me in virtute. Capitulum .II.

Volo. n. vos scire qualē solicitudinem habeam p vobis et p his qui sūt laoditie. ⁊ quicunqz nō viderūt faciem meam in carne: vt consolent̄ corda ip̄oꝝ instructi ī caritate ⁊ in omnes diuitias plenitudinis ītellectus in agnitōne misterij dei patris xp̄i ih̄u: ī quo sunt omnes thesauri sapiētie ⁊ scientie absconditi. Hoc aūt dico: vt nemo vos decipiat in sublimitate sermonū. Nametsi corpore absens sū: sz spū vobiscuz sū gaudēs ⁊ vidēs ordinē vr̄m. ⁊ firmamētuz. ei⁹ q̄ in xp̄o ē fidei vr̄e. Sicut ergo accepistis ih̄m xp̄m dn̄m nr̄m ī ip̄o ābulate: radicati ⁊ supedificati ī xp̄o. ⁊ ꝯfirmati ī fide sicut ⁊ didicistis: habundātes ī illo ī grāꝝ actione. Videte ne q̄s vos decipiat p philosophiaz ⁊ inanem fallatiam: s̄m traditōnem hoīm

ſm elemẽta mũdi: et nõ ſm xpm. Quia in ipo inhabitat omis plenitudo diuinitatis corpaliter: ⁊ eſtis in illo repleti q̃ ẽ caput omis pncipat⁹ ⁊ potestatis. In quo et circũcisi eſtis circũcisione nõ manufacta in expoliatõne corpis carnis: ſz in circũcisione xpi ꝑsepulti ei ī baptismo: in quo et resurrexistis p fidem opatõnis dei q̃ suscitauit illũ a mortuis. Et vos cũ mortui essetis ī delictis ⁊ ꝓputio carnis vre cõuiuificauit cũ illo donãs vobis omia delicta: delens qd aduers⁹ nos erat cyrographũ decreti qd erat ꝛriuz nobis. Et ipm tulit de medio affigẽs illud cruci ⁊ expoliãs pncipatus ⁊ pt̃ates traduxit ꝓfidẽter: palã triũphãs illos ī semetipo. Nemo g̃ vos iudicz in cibo aut ī potu aut in pte diei festi aut neomenie aut sabbatoz q̃ sũt vmbra futurorũ: corp⁹ aũ xpi. Nemo vos seducat volens ī hũilitate et religione angeloz q̃ nõ vidit: ãbulãs frustra inflat⁹ sensu carnis sue. ⁊ nõ tenẽs caput ex q̃ totũ corp⁹ p nexus ⁊ ꝓiunctões sũmĩstratuz et ꝓstructuz crescit ī augmentuz dei. Si g̃ mortui estis cũ xpo ab elementis hui⁹ mũdi: qd adhuc tãq̃ viuẽtes in mõdo discernitis: Ne tetigeritis. neq; gustaueritis. neq; ꝓtrectaueritis: q̃ sũt omia in interitu ipo vsu ſm pcepta et doctrinas hoim: q̃ sũt ratõez quidẽ hñtia sapie in suꝑstitõne ⁊ hũilitate ⁊ nõ ad pcendũ corpi: nõ in honore aliquo ad saturitatẽ carnis ¶ Capitulum .III.

Situr si cõsurrexistis cũ xpo q̃ sursũ sũt q̃rite vbi xpc ẽ ī dextera dei sedẽs: q̃ sursũ sũt sapite: nõ q̃ sup terrã. Mortui em̃ estis et vita vra abscõdita ẽ cũ xpo in deo: cuz at xpc apparuerit vita vra: tũc ⁊ vos apparebitis cũ ipo ī gla. Mortificate g̃ membra vra q̃ sũt sup terrã. fornicatõez. imũditiã. libidinẽ. ꝓcupiscẽtiã malã ⁊ auaritiã: q̃ ẽ simulacroz seruit⁹: ꝓpt̃ q̃ veit ira dei sup filios ī credulitatis. in q̃bz et vos ãbulastis aliq̃n cũ viueretis ī illis. Nũc at deponite ⁊ vos oia: irã. indignatõz. malitiã. blasphemiã. turpẽ ſmonẽ de ore vro. Nolite mẽtiri inuicẽ: expoliãtes vos veterẽ hoiem cũ actibus suis et induẽtes nouũ eũ q̃ renouat̃ ī agnitõem dei: ſm imaginẽ ei⁹ q̃ creauit eũ vbi nõ ẽ masculꝰ ⁊ femĩa gẽtilis ⁊ iudeus: circũcisio ⁊ ꝓputiũ. barbar⁹ et scita. seruus ⁊ liber: ſz oia et ī oibz xpc. Induite vos g̃ sicut electi dei sancti ⁊ dilecti viscera misericordie: benignitatẽ. hũilitatẽ. modestiã. pacientiã. supportãtes inuicẽ ⁊ donantes vobismetipis si q̃s aduers⁹ aliquẽ habet q̃relaz: sicut ⁊ dñs donauit vobis ita ⁊ vos Sup omnia aũ hec caritatẽ habete qd est vinculũ pfectõnis: ⁊ pax xpi exultet ī cordibus vris. in qua ⁊ vocati estis ī vno corpore: ⁊ g̃ti estote. Verbũ xpi habitet ī vobis habundãter: ī omi sapia docẽtes ⁊ cõmonentes vosmetipos ī psalmis. ymnis ⁊ canticis spiritalibz ī grã cantantes ī cordibus vris deo. Omne qcũq; facitis ī vbo aut ī ope: oia in noie dñi nri ihu xpi: gratias agẽtes deo et patri p ipm. Mulieres subdite estote viris: sicut oportet in dño. Viri diligite vxores vras: et nolite amari esse ad illas. Filij obedite pentibz p omia hoc em̃ placitũ ẽ ī dño. Patres nolite ad iracũdiam ꝓuocare filios vros: vt nõ pusillo aĩmo fiant. Serui obedite p omia dominis carnalibz: nõ ad oculũ seruientes q̃i hoibz placẽtes: ſz ī simplicitate cordis timẽtes deũ. Qcũq; facitis. ex aĩmo operamini. sicut dño ⁊ ñ hoibz: sciẽtes q̃ a dño accipietis retributõem hereditatis. Dño xpo seruite. Qui enim iniuriã facit: recipiet id qd inique gessit: et non ẽ psona p acceptio apud deum. ¶ Capitulum .IIII.

Domini quod iustũ est ⁊ equũ suis pstate: sciẽtes q̃ ⁊ vos dñm habetis ī celo. Orõi instate vigilãtes ī ea ī grãrũactõne: orãtes sil' ⁊ p nobis: vt de⁹ apiat nobis ostium sermonis ad loq̃ndũ misteriũ xpi: p̃pt̃ qd etiã vinct⁹ sũ: vt manifestẽ illd ita vt oportet me loq̃ ī sapientia ambulate ad eos q̃ foris sũt: tẽp⁹ redimentes. Sermo vester semp in grã sale sit conditus: vt sciatis quõ oportet vos vnicuiq; rñdere. Que circa me sũt omia vobis nota faciet Tychicus carissimus frater ⁊ fidelis miſter et conseruus ī domino: quẽ misi ad vos ad hocipsum vt cognoscat q̃ circa vos sunt: et consoletur corda vestra cũ onesimo carissimo ⁊ fideli fratre q̃ ex vobis ẽ: q̃ omia q̃ hic aguntur nota facient vobis. Salutat vos aristarcus cõcaptiuus me⁹: ⁊ Marcus consobrinus barnabe: de quo accepistis mandata Si venerit ad vos: suscipite illũ. Et ihs q̃

dicit̃ iust⁹: q̃ sunt ex circuncisione. Hi soli sũt adiutores mei ĩ regno dei: q̃ mihi fuer̃t solatio. Salutat vos Epafras q̃ ex vobis ẽ ꝟuus xp̃i ih̃u: semp̃ solicit⁹ ꝑ vobis ĩ orationib⁹: vt stetis ꝑfecti ⁊ pleni ĩ oĩ volũtate dei. Testimonium em̃ illi ꝑhibeo: q̃ habet multũ laborẽ ꝑ vobis ⁊ ꝑ his qui sũt laoditie ⁊ q̃ ierapoli. Salutat vos Lucas medicus carissim⁹: ⁊ Demas. Salutate fr̃es q̃ sũt laoditie ⁊ nÿmphan: ⁊ q̃ ĩ domo eius ẽ eccl̃iaz. Et cũ lecta fuerit apud vos epistola hec. facite vt et ĩ laodicensiũ ecclesia legat̃: ⁊ eam q̃ laodicensiũ ẽ vobis legat̃. Et dicite Arcippo. Vide misteriũ qd̃ accepisti ĩ dño: vt illud ĩpleas. Salutatõ mea manu pauli. Memores estote vinculoruz meoꝝ. Grã dñi ih̃u vobiscũ Amen. Explicit epistola ad Colosenses.

¶ Incipit argumentum in epistolam pauli ad Thessalonicenses primam.

Thessalonicẽses sunt macedones: q̃ accepto v̄bo veritatis ꝑstiterũt ĩ fide: etiã in ꝑsecutione ciuiũ suoꝝ. Preterea nec receperũt falsos apl̃os: nec ea q̃ a falsis apl̃is dicebãt̃. Hos collaudat apl̃s scribẽs eis ab athenis: ꝑ Thiticuz dÿaconũ. ⁊ Onesimũ accolitũ. Finis argumẽti.

¶ Incipit epistola p̃ma ad Thessalonicenses. Capitulum primum.

Paulus ⁊ Siluan⁹ et Thimothe⁹ ecclesie Thessalonicẽsiũ ĩ d̃o patre nr̃o et dño ih̃u xp̃o: grã vob̃ et pax. Grãs agimus deo semp̃ ꝑ om̃ib⁹ vobis memoriã vestri faciẽtes in or̃onib⁹ nr̃is sine int̃missione: mẽores opis fidei vr̃e et laboris ⁊ caritatis: et sustinẽtie spei dñi nr̃i ih̃u xp̃i: añ deuz et pr̃em nr̃m. Scientes fr̃es dilecti a deo electõem vr̃am: qꝛ euangeliũ nr̃m nõ fuit ad vos in sermone tm̃: sed et in v̄tute et in spũsc̃to ⁊ in plenitudine multa: sicut scitis q̃les fuerim⁹ in vobis ꝓpter vos. Et vos imitatores nr̃i facti estis et dñi exipientes verbũ in tribulatõne multa cũ gaudio spũssancti: ita vt facti sitis forma oĩb⁹ credentib⁹ ĩ macedonia ⁊ ĩ achaia. A vob̃ em̃ diffamatus ẽ sermo dñi nõsolũ in macedonia ⁊ ĩ achaia: sz ⁊ in omni loco fides vestra q̃ est ad deum ꝑfecta est: ita vt non sit nobis necesse quicq̃ loq̃. Ip̃i em̃ de nobis annũtiãt q̃lem introituz habuerimus ad vos: et quõ ꝯuersi estis ad deuz a simulacris seruire deo vero et viuo: ⁊ expectare filium eius de celis quem suscitauit ex mortuis ih̃m: quia eripuit nos ab ira ventura. Capitulum .II.

Iaz ip̃i scitis fr̃es introituz nr̃m ad vos: qꝛ ñ inanis fuit sz ante passi multa: ⁊ contumelijs affecti sicut scitis ĩ philip̃pis: fidutiam habuimus in deo nr̃o loqui ad vos euangelium dei in mlt̃a solicitudĩe. Exhortatio em̃ nr̃a nõ de errore neqꝫ de ĩmũditia neqꝫ in dolo: sed sicut probati sumus a deo vt crederetur nobis euangeliũ ita loquimur: ñ quasi homĩb⁹ placẽtes: sz deo qui probat corda nr̃a. Neqꝫ em̃ aliquãdo fuimus ĩ sermone adulatõis (sicut scitis) neqꝫ ĩ occasione auaritie deus testis est: nec querẽtes ab hominib⁹ gloriaz neqꝫ a vobis neqꝫ ab alijs cuz possemus vobis oneri esse vt xp̃i apostoli. Sed facti sumus paruuli in medio vestruz tanq̃ si nutrix foueat filios suos: ita desiderantes vos cupide. volebam⁹ tradere vobis nõsolum euangeliuz dei: sed etiam animas nostras: quoniaz carissimi nobis facti estis. Memores em̃ facti estis fratres laboris nr̃i ⁊ fatigatõis: die et nocte operantes: ne quem vestrum grauaremus: predicauimus ĩ vobis dei euãgeliũ. Vos testes estis et de⁹: q̃sancte et iuste et sine querela vobis qui credidistis: fuimus sicut scitis: qualiter vnumquẽqꝫ vr̃m sicut pater filios suos deprecantes vos et ꝯsolãtes: testificati sumus vt ambularetis digne deo qui vocauit vos in suum regnuz et gloriaz. Ideo ⁊ nos grãs agimus deo sine int̃missiõe: qm̃ cuz accepissetis a nobis verbũ audit⁹ dei: accepistis illd̃ nõ vt verbum hominũ: sz sicut ẽ vere verbuz dei q̃ operatur in vobis qui credidistis. Vos eĩ imitatores facti estis fr̃es ecclesiarum dei que sunt in iudea in xp̃o ih̃u: quia eadem passi estis et vos a contribulibus vestris sicut et ipsi a iudeis: qui et dominum occiderunt ih̃m et prophetas et nos persecuti

sunt: et deo nō placent. ⁊ om̄ibꝫ hominibꝫ aduersant̄: ꝓhibentes nos gentilibus loq̄ vt salue fiant: vt impleant peccata sua sēper. Preuenit em̄ ira dei sup̄ illos vsq̄ in finem. Nos autez fratres desolati a vobis ad tempus ore. aspectu. non corde: habundantius festinauimus faciem vestram videre cuz multo desiderio: quoniā noluim⁹ venire ad vos. Ego quidē paulus et semel et iterꝫ: sed impediuit nos sathanas. Que est enim nostra spes aut gaudium aut corona glorie? Nonne vos ante dominū nostrum ih̄m xp̄m in aduentu eius? Vos em̄ estis gloria nostra et gaudiū. Capi. III.

Propter quod nō sustinentes amplius. placuit nobis remanere Athenis solis: et misimus Timotheum fratrem nostrum et ministꝝ dei in euangelio xp̄i ad cōfirmandos vos et exhortandos pro fide vestra: vt nemo moueatur in tribulationibus istis. Ipsi enim scitis: q̄ in hoc positi sumus. Naz et cum apud vos essemus p̄redicebamus vobis passuros nos tribulationes: sicut ⁊ factum est et scitis. Propterea et ego amplius non sustinens nisi ad cognoscendaz fidem vestram. ne forte temptauerit vos is qui temptat: et inanis fiat labor noster. Nunc autem veniente timotheo ad nos a vobis et annunciāte nobis fidem et caritatem vestram: et quia memoriam nostri habetis bonam: semper desiderantes nos videre. sicut et nos q̄ꝫ vos: ideo consolati sumus fratres. in vobis in omni necessitate et tribulatōne nostra per fidem vestrā: quoniam nunc viuimus: si vos statis in domino. Quam enim grārumactōnē possumus deo retribuere ꝓ vobis in om̄i gaudio quo gaudemus ꝓpter vos ante deū nostrum: nocte ac die habundanti⁹ orantes vt videamus faciem vestram et cōpleam⁹ ea que desunt fidei vestre? Ip̄e autē deus ⁊ pater noster et dominus ih̄s xp̄c dirigat viam nostram ad vos. Vos autem dominus multiplicet: et habundare faciat caritatem vestram ininuicē et in omnes quēadmodum et nos in vobis ad confirmanda corda vestra sine querela in sanctitate ante deum et patrem nostrum in aduentu domini nostri ih̄u xp̄i cum omnibꝫ sanctis eius Amen. Capitulum .IIII.

Decetero ergo fr̄es rogamus vos ⁊ obsecram⁹ in dn̄o ih̄u: vt quēadmodū accepistis a nobis quō oporteat vos ābulare ⁊ placere deo sicut ⁊ ābulatis: vt habūdetis magis. Scitis eī q̄ p̄cepta dederim vobis ꝑ dn̄m ih̄m. Hec est at̄ volūtas dei sanctificatō vr̄a vt abstineatis vos a fornicatōe: vt sciat vn⁹ q̄sq̄ vr̄m vas suū possidere ī sc̄tificatōne ⁊ honore: nō in passiōe desiderij sicut ⁊ gentes q̄ ignorāt deuz. Et ne quis supgrediat̄ neq̄ circūueniat in negotio fr̄em suū: qm̄ vindex ē dn̄s ꝺ his omnibꝫ sicut p̄diximus vobis ⁊ testificati sumus. Nō em̄ vocauit nos deus ī immūditiā: sz in sāctificatōez. Itaq̄ q̄ hec spernit nō hominē spernit sed deū: qui etiā dedit spiritū suū sanctū ī nobis. De caritate aūt fraternitatis non necesse habuim⁹ scribē vobis. Ip̄i eniz vos a deo didicistis: vt diligatis inuicē. Etenim illud facitis in om̄s fratres ī vniuersa macedonia. Rogam⁹ aūt vos fr̄es vt habūdetis magis: ⁊ op̄am detis vt q̄eti sitis. et vt vr̄m negotiuz agatis. vt op̄amini manibꝫ vr̄is sicut p̄cepim⁹ vobis: ⁊ vt honeste ambuletis ad eos q̄ foris sūt. ⁊ nulli⁹ aliq̄d desideretis. Nolum⁹ aūt vos ignorare fr̄es ꝺ dormientibꝫ: vt nō cōtristemini sicut ⁊ ceteri qui spem non habent. Si enim credimus q̄ ih̄s mortuus est et resurrexit: ita ⁊ deus eos qui dormierūt per ih̄m adducet cum eo. Hoc eniz vobis dicimus in verbo domini: quia nos qui viuimus qui r̄sidui sumus: in aduentu domini nō p̄ueniem⁹. eos qui dormierunt. Quoniam ip̄e dominus in iussu ⁊ in voce archangeli: ⁊ in tuba dei descendet de celo: ⁊ mortui q̄ in xp̄o sūt: resurgent primi. Deinde nos qui viuimus qui relīquimur simul rapiemur cuz illis in nubibus obuiam xp̄o in area: ⁊ sic semp̄ cū dn̄o erim⁹. Itaq̄ consolamini inuicem in verbis istis. Capitulum. V.

De temporib⁹ aūt et momētis fr̄es nō indigetis: vt scribam⁹ vobis. Ipsi em̄ diligēter scitis: q̄ dies domini sicut fur ī nocte ita veniet Cum em̄ dixerīt pax et securitas: tunc repentinus eis sup̄ueniet interitus sicut dolor ī vtero habentis: et nō effugient. Vos autez fratres non estis in tenebris: vt vos

dies tanq̃ fur ꝓprehendat. Oñes eñ vos filij lucis estis: et filij diei. Nõ estis noctis neq; tenebrarũ. Igit nõ dormiamus sicut ⁊ ceteri: sz vigilem⁹ ⁊ sobrij sumus. Qui eĩ dormiũt nocte dormiunt: et qui ebrij sunt nocte ebrij sũt. Nos aũt qui diei sumus sobrij sum⁹: induti lorica fidei et caritatis ⁊ galeam spem salutis: quoniã non posuit nos deus in iram sed in aquisitõnem salutis ꝑ dominũ nostrum ihm xp̃m qui mortuus est pro nobis: vt sive vigilemus sive dormiamus: simul cũ illo viuamus. Propter quod consolamini inuicez et edificate alterutrum: sicut et facitis. Rogamus autez vos fratres vt noueritis eos qui laborant inter vos. et presunt vobis in dño. et monent vos: vt habeatis illos habundantius ĩ caritate ⁊ propter op⁹ illorũ: ⁊ pacem habete cũ eis. Rogamus autem vos fratres: corripite inquietos. consolamini pusillanimes. suscipite infirmos pacientes estote ad oñes. Videte ne quis malum pro malo alicui reddat: sed semp quod bonuz est sectamini ĩuicem. et in omnes semper gaudete: sine intermissiõe orate: in omnib gratias agite. Hec est eĩ voluntas dei in xp̃o ihu: in omnibus vobis. Spiritum nolite extinguere: prophetias nolite spernere. Omnia autem proba te: quod bonum est tenete: ab omni specie mala abstinete vos. Ipse autem deus pacis sanctificet vos per omnia: vt integer spiritus vester et anima et corpus sine q̃rela in aduentu domini nostri ihu xp̃i seruetur. Fidelis est deus qui vocauit vos: q̃ etiam faciet. Fratres: orate ꝑ nobis. Salutate fratres oñs: in osculo sancto. Adiuro vos per dominum: vt legatur epistola hec omnibus sãctis fratribus. Gratia domini nostri ihu xp̃i vobiscum Amen.
Finit epistola prima ad Thessalonicẽses.

Incipit argumentum in epistolam secundam.

AD Thessolonicenses secundã scribit epistolã aplus: et notũ facit eis de tẽporib nouissimis et de aduersarij dejectõe. Scribit hãc epistolaz ab athenis per Thiticũ diaconem ⁊ Onesimuz accolituz.
Finit argumentum.

Incipit epistola secunda ad Thessalonicenses. Capitulum Primum.

PAulus ⁊ Siluan⁹ et Thimothe⁹. ecclesie Thessalonicensiũ in deo pr̃e nr̃o ⁊ dño ihu xp̃o grã vobis et pax a deo pr̃e nr̃o ⁊ dño ihu xp̃o. Gratias agere debem⁹ semp deo ꝑ vobis fr̃es ita vt dignũ est: qm̃ superexcrescit fides vr̃a ⁊ habundat caritas vniuscuiusq; vr̃m ininuicez: ita vt et nosipsi in vobis gloriemur in ecclesijs dei pro pacientia vestra et fide et in omnibus psecutionibus vestris et tribulationib quas sustinetis in exemplum iusti iudicij dei. vt digni habeamini in regno dei ꝑ quo ⁊ patimini: si tamẽ iustum est apud deũ retribuere retributõnem his qui vos tribulãt et vobis qui tribulamini requiẽ nobiscuz in reuelatõne dñi ihu ꝺ celo cum angelis virtutis ei⁹ in flamma ignis dantis vindictam his qui nõ nouerunt deum et q̃ nõ obediunt euãgelio domini nostri ihu xp̃i. Qui penas dabunt in interitu eternas a facie domini ⁊ a gloria virtutis eius: cum venerit glorificari ĩ sanctis suis. ⁊ ãmirabilis fieri in omnib q̃ credider ũt: qz creditum est testimonium nostrũ sup vos ĩ die illo. In quo etiã oram⁹ semp ꝑ vobis vt dignet vos vocatione sua vocare deus: ⁊ impleat omnem voluntatez bonitatis sue et opus fidei ĩ virtute: vt clarificetur nomen domini nostri ihu xp̃i in vobis. et vos in illo: ꝟm gratiam dei nostri et domini ihu xp̃i. Capitulum .II.

ROgam⁹ aũt vos fratres ꝑ aduentum dñi nr̃i ihu xp̃i ⁊ nr̃e congregatõis ĩ ip̃m: vt non cito moueamini a vr̃o sensu neq; terreamĩ neq; ꝑ spiritũ neq; ꝑ sermonem neq; ꝑ epistolaz tanq̃ ꝑ nos missaz. q̃si instet dies domini. Ne quis vos seducat ullo modo. Quoniaz nisi venerit discessio primum: et reuelat⁹ fuerit homo peccati filius perditõnis. qui aduersatur ⁊ extollitur supra omne quod dicitur deus aut quod colitur: ita vt ĩ tẽplo dei sedeat ostendens se tanq̃ sit de⁹. Nõ retinetis q̃ cũ adhuc essẽ apud vos hec dicebã vobis. Et nunc q̃d detineat: scitis. vt

reueletur in suo tempore. Nam misteriuz iaz operat iniquitatis: tm vt q tenet nūc teneat: donec de medio fiat. Et nunc reue labitur ille iniquus quem dns ihs interfi- ciet spū oris sui: et destruet illustratōe ad uentus sui: eum cuius est aduentus scōm opatōnez sathane in omni vtute 7 signis 7 prodigijs mendacibz 7 in omni seductōe iniquitatis his qui periunt: eo q caritatē veritatis non receperunt vt salui fierent Ideo mittet illis de? operatōem erroris vt credant mēdatio: vt iudicentur omnes q crediderunt veritati: sed cōsenserunt iniq- tati. Nos autem debem? agere gratias deo semper pro vobis fratres dilecti a deo: q elegerit nos de? primicias in salutez in sā ctificatōne spūs et in fide veritatis: i quā et vocauit vos per euangelium nrm i ac- quisitione glorie dni nostri ihu xpi. Itaq fratres state: et tenete traditōnes quas di dicistis: siue per sermōz siue per epla no stram. Ipe autē dominus noster ihs xpc 7 deus et pater noster qui dilexit nos: et de- dit psolatōnem eternam et spem bonaz in gratia exhortet corda vestra: et confirmet in omni opere et sermone bono.

Capitulum .III.

De cetero fres orate pro nobis vt sermo dei curat 7 clarifi cet sicut et apud vos: et vt libere mur ab importunis et malis homib. Nō em omniū est fides. Fidelis autē dominus est qui pfirmabit vos: 7 custodiet a malo Confidim? autem de vobis fratres in doi- no: qm que precepimus et facitis: et facie tis. Domin? aut dirigat corda vestra i ca- ritate dei: 7 pacientia xpi. Denuntiamus autē vobis fratres in noie dni nostri ihu xpi: vt subtrahatis vos ab omni fre am- bulante inordinate: et nō fm traditionem quam acceperūt a nobis. Ipsi enim scitis quemadmodum oporteat imitari nos qm non inquieti fuimus inter vos neq gratis panē māducauimus ab aliquo: sz in labo re et fatigatōe nocte et die operantes: n quē vrm grauarem?. Nō qi nō habuerim? potestatē: sed vt nosmetipos formā dare mus vobis ab imitandū nos. Nā 7 cuz es- semus apud vos hoc denuntiabam? vobis qm si qs nō vult operari: nec māducet. au diuim? em iter vos qsdaz ambulare inq-

etē nihil operātes: sz curiose agentes. Hīs aut qui eiusmodi sūt denūtiam? 7 obsecra mus in dno ihu xpo vt cū silētio operātes suū panē māducent. Vos at fratres noli- te deficere benefaciētes. Qz si qs non obe- dit vbo nro per epla hūc nota: 7 nō cmi sceami cū illo vt confundat. Et nolite quasi inimicū existimare: sz corripite vt fratrez Ipe aut deus pacis det vobis pacē sempit- nam i omni loco. Dns cū omīb vob. Sa lutatō mea manu pauli: quod est signū in omni epistola. Ita scribo: Gratia domini nostri ihu xpi cuz omnibus vobis amen.

Finit hec epistola.

Incipit argumentum in epistolam pmaz ad Thimotheum.

Thimotheuz instruit et docet de ordinatōe episcopa- tus et dyaconi 7 omnis ecclesi- astice discipline: scribēs ei a la odicia per Tithicum dyaconem. Finit ar gumentum.

Incipit epistola ad Thimotheuz pma.

Capitulum primum.

Paulus apostolus ihu xpi secunduz imperiuz dei saluatoris no stri et xpi ihu spei nostre: Thimotheo dilecto filio i fide: grā et misericordia 7 pax a deo patre et xpo ihu domino nostro. Sicut rogaui te vt remanerez epheси cum irez in Mace- doniam. vt denuntiarez quibusdaz ne ali ter docerent: neq intenderent fabulis et ge- nealogijs interminatis: que questōnes p- stant magis q edificatōnem dei que est i fi- de. Finis autez precepti est caritas: de cor de puro. 7 conscientia bona: et fide non fi- cta. A quibusdaz quidā aberrātes uersi sunt in vaniloquiuz: volentes esse legisdo ctores nō intelligētes neq que loquunt: neq de quib affirmāt. Scimus aūt quia bona est lex si quis ea legittime utatur: sci ētes hoc quia lex iusto nō est posita sed i- iustis 7 non subditis: impijs et peccatori- bus sceleratis 7 cōtaminatis. patricidis 7 matricidis. hoicidis. fornicarijs. masculorū concubitoribus. plagiarijs mendacibus et periuris: et si quid aliud sane doctrine ad uersatur: que est fm euangeliū glie beati

dei quod creditũ est mihi. Grãs ago ei qui me ꝯfortauit ĩ xp̃o ih̃u dño nr̃o: qꝛ fidelez me existimauit ponẽs ĩ mĩsterio. Qui p̃us blasphem⁹ fui ⁊ ꝑsecutor et ꝯtumelios⁹ sed miscd̃iam dei ꝯsecutus sum quia ignorãs feci in incredulitate. Supabundauit aũt grã dñi nostri cũ fide ⁊ dilectõe que est in xp̃o ih̃u. Fidelis ſmo et oĩ acceptõe dign⁹: quia xp̃c ih̃s venit in hũc mũdũ peccatores saluos facẽ: quoꝝ primus ego suz Sed ideo miscd̃iam consecutus sum: vt in me primo ostẽderet xp̃c ih̃s omnẽ pacienciaz ad informatõnem eorũ qui credituri sũt illi ĩ vitã eternã. Regi aũt seculoꝝ ĩmortali. inuisibili soli deo honor et gl̃ia: ĩ scl̃a scl̃oꝝ amen. Hoc preceptũ ꝯmendo tibi fili Thimothee ſm precedẽtes ĩ te ꝓphecias vt milites ĩ illis bonã militiaz habẽs fidẽ et bonaz conscienciam. Quam quidem repellẽtes circa fidem naufragauerũt: ex quibus est Hymneus et allexander quas tradidi sathane: vt discant non blasphemare

Capitulum .II.

Obsecro igitur primum omniũ fieri obsecratões. oratõnes postulatões. grãrũactões ꝑ om̃ibꝫ hominibꝫ: pro regibus ⁊ om̃ibꝫ qui in sublimitate sũt ꝯstituti: vt quietam et tranq̃llam vitam agamus in omni pietate ⁊ castitate. Hoc enim bonum est et acceptum corã saluatore nostro deo: qui om̃s hoĩes vult saluos fieri: ⁊ ad agnitõnez veritatis venire. Un⁹ em̃ deus vn⁹ et mediator dei et hoĩm homo xp̃c ih̃s: qui dedit redẽptõem semetip̃m ꝑ omnibꝫ. Cuius testimoniũ tẽporibꝫ suis ꝯfirmatũ est: in quo posit⁹ suz ego p̃dicator et apl̃s. Veritatẽ dico ⁊ non mẽtior: doctor gentium in fide ⁊ veritate. Volo g̃ viros orare in om̃i loco: leuãtes puras man⁹ sine ira ⁊ disceptatõe. Similiter et mulieres in habitu ornato. cum verecũdia et sobrietate ornantes se: ⁊ nõ in tortis crinibꝫ aut auro aut margaritis vl̃ veste p̃ciosa: sꝫ q̃ decet mulieres: promittẽtes pietatẽ ꝑ opera bona. Mulier in silẽcio discat: cũ oĩ subiectõe. Docere autem mulieri nõ permitto neqꝫ dominari in virum: sed esse in silẽcio. Adam em̃ primus format⁹ ẽ deinde. Eua: ⁊ Adaz nõ ẽ seduct⁹ mulier aũt seducta in p̃uaricatione fuit. Saluabit̃ aũt ꝑ filioꝝ generatõnem: si permanserit in fide in dilectione et sanctificatione cum sobrietate.

Capitulum. III.

Fidelis ſmo. Si quis episcopatum desiderat: bonũ opus desiderat. Oportet aũt episcopum irrep̃hensibilez esse. vnius vxoris viꝝ: sobriũ. ornatum. prudentem. pudicum. hospitalem. doctorem. nõ vinolẽtũ. non percussorez. sed modestuz. non litigiosum. nõ cupidum: sꝫ sue domui bene prepositum: filios habẽtem subditos cum omni castitate. Si q̃s autẽ domui sue preesse nescit: quõ ecclesie dei diligẽciã habebit? Nonne ophitũ: nõ in suꝑbiaz elatus in iudicium incidat dyaboli. Oportet aũt ⁊ illũ h̃re testimoniũ ab his q̃ foris sũt. vt nõ ĩ obprobriuz ĩcidat ⁊ in laqueũ dyaboli. Dyaconos similiter pudicos. ñ bilingues. non multo vino deditos. nõ turpe lucꝝ sectantes: habẽtes misteriũ fidei in ꝯscientia pura. Et hi aũt probent̃ primũ: ⁊ sic ministrent nullum crimẽ habẽtes. Mulieres similiter pudicas: nõ detrahẽtes. sobrias. fideles ĩ oĩbꝫ dyacones sint vni⁹ vxoris viri: q̃ filijs suis bñ p̃sint. ⁊ suis domibꝫ. Qui eĩ bñ mĩstrauerĩt. gradũ bonũ sibi acquirent: et multaz fiduciã in fide q̃ ẽ in xp̃o ih̃u. Hec tibi scribo fili timothee: sperãs me ad te venire cito. Si aũt tardauẽo: vt scias quõ oporteat te in domo dei ꝯuersari que ẽ ecclesia dei viui: colũna ⁊ firmamẽtuz veritatis. Et manifeste magnũ est pietatis sacramẽtum qd̃ manifestũ ẽ in carne. iustificatũ ẽ in spiritu: apparuit ãgl̃is. predicatum est gentibus. creditum est in mundo. assumptum est in gloria.

Capitulum. IIII.

Spiritus aũt manifeste dicit. qꝛ ĩ nouissimis tẽporibꝫ discedẽt quidã a fide: attendẽtes spiritibꝫ erroris ⁊ doctrinis d̃monioꝝ ĩ ypocrisi. loq̃ntiũ mẽdatiũ ⁊ cauteriatã habẽtiũ suã ꝯsciam: ꝓhibentiũ nubere: abstinere a cibis q̃s deus creauit ad ꝑcipiendũ cum grãrumactõe fidelibꝫ: et his q̃ cognouerũt v̄itatẽ. Quia oĩs creatura dei bona: et nihil reijciẽdũ qd̃ cũ grãꝝactõe ꝑcipit̃. Sãctificat̃ em̃ per verbum dei et orationem. Hec ꝓponẽs fr̃ibꝫ. bonus eris minister xp̃i ih̃u: enutrit⁹ v̄bis fidei ⁊ bone doctrĩe quã assecut⁹ es. Ineptas aũt et aniles fabulas

deuita. Exerce at̄ teip̄m ad pietatez. Nam corpalis exercitatō ad modicū vtil' ē. Pietas at̄ ad om̄ia vtilis ē: ꝓmissiōez habēs vite: q̄ nūc est ⁊ future. Fidelis ſmo: et oī acceptōe dignus. In hoc eniz laboramus ⁊ maledicimur qꝛ speram⁹ in deū viuū: qui ē saluator oīm hoīm: maxime fideliū. Precipe hec ⁊ doce. Nemo adolescētiaz tuā cōtemnat: ſz exemplū esto fideliū. in v̄bo. in ꝯuersatōe. in caritate. in fide. in castitate Dum veīo attēde lectōni. exhortatōni doctrine. Noli negligē grām que in te ē: que data est tibi ꝑ ꝓphetiā cū impositōe mānuum p̄sbiterij. Hec meditare: in his esto: vt ꝓfect⁹ tu⁹ manifest⁹ sit omnib⁹. Attēde tibi et doctrine: insta in illis. Hoc enim faciens. et teipsum saluum facies: ⁊ eos qui te audiunt. Capitulum .V.

Seniorez ne increpaueris ſz obsecra vt patrē. Iuuenes vt fr̄es. anus vt mr̄es: iuuenculas vt sorores ī oī castitate. Viduas honora: que vere vidue sūt. Si q̄ at̄ vidua filios aut nepotes habet: discat p̄mū domum suam regere ⁊ mutuam vicē reddere parētib⁹. Hoc eniz acceptum est corā deo. Que autē vere vidua est ⁊ desolata speret in deū: et instet obsecratōib⁹ et orōnib⁹ die et nocte. Nam que in delicijs ē: viuēs mortua ē. Et hoc p̄cipe: vt irreprehēsibiles sint. Si quis aūt suoꝝ ⁊ maxime domesticoꝝ curā nō habz fidez negauit: et ē infideli deterior. Vidua eligatur nō minus sexaginta annoꝝ. que fuerit vni⁹ viri vxor: in operibus bōis habēs testimoniū: si filios educauit. si hospicio pauꝑes r̄cepit si sanctorū pedes lauit si retributōnem pacientib⁹ sūministrauit si om̄e op⁹ bonum subsecuta est. Adolescētōres autem viduas deuita. Cum enim luxuriate fuerīt in xp̄o nubere volunt: habentes damnatōnem: quia primam fidem irritam fecer̄t. Simul autē ⁊ ociose discūt circuire domos: nō solum ociose sed ⁊ verbose et curiose: loquētes que nō oportet. Volo autē iuniores nubere. filios ꝓcreare matressfamilias esse: nullam occasionem dare aduersario maledicti grā. Iam eniz quedaz conuerse sunt retro post sathanan Si quis fideles viduas sūministret illis vt non grauetur ecclesia: vt his que vere vidue sunt: sufficiat. Qui bene p̄sunt presbiteri: duplici honore digni habeāt̄: maxime q̄ laborāt in v̄bo et doctrina. Dicit em̄ scriptura. Nō infrenabis os boui triturāti Et dign⁹ ē opari⁹ mercede sua. Aduersus p̄sbiteꝝ accusatōez noli recipe: nisi sub duobus aut trib⁹ testib⁹. Peccātes corā om̄ibus argue: vt ⁊ ceteri timorē habeant. Testor corā deo ⁊ xp̄o ih̄u ⁊ electis āgelis: vt hec custodias sine p̄iudicio: nihil faciēs in alterā ꝑtez declinando. Manus cito nemī īposueris: neqꝫ cōmunicaueris peccatis aliēis. Teip̄m castum custodi. Noli adhuc aquā bibere: ſz modico vino vtere ꝓpt̄ stomachū tuū ⁊ frequētes tuas infirmitates Quorundā hominum peccata manifesta sūt p̄cedentia ad iudicium: quorundā aūt subsequuntur. Similiter et facta bōa manifesta sunt et que aliter se habēt: abscondi non possunt. Capitulum .VI.

Vicūqꝫ sunt sub iugo serui. dn̄os suos oī honoē dignos arbitrēt̄: ne nomē dn̄i ⁊ doctrina blasphemet̄. Qui at̄ hn̄t dn̄os nō cōtemnāt qꝛ fratres sunt: sed magis seruiant qꝛ fideles sūt et dilecti: quia beneficijs dei participes sūt: hec doce. et exhortare. Si quis aliter docet. ⁊ nō acquiescit sanis sermōibus dn̄i nostri ih̄u xp̄i. ⁊ ei q̄ ſm pietatez ē doctrine: superbus nihil sciēs ſz languēs circa questiones ⁊ pugnas v̄borum ex quibus oriunt̄ inuidie. ꝯtentiones. blasphemie. suspitōnes male. conflictationes hominum mēte corruptoꝝ ⁊ qui veritati p̄uati sūt: existimātium questū esse pietatē Est at̄ quest⁹ magnus: pietas cum sufficiēcia. Nihil eī intulim⁹ in hūc mūdū (haud dubiū) qꝛ nec auferre q̄d possumus: habētes at̄ alimēta ⁊ quib⁹ tegamur: his ꝯtenti sum⁹. Nam q̄ volūt diuites fieri. incidūt in tēptatōez ⁊ in laqueuz dyaboli ⁊ desideria mlta īutilia ⁊ nociua: q̄ mergūt hoīes in interitū et perditōnem. Radix em̄ oīm maloꝝ est cupiditas: quā q̄dā appetētes errauer̄t a fide: ⁊ inſuerūt se doloribꝰ mltis Tu at̄ o homo dei hoc fuge. Sectare vero iusticiam. pietatē. fidem. caritatē. paciētiam. māsuetudinē. Certa bonuz certamen fidei: ꝯprehēde vitaz eternā: ī q̄ vocat⁹ es ⁊ ꝯfessus bonā ꝯfessiōz corā mltis testib⁹ Precipio tibi corā deo qui viuificat om̄ia ⁊ xp̄o ih̄u q̄ testimoniū reddidit sub pōcio

pilato bonā ꝯfessionē: vt serues mādatuz sine macl'a irrep̄hensibile vsq; in aduentū dñi nr̄i ih̄u xp̄i: quez suis tēporibꝫ ostēdet beatus ⁊ sol⁹ potens rex regum ⁊ domin⁹ dominātium: qui solus habet īmortalitatem et lucē habitat inaccessibilem: quem null⁹ hominū vidit sed nec videre potest: cui honor et imperiū in sempiternū amē. Diuitibus hui⁹ seculi precipe non sublime sapere: neq; sperare in incerto diuitiaꝝ sz in deo viuo qui prestat nobis om̄ia habūde ad fruēduz: bene agē: diuites fieri ī bonis operibꝫ: facile tribuere. cōmunicare: thesaurizare sibi fundamētum bonum in futurū: vt apprehendant veram vitam. O timothee depositū custodi: deuitans ꝓphanas vocuz nouitates et oppositiones falsi nominis sciēcie: quam quidam ꝓmittētes circa fidez exciderunt. Gratia tecū amen. Explicit epl'a prima ad Timotheum.

Incipit argumentū in epl'am secundā.

Item thimotheo scribit de exhortatōne martirij et omnis regule veritatis: et q̄d futuruz sit temporibꝫ nouissimis. et de sua passione: scribens a roma. Finit argumentum.

Incipit epl'a secunda ad Timotheum.

Capitulum primum.

Paulus apostolus ih̄u xp̄i per volūtatē dei ꝟm promissionez vite que ē in xp̄o ih̄u. Timotheo carissimo filio: g̃tia et misericordia et pax a deo p̄re nr̄o et xp̄o ih̄u domīo nostro. Grās ago deo meo cui ꝟuio a ꝓgenitoribus meis in conscientia pura: q̄ sine intermissione habeaz tui mēoriaz in orationibus meis nocte ac die desiderās te videre memor lacrimarum tuarum vt gaudio īplear. Recordationē accipiens eius fidei que est in te non ficta q̄ et habitauit p̄mū ī auia tua Loide et matre tua eunice. Certus ego sum aūt q̄ et ī te ꝓpter quaz causam amoneo te vt r̄suscites grām dei que est in te ꝑ impositionem manuū meaꝝ. Non eniz dedit nobis deus spiritū timoris sz v̄tutis ⁊ dilectōis ⁊ sobrietatis. Noli itaq; erubescere testimonium domini nostri ih̄u xp̄i neq; me vinctū ei⁹ sed collabora euāgelio ꝟm v̄tutez dei. qui nos liberauit et vocauit vocatōe sua sancta: nō ꝟm opa nostra sed ꝟm ꝓpositum suum ⁊ grām. que data est nobis in xp̄o ih̄u añ tpa secularia. Manifestata est autem nūc ꝑ illuminatōem saluatoris nostri ih̄u xp̄i q̄ destruxit quidē mortez. illuminauit at̄ vitaz et incorruptōem ꝑ euangeliū: in quo posit⁹ sum ego predicator et apl'us et magister gētiū. Ob quā causam etiaz hec patior: sed nō ꝯfūdor. Scio enim cui credidi: et cert⁹ sum quia potēs est d̄positū me nm ꝟuare in illum diem. Formā habe sanoꝝ verborū que a me audisti in fide ⁊ in dilectōe in ih̄u xp̄o. Bonum depositu custodi ꝑ spm̄sct̄m q̄ habitat in nobis. Scis em̄ hoc q̄ auersi st̄ a me oēs q̄ in asÿa st̄: ex q̄bꝫ ē phigelus ⁊ hermogenes. Det misericordiā dñs onesifori domui: q̄ sepe me refrigerauit ⁊ cathenā meā nō erubuit: sz cū romā venisset solicite me quesiuit ⁊ inuenit. Det illi dñs inuenire miscdiā a deo in illa die. Et quanta ephesi ministrauit mihi: tu melius nosti

Capitulum. II.

Vg̃o fili mi ꝯfortare in gratia que ē in xp̄o ih̄u: ⁊ que audisti a me ꝑ multos testes hec cōmēda fidelibꝫ hoībꝫ qui ÿdonei er̄t ⁊ alios docere. Labora sicut bon⁹ miles xp̄i ih̄u. Nemo militās deo. implicat se negotijs secularibꝫ: vt ei placeat cui se ꝓbauit. Nā et qui certat in agone non coronabitur nisi legittime certauerit. Laborantez agricolaz oportet primum de fructibꝫ accipere. (intellige q̄ dico) dabit em̄ tibi dñs ī oībꝫ intellectū. Memor esto dominū ih̄m xp̄m r̄surrexisse a mortuis ex semīe Dauid ꝟm euangeliū meuz in quo laboro vsq; ad vīcula quasi male operās: sed verbū dei ñ ē alligatū. Ideo om̄ia sustineo ꝓpter elctōs vt ⁊ ip̄i salutē ꝯseq̄nt̄ q̄ ē in xp̄o ih̄u cum gl'a celesti. Fidelis sermo. Naz si ꝯmortui sum⁹. ⁊ cōuiuem⁹: si sustinebimus et conregnabim⁹: si negauerimus et ille negabit nos: si nō credimus ille fidelis permanet: negare seipsuz non potest. Hoc at̄ cōmoneo testificans corā deo. Noli ꝯtendere v̄bis: ad nihil em̄ vtile ē nisi ad subuersionez audientiū. Solicite at̄ cura teipsū ꝓbabilē exhibē deo: operariū incōfusibilem

recte tractātem verbū veritatis. Propha
na aūt ⁊ inaniloquia deuita. Multū em̄ ꝓfi
ciūt ad īpietatē: ⁊ ſmo eoꝝ vt cācer ſerpit
Ex q̄bꝫ ē hÿmene⁹ ⁊ phÿletus: q̄ a veritate
exciderūt dicētes reſurrectōz iaz factam ⁊
ſubuerterūt q̄rundā fidē. Sz firmū fūda-
mentū dei ſtat: habens ſignacl'm hoc. Co-
gnouit dn̄s q̄ ſūt ei⁹: et diſcedat ab iniqui
tate oīs q̄ inuocat nom̄ dn̄i. In mag̃ aūt
domo nō ſoluz ſūt vaſa aurea et argentea.
ſz et lignea ⁊ fictilia: ⁊ q̄daz q̄dē in honorē
quedā aūt ī ꝯtumeliā. Si quis g̃ emūdaue
rit ſe ab iſtis: erit vas in honorē ſanctifi-
catū. ⁊ vtile dn̄o ad om̄e op⁹ bonū ꝑatum
Iuuenilia aūt deſideria fuge: ſectare v̄o iu-
ſticiaz. fidē. ſpem. caritatē et pacē cū his q̄
inuocāt dn̄m de corde puro. Stultas aūt ⁊
ſine diſciplina q̄ſtiones deuita: ſciēs qꝛ ge
nerāt lites. Seruū aūt dn̄i nō oportet liti-
gare: ſed māſuetū eſſe ad oēs. docibilē. pa
cientē cū modeſtia corripientez eos q̄ reſi-
ſtūt veritati: nequādo de⁹ det illis peniten
tiā ad ꝯgnoſcendā veritatē. ⁊ reſipiſcāt a
dÿaboli laqueis: a quo captiui tenent̄ ad
ipſius voluntatem. Capitulum. III.

Hoc aūt ſcito qꝛ in nouiſ
ſimis diebꝫ. īſtabūt tēpora ꝑicl'oſa
et erūt hoīes ſeip̄os amātes. cupi
di. elati. ſuꝑbi. blaſphemi. parētibꝫ ñ obedi
entes. ing̃ti. ſceleſti ſine affctōe. ſine pace.
crimīatores. incōtinētes. īmites ſine beni-
gnitate ꝓditores. ꝓterui. tumidi. ceci. ⁊ vo
luptatuz amatores. magiſq̄ dei: habentes
ſpeciez quidez pietatis. virtutē aūt eius ab
negantes. Et hos deuita. Ex his eī ſunt q̄
penetrāt domos ⁊ captiuas ducunt ml'ier-
cl'as oneratas peccatis. q̄ ducūt̄ varijs de-
ſiderijs: ſemꝑ diſcētes. et nunq̄ ad ſciētiaz
veritatis ꝑueniētes. Quēadmodū aūt iā-
nes et mābres reſtiterūt Moÿſi. ita ⁊ hi re
ſiſtūt veritati: homīes corrupti mente. re
probi circa fidē: ſz vltra nō ꝓficient. Inſi-
piēcia em̄ eoꝝ manifeſta erit om̄ibꝫ: ſicut
⁊ illoꝝ fuit. Tu aūt aſſecutus es meam do-
ctrinā. inſtitutōez. ꝓpoſitū. fidem. lōgani-
mitatē. dilectōez. pacientiam. ꝑſecutōnes.
paſſiōs: qualia mihi facta ſūt anthiochie
ÿconio ⁊ liſtris. q̄les ꝑſecutōes ſuſtinui: ⁊
ex om̄ibꝫ eripuit me dominus. Et omnes
q̄ pie volūt viuere ī xp̄o ih̄u: ꝑſecutōnem
pacient̄. Mali aūt hoīes ⁊ ſeductores ꝓfici
ent in pei⁹: errātes ⁊ in errorē mittentes.
Tu v̄o permane in his q̄ didiciſti: et credi
ta ſunt tibi: ſciens a quo didiceris. ⁊ quia
ab infācia ſacras lrās noſti: que te poſſūt
inſtruere ad ſalutē ꝑ fidē que ē in xp̄o ih̄u
Oīs eī ſcriptura diuinit⁹ inſpirata. vtilis ē
ad docenduz. ad arguenduz. ad corripien-
dū. ad erudienduz in iuſticia: vt ꝑfect⁹ ſit
hō dei ad om̄e opus bonum inſtructus.
Capitulum .IIII.

Teſtificor corā deo ⁊ ih̄u
xp̄o q̄ iudicatur⁹ ē viuos et mor-
tuos. ⁊ aduētum ip̄i⁹ ⁊ regnū ei⁹:
p̄dica v̄bum. inſta oportune inoportune.
argue. obſecra. increpa in omni patientia
et doctrina. Erit em̄ tempus cū ſanā doct̄
nam non ſuſtinebunt: ſed ad ſua deſideria
coacerbabūt ſibi magiſtros pruriētes au-
ribꝫ: ⁊ a veritate quidē auditū auertēt. ad
fabulas aūt ꝯuertentur. Tu vero vigila. ī
omnibꝫ labora. opus fac euāgeliſte. mini-
ſteriū tuuz imple: ſobrius eſto. Ego em̄ iā
delebor: ⁊ tēpus reſolutōis mee inſtat. Bo
num certamē certaui: curſuz ꝯſumaui: fi-
dem ſeruaui. In reliquo repoſita eſt mihi
corona iuſticie: quā r̄ddet mihi dn̄s ī illa
die iuſt⁹ iudex. Nō ſolū autē mihi: ſz et his
q̄ diligūt aduentū eius. Feſtina ad me ve-
nire cito. Demas eī me reliq̄t diligēs hoc
ſeculū et abijt Theſſalonicā. creſcēs in ga
latiā. Thitus ī dalmaciā. Lucas ē mecuz
ſolus. Marcū aſſume ⁊ adduc tecū: ē eniz
mihi vtilis in miniſteriū. Thiticum autez
miſi epheſum. Penulā quā reliqui troade
apud carpū veniēs affer tecū ⁊ libros ma
xime aūt mēbranas. Allexāder erari⁹ ml'ta
mihi on̄dit: r̄ddet illi dn̄s ſcd̄m opa eius:
quē ⁊ tu deuita. Valde em̄ r̄ſiſtit v̄bis nr̄is
In p̄ma mea defenſione nemo mihi affuit
ſz oēs me dereliq̄rūt: ñ illis reputet̄. Dn̄s
aūt mihi aſſiſtit et ꝯfortauit me vt ꝑ me p̄-
dicatō īpleat̄: ⁊ audiāt oēs gētes qꝛ libēa
tus ſum de ore leonis. Liberauit me de⁹ ab
oī ope malo: et ſaluū faciet in regnū ſuuz
celeſte: cui gl'ia ī ſcl'a ſcl'oꝝ amen. Saluta
Priſcā ⁊ aq̄laz: ⁊ oneſifori domū. Eraſtus
remāſit corinthi: Trophinū aūt r̄liq̄ infir-
mū mileti. Feſtina añ hÿemē venire. Sa
lutāt te eubol⁹ ⁊ pudēs et linus ⁊ claudia:

et fratres om̃es. Dñs ih̃s xp̃c cum spiritu tuo. Gratia vobiscum amen. Explicit epistola ad Timotheum secunda.

Incipit argumẽtũ in epl'az ad Thitũ.

Thitum ꝯmonefacit ⁊ instruit de cõstitutõe presbiterij ⁊ de spũali ꝯuersatõne et hereticis vitãdis: qui traditionibus iudaicis credunt: scribens ei a Nicopoli. Finit argumentum.

Incipit epl'a ad Thitum. Capitu. I.

Paulus seruus dei apostolus autem ih̃u xp̃i ꝑm fidem electorũ dei et agnitõem veritatis. que ꝑm pietatẽ est in spem vite eterne: quã ꝓmisit qui nõ mẽtit̃ deus añ tempora secularia. manifestauit autez temporibꝫ suis verbum suum in predicatione. que credita ẽ mihi ꝑm preceptũ saluatoris nr̃i dei. Thito dilecto filio ꝑm cõmunẽ fidez. Grã et pax a deo patre et xp̃o ih̃u saluatore nostro. Hui⁹ rei gratia reliqui te crete vt ea que desũt: corrigas. ⁊ cõstituas ꝑ ciuitates p̃sbiteros sic ⁊ ego disposui tibi si quis sñ crimĩe est vni⁹ vxoris vir: filios hñs fideles nõ in accusatõne luxurie aut nõ subditos. Oportet em̃ episcopũ sine crimĩe esse sicut dei dispẽsatorẽ: nõ suꝑbũ. ñ iracũdũ. nõ vinolentũ. nõ ꝑcussorem. nõ turpis lucri cupidũ: sꝫ hospitalez benignũ. sobriũ. iustũ. sãctũ. ꝯtinentẽ. amplectẽtem eũ qui ꝑm doctrinã ẽ fidelẽ ꝑmonẽ: vt potẽs sit exhortari ĩ doctrina sana: ⁊ eos q̃ ꝯdicũt arguẽ. Sũt em̃ mlti etiam inobediẽtes. vaniloq̃ et seductores. maxĩe qui de circuncisione sũt q̃s oportet redargui: q̃ vniuersas domos subuertũt. docẽtes q̃ nõ oportet turpis lucri grã. Dixit q̃daz ex illis ꝓprius ip̃oꝝ ꝓpheta. Cretẽses sẽper mẽdaces male bestie ventris pigri. Testĩoniũ hoc veꝝ ẽ. Quã ob causã ĩcrepa illos dure vt sani sint ĩ fide: nõ intẽdẽtes iudaicis fabulis ⁊ mãdatis hoĩm auersantiũ se a veritate. Oĩa mũda mũdis: coinq̃natis at̃ et infidelibꝫ. nihil ẽ mũdũ: sed inq̃nate sũt eoꝝ ⁊ mẽs etlꝯscĩa. Confitent̃ se nosse deũ factis at̃ negant: cum sint abomĩati ⁊ incredibiles et ad omne opus bonum reprobi.

Capitulum .II.

Tu autẽ loquere que decẽt sanã doctrinã. Senes vt sobrij sint: pudici. prudẽtes. sani ĩ fide. ĩ dilectõe. in paciencia. An⁹ similiter in habitu sãcto: non criminatrices. non multo vino seruiẽtes: bñ docentes vt prudenciaz doceãt. Adolescẽtulas: vt viros suos amẽt filios suos diligãt: prudẽtes. castas. sobrias. domus curã habẽtes: benignas. subditas viris suis: vt nõ blasphemetur verbuz dei. Iuuenes similiter hortaẽ vt sobrij sint In om̃ibꝫ teip̃m p̃be exemplum bonorum opeꝝ: ĩ doctrina. in integritate. in grauitate. Verbuz sanũ irrep̃hensibile: vt is qui ex aduerso ẽ vereat̃: nihil habẽs malũ dicere de nob̃. Seruos dñis suis subditos eẽ in om̃ibꝫ placẽtes: ñ ꝯtradicẽtes. nõ fraudãtes. sꝫ in om̃ibꝫ fidẽ bonaz oñdentes: vt doctrinã saluatoris nr̃i dei ornẽt in oĩbus Apparuit eĩ grã dei et saluatoris nr̃i oĩbꝫ hoĩbꝫ erudiẽs nos: vt abnegãtes ĩpietatẽ et scl'aria d̃sideria. sobrie ⁊ iuste ⁊ pie viuamus ĩ hoc seculo: expectãtes beataz spem et aduentũ gl'e magni dei et saluatoris nr̃i ih̃u xp̃i: q̃ dedit semetip̃m ꝓ nob̃ vt nos redimeret ab oĩ ĩiq̃tate: ⁊ mũdaret sibi ꝓpl'uz acceptabilẽ sectatorẽ bonoꝝ opeꝝ. Hec loq̃re et exhortare: et argue cũ omni imperio. Nemo te ꝯtemnat.

Capitulum. III.

Admone illos principibꝫ et pt̃atibꝫ subditos eẽ: dico obedire: ad oẽ opus bonũ ꝑatos esse: neminẽ blasphemare. nõ litigiosos esse. sed modestos: om̃ez oñdentes mãsuetudĩez ad oẽs homĩes. Eramus em̃ aliquãdo et nos insipiẽtes. ĩcreduli. errãtes. ꝑuiẽtes desiderijs ⁊ voluptatibꝫ varijs: ĩ malicia ⁊ ĩuidia agẽtes: odibiles. odiẽtes. ĩuicẽ. Cũ at̃ benignitas et hũanitas apparuit saluatoris nr̃i dei nõ ex opibꝫ iusticie que fecim⁹ nos sed ꝑm suaz misericordiam saluos nos fecit per lauacruz regeneratõnis et renouatõnis spũssancti quem effudit in nos habũde per ih̃m xp̃m saluatorem nostrũ: vt iustificati grã ip̃i⁹ hẽdes sim⁹ ꝑm spez vite eterne. Fidelis ꝑmo est. Et d̃ his volo te cõfirmare: vt currẽt bonis operibꝫ preesse q̃ credũt deo. Hec sunt bone et vtilia hoĩbꝫ.

Stultas at̄ questiones. et genealogias et contētiones et pugnas legis deuita. Sunt enim inutiles et vane. Hereticū hominez post vnaz et secundam correptōnez deuita: sciens. quia subuersus est qui eiusmōi est: et delinquit cum sit proprio iuditō cōdemnatus. Cū misero ad te Arteman aut Thiticuz: festina ad me venire nicopolim Ibi eniz statui hyemare. Zenam legisperitum ⁊ Appollo solicite premitte: vt nihil illis desit. Discant autez nostris bonis operibꝫ preesse ad vsus necessarios: vt non sint infructuosi. Salutāt te qui mecū sūt omnes. Saluta eos qui nos amant ī fide Gratia dei cum omnibus vobis amen. Explicit epistola ad Thitum.

Incipit argumentū in epistolam pauli ad Philemonem.

Philemōi familiares litteras facit. ꝑ Onesimo ſuo eius: scribēs ei ab vrbe roma de carcē ꝑ suprascriptum Onesimum. Finit argumentum.

Incipit epl'a ad Philemonē. Capi. vnicū

Paulus vinct⁹ xp̄i ih̄u ⁊ Thimothe⁹ fr̄: Philemoni dilecto adiutori nr̄o. et Appie sorori carissime ⁊ Arcippo ꝯmilitoni nostro: et ecclesie que ī domo tua est. Gratia vobis ⁊ pax a deo patre nostro: et domīo ih̄u xp̄o. Gratias ago deo meo semper memoriaz tui faciens in orationibus meis audiēs caritatem tuam ⁊ fidez quaz habes ī domino ih̄u et in omnes sanctos: vt ꝯmunicatō fidei tue euidens fiat ī agnitōne omnis operis boni in xp̄o ih̄u. Gaudium eniz magnum habui et consolatōnē in caritate tua: quia viscera sanctoruz requieuerūt per te frater. Propter qd̄ multam fiduciaz habens in xp̄o ih̄u imperandi tibi quod ad rem ꝑtinet: propter caritatem magis obsecro cum sis talis vt Paulus senex nūc autez et vinct⁹ ih̄u xp̄i: obsecro te pro meo filio quē genui ī vīculis onesimo q̄ tibi aliquādo inutilis fuit: nūc autez et mihi et tibi vtilis: quem remisi tibi. Tu autez illum vt mea viscera suscipe. Quez volueraz mecum detinere: vt pro te mihi mīstraret in vinculis euāgelij. Sine cōsilio autez tuo nihil volui facere: vti ne velut ex necessitate bonum tuū essz: sz volūtarium. Forsitan enim ideo discessit ad horaz a te. vt eternum illum reciperes: iā nō vt seruum sed pro seruo carissimū fratrez: maxime mihi. Quāto autē magis tibi: et ī carne ⁊ in domino? Si ergo habes me sociuz: suscipe illuz sicut me. Si autez aliquid nocuit tibi aut debet: hoc mihi īputa. Ego paul⁹ scripsi mea māu. Ego r̄d daz: vt non dicam tibi q̄ ⁊ teip̄m mihi debes. Ita frat̄ ego te fruar in domino: refice viscera mea in xp̄o. Confidens de obediēcia tua scripsi tibi: sciens quoniam et super id quod dico facies. Simul autē ⁊ para mihi hospiciuz: nam spero ꝑ oratōnes vestras me donare vobis. Salutat te epafras ꝯcaptiuus meus in xp̄o ih̄u. Marc⁹ aristarch⁹ demas et lucas adiutores mei. Gratia domini nostri ih̄u xp̄i cuz spiritu vestro amen. Finit epistola hec.

Incipit argumētū ī epl'az ad Hebreos.

In primis dicendū ē cur apl's Paulus in hac epl'a scribēdo nō seruauerit morez suuz: vt vel vocabuluz nomīs sui vel ordīs describeret dignitatem. Hec causa est. q̄ ad eos scribēs qui ex circuncisione crediderāt q̄si gentium apostolus et nō hebreoꝝ: sciens q̄z eorum suꝑbiam. suamq̄z humilitatē ip̄e demōstrās: meritum officij sui nolui añferre. Nam simili modo etiā Johannes apostolus propter humilitatē ī epistola sua. nomē suum eadez ratione nō p̄tulit. Hanc ergo epl'am fertur apostolus ad hebreos ꝯscriptā hebraica līgua misisse: cui⁹ sensū et ordinem retinēs Lucas euāgelista post recessum apl'i pauli greco ſmone ꝯposuit. Finit argum̄tū.

Incipit epistola ad Hebreos. Capi. I.

Multipharie multisq̄z modis olim. deus loquēs p̄ribꝫ in ꝓphetis: nouissime diebus istis locutus est nob̄ ī filio quē cōstituit heredem vniuersoꝝ: per quez fe-

cit et scꝫa. Qui cū sit splēdor glorie. ⁊ figura substātie eius. portansq; omnia verbo virtutis sue purgatōnem peccatoꝝ faciēs sedet ad dexteraz maiestatis in excelsis tāto melior angelis effectus: quāto differentius p illis nomen hereditauit. Cui enim dixit aliquādo angeloꝝ filius meus es tu ego hodie genui te. Et ruꝛsuz. Ego ero illi in patrez: et ipse erit mihi in filium. Et cū iteruz introducit primogenitum in orbez terre dicit. Et adorēt eum omnes angli dī Et ad angl'os quidem dicit. Qui facit angelos suos spiritus: et ministros suos flāmam ignis. Ad filiuz autē. Thronus tu⁹ deus ī seculum seculi: virga equitatis virga regni tui. Dilexisti iusticiā ⁊ odisti iniquitatem: ꝓpterea unxit te deus deus tuus oleo exultatōis pre participibus tuis. Et tu in prīcipio domine terram fundasti: et opa manuum tuarum sunt celi. Ipsi peribunt tu autem permanebis: ⁊ oīs ut vestimētum veterascent. Et velut amictum mutabis eos et mutabūtur: tu autem idē ipse es: et anni tui non deficient. Ad quez autē angeloꝝ dixit aliquando sede ad dexteris meis: quoadusq; ponam inimicos tuos scabellum pedum tuoꝝ. Nōne omnes sunt ammistratorij spiritus: in ministerium missi propter eos qui hereditatez capiunt salutis:

Capitulum .II.

Propterea habundātiꝰ oportet obſuare nos ea que audiuimꝰ: ne forte pereffluamus. Si enim qui per angelos dictus est sermo factus ē firmus et omnis preuaricatio ⁊ inobediēcia accepit iustam mercedis ſtributōez: quomodo nos effugiemus si tantam neglexerimus salutez: Que cum iniciū accepisset enarrari per dominuz: ab eis q̄ audierūt in nos confirmata est: contestante deo signis et portētis et variis virtutibus et spiritussancti distributionibus ſm suaz volūtatem. Non enim angelis subiecit deus orbez terre futurum: de quo loquimur. Testatus est autem in quodam loco quis dicens. Quid est homo q̄ memor es eiꝰ: aut filius hominis qm̄ visitas eū: Minuisti eū paulominus ab angelis: gloria et honore coronasti euz: et constituisti eum sup opa manuum tuaruz. Omnia subiecisti sub pedibꝫ eius. In eo enim q̄ omnia ei subiecit nihil dimisit nō subiectum ei. Nunc autez necdum videmꝰ omnia subiecta ei. Eū aūt qui modico q̄ āgelis minoratus est videmꝰ ihm. propter passionē mortis gloria ⁊ honore coronatū: ut gratia dei pro omnibus gustaret mortez. Decebat enim eum ꝓpter quem omnia ⁊ per quez omnia: qui multos filios ī gloriam adduxerat: auctorē salutis eoruz per passionem consumari. qui enim sanctificat ⁊ qui sanctificant: ex uno oīes. Propter quam causam nō confunditur fratres eos vocare: dicēs. Nunciabo nomē tuum fratribꝫ meis: in medio ecclesie laudabo te. Et iteruz. Ego ero fidens in eum. Et iterum. Ecce ego et pueri mei: q̄s dedit mihi deus. Quia ergo pueri ꝓmunicauerunt carni et sanguini: et ipse similiē participauit eisdem: ut per mortem destrueret eum qui habebat mortis imperiuz id est dyabolum: et liberaret eos qui timore mortis per totam vitam obnoxij erant seruituti. Nusq̄ enim angelos apprehendit: sz semen Abrahe apprehendit. Unde debuit per omnia fratribus simulari: ut misericors fieret et fidelis pontifex ad deum: ut repropiciaret delicta populi. In eo enim in quo passus est ipse et temptatus: potēs est et eis qui temptantur auxiliari.

Capitulum .III.

Unde fratres sācti vocatōis celestis participes. consideratе apostoluz et pontificez ꝓfessionis nostre ihm: q̄ fidelis ē eī qui fecit illū: sicut moyses in oī domo eiꝰ. Amplioris eī gl'e iste p̄ moyse dignus est habitus: q̄nto amplioꝛez honorem habet dominꝰ q̄ fabricauit illaz. Omnis nanq̄ domꝰ fabricatur ab aliquo qui autē omnia creauit. deus ē Et moyses quidē fidelis erat in tota domo eius tanq̄ famulus in testimonium eoꝝ q̄ dicenda erāt: xp̄c vo tanq̄ filius in domo sua. Que domꝰ sumus nos: si fiduciam et gloriaz spei usq̄ ad finem firmam ſtinemus. Quapropter sicut dicit spūssanctus hodie si vocez eius audieritis nolite obdurare corda vestra: sicut in exacerbatōe ſm diez temptationis in deserto. Ubi temptauerūt me patres vestri: probauerunt ⁊ viderūt opera mea quadragīta annis. Propter quod īfensus fui generationi huic: et

dixi semp errāt corde. Ipsi aūt nō cognouerūt vias meas: quibꝫ iurauī in ira mea. si introibūt in requiem meam. Videte frēs: ne forte sit ī aliquo vr̄m cor malū īcredulitatis discedendi a deo viuo. Sꝫ adhortami vosmetipos p singlos dies donec hodie cognomiaū vt nō obdurēt quis ex vobis fallatia peccati. Participes em̄ xp̄i effcti sum⁹: si tn̄ inicīū substātie eius vsqꝫ ad fīnē firmū retineam⁹: dū dr̄. hodie si vocem ei⁹ audiēritis nolite obdurare corda vestra quēadmodū in illa exacerbatōe. Quidam em̄ audiētes exacerbauerūt: sꝫ nō vniuersi qui pfecti sūt ab egipto p Moysen. Quibus aūt infensus ē q̄draginta ānis: Nonne illis q̄ peccauerūt: quoꝝ cadauera prostrata sūt in deserto? Quibꝫ aūt iurauit nō introire ī requiē ip̄i⁹: nisi illis q̄ īcredduli fuerūt: Et vidēm⁹ quia nō potuerūt introire ī req̄ em ip̄i⁹ ꝓpter increditatē. Capi. IIII.

Timeam⁹ g̃ ne forte relicta pollicitatōe introeūdi ī req̄em ei⁹. existimet aliq̄s ex vob deesse. Etenim et nob nūciatū ē quēadmodū q̄ illi: sꝫ nō pfuit illis sm̄o audit⁹ ñ admixt⁹ fidei ex his q̄ audierūt. Ingrediemur em̄ ī req̄em q̄ credidim⁹: quēadmodū dixit. Sic iurauī ī ira mea: si ītroibūt ī req̄ez meā. Et q̄dē opibꝫ ab īstitutōe mūdi pfctis: dixit ei q̄dā loco de die septīa sic. Et req̄euit de⁹ die septima ab oībꝫ opibꝫ suis. Et ī isto rursuꝫ Si introibūt ī requiē meā. Quōm g̃ superest introire q̄sdā ī illā: q hi quibꝫ prīus anūciatuꝫ ē nō introierūt ꝓpter incredulitatē: itez termīat diē quēdaꝫ hodie in dauid dicēdo post tātū tēporis sicut supdictuꝫ ē: hodie si vocē ei⁹ audieritis: nolite obdurare corda vr̄a. Nam si eis ihs requiem pstitisset: nunq̄ de alia loqueret post. hac die. Itaq̄ relinquit sabbatism⁹ ꝓpl̄o dei. Qui enīz ingressus est in requiez ei⁹: etiaz ipe req̄euit ab opibꝫ suis sicut et a suis deus. Festinem⁹ g̃ ingredi in requiem illam: vt ne in idipm quis incidat īcredulitatis exemplū. Viuus est ei sermo dei et efficax q penetrabilioz omī gladio ancipiti: et ptigēs vsz ad diuisionē anime ac spūs. cōpagum q̄z ac medullaz: q discretor cogitatōnuꝫ q intētionū cordis. Et nō ē vlla creatura invisibilis in ꝓspectu ei⁹: omnia aūt nuda q aperta sūt oculis eius: ad quē nobis sermo

Habētes ergo pontificez magnum qui penetrauit celos ihm filiuz dei: teneam⁹ spei nostre cfessionez. Non ei habemus pontificez qui nō possit cpati infirmitatibꝫ nostris tēptatū autez p omnia p similitudīe absq̄ peccato. Adeamus g̃ cum fiducia ad thronum gratie eius: vt misericordiā cōsequamur. et gratiam inueniamus in auxilio oportuno. Capitulum .V.

Omnis namq̄ pōtifex ex hoībꝫ assūptus p hoībus cōstituit ī his q̄ sūt ad deuz: vt offerat dona q sacrificia p pctis. Qui cdolē possit his qui ignorāt q errāt: qm̄ et ipse circundatus est infirmitate: q ꝓpterea debet quemadmodū p ꝓplo. ita et etiam pro semetipso offerre p peccatis. Nec q̄sq̄ sumit sibi honorez: sed q̄ vocaū a deo tanq̄ aaron. Sic et xp̄c ñ semetipm clarificauit vt pōtifex fieret: sꝫ qui locutus est ad eū. Filiꝰ meus es tu: ego hodie genui te. Quēadmodū q ī alio loco dicit. Tu es sacerdos inetern⁹ scōm ordinez melchisedech. Qui in diebus carnis sue preces supplicatōesq̄ ad eū qui possit illuz saluum facere a morte. cū clamore valido q lacrimis: offerēs: exaudit⁹ est p sua reuerētia. Et quidē cū essz filiꝰ dei didicit ex his q̄ passus ē obedienciā: q cōsumatus fact⁹ est omnibꝫ obtemperantibꝫ sibi causa salutis eterne: appellat⁹ a deo pōtifex iuxta ordinem melchisedech. De q̄ nobis grādis sermo et interpretabilis ad dicēdū: qm̄ imbecilles estis facti ad audiēdum. Etenīz cū deberetis magri esse propt tempus: rursuꝫ indigetis vt vos doceam⁹ que sint elemēta exordij sermonū dei: q facti estis quibꝫ lacte opus sit nō solido cibo Omīs em̄ qui lactis ē particeps: expers ē sm̄ois iusticie. Paruul⁹ ei ē. Perfectoruꝫ aūt ē solidus cibus: eoꝝ qui p ipa ꝓsuetudine exercitatos habent sensus ad discrectōnem boni ac mali. Capitulum .VI.

Quapropter intermittētes inchoatōis xp̄i sm̄onez ad pfectōz ei⁹ feramur: ñ rursū iacentes fundamētum penitētie ab operibus mortuis. q fidei ad deū. baptismatum doctrine impositōnis q̄z manuum. ac resurrectōnis mortuoꝝ: et iudicij eterni. Et hec faciem⁹ siquidem p̄miserit deus. Impossibile enim

est eos qui semel sc̄ illuīati. gustauer̄t etiā donū celeste. et participes facti sūt sp̄ūssā-cti: gustauer̄t nihilomin⁹ bonuz dei v̄bum v̄tutesq; scl̄i venturi. ⁊ ꝓlapsi sūt: rursum renouari ad penitētiā: rursū crucifigētes sibimetip̄is filiū dei: ⁊ ostētui hn̄tes. Terra em̄ sepe veniētē sup̄ se bibēs ymbrem et germinās herbā oportunā ill' quibꝫ colit̄ accipit bn̄dictōnem a deo: ꝓferens at̄ spinas ac tribulos reproba ē et maledicto ꝓxima: cui⁹ ꝯsumatō in ꝯbustōez. Confidimus at̄ de vobis dilectissimi meliora ⁊ viciniora saluti (tāetsi ita loq̄mur) Nō ei īiust⁹ ē deus vt obliuiscat̄ operis vr̄i ⁊ dilectōis quā on̄distis in noīe ip̄i⁹: q̄ ministrastis sc̄tis et mīstratis. Cupim⁹ at̄ vnūquēq; vr̄m eādē ostētare solicitudīez ad expletōez spei vsz ī finē vt n̄ segnes efficiamini. verꝫ imitatores eorꝫ q̄ fide et pacīa hereditabūt ꝓmissiōes. Abrahe nāq; ꝓmittēs de⁹ qm̄ neminē habuit ꝑ quē iuraret maiorez iurauit ꝑsemetip̄m: dicēs. nisi bn̄dicēs benedicaz tibi et multiplicans multiplicabo te: ⁊ sic lōganimit̄ ferēs adeptus est repromissiōz. Hoīes em̄ ꝑ maiorē sui iurant: et oīs ꝯtrouersie eorꝫ finis ad ꝯfirmatōnem ē iuramētū. In q̄ habūdāti⁹ volēs de⁹ ostēdere pollicitatōis hēdibꝫ īmobilitatē ꝯsilij sui. interposuit iusiurādū: vt ꝑ duas res īmobiles quibꝫ impossibile est mētiri deuz fortissimū solaciū hēam⁹ qui cōfugim⁹ ad tenēdaz ꝓpositaz spem: quā sicut anchorā habemus aīe tutam ac firmā et incedētem vsq; ad interiora velamīs: vbi precursor ꝓ nobis ītroijt ih̄s ꝟm ordinē melchisedech pontifex factus ineternū. Capitu. VII.

Hic eniz melchisedech rex salē sac̄dos dei sūmi qui obuiauit abrahe r̄gresso a cede reguz: et bn̄dixit ei: cui ⁊ decimas omniū diuisit Abrahā: p̄mū quidē qui interpretat̄ rex iusticie: deinde at̄ et rex salem quod ē rex pacis: sine pr̄e. sine mr̄e. sine genealogia neq; iniciū dierꝫ neq; finē vite habēs: assimilatus at̄ filio dei manet sacerdos in perpetuū. Intuemini at̄ quātus sit hic: cui et decimas dedit de p̄cipuis abrahā patriarcha. Et q̄dem d̄ filijs Leui sacerdotiū accipiētes. mandatuz habent decimas sumere a populo ꝟm legez id est a fratribꝫ suis: q̄ q̄ et ip̄i exierint de lumbis abrahe. cuius

decimas ✝

aūt generatō nō ānūeratur in eis decimas sūpsit ab abrahaz: et hūc qui habebat repromissiōes bn̄dixit. Sine vlla at̄ contradictōe quod min⁹ est a meliore benedicitur Et hic quidē decimas moriētes hoīes accipiūt: ibi at̄ contestat̄ quia viuit. Et vt ita dictū sit ꝑ abrahā: et leui: qui decimas accepit decimat⁹ est. Adhuc em̄ ī lumbis patris erat: qn̄ obuiauit ei melchisedech. Si g̊ ꝯsumatō ꝑ sacerdotiū leuiticuz erat: popul⁹ em̄ sub ipso legē accepit: quid adhuc necessariū fuit ꝟm ordīem melchisedech aliū surgē sacerdotem et nō ꝟm ordinē aaron dici? Trāslato eniz sacerdotio: necesse est vt ⁊ legis trāslatio fiat. In quo em̄ hec dicunt̄ de alia tribu ē: de qua nullus altario p̄sto fuit. Manifestū em̄ est q̄ ex iuda ortus sit domin⁹ noster: ī qua tribu nihil de sacerdotibꝫ locutus est Moyses. Et ampli⁹ adhuc manifestum est. si ꝟm similitudinē melchisedech exurgat alius sacerdos qui nō ꝟm legem mādati carnalis fact⁹ ē. sed ꝟm virtutem vite insolubilis. Cōtestatur em̄: quoniam tu es sacerdos ineternū ꝟm ordīem melchisedech. Reprobatio quidem fit precedētis mandati ꝓpter infirmitatem eius et īutilitatem. Nihil em̄ ad perfectum adduxit lex. Introductō v̄o melioris spei ꝑ quā ꝓximam⁹ ad deū: ⁊ q̄ntū est. nō sine iureiurando. Alij quidem sine iure iurādo sacerdotes facti sunt: hic autē cum iureiurādo ꝑ eū q̄ dixit ad illū. Iurauit domin⁹ ⁊ nō penitebit eū: tu es sac̄dos ineternū. Intātū melioris testamēti sponsor fact⁹ ē ih̄s. Et alij quidē plures facti sunt sacerdotes iccirco q̄ morte ꝓhiberent̄ ꝑmanere: h̄ at̄ eo q̄ maneat īeternū sempit̄nuz habet sacerdotiū. Unde ⁊ saluare īꝑpetuū pōt accedēs ꝑ semetip̄m ad deum: semꝑ viuēs ad interpellādū ꝓ nobis. Talis em̄ decebat vt nobis esset pōtifex: sanctus. innocēs. impollutus. segregatus. a peccatoribꝫ ⁊ excelsior celis fact⁹. Qui nō habet necessitatem quottidie quēadmodū sacerdotes prius ꝓ suis delictis hostias offerre: deinde ꝓ populo. Hoc enim fecit semel seipsum offerendo. Lex enim homines ꝯstituit sacerdotes infirmitatem habentes: ꝟmo autem iurisiurandi qui post legem est. filiuz ineternum perfectum.

Capitulum .VIII.

Capitulum autē super ea
q̄ dicūt. Talē habem⁹ pōtificē: q̄
cōsedit ī dextera sedis magnitudīs
ī celis sctor mīster. ⁊ tabnacli veri: qđ fi
xit de⁹ ⁊ ñ hō. Omis ei pōtifex ad offerendū
mūera ⁊ hostias ꝓstituit. Vñ necesse est ⁊
hūc hr̄e aliq̄d qđ offerat. Si g̃ essz sup̄ terrā
nec esset sac̄dos cū essent q̄ offerrent ꝑm le
gē munera q̄ exemplari et vmbre deſeruiūt
celestiū: sicut rñsū ē Moyſi cū ꝓsumarz ta
bernaculū. Vide inq̄t oīa facito ꝑm exem
plar: qđ tibi ostēsū est ī mōte. Nūc aūt me
li⁹ sortit⁹ ē mīsteriū q̄nto ⁊ melioris testamē
ti mediator ē: qđ ī melioribo ꝓmissiōibo
sc̄itū ē. Nā si illud pri⁹ culpa vacassz: non
utiq̄ sc̄di loc⁹ inq̄rerek. Vnde paulo ꝑas em̄ eos
dic. Ecce dies veniēt dicit dñs: ⁊ ꝓsumabo
sup domū isrl̄ ⁊ sup̄ domū iuda testm̄ nouū
nō ꝑm testm̄ quod feci pr̄ibo eor̄ ī die qua
appr̄hēdi manū eor̄ ut educerē illos de t̄ra
egipti: qm̄ ipi ñ ꝑmanserūt in testamento
meo: ⁊ ego neglexi eos dic dñs. Quia hoc
est testamētū quod disponā domui israel
p⁹ dies illos: dicit dñs. dando leges meas ī
mēte eor̄ et in corde eor̄ supscribam eas:
et ero eis in deū: ⁊ ipi erūt mihi in pp̄lm. Et
nō docebit unusq̄sq̄ ꝓximū suū ⁊ unusq̄sq̄
frē suū: dicēs. ꝯgnosce dñm: qm̄ oēs sciēt
me a minore usq̄ ad maiorē: q̄a ꝑpiti⁹ ero
iniq̄tatibo eor̄. et pc̄or̄ eorū iam nō me
morabor. Dicēdo aūt nouū: veterauit pri⁹
Quod autē antiquatur et senescit: prope
interitum est. Capitulum .IX.

Habuit quidez et prius
iustificatōs culture: ⁊ sc̄m sc̄lare.
Tabnacl'm ei fc̄m ē p̄mū. ī q̄ erāt
cādelabra et mensa et ꝓpositō panuz qđ di
cit sācta: p⁹velamentū aūt. ꝑm tabernacu
luz qđ dicit sancta sanctor̄ aureuz habēs
thuribuluz ⁊ archam testamenti circūtec
tā ex oīni parte auro: in q̄ vrna aurea ha
bens māna. et virga aarō q̄ frondauerat. ⁊
tabule testamēti: superq̄ eā cherubin gl'e
obumbrācia ꝓpiatoriū: de quibo non est
modo dicēdum p singula. His vo ita com
positis. ī priori q̄dez tabnaculo semp introi
bāt sacerdotes sacrificior̄ officia ꝓsuman
tes in scđo autē semel in anno solus ponti
fex nō sine sanguine quem offerret p sua ⁊
populi ignorācia: hoc significante spiritu
sc̄o. nōdum ꝓpalatam esse sanctor̄ viam
adhuc p̄or̄e tabernaculo habente statum
Que pabola ē tp̄is instantis: iuxta quam
munera et hostie offerunt̄ q̄ nō possūt iu
xta ꝓscīam pfectum facere seruientem: so
lūmodo ī cibis ⁊ potib⁹ ⁊ in varijs baptis
matib⁹ ⁊ iustitijs carnis: usq̄ ad tp̄s cor̄re
ctōis impositis. Xp̄c autē assistens ponti
fex futuror̄ bonor̄ pamplius et pfectius
tabnaculū nō manufactū id ē non huius
creatōis: neq̄ p sanguinez hircor̄ aut vi
tulor̄ sz p ꝓprium sanguinem introiuit se
mel in sācta: eterna redemptōe inuēta. Si
ei sāguis hircor̄ ⁊ thaurorum et cinis vitu
le aspsus inq̄natos sāctificat ad emunda
tōez carnis: q̄ntomagis sanguis x̄pi q̄ per
spm̄ sc̄m semetip̄m obtulit immaculatuz
deo: emundauit cōsciam nr̄am ab operib⁹
mortuis ad seruiēduz deo viuenti. Et ideo
noui testamēti mediator ē: ut morte inter
cedēte in redemptōnem eor̄ p̄uaricatōnū.
q̄ erāt sub priori testamento: repromissio
nem accipiāt q̄ vocati sūt eterne hereditā
tis. Vbi ei testamētū: mors necesse ē inter
cedat testatoris. Testm̄ em̄ in mortuis cō
firmatū ē. Alioq̄n nōdū valet: dum viuit
q̄ testat⁹ ē. Vñ nec primum quidē sine san
guīe dedicatū ē. Lecto ei oī mādato legis
a Moyſe vniuerso ꝑp̄lo: accipiēs sanguīez
vitulor̄ et hircor̄ cuz aq̄ et lana coccinea
et ysopo: ipm̄ q̄z libr̄ ⁊ oēm populū aspsit
dicēs. Hic sanguis testamenti: qđ manda
uit ad vos de⁹. Etiā tabernaculuz ⁊ oīnia
vasa mīsterij sanguīe similit̄er aspersit. Et
oīa pene ī sāguīe ꝑm legē mūdant̄: et sine
sanguis effusione non fit remissio. Neces
se est ergo exemplaria quidez celestiuz his
mūdari: ipsa autem celestia melioribo ho
stijs q̄ istis. Nō enīz in manufacta sancta
ih̄s introijt exemplaria verorum sz ī ipsū
celum: ut appareat nunc vultui dei p̄o no
bis. Neq̄ ut sepe offerat semetipsum. quez
admodum p̄tifex intrat in sancta per sin
gulos ānos in sanguine alieno. Alioquin
oportebat eum frequēter pati ab origine
mundi. Nūc autem semel in consumatōne
seculorum. ad destitutionez peccati per ho
stiā suam apparuit. Et quēadmodum sta
tutum ē hoīb⁹ semel mori. post hoc aūt iu
diciū: sic et x̄p̄c semel oblat⁹ est ad multor̄
exhauriēda peccata: secūdo sine peccato

Testamētus

apparebit omnibus expectantibus se ī sa-
lutem per fidem. Capitulum .X.

Umbrā enim habēs lex
futuroꝝ bonoꝝ nō ipaꝫ imaginē
reꝝ: ꝑ singl'os ānos eisdeꝫ ipis ho
stijs q̄s offer̄t indesinent̄: nunq̄ pōt acce-
dētes ꝑfectos facē. Alioq̄n cessassent offer
ri: ideo q̄ nullā haberēt vltra ꝯsciam pec
cati cultores semel mdati. Sꝫ in ipis con
memoratō pc̄toꝝ ꝑ singl'os ānos fit. Im
possibile em̄ est sanguīe thauroꝝ et hir-
coꝝ auferri peccata. Ideo ingrediēs mdm
dicit. Hostiā et oblatōeꝫ noluisti: corpus
aūt aptasti mihi. Olocaustomata ⁊ ꝑ pec
cato nō tibi placuerūt. Tūc dixi. Ecce ve-
nio. In capite libri scriptū est d̄ me: vt fa
ciam de⁹ voluntatē tuaꝫ. Superi⁹ dicens
qꝛ hostias ⁊ oblatōes ⁊ olocaustomata et
ꝑ pc̄to noluisti. nec placita sūt tibi q̄ ꝟm
legē offerūt̄. tūc dixi ecce venio. vt faciaꝫ
de⁹ volūtatē tuā: auffert primū vt sequēs
statuat. In q̄ volūtate sanctificati sumus
ꝑ oblatōeꝫ corporis xp̄i ihu semel. Oīs q̄-
deꝫ sac̄dos p̄sto ē quottidie mīstrās: ⁊ eas
deꝫ sepe offerēs hostias q̄ ñ possūt auffer-
re pc̄ta. Hic at̄ vnā ꝑ peccatis offerēs ho
stiā in sempiternū sedet in dextera dei: d̄ce
tero expectās donec ponant̄ inimici eius
scabellū pedū e⁹. Una em̄ oblatōe ꝯsuma
uit in sempiternū sāctificatos. Cōtestatur
aūt nos ⁊ spūssanct⁹. Postq̄ em̄ dixit. hoc
at̄ testamentū qd̄ testabor ad illos p⁹ dies
illos dīc dn̄s dando leges meas in cordibo
eoꝝ ⁊ in mētibo eoꝝ suꝑscribaꝫ eas: ⁊ pec
catoꝝ ⁊ iniq̄tatū eoꝝ iam nō recordabor
ampli⁹. Ubi at̄ hoꝝ remissio: iā nō ē obla
tio ꝑ pc̄to. Habentes itaq̄ fr̄es fidutiam
ī introitu sc̄toꝝ in sāguīe xp̄i quaꝫ īicia-
uit nobis vitā nouā et viuētez. ꝑ velamen
id ē carnez suā: et sacerdotē magnū sr̄ do-
mū dei: accedam⁹ cū vero corde in pleni-
tudīe fidei aspsi corda a cōsciencia mala:
⁊ abluti corp⁹ aqua mūda: teneamus spei
nr̄e ꝯfessionē indeclinabilez. Fidelis enim
ē q̄ repromisit. Et ꝯsiderem⁹ inuicez in ꝑ-
uocatōez caritatis et bonoꝝ opeꝝ: nō de-
serētes collatōnē nr̄aꝫ (sicut ꝯsuetudinis
ē q̄busdā) sꝫ ꝯsolātes: ⁊ tātomagis quan-
to videritis appropīquātez diem. Volunta
rie em̄ peccantibus nobis post acceptam
noticiā veritatis iam nō relinquit̄ ꝑ pec-

Voluntarie peccatis

catis hostia: terribilis at̄ quedaꝫ expecta
tio iuditij ⁊ ignis emulatō: q̄ ꝯsūptura est
aduersarios. Irritā q̄s faciens legē Moy-
si sine vlla miseratōe duobo vel tribo testi-
bo morit̄: q̄ntomagis putatis deteriora me
reri supplicia q̄ filiū dei ꝯculcauerit. et san
guinē testamēti pollutū duxerit. in q̄ san
ctificat⁹ est. ⁊ spiritui gr̄e ꝯtumeliaꝫ fece-
rit: Scim⁹ em̄ qui dixit. Mihi vīdictam:
ego retribuaꝫ. Et iteꝝ. Qꝛ iudicabit dn̄s
ꝑpl'm suū. Horrēduꝫ est incidere in manus
dei viuētis. Rememoramini autē p̄stinos
dies in quibo illumīati magnum certamē
sustinuistis passionū: ⁊ ī altero quideꝫ ob-
probrijs ⁊ tribulatōibo spectaculuꝫ facti:
in altero at̄ socij taliter ꝯuersātiuꝫ effecti
Nā ⁊ vīctis ꝯpassi estis: ⁊ rapinā bonorū
vr̄oꝝ cū gaudio snscepistis: cognoscentes
vos habē meliorem et manentez substan-
ciam. Nolite itaq̄ amittere ꝯfidēciam ve
stram: que magnam habet remuneratōnē
Paciētia enim vobis necessaria est: vt vo
lūtatem dei facientes reportetis promissi-
onez. Adhuc enim modicū aliquantulū-
q̄ qui venturus est: veniet ⁊ nō tardabit.
iustus autez meus ex fide viuit. Qd̄ si sub
traxerit se non placebit anime mee. Nos
autem non sumus subtractōnis filij in ꝑ-
ditionem sed fidei in acquisitionez anime.

Capitulum .XI.

Est aūt fides sperādaꝝ
substātiaꝝ argumētū nō apparen
tiū. In hac em̄ testimoniū ꝯsecu-
ti st̄ senes. Fide intelligim⁹ aptata eē scl'a
v̄bo dei: vt ex inuisibilibo visibilia fierent.
Fide plurimā hostiā abel quā cayn obtu
lit deo: ꝑ quā testimoniuꝫ cōsecutus ē esse
iust⁹: testimoniuꝫ perhibente muneribus
ei⁹ d̄o: ⁊ ꝑ illā defūct⁹. adhuc loquit̄. Fide
Enoch trāslat⁹ ē ne videret mortez: ⁊ non
īueniebat̄: qꝛ trāstulit illū dn̄s. Añ t̄nsla
tōez testimoniū habuit placuisse deo. Si-
ne fide at̄ īpossibile ē placē deo. Credē eniꝫ
oportet accedētez ad deū qꝛ ē: et inq̄rētibo
se remūerator de⁹. Fide. Noe respōso acce
pto de his que adhuc nō videbantur. me-
tuēs aptauit archā in salutē dom⁹ sue: per
quā dānauit mdm: ⁊ iusticie q̄ ꝑ fidem est
heres ē institut⁹. Fide. q̄ vocat̄ Abraham
obediuit in locū exire quez acceptur⁹ erat
in hēditatē: ⁊ exijt nesciēs quo iret. Fide.

demorat⁹ ē in terra repromissionis tanq̄ ī
aliēa: ī casulis hītando cuz ÿsaac et iacob
coheredibꝫ repromissiōis eiusdē. Expecta
bat eī fūdamēta hñtem ciuitatē: cui⁹ arti-
fex ⁊ ꝯditor de⁹. Fide. ⁊ ipa sara steril' vir-
tutē ī ꝯceptōe seminis accepit. etiā preter
tp̄s etatis: qm̄ fidelē credidit esse eum qui
repromiserat. Propt̄ qd̄ ⁊ ab vno orti sūt
et hoc emortuo tanq̄ sidera celi in mltitu
dinē: ⁊ sicut arena q̄ est ad oram maris in
numerabilis. Juxta fidez defūcti sūt om̄s
isti non acceptis repromissiōibꝫ: sz alonge
eas aspiciētes ⁊ salutātes: ⁊ ꝯfitētes qr ꝑ-
egrini ⁊ hospites sūt sup terrā. Qui eī hoc
dicūt: significāt se patriā inq̄rere. Etsi q̄dē
ipi⁹ memīssent de q̄ exiert̄: habebant vtiq̄
tp̄s reuertendi. Nūc autez meliorē appetūt
id est celestē. Ideo nō ꝯfūdit̄ de⁹. vocari de
us eoꝝ. Parauit em̄ illis ciuitatem. Fide
obtulit abrahā ÿsaac cū tēptaret̄: ⁊ vnige
nitū offerebat ī quo susceperat repromis-
siōes ad quē dct̄m ē. qr ī ÿsaac vocabit̄ ti-
bi semē: arbitrās qr et a mortuis suscitare
potēs ē de⁹. Vñ eū ⁊ in parabolaz accepit
Fide. ⁊ de futuris bñdixit ÿsaac iacob ⁊ E-
sau. Fide. iacob moriēs singl'os filiorū Jo
seph bñdixit: et adorauit fastigiū v̄ge eius
Fide. ioseph moriēs de ꝓfectōe isrl' memo-
rat⁹ ē: ⁊ de ossibꝫ suis mādauit. Fide. moÿ
ses natus occultat⁹ ē mēsibꝫ tribus a parē
tibꝫ suis eo q̄ vidissent elegantē infantez
et nō timuert̄ regis edictuz. Fide. moÿses
grādis fact⁹ negauit se esse filiū filie Pha-
raōis: magis eligēs affligi cuz ꝓpl'o dei: q̄
tēporalis peccati habē iocūditatez: maio
res diuitias existimās thesauro egiptiorū
imperiū xp̄i. Aspiciebat em̄ ī remuneratō
nē. Fide. reliq̄t egiptū: nō verit⁹ aīmosita
tē regis. Inuisibilē eī tanq̄ vidēs sustinuit
Fide. celebrauit pascha et sanguīs effusio
nez: ne q̄ vastabat primitiua tangeret eos
Fide. trāsiert̄ mare ruhꝝ tanq̄ per aridaz
terrā: qd̄ experti egiptij deuorati sūt. Fide.
muri hiericho corruert̄ circuitu dierū se-
ptez. Fide. raab meretrix nō perijt cum in
credulis: excipiēs exploratores cuz pace.
Et q̄d adhuc dicā: Deficiet eī me tp̄s enar
rantē. de gedeon. barach. samson. iepte. da-
uid. samuhel. ⁊ alijs ꝓphetis: q̄ ꝑ fidez vice-
rūt regna. opati sūt iusticiaz: adepti sunt
repromissiōes. Obturauerūt ora leonum
extinxert̄ impetuz ignis. Effugarūt aciez
gladij: ꝯualuert̄ de infirmitate: fortes fct̄i
sūt ī bello. Castra verterūt exteroꝝ: acce-
pert̄ mulieres de resurrectōe mortuos su-
os. Alij at̄ distenti sūt nō suscipiētes redē-
ptōez: vt meliorez inuenirēt resurrectōnē
Alij v̄o ludibria et verbera experti insup
et vincula et carceres: lapidati sūt secti st̄
temptati sūt: in occisiōe gladij mortui sūt
Circuiert̄ ī melotis ī pellibꝫ caprinis: egē
tes. āgustiati. afflicti. q̄bꝫ dignus nō erat
mdus: in solicitudinibꝫ errātes. ī mōtibꝫ. ⁊
spelūcis ⁊ ī cauernis terre. Et hi om̄es te-
stimonio fidei ꝓbati nō accepert̄ repromis
siōz: deo ꝑ nob̄ meli⁹ aliq̄d ꝓuidēte: vt non
sine nob̄ ꝯsumarent̄ Capitulum. XII.

Ideoq̄z ⁊ nos tantā ha-
bētes impositā nubē testiū: d̄ponē
tes om̄e pōdus et circūstans nos
pct̄m ꝑ paciam curram⁹ ad ꝓpositū nobis
certamē. aspiciētes ī auctorē fidei. et cōsu-
matorez ih̄m: qui proposito sibi gaudio su
stinuit crucē. confusione cōtempta atq̄ in
dextera sedis dei sedet. Recogitate em̄ euz
qui talez sustinuit a peccatoribꝫ aduersuz
semetipsum cōtradictionem: vt ne fatige-
mini animis vestris deficiētes. Nondū eī
vsq̄ ad sāguinem restitistis aduersus pec
catum repugnātes: et obliti estis consola
tōis que vobis tanq̄ filijs loquitur: dicēs.
Fili mi noli negligere disciplinā domini:
neq̄ fatigeris dum ab eo argueris. Quez
em̄ diligit dominus castigat: flagellat aūt
om̄em filium quem recipit. In disciplina
ꝑseuerate. Tanq̄ filijs vobis offert se de⁹.
Quis em̄ filius quez nō corripit pater? Qꝛ
si extra disciplinaz estis. cui⁹ ꝑticeps facti
sunt om̄es: ergo adulteri ⁊ non filij estis.
Deinde p̄res quidē carnis nr̄e eruditores
habuim⁹: et reuerebamur eos. Nū multo
magis obtemperabim⁹ p̄ri spirituū et vi-
uem⁹? Et illi q̄dē ī tp̄e paucoꝝ dieruz s̄m
volūtatez suā erudiebāt nos: hic at̄ ad id
qd̄ vtile ē in recipiēdo sanctificatōnē eius
Omnis at̄ disciplina in p̄nti quidē videtur
nō esse gaudij: sz meroris: postea at̄ fructū
pacacissimū exercitatis per eam reddet iu
sticie. Propter quod r̄missas manus et so-
luta genua erigite: ⁊ gressus rectos facite
pedibꝫ v̄ris. vt non claudicans quis erret
magis autē sanet̄. Pacem sequimini cuz

omnib⁹ et ſanctimoniã: ſine qua nemo vi
debit deũ. Contẽplãtes ne q̃s deſit gr̃a dei:
ne q̃ radix amaritudis ſurſum germinãs
impidiat: ⁊ per illam inquinent mlti. Ne
quis fornicato: aut prophan⁹ vt eſau: qui
ꝓpter vnã eſcã vendidit ꝑmitiua ſua. Sci
tote ei: qm̃ ⁊ poſtea cupiẽs hẽditare bene
dictiõem reprobatus ẽ. Non enim inuenit
penitẽtie locũ: quanq̃ cũ lacrimis inqui
ſiſſet eaz. Non em̃ acceſſiſtis ad tractabilez
et acceſſibilẽ ignẽ et turbinẽ. ⁊ caliginẽ et
pcellã et tube ſonũ ⁊ vocẽ verboꝝ: quã q̃
audierũt excuſaueṙt ſe ne eis fieret ũbuz
Nõ em̃ portabãt qđ dicebaṫ: etſi beſtia te
tigerit mõtem lapidabiṫ. Et ita terribile
erat qđ videbaṫ. Moyſes dixit. Exterrit⁹
ſũ et tremebũd⁹. Soz acceſſiſtis ad ſyõ mõ
tem et ciuitatẽ dei viuẽtis irl'm celeſtem ⁊
multoꝝ miliũ angl'oꝝ freq̃ntiã. et eccl'iaz
ꝑmitiuoꝝ qui ꝓſcripti ſũt in celis: ⁊ iudicẽ
oim̃ deũ ⁊ ſpũs iuſtoꝝ pfectoꝝ: et teſtamẽ
ti noui mebitatorẽ ih̃m: et ſãguinis aſpſi
onẽ. meli⁹ loquentez q̃ Abel. Videte ne re
cuſetis loquẽtez. Si em̃ illi nõ effugerunt
recuſãtes eũ q̃ ſup terrã loquebaṫ. multo
magis nos q̃ de celis loq̃ntẽ nob auertim⁹
cui⁹ vox mouit terrã tũc: nũc aũ repromit
tit: d cẽs. adhuc ſemel: ⁊ ego mouebo nõ
ſolũ terrã ſz ⁊ celũ. Qđ aũ adhuc ſemel di
cit: declarat mobiliuz trãſlatõez tanq̃ fa
ctoꝝ: vt maneãt ea que ſũt imobilia. Itaq̃
regnũ imobile ſuſcipiẽtes habem⁹ gratiaz
ꝑ quam ſeruiamus placentes deo cuz metu
et reuerencia. Etenim deus noſter ignis
conſumens eſt. ¶ Capitulum .XIII.

Caritas fraternitas ma
neat i vob: ⁊ hoſpitalitatez nolite
obliuiſci. Per hãc ei placueũt qui
daz ãgl'is hoſpitõ rceptis. Memẽtote vinc
rum tanq̃ ſil' vincti: et laborantiũ tanq̃ et
ipi i corpe morãtes. Honorabile ꝓnubiũ i
omnib⁹: et thorus imaculat⁹. Fornicatores
em̃ ⁊ adulteros iudicabit de⁹. Sit mores
ſine auaricia: ptẽti pntib⁹. Ipſe em̃ dixit.
Nõ te deſerã neq̃ derelinquã: ita vt ꝓfidenṫ
dicam⁹. Dñs mihi adiutor eſt: nõ timebo
qđ faciat mihi hõ. Mementote ꝓpoſitorũ
vr̃oꝝ q̃ vobis locuti ſũt verbũ dei: quoꝝ in
tuẽtes exitũ conuerſatõnis imitamini fidem
ih̃s xp̃c heri ⁊ hodie: ipſe et i ſcl'a. Doctri
nis variis ⁊ pegrinis nolite abduci. Opti
mum eſt em̃ grã ſtabilire cor: nõ eſcis q̃ nõ
ꝓfuerũt ambulantib⁹ i eis. Habem⁹ altare
de q̃ edere ñ habẽt potẽſtatẽ qui taberna
culo deſeruiũt. Quoꝝ em̃ aĩalium inferũt ſan
guis ꝑ peccato in ſancta ꝑ põtificẽ: horuz
corpa cremanṫ extra caſtra. Propter quod
et ih̃s vt ſãctificaret ꝑ ſuuz ſanguinẽ pp'lm
extra portã paſſus ẽ. Exeam⁹ igr̃ ad eũ ex
tra caſtra: improperiũ ei⁹ portantes. Non
em̃ hẽm⁹ hic manentẽ ciuitatẽ: ſz futuraz
inq̃rim⁹. Per ipm̃ q̃ offeram⁹ hoſtiaz lau
dis ſp deo: id ẽ fructũ labioꝝ cõfitẽtiũ noi
ei⁹. Beneficiẽtie aũt et cmunionis nolite
obliuiſci. Talib⁹ ei hoſtijs pmeretur deus.
Obedite ꝓpoſitis veſtris: et ſubiacete eis.
Ipi em̃ puigilãt q̃ſi ratõnem ꝑ aĩab⁹ vr̃is
reddituri: vt cũ gaudio hoc faciant: et nõ
gemẽtes. Hoc ei non expedit vobis. Orate
ꝑ nobis. Cõfidim⁹ em̃ qr bonã cſcientiam
habem⁹: in oĩbus bñ volentes cõuerſari.
Ampli⁹ aũ deprecor vos hoc facere: q̃ cele
ri⁹ reſtituar vobis. Deus autez pacis qui
eduxit de mortuis paſtorez magnũ ouiuz
in ſanguĩe teſtamenti eterni dominuz no
ſtruz ih̃m xp̃m. aptet vos in oĩ bono vt fa
ciatis eius volũtatez: faciens in vobis qđ
placeat corã ſe ꝑ ih̃m xp̃m: cui ẽ gl'a in ſe
cula ſcl'oꝝ amen. Rogo aũ vos fratres: vt
ſufferatis verbuz ſolatij. Etenim ꝑpaucis
ſcripſi vobis. Cognoſcite fratrez vr̃m Ti
motheũ dimiſſũ: cũ q̃ ſi celeri⁹ venerit vi
debo vos. Salutate omñs ꝓpoſitos vr̃os et
oẽs ſãctos. Salutãt vos de ytalia fratres
Gr̃a cum omnib⁹ vobis amen. Finit epi
ſtola ad Hebreos.

¶ Incipit pfatõ beati Hieronimi p̃sbiteri
in librum Actuum apoſtolorum.

Canit pſalmiſta. ãbu
labũt de ũtutib⁹ i ũtutes. Poſt
apl'i Pauli epiſt'las dubũ vno
vobis volumĩe tranſlatas ꝓ
nion et rogaciane cariſſimi. Actus apo
ſtolorum cõpellitis vt tranſferam in lati
num: quẽ librũ (nulli dubiuz eſt) a Luca
ãthiocheno arte medico. qui poſtea inſer
uiẽs paulo apl'o xp̃i fact⁹ ẽ diſcipul⁹ fuiſſe
editum. Ceruices premit impoſita ſepius
oneris magnitudo: quia ſtudia iuuenuꝝ re
p̃henſione digna putãt ea que ſcribimus
Illorum nũq̃ odio et detractione. iuuãte
xp̃o meuz ſilebit eloquium. Lucas igitur

anthiocēsis. natōne syrus. cui⁹ laus i euā-
gelio canit. apō anthiochiā medicine ar-
tis egregi⁹. et apostoloꝝ xpi discipul⁹ fuit
postea vsq; ad pfessiōez ꝓ Paulum secutus
apostoluz. sine crimine in virginitate per
manēs. deo maluit seruire. Qui octoginta
et quattuor annos etatis agens in bichi-
ma obiit plenus spiritusācto: quo instigā-
te in achaie partibus euāgelium scribēs
grecis fidelibo incarnatōnem domini fideli
narratōe ostendit: eundemq; ex stirpe da-
uid descēdisse monstrauit. Cui non imme
rito scribēdorum actuum apostoloruz po
testas in ministerio datur: vt deo in deum
pleno. et filio pditōnis extincto. oratione
ab apostolis facta. sorte dominice electōis
numer⁹ compleretur: sicq; paulum consu-
mationem apostolicis actibo daret. q̄diu
cōtra stimulum calcitrantem domin⁹ ele-
gisset. Quod legētibus et requirentibo de-
um breui volui ostēdere sermōe: q̄ plirius
aliquid fastidiētibo pdidisse: sciens q̄ ope-
rātem agricolam oportet de suis fructibo
edere. Quē ita diuina subsecuta est grā: vt
nōsolum corporibo sed etiam animabo. ei⁹
proficeret medicina. Finit prefatio.

Incipit liber Actuū aplōz. Capi. I.

PRimum quidē sez
mōz feci de omni
bus o theophile que cepit
ihs facere ⁊ docere: vsq; in
diē qua precipiēs aposto-
lis per spiritumsanctuz quos elegit assum
ptus est. Quibus et prebuit seipsum viuū
post passionez suam in multis argumētis
per dies quadragita apparens eis: ⁊ loqns
d̄ regno dei. Et conuescens precepit eis ab
hierosolimis ne discederēt. sz expectarent
promissionez patris quaz audistis inquit
per os meum: quia Johannes quidem ba-
ptizauit aqua: vos autez baptizabimi spi
ritusācto non post multos hos dies. Igit̄
qui ꝓuenerāt: interrogabāt eum dicētes.
Domie: si in tempore hoc restitues regnū
israel: Dixit autem eis. Non est vestr̄ nos-
se tempora vel momēta que pater posuit i
sua potestate: sz accipietis virtutem sup-
ueniētis spiritussancti in vos: ⁊ eritis mi-
hi testes in Hierusalem et in oīi iudea et

samaria. et vsq; ad vltimuz terre. Et cum
hoc dixisset: videntibus illis eleuatus est: ⁊
nubes suscepit euz ab oculis eoruz. Cumq;
intuerētur in celum euntem illū: ecce duo
viri astiterūt iuxta illos in vestibus albis
qui ⁊ dixerūt. Viri galilei quid statis aspi
ciētes in celuz: Hic ihs qui assumptus est
a vobis i celum: sic veniet quēadmodū vi
distis eum euntem in celum. Tunc reuersi
sunt hierosolimaz a monte qui vocat̄ oli-
ueti qui est iuxta hierusalē: sabbati habēs
iter. Et cum introissent. in cenaculuz. ascē
derunt vbi manebat petrus et iohannes et
Jacobo et andreas. philipp⁹ ⁊ thomas bar
tholomeus et matheus iacobo alphei ⁊ sy-
mō zelotes ⁊ iudas iacobi. Hi omnes erāt
perseuerātes vnanimiter in oratione cum
mulieribo et Marie matre ihu: ⁊ fratribus
eius. In diebus illis exurgēs petrus i me
dio fratrū dixit. Erat autem turba hoīm
simul fere centūuigīti. Viri fratres: opor
tet implere scripturaz quam predixit spi-
ritussāctus per os Dauid de iuda qui fuit
dux eoz qui ꝓprehēderunt ihm qui cōnu
meratus erat in nobis: ⁊ sortitus est sortez
mīsterij hui⁹. Et hic quidez possedit agrū
de mercede iniquitatis: ⁊ suspēsus crepuit
medi⁹: ⁊ diffusa sunt omnia viscera ei⁹. et
notum factum est omnibus habitantibus
hierusalez: ita vt appellaretur ager ille lī-
gua eoruz acheldemach. hoc est ager san-
guinis. Scriptum est ei in libro psalmoz
Fiat ꝓmoratō eoruz deserta: et non sit q̄
habitet i ea. Et episcopatum eius accipi-
at alter. Oportet ergo ex his viris qui no
biscuz sūt congregati in omni tempore q̄
intrauit ⁊ exiuit inter nos dominus ihs in
cipiens a baptismate iohannis. vsq; i diē
qua assumptus est a nobis: testez resurrec-
tōis eius nobiscum fieri vnum ex istis. et
statuerūt duos: ioseph qui vocatur barsa
bas. qui cognominatus est iustus: et Ma-
thiaz. Et orantes dixerunt. Tu domine q̄
corda nosti omniuz: ostende quez eligeris
ex his duobo vnum accipere locum mini-
sterij huius et apl̄atus: de quo preuaricā-
tus est iudas vt abiret in locum suum. Et
dederunt sortes. Et cecidit sors super Ma-
thiam: et anumeratus est cum vndecim a-
postolis. Capitulum .II.

Et dū ꝓplerētur pēthecostes:erāt:oēs pariter ī eodē loco. Et fcīs ē ſpēte ỏ celo ſon⁹. tā q̄ abueniētis ſpūs vehemētis:⁊ ſpleuit totaz domū vbi erāt ſedentes. Et apparuerūt illis diſpdite līgue tanq̄ ignis:ſeditq̄ ſup ſingl'os eoꝝ. Et repleti ſunt oēs ſpūſancto et cepeūt loq̄ varijs linguis put ſpūſſanct⁹ dabat eloq̄ illis. Erāt aū in ıl'rm habitantes iudei viri ſlīgioſi: ex oēi natōe q̄ ſub celo ē. Facta aū hac voce ꝓuenit mlt'itudo et mēte ꝓfuſa ē:qm audiebat vnuſq̄ſq̄ līgua ſua illos loquētes. Stupebāt aū oēs: et mirabāt dicentes. Nōne ecce oēs iſti q̄ loquunt galilei ſt̄:Et quō nos audiuim⁹ vnuſq̄ſq̄ linguā nr̄az in q̄ nati ſum⁹. Parthi et medi ⁊ elamite.et q̄ hītant meſopotamiā.iudeā.⁊ capodociā.pōthuz.⁊ aſijaz frigiā.⁊ pamphiliaz.egiptū et ptes libie. q̄ ē circa cyrenen.⁊ aduene romāi:iudei q̄z et pſeliti cretes ⁊ arabes:audiuim⁹ eos loquētes nr̄is līguis magnalia dei. Stupebāt aū oēs:⁊ mirabāt adinuicē:dicētes. Quidnā vult hoc eſſe: Alij aū irridētes dicebāt:q: muſto pleni ſūt iſti. Stans aūt Petrus cū vndecim leuauit vocē ſuā:⁊ locut⁹ ē eis. Viri iudei et q̄ hītatis ıl'rm vniuerſi hoc vob notū ſit:⁊ auribꝰ ꝑcipite ỏba mea. Nō eī ſicut vos eſtimatis hi ebrij ſt̄: cū ſit hora diei tercia. Sz hoc ē qđ dictū ē p ꝓphām Ioel. Et erit in nouiſſimis diebꝰ dicit dñs effūdā de ſpū meo ſup oēm carnē. Et ꝓphetabunt filij vr̄i et filie vr̄e:⁊ iuuenes vr̄i viſiones videbunt:et ſenioꝛes vr̄i ſomnia sōniabūt. Et quidē ſup ſeruos meos et ācillas meas ī diebꝰ ill' effūdaz de ſpū meo ⁊ ꝓphetabūt:et dabo ꝓdigia ī celo ſurſū ⁊ ſigna ī ẽra deorſū. ſāguīez ⁊ ignē et vapoꝛē fumi. Sol ꝑuertēt ī tenebras ⁊ luna ī ſāguīez:añq̄ veīat dies dñi magn⁹ et manifeſt⁹. Et oīs q̄cūq̄ inuocauerit nom̄ dñi ſalu⁹erit. Viri iſrahelite.audite verba hec. Ihm nazarenū viꝝ approbatū a deo ī vob ỏtutibꝰ et ꝓdigijs ⁊ ſignis q̄ fecit deus ꝑ illū ī medio vr̄i ſicut vos ſcitis:hūc definito ꝓſilio et ꝑſciētia dei tradituz p man⁹ iniquoꝝ. affigētes interemiſtis. Quē deus ſuſcitauit ſolutis doloribꝰ īferni:iuxta qđ impoſſibile erat teneri illuz ab eo. Dauid enīz dicit in eum. Prouidebaz dominū in cōſpectu meo ſempꝝ: qm̄ a dexteris ē mihi ne ꝓmouear. Propter hoc letatum eſt coꝛ meuz et exultauit lingua mea:inſuper et caꝛo mea requieſcet in ſpe. Quoniam non derelinques animā meā ī inferno: nec dabis ſanctum tuuz videre coꝛruptionē. Notas mihi feciſti vias vite: ꝑplebis me ioco dītate cum facie tua. Viri fratres: liceat audenter dicē ad vos de patriarcha dauid quoniam defunctus eſt.et ſepultus eſt: et ſepulcrum eius eſt apud nos vſq; in hodiernū diem. Prophēta igr̄ cum eſſet et ſciret q: iuꝛeiurando iuraſſz illi deus de fructu lumbi eius ſedere ſuper ſedē eius:pꝛouidēs locutus eſt de reſurꝛectōne xpi quia neq̄ derelictus eſt ī inferno:neq̄ caro eiꝰ vidit coꝛruptōnez. Hunc ihm reſuſcitauit deus:cuius oēs nos teſtes ſumus Dextera igitur dei exaltatus.⁊ promiſſione ſpiritusſācti accepta a patre:effudit hoc donū quod vos videtis et auditis. Non enim Dauid aſcēdit in celum. Dicit autem ipſe Dixit dominꝰ domino meo:ſede a dexteris meis. donec ponaz inimicos tuos:ſcabellum peduz tuoꝝ. Certiſſime ſciat ergo omnis dom⁹ iſrl'. q: et dñm euz ⁊ xpm fecerit deus hūc ihm quez vos crucifixiſtis. His aū auditis ꝓpuncti ſunt coꝛde:⁊ dixeūt ad Petꝝ ⁊ ad reliq̄s apl'os. Quid faciem⁹ viri frēs: Petꝛus ait ad illos:penitenciā inquit agite.⁊ baptizet vnuſq̄ſq̄ vr̄m ī noīe ihu xpi in remiſſiōez pcīoꝝ vr̄oꝝ:⁊ accipietis donū ſpūſſācti. Vobis em̄ eſt repromiſſio ⁊ filijs vr̄is:⁊ oībus q̄ lōge ſt̄ q̄ſcūq̄ aduocauerit dñs de⁹ nr̄. Alijs etiaz verbis plurimis teſtificat⁹ eſt:et exhoꝛtabaū eos:dicēs. Saluami a generatōe iſta prava. Qui g̃ receperūt ꝓmonē eius baptizati ſūt:et appoſite ſt̄ ī die illa aīe circiter tria milia. Erāt aū pſeuerātes in doctrina apoſtoloꝝ:et omunicatōne fractōnis panis ⁊ oꝛatōib. Fiebat aū oēi aīe timoꝛ. Multa q̄z prodigia et ſigna p apl'os in ihr'm fiebāt:⁊ met⁹erat magn⁹ ī vniuerſis. Omnes etiaz qui credebāt:erant pariter.et habebāt omnia cōmunia. Poſſeſſiones et ſubſtancias vendebāt:et diuidebant illa oībꝰ put cuiq̄ op⁹erat. Quotidie q̄z pdurantes vnanimiter in templo ⁊ frāgentes circa domos panez. ſumebant cibum cum exultatōe ⁊ ſimplicitate coꝛdis:collaudātes deū et habētes gratiā ad omnem plebez. Dñs

autem augebat qui salui fierent quotti-
die in idipsum. Capitulum .III.

Petr⁹ autē et Iohannes
ascēdebāt in templū: ad horā ora
tōis nonā. Et quidaz vir qui erat
claud⁹ ex vtero matris sue baiulabat̄ quē
ponebant quottidie ad portam tēpli que
dicit̄ speciosa: vt petēt elemosinā ab ītro
eūtib⁹ in templū. Is cum vidisset petrum
et iohānez. incipientes introire ī templuz
rogabat vt elemosinā acciperet. Intuens
at̄ in eum petrus cū iohanne dixit. Respi
ce in nos. At ille intēdebat ī eos sperās se
aliq̄d acceptur̄ ab eis. Petrus aūt dixit.
Argētū et aurū non ē mihi: qd̄ at̄ habeo
hoc tibi do. In noīe ih̄u xp̄i nazareni sur-
ge ⁊ ābl̄a. Et app̄hēsa māu e⁹ dextera alle
uauit eū: ⁊ ꝓtin⁹ ꝯsolidate st̄ bases eius ⁊
plāte. Et exiliēs stetit ⁊ ābulabat: ⁊ intra
uit cū illis ī tēplū: ābulās ⁊ exiliēs ⁊ lau-
dās deū. Et vidit oīs ꝓpl̄s eū ābulantē: et
laudantē deū. Cognoscebāt at̄ illuz: q̄ ip̄e
erat q̄ ad elemosinā sedebat ad specōsā por
tam tēpli. Et īpleti sūt stupore. et extasi: ī
eo q̄ ꝯtigerat illi. Cū vider̄t autē petrū et
iohānē cucurrit oīs ꝓpl̄s ad eos ad porti-
cuz (q̄ appellat̄ salomōis) stupētes. Vidēs
at̄ Petr⁹: rn̄dit ad ꝓpl̄m. Viri israelite q̄d
miramī in hoc. aut nos q̄d intuemini: q̄si
nostra v̄tute aut pt̄ate fecerim⁹ hūc ābl̄a-
re? De⁹ abraaz et de⁹ ÿsaac ⁊ de⁹ iacob. de⁹
p̄r̄m nr̄or̄ glorificauit filiū suū ih̄m: quez
vos q̄dē t̄didistis ⁊ negastis añ faciē pila
ti iudicāte illo dimitti. Vos at̄ sct̄m et iu
stū negastis: ⁊ petistis vir̄ hoīcidā dona-
ri vob̄: auctorē v̄o vite interfecistis. Quez
de⁹ suscitauit a mortuis: cui⁹ nos testes su
mus: ⁊ ī fide noīs e⁹ hūc quē vos videtis ⁊
nostis ꝯfirmauit nomē e⁹: ⁊ fides q̄ ꝑ eum
ē dedit integrā sanitatē istā ī ꝯspectu oīm
vr̄m. Et nūc fr̄es scio qr̄ ꝑ ignorātiā feci-
stis: sic ⁊ p̄ncipes vr̄i. De⁹ at̄ q̄ p̄nūtiauit
ꝑ os oīm ꝓphetarū pati xp̄m suum: sic im-
pleuit. Penitemī igr̄ ⁊ ꝯuertimini vt dele
ant̄ pct̄a vr̄a: vt cū venerīt tp̄a refrigerij
a ꝯspectu dn̄i ⁊ miserit eū q̄ p̄dicat⁹ est vo
bis ih̄m xp̄m: quē oportet q̄dē celuz reci-
pere vsq̄z ī tp̄a restitutōis oīm que locut⁹
ē de⁹ ꝑ os sanctor̄ suor̄ a seculo ꝓphetaruz
Moÿses q̄dem dixit. Quoniā prophetam
suscitabit vob̄ dominus deus vester d̄ fra-
trib⁹ vestris: tanq̄ meipsum audietis iu-
xta om̄ia quecūq̄z locut⁹ fuerit vob̄. Erat
autē omnis anima que non audierit pro
phetaz illum exterminabitur de plebe. Et
om̄es prophete a samuhel et deinceps qui
locuti sūt ānunciauerunt dies istos. Vos
estis filij ꝓphetarū et testamenti: quod di-
sposuit de⁹ ad p̄r̄es nr̄os dicens ad Abra-
ham. Et in semine tuo bn̄dicentur omnes
familie t̄re. Vobis primū deus suscitās fi
liuz suū misit eū bn̄dicentez vob̄: vt ꝯuer-
tat se vnusq̄sq̄z a neq̄cia sua. Capi. IIII.

Loquentib⁹ aūt illis ad
ꝓpl̄m. supuener̄t sacerdotes et ma
gistratus templi ⁊ saducei. dolētes
q̄ docerent ꝓpl̄m et anūciarent in irl̄m re
surrectōem ex mortuis. et iniecer̄t in eos
man⁹: et posuer̄t eos in custodia vsq̄z in
crastinū. Erat at̄ iam vespa. Multi at̄ eo-
rum q̄ audierāt v̄bum credider̄t. et factus
est numerus eor̄ quinq̄z milia. Factuz est
at̄ in crastinuz vt ꝯgregarent̄ prīcipes eo
rum ⁊ seniores ⁊ scribe in ihrl̄m: ⁊ annas
princeps sacerdotum et caÿphas. iohan-
nes. et allexander. et quotq̄t erāt de genere
sacerdotali. Et statuentes eos in medio ī-
terrogabāt. In q̄ v̄tute aut in q̄ noīe feci-
stis hoc vos? Tūc replet⁹ spūsct̄o petrus.
dixit ad eos. Principes ꝓpl̄i et seniores si
nos hodie iudicamur in bn̄facto hoīs īfir
mi in q̄ iste salu⁹ factus ē: notum sit oībus
vob̄ ⁊ oī plebi isrl̄ qr̄ ī noīe dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i
nazareni quez vos crucifixistis quez deus
suscitauit a mortuis. in hoc iste astat corā
vob̄ san⁹. Hic ē lapis q̄ reprobat⁹ ē a vob̄
edificātib⁹. qui factus ē ī caput anguli: et
nō ē ī alio aliq̄ sal⁹. Nec em̄ aliud nom̄ est
sub celo datuz hoīb⁹: ī q̄ oporteat nos sal-
uos fieri. Vidētes at̄ petri ꝯstātiā ⁊ iohā-
nis: ꝯpto q̄ hoīes essent sine litteris ⁊ ÿde-
ote āmirabāt̄: ⁊ cognoscebant eos qm̄ cū
ih̄u fuerāt. Homīez q̄z videntes stātez cuz
eis q̄ curat⁹ fuerat: nihil poterāt ꝯtradicē.
Iusserunt at̄ eos foras extra ꝯciliuz sece-
dere: ⁊ ꝯferebāt adīuicē: dicētes. Quid fa
ciem⁹ hoīb⁹ istis? Qm̄ q̄dē notū signuz fa-
ctū ē ꝑ eos oīb⁹ habitātib⁹ irl̄m. Manife-
stū ē: ⁊ ñ possum⁹ negare. Sed ne ampli⁹
diuulget̄ in ꝓpl̄m: cōminemur eis ne vltra
loq̄nt̄ in noīe hoc vlli hominum. Et vocā
tes eos: denunciauer̄t: ne omnīo loq̄rent̄

neq̄ docerēt in noīe ihū. Petrus ō ⁊ Johānes respondentes dixerūt ad eos. Si iustum est in ꝓspectu dei vos potiꝰ audire q̄ deū iudicate. Nō ei possumꝰ q̄ vidimꝰ ⁊ audiumꝰ nō loq̄. At illi ꝓminātes dimiserūt eos: nō inuenientes quō punirēt eos ꝓpter ꝓplm: quia oīs clarificabāt id qđ factuz erat in eo quod acciderat. Annoruz enim erat āplius q̄draginta homo: in q̄ factuz fuerat signū istud sanitatis. Dimissi autez venerūt ad suos: et ānūtiauerūt eis quāta ad eos pncipes sacerdotū et seniores dixissent. Qui cū audissēt: vnanimit leuauerūt vocez ad deū et dixerūt. Dne tu qui fecisti celū et trāz mare ⁊ oīa que in eis st: qui spūsctō p os pris nri Dauid pueri tui dixisti. q̄re fremuerūt gentes et ꝓpli meditati sūt inania: astiterūt reges terre ⁊ pncipes ꝓuenerūt in vnuz: aduersus dnm ⁊ aduersus xp̄m ei. ꝓuenerūt em̄ vere in ciuitate ista aduersus sanctū puez tuum ihm quē vnxisti herodes ⁊ ponciꝰ pylatus cuz gentibo et ꝓplis isrl: facere q̄ manus tua et cōsiliū tuū decreuerūt fieri. Et nūc dne respice in minas eoz: ⁊ da seruis tuis cū oī fiducia loq̄ verbū tuuz in eo q̄ manū tuā extē das ad sanitates ⁊ signa ⁊ ꝓdigia fieri per nomē sācti filij tui ihu. Et cū orassent motus ē locus ī quo erāt ꝓgregati: et repleti sūt oīes spūsancto: et loquebātur verbū dei cū fiducia. Multitudīs autē credētiuz erat cor vnū ⁊ aīa vna: nec quisq̄ eoz que possidebat aliq̄d suū esse dicebat: sz erāt illi oīa ꝓmunia. Et vtute magna reddebāt apli testimoniū rsurrectois ihu xp̄i domi nostri: et gratia magna erat ī oībus illis. neq̄ ei quisq̄ egens erat int̄ illos. Quotq̄t ei possessores agroz aut domoz erant: vendentes afferebāt pcia eoz que vendebāt. ⁊ ponebāt añ pedes aplorz. Diuidebat aī singlis put cuiq̄ opꝰ erat. Joseph aī q̄ cognomiatꝰ ē barsabas ab aplis. qđ ē ītrp̄tatū filiꝰ ꝓsolatois. leuites cypriꝰ genē cuz habezet agr̄ vendidit eū: ⁊ attulit pcium et posuit añ pedes aplorz. Capitulum. V.

Vir aūt quidā nomine ananias cū saphira vxore sua vendidit agr̄: ⁊ fraudauit ō pcio agri ꝓscia vxoē sua: ⁊ afferēs ptē q̄ndaz. ad pedes aplorz posuit. Dixit aī petrꝰ ad ananiā. Anāia cur tēptauit satbanas cor tuum mētiri te spūsctō: ⁊ fraudare ō pcio agri. Nōne manēs tibi mānebat: ⁊ venūdatū in tua erat potestate? Quaē posuisti ī corde tuo hāc rem: Nō es mētitus hominibo sz deo. Audiēs autē ananias hec ōba: cecidit ⁊ expirauit. Et factus est timor magnꝰ sup oīs qui audierūt. Surgētes aūt iuuenes amouerūt eum: et efferētes sepelierūt. Factū ē autem q̄si horaz triū spacium: ⁊ uxor ipiꝰ nesciēs qđ factū fuerat: introiuit. Rndit aī ei petr⁹. Dic mihi mulier si tāti agr̄ vēdidistis. At illa dixit. etiā tāti. Petrus aūt ad eā. Quid vtiq̄ ꝓuenit vobis tēptare spirituz domini? Ecce pedes eoz qui sepelierūt virum tuum ad ostium: ⁊ efferēt te. Confestim cecidit añ pedes eiꝰ: ⁊ expirauit. Intrantes autē iuuenes inuenerūt illam mortuam: et extulerūt et sepelierūt ad virum suum. Et factus est timor magnꝰ in vniuersa ecclesia: ⁊ ī oīs qui audierūt hec. Per manus autē aplorū fiebant signa et ꝓdigia multa in plebe. Et erāt vnanimiter omnes in porticu Salomōis. Ceterorz aī nemo audebat se ꝓiungere illi: sz magnificabat eos ꝓplus. Magis aī augebaī credētium multitudo in dño virorz ac mlierz: ita vt ī plateas ejcerent infirmos et ponerēt in lectulis ac gbatis vt veniēte Petro saltē vmbra illiꝰ obumbraret quēq̄ illorz ⁊ liberarēī ab infirmitate. Cōcurrebat aī et multitudo vicīarū ciuitatū irlm. afferentes egros ⁊ vexatos a spiritibo imūdis: q̄ curabanī oīes. Exurgēs aī princeps sacerdotū et oīes qui cū illo erāt q̄ ē heresis saduceorz repleti sūt zelo: et iniecerūt manus ī aplos: et posuerunt eos ī custodia publica. Angelꝰ autē dñi p noctē aperiēs ianuas carcēis ⁊ educēs eos dixit. Ite: et stātes loq̄mi ī tēplo plebi oīa verba vite hui⁹. Qui cū audissēt ītrauerūt diluclo ī tēplū. ⁊ docebāt. Aduenies aī pncepꝰ sacerdotū et q̄ cū eo erant ꝓuocauerūt ꝓciliū. ⁊ oēs senioēs filiorz isrl ⁊ miserūt ad carcerē vt adducerēī. Cū aūt veissent mīstri ⁊ apto carcē ñ inuenissent illos: reuersi nūciauerūt: dicētes. Carcerez qdē iuenimꝰ clausū cū oī diligētia: ⁊ custodes stātes añ ianuas: aperientes aī neminē intꝰ iuenimꝰ. Ut aī audierūt hos ꝓmones mgr̄atus tēpli ⁊ pncipes sacerdotū: ambigebāt de illis q̄dnam fieret. Aduenies aī

q3ecce viri qs posuistis ī carcerē sūt ī tē-
plo stātes:et docētes ꝑplm. Tūc abijt ma-
gistrat⁹ cū mīstris:q adduxit illos sine vi
Timebāt em̄ ꝑplm ne lapidarētur. Et cuz
adduxissent illos:statuerūt in ꝯcilio. Et ī-
terrogauit eos ꝑnceps sacerdotū:dicens.
Precipiēdo ꝑcepim⁹ vob ne docētis ī isto
noīe:q ecce replestis ierlm doctrina vestra
q vultis iducē sup nos sāguiez hoīs isti⁹
Rñdens aūt Petr⁹ q apli dixerūt. Obedire
oportet deo magisꝯ homīb. Deꝰ pm̄ nō
rū suscitauit ihm:quē vos itremistis su-
spētes ī ligno. Hūc ꝑncipē deꝰ et saluatorē
exaltauit dextera sua ad dandam penitē
tiaz israel q remissiōez pcōx:q nos sum⁹
testes hox vbox:q spūsc̄s quez dedit deꝰ
oīb obedietib sibi. Hec cū audissent dis
secabāt:et cogitabāt intīficere illos. Sur
gēs aūt qda ī ꝯcilio phariseꝰ noīe Gamali
hel legisdoctor honorabilis vniuerse plebi:
iussit foras ad breue homīes fieri. Dixitq
ad illos. Viri israhelite attēdite vob sr̄ ho
mīb istis:qd acturi sitis. Añ hos ei dies
extitit theodas dicēs se eē aliquē:cui con-
sensit numer⁹ virox circiter qdringētox:
q occis⁹ē q oēs q credebāt ei dissipati sūt:q
redacti ad nihilū. Post hūc extitit Judas
galileꝰ ī diebꝫ pfessiōis: et auertit ꝑplm p⁹
se. Et oēs qtqt ꝓsenserūt ei dispersi sūt:q ipe
perijt. Et nūc itaq dico vob:discedite ab
hoīb istis.q sinite illos. Qm̄ si ē ex hoīb
ꝓsiliuz hoc aut opus.dissoluetur:si vo ex
deo ē nō poteritis dissoluere:ne forte q vo
repugnare videamī. Cōsenserūt aūt illi:q cō
uocātes apl̄os cesis denūciauerūt eis ne
ampli⁹ loqrenē ī noīe ihu:q dimiserūt eos.
Et illi qdē ibant gaudētes a ꝓspectu ꝯcilij
qm̄ digni habiti sūt ꝑ noīe ihu ꝯtumeliaz
pati. Omī aūt die nō cessabāt in tēplo q ci-
ca domos docentes:et euāgelizantes xp̄m
ihm. Capitulum .VI.

In dieb⁹ aūt illis crescē
te nūero discipl̄ox fct̄m ē murmur
grecox aduersus hebreos:eo q de
spicerēt ī mīsterio qttidiano vidue eorum
Cōuocātes aūt duodecī multitudinē disci-
pulox dixerūt. Nō est equū nos derelinqre
vbuz dei:q ministrare mensis. Considerate
g frēs viros ex vobis boni testionij septez
plenos spūsc̄to et sapiencia:quos ꝓstitu-
amus:sup hoc opus. Nos vo oratioi et
ministerio vbi instantes erimus. Et pla-
cuit ꝓmo corā omī multitudine. Et elege-
rūt Stephanuz vir plenuz fide q spiritu
sāctо:q philippū et procox et nÿconorem
et thimonez q parmenam et nicolaum ad-
uenā anthiocenū. Hos statuerūt ante con
spectuz apl̄ox:q orātes imposuerūt eis ma
nus. Et vbuz dñi crescebat:q multiplica-
bat nūerus discipl̄ox ī ierlm valde. Mlta
etiā turba sacerdotū obediebat fidei. Ste
phan⁹ aūt plen⁹ grā q fortitudie faciebat ꝑ
digia et sig̃ magna ī ꝑplo. Surrexerūt aūt
qdā de sÿnagoga q appellabat libertinorū
q cÿrenensiū et alexandrinox.et eox qui
erāt a cicilia q asÿa disputātes cū stepha-
no:q ñ poterāt resistere sapie q spiritui q
loquebat:ꝑ quo redarguerēt ab eo cū
oīi fiducia. Tūc sūmiserūt viros qui dice-
rent se audisse eū dicētez vba blasphemie ī
moÿsē q deū. Cōmouerūt itaq plebem q se
niores q scribas:q concurrentes rapuerūt
eum q adduxerūt in ꝯcilium:et statuerunt
falsos testes qui dicerēt:Homo iste nō ces-
sat loqui vba aduersus locū sanctū q legē.
Audiuim⁹ em̄ eū dicentē:qm̄ ihs nazare-
nus hic destruet locū istuz:q mutabit tra
ditiōes.qs tradidit nobis moÿses. Et intu-
entes euz oīs q sedebāt in ꝯcilio:viderūt
faciem eius tanq̃ faciem angeli. Dixit aūt
princeps sacerdotuz stephano si hec ita se
haberent. Qui ait. Capitulum .VII.

Viri frēs q prēs audite
Deꝰ gl̄e apparuit pri nro Abrahe
cū esset ī mesopotamia priusq̃ mo
rarēt in charran:q dixit ad illum. Exi de
terra tua et de cognatōe tua:et veni ī ter-
ram quaz monstrauero tibi. Tūc exijt de
terra chaldeox:et habitauit in charran.
Et inde postq̃ mortuus ē pater eius tran
stulit illum in terram istam:in q̃ nūc vos
habitatis. Et nō dedit illi hereditatem in
ea nec passum pedis:sz repromisit dare il
li eam in possessiōez et semini eiꝰ p⁹ ipsum
cū nō haberet filium. Locutus est autē ei
deꝰ. qr erit semen eius accola in terra alie
na:q ꝓfituri eos subiciēt q male tractabūt
eos ānis qdringētis q triginta: et gentez
cui ꝓfuerīt iudicabo:ego dicit dñs. Et p⁹
hoc exibūt:et deseruiēt mihi in loco isto.
Et dedit illi testamentū circūcisionis:q sic
genuit ÿsaac q circūdedit euz die octauo:

et ysaac iacob: ⁊ Jacob duodecim pⁱarchas
Et pⁱarche emulãtes ioseph. vendiderũt in
egiptũ: ⁊ erat deus cũ eo. Et eripuit eũ ex
omnib⁹ tribulatõib⁹ eius: et dedit ei grãm
et sapienciã in ꝓspectu pharaõis ⁹gis egi-
ptioꝝ: ⁊ ꝓstituit eũ prepositũ sup egiptuz
⁊ sup oñem domũ suaz. Uenit aũ fames ĩ
vniuersã egiptuz et chanaan et tribulatio
magna: et nõ inueniebant cibos pⁿres nr̃i
Cũ audisset aũ Jacob esse frumentũ in egi
pto misit pⁿres nr̃os p̃mũ: ⁊ in scdo ꝓgnit⁹
ẽ Joseph a fr̃ib⁹ suis: ⁊ manifestatũ ẽ pha-
raoni genus eius. Mittẽs aũ Joseph acce-
siuit pⁿrez suũ: et oñez cognatõez suam in
animabus septuagintaquinq;. Et descẽdit
Jacob in egiptũ: ⁊ defũct⁹ est ipse ⁊ patres
nr̃i. Et trãslati sũt ĩ sichen: et positi sunt ĩ
sepulcro qd̃ emit Abraaz p̃cio argẽti a fi-
lijs Emor filij sichẽ. Cũ aũt appropinqua-
ret tp̃us pmissiõis quam ꝓfessus erat deus
Abrahe creuit p̄ple⁹ et mⁱltiplicat⁹ ẽ in egi-
pto: quoadusq; surrexit ali⁹ rex ĩ egipto q̃
nõ sciebat ioseph. Hic circũueniens genus
nr̃m afflixit pⁿres nr̃os: vt exponerẽt infã
tes suos ne viuificarent. Eodẽ tpe nat⁹ est
Moyses: et fuit ḡtus deo: q̃ nutrit⁹ ẽ trib⁹
mensib⁹ in domo pr̃is sui. Expositꝰ aũ illo
sustulit eũ filia pharaõis: ⁊ nutriuit eũ si-
bi in filiũ. Et eruditus ẽ Moyses omni sa
piencia egiptioꝝ: ⁊ erat potẽs in ꝛbis et ĩ
opibus suis. Cũ aũ implerẽt ei quadragin
ta annoꝝ tempus: ascẽdit in cor ei⁹ vt visi
taret fr̃es suos filios ysrabel. Et cũ vidisset
quẽdam iniuriã pacientẽ vindicauit illũ:
et fecit vltõz ei q̃ iniuriam sustinebat per-
cusso egiptõ. Existimabat aũ itelligẽ fr̃es
qm̃ deus p manũ ipsius daret salutẽz illis
At illi nõ intellexerunt. Sequenti ꝛo die
apparuit illis litigãtib⁹: ⁊ r̃cõciliabat eos
in pace: dicẽs. Viri: fr̃es estis. Ut q̃d noce
tis alterutrũ? Qui aũt iniuriam faciebat
primo: repulit eũ: dicẽs. Quis te ꝓstituit
principẽ ⁊ iudicẽ sup nos? Nũquid inter-
ficere tu me vis. quẽadmodũ interfecisti he
ri egiptiũ? Fugit aũ Moyses in ꝛbo isto: ⁊
factus est aduena ĩ terra madian: vbi ge-
nerauit filios duos. Et expletis ãnis q̃dra
gĩta: apparuit illi in deserto mõtis syna an-
gel⁹ in igne flãme rubi. Moyses aũ videns
ãmirat⁹ ẽ visũ. Et accedẽte illo vt cõsidera
ret: fct̃a ẽ ad eũ vox dñi: dicẽs. Ego sũ de⁹
p̃m tuoꝝ: de⁹ Abraham. de⁹ ysaac. et deus
iacob. Tremefact⁹ aũ Moyses: ñ audiebat
ꝓsiderare. Dixit aũ illi de⁹. Solue calciam
tũ pedũ tuoꝝ. Loc⁹ em̃ in q̃ stas t̃ra sct̃a ẽ
Uidẽs vidi afflictõez p̄pli mei qui ẽ in egi-
pto: ⁊ gemitũ eoꝝ audiui: ⁊ descẽdi liberare
eos. Et nũc veni mittã te in egiptũ. Hunc
moysẽ quẽ negauerũt dicẽtes q̃s te ꝓstituit
principẽ ⁊ iudicẽ: hũc de⁹ principez et re-
dẽptorẽ misit cuz mãu ãgeli qui apparuit
illi in rubo. Hic eduxit illos faciẽs ꝓdigia
⁊ signa in t̃ra egipti ⁊ ĩ rubro mari: ⁊ ĩ de
serto ãnis q̃dragĩta. Hic ẽ moyses q̃ dixit
filijs isrl̃. Prophetam suscitabit vob⁹ de⁹ de
fr̃ib⁹ vr̃is: tanq̃ me ip̃m audietis. Hic est q̃
fuit ĩ ecclesia in solitudine cũ ãgelo q̃ loq̃-
bat̃ ei ĩ mõte syna ⁊ cũ pr̃ib⁹ nr̃is: q̃ acce-
pit ꝛba vite dare nob. Cui nolueꝝ obedire
pⁿres nr̃i: sz repulerũt ⁊ auersi sũ cordib⁹ su-
is ĩ egiptũ: dicẽtes ad aaron. Fac nobis
deos q̃ p̃cedãt nos. Moysi em̃ huic q̃ edu-
xit nos ꝺ t̃ra egipti: nescim⁹ q̃d fct̃m sit ei
Et vitulũ fecerũt ĩ diebꝰ illis. ⁊ obtulerũt ho
stiã simulacro: ⁊ letabant̃ in opib⁹ manu
uz suaꝝ. Cõuertit aũ eos de⁹: ⁊ t̃didit eos
seruire militie celi: sic scriptũ est in libro p-
phetaꝝ. Nũq̃d victias aut hostias obtuli-
stis mihi ãnis q̃dragĩta in deserto dom⁹ isrl̃
Et suscepistis tabnacl̃uz moloch et sidus
dei vr̃i remphã. figuras q̃s fecistis adorare
eos: ⁊ trãsferã vos trãs babilonez. Taber
nacl̃m testimõij fuit cũ pr̃ib⁹ nr̃is ĩ deserto
sic disposuit illis de⁹ loq̃ns ad moysen: vt
faceꝝ illꝰ scdm formã quã viderat. Qꝺ et
iduxerũt suscipiẽtes pⁿres nr̃i cũ ihu ĩ pos-
sessionẽ gẽtiũ: q̃s expulit de⁹ a facie patrũ
nr̃oꝝ vsq; in diebꝰ dꝺ. Qui inuenit ḡtiaz
añ deũ: et petijt vt inuẽiret tabnacl̃m deo
iacob. Salomon aũ edificauit illi domum
Sz nõ excelsus ĩ mãufactis habitat: sicut
p̄phetaz dicit. Celũ mihi sedes ẽ: terra aũ
scabellũ pedũ meoꝝ. Quã domũ edificabi
tis mihi dicit dñs: aut q̃s locus requietõnis
mee ẽ? Nõne manus mea facit hec oñia?
Dura cervice ⁊ incircũcisi cordib⁹ et auri
b⁹: vos semp spũisancto restitistis: sic pa-
tres vr̃i ⁊ vos. Quẽ prophetaruz nõ sunt
persecuti patres vestri? Et occiderũt eos
qui prenũciabant de aduentu iusti: cuius
vos nũc proditores ⁊ homicidæ fuistis: qui
accepistis legem in dispositõne angelorum

et nõ custodistis. Audiẽtes aũt hec dissecabant̃ cordibꝫ suis: et stridebant dentibꝫ in eũ. Cũ aũt esset plenus spũsãcto. intẽdens in celũ vidit gloriã dei: ⁊ ih̃m stantem a dextris dei. Et ait. Ecce video celos aptos: et filiũ hominis stantẽ a dextris virtutis dei. Exclamantes aũt voce magna ꝯtinuerũt aures suas: ⁊ impetũ fecerũt vnanimiter in eũ. Et eijciẽtes eũ extra ciuitatẽ lapidabãt: et testes deposuerũt vestimẽta sua secus pedes adolescẽtis: qui vocabat̃ saul⁹. Et lapidabãt Stephanũ inuocantẽ et dicentez. Dñe ih̃u suscipe spiritũ meũ. Positis aũt genubꝫ: clamauit voce magna: dicẽs. Dñe: ne statuas illis hoc pct̃m. Et cũ hoc dixissz: obdormiuit in dño. Ca. VIII.

Paulus autem erat consentiẽs neci eius. Facta est aũt in illa die ꝑsecutõ magna in eccl'ia q̃ erat hierosolimis: et oẽs dispsi sũt ꝑ regiones iudee ⁊ samarie p̃ter apl'os. Curauer̃t aũt Stephanũ viri timorati: et fecer̃t plãctũ magnũ sup eũ. Saulus at̃ deuastabat eccl'iam: ꝑ domos intrans et trahẽs viros ac mulieres: tradebat in custodiã. Igit̃ q̃ dispsi erãt: ꝑtrãsibant euãgelizãtes verbũ dei. Philippus aũt descẽdens in ciuitatẽ samarie: p̃dicabat illis xp̃m. Intẽdebant at̃ turbe his q̃ a philippo dicebant̃ vnanimit̃ audiẽtes: et vidẽtes signa q̃ faciebat. Multi em̃ eoꝝ q̃ hẽbant spũs ĩmundos: clamãtes voce magna: exiebãt. Multi aũt paralitici et claudi curati sũt. Factũ est g̊ gaudiũ magnũ in illa ciuitate. Vir aũt quidã noĩe Sÿmon qui añ fuerat in ciuitate magus seducens gentez samarie dicens se esse aliquẽ magnũ: cui auscultabãt om̃s a minimo vsqꝫ ad maximũ: dicẽtes. hic est virtus dei que vocat̃ magna. Attendebãt aũt eũ: ꝓpter qd̃ multo tpe magicis suis demẽtasset eos. Cũ v̊o credidissent Philippo euãgelizanti de regno dei. in noĩe ih̃u xp̃i baptizabant̃ viri ac mulieres. Tũc Sÿmon et ip̃e credidit: et cũ baptizatus esset adherebat Philippo. Vidẽs etiã signa ⁊ v̊tutes maximas fieri: stupẽs ãmirabat̃. Cũ autẽ audissent apl'i qui erant in hierosolimis qꝛ recepisset samaria verbum dei: miserũt ad eũ Petrũ et Joh̃em. Qui cũ venissent orauerũt pro ip̃is: vt accipent spiritũsanctũ. Nondũ em̃ in quenq̃ illorũ venerat: sz baptizati tm̃ erant in nomine dñi ih̃u. Tunc imponebãt manus sup illos: et accipiebãt spiritũsanctũ. Cum vidisset autẽ Sÿmõ qꝛ ꝑ impositõem manus apl'oꝝ daret̃ spũssãctus: obtulit eis pecuniam: dicens. Date ⁊ mihi hanc pt̃atem: vt cuicũqꝫ imposuero manus accipiat spiritũsct̃m. Petrus autẽ dixit ad eũ. Pecunia tua tecũ sit in ꝑditõnem: qm̃ donũ dei existimasti pecunia possideri. Non em̃ tibi ꝑs neqꝫ sors in s̃mone isto. Cor em̃ tuũ nõ est rectũ corã deo. Penitentiã itaqꝫ age ab hac nequicia tua: et roga deũ si forte remittat̃ tibi hec cogitatio cordis tui. In felle em̃ amaritudinis et obligatõne iniq̃tatis video te esse. Respondens aũt Sÿmon: dixit. Precamini vos ꝓ me ad dñm: vt nihil veniat sup me horũ q̃ dixistis. Et illi quidem testificati et locuti verbũ dñi redibãt hierosolimaz: et multis regionibꝫ samaritanoꝝ euãgelizabãt. Angelus aũt dñi locutus ẽ ad philippũ: dicẽs. Surge et vade ꝯ meridianũ ad viã que descendit ab hierl'm in gazaz. hec est deserta. Et surgens abijt. ⁊ ecce vir ethiops eunuchus potẽs cãdacis regine ethiopũ: q̃ erat super om̃es gazas eius venerat adorare in hirl'm: et reuertebat̃ sedens sup̃ currũ suũ legẽsqꝫ ÿsaiam ꝓphetã. Dixit aũt spũs philippo. Accede: et adiũge te ad currũ istum. Accurrẽs aũt Philippus. audiuit eũ legentem ÿsaiam ꝓph̃am et dixit. Putasne intelligis que legis? Qui ait. Et qũo possum: si nõ aliq̃s ostẽderit mihi? Rogauitqꝫ philippũ vt ascẽderet et sederet secũ. Locus autẽ scripture quã legebat erat hic. Tanq̃ ouis ad occisionẽ ductus ẽ. ⁊ sicut agn⁹ corã tõdẽte se obmutescit sine voce: sic non apuit os suũ. In hũilitate iuditiũ eius sublatuz ẽ. Generatõem eius q̃s enarrabit: Quoniã tollet̃ de terra vita eius. Respondens autẽ eunuchus Philippo: dixit. Obsecro te de q̊ ꝓph̃a dicit hoc? De se an de alio aliq̊? Aperiens aũt Philippus os suũ. et incipiens a scriptura ista: euãgelizauit illi ih̃m. Et dũ irent ꝑ viam: venerũt ad quandã aquam. Et ait eunuchus. Ecce aqua. Quis prohibet me baptizari: dixit autem Philippus. Si credis ex toto corde: licet. Et respondẽs ait. Credo filiuz dei esse ih̃m xp̃m. Et iussit stare currum. Et descenderunt vterqꝫ in aquã Philippus ⁊ eunuchus: et baptizauit

eum. Cum aũt ascendisset de aqua spiritus
domini rapuit philippũ: et amplius nõ vi-
dit eum eunuchus. Ibat aũt ꝑ viam suaꝫ
gaudens. Philippus aũt inuentus ẽ in azo
to: et pertrãsiens euangelizabat ciuitatibꝫ
cunctis donec veniret cesaream

Capitulum .IX.

Paulus autez adhuc spi
rans minaꝝ et cedis in discipulos
dñi accessit ad principẽ sacerdotũ
ꝛ petijt ab eo epl'as in damascũ ad sÿnago
gas. vt si quos inuenisset huius vite viros
ac mulieres: vinctos ꝑduceret in hirl'm. Et
cũ iter facẽt: cõtigit vt appropinquaret da-
masco. Et subito circũfulsit eũ lux de celo.
ꝛ cadens in terrã audiuit vocẽ dicentẽ sibi.
Saule saule: quid me ꝑsequeris? Qui dixit
Quis es dñe? Et ille. Ego sum ihs: quem tu
ꝑsequeris. Duꝝ est tibi ꝯtra stimulũ calci-
trare. et tremẽs ac stupẽs: dixit. Dñe quid
me vis facere? Et dñs ad euꝫ. Surge ꝛ in-
gredere ciuitatẽ: et ibi dicetur tibi quid te
oporteat facere. Viri autẽ illi qui comita-
bant cum eo stabant stupefacti: audiẽtes
quidẽ vocem: neminẽ aũt videntes. Surre
xit aũt saulus de terra: aptisqꝫ oculis nihil
videbat. Ad manus aũt illũ trahentes: in-
troduxerũt damascũ. Et erat ibi tribꝫ die-
bus non videns: et non manducauit neqꝫ
bibit. Erat aũt quidam discipulus damasci
noĩe Ananias. Et dxit ad illũ in visu dñs.
Anania. At ille ait. Ecce ego dñe. Et dñs
ad eum. Surge et vade in vicũ qui vocat
rectus: ꝛ quere in domo iude Saulum no
mine tharsensem. Ecce enim orat. Et vidit
viꝝ Ananiã noĩe introeuntẽ: ꝛ imponentẽ
sibi manus vt visũ recipiat. Rñdit autem
ananias. Dñe audiui a multis de viro hoc
quãta mala fecerit sanctis tuis in hirl'm.
Et hic habet ꝑtatem a principibꝫ sacerdo-
tũ: alligandi om̃es qui inuocãt nomẽ tuũ
Dixit aũt ad eum dñs. Vade: qm̃ vas ele-
ctionis est iste mihi: vt portet nomen meũ
corã gentibꝫ et regibꝫ et filijs isrl'. Ego em̃
oñdam illi: quãta oporteat eũ ꝓ noĩe meo
pati. Et abijt ananias ꝛ introiuit in domũ
et imponẽs ei manus: dixit. Saule fr̃: dñs
misit me ihs. q̃ apparuit tibi in via q̃ venie
bas: vt videas ꝛ implearis spũsctõ. Et ꝯfe-
stim ceciderũt ab oculis ei⁹ tanq̃ squame:
ꝛ visũ recepit. Et surgẽs baptizatus est: ꝛ
cũ accepisset cibũ: ꝯfortatus est. Fuit aũt
cũ discipulis qui erãt damasci ꝑ dies aliq̃t
Et ꝯtinue ingressus in sÿnagogas predica
bat ihm: qm̃ hic est filius dei. Stupebant
aũt omnes qui eũ audiebãt ꝛ dicebãt. Nõ-
ne hic est qui expugnabat in hirl'm eos qui
inuocabãt nomẽ istud: Et huc ad hoc ve-
nit: vt vinctos illos duceret ad p̃ncipes sa-
cerdotum. Saulus aũt multomagis ꝯua-
lescebat et cõfundebat iudeos qui habita-
bant damasci: affirmans qm̃ hic ẽ xp̃c. Cũ
aũt implerent dies multi: ꝯsilium fecerũt
in vnũ iudei vt eũ interficerent. Note autẽ
facte sunt saulo insidie eorũ. Custodiebant
aũt et portas die ac nocte: vt eũ interfice-
rent. Accipientes autẽ eum discipuli eius
nocte ꝑ murũ dimiserunt eũ: submittẽtes
in sporta. Cum aũt venisset in hirl'm tem-
ptabat se iungere discipulis. et om̃es time
bant eum: nõ credentes q̃ esset discipulus.
Barnabas autẽ apprehensum illum: duxit
ad apl'os. et narrauit illis qũo in via vidis-
set dñm et quia locutus est ei. et qũo in da-
masco fidutialiter egerit in nomine ihu.
Et erat cum illis intrans et exieus in hie-
rusalẽ: fidutialiter agens in noĩe dñi. Lo-
quebat q̃ꝫ gentibꝫ ꝛ disputabat cũ grecis:
illi aũt querebãt occidere euꝫ. Quod cum
ꝯgnouissent fr̃es deduxerunt euꝫ nocte ce-
saream: ꝛ dimiserũt tharsũ. Ecclesia quidẽ
ꝑ totam iudeã et galileã et samariam ha-
bebat pacẽ: ꝛ edificabat ambulãs in timo
re dñi: et cõsolatõne sanctispũs replebat.
Factũ est aũt vt petrus dũ trãsiret vniuer
sos. deueniret ad sanctos qui habitabant
lidde. Inuenit autẽ ibi hominẽ quendã no-
mine eneam. ab annis octo iacentẽ in gra-
bato: qui erat paraliticus. Et ait illi Pe-
trus. Enea: sanet te dñs ihs xp̃c. Surge ꝛ
sterne tibi. Et ꝯtinuo surrexit. Et viderunt
illũ om̃s qui habitabãt lidde ꝛ sarone: qui
ꝯuersi sunt ad dñm. In ioppe aũt fuit que
dam discipula noĩe Thabita: que interpre
tata dr̃ dorcas. Hec erat plena opibꝫ bonis
et elemosinis: quas faciebat. Factum est
aũt in diebꝫ illis: vt infirmata moreretur.
Quam cũ lauissent: posuerunt eam in ce-
naculo. Cuꝫ aũt ꝓpe esset lidda ab ioppe: di-
scipuli audiẽtes qꝛ petrus esset in ea duos
viros miserũt ad eum: rogantes. ne pigri-
teris venire vsqꝫ ad nos. Exurgens autem

petrus: venit cũ illis. Et cũ aduenisset du-
xerũt illũ in cenaculũ: ⁊ circũsteterũt illũ
om̃es vidue flentes: et ostẽdentes ei tuni-
cas et vestes q̃s faciebat illis dorcas. Eie-
ctis aũt omnib⁹ foras: petrus ponens ge-
nua orauit. et conuersus ad corpus: dixit.
Thabita surge. At illa apuit oculos: ⁊ vi-
so petro resedit. Dans aũt illi manũ erexit
eam: et cuꝫ vocasset sanctos et viduas assi-
gnauit eã viuã. Notũ aũt factũ ẽ ꝑ vniuer
sam ioꝑpen. ⁊ crediderũt multi in dño. Fa-
ctũ ẽ aũt vt dies multos moraret̃ in ioꝑpe
apud simonẽ quendã coriariũ. / Capi. X.

Vir autem quidam erat
in cesaria noĩe Cornelius cẽturio
cohortis que dr̃ ÿtalica. religiosus
ac timẽs deũ cuꝫ om̃i domo sua: faciẽs ele
mosinas multas plebi ⁊ dep̃cans deũ semꝑ
Is vidit in visu manifeste quasi hora no-
na diei angelũ dei introeuntẽ ad se: et dicẽ
tem sibi Corneli. At ille intuẽs eũ: timore
correptus: dixit. Quis es dñe? Dixit autez
illi. Or̃ones tue et elemosine tue ascenderẽt
in memoriã in ꝯspectu dñi. Et nunc mitte
viros in ioꝑpen: ⁊ accersi simonẽ quendam
qui ꝯgnoĩatur petrus. Hic hospitat̃ apud
simonẽ quendã coriarium. cuius ẽ domus
iuxta mare. Hic dicet tibi: q̃d te oporteat
facere. Et cũ discessisset ãgelus q̃ loquebat̃
illi. vocauit duos domesticos suos et mili-
tem timentez dñm ex his qui illi parebãt.
Quib⁹ cũ narrasset oĩa: misit illos in iop-
pen. Postera aũt die iter illis facientib⁹ et
appropinquãtib⁹ ciuitati: ascẽdit petrus in
supiora vt oraret circa horã sextã. Et cum
esuriret voluit gustare: parãtib⁹ autẽ illis
cecidit suꝑ eũ mẽtis excessus. Et vidit celũ
aꝑtum ⁊ descendens vas quoddã velud lin-
theum magnũ quatuor initijs submitti de
celo in terram: in quo erant om̃ia quadru
pedia et serpentia terre: et volatilia celi.
Et facta ẽ vox ad eũ. Surge Petre: occide
et manduca. Ait aũt petrus. Absit dñe: qꝛ
nunq̃ mãducaui omne ꝯmune ⁊ ĩmundũ.
Et vox iteꝝ secundo ad eum. Que deus pu
rificauit: tu ꝯmune ne dixeris. Hoc autez
factũ ẽ ꝑ ter. Et statim receptũ ẽ vas in ce
lũ. Et dũ terra se hesitaret petrus quidnaz
esset visio quã vidissz: ecce viri q̃ missi erãt
a Cornelio inquirẽtes domũ simonis astite
runt ad ianuã. Et cũ vocassent: interroga-

bant si simon qui cognominatur Petrus
illic haberet hospitiũ. Petro aũt cogitãte
de visione: dixit spũs ei. Ecce viri tres que-
rũt te. Surge itaq̃ et descende: et vade cũ
eis nihil dubitans: qꝛ ego misi illos. Descẽ
dens aũt Petrus ad viros: dixit. Ecce ego
sum quẽ queritis. Que causa est ꝓpter quaz
venistis? Qui dixerũt. Cornelius centurio
vir iustus et timens deũ et testimoniũ ha-
bens ab vniuersa gẽte iudeoꝝ. respõsum ac
cepit ab angelo sãcto accersiri te in domũ
suã. et audire verba abs te. Introducẽs g̃
eos recepit hospitio. Sequẽti aũt die sur-
gens: ꝓfectus ẽ cũ illis. ⁊ quidã ex fr̃ib⁹ ab
ioꝑpe comitati sũt cum eo: vt petro testes
sint. Altero aũt die introiuit cesareaz. cor
nelius v̄o expectabat illos: ꝯuocatis ꝯgna
tis suis et necessarijs suis. Et factũ est cum
introisset petrus: obuius venit ei corneli⁹.
et ꝓcidens ad pedes eius adorauit. Petrus
v̄o eleuauit eũ: dicens. Surge: ⁊ ego ip̃e hõ
sum. Et loquẽs cũ illo intrauit. et inuenit
multos qui ꝯuenerãt: dixitq̃ ad illos. Vos
scitis qũo abhominatũ sit viro iudeo ꝯiũ-
gi aut accedẽ ad alienigenã. Sꝫ mihi oñdit
de⁹ neminẽ ꝯmunẽ aut ĩmundũ dicẽ hoĩem
ꝓpter qd̃ sine dubitatione veni accersitus
Interrogo g̃ quaz ob causã accersisti me?
Et cornelius ait. A nudiusquarta die vsq̃
ad hãc orã orãs eram ieiunans. hora nona
in domo mea. ⁊ ecce vir stetit ãte me in ve-
ste cãdida: et ait. Corneli exaudita est or̃o
tua ⁊ elemosine tue ꝯmemorate sũt in ꝯspe
ctu dei: mitte g̃ in ioꝑpen et accersi simonẽ
q̃ ꝯgnominat̃ petrus: hic hospitat̃ ĩ domo
Simonis coriarij iuxta mare. is cũ vene-
rit: loquit̃ tibi. Cõfestim g̃ misi ad te. et tu
bñfecisti veniẽdo ad nos. Nũc g̃ om̃es nos
in ꝯspectu tuo assum⁹: audire oĩa quecũq̃
tibi p̃cepta sũt a dño. Apiens at̃ petrus os
suũ: dixit. In v̄itate ꝯpi qꝛ ñ ẽ ꝑsonaꝝ ac-
ceptor de⁹. sꝫ in oĩ gẽte q̃ timꝫ eũ ⁊ opat̃ iu
sticiã: accept⁹ ẽ illi. Verbũ misit deus filijs
isrl̃. annũtiãs pacẽ ꝑ ih̃m xp̃m. hic est oĩm
dñs. Vos scitis q̃ factũ est verbũ ꝑ vniuer-
sã iudeã. Incipiẽs eĩ a galilea p⁹ baptismũ
q̃ p̃dicauit iohẽs ih̃m. a nazareth qũo vn-
xit eũ deus spũsancto et v̄tute: qui ꝑtrãsijt
bñfaciẽdo et sanãdo om̃es oꝑpressos a dia-
bolo: qm̃ deus erat cũ illo. Et nos testes su
mus oĩm q̃ fecit in r̃gione iudeoꝝ ⁊ hirl̃m:

Biblioteka Uniwersytecka Poznań

quē occiderūt suspēdētes in ligno. Hūc deꝰ suscitauit tertia die et dedit eū manifestuz fieri. nō oī ꝓplo sz testibꝫ p̄ordinatis a deo nob̄ qui mādūcauimus ⁊ bibimus cuz illo postq̄ resurrexit a mortuis. Et p̄cepit nob̄ p̄dicare ꝓplo ⁊ testificari: qꝛ ip̄e ē qui cōstitutꝰ ē a deo iudex viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ. Huic oēs ꝓphe testimoniū ꝑhibēt. remissionē peccatoꝝ accipe ꝑ nomē eius: om̄s qui credūt in eū. Adhuc loquente petro v̄ba hec: cecidit spūssanctus sup̄ om̄s qui audiebāt verbū. Et obstupuerūt ex circūcisione fideles qui venerāt cū petro: qꝛ et in natōnes gr̄a spūssācti effusa ē. Audiebāt em̄ illos loq̄ntes linguis: ⁊ magnificātes deū. Tūc rn̄dit petrus. Nūquid aquā q̄s ꝓhibere p̄t vt nō baptizent̄ hi qui spm̄sct̄m acceperūt sicut et nos? Et iussit eos baptizari in noīe dn̄i ih̄u xp̄i. Tunc rogauerūt eū: vt maneret apud eos aliq̄t diebꝫ. Capi. XI.

Audierunt autē apostoli et fr̄es qui erāt in iudea: qm̄ ⁊ gētes receperūt verbum dei. Cuz aūt ascendisset Petrus hierosolimā: disceptabāt aduersus illū qui erant ex circūcisione: dicētes. Quare introisti ad viros preputiū habentes. ⁊ manducasti cū illis? Incipiēs aūt Petrus: exponebat illis ordinē: dicēs. Ego eram in ciuitate ioꝑe orans. ⁊ vidi in excessu mentis mee visionē: descēdens vas quoddam velut lintheum magnū quatuor initijs submitti de celo: et venit vsq̄ ad me. In quod intuens ꝯsideraban: et vidi quadrupedia terre et bestias et reptilia et volatilia celi. Audiui aūt et vocē dicentē mihi. Surge petre: occide et manduca. Dixi aūt nequaq̄ dn̄e: qꝛ ꝯmune aut īmundum nunq̄ introiuit in os meū. Respondit aūt vox secundo d̄ celo. Que deus mūdauit: tu ne ꝯmune dixeris. Hoc aūt factum est per ter: et recepta sunt om̄ia rursū in celo. Et ecce viri tres ꝯfestim astiterūt in domo in qua eram: missi a cesarea ad me. Dixit aūt spiritus mihi: vt irē cū illis nihil hesitās. Venerūt aūt mecum et sex fr̄es isti: et ingressi sumus in domū viri. Narrauit autē nobis qūo vidisset angelū in domo sua stātem ⁊ dicentē sibi. Mitte in ioꝑen ⁊ accersi Sÿmonē q̄ ꝯgnominat̄ Petrus: qui loquet̄ tibi verba in quibꝫ saluꝰ eris tu ⁊ vniuersa domꝰ tua. Cū aūt cepisset loqui cecidit spūssanctus sup̄ eos: sicut et in nos in initio: Recordatus sū aūt verbi dn̄i: sicut dicebat. Joh̄es quidem baptizauit aqua: vos aūt baptizamini spūsancto. Si ḡ eandem gr̄am dedit illis deus sicut et nob̄ qui credidimus in dn̄m ih̄m xp̄m. ego quis erā qui possem ꝓhibere deū? His auditis tacuerūt. et glorificauerūt deū: dicentes. Ergo ⁊ gentibꝫ pn̄iam dedit deus ad vitā. Et illi quidem qui dispersi fuerant a tribulatōne que facta fuerat sub Stephano ꝑambulauerūt vsq̄ phenicē et cÿprū et antiochiā. nemini loquentes verbū nisi solis iudeis. Erant aūt quidā ex eis viri cÿprij et cÿrenei qui cū introissent antiochiā loquebantur ⁊ ad grecos annūtiantes dn̄m ih̄m. Et erat manus dn̄i cū eis: multusq̄ numerus credentium ꝯuersus est ad dn̄m. Peruenit aūt s̄mo ad aures ecclesie q̄ erat hierosolimis sup̄ istis: et miserūt barnaban vsq̄ ad antiochiā. Qui cū ꝑuenissz et vidisset graciā dei gauisus est. et hortabat̄ omnes in ꝓposito cordis ꝑmanere in dn̄o: quia erat vir bonus ⁊ plenus spūsancto et fide: ⁊ apposita est multa turba dn̄o. Profectus est aūt tharsū vt quereret Saulū: quē cū inuenisset: ꝑduxit antiochiam. Et annū totū ꝯuersati sūt ibi in eccl̄ia: ⁊ docuerūt turbam multā: ita vt ꝯgnominarent̄ primuz antiochie discipuli xp̄iani. In his aūt diebus sup̄uenerūt a hierosolimis ꝓphete antiochiā: ⁊ surgens vnus ex eis noīe Agabꝫ significabat ꝑ spm̄ famē magnā futurā in vniuerso orbe terraꝝ: que facta ē sub claudio. Discipuli aūt ꝑut quisq̄ hēbat ꝓposuerūt in ministeriū mittē hītantibꝫ in iudea fr̄ibꝫ: qd̄ ⁊ fecerūt mittentes ad seniores ꝑ manus Barnabe et Sauli. Capi. XII.

Eodem aūt tempore misit herodes rex manus: vt affligēt quosdā de ecclesia. Occidit aūt Jacobū fr̄em Joh̄is gladio: videns aūt quia placeret iudeis: apposuit apprehēdere ⁊ Petrū. Erant aūt dies azimoꝝ. Quē cū apprehendisset: misit in carcerē. tradensq̄ q̄tuor quaternionibꝫ militū ad custodienduz volens post pascha ꝑducere eū ꝓplo. Et petrꝰ quidē s̄uabat̄ in carcere: oratio aūt fiebat sine intermissione ab ecclesia ad deum pro eo. Cum autem ꝑducturus eum esset Herodes: in ipsa nocte erat Petrus dormiens

inter duos milites vinctus cathenis duabꝫ
et custodes añ ostiũ custodiebant carcerẽ.
Et ecce ãgelus dñi astitit: et lumẽ refulsit
in hĩtaculo: ꝑcussoq; latere petri excita-
uit eũ: dicẽs. Surge velociter. Et ceciderẽt
cathene de manibꝫ eiꝰ. Dixit aũt angelus
ad eũ. Precĩgere: ⁊ calcia te caligas tuas.
Et fecit sic. Et dixit illi. Circũda tibi vesti
mentũ tuũ et sequere me. Et exiẽs seq̃batꝫ
eũ et nesciebat (qꝛ verꝫ est) qđ fiebat ꝑ an-
gelũ. Existimabat autẽ se visũ videre. Trã-
seuntes aũt p̃mã ⁊ secundã custodiã vene
runt ad portã ferreã q̃ ducit ad ciuitatẽ: q̃
vltro apta ẽ eis. Et exeũtes ꝓcesserũt vicũ
vnũ. et ꝯtinuo discessit ãgelus ab eo. Et pe
trus ad se reuersus: dixit. Nũc scio vere qꝛ
misit dñs angelũ suũ: et eripuit me de ma-
nu herodis et de om̃i expectatõe plebis iu-
deorũ. Consideransq; venit ad domũ marie
mr̃is iohis q̃ ꝯgnominatus ẽ marcus: vbi
erãt multi ꝯgregati et orantes. Pulsante
aũt eo ad ostiũ ianue ꝓcessit puella ad vidẽ
dũ noĩe rode. Et vt ꝯgnouit vocẽ petri pre
gaudio nõ apuit ianuã: sꝫ introcurrẽs nũ
ciauit stare petrũ añ ianuã. At illi dixerẽt
ad eã. Insanis. Illa autẽ affirmabat sic se
hr̃e. Illi aũt dicebãt. Angelus eius ẽ. Pe-
trus aũt ꝑseuerabat: pulsans. Cũ aũt ape-
ruissent ostiũ: viderũt eũ et obstupuerunt.
Annuens aũt eis manu vt tacerẽt narra-
uit qũo dñs eduxisset eum de carcere. Di-
xitq;. Nũciate Jacobo ⁊ fr̃ibꝫ hec. Et egres
sus abijt in alium locũ. Facta aũt die erat
nõ ꝑua turbatio inter milites: quidnã fa-
ctum esset de petro. Herodes aũt cũ requi-
sisset eũ ⁊ nõ inuenisset: inquisitõne facta
de custodibꝫ iussit eos duci. descẽdensq; a iu
dea in cesareã: ibi ꝯmoratus ẽ. Erat autez
iratus tÿrijs et sÿdonis. At illi vnanimes
venerũt ad eũ: et ꝑsuaso blasto q̃ erat suꝑ
cubiculũ regis postulabãt pacẽ: eo q̃ ale-
rentꝫ regiones eoꝝ ab illo. Statuto autez
die herodes vestitus veste regia sedit ꝑ tri
bunali: ⁊ ꝯcionabatꝫ ad eos. Populus aũt
acclamabat dei voces: et ñ hoĩs. Cõfestim
aũt ꝑcussit eũ angelus dñi eoq̃ nõ dedisset
honorem deo: et ꝯsumptus a vermibꝫ: expi
rauit. Verbum aũt dñi crescebat et multi-
plicabatꝫ. Barnabas autem et Saulus re-
uersi sunt ab hierosolimis expleto ministe
rio: assumpto Johanne qui ꝯgnominatus
est Marcus.

Capitulum. XIII.

Erant autem in ecclesia
que erat antiochie ꝓphete et docto-
res: in quibꝫ Barnabas ⁊ Sÿmon
qui vocabatꝫ niger et Lucius cÿrenensꝫ. et
Manahen q̃ erat herodis tetrarcha colla-
ctaneus: et Saulus. Ministrãtibꝫ aũt illis
dño et ieiunantibꝫ: dixit illis spũssanctus.
Segregate mihi Saulũ et Barnabam in
opus ad quod assumpsi eos. Tunc ieiunã-
tes et orãtes ĩponẽtesq; ei manus: dimise-
rũt illos. Et ipsi quidẽ missi a spiritusãcto
abierũt seleutiã: et inde nauigauerunt cÿ-
prũ. Et cũ venissent salaminã: p̃dicabant
verbũ dei in sÿnagogis iudeoꝝ. Habebant
aũt et Johãnem in ministerio. Et cũ ꝑam
bulassent vniuersã insulã vsq; paphũ. in-
uenerũt quendã viꝝ magũ pseudo ꝓpham
iudeũ cui nomẽ erat bariehu: qui erat cuꝫ
ꝓconsule sergio paulo viro prudente. Hic
accersitis Barnaba et Paulo: desiderabat
audire verbũ dei. Resistebat aũt illis Elÿ-
mas magus: sic em̃ interp̃tatꝫ nomẽ eius:
querẽs auertere procõsulem a fide. Sau-
lus aũt qui et Paulus: repletus spiritusã-
cto intuẽs in eũ: dixit. O plene om̃i dolo et
om̃i fallatia fili diaboli. inimice om̃is iu-
sticie. ñ desinis subuertere vias dñi rectas?
Et nũc ecce manus dñi suꝑ te: ⁊ eris cecus
nõ videns solẽ vsq; ad tẽpus. Et ꝯfestim ce
cidit in eũ caligo ⁊ tenebre: et circuiẽs que
rebat qui ei manũ daret. Tũc ꝓconsul cuꝫ
vidisset factũ credidit ammirãs suꝑ doctri
na dñi. Et cũ a papho nauigassent paulus
et qui cũ eo erant: venerũt ꝑgen pãphilie.
Johes aũt discedens ab eis reuersus ẽ hie-
rosolimã. Illi vo ꝑtranseuntes ꝑgen vene
rũt antiochiã psidie: et ingressi sÿnagogã
die sabbatoꝝ sederunt. Post lectõnem aũt
legis et ꝓphaꝝ: miserũt p̃ncipes sÿnagoge
ad eos: dicentes. Viri fr̃es: siq̃s est in vob
ꝑmo exhortatõnis ad plebẽ dicite. Surgẽs
aũt Paulus. ⁊ manu silentiũ indicẽs: ait.
Viri israhelite et qui timetis deuꝫ: audite.
Deus plebis israhel elegit patres nr̃os et
plebeꝫ exaltauit cum essent incole in terra
egipti: et in brachio excelso eduxit eos ex
ea et ꝑ q̃draginta ãnoꝝ tp̃s mores eoꝝ su-
stinuit in deꝑto. Et destruẽs gẽtes septeꝫ in
t̃ra chanaan sorte distribuit eis terrã eorũ
q̃i pꝰ q̃dringẽtos ⁊ q̃nq̃ginta ãnos. ⁊ pꝰ hec

dedit iudices vsq; ad samuel pphetam. Et exinde postulauerũt regẽ. et dedit illis saul filiũ cis. vir de tribu beniamin: ãnis quadraginta. Et amoto illo suscitauit illis dauid regẽ. cui testimoniũ phibẽs: dixit. Inueni dauid filiũ yesse vir scm cor meũ: qui faciet oẽs volũtates meas. Huius deus ex semine scm pmissionẽ eduxit isrl saluatorem ihm: pdicãte iohe añ faciẽ aduentus eius baptismũ pnie omi pplo isrl. Cuz impleret aũt iohes cursũ suũ: dicebat. Quẽ me arbitramini eẽ nõ sũ ego: sz ecce venit p me: cuius ñ sũ dign calciamẽta pedũ eius soluere. Viri fres. filij generis abrabã et q in vob timẽt deũ: vob verbũ salutis hec missũ ẽ. Qui enim habitabãt hirlm et pncipes eius hũc ihm ignorãtes et voces pphaz que per omne sabbatũ leguntur: iudicãtes impleuerũt Et nullã cãm mortis inuenientes in eo: petierũt a pilato vt interficerẽt eũ. Cũq; pfecissent omnia q de eo scripta erãt: deponentes eũ de ligno posuerũt eũ in monumẽto. Deus aũt suscitauit euz a mortuis tertia die: q visus ẽ p dies mltos his q simul ascenderãt cũ eo de galilea in hirlm: q vsq; nunc sũt testes eius ad plebẽ. Et nos vob annũtiam eã que ad pres nros rpromissio facta ẽ: quã hãc deus adimpleuit filijs vris resuscitãs ihm sicut et in psalmo secũdo scriptũ ẽ Filius me es tu: ego hodie genui te. Q; aũt suscitauit eũ a mortuis amplius iã nõ reuersuz in corruptionem: ita dixit. Quia dabo vobis sancta dauid fidelia. Ideoq; et alis dicit. Nõ dabis sanctũ tuũ videre corruptionẽ. Dauid enim in sua generatione cũ ãmini strasset volũtati dei: dormiuit et appositus ẽ ad pres suos. et vidit corruptionem. Quẽ vo deus suscitauit nõ vidit corruptionem. Notũ igit sit vobis viri fres: qz p hũc vob remissio peccatoz annũtiat ab omnib peccatis: quib nõ potuistis in lege Moysi iustificari. In hoc oĩs qui credit: iustificat. Videte g ne supueniat vob qd dictũ ẽ in pphetis. Videte pteptores et ãmiramini et dispdimi qz opus opereor ego ĩ diebz vris: opus qd ñ creditis si qs enarrauerit vob. Exeũtibz aũt illis: rogabãt vt seqnti sabbato loquerentur sibi verba hec. Cũq; dimissa esset synagoga secuti sũt multi iudeoz et colẽtiũ deũ aduenaz paulũ et barnabã: q loqntes suadebãt eis vt pmanerẽt in gra dei. Sequẽti sabbato pene vniuersa ciuitas cõuenit audire verbũ dei. Videntes aũt turbas iudei: repleti sũt zelo: et dicebãt his q a paulo dicebant blasphemãtes. Tũc cõstanter paulus et barnabas dixerũt. Vob oportebat primũ loqui verbũ dei: sz qm repellitis illud et indignos vos iudicastis eterne vite. ecce conuertimur ad gẽtes. Sic em nob pcepit dns. Posui te in lucẽ gentiũ vt sis in salutem vsq; ad extremũ terre. Audiẽtes aũt gentes gauise sũt. et glorificabãt verbũ dni et crediderũt quotquot erãt ordinati ad vitã eternã. Disseminabat aũt verbũ dni per vniuersã regionẽ. Iudei aũt concitauerũt mulieres religiosas et honestas et primos ciuitatis: et excitauerũt psecutionem in paulum et barnaban: et eiecerũt eos de finib suis. At illi excusso puluere pedũ in eos venerũt yconiũ. Discipuli aut replebant gaudio et spiritusancto.

Capi. XIIII.

Factum est autez in yconio ne simul introirent synagogã iudeoz et loquerent: ita vt crederet iudeoz et grecoz copiosa multitudo. Qui vo incredduli fuerũt iudei: suscitauerunt et ad iracundiã concitauerũt animas gentium aduersus fratres. Multo igit tpe demorati sunt fiducialiter agentes in dño: testimoniũ phibente verbo gre sue: dante signa et pdigia fieri p manus eoz. Diuisa est autẽ multitudo ciuitatis: et quidã quidem erãt cum iudeis: quidam vo cum apostolis. Cũ aũt factus esset impetus gentiliũ et iudeoz cum principibz suis vt contumelijs afficerẽt et lapidarẽt eos: intelligentes confugerũt ad ciuitates lycaonie lystram et derben et vniuersam in circuitu regionẽ et ibi euãgelizantes erãt. Et quidã vir lystris infirmus pedib sedebat claudus ex vtero mris sue: qui nunq ambulauerat. Hic audiuit paulum loquentem. Qui intuitus eũ et videns (qz fidẽ haberet vt saluus fieret) dixit magna voce. Surge super pedes tuos rectus. Et exiliuit: et ambulabat. Turbe aũt cum vidissent qd fecerat paulus: leuauerũt vocem suã lycaonice: dicentes. Dii similes facti homib descenderũt ad nos. Et vocabãt barnabã iouẽ: paulũ vo mercuriũ: qm ipe erat dux vbi. Sacerdos q iouis q erat añ ciuitatẽ thauros et coronas añ ianuas afferens cũ pplis: volebat sacrificare. Quod

vbi audierũt apli Barnabas ⁊ Paulus cõ
cissis tunicis suis exilierũt in turbas: cla-
mãtes et dicentes. Viri: quid hec facitis?
Et nos mortales sumus similes vobis ho-
mines: annũtiãtes vobis ab his vanis cõ-
uerti ad deũ viuũ: q̃ fecit celũ et terrã ⁊ ma
re et oĩa que in eis sũt: q̃ in ptẽritis gene-
ratõibo dimisit oẽs gẽtes ingredi vias suas
Et quidẽ nõ sine testimonio semetipm reli-
quit bñfaciens: de celo dãs pluuias et tpa
fructifera: implẽs cibo ⁊ leticia cordia eox
Et hec dicẽtes vix sedauerũt turbas: ne si-
bi ĩmolarẽt. Supueneꝛt aũt quidã ab an-
tiochia ⁊ yconio iudei: et psuasis turbis la
pidãtes paulũ traxerũt extra ciuitatẽ: esti-
mãtes eũ mortuũ eẽ. Circũdãtibo aũt eux
discipulis surgẽs ingꝛuit in ciuitatex: ⁊ po-
stera die pfectus ẽ cux barnaba in derben.
Cũq; euãgelizassent ciuitati illi ⁊ docuissẽt
multos: reuersi sũt lystrã ⁊ yconiũ ⁊ anti-
ochiã cfirmãtes aĩas discipulox exorãtesq;
vt pmanerẽt ĩ fide: ⁊ dicẽtes. qm̃ p mul-
tas tribulatõnes oportet nos intrare in re
gnũ dei. Et cũ cstituissent illis p singulas
ecclias pbiterox ⁊ orassẽt cũ ieiunatõibo:
cmẽdauerũt eos dño in quem crediderũt.
trãseuntesq; psidiax venerũt in pamphiliã:
et loquẽtes verbũ dñi in pgen descẽderũt in
ytaliã et inde nauigauerũt antiochiã. vñ
erant traditi gre dei in opus qd̃ cpleuerũt
Cũ aũt venissent ⁊ congregassent eccliam. re
tulerũt quãta fecisset deus cũ illis: et quia
apuisset gẽtibo ostiũ fidei. Morati sunt aũt
tps nõ modicũ cũ discipulis. Ca. XV.

Et quidã descendentes
de iudea docebãt fres: qꝛ nisi circũ
cidamĩ fm morẽ moysi ũ potestis
saluari. Facta g̃ sedicõne nõ mĩma paulo
⁊ barnabe aduersus illos: statuerũt vt ascẽ-
derẽt Paulus et barnabas ⁊ quidã alij ex
alijs ad aplos et pbiterox in hierm: et sup
hac questione. Illi g̃ deducti ab eccl̃ia per-
trãsibant phenicem et samariã narrantes
cuersacõem gentiũ: ⁊ faciebãt gaudiũ ma
gnũ omĩbo frĩbo. Cũ aũ venissent hieroseli
mã: suscepti sunt ab ecclesia et ab aplis et
seniorib: ãnũtiãtes quãta deus fecisset cũ
illis. Surrexerũt aũt quidã de heresi pha-
rizeox q̃ crediderũt: dicẽtes. qꝛ oportet cir
cũcidi eos: precipe q̃ seruare legẽ Moysi.
Cõueneruntq; apostoli et seniores videre
de verbo hoc. Cũ aũt magna cquisitio fie-
ret: surgẽs Petrus dixit ad eos. Viri fra-
tres: vos scitis qm̃ ab antiquis diebo in vo
bis elegit deus p os meũ audire gẽtes ver-
bũ euangelij et credere. Et qui nouit corda
deus: testimoniũ phibuit dans illis spiritũ
sanctũ sicut ⁊ nobis: ⁊ nihil discreuit inter
nos ⁊ illos: fide purificans corda eorum.
Nunc q̃ quid tẽptatis deũ: imponere iuguꝫ
sup ceruices discipulox: qd̃ neq; nos neq;
dres nr̃i portare potuimus? Sed p gr̃am
dñi ihu credimus saluari quẽadmoduꝫ et
illi. Tacuit aũt ois multitudo. ⁊ audiebant
Barnabã et Paulũ narrantes quãta deus
fecisset signa ⁊ pdigia in gentibo p eos. Et
postq̃ tacuerũt: rndit Jacobus: dicens. Viri
fratres audite me. Symon narrauit quẽ-
admodũ pmũ deus visitauit sume ex genti
bus plm nomĩ suo. et huic cordãt verba
pphax: sicut scriptũ est. Post hec reuertar
et reedificabo tabernaculũ Dauid qd̃ deci
dit ⁊ diruta eius reedificabo: ⁊ erigã illud
vt requirãt ceteri hoĩm dñm et oms gẽtes
sup q̃s inuocatũ ẽ nomẽ meũ dicit dñs fa-
ciens hec. Notũ a seculo ẽ dño opus suum.
Propter qd̃ ego iudico nõ inquietari eos
qui ex gentibo cuertunt ad deũ. sz scribere
ad eos vt abstineãt se a ctaminatõibo simu
lacrox. et fornicatõne ⁊ suffocatis ⁊ sãgui-
ne. Moyses em̃ a tpibo antiquis habet in
singulis ciuitatibo qui eũ pdicent in sy̓na-
gogis: vbi p omne sabbatũ legit. Tunc pla
cuit apostolis et seniorib cũ omĩ ecclesia
eligere virox ex eis et mittere antiochiam
cũ Paulo et Barnaba: iudã q̃ cognomina-
bat barsabas ⁊ sylam virox primos in fra
tribo: scribẽtes p manus eorũ. Apostoli et
seniores fres: his qui sũt antiochie et sirie
et cilitie frĩbo ex gentibo salutem. Qm̃ au-
diuimus qꝛ quidã ex nobis exeũtes turba
uerũt vos verbo. euertẽtes aĩas vr̃as: quib
nõ mãdauimus. placuit nobis collectis in
vnũ eligere virox et mittere ad vos cũ cla
rissimis nr̃is Barnaba et Paulo: hoĩbo q̃
tradidert aĩas suas p noĩe dñi nr̃i ihu xp̃i
Missim⁹ g̃ Judã et Sylã: q̃ et ipsi vob obis
referẽt eadẽ. Visũ est em̃ spũsancto ⁊ nob.
nihil vlt imponẽ vobis oneris q̃ hec neces
saria: vt abstineatis vos ab ĩmolatis sila-
crox. ⁊ sãguine suffocato. ⁊ fornicatõe a q̃-
bus custodientes vos bñ agetis. valete illi

g̃ dimissi descẽderunt antiochiã: ⁊ ꝓgrega
ta multitudine ꝛ̃dixerunt epl'am. Quã cuz
legissẽt gauisi sunt sup ꝓsolatõe. Judas aũ
⁊ sỹlas et ipi cum essent ꝓphe ẽbo plurimo
ꝓsolati sunt fr̃es: ⁊ ꝓfirmauerũt. Facto aũ
ibi aliquanto tpe: dimissi sunt cum pace a
fr̃ibo ad eos q̃ miserãt illos. Visum ẽ aũ sỹle
ibi remanẽ: iudas autez solus abijt hierlm.
Paul⁹ autẽ ⁊ barnabas demorabãt anti-
ochie: docẽtes ⁊ euãgelizãtes cũ alijs plibo
ẽbum dñi. Post aliq̃t aũ dies dixit ad bar-
nabã paul⁹. Reuertẽtes visitem⁹ fr̃es p uni
uersas ciuitates in quibo p̃dicauim⁹ verbũ
dñi quõ se hẽant. Barnabas autẽ volebat
secũ assumẽ et iohem: q̃ ꝓgnomiabãt mar
cus. Paul⁹ aũt rogabat eũ: vt q̃ discessissz
ab eis de pãphilia ⁊ nõ isset cum eis: in op⁹
nõ debere recipi. Facta est autẽ dissensio.
ita vt discederẽt abinuicẽ: ⁊ barnabas qui-
dem assumpto marco nauigaret cỹprum.
Paulus autẽ electo sỹla pfectus ẽ: tradit⁹
gr̃e dei a fratribo. Perãbulabat autẽ sỹriã
et cilitiã ꝓfirmãs eccl'iam p̃cipiẽs custodi
re p̃cepta apl'oz et seniorz. Peruenit autẽ
in derben ⁊ lỹstram. Capi. XVI.

Ecce discipulus qui-
dã erat ibi noie thimotheus: filius
mulieris vidue fidelis. pr̃e gentili.
Huic testimoniũ bonum reddebãt q̃ in lỹ-
stris erãt ⁊ ỹconio fr̃es. Hũc voluit paul⁹
secũ pficisci: ⁊ assumẽs circũcidit euz ꝓter
iudeos q̃ erãt in illis locis. Sciebãt eĩ oẽs
q̃ pr̃ eius erat gẽtilis. Cum aũ ptrãsiret ci-
uitates: tradebãt eis custodire dogmata q̃
erãt decreta ab apl'is et seniorib qui erant
hierosolimis. Et eccl'esie quidẽ ꝓfirmabãt
fide: ⁊ habundabãt numero q̃tidie. Trãseũ
tes autem frigiã ⁊ galatie regionẽ: vetati
sunt a spiritusãcto loqui verbuz dei in asia
Cum venissent aũ in misiã tẽptabãt ire in
bithiniam: et non pmisit eos spũs ihu. Cũ
aũt ptransissent misiã descenderunt troa-
dem: et visio p noctem paulo ostensa est.
Vir macedo quidaz erat stans. et dep̃cans
eũ: et dicens. Trãsiens in macedoniã adiu-
ua nos. Vlt aũt visum vidit: statim quesi-
uimus pficisci in macedoniã: certi facti q̃
vocasset nos deus euãgelizare eis. Nauigã-
tes autez a troade recto cursu venimus sa-
mothratiam. et sequẽti die neapolim: ⁊ inde
philippis. que ẽ prima ptis macedonie ciui-
tas colonia. eramus aũt in hac vrbe diebo
aliquot ꝓferentes. Die aũt sabbatoz egres-
si sumus foras portã iuxta flumen vbi vi-
debaf oratio esse ⁊ sedẽtes loq̃bamur mu-
lieribo que ꝓuenerãt et quedã mulier noie
Lidda purpuraria ciuitatis thiathireno-
rũ colens deũ: audiuit. cuius dñs aperuit
coz intendere his que dicebantur a paulo.
Cuz aũt baptizata esset ⁊ domus eius: de-
precata ẽ: dicẽs. Si iudicastis me fidelem
dño esse: introite in domũ meã et manete.
Et coegit nos. Factum est aũt euntibo no
bis ad oratõem puellã quandã hñtem spi-
ritũ phitonẽ obuiare nobis: que questum
magnum p̃stabat dñis suis diuinãdo. Hec
subsecuta paulũ et nos: clamabat dicens.
Isti hoies serui dei excelsi sunt: qui annũ
tiant vobis viã salutis. Hoc autẽ faciebat
multis diebo. Dolens aũt paulus et ꝓuer-
sus: spiritui dixit. Precipio tibi in nomine
ihu xpi exire ab ea. Et exijt eadẽ hora. Vi
dentes autẽ dñi eius q̃ exiuit spes questus
eorũ: apprehendentes paulũ et sỹlã pduxe-
runt in foz ad principes. ⁊ offerentes eos
mgr̃atibo: dixerũt. Hi hoies ꝓturbant ci-
uitatẽ nr̃am cũ sint iudei: et annũtiãt mo-
rem quez non licet nob̃ suscipe neq; facere
cum simus romani. Et cucurrit plebs ad-
uersus eos. et mgr̃atus scissis tunicis eorũ
iusserũt eos virgis cedi. Et cũ multas pla
gas eis imposuissent miserũt eos in carce
rẽ: p̃cipientes custodi vt diligẽter custodi-
ret eos. Qui cũ tale p̃ceptũ accepisset: mi-
sit eos in interiorẽ carcerẽ. ⁊ pedes eorum
strinxit ligno. Media aũt nocte paulus et
sỹlas adorãtes laudabãt deũ. et audiebant
eos qui in custodia erãt. Subito ẽo terre-
motus factus ẽ magnus: ita vt mouerent
fundam̃ta carceris. ⁊ statim apta sũt oĩa
ostia: ⁊ vniuersoz vincula soluta sũt. Exp-
gefactus aũt custos carceris et vidẽs ia-
nuas aptas carceris euaginato gladio vo
lebat se interficere: estimãs fugisse vinctos
Clamauit aũt paulus voce magna: dicẽs.
Nihil feceris tibi mali. Vniuersi enim hic su
mus: petitoq; lumie introgressus ẽ. ⁊ tremefact⁹ pcidit paulo et sỹle ad pedes: et pdu-
cẽs eos foras: ait. Dñi: q̃d me oz facere vt
salu⁹ fiã: At illi dixer̃t. Crede in dñm ihm.
⁊ saluus eris tu ⁊ dom⁹ tua. Et locuti sũt ei
verbũ dñi: cũ omnibo qui erãt in domo ei⁹.

Et tollẽs eos in illa hora noctis lauit plagas eoꝝ: et baptizatus ẽ ipe et oĩs domus eius ꝓtinuo. Cũq; ꝓduxisset eos in domuꝫ suã apposuit eis mensã. et letatus ẽ cũ oĩ domo sua credens deo. Et cum dies factus esset miserũt magistratus lictores: dicẽtes Dimitte homines illos. Nuntiauit aũt custos carceris verba hec paulo: qꝛ miserũt mgr̃atus vt dimittamini. Nũc igiꝫ exeuntes ite in pace. Paulus aũ dixit eis. Cesos nos publice indẽnatos hoĩes romanos miserũt in carcerẽ: ⁊ nũc occulte nos eiciũt: Nõ ita. sed veniãt et ipi nos eiciãt. Nũtiauerunt aũt magistratibꝰ lictores ꝛ̃ba hec. Timuerũtq; audito qꝺ romani essent. ⁊ venientes dep̃cati sunt eos: ⁊ educẽtes rogabant vt egrederẽtur de vrbe. Exeuntes aũt de carcere: intꝛoierunt ad lidiam. et visis fratribꝰ ꝓsolati sunt eos. et ꝓfecti sunt.

Capitulum .XVII.

Om autem perambulassent ampipholim ⁊ apoloniam venerũt thessalonicã: vbi erat sy̓nagoga iudeoꝝ. ſm ꝓsuetudinẽ aũt̃ Paulus intꝛoiuit ad eos. et p sabbata tria disserebat eis de scripturis adaperiens et insinuãs qꝛ xp̃m oportuit pati et resurgere a mortuis: et qꝛ hic ẽ ih̃s xp̃c quẽ ego annũtio vob̃. Et quidã ex eis crediderũt: et adiũcti sunt paulo et sy̓le et de colẽtibꝰ genti libꝰ multitudo magna: ⁊ mulieres nobiles nõ pauce. Zelãtes aũt iudei assumentesq; ꝺ vulgo viros quosdã malos ⁊ turba facta ꝓcitauerũt ciuitatẽ. ⁊ assistẽtes domui Jasonis: q̃rebãt eos ꝓducẽ in pp̃lm. Et cũ nõ iuenissent eos. trahebãt iasonẽ ⁊ q̃sdã fr̃es ad p̃ncipes ciuitatis: clamãtes. qm̃ hi sũt qui vrbẽ ꝓcitant ⁊ huc venerũt q̃s suscepit Jason. et hi oĩes ꝓtra decreta cesaris faciũt regem aliũ dicentes esse ih̃m. Concitauerunt aũt plebẽ et p̃ncipes ciuitatis audientes hec. et accepta satisfactõne a Jasone et a ceteris dimiserũt eos. Fratres ꝺo ꝓfestim p noctẽ dimiserũt paulũ et sy̓lam in beroam. Qui cũ venissent: in sy̓nagogã iudeoꝝ intꝛoierũt. Isti aũt erãt nobiliores eoꝝ qui sũt thessalonice: qui susceperũt verbum cũ oĩ auiditate: quotidie scrutãtes scripturas si hec ita se haberent. Et multi quidẽ crediderũt ex eis. ⁊ mulieꝝ gẽtilium honestaꝝ. ⁊ viri ñ pauci. Cũ aũt ꝓgnouissent

in thessalonica iudei: qꝛ et beroe p̃dicatũ ẽ a paulo verbũ dei: venerũt et illuc ꝓmouẽtes ⁊ turbãtes multitudinẽ. Statimq; tũc paulũ dimiserũt fr̃es: vt iret vsq; ad mare Sylas aũt ⁊ Timotheus remãserũt ibi. q̃ aũt deducebãt paulũ ꝓduxerũt eũ vsq; ad athenas: et accepto mãdato ab eo ad sy̓lã et timotheũ vt q̃celeriter venirẽt ad illuꝫ ꝓfecti sũt. Paulus aũt cũ athenis eos expectarꝫ incitabat̃ spũs eius in ipso: vidẽs y̓dolatrie deditã ciuitatẽ. Disputabat igiꝫ in sy̓nagoga cũ iudeis et colẽtibꝰ: ⁊ in foro p omñs dies ad eos q̃ audierãt. Quidã aũt epicurei ⁊ stoici philosophi disserebant cũ eo. ⁊ quidã dicebãt. Quid vult semiuerbi? hic dicẽ: Alij ꝺo: nouoꝝ demoniorũ videt annũtiatoꝛ eẽ: qꝛ ih̃m ⁊ resurrectiõem ãnũtiabat eis. Et apprehensũ eũ ad ariopaguꝫ duxerũt: dicentes. Possumus scire q̃ nã hec noua q̃ a te dr̃ doctrina: Noua em̃ quedaꝫ infers auribꝰ nr̃is. Volum⁹ g̃ scire quidnã velint hec esse. Atheniẽses aũt oẽs ⁊ aduene hospites ad nihil aliꝺ vacabãt: nisi aut dicere aut audire aliq̃d noui. Stans autẽ paulus in medio ariopagi: ait. Viri athenienses ꝓ oĩa q̃i supstitiosos vos video. Preteriẽs em̃ et videns simulacra vr̃a: inueni ⁊ aram in q̃ scriptũ erat. Ignoto deo. Quꝺ g̃ ignorantes colitis: hoc ego annũtio vob̃. Deus qui fecit mundum et oĩa que in eo sunt. hic celi et terre cũ sit deus. non manufactis tẽplis inhãbitat: nec manibꝰ humanis colit̃ indigẽs aliquo. cũ ipse det oĩbꝰ vitã et inspiratiõem et oĩa: fecitq; ex vno hoĩe oĩe genus hoim inhãbitare sup vniuersam faciẽ terre: definiẽs statuta tpa ⁊ terminos hãbitatiõnis eoꝝ. querere deũ. si forte attractẽt eũ aut inueniãt: q̃uis nõ lõge sit ab vnoquoq; nr̃m. In ipo em̃ viuim⁹ ⁊ mouemur ⁊ sumus: sicut ⁊ quidã vr̃oꝝ poetarũ dixerũt. Ipius em̃ et genus sum⁹. Genus g̃ cum simus dei: ñ debemus estimare auro ⁊ argẽto aut lapidi. sculpture artis ⁊ cogitatiõi hoĩs diuinũ eẽ simile. Et tpa q̃dẽ huius ignorãtie despitiẽs deus. nũc annũtiat hoĩbꝰ vt oĩes vbiq; pn̄iam agãt: eoq; statuit diẽ in q̃ iudicaturus ẽ orbẽ in equitate in viro in quo statuit fidẽ ꝓbens omnibꝰ suscitans euꝫ a mortuis. Cũ audissent aũt resurrectiõem mortuoꝝ: quidã quidꝫ irridebãt: quidam ꝺo dixerũt. Audiemus

te de hoc iterꝝ. Sic paulus exiuit de medio eorũ. Quidã vo viri adherẽtes ei crediderũt in quibꝫ et dyonisius ariopagita ⁊ mulier nomine damaris: et alij cum eis.

Capitulum .XVIII.

Post hec egressꝰ ab athenis venit corinthũ: ⁊ inueniẽs q̃ndã iudeũ noĩe Aquilã ponticũ genere q̃ nup venerat ab ytalia ⁊ Priscillam vxorẽ eius eoꝝ p̃cessisset claudiꝰ discedere om̃s iudeos a roma accessit ad eos ⁊ (quia eiusdẽ erat artis) manebat apd eos ⁊ operabat̃. Erãt aũt scenofactorie artis. Et disputabat in synagoga ꝑ oẽ sabbatũ interponens nomẽ dñi ihu suadebatqꝫ iudeis et grecis. Cũ venissent aũt d macedonia sylas et thimotheus: instabat vbo paulus testificãs iudeis eẽ xp̃m ihm. Cõtradicẽtibꝫ autẽ eis et blasphemãtibꝫ: excutiens vestimẽta sua: dixit ad eos. Sãguis vester sup caput vr̃m. Mũdus ego ex hoc ad gẽtes vadã. Et migrãs inde. intrauit in domũ cuiusdã nomine Tyti iusti colẽtis deũ: cuiꝰ domꝰ erat ꝯiũcta synagoge. Crispꝰ aũt archisynagogus credidit dño cũ om̃i domo sua. ⁊ multi corintheoꝝ audiẽtes credebãt et baptizabant̃. Dixit aũt dñs nocte ꝑ visionẽ paulo. Noli timẽ: sꝫ loq̃re ⁊ ne taceas. Propter qd ego sũ tecũ: ⁊ nemo apponet̃ tibi vt noceat te: qm̃ ꝓpl's ẽ mihi multus in hac ciuitate. Sedit aũt ibi annũ ⁊ sex mẽses: docẽs apud eũ verbũ dei. Gallione aũt ꝓconsule achaie insurrexerunt vno animo iudei in paulũ. et adduxerũt eũ ad tribunal: dicentes. qꝛ ꝯ legẽ hic ꝑsuadet hoĩbꝫ colere deuꝫ. Incipiẽte aũt paulo apire os: dixit gallio ad iudeos. Siquidẽ eẽt iniquũ aliq̃d aut facinus pessimũ o viri iudei recte vos sustinerem: si vo q̃stiones sũt de vbo ⁊ noĩbꝫ legis vr̃e: vosip̃i videritis. Iudex ego hoꝝ vboꝝ nolo esse. Et eminauit eos a tribunali. Apprehẽdentes aũt om̃s Sosthenẽ p̃ncipẽ synagoge ꝑcutiebãt eũ añ tribunal: ⁊ nihil eoꝝ gallioni cure erat. Paulꝰ vo cũ adhuc sustinuissꝫ dies multos: fr̃ibꝫ valefaciẽs nauigauit syriã ⁊ cũ eo p̃scilla ⁊ aq̃la q̃ sibi totõderat in cẽchris caput. Hẽbat em̃ votuꝫ. Deuenitqꝫ ephesuꝫ: ⁊ illos ibi reliq̃t. Ipse vo ĩgressus synagogã disputabat cũ iudeis Rogãtibꝫ at̃ eis vt ãpliori tp̃e manẽt apd nos ñ ꝯsẽsit: sꝫ valefaciẽs et dicẽs. Oportet me solẽnẽ diẽ admẽturꝰ facere hirl'm ⁊ iterꝝ r̃uertar ad vos deo volẽte ꝓfectꝰ ẽ ab ephe so. Et descẽdens cesareaꝫ ascẽdit et salutauit eccl'iam: et descẽdit antiochiã. Et facto ibi aliquãto tp̃e ꝓfectꝰ ẽ. ꝑambulãs ex ordine galatiã regionẽ ⁊ frigiã ꝯfirmãs om̃es discipulos. Iudeus aũt quidã appollo noĩe alexãdrinꝰ natõe vir eloquẽs deuenit ephesũ: potẽs in scripturis. Hic erat edoctꝰ viaꝫ dñi. et feruẽs spũ loquebat̃ ⁊ docebat diligẽter ea q̃ sũt ihu sciẽs tm̃ baptisma iohis Hic g̃ cepit fidutialiter agẽ in synagoga. Quẽ cũ audissent p̃scilla ⁊ aq̃la assũpserũt eũ. et diligẽtius exposuerũt ei viã dñi. Cũ aũt vellet ire achaiã: exhortati fr̃es scripserunt discipulis vt suscipent eũ. Qui cũ venisset: ꝯtulit multũ his q̃ crediderũt. Vehemẽter em̃ iudeos reuincebat: publice ostẽdens ꝑ scripturas eẽ xp̃m ihm. Ca. XIX.

Factũ est aũt cuꝫ appollo eẽt corinthi: vt paulꝰ peragratis supioribꝫ ꝑtibꝫ veniret ephesũ: et ĩueniret quosdã discipulos. Dixitqꝫ ad eos Si spm̃sct̃m accepistis credẽtes? At illi dixerũt ad eũ. Sꝫ neqꝫ si spũssct̃us ẽ: audiuimus. Ille vo ait. In quo g̃ baptizati estis? Qui dixerũt. In Iohis baptismate. Dixit aũt paulꝰ. Iohes baptizauit baptismo penitẽtie ꝓpl'm dicẽs ĩ eũ q̃ vẽturꝰ eẽt pꝰ ip̃m vt crederẽt: hoc ẽ in ihm. His auditis: baptizati sũt in noĩe dñi ihu. Et cũ ĩposuisset illis manꝰ paulus: venit spũssct̃us sup eos ⁊ loq̃bant̃ linguis: ⁊ ꝓphetabãt. Erant aũt oẽs fere viri duodecĩ. Introgressus at̃ synagogã cũ fidutia loq̃bat̃ ꝑ tres menses: disputãs et suadẽs de regno dei. Cũ at̃ quidã indurarent̃ et ñ crederẽt maledicẽtes viaꝫ dñi corã multitudĩe: discedẽs ab eis segregauit discipulos: q̃tidie disputans in scola tyrãni cuiusdã. Hoc aũt factũ ẽ ꝑ bienniũ ita vt qui hĩtabãt ĩ asia audirẽt verbũ dñi iudei atqꝫ gẽtiles. Virtutesqꝫ q̃slibet ñ modicas. faciebat deꝰ ꝑ manũ pauli: ita vt etiã sup lãguidos deferent̃ a corp̃e eiꝰ sudaria ⁊ semicincia et recedebãt ab eis lãguores et spũs nequã egrediebant̃. Tẽptauerũt aũt quidã et de circũuenientibꝫ iudeis exorcistis inuocare sup eos. qui habebãt spiritus malos nomẽ domini ihu xp̃i: dicẽtes. Adiuro vos per ihm quem paulus predicat. Erãt autẽ cuiusdam sceue iudei principis

sacerdotū septem filij: q̄ hoc faciebāt. Rñ
dens aūt spūs nequā: dixit eis. Jhm noui:
et paulū scio. Vos aūt qui estis: Et insiliēs
homo in eos in quo erat demoniū pessimū
q dñatus amboꝝ inualuit ꝓtra eos. ita vt
nudi et vulnerati effugerent de domo illa.
Hoc aūt notū factū est omnib⁹ iudeis atq;
gētilib⁹ qui habitabant ephesi: q cecidit ti-
mor sup oīes illos: et magnificabaf nō-
mē dñi ihu. Multiq; credentiū veniebant
ꝓfitētes q annūtiātes actus suos. Multi aī
ex eis q̄ fuerāt curiosa sectati ꝓtulerūt li-
bros. et ꝓbusserūt oīes corā oīb⁹: et ꝓpu-
tatis p̄cijs illoꝝ inuenerūt pecuniā denario
rū quinq̄ginta miliū. Ita fortiter crescebat
verbū dei et cōfirmabaf. His aūt expletis
ꝓposuit paulus in spū trāsita macedonia q
achaia ire hierosolimaz: dicens. qm̄ postq̄
fuero ibi: oportet me et romā videre. Mit-
tēs aūt in macedoniā duos ex ministrātib⁹
sibi thimotheū et erastū: ipe remānsit ad tē
pus in asia. Facta ē aūt illo tpe turbatō n̄
minima de via dñi. Demetri⁹ em̄ q̄dā noīe
argētarius faciēs edes argēteas dīane p̄-
stabat artificib⁹ n̄ modicū questū: q̄s ꝓuo-
cans q eos q̄ eiusmōi erant opifices: dixit.
Viri scitis q̄ de hoc artifitō ē nob⁹ acq̄sitō
et videtis et auditis q̄ nōsolū ephesi: sz pe
ne totius asie paul⁹ hic suadēs auertit mul
tā turbā: dicēs. qm̄ nō sūt di q̄ manib⁹ fiūt
Nonsolū aūt hec periclitabiť nobis ps in re
dargutōem venire: sz et magne dīane tem
plū in nihilū reputabiť: et destrui incipiet
maiestas eius quā tota Asia q orbis colit.
His auditis repleti sūt ira. et exclamaue-
rūt: dicētes. Magna dīana ephesiorū. Et im-
pleta ē ciuitas ꝓfusione. et impetū fecerūt
vno aīmo i theatr̄ rapto gaio q aristarcho
macedonib⁹ comitib⁹ pauli. Paulo aī vo-
lēte intre in pl̄m n̄ pmiserūt discipuli. Qui
dā aūt q de asie p̄ncipib⁹ q̄ erāt amici eius
miserūt ad eū: rogātes ne se daret in thea
trū. Alij aūt aliud clamabāt. Erat em̄ ec-
clesia ꝓfusa: et plures nesciebāt q̄ ex causa
ꝓuenissent. De turba aī dētulerūt alexādr̄
q̄ndā: ꝓpellētib⁹ eū iudeis. Alexander autē
manu silētio postulato: volebat rōnē red-
dere pl̄o. Quē vt ꝓgnouerūt iudeū ee: vox fa
cta ē vna oīm q̄si p horas duas clamātiuz.
Magna dīana ephesiorū. Et cū sedasset scriba
turbis dixit. Viri ephesij: q̄s em̄ est hoīm q̄

nesciat ephesiorū ciuitatē cultricē esse ma-
gne dīane iouisq; plis: Cū ergo his ꝓdici non
possit: oportz vos sedatos ee: et nihil teme
re agere. Adduxistis ei hoīes istos: neq; sa
crilegos neq; blasphemātes deā vr̄am. Quod
demetrius et q̄ cū eo sunt artifices hñt ad-
uersus aliquē cām: ꝓcōsules sūt: accusent se inuicē. Siq̄d aī
alteri⁹ rei q̄rit⁹: in legittima eccl'ia pote-
rit absolui. Nā q periclitamur argui sedit⁹ is
hodierne: cū nullus obnoxius sit de q̄ pos-
simus reddē rōnē ꝓcursus istius. Et cū hec
dixisset: dimisit ecclīam. Capi. XX.

Postq̄ autez cessauit tu-
multus: vocatis paulus discipulis
q exhortat⁹ eos: valedixit. q pfect⁹
ē vt iret in macedoniā. Cū aūt pambulass3
ptes illas q exhortat⁹ eos fuiss3 multo sermo
ne venit ad greciā: vbi cū fuiss3 mēses tres
factē sūt illi insidie a iudeis nauigaturo in
siriā: habuitq; ꝓsiliū vt reuerterēť p mace
doniā. Comitatus ē aūt eū sosipater pirri-
horenſ: thessalonicensiū vo aristarchus q
secūdus q gaius derbeus q timothe⁹. asiani
vo tichicus et trophimus. Hi cū p̄cessissent
sustinuerūt nos troade: nos vo nauigaui-
mus post dies azimoꝝ a philippis et veni-
mus ad eos troadē in dieb⁹ q̄nq;: vbi demo-
rati sumus dieb⁹ septē. Una aūt sabbati cū
venissemus ad frangendū panē Paul⁹ di-
sputabat cū eis ꝓfectur⁹ in crastinū: pt̄rit
q̄ sermonē vsq; in mediā noctē. Erant autez
lāpades copiose in cenaculo: vbi eram⁹ cō-
gregati. Sedens aūt quidā adolescēs noīe
euthicus sup senestrā: cū mergereť somno
graui disputātē diu paulo ductus sōno ce-
cidit de tertio cenaculo deorsum et sublat⁹
est mortuus. Ad quē cū descēdisset Paulus
incubuit sup eum: et ꝓplexus dixit. Nolite
turbari. Anima em̄ ipius in ipo est. Ascē
dens aūt frāgensq; panē et gustans: satisq;
allocutus est vsq; in lucē: et sic pfectus est.
Adduxerūt aūt puerū viuētem. et cōsolati
sūt n̄ minime. Nos aūt ascēdentes nauiga-
uimus in asson: inde susceptur⁹ paulū. Sic
em̄ disposuerat: ipe p terram iter factur⁹.
Cū aūt ꝓuenissemus in asson assumpto eo
venimus mitilenem. Et inde nauigātes se-
quēti die venimus ō chiū: et alia die appli-
cuim⁹ samū: et seqnti die venimus miletū.
Hposuerat em̄ paul⁹ trānsnauigare ephesum:

ne qua mora illi fieret in Asia. Festinabat
em̃ (si possibile sibi eet) vt die pethecosten
facet hierosolimis. Amileto aũt mittens
epheſũ vocauit maiores natu ecclesie: qui
cũ venissent ad eũ ꝙ simul essent: dixit eis.
vos scitis a pma die q̃ ingressus sũ in asiã
q̃liter vobiscũ p omne tẽpus fuerim seruiens
dño cũ omni humilitate ꝙ mãsuetudine ꝙ la
crimis ꝙ tẽptatõibꝫ q̃ mihi acciderũt ex insi
dijs iudeoꝝ: qũo nihil subtraxerim vobis
vtiliũ. q̃minus annũtiarẽ vob et docerem
vos publice et p domos: testificans iudeis
atq; gẽtilibꝫ in deũ pniam ꝙ fidẽ in dñm no
strũ ihm xpm. Et ecce nũc alligat9 ego spi
ritu vado in hierlm q̃ in ea vẽtura sint mi
hi ign̄ãs: nisi q; spũsscts p omnes ciuitates
mihi ptestat: dicẽs. qm̃ vincula et tribula
tiones hierosolimis me manẽt. Sed nihil
hoꝝ fereor. nec facio aiaz meã pciosiorẽ q̃
me: dũmõ ꝯsumem cursũ meũ et misteriũ
verbi qd̃ accepi a dño ihu testificari euan
geliũ gre dei. Et nũc ecce ego scio qz ãplius
nõ videbitis faciẽ meã: vos omnes p quos
trãsiui pdicans regnũ dei. Quapropt̃ ꝓtes
tor vos hodierna die: qz mũdus sũ a san
guine oim. Nõ em̃ subterfugi q̃minus annũ
tiarẽ omne ꝯciliũ dei vobis. Attendite vob
ꝙ vniuerso gregi: in q̃ vos spũssanctus po
suit epos regere eccliam dei: quaz acquisi
uit sanguine suo. Ego scio qm̃ intrabũt p9
discessionẽ meam lupi rapaces in vos: nõ
pcẽtes gregi. Et ex vobisipis exurgẽt viri
loq̃ntes puersa: vt abducãt discipl'os post
se. Propter qd̃ vigilate mẽoria retinẽtes:
qm̃ p trienniũ nocte ꝙ die nõ cessaui cũ la
crimis mouẽs vnũquẽq; vm. Et nũc ꝯmẽ
do vos deo et verbo gre ipius: q̃ potens est
edificare et dare hereditatẽz in sctificatis
omnibꝫ. Argentũ et auꝝ aut vestẽ nullius
ꝯcupiui sicut ipi scitis: qm̃ ad ea que mihi
opus erãt et his qui mecũ sũt ministraue
rũt manus iste. Omnia ostẽdi vobis: qm̃ sic
laborãtes oportz suscipe infirmos. ac me
minisse verbi dñi ihu: qm̃ ipe dixit. Beati9
est magis dare q̃ accipe. Et cũ hec dixisset
positis genibꝫ suis orauit cũ oibꝫ illis. Ma
gnus aũt fletus factus ẽ oim: et ꝓcũbẽtes
sup collũ pauli osculabãt eũ: dolẽtes ma
xime in verbo qd̃ dixerat qm̃ amplius fa
ciẽ eius nõ essent visuri. Et deducebant eũ
vsq; ad nauem. Capi. XXI.

Cum autem factuz esset
vt nauigarem9 abstracti ab eis: re
cto cursu venim9 choũ. et sequenti
die rodũ. et inde patarã. deinde mirraz. Et
cũ inuenissemus nauẽ trãsfretantẽ in pheni
cem: ascẽdentes nauigauimus. Cũ apparuis
semus aũt cypro relinq̃ntes eã ad sinistrã
nauigauim9 in siriã. ꝙ venim9 tyr̃. Ibi em̃
nauis exposita erat on9. Inuẽtis aũt di
scipulis mãsim9 ibi diebꝫ septẽ. Qui paulo
dicebãt p spm̃: ne ascenderet hierosolimã
Et expletis diebꝫ septẽ pfecti ibamus. deduc
entibꝫ nos omnibꝫ cũ vxoribꝫ ꝙ filijs vsq;
foras ciuitatẽ. ꝙ positis genibꝫ in littore ora
uimus. Et cũ valefecissemus inuicẽ ascen
dimus nauẽ: illi aũt redierũt in sua. Nos vo
nauigatõne expleta a tyro descẽdimus pto
lomaidã. et salutatis fribꝫ mãsim9 die vna
apud illos. Alia aũt die pfecti venim9 cesa
reã. Et intrãtes in domũ Philippi euãgeli
ste qui erat vnus de septẽ: mansimus apud
eũ. Huic aũt erãt q̃tuor filie ꝯgines ꝓphetã
tes. Et cũ moraremur p dies aliq̃t: supue
nit quidaz vir a iudea ꝓpha noie agabꝰ. Is
cũ venisset ad nos tulit zonã pauli. ꝙ alli
gans sibi pedes et manus: dixit. Hec dicit
spũssãctus. Eliz cuius ẽ zona hec sic alliga
bũt in hierlm iudei. et tradẽt in manus gẽ
tiũ. Qd̃ cũ audissemus rogabam9 nos et q̃
loci illius erãt: ne ascẽderet hierosolimaz.
Tũc rñdit paul9 et dixit. Quid facitis flẽ
tes et affligẽtes cor meũ? Ego aũt nõ solũ
alligari: sz et mori in hierlm paratus sũ ꝓter
nomẽ dñi ihu. Et cũ ei suadere ñ possem9:
quieuim9 dicẽtes. Dñi volũtas fiat. Post
dies aũt istos preparati ascẽdebam9 in hierlm
Venerũt aũt quidã ex discipulis a cesarea
nobiscũ: adducẽtes secũ apud quẽ hospita
remur iasonẽ quendã cypriuz antiquũ di
scipulũ. Et cũ venissemus hierosolimã: li
benter exceperunt nos fres. Sequẽti autẽ
die introibat paul9 nobiscũ ad iacobũ: oẽs
q; collecti sũt seniores. Quos cũ salutasszz:
narrabat p singula q̃ deus fecisset in gẽtibꝫ
p misteriũ ipius. At illi cũ audissent ma
gnificabãt deũ: dixeruntq; ei. Vides fr̃ q̃t
milia sũt in iudeis qui crediderũt: et omnes
emulatores sũt legis. Audierũt aũt de te:
quia discessionẽ doceas a moyse eoꝝ qui p
gentes sunt iudeoꝝ: dicens non debere eos
circũcidẽ filios suos: neq; ꝑm ꝯsuetudinez

ingredi debere. Quid g̃ ē: Vtiq; oportz ꝓue
nire multitudinē. Audiēt em̃ te supueniſſe
hoc g̃ fac qđ tibi dicimus. Sunt nob viri
quatuor votū hñtes sup se. His assūptis sā
ctifica te cū illis: et īpēde in illis vt radāt
capita et sciēt om̃s. q; que de te audierant
falsa sūt: sz ambulās et ipe custodiēs legē.
De his aūt qui crediderūt ex gentib nos
scripsimus iudicantes: vt abstineant se ab
ydolis īmolato ⁊ sanguie ⁊ suffocato ⁊ for-
nicatōne. Tūc paulus assūptis viris poste
ra die purificat⁹ cū illis intrauit in templū
annūtiās expletōem dier purificatōis do-
nec offerēt p vnoquoq; eor oblatio. Cū aī
septē dies ꝓsumarēt: hi q̃ de asia erāt iudei
cū vidissent eū in tēplo ꝓcitauerūt om̃em
ꝑplm: ⁊ iniecer̄ūt ei manus: clamātes. Viri
israhelitæ adiuuate. Hic ē homo qui aduer
sus ꝑplm et legem ⁊ locū hunc om̃es vbiq;
docens: insup et gētiles induxit in tēplum.
et violauit sanctū locū istuz. Viderant em̃
trophimū ephesiū in ciuitate cū ipso: quē
estimauerunt qm̃ in templū introduxisset
paulus. Cōmotaq; ē ciuitas tota: ⁊ facta ē
ꝓcursio ꝑplī. Et apprehendētes paulū trahe
bant eū extra templū: ⁊ statim clause sunt
ianue. Querētib aūt eū occidere nūtiatū
est tribuno coh̄tis. q; tota ꝓfūdit hierlm
Qui statim assumptis militib et cēturio-
nib decucurrit ad illos: qui cuz vidissent
tribunū et milites: cessaueŕt pcutere pau
lum. Tūc accedens tribunus apprehendit
eū ⁊ iussit eū alligari cathenis duabz. ⁊ in-
terrogabat q̃s esset et quid fecisset. Alij aī
aliud clamabāt in turba. Et cū non posset
certū ꝓgnoscere p̄ tumultu iussit duci euz
in castra. Et cū venisset paulus ad gradus
ptigit vt portaret̄ a militib ꝑter vim ꝑplī
Sequebat em̃ multitudo ꝑplī clamās: tol-
le eū. Et cū cepisset induci in castra paul⁹:
dicit tribuno. Si licet mihi loqui aliquid
ad te: Qui dixit ei. Grece nosti: Nōne tu es
egyptius qui ante hos dies tumultū ꝓcita
sti: et eduxisti in desertū quatuor milia vi
ror sicariorz: Et dixit ad eū paulus. Ego
homo sum quidē iudeus a tharso cilitie: ñ
ignotæ ciuitatis municeps. Rogo aut̄ te:
ꝑmitte mihi loqui ad ꝑplm. Et cū ille ꝑmi-
sisset: paulus stans in gradib ānuit manu
ad plebē: ⁊ magno silentio facto allocut⁹ ē
lingua hebrea: dicens.

Viri fratres et patres.
audite quā ad vos nūc reddo ratō
nē. Cū audissent aūt q; hebrea lin
gua loquit ad illos: magis p̄stiterūt silen
tiū. Et dixit. Ego sū vir iudeus nat⁹ thar-
so cilitie: nutrit⁹ aūt in ista ciuitate sec⁹ pe
des gamalielis: eruditus iuxta veritatē pa
terne legis: emulator legis sicut et vos oēs
estis hodie: qui hāc viā psecutus sū vsq; ad
mortē. alligās et tradēs in custodias viros
ac mulieres. sicut p̄nceps sacerdotuz mihi
testimoniū reddit et om̃s maiores natu a
quib et epl̄as accipiēs ad frēs damascum
pgebā vt adducerē inde vinctos in hierlm
vt punirent. Factū est aī eunte me et ap-
propinquāte damasco media die subito de
celo circūfulsit me lux copiosa: et decidens
in terrā audiui vocez dicentē mihi. Saule
saule: quid me psequeris: Ego autem r̄ndi.
Quis es dñe: Dixitq; ad me. Ego sū ihs na
zarenus: quē tu pseq̄ris. Et qui mecū erāt
lumē quidē viderūt: vocē aūt ñ audierūt ei⁹
qui loquebat mecū. Et dixi. Quid faciam
dñe: Dñs autez dixit ad me. Surgēs vade
damascū: et ibi tibi dicet̄ de omnib que te
oportæat facē. Et cuz nō viderē p̄ claritate
luminis illius: ad manū deductus a comi-
tib veni damascū. Ananias aūt quidē vir
m legē testimoniū hñs ab om̃ib cohabi-
tātib iudeis: veniens ad me et stans: dixit
mihi. Saule frē respice. Et ego eadē hora re
spexi in eū. At ille dixit. Deus p̄m nr̄orū
pordinauit te vt ꝓgnoscere volūtatē ei⁹:
vt videres iustū ⁊ audires vocē ex ore ei⁹:
q; eris testis illius ad om̃es hoīes eor que
vidisti ⁊ audisti. Et nunc qđ moraris: Sur-
rge et baptizare: ⁊ ablue pcā tua inuo-
cato noīe ip̄ius. Factū ē aūt reuertēti mi-
hi in hierlm ⁊ orāti in tēplo: fieri me in stu
pore mētis: et videre illū dicentē mihi. Fe-
stina et exi velociť ex hierlm: qm̃ nō recipi
ent testimonium tuū de me. ⁊ ego dixi. dñe
ip̄i sciūt q; ego erā ꝓcludēs in carcerē: ⁊ ce
dens p̄ sy̆nagogas eos q̃ credebāt in te. Et
cū fūderet̄ sanguis stephani testis tui ego
astabā ⁊ ꝓsentiebā ⁊ custodiebā vestimēta
interficentiū illuz. Et dixit ad me. Vade:
qm̃ ego ad natōes lōge mittā te. Audiebāt
aī eū vsq; ad hoc vbū: ⁊ leuauerūt vocē suā:
dicētes. Tolle de t̄ra hmōi. Nō em̃ fas ē eū
viuere. Vociferantib aūt eis et p̄icientib

vestimēta sua et puluerē iactātibꝫ in aerē
iussit tribunus induci eū in castra ⁊ flagel
lis cedi et torqueri eū: vt sciret ꝓpter quam
cām sic acclamarēt ei. Et cū astrinxissꝫ eū
loris: dixit astāti sibi cēturioni Paulus.
Si hoiem romanū et indemnatū licet vo-
bis flagellare: Quo audito centurio acces-
sit ad tribunū. et nuntiauit ei: dicēs. Quid
acturus es: Hic em̄ homo ciuis roman⁹ ē.
Accedēs aūt tribun⁹ dixit illi. Dic mihi si
tu roman⁹ es. At ille dixit. Etiā. Et rn̄dit
tribunus. Ego multa sūma ciuitatē hanc
ꝓsecutus sū. Et paulus ait. Ego aūt et nat⁹
sū. Protinus g̈ discesserūt ab illo q̄ eū tor-
turi erāt. Tribunus q̄z timuit postq̄ resci
uit qꝛ ciuis roman⁹ eēt: ⁊ qꝛ alligasset eum.
Postera aūt die volēs scire diligenti⁹ q̄ ex
cā accusarē a iudeis soluit eū: et iussit sa-
cerdotes ꝓuenire et oīe ꝓciliū: ⁊ producens
paulū statuit inter illos. Capi. XXIII.

INtendens aūt in ꝓciliū
Paulus: ait. Viri frēs: ego omni
ꝓscia bona ꝓuersatus sū añ deum
usq̄ in hodiernū diē. Princeps aūt sacer-
dotū ananias pcepit astantibꝫ sibi pcutere
os eius. Tūc paulus dixit ad eū. Percutiet
te deus paries dealbate. Et tu sedēs iudicas
me fm legē: et ꝓ legē iubes me pcuti: Et q̄
astabāt: dixerūt. Summū sacerdotē male-
dicis: Dixit aūt paulus. Nescieba fratres.
quia princeps est sacerdotū. Scriptum est
em̄. Principē ꝑli tui nō maledices. Sciēs
aūt paulus quia vna ps esset saduceorū et
altera phariseoꝝ: exclamauit in ꝓcilio: Vi
ri frēs: ego phariseus sū: filius phariseoꝝ
De spe et de resurrectōne mortuoꝝ ego iu-
dicor. Et cum hec dixisset. facta ē dissensio
inē phariseos et saduceos: ⁊ soluta ē mul
titudo. Saducei aūt dicunt nō esse resurre
ctionē mortuoꝝ. neq̄ angelū neq̄ spiritū:
pharisei autē vtraq̄ ꝓfitētur. Factus ē aūt
clamor magnus. et exurgētes quidā phari
seoꝝ: pugnabāt dicētes. Nihil mali inueni-
mus in hoīe isto. Quid si spūs locutus ē ei
aut angelus: Et cū magna dissensio facta
esset: timēs tribun⁹ ne discerperet paulus
ab ipis: iussit milites descēdere ⁊ rape eum
de medio eoꝝ: ac deducē eum in castra. Se-
quēti aūt nocte assistēs ei dn̄s: ait. Cōstās
esto. Sicut em̄ testificatus es de me in hie
rusalē. sic te oportꝫ ⁊ rome testificari. Fa-
cta aūt die collegerūt se quidā ex iudeis: et
deuouerūt se dicētes neq̄ māducaturos ne-
q̄ bibituros: donec occiderēt paulū. Erāt
autē plus q̄ quadraginta viri qui hāc ꝓiu-
ratōem fecerāt: qui accesserunt ad ꝓncipes
sacerdotū et seniores: ⁊ dixerunt. Deuotō-
ne deuouimus nos nihil gustaturos donec
occidamus paulū. Nunc g̈ vos notū facite
tribuno cū ꝓsilio: vt producat illum ad vos
tanq̄ aliquid certius cogniturī de eo. Nos
vo priusq̄ appropiet parati sumus interfice-
re illū. Qd cū audisset filius sororis pauli
insidias: venit ⁊ intrauit in castra: nūcia-
uitq̄ paulo. Vocās aūt paulus ad se vnū
ex centurionibꝫ: ait. Adolescentē hūc adduc
ad tribunū. Habet em̄ aliquid indicare illi
Et ille quidē assumēs eum: duxit ad tribu-
nū et ait. Vinctus paulus rogauit me hūc
adolescentē producere ad te: hn̄tem aliquid
loqui tibi. Apprehēdens aūt tribun⁹ manu
illius secessit cū eo seorsum. ⁊ interrogauit
illum. Quid est q̄ habes indicare mihi: Ille
aūt dixit. Iudei conuenit rogare te vt cra-
stina die producas paulū in ꝓcilium. q̄si ali-
q̄d certius inquisituri sint de illo: tu vo ne
crediderīs illis. Insidiant⁹ em̄ ei ex eis viri
āplius q̄ quadraginta: q̄ se deuouerūt nō mā
ducare neq̄ bibere donec interficiāt eū. et
nūc parati sunt expectātes promissū tuū. Tri-
bunus igit⁹ dimisit adolescentē. ⁊ pcipiens
ne cui loq̄rē: qm̄ hec nota sibi fecisset. Et
vocatis duobꝫ centurionibꝫ: dixit illis. Pa-
rate milites ducentos vt eāt usq̄ cesaream. et
equites septuaginta ⁊ lācearios ducentos a
tertia hora noctis. ⁊ iumenta preparare. Vt im
ponentes paulū: saluum producerēt ad felicē
psidē. Timuit em̄ ne forte capent eū iudei ⁊
occiderēt. ⁊ ipe postea calumniā sustineret
Scribēs ei epl'am: ꝓtinentē hec. Claudius
lysias: optimo psidi felici salutē. Vir hūc
ꝓphensū a iudeis ⁊ incipientē interfici ab eis
supueniēs cū exercitu eripui ꝓgnito q̄ ro-
manus ē: volēsq̄ scire cām quā obijciebāt
illi: deduxi eū in ꝓciliū eoꝝ. Quē inueni ac
cusari de questionibꝫ legis ipsoꝝ: nihil vo
dignū morte aut vinculis hn̄tem crimē. Et
cū mihi platū eēt de insidijs q̄s pauerāt il-
li misi eū ad te: denuntiās ⁊ accusatoribꝫ vt
dicāt apd te. Vale. milites g̈ fm pceptū sibi
assumētes paulū: duxerūt illū p noctē in
antipatridē. ⁊ postera die dimissis equitibꝫ

vt cũ eo irẽt: reuersi sũt ad castra. Qui cũ
venissent cesareã et tradidissent epl'am p̃si
di statuerũt añ illũ et paulũ. Cũ legisset at̃
et interrogasset de q̃ ꝓuintia esset: et ꝯgno-
scẽs qꝛ de cilitia esset: audiã te inq̃t cũ accu
satores tui venerint. Jussitq̃ in p̃torio he-
rodis custodiri eum. Capi. XXIIII.

Post quinq̃ autem dies
descẽdit p̃nceps sacerdotũ Anani-
as cũ senioribꝫ quibusdã et tertul-
lo quodã oratore: qui audierũt p̃sidem ad-
uersus paulũ. Et citato paulo: cepit accu-
sare tertullus: dicẽs. Cũ in multa pace aga
mus ꝑ te et multa corrigant̃ ꝑ tuã ꝓuiden
tiã semꝑ et vbiq̃ scuscipimus optime felix
cũ om̃i gr̃arũ actõe. Ne diutius aũt te ꝑtra
hã: oro breuit̃. vt audias nos ꝑ tua clemẽ-
tia. Inuenimus hũc hoĩem pestifer̃ et ꝯci
tantẽ seditõem oĩbꝫ iudeis in vniuerso or-
be. ⁊ actorẽ seditõnis secte nazarenor̃: qui
etiã templũ violare conatus ẽ: quẽ et appre
hensuꝫ voluimus ſm legẽ nr̃am iudicare.
Supueniẽs aũt tribunus Lisias cũ vi ma
gna eripuit eũ de manibꝫ nr̃is iubẽs accu-
satores eius ad te venire: a q̃ poteris ipse
iudicãs de om̃ibꝫ istis ꝯgnoscere. de quibꝫ
nos accusamus eũ. Adiecer̃t aũt et iudei:
dicentes hec ita se hr̃e. Rñdit aũt paulus:
annuẽte sibi p̃side dicere. Ex multis annis
te esse iudicẽ gẽti huic sciẽs bono animo ꝑ
me fatisfaciã. Potes em̃ ꝯgnoscere qꝛ non
plus sũt mihi dies q̃ duodecim ex q̃ ascẽdi
adorare in hirl'm: et neq̃ in templo inuene
rũt me cũ aliquo disputantẽ aut ꝯcursum
facientem turbe neq̃ in sÿnagogis neq̃ in
ciuitate: neq̃ ꝓbare p̃nt tibi de quibꝫ nunc
me accusant. Confiteor aũt hoc tibi q̃ ſm
sectã quã dicunt heresim sic deseruio p̃ri ⁊
deo meo: credens om̃ibꝫ q̃ in lege et ꝓphetis
scripta sunt: spem hñs in deũ quã et hi ip̃i
expectãt: resurrectõem futuram iustor̃ et
iniquor̃. In hoc et ip̃e studeo sine offendi-
culo ꝯscientiã hr̃e ad deũ: ⁊ ad hoĩes semꝑ.
Post ãnos aũt plures elemosinas factu-
rus in gentẽ meã veni. et oblatõnes et vo-
ta: in quibꝫ inuenerũt me purificatũ in tẽ
plo: nõ cũ turba neq̃ cũ tumultu. Et ap-
prehẽderũt me acclamãtes et dicẽtes. Tol-
le inimicũ nr̃m. Quidã autez ex asia iudei
quos oportebat modo apud te p̃sto esse et
accusare siquid haberẽt aduersum me: aut
hi ip̃i dicant siq̃d inuenerũt in me iniqui-
tatis cũ stem in ꝯcilio: nisi de vna ac solũ-
modo voce q̃ clamaui inter eos stãs: qm̃ de
resurrectõe mortuorũ ego iudicor hodie a
vobis. Distulit autez illos felix: certissime
sciens de vita hac: dicẽs. Cũ tribun⁹ lÿsias
descẽderit: audiã vos. Jussitq̃ cẽturioni cu
stodire eũ et hr̃e requiẽ. nec quenq̃ de suis
ꝓhibere ministrare ei. Post aliq̃t aũt dies
veniens felix cũ Drusilla vxore sua q̃ erat
iudea rogauit vt videret paulũ et audiuit
ab eo fidem que ẽ in xp̃m ih̃m. Disputante
aũt illo de iusticia et castitate et de iuditio
futuro: tremefactus felix rñdit. Qd̃ nunc
attinet vade. tp̃e at̃ oportuno accersiã te:
simul et sperãs q̃ pecunia ei daret̃ a pau-
lo: ꝓpter qd̃ et frequẽter accersiẽs eum lo-
quebat̃ cum eo. Biennio aũt expleto: acce
pit successorẽ felix ponticũ festuꝫ. Volens
aũt gr̃am p̃stare iudeis felix: reliquit pau
lum vinctum. Capi. XXV.

Festus ergo cũ venisset
in ꝓuintiam: post triduũ ascendit
hierosolimã a cesarea. Audier̃tq̃
eum p̃ncipes sacerdotũ ⁊ primi iudeor̃ ad-
uersus paulum. et rogabãt eum postulan-
tes gratiã aduersus eum vt iuberet ꝑduci
eum in hirl'm: insidias tendentes vt inter-
ficerẽt eum in via. Festus aũt rñdit serua
ri quidem paulũ in cesaria: se aũt maturi⁹
ꝓfectur̃. Qui g̃ in vobis ait potentes sunt
descendẽtes simul: si quod ẽ in viro crimẽ
accusẽt eũ. Demoratus aũt inter eos dies
nõ ampliusq̃ octo aut decẽ descendit cesa-
reaꝫ et altera die sedit ꝑ tribunali: et iussit
paulũ adduci. Qui cuꝫ ꝑductus eẽt circũ-
steterunt eum qui ab hierosolima descẽde-
rãt iudei multas et graues cãs obÿtientes
quas nõ poterãt ꝓbare: paulo rõnem red
dente: quoniam neq̃ in legem iudeor̃. ne-
q̃ in templum neq̃ in cesarem quicq̃ pec-
caui. Festus autem volens gratiam pre-
stare iudeis: respondens paulo: dixit. Vis
hierosolimã ascendere. et tibi de his iudica
ri apud me? Dixit at̃ paulus. Ad tribunal
cesaris sto: ibi me oportꝫ iudicari. Judeis
nõ nocui: sicut tu melius nosti. Si em̃ no-
cui aut dignũ morte aliquid feci: nõ recu-
so mori. Si v̄o nihil ẽ eor̃ que hi accusant
me: nemo p̃t me illis donare. Cesarem ap-
pello. Tũc festus cũ ꝯsilio locutus: rñdit.

Cesarẽ appellasti: ad cesarẽ ibis. Et cũ dies aliquot trãsacti essent: agrippa rex ⁊ berni ce descẽderunt cesareã ad salutãdum festũ. Et cũ dies plures ibi morarent. Festus re gi indicauit de paulo: dicẽs. Vir quidã est derelictus a felice victus: de q̃ cũ essem hie rosolimis adierũt me p̃ncipes sacerdotũ ⁊ seniores iudeor̃: postulãtes aduersus illũ dãnatõem. Ad q̃s rñdi. q̃ nõ est romanis ꝓsuetudo donare aliquez hoiem priusq̃ his q̃ accusat p̃ntes habeat accusatores. locũq̃ defendẽdi accipiat ad abluẽda crimina q̃ ei obijciunt. Cũ g̃ huc ꝓuenissent: sine vlla dilatõne in seq̃nti die sedẽs p tribunali iussi adduci vir. De quo cũ stetissent accusa tores nullã cãm deferebãt de quibꝫ ego su spicabar malũ: questiones vo quasdã ỏ sua superstitõne hẽbant aduersus eũ: ⁊ de quodã ihu defuncto quẽ affirmabat Paulus viuẽ. Desitãs aũt ego de huiusmõi q̃stione: dice bã si vellet ire hierosolimã. ⁊ ibi iudicari ỏ istis. Paulo aũt appellãte vt seruaret ad au gusti ꝯgnitõem: iussi seruari eũ donec mittã eũ ad cesarẽ. Agrippa aũ dixit ad festũ. Vo lebã ⁊ ipe hoiem audire. Cras inq̃t audies eũ. Altera aũt die cuz venisset. Agrippa et bernice cũ multa ambitõe ⁊ introissent in auditoriũ cũ tribunis ⁊ viris p̃ncipalibꝫ ci uitatis: iubẽte Festo adductus ẽ Paulus. Et dixit festus. Agrippa rex ⁊ oẽs q̃ simul adestis nobiscũ viri: videtis hũc hoiem de q̃ omis multitudo iudeorũ interpellauit me hierosolimis petẽtes et acclamantes: non oportere aũ viuẽ ãplius. Ego vo ꝓpi nihil dignũ morte eũ admisisse. Ipo aũ hic appel lãte ad augustũ iudicaui mittẽ. De q̃ quid certũ scribaz dño nõ habeo: ꝓpter qỏ pdu xi eũ ad vos et maxime ad te rex agrippa: vt interrogatõne facta habeã quid scribã. Sine rõne emi mihi videt mittere vinctuz et causas ei nõ significare. Ca. XXVI.

AGrippa vo ad paulum dicit. Permittit tibi loqui p temet ipo. Tũc paulus extenta manu ce pit rõnem reddẽ. De oĩbꝫ quibꝫ accusor a iudeis rex Agrippa estimo me beatũ apud te. cũ sim defẽsurus me hodie: maxime te sciẽte oĩa q̃ apỏ iudeos sũt ꝓsuetudines et q̃stiones: ꝓpter qỏ obsecro paciẽter me au dias. Et quidẽ vitã meã a iuuẽtute que ab initio fuit in gẽte mea i hierosolimis noue rũt oẽs iudei: psciẽtes me ab initio (si velit testimoniũ phibẽ) qm̃ fm certissimã sectã nre religionis vixi phariseus. Et nũc i spe q̃ ad p̃res nr̃os repromissionis facta est a deo. sto iudicio subiectus: in q̃ duodecim tribꝰ nr̃e noctu et die deseruiẽtes sperãt deuenire. De q̃ spe accusor a iudeis o rex. Quid incre dibile iudicat apỏ vos si de mortuis suscitat: Et ego quidẽ estimauerã me aduersus nomẽ ihu nazareni debẽ multa ꝓria agẽ: qỏ et feci hierosolimis. Et multos sanctor̃ ego i carceribꝫ iclusi a p̃ncipibꝫ sacerdotũ ꝑtate accepta: et cũ occiderent detuli sentẽ tiam. Et p oĩes sy̓nagogas frequẽter pu niẽs eos. et ꝓpellebã blasphemare: et ãpli⁹ insaniẽs in eos: psequebar vsq̃ in exteras ciuitates. In quibꝫ dũ irẽ damascũ cũ pta te. ⁊ pmissu p̃ncipũ sacerdotũ: die media in via vidi rex de celo supꝑ splendorẽ solis cir cũfulsisse me lumẽ. et eos q̃ mecũ sil erant oẽsq̃ nos cũ decidissemus in terrã audiui vocẽ loq̃ntem mihi hebraica lĩgua. Saule saule q̃d me pseq̃ris: Dur̃ ẽ tibi ꝯstimulũ calcitrare. Ego aũ dixi. Quis es dñe: Dñs aũt dixit. Ego sũ ihs: quẽ tu pseq̃ris. Sed exurge ⁊ sta supꝑ pedes tuos. Ad hoc ei ap parui tibi vt ꝓstituã te mĩstr̃ et testẽ eor̃ũ q̃ vidisti et eor̃ q̃bꝫ apparebo tibi: eripiens te de plis ⁊ gẽtibꝫ in q̃s nunc ego mitto te. apire oculos eorũ vt conuertant a tenebris ad lucẽ. ⁊ de pt̃ate sathane ad deũ. vt accipiãt remissionẽ peccator̃ ⁊ sortẽ int̃ sctos p fidẽ que ẽ in me. Vnde rex Agrippa nõ fui incredulus celesti visioni: sz his q̃ sũt dama sci primũ et hierosolimis ⁊ in oẽm regionẽ iudee. ⁊ gẽtibꝫ ãnũtiabã: vt pniam agerẽt et cõuertẽrent ad deũ: digna pnie opa fa cientes. Hac ex causa me iudei cũ essem in templo ꝓprehensũ tẽptabãt volẽtes me interfi cere. Auxilio aũt adiut⁹ dei vsq̃ in hodier nũ diẽ sto testificãs minori atq̃ maiori: ni hil extra dicẽs q̃ q̃phete locuti sũt futura esse et moyses: si passibilis xp̃c. si p̃mus ex resurrectõne mortuor̃ lumẽ ãnũtiaturus ẽ pplo ⁊ gẽtibꝫ. Hec loq̃nte eo ⁊ rõnem red dẽte: festus mag̃ voce dixit. Insanis paule. Multe te litere ad insaniam conuertunt. Et paulus: nõ insanio inquit optime feste. sz veritatis ⁊ sobrietatis verba loquor. Scit em̃ de his rex: ad quẽ et ꝓstanter loquor. Latere em̃ eum nihil horũ arbitror. Neq̃

em̃ in angulo quicq̃ bonꝝ gestū est. Credis rex Agrippa ꝓphis? Scio qꝝ credis. Agrippa aūt ad Paulum. In modico suades me xp̃ianū fieri. Et paulus. Opto apud deum et in modico et in magno. nōtm̃ tm̃: sz etiã omnes qui audiūt hodie fieri tales q̃lis et ego sū: exceptis vinculis his. Et exurrexit rex et p̃ses q bernice et qui assistebant eis. Et cū secessissent. loquebant adinuicē: dicētes. qꝝ nihil mortē aut vinculoꝝ dignuz qđ fecit homo iste. Agrippa autē ſFesto dixit. Dimitti poterat homo hic: si nō appellasz cesarem. Capitulū .XXVII.

Ut aūt iudicatum est nauigare eū in ytaliã et tradi Paulū cum reliquis custodijs centurioni noīe Julio cohortis auguste: ascendentes nauē ad rumentinã incipientem nauigare circa asie loca sustulimus: pseuerãte nobi scū aristarcho macedone thessalonicense. Sequēti autē die venimus sydonē. Dūane aī tractās iulius paulū pmisit ad amicos ire. et curã sui agē. Et iñ cū sustulissemus subnauigauim? cyprū. ꝓptērea q essent vēti Ꝟrij. Et pelagus cilitie et pāphilie nauigãtes venimus listrã q̃ est litie: et ibi inuenies cēturio nauē alexandrinã nauigantē in ytaliã: trãsposuit nos in eã. q cū multis diebꝫ tarde nauigarem? q vix deuenissem? Ꝟ gnydū: phibētē noꝫ vēto adnauigauim? cretē iuxta salmonaz. Et vix iuxta nauigãtes venim? in locū quēdã q̃ vocaī bonipor tus: cui iuxta erat ciuitas thalassa. Multo aūt tpe pacto q cū iã ñ esset tuta nauigatō eoq̃ q ieiuniū iã pterisset: ꝑsolabatur eos paulus: dicēs eis. Viri. video qm̃ cuz iniuria q multo dãno nōsolū oneris q nauis: sz etiã aiaꝝ nraꝝ icipit esse nauigatō. Cētu rio aūt gubnatori q nauclero magis credebat: q̃ bis q̃ a paulo dicebanī. Et cū apt? portus ñ esset ad hyemādū plurimi statue rūt ꝑsiliū nauigare iñ si qūo possent deue niētes phenicē hyemare portū cretē respicientē ad affricū q ad chorū. Aspirãte aūt astro estimãtes ꝓpositū se tenẽ: cū subtulis sent de ason. legebãt cretã. Nō post multuz aūt misit se Ꝟ ipam vētus typhonicus: qui vocaī euroaq̃lo. Cūq̃ arrepta eēt nauis: q ñ posset conari in ventū: data naue flatibꝫ ferebamur. In insulã aūt q̃ndã decurrētes q̃ vocaī cauda: potuim? vix obtinẽ scaphã

Qua sublata adiutorijs vtebanī accingentes nauē: timētes ne in syrtim inciderent: submisso vase sic ferebanī. Valida aūt nobꝫ tēpestate iactatis. seqnti die iactū feceī: q tertia die suis manibꝫ armamēta nauis piecerūt. Neq̃ aūt sole neq̃ syderibꝫ apparẽ tibꝫ ꝑ plures dies q tēpestate ñ exigua imminẽte: iã ablata erat spes oīs salutis nr̃e Et cū multa ieiunatō fuisset: tūc stãs paulus in medio eoꝝ: dixit. Oportuerat quidez o viri audito me nō egredi a creta: lucriq̃ facẽ iniuriã hãc et iacturã. Et nūc suadeo vobꝫ bono aīo eē. Amissio ei nulli? aīe erit ex nobꝫ: ꝓterq̃ nauis. Astitit em̃ mihi hac nocte ãgelus dei cui? sū ego q cui deseruio: dicens. Ne timeas paule: cesari te oportet assistere. Et ecce donauit tibi deus oēs qui nauigãt tecū. Propt̃ qđ bono aīmo estote viri. Credo ei deo meo: qꝝ sic erit quēadmo dū dictū est mihi. In insulã aūt q̃ndã oportet nos deuenire. Ꝟz posteaq̃ quartadecima nox supuenit: nauigãtibꝫ nobꝫ in adria circa mediã nocte suspicabãī nautē appa rere sibi aliquã rgionē. Qui q submittētes bolidem. inuenerūt passus viginti: q pusil lū inde sepati inuenerūt passus quindecī. Timētes aūt ne in aspa loca incidere m?: de puppi mittētes anchoras q̃tuoꝝ optabãt diẽ fieri. Nautis vo q̃rentibꝫ fugẽ de nau: cū misissent scaphã in mare sub obtẽtu q̃si incipent a prora anchoras extẽdere: dixit paulus cēturioni et militibꝫ. Nisi hi in naui mãserīt: vos salui fieri ñ potestis. Tūc abscideruntilites funes scaphe: et passi sunt eã excidere. Et cū lux inciperet fieri: rogabat paulus oīes sumere cibū: dicēs. Quartadecima die hodie expectãtes ieiuni pmanetis: nihil accipientes. Propt̃ qđ rogo vos accipe cibū ꝓ salutē vr̃a: qꝝ nullius vr̃m capill? de capite pibit. Et cuz hec dixisset: sumẽs panẽ gr̃as egit deo in ꝓspectu oīm. et cum fregisset: cepit mãducare. Aequiores aūt facti oēs: q ipi sūpserūt cibū. Eram? aūt vniuerse aīe in naui ducẽte septuagītaseptē. Et saciati cibo alleuiabãt nauē: iactãtes triticū in mare. Cū aī dies fcs esz terrã ñ agnoscebãt: sinū vo q̃ndã ꝓsiderabãt hñtez litus: in quē cogitabãt si possent eiicẽ nauē. Et cū ancoras sustulis sent ꝓmittebãt se mari. sil' laxãtes iuncturas gubernaculoꝝ: et leuato artemone sm

aure flatū tendebāt ad litus. Et cū incidis
semus in locū bithalassū impegerūt nauē:
ꝙ prora quidē fixa manebat īmobilis: pup
pis vo soluebaꝫ a vi maris. Militum autē
cōsiliū fuit vt custodias occiderēt. ne quis
cū enatasset effugeret: centurio aū volens
saluare paulū prohibuit fieri. Jussitq eos q
possent natare mittere se p̄mos et euadere
ꝙ ad terrā exire: ꝙ ceteros alios in tabulis
ferebāt. quosdā sup ea que de naui erāt. Et
sic factum est: vt omnes anime euaderent
ad terram.

Capitulum. XXVIII.

ET cū euasissemus. tunc
cognouimus qꝛ mitilene insula voca-
baꝫ. Barbari vo p̄stabant nō mo-
dicā hūanitatē nobis. Accēsa em̄ pira refi
ciebāt nos oēs propter ymbrē qui imminebat
ꝙ frigus. Cū congregasset aūt paul⁹ sarmen-
torū aliquātā multitudinē et iposuisset sup
ignē: vipera a calore cum processisset inuasit
manū eius. Et vo viderūt barbari pēdēn-
tem bestiā de manu eius: adinuicē dicebāt
Vltiq homicida ē homo hic: q cū euasit de
mari vltio diuina ñ sinit eū viuere. Et ille
quidē excutiēs bestiā i ignē: nihil mali pas-
sus ē. At illi existimabāt eū in tumorē cō-
uertendū: ꝙ subito casurū et mori. Diu aūt
illis sperātibo et videntibo nihil mali in eo
fieri pertētes se: dicebāt eum esse deū. In
locis aūt illis erāt p̄dia p̄ncipis insule nōe
publij: q nos suscipiēs: triduo benigne ex-
hibuit. Contigit aūt p̄rem publij febribo ꝙ
dissinteria veratū iacere. Ad quē Paulus
intrauit: et cū orasset ꝙ imposuisset ei ma-
nus saluauit eū. Quo facto: oēs qui in in-
sula habebāt infirmitates accedebāt ꝙ cu-
rabanꝫ. Qui etiā multis honoribo nos ho
norauerūt: ꝙ nauigātibo nob imposuerūt q
necessaria erāt. Post mēses aūt tres naui-
gauim⁹ in naui alexādrina q in insula hyē
mauerat: cui erat insigne castrorū. Et cū ve
nissemus siracusānaꝫ. māsimus ibi triduo
Jñ circūlegētes deuenim⁹ regiū: et p⁹ vnū
flātē austro secūda die venim⁹ putheolos.
vbi inuētis frībo rogati sumus manē apō
eos dies septē. et sic venim⁹ romā. Et iñ cū
audissent frēs occurrerūt nob vsq ad apij
forū. ꝙ tribo tabernis: q̄s cū vidisset paulus
gr̄as agens deo accepit fiduciā. Cū aūt ve-
nissemus romā p̄missus ē paulo p̄manere
sibimet: cū custodiēte se militē. post tertiū
aūt diem vocauit p̄mos iudeorū. Cūq ve-
nissēt dicebāt eis. Ego viri frēs nihil adver
sus legē faciēs aut morē paternū: vinctus
ab hierosolimis dditus sū in manus roma
norū: q cū interrogatōem de me habuissent vo
luer̄t me dimittē. eo q nulla eēt causa mor
tis in me. Conr̄dicētibo aūt iudeis coactus
sū appellare cesarem: nō q̄si gentē meā hns
aliquid accusare. Propter hāc em̄ cām ro
gaui vos videre et alloqui. Propt̄ spem eī
israēl cathena hac circūdatus sū. At illi dixe
rūt ad eū. Nos neq lr̄as accepimus de te a
iudea. neq aduenies aliquis frm nūtiauit
aut locut⁹ est q̄d de te malū. Rogamus aū
a te audire q̄ sentis. Nā de secta hac notū ē
nobis: qꝛ vbiq ei protradicit̄. Cū p̄stituissent
aūt illi diē venerūt ad eū in hospitiū plu-
rimi. quibo exponebat testificās regnū dei
suadensq eis de ihu ex lege Moysi ꝙ p̄phis a
mane vsq ad vesperā. Et quidā credebant
his que dicebanꝫ quidam vo nō credebāt.
Cumq inuicē nō essent p̄sentiētes: discede-
bāt dicēte paulo vnū verbū. Quia bn̄ spi-
ritussanctus locutus ē per Jsaiam p̄phām
ad pres nr̄os: dicens. Vade ad plm̄ istum
et dic. Aure audietis ꝙ non intelligetis: et
videntes videbitis ꝙ nō p̄spicietis. Incras-
satū ē cor plī huius et auribo grauiter au-
dierunt et oculos suos p̄resserūt: ne forte
videant oculis et auribo audiāt ꝙ corde in-
telligant. et puertāt se ꝙ sanem eos. Notuꝫ
g̃ sit vobis: qm̄ gētibo missū ē hoc salutare
dei. ꝙ ipi audient. Et cū hec dixisset: exier̄t
ab eo iudei multā hntes inter se questionē
Mansit aūt biennio toto in suo p̄ductu: et
suscipiebat oēs qui ingrediebātur ad eū:
p̄dicans regnū dei et docens que sunt de do-
mino ihu xp̄o: cum omni fiducia sine p̄hi-
bitione. Explicit liber Actuū apl̄oꝝ.

Incipit prologus in epl̄as Canonicas.

IN ita ē ordo apud
grecos qui integre sapiūt fidē-
q rectam sectantur epistolarū
septem. que Canonice nuncu-
pātur. sicut in latinis codicibo inuenir̄. vt
qꝛ petrus est primus in ordine apl̄oꝝ p̄me
sint etiā eius epl̄e in ordine ceterarū. Sed
sicut euāgelistas dubū ad veritatis lineā
correxim⁹ ita has prio ordini: deo nos iu-
uāte: reddidim⁹. Est em̄ una eaꝝ p̄ma Ja-
cobi. Due petri. tres Johānis. ꝙ Jude una.

Que si sic vt ab eis digeste sũt i ta q̃ ba interpretibꝫ fideliter in latinũ verterẽtur eloquiũ: nec ambiguitatem legẽtibꝫ facerent. nec ꝑmonẽ sese varietas impugnaret: illo p̃cipue loco vbi de vnitate trinitatis in prima iohis epl'a positũ legimus. in qua etiã ab infidelibꝫ trãslatoribꝫ multũ erratũ esse a fidei veritate ꝯpimus: triũ tm̃modo vocabula hoc ẽ aque. sanguinis ⁊ spũs in ip̃a sua edificatõe ponẽtibꝫ: et p̃ris verbiq̃ ac spũs testimoniũ omittẽtibꝫ. in q̃ maxime fides catholica roborat̃: ⁊ p̃ris et filij ⁊ spiritussãcti vna diuinitatis substãtia ꝯprobat̃. In ceteris v̄o epl'is quãtũ a nr̃a alioꝝ distet editio lectoris prudẽtie derelinq̃. Sꝫ tu v̄go xp̃i eustochiũ dũ a me ĩpẽsius scripture veritatẽ inq̃ris meã quodãmõ senectutẽ inuidoꝝ dentibꝫ corrodendã exponis qui me falsariũ corruptorẽq̃ sãctaꝝ ꝓnuntiant scripturarum. Sꝫ ego in tali ope nec emuloꝝ meoꝝ inuidentiã ꝑtimesco: nec sãcte scripture veritatẽ poscẽtibꝫ denegabo. Explicit prologus.

Incipit argumentũ in epl'am Canonicam beati Jacobi apostoli.

Jacobus apostol' sãctum instruit clerũ de cultura celestiũ preceptoꝝ ⁊ regula catholice obseruãtie: ⁊ de inuicte pacientie maiestate. et de reuelatõne plurimoꝝ. et de mendatio magistrorum. Finit Argumentum.

Incipit epl'a Canonica bt̃i Jacobi apl'i.

Jacobus dei ⁊ domini nr̃i ih̃u xp̃i seruus: duodecim tribꝫ que sunt in dispsione salutem. Omne gaudiuꝫ existimate fr̃es mei cũ in tẽptatõnes varias incideritis: sciẽtes q̃ ꝓbatio fidei vr̃e patiam opatur. Patĩa at̃ opus ꝑfectũ habeat: vt sitis ꝑfecti ⁊ integri in nullo deficientes. Siq̃s autẽ vr̃m indiget sapĩa: postulet a deo qui dat om̃ibꝫ affluẽter et nõ impropat: et dabit̃ ei. Postulet aũt in fide: nihil hesitans. Qui eĩ hesitat similis ẽ fluctui maris: qui a vento mouet̃ et circũfert̃. Non ergo estimet hõ ille q̃ accipiat aliq̃d a dño. Vir duplex animo inconstans est in omnibꝫ vijs suis. Glorietur aũt frater humilis in exaltatõne sua: diues autẽ in hũilitate sua: qm̃ sicut flos feni transibit. Exortus est em̃ sol cũ ardore et arefecit fenũ. et flos eius decidit: ⁊ decor vultus eius deperijt. Ita et diues in itineribꝫ suis marcescet. Beatus vir qui suffert tẽptatõnem: qm̃ cum probatus fuerit accipiet coronã vite: quã repromisit deus diligẽtibꝫ se. Nemo cũ temptat̃: dicat qm̃ a deo temptatur. Deus em̃ intemptator maloꝝ est. Ipse aũt neminem temptat Vnusquisq̃ v̄o temptat̃ a ꝯcupiscẽtia sua: abstractus et illectus. Deinde cõcupiscẽtia cum ꝯceperit parit peccatũ: peccatum v̄o cum ꝯsumatũ fuerit generat mortem. Nolite itaq̃ errare fr̃es mei dilectissimi. Omne datum optimum et omne donuꝫ perfectum desursum descẽdens a patre luminũ: apud quez non est trãsmutatio: nec vicissitudinis obũbratio. Voluntarie em̃ genuit nos verbo veritatis: vt simus initiũ aliq̃d creature eius. Scitis fratres mei dilectissimi. Sit aũt om̃is homo velox ad audiendum: tardus aũt ad loquendum. et tardus ad irã. Ira em̃ viri iusticiã dei nõ opatur. Propter q̃d abijtientes om̃em ĩmunditiaꝫ et habundantiam malitie. in mãsuetudine suscipite insitũ verbum. q̃d p̃t saluare aĩas vr̃as. Estote aũt factores verbi et nõ auditores tm̃ vallentes vosmetip̃os: qꝛ siq̃s auditor est verbi et factor hic cõparabit̃ viro ꝯsideranti vultum natiuitatis sue in speculo. Considerauit em̃ se et abijt: et statim oblitus est qualis fuerit. Qui aũt perspexerit in lege ꝑfecte libertatis et permanserit in ea nõ auditor obliuionis factus sed factor opis: hic beatus in facto suo erit. Siquis aũt putat se religiosum esse non refrenans linguã suã sꝫ seducens cor suũ huius vana est religio. Religio munda et ĩmaculata apud deum ⁊ p̃rem hec est: visitare pupillos et viduas in tribulatõne eoꝝ. ⁊ ĩmaculatum se custodire ab hoc seculo.

Capitulum .II.

Fratres mei. nolite in ꝑsonaruꝫ acceptõne hr̃e fidem dñi nr̃i ih̃u xp̃i glorie. Etem̃ si introierit in ꝯuentũ vr̃m vir: aureũ anulũ hñs in veste candida: introierit aũt ⁊ paup in sordido hĩtu: et intẽdatis in eũ qui indutus ẽ veste preclara ⁊ dixeritis tu sede hic. bene:

paupi autē dicatis tu sta illic. aut sedē sub scabello pedū meoꝝ: nonne iudicatis apd vosmetipos et facti estis iudices cogitatōnū iniquarū: Audite frēs dilectissimi. Nōne deus elegit paupes in hoc mūdo diuites in fidē ⁊ heredes regni: qd repromisit deus diligētibo se: Vos aūt exhonorastis paupez Nōne diuites p potentiā opprimūt vos. et ipi atrhūt vos ad iudicia: Nōne et ipi blasphemāt bonū nomē qd inuocatum ē super vos. Si tn legē pficitis regalē ſm scripturas diliges primū tuū sicut teipm: benefacitis. si aūt psonas accipitis: peccatū opamini. redarguti a lege quasi trāsgressores. Quicūq aūt totā legez fuauerit: offendat aūt in vno: factus ē oim reus. Qui eī dixit nō mechaberis: dixit et n occides. Qsi nō mechaberis. occides aūt: factus es trāsgressor legis. Sic loquimini ⁊ sic facite: sicut p legē libertatis incipiētes iudicari. Iudiciū em sine misericordia illi: q nō facit misericordiā. Superexaltat aūt misericordia iudicio. Quid pderit frēs mei si fidē dicat qs se hre: opa aūt n habeat: Nūqd poterit fides saluare eū: Si aūt fr ⁊ soror nudi sint et indigeāt victu qtidiano: dicat autē aliqs ex vob illis. ite in pace. calefaciamī ⁊ saturamī n dederitis aūt eis q necessaria sūt corpi qd pderit vobis: Sic et fides si non habeat opa: mortua ē in semetipa. Sz dicit aliqs tu fidē habes: et ego opa habeo. Ondē mihi fidē sine opibo: ⁊ ego ondaz tibi ex opibo fidem meā. Tu credis qm vnus ē deus: benefacis. Et demones credūt: et ptremiscūt Vis aūt scire o hō inanis: qm fides sine operibo otiosa est: Abrahā pr nr. nōne ex operibo iustificatus ē: offerēs ysaac filiū suum sup altare. Vides qm fides coopabaūt operibo illius: et ex opibo fides psumata ē: Et suppleta ē scriptura: dicēs. Credit Abrahā deo. et reputatū ē illi ad iusticiā: ⁊ amicus dei appellatus ē. Videtis qm ex opibo iustificaūt hō. et nō ex fide tm: Similiter et raab meretrix: nōne ex opibo iustificata ē suscipiēs nūcios. et alia via eijciens: Sicut em corpus sine spiritu mortuū est. ita fides sine opibus mortua est. Capi. III.

Nolite plures magistri fieri frēs mei: sciētes qm maius iudiciū sumitis. In multis em offendim? oēs. Siqs in vbo nō offendit: hic pfectus ē vir. Pōt etiam freno circūducere totū corpus. Ecce aūt eqs frena in ora mittim? ad psentiendū nob: ⁊ oīe corpus illoꝝ circūferimus. Et ecce naues cū magne sint et a vētis validis minenī: circūferunī aūt a modico gubnaculo vbi impetus dirigētis voluerit. Ita et lingua modicū quidē membrū ē. ⁊ magna exaltat. Ecce quātus ignis ymagnā siluā incēdit. Et līgua nra ignis ē: vniuersitas iniquitatis. Ligua pstituī in mēbris nris q maculat totum corpus. et inflāmat rotaz natiuitatis nre inflāmata a gehenna. Omīs em natura bestiaꝝ et volucꝝ et serpentiū etiā et ceterorꝝ domanī ⁊ domita sunt a natura hūana. linguā autez nullus hoim domare pt. Est em inquietum malū. et plena veneno mortifero. in ipa benedicimus deū et prem. et in ipa maledicimus hoies qui ad ymaginē et similitudinē dei facti sūt. Ex ipo ore pcedit bndictō ⁊ maledictio. Non oportet frēs mei hec ita fieri Nunqd fons de eodē foramīe emanat dulcē et amarā aquā: Nunqd pt frēs mei fic? vuas facere: aut vitis ficus: Sic neqꝝ salsa dulcē pt facere aquā. Quis sapiēs et disciplinatus inter vos: Ondat ex bona puersatione opatōem suā in māsuetudine sapie. Qsi zelū amaꝝ habetis. et ptentōnes sint in cordibo vris. nolite gloriari et mēdaces esse aduersus veritatē. Non ē em ista sapia desursū descendens a patre luminū sz terrena. aīalis. dyabolica. Vbi em zelus ⁊ ptentio: ibi incōstantia ⁊ oīe opus puū. Que aūt desursū ē sapia: pmū quidē pudica ē deinde pacifica. modesta. suadibil. bonis psentiens. plena misericordie ⁊ fructibo bonis: iudicās sine emulatōne. Fruct? aūt iusticie in pace seminaī: faciētibo pacē. Ca. IIII.

Vnde bella et lites in vobis. Nōne ex pcupiscētijs vris. que militāt in mēbris vris. Cōcupiscitis et nō habetis. occiditis et zelatis: et nō potestis adipisci. Litigatis et belligeratis et nō habetis ꝓter qd nō postulatis. Petitis et nō accipitis: eoq male petatis: vt in pcupiscētijs vestris insumatis. Adulteri: nescitis quia amicitia huius mundi inimica est deo. Quicūq g voluerit amicus esse seculi h?: inimic? dei pstituī. An putatis q inanit scriptura dicat: ad inuidiā pcupiscit spūs qui hītat in vobis. Maiorem autē

dat grām. Propter qd̄ dicit. Deꝰ supbis resistit: humilibꝫ aūt dat grām. Subditi ergo estote deo: resistite aūt dyabolo: et fugiet a vobis. Appropiate deo: ⁊ appropinq̄bit vob̄. Emundate manus peccatores: ⁊ purificate corda duplices animo. Miseri estote ⁊ lugete et plorate: risus vester ī luctū ꝯuertatur ⁊ gaudium in merorem. Humiliamini ī cōspectu domini: et exaltabit vos. Nolite detrahere alterutꝝ fr̄es mei. Qui detrahit fratri aut q̄ iudicat fratrē suū: detrahit legi et iudicat legem. Si aūt iudicas legem: nō es factor legis sed iudex. Unus ē em̄ legislator et iudex q̄ potest ꝑdere ⁊ liberare. Tu at̄ quis es qui iudicas ꝓximū tuū? Ecce nūc q̄ dicitis hodie aut crastino ibim⁹ in illā ciuitatē et faciem⁹ ibi q̄dem ānuꝫ et mercabimur et lucꝝ faciem⁹: q̄ ignoratis q̄d erit in crastino. Que est em̄ vita vr̄a. Vapor est ad modicū parens: et deinceps exterminabit̄ ꝓ eo vt dicatis: si dn̄s voluerit. et si vixerimus. faciemus hoc vel illud. Nūc aūt exultatis ī supbijs vr̄is. Oīs exultatio talis maligna ē. Scienti igitur bonū facere et non facienti: peccatum est illi.

Capitulum .V.

Agite nūc diuites. plorate vlulātes in miserijs vr̄is q̄ aduenient vobis. Diuiti vr̄e putrefacte sūt ⁊ vestimēta vr̄a a tineis ꝯmesta sūt. Aurū et argētū vr̄m eruginauit: ⁊ erugo eorū in testm̄ vobis erit: et manducabit carnes vr̄as sic̄ ignis. Thesaurizatis vobis iram in nouissimis diebus. Ecce merces opariorꝫ q̄ messuer̄t regiōes vr̄as q̄ fraudata ē a vob̄ clamat: ⁊ clamor eoꝝ in aures dn̄i sabaoth introiuit. Epulati estis sup terrā: ⁊ luxurijs enutristis corda vr̄a. In die occisionis addixistis et occidistis iustū: ⁊ nō restitit vobis Paciētes igitur estote fratres vsq̄ ad aduētū dn̄i. Ecce agricola expectat p̄ciosuꝫ fructum terre. pacient̄ ferēs donec accipiat tēporaneum ⁊ serotinum. Pacientes igit̄ estote et vos et ꝯfirmate corda vr̄a: qm̄ aduēt⁹ dn̄i appropinq̄bit. Nolite īgemiscere fr̄es in alterutrū: vt nō iudicemī. Ecce iudex añ ianuā assistit. Exēplum accipite fr̄es laboris et pacientie prophetas: q̄ locuti sūt in noīe dn̄i. Ecce beatificamus eos q̄ sustinuerunt. Sufferentiā iob audistis: et finem dn̄i vidistis: qm̄ misericors ē dn̄s ⁊ miserator. Ante om̄ia aūt fr̄es mei nolite iurare: neq̄ ꝑ celū neq̄ ꝑ terrā neq̄ aliud q̄dcunq̄ iuramētum Sit aūt sermo vester ē ē. nō nō: vt non sub iudicio decidatis. Tristat̄ aūt aliquis vr̄m oret equo animo et psallat. Infirmatur q̄s in vobis: inducat p̄sbiteros ecclesie ⁊ orent super eum vngentes eum oleo in noīe dn̄i. Et oratō fidei saluabit infirmū: ⁊ alleuabit eum dn̄s: etsi in peccatis sit dimittentur ei. Cōfitemini g̊ alterutꝝ pct̄a vestra: ⁊ orate ꝓinuicem vt saluemī. Multū em̄ valet depcatō iusti assidua. Helias at̄ homo erat similis nobis passibilis ⁊ oratōne orauit vt non plueret sup terrā: et nō pluit annos tres et menses sex. Et rursum orauit: ⁊ celum dedit pluuiā ⁊ terra dedit fructuꝫ suū. Fr̄es mei. si q̄s ex vob̄ errauerit a veritate ⁊ cōuerterit quis eū. scire debet: qm̄ q̄ cōuerti fecerit peccatorē ab errore vie sue saluabit aīaꝫ ei⁹ a morte: ⁊ operit multitudinem peccatorū. Finit epistola Canonica beati Jacobi.

Incipit argumentū in epistolam canonicam beati Petri apostoli primam.

Discipulos saluatoris inuicti toto orbe diffusos et peregrinos in hoc seculo monstrat. et preterite vite penitere suadet: et in nouā vitam ꝓficere tota cū solicitudine exhortatur sÿmon Petrus filius Johānis ꝓuintie galilee vico bethsaida frater Andree apostoli. Finit argumentum.

Incipit epistola Canonica beati Petri apostoli prima. Capitulum primum.

Petrus apostol⁹ ih̄u xp̄i. electis aduenis dispsiōis pōthi galatie Capadotie. asÿe et bithinie ꝟm prescientiam dei patris in sanctificationem spiritus in obedientiaꝫ et aspersionem sanguinis ih̄u xp̄i: grā vob̄ et pax multiplicetur. Benedictus deus ⁊ pr̄ domini nostri ih̄u xp̄i qui ꝟm misericordiā suam magnam regenerauit nos in spem viuam per resurrectōnem ih̄u xp̄i ex mortuis in hereditatem incorruptibilem et incontaminataꝫ et immarcessibilem conseruatam ī celis: in vobis qui in virtute dei custodimī per fidem in salutem paratam reuelari ī tēpore nouissimo. In q̄ exultabitis: modicum nūc si oportꝫ ꝯtristari in varijs tēptatōibꝫ:

+ depretatio Justi

vt ꝓbatō vr̃e fidei mlt̃o p̄tiosior sit auro qđ p ignē ꝓbat: inueniat̃ in laudē et gl̃az ⁊ ho norē ī reuelatōe ih̄u xp̄i: quē cū ñ videritis: diligitis. In quez nūc q̄ ñ vidētes creditis: credētes aūt exultabitis letic̄ia ienarrabili ⁊ gl̃ificata: reportātes finez fidei vr̃e salutez aīaꝝ vr̃aꝝ. De q̄ salutē exq̄sier̃t atz scrutati sūt ꝓphe q đ futura in nob̄ grā ꝓphaueř̄t: scrutātes ī qđ vel q̃le tp̄s significaret in eis spūs xp̄i. p̄nūcians eas que in xp̄o sūt passi ones ⁊ posteriores gl̃as: quib̄ reuelatuz est q⁊ nō sibimetip̄is: vobis aūt mīstrabant ea q̄ nūc nūciata sūt vob̄ p eos q̄ euangelizaueř̄t vobis spūsc̄to misso de celo: in quē desiderāt āgli ꝓspicē. Propt̃ qđ succīcti lūbos mētis vr̃e sobrij ⁊ ꝓfecti sperate in eaz q̄ offer̄t vob̄ grāz in reuelatōz ih̄u xp̄i: q̃si filij obedic̄tie nō ꝓfigurati p̄orib̄ ignorātie vr̃e desideriis sed ꝑm eū q̄ vocauit vos sc̄m: vt ⁊ ipi in oī ꝓuersatōe sc̄i sitis qm̄ scriptuz ē: sc̄i eritis qm̄ ego sc̄s sū. Et si p̄em inuocatis eum q̄ sine acceptōe ꝓsonaꝝ iudicat ꝑm vniuscuiusq̄ op⁹: in tīore īcolat⁹ vr̃i tpe. ꝓuersami: sci entes q⁊ nō corruptibilib̄ auro vel argento redēpti estis de vana vr̃a ꝓuersatōe p̄r̃ne ē- ditōnis: sz p̄cioso sāguie q̃si agni inmacula- ti xp̄i ih̄u ⁊ inꝓtaminati: p̄cogniti q̄dem añ mūdi ꝓstitutōz: manifestati aūt nouissimis tē- poribus ꝓpt̃ vos q đ p ipm fideles estis in deo: q̄ suscitauit eū a mortuis. ⁊ dedit ei gl̃az sem- piternā: vt fides vr̃a et spes essz ī deo. Aīas vr̃as castificātes in obedientia caritatis. in fr̃nitatis amoē: simplici corde īuicē diligite attēti⁹: renati nō ex semīe corruptibili sz in corruptibili p v̄bū dei viui ⁊ pmanētis īeter nū: q⁊ oīs caro vt fenū ⁊ omīs gl̃a ei⁹ tanq̄ flos feni. Exaruit fenū ⁊ flos ei⁹ decidit: ver bum aūt dn̄i manet ineternū. Hoc ē aūt v̄buz qđ euāgelizatū est ī vobis. ¶ Capitulū. II.

Deponētes igr̄ oēm mali- tiam ⁊ oēm dolū ⁊ simulatōes ⁊ in- uidias ⁊ omīs detractōs (sic mō geni- ti īfātes rōnabiles) ⁊ sine dolo lac ꝓcupisci- te vt ī eo crescatis in salutez: si tñ gustatis qm̄ dulcis ē dn̄s. Ad quez accedētes lapidē viuū ab hoīb̄ q̄dem reprobatū a deo aūt ele- ctū ⁊ honorificatū: et ipi tanq̄ lapides viui supedificamī dom⁹ spūales in sacerdotiū sā ctū: offerre spūales hostias acceptabiles deo p ih̄m xp̄m. Propter qđ ꝓtinet scriptura. Ec ce pono in sy̓on lapidē sūmū āgularē. ꝓba- tum. electū. p̄ciosū: ⁊ qui crediderit in eum nō ꝓfundet̃. Vobis igit̃ honor credētib̄: ñ credētib̄ aūt lapis quem reprobauer̄t edifi- cantes hic fact⁹ ē in caput āguli ⁊ lapis of- fensiōis et p̄t̃ scandali: his q̄ offendūt ver- bo nec credūt in quo positi sūt. Vos aūt ge- nus electuz regale sacerdotiū gens sc̄a p̄ls acquisitōnis: vt v̄rtutes ānuncietis eius qui de tenebris vos vocauit in āmirabile lumez suum. Qui aliq̄n nō p̄pl⁹ dei nunc aūt p̄plus dei: q̄ ñ ꝓsecuti miserīaz: nunc aūt miserīaz ꝓsecuti. Carissimi. obsecro vos tanq̄ aduenas ⁊ pegrinos abstinere vos a carnalib̄ đ siderijs q̄ militāt aduersus aīaz ꝓuersatōem vr̃az inter gētes hñtes bonaz: vt in eo q⁊ de- tractāt de vobis tāq̄ de malefactoribus: ex bo nis opib̄ vos ꝓsiderātes. glorificēt deū ī die visitatōis. Subiecti igit̃ estote oī humane creature p̄pt̃ deum. Sive regi q̃si p̄cellēti: si ue ducib̄ tāq̄ ab eo missis. ad vīdictaz male dictoꝝ: laudē vero bonoꝝ. Quia sic est volū tas dei: vt bn̄faciētes obmutescē faciatis ī- prudētiuz hoīm ignorātiaz. Quasi liberi: et nō q̃si velamē hñtes malic̄ie libertatem: sed sicut ꝑui đi. Oīs hōrate: fr̃nitatem diligite Deū timete: regē honorificate. Serui sub- diti estote in oī timoe dn̄is: nō tm̄ bonis et modestis sedetiā discolis. Hec ē em̄ grā. si p- pter dei ꝓsciētiaz sustinet q̄s tristitiā pacie̅s iniuste. Que em̄ est grā: si peccantes ⁊ cola- phizati suffertis. Sz si bn̄facientes pacien- ter sustinetis: hec est grā apud deuz. In hoc em̄ vocati estis: q⁊ et xp̄c passus ē p nobis. vobis relinq̄ns exemplu: vt seq̄mī vestigia ei⁹. Qui peccatū nō fecit: nec inuēt⁹ ē dolus in ore eius. Qui cū maledicer̄et nō maledi- cebat: cum pateret nō cōminabat̃. Trade- bat aūt iudicāti se iniuste. Qui peccata no- stra ipe ptulit in corpe suo sup lignum: vt peccatis mortui iustic̄ie viuamus: cuius li- uore sanati sumus. Eratis em̄ sicut oues er- rātes sz ꝓuersi estis nūc ad pastorem et epi- scopū aīaꝝ vr̃aꝝ. ¶ Capitulum .III.

Similit̃ et mlieres sub- dite sint viris suis. vt etsi q̄ ñ credt̃ v̄bo p mlieꝝ ꝓuersatōez sine v̄bo lu- crifiāt: ꝓsiderātes ī timore sanctam ꝓuersa- tōem vr̃am. Quaꝝ sit nō extrinsecus capil- latura aut circumdatio auri aut indumenti vestimētoꝝ cultus: sed q̄ absconditus ē cor dis hō in īcorruptibilitate quieti et modesti

spūs: q̄ est ī ꝓspectu dei locuples. Sic em̄ aliqñ et sanctæ mulieres sperātes ī deo ornabāt se subiectæ propr̄ijs viris: sicut sara obediebat Abrahæ dñm eū vocās: cui⁹ estis filie bñfaciētes. ⁊ nō ptimētes vllā ptu:batiōnem. Viri similiter cohabitātes ſm sciētiaz q̄si infirmiori vasculo muliebri impcientes honorē tanq̄ et cohēdibus gr̄e vitæ: vt nō impediant orationes vr̄e. In fide aūt oēs vn animes. in oratiōe estote cōpatientes. fr̄nitatis amatores. misericordes. modesti. hūiles. non reddētes malū p malo. nec maledictū p maledicto: sz ecōtrio bñdicētes: qr ī hoc vocati estis: vt bñdictiōnez hēditatē possideatis. Qui em̄ vult vitaz diligē: et dies videre bonos: coherceat linguā suaz a malo: et labia eius ne loq̄nt dolū. Declinet autē a malo et faciat bonū: inquirat pacē ⁊ sequat eaz: qr oc'li dñi sup iustos: ⁊ aures ei⁹ in p̄ces eor̄: vultus aūt dñi sup faciētes mala. Et q̄s est q̄ vobis noceat: si boni emulatores fueritis: Sz etsi q̄d patimī p̄ter iusticiā beati. Timorem aūt eor̄ ne timueritis: vt n̄ ꝓturbemī Dñm aūt xp̄m sanctificate ī cordibus vestris parati semp ad satisfactiōnez omni poscenti vos ratiōnez de ea q̄ in vobis est fide ⁊ spe: sz cū modestia et timore ꝓsciencia hñtes bonaz: vt ī eo q̄ detrahūt de vobis ꝓfūdant: q̄ calūniātur vr̄am bonā in xp̄o ꝙuersatiōnem. Melio⁹ est em̄ bñfaciētes (si voluntas dei velit pati) q̄m malefaciētes: qr et xp̄c semel p pc̄tis nr̄is mortuus est iust⁹ p iniustis: vt nos offerret deo. mortificatus q̄dē carne viuificatus aūt spū: in q̄ et his q̄ in carcere ꝓclusi erāt spūalit̄ veniēs p̄dicauit: q̄ incredituli fuerāt aliqñ expectabāt dei patiētia ī diebus Noe cuz fabricaret archa: ī q̄ pauci id est octo aīe salue facte sūt p aquā. Qđ ⁊ vos nūc simil̄ forme salvos facit baptisma: n̄ carnis ōpositō sordiū sed ꝓpaciētie bone int̄rogatiō in deū: p r̄surrectiōnē ihū xp̄i a mortuis q̄ est in dextera dei deglutiens mortē vt vite eterne hēdes effici remur: pfect⁹ in celū subiectis sibi angelis ⁊ p̄statibus et ūtutibus. Capitulum. IIII.

Xisto igr̄ passo in carne ⁊ vos eadez cogitatiōe armamī: qr q̄ pass⁹ est ī carne desit a pc̄tis: vt nō iā desideriis hoim sz volūtati dei qđ r̄liquū est in carne tūc viuat tp̄is. Sufficit em̄ p̄teritum tp̄s ad volūtatē gētiū ꝓsumandā qui ambulauer̄t ī luxurijs. ī ōsideriis. vinolētijs. commessatiōibus. potatiōibus. ebrietatibus: ⁊ illicitis ydolor̄ cultibus. In q̄ admirant n̄ ꝓcurrentibus vobis in eādez luxurie ꝓfusionē blasphemātes: qui reddēt rationem ei q̄ paratus est iudicare viuos ⁊ mortuos. Propt̄ hoc em̄ et mortuis euāgelizatū est: vt iudicent q̄dez ſm hoies ī carne: viuāt aūt ſm deū in spū. Omniū autē finis appropinq̄bit. Estote itaq̄ prudentes ⁊ vigilate ī orationibus: añ oia aūt mutuā ī vobismetipsis caritatē ꝓtinuaz hñtes: qr caritas operit multitudinē pc̄oꝝ. Hospitales inuicē: sine murmuratiōe. Unusq̄sq̄ sic accepit grāz. in alterutr̄ illā ādministrātes: sic boni dispēsatores mult̄iformis gr̄e dei. Si quis loquit̄: q̄si ſmones dei. Si q̄s ministrat: tanq̄ ex ūtute quā ādministrat de⁹: vt ī oīb⁹ honorificet de⁹ p ih̄m xp̄m cui est gl'a et iperiū in scl'a scl'oꝝ amē. Carissimi. nolite pegrinari ī feruore q̄ ad t̄ptatiōez vobis fit q̄si noui aliqđ vobis ꝓtingat: sz ꝓmunicātes xp̄i passionibus gaudete: vt ⁊ ī reuelatiōe gl'e ei⁹ gaudeatis exultantes. Si exprobramī in noīe xp̄i. beati eritis: qm̄ qđ est honoris gl'e ⁊ virtutis dei et q̄ est ei⁹ spūs sup vos requiescet. Nemo aūt vr̄m paciat̄ q̄si homicida aut fur aut maledicus: aut alienorum appetitor. Si autez vt xp̄ianus. nō erubescat: glorificet aūt deuz in isto noīe: qm̄ tps est vt incipiat iudiciū a domo dei. Si aūt p̄mū a nobis: qs finis eorū q̄ n̄ credūt dei euāgelio: Etsi iust⁹ q̄dez vix saluabit̄: impius ⁊ pc̄or ubi parebunt: Itaq̄ et hi qui paciūt ſm volūtatē dei: fideli creatori ꝓmittāt aīas suas in bñfactis. Capi. V.

Seniores q̄ qui in vobis sūt obsecro ꝓsenior ⁊ testis xp̄i passiōnū: ⁊ ei⁹q̄ ī futuro r̄uelāda est gl'e ꝓmūicator. Pascite q̄ ī vob est gregē dei: puidētes n̄ coactē sz spōtanee. ſm deū: neq̄ turpis lucri gr̄a. sz volūtarie: neq̄ vt dñantes in clero sz forma facti gregis ex aīo: vt cuz apparuerit p̄nceps pastor̄ pcipietis imarcessibilē gl'e coronam. Similit̄ adolescentes subditi estote senioribus. Oēs em̄ inuicē hūilitatē insinuate: qr dñs superbis r̄sistit: hūilibus aūt dat grām. Hūiliamī igit̄ sub potēti manu dei vt vos exaltet in tpe visitatiōnis: oēm solicitudinē vr̄am p̄icientes in eum: qm̄ ipa cura est de vobis. Sobrij estote et vigilate: qr aduersari⁹ vr̄ dy̆abolus tanq̄ leo rugiēs circuit. querens quem deuoret. Cui resistite fortes in fide: scientes eandez passiones ei q̄

in mdo est vre frnitati fieri. Deꝰ at oīs gre q̄ vocauit nos ī eternā suā glaz in xpo ihu modicū passos: ipse pficiet. cōfirmabit solidabitqz. Ipi gloria et īperiū in scla seculoꝝ amē. Per siluanū fidelez frem vobis (vt arbitror) breuiter scripsi: obsecrās et ꝯtestās hāc esse verā grāz dei in qua ⁊ statis. Salutat vos ecclesia que ē ī babilone coelecta: ⁊ marcꝰ filiꝰ meus. Salutate inuicē in osclo scto. Grā vob oībꝫ q̄ estis in xpo ihu amen. Explicit epla pma bti Petri apostoli.

Incipit argumentū in epistolā secūdam.

Simon Petrus per fidem huic mūdo sapiens mortuos esse declarat: eisdemqz pietatis quāta sit magnitudo luce ip̄clarius manifestat. Finit argumentum.

Incipit epistola secunda beati Petri apostoli.

Capitulum primum.

Simon Petrus seruus ⁊ apostolꝰ ihu xpi: his qui coeq̄lem nobiscum sortiti sūt fidem in iustitia dei nostri ⁊ saluatoris ihu xpi. grā vobis ⁊ pax adimpleat ī ꝯgnitōe dei ⁊ xpi ihu domī nri: quō omīa nobis diuine vtutis sue que ad vitaz et pietatez donata sūt p ꝯgnitōez eiꝰ qui vocauit nos ꝓpa gloria et vtute. p quez maxima ⁊ p̄ciosa nobis pmissa donauit: ut p hoc efficiamini diuine ꝯsortes nature. fugientes eiꝰ q̄ in mūdo ē ꝯcupiscētie corruptōnem. Vos autem curā omnem subīferentes ministrate in fide vra vtutē: in vtute aūt scienciam: in sciēcia aūt abstinentiā: in abstinentia aūt pacienciā: in paciēcia autē pietatez: in pietate at amorē frnitatis: in amore frnitatis caritatez. Hec em̄ si vobiscū assint ⁊ superēt: non vacuos nec sine fructu vos ꝯstituent ī dñi nostri ihu xpi cognitōne. Cui em̄ nō presto sūt hec: cecus est ⁊ manu tēptās: obliuioēz accipiēs purgatōnis veteꝝ suoꝝ delictoruz Quapropter fres magis satagite: vt per bona opa certam vestrā vocatōnem et electionez faciatis. Hec em̄ facientes non peccabitis aliquando. Sic em̄ habundanter mīstrabitur vobis introitus īeternuz regnum dñi nri ⁊ saluatoris ihu xpi. Propt qd incipiaz vos semp ꝯmonē de his: et q̄dē sciētes et cōfirmatos in pñti veritate. Iustum at arbitror. q̄diu sum in hoc tabnaculo suscitare vos in ꝯmonitōne: certꝰ q̄ velox ē depositio tabnaculi mei: szm qd et dñs nr ihs xpc significauit mihi. Dabo at operā et freqñter habē vos pꝰ obitū meū: vt hoꝝ oīm memoriaz faciatis. Nō em̄ indoctas fabulas secuti notaz fecimꝰ vobis dñi nri ihu xpi virtutem ⁊ p̄scientiaz: sz speculatores facti illius magnitudinis. Accipiens em̄ a deo pre honorē et gloriā voce delapsa ad eum huiuscemodi a magnifica gloria: h ē filiꝰ meꝰ dilectꝰ in q̄ mihi ꝯplacui: ipm audite. Et hanc vocē nos audiuimꝰ d celo allatā: cū essemꝰ cū ipo in mōte scto. Et habemꝰ firmiorem ꝓpheticū sermonē. cui bñfacitis attendentes quasi lucerne lucenti in caliginoso loco donec elucescat ⁊ lucifer oriat in cordibꝫ vestris: hoc primū intelligētes: q̄ oīs ꝓphetia ꝓpria interp̄tatōe non fit. Nō enim volūtate humana allata ē aliqñ ꝓphia: sz spūscto inspirati locuti sunt sancti dei homines.

Capitulum .II.

Erunt vero et pseudo ꝓphete ī ꝓplo sicut ⁊ in vobis erunt mgri mēdaces: q̄ introducēt sectas pditōnis: ⁊ eū q̄ emit eos deū negāt: supducētes sibi celerē pditōz. Et multi sequēt eoꝝ luxurias: p q̄s via vitatis blasphemabit: ⁊ in auaritia fictis vbis de vobis negociabūt Quibꝫ iuditiū iam olim nō cessat: ⁊ pditio eoꝝ nō dormitat. Si em̄ deꝰ angelis peccantibꝫ nō pepcit sed rudētibꝫ inferni detractos in tartaꝝ tradidit cruciādos ī iudiciuz reseruari: et originali mundo nō pepcit. sz octauū Noe iusticie p̄conem custodiuit diluuiū mdo impioꝝ inducēs: ⁊ ciuitas sodomoruz et gomorreoꝝ in cinerez redigens euersione dānauit exemplū eoꝝ q̄ īpie acturi sunt ponens: ⁊ iustū Loth oppressū a nephādoꝝ iniuria ac luxuriosa ꝯuersatōe eruit. Aspectu em̄ ⁊ auditu iustus erat: habitans apud eos q̄ de die in diem aiām iustaz īiq̄s opibꝫ cruciabant. Nouit deus pios de temptatōne eripere: iniquos vero in diem iudicij reseruare cruciandos. Magis autem eos q̄ post carnem in ꝯcupiscentia immunditie ambulant. dñatōnemqz ꝯtemnunt: audaces. sibi placentes: sectas nō metuūt ītroducē blasphemātes. Vbi āgeli fortitudīe ⁊ vtute cuz sint maioēs: nō portāt aduersū se execbile iudicium. Hi vo q̄ velut irrōnabilia pecora

naturaliter in captōnem ⁊ ī ꝑniciem in his q̄ ignorāt blasphemātes in corruptōne sua ꝑibunt ꝑcipiētes mercedez iniustitie voluptatē: existimātes diei delicias coinquinatōnis ⁊ macule. delicijs affluētes in conuiuijs suis luxuriantes vobiscum: oculos habētes plenos adulterij ⁊ incessabilis delicti. pellicientes aīas instabiles: cor exercitatū ī auaricia hn̄tes. maledictiōis filij dēliquētes rectā viaz errauer̄t secuti viā balaā ex bosor. q̄ mercedē īiq̄tatis amauit: correptōz v̄o habuit sue vesāie. Subiugale mutū aīal in homīs voce loquēs: ꝓhibuit prophete īsipientiam. Hi sunt fontes sine aqua ⁊ nebule turbinib⁹ exagitate: quib⁹ caligo tenebraꝝ reſuat̄. Supbia em̄ vanitatis loquētes. pellicientes in desiderijs carnis luxurie eos q̄ paululū effugiūt. q̄ in errore ꝯuersāt̄ libertatē illis ꝓmittentes cum ipsi ſui sint corruptōis. A quo em̄ quis supatus est: huius et seru⁹ ē. Si em̄ refugientes coinq̄nationes mōi in ꝯgnitōne dn̄i nr̄i et saluatoris ih̄u xp̄i. His rursus implicati supant̄: facta sūt eis posteriora deteriora prioribꝰ. Meli⁹ em̄ erat illis nō ꝯgnoscē viam iusticie q̄ p⁹ agnitōnē retrorsū ꝯuerti ab eo qd̄ illis traditū est sancto mandato. Contigit em̄ eis illud veri ꝓuerbij. Canis reuersus ad suū vomitū: et sus lota in volutabro luti.

Capitulum .III.

Hanc ecce vobis carissimi secūdam scribo epistolā in q̄bus vr̄am excito in ꝯmonitōez sinceraz mentē: vt memores sitis eoꝝ q̄ p̄dixi v̄borū a sanctis ꝓph̄is et apostoloꝝ vr̄oꝝ p̄ceptoꝝ dn̄i ⁊ saluatoris. Hoc p̄mū scientes: q̄ venient in nouissimis diebꝰ in deceptōe illusores iuxta ꝓprias ꝯcupiscētias ambulātes: dicētes. Ubi ē ꝓmissio aut aduent⁹ ei⁹? Ex q̄ em̄ p̄res dormier̄t: oīa sic ꝑseuerāt ab initō creature. Latet em̄ eos hoc volētes: q̄ celi erāt prius et terra de aq̄ et ꝑ aquā ꝯsistens dei v̄bo: ꝑ quez ille tūc mundus aqua īundatus perijt. Celi at̄ qui nūc sūt et terra eodē v̄bo repositi sūt igni reseruati in diem iudicij: ⁊ ꝑditōis impioꝝ hoīm. Unum v̄o hoc nō lateat vos carissimi: qꝛ vn⁹ dies apud dn̄m sicut mille āni: et mille anni sicut dies vnus. Non tradat dn̄s ꝓmissi sui (sicut q̄daz existimant) sz paciēt̄ agit ꝓpt̄ vos: nolēs aliquos ꝑire sz om̄s ad penitētiā reuerti. Adueniet autē dies dn̄i vt fur: in q̄ celi magno īpetu transient: elementa v̄o calore soluentur. terra aūt et q̄ in ipsa sūt oīa opa exurent̄. Cū hec igit̄ oīa dissoluēda sint. quales oportet vos esse in sāctis ꝯuersatōib⁹ et pietatib⁹ expectātes ⁊ properātes in aduentum diei dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i: per quē celi ardentes soluentur et elementa ignis ardore tabescent? Nouos v̄o celos et nouam terram et ꝓmissa ipsius expectamus: in q̄bus iusticia habitat. Propter qd̄ carissimi hoc expectantes. satagite immaculati et inuiolati ei inueniri in pace et domini nostri ih̄u xp̄i longanimitatē salutem arbitramini sicut et carissim⁹ frater noster Paulus ſm datam sibi sapientiam scripsit vobis: sicut et in omnibus epistolis loquens in eis de his: in quibus sunt quedā difficilia intellectu. que indocti et instabiles deprauant. sicut ⁊ ceteras scripturas. ad suam ipsorum perditōnez. Vos igitur fratres prescientes custodite vosmetipsos ne insipientium errore transducti excidatis a propria firmitate: crescite vero in gracia et in cognitione domini nostri et saluatoris ih̄u xp̄i. Ipsi gloria et nunc et in diem eternitatis amen. Finit epistola secūda bt̄i Petri.

Incipit argumentum in epistolam bt̄i Johannis apostoli primam.

Rationem verbi. et q̄ deus ipse sit caritas manifestat ⁊ susurrones fratrū nec dū scire nec pios fieri posse. eousq̄ dissertat vt esse comprobet homicidas: eo q̄ odium sit interfectōnis occasio. Finit argumētum beati Johannis.

Incipit epistola beati Johānis apostoli prima.

Capitulum primum.

Quod fuit ab initō. quod audiuimus. quod vidim⁹ oculis nostris quod perspeximus. et manus nostre cōtrectauerunt de verbo vite: et vita manifestata est: et vidim⁹ ⁊ testamur ⁊ anūciam⁹ vob̄ vitā et̄naz q̄ erat apd̄ p̄rem: et apparuit nob̄. Qd̄ vidim⁹ ⁊ audiuim⁹ ānūciam⁹ vob̄: vt ⁊ vos societatem habeatis nobiscum: et societas nostra sit cum p̄re et cū filio eius ih̄u xp̄o. Et hec scribimus vobis: vt gaudeatis et gaudium vestrum sit plenuz. Et hec est ānūciatio

quã audiuimus ab eo ⁊ anũciam⁹ vob: qm̃ de⁹ lux est: ⁊ tenebre i eo ñ sũt ulle. Si dixe rim⁹ qm̃ societatẽ hẽmus cũ eo ⁊ i tenebris ãbulam⁹: mẽtimur. ⁊ veritatẽ nõ facimus. Si aũt i luce ãbl̃am⁹ sic ⁊ ipe ẽ i luce societa tẽ hẽm⁹ adiuicẽ: et sãguis ihu filij eius mũ dat nos ab oi pcto. Si dixerim⁹ qm̃ pctm nõ habem⁹ ipinos seducim⁹: ⁊ veritas i no bis nõ est. Si pfitẽamur pcta nra: fidelis ẽ ⁊ iustus ut remittat nobis pcta nra: ⁊ emũ det nos ab oi iniqtate. Si dixerimus qm̃ nõ peccauim⁹: mendacẽ facim⁹ eu: ⁊ ũbu ei⁹ nõ est in nobis. Capitulum .II.

Filioli mei. hec scribo vobis ut nõ peccetis. Sz ⁊ siqs pec cauerit: aduocatũ habem⁹ apud pa trem ihm xpm iustũ. Et ipe est ppiciatõ pro pctis nris: nõ p nris aũt tm̃: sz etiã p toci⁹ mũdi. Et i hoc scim⁹ qm̃ pgnouim⁹ eũ si mã data ei⁹ obſuam⁹. Qui dic se nosse eũ ⁊ mã data ei⁹ nõ custodit: mẽdax ẽ. ⁊ i eo veritas nõ est. Qui aũt seruat ũbum ei⁹: vere in hoc caritas dei perfecta est. In hoc scimus qm̃ in ipso sumus: si in eo perfecti sumus. Qui dicit se in xpo manere: debet sicut ⁊ ille am bulauit. ⁊ ipse ambulare. Carissimi nõ man datum nouũ scribo vobis: sed mandatũ ve tus qõ habuistis ab initio. Mandatum vet⁹ est: ũbu qõ audistis. Iterꝝ mandatũ nouũ scribo vobis qõ veꝝ est ⁊ in ipo ⁊ in vobis: qr tenebre transierũt. ⁊ veꝝ lumẽ iam lucet. Qui dicit se in luce esse et frem suu odit: in tenebris est usqadhuc. Qui diligit fratrem suũ: in lumine manet. ⁊ scandalũ in eo nõ ẽ. Qui aũt odit frez suũ: in tenebris est et i te nebris ãbulat. et nescit q̃ eat: qr tenebre ob cecauerunt oculos ei⁹. Scribo vobis filioli: qm̃ remittũt vobis pcta vra pter nom̃ ei⁹ Scribo vobis pres: qm̃ cognouistis eu qui ab initõ est. Scribo vobis adolescentes: qm̃ vicistis malignu. Scribo vobis ifantes: qr cognouistis pem Scribo vobis iuuenes: qm̃ fortes estis ⁊ verbũ dei manet in vobis: et vicistis malignũ. Nolite diligẽ mũ: ne qꝝ ea q̃ in mũdo sũt. Si qs diligit mũdu: nõ est caritas pris in eo. Qm̃ omne qõ ẽ i mũdo cupiscentia carnis ẽ: et cupiscẽtia oculoꝝ ⁊ superbia vite q̃ nõ est ex pre: sz ex mũdo est. Et mũd⁹ trãsit ⁊ cupiscẽtia ei⁹. Qui aũ fa cit volũtatẽ dei: manet in eternu. Filioli mei: nouissima hora est. Et sic audistis qr antixpc

Nunc aut antichristi multi facti sunt

veit: nũc aũ antixpi multi facti sũt. Unde scim⁹ qr nouissima hora ẽ. Ex nobis prierũt: sz nõ erãt ex nobis. Nã si fuissent ex nobis: pman sissẽt utiqꝝ nobiscũ. Sz ut manifesti sint: qm̃ nõ sũt omes ex nobis. Sz vos unctionem ha betis a scto: ⁊ nostis oia. Non scripsi vobis q̃ si ignorãtibo veritatẽ: sed q̃si scientibo eam: ⁊ qm̃ oe mẽdaciũ ex veritate nõ ẽ. Quis est mẽdax: nisi is q̃ negat qm̃ ihs ẽ xpc: Hic est antixpc: q̃ negat pem et filiũ. Quis q̃ negat filiũ neç pem habz: q̃ pfitet filiũ: ⁊ pez hz Vos qõ audistis ab initõ. in vobis pmane at: qr si i vobis pmanserit qõ audistis ab ini tio: ⁊ vos in filio et pre manebitis. Et hec ẽ repromissio: quaz ipe pollicit⁹ ẽ nobis vitã eternaz. Hec scripsi vob de his q̃ seducũt vos Et vos unctiõz qua accepistis ab eo maneat in vobis. Et nõ necesse habetis ut aliqs do ceat vos: sz sic unctio ei⁹ docet vos de omib. Et verꝝ ẽ: ⁊ ñ est mẽdaciũ. Et sic docuit vos: manete in eo. Et nunc filioli manete in eo: ut cũ apparuerit: habeam⁹ fiduciaz. ⁊ nõ cõ fũdamur ab eo in aduẽtu ei⁹. Scitis qm̃ iu stus ẽ: scitote qm̃ et ois q̃ facit iustitiam: ex pio natus est. Capitulum .III.

Videte qualẽ caritatem dedit nob pr̃: ut filij dei noiemur et sim⁹. Propter hoc mũdus non nouit nos qr ñ nouit eũ. Carissimi nunc filij dei su m⁹: ⁊ nõdu apparuit qõ erim⁹. Scim⁹ qm̃ cũ apparuerit siles ei erim⁹: qm̃ videbimus eũ sicuti ẽ. Et q̃ hz banc spez in eo: sctificat se sicut et ille sanctus est. Omnis qui facit pctm: ⁊ iniqtatẽ facit. Et pctm ẽ iniquitas Et scitis qr ille apparuit ut pcta tolleret: et pctm in eo nõ ẽ. Quis q̃ in eo manet non pec cat. Et quis q̃ peccat nõ vidit eu: nec cogno uit eum. Filioli: nemo vos seducat. Qui fa cit iustitiã iust⁹ est. Sicut ⁊ ille iust⁹ ẽ. Qui facit peccatum ex dyabolo est: quoniam ab initõ dyabolus peccat. In hoc apparuit fili us dei: ut dissoluat opera dyaboli. Omnis qui natus est ex deo peccatum non facit: q̃ niam semen ipsius in eo manet: et non po test peccare: quoniam ex deo natus est. In hoc manifesti sunt filij dei et filij dyaboli. Omnis qui non est iustus non est ex do: ⁊ q̃ non diligit fratrem suum. Quoniam hec est ãnũciatio quam audistis ab initõ: ut diliga m⁹ alterutꝝ. Non sicut Cayn q̃ ex maligno erat: et occidit frem suũ. Et pter q̃d occidit

eũ: Qm̃ opa ei⁹ maligna erãt: ffris aũ eius iusta. Nolite mirari fratres si odit vos mũdus. Nos scimus qm̃ trãslati sum⁹ de morte ad vitam: qm̃ diligim⁹ ffres. Qui nõ diligit: manet in morte. Ois q̃ odit fratrẽ suuz homicida est. Et scitis qm̃ ois homicida nõ hẽ vitã eternã in se manẽtẽ. In hoc cognouimus caritatẽ dei: qm̃ ille aiaz suã p nobis posuit: ⁊ nos debem⁹ p ffribo aias ponẽ. qui habuerit sbaz hui⁹ mundi ⁊ videit frẽz suũ necesse habere et clauserit viscera sua ab eo: qõ caritas dei manet ĩ eo: ffilioli mei: nõ diligam⁹ verbo neq; lingua: ꝑ ope et veritate. In hoc cognoscim⁹ qm̃ ex veritate sum⁹ ⁊ ĩ ꝓspectu ei⁹ suadebim⁹ corda nra. Qm̃ si reph̃enderit nos cor nostr: maior ẽ de⁹ corde nro: ⁊ nouit oia. Carissimi si cor nr̃m non reph̃enderit nos fiduciam hem⁹ ad deũ: ⁊ q̃c quid petierim⁹ accipiem⁹ ab eo qm̃ mãdata ei⁹ custodim⁹: et ea q̃ sũt placita corã eo facim⁹. Et hoc ẽ mãdatuz ei⁹ vt credam⁹ in noĩe filij ei⁹ Jhu Xpi: ⁊ diligam⁹ alterutrũ sic dedit mãdatuz nob. Et q̃ fuat mandata ei⁹ in illo manet: et ipse in eo. Et in hoc scimus: quoniaz manet in nobis ĩ spiritu quẽ dedit nobis.

Capitulum. IIII.

Carissimi. nolite omni spũ credere: sed probate spũs si ex deo sint: quoniã mlti pseudo ꝓphete exierẽt in mũduz. In hoc cognoscit̃ spũs dei Ois spũs q̃ confitet Jhm xpm ĩ carne venisse ex deo est. Et ois spũs q̃ soluit Jhm ex deo nõ est: et h̃ est antixpc de q̃ audistis qm̃ venit: et nũc iaz in mũdo est. Vos ex deo estis: filioli ⁊ vicistis eũ: qm̃ maior est qui in vobis est: q̃ qui ĩ mũdo. Ipi de mũdo sunt ideo de mũdo loquũt̃: et mũd⁹ eos audit. Nos ex deo sum⁹. Qui nouit deũ audit nos qui nõ est ex deo: non audit nos. In hoc cognoscimus spm̃ veritatis et spiritum erroris. Carissimi diligam⁹ nos inuicem: qz caritas ex deo est. Et omnis q̃ diligit ex deo nat⁹ est et cognoscit deuz. Qui non diligit nõ hẽ caritatez ⁊ non nouit deũ: qm̃ deus caritas est. In hoc apparuit caritas dei ĩ nobis: qm̃ filium suuz vnigenitũ misit de⁹ in mundũ: vt viuam⁹ p euz. In hoc est caritas nõ q̃si dilexerim⁹ deum: sed qm̃ ipe ꝓior dilexit nos: et misit filiuz suuz ꝓpiciatõez p pctis nr̃is. Carissimi: si de⁹ dilexit nos: et nos debem⁹ alterutz diligere. Deuz nemo vidit vnq̃. Si diligam⁹ inuicẽ deus in nob manet: et caritas ei⁹ in nobis pfcta ẽ. In hoc cognoscim⁹ qm̃ in eo manem⁹ ⁊ ipe ĩ nob: qm̃ de spũsctõ suo dedit nobis. Et nos vidim⁹ et testificamur: qm̃ pr̃ misit filiuz suuz saluatorẽ mũdi Quisq̃s confessus fuerit qm̃ Jhs ẽ fili⁹ dei: de⁹ in eo manet et ipse i deo. Et nos cognouim⁹ et credidim⁹ caritati quã hẽ de⁹ ĩ nob Deus caritas est: ⁊ qui manet ĩ caritate in deo manet: ⁊ deus ĩ eo. In hoc pfcta ẽ caritas dei nobiscũ: vt fiduciã habeamus in die iudicij: qz sic ille est: ⁊ nos sum⁹ in hoc mũdo Timor non est ĩ caritate: sed pfcta caritas foras mittit timorẽ: qm̃ timor penã habet. Qui aũ timet non ẽ pfct⁹ in caritate. Nos q̃ diligam⁹ deũ qm̃ deus prior dilexit nos. Si q̃s dixerit qm̃ diligo deuz et frẽz suũ oderit mendax est. Qui eĩ nõ diligit frem suũ quẽ videt: deum quẽ non videt qõ pt̃ diligẽ! Et hoc mandatũ habem⁹ a deo: vt q̃ diligit deũ diligat et fratrẽ suum.

Capitulũ. V.

Omnis qui credit quoniam Jhs est xpc: ex deo natus est. et ois q̃ diligit euz q̃ genuit: diligit et euz qui natus est ex eo. In hoc cognoscim⁹ qm̃ diligim⁹ natos dei: cuz deũ diligam⁹: et mandata ei⁹ faciam⁹. hec est eĩ caritas dei vt mandata ei⁹ custodiam⁹: ⁊ mãdata eius grauia nõ sunt. Qm̃ omẽ qđ natũ est ex deo vincit mundũ: ⁊ hec ẽ victoria q̃ vicit mundum: fides nra. Quis est aũ q̃ vincit mũduz nisi q̃ credit qm̃ Jhs est fili⁹ dei. Hic ẽ q̃ venit p aquã ⁊ sãguinẽ Jhs xpc. Non ĩ aq̃ solum: ꝑ in aq̃ ⁊ sanguĩe. Et spũs est q̃ testificat: qm̃ xpc est veritas. Quoniaz tres sunt q̃ testimoniũ dãt in celo. pr̃. v̄bũ. ⁊ spũsct⁹: ⁊ hi tres vnũ sunt. Et tres sũt q̃ testimoniũ dant in t̃ra. spus. aq̃. ⁊ sãguis: et tres vnum sũt. Si testimoniuz hoim accipim⁹: testimoniũ dei mai⁹ est. Qm̃ hoc ẽ testimoniuz dei qđ mai⁹ est: qm̃ testificat⁹ est de filio suo. Qui credit in filiũ dei hẽ testimoniũ dei in se. Qui non credit filio mendacẽ facit eũ: qz nõ credit i testimoniũ qđ testificat⁹ ẽ deus de filio suo Et hoc est testimoniũ: qm̃ vitaz eternaz dedit nob de⁹: ⁊ hec vita in filio ei⁹ est. Qui hẽ filiũ hz vitã: q̃ non hẽ filiũ di: vitã non hẽ. Hec scribo vobis: vt sciatis qm̃ vitaz habetis eternam: q̃ creditis ĩ noĩe filij dei. Et hec ẽ fiducia quam hem⁹ ad deũ: qz q̃cũz petierĩ⁹ ꝑm volũtatẽ ei⁹ audit nos. ⁊ scim⁹ qz audit

nos: quicquid petierimus. Scim⁹: qm̄ habe
mus petitōnes quas postulam⁹ ab eo. Qui
scit fratrez suum peccare peccatum non ad
mortem: petat vt dabit̄ ei vita peccati non
ad mortem. Est pct̄m ad mortē: nō ꝓ illo di
co vt roget quis. Omīs iniquitas pct̄m est:
et est peccatuz ad mortē. Scim⁹ qꝛ oīs qui
natus est ex deo non peccat: sz generatō dei
ꝯseruat eum: ⁊ malign⁹ nō tanget eū. Sci-
mus qm̄ ex deo sum⁹: ⁊ mund⁹ totus in ma-
ligno positus est. Et scim⁹ qm̄ filius dei veīt
et dedit nobis sensū: vt cognoscamus veruz
deū: ⁊ sim⁹ in vero filio eius. Hic est ver⁹ de-
us: et vita eterna. Filioli: custodite vos a
simulacris. Finit epl̄a p̄ma. b. Johis apl̄i.

Incipit argumētū ī epl̄az eiusdez scd̄am.

Isqz adeo ad sāctam
feminā scribit vt eandem dnām
non dubitet litteris appellare:
eiusdemqz filijs testīoniū ꝙ am-
bulent in veritate perhibeatur. Finit argu-
mentum.

Incipit epistola. b Johānis apl̄i secunda.

Senior. electe domi
ne ⁊ natis ei⁹ quos
ego diligo ī veritate: ⁊ non
ego solus sed et oēs q̄ cog̊-
uerūt veritatem: ꝓpter ve-
ritatem q̄ ꝑmanet ī nobis et nobiscum erit
ineternum. Sit nobiscū grā. misericordia.
pax a deo patre: et a xp̄o ih̄u filio patris in
veritate et caritate. Gauisus sum valde qm̄
inueni d̄ filijs tuis ambulantes in veritate
sicut mandatū accepim⁹ a pr̄e. Et nūc ro-
go te dn̄a non tanq̄ mandatum nouū scri-
bens tibi: sed qd̄ habuimus ab initō vt dili-
gamus alterutꝝ. Et hec est caritas: vt am-
bulemus sz̄m mandata ei⁹. Hoc em̄ est mā-
datum: vt quēadmoduz audistis ab initio
in eo ambuletis: qm̄ multi seductores exi-
erunt ī mūdū qui nō cōfitent̄ Ih̄m xp̄m ve
nisse in carnez. Hic est seductor et antixp̄c.
Videte vosmetip̄os ne perdatis. que operati
estis: sed vt mercedem plenam accipiatis.
Sciētes ꝙ oīs qui recedit et non ꝑmanet in
doctrina xp̄i: deū non habz. Qui ꝑmanet in
doctrina: h̄ patrē et filiuz habet. Siq̄s ve-
nit ad vos et hāc doctrinā non affert: noli-
te recipe euz in domū: nec aue ei dixeritis.
Qui em̄ dicit illi aue: cōmuīcat opib̄ eius
malignis. Ecce p̄dixi vob̄: vt in die dn̄i nr̄i
Ih̄u xp̄i non ꝯfūdamini. Plura hn̄s vobis
scribē: nolui per cartā et attramētū. Spero
em̄ me futuruz apud vos: ⁊ os ad os loq̄: vt
gaudiū vestꝝ plenū sit. Salutant te filie so-
roris tue electe. Gracia tecum amen. Finit
epistola hec.

Incipit argum̄tū ī epl̄az eiusdē terciam.

Gaium pietatis causa
extollit atqz vt in ipsa pietate
maneat: exhortatur. diotrepem
impietatis ⁊ superbie causa ob-
iurgat. demetrio at̄ bonū testimoniū perhi
bet cū fr̄ib̄ vniuersis. Finit argumentū.

Incipit epl̄a. b. Johannis apl̄i tercia.

Senior Gaio caris-
simo. quem ego di-
ligo in veritate. Carissime d̄
omīb̄ oꝛōnē facio ꝓspere te
ingredi et valere: sicut pro-
spere agit aīa tua. Gauisus sum valde ve-
nientib̄ fratrib̄ ⁊ testimoniū ꝑhibētib̄ ve-
ritati tue: sīc tu in veritate ābulas. Maiorē
hoꝝ nō habeo grāz: q̄ vt audiam filios me-
os in veritate ambulātes. Carissime. fideli-
ter facis q̄cquid oparis in fr̄es: ⁊ hoc in pe-
grinos qui testimoniuz reddiderunt carita-
ti tue in cōspectu eccl̄ie: q̄s benefaciens de-
ducis digne deo. Pro nomine em̄ ei⁹ ꝓfecti
sūt: nihil accipientes a gentib̄. Nos g̊ debe-
mus suscipere huiusmodi: vt coopatores si-
mus veritatis. Scripsissem forsitan eccl̄ie:
sed is qui amat primatum gerere in eis dio-
trepes. non recipit nos. Propter hoc si ve-
nero: cōmoueā ei⁹ opa q̄ facit: verbis ma-
lignis garriēs in nos. Et q̄i nō ei ista suffi-
ciant: neqz ip̄e suscipit fr̄es: ⁊ eos qui susci-
piunt: ꝓhibet et de ecclesia eijcit. Carissime
noli imitari malū: sed qd̄ bonū est. Qui be-
nefacit: ex deo est. qui malefacit: non videt
deum. Demetrio testimonium redditur ab
omīb̄ ⁊ ab ip̄a veritate: sed et nos testimo-
nium perhibemus: ⁊ nosti qm̄ testimonium
nostꝝ verum est. Multa habui tibi scribē: sz
nolui ꝑ attramentū et calamum scribere ti-
bi. Spero autem ꝓtinus te videre: et os ad
os loquemur. Pax tibi. Salutant te ami-
ci. Saluta tu amicos nomīatim. Explicit
epl̄a tercia beati Johis apostoli.

Incipit argumentū ī epl̄az. b Jude apl̄i.

Iudas apl's. frēs de corruptoribꝫ vie veritatis ita īformat vt illicitū eē dissertet de subiugo semel erutos ꝟuitutis. denuo opam suam officijs nouare seruilibus. Finit argumentum.

Incipit epistola beati Jude apostoli.

Iudas ihu xpi seruus fr̄ autē iacobi his q̄ sūt ī d̄o pr̄e dilectis. et xp̄o ihu cōseruatis ⁊ vocatis. Misericordia vobis ⁊ pax ⁊ caritas adīpleat̄. Carissimi oēz solicitudiēm faciēs scribēdi vobis de cōi vr̄a salute necesse habui scribere vobis: dep̄cans supcertari semel tradite sc̄tis fidei. Subītroierūt em̄ q̄daz hoīes qui olim p̄scripti sunt in hoc iuditō impij: dm̄ nr̄i grāz trāsferētes in luxuriam ⁊ solū dn̄atorem ⁊ dn̄m nr̄m ihm xp̄m negantes. Conmonē aūt vos volo sciētes semel omīa: qm̄ ihs ꝓpl'm de terra egipti saluans scd̄o eos q̄ n̄ crediderūt: ꝑdidit. Angelos v̄o qui nō ꝟuauerūt suū prīcipatuz sz dereliq̄rūt suum domiciliū: ī iuditiū magni diei vinculis et̄nis sub caligine reseruauit. Sicut sodoma et gomorra et finitime ciuitates sil'i modo exfornicate ⁊ abeūtes p⁹ carnem alterā: facti sūt exēplū ignis et̄ni penā sustinentes. Sil'r et hi q̄ carnē q̄dem maculant: dn̄atōem aūt spernūt. maiestatez aūt blasphemant. Cū Michael archāgel⁹ cū diabolo disputans altercaret̄ de moysi corpe: non ē aus⁹ iuditiuz īferre blasphemie: sz dixit. Impet tibi de⁹. Hi autez q̄cūqꝫ q̄dez ig̊rant: blasphemāt. q̄cūqꝫ aūt naturalit̄ tāq̄ multa aīalia norunt ī his corrūpunt̄. Ve illis q̄ via Cayn abier̄t: ⁊ errore balaaz mercede effusi sūt: ⁊ in ꝯdictōne chore abierunt. Hi sunt ī epulis suis macule ꝯuiuātes: sine timore semetip̄os pascentes: nubes sine aq̄ q̄ a ventis circūferūt̄: arbores autumnales infructuose. bis mortue eradicate: fluct⁹ feri maris. despumantes suas ꝯfusiōes sydera errātia q̄bꝫ ꝓcella tenebraꝝ ꝯseruata est ineternum. Prophetauit aūt ⁊ de his septim⁹ ab Adam. enoch dicens. Ecce venit dn̄s in sc̄tis milibꝫ suis facē iudiciū ꝯt̄ oēs: ⁊ arguere om̄s impios de oībꝫ operibꝫ īpietatis eoꝝ: q̄bꝫ impie eger̄t: ⁊ de oībꝫ duris q̄ locuti sūt ꝯ deū pc̄tores impij: Hi st̄ murmuratores q̄relosi ꝟm desideria sua ambulantes: ⁊ os eoꝝ loq̄t̄ supbiaz: mirātes ꝑsonas questus causa. Vos autem carissimi memores estote v̄borū q̄ p̄dicta sunt ab apl'is dn̄i nr̄i ihu xp̄i: q̄ dicebant vobis qm̄ in nouissimis tp̄ibꝫ venient illusores ꝟm desideria sua ambulātes in impietatibꝫ. Hi sūt q̄ segregāt semetip̄os. aīales: spm̄ non hn̄tes. Vos autez carissimi supedificantes vobismetip̄os sanctissime nr̄e fidei: in spūsctō orantes. ipsos vos in dilectōne dei ꝟuate: expectātes misericordiā dn̄i nr̄i ihu xp̄i in vitā eternaz. Et hos quidem arguite iudicatos: illos v̄o saluate d̄ igne rapiētes. Alijs aut miseremini ī timore dei: odientes ⁊ eā q̄ carnalis ē maculataz tunicā. Si aūt q̄ potēs est vos ꝯseruare sine pc̄to. ⁊ ꝯstituere añ ꝯspectuz glorie sue inmaculatos in exultatōe: soli d̄o saluatori nr̄o. per ihm xp̄m dn̄m nr̄m gl'a magnificentia impiū ⁊ pt̄as añ oē seculū: ⁊ nunc ⁊ in oīa secl'a secl'oꝝ Amen. Finit epl'a Jude.

Incipit ꝓlogus bt̄i Johis ī Apocalipsim.

Iohānes apl's ⁊ euāgelista ī xp̄o elect⁹ in tāto amore dilectionis vberior habit⁹ ē vt ī cena sup̄ pectus ei⁹ recūberet et ad crucē astanti soli mr̄ez ꝓpriā ꝯmēdasset: vt quē nubere volentē ad amplexum virginitatis asciuerat: ipsi ad custodiendā v̄ginez t̄didisset. Hic itaqꝫ cuz ꝓpter v̄buz d̄i ⁊ testimoniuz ihu xp̄i in pathmos insulam sortiret̄ exilium: illic ab eodē Apocalipsis p̄ostēsa describit̄: vt sicut in principio canonis id ē libri geneseos incorruptibile principiū p̄notat̄: ita etiā incorruptibilis finis ꝑ v̄ginez in apocalipsi r̄dderet̄ dicentis. Ego suz alpha ⁊ o: initiuz ⁊ finis. Hic ē Johes q̄ sciens supuenisse sibi diez egressionis de corpore ꝯuocatis in epheso discipulis descēdit inde fossuz sepulture sue locuz oratōneqꝫ cōpleta reddidit spm̄ tam a dolore mortis factus extraneus: q̄ a corruptōne carnis noscitur alien⁹. Cui⁹ tn̄ scripture dispositō vel libri ordinatō iō ⁊ nobis ꝑ singl'a nō exponit̄: vt nescientibꝫ inq̄rendi desiderium colloceť: ⁊ querentibus laboris fructus. ⁊ deo magisterij doctrina seruet̄. Finit ꝓlogus.

Incipit liber Apocalipsis beati Johannis apostoli. Capitulum primum.

Apocalipſ ihu xpi quã dedit illi deus

palaz facere seruis suis que oportet fieri cito: ⁊ significauit mittens p angelũ suũ suo suo Johi q̃ testimoniuz phibuit verbo dei: ⁊ testimoniũ ihu xpi in bis q̃cũq; vidit Bñs q̃ legit ⁊ q̃ audit ꝺba ꝓphetie h⁹: et seruat ea q̃ i ea scripta sũt. Tps em̃ ꝓpe est. Johãnes septẽ ecclis q̃ sũt in asia. Grã vobis ⁊ pax ab eo q̃ est ⁊ q̃ erat ⁊ q̃ ventur⁹ est: ⁊ a septẽ spiritibꝰ qui i ꝓspectu throni ei⁹ sũt: ⁊ a ihu xpo qui ẽ testis fidelis ꝑmogenit⁹ mortuoꝝ et princeps regũ terre: q̃ dilexit nos et lauit nos a pctis nr̃is in sãguĩe suo et fecit nos regnuz ⁊ sacerdotes deo ⁊ patri suo: ipi gl'a ⁊ impiũ: i sc'la sc'oꝝ amen. Ecce venit cum nubibꝰ: ⁊ videbit eũ oĩs oculus: ⁊ q̃ eum pupugerũt. Et tũc plãgẽt se sup eũ omñs tribꝰ ter̃e: etiam amẽ. Ego sũ alpha ⁊ o: principium ⁊ finis. dicit dñs de⁹ q̃ est ⁊ q̃ erat ⁊ q̃ ventur⁹ est oipotens. Ego Johes fr̃ vr̃ et ꝓticeps in ẽbulatõe ⁊ r̃gno ⁊ paciẽtia in xpo ihu: fui i insula q̃ appellat̃ pathmos p̃ verbum dei ⁊ testioniũ ihu xpi. Fui i spũ i dñica die ⁊ audiui p⁹me vocem magnã tãq̃ tube dicentis. Qꝺ vides scribe in libꝛo: ⁊ mitte septẽ ecclĩs q̃ sunt i asia epheso ⁊ smirne et pgamo et thiatire et sardis et philadelphie ⁊ laodicie. Et ꝓuersus sũ: vt viderẽ vocẽ q̃ loq̃bat̃ mecum. Et ꝓuers⁹ vidi. vij. candelabra aurea: et in medio septẽ cãdelabroꝝ aureorũ sil'em filio hois vestitũ podere: ⁊ p̃cinctũ ad mamillas zona aurea. Caput autẽ ei⁹ et capilli erãt candidi tanq̃ lana alba: et tanq̃ nix. Et oculi ei⁹ tãq̃ flamma ignis: ⁊ pedes ei⁹ sil'es auricalco sic in camino ardenti Et vox illius tãq̃ vox aq̃ꝝ multaꝝ: et habebat i dextera sua stellas septem. Et ꝺ ore ei⁹ gladi⁹ vtraq; pte acut⁹ exibat: et facies ei⁹ sicut sol lucet i ꝺtute sua. Et cuz vidissẽ eum cecidi ad pedes ei⁹ tanq̃ mortu⁹. Et posuit dexterã suam sup me dicẽs. Noli timẽ. Ego sum prim⁹ ⁊ nouissim⁹ ⁊ viu⁹: ⁊ fui mortu⁹ ⁊ ecce sum viuẽs in secula seculoꝝ: ⁊ habeo claues mortis ⁊ inferni. Scribe g̃ q̃ vidisti ⁊ q̃ sũt: ⁊ q̃ oportet fieri p⁹ hec. Sacramentum septẽ stellaꝝ q̃s vidisti i dextera mea ⁊ septem cãdelabra aurea: septez stelle angeli sũt septez ecclesiaꝝ: ⁊ cãdelabra septẽ. septẽ ecclesie sunt. Capitulum .II.

Tãgelo epheſi eccleſie

scribe. Hec dicit q̃ tenet septem stellas in dextera sua: q̃ ambulat in medio septẽ cãdelabroꝝ aureoruz. Scio opera tua ⁊ laborez ⁊ patiam tuam: ⁊ qꝛ nõ potes sustinere malos. Et tẽptasti eos qui dicũt se aplos eẽ ⁊ non sũt: ⁊ iueniſti eos mendaces Et paciẽtiã habes: ⁊ sustinuisti p̃pt̃ nomen meũ et non defecisti. Sꝫ habeo aduersuz te pauca: qꝛ caritatẽ meã primaz reliq̃sti. Memor esto itaq; vnde exciderꝭ: et age pniam ⁊ prima opa fac. Sinautẽ: venio tibi ⁊ mouebo candelabrũ tuum de loco suo: nisi penitẽtiã egerꝭ. Sꝫ hoc habes quia odisti facta nicholaitaruz: q̃ et ego odi. Qui hꝫ aures audiat: quid spũs dicat ecclĩs Vincẽti dabo edere de ligno vite: qꝺ est in pdiso dei mei. Et angelo smirne ecclesie scribe. Hec dicit prim⁹ et nouissim⁹: qui fuit mortu⁹ et viuit. Scio ẽbulatõez tuã ⁊ pauptatẽ tuam: sꝫ diues es ⁊ blasphemaris ab bis qui se dicũt iudeos esse et nõ sũt: sꝫ sũt sy̓nagoga sathane. Nihil hoꝝ timeas que passur⁹ es. Ecce mittur⁹ est dy̓abol⁹ ex vobis in carcerẽ vt tẽptemi: ⁊ hẽbitis tribulatõem diebꝰ decem. Esto fidelis vsq; ad mortẽ: ⁊ dabo tibi coronam vite. Qui hꝫ aurez audiat: qꝺ spũs dicat ecclĩs. Qui vicerit: non ledetur a morte secunda. Et ágelo pgami ecclesie scribe. Hec dicit q̃ hꝫ rũpheam ex vtraq; parte acutaz. Scio vbi habitas vbi sedes est sathane: ⁊ tenes nomẽ meuz et nõ negasti fidẽ meam. Et in diebꝰ illis Antipbas testis me⁹ fidel'is meus occisus est apud vos vbi sathanas hĩtat. Sed habeo aduers⁹ te pauca: quia habes illic tenẽtes doctrinã balaam q̃ docebat balac mittere scandalum corã filĩs isr'ael edere ⁊ fornicari: ita habes et tu tenentes doctrinaz nicholaitaꝝ. Simil'r pniam age: si q̃ min⁹? Veniaz tibi cito ⁊ pugnabo cuz illis i gladio oris mei. Qui hꝫ aurem audiat: quid spũs dicat ecclesĩs. Vincẽti dabo mãna absconditum et dabo illi calculum candidum ⁊ in calculo nomen nouum scriptuz: quod nemo scit nisi q̃ accipit. Et angelo thiatire ecclesie scribe. Hec dicit filius dei: q̃ habz oculos tanq̃ flãmam ignis: ⁊ pedes eius similes auricalco.

Noui opa tua ⁊ fidē ⁊ caritatē tuaz ⁊ miſte
riū ⁊ patiam tuaz: ⁊ opa tua nouiſſia plura
poribꝫ. Hz habeo aduerſū te pauca qꝛ per-
mittis mlierē hiezabel q̄ ſe dicit ꝓphetā do
cere et ſeducē ſuos meos: fornicari et mā-
ducare de ydolotitis. Et dedi illi tēpus vt pe
nitētiaz ageret: ⁊ nō vult penitere a forni-
catōe ſua. Ecce ego mitto eaz ī lectū: ⁊ q̄ me
chant cū ea ī tribulatōne maxīa erūt: niſi pe
nitētiaz ab opibꝫ ſuis egerīt: ⁊ filios eiꝰ in-
terficiaz ī mortē: ⁊ ſciēt oēs eccl'ie qꝛ ego ſuz
ſcrutans renes ⁊ corda: ⁊ dabo vnicuiq̄ ve
ſtrū ſm opa ſua. Vobis autē dico ⁊ ceteris
qꝛ thiatire eſtis. q̄cūq̄ nō hñt doctrinā hāc
et q̄ nō cognouerūt altitudinē ſathane quē-
admodū dicūt: nō mittaz ſup vos alīd pō-
dus: tamē id qđ habetis tenete donec veniā
Et q̄ vicerit ⁊ cuſtodierit vſq̄ in finez opa
mea: dabo illi pōtatē ſup gētes ⁊ reget eas
ī virga ferrea ⁊ tāq̄ vas figuli cōfringent ſi
cut et ego accepi a pre meo. ⁊ dabo illi ſtel-
laz matutinaz. Qui hz aurem audiat: quid
ſpūs dicat eccleſijs. Capitulum .III.

Et angelo eccleſie ſardis

ſcribe. Hec dic qui hz ſeptē ſpūs dei
et ſeptez ſtellas. Scio opa tua: qꝛ
nomē habes q̄ viuas: et mortuus es. Eſto
vigilans ⁊ cōfirma cetera q̄ moritura erant.
Nō ei ī uenio opa tua plena coraz deo meo
In mēte q̄ habe q̄liter acceperis ⁊ audieris
et ſua: et pniam age. Si q̄ nō vigilaueris
veniā ad te tanq̄ fur: ⁊ neſcies q̄ hora veni
am ad te. Hz hēs pauca noīa ī ſardis q̄ nō
inq̄nauerūt veſtimēta ſua: ⁊ ambulabūt me-
cū ī albis qꝛ digni ſūt. Qui vicerit ſic veſtie.
tur veſtimētis albis: ⁊ nō delebo nomen eiꝰ
de libro vite: et cōfitebor nomē eiꝰ coraz pre
meo et coraz angel'eiꝰ. Qui hz aurē audiat
q̄d dicat ſpīrtus eccl'ijs. Et angelo philadel
phie eccl'ie ſcribe. Hec dicit ſcs et verꝰ qui
hz clauem dd: q̄ apit ⁊ nemo claudit: clau-
dit et nemo apit. Scio opera tua. Ecce dedi
coram te oſtiū aptū qđ nemo pt claudē: qꝛ
modicaz habes virtutē ⁊ ſuaſti verbū meū
⁊ nō negaſti nomez meū. Ecce dabo de ſyna
goga ſathane q̄ dicūt ſe iudeos eē ⁊ nō ſunt
ſz mētiūt. Ecce faciaz illos vt veniant et a-
dorēt ante pedes tuos: et ſcient qꝛ ego dilexi
te. Qm̄ ſuaſti verbū paciētie mee: ⁊ ego ſer
uabo te ab hora tēptatōis q̄ vētura eſt in or
bem vniuerſū tēptare hītātes ī terra. Ecce
venio cito. Tene qđ habes vt nēo accipiat

coronaz tuaz. Qui vicerit faciā illū colūnā
ī tēplo dei mei: et foras nō egredieť ampli⁹
Et ſcribaz ſup euz nomē dei mei et nomē ci-
uitatis dei mei noue hir'lm q̄ deſcendit de ce
lo a deo meo: ⁊ nomē meum nouuz. Qui hz
aurem audiat: q̄d ſpūs dicat eccl'ijs. Et an
gelo laodicie eccl'ie ſcribe. Hec dicit omē te
ſtis fidelis ⁊ ver⁹: q̄ eſt principiū creature dei
Scio opa tua: qꝛ neq̄ frigidus es neq̄ cali
dus. Vtinā frigid⁹ eēs aut calidus. Hz qꝛ te
pid⁹ es ⁊ nec frigid⁹ nec calidus. incipiaz te
euomē ex ore meo: qꝛ dicis q̄ diues ſū et lo
cupletat⁹ ⁊ nulli⁹ egeo: et neſcis qꝛ tu es mi
ſer. miſerabil'. et paup et cec⁹ ⁊ nudus. Sua
deo tibi emē a me aur̄ ignitū ꝓbatum vt lo
cuples fias. et veſtimētis alb̄ īduaris vt nō
appareat confuſio nuditatis tue. et collirio
munge oculos tuos vt videas. Ego q̄s amo
arguo et caſtigo. Emulaē q̄ et peītētiā age
Ecce ſto ad oſtium et pulſo. Si q̄s audierit
vocez meaz et apuerit mihi ianuaz īēbo ad
illū: et cenabo cū illo. et ipe mecū: q̄ vicerit
dabo ei ſedē mecū in throno meo: ſic et ego
vici et ſedi cuz pre meo ī throno eiꝰ: q̄ hz au
rē audiat: qđ ſpūs dicat eccl'ijs. Ca. IIII.

Poſt hec vidi. ⁊ ecce oſti

um aptū ī celo: et vox pria quā au-
diui tanq̄ tube loq̄ntis mecū dicēs
aſcēde huc: et oſtēdā tibi q̄ oportz fieri cito.
Statim hec fui ī ſpū. Et ecce ſedes poſita
erat ī celo: et ſup ſedē ſedēs. Et q̄ ſedebat ſi
milis erat aſpectui lapidis iaſpidis ⁊ ſardi
nis. et yris erat ī circuitu ſedis ſil'is viſioni
ſmaragdine. Et ī circuitu ſedis ſedilia vigī
tiq̄tuor. et ſup thronos vigintiq̄tuor ſenio-
res ſedētes circūamicti veſtimētis alb̄ et in
capitibꝫ eoꝝ corone auree. Et de throno p
cedūt fulgura et voces et tonitrua: et ſeptez
lāpades ardētes añ thronū q̄ ſūt ſeptez ſpi-
ritꝰ dei. Et ī ꝓſpectu ſedis tāq̄ mare vitreū
ſil'e criſtallo et ī medio ſedis et ī circuitu ſe
dis q̄tuor aīalia plena oculis añ et retro: et
aīal primuz ſimile leoni. et ſcōm ſil'e vitulo
⁊ terciū aīal bñs faciez q̄ſi hoīs: ⁊ q̄rtū aīal
ſimle aq̄le volāti. Et q̄tuor aīalia ſingula
eoꝝ hēbant alas ſenas: et ī circuitu et intus
plena ſunt oculis. Et requez nō hēbāt die ac
nocte dicentia. ſcs ſcs ſanctꝰ dñs deꝰ oipo-
tēs q̄ erat et q̄ ē ⁊ q̄ ventur⁹ ē. Et cū darent
illa aīalia gloriaz et honorē ⁊ benedictōnē
ſedenti ſup thronum viuēti in ſecula ſeculo
rum: pcidebant vigītiquatuor ſeniores añ

sedentẽ i throno ⁊ adorabãt viuentez i scla scloꝝ. et mittebãt coronas suas añ thronũ dicẽtes. Dign⁹es dñe de⁹ nr̃ accipe gl'am et honorẽ et ůtutẽ: qr tu creasti oia: et ꝓpt̃ volũtatẽ tuã erãt et creata sũt. Capitu. V.

ET vidi in dextera sedẽtis sup̃ thronũ libꝝ scriptuz int⁹ et foris: signatum sigill' septẽ. Et vidi angelũ fortẽ ⁊ pdicantẽ voce mag̃. Quis est dign⁹ apire libꝝ et solue signacula eius: Et nemo pterat neq; in celo neq; in terra neq; subt⁹ terrã apire libꝝ: neq; respicẽ illuz. Et ego flebaz multũ: qm̃ nemo dign⁹ inuent⁹ẽ apire libꝝ nec videre eũ. Et vn⁹ de seniorib⁹ dixit mihi. Ne fleueris. Ecce vicit leo de tribu iuda radix dd apire libꝝ et solue septem signacula ei⁹. Et vidi: et ecce i medio throni ⁊ q̃tuor aialiũ et i medio seniorꝝ agnũ stantez tãq̃ occisũ hñtẽ cornua septẽ ⁊ oculos septẽ: q sũt septẽ spũs dei missi in oẽm trã. Et venit: et accepit d dextera sedẽtis in throno libꝝ. Et cũ apuisset libꝝ. q̃tuor aialia et vigintiq̃tuor seniores ceciderũt coram agno habẽtes singli citharas et fialas aureas plenas odoramẽtoꝝ q̃ sũt oones sctoꝝ: et cãtabãt cãticũ nouũ dicẽtes. Dign⁹es dñe accipere libꝝ et apire signacla ei⁹: qm̃ occis⁹es et redemisti nos deo in sãguĩe tuo ex oi tribu et lingua et ꝓlo ⁊ natõe: et fecisti nos deo nr̃o regnũ et sacerdotes ⁊ regnabim⁹ sup̃ terrã. Et vidi: et audiui vocez ãgeloꝝ multoꝝ in circuitu throni et aialiuz et seniorꝝ: et erat numer⁹ eoꝝ milia miliũ dicẽtium voce magna. Dign⁹ẽ agn⁹ q occis⁹ẽ accipe ůtutez et diuitatẽ ⁊ sapiaz: et fortitudinẽ ⁊ honorẽ ⁊ gl'am et bñdictõez. Et oẽm creaturã q̃ in celo ẽ et sup̃ trã et sub trã. et q̃ sũt i mari ⁊ q̃ i eo: oẽs audiui dicẽtes sedẽti i throno et agno. Bñdictõ ⁊ honor et gl'ia et pt̃as i scla sclorꝝ. Et q̃tuor aialia dicebant amẽ. Et vigintiq̃tuor seniores ceciderũt i facies suas: et adorauerũt viuentẽ in scla sclorꝝ. Ca. VI.

ET vidi q ap̃euisset agn⁹ vnũ de septẽ sigillis: et audiui vnuz de q̃tuor aialib⁹ dicẽs: tanq̃ vocem tonitrui. veni et vide. Et vidi: et ecce equus albus. et q sedebat sup illũ hẽbat arcũ. ⁊ data ẽ ei corona: et exiuit vincens vt vincẽt. Et cũ apuisset sigillũ scd̃m: audiui secũduz aial: dicẽs. Veni ⁊ vide. Et exiuit ali⁹ equus ruf⁹: et q sedebat sup illũ datũ ẽ ei vt sumeret pacẽ de tra. et vt inuicẽ se interficiant. et dat⁹ẽ ei gladi⁹ magn⁹. Et cũ apuisset sigillũ tercium: audiui tertiũ aial: dicens. Veni ⁊ vide. Et ecce equ⁹ niger: ⁊ q sedebat sup illũ habebat staterã in manu sua. Et audiui tãq̃ vocem de medio q̃tuor aialiũ dicentium. Bilibris tritici denario vno: ⁊ tres bilibres ordei denario vno: et vinũ et oleum ne leseris. Et cum apuisset sigillum q̃tum audiui vocem q̃ti aialis dicentis. Veni et vide. Et ecce equ⁹ pallid⁹: ⁊ q sedebat sup eũ nomen illi mors: et infern⁹ seqbat eũ. Et data ẽ illi pt̃as sup q̃tuor ptes terre: interficere gladio. fame et morte ⁊ bestijs trre. Et cũ apuisset sigillum quintũ: vidi subt⁹ altare aiaz interfectoꝝ ꝓpter vbũ dei: et ꝓpter testimoniũ qd̃ habebant. Et clamabant noce mag̃ dicentes. Vsqquo dñe sanct⁹ et ver⁹ nõ iudicas et nõ vindicas sãguinẽ nr̃m de his qui habitãt in tra? Et datę sũt illis single stole albe: et dictum ẽ illis vt requiescerẽt adhuc tps modicũ: donec cõpleant̃ conserui eoruz et frres eoꝝ q interficiẽdi sũt sic ⁊ illi. Et vidi cũ apuisset sigillũ sextum: ⁊ ecce terremot⁹ magn⁹ fct̃s ẽ. Et sol fct̃s ẽ niger tãq̃ saccus cilicin⁹: et luna tota facta est sicut sãguis: et stelle de celo ceciderũt sup̃ trã sicut ficus emittit grossos suos cum a vento magno mouet̃. Et celũ recessit sicut liber involut⁹ et oĩs mõs et ĩsule de locis suis motę sũt. Et reges trre et pncipes et tribuni et diuitẽs et fortes et oĩs ꝑuus ⁊ liber abscõderũt se i speluncis et in petris montiũ: et dicũt mõtib⁹ et petris cadite sup̃ nos. ⁊ abscõdite nos a facie sedentis sup̃ thronũ et ab ira agni: qm̃ venit dies magnus ire ipsoꝝ. Et quis poterit stare? Capitulum .VII.

POst hec vidi quatuor ãgelos stantes sup̃ q̃tuor ãgulos terre: tenentes q̃tuor vent⁹ terre ne flarent sup̃ trã: neq; sup̃ mare neq; i vllã arborẽ. Et vidi altez angelũ ascendentẽ ab ortu solis hñtez signũ dei viui: ⁊ clamauit voce mag̃. q̃tuor ãgelis qb⁹ datũ ẽ nocẽ trre ⁊ mari: dicens. Nolite nocẽ trre et mari neq; arboribus: quoadusq; signem⁹ ꝑuos dei nr̃i in frontib⁹ eoꝝ. Et audiui nũerũ signatoꝝ: cẽtumq̃dragintaq̃tuor milia signati ex omni tribu filioruz israhel. Ex tribu iuda duodecim milia signati. Ex tribu ruben: duodecim

milia sig̃ti. Ex tribu Gad: duodecim milia signati. Ex tribu Aser. xij. milia sig̃ti. Ex tribu Neptalim. xij. milia signati. Ex tribu Manasse. xij. milia sig̃ti. Ex tribu Symeō xij. mi. signati. Ex tribu Leui. xij. mi. signa. Ex tribu Isachar. xij. mi. sig. Ex tribu Zabulon. xij. mi. sig̃. Ex tribu Joseph. xij. mi. sig̃ti. Ex. tribu Bēiamin. xij. mili. sig. Post hec vidi turbā magnā quā dinūerare neō poterat ex oib⁹ gentib⁹ et tribub⁹ et ꝑplis et linguis: stātes añ thronū et ī ꝓspectu agni amicti stolis albis: et palme ī maīb⁹ eorū. Et clamabant voce magna dicētes. Salus deo nr̄o: q̄ sedet sup̄ thronū et agno. Et oēs angeli stabant ī circuitu throni ⁊ senior̄ et q̄tuor aialiū: et ceciderūt in ꝓspectu throni in facies suas et adorauerut deum dicētes amen. Benedictō et claritas et sapia et grār̄ actio: honor ⁊ virtus ⁊ fortitudo deo nr̄o: ī secla sclor̄ amē. Et rñdit vn⁹ de senioribus: et dixit michi. Hi q̄ amicti sūt stolis albis q̄ sūt et vñ venerunt. Et dixi illi. Dñe mi tu scis. Et dixit mihi. Hi sūt q̄ venerunt de tribulatōne magna: et lauerūt stolas suas: et dealbauer̄t eas ī sanguīe agni. Ideo sūt ātē thronū dei: et ꝑuient ei die ac nocte ī tēplo ei⁹: et q̄ sedet in throno hītat sup̄ illos. Non esurient neq̄ sicient amplī⁹: neq̄ cadet sup̄ illos sol neq̄ vllus estus: qm̄ agn⁹ q̄ in medio throni est reget illos: ⁊ deducet illos ad vitē fontes aq̄r̄: et absterget de⁹ omnē lacrimam ab oculis eor̄. Capitulū. VIII.

Et cū aperuisset sigillum septimū: factū est silētiū in celo q̄si media hora. Et vidi septē angelos stātes ī ꝓspectu dei: et datē sūt illis septem tube. Et alius angel⁹ venit ⁊ stetit ātē altare habēs thuribulū aureū: et data sūt illi incēsa multa: vt daret de oronib⁹ sctor̄ oim sup̄ altare aureū qđ est añ thronū dei. Et ascendit fum⁹ incēsor̄ de oronib⁹ sctor̄ de manu angeli: coram deo. Et accepit angel⁹ thuribulū aureū. ⁊ impleuit illđ de igne altaris et misit in terrā: et facta sūt tonitrua et voces et fulgura ⁊ terremot⁹ magn⁹: ⁊ septē angeli q̄ hēbant septē tubas ꝑparauer̄t se vt tuba canerēt. Et prim⁹ angel⁹ tuba cecinit. ⁊ fcta ē grando ⁊ ignis. mixta ī sanguīe: ⁊ missum ē ī terrā. Et tercia ꝑs terre cōbusta ē: ⁊ tercia ꝑs arbor̄ ꝓcremata est: et oīe fenū viride combustū ē. Et scd̄s angel⁹ tuba

cecinit: ⁊ tanq̄ mōs magn⁹ igne ardēs missus ē ī mare. Et facta ē tercia ꝑs maris sanguis: ⁊ mortua ē tercia ꝑs creature eorū q̄ hēbant aīas ī mari: ⁊ tercia ꝑs nauiū interiit. Et terci⁹ angel⁹ tuba cecinit: et cecidit de celo stella mag̃ ardēs tanq̄ facula. Et cecidit ī terciaz ptē fluminū ⁊ ī fōtes aq̄r̄: et nomē stelle dr̄ absinthiū. et facta est tercia ꝑs aq̄r̄ i absinthiū: ⁊ mlti hoīm mortui sūt de aq̄s q⁹ amare factē sūt. Et q̄rt⁹ angel⁹ cecinit: ⁊ ꝑcussa est tercia ꝑs solis ⁊ tercia ꝑs lune et tercia ꝑs stellar̄. ita vt obscurarēt tercia ꝑs eor̄ū: et diei non lucēt ꝑs tercia ⁊ nocti silr̄. Et vidi: ⁊ audiui vocē vnius aq̄le volantis ꝑ mediū celi: dicētis. Ve ve ve habitātib⁹ ī terra de ceteris vocib⁹ triū angelor̄: qui erāt tuba canituri. Capi. IX.

Et quintus āgelus tuba cecinit: ⁊ vidi stellā de celo cecidisse in terram: et data ē ei clauis putei abissi. et aperuit putēū abissi: ⁊ ascendit fumus putei sic fum⁹ fornacis magne: et obscuratus ē sol et aer de fumo putei. Et de fumo putei exierūt locuste ī terrā: ⁊ data ē illis pōtas sic hñt pōtatez scorpiones terre. Et ꝑceptū est illis ne lederēt fenū terre neq̄ omne viride neq̄ oēz arborez terre: nisi tm̄ hoies q̄ nō hñt signū dei ī frōtib⁹ suis. et dictū est eis ne occiderēt eos: sz vt cruciarent mēsib⁹ q̄nq̄z. et cruciat⁹ eor̄ vt cruciat⁹ scorpij: cū ꝑcutit hoiez. Et ī diebus illis q̄rēt hoies mortez ⁊ nō inuenient eaz: ⁊ desiderabūt mori: et fugiet mors ab eis. Et silitudines locustarū siles eq̄s paratis ad ꝓliū: ⁊ sr̄ capita eor̄ tanq̄ corone siles auro: ⁊ facies eor̄ tanq̄ facies hoīm. Et hēbant capillos sicut capillos mulier̄: et dentes earū sic dentes leonū erāt. et hēbāt loricas sic loricas ferreas: ⁊ vox alarū illor̄ sic vox curruū eq̄r̄ multor̄ currentiū ī bellū. Et hēbant caudas siles scorpionū: et aculei erāt ī caudis eor̄: et pōtas eor̄ nocē hoīb⁹ mensib⁹ q̄nq̄z. Et hēbant sr̄ se regē angelū abissi cui nomē hebraice abaddō grece aī apollion ⁊ ltīe hñs nomen terminās. Ve vnū abiit ⁊ ecce veniūt adhuc duo ve p⁹ hec. Et sext⁹ angel⁹ tuba cecinit: ⁊ audiui vocē vnam ex q̄tuor cornib⁹ altaris aurei qđ ē añ oculos dei: dicentē sexto angelo q̄ habebat tubaz. Solue quatuor angelos q̄ alligati sunt in flumine magno eufratēn. Et soluti sunt q̄tuor angeli q̄ parati erāt ī

horā et dies ⁊ mēsem et annū: vt occiderent tertiā ptēz hoim. Et nūerus eqstris exercitus. vigies milies dena milia: et audiui numerū eorū: et ita vidi equos ī visiōe. Et qui sedebant sup eos habebant loricas igneas ⁊ iacinctinas et sulphureas: ⁊ capita equorū erāt tanq̄ capita leonū: et de ore eor ꝓcedit ignis et fumus ⁊ sulphur. Et ab eis tribus plagis occisa est tercia pars hominum: de igne et de fumo et sulphure que ꝓcedebant ex ore ipor. Potas em̄ equor ī ore eor ē: et in caudis eor. Naz caude eor siles serpētibus hñtes capita: et in his nocēt. Et ceteri hoies q̄ nō st occisi ī his plagis neq̄ pniaz egerūt de opib manuū suar vt ñ adorarēt demonia ⁊ simulacra aurea ⁊ argētea ⁊ erea et lapidea ⁊ lignea q̄ neq̄ videre pñt neq̄ audire neq̄ ābulare: ⁊ nō egerūt pniaz ab homicidijs suis neq̄ ab veneficijs suis neq̄ a fornicatiōne sua: neq̄ a furtis suis. ¶ Capi. X.

ET vidi aliuz angelū fortē descendētez de celo amictuz nube: ⁊ yris ī capite ei⁹. Et facies ei⁹ erat vt sol: et pedes eius tanq̄ colūna ignis Et habebat in manu sua libellū aptū: ⁊ posuit pedē suuz dextr sup mare. sinistr autē sup terraz: ⁊ clamauit voce magna quēadmodū cuz leo rugit. Et cū clamasset: locuta sunt septez tonitrua voces suas. Et cuz locuta fuissent septez tonitrua voces suas: et ego scripturus eraz. Et audiui vocē de celo dicentē mihi. Signa q̄ locuta sunt septē tonitrua: ⁊ noli ea scribere. Et angelus quez vidi stantem sup mare ⁊ sup terraz leuauit manū suā ad celū et iurauit p viuentē in secula scl'or qui creauit celū ⁊ ea q̄ ī eo sūt et terraz ⁊ ea q̄ ī ea sūt et mare ⁊ ea q̄ ī eo sunt qr tps nō erit amplius: sed ī diebus vocis septimi angeli cū cepit tuba canere: cōsumabitur misteriū dei sicut euangelizauit p seruos suos ꝓphetas. Et audiui vocem de celo itez loquētem mecū ⁊ dicētē. Vade: et accipe librū apertū de manu angeli stantis sup mare ⁊ sup terrā. Et abij ad āgelū dicens ei vt daret mihi librū: et dixit mihi. Accipe liburz ⁊ deuora illū: et faciet amaricari ventrē tuū: sz ī ore tuo erit dulce tanq̄ mel. Et accepi libr de manu āgeli ⁊ deuoraui illū: ⁊ erat in ore meo tāq̄ mel dulce. Et cuz deuorassez eū: amaricat⁹ est vēter me⁹. Et dixit mihi. Oportet te itez ꝓphare gētib et ꝓplis et linguis et regib multis. Capitu. XI.

ET dat⁹ est mihi calam⁹ silis ōge: ⁊ dictū est mihi. Surge: ⁊ metire tēplū dei et altare: ⁊ adorantes in eo. Atriū vo qđ ē foris tēplū eijce foras et ne metiaris illud: qm̄ datū est gētib Et ciuitatē sctam calcabūt mēsib q̄dragintaduob. Et dabo duob testib meis: ⁊ prophetabūt dieb milleducentisseptagīta amicti saccis. Hi st due olive ⁊ duo candelabra in ꝓspectu dñi terre stātes. Etsi qs voluerit eos nocere: ignis exiet de ore eor et devorabit inimicos eor: etsi qs voluerit eos ledere sic oportet eū occidi. Hi hñt ptatez claudendi celū ne pluat diebus ꝓphetie illor: et ptatem hñt sup aq̄s vertendi eas ī sanguinez: et percutere terraz oī plaga qcies cūq̄ voluerit. Et cū finierint testimoniū suū bestia q̄ ascēdit de abisso faciet aduers⁹ eos bellū: ⁊ vincet illos ⁊ occidet eos. Et corpa eor iacebunt ī platheis ciuitatis magne q̄ vocat spualiter sodoma ⁊ egipt⁹: vbi ⁊ dñs eor crucifix⁹ est. Et videbunt de tribub ⁊ de ꝓplis ⁊ linguis ⁊ gētib corpa eor per tres dies ⁊ dimidium: et corpa eor nō sinēt poni ī monumētis. ⁊ inhītātes terrā gaudebt sr illos ⁊ iocūdabunt: ⁊ munera mittēt inicē: qm̄ hi duo ꝓphe cruciauerūt eos q̄ inhītabant sr terrā. Et p⁹ dies tres et dimidiū spūs vite a deo intrbit ī eos Et stetrūt sup pedes suos: et timor magnus cecidit sup eos q̄ viderūt eos. et audierūt vocē magnā de celo dicentem eis. Ascēdite huc. Et ascenderūt ī celū ī nube: ⁊ viderūt illos inimici eor. Et ī illa hora fct ē tremot⁹ magn⁹: ⁊ decia ps ciuitatis ceciditet. Et occisi st ī tremotu noia hoim septez milia: et reliqui in timorē st missi: ⁊ dederūt gl'az deo celi. Vle scōm abijt: et ecce ve terciū venit citō. et septim⁹ angel⁹ tuba cecinit et facte st voces magne ī celo dicentes. Factū ē regnū hui⁹ mōi dñi nr̄i et xpi ei⁹: ⁊ regnabt ī scla scl'orū amē. Et vigintiq̄tuor seniores q̄ ī cōspectu dei sedent ī sedib suis. ceciderūt in facies suas: et adorauerūt deū dicētes. Grās agim⁹ tibi dñe de⁹ nr̄ omīpotes q̄ es et q̄ eras et q̄ venturus es: qr accepisti virtutē tuā magnā et regnasti. Et iratе st gentes: et aduenit ira tua. ⁊ tps mortuor iudicari. ⁊ reddē mercedem famulis tuis ꝓphis et sctis et timētibus nomē tuuz pusillis et magnis: ⁊ exterminare eos qui corrupert terram. ¶ Capi. XII.

Et apertū est templū dei
in celo: et visa est archa testamenti
ei⁹ in tēplo ei⁹. Et facta sunt fulgura
⁊ voces: ⁊ ⁊remot⁹ ⁊ grando mag̃. Et signū
magnū apparuit ī celo. Mulier amicta sole:
⁊ luna sub pedibus ei⁹: ⁊ ī capite ei⁹ corona
stellaꝝ duodecim. Et in utero hñs et clama
bat ptuziēs: ⁊ cruciaf̃ ut pariat. Et visū est
aliud signuz in celo. Et ecce draco magnus
rufus habēs capita septez ⁊ cornua decē: et
in capitibꝰ ei⁹ septez dyademata: ⁊ cauda e⁹
⁊hebat terciaz ptē stellaꝝ celi et misit eas ī
terraz. Et draco stetit añ mulierez q̄ erat pa
ritura: ut cū peperisset filiū eius deuoraret
Et peperit filiū masculum: qui rectuzus erat
oms gentes in virga ferrea. Et raptus ē fi-
lius ei⁹ ad deū et ad thronū ei⁹: ⁊ mulier fu
git in solitudiez ubi habebat locum patum
a deo: ut ibi pascat eā diebꝰ milleducentisse
xagīta. Et factū ē plīuz magnum ī celo. Mi
chael ⁊ angli ei⁹ pliabanf̃ cū dracone: ⁊ dra
co pugnabat et angli ei⁹ ⁊ nō valuerunt ne
q̄ loc⁹ inuētus ē āpli⁹ eoꝝ ī celo. Et piect⁹
est draco ille magnus: serpēs antiqu⁹. q̄ vo
cabaf̃ dyabolus et sathanas. q̄ seducit uni-
uersū orbem: ⁊ piect⁹ ē ī terrā: ⁊ āgli ei⁹ cū
illo missi sūt. Et audiui vocem magnam in
celo dicentē. Nūc facta est salus ⁊ virtus ⁊ re
gnū dei nr̄i ⁊ potestas xp̄i eius: q̄ piectus ē
accusator fratrū nr̄oꝝ: qui accusabat illos
ātē cōspc̄m dei nr̄i die ac nocte. Et ipsi vice
zūt eum ꝓpter sanguiez agni et propter ver-
bū testionij sui: et ñ dilexerūt aīas suas usq̄
ad mortē. Propterea letamī celi: et q̄ habi-
tatis in eis. Ve terre ⁊ mari: q̄ descendit dy
abol⁹ ad vos hñs irā magnaz: sciēs q̄ modi
cū tp̄s habet. Et postq̄ vidit draco q̄ piect⁹
esset in terrā: psecutus ē mulierez q̄ peperit
masculū. Et date sūt mulieri ale due aquile
magne: ut volaret in desertū in locū suū: ubi
alit̄ p tp̄s ⁊ tpa ⁊ dimidiū tpis a facie ꝑpen
tis. Et misit serpens ex ore suo p⁹ mulierez
aquaz tanq̄ flumen: ut eam faceret trahi a
flumine. Et adiuuit terra mulierez: ⁊ aquit
terra os suum ⁊ absorbuit flumen: qō misit
draco de ore suo. Et iratus est draco in mu-
lierem: ⁊ abijt facere plīū cum reliquis ō se
mine eius qui custodiunt mandata dei ⁊ ha
bent testimonium ihu xp̄i. Et stetit sup are
nam maris.

¶ Capitulum :XIII:

Et vidi de mari bestiam
ascendētez hñtē capita septē et cor.
nua decē: ⁊ sup cornua ei⁹ decē dya
demata: et sup capita ei⁹ noia blasphemie.
Et bestia quaz vidi silis erat pardo: ⁊ pedes
ei⁹ sic pedes ursi: ⁊ os ei⁹ sicut os leonis. Et
dedit illi draco ututez suaz et p̄tatē magnā
Et vidi unū de capitibꝰ suis q̃si occisū ī mor
tem: ⁊ plaga mortis eius curata est. Et am
irata ē uniuersa terra p⁹ bestiā. Et adora
uerūt draconez q̄ dedit p̄tatez bestie: ⁊ ado-
rauerunt bestiaz: dicentes. Quis silis bestie
et quis poterit pugnare cū illa: Et datū est
ei os loquēs mag̃ et blasphemiā: ⁊ data ē ei
p̄tas facē mēses q̃dragītaduos. Et aperuit os
suum in blasphemias ad deuz blasphemare
nomen eius et tabernaclm eius: et eos qui
in celo habitāt. Et datū est illi belluz facere
cum sanctis: et vincere eos. Et data est illi
p̄tas in omnem tribū et plm ⁊ liguā et gen
tez: ⁊ adorauerūt euz oms q̄ inhītāt terā: q̄rū
nō sūt scripta noia in libro vite agni qui oc-
cisus est ab origie mūdi. Si quis habet aurē
audiat. Qui in captiuitatem duxerit in ca
ptiuitatē vadet: q̄ ī gladio occiderit: oportet
euz gladio occidi. Hic ē paciētia: ⁊ fides san
ctoꝝ. Et vidi aliaz bestiā ascendētē ō terra ⁊
habebat cornua duo silia agni: ⁊ loquebaf̃
sicut draco. Et p̄tatez prioris bestie oēm fa
ciebat in ꝓspectu eius: et fecit terrā et habi
tātes ī ea adorare bestiaz primaz: cuius cu-
rata ē plaga mortis. Et fecit signa magna
ut etiaz ignē facēt de celo descendere ī terrā
in ꝓspectu hoim. Et seducit habitantes ī ter
ra propter signa que data sunt illi facere in
conspectu bestie: dicens habitantibꝰ ī terra
ut faciant ymaginem bestie que habet pla-
gam gladij ⁊ vixit. Et datuz est illi ut daret
spiritum ymagini bestie et ut loquaf̃ yma
go bestie: et faciet ut quicunq̄ non adora-
uerint ymaginem bestie: occidāf̃. Et faciet
omnes pusillos ⁊ magnos et diuites et pau
peres. liberos et seruos habere caractērem
in manu dextera aut in frontibus suis: ⁊ ne
quis possit emere aut vēdere nisi habeat ca
ractērem nominis bestie: aut nomē aut nu
merum nominis eius. Hic sapientia ē. Qui
habet intellectum: computet numerum be
stie. Numerus enim hominis: et numerus
eius sexcentisexagintasex.

¶ Capitulum :XIIII:

Et vidi. et ecce agn⁹ sta
bat sup montē syon: et cū eo centū
qdragīta qtuor milia hñtes nomen
ei⁹ q nom̄ pris ei⁹ scriptū i frontibꝫ suis. Et
audiui vocē de celo tanq̄ vocē aq̄rū mlt̄arū
et tanq̄ vocē tonitrui magni: et vocez quā
audiui sic cytharedox cytharizātiū i cythā
ris suis. Et cātabāt q̄si cāticū nouū añ sedē
dei et añ q̄tuor aialia q seniores: q nemo po
terat dicē caticū nisi illa centū q̄dragīta qua
tuor milia q empti sūt de tra. Hi sūt q cū mu
lieribꝫ nō sūt coinq̄nati: vgines em̄ sūt. Hi se
quūt agnū q̄cūq̄ ierit. Hi empti sūt ex oīb⁹
p̄mitie deo q agno: et in ore eox ñ ē inuētū
mēdatiū. Sine macla eniz sūt añ thronū dei
Et vidi alterū āglm volātē p mediū celum
hñtez euāgeliū eternū: vt euāgelizaret sedēti
bus sup̄ tra z et sup omnez gētez q tribū et lin
guaz et pplm: dicēs mag̃ voce. Timete dñm
et date illi hōrem: qz venit hora iudicij ei⁹: q
adorate eū q fecit celū q tra z mare et oia q̄ i
eis sūt et fōtes aq̄rū. Et ali⁹ āglus secut⁹ ē di
cēs. Cecidit cecidit babilon illa mag̃: q a vi
no ire fornicatōis sue potauit oēs gētes. Et
terci⁹ āgel⁹ secut⁹ ē illos: dicēs voce mag̃. Si
q̄s adorauerit bestiā et ymaginē e⁹ q accepe
rit caracterē i frōte sua aut i mānu sua: h bi
bet de vino ire di q̄ mixtū ē mero in calice
ire ip̄i⁹: q cruciabit igne q sulphure i ospe
ctu āglox scox: et añ ospectū agni. Et fu
m⁹ tormētox eox ascēdit i scla sclox. Nec ha
bēt requez die ac nocte q̄ adorauerūt bestiaz q
ymaginē ei⁹: q si q̄s acceperit caracterē no
mis e⁹. Hic pacientia scox ē: qui custodiūt
mādata dei et fidē ihu. Et audiui vocem de
celo dicentē mihi. Scribe. Beati mortui q̄
in dño moriūt. Amodo iaz dicit spūs: vt re
q̄escāt a laborib⁹ suis. Opa em̄ illox sequūn
tur illos. Et vidi. q ecce nubē cādidā: et sup
nubez sedentē silez filio hois hñtez i capite
suo coronā aureā: q in manu sua falcē acu
tā. Et ali⁹ āgel⁹ exiuit de tēplo: clamans vo
ce mag̃ ad sedentē sup nubē. Mitte falcē tuā
et mete: quia venit hora vt metat: qm̄ aruit
messis terre. Et misit q̄ sedebat sup nubem
falcē suaz in terrā: q demessuit eā. Et alius
āgel⁹ exiuit ō tēplo qō ē i celo. hns q ipe fal
cez acutā. Et ali⁹ āgel⁹ exiuit de altari q̄ ha
bebat p̄tatē sup ignez et aquam: q exclama
uit voce mag̃ ad eū q̄ hēbat falcē acutā di
cens. Mitte falcē tuā acutā et vindemia bo
tros vinee tre: qm̄ mature sunt vue ei⁹. Et
misit āgel⁹ falcez suā acutā i tra: q vindemia
uit vineā tre: et misit i lacū ire dei magnuz
Et calcat⁹ ē lac⁹ ex̄ ciuitatez: et exiuit san
guis de lacu vsq̄ ad frenos equox p̄ stadia
milleseptenta. Capitulum .XV.

Et vidi aliud signū in ce
lo magnū q mirabile: āglos septem
hñtes plagas septē nouissias: qm̄ i
illis osumata ē ira dei. Et vidi tāq̄ mare vi
treum mixtū igne q eos q̄ vicerūt bestiam et
ymaginē ei⁹ q nūer⁹ nois e⁹ stantes sup̄ ma
re vitreū: hñtes cytharas dei q cātantes cā
ticū Moysi serui dei et cāticum agni dicētes.
Mag̃ q mirabilia sūt opa tua dñe de⁹ oīpo
tens: iuste et vere sūt vie tue dñe rex scloz.
Quis ñ timebit te dñe: q magnificabit nom̄
tuū: Quia sol⁹ pi⁹es: qm̄ oēs gētes venient
q adorabunt in ospectu tuo: qm̄ iudicia tua
manifesta sūt. Et p⁹hec vidi q ecce aptū ē tē
plū tabnacli testimonij in celo. Et exierūt
septē angeli hñtes septē plagas de tēplo: ve
stiti lapide mundo et cādido: q pcincti circa
pectora zonis aureis. Et vnū de q̄tuor aiali
bus dedit septē anglis septē fialas aureas:
plenas iracūdie dei viuētis i scla sclorū. Et
impletū ē tēplū dei fumo a maiestate dei et
de vtute eius: q nemo poterat introire in tē
plum: donec osumarentur septem plage se
ptem angelorum. Capitulum .XVI.

Et audiui vocē magnaz
de tēplo dicentē septē āglis. Ite: et
effūdite septē fialas ire dei i trā. Et
abijt p̄m⁹ āgl⁹ q effudit fialā suā i trā: q fa
ctū ē vuln⁹ seuū q pessimū i hoies q̄ hēbant
caracterē bestie: q i eos q̄ adorauerūt bestiā q
ymagiez ei⁹. Et secūdus āgel⁹ effudit fialaz
suā i mare: q fact⁹ ē sāguis tanq̄ mortui: et
oīs aīa viuens mortua ē i mari. Et tercius
effudit fialā suaz sup̄ flumina et sup̄ fontes
aq̄rū: q fact⁹ ē sanguis. Et audiui anglm a
quaz dicētē. Just⁹ es dñe q̄ es et q̄ eras scs
q hoc iudicasti: qz sāguiez scox et pphetaz
effuderūt: q sānguinez eis dedisti bibē. Digni
em̄ sūt. Et audiui altez: dicentē. Etiaz dñe
deus oīpotens: vera et iusta iudicia tua. Et
quart⁹ angel⁹ effudit fialam suam i solez: et
datuz est illi estu affligere hoies et igni. Et
estuauerūt hoies estu magno: et blasphema
uerūt nomē dei habentis potestatē sup̄ has

plagas: neq egerũt penitẽtiã vt darent illi gl'az: Et qnt⁹ angel⁹ effudit fialaz suaz sup sedẽ bestie et fct̃m ẽ regnũ ei⁹ tenebrosũ: Et cõmãducaueřt lĩguas suas p̃ dolore: ⁊ blasphemauerũt deũ celi p̃ doloribꝰ ⁊ vulneribꝰ suis: et nõ egerř penitẽtiã ex operibus suis Et sext⁹ ãgl's effudit fialã suã in flumẽ illud magnũ eufratẽ: ⁊ siccauit aquã eius vt p̃para rarer via regũ ab ortu solis. Et vidi ď ore draconis ⁊ ď ore bestie ⁊ ď ore pseudo ꝓphe exire spũs tres imũdos in modũ ranarũ. Sũt em̃ spũs demoniorꝫ faciẽtes signa: ⁊ pcedũt ad r̃ges tocı⁹ t̃re ꝯgregare illos in p̃liũ ad diẽ magnũ. oipotẽtis dei. Ecce venio sicut fur bt̃s q̃ vigilat ⁊ custodit vestimenta sua ne nud⁹ ãbulet: et videãt turpitudĩem eius. Et cõgregabit illos in locũ q̃ vocat hebraice armageddon. Et septim⁹ ãgel's effudit fialã suam in aerẽ: ⁊ exiuit vox magna de templo a throno dicẽs. ffct̃m ẽ. Et fcta sũt fulgura et voces ⁊ tonitrua: ⁊ t̃remot⁹ fact⁹ ẽ magn⁹ q̃lis nũq̃ fuit exq̃ hoĩes fuerř sup terrã: tal' t̃remot⁹ sic magn⁹. Et fracta ẽ ciuitas magna in tres ptes: ⁊ ciuitates gentiũ ceciderř. Et babilon magna venit in memoriã añ deũ: dare illi calicẽ vini idignatõnis ire ei⁹. Et oĩs insula fugit: ⁊ mõtes ñ sũt iuẽti. Et grando magna sicut talentum descẽdit de celo in hoĩes ⁊ plasphemauerř hoĩes deuz ꝓpter plagam grãdis: qm̃ magna fcta ẽ vehemẽt. Ca. XVII.

ET venit vnus de septem ãgelis q̃ hẽbãt septẽ fialas: ⁊ locut⁹ ẽ mecũ dicẽs. Veni ⁊ ostẽdã tibi dãnatõez meretricis magne q̃ sedz sup aquas mlt̃as: cũ q̃ fornicati sũt r̃ges terre: ⁊ iebriati sũt q̃ habitãt terrã ď vino pstitutõnis ei⁹. Et abstulit me in spũ in desertũ. Et vidi mlierẽ sedẽtẽ sup bestiã coccineã. plenã nois blasphemie. hñtẽ capita septem ⁊ cornua decem. Et mulier erat circũdata purpura ⁊ coccino ⁊ ĩaurata auro et lapide p̃cioso ⁊ margaritis hñs poculũ aureũ in manu sua plenuz abhominatõe ⁊ ĩmũdicia fornicatõis ei⁹. Et in fr̃õte ei⁹ nomẽ scptũ misteriũ babilõ magna: mr̃ fornicatõnũ ⁊ abhominatõnũ terre. Et vidi mlierẽ ebriaz ď sanguĩe sct̃oꝝ: et ď sanguĩe martiꝝ ihu. Et mirat⁹ sũ cũ viderẽ illaz admiratõe magna. Et dixit michi angl's. Quare miraris: ego dicaz tibi sacm̃tũ mlieris ⁊ bestie q̃ portat eaz: q̃ hz capita septẽ ⁊ cornua decẽ. Bestia quaz vidisti fuit ⁊ ñ ẽ: et ascensura ẽ de abisso ⁊ in ĩteritũ ibit: et mirabunt hĩtantes terrã q̃ꝝ ñ sũt scripta noia in libro vite a ꝓstitutõe mũdi videntes bestiaz q̃ erat et non ẽ. Et h̃ ẽ sẽs⁹: q̃ hz sapiaz. Septez capita septez mõtes sũt sup̃ q̃s mulier sedz: et septẽ r̃ges sũt. Quiq cecidert: vn⁹ ẽ: ⁊ ali⁹ nõ duz venit. Et cuz venerit: oportet illũ breue tp̃s manẽ. Et bestia q̃ erat ⁊ ñ ẽ ⁊ ipa octaua ẽ: et ď septem est. Et in ĩteritum vadit. Et decẽ cornua q̃ vidisti decẽ r̃ges sũt q̃ r̃gnuz nõdũ acceperř: sz pt̃atẽ tãq̃ r̃ges vna hora accipiẽt post bestiaz. Hi vnũ cõsiliũ habent ⁊ ũtutẽ ⁊ pt̃atẽ suaz bestie t̃dẽt. Hi cũ agno pugnabũt. ⁊ agn⁹ vicet illos: qm̃ dñs dñorũ ẽ. et rex r̃gũ: ⁊ qui cuz illo sũ vocati et electi ⁊ fideles. Et dixit mihi. Aque q̃s vidisti vbi meretrix sedz ꝓpli sũt et gẽtes ⁊ lingue ⁊ decẽ cornua q̃ vidisti in bestia hi odient fornicariaz et desolataz faciẽt illaz et nudaz: ⁊ carnes ei⁹ manducabũt ⁊ ipaz igni ꝯcremabũt De⁹ em̃ dedit in cordꝫ eorꝫ vt faciant qď placitũ ẽ illi: vt dent r̃gnũ bestie donec ꝓsumẽt verba dei. Et mulier quã vidisti est ciuitas magna: q̃ habet regnum super reges terre.

Capitulum XVIII.

ET p⁹ hec vidi aliũ ãgelũ descẽdẽtẽ ď celo hñtẽ pt̃atẽ magnaz ⁊ terra illuminata ẽ a gl'a ei⁹. Et clamauit in fortitudĩe dicẽs. cecidit cecidit babilõ magna ⁊ facta ẽ hĩtatõ dmoiorꝫ: ⁊ custodia omis spũs imũdi ⁊ custodia omnis volucris imũde et odibil': qz de vino ire fornicatõnis ei⁹ biberř omes gentes. Et reges terre cum illa fornicati sũt: ⁊ mercatores terre de virtute delicior ei⁹ diuites facti sũt. Et audiui aliaz vocem de celo dicentem · Exite de illa p̃lus me⁹: et ne pticipes sitis delictoruz ei⁹ et de plagis ei⁹ ñ accipiatis. Qm̃ puenerũt peccata ei⁹ vsq ad celuz: et r̃cordat⁹ ẽ dñs iniq̃tatũ ei⁹. Reddite illi sicut et ipsa reddidit vobis: et duplicate duplicia fm opa ei⁹. In poculo q̃ miscuit vobis miscete illi duplũ. Quãtũ glorificauit se ⁊ in delicijs fuit tantũ date illi tormẽtũ ⁊ luctũ: qz in corde suo dicit. Sedeo regina: ⁊ vidua ñ sũ: ⁊ luctũ ñ videbo. Jõ in vna die venient plage ei⁹. mors ⁊ luctus ⁊ fames: ⁊ igni conburetur: qz fortis ẽ de⁹ q̃ iudicabit illaz. Et flebũt ⁊ plangent se super illam reges terre qui cuz illa fornicati sunt ⁊ in delicijs vixerunt cuz viderit fumũ incendij ei⁹: longe stãtes p̃

timorē tormētoꝝ eiꝰ dicentes. Ue ue ciuitas illa magꝝ babilon: et ciuitas illa fortis: qm̄ una hora uenit iudiciū tuū. Et negociatores terre flebunt sup illā ꝙ lugebūt: qm̄ merces eoꝝ nemo emet āpliꝰ: mercedē auri et argēti et lapidis p̄cioſi ꝙ margarite ꝙ biſſi ꝙ purpure ꝙ ſerici ꝙ coccini: ꝙ oē lignū thinum et oīa vaſa eboris et oīa vaſa de lapide p̄cioſo ꝙ eramīto et ferro ꝙ marmore: ꝙ cȳnamomū ꝙ amomū ꝙ odoramētoꝝ ꝙ vnguēti ꝙ thuris ꝙ vini et olei ꝙ ſile ꝙ tritici ꝙ iumēтoꝝ ꝙ ouiuꝫ ꝙ eq̄ꝝ ꝙ redaꝝ ꝙ mācipioꝝ ꝙ aīaꝝ hoīm. Et poma tua deſiderie aīe tue diſceſſerūt a te: ꝙ oīa pinguia ꝙ p̄clara perierūt a te: ꝙ amplius illa iā nō inueniēt mercatores hoīm. Qui diuites facti ſūt ab ea longe ſtabūt ꝓp timorē tormētoꝝ eiꝰ: flētes ac lugētes ꝙ dicētes Ue ue ciuitas illa magꝝ: q̄ amicta erat biſſo et purpura ꝙ cocco ꝙ deaurata ē auro et lapide p̄cioſo ꝙ margaritis: qm̄ una hora ꝺſti tute ſūt tāte diuitie. Et oīs gubnator et oēs q̄ i lacū nauigāt ꝙ nautē et q̄ i mari operāt longe ſtetēr̄t: ꝙ clamauer̄t videntes locū īcēdij eiꝰ dicentes. Que ſilis ciuitati huic magne: Et miſerūt puluerē ſup capita ſua: et clamauer̄t flētes ꝙ lugentes ac dicentes. Ue ue ciuitas illa magꝝ: ī q̄ diuites fc̄i ſūt oēs q̄ hēbāt naues in mari de p̄cijs eiꝰ: qm̄ una hora deſolata eſt. Exulta ſup eā celū ꝙ ſancti apli ꝙ ꝓphe: qm̄ iudicauit deꝰ iudiciū veſtrū de illa. Et ſuſtulit unꝰ angelus fortis lapidē q̄ſi molarē magnū: ꝙ miſit in mari dicens. Hoc impetu mittet babilon ciuitas illa magꝝ: ꝙ ulr̄ iaꝫ nō inuenier̄. Et uox citharedoꝝ ꝙ muſicoꝝ et tibia canētiū ꝙ tuba nō audier̄ in te amplius: et oīs artifex oīſq̄ artis ñ inuenier̄ ī te āpliꝰ: et uox mole ñ audier̄ ī te āpliꝰ. Et lux lucerne ñ lucebit ī te āpliꝰ ꝙ uox ſponſi ꝙ ſponſe nō audier̄ adhuc ī te. qꝛ mercatores tui erāt p̄ncipes terre: quia ī veneficijs tuis errauerūt oēs gētes. Et in ea ſāguis ꝓphaꝝ ꝙ ſāctoꝝ inuētus ē: et omniū q̄ interfecti ſūt in terra. Capituluꝫ. XIX.

POſt hec audiui quaſi uocem tubaꝝ mltaꝝ ī celo dicentium alla. Laus ꝙ gla ꝙ ꝺtꝰ deo nō eſt qꝛ ꝺa ꝙ iuſta iudicia ſūt eiꝰ: q̄ iudicauit de meretrice magꝝ. q̄ corrupit trā ī p̄ſtitutōe ſua: ꝙ ꝺidicauit ſāguinē ſuoꝝ de manibus eiꝰ. Et iterꝝ dixer̄t alla. Et fumꝰ eiꝰ aſcēdit ī ſcla ſclorꝝ. Et ceciderūt ſeniores viginti q̄tuor ꝙ q̄tuor aīalia et adorauer̄t deū ſedētem ſup thronū: dicētes amē alla. Et uox ꝺ throno exiuit: dicēs. Laudē dicite ꝺo nō oēs ſācti eiꝰ: ꝙ q̄ timetis deū pusilli ꝙ magni. Et audiui q̄ſi vocē tube magne ꝙ ſic vocē aq̄ꝝ multarū ꝙ ſic vocē tonitruoꝝ magnoꝝ dicētiū alla: qm̄ regnauit dñs deꝰ oīpotēs. Gaudeamꝰ et exultemꝰ ꝙ demꝰ gla ei: qꝛ venerūt nuptie agni: ꝙ uxor eiꝰ ꝑparauit se. Et datū ē illi ut cooperiat se biſſino ſplēdēti cādido. Biſſinū ei iuſtificatōs ſc̄oꝝ. Et dixit mihi. Scribe Bti q̄ ad cenaꝫ nuptiaꝝ agni vocati ſt̄. Et dixit mihi. Hec ꝺba dei vera ſt̄. Et cecidi ad pedes eiꝰ: ut adorarē euꝫ. Et dixit mihi. Ude ne feceris. Cōſeruꝰ tuꝰ ſū: ꝙ fratꝝ tuoꝝ habentiū teſtimoniū ihu. Deū adora. Teſtimoniū ei ihu ē ſpūs ꝓphetie. Et vidi celū aptū ꝙ ecce equꝰ albꝰ: et q̄ ſedebat ſup euꝫ vocabat fidel ꝙ verax: ꝙ cū iuſticia iudicat ꝙ pugnat Oculi aut eiꝰ ſic flāma ignis: ꝙ ī capite eiꝰ diadema multa: hns nomē ſcriptum qd nemo nouit niſi ipe. Et veſtitꝰ erat veſte aſpſa ſānguie: ꝙ vocabat nomē eiꝰ ꝺbū dei. Et exercitꝰ qui ſt̄ in celo ſeq̄bant eū in eq̄s albis: veſtiti biſſino albo ꝙ mꝺo. Et de ore eiꝰ ꝓcedebat gladiꝰ ex utraq̄ ptē acutꝰ: ut in ipo ꝓcuti at gētes. Et ipe reget eas ī virga ferrea ꝙ calcat torcular vini furoris ire dei oīpotentis: Et hēt ī veſtimēto ꝙ ī femore ſuo ſcriptū: rex regū ꝙ dns dnantiū. Et vidi unū agl̄m ſtātē ī ſole: ꝙ clamauit voce magꝝ dicēs oīb⁹ auib⁹ q̄ volabāt p mediū celi. Uenite et congregamini ad cenā dei magnā: ut manducetis carnes regū ꝙ carnes tribunoꝝ et carnes fortiū ꝙ carnes eq̄ꝝ et ſedentiū in ipis. Et carnes oīm liberoꝝ ꝙ ſuoꝝ ꝙ pusilloꝝ ꝙ magnoꝝ. Et vidi beſtiaꝫ ꝙ reges trre ꝙ exercitꝰ eoꝝ congregatos ad faciendū pliū cū illo q̄ ſedebat in eq̄: ꝙ cū exercitu eiꝰ. Et apprehenſa eſt beſtia ꝙ cū ea pſeudo ꝓphē: ꝙ q̄ fecit ſigna corā ipo q̄bus ſeduxit eos q̄ acceperūt caracterē beſtie: et q̄ adorauerūt ymaginem eiꝰ. Uiui miſſi ſūt hi duo in ſtagnū ignis ardentis et ſulphuris: ꝙ ceteri occiſi ſūt in gladio ſedentis ſup equū: q̄ procedit de ore ipiꝰ: ꝙ oēs aues ſaturate ſūt carnib⁹ eoꝝ. Capi. XX.

ET vidi āgelū deſcēdētē de celo hntem clauē abiſſi: et cathenā magnā ī mānu ſua. Et apphēdit draconē ꝙpentē ātiquū q̄ ē dyabolꝰ ꝙ ſathanas: ꝙ ligauit eū p ānos mille. Et miſit eū

GW 4232

GW 4232
33
69
H*3068

Venerabili viro domino Jacobo de ysenaco. Menardꝰ solo nomine monachus vtinā xp̄i seruus. Rogatus nuper a vobis in loco solitudinis mee q̄tenus aliquā generalem ⁊ ꝑpēdiosam librorꝫ biblie ꝓscriberem notitiā. Idcirco amore vr̄i cū adiutorio dei facilius. breuius. et melius. (put potui) cōscripsi q̄ amicabilit̄ postulastis. Non omnia tangendo generaliter. sed aliq̄ ꝓscribendo ꝑticulariter que tñ ex corde ⁊ studiose (si inspexeris) magnū fructū sine dubio exhinc trahere poteris.

Quoniā sicut ait venerabilis p̄r beatus Bernhardus in libro suaꝫ ꝓtemplatōnum sic dicēs Sicut aīa rudis ⁊ carnalis de mlt̄is facit pauca: ita aīa ꝓtēplatiā ⁊ spūalis de paucis extrahit multa. Propterea ꝓmentatur Auerrois in methaphisica sua dicit. q̄ mlt̄ tomelius ē scire de rebꝰ nobilibꝰ modicū q̄ de ignobilibꝰ multuꝫ. Modo ita est q̄ sacra scriptura excedit oēm sciam mundi. Quia oēs alie scie sūt de creaturis. Ista aūt scia creatorē facit cognoscere. Et sola ista scia ⁊ nulla alia ducit hoīem ad vitaꝫ beatam que est sola vita simplicit̄ q̄ mortē nescit. Jō dixit saluator ad legispitos Jo. v. scrutamī scripturas: ī quibꝰ putatis vos vitā eternā habere. Nec ē dubium quin ad vitā ꝓducat beatam cū sit quoddā instrumētū pueniēdi ad eternā felicitatē. Et etiā finis huius sciētie beatitudo eterna ē: quaꝫ sine dubio cōsequunt̄ oēs sane intelligētes eā. Et ꝟm sanū ipius intellectū pie viuentes ꝟm q̄ dicit̄ eccl̄i. xxxiiij. Qui elucidant me vitā eternā hēbunt. Item Petrus de riga in aurora sua etiā sic dicit. q̄ oīs scriptura cuius deus auctor ē: ꝓtinet in se p̄cepta et ꝓhibitōnes. ꝓminatōnibꝰ terret ⁊ allicit ꝓmissis. Precipit eñ bonum: et prohibet malum. ꝓminatur penā. ⁊ ꝓmittit gl̄iam. Etiaꝫ doctor egregius Aug⁹. sup̄ genes ad l̄ram dicit. q̄ maior ē huius scripture autoritas q̄ omnis humani ingenij ꝓspicacitas. Propterea cū circa vtilia studere debemus: vt videamus quid sit vtile filijs hominuꝫ. sine dubio nihil vtilius in hac vita homīb̄ nisi scire ⁊ cognoscere illuꝫ a quo dependet celuꝫ ⁊ cūcta que visibilit̄ in eo subsistunt. immo ꝟm ap̄lm. Ex quo oīa. In quo oīa. Ipsi laus ⁊ gloria in secula.

Hanc igitur scientiā do/ cet scriptura in isto sacrosancto ⁊ catholico libro qui bibliotheca dr̄. Unde Iero. O studiosa aīa que scripturarum sacraꝫ inebriaris dulcedine. que ip̄i⁹ epularis delitijs. que illius irriguis oblectaris: cū ꝓspicis in ea ꝓtuberniū dei maiestatis. hec ille. Per scripturā sacrā hoīb̄ diuinitus inspiratā que fidelib̄ tradita est in libris noui et veteris testamenti: homo ꝓstitutus in hac tenebraꝫ ⁊ lacrimaꝫ valle. ducit̄ in ꝓgnitōem dei. p̄seruat̄ a malis. informatur de bonis moribꝰ. et dirigit̄ in viā salutis eterne. Idcōm illud ap̄li ad thimotheū in ep̄la secūda ca. iij. Oīs scriptura diuinit⁹ inspirata vtilis ē ad docenduz. arguendū. corrigendū. et ad erudiendū in iustitia vt sit hō pfectus ad oñe op⁹ bonū instruct⁹. Et ad Ro. ca. xv. Quecūq̄ scripta sūt ad nr̄am doctrinā scripta sūt. vt p patiaz ⁊ ꝓsolatōz scripturaꝫ spez hēam⁹.

Hic ē ille diuinit⁹ et pre/ ciosus liber de q̄ hr̄ Baruch c. iij. Hic liber mādatoꝫ dei et lex que ē in eternū. oēs qui tenēt eā puenient ad vitam. Idcirco ab oñib̄ fidelib̄ solicite vigilandū ē ⁊ integer insistendū ad hāc putilē ⁊ venerādā scripturā. ⁊ intelligendā. ⁊ memorie ꝓmēdandā. Nā vani sūt oēs hoīes in quibꝰ ñ subest scia dei sicut scribit̄ in libro Sapie. ca. xiij. Ideo Josue. ca. j. dr̄ ñ recedet volumē legis h⁹ de ore tuo sz meditaberis in eo diebꝰ atq̄ noctib̄ et custodias et facias oñia que scripta sunt in eo. Et puer. ca. iij. dr̄. Fili ne obliuiscaris legis mee ⁊ p̄cepta mea cor tuum custodiat lōgitudinē dieꝫ ⁊ annos vite et pacē apponet tibi. Et in eodē ca. vij. Serua mādata mea ⁊ viues. Et legē meā q̄si pupillā oculi tui liga eā ī digitis tuis. scribe illā in tabula cordis tui. Hīc ē q̄ Iero. ait ī ꝓlogo sup̄ bibliā loq̄ns de scripturis diuinis. Oro te fr̄ carissime inter hec viuere ista meditare. Nil aliud nosce. nil aliud q̄re. Nōne tibi videt̄ iā hic in terris regni celestis hītaculū: q̄lez q̄ hec scriptura sc̄a vīs est: ⁊ multū diffusa. cū tractat de creatore et creaturis. de spūalibꝰ et corpalibꝰ. de terrenis et celestibꝰ: vt illa de q̄bꝰ ē̄ctat meli⁹ intelligant̄

et ꝓmodius memorie cõmendãt. Ideo ſm exigentiã materie tradit fidelibꝫ ordinate in libris plurimis ⁊ diſtinctis. Quoꝝ quilibet liber prudenter ⁊ clare in ptes diſtiguit

Sane q̄ in dictis libris ſic diſtinctis varia ⁊ diuerſa ptractant ⁊ nõ abſq; miſterio ſpũſſcti eadẽ ⁊ ſiliã replicant. Et difficile ẽ debilitati et fragilitati mẽtis humane tot ⁊ tãta ac talia retinere. Idcirco ad memorie ſuccurrendũ: de q̄libet libro in biblia ꝓtento (ſm qd ꝓmunit libri in biblia ordinant) a principio vſq; ad finẽ aliq̄ notabilia breuiter ⁊ ſũmarie excipe q̄ntuꝫ poſſibile ẽ ꝓnũc ponã vt rõne breuitatis q̄libet intelligens et exercitat⁹ in ſcriptura diuina p ea poſſit ad alia recolẽda facili⁹ manuduci. Pñs em̃ opuſculũ modicũ valet ſcripture diuine intelligentiã et expientiã nõ hñti. Ideo a nõnullis ignorãtibꝫ intentõez meã immerito nõ poſſe reprehendi. Mea vo intẽtio fuit de omĩbꝫ libris biblie aliq̄s flores colligẽ ⁊ ordinẽ librorꝫ ponere q̄ tradit in diuina ſcriptura. Et ıõ nõ laboraui verbis exq̄ſitis ſeu rethoricis ⁊ poeticis ſed vobis illis q̄ntũ potui quibꝫ vtit diuina ſcriptura vt melius valeant in memoria retineri. de meo ſenſu nihil appoſui ıõ de iure ñ debeo redargui. Demũ cũ inſtantia ꝓcor mgr̃ et dñe dilecte vt ſi pñs puerilis collectio forſitan vob diſpliceat mee aſſignetis rudibilitati qm̃ ad tẽdiũ euitandũ q̄tum poſſibile fuit ſtudui breuitati. Si vo vobis placeat exinde grãs agatis bonorꝫ oĩm largitori. et p̄cor deuote vt mihi p mercede laboris impendatis oõnes vr̃as ⁊ ſuffragia.

Legiſlator Moyſes ⁊ mi tiſſimus in ꝓpło iſrl̃ ſic incipit pentha teucuz. In p̃ncipio creauit de⁹ celũ ⁊ terrã. Notandũ ẽ prio q̄ ſac̃ ſcriptura diuidit in duas ptes ſcz in vet⁹ teſtamẽtũ ⁊ nouũ. Prima ps ſcz vetus teſtamẽtũ diuidit in q̄tuor. ſcz ī libros legales. hiſtoriales. ſapiales. ⁊ ꝓphales. Et q̄ vet⁹ teſtamẽtũ ⁊ nouũ hñt ſe ſicut axis ī medio rote. vt hr̃ Ezech̃. c. j. ıõ nouũ teſtamẽtũ ꝓſimilit diuidit in q̄tuor. q̄ legi in nouo teſtamẽto cotinẽt euãgeliũ. libris vo ſapiẽtialibꝫ cotinẽt epla Pauli ⁊ alioꝝ aplorꝫ libris aute ꝓpharũ cotinẽt Apoca. libris vo hiſtorialibꝫ cotinent actus aplorꝫ. Et ſic p ampliori intellectu p̃miſſorꝫ ẽ diligẽter aduertendũ q̄ ſcriptura diuina p̃t diuidi in octo ptes principales ſm octo modos q̄s aſſumit. docet nãq; politice et legiſlatiue ī p̃ma ſui pte ſcz pẽthateuco. i. in q̃nq; volumĩbꝫ Moyſi. q̄ ibi Moyſes oñdit nobis politice legis grauitatẽ videlicz q̄ filij iſrl̃ nũq̄ potuert eẽ ſine onere ſicut pz diffuſius in libris Moyſi. Pharao nanq; rex triplicit afflixit filios iſrl̃. ſcz ad portãdũ lapides. ad murãdũ ciuitates ne euaderẽt. ad diuidendũ riuos. ad purgãdum lutũ de platea ⁊c̃. A quo onere ꝓpc nos liberauit. Quia ſi aplis dedit mãdata ſuauitatis. de q̃bꝫ puer. vj. c. Fili mi cõſua mãdata: liga ea in corde tuo ſugit̃. Secũdo vo docz eronice ſeu hiſtoriace ⁊ enarratie in altera ſui pte. ſcz ī. x. libris hoc ẽ Joſue. iudicũ. ruth regũ. paliꝑomenõ. eſdre. thobie. iudit. beſter. et Machabeoꝝ. Docet vo tertio hym nidice ⁊ q̃ſi poetice et decãtatiue in altera ſui pte ſcz in tribꝫ libris Pſalmoꝝ. trenoꝝ ⁊ canticoꝝ. Quarto vo docet ꝓphetice ⁊ declaratiue q̃ p modũ omeliaꝝ ſmonum et p̃dicatõnũ in ſex libris. videlicet Iſaie. hieremie Baruch. ezechielis. danielis. Et in ſex libris ꝓphaꝝ. Quito docz dyaletice ⁊ diſputatiue ī alia ſui pte ſcz in duobꝫ libris Job. ⁊ Eccl̃i. In vtroq; deceptatiue cãtionatiue et diſputatiue ꝓcedit̃. Sexto docet monaſtice ſeu ethice ⁊ ꝓſulatiue in alia ſui pte ſcz in tribꝫ libris Prouer. ſapie. eccl̃s. Et ſic ſub iſtis ſex modis dicẽdi ꝓphendũt oẽs libri veteris teſtamẽti. Docet vo ſeptio teſtionialit̃er ⁊ affirmatiue eo mõ q̄ notaui ſup̃ de vitate aſſueti ſũt informare homines et hoc in prima pte noui teſtamẽti vt in euãgelijs. Docet etiã octauo epla rie ⁊ determinatie. et hoc in ſecũda pte noui teſtamẽti videlicz ī q̃tuordecim libris pauli apli epl̃as: ⁊ ī actibꝫ aplorꝫ. Quinto fuit epla ad Theophilũ miſſa ſicut in principio ptz. Primũ q̃dẽ ſmonẽ ⁊c̃. ſil̃r ⁊ in libro ſe pte epl̃aꝝ canoicorꝝ. ⁊ ī libro Apoca. q̄ lib etiã ẽ epl̃aꝝ miſſus. vij. eccl̃ijs in aſia. Eſt ī principio dr̃ appoc. ihu xpi quẽ dedit ihs pala facẽ ſuis ſuis mittẽs p ãgelũ ſuo ſuo Johi. ⁊ ſtatim ſequit̃ epl̃are exordiũ cũ ſua ſalutatõe ſcz. iohes. vij. eccl̃ijs q̄ ſũt ī Aſia grã vob ⁊ pax ab eo q̄ ẽ. ⁊ q̄ erat. ⁊ q̄ vẽturus ẽ. ⁊ ſequit̃ narratõ. Ego iohes fr̃ vr̃ particeps ⁊ ſotius in tribulatõne fui in inſula

que dicit pathmos ⁊ fui in spū dñi q̄ttidie ⁊ audiui p̄ me vocē magnā ⁊c. Reuertendo igit ad primā ptē sacre scripture q̄ vocat politica ⁊ legislatia. Est sciēdū q̄ ps politica et legislatia sacre scripture c̄ sensus satis arenosus q̄ sterilis si intelligatur ad lr̄am. ē tñ fructuosa si intelligat de xp̄o p allegoriā. Greg. sup cantica dic. Sic ē sac scriptura in ob̄is ⁊ sensib̄ sicut pictura in coloribo ⁊ reb̄. Et nimis stult̄ ē q̄ sic picture coloribo inhereat vt res q̄ picte sūt: ignoret. Nos em̄ si ob̄a q̄ exteri dicunt: amplectimur ⁊ sensus ign̄amus q̄si ignorātes res q̄ depicte sūt solos colores tenem̄. Lr̄a occidit (sicut scriptū ē) spūs aut viuificat. Sic em̄ lr̄a cooperit spm̄ sicut palea tegit frumentū. Sz iumēt̄ ex paleis vesciēdū hominū frumentū. Qui g̃ hūana rōne vtit iumēt̄ paleas abiciat et frumenta spūs edē sustinet. hec Greg. Sz p pleniori itelligentiā p̄dict̄ ē aduertendū q̄ licet sac scriptura bēat q̄druplicē sensū tñ hoc ñ ē in q̄ libet sui ptē. Sz qđ dr̄ in collatōnib̄ p̄m collatōe. viij. Nā alicubi hz tm̄ sensū lr̄alē Sicut Exo. xx. Audi isrl dñs de⁹ tuus: de⁹ vnus ē. Et deutro. vj. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo. In istis ⁊ silib̄ ñ ē misticus sensus requirēdus. Alicubi ob̄ nō hz sensum lr̄alem ꝓprie loquēdo. Verbigrā Judicuz. ix. Fer̄ut ligna vt vegerēt sup se regule ⁊c. Et matth. v. Si manus tua scādalizat te: abscide eā et proice abs te ⁊c. sensus em̄ lr̄alis ē ꝓp̄e loquēdo qui p voces significat ⁊ talis sensus ñ ē hic nec in p̄silib̄. Seqūret em̄ q̄ sensus sacre scripture eēt falsus: q̄ ligna nūq̄ fecer̄t hoc nec facē potuerūt silr̄ saluator ñ monuit q̄ hō sibi manū abscidat. ad lr̄am. Sz in istis ē tm̄ sensus misticus q̄ p res signatas intelligit. Naz p ligna itelligūt hītatōnes vrbis sych̄on q̄ fecer̄t Abimelech sup se regē vt ibidē i textu exponit. Et p manū abscidendā intelligit amic⁹ q̄ntūcūq̄ ꝓpinqu⁹ p̄bens occasiones ruine h⁹ familiaritatē debet hō abscindē a se. q̄ aūt aliqui doctores dicūt sensū pabolicū esse lr̄ales hoc ē intelligendū large loquēdo q̄ vbi ñ ē sensus p voces significatiuas ibi pabolic⁹ ē prim⁹. Et iō large loquēdo dr̄ lr̄alis eoq̄ lr̄alis ē prim⁹ q̄ñ est ibi. Et ad hoc significandū ipi dicūt pabolicū cōtineri sub lr̄ali et non lr̄alem absolute. Et hoc modo loquēdo Nicolaus de lira sensuz pabolicū vocat in pluribo locis sacre scripture lr̄alem. Alicubi ob̄ sacra scp̄tura hz sensum lr̄alem ⁊ misticū. Sicut in Genesi dr̄ ad Abraham q̄ duos filios habuit scilicet Jsaac ⁊ Jsmahelē ⁊ hoc ē vez̄ ꝑm sensū lr̄alem et silr̄ sensū misticū. Nā p illos allegorice significata fuer̄t duo testamēta vt dicit Aplus ad gala. iiij. Et eodē mō moralit posset significare duo filij spūales vni⁹ plati q̄z vn⁹ pficeret ⁊ ali⁹ deficet. Et anagoice angeli stātes ⁊ cadētes. Jtē sicut dictū ē sensus misticus q̄ p res significat et vni⁹ rei significatie sūt plures ꝓpetates reales ⁊ aliq̄n valde diuerse. Jō vna res subiectiue aliq̄n mistice plura ⁊ diuersa significat. Sicut leo ꝓpter ꝓpetatē ꝑsonē xp̄m significat Apoc. v. Ecce vicit leo de tribu iuda. Et p ferocitatē diabolū. j. pe. v. Aduersarius vr̄ diabolus tāq̄ leo rugiēs circuit querēs quē devoret. Et p̄dicta ob̄a breuit patet in his versib̄. Lr̄a gesta docet: quid credas allegorias. Moralis q̄d agas: q̄ tendas anagogia. Exponе sic lr̄a. i. sēsus q̄ p voces significat dr̄ ꝓp̄e lr̄alis. Ille ob̄ q̄ p res significat dr̄ misticus. Et h̄ ē triplex. q̄z aut p talē modū significat aliq̄d ptinēs ad credibilia ⁊ sic dr̄ allegoric⁹. vel ad agibilia sic dr̄ tropologicus. vl̄ ad spanda in b̄itudine futura: sic dr̄ anagogicus. Et q̄ iste mod⁹ sit suffitiēs ꝓbat facilit q̄z omis spūalis sensus aut de merito aut de premio Sci de p̄mio sic ē anagogicus. Anagogica em̄ docet q̄d spandū ē in p̄mio. Et p oppositū q̄d timendū ē in supplitio. Sci de merito cū ñ mereamur nisi p fidē ⁊ bonos mores. aut docet q̄d credendū p fidē. sic ē allegoria ꝓprie dicta. Aut docet q̄d agendū vel imitandum p bonos mores ⁊ sic ē tropologia ꝓp̄e dicta. hec est illa pabisus voluptuosissima in q̄ virēt ortuli p̄ceptoz̄. florent ramusculi ꝑsilioz̄. ridēt flosculi exēploz̄. scatent riuoli collatoz̄: latēt indulti ꝓmissoz̄ mulcēt moduli cantitoz̄. vigēt oculi devotoz̄. arēt sulculi pc̄toz̄. saltāt hinnuli actiuoz̄. cantēt angeli supnoz̄. pabisus inq̄ cui⁹ medio posuit dñs lignum. lignūq̄ scīe boni ⁊ mali ad quā irrigādo fluuius egrediebat de loco voluptatis: q̄ inde in q̄tuor diuidit capitula Gen̄. ij. c. In figura hui⁹ h fluui⁹ ⁊ sac̄tissime scripture sensus q̄ adhuc in gaudiū pabisū scripturarū pabisuz clicoz̄. pabisū angeloz̄. pabisū diuinorū.

In ꝗtuor ē diuisus videlicet. in sensū hȳsto riacū siue lr̄ale3. tropologicū siue moralē allegoricū siue figuralē. anagogicum siue supnaturalē. Hi sūt ꝗtuor rote q̄b currus deportat. Quatuor porte quib⁹ dn̄s subintrauit. Quatuor note quib⁹ cant⁹ mēsurat Quatuor aq̄ quib⁹ ort⁹ irrigat paradisi scil3 scripturar. In q̄ posuit hoiem quē forma uerat. Posuit em̄ dn̄s in paradiso scripture hoiem ad meditandū ⁊ intelligendum. In cui⁹ figurā dr̄ Gen. xxiiij. q egressus ysaac fuerat ad meditandū i agro. Ideo optime dr̄ positus in paradiso scripture. Sed ad q̄d certe vt ope ad custodiendū illū. al' em̄ sacra scriptura stare ñ poterat ꝫ tot impet⁹ falsor bēticor ⁊ psecutorū. Adhuc p ampliori itellectu p̄dictor ē notādū diligēter q scriptura historiacā ñ intēdit scriptura sac̄ ꝓpter se solū: sz in ordine ad deū. vt scz p historiacā oñdat veritatē dn̄i in pmissis Et spāliter vt ad ꝗtuor nos īducat p exempla prior videlicet. ad ꝓfidentiā pmissor. ad pniam delictor. ad tolerātiā aduersor. ⁊ ad pseuerātiā pbator. Si p̄mo scz inducat ad ꝓfidentiā hoc ē q̄druplr̄ intelligendū. Quia illa ꝓfidētia sumit̄. vel ex dei pn̄tia ꝓductiua. sic ē historia libri Josue: que clare oñdit deū pl̄i israhelitici ꝓductorem stupidū in terrā pmissiōis. q̄d patz ibidē ex iordanis diuisione. Muror hiericho collisione. ex q̄nq; regū captione. ex toti⁹ terre depopulatōne: q̄ obtinebat a. xxxj. regib⁹. De q̄ pn̄tia cōductiua dicebat dn̄s ipi Josue. Sicut fui cū Moyse ita ero tecu3 non dimittā te neq; derelinq̄ Josue. j. Vel ex dei potētia defensiua. sic ē historia libri Judicu3: q̄ clare oñdit deū pl̄i israhelitici solidū defensorē. qr sub. xiij. iudicib⁹ eis missis incōsuetas victorias dedit illis. sicut pz in Delbora. gedeone ⁊ Sāsone. Vel ex dei clemētia directiua. sic ē historia libri Ruth. q̄ aliquibusdā cōpingit̄ cū libris iudicū: q̄ clare oñdit deū pl̄i israhelitici placitū directorē in dubijs ⁊ aduerſ. q pt3 ibidem i Elimelech pegrinatōne. Noemi reuocatōe et Ruth dispensatione. Vel ex dei iustitia pmotiua. et hoc duplicit̄. vel pmotiua militantiū. sic ē historia libri Reguz: q̄ tanq̄ lucida clare oñdit pl̄i israhelitici fuisse deum maximū pmotorē. sicut apparet i Samuele ⁊ Saul a p̄ncipio. j. regū vsq; ad. xlij. c. In dō etiā p residuū et p totuz secūdū. Et in Salomone p totū tertiū. Et Ezechia p q̄rtū. Vel pmotiua mīstrantiū. ⁊ sic est historia libri palippome. q̄ clare oñdit q̄ntuz ad illud in q̄ dr̄t ab historijs librorꝫ Regū deū pl̄i israhelitici q̄ ad diuinū cultū optimū distinctorē ⁊ instructorem. Ibi em̄ agit de ampliatōne cultus diuini mīstrorꝫ spāliter ad hoc vocatorꝫ. Si inducat ad pniam cōtritorꝫ ⁊ delictorꝫ. sic ē historia libri Esdre. In q̄ ꝓphendit̄ historia libri Neemie ꝓpter ꝓpinquitatē ⁊ vicinitatē materie. vbi agit̄ de reuersione pl̄i aduersi ad dn̄m deū suū Si inducat ad tolerantiaz aduersorꝫ. Aut illa aduersitas ē a deo inferentē. sic est hȳstoria libri Thobie. Aut a malo psequēte. Et hoc est dupliciter. vel ab hoīe hoste. vel a demone hoste. Si primo hoc ē duplicit̄. vel ab hoīe in publico expugnāte. sic ē hȳstoria Judith ꝫ Holoferne. vel ab homīe i secreto machināte. et sic ē hȳstoria Hester Si ab hoste demōe. sic ē historia libri Job. Si autem inducit ad pseuerantiam pbatorum. sic est historia libri Machabeorū. vbi agit̄ de ꝓstantia pbatissimorꝫ militū scz vltimum terribilū scz mortem. Ve sunt ille stelle q̄ dederūt lumē in custodijs suis Baruch. iij. Naz alique hȳstorie dant lumē i custodia diffidentie. aliq̄ in custodia p̄nie. aliq̄ in custodia tolerātie. aliq̄ in custodia pseuerātie. sicut dixi ꝓmunit̄ i libris sapientialib⁹ q̄ introducūt̄ ad sapiam agēdaꝫ Ad hāc aūt introducit̄ aliqs q̄nq; modis. Videlicz. mō p̄rnali. sic est liber puerborꝫ. vbi mō p̄rnali ⁊ exhortatiue īstruimur ad sc̄itatis pfectōz. Sz mō loycali. sic ē liber Ecc̄s vbi mō loycali et disputatiue īstruimur ad amplexū caritatis. Sz p̄ncipali ⁊ impiali. sic ē liber Sapiētie in q̄ mō legaliscali et impatiue īstruimur ad pcessum eq̄tatis q̄o p̄ceps introducit iustitiam vt faciat q̄d equū est. Et incipit. diligite iustitiā qui iudicatis terrā. Vel mō magistrali. sic ē lib Eccl̄us. vbi mō doctrinali ⁊ īformatiue instruimur ad aspectuz veritatis. q̄o doctor docet discipulū. Vñ mō doctrine p̄mittitur ibi phemium. Oñis sapia a dño deo ē. ⁊ ī fine cōcludit. Doctrinā sapie scripsit Jhesus fili⁹ Syrach hierosolimita Cōsequēt̄ in libris ꝓphetalib⁹ seu ꝓpheticis. q̄ scriptura ꝓphetica. Vñ in psalmis. Tenebrosa aq̄ in nubib⁹ aeris. id est obscurus ī tellectus est in ꝓphetis seu ꝓphetarū libris.

In his inducunt ad euidentiã credendorũ spãliter occultorũ vt cõmuniter. qđ fit duplicit. Vel de oĩbꝫ generaliter. vel de aliq̃bus spãliter. Primo mõ sic est liber Psalmoꝝ. Bi secũdo mõ ꝑt ꝓtingi duplicit. qr ista spãlitas aut prĩcipalitas respicit: vel xp̃i incarnatõnem sic ẽ Ysaias. vel respicit xp̃i crucifixionẽ sic est Hieremias cũ adiũcto Baruch. vl xp̃i resurrectõem sic ẽ Ezechiel. vel xp̃i iurisditõem et dñatõnem sic ẽ Daniel. vel xp̃i retributõem. sic sunt. xij. ꝓphe. Quia in q̃libet ꝓphaꝝ loquit de q̃libꝫ predictorũ vt patet intuenti. Ideo ab aliꝭ alit distinguit ꝙ aliter dicũt. Et bene ꝓphe dicũt de reuelatõne minoꝝ. Bi sũt. xij. ꝓphe Quidã de reuelatõne maioꝝ. Quidã ꝓphetauerũt decãtando vt dõ in libro psalmoꝝ. Quidã ꝑdicãdo. Et hi sũt q̃tuor qui penes q̃tuor tpa captiuitatis quã nũciare venerãt: diuidunt. Primũ tps fuit miꝝ cediatõnis q̃ scꝫ cepit deus q̃si sup incorrigibilitate ꝓpli sui cedere diffinit iuste eodẽ modo eiẽ de terra ꝓmissionis sicut legit. iiij Regũ. x. In diebꝫ illis cepit dñs cedẽ sup isrl Hoc autẽ tps fuit maxime in diebꝫ Osee. achas. ezechie regũ iuda hoc tpe missus ẽ ysaias. Secũdũ tps mire executõis. Quia ño ad ꝑdicatõem ysaie noluerũt penitere Ideo cepit dñs suam sniam exercere. Tps aũt illõ fuit Josie. ioachim ꝙ sedechie regũ iuda. in quibꝫ magna dei clementia adhuc ꝓcere nolens ꝓphm misit ad Hieremiã: qui secundũ libꝫ int maiores cõscripsit. Sub q̃ ꝓpingit baruth q̃ ei⁹ scriptor fuit. Et ea q̃ scripsit q̃si oĩa de Hieremia habuit ꝙ audiuit. Tertiũ tps fuit ꝑme trãsmigratõnis in diebꝫ Joachim regis iuda. Qui cũ multis nobilibꝫ ductus ẽ captiu⁹ Babilonem. Et hoc tpe ezechielis ĩ caldea ꝑdicauit ad cõsolandũ captiuos suos. Et hic tertiũ librũ ꝓscripsit. Quartũ tps fuit pie reuocatõnis q̃ deo placuit ꝓphm reducere in terrã ꝓmissionis in diebꝫ Cyri regi ꝓsarũ. Et ꝓ hoc missus ẽ Daniel qui denũciauit destructionẽ regni caldeoꝝ ꝙ introductõnem regni medoꝝ ꝙ grecorũ et aliorum. Ecce iste q̃tuor stelle sunt ꝓphetales: q̃ manentes in cursu suo aduersus Zizaram pugnauerũt Judicuꝫ. xx iiij. Ecce quot stellas premisit antеq̃ ille verus lucifer surgeret. Qui nobis illud eternũ mane nuncians stellis ceteris clari⁹ ex deitate radiaret. propterea hec scientiaꝝ scientia ꝙ dña maxime ẽ honorãda. Que tota ẽ de deo obiectiue. ĩ deo subiectiue. a deo effectiue. ꝑ deo cõpletiue. In prĩcipio creauit deus celũ ꝙ terram ꝙc. in deo est subiectiue. In principio erat verbum. in principio. i. dei filio. Ego inq̃t principiũ qui ꝙ loquor vobis. Erat verbũ scꝫ illud de q̃ Hugo in libro de archa Noe. Sacra scriptura liber est vite. Cuius origo eterna. cuius incorruptibilis essentia. cuius cognitio vita. cuius scriptura indelibilis. cuius aspectus desiderabilis. cui⁹ doctrina facilis. cuius scientia dulcis. cuius ꝓfunditas inpscrutabilis. cui⁹ verba innumerabilia. Unum tñ verbum oĩa creauit. Ecce a deo creata ẽ effectiue. de deo est obiectiue. Unde recte dicitur theologia a theos qđ est deus ꝙ logos qđ ẽ sermo quia tota ẽ de deo. Omnia em̃ scrutat. Etiã ꝓfũda dei. j. ad Corĩ. ij. Hec ꝺm aplm ad Thimo. iij. utilis est ad docendum scꝫ discipulos. ad arguendũ increbulos. ad corripiẽdum hereticos. ad erudiendũ catholicos. Ꝓro deo est ꝓpletiue. Ipsa em̃ ẽ scala quã vidit Jacob in somnis stare super terram cuius cacumen celũ tangens Gen. xxviij. Nam viri scolastici qui sunt viri angelici et cherubiti ꝓpter claritatem. seraphiti ꝓpt caritatem. Per scripturam descendũt vsq̃ ad abissos. et ascendunt vsq̃ ad celos. Et hec dicta pro distinctõne librorũ sacre scripture pronunc suffitiant.

Hic nota bene in quibus libris aliquid totinet in biblia

Iam ꝺsequẽter videndũ est de ordinatõne eorundẽ librorũ in speciali. Ubi est diligẽter notandum q̃ omnes libri diuine scripture qui cõtinent in biblia sunt in numero. xxxvj. q̃ licet a quibusdã aliter numerent ꝙ ordinẽtur. tñ ꝓmunit a doctoribꝫ ꝙ in libris correctis ꝺm infrascriptũ modũ ꝙ ordinez ordinant. Primꝰ em̃ liber Gen. In quo agit de mũdi ꝙ oĩm creaturarũ exordio. de diluuio ꝙ archa noe. de ꝓfusione liguarũ. de electõne ꝓpli dei ꝙ ascensu eiusdẽ ꝓpli ĩ egiptũ. Et hꝫ ca. l. Secũdus ẽ liber exod⁹ ĩ quo agit de decẽ plagis Pharaõis. ꝙ de exitu ꝙ de liberatõne ꝓpli isrl ab egiptiaca seruitute. de decẽ ꝑceptis ac iuditiꝭ ꝙ instructõe ꝓpli dei. de archa. de tabernaculo ꝙ altari ac de vestibꝫ Aaron. Et hꝫ ca. xl. Tertius ẽ liber Leui. ĩ q̃ agit de sacrificiꝭ ꝙ hostiꝭ offerẽdis. de vrna ꝙ vestibꝫ Aaron. de ordine

ꝛ miſterio leuitaꝝ. ꝛ hꝫ ca. xxviij. ¶ Quar-
tus ẽ liber Nũeroꝝ in q̃ agit̃ de nũeratõne
ꝑpli ſiue tribuum iſrl̃. de ꝓphetia Balaã. de
mãſionib⁹ factis in heremo. et hꝫ ca. xxx-
vj. ¶ Quintus ẽ lib⁹ Deutro. in q̃ replican
tur ea q̃ ꝯdunt̃ in q̃tuor ꝑoꝛib⁹ libris. ꝛ hꝫ
ca. xxxiiij. ¶ Sextus ẽ lib⁹ Joſue: in q̃ agit̃
de trãſitu iordanis. ꝛ ꝺ ſubuerſiõe regnoꝝ
hoſtiliũ. de ĩtroductõe ꝑpli dei ĩ terrã ꝓmiſ-
ſionis. ꝛ de diuiſione ipſius terre. et hꝫ ca.
xxiiij. ¶ Septim⁹ eſt lib⁹ Judicũ: in q̃ agit̃
de principib⁹ ꝛ iudicib⁹ ac de defẽſione ꝑpli
iſrl̃. ꝛ de victoꝛijs et triunphis hĩtis ꝺ ho-
ſtes. ꝛ hꝫ ca. xxj. ¶ Octau⁹ ẽ liber Ruth. in
q̃ agit̃ de mr̃imonio cõtracto int̃ Booz et
Ruth ex quib⁹ xp̃c deſcẽdit. et hꝫ ca. iiij. Li
cet aliq̃ poſuer̃t libꝝ Ruth ĩ libꝛo Judicũ
ꝓphendi. ¶ Non⁹ ẽ lib⁹ Regũ: in q̃ agit̃ de
regib⁹ ꝑpli iuda ꝛ ꝑpli iſrl̃ ꝛ de cõſtructõne
tẽpli. ꝛ de ꝑlijs ꝓmiſſis ꝺ philiſteos ꝛ alios
inimicos q̃b⁹ hereticoꝝ ꝑlia ꝺ eccl̃iam de-
ſignant̃. et diuidit̃ ĩ q̃tuoꝛ libꝛos q̃ꝝ ꝑm⁹
hꝫ ca. xxxj. Scꝺs ꝺo. xxiiij. Tertⁱ aũt. xxij.
Quartus aũt. xxv. Aliqñ tñ ponit̃ primũ
ꝛ secũdũ eẽ vnũ libꝝ ꝑ se. Et tertiũ ꝛ q̃rtũ
libꝛos aliũ libꝝ ꝑ se. qꝛ apud hebreos ſunt
tm̃ duo libri regũ. Prim⁹ q̃ vocat̃ Samu-
el ꝓtinẽs primũ ꝛ secũdũ libꝛos regũ. Se-
cũdus vocat̃ Malachim. i. regũ ꝓtinẽs ter
tiũ ꝛ q̃rtũ. ¶ Decim⁹ ẽ lib⁹ Paralipo. in q̃
agit̃ de his q̃ ẽdita ſũt in q̃tuoꝛ libꝛis regũ
Et ſupplent̃ mlt̃e hiſtorie ꝓtermiſſe. Et ex-
plicant̃ inumerabiles q̃ſtiones. Et diuidi-
tur ĩ duos libꝛos q̃ꝝ primus hꝫ ca. xxviij.
Secũdus ꝺo. xxxvj. ¶ Undecim⁹ ẽ lib⁹ Eſ-
dre. in q̃ ꝓphendit̃ Neemias ꝑpt̃ vicinitat̃
ꝛ ꝓformitat̃ materie: in q̃ agit̃ de repatõe
ꝛ reedificatõne tẽpli. ꝛ de reditu filioꝝ iſrl̃
in pr̃iam. et de ꝓſtructõe muroꝝ ciuitatis
ꝛ de numeratõne ꝛ deſcriptõne ſacerdotuꝫ
leuitaꝝ ꝛ ꝑſbiteroꝝ ꝑpli iſrl̃. Et diuidit̃ iſte
liber in duos q̃rũ prim⁹ hꝫ. x. ca. Neemias
ꝺo hꝫ ca. xiij. Ceteri aũt duo libri videlicet
terti⁹ et q̃rtus eſdre ſcribe q̃ et ſupius hñt̃
loco ſuo q̃ ꝛ in canone nõ ſunt poſiti nec ĩ
eccl̃ia legunt̃ vt ſupius in prologo hr̃ tra
ctãt de ĩmolatõe ſacrifitioꝝ Joſie regis iu-
dee. ꝛ occiſione eiꝰ, ſil̃r ꝛ ꝑpli iudeoꝝ inter-
fectõne ac ciuitatũ eoꝝ deſtructõne ac ven
ditõne inſup ꝛ de viſionib⁹ eſdre q̃s vidit ĩ
Babilonia. ac ſomnijs ſup ꝑpli iudeorũ li-
beratõne a captiuitate q̃ diſpſi fuer̃t. ꝛ tẽ-
pli reſtauratõne in hirl̃m. ꝛ tertius liber ĩ
ordine ſuo hꝫ ca. ix. q̃rtus ꝺo liber ca. xvj.
¶ Duodecim⁹ ẽ liber Thobie: in quo agit̃
de ipſi⁹ ꝓbatõne ꝛ ꝺtute multiplici. de mini
ſterio angeli Raphaelis. ꝛ de inſtructõe ꝑ-
lis ꝛ honeſtate mr̃imonij. et hꝫ capi. xiiij.
¶ Tredecim⁹ eſt liber Judith: in quo agit̃
de obſidione hirl̃m ꝛ ꝑpli iſrl̃. de honeſtate
ꝛ ꝓbitate Judith. de interfectõe olofernis
ꝛ liberatõne ꝑpli iſrl̃. ꝛ hꝫ ca. xvj. ¶ Quar-
tusdecimus eſt liber Hester. in quo agit̃ de
crudelitate Aman ꝛ de eius interfectõne ꝑ-
curata ꝑ puidentiã ꝛ humilitatẽ hester re-
gine. ꝛ de exaltatõne Mardochei et de libe-
ratõne ꝑpli iudeoꝝ. ꝛ habet ca. xvj. ¶ Quĩ-
tusdecim⁹ eſt liber Job: ĩ quo agit̃ de ipſi⁹
pacientia. ꝑfectõne ꝛ diſputatõne quã ha-
buit cum amicis. de puidentia diuina. et de
corꝛis reſurrectõne. ꝛ habꝫ ca. xlij. ¶ Sex-
tusdecim⁹ liber ẽ Pſalmoꝝ ꝺ̃: ĩ quo agit̃
de xp̃i diuinitate. hũanitate. paſſione ꝛ re-
ſurrectõne. aſcẽſione. ꝛ de aduẽtu ad iudi-
tiũ. de penis peccatoꝝ ꝛ de benefitijs dei et
laudib⁹ eiꝰ. ꝛ ꝓtinet pſalmos centũquinq̃-
ginta. ¶ Decimuſſeptim⁹ ẽ liber Prouer.
ſalomonis: in quo agit̃ de inſtructõne ꝛ di
ſciplina incipiẽtiũ ſeruire deo. de correctõ-
ne moꝝ ꝛ informatõne virtutũ. ꝛ hꝫ ca. xx
xj. ¶ Decimuſoctau⁹ eſt liber Eccs: ĩ quo
agit̃ de mũdi vanitate. ꝛ de vitioꝝ ꝓtẽptu
de ꝑfectu ãbulantiũ in via dei. et hꝫ ca. xij.
¶ Decimuſnon⁹ eſt lib⁹ Cantica canticoꝝ.
ĩ quo agit̃ de viri iuſti ꝑfectõne. de ꝓtẽpla-
tõne aĩe ſancte. ꝛ de cõiũctõne xp̃i ꝛ eccl̃ie
ꝛ hꝫ ca. viij. ¶ Vicesim⁹ ẽ liber Sapie: in
q̃ agit̃ de regimĩe ꝑlatoꝝ ꝛ ꝓſeruatõne iu
ſtitie. ꝛ ydoloꝝ ꝓtẽptu. ꝛ de aduẽtu ꝛ paſſi
one xp̃i que ẽ vera ſapientia. ꝛ hꝫ ca. xix.
¶ Vicesimuſprim⁹ eſt liber Jhu filij ſyrach
qui ꝺr̃ Eccl̃us. ĩ quo agit̃ de obediẽtia ſub
ditoꝝ. de inſtructõne bonoꝝ moꝝ. de nobi
litate ſapie ꝛ laude ſanctoꝝ. ꝛ habet ca. lj.
¶ Vicesimuſſecũdus ẽ lib⁹ Ysaie: ĩ quo agit̃
de reprehenſione iudeoꝝ. de aduẽtu xp̃i in
carnẽ. ꝛ de eius paſſione. de vocatõne gen
tiũ. ꝛ de regno iuda. ꝛ de regno iſrl̃. ꝛ habꝫ
ca. lxvj. ¶ Vicesimuſterti⁹ ẽ lib⁹ Hieremie.
cũ ſua lamẽtatõe: in quo agit̃ de viſionib⁹
Hieremie. ꝛ de captiuitate iudeoꝝ. ꝛ de xp̃i
paſſione. ꝛ de plãctu ꝛ de lamẽtatõne ꝑpt̃r
ruinã hirl̃m. ꝛ hꝫ ca. lij. Lamẽtatio ca. v.
¶ Vicesimuſq̃rtus ẽ lib⁹ Baruch: in q̃ agit̃

de verbis q̃ legit captiuis in Babilonia. de recognitõne pc̃or. de p̃dicatõe redit⁹ ꝓpli isrl̃ et eor̃ q̃ futura erãt tpib⁹ vltimis. et hz ca.vj. Istũ libꝝ ꝯphendũt aliqui sub libro Hieremie. Vicesimusquitus est lib⁹ Ezechielis: in q̃ agit̃ de visionib⁹ ipi⁹. et de scelerib⁹ iudeorũ. de ruina hirl̃m et de ei⁹ repatõne. et hz ca.xlviij. Vicesimussextus ẽ liber Danielis. in q̃ agit̃ de mũdi monarchia et de mutatõnib⁹ tẽpor̃. de pr̃ate et eternitate regni xpi. et historia Susãne. de destructõe bel. et interfectõne draconis. et hz ca.xliij. Vicesimusseptim⁹ ẽ liber duodecim ꝓphetarũ: quor̃ prim⁹ ẽ Osee: q̃ loquit̃ de ydolatria ꝓpli isrl̃ signato ꝑ mulierẽ meretricem. i. gentilẽ vxore Osee. vndatõne et diluuio pc̃or̃. et ō ãmonitõne vt filij isrl̃ ad dñm ꝙuertant̃. et hz ca.xliij. Secũdus est lib⁹ Iohelis: q̃ loquit̃ de cõsũptõne terre iudeor̃ ꝑ erucã. brucum. locustã et rubiginẽ. de inductõne ad pniam. et de iuditio futuro. et hz ca.iij. Tertius ẽ liber Amos. et loquit̃ de sceleribꝫ iudeor̃ et gentiuꝫ. et de ira dei et vindicta sup eos ventura. inducit ad patriã et p̃dicit finalẽ repatõez. et hz ca. ix. Quartus ẽ liber Abdie: qui loquit̃ ō cõminatõne et destructõne Edom et Esau. et hz ca.j. Quintus ẽ liber Jone: q̃ loquit̃ de naufragio suo et in hoc passionẽ xpi p̃figurans mundũꝫ ad pniam reuocat. et sub noie Niniue salutem gentiũ p̃figurat. et hz ca.iiij. Sextus ẽ liber Michee: q̃ loquit̃ de deuastatõne Samarie. et de captiuitate et de interitu pr̃cipũ isrl̃. et pseudoꝓphetar̃ et de ingr̃titudine et malitia eorundẽ. et habz ca.vij. Septimus ẽ Nauz: qui loquit̃ de ira dei et vindicta graui ꝯ Niniuẽ q̃ ad p̃dicatõem Jone pniam egerunt de pc̃is. Et postea fuerat de pc̃is maioribꝫ inuoluta. et hz ca.iij. Octauus est liber Abachuc: q̃ loquit̃ de disputatõne quã fecit cum deo et cuꝫ mũdo isto. et quõ iusti ꝙculcant̃ et prosperant̃ iniqui. et ꝓphetat de passione xpi. et hz ca.iij. Nonus ẽ liber Sophonie: q̃ loquit̃ de iuditio dei ꝯ gentes vẽturosas. et de salute ꝓpli isrl̃. et de restauratõne hierl̃m. et hz ca.iij. Decimus est liber Aggei: qui loquit̃ de reuersione ꝓpli iudeor̃. et de reedificatõne tẽpli. et renouatõne ciuitatis. et de aduẽtu xpi et passione eius. et hz ca.ij. Undecim⁹ ẽ liber Zacharie: q̃ loquit̃ ō liberatõne iudeor̃. et de vindicta ꝯ inimicos eor̃. et de humilitate aduentus xpi et passionis eiusdem. et hz ca.xiij. Duodecimus ẽ liber Malachie: q̃ loquit̃ de abiectõe ꝓpli iudeor̃. et de sacerdotio suo. et de gentiũ vocatõne. et hz ca.iiij. Vicesimusoctauus ẽ liber Machabeor̃. i quo agit̃ de ꝓlijs int̃ hebreos et gentẽ ꝑsar̃. et de machabeis nobilib⁹. de victorijs et triũphis. et ō multis gestis septem frm et ꝓstãtie mr̃is eorũ qui grauib⁹ tormẽtis sub Antiocho rege ꝓpessi sũt. Diuidit̃ aũt dict⁹ liber i duos q̃r̃ ꝑmus hz ca.xvj. scdus vo hz ca.xv. Dic se quunt̃ q̃tuor euãgelia lexꝙ noua. Unum euãgeliuꝫ xpi. Et describunt ac tractãt de ipsi⁹ diuinitate. hũanitate. natiuitate. et resurrectõne. ascẽsione. et de aduẽtu ad iuditium. et de ipsi⁹ ꝙuersatõne. miraculo et doctrina. Math. em̃ in hoie figurat̃ q̃ circa hũanitatẽꝫ xpi principl̃r imorat̃. Mar. in leone q̃ pulcre loquit̃ de xpi resurrectõne Luc. in vitulo q̃ loquit̃ de xpi sacerdotio. Jo. in aq̃la q̃ ō scribit sacramẽta diuinitatis. Vicesimusnon⁹ ẽ liber euãgelij Mat. et hz ca.xxviij. Tricesim⁹ ẽ lib⁹ Marci. et hz ca.xvj. Tricesimusprim⁹ ẽ euãgeliuꝫ Luce. et hz ca.xxiij. Tricesimussecũd⁹ ẽ lib⁹ Johis. et hz ca.xxj. Tricesimustertiꝰ ẽ lib⁹ epl̃ar̃: in q̃bꝫ sil̃r et in epl̃is canõicis tradit̃ fm formã et exẽplar xpi saluatoris doctrina viuẽdi. et sũt epl̃e Pauli i nũero xvj. Quar̃ prima scribit ad Romanos. i q̃ reuocat nos ab errorib⁹ gẽtiliũ et ceremonijs legis ad verã et catholicã fidẽ. et hz ca. xvj. Et notandũ q̃r̃ romani sũt ytalici fm Hiero. Et istã epl̃aꝫ scripsit eis Paul⁹ ab athenis de ptib⁹ grecie. Itez scripsit duas epl̃as ad Corintheos: in q̃r̃ prima ipos seductos a falsꝭ phis eloq̃ntiã et obfuãtiã legis reuocat ad verã fidem et ad catholicaꝫ sapiam. et hz ca.xvj. In scda epl̃a ipos ad pniam ꝙuersos et emẽdatos ꝙsolat̃ et laudat. et hz ca.xiij. Et hãc epl̃aꝫ scdaꝫ p⁹ actã pniam scripsit eis a troade. Hz primã scripsit eis ab epheso ꝑ Timotheũ discipuluꝫ suũ. Quartã epl̃aꝫ scripsit ad Galatas: in q̃ ipos seductos a falsꝭ apl̃is vt legem et circũcisionẽ obfuarẽt: reuocat ad veram catholicã fidem. et hz ca.vj. Et fm Hieronimũ galathe sũt greci q̃bꝫ scripsit ab epheso. Quitaꝫ epl̃am scribit ad Ephesios q̃ ab apl̃o ore veritatis acceptꝰ pstitꝛũt in fide. vñ ipos ꝙmẽdat et laudat. et hz ca.vj.

Et epheſi ſũt aſiani quibꝫ ſcripſit de roma in carcere p Thitũ archidiaconũ. Sex tam epl'am ſcripſit ad philipẽ. q̃ ſimplicit̃ ỏbo veritatis acceptꝫ pſtitẽrũt i fide. Ih̃ nec falſos apl'os recipeſt vñ ipos ꝓmẽdat Et hꝫ ca. iiij. Et philipẽ. ſũt macedões q̃bꝫ de roma in carcẽ p ephaſtoditũ. Septimã epl'am ſcripſit ad Colozẽſes q̃ a falſis apl'is iã erant ꝑuenti, vnde hos corrigit et hortat̃ ad fidei veritatẽ. Et hꝫ ca. iiij. ꝙ colozẽſes ſũt aſiani quibꝫ ſcripſit ab epheſo. Item ad theſſalonicenſes ſcripſit epl'as duas. In q̃ꝝ ꝑma ipos collaudat qꝝ verbo veritatis acceptꝫ. Cũ pſecutiõem paterent̃ a ciuibꝫ ſuis pſtitẽrunt in fide, Nec falſos apl'os nec eoꝝ doctrinã recepeſt. et hꝫ ca. v. Et ſciendũ q̃ theſſaloniẽſes ſũt macedones q̃bꝫ ſcripſit ab athẽis. In ſecũda epl'a inſtruit eos de tpibꝫ nouiſſimis. ỏ aduẽtu ꝙ pſecutiõne et fallatijs antixpi. et de ipi⁹ electiõne et ruina. Et hꝫ ca. iij. Item ad Thimotheũ ſcripſit epl'as duas in q̃ꝝ ꝑma inſtruit ipm de ordinatiõe epatus ꝙ diaconi. ꝙ oĩs eccl'iaſtice diſcipline. et hꝫ ca. vj. hãc epl'am ſcripſit de vrbe romana de carcẽ in fine epl'e dr̃. O theophile depoſitũ cuſtodi ſcz dignitatẽ epalem tibi ꝓmiſſaꝫ. In ſcda epl'a hortat̃ ipm ad coronam martirij. Et informat eũ de oĩ regula catholice veritatis. ꝙ q̃d in nouiſſimis tpibꝫ ſit futurũ. ꝙ de ipius apl'i paſſione. et hꝫ ca. iiij. Duode cimã epl'am ſcribit ad Thitũ. In q̃ ipe ad monet de cõſtitutiõne p̃ſbiterij et de ſpũali ꝓuerſatiõne. et hereticis euitãdis. et hꝫ ca. iij. Tredecimaꝫ epl'am ſcribit ad Philemonẽ in q̃ ſimplicit̃ ꝓmẽdat eum de fide et caritate in ſcꝭos. Et rogat eũ vt ĩdulgeat Onestino ſuo ſuo et ipm ſuſcipiat dulciter ꝙ benigne. ꝙ hꝫ ca. j. Quartamdecimam epl'aꝫ ſcribit ad hebreos in q̃ defectũ ꝙ euacuatiõem legis moſayce. Et pfectiõem legis euãgelice oñdit. et qꝝ xp̃c ſit verus deus et hõ. et dei ꝙ hoĩm mediatoꝝ. ꝙ habet ca. xiij. Tricesimuſq̃rtus ẽ liber actuũ apl'orũ. in q̃ Lucas xp̃o in celũ aſſumpto miſſionẽ viſibilẽ ſpũſſancti oñdit. Et actus apl'orũ ꝙ ꝑcipue Pauli geſta deſcribit et infantiã naſcẽtis eccl'ie. et hꝫ ca. xxviij. Triceſimuſq̃ntus ẽ liber epl'aꝝ canõicarũ. Et ſũt numero. vij. in q̃ꝝ prima. iacobꝫ afflictus tẽptatus ad patiãꝫ ỏtutis hortat̃ ꝙ hũane vite fragilitatẽ deſcribit piculũ. lingue ac fidei veritatẽ vnitatẽ oñdit. et habet ca. v. Petrus ỏo ſcribit epl'as duas in q̃ꝝ prima grãs agit deo q̃ miſericordit̃ p paſſiõeꝫ ꝙ ſanguinẽ filij ſui gen⁹ hũanũ ſaluauit. et ad xp̃i imitatiõeꝫ hortat̃. vixꝫ ꝙ vxorẽ informat et ad humilitatẽ inducit. ꝙ admonet in ſidias diaboli p̃cauendas. ꝙ hꝫ ca. v. In ſecũda epl'a docet de miſterio in pfectiõe ỏtutũ ꝙ de veritate ꝓphetie ꝙ de falſis ꝓphetis. ꝙ de pc̃oribꝫ euitandis. et hꝫ ca. iij. Johãnes ſcribit epl'as. iij. in q̃ꝝ prima teſtificat̃ de ỏbo veritatis ꝙ vite et ei⁹ puriſſima luce dñm nr̃m ihm xp̃m eẽ aduocatũ nr̃m ꝙ affirmat ad dei ꝙ primi caritatẽ ꝙ inducit. et hꝫ ca. v. In ſecũda ꝓmẽdat mr̃em. et filios ad caritatẽ hortat̃ et monet vt hẽticos et ſeductores deuitẽt. ꝙ hꝫ ca. j. In tertia gayũ ambulantẽ in veritate cõmẽdat. ꝙ de caritate quã exercebat in pegrinos ꝙ ſcꝭos. ꝙ hꝫ ca. j. Septimã epl'am ſcribit Judas in q̃ oẽs de ſalute p̃a ſolicite monet ꝙ loquit̃ ỏ altercatiõe michael' cũ ſathana. ꝙ detestat̃ hereticoꝝ vitã. ꝙ ipoꝝ crimia. ꝙ errores ꝙ eternas penas cõminat̃ eisdem. ꝙ hꝫ ca. j. Triceſimuſſext⁹ ẽ liber Apoc. ĩ q̃ agit̃ de reuelatiõnibꝫ factis Johi p angelũ. ꝙ de tribulatiõnibꝫ q̃s etiã eccl'ia paſſa ĩ tpe primitiuo ꝙ patit̃ in p̃ſenti ꝙ paſſura ſit in fine ſeculi. et p̃cipue tpe antixpi. ꝙ de p̃miis q̃ ſuſceptura ẽ ĩ vita bt̃a. ꝙ hꝫ ca. xxij.

Incipit tabula canonũ vt patet in primo prologo Mathei qui ſic incipit. Beatiſſimo pape Damaſo ꝙc̃.

Sciendũ etiam ne quem

Signaꝝ ex ſilitudiẽ numeroꝝ error ĩuoluat. q̃ ſicut in ſubnotatiõe canonũ diſtinctoꝝ in canõe q̃libet tres euãgeliſte bis vel ter vel q̃ter aut etiã ampli⁹ eundẽ nũeꝝ p ordinẽ habuerũt adnotatũ Et q̃rt⁹ e⁹rio diſcrepãs. qđ ỏ qđ tres illi ĩ eo loco ſemel dixerĩt. q̃rt⁹ totiens in corpe volumĩs ſui ponat. Quotiẽs diuerſi nũeri in ei⁹ canone poſiti ſũt. ꝯ p̃dictoꝝ numerũ ꝓtinuatas ſilitudies. Item ſi ĩ vno q̃libꝫ eorũ aut etiã duobꝫ ibidẽ ĩ canõe nũer⁹ bis. ter. aut eo ãpli⁹ r̃piat̃ ĩ ordie collocat⁹ ꝙ diſparis ĩueiat̃ ĩ ceteris dubiũ ñ erit qꝝ ỏ illi⁹ illoꝝũue canões nũer⁹ bis ter repetitũ ab his ĩ volumie ſemel dictũ ſit. Alteri ỏo totiẽs ĩ vno atqꝫ eodẽ ſenſu loq̃nt̃. Quotiens ꝓtulerĩt in nũeroꝝ adnotatiõe diſtãtiã hoc ꝙ ĩ oĩm. ix. canonũ collatiõne ſuabit̃.

cetęr in decimo qm̃ ꝓpria singulor tantũ-
modo ꝓtinentur. nõ potest ꝓtra id ꝓpara-
tio esse quod solutum est.
Nãetsi is imediatę premissus canon opti-
mus sit. ver annecti pro simplicib⁹ hũc ar
bitratus est sequentem.
Tabla pñs nũero ordinali in corpus totũ
q̃tuor euãgelistarũ ꝓcessu expassa: fidelicꝫ
meõrie ꝓmẽdãda quẽadmodũ. b. hie. ī plo-
go corpis euãgelici. ad damasũ papã post
mediũ notabilit ī hec prũpẽs ỹba. Magn⁹
siq̃dẽ nr̃is ī codicib⁹ error ĩoleuit q̃c. ordi-
natę in canones decez distinxit: q̃r pmus
ꝓcordãtia singulor euãgelistar ẽ. Secun
dus triũ. Terti⁹ pter q sic de alijs. ī hac ta
bula specificatis finali. Prim⁹ nũerus euã
gelior ī margine sig̃tus. numer⁹ canõis ẽ
q̃ agnoscit q euãgeliste cõcordãt. Numer⁹
subscriptus ubi cõcordãt: demõstrat. nõ q
numer⁹ isdem capitulor aut foliorũ sit: sz
nũerus ordinalis ꝑgnantiũ ꝓpositõnum in
q̃b⁹ q̃d notadignũ ꝓscriptũ atꝫ relatũ sit.
b Math⁹. totũ euãgeliũ suũ ī. xxviij. ca. di-
stinxit. ỏ notadignis clausulis hz. ccclv. sig̃
turas. Marcus. xvj. capl̃is suũ distinguẽs
euãgeliũ. ccxxxv. sig̃turas. Luc. in. xxiiij.
ca. diuisus. cccxliij. dignas hẽt clausulas.
b Jo. in. xxj. ca. suũ ꝓhendit euãgelium:
signaturis ỏo. ccxxxij. Quib⁹ attentis fa-
cile q̃libet (ꝓmitto diligentib⁹) dinoscit.

Incipit canon primus in quo quatuor.

Mathe⁹	Marcus	Lucas	Johes.
viij.	ij.	vij.	x.
xj.	iiij.	x.	vj.
xj.	iiij.	x.	xij.
xj.	iiij.	x.	xiiij.
xj.	iiij.	x.	xxviij.
xiij.	v.	xiij.	xv.
xiiij.	v.	xiij.	xv.
xxiij.	xxvij.	xvij.	xlvj.
xxiij.	xxvij.	xxxiij.	xlvj.
xxiij.	xxvij.	xlv.	xlvj.
lxx.	xx.	xxxvij.	xxxviij.
lxxxviij.	cxxxix.	ccl.	cxlj.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	cxx.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	cxj.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	xl.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	cxliiij.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	cxxix.
xcviij.	xcvj.	cxvj.	cxxxj.
cxxxiij.	xxxvij.	lxxvij.	cix.
cxlj.	l.	xix.	lix.
cxlij.	lj.	xxj.	xxxv.
cxlvij.	lxiiij.	xcviij.	xlix.

Mathe⁹	Marcus	Lucas	Johes.
clxvj.	lxxxij.	xciiij.	lxxiiij.
clxvj.	lxxxij.	xciiij.	xvij.
cclx.	cxix.	ccxxxviij.	c.
ccxj.	cxxj.	ccxxxviij.	xxj.
ccxx.	ccxxij.	ccxxxix.	lxxxv.
ccxx.	cxxix.	ccxlij.	lxxxviij.
ccxx.	cxxij.	cclxj.	lxxvij.
ccxlviij.	cxxxix.	ccl.	cxlvj.
ccxlviij.	cxxxix.	ccl.	cxlj.
cclxxviij.	clvj.	cclx.	xx.
cclxxviij.	clvj.	cclx.	xlviij.
cclxxviij.	clvj.	cclx.	xcvj.q.xx.
cclxxvj.	clviij.	lxxviij.	xcviij.
cclxxx.	clxij.	cclxix.	cxxij.
cclxxxviij.	clxv.	cclxvj.	lv.
cclxxxviij.	clxv.	cclxvj.	lxij.
cclxxxviij.	clxv.	cclxvj.	lxv.
cclxxxviij.	clxv.	cclxvj.	lxviij.
cclxxxix.	clxx.	cclxxv.	cxxvj.
ccxcj.	clxxij.	cclxxix.	clvj.
ccxciij.	clxxv.	cclxxxj.	clxj.
ccxcv.	clxxvj.	cclxxxij.	lviij.
ccxcv.	clxxvj.	cclxxxij.	xlij.
ccc.	clxxxj.	cclxxxv.	clviij.
ccc.	clxxxj.	cclxxxv.	lxxix.
cccij.	clxxxviij.	cclxxxviij.	clx.
ccciij.	clxxxviij.	cclxxxix.	clxx.
cccv.	clxxxviij.	ccxc.	clxij.
cccxvij.	cxciij.	ccxciij.	clxxj.
ccciiij.	cxcv.	ccxcj.	clxviij
cccxiiij.	cxcv.	ccxcj.	clxvj.
cccxv.	cxcvj.	ccxcij.	clxxv.
cccxviij.	cxcix.	ccc.	clxxvj.
cccxx.	cc.	cccij.	clxxviij.
cccxxv.	cciiij.	cccx.	clxxxiiij.
cccxxvj.	ccv.	cccxj.	clxxxviij.
cccxxvj.	ccv.	cccxiij.	cxciiij.
cccxxviij.	ccvj.	cccxiiij.	cxcvj.
cccxxxj.	ccix.	cccxv.	cxcviij.
cccxxxij.	ccx.	cccxviij.	cxcvij.
cccxxxiiij.	ccxij.	cccxxj.	ccj.
cccxxxv.	ccxiiij.	cccxxiiij.	cxcix.
cccxxxvj.	ccxv.	cccxxviij.	cxcviij.
cccxxxvj.	ccxv.	cccxviij.	cxcviij.
cccxlij.	ccxxij.	cccxxix.	ccxiij.
cccxlviij.	ccxxvij.	cccxxxij.	ccvj.
ccclij.	ccxxxj.	cccxxxvj.	ccix.
ccclij.	ccxxxj.	cccxxxvj.	ccxj.

Finit canon primus in quo quatuor.

Incipit ca. scdus ī q̃ tres.

Mathe⁹	Marc⁹	Lucas.
xv.	vj.	xv.
xxj.	x.	xxxij.
xxxj.	cij.	clxxxv.
xxxij.	xxxix.	cxxxviij.
xxxij.	xxxix.	lxxix.
l.	xlj.	lvj.
lxij.	xviij.	iiij.
lxij.	xviij.	xxiiij.
lxiij.	xviij.	xxxiij.
lxvij.	xv.	xxvj.
lxix.	xlviij.	lxxxviij.
lxxj.	xxj.	xxxvj.
lxxxvj.	lij.	clxix.
lxxix.	xxix.	lxxxvj.
lxxx.	xxx.	xlviij.
lxxxij.	lvij.	cxxij.
lxxxiij.	lvij.	cxj.
lxxxiij.	lvij.	cxxxvij.
lxxxiij.	lvij.	cxxxvij.
lxxxiij.	xlix.	lxxxv.
lxxxv.	lij.	clxxxvj.
lxxxvj.	xxix.	lxxxvj.
lxxxvj.	lvij.	xlviij.
lxxxvij.	lxvij.	xxxv.
lxxxvij.	lxvij.	cxj.
lxxxvij.	lxvij.	cxxxvij.
lxxxvij.	lxvij.	cxxxvij.
lxxxvij.	lxvij.	cxxxvij

Math.	Marcus	Lucas.
clxxvij.	xcj.	xcix.
clxxvj.	xcvij.	cj.
clxxvij.	xcv.	cij.
clxxvij.	xcv.	ccxvij.
clxxix.	xcix.	cxcvij.
cxc.	cv.	cxcv.
cxcij.	cvj.	ccxvj.
cxcij.	cvij.	cxxj.
cxcij.	cvij.	ccxvij.
cxciij.	cvij.	clij.
cxciij.	cvij.	ccxix.
cxcv.	cix.	ccxx.
cxcvij.	cx.	ccxxj.
cxcix.	cxj.	clxxij.
ccj.	cxij.	ccxxij.
cciij.	cxiij.	cclxx.
ccv.	cxvj.	ccxxiij.
ccvj.	cxvij.	ccxxxij.
ccvij.	cxvij.	ccxxxiij.
ccvij.	cxxvij.	ccxl.
ccxix.	cxxvij.	ccxlj.
ccxxij.	cxxx.	ccxliij.
ccxxv.	cxxxiij.	ccxlv.
ccxxvj.	cxxxij.	ccxliij.
ccxxix.	cxxxv.	cxxxvij.
ccxxix.	cxxxv.	ccxlvj.
ccxlij.	cxxxvij.	ccxxxvij.
ccxlij.	cxxxvij.	ccxlvij.
ccxliij.	cxxxvij.	ccxlix.
ccxlvij.	cxlij.	cclx.
ccxlvij.	cxliij.	cclij.
ccxlix.	cxliij.	cclxiij.
cclj.	cxlvj.	cclv.
cclij.	cxlvij.	cclxiij.
cclvij.	cl.	cclvij.
cclix.	clj.	cclvij.
cclxiij.	clv.	clvj.
cclxix.	cliij.	ccxxvij.
cclxxj.	xlij.	ccxxx.
cclxxvij.	clx.	cclxij.
cclxxxj.	clxij.	cclxvij.
cclxxxv.	clxvj.	cclxv.
cclxxxv.	clxvj.	cclxvij.
ccxcvj.	clxxvij.	cclxxx.
ccxcvj.	clxxvij.	cclxxxiij.
cccj.	clxxxij.	cclxxxvj.
ccciij.	clxxxix.	cccv.
cccxij.	cxciij.	ccxcix.
cccxvj.	cxcvij.	ccxciij.
cccxvij.	cxcvij.	ccxcv.
cccxxij.	ccij.	cccix.
cccxxxvij.	ccxvij.	cccxxij.

Matheus	Marcus	Lucas
cccxxxix.	ccxix.	cccxxv.
cccxl.	ccxx.	cccxxvij.
cccxlij.	ccxxij.	cccxxiij.
cccxliij.	ccxxiij.	cccxxvij.
cccxlvj.	ccxxv.	cccxxx.
ccclij.	ccxxxij.	cccxxxvij.
ccclij.	ccxxxiij.	cccxxxvij.

Finit canon secundus in quo tres.

Incipit canon tertius in quo tres.

Matheus	Lucas	Johannes.
j.	xiij.	j.
j.	xiij.	iij.
j.	xiij.	v.
vij.	vj.	ij.
vij.	vj.	xxv.
lix.	lxij.	cxvj.
lxiij.	lxv.	xxxvij.
xc.	lvij.	cxvij.
xc.	lvij.	cxxxix.
xcvij.	ccxj.	cv.
cxj.	cxix.	cxlvij.
cxj.	cxix.	xxx.
cxj.	cxix.	cxiij.
cxij.	cxix.	lxxxvij.
cxij.	cxix.	xliij.
cxij.	cxix.	lxj.
cxij.	cxix.	vij.
cxij.	cxix.	lxxvj.
cxij.	cxix.	xc.
cxij.	cxix.	cliij.
cxij.	cxviij.	cxlij.
cxlvj.	xcij.	xlvij.

Explicit canon tertius in quo tres.

Incipit canon quartus in quo tres.

Matheus	Marcus	Johannes.
xvij.	vij.	xxvj.
cxvij.	xxvj.	xcij.
cxvij.	xxvj.	cxv.
cl.	lxvij.	lj.
clxj.	lxxvij.	xxij.
clxj.	lxxvij.	lij.
cciij.	cxv.	xcj.
cciij.	cxv.	cxxxv.
ccxvj.	cxxv.	cl.
ccxvj.	cxxv.	cxxvij.
ccxvj.	cxxv.	cxxxvij.
ccxvj.	cxxv.	cxxxij.
cclxxvij.	clix.	xcvij.
cclxxix.	clxj.	lxxij.
cclxxix.	clxj.	cxxj.
cclxxxvij.	clxvij.	clij.
ccxcij.	clxxij.	cvij.

Matheus	Marcus	Johannes.
ccxcvij.	clxxvij.	lxx.
ccxcix.	clxxx.	cvij.
cccvij.	clxxxvij.	clxvij.
cccxxj.	ccj.	clxxx.
cccxxj.	ccj.	cxcij.
cccxxvij.	ccvij.	clxxxvij.
cccxxix.	ccvij.	clxxxv.
cccxxix.	ccvij.	clxxxvij.
cccxxxvij.	ccxj.	ccvij.

Explicit canon quartus in quo tres.

Incipit canon quintus in quo duo.

Matheus	Lucas	Mathe?	Lucas.
vij.	ij.	cvij.	lxxj.
x.	viij.	cv.	cxcvij.
xij.	xj.	cvij.	lxxvij.
xvj.	xvj.	cviij.	cxv.
xxv.	xlvj.	cx.	cxviij.
xxvij.	xlvij.	cxvj.	clxv.
xxviij.	xlviij.	cxix.	cxxvj.
xxx.	xlix.	cxxv.	lxij.
xxxvij.	cxcvij.	cxxvij.	cxxviij.
xxxvj.	clxij.	cxxviij.	cxxxij.
xxxviij.	lvij.	cxxix.	cxxx.
xl.	lij.	cxxxij.	lxxxj.
xlj.	lv.	cxxxvij.	cxx.
xlvij.	cxxvij.	cxxxviij.	clxviij.
xlvj.	clvij.	clvj.	lviij.
xlvij.	cxxxvij.	clviij.	ccxxvj.
xlviij.	cxcj.	clxij.	clxj.
xlix.	cl.	clxxv.	cc.
lj.	lix.	clxxxij.	clxxxviij.
lvij.	cxxv.	clxxxij.	clxxxix.
lvij.	lvij.	clxxxvij.	cxcviij.
lv.	clxx.	clxxxviij.	cxcix.
lviij.	lxj.	cxcviij.	cclxxij.
lviij.	lx.	ccxvij.	cclxxv.
lx.	clxxj.	ccxxj.	clxxxj.
lxj.	lxvij.	ccxxviij.	cxxxix.
lxv.	clxxij.	ccxxxj.	clxxix.
lxvj.	lxvj.	ccxxxj.	ccxv.
lxviij.	cv.	ccxxxij.	cxlij.
lxxviij.	cviij.	ccxxxvij.	cxxxvj.
lxxxvij.	cxj.	ccxxxviij.	cxxxv.
lxxxvj.	cix.	ccxxxviij.	cxxxviij.
cxvij.	cxlv.	ccxxxviij.	cxl.
xcv.	clx.	ccxl.	cxlj.
xcvj.	clxxxij.	ccxlj.	clxxv.
xcvj.	clxxxvij.	cclv.	ccij.
cij.	lxix.	cclvj.	ccv.

Math.	Lucas	Math.	Marcus.
cclvij.	ccxvij.	ccxc.	clxxj.
cclxj.	ccvij.	ccxcv.	clxxvij.
cclxij.	ccxij.	ccxcviij.	clxxix.
cclxv.	clvij.	cccv.	clxxxv.
ccxlvj.	clv.	cccix.	cxc.
cclxviij.	clviij.	cccxj.	cxcij.
cclxx.	ccxxix.	cccxxx.	ccviij.
cclxxij.	ccxxxj.	cccxxxviij.	ccxvij.
Finit ca. quintus in quo duo.		cccxlj.	ccxxj.
		cccxlvij.	ccxxvj.
Incipit ca. sextus in q̄ duo.		cccl.	ccxxviij.
		Finit canon sextus in quo duo.	

Math.	Marcus
ix.	vij.
xvij.	vij.
xx.	ix.
xxij.	xj.
xliij.	cxxvj.
lxxvij.	lxviij.
c.	xcviij.
cxxxix.	xlv.
cxlv.	lx.
cxlviij.	lxv.
clj.	lxviij.
cliij.	lxxj.
clvij.	lxxij.
clix.	lxxvij.
clx.	lxxvj.
clxvij.	lxxviij.
clxv.	lxxx.
clxix.	lxxxiij.
clxxiij.	lxxxix.
clxxx.	c.
clxxxix.	cvij.
ccij.	cxvij.
ccxiij.	cxx.
ccxv.	cxxviij.
ccxxix.	cxxxj.
ccxxxiij.	cxxxj.
ccxlvj	cxl.
ccxlvij.	cxlij.
ccl.	cxlv.
cclij.	cxlvij.
cclviij.	cxlviij.
cclx.	clij.
cclxvij.	cliij.
cclxxv.	clvij.
cclxxxij.	clxvij.
clxxxix.	clxviij.

Incipit canon septimus in quo duo.

Math.	Johes.
v.	lxxxviij.
xix.	xix.
xix.	xxxij.
xix.	xxxviij.
xix.	xxxix.
xxx.	lxxxij.
xxxvj.	xxxviij.
xxxvij.	xxxix.
xxxix.	lxxxij.
xxxix.	xxxviij.
xxxix.	xxxix.
xxxix.	xxxix.
xxxix.	xxxix

Jncipit ca.nonus ī quo duo Lucas Johānes
xxx. ccxxix.
xxx. ccxxij.
cclxij. cxvij.
cclxij. cxxxvij.
cclxxvij. cxxvj.
cclxxvij. ccxxvij.
cclxxvij. ccxxxj.
cclxxvij. ccxxxvij.
cccvij. cxc.
cccvij. cxc.
cccxij. cxc.
cccvij. clxxxvj.
cccvij. clxxxvj.
cccxij. clxxxvj.
cccvij. clxxxij.
cccxij. clxxxvij.
cccxlj. ccxvij.
cccxlj. ccxvj.
cccxlj. ccxxj.
cccxlj. ccxxv.
cccxlij. ccxxj.
Finit canon nonus in quo duo

Jncipit ca.decim? ī q̄ vnusquisq; ꝓprie.
Matheus Matheus
ꝓprie. cix.
ij. cxvij.
iiij. cxv.
vj. cxviij.
xvij. cxxiiij.
xxiiij. cxxvj.
xxvj. cxxxvj.
xxix. cxl.
xxxvij. clj.
xxxv. clv.
xxxviij. clxviij.
xxxix. clxxj.
xlij. clxxviij.
xliv. clxxxj.
lij. clxxxviij.
lvj. clxxxvj.
lxxv. clxxxviij.
lxxxj. cxcj.
lxxxix. cxcvj.
xcj. cc.
xcix. ccx.
cj. ccxij.

Mathe. Matheus.
cvj. ccxviij.
ccxxij. cclxxxviij.
ccxxvij. cccvij.
ccxxx. cccxix.
ccxxxvij. cccxxiij.
ccxxxv. cccxlv.
ccxlv. ccclj.
cclxviij. ccclv.
cclxxvij.
Explicit ca.decim? in quo Matheus ꝓprie

Jncipit canō decim? in quo Marcus ꝓprie
Marcus Marcus.
xix. xc.
xxxj. xcij.
xlviij. xciij.
xlvj. cj.
lviij. ciiij.
lxij. cxxviij.
lxx. cxxxij.
lxxiiij. clxxxvj.
lxxxj. ccxviij.
Finit ca.decimus in quo Marcus ꝓprie

Jncipit ca.xi.ī q̄ Lu.
Lucas Lucas ꝓpe
j. cxvij.
iij. cxxij.
v. cxxiiij.
ix. cxxxj.
xviij. cxlviij.
xx. cxlix.
xxij. clj.
xxix. cliiij.
xxxv. clix.
l. clxviij.
lj. clxviij.
lxviij. clxvj.
lxviij. clxxiiij.
lxxvj. clxxxj.
lxxxvij. clxxxviij.
cxc. cxcv.
cxcij. cclxxvj.
cxcvj. cclxxviij.

Lucas Lucas.
cclxxxvj. cclxxxvij.
cclxxxviij. ccxcvj.
ccxcviij. cccj.
cccviij. cccxiij.
cccxxv. cccxxvij.
cccxxxj. cccxlvj.
cccxlvij. cccxlviij.
cccxxxvij. cccxxxviij.
cccxxxix. cccxxxix.
cccxxxix. cccxxxix.
cccxxxix. cccxxxix

Incipit ca. nonus i quo duo

Lucas	Johānes
xxx.	ccxxix.
xxx.	ccxxij.
cclxij.	cxiij.
cclxij.	cxxiiij.
cclxxiiij.	cxxvj.
cclxxiiij.	ccxxvij.
cclxxiiij.	ccxxxj.
cclxxiiij.	ccxxxviij.
cccxiij.	cxc.
cccvij.	cxc.
cccxij.	cxc.
cccxiij.	clxxxvj.
cccvij.	clxxxvj.
cccxij.	clxxxvj.
cccxiij.	clxxxij.
cccxlij.	ccxiij.
cccxlij.	ccxvij.
cccxlij.	ccxxj.
cccxlij.	ccxxv.
cccxlij.	ccxxj.

Finit canon nonus in quo duo

Incipit ca. decim⁹ i q̄ vnusquisq; ꝓprie.

Matheus	Matheus
ꝓprie.	cix.
ij.	cxiiij.
iiij.	cxv.
vj.	cxviij.
xiij.	cxxiiij.
xxiiij.	cxxvj.
xxvj.	cxxxvj.
xxix.	cxl.
xxxiij.	clj.
xxxv.	clv.
xxxvij.	clxvij.
xxxix.	clxxj.
xlij.	clxxvij.
xlv.	clxxxj.
xlviij.	clxxxiiij.
lij.	clxxxvj.
lvj.	clxxxviij.
lxv.	cxcj.
lxxj.	cxcvj.
lxxix.	cc.
lxxxvj.	ccx.
xcj.	ccxij.
xcix.	ccxxij.
cj.	ccxxxvj.

Mathe.	Matheus.
cvj.	ccxviij.
ccxxij.	cclxxxviij.
ccxxvj.	cccxij.
ccxxx.	cccxix.
ccxxxiij.	cccxxiiij.
ccxxxv.	cccxxvij.
ccxlv.	cccxlv.
celxviij.	ccclv.
cclxxiij.	

Explicit ca. decim⁹ in quo Matheus ꝓprie

Incipit ca. x. i q̄ Lu.

Lucas	Lucas ꝓpe
j.	cxvij.
iij.	cxxij.
v.	cxxiiij.
ix.	cxxxj.
xviij.	cxlij.
xx.	cxlix.
xxiij.	clj.
xxv.	clxij.
xxvij.	clxvij.
xxxj.	clxxj.
xxxiij.	clxxvj.
xxxvij.	clxxxj.
xxxix.	clxxxvj.
xlij.	ccxij.
xlvj.	ccxxvij.
l.	ccxxxij.
lj.	ccxxxvij.
lxviij.	ccxxxviij.
lxxj.	cclxxvj.
lxxiij.	cclxxviij.
lxxxv.	cccxxv.

Explicit ca. decimus in quo Marcus ꝓprie

Incipit canō decim⁹ in quo Marcus ꝓprie

Marcus	Marcus.
xix.	xc.
xxxj.	xcij.
xlij.	xciij.
xlviij.	xcvij.
lviij.	cj.
lxij.	cxxij.
lxx.	cxxxij.
lxxiij.	clxxxvj.
lxxxj.	ccxij.
lxxxviij.	ccxxxv.

Explicit ca. decimus in quo Marcus ꝓprie

Incipit ca. x. i q̄ Lucas

Lucas	Lucas.
cj.	cclxxxvj.
cciij.	cclxxxviij.
ccviij.	cxlix.
ccx.	cxlviij.
ccxiij.	cxlix.
ccxxiij.	cxlix.
ccxxxv.	cxlix.
ccxxxvij.	cxlix.
ccxxxviij.	cxlix.
cclj.	cxlix.
cclvj.	cxlix.
cclix.	cxlix.
cclxiij.	cxlix.
cclxxj.	cxlix.
cclxxiij.	cxlix.
cclxxvj.	cxlix.
cclxxxj.	cxlix.
cclxxxiij.	cxlix.
cclxxxvj.	cxlix.
cclxxxviij.	cxlix.
cccxij.	cxlix.
cccxxv.	cxlix.
cccxxxviij.	cxlix.
cccxlviij.	cxlix.
cccliij.	cxlix.
cccliij.	cxlix.
cccli